

BIBLIOGRAFIA LITERATURY POLSKIEJ

NOWY KORBUT

ADAM MICKIEWICZ

OPRACOWANIA

• NOWY KORBUT •
LITERATURA ROMANTYZMU

*Pamięci
Profesora Romana Lotha*

BIBLIOGRAFIA LITERATURY POLSKIEJ

• NOWY KORBUT •

PRACA ZAINICJOWANA PRZEZ
KAZIMIERZA BUDZYKA
REDAKTORA NACZELNEGO
DO 1963 R.

10, vol. II

ADAM MICKIEWICZ: OPRACOWANIA

Opracował Zespół

Zbigniew Przychodniak (kierownictwo i redakcja naukowa)

Jerzy Borowczyk

Zofia Dambek Giallelis

Elżbieta Lijewska

Alicja Przybyszewska

WARSZAWA 2024

WYDAWNICTWO INSTYTUTU BADAŃ LITERACKICH

MMXXIV

<https://rcin.org.pl>

Recenzent
dr TERESA WINEK

Redakcja i indeks
WERONIKA RYCHTA

Korekta
MAŁGORZATA NAWROT-GAWROŃSKA

Projekt okładki i stron tytułowych
MAGDALENA BŁAŻKÓW

Skład, łamanie
RYSZARD KOTYŃSKI / TYPOGRAPHUS

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
„Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2018-2024
(projekt nr 11H 17 0083 85)

Copyright for the text by Zbigniew Przychodniak i Zespół
Copyright for this edition by Instytut Badań Literackich PAN

ISBN 978-83-67957-63-2

Druk i oprawa TOTEM

Spis treści

Wstęp	9
Wykaz skrótów ogólnych	15
Wykaz skrótów nazw czasopism	21
1. Bibliografie, omówienia stanu badań	37
2. Monografie, zarysy monograficzne i zbiory studiów	43
3. Opracowania i ujęcia ogólne, studia i rozprawy	91
4. Opracowania utworów literackich	101
4.1. Opracowania utworów lirycznych (wierszy)	101
4.1.1. Opracowania ogólne liryki	101
4.1.2. Opracowania poszczególnych wierszy i cykli	106
4.2. Opracowania utworów epickich	147
4.2.1. „Grażyna”	147
4.2.2. „Konrad Wallenrod”	149
4.2.3. „Pan Tadeusz”	156
4.2.3.1. Monografie, zbiory studiów	156
4.2.3.2. Artykuły i szkice o „Panu Tadeuszu”	161
4.2.4. Inne utwory i próby epickie	186
4.3. Opracowania dramatów	194
4.3.1. „Dziady”	194
4.3.1.1. Opracowania „Dziadów” jako całości	194
4.3.1.1.1. Monografie, ujęcia całościowe	194
4.3.1.1.2. Studia, artykuły, przyczynki o „Dziadach”	195
4.3.1.2. Opracowania „Dziadów” kowieńsko-wileńskich (cz. II, IV i I)	202
4.3.1.3. Opracowania „Dziadów” drezdeńskich (cz. III)	208
4.3.1.4. Opracowania teatralnej recepcji „Dziadów”	223
4.3.1.4.1. Opracowania ogólne	223
4.3.1.4.2. Recenzje i omówienia adaptacji i wystawień teatralnych „Dziadów”	226
4.3.2. „Les Confédérés de Bar” oraz „Jacques Jasiński ou Les deux Polognes”	231
4.3.2.1. Omówienia i opracowania	231
4.3.2.2. Recenzje i omówienia adaptacji i wystawień teatralnych „Les Confédérés de Bar” oraz „Jacques Jasiński ou Les deux Polognes”	232
4.4. Omówienia adaptacji i przeróbek utworów niedramatycznych	233
5. Opracowania przekładów literackich	235

6. Opracowania pism filomackich	239
7. Opracowania krytyki literackiej	241
8. Opracowania publicystyki i pism politycznych	245
8.1. Opracowania ogólne	245
8.2. <i>Pielgrzym Polski</i> 1832-1833	245
8.3. Legion Polski 1848	246
8.4. <i>La Tribune des peuples</i> 1849	248
8.5. Pisma różne	250
9. Opracowania pism historycznych	251
10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych	253
11. Opracowania wykładów	255
11.1. Wykłady lozańskie (1839-1840)	255
11.2. Wykłady w Collège de France (1840-1844)	256
12. Opracowania na temat utworów niedochowanych i przypisywanych Mickiewiczowi	273
13. Opracowania listów	277
14. Problematyka tekstologiczna i omówienia edycji mickiewiczowskich	283
15. Omówienia tłumaczeń utworów Mickiewicza	295
15.1. Opracowania ogólne	295
15.2. Recenzje i omówienia tłumaczeń utworów Mickiewicza	303
16. Opracowania poszczególnych problemów i tematów twórczości Mickiewicza	319
16.1. Problematyka filozoficzno-religijna i kulturoznawczo- -antropologiczna	319
16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna	329
16.3. Poglądy estetycznoliterackie	335
16.4. Ludowość w twórczości Mickiewicza	342
16.5. Towianizm	343
16.6. Motywy i tematy	349
16.7. Poetyka (język, wersyfikacja, gatunki)	375
16.8. Rosja, Rosjanie i literatura rosyjska	391
16.9. Słowiańszczyzna	402
16.10. Związki Mickiewicza z kulturą i literaturą światową	409
16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych	424
16.12. Recepcja Mickiewicza w badaniach i literaturze polskiej epok późniejszych	442
16.13. Twórczość Mickiewicza w programach i opracowaniach szkolnych i edukacyjnych	464
16.14. Zagraniczna recepcja twórczości Mickiewicza	469
17. Opracowania biograficzne	489
17.1. Monografie i ujęcia całościowe	489
17.2. Studia, szkice, przyczynki	492
17.3. Opracowania poszczególnych okresów życia	498
17.3.1. Dzieciństwo i młodość (1798-1824)	498

17.3.2. Pobyt w Rosji (1824-1829)	504
17.3.3. Okres podróży (1829-1832)	510
17.3.4. Emigracja (1832-1855)	513
17.3.5. Wyjazd do Turcji. Śmierć	520
17.4. Rodzina, przyjaciele, związki	523
18. Kult pośmiertny	533
18.1. Opracowania	533
18.2. Nekrologi, mowy i kazania żałobne, wspomnienia pośmiertne, świadectwa kultu	537
18.3. Rocznice Mickiewiczowskie	542
18.3.1. Rok 1898	542
18.3.2. Rok 1955	546
18.3.3. Rok 1998	547
18.3.4. Inne	549
18.4. Omówienia sesji naukowych, konferencji, uroczystości	554
18.5. Miejsca pamięci, muzea, archiwalia	558
18.5.1. Opracowania na temat muzeów, bibliotek, archiwaliów	558
18.5.2. Omówienia miejsc pamięci, pomników, tablic pamiątkowych	562
18.6. Omówienia wystaw poświęconych Mickiewiczowi	572
19. Omówienia portretów i ilustracji do utworów Mickiewicza	577
19.1. Omówienia plastycznych wizerunków Mickiewicza	577
19.2. Omówienia ilustracji do utworów i postaci literackich	579
20. Utwory literackie poświęcone Mickiewiczowi i jego twórczości	581
20.1. Utwory wierszowane	581
20.2. Utwory prozą	596
20.3. Utwory sceniczne	598
21. Recepja medialna twórczości i osoby Mickiewicza	601
21.1. Recepja radiowa (audycje radiowe i ich omówienia)	601
21.2. Recepja filmowo-telewizyjna (dzieła i ich omówienia)	604
21.3. Omówienia recepcji Mickiewicza w muzyce	606
21.4. Recepja w mediach elektronicznych (cyfrowych)	609
Indeks nazw osobowych	611
Indeks tytułów, wariantów i incipitów utworów i pism różnych Adama Mickiewicza	701

Wstęp

Niniejszy tom stanowi drugą część (vol. II) tomu 10 monografii bibliograficznej Adama Mickiewicza wchodzącej w skład serii „Bibliografia Literatury Polskiej. Nowy Korbut”. Część pierwsza (vol. I) – *Adam Mickiewicz. Twórczość* (Warszawa 2019) – zawierała zestawienie literatury podmiotowej; wolumin drugi przynosi zestawienie literatury przedmiotowej dotyczącej osoby, życia i twórczości autora *Dziadów*. Bibliografię tzw. *Materiałów*, obejmującą m.in. dedykacje i wpisy okolicznościowe Mickiewicza, notatki, dokumenty urzędowe oraz listy poety, zamieszczono w woluminie pierwszym (t. 10, vol. I, s. 499-529).

Dokumentacyjną podstawę bibliografii przedmiotowej Mickiewicza wyznacza długi i bogaty ciąg prac wielu pokoleń historyków i badaczy literatury, poczynając od prac podjętych jeszcze za życia pisarza – bibliografii sporządzonej przez Aleksandra Chodźkę, włączonej do pierwszego tomu *Pism* Mickiewicza z 1844 r., bibliografii Karola Estreichera z 1859 r., kolejnych zestawień publikowanych przez syna poety, Władysława. Usystematyzowane kwerendy podjęło Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza, drukując w rocznikach *Pamiętnika* Towarzystwa zestawienia bibliograficzne za lata 1886-1897. Działania te były kontynuowane w XX w. i przyniosły mniej lub bardziej obszerne opracowania; część z nich pozostała nieukończona, zachowana w formie roboczych spisów i tek (pisałyśmy o nich we *Wstępie* do t. 10, vol. I, s. 7-9). Do tej pory jedynym ukończonym całościowym opracowaniem bibliografii przedmiotowej Mickiewicza pozostawała praca Irminy Śliwińskiej, Wandę Roszkowskiej i Stanisława Stupkiewicza z roku 1957 *Adam Mickiewicz. Zarys bibliograficzny* (Warszawa 1957, cz. 2: *Wiedza o autorze*, s. 147-300). Ze względu na wysoce selektywny charakter oraz ograniczony zakres chronologiczny (do 1956 r.) praca ta z oczywistych powodów nie spełnia dzisiaj wymaganych standardów dokumentacyjnych.

Kontynuując pracę nad całościową bibliografią życia i twórczości Mickiewicza w ramach serii „Nowy Korbut”, przyjęliśmy główne zasady określające strukturę, zawartość i szczegóły opisu bibliograficznego. Niniejsze opracowanie – wraz z pierwszą, podmiotową bibliografią twórczości – ma charakter pełnej monografii bibliograficznej Adama Mickiewicza. Pozostaje wszakże, zgodnie z zasadami serii korbutowej, bibliografią selektywną. To odróżnia ją zasadniczo od Polskiej Bibliografii Literackiej, mającej charakter bibliografii bieżącej kompletnej. Pełne zarejestrowanie recepcji Mickiewicza i zaprezentowanie jej w książkowej formie jest praktycznie niemożliwe. Niemający porównania z żadnym innym zjawiskiem w kulturze polskiej ogrom publikacji, odwołań i świadectw recepcji spuścizny Mickiewiczowskiej wręcz zmusza do decyzji selekcyjnych, redukcji ewidencji o pomniejszych dokumenty i fakty kultury popularnej, kultury oficjalnej, medialnej. Trzeba też pamiętać, że szereg obszarów recepcji mickiewiczowskiej zyskało dokumentację w osobnych, niekiedy książkowych zestawieniach bibliograficznych, krajowych i zagranicznych. W istocie rzeczy kompletne zarejestrowanie recepcji Mickiewicza w Polsce i na świecie jest obecnie niemożliwe. Dążyliśmy do uwzględnienia wszystkich świadectw o znaczeniu wykraczającym poza ramy wydarzeń lokalnych, środowiskowych, incydentalnych. Zrezygnowaliśmy natomiast z rejestrowania publikacji w czasopiśmie lokalnych, dziennikach, wyjąwszy publikacje znaczące z powodu autora lub rangi problemu. Nie uwzględniamy druków reklamowych, folderów, programów teatralnych. Priorytetowo traktowaliśmy wszelkie enuncjacje reprezentujące dyskurs naukowy i badania akademickie. Wzmogłą uwagę objęliśmy wszystkie zakresy kultury narodowej, europejskiej i światowej, rezultaty badań naukowych i ekspresje w obszarze kultury artystycznej. Dążyliśmy przy tym do w miarę kompletnej rejestracji materiałów bibliograficznych pochodzących z czasu życia Mickiewicza, tj. notowanych do śmierci poety w roku 1855. Z kolei *terminus ad quem* wyznaczył ostatni rok pracy nad

opublikowaniem niniejszego tomu. Z naturalnych powodów (stan bazy danych, cykl wydawniczy) nie zdołaliśmy odnotować wszystkich publikacji z bieżącego roku, dążyliśmy jednak do tego, by w niniejszym tomie znalazły się wszystkie ważne publikacje, które ukazały się do połowy roku 2024.

Zarówno niniejszy wstęp, jak i cały wolumin drugi należy czytać w korelacji z wprowadzeniem do pierwszej, podmiotowej części tomu 10 (t. 10, vol. I, s. 7-16). Z tego powodu zrezygnowaliśmy z ponownego umieszczenia *Wykazu źródeł bibliograficznych* (zob. t. 10, vol. I, s. 53-58). Jego powtórzenie w drugim woluminie byłoby niecelowe także dlatego, że w całości stanowi on bibliografię przedmiotową, a dział pierwszy (*Bibliografie, omówienia stanu badań*) jest *de facto* rejestrem źródeł dokumentacji bibliograficznej.

O funkcjonalności i poznawczych wartościach pracy bibliograficznej w dużym stopniu decyduje przyjęty układ i systematyzacja zgromadzonych danych. Zaproponowany porządek haseł (opracowań) otrzymał strukturę wielostopniowego układu działowego o budowie schodkowej. Szczegółowy zapis układu Czytelnik znajdzie w spisie treści – niżej podajemy jego 21 działów głównych:

1. Bibliografie, omówienia stanu badań
2. Monografie, zarysy monograficzne i zbiory studiów
3. Opracowania i ujęcia ogólne, studia i rozprawy
4. Opracowania utworów literackich
5. Opracowania przekładów literackich
6. Opracowania pism filomackich
7. Opracowania krytyki literackiej
8. Opracowania publicystyki i pism politycznych
9. Opracowania pism historycznych
10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych
11. Opracowania wykładów
12. Opracowania na temat utworów niedochowanych i przypisywanych Mickiewiczowi
13. Opracowania listów
14. Problematyka tekstologiczna i omówienia edycji mickiewiczowskich
15. Omówienia tłumaczeń utworów Mickiewicza
16. Opracowania poszczególnych problemów i tematów twórczości Mickiewicza
17. Opracowania biograficzne
18. Kult pośmiertny
19. Omówienia portretów i ilustracji do utworów Mickiewicza
20. Utwory literackie poświęcone Mickiewiczowi i jego twórczości
21. Recepcja medialna twórczości i osoby Mickiewicza

Struktura działów 4-15 odpowiada zawartości głównych działów części podmiotowej bibliografii (t. 10, vol. I, dz. 1-13). Dzięki temu poszczególne opracowania zostały przyporządkowane odpowiednio do utworów Mickiewicza (lub ich grup), uszeregowanych według klucza rodzajowo-gatunkowego. W tej części dla najważniejszych dzieł, takich jak *Dziady*, *Pan Tadeusz*, zastosowano dodatkowo rozróżnienie na opracowania monograficzne oraz prace szczegółowe (artykuły, szkice, przyczynki). Na przykład w odniesieniu do *Pana Tadeusza* (dział 4.2.3) wprowadzono podział na *Monografie, zbiory studiów* (dział 4.2.3.1) oraz *Artykuły i szkice* (dział 4.2.3.2). W odniesieniu do utworów dramatycznych dodatkowo wprowadziliśmy poddziały rejestrujące omówienia recepcji teatralnej tych utworów 4.3.1.4. *Opracowania teatralnej recepcji „Dziadów”* oraz 4.3.2.2. *Recenzje i omówienia adaptacji i wystawień teatralnych „Confédérés de Bar”* oraz „*Jacques Jasiński ou Les deux Polognes*”. Rozbudowanie i wielostopniowość działu 4 wynikły z chęci maksymalnego usystematyzowania opracowań i powiązania ich z konkretnymi grupami (także cyklami) utworów, a także z utworami pojedynczymi (poematami, wierszami i cyklami wierszy). Stąd np. dział 4.1. *Opra-*

cowania utworów lirycznych (wierszy) ma dwa poddziały: 4.1.1. *Opracowania ogólne liryki* oraz 4.1.2. *Opracowania poszczególnych wierszy (cykli)*, przy czym osobno rejestrowane są opracowania dotyczące cykli (np. *Sonetów krymskich*), jak i należących do nich pojedynczych wierszy. W tym punkcie winni jesteśmy zastrzeżenie, że rejestrowaliśmy opracowania autonomiczne, dotyczące poszczególnych wierszy, a pomijaliśmy fragmentaryczne ich omówienia lub wzmianki w opracowaniach ogólniejszych (np. monografiach, biografiach Mickiewicza) lub dotyczących innych utworów i problemów.

Pozostałe działy (1-3, 16-21) zawierają opracowania uporządkowane według kryteriów problemowych, tematycznych (tu np. składający się z 14 części dział 16. *Opracowania poszczególnych problemów i tematów twórczości Mickiewicza*), a także z uwagi na specyfikę medialną dokumentów recepcji (np. dzieł radiowych, telewizyjnych, elektronicznych, zob. składający się z czterech części dział 21). Ze względu na rangę utworów i zróżnicowanie ich cech estetyczno-gatunkowych najbardziej rozbudowaną, wielopoziomową strukturę otrzymał dział 4. *Opracowania utworów literackich*, podzielony na opracowania utworów lirycznych (4.1), epickich (4.2), dramatów (4.3) oraz *Omówienia adaptacji i przeróbek utworów niedramatycznych* (4.4).

W większości działów zastosowano porządek chronologiczny zapisu opracowań (pojedynczych haseł bibliograficznych). Wyjątek stanowią działy: 4.1.2. *Opracowania poszczególnych wierszy i cykli*, 4.2.4. *Inne utwory i próby epickie* oraz 15.2. *Recenzje i omówienia tłumaczeń*, w których zastosowano nadrzędny porządek alfabetyczny poszczególnych utworów Mickiewicza (których dotyczą opracowania). Wyodrębnienie działów, w których prymarny jest układ opracowań dotyczących konkretnych utworów Mickiewicza, winien być pomocny w łatwiejszym dotarciu do stanu badań na temat pojedynczych tekstów autora *Pana Tadeusza*. Takiemu wyodrębnieniu służy także poświęcenie osobnych działów (lub poddziałów) wybranym utworom Mickiewicza, takim jak np. *Grażyna* (dział 4.2.1), *Konrad Wallenrod* (4.2.2), *Dziady* (4.3.1), a także dzieła wielotekstowe, np. pisma filomackie (dział 6), artykuły w „Pielgrzymie Polskim” (8.2), „La Tribune des peuples” (8.4), wykłady lozańskie (11.1), wykłady w Collège de France (11.2), zbiorczo ujęto także listy (dział 13), bez wyodrębniania pojedynczych listów.

Z kolei w doborze materiałów do działu 2. *Monografie, zarysy monograficzne i zbiory studiów* przyjęliśmy szerokie rozumienie terminu „monografia”, obejmujące wszelkie prace na temat całokształtu życia i twórczości Mickiewicza, a także zbiory studiów jednego bądź wielu autorów. O zakwalifikowaniu prac zbiorowych do działu 2 decydowała zasada obecności w danym tomie co najmniej trzech opracowań o Mickiewiczu. W rejestrach zawartości tomów zbiorowych podajemy tylko opracowania dotyczące Mickiewicza (nie innych autorów).

Rozbudowaną strukturę posiada dział 16, grupujący opracowania w czternastu poddziałach dotyczących wybranych aspektów i problemów twórczości Mickiewicza (np. 16.3. *Poglądy estetyczno-literackie Mickiewicza*, 16.5. *Towianizm*, 16.9. *Słowiańszczyzna*), motywów i tematów (dział 16.6) oraz zakresów recepcji (np. 16.12. *Recepcja Mickiewicza w badaniach i literaturze polskiej epok późniejszych*, 16.14. *Zagraniczna recepcja twórczości Mickiewicza*). Całość biografistycznej wiedzy o Mickiewiczu obejmuje rozbudowany, dwustopniowy dział 17 (*Opracowania biograficzne*) – podzielony na opracowania monograficzne i prace szczegółowe dotyczące głównych okresów życia poety. Z kolei działy 18-21 obejmują opracowania dotyczące kultu pośmiertnego (18), portretów Mickiewicza i ilustracji do utworów (19), utworów literackich innych autorów poświęconych Mickiewiczowi i jego twórczości (20) oraz recepcji Mickiewicza w nowych mediach (radio, film, muzyka, media cyfrowe). W odniesieniu do działów 18-21 chcemy podkreślić, że przedmiotem opisu są wszelkie publikacje i omówienia na temat takich artefaktów, jak muzea, pomniki, ilustracje – nie zaś lista tego rodzaju obiektów. Odstępstwo od tej zasady czynimy w dziale 20 rejestrującym *Utwory literackie poświęcone Mickiewiczowi i jego twórczości* oraz wybrane dzieła (audycje, programy) radiowe, filmowe, telewizyjne i cyfrowe w dziale 21. *Recepcja medialna twórczości i osoby Mickiewicza*.

Rozbudowanie układu działowego z jednej strony służy maksymalnie dokładnemu przyporządkowaniu opracowań poszczególnym utworom lub problemom, z drugiej strony prowadzi mimowolnie do petryfikacji struktury układu. A wiadomo, że wiele opracowań i haseł odnosi się do szerszej gamy dzieł lub problemów. Dla rozluźnienia granic oddzielających poszczególne działy zastosowano dodatkowo dwa zabiegi. Po pierwsze, niektóre opracowania zostały przyporządkowane do więcej niż jednego działu lub poddziału (nie więcej niż trzech). Drugi zabieg polega na podaniu odsyłaczy na końcu wybranych działów – kierujących czytelnika do innych miejsc bibliografii. Tak na przykład: na końcu działu 4.3.1.1.1. zawierającego wykaz prac monograficznych i zbiorowych na temat *Dziadów* jako całości (wszystkich części utworu), umieściliśmy odsyłacz do działu 4.3.1.3., zawierającego opracowania na temat *Dziadów* drezdeńskich (*Dziadów* cz. III). Jest bowiem jasne, że w wielu przypadkach problematyka obu tych działów pozostaje zbieżna, a po części wspólna. Dążyliśmy do tego, by nadmiernie nie mnożyć informacji i nie dublować haseł, zwłaszcza w przypadkach bliskiego sąsiedztwa, np. w tym samym dziale. Dodatkowe możliwości selekcjonowania i wyszukiwania haseł w innych działach dają podane na końcu tomu indeks tytułów utworów Mickiewicza oraz indeks osób.

Zachowaliśmy zasady opisu bibliograficznego stosowane w serii „Nowy Korbut” (m.in. zapisywane tytułów czasopism kursywą); ujednoliciliśmy opis, oddzielając przecinkami poszczególne jednostki hasła (nazwiska, tytuły, adresy bibliograficzne). Uprościliśmy zapis haseł czasopiśmienniczych, rezygnując z podawania paginacji artykułów; oznaczenia stron podajemy (w miarę możliwości) w opisie opracowań pochodzących z publikacji książkowych oraz tych czasopism, które są rocznikami, są wydawane w językach obcych lub mają rozbudowaną strukturę (np. wyszczególnienie tomów).

W dziesięciu działach (i poddziałach) zastosowaliśmy układ haseł pojedynczych, każde opracowanie podając od nowego wersu; dotyczy to opracowań monograficznych lub całościowych (m.in. działy 1, 2, 4.2.3.1, 4.3.1.1.1, 17.1, 20). Pozostałe opracowania zostały pogrupowane w bloki haseł obejmujące okres jednego lub więcej lat; hasła są podawane w kolejności chronologicznej publikacji, a w obrębie tego samego roku – w porządku alfabetycznym autorów. Odstępowaliśmy od umieszczania hasła w bloku opracowań, jeśli zawiera ono opis zawartości (tomu) lub więcej niż jedną recenzję.

Dla uproszczenia zapisu stosujemy skróty ogólne (zob. *Wykaz skrótów*), a także skróty tytułów czasopism (zob. *Wykaz skrótów czasopism*); tytuły pełne czasopism zachowujemy w stosunku do tytułów jednowyrazowych lub krótkich dwuwyrazowych. Tytuły czasopism podajemy w pisowni oryginalnej; stąd np. stosowanie małych liter w tytułach czasopism francuskich, np. *La Tribune des peuples*.

* * *

Pracując przez wiele lat nad Korbutową bibliografią Mickiewiczowską spotkaliśmy się z licznymi dowodami życzliwości i pomocą wielu osób. Z wdzięcznością wspominamy inspiracje i rady prof. dr. hab. Romana Lotha, bez którego inicjatywy i wsparcia nie podjęlibyśmy się tak żmudnego przedsięwzięcia. Niniejszy tom poświęcamy Jego Pamięci.

Dziękujemy dr. Piotrowi Kopszakowi za niezwykle sumienną, stałą i niezawodną obsługę cyfrowej bazy danych, która była i pozostaje naszym podstawowym narzędziem pracy. Mamy nadzieję, że stanie się ona zaczynem do zbudowania nowego typu bibliografii Mickiewiczowskiej w formie nowoczesnej ogólnie dostępnej cyfrowej bazy danych.

Dziękujemy za wszechstronne wsparcie Dyrekcji macierzystego Instytutu Filologii Polskiej oraz Koleżankom i Kolegom z Zakładu Literatury Romantyzmu. Dziękujemy wszystkim Koleżankom i Kolegom Polonistom z innych ośrodków akademickich w kraju za osobiste zaangażowanie w zaktualizowanie najnowszych danych bibliograficznych. Pani dr. Tei Rogiń-Musa z Instytutu Leksykografii Mirosława Krleży w Zagrzebiu dziękujemy za pomoc w gromadzeniu informacji o chorwackiej recepcji twórczości Mickiewicza. Za pomoc w dotarciu do mickiewiczianów ormiańskich i ich transliteracji dziękujemy Paniom dr. Piruz Mnatsakanyan z Naukowo-Badawczego

Instytutu Dawnych Rękopisów (Matenadaran) im. Mesropa Masztoca w Erywaniu oraz mgr Nune Srabyan (Centrum Wsparcia Współpracy Międzynarodowej UAM). Dziękujemy także pracownikom poznańskiego oddziału Instytutu Badań Literackich PAN – Pracowni Bibliografii Bieżącej – mgr Beacie Domosławskiej oraz dr. Cezaremu Rosińskiemu i Tomaszowi Umerle. Za wsparcie od strony informatycznej w ostatniej fazie prac dziękujemy mgr. Adamowi Cankudisowi z Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM.

Za wieloletnią życzliwą współpracę dziękujemy Zespołowi Wydawnictwa Instytutu Badań Literackich PAN, w szczególności kierującej jego pracami Pani Krystynie Kiszelewskiej-Kotyńskiej. Pani Weronice Rychcie serdecznie dziękujemy za unikliwą i cierpliwą adiustację i korektę naszego dzieła.

Wykaz skrótów ogólnych

adapt.	– adaptacja, adaptacje
ang.	– angielski
anonim.	– anonimowy, anonimowo
arch.	– archiwum
art.	– artykuł
atg	– autograf
aut.	– autor
b.d.	– bez daty
b.m.	– bez miejsca
Belgr.	– Belgrad
białor.	– białoruski
Bibl. Jag.	– Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
Bibl. Nar.	– Biblioteka Narodowa w Warszawie
Bibl. Ossol.	– Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
Bibl. Pol.	– Biblioteka Polska w Paryżu
bibliogr.	– bibliograficzny, bibliografia
BN	– „Biblioteka Narodowa” (seria wydawnicza)
Bratysł.	– Bratysława
Budap.	– Budapeszt
bułg.	– bułgarski
Bukar.	– Bukareszt
Bydg.	– Bydgoszcz
cd.	– ciąg dalszy
chiń.	– chiński
chorw.	– chorwacki
cz.	– część
czes.	– czeski
czyt.	– czytany, czytał
dat.	– datowany
dn.	– dnia
dod.	– dodatek
dokum.	– dokumentalny
dot.	– dotyczy, dotyczący
dyr.	– dyrekcja
dzien.	– dziennik
egz.	– egzemplarz, egzemplarze
film.	– filmowy
fot.	– fotografia, fotograficzny
fr.	– francuski
fragm.	– fragment, fragmenty
gaz.	– gazeta
gimn.	– gimnazjum
gr.	– grecki, z języka greckiego

gruz.	– gruziński
hebr.	– hebrajski
hist.	– historia, historyczny
hiszp.	– hiszpański
hum.	– humanistyczny
IBL PAN	– Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
IFP	– Instytut Filologii Polskiej
ilustr.	– ilustrował, ilustracje, ilustrowany
im.	– imienia
in.	– inny, inne, inni
inc.	– incipit
inf.	– informacja, informacyjny
jap.	– japoński
Jel. Góra	– Jelenia Góra
Jeroz.	– Jerozolima
jęz.	– język, językowy
jubil.	– jubileuszowy
k.	– karta
Kat.	– Katowice
katol.	– katolicki
kom.	– komisja
koment.	– komentarz
komit.	– komitet
komp.	– kompozycja, kompozytor, komponował
konf.	– konferencja
koreań.	– koreański
koresp.	– korespondencja
Kr.	– Kraków
krak.	– krakowski
krypt.	– kryptonim
ks.	– ksiądz
ks.	– księga (w opisach wydań)
KUL	– Katolicki Uniwersytet Lubelski
kur.	– kurier
kwart.	– kwartalnik
l.	– lata
lit.	– literatura, literacki
litew.	– litewski, litewskie
Lond.	– Londyn
Loz.	– Lozanna
Lubl.	– Lublin
Lw.	– Lwów
lwow.	– lwowski
łac.	– łaciński, z łaciny
m.in.	– między innymi
mat.	– materiały
międzynar.	– międzynarodowy
MLAM	– Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie
Mos.	– Moskwa

mps	– maszynopis
muz.	– muzyka, muzyczny
nadb.	– nadbitka
nagr.	– nagranie
nakł.	– nakład
nar.	– narodowy
nast.	– następne, następny
nauk.	– naukowy
nb.	– nota bene
niem.	– niemiecki
niepodpis.	– niepodpisany
niezn.	– nieznany, nieznana, nieznanej
not.	– notatka
Nowogr.	– Nowogródek
nr	– numer
objaśn.	– objaśnienie
odb.	– odbitka
oddz.	– oddział
ogł.	– ogłosił, ogłoszony
ok.	– około
op.	– opus (muzyczne)
oprac.	– opracował, opracowanie
opubl.	– opublikował, opublikowany
osob.	– osobny, osobno
PAN	– Polska Akademia Nauk
państw.	– państwowy
Par., par.	– Paryż, paryski
PAU	– Polska Akademia Umiejętności
pdr	– pierwodruk
pers.	– perski
Pet.	– Petersburg
PIW	– Państwowy Instytut Wydawniczy w Warszawie
pocz.	– początek, początku
podm.	– podmiotowa
podob.	– podobizna
podst.	– podstawa
poet.	– poetycki, poetów
pol.	– polski
polem.	– polemika
poł.	– połowa, połowie
pomn.	– pomniejszone
popołud.	– popołudniowy, popołudniowe
popr.	– poprawiony, poprawione, poprawił
por.	– porównaj
posz.	– poszyt
poszerz.	– poszerzone
posł.	– posłowie
powiększ.	– powiększone
powst.	– powstał

poz.	– pozycja
Poz.	– Poznań
pozn.	– poznański
półark.	– półarkusz
półr.	– półrocze
PR	– Polskie Radio
prawdop.	– prawdopodobnie
prem.	– premiera
prof.	– profesor
progr.	– program (przy opisie emisji radiowej lub telewizyjnej)
proj.	– projekt, projektował
przedm.	– przedmowa
przedr.	– przedruk
przedst.	– przedstawienie
przekł.	– przekład
przeł.	– przełożył, przełożyli
przepr.	– przeprowadził
przygot.	– przygotował, przygotowany
przyyp.	– przypis, przypisy
pseud.	– pseudonim
pt.	– pod tytułem
PTPN	– Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
publ.	– publikacja
r.	– rok
R.	– rocznik (w opisie bibliograficznym)
rec.	– recenzja
red.	– redakcja, redaktor, redagował, redakcyjny
reż.	– reżyser, reżyserował, reżyseria
rkp	– rękopis
roczn., Rocz.	– rocznik, Rocznik, Roczniki (w tytułach wydawnictw)
ros.	– rosyjski
rozdz.	– rozdział
rozm.	– rozmowa
rozpr.	– rozprawa, rozprawy
rozs.	– rozszerzony, rozszerzone
RWE	– Radio Wolna Europa Monachium
s.	– strona, stron
S.	– Seria
sc.	– scena
scen.	– scenariusz
serb.	– serbski
śluch.	– słuchowisko
specj.	– specjalny
sprawozd.	– sprawozdanie, sprawozdawczy
streszcz.	– streszczenie
sygn.	– sygnatura
t.	– tom
telewiz.	– telewizyjny
tłum.	– tłumaczenie, tłumaczył

Tor.	– Toruń
Tow.	– Towarzystwo (w nazwach instytucji)
TPN	– Towarzystwo Przyjaciół Nauk
tur.	– turecki
TV	– telewizja, telewizyjny
TVP	– Telewizja Polska
tyt.	– tytuł, tytuły, tytułowa
tzn.	– to znaczy
UJ	– Uniwersytet Jagielloński
ukr.	– ukraiński
uniw.	– uniwersytet, uniwersytecki
uzup.	– uzupełnił, uzupełniony, uzupełnione
v	– verso
vol.	– volumen
w.	– wiek lub wers (w opisie rękopisu)
Wałbrz.	– Wałbrzych, wałbrzyski
War.	– Warszawa
warsz.	– warszawski
węgier.	– węgierski
wg	– według
wiecz.	– wieczorny
wil.	– wileński
Wil.	– Wilno
włkp.	– wielkopolski
wł.	– włoski
własc.	– właściwie
Wr.	– Wrocław
WSP	– Wyższa Szkoła Pedagogiczna
współudz.	– współudział, współudziale
wybr.	– wybrać, wybór
wyd.	– wydanie, wydany, wydał
wydaun.	– wydawnictwo, wydawniczy
wydz.	– wydział
wygł.	– wygłoszony, wygłosił
wyk.	– wykonał, wykonawca, wykonawcy
wyst.	– wystawiony
wzm.	– wzmianka
z.	– zeszyt (jako odpowiednik numeru pisma)
zag.	– zaginiony, zaginął
Zagrz.	– Zagrzeb
zb.	– zbiór, zbiory
zbior.	– zbiorowa, zbiorowe
zebr.	– zebrany, zebrał
Ziel. Góra	– Zielona Góra
zmien.	– zmieniony, zmieniona, zmienione
zob.	– zobacz

Wykaz skrótów nazw czasopism

- ABC – ABC. Pismo Codzienne
Acad. Paedag. Cracov. Stud. Ling. – Academiae Paedagogicae Cracoviensis. *Studia Linguistica*
Acta Balt.-Slav. – Acta Baltico-Slavica
Acta Lit. Acad. Scient. Hung. – Acta Litteraria Academiae Scientiarum Hungaricae
Acta Neophil. – Acta Neophilologica
Acta Phil. – Acta Philologica
Acta Pol.-Ruth. – Acta Polono-Ruthenica
Acta Sueco-Pol. – Acta Sueco-Polonica
Acta Univ. Lodz. – Acta Universitatis Lodziensis: Folia Germ. – Folia Germanika, Folia Ling. – Folia Linguistica, Folia Lit. Pol. – Folia Litteraria Polonica
Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. – Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne (Fil. Germ. – Filologia Germaniska, Fil. Pol. – Filologia Polska, Fil. Ros. – Filologia Rosyjska, Stud. Slav. – Studia Slavica)
Acta Univ. Wratisl. – Acta Universitatis Wratislaviensis (Bibl. – Bibliotekoznawstwo, Clas. Wratislaviensis, Est. Hisp. – Estudios Hispánicos, Germ. Wratislaviensis, Góry-Lit.-Kult. – Góry, Literatura, Kultura, Lit. i Kult. Pop. – Literatura i Kultura Popularna, Prace Lit. – Prace Literackie, Slav. Wratislaviensis – Slavica Wratislaviensis)
Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par. – Actes de la Société Historique et Littéraire Polonaise / Akta Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu
Alm. Historycznolit. – Almanach Historycznoliteracki
Alma Mater Viln. – Alma Mater Vilnensis
Ann. Acad. Paedag. Cracov. – Annales Academiae Paedagogicae Cracoviensis (Stud. Ling. – Studia Linguistica; Stud. Hist. – Studia Historica)
Ann. de Philos. Chrét. – Annales de Philosophie Chrétienne
Ann. Univ. M. Curie-Skłod. – Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska (Sect. F: Hum. – Sectio F: Humaniora, Sect. FF: Phil. – Sectio FF: Philologiae)
Ann. Univ. Paedag. Cracov. – Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis (Stud. ad Didact. – Studia ad Didacticam Litterarum Polonarum et Linguae Polonae Pertinentia, Stud. Ling. – Studia Linguistica, Stud. Poetica – Studia Poetica, Stud. Rus. – Studia Russologica)
Arch. Hist. Filoz. i Myśli Społ. – Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej
Austral. Slav. and East Europ. Stud. (Parkv.) – Australian Slavonic and East European Studies (Parkville)
Awazymyz – Awazymyz. Pismo historyczno-społeczno-kulturalne Karaimów
Beil. Allgem. Zeit. (Augsburg) – Beilage zur Allgemeinen Zeitung (Augsburg)
Belar. mova i lit. u škole – Białoruska mova i literatura u škole
Białorut. Białost. – Białorutenistyka Białostocka
Białost. Stud. Literat. – Białostockie Studia Literaturoznawcze
Bibl. dla čeniâ – Biblioteka dla čeniâ
Bibl. Pol. – Biblioteka Polska: Pamiętnik umiejętnościom, historii, literaturze i rzeczom krajowym poświęcony
Bibl. univ. et Rev. suisse – Bibliothèque universelle et Revue suisse
Bibl. Warsz. – Biblioteka Warszawska
Bibliotekarz Podl. – Bibliotekarz Podlaski

- Biesiada Lit. – Biesiada Literacka*
Birž. ved. – Birževye vedomosti
Biul. Bibl. Jag. – Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej
Biul. Inf. Bibl. Nar. – Biuletyn Informacyjny Biblioteki Narodowej
Biul. Inf. Bibl. Śl. – Biuletyn Informacyjny Biblioteki Śląskiej
Biul. Kwart. Radom. Tow. Nauk. – Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego
Biul. Mies. Bibl. Jag. – Biuletyn Miesięczny Biblioteki Jagiellońskiej
Biul. Pol. Tow. Badań Psychol. – Biuletyn Polskiego Towarzystwa Badań Psychologicznych
Biul. Polon. – Biuletyn Polonistyczny
Biul. Żyd. Inst. Hist. – Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego
Blätter für lit. Unterh. – Blätter für literarische Unterhaltung
Blok-Notes MLAM – Blok-Notes Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza; wcześniej tytuł:
Blok-Notes Muzeum Mickiewicza 1959-1967
Bul. de la Soc. des Sc. et des Lettres de Łódź – Bulletin de la Société des Sciences et des Lettres de Łódź
Bul. Intern. de l'Acad. Polon. des Sc. et des Lettres. Classe de Phil. – Bulletin Internnacional de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie
Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America – Bulletin of the Polish Institute of Arts and Sciences in America
Canad. Slav. Papers – Canadian Slavonic Papers
Časop. Česk. Museum – Časopis Českého Museum / Časopis Českého Musea
Časop. společ. vlast. Mus. v Čechách – Časopis společnosti vlastenského Museum v Čechách
Česky časop. hist. – Český časopis historický
Coll. Litt. – Colloquia Litteraria
Coll. Wydz. Nauk Hum. i Społ. Akad. Mar. Woj. – Colloquium Wydziału Nauk Humanistycznych i Społecznych Akademii Marynarki Wojennej
Compar. Lit. – Comparative Literature
Compar. Lit. Stud. – Comparative Literature Studies
Convivum. Germ. Jahr. Pol. – Convivum. Germanistisches Jahrbuch Polen
Czas. Dod. mies. – Czas. Dodatek miesięczny do „Czasu”
Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol. – Czasopismo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich
Czerw. Sztand. (Lw.) – Czerwony Sztandar (Lwów)
Czyt. dla Wszystkich – Czytelnia dla Wszystkich
Czyt. Lit. Łódz. Stud. Literat. – Czytanie Literatury. Łódzkie Studia Literaturoznawcze
Danica (Zagrz.) – Danica hrvatska, slavonska i dalmatinska / Danica Ilirska (Zagrzeb)
Das Mag. für die Liter. des In- und Ausl. – Das Magazin für die Literatur des In- und Auslandes
Dekada Lit. – Dekada Literacka, inny tyt. Nowa Dekada Literacka
Dem. Pol. – Demokrata Polski
Deutsch-Poln. Ans. zur Lit. und Kult. – Deutsch-Polnische Ansichten zur Literatur und Kultur
Deutsch-Poln. Jahr. – Deutsch-Polnisches Jahrbuch
Dialog Akad. – Dialog Akademicki
Dod. Lit. „Dzien. Wil.” – Dodatek Literacki do „Dziennika Wileńskiego”
Dod. Mies. Przegl. Tyg. – Dodatek Miesięczny Przeglądu Tygodniowego
Dokl. i soobš. fil. inst. Leningr. univ. – Doklady i soobšeniâ filologičeskogo instituta Leningradskogo universiteta
Dwutyg. dla Kobiet – Dwutygodnik dla Kobiet
Dzien. Berl. – Dziennik Berliński
Dzien. Chicag. – Dziennik Chicagowski
Dzien. Dom. – Dziennik Domowy

Dzien. Kij. – *Dziennik Kijowski*
Dzien. Nar. – *Dziennik Narodowy*
Dzien. Pol. (Lond.) – *Dziennik Polski (Londyn)*
Dzien. Pol. i Dzien. Żoł. – *Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza: The Polish Daily*
Dzien. Zach. – *Dziennik Zachodni*
Dzien. Wil. – *Dziennik Wileński*
East Europ. Polit. and Soc. – *East European Politics and Societies*
Echo Muz., Teatr. i Art. – *Echo Muzyczne, Teatralne i Artystyczne*
Echo Tyg. – *Echo Tygodnia*
Études Slaves et Est-Europ. – *Études Slaves et Est-Européennes*
Fil. Pol. Rocz. Nauk. Uniw. Zielonog. – *Filologia Polska. Roczniki Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego*
Fol. Orient. – *Folia Orientalia*
Fol. Soc. Sc. Lubl. – *Folia Societatis Scientiarum Lublinensis*
Gaz. Codz. – *Gazeta Codzienna*
Gaz. de France – *Gazette de France*
Gaz. Koresp. Warsz. i Zag. – *Gazeta Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego*
Gaz. Kośc. – *Gazeta Kościelna*
Gaz. Lit. (Kr.) – *Gazeta Literacka. Miesięcznik (Kraków)*
Gaz. Lit. (War.-Kr.-Lw.) – *Gazeta Literacka. Dwutygodnik (Warszawa-Kraków-Lwów)*
Gaz. Lud. – *Gazeta Ludowa*
Gaz. Mal. i Poet. – *Gazeta Malarzy i Poetów*
Gaz. Polic. Państ. – *Gazeta Policji Państwowej*
Gaz. Pom. – *Gazeta Pomorska*
Gaz. Por. (War.) – *Gazeta Poranna (Warszawa)*
Gaz. Warsz. – *Gazeta Warszawska*
Gaz. Wiel. Ks. Pozn. – *Gazeta Wielkiego Księstwa Poznańskiego*
Gaz. Wyb. – *Gazeta Wyborcza*
Gaz. Zach. (Poz.) – *Gazeta Zachodnia (Poznań)*
Gdań. Rocz. Hum. – *Gdańskie Roczniki Humanistyczne*
Gior. di erud. e cult. – *Giornale di erudizione e cultura*
Głos Lit. i Społ. (Kr.) – *Głos Literacki i Społeczny, Dodatek Głosu Narodu (Kraków)*
Głos Nar. (Kr.) – *Głos Narodu (Kraków)*
Głos Włkp. – *Głos Wielkopolski*
God. Filoz. fakul. (Nowy Sad) – *Godišnjak Filozofskog fakulteta u Novom Sadu*
God. na Sof. univ. Ist.-fil. fak. – *Godišnik na Sofijskîâ universitet. Istoriko-filologičeski fakultet*
Gon. Teatr. – *Goniec Teatralny*
Gon. Włkp. – *Goniec Wielkopolski*
Gwiazda. Kal. Pet. – *Gwiazda. Kalendarz Petersburski*
Gwiazdka Ciesz. – *Gwiazdka Cieszyńska*
Horyz. (Fryb.) – *Horyzonty. Miesięcznik poświęcony sprawom kultury (Fryburg)*
Horyz. Polit. – *Horyzonty Polityki*
Hronka – *Podtat. Záb.* – *Hronka – Podtatranská Zábavnice*
Hudožestv. žurn. – *Hudožestvennyj žurnal*
Illustr. Zeit. – *Illustrirte Zeitung*
Ilustr. Kur. Codz. – *Ilustrowany Kurier Codzienny*
Ilustr. Kur. Pol. – *Ilustrowany Kurier Polski*
Ilustr. Pol. (Wieś i Dwór) – *Ilustracja Polska (Wieś i Dwór)*
Ind. Law Journ. – *Indiana Law Journal*

- Ind. Slav. Stud.* – *Indiana Slavic Studies*
Inostr. lit. – *Inostrannaâ literatura*
Interdisc. Lit. Stud. – *Interdisciplinary Literary Studies*
Interdisc. Stud. in Music. – *Interdisciplinary Studies in Musicology*
Internac. lit. – *Internacional'naâ literatura*
Istorič. vestn. – *Istoričeskij vestnik*
Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i âz. – *Izvestiâ Akademii Nauk SSSR. Otdelenie literatury i âzyka*
Izv. otd. russk. âz. i slovesn. imp. Ak. N. – *Izvestiâ otdeleniâ russkogo âzyka i slovesnosti imp. Akademii Nauk*
Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch. – *Jahrbücher für Literatur, Kunst und Wissenschaft*
Jen. Allg. Lit. Zeit. – *Jenaische Allgemeine Literatur Zeitung*
Jęz. Pol. – *Język Polski*
Jęz. Pol. w Gim. – *Język Polski w Gimnazjum*
Jęz. Pol. w Lic. – *Język Polski w Liceum*
Jęz. Pol. w Szk. IV-VI – *Język Polski w Szkole IV-VI*
Jęz. Pol. w Szk. Podst. – *Język Polski w Szkole Podstawowej*
Jęz. Pol. w Szk. Śred. – *Język Polski w Szkole Średniej*
Journal des débats – *Journal des débats politiques et littéraires*
Journal des Femmes – *Journal des Femmes, Gymnase Littéraire*
Kalend. Bydg. – *Kalendarz Bydgoski*
Kiel. Stud. Filol. – *Kieleckie Studia Filologiczne*
Kijow. Stud. Polon. – *Kijowskie Studia Polonistyczne*
Knjiž. Smotra (Zagrž.) – *Književna Smotra (Zagreb)*
Kolo (Zagrž.) – *Kolo. Članci za literaturu, umětnost i narodni život (Zagreb)*
Kom. Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. Częst. – *Komunikaty Naukowe Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza. Oddział Częstochowski*
Kont. Kult. – *Konteksty Kultury*
Kratkie soobš. Inst. slav. AN SSSR – *Kratkie soobšeniâ Instituta slavânovedenâ AN SSSR*
Kritič. obozr. – *Kritičeskoe obozrenie*
Kron. Emig. Pol. – *Kronika Emigracji Polskiej*
Kron. Kat. – *Kronika Katowic*
Kron. Miasta Poz. – *Kronika Miasta Poznania*
Kron. Rodz. – *Kronika Rodzinna*
Kron. Warsz. – *Kronika Warszawy*
Kron. Wielkop. – *Kronika Wielkopolska*
Krym.-Pol. Zesz. Nauk. – *Krymsko-Polskie Zeszyty Naukowe*
Kult. i Społ. – *Kultura i Społeczeństwo*
Kult. Niez. – *Kultura Niezależna*
Kur. Codz. (War.) – *Kurier Codzienny (Warszawa)*
Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.) – *Kurier Literacko-Naukowy (Dodatek do Ilustrowanego Kuriera Codziennego)*
Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Kur. Powsz.) – *Kurier Literacko-Naukowy (Dodatek do Kuriera Powszechnego)*
Kur. Metaps. „Dziwy Życia” (Kr.) – *Kurier Metapsychiczny „Dziwy Życia”. Dodatek „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” (Kraków)*
Kur. Por. (War.) – *Kurier Poranny (Warszawa)*
Kur. Powsz. – *Kurier Powszechny*
Kur. Rogoz. – *Kurier Rogoziński*
Kur. Stanisław. – *Kurier Stanisławowski*

Kur. Szcz. – *Kurier Szczeciński*
Kur. Włkp. – *Kurier Wielkopolski*
Kwart. Art. – *Kwartalnik Artystyczny*
Kwart. Film. – *Kwartalnik Filmowy*
Kwart. Hist. – *Kwartalnik Historyczny*
Kwart. Hist. Żyd. – *Kwartalnik Historii Żydów*
Kwart. Inst. Pol.-Radz. – *Kwartalnik Instytutu Polsko-Radzieckiego*
Kwart. Litew. – *Kwartalnik Litewski*
Kwart. Neofil. – *Kwartalnik Neofilologiczny*
Kwart. Opol. – *Kwartalnik Opolski*
L'Univ. et le Monde – *L'Univers et le Monde*
L'Univ. Israël. – *L'Univers Israélite*
L'Univers – *L'Univers, union catholique*
La Biogr. des Hom. du jour – *La Biographie des Hommes du jour*
La Fama – *La Fama. Rassegna di scienze, lettere, arti, industria e teatri*
La Ilustr. Ibér. – *La Ilustración Ibérica*
La Pologne (Par.) – *La Pologne Politique, Economique, Littéraire et Artistique (Paryż)*
La Revue indép. – *La Revue indépendante*
La Semaine (Wiedeń) – *La Semaine littéraire et économique. Dod. do „Messager de Vienne”*
Le Globe – *Le Globe, Revue des arts, des sciences et des lettres*
Le Polonais – *Le Polonais. Journal des Intérêts de la Pologne*
Leipz. Volkszeit. – *Leipziger Volkszeitung*
Letop. Mat. srpske – *Letopis Matice srpske (Novi serbski letopis)*
Ling. Copernic. – *Linguistica Copernicana*
Lit. i Szt. Dod. do „Dnia Pol.” – *Literatura i Sztuka. Dodatek do „Dnia Polskiego”*
Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.” – *Literatura i Sztuka. Dodatek do „Nowej Gazety”*
Lit. Lud. – *Literatura Ludowa*
Lit. na Świecie – *Literatura na Świecie*
Lit. Radziec. – *Literatura Radziecka*
Lit.-Slav. Posnan. Studia Hist. Art. – *Lituano-Slavica Posnaniensia. Studia Historiae Artium*
Liter. gaz. (Mos.) – *Literaturnaâ gazeta (Moskwa)*
Liter. gaz. (Pet.) – *Literaturnaâ gazeta (Petersburg)*
Liter. glas (Sofia) – *Literaturen glas (Sofia)*
Liter. i mastac. – *Literatura i mastactva (Mińsk)*
Liter. ir Meno Metr. – *Literatūros ir Meno Metraštis (Wilno)*
Liter. Kirgis. – *Literaturnyj Kirgistan*
Liter. Mis”l (Sofia) – *Literaturna Mis”l (Sofia)*
Liter. nasled. – *Literaturnoe nasledstvo*
Liter. obozr. – *Literaturnoe obozrenie*
Liter. Stud. in Pol. – *Literary Studies in Poland*
Liter. żurn. – *Literaturnyj żurnal*
Literat. priloż. – *Literaturnye prilozheniâ k gazete „Graždanin”*
Litter. Copernic. – *Litteraria Copernicana*
Mies. Lit. – *Miesięcznik Literacki*
Mies. Lit. i Sztuki – *Miesięcznik Literatury i Sztuki*
Mies. Żyd. – *Miesięcznik Żydowski*
Miscell. Hist.-Iurid. – *Miscellanea Historico-Iuridica*
Miscell. Łódz. – *Miscellanea Łódzkie*
Mł. Rzeczp. – *Młoda Rzeczpospolita*

- Model. Naucz.* – *Modelowe Nauczanie*
Monit. Univ. – *Moniteur Universel*
Mosk. ežened. – *Moskovskij eženedel'nik*
Mosk. nablūd. – *Moskovskij nablūdatel'*
Mosk. Tel. – *Moskovskij Telegraf*
Mosk. vedom. – *Moskovskie vedomosti*
Mosk. vestn. – *Moskovskij vestnik*
Musica Ant. Eur. Orient. – *Musica Antiqua Europae Orientalis*
Muzeum (Lw.) – *Muzeum. Czasopismo Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych (Lwów)*
Myśl Nar. (War.) – *Myśl Narodowa. Tygodnik Poświęcony Kulturze Twórczości Polskiej (Warszawa)*
Myśl Nar. (Pet.) – *Myśl Narodowa (Petersburg)*
Myśl Niepodl. – *Myśl Niepodległa*
Myśl Pol. (War.) – *Myśl Polska (Warszawa)*
Myśl Pol. (Lond.) – *Myśl Polska (Londyn)*
Na Ziemi Naszej (Lw.) – *Na Ziemi Naszej. Dodatek do „Kurieru Lwowskiego” (Lwów)*
Naučn. obozr. – *Naučnoe obozrenie*
Naučn. trudy po filos. – *Naučnyje trudy po filosofii (Belarusskij universitet)*
Naučn. zap. Kiev. univ. – *Naučnyje zapiski Kievsogo universiteta*
Naučni sast. slav. (Belg.) – *Naučni sastanak Slavista u Vukove Dane (Belgia)*
Naučnyj būllet. Leningr. univ. – *Naučnyj būlleten' Leningradskogo gosudarstvennogo universiteta*
Neophil. Sandec. – *Neophilologica Sandeciensia (Nowy Sącz)*
Neven – *Neven. Zabavni i poučini list*
Not. Płoc. – *Notatki Płockie*
Not. Teatr. – *Notatnik Teatralny*
Nov. i birž. gaz. – *Novosti i birževaâ gazeta*
Novine dalm.-horv.-slav. (Zagrz.) – *Novine dalmatinsko-horvatsko-slavonske / Narodne novine, inne tyt.: Ilirske narodne novine; Novine horvatsko-slavonsko-dalmatinske; dodatek: Danica hrvatska, slavonska i dalmatinska / Danica Ilirska (Zagrzeb)*
Noviny (Praga) – *Noviny. Z oboru literatury, uměnj a věd (přil. Květy) (Praga)*
Novyj žurn. inostr. liter., iskus. i nauki – *Novyj žurnal inostrannoj literatury, iskusstva i nauki*
Novyj žurn. liter., iskus. i nauki – *Novyj žurnal literatury, iskusstva i nauki*
Now. Lit. – *Nowiny Literackie*
Nowa Gaz. – *Nowa Gazeta*
Nowa Kult. – *Nowa Kultura, kontynuacja Kuźnicy i Odrodzenia*
Nowa Pol. (Lon.) – *Nowa Polska / New Poland Monthly (Londyn)*
Nowe Widn. – *Nowe Widnokreği*
Nowy Dzień. (Kr.) – *Nowy Dziennik (Kraków)*
Nowy Napis – *Nowy Napis. Liryka – Epika – Dramat*
Nuova Antol. di lett., scien. ed arte – *Nuova Antologia di lettere, scienze ed arte*
Obzor – *Obzor. A Bulgarian Quarterly Review of Literature and the Arts*
Ochr. Przyr. – *Ochrona Przyrody*
OderÜbers. – *OderÜbersetzen*
Odes. nov. – *Odesskie novosti*
Odes. vestnik – *Odesskij vestnik*
Ognisko Dom. – *Ognisko Domowe*
Ojcz. Polsz. – *Ojczyzna Polszczyzna*
Opiekun Dom. – *Opiekun Domowy*

- Opusc. Polon. Rus.* – *Opuscula Polonica et Russica*
Orbis Ling. – *Orbis Linguarum*
Oręd. Nauk. – *Orędownik Naukowy*
Orzeł Biały – *Orzeł Biały. Polska walcząca na Wschodzie*
Ost und West (Praga) – *Ost und West. Blätter für Kunst, Literatur und geselliges Leben* (Praga)
Ośw. i Wych. – *Oświata i Wychowanie*
Otečestv. zap. – *Otečestviennye zapiski*
Oxford Slav. Pap. – *Oxford Slavonic Papers*
Paedag. Christ. – *Paedagogia Christiana*
PAL. Przegl. Art.-Lit. – *PAL. Przegląd Artystyczno-Literacki, do 1996 Przegląd Artystyczno-Literacki*
Palanistyka (Mińsk) – *Palanistyka / Polonistika / Polonistyka* (Mińsk)
Pam. Akad. Um. Wydz. Fil. i Hist.-Filoz. – *Pamiętnik Akademii Umiejętności. Wydział Filologiczny i Historyczno-Filozoficzny*
Pam. Bibl. Kór. – *Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej*
Pam. i Spraw. – *Pamięć i Sprawiedliwość. Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Instytutu Pamięci Narodowej*
Pam. Lit. – *Pamiętnik Literacki. Czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej, od 1902 we Lwowie, od 1946 w Warszawie, od 1950 we Wrocławiu*
Pam. Lit. (Fryb.) – *Pamiętnik Literacki (Fryburg)*
Pam. Lit. (Lon.) – *Pamiętnik Literacki (Londyn): wyd. od 1976 przez Związek Pisarzy Polskich na Obczyźnie*
Pam. Lubel. – *Pamiętnik Lubelski*
Pam. Słow. – *Pamiętnik Słowiański*
Pam. Teatr. – *Pamiętnik Teatralny*
Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza – *Pamiętnik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, Lwów 1887-1898*
Pam. Warsz. – *Pamiętnik Warszawski, 1929-1931*
Państ. Wyższy Kurs Naucz. – *Państwowy Wyższy Kurs Nauczycielski*
Persp. Kult. – *Perspektywy Kultury*
Piast (Poz.) – *Piast. Kalendarz Polski Ludowy (Poznań)*
Pismo Lit.-Art. – *Pismo Literacko-Artystyczne*
Podl. Kwart. Kult. – *Podlaski Kwartalnik Kulturalny*
Pol. přegl. (Sofia) – *Polski přegléd, od 1919 Polsko-b'lgarski přegléd (Sofia)*
Pol. Rocz. Muzyk. – *Polski Rocz. Muzykologiczny*
Pol. w Amer. – *Polonia w Ameryce*
Pol.-b'lg. přegl. – *Polsko-b'lgarski přegléd / Przegląd Polsko-Bułgarski*
Polacy w Pet. – *Polacy w Petersburgu (Poláci v Peterburge)*
Pologne lit. (War.) – *Pologne littéraire (Warszawa)*
Polonista (Lubl.) – *Polonista. Czasopismo Koła Polonistów KUL (Lublin)*
Polonista (War.) – *Polonista. Czasopismo poświęcone sprawom nauczania języka polskiego w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz zakładach kształcenia nauczycieli (Warszawa) 1931-1939*
Porad. Bibliot. – *Poradnik Bibliotekarza*
Porad. Jęz. – *Poradnik Językowy*
Postscr. Polon. – *Postscriptum Polonistyczne*
Powsz. Dzień. Kraj. – *Powszechny Dziennik Krajowy, inny tytuł: Dziennik Powszechny Krajowy*
Pozn. Spotk. Jęz. – *Poznańskie Spotkania Językoznawcze*
Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz. – *Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza*

- Pozn. Stud. Polon. Seria Lit. – Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka, wyd. od 1994
Prace Fil. – Prace Filologiczne
Prace Fil. Literat. – Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo
Prace Filozof. – Prace Filozoficzne
Prace Historycznolit. Kated. Hist. Lit. Pol. – Prace Historycznoliterackie Katedry Historii Literatury Polskiej
Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty – Prace Komisji do Badań nad Historią Literatury i Oświaty
Prace Kom. Nauk. – Prace Komisji Naukowych
Prace Literat. (Olsztyn) – Prace Literaturoznawcze (Olsztyn)
Prace Nauk. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit. – Prace Naukowe. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury
Prace Nauk. Uniw. Śl. Prace Historycznolit. – Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Historycznoliterackie
Prace Nauk. Uniw. Śl. Prace Jęz. – Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Prace Językoznawcze
Prace Nauk. Uniw. Śl. Stud. Bibliol. – Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Studia Bibliologiczne
Prace Nauk. Uniw. Śl. Stud. Etnol. i Antropol. – Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego. Studia Etnologiczne i Antropologiczne
Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit. – Prace Naukowe. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury
Prace Pol. Tow. dla Badań Europy Wsch. i Bliskiego Wschodu – Prace Polskiego Towarzystwa dla Badań Europy Wschodniej i Bliskiego Wschodu
Prace Polon. – Prace Polonistyczne
Pravda Ukr. – Pravda Ukrainy
Prawda Wil. – Prawda Wileńska
Pribalt. listok – Pribaltinskij listok
Pro Libris – Pro Libris. Lubuskie pismo literacko-kulturalne
Probl. Slov'ân. (Lw.) – Problema Slov'ânознаvstva (Lwów)
Przegl. Akad. – Przegląd Akademicki (Kraków)
Przegl. Bałt. – Przegląd Bałtycki
Przegl. Bibl. – Przegląd Biblioteczny: Czasopismo ilustrowane, poświęcone bibliotekoznawstwu, bibliotekarstwu i bibliografii, Warszawa 1908-1909
Przegl. Filoz. – Przegląd Filozoficzny
Przegl. Filoz.-Lit. – Przegląd Filozoficzno-Literacki
Przegl. Hist. – Przegląd Historyczny. Dwumiesięcznik naukowy, Warszawa 1905-
Przegl. Hum. – Przegląd Humanistyczny, Warszawa 1957-
Przegl. Hum. (Revue des hum.) – Przegląd Humanistyczny (Revue des humanités), Kwartalnik Naukowy Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych, Warszawa 1922-1932
Przegl. Klas. – Przegląd Klasyczny
Przegl. Kryt. – Przegląd Krytyczny
Przegl. Księg. – Przegląd Księgarski. Dwutygodnik poświęcony sprawom księgarskim
Przegl. Kult. – Przegląd Kulturalny
Przegl. Lit. (Kr.) – Przegląd Literacki. Organ Związku Literackiego w Krakowie
Przegl. Lit. Dod. „Kraju” (Pet.) – Przegląd Literacki. Dodatek do „Kraju”, Petersburg 1886-1890
Przegl. Lwow. – Przegląd Lwowski. Pismo dwutygodniowe literacko-polityczne, Lwów 1872-1883
Przegl. Nar. – Przegląd Narodowy. Miesięcznik poświęcony zagadnieniom życia narodowego w zakresie politycznym, naukowym, społecznym, literackim i artystycznym, Warszawa-Lwów-Poznań 1908-1921

- Przeł. Orient. – *Przegląd Orientalistyczny*
Przeł. Pol. – *Przegląd Polski. Pismo poświęcone polityce i literaturze*, Kraków 1866-1913
Przeł. Pol., Społ. i Lit. – *Przegląd Polityczny, Społeczny i Literacki*, Lwów 1885-1907
Przeł. Powsz. – *Przegląd Powszechny*
Przeł. Pozn. – *Przegląd Poznański. Pismo miesięczne*, 1845-1865
Przeł. Rus. – *Przegląd Rusycystyczny*
Przeł. Rzeczy Pol. – *Przegląd Rzeczy Polskich*
Przeł. Społ. (War.) – *Przegląd Społeczny* (Warszawa)
Przeł. Teol. – *Przegląd Teologiczny*
Przeł. Tyg. – *Przegląd Tygodniowy*
Przeł. Warsz. – *Przegląd Warszawski. Miesięcznik poświęcony literaturze, sztuce i nauce*
Przeł. Wlkp. – *Przegląd Wielkopolski*
Przeł. Wil. – *Przegląd Wileński. Tygodnik społeczny, polityczny i literacki*, 1912-1938
Przeł. Wsch. – *Przegląd Wschodni*
Przeł. Współcz. – *Przegląd Współczesny*, Warszawa 1922-1939
Przeł. Zach. – *Przegląd Zachodni* (Poznań)
Przekł. Lit. Słow. – *Przekłady Literatur Słowiańskich*
Przew. Nauk. i Lit. – *Przewodnik Naukowy i Literacki. Dodatek do Gazety Lwowskiej*, Lwów 1873-1920
Pushk. Rev. – *Pushkin Review / Puškinskij vestnik*
Puškin. Vrem. – *Puškin. Vremennik Puškinskoj komissii*
Queens Slav. Pap. – *Queens Slavic Paper*
Readings – *Readings. A journal for scholars and readers*
Referat. žurn. – *Referativnyj žurnal Obšestv. nauki v SSSR. Ser. 7. Literaturovedenie*
Reg. Lubel. – *Region Lubelski*
Rev. Pol. Acad. Sc. – *Review of the Polish Academy of Sciences*
Revista Bras. Estud. Pres. – *Revista Brasileira de Estudos da Presença*
Revue contemp. – *Revue contemporaine*
Revue contemp. II – *Revue contemporaine, Seria II*
Revue d'Hist. Lit. – *Revue d'Histoire Littéraire*
Revue de l'Univ. de Brux. – *Revue de l'Université de Bruxelles*
Revue de lit. comp. – *Revue de littérature comparée*
Revue des sc. hum. (Lille) – *Revue des sciences humaines (Lille)*
Revue encycl. – *Revue encyclopédique*
Revue Germ. Crit. Lit. – *Revue Germanique, Critique, Littéraire*
Revue hebdom. – *Revue hebdomadaire*
Revue polit. et lit. – *Revue politique et littéraire*
Rewia Ilustr. Tyg. – *Rewia Ilustrowana Tygodniowa. Dodatek do Głosu Porannego*
Ricerche Slav. – *Ricerche Slavistiche*
Rivista Contemp. Naz. Ital. – *Rivista Contemporanea Nazionale Italiana*
Riv. di Cult. – *Rivista di Cultura*
Rivista di Letter. Slave – *Rivista di Letterature Slave* (Rzym)
Rob. Pol. Wlk. Bryt. – *Robotnik Polski w Wielkiej Brytanii. Pismo członków PPS za granicą*
Roczn. Bibl. Nar. – *Rocznik Biblioteki Narodowej*
Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN – *Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie*
Roczn. Bibl. PAN – *Rocznik Biblioteki PAN*, wyd. 1952-1991; od 1992 *Rocznik Biblioteki Naukowej PAN i PAU w Krakowie*
Roczn. Bibl. – *Roczniki Biblioteczne*
Roczn. Chopinowski – *Rocznik Chopinowski*

- Roczn. Em. Pol. – Rocznik Emigracji Polskiej. Pismo polityce i literaturze narodowej poświęcone, wyd. przez A. Jałowickiego, następnie jako *Wiadomości Krajowe i Emigracyjne*
- Roczn. Hum. – Roczniki Humanistyczne
- Roczn. Koła Polon. UW. – Rocznik Koła Polonistów Słuchaczy Uniwersytetu Warszawskiego
- Roczn. Kompar. – Rocznik Komparatystyczny / *Comparative Yearbook*
- Roczn. Lit. – Rocznik Literacki
- Roczn. Lit. (Pet.) – Rocznik Literacki. Składający się z Pism Wierszem i Prozą Cenniejszych Pisarzy Naszych (Petersburg)
- Roczn. Lwow. – Rocznik Lwowski
- Roczn. Nauk.-Dydak. WSP w Kr. Prace Historycznol. – Rocznik Naukowo-Dydaktyczny. Prace Historycznoliterackie
- Roczn. Nauk.-Dydak. WSP w Kr. Prace Jęz. – Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Krakowie. Prace Językoznawcze
- Roczn. Nauk Rol. i Leś. – Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych
- Roczn. PAU – Rocznik Polskiej Akademii Umiejętności
- Roczn. Pol. Tow. Nauk. na Obczyźnie – Rocznik Polskiego Towarzystwa Naukowego na Obczyźnie
- Roczn. Przekład. – Rocznik Przekładoznawczy. Studia nad teorią, praktyką i dydaktyką przekładu
- Roczn. Przem. – Rocznik Przemyski
- Roczn. PTPN – Roczniki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk
- Roczn. Slav. / *Revue Slav.* – Rocznik Sławistyczny / *Revue Slavistique*
- Roczn. Tarnobrz. – Rocznik Tarnobrzeski
- Roczn. Tatarów Pol. – Rocznik Tatarów Polskich
- Roczn. Teol. – Rocznik Teologiczny
- Roczn. Tow. Nauk. Płoc. – Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego
- Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza – Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza, Warszawa 1966-2007
- Roczn. Tow. Nauk. Warsz. – Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego: *Annuaire de la Société des Sciences et des Lettres de Varsovie*
- Roczn. TPN Wil. – Rocznik Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Wilnie, 1908-1921
- Roczn. Wroc. – Rocznik Wrocławski. Roczn. Zakł. Nar. im. Ossol. – Rocznik Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Lwów–Wrocław 1928-1976
- Rok (Poz.) – Rok [...] pod względem Oświaty, Przemysłu i Wypadków Czasowych (Poznań)
- Rok Pol. – Rok Polski
- Rozhľad – Rozhľad. Časopis za serbsku kulturu
- Rozmaitości (Lw.) – Rozmaitości. Pismo dodatkowe do Gazety Lwowskiej (Lwów)
- Rozmaitości Warsz. – Rozmaitości Warszawskie. Pismo dodatkowe do Gazety Korespondenta Warszawskiego i Zagranicznego, 1824-1839
- Rozpr. i Sprawozd. z Posiedzeń Wydz. Hist.-Filoz. AU – Rozprawy i Sprawozdania z Posiedzeń Wydziału Historyczno-Filozoficznego Akademii Umiejętności
- Ruch Bibl. i Liturg. – Ruch Biblijny i Liturgiczny
- Ruch Kult. – Ruch Kulturalny
- Ruch Lit. (Kr.) – Ruch Literacki (Kraków)
- Ruch Lit. (Lw.) – Ruch Literacki (Lwów)
- Ruch Lit. (War.) – Ruch Literacki (Warszawa)
- Ruch Muz. – Ruch Muzyczny
- Ruch Słow. – Ruch Słowiański
- Rus. lit. – Russkaâ literatura
- Ruskaâ muzyk. gaz. – Russkaâ muzykalnaâ gazeta

- Rzeczy Teatr.* – *Rzeczy Teatralne*
Sacr. Pol. Mil. – *Sacrum Poloniae Millenium*
Sankt-Peterb. listok – *Sankt-Peterburgskij listok*
Sankt-Peterb. vedom. – *Sankt-Peterburgskie vedomosti*
Sborník (Olom.) – *Sborník Vysoké školy pedagogické v Olomouci. Jazyk a literatura (Olomunec)*
Sens. Hist. – *Sensus Historiae. Studia interdyscyplinarne*
Severn. pčela – *Severnaâ pčela*
Skoroteča – *Peštansko-budimski Skoroteča*
Slav. and East-Eur. Studies – *Slavic and East-European Studies*
Slav. Fil. – *Slavânskaâ Filologîâ*
Slav. Izvestiâ – *Slavânskie Izvestiâ*
Slav. East Eur. Rev. – *The Slavonic and East European Review*
Slav. Studii (Skopje) – *Slavistički Studii (Skopje)*
Slav. World in the Third Mil. – *Slavic World in the Third Millenium*
Slavia Merid. – *Slavia Meridionalis. Studia linguistica Slavica et Balcanica*
Slavia Occid. – *Slavia Occidentalis*
Slavia Orient. – *Slavia Orientalis*
Slav. Litter. (Brno) – *Slavica Litteraria (Brno)*
Slov. Literat. i Folklor. – *Slov'jans'ke Literaturoznavstvo i Folklorystka*
Slov. přehl. – *Slovanský přehled*
Sloven. Liter. – *Slovenská Literaturá*
Sloven. Pohl. – *Slovenské Pohl'ady*
Słowo Powsz. – *Słowo Powszechne*
Štups. Prace Fil. – *Štupskie Prace Filologiczne*
Štups. Prace Hum. – *Štupskie Prace Humanistyczne*
Soobš. Instit. ist. isk. – *Soobšeniâ Instituta istorii iskustv AN SSSR*
Sov. Belor. – *Sovetskaâ Belorussiâ*
Sovet. Èstoniâ – *Sovetskaâ Èstoniâ*
Sovet. Latviâ – *Sovetskaâ Latviâ*
Sovet. Litva – *Sovetskaâ Litva*
Sovet. Slavân. – *Sovetskoe Slavânovedenie*
Sovet. Ukraina – *Sovetskaâ Ukraina*
Sovet. grakan. jew arw. – *Sovetakan grakanutjun jew arwest*
Sovrem. hudož. liter. za rubežom – *Sovremennaâ hudožestvennaâ literatura za rubežom*
Sovrem. izvestiâ – *Sovremennyâ izvestiâ*
Sprawozd. Gimn. Lw. – *Sprawozdania C.K. Gimnazjum we Lwowie*
Sprawozd. Opol. TPN. Wydz. II, S. B – *Sprawozdania Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Wydział II, Seria B*
Sprawozd. PAN Kr. – *Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Naukowych. Polska Akademia Nauk. Oddział w Krakowie*
Sprawozd. PAU – *Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności, przed 1918 tytuł: Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Akademii Umiejętności w Krakowie*
Sprawozd. PTPN – *Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*
Sprawozd. Tow. Nauk. KUL – *Sprawozdania Towarzystwa Naukowego KUL*
Sprawozd. Tow. Nauk. Lw. – *Sprawozdania Towarzystwa Naukowego we Lwowie*
Sprawozd. Wroc. Tow. Nauk. S. A – *Sprawozdania Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A*
Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk. (Łódź) – *Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Naukowych (Łódzkie Towarzystwo Naukowe)*

- Sprawozd. z Czynn. Zakł. Nar. Ossolińskich* – *Sprawozdanie z Czynności Zakładu Narodowego im. Ossolińskich*
- Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* – *Sprawozdania z Posiedzeń Towarzystwa Naukowego Warszawskiego*
- Sprawozd. z Prac Nauk. Wydz. Nauk Społ. PAN* – *Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych PAN*
- Stud. Bałt. Polon.* – *Studia Bałtyckie. Polonistyka*
- Stud. Białorut.* – *Studia Białorutenistyczne*
- Stud. Estet.* – *Studia Estetyczne*, wyd. Polskiej Akademii Nauk. Instytut Filozofii i Socjologii
- Stud. Fil. Uniw. J. Kochanowskiego w Kielcach* – *Studia Filologiczne Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach*, do 2002 r. wyd. jako *Kieleckie Studia Filologiczne*
- Stud. Filoz.* – *Studia Filozoficzne*
- Stud. Germ. Gedan.* – *Studia Germanica Gedanensia*
- Stud. Germ. Posn.* – *Studia Germanica Posnaniensia*
- Stud. Hist. Scient.* – *Studia Historiae Scientiarum*
- Stud. Hum.* – *Studia Humanistyczne*
- Stud. i Mat. do Hist. Wojsk.* – *Studia i Materiały do Historii Wojskowości*
- Stud. i Mat. Fil. Pol.* – *Studia i Materiały. Filologia Polska*
- Stud. i Mat. Fil. Ros.* – *Studia i Materiały. Filologia Rosyjska*
- Stud. i Mat. Germ. (Ziel. Góra)* – *Studia i Materiały. Germanistyka (Zielona Góra)*
- Stud. i Mat. Polon.* – *Studia i Materiały Polonistyczne*
- Stud. i Szkice Sław.* – *Studia i Szkice Sławistyczne*
- Stud. Iber.* – *Studia Iberystyczne*
- Stud. Jęz.* – *Studia Językoznawcze*
- Stud. nad Polszcz. Kres.* – *Studia nad Polszczyzną Kresową*
- Stud. Nauk Teol. PAN* – *Studia Nauk Teologicznych PAN*
- Stud. Niem. / Stud. zur Deutsch.* – *Studia Niemcoznawcze / Studien zur Deutschkunde*
- Stud. Norw.* – *Studia Norwidiana*
- Stud. Orient.* – *Studia Orientalne*
- Stud. Phil. (Prisztina)* – *Studia Philologica (Prisztina)*
- Stud. Pigon.* – *Studia Pigioniana*
- Stud. Polon.* – *Studia Polonistyczne*
- Stud. Sław. Opol.-Ostraw.* – *Studia Sławistyczne Opolsko-Ostrawskie / Studia Slavica*
- Stud. Słowian.* – *Studia Słowianoznawcze*
- Stud. Theol. Vars.* – *Studia Theologica Varsaviensia*
- Stud. Wschodniosł.* – *Studia Wschodniosłowiańskie*
- Stud. z Dziejów Rosji i Europy Środ.-Wsch.* – *Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo-Wschodniej*
- Stud. z Fil. Ros. i Słow.* – *Studia z Filologii Rosyjskiej i Słowiańskiej*
- Studënck. dumka* – *Studënckaâ dumka*
- Studia Litter. Univers. Iagell. Cracov.* – *Studia Litteraria Universitatis Iagellonicae Cracoviensis*, poprzedni tyt.: *Prace Historycznoliterackie UJ*
- Studia Pol.-Slav.-Orient.* – *Studia Polono-Slavica-Orientalia. Acta Litteraria*
- Studia Rossica Gedan.* – *Studia Rossica Gedanensia*
- Studia Rossica Posnan.* – *Studia Rossica Posnaniensia*
- Studia Slav. (Budap.)* – *Studia Slavica (Budapeszt)*
- Svĕtozor (Wied.)* – *Svĕtozor. Příloha Slovesných novin (Wiedeń)*
- Symbolae Philol. Posnan. Gr. et Lat.* – *Symbolae Philologorum Posnaniensium Graecae et Latinae*

- Średz. Kwart. Kult. – Średzki Kwartalnik Kulturalny
Świat (dod. Głosu Wlkp.) – Świat. Ilustrowany Dodatek Tygodniowy „Głosu Wielkopolskiego”
Świat Tekstów – Świat Tekstów. Rocznik Słupski
Świat. Dwutyg. Ilustr. dla Młodz. i Dzieci – Świat. Dwutygodnik Ilustrowany dla Młodzieży i Dzieci
Święt. Kwart. Lit. – Świętokrzyski Kwartalnik Literacki
TEKA – TEKA Komisji Polsko-Ukraińskich Związków Kulturowych
Teki Hist. – Teki Historyczne
The Aldine. The Art Journ. of Amer. – The Aldine. The Art Journal of America
The Amer. Slav. and East Europ. Rev. – The American Slavic and East European Review
The Brit. Mus. Quart. – The British Museum Quarterly
The Conradian. Journ. of the J. Conrad – The Conradian. The Journal of the Joseph Conrad Society UK
The Foreign Quart. Rev. – The Foreign Quarterly Review
The Gentl. Magaz. (Filad.) – The Gentleman's Magazine (Filadelfia)
The Metropolitan – The Metropolitan. A Monthly Journal of Literature, Science and The Fine Arts
The New Engl. Quarter. – The New England Quarterly
The Sarmat. Rev. – The Sarmatian Review
Teol. Polit. – Teologia Polityczna. Rocznik Filozoficzny
Tryb. Robotn. – Trybuna Robotnicza
Tydz. Pol. (War.) – Tydzień Polski (Warszawa)
Tydzień (Poz.) – Tydzień. Magazyn Ilustrowany (Poznań), 1973-1981
Tydzień Kult.-Lit. Dod. do Głosu Nar. – Tydzień Kulturalno-Literacki. Dodatek do „Głosu Narodu”
Tyg. Ilustr. – Tygodnik Ilustrowany. Pismo obejmujące ważniejsze wypadki społeczne, życiorysy znakomitych ludzi, zabytki i pamiątki krajowe, podróże, powieści i poezje [...]
Tyg. Kult. – Tygodnik Kulturalny
Tyg. Lit. – Tygodnik Literacki, 1990-1991
Tyg. Lit. (Poz.) – Tygodnik Literacki (Poznań)
Tyg. Mód i Powieści – Tygodnik Mód i Powieści
Tyg. Nauk. – Tygodnik Naukowy
Tyg. Pol. (Par.) – Tygodnik Polski. La Semaine Polonaise
Tyg. Pol. (The Polish Weekly) – Tygodnik Polski (The Polish Weekly)
Tyg. Powsz. (Kr.) – Tygodnik Powszechny. Katolickie pismo społeczno-kulturalne (Kraków)
Tyg. Powsz. (War.) – Tygodnik Powszechny (Warszawa)
Tyg. Przeg. Lit. Koła Pisarzy z Polski (Nowy Jork) – Tygodniowy Przegląd Literacki Koła Pisarzy z Polski (Nowy Jork)
Tyg. Warsz. – Tygodnik Warszawski
Tyg. Wil. – Tygodnik Wileński (1925), pod red. W. Hulewicz
Učen. zapiski (Orehovo) – Učennye zapiski (Orehovo-Zuevskij pedagogičeskij institut)
Učen. zapiski Andiž. pedag. inst. – Učennye zapiski Andižanskogo pedagogičeskogo instituta
Učen. zapiski Instit. slav. SSSR – Učennye zapiski Instituta slavânovedeniâ AN SSSR
Učen. zapiski Leningr. gosud. ped. instit. – Učennye zapiski Leningradskogo gosudarstvennogo ped. instituta im. A.I. Gercena
Učen. zapiski Leningr. univ. – Učennye zapiski Leningradskogo universiteta
Učen. zapiski Minsk. gosud. ped. inst. – Učennye zapiski Minskogo gosudarstvennogo ped. instituta im. A.M. Gorkogo
Varš. dnevn. (Dzien. War.) – Varšavskij dnevnik (Dziennik Warszawski), wyd. 1864

- Vestnik Akad. Nauk SSSR* – *Vestnik Akademii Nauk SSSR*
Vestnik inostr. lit. – *Vestnik inostrannoj literatury*
Vestnik Leningr. univ. – *Vestnik Leningradskogo universiteta*
Vestnik Mosk. univ. – *Vestnik Moskovskogo universiteta. Seria X. Filologija*
Vestnik Zapad. Ros. – *Vestnik Zapadnoj Rossii*
Vopr. lit. – *Voprosy literatury*
Vopr. rus. lit. – *Voprosy russkoj literatury*
W Drodze (Jeroz.) – *W Drodze. Dwutygodnik Polityczny i Literacki (Jerozolima)*
Wadoviana – *Wadoviana. Przegląd Hisotryczno-Kulturalny*
Warsz. Dzień. Nar. – *Warszawski Dziennik Narodowy*
Warszt. Polon. – *Warsztaty Polonistyczne*
Wiad. (Lon.) – *Wiadomości (Londyn)*, wyd. 1946-1981
Wiad. Bibl. – *Wiadomości Bibliograficzne*
Wiad. Hist. – *Wiadomości Historyczne*
Wiad. Lit. – *Wiadomości Literackie: tygodnik*, Warszawa 1924-1939
Wiad. Pol. (Lon.) – *Wiadomości Polskie (Londyn)*
Wiad. Pol. (Par.) – *Wiadomości Polskie (Paryż)*
Wiarus Pol. (Lyon) – *Wiarus Polski (Lyon)*
Wici Włkp. – *Wici Wielkopolskie*
Wielkop. Ilustr. – *Wielkopolska Ilustracja*
Wiener Slav. Jahrb. – *Wiener Slavistisches Jahrbuch*
Wierchy – *Wierchy. Rocznik poświęcony góróm i góralszczyźnie*
Wież – *Wież. Tygodnik Społeczno-Literacki*
Winieta – *Winieta. Pismo Biblioteki Raczyńskich (Poznań)*
Wissenschaftl. Zeitschr. Univ. Jena – *Wissenschaftliche Zeitschrift der Friedrich-Schiller Unive-*
rsität Jena
WTK – *WTK. Tygodnik Katolików*
Zagad. Naukozn. – *Zagadnienia Naukoznawstwa*
Załącz. Kult. – *Załącznik Kulturoznawczy*
Zbor. Zagreb. slav. škole – *Zbornik Zagrebačke slavističke škole*
Ze Skarbca Kult. – *Ze Skarbca Kultury*
Zeitschr. für Deutsche Phil. – *Zeitschrift für Deutsche Philologie*
Zeitschr. für Kunst, Liter., Theater und Mode – *Zeitschrift für Kunst, Literatur, Theater und Mode*
Zeitschr. für Ostforschung – *Zeitschrift für Ostforschung*
Zeitschr. für Slav. Phil. – *Zeitschrift für Slavische Philologie*
Zeitschr. für Slav. (Berlin) – *Zeitschrift für Slawistik (Berlin)*
Zesz. Hist. (Par.) – *Zeszyty Historyczne (Paryż)*, 1973-2010
Zesz. Hist.-Teol. Zmartw. – *Zeszyty Historyczno-Teologiczne Zmartwychwstańców*
Zesz. Lit. – *Zeszyty Literackie*, od 1982 w Paryżu, od 1990 w Warszawie
Zesz. Lubin. – *Zeszyty Lubieńskie*
Zesz. Nauk. Filii Akad. Muz. im. F. Chopina w Białymstoku – *Zeszyty Naukowe Filii Akademii*
Muzycznej im. F. Chopina w Białymstoku
Zesz. Nauk. KUL – *Zeszyty Naukowe KUL*
Zesz. Nauk. Slav. Stet. – *Zeszyty Naukowe. Slavica Stetinesia. Uniwersytet Szczeciński*
Zesz. Nauk. Szczec. Prace Polon. – *Zeszyty Naukowe. Szczecińskie Prace Polonistyczne*
Zesz. Nauk. Tow. Dokt. Uniw. Jag. – *Zeszyty Naukowe Towarzystwa Doktorantów Uniwersytetu*
Jagiellońskiego
Zesz. Nauk. Uniw. im. M. Kopernika. Fil. Pol. – *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Mikołaja*
Kopernika w Toruniu. Filologia Polska

- Zesz. Nauk. Uniw. im. M. Kopernika. Hist. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. Historia
- Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Fil. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Filologia
- Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Pr. Hist. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne
- Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznolit. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historycznoliterackie
- Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Stud. Relig. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia Religiológica
- Zesz. Nauk. Uniw. Łódź. S. I: Nauki Hum.-Społ. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego. S. I: Nauki Humanistyczno-Społeczne
- Zesz. Nauk. Uniw. Rzesz. Ser. Fil. – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna
- Zesz. Nauk. Uniw. Warsz. Filia w Białymstoku – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Warszawskiego. Filia w Białymstoku. Humanistyka
- Zesz. Nauk. Uniw. Zielonogór. Ser. Scripta Humana – Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Zielonogórskiego. Seria Scripta Humana
- Zesz. Nauk. WSNS przy KC PZPR – Zeszyty Naukowe. Wyższa Szkoła Nauk Społecznych przy KC PZPR
- Zesz. Nauk. WSP (War.) – Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej (Warszawa)
- Zesz. Nauk. WSP Gd. – Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku
- Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Studia [...] Fil. Pol. – Zeszyty Naukowe WSP w Bydgoszczy. Studia Filologiczne. Filologia Polska
- Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Fil. Ros. – Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Filologia Rosyjska
- Zesz. Nauk. WSP w Rzeszowie. Prace Filol. Hist. Lit. – Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Prace Filologiczne. Historia Literatury
- Zesz. Nauk. Wydz. Hum. Uniw. Gdań. – Zeszyty Naukowe Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Gdańskiego
- Zesz. Nauk. Zak. Nar. im. Ossol. – Zeszyty Naukowe Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
- Zesz. Szk. – Zeszyty Szkolne
- Zesz. Wrocł. – Zeszyty Wrocławskie
- Z Teorii i Prakt. Dydak. Jęz. Pol. – Z Teorii i Praktyki Dydaktycznej Języka Polskiego
- Zvezda (Mos.–Leningr.) – Zvezda (Moskwa–Leningrad)
- Zwierciadło – Zwierciadło. Miesięcznik Literacko-Satyryczny
- Życie Lit. – Życie Literackie (Kraków)
- Życie Lit. (Poz.) – Życie Literackie (Poznań), 1945-1946
- Życie Lit. (War.) – Życie Literackie. Organ Towarzystwa Polonistów Rzeczypospolitej Polskiej (Warszawa)
- Živopis. obozr. – Živopisnoe obozrenie

1. Bibliografie, omówienia stanu badań

Zawiera bibliogr. utworów drukowanych i rękopisów.

1. A. CHODŹKO, Przedmowa, w: A. Mickiewicz, Pisma na nowo przejrane, dopełnione i za zezwoleniem jego w tym siódmym z kolei wydaniu do druku podane, t. 1, Par. 1844 s. I-XVI [bibliogr. utworów A. Mickiewicza i przekładów na jęz. obce].
2. K. ESTREICHER [starszy], Mickiewicz Adam N., *Rozmaitości. Pismo dod. do Gaz. Lwow.* 1859 nr 25–36, 42–52; Adam Mickiewicz. Rys biograficzny, *Postęp* (Wiedeń) 1862 nr 18–30 [odb. Wiedeń 1863].
3. W. MICKIEWICZ, Opis bibliograficzny wydań dzieł A. Mickiewicza, Par. 1870; A. Mickiewicz, Korespondencja, t. 1, Par. 1870; A. Mickiewicz, Dzieła, t. 8, Par. 1880.
4. S.I. PONOMAREV, Mickevič v russkoj literature. Bibliografičeskie zametki, *Varš. dnevn. (Dzien. War.)* 1880 nr 125 [uzup.: Dopolnienie k stat'e Mickevič v russkoj literature, *Varš. dnevn. (Dzien. War.)* 1880 nr 243].
5. E. JELINEK, Bibliografia przekładów z piśmiennictwa polskiego na język czeski (do k. roku 1882), *Kr.* 1884 s. 33–37.
6. S. KRZEMIŃSKI, P. CHMIEŁOWSKI, Złota przęda poetów i prozaików polskich, wstęp J.I. Kraszewski, *War.* 1884 [wyb. utworów poprzedza życiorys A. Mickiewicza s. 49–52; bibliogr. podm. i przedm. s. 195–200].
7. M.M. STANKIEWICZ, Zestawienie bibliograficzno-porównawcze utworów A. Mickiewicza, drukowanych w czternastu zbiorowych wydaniach pism jego z uwzględnieniem wydanych po raz pierwszy osob. lub w czasopismach, *Kr.* 1885.
8. R. [F.S. RAWITA-GAWROŃSKI], Pamiątki po Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 160, 167.
9. L. KURTZMANN, Do bibliografii Mickiewiczowskiej, *Warta* 1887 nr 693–695 [dot. lit. niem.].
Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 284–285 [uzup. *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 299–300].
10. M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia A. Mickiewicza za rok 1886, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 257–269.
11. L. KURTZMANN, Die Mickiewicz-Literatur in deutscher Sprache zusammengestellt, *Poz.* 1888 [bibliografia tłumaczeń i oprac. w j. niem.].
12. W. MICKIEWICZ, Index bibliographique, w: Adam Mickiewicz, sa vie et son œuvre. Avec un portrait par Th. Bérangier, *Par.* 1888 s. 369–379 [bibliogr. fr.].
13. M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1887, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 323–332.
14. W. WSZELACZYŃSKI, Adam Mickiewicz w muzyce, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 192–202.
15. M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1888, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 327–337.
16. C. PIENĄŻEK, Literatura o Mickiewiczu. Luźne uwagi, *Kur. Pozn.* 1890 nr 145–149; wyd. osob. *Poz.* 1890.
Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 321.
17. M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1889, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 331–339.
18. M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia uroczystości złożenia na Wawelu zwłok A. Mickiewicza w dn. 4 lipca 1890, w: Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r. Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, *Kr.* 1890 s. 137–143.
19. W. BRUCHNAŁSKI, Bibliografia za rok 1890, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 327–356.
20. W. BEŁZA, Katalog biblioteki Mickiewiczowskiej zebranej w ciągu lat piętnastu, *Lw.* 1896.

21. Bibliografičeskāā spravka, *Birž. ved.* 1898 nr 339 [przekł. w Rosji].
22. P. CHMIEŁOWSKI, Materiały do bibliografii Mickiewiczowskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 548-561.
23. W. GOMULICKI, Literatura Mickiewiczowska, *Kraj* 1898 nr 50.
24. Katalog zbiorów Mickiewiczowskich znajdujących się w Muzeum Narodowym w Rapperswilu, [oprac. S. Żeromski, Z. Wasilewski], Kr. 1898.
Rec.: Piśmiennictwo, *Szkoła* 1898 nr 21. — F. KRČEK, *Muzeum* (Lw.) 1899 s. 657-659.
25. W. SZCZURAT, Mickiewicz w piśmiennictwie ukraińsko-ruskim, *Słowo Polskie* (Lw.) 1898 nr 109 (poranny), 115 (poranny).
26. K. WOJCIECHOWSKI, Bibliografia o Adamie Mickiewiczu za rok 1891-1897 zebrana, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 561-602.
27. S. PTAŠICKIJ, Važnejšie novye pol'skie trudy o Mickeviče (V. Mickevič, Kallenbah, Hmelevskij), *Izv. otđ. russk. āz. i slovesn. imp. Ak. N.*, 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351.
28. L. ČIŽIKOV, Adam Mickevič. Bibliografičeskij ukaz russkoj literatury o nem, *Izv. otđ. russk. āz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1915 t. 20 kn 2 s. 125-151.
29. E. KOŁODZIEJCZYK, Vazovite prevodi ot Mickeviča, *Pol.-b'lg. pregl.* 1920 nr 26/27.
30. L. STOLARZEWICZ, Bibliografia Mickiewiczowska, Wil. 1924 [bibl. przedm.].
Rec.: S. PIGOŃ, *Przeł.* Warsz. 1924 nr 38. — S. PIGOŃ, Bezdroża bibliografii mechanicznej, *Pion* 1934 nr 17. — A. SEMKOWICZ, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 461-474.
31. L. STOLARZEWICZ, Bibliografia pism Mickiewicza, Wil. 1924 [bibl. podm.].
Rec.: S. PIGOŃ, *Przeł.* Warsz. 1924 nr 38. — S. PIGOŃ, Z nowych wydawnictw wileńskich, *Dzien. Wil.* 1924 nr 57, 61. — A. SEMKOWICZ, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 461-474.
32. R. POLLAK, E. DAMIANI, Note bibliografiche di traduzioni e studi italiani riguardanti Adamo Mickiewicz, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7 s. 291-292.
33. P. BAŃKOWSKI, Na marginesie Mickiewiczowskiej bibliografii (Adam Mickiewicz w prasie paryskiej przed r. 1831), *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 418-425.
34. A. SEMKOWICZ, Wydania dzieł A. Mickiewicza w ciągu stulecia. O wydaniach oryginalnych ogłoszonych za życia poety. 1822-1855. Gawęda bibliofilska z podobiznami, Lw. 1926.
Rec.: K. CZACHOWSKI, *Przeł.* Wil. 1928 nr 9. — C. JANKOWSKI, Trzy kapitalne nowości wydawnicze, *Słowo* 1926 nr 301. — S. PIGOŃ, Śliczna książka, *Dzien. Wil.* 1926 nr 295.
35. M. BRENSZTEJN, Bibliografia utworów Mickiewicza przełożonych na jęz. litewski, *Źródła Mocy* 1927 z. 1.
36. P. KON, Mickiewicz w języku karaimskim, *Źródła Mocy* 1927 z. 1 [odb.].
37. P. KON, Przekłady Mickiewiczowskie w literaturze hebrajskiej i żydowskiej, *Źródła Mocy* 1927 z. 1 [odb.].
38. L. SIENKIEWICZ, Bibliografia Mickiewiczowska w polskim czasopiśmiennictwie wileńskich z lat 1918-1928, *Alma Mater Viln.* 1928 z. 7.
39. J. GOŁĄBEK, Bibliografia słowiańskich przekładów „Pana Tadeusza”, *Slavia* (Praga) 1929 nr 2.
40. H. MONTFORT, Mickiewicz et la pensée française en 1929, *Le Monde slave* 1929 nr 6.
41. Katalog wystawy mickiewiczowskiej, w: Dni mickiewiczowskie w Nowogródku, Nowogr. 1931 s. 15-81.
42. A. LEWAK, Katalog rękopisów Muzeum A. Mickiewicza w Paryżu, Kr. 1931.
Rec.: S. PIGOŃ, *Pam. Lit.* 1931 s. 342-347.
43. Zbiory Biblioteki Rapperswilskiej. Katalog rękopisów Biblioteki Narodowej, oprac. A. Lewak, H. Więckowska, War. 1938.
44. A.P. COLEMAN, M.M. COLEMAN, Adam Mickiewicz in English, Shenectady 1940.
45. A.P. COLEMAN, M.M. COLEMAN, Mickiewiczana. Articles, translations, bibliographies of interest to students of Mickiewicz, Nowy Jork 1946.
46. Adam Mickevič u nas. Bibliografiā izrabotena ot Bālgarski bibliografski institut, w: Adam

Mickevič. Po slučai devetdeset i edna godina ot smärtta mu, red. P. Dinekov, Sofia 1946.

47. N. KOVAČEV, Bibliografiâ na bălgarski vărhu A. Mickevič, w: Adam Mickevič. Život i tvorčestvo, Sofia 1947.

48. Mickiewicz Adam, w: Polska Bibliografia Literacka za lata 1944/45-1988, oprac. zespół Poznańskiej Pracowni Bibliograficznej IBL, Wr. 1947-1988 [od 1989 online].

49. J. BENEŠIČ, Bibliografski podaci, w: A. Mickiewicz, Dziady. Poema / Dušni dan. Cz. I, II, IV i III, tłum. J. Benešić, Zagrz. 1948.

50. M. GRABOWSKA, Mickiewicziana w czasopiśmie polskich 1944-1947. Zestawienie bibliograficzne, *Pam. Lit.* 1948 s. 533-550.

51. S. IGNATOWIČ, Latyšskie perevody velikogo pol'skogo poëta, *Sovet. Latviâ* 1948 nr 304.

52. C. ZGORZELSKI, Adam Mickiewicz in the light of postwar Polish criticism. A bibliographical survey, *The Amer. Slav. and East Europ. Rev.* 1948 nr 4.

53. J. BÁNSKY, Mickiewicz v slovenskej literatúre. Bibliografia, w: Adam Mickiewicz. K 150 výročiu veľkého polského básnika, tłum. V. Kuchol', Bratisl. 1949.

54. M. BERSANO-BEGEY, La Polonia in Italia. Saggio bibliografico 1799-1948, Turyn 1949.

55. W. PREISNER, Stosunki literackie polsko-włoskie w latach 1800-1939 w świetle bibliografii, Tor. 1949.

56. S. KOZOCSA, Mickiewicz en Hongrie, Budapest. 1950 [tłum. pol.: Mickiewicz na Węgrzech, przekł. M. Boksztanin, *Pam. Lit.* t. 40: 1952 s. 463-482].

57. W. HAHN, Przekłady utworów A. Mickiewicza na język łaciński i grecki. Notatka bibliograficzna, *Meander* 1950 nr 8.

58. H.D. VERVES, Adam Mickevič v ukraińskij literaturi, Kijów 1952, wyd. 2 uzup. Kijów 1955.

59. O. FEYL, Der polnische Nationaldichter A. Mickiewicz im Spiegel der deutschsprachigen

wissenschaftlichen Literatur von Vormärzzeit bis zur Gegenwart, *Wissenschaftl. Zeitschr. Univ. Jena* 1954/1955 s. 353-357.

60. Adam Mickiewicz 1798-1855. Poradnik bibliograficzny, War. 1955.

61. J. BIELATOWICZ, Bibliografia wydań dzieł Mickiewicza i o Mickiewiczu na emigracji. Od 1 IX 1939 do 15 VI 1955, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 122-126.

62. M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, O Mickiewiczu w kraju, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 110-121.

63. O. FEYL, Der polnisch National Dichter A. Mickiewicz im Spiegel der deutschsprachigen wissenschaftlichen Literatur von Vormärzzeit bis zur Gegenwart. Chronologische Bibliographie, Jena 1955.

64. S. KOZOCSA, Mickiewicz Magyarországon, Budap. 1955.

65. E.F. KUPFER, S. STRELCYN, Mickiewicz w przekładach hebrajskich, Wr. 1955.

66. M. STOKOWA, Głos 1886-1899. Bibliografia zawartości [hasło: Mickiewicz Adam], *Wiad. Bibl.* 1955 nr 3.

67. J. BÁNSKY, Slovenské mickiewiczziána. (Bibliografia), Bratisl. 1955 [wyd. w jęz. pol.: J. Magnuszewski, Mickiewicz wśród Słowaków, Wr. 1956 s. 239-267].

68. P. GRZEGORCZYK, Principal translations of Mickiewicz' works, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, Par. 1955 s. 263-295 [ważniejsze przekł. na jęz. ang., fr., hiszp., niem., ros., wł.].

69. V.V. VITT, Novaâ pol'skaâ literatura o Mickeviče, *Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i âz.* 1955 t. 14 s. 533-543.

70. O. BARTOŠ, České portréty A. Mickiewicze, *Slavia* (Praga) 1956 nr 1.

71. O. BARTOŠ, Nové překlady z polské literatury (1946-1956), *Slov. přehl.* 1956 nr 6.

72. Bibliografiâ russkich perevodov proizvedenij A. Mickeviča, wyd. V.N. Stefanovič, I.L. Kurant, Mos. 1956.

73. W. CHOJNACKI, [Rec.:] Othmar Feyl, Der Polnisch-Nationaldichter A. Mickiewicz im Spiegel [...], *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2.

74. V. HORÁKOVÁ, Mickiewiczovo dilo v srbských překladech, *Slov. přehl.* 1956 nr 6.

75. Ž.P. JOVANOVIĆ, Prilog bibliografiji A. Mickeviča u književnosti kod Srba, *Književnost* (Belgr.) 1956 s. 199-202.

76. J. PETR, Adam Mickiewicz a Łużyce, *Slov. přehl.* 1956 nr 2 [art. w jęz. czeskim]; przedr.: *Pam. Słow.* t. 6: 1956 [wyd. 1958].

77. Adam Mickevič v russkoj pečati. 1825-1955. Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', Ā.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957.

Zawartość: Mickevič v russkich perevodach; — Literatura o Mickeviču; — Muzykal'nye proizvedeniâ na teksty Mickeviča; — Ikonografiâ Mickeviča; — Bibliografičeskie zametki. Ob arhivnyh materialah i publikaciâh proizvedenij Mickeviča v Rossii; — L.I. POLÂNSKAÂ: Cenzurnye dela ob izdaniî proizvedenij Mickeviča v Rosii; — V.G. BEREZINA: Mickevič i „Moskovskij telegraf”; — E.A. KOVALEVSKAÂ: Portret Mickeviča raboty A.O. Orlovskogo; — I.I. BEKKER: Belinskij — perevodčik Mickeviča; — N.V. IZMAJLOV: Nezvestnyj perevod iz Mickeviča Karoliny Pavlovoj (Âniš); — M.P. ALEKSEEV: E. Šahova — perevodčica Mickeviča; — A.N. STEPANOV: Dobrolûbov i Mickevič.

78. I. ŚLIWIŃSKA, W. ROSZKOWSKA-SYKAŁOWA, S. STUPKIEWICZ, Adam Mickiewicz. Zarys bibliograficzny, War. 1957.

Rec.: E. SŁODKOWSKA, *Pam. Lit.* 1958 z. 4.

79. H. VOISINE-JECHOVÁ, Nové příspěvky k mickiewiczovské problematice, *Slavia* (Praga) 1957 nr 4 [omówienie referatów wygł. na sesjach Mickiewiczowskich w latach 1955-1956].

80. D. ŽIVANOVIĆ, Bibliografija prevoda dela A. Mickeviča u srpskohrvatskoj književnosti, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1957 s. 176-178.

81. D. ŽIVANOVIĆ, Bibliografija radova o A. Mic-

kjeviču u srpskohrvatskoj književnosti, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1957 s. 173-175.

82. H. NATUNIEWICZ, Bibliografia dzieł i opracowań A. Mickiewicza wydanych w Roku Mickiewiczowskim 1955-1956 za granicą, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.—Wr. 1958 s. 689-697.

83. J. POGAČNIK, Bibliografia słoweńskich przekładów Mickiewicza, *Pam. Słow.* t. 6: 1956 [wyd. 1958].

84. A. SEMKOWICZ, Bibliografia utworów A. Mickiewicza [do r. 1855, oprac. i uzupełn. P. Grzegorzczak], War. 1958.

85. V.N. STEFANOWIČ, I.L. KURANT, Bibliografia russkich pieredovodov proizvedenii A. Mickiewicza, Mos. 1959.

86. E. SAWRYMOWICZ, Przyczynek do bibliografii Mickiewiczowskiej, *Ruch Lit.* (Kr.) 1963 z. 1.

87. S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, Czeska bibliografia Adama Mickiewicza 1826-1960, Wr. 1965 [wyd. równoległe w jęz. pol. i czes., inny tytuł: Česká bibliografie A. Mickiewicze 1826-1960, oprac. J. Bečka, M.O. Kremlová].

88. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1969, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 81-85.

89. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1970, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1970 s. 79-84.

90. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1971, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 123-130.

91. Z. DZIECHCIARUK, Polonika na łamach *Moskovskij Tielegraf* 1825-1831, *Slavia Orient.* 1971 nr 2.

92. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1972, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1972 s. 121-128.

93. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za I półrocze 1973, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 133-136.

94. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za II półrocze 1973, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 151-154.
95. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1974, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1975 s. 65-68.
96. J. STARNAWSKI, Wielcy romantycy polscy na łamach „Bibliographie de la France”, *Pam. Lit.* 1975 z. 4; W świecie olbrzymów. Studia o twórczości i recepcji czterech wielkich romantyków, Przemysł 1998 s. 226-242.
97. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 171-175.
98. M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-149.
99. Mickevič v Odesse. Ukazatel' otečestvennoj literatury, red. V.N. Vinogradov i in., Odessa 1976.
100. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1976, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 111-114.
101. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1977, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 119-122.
102. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1978, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1979-1980 s. 181-186.
103. Puškin i Mickevič. Klonâs' k veršine družeskoj veršinoj... Perevody. Stat'i, oprac. Ā. Le-onova, Kaliningrad 1980.
104. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1979, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1981 s. 131-134.
105. K. ŠIAUDININÈ, J. RIŠKUS, Adomas Mickevičius. Bibliografine rodyklė. Literatūra lietuvių kalba, Wil. 1981.
106. Ł. ARASZKIEWICZ, Materiały do bibliografii Mickiewiczianów za rok 1980, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1982/1983 s. 223-227.
107. J. CZACHOWSKA, M.K. MACIEJEWSKA, T. TYSZKIEWICZ, Mickiewicz Adam, w: Literatura polska i teatr w latach II wojny światowej, Wr.–War.–Kr. 1983 s. 299-313.
108. L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Przekłady z dzieł Mickiewicza opublikowane do 1855 r. w jęz. serbsko-chorwackim i słoweńskim, w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 188-205.
109. L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, [Bibliografia przekładów z Mickiewicza u południowych Słowian do 1855], w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 201-205.
110. C. ZGORZELSKI, Materiały, w: A. Mickiewicz: Dzieła wszystkie, S. I: Dzieła poetyckie, proza artystyczna i pisma krytyczno-literackie, t. 1, cz. 4, red. K. Górski, Wr. 1969-1986 s. 81-163.
111. I.L. KURANT, Polska literatura piękna od XIV do początku XX w. w wydawnictwach rosyjskich i radzieckich, t. 3: Adam Mickiewicz. Bibliografia przekładów w jęz. ros. wydanych w l. 1825-1981 / Poľskaâ hudoŹestvennaâ literatura XVI – načala XX vv. v russkoj i sovsetskoj pečati, t. 3: Adam Mickevič. Ukazatel' russkikh perevodov literaturno-krietičeskikh rabot o nem na russkom âzyke, izdannych v 1825-1981 gg., red. B.F. Sta-heejev, D. Rymśa-Zalewska, Wr.–War.–Kr. 1988.
112. M. JACKIEWICZ, Romantyzm polski a literatura litewska i łotewska. Addenda: Przekłady utworów A. Mickiewicza na język litewski, w: Między Wschodem i Zachodem, cz. II: Piśmiennictwo pogranicza, red. R. Łuźny, S. Nieznanowski, War. 1991 s. 207-228.
113. Adam Mickevič u druku Belarusi: Bibliografija, w: Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, red. A. Mał'dziś, T. Niegodziś, Mińsk 1997 s. 215-294.
114. M. MACK, Adam Mickiewicz in deutscher Sprache. Ein bibliographischer Überblick, w: Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 409-414.
115. S. SLUKAN, Adam Mickiewicz u Hrvatskoj 1835-1998, Bibliografija, *KnjiŹ. smotra* (Zagr.) 1998 nr 4 (110).

116. Z. BUKOWCOWA, Bibliografia artykułów o języku A. Mickiewicza w *Języku Polskim* 1955-1998, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5.
117. P. BUNJAK, Bibliografija, w: Pregled poljsko-srpskih književnih veza (Do II svetskog rata), Belgr. 1999 s. 133-171.
118. A. MAJKRZAK, Uwagi o czeskiej bibliografii Mickiewicza, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 245-251.
119. Adam Mickiewicz, oprac. J. Maciejewski, uzupełn. J. Fiećko, w: Dawni pisarze polscy od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i bibliograficzny, t. 3: Mia-R, red. R. Loth, War. 2002 s. 16-46.
120. Z. PRZYCHODNIAK, Jak powstawała korbutowa bibliografia A. Mickiewicza?, *Biblioteka* 2017 s. 181-204.
121. Bibliografia Literatury Polskiej „Nowy Korbut”, t. 10: Adam Mickiewicz, vol. I: Twórczość, oprac. Zespół: Z. Przychodniak, J. Borowczyk, Z. Dambek-Giallelis, E. Lijewska, A. Przybyszewska, War. 2019.
- Rec.: M. PRUSSAK, Mickiewicz nieogarniony, *Pam. Lit.* 2022 z. 3.

2. Monografie, zarysy monograficzne i zbiory studiów

122. P.P. DUBROVSKIJ, Adam Mickevič. Čítano v zasedanii 2-go otdeleniâ Akademii nauk v dekabre 1857g., *Otečestv. zap.* 1858 t. 120 nr 9-10, t. 121 nr 11-12; wyd. osob. pt. Adam Mickevič. Iz očerkov novejšej pol'skoj literatury, Pet. 1858.

123. J. TRETIK, Mickiewicz w Wilnie i Kownie. Życie i poezja, *Gaz. Lwów.* 1882 nr 158-284, 1883 nr 30-87; wyd. osob. Lw. 1884, t. 1-3, wyd. 2 uzup. i zmien. pt. Młodość Mickiewicza (1798-1824). Życie i poezja, t. 1-2, Pet. 1898.

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, Najświeższa praca o Mickiewiczu, *Ateneum* 1884 t. 1 s. 362-380.

124. P. CHMIEŁOWSKI, Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki, t. 1-2, War. 1886, wyd. 2 War. 1898, wyd. 3 1901.

Rec.: J. KOTARBIŃSKI, Studium d-ra P. Chmielowskiego o Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 46. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1885/1886 t. 3 (79), s. 388-393. — J. KALLENBACH, *Kur. Warsz.* 1886 nr 47-49. — A. LISICKA, Z przeszłorocznej literatury mickiewiczowskiej, *Przegl. Powsz.* 1886 t. 9 s. 369-387. — A. BĘLCIŃSKI, Mickiewicz w trzydziści lat po zgonie, *Przew. Nauk. i Lit.* 1887 z. 4. — A. BRÜCKNER, *Kwart. Hist.* 1887 s. 262. — W. NEHRING, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 213-219. — S. PTAŚCICKI, Ważniejsze nowe polskie trudy o Mickeviču (V. Mickevič, Kallenbach, Hmelewskij), *Iz w. otd. russk. Ź. i slovesn. imp. Ak.* N. 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351.

125. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza* 1887, red. R. Pilat.

Zawartość: J. TRETIK, Idea Wallenroda; — W. SPASOWICZ, Mickiewicz i Puszkina pod pomnikiem Piotra Wielkiego [referat wygł. w Kr. w 1886]; — R. PILAT, Wiersz A. Mickiewicza do J. Lelewela; — F. KONARSKI, O erotyku Mickiewicza „Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą”; — W. BĘŁZA, Notatka Mickiewicza o Bürgerze; — A. ZIPPER, „The meeting of the Waters”; — J. SIEMIENSKI, Wiadomość o rękopisie poematu Mickiewicza pt. „Kartofla”; — W. BĘŁZA, „Panicz i dziewczyna”. Wiersz Odyńca i Mickiewicza; — J. SIEMIENSKI, Niektóre warianty z autografów Mickiewicza [dot. wierszy wpisanych w albumie H. Ankwićzówny]; — H. KOPIA, Czy to wiersze Mickiewicza?; — A. SIENICKI, Warianty „Pieśni Filaretów” A. Mickiewicza; — H. KOPIA, Naśladowanie „Farysa”;

Wiersz przypisywany Mickiewiczowi [„Na twą pierś białą...”; — R.M. WERNER, Wiersz Uhlanda do Mickiewicza; — A. ZIPPER, Głos Anglika o Mickiewiczu; — M.M. STANKIEWICZ, Listy o A. Mickiewiczu i jego towarzyszach pisane do J. Lelewela w latach 1819-1829; — W. BĘŁZA, Dwa listy Mickiewicza do Flory Laskarys; — Z teki ks. Jana Siemieńskiego; — A. WALICKI, Kilka wspomnień z lat dziecińczych; — J. SIEMIENSKI, Wspomnienia ks. Antoniego Moszyńskiego, byłego ucznia Uniw. Wileńskiego w l. 1822 i 1823; — KRYSZYNA [E. ROGAWSKA], Wspomnienie z Paryża [spotkanie z Mickiewiczem w 1846 r.]; — R.M. WERNER: Wspomnienie Alfreda Meissnera o Mickiewiczu [spotkanie z Mickiewiczem w 1847 r.]; — J. KOŁACZKOWSKI, Pamiętki po Mickiewiczu w zbiorach J. Kołaczowskiego we Lwowie; — J. SIEMIENSKI, Listy [omówienia wydań]; — A. BRÜCKNER, [Rec.: Dzieła. I-IV. Lw.-Par. 1883 — Poezje. I-III przez P. Chmielowskiego, War. 1886 — Poezje. I-IV. Lw. 1886]; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: Mickiewicz Adam „Pan Tadeusz”; — W. BĘŁZA, [Rec.: „Pan Tadeusz”. Prozą opowiedział i objaśnił H.K. Nieczuja, Poz. 1886]; — W. NEHRING, [Rec.: P. Chmielowski, Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki, War. 1886]; — A. ZIPPER, [Rec.: W. Nehring, Mickiewicz w literaturze niemieckiej, *Kraj* 1886]; — H. KOPIA, [Rec.: E. Naganowski, Anglicy o Mickiewiczu. A. Mickiewicz w *The Westminster Review*]; — A. ZIPPER, [Rec.: F. Konarski, Biblioteka Mickiewicza]; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: E. Fiat, Adam Mickiewicz a Alexander Sergejevič Puškin. Největší básníci slovanští, 1886]; — E. PAWŁOWICZ, [Rec.: I. Domejko, Nowogródek. List do A. Pługa z rysunkiem „rodzinnego domu Mickiewicza”]; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia A. Mickiewicza za rok 1886; — R. PILAT, [Rec.: J. Tretiak, Mickiewicz i Trembecki].

126. W. MICKIEWICZ, Adam Mickiewicz, sa vie et son œuvre. Avec un portrait par Th. Béranger, Par. 1888.

Rec.: A.-A. CIMOCHOWSKI, Les livres, *Le Radical* 1888 nr 192, 10 VII. — HELENUS [E. IWANOWSKI], Littérature polonaise: A. Mickiewicz, *Revue polit. et lit.* 1888 t. 16 s. 19-24. — T.T. JEŻ, *Przegl. Tyg.* 1888 nr 44. — J. KALLENBACH, Nowe książki, *Czas* 1888 nr 113. — W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1888 s. 598-600. — L. ULBACH, Les livres, *Le Rappel* 1888 nr 6620, 25 IV. — ZYŻMA [E. PRZEWÓSKI], *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1888 nr 31-35. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1888/1889 t. 2 (90) s. 639-642. — Z. HORDYŃSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 285-291. — Wrażenia literackie, *Ateneum* 1889 z. 6.

127. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza 1888*, red. R. Pilat.

Zawartość: P. CHMIEŁOWSKI, Estetyczno-krytyczne poglądy A. Mickiewicza; — A. BEŁCIKOWSKI, Dramat Mickiewicza „Konfederaci barscy”; — W. NEHRING, Nieznane szczegóły z nauki A. Towiańskiego; — W. BRUCHNAŁSKI, Reminiscencje w „Panu Tadeuszu” z Homera, Wergiliusza i Tassa; — R. PILAT, Geneza „Farysa”; — W. BEŁZA, Mazur – wiersz Mickiewicza; — Z. HORDYŃSKI, Wiadomość o „Śpiewniku filareckim”; — R.M. WERNER, Wiersz przypisywany Mickiewiczowi [dot. „Na twą pierś białą...”]; — F. KONARSKI, Pieśń myśliwska („Chór strzelców”) A. Mickiewicza; — W. BAWOROWSKI, Notatka o liście A. Mickiewicza do J.N. Kamińskiego; — A. ZIPPER, Portret Mickiewicza z r. 1829 [dot. rysunku autorstwa J.J. Schmellera]; — Z. HORDYŃSKI, Autograf bajki „Lis i kozieł”; — A. SIENICKI, Parę słów o przypisywanej Mickiewiczowi „Karyllii”; — A. ZIPPER, „Hej! użyjmy żywota!”; — R. PILAT, Przyczynek do wiersza „Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą”; — W. BEŁZA, Zatracony wiersz Mickiewicza [fragm. ballady T. Zana „Twardowski”]; — E. OGONOWSKI, Mickiewicz w literaturze rusko-ukraińskiej; — C. KESSIAKOW, Mickiewicz w literaturze bułgarskiej; — F. KRČEK, Najwcześniejsze sądy współczesne o „Panu Tadeuszu”; — C. Ładzić [A. WALICKI], Pieśni z epoki Mickiewicza; — W. WSZELACZYŃSKI, Adam Mickiewicz w muzyce; — L. FINKEL, Z pamiętników Ottona Śliźnia; — M. GORECKA z MICKIEWICZÓW, Ze wspomnień o moim ojcu; — W. BEŁZA, Autograf A. Mickiewicza; — W. MARCZEWSKI, Pismo litewskiego wojennego gubernatora Korsakowa do rektora wileńskiego uniwersytetu z dn. 26 lutego 1824; List Tadeusza Bułharyna do Michała Konarskiego z r. 1827; — R. PILAT, Adama Mickiewicza tłumaczenie „Farysa” na język francuski; — W. BEŁZA, Paryskie wydanie Mickiewicza z własnoręcznymi poprawkami autora [dot. t. 1-3 wydania „Poezji”, Par. 1828-1829]; — W. BEŁZA, „Nowy Rok”. Autograf A. Mickiewicza (*Kłosa* 1887 nr 1123); — L. KURTZMANN, J. KALLENBACH, [Rec.:] Poetische Werke von A. Mickiewicz, „Totdenfeier” 1887; — J. AMBORSKI, [Rec.:] „Alpujarra”, ballade d’A. Mickiewicz – L’Orange, „Thadée Soplica” [dot. przekł. W. Gasztowtta]; — J.A. ŚWIECICKI, [Rec.:] A. Mickiewicz „Tadeo Soplica ó El último proceso en Lituania”. Przekł. hiszp. L. Mediny; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.:] Ad Napoleonem III. Przekład M. Epsteina; — H. KOPIA, [Rec.:] Listy A. Mickiewicza do A. Chodźki; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.:] A. Bełcikowski, Mickiewicz w trzydziści lat po zgonie; [Rec.:] Jerzy Brandes, Trzy odczyty o poezji polskiej w XIX w.; — W. SPASOWICZ, [Rec.:] M. Urсын, Očerki iz psichologii slawánskogo plemen; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.:] R. Ottman, Świat niewieści w „Panu Tadeuszu”; — L. FINKEL, [Rec.:] J.M. Rozwadowski: Stosunki i sądy uzajemne o sobie Mickiewicza i Krasińskiego; — A. ZIPPER, [Rec.:] L. Kurtzmann, Do bibliografii Mickiewiczowskiej; — W. BEŁZA, Medalion popiersia Mickiewicza; Pierwsza kochanka Mickiewicza a żona; — E. PAWŁOWICZ, [Rec.:

J. Tretiak, O pomniku dla Mickiewicza]; [Rec.: K. Przędziecki, W sprawie komentarza rysunkowego do dzieł A. Mickiewicza]; — W. BEŁZA, [Rec.:] W. Engeström, Ku uczczeniu zgonu Mickiewicza]; [Rec.: E. Pawłowicz, W sprawie odczytu Spasowicza we Lwowie 1887 r.]; — E. PAWŁOWICZ, [Rec.:] W. Korotyński, Jeszcze o Nowogródku i Zaosiu]; — A. SIENICKI, T. Ziemia, Młodość Mickiewicza]; — R. PILAT, [Rec.:] A. Zipper, Przypisywana Mickiewiczowi „Karylla” i źródło jej]; — J. TRETIAK, [Rec.:] W. Bełza, Maryla i jej stosunek do Mickiewicza]; [...] — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.:] J. Kallenbach, Rewizja I części „Dziadów” podług autografu poety]; — L. FINKEL, [Rec.:] J. Tretiak, Stosunki i pieśni miłosne Mickiewicza w Odessie]; — F. KONARSKI, [Rec.:] H. Biegeleisen, „Sonety” A. Mickiewicza]; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.:] L. Radliński, Wyrazy obce w „Sonetach krymskich”; — R. PILAT, [Rec.:] F. Próchnicki, Kilka słów o genezie i znaczeniu „Farysa”; — M. MAZANOWSKI, [Rec.:] T. Ziemia, Miodowe miesiące w życiu Mickiewicza]; [Rec.:] H. Biegeleisen: Mickiewicz jako rewolucjonista]; — W. BEŁZA, [Rec.:] A. Nowicki, Mickiewicz jako niedoszły prof. Uniw. Krakowskiego]; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczach za rok 1887; — L. MÉYET, Wizerunki Mickiewicza zestawione i poprzedzone wstępem; — H. KOPIA, Obchody rocznicy zgonu A. Mickiewicza.

128. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza 1889*, red. R. Pilat.

Zawartość: P. CHMIEŁOWSKI, Estetyczno-krytyczne poglądy A. Mickiewicza (część 2); — S. TARNOWSKI, O „Księgach pielgrzymstwa”; — R. PILAT, Głosy publicystyki emigracyjnej o pieruszych wykładach Mickiewicza w Collège de France; — W. BRUCHNAŁSKI, Źródła historyczne „Konrada Wallenroda”; — W. SPASOWICZ, Konrad Wallenrod. Odczyt miany w dniu 10 września 1889 w Sali Ratuszowej we Lwowie; — L. FINKEL, „Oda do młodości”. Czas powstania. Wpływ Schillera; — L. MÉYET, Kilka szczegółów o wierszu A. Mickiewicza pt. „Majtek”; — W. BEŁZA, „Wezwanie do Neapolu”. Autograf Mickiewicza; — R. PILAT, Nieznany dzienniczek Henryki Ankwicówny; — Z. HORDYŃSKI, Drugi autograf bajki „Lis i kozieł”; — S. KRZEMIŃSKI, „Oda do młodości”. Nieznane wydanie. Porównanie tekstów; — W. BEŁZA, Wiersz albumowy Mickiewicza; — J. MAKAREWICZ, Portret Mickiewicza z roku 1830; — H. KOPIA, Słowo o przypisywanej Mickiewiczowi balladzie „Twardowski”; — R. PILAT, Współzawodnicy Mickiewicza do katedry w „Collège de France”; — W. BEŁZA, Z albumu pani Skórzewskiej; — J. KALLENBACH, Miscellanea angielskie; — F. KRČEK, Czasopismo „Moravia” o prelekcjach paryskich Mickiewicza; Z korespondencji Czelakowskiego; — W. BRUCHNAŁSKI, „Zdania i uwagi” Anioła Słazaka w przekładzie A. Mickiewicza; „Grażyna” według autografu ze zbiorów K. hr. Przędzieckiego; — R. PILAT, Kilka dokumentów francuskich Uniw. Wileńskiego z lat 1819-1821; Tekst ruski

wiersza „Szafary”; — C. ŁADZIC [A. WALICKI], Aniela z Wierzejskich Uzlowska, matka chrzestna Mickiewicza; — W. BEŁZA, Notaty uniwersyteckie Mickiewicza; — L. MÉYET, Dwa autografy Adama Mickiewicza [dot. m.in. fragmentu „Konrada Wallenroda”]; — W. BRUCHNALSKI, [Rec.: „Poezje” A. Mickiewicza, wydania: księgarni K. Łukasiewicza, Księgarni Polskiej i Gebethnera i Wolfa; „Konrad Wallenrod”, nakład J.K. Żupańskiego w Poznaniu; „Pan Tadeusz”, wyd. K. Pruszyńskiego w Warszawie]; — J. AMBORSKI, [Rec.: „La redoute d’Ordon”, par Jules Perrin]; — A. ZIPPER, [Rec.: Początek pierwszej księgi „Pana Tadeusza” w przekładzie na dziewięć języków europejskich, Łw. 1888]; [Rec.: „Konrad Wallenrod”, aus dem Polnischen metrisch übertrage von A. Weiss]; — H. KOPIA, [Rec.: Listy A. Mickiewicza do A. Chodźki]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: W. Mickiewicz, Adam Mickiewicz, sa vie et son œuvre]; — A. SIENICKI, [Rec.: M. Dubiecki, Adam Bernard Mickiewicz. Historia literatury polskiej na tle dziejów skreślona]; — B. CZARNIK, [Rec.: A. Mazanowski, Stosunki i wzajemne sądy Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego]; — M.M. STANKIEWICZ, [Rec.: M. Zdzichowski, Mesjanści i słowianofile]; — L. FINKEL, [Rec.: Z.S. Feliński, Trzej wieszczowie nasi wobec Kościoła]; — W. BEŁZA, [Rec.: E. Jelinek, S Mickiewiczowym soudruhem]; — A. ZIPPER, [Rec.: W. Małukiewicz, H. Hitschmann als Interpretator Mickiewicz’scher Werke]; [Rec.: L. Kurtzmann, Die Mickiewicz-Literatur in deutscher Sprache]; — A. SIENICKI, [Rec.: J. Siemieński, Kwestie sporne w życiorysie A. Mickiewicza]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: T. Wierzbowski, Mickiewicz w Wilnie i Kownie]; — L. FINKEL, [Rec.: J. Kallenbach, IV część „Dziadów”]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: H. Boguski, Przyczynek do studiów o idei „Wallenroda”]; — R. PILAT, [Rec.: P. Chmielowski, Nowa próba wyjaśnienia „Farysa”]; [Rec.: B. Czarnik, Słowo o „Farysie” Mickiewicza]; — F. KONARSKI, [Rec.: J. Tretiak, Z dziejów mistyfikacji literackich, rzecz o Mickiewicza „Morlachu w Wenecji”]; [Rec.: Bróg [J. Siemieński], Ewunia czy Henrieta?]; [Rec.: J. Siemieński, Ewunia]; [Rec.: Bróg (J. Siemieński), Ewunia i Mickiewicz]; — B. CZARNIK, [Rec.: E. Krzyszkowski, Czterdzieści i cztery]; — A. SIENICKI, Alfons Goldberg, „Pamiętka po Adamie Mickiewiczu” [...] [notatka o art. w *Kraju* 188 nr 36 o domu A. Mickiewicza w Konstantynopolu]; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1888; — L. MÉYET, Wizerunki A. Mickiewicza. Uzupełnienie.

129. M. WYSŁOUCHOWA, O życiu i pismach A. Mickiewicza, Łw. 1890, wyd. 2 Łw. 1890, wyd. 3 poszerz. Łw. 1898 [pt. Adam Mickiewicz, jego życie i dzieła, w setną rocznicę urodzin poety], wyd. 4 Łw. 1921.

Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 291-292.

130. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza* 1890, red. R. Pilat.

Zawartość: J. KALLENBACH, O improwizacji Konrada; — Z. HORDYŃSKI, Mickiewicz i Brodziński; — M. MAZANOWSKI, O wpływie Schillera na poezję A. Mickiewicza; — A. BEŁCIKOWSKI, Przyczynek do genezy ballady „Tukaj”; — W. BEŁZA, Nieznany tekst „Farysa”; — J. TRETIAK, Charakterystyka Bajkowa; — R. PILAT, Opis matecznika w trzech redakcjach; — W. BRUCHNALSKI, Dwie współczesne wiadomości o A. Mickiewiczu w *Rozmaitościach* lwowskich; — S. PILAT, Nieznana rozprawa Mickiewicza o Karpińskim; — W. BEŁZA, Brat poety [dot. F. Mickiewicza]; — J. KALLENBACH, Miscellanea rapperswilskie; — S. PILAT, Nieznana recenzja Mickiewicza [dot. „O literaturze polskiej” w dziele Szafarzyka]; — W. BEŁZA, „Farys” w przekładzie na język francuski. Autograf A. Mickiewicza; — A. ZIPPER, W sprawie „Zdań i uwag” z dzieł J. Böhmego, Anioła Szlązaka i Saint-Martina; — M. MAZANOWSKI, Urywek z autografu „Konrada Wallenroda”; — L. MÉYET, Słówek o Serbinowiczu; — W. BRUCHNALSKI, Autograf bajki „Pies i wilk”; — W. NEHRING, Wyciągi z rękopisu Stefana Zana zawierające pisma i przemówienia A. Towiańskiego; — W. BRUCHNALSKI, Autograf rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”; — M. MAZANOWSKI, Przekład „Don Karlosa” według autografu; — W. BEŁZA, Pamiętki po Mickiewiczu; — W. BRUCHNALSKI, [Rec.: „Pan Tadeusz”, ilustr. Androlli, Łw. 1889; „Konrad Wallenrod”. Wyd. Tow. im. Staszica. Łw. 1889; Nieznane wiersze A. Mickiewicza, wyd. J. Kallenbach, Kr. 1889]; — L. FINKEL, [Rec.: Dr. Szeliga, Proces Filaretów w Wilnie; Kilka słów o Filaretach i Filomatach]; — W. BRUCHNALSKI, [Rec.: V. Spasovič: Sočineniâ, t. 1-2, Pet. 1889]; — B. CZARNIK, [Rec.: M. Gorecka, Wspomnienia o A. Mickiewiczu opowiedziane najmłodszemu bratu; Ze wspomnień o Mickiewiczu...]; — F. KONARSKI, [Rec.: A. Kuliczkowski: Zarys dziejów literatury polskiej, wyd. 4, Łw. 1889]; — J. KALLENBACH, [Rec.: S. Ptaszyński, Kilka uwag nad pierwszą częścią „Dziadów”, Poz. 1889]; — F. BOSTEL, [Rec.: W. Bruchnalski, Genez „Grażyny”]; — M. MAZANOWSKI, [Rec.: G. Uziębło, Kilka słów o orientalizmie A. Mickiewicza]; — R. PILAT, [Rec.: H. Boguski, „Farys” A. Mickiewicza. Szkic podmiotowy]; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1889; — Z. HORDYŃSKI, Sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza na Wawel, z wizerunkiem medalu bitego na cześć wieszca i z widokami grobowca jego w Montmorency tudzież krypty na Wawel.

131. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza* 1891, red. R. Pilat.

Zawartość: P. CHMIELOWSKI, Estetyczno-krytyczne poglądy A. Mickiewicza (część 3); — W. NEHRING, O partyjskich prelekcjach A. Mickiewicza; — R. PILAT, Autografy pierwszych trzech ksiąg „Pana Tadeusza” [odb. Łw. 1892]; — W. BRUCHNALSKI, Mickiewicz a Moore (przyczynek do

genezy „Konrada Wallenroda”; — J. KALLENBACH, Szczątki autografu pierwszego III cz. „Dziadów”; — W. BEŁZA, O uierszu „Do Matki Polki”; — R. WAGNER, Niemiecki nekrolog Mickiewicza; — T. STERNAL, Przyczynki do sądów Krasieńskiego o Mickiewiczu; — B. GUBRYNOWICZ, Warianty „Pieśni Filaretów”; — W. BRUCHNAŁSKI, Sąd Galicjanina o Mickiewiczu z lat 1822-1824; — B. GUBRYNOWICZ, Artykuł Brodzińskiego o Mickiewiczu; — J. TRETIAK, Raport urzędowy Nowosilcowa o „Konradzie Wallenrodzie” [tłum. raportu]; — R. PILAT, Wyjątki z listów Jana Koźmiana z lat 1841 i 1842 o towiańszczyźnie i Mickiewiczu; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: Konrad Wallenrod, Lw.–Złoczów 1890]; — F. KONARSKI, [Rec.: Grażyna, Konrad Wallenrod, z 12 ilustr. J. Kossaka, Lw. 1890]; — J. AMBORSKI, [Rec.: A. Schür, Les steppes d’Acermann]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: W. Mickiewicz, Żywot A. Mickiewicza, t. I, Poz. 1890]; — E. BEŁZA, Popularne życiorysy A. Mickiewicza (Paryż, Wyślouchowej, Chociszewskiego); — W. FELDMAN, [Rec.: R.A. Braudes, Adam Mickiewicz. O jego życiu, pismach i stosunku do Żydów, Kr. 1890]; — B. GUBRYNOWICZ, [Rec.: P. Chmielowski, Adam Mickiewicz]; — R. PILAT, [Rec.: G. Karpels, Goethe in Polen, Berlin 1890]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: J. Tretiak, Mickiewicz i Kościuszko]; — B. CZARNIK, [Rec.: W. Gostomski, Dążenia Filaretów w świetle pojęć obecnych *Ateneum*]; — L. FINKEL, [Rec.: M. Konopnicka, O Mickiewiczowskiej „Odzie do młodości”. Odczyt, Kr. 1890]; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: Z. Librowicz, Przypuszczalny wariant]; — F. KRČEK, [Rec.: M. Dubiecki, Pierwszy rok wygnania A. Mickiewicza]; [Rec.: W. Kłoszyc, „Sen w Dreźnie” A. Mickiewicza z 1831 r. wytłumaczony przenosinami zwłok jego na Wawel, Lw. 1890]; — L. FINKEL, [Rec.: Prawdosław, Romantycyzm i filozofia w „Dziadach”]; — Z. HORDYŃSKI, [Rec.: J. Tretiak, Dwie Zosie Mickiewicza]; — L. FINKEL, [Rec.: W. Gostomski, Psychologiczna geneza „Pana Tadeusza”]; — F. KRČEK, [Rec.: F. Kvapil, Z domącností A. Mickiewicza]; — F. KONARSKI, [Rec.: T. Ziemba, Śmierć Mickiewicza]; — F. KONARSKI, [Rec.: Kilka słów o Mickiewiczu jako katoliku]; — A. ZIPPER, [Rec.: W. Feldmann, Stosunek A. Mickiewicza do Żydów]; [Rec.: W. Bełza, Ostatnie chwile i pogrzeb A. Mickiewicza]; [Rec.: Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu 4-go lipca 1890 r.]; — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: C. Pieniążek, Literatura o Mickiewiczu. Luźne uwagi]; — W. BEŁZA, [Rec.: Z. Librovič, Russkie portrety Mickeviča]; [Rec.: Z. Librowicz, Materialny spadek po Mickiewiczu]; — W. BRUCHNAŁSKI, Bibliografia o A. Mickiewiczu za rok 1890.

132. A. MAZANOWSKI, Adam Mickiewicz, Złoczów 1897, wyd. 2 Złoczów 1899, wyd. 3 rozsz. i uzupełn. Lw.–Złoczów 1910, wyd. 4, Lw. 1913, wyd. 5 uzupełn., Lw. 1930.

133. D. TOPORSKI [H. BOGUSKI], Przyczynki do studiów nad twórczością Mickiewicza, t. 1-2, Kr. 1895.

134. J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz, t. 1-2, Kr. 1897, wyd. 2 Poz. 1918, wyd. 3 Lw. 1923, wyd. 4 Lw. 1926.

Rec.: T. PINI, Nowe dzieło o Mickiewiczu, *Słowo Polskie* (Lw.) 1897 nr 189. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Z literatury: „Adam Mickiewicz” przez Józefa Kallenbacha, *Gaz. Lw.* 1897 nr 163-164. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1897/1898 t. 2 (126) s. 119-136. — P. CHMIEŁOWSKI, Najnowsza praca o Mickiewiczu, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3. — J. KALLENBACH, Polemika, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5. — A. JENSEN, Adam Mickiewicz, *Archiv für Slavische Philologie* 1899 s. 243-245. — S. PTAŚICKI, Vážnější novye pol’skie trudy o Mickeviče (V. Mickevič, Kallenbah, Hmelevskij), *Izv. old. russk. āz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351. — F. HOESICK, Mickiewicz w nowym świetle, *Gaz. Lwów.* 1919 nr 150-166. — J. KLEINER, *Kur. Warsz.* 1919 nr 1. — S. PIGOŃ, Kilka uwag o nowym wydaniu monografii prof. J. Kallenbacha „Adam Mickiewicz”, *Przegl. Nar.* 1920 t. 19 s. 622-630. — S. PIGOŃ, *Przegl. Nar.* 1920 nr 4. — I. CHRZANOWSKI, *Rzeczp.* 1923 nr 112. — Z. CIECHANOWSKA, *Przegl. Powsz.* 1926 t. 172.

135. L.P. VOLKOV, Adam Mickevič i ego prozivedeniā. Kritiko-biografičeskij očerk, War. 1897.

136. F. KONECZNY, Życie i zasługi A. Mickiewicza, Kr. 1898, wyd. 2 Kr. 2021.

137. *Pamiętnik Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza* 1898, red. R. Pilat.

Zawartość: J. TRETIAK, Cześć Mickiewicza dla Najświętszej Panny; — W. NEHRING, O społecznych poglądach A. Mickiewicza; — R. PILAT, Autografy późniejszych ksiąg „Pana Tadeusza” od IV-ej do XII-ej; — S. TARNOWSKI, Jeszcze cokolwiek o „Wallenrodzie”; — P. CHMIEŁOWSKI, Estetyczno-krytyczne poglądy A. Mickiewicza (część 4); — W. BRUCHNAŁSKI, Sonety A. Mickiewicza w literaturze galicyjskiej 1827-1828; — M. KAWCZYŃSKI, Konrad z „Dziadów” w poezji francuskiej [dot. poezji V. de La-prade’a]; — S. ESTREICHER, Nieznany manuskrypt trzeciej części „Dziadów”; — R.M. WERNER, Parę uwag o motywie zasadniczym „Alpuhary”; — L. FINKEL, Notatka o „Hymnie na dzień Zwiastowania N.P. Maryji”; — J. TRETIAK, Krakowski autograf bajki „Lis i kozieł”; — H. KOPIA, Forma zewnętrzna „Grażyny”; — E. PORĘBOWICZ, Przyczynki do pojęcia „romantyczność” u Mickiewicza; — B. GUBRYNOWICZ, Autograf „Litani pielngrzymskiej”; — W. BRUCHNAŁSKI, Z tradycji galicyjskiej o dziełach Mickiewicza; — E. PORĘBOWICZ, Słowno o motywie ballady „Powrót taty”; — W. BEŁZA, Krakowska edycja „Konrada Wallenroda” z 1828 r.; — B. GUBRYNOWICZ, Urywek z autografu „Giaura”; — B. CZARNIK, Wieści o Filaretach wileńskich we Lwowie; — E. PORĘBOWICZ, Gdzie jest źródło wiary Mickiewicza w godność proroczą poety; — W. BEŁZA, Kartka z autografu „Wallenroda”; — B. CZARNIK, Walenty

Chłędowski u Mickiewicza w 1845; — H. KOPIA, Pierwsza wzmianka o Mickiewiczu w czasopiśmie; Przyczynek do wiersza „Do malarza”; — F. KRČEK, Z papierów po Szafarzyku; — K. WOJCIECHOWSKI, Ślad wpływu dzieł Kajetana Koźmiana na „Odzie do młodości”; — W. BĘŁZA, Kilka szczegółów o Mickiewiczu; — G. KORBUĆ, Kto jest autorem pierwszej krytyki „Konrada Wallenroda”; — B. GUBRYNOWICZ, Przyczynek do genezy wiersza „Na pokój grecki”; — L. MÉYET, Zdanie Polewoja o Mickiewiczu; — W. BRUCHNAŁSKI, Kilka motywów ludowych w poezji Mickiewicza; — B. GUBRYNOWICZ, Współpracownictwo Mickiewicza w *Pielgrzymie Polskim*; — A. KRECHOWIECKI, *Dziadów Części III-ciej „Ustęp”* wedle pierwszego autografu; — T. PINI, Rękopis poezji Garczyńskiego w przeobrażeniu przez Mickiewicza; — B. GUBRYNOWICZ, Album Piotra Moszyńskiego; — W. BĘŁZA, Nieznane listy Adama Mickiewicza; — P. CHMIEŁOWSKI, Materiały do bibliografii Mickiewiczowskiej; — K. WOJCIECHOWSKI, Bibliografia o Adamie Mickiewiczu za rok 1891-1897 zebrana.

138. F. PERL, Adam Mickiewicz (1798-1898), Lond. 1898.

139. S. TARNOWSKI, Adam Mickiewicz. Życie i dzieła. Zarys biograficzny, Pet. 1898.

Rec.: J. TRETIK, *Przegl. Pol.* 1898 t. 2. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 2. — K. HECK, *Przegl. Powsz.* 1899 t. 63.

140. J. TRETIK, Młodość Mickiewicza (1798-1824). Życie i poezja, t. 1-2, Pet. 1898, wyd. 2 poszerz. i popr. Łw. 1882, wyd. 3 Łw. 1884 [wyd. 2 i 3 pt. Mickiewicz w Wilnie i Kownie. Życie i poezja].

Rec.: W. HAHN, *Kwart. Hist.* 1898 s. 869-874. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 2. — S. ZDZIARSKI, *Przegl. Lit. (Kr.)* 1899 nr 1.

141. K.M. DRZEWIECKI, O życiu i dziełach A. Mickiewicza, War. 1901, wyd. 2 popr. i uzup. War. 1923.

Rec.: H. ORSZA [RADLIŃSKA], *Książka* 1902 nr 3.

142. Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bińkowski.

Zawartość: S. MOŹDŻEŃSKI, 24 XII 1898; — N. MEDYŃSKI, List do Mieczysława Darowskiego o wierszu Adama Mickiewicza do Lelewela; — Z. BITNER, Ze wspomnień p. Ig. Karwata; — J. WIGURA, Geneza „Ody do młodości”; — S. CISZEWSKI, Mickiewicz w literaturze chorwacko-serbskiej; — J. ŁOŚ, Mickiewicz jako lingwista; — J. WABNER, Ode ad Adamum Mickiewiczum; — S. GIEBARTOWSKI, Rozum i wiara na podstawie wiersza A. Mickiewicza; — K. GAŚSIOROWSKI, Kilka słów z powodu myśli przewodniej i architektони „Dziadów” Mickiewiczowskich; — J. OGIŃSKI-KONTRYMOWICZ, Kilka myśli; — J. KORWIN,

Adam Mickiewicz w Łozannie; — J. KIETLIŃSKA-RUDZKA, Kilka słów o obchodzie w Czechach setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — B. BIŃKOWSKI, Żywiół liryczny w „Panu Tadeuszu”: jego pochodzenie i uzasadnienie.

143. J. KALLENBACH, Czasy i ludzie, War. 1905.

Zawartość: Kraj lat dziecińczych; Kuratoria wileńska (1803-1823); Tło obrzędowe „Dziadów”. Studium porównawcze; „Wieczory w Neuilly”; O malarstwie religijnym; Słuchacz Mickiewicza.

Rec.: S. ZDZIARSKI, *Przegl. Lit. (Kr.)* 1898 nr 9 [dot. art. z 1898: Tło obrzędowe „Dziadów”].

144. Z. WASILEWSKI, Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Łw. 1905.

Zawartość: Szkoła w oblężeniu (opowiadanie); Mickiewicz i Słowacki jako członkowie Tow. Litewskiego i Ziem Ruskich; Psychologia pomysłu „Pana Tadeusza” (pogadanka); O ton w poezji i w życiu. Z dziejów profesorskich Mickiewicza. Z dziejów towinizmu; Nowy Konrad (związek „Wyzwolenia” S. Wyspiańskiego z „Dziadami”); Śladami Mickiewicza. Parę wrażeń z wycieczki na Litwę.

Rec.: J. FLACH, *Przegl. Pol.* 1904/1905 t. 2. — W. HAHN, *Pam. Lit.* 1906 s. 95-97.

145. B. CHŁEBOWSKI, Mickiewicz Adam. (1798-1855), War. 1907 [w serii „Sto lat myśli polskiej” t. 3].

146. A. GÓRSKI, Monsalwat. Rzecz o Adamie Mickiewiczu, Kr. 1908, wyd. nast.: War. 1908, War. 1919 [wyd. poszerz.], Łw. 1923, War. 1998 [tu: Prolog; T. Burek, Nota o autorze].

Rec.: B. CHŁEBOWSKI, Nowy wizerunek Mickiewicza, *Książka* 1908 nr 5. — A. DROGOSZEWSKI, *Pam. Lit.* 1908 z. 3/4. — J. KOTARBIŃSKI, Książka o Mickiewiczu, *Kur. Warsz.* 1908 nr 44. — M. KRIDL, „Mickiewicz” A. Górskiego, *Krytyka (Kr.)* 1908 z. 3-4. — K. PRZERWA-TETMAJER, Monsalwat, *Świat (War.)* 1908 nr 25. — Z. WASILEWSKI, O człowieku centralnym i prometeizmie, *Ateneum Pol.* 1908 t. 3. — K. WOJCIECHOWSKI, *Muzeum (Łw.)* 1909 z. 1.

147. A.L. POGODIN, Adam Mickevič. Ego žizn' i tvorčestvo, t. 1-2, Mos. 1912.

Rec.: L.S. KOZLOVSKIJ, Novaâ kniga o Mickevičie, *Russkie vedomosti* 1912 nr 219. — L.S. KOZLOVSKIJ, Po povodu pis'ma g. Pogodina, *Russkie vedomosti* 1912 nr 234. — N.O. LERNER, *Reč* 1912 nr 332. — A.L. POGODIN, Pis'mo k redakcii, *Russkie vedomosti* 1912 nr 234. — S.V. ŠTEJN, *Slav. Izvestiâ* 1912 nr 3. — S. ŪREVSKIJ, Russkaâ kniga o russkom poëte, *Vestnik literatury* 1912 nr 9. — W. BĘŁZA, *Pam. Lit.* 1913. — V.N. KORABLEV, Mickevič v russkom osvešenii, *Slav. Izvestiâ* 1913 nr 8. — S. SZPOTAŃSKI, *Bibl. Warsz.* 1913 t. 3. — K. MIHAJLOV, Adam Mickevič, russkoe

obšestvo i Puškin, *Naša starina* 1914 nr 2. — E. WORO-
NIECKI, Monografia rosyjska o Mickiewiczu, *Lit. i Szt. Dod.*
do „*Nowej Gaz.*” 1913 nr 10-11.

148. I. CHRZANOWSKI, Adam Mickiewicz, War.
1915.

Rec.: W., *Słowo Polskie* (Lw.) 1921 nr 240.

149. S. BACZYŃSKI, Adam Mickiewicz. Czło-
wiek i poeta, War. 1918.

150. A. NIEMOJEWSKI, Dawność a Mickiewicz.
Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma,
gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji,
War. 1921.

Zawartość: Filozofia Mickiewicza; Liczby i gwia-
zdy; Widma; Gwiazdy Mickiewicza; Pora roku w „Graży-
nie”; Tradycje improwizacji.

Rec.: B. LIMANOWSKI, Dwa nowe dzieła o Mickiewi-
czu, *Naprzód* 1921 nr 125. — T. SINKO, Mickiewicz „Dzia-
dy” w oświeceniu spirytyzmu, *Czas* 1921 nr 85. — *Tydz.*
Pol. (War.) 1921 nr 16. — J. KLEINER, *Pam. Lit.* 1921/1922
s. 139-144. — A. CZUBRYŃSKI, *Biul. Pol. Tow. Badań Psy-
chol.* 1922 nr 1. — M. JANIK, Nowe prace historycznolite-
rackie, *Nowa Reforma* 1922 nr 77. — S. PIŁOŃ, Renesans
Mickiewicza [II], *Przegl. Warsz.* 1922 nr 7.

151. S. SZPOTAŃSKI, Adam Mickiewicz i jego
epoka, t. 1: Racjonalizm i romantyzm, t. 2: Towia-
nizm, t. 3: Działalność polityczna Mickiewicza,
War. 1921-1922.

Rec.: J. KALLENBACH, Racjonalizm i romantyzm, *Tyż.*
Ilustr. 1921 nr 51 [odpowiedź autora: S. Szpotański, O poj-
mowanie Mickiewicza, Warszawa 1922]. — B. LIMANOWSKI,
Dwa nowe dzieła o Mickiewiczu, *Naprzód* 1921 nr 125.
— T. GRABOWSKI, Z literatury Mickiewiczowskiej, *Kur.*
Pozn. 1922 nr 102. — F. HOESICK, Nowa monografia o Mic-
kiewiczu, *Kur. Warsz.* 1922 nr 50. — A. SKWARCZYŃSKI,
Droga 1923 nr 6-7. — E. WOROŃIECKI, Adam Mickiewicz
i jego epoka w świetle nowych badań, *Świat* (War.) 1923
nr 28.

152. J. TRETIAK, Kto jest Mickiewicz. Sześć
szkiców, Kr. 1921, wyd. 2 Kr. 1924.

Zawartość: Idea Wallenroda; Cześć Mickiewicza
dla Najświętszej Panny; Tło historyczne w „Panu Tadeu-
szu”; Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu”; Mickie-
wicz jako redaktor *Trybuny Ludów*; Kto jest Mickiewicz.
Synteza jego poezji.

Rec.: S. PIŁOŃ, Renesans Mickiewicza [II], *Przegl.*
Warsz. 1922 nr 7. — F. HOESICK, Dwie syntezy o Mickie-
wiczu, w: Adam Mickiewicz w felietonach literackich,
Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 195-200.

153. T. GRABOWSKI, Adam Mickiewicz. Jego
życie i dzieła na tle współczesnej epoki 1798-
-1855, Poz.-War. 1922.

154. S. LENKOWSKI, Adam Mickiewicz. Twór-
czość na emigracji 1832-1855, Łódź [1922].

155. S. PIŁOŃ, Z epoki Mickiewicza. Studia
i szkice, Lw. 1922.

Zawartość: Sprawa o matkę A. Mickiewicza; Hi-
storiozofia młodego Mickiewicza na tle literatury wieku
Oświecenia; Idee St. Martina w „Księgach narodu i piel-
grzymstwa”; Przypuszczalny ślad Swedenborga w III cz.
„Dziadów”; Zręby „Sprawy Bożej”. Źródła i pokrewień-
stwa kilku idei podstawowych towianizmu; „Biesiada”
A. Towiańskiego i jej komentarz w IV kursie „Prelekcji
paryskich” A. Mickiewicza.

Rec.: S. ROSSOWSKI, Pod skrzydłami wielkiego du-
cha, *Gaz. Lwow.* 1922 nr 104. — M. KRIDL, *Przegl. Warsz.*
1923 nr 23.

156. Z. WASILEWSKI, Mickiewicz i Słowacki,
War. 1922.

Zawartość: Mickiewiczowski motyw grobu; Mic-
kiewicz i Słowacki jako pamiętnikarze; Psychologia
pomysłu „Pana Tadeusza” (pogadanka); Dramaty wy-
obraźni poetyckiej; Mickiewiczowska synteza w dzia-
łaniu; Pomyłki krytyki literackiej; Konrad Wyspiańskiego
– ostatnia fala romantyzmu; Po stu latach.

Rec.: F. HOESICK, Spór o Słowackiego, *Kur. Warsz.*
1922 nr 104.

157. S. SZPOTAŃSKI, Adam Mickiewicz et le
romantisme, Par. 1923.

Rec.: M. BRAHMER, Z głosów francuskich o literatu-
rze polskiej, *Przegl. Współcz.* 1924 nr 22.

158. J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz, wyd.
3 przejrane i uzupełn. Lw.-War.-Kr. 1923.

Rec.: W. HAHN, *Muzeum* (Lw.) 1923 s. 165-167.

159. *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7, red. R. Pol-
lak, E. Damiani.

Zawartość: A. PALMIERI, La filosofia della storia
in un carme giovanile di A. Mickiewicz; — E. DAMIA-
NI, Il „Farys” di Mickiewicz; — A. LEWAK, Mickiewicz e
Mazzini; — M. BERSANO-BEGEY, Mickiewicz e Towiański;
— A. BEGEY, Reminiscenze; — R. POLLAK, Mickiewicz e
i nostri tempi; — G. PUCCIO, Alla Madre Polacca. Ode di
A. Mickiewicz. Traduzione di G. Mazzini; — A. ZANARDEL-
LI, Onoranze italiane ad A. Mickiewicz; — N. CIMINO, [Rec.]
I rapporti fra A. Mickiewicz e G. Michelet da uno studio
di L. Mickiewicz [...]; — G. CLAROTTI, [Rec.] Tommaso
G. Scotti, Adamo Mickiewicz [...]; — R. POLLAK, E. DA-

MIANI, Note bibliografiche di traduzioni e studi italiani riguardanti Adamo Mickiewicz.

160. K. GÓRSKI, Pogląd na świat młodego Mickiewicza (1815-1823), War. 1925.

Rec.: F. BIELAK, Z literatury Mickiewiczowskiej, *Głos Nar.* (Kr.) 1925 nr 118. — I. CHRZANOWSKI, Nouve studium o Mickiewiczu, *Warszawianka* 1925 nr 101. — E. LAND, Wśród książek, *Kur. Por.* (War.) 1925 nr 102. — J.N. MILLER, Bizantyzm w nauce, *Wiad. Lit.* 1925 nr 17. — P. RYBICKI, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 739-743.

161. V.K. TRAST, Adam Mickiewicz. Puolan kansallisuuniohja, Porvoo WSO 1925 (seria „Merkkimiehiä” nr 35-36).

Rec.: J. MIKKOLA, Adam Mickiewicz, *Vajvoja-Aika* 1926.

162. Wiadomości Literackie 1925 nr 3 (Adamowi Mickiewiczowi w hołdzie).

Zawartość: J. WITTLIN, Pieśń wigilijna o A. Mickiewiczu; — J. UJEJSKI, Zapomniany artysta; — M. BRAUN, O Mickiewiczu; — J.N. MILLER, Mickiewicz w świetle niepodległości; — J. KADEN-BANDROWSKI, Mickiewicz wraca do kraju (1891); — E. KIPA, Geneza pomysłu „Konrada Wallenroda”; — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jakiego Mickiewicza poznamy. O metodę ustalania tekstów poetycznych; — A. BRÜCKNER, Dwaj geniusze; — W. LEDNICKI, Mickiewicz Puszkiniowi; — J.N. MILLER, Filomaci a... strzelcy; — W. MICKIEWICZ, Cenna pamiątka; — E. BOYÉ, Włosy Mickiewiczowi; — J. KLEINER, Pogoda i bolesność w „Panu Tadeuszu”; — M. KRIDL, Mickiewicz – Michelet – Quinet; — A. SŁONIMSKI, „Ballady i romanse”; — Ł. KIPOWA, Dwugłos o Mickiewiczu [fragm. listów K. Koźmiana i A. Koźmiana do A. Batowskiego]; — A. GÓRSKI, Fragmenty z przemówień [A. Mickiewicza]; — S. WASYLEWSKI, Drobiazgi Mickiewiczowskie; — J. TUWIM, „Dziady” i dzieciństwo.

163. H. SZYPER, Sentymentalizm w twórczości Mickiewicza, Lw. 1926.

Rec.: A. CHOROWICZOWA, *Ruch Lit.* (War.) 1926 nr 10. — J.B. RICHTER, *Pam. Lit.* 1927 s. 231-234. — K. GÓRSKI, *Pam. Lit.* 1928 s. 648-654.

164. A. BRÜCKNER, Adam Mickiewicz. Żywot i dzieła, Złoczów 1928.

165. A. WERPACHOWSKI, Adam Mickiewicz. Życie i dzieła, Łódź 1929.

166. Le Monde slave 1929 nr 6.

Zawartość: J. KALLENBACH, La vraie figure d'A. Mickiewicz; — P. CAZIN, Adam Mickiewicz et les débuts du romantisme polonais; — Z. LUBICZ-ZALESKI, L'esprit de Mickiewicz dans la littérature polonaise contemporaine;

— J. LAGUIRANDE-DUVAL, Mickiewicz écrivain et orateur français; — R. DE B., Quelques amitiés françaises d'A. Mickiewicz; — H. MONTFORT, Mickiewicz traducteur de la „Pucelle d'Orléans”; Mickiewicz et la pensée française en 1929; — H. ROSMONT, Les cérémonies d'inauguration de la statue d'A. Mickiewicz.

167. F. HOESICK, Adam Mickiewicz w felietonach literackich, *Pism zbiorowych* t. 8, War. 1934.

Zawartość: Życie A. Mickiewicza (1798-1855); Mickiewicz w nowym świetle; Dwie przedmowy [dot. przedmowy Boja Żeleńskiego do *Dzieł Zbiorowych* A. Mickiewicza 1929]; „Darczanka” Mickiewicza; „Księgi narodu polskiego”; O inwokację do „Pana Tadeusza”; Tar-nowski o „Panu Tadeuszu”; Mickiewicz i Homer; Jacek Soplica; Książka budująca [dot.: J. Kleiner, O „Panu Tadeuszu”, książce budującej, Lw. 1925]; Wspomnienie o „Panu Tadeuszu”; Towianizm Mickiewicza; Mickiewicz jako dziennikarz; Mickiewicz jako polityk; Nowa monografia o Mickiewiczu [dot.: S. Szpotański, Adam Mickiewicz i jego czasy, t. 1-3, War. 1921-1922]; Dwie symtezy o Mickiewiczu [dot. J. Tretiak, Kto jest A. Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr 1921 oraz M. Szyjkowski, Adam Mickiewicz budowniczy prawdziwej Polski, Lw 1922]; List Telimeny [dot. wiersza E. Piltza, List Telimeny z tamtego świata]; Mickiewicz, Słowacki i Krasiński o Warszawie.

Rec.: K. CZACHOWSKI, *Nowe Książki* 1934 nr 10.

168. J. KLEINER, Mickiewicz, t. I: Dzieje Gustawa, Lw. 1934 [t. 2, cz. 1-2: Dzieje Konrada, Lubl. 1948].

Rec.: H. BATOWSKI, „Adam Mickiewicz”. T. I, J. Kleiner, Lw. 1933, *Pam. Lit.* 1934 s. 564-570. — M. CZAPSKA, Nowe dzieło o Mickiewiczu, *Kobieta Współczesna* 1934 nr 8. — D. FIŁOSOFOW, Mickiewicz w Odesie i na Krymie. Na marginesie dzieła prof. J. Kleinera o Mickiewiczu, *Przegl. Współcz.* 1934 nr 142. — T. GRABOWSKI, Nowa monografia o Mickiewiczu, *Mysł Nar.* 1934 nr 21. — J. KOŁACZKOWSKI, Do luminarzy mojej parafii. Na marginesie monografii Kleinera o Mickiewiczu, *Marchoń* 1934 nr 1. — B. LEWICKI, Dzieje Gustawa. Pierwszy tom monografii prof. J. Kleinera o A. Mickiewiczu, *Słowo Polskie* (Lw.) 1934 nr 26. — Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, Monografia prof. Kleinera o Mickiewiczu, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — W. PAŃCZAK, Nowa twórcza wiedza o Mickiewiczu, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 13. — M. PIŚCZKOWSKI, Księga o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 2. — M. RZEUSKA, Prof. Kleiner o Mickiewiczu, *Wiad. Lit.* 1934 nr 34. — J. DICKSTEINÓWNA, Mickiewicz Juliusza Kleinera, *Przegl. Współcz.* 1935 nr 159-161. — S. SKWARCZYŃSKA, W sprawie charakteru monografii Kleinera o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 1 [z recenzją J. Kołaczowskiego, „Marchoń” 1934 nr 1].

169. S. MACIASZEK, *Życie duchowe i twórczość poetycka A. Mickiewicza*, Poz. 1935.

170. S. WINDAKIEWICZ, *Adam Mickiewicz. Życie i dzieła*, Kr. 1935.

Rec.: Mickiewicz „ad usum delphinorum”, *Prosto z mostu* 1935 nr 37. — M. RZEUSKA, Nowa monografia Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1935 nr 35. — J. KRZYŻANOWSKI, Nowa Książka 1936 z. 6. — S. PIŁOŃ, Nowy portret literacki A. Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1936 nr 2. — W. KUBACKI, „Wiele lat czekać trzeba?...”, *Odrodzenie* 1947 nr 48.

171. *Bulletin of the Polish Institute of Arts and Sciences in America* 1945 nr 3/4, kwiecień–lipiec.

Zawartość: W. KIRKCONNELL, Adam Mickiewicz. Polish national poet [streszcz.]; — Commemoration of the May Constitution and tribute to Adam Mickiewicz; — J. KUCHARZEWSKI, Introductory Address; — M. KRIDL, Adam Mickiewicz as poet and political leader; — J. LECHOŃ, Mickiewicz yesterday and today; — T. MITANA, The latest work of professor Noyes; — L. WELLISZ, Reverberation of Mickiewicz's genius in America.

172. *Twórczość* 1945 nr 4.

Zawartość: T. ŁOPALEWSKI, Filomackie recenzje utworów Mickiewicza; — J. PRZYBÓŚ, Słowo ostateczne; — K. GRZYBOWSKA, Niebieskie koraliki; — K. PRUSZYŃSKI, Podrzucona książka; — J. KLEINER, „Konrad Wallenrod”; — W. KUBACKI, Monolog Konrada; — L. PODHORSKI-OROLÓW, Tradycje gdańskie w rodzinnych stronach Mickiewicza; — Ostatnie lata Mickiewicza; — W. MACH, „Lud we śnie leży...”; — L. PŁOSZEWSKI, O wydaniu sejmowym i o wydaniu narodowym Mickiewicza.

173. H. SZYPER, *Adam Mickiewicz, poeta i człowiek czynu. Zarys popularny*, War. 1947; wyd. 2, 1950.

Rec.: J. GAWAŁKIEWICZ, „Adam Mickiewicz [...]”, *Warszawa* 1947, *Pam. Lit.* 1947. — L. GOMOLICKI, *Kuźnica* 1947 nr 47. — A. STAWAR, Nowa monografia o Mickiewiczu, *Odrodzenie* 1947 nr 49. — K. BUDZYK, *Wiedza i Życie* 1948 nr 5. — J.Z. JAKUBOWSKI, *Polonistyka* 1948 nr 1. — Z. LICHNIAK, Nowa książka o Mickiewiczu, *Dziś i Jutro* 1948 nr 3. — M. PIECHAŁ, *Now. Lit.* 1948 nr 3. — W. WEINTRAUB, Mickiewicz między Marxem a Stalinem, *Wiad. (Lond.)* 1948 nr 10. — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz w ujęciu „krytyki postępowej”, *Tyż. Powsz. (Kr.)* 1948 nr 6. — J. IWANOWSKA, Szkodliwa popularyzacja, *Wies* 1949 nr 27. — W. LEOPOLDOWA, O naukę i prawdę, *Wies* 1949 nr 27.

174. J. KLEINER, Mickiewicz, t. 2, cz. 1-2: *Dzieje Konrada*, Lubl. 1948 [t. 1: *Dzieje Gustawa*, Lu. 1934].

Rec.: J. NOWAK-DEUŻEWSKI, Synteza wiedzy o „Panu Tadeuszu”, *Dziś i Jutro* 1949 nr 31. — K. GÓRSKI, Juliusz Kleiner „Mickiewicz”, *Pam. Lit.* 1950 s. 276-289.

175. *Pamiętnik Literacki* 1948 (W 150 rocznicę urodzin poety), red. J. Krzyżanowski; wyd. osob. jako odb.: *Studia mickiewiczowskie*. W 150 rocznicę urodzin poety, red. J. Krzyżanowski, War. 1948.

Zawartość: W. BOROWY, Mickiewicz w szkole klasycznej; — W. KUBACKI, „Zima miejska” Mickiewicza; — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza; — K. GÓRSKI, Uwagi o „Grażynie”; — M. SZYJKOWSKI, „Grażyna” — „Konrad Wallenrod” — „Dziady” w opracowaniach czeskich; — S. ŁEMPICKI, Tak zwany „Heinrich” w autografie „Ksiąg pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza; — J. KRZYŻANOWSKI, Wielkość i oryginalność „Pana Tadeusza”; — T. DWORAK, Analiza porównań w „Panu Tadeuszu”; — Z. SZMYDTOWA, Czynniki gawędowe w poezji Mickiewicza; — Z. SITNICKI, Mickiewicz a Dante; — W. BOROWY, Drobiazgi Mickiewiczowskie; — B. MAJEWSKA, Tło osjaniczne „Ballad i romansów”; — L. PODHORSKI-OROLÓW, Przeoczone źródło „Dziadów” cz. IV; — J. KLEINER, Z zagadnień składni Mickiewicza i Słowackiego; — W. HAHN, Konfederaci barscy A. Mickiewicza w uzupełnieniu T. Olizarowskiego; — Z. CIECHANOWSKA, Malarz Sprawy Walenty Wańkowicz; — S. KAWYN, Dzieciństwo wróżebne Mickiewicza w biografii Antoniego Małeckiego; — Z. LIBERA, Zapomniany pomnik Mickiewicza. O poemacie K. Hoffmana „Pieśń wstępną”; — J. SALONI, Rękopisy ze spuścizny po Z. Małewskiej; — Z. KRZYŻANOWSKA, Listy Jana Czczota do Konstantego Tysskiewicza (1844-1846); — J. ROGOWSKI, Kult A. Mickiewicza we Lwowie w latach 1939-1941; — M. GRABOWSKA, Mickiewicziana w czasopiśmie polskich 1944-1947. Zestawienie bibliograficzne; — J. KRZYŻANOWSKI, G.R. Noyes i jego przekład Mickiewicza [odb. Nowe przekłady Mickiewicza]; Poezje Mickiewicza w przekładach rosyjskich; — M. JAKÓBIEC, „Dziady” w przekładzie Beneszcicia; — Z. FOLEJEWSKI, Na marginesie szwedzkich przekładów „Pana Tadeusza”.

176. T. BOY-ŻELEŃSKI, *O Mickiewiczu*, War. 1949.

Zawartość: Gorecki autorem „Śmierci zbrodnia-za”; Mickiewicz a my; Brązownicy; W odlewni brązu. Dzieje jednego dokumentu; Tajemnice pamiętnika Zofii Szymanowskiej; Ksawera Deybel; Literacki list gończy; Sfinks towarzyszy; Mrok się przeciera; Sprawa Karoliny — Sprawa Boża; Zaręczyny Adama Mickiewicza; Drogi geniuszu; Advocatus diaboli; Sukurs zza grobu; Dokoła śmierci Mickiewicza [w art. zostały scalone przez Boga: Czy Mickiewicz umarł otruty? (*Wiad. Lit.* 1932 nr 36), Kto żąda prawdy? (*Wiad. Lit.* 1932 nr 38), Plotki, archiwa i rewolucje (*Wiad. Lit.* 1932 nr 41), Jeszcze zagadka

śmierci Mickiewicza (*Wiad. Lit.* 1933 nr 37), Duch Adama i skandal (*Wiad. Lit.* 1932 nr 40); Robak wojskowy i cywilny [dot. przekładu P. Cazińskiego]; Mickiewicz. Mowa wygłoszona na uroczystościach mickiewiczowskich we Lwowie w 1940 r.; Stare i nowe drogi wiedzy o Mickiewiczu; Echo.

Rec.: M. DYJA, *Polonistyka* 1950 nr 3/4. — M. JANION, *Wies* 1950 nr 6. — O. PORZYCKI, *Przegl. Powsz.* 1951 nr 5/6.

177. M. JASTRUN, Mickiewicz, t. 1-2, War. 1949.

178. W. KUBACKI, Pierwiosniki polskiego romantyzmu, Kr. 1949.

Zawartość: Pierwiosniki polskiego romantyzmu; Ranieri Calzabigi; „Zima miejska” Mickiewicza; „Oda do młodości”; „Powrót taty”; „Hymn na dzień Zwiastowania N.M.P.”; „Absolutum” Mickiewicza; Etyka i poetyka.

Rec.: J.M. ŚWIĘCICKI, *Tyż. Powsz.* (Kr.) 1949 nr 4. — S. ŻÓŁKIEWSKI, *Kuźnica* 1949 nr 35. — W. BOROWY, Słowiczek nad słowiczki, *Tyż. Powsz.* (Kr.) 1949 nr 37. — J.Z. JAKUBOWSKI, *Polonistyka* 1950 nr 2.

179. A. MILSKA, Adam Mickiewicz. Zarys popularny, War. 1949; wyd. jęz. ros. War. 1949.

180. J. PRZYBOŚ, Czytając Mickiewicza, War. 1950; wyd. nast. 1956, 1965, 1998.

Zawartość: Słowo ostateczne; Nowość potrzasa kwiatem; „Historia szlachecka” czyli baśń; „Widzę i opisuję”; Recenzja „Konrada Wallenroda”; Ręce za lud walczące; Wiersz-płacz; „Żal rozrzutnika”; Około „Dziadów”; Słaby i mocny wiersz; wyd. 3 powiększ. War. 1965; O strachach i o Maryli; Rogowej arcydzieło sztuki; Jak grać „Improwizację”?; Najwyższy z czujących; Trzy wizje; Mickiewicz współczesny; Dodatek: Humor i prostota. Odpowiedź Wacławowi Borowemu; Raca – wygięty promień; „Pan Tadeusz” – Kazimierza Wyki; wyd. 4 War. 1998 z notą o autorze [przez D. Siwicką].

181. Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951.

Zawartość: E.J. SIMMONS, Foreword; — M. KRIDL, Preface; — Historical and biographical Data; — M. KRIDL, Adam Mickiewicz; — W. BOROWY, Poet of transformation; — C. MIŁOSZ, Mickiewicz and modern poetry; — J. WITTLIN, „Pan Tadeusz”; — G.R. NOYES, A Few words on „Pan Tadeusz”; — Mickiewicz as journalist, summary and excerpts; — A.G. DUKER, Mickiewicz and the Jewish problem; — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz in Russia; — J.N. WASHBURN, The Russians on Mickiewicz; — M. JAKÓBIEC, The origin of Pushkin's poem about Mickiewicz, a new hypothesis; — Visit to Goethe [fragm. „Listów z podróży” A.E. Odyńca]; — Voices of German poets and scholars; — L.A.Z.: Mickiewicz [tłum. Mickiewicz as professor];

— K. KREJČI, Mickiewicz and Bohemia; — Literary and Personal Acclaim [Mickiewicz w oczach Francuzów]; — At Lausanne [Mickiewicz w oczach Szwajcarów]; — E. DAMIANI, Mickiewicz's position in Italy; — G. MAVER, Adam Mickiewicz in Rome in 1848; — Commemorative Orations [Rzym 29 III 1877] [mowy: A. Guerrieri-Gonzaga, A. Lévy]; — M. KRIDL, Mickiewicz on America and the American potato; — L. KRZYŻANOWSKI, Cooper and Mickiewicz; a literary friendship; — A. Mickiewicz and Margaret Fuller; — Mickiewicz and Emerson; — The „Crimean sonnets” in India.

182. M. JASTRUN, Mickiewicz, tłum. J. Klčo, Bratysł. 1951.

183. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Realia Mickiewiczowskie, War. 1952, wyd. 2 War. 1999 [powiększ. o Realia Mickiewiczowskie 2: Wpadam do Soplicowa].

Zawartość: Czy jednak nie w Zaosiu?; Szczegóły z młodości Mickiewicza; „Pierwsze kochanie” Mickiewicza; Czeczot nieznany; Jan z Myszy; Przeoczone źródło „Dziadów” cz. IV; Jak powstał „Powrót taty”; Z tajemnic Świteży; Zmyślenie czy rzeczywistość; Tajemnica bileciku Maryli; Romantyczna pamiątka; Mickiewicz w Solecznikach Wielkich; Testament Maryli; „Łudziłem despotę”; Nieznani „Przyjaciele Moskale”; Czy nie koniec bałmutnej legendy?; „Prolog”, ale jaki?; Gdzie powstawały „Dziady” drezeńskie; Dwa drobiazgi Mickiewiczowskie.

Rec.: A. PALUCHOWSKI, Notatnik uczonego szperacza, *Tyż. Powsz.* (Kr.) 1953 nr 7.

184. S. ŻÓŁKIEWSKI, Spór o Mickiewicza, Wr. 1952.

Rec.: S. SANDLER, *Pam. Lit.* 1953 z. 3-4. — Z. STEFANOWSKA, Walka o prawdziwego Mickiewicza, *Życie Lit.* 1953 nr 5. — Z. STEFANOWSKA, W sprawie poglądów społecznych Mickiewicza, *Nowa Kult.* 1953 nr 1.

185. W. KUBACKI, Żeglarz i pielgrzym, War. 1954.

Zawartość: Żeglarz; Legenda o rzymskim pielgrzymie; O stylu biblijnym „Ksiąg narodu i pielgrzymstwa polskiego”.

Rec.: W. WEINTRAUB, Mickiewicz „ad usum Delphini”, *Wiad.* (Lond.) 1955 nr 31.

186. W. WEINTRAUB, The Poetry of Adam Mickiewicz, Haga 1954.

187. Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955.

Zawartość: T. TERLECKI, Kim jest Mickiewicz?; — Z. NOWAKOWSKI, Za co kochamy Mickiewicza; — I. GAŁĘZOWSKA, Mickiewicz jako emigrant; — M. CZAPSKA, Drogi pielgrzymstwa Adama Mickiewicza; [...] — S. BALIŃSKI, Biurko Mickiewicza; O ziemi nowogródzkiej; — Z. BOHDANOWICZOWA, Więzień wileński; — M. CZUCHNOWSKI, Mickiewicz paryski; — K. GLINKA, Pan Adam; — Z. KASPRZYCKA, Wieczory Mickiewiczowskie; — M. DANILEWICZ, O Mickiewiczu w Kraju; — J. BIELATOWICZ, Bibliografia wydań dzieł Mickiewicza i o Mickiewiczu na emigracji. Od 1 IX 1939 do 15 VI 1955.

188. Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, Par. 1955 [tłum. pol.: Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956; wyd. pod patronatem UNESCO].

Zawartość: J. FABRE, Adam Mickiewicz et le romantisme européen; — G. MAVER, Le rayonnement de Mickiewicz en Italie; — P. GRZEGORCZYK, Principal translations of Mickiewicz' works [ważniejsze przekłady na jęz. ang., fr., hiszp., niem., ros., wł.]; — S.S. SOVETOV [SOWIETOW], Mickiewicz en Russie; — K. KREJČI, Mickiewicz et les littératures des Slaves de l'Ouest et des Slaves du Sud; — J. KLEINER, La Pologne dans „Pan Tadeusz”.

189. I.K. GORSKIJ, Adam Mickevič. 100 let so dňa snerti 1855-1955, Mos. 1955.

Zawartość: Vvedenie; Mickevič — osnovopoložnik pol'skogo revoliucionnogo romantizma; Mickevič v Rossii (1824-1829); Tvorčestvo Mickeviča v 30-e gody; Poslednie gody žizni i deatel'nosti Mickeviča; Zaključenie; Literatura.

190. M. JASTRUN, Puolan kansallis runoili ja A. Mickiewicz 1798-1855, Helsinki 1955 [skrót. wersja monografii z 1949 r.].

191. M. JASTRUN, Szkic o Adamie Mickiewiczu, War. 1955, wyd. 2 War. 1956 [wyd. w jęz. ang., esperanto, niem., wł. War. 1955].

192. T. ŁOPALEWSKI, Namiestnik narodu, War. 1955.

193. W. MARKOWSKA, Adam Mickiewicz, War. 1955.

194. Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955.

Zawartość: B. PRZYŚLUKI, Na nieśmiertelność; — T. TERLECKI, Wigilie Mickiewicza; — A. FIERLA, Słowo; — K. MORAWSKI, Klasyczne i romantyczne; — S. KO-SZELEWSKA, Nad Wołgą; — J. WITTLIN, Uwagi o „Panu Tadeuszu”; — K. WIERZYŃSKI, Maryla; — M. DANI-

LEWICZ-ZIELIŃSKA, Miles, vates, exul [dot. związków z S. Garczyńskim]; — I. WIENIEWSKI, Wtajemniczenia; — W. WEINTRAUB, Dlaczego Mickiewicz przestał pisać; — S. BALIŃSKI, Biurko Mickiewicza; — S. ZAHORSKA, Magia „Pana Tadeusza”; — W. IWANIUK, Mickiewicz; — K. KANTAK, Idee religijne Mickiewicza przed towarzyszącą; — T. LISIEWICZ, Błogosławie ci, pierwsza piosenka nieuczona...; — J. MIEROSZEWSKI, Mickiewicz a geopolityka; — J. CHMIELIŃSKI, Pomnik — symbol; — L. CIOŁKOSZOWA, Socjalizm romantyczny; — A. BOGUSŁAWSKI, Imionnik matki; — S. STROŃSKI, Twórczość lat 16-tu; — Z. KOZARYNOWA, Komentarze dowolne; — W. TARNAWSKI, Echa mickiewiczowskie w twórczości Conrada-Korzeniowskiego; — R. KIERSNOWSKI, Grażyna; — Z. BOHDANOWICZOWA, Ballada; — K. LANCOROŃSKA, Młodzież emigracyjna a Mickiewicz; — Z. LUBICZ-ZALESKI, Dwa wspomnienia; — A. JANTA-POŁCZYŃSKI, Jak wystawiłem „Dziady” po angielsku?; — J. RADZYMIŃSKA, Promień; — M. CZAPSKA, „Coś ty uczynił ludziom, Mickiewicz...”; — J. LECHOŃ, Śmierć Mickiewicza; — H. NAGLEROWA, Ratunek; — J. ŻYWINA, Ewokacja.

195. E. SAWRYMOWICZ, Adam Mickiewicz, War. 1955.

196. V.M. TIMOFEEVA, Velikij pol'skij poet A. Mickevič, Mińsk 1955.

197. *Twórczość 1955* nr II.

Zawartość: J. IWASZKIEWICZ, Lozanna; — J. CHAMIEC, Sejmowych Wereszczaków ród znamienity; — S. PODHORSKA-OKOŁÓW, W pustelni Olizara; — H. BYCHOWSKA, U wód Karlsbadu [I nagroda w Konkursie Mickiewiczowskim]; — T. SYGA, Toast; Pierścień z lirą; — L. UHLAND, Mickiewicz [tłum. L. Lewin pt. „Do Mickiewicza”]; — M. DĄBROWSKA, Szkice z podróży. Z książki o Mickiewiczu; — M. HÄCKEL, Adam Mickiewicz w oczach współczesnych mu Niemców; — L.H. MORSTIN, „Pan Tadeusz” Homerowy; — J. PRZYBOS, Trzy wizje; — K. WYKA, O komedii w „Panu Tadeuszu”; — P. GOJAWICZYŃSKA, Mickiewicz mojej młodości; — P. HERTZ, Z dziennika lektury [o własnym stosunku do twórczości Mickiewicza]; — H. MALEWSKA, Geniusz świętości; — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA, Dwie pomyłki; — S. PIĘTAK, Mój Mickiewicz; — P. [FILIPP] PESTRAK, Piewca miłości i braterstwa ludów; — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Moja droga do Mickiewicza; — J. PRZYBOS, Wobec największego; — W. SŁOBODNIK, Wieczory z Mickiewiczem; — A. ŚLIWA, Najbliższe mi dzieło Mickiewicza i co mu zawdzięczam; — S. ZIELIŃSKI, Znad brzegu morza; — J. STRYKOWSKI, Przy czytaniu listów Mickiewicza; — K. GÓRSKI, O słowniku Mickiewiczowskim; — T. SYGA, Dwa dokumenty; — S. POLLAK, „Pan Tadeusz” w przekładach rosyjskich; — J. LICHTENBAUM, O przekładzie „Pana Tadeusza” na język hebrajski; — O. WOJTASIEWICZ, „Pan Tadeusz” po chińsku; — S., O biograficzny słownik Mickiewiczow-

ski; — R. HOROSZKIEWICZ, Mickiewicziana opolskie; — J. [J. IWASZKIEWICZ], Mickiewicz w pieśni polskiej i obcej.

198. G. WYTRZENS, Adam Mickiewicz, 1798-1955. Nachdichtungen von H. Lahr. Komitee zur Feier des 100. Todestages (1855-1955), Wiedeń 1955 [Na podst. przekł. filologicznych G. Wytrzensa; tyt. okładowy: Der grosse Dichter der polnischen Nation. Adam Mickiewicz, 1798-1955].

199. Adam Mickiewicz in world literature. A symposium, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956, wyd. 2 Westport 1976, reprint 1 wyd. 2020.

Zawartość: J. LECHOŃ, Mickiewicz in Polish poetry; — W. LEDNICKI, Mickiewicz's stay in Russia and his friendship with Puszkyn; — G. STRUVE, Mickiewicz in Russian translations and criticism [w aneksie tekst: V. Khodasevich on „Pan Tadeusz”, tłum. G. Struve]; — H. SCHROEDER, Mickiewicz in Germany; — G. MAVER, Mickiewicz and Italy; — L. WELLS, Mickiewicz in Switzerland; — J. BOURRILLI, Mickiewicz and France; — J. FABRE, The approach to an understanding of „Pan Tadeusz” [załączone listy Mme d'Agoult do A. Mickiewicza]; — G. CHERLIER, A note on Mickiewicz in the Belgian press; — W.J. ROSE, Mickiewicz and Britain; — D. DAVIE, „Pan Tadeusz” in English verse [do tekstu dołączone dwa fragmenty przekładu „Pana Tadeusza” autorstwa K.R. MacKenziego i W. Kirkconnella]; — F.J. WHITFIELD, Mickiewicz and American Literature; — E. ZAWACKI, Mickiewicz in the American Polonia; — Z. FOLEJEWSKI, Mickiewicz's poetry in Scandinavia; — D. ČIŽEVSKY [CZYŻEWSKI], Mickiewicz, Štúr and Král'; — T. EERMAN, Mickiewicz and Holland; — S. HALTSONEN, Mickiewicz and Finland; — V. MACIŪNAS, Mickiewicz in Lithuanian literature; — M.K. PAWLIKOWSKI, The living „Pan Tadeusz”. With verse translations by K.R. MacKenzie; — D. ČIŽEVSKY [CZYŻEWSKI], Mickiewicz and Ukrainian literature; — O. ODŁOŹLIK, Mickiewicz among the Czechs and Slovaks; — J. KIRSCHBAUM, A Note on two modern Slovak translations of Mickiewicz; — D. ŽIVANOVIĆ, Mickiewicz in Serbo-Croatian literature; — J. BENEŠIĆ, My translations of Mickiewicz's works into Croatian; — T. DEBELJAK, Mickiewicz in Slovene literature; — J. REMENYI, Mickiewicz in Hungarian literature; — N.-A. GHEORGHIU, Mickiewicz and The Rumanians; — A.G. DUKER, Mickiewicz in Hebrew translations; — S.-H. CHEN, Polish Literature in China and Mickiewicz as „Mara Poet”; — W. WEINTRAUB, Adam Mickiewicz, 1798-1855. A biographical sketch.

Rec.: I. NEUPOROEVA, Sovremennoe burżuaznoe literaturovedenie i reakcionnaja sociologija, *Vopr. Lit.* 1958 nr 11. — T. SYGA, Z Mickiewiczianów, *Twórczość* 1958 nr 2. — K. GÓRSKI, Dwie książki zbiorowe o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1959 z. 3/4 s. 679-699.

200. Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956.

Zawartość: I. KUCHARSKA, Krótki zarys biograficzny; — J. PARANDOWSKI, O życiu i dziele A. Mickiewicza; — J. FABRE, Mickiewicz a romantyzm europejski [przeł. J. Rogoziński]; — S.S. SOVETOV [SOWIETOW], Mickiewicz w Rosji, przeł. T. Karpowicz; — M. LEROY, Adam Mickiewicz we Francji. Profesor i filozof społeczny [przeł. J. Rogoziński]; — G. MAVER, Promieniowanie Mickiewicza we Włoszech [przeł. M. Brahmer]; — K. KREJČÍ, Mickiewicz w literaturze Słowian zachodnich i południowych [przeł. A. Sieczkowski]; — J. KLEINER, Polska w „Panu Tadeuszu”; — A. MAUERSBERGER, Świadectwa współczesnych; — P. GRZEGORCZYK, Mickiewicz w przekładach.

201. Literatura slavânskîh narodov, t. 1. Adam Mickevič. K 100-letîu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956.

Zawartość: S.S. LANDA, U istokov „Ody k ŭnosti”; — V.V. VITT, Mickevič i Žeromskij; — V.A. HOREV, Balady Mickeviča v perevode Puškina; — I.N. KOLTAŠEVA, O russkîh perevodah „Krymskîh sonetov” A. Mickeviča; — H.D. VERVES, Adam Mickevič i ukraińska literatura; — I.I. BEKKER, Proizvedeniâ Mickeviča i carskaâ cenzura; — I.F. BĚLZA, Mickevič i muzyka.

202. Mickiewicz and the West. A Symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956.

Zawartość: B.R. BUGELSKI, Introduction; — Z. FOLEJEWSKI, Mickiewicz and the Poles in the West; — E.P. KELLY, Guidance for a conquered people; — E. ORDON, Mickiewicz and Emerson; — E. ZAWACKI, Mass messianism. Mickiewicz versus Marx; — W. LEDNICKI, The secret of Mickiewicz's greatness.

Rec.: S. BIRKENMAYER, *The Polish Review* 1957 t. 2 nr 2/3.

203. Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przyp. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956.

Zawartość: S. ŻÓŁKIEWSKI, Adam Mickiewicz; — J. KRZYŻANOWSKI, O ludowości Mickiewicza; — H. WOLPE, Mickiewicz w Rosji; — Z. LIBERA, Bohaterowie mickiewiczowski; — J. PRZYBOS, Najwyższy z czujących; — S. PIŃOŃ, Jak tworzył Mickiewicz; — J. KRZYŻANOWSKI, Droga Mickiewicza do literatury światowej.

204. *Pamiętnik Literacki* 1956. Zeszyt Mickiewiczowski.

Zawartość: M. JANION, O genezie „Konrada Wallenroda”; — K. WYKA, Pierwiastki powieściowe „Pana Tadeusza”; — Z. STEFANOWSKA, „Była wolność z porządkiem”; — A. WITKOWSKA, „Pod strzałami gromu”; — M. ŻMIGRODZKA, „Ballady i romanse” wobec tradycji niemcewiczowskiej; — W. BOROWY, O „Ucieczce” Mic-

kiewiczza; — S. PIŁOŃ, O kompozycji fragmentu I cz. „Dziadów”; — J. KLEINER, Rekonstrukcja dalszego ciągu „Konfederatów barskich”; — J. KRZYŻANOWSKI, Literatura ludowa w prelekcjach paryskich; — M. WACHOWSKI, O rolnictwie w „Panu Tadeuszu”; — K. BUDZYK, Rym upiór: „osie” — „stało się”; — M.R. MAYENOWA, Mickiewicz a tradycje stylistyczne [osob. na prawach rkp, War. 1955]; — Z. DOKURNO, O Mickiewiczowskich przekładach z Byrona; — M. WITKOWSKI, Dookoła zagadki steblowskiej; — S. FISZMAN, Adam Mickiewicz w korespondencji i dzienniku Aleksandra Turgieniewa; — J. MAŚLANKA, Nieznany rękopis córki A. Mickiewicza; — E. SAWRYMOWICZ, Drobniaki Mickiewiczowskie; — J. MAYER, „Modlitwa pielgrzyma” i „Litania pielgrzymka”. Nieznane druki Mickiewiczowskie w Bibliotece Śląskiej; — S. KIENIEWICZ, O sesji historycznej Roku Mickiewiczowskiego [dot. sesji zorganizowanej w PAN 29 VI-2 VII 1955].

Zeszyt specj. w setną rocznicę zgonu A. Mickiewicza 1855-1955, dedykowany S. Pigońowi.

205. Przegląd Zachodni 1956 z. 1-2 (Artykuły i materiały poświęcone A. Mickiewiczowi).

Zawartość: M. SUCHOCKI, Adam Mickiewicz a kształtowanie się polskiej wspólnoty narodowej na ziemiach zachodnich; — J. PERTEK, Bałtycka podróż Mickiewicza; — M. WITKOWSKI, Z pobytu Mickiewicza w Berlinie; — T. STRUMIŁŁO, M. WITKOWSKI, Mickiewicz — Szymanowska — Otylia v. Goethe. Nieznane materiały do ich znajomości; — J. MACIEJEWSKI, Poznańskie „Realia Mickiewiczowskie”; — H. ZBIERSKI, Mickiewiczowskie przekłady drobnych utworów Byrona i Moore’a; — W. CHOJNACKI [Rec.:] Othmar Fejl, Der Polnisch-Nationaldichter A. Mickiewicz im Spiegel [...] — W. KOCHAŃSKI, [Rec.:] G. Bojanowski, Rękopis dla wnuków.

206. M.T. RIL’S’KIJ, Poëziâ Adama Mickeviča, Mos. 1956.

207. Rocznik Humanistyczny t. 5: 1954-1955 [wyjd. 1956] (W setną rocznicę Mickiewiczowską).

Zawartość: C. ZGORZELSKI, Człowiek jako element młodzieńczej poezji Mickiewicza; — W. BOROWY, Wiersze patriotyczne Mickiewicza; O „Ucieczce” Mickiewicza; — J. KLEINER, Związek rozprawy Mickiewicza „O nowoczesnym malarstwie religijnym Niemców” z francuskim odrodzeniem sztuki chrześcijańskiej; — K. GÓRSKI, Tadeusz z ręką na temblaku; — W. ACHREMOWICZOWA, Uwagi o roli dźwięku w poezji Mickiewicza; — I. SŁAWIŃSKA, O strukturze słownej „Dziadów” cz. III. Zarys problematyki; — P. KUNCEWICZ, O „Zdaniach i uwagach” Mickiewicza; — S. SAWICKI, Przerzutnia u Mickiewicza; — R. DEMBY, Tendencje sylabotoniczne w liryce Mickiewicza; — Z. JASTRZĘBSKI, Norwid o Mickiewiczu; — J. STARNAWSKI, Zarys dziejów recepcji Mickiewicza w Lublinie i w Ziemi Lubelskiej w wieku XIX i w pierwszych latach

XX w.; — A. WOJTKOWSKI, Nawoływanie do zbratania się ludów w r. 1848 słowami „Ody do młodości” w niemieckim przekładzie; Przykłady z dzieł Mickiewicza w „Dokładnym niemiecko-polskim słowniku” Mrongowiusza. W setną rocznicę zgonu Mickiewicza i Mrongowiusza.

208. S.S. SOVETOV: Adam Mickevič, Leningrad 1956.

Zawartość: Cz. I. A. Mickevič — sozdatel’ pol’skogo revoliucionogo romantizma: Detstvo i pervye gody učeniâ v Vilenskom universitecie (1798-1817); Mickevič i „Obščestvo filomotov” (1817-1822); Pervye sborniki poetičeskikh proizvedenij A. Mickeviča (1822-1823). Cz. 2. Stanovlenie realizma v tvorčestve A. Mickeviča. Period prebывaniâ v Rossii: Mickevič v Odesse (1824-1825); Mickevič v Moskve (1826-1828); Mickevič v Peterburge (1828-1829).

Rec.: W. WEINTRAUB, Mickiewicz po sowiecku, Wiad. (Lond.) 1956 nr 30.

209. M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič. Žizn’ i tvorčestvo, Mos. 1956.

Zawartość: Vvedenie; Na rodnoj zemle (1798-1824); Pât’ let v Rossii (1824-1829); Gody stranstvija (1829-1832); Sredi parižskoj emigracii (1832-1840); V gody evropejskoj reakcii (1840-1848); Vesna narodov (1848-1849); Poslednie gody (1849-1855); Zaključenie.

210. Adam Mickevič i slavânskaâ filologîâ. K 100-letîu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957.

Zawartość: S.S. SOVETOV, Slovo o Mickeviče; — V. ZAJCEV, Litografirovannij kurs lekcij V.I. Laman’skogo ob A. Mickeviče (čitannij v 1883-1885 gg. v Peterburgskom universitecie); — O.S. OSTROJ, Poëma A. Mickeviča „Konrad Vallenrod” v illiustraciâh pol’skikh hudožnikov XIX stoletîâ; — S.S. SOVETOV, Bor’ba za realističeskij metod izobraženiâ prirody v poëma A. Mickieviča „Pan Tadeusz”; — Â.V. MACŪSOVIČ, Rabota Mickieviča nad žyžkom poëmy „Pan Tadeusz”; — A.L. ÊPŠTEJN, Rannie stihotvorenîâ i „Oda k molodosti” A. Mickieviča; — I.Â. AJZENŠTOK, Belinskij o Mickeviče; — H. BATOWSKI, Otnošenje Mickeviča k russkim i Rossii k Mickeviču v 1848-1849 gg. [tłum. z pol. S.I. Sorokin]; — I.M. POROČKINA, Adam Mickevič i čeři; — N. SMIRNOVA, Adam Mickevič i Bolgarii; — V. ZAJCEV, Poëma Ivana Gunduliča „Osman” v ocenke pol’skogo literaturovedeniâ pervoj poloviny XIX v.

211. S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957.

Zawartość: W roku Mickiewiczowskim; Mickiewicz a krąg zagadnień weberskich; Mickiewiczowska Hebe jako wiersz rewolucyjny; „Hymn na dzień Zwinstowania N.P. Marii”. Próba nowego odczytania utworu; Mickiewiczowski „Żeglarz” jako anti-„Resignation”; Rola „Zbójców” w Mickiewicza twórczej recepcji Schillera;

„Penelope” i kilka innych lipskich wydawnictw z czasów młodości Mickiewicza; Spór o Mickiewicza-katolika [z tezami pracy W. Kubackiego: Legenda o rzymskim pielgrzymie]; Mickiewicz „Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego” und der „Katechismus für den deutschen Kriegs- und Wehrmann” E.M. Arndt; Genealogia francuskiej legendy o pobycie Mickiewicza w La Chênaie; Na marginesach „Pana Tadeusza”.

212. Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958.

Zawartość: K. WYKA, Osiągnięcia nauk. Roku Mickiewiczowskiego; — Z.J. NOWAK, Żołnierz w świecie poetyckim Mickiewicza; — S. ZABIEROWSKI, Moralność ludowa w II cz. „Dziadów”; — B. ZAKRZEWSKI, Z dziejów recepcji Mickiewicza w drugiej poł. XIX w.; — J. MAYER, Wydanie ulotne „Litani pielgrzyma” i „Modlitwy pielgrzymkiej” A. Mickiewicza; — S. WILCZEK, Wydawnictwo Karola Miarki i jego rola w szerzeniu kultu Mickiewicza; Recepcja twórczości Mickiewicza na Śląsku Cieszyńskim w świetle artykułów czołowych czasopism cieszyńskich do roku 1918; — W. KUBACKI, Wątpliwy awans szewca; — J. ZAREMBA, Sądy A. Mickiewicza o pisarzach polskiego odrodzenia; — Z. TABISZ, Kazimierz Brodziński o polskiej pieśni ludowej; — F. GERMAN, Pieśń ludowa w życiu i twórczości A. Mickiewicza; — M. KWAŚNY, Jak powstawała szata orientalna „Sonetów krymskich”; — E. SAWRYMOWICZ, O powojennych wydaniach dzieł A. Mickiewicza; — S. ZABIEROWSKI, „Pan Tadeusz” w kręgu Nietzschego; — M. MITERA-DOBROWOLSKA, Mickiewicz na tle dziejów nauczania języka polskiego w okresie niewoli w latach 1820-1867.

213. Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958.

Zawartość: J. KRZYŻANOWSKI, Mickiewicz w Polsce Ludowej; — Z. KLEMENSIEWICZ, Językoznawstwo polskie wobec nauk. zadań Roku Mickiewiczowskiego; — K. WYKA, Poezja i prawda w „Panu Tadeuszu”; — D.D. BLAGOJ, Mickevič i Puškin [tłum. pol.]; — E. LO GATTO, W sprawie wzajemnych stosunków Mickiewicza i Puszkina; — J. FABRE, Francja w myślach i uczuciach Mickiewicza; — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz a Lammenais w latach 1830-1834; — G. MAVER, Mickiewicz i Mazzini; — S. KIENIEWICZ, Mickiewicz w dobie Wiosny Ludów; — M. BERSANO-BEGEY, Akademia im. A. Mickiewicza w Bolonii i Teofil Lenartowicz; — P. GLEBKA, Adam Mickiewicz i Białoruś; — K. KORSAKAS, Badania nad twórczością A. Mickiewicza w Litewskiej Republice Radzieckiej; — M.T. RIL'SKIJ, Adam Mickiewicz i literatura ukraińska [wyd. osob. na prawach rkp pt. Adam Mickiewicz a ukraińska literatura, War. 1956]; — H. BATOWSKI, Mickiewicz jako badacz Słowiańszczyzny; — D. ŽIVANOVIĆ, Adam Mickiewicz w literaturze serbochorwackiej

[wyd. osob. na prawach rkp, War. 1956]; — J. HAMM, Adam Mickiewicz i Medo Pucić; — K. KREJČÍ, „Wallenrod” i „Irydion” w literaturze czeskiej; — J. DOLANSKÝ, Echa mesjanizmu polskiego w literaturze czeskiej; — A. MRÁZ, Podstawowe cechy słowackiej literatury romantycznej; — E. KOSCHMIEDER, Niemcy a Mickiewicz; — V. FALKENHAHN, Zagadnienia przekładu dzieł A. Mickiewicza na język niemiecki [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1956]; — A. HERMANN, Recepcja publicystyki A. Mickiewicza w Niemczech; — R. JAGODITSCH, O niemieckich przekładach „Pana Tadeusza”; — H. BUDDENSIEG, Tajemnica i sztuka poetyckiego przekładu; — C. VERDIANI, Z zagadnień przekładu „Sonetów krymskich”. Jeszcze o „Masztowych piórach”; — I. SÓTÉR, Paralele węgierskiego i polskiego romantyzmu; — E. KOVÁCS, Węgierskie echa twórczości A. Mickiewicza [wyd. osob. na prawach rkp pt. Odgłosy twórczości A. Mickiewicza na Węgrzech, War. 1956]; — K. SZAUDER, Paralele między artystem Mickiewicza a literacką ludowością węgierską; — P. DINEKOV, Adam Mickiewicz w Bułgarii [wyd. osob. na prawach rkp pt. Mickiewicz w Bułgarii, War. 1956]; — E. GEORGIEV [GEORGJEW], Polsko-bułgarskie więzy literackie w epoce A. Mickiewicza [wyd. osob. War. 1956]; — T.S. GRABOWSKI, Ze współczesnych prac szwedzkich o A. Mickiewiczu; — H. NATUNIEWICZ, Bibliografia dzieł i opracowań A. Mickiewicza wydanych w Roku Mickiewiczowskim 1955-1956 za granicą.

Rec.: K. GÓRSKI, Dwie książki zbiorowe o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1959 z. 3-4. — H. VOISINE-JECHOVÁ, *Slavia* (Praga) 1960 s. 616-622.

214. W. BOROWY, O poezji Mickiewicza, t. 1-2, przygot. C. Zgorzelski, W. Grabowski, A. Paluchowski, przedm. K. Górski, Lubl. 1958, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999.

Zawartość: W szkole klasycznej; „Dziady”. Część druga i czwarta; „Grażyna”; Liryka okrestu „Ballad”, „Dziadów” i „Grażyny”; „Sonety” i inne wiersze erotyczne; „Sonety krymskie”, „Szanfary”, „Almotenabby”; „Farysy”; „Ucieczka”; „Konrad Wallenrod”; Liryki religijne; Wiersze patriotyczne; „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”; „Dziady” część trzecia [fragm. pt. O kompozycji „Dziadów” części trzeciej, *Teatr* 1949 nr 7/8; „Dziadów” część trzecia a teatr francuski, *Sprawozd. z Posiedzeń Tow. Nauk. Warsz.* XLII 1949 i *Teatr* 1949 nr 12]; „Pan Tadeusz” — książka nieśmiertelna; Poeta przeobrażeń [wersja ang.: A. Mickiewicz, Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, Nowy Jork 1951 s. 35-56]; [Fragment o pracach Mickiewicza-krytyka w okresie filomackim]; [Fragment o wierszu „Do K... von D... robiącego dla mnie obrazek Maryi”]; [Fragment o „Czatach” i „Trzech Budrysach”].

Rec.: J. PRZYBOŚ, Borowy o Mickiewiczu, *Przegl. Kult.* 1958 nr 47. — W. WEINTRAUB, Borowy o Mickiewiczu, *Wiad. (Lond.)* 1959 nr 12. — P. KRTRASIEWICZ, *Magazyn Lit.* 1999 nr 10.

215. Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. / The centenary volume. / Livre du centenaire. / Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959].

Zawartość: F.J. PUŁASKI, Adama Mickiewicza uważa się do Ustawy połączonych w 1854 r. Tow. Literackiego i Historycznego; — B. MOŃKIEWICZ, Le Musée Adam Mickiewicz de Paris; — E. ŻARNOWSKA, Étude iconographique sur les portraits de A. Mickiewicz du Musée Mickiewicz de Paris; — C.A. BOURDELLE, Le poète et son sculpteur; — F. BALDENSPERGER, Adam Mickiewicz en France; — C. CHOWANIEC, Pierwsze kroki pielgrzyma; — M. CZAPSKA, Pierwsi przyjaciele Francuzi; — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i pani d'Agout; — A. BRONARSKI, Z dziejów pobytu i kultu A. Mickiewicza w Szwajcarii; — B. CHIAVAZZA, La fortuna de Mickiewicz in Italia; — S. PIEKUT, Adam Mickiewicz a Józef Mazzini; — S. STROŃSKI, Znad Niemna... Polak mieszkaniac Europy; — J. FABRE, Adam Mickiewicz et l'héritage des lumières; — M. KUKIEL, Mickiewicz w podziemiu (1816-1824); — L.S. BENDA, Pierwiastki arabskie w twórczości A. Mickiewicza; — J.-A. TESLAR, Biblia w życiu i twórczości Mickiewicza; — J. TRYPUĆKO, Źródła języka Mickiewicza; — W. FOLKIERSKI, „Grażyna” jako poemat gniewu, ruchu i mocy; — J. BOURRILLY, Les Sonnets de 1826; — W. MEYSZTOWICZ, Złe duchy w „Dziadach”; — M. GIERGIELEWICZ, Gastronomia Mickiewicza i jej rodowod literacki; — I. WIENIEWSKI, „Arcyserwis” i jego klasyczne koligacje; — W. KOZŁOWSKI, Nabożeństwo w Soplicowie; — Z. LUBICZ-ZALESKI, Adam Mickiewicz et Edgar Quinet; — G. NANDRIŚ, Adam Mickiewicz and the Rumanians; — W. KWIATKOWSKI, Znajomość Mickiewicza na Ukrainie; — D. ČIŽEVSKY [CZYŻEWSKI], A comparativist looks at Mickiewicz; — W. WEINTRAUB, Two parallels; — M. MARKOVIĆ, Adam Mickiewicz et la poésie populaire serbe; — G. MICKIEWICZ, Souvenirs et traditions de famille; — A.-M. GASZTOWTT, Mickiewicz et la jeunesse; — D. WROTNOWSKA, Ostatnia nominacja Mickiewicza.

216. S. PIGOŃ, Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960, wyd. 2 powiększ. War. 1998.

Zawartość: Młody i żywy; Z niebieskich najrańsza piosenka; Starsza siostra Grażyny; O kompozycji fragmentu I cz. „Dziadów”; Zepsuty ton w piosence Gustawa; Pierwszy zawiązek III cz. „Dziadów”; Kiedy powstał „Ustęp” III cz. „Dziadów”; Sąd nad Polską w „Panu Tadeuszu”; Wiadomości o drugiej części „Pana Tadeusza”; Metamorfozy „Historii przyszłości”; Program polityczny *Pielgrzyma Polskiego*; Kto jest autorem przypisywanego Mickiewiczowi artykułu „O Cerkwi rosyjskiej”?; Dramat dziejowy polsko-rosyjski w ujęciu Mickiewicza; Fundamenty ideowe Legionu; Mickiewicz „wieki kłeski”; Jak tworzył Mickiewicz.

Rec.: S. SKWARCZYŃSKA, *Pam. Lit.* 1961 z. 2.

217. Z. SZMYDTOWA, Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961.

Zawartość: Jan Jakub Rousseau. Dzieło i recepcja; Rousseau – Mickiewicz: w kręgu filomatów; Krag „Dziadów wileńskich”; „Konrad Wallenrod”; Rousseau – Mickiewicz. Liryka miłości, zwierzeń i wspomnień; „Dziadów” część III; Publicystyka w latach 1832-1833; „Pan Tadeusz”; Wykłady paryskie – *Trybuna Ludów*; Zamknięcie; Czynniki gawędowe w poezji Mickiewicza; Problematyka i kompozycja „Grażyny” na tle jej rodowodu literackiego; Ludowość „Grażyny”; „Morlach w Wenecji” w przekładzie Mickiewicza.

Rec.: K. GÓRSKI, *Pam. Lit.* 1962 z. 4.

218. C. ZGORZELSKI, O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961.

Zawartość: Drogi rozwojowe liryki Mickiewiczowskiej [krótsza wersja pt.: „Uwagi o liryce Mickiewicza”, *Kamena* 1952 nr 1-2]; O pierwszych balladach Mickiewicza; O sonetach odeskich; Pielgrzym „w krainie dostatków i kraszy”; Wiersz o mędrach; O sztuce lirycznej Mickiewicza.

Rec.: J. STARNAWSKI, O lirykach Mickiewicza i Słowackiego, *Twórczość* 1960 nr 3. — M. GŁOWIŃSKI, *Pam. Lit.* 1962 z. 4.

219. Słownik języka Adama Mickiewicza, red. K. Górski, S. Hrabec, przewodniczący komit. red. K. Wyka, Wr. 1962-1983.

Zawartość: t. 1 (A-Ć, 1962); t. 2 (D-G, 1964); t. 3 (H-K, 1968); t. 4 (L-M, 1965); t. 5 (N-Ó, 1967); t. 6 (P-Pre, 1969); t. 7 (Prę-R, 1971); t. 8 (S-Ś, 1974); t. 9 (T-Wie, 1977); t. 10 (Więc-Zęb, 1980); t. 11 (Zgad-Żyż, 1983).

Rec.: Z.J. NOWAK, *Pam. Lit.* 1965 z. 2. — S. PIGOŃ, Na marginesie Słownika Mickiewiczowskiego, *Jęz. Pol.* 1971 nr 5. — J. SAFAREWICZ, Słownik języka A. Mickiewicza ukończony, *Jęz. Pol.* 1984 nr 3. — M. SZYMCZAK, O „Słowniku języka Adama Mickiewicza”, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3-4. — F. PEPEŁOWSKI, Słownik mickiewiczowski – dzieło życia prof. K. Górskiego, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1995 nr 5.

220. S. PIGOŃ, Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966.

Zawartość: Źródło jednej przypowieści ks. Piotra; O nowe wydanie podobizny autografu III cz. „Dziadów”; Na marginesie „Słownika” Mickiewiczowskiego; „Rym” Mickiewicza; Zielone lata „Ody do młodości”; Wiązanka mickiewiczowska; O „Panu Tadeuszu” opus magnum.

Rec.: M. DERNAŁOWICZ, *Pam. Lit.* 1968 z. 2. — Z. NOWAK, Studia romantyka, *Ruch Lit.* (Kr.) 1968 z. 4.

221. S. SKWARCZYŃSKA, W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966.

Zawartość: Lipski Hermes – lektura filomacka; Wzór literacki trioletów Zana zamieszczonych w „Dudzie” Mickiewicza; Davida d’Angers literacki portret Mickiewicza z 1829 r.; Kształt artystyczny drugiej wersji Mickiewiczowskiej „Historii przyszłości”; Dwa obrazy ukryte w Wielkiej „Improwizacji” i ich znaczenie dla horyzontów myślowych arcydramatu; Une lettre de Mickiewicz et certains documents inédits [wersja pol. pt. List Mickiewicza i pewne nie wydane dokumenty]; Mickiewicz a rewolucja frankfurcka w 1833 r. O nowe oblicze Mickiewicza w latach 1832-1833 [uzup. nowymi materiałami]; Listy Aleksandra Jełowickiego do Ksaweryny Chodkiewiczowej jako materiał do wiedzy o Mickiewiczu; Z paryskich materiałów Mickiewiczowskich. Dokumenty, problemy, zagadki; Z literackiej historii Mickiewiczowskiego obrazu retorycznego „kościół bez Boga”.

222. L. SZIKLAY, Adam Mickiewicz, Budap. 1968.

Rec.: I. CSAPLÁROS, *Przegl. Hum.* 1969 nr 6.

223. M. DERNAŁOWICZ, Adam Mickiewicz, War. 1969 [wyd. nast. 1972, 1979, 1985; wyd. ros.: Adam Micevič, tłum. D. Gessen, War. 1969, wyd. nast.: 1972; wyd. ang.: tłum. H. Filipowicz, War. 1981].

Rec.: E. SZYMANIS, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1986 s. 110-113.

224. L. KOŁODZIEJ, Adam Mickiewicz. Poètes d'aujourd'hui, Paryż 1970.

Rec.: J. STARNAWSKI, O Mickiewiczu i Norwidzie po francusku, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 5.

225. M. WITKOWSKI, Świat teatralny młodego Mickiewicza, War. 1971.

Rec.: M. FIK, *Życie Lit.* 1972 nr 7. — Z. JASIŃSKA, *Więź* 1972 nr 7/8. — C. ZGORZELSKI, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1972 nr 6. — T. SYGA, *Stolica* 1973 nr 38. — W. SUCHOŻEBRSKA, Świat teatralny młodego Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 137-141. — Z. WILSKI, *Pam. Lit.* 1974 z. 4.

226. Blok-Notes MLAM nr 6: 1975 (W 120 rocznicę śmierci Adama Mickiewicza).

Zawartość: K. KOSTENICZ, E. SAWRYMOWICZ, R. KEMBALL, Trzy nieznane listy A. Mickiewicza; — R. KEMBALL, Kilka uwag w sprawie nieznanego listu Mickiewicza do E. Januszkiewicza; — Z. STEFANOWSKA, O dantejskości trzeciej części „Dziadów”; — K. KOSTENICZ, Prawda i nieprawda w relacjach o śmierci Mickiewicza; — I.W. KISŁAKOWA, Nieznany portret Mickiewicza [rys. O. Kiprienskiego; tłum. z ros. A. Szymański]; — T. JANUSZEWSKI, Reduta nr 54 [dot. J.K. Ordona].

227. A. WITKOWSKA, Mickiewicz. Słowo i czyn, War. 1975 [wyd. nast. 1998, 2012, 2018].

Rec.: M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, *Kultura* (Par.) 1975 nr 11. — W. WEINTRAUB, *Literatura* 1975 nr 51/52. — S. CHWIN, *Twórczość* 1976 nr 2. — M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — K. GÓRSKI, W obronie Celiny Mickiewiczowej, *Pam. Lit.* 1976 z. 4. — M. GRASZEWICZ, O Mickiewiczu, *Odra* 1976 nr 4. — L. KAMIŃSKI, *Nowe Książki* 1976 nr 3. — S. PIERÓG, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 9. — K. GÓRSKI, Odpowiedź na wywody A. Witkowskiej, *Pam. Lit.* 1977 z. 4. — D. LEVANDOVSKAĀ, *Referativnyj žurnal Obščestv. nauki v SSSR* Seria 7 *Literaturovedenie* 1977 nr 2. — M. MACIEJEWSKI, Mickiewiczowskie „słowo i czyn” w interpretacji Aliny Witkowskiej, *Teksty* 1977 nr 3. — B.F. STAHEEV, *Sovrem. hudoż. liter. za rubeżom* 1977 nr 3. — C. ZGORZELSKI, *Roczn. Lit.* 1975, wyd. 1978.

228. Z. STEFANOWSKA, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976, wyd. 2 zmien. War. 2001.

Zawartość: O „Romantyczności”; Próba zdrowego rozumu; Świat owadzi w czwartej części „Dziadów”; O dantejskości trzeciej części „Dziadów”; Wielka – tak, ale dlaczego improwizacja?; Croquemitaine w trzeciej części „Dziadów”; Mickiewicz o „Wacława dziejach” Garczyńskiego; Konfederaci barscy; Legenda słowiańska w prelekcjach paryskich; Walka z romantyzmem w Kole Sprawy Bożej; Mickiewicz „śród żywiołów obcych”; Stanisław Pigoń jako badacz Mickiewicza.

Rec.: A. IWASZKIEWICZ, *Literatura* 1976 nr 36. — C. ZGORZELSKI, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1976 nr 32. — S. FALKOWSKI, Metoda zdrowego rozumu, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 88-93. — M. GŁOWIŃSKI, *Nurt* 1977 nr 4. — J. KOLBUSZEWSKI, *Lit. Lud.* 1977 nr 2. — M. STAŁA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1977 z. 4. — H. ZAWORSKA, Próba moralna indywidualisty, *Twórczość* 1977 nr 1. — A. LIPATOV, *Sovet. Slavân.* 1979 nr 4. — A. WITKOWSKA, *Roczn. Lit.* 1976 [wyd. 1979] s. 249-253.

229. C. ZGORZELSKI, O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976.

Zawartość: Zamiast wstępu; Przełom romantyczny w dziejach liryki polskiej; Drogi rozwojowe liryki Mickiewiczowskiej [krótsza wersja pt.: Uwagi o liryce Mickiewicza, *Kamena* 1952 nr 1-2]; Owoce wileńsko-kowieńskiej twórczości lirycznej [skrócony wstęp do „Wyboru poezji” 1974, BN I 6]; Człowiek jako element młodzieńczej poezji Mickiewicza; Mickiewiczowski zwiastun romantyzmu. O pierwszym tomiku „Poezji”; O pierwszych balladach Mickiewicza; O sonetach odeskich; Pielgrzym „w krainie dostatków i krasy”; „Dramatyczność” monologu w liryce Mickiewicza; Wiersz o mędrkach; Żal poety-pielgrzyma;

Dwa posłowania liryczne Mickiewicza; Jak pracował Mickiewicz nad tekstem „Zdań i uwag”?; O sztuce lirycznej Mickiewicza.

Rec.: M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 94-98. — M. GŁOWIŃSKI, *Nurt* 1977 nr 4. — A. SIOMKAŁO, *Literatura* 1977 nr 6. — T. SYGA, *Stolica* 1977 nr 51/52. — A. WILKOŃ, *Życie Lit.* 1977 nr 39. — Z. LIBERA, *Polonistyka* 1978 nr 1. — A. WITKOWSKA, *Roczn. Lit.* 1976 [wyd. 1979], s. 253-254.

230. K. GÓRSKI, Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977.

Zawartość: Historia tekstu „Ody do młodości” i próba jego ustalenia; Uwagi o „Grażynie”; Czas powstania I cz. „Dziadów”; Miłość i erotyka w twórczości Mickiewicza okresu rosyjskiego; „Irydion” i „Konrad Wallenrod”; Przewyższenie prometeizmu w „Dziadach”; O niektórych właściwościach stylizacji satyrycznej w poezji Mickiewicza w l. 1832-1834; Jak Mickiewicz nazywał swą domową ojczyznę; „Pan Tadeusz” w kręgu ideowym „Ksiąg” i *Pielgrzymy* [pierwsza red. pt. Czym miał być „Pan Tadeusz” dla emigracji, *Przegl. Nar.* marzec – lipiec 1921]; Tadeusz z ręką na temblaku; Mickiewicz jako bajkopisarz; Onomastyka Mickiewicza; Kilka wyrażań prawniczych w języku Mickiewicza; Z warsztatu Słownika Mickiewiczowskiego („dąsać się”, „dodać”, „doławiać się”); „Arfa” czy „fortepiano”; Hasło „dobry” w „Słowniku języka Adama Mickiewicza”; „Początek” – „zasada”; „Mądry”, „mądrość”, „mędrzec” i „mędrək” w pisarskiej praktyce Mickiewicza; „Rozum” i „rozsądek” [pdr w zb.: *Festschrift für Wiktor Weintraub, Hague 1975*]; „Pogrzeb”; Semantyka ognia w praktyce pisarskiej Mickiewicza; Pisownia autoryzowanych wydań Mickiewicza do roku 1829 jako wskaźnik tekstologiczny.

Rec.: S. BĄBA, *Przegl. Hum.* 1978 nr 5. — T. SYGA, *Stolica* 1978 nr 17.

231. Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 [zapis dyskusji oraz postulaty w zakresie badań nad Mickiewiczem przedstawione Instytutowi Badań Literackich oraz Komit. Nauk o Literaturze PAN jako rezultat obrad Sympozjum].

Zawartość: K. GÓRSKI, Semantyka ognia w praktyce pisarskiej Mickiewicza; — M. DEUSKA, Mickiewicz dziś. Kartka z notatnika; — L. PSZCZOŁOWSKA, Z zagadnień organizacji dźwiękowej w poezji Mickiewicza; — M. JANION, Poeci międzypowstaniowego kraju wobec Mickiewicza; — S. SKWARCZYŃSKA, Rozważania genealogiczne nad dwoma utworami Mickiewicza („Hymn na dzień Zwiastowania N.M. Panny” i „Słowa Panny”); — Z. LIBERA, Z tradycji klasycznych we wczesnej twórczości Mickiewicza; — J. MACIEJEWSKI, Podteksty polityczne „Grażyny”; — Z. STEFANOWSKA, Pamiętnik domowy

w „Panu Tadeuszu”; — M. SZYROCKI, B. ZAKRZEWSKI, Wilhelm Häring o „Panu Tadeuszu”; — A. PALUCHOWSKI, Uwagi o najpilniejszych potrzebach w zakresie wiedzy o Mickiewiczu; — W. WEINTRAUB, Mickiewicz, Quintet i towarzyszenie; — A. WITKOWSKA, Adam Mickiewicz w psychologiczno-etycznym teatrze Towiańskiego; — Z. KOPCZYŃSKA, „Słowo” w Mickiewiczowskiej koncepcji języka; — C. ZGORZELSKI, Dwa posłowania liryczne Mickiewicza; — M. MACIEJEWSKI, Mickiewiczowskie „czucia wieczności”. Czas i przestrzeń w liryce łożańskiej.

232. H.D. VERVES, Adam Mickevič. Žittija i tvorčist’, Kijów 1979.

233. Z. KĘPIŃSKI, Mickiewicz hermetyczny, War. 1980, 2 wyd. 2019, przedm. i posł. A. Fabianowski

Zawartość: Wprowadzenie; Impulsy iluminackie w filomacji; Kultura tuhanowicka cz. 1 [...]; Kultura tuhanowicka cz. 2 [...]; Mała Improwizacja; Wielka Improwizacja; Widzenie Ewy [...]; Widzenie ks. Piotra jako hierofania narodu; „Czterdzieści i cztery”; Karczmą Jankiela.

234. W. WEINTRAUB, Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982, wyd. 2 War. 1998 [posł. Z. Stefanowska].

Zawartość: Wilno i mistyka; Wilno i pierwsze improwizacje; Metamorfozy improwizacji; Improwizacja w świecie romantycznym; Saint-Martin i poetyka profetyzmu; Rosyjski martyzm i Oleszkiewicz; Dwie rosyjskie nowele o improwizatorach; Droga do Damasku; „Dziadów” cz. III. Manifest profetyzmu; „Ustęp” a profecja; Prorok w apoteozie; „Rozum i wiara”; Profetyczna polityka. „Księgi” i artykuły *Pielgrzymy*; Odwrót od profetyzmu i jego nawrót. „Pan Tadeusz” oraz „Zdania i uwagi”; Pojedynki na improwizację; Prelekcje paryskie jako profecja.

Rec.: Z. WÓJCICKA, Czy na pewno prorok?, *Ruch Lit. (Kr.)* 1985 z. 5-6. — J. GONDOWICZ, *Nowe Książki* 1998 nr 2. — K. PIEŃKOSZ, Racjonalista i mistyk, *Sycyna* 1998 nr 24. — M. JAGIEŁŁO, *Roczn. Bibl. Nar.* t. 35: 2003.

235. Rocznik Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza R. 22: 1987.

Zawartość: Od Redakcji [Referaty z sesji Mickiewiczowskiej, 24-25 X 1986, Wrocław]; — Z. LIBERA, Otwarcie sesji; — K. GÓRSKI, Tytanizm Mickiewicza; — W. WEINTRAUB, „Dziadów cz. III” jako dramat romantyczny. Ideologia struktura, dykcja; — C. ZGORZELSKI, W strefie liryczności „Pana Tadeusza”; — B. ZAKRZEWSKI, O „niekonsekwencjach” autorskich „Pana Tadeusza”; — J. MACIEJEWSKI, Subiektywne spojrzenie z dystansu. Paryski tom VIII „Poezji” A. Mickiewicza; — A. WITKOWSKA, Doświadczenie towianistyczne A. Mickiewicza; — H. GRADKOWSKI, G. WICHARY, Poezja Mickiewicza w szkole; — K. KORZON, Związki Ossolineum z Tow. Literackim

im. A. Mickiewicza; — S. ŁANDA, Pożegnanie z Odessą; — E. SPAŁEK, Hrabia i Mickiewicz, czyli tajemnice zamku Horeszków; — Z. WÓJCICKA, Z recepcji „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza; — A. FABIANOWSKI, Jubil. Zjazd Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza; — W. KORDACZUK, 100 lat Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza.

236. L. HONGLIANG, Micikaiweiqi, Chiny 1990.

237. B. ZAKRZEWSKI, „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990.

Zawartość: „Pan Tadeusz”, czyli „Jeszcze Polska nie zginęła”; O przemijaniu i trwaniu; Z temblakiem i bez temblaka: o tzw. niekonsekwencjach w „Panu Tadeuszu”; Eros w „Panu Tadeuszu”; „Hajże na Soplicę!”; Fredro i Mickiewicz; Zagubiony śląski przekład „Pana Tadeusza” [dot. przekł. Friedricha Eduarda Pintera]; Kłopoty korektorskie z „Poezjami” S. Garczyńskiego; Heinrich Brockhaus u Mickiewicza; Mickiewicz i Schletter; „Nocleg” Mickiewicza w archiwum Edmunda Bojanowskiego; Pseudowrocławski „Giaur” Mickiewicza; Imieninowe Wigilie Mickiewicza; „Pan Tadeusz” w żywych obrazach Juliusza Kossaka.

Rec.: J. MAŚLANKA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1991 z. 5. — M. URSEL, *Pam. Lit.* 1991 z. 1.

238. J. WALC, Architekt arki, Chotomów 1991.

Rec.: M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Mickiewicz osobiście potraktowany, *Kultura* (Par.) 1991 nr 12. — L. SZARUGA, W sprawie sikania do akwarium, *Dekada Lit.* 1991 nr 36. — J. BOLEWSKI SJ, Wiedza o wieszczu, *Przegl. Powsz.* 1995 nr 6.

239. B. DOPART, Mickiewiczowski romanetyzm przedlistopadowy, Kr. 1992.

Zawartość: Uwagi wstępne. Rozdz. I: Koncepcje poezji w okresie sporów przełomu romantycznego w Polsce (1818-1830). Rozdz. II: Interpretacje poezji Mickiewicza w dobie sporów przełomu romantycznego i narodziny romantycznych kategorii interpretacyjnych. Rozdz. III: Od archaiki kulturowej do romantycznej poetyki. Cz. I. Mickiewiczowska ludowość jako problem badawczy. Cz. II. Ballady i „Dziady” wileńskie – próba lektury. Cz. III. Świat poetycki – próba systematyzacji. Rozdz. IV: Poezja transcendentalna „Sonetów krymskich”. Rozdz. V: Tragizm i ojczyzna w „Konradzie Wallenrodzie”. Cz. I. Byronowski tragizm w „Konradzie Wallenrodzie”. Cz. II. Temat ojczyzny w „Konradzie Wallenrodzie”.

Rec.: D. SEWERYN, *Pam. Lit.* 1995 z. 1. — A. ZIOŁOWICZ, *Ruch Lit.* (Kr.) 1995 z. 3.

240. S. MAKOWSKI, E. SZYMANIS, Adam Mickiewicz, War. 1992.

241. Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992.

Zawartość: J. ALBIN, Mickiewicz w zbiorach Ossolineum. Zarys problematyki; — J. ŁUKASIEWICZ, „Świtez”; Cykl lozański jako dziedzictwo; — W. DYNAK, O „Chórze strzelców” Mickiewicza jako pieśni łowieckiej; — M. GRASZEWICZ, „O krytykach i recenzentach warszawskich”; — J. KOLBUSZEWSKI, Mickiewicz na Tatrach; — M. ŁUKASZEWICZ-CHANTRY, Maryla. Próba etymologii imienia; — W. ŻARSKI, Kulnaria w „Panie Tadeuszu”; — F. SIELICKI, Mickiewicz i Białoruś. Kilka szczegółów; — M. INGLÓT, Mickiewicz we Lwowie (1939-1941). Karta z dziejów kultury; — A. POPRAWA, Adam Mickiewicz w twórczości J. M. Rymkiewicza w latach osiemdziesiątych; — H. GRADKOWSKI, Z dziejów szkolnej recepcji twórczości A. Mickiewicza. Mickiewicz na łamach *Polonisty* i *Polonistyki*; — M. ORZEŁ, „Dzieje edytorskie utworów A. Mickiewicza. Wystawa okolicznościowa ze zbiorów własnych Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Komunikat.

242. E. SZYMANIS, Adam Mickiewicz. Kracja autolegendy, Wr. 1992.

Rec.: D. ZAWADZKA, *Pam. Lit.* 1994 z. 1.

243. Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993.

Zawartość: A. NAWARECKI, Mickiewicz i robaki; — Z. MAJCHROWSKI, Czarne znamię na czole Konrada; — K. ZIEMBA, Skażony i natchniony. W kręgu Mickiewiczowskich tematów samotności; — E. GRACZYK, Szczęście „Pana Tadeusza”; — A. CHOJECKI, O tytule eposu A. Mickiewicza; — B. DOPART, O „człowieku wiecznym”; — D. SIWICKA, Obrok duchowy. O Mickiewiczu – towiańczyku; — S. ROSIEK, Łzy i słowa; — B. OLEKSOWICZ, O potrzebie „czarnej legendy” Mickiewicza; — J. KURC, Jana Lechonia „mówienie Mickiewiczem”; — S. CHWIN, O czym wolał nie pisać Mickiewicz w „Konradzie Wallenrodzie”; — P. HUELLE, Zwycięska strzelba, czyli jak nie zostałem autorem pewnej powieści.

Rec.: A. BAGAJEWSKI, Trup Mickiewicza i robaki, *Tytuł* 1993 nr 2. — K. KOPCZYŃSKI, Pięć książek o Mickiewiczu i parę innych spraw, *Res Publica Nova* 1993 nr 11.

244. Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodku 22-25 czerwiec 1992, red. B. Noworolska, Pet. 1993.

Zawartość: Z. STEFANOWSKA, „Nic ani szasnie...”. O prowincjonalizmie IV części „Dziadów”; — Z. TROJANOWICZOWA, „Drogi krzyżowych biegi”. Mickiewicz o wygnaniach syberyjskich; — R. KIERSNOWSKI, Soplicowo i zamek Horeszków. Pierwowzory i realia; — B. KLEJN, Odrodzenie szlaku Mickiewiczowskiego. Opracowanie

koncepcji; — M. ARANOWICZ, Spotkania nad Świtezią. Wznowienie tradycji; — Z. MITOSEK, Litewska Nauzykaa czyli Mickiewicza zabawy z literaturą; — S. KALEMBKA, Adam Mickiewicz na emigracji; — A.M. PÂTKEVIČ, A. Mickevič ak postac' belaruskaj kul'tury; — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Muzea A. Mickiewicza na świecie; — J. TYSZKIEWICZ, Tatarzy w nowogródzkich stronach. Z dziejów Litwy, Rusi i Polski; — A. MIŚKIEWICZ, Ziemia Mickiewiczowska ojczyzną Tatarów polskich (nostalgia przesiedlonych); — D. ZAWADZKA, Człowiek w drodze jako temat IV cz. „Dziadów”; — B. NOWOROLSKA, Pierwsza po Mickiewiczu. Naród i program dlań w twórczości E. Orzeszkowej; — A. CHUDZIK, Ballady A. Mickiewicza we współczesnej poezji emigracyjnej; — D. PĘGAWKO, Dwudziestoletnie losy budowy pomnika A. Mickiewicza w Paryżu; — A. WISZNIEWSKA, Mickiewicz – tłumacz poezji europejskiej (niemieckiej); — G.M. SEMAŃCUK, Vyniki arhealagichnych dasavannau u mesach zvazanyh z žyccem Mickeviča (Zavosse, Tuganovičy); — I. TRUSOW, Pałac w Szczorsach; — A. MIŚKIEWICZ, B. NOWOROLSKA, Sprawozdanie z dyskusji.

245. Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993.

Zawartość: A. WITKOWSKA, Czytanie Mickiewicza – dzisiaj; — Z. SUDOLSKI, Miłość w życiu Mickiewicza w świetle legendy i prawdy; — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewiczowskie falsyfikaty; — J. MIODEK, Skrzydlate słowa Mickiewicza; — M. CIEŃSKI, „Gwiazdy nad tobą i gwiazdy pod tobą”. Odtwarzanie i kreowanie pejzażu w liryce Mickiewicza do r. 1829; — K. POKLEWSKA, Diabły we wczesnej twórczości Mickiewicza; — M. STRYŻEWSKI, Twórczość krytycznoliteracka Mickiewicza na tle przemian polskiej krytyki literackiej do r. 1830; — Ł.M. SZEWCZYK, Nazewnictwo literackie w młodzieńczej twórczości A. Mickiewicza; — B. BURDZIEJ, Wallenrod w cenzurze, minister i cenzorzy w IV cz. „Dziadów”; — Z. LIBERA, Mickiewicz o kulturze i literaturze polskiego Oświecenia; — J. TAZBIR, „Kartofla”, czyli spóźniona odpowiedź Mickiewicza na konkurs ljońskiej akademii; — J. MAŚLANKA, Historyczne poglądy Mickiewicza; — J. KOLBUSZEWSKI, Śmierć u Mickiewicza; — J. SŁAWIŃSKI [biofyzyk], Mistyka A. Mickiewicza w świetle współczesnego przyrodznawstwa; — L. PUŁKA, Antropologia Mickiewiczowskiej fantastyki; — K. BILIŃSKI, Echa Swedenborga w twórczości A. Mickiewicza; — M. SZARGOT, „Awesta” romantyczna; — M. SKWARA, Mickiewicz i Emerson – (I) badanie historyczne i filozoficzne; — A. MEŠT'AN, Literatury słowiańskie w ujęciu A. Mickiewicza; — J. ŁUKASIEWICZ, Uwagi o „Prologu” w III cz. „Dziadów”; — I. OPACKI, Mickiewiczowskie „czucie czasu”; — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz jako czytelnik Malczewskiego; — S. SAWICKI, „Wiersz-placz”?; — M. PIECHOTA, Od „Szlachcica” do „Pana Tadeusza”; — M. ROKOSZ, „Pan Tadeusz” książka wpisana w losy narodu; — L. ZWIERZYŃ-

SKI, Gerwazy – kozioł ofiarny?; — A. KRUPIANKA, Słownictwo związane z obyczajami szlacheckimi w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — W. DYNAR, Świat łowiecki w „Panu Tadeuszu”; — W. ŻARSKI, Kulinarne sceny semantyczna w „Panu Tadeuszu” i „Przedwiośniu”; — A. KISIELEWSKA, „Pan Tadeusz” na ekranie; — K. RUTKOWSKI, Stos dla Adama, albo kaczerze i kapłani; — Z. FRAS, Kto udzielił ślubu Mickiewiczowi?; — S. MAKOWSKI, Obecność Mickiewicza w „Królu-Duchu” J. Słowackiego; — K. KOPCZYŃSKI, Z badań nad recepcją i publicznością literacką Mickiewicza w zaborze rosyjskim w l. 1831-1855; — Z. WÓJCICKA, Postać A. Mickiewicza w opowiadaniu Michała Czajkowskiego; — F. ZIEJKA, Droga Mickiewicza na paryski plac d'Alma; — K. RATAJSKA, Król Duch w nowych „Dziadach”; — A. KIEŻUŃ, Adolf Nowaczyński wobec mitu trzech wieszczów; — B. KOC, Mickiewiczowski heroizm myśli i czynu we wczesnej twórczości Reymonta; — J.A. CHOROSZY, Stanisław Vincenz. Po stronie Adama Mickiewicza; — P. KULECZKA, Mickiewicz w polskim krajobrazie; — J. ORŁOWSKI, Motywy Mickiewiczowskie w poezji rosyjskiej; — Z. NIEDZIELA, Trzy czeskie wersje „Konrada Wallenroda”; — M. INGLÓT, Hitlerowska ocena „Konrada Wallenroda”; — M. ORZEŁ, „Ballada o romantyzmie”. Wystawa w Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu w 170 rocznicę ukazania się drukiem „Ballad i romansów” A. Mickiewicza [2-18.12.1992]; — A. KOLBUSZEWSKA, Poezja A. Mickiewicza w twórczości muzycznej. Komentarz do wystawy [wystawa druków zawierających kompozycje muzyczne do utworów A. Mickiewicza, Wrocław 3 XII 1992 oraz Wykaz eksponatów].

Rec.: A. ALEKSANDROWICZ, Święto Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1994 nr 4. — E. KISŁAK, Jak dziś czytać Mickiewicza, *Res Publica Nova* 1994 nr 12. — W. PODGÓRSKI, Pielęgnowanie Mickiewicza, *Nowe Książki* 1994 nr 6.

246. Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993.

Zawartość: Z. SUDOLSKI, Zagadkowe meandry biografii Mickiewicza; — S. ROSIEK, Zwiłoki Mickiewicza; — P. ROGULSKI, Mickiewicz w relacji Feliksa Michałowskiego; — M. KALINOWSKA, Wizja Grecji w „Przedmowie” do I tomu „Poezji” A. Mickiewicza; — J. WINIARSKI, „Dziadów” część... koniecznie pierwsza. O aspekcie introdukcji cyklu dramatycznego; — J. BRZOZOWSKI, „Jedno z miejsc najrozkoszniejszych Krymu”. Uwagi o „Ałuszcze w dzień” i krymskim cyklu; — D. ZAWADZKA, O „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza; — U. KRZYŚIAK, „Literackie curiosum”. Listy Władysława Mickiewicza o kairskim wydaniu „Farysa”; — S. MAKOWSKI, „Do***. Na Alpach w Splügen 1829”. Konteksty i nawiązania; — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Być poetą w XIX w. O Mickiewiczowskim i Norwidowskim uzorze postawy poetyckiej; — B. DOPART, Dramat Adama. O mitycznej postawie antropolo-

gicznej koncepcji III cz. „Dziadów”; — W. SZTURC, Kosmos w „Dziadach” A. Mickiewicza; — Z. MAJCHROWSKI, Czarne zamię na czołe Konrada; — J. BACHÓRZ, Jak pachnie na Litwie Mickiewicza; — H. KRUKOWSKA, „Pan Tadeusz” jako poezja czysta; — Z. SUSZYŃSKI, O lirykach lozańskich A. Mickiewicza; — A. FABIANOWSKI, Socjalizm Mickiewicza; — M. INGLÓT, Polska kultura literacka w edukacji szkolnej okresu romantyzmu (ze szczególnym uwzględnieniem A. Mickiewicza); — K. KOPCZYŃSKI, Z problemów recepcji twórczości Mickiewicza w zaborze rosyjskim w l. 1831-1855; — A. STANISZEWSKI, Z dziejów recepcji Mickiewiczowskiej w zaborze pruskim w l. 1840-1870; — M. KOSZYCKA, Mickiewiczowskie wyznanie wiary Edwarda Żeligowskiego; — B. BOBROWSKA, W poszukiwaniu istoty geniuszu. Konopnicka o Mickiewiczu; — W. GUTOWSKI, Prorok i mściciel. A. Mickiewicz w lekturze Tadeusza Micińskiego; — K. RATAJSKA, Stanisław Szczępanowski — wyznawca i spadkobierca wieszczo testamentu; — T. BUJNICKI, Tradycja Mickiewiczowska w poezji Broniewskiego; — M. PIWIŃSKA, Prelekcje o Polsce dla Zachodu. Mickiewicz — Miłosz.

247. B. ZAKRZEWSKI, „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994.

Zawartość: Mickiewicz i matka Makryna Mieczysławska; „Spowiednik” Mickiewicza — ks. Wincenty Kraiński; Improwizacja Mickiewicza o Emilii Plater; Wiczyory muzykalne u Mickiewiczów; Mickiewiczowskie falsyfikaty; „Istotnie, Bóg dał Polsce genialną poetkę”. Rzec o mickiewiczowskim falsyfikacie [dot. debiutu J. Łuszczewskiej (Deotymy)]; Spotkania Mickiewicza z Fredrą.

Rec.: S. MAROWSKI, Mickiewicz i Fredro w jednym stają domu, *Przegl. Hum.* 1995 nr 6. — J. MAŚLANKA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1995 z. 4. — M. URSEL, *Pam. Lit.* 1995 z. 3.

248. J.M. RYMKIEWICZ, A. POPRAWA, Mickiewicz czyli wszystko. Z Jarosławem Markiem Rymkiewiczem rozmawia Adam Poprawa, War. 1994.

249. B.A. BIOLČEV, Otvad mita — Adam Bernard Mickevič. Mežu osankata na narodniâ prorok i homo ludens, Sofia 1995 [tłum. pol. 2003].

250. S. VELEA, Adam Mickiewicz. Vârstele romanticului patriot, Bukareszt 1995.

Rec.: H. MIRSKA-LASOTA, Pierwsza rumuńska monografia o Mickiewiczu, *Lithuania* 1996 nr 3/4.

251. Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997.

Zawartość: S.V. BARYS, Slova pra navagrudskaga pesnâra; — V. VAJTKEVİČ, A.A. LOJKA, Zorka Adama Mickeviča; — A. VERABEJ, M. Tank — perekladčyk tvaraŭ A. Mickeviča; — V.L. VÂRÈNİČ, „Pan Tadêvuš” A. Mickeviča ŭ perakladze B. Taraškeviča na belaruskûu movu; — T.V. GABRUS’, Âny natnâli Mickeviča; — N.S. GILEVIČ, Rycar svabody i bratêrstva [przemówienie z okazji odsłonięcia pomnika w Nowogrodsku w 1992]; — S. DROZD, Mickiewicz i Kupała w duchowym dialogu pod niebem ojczystym; — V. DUNIN-MARCINKEVIČ, „Pan Tadêvuš”. Slova ad perekladčyka; — A. JELSKI, Adam Mickevič na Belarusi; — V. KARATYŃSKI, Nekalki nadrabâznascâi pra sâm’u, mesca naradžennâ i malados’ A. Mickeviča [tłum. U. Marhel’, wyd. pol. 1861]; Dodatek do biografii A. Mickiewicza; — G. KISÂLËŬ, Rêprêsiaravany „Pan Tadêvuš” — kol’ki astalocâ êkzemplâraŭ; — Â. KOLAS [K.M. Mickevič], Svetlâ staronki družby; — Â. KUPALA [KUPAŁA], Večna żyvaâ paëziâ; — A.A. LOJKA, A. Mickevič i belaruskii fal’klor; — L. MIRAČYCKI, Domik Adama Mickeviča [tekst z 1976]; — I. NAVUMENKA, Na mescah Adama Mickeviča [tekst z 1955]; — R. NÂHAJ, Na radzime paëta; — C. SENŬH, Nekal’ki razvag nad perekladami geniâl’naj êpapei [tekst z 1991]; — K.S. TARASOV, Kak radostnyj prizvy svobody i vesny...; — U.A. URBANOVIČ, Mickevič i Navagrudčyna; — K. CVIRKA, Vâliki pâsnâr Belarusi; — R.R. ŠYRMA, Z nevyčêrpných krynic; — Paëtyčny vânok vešunu [wybór poezji białor. o Mickiewiczu]; Adam Mickevič u druku Belarusi. Bibliagrafâ.

Rec.: F. SIELICKI, *Slavia Orient.* 1999 nr 1.

252. J. BRZozowski, Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza, Łódź 1997.

Zawartość: Kształt „Romantyczności”. Głosy do wiersza; O „Ałuscie w dzień” i krymskim cyklu; O „Konradzie Wallenrodzie”, pieśni niepełnej; O prologu „Dziadów” drezdeńskich i jego zagadkowym duchu; Kilka szczegółów z garderoby Soplicowa.

253. Actes de la Société Historique et Littéraire Polonaise (Akta Tow. Historyczno-Literackiego w Paryżu) t. 4: 1998 (Adam Mickiewicz 1798-1998. Bicentenaire de la naissance).

Zawartość: L. TALKO: Préface; — D. BEAUVOIS, Europejskość Mickiewicza przed opuszczeniem Litwy (Mickiewicz européen en Lituanie); — S. FISZMAN, Mickiewicz et Pouchkine. La genèse des divergences; — T.E. DOMAŃSKI, Mickiewicz et l’insurrection de 1830; — K. RUTKOWSKI, List Ludwika Królikowskiego do A. Mickiewicza w sprawie utworzenia „Zakonu dzieci polskich”; — M. DERNAŁOWICZ, Avant que Mickiewicz n’entre au Collège de France; — K. RUTKOWSKI, „La Pologne nous l’avait prêté...”. Les Français et A. Mickiewicz; — K. JAWORSKA: La réception de Mickiewicz en Italie; — P.F. LUIGI, M. PROKOP, L’Action d’A. Mickiewicz aux

jeux d'un diplomate italien (Lodovico Frapolli) dans les années 1848-1849; — R. KOROPECKYJ, Edmond Mainard et sa biographie d'Adam Mickiewicz; — Z. STEFANOWSKA, K. BOMBIK, Les „Sonnets” de Mickiewicz; — M. MASŁOWSKI, Foi et histoire. Le modèle dynamique de la religion dans l'œuvre d'A. Mickiewicz; — I. SEIFFERT, Mickiewicz par lui-même: l'Évolution de la démarche esthétique; — Z. TROJANOWICZOWA, Une traduction inconnue d'Emerson par Mickiewicz; — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Paysages linguistiques de quatre éléments dans les „Sonnets du Crimée” et sa version française; — R. LEGRAS, Un Français traduit Mickiewicz: enthousiasme... et difficultés!; — M. T. DIUPERO, L'histoire du monument à Mickiewicz à Paris.

254. Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998.

Zawartość: L. KJELLBERG, En ryss och fyra polacker om A. Mickiewicz; — L. NEUGER, Adam Mickiewicz' „Ballader och romaner” som den polska romantikens oinfriade löfte; — M.A. PACKALÉN, Adam Mickiewicz' ballad „Flykten” — en semiotisk analys; — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, Den polska nationaldräkten i svenska översättningar av „Pan Tadeusz”; A. Mickiewicz' humoresker och en svensk folksaga; — R. TOKARSKI, Evolution och stilistisk mångfald i A. Mickiewicz' språk; — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz — olika aspekter på den svenska receptionen; — M. ZADENCKA, Idéer har sina konsekvenser: A. Mickiewicz' romantiska messianism.

255. Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998.

Zawartość: Z. SUDOLSKI, Adam Mickiewicz — geniusz pogranicza kultur; — K. CZAJKOWSKI, „Urodzony w niewoli, okuty w powiciu...”. O Mickiewiczowskim poczuciu tragiczności w historii; — J. BRZOZOWSKI, J. ZIELAKOWA, Litwa Mickiewicza. Szkic do portretu poety; — E. KASPERSKI, Religijność Mickiewicza. Próba fenomenologii egzystencjalno-kulturowej; — B. OLEKOWICZ, Romantyczne etymologie Mickiewicza; — D. OSTASZEWSKA, Mickiewiczowski opis postaci — jego wewnętrzne uporządkowanie i funkcje; — M. PIECHOTA, O wieku narratora „Pana Tadeusza”. Poetyckie uroki nawiasowych wtrąceń; — K. CYSEWSKI, Aforyzmy w „Panu Tadeuszu”; — K. POKLEWSKA, Przestrzeń i trwanie w „Panu Tadeuszu”; — M.T. LIZISOWA, Dyskurs prawniczy w „Panu Tadeuszu”; — I.E. ADEL'GEJM, Topos doma w twórczestwie A. Mickeviča; — R. HANDKE, W przestrzeni arcyepoematu — czytanie Mickiewicza; — J. DODA, O pochodzeniu nazw własnych występujących w „Panu Tadeuszu”; — T. FRIEDELÓWNA, Mickiewiczowskie drzewa. Analiza językowo-stylistyczna; — A. BULYKA, Leksičný kalaryt prynâmónnâ ũ paëme

A. Mickeviča „Pan Tadevuš”; — T. KAZAČENKA, Nazvy réalij peryjady belaruskaj haroddnasci ũ paëme A. Mickeviča „Pan Tadevuš”; — E. GRZĘDA, Baublis i drzewo Jowiszowe. Kilka uwag o dendrologii A. Mickiewicza; — K. SZCZĘŚNIAK, O czeremsze i nie tylko...; — M. BURTA, Adam Mickiewicz i Jakub Boehme; — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, O „człowieku stopnia wyższego”. Z korespondencji wieszczka; — A. KEMPF, O pochvale Białorusi i białoruskości w Mickiewiczowskich „Prelekcjach paryskich”; — S. RZEPČYŃSKI, Struktura gatunkowa prelekcji paryskich A. Mickiewicza. Zarys problematyki.

256. Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998.

Zawartość: J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, O przygotowaniu do obchodów dwusetnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — K. DYBIAK, Miłosz o Mickiewicu; — B. KARDAŚ, Mickiewiczowskie dziedzictwo w liryce Juliana Przybosa; — J.S. OSSOWSKI, „Też bym napisał „Dziadło””. K.I. Gałczyński; — A. KUBALE, Mickiewicz i Bryll — dwa wiersze na dobranoc; — A. CZAJKOWSKA, Niewczesny „Żal rozrzućnika”? Wobec Mickiewiczowskiego stygmatu w polskiej liryce współczesnej; — S.P. MUSIENKA [MUSIJENKO], A. Mickevič u tvorčosti Z. Nalkoŭskaj; — E. NAWROCKA, Maria Dąbrowska wobec Mickiewicza; — D. DOBROWOLSKA, Adam Mickiewicz w twórczości Władysława Terleckiego; — A. FABIANOWSKI, Tadeusza Konwickiego myślenie Mickiewiczem; — M. CZERMIŃSKA, Echa Mickiewiczowskie w dwudziestowiecznych opisach podróży do Italii; — J. CIECHOWICZ, Teatralna lektura „Dziadłów”. Osobno czy razem? [dot. m.in. J. Kreczmaraj — A.M. PETRUŠKEVIČ, Adam Mickevič ũ belaruskaj paëzii; — L.K. TARASŬK, Ąnka Kupala i Adam Mickevič. Tradycji i typologii twórczości; — S. DROZD, Adam Mickevič i Ą. Kupala ũ kantëksce belaruskaj nacynał'naj idëi; — Z. SANŬK, A. Mickevič i Ą. Kupala: problema nacynał'naga mešianizmu; — K. JAWORSKA, Mickiewicz w łoski; — H. TURKIEWICZ, Recepcja Mickiewicza w międzywojennej prasie wileńskiej; — M. INGLOT, Literatura i polityka. Sygnaturusze IV rozbioru Polski wobec A. Mickiewicza w l. 1939-1941; — J. CHŁOSTA, Adam Mickiewicz i jego twórczość na łamach lwowskiego „Czerwonego Sztandaru” w latach 1939-1941; — A. BEDNARCZUK, Kolekcja Mickiewiczowska Muzeum Narodowego w Krakowie; — D. WIĘSKOWICZ, Młodzieńczy okres życia A. Mickiewicza oraz „Oda do młodości” i przykłady jej recepcji na lekcjach w klasach polskich na Białorusi; — A. DAŬGUN, Slavanskâ tradycij ũ belaruskaj literatury; — I. ALEKSNIŃA, Tvorčaa spadčyna A. Mickeviča ũ navučal'nym pracëse kafedry teatral'naj tvorčasci BUK.

257. Adam Mickevič i nacypaŋaŋnâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in, Mińsk 1998.

Zawartość: A.A. LOJKA, Adam Mickevič i Belarus'; — J. KŁOCZOWSKI, Adam Mickevič — naščadak kul'tury Rėčy Paspalitaj mnogih narodaŭ; — A.V. LIPATOV, Mickevič i Puškin. Obraz na fone istoriografii i istoriosofii; — A. PIROCKINAS, Źródła romantyzmu A. Mickiewicza; — J. ODRWAŻ-PIENIAŻEK, God Mickeviča ŭ Pol'sčy i ŭ svece; — L. LYČ, Idėa slavānskaga ŭžeamarazumennâ ŭ paryžskich lekcijah A. Mickeviča; — P. LOJKA, U. SOSNA, Ėpoha Mickeviča. Gramadska-palityčnaâ situacijâ ŭ Belarusi ŭ peršaj palove XIX st.; — S. BYLINA, „Dzady” A. Mickeviča i balta-slavānskiâ veravanni; — M. KASCJUK, Mickevič ŭ gramadska-palityčny dzešč; — A. WIERZBICKI, Adama Mickiewicza koncepcja dziejów Polski; — Ŭ.M. BOHAN, Gistaryčnyâ matyvy ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — W. FALKOWSKI, Čas, svaboda i gistaryâ ŭ Mickeviča; — S.A. RYBČONAK, Radavod Stypulkoŭskich gerba Dzah; — E. KUCHARSKA, Adam Mickevič i cenzura Nikolaâ I; — M. NIKALAEŬ, Belaruski Pecârburg i A. Mickevič; — A. NOWAK, Adam Mickiewicz i Wielka Emigracja. Spory o Rosję; — V. ŠVED, Gistaryâ Belarusi kanca XVIII — peršaj palovy XIX st. na staronkah „Knig naroda pol'skaga i piligrimstva pol'skaga” A. Mickeviča; — Z. WÓJCİK, Adam Mickiewicz — Ignacy Domejko. Dzieje przyjaźni; — M. GAJDA, Vobraz radzimy ŭ perapisci A. Mickeviča; — M. KOSMAN, Praŭda i legenda pra sapernika paėta. Vaŭžynec Putkamer i A. Mickevič; — L. MIRAČYCKI, Adam Mickevič i ŭ svadomaci Belarusaŭ; — W. ŚLIWOWSKA, Zabaronenjâ čytanni; — V. SALEEŬ, A. Mickevič — glybrynâ i vāršnâ slavānskaga ŭsprymannâ svety; — B. KASMANOVA, Razam ci asobna? Mickevič u Pol'sčy, Litve i Balarusi; — S. ALEXANDROWICZ, Wanda Kukowicz: „Dziennik wycieczki pieszej z Wilna w strony Mickiewiczowskie odbytej w dn.14-22 lipca 1828r.”; — M.K. BAGADZŹ, Adam Mickevič i Karałina Sabanskaâ; — A. KORYN, Spadčyna paėta — vyšej palityki; — Z. ŠYBEKA, Adam Mickevič i belaruskâ gistaryka-kul'turnaâ tradycjâ; — B. BĀLAKA-ZOVIČ, Belaruskâ elementy, matyvy i sŭžety ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — S.P. MUSIENKA, Belarusskij fol'klor v tvorčestve A. Mickeviča; — V. RYČ, Nekal'ki dumak pra „Krymskiâ sanety”; — U. KONAN, Vobrazy i matyvy žamno-ga raŭ i pačzii A. Mickeviča; — B. CYWIŃSKI, Ramantyčny padmurak kul'tury XIX st Vālikaga Knāsta Litoŭskaga; — P. KARAG'OVZ, Lekcii A. Mickeviča v Kolle de Frans; — A. ÅSKEVIČ, Adam Mickevič i starabelaruskâ duhoŭnaâ kul'tura; — U.Ĭ. MARHEL', Matyvy radzimy ŭ tvorčasci A. Mickeviča i āgo posładoŭnikaŭ na Belarusi; — Ĭ. BAGDANOVIČ, Tvorčasc' A. Mickeviča i stanaŭlenne belaruskaj ramantyčnaj tradyciji; — A.B. MAK-MILIN, Adam Mickevič i belaruskâ litaratura ŭ XIX st. Rodnasc' i ŭplyti; — A.M. PĀTKEVIČ, Asvetnicka idėa ŭ Belarusi XIX st. Ad A. Mickeviča da Ėlizy Ažėška; — A. VERABEJ, Tradyciji

ramantyzmu A. Mickeviča ŭ tvorčasci Uladzimira Karatkeviča; — A. BARŠČEŬSKI, Adam Mickevič u acėnkah belaruskich ėmigrantskich dasledčykaŭ; — M. ABALA, Adam Mickevič u Latvi; — J. DINGLEY, Mickevič i Vālikabrytaniâ; — A. BARKOŬSKI, Adam Mickevič i Ākuciâ; — M. ZAGIDULINA, Mickevič u ilustracijah. Ramantyčnaâ traktouka mastakoŭ Belarusi XIX st.; — K. ŠASČILOŬSKAĀ, Adam Mickevič i Stanislaŭ Manuška āk pradstaŭniki slavānskaga ramantyzmu; — E. SMUŁKOWA, Belaruskâ ėlementy ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — G. CYHUN, Mova A. Mickeviča ŭ rėgiānaŭnym aspekce; — V.M. LĀŠUK, Slovy-vobrazy radzimy ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — C. SENŬH, Belarus' dvuh Mickevičaŭ; — M. VOINAŬ, „Pan Tadeuś” A. Mickeviča va ŭshodneslavānskich perakladah; — A. LITVINOŬSKAĀ, Palanizmy i rusizmy ŭ perakladze „Pana Tadeuśa” A. Ėl'skaga; — Ā.V. VOLKAVA, Asablivasci ŭznaŭlennâ vobraznyh paraŭnannâ ŭ belaruskich perakladah paėmy A. Mickeviča „Pan Tadeuś”; — K.L. HAZANAVA, Moŭnyâ zabytki Ānki Kupaly ŭ perakladnyh tvorah A. Mickeviča; — T. GOLUB, Paryžskiâ rėlikvii A. Mickeviča vačyma belaruskaga dasledčyka; — A. SIMAKOŬ, Adam Mickevič i ĩndėjskaâ Ameryka. Ambivalentnasc' i gumanizm; — A. KARLŬKEVIČ, Adam Mickevič pa daroze da ruskaga čytača; — N. RĖUT, Pad ėgidau Ŭnesko; — Ā. BRYL', Z Mickevičam praz usė žyccė; — Ĭ. BAGDANOVIČ, Topika ajčyny ŭ filamackich veršah A. Mickeviča; — A.V. MAL'DZIS, „Malaâ”, „sārėdnaââ” i „vālikaa” radzimy A. Mickeviča; — S. KOŠUR, Ruta ŭ žyci A. Mickeviča; — U. NAVUMOVIČ, Adam Mickevič āk lektor. Vykladanne slavānskich literatur u Kaleč de Frans; — A. BARŠČEŬSKI, Belaruskij kraj i belaruskij haraktar u publikacijah Āna Čačota; — S. SLOVIK, Z gistoryi sādzb sām' Damejkaŭ. Pa materyjalah Grodzenskaga Nacyānaŭnaga Gistaryčnaga Arhiva; — Z. WÓJCİK, Ĭgnat Damejka — sābra A. Mickeviča, rodam z Medzvādk; — M. GERMANOWICZ, Gistoryâ sām' Damejkaŭ — spraba āe ŭznaŭlennâ; — Z.L. ÅCKEVIČ, Cyrynski grėka-katalicki dėkanat.

258. Adam Mickevič i Ukraĭna. Materiali mižnarodnoĭ konferencii prisivāčenoĭ 200-rĩččju vid dnâ narodžennâ vidatnogo pol'skogo poeta, red. M. Boreč'kij, Drohobycz 1998.

Zawartość: V. MOVČAN, Problema duhovnih sil geroâ v poetičnij tvorčosti A. Mickeviča; — V. SENINA, Z. KUĐRĀVECA, Graždanskoe mužestvo A. Mickeviča; T. BILENKO, Slovo i problema zradi v A. Mickeviča; — S. ŠOŠURA, Ėstetičeskij ideal v paėme A. Mickeviča „Pan Tadeuś”; — A. TRUHANENKO, Ėstetika A. Mickeviča kak argument žurnala „Moskovskij telegraf” v pol'zu roman-tizma; — L. POLĀKOVA, Obrazy dvieženia i prostranstva v poėzii A. Mickeviča; — M. BORECKIJ, Latinomovna oda A. Mickeviča „Do Napoleona III Cezarâ Avgusta na vzătâ Bomerzundu”; — O. CRYKAČ, K voprosu o literaturnyh tradiciāh v paėme A. Mickeviča „Pan Tadeuś”; — L. GU-LEVIČ, Interpretaciâ A. Mickevičem baladi J-V. Gete

„Mignon”; — A. VOJTŮK, Poëziã A. Mickeviča v ocinci Ľ. Franka; — L. ZINČENKO, A. Mickevič i T. Ševčenko (typologii i kontaktno-genetični zväzki); — O. HIMIN, Krims'ka tematika u tvorčosti A. Mickeviča i L. Ukraïnkî; — Ž. ĀNKO, Tvorčost' A. Mickeviča u Galičini (kîncev' XIX – počatok XX stolittã); — M. GOL'BERG, A. Mickeviča i sučasna Ukraïna; — V. MACAPURA, N. BALANDINA, Baladi A. Mickeviča perekładč'kij interpretacij P. Kuliša; — V. ZVARIČ, A. Mickeviča i Mikola Zerov: vid perekladu do dialogu; M. BORECKIJ, Ėngen Malanŭk ãk perekładač virša A. Mickeviča „Poľaly siã lzy me czyste...”; — I. VORONOV'SKA, Mariã Prigara ãk perekładač A. Mickeviča; — O. KUCIK, A. SMERČKO, Pro deãkî obrazi-simboli u poetičnih tvorah A. Mickeviča ta ih perekladah ukrains'koŭ moboi; — M. VOLOŠIN, A. Mickevič i jogo tvori v ilŭstracijah ukrainomovnih vidan'; — L. POKOLODNYJ, Adam Mickevič i slavãns'kij mir; — Z. BARAŃSKI, J. ŚWIDZIŃSKI, Pisarze rosyjscy o Mickiewiczu; — Ŭ. BULAHOV'SKA, Puškin i Mickevič v Odeśi (improvizacijã); — T. AGAEVA, N. KLYPA, Peterburg v poetičeskom diskurse A. Mickeviča i A. Puškina; — I. AL'BERT, V. BRŭsov i A. Mickeviča; — G. VIŠNEVSKAÅ, Srvnitel'nye struktury v paëme Mickeviča „Pan Tadeuŝ” i e ce perevodah.

259. Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998.

Zawartość: B. MIĄZEK, Verwort; — G. WYTRZENS, Adam Mickiewicz (1798-1855). Der grosse Dichter der polnischen Nation; — S. PIGOŃ, Das polnische Schicksal eines litauischen Liedes von der gefühllosen Hirtin; — R. FIEGUTH, Erinnerungszwang als dramatische Form. Über A. Mickiewicz's frühe szenische Dichtung „Dziady” (1823); — J. WYPLER (WIPLER), Mickiewicz als Dichter der „Ahnenerben”; — H. RÖHLING, „Sonety krymskie” und „West-östlicher Divan”; — K. KREJČÍ, Die Doktrin „de caede tyranni” und Mickiewicz's „Konrad Wallenrod”; — S. PIGOŃ, Die Komposition des „Pan Tadeusz”. Seine literarische Genese; — G.M.C. BRANDES, „Pan Tadeusz”, die letzte Epopöe; — K. WYKA, „Dichtung und Wahrheit” in A. Mickiewicz, „Pan Tadeusz”; — J. ZALESKI, Wie der „Pan Tadeusz” entstand; — K. WYKA, Die Beichte Robaks und die Beichte Jacek Soplicas; — H. BUDDENSIEG, Aus dem Nachwort zum „Pan Tadeusz” deutsch; — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz a rewolucja frankfurcka w 1833 r. O nowe oblicze Mickiewicza w latach 1832-1833 [tłum. niem. pt. Mickiewicz und die Revolution in Frankfurt 1833]; — B. MIĄZEK, Mickiewicz in Towiański-Kreis. Darstellung der Problematik; — S. VINCENZ, Adam Mickiewicz – der Dichter und Mann; — W. LEDNICKI, Mickiewicz's Weisungen zur Selbstvervollkommnung des Menschen; — G.W. STROBEL, Die Reise von A. Mickiewicz durch Süddeutschland in Sommer 1832; — H. BUDDENSIEG, Adam Mickiewicz und Schiller; — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Die litauische Thematik in A. Mickiewicz's Werken; Adam Mickiewicz und Litauen; — M. SZYROCKI, Zur Mickiewicz-Rezeption in Deutschland (1828-1855); — M. MACK, Adam Mickiewicz

in deutscher Sprache. Ein bibliographischer Überblick.

260. Adam Mickevič „Poiski živoj istiny”. Materiały międzynarodowej naučno-praktyczeskiej konferencji, poświęconej 200-leciu od dnia urodzenia wielkiego polskiego poëty (Aprel' 1998 g.), [red. M.A. Borisova, V.Å.Selivanovskaã], Orenburg 1998.

261. J. CIECHANOWICZ, Droga geniusza. O Adamie Mickiewiczzu, Wr. 1998.

262. V. GAIGALAITĖ, Adomo Mickevičiaus. Jaunystės kūryba, Wil. 1998 [młodzieńcza twórczość Mickiewicza].

263. Književna Smotra (Zagr.) 1998 nr 4 (110).

Zawartość: Adam Bernard Mickiewicz. Curriculum vitae et curriculum gloriae; — B. DOPART, Izgnanik u oba počela. Mickiewicz i Poljaci; — A. WITKOWSKA, Adam Mickiewicz dvjesto godina poslije. Izmjene legende; — B. PETRAČ, Adam Mickiewicz i Hrvati; — S. SLUKAN, Adam Mickiewicz u Hrvatskoj 1835-1998. Bibliografija; — A. MEYER-FRAATZ, U službi ilirizma. Mickiewicz i „Dziady” cz. II u prijevodu Stanka Vraza; — D. BŁAŻINA, Hrvatske čitanja „Dušnog dana”; „Dušni dan”. Redateljske knjige, mitovi i zbilja; — A. FLAKER, O kipu koji je pokrenuo književnost; — Z. MALIĆ, O Adamu Mickiewiczu; — D. ŠAULA, Soneti i Krimski soneti.

264. Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998.

Zawartość: Z. TROJANOWICZOWA, Organizator narodowej wyobraźni; — K. TRYBUŚ, Uśmiech Mickiewicza. O „Balladach i romansach” i nie tylko; — S. WYSŁOUCH, O malarskości „Sonetów krymskich”; — A. KUCIAK, „Hańba dla zdrajcy, którego pożeram”. A. Mickiewicz, J. Sękowski i przekładanie Dante'go; — D. RATAJCZAKOWA, „Zamknijcie drzwi od kaplicy...”; — T. MIKA, Wokół indywiduacji składni języka bohaterów „Pana Tadeusza”; — W. SUCHOCKI, Mickiewicz i „Machabeusz” Stettlera; — Z. PRZYCHODNIAK, Walka o rząd dusz. O strategii i stylu artykułów politycznych A. Mickiewicza w *Pielgrzymie Polskim*; — E. NOWICKA, Mickiewicz i sztuka opery; — J. FIEĆKO, Rosja w prelekcjach paryskich Mickiewicza; — J. ABRAMOWSKA, Mickiewicz o literaturze staropolskiej; — T.J. POKRZYWNIAK, Mickiewicz o pisarzach polskiego oświecenia; — J. RUSZKOWSKI, Czy Mickiewicz był w Wielkopolsce?; — B. WALCZAK, Regionalizm wielkopolskie w języku A. Mickiewicza?; — W. MOLIŃSKI, Kult Mickiewicza w środowiskach młodzieży polskiej na ziemiach pod panowaniem pruskim w 2. połowie XIX w. i na początku XX w.; — P. MATUSIŃSKI, Mickiewicz w konserwa-

tywnych polemikach lat 1848-1855; — E. PIEŚCIKOWSKI, Mickiewicz — „wychowawca narodu”; — T. LEWANDOWSKI, Dramat S. Wyspiańskiego strofą Wielkiej Improwizacji pisany; — E. BALCERZAN, Adam Mickiewicz — poeta XX w.; — E. WIEGANDT, Gombrowicz i Miłosz o Mickiewiczu; — K.A. MAKOWSKI, Wątek żydowski w badaniach nad Mickiewiczem; — P. ŚLIWIŃSKI, Albo Mickiewicz, czyli najnowsza poezja wobec tradycji; — P. CZAPLIŃSKI, Mickiewicz, albo proza najnowsza wobec tradycji; — M. HENDRYKOWSKI, Mickiewicz na ekranie.

Rec.: M. JANUSZKIEWICZ, *Wieszcz wiecznie żywy*, *Gaz. Mal. i Poet.* 1998 nr 5. — S. STERNA-WACHOWIAK, Poeta XX wieku, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — J. BOROWCZYK, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit. t. 6*: 1999. — A. ZIOŁOWICZ, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 2.

265. D.T. LEBIODA, Ptaki Mickiewicza i inne artykuły romantyczne, Bydż. 1998.

Zawartość: Ornitologia „Pana Tadeusza”; Ornitologia „Dziadów”; Konfiguracje lotu w poezji A. Mickiewicza; Nad Świtezianą i Lemanem. Symboliczne jeziora Mickiewicza; Adam Mickiewicz a wyzwania poezji współczesnej; Szamanizm i praktyki szamanistyczne w twórczości Mickiewicza; Z Mickiewiczem na Białorusi [dot. sesji „Adam Mickiewicz i kultura światowa” 12-17 maja 1997 w Grodnie i Nowogródku]; Z Mickiewiczem w Szwajcarii [dot. konf. „Adam Mickiewicz: 1798-1855” 14-18 I 1998 we Fryburgu]; Z Mickiewiczem na Litwie [dot. sesji „My z niego wzięliśmy” w maju 1998 w Wilnie]; Z Mickiewiczem w Wielkopolsce.

266. J. ŁUKASIEWICZ, Mickiewicz, Wr. 1998 [wyjd. w jęz. litew.: Mickevičius, Wil. 1998].

Rec.: J. BOROWCZYK, *Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz.* t. 3: 1996. — Z. SUDOLSKI, Żywot Mickiewicza w pigułce, *Nowe Książki* 1996 nr 8. — K. RUTKOWSKI, Mickiewicz dla dorosłych, *Twórczość* 1997 nr 4. — A. LEGEŹYŃSKA, Jak sprowadzić Jubilatę z cokołu, *Polonistyka* 1998 nr 7.

267. Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998.

Zawartość: L. LIBERA, Kawa i fajka wieszczą; — A. SIEMIANOWSKI, Mickiewicza „Zdania i uwagi” a ortodoksja chrześcijańska; — G. KUBSKI, Czytać „Dziady” drezdeńskie od motta..., czyli o konieczności reinterpretacji; — M. RUSZCZYŃSKA, Galicyjski portret Mickiewicza; — D. WIERZCHOŁOWSKA, Dziedzictwo przyswojone. Szkic o Mickiewiczu w publicystyce i powieści B. Prusa; — M. JAZOWNIK, Artura Górskiego portretu Wieszca; — C.P. DUTKA, Skamandryci czytają Mickiewicza — poetyka i „modus bycia”; — A.K. WAŚKIEWICZ, Peiper — Mickiewicz. Wokół „widzeń urywkowych”; — J. ŁUKASIEWICZ, Mickiewicz Przybosa, Miłosza, Jastruna; — B. MIRKIEWICZ, Mickiewicz Grochowiaka; — B. ZELER, Poetyka, polityka, sacrum [dot. nawiązań współczesnych poetów do dzieł

A. Mickiewicza]; — C.P. DUTKA, Sympozjum I — 9 grudnia 1997 r. Sprawozdanie; — M. MIKOŁAJCZAK, Sympozjum II — 20 maja 1998 r. Sprawozdanie [sympozjum dot. inspiracji Wieszca w twórczości polskich poetów XX w.].

268. O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach. Studia i szkice, red. Z. Fałtynowicz, Suwałki 1998.

Zawartość: B. CZWÓRNÓG-JADCZAK, „Zabójca” i „kusiciel” poetów. O recepcji twórczości A. Mickiewicza w kręgu klasycystów polskich pierwszej poł. XIX w.; — E. SZYMANIS, Szczęśliwa pieśń o kraju lat dziecinnych. „Pan Tadeusz” w kontekście twórczości A. Mickiewicza; — M. DERNAŁOWICZ, Nim Mickiewicz objął katedrę; — T. BUJNICKI, Ślady Mickiewiczowskie w twórczości Sienkiewicza; — Z. STEFANOWSKA, Czytanie „Pana Tadeusza”.

269. *Roczniki Humanistyczne* t. 46: 1998 z. 1 (Dwusetna rocznica urodzin A. Mickiewicza).

Zawartość: B. KUCZERA-CHACHULSKA, O lirycznym wymiarze „Ucieczki”; — I. RÓDAK, Epilog wśród liryków; — A. WÓJCİK, „Wyzwolenie” Stanisława Wyspiańskiego w świetle intertekstualności. Zmagania z dziedzictwem mistrza Adama — wroga i ojca; — J.A. MALIK, Spóźniony Adam. Nowaczynski wobec legendy Mickiewicza (Impresja bez pretensji); — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „I gdzie ja się zabłąkałem?”. „Buchalteria” [A. Wata] wobec wierszy ostatnich Mickiewicza; — A. CZAJKOWSKA, Niewczesny „Żal rozrzućnika”? Wobec Mickiewiczowskiego stygmatu w polskiej liryce współczesnej; — D. SEWERYN, Czesław Zgorzelski jako badacz Mickiewicza; — M. MACIEJEWSKI, O wyobraźni lirycznej A. Mickiewicza; — J. STARNAWSKI, Osiągnięcia KUL w zakresie mickiewiczologii; — G. SAWA, Zabawa w tajemnice.

270. Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998.

Zawartość: J.M. RYMKIEWICZ, Tajemnica genuńskiej fortecy; — A. WITKOWSKA, Tajemnica małżeństwa Mickiewicza; — K. RUTKOWSKI, Miejsce Xawery Deybla w rodzinie Mickiewiczów; — M. ZIELIŃSKA, Tajemnica przyjaźni z Margaret Fuller; — M. JANION, Tematy żydowskie u Mickiewicza; — R. PRZYBYLSKI, Tajemnica objawienia, którego doznał A. Mickiewicz z nocy z 7 na 8 października 1842 r.; — E. KISIAK, Tajemnica Mickiewiczowskiej psychy; — M. PIWIŃSKA, Tajemnica I cz. „Dziadów”; — M. SOKOŁOWSKI, Tajemnica słowa; — J. TRZNADEŁ, Adam Mickiewicz. Tajemnica przyroda w „Panu Tadeuszu”; — A. NAWARECKI, Tajemnice zwierząt; — M. BIEŃCZYK, Szczątki, które są i kości, których nie ma; — D. SIWICKA, Wyrzucone z raju; — S. ROSIEK, Kamyk z Hawru.

271. *Teksty Drugie* 1998 nr 5 (Mickiewicz i współczesność).

Zawartość: M. ZIELIŃSKA, Mickiewicz bliski i daleki [wstęp]; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Uwagi o kształ-

cie gatunkowym IV cz. „Dziadów”; — M. PRUSSAK, Kto napisał „Odeę do młodości”?; — M. ZIELIŃSKA, Puszkina i Mickiewicza wobec wolnościowych zrywów swoich rówieśników.

272. W. WEINTRAUB, Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998.

Zawartość: Adam Mickiewicz – mistyczny polityk [wersja ang.: Adam Mickiewicz, the Mystic-Politician. *Harvard Slavic Studies*, t. I: 1953 s. 133-178]; „Dziadów” cz. III jako dramat romantyczny. Ideologia, struktura, dykcja; Wstęp do „Dziadów cz. III”; Dokoła Mickiewiczowskiej „Historii przyszłości”; Z. zagadek Mickiewiczowskich; Dlaczego Mickiewicz przestał pisać; Towiański budzi- cielem poezji Mickiewicza; Prelekcje paryskie – ale jakie?; Dwóch baronów: Mickiewiczowski „Pan Baron” i baron d’Eckstein; Mickiewicz–Bakunin; Carlyle i Mickiewicz [tłum. z ang. R. Werpachowski; pierwsza publikacja w jęz. wł.: Carlyle e Mickiewicz, w zb. *Studi in onore di Ettore Lo Gatto e di Giovanni Maver*, Florencia 1962 s. 719-728]; Jeszcze w sprawie Mickiewiczowskiego „z matki obcej”; Mickiewicz i Margaret Fuller; Mickiewicz między Marxem a Stalinem; Mickiewicz „ad usum Delphini”; Mickiewiczowski tom Unesco; Mickiewicz po sowiecku; Borowy o Mickiewiczu.

273. Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998.

Zawartość: A. KRYSZTOFIK, „Do Joachima Lele- wela”; — M. CIEŃSKI, Mickiewicz i sentymentalne kon- wencje. Wokół „To lubię”; — B. KOC, „Piosnka litewska o koniu Kiejstuta”. Odniesienia do poematu „Grażyna”; — A. KURSKA, Wokół „Do Niemna”; — S. RZEPČYŃSKI, Problem konwencji literackiej w sonecie „Dzień do- bry”; — Z. MAJCHROWSKI, „Dobranoc” – powinowactwa i kontynuacje; — M. ŚLIWIŃSKI, „Ruiny zamku w Bała- kławie”. Poetyka historyzmu; — Z. SUDOLSKI, Wokół Arcydramatu. Mickiewiczowskie liryki przygotowujące i komentujące III cz. „Dziadów”; — K. BILIŃSKI, „Rozmo- wa wieczorna” – wokół religijnych kontekstów utworu; — D. NORAS, „Rozum i wiara”; — K. PORLEWSKA, Poeta i żywioły. O wierszu „Do Samotności”; — D. KALINOW- SKI, Potencjał semantyczny bajki „Koza, kózka i wilk”; — M. INGLOT, Nad genezą i strukturą „Exegi munimentum aere perennius...”; — J. LYSZCZYŃSKA, „Broń mnie przed sobą samym...”; — J. DUK, Adam Mickiewicz „Widzenie”; — I. JOKIEL, O funkcji symbolicznej wizji przestrzennych w „Widzeniu”; — B. ZELER, „Widzenie”; — M. KALINOW- SKA, „Zdania i uwagi” i tzw. „Trzy urywki” Mickiewi- czowskie; — B. STELMASZCZYK, Sfera miłości – o wier- szu „Snuć miłość...”; — L. LIBERA, Jak czytać „Nad wodą wielką i czystą...”?; — A. KUICK-KALINOWSKA, Woda, wiatr i dźwięki świata – „Wysłuchać się w szum wód głuchy...”; — J. BRZÓZOWSKI, „Jak drzewo przed wydaniem owocu...”.

Mat. konf. Uniw. Łódzkiego, Łódź 17-20 XI 1997.

274. „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwu- setną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Po- śpiech, Opole 1998.

Zawartość: Z. SUDOLSKI, Mickiewicz – poeta miło- ści; — J. KOLBUSZEWSKI, Kilka uwag o poetyce przestrze- ni w twórczości A. Mickiewicza. Realia krajobrazowe i fikcja literacka; — I. JOKIEL, Adam Mickiewicz wobec kultury zachodnioeuropejskiej (w świetle „Ksiąg naro- du polskiego i pielgrzymstwa polskiego” oraz prelekcji paryskich); — J. NOCOŃ, Wartościowanie w „Księgach pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza; — D. KADEL- BIEC, Adam Mickiewicz jako teoretyk folkloru; — J. PO- ŚPIECH, Przysłowia i zwroty przysłowiowe w twórczości A. Mickiewicza; — B. WYDERKA, Przerzutnia w poezji A. Mickiewicza; — T. BUJNICKI, Sienkiewicz Mickiewiczem „podszty” („Listy z podróży” i nowele amerykańskie); — W. HENDZEL, „Głos” warszawski wobec setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — Z. PIASECKI, Stanisław Wit- kiewicz o Adamie Mickiewiczu; — M. INGLOT, Twórczość A. Mickiewicza w propagandzie sowieckiej i hitlerow- skiej lat 1939-1941; — B. OLSZEWSKA, Adam Mickiewicz i jego dzieło w *Plomymku i Plomymczku* w latach 1945-1980; — A. WÓJTOWICZ, Gra z pamięcią. „Dziady” A. Mickiewi- cza w inscenizacji Jerzego Grotowskiego [Rec. „Dziadów” w reż. J. Grotowskiego, prem. 1961 w Teatrze 13 Rzędów]; Gra z pamięcią. „Dziady” A. Mickiewicza w inscenizacji J. Grotowskiego; — A. WOLNY, Wokół polskiej insce- nizacji „Dziadów” Adama Sroki [Rec. przedst. „Dziady albo młodzi czarodzieje” w Teatrze im. J. Kochanowskiego, prem. w grudniu 1997]; Wokół polskiej inscenizacji „Dziadów” Adama Sroki; — J. DAMBORSKÝ, Duńując- ność w tekście literackim (na przykładzie „Dziadów” cz. III); — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Czeskie badania nad twórczością A. Mickiewicza; — L. POŚPIECHOWA, Proble- matyka czeska w wykładach paryskich A. Mickiewicza; — J. RACLAWSKÁ, Adam Mickiewicz na Śląsku Cieszyńskim; — M. SOBOTKOVÁ, Z historii kontaktów polsko-czeskich: Adam Mickiewicz i Josef Václav Frič; — M. PANČÍKOVÁ, Preklad Mickiewiczowho „Pana Tadeusza” do slovečiny; — I. DOROVSKÝ, Ohlas Mickiewiczova díla u jižních Slo- vanů do roku 1945; — A. WIECZOREK, Adam Mickiewicz w pismach Włodzimierza Sołowjowa; — M. BAŁOWSKI, Wschodniosłowiańskie pożyczki leksykalne w utworach A. Mickiewicza.

275. Večnjaja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjałaŭ Mižnarod- naj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kanteksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998.

Zawartość: U.V. GNILAMĖDAŬ, Adam Mickevič u belaruskim gučanni; — U.I. MARHEĻ, Tvorčasc A. Mickeviča — z'ava belarуска-pol'skaga symežža; — G.M. PRANEVIČ, Staraŭ Litva ŭ duhoŭnych pošukah A. Mickeviča; — A.A. MAJSEJČYK, Belarus'-Aičyna ŭ tvorčym lěse A. Mickeviča; — A.M. NENADAVEC, Starazjtnamifalagičnaŭ matyvy belarusaŭ u paëmah A. Mickeviča; — N.M. KUNGER, Adam Mickevič i U. Karatkevič; — A. VERABEJ, Patryjatyčnaŭ tradyccij A. Mickeviča ŭ tvorčasci U. Karatkeviča; — S.M. ŠČERBA, Satyryčnyj pafas paëmy „Pan Tadëvuš" A. Mickeviča; — C.B. LIĀKUMOVIČ, Kupalava ŭ džadžnae slova A. Mickeviča; — Z.P. MELNIKAVA, Poët-filamat A. Mickevič; — U.A. SEN'KAVEC, Sanety ŀnki Kupaly i ŭplyŭ na ih paëžl A. Mickeviča; — D.A. SIMONOV, Ėstetika Prosveienia ŭ tvorčestve A. Mickeviča; — E.G. KIVAKA, Liričeskij geroj „Krymskikh sonetov" A. Mickeviča; — Ŭ.V. POTOLKOV, Stihotvorenje A. Mickeviča „Oda k molodosti" v kontekste sovremennoj emu evropejskoj kul'turj; — T.V. SEN'KEVIČ, Problemy istorizma v poëme „Konrad Vallenrod" A. Mickieviča; — A.S. KAVALŬK, Duhoŭnaŭ spadčyna belarusaŭ u tvorčasci A. Mickeviča; — A.M. LAGUNOVSKIJ, Romantičeskij geroj poëmy A. Mickeviča „Džady" i „Konrad Vallenrod" i istoričeskaŭ proza V. Korotkeviča; — Ė.V. ČUMAKEVIČ, Poëma A. Mickeviča „Farys" v rusle tradyccii evropejskogo romantizma; — M.P. ŽIGALOVA, Slavjanskije literatury v ocenie Mickeviča; — Ī.B. LAPCĖNAK, Mastacka džetal' i æ perauvasablenie ŭ perakaze Āžepa Semāžona „Pan Tadëvuš"; — L.V. ŠKIBICAĀ, „Karol" duha"; — Ī.A. ŠVED, SekatoryĀ aspekty vykarystaniaŭ fal'klornaj spadčyny ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — N.M. BORSUK, Supraŭdnaŭ sila saneta; — V.M. SMAĻ, Vajna 1812 goda i pytanni nacjānal'naga žycia belarusaŭ u paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — Ī. BAGDANOVIČ, Adam Mickevič i V. Dunin-Marcinkevič: Uplyŭ i nasledavanie; — T.M. FEDARCOVA, SakralizacyĀ radžymy ŭ tvorčasci A. Mickeviča i literatury drugoj palovy XIX stagoddž; — Ī.M. Goŭzič, Balady A. Mickeviča i ŀnki Spakova: paraŭnal'nyj analiz; — V.Ā. LĀŠUK, Svet pryrody ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — M.Ī. SĀNKEVIČ, Litoŭski les æk adžin z matyvaŭ uvasablennā razimny ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — M.Ī. ĀNICKĪ, Satyryčnaŭ plyn' tvorčasci A. Mickeviča ŭ kantěksce novaj belaruskaj literatury; — A. BULYKA, Moŭnjā asablivasci Navagrudčyny ŭ tvorah A. Mickeviča; — G.M. MALAŽAJ, Kantatyŭnjā srodkiŭ ŭ tēksce paëmy A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — G.M. MALAŽAJ, G.A. UŬN, Stylistyčnaŭ abumoulenasc' vykarystannā galicyzmaŭ u belaruskim perekaze paëmy „Pan Tadëvuš" A. Mickeviča; — M.M. ALĀHNOVIČ, Adam Mickevič i Vincuk Dunin-Marcinkevič: nekatoryĀ aspekty moŭnaga ŭzaemadzeānnā; — Ī.A. ŠUMSKĀĀ, Užyvanne infinityta ŭ move paëmy „Pan Tadëvuš" u perekadah Ā. Semāžona; — S.A. KOROLEVIČ, Obraznoe slovo v sonetah A. Mickeviča i ih perevodah na russkij ŀzyk; — N.L. KARPUK, VyĀŭlenne poglādaŭ na žycč i tvorčasc' u afarystyčnyh vyslouĀh A. Mickeviča; — L.F. STANKEVIČ, Belaruskij

narodna-paëtyčnyj kantěkst i mova tvoraŭ A. Mickeviča; — Z.M. ZĀIKA, Mesca perekładu ŭ sistēme praktyčnyh zanātkaŭ pa sučasnaj belaruskaj move na filalogičnym fakul'tēce; — M.Ī. PAŠKEVIČ, Argyŭinal i perek lad balady A. Mickeviča „Svičazānka". Asablivasci movy; — T.A. GERAS'KINA, Analiz ŀzykovykh i stilističeskikh osobennostej soneta A. Mickeviča „Dzieŭ dobry" i ego perevody na russkij i belarusskij ŀzyki; — E.I. ABRAMOVA, Sravitel'nyj analiz original'nogo teksta soneta A. Mickeviča „Pilgrim" i ego perevodov na russkij ŀzyk; — A. BABIŠČEVIČ, S.R. RAČEŬSKI, Ėpoha „Pana Tadëvuša" i æ adlŭstravanne moŭna-stylistyčnymy srodkami ŭ belaruskim tēksce paëmy; — Ī.Ī. SACUTA, Koleravnyj spektr u belaruskim pejrekładze „Pana Tadëvuša"; — A.A. KAZLOVIČ, Frazelagizmy ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš" i ŭ perekadah na ruskuŭ i belaruskaj movyŭ; — L.Ī. AROČKA, Rolā ŭstarēlyh sloŭ pry adlŭstravanni daŭnih šlaheckikh zvyčāŭ ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — V.Ī. SENKEVIČ, VaryĀtjūnasc' æk ulascivasc' movy i maŭlennā; — U.U. BARSŬK, Karalŭ šapki ne znāč; — N.M. GURINA, Perevod kak komunikativnyj akt; — T. KAZAČEŬKA, Starabelaruskā leksika ŭ paëžl A. Mickeviča; — T.Ī. ONIŠENKO, Parallelizm v paëma A. Mickeviča „Džady"; — Ī.V. BONDAL, Slova æk ētnakul'turny faktor ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — M.P. ŽIGALOVA, Izučenie tvorčestva A. Mickeviča na fakul'tativnyh zanātiah; — E.D. PRISTUPA, Metody i priemy izučeniaŭ tvorčestva A. Mickeviča v škole; — V.V. BABIŠČEVIČ, Adam Mickevič v škol'nyh programah Belarusi; — R. NORKĀVIČENE, Adam Mickevič v litovskoj škole; — M.A. DOBRYNIN, S. Stašic kak vydaŭšijsĀ predstavitel' pol'skoj pedagogičeskoj mysli ēpoki A. Mickeviča; — Z.S. LEVČUK, Ličnosť A. Mickeviča v kontekste sovremennoj pedagogiki; — N. ŠACKĀĀ, Adam Mickevič i škola, opyt učitel'stva; — M.A. DUBOVIK, Pedagogičeskaŭ deātelnost' i pegagogičeskie vzglādy A. Mickeviča; — Ī.Ī. AKINČIČ, Ideā patriotizma v tvorčestve A. Mickeviča; — L. GARANIN, Tvorčestvo A. Mickeviča i belarusskaŭ nacional'naŭ ideā; — Ī.S. ŽLOBA, S. ŽLOBA, Tvorčasc' A. Mickeviča i ētničnaŭ kul'tura; — H. STYBANIEWICZ, Postać A. Mickiewicza w mediach regionalnych; — M.M. ALJAŠČEŬA, Ėtničnae i nacjānal'nae ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš"; — N.P. GALĪMAVA, Gistaryčnaŭ matyvy ŭ tvorčasci A. Mickeviča; — A.Ī. DĀŬKOVIČ, Svetapoglād, gramadžānskasc' A. Mickeviča i sučasnasc'; — N.F. BELOUS, Litva! Otečestvo moe...; — Ī.P. JURĀŠEVIČ, Istoričeskaŭ ideā v tvorčestve A. Mickeviča; — J. DĘBOWSKI, Ėtničeskie motyvy v tvorčestve A. Mickeviča; — A.N. SVIRYD, Doēmigracionnyj period žizni A. Mickeviča i razvitie pol'skogo nacional'nogo social'no-političeskogo dživenia; — N.V. KUDIN, Mirovozzrenčeskie iskaniā A. Mickeviča; — A.V. KLIMOVICH, Popytka filosofskogo analiza tvorčestva A. Mickeviča; — L.S. KARAMZINOV, Filosofsko-messianistskoe učenje A. Mickeviča; — T.M. GARNASTAJ, Stanauŭlenne asoby A. Mickeviča ŭ džicāčyĀ gady; — E.V. PATLAJA, Adam Mickevič v muzyke; — E.N. GRIGOROVICH, G.Ī. ZAJMIST, Smysl žizni v paëma A. Mickeviča „Džady";

— D.V. KRJKOV, Social'no-političeskaâ situaciâ v Pol'she v èpohu A. Mickeviča; — I. KOTLAR, Adam Mickevič. Čemu učit nas ego žizn'?; — V.V. KORLŪHIN, Puškin i Mickevič, poëtičeskaâ diskussii; — T.F. SUHOCRAÂ, Utopičnâ idèi ŭ tvorčasci belaruskich ramantykŭ XIX stagoddâ; — T.N. ŽELTOVA, Lirika A. Mickeviča v vokal'noj muzyke pol'skich kompozitorov sovremennikov poëta; — Â.R. KVAČUK, Šlahecki rod Vislavuhaŭ; — P.M. KUŠNERYK, A. Mickevič u acëncy U.D. Spasoviča.

276. L. ZWIERZYŃSKI, Wyobrażenia akwatyeczna Mickiewicza, Kat. 1998.

277. Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999.

Zawartość: J. LYSZCZYNA, Pierwiastki sentymentalne w świecie poetyckim A. Mickiewicza; — I. KADULSKA, W nowogrodzkiej szkole. Rok 1811; — Z. WÓJCICKA, Wszechświat w krajowej twórczości A. Mickiewicza; — J. FIEĆKO, Polityczne podteksty wiersza „Do Joachima Lelewela”; — S. MAKOWSKI, Mickiewiczowska kategoria poezji romantycznej (w roku 1822); — M. ŚLIWIŃSKI, „Romantyczność” jako manifest romantyzmu; — A. STAŃCZYK, Obraz świata w balladzie „Świtez”; — V. GAIGALAITĖ, Realność w twórczestwie A. Mickeviča; — R. FIEGUTH, O jednoci kompozycyjnej sonetów „odeskich” i „krymskich”; — A. KUCIAK, „Do Niemna”. Uwagi na marginesie dwóch redakcji sonetu; — L. ŠARAPOVA, Poëtičeskoe masterstvo A. Mickeviča v sozdannii „vostočnyh” sonetov; — J. SKUCZYŃSKI, III część „Dziadów”, między obrzędem ludowym a liturgią chrześcijańską; — J. ŁAWSKI, „Eidos” wyobraźni. „Dziady” A. Mickiewicza – bohater między epopeicznym a tragicznym doświadczeniem świata; — J. BOROWCZYK, Proces filomatów a scena więzienna „Dziadów” części III; — O. KRYŚOWSKI, Motyw sądu ostatecznego w III cz. „Dziadów”; — E. SZYMANIS, „Dziady” drezdeńskie wobec „Dziadów” wileńsko-kowieńskich; — K. ZIEMBA, Bohater nieciągły, Zagadka tożsamości podmiotu Mickiewiczowskiego; — J. KOLBUSZEWSKI, Adam Mickiewicz jako „poeta gór”; — L. LIBERA, Szwajcaria w twórczości A. Mickiewicza; — D.T. LEBIODA, Żywioły Mickiewicza.

278. Adam Mickevič i Ukraina. Zbirnik naukovih prac', red. R. Radišev's'kij, Kijów 1999.

Zawartość: D. PAVLIČKO, Adam Mickevič – budivničij vil'noi Ėvropi; — R. RADIŠEV'S'KIJ, Velikij pilgrim i prorok; — V. KREMENTULO, „Pan Tadeuš” A. Mickeviča – nacional'na epopeâ pol'skoj literatury; — S. ÂKOVENKO, A. Mickevič i literaturna kritika modernizmu; — L. VAHNINA, Inspiracijna rol' A. Mickeviča dlâ pol'skoj povstans'koj pisi; — M. KARACUBA, Baladi A. Mickeviča

v kontekstii ukraïns'koj literaturnoi i serbs'koj baladi; — T. DOVŽOK, A. Mickevič ta „Ukraïns'ka škola”; — T. BLIŇNOVA, Motiv „vallenrodizmu” v tvorčosti G. Senkeviča; — M. ODNOROG, Do tradicij I. Krasickogo v poëmi „Pan Tadeuš” A. Mickeviča; — V. GUMENŬK, „Dzâdi” A. Mickeviča ta ih vidlunnâ ukraïns'koj literatury; — G. VERVES, Principi vidaniâ ukraïns'kih perekladiv tvoriv A. Mickeviča; — Ŭ. BULAHOV'S'KA, Tvorčist' Mickeviča v kontekstii pol's'ko-ukraïns'ko-rosijs'kih literaturnih vidnosin; — S. KOZAK, Petro Gulak-Artemov's'kij u koli Mickeviča i pol'skoj problematiki; — N. NAUMOVA, Adam Mickevič i Taras Ševčenko; — Ė. NAHLIK, Adam Mickevič i Pantelejmon Kulš; — G. GRABOVIČ, Adam Mickevič i Ivan Franko. Metamorfozi „vallenrodizmu”; — R. RADIŠEV'S'KIJ, Adam Mickevič i Lesâ Ukraïnka; — N. LIŠENKO, Adam Mickevič i Ėvgen Malanŭk; — S. ÂKOVENKO, „Malorosiâ” či „Malopol'sa”?; — S. PINČUK, A. Mickevič činitel i perekładač „Slova o polku Igorevim”; — S. ŠEVČENKO, Pro prekladi „Krim's'kih sonetiv A. Mickeviča”; — L. NEPOP, „Pan Tadeuš” A. Mickeviča v ukraïns'komu ta bilorus'komu perekladah.

279. Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999.

Zawartość: S. MYSZENKO, Le folklore biélorusse dans les „Ballades et Romances”; — A. DOBRIŠCIN, „Je” et „Tu” dans les „Sonnetts d'Odessa”. Deixis et composition du cycle; — A. SPROEDE, „Pan Tadeusz”, l'idylle et „l'épopée humanitaire” française. Mickiewicz et la poésie de l'histoire; — D. UFFELMANN, Hermetik, Polotik, Analogie. Zu einer spezifischen Hermeneutik der Visionen in den Dresdner „Dziady”; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, La conception mickiewiczienne de l'homme (d'après les „Aïeux”); — M. MASŁOWSKI, Influences orthodoxes, juives et ésotériques sur le religiosité de Mickiewicz; — D.T. LEBIODA, Szamanizm i praktyki szamanistyczne w twórczości Mickiewicza; — G. KRÓLIKIEWICZ, Autour de la doctrine de Andrzej Towiański; — K. ZIEMBA, Sprawa Pana Andrzeja w stanie badań ostatnich lat trzydziestu (1967-1997); — K. JAWORSKA, Towiański et le towianisme en Italie; — J. ZIELIŃSKI, Un conseiller fédéral Suisse, disciple d'un mystique polonais?; — M. ZIELIŃSKI, Paulina Szuberts Aufzeichnungen als Quelle für Towiański Aufenthalt in der Schweiz; — Z. STEFANOWSKA, Literatura w „Literaturze słowiańskiej”; — K. KRIVANEK, Le cheminement de František Halas vers sa traduction des „Dziady”; — H. VOISINE-JECHOVÁ, Divergences et convergences entre Mickiewicz et les aspirations romantiques tchèques; — M. KOZYRIEVA, Le sonnet „Les steppes d'Akerman” dans les traductions russes; — A. LIPATOW, Mickiewicz et Pouchkine: aperçu historiographique et historiosophique [pdr w jęz. pol.: *Teksty Drugie* 1998 nr 5]; — A. WOLDAN, Mickiewicz und die ukrainische Literatur des 19. Jah-

rehunderts; — P. BRANG, „Das große und reine Wasser” — ein Gefilde der polnischen Poesie.

280. Adam Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999.

Zawartość: M. DERNAŁOWICZ, Słowianofilstwo przed 1840 rokiem; — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Czeskie badania nad twórczością A. Mickiewicza; — M. SOBOTKOVÁ, Současná polská literární věda v Roce Adama Mickiewicze; — J. DAMBORSKÝ, O dwujęzyczności „Dziadów”; — U. ŻYDEK-BEDNARCZUK, Językowe obrazowanie przestrzeni w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza; — W. PINDUR, Grażyna — Aldona, bohaterki historycznych powieści poetyckich A. Mickiewicza; — R. CUDAK, „Ucieczka” Adama Mickiewicza. Ślady oralności w balladzie; — L. ŠTĚPÁN, Žánrové spektrum tvorby A. Mickiewicze zdroje, formování a vliv na další generace; — M. BALOWSKI, Wschodniosłowiańskie wpływy językowe w utworach A. Mickiewicza; — J. HVIŠČ, Slovenske „ody na mladost”; — M. PANČKOVÁ, Mickiewiczov „Pan Tadeusz” v slovenských prekladoch; — L. VITOVÁ, K českým překladům Mickiewiczovy programové básně „Romantyczność”; — T. MICZKA, Adam Mickiewicz w polskim filmie fabularnym; — I. DOBROVSKÝ, Dilo A. Mickiewicze u Slovinců; — P. KÁŠA, Adam Mickiewicz a Pavel Josef Šafárik; — J. RACLAWSKÁ, Adam Mickiewicz na łamach prasy cieszyńskiej; — J. TAMBOR, Wykorzystanie tekstów A. Mickiewicza w nauczaniu języka polskiego jako obcego; — L. MARTINEK, K oslavám 200. narození A. Mickiewicze na Litvě.

Rec.: M. PIECHOTA, Pokłosie Mickiewiczowskie, *Śląsk* 2000 nr 11.

281. Adam Mickiewicz (1798-1855). Ein grosser polnischer Dichter, red. E. Hałóń, przedm. F. Grucza, Wiedeń—War. 1999.

Zawartość: P. WINCZER, Adam Mickiewicz — Leben und Werk; — G. HAGENAU, Adam Mickiewicz als Dramatiker am Beispiel der „Dziady” — „Totdenfeier”; — D. MÜLLER-OTT, Adam Mickiewicz aus der Sicht einer Übersetzerin; — Z. KONSTANTINOWIĆ, Adam Mickiewicz und die Südslawen; — A. WOLDAN, Adam Mickiewicz in der Ukraine und Galizien — Formen der Aneignung; — G. WYTRZENS, Adam Mickiewicz (1798-1855). Der grosse Dichter der polnischen Nation.

Rec.: J. KOŹBIAŁ, *Stud. Niem. / Stud. zur Deutsch.* 2000 t. 20.

282. Blok-Notes Mlam nr 12/13: 1999.

Zawartość: J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, List do Teofila Kwiatkowskiego; — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, List do księcia Piotra Wiazemskiego z roku 1852; — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Dwa listy w Institut de France w Paryżu;

— M. PRUSSAK, List do Paula-Mathieu Laurenta de l'Ar-dèche'a; — M. DERNAŁOWICZ, Przekład „Farysa” i list do Pierre-Jean Davida d'Angers odnalezione przez Leszka Kuka; — J. NOWAK, Poręczenie dla Banku Polskiego; — A. KASZLEJ, List Rady Szkoły Polskiej na Batignolles do R. Moraczewskiego, podpisany przez A. Mickiewicza; — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz nadal improwizuje. O domniemanym autorstwie dwóch wierszy filomackich; — E.Z. WICHROWSKA, Antoniego Ostrowskiego wspomnienia o Mickiewiczu i Towiańskim; — A.J. OSTROWSKI, Wspomnienia; — E.Z. WICHROWSKA, Antoni Ostrowski, Kopia listu do A. Mickiewicza; — Z. STEFANOWSKA, Poeta powiatu nowogrodzkiego; — U.M. BENKA, Władca i Bóg; — N. MICHAŁOWA, Adam Mickiewicz w poemacie Puszkina „Eugeniusz Oniegin”; — R. KIERSNOWSKI, Rodzinnych mickiewiczianów ciąg dalszy [dot. m.in. A. Rymszy i Gójcieniszek]; — S. RYBCZONOK, Przodkowie A. Mickiewicza po kądzieli [uzup. J. Odrowąż-Pieniążek]; — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Miscellanea mickiewiczowskie. 1. Maria Szymanowska, List do B. Thorvaldsena; Miscellanea mickiewiczowskie. 2. Ciekawe świadectwo wczesnej recepcji „Pana Tadeusza” w zaborze rosyjskim [dot. Alfonsa Walickiego; odb. War. 1999]; — H. KIETLIŃSKI, Miscellanea mickiewiczowskie. 3. Portret A. Mickiewicza. Pro memoria; Miscellanea mickiewiczowskie. 4. Moje dialogi z Adamem w Caffè Greco; Miscellanea mickiewiczowskie. 5. Niezwykłe odkrycie (na szlaku mickiewiczowskim) [dot. płyty nagrobnej Maryli z Wereszczaków Puttkamerowej w Bieniakoniach]; — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Bilans Roku Mickiewiczowskiego; — C. ZGORZELSKI, Materiały do historii Archiwum Filomatów (tej części, która znajduje się w Bibliotece KUL-u); — M.J. ZIENOWICZ-ZAGAŁOWA, Archiwum Filomatów w Wilnie. Mój udział w przewożeniu do PRL; — A. KOWALCZYKOWA, Świète i inne miejsca. Pamiątki mickiewiczowskie w zagrożeniach; — R. LÖW, Mickiewicz w świetle hebrajskim.

283. W. BOROWY, O poezji Mickiewicza, wyd. 2 uzup. przygot. Z. Stefanowska, A. Paluchowski, Lubl. 1999.

Zawartość: jak w wyd. 1958, ponadto: Bajronizm Mickiewicza; Improwizacje, utwory towarzyskie i wirtuozowskie; „Potężne oko” Mickiewicza; „Dziady” a magnetyzm i teozofia; Zagadkowość w kompozycji „Dziadów” i próba jej wyjaśnienia; Nowogrodzyczna Mickiewiczowska.

284. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999.

Zawartość: Co Mickiewicz i Słowianie mają do ofiarowania Zachodowi?; Polski romantyk w poszukiwaniu tożsamości; O polskim bohaterze romantycznym po latach; Spór jako element kreacji świata przedstawionego w „Dziadach”; Zagadnienie poznania w „Dziadach”; Dlaczego romantycy nienawidzili Newtona. Z dziejów

romantycznej gnoseologii: Goethe, Blake, Mickiewicz; O uzniosłości „Dziadów”.

285. Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji nauk. w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999.

Zawartość: A. KRUPIANKA, Stosunek A. Mickiewicza do XIX-wiecznej normy językowej (na wybranych przykładach); — M. ZARĘBINA, „Pan Tadeusz” kresowy; — A. WILKOŃ, Styl kresowy Mickiewicza; — J. OKOŃ, J. OKONIOWA, Słowo poetyckie jako element kultury kresowej u A. Mickiewicza i C. Miłosza; — Z. KURZOWA, Zaścianek Dobrzyńskich a wpływ mazowiecki na Litwie i co z tego wynika dla „Pana Tadeusza”; — M. SZPICZAKOWSKA, Cechy wymowy A. Mickiewicza na podstawie rymów „Pana Tadeusza”; — E. SĘKOWSKA, Obraz domu i sąsiedztwa w „Panu Tadeuszu”; — R. PRZYBYLSKA, Formy zwracania się do osób drugich w „Panu Tadeuszu”; — A. GRYBOSIOWA, Status starca, damy i gościa w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — Z. LESZCZYŃSKI, Nad porównaniami Mickiewicza; — W. COCKIEWICZ, Środki językowe i funkcje stylizacji biblijnej w „Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”; — W. ŚLIWIŃSKI, Możliwości opisu poetyckich konstrukcji nominalnych w utworach A. Mickiewicza; — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Semantyka żywiołów w „Sonetach krymskich” i ich przekładzie na francuski; — S.J. RITTEL, Treści ekonomiczne w „Panu Tadeuszu”; — Ł.M. SZEWczyk, Funkcje nomina sacra w twórczości A. Mickiewicza; — E. MAŃCZAK-WOHLFELD, Elementy kultury angielskiej w „Panu Tadeuszu”; — S. STACHOWSKI, Słownictwo pochodzenia orientalnego w utworach A. Mickiewicza; — A. KALĘDA, Z dziejów recepcji twórczości A. Mickiewicza w kulturze litewskiej („liteuskość” Mickiewicza); — T.Z. ORŁOŚ, Polonizmy w czeskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza; — A. BOCHNAKOWA, Antroponimy w najnowszych tłumaczeniach „Pana Tadeusza” na język francuski; — Z. CYGAŁ-KRUPOWA, J. ŚRUTEK, Biały kolor w „Panu Tadeuszu” i jego francuskim przekładzie Roberta Bourgeois; — T. RITTEL, Metafora kulturowa w słowiańskich przekładach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza (w kontekście Panny Świętej – Świętistej); — J. KOWALIKOWA, Adam Mickiewicz i jego dzieło w komunikacji szkolnej.

286. Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999.

Zawartość: J. CHACIŃSKI, Związki słowno-muzyczne poezji A. Mickiewicza oraz pieśniarskiej twórczości Chopina i Moniuszki; — K. CYSEWSKI, Dźwięk i semantyka. Na przykładzie „Świtezianki”; — Z. CHROMIK, Koncerty muzyczne w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — B. KRE-

JA, Formy zdrobniałe i spieszzone imion osobowych w języku A. Mickiewicza; — U. KĘSIKOWA, Słońce i księżyc w porównaniach Mickiewicza; — D. GIERCZYŃSKA, Mickiewicz w przekładach ukraińskich; — J. WRÓBLEWSKI, O tłumaczeniach „Sonetów krymskich” na język rosyjski; — J. TREDER, Kaszubska translacja „Sonetów krymskich” Mickiewicza; — K. CHRUŚCIŃSKI, Paul Cazin jako mickiewiczolog. Ustalenia i propozycje badań; — J. CZYŻYK, Mickiewicz a język łaciński; — Z. SOBISZ, Historia Świtezi – jeziora lobeliowego na Wysoczyźnie Nowogrodzkiej; — K. CYSEWSKI, „Wielka Improwizacja” jako wyraz realizmu psychologicznego. Konspekt nie napisanego rezeratu; — B. ŻYNIŚ, Potyczki z „Dziadami”; — S. RZEPCHYŃSKI, Realia obyczajowe w sonetach odeskich Mickiewicza; — E. SZALEWSKA, Interpretacje przestrzeni, osadnictwa i architektury budowlu w poezji A. Mickiewicza; — Z. ZIELONKA, „Litwo, ojczyzno moja?”. Wielka czy mała ojczyzna?; — S. CHAZBIEWICZ, Historiozoficzna wizja Azji w twórczości A. Mickiewicza; — M. SIWIEC, Adam Mickiewicz i księży zmartwychwstańcy. Dramat rozstania; — M. ŻEJMO, Philosophia ancilla poetarum est. O filozoficznych koneksjach A. Mickiewicza i romantyków polskich; — M. KUZIĄK, Mickiewiczowski projekt sławistyczny w prelekcjach paryskich; — T. LINKNER, Mickiewicz o pierwotnej religii Słowian w wykładach paryskich; — W. SZTURC, Adam Mickiewicz i koncepcja dramatu słowiańskiego w „Lekcji XVI”; — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewicz – znawca problemów języka; — M. TURCZYN, Mickiewicz jako interpretator średniowiecza (wykłady paryskie); — J. KĘCIŃSKA, Mickiewicz u twórczości literackiej dzieci.

287. Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999.

Zawartość: K. CYSEWSKI, Historycznoliterackie ujęcia osobowości Mickiewicza; — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, Epistolografia A. Mickiewicza w badaniach historycznoliterackich; — G. KUBSKI, „Mickiewiczologiczny” przypadek biblijki; — J. CIECHOWICZ, Mickiewicz w badaniach teatrolologicznych; — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewicz w badaniach językoznawczych; — J. TREDER, Kaszubi wobec Mickiewicza; — T. SKUBALANKA, Znaczenie prac Halińy Turskiej nad językiem i stylem twórczości Mickiewicza; — M. ŚLIWIŃSKI, Oświecenie o Mickiewiczu; — W. PIOTROWSKI, Badacze literatury oświecenia o twórczości literackiej A. Mickiewicza; — T. LINKNER, Bronisław Trentowski o mitologii słowiańskiej w polemice z Mickiewiczem; — B. PRZYTARSKA, Mickiewicz Piotra Chmielowskiego; — D. KALINOWSKI, Piotr Chmielowski jako interpretator Mickiewicza; — K. WYBRANIEC, Stanisław Tarnowski o twórczości Mickiewicza; — I. GUBERNAT, Mickiewicz w czasopiśmie Młodej Polski;

— A. KIEŻUŃ, Czytanie Mickiewicza u progu niepodległości; — M. STRZYŻEWSKI, „Wielkość i Mój”. Henryka Elzenberga zmagania z Mickiewiczem; — M. TURCZYN, „Grażyna” Mickiewicza – dzieje badań i interpretacji; — K. CYSEWSKI, Wielka improwizacja – sposoby interpretacji; — M. PIECHOTA, Zbigniew Jerzy Nowak jako badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza”; — M. BURTA, Ranga „Zdań i uwag” w historii literatury polskiej; — A. KUIK-KALINOWSKA, Liryka łożańska w myśli interpretacyjnej; — M. KUZIĄK, Literatura słowiańska w świetle mickiewiczologii; — W. SZTURC, Słowacki jako interpretator Mickiewicza; — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, „Rzymski” Mickiewicz w listach Krasieńskiego; — S. RZEPČYŃSKI, Norwid jako interpretator Mickiewicza; — A. KUIK-KALINOWSKA, „Czarne kwiaty” o A. Mickiewiczu; — E. JAŚKIEWICZ, Gombrowicz jako interpretator Mickiewicza; — Z. KAŻMIERCZYK, Miłosz o Mickiewiczu. Mickiewicz współczesny i dawny; — M. WOŹNIAK-ŁABIEŃC, W poszukiwaniu istnienia. Mickiewicz w esejach Jarosława Marka Rymkiewicza.

288. Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999.

Zawartość: B. BIAŁOKOZOWICZ, Adam Mickiewicz jako poetycki symbol polsko-litewskiego i polsko-wschodniosłowiańskiego zbliżenia, porozumienia i współpracy; — W. KOŚNY, Puszkina i Mickiewicza pod pomnikiem Piotra Miedzińskiego. „Jeździec Miedziński” a „Dziadów” cz. III „Ustęp” w świetle niemieckich badań porównawczych lat ostatnich; — E. OWCZARZ, Inspiracje mickiewiczowskie w prozie międzypowstaniowej. Kraszewskiego lekcja Mickiewicza; — E. KUCHARSKA, Russkie i ukraińskie perewoody Mickeviča (pervaâ polovina XIX stoletija); — J. ORŁOWSKI, Wiersze Kazimira Lisowskiego o Mickiewiczu – cykl „W nowogrodzkiej stronie”; — J. ŚWIDZIŃSKI, Mickiewicz i Puszkina w świetle badań rosyjskich z lat 1917-1987; — D. GIERCZYŃSKA, Adam Mickevič v gruzinskoj literature XX v.; — T. OSUCH, Adam Mickevič v gruzinskoj literature XIX veka; — A. ŻYLIŃSKA, Oralność w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i „Eugeniuszu Onieginie” A. Puszkina; — B. ZAWAŁKA, Romantyczny mit Syberii w twórczości A. Mickiewicza; — D. KOPEĆ, Adam Mickevič i Ukrajina; — I. AL’BERT, Ot Puškina k Mickeviču. Valerij Ė. Brŭsov o vzaimootnoŝenijach velikih poetov; — V. KORNIJČUK, Problema zdradi ŭ poezij A. Mickeviča, O. Puškina, I. Franka; — K. DŁUGOSZ, Jak funkcjonuje poezja A. Mickiewicza i A. Puszkina w inskrypcjach nagrobnych Pomorza Zachodniego?; — M. BASAJ, Problemy języka w paryskich prelekcjach Mickiewicza; — I. KUŖ’JAN, Etymalogija i kankontakstual’nae razumene leksemy „Urok” u perakl’adah IV častki „Dzjaduŝ” A. Mickeviča; — K. KOCZUR, „Sonety krymskie” A. Mickiewicza w przekładzie Josefa Kolara;

— O. LEVČENKO, Osoblivosti bidtvorenija frazeologizmiv u pereklad „Pana Tadeuŝa” A. Mickeviča M. Riľ’s’kim.

289. Von Polen, Poesie und Politik... Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tübingen 1999.

Zawartość: K. DEDECIUS, Adam Mickiewicz. Idol und Idee einer Nation; — R.-D. KLUGE, „Von Polens Freiheit...”. Schwäbische Dichter und die polnische Emigration 1831; — H.-P. HOELSCHER-OBBERMAIER, Adam Mickiewicz – Romantik und Nation; — W. RZOŃCA, Adam Mickiewicz und die frühe romantische Dichtung; — O. OBRAĆAJ, „...wie ein Fuchs kämpfen und wie ein Löwe”: Die Dichtungen „Grażyna” und „Konrad Wallenrod” oder Von der Verantwortung für das Schicksal der Nation; — W. DUDZIK, Politik und Dichtung: „Die Todtenfeier” – das polnische nationale Drama zwischen Beifall und Verbot; — J. RAECKE, Mickiewicz als „Drehbuchautor”; — H. KNEIP, „Pan Tadeusz oder Die letzte Fehde in Litauen” – das polnische Nationalepos; — G. CUNICO, Messianismus bei Mickiewicz; — S. SCHREINER, „Ich möchte nicht, daß die Juden Polen verlassen...”. Anmerkungen zu Adam Mickiewicz’ Vehrältnis zu den Juden; — T. BERGER, Mickiewicz und die polnische Literatursprache seiner Zeit; — E. SEITZ, Adam Mickiewicz und die Sprache der „Kresy”; — M. ŚWIDERSKA, Mickiewicz und die russische Literatur: Puschkina, Karolina Pawłowa, Dostojewski; — P. ROGUSKI, Mickiewicz und die deutsche Literatur.

290. Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000.

Zawartość: A. MARTUSZEWSKA, Mickiewicz sto lat temu [dot. rocznicy 1898]; — W. RZOŃCA, Norwid wobec Mickiewicza; — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Krasieńskiego lektura „Pana Tadeusza”; — L. BÂRÈJŠYK, S. MAROZAVA, Adam Mickevič va ŭŝpaminah sâbroŭ-flamataŭ; — Ź. SILWON, „Piosnki wieŝniaczne znad Niemna i Dźwiņny” Jana Czeczota jako materiał do badań nad językiem A. Mickiewicza. Przysłówia i idiomy w „Panu Tadeuszu”; — M. RUSZCZYŃSKA, Mickiewicz w Galicji. Próba rekonstrukcji wizerunku i twórczości poety w środowisku Ziewonii; — J. BACHÓRZ, Młodsza siostra Mickiewicza [dot. Elizy Orzeszkowej]; — J. DATA, Mickiewicz w oczach Prusa; — Z. PRZYBYŁA, Twórczość Mickiewicza w publicystyce i korespondencji Orzeszkowej i Sienkiewicza; — D. WIERZCHOŁOWSKA, „Teraz już wiem, przez kogo jestem tak zaczarowany...”. Mickiewiczowskie „książki złojeckie” w biografii bohatera pozytywistycznego; — M. ZIĘBA, Romantyzm w pozytywizmie, czyli o krakowskich wydaniach utworów A. Mickiewicza w drugiej połowie XIX wieku; — A.A. LOJKA, Belaruskasc’ paemja A. Mickeviča „Pan Tadeuŝ”; — E. SŁOKA, Romantyczne podróże

szlakami A. Mickiewicza; — L. KAŽUHOŪSKAĀ, Bazavjā simvaly mastackaj karciny svetu belarusu ū tvorčasci A. Mickeviča; — Ī. BUDŽKO, Rėligijna-abradavaĭ leksika paėmy A. Mickeviča „Dzady“. Aspekt perekladu na belarusku ū movu; — A.M. PĀTKEVIČ, Paėma A. Mickeviča „Pan Tadėvuš“ i idėi Asvetnictva ū Belarusi; — N. PAMEČKA, Naminaciĭ halodnaj rukaatačnaj zbroi ū belaruskim paėmy „Pan Tadėvuš“ A. Mickeviča; — N.V. HAŪSTOVIČ, Fal’klorna-rėligijny mifalagizm u tvorčasci A. Mickeviča i Āna Barščėŭskaga; — M. ZAGIDULINA, A. Mickevič i Kazimir Al’himovič: pytanii idėjna-ėstėtyčnaj peraemnasci; — V.A. HOREV, Vnov’ o balladah Mickeviča v perevodah Puškina; — V.U. PRASKALOVIČ, Ėlementy ėtnapedagogiki ū paėme A. Mickeviča „Pan Tadėvuš“; — W. OCCELI, Adam Mickevič i gruzinskij romantizm; — K. RATAJSKA, Duch świėty Mickiewicza. O interpretacji mesjanizmu mickiewiczowskiego w krėgu lwowskiego „Odrodzenia” i warszawskiego „Legionu”; — S.Ā. KUL’SĀL’VERSTAVA, Čėnzura na Belarusi ū časy A. Mickeviča; — V. ŠVED, Gramadska-palityčnyĭ poglady A. Mickeviča u vilenska-kovenski peryād (1815-1823 gg.); — T. KRUCŲKOVSKIJ [KRUCZKOWSKI], Adam Mickevič v russkoj obėstvennoj i istoričeskoj mysli; — B. KULKA, „My z niego wszyscy...”. Sposoby obecności A. Mickiewicza w polskiej szkole średniej (1872-1918, 1997); — H. GRADKOWSKI, Mickiewicz w szkole polskiej XIX i XX w. Strategie lektury.

291. Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kęłbowska, U. Ott, Wiesbaden 2000.

Zawartość: R. FIEGUTH, Mickiewicz – Dichter der Polen; — B. SCHULTZE, Der übersetzte Poet: Mickiewicz in multilateralen Versanthanthologien (1848-1912); — T. NAMOWICZ, Adam Mickiewicz „Vorwort” zu den „Balladen und Romanzen” und die deutsche Literatur um 1800; — W. KOŚNY, Adam Mickiewicz und Gottfried August Bürger; — E. SZYMANIS, Warum ist die Dresdener „Ahnenfeier” des Dramas dritter Teil?; — J. ŁUKASIEWICZ, Mickiewicz’s towarzyszące Dichtung; — M. MASŁOWSKI, Die „Ansichten und Bemerkungen” von Adam Mickiewicz: Weisheit und Einsamkeit; — R. ZAJĄCZKOWSKI, Auf dem Wege der heiligen Revolution. Adam Mickiewicz und Franz Baader; — P. ROGUSKI, Mickiewicz’s „Bücher des polnischen Volkes und der polnischen Pilgerschaft” als Diskurs über die Freiheit 1830-1833; — H. OLSCHOWSKY, Die Napoleonlegende bei Mickiewicz und Heine; — A. SPROEDE, „Pan Tadeusz” – „im Schwall und Lärm der Stadt Paris?”. Mickiewicz’s Weg von Goethes „Hermann und Dorothea” zur französischen „épopée humanitaire”.

292. Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000.

Zawartość: E. NOFIKOW, Adam z „Adamowego”; — J. ŻUKOWSKI, Szkoła gestu – o religijnych postawach

młodego Mickiewicza; — U. KLIMCZUK, Mickiewicz nieupozowany? O „Rozmowach z A. Mickiewiczem”; — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Ziemski przestwór Mickiewicza – symbolika lotu w „Odzie do młodości”, „Farysie” i „Dziadach” cz. III; — P. DYMMEL, Adama Mickiewicza rzecz o „czynie”; — E. POPLAWSKI, „Do mojej przyjaciółki” – interpretacja ineditum; — M. KOŚŃSKA, „Rozmowa wieczorna” – próba interpretacji; — A. DZIEMRA, Mickiewiczowskie przezwyciężanie samotności; — M. LUL, „A serce? – nigdy z sercem nie gadał!”. Samotność Mickiewicza; — A. PRUSZYŃSKI, Słuch Wieszcza. O dźwięku w poezji Mickiewicza; — D. PNIEWSKI, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza wobec tzw. nurtu biedermeierowskiego w malarstwie polskim I poł. XIX w.; — A. ŚNIECHOWSKA, Romantyczna starość? Trzeci wiek w twórczości A. Mickiewicza (rekonesans); — M. ROGOWSKI, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, czyli ciemna strona wieszcza; — M. HELLER, Śród przyjaciół Moskali. Historia przekładu i recepcji Mickiewicza w Rosji (1826-1835); — A. NOSEK, Konrad według Wyspiańskiego. „Oswajanie” i „uśmiercanie” Mickiewicza w Młodej Polsce; — K. BAUMANN, Sen, obrzęd, metafizyka nocy. „Dziady” i „Wesele”; — M. KUZIAR, Pomiędzy Gombrowiczem a Mickiewiczem: „Pan Tadeusz” – „Pornografia”; — A. KLEWIADO, A. STRUPIENKO, Recepcja twórczości A. Mickiewicza w szkołach wileńskich (klasy maturalne); — B. BARAN, O Mickiewiczu „ukraińskim” i Ukrainie „Mickiewiczowskiej”; — R. JOACHYMEK, Ty jesteś jak zdrowie, Mickiewicz? O biografiach romantycznego poety pióra Barbary Wachowicz.

293. A. JONES-DEBSKA [DĘBSKA], Country of the Mind. An introduction to the poetry of A. Mickiewicz, War. 2000.

Rec.: T. ULEWICZ, Nowe książki o tradycjach dziejowych UJ, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 1. — CH.S. KRASZEWSKI, *The Polish Review* 2003 t. 48 nr 2.

294. L. LIBERA, Mickiewicz, Słowski. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000.

Zawartość: Szajcaria w twórczości A. Mickiewicza; „Don Carlos” w tłumaczeniu Mickiewicza; „Dziady”, „Faust” i Ropelewski; „Wszyscy byli jak najzupełniej trzeźwi...”. Kilka uwag o improwizacjach Mickiewicza.

295. Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000.

Zawartość: E. MAREK, Le credo poétique d’Adam Mickiewicz: classicism ou romantisme? D’après les œuvres de jeunesse et la Préface des Ballades et Romances; — R. LEGRAS, La vision du monde de Mickiewicz (à partir d’extraits de ses œuvres); — M. MASŁOWSKI, Notes et pensées d’Adam Mickiewicz: sagesse et solitude; — S. FISZER, La polémique de Mickiewicz avec Voltaire et les philosophes sur les causes de la décadence et de la chute de la république nobiliaire; — L. KUK, Mickiewicz, témoin du déclin de la révolution de 1848; — M. DELAPERRIÈRE,

De métaphore du regard: autour du sonnet „Chemin au-dessus du precipice de Tchoufout-Kale”; — H. KONICKA, L'image de l'oiseau-poisson dans le sonnet „À la solitude” d'Adam Mickiewicz. Comment se confier sans se confesser; — M. SMORAG-GOLDBERG, „Arcyserwis” ou la mise en abyme finale, autrement dit de l'hyper-conscience narrative de Mickiewicz dans „Pan Tadeusz”; — K. SIATKOWSKA-CALLEBAT, Adam Mickiewicz et le songe d'hiver; — K. JOUCAVIEL, Le complexe d'Ophélie dans les „Ballades” de Mickiewicz; — M. TOMASZEWSKI, Le poétique anthropocentrique de „Pan Tadeusz” et ses implications sur le plan esthétique (étude d'extraits); — H. WŁODARCZYK, La Parole comme acte dans „Ballades et Romances” et „Sonnets de Crimée” d'Adam Mickiewicz; — Ch. ZAREMBA, Mickiewicz traducteur de Kochanowski; — B. LIGARA, L'influence de l'idiome français sur le polonaise „courant” de Mickiewicz (étude du langage de la correspondance) [przekł. pol. w zbiorze *Studia językoznawcze. Dar przyjaźni* i uczniów dla Zofii Kurzowej, red. Z. Cygał-Krupowa, Kr. 2001]; — A. SAIGNES, „Les Lys”: trois avatars français d'une ballade polonaise; — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Aspects de la lumière et la couleur dans „Pan Tadeusz” et ses versions françaises; — A. GRUZIŃSKA, „Les Aïeux” à l'écran: „La Lave” de Tadeusz Konwicki.

296. Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000.

Zawartość: W. OWCZARSKI, Pisać snem. O wyobraźni A. Mickiewicza; — L. ZWIERZYŃSKI, Fenomenologia snu: wyobrażenia oniryczne w poezji Mickiewicza; — A. BAGAJEWSKI, Odeskie sny-marzenia; — M. BUROWSKA-SCHIELMANN, „Widzenie” — alchemia człowieka; — D. DĄBROWSKA, Sny słowiańskie w „Prelekcjach paryskich”; — J. PAWLIK-ŚWIEŹLIKOWSKA, Sen i widzenie w korespondencji A. Mickiewicza; — A. NAWARECKI, „Jutro wyciągniesz kopyta”. O Mickiewiczowskim przecuciu śmierci; — S. ROSIEK, Komu (i jak) śnił się A. Mickiewicz po swej śmierci? [dot. relacji E. Bednarczyka, S. Goszczyńskiego i K. Łubieńskiej]; — J. CIECHOWICZ, „Senator wypadł z łaski...” Jak teatr polski śnił Sen Senatora; — E. GRACZYK, „Przeżyć dzień, napisać księgę”. A noc? A sen?

297. M. PIECHOTA, J. LYSZCZYŃSKA, Słownik Mickiewiczowski, Kat. 2000.

Rec.: M. CIUPEK, Słownik Mickiewiczowski, *Postscriptum* 2000 nr 33-34. — M. SZARGOT, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 2. — M. KUZIAK, Słownik Mickiewiczowski, *Przegl. Hum.* 2002 nr 3.

298. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001.

Zawartość: J. ŚWIDZIŃSKI, Poznańskie TPN w hołdzie Adamowi Mickiewiczowi; — J. MAJEWSKI, Moje Mic-

kiewicziana; — A. BEZWIŃSKI, Adam Mickiewicz pośród idealistów moskiewskich; — E. KUCHARSKA, Mickiewicz i cenzura Mikołaja I; — A. KOSTOŁOWSKI, Wokół Mickiewiczowskiego Śmiełowa; — L. KONOPIŃSKI, Konstancja Łubieńska — wielkopolska muza A. Mickiewicza a inne muzy poety; — S. JAKÓBCZYK, Paryż Mickiewicza; — J.A. JUCEWICZ, Mickiewicz misja na Wschodzie; — E. BUGAJ, Działalność Mickiewicza w świetle „Legionu żydowskiego” R. Brandstaettera; — T. MARCINKOWSKI, Problemy zdrowotne A. Mickiewicza i przypuszczalna przyczyna jego zgonu; — W. WITCZAK, Ostatnia choroba i śmierć A. Mickiewicza; — D.T. LEBIODA, Ornitologia „Dziadów”; — K. GULY, Metafora kak kulturowo znaczący komponent w „Krymskich sonetach” A. Mickiewicza i megakontekst europejskiej liriki; — B. ANDRZEJEWSKI, Naród i państwo w polskiej filozofii romantycznej oraz w publicystyce A. Mickiewicza; — B. WYSOCKA, „Czytanie” Mickiewicza w Wielkopolsce w dwudziestolecie międzywojennym; — J. ORŁOWSKI, „Sonety krymskie” Mickiewicza i cykl sonetów „Krym Mickiewicza” Jana Bernarda; — B. KASPRZAKOWA, „Moja pieszczotka” A. Mickiewicza wielokrotnie umuzyyczniona; — A.P. NEHAJ [NIECHAJ], Adam Mickiewicz i russkie poety XIX wieku; — W. MALINOWSKI, O kilku mickiewiczianach w literaturze francuskiej XIX w.; — J. HVIŠČ, Poezja A. Mickiewicza w literaturze słowackiej. Przemiany recepcji literackiej; — A. MAJRRZAK, Uwagi o czeskiej bibliografii Mickiewicza; — T. OSUCH, „Faris” Mickiewicza i „Merani” Nikołaja Barataświli k woprosu o wlińii „Faris” na „Merani”; — K. KUYAMA, Recepcja Mickiewicza w Japonii; — T. GOLEŃ, T. HYLLA, E. MOSZYK, Mickiewicz w świecie ciszy; — V. VASILENKO, „Ukrain'skij” Mickievič. Stan i perspektivi doslidžen'; — R. BOURGEOIS, Comment traduir les „Aïeux” en vers français?; — Z. GROSBART, Elementy polskości we wschodniosłowiańskich przekładach poezji A. Mickiewicza; — T.Z. ORŁOŚ, Elementy polskie w czeskich przekładach „Farysa” i „Reduty Ordona” A. Mickiewicza; — C. GIZIŃSKA, Węgierskie przekłady cyklu „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza; — Z. GALOR, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w esperanto; — J. SYDOR, Mickiewicziana w piśmie poznańskim „Lech” (1877-1879); — L. WILKOWA, Rzeźby wielkopolskie w hołdzie Mickiewiczowi; — J. PIETROWICZ, Mickiewicziana w zbiorach PTPN; — A. SURZYŃSKA-BŁASZAK, Zbiory Mickiewiczowskie w Muzeum Literackim H. Sienkiewicza; — K. STRYJOWSKI, Z. WOJCIECHOWSKA, Adam Mickiewicz w korespondencji prywatnej.

299. Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000.

Zawartość: E. FELIKSIK, Ziemia Mickiewiczowskiej pamięci — zapomnianie i wiara; — S. ALEXANDROWICZ, Wanda Kukowicz. „Dziennik wycieczki pieszej z Wilna w stronę Mickiewiczowskie odbytej w dn. 14-22

lipca 1828 r.”; — M. KAŁAJAJSKA-SAEED, Cudowne obrazy Matki Boskiej Nowogródzkiej; — M. KOSMAN, Wawrzyniec Puttkamer – rzekomy rytuał wieszczą; — T. KRAHEL, Księża filomaci i filareci; — J. GORDZIEJEW, Przyczynki do dziejów tajnych związków w Grodnie. Masoneria grodzieńska na przełomie XVIII i XIX w.; — D. ZŁOTKOWSKI, Litwa doby napoleońskiej – rzeczywistość historyczna a jej obraz w „Panu Tadeuszu”; — R. KIERSNOWSKI, Kilka rodzinnych mickiewiczianów; — M. ZIĘBA, Adam Mickiewicz na łamach lwowskich *Nowin* (1854-1856); — T. BUJNICKI, Oczyma Galicianina. Mickiewiczowskie i realne Wilno Stanisława Tarnowskiego; — T. BUDREWICZ, O uwieńcach na krakowskim pogrzebie A. Mickiewicza; — J.J. MILEWSKI, Działalność Komitetu Budowy Pomnika A. Mickiewicza w międzywojennym Wilnie; — J. POKLEWSKI, Zbigniewa Pronaszkę projekt pomnika Mickiewicza w Wilnie; — L. NARKOWICZ, Jan Obst jako kontynuator idei zachowania pamięci A. Mickiewicza w Wilnie; — J.S. OSSOWSKI, Wileńskie Środy Mickiewiczowskie; — A. MIROWICZ, Andrzej Kempf w kręgu Mickiewiczowskich alborutheników; — B. KOSMANOWA, Adam Mickiewicz w międzywojennym Kownie.

300. Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci..., t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000.

Zawartość: H. KARWACKA, Łódzkie wydanie „Pana Tadeusza” z 1906 roku; — A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA, Apoteoza Mickiewicza w roku 1905; — N. TAYLOR-TERLECKA, Prawzór „Dziadów” Mickiewiczowskich w nowym świetle (na podstawie badań Olimpii Świaniewiczowej); — W. RUDZIŃSKI, Moniuszko a Mickiewicz – Mickiewicz a Moniuszko; — D. ZAWADZKA, Okolice zaniechane. Temat samotności w ineditach A. Mickiewicza; — M. NIEDŹWIECKA, Mickiewicz–Puszkina. Przyjaźń czy znajomość?; — K. LECKO, Sylwetka i twórczość A. Mickiewicza w poezji Białorusi XIX w.; — R. NARUNIEC, Recepcja twórczości A. Mickiewicza w Wilnie w okresie międzywojennym; — Z. KĄŻMIERCZYK, Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci w biografii Miłosza; — M. KOZŁOWSKA, Reminiscencje Mickiewiczowskie w wileńskiej krytyce teatralnej 1906-1940; — A. KISIELEWSKA, Film i mit romantyzmu – adaptacja „Pana Tadeusza”; — M. ANKUDOWICZ-BIEŃKOWSKA, Liryka A. Mickiewicza w repertuarze koncertowym wileńskiego chóru *Echo* (1925-1939); — H. TURKIEWICZ, Motywy mickiewiczowskie w twórczości współczesnych poetów wileńskich; — I. SZCZEPANKOWSKA, Sprawozdanie z lektury paryskiej księgi rocznicowej; — E. CYWIŃSKA, Ilustracje z teki Mickiewiczowskich materiałów ikonograficznych; Mickiewiczowskie inspiracje; — W. BOGUSKA, Adam Mickiewicz i jego twórczość w świadomości uczniów.

301. Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci..., t. 3: W kręgu języka, red. E. Feliksiak, B. Nowowiejski, Białystok 2000.

Zawartość: B. NOWOWIEJSKI, Cytaty obcojęzyczne w korespondencji Mickiewicza; — E. KONIUSZ, Leksykalna spuścizna „Pana Tadeusza” w „Słowniku gwar polskich” J. Karłowicza; — T. BIEŁOCKA, Język A. Mickiewicza a polszczyzna współczesnej młodzieży grodzieńskiej.

302. W 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały z sesji nauk. zorganizowanych w dn. 21 marca oraz 21 listopada 1998 przez Instytut Filologii Polskiej Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim, red. S. Frycie, Piotrków Trybunalski 2000.

303. R. KOROPECKYJ, The poetics of revitalization. Adam Mickiewicz's between „Forefather's Eve” part 3 and „Pan Tadeusz”, Nowy Jork 2001.

304. Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001.

Zawartość: — M. BOJKO, Adam Mickiewicz, J. Słowacki i Z. Krasiński w listach T. Lenartowicza; — D. KOZICKA, Echa włoskich wędrówek trzech wieszczów w relacjach podróżnych J. Iwaszkiewicza; — B. SZARGOT, Adam Mickiewicz, J. Słowacki i Z. Krasiński w oczach T. Różeu; — A.A. KAMIŃSKI, Trójca wieszczów a Michał Bakunin; — M. ZAWODNIAK, „Reakcyjny kanon”, czyli trójca wieszczów w klasowej wizji romantyzmu (karta z dziejów recepcji); — K. KURACKA, Grażyna – „Sercem też całym wydawała męża”; — J. JAGODZIŃSKA, Rytualne aspekty „Wielkiej Improwizacji” Konrada w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza – zarys ujęcia problematyki; — L. KACZYŃSKA, O najnowszych inscenizacjach „Dziadów”; — K. CYSEWSKI, Anioł Stróż w III cz. „Dziadów”. Szkic interpretacyjny; — M. SZARGOT, Poeta i sobowtór. O „ja” mówiącym w lirykach łożańskich; — M. KUZIAR, Proces literacki w świetle prelekcji paryskich A. Mickiewicza; — G. SZELWACH, Korespondencja z Marią Szymanowską i obraz dziewczyny z fortepianem w wyobraźni A. Mickiewicza; — D. ŚWIERCZYŃSKA, Dary A. Mickiewicza. Przyczyńki biograficzne; — J. SKUCZYŃSKI, „Róża” S. Żeromskiego – „Dziady” roku 1905; — A. GOMÓŁA, Ślady intertekstualne. A. Mickiewicz – K.I. Gałczyński; — M. CIUPEK, Pomiędzy tekstami – A. Mickiewicz i F. Schillera kłopoty z nazwą; — R. ZAJĄCZKOWSKI, Na drogach świętej rewolucji. Franz Baader i A. Mickiewicz; — M. BRZOSTOWICZ, „Wbrew trzeźwości” – o „Mickiewiczu żywym” dla polskich emigrantów po 1955 r.

305. Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001.

Zawartość: Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz fra tra-

dizione e innovazione; — M. MASŁOWSKI, Problèmes de la réception de Mickiewicz en France: deux modèles d'universalité; — K. ZIEMBA, Lo spazio dei sentimenti nell'opera di Adam Mickiewicz; — K. JAWORSKA, Letteratura e botanica. Alcune considerazioni sul simbolismo dei „Dziady”; — M. SPADARO, Quaranta e quattro; — I. GRUDZIŃSKA-GROSS, Quanto è polacca la polonità, o del poema „Grażyna” di Adam Mickiewicz; — J. OKOŃ, J. OKONIOWA, Mickiewicz e Miłosz sul ruolo della parola poetica; — M. PEISERT, Forme di cortesia linguistica nel „Pan Tadeusz” di Mickiewicz; — A. WILKOŃ, In quale polacco è stato scritto il „Pan Tadeusz”? Sulla base di frammento „C'era il frutteto”; — M. CICCARINI, Sulle „Lettere di Costantinopoli” di Adam Mickiewicz; — L. BERNARDINI, „Droga do Rosji”: Stanisław Niemcewicz, Mickiewicz e l'ombra del Falso Demetrio; — R. GIULIANI, Vladislav Chodasevič e il suo „dziad” Adam Mickiewicz; — C. SCANDURA, Su un'inedita versione russa dei „Sonetti di Crimea”; — O. PACHLOWSKA, L'imperium secondo Mickiewicz e Ševčenko; — E. SGAMBATI, Il ciclo Mickevyc' o Odesi di Mykola Bažan; — J. JERKOV, I „Sonetti di Crimea” e la nascita del sonetto bulgaro; — C. TONINI, Mickiewicz e il 68° polacco; — L. QUERCIOLO MINCER, La contesa sulle origini ebraiche di Mickiewicz; — J. ŚLĄSKI, Il cammino de giovane Mickiewicz verso la letteratura italiana; — D. PAWLAK, La lingua italiana a Vilna ai tempi del giovane Mickiewicz; — G. TOMASSUCCI, La scoperta di Mickiewicz in Italia: un mito letterario? Il caso della critica democratica in Toscana (1830-1846); — C. VEDANA, Adam Mickiewicz e Venezia nel 1848; — G. MONSAGRATI, Mickiewicz e il „fantasma di Margaret” [dot. Margaret Fuller]; — W. GASPEROWICZ, Miniaturo Ricci primo traduttore italiano del sonetto „Ałusza w nocy”; — C. ZANCO, Considerazioni e margine della traduzione ungheriana del „Dziady” cento anni dopo la sua pubblicazione; — J. ŻURAWSKA, „Grażyna”. Raffronti critici e traduzioni italiane e francesi; — C.G. DE MICHELIS, Cesare Bragaglia e le „Księgi” di Mickiewicz; — S. FANTI, In margine a una nuova versione de Libro IV del „Pan Tadeusz”. Quattro passi.

Rec.: M. SOKOŁOWSKI, *Pam. Lit.* 2005 z. 4.

306. J.M. RYMKIEWICZ, D. SIWICKA, A. WITKOWSKA, M. ZIELIŃSKA, Mickiewicz. Encyklopedia, War. 2001.

Rec.: I. GRUDZIŃSKA-GROSS, Zjawisko Mickiewicz, *Res Publica Nova* 2002 nr 7. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz alfabetycznie uporządkowany, *Przeegl. Hum.* 2002 nr 3. — Z. ROMANOWSKI, Mickiewicz na cztery głosy, *Twórczość* 2002 nr 11/12. — E. SZYMANIS, Encyklopedia z duszą, *Nowe Książki* 2002 nr 4.

307. M. STALA, Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosza, Kr. 2001.

Zawartość: Łozańskie wiersze A. Mickiewicza albo

niepewność interpretatora; W stronę Lemanu. Liryki łozańskie jako doświadczenie duchowe; Tę wodę widzę dokoła. O jednym wierszu A. Mickiewicza; „Snuć miłość”. O jednym wierszu A. Mickiewicza; Jako jutrzienka świeci. O jednym wierszu A. Mickiewicza; Łaska czystych łez. O jednym wierszu A. Mickiewicza.

Rec.: A. CZABANOWSKA-WRÓBEL, Dyskrecja, *Teksty Drugie* 2002 nr 1/2.

308. Z. STEFANOWSKA, Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, wyd. 2 zmien., red. H. Żytkowicz, War. 2001.

Zawartość: jak w wyd. 1976, ponadto: Rosja w „Ustępie” III cz. „Dziadów”; Pochwała dawnych czasów w „Panu Tadeuszu”; Mickiewicz — tradycja i nowatorstwo; opuszczono: Walka z romantyzmem w Kole Sprawy Bożej; S. Pigoń jako badacz Mickiewicza.

309. J. BRZOSOWSKI, Odczytywanie romanetyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002.

Zawartość: Szkic do historii diabłów i szatana; „Litwa” Mickiewicza; Kilka szczegółów z garderoby Soplicowa; Pan Tadeusz — bohater rzetelnie tytułowy; Notatki na marginesie „Zdań i uwag”; Liryczna summa tęsknoty i samotności. O wierszu „Gdy tu mój trup...”; „Jak drzewo przed wydaniem owocu...”; Wypisy.

310. R. FIEGUTH, Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, tłum. M. Zieliński, War. 2002 [tłum. książki: Verzweigungen. Zyklische und Kompositionsformen bei Adam Mickiewicz (1798-1855), Fryburg 1998].

Zawartość: Forma cykliczna i skojarzeniowa oraz poezja wspomnienia; Mickiewicz, poeta Polaków; O teorii cyklu poetyckiego; Struktura cykliczna „Ballad i romansów”; Kwestia kompozycji cyklicznej tomu „Sonety” (1826) A. Mickiewicza; Autor w teatrze zaimków i tekstów albo o kompozycji cyklicznej „Zdań i uwag”; Tryumf metafory nad rzeczywistością. O kompozycji „Dziadów” wileńskich; Przymus wspomnienia jako forma dramatyczna; O poetyce kompozycji w „Ustępie” trzeciej części „Dziadów”.

311. Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002.

Zawartość: M. Masłowski, Mickiewicz et l'Europe; — F.-X. COQUIN, Un regard sur Mickiewicz; — J. KŁOCZOWSKI, Adam Mickiewicz, l'héritier des cultures de l'Europe du Centre-Est; — D. BEAUVOIS, Entre l'Europe de la culture et l'Europe des polices, Adam Mickiewicz étudiant à Vilna; — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, La réception de Mickiewicz

en Sibérie; — E. ALEKSANDRAVIČIUS, L'identité nationale de Mickiewicz, la perspective lituanienne; — A. KALĖDA, Adam Mickiewicz et la littérature lituanienne; — A. LOŲKA, Adam Mickiewicz dans la littérature biélorusse; — J. BOULAKHOVSKAĬA, Mickiewicz et l'Ukraine; — G. GRABOWICZ, Franko et Mickiewicz. Le wallenrodisme et la crainte de l'influence; — J. GOSZCZYŃSKA, L'influence de Mickiewicz sur le romantisme slovaque; — Y. BRONOWSKI, Mickiewicz et le judaïsme; — G. GÖMÖRY, Adam Mickiewicz et la guerre hongroise de 1848-1849; — M. MITU, L'oeuvre d'Adam Mickiewicz dans le contexte roumain; — L. KUK, Mickiewicz et l'éveil des nationalités en Europe centrale et balkanique; — M. MASŁOWSKI, La synthèse religieuse de Mickiewicz; — M. DERNAŁOWICZ, La slavophilie avant les cours de Mickiewicz au Collège de France; — A. WALICKI, La philosophie de l'Histoire d'Adam Mickiewicz; — Z. STEFANOWSKA, Économie et éthique. Un poète romantique face au débat budgétaire; — J. ZIELIŃSKI, Adam Mickiewicz critique et théoricien d'art; — G. NIVAT, L'Europe de Mickiewicz et l'Europe de Pouchkine; — M. CADOT, Mickiewicz, Herzen et Bakounine, attirance et éloignement; — L. GUILLOU, Mickiewicz entre Lamennais et Michelet; — G. TOMASSUCCI, Mickiewicz et l'Italie. Le regard de Mazzini; — A. KOWALCZYKOWA, Mickiewicz et les Français: les ambivalences; — K. RUTKOWSKI, La France dans la pensée de Mickiewicz; — M. DELAPERRIÈRE, Mickiewicz et Hugo, deux incarnations du romantisme prophétique; — R. FIEGUTH, Schiller et Goethe dans les „Aïeux” de Mickiewicz; — A. SPROEDE, Adam Mickiewicz dans l'horizon de Goethe et de l'idéalisme allemand; — F. ROSSET, Les traductions d'Adam Mickiewicz; — E. SKIBIŃSKA, La culture nobiliaire dans les traductions françaises de „Pan Tadeusz”; — K. KUYAMA, La réception de „Pan Tadeusz” au Japon; — A. WŁODARCZYK, Mickiewicz en japonais.

Rec.: I. SZYPOWSKA, *Przegl. Hum.* 2003 nr 2.

312. W. OWCZARSKI, Mickiewiczowskie figury wyobraźni, Gdańsk 2002.

Rec.: A. FABIANOWSKI, *Nowe Książki* 2004 nr 3.

313. *Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa*, red. Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002.

Zawartość: Z. KRASNODĘBSKI, Mickiewicz' Europa zur Einführung; — S. ROSIEK, Mickiewicz und jeder von uns; — Z. KRASNODĘBSKI, Adam Mickiewicz' politische Theologie; — W.S. KISSEL, Die Anfänge einer Zivilisationskritik in Osteuropa: Čadaev – Mickiewicz – Puškin; — R. RITTER, Adam Mickiewicz und die Musik; — M. CIŁCHOCKI, Die politische Romantik in Polen und in Deutschland; — S. GARSZTECKI, Mickiewicz' Messianismus und romantisches deutsches Sendungsbewusstsein; — K. RUTKOWSKI, Frankreich im Denken von Mickiewicz; — W. BOCK, Stadt – Flucht – Messianismus; — H.H. HAHN, Die erste „Große Emigration” der Polen und ihr histo-

rischer Stellenwert; — B. KERSKI, Die „Zweite Große Emigration”. Über die polnische Exilzeitschrift „Kultura”; — E. KIŚLAK, Die zweite Emigration von Czesław Miłosz; — U. WÖLTEJN, Adam Mickiewicz und die Südslawen; — L. MIRACYCKI, Adam Mickiewicz im Bewusstsein der Weißrussen; — D. MOSTWIN, Mickiewicz – die amerikanische Verbindungslinie.

Rec.: W. NIEMIROWSKI, Mickiewicz w Europie, *Akcent* 2003 nr 1/2. — H.L. RODDY, *The Sarmat. Rev.* 2005 nr 2.

314. J. BACHÓRZ, Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie, Gdańsk 2003.

Zawartość: O Emilii Plater i „Śmierci pułkownika”. Narodziny i dzieje legendy; Jak pachnie na Litwie Mickiewicza; Fauna w słowniku Mickiewicza; Śmiech i uśmiech w „Panu Tadeuszu”; Mickiewiczowska idea Europy.

Rec.: W. KALISZEWSKI, Dotknąć świata Mickiewicza, *Nowe Książki* 2004 nr 10. — A. BAGAJEWSKI, *Pam. Lit.* 2007 z. 1.

315. B.A. BIOLČEV, Po drugiej stronie mitu – Adam Bernard Mickiewicz. Pomiędzy aureolą wieszczą i homo ludens, tłum. C. Juda, Kr. 2003 [tłum. z bułg.: Otvăd mita – Adam Bernard Mickevič. Meždu osankata na narodniă prorok i homo ludens, Sofia 1995].

Rec.: J. BECZEK, *Nowe Książki* 2004 nr 1.

316. J. ŁAWSKI, Marie romantyków. Metafizyczne wizje kobiecości. Mickiewicz – Malczewski – Krasiński, Białystok 2003.

Zawartość: I. „Przejrzeć w serce głazu” – metafizyczna strona kobiecości w „Dziadach” A. Mickiewicza: Część pierwsza: Boskie imię. Część druga: Gustaw i Maria. Część trzecia: Obrzędy miłosne „Dziadów”. Część czwarta: „Konrad Wallenrod”. Część piąta: Pielgrzym i Ewa. Część szósta: „Super flumina Babylonis”. Część siódma: Geneza fascynacji: od przeżycia do lektury. Część ósma: Między immanencją a transcendencją. [...] III. I młode ich lata, i dawne ich miłości...” – Eidos Litwy w „Panu Tadeuszu”: Część pierwsza: Podróż do Soplicowa. Część druga: Erotyczne marzenia i marzycielskie realia. Część trzecia: Święto życia – symboliczny mesjanizm. Część czwarta: Podmiot i ikona eposu. Część piąta: Ku pełni fantazmatycznej.

Rec.: A. SEKUŁA, „Wyrósł musisz na dziewicę”, *Teksty Drugie* 2005 nr 1/2. — J. WIJAS, *Pam. Lit.* 2005 z. 4.

317. A. NAWARECKI, Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne, Kat. 2003.

Zawartość: Mały Mickiewicz; Mickiewicz i robaki; „Nieznany, daleki”. O wierszu z imionnika Ludwika Mac-

kiewiczówny; *Poemat o zwierzętach*; *Arcydziełko Mickiewicza*; *Dlaczego przestał pisać*; *Ułamek z pamiętnika sierżanta polskiego*; *Urywek pamiętnika Polki*; „Jutro wyciągniesz kopyta”. W sprawie „*Conversation des malades*”.

318. M. PIWIŃSKA, *Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza*, Gdańsk 2003.

Zawartość: Mickiewicza jazdy gwiazd; Koloryt uczuć, klimat wewnętrzny, topografia wyobraźni w cyklu „*Ballad i romansów*” A. Mickiewicza; *Tajemnica I cz. „Dziadów”*; Nauka budownicza w „*Panu Tadeuszu*”; *Wolny myśliwy*; Mickiewicz o polskiej żartobliwości; *Tradycja „złota” czy „papuzia”?* Romantycy o polskiej poezji renesansowej; *Prelekcje o Polsce dla Zachodu*. Mickiewicz – Miłosz.

Rec.: A. FABIANOWSKI, *Czytanie Mickiewicza, Nowe Książki* 2004 nr 7. – B. MYTYCH-FORAJTER, *Pam. Lit.* 2005 z. 4.

319. Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004.

Zawartość: E. ŁOCH, *Zamiast ustępu*; – A. KIEŻUŃ, [Artur] Górski jako interpretator Mickiewicza; – B. OLECH, *Młodopolskich poetek czytanie Mickiewicza*; – E. ŁOCH, *Motywy niemieckie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza*; – W. WASZCZUK, *Mickiewicz „do codziennego użytku”. Formy obecności tradycji romantycznej w literaturze popularnej na przykładach wybranych z twórczości Henryka Zbierzchowskiego*; – E. FLIS-CZERNIAK, *Adam Mickiewicz a działalność publicystyczna Tadeusza Micińskiego*; – D. KISZCZAK, „*Pan Tadeusz*” Leo Belmonta; – M. STEPIEŃ, „*Zdaje się Mickiewicz mnie powali*”. O Janie Lechoniur; – M. BIAŁOTA, *Mickiewicz Reduty Limanowskiego i Osterwy*; – A. FABIANOWSKI, *Mickiewicz–Konwicki. Przegląd intertekstualny*; – B. NOWICKI, *Eschatologia czy eskapizm? Formacja Źdroju wobec twórczości A. Mickiewicza*; – D. UTRACKA, *Emigracyjna wspólnota tęsknot, trosk i nadziei, czyli nad „koncertami polskości”. Mickiewicz–Lechoń. Szkic analityczno-porównawczy*; – B. BIAŁOKOZOWICZ, *Adam Mickiewicz w recepcji kaukaskiej (gruzińskiej i ormiańskiej)*; – I. SRYK, „*Pan Tadeusz*” w tłumaczeniu Maksyma Rylskiego; – J. ORŁOWSKI, *Spuścizna Mickiewicza w kręgu symbolistów rosyjskich*; – O. CYBIENKO, *Mickiewicz w Rosji w czasach modernizmu*; – J. ŚWIDZIŃSKI, *Mickiewicz w publicystyce rosyjskiej okresu wojennego*; – R. LÖW, *Mickiewicz w kręgu hebrajskim*.

320. S. RZEPCHYŃSKI, *Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidzie*, Słupsk 2004.

Zawartość: *Samotność i melancholia w sonetach Mickiewicza*; *Goreckiego „bajka, a raczej prawda” w strukturze III cz. „Dziadów”*; *Struktura gatunkowa prelekcji paryskich A. Mickiewicza. Zarys problematyki*.

Rec.: A. KOWALCZYKOWA, *O Mickiewiczu i Norwidzie, Stud. Norw.* 2009/2010 s. 247-253.

321. Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005.

Zawartość: – Z.P. KRUSZEWSKI, J. PÓLTURZYCKI, *Wprowadzenie*; – I. SZYPOWSKA, *Inaugurujące wystąpienie [dot. działalności Tow. Lit. im. A. Mickiewicza]*; – Z. SUDOLSKI, *Zesłańca korespondencja filomatów*; – J. PÓLTURZYCKI, *Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog*; – E.A. WESOŁOWSKA, *Narody i rozumienie ich spraw w twórczości A. Mickiewicza*; – E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, *Bóg romantyków, Bóg Mickiewicza*; – A. ZIELIŃSKA, *Towianizm Mickiewicza*; – H. DEPTA, *Jak w zwierciadle?*; – A. WIELGUS, *Adam Mickiewicz – spojrzenie psychologa*; – M. BRZÓSKA, D. KORZAN, *Obchody 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku i Tow. Nauk. Płockim*; – A. RADECKA, *Wieczornica w 150. rocznicę śmierci A. Mickiewicza w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu*.

322. Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005.

Zawartość: Z. TROJANOWICZOWA, „*Coś ty uczynił ludziom, Mickiewiczu?*”; – Z. PRZYCHODNIAK, *Ojczyzna domowa Adama. Poeta w kręgu rodzinnym*; – A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, *Muzyczne światy A. Mickiewicza*; – E. NOWICKA, *Czy bohaterowie „Dziadów” byli samotni?*; – A. ROTER-BOURKANE, „*Genialny kłamca*”, czyli Cyprian Norwid i Pan Adam; – K. RÓŻAŃSKA, *Mickiewicz i Niemcy*; – M. ZDUNIAK, *Zamach na legendę. Gombrowicz i Wieszczy*; – I. BANOWSKA, *Mickiewicz Miłosza*; – A. ARTWIŃSKA, „*Z murzami chodzi za pan brat po mieście*”. Socrealistyczna kartka z dziejów recepcji Mickiewicza w latach 1945-1955; – J. FIECKO, *Dlaczego nie przekroczył tej granicy? Mickiewicz i powstanie listopadowe*; – M. CHOŁODY, *Z wielkopolskich biografii „duchowego hetmana naszego”*; – M. PIOTROWSKA, *Adam i Maryla na wielkopolskiej rampie, czyli słów kilka o scenicznej recepcji Wieszcza*.

323. Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005.

Zawartość: J.A. KŁOCZOWSKI OP, *Mistyka – między słowem a milczeniem*; – J. PROKOPIUK, *Drzewo Życia i Drzewo Poznania. Mistyka i gnoza – odrębności i podobieństwa*; – S. PIERÓG, *Romantyczny mistycyzm jako forma ideologii*; – Z. ROSIŃSKA, *Odprijski doświadczenia mistycznego*; – W. JUSZCZAK, „*Mistyczna sztuka?*”; – E. KASPERSKI, *Mistyka a nauka o literaturze. Wokół „Rozmowy wieczornej” i „Widzenia”*; – D. SEWERYN, *O poezji mistycznej*; – J. PIÓRCZYŃSKI, *O jednym zdaniu z III cz.*

„Dziadów”; — M. NOWAK, „Czterdzieści i cztery”. Tropem Nieznanego Filozofa; — S. HARMAZY, Mistyczny świat Jakoba Boehme’a widziany oczami A. Mickiewicza; — D. SOŁOWIEJ, Idea metempsychozy w „Księdze zgodności” A. Mickiewicza; — A. LAM, Tropy Anioła Ślaza w pismach A. Mickiewicza; — D. KLIMANOWSKA CSSF, Odbłask katol. teologii mistycznej w poezji Mickiewicza; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Adam Mickiewicz i Tomasz Merton – miejsca wspólne; — W. PYCZEK, Obrazy Pasji w lirykach A. Mickiewicza; — E. SZYMANIS, Mistyczny wymiar Mickiewiczowskiego mesjanizmu; — J. LYSZCZYNA, Doświadczenie mistyczne w cz. III „Dziadów”; — J. TOMKOWSKI, Czas, mistyka, „Pan Tadeusz”...; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co mnie dziwi w „Widzeniu” Mickiewicza; — J. FIECKO, „Druga przestrzeń” według Mickiewicza. Kilka uwag o „Widzeniu”; — M. MACIEJEWSKI, Mickiewiczowski „domek mego ducha”; — M. MASŁOWSKI, Liryki lozańskie – mistyka poranka; — A. SIKORA, Nad „Zdaniami i uwagami”; — M. BURTA, Idea boskości człowieka w „Zdaniach i uwagach” (Eckhart – Boehme – Silesius – Mickiewicz); — W. SZTURC, Myśl protestancka w „Zdaniach i uwagach”; — B. ŁAZIŃSKA, Mistycyzm i dydaktyzm „Zdań i uwag”; — J. ŁAWSKI, Logos – tekst – aktualność. O trzech wizjach A. Mickiewicza; — M. KUZIAK, Mickiewicz, antropologia w kontekście mistyki – mistyka w kontekście antropologii; — Z. SUDOLSKI, Listy towarzyszące Mickiewiczowi – dokument kształtowania się świadomości mistycznej poety; — D. KALINOWSKI, Smutny Szatan; — E.Z. WICHROWSKA, „Co mi to za prorok taki...”. Myśli wojewody Ostrowskiego o wydarzeniach 1841 roku; — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Śmierć i doświadczenie mistyczne Mickiewicza towarzyszą; — D. SIWICKA, Scala Santa; — A. FABIANOWSKI, Żyd realny – Żyd mistyczny.

324. Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005.

Zawartość: Z. SUDOLSKI, Mickiewicz wśród filomatów w więzieniu i na zesłaniu; — Z. STEFANOWSKA, O przyjaźni Mickiewicza z Domejką; — D. ZAWADZKA, Mickiewicz – Lelewel: ich przyjaźń zawodowa; — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewicz wobec autora „Śpiewów historycznych”; — M. DALMAN, Mickiewicz – Oleszkiewicz. Dzieje przyjaźni; — B. ZWOLIŃSKA, O romantycznej przyjaźni w świetle korespondencji filomatów; — A. BRUŚVIČ, Vobraz žančny ũ tvorčaci a. Mickeviča vilenska-kovenska peradu; — A. KUBALE, Miłość w sonetach odeskich Mickiewicza; — K. ZIEMBA, Miłość i nienawiść w „Konradzie Wallenrodzie”; — J. ŁUKASIEWICZ, „Ona” liryczne w poezji Mickiewicza; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, „Język kłamię głosowi”? O lirycznej artykulacji uczuć w twórczości Mickiewicza (próba rekonesansu); — B. OLEKSOVICZ, Eliza z Branickich Krasieńska o Mickiewiczu. Z cyklu „Nienawistnicy Mickiewicza”; — G.B. TOMASZEWSKA, I nienawiść jest z Boga. O „ponownie narodzonych” bo-

haterach Mickiewicza; — L. ZWIERZYŃSKI, Nienawiść – w centrum kręgu zła. Ontyczny wymiar etyki w poezji Mickiewicza; — J. ŁAWSKI, Mistyka i miecz. O „dobrym” i „złym” A. Mickiewiczu w „Zdaniach i uwagach”; — M. PIECHOTA, Iloma językami władał „pan Mickiewicz”? — A. KOWALCZYKOWA, „Na Judahu skale”. Autoportret cudzą ręką (przyjajną) malowany; — S. ROSIEK, Jak kochać umarłego? Konsolacje i kondolencje; — Z. MAJCHROWSKI, „Z tego, czy z tamtego świata?”; — M. MASŁOWSKI, Mickiewicz modele uniwersalności; — M. KUZIAK, Mickiewicz i nowoczesność. Tezy i uogólnienia; — A. MARTUSZEWSKA, Niektóre problemy Mickiewiczowskiego ujęcia fantastyki w kursie literatury słowiańskiej; — V.A. HOREV, Adam Mickiewicz i polski kanon postrzegania Rosji; — S.P. MUSIENKA, Funkcii tanca v tvorčestve A. Mickeviča; — D. LEBIADZIEWICZ, Antyčnyj matyv ũ poezii A. Mickeviča i Āna Čačota (na materyle białoruskich perakladaŭ); — S. RZEPČYŃSKI, „Sonety” odeskie – między estetyzmem a przeżyciem; — O. KRYSOWSKI, Wątki bizantyjsko-chrześcijańskie w „Dziadach” Mickiewicza – przyczynek do reinterpretacji dramatu; — E.I. BILUTENKO, Opoziciā: Litva – Zapad v poeme Mickeviča „Pan Tedeus”; — M. LUBAŃSKI, Mickiewicz i śmierć. Próba psychoanalizy; — J. BRZOZOWSKI, „Żal rozrutmika”. Próba lektury; — M. SKWARA, „Confiance en soi” – próba interpretacji Mickiewiczowskich odczytań Emersonowskiego eseju; — E. ZARYCH, „Lalka” Bolesława Prusa jako dialog z poezją Mickiewicza; — W. OWCZARSKI, Mickiewicz i Leśmian; — K. RATAJSKA, Adam Mickiewicz w formułach mitycznych na przełomie XIX i XX w.; — Z. KAŻMIERCZYK, Czy Mickiewicz był klasykiem? – Reinterpretacja jego poezji dokonywana przez C. Miłosza; — A. BIELSKI, Egzotychny pejzaż y kontekste mastackaj koncepcji žyśā i smerti u paźāi A. Mickeviča i Uladzimira Karatkeviča; — I.E. ADEL’GEJM, „Dobry wieczór, nazywam się Mickiewicz” – czy „...pozostał tylko kołnierzyk”?; — M. CHACHAJ, Dzieciństwo A. Mickiewicza w ujęciu biografów i autorów powieści biograficznych I połowy XIX i początku XX w.; — K. PUZIO, Dzieje romansu A. Mickiewicza i Margły Wereszczakówny – ujęcia historycznoliterackie (dawne i nowe); — K. ŁUKAS, Adam Mickiewicz – poeta biedermeieru. O niemieckich przekładach „Ballad i romansów”; — LIJUN YI, Z warsztatu tłumacza arcydzieła A. Mickiewicza na język chiński; — Z. GANG, Stulecie obecności A. Mickiewicza w Chinach; — J. CIECHOWICZ, Życie pośmiertne Mickiewicza w teatrze polskim XIX w.; — A. SOBIECKA, Mickiewicz w „żywych obrazach” w repertuarze krakowskim (1871-1899); — E. CZERNIAKOWSKA, Kult A. Mickiewicza na łamach *Gazety Gdańskiej* w latach 1891-1900; — T. BUJNICKI, Parodie Mickiewiczowskie w międzywojennym Wilnie; — N. TAYLOR-TERLECKA, Stulecie śmierci A. Mickiewicza nad Tamizą; — D. DĄBROWSKA, Mickiewiczowskie przesłanie do emigrantów po II wojnie światowej; — E. NAWROCKA, Mickiewicz śpiewany; — J. HOBOT, Pośmiertne losy A. Mickiewicza w aktach PRL-owskiej cenzury. Mickiewicz na nowo

odczytany przez Pokolenie '68 i PRL-owskich cenzorów;
— R. PAWŁOWSKA, W jaki sposób Mickiewicz nieznanym może stać się lubiany.

325. I. JOKIEL, *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006.

Zawartość: Joachim Lelewel „...dają porękę (...); Trudna przyjaźń. Adam Mickiewicz w korespondencji Z. Krasieńskiego; Adam Mickiewicz w świetle korespondencji Cypriana Norwida z lat 1848-1855; Niedokończone historie, czyli Mickiewicz i Naruszewicz w roli dzięciołów; Jak w karczmie zajezdnej, czyli Mickiewicz wobec Zachodu; Natura i egzystencja. Uwagi o „Śtebach Akermarskich”; Liteuski raj; Na obraz i podobieństwo. Wokół wiersza A. Mickiewicza „Broń mnie przed sobą samym...”; Być w centrum wszechświata; Człowiek z latarką („Ustęp” z III cz. „Dziadów”); Zmoskalony Żyd wieszczem narodu polskiego.

326. M. KUZIAK, *Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza*, Słupsk 2006 (wyd. 2, 2009).

Zawartość: Mickiewicz komentuje Mickiewicza. Tworzenie palimpsestu; Mickiewiczowska hermeneutyka kultury. Wokół wykładów lozańskich; Tradycja w myśli Mickiewicza; Projekt kultury w prelekcjach paryskich; „Dziady” – „Pan Tadeusz”. Mickiewiczowskie parafrazy całości. Na marginesie stanu badań.

Rec.: M. SIWIEC, Mickiewiczowski palimpsest, *Wielkość* 2008 nr 3. — D. ZAWADZKA, *Wiek XIX* 2008 s. 161-165; — M. JUNKIERT, Na tropach całości. Tradycja i kultura w twórczości Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2011 z. 1.

327. M. MASŁOWSKI, *Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne*, Lubl. 2006.

Zawartość: Kto jest bohaterem „Dziadów”?; Praca autora nad rolą w „Dziadach”; Mickiewiczowska wizja teatru; Synteza religijna Mickiewicza; „Zdania i uwagi” A. Mickiewicza. Mądrość i samotność; Liryki lozańskie – mistyka poranka; Reinterpretacja kultu maryjnego w dziele Mickiewicza; Kanon kultury w dziele A. Mickiewicza; O recepcji Mickiewicza we Francji; Święte błędzenie brata Adama.

328. *Mój Mickiewicz. Studenckie Nauk. Koło Edytorsko-Tekstologiczne*, red. E. Dryglas, Tor. 2006 [materiały konf. z okazji 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 V 2005].

Zawartość: M. PABICH, Jeśli nie Mickiewicz, to kto?; — D. WOJTASIŃSKA, Adam Mickiewicz – dwa spojrzenia, dwie prawdy; — J. POGORZELSKA, Przewodnik po nieużytecznym; — D. CZARNOWSKA, Gdyby nie dziadek...; — D. KAJA, Adama Mickiewicza „potwory udomowione”; — A. MARKUSZEWSKA, Mickiewicza „kobiety-anioly”; — A. MUSZYŃSKA, Mój Mickiewicz. Na pograniczu światów;

— A. OLESZKIEWICZ, Prowincjonalny wieszcz; — J. STEŁAGOWSKI, Imperium ducha: Mickiewicz wobec trzech sił fatalnych; — E. DRYGLAS, Słowo wytrącone z ciszy. O twórczości muzycznej do słów „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza; — A. TARAJKO, Ich Mickiewicz, czyli obsesje trzech poetów [J. Lechoń, C. Miłosz, J.M. Rymkiewicz]; — M. LUTOMIERSKI, Nasz (?) Mickiewicz, czyli Mickiewicz wśród studentów polonistyki; — A. MAZUR, Kim jest arcymistrz w wierszu A. Mickiewicza „Arcy-Mistrz”?; — P. KANIECKI, Etos romantyczny w wypowiedziach Tadeusza Konwickiego.

329. D. SIWICKA, *Zapytaj Mickiewicza*, Gdańsk 2006.

Zawartość: „Dziady” III – bez odbioru; Ojczyzna intymna; Historia trzeciego tysiąclecia; Wiewiórka i inne zwierzęta; Mickiewicz na uniwersytecie; Scala Santa; Czy Mickiewicz umierał wesóło?

330. *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Lyszczyzna, M. Bąk, Kat. 2006.

Zawartość: A. OPACKA, W cieniu Mickiewicza; — S. MAKOWSKI, Warszawsko-ukraiński wariant polskiego romantyzmu; — E. KASPERSKI, Paradygmat i historia. Metodologiczne rozważania o romantyzmie; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Towiański w teatrze Mickiewicza; — P. ŻBIROWSKI, Jeszcze raz o dziejach Alfa Waltera i o przesłaniu Mickiewiczowskiego poematu; — M. STRZYŻEWSKI, Znaczenie wykładów paryskich Mickiewicza w kulturze polskiej. Od „kursu literatur” po „summę romantyzmu”; — J. ŁAWSKI, Formy zła. O „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza; — M. PIECHOTA, Jeszcze o milczeniu Mickiewicza. Myśl i cień myśli; — L. ZWIERZYŃSKI, Całość i wieloistość. O wyobraźni Mickiewicza i Słowackiego; — K. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Wątki kynologiczne w „Panu Tadeuszu”; — M. SZARGOT, „Tu – Maciej! Tam – Maciej! Maciej z każdej strony!”. O pewnym motywie z „Pana Tadeusza”; — J. FIEĆKO, W cieniu „salonu warszawskiego”. Kilka uwag o dramacie Krasieńskiego [Rok 1846]; — A. RYTEL, Irydion Z. Krasieńskiego wobec „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza. Dyskurs „satanizmów”; — J. SKUCZYŃSKI, Dziesięć obrazów z wyprawy do Polski 1833 r. M. Chodźki: „Dziady” demokratyczne; — E. SZYMANIS, Sowiński w okopach woli w kontekście Mickiewiczowskiego mesjanizmu; — A. FABIANOWSKI, Ukraina M. Czajkowskiego wobec Mickiewiczowskiego modelu ojczyzny; — M. MAKARUK, A.E. Odynieć w cieniu Mickiewicza?; — M. CWENK, Czeczot (jeszcze) nieznanym. Uzupełnienie „Poezji filomatów” Czubka; — M. BĄK, „Tego wieczora byliśmy z nim jak dwaj bracia” – o relacji między Słowackim i Mickiewiczem; — J. LYSZCZYNA, K. Gaszyński wobec twórczości Mickiewicza; — A. TIMOFIEJEW, Odbrażawianie rzymskiego klasyka. Horacy i Mickiewicz w krytycznoliterackich sądach

F. Morawskiego; — H. GRADROWSKI, Mickiewicz w korespondencji Z. Krasieńskiego; — M. TURCZYN, B. Trentowski a Mickiewicz — zarys rozważań; — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz w świadomości inteligencji galicyjskiej XIX w.; — E. MALINOWSKA, „Żywe pamiątki”. O formach kultu A.E. Odynia i I. Domeyki po 1863 r.; — J. PASZEK, Berent a Mickiewicz; — K. BILIŃSKI, Kult Mickiewicza we wspomnieniach S. Przybyszewskiego; — J. JAKÓBCZYK, Jaka Polska? A. Górski śladami Mickiewicza w drodze na Monsalwat; — D. RYSZKA, Poeta o pocie. Mickiewicz na warsztacie Rymkiewicza; — A. KUCIAK, Epos-nasza? O „Dwunastu stacjach” T. Różyckiego (odczytanych poprzez „Pana Tadeusza”).

331. „Z krau Navagrudskaga...”. Malaâ ajčy-na ũ žycci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006.

Zawartość: V.A. HOREV, Adam Mickevič i polskij stereotip otnošenii k Rossii; — J. BACHÓRZ, O Mickiewiczowskich stylizacjach tęsknoty (początek rozważań); — S.P. MUSIENKA, Praŭda, mify i legendy ũ žycci i tvorčasci A. Mickeviča; — A. BEŁSKI, Svet pryrody i kahannâ ũ lirycy A. Mickeviča; — T. BUDREWICZ, O mowach na krakowskim pogrzebie Mickiewicza; — A. BRUSEVIČ, Belaruski substrat u „Baladah i ramansah” A. Mickeviča; — J. MISZCZAK, Nekropolie w twórczości A. Mickiewicza na przykładzie „Ballad i romansów”; — S. TROFIMEC, O mnogofunkcional’nosti anaforičeskikh konstrukcij s ukazatel’nym mestoimeniem „ten” v pol’skom ŕzyke (na primere poezii A. Mickeviča); — M. CHWALENIA, O tłumaczeniu i niektórych osobliwościach związków frazeologicznych polskich i białoruskich (na materiale wierszy A. Mickiewicza); — L.A. MAŁ’CEV, „Dzady” A. Mickeviča: put’ k hristianskomu providencializmu; — V.S. ISTOMIN, Leksiko-semantičeskoe pole emocional’nosti v poëme A. Mickeviča „Pan Tadeusz”; — S.V. GONČAR, Mif Napoleona v tvorčestve A. Mickeviča; — G.B. TOMASZEWSKA, Pasma barw tęsknoty: A. Mickiewicz, „Pan Tadeusz”; — E.I. BILŪTENKO, Flora Litvy v hudożestvennom vobraženii A. Mickeviča kak avtora poëmy „Pan Tadeusz”; — R. DŹWIGOŁ, Świat nadzmysłowy ludu w małej ojczyźnie A. Mickiewicza; — Ī. BAGDANOVIČ, Ramantyčnae peraasensavanne mifalagichnykh simvalaŭ „čary” i „gorada Bożaga” ũ filamackaj tvorčasci A. Mickeviča; — M.T. LIZSOWA, Litwa i Białoruś w wykładach paryskich Mickiewicza; — A.V. MAŁ’DZIŚ, Z paryzkikh znahodak, zvžanyh z A. Mickevičam i ŕgo atačennem (ešë); — B. MAZAN, Pozytywistyczne echa Mickiewiczowskiej topiki uczuć granicznych: miłości i (nie)przyjaźni; — M. DALMAN, Tuhanowickie szczęście i melancholia — obrazy domu Wereszczaków w korespondencji filomatów; — B. OLEK-SOWICZ, Miłość i samotność (IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza); — R. STACHURA, Ideały kobiece w twórczości Mickiewicza. Trzy spojrzenia: Chmielowski, Bełcikowski, Tarnowski; — K. CZECHOT, Miłość czyli nierozumienie. Tezy o „Romantyczności” A. Mickiewicza; — A. BAZYŁ-

czyk, Kobieta i natura w Mickiewiczowskiej ojczyźnie myśli; — A.M. PETRUŠEVIČ, Šukaŭ Litvu i čabe. Veršy A. Mickeviča da Maryli i Ana Čačota da Zosi; — N.N. BE-SPAMĀTNYH, „Malaâ rodina”. Mežu literaturnoj metaforoj i naučnoj kategoriej; — Z. BUDREWICZ, Uczucia wieku młodzieńczego. Mickiewicz jako bohater szkolnych czytanek w podręcznikach okresu międzywojennego; — D.M. LEBĀDZEVIČ, Adam Mickevič i antyčnasć (pavodle belaruskich perakladaŭ); — E.Z. CYBENKO, Adam Mickevič o russkoj literature; — N.M. FILATOVA, Obraz russkogo carâ v literature pol’skogo romantizma; — B. STELINGOWSKA, Mickiewicz w epistolografii poetów swego pokolenia; — M. BURTA, Związki A. Mickiewicza z Tomaszem à Kempis; — M. KRYSZCZUK, Słowacki wobec „Pana Tadeusza” i syndromu „Pana Tadeusza”; — A.A. ŠAŪCOVA, Taponimy rodnaga krau ũ poëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš” i ramane Ėlžyš Ažëškŭ „Nad Nëmanam”; — G. GAZDA, Adam Mickiewicz i romantyzm w poezji i tekstach programowych polskiej awangardy (rekonesans); — M.Ī. KANŪŠKEVIČ, Dyskrëtnasć topasa ũ paëmah „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča i „Novaâ zamlâ” Ā. Kolasa; — A. RAMANČUK, Vobraz „maloj radzimy” ũ lirycy A. Mickeviča i paëtaŭ „belavežcaŭ”. Sproba tyपालagichnaga paratinnannâ; — M. OŁĘDZKI, Mickiewicz w pismach Józefa Weyssenhoffa; — V. BAROŪKA, Vobraz rodnaga kuta ũ poëme „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča i ũ tvorah belaruskich prazaikaŭ XX stagoddžâ; — S. GALA, M. CYBULSKI, Nazwiska typu Mickiewicz w genealogii polskich nazw osobowych; — M. SIENKO, Za co młodzież Polski Ludowej miała kochać i szanować Wieszcza? Twórczość A. Mickiewicza w programach i podręcznikach szkolnych po 1945 r.; — M. GAJDA, Na ušanavanne pamâci zemlâka.

332. Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007.

Zawartość: E. SKORUPA, Mickiewicz zakazany — Mickiewicz czytany; — Z. SUDOLSKI, Poetyckie echa zgonu i pogrzebu A. Mickiewicza (1855-1890); — S. FITA, Spory wokół pomników Mickiewicza w drugiej połowie XIX w.; — B. KOC, Koncepcje pomnika A. Mickiewicza w Wilnie; — M. PIOTROWSKA, Obronny mur, czyli mickiewiczowskie „tableaux vivants”; — M. ZIĘBA, Udział młodzieży akademickiej Lwowa i Krakowa w obchodach rocznic mickiewiczowskich w latach 1873-1898; — K. RATAJSKA, Młodzież UJ w hołdzie wieszczowi; — T. WINEK, Między jubileuszami. „Pan Tadeusz” 1884-1898; — A. SOBIECKA, Mickiewicz na scenie krakowskiej 1890-1898; — M. CHOŁODY, Arcymoralny wychowawca narodu — obrazy wizerunek dydaktyczny w XIX wieku; — C. KŁAK, Rzeszowskie wydanie „Pana Tadeusza” ad usum scholarum; — B. OLSZEWSKA, Czasopisma dziecięce wobec wielkich jubileuszów mickiewiczowskich; — Z. SIBIGA, Adam Mickiewicz i jego dzieła w procesie dydaktycznym szkoły polonijnej Stanów Zjednoczonych; — M. RUSEK, Twarze

i gęby Mickiewicza w nowych podręcznikach do liceum; — M. BERKAN-JABŁOŃSKA, Ilustracje do dzieł Mickiewicza z końca XX w. (o zamojskich edycjach „Ballad i romanów” oraz „Pana Tadeusza”); — E. GRZĘDA, Osoba i dzieło Mickiewicza w twórczości J. Słowackiego; — B. JERMAK-WOŁOŚZYN, Mickiewicz jako fourrierysta i jako zelota. Norwidowska legenda o wieszczu; — M. STANISZ, Wokół koncepcji poezji chrześcijańskiej: „Felicjta” A.E. Odyńca wobec „Dziadów” cz. III; — E. ŁOCH, Żeromski wobec Mickiewicza; — J. SKUCZYŃSKI, Trzy „Wyzwolenia” — dramaty mickiewiczowskie?; — A. ŻYWIOŁEK, Mickiewicz Zdziechowski; — M. INGLOT, Gombrowiczowska lektura Mickiewicza; — M. RABIZO-BIREK, „Ballady i romanse” naszych czasów. O tomiku „Anima” Tomasza Różycy; — A. CZAJKOWSKA, Mickiewicz historyków; — M. KRAKOWIAK, Wieszcz Adam jako bohater eseju meta-literackiego; — A. WAŚKO, Czy Mickiewicz był fałszywym prorokiem?; — A. BOBKO, Idee polityczne w twórczości Mickiewicza; — I. WĘGRZYN, Władysław Mickiewicz — strażnik ojcowskiej pamięci; — E. NIWIŃSKA-LIPIŃSKA, „Śród takich pól przed laty...” — obecność motywów z „Pana Tadeusza” w powieściach Walerego Łozińskiego; — K. MACIĄG, Wokulski w Soplicowie, czyli o niektórych motywach Mickiewiczowskich w „Lalce” Bolesława Prusa; — E. FLIS-CZERNAK, „Arcykapłan polskiej mistyki”. Konterfekt A. Mickiewicza a dramat polskiej niewoli w pismach Tadeusza Micińskiego; — M. CHACHAJ, Libreto do opery „Pan Tadeusz” z poematu A. Mickiewicza Jana Tomasza Wydzgi (1905); — G. LEGUTKO, Idea mickiewiczowska w publicystyce społeczno-politycznej Gustawa Daniłowskiego; — I. SADOWSKA, Sieroszewski wobec Mickiewicza — brzoźnictwo i reminiscencje stylistyczne; — G. OSTASZ, Mickiewicz w recepcji skamandrytów; — M. SADLIK, „Bo tajemnicą tej ziemi jest Konrad”; — J. PASTERKA, Mickiewicz w prozie Drugiej Emigracji; — J. RUSIN, Z Mickiewiczem na wachcie. Szukanie śladów poety w prozie Karola Olgierda Borchardta; — J. PASTERSKI, Tradycja mickiewiczowska w poezji Krzysztofa Karaska; — J. WOLSKI, Alfonsa Bronarskiego opisywanie Mickiewicza w Szwajcarii; — M. POLAŃSKA, Mickiewicz „pod lupą” Stanisława Pigonia; — J. STARNAWSKI, Marta Danilewicz-Zielińska (1907-2003) jako badaczka Mickiewicza; — A. CHOMIUK, Socrealistyczna mickiewiczologia — karta z dziejów polskiego literaturoznawstwa; — B. GONTARZ, Dekonstruowanie Mickiewicza; — R. MAGRYŚ, „Czterdzięści i cztery”. Reinterpretacja „Widzenia księdza Piotra” — refleksje na marginesie monografii J. Kleinera „Mickiewicz”; — Z. KAŻMIERCZYK, Wątek awestyjski w „Arymanie i Oromazie” Mickiewicza; — M. CHROSTEK, Syberyjskie losy bohaterów III cz. „Dziadów”; — J. KUZICKI, Emigracyjne kontakty Braci Zewnętrznych oo. zmarłych wstąpić z A. Mickiewiczem; — M. BURTA, „Zdania i uwagi” — sztabuchowe osobliwości; — M. MAKARUK, „Śmierć porucznika” Sławomira Mrożka. O śmierci zadawanej

przez legendę; — R. MNICH, „Mnie płynąć, płynąć, płynąć...”. Testamentalność Mickiewicza.

333. Mickiewicz we Lwowie. Materiały z sympozjum, Luów 6 czerwca 2006 / Mickevič u L'vovi. Materiali simpoziumu Lviv 6 červná 2006, red. S. Makowski, War.—Lw. 2007.

Zawartość: Z. STEFANOWSKA, Lwowskie początki romantyzmu (zachowane fragm. prelekcji); — L., A. Mickevič i ukraińsk'i romantiki (imipologijnyj aspekt); — S. FRITA, Powstanie i początki działalności Tow. Literackiego im. A. Mickiewicza we Lwowie; — J. STARNAWSKI, O Mickiewiczu na warsztacie lwowskich profesorów historii literatury polskiej; — M. INGLOT, Lwowska recepcja twórczości A. Mickiewicza w latach 1939-1941; — O. SAČOK, Recepcija tvorčosti A. Mickeviča v Ukraïni (1991-2005).

334. Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007.

Zawartość: K. RATAJSKA: „Jaki on piękny”. Wizerunki Mickiewicza kształtowane przez współczesnych; — J. LYSZCZYNA, Stanisław Ropelewski jako krytyk Mickiewicza; — J. BRZOSOWSKI, Kilka uwag o bohaterce „Konrada Wallenroda”; — J. ZIELAKOWA, Maria Konopnicka czyta „Konrada Wallenroda”; — M. CHACHAJ, Uwagi o sposobach interpretowania wiersza A. Mickiewicza „Do Matki Polki”; — M. OKULICZ-KOZARYN, „Tum odgadywanej zaledwie poezji”. Wacława Berenta rozważania o fenomenie Mickiewicza; — D. SAMBORSKA-KUKUĆ, „Żywie Duch, żywie Duch”. Widzenie Karusi — widzenie Marysi; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Młodopolskie „rozpoznania” towianizmu Mickiewicza (wokół „Legionu” Wyspiańskiego); — A. ZAWISZEWSKA, Adam Mickiewicz na łamach „Wiadomości Literackich” (lata dwudzieste); — B. PAPROCKA-PODLASIAK, Tradycja mickiewiczowska w dialogu z „Faustem” J.W. Goethego w polskim dramacie współczesnym; — K. DŁUGOSZ, Echa twórczości Mickiewicza w inskrypcjach nagrobnych; — M. CHOŁODY, Słów kilka o życiorysie A. Mickiewicza „wierszem skreślonym” przez Karola Hoffmana; — E. GRZĘDA, Adam Mickiewicz jako adresat i bohater utworów poetyckich w pierwszej poł. XIX w.; — M. PIOTROWSKA, Zanim „te księgi zbłądziły pod strzechy”, czyli od odbiorcy elitarnego ku odbiorcy popularnemu; — K.W. TATAROWSKI, Figura wieszczamickiewicza w słuchowiskach i audycjach literackich Rozgłośni Polskie RWE; — K. PORLEWSKA, „Spór o Mickiewicza” po latach; — A. CHOMIUK, W kręgu „nowego literaturoznawstwa”. Mickiewicz i socrealistyczni biografowie; — M. TURCZYN, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza w myśli badawczej; — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewiczologia językoznawcza. Badania Teresy Skubalanki nad językiem i stylem dzieł A. Mickiewicza; — M. MAKARUK, Dwa oblicza Wieszcz. O biografistyce Jarosława Marka Rymkiewicza i Zbigniewa Sudolskiego.

335. M. TURCZYN, Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007.

Zawartość: Wprowadzenie; Wstęp; Główne wyznaczniki romantycznego mediewizmu; Cz. I. „Średniowieczne” utwory Mickiewicza: J. Lelewel i A. Mickiewicz; Średniowiecze w „Świtezii” i „Liliach”; Średniowiecze w „Grażynie”; Średniowiecze w „Konradzie Wallenrodzie”; Cz. II. Motywy – aluzje – nawiązania: Motywy tanatyczne; Motywy dantejskie; Księga i misterium; Średniowiecze w „Panu Tadeuszu”, czyli gra z konwencją; Cz. III. Średniowiecze w systemie historiozoficznym i historycznoliterackim Mickiewicza: „Pierwsze wieki historii polskiej”; Wykłady lozańskie o średniowieczu; Średniowiecze w prelekcjach paryskich; Zakończenie.

336. D.H. VALSECCHI, Między polityką a metapolityką. Samoobjawienie romantycznej twórczości A. Mickiewicza (1817-1835), Kr. 2007.

337. Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 [materiały konf. w Grodnie 14-16 V 2007].

Zawartość: — Toržestvennoe otkrytie Meždynarodnoj naučnoj konferencii „Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča” [dot. konf. w Grodnie 14-16 V 2007]; — V.A. HOREV, Adam Mickevič vo L'vovie v 1939-1941; — S.P. MUSIENKA, Problema uvekoviečivani Mickeviča na „maloj rodine”; — N. SAKAVA, Svet pejzažu [...] na materyjałe paëmy A. Mickeviča „Grażyna”; — A. BRUSEVIČ, Belaruskij substrat u dramatyčnaj paëme A. Mickeviča „Džady”; — E.I. BILŬTENKO, Śláhetskij dvor i „zastânok” kak strukturnyje člementy v kartine rodiny A. Mickeviča („Pan Tadeuš”); — G.B. TOMASZEWSKA, Światło i dynamizm czerni w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — J. PORZECKI, Szlachecka tradycja polowań w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — A.M. PĀTREVIČ, „Litva” i Licviny ũ paëme A. Mickeviča „Pan Tadeuš”; — V.S. ISTOMIN, Leksiko-semantičeskää paradigma svetooboznačeniä v poëme Mickeviča „Pan Tadeuš”; — T. BUDREWICZ, Maryla w oczach Władysława Bełzy; — Z. BUDREWICZ, W nadniemeńskich stronach. „Miejscą” Mickiewicza w podręcznikach szkolnych z lat 1918-1939; — Z. STEFANOWSKA, Ekonomia Boska i ludzka w „Księgach narodu” [fragm.]; — M.T. LIZISOWA, Rozwinięcie intertekstowe motywów biblijnych w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza; — I. BARSUKOVA, Gerainä z naroda ũ „Baladah i ramansah” A. Mickeviča. Arginal i pereklad na belarusskij movu; — T. KOMAR, Mež”žyjkovaä asimetriä [...] na primere proizvedenij A. Mickeviča i ih perevodov na belarusskij žyjk; — M. KRYSZCZUK, „Horszyński” Słowackiego wobec „Pana Tadeusza” Mickiewicza; — S. GRYMUTA, Adam Mickevič i koleravaä karcina svetu Maksima Bagdanoviča; — A. BEŁSKŬ, Adam Mickevič i èstëtika koleraŭ, pahaŭ u paëžni Alesä Piš’mänkova; — V. BAROŬKA, Śláhocki

svet u paëme „Pan Tadeuš” A. Mickeviča i apovesci „Polackaä ślähita” Vojslava Saviča-Zablockaga; — L. MURZIČ, „Piligrim” A. Mickeviča v kontekste russkoj liriki serebränogo veka; — N. MALINOŬSKAÄ, Adam Mickevič u žyvpapisu i graficy grodenščynj; — S. SUPONEVA, Adam Mickevič i Stanislav Manuško. Poëtiko-muzykal’noe vzaimoproniknovenie; — A. RUCKAÄ, Tvorčasc’ A. Mickeviča ũ palotnah belaruskikh mastakoŭ.

338. Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008.

Zawartość: J.M. RYMKIEWICZ, Kto otrul Mickiewicza oraz jak to zrobił. Teoria okazji; — A. WITKOWSKA, „Duch Adama i skandal” – poetycka relacja z pogrzebu czy wiersz o tajemnicy śmierci Mickiewicza?; — K. SZCZURKA, Matki, płaczki, wdowy. Żałoba po Mickiewiczu; — M. SOKOŁOWSKI, Mowy pogrzebowe wygłaszane z powodu śmierci A. Mickiewicza wobec tradycji gatunku; — M. BIEŇCZYK, Hugo – Mickiewicz. Tanatografia porównawcza; — S. ROSIEK, Na cmentarzu i na salonie. Sceny z dziejów medalionu Augusta Préaulta; — A. BUNOWSKA, „Jako córka, wnuczka i Polka...”. Krakowski pogrzeb A. Mickiewicza w relacji Heleny Mickiewiczówny, córki Władysława; — M. PIWIŇSKA, Wiele śmierci Mickiewicza; — M. JANON, Upiór z Upity. Wobec milczenia trupa; — M. ZIELIŇSKA, Sztuka umierania; — D. SIWICKA, Czy Mickiewicz umierał wesoły?; — M. RUDAŚ-GRODZKA, Wokół żołnierskiej śmierci A. Mickiewicza; — A. KOWALCZYKOWA, Romantyczna sceneria własnej śmierci; — H. OLSCHOWSKY, Mickiewicz w Niemczech. Recepcja w setną rocznicę śmierci; — K. RUTKOWSKI, Co to znaczy być i nie być? Notatki do improwizacji z okazji 150. rocznicy śmierci Mickiewicza. W tomie ponadto zapis dwóch dyskusji panelowych: Biografia czy/i interpretacja?, Mickiewiczologia XXI w.

339. M. SAGANIAK, Człowiek i doświadczenie wewnętrzne: późna twórczość Mickiewicza i Słowackiego, War. 2009.

Zawartość: Adam Mickiewicz – cztery doświadczenia jaźni; Liryki lozańskie Mickiewicza jako doświadczenie wewnętrzne; Doświadczenie wewnętrzne i podmiotowość w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza.

340. L. LIBERA, Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010.

Zawartość: „Świtezianka” – parafraza ballady ludowej: Jak czytać „Nad wodą wielką i czystą...”?; Choroby wileńsko-kowieńskie; Gwatyry i teinie. Szwajcarskie zmary Mickiewicza; Mickiewicz i medycyna; Obiad Mickiewicza; Cholera przyczyną śmierci Mickiewicza?

341. J. ŁAWSKI, Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010.

Zawartość: Obywatel Rzeczypospolitej wszystkich narodów; Od historiografii do historiozofii [wersja rozsz.]; Mickiewiczowskie rozumienie mitu/mitologii w pismach z lat 1818-1838 [wersja rozsz.]; Puste niebo nad Świtezią? Romantyzm i sztuka egalitarna; Poetyka Księgi i mit Słowiańszczyzny w prelekcjach paryskich; Odkrywca „słowiańskiego kontynentu”. O wykładzie inauguracyjnym w Collège de France; „Sacrum” słowiańskie: od „Historii polskiej” do prelekcji paryskich; „Eidos” wyobraźni. „Dziady” A. Mickiewicza – bohater między eposycznym a tragicznym doświadczeniem świata; Mickiewiczowskie Wilno: miasto, symbol, mit; Żywoć protestanta pocziwego. Mikołaj Rej w lekturze A. Mickiewicza; Mickiewicz, wspólnota, historia.

342. Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaja mirovaja kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010.

Zawartość: S.P. MUŠENKA, „Kraj lat dziecinnych” A. Mickiewicza; — M. GAJDA, Navagrudskia staronki žyccā A. Mickeviča; — Z. KAŻMIERCZYK, Obraz Rosji we wczesnych utworach A. Mickiewicza; — A. GOSTOMSKA, D. ŻYŁKO, W sprawie podtekstów poetyckich „Stepów Akerańskich” A. Mickiewicza; — I. BARSUKOVA, „Krymskii sanety” A. Mickeviča ŭ belaruskich perekładah; — E. RUDNICKA-FIRA, Funkcje elementów wschodniosłowiańskich w tekście „Dziadów” A. Mickiewicza; — G.B. TOMASZEWSKA, Romantyczny ogród Mickiewicza w „Panu Tadeuszu” i III części „Dziadów”; — K. SZCZESŃNIAK, Uwagi na temat przekładu nazw roślin w serbsko-chorwackim tłumaczeniu „Pana Tadeusza” Dorde Šauli; — M.T. LIZSOWA, Sądy podkomorskie w „Statutach litewskich” i w „Panu Tadeuszu”. Prawnicze uzasadnienie tytułu eposu; — V.S. ISTOMIN, Metaforičeskaa reprezentaciā nacionalnyh stereotipov v poēme A. Mickeviča „Pan Tadeus”; — S.V. GONČAR, Adam Mickevič i mif Napoleona v pol'skoj literature XIX v.; — A. BRUSEVIČ, Adam Mickevič u pažėi Antoniā Ėdvarda Adynca; — T. BUDREWICZ, „Farys oceanu” Józefa Stanisława Wierzbickiego; — A. GUĞNIN, Stihotvorenje L. Ulanda „Mickevič” v kontekste nemeckoj političeskoj poezii 1830-h godov; — E. NELEPKO, Motivny tvorčestva A. Mickeviča v drame T. Micinskogo „Rābinovaā noč”; — O. POLTORAK, Topos rodnoj zemli v dialoge kontekstov kul'tury (po motivam poēmy „Konrad Vallenrod” A. Mickeviča i romana „General Barč” Kadena-Bandrovskogo); — U. KAĀLA, Adam Mickevič i Francišk Baguševič. Lā vyтокаŭ stanaŭlennā baečnaga žanru; — M. HMĀL'NICKI, Mickevičaŭskā tradycijā ŭ tvorčasci Uladzimira Karatkeviča; — O. PAŃKOWA, Litwa mickiewiczowska w powieści Zbigniewa Żakiewicza „Wilcze łaki”; — D. SZCZUKOWSKI, Mickiewicz nowoczesny.

343. J. BRZozowski, Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011.

Zawartość: Jeszcze o bohaterce „Konrada Wallenroda”; Konrad w I scenie „Dziadów” drezdeńskich; Kapral w „Dziadach” drezdeńskich; „Zal rozrzutnika”. Próba lektury; Obraz autora w lirykach łożańskich; Trzy głosy na marginesie wiersza „Snuć miłość”; Rymy częstochowskie; Mieszkańca... budować... być. O łożańskim urywk; Nad tekstem wiersza „Ach, już i w rodzicielskim domu...”; Mickiewiczowska parafraza S. Barańczaka.

344. Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011.

Zawartość: J. TRETIAR, Idea Wallenroda; — R. PILAT, Geniza „Farysa”; — S. TARŃOWSKI, O „Księgach pielgrzymstwa”; — J. KALLENBACH, O improwizacji Konrada; — E. PORĘBOWICZ, Gdzie jest źródło wiary Mickiewicza w godność proroczą poety; — I. CHRZANOWSKI, Odczyt o Mickiewiczu. Wygłoszony dn. 11 grudnia r. 1916 we Lwowie na rzecz *Pamiętnika Literackiego*; — H. ŻYCZYŃSKI, Stosunek Mickiewicza do poezji staropolskiej; — S. PIŁOŃ, Z kłopotów filologa. Historia jednej koniektury [O I części „Dziadów”]; — K. WYKA, Na rozpoczęcie Roku Mickiewiczowskiego; — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i Lamennais; — M. ŻMIGRODZKA, Dwa oblicza wczesnego romantyzmu (o „Marii” A. Malczewskiego i „Grażynie” Mickiewicza); — A. KOWALCZYKOWA, Widzenie w biały dzień. O „Romantyczności” Mickiewicza; — I. OPACKI, W środku niebokręga. O „Balladach i romansach” Mickiewicza; — R. PRZYBYLSKI, Słowo i światło w IV cz. „Dziadów”; — M. ZIELIŃSKA, Dziwny skandal i jego bohaterowie; — M. PIASECKA, „Śniła się zima”. Sen – wiersz – egzystencja; — M. PIWIŃSKA, „I ziarno duszy nagie pozostało”. Późne wiersze Mickiewicza w świetle twórczości genezyjskiej Słowackiego; — D. SIWICKA, „Naga dusza” i eksperyment egzystencjalny; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Spór jako element kreacji świata przedstawionego w „Dziadach”; — S. TREUGUTT, Mickiewiczowski hetman wolności; — L. ZWIERZYŃSKI, Motyw łez w poezji Mickiewicza. Symbolika oczyszczenia i regeneracji; — J. AXER Z. STEFANOWSKA, Armaty Mickiewicza; — K. BUDZYK, Rytm upiór: „osie” – „stało się”; — E. TELEŻYŃSKA, Czerwień i błękit w liryce Norwida, Mickiewicza i Słowackiego; — R. FIEGUTH, Kilka uwag o stylu „Grażyny”; — H. KOPIA, Czy to wiersze Mickiewicza?; — J. SIEMIENSKI, Wspomnienia ks. Antoniego Moszyńskiego, byłego ucznia Unii. Wileńskiego w l. 1822 i 1823; — KRYSZYNA [E. ROGAWSKA], Wspomnienie z Parryża; — R.M. WERNER, Wspomnienie Alfreda Meissnera o Mickiewiczu; — W. BĘŁZA, Zatrącony wiersz Mickiewicza [fragm. ballady T. Żana „Twardowski”]; — A. SIENICKI, Alfons Goldberg, „Pamiętka po Adamie Mickiewiczu” [wiadomość o domu Mickiewicza w Konstantynopolu za art. A. Goldberga w *Kraju* 1888 nr 36]; — L. MÉYET, Drobiazg Mickiewiczowski; — W. GRZEGORZEWICZ, Wokół „Konrada Wallenroda”; — E. KUCHARSKI, Reminiscencja z Byrona w „Reducie Ordona”; — A.L. POGODIN,

Data napisania wiersza Mickiewicza „Do przyjaciół”?; — M. ŚWIERZ, Seweryna Goszczyńskiego „Moja rozmowa z Mickiewiczem”; — S. SCHNEIDER, Wpływ Maniliusa na improwizację Konrada; — Z. GAŚSIOROWSKA [SZMYDOWA], Bajka o chłopie i żmii w opracowaniu Mickiewicza; — Z. REUTT-WITKOWSKA, Arcyservis Wojskiego; — T. PINI, Trybunał tajemny w „Konradzie Wallenrodzie”; — S. ŁEMPICKI, Glossy do „Pana Tadeusza”. I. Dlaczego polska „Odyssea”? II. „Pan Podstoli wierszem napisany”; — J. KRZYŻANOWSKI, Z motywów folklorystycznych u Mickiewicza; — J. BIRKENMAJER, Kim jest ksiądz Piotr w „Dziadach”?; — Z. LIBERA, Zapomniany pomnik Mickiewicza [dot. poematu K. Hoffmana „Pieśń wstępna”]; — C. ZGORZELSKI, Nad autografami Mickiewicza; — E. SAWRYMOWICZ, O właściwą interpretację listu Adama Mickiewicza [list A. Mickiewicza do A. Cieszkowskiego z 1844 r.]; — J. MAŚLANKA, Autograf „Pana Tadeusza” i inne pamiątki po Mickiewiczu oferowane do nabycia w 1871 r.; — D. ŚWIERCZYŃSKA, Mickiewiczowskie „Rozmowy chorych”; — A.A. KAMIŃSKI, Kilka przyczynków do „romansu” A. Mickiewicza z Awdotją Bakuninówną; — J. KLEINER, [Rec.] Archiwum Filomatów. Cz. I. Korespondencja, wyd. J. Czubek, t. 1-5 [...], Kr. 1913.

345. M. PIECHOTA, „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011.

Zawartość: Rozczarowanie filomatów Imperatorskim Uniw.; „Bywaj mi zdrowa, biedna cenzuro!” Niecenzuralność „Ody do młodości”; Od „boskiego diabła” do „puchu marnego”. Współredaktorzy tekstów Mickiewicza w okresie wileńsko-kowieńskim; Ikaryjskie inkrustacje Mickiewicza; Mickiewicz wobec „czasów szwedzkich”; Saplicowie–Soplicowie. Na marginesie pewnej odręcznej notatki w osiemnastowiecznej „Etyce chrześcijańskiej” Wincentego Houdry’ego; Autorzy nowożytni w wykładach lozańskich Mickiewicza. Z dygresją o prowincjach i prowincjonalizmach; Jeszcze o idei wolności w „Dziadach” Mickiewicza; Jeszcze o relacjach rodzinnych w „Konradzie Wallenrodzie” Mickiewicza; Jeszcze o milczeniu Mickiewicza. Myśl i cień myśli; Kilka słów o „Przedmowie” do tomiku „Wspomnienia z wojny narodowej i sonety wojenne” S. Garczyńskiego. Jeszcze o fragmencie zaledwie przypisywanym Mickiewiczowi; Trzy przedmowy do dwudziestowiecznych wydań zbiorów „Dzieł” Mickiewicza; Czy Mickiewicz czytał poetów z Tybetu? O fortunnych skutkach błędnej hipotezy; Iloma językami władał „pan Mickiewicz”?

346. Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012.

Zawartość: O. Kryowski, Źródłostowy kultury. O pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza; — I.E. Ru-sek, Antyczne źródła Mickiewiczowskich utworów o miło-

ści; — M. MATUSIAK, Wobec tradycji. Obraz średniowiecza w wybranych utworach Mickiewicza; — O. TARANEK-WOLAŃSKA, „Grób oduwieczny potomków Adama”. Mickiewicz w intertekstach Słowackiego; — M. BURZKA-JANIK, „Konrad Wallenrod” czytany w kontekście idei koźła ofiarne; — S. KARPOWICZ-SŁOWIKOWSKA, „To oni są winni twoim, moim i naszym nieszczęściom”. Mickiewicz w „Lalce” Prusa; — A. WNUK, Mickiewiczowski model powieści poetyckiej w kontekście gatunków dramatycznych; — B. OLSZEWSKA, Mickiewicz – nie tylko dla dorosłych; — I. JOKIEL, Portret literacki A. Mickiewicza w powieści Györgya Spiró „Mesjasze”; — W. MARYJKA, Tropie Mickiewiczowskie w twórczości Marcina Świe-tlickiego; — M. CHOŁODY, Portretowanie A. Mickiewicza; — Ł. ZABIELSKI, „Polityczny i literacki zbrodniarz”. Okiem Kajetana Koźmiana; — A. JANICKA, Mickiewicz w kręgu *Przeglądu Tygodniowego*. Style lektury; — M. KOT, Obraz twórczości A. Mickiewicza w krytyce młodopolskiej (Ignacy Matuszewski – Antoni Lange – Tadeusz Miciński); — M. JAZOWNIK, Krakowskie Życie wobec setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — T. SUCHARSKI, Mickiewicz w emigracyjnych pismach Jana Lechonia; — D.K. SIKORSKI, Adam Mickiewicz – antysemita i syjonista? Konteksty żydowskiej i polsko-żydowskiej recepcji poety; M. KUCHARSKA, Obecność Mickiewicza w *Płomyku* (1917-1939); — M. CHACHAJ, Adam Mickiewicz w powojennej propagandzie Gustawa Kadena; — A. SOBIECKA, Mickiewicz i dramat romantyczny a teatr prowincjonalny; — M. LUBAŃSKI, Mickiewicz czytany przez Marię Janion. Konteksty i kategorie interpretacyjne; — J. ŁAWSKI, Marsylia – Stambuł. Śródziemnomorska podróż Mickiewicza.

347. Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thé-bault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 [materiały międzynarod. konf. nauk. Stambuł, 24-26 listopada 2008].

Zawartość: J. ODBROWAŻ-PENIAŻEK, L’histoire du Musée Adam Mickiewicz d’Istanbul; — S. KÖRPE, Researches and studies of Adam Mickiewicz’s life and work in Turkey; Dininden dönen Paşa; Alpuhara; Gavur (fragm.); — M. BAŁCZEWSKI, Znaczenie staropolskiej znajomości tureckiego Wschodu w życiu i twórczości A. Mickiewicza; — J. POL, „I have seen Crimea”, „Crimean sonnets”; — P. PRASUEŁA, Mickiewicz at the world’s exhibition; — O. PŁASZCZEWSKA, Some remarks on the idea of „travel” in A. Mickiewicz’s writings and in their interpretations; — J. ŁAWSKI, Marseille – Istanbul. The forgotten mediterranean journey of Adam Mickiewicz; — D. VASILIEV, La Turquie dans les coeurs de deux poètes. Pouchkine et Mickiewicz; — M. MASŁOWSKI, La mort de Mickiewicz; — A. SARKADY, Some remarks on Turkish translation of „Crimean sonnets”; — S. CHAZBIJEWICZ, O przekładach „Sonetów krymskich” na język tatarski; — M. FILINA, Pierwsze przekłady sonetów A. Mickiewicza

na jęz. gruziński; — K. ZIEMBA, Mickiewicz as a national poet; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz et l'Europe; — K. JAWORSKA, Mickiewicz's „Crimean sonnets” in Italy; — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Adam Mickiewicz – auteur francophone ou redoutable virgule; — Z. PRZYCHODNIAK, À la recherche de la littérature nouvelle. Les contextes mal perçus de l'œuvre „Zdania i uwagi” d' Adam Mickiewicz; — M. SOKOŁOWSKI, Władysław, the Son of Adam.

348. M. KUZIĄK, Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013; wyd. ang. Zurich 2022.

Zawartość: Pragnienie i trauma. Mickiewiczowski doświadczenie ambiwalencji (tezy); Mickiewiczowski projekt pisania (o) historii; Poeta i tekst. Ślad autorii w literaturze romantycznej; Mickiewicz komparatysta i myślenie o kulturze; Słowiański głos w prelekcjach paryskich. Próba lektury postkolonialnej; Wartość kulturowego braku. Syndrom kolonialny w twórczości Mickiewicza; Słaby Mickiewicz; Ateny i Jerozolima albo pragnienie cudu; Mickiewicz: antropologia w kontekście mistyki – mistyka w kontekście antropologii; Tajemnica intertekstualności Mickiewicza; Tajemnica śmiechu „Pana Tadeusza”; Mickiewicz Kleinera.

349. D. ZAWADZKA, Lelewel i Mickiewicz. Paralela, Białystok 2013.

Zawartość: Z wiersza „Do Joachima Lelewela”; „Grażyna” i doświadczenie historyczne; „Popas w Upicie”, podania, gawędy; „Konrad Wallenrod”; Głosy do „Dziadów” cz. III i „Nowosilcowa”; „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza i „Nowosilcow w Wilnie” J. Lelewela – dwie reprezentacje procesu filomatów.

Rec.: J. FIEĆKO, Mickiewicz i Lelewel – nowe spojrzenie, czyli o próbie zbliżenia literatury i historiografii, *Pam. Lit.* 2016 z. 4.

350. Z. STEFANOWSKA, Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014.

Zawartość: O sonetach Mickiewicza; Petrarka i polscy romantycy [tekst pierwotnie wygl. pt. Petrarque et les romantiques polonais w 2002, zachowany w wersji pol. i fr.]; „Prawność i zła wiara” w III części „Dziadów”; Postowie [do polsko-białoruskiego wydania „Dziadów”]; „Nic ani szasnie...”. O prowincjonalizmie IV części „Dziadów”; Jak powstała „Dziadów część trzecia”?; Mickiewicz do swoich nieprzyjaciół; Mesjanizm romantyczny; [Wyjka o „Panu Tadeuszu”]; Pamiętnik domowy w „Panu Tadeuszu”; „Pan Tadeusz” – i co dalej?; Czytanie „Pana Tadeusza”; Cień kaptura nad „Panem Tadeuszem”; Mickiewicz jako czytelnik Malczewskiego; Literatura w „Literaturze słowiańskiej”; Geniusz poety, geniusz narodu. Mickiewicz wobec powstania listopadowego; Armaty Mickiewicza [współaut. J. AXER]; Mapa ojczyzny w pismach Mickiewicza; Poeta powiatu nowogrodzkiego; Romantyczny stosunek do finansów publicznych; Romantyk wobec

debaty budżetowej; Duch-powrotnik u Mickiewicza; Rola autobiografii w wierszach miłosnych Mickiewicza; Mickiewicza „Historia przyszłości”; [Rec.:] S. Pigoń, Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna, War. 1967; „Pan Tadeusz” według Nowaka; Mickiewicz Borowego: krytyka, historia, wydawcy.

351. L. LIBERA, Mickiewicz, Ziel. Góra 2015.

Zawartość: „Rękawiczka”; „Don Carlos”; „Świtezianka” – parafraza ballady ludowej; „Dziady”, „Faust”, Ropielewski i inni; Jak czytać „Nad wodą wielką i czystą...”?; „Wszyscy byli jak najzupełniej trzeźwi...”. Kilka uwag o improwizacjach Mickiewicza; Kawa i fajka wieszczą; „Chyba się nauczę pić...”; Obiad Mickiewicza; Choroby wileńsko-kowieńskie; Niedośłyż medyk; Guatry i teinie. Szwajcarskie zmary Mickiewicza; Cholera Celiney Mickiewiczowej; Cholera przyczyną śmierci Mickiewicza?

Rec.: J. ŁAWSKI, Mickiewiczologiczne nieoczywistości Leszka Libery, *Bibliotekarz. Podl.* t. 18: 2017 nr 3 s. 339-345.

352. Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015.

Zawartość: W. HAMERSKI, Nożyk w tygłku. O „Balladach i romansach” A. Mickiewicza; — J. BOROWCZYK, Pułapka i ocalenie. Próba odczytania sonetu „Rezygnacja”; — E. NOWICKA, Jaszczurki w sercu. O jednym porównaniu z „Konrada Wallenroda”; — L. BANOWSKA, Mickiewicz i otchłań. Kilka słów o romantycznej wyobraźni poetyckiej; — P. LEWICZ, Pamięć i poznanie – „Sonety krymskie” A. Mickiewicza oraz „Poems in Two Volumes” W. Wordswortha; — K. TRYBUŚ, Profecja i pamięć. O „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego”; — J. FIEĆKO, Bałkany i Mickiewicz w okresie Wiosny Ludów (1848-1849). Aspekty chorowackie; — Z. DAMBEK-GIALLELIS, Płaszcz Mickiewicza; — A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, „Myślą własną zostać uszczemocnym”. Mickiewicz i Krasieńskiego literacki dialog o potęgze myśli; — K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie lektury „O naśladowaniu Chrystusa” Tomasza à Kempis a III część „Dziadów”. „Widzenie Ewy” w perspektywie idei imitatio Christi; — M. JUNKIERT, Niemieckie źródła do wykładów łożańskich Mickiewicza; — D. NOWAKOWSKA, Indie romantyków. Przypadek A. Mickiewicza.

353. Filologia Polska. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonogórskiego 2016 (Studia i materiały. Mickiewicz w 160. rocznicę śmierci).

Zawartość: O. KRYSOWSKI, Słoworody – klucz do historii Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza; — M. RUSZCZYŃSKA, Słowiańska krucjata Mickiewicza; — Z. KŁOS, Mickiewicz u „wielkich” i „małych” Słowian (rekonesans); — K. WĘGOROWSKA, Wileńskie miejsca A. Mickiewicza utrwalone we współczesnych przewodnikach po mieście wieszczów (refleksje języ-

koznawcy filologa); — T. WINEK, Wpływ Mickiewicza na rozwój polskiego pamiętnikarstwa (na przykładzie „Moich wspomnień” A. Jełowickiego); — K. GRABIAS-BANASZEWSKA, Spadkobiercy „Pana Podstolego” — rzecz o wspólnej genezie „Pana Tadeusza” i „Pana sędziego Delutego”. Przyczynek do analizy zagadnienia; — A. TOMICKA, Początki kształtowania literackiej legendy Jakuba Jasińskiego w twórczości A. Mickiewicza; — A. NAROLSKA, „Nie ma terminu, który by nie nadszedł, ani długu, którego nie trzeba by spłacić”: jeszcze o „Don Juanie” w „Dziadach”; — J. WOŹNIAK, Mickiewicz — poeta w wierszach J.I. Kraszewskiego; — A. SEUL, Odwołania do utworów A. Mickiewicza w wypowiedziach Jana Pawła II wygłoszonych w latach 1978-2005. W kręgu zagadnień międzytekstowych; — L. LIBERA, Zagadka „Ucieczki”; — J. RAWSKI, O kreacjach bohaterów „Ballad i romansów” A. Mickiewicza. Próba lektury feministycznej; — M. BURTA, Mickiewicz od świętych (zarysy hagiograficzne) [dot. m.in. utworu „Saint Adalbert”]; — P. KŁADOCZNY, Konceptualizacja zmysłów w twórczości A. Mickiewicza; — S. TYSZKA, Zapożyczenia w twórczości A. Mickiewicza z lat 1818-1828; — M. SZNAJDER, O Mickiewiczu 26 listopada 2016 r.

354. H. KRUKOWSKA, „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016.

Zawartość: Choroba duszy w pracowni rozumu. O balladzie Mickiewicza „Tukaj albo próby przyjaźni”; Cykliczność „Sonetów krymskich” w świetle Gastona Bachelarda koncepcji czasu; „Doliny piękne zastawmy szczęśliwym”. O „Konradzie Wallenrodzie” Mickiewicza; Romantyczne stany egzystencji w poezji Mickiewicza; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta; Mickiewiczowskie „miejsce ostatnie”; O Mickiewiczowskim „widzę”; Bóg Mickiewicza na tle apofatyzmu wschodniego chrześcijaństwa; Mickiewiczowski wybór kultury obrazu w kontekście ikonoklazmu; Chrześcijańska duchowość Adama Mickiewicza; Romantyczna poezja nieskończoności; Romantyzm, czyli salto mortale ducha.

355. A. FABIANOWSKI, Mickiewicz i świat żydowski. Studium z aneksami, War. 2018.

Rec.: A. SEKUŁA, Model do samodzielnego składania, *Kwart. Hist. Żyd.* 2018 nr 4. — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Wielokulturowe oblicza Jankiela, *Nowe Książki* 2019 nr 2.

356. Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018, wyd. 2 War. 2019.

Zawartość: M. SAGANIAK, Ekspresja romantyczna jako formowanie; — J. ŁAWSKI, O Mickiewiczowskim „ja”. Szkic; — O. KRYSOWSKI, O człowieczeństwie Boga i bóstwie człowieka. Paralele kreacjonistyczne w liryce Mickiewicza; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Liryka Mickiewicza: co wiemy, co wiedzieć powinniśmy. O stanie badań nad

poezją romantyczną; — T. JĘDRZEJEWSKI, „Zima miejska”. Mickiewicz w „czadzie miejskich uciech”; — M. KALINOWSKA, Mickiewiczowska „Świtez” we współczesnej recepcji — zagadnienie tożsamości romantycznej Litwy; — J. FIEĆKO, Mowa Starca w I cz. „Dziadów”. Krótka nota o dwu powiązanych kontekstach; — J. BOROWCZYK, „Pamiętki kochanka”. Próby utrwalania uczuć w kilku wierszach wileńsko-kowieńskich; — Z. MAJCHROWSKI, Resztki liryczna; — M. MASŁOWSKI, „Przyjaźń” i „kochanie” w wierszach Mickiewicza; — J. BRZOZOWSKI, Mickiewiczowskie uariacje sonetowe; — W. RZOŃCA, Natura „metafory unaoczniającej” — „Sonety krymskie” A. Mickiewicza; — D. SEWERYN, Symetria i entropia. Zarys antropologii „Sonetów krymskich”; — A. FABIANOWSKI, „Reduta Ordońa”. Rzeczywistość — historiozofia — mit; — M. PIECHOTA, Czy w inwokacji „Pana Tadeusza” Mickiewicz użył rymów częstochowskich? Kilka dopowiedzeń z klamrą liryczną w tle; — J. TOMKOWSKI, Gwiazdozbiór „Pana Tadeusza”. O lirykach wokół poematu; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, „Zdania i uwagi” — dzieło nieoczywiste; — K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie pragnienia mocy. Mistyczne wykładanie „imitatio Christi”; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, „...w domu jego ducha. Paradoxs Mickiewicza; — A. CAŁEK, „Broń mnie przed sobą samym...” jako modlitwa i kontemplacja Boga; — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, O liryku A. Mickiewicza „Drzewo” w nawiązaniu do romantycznego owadoznawstwa; — L. ZWIERZYŃSKI, „Ja i projekty egzystencji w „Lirykach łożańskich” Mickiewicza; — K. SAMSEL, Cykle poetyckie A. Mickiewicza i C. Norwida. Cykliczność, asocjacyjność, kołowość — różnice w realizacjach.

357. Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019.

Zawartość: M. KUZIAR, Mickiewicz — dyskurs mistrza?; — A. ZIOŁOWICZ, Mistrz rozmowy. O wypowiedziach przygodnych A. Mickiewicza; — K. SAMSEL, Mickiewicz wśród filomatów. U źródeł genezy roli Mickiewicza przewodnika; — T. JĘDRZEJEWSKI, Zanim został wieszczem; — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Mądrość wywiedziona z baśni. O cudowności romantycznej w świetle koncepcji estetycznych A. Mickiewicza; — J. BOROWCZYK, K. SKIBSKI, Dwie lekcje przyrody. Poetyckie wykłady w „Drodze do Rosji” (III cz. „Dziadów”) i w „Mateczniku” („Pan Tadeusz”); — O. KRYSOWSKI, Mickiewicz — przewodnik w sporze o pochodzenie języka; — J. ŁAWSKI, Mickiewicz wobec przekładów „Biblii” na języki narodowe; — D. SEWERYN, Obraz barbaricum w I kursie „Literatury słowiańskiej” i „Pierwszych wiekach historii polskiej”; — Z. KAŻMIERCZYK, Adam Mickiewicz — słowiański improwizator; — M. SAGANIAK, Struktura wiedzy ludzkiej według Mickiewicza; — J. FIEĆKO, Czy Mickiewicz był „mistycznym politykiem”?; — M. NOWAK, Polska czyli Europa. Rzecz o „Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”; — J. TOMKOWSKI, Rozsądek i szaleństwo około

1833 r.; — M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK, Zadanie profesora. Dydaktyczny i perswazyjny wymiar I kursu „Literatury słowiańskiej” A. Mickiewicza; — M. MASŁOWSKI, Polska na krzyżu; — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Cypriana Norwida trudny dialog z mistrzem Adamem; — M. MAKARUK, „Mój płaszcz” A.E. Odyńca – głos w sprawie Mickiewicza przewodnika; — U. KOWALCZUK, „Filomat-Konrad”. Komentarze do „Nieznanych pism A. Mickiewicza” wydanych przez J. Kallenbacha; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Przybyszewski czyta Mickiewicza; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Aksjologia Mickiewicza z perspektywy XXI w.

358. Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 2019.

Zawartość: K. BARTOL, Rola literatury w paidei greckiej. Kilka uwag o zapleczu intelektualnym Wieszcz; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Cemu Mickiewicz dał wiarę Vintrasowi, albo czego szukał i co chciał znaleźć autor „Dziadów”?; — M. KUNIŃSKI, Adam Mickiewicz i Alexis de Tocqueville o demokracji i rewolucji francuskiej. Abstrakt; — M. CIEŚŁA-KORYTOWSKA, Mickiewiczowska etyka powinności; — A. MACZYŃSKI, Wśród prawników w Soplicowie; — A. WAŚKO, Klucznik horeszkowski – ale czy ostatni?; — W. RYCEK, Słowem uwiedziony. Retoryczne konteksty „Świtezianki”; — R. RUSEK-KOWALSKA, Perski przekład sonetu A. Mickiewicza; — M. SIWIEC, Norwidskie prze-pisywanie Mickiewicza; — O. PŁASZCZEW-SKA, Z kręgu Mickiewicza. Książd Jełowicki i malarka, albo intersemiotyczna lekcja polskości; — E. SKORUPA, Ilustrator jako interpretator. Propozycje wizualizacji „Pana Tadeusza”; — J. WOJNICKA, Filmowy Mickiewicz; — A. MARZĄLEK, Wokół „Dziadów” w krakowskim teatrze roku 1848; — M. SOKALSKA, Adam Mickiewicz i drugie życie kantaty; — A. SEWERYN, Penderecki i inni. O muzycznych rekontekstualizacjach „Sonetów krymskich”; — A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, Mickiewiczowskie ślady w librettach Jana Chęcińskiego do oper Stanisława Moniuszki; — I. PUCHALSKA, Mickiewicz „małych poetów”; — M. URBANKOWSKI, Adam Mickiewicz w literaturze polskiej po 1989 r.; — F. ZIEJKA, Adam Mickiewicza pogrzeb w Montmorency.

Rec.: L. BANOWSKA, Umiejscowienia i przemieszczenia. Wokół pytań mickiewiczologii „kontekstowej”, *Porównania* 2021 nr 2.

359. Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020.

Zawartość: A. LIPATOW, Trzy Rosje Mickiewicza; — A. DUDEK, Adama Mickiewicza antropologia kultury rosyjskiej; — A. FABIANOWSKI, Ciało dekabrystów. Elementy antropologii romantycznej z Mickiewiczem w tle; — B. DOPART, Rosja i Rosjanie w „Dziadach drezdeńskich” A. Mickiewicza; — H. GRADKOWSKI, Rosja i Rosjanie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — P. KOPROWSKI,

Mickiewiczowski kapitan Ryków i jego „kariera” w literaturze polskiej XIX i początków XX w.; — L. MARNEJ, B. Nosov, „Vek nynejšnij i vek minuvšij”. Obraz slähetskoj Reči Pospolitoj XVIII veka v poeme Adama Mickeviča „Pan Tadeus”; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz wobec Rosji w prelekcjach paryskich. Próba reuizji „przekłętego problemu”; — T. WINEK, Rosjanie w korespondencji A. Mickiewicza (od maja 1829 do czerwca 1839 r.); — Z. KAŹMIERCZYK, Puszkiny czyta Mickiewicza; — A. FEDUTA, Habent sua fata libelli... Nieopulnikovan-naä kniga Františka Malevskogo; — M. BURTA, Jeszcze o odeskich improwizacjach Mickiewicza; — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Adama Mickiewicza spotkania z rosyjską Rygą; — N. ANANIEVA, Język A. Mickiewicza i północno-wschodnia polszczyzna kresowa; — M. DĄBROWSKA, Piotra Dubouskiego zarys życia i twórczości Mickiewicza; — P. GŁUSZKOWSKI, Tadeusz Bułharyn: popularyzator twórczości Mickiewicza; — R. MNICH, Twórczość A. Mickeviča w ocenie Dmitrija Čiževskogo; — I. POSPIŠIL, P.J. ŠAFÁRIK, Adam Mickevič i koncepcją rosyjskoj literatury. U kolybeli literatorovedčeskoj slavistiki; — K. WOJAN, Rosyjskie przekłady A. Mickiewicza. Aspekt bibliograficzny; — O. KAŠTANOVA, Nikolaj V. Berg kak perevodčik A. Mickeviča; — M.M. KACPRZAK, Wokół warszawskich wydań rosyjskich przekładów pism A. Mickiewicza pióra N. Berga; — K. KOČEGAROV, Susanna Mar i ee perevod poemų A. Mickeviča „Pan Tadeus”; — V. BRIO, Motivы i obrazy Mickeviča v stihah poľskih uznikov GULAGA; — E. OLESINA, O. STYKALOVA, „Dostoin li ä doli etoj?”. Vospätie tvorčestva A. Mickeviča sovremennoj rossijskoj auditorii; — F. PETROV, M. FALALEEVA, Materialy ob Adame Mickeviče v sobranii Istoričeskogo muzeä [dot. zbiorów w Imperatorskij rossijskij istoričeskij muzej im. imperatora Aleksandra III]; — O. BOROVIK, Adam Mickevič v medal’ernom iskusstve: iz sobranii Kabineta medali Gosudarstvennogo muzeä-usad’by „Ostafo” – „Russkij Parnas” [dot. zbiorów Gosudarstvennogo muzeä-usad’by „Ostafo” – „Russkij Parnas” w Moskwie]; — M. DĄBROWSKA, P. GŁUSZKOWSKI, Z. KAŹMIERCZYK, Zamiast zakończenia: Mickiewicz, Rosja i Rosjanie.

360. P. WIERZBICKI, Powrót do Mickiewicza, War. 2020.

Zawartość: I. Postać; II. Credo poetyckie; III. Styl; IV. Uczony, profesor, mędrzec; V. Pielgrzym; VI. Iskierka i chwila; VII. Lawa i skorupa; VIII. Jam jest Jacek Soplica; IX. „Pan Tadeusz” jako poemat tragiczny; X. Obłąd; XI. Arcydzieła i rozbiłyski; XII. Wielki plan. DODATEK: Autorski wybór tekstów A. Mickiewicza.

Rec.: A. POPRAWA, Czy mieszka tu jeszcze pan Mickiewicz? *Nowe Książki* 2020 nr 1; — W. NAWROCKA, Nowe spojrzenie na Mickiewicza, *Pro Libris* 2023 nr 1-2.

361. M. BURZKA-JANIK, Codzienność i metafizyka. Studia o Mickiewiku, Kr. 2021.

Zawartość: Codziennosc romantyka; W drodze do źródeł bytu. Symbolika czarnomorskiej przestrzeni w „Sonetach krymskich”; „Konrad Wallenrod” czytany w kontekście idei kozła ofiarnego; Mickiewiczowskie doświadczenie śmierci [dot. IV części „Dziadów” i „Pana Tadeusza”]; Uświęcone miejsca schronienia [dot. „Konrada Wallenroda” i „Pana Tadeusza”]; Biesiada w Soplicowie jako część boskiego ładu istnienia.

362. Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021.

Zawartość: L. SUCHANEK, Słowo wstępne; — J. ŁAWSKI, Ł. ZABIELSKI, Od Nowogródka i Wilna do Stambułu. Wielkie powroty Mickiewicza; — J. MAŚLANKA, Uwagi o debiutach wielkich romantyków polskich; — J. ŁAWSKI, Debiuty romantyków, debiuty Mickiewicza. Rozpoznanie; — M. PIECHOTA, Debiuty Mickiewicza – sławne, zauważone i niepamiętane (fragm. publ. wcześniej); — B. DOPART, Mickiewicz w szkole klasycznej?; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Debiut Mickiewicza w kontekście późnej i ostatniej twórczości poetę; — A. FABIANOWSKI, Czy Iksom spodobałaby się „Zima miejska”?; — T. JĘDRZEJSKI, „Zima miejska” A. Mickiewicza na tle filomackiej poezji anakreontycznej; — U. TROCHIMOWICZ, Tradycja i intertekstualna gra. Nawiązania do „Zimy miejskiej” Mickiewicza w „Zimie wileńskiej” Witolda Hulewicz; — Z. KAŻMIERCZYK, Wczesny Mickiewicz jako zapowiadający się historiozof; — K. KOROTKICH, Zmysty w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza; — G. IGLIŃSKI, Z mickiewiczowskiego bestiariusza: owady i robaki w „Dziadach”; — L. BEDNARCZUK, Język białoruski w twórczości A. Mickiewicza; — S. MUSIJENKO, Adam Mickiewicz i Aleksander Puškin w zwierciadle imago-logii; — I. SZEWCZENKO, Adam Mickiewicz a debiut ukraińskiego romantyzmu; — M. GRIGOROVA, Nieukończony bułgarski debiut „Dziadów” A. Mickiewicza 1937-1938; — S. SATTAROV, Inspiracje orientalistyczne A. Mickiewicza; — W. PRÓCHNICKI, Pozycja narratora w „Panu Tadeuszu”.

Rec.: E. ZACZKOWSKA, *Coll. Litt.* 2021 nr 1-2.

363. B. DOPART, Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021.

Zawartość: Mickiewicz w szkole klasycznej?; „Romantyczność” A. Mickiewicza jako utwór programowy; Poemat „Grażyna” wobec Mickiewiczowskiego projektu nowoczesnej literatury narodowej; Poezja Mickiewiczowska a sentymentalność czuła; Ludowość A. Mickiewicza a synkretyzm kultury. Na przykładzie „Dziadów” wileńsko-kowieńskich; Kosmos Mickiewiczowskich „Dziadów”. Rytualny, misteryjny, teozoficzny; Wokół epopeiczności „Pana Tadeusza”; „Pan Tadeusz”: domniemany epos słowiański; Cykl Mickiewiczowski a romantyczna wielka forma poetycka; Literatura, krytyka, polityka: Wokół petersburskiej edycji „Poezji” A. Mickiewicza;

Wokół Mickiewiczowskiej puszkiniotyki [pdr w jęz. ros.: Vyskazyvaniâ Mickeviča o Puškine (1837, 1842), w zb.: A. Mickevič i polskij romantizm w russkoj kulturne, Mos. 2007 s. 88-100]; Goethe i Byron w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza; Koncepcja literatury mesjanicznej w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza; Ślady koncepcji twórczych w epistolografii A. Mickiewicza z lat 1836-1855; Wygnaniec w oboim żywiole.

Rec.: J. SKORA, O Mickiewiczu nieschematycznie, *Nowe Książki* 2022 nr 11.

364. L. ZWIERZYŃSKI, W głęb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, Kat. 2021.

Zawartość: „Pan Tadeusz” – prawdziwy kształt Bytu; Lot Ikara – mitopoetyckie jądro wyobraźni Mickiewicza; Fenomenologia zła w poezji Mickiewicza; Nie-nawiść – graniczne zjawisko zła; Ontologia bohatera IV cz. „Dziadów”; Ja Liryków lozańskich Mickiewicza; W głęb i w dal Ja – mistyczne światy w późnej poezji Mickiewicza i Słowackiego.

365. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022.

Zawartość: Zosia z barankiem a intertekstualizm; Co zabiło Gustawa?; Spór jako element kreacji świata przedstawionego w „Dziadach”; O wzniosłości „Dziadów”; Zagadnienie poznania w „Dziadach”; Dlaczego romantycy nienawidzili Newtona. Z dziejów romantycznej gnozeologii. Goethe, Blake, Mickiewicz; Narodowy i ponadnarodowy charakter „Dziadów” Mickiewicza; Mickiewiczowska koncepcja człowieka w „Dziadach”; Polski romantyk w poszukiwaniu tożsamości; Polski romantyk z innej perspektywy; Hic mulier? O męskich kobietach romantyzmu; Mickiewiczowska idea powinności; Wrażliwość etyczna Mickiewicza; Mickiewicz a mistyka; Mesjanizm jako nurt w literaturze XIX w.; Mickiewicz i Słowianie a Europa Zachodnia; Polski komparatysta w Collège de France; Mickiewicz a „Polenlieder”; „Uciec z duszą na listek”. O Mickiewiczowskiej podróży; „...w domku jego ducha”. Paradoxs Mickiewicza; Co mnie dziwi w „Widzeniu” Mickiewicza; Jak wyrazić smutek?; Mickiewicz a muzyka, muzyka a Mickiewicz; Z kim się muzyką podzielić?; Szmery i trzaski w „Panu Tadeuszu”; Matka Boska od Pamięci. O cnocie roztropności w „Panu Tadeuszu”; Tragizm a „Pan Tadeusz”; Akrasja w filozofii i literaturze; Sadzmy, przysięgielcu, róże, czyli o optymizmie; Sprostac wyzwaniami; Kairos; Kiedy warto umierać.

366. M. KUZIĄK, A different Mickiewicz, tłum. T. Williams, Zurych 2022 [wyd. pol.: Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013].

367. Pamiętnik Literacki 2022 z. 3.

Zawartość: L. ZWIERZYŃSKI, Wczesnoromantyczny rdzeń Mickiewiczowskiej poezji. Próba ujęcia poetolo-

gicznego; — E. DĄBROWICZ, Balladowanie i herborgizowanie. „Poezje” Mickiewicza z 1822 r. na tle prasy warszawskiej i wileńskiej; — K. TRYBUŚ, Narodziny romantycznej pamięci. Komentarz do lektury „Ballad i romansów”; — J. FIEĆKO, Cień Karusi w „Dziadach” kowieńsko-wileńskich. Nota o autointertekstualności młodego Mickiewicza; — J. ŁAWSKI, Źródła Mickiewiczowskich wyobrażeń i metamorfoz zła (1817-1819); — D. WOJDA, Jak filomaci opowiadali swoją młodość? Analiza przemówień Tow. Filomatycznego z lat 1818-1821; — D. ZAWADZKA, Wspólna historia: „Nowosilcow w Wilnie” i „Dziadów część trzecia”; — M. KUZIĄK, Adam Mickiewicz i porachunki z nowoczesnością. W stronę paradygmatu polskiej polityczności; — M. JUNKIERT, Dlaczego Mickiewicz wierzył w literaturę światową? Weltliteratur między historią intelektualną a historią literatury; — D. KUKUĆ, Przodkowie A. Mickiewicza – rodzina Anny z Orzeszków Majewskiej; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Liryka A. Mickiewicza. O twórczości poety w szkole lubelskiej; — M. PRUSSAK, Mickiewicz nieogarniony.

368. M. SZARGOT, Bardon Mickiewicza, Kielce 2023.

Zawartość: Zamiast wstępu. Rzecz o bardonie; O sobie tylko w każdej nucił dumie?; Metamorfozy Niemna; Persofilia Mickiewicza; Minicykle sonetowe; Bogowie Konrada Wallenroda; „Czterdzieści i cztery”; Macieje z „Pana Tadeusza”.

Rec.: D. RITT, Mickiewicz – bard grający na bardonie, *Nowe Książki* 2024 nr 6.

369. Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024.

Zawartość: O. KRYSOWSKI, Idea wspólnoty etnolinguistycznej Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza; — M. RUSZCZYŃSKA, O postaci Świtezianki-Oniny w balladzie Mickiewicza; — K. WĘGOROWSKA, Ciekawostki o przyszłym wieszczu zwerbalizowane w komenta-

rzach Emilii Kiereś do „Ballad i romansów” A. Mickiewicza; — A. NAROLSKA, Od pragnienia wolności do zdrady. Ewolucja motywu pasterki we wczesnych utworach Mickiewicza; — D. KULCZYCKA, Obecność A. Mickiewicza w dziełach Julii Hartwig; — J. RAWSKI, Reinterpretacja i renarracja ballady A. Mickiewicza „Świtezianka” w filmie „Świtezianka” Julii i Mai Bui Ngoc; — J. WAWRYK, Romantyczność 2022 – rocznicowe obrachunki i wyzwania współczesności.

370. Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi A. Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024.

Zawartość: J. ŁAWSKI, Wileńskie kręgi Mickiewicza: uniwersytet, polskość, wielokulturowość; [...] — J. PARTYKA, Mickiewicz przetransliterowany. „Romantyczność” w tłumaczeniu W.H. Audena; — A. ZIOŁOWICZ, Filologia klasyczna i przyjaźń. Źródła filomackiej towarzyskości; — M. SIEDLECKI, Środowisko filomackie a wileńscy wolnomularze; — Z. KĄZMIERCZYK, Pojęcie usilności dziejowej Lelewela w historiozofii Mickiewicza; [...] — K. SYRNICKA, W romantycznym „ogrodzie pamięci”. Album Marii Siwickiej w kontekście tradycji sztambuchowej; — H. TURKIEWICZ, Echa edukacji uniwersyteckiej w „Seksternach wykładów kowieńskich” A. Mickiewicza. Lata 1813-1821; — I. FEDOROWICZ, O humorze wileńskim, czyli o „Wiadomościach Brukowych” i Tow. Szubrawców; — J. ŁAWSKI, Adam Smith, Mickiewicz i filomaci. Wileńska lekcja ekonomii; [...] — T. DAŁECKA, Tradycja badań mickiewiczowskich na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestolecie międzywojennym; — A. ZIĘBA-DĄBROWSKA, Prof. Józef Kallenbach (1861-1929) jako badacz twórczości wieszczów romantyzmu; — M. KOWERKO-URBAŃCZYK, „Najregionalniejszy z regionalnych” A. Mickiewicz w lekturze Wandy Niedziałkowskiej-Dobaczewskiej; — K. ZIMNOCH, Wydania dzieł A. Mickiewicza w latach 1918-1939; — B. DAWILEWICZ, O A. Mickiewiczu i jego twórczości na łamach „Czerwonego Sztandaru”.

3. Opracowania i ujęcia ogólne, studia i rozprawy

371. N.A. POLEVOJ, Poezje Adama Mickiewicza. Stihotvoreniâ Mickeviča [...], Pet. 1829, Mosk. Tel. 1829 cz. 26 nr 6; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 41 [fragm.]. — A. D'HERBELOT, Littérature polonaise. Notice sur la vie et les poésies d'Adam Mickiewicz, *Revue encycl.* 1830, maj; S.P. Koczowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 18-20; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 43-55; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 47-57 [tłum.: Literatura polska. Uwagi o życiu i poezji A. Mickiewicza]. — G.-O. FULGENCÉ [A. D'HERBELOT], Littérature polonaise. Poezje A. Mickiewicza. Poésies d'Adam Mickiewicz, *L'Europe littéraire* 1833 t. 1 nr 55; Adam Mickiewicz aux yeux des Français ..., s. 56-60; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 58-60 [tłum.: Literatura polska. „Poezje” A. Mickiewicza [...]]. — G. SARRUT, B. SAINT-EDME, Mickiewicz (Adam), *La Biogr. des Hom. du jour* 1837 t. 3 cz. 1; Adam Mickiewicz aux yeux des Français ..., s. 68-71; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 67-69. — [G. MAZZINI], Adam Mickiewicz, *The Polish Monthly Magazin* 1838 nr 2, listopad s. 100-113 [publ. anonim. w jęz. ang; *Dem. Pol.* 1838, 4 XII]; Scritti editi ed inediti, wyd. P. Galeati, Imola t. 93: 1943 s. 3-43. — Polish Poetry. Goszczyński and Mickiewicz, *The Foreign Quart. Rev.* 1838 t. 22 s. 135-153. — K. SABINA, Národní pověsti a polská literatura, *Noviny* (Praga) 1841 nr 6. — E. MONTAZIO [E. VALTANCOLI], Biografia di Adamo Mickiewicz, w: *Il Mondo contemporaneo*, t. 2, Florencja 1842 s. 287-307. — K.V. ZAP, Přehled současné literatury polské až k roku 1842 [fragm. o Mickiewiczu], *Časop. Česk. Museum* 1844 nr 1; *Kolo* (Zagr.) 1847 nr 5 [tłum. chorw.: Kratak pregled literature poljske do najnovije doba]. — W. CYBULSKI, Mickiewicza moralne i poetyckie stanowisko, *Rok* (Poz.) 1845 z. 8 [polem. z rozprawą W. Gołłbiowskiego, Mickiewicz odsłoniiony i towiańszczyzna, Par. 1844]. — N. GIOTTI [C. JOUHAUD], Studi sulle letterature straniere. Adamo Mickiewicz, *Rivista di Firenze* 1846 nr 46-49, 51. — L. SIEMIEŃSKI, Adam Mickiewicz, *Czas* 1855 nr 285-286, 288-289 [ogł. anonim.]; wyd. osob. Kr. 1856; Portrety literackie, Poz. 1865 s. 269-332; *Dzieła*, t. 3, War. 1881 s. 160-194.
372. G. KAZINCZY, Adam Mickiewicz, *Új Magyar Múzeum* 1856 t. 1 s. 59-66. — S. GRUSZCZYŃSKI, O stanowisku Mickiewicza w literaturze polskiej pod względem narodowości, w: *O Mickiewiczu ze stanowiska narodowego. „Wojna chocimska” W. Potockiego. Dwie prelekcje miane w Kółku Towarzyskim w r. 1858 i 1859*, Poz. 1860 s. 3-42. — P. SAINT-VINCENT [W. BUDZYŃSKI], Ecrivains et poètes modernes de la Pologne. Mickiewicz, *Revue contemp.* II 1859 t. 12, 1860 t. 13. Rec.: J.I. KRASZEWSKI, W *Revue Contemporaine* z dn. 15 listopada r.z. [...], *Gaz. Codz.* (War.) 1860 nr 9. — C. CATTANEO, Le poesie di Adamo Mickiewicz, *Politecnico* (Mediolan) 1861 t. 10 s. 672-700; Opere edite ed inedite, wyd. A. Bertani, Florencja 1881 s. 320-357. — E. CHOJECKI, La Pologne captive et ses trois poètes: Mickiewicz, Krasieński, Słowacki, Par. 1864. — V. SPASOVIČ, Polska literatura, w: A. PYPIN, V. SPASOVIČ, *Obzor istorii slavâhskih literatur*, Pet. 1865 s. 476-487; *Za mnogo let. 1859-1871*, Pet. 1872 s. 286-297. — E.H. VICTURNIEN DE NOAILLES, La poésie polonaise, *Le Correspondant*, 25 III 1866 s. 620-654 [odb. Par. 1866]. — W. NEHRING, O kierunkach nowszej literatury polskiej, *Bibl. Warsz.* 1870 t. 1 s. 1-22. — A. BĘŁCIKOWSKI, Romantyczność przed Mickiewiczem, *Wieniec* 1872 nr 4-10; *Ze studiów nad literaturą polską*, War. 1886. — A. KULICZKOWSKI, Adam Mickiewicz przed r. 1830. Walka klasyków z romantykami. A. Mickiewicz po r. 1830. Szkoła Mickiewicza, w: *Zarys dziejów literatury polskiej [...]* dla użytku szkolnego i podręcznego, Lw. 1872, s. 284-300. Rec.: F. KONARSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza*

1890 s. 313-316 [Zarys..., wyd. 4 przerobione, Lw. 1889]. — C. DALBONO, Note sul poeta Mickiewicz, Mediolan 1881 [odb. z *Atti della R. Accademia di Archeologia*]. — V. SPASOVIČ, Period Mickeviča. 1822-1863, w: A. Pypin, V. Spasovič, Obzor istorii slavânskikh literatur. 2-e izdanie vnov' pererab. i dop, t. 2, Pet. 1881 s. 634-675.

373. P. DESCHANEL, Chefs-d'œuvres poétiques d'Adam Mickiewicz traduits par lui-même et par ses fils [...], *Journal des débats* 1882, 9 VIII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 354-357; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 408-411 [tłum.: „Arcydzieła poetyckie” A. Mickiewicza przetłumaczone [...]]. — F. PERRAU, Adam Mickiewicz e la sua opera, *Gior. di erud. e cult.* 1882-1883. — V.I. LAMANSKIJ, Istoriâ novoj pol'skoj literatury. Mickevič, Ŭ. Slovackij i Sigiz. Krasinskij, Pet. 1884 [o Mickiewiczu s. 72-329].

374. A. MAZANOWSKI, Adam Mickiewicz od r. 1829-1832. Życie, rozwój umysłowy, geneza dzieł, *Przew. Nauk. i Lit.* 1884 nr 8-12 [odb. Lw. 1884].

Rec.: S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1884/1885 t. 4 (76) s. 143. — S.K., *Przegl. Powsz.* 1885 t. 6 s. 102-103. — Z.L., *Prawda* (War.) 1885 nr 13.

375. B. STACHURA, Adam Mickiewicz, największy poeta polski, *Wieniec* 1884 nr 1. — J. SCHERR, Z literatury niemieckiej, *Wędrowiec* 1884 nr 3 [omówienie art. z: Haidekraut. Ein neues Skizzen- und Bilderbuch, Wiedeń 1883]. — K. VELIČKOV, Adam Mickevič, w: B'lgarska hristomatiâ, cz. 2: Poeziâ, red. I. Vazov, K. Veličkov, Płowdiw 1884 s. 32-33, 78-79; *Zora* 1885 nr 4 s. 166-173. — F.K. [F. KRUPIŃSKI], Poeta i społeczeństwo, *Kraj* 1885 nr 46 s. 29-30; Pamięci Adama. Wyd. Red. *Kraju*, Pet. 1890 s. 117-128; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 117-128. — J. TRETIAK, Mickiewicz i Trembecki, *Przegl. Pol.* 1886/1887 t. 1 (81), s. 496-522; *Kraj* 1887 nr 6-9; Szkice literackie, S. I, Kr. 1896 s. 31-62. — G.M.C. BRANDES, [Mickiewicz, Słowacki, Krasiński], w: *Indtryk fra Polen*, Kopenhaga 1888 s. 277-303; *Intryck från Polen*, tłum. K. Višén, Sztokholm 1890; Polska, tłum. Z. Poznański, Lw. 1898, 2 wyd. 1902 s. 288-

311; Poland. A study of the land, people and literature, London 1903 s. 253-262 [tłum. ang. pt. The two principal themes of the leading poets Mickiewicz, Słowacki, Krasiński: the first two the poets of vengeance, Krasiński the poet of love]. — M. DUBIECKI, Adam Bernard Mickiewicz, w: *Historia literatury polskiej na tle dziejów narodu skreślona*, t. 2, War. 1888 s. 235-255. Rec.: A. SIENICKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 291-293. — M. LANDAU, Adam Mickiewicz als Mensch und Dichter, *Allgemeine Zeitung* 1889 nr 65-66. Rec.: TADEUSZ, *Studium niemieckie o Adamie*, *Kraj* 1889 nr 17. — G. UZIĘBŁO, Do charakterystyki wieszczka, *Kraj* 1889 nr 22.

376. R.A. BEN JOSEP BRODES, Odom Mickiewiczu, toldos chaiw ercho bimszorrim [...], [Adam Mickiewicz. O jego życiu, pismach i stosunku do Żydów], Kr. 1890 [w jęz. hebr.]. — H. BIEGELEISEN, Mickiewicz jako człowiek, *Szkoła* 1890 nr 27. — P. BRYŁA, Odczyt o A. Mickiewiczu, *Kur. Stanisław.* 1890 nr 224-226. — E.J. DILLON, Mickiewicz, the national poet of Poland, *The Fortnightly Review* 1890, 1 VIII s. 202-217. Rec.: S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Kronika paryska, *Bibl. Warsz.* 1890 t. 4 s. 447-448. — M. KONOPNICKA, O Mickiewiczu, *Kraj* 1891 nr 9-11. — M. ŠREPEL, Adam Mickiewicz, w: *Slike iz svjetske književnosti. Svezak prvi. Pjesnički prvaci u prvoj polovini XIX v., Zagrz.* 1891 s. 38-65. — A. UMAN'SKIJ, Adam Mickevič. Ego žizn' i proizvedeniâ do vyezda za granicu, *Russkaâ mysl'* 1891 nr 8 s. 154-174. — F. BOBERSKA, Adam Mickiewicz, Lw. 1893. — M. BARRÈS, Un excitateur de la personnalité, *La Cocarde* 1894, 11 XI; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 357-360; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 412-415 [tłum.: Podżegacz osobowości]. — H. BOGUSKI, Przyczyńki do studiów nad twórczością A. Mickiewicza, Kr. 1895. Rec.: W. HAHN, *Kwart. Hist.* 1896 s. 372-376.

377. J. IVANOV, Adam Mickevič, w: Istoriâ na slavânskite literaturi, wyd. G. Danov, Płowdiw 1896 s. 73-78. — B. CONEV, Adam Mickevič, *B'lgarski pregled* 1898 nr 1 s. 98-106. — J. SEDLACZKÓWNA ALEKSOTA, Adam Mickiewicz, jego życie i dzieła, Gdańsk 1898. — S. TARNOWSKI:

O Mickiewiczu. Odczyt miany na publicznym posiedzeniu Akademii Umiejętności dnia 14 maja 1898 roku, Kr. 1898; *Przegl. Pol.* 1898 t. 128 s. 433-434; *Dzien. Pozn.* 1898 nr 130-131, 133-136). — J. TRETIAK, Kto jest Mickiewicz. Synteza jego poezji, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 8 s. 794-807 (odb.: Lw. 1898); Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 181-192; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 147-164. — K. WOJNAR, Adam Mickiewicz. Król pieśni polskiej. W setną rocznicę urodzin poety, Kr. 1898. — W. GOSTOMSKI, Rzut oka na twórczość Mickiewicza, *Słowo* 1898 nr 295. — M. KONOPNICKA, Portrety piórem, *Tyg. Ilustr.* 1898 nr 52; 1899 nr 1, 5, 9; Z Roku Mickiewiczowskiego, War. 1900 s. 165-254. — W. MICKIEWICZ, Zdania Adama Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 10; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 233-240. — J. DUČIĆ, Adam Mickjevič (1798-1855), *Zora* (Mostar) 1899 nr 1.

378. M. KONOPNICKA, Mickiewicz. Jego życie i duch, War.–Pet. 1899.

Rec.: T. PINI, *Muzeum* (Lw.) 1900 s. 844. — H. CEYSINGERÓWNA: Sprawozdania literackie, *Tyg. Mód i Powieści* 1901 nr 6. — B. MERWIN: *Tyg. Nar.* 1901 nr 15. — W. FELDMAN, Marii Konopnickiej pisma krytyczno-literackie, *Nowa Reforma* 1902 nr 241.

379. V. SPASOVIČ, Adam Mickievič i ego poetičeskoe tvorčestvo. Dve publične lekci, čitanje v Har'kove 3 i 4 marta 1899, *Vestnik Evropy* 1899 nr 9; Sočineniâ, t. 9, Pet. 1889-1902 s. 189-258.

380. M. KONOPNICKA, Z Roku Mickiewiczowskiego, War. 1900.

Zawartość: O I i II części Mickiewiczowskich „Dziadów” słów kilka; Portrety piórem.

Rec.: Z. SARNECKI, *Wiek* 1900 nr 283. — Z. SARNECKI, Z Roku Mickiewiczowskiego, *Głos Lit. i Społ.* (Kr.) 1900 nr 14. — T. SOBOLEWSKI, *Tydzien. Dod. Lit.* „Kur. Lw.” 1901 nr 18. — A. NIEMOJEWSKI, Studia Konopnickiej, *Głos* (War.) 1902 nr 40-41.

381. T. VERŽBOVSKIJ, Adam Mickevič, w: Istorîâ pol'skoj literatury, War. 1900 s. 191-394. — A. LANGE, Mickiewicz a Słowacki. Odczyt 24 XI 1900 w Wiedniu, *Tydzien. Dod. Lit.* „Kur. Lw.” 1901 nr 9-12. — W. BUGIEL, Mickiewicz et la littérature populaire, Par. 1902. — W. BRUCHNALSKI, Mickiewicz–Niemcewicz. Studium hi-

storycznoliterackie, *Pam. Lit.* 1903 s. 539-566, 1904 s. 55-77, 245-271, 1905 s. 1-31. — P. RAVEGGI, L'idealità spirituale in Dante, Milton, Klopstock, Goethe, Mickiewicz, Florencja 1903. — A. GÓRSKI, Tragedia Mickiewiczowska. Streszczenie wykładu w Związku Nauk.-Literackim, *Słowo* 1904 nr 48-52. — I. CHRZANOWSKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel swojego narodu, *Czyt. dla Wszystkich* 1905 nr 29. — J. KOTARBIŃSKI, Twórczość Mickiewicza. W rocznicę urodzin Wieszcza, *Bluszcz* 1905 nr 52. — A. GÓRSKI, Mickiewicz żywy i umarły, *Tyg. Ilustr.* 1906 nr 1-2, 4, 6-8. — K. KONIŃSKI, Romantyzm a Mickiewicz, Lw. 1906.

382. G. SARRAZIN, I. Adam Mickiewicz, sa vie, son temps, ses compatriotes. II. Principaux caractères du romantisme polonais. III. L'œuvre de Mickiewicz, w: Les grands poètes romantiques de la Pologne. Mickiewicz – Krasiński – Słowacki, Paryż 1906 s. 1-198; Wielcy poeci romantyczni Polski. Mickiewicz – Słowacki – Krasiński, tłum. W. Kiślańska, przedm. J. Lorentowicz, War. 1907 s. 31-152; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 67-73 [fragm.].

Rec.: ALBERTUS, O nas, *Kraj* 1906 nr 6. — S. DOBRZYCKI, *Przegl. Powsz.* 1906 t. 91 s. 376-383. — L. DOBRZYŃSKA-RYBICKA, Pierwsze studium francuskie o polskiej poezji romantycznej, *Przew. Nauk. i Lit.* 1906 s. 466-480. — W. JABŁONOWSKI, Książka francuska o naszej poezji romantycznej, *Dzien. Kij.* 1906 nr 61. — K. JARECKI, *Pam. Lit.* 1906 s. 122-124. — M. KONOPNICKA, O książce i około książki. O wielkich poetach romantycznych Polski, *Bibl. Warsz.* 1906 t. 2 s. 417-443. — T. PRAŻMOWSKA, Francuz o poezji polskiej, *Bluszcz* 1907 nr 39-40. — Z. DĘBICKI, *Gaz. Codz.* (Lw.) 1908 nr 30. — K. JANCZEWSKA, *Bluszcz* 1908 nr 18.

383. G. MILIAN, Treść i charakterystyka osób w poematach A. Mickiewicza „Konrad Wallenrod”, „Grażyna”, „Farys” i „Oda do młodości” dla użytku młodzieży szkolnej, Lw. 1907. — Pamięci Mickiewicza. Wiązanka prac, Odessa 1907. — J. KALLENBACH, O nieznanym utworach A. Mickiewicza (1817-1820), Lw. 1909. Rec.: H. GALLE, U kolebki geniuszu, *Tyg. Ilustr.* 1909 nr 30. — J. DĄBROWSKI, Adam Mickiewicz, *Wiedza* 1910 t. 1. — Z. WASILEWSKI, Między poezją a czynem, *Przegl. Nar.* 1910 nr 3.

384. M. WALIGÓRA, *Za duchem wieszczu*. Kila nowych myśli o Mickiewiczu, Kołomyja 1911.

Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Lit.* 1912 s. 351-355. — B. CHLEBOWSKI, *Książka* 1912 nr 3.

385. S. WINDAKIEWICZ, Adam Mickiewicz. Odczyt wypowiedziany na kursie uzupełniającym dla nauczycieli szkół średnich w dn. 5 i 6 kwietnia 1911, Kr. 1911. Rec.: B. CHLEBOWSKI, *Książka* 1912 nr 1. — C. NIEWIADOMSKA, Trzech wieszczów naszych. O życiu i dziełach Mickiewicza, Słouackiego i Krasińskiego, War. 1913. — L.S. KOZLOVSKIJ, Pol'skij romantizm [Adam Mickevič], w: *Istoriâ zapadnoj literatury (1800-1910)*, t. 3, red. F.D. Batûškov, Mos. 1914 s. 252-287. — M. SZYJKOWSKI, Podstawy romantyzmu A. Mickiewicza w epoce wileńsko-kowieńskiej, *Bibl. Warsz.* 1914 t. 1 s. 30-62. — M.M. GARDNER, Poland. A study in national idealism, Lond. 1915. — T.G. SCOTTI, Adamo Mičkievich. Conferenza tenuta al Circolo Filologico di Milano [...], Mediolan 1915. Rec.: G. CLAROTTI, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7 s. 282-285. — I. CHRZANOWSKI, Odczyt o Mickiewiczu. Wygłoszony dn. 11 grudnia r. 1916 we Lwowie na rzecz *Pamiętnika Literackiego*, *Pam. Lit.* 1917 s. 32-44; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 93-103. — M. KRIDL, Adam Mickiewicz. Son rôle dans la littérature polonaise et sa place dans la littérature mondiale, Par. 1921. — J. MARCINOWSKA, Adam Mickiewicz, wieszcz nowej Polski, War. 1921. — C. NIEWIADOMSKA, Adam Mickiewicz, największy poeta polski, War. 1921. — O. SKARBK-TEUCHOWSKI, Adamo Mickiewicz, Rzym 1922.

386. M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz. Budowniczy prawdziwej Polski, Lw. 1922.

Rec.: T. GRABOWSKI, Z literatury Mickiewiczowskiej, *Kur. Pozn.* 1922 nr 102. — J. KALLENBACH, Nowa książka o Mickiewiczu, *Ilustr. Kur. Codz.* 1922 nr 31. — F. HOESICK, Dwie syntezy o Mickiewiczu, w: Adam Mickiewicz w felietonach literackich, *Pism zbiorowych* t. 8, War. 1934 s. 195-200.

387. M. WAGNER, Kochanowski, Krasicki, Mickiewicz jako przedstawiciele trzech epok i trzech pokoleń, *Dzien. Bydg.* 1922 nr 256-271. — T. ZEŁINSKIJ, Adam Mickevič, w: *Iz žizni idej. Naučno-populárnje stat'i po literature*, t. 4, Pet. 1922 s. 141-192. — M. KASTERSKA, Adam Mickiewicz

et le génie de la Pologne. Tableau de la littérature depuis Mickiewicz: Roman, poésie, théâtre, *La Vie (Par.)* 1923, 15 II. — A. GÓRSKI, Wielcy przewodnicy narodu. Adam Mickiewicz, *Sztuka i Praca* 1927 nr 1. — W. BUGIEL, Introduction [VII-VIII: A. Mickiewicz], w: *Les grands poètes polonais*, wstęp i tłum. V. Bugiel, Par. 1928 s. 20-35. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Boy-Żeleński o Mickiewiczu, *Wiad. Lit.* 1928 nr 41; A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1, red. M. Kridl, War. 1929 s. V-XXIII [wstęp]; *Ludzie żywi*, War. 1929; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 5-34; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 27-61. — J. UJEJSKI, Utwory Mickiewicza w czasopismach warszawskich z lat 1825-1828, *Ruch Lit. (War.)* 1929 z. 9. — P. CAZIN, Adam Mickiewicz et les débuts du romantisme polonais, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — L.-J. FINOT, Un homme, un poète, un prophète, *La Revue mondiale (Par.)* 1929, 1 V. — J. KALLENBACH: La vraie figure d'Adam Mickiewicz, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — M. KASTERSKA, Adam Mickiewicz, sa vie, son œuvre, *La Revue de France* 1929, 15 V. — B. KIELSKI, Adam Mickiewicz. Ce qu'il faut en savoir, b.m. 1929. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Adam Mickiewicz, poète et dictateur moral de la Pologne, *La Revue de Paris* 1929 nr 5. — E. WOROŃIECKI, Adam Mickiewicz et „sa” France éternelle, *Nouvelle Revue* 1929 t. 101-102, 1 VII. Rec.: T. GR. [T. GRABOWSKI], Mickiewicz i Francja, *Kur. Pozn.* 1929 nr 448. — P. VÉRON, Mickiewicz et son œuvre, *La Revue mondiale (Par.)* 1929, 1 V.

388. F. DOHNAL, Studia a profiley. Řada 1. Johannes Jörgensen, Björnstjerne Björnson, Adam Mickiewicz, Ołomuniec 1930. — I. DRĄG, Echa mickiewiczowskie w „Balladynie” J. Słowackiego. Wyjątek z pracy pt. „Stosunek J. Słowackiego do A. Mickiewicza”, w: *Sprawozd. Dyr. Państw. Gimn. im. św. Stanisława Kostki w Końskich*, Końskie 1930 s. 1-27. — A. STAWAR, Mickiewicz, *Mies. Lit.* 1930 nr 6. — N. NUCCI, Alcuni elementi tragici delle creature di Mickiewicz, Padwa 1932. — S. PIŁGÓŃ, Wieszczby Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1932 nr 583-584; Na wyżynach romantyzmu. Studia historycznoliterackie, Kr. 1936 s. 146-179. Rec.: K.L. KONIŃSKI, Czy Mickiewicz naprawdę był wieszczem?, *Gaz. Lit. (Kr.)* 1932/1933 [wyd. listopad 1932] nr 2. — Z. TOŁWIŃSKI, Maniera pisarska A. Mickiewicza, w: *Na zjazd byłych wychowanków gimn. W. Kunickiego w Lublinie*, Lubl.

1933. — A. BRÜCKNER, *Der neue Mickiewicz, Slavische Rundschau* 1934 nr 5. — M. KRIDL, *Mickiewicz. Sa vie et son œuvre, Pologne lit.* (War.), 1934 nr 92/93. — J. MIERNOWSKI, Największy poeta — poetą nieznanym, *Pion* 1934 nr 27. — G. KORBUT, Regionalizm Mickiewicza, w: *Szkice i drobne historycznoliterackie*, War. 1935 s. 43-48. — S. KOŁACZKOWSKI, Mickiewicz jako człowiek, w: *A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie*. Wyd. Sejmowe, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., t. 13, War. 1936 s. VII-LXI; *Pisma wybrane*, t. 1: Portrety i zarysy literackie, oprac. S. Pigoń, War. 1968 s. 75-130. — S. ŁEMPICKI, *Mickiewicz-Krasicki*, Luw. 1936. Rec.: I. CHRZANOWSKI, *Nowa Książka* 1936 z. 10. — S. WINDAKIEWICZ, *Mickiewicz i sędziwy klasyk*, *Czas* 1936 nr 101 [dot. J.U. Niemcewicz].
389. J. BIRKENMAJER: Epika polska przed Mickiewiczem, *Prqd* 1938 t. 36. — I. CHRZANOWSKI, Kilka myśli o poezji Mickiewicza, *Kultura i Wychowanie* 1938 z. 2; *Studia i szkice. Rozbiory krytyki*, t. 1, Kr. 1939 s. 300-311. — T. HOLLENDER, Adam Mickiewicz na tle rzeczywistości, *Zespolenie Obywateli* 1938 nr 1. — T. ESTREICHER, *Mickiewicz i fale elektryczne*, War. 1939 [Biblioteczka *Czasu* nr 19]. — J. PRZYBOŚ, Nowość potrzasa kwiatem. Odczyt wygłoszony na Uniw. Luw. w 1940 r., w: *Czytając Mickiewicza*, War. 1950 s. 21-42, wyd. 2 War. 1956 s. 21-42; wyd. 3 War. 1965 s. 23-42, wyd. 4 War. 1998 s. 23-42. — M. KRIDL, Adam Mickiewicz „The national poet of Poland” 1798-1853, w: *Great men and women of Poland*, Nowy Jork 1942 s. 190-204. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič — poet slavānstva i borec za svobodu narodov, w: *My pobedim! Literaturno-hudožestvennyj al'manah*, red. I. Utkin, Taszkient 1942 s. 98-108. — W. LEDNICKI, The national poet. Adam Mickiewicz, w: *Life and culture of Poland as reflected in Polish literature*, Nowy Jork 1944 s. 158-211. — W. KIRKCONNELL, Adam Mickiewicz. Polish national poet, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwiecień-lipiec s. 431-432 [streszcz.].
390. J. PRZYBOŚ, Słowo ostateczne, *Twórczość* 1945 nr 4; *Czytając Mickiewicza*, War. 1950 s. 5-20 i wyd. nast. 1956, 1965, 1998. — S. KOLBUSZEWSKI, *Twórczość Mickiewicza na emigracji*. Z wypisami, War. 1946. — S. KOLBUSZEWSKI, *Twórczość Mickiewicza w kraju i w Rosji*. Z wypisami, red. J. Krzyżanowski, S. Tazbir, War.-Łódź 1946. — M. JASTRUN, W strefach ulew i grzmotu, *Kuźnica* 1946 nr 15. — P. DINEKOV, Adam Mickevič. Život i tvorčestvo, *Učilišen pregled* 1947 z. 1-2 s. 79-98. — L. FRYDE, Stanowisko Mickiewicza w rozwoju poezji polskiej, *Now. Lit.* 1947 nr 40-41; *Przegl. Hum.* 1962 nr 2 s. 32-60. — J. AMBRUŠ, Adam Mickiewicz, w: *Poëzia*. tłum. A. Žarnov, Trnava 1948 s. 121-133. — W. BOROWY, Poeta przeobrażeń, *Twórczość* 1948 nr 12 s. 40-55; O poezji Mickiewicza, t. 2, Lubl. 1958 s. 191-212, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 498-516 [wersja ang.: Adam Mickiewicz, Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 35-56]. — M. JASTRUN, Żywy Mickiewicz, *Kuźnica* 1948 nr 47. — M. KRIDL, Adam Mickiewicz (1798-1855), *The Amer. Slav. and East Europ. Rev.* 1948 nr 4. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič. Veli žizni i tvorčestva, w: A. Mickevič, *Sobranie sočinenij*, t. 1, red. D.D. Blagoj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in., Mos. 1948-1954 s. 9-64. — M. BERSANO-BEGEY, Mickiewicz il pellegrino, Neapol 1949. — C. REGAMEY, Adam Mickiewicz. Homme et poète, *Études des lettres* (Lausanne) 1949 t. 22 nr 1. — M. JASTRUN, Adam Mickiewicz, Poland's national poet, *The Times Literary Supplement* 1949 nr 2968. — S.S. SOVETOV, Tvorčeskij put' A. Mickeviča, *Učen. zapiski Instit. slav. SSSR* 1950 t. 2 s. 119-137. — M.T. RYL'SKIJ, Adam Mickevič, w: *Družba narodov*. Stat'i, Kijów 1951 s. 102-121. — M. KRIDL, Adam Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 11-34. — K. WYKA, Problematyka romantyzmu polskiego a Mickiewicz, *Nowa Kult.* 1953 nr 7. — M.T. RYL'SKIJ, Pevce pol'skogo naroda, w: *Velika družba*. Sbornik statej, Mos. 1954 s. 152-181.
391. M. CZAPSKA, „Coś ty uczynił ludziom, Mickiewiczul...”, w: *Mickiewicz żywy*. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 213-222. — P. HERTZ, Z dziennika lektury, *Twórczość* 1955 nr 11. — M. JASTRUN, Adam Mickiewicz, *Widnokręgi* 1955 nr 8. — M. JASTRUN, O pełny wizerunek Mickiewicza, *Przegl. Kult.* 1955 nr 9. — J. KLEINER, Mickiewicz i Słowacki, *Kamena* 1955 nr 10-12. — K.M. KUEV, Adam Mickevič velik polski poet i revolucioner. Po slučaj 100 godini ot sm'rtna my, *Ezik i literatu-*

ra 1955 z. 5 s. 321-340. — Â. KUPALA, Večna žyvaâ paëziâ, *Liter. i mastac* 1955, 26 XI [tekst z 1940 r.]; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 102-103. — Z. LIBERA: A. Mickiewicz, wielki poeta polskiego romantyzmu. War. 1955, wyd. 2 War. 1956. — K. MORAWSKI, Klasyczne i romantyczne, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 24-33. — J. PRZYBOŚ, Najwyższy z czujących, *Nowa Kult.* 1955 nr 22-23; Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956 s. 116-138; Czytając Mickiewicza, wyd. 2 War. 1956 s. 149-178, wyd. 3 War. 1965 s. 163-181 i wyd. 1998. — M.T. RIL'SKIJ, Pro Poëzii Adama Mickiewicza, Kijów 1955. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz, *Dziś i Jutro* 1955 nr 14; Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 9-18 [pt. W roku Mickiewiczowskim]. — S. STROŃSKI, Twórczość lat 16-tu, w: Mickiewicz żywy..., s. 148-155. — S. STRUMPH-WOJTKIEWICZ, Poznajmy Mickiewicza. Odczyt, War. 1955. — R.R. ŠYRMA, Z nevyčerpnyh krynič, *Liter. i mastac* 1955, 26 XI; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča..., s. 190-192. — P. WYCZYŃSKI, Adam Mickiewicz ou l'expression polonaise de l'époque romantique, *Revue de l'Université d'Ottawa* 1955 t. 25 nr 4. — K. WYKA, Adam Mickiewicz, *Życie Szkoły Wyższej* 1955 nr 7/8. — K. WYKA, O trwałych wartościach dorobku Mickiewicza, *Polonistyka* 1955 nr 5. — K. WYKA, Sur Adam Mickiewicz, *Europe* 1955 nr 118. — S. ZIELIŃSKI, Znad brzegu morza, *Twórczość* 1955 nr 11. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič. Puti žizni, tvorčestva i borby, w: Adam Mickevič, Izbrannye proizvedeniâ, t. 1, red. M. Ryl'skij, M. Živov, B. Pesis, Mos. 1955 s. 11-62. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Adam Mickiewicz, *Nowe Drogi* (War.) 1955 nr 1; Mickiewicz. Siedem odczytów..., s. 7-38.

392. CH. DOBZYŃSKI, Introduction, w: Adam Mickiewicz pèlerin de l'avenir. Poèmes choisis, adapté et présentés par Ch. Dobzyński. Frontispis d'Antoine Bourdelle, Par. 1956 s. 7-82. — W. KUBACKI, Adam Mickiewicz. Człowiek i dzieło, *Nauka Polska* 1956 nr 3-4; *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1961 s. 82-100 [tłum. niem. pt. Adam Mickiewicz. Mensch und Werk]; Poezja i proza.

Studia historycznoliterackie 1934-1964, Kr. 1966 s. 7-23. — W. LEDNICKI, The secret of Mickiewicz's greatness, w: Mickiewicz and the West. A symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 63-75. — Z. LIBERA, Bohaterowie mickiewiczowscy, w: Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przypisy J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956 s. 95-115. — L. MIRAČYCKI, Sześćkami vâlikaga paëta, Mińsk 1957. — V.B. OBOLEVIČ, Adam Mickevič, w: Istoriâ pol'skoj literatury, Leningrad 1960 s. 134-156. — R. KOSKIMIES, Adam Mickiewicz, w: Maaïman kirjallisuus, t. 3, Otawa 1964 s. 334-339. — S. VINCENZ, Adam Mickiewicz – der Dichter und Mann, *Mickiewicz-Blätter* 1964 s. 1-15; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 281-198. — K. GÓRSKI, Różne problemy mickiewiczowskie, *Pam. Lit.* 1969 z. 3.

393. L. KOŁODZIEJ, Adam Mickiewicz, une étude avec un choix de poèmes, Par. 1970 [studium twórczości z wyborem utworów w jęz. fr. w tłum. różnych].

REC.: J. STARNAWSKI, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 5. — A. WALICKI, *Pam. Lit.* 1972 z. 2.

394. M. ŻMIGRODZKA, Dwa oblicza wczesnego romantyzmu. Mickiewicz – Malczewski, *Pam. Lit.* 1970 z. 1; Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 35-53; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 158-175. — A. BRÜCKNER, Adam Mickiewicz – der Dichter und das Werk, *Mickiewicz-Blätter* 1971 z. 46/47. — M. ŻMIGRODZKA, Mit – podanie – historia, w: Problemy polskiego romantyzmu, S. 2, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1974 s. 307-342; Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 54-88. — S. GRIGO'RIAN, Leh zo'gho'urdi wogin [Duch polskiego narodu], *Garun* 1975 nr 11 [dot. m.in. Mickiewicza]. — P. HERTZ, O Mickiewicz, czyli o istocie poezji narodowej, w: Świat i dom. Szkice i uwagi wybrane, War. 1977 s. 226-229; Gra tego świata, War. 1997. — M. MARTINAITIS, Poezija ir žodis, Wil. 1977 [uwagi o twórczości Mickiewicza]. — A. WITKOWSKA, Czy Mickiewicz mógłby urodzić się w Warszawie?, *Kron. Warsz.* 1977 nr 1. — K. DEDECIUS, Adam Mickiewicz und

das Selbstverständnis der Polen, w: *Überall ist Polen. Zur polnischen Literatur, Frankfurt nad Menem* 1978. — M. GRABOWSKA, „Świat dziuów” nauczyciela kowieńskiego, w: *Rozmaitości romantyczne*, War. 1978 s. 42-56. — A. PALUCHOWSKI, Uwagi o najpilniejszych potrzebach w zakresie wiedzy o Mickiewiczu, w: *Mickiewicz. Sympozjum w KUL*, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 237-243. — K. BALATĚVIČ, Pamâc’ žywe, *Liter. i mastac* 1980, 3 X. — A. WITKOWSKA, Adam Mickiewicz, w: *Wielcy romantycy polscy. Sylwetki: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Norwid*, War. 1980 s. 11-118.

395. H. MARKIEWICZ, Rodowód i losy mitu trzech wieszczów, w: *Badania nad krytyką literacką*, S. 2, red. M. Głowiński, K. Dybciak, Wr. 1984 s. 38-71; Świadomość literatury. Rozprawy i szkice, War. 1985 s. 180-224. — R.M. BLÜTH, Rewizja poglądów na romantyzm. Antagonizm wieszczów, w: *Pisma literackie*, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 275-280. — J. BACHÓRZ, Jak pachnie na Litwie Mickiewicza, *Autograf* 1989 nr 6/8; Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 209-220; Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie, Gdańsk 2003 s. 61-83.

396. K. GÓRSKI, Adam Mickiewicz, War. 1989.

Rec.: E. SZYMANIS: Zafascynowanie poezją Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1990 nr 4. — W. PODGÓRSKI, Ostatni, co tak Mickiewicza wodził?, *Nowe Książki* 1991 nr 2.

397. J. MIKOŁAJTIS, Mickiewicz – poeta i człowiek czynu, *Kom. Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. Częst.* t. 40: 1990 s. 9-17. — B. DOPART, Adam Mickiewicz (1798-1855), w: *Lettres européennes. Histoire de la littérature européenne*, red. A. Benoit-Dusaury, G. Fontaine, Par. 1992 [wyd. pol.: *Literatura Europy. Historia literatury europejskiej*, Gdańsk 2009, s. 577-581]. — B. DOPART, Wygnaniec w oboim żywiole, *Universitas* 1992 nr 3; [wyd. chorw.:] Izgnannik u oba počela, tłum. D. Blažina, *Književna Smotra* t. 30: 1998 s. 15-21; w zb.: *Język polski. Wybór współczesnych tekstów polskich. Podręcznik dla studentów*, Tokio 1999, s. 133-139; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 275-290. — J. KŁOCZOWSKI, Adam Mickevič – naščadak kul’tury Rěčy Paspalitaj mnogih narodaŭ, w: Adam Mickevič

i nacyânal’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 14-26. — Z. TROJANOWICZOWA, Organizator narodowej wyobraźni, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, 1998 s. 21-35; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 275-291. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewiczowska Wielkopolska, w: *Miasto Koło w 200 rocznicę urodzin A. Mickiewicza*, red. J. S. Mujta, Koło-Konin 1998 s. 9-16. — M. ZIELIŃSKA, Mickiewicz bliski i daleki (wstęp), *Teksty Drugie* 1998 nr 5.

398. K. CYSEWSKI, Historycznoliterackie ujęcia osobowości Mickiewicza, w: *Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 7-12. — J. FIEĆKO, Romantyczne tropy. Mickiewicz, Słowacki, Norwid, *Polonistyka* 1999 nr 10 [art. wstępny]. — J. MARX, Wielcy romantycy: Adam Mickiewicz, Juliusz Słowacki, Zygmunt Krasiński, Cyprian Norwid, War. 1999. — Z. STEFANOWSKA, Poeta powiatu nowogrodzkiego, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 228-239. — S. ŻAK, Adam Mickiewicz – aktualność czy anachronizm?, w: *Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza*, red. E. Brodowska-Skoniczna, Kielce 1999 s. 3-18. — T. KOWZAN, Mickiewicz, Pologne, Lituanie, Caen 2000. — H. FILIPOWICZ, Mickiewicz. East and West, *The Slavic and East European Journal* 2001 t. 45 nr 4. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz – tradycja i nowatorstwo, w: *Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu*, War. 2001 s. 335-350; w jęz. wł. pt. Mickiewicz fra tradizione e innovazione, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 7-15. — K. ZIEMBA, Lo spazio dei sentimenti nell’opera di Adam Mickiewicz, w: *Per Mickiewicz...*, s. 24-35.

399. J. BRZozowski, Wypisy, w: *Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu*,

Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 124-140. — F.-X. COQUIN, Un regard sur Mickiewicz, w: *Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe*, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 26-35. — M. KALINOWSKA, Adam Mickiewicz, w: *Słownik pisarzy polskich*, red. J. Tomkowski, War. 2002 [hasło]. — Z. MALIĆ, Zapisi iz radne bilježnice, w: *Mickiewicz, itd. Rasprave, članci i eseji o polskoj književnosti*, Zagrz. 2002. — M. MASŁOWSKI, Le canon de la culture dans l'oeuvre d'Adam Mickiewicz, *Revue des Études slaves* 2002-2003 t. 74 nr 2-3. — B. DOPART, Adam Mickiewicz, w: *Historia literatury polskiej w dziesięciu tomach*, t. 5: *Romantyzm*, t. 1, red. A. Skoczek, Bochnia-Kr.-War. 2003 s. 271-346 [rozdz. 9]. — B. DOPART, Poetičeskoe tvorčestvo Adama Mickeviča i formirovanie polskiego romantizma (v period do 1830 g.), w: *Studia polonorossica. K 80-letiju Eleny Zaharovny Cybenko*, red. V.A. Horev, S.V. Klement'ev, Mos. 2003. — A. NAWARECKI, Mały Mickiewicz, w: *Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 7-14. — A. NAWARECKI, Dlaczego przestał pisać, w: *Mały Mickiewicz...*, s. 78-106.

400. H. KRUKOWSKA, Mickiewiczowski wy-bór kultury obrazu w kontekście ikonoklazmu, w: *Bizancjum – prawosławie – romantyzm. Tradycja wschodnia w kulturze XIX w.*, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2004 s. 363-371; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. *Studia i szkice o Mickiewiczu*, Białystok 2016 s. 163-172. — D. ZAWADZKA, Uwagi o Bizancjum u Mickiewicza i Lelewela, w: *Bizancjum – prawosławie – romantyzm...*, s. 353-362. — Krymsko-pol'skij sbornik naučnyh rabot / Krymsko-polskie zeszyty naukowe / Krimsko-pol'skij zbirk naukovih prac', t. 2: Dni A. Mickeviču v Kryme / Dni A. Mickiewicza na Krymie / Dni A. Mickeviča u Krimu, red. V.P. Kazarin, Symferopol 2005. — M. KUZIĄK, Mickiewicz i nowoczesność. Tezy i uogólnienia, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. naukowej na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 215-226. — M. GAJDA, Na ušanavanne pamāci zemlāka, w: „Z krau Navagrudskaga...”. Malaā ajčyna ũ žycci i tvorčasci A. Mickeviča. *Zbornik naukovyih prac*, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 378-381. — M. KALINOWSKA, Adam Mickiewicz, w: K. Jakowska, *Podręczny słownik pisarzy*

polskich, War. 2006 [hasło]. — E. KASPERSKI, Paradygmat i historia. Metodologiczne rozważania o romantyzmie, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 25-39. — Krymsko-pol'skij sbornik naučnyh rabot / Krymsko-polskie zeszyty naukowe / Krimsko-pol'skij zbirk naukovih prac', t. 3: Dni A. Mickeviču v Kryme / Dni A. Mickiewicza na Krymie / Dni A. Mickeviča u Krimu, red. V.P. Kazarin, Symferopol 2006. — S. MAKOWSKI, Warszawsko-ukraiński wariant polskiego romantyzmu, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 10-24. — A. OPACKA, W cieniu Mickiewicza, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 7-9. — J. POGORZELSKA, Przewodnik po niewyrażalnym, w: *Mój Mickiewicz. Studenckie Nauk. Koło Edytorsko-Tekstologiczne*, red. E. Dryglas, Tor. 2006 s. 12-14 [materiały konf. z okazji 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — J. STEŁĄGOWSKI, Imperium ducha. Mickiewicz wobec trzech sił fatalnych, w: *Mój Mickiewicz...*, s. 41-50. — D. WOJTASIŃSKA, Adam Mickiewicz – dwa spojrzenia, dwie prawdy, w: *Mój Mickiewicz...*, s. 4-11. — L. ZWIERZYŃSKI, Całość i wieloistość. O wyobraźni Mickiewicza i Słowackiego, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 109-126.

401. Adam Mickiewicz – największy polski romantyk, red. K. Beliniak, War. 2007. — R. KOROPECKYJ, Adam Mickiewicz and the shape of Polish Romanticism, w: *A companion to European Romanticism*, red. M. Ferber, Malden 2007. — M. KUZIĄK, Wartość kulturowego braku. Syndrom kolonialny w twórczości Mickiewicza, *Porównania* 2008 nr 5; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 135-146. — D. UFFELMANN, „Ja bym mój naród jak pieśń żywą stworzył”. Literatura romantyczna w obliczu badań postkolonialnych, *Świat Tekstów* 2008 nr 6. — M. KUZIĄK, Mickiewicz wobec nowoczesności, w: *Romantyzm i nowoczesność*, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 81-108. — K. ZIEMBA, Mickiewicz jako poeta narodowy, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 189-197; [tłum. ang.:] Mickiewicz as a national poet, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. / Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012, s. 211-220. — J. ŁAWSKI, Obywatel Rzeczypospolitej wszyst-

kich narodów, w: Mickiewicz – mit – historia. *Studia*, Białystok 2010 s. 9-32. — M. BAŁCZEWSKI, Adam Mickiewicz wobec tureckiego Wschodu, w: *Świat i Europa we współczesnych stosunkach międzynarod.* — nowe wyzwania, red. M. Orzechowski, E. Brzuska, Łódź 2011 s. 353-377.

402. M. BAŁCZEWSKI, Znaczenie staropolskiej znajomości tureckiego Wschodu w życiu i twórczości A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. / Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Aysen Kaim, War. 2012 s. 71-93. — D. DANER, Literatura i psychoanaliza (3): Mickiewicz w świetle psychoanalitycznym, *Polonistyka* 2012 nr 6. — P. PRASUEŁA, Mickiewicz at the world's exhibition, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 101-107. — D. VASILIEV, La Turquie dans les coeurs de deux poètes. Pouchkine et Mickiewicz, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 124-132. — A. WAŚKO, Wierszowana historiozofia wolności (1773-1830), *Horyz. Polit.* 2013 t. 4 nr 6 s. 55-75. — H. KIRSCHBAUM, Adam Napoleon Mickiewicz. Inwersje historyczne i poetyka rezygnacji, w: *Katastrofizm polski w XIX i XX w.*, red. J. Herlth, K. Trybuś, J. Fiećko, Poz. 2014 s. 31-58. — M. KUZIĄK, Prowincja–centrum. Strategie mocy i słabości literatury peryferyjnej (Mickiewicz–Gombrowicz–Stasiuk), *Roczn. Kompar.* 2015 s. 139-157. — S. STĘPIEŃ, Romantyczna nuda i nowoczesna świadomość. Adam Mickiewicz – George Gordon Byron: próba paraleli, *Wiek XIX* 2015 s. 237-250. — K. ZAJAS, Kłopoty z polskością, *Wielogłos* 2015 t. 4. — D. ZAWADZKA, Nowoczesność romantyzmu. Mickiewicz i Lelewel wśród rzeczy, *Białost. Stud. Literat.* t. 7: 2015 s. 139-155.

403. E. KASPERSKI, Displacement u romantyków (Mickiewicz–Norwid), w: *Romantyzm środkowoeuropejski w perspektywie postkolonialnej*, cz. 1, red. M. Kuźniak, B. Nawrocki, War. 2016 s. 157-181. — P. KŁADOCZNY, Conceptualizacja zmysłów w twórczości A. Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 263-306. — M. SIEDLECKI, Metafizyczna wizja świata w poezji Mickiewicza, Norwida i Leśmiana, *Bibliotekarz Podl.* 2016 nr 2. — S. MUSIJENKO, Adam Mickiewicz i C. Miłosz o przeznaczeniu poety, w: *Zagadnienia bilingwizmu. Seria. I: Dwujęzyczni pisarze polscy i litewscy / Bilingwizm w Europie*

Środkowo-Wschodniej, red. A. Baranow, J. Ławski (*Colloquia Orientalia Białostocensia* t. 28), Białystok 2017 s. 485-496. — A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, „Homo capax” – podmiot romantyczny po przejściach. *Antropologia A. Mickiewicza, Ruch Lit.* (Kr.) 2018 z. 6.

404. O. KRYSOWSKI, Mickiewicz – przewodnik w sporze o pochodzenie języka, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 96-109. — M. KUZIĄK, Mickiewicz – dyskurs mistrza?, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik...*, s. 11-23. — J. ŁAWSKI, Mickiewicz wobec przekładów „Biblii” na języki narodowe, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik...*, s. 110-127. — J. ROSTROPOWICZ CLARK, Kolejna próba oceny Gotfryda Ernesta Grodka jako filologa klasycznego i jego wpływu na poezję A. Mickiewicza, w: *O poetach i poezji. Od antyku po współczesność. Studia i szkice ofiarowane Pani Prof. Zofii Głombiowskiej*, red. I. Bogumił, J. Pokrzywnicki, Gdańsk 2019 s. 174-195. — M. SAGANIAK, Struktura wiedzy ludzkiej według Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik...*, s. 161-175. — A. ZIOŁOWICZ, Mistrz rozmowy. O wypowiedziach przygodnych A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik...*, s. 24-49. — J. ŁAWSKI, Światła widnokręgu. Mickiewicz i Oświecenie, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, S. IV: Kultury słowiańskie wobec Oświecenia*, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, K. Rutkowski, Białystok 2019 s. 143-159. — K. TRYBUŚ, Memory instead of history. Mickiewicz, Słowacki, Norwid, w: *The literature of Polish Romanticism in its European contexts*, red. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 71-89.

405. M. LESZCZYŃSKI, Despotyczne oko? Romantyczne unaukowanie obrazu natury (Słowacki–Bacon, Mickiewicz–Kepler), *Forum Poetyki* 2021 nr 24. — M. PIECHOTA, Debiuty Mickiewicza – sławne, zauważone i niepamiętane, w: *Dośpiew o twórczości wielkich romantyków polskich (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński) w sędziwym klasykiem (Kozłmian) w tle*, Kat. 2021 s. 17-75. — M. KUZIĄK, Adam Mickiewicz i porachunki z nowoczesnością W stronę paradygmatu polskiej polityczności, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — J. ŁAWSKI, U źródeł Mickiewiczowskich wyobrażeń i me-

- tamorfoz zła (1817-1819), *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — D. SKÓRCZEWSKI, Mickiewicz et le romantisme. Mickiewicz and Romanticism. Mickiewicz und die Romantic, w: *The Romantic*, War. 2022 [art. w jęz. ang., fr. i niem. w publik. książkowej towarzyszącej instalacji multimedialnej „The Romantic”, przygot. przez Instytut A. Mickiewicza na Rok Romantyzmu 2022]. — J. FIEĆKO, [Wstęp i komentarze], w: *A. Mickiewicz, Metaphysical poems*, oprac. J. Fiećko, M. Stróżyński, tłum. M. Stróżyński, Jaspreet Singh Boparai, Paderborn 2023. — R. POLLAK, Mickiewiczowski ideał wychowawczy, oprac. Z. Dambek-Giallelis, D. Niewiarowska, Ł. Skrobała, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 45: 2023 (Roman Pollak – nowe spojrzenia) s. 313-343. — M. KUZIAR, Mickiewicz – dwa razy o początkach romantyzmu i prowincji, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 46-55.

4. Opracowania utworów literackich

4.1. Opracowania utworów lirycznych (wierszy)

4.1.1. Opracowania ogólne liryki

406. V.G. BELINSKIJ, O russkoj povesti i poestah N. Gogolâ, *Teleskop* (Mos.) 1835 z. 26 [uwagi o poezji Mickiewicza]. — J. KOLLÁR, O literárnej vzájemnosti, *Hronka – Podtatr. Záb.* 1836 z. 2. — A. LACAUSSE, De la poésie polonaise, *La Revue des deux-mondes* 1846, I VIII s. 361-370. — W. CYBULSKI, Odczyty o poezji polskiej w pierwszej połowie XIX w., przeł. F. Dobrowolski, Poz. 1870. — L. SIEMIEŃSKI, Religijność i mistyka w życiu i poezjach A. Mickiewicza. Studium, Kr. 1871. Rec.: A. TYSZYŃSKI, *Bibl. Warsz.* 1873 t. 2 s. 181-186. — J. TRETIAK, Ballady A. Mickiewicza, *Gaz. Lwow.* 1882 nr 284-297, 1883 nr 3-6. — F. MARKOVIĆ, Adam Mickiewicz, *Vienac* (Zagr.) 1889 nr 2. — A. NIEMOJEWSKI, Charakteristika poëzii A. Miceviča. Perevod s rukopisi M. Slavinskogo, *Žizn'* 1899 nr 4. — V.S. SOLOV'EV, Značenje poëzii v stihotvoreniah Puškina, *Vestnik Evropy* 1899 nr 12 s. 660-711 [porównanie poezji Mickiewicza i Puszkina s. 663-664]; Micevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenëva, Mos. 1998 s. 55 [fragm.]. — W. GOSTOMSKI, O liryce religijnej Mickiewicza, *Wiek* 1901 nr 77; *Przegl. Powsz.* 1902 t. 73-74; *Pologne lit.* (War.) 1929 nr 31; Z przeszłości i teraźniejszości, War. 1904. — W. SPASOWICZ, Dwa odczyty o Mickiewiczu i jego twórczości poetyckiej, w: *Pisma, Pet.* 1892-1908 t. 8 (1903). — R. KOPPENS, Okres rzymski w twórczości poetyckiej A. Mickiewicza, *Przemysł* 1906 [publ. też w *Przegl. Powsz.* 1906 z. 6].
407. S. BEŁZA, Ojczyzna w pierwszych poezjach Mickiewicza, *Ziarno* 1907 nr 20-24; *Praca. Tygodnik Polityczny i Literacki, Ilustrowany* 1907 nr 25-32; wyd. osob. War. 1908; O naszej chwale, War.-Kr. 1914 s. 28-82.
- Rec.: T. PINI, *Pam. Lit.* 1907 s. 524-525. — Polska a Mickiewicz, *Nowy Sztandar* 1908 nr 36.
408. A. LANGE, Przedmowa, w: Wybór poezji lirycznej, War. 1916 s. 3-5. — T. ZIELIŃSKI, Filarecka poezja Mickiewicza, *Mysl Nar.* (Pet.) 1916 t. 1 z. 1 s. 18-36; Trzy studia, [oprac. S. Pigoń], Zamość 1922 s. 5-35; Legenda o złotym runie, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, posłowie L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 169-190. — W. MICHNIEWICZ, O lirykach filomackich Mickiewicza. W gronie filomatów – wiersz programowy – „Oda do młodości”, War. 1918; wyd. 2 popr. 1920. — S. PIŁGOŃ: Postawa religijna Mickiewicza w pierwszym tomiku „Poezji” z r. 1822, *Dzien. Wil.* 1922 nr 27; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 86-92 [pt. Postawa religijna młodego Mickiewicza. Na stulecie I tomu jego poezji].
409. T. ZIELIŃSKI: Trzy studia, [oprac. S. Piłgoń], Zamość 1922.
- Zawartość: Melos w poezji Mickiewicza; Uwagi nad „Grażyną”; Filarecka poezja Mickiewicza.
- Rec.: I. CHRZANOWSKI, „Grażyna” i poezja filarecka, *Rzeczp.* 1923 nr 269. — I. CHRZANOWSKI, Czy poezja Mickiewicza jest plastyczna?, *Rzeczp.* 1923 nr 270.
410. S. PIŁGOŃ, Sztambuch Maryli, *Tyg. Ilustr.* 1923 nr 40; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 75-85. — H. ŻYCZYŃSKI, Akord finalny w poezji Mickiewicza, w: *Studia estetyczno-literackie, Cieszyn* 1924 s. 49-73. — O. PINTO, La poesie orientale di Mickiewicz e di Słowacki, *Rivista di Letter. Slave* 1927 nr 3. — S. WINDAKIEWICZ, Improwizacje Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1932 nr 132 s. 422-435. — M. KASTERSKA, Mickiewicz, poète catholique, *La Vie Catholique* 1934, 16 VI. — S. WARSZAWSKA, Filomaci wileńscy a Horacy, *Filomata* 1935 nr 75 s. 147-153. — I. CHRZANOWSKI, Na szczytach polskiej liryki religijnej, w: *Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie*, Lw. 1936 s. 157-173. — J. KLEINER, Rola wyrazu „pielgrzym” w słownictwie Mickiewicza, w: *W kręgu Mickiewicza i Goethego*, War. 1938 s. 33-41; Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego, Lw. 1936 s. 423-430. — M. JASTRUN, Prawda poezji Mickiewicza, *Czerw. Sztand.* (Lw.) 1940 nr 328.

- S. WASYLEWSKI, Zapomniana improwizacja Mickiewicza, *Czerw. Sztańd.* (Lw.) 1940 nr 320.
- M. JASIEŃSKI, Na skrzyżowaniu wielkich dróg. Z cyklu „Nad głębiami Mickiewiczowskiego ducha”, *Droga. Rocz. Polaka na Węgrzech* 1943 nr 1.
411. T. ŁOPALEWSKI, Z młodzieńczej twórczości Mickiewicza, *Prace Polon.* 1946 s. 9-21. — Z. SZMYDTOWA, Czynniki gawędowe w poezji Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 298-334; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 261-301. — W. BOROWY, O wierszach religijnych Mickiewicza, *Znak* 1949 nr 7; O poezji Mickiewicza, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 320-335 [pt. Liryki religijne]. — H. KIRCHNER, Posłowie, w: Wybór ballad i bajek, oprac. D. Drabikowska, War. 1952. — C. ZGORZELSKI, Uwagi o liryce Mickiewicza. Szkic dyskusyjny, *Kamena* 1952 nr 1-2; Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 [wersja rozszerz pt. Drogi rozwojowe liryki Mickiewiczowskiej]. — M. JASTRUN, „Tak wszystko napisałem, jak tu do was gadam”. Uwagi o liryce Mickiewicza, *Twórczość* 1955 nr 5. — J. PRZYBOŚ, Taka pieśń – jest nieśmiertelność, *Przegl. Kult.* 1955 nr 47. — W. BOROWY, Wiersze patriotyczne Mickiewicza, *Rocz. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 41-50; O poezji Mickiewicza, t. 2, Lubl. 1958 s. 25-35, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 336-344; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wstęp M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 125-136. — W. BOROWY, Liryka okresu „Ballad”, „Dziadów” i „Grażyny”, w: O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958 s. 159-181, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 140-159. — Z.J. NOWAK, Żołnierz w świecie poetyckim Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 15-74; *Mickiewicz-Blätter* 1965 s. 26-32 [tłum. niem. pt. Der Soldat im Lichte der Poesie Mickiewicz]; Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie, Kat. 1980 s. 49-117.
412. D. ZAMĄCIŃSKA-PALUCHOWSKA, Ze studiów nad kompozycją wierszy lirycznych Mickiewicza, *Rocz. Hum.* t. 8: 1959 s. 71-119. — C. ZGORZELSKI, O sztuce lirycznej Mickiewicza, *Zesz. Nauk. KUL* 1959 z. 1; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 137-151; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 384-399, wyd. 2 War 2001 s. 565-588. — I. OPACKI, A. OPACKA, K. PAPIERKOWSKA, Pokrewieństwo i artyzm? Uwagi o liryce rzymsko-drezdeńskiej, *Polonista* (Lubl.) 1960 nr 12. — Z. SZMYDTOWA, Rousseau – Mickiewicz. Liryka miłości, zwierzeń i wspomnień, w: *Zjazd Nauk. Polonistów* 10-13 grudnia 1958, red. nauk. K. Wyka, Wr. 1960 s. 493-506; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 143-157; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 397-411. — D. ZAMĄCIŃSKA-PALUCHOWSKA, Ze studiów nad kompozycją wierszy lirycznych Mickiewicza, *Rocz. Hum.* t. 8: 1960 z. 1 s. 71-119. — C. ZGORZELSKI, Drogi rozwojowe liryki Mickiewiczowskiej, w: O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 7-26; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 25-47, wyd. 2 War. 2001 s. 33-66; Obserwacje, War. 1993 s. 197-212; ; Wokół liryki i liryczności doby romantyzmu, Kr. 2021 s. 71-85. — W. WEINTRAUB, A duel of improvisations, w: *Studies in Russian and Polish literature in honor of Waław Lednicki*, red. Z. Folejewski i in., Haga 1962 [wersja zmien. w: *Poeta i prorok*, wyd. 1982 i 1998].
413. J. KLEINER, Satyra i humor w wierszach pisanych po „Panu Tadeuszu”, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnauski, Lubl. 1964 s. 299-307. — M. MACIEJEWSKI, Od erudycji do poznania. Z dziejów romantycznej liryki opisowej, *Rocz. Hum.* t. 14: 1966 z. 1 s. 5-79. — C. ZGORZELSKI, Przełom romantyczny w dziejach liryki polskiej, w: *Z polskich studiów slawistycznych*, S. 3: Nauka o literaturze. Prace na VI Międzynar. Kongres Slawistów w Pradze 1968, War. 1968 s. 11-19; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 11-24, wyd. 2 War. 2001 s. 13-32. — Z. KUBIAK, O dwóch stylach Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1970 nr 45. — E. NAWROTÓWNA, Przyjaźń w młodzieńczej twórczości poetyckiej A. Mickiewicza, *Prace Nauk. Uniw. Śl. Prace Historycznolit.* 1971 nr 17. — C. ZGORZELSKI, Debiut poetycki Mickiewicza. O pierwszym tomiku „Poezji”, *Zesz. Nauk. KUL* 1973 z. 1; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 140-151 [pt. Mickiewiczowski zwiastun romantyzmu], wyd. 2 War. 2001 s. 205-222; Obserwacje, War. 1993 s. 29-40.

414. C. ZGORZELSKI, Owoce wileńsko-kowieńskiej twórczości lirycznej, w: A. Mickiewicz, Wybór poezji, t. 1, wstęp i oprac. C. Zgorzelski, Wr. 1974 (BN I 6); O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 48-103 [wersja skróć.], wyd. 2 War. 2001 s. 67-150. — I. OPACKI, Z zagadnień cyklu sonetowego w polskim romantyzmie, w: Ruch konwencji. Szkice o poezji romantycznej, Kat. 1975 s. 53-110. — Z. MALIĆ, Mickiewicz ili veličina poezije, *Knjiž. smotra* (Zagr.) 1976 nr 24; *Pam. Słow.* t. 47/48: 1997/1998 [tłum.: Mickiewicz, czyli wielkość poezji]; Mickiewicz, itd. Rasprave, članci i eseji o polskoj književnosti, Zagrz. 2002 s. 60-73. — A. WAŻYK, Jeszcze o romantyczności, *Twórczość* 1976 nr 11, 1977 nr 5; Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 186-189. — B. ZAKRZEWSKI, Fredro cenzorem Mickiewicza, *Literatura* 1976 nr 20. — C. ZGORZELSKI, „Dramatyczność” monologu w liryce Mickiewicza, w: O sztuce poetyckiej..., s. 260-282, wyd. 2 War. 2001 s. 382-415. — S.S. ŁAN-DA, Fakty, hipotezy, domysły. W związku z art. C. Zgorzelskiego, *Pam. Lit.* 1978 z. 4. — C. ZGORZELSKI, Dlaczego – Mickiewicz, *Stolica* 1978 nr 49. — B. URBANKOWSKI, Dwa skrzydła poezji Mickiewicza, w: Myśl romantyczna, War. 1979 s. 95-128. — M. MACIEJEWSKI, Jeszcze o liryce rzymsko-drezdeńskiej Mickiewicza. Próba interpretacji kerygmaticznej, *Roczn. Hum.* t. 28: 1980 s. 229-255; Sacrum w literaturze, red. J. Godfryd, M. Jasińska-Wojtkowska, S. Sawicki, Lubl. 1983. — W. PUSZ, Wieszcz za guzik trzymany, czyli jak pozostać poetą. O wierszach sztambuchowych Słowackiego, Mickiewicza i Norwida, w: Osnowa. Sztuka odbioru. Almanach, oprac. J. Poradecki, Łódź 1980. — C. ZGORZELSKI, „Grafologia” interpunkcyjna: z badań nad liryką Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1980 z. 4.
415. W. WEINTRAUB, Pojedynek na improwizacje, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 331-343, wyd. 2 War. 1998 s. 266-276. — M. MACIEJEWSKI, [...] Ażeby [...] ciało [...] pouróciło w słowo”. Próba kerygmaticznej interpretacji liryki religijnej Mickiewicza, w: Polska liryka religijna, red. S. Sawicki, P. Nowaczyński, Lubl. 1983 s. 141-184. Rec.: J. STARNAWSKI, *Pam. Lit.* 1983 z. 3. — C. ZGORZELSKI, Mickiewiczowska liryka marzeń, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1985 s. 137-142. — M. PIWIŃSKA, „I ziarno duszy nagie pozostało”. Późne wiersze Mickiewicza w świetle twórczości genezyjskiej Słowackiego, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Juliusz Słowacki od duchów, War. 1992 s. 7-50; Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 289-315; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 230-247. — C. ZGORZELSKI, Elegijna poezja Mickiewicza, w: Zarysy i szkice literackie, War. 1988 s. 153-173; Wokół liryki i liryczności doby romantyzmu, Kr. 2021 s. 87-103. — C. ZGORZELSKI, W krainach poezji Mickiewiczowskiej, w: Zarysy i szkice literackie..., s. 174-207; Wokół liryki i liryczności..., s. 135-163. — C. ZGORZELSKI, Kraina pamiątek, w: Zarysy i szkice literackie..., s. 183-190. — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz o powołaaniu poezji i poety, *Ethos* 1989 nr 4.
416. D. SEWERYN, W poszukiwaniu transcendencji. Jeszcze raz o lirykach rzymsko-drezdeńskich, *Roczn. Hum.* t. 36: 1988 [wyd. 1991] z. 1 s. 67-86. — C. ZGORZELSKI, „Gdy czuwa tylko zgrzyzota i skrucha...”. Powaga etyczna w postawie twórczej Mickiewicza, *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14) s. 112-125; „W Tobie jest światłość”. Szkice o liryce religijnej oświecenia i romantyzmu, Lubl. 1993 s. 55-74. — M. CIENSKI, „Gwiazdy nad tobą i gwiazdy pod tobą”. Odtwarzanie i kreowanie pejzażu w liryce Mickiewicza do r. 1829, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 49-57. — I. OPACKI, Mickiewiczowskie „czucie czasu”, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 237-245. — K. CYSEWSKI, Z problematyki adresu czytelniczego, czyli dla kogo utwór. Tryptyk interpretacyjny z Mickiewiczem i Słowackim, *Shups. Prace Hum.* 1993 nr 11a s. 141-211. — S. TREUGUTT, Mickiewicz – domowy i daleki, w: A. Mickiewicz, Dzieła. Wyd. Rocznicowe 1798-1998, red. Z.J. Nowak, M. Prussak, Z. Stefanowska, C. Zgorzelski, War. 1993-2005 t. 1 s. 6-26. — C. ZGORZELSKI, Dlaczego Mickiewicz?, *Universitas* 1993 nr 6/7. — D. SEWERYN, „A serce...?”. Miłość i cierpienie w liryce Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 43: 1995 z. 1 s. 7-46. — S.V. BARYS, A. Mickevich. Paët-ramantyk, w: Syny i pasynki Białorusi, oprac. S. Barys, Mińsk 1996 s. 137-162.
417. D. SEWERYN, O wyobraźni lirycznej A. Mickiewicza, War. 1996. Rec.: E. SZCZEGŁAC-

KA-PAWŁOWSKA, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — R. FIEGUTH, Verzweigungen. Zyklische und Kompositionsformen bei Adam Mickiewicz (1798-1855), Fryburg 1998. — H. GRADKOWSKI, Przełom rzymski – liryki religijne, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 99-108. — H. GRADKOWSKI, Liryki religijne Mickiewicza, *Warszt. Polon.* 1998 nr 4. — H. KRUPIŃSKA-ŁYP, Wiersz sztambuchowy A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. WSP w Rzeszowie. Prace Filol. Hist. Lit.* 1998 z. 4. — M. MACIEJEWSKI, Przesłanie „z drugiego brzegu”. Mickiewiczowska liryka lat ostatnich, w: Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 344-363; „...ażeby ciało powróciło w słowo”. Próba kerygmataycznej interpretacji literatury, Lubl. 1991 s. 97-117. — A. MERDAS, Jezus Mickiewicz, *Prace Fil.* 1998 t. 43. — W. BOROWY, Improwizacje, utwory towarzyskie i wirtuozowskie, w: O poezji Mickiewicza, wyd. 2, Lubl. 1999 s. 178-195. — W. BOROWY, „Sonety” i inne wiersze erotyczne, w: O poezji Mickiewicza..., t. 1, Lubl. 1958 s. 183-212, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 196-225. — K. BILIŃSKI, Utwory mistyczne A. Mickiewicza, *Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol.* 2000 z. 11. — R. FIEGUTH: Przemiany podmiotu cyklicznego od Mickiewicza do Norwida, w: Na pozytywistycznej niwie, red. T. Lewandowski, T. Sobieraj, Poz. 2002 s. 17-26.

418. R. FIEGUTH: Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 [tłum książki: Verzweigungen. Zyklische und Kompositionsformen bei Adam Mickiewicz (1798-1855), Fryburg 1998].

Zawartość: Forma cykliczna i skojarzeniowa oraz poezja wspomnienia; Mickiewicz, poeta Polaków; O teorii cyklu poetyckiego; Struktura cykliczna „Ballad i romanów”; Kwestia kompozycji cyklicznej tomu „Sonety” (1826) A. Mickiewicza; Autor w teatrze zaimków i tekstów albo o kompozycji cyklicznej „Zdań i uwag”; Tryumf metafory nad rzeczywistością. O kompozycji „Dziadów” wileńskich; Przymus wspomniania jako forma dramatyczna; O poetyce kompozycji w „Ustęp” trzeciej części „Dziadów”.

419. M. JONCA, „Bajki” A. Mickiewicza – dla dzieci?, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2000 nr 38. — L. LIBERA, „Wszyscy byli jak najzupełniej trzeźwi...”. Kilka uwag o improwizacjach Mickiewicza, w: Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 112-128; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015

s. 109-128. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Twórczość elegijna okresu rosyjskiego (i „epizod” lozański), w: Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 80-110. — M.J. MIKOŚ, The inspiring waters of the Niemen in Mickiewicz's poetry, *The Polish Review* 2002 t. 47 nr 1. — W. OW CZARSKI, Metamorfozy Mickiewicza, *Kresy* 2002 nr 49. — Z. WÓJCICKA, Spotkania, rozstania i gry pamięci w liryce A. Mickiewicza, *Ruch Lit. (Kr.)* 2002 z. 2.

420. J. ŁUKASIEWICZ, Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003.

Zawartość: „Zima miejska”; „Oda do młodości”; „Świtez”; „Droga nad przepaścią w Czufut-Kale”; „Dumania w dzień odjazdu”; „Trzech Budrysów”; „Do***. Na Alpach w Splügen 1829”; „Do matki Polki”; „Reduta Ordon”; „Nocleg”; „Śniła się zima...”; „Rozum i wiara”; „Do Samotności”; „Nad wodą wielką i czystą...”; „Gdy tu mój trup...”; „Drzewo”.

Rec.: Z. CHOJNOWSKI, „Wiele tu zagadek”, *Nowe Książki* 2003 nr 7/8. — C. SOBROWIAK, Czytanie Mickiewicza, *Pro Libris* 2003 nr 2. — L. SZARUGA, Sztuka czytania. Mickiewicza w szczególności, *Opcje* 2003 nr 4/5.

421. L. ZWIERZYŃSKI, Mitopoetyckie wyobrażenie ikaryjskie w poezji Mickiewicza, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 151-171; W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, Kat. 2021 s. 60-90 [wersja zmien. pt. Lot Ikara – mitopoetyckie jądro wyobraźni Mickiewicza]. — B. DOPART, Cykl Mickiewiczowski a romantyczna wielka forma poetycka, w: Od Kochanowskiego do Mickiewicza. Szkice o polskim cyklu poetyckim, red. B. Kuczera-Chachulska, War. 2004 s. 183-218; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 173-202. — D. SEWERYN, O poezji mistycznej, w: Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 87-101. — B. DOPART, Poezja Mickiewiczowska a sentymentalność czuła, w: Literatura. Historia. Dziedzictwo. Prace ofiarowane Prof. Teresie Kostkiewiczowej, red. T. Chachulski, A. Grześkowiak-Krwawicz, War. 2006; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 67-84. — M. SIWIEC, Od podmiotu żeglującego do podmiotowości płynącej w lirykach Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2006 nr 5. — K. ŚWIEGOCKI, Heroizm i tragizm w liryce A. Mickiewicza, w: Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antro-

pologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 23-78; Wizje człowieka i świata w poezji Mickiewicza, Norwida i Leśmiana, Łódź 2013 s. 27-169 [pt. Człowiek rywałem Boga].

422. Z. STEFANOWSKA, Rola autobiografii w wierszach miłosnych Mickiewicza, w: Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa, J. Borowczyk, Poz. 2007 s. 9-15; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 278-287. — R. FIEGUTH, Ruchy konikiem a łagodne przejścia. Modele ewolucji cyklu lirycznego. Na przykładzie poezji J. Kochanowskiego, F.D. Kniaźnina, A. Mickiewicza i C. Norwida, w: Polski cykl liryczny, red. K. Jakowska i D. Kuleś, Białystok 2008 s. 13-28. — D. SZCZUKOWSKI, Mickiewicz nowoczesny, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaā kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka (Musijenko), Grodno 2010 s. 162-169. — J. ŁAWSKI, Wojna ody z balladą. Przypadek A. Mickiewicza, w: Romantyczne repetycje i powroty, red. A. Czajkowska, A. Żywiółek, Częstochowa 2011 s. 155-200. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Elegijne doświadczenie czasu w młodzieńczych utworach Słowackiego i Mickiewicza, *Ruch Lit.* 2011 z. 3. — J.S. PASIERB, Filozofia milczenia u Mickiewicza i Norwida, *Stud. Norw.* 2012 s. 145-171. — A. WOLDAN, Das Rusalka – Motiv bei Puschkin, Szewczenko und Mickiewicz – ein komparatistischer Versuch, *Wiek XIX* 2013 s. 246-253. — B. KURZEJA, Śpiewacy Laury? Ideał Petrarki a liryczne portrety kobiety w wybranych sonetach polskich XIX wieku – zarys problematyki, *Kont. Kult.* 2015 t. 12 nr 1. — K. SZCZYGIELSKI, O sławnych przewodawcach w wierszach A. Mickiewicza, *Miscell. Hist.-Jurid.* 2015 t. 14.

423. P. LEWICZ, Wordsworth i Mickiewicz w tradycji badawczej, w: Pamięć romantyczna w twórczości A. Mickiewicza i W. Wordswortha, Poz. 2016 s. 11-34. — J. BOROWCZYK, „Pamiętki kochanka”. Próby utrwalania uczuć w kilku wierszach wileńsko-kowieńskich, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 112-126. — O. KRYSOWSKI, O człowieczeństwie Boga i bóstwie człowieka. Paralele kreacjonistyczne w liryce Mickiewicza, w: Liryka

Mickiewicza. Uczucia..., s. 50-69. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Liryka Mickiewicza: co wiemy, co wiedzieć powinniśmy (o stanie badań nad poezją romantyczną), w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 70-82. — J. ŁAWSKI, O Mickiewiczowskim „ja”. Szkic, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 30-49. — Z. MAJCHROWSKI, Resztki liryczna, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 127-148. — M. MASŁOWSKI, „Przyjaźń” i „kochanie” w wierszach Mickiewicza, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 149-160. — M. SAGANIAK, Ekspresja romantyczna jako formowanie, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 11-29. — K. SAMSEŁ, Cykle poetyckie A. Mickiewicza i C. Norwida. Cykliczność, asocjacyjność, kołowość – różnice w realizacjach, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 407-427.

424. I. WAKSMUNDZKA, Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza, War. 2018.

Zawartość: Wprowadzenie; O spotkaniu w liryce romantycznej A. Mickiewicza; „Mówię z sobą, z drugimi płacząc się w rozmowie...”; „Burza”; Sonet [„O Poezjo! Gdzie cudny pędzel twojej ręki...”; „Do Samotności”; Elegie; Liryki lozańskie; Zakończenie.

425. J. ABRAMOWICZ, Romantyczność ukryta wśród założeń, *Acta Univ. Wratislaviensis. Prace Kulturoznawcze* 2019 t. 23 nr 4. — H. GRADKOWSKI, W poszukiwaniu głębi – wiersze „rzymskie” A. Mickiewicza, w: Podróż do wnętrza Ziemi. Studia, red. J. Ławski, M. Burzka-Janik, Białystok – Opole 2020 s. 221-230. — M. PIECHOTA, „Zstąpmy do głębi”. Podziemia Mickiewicza, w: Podróż do wnętrza Ziemi. Studia, red. J. Ławski, M. Burzka-Janik, Białystok – Opole 2020 s. 187-205. — L. ZWIERZYŃSKI, Wizja mistyczna – wizja poetycka. Sploty późnej poezji Mickiewicza i Słowackiego, *Prace Fil. Literat.* 2020 s. 17-34; W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, *Kat.* 2021 s. 349-372 [wersja zmien. w: W głąb i w dal Ja – mistyczne światy w późnej poezji Mickiewicza i Słowackiego].

426. K. ŚWIEGOCKI, Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtyś, War. 2021.

Zawartość: Wygnanie i Królestwo w „Sonetach krymskich”; Wrzucony do bytu otchłani. Egzystencjalna lektura „Żeglarza”; W salonie i kosmosie. Metafizyczno-egzystencjalna perspektywa wierszy sztabuchowych;

„Pociechy szukam, nie sławy”. Egzystencjalne motywy w przekładach i naśladowaniach z Byrona, Puszkina, Jean-Paula Richtera; Heroizm autokreacji i Arkadia istnienia. Antropologia „Farysa” i przekładów z arabskiego; Bunt i pokora. Dwa skrzydła poezji A. Mickiewicza.

427. J. FIEĆKO, [Wstęp i komentarze], w: A. Mickiewicz, *Metaphysical poems*, oprac. J. Fiećko, M. Stróżyński, tłum. M. Stróżyński, Jaspreet Singh Boparai, Paderborn 2023. — K. ZIEMBA, Pierwszy tom „Poezji” Mickiewicza jako punkt wyjścia, w:

Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie, red. K. Z. Dambek-Giallalis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 57-78. — K. TRYBUŚ, O miejscach, pamięci i śmierci w „Balladach i romansach”, w: *Narodziny romantyzmu...*, s. 79-90. — P. URBANOWICZ, Elektryzujące improwizacje A. Mickiewicza, w: *Elektryczny romantyzm. Nauka o elektryczności a literatura i filozofia polska pierwszej połowy XIX wieku*, Tor. 2024 s. 235-244.

4.1.2. Opracowania poszczególnych wierszy i cykli

Ach, już i w rodzicielskim domu...

428. M. LUBELSKA, Literatura w perspektywie „ukrytego porządku”, w: *Kryzys czy przełom? Studia z teorii i historii literatury*, red. M. Lubelska, A. Łebkowska, Kr. 1994 s. 225-234. — J. BRZozowski, Nad tekstem wiersza „Ach, już i w rodzicielskim domu...”, w: *Odczytywanie romantyków (2). Dwadzieścia dwa szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie*, Poz. 2011 s. 89-100. — D. DANEK, Zwierzenia. Odzew pani teolog na cierpienia Mickiewicza – bitego dziecka, *Twórczość* 2015 nr 12.

Ad Napolionem III Caesarem Augustum

429. W. ŚMIAŁEK, O łacińskiej odzie Mickiewicza na cześć Napoleona III, *Kwart. Hist.* 1898 s. 739-750. — J. ZIELIŃSKI, Norwidowski przekład listu do Piusa IX, zagadka daru poety dla papieża i twierdza Bomersund, *Stud. Norw.* 2021 s. 213-235.

Ajudah

430. S. ŁEMPICKI, Nowa interpretacja sonetu „Ajudah”, *Sprawozd. Tow. Nauk. Lw.* 1927 t. 7; *Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce*, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1992 s. 662-668.

Almotenabby

431. W. BOROWY, „Sonety krymskie”, „Szanfary”, „Almotenabby”, w: *O poezji Mickiewicza*, Lubl. 1958 s. 213-236, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 226-248.

Ałusztą w dzień

432. J. BRZozowski, „Jedno z miejsc najrozkoszniejszych Krymu”. Uwagi o „Ałusztę

w dzień” i krymskim cyklu, *Prace Polon.* 1991/1992 s. 53-74; Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 103-117. — J. BRZozowski, O „Ałusztę w dzień” i krymskim cyklu, w: *Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza*, Łódź 1997 s. 55-92. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, D. PODŁAWSKA, „Ałusztą w dzień” A. Mickiewicza – przez pryzmat leksyki, w: *Szkice językoznawcze i literaturoznawcze*, red. A. Kikiewicz i K. Chruściński, Słupsk 2002 s. 55-60. — Z. PRZYCHODNIAK, Leksykologiczne „quartetto”. „Tęcza” i „kosa”, w: *Wariacje romantyczne*, War. 2022 s. 141-143.

Ałusztą w nocy

433. H. HLEB-KOSZAŃSKA, O autografach sonetu „Ałusztą w nocy”, *Przegl. Hum.* 1977 nr 7/8. — L. ZWIERZYŃSKI, „Ałusztą w nocy” – śmierć i zaślubiny, *Postscriptum* 2002 nr 4 s. 146-149.

Arcymistrz

434. A. MAZUR, Kim jest arcymistrz w wierszu A. Mickiewicza „Arcy-Mistrz”? w: *Mój Mickiewicz. Studenckie Nauk. Koło Edytorsko-Tekstologiczne*, red. E. Drygłaś, Tor. 2006 s. 80-96 [materiały konf. z okazji 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, „Myśl wieczna” i artysta w „Arcy-mistrzu” A. Mickiewicza i „Powiedz im, że duch olbrzymia...” C. Norwida, w: *Poeta i sztukmistrz. O twórczości poetyckiej i artystycznej Norwida*, red. P. Chlebowski, Lubl. 2007 s. 213-228; Norwida „przypowieść o pięknie” i inne szkice z pogranicza genologii i estetyki, War. 2008 s. 135-148.

Aryman i Oromaz

435. M. SZARGOT, „Awesta” romantyczna, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 186-193; Bardon Mickiewicza, Kielce 2024 s. 69-106 [pt. Persofilia Mickiewicza]. — T. DOBRZYŃSKA, Od zamkniętego tekstu do nieskończoności (uwagi przy lekturze wiersza A. Mickiewicza „Aryman i Oromaz”), *Stylistyka* 1998 nr 7; Tekst – styl – poetyka. Zbiór studiów, Kr. 2003 s. 107-118. — A. DUDA, „Dziady” Mickiewicza z perspektywy wiersza „Aryman i Oromaz”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 6. — A. JOCZ, Pomiedzy bytem a niebytem, czyli o istocie zła i jego wzajemnych relacjach z dobrem w nauczaniu Orygenesesa, *Zeszyty Filozoficzne* 2001 z. 9. — Z. KĄZMIERCZYK, Wątek awestyjski w „Arymanie i Oromazie” Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisławski, Rzeszów 2007 s. 609-625. — T. DOBRZYŃSKA, Język i tekst wobec nieskończoności, problemy normy językowej, gatunku i struktury wypowiedzi, w: Nieskończoność. Badania interdyscyplinarne. Studia, red. M. Saganiak, A. Kozłowska, D. Sulej, War. 2017 s. 197-206.

Bajdary

436. K. ŁASKOWSKI, Marzenie romantyka. Analiza i interpretacja sonetu „Bajdary”, *Polonistyka* 1998 nr 7.

Ballada „Alpuhara”

437. F. MARKOVIĆ, O slavenskih baladah, *Vienac* (Zagrz.) 1869 nr 45 s. 787-796 [notka przy tłum. „Alpuhary” s. 791]. — R.M. WERNER, Parę uwag o motywie zasadniczym „Alpuhary”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 257-260. — R. BÄCHTOLD, Mickiewicz und seine spanische Ballade, w: *Discordia concors*, red. M. Sieber, Bazylea 1968 s. 703-712. — E. MAREK, „Alpuhara” de la peste à Grenade à la censure du tsar. Motifs et mobiles d’une ballade mauresque d’A. Mickiewicz, *Zagadn. Rodz. Lit.* 1973 t. 16 nr 1. — D. ŽIT-ANOVIĆ, Mickiewiczowska „Alpuhara”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1989 z. 4/5. — A. BAHNEVA, Sen o epopei. Na przykładzie bułgarskiego tłumaczenia „Alpuhary” i „Epilogu” „Pana Tadeusza”, w: *Literatura polska w świecie*, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, Kat. 2007 s. 88-102.

Ballady i romanse

438. A. MAZANOWSKI, Balladomania po pierwszym wystąpieniu Mickiewicza, *Ziarno* 1883 nr 7-11. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania „Ballad i romansów”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. H. Biegeleisen, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], Lw. 1893 s. 444-453. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w „Balladach i romansach” (w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”), w: A. Mickiewicz, *Dzieła...*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], s. 495-506. — E. PETZOLD, Ballada Mickiewicza a Goethego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1910 s. 289-304, 385-400, 481-495. — W. BRUCHNAŁSKI, Odgłosy wileńskich ballad Mickiewicza w literaturze galicyskiej, *Słowo Polskie* (Lw.), 1922 nr 300-304, 1923 nr 1-2. — A. CHOROWICZOWA, Ze studiów nad artyzmem „Ballad i romansów”, *Pam. Lit.* 1923 s. 70-93. — K. BREITMEIER, Z kresów, w: *Szkice literackie*, Jasło 1927 s. 45-68. — K. WOJCIECHOWSKI, „Ballady i romanse” A. Mickiewicza, w: *Przewrót w umysłowości i literaturze polskiej po roku 1863*, Lw. 1928. — W. WEINTRAUB, O pewnej młodzieńczej manierze Mickiewicza (do charakterystyki stylu „Ballad i romansów”), *Jęz. Pol.* 1934 nr 5. — S. WINDAKIEWICZ, „Ballady i romanse” Mickiewicza, *Czas* 1938 nr 358. — M. GORLIN, Les ballades d’A. Mickiewicz et Puškin, *Revue des Études slaves* 1939 t. 19 nr 3/4. — A.P. COLEMAN, Mickiewicz and Northern Balladry, *Slav. East Eur. Rev. (The Slavonic Year-Book)* 1941 t. 20 s. 173-184 [i nadb.].

439. B. MAJEWSKA, Tło osjaniczne „Ballad i romansów”, *Pam. Lit.* 1948 s. 399-401. — M.T. RYŁ’SKIJ, O balladach A. Mickiewicza, w: *Ballady*, red. M.F. Rył’skij, B.A. Turganov, Mos. 1948. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98, wyd. 2 War. 1976 s. 152-229, wyd. 3 War. 2001 s. 223-337. — W. KUBACKI, Pierwiosnki polskiego romantyzmu, w: *Pierwiosnki polskiego romantyzmu*, Kr. 1949 s. 5-18. — S.S. SOVETOV, „Ballady i romanse” A. Mickiewicza w ich idejno-tematičeskom edinstwie, *Vestnik Leningr. univ.* 1954 nr 12 s. 107-120. — J. PRZYBOŚ, O strachach i o Maryli, *Życie Lit.* 1955 nr 30; Czytając Mickiewicza, wyd. 2 War. 1956 s. 43-52, wyd. 3 War. 1965 s. 43-51, wyd. 4 War. 1998 s. 43-50. — W. ŁUKSZO, O niektórych elementach realizmu „Ballad

i romansów", *Polonistyka* 1955 nr 6. — M. ŻMI-GRODZKA, „Ballady i romanse” wobec tradycji niemcewiczowskiej, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 122-149. — W. HUMIECKA, H. KAPELUŚ, „Ballady i romanse”, w: Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 131-176. — E. MAREK, Les origines des ballades et des romances d'Adam Mickiewicz, Tuluza 1965. — J. PASTARNOKAS, [O „Balladach i romansach”], *Komjaunimo Tiesa* 1977 nr 12, 19 III; nr 19, 26 III. — M. GRABOWSKA, O legendach i „pierwiosnkach” romantyzmu polskiego, w: Rozmaitości romantyczne, War. 1978 s. 9-54. — I. OPACKI, W środku niebokręga. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1980 z. 3; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 193-207. — T. PRETNAR, O tendencjach tonicznych wiersza ballad i romansów Adama Mickiewicza i France Prešerna, *Zesz. Nauk. Univ. Jag. Pr. Historycz-nolit.* 1980 z. 39 s. 23-35. — K. CYSEWSKI, „Ballady i romanse” — przewodnik epistemologiczny, *Pam. Lit.* 1983 z. 3. — A. ZIOŁOWICZ, Żywiół wody w „Balladach i romansach” Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1986 nr 7-8.

440. K. CYSEWSKI, O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987.

Zawartość: Dziwna dedykacja („Pierwiosnek”); Różni ludzie plotą („Romantyczność”); Wzroku przyjemna uluda („Świtez”); Okrutna kusicielka, czyli urok tajemnicy i tajemnica uroku („Świtezianka”); O balladzie na cuda otwartej („Rybka”); W poszukiwaniu prawd podstawowych, czyli logika życia i konieczność serca („Pourót taty”); I tak — i nie („Do przyjaciół”, „To lubię”); Zabawa i fantastyka („Pani Twardowska”); Sztuka psychologicznego eksperymentu, czyli sposób na Fausta („Tukaj”).

Rec.: M. KALINOWSKA. *Pam. Lit.* 1989 z. 2. — J. Maślanka, *Ruch Lit.* (Kr.) 1990 z. 2/3.

441. Ł.M. SZEWCZYK: Regionalizmy kresowe w onomastyce „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1991 z. 36. — M. CIEŃSKI, „Gwiazdy nad tobą i gwiazdy pod tobą”. Odtwarzanie i kreowanie pejzażu w liryce Mickiewicza do r. 1829, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 49-57.

442. K. CYSEWSKI, Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mic-

kiewiczza, Słupsk 1994, wyd. 2 Kr. 2018 [przedm. M. Kuziak: „Ballady i romanse” Mickiewicza/Cysewskiego].

Zawartość: Na rozdrużu („Pierwiosnek”); Przedwiedza i poznanie („Romantyczność”); Przestrzeń i czas na nowo odkryte („Świtez”); Świat nieoswojony, czyli urok tajemnicy i tajemnica uroku („Świtezianka”); Prymitywizm: między dystansem i aprobatą („Rybka”); Odkrycie dziecięcości („Pourót taty”); Imitacja konwencji i rzeczywistość („Kurhanek Maryli”); Poznaucza i terapeutyczna wartość ironii („Do przyjaciół”, „To lubię”); Psychologiczna przezroczystość zdarzeń („Rękawiczka”); Konfrontacja sprzeczności („Pani Twardowska”); Fantastyka i psychologiczny eksperyment („Tukaj”); Autentyzm i mitologizacja („Lilije”); Jeszcze jedna próba konwencji („Dudarz”); Spojrzenie na całość.

443. M. PIWIŃSKA, „Ballady i romanse”, *Teksty Drugie* 1995 nr 6. — L. ZWIERZYŃSKI, Stare moce nie drzemia... O balladach magicznych Mickiewicza i w tetralogii Ursuli K. Le Guin, w: Starość. Wybór materiałów z VII Konf. Pracowników Nauk. i Studentów Instytutu Nauk o Lit. Polskiej UŚ, red. A. Nawarecki, A. Działek, Kat. 1995 s. 44-53. — M. PIWIŃSKA, Koloryt uczuć, klimat wewnętrzny, topografia wyobraźni w cyklu „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, w: Trzynaście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 21-31; Wolny myśliwy. Ośiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 35-47. — L. ZWIERZYŃSKI, Funkcja złudzenia w poezjach A. Mickiewicza, w: Kłamstwo w literaturze, red. Z. Wójcicka, P. Urbański, Kielce 1996 s. 63-77. — H. GRADKOWSKI: „Ballady i romanse”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 29-42. — L. NEUGER, Adam Mickiewicz’ „Ballader och romanser” som den polska romantikens oinfria-de löfte, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 15-33. — T. KOSYRA-CIEŚLAK, Przestrzenie romantyczne w balladach, *Polonistyka* 1998 nr 7. — K. TRYBUŚ, Uśmiech Mickiewicza. O „Balladach i romansach” i nie tylko, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 25-34.

444. S. MYSZENKO, Le folklore biélorusse dans les „Ballades et Romances”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der

Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 19-42. — J. SKARBOWSKI, Kategoria narracyjności – wspólny element estetyczny ballad A. Mickiewicza i Fryderyka Chopina, *ISME* 1999 nr 1. — U. ŻYDEK-BEDNARCZUK, Językowe obrazowanie przestrzeni w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Texty a konteksty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24 a 25 listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — E. MAREK: Le credo poétique d’Adam Mickiewicz: classicism ou romantisme? D’après les œuvres de jeunesse et la Préface des Ballades et Romances), w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 9-21. — T. NAMOWICZ, Adam Mickiewicz „Vorvort” zu den „Balladen und Romanzen” und die deutsche Literatur um 1800, w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kęmbłowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 50-66. — K. JOUCAVIEL, Le complexe d’Ophélie dans les „Ballades” de Mickiewicz, w: Mickiewicz par lui-même..., s. 159-171. — H. WŁODARCZYK, La Parole comme acte dans „Ballades et Romances” et „Sonnetes de Crimée” d’Adam Mickiewicz, w: Mickiewicz par lui-même..., s. 189-209. — E. SZYMANIS, Wyznaczniki cykliczności w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Cykl literacki w Polsce, red. K. Jakowska, B. Olech, K. Sokołowska, Białystok 2001 s. 597-606.

445. R. FIEGUTH, Struktura cykliczna „Ballad i romansów”, w: Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 50-87. — M. STANKIEWICZ-KOPEĆ, Wczesnoromantyczna transpozycja świata nadnaturalnego w „Balladach i romansach” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 4/5. — D. GAWINECKA, Motyw rusałki w trzech balladach A. Mickiewicza i jego dalsze realizacje w wybranych utworach poetów romantycznych, *Acta Univ. Wratislaviensis Lit.* 2003 nr 42. — J. WINIARSKI, Nadniemieńskie wzgórze w „Balladach i romansach”, *Pam. Lit.* 2005 z. 4. — A. BRUSEVIČ, Belaruski substrat u „Balladah i ramansah” A. Mickeviča, w: „Z kraja Navagrudskaga...”. Malaà ajčyna Ź žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh

prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 77-84. — O. KRYSOWSKI, Konfrontacja postaw światopoglądowych w „Balladach i romansach” Mickiewicza, w: Dialogi romantyczne. Filozofia – teoria i historia – komparatystyka, red. E. Kasperski, T. Mackiewicz, Pułtusk–War. 2008 s. 177-200. — M. MATUSIAK, Wobec tradycji. Obraz średniowiecza w wybranych utworach Mickiewicza, w: A. Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 39-52.

446. U. SOKÓLSKA, Język opisów natury w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Noc. Symbol – temat – metafora, t. 2, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, Białystok 2012 s. 835-848. — A. FRANCUZ, „Bają o tym starce...”. Czyn heroiczny i inne opowieści w „Świtezi” Mickiewicza, *Polonistyka* 2014 nr 2. — W. HAMERSKI, Nożyk w tygłu. O „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 27-52; Ironie romantyczne, War. 2018 s. 57-78. — D. BUŁA, Literacka postać negatywna. Od „Powrotu taty” do „Dwóch takich, co ukradli księżyc”, *Jęz. Pol. w Szk.* IV-VI 2015/2016 nr 3. — L. BANOWSKA, „Dusze w czyścicu bolejące...”. Obraz dusz czyścicowych w poezji A. Mickiewicza („Ballady...”, „Dziady”, „Pan Tadeusz”), w: Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 2: Świat oczyma duszy, red. M. Kapełus, E. Masłowska, D. Pazio-Wlazłowska, War. 2016 s. 35-48. — P. LEWICZ, W poszukiwaniu tożsamości podmiotu romantycznego – między pamięcią indywidualną a zbiorową. „Lyrical Ballads” W. Wordswortha oraz „Ballady i romanse” A. Mickiewicza, w: Pamięć romantyczna w twórczości A. Mickiewicza i W. Wordswortha, Poz. 2016 s. 35-82. — L. PAWŁAK, Mroczny świat „Ballad i romansów”, w: Podwójny bankrut z ciebie, materialny i moralny. Smutne oblicze codzienności w literaturze XIX i XX w., red. T. Linkner, K. Eremus, E. Kamola, Gdańsk 2016 s. 11-31. — J. RAWSKI, O kreacjach bohaterów „Ballad i romansów” A. Mickiewicza. Próba lektury feministycznej, *Fil. Pol. Rocz. Nauk. Univ. Zielonog.* 2016 s. 233-247. — U. SOKÓLSKA, Żywioł ziemi w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Donum amicitiae: Księga Jubil. ofiarowana Pani Prof. Ewie Kołodziejek,

red. J. Ignatowicz-Skowrońska, Szczecin 2016 s. 225-234.

447. M. ANDREJCZYK, „Świtez (..) gładka jak szyba lodu”. Porównania z komponentem z zakresu meteorologii i astronomii w „Balladach i romansach” oraz „Sonetach krymskich”, w: „Ojczyzna, święta mowol... wiąże nas twoje słowo”. Polszczyzna w perspektywie diachronicznej, red. A.B. Strawińska, Białystok 2020 s. 95-106. — I. BARTOL, „Świtezianka” w różnych odsłonach, czyli jak ciekawie podejść do tematu ballad, *Polonistyka* 2020 nr 3-4. — J. KOSTRZEWA, Zdradzona miłość w „Świteziance” Adama Mickiewicza, *Polonistyka* 2020 nr 1. — T. JĘDRZEJSKI, Ballady i romanse czy ballado-romanse? O romansowości Mickiewiczowskiego cyklu, *Tekstualia* 2021 nr 3 s. 19-31. — K. KOROTKICH, Zmysły w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 187-208. — L. ZWIERZYŃSKI, Jak Mickiewicz wywiódł żywioły. O stworzeniu romantyzmu w „Balladach i romansach”, w: Literatura i żywioły, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 108-119. — B. DOPART, [Wstęp], w: A. Mickiewicz, Ballady i romanse, oprac. M. Woźniewska-Działak, B. Dopart, współpr. edyt. A. Cedro, Wyd. Jubil. 1822-2022, Seria Album Romantyczne, Kielce 2022. — B. DOPART, Mickiewicz. Poet al unui moment de cotitura în literatura polona [przedm.], w: A. Mickiewicz, Balade si romanse. Sonete din Crimeea, red. A. Valentin, tłum. P. Stoicescu, C. Geambașu, Bukar. 2022 s. 5-24. — K. TRYBUŚ, Narodziny romantycznej pamięci. Komentarz do lektury „Ballad i romansów”, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — K. TRYBUŚ, O „Balladach i romansach” – zaproszenie do lektury, *Nauka* 2022 nr 4. — D. SEWERYN, Czym jest ballada? „Tam Lin”, „Świtezianka” i rzeczywistość rozszerzona, Lubl. 2023. — K. WĘGOROWSKA, Ciekawostki o przyszłym wieszczu zwerbalizowane w komentarzach Emilii Kiereś do „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 37-48.

Broń mnie przed sobą samym...

448. J. KALLENBACH, Nieznane wiersze A. Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1888/1889 t. 3 (91) s. 1-4. — S. MAKOWSKI, Bóg uczłowieczony („Broń mnie przed sobą samym...” A. Mickiewicza), w: Dziełomickiewiczowskość. Z poetyk polskich i rosyjskich XIX w. Prace poświęcone X Międzynar. Kongresowi Sławistów w Sofii, red. E. Czaplewicz, W. Grajewski, Wr. 1988 s. 177-191. — M. KUZIAK, „Broń mnie przed sobą samym...” Mickiewicza. Próba interpretacji, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 1. — J. LYSZCZYNA: „Broń mnie przed sobą samym...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 155-164. — I. JOKIEL, Na obraz i podobieństwo. Wokół wiersza A. Mickiewicza „Broń mnie przed sobą samym...”, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006 s. 209-226. — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „dialog jednostronny wprowadzie (...)” – [„Broń mnie przed sobą samym...”] w lekturze Czesława Zgorzelskiego i po niej, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim, red. B. Kuczera-Chachulska, T. Chachulski, War. 2010 s. 75-96. — A. CAŁEK, „Broń mnie przed sobą samym...” jako modlitwa i kontemplacja Boga, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 338-372. — K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie pragnienia mocy. Mistyczne wykładnie „Imitatio Christi”, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia..., s. 304-329. — J. FIEĆKO, „Broń mnie przed sobą samym” w perspektywie improwizacji Konrada, w: Wielkie wiersze, nowe lektury, red. K. Trybuś, Poz. 2019 s. 159-178; Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020 s. 243-273. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, W żywiole szukania „ja”. Refleksje wokół wiersza „Broń mnie przed sobą samym...” A. Mickiewicza, w: Literatura i żywioły, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 77-90.

Burza

449. U. KOPEĆ, Językowe środki wyrażania wartości. Jaka jest funkcja tropów i wyrazów wartościujących oraz słownictwa nacechowanego uczuciowo w „Ciszy morskiej” i „Burzy” A. Mickiewicza?, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1993/1994 z. 4. — L. ZWIERZYŃSKI, „Burza” Mickiewicza – misterny łańd chaosu, *Polonistyka* 1998 nr 7. — J. BACHÓRZ, Dwa przypiski do sonetów „Żegluga”

i „Burza” z krymskiego cyklu Mickiewicza, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamaćnińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 93-100. — I. WAKSMUNDZKA, „Burza”, w: *Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza*, War. 2018 s. 33-42.

Chłop i żmija

450. Z. GĄSIOROWSKA [SZMYDTOWA], Bajka o chłopie i żmii w opracowaniu Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1920 s. 142-148; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 381-386.

Chór strzelców

451. F. KONARSKI, Pieśń myśliwska („Chór strzelców”) A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 144-152. — W. DYNAK, O „Chórze strzelców” Mickiewicza jako pieśni łowieckiej, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 43-63; Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009 s. 38-65.

Cisza morska

452. U. KOPEĆ, Językowe środki wyrażania wartości. Jaka jest funkcja tropów i wyrazów wartościujących oraz słownictwa nacechowanego uczuciowo w „Ciszy morskiej” i „Burzy” A. Mickiewicza?, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1993/1994 z. 4.

Cyt, bracia, zamknąć gęby... [Jamby na imieninach Józefów: Jeżowskięgo i Kowalewskiego]

453. I. CHRZANOWSKI, Nieznany wiersz Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1921 nr 52.

Czaty

454. E. PETZOLD, O „Czatach” Mickiewicza, Sprawozd. Dyrekcji C. K. IV Gimnazjum we Lwowie za rok szkolny 1905, Lw. 1905. — K.W. ZAWODZIŃSKI, Geneza „sm”, czyli strofa „Czat” i „Trzech Budrysów”, w: *Studia z wersyfikacji polskiej*, Wr. 1954 s. 454-460. — S.S. ŁANDA, Jak Odgyniec redagował „Czaty” Mickiewicza. Z „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza: 1824-1829”, przeł. Z. Smolska, *Pam. Lit.* 1982 z. 1-2. — E. MAREK, „L'Embascade”. Ballade ukrainienne d'Adam

Mickiewicz: un cryptogramme politique?, Lille 1994. — R.D. GOLIANEK, „I ugodził w sam łeb wojewody”. O narracji w balladzie symfonicznej „Wojewoda” Piotra Czajkowskiego, w: *Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty*, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Stęszewski, Poz. 2000 s. 71-82. — A. JANUSZKIEWICZ, Siła sprawcza afektu. O balladzie „Czaty” A. Mickiewicza, *Białość. Stud. Literat.* 2020 t. 16 [14] s. 227-241.

Czatyrdah

455. S. MAKOWSKI, Mickiewiczowski Czatyrdah, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1967 s. 71-89. — J. KOLBUSZEWSKI, Czatyrdah, Krępak i Alpy. Góry w życiu i twórczości A. Mickiewicza, *Acta Univ. Wratisl. t. 4* (2001), Góry – Literatura – Kultura, s. 117-157; Góry: przestrzenie i krajo-brazy. *Studia z historii literatury i kultury*, Kr. 2020 s. 163-190.

Czołobitność

456. Abe [A. BIERNACKI], *Twórczość* 1978 nr 12 [dot. zag. sonetu].

Czyn

457. P. DYMMEŁ, Adama Mickiewicza rzecz o „czynie”, w: *Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie*, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 49-54.

Dans l'homme de Dieu... [Nota o Napoleonie]

458. E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, „Niewidoczny” autograf nr 84 z dwuwierszem [Jak drzewo przed wydaniem owocu...] i [Dans l'homme de Dieu], w: *Romantyzm „brulionowy”*, War. 2015 s. 108-127.

Do – w sztambuch [Ku różnym strodom ściągnęliśmy dłonie...]

459. A. ŚWIDERSKA, Nieznana miłość Mickiewicza. Do redakcji „Odrodzenia”, *Odrodzenie* 1946 nr 22. — W. KUBACKI, „Absolutum” Mickiewicza, *Zesz. Wrocł.* 1948 nr 2; Pierwiosnki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 135-145.

Do***. Na Alpach w Splügen 1829

460. J. PRZYBOŚ, Słaby i mocny wiersz, w: *Czytając Mickiewicza*, War. 1950 s. 171-184, wyd. 2 War. 1956 s. 179-192, wyd. 3 War. 1965 s. 193-206,

wyd. 4 War. 1998 s. 181-192. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Tajemnica wiersza „Do***. Na Alpach w Splügen”, *Kamena* 1955 nr 10-12. — S. MAKOWSKI, Utwór literacki – konteksty – nawiązania. Na przykładzie „Do***. Na Alpach w Splügen 1829”, *Polonistyka* 1990 nr 1. — S. MAKOWSKI, „Do***. Na Alpach w Splügen 1829”. Konteksty i nawiązania, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 137-151. — M. CIEŃSKI, Adam Mickiewicz. Do***. Na Alpach w Splügen, *Orbis Ling.* 1995 t. 3. — M. CIEŃSKI, Dwaj poeci „na Alpach”: Kazimierz Brodziński i Adam Mickiewicz, w: Pejzaże oświeconych. Sposoby przedstawiania krajobrazu w literaturze polskiej w latach 1770-1830, Wr. 2000 s. 262-278. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Alpejski wiersz o miłości, w: Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 111-126. — J. ŁUKASIEWICZ, „Do***. Na Alpach w Splügen 1829”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 76-84. — J. ZIELIŃSKI, Archiwum jako bliźna. Próba apologii ucinka, w: Magiczne Oświecenie, War. 2022 s. 49-65.

Do B... Z. [Słowiczku mój...]

461. W. BEŁZA, „Słowiczku mój”. Wiersz i muzyka Adama Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1882 nr 325. — M. JASTRUN, W obronie poezji, *Kuźnica* 1946 nr 6. — Z. SUDOLSKI, Wokół mickiewiczowskiego wiersza do B(ohdana) Z(aleskiego), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1975 s. 40-47. — E. NOWICKA, Dwa wiersze o słowiku. Adam Mickiewicz i Bohdan Zaleski, *Pam. Lit.* 1992 z. 3; „Postyllon niesie pisanie...”. Szkice o romantycznym liście poetyckim, Poz. 1993 s. 117-137.

Do D.D. Elegia

462. K. BILIŃSKI, Odeskie elegie A. Mickiewicza, *Ruch Lit. (Kr.)* 1995 z. 2. — I. WAKSMUNDZKA, Elegie, w: Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza, War. 2018 s. 57-72.

Do D.D. [Moja pieśzcotka, gdy w wesołej chwili...]

463. B. KASPRZAKOWA, „Moja pieśzcotka” A. Mickiewicza wielokrotnie umuzyyczniona, w: Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – kon-

teksty, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Stęszewski, Poz. 2000 s. 43-48; W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 203-211.

Do H***. Wezwanie do Neapolu

464. W. BEŁZA, „Wezwanie do Neapolu”. Autograf Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 170-172. — R. PILAT, Nieznany dzienniczek Henryki Ankiewiczówny, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 172-176. — M.A. BALSANO, Mignon in Polonia. Rielaborazioni poetiche e musicali polacche della ballata di Goethe, *Dafni. Studi e Testi Musicali* 1995 nr 3. — J. FIEĆKO, Komentarz do wiersza Mickiewicza „Do H***. Wezwanie do Neapolu (Naśladowanie z Goethego)”, *Winieta* 2013 nr 1 (62); 20/10. Spotkania z Arcydziełem w Bibliotece Raczyńskich, red. A. Baszko, Poz. 2018 s. 90-95.

Do Joachima Lelewela [...]

465. R. PILAT, Wiersz A. Mickiewicza do J. Lelewela, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 79-96. — A. WITKOWSKA, Historiozoficzna lekcja romantyka. O wierszu „Do Joachima Lelewela”, *Pam. Lit.* 1961 z. 3. — M. GIERGIELEWICZ, Do genezy „Małej Improwizacji”, *Ruch Lit. (Kr.)* 1975 z. 3. — A. KRYSZTOFIK, „Do Joachima Lelewela”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 9-20. — J. FIEĆKO, Polityczne podteksty wiersza „Do Joachima Lelewela”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kultura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 47-56. — M. ŚLIWIŃSKI, Grecja i Rzym w wierszu Mickiewicza „Do Joachima Lelewela”, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 123-134. — D. ZAWADZKA, Retoryka i historia – wykład inauguracyjny Joachima Lelewela w Uniw. Wileńskim (styczeń 1822), w: Teatr wymowy. Formy i przemiany retoryki użytkowej, red. J. Szachelska, J. Maciejewski, E. Dąbrowicz, Białystok 2004 s. 265-280. — M. ŚLIWIŃSKI, Idea narodu w wierszu A. Mickiewicza „Do Joachima Lelewela”, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6

s. 23-31. — M. MATUSIAK, Wobec tradycji. Obraz średniowiecza w wybranych utworach Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 39-52. — A. WAŚKO, Wierszowana historiozofia wolności (1773-1830), *Horyz. Polit.* 2013 t. 4 nr 6 s. 55-75. — D. ZAWADZKA, Z wiersza „Do Joachima Lelewela”, w: Lelewel i Mickiewicz. Paralela, Białystok 2013 s. 309-348. — Z. KAŻMIERCZYK, Pojęcie usilności dziejowej Lelewela w historiozofii Mickiewicza, w: Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024, s. 81-95.

Do M. Ł. w dzień przyjęcia komunii św.

466. B. GUBRYNOWICZ, Autograf wiersza „Do Marceliny Łempickiej”, w: Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 273-275. — A. SULIKOWSKI, Interpretacje trzech wierszy Mickiewicza „Do samotności”, „Do M. Ł. w dzień przyjęcia Komunii Św.”, „Mędrcy”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 2.

Do M***. Wiersz napisany w roku 1823

467. Korespondencja [w sprawie wiersza do „M***”], *Bibl. Pol.* 1826 t. 2 s. 183-188; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 66-68 [Billip wskazuje na J. Jeżowskiego jako możliwego autora]. — S. FALKOWSKI, W sprawie pewnego zaimka (A.M. „Do M***”). Wiersz napisany w roku 1822”, *Polonistyka* 1989 nr 2. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Pamięć i czas: wokół elegijnych wierszy okresu wileńsko-kowieńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 93-114; Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 25-52. — M. BĄK, Poeta pamięta... „Rozłączenie” J. Słowackiego i „Do M.” A. Mickiewicza, w: Ślady lektury, red. J. Łyszczyna, Kat. 2012, s. 53-60.

Do malarza

468. P. CHMIEŁOWSKI, W kwestii autografu wiersza A. Mickiewicza, *Wędrowiec* 1885 nr 41. — H. KOPIA, Przyczynek do wiersza „Do malarza”,

Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza 1898 s. 322-324. — W. BOROWY, [Fragment o wierszu „Do K... von D... robiącego dla mnie obrazek Maryji”], w: O poezji Mickiewicza, Lubl. 1958 s. 237-252, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 249-264.

Do matki Polki

469. W. BEŁZA, O wierszu „Do Matki Polki”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 198-201. — J. KRZYŻANOWSKI, J.F. Cooper i A. Mickiewicz. „Do matki Polki” i folklor więzienny, w: W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 48-58. — W. KUBACKI, „Do matki Polki”, *Przegl. Hum.* 1961 z. 3. — H. GRADKOWSKI, O wierszu „Do matki Polki”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 93-98. — J. ŁUKASIEWICZ, „Do matki Polki”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 85-93. — K. KOPCZYŃSKI, „Do matki Polki”, w: Od romantyzmu ku erze nowych mediów, Kr. 2003 s. 17-28. — W. PYCZEK, Obrazy Pasji w lirykach A. Mickiewicza, w: Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 165-176. — D. SEWERYN, Kretyn a sprawa polska, czyli złe zabawy, w: Rozmowy o „Dziadach”, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 94-124. — M. CHACHAJ, Uwagi o sposobach interpretowania wiersza A. Mickiewicza „Do Matki Polki”, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 53-82. — A. CZAJKOWSKA, Wiersz „Do matki Polki” A. Mickiewicza: czy rzeczywiście skandal wychowawczy?, w: Czytanie językami. Praktyki interpretacyjne dla nauczycieli i studentów, red. M. Kisiel, W. Kudyba, J.M. Ruszar, Kr. 2022 s. 11-22.

Do mojej przyjaciółki

470. E. POPŁAWSKI, „Do mojej przyjaciółki” — interpretacja ineditum, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 55-62.

Do Niemna. Sonet

471. T. SINKO, Około Mickiewiczowskiego sonetu „Do Niemna”, w: Księga Pamiątkowa ku czci Bolesława Orzechowicza, t. 2, Lw. 1916 s. 418-430; O tradycjach klasycznych A. Mickiewicza. Rozpraw pięciorgo, Kr. 1923 s. 3-17. — A. KURSKA, Wokół „Do Niemna”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red.

J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 43-52. — A. KUCIAK, „Do Niemna”. Uwagi na marginesie dwóch redakcji sonetu, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek, 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 101-108. — Z. OŻÓG-WINIARSKA, Laura jako znak aksjologiczny i symbol życia. A. Mickiewicz „Do Niemna. Sonet”, *Przegl. Hum.* 2007 nr 6.

Do przyjaciół Moskali

472. R.M. BLÜTH, „Do przyjaciół Moskali”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 1-2; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 54-70. — C. ZGORZELSKI, Dwa posłowania liryczne Mickiewicza, w: O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 311-329; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 319-332; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 457-484. — E. GOŁĘBOWSKI, Tajemnica rkp 16 [Bibl. Pol. w Par.], *Kamena* 1976 nr 25. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz do swoich nieprzyjaciół, w: Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej, red. M. Łukaszk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 101-109; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 78-88. — M. PRUSSAK, Przyjaciele i nieprzyjaciele Moskale, w: Czy jeszcze słyszać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 35-52.

Do przyjaciół, posyłając im balladę „To lubię”

473. A.L. POGODIN, Data napisania wiersza Mickiewicza „Do przyjaciół”?, *Pam. Lit.* 1911 s. 97-98; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 374-375. — K. CYSEWSKI, I tak – i nie („Do przyjaciół”, „To lubię”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 153-165. — K. CYSEWSKI, Poznawca i terapeutyczna wartość ironii („Do przyjaciół”, „To lubię”), w: Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 149-173, wyd. 2 Kr. 2018.

Do Samotności

474. K. ZIEMBA, Skazony i natchniony. W kręgu Mickiewiczowskich tematów samotności, *Ogród* 1991 nr 3; Balsam i trucizna. 13 tekstów

o Mickiewiczu, red. E. Graczyk Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 47-58. — K. POKLEWSKA, Poeta i żywioły. O wierszu „Do Samotności”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 121-128; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 29-34. — K. POKLEWSKA, „Jestem w stanie wody najczęściej”. O trzech wodnych wierszach Mickiewicza, *Miscell. Łódz.* 1999 nr 16; Obrazki z romantyzmu..., s. 19-28. — A. DZIEMRA, Mickiewiczowskie przezwyciężanie samotności, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 73-80. — M. LUL, „A serce? – nigdy z sercem nie gadało!”. Samotność Mickiewicza, w: Adamowe. Konfrontacje..., s. 81-90. — H. KONICKA, L'image de l'oiseau-poison dans le sonnet „À la solitude” d'Adam Mickiewicz. Comment se confier sans se confesser, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 97-111. — A. SULIKOWSKI, Interpretacje trzech wierszy Mickiewicza „Do samotności”, „Do M. Ł. w dzień przyjęcia Komunii Św.”, „Mędrco”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 2. — J. ŁUKASIEWICZ, „Do Samotności”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 137-143. — H. KONICKA, Wyznać nie wyjawiając. Skarga na los ptaka-ryby w sonecie A. Mickiewicza „Do Samotności”, *Teksty Drugie* 2004 nr 3. — I. WAKSMUNDZKA, „Do Samotności”, w: Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza, War. 2018 s. 49-56. — B. DOPART, Dwa wiersze o samotności, w: Autoportret z olimpiadą w tle, red. M. Skucha, Kr. 2020 s. 29-46.

Dobranoc

475. Z. MAJCHROWSKI, „Dobranoc” – powinowactwa i kontynuacje, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 63-76. — A. KUBALE, Mickiewicz i Bryll – dwa wiersze na dobranoc, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 59-67. — Z. MAJCHROWSKI, „Dobranoc, świecie cały”, *Twórczość* 1998 nr 2; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 29-47 [pt. Powtarza-

jąc „dobranoc”]. — I. OPACKI, Adam Mickiewicz, „Dobranoc”, w: *Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje*, red. A. Kowalczykowa, T. Marciszek, War. 1999 s. 5-16.

Droga nad przepaścią w Czufut-Kale

476. F. PRÓCHNICKI, Adama Mickiewicza XV sonet krymski, w: *Dla Strzja*, Lw. 1886 s. 77. — B. WALCZAK, Interpretacja sonetu A. Mickiewicza „Droga nad przepaścią w Czufut-Kale”, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — M. DELAPERRIÈRE, De métaphore du regard: autour du sonnet „Chemin au-dessus du précipice de Tchoufouf-Kale”, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 83-96. — J. ŁUKASIEWICZ, „Droga nad przepaścią w Czufut-Kale”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 55-60.

Drzewo

477. J. ŁUKASIEWICZ, Drzewo w Saint-Germain-en-Laye, w: „W krainie pamiętek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 155-178; *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 163-172. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Kartka ocalona z ognia. Liryki polozańskie A. Mickiewicza: „Drzewo” i „Wysłuchać się w szum wód głuchych...”, *Coll. Litt.* 2013 nr 2; *Romantyzm „brulionowy”*, War. 2015 s. 65-107. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, O liryku A. Mickiewicza „Drzewo” w nawiązaniu do romantycznego owadoznawstwa, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffman-Piotrowska, War. 2018 s. 373-387.

Dudarz

478. S. SKWARCZYŃSKA, Wzór literacki trioletów Zana zamieszczonych w „Dudarzu” Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódź. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1958 z. 10; *W kręgu wielkich romantyków polskich*, War. 1966 s. 44-59. — K. CYSEWSKI, Jeszcze jedna próba konwencji („Dudarz”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Baladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 208-221, wyd. 2 Kr. 2018. — C. GEAMBAȘU, Balada „Cobzarul” de Adam Mickiewicz. Motive si structura, w: *Ślady obecności. Księga pamiątkowa ofiarowana Urszuli Dąbskiej-Prokop przez*

kolegów, uczniów i przyjaciół, red. I. Piechnik, M. Świątkowska, Kr. 2001 s. 121-123.

Dumania w dzień odjazdu

479. S. MAKOWSKI, Jak Mickiewicz komponował „Dumania w dzień odjazdu”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 109-116. — K. BILIŃSKI, Odeskie elegie A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1995 z. 2. — A. MACKIEWICZ, Sytuacja odjazdu literacko kreowana, *Warszt. Polon.* 1995 nr 4. — J. ŁUKASIEWICZ, „Dumania w dzień odjazdu”, *Odra* 1998 nr 12; *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 61-68. — T. CHACHULSKI, „Dumania w dzień odjazdu” A. Mickiewicza: tekst i jego tradycje, *Pam. Lit.* 2001 z. 1. — G.B. TOMASZEWSKA, Motyli przystanek. Odesa Mickiewicza („Dumania w dzień odjazdu”), w: *Odesa w literaturach słowiańskich*, red. J. Ławski, N. Maliutina, Białystok 2016 s. 555-575. — I. WAKSMUNDZKA, Elegie, w: *Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza*, War. 2018 s. 57-72. — A. MALINOWSKI, Adam Mickiewicz w Odessie. Fenomen pogranicza, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 1; *Polacy w Odessie. Studia interdyscyplinarne*, red. J. Ławski, N. Maliutina, R. Szymula (*Colloquia Orientalia Białostocensia* t. 44), Białystok 2021 s. 119-128.

Dwa słowa

480. S. CYWIŃSKI, Pierwodruk wiersza Mickiewicza „Dwa słowa”, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 6.

Dzień dobry

481. S. RZEPczyński, Problem konwencji literackiej w sonecie „Dzień dobry”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje*, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 53-62. — S. RZEPczyński, Zalotnik czy kochanek. Głosa do interpretacji sonetu Mickiewicza „Dzień dobry”, w: *Szkice literackie i językoznawcze*, red. D. Podlaska, T. Linkner, Słupsk 1999 s. 111-116. — E. DĄBROWICZ, Negocjacje na progu alkowy. „Dzień dobry” A. Mickiewicza, w: *Emocje, język, literatura*, red. D. Saniewska, Kr. 2016 s. 65-74.

Ekskuza

482. D. ZAWADZKA, Jeszcze o „stroju Ursyna” z Mickiewiczowskiej „Ekskuzy”, w: *Krymsko-Polskie Zeszyty Nauk.*, t. 1: Dni Adama Mitskevicha

v Krymu / Dni Adama Mickiewicza na Krymie. / Dni Adama Mitskevicha u Krymu, red. A.K. Gadowski, Symferopol 2004 s. 34-44.

[Epilog „Pana Tadeusza”] O tym-że dumać na paryskim bruku...

483. S. PIGOŃ, Epilog „Pana Tadeusza”, *Silva Rerum* 1925 z. 5. — H. ROMER-OCHENKOWSKA, Wara hołoto!, *Kur. Wil.* 1928 nr 264 [dot. oprac. „Pana Tadeusza” przez J.N. Millera, War. 1928]. — J. KLEINER, Epilog „Pana Tadeusza”. Ustalenie tekstu, *Nauka i Sztuka* 1946 nr 2. — J. KLEINER, Sprawa właściwej rekonstrukcji epilogu „Pana Tadeusza” *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — J. MACIEJEWSKI, O wierszu nazywanym „Epilogiem” „Pana Tadeusza”, w: Trzy szkice romantyczne, Poz. 1967 s. 201-256. — K. PISARKOWA, Głos w dyskusji o odczytanie „Epilogu” „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1973 nr 5. — C. ZGORZELSKI, Dwa posłowania liryczne Mickiewicza, w: O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 311-329, wyd. 2 War. 2001 s. 457-484; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 319-332. — I. OPACKI, Romantyczna. Epopeja. Narodowa. Z epilogiem?, *Polonistyka* 1993 nr 3; „W śródku niebokregą”. Poezja romantycznych przełomów, *Kat.* 1995 s. 196-207; *Postscriptum* 2002 nr 4. — I. RODAK, Epilog wśród liryków, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 s. 21-43. — M. PIECHOTA, Kłopoty z „Epilogiem” „Pana Tadeusza”. Pre-tekst, tekst i mīt, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 18-29; Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, *Kat.* 2000 s. 129-142. — I. RODAK, Zagadnienia edytorskie wiersza zwanego „Epilogiem” „Pana Tadeusza”, *Roczn. Hum.* t. 51: 2003 z. 1 s. 125-154. — A. BAHNEVA, Sen o epopei. Na przykładzie bułgarskiego tłumaczenia „Alpuhary” i „Epilogu” „Pana Tadeusza”, w: Literatura polska w świecie, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, *Kat.* 2007 s. 88-102. — T. WINEK, „Pan Tadeusz” z epilogiem i bez epilogu. O konsekwencjach edytorskiej gorliwości, w: „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Autografy i edycje, Tor.–War. 2011 s. 265-317.

Exegi munimentum aere perennius..
Z Horacjusza

484. K. POKLEWSKA, Mickiewiczowskie wariacje na horacjański temat, *Prace Polon.* 1988

s. 187-193; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 35-40. — M. INGLOT, Nad genezą i strukturą „Exegi munimentum aere perennius...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 141-154.

Gdy tu mój trup...

485. A. WAŻYK, Nad tekstami, w: Gra i doświadczenie. Eseje, War. 1974 s. 5-7; Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 185. — M. STALA, Jako jutrenka świeci. O jednym wierszu A. Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1998 nr 51/52 [w dodatku *Apokryf*]; Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosza, Kr. 2001 s. 69-74. — J. BRZozowski, Liryczna suma tęsknoty i samotności. O wierszu „Gdy tu mój trup...”, w: Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje, red. A. Kowalczykowska, T. Marciszek, War. 1999; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 98-109. — B. ZELER, „Gdy tu mój trup...” A. Mickiewicza, *Postscriptum* 2002 nr 4. — J. ŁUKASIEWICZ, „Gdy tu mój trup...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 154-162. — W. ŚMIECIŃSKI, Religijny symbolizm Mickiewicza (poezja późna), w: Religie i religijność w literaturze i kulturze romantyzmu, red. E. Kasperski, O. Kryszowski, War. 2008 s. 161-178.

Gęby za lud krzyczące...

486. J. PRZYBÓŚ, Ręce za lud walczące, *Odrodzenie* 1947 nr 8; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 113-126, wyd. 2 War. 1956 s. 193-204, wyd. 3 War. 1965 s. 207-218, wyd. 4 War. 1998 s. 193-203. — U. JAŃCZYK, „Gęby za lud walczące...”. Czesław Zgorzelski o Mickiewiczowskim rękopisie „nr 38”, *Roczn. Hum.* t. 70: 2022 z. 1 s. 95-114.

Godzina. Elegia

487. K. BILIŃSKI, Odeskie elegie A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1995 z. 2. — I. WAKSMUNDZKA, Elegie, w: Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza, War. 2018 s. 57-72.

[Golono, strzyżono]

488. F. ILEŚĆ, Mickiewicz „Golono, strzyżono” i „Żona uparta”, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 229-236. — Z. KOZARYNOWA, Komentarze dowolne, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyżnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 156-165. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, „Żona uparta” i „Golono, strzyżono” A. Mickiewicza a szwedzka bajka ludowa „Baba przekorna”, *Pam. Lit.* 1997 z. 1. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, Adam Mickiewicz’ humoresker och en svensk folksaga, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 77-90. — E. TOMCZYK, „Baba” Mickiewicza. „Golono, strzyżono”, „Żona uparta”, w: Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury, S. II: Zapisy i odczytania, red. nauk. A. Janicka, E. Wesołowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 297-305.

Góra Kikineis

489. S. MAKOWSKI, Rzeczywistość i poezja. „Góra Kikineis”, *Poezja* 1968 nr 6; Tęcze i świerzopy. Słowacki, Beniowski, Mickiewicz, Wr. 1984 s. 212-218.

Grób Potockiej

490. B. BORUCKI, M. SIKORSKI, Maria Potocka – prawda i legenda, *Mówią Wieki* 2003 nr 10.

Hej, radością oczy błysną...

491. Z. HORDYŃSKI, Wiadomość o „Śpiewniku filareckim”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 140-142.

Hymn na dzień Zwiastowania N. Panny Maryi

492. L. FINKEL, Notatka o „Hymnie na dzień Zwiastowania N.P. Maryi”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 261. — F. STOPA, Sceneria niebieska hymnu Mickiewicza na Zwiastowanie N.M.P., w: Polski kalendarz astrologiczny na rok 1937, Bydż. 1937. — Z. KRAUZE, „Hymn na dzień Zwiastowania N.P. Maryi”, *Dziś i Jutro* 1949 nr 21. — W. KUBACKI, Kłopoty z genezą „Hymnu na Zwiastowanie”, *Kuźnica* 1949 nr 5; Pierwiosniki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 121-133 [pt. „Hymn na dzień Zwiastowania N.M.P.”]. —

S. SKWARCZYŃSKA, „Hymn na dzień Zwiastowania N.P. Maryi”. Próba nowego odczytania utworu, w: Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 195-224. — K. KREMSER, „Hymn na dzień Zwiastowania N.P. Maryi” A. Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 19: 1971 z. 1 s. 71-79. — S. SKWARCZYŃSKA, Rozważania genologiczne nad dwoma utworami Mickiewicza („Hymn na dzień Zwiastowania N.M. Panny” i „Słowa Panny”), w: Pomiędzy historią a teorią literatury, War. 1975 s. 22-44; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 137-160.

493. J. PŁUCIENNIK, Tekst i tekst. O niektórych związkach intertekstualnych „Hymnu na Dzień Zwiastowania N.P. Maryi” A. Mickiewicza, w: Biblia a kultura Europy. 2000 lat chrześcijaństwa, t. 2, red. M. Kamińska, E. Małek, Łódź 1992 s. 94-101. — D. SEWERYN, Metoda genologiczna na manowcach, A. Mickiewicza „Hymn na dzień Zwiastowania N.P. Maryi”, w: Interpretacje aksjologiczne, red. W. Panas, A. Tyszczyk, Lubl. 1997 s. 23-38. — K. ŚWIEGOCKI, W kierunku bogopodobieństwa. Uwagi nad „Hymnem na dzień Zwiastowania N.P. Maryi”, w: Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 31-41. — J. FIEĆKO, „Hymn na Dzień Zwiastowania Najświętszej Panny Maryi” i metafizyka, w: Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie, red. K.Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 189-200.

Ja w mej chacie spać nie mogę...
[Pieśń żołnierza]

494. W. LEŚNIAK, „Pieśń żołnierza” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 1972 t. 14.

Jak drzewo przed wydaniem owocu...

495. J. BRZOZOWSKI, „Jak drzewo przed wydaniem owocu...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 235-244; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 110-123. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, „Niewidoczny” autograf nr 84 z dwuwierszem [Jak drzewo przed

wydaniem owocu] i [Dans l'homme de Dieu], w: Romantyzm „brulionowy”, War. 2015 s. 108-127.

Jak te imiona błogi los spotyka...
[Z albumu Maryi Puttkamerowej]

496. L. MÉYET, Wiersz A. Mickiewicza z albumu Maryli, w zb.: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.–Kr. [1899] s. 8-9.

Jastrząb

497. Z. LIBROWICZ, Przypuszczalny wariant, *Kraj* 1890 nr 26. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 306. — L.I. KON-DRAŠENKO, Istoriâ odnogo soneta. Nezakončennij sonet Âstreba, *Vopr. rus. lit.* 1975 nr 2 s. 48-52; *Raduga* 1976 nr 11. — F. SIEDLECKI, Echa konkursu na dokończenie sonetu, w: Pisma, zebr. i oprac. M.R. Mayenowa, S. Żółkowski, War. 1989. — A. MOSIJENKO, Sonet „Jastrząb” na tle cyklu krymskiego A. Mickiewicza. Recepcja ukraińska, w: Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje, red. J. Ławski, Białystok 2024.

Jeżeli wolność czcić i kochać umiesz...
[W albumie księcia Golicyna]

498. Z. DAMBEK-GIALLELIS, Nieznany wiersz Adama Mickiewicza „[W albumie księcia Golicyna]”, *Pam. Lit.* 2011 z. 1.

Już się z pogodnych niebios...

499. J. LEWICKI, Z tajemnic filomackich, Kr. 1917. — W. KUBACKI, Oda do Nowych Argonautów, *Przegl. Hum.* 1975 nr 1. — T. CHACHULSKI, Mickiewicz i Trembecki jeszcze raz. „Już się z pogodnych niebios...”, *Coll. Litt.* 2016 nr 1.

Koza, kózka i wilk. (Z Lafontaine’a)

500. S. CZARNOWSKI, Związki mistyczne bajki o kozie, kózce i wilku, w: *Sprawozd. Wolnej Wszechnicy w r. 1925/1926*, War. 1926. — S. PRGOŃ, Pierwsza redakcja bajki „Koza, kózka i wilk” *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 3. — D. KALINOWSKI, Potencjał semantyczny bajki „Koza, kózka i wilk”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 129-140; Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 97-105. — M. TURCZYŃ, O bajce „Koza,

kózka i wilk (Z Lafontaine’a), w: Mickiewicz jako bajkopisarz..., s. 107-112.

Kurhanek Maryli

501. K. CYSEWSKI, Imitacja konwencji i rzeźczość („Kurhanek Maryli”), w: Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i roman-sach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 134-148, wyd. 2 Kr. 2018.

Ledwie z długiego wytchnąłem pie-nia... [Improwizacja do C. Daszkiewicz-a]

502. S.S. ŁANDA, Do jednego ze „spółucz-niów, spółwiciarzy, spółwiciarzy...”. Nieznana improwizacja Mickiewicza, w: Archiwum Filomatów, t. 1: Na zesłaniu, red. C. Zgorzelski, Wr. 1973 s. 205-217.

Lilije

503. Z. GŁOGER, Skąd powstała ballada „Li-lie”, *Kłosy* 1888 nr 1226. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w balladzie A. Mickiewicza „Lilie”, *Wiśła* 1891 t. 5 z. 1-2. — K. WOJCIECHOWSKI, Roz-biór metodyczny ballady A. Mickiewicza „Lilie”, *Muzeum* (Lw.) 1920 s. 66. — J. CZECHOWICZ, „Lilie”. Ballada A. Mickiewicza, *Państ. Wyższy Kurs Naucz.* 1925 s. 68-78; Wyobrażenia stwa-rzająca. Szkice literackie, Lubl. 1972 s. 153-166. — E. KUCHARSKI, „Pani pana zabiła” jako zabytek średniowiecznej poezji dworskiej, *Pam. Lit.* 1931 s. 349-376. — E. KUCHARSKI, Podłoże, na którym zakwitły lilie Mickiewicza, *Filomata* 1931 nr 30. — G. KORBUT, „Lilije” a „Śmierć zdrajcy ojczyzny”, w: Szkice i drobiazgi historycznoliterackie, War. 1935 s. 60-62. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98, wyd. 2 War. 1976 s. 152-229, wyd. 3 War. 2001 s. 223-337. — T. KOS, „Lilie” A. Mickiewicza jako odbicie „pieśni gmin-nej”, *Zwrot* (Cieszyn) 1955 nr 11. — K. NIZIO, Sło-wiańskie tradycje pogrzebowe a „śpiew” Pani w „Liliach”, *Lud* 1973 t. 57. — R. PAWLUKIEWICZ, Bukiet „Lilii” Gałczyńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 89-98. — K. CYSEWSKI, Autentyzm i mitologizacja („Lilije”), w: Roman-tyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i ro-mansach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 222-252,

wyd. 2 Kr. 2018. — A. SAIGNES, „Les Lys”. Trois avatars français d’une ballade polonaise, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 246-258. — M. TURCZYN, Średniowiecze w „Świtezi” i „Liliach”, w: Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 51-61. — I.E. RUSEK, Obrzędy w „Liliach” A. Mickiewicza, *Bibliotekarz Podl.* 2022 nr 2.

[Liryki łożańskie]

504. J. PRZYBOŚ, Trzy wizje, *Twórczość* 1955 nr 11; Czytając Mickiewicza, wyd. 2 War. 1956 s. 217-228, wyd. 3 War. 1965 s. 243-264, wyd. 4 War. 1998 s. 225-245. — J. KLEINER, „Nad wodą wielką i czystą”... Fragment większej całości, *Życie Lit.* 1955 nr 48. — J. KLEINER, Liryki łożańskie, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 314-321; Liryki łożańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 127-135. — M. MACIEJEWSKI, „Rozemnać myśl wód...”. Głosy do liryki łożańskiej, *Pam. Lit.* 1964 z. 3; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 156-176. — M. MACIEJEWSKI, Mickiewiczowskie „czucia wieczności”. Czas i przestrzeń w liryce łożańskiej, w: *Poetyka – gatunek – obraz*, Wr. 1977 s. 67-117; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 333-378; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 203-256. — D. ZAMĄCIŃSKA-PALUCHOWSKA, Historyk poezji wobec liryki łożańskiej A. Mickiewicza, w: *Słynne – nieznane. Wiersze późne Mickiewicza, Słowackiego i Norwida*, Lubl. 1985 s. 17-36; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 276-287. — M. STALA, W stronę Lemanu. Liryki łożańskie jako doświadczenie duchowe, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1988 nr 4; Chwile pewności, Kr. 1991 s. 19-26; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 316-321; Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosa, Kr. 2001 s. 33-40.

505. M. JENTYS, Zliczyć każdy dźwięk. O lirykach łożańskich A. Mickiewicza, w: *I światłem być, i żrenicą*. Szkice o literaturze, War. 1990. — J. BRZOZOWSKI, Fragment łożański. Próba komentarza wierszy ostatnich Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 1991 z. 31; Liryki łożańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 322-343. — M. PIWIŃSKA, Późne wiersze Mickiewicza a twórczość Słowackiego, w: *Juliusz Słowacki od duchów*,

War. 1992 s. 7-50. — J. ŁUKASIEWICZ, Cykl łożański jako dziedzictwo, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 27-42; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 364-377. — Z. SUSZYŃSKI, O lirykach łożańskich A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz w 190-lecie urodzin*. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 241-247. — D. SEWERYN, O wyobraźni lirycznej A. Mickiewicza, War. 1996 [dot. „Sonetów krymskich” i liryków łożańskich], — W. STRÓŻEWSKI, „Nad wodą wielką i czystą” A. Mickiewicza. Próba interpretacji prawdziwościowej, w: *Liryki łożańskie A. Mickiewicza...*, s. 270-275. — H. GRADKOWSKI, Liryki łożańskie, w: *Adam Mickiewicz w szkole*. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 183-188.

506. A. KUIK-KALINOWSKA, Liryka łożańska w myśli interpretacyjnej, w: *Mickiewiczologia*. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 265-276. — M. STALA, łożańskie wiersze A. Mickiewicza albo niepewność interpretatora, w: *Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosa*, Kr. 2001 s. 9-32. — M. SZARGOT, Poeta i sobowtór. O „ja” mówiącym w lirykach łożańskich, w: *Mickiewicz, Słowacki, Krasiński*. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 132-141; Bardon Mickiewicz, Kielce 2024 s. 31-52 [pt. O sobie tylko w każdej nucił dumie?]. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Liryki łożańskie – cykl zamknięty? Kilka uwag o podmiotowych źródłach jedności ostatnich wierszy Mickiewicza, w: *Od Kochanowskiego do Mickiewicza*. Szkice o polskim cyklu poetyckim, red. B. Kuczera-Chachulska, War. 2004 s. 219-236; Norwida „przypowieść o pięknie” i inne szkice z pogranicza genologii i estetyki, War. 2008 s. 219-236.

507. M. MACIEJEWSKI, Mickiewiczowski „domek mego ducha”, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 229-238. — M. MASŁOWSKI, Liryki łożańskie – mistyka poranka, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 239-256; *Problemy tożsamości*. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl.

2006 s. 215-241. — M. PRUSSAK, Liryki łożańskie i interpunkcja, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 111-118; Czy jeszcze słysząc głos romantyzmu?, War. 2007 s. 119-128. — M. PRUSSAK, Echa psalmów w lirykach łożańskich, w: *Czy jeszcze słysząc...*, s. 138-147; Księga psalmów. Modlitwa. Przekład. Inspiracja, red. P. Mitzner, War. 2006 s. 132-141. — L. ZWIERZYŃSKI, Podwójne odbicie: wykłady łożańskie – liryki łożańskie, w: *Wykłady łożańskie A. Mickiewicza*, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 182-196. — R. LEMAŃSKI, Czucie i wiara. Mistyczna koncepcja Mickiewicza na przykładzie liryki łożańskiej, Poz. 2007. — J. BRZozowski, Obraz autora w lirykach łożańskich, w: *Oblicza Narcyza: obecność autora w dziele*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2008 s. 67-78; Odczytywanie romantyków (2), 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 50-62. — M. SAGANIAK, Liryki łożańskie Mickiewicza jako doświadczenie wewnętrzne, w: *Człowiek i doświadczenie wewnętrzne: późna twórczość Mickiewicza i Słowackiego*, War. 2009 s. 231-257. — M. MACIEJEWSKI, „Wrzucony do bytu otchłani”. Liryka łożańska i jej konteksty, Lubl. 2012. — J. BRZozowski, O obrazie autora wierszy łożańskich raz jeszcze, w: *Przygody romantycznego „Ja”*. Idee – strategie twórcze – rezonanse, red. M. Berkan-Jabłońska, B. Stelmaszczyk, Poz. 2012 s. 59-80.

508. B. NAWROCKI, Norwid wobec Mickiewicza: o koncepcję miłości ojczyzny w „Promethionie”, „Dziadów” cz. III i „Lirykach łożańskich”, w: *W stronę Norwida: prace Warszawskiego Koła Norwidologicznego dedykowane prof. J. J. J. Norwidzie*, red. T. Korpysz, M.E. Rogowska, War. 2015 s. 55-64. — L. ZWIERZYŃSKI, „Ja” i projekty egzystencji w „Lirykach łożańskich” Mickiewicza, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 388-406; W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, Kat. 2021 s. 246-270 [wersja zmien. pt.: *Ja Liryków łożańskich Mickiewicza*]. — I. WAKSMUNDZKA, Liryki łożańskie, w: *Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza*, War. 2018 s. 73-84. — T. SIECZ-

kowski, „Liryki łożańskie” – nowa interpretacja, *Twórczość* 2019 nr 12. — J. ŁAWSKI, „Liryki łożańskie” jako metafora, w: *Poezja polska ostatnich dwustu lat. Odczytania i przekroje dla prof. Mariana Stali na jubileusz*, red. A. Czabanowska-Wróbel, U.M. Pilch, Kr. 2022 s. 19-35. — J. FIEĆKO, Larwa i motyl. O pewnym motywie w lirykach łożańskich, w: *Piękna przenikliwość. Księga jubil. ofiarowana Prof. Elżbiecie Nowickiej*, red. A. Borkowska-Rychlewska, K. Lisiecka, Poz. 2023 s. 35-48.

Lis i kozioł

509. Z. HORDYŃSKI, Autograf bajki „Lis i kozioł”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 156-159. — Z. HORDYŃSKI, Drugi autograf bajki „Lis i kozioł”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 176-179. — J. TRETIK, Krakowski autograf bajki „Lis i kozioł”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 262-268. — K. CYSEWSKI, Ludzki świat zwierząt („Lis i kozioł”), w: *Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 145-155. — Z. ZAGÓRSKI, O niektórych właściwościach językowych bajki A. Mickiewicza pt. „Lis i kozioł”, w: *Przejawy potoczności w tekstach artystycznych*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 2001; *Spisane słowa, formy i myśli. Prace ofiarowane prof. Z. Zagórskiemu w 80. rocznicę urodzin*, red. M. Graf, S. Mikołajczak, Poz. 2006 s. 277-288.

Majtek

510. L. MÉYET, Kilka szczegółów o wierszu A. Mickiewicza pt. „Majtek”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 165-170. — I. CHRZANOWSKI, Autograf „Majtki” Mickiewicza i poezje Filaretów, Lw. 1901.

Mędracy [W nieczułej, ale niespokojnej dumie..]

511. C. ZGORZELSKI, Wiersz o mędracach, *Znak* 1959 nr 3; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 126-135; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 283-295, wyd. 2 War. 2001 s. 416-434; „W Tobie jest światłość”. Szkice o liryce religijnej oświecenia i romantyzmu, Lubl. 1993 s. 75-86 [pt. „I rozumami serce mu przebudli”].

O „Mędrcach” Mickiewicza]. — A. SULIKOWSKI, Interpretacje trzech wierszy Mickiewicza „Do samotności”, „Do M. Ł. w dzień przyjęcia Komunii Św.”, „Mędracy”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 2.

Morlach w Wenecji

512. K. POKLEWSKA, Mickiewicz et Mérimée. L'Histoire de deux poèmes de Mickiewicz, w: Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 63-70; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 11-18 [wyd. pol.: Mickiewicz i Mérimée. Z dziejów dwóch wierszy Mickiewicza].

Mówię z sobą, z drugimi płaczę się
w rozmowie... [Sonet II]

513. I. WAKSMUNDZKA, „Mówię z sobą, z drugimi płaczę się w rozmowie...”, w: Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dyktansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza, War. 2018 s. 23-32.

Na pokój grecki w domu księżnej
Zeneidy Wołkońskiej w Moskwie

514. B. GUBRYNOWICZ, Przyczynek do genezy wiersza „Na pokój grecki”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 335-337. — S. LINOWSKA, Kilka uwag o wierszu „Na pokój grecki”, *Meander* 1949 nr 10. — B. MUCHA, O pokoju greckim w pałacu rosyjskiej księżnej. Nad wierszem Mickiewicza „Na pokój grecki w domu księżnej Zeneidy Wołkońskiej w Moskwie”, *Stud. i Mat. Polon.* t. 4: 1999.

Nad wodą wielką i czystą...

515. J. PROKOP, Adam Mickiewicz: „Nad wodą wielką i czystą”, w: Liryka polska. Interpretacje, red. J. Prokop, J. Sławiński, Kr. 1966 s. 122-130; Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strofa Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 177-184. — A. LISIECKA, „Nad wodą wielką i czystą...”, w: Norwid – poeta historii, Lond. 1973 s. 147-161; Liryki lozańskie A. Mickiewicza..., s. 190-202. — W. STRÓŻEWSKI, O prawdziwości dzieła sztuki. Prawdziwościowa interpretacja dzieła sztuki literackiej, *Stud. Estet.* t. 15: 1978 s. 149-169. — M. STALA, Tę wodę widzę doko-

ła. O jednym wierszu A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1978 z. 3; Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosza, Kr. 2001 s. 41-62. — M. STALA, „Nad wodą wielką i czystą”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1978 z. 3; Liryki lozańskie A. Mickiewicza..., s. 257-269. — D. KEILY, Woda czysta, woda przejrzysta... O wierszach A. Mickiewicza i Wallace’a Stevensa, *Teksty Drugie* 1993 nr 2. — A. OSTOWICZ, „Stań się rzeką dla wszystkiego pod nieboskłonem” (Lao Tsy, „Tao-te-King”). O liryku A. Mickiewicza „Nad wodą wielką i czystą...”, *Warszt. Polon.* 1994 nr 2. — L. LIBERA, Jak czytać „Nad wodą wielką i czystą...”? w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 219-226; Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010 s. 71-79; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 100-108. — J. ŁUKASIEWICZ, „Nad wodą wielką i czystą...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 144-153. — A. SKRENDÓ, Poezja mocna „Nad wodą wielką i czystą” A. Mickiewicza, w: Poezja modernizmu, Kr. 2005. — M. PRUSSAK, Nieważność epoki: Necesse est, w: Obecność. Maria Renata Mayenowa (1908-1988), red. B. Chodźko, E. Feliksiak, M. Olesiewicz, Białystok 2006; Czy jeszcze sływać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 129-137. — R. MNICH, „Mnie płynąć, płynąć, płynąć...”. Testamentalność Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 660-665.

Niepewność

516. K. BILIŃSKI, Wokół „Niepewności” A. Mickiewicza, *Eduk. Hum.* 2002 t. 2. — M. BOCHENEK, Śledztwo w sprawie „Niepewności”, w: Mickiewicz czytany w szkole. Materiały z konf. nauk. nauczycieli, 23-25 września 2005, red. J. Brzozowski, K. Pietrych, Łódź 2007 s. 75-82. — J. KOSTRZEWA, Czy to jest miłość? O braku pewności w wierszu Adama Mickiewicza, *Polonistyka* 2019 nr 2.

Nieznajomej, dalekiej – nieznany,
daleki... [W imionniku Ludwika Mac-
kiewiczówny]

517. T. ZIEMBA, Okres „chmurny” w życiu A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1884 t. 1 s. 35-53. — S. PIŁGON, Przed odjazdem „w daleką i nieznana

drogę". Dziwne losy jednego wiersza A. Mickiewicza, *Źródła Mocy* 1927 z. 1 s. 80-83; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 93-104. — G. KORBUT, Do dwu wierszy sztabuchowych Mickiewicza z r. 1824, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 8. — A. NAWARECKI, „Nieznany, daleki”. O wierszu z imionnika Ludwika Mackiewiczówny, w: Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne, Kat. 2003 s. 35-46; Tkanina. Studia, szkice, interpretacje, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 40-49.

Nocleg

518. J. ŁUKASIEWICZ, „Nocleg”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 105-114. — A. JANUSZKIEWICZ, Groza wojny w balladowej odsłonie powstania na Litwie w 1831 r., *Białorutenistyka Białostocka* t. 14: 2022 s. 337-352.

Nowy Rok

519. W. BEEZA, „Nowy Rok”. Autograf A. Mickiewicza (Kłósy 1887 nr 1123), *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 253-254. — H.W. SCHALLER, Mickiewicz und Jean Paul – zur Entstehung des Gedichtes „Nowy Rok”, w: Aus des Geistewelt der Slaven, Monachium 1967 s. 218-225. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Pamięć i czas: wokół elegijnych wierszy okresu wileńsko-kowieńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 93-114; Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 25-52.

Oda do młodości

520. B. CZERWIEŃSKI, Kilka uwag nad „Odą do młodości” A. Mickiewicza. Rzecz czytana na uroczystym obchodzie rocznicy śmierci A. Mickiewicza dnia 28 listopada 1873, Lw. 1874. — K.P., W obronie „Ody do młodości”, *Echo* 1882 nr 169. — M. KONOPNICKA, Z dziejów natchnień Mickiewicza, *Bluszcz* 1883 nr 16-18. — SZCZĘSNA [J. BĄKOWSKA?], O Mickiewicza „Odzie do młodości”. Studium strategiczne, *Ognisko Dom.* 1886 nr 73-76. — J. CYBULSKA-BĄKOWSKA, O Mickiewicza „Odzie do młodości”, *Opiekun Dom.* 1886 nr 73-75, 77. — L. FINKEL, „Oda do młodości”. Czas powstania. Wpływy Schillera, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 157-165. — S. KRZEMIŃSKI, „Oda do młodości”. Nieznane wydanie. Porównanie tekstów, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 179-187. — W. GOSTOMSKI, Dążenia

Filaretów w świetle pojęć obecnych, *Ateneum* 1890 t. 2. s. 1-29. Rec.: B. CZARNIK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 299-304. — M. KONOPNICKA, Mickiewicza „Oda do młodości”, *Dom Polski* 1890 nr 22-25; wyd. osob. O Mickiewiczowskiej „Odzie do młodości”. Odczyt wypowiedziany w Sali Ratuszowej na dochód Tow. kolonii wakacyjnych krakowskich 14 III 1890, Kr. 1890. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 305-306. — K. WOJCIECHOWSKI, Ślad wpływu dzieł Kajetana Koźmiana na „Odzie do młodości”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 329-331. — J. WIGURA, Geneza „Ody do młodości”, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 120-121. — J. KASPROWICZ, O „Odzie do młodości”. Sprawozd. z odczytu, *Słowo Polskie* (Lw.) 1901 nr 485. — S. DOBRZYCKI, Klasycyzm w „Odzie do młodości” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1903 z. 4 s. 610-617. — W. GOSTOMSKI, Ideały filareckie w „Odzie do młodości”, w: Z przeszłości i teraźniejszości, War. 1904. — B. PRUS, „Oda do młodości”, *Młodość* 1905 nr 1. — G.B. BAUMFELD, Adama Mickiewicza „Oda do młodości” i „Farys”, Tarnopol 1908. — S. ADAMCZEWSKI, Trzy ody do młodości, *Sfinks* 1913 z. 2.

521. I. CHRZANOWSKI, „Oda do młodości” na tle epoki” *Tyg. Ilustr.* 1920 nr 1-2; osob. pt. Chleb macierzysty „Ody do młodości”, War. 1920; wyd. nast. 1924, 1931.

Rec.: M.N. [W. BOROWY?], *Przegl. Nar.* 1919 nr 5. — S. PIŁOŃ, Renesans Mickiewicza [II], *Przegl. Warsz.* 1922 nr 7. — S. SOŁTYS-KOZARYN, Nowe książki, *Rzeczpospolita* (Wil.) 1920 nr 72.

522. W. BOROWY, Stulecie „Ody do młodości”, *Tyg. Ilustr.* 1921 nr 2. — T. SINKO, Tradycje literackie „Ody do młodości”. W stulecie polskiego romantyzmu, w: O tradycjach klasycznych A. Mickiewicza. Rozpraw pięcioro, Kr. 1923 s. 18-50. — S. PIŁOŃ, Masoński przekład „Ody do młodości”, *Dzien. Wil.* 1924 nr 245 i 251 [dot. tłum. wł. z 1877 r.]; Na wyżynach romantyzmu. Studia historycznoliterackie, Kr. 1936 s. 81-92 [pt. Około jednego przekładu „Ody do młodości”]. — F.K. JÓZWIĄK, Adam Mickiewicz „Oda do młodości”, Siedlce 1930. — S. ZETOWSKI, „Ode do młodości” Mickiewicz wyśpiewał, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 5. — W. KUBACKI, „Oda do młodości”, *Kuźnica* 1949 nr 20-21; Pierwiosnki polskiego romantyzmu,

Kr. 1949 s. 87-109. — K.F. KUMANIECKI, Drobiazgi polsko-łacińskie. Kallimach – Dantyszek – Mickiewicz, *Pam. Lit.* 1952 z. 1-2. — A. WITKOWSKA, Czy Mickiewicz „przezwyćciał” filomatyzm? *Życie Lit.* 1955 nr 48. — S. SKWARCZYŃSKA, „Oda do młodości” – rewolucyjna Hebe filomacka, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 52 [streszcz.]; Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 139-195 [pt. Mickiewiczowska Hebe jako wiersz rewolucyjny]. — S.S. LANDA, U istokov „Ody k ūnosti”, w: *Literatura slavânskikh narodov*, t. 1. Adam Mickevič. K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956. — V. MATULA, L'dovit Štúr a Slovanstvo, *Slov. Přehl.* 1956 nr 1. — A.L. ĚPŠTEJN, Rannie stihotvorenîi i „Oda k molodosti” A. Mickeviča, w: A. Mickevič i slavânskaâ filologiâ. K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957.

523. K. GÓRSKI, Historia tekstu „Ody do młodości” i próba jego ustalenia, *Pam. Lit.* 1961 z. 3; Z historii i teorii literatury. Seria druga, War. 1964 s. 311-331; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 9-34. — S. PIGOŃ, Poprawki do ogłoszonych tekstów rękopiśmiennych „Ody do młodości”, *Pam. Lit.* 1961 z. 4. — S. PIGOŃ, Zielone lata „Ody do młodości”, w: *Drzewiej i wczoraj*, Kr. 1966 s. 221-251; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 55-103. — W. MACIĄG, Wieloznaczność „Ody do młodości”, *Życie Lit.* 1972 nr 39. — S. ZABIEROWSKI, 150 lat „Ody do młodości”, Kr. 1973. — S. ZABIEROWSKI, Między poetyką a polityką. Odbiór „Ody do młodości” w latach 1820-1970, *Kat.* 1976. — P. BĄGIŃSKI, O „Odzie do młodości”, *Polonistyka* 1978 nr 6. — E. SZYMANIS, Kreacja romantycznego indywidualizmu w „Odzie do młodości” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1987 nr 7.

524. E. SZYMANIS, „Oda do młodości” – manifest romantycznej osobowości twórczej, w: *Dziewiętnastowieczność. Z poetyk polskich i rosyjskich XIX w. Prace poświęcone X Międzynar. Kongresowi Sławistów w Sofii*, red. E. Czaplejewicz, W. Grajewski, Wr. 1988 s. 167-175. — M. GRABOWSKA, Edwarda Dembowskiego „Oda do młodości”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 113-119. — T. KOSTKIEWICZOWA, „Oda do młodości” i sytuacja gatunku w poezji

przedlistopadowej, w: *Oda w poezji polskiej. Dzieje gatunku*, Wr. 1996 s. 230-239. — M. PRUSAK, Kto napisał „Odę do młodości”? *Teksty Drugie* 1998 nr 5; Czy jeszcze słysząc głos romantyzmu? War. 2007 s. 13-21. — Ū.V. POTOLKOV, Stihotvorenîe A. Mickeviča „Oda k molodosti” v kontekste sovremennoj emu evropejskoj kul'turyâ, w: *Večnyja problemy i vobrazy ū tvorčasci A. Mickeviča*. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyjï „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ū kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 103-110.

525. M. RUDAŚ-GRODZKA, „Rozumni szaleem”. „Oda do młodości” jako platoński lot ku idei, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — J. ŁAWSKI, Wojna ody z balladą. Przypadek A. Mickiewicza, w: *Romantyczne repetycje i powroty*, red. A. Czajkowska, A. Żywiołek, Częstochowa 2011 s. 155-200. — M. PIECHOTA, „Bywaj mi zdrowa, biedna cenzuro!” Niecenzuralność „Ody do młodości”, w: *W kręgu zagadnień dydaktyki języka i literatury polskiej*. Księga jubil. dedykowana prof. Edwardowi Polańskiemu, red. H. Synowiec, *Kat.* 2002 s. 377-383; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, *Kat.* 2011 s. 31-42 [wersja rozszerz.]. — J. ŁUKASIEWICZ, „Oda do młodości”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 24-37. — K. RATAJSKA, „Oda do młodości” w interpretacji Bolesława Czerwieńskiego, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2005 z. 7. — K. ŚWIEGOCKI, Samostwarzająca się ludzkość. Antropologia „Ody do młodości”, w: *Człowiek wobec Boga i świata w poezji*. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 23-30. — W. WANTUCH, Ody do wspólnoty, *Polonistyka* 2015 nr 2.

Pani Twardowska

526. S. VRAZ, Lëpa gospodja [Objaśnienia], w: *Gusle i tambure. Različite pesni*, Praga 1845 s. 148-153. — I. MATUSZEWSKI, Figury demoniczne w utworach poetów polskich, w: *Diabeł w poezji polskiej. Studium krytyczno-porównawcze*, War. 1894 s. 127-129. — A. JENSEN, Twardowski, den polska Faust-sagan. En litterär studie, *Nordisk Tidsskrift* 1897 z. 1 s. 189-203. — J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz: „Pani Twardowska”. Z autografu wydał po raz pierwszy [...]. Uwagi o tekście

i autografie, *Silva Rerum* 1927 nr 8/9. — E. LAND, Z dziejów „Pani Twardowskiej”, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2. — A. ROSENBERG, Młody Mickiewicz poeta czy wierszokleta? Nieznana redakcja „Pani Twardowskiej”, Łódź 1933. — W. KUBACKI, Wątpliwy awans szewca, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 217-254. — M. GIERGIEWICZ, Mickiewicz, nekromancja i „Drzewo filozoficzne”, *Wiad.* (Lond.) 1973 nr 26. — K. CYSEWSKI, Zabawa i fantastyka („Pani Twardowska”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 166-212. — M. SZYMAŃSKI, Kto podpisał cyrograf? *Teksty Drugie* 1991 nr 4.

527. K. CYSEWSKI, Konfrontacja sprzeczności („Pani Twardowska”), w: Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 191-207, wyd. 2 Kr. 2018. — W. WITKOWSKI, O małoruskim małżonku pani Twardowskiej, w: Z problemów przekładu i stosunków międzyjęzykowych, red. T. Żeberek, T. Borucki, Kr. 1998 s. 9-20. — D. ZAWADZKA, Faust Filomatów, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 165-177. — M. TRAMER, Jeszcze jeden uśmiech „Pani Twardowskiej”, czyli o diable „nie z tej bajki”, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 193-200. — W. RZEHAŁ, M. MUNIAK, „Pani Twardowska”, „Powrót taty”. Problematyka, plan wydarzeń, streszczenie, Kr. 2017, wyd. 2 Kr. 2018.

Panicz i dziewczyna

528. W. BĘŁZA, Panicz i dziewczyna. Wiersz Odyńca i Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 122-125.

Pielgrzym

529. L. MURZIČ, „Pilgrim” A. Mickeviča v kontekste ruskoj liriki serebrnogo veka, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 167-172.

Pierwiosnek

530. M. PYTAŚZ, Kłopotliwy „Pierwiosnek”. Uwagi na marginesie literatury przedmiotu, w: Tkanina. Studia, szkice, interpretacje, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 33-39. — K. CYSEWSKI, Dziwna dedykacja („Pierwiosnek”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 6-20. — K. CYSEWSKI, Na rozdrożu („Pierwiosnek”), w: Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 7-20, wyd. 2 Kr. 2018.

Pies i wilk

531. W. BRUCHNAŁSKI, Autograf bajki „Pies i wilk”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 217-218. — M. TURCZYN, O „Psie i wilku”, w: Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 71-74.

Pieśń Filaretów

532. A. SIENICKI, Warianty „Pieśni Filaretów” A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 130-132. — A. WALICKI, Pieśni z epoki Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 187-192. — A. ZIPPER, „Hej! użyjmy żywota!”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 163-164. — L. FINKEL, Pierwsze pieśni filareckie Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1888 nr 50. — B. GUBRYNOWICZ, Warianty „Pieśni Filaretów”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 212-214. — J. HOROSZKIEWICZ, Pieśń Filaretów. Z papierów po T. Zanie, *Słowo Polskie* (Lw.) 1898 nr 6. — T. WIERZBOWSKI, O „pieśni Filaretów”, *Tyg. Ilustr.* 1900 nr 8; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 67-71. — J. TRETIAK, Jeszcze o „Pieśni Filaretów” A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1900 nr 13. — S. PIŁGOŃ, „Pieśń Filaretów” przed sądem, *Tyg. Ilustr.* 1923 nr 2-3; Głosy sprzed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego, Wil. 1924 s. 119-133.

Piosnka litewska o koniu Kiejstuta

533. S. ZETOWSKI, Mickiewicz tłumaczem piosnki o „Koniu Kiejstuta”, *Ruch Lit.* (War.) 1936 z. 4. — B. KOC, „Piosnka litewska o koniu Kiejstuta”. Odniesienia do poematu „Grażyna”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 31-42.

Polwały się łyzy me czyste...

534. M. JASTRUN, W obronie poezji, *Kuźnica* 1946 nr 6. — J. PRZYBÓŚ, Wiersz-płacz, *Odrodzenie* 1946 nr 16-17; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 127-140, wyd. 2 War. 1956 s. 205-216, wyd. 3 War. 1965 s. 219-230, wyd. 4 War. 1998 s. 204-214; Liryki łożańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 115-120. — S. SAWICKI, „Wiersz-płacz”? w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 255-262; Liryki łożańskie A. Mickiewicza..., s. 378-386. — L. ZWIERZYŃSKI, Hermeneutyczny wiersz Mickiewicza, w: Znajomym gościńcem. Prace ofiarowane Profesorowi Ireneuszowi Opackiemu, red. T. Sławek, Kat. 1993 s. 9-17. — A. GURBIEL, Wiersz o kłęsce czy zgodzie z życiem? „Polwały się łyzy me...” A. Mickiewicza, *Ojcz. Polsz.* 1993 nr 4. — A. RADON, Wiersz o kłęsce czy o zgodzie z życiem, *Ojcz. Polsz.* 1997 nr 1. — M. STALA, Łaska czystych łyż. O jednym wierszu A. Mickiewicza, w: Trzy nieskończoności. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosza, Kr. 2001 s. 75-81; Jan Błoński... i literatura XX w., red. M. Sugiera, R. Nycz, Kr. 2002 s. 147-153. — J. BRZOWSKI, Rymy nieledwie częstochowskie. A. Mickiewicz „Polwały się łyzy me czyste, rzęsiście...”, *Zeszyty Szkolne* 2003 nr 2; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 77-80 [pt. Rymy częstochowskie].

Popas w Upicie

535. W. HAHN, Rozbiór gawędy A. Mickiewicza „Popas w Upicie”, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — J. KOWALSKI, „Popas w Upicie”, *Meander* 1946 nr 2. — W. KUBACKI, „Popas w Upicie”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1960 z. 1-2. — M. JANION, Upiór z Upity. Wobec milczenia trupa, w: Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 142-172. — D. ZAWADZKA, „Popas w Upicie”, podania, gawędy, w: Lelewe i Mickiewicz. Paralela, Białystok 2013 s. 437-466.

Powrót taty

536. W. BEŁZA, „Powrót taty”, w: Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 70-80; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 17-28. — E. PORĘBOWICZ, Słódko o motywie ballady „Powrót taty”,

Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza 1898 s. 288-289. — S. ZDZIARSKI, Przyczynek do genezy „Powrotu taty” A. Mickiewicza, w: Szkice literackie, Lw. 1903 s. 33-36. — W. KUBACKI, „Powrót taty”, *Odrodzenie* 1945 nr 42; *Now. Lit.* 1948 nr 41 [pt. „Pójdźcie o dziatki”]; Pierwiosnki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 111-120. — K. KULICZKOWSKA, Ballada „Powrót taty” jako baśń dla dzieci, *Odrodzenie* 1946 nr 19. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 152-229, wyd. 2 War. 2001 s. 223-337. O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 2001 s. 223-337. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jak powstał „Powrót taty”, *Now. Lit.* 1948 nr 52; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 81-106. — Z. KOZARYNOWA, Komentarze dowolne, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 156-165. — K. CYSEWSKI, W poszukiwaniu prawd podstawowych, czyli logika życia i konieczność serca („Powrót taty”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 143-152. — K. CYSEWSKI, Odkrycie dziecięcości („Powrót taty”), w: Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 115-133, wyd. 2 Kr. 2018. — Z. OŻÓG-WIŃIARSKA, W kręgu etosu rodzinnego. Uniwersalna i społeczna przestrzeń „Powrotu taty” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1999 nr 10. — W. RZEHAŁ, M. MUNIAK, „Pani Twardowska”, „Powrót taty”. Problematyka, plan wydarzeń, streszczenie, Kr. 2017, wyd. 2 Kr. 2018. — M. PIOTROWSKA, Narrator czy... poeta oralny? Mickiewiczowski „Powrót taty” w opracowaniu muzycznym Henryka Jareckiego i Jana Gołębiowskiego, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 42: 2022, s. 157-170.

Przyjaciele

537. S. ZETOWSKI, Mickiewiczowska bajka „Przyjaciele”. Jeszcze jedno domniemane źródło utworu, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 7/8. — G. ANIŚKO, „Przyjaciele” A. Mickiewicza, w: Modele poznawania dzieła literackiego w szkole, red. W. Pasterniak, Ziel. Góra 1978 s. 75-81. — H. MARKIEWICZ, Dekonstrukcja „Przyjaciół” Mickiewicza, *Teksty Drugie* 1995 nr 2. — D. KALINOWSKI, Pansemanty-

ka „Przyjaciół” A. Mickiewicza, *Morze Zjawisk* 1998 nr 1; Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 75-82. — H. MARKIEWICZ, Twórcze zdrady „Przyjaciół” Mickiewicza, w: *Zabawy literackie dawne i nowe*, Kr. 2003 s. 354-361.

Przypomnienie. Sonet

538. Z. OŻÓG-WINIARSKA, Laura Adama Mickiewicza – „Przypomnienie. Sonet”, *Stud. Słowian.* t. 10: 2013 s. 27-46.

Pytasz, za co Bóg trochę sławy mnie ozdobił...

539. J. KALLENBACH, Nieznane wiersze A. Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1888/1889 t. 3 (91) s. 1-4. — M. KALINOWSKA, Ciche ziarna i błyszczące imiona, w: *Poezja świadoma siebie. Interpretacje wierszy autotematycznych*, red. A. Stoff, A. Skubaczewska-Pniewska, D. Brzostek, Tor. 2009 s. 57-65. — J. WIJAS, Zmierzch poety, narodziny aktywisty. A. Mickiewicz „Pytasz, za co Bóg trochę sławy mnie ozdobił”, w: *Szkola interpretacji liryki*, red. A. Zawiszevska-Semeniuk, P. Krzysiński, Szczecin 2024 s. 51-62.

Reduta Ordona

540. A. WOŁYŃSKI, „Reduta Ordona”, *Tygodnik Wielkopolski* 1872 nr 13-16. — L. OSTEN, Reduta Ordona, *Dzien. Pozn.* 1897 nr 74, 79-80. — T. LENARTOWICZ, O Ordonie. Z niedrukowanej korespondencji, *Kraj* 1898 nr 23. — E. KUCHARSKI, Reminiscencja z Byrona w „Reducie Ordona”, *Pam. Lit.* 1906; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 369-373. — W. BEŁZA, Ordon i Mickiewicz, *Czas* 1911 nr 544. — K. HARTLEB, Legenda i prawda o Julianie Konstantym Ordonie, w: *Powstanie listopadowe 1830-1831. W setną rocznicę powstania listopadowego*, Łw. 1931. — K. ŁEPKOWSKI, O „Reducie Ordona”, *Kur. Warsz.* 1935 nr 351. — S. DĄBROWSKI, O „Redutę Ordona” w programie szkolnym, *Polonistyka* 1955 nr 6. — S. SANDLER, „Reduta Ordona” w życiu i poezji. Gawęda historycznoliteracka, War. 1956.

541. S. PIGOŃ, Littera, quae nocet. Usterka tekstu w „Reducie Ordona”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 1; Miłe życia drobiazgi, War. 1964 s. 280-284;

„Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia interpretacji*, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 137-142. — K. WYKA, „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”, w: *Liryka polska. Interpretacje*, red. J. Prokop, J. Sławiński, Kr. 1966 s. 94-112; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia...*, s. 153-176. — N.A. NILSSON, „Reduta Ordona”. Kilka uwag o stylu batalistycznym, *Pam. Lit.* 1968 z. 4; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia...*, s. 143-152. — B. CYGLER, Prawda i legenda o ppor. J.K. Ordonie, *Litery* 1974 nr 1. — T. JANUSZEWSKI, Reduta nr 54 [dot. J.K. Ordona], *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 99-105. — S. NICIEJA, Julian Ordon w cieniu legendy, *Tydzień* (Lond.) 1990 nr 44. — C. KŁAK, „Wstąpiłem na działo...” – rozważania o istocie gatunkowej „Reduty Ordona” A. Mickiewicza, w: *Romantyczne tematy i dylematy. Echa powstania listopadowego w literaturze, historiografii i publicystyce*, Rzeszów 1992 s. 7-20. — W. KOŚNY, „Wszystko jako sen znikło”. Zur Allegorese und Allegorie in A. Mickiewicz „Reduta Ordona”, *Zeitschr. für Slav. Phil.* t. 52: 1992 z. 2.

542. H. GRADKOWSKI, „Reduta Ordona” czyli „opowiadanie adiutanta”?, w: *Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru*, Jel. Góra 1998 s. 109-126. — N. NOWOSIELSKI, Reduta Ordona w legendzie i rzeczywistości, *Kultura* (Par.) 1998 nr 7/8. — J. FIEĆKO, „Reduta Ordona” wobec III cz. „Dziadów”. Zagadki i znaki zapytania, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* 1999 s. 201-215; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia interpretacji*, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023, s. 203-220. — J. ŁUKASIEWICZ, „Reduta Ordona”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 94-104; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia...*, s. 221-230. — A. FABIANOWSKI, „Reduta Ordona”. Rzeczywistość – historiozofia – mit, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 219-249; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. *Antologia...*, s. 269-310. — B. DOPART, „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. Okruchy lektury, w: *Literatura i żywioły*, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 91-107. — Z. PRZYCHODNIAK, Jak się nie poddać, to z hukiem, w: *Wariacje romantyczne*, War. 2022 s. 62-67.

543. „Reduta Ordon. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023.

Zawartość: M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK, „Czemuz nie przyjechał w czasie powstania do kraju?”. O anachronizmie jednego pytania; — K. CIAŁOWICZ, Spór o „Redutę Ordon”; — S. SANDLER, Wspólna własność; — W. BOROWY, Wiersze patriotyczne Mickiewicza; — S. PIĞOŃ, Littera, quae nocet. Usterka tekstu w „Reducie Ordon”; — N.A. NILSSON, „Reduta Ordon”. Kilka uwag o stylu batalistycznym; — K. WYKA, „Reduta Ordon. Opowiadanie adiutanta”; — J. AXER, Z. STEFANOWSKA, Armaty Mickiewicza; — J. FIEĆKO, „Reduta Ordon” wobec III cz. „Dziadów”. Zagadki i znaki zapytania; — J. ŁUKASIEWICZ, „Reduta Ordon”; — D. SIWICKA, Warszawa. Reduta Ordon; — M. NAPIÓRKOWSKI, W obronie Reduty Ordon. Historia i mit; — A. FABIANOWSKI, „Reduta Ordon”. Rzeczywistość – historiozofia – mit; — B. DOPART, „Reduta Ordon. Opowiadanie adiutanta”. Okruchy lektury.

Rezygnacja

544. J. BOROWCZYK, Pułapka i ocalenie. Próba odczytania sonetu „Rezygnacja”, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 53-88.

Rękawiczka

545. L. LIBERA, Mickiewicz als Übersetzer des Schillerschen „Handschuhs”, *Zeitschr. für Slav. Phil.* 1987 z. 1-2; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 7-27. — K. CYSEWSKI, Psychologiczna przezroczystość zdarzeń („Rękawiczka”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 174-190, wyd. 2 Kr. 2018.

Romantyczność

546. E. PETZOLD, Przyczynek do genezy „Romantyczności” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1902 z. 3 s. 446-448. — L. KAMYKOWSKI, „Romantyczność” A. Mickiewicza, w: Ignacemu Chrzanowskiemu uczniowie lubliniacy 1910-1925, Lubl. 1926 s. 43-86. — H. ZBIERSKI, Wordsworth–Mickiewicz. Paralele i kontrasty, *Sprawozd. PTPN* 1971 nr 1 (87). — A. KOWALCZYKOWA, Widzenie w biały dzień. O „Romantyczności” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1975 nr 3; *Romantyczni szaleńcy*, War. 1977 s. 7-26; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 176-192. — M. ŻUROWSKI, „Romantyczność” wśród manifestów romantyzmu, *Poezja* 1975

nr 11/12. — Z. STEFANOWSKA, O „Romantyczności”, w: *Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu*, War. 1976 s. 7-25, wyd. 2 War 2001 s. 7-37. — C. MIŁOŚZ, Romantyczność, *Kultura* (Par.) 1976 nr 4. — S. DĄBROWSKI, O jedną głoskę w „Romantyczności” Mickiewicza. Scherzo tekstologiczne, *Ruch Lit.* (Kr.) 1977 z. 4. — M. INGLOT, „Romantyczność” jako miniatura dramatyczna, *Literatura* 1978 nr 51/52.

547. R. PRZYBYLSKI, Oświeceniowy rozum i romantyczna przepaść, w: *Problemy polskiego romantyzmu*, S. 3, red. M. Żmigrodzka, Z. Lewinówna, Wr. 1981 s. 111-142. — K. CYSEWSKI, Różni ludzie plotą („Romantyczność”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 23-50. — B. DOPART, „Romantyczność” A. Mickiewicza jako utwór programowy, *Ruch Lit.* (Kr.) 1988 z. 3; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 25-38. — J. BRZOZOWSKI, Głosy do „Romantyczności”, *Prace Polon.* 1994 s. 7-48. — K. CYSEWSKI, Przedwiedza i poznanie („Romantyczność”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 21-47, wyd. 2 Kr. 2018. — S. ŻAK, „Romantyczność” A. Mickiewicza jako utwór programowy romantyzmu, *Stud. Hum.* 1996 t. 7 s. 7-24. — J. BRZOZOWSKI, Kształt „Romantyczności”. Głosy do wiersza, w: *Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza*, Łódź 1997 s. 9-49. — M. ŚLIWIŃSKI, „Romantyczność” jako manifest romantyzmu, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach*, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 67-76.

548. L. ZWIERZYŃSKI, Dialog z innym, w: *Poezja polska: interpretacje*, red. K. Heska-Kwaśniewicz, B. Zeler, Kat. 2000 s. 88-93. — D. DANIEK, „Romantyczność”. Ballada o sierotwie w rodzicielskim domu, *Twórczość* 2001 nr 10. — W.B. MAKSYMOWICZ, Dusza Karusi. O pewnym fragmencie krajobrazu romantycznego myślenia o egzystencji, *Punkt po punkcie* 2002 z. 3. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Od „Romantyczności” do III cz. „Dziadów”. Poema drezdeńskie jako kontynuacja, w: *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 77-93; Norwida „przypowieść o pięknie”

i inne szkice z pogranicza genologii i estetyki, War. 2008 s. 201-218. — K. CZECZOT, Miłość czyli nierozumienie. Tezy o „Romantyczności” A. Mickiewicza, w: „Z krańców Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ũ žyccî i tvorčasci A. Miceviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 218-221. — K. CZECZOT, Tragizm i oko, *Res Publica Nova* 2006 nr 3 s. 62-64.

549. M. LUL, Mickiewiczowski łąd serca. O „Romantyczności”, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 121-134. — D. SAMBORSKA-KUKUĆ, „Żywie Duch, żywie Duch”. Widzenie Karusi – widzenie Marysi, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 93-106. — J. ŁAWSKI, Wojna ody z balladą. Przypadek A. Mickiewicza, w: Romantyczne repetycje i powroty, red. A. Czajkowska, A. Żywiołek, Częstochowa 2011 s. 155-200. — J. RAWSKI, „Romantyczność” Adama Mickiewicza, czyli o widzeniu w biały dzień... wampira, w: Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury, S. II: Zapisy i odczytania, red. nauk. A. Janicka, E. Wesołowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 261-286. — K. BUSZKOWSKA, Nocna strona świata: „Romantyczność” i „Ucieczka” A. Mickiewicza. Próba lektury nieantropocentrycznej, *Teksty Drugie* 2013 nr 1/2 s. 185-200. — K. CZECZOT, Karusia, w: ...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon, red. M. Rudaś-Grodzka [i in.], War. 2016 s. 277-293. — M. PRUSSAK, Co mówią autografy „Romantyczności”? *Konteksty. Pol. Sztuka Lud.* 2017 nr 3.

Rozmowa wieczorna

550. I. CHRZANOWSKI, „Rozmowa wieczorna” A. Mickiewicza. Ze studiów nad polską liryką religijną, *Gaz. Warsz.* 1931 nr 389. — K. BILIŃSKI, „Rozmowa wieczorna” – wokół religijnych kontekstów utworu, w: Wiersze A. Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 99-108. — M. KOŚCIŃSKA, „Rozmowa wieczorna” – próba interpretacji, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 63-72. — E. KASPERSKI, Mistyka a nauka o literaturze. Wokół „Rozmowy wieczornej” i „Widzenia”, w: Mickiewicz mistyczny,

red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 68-86. — W. PYCZEK, Obrazy Pasji w lirykach A. Mickiewicza, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 165-176. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, ...w domku jego ducha. Paradoxs Mickiewicza, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 330-227; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 431-443.

Rozum i wiara

551. S. GIEBARTOWSKI, Rozum i wiara na podstawie wiersza A. Mickiewicza, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 153-162. — H. ŻYCZYŃSKI, Poezja i filozofia w utworze Mickiewicza „Rozum i wiara”, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 6. — W. WEINTRAUB, Prorok w apoteozie: „Rozum i wiara”, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 275-284, wyd. 2 War. 1998 s. 220-227. — D. NORAS, „Rozum i wiara”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 109-120. — J. ŁUKASIEWICZ, „Rozum i wiara”, w: Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 126-136. — A. WAŚKO, „Rozum i wiara” Adama Mickiewicza jako przykład poezji retorycznej, w: Poezja polska ostatnich dwustu lat. Odczytania i przekroje dla profesora Mariana Stali na jubileusz, red. A. Czabanowska-Wróbel, U.M. Pilch, Kr. 2022 s. 49-57.

Ruiny zamku w Bałakławie

552. M. ŚLIWIŃSKI, „Ruiny zamku w Bałakławie”. Poetyka historyzmu, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 77-88.

Rybka

553. F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Kilka słów do genezy „Rybki”, w: Prawda. Książka zbiorowa dla uczczenia dwudziestopięcioletniej działalności A. Świętochowskiego 1870-1895, Lw.–Pet. 1899 s. 422-426. — W. BRUCHNAŁSKI, „Rybka” Mickiewicza. Zagadkowe podobieństwo, *Słowo Polskie* (Lw.) 1927 362. — A. BRÜCKNER, „Rybka” Mickiewicza i „Rusałka” Puszkina, *Kur. Warsz.* 1934 nr 116. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Z tajemnic Świtezi, *Kur. Warsz.* 1936 nr 189, 237; Realia Mickiewiczowskie,

War. 1952 s. 107-124. — J. KRZYŻANOWSKI, Krzysztofa Kobylńskiego epyllion o „Rybce”, *Pam. Lit.* 1947 s. 181-192. — K. CYSEWSKI, O balladzie na cuda otwartej („Rybka”), w: O „Balladach i roman-sach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 114-142. — K. CYSEWSKI, Prymitywizm. Między dystansem i aprobatą („Rybka”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i roman-sach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 98-114, wyd. 2 Kr. 2018.

Słowa Chrystusa

554. B. DOPART, Słowa rewelatorskie, w: A. Mickiewicz, Słowa Chrystusa, Słowa Panny, Kr. 1997 [druk ulotny]. — J. ŁAWSKI, Logos – tekst – tekstualność. O trzech wizjach A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 304-327.

Słowa Panny

555. J. TRETIK, Cześć Mickiewicza dla Najświętszej Panny, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 3-44; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 34-78. — S. SKWARCZYŃSKA, Rozważania genologiczne nad dwoma utworami Mickiewicza („Hymn na dzień Zwiastowania N.M. Panny” i „Słowa Panny”), w: *Pomiędzy historią a teorią literatury*, War. 1975 s. 22-44; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 137-160. — B. DOPART, Słowa rewelatorskie, w: A. Mickiewicz, Słowa Chrystusa, Słowa Panny, Kr. 1997 [druk ulotny]. — J. ŁAWSKI, Logos – tekst – tekstualność. O trzech wizjach A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 304-327.

Słuchać, że pud suwnirów... [Do imionnika Apollona Skalkowskiego]

556. A. SKALKOWSKI, [Pis'mo v redakciū „Vilenskogo vestnika”], *Russkij invalid* 1860 nr 84. — M. DUBIECKI, Wierszyk albumowy A. Mickiewicza dotąd w druku nieznaný, *Kłosy* 1882 nr 884.

Snuć miłość...

557. S. PIŁOŃ, Autograf wiersza „Snuć miłość”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 42. — M. STAŁA, „Snuć miłość”. O jednym wierszu A. Mickiewicza, *Tygodnik Powsz.* (Kr.) 1997 nr 27; Trzy nieskończono-

ści. O poezji A. Mickiewicza, B. Leśmiana i C. Miłosza, Kr. 2001 s. 63-68. — B. STELMASZCZYK, Sfera miłości – o wierszu „Snuć miłość...”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje*, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 209-218. — B. POCIEJ, Doświadczenie mistyczne a muzyczność poetycka wiersza, w: *Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty*, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Sęszewski, Poz. 2000 s. 9-18. — J. BRZOSOWSKI, Trzy domysły na marginesie wiersza „Snuć miłość...”, *Prace Polon.* 2003 s. 67-77; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 63-76 [pt. Trzy głosy na marginesie wiersza „Snuć miłość”]. — A. MAZUR, „Snuć miłość” wariantem „Widzenia”? Rozważania nad symboliką mistyczną w dwóch wierszach A. Mickiewicza, w: *Symbolika mistyczna w poezji romantycznej. Słowacki i inni*, red. G. Halkiewicz-Sojak, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2009, s. 69-81. — M. BURTA, O jedwabnej stronie wiersza, *Roczn. Hum.* t. 67: 2019 z. 1 s. 129-144.

Sonet [Gdzie dawniej żrenicami oświecane twemi...]

558. S. ESTREICHER, Nieznany sonet do Maryli A. Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1892 nr 2.

Sonet [Poezjo! gdzie cudny pędzel twojej ręki...]

559. M. PRUSSAK, Porzucony sonet Mickiewicza, w: *Czy jeszcze słysząc głos romantyzmu?* War. 2007 s. 22-34. — I. WAKSMUNDZKA, Sonet [„Poezjo! Gdzie cudny pędzel twojej ręki...”], w: *Obcość i poczucie jedności. O sposobach budowania dystansu między czytelnikiem i osobą mówiącą w liryce A. Mickiewicza*, War. 2018 s. 43-48.

Sonetý krymskie

560. B. CIEPIŃSKI, Uwagi z powodu umieszczonego w ostatnim nrze „Dziennika Warszawskiego” artykułu o „Sonetach” Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 262; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 83-89; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka, Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962, s. 159-164; M. Stanisław, Spory o sonet. we wczesnoromantycznej krytyce

literackiej, Poz. 2019, s. 189-195. — F.S. DMOCHOWSKI, „Sonety” A. Mickiewicza, Mos., w drukarni Uniw., nakładem Autora — 1826 r. [Uwagi nad „Sonetami” pana Mickiewicza], *Bibl. Pol.* 1826 [wyd. 1827] t. 3 s. 270-284; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 69-79; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 57-70. — J.K., W rzeczy „Sonetów” A. Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 100-101; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 94-101; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 95-106. — M.M. [M. MOCHNACKI?], O „Sonetach” A. Mickiewicza. Artykuł nadesłany, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 80, 82; *Chwila Spoczynku* 1827 nr 9; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 72-81; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 80-86; Pisma krytyczne i polityczne, oprac. J. Kubiak, E. Nowicka, Z. Przychodniak, Kr. 1996 s. 120-127; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 71-82. — N.A. POLEVOJ, [REC. Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826], *Mosk. Tel.* 1827 cz. 14 nr 7 s. 226. — T. SIEROCIŃSKI, Uwagi o sonecie w ogólności z załączonym krytycznym rozbiorem „Sonetów” A. Mickiewicza, *Dzien. Warsz.* 1827 t. 9 nr 26 [art. poprzedzony listem „Do Redaktora *Dziennika Warszawskiego*”]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 138-158; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 157-187 [„List” oraz „Uwagi” oddzielnie]. — T. SIEROCIŃSKI, Odpowiedź na artykuł p. Cieplińskiego przeciwko recenzji Mickiewicza w „*Dzienniku Warszawskim*”, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 319; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 165-168; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 197-201. — P.A. VĀZEMSKIJ, [REC.] Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826, *Mosk. Tel.* 1827 cz. 14 nr 7; Polnoe sobranie sočinienij, t. 1, Pet. 1878 s. 326-336; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 126-129 [pt. Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza]; Mickevič v ruskoj literature. Pisateli o pisateljah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 28-29. — X [L. PIĄTKIEWICZ], O sonecie w ogólności z treściwym wyłożeniem historii sonetu, w: Sonety. Z nutami kompozycji Karola Lipińskiego, Lw. 1827; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 130-137; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 143-156.

561. E.-J. HÉREAU, Sonnets d'Adam Mickiewicz, Moscou, 1826, *Revue encycl.* 1828, styczeń; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le

Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 33-35; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 35-37. — [M. MOCHNACKI?], „Sonety” Jana Nep. Kamińskiego, we Lwowie 1827, *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 36; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019, s. 203-206. — PRZYJACIEL *Gazety Polskiej*, List pisany do redakcji *Gazety Polskiej* z Guberni Kijowskiej w przedmiocie komentarza do „Sonetów” A. Mickiewicza, zdziałanego przez T. Sierocińskiego [...], *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 56-60 (dot. „*Gaz. Warsz.*” 1827 nr 54); W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 169-177; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 207-219. — „Sonety” A. Mickiewicza we Lwowie 1827 [...], „Sonety” J.N. Kamińskiego we Lwowie 1827 [...], *Motyl* 1828 nr 2; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 201-202; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 221-222. — [G. MAGARAŠEVIČ], [Sonety, Mos. 1826], *Letop. Mat. srpske* 1828 cz. 14 s. 151-152 [anonim. w dziale „Smesice”]. — P.A. VĀZEMSKIJ, Vvedenie, w: Krimskie sonety. Perevody i podražaniâ I. Kozlova, Pet. 1829 s. V-XII; Polnoe sobranie sočinienij, t. 1, Pet. 1878 s. 337-348. — V., [Rec.] Krymskie sonety A. Mickeviča. Perevody i podražaniâ I. Kozlova [...], *Mosk. vestn.* 1829 cz. 6 s. 124-128.

562. M. ROSBERG, O soderżanii, forme i značeenii ižašno-obrazovatelnyh iskusstv, Odessa 1832. — J. KOLLÁR, Výklad čili Přimětky a Vysvětlky ku Slávý dceře, Pešt 1832 [s. 13-14, o wyd. Sonetów, Lw. 1827]. — O.P. STURZEN-BECKER, Adam Mickiewicz, *Arlekin* 1834 nr 11. — V.G. BELINSKIJ, Stihotvoreníá Vladimira Benediktova, *Teleskop* (Mos.) 1835 z. 27. — C.J. LÉNSTRÖM, [O „Sonetach krymskich”], w: Handbok i poesiens historia, Örebro 1841. — J. KLACZKO, La Crimée poétique, *Revue contemp.* 1855 t. 19 s. 314-334, 498-523; Szkice i rozprawy literackie, War. 1904 s. 207-271 [pt. Półwysep krymski w poezji, tłum. A. Potocki]. — [O „Sonetach krymskich” i wkroczeniu wojska do Doliny Bajdarskiej], *Wiad. Pol.* (Par.) 1855 nr 3/4. — S. PILAT, Studia estetyczne, *Bibl. Ossol.* t. 3: 1863. — S.M. RZĘTKOWSKI, Miejsco-wości w „Sonetach krymskich”, *Tyg. Ilustr.* 1870 nr 119. — A. LEIST, W ojczyźnie sonetów, *Gaz. Pol.* (War.) 1882 nr 56.

563. АѢР [A. RZAŻEWSKI], Mickiewicz w Odesie i twórczość jego z tego czasu, *Ateneum* 1884 t. 3-4; Opowiadania i studia АѢра, S. I. Poz. 1885 s. 123-198; wyd. osob. War. 1898.

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Prawda* (War.) 1897 nr 50. — L.S.K. [L. KOROTYŃSKI], *Tygodnik* 1897 nr 45.

564. L. RADLIŃSKI, Wyrazy obce w „Sonetach krymskich”, War. 1887. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pamiętnik Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 309. — H. BIEGELEISEN, Sonety Adama Mickiewicza, *Życie* (War.) 1887 nr 6-12. Rec.: F. KONARSKI, *Pamiętnik Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 306-309. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania „Sonetów erotycznych i krymskich”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. H. Biegeleisen, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], Lw. 1893 s. 459-474. — S. WINDAKIEWICZ, „Sonety krymskie”. Studium, *Kraj* 1896 nr 44-47. — A. SYGIETŃSKI, Śladami Mickiewicza, *Kurjer Warszawski* 1897 nr 224, 237, 247-248, 294, 297, 299, 302, 321, 327-328 [dot. podróży na Krym]; Pisma krytycznoliterackie, oprac. T. Weiss, Kr. 1971 s. 442-465. — W. BRUCHNAŁSKI, Sonety A. Mickiewicza w literaturze galicjijskiej 1827-1828, *Pamiętnik Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 184-216, wyd. osob. Lw. 1898. — F. PRÓCHNICKI, O Sonetach krymskich jako lekturze szkolnej, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — E. KONOPCZYŃSKI, Próba objaśnienia „Sonetów krymskich”, War. 1899 [broшура].

565. W. BRUCHNAŁSKI, Uwagi wydawcy do sonetów, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*. Wyd. Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza, t. 2 red. J. Treliak, Lw. 1900. — A. NIEMOJEWSKI, Geneza „Sonetów krymskich”, *Mysl Niepodległa* 1908 nr 81. — W. MICHNIEWICZ, O „Sonetach krymskich” i erotycznych; o „Farysie”. Geneza, streszczenie, rozbiór krytyczny, War. 1918, wyd. 2 popr. War. 1920. — S. WITKOWSKI, Do genezy słynnej przenośni „Sonetów krymskich” i „Farysa”, *Przegląd Humanistyczny* (Rev. des hum.) 1925. — S. FURMANIK, Ze studiów nad „Sonetami” Mickiewicza, *Rocznik Koła Polonistów UW* 1927 s. 61-84. — A. BRZECZKOWSKI, „Sonety krymskie” oraz „Farys” A. Mickiewicza. Geneza, streszczenie, ocena, tematy do ćwiczeń, War. [1927]. — Z. FALKOWSKI, O „Elegiach rzymskich” i „Sonetach krymskich”, w: Księga pamiątkowa Koła Polonistów słuchaczy U.S.B. w Wilnie 1922-1932, Wil. 1932. — K. GÓRSKI, „Sonety” Mickiewicza, *Wiadomości Polskie* (Lond.) 1941 nr 36.

566. C. ZGORZELSKI, Pielgrzym „w krainie dostatków i kraszy”, *Tygodnik Powszechny* (Kr.) 1946 nr 39; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 119-126; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 252-259; Obserwacje, War. 1993 s. 41-48; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 370-381. — S. PIŁGOŃ, Szekspir w „Sonetach krymskich”, w: Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 165-170. — Z. MYCIELSKI, „Sonety krymskie”. Notatnik muzyczny, *Odrodzenie* 1947 nr 51-52 [dot. komp. Moniuszki]. — Z. BIEŃKOWSKI, Nad autografem „Sonetów krymskich”, *Twórczość* 1952 nr 1. — S. ŻÓŁKIEWSKI, O sonetach Mickiewicza, *Twórczość* 1952 nr 8. — M. KWAŚNY, Jak powstawała szata orientalna „Sonetów krymskich”, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 415-432. — C. VERDIANI, Z zagadnień przekładu „Sonetów krymskich”: jeszcze o „Masztowych piórach”, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 526-531. — W. BOROWY, „Sonety krymskie”, „Szanfary”, „Almotenabby”, w: O poezji Mickiewicza, Lubl. 1958 s. 226-248, wyd. 2 uzupeł. Lubl. 1999 s. 226-248. — M. KWAŚNY, Marginalia Mickiewiczowskie, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczno-Literackie* 1959 nr 3. — E. ORZESZKOWA, Słowo [O „Sonetach krymskich”], w: Pisma krytycznoliterackie, wyd. E. Jankowski, Wr. 1959 s. 509-512 [mowa z 14 XI 1908 wygłoszona w Grodnie]. — J. KOMAR, W stronę Ałusztu. Notatki o liryce Mickiewicza, *Rocznik Humanistyczny* t. 8: 1960 z. 1 s. 121-149. — F.I. STEKLOVA, Vostočnye motivy v „Krymskich sonetach” A. Miceviča, *Groznyj* 1960. — M. MACIEJEWSKI, Od erudycji do poznania. Z dziejów romantycznej liryki opisowej, *Rocznik Humanistyczny* t. 14: 1966 z. 1 s. 5-79. — M. MACIEJEWSKI, Od „Sonetów krymskich” do „pełtewnych”, *Ruch Literacki* (Kr.) 1967 z. 6. — S. MAKOWSKI, Nowości kwiat w „Sonetach krymskich” Mickiewicza, *Polonistyka* 1968 nr 2. — E. SAWRYMOWICZ, Poetycka wizja Krymu w sonetach Mickiewicza, *Przegląd Humanistyczny* 1968 nr 5.

567. S. MAKOWSKI, Świat „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, War. 1969.

Rec.: P. BĄGIŃSKI, *Polonistyka* 1970 nr 2. — J. REYCHMAN, *Przegląd Orientalistyczny* 1970 nr 4. — C. ZGORZELSKI, *Tygodnik Powszechny* (Kr.) 1970 nr 20.

568. A. OPACKA, „Sonety pełtewne” – walka z romantyczną konwencją, *Pam. Lit.* 1972 z. 4 [porównanie „Sonetów pełtewnych” J. Dunin Borowskiego z „Sonetami krymskimi”]. — J. TARTAS, Funkcje słownictwa morskiego w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1972 nr 5. — J. ŚWIDZIŃSKI, „Sonety krymskie”, czyli sposób artystycznego „łudzenia despoty”, w: Spotkania literackie. Z dziejów powiązań polsko-rosyjskich w dobie romantyzmu i neoromantyzmu, red. B. Galster, J. Kamionkowska, Wr. 1973 s. 63-83. — E. STANKIEWICZ, Sound and sign in the „Sonety krymskie” of A. Mickiewicz, w: For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th birthday, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 493-503. — S.S. LANDA, „Sonety” A. Mickeviča. Primečaniâ, w: Sonety, tłum. V.V. Levik i in., red. S.S. Landa, Leningrad 1976 s. 225-338.

569. W. KUBACKI, Z Mickiewiczem na Krymie, War. 1977.

Rec.: M. DERNAŁOWICZ, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 98-100. — B. DOPART, Podróż z arcydziełem, *Życie Lit.* 1977 nr 37. — J. IWASZKIEWICZ, *Życie War.* 1977 nr 214. — M. PIASECKA, *Nowe Książki* 1977 nr 23. — B. WIĘZIK, *Biul. Polon.* 1977 nr 4. — J. ZACHARSKA, *Przegl. Hum.* 1977 nr 11. — J. TUCZYŃSKI, *Pam. Lit.* 1979 nr 3.

570. J. BACHÓRZ, Mickiewiczowska wizja morza, *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. Univ. Gdań.* 1977 nr 5 s. 84-104; „Złączyć się z burzą...”. Tuzin studiów i szkiców o romantycznych wyobrażeniach morza i egzotyki, Gdańsk 2005 s. 33-54. — S.S. ŁANDA, Z dziejów powstawania „Sonetów” A. Mickiewicza, przeł. J. Sidorska, *Pam. Lit.* 1977 nr 4. — A. BIERNACKI, Moniuszko i „Sonety krymskie”, *Twórczość* 1977 nr 12 [egz. 1 wyd. „Sonetów”, własność S. Moniuszki]. — A. DEMARTIN, „Sonety krymskie” A. Mickiewicza, w: Modele poznawania dzieła literackiego w szkole, red. W. Pasterniak, Ziel. Góra 1978 s. 141-150. — C. ZGORZELSKI, O albumie Moszyńskiego, o „Sonetach” i o uierszu Mickiewicza „Do M***”. Na marginesie propozycji Siemiona Łandy, *Pam. Lit.* 1978 z. 3. — M. CADOT, Exil et Poésie. La Crimée de Puškin et de Mickiewicz, *Revue des Études slaves* 1987 nr 1/2-4. — D. ZAWADZKA, O „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz w 190-lecie

urodzin. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 120-129. — J. WALC, Imperium kontratakuje, *Arka* 1990 nr 30. — K. KUYAMA, Dialog Zachodu ze Wschodem w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: II Kolokwium Slawistyczne Polsko-Bułgarskie. Materiały z sesji nauk. [...], red. J. Świdziński, T. Zdancewicz, Poz. 1991 s. 114-124. — J. ŚWIDZIŃSKI, Rosja w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Między Wschodem a Zachodem, cz. II: Piśmiennictwo pogranicza, red. R. Łużny, S. Nieznanowski, War. 1991 s. 327-346.

571. K. KUYAMA, Z zagadnień recepcji „Sonetów” w Rosji A. Mickiewicza w Rosji (1826-1860). Interpretacje i przekłady, w: Język, literatura, kultura Słowian dawniej i dziś. Materiały międzynarodynar. konf. nauk. [...] 1989, red. J. Świdziński, T. Zdancewicz, Poz. 1991 s. 113-124. — M. BIAŁOSKÓRSKA, Orientalna stylizacja słownictwa „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Slavia Occid.* t. 48/49: 1992 s. 19-26. — J. KAMIONKA-STRASZAKOWA, W przestrzeni wzniosłości. Pejzaże krymskie Mickiewicza – podróż kreacyjna, w: Zbłąkany wędrowiec. Z dziejów romantycznej topiki, Wr. – War. – Kr. 1992 s. 142-157. — D. SEWERYN, Ruiny i groby w „Sonetach krymskich”. O wyobrażeniach religijnej Mickiewicza, w: Religijny wymiar literatury polskiego romantyzmu, red. D. Zamaćnińska, M. Maciejewski, Lubl. 1995 s. 167-205. — I. OPACKI, Człowiek w sonetach przełomu. O sonetach Mickiewicza, w: „W środku niebo-kreś”. Poezja romantycznych przełomów, Kat. 1995. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazewnictwo literackie w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Polszczyzna dawna i współczesna. Materiały z ogólnopolskich konf. językoznawczych, red. C. Łapicz, Tor. 1995 s. 103-114. — J. BRZOWSKI, Sens krymskiej podróży, w: Trzyście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 35-42. — K. KUYAMA, Sonety Mickiewicza a sonet rosyjski w dobie romantyzmu, *Stęszew* 1996. — D. SEWERYN, O wyobrażni lirycznej A. Mickiewicza, War. 1996 [dot. „Sonetów krymskich” i liryków łożańskich]. Rec.: E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — S.D. TITARENKO, „Krimskije sonety” A. Mickeviča i rozvitie russkogo soneta èpoki romantizma, *Przegl. Rus.* 1996 nr 1/2 s. 41-48. — H. GRADKOWSKI, Ewolucja gatunkowa sonetu, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.*

1997/1998 z. 3. — J. BRZozowski, O „Ałuszczie w dzień” i krymskim cyklu, w: *Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza*, Łódź 1997 s. 55-92. — P. ROGUSKI, Cykl sonetowy w romantyzmie polskim, *Ojcz. Polsz.* 1997 nr 1.

572. I.E. ADEL'GEJM, Pejzaż a stan duszy. Z problematyki psychologii percepcji w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, *Przeegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Paysages linguistiques de quatre éléments dans les „Sonnets du Crimée” et sa version française, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 201-214. — R. FIEGUTH, Zur Frage der Zyklischen Komposition von Mickiewicz's Sonetbuch, *Die Welt der Slaven* 1998 t. 2 s. 201-228. — H. GRADKOWSKI, Bohater „Sonetów krymskich”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 55-68. — K. GULYJ, Metafora kak kul'turno značimyj komponent v „Krymskich sonetach” A. Mickeviča i megakontekst evropejskoj liriki, *Slavia Occid.* t. 55: 1998 s. 41-48; W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 165-172. — I. KALINOWSKA-BLACKWOOD, The dialogue between East and West in the „Crimean sonnets”, *The Polish Review* t. 43: 1998 nr 4. — E.G. KIVAKA, Liričeskij geroj „Krymskich sonetov” A. Mickeviča, w: Večnyja prablemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjałaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtynaj kanferencyi „Asoba i tvorčasci” A. Mickeviča ŭ kantėksce su-svetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 92-98. — V. RYČ, Nekal'ki dumak pra „Krymskiä sanety”, w: Adam Mickevič i nacyänał'nyä kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in. Mińsk 1998 s. 217-220. — S.D. TITARENKO, „Krymskie sonety” A. Mickeviča i „Kimmerijskie sumerki” M. Vološina. Sootnošenie hudožestvennyh sistem i poetika soneta i sonetnogo cikla, *Przeegl. Rus.* 1998 z. 3/4. — R. TOKARSKI, Evolution och stilistisk mångfald i A.Mickiewicz' språk, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 91-100. — S. WY-SŁOUCH, O malarskości „Sonetów krymskich”,

w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 35-52; Literatura i semiotyka, War. 2001 s. 95-115. — S. WYSŁOUCH, Zagadki „Sonetów krymskich”, *Polonistyka* 1998 nr 7.

573. M. BIAŁOSKÓRSKA, W.R. RZEPKA, Językowa kreacja obrazu wody w „Sonetach krymskich” na tle wybranych utworów A. Mickiewicza, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 5: 1999 cz. 2 s. 91-103. — R. FIEGUTH, O jedności kompozycyjnej sonetów „odeskich” i „krymskich”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaä kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogród 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 91-100. — H.-P. HOELSCHER-OBERMAIER, Adam Mickiewicz – Romantik und Nation, w: Von Polen, Poesie und Politik... Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tübingen 1999 s. 55-68 — W. RZOŃCA, Adam Mickiewicz und die frühe romantische Dichtung, w: Von Polen, Poesie und Politik..., s. 69-80. — H. WŁODARCZYK, La Parole comme acte dans „Ballades et Romances” et „Sonnettes de Crimée” d'Adam Mickiewicz, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 189-209. — L. ZWIERZYŃSKI, Topika morska w poezji A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2000 z. 2.

574. M. DIXON, How the poet sympathizes with exotic lands in Adam Mickiewicz's „Crimean sonnets” and the digression from „Forefathers' Eve” part III, *The Slavic and East Journal* t. 45: 2001 nr 4. — I. KALINOWSKA-BLACKWOOD, The sonnet, the sequence, the Qasidah. East-West dialogue in A. Mickiewicz's sonnets, *The Slavic and East Journal* t. 45: 2001 nr 4. — J. ORŁOWSKI, „Sonety krymskie” Mickiewicza i cykl sonetów „Krym Mickiewicza” Jana Bernarda, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 193-201. — J. ORŁOWSKI, W romantycznej krainie poezji (Krym Puszkina, Mickiewicza, Wołoszyna i Bernarda), *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001 s. 39-55. — M. CHRABĄSZCZ, Wschodnia przestrzeń sportkania w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza,

Ruch Lit. (Kr.) 2003 z. 6. — H. MEYER: Pamięć, wędrówka i przymus powtarzania w Mickiewiczowskich „Sonetach krymskich”, *Ogród* 2003 nr 1/2. — E.Z. CYBENKO, Vospriatie v Rossii „Krymskih sonetov” A. Mickeviča (1820-1830-ye gody), *Studia Rossica* t. 15: 2004. — S. RZEPCHYŃSKI, Samotność i melancholia w sonetach Mickiewicza, w: Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidzie, Słupsk 2004 s. 44-82. — M. TURCZYN, „Sonety krymskie” A. Mickiewicza – główne kierunki interpretacji, *Stups. Prace Fil.* 2004 z. 3.

575. A. GLEŃ, Przez tekst do istnienia. Wędrówka po Krymie i Mickiewiczu, War. 2005. — R. KOROPECKYJ, Orientalizm w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 38-55. — M. PIWIŃSKA, „Sonety krymskie” czytane na Krymie w roku 2004, *Pam. Lit.* 2005 z. 4. — M. BIDNEY, The „Crimean sonnets”. A poetic dialogue with Adam Mickiewicz, Bonn 2007. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, „Uciec z duszą na listek”. O Mickiewiczowskiej podróży, w: Dziedzictwo Odyseusza. Podróż, obcość i tożsamość, identyfikacja, przestrzeń, red. M. Cieśla-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2008 s. 265-278; Autor, autor!, Kr. 2010 s. 39-49; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 389-430. — J. LYSZCZYNA, Dynamiczna koncepcja struktury cyklu lirycznego, czyli raz jeszcze o „Sonetach krymskich”, w: Polski cykl liryczny, red. K. Jakowska, D. Kulesza, Białystok 2008 s. 29-36. — A. BEDNARCZYK, „Sonety krymskie” po rosyjsku – kilka uwag o przekładach romantycznych, *Stud. Iber.* 2009 nr 8. — H. KIRSCHBAUM, Im Harem des Imperiums. Die Fontäne von Bachčisaraj, di Krimsonette und der russisch-polnische Orientalismus, *Zeitschr. für Slav. Phil.* 2009 z. 2.

576. J. POL, „I have seen Crimea”, „Crimean sonnets”, w: Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Aysen Kaim, War. 2012 s. 94-100. — M. BRYLL, R. SOWA, Uczeń animuje „Stepy Akermzańskie” A. Mickiewicza (inspiracje metodyczne), *Jęz. Pol.* 2012/2013 nr 1. — N. CHARYSZ, Orientalizm „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza wobec inspiracji J.W. Goethego, *Kont. Kult.*

2013 nr 3. — H. KRUKOWSKA, Cykliczność „Sonetów krymskich” w świetle Gastona Bachelarda koncepcji czasu, *Bibliotekarz Podl.* 2013 nr 2; Szekspir, Słowacki i gdańskie okolice. Tom jubilatyczny, dedykowany Pani Prof. Ewie Nawrockiej, red. M. Horodecka, B. Oleksowicz, Gdańsk 2014 s. 141-152; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 29-44. — D. SKÓRCZEWSKI, Ekskluzja tubylców w tekście poety imperium? Adam Mickiewicz, „Sonety krymskie”, w: Teoria – literatura – dyskurs. Pejzaż postkolonialny, Lubl. 2013 s. 221-246; wyd. ang.: Natives exclusion's by the empire's poet? Adam Mickiewicz „Crimean sonnets”, w: Polish literature and national identity. A postcolonial landscape, tłum. A. Polakowska, Rochester (USA) 2020 s. 116-135. — L. BANOWSKA, Mickiewicz i otchłań. Kilka słów o romantycznej wyobraźni poetyckiej, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 109-150. — O. LENIEWSKA, Adam Mickiewicz's „Crimean Sonnets” – a clash of two cultures and a poetic journey into the Romantic self, *Readings. A journal for scholars and readers*, t. 1: 2015 nr 2. — P. LEWICZ, Pamięć i poznanie – „Sonety krymskie” A. Mickiewicza oraz „Poems in Two Volumes” W. Wordswortha, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę..., s. 153-184.

577. P. POCHEL, O niewyrażalności w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej... Autorzy – dzieła – czytelnicy, cz. 6, red. M. Piechota, J. Ryba, M. Janoszka, Kat. 2016 s. 51-108. — M. ŚWIEC, Romantyczne arcydzieła orientalne: „Les Orientales” i „Sonety krymskie”, w: Romantyzm środkowoeuropejski w kontekście postkolonialnym, cz. 2, red. M. Kuziak, B. Maciejewski, Kr. 2016; Romantyzm, czyli *inter esse*, War. 2017 s. 62-77. — M. RYCHLEWSKI, Mickiewicz pejzażysta. O „Sonetach krymskich”, *Polonistyka* 2017 nr 1. — A. KANCLERZ, „Sonety krymskie” – reaktywacja, *Twórczość* 2017 nr 12. — M. BURZKA-JANIK, W drodze do źródeł bytu. Symbolika czarnomorskiej przestrzeni w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Odessa i Morze Czarne jako przestrzeń literacka / Odessa and the Black Sea as a literary space, red. J. Ławski, N. Maliutina (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 33), Białystok

2018 s. 201-221. — G. IGLIŃSKI, Romantyczne „bycie w drodze”: o cyklach-podróżach Mickiewicza („Sonety krymskie”), Norwida („Vade-mecum”) i Baudelaire’a („Kwiaty zła”), *Bibliotekarz Podl.* 2018 nr 2. — W. RZOŃCA, Natura „metafory unaoznaczającej” — „Sonety krymskie” A. Mickiewicza, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 170-186. — D. SEWERYN, Symetria i entropia. Zarys antropologii „Sonetów krymskich”, w: *Liryka Mickiewicza...*, s. 187-218. — U. SOKÓLSKA, Językowy obraz morza w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: *Odessa i Morze Czarne...*, s. 273-283. — G. IGLIŃSKI, Romantyczne cykle liryczne („Sonety krymskie”), „Vade-mecum”, „Les fleurs du mal”), *Olsztyn* 2019. — G. IGLIŃSKI, Zagadnienie konstrukcji romantycznego cyklu lirycznego. Przypadek Mickiewicza („Sonety krymskie”), Norwida („Vade-mecum”), Baudelaire’a („Kwiaty zła”), *Studia Poetica* 2019 nr 7. — A. SEWERYN, Penderecki i inni. O muzycznych rekontekstualizacjach „Sonetów krymskich”, w: *Mickiewiczowskie konteksty*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 295-315.

578. M. ANDREJCZYK, Odkwitnęły dni wasze pod wstydu liśćmi... — uwagi o metaforze astronomiczno-meteorologicznej „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* 2020 nr 9. — M. ANDREJCZYK, „Świtez (...), gładka jak szyba lodu”. Porównania z komponentem z zakresu meteorologii i astronomii w „Balladach i romansach” oraz „Sonetach krymskich”, w: „Ojczysta, święta mowol... wiąże nas twoje słowo”. *Polszczyzna w perspektywie diachronicznej*, red. A.B. Strawińska, Białystok 2020 s. 95-106. — J. JUSZKIEWICZ, Adam Mickiewicz a Odessa orientalna i próżniacka? (1825), w: *Odessa w literaturze polskiej lat 1804-1843. Szkice*, Białystok 2020 s. 143-191. — K. ŚWIEGOCKI, Wygnanie i Królestwo w „Sonetach krymskich”, w: *Mickiewicz egzystencjalny*, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 9-137. — M. CZACHOROWSKI, Czterojęzyczne wydanie „Sonetów krymskich”, *Odra* 2022 nr 5. — B. DOPART, Mickiewicz: poet al unui moment de cotitura în literatura polona [przedm.], w: A. Mickiewicz, *Balade si romante. Sonete din Crimeea*, red. A. Valentin, tłum. P. Stoicescu, C. Geambașu, Bukar. 2022 s. 5-24. — M. DÜRING, Przyjaźń i przekład: „Sonety krymskie” jako mała proza

w twórczości Piotra Wiaziemskiego, w: *Narodzony romantyzm w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallalis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 217-230. — T. BOWSUNIWSKA, Wtajemniczony pielgrzym A. Mickiewicza i milczący koźbierz T. Szewczenki: powiązanie ideologów romantyzmu, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje*, red. J. Ławski, Białystok 2024. — K. KOROTKICH, Zmysły w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje...* — R. RADYSZEWSKI, Łesia Ukrainka i A. Mickiewicz w przestrzeni „Sonetów krymskich”, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje...*

Sonet [odeskie]

579. B. CIEPLIŃSKI, Uwagi z powodu umieszczonego w ostatnim nrze „Dziennika Warszawskiego” artykułu o „Sonetach” Mickiewicza, *Gaz. Pol. (War.)* 1827 nr 262; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 83-89; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. *Antologia*, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962, s. 159-164; M. Stanisławski, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019, s. 189-195. — F.S. DMOCHOWSKI, „Sonety” A. Mickiewicza, Mos., w drukarni Uniw., nakładem Autora — 1826 roku [Uwagi nad „Sonetami” pana Mickiewicza], *Bibl. Pol.* 1826 [wyd. 1827] t. 3 s. 270-284; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 69-79; M. Stanisławski, Spory o sonet..., s. 57-70. — J.K., W rzeczy „Sonetów” A. Mickiewicza, *Gaz. Pol. (War.)* 1827 nr 100-101; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 94-101; M. Stanisławski, Spory o sonet..., s. 95-106. — [M.M.] M. MOCHNACKI, O „Sonetach” A. Mickiewicza. Artykuł nadesłany, *Gaz. Pol. (War.)* 1827 nr 80, 82; *Chwila Spoczynku* 1827 nr 9; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 72-81; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 80-86; Pisma krytyczne i polityczne, oprac. J. Kubiak, E. Nowicka Z. Przychodniak, Kr. 1996 s. 120-127; M. Stanisławski, Spory o sonet..., s. 71-82. — N.A. POLEVOJ, [REC.: Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826], *Mosk. Tel.* 1827 cz. 14 nr 7 s. 226. — T. SIEROCIŃSKI, Uwagi o sonecie w ogólności z załączonym krytycznym rozbiorem „Sonetów” A. Mickiewicza, *Dzien. Warsz.* 1827 t. 9 nr 26

[art. poprzedzony listem „Do Redaktora *Dziennika Warszawskiego*”]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 138-158; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 157-187 [„List” oraz „Uwagi” oddzielnie]. — T. SIEROCIŃSKI, Odpowiedź na art. p. Cieplińskiego przeciwko recenzji Mickiewicza w „Dzienniku Warszawskim”, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 319; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 165-168; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 197-201. — P.A. VĀZEMSKIJ, [REC.] Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826, *Mosk. Tel.* 1827 cz. 14 nr 7; Polnoe sobranie sočinienij, t. 1, Pet. 1878 s. 326-336; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. s. 126-129 [pt. Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza]; Mickievič v russkoj literature. Pisateli o pisateljah, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 28-29. — X [L. PIĄTKIEWICZ], O sonecie w ogólności z treściwym ułożeniem historii sonetu, w: Sonety. Z nutami kompozycji Karola Lipińskiego, Lw. 1827; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 130-137; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 143-156.

580. [G. MAGARAŠEVIĆ], [Sonety, Mos. 1826], *Letop. Mat. srpske* 1828 cz. 14 s. 151-152 [anonim. w dziale „Smesice”]. — [M. Mochnacki?], „Sonety” Jana Nep. Kamińskiego, we Lwowie, 1827, *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 36; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019 s. 203-206 [przypisane M. Mochnackiemu]. — PRZYJACIEL *Gazety Polskiej*, List pisany do redakcji *Gazety Polskiej* z Guberni Kijowskiej w przedmiocie komentarza do „Sonetów” A. Mickiewicza, zdziałanego przez T. Sierocińskiego [...], *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 54-60 [dot. *Gaz. Warsz.* 1827 nr 26]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.-War.-Kr. 1962 s. 169-177; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 207-219. — J. KOLLÁR, Výklad čili Přímětky a Vysvětlky ku Slávě dceře, Pešt 1832 s. 13-14 [dot. wyd. Sonetów, Lw. 1827].

581. AĖR [A. RZAŻEWSKI], Mickiewicz w Odesie i twórczość jego z tego czasu, *Ateneum* 1884 t. 3-4; Opowiadania i studia Aëra, S. I, Poz. 1885 s. 123-198; wyd. osob. War. 1898.

REC.: CHMIEŁOWSKI, *Prawda* (War.) 1897 nr 50. — L.S.K. [L. KOROTYŃSKI], *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 45.

582. J. TRETIĄK, Mickiewicz w Odesie. Stosunki i pieśni miłosne, *Przew. Nauk. i Lit.* 1887 z. 1-3 s. 10-22, 109-125, 202-217; Szkice literackie, S. I, Kr. 1896 s. 87-144 [pt. Mickiewicz w Odesie. Stosunki i pieśni miłosne].

REC.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 305. — F. KONARSKI, *Kwart. Hist.* 1888 s. 249-252.

583. H. BIEGELEISEN, Sonety Adama Mickiewicza, *Życie* (War.) 1887 nr 6-12. REC.: F. KONARSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 306-309. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania „Sonetów erotycznych i krymskich”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. H. Biegeleisen, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], Lw. 1893 s. 459-474. — W. BRUCHNAŁSKI, Sonety A. Mickiewicza w literaturze galicyjskiej 1827-1828, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 184-216; wyd. osob. Lw. 1898. — W. BRUCHNAŁSKI, Uwagi wydawcy do sonetów, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. Tow. Literackiego im. Adama Mickiewicza, t. 2, red. J. Tretiak, Lw. 1900. — K. GÓRSKI, „Sonety” Mickiewicza, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 36.

584. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Czy nie koniec bałamutnej legendy? Mickiewicz i pani Sobańska, *Odrodzenie* 1946 nr 9; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 223-236. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, O Mickiewiczowskiej „Donnie Giovannie”, *Odrodzenie* 1946 nr 12. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Trzy Joanny, *Odrodzenie* 1946 nr 14. — S. ŻÓŁKIEWSKI, O sonetach Mickiewicza, *Twórczość* 1952 nr 8. — C. ZGORZELSKI, O sonetach odeskich, *Roczn. Hum.* t. 4: 1953 [wyd. 1955] s. 143-166; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 99-118; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 230-251, wyd. 2 War. 2001 s. 338-369. — C. VERDIANI, Liriche e sonetti amorosi di Adam Mickiewicz, w: A. Mickiewicz, Liriche e sonetti amorosi, tłum. i oprac. C. Verdiani, Mediolan 1956 s. 3-30. — J. BOURRILLY, Les Sonnets de 1826, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. / The centenary volume. / Livre du centenaire. / Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 360-384. — S.S. LANDA, „Sonety” A. Mickiewicza. Primečaniā, w: A. Mickiewicz, Sonety, tłum. V.V. Levik i in., red. S.S. Landa, Leningrad 1976 s. 225-338. — S. LANDA, Z dziejów powstawania „Sonetów” A. Mickiewicza, tłum. J. Sidorowska, *Pam. Lit.* 1977 z. 4. — C. ZGORZELSKI, O albumie Mo-

szyńskiego, o „Sonetach” i o wierszu Mickiewicza „Do M***”. Na marginesie propozycji Siemiona Łandy, *Pam. Lit.* 1978 z. 3.

585. M. GRZYMAŁA-MOSZCZYŃSKI, Nieromantyczna miłość Mickiewicza, w: *Literackie wizje i re-wizje. Materiały pomocnicze dla szkoły średniej*, red. M. Stępień, W. Walecki, War. 1980. — R. FIEGUTH, Quelques remarques sur les fonctions des allusions baroques dans les sonnets d'Odessa (1826) d'Adam Mickiewicz, w: *Le Baroque en Pologne et Europe. Colloque international*, Paris, septembre 1988, organisé par l'Institut National des Langues et Civilisations Orientales, red. M. Delaperrière, Par. 1990. — R. FIEGUTH, O jedności kompozycyjnej sonetów „odeskich” i „krymskich”, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach*, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 91-100. — S. RZEP-CZYŃSKI, Realia obyczajowe w sonetach odeskich Mickiewicza, w: *Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 129-134. — A. DOBRIŚCIN, „Je” et „Tu” dans les „Sonnets d'Odessa”. Deixis et composition du cycle, w: *Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998*, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 43-52.

586. A. BAGŁAJEWSKI, Odeskie sny-marzenia, w: *Mickiewicz. Sen i widzenie*, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 79-96. — F. WIŚNIEWSKI-DARZECKI, Potępi nas świętoszek, rozpustnik wyśmiej... Odeskie sonety Adama Mickiewicza, *Akant* 2002 nr 5. — S. RZEP-CZYŃSKI, Konwencje barokowe w sonetach odeskich Mickiewicza, w: *Szkice językoznawcze i literaturoznawcze*, red. A. Kikiewicz, K. Chruściński, Słupsk 2002 s. 85-92. — R. FIEGUTH, Kwestia kompozycji cyklicznej tomu „Sonety” (1826) A. Mickiewicza, w: *Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza*, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 88-124. — S. RZEP-CZYŃSKI, Samotność i melancholia w sonetach Mickiewicza, w:

Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidge, Słupsk 2004 s. 44-82. — A. KUBALE, Miłość w sonetach odeskich Mickiewicza, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzyn. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 83-91. — S. RZEP-CZYŃSKI, „Sonety” odeskie – między estetyzmem a przeżyciem, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 267-273. — J. JUSZKIEWICZ, Adam Mickiewicz a Odessa orientalna i próżniacka? (1825), w: *Odessa w literaturze polskiej lat 1804-1843. Szkice*, Białystok 2020 s. 143-191. — M. BAJKO, Ile Odessy jest w sonetach „odeskich” A. Mickiewicza?, w: *Polacy w Odessie. Studia interdyscyplinarne*, red. J. Ławski, N. Maliutina, R. Szymula (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* t. 44), Białystok 2021 s. 129-142.

Stepy Akermańskie

587. S. BORZEMSKI, Estetyczny rozbiór sonetu „Stepy Akermańskie” A. Mickiewicza, *Tyg. Nauk.* 1865 nr 42-43. — M. DUBIECKI, Mickiewicz u ujść Dniestru (w r. 1825), *Kłosa* 1886 nr 1121. — B. GUBRYNOWICZ, Miscellanea mickiewiczowskie. Geneza sonetu „Stepy Akermańskie”, w: *Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie*, Lw. 1899 s. 270-273. — Z. DOBERSKI, Lampa Akermanu, *Przegl. Hum. Kwart. Nauk.* 1923 z. 1-2. — J. MIKOŁAJTIS, Album trzech wieszczów, *Odra* (Kat.) 1949 nr 49-50. — P.N. BERKOV, „Akermanskie stepy” Mickeviča, *Dokl. i soobš. fil. inst. Leningr. univ.* 1951 nr 3 s. 267-279. — M.R. MAYENOWA, Próba analizy „Stepów Akermańskich” z punktu widzenia spójności tekstu, w: *Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka*, Wr. 1974 s. 315-317. — J. IWASZKIEWICZ, „Stepy Akermańskie” jeszcze raz, *Życie War.* 1977 nr 232. — I. JOKIEL, Uwagi o metaforze czasoprzestrzeni w „Stepach Akermańskich” A. Mickiewicza, *Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 1990 z. 3. — W. SIEMION, Myślenie na głos. Uwagi o recytowaniu sonetu „Stepy Akermańskie”, *Test* 1996 nr 3. — K. KARASEK, Pochwała błędu, *Dekada Lit.* 1998 nr 11. — M. TOPIC, P. BUNJAK, Adam Mickievič i Desanka Maksimovič. Na šalasima Akermanskih sšeia, *Slavistika* (Belgr.) 1999 s. 81-91.

588. I. JOKIEL, Natura i egzystencja. Uwagi o „Stepach Akermanskich”, w: *Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony profesorowi Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin*, red. W. Dynak, Wr. 2001 s. 197-205; *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 173-184. — K. LUKAS, Pocztówka z Krymu czy psychologiczny portret człowieka? O niemieckich przekładach „Stepów Akermanskich”, w: *Recepcja, transfer, przekład*, red. J. Koźbiał, War. 2002 s. 43-60. — A. GOSTOMSKA, D. ŻYŁKO, W sprawie podtekstów poetyckich „Stepów Akermanskich” A. Mickiewicza, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaā kul'tura. Sbornik naučnyh rabot*, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 34-44. — I. BORYS, Percepcja przyrody w sonecie „Stepy Akermanskie” A. Mickiewicza i jego przekładach na język rosyjski, *Acta Pol.-Ruth.* 2017 s. 97-101. — M. KOZYRIEVA, Nostal'gičeskie motivy v sonete A. Mickeviča „Akermanskie stepy” i ih otryaženie v russkih perevodah, *Studia Rossica Posnan.* 2019 nr 2.

Śmierć Pułkownika

589. S. SKWARCZYŃSKA, Emilia Plater jako realizacja marzeń Mickiewicza o kobiecie-bohaterze, *Bluszcz* 1932 nr 49. — B. ZAKRZEWSKI, „Ach, to była dziewica...”, *Pam. Lit.* 1976 z. 3; „Palen dla cara”. O polskiej poezji patriotycznej i rewolucyjnej XIX w., Wr. 1979 s. 7-34. — B. ZAKRZEWSKI, Improwizacja Mickiewicza o Emilii Plater, w: „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994 s. 74-80. — J. BACHÓRZ, O Emilii Plater i „Śmierci pułkownika”. Narodziny i dzieje legendy, w: *Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie*, Gdańsk 2003 s. 7-60. — E. TONIAK, „Nic łatwiejszego nad bohaterów miłości”. O „Śmierci pułkownika” A. Mickiewicza, w: *Śmierć bohatera*, Gdańsk 2015 s. 9-76. — E. TONIAK, Emilia Plater, w: *...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon*, red. M. Rudaś-Grodzka, B. Smoleń, K. Nadana-Sokołowska i in., War. 2016, s. 153-161.

Śniła się zima...

590. W.K. [W. WOŁODŹKO], „Sen w Dreźnie” A. Mickiewicza z 1831 r. wy tłumaczony przenosinami zwłok jego na Wawel, Lw. 1890.

Rec.: F. Konarski, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 308. — R.M. BLÜTH, Psychogeneza „Snu w Dreźnie”, *Przegl. Współcz.* 1925 nr 37; *Pisma literackie*, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 19-54. Rec.: J.M. ŚWIECICKI, Psychoanaliza w literaturze polskiej, *Przegl. Powsz.* 1932 t. 194 s. 83-88. — J. PRZYBÓŚ, Trzy wizje, *Twórczość*, 1955 nr 11; *Czytając Mickiewicza*, wyd. 2 War 1956 s. 217-228, wyd. 3 War. 1965 s. 243-264, wyd. 4 War. 1998 s. 225-245. — M. PIASECKA, „Śniła się zima”. Sen – wiersz – egzystencja, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 224-229. — C. ZGORZELSKI, Mickiewiczowski sen o Dreźnie, w: *Od Kochanowskiego do Różewicza. Prace ofiarowane A. Hutnikiewiczowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. J. Kryszak, War. 1988 s. 13-20. — A. LITWORNIA, Nad tekstem Mickiewicza „Śniła się zima...”, *Pam. Lit.* 1998 z. 2. — M. LUBAŃSKI, Rafała Blütha spotkanie z psychoanalizą, *Teksty Drugie* 1998 nr 1/2.

591. K. SIATKOWSKA-CALLEBAT, Adam Mickiewicz et le songe d'hiver, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 133-155. — J. ŁUKASIEWICZ, „Śniła się zima...”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 115-125. — K. BILIŃSKI, Mistyczny obraz rzeczywistości? „Śniła się zima” A. Mickiewicza, w: *Światło w dołinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej*, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 339-345. — M. LUBAŃSKI, „Sen w Dreźnie” Mickiewicza w ujęciu freudowskim w: *Krytyka literacka i psychoanaliza. O polskiej psychoanalitycznej krytyce literackiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego*, War. 2008, s. 53-71. — S. OLEJARCZYK, Konteksty twórczości A. Mickiewicza w wierszu „Śniła się zima”, w: *Romantyzm niekanoniczny*, red. T. Jędrzejewski, War. 2019, s. 163-198. — J. FIEĆKO, Przemiany Ewy w opowieści Adama, w: *Podróżować, mieszkać, odejść. Pamięci Ewy Guderian-Czaplińskiej*, red. B. Koncewicz, B. Krzak-Weiss, K. Kurek, A. Mądry, Poz. 2021 s. 43-64. — B. DOPART, Poemat „Śniła się zima...” z perspektywy lozańskiej liryki A. Mickiewicza, w: *Poezja polska ostatnich dwustu lat. Odczytania i przekroje dla Prof. Mariana Stali na jubileusz*, red. A. Czabanowska-Wróbel, U.M. Pilch, Kr. 2022 s. 37-47.

Świtezianka

592. L.R., „Świtezianka”, *Ost und West* (Praga) 1841 nr 76 s. 308. — A. TYSZYŃSKI, Dwie Świtezianki, czyli rzut oka na ostatni okres poezji polskiej, *Bibl. Warsz.* 1870 t. 2 s. 1-30; Pisma krytyczne, Kr. 1904 t. 2 s. 147-180. — S. ZDZIARSKI, Data napisania „Świtezianki”, w: *Szkice literackie*, Łw. 1903 s. 37-42. — J. KLEINER, Od kogo Świtezianka Mickiewiczowska nauczyła się fortelów?, *Tyg. Ilustr.* 1925 nr 22. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 152-229, wyd. 2 War. 2001 s. 223-337. — A. GURBIEL, „Świtezianka” A. Mickiewicza wobec dziedzictwa sentymentalizmu, *Roczn. Nauk.-Dydak. Prace Historycznolit.* 1979 z. 68. — K. CYSEWSKI, Okrutna kusicielka, czyli urok tajemnicy i tajemnica uroku („Świtezianka”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 83-113. — A. MATRACKA-KOŚCIELNY, „Świtezianka” Mickiewicza w pieśniach M. Szymanowskiej, Moniuszki i Rimskiego-Korsakowa, w: *Wiersz i jego pieśniowe interpretacje. Zagadnienie tekstów wielokrotnie umuzyycznianych*, red. M. Tomaszewski, Kr. 1991 s. 116-124. — K. CYSEWSKI, Świat nieoswojony, czyli urok tajemnicy i tajemnica uroku („Świtezianka”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 75-97, wyd. 2 Kr. 2018. — L. LIBERA, „Świtezianka” — parafraza ballady ludowej, *Alm. Historycznolit.* t. 1: 1998 s. 37-41; Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010 s. 64-70; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 60-66. — K. CYSEWSKI, Dźwięk i semantyka. Na przykładzie „Świtezianki”, w: *Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 15-28.

593. I. LALKE, Die neue Frauengestalt in Bürgers „Lenore” und Mickiewicz „Ucieczka („Die Flucht”) und „Świtezianka” („Das Maedchen vom Switez-See”), *Convivum. Germ. Jahr. Pol.* 2000 nr 1. — A. WOJDA, „Świtezianka”. Ballada literacka Mickiewicza i ballada muzyczna Loewego, w: *Lektury polonistyczne. Retoryka a tekst literacki*.

2., red. M. Hanczakowski, J. Niedźwiedz, Kr. 2003. — W. DYNĄK, Kim jest strzelec w „Świteziance” i innych utworach Mickiewicza, w: *Pejzaże kultury. Prace ofiarowane Prof. Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę urodzin*, red. W. Dynak, M. Ursel, Wr. 2005 s. 148-162; Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009 s. 13-37. — J. KLAUSA-WARTACZ, Antyczne „Przemiany” i romantyczne metamorfozy. Tropami „Metamorfoz” Owidiusza w „Świteziance” A. Mickiewicza, *Symbolae Philol. Posnan. Gr. et Lat.* 2010 t. 20 nr 1 s. 109-127. — W. RYCEK, Słowem uwiedziony. Retoryczne konteksty „Świtezianki”, w: *Mickiewiczowskie konteksty*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 111-130. — Z. PRZYCHODNIAK, Laura pomszczona, w: *Wariacje romantyczne*, War. 2022 s. 33-42. — D. SEWERYN, Czym jest ballada? „Tam Lin”, „Świtezianka” i rzeczywistość rozszerzona, Lubl. 2023. — M. RUSZCZYŃSKA, O postaci Świtezianki-Ondyny w balladzie Mickiewicza, w: *Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”*, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 23-36.

Świtez

594. J.H. RYCHTER, „Świtez” i „Świtez”, *Dzien. Pol. (Łw.)* 1886 nr 295. — B. DYBOWSKI, Płużyny, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Łw.”* 1898 nr 20/21. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Z tajemnic Świtezi, *Kur. Warsz.* 1936 nr 189, 237; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 107-124. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 152-229, wyd. 2 War. 2001 s. 223-337. — I. OPACKI, W środku niebokrega. O „Balladach i romansach” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1980 z. 3 s. 69-84; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 193-207. — K. CYSEWSKI, Wzroku przyjemna ułuda („Świtez”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 51-82. — H. ROTHE, Eine antike Reminiszenz in Mickiewicz „Świtez”, w: „Tgolí chole Måstró”. Gedenkschrift für Reinhold Olesch, red. R. Lachmann i in. Kolonia 1990 s. 481-486. — K. CYSEWSKI, Przestrzeń i czas na nowo odkryte („Świtez”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i roman-*

sach" Mickiewicza, Słupsk 1994 s. 48-74, wyd. 2 Kr. 2018. — J. ŁUKASIEWICZ, „Świtez”, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 13-26; *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 38-54. — T. BUJNICKI, Jezioro romantyczne. Model Świtezi, *Literatura* 1995 nr 35.

595. K. POKLEWSKA, „Jestem w stanie wody najczęściej”. O trzech wodnych wierszach Mickiewicza, *Miscell. Łódz.* 1999 nr 16 s. 41-45; *Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach*, Łódź 2016 s. 19-28. — Z. SOBISZ, Historia Świtezi – jeziora lobeliowego na Wysoczyźnie Nowogrodzkiej, w: *Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 111-116. — A. STAŃCZYK, *Obraz świata w balladzie „Świtez”*, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródke 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach*, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 77-82. — M. ŁUKASIEWICZ, *Te same gwiazdy? Znak* 2001 nr 7. — M. TURCZYN, Średniowiecze w „Świtezi” i „Liliach”, w: *Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki*, Słupsk 2007 s. 51-61. — Z. POMIRSKA, *Wizja Boga w balladzie A. Mickiewicza „Świtez”, Język – Szkoła – Religia* 2011. — T. RUBIK, *Mickiewicz i Poe wobec żywiołu akwaticznego. Figury czasu i przestrzeni w „Świtezi” i Zagładzie domu Usherów*, w: *Poe-Land. Studia i szkice*, pod red. K. Maciąga, O. Węretiuk, E. Rokosz-Piejko, G. Jagiełły, Rzeszów 2017 s. 167-173. — M. KALINOWSKA, *Mickiewiczowska „Świtez” we współczesnej recepcji – zagadnienie tożsamości romantycznej Litwy*, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 92-100.

Tchórz na wyborach

596. K. WYBRANIEC, Adam Mickiewicz jako bajkopisarz, czyli rzecz o oryginalności wyobrażeń, *Stud. Bałt. Polon.* 1998 nr 1. — D.T. LEBIODA, *Tchórz, nie tchórz... O bajce politycznej A. Mickiewicza*, w: *Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 139-144.

Te rozkwitłe świeżo drzewa... [Pieśń pielgrzyma]

597. C. ZGORZELSKI, *Żal poety-pielgrzyma*, w: *Księga pamiątkowa ku czci Konrada Górskiego*, red. A. Hutnikiewicz, Tor. 1967 s. 233-245; *O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień*, War. 1976 s. 296-310, wyd. 2 War. 2001 s. 435-456; *Obserwacje*, War. 1993 s. 49-64. — T. SKUBALANKA, *Wiersz Mickiewicza „Te rozkwitłe świeżo drzewa” wśród konwencji stylistycznych epoki, Język Artystyczny* t. 10: 1996; *Mickiewicz, Słowacki, Norwid. Studia nad językiem i stylem*, Lubl. 1997 s. 34-41. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, *Jak wyrazić smutek?*, w: *Romantyczne przechadzki pograniczem*, Kr. 2004; *Autor, autor!*, Kr. 2010 s. 23-37; *Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty*, Kr. 2022 s. 460-482.

To lubię

598. J. KARŁOWICZ, „To lubię”, *Kur. Warsz.* 1900 nr 1. — S. SKWARCZYŃSKA, *O humorystykę Mickiewiczowskiej ballady „To lubię”, Ruch Lit. (War.)* 1929 z. 7 s. 203-209. — C. ZGORZELSKI, *O pierwszych balladach Mickiewicza, Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; *O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia*, Lubl. 1961 s. 27-98; *O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień*, War. 1976 s. 152-229, wyd. 2 War. 2001 s. 223-337. — S. PIGOŃ, *Das polnische Schicksal eines litauischen Liedes von der gefühllosen Hirtin, Mickiewicz-Blätter* R. 13: 1968 s. 107-112; *Adam Mickiewicz. Leben und Werk*, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 73-80. — K. CYSEWSKI, *I tak – i nie („Do przyjaciół”, „To lubię”)*, w: *O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje*, Słupsk 1987 s. 153-165. — K. CYSEWSKI, *Poznawcza i terapeutyczna wartość ironii („Do przyjaciół”, „To lubię”)*, w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 149-173, wyd. 2 Kr. 2018. — M. CIEŃSKI, *Mickiewicz i sentymentalne konwencje: wokół „To lubię”*, w: *Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje*, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 21-30. — E. SMULKOWA, „Lubia” – „To lubię”, *Prace Fil.* t. 44: 1999. — M. CIEŃSKI, *Na Litwie Mickiewicza: „Ballady i romanse” – „To lubię”*, w: *Pejzaże oświeconych. Sposoby przedstawiania krajobrazu w literaturze polskiej w latach 1770-1830*, Wr. 2000 s. 239-261. —

P. KARPETA, O. RADZISZEWSKA, Dusze na pokucie. O ludowym pochodzeniu martwicy z „To lubię” i jej pokrewieństwie z marą pcimską, *Lit. Lud.* 2021 nr 6.

Toasty

599. T. ESTREICHER, Mickiewicz i fale elektryczne, *Czas* 1939 nr 98. — T. ESTREICHER, Wpływ „Początków chemii” Śniadeckiego na powstanie „Czterech toastów” Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1945 nr 1/5. — W. TOMASIŃSKI, Pod skrzydłami „Motyla”, w: *Romantycy i technika*, War. 2017 s. 15-21.

Trzech Budrysów

600. H. FELCZAKÓWNA, Strofa Mickiewiczowska, w: *Prace ofiarowane Kazimierzowi Wójcickiemu*, Wil. 1937 s. 149-188 [odb. Wil. 1937]. — K.W. ZAWODZIŃSKI, Geneza „sm”, czyli strofy „Czat” i „Trzech Budrysów”, w: *Studia z wersyfikacji polskiej*, Wr. 1954 s. 454-460. — T. VENCLOVA, Adam Mickiewicz: „Trzech Budrysów” – A.S. Puszkina: „Budrys i jego synowie”, *Akcent* 1992 nr 2/3. — K. POKLEWSKA, Czwarty Budrys i Laszka. Jak Mérimée czytał Mickiewicza?, w: „W krainie pamiątek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 179-192. — K. POKLEWSKA, Mickiewicz et Mérimée. L'Histoire de deux poèmes de Mickiewicz, w: *Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France*, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 63-70; *Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach*, Łódź 2016 s. 11-18 [tłum.: Mickiewicz i Mérimée. Z dziejów dwóch wierszy Mickiewicza]. — J. ŁUKASIEWICZ, „Trzech Budrysów”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 69-75.

Tukaj albo Próby przyjaźni

601. A. BEŁCIKOWSKI, Przyczynek do genezy ballady „Tukaj”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 135-141. — A. KOWALSKA, O balladzie „Tukaj”. Geneza „Prób przyjaźni” A. Mickiewicza *Prace Polon.* 1958 s. 31-71. — K. CYSEWSKI, Sztuka psychologicznego eksperymentu, czyli sposób na Fausta („Tukaj”), w: O „Balladach i romansach” Mickiewicza. Interpretacje, Słupsk 1987 s. 213-232. — K. CYSEWSKI, Fantastyka i psychologiczny

eksperyment („Tukaj”), w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Słupsk 1994 s. 208-221, wyd. 2 Kr. 2018. — H. KRUKOWSKA, Choroba duszy w pracowni rozumu. O balladzie Mickiewicza „Tukaj albo próby przyjaźni”, w: *Stolice i prowincje kultury. Księga jubil. poświęcona Prof. Alinie Kowalczykowej*, red. J. Brzozowski, M. Skrzypczyk, M. Stanisławski, War. 2012 s. 75-84; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. *Studia i szkice o Mickiewiczu*, Białystok 2016 s. 15-28.

Uciec z duszą na listek...

602. A. NAWARECKI, Arcydziełko Mickiewicza, *Teksty Drugi* 1995 nr 6; Trzyznaście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 103-112; *Liryki łoańskie A. Mickiewicza*. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 387-396; *Mały Mickiewicz*. *Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 62-77. — J. BRZOZOWSKI, Łoański urywek Mickiewicza, *Zeszyty Szkolne* 2004 nr 1; Dom w literaturze czeskiej i polskiej. *Materiały z międzynarod. konf. nauk.*, red. L. Martinek, Opawa 2009; *Odczytywanie romantyków* (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Sławkim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 81-88 [pt. Mieszkać... budować... być. O łoańskim urwku]. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, „Uciec z duszą na listek”. O Mickiewiczowskiej podróży, *Dziedzictwo Odyseusza*. Podróż, obcość i tożsamość, identyfikacja, przestrzeń, red. M. Cieśła-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2008 s. 265-278; *Autor, autor!*, Kr. 2010, s. 39-49; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 389-430. — W. PYCZEK, „Tam”, czyli gdzie? O jednym z liryków łoańskich, w: *Poezja i egzystencja*, red. W. Kruszeński, D. Pachocki, Lubl. 2015 s. 325-331.

Ucieczka

603. J. KLACZKO, „Lenora” i „Ucieczka”, *Połośie. Zbieranka literacka na korzyść sierot* 1853 s. 142-175; *Juliana Klaczki zapomniane pisma polskie (1850-1866)*, zebrał i obj. F. Hoesick, Kr. 1912 s. 253-259. — H. BIEGELEISEN, *Tłó ludowe ballady A. Mickiewicza „Ucieczka”*, *Świt* 1885 t. 2 nr 55. — S. GRUDZIŃSKI, „Lenore” in Polen, w: *Sprawozd. Dyr. C.K. Gimn. w Bochni za r. szk. 1890* [odb. Bochnia 1890]. — I.P. SOZONOWIČ, „Lenora” Bürgera i rodstvennyj ej służety w narodnoj poezii

evropejskoj i russkoj, War. 1893. — S. ZDZIARSKI, Przyczynek do genezy „Ucieczki”, *Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1896 nr 24. — A. JENSEN, Der Lenorenstoff in der westslavischen Kunstdichtung, *Čechische Revue* t. 1: 1907 s. 580-596. — T. CISZEWSKI, Bürger w Polsce, Wil. 1932.

604. W. BOROWY, O „Ucieczce” Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1949; *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 51-71; O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958 s. 253-274, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 265-283 [pt. Ucieczka]. — J. RUSZKOWSKI, „Jutrzenia oswobodzenia nad Litwą”, czyli Mickiewicz w czasie powstania listopadowego, w: Nie tylko o Norwidzie, red. J. Czarnomska, Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 123-139. — W. KOŚNY, Die polnischen Übersetzungen von G.A. Bürgers „Lenore” von dem Erscheinen der Ballade „Ucieczka” von A. Mickiewicz, w: Między Oświeceniem i Romantyzmem. Kultura polska około 1800 r., red. J.Z. Lichański, War. 1997 s. 255-272. — M.A. PACHALÉN, Adam Mickiewicz’ ballad „Flykten” – en semiotisk analys, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 35-55. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, O lirycznym wymiarze „Ucieczki”, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 s. 5-19; Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 127-142.

605. W. TRZECIAKOWSKI, „Lenora” Bürgera a „Ucieczka” Mickiewicza, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1999 nr 3. — R. CUDAK, „Ucieczka” Adama Mickiewicza (Ślady oralności w balladzie), w: Adam Mickiewicz. Texty a konteksty. Materiały z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiála, M. Sobotková, Olomunec 1999. — I. LÄLKE, Die neue Frauengestalt in Bürgers „Lenore” und Mickiewicz „Ucieczka („Die Flucht”) und „Świtezianka” („Das Maedchen vom Świtez-See”), *Convivium. Germ. Jahr. Pol.* 2000 nr 1. — K. WĘSTFAL, Julian Klaczko o dwóch balladach romantycznych, *Topos* 2001 nr 1. — K. BUSZKOWSKA, Nocna strona świata: „Romantyczność” i „Ucieczka” A. Mickiewicza. Próba lektury nieantropocentrycznej, *Teksty Drugie* 2013 nr 1/2 s. 185-200. — L. LIBERA, Zagadka „Ucieczki”, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 211-232. — K. STACI-

WA, „Lenora”, „Świtezianka”, „Ucieczka”. Droga do bohaterki romantycznej, w: Wybrane motywy w literaturze, kulturze i sztuce, red. E. Chodźko, P. Pomajda, Lubl. 2022 s. 178-189.

[W imionniku M.S.] Jak wielorakie świecą na tym błonię kwiaty...

606. L. CZARKOWSKI, Wiersz A. Mickiewicza „W imionniku M. S.” (panny Marii Siwickiej), w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.-Kr. [1899] s. 10-14. — L. CZARKOWSKI, Autograf Mickiewicza, *Kwart. Litew.* 1910 t. 1. — K. SYRNICKA, W romantycznym „ogrodzie pamięci”. Album Marii Siwickiej, w: Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024, s. 143-159.

W imionniku***. [Improwizacja dla E. Śledziejewskiej] Błogo temu, kto w twojej pamięci utonie...

607. J. WOYTKIEWICZ, W ślady za wieszczem, *Kwart. Litew.* 1910 t. 1. — T. BOCHEŃSKI, Czytamy poezję, *Światło* 1946 nr 3.

W maleńkiej wiosce... [Część II romansu S. Garczyńskiego „Król i giermek”]

608. S. PIŁOŃ, Przeoczone listy Stefana Garczyńskiego i nierozpoznany wiersz Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 2 s. 33-38.

Widzenie

609. W. LUTOŚLAWSKI, Un grand initiateur: Adam Mickiewicz, Genewa 1902. — [W. LUTOŚLAWSKI?], Wiersze religijne Mickiewicza: „Widzenie”, *Eleusis* t. 2: 1907 s. 66-75. — W. LUTOŚLAWSKI, Widzenie Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1937 z. 6; wyd. osob. Wisła 1938. — J. DUK, Adam Mickiewicz „Widzenie”, *Prace Polon.* 1974 s. 145-160; Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 165-172; *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2002 z. 5. — M. PIWIŃSKA, „I ziarno duszy nagie pozostało”. Późne wiersze Mickiewicza w świetle twórczości genezyjskiej Słowackiego, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Juliusz Słowacki od duchów, War. 1992 s. 7-50; Liryki łożańskie A. Mickiewicza. Strofa Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998

s. 289-315; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 230-247. — B. DOPART, Na marginesie Mickiewiczowskiego „Widzenia”, *Teksty Drugie* 1991 nr 4. — J. KUŁAKOWSKA, „Widzenie” A. Mickiewicza i „Zachwycenie” J. Słowackiego, *Ruch Lit.* (Kr.) 1995 z. 3. — I. JOKIEL, O funkcji symbolicznej wizji przestrzennych w „Widzeniu”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 173-184; Lornety i kapota. Studia o Mickiewicz, Opole 2006 s. 227-242 [pt. Być w centrum wszechświata]. — B. ZELER, „Widzenie”, w: Wiersze Adama Mickiewicza..., s. 185-196.

610. M. BUKOWSKA-SCHIELMANN, „Widzenie” — alchemia człowieka, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 97-112. — B. POCIEJ, Doświadczenie mistyczne a muzyczność poetycka wiersza, w: Mickiewicz i muzyka. Słowa — dźwięki — konteksty, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Stęszewski, Poz. 2000 s. 9-18. — W. HAMERSKI, Co olśniewa, co za serce chwyta... „Zachwycenie” Słowackiego a „Widzenie” Mickiewicza, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* 2004 s. 177-194. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co mnie dziwi w „Widzeniu” Mickiewicza, w: Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 208-216; Autor, autor!, Kr. 2010 s. 11-22; Mickiewicz. Kategorie — idee — konteksty, Kr. 2022 s. 444-459. — J. FIEĆKO, „Druga przestrzeń” według Mickiewicza. Kilka uwag o „Widzeniu”, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 217-228. — E. KASPERSKI, Mistyka a nauka o literaturze. Wokół „Rozmowy wieczornej” i „Widzenia”, w: Mickiewicz mistyczny... s. 68-86. — D. SEWERYN, O poezji mistycznej, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 87-101. — A. MAZUR, „Snuć miłość” wariantem „Widzenia”? Rozważania nad symboliką mistyczną w dwóch wierszach A. Mickiewicza, w: Symbolika mistyczna w poezji romantycznej. Słowacki i inni, red. G. Halkiewicz-Sojak, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2009, s. 69-81. — B. DOPART, Tyle zagadek i tyle tajemnic... Jeszcze o „Widzeniu” A. Mickiewicza, *Loci (non) comunes*. Prace ofiarowane Prof. Marii Cieśli-Korytowskiej, Kr. 2017. — K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie pragnienia mocy. Mistyczne wykładnie „imitatio Christi”, w: Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska,

War. 2018 s. 304-329. — G. IGLIŃSKI, Jaźń wywołana. Wincenty Lutosławski o „Widzeniu” A. Mickiewicza, w: Wincenty Lutosławski i literatura. Studia, red. A. Janicka, H. Libera, J. Ławski, Kr.—Białystok 2022 s. 185-209. — J. ŁAWSKI, Humanistyka jako poznanie, postawa i los. Ostatni wykład Prof. Haliny Krukowskiej o „Widzeniu” A. Mickiewicza, w: Twórcy białostockiego środowiska filologicznego: profesorowie Elżbieta Feliksiak, Halina Krukowska, Bogusław Nowowiejski, red. J. Ławski, V. Wejs-Milewska, Białystok 2023 s. 121-148.

Widzenie się w gaju

611. S. MAROWSKI, Romans z aniołem. O „Widzeniu się w gaju” A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 85-92.

Wschód i Północ [W imionniku Marii Sękowskiej...]

612. W. BELZA, Wiersz albumowy Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 187-189. — G. KORBUT, O wiersz Mickiewicza, *Ateneum* 1901 t. 2 s. 208-211.

Wsluchać się w szum wód...

613. J. ŁUKASIEWICZ, Drzewo w Saint-Germain-en-Laye, w: „W krainie pamiętek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 155-178; Wiersze Adama Mickiewicza, Wr. 2003 s. 163-172. — A. KUİK-KALINOWSKA, Woda, wiatr i dźwięki świata — „Wsluchać się w szum wód głuchy...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 227-234. — T. SKUBALANKA, Uwagi o stylu wiersza A. Mickiewicza „Wsluchać się w szum wód głuchy...”, *Jęz. Pol.* 1998 z. 5. — K. POKLEWSKA, „Jestem w stanie wody najczęściej”. O trzech wodnych wierszach Mickiewicza, *Miscell. Łódź* 1999 nr 16; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 19-28. — P. DAROWICZ, „Wsluchać się w szum wód głuchy”. Rzeki Miłosa, rzeki Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2006 z. 8. — E. SZCZĘGLĄCKA-PAWŁOWSKA, Kartka ocalona z ognia. Liryki polozańskie A. Mickiewicza: „Drzewo” i „Wsluchać się w szum wód głuchy...”, *Coll. Litt.* 2013 nr 2; Romantyzm „brulionowy”, War. 2015 s. 65-107.

Zając i żaba

614. J.M. KASJAN, Przemiany bajki o zającach i żabach, *Lit. Lud.* 1994 nr 2 s. 31-42. — I. LICHUCKA, „Zając i żaba” – próba analizy i interpretacji, w: Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 83-90. — M. TURCZYN, „Zając i żaba”. Wieszcz się śmieje – gra z konwencją, w: Mickiewicz jako bajkopisarz..., s. 91-96.

Zaloty

615. K. BREITMEIER, Adam Mickiewicz: „Zaloty”, w: Szkice literackie, Jasło 1927 s. 71-79.

Zdania i uwagi

616. W. BRUCHNAŁSKI, „Zdania i uwagi” Anioła Ślązaka w przekładzie A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 201-211. — A. ZIPPER, W sprawie „Zdań i uwag” z dzieł J. Böhmego, Anioła Ślązaka i Saint-Martina, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 210-212. — S. PIGOŃ, „Zdania i uwagi”, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 12; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 184-207. — S. PIGOŃ, Autograf „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, Wil. 1928. — S. PIGOŃ, Corollaria Mickiewiczowskie, w: Księga pam. Koła Polonistów [...] Uniu. S. Batorego w Wilnie 1922-1932, Wil. 1932 s. 1-24. — O.F. BABLER, Adam Mickiewicz und Angelus Silesius, *Mickiewicz-Blätter* 1956 s. 60-63. — P. KUNCEWICZ, O „Zdaniach i uwagach” Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 157-185. — J. KLEINER, „Zdania i uwagi” i fragmenty liryki mistycznej, w: Studia inedita, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 272-298. — C. ZGORZELSKI, Jak pracował Mickiewicz nad tekstem „Zdań i uwag”?, w: O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 330-383, wyd. 2 War. 2001 s. 485-564.

617. W. WEINTRAUB, Odwrót od profetyzmu i jego nawrót. „Pan Tadeusz” oraz „Zdania i uwagi”, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 311-330, wyd. 2 War. 1998 s. 249-265. — A. SIOMKAŁO, „Zdania i uwagi”, w: Ewolucja epigramatu (od początków romantyzmu w Polsce), Wr. 1983 s. 174-176. — Z. SUDOLSKI, Mickiewiczowskie liryki z kręgu Saint-Martina, *Przegl. Powsz.* 1986 nr 7-8. — J. ŻUKOWSKI, „Miara bóstwa”. Religijność Mickiewicza okresu „Zdań

i uwag”, *Ogród* 1993 nr 1/4. — A. GRZYWNA-WILECZEK, „Jest i więcej prawd w piśmie”. Mickiewiczowskie „Zdania i uwagi” w kontekście Biblii, Lubl. 1994. Rec.: M. KALINOWSKA, *Pam. Lit.* 1996 z. 2. — J. BOLEWSKI SJ, Kłamstwo w „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, w: Kłamstwo w literaturze, red. Z. Wójcicka, P. Urbański, Kielce 1996 s. 50-62. — D. KALINOWSKI, Konteksty biblijne „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, w: Biblia w kulturze, red. S. Rzepczyński, Słupsk 1996 s. 93-116. — K. BILIŃSKI, Swedenborg a „Zdania i uwagi” A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1997 z. 4.

618. M. KALINOWSKA, „Zdania i uwagi” i tzw. „Trzy urywki” Mickiewiczowskie, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 197-208. — A. SIEMIANOWSKI, Mickiewicza „Zdania i uwagi” a ortodoksja chrześcijańska, w: Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 17-22. — R. FIEGUTH, Autor w teatrze zaimków i tekstów albo o kompozycji cyklicznej „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 5: 1998 s. 231-258. — M. MASŁOWSKI, „Zdania i uwagi” A. Mickiewicza. Mądrość i samotność, *Pam. Lit.* 1998 z. 4 s. 5-18; Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 193-214. — M. BURTA, Ranga „Zdań i uwag” w historii literatury polskiej, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 239-264.

619. M. MASŁOWSKI, Notes et pensées d'Adam Mickiewicz: sagesse et solitude, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 35-53. — A. LAM, Mickiewicz jako tłumacz Anioła Ślązaka, *Przegl. Powsz.* 1999 nr 4; Inne widzenie. Studia o poezji polskiej i niemieckiej, War. 2001 s. 455-475; Cherubinowy wędrowiec, przeł., oprac. i aneksem opatrzył A. Lam, Opole-War. 2003 s. 265-283. — J. BRZozowski, Notatki na marginesie „Zdań i uwag”, w: Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 81-97. — M. BURTA, Motyw cierpienia w „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, w: Cierpienie w literaturze polskiej, red. K. Dybciak, S. Szczęsny, Siedlce 2002 s. 57-71. — R. FIEGUTH, Autor w teatrze za-

imków i tekstów albo o kompozycji cyklicznej „Zdań i uwag”, w: *Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza*, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 125-149. — K. BILIŃSKI, Szansa odzyskania rękopisu?, *Kur. Wł.* 2003 nr 96. — D. KALINOWSKI, Retoryczność formy „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, w: *Określanie horyzontu. Studia o polskiej aforystyce literackiej XIX w.*, Słupsk 2003 s. 82-87.

620. M. BURTA, Reszta prawd. „Zdania i uwagi” A. Mickiewicza, War. 2005. Rec.: L. BANOWSKA, Mickiewicz między mową a milczeniem, *Pam. Lit.* 2011 z. 1. — M. BURTA, Idea boskości człowieka w „Zdaniach i uwagach” (Eckhart – Boehme – Silesius – Mickiewicz), w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 275-289. — A. SIKORA, Nad „Zdaniami i uwagami”, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 257-274. — W. SZTURC, Myśl protestancka w „Zdaniach i uwagach”, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 290-296. — B. ŁAZIŃSKA, Mistycyzm i dydaktyzm „Zdań i uwag”, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 297-303. — D. KALINOWSKI, Smutny Szatan, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 357-371. — J. ŁAWSKI, Mistyka i miecz. O „dobrym” i „złym” A. Mickiewiczu w „Zdaniach i uwagach”, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 159-174. — J. ŁAWSKI, Formy zła. O „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 79-99. — M. BURTA, „Zdania i uwagi” – sztabuchowe osobliwości, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia*, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 664-679. — A. LAM, Metryki „Zdań i uwag” A. Mickiewicza wykazujących podobieństwo do epigramatów Anioła Ślązaka, *Pam. Lit.* 2008 z. 1.

621. Z. PRZYCHODNIAK, À la recherche de la littérature nouvelle. Les contextes mal perçus de l'œuvre „Zdania i uwagi” d'Adam Mickiewicz, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 263-272. — J. ŁAWSKI, Interpretacja projekcyjna. Prusowska lektura „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, *Tematy i Konteksty* 2014 nr 4 s. 432-444; wyd. ang.: Projectional Interpretation: Bolesław Prus's Reading of „Zdania i uwagi”

by Adam Mickiewicz, tłum. P. Cymbalista, *Tematy i Konteksty* nr 1/2020 special issue in English s. 180-196. — A. LAM, Z jakiego wydania „Cherubimowego wędrowca” korzystał Mickiewicz?, *Pam. Lit.* 2014 z. 2. — A. LAM, Anioł Ślązak Mickiewicza, *Kr.* 2015. Rec.: J. NOWAK, W obronie ducha, *Twórczość* 2016 nr 6. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, „Zdania i uwagi” – dzieło nieoczywiste, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 278-303. — K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie pragnienia mocy. Mistyczne wykładnie „imitatio Christi”, w: *Liryka Mickiewicza...*, s. 304-329. — A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, Apofatyczna mistagogia „Zdań i uwag”. Ku poetyckiemu zamilkaniu A. Mickiewicza, *Konteksty* 2018 z. 1/2. — R. KLIMKO, Drogi do centrum. Rzecz o „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, *Kultura – Media – Teologia* 2021 nr 48.

Zima miejska

622. S. SKWARCZYŃSKA, „Zima miejska” jako heroikomiczne opisanie, *Zagadnienia Literackie* 1946 z. 2. — J. TAŃSKI, Mickiewiczowska satyra na mieszczaństwo, *Odrodzenie* 1946 nr 16-17. — W. KUBACKI, „Zima miejska” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 46-71; Pierwiosnki polskiego romantyzmu, *Kr.* 1949 s. 61-86. — R. TOKARSKI, Evolution och stilistisk mångfald i A. Mickiewicz' språk, w: *Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse*, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 91-100. — K. TRYBUŚ, Romantyczny duch klasycyzmu (uwagi do lektury Mickiewicza i Miłosza), w: *Ulotność i trwanie. Studia z tematyki i historii literatury*, red. E. Wiegandt, A. Czyżak Z. Kopeć, Poz. 2002 s. 251-264; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 240-260 [wersja zmien.]. — J. ŁUKASIEWICZ, „Zima miejska”, w: *Wiersze Adama Mickiewicza*, Wr. 2003 s. 16-23. — T. JĘDRZEJEWSKI, „Zima miejska”. Mickiewicz w „czadzie miejskich uciech”, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 83-91. — A. FABIANOWSKI, Czy Iksom spodałaby się „Zima miejska”?, w: *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków: studia w 200. rocznicę debiutu wieszczki (1818-2018)*, red. J. Ławski, Ł. Zabielski, *Kr.* 2021 s. 139-152. — T. JĘDRZEJEWSKI, „Zima miejska” A. Mickiewicza na tle

filomackiej poezji anakreontycznej, w: *Debiuty Mickiewicza...*, s. 153-160. — U. TROCHIMOWICZ, Tradycja i intertekstualna gra. Nawiązania do „Zimy miejskiej” Mickiewicza w „Zimie wileńskiej” Witolda Hulewicz; *Debiuty Mickiewicza...*, s. 161-171. — B. DOPART, Mickiewicz w szkole klasycznej?, w: *Debiuty Mickiewicza...*, s. 111-126; Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 9-24.

Żaby i ich króle

623. K. WYBRANIEC, „Żaby i ich króle” czyli rzecz o pochwałę milczenia, w: Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 119-127. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Językowa interpretacja bajki A. Mickiewicza „Żaby i ich króle”, w: Mickiewicz jako bajkopisarz..., s. 129-137.

Żal rozrzutnika

624. M. JASTRUN, Kochankowie duchów, *Odrodzenie* 1945 nr 38 [z cyklu „Laurowo i ciemno”]. — J. PRZYBÓŚ, „Żal rozrzutnika”, *Odrodzenie* 1948 nr 13-14; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 141-152, wyd. 2 War. 1956 s. 217-228, wyd. 3 War. 1965 s. 231-242, wyd. 4 War. 1998 s. 215-225; Liryki lozańskie A. Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, Kr. 1998 s. 121-126. — W. BOROBY, Drobiazgi Mickiewiczowskie. „Serce tonęło a ckniało” *Ruch Lit.* (Kr.) 1960 z. 1-2. — M. LUL, „A serce? – nigdy z sercem nie gadał!”. Samotność Mickiewicza, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 81-90. — J. BRZOWSKI, „Żal rozrzutnika”. Próba lektury, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 307-312; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 41-49.

Żeglarz [O morze zjawisk! skąd ta noc i słota...]

625. H. BOGUSKI, „Żeglarz” A. Mickiewicza. Szkic poglądowy, *Świat* (Kr.) 1891 nr 10. — I. SCHREIBER, „Żeglarz” Adama Mickiewicza, War.-Kr. 1930. — W. KUBACKI, Żeglarz, w: Żeglarz i pielgrzym, War. 1954 s. 5-146. — A. WITKOWSKA, „Pod strzałami gromu”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 102-121. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewiczowski

„Żeglarz” jako anti- „Resignation”, *Dziś i Jutro* 1956 nr 4; Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 225-240. — D. SEWERYN, Epilog. Żeglarz klasyczny i romantyczny, w: „... jak tam zaszedłeś”. Mickiewicz w szkole klasycznej, Lubl. 1997 s. 131-143. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Pamięć i czas: wokół elegijnych wierszy okresu wileńsko-kowieńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 93-114; Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 25-52. — M. CHOŁODY, Żeglarz – refleksje, metafizyka, samotność, *Polonistyka* 2005 nr 8. — K. ŚWIEGOCKI, Wrzucony do bytu otchłani. Egzystencjalna lektura „Żeglarza”, w: Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 42-50; Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 139-156. — A. BUĆKO, Adam Mickiewicz – poeta – żeglarz, w: Mickiewicz czytany w szkole. Materiały z konf. nauk. nauczycieli, 23-25 września 2005, red. J. Brzozowski, K. Pietrych, Łódź 2007 s. 27-36.

Żegluga

626. J. BACHÓRZ, Dwa przypiski do sonetów „Żegluga” i „Burza” z krymskiego cyklu Mickiewicza, w: Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 93-100.

Żona uparta

627. F. ILEŚĆ, Mickiewicza „Golono, strzyżono” i „Żona uparta”, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 229-236. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, „Żona uparta” i „Golono, strzyżono” A. Mickiewicza a szwedzka bajka ludowa „Baba przekorna”, *Pam. Lit.* 1997 z. 1. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, Adam Mickiewicz’ humoresker och en svensk folksaga, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 77-90. — E. TOMCZYK, „Baba” Mickiewicza: „Golono, strzyżono”, „Żona uparta”, w: Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury, S. II: Zapisy i odczytania, red. nauk. A. Janicka, E. Wesołowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 297-305.

4.2. Opracowania utworów epickich

4.2.1. „Grażyna”

628. M. MOCHNACKI, O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym, War. 1830 [o Mickiewiczu s. 168-182]. — J. TURCZYŃSKI, Grażyna. Powieść litewska, w: Rozbiór dzieł A. Mickiewicza. Zeszyt. 1-3, Łw. 1872-1873 s. 5-42. — S. TARNOWSKI, Druga i czwarta część „Dziadów” — „Grażyna”, *Bibl. Warsz.* 1877 t. 4. — W. NEHRING, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod”, *Bibl. Warsz.* 1882 t. 2; *Bibl. Warsz.* 1883 t. 1; *Studia literackie*, Poz. 1884 s. 231-267. — B. CHLEBOWSKI, „Grażyna” i jej stosunek do „Jerozolimy wyzwolonej” Tassa w przekł. P. Kochanowskiego. *Studium literackie, Ate-neum* 1885 t. 3 z. 1 s. 22-45; *Pisma*, t. 1, War. 1912 s. 164-194. — W. BRUCHNAŁSKI, Geneza „Grażyny”, *Sprawozd. z Czyn. Zakł. Nar. Ossolińskich* 1889 s. 39-56 [wyd. osob. Łw. 1890]. Rec.: F. BOSTEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 320-322. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania „Grażyny”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Łw. 1893 s. 454-458. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w „Balladach i romansach” (w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”), w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Łw. 1893 s. 495-506. — W. BRUCHNAŁSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*. Wyd. Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, t. 3, red. J. Treliak, Łw. 1893 s. 5-15. — H. KOPIA, Forma zewnętrzna „Grażyny”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 269-275. — J. TRELIAK, Zmiana pierwotnego planu i tytułu „Grażyny”, *Sprawozd. PAU* 1898 nr 4.
629. K. WOJCIECHOWSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Grażyna. Powieść litewska*, oprac. dla użytku szkolnego K. Wojciechowski, Brody 1902 s. 3-14. — K. WOJCIECHOWSKI, Rękopis „Grażyny”, *Bibl. Warsz.* 1904 t. 4. — B. JURKOWSKI, Ślad wpływu Szymona Szymonowicza w „Grażynie” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1905 s. 279. — S. BĘŁZA, Podobizna rękopisu „Grażyny”, *Ziarno* 1909 nr 52. — I. CHRZANOWSKI, Źródła klasyczne dwóch utworów romantycznych, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1914 nr 7. — A. NIEMOJEWSKI, Mickiewicz jako humanista. Cz. I. Pora roku w „Grażynie”, *Mysł Niepodl.* 1916 nr 347.
- T. WIERZBOWSKI, Nieznana krytyka „Grażyny” i „Konrada Wallenroda”, w: *Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego*, War. 1916 s. 133-149. — T. ZIELIŃSKI, Uwagi nad „Grażyną”, *Mysł Nar.* (Pet.) 1916 t. 1 z. 5/6 s. 533-553; *Trzy studia*, [oprac. S. Pigoń], Zamość 1922; *Bluszcz* 1923 nr 11-15; *Legenda o złotym runie*, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, posłowie L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 191-213. — K. WOJCIECHOWSKI, Motywy z „Waverleya” Waltera Scotta w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1918 s. 289-301. — A. NIEMOJEWSKI, Pora roku w „Grażynie”, w: *Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji*, War. 1921 s. 169-174. — W. BRUCHNAŁSKI, „Grażyna”, w: A. Mickiewicz, *Grażyna. Powieść litewska*, wyd., wstęp i objaśn. W. Bruchnański, Łw. 1922; *Między średniowieczem a romantyzmem*, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1975 [wstęp do wyd. z 1922 r.]. — J. TRELIAK, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Grażyna. Powieść litewska*, oprac. H. Życzynski, Kr. 1924. — P. GREBIENNIKOW, Do genezy „Grażyny”, *Ruch Lit.* (War.) 1926 z. 8. — K. BREITMEIER, Dwie „Grażyny”, *Jaśło* 1927. — J. KLEINER, Z badań nad poezją wielkich romantyków. I. „Grażyna” jako poemat polityczny, *Tyg. Ilustr.* 1928 nr 52. — B. CHLEBOWSKI, „Grażyna” par Mickiewicz à travers l’histoire de la littérature, *Pologne lit.* (War.) 1929 nr 31. — J. UJEJSKI, „Grażyna” i „Rokeby” Waltera Scotta, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 7. — F. ILEŠIČ, „Grażyna”, koju je Sławianin znał Wisły pohlonio Sławianom znał Sawa, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1935 z. 1-2.
630. J. SALONI, Prawda Grażyny, *Kuźnica* 1946 nr 19. — J. SALONI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Grażyna*, oprac. J. Saloni, Łódź 1946 s. 4-15. — Z. SZMYDTOWA, Problematyka i kompozycja „Grażyny” na tle jej rodowodu literackiego, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1946 nr 1-2; *Rousseau – Mickiewicz i inne studia*, War. 1961 s. 302-317. — W. BOROWY, O „Grażynie”, *Wiedza i Życie* 1948 nr 1/2; O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958 s. 135-158, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 120-

-139. — K. GÓRSKI, Uwagi o „Grażynie”, *Pam. Lit.* 1948 s. 150-169; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 86-103; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 35-56. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič i ego poem „Grażyna”, w: A. Mickiewicz, Grażyna. Litovskaā povest’, tłum. N. Slavātskij, red. M. Živov, M.F. Ryl’skij, Mos. 1948 s. 3-13. — K. BUDZYK, Rodowód i kompozycja „Grażyny”, *Polonistyka* 1949 nr 1. — S.S. SOVETOV, Stilističeskoe osmyslenie mužesko-ličnyh okončanij i „predmetnyh” okončanij v poetičeskom Źyke „Grażiny” Mickeviča, *Učen. zapiski Leningr. univ.* 1949 nr 97. — J. KRZYŻANOWSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Korybut książę Nowogródka (Grażyna). Po-dob. autografu ze zbiorów Przeczdzieckich, wyd. J. Krzyżanowski, War. 1950 s. 7-10. — T. MIKULSKI, Autograf „Grażyny”, *Zesz. Wrocław.* 1950 nr 3-4; Miniatury krytyczne, przedm. W. Weintraub, oprac. Z. Mikulska, Wr. 1976 s. 156-163. — T. MIKULSKI, Uratowany rękopis Mickiewicza, *Nowa Kult.* 1950 nr 39.

631. A. NOFER, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Grażyna, oprac. A. Nofer, Wr. 1952. — R. KIER-SNOWSKI, Grażyna, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 176-182. — Z. SZMYDTOWA, Problem „Grażyny”, *Polonistyka* 1955 nr 4. — J. ŻABIŃSKI, Mickiewiczowi w hołdzie, *Problemy* 1955 nr 6. — Z. SZMYDTOWA, Ludowość „Grażyny”, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 318-329. — M. BŁOŃSKA, Pierwiastek ludowy w „Konradzie Wallenrodzie” i „Grażynie”, w: Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 177-198. — W. FOLKIERSKI, „Grażyna” jako poemat gniewu, ruchu i mocy, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 349-359. — W. KUBACKI, Pogrzeb Grażyny, w: Munera Litteraria. Księga ku czci prof. Pollaka, red. W. Dworzaczek i in., Poz. 1962 s. 127-130. — Z. MAŚLIŃSKA-NO-WAKOWA, Filmowy charakter wizji plastycznej w „Grażynie” A. Mickiewicza, w: Romantyzm. Studia nad sztuką drugiej poł. XVIII i XIX w., War. 1967. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Die lit-tauische Thematik in A. Mickiewicz’s Werken, *Mickiewicz-Blätter* 1968 s. 36-56; Adam Mickie-

wicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 353-378.

632. M. MACIEJEWSKI, Tradycje epiki ariostyczno-wielandowskiej w „Grażynie”, *Roczn. Hum.* t. 18: 1970 z. 1 s. 105-133. — M. ŻMIGRODZKA, Dwa oblicza wczesnego romantyzmu. Mickiewicz–Malczewski, *Pam. Lit.* 1970 z. 1 [o „Marii” A. Malczewskiego i „Grażynie” A. Mickiewicza]; Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 35-53; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 158-175. — M. ŻMIGRODZKA, Historia i romantyczna epika, w: Problemy polskiego romantyzmu. S. 1, red. M. Żmigrodzka, Z. Lewinówna, Wr. 1971 s. 103-158; Przez wieki idąca powieść..., s. 120-172. — M. URSEL, Bohater romantycznej powieści poetyckiej, *Acta Univ. Wratislaviensis* 1973 nr 200 s. 55-74. — J. MACIEJEWSKI, Podteksty polityczne „Grażyny”, w: Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 169-195. — M. JANION, Zbroja Grażyny, w: Maski, t. 1, wyb., oprac. i red. M. Janion, S. Rosiek, Gdańsk 1986 s. 148-159; Kobiety i duch inności, War. 1996 s. 77-78. — J. KOLBUSZEWSKI, Dolina najpiękniejsza na świecie, *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 2; Przestrzenie i krajobrazy, Wr. 1994 s. 211-233. — M. MARKOWSKA, „Grażyna”, czyli zmierzch świata heroicznego, *Ruch Lit.* (Kr.) 1990 z. 1. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazwy własne w „Grażynie” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Na-uki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1990 z. 31. — J. OKOŃ, Niewiasta z wdzięków, *Miscell. Łódz.* 1993 nr 10. — M. KRUCIECKA SJK, Przestrzeń dobra w poematach A. Mickiewicza, w: Religijny wymiar literatury polskiego romantyzmu, red. D. Zamącińska, M. Maciejewski, Lubl. 1995 s. 129-165. — A. STĘPNIEWSKA, Analiza homeryckiej struktury rozpoznania w poematach A. Mickiewicza („Grażyna”, „Konrad Wallenrod”), *Roczn. Hum.* t. 43: 1995 z. 3 s. 71-99.

633. R. FIEGUTH, Kilka uwag o stylu „Grażyny”, *Pam. Lit.* 1996 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 334-347. — B. KOC, „Piosenka litewska o koniu Kiejstuta”. Odniesienia do poematu „Grażyna”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski,

- Łódź 1998 s. 31-42. — O. OBRACAJ, „...wie ein Fuchs kämpfen und wie ein Löwe”. Die Dichtungen „Grażyna” und „Konrad Wallenrod” oder Von der Verantwortung für das Schicksal der Nation, w: Von Polen, Poesie und Politik. Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tübingen 1999 s. 81-100. — M. TURCZYN, „Grażyna” Mickiewicza – dzieje badań i interpretacji, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 189-200. — R. FIEGUTH, Kilka uwag o stylu „Grażyny” A. Mickiewicza, w: Poezja w fazie krytycznej i inne studia z literatury polskiej, Izabelin 2000 s. 11-29. — I. GRUDZIŃSKA-GROSS, Quanto è polacca la polonità, o del poema „Grażyna” di Adam Mickiewicz, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 60-66. — K. KURACKA, Grażyna – „Sercem też całym wydawała męża”, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 73-92. — K. PUZIO, Między tradycją a nowatorstwem. Semantyka i funkcje motywu zamku w „Grażynie” A. Mickiewicza, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001 s. 57-72.
634. B. DOPART, Forma i sens Mickiewiczowskiej „Grażyny”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 2; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 39-66 [pt. Poemat „Grażyna” wobec Mickiewiczowskiego projektu nowoczesnej literatury narodowej]. — M. TURCZYN, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza w myśli badawczej, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 253-270. — M. TURCZYN, Średniowiecze w „Grażynie”, w: Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 62-77. — N. SAKAVA, Svet pejzažu [...] na materygale paëmy A. Mickeviča „Grażyna”, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodingy” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 43-48. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Hic mulier? O męźnych kobietach romantyzmu, w: Autor, autor!, Kr. 2010 s. 171-181; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 196-215. — K. GLUZIŃSKI, Parryska edycja „Grażyny” i „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Zak. Nar. im. Ossol.* 2011 z. 22. — M. MAŃCZYK-KRYGIEL, „An Geist ein Held, ein Weib an Reiz...” – Ritterinnen bei Adam Mickiewicz und Joseph von Eichendorff, *Acta Univ. Wratisl. Germ. Wratisl.* 2011 nr 134. — D. ZAWADZKA, „Grażyna” i doświadczenie historyczne, w: Leleweł i Mickiewicz. Paralela, Białystok 2013 s. 401-434. — J. DRAGAŃSKA, Litwinka Mickiewicza, w: Zagadnienia bilingwizmu. S. I: Dwujęzyczni pisarze polscy i litewscy / Bilingwizm w Europie Środkowo-Wschodniej, red. A. Baranow, J. Ławski („Colloquia Orientalia Bialostocensia” t. 28), Białystok 2017 s. 189-203. — P. KILANOWSKI, „Uma mulher pelas suas graças, mas pelo espírito, um herói”. Considerações sobre o arquétipo de donzela guerreira em „Grażyna” de A. Mickiewicz, *Revista X* 2017 t. 17 nr 1 s. 67-79. — M. POKORSKA-IWANIUK, Adaptacje „Grażyny” A. Mickiewicza w literaturze i sztuce litewskiej, w: Zagadnienia bilingwizmu, S. 2: Rodzina Miłoszów i rody pogranicza polsko-litewskiego, red. A. Baranow, J. Ławski, A. Romanik („Colloquia Orientalia Bialostocensia” t. 50), Białystok–Wil. 2022 s. 387-403.
635. Kratkie vypiski, izvestiâ i zamečaniâ, *Vestnik Evropy* (Mos.) 1828 nr 7. — N.A. POLEVOJ, „Konrad Wallenrod”, *Mosk. Tel.* 1828 cz. 19 nr 3. — J.-H. BURGAUD DES MARETS, [Préface à „Konrad Wallenrod”], Par. 1830, w: A. Mickiewicz,

4.2.2. „Konrad Wallenrod”

Konrad Wallenrod. Roman historique traduit du polonais, [tłum. J.-H. Burgaud des Marets], Par. 1830 s. 1-11; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz,

Konrad Wallenrod. Roman historique traduit du polonais, [tłum. J.-H. Burgaud des Marets], Par. 1830 s. 1-11; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz,

Par. 1929 s. 15-17; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 37-40; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forjcki, War. 1999 s. 41-43 [tłum.: Przedmowa do „Konrada Wallenroda”]. — *Littérature polonaise*. Konrad Wallenrod poème par A. Mickiewicz, *Le Globe* 1830 nr 69 [sprostowanie art. w nr. 77, napisane przez Bronisława Polskiego (L. Chodźkę)]; A. Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 41-43 [pt. *Littérature polonaise*. „Konrad Wallenrod” [...], tłum. F. Miaskowski, G. Fulgencé]; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 44-46 [tłum.: „Konrad Wallenrod”, powieść historyczna A. Mickiewicza]. — M. MOCHNACKI, O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym, War. 1830 [o Mickiewiczu s. 168-182]. — S. SZCZEROPOLSKI, Nadesłane, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 116; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 271-272. — —, Nadesłane, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 140; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 276-278. — —, Nadesłane. O Cudzyślowie, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 183 [polem. z art. z *Gaz. Pol.* 1830 nr 140 podpisanym cudzyśłowem]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 279-280. — W. MENZEL, [Rec.] A. Mickiewicz, „Konrad Wallenrod” [...]. Übersetz von Karl Ludwig Kannegießer, Leipzig, Brockhaus, 1834, *Literaturblatt* 1835 nr 4; P. Roguski, Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, War. 1981 s. 214-218 [tłum. K. Kamińska]. — ХОУ [K.L. KANNIEGESSER], „Konrad Wallenrod” [...], *Jen. Allg. Lit. Zeit.* 1835 nr 15.

636. Ż. DOŁĘGA [I. DANIELEWSKI], „Konrad Wallenrod”. Rozbiór krytyczny z etycznego i estetycznego stanowiska, *Dzien. Pozn.* 1870 nr 166-167, 169-170; wyd. osob. Poz. 1873. — W.T. KISIELEWSKI, Konrad Wallenrod. Odczyt publiczny na wieczorku wydanym przez Towarzystwo pedagogiczne w Drohobyczu ku uczczeniu 24-letniej rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Sambor 1879. — M.A. BIGGS, Translator’s Preface, w: „Konrad Wallenrod”. An Historical Poem, tłum. M.A. Biggs, Lond. 1882 s. 7-16. — W. NEHRING, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod”, *Bibl. Warsz.*

1882 t. 2; *Bibl. Warsz.* 1883 t. 1; Studia literackie, Poz. 1884 s. 231-267. — A. BEŁCIKOWSKI, Literary and Historical Sketch of the Poem, w: A. Mickiewicz, „Konrad Wallenrod”. An Historical Poem, tłum. M.H. Dziwicki, Lond. 1883; Ze studiów nad literaturą polską, War. 1886 s. 479-491 [tłum.]. — A. PROCHASKA, „Konrad Wallenrod” w poezji a w dziejach, w: Szkice historyczne z XV w., Kr. 1884 s. 3-42. — W. NEHRING, Wstęp [do „Konrada Wallenroda”], w: A. Mickiewicz, Dzieła. Wyd. uporządkowane przez A. Małeckiego, Lw.–Par. 1885 t. 2. — J. TRETIAK, Idea Wallenroda, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 8-26; Mickiewicz i Puszkina. Studia i szkice, War. 1906 s. 1-34; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 5-33; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 25-41. — H. BOGUSKI, Kilka uwag o idei „Wallenroda”, *Przegl. Polit., Społ. i Lit.* 1888 nr 162-166; Przyczynki do studiów nad twórczością A. Mickiewicza, Kr. 1895. Rec.: Z. HORDYŃSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 308-310. — W. BRUCHNAŁSKI, Źródła historyczne „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 102-119. Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751. — W. SPASOWICZ, Konrad Wallenrod (Publičnoe čtenie v L’vove 10-go sentabrâ 1889 r.), w: Sočineniâ, Pet. 1889-1902 t. 8 s. 95-143, wyd. pol.: „Konrad Wallenrod”. Odczyt miany w dniu 10 września 1889 w Sali Ratuszowej we Lwowie, Lw. 1889 s. 5-48; *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 120-154. Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751.

637. H. BIEGELEISEN, „Konrad Wallenrod” w świetle najnowszej krytyki, w zb.: Jednodniówka Akademicka dla Głodnego Ludu, Kr. 1890. — M. MAZANOWSKI, Urywek z autografu „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 212-215. — W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz a Moore. Przyczynek do genezy „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 143-163. — Raport urzędowy Nowosilcowa o „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 242-256 [tłum. J. Tretiaka]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 206-212 [Billip przypuszcza, że współautorem raportu był I. Szydłowski]. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania „Konra-

- da Wallenroda", w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. H. Biegeleisen, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], Lw. 1893 s. 475-489. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w „Balladach i romansach” (w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”), w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, wyd. H. Biegeleisen, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], Lw. 1893 s. 495-506. — J. BORNSTEIN, Myśl społeczna w „Konradzie Wallenrodzie” (Szkic do studium), *Myśl* 1894 z 1 X 1894. — P. CHMIEŁOWSKI, Co sądził Słowacki o „Konradzie Wallenrodzie”?, *Tyg. Ilustr.* 1894 nr 27. — L. SZCZERBOWICZ-WIECZÓR, Mniemany wallenrodzizm, *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 29. — M. ZDZIECHOWSKI, Bajronizm polski przed 1831 r. „Konrad Wallenrod”, w: Byron i jego wiek. *Studia porównawczo-literackie*, t. 2, Kr. 1897 s. 422-443. — W. BĘŁZA, Kartka z autografu „Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 315-318. — W. BĘŁZA, Krakowska edycja „Konrada Wallenroda” z 1828 r., *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 290-295; Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 113-118; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 81-92 [pt. Krakowskie wydanie „Konrada Wallenroda”]. — G. KORBUT, Kto jest autorem pierwszej krytyki „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 334-335. — W.M. KOZŁOWSKI, Krytyka francuska o „Konradzie Wallenrodzie”, *Głos* (War.) 1898 nr 45. — S. TARNOŃSKI, Jeszcze cokolwiek o „Wallenrodzie”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 149-161. — I.A. GOFŠTETTER, Zaśnitnik vyroždeniä staroj Pol’si, *Nablūdatel’* 1900 nr 9.
638. L. MÉYET, Z nieznanych autografów A. Mickiewicza: Szczątki „Konrada Wallenroda”, *Ateneum* 1901 t. 1. — H. GALLE, Pierwiastek baladyczny w „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1902 z. 4. — N.I. GREČ, F.V. Bulgarin i A. Mickevič. Materiały dla ich biografii, publ. N.F. Dubrovina, *Ruskaä starina* 1903 t. 116 nr 11 [wyd. „Konrada Wallenroda” w Rosji]. — W. GRZEGORZEWICZ, Czas akcji w „Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1904 z. 2. — W. GRZEGORZEWICZ, O „Alpuharze”. Geneza postaci Halbana, *Pam. Lit.* 1904 z. 3; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 363-368 [pt. Wokół „Konrada Wallenroda”]. — K. KASZEWSKI, Mickiewicz i epepeja, *Pam. Lit.* 1904 z. 4. — A. KRAUSHAR, Pierwsze odgłosy „Konrada Wallenroda”. Notatka historyczna, w: *Myśl*. Księga zbiorowa wydana staraniem redakcji *Ogniwa*, War. 1904 s. 162-180. — W. KUBIK, Jak powstał „Farys” A. Mickiewicza, w: *Trzydzieste Czwarte Sprawozd. Dyr. C. K. I. Szkoły Realnej we Lwowie za r. szk. 1907*, Lw. 1907 s. 3-24. — K.D. BAL’MONT, Flejty iz čelovečeskih kostej. Slavänskaä duša tekušego mgnoven’ä, w: *Belye zarnicy*, Pet. 1908 s. 175-217; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 62-63 [fragm.]. — I.G. POPRUŽENKO, „Konrad Wallenrod”. Materiały iz arhiva N.N. Novosil’cova, *Russkij Arhiv* 1908 nr 1. — J. BIRKENMAJER, Konrad Wallenrod Mickiewicza i Słowackiego, *Kwartalnik Chyrowski* 1909/1910. — W. ČWIK, Pierwsza redakcja „Wallenroda”, w: *Sprawozd. Dyr. C. K. Gimn. VIII we Lwowie za r. szk. 1911*, Lw. 1911 s. 3-17. — D.N. OVSÄNIKO-KULIKOVSKIJ, [Wstęp], w: A. Mickiewicz, Konrad Wallenrod. Istoričeskaä povest’, tłum. M. Slavinskij, Pet. 1915.
639. A.K. VINOGRADOV, Zametki istoričeskie i literatyrnye kasaŭšiesä messianizma Mickeviča, kak avtora „Knig naroda pol’skogo i pol’skogo piligrimstva”, w: *Knigi naroda pol’skogo i pol’skogo piligrimstva*, tłum. A.K. Vinogradov, Mos. 1916 s. 1-70, wyd. 2 Mos. 1917. — A.M. WAGNER, Adam Mickiewicz und sein „Konrad Wallenrod”, War. [1916]. — T. WIERZBOWSKI, Nieznana krytyka „Grażyny” i „Konrada Wallenroda”, w: *Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego*, War. 1916 s. 133-149. — K. WOJCIECHOWSKI, Motywy z „Waverleya” Waltera Scotta w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1918 s. 289-301. — Z. GĄSIOROWSKA [SZMYDTOWA], Idea wyzwolenia narodu w „Konradzie Wallenrodzie”, *Pochodnia* 1919 nr 3. Rec.: S. PIŁGÓŃ, Renesans Mickiewicza [II], *Przegl. Warsz.* 1922 nr 7. — J. KLEINER, Wallenrod polski i Wallenrod amerykański. Przyczynek do genezy „Konrada Wallenroda”, w: *Książka zbiorowa ku uczczeniu pierwszej rocznicy istnienia Uniwersytetu Poznańskiego*, red. T. Grabowski, Poz. 1920 s. 20-23. — M. KRIDL, „Lambro” a „Konrad Wallenrod”. Kartka z dziejów stosunku Słowackiego do Mickiewicza, *Przegl. Hum. (Kwart. Nauk.)* 1922 z. 1; Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, War. 1925 s. 64-80. — J. UJEJSKI, Byronizm i skottyzm w „Konradzie Wallenrodzie”, *Kr.* 1923. — E. KIPA, Geneza pomysłu „Konrada Wallenroda”, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — J. MAYER, O egzemplarzu „Konrada Wallenro-

da" z dopiskami Słowackiego, *Ruch Lit.* (War.) 1926 z. 7. — H. ŻYCZYŃSKI, Nieznany komentarz Mickiewicza do „Konrada Wallenroda”, *Mysł Nar.* 1926 nr 11.

640. M. CHRZANOWSKA, Tragizm Konrada Wallenroda, *Roczn. Kola Polon.* UW 1927 s. 85-92. — S. KOLBUSZEWSKI, Pieśń o Aldony losach. Próba rekonstrukcji pierwszego pomysłu „Konrada Wallenroda”, *Poz.* 1927. — W. BRUCHNAŁSKI, „Romeo i Julia” — „Konrad Wallenrod”. Motyw pieśni porannej, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białecki i in., *Poz.* 1928 s. 1-17. — I. CHRZANOWSKI, Glossy do „Konrada Wallenroda”, *Slavia* (Praga) 1928; Studia i szkice. Rozbiory krytyki, t. 1, *Kr.* 1939 s. 349-357. — S. CYWIŃSKI, Sto lat ualki z Konradem Wallenrodem, *Źródła Mocy* 1928 z. 4. — S. DOBRZYCKI, W setną rocznicę „Konrada Wallenroda”, *Tęcza* 1928 nr 4-5. — J. OBST, Wallenrod i Wallenstein, *Dzien. Wil.* 1928 nr 295. — T. PINI, Trybunał tajemny w „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1928 s. 273-276; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 390-393. — W. STEFFEN, Uwagi klasyka na marginesie powieści Wajdeloty, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu..., s. 326-336. — H. ŻYCZYŃSKI, „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza, *Przemysł* 1928 [w serii „Książnica komentarzy”]. — W. BRUCHNAŁSKI, „Konrad Wallenrod” (1826-1827) par Mickiewicz à travers l’histoire de la littérature, *Pologne lit.* (War.) 1929 nr 31.

641. J. KLEINER, „Konrad Wallenrod” na tle epoki, w: II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934 s. 78 [streszcz.]. — M.I. ARONSON, „Konrad Wallenrod” i „Poltava”. K voprosu o moskovskih lûbomydrah 20-h-30-h godov, *Puſkin. Vrem.* 1936 z. 2. — S. ZETOWSKI, „Konrad Wallenrod” Mickiewicza polityczną broszurą „węglarską”, *Ruch Lit.* (War.) 1936 z. 1. — S. ZETOWSKI, Zapomniany łaciński przekład „Alpuhary”, *Filomata* 1936 nr 78. — I. CHRZANOWSKI, Dośpiew Anioła harmonii w „Konradzie Wallenrodzie”, *Kur. Pozn.* 1938 nr 198. — V.G. ČERNOBAEV, K voprosu o literaturnyh svâzâh Puſkina i Mickeviča. Puſkin i poëma Mickeviča „Konrad Vallenrod”, *Učen.*

zapiski Leningr. gosud. ped. instit. 1938 t. 14 s. 87-109. — Z. NOWAKOWSKI, Kiedy zaraza Litwę ma uderzyć..., *Wiad. Pol.* (Lond.) 1943 nr 43.

642. J. KLEINER, „Konrad Wallenrod”, *Twórczość* 1945 nr 4 [fragm. t. 2 monografii o Mickiewiczu]. — J. KAROLCZYK, Moralność „wallenrodyzmu”, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1946 nr 38. — J. SALONI, „Konrad Wallenrod”, *Życie Lit.* (Poz.) 1946 nr 13. — K. BUDZYK, „Konrad Wallenrod”. Próby interpretacji socjologicznej, *Polonistyka* 1948 nr 3. — J. KLEINER, Od „Wallenroda” do „Pana Tadeusza”, *Sprawozd. Tow. Nauk. KUL* 1947/1948. — F. GERMAN, Wajdelota, Wojski, Jankiel. O muzycznych zainteresowaniach Mickiewicza, *Odra* (Kat.) 1949 nr 49-50. — L. GOMOLICKI, Wojnarowski – Wallenrod – Połtawa, *Twórczość* 1949 z. 6. — J. PRZYBOŚ, Recenzja „Konrada Wallenroda”, w: Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 99-112, wyd. 2 War. 1956 s. 135-148, wyd. 3 1965 s. 149-162, wyd. 4 War. 1998 s. 139-150. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Od „Dziadów” do „Wallenroda”, *Życie Lit.* 1951 nr 3. — W. BIEŃKOWSKI, Wallenrodyzm bez metafizyki, *Przegl. Kult.* 1955 nr 50. — M. JANION, Tragizm „Konrada Wallenroda”, *Życie Lit.* 1955 nr 48; Tragizm „Konrada Wallenroda”, War. 1955; Romantyzm. Studia o ideach i stylu, War. 1969 s. 9-48. — S. MAŁACHOWSKI, Senator Nowosilcow o „Konradzie Wallenrodzie”, *Kamena* 1955 nr 10-12. — S. SIĘROTWIŃSKI, Krakowskie wydanie „Konrada Wallenroda”, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1955 nr 38.

643. M. JANION, O genezie „Konrada Wallenroda”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 13-42. — K. KREJČÍ, Doktrina „de coede tyranni” a Mickiewiczův „Konrad Wallenrod”, *Slavia* (Praga) 1956 nr 4; Wybrane studia sławistyczne. Kultura, literatura, folklor, tłum. E.M. Hunca, red. J. Magнусzewski, War. 1971 s. 331-348. — K. KREJČÍ, Die Doktrin „de caede tyranni” und Mickiewicz’s „Konrad Wallenrod”, *Mickiewicz-Blätter* 1957 s. 116-126; A. Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 129-142. — M. BŁOŃSKA, Pierwiastek ludowy w „Konradzie Wallenrodzie” i „Grażynie”, w: Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 177-198. — W. BOROWY, „Konrad Wallenrod”, w: O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958 s. 275-311, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 284-319. — K. KREJČÍ, „Wallenrod” i „Irydion”

w literaturze czeskiej, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 369-394. — S. KAWYN, „Konrad Wallenrod” w recepcji klasycystów i romantyków warszawskich, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk.* (Łódź) 1959 nr 1; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. *Studia i szkice*, Kr. 1967 s. 139-155, wyd. 2 War. 2001 s. 188-211. — K. GÓRSKI, „Irydion” i „Konrad Wallenrod”, w: Zygmunt Kraśński w stulecie śmierci, oprac. S. Skwarczyńska i in., War. 1960 s. 32-51; Z historii i teorii literatury. S. druga, War. 1964 s. 203-218; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 88-107. — K.F. LEWAŁSKI, Mickiewicz’ „Konrad Wallenrod”: An Allegory of the Conflict between Politics and Art, *The Amer. Slav. and East Europ. Rev.* 1960 t. 19 nr 3.

644. Z. SZMYDTOWA, „Konrad Wallenrod”, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 130-142; W kręgu renesansu i romantyzmu. *Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej*, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 385-397. — Z. LIBERA, „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza, War. 1966. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Die litauische Thematik in A. Mickiewicz’s Werken, *Mickiewicz-Blätter* 1968 s. 36-56; Adam Mickiewicz. *Leben und Werk*, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 353-378. — K. ŻANTUAŃ, Mickiewicz’ „Konrad Wallenrod”. An Attempt of Reappraisal, *Compar. Lit. Stud.* 1969 t. 6 nr 2. — M. ŻMIGRODZKA, Historia i romantyczna epika, w: *Problemy polskiego romantyzmu*. S. 1, red. M. Żmigrodzka, Z. Lewinówna, Wr. 1971 s. 103-158; Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 120-172. — M. GUMKOWSKI, „Konrad Wallenrod” i wallenrodyzm. Czytane w szkole, *Literatura* 1972 nr 40. — A. KUOWSKI, Próby czytane: jak wielki temat staje się małym („Konrad Wallenrod”), *Dialog* 1972 nr 8. — H. KRUKOWSKA, „Wstęp” w „Konradzie Wallenrodzie” czyli o zniszczeniu Arkadii, *Zesz. Nauk. Univ. Warsz. Filia w Białymstoku* 1972 t. 1 z. 1. Rec.: E. JAWORSKA, *Biul. Polon.* 1973 t. 16 nr 50. — J. HVIŠČ, Druhová štruktúra slovenského historického spevuv porovnaní s Mickiewiczovým „Konradom Wallenrodem”, *Slavia Occid.* t. 30: 1973 s. 43-67. — M. URSEL, Bohater romantycznej powieści poetyckiej, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.*

1973 nr 200. — S. MAKOWSKI, „Konrad Wallenrod” – europejskim Belwederem, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 55-60. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewiczowski pogrom Arkadii. Pomiędzy kartą z historii stuletniej wojny z poezją pastoralną, w: For Wiktor Weintraub. *Essays in Polish Literature, Language and History Presented on the Occasion of his 65th Birthday*, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 465-478; *Pomiedzy historia a teoria literatury*, War. 1975 s. 56-67.

645. V. KREMENTULO, Problema geroičeskoj ličnosti i ee hudožestvennoe voplošenie v poëme Mickeviča „Konrad Vallenrod”, w: *Problemy rozvitiâ literatury i literaturnoj kritiki*, Kijów 1977 s. 123-135. — E. SZYMANIS, „Konrad Wallenrod” w ewolucji światopoglądu poetyckiego Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 23-31. — Z. WÓJCICKA, Tradycja napoleońska w „Konradzie Wallenrodzie” A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 81-89. — C. ZGORZELSKI, Notatki na marginesach „Konrada Wallenroda”, w: *Od Oświecenia ku Romantyzmowi i współczesności*. Szkice historycznoliterackie, Kr. 1978 s. 232-263. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Polski romantyk w poszukiwaniu tożsamości, *Znak* 1983 z. 8; O Mickiewicz i Słowackim, Kr. 1999 s. 120-142; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 157-181. — H. KRUKOWSKA, „Doliny piękne zostawmy szczęśliwym”. O „Konradzie Wallenrodzie” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1983 z. 6; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. *Studia i szkice o Mickiewicz*, Białystok 2016 s. 45-61; Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011 s. 115-133. — A. GARYCKA, Die Masken – Faustus und Konrad Wallenrods gemeinsame Attribute, *Stud. i Mat. Germ.* (Ziel. Góra) 1986 z. 1. — B. GALSTER, Pierwsze odgłosy „Konrada Wallenroda” w Rosji, w: *Paralele romantyczne*. Polsko-rosyjskie powinowactwa literackie, War. 1987 s. 105-145. — J. KOLBUSZEWSKI, Dolina najpiękniejsza na świecie, *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 2; Przestrzenie i krajobrazy, Wr. 1994 s. 211-233. — S. ŁANDA, Halban jako polemista literacki, *Przegł. Hum.* 1987 nr 11. — J. TRZNADEL, Mickiewicz. Czy Hamlet może wyjść z zaścianka?, w: *Polski Hamlet. Kłopoty z działaniem*, Par. 1988 s. 71-94. — J. WĘGIELEK, „Konrad Wallenrod”, w: Mam

ciało, War. 1989 s. 115-124. — S. CHWIN, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Wr.–War.–Kr. 1990, BN I 72, s. IV-CLXXIII (i wyd. nast.).

646. M. JANION, *Życie pośmiertne Konrada Wallenroda*, War. 1990.

Rec.: Historię trzeba pisać dziko. Rozmowa z prof. M. Janion, *Tyż. Lit.* 1991 nr 20. — M. KARPIŃSKI, Słowo stało się ciałem, a Wallenrod nie będzie w Belwederze, *Przegl. Powsz.* 1991 nr 11. — M. STRZYŻEWSKI, Przekłete zwycięstwo Wallenroda, *Twórczość* 1991 nr 8. — A. WITKOWSKA, Wallenrod – czyj współczesny? *Polityka* 1991 nr 16. — B. MIKUTA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1992 z. 6. — M. SZPAKOWSKA, Bankructwo Wallenroda, *Dialog* 1992 nr 4. — H. ZAWORSKA, Trucizna „Konrada Wallenroda”, *Literatura* 1992 nr 5. — G. KRAJEWSKI, „Życie pośmiertne Konrada Wallenroda”, czyli jak M. Janion napisała monografię historycznoliteracką pewnego zjawiska z ducha romantyzmu, *Acta Univ. Wratislaviensis* 1994 nr 33. — M. KALINOWSKA, *Pam. Lit.* 1996 z. 2.

647. E. STANKIEWICZ, O synkryzmie form w „Konradzie Wallenrodzie”, *Teksty Drugie* 1991 nr 4. — J.M. PISKORSKI, „Krzyżackiego gadu nie ugłaskasz nikt”, czyli A. Mickiewicz o zakonie krzyżackim i Niemcach, w: *Balticum. Studia z dziejów polityki, gospodarki i kultury XII-XVII w.*, red. Z.H. Nowak, Tor. 1992 s. 255-268. — S. CHWIN, Literatura i zdrada. Od „Konrada Wallenroda” do „Małej Apokalipsy”, Kr. 1993. Rec.: A. BAGAJEWSKI, Wallenrod, Jałta i sprawa polska, *Znak* 1993 nr 12. — S. CHWIN, O czym wołał nie pisać Mickiewicz w „Konradzie Wallenrodzie”, w: *Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu*, red. E. Graczyk Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 169-198. — K. KOPCZYŃSKI, „Tyś niewolnik, jedyna broń niewolników jest zdrada”. Dzieje wersu 343 z „Pieśni Wajdeloty”, w: *Ecriture / Pisanie. Materiały z konf. pol.-fran.*, Warszawa, październik 1992, red. Z. Mitosek, J.Z. Lichański, War. 1995 s. 29-34; Od romantyzmu ku erze nowych mediów, Kr. 2003 s. 7-16. — M. KRUPECKA SJK, Przestrzeń dobra w poematach A. Mickiewicza, w: *Religijny wymiar literatury polskiego romantyzmu*, red. D. Zamącińska, M. Maciejewski, Lubl. 1995 s. 129-165. — A. STĘPIEŃSKA, Analiza homeryckiej struktury rozpoznaw w poematach A. Mickiewicza („Grażyna”, „Konrad Wallenrod”), *Roczn. Hum.* t. 43: 1995 z. 3 s. 71-99. — L. BEDNARCZUK, Wajdelota, *Jęz. Pol.* 1996 nr 4/5.

648. M. BOĆKOWSKA, Ptasie bestiariusz w „Ma-

rii” A. Malczewskiego na tle „Zamku kaniowskiego” S. Goszczyńskiego i „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, w: Antoniemu Malczewskiemu w 170 rocznicę pierwszej edycji „Marii”. Materiały sesji naukowej, Białystok 5-7 V 1995, red. H. Kruskowska, Białystok 1997 s. 247-262. — J. BRZOSOWSKI, O „Konradzie Wallenrodzie”, pieśni niepełnej, w: *Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza*, Łódź 1997 s. 95-119. — M. SOKOŁOWSKI, Antropologiczny tragizm („Konrad Wallenrod”), *Młoda Polonistyka* 1997 nr 1. — S. CHWIN, Adam Mickiewicz „Konrad Wallenrod” – eksplikacja, *Warszt. Polon.* 1998 nr 4. — H. GRADKOWSKI, „Konrad Wallenrod” – czytany raz jeszcze, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 77-92. — A.M. ROGULSKA, Dwie drogi polskiego romantyzmu: „Maria” A. Malczewskiego i „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza, *Pro Arte* 1998 (nr specj.) s. 33-46. — T.V. SEN'KEVIČ, Problemy istorizma v poëmie „Konrad Wallenrod” A. Mickieviča, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjałaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyjii „Asoba i tvorčasć A. Mickeviča ŭ kantëksće su-svetnaj litaratury”*, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 110-116.

649. S. CHWIN, „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza (w. 596-629), w: *Lekcje czytania. Eksplikacje literackie*, cz. 2, red. W. Dynak, A.W. Labuda, Wr. 1999 s. 102-116. — O. OBRACAJ, „...wie ein Fuchs kämpfen und wie ein Löwe”. Die Dichtungen „Grażyna” und „Konrad Wallenrod” oder Von der Verantwortung für das Schicksal der Nation, w: *Von Polen, Poesie und Politik*. Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tübingen 1999 s. 81-100. — J. ZIABICKA, Słowacki i Mickiewicz – dwie kwestie krytyczne („Beniowski” V 179-180 i „Konrad Wallenrod” IV 255-256), *Pam. Lit.* 1999 z. 4. — G. JANKOWICZ, Dalekie okolice. Przestrzeń w „Konradzie Wallenrodzie”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2000 z. 1. — R. SZTYBER, Błogosławiona Dorota z Mątówów protoplastką Mickiewiczowskiej „nieznanej, pobożnej niewiasty”, w: *Literatura, kultura, język. Z warsztatów badawczych*, red. J. Rećko, Ziel. Góra 2000 s. 173-186. — S. CHWIN, Uäzvlennaä sovest', *Novaä Pol'sha* 2001 nr 5. — E. SZYMANIS, Czym zawinił Konrad Wallenrod? Wallenrodizm wobec absolutyzmu,

Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 2002 s. 61-80. — I. WOJDAN, Ignacy Danielewski o wallenrodyzmie – w kontekście innych interpretacji, *Stups. Prace Fil.* 2004 z. 2. — D. ZAWADZKA, Tragizm Wallenroda – tragizm Radziwiłłówny: o niezrealizowanym pomysle Mickiewicza na dramat, w: *Problemy tragedii i tragizmu: studia i szkice*, red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 2005 s. 387-403. — K. ZIEMBA, Miłość i nienawiść w „Konradzie Wallenrodzie”, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 93-105.

650. A. RYTEL, „Irydion” Z. Krasińskiego wobec „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza. Dyskurs „satanizmów”, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyńska, M. Bąk, Kat. 2006, s. 159-168. — P. ŻBIKOWSKI, Jeszcze raz o dziejach Alfa Waltera i o przesłaniu Mickiewiczowskiego poematu, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 52-62. — J. BRZÓZOWSKI, Kilka uwag o bohaterce „Konrada Wallenroda”, w: *Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników*, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 33-40; *Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie*, Poz. 2011 s. 9-17 [pt. Jeszcze o bohaterce „Konrada Wallenroda”]. — J. ŁAWSKI, Rosyjska Apokalipsa: o „Konradzie Wallenrodzie” A. Mickiewicza, w: *Apokalipsa: symbolika, tradycja, egzegeza t. 2*, red. K. Korotkich, J. Ławski, Białystok 2007 s. 135-205. — M. TURCZYN, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod” A. Mickiewicza w myśli badawczej, w: *Mickiewicz wielu pokoleń...*, s. 253-270. — M. TURCZYN, Średniowiecze w „Konradzie Wallenrodzie”, w: *Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki*, Słupsk 2007 s. 78-105. — J. ZIELAKOWA, Maria Kopnicka czyta „Konrada Wallenroda”, w: *Mickiewicz wielu pokoleń...*, s. 41-52. — M. SZARGOT, Religie w „Konradzie Wallenrodzie”, w: *Religie i religijność w literaturze i kulturze romantyzmu*, red. E. Kasperski, O. Kryszewski, War. 2008 s. 147-160; *Bardon Mickiewicza, Kielce 2024 s. 139-154* [pt. Bogowie Konrada Wallenroda].

651. O. POLTORAK, Topos rodnoy zemli v dialoge kontekstov kultury (po motivam poemymy „Konrad Vallenrod” A. Mickeviča i romana „General Barč” Kadena-Bandrovskogo), w: *Tvorčestvo*

Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaâ kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 138-146. — D. UFFELMANN, „Litwo! Wschodzie mój!”, przeł. M. Kuziak, *Stups. Prace Fil.* 2010 z. 8. — J. FIEĆKO, Ogród Wallenroda i zagadka Wajdeloty, *Prace Fil. Literat.* t. 1: 2011; *Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków*, Poz. 2015 s. 155-172 [wersja zmien.]. — K. GLUZIŃSKI, Paryska edycja „Grażyny” i „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Zak. Nar. im. Ossol.* 2011 z. 22. — M. PIECHOTA, Jeszcze o relacjach rodzinnych w „Konradzie Wallenrodzie” Mickiewicza, w: „Słowo to cały człowiek”. *Studia i szkice o twórczości Mickiewicza*, Kat. 2011 s. 167-179. — E. SEMENOWICZ, Wokół genealogii Litwinów. U źródeł mitu i sporu historyczno-kulturowego, *Stud. z Dziejów Rosji i Europy Środ.-Wsch.* 2011 s. 13-41. — M. BURZKA-JANIK, „Konrad Wallenrod” czytany w kontekście idei kozła ofiarnego, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych*, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 67-82. — D. ZAWADZKA, „Konrad Wallenrod”, w: *Leleweł i Mickiewicz. Paralela*, Białystok 2013 s. 503-532. — J. ŁAWSKI, Staropruski tekst A. Mickiewicza, w: *Funkcjonowanie języków i literatur na Litwie. Litewsko-polskie związki naukowe i kulturowe. / Kalbų ir Literatūrą funkcionavimas Lietuvoje. Lietuvių-Lenkų moksliniai ir kultūriniai ryšiai*, red. M. Dawulewicz, I. Fedorowicz, A. Kaleda, Wil. 2014 s. 126-144.

652. S. ILG, Die „politische Romantik” von Adam Mickiewicz seinem Gedicht „Konrad Wallenrod”, *Monachium* 2015. — E. NOWICKA, Jaszczurki w sercu. O jednym porównaniu z „Konrada Wallenroda”, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 89-108. — J. ŁAWSKI, Staroruskie pierwowzory Konrada Wallenroda i Halbana, w: *Romantyzm środkowoeuropejski w perspektywie postkolonialnej, cz. 1*, red. M. Kuziak, B. Nawrocki, War. 2016 s. 397-424. — O. SOKOŁOWSKA, A literary work of arts as linguistic material for the study of methonymy. The ballad of Alpujarra by A. Mickiewicz, w: *Pod pretekstem słów. Księga jubil. dla Prof. Wojciecha Kubińskiego*, red. P. Gorszczyńska, W. Karwacka, Gdańsk 2016 s. 86-104. — M. DYGO, „Z Maryjien-

burskiej wieży zadzwoniono...". A. Mickiewicz o Malborku, w: *W służbie zabytków*, red. J. Ho-chleitner, K. Polejowski, Malbork 2017 s. 157-167. — D. VINCŮRKOVÁ, Koncepcja czasu cyklicznego w „Maju” Karela Hynka Máchy wobec koncepcji czasu linearnego w „Konradzie Wallenrodzie” A. Mickiewicza, *Roczn. Kompar.* 2017 s. 353-374. — L. MALCEW, Pruska sprawa A. Mickiewicza, w: *Literatura polska i perspektywy nowej humanistyki*, red. R. Cudak, K. Pospiszil, Kat. 2018 s. 340-350. — M. BURZKA-JANIK, Mickiewiczowskie „miejsce” schronienia, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 2. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewiczowska etyka powinności, w: *Mickiewiczowskie*

konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 41-57; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 235-267 [pt. Mickiewiczowska idea powinności]. — M. STANISZ, Mickiewiczowska sztuka przypisu, cz. II: „Konrad Wallenrod” i „Dziady” cz. III, w: *Komentarze i przypisy w książce dawnej i współczesnej*, red. B. Mazurkowska, Kat. 2019 s. 345-364. — J.W. CZARNECKI, Muzycznoliteracki agon tożsamości: „Konrad Wallenrod”, *Prace Fil. Literat.* t. 10: 2020 s. 227-241. — K. SAMSEL, „Bo wajdelotom powiem – że na ciebie jesteś kosmaty”. Dekonstrukcja mitów Mickiewiczowskich w [„Wallenrodzie”] Słowackiego, *Prace Fil. Literat.* t. 10: 2020 s. 137-150.

4.2.3. „Pan Tadeusz”

4.2.3.1. Monografie, zbiory studiów

653. H. BIEGELEISEN, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Studium estetyczno-literackie, War. 1884.

Rec.: S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1884/1885 t. 3 (75) s. 166-174. — A. SYGIETŃSKI, „Pan Tadeusz” w świetle krytyki p. Biegeleisena, *Wędrowiec* 1886 nr 10-17.

654. F. REICHMAN, Uwagi nad „Panem Tadeuszem” A. Mickiewicza, Lw. 1892.

655. W. GOSTOMSKI, Arcydzieło poezji polskiej A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”. Studium krytyczne, Kr. 1894, wyd. 2 War. 1898.

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Ateneum* 1894 t. 2. — W. PROKESCH, Z najnowszej krytyki, *Nowa Reforma* 1894 nr 293 [dod. lit. s. 2].

656. K. ŁAPCZYŃSKI, Flora Litwy w „Panu Tadeuszu”, Kr. 1894.

657. K. ZOELLER, Dlaczego „Pan Tadeusz” jest arcydziełem, Strj 1895.

658. S. TARNOWSKI, O „Panu Tadeuszu”, Brody 1905, wyd. 2 w oprac. S. Pigionia Kr. 1922.

659. Z. KRAMSZTYK, Bohaterowie „Pana Tadeusza”, cz. 1-4, War. 1907-1909.

660. S. WINDAKIEWICZ, Prolegomena do „Pana Tadeusza”, Kr.–War. 1918.

Rec.: L. GALLE, Książki nadesłane do redakcji, *Pro Arte et Studio* 1917 z. 8. — W. JABŁONOWSKI, *Gaz. Por.*

(War.) 1917 nr 346. — J. KALLENBACH, *Pam. Lit.* 1917 s. 352-358. — A. LANGE, *Nowa Gaz.* 1917 nr 644. — A. NIEMOJEWSKI, Metoda analityczna Windakiewicza, *Mysł Niepodl.* 1917 nr 399. — T. SINKO, Nowa książka o „Panu Tadeuszu”, *Czas* 1917 nr 480.

661. K. WOJCIECHOWSKI, „Pan Tadeusz” Mickiewicza a romans Waltera Scotta, Kr. 1919.

662. W. MICHNIEWICZ, O „Panu Tadeuszu”. Geneza, streszczenie, Bydgoszcz 1924 [wyd. 4 popr.].

663. S. PIŁOŃ, Ze studiów nad tekstem „Pana Tadeusza”. Trzy notatki, Kr. 1928.

Zawartość: O kilku kartach autografu; Egzemplarz korektowy „Pana Tadeusza”; Egzemplarz „Pana Tadeusza” z własnoręcznymi poprawkami Mickiewicza.

664. S. ROSSOWSKI, „Pan Tadeusz”. Rozbiór szczegółowy, Lw. 1929.

665. S. ŁEMPICKI, O „Panu Tadeuszu”. W stulecie ukazania się arcydzieła, Lw. 1934.

Rec.: S. PIŁOŃ, *Pam. Lit.* 1934 s. 575-576. — J. KULCZYCKA-SALONI, Nauka o literaturze, *Polonista* (War.) 1935 z. 2.

666. S. PIŁOŃ, „Pan Tadeusz”. Wzrost, wielkość i sława. Studium literackie, War. 1934, wyd. 2 War. 2001, posł. Z. Stefanowska, „Zrozumieć Mickiewicza”, wyd. 3 Kr. 2002.

Zawartość: Tradycje obyczajowe; Tradycje literackie; Pierwszy pomysł; Fala heroizmu; Fala żywiołu

epickiego; Kopuła wzniosłości; Sto lat sławy (1834-1863, 1864-1898, 1899-1933).

Rec.: F. BIELAK, Ze studiów nad Mickiewiczem, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — A. BRÜCKNER, „Pan Tadeusz”. Wzrost, wielkość, sława. Studium literackie, S. Pigoń, War. 1934, *Pan. Lit.* 1934 s. 570-576. — K. CZACHOWSKI, Nowa książka o „Panu Tadeuszu”, *Pion* 1934 nr 29. — W. FOLKIERSKI, Książka o polskości „Pana Tadeusza”, *Gaz. Warsz.* 1934 nr 272-273. — I. CHRZANOWSKI, Książka jubilat o „Panu Tadeuszu”, w: *Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie*, Lw. 1936 s. 203-206. — K.M., *Kwart. Art.* 2002 nr 3.

667. *Kurier Literacko-Naukowy* (Dod. do *Ilustrowanego Kuriera Codziennego*) 1934 nr 24 [nr specj. na 100 rocznicę „Pana Tadeusza”].

Zawartość: S. PIGOŃ, Sto lat mijało... Trochę refleksji na setną rocznicę „Pana Tadeusza”; — A. ROSENBERG, Czy „Pan Tadeusz” powstawał w Dreźnie?; — S. WINDAKIEWICZ, 20 lat po powstaniu „Pana Tadeusza”; — J. SZWED, Przeglądy „Pana Tadeusza” w ciągu stulecia. Przegląd bibliograficzny; — S. ZETOWSKI, Muzyka w „Panu Tadeuszu”; — T. SINKO, Od „Historii szlacheckiej” do epopei narodowej; — F. ILEŚIĆ, Tłumacz jugosłowiański (chorwacki) „Pana Tadeusza” (1893) [dot. przekładu T. Marecia]; — Z. HIEROWSKI, „Pan Tadeusz” w wolnej Polsce; — T.S. [T. SINKO?], Dwa proroctwa w „Panu Tadeuszu”.

668. D. ŽIVANOVIĆ, Adam Mickevič i njegov „Pan Tadija”, Belgr. 1935.

669. Z. SZWEYKOWSKI, „Pan Tadeusz” — poemat humorystyczny, Poz. 1949.

670. S. BREYER, Spór Horeszków z Soplicami. Studium z dziedziny problematyki prawnej „Pana Tadeusza”, War. 1955.

Rec.: Z. STEFANOWSKA, Hejże na Soplicę!, *Życie Lit.* 1955 nr 27.

671. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Realia Mickiewiczowskie 2. Wpadam do Soplicowa, War. 1955.

Zawartość: Pierwowzór Podkomorzego. Stefan Wereszczaka; „Czas morowy”; Kiedy wyszedł w świat „Pan Tadeusz”?; Przez Cząbrow, czy przez Tuhanowicze, którą drogą do Soplicowa?; „Takie były zabawy, spory w owe lata...”. Tuhanowicze a Soplicowo; Pierwowzór Sędziego. Sędzia Medard Rostocki; Pierwowzory Hrabiego; Książd Robak; Tadeusz i Zosia; Jak to było w Tuhanowiczach?; Zajazd cząbrowski w świetle dokumentów [zawartość tomu włączona do wyd. Realia Mickiewiczowskie 1999].

Rec.: A. PIORUNOWA, W świecie realiów Mickiewiczowskich, *Polonistyka* 1955 nr 6. — S. PIGOŃ, O realiach Mickiewiczowskich, *Życie Lit.* 1956 nr 5.

672. H. TURSKA, Słownictwo opisów przyrody w „Panu Tadeuszu” wobec tradycji Oświecenia i pseudoklasycyzmu, War. 1955.

673. K. WYKA, O formie prawdziwej „Pana Tadeusza”, War. 1955 [fr. przekł.: La forme vraie de „Pan Tadeusz”, War. 1956].

674. K. WYKA, Poezja i prawda w „Panu Tadeuszu”, War. 1956.

675. M. WACHOWSKI, Gospodarstwo soplicowskie. Rolnictwo w „Panu Tadeuszu”, War. 1957.

676. K. WYKA, „Pan Tadeusz”. [T. 1] Studia o poemacie, War. 1963.

Zawartość: Rozważania wstępne; Podstawy gatunkowe „Pana Tadeusza” dla współczesnych; Podstawy gatunkowe „Pana Tadeusza” dla badaczy; Mickiewiczowska teoria epopei; „Wewnętrzne do natury pocucie”; Napomnienie epickiego toku; Trojaka opisowość „Pana Tadeusza”; Pierwiastki powieściowe „Pana Tadeusza”; Flers puszcz litewskich, czyli teatr w zaścianku; Romantryczny tok narracyjny.

677. K. WYKA, „Pan Tadeusz”. [T. 2] Studia o tekście, War. 1963.

Zawartość: O tekście „Pana Tadeusza”; „Ojczyzno Litwo moja”; Kształtowanie burzy; Spowiedź Robaka i Spowiedź Jacka Soplicy; Filologiczne przemiany arcyserwisu; Wschody i zachody; Potomstwo Scyzoryka; „Warkocza ustęgi i bydlę ryki”; Poezja i prawda, romanizm i realizm; Obraz autora.

Rec.: Z. LIBERA, *Przeł. Hum.* 1964 nr 6. — S. PIGOŃ, O „Panu Tadeuszu” opus magnum. Wykrzykniki i pytania, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 3; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 261-303. — J. PRZYBOŚ, „Pan Tadeusz” — Kazimierza Wyki, w: *Czytając Mickiewicza*, War. 1965 s. 290-307.

678. S. RECZEK, O nazwach mówienia w „Panu Tadeuszu”. Suplement leksykograficzny do stylu A. Mickiewicza, *Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Studium Terenowego Krakowskiej WSP w Rzeszowie* 1964 z. 1 s. 201-230.

679. J. SAMBOR, Badania statystyczne nad słownictwem. Na materiale „Pana Tadeusza”, Wr. 1969.

Rec.: K. PISARKOWA, *Jęz. Pol.* 1971 nr 2.

680. M. ZARĘBINA, Wyrazy obce w „Panu Tadeuszu”, Wr. 1977.

Rec.: J. Safarewicz, *Jęz. Pol.* 1978 nr 2. — M. BOREJSZO, *Slavia Occid.* t. 36: 1979.

681. A. BAJDOR, H. NATUNIEWICZ, „Pan Tadeusz” w ilustracjach, Gdańsk 1984.

682. *Poezja* 1984 nr 11/12: 150 lat „Pana Tadeusza”.

Zawartość: W. SMASZCZ, „To Czas się cofnął – i odrócił lica”. O „Panu Tadeuszu” rozmowa z Konradem Górskim; — J.Z. BRUDNICKI, Powroty w „Panu Tadeuszu”; — W. ŁYSIAK, Napoleon z nimi. Idea napoleońska w „Panu Tadeuszu” i „bonapartyzm” wieszczą; — A. MIERZEJEWSKI, „Telimeny lub Zosieczki maleńkie”. Norwid o „Panu Tadeuszu”; — S. MAKOWSKI, „Pan Tadeusz” Juliusza Słowackiego; — S. GĘBALA, Odczynianie uroków — czyli „Trans-Atlantyk” kontra „Pan Tadeusz”; — J. IHNATOWICZOWA, Ostatni zajazd na Litwie w ilustracji; — K. ŚWIEGOCKI, Od buntu do pokory; — E. SZYMANIS, „Zanuciłbym pieśń szczęśliwą!” — czyli „Pan Tadeusz” w kontekście poetyckiego światopoglądu A. Mickiewicza; — K. KORZON, Ossoliński autograf „Pana Tadeusza”; — LIJUN YI, „Pan Tadeusz” w Chinach; — J. OSMANIS, „Pan Tadeusz” w moim życiu [dot. tłum. łotewskiego]; — E. SOJKA, „Pan Tadeusz” jest przede wszystkim dziełem poetyckim [dot. przekł. na jęz. czeski]; — J. KOPROWSKI, „Pan Tadeusz” po niemiecku; — Z. SKIBIŃSKA-CHARYŁO, „Pan Tadeusz” Bronisława Taraszkiewicza na tle innych przekładów białoruskich; — F. NIEUWAŻNY, „Pan Tadeusz” po ukraińsku; — A. TCHÓRZEWSKI, Pinety oddający swe bisy, czyli „Pan Tadeusz” sióstr Garosci; — N.H. SANH, Mickiewicz i jego „Pan Tadeusz” [z jęz. fr. przeł. M. Paczoska-Nowak]; — A. ŁASZOWSKI, Zabawy i spory.

683. W.J. PODGÓRSKI, „Litwo! Ojczyzna moja”. Pokłosie inwokacji Mickiewicza, studium historycznoliterackie i antologia nawiązań poetyckich, Kowno 1992.

684. M. PIECHOTA, „Pan Tadeusz” i „Król-Duch” — dwie koncepcje romantycznej epepei, Kielce 1995.

685. M. ZARĘBINA, Imiona bohaterów „Pana Tadeusza”. Nazwy osób w epepei, Kr. 1996.

Rec.: H. KACZOROWSKA, „Pan Tadeusz” — inne spojrzenie. O nowej książce Marii Zarębiny, *Inspiracje Polonistyczne* 1997 nr 6. — A. OPACKA, *Z Teorii i Praktyki*. Jęz. Pol. 1999 t. 15.

686. A. OPACKA, Ślady oralności w „Panu Tadeuszu”, Kat. 1997.

687. B. ZAKRZEWSKI, Konterfekty z „Pana Tadeusza”, Wr. 1997.

Rec.: J. KOLBUSZEWSKI, Poetyka konterfektu, *Nowe Książki* 1998 nr 3.

688. W. KOT, „Pan Tadeusz”. Prawda i legenda, Poz. 1998.

689. M.T. LIZISOWA, Prawem sędzić czyli o języku Statutów litewskich w „Panu Tadeuszu”, Kr. 1998.

690. A. STĘPNIEWSKA, Mickiewicz w kręgu Homera. Struktura epicka „Pana Tadeusza”, Lubl. 1998.

Rec.: H. WÓJTOWICZ, *Roczn. Hum.* t. 47: 1999 z. 3 s. 123-124.

691. B. ZAKRZEWSKI, O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998.

Zawartość: Zoilowie „Pana Tadeusza”; Arcygrafoman kontra arcy poeta, czyli ks. Wincenty Kraiński wobec A. Mickiewicza; „Hajże na Soplicę!”; „Pan Tadeusz”, czyli „Jeszcze Polska nie zginęła”; O przemijaniu w „Panu Tadeuszu”; Z temblakiem i bez temblaka: o tzw. niekonsekwencjach w „Panu Tadeuszu”; Eros w „Panu Tadeuszu”; Zagubiony śląski przekład „Pana Tadeusza” [dot. przekł. Friedricha Eduarda Pindera].

692. B. ZAKRZEWSKI, Potomstwo „Pana Tadeusza”. Antologia, Wr. 1998 [m.in. utwory J. Słowackiego, E. Piltza, A. Orłowskiego, K. Laskowskiego, L. Belmonta, H.S. Hartena (Harveya), J. Gamskiej-Łempickiej, T. Hollendra, K.I. Gałczyńskiego, A. Rymkiewicza, K. Wierzyńskiego, T. Makowieckiego, W. Słobodnika].

693. S. KRAJSKI, „Pan Tadeusz” na nowo odczytany, War. 1999.

Zawartość: Wstęp; Czy ktoś posiada copyright na „Pana Tadeusza”; Czy A. Mickiewicz miał kompleks Edypa?; „Pan Tadeusz” w świetle psychoanalizy. Sen emigranta — czy istnieje dzisiaj emigracja wewnętrzna?; Kocham Polskę — czy patriotyzm ma dzisiaj sens?; Tradycja — terażniejszość — przyszłość. Jankiel — wzór polskiego Żyda; Telimena i Matka Polka; Europejska obsesja czyli ludzie „rozsądni”; Jacek Soplica czy Książd Robak — historia wciąż się powtarza; Zakończenie; Kalendarium.

694. „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999.

Zawartość: J. MAŚLANKA, Problemy tekstologiczne „Pana Tadeusza”; — M. PIECHOTA, Kłopoty z „Epilogiem” „Pana Tadeusza”. Pretekst, tekst i mit; — A. WILKOŃ, Jaką polszczyzną został napisany „Pan Tadeusz”?; — J. OKOŃ, Staropolszczyzna w „Panu Tadeuszu”; — B. DOPART, „Universum” poetyckie „Pana Tadeusza”; — A. ZIOŁOWICZ, W strefie dramatyczności „Pana Tadeusza”; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, „Pan Tadeusz” — poemat

elegijny; — M. STANISZ, Poglądy estetyczne bohaterów soplicowskich na tle sporów przełomu romantycznego; — A. LITWORNIA, „Sztukmistrz musi ulecieć w sferę ideału”; — Z. MAJCHROWSKI, „Dziady” a „Pan Tadeusz” — antagonizm arcydzieł; — P. URBAŃSKI, Sarbiewski — Mickiewicz i problemy lektury alegorycznej; — J. WEINBERG, „Pan Tadeusz” a „Gofred” Tassa—Kochanowskiego; — S.J. RITTEL, Systemy komunikacji w „Panu Tadeuszu”; — K. CYSEWSKI, Problematyka kreacji postaci w „Panu Tadeuszu”; — J. BRZOZOWSKI, Pan Tadeusz — bohater rzetelnie tytułowy; — A. WAŚKO, „Pan Tadeusz” i publicystyka Mickiewicza; — S. DZIEDZIC, Mickiewiczowskie pojmowanie ustroju i dziejów Polski; — B. BURDZIEJ, Tryumf Boga i Polaków nad „tryumfem cara Północy”. Próba objaśnienia kilku miejsc w „Dziadach” (część III) i w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — J. LYSZCZYNA, Mit napoleoński w „Panu Tadeuszu”; — J. GOĆKOWSKI, Rozsądek polityczny Maćka nad Maćkami; — J. KUŁAKOWSKA, Religijno-kultowe elementy obrazu tradycyjnej społeczności w „Panu Tadeuszu”; — R. OKULICZ-KOZARYN, „Pan Tadeusz” ujrzący z Baublisza; — A. SULIKOWSKI, „Pan Tadeusz” a zagadnienia życia wewnętrznego; — W. OWCZARSKI, „Uciec z duszą na Litwę”. O Mickiewiczowskiej obsesji ucieczki i schronienia; — L. ZWIERZYŃSKI, „Pan Tadeusz” — metafizyczny kształt świata w obrazach żywiołów; — A. ŻYWIŁEK, Pamięć, mit, metafizyka. Epifania przeszłości w „Panu Tadeuszu”; — A. KUİK-KALINOWSKA, „Był sad...” — o kontekstach i poetyce jednego z opisów „Pana Tadeusza”; — D.T. LEBIODA, Ornitologia „Pana Tadeusza”.

Rec.: M. SOKOŁOWSKI, *Pam. Lit.* 2001 z. 3.

695. M. ZARĘBINA, Poeta wśród prawników. O „Panu Tadeuszu” inaczej, Kr. 1999.

Rec.: Z. KURZOWA, *Porad. Jęz.* 2001 z. 10.

696. A. JONAS-DEBSKA, Country of the Mind. An introduction to the poetry of A. Mickiewicz, War. 2000 [Part Two: „Pan Tadeusz”, s. 100-204].

Rec.: T. ULEWICZ, Nowe książki o tradycjach dziejowych UJ, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 1. — Ch.S. KRASZEWSKI, *The Polish Review* t. 48: 2003 nr 2.

697. S. FALKOWSKI, 23 tajemnice „Pana Tadeusza”, czyli Centrum polszczyzny, Wr. 2000.

698. M. PIECHOTA, Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, Kat. 2000.

Zawartość: Od „Szlachcica” do „Pana Tadeusza” [wersja rozsz.]; O „argumentach” albo też o „treściach” poprzedzających poszczególne księgi; O imionach drugoplanowych postaci — święci protoplaści Gerwazego i Protazego; „Teraz nie wiem, czy moda i nas starych zmienia, Czy młodzież lepsza” [wersja rozsz. art.: Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu”. Rekonesans, w: Starość.

Wybór materiałów z VII Konf. Pracowników [...] UŚ, red. A. Nawarecki, A. Dziadek, Kat. 1995; O wieku narratora „Pana Tadeusza”. (Poetyckie uroki nawiasowych utraćceń) [wersja rozsz.]; O retoryczności mów postaci „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. Rekonesans [wersja rozsz. pt.: Mowy postaci w świetle retoryki]; Kłopoty z „Epilogiem” „Pana Tadeusza”. Pre-tekst, tekst i mit; Zbigniew Jerzy Nowak jako badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza” [wersja uzup.].

699. „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000.

Zawartość: I. OPACKI, Wstęp; — Z.J. NOWAK, Kilka uwag o Wojskim w świetle autografów „Pana Tadeusza” [wersja rozsz., wyd. z rkp. M. Piechota]; — A. KRYSZTOPIAK, Zosia — Pani czy Panna ogrodu rozkoszy?; — M. PIECHOTA, Saplicowie — Soplicowie. Na marginesie pewnej odręcznej notatki w osiemnastowiecznej „Etyce chrześcijańskiej” Wincentego Houdry’ego; — J. PASZEK, Ciało i słowo w pierwszej księdze „Pana Tadeusza”; — A. OPACKA, Agon czy sielanka?; — D. NORAS, Metaforyka ruchu w „Panu Tadeuszu”; — A. PAWLUSIEWICZ, Pierwiastki balladowe w „Panu Tadeuszu”; — B. DOPART, „Pan Tadeusz” jako poemat liryczny i historia szlachecka; — J. LYSZCZYNA, Trzy liryczne komentarze. (Goślawski — Garczyński — Mickiewicz); — R. OCIECZEK, „Zabytek drogi prawych zwyczajów” — o książce kucharskiej, którą czytywał Mickiewicz; — K. KŁOSIŃSKI, Bigos; — L. ZWIERZYŃSKI, Prześtrzeń teodocy. Symboliczny model kosmosu w „Panu Tadeuszu”; — W. DUDZIŃSKA, „Pan Tadeusz” a ilustracje.

Rec.: M. SZARGOT, *Ruch Lit.* (Kr.) 2001 z. 2.

700. *Natus est „Pan Tadeusz”*, oprac. B. Zakrzewski, Wr. 2001.

701. M. SZPICZAKOWSKA, Fonetyczne i fleksyjne cechy języka „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na tle normy językowej XIX w., Kr. 2001.

Zawartość: Wstęp; I. Rozwój badań nad językiem A. Mickiewicza; II. Cechy fonetyczne języka „Pana Tadeusza”; III. Cechy fleksyjne „Pana Tadeusza”.

702. K. KMIĘĆ, Rośliny lecznicze w „Panu Tadeuszu”, Kr. 2002.

703. M. ROWICKA, O neurotycznym cenzorze, przebiegłym wydawcy i manipulowanym czytelniku, czyli „Pan Tadeusz” w Warszawie w okresie zaborów, War. 2004.

704. E. STACHURSKI, Słownictwo „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na tle tekstów innych poematów romantycznych, Kr. 2005.

705. „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recpcja, red. B. Dopart, Kr. 2006.

Zawartość: F. ZIEJKA, Krakowskie lekcje „Pana Tadeusza”; — Z. SUDOLSKI, „Pan Tadeusz” w romansie przemienionym, czyli „Powieść czasu mego”; — E. DĄBROWICZ, Troja poetów; — M. SZARGOT, Koniec baśni. O „Panu Tadeuszu” J. Słowackiego; — S. RZEPCHYŃSKI, „Pan Tadeusz” w romantycznej krytyce literackiej (1834-1863); — Z. PRZYBYŁA, „Pan Tadeusz” w ocenie krytyki pozytywistycznej; — J. DUDEK, Adam Mickiewicz wśród twórców ostatniego półwiecza; — Z. ZARĘBIANKA, Czesława Miłosza szukanie ojczyzny; — A. FIUT, „Pan Tadeusz” przez Miłosza na nowo odczytany; — L. BANOWSKA, „Litwa, po pięćdziesięciu dwóch latach” jako Miłoszowy epilog do „Pana Tadeusza”; — E. TIERLING, Motyw lasu i drzewa w polskiej literaturze kresowej XIX i XX w.; — A. KIEŻUŃ, Mickiewiczowskie inspiracje w powieściach Józefa Weyssenhoffa; — M. KOZŁOWSKA, „Litwa Mickiewiczowska” w wileńskiej publicystyce kulturalnej okresu międzywojennego; — B. OLECH, Tropami Mickiewicza. O twórczości Leonarda Podhorskiego-Okołowa; — T. CZERSKA, Ocalić ład istnienia? Sakralizacja codzienności w literaturze Kresów (Miłosz, Konwicki, Żakiewicz); — A. CZAJKOWSKA, Pan Tadeusz Konwicki(ego); — E. SKIBIŃSKA, Literacka etnografia, czyli świat kultury „Pana Tadeusza” w opiniach historyków literatury; — T. RITTEL, Metafora astronomiczna w „Panu Tadeuszu” jako metafora kulturowa i jej przekład; — M. ZARĘBINA, Przekłady „Pana Tadeusza” na języki zachodnie; — H. CYBIENKO, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w Rosji (przekłady, recepcja, paralele typologiczne); — H. VOISINE-JECHOVÁ, Motyw ojczyzny w poemacie „Pan Tadeusz” w porównaniu z koncepcjami oraz wizjami romantyków czeskich; — J. ŻUROWSKA, Włoskie przekłady „Pana Tadeusza”; — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, „Pan Tadeusz” w przekładzie na język szwedzki. Forma utworu, tytuły szlacheckie, polski strój narodowy; — R. LÖW, „Pan Tadeusz” po hebrajsku. Dzieje przekładu, wydania i recepcji krytycznej; — R. SZENFELD, Przyroda ziemi litewskiej w „Panu Tadeuszu” i w poemacie partyzanckim Abdy Kownera „Do świtu”; — K. KUYAMA, Wokół faktów i zagadek japońskiej recepcji „Pana Tadeusza”; — T. LUBELSKI, „Pan Tadeusz” a kino. O adaptacjach filmowych poematu Mickiewicza; — J. KOWALIKOWA, „Pan Tadeusz” w szkole dzisiaj; — S. BORTNOWSKI, Arcydzieła Mickiewicza – kontekst szkolny.

Rec.: D.P. IVINSKIJ, *Vestnik Mosk. Univ.* 2008 S. 9 nr 2.

706. G.B. TOMASZEWSKA, Jak widzi dusza? Estetyka i metafizyka światła w „Panu Tadeuszu”, Gdańsk 2007.

707. T. WINEK, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Autografy i edycje, Tor.–War. 2011.

Zawartość: Wprowadzenie do historii autografów „Pana Tadeusza”; Eustachego Januszkiewicza i Juliana

Klaczki kłopoty edytorskie z „Panem Tadeuszem”; „Pana Tadeusza” wydania „zupełne przez dzieci autora dokonane”; Epopeja narodowa w wydaniach lwowskiej szkoły filologicznej; Stanisława Pigonia lektury autografów i edycja „Pana Tadeusza”; Autografy „Pana Tadeusza” a interpretacje poematu; „Pan Tadeusz” z epilogiem i bez epilogu. O konsekwencjach edytorskiej gorliwości; Zakończenie; Aneks I. Wypisy z „Pana Tadeusza” publikowane w pierwszych wydaniach poematu; Aneks II. O tzw. egzemplarzu Lenartowicza; Bibliografia.

Rec.: Ł. CYBULSKI, „Pan Tadeusz” i polska tradycja edytorska, *Wiek XIX* 2013 s. 585-592.

708. „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski, War. 2016.

Zawartość: D. SEWERYN, „Pan Tadeusz”, czyli elizejskie cienie; — J. TOMKOWSKI, „Pan Tadeusz”. Poemat metafizyczny. Prologmena; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Odbicie, trwanie, kontemplacja. Jeszcze o „problemie estetycznym” „Pana Tadeusza”; — G.B. TOMASZEWSKA, „Pan Tadeusz” a pochwała niedoskonałości. Komunikacja między sprzecznościami; — K. SAMEL, Fenomenologia w „Panu Tadeuszu”. Dzieło Mickiewicza w świetle Medytacji kartezjańskich Husserla; — B. DOPART, Wokół epopeiczności „Pana Tadeusza”; — A. ZIOŁOWICZ, Mickiewiczowska vis comica. Romantyczny humor a podmiotowość w „Panu Tadeuszu”; — J. ŁAWSKI, „Arcydzieło polszczyzny, epos narodowy”. Tylko?; — M. SAGANIAK, Od formy otwartej do formy zamkniętej? „Pan Tadeusz” jako pytanie o możliwość wielkiej całości; — M. KUZIĄK, „Pan Tadeusz” – pragnienie eposu; — A. CAŁEK, Jak napisać arcydzieło? „Pan Tadeusz” w świetle psychologii procesu twórczego; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Dlaczego Tadeusz? Jeszcze o bohaterze ze strony tytułowej arcyepoematu; — A. FABIANOWSKI, Jankiel – bohater prawdopodobny czy postulowany?; — J. FIECKO, Co robi Żyd w narodowej epopei? Jankiel i konteksty; — M. FRIEDRICH, Obcy wśród swoich. Literacka i kulturowa tożsamość Jankiela; — M. DZIEDZICKA, T. JĘDRZEJEWSKI, Dwie podróże do krajów i czasów dzieciństwa. Godzina myśli J. Słowackiego i „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza; — I. PUCHALSKA, Dlaczego Czombrow? O tropieniu wątków „Pana Tadeusza” w ocalałym dworskim archiwum; — Z. DAMBEK-GIALLELIS, „Pan Tadeusz” na łamach *Przyjaciela Dzieci* (1861-1914); — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Inne Soplicowo – o „Pani Zosi” Tadeusza Makowieckiego; — A. SEWERYN, „Zabawa będzie trwała całą noc!” Wokół opery „Pan Tadeusz” A. Szeluty; — T. WINEK, Pałac – folwark – dziedzictwo. Powieściowe umieranie Soplicowa; — M. PIEKROWSKI, „Pan Tadeusz” – making of; — K. KOPCZYŃSKI, Romantyczna synteza sztuk i język kina niemeo. Uwagi po obejrzeniu zrekonstruowanego filmu „Pan Tadeusz” (1928); — M. PIECHOTA, O korzyściach płynących ze spotkań z rękopisem i elektroniczną wersją autografu „Pana Tadeusza”; — B. KRYDA, Spotkania z Mickiewiczem

/ „Panem Tadeuszem”; — H. GRADKOWSKI, „Pan Tadeusz” w szkole – wczoraj i dziś; — M. ORZEL, Muzeum „Pana Tadeusza” jako ikona współczesnego Wrocławia.

709. T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Nieznany autograf A. Mickiewicza. Dwie strony Inwokacji „Pana Tadeusza”, War. 2018.

710. J. TOMKOWSKI, „Pan Tadeusz” – poemat metafizyczny, Wr. 2019.

711. A. WAŚKO, „Pan Tadeusz”. Media pamięci, War. 2022.

712. E. WINIECKA, Wpływologia. Międzywojenne dyskusje wokół „Pana Tadeusza” i futuryzmu jako elementu sporu o wpływy, zależności i plagiaty, Poz. 2023.

Zawartość: m.in. E. WINIECKA, Perspektywy refleksji nad relacjami międzytekstowymi w literaturze polskiej w pierwszych dziesięcioleciach XX w.; — Teksty źródłowe. Antologia [fragm. rozpraw]: W. FELDMAN, Pomniejszanie olbrzymów. Szkice literacko-polemiczne; — S. WINDAKIEWICZ, Prolegomena do „Pana Tadeusza”; — A. NIEMOJEWSKI, Metoda analityczna Windakiewicza; — W. JABŁONOWSKI, [Rec.:] S. Windakiewicz, Prolegomena do „Pana Tadeusza”; — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Nowa książka o „Panu Tadeuszu”; — K. WOJCIECHOWSKI, „Pan Tadeusz” Mickiewicza a romans Waltera Scotta; — W. BOROWY, O wpływach i zależnościach w literaturze; — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Mania ścisłości; Wpływologia; Jeszcze o wpływologii; — W. BOROWY, Haszysz nieścisłości; Odpowiedź na pytanie; Na temat „wpływologii”; Ostatnie słowo; O wpływach i zależnościach w literaturze.

4.2.3.2. Artykuły i szkice o „Panu Tadeuszu”

713. F.L. ČELAKOVSKÝ, Novosti z literatury polské, *Česká Včela (Včela)* 1834 nr 35 [dot. wyd. „Pana Tadeusza”]. — [W. PLATER], Le sieur Thadée, poème de Mickiewicz, *Le Polonais* 1835 t. 1 [publ. anonim., autora ustalił S. Pigoń]. — [Wzmianka o wydaniu „Pana Tadeusza”], *Květy (Květy české)* 1834 t. 1 [m.in. o niem. tłumaczeniu O. Spaziera]. — R.O. SPAZIER, Ost und West. Reisen in Polen und Frankreich, Stuttgart 1835 [w rozdz. „Wielkie Księstwo Poznańskie” uwagi o pobycie Mickiewicza w Wielkopolsce i o „Panu Tadeuszu”]. — W. HÄRING, [REC.:] „Herr Thaddäus” [...]. Aus dem Polnischen des Adam Mickiewicz, in Gemeinschaft mit dem Dichter von R.O. Spazier, *Blätter für lit. Unterh.* 1836 nr 289-290 s. 1213-1219; P. Roguski, Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, War. 1981 s. 218-229 [przekł. pol. K. Kamińska]. — [Notatka o wpływie „Pana Tadeusza” na poemat „Jocelyn” Lamartine’a], *Allgemeine Zeitung* 1836, 20 I; *Kron. Emig. Pol.* 1836 t. 4, arkusz 5, 6 II s. 79. — M. GRABOWSKI, Czy można mieć w tych czasach epopeję narodową?, w: Literatura i krytyka. Pisma, t. I, Wil. 1837 s. 119-136. — J. WYSŁOCH, „Sieur Thadée” analyse de poème polonais d’Adam Mickiewicz, w: La Brise du Nord. Keepsake polonais pour 1838 [almanach], Par. 1838, wyd. 2, 1839 s. 193-216; Adam Mickiewicz aux

jeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 193-194; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 201-202 [tłum.: „Pan Tadeusz”. Analiza polskiego poematu A. Mickiewicza]. — J. SZOTARSKI, [Przyroda w „Panu Tadeuszu”], *Revue française et étrangère* 1839 3 III. — W. JABŁONOWSKI, Rozbiór „Beniowskiego” J. Słowackiego, *Trzeci Maj* 1841 5 X. — Sprawozdanie z Schnitzlera dzieła o Rosji pod panowaniem cesarzów Aleksandra i Mikołaja, *Przeegl. Pozn.* 1847 t. 5 posz. II [krytyka twórczości Mickiewicza, m.in. „Pana Tadeusza”].

714. [J. KLACZKO], Rękopisy po A. Mickiewiczu i niedrukowane ustępy z „Pana Tadeusza”, *Czas. Dod. mies.* 1856 t. 2 z. 5. — H. MENSCH, Herr Thaddäus oder Der letzte Eintritt in Lithauen von A. Mickiewicz, w: Perlen der Weltliteratur. Aesthetisch-Kritische Erläuterung Klassischer Dichterwerke aller Nationen, Stuttgart 1871 s. 47-78. — J.T. HODI, Filozoficzne i socjalne pojęcia Mickiewicza. Rzecz osnuta na „Panu Tadeuszu”, *Kłosy* 1872 t. 15 nr 374, 390; 1873 t. 16 nr 392-394. — H. ZATHEY, Uwagi nad „Panem Tadeuszem” A. Mickiewicza, Poz. 1872. — F. HABURA, „Pan Tadeusz” a „Iliada”. Odczyt publiczny [...] 21 listopada 1873 w Tarnowie, Kr. 1874. —

N.V. BERG, Adam Mickevič. Kak i kogda pisalsâ „Pan Tadeusz”, *Russkaâ starina* 1875 t. 12 nr 3; A. Mickiewicz, Pan Tadeusz. Poëma, War. 1875 s. V-XX. — B. ZALESKI, Adam Mickiewicz podczas pisania i drukowania „Pana Tadeusza”. List do syna Adama, Par. 1875; *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 173-183; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodziny poety, Pet. 1898. — A. D'AVRIL, [Omówienie „Pana Tadeusza” w przekł. na jęz. fr. K. Przeździeckiego], *Bibl. Warsz.* 1877 t. 1 s. 311-312 [tłum. z fr. czasopisma *Polybiblion* 1876, X]. — W. NEHRING, „Pan Tadeusz” Mickiewicza, *Ateneum* 1877 t. 4 s. 225-268; *Studia literackie*, Poz. 1884 s. 267-320. — P. CHMIEŁOWSKI, Odczyty prof. S. Tarnowskiego o „Panu Tadeuszu”, *Niwa* 1878 t. 13. — S. GRUDZIŃSKI, Trzy odczyty hr. S. Tarnowskiego o „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Powsz.* (War.) 1878 t. 1 nr 16. — E.N. KAL', Razbor poëmy Mickeviča „Pan Tadeusz” s istričeskoj točki zreniâ, w: *Slavânskij ežegodnik. Kalendar'*, Kijów 1878 s. 70-115. — A. PECHNIK, Goethe's „Hermann und Dorothea” und „Herr Thaddäus” von Mickiewicz. Eine Parallele mit Beigabe von mehreren übersetzten Auszügen aus dem letzteren Gedichte, *Nowy Sącz* 1879. — J.I. KRASZEWSKI, Listy „Pan Tadeusz” z ilustracjami Andriollego, *Kłosy* 1881 nr 860. — H. BIEGELEISEN, Obrazy przyrody w „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1882. — S. LIPINER, Einleitung, w: *Poetische Werke von Adam Mickiewicz*, tłum. S. Lipiner, Lipsk 1882 t. 2 s. VII-XXXII, wyd. 2 Lipsk 1898. — A. SYLF [D. FREUDENSON], Mickiewicz jako humorysta, *Nowiny* (War.) 1882 nr 322-324. — I. DOMEYKO, Kartka z autografu „Pana Tadeusza”, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 30.

715. D. ZGLIŃSKI [D. FREUDENSON], Humor w „Panu Tadeuszu”. Szkic estetyczny, War. 1883, wyd. 2 poszerz. 1898.

Rec.: J.K. POTOCKI, *Prawda* (War.) 1883 nr 14. — W.K. ZIELIŃSKI, *Prawda* (War.) 1883 nr 13. — R. BUCZYŃSKI, *Niwa* 1884 z. 219.

716. J. SCHERR, „Der Herr Thaddäus” des Mickiewicz, w: *Heidekraut. Ein neues Skizzen und Bilderbuch*, Wiedeń 1883. — H. BIEGELEISEN, Telimena i Zosia, *Biesiada Lit.* 1884 nr 28-29. — A. RZAŻEWSKI, Studia nad pojedynczymi utworami

mi A. Mickiewicza. I. „Pan Tadeusz”, *Dzien. Pozn.* 1884 nr 120-124. — L. WAJGEL, Obrazki przyrody zawarte w „Panu Tadeuszu”, *Kołomyja* 1884. — A. BĄDZKIEWICZ, Projekt nowego opracowania „Pana Tadeusza”, *Muzeum* (Lw.) 1885 s. 601-615. — G.M.C. BRANDES, „Pan Tadeusz”. Szkic, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890, s. 101-108; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 101-108. — P. CHMIEŁOWSKI, Oceny „Pana Tadeusza”, *Ateneum* 1885 t. 2 [dot. odczytów S. Tarnowskiego o „Panu Tadeuszu”]. — I. DOMEYKO, List do redaktora *Kraju*, *Kraj* 1885 nr 46 s. 26; Pamięci Adama..., s. 100; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci..., s. 100 [atg początku poematu „Żegota”]. — W. KOROTYŃSKI, Pięćdziesiąta rocznica „Pana Tadeusza”, *Tyg. Powsz.* (War.) 1885 nr 10. — W. KOROTYŃSKI, Trzy pieśni ludowe wspomniane w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Powsz.* (War.) 1885 nr 10. — S. WITKIEWICZ, Mickiewicz jako kolorysta, *Wędrowiec* 1885 nr 49-53; Sztuka i krytyka u nas (1884-1890), War. 1891 s. 97-136; Sztuka i krytyka u nas (1884-1898), Lw.-War. 1899 s. 215-251; wyd. osob. pt. Mickiewicz jako kolorysta, War. [1929], wyd. 2 War. 1946.

717. A. BEŁCIKOWSKI, Kilka myśli o „Panu Tadeuszu”, w: *Ze studiów nad literaturą polską*, War. 1886 s. 492-505. — H.K. NIECZUJA [H. KRZESIŃSKI], Z „Pana Tadeusza” jakie mamy snuć uczucia, nauki, prawdy?, *Wielkopolanin* 1886 nr 41. — J. TRETIK, Metodyczny rozbiór „Koncertu myśliwskiego” z „Pana Tadeusza”, odczytany na posiedzeniu lwowskiego koła nauczycieli szkół wyższych dn. 17 X 1885, *Muzeum* (Lw.) 1886 s. 53-63. — G.M.C. BRANDES, O poezji polskiej w XIX stuleciu. Trzy odczyty, tłum. z duń. J.S. [J. SZEBEKO], War. 1887 [uwagi m.in. o „Dziadach” i „Panu Tadeuszu” w kontekście lit. europejskiej]. — R. OTTMAN, Świat niewieści w „Panu Tadeuszu” (Ewunia – Zosia – Telimena), *Gaz. Nar.* (Lw.) 1887 nr 136-137, 142-144. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 277. — G.M.C. BRANDES, [„Pan Tadeusz”, Mickiewicz und Rzewuski], w: *Indtryk fra Polen, Kopenhaga* 1888 s. 325-344; *Intryck från Polen*, tłum. K. Visén, Sztokholm 1890; *Polen*, wyd. A. Neustädter, Paryż–Lipsk–Monachium 1898 s. 353-369; *Polska*, tłum. Z. Poznański, Lw. 1898, wyd. 2 1902 s. 329-

-345; Poland. A study of the land, people and literature, London 1903 s. 282-307 [tłum. ang. pt. „Pan Tadeusz”, the only epopee of the century. Mickiewicz and Rzewuski]. — W. BRUCHNAŁSKI, Reminiscencje w „Panu Tadeuszu” z Homera, Wergiliusza i Tassa, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 95-121. — F. KRČEK, Najwcześniejsze sądy współczesne o „Panu Tadeuszu”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 175-186.

718. POSEŁ PRAWDY [A. ŚWIĘTOCHOWSKI], Librum veto. [...] „Pan Tadeusz” ilustrowany. Andriollizm rysunków, *Prawda* (War.) 1889 nr 7. — W. GOSTOMSKI, Psychologiczna geneza „Pana Tadeusza”, *Ateneum* 1890 t. 3 z. 2. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 311-315. — R. PILAT, Opis matecznika w trzech redakcjach, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 154-168. — J. TRETIK, Dwie Zosie Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13; Szkice literackie, S. I, Kr. 1896 s. 297-316. Rec.: Z. HORDYŃSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 310-311. — A. ZIPPER, O „Panu Tadeuszu”, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1890 nr 152. — L. LÉGER, Un poème de Mickiewicz. Messire Thaddé, *Bibl. Univ.* 1891, czerwiec; Russes et Slaves. Études politiques et littéraires. Série 2, Par. 1896 s. 243-286; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 166-184; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 205-215 [tłum. fragm.: Pemat Mickiewicza „Pan Tadeusz”]. — R. PILAT, Autografy pierwszych trzech ksiąg „Pana Tadeusza”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 75-140 [odb. Lw. 1892]. — W. GOSTOMSKI, Przyroda w „Panu Tadeuszu”, *Ateneum* 1892 t. 2 z. 1.

719. E. PORĘBOWICZ, Urywek pierwszego brulionu „Pana Tadeusza”, *Świat* (Kr.) 1893 nr 6. — J. TRETIK, Tło historyczne w „Panu Tadeuszu”, *Czas* 1893 nr 230-231; Mickiewicz i Puszkina. Studia i szkice, War. 1906 s. 35-54; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 79-92. — P.D. BOBORYKIN, Dve slawânskie povesti: „Pan Tadeusz” i „Ewgenij Onegin”, *Severnyj vestnik* 1894 nr 3. — GOB. [E. GOBERT], Żydz w poezji Mickiewicza i Krasiniego, *Słowo Wolne* (Przemysł) 1897 nr 4. — C. JELLENTA, Potomstwo „Pana Tadeusza”, *Głos* (War.) 1897 nr 20. — A. JENSEN,

„Herr Tadeusz” af A. Mickiewicz. En litterär studie, *Finsk Tidskrift* 1897 t. 42 s. 92-113 [z fragm. tłum.]. — M.S. [A. MARJAŃSKI], Unicka Matka Boska Nowogródzka zamkowa na czele „Pana Tadeusza”, *Gaz. Kość.* 1897 nr 49 [odb. Lw. 1898]. — F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Skąd się wzięło w „Panu Tadeuszu” nazwisko Kozodusa?, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 10. — G. TOŁWIŃSKI, Uwagi astronomiczne w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Ilustr.* 1897 t. 2 nr 36.

720. W. HAHN, Niemiec [H. Mensch] o „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 257-259. — J. KOTARBIŃSKI, „Pan Tadeusz” Mickiewicza jako epos, *Bibl. Warsz.* 1898 t. 3. — A. MAZANOWSKI, Czy znamy „Pana Tadeusza”, *Szkoła* 1898 nr 21. — A. MAZANOWSKI, Rozbiór metodyczny koncertu Jankeiela z „Pana Tadeusza”, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — A. MAZANOWSKI, Topografia w „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 80-92. — R. PILAT, Autografy późniejszych ksiąg „Pana Tadeusza” od IV-ej do XII-ej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 63-148. — J. TRETIK, Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 1-2; *Kraj* 1898 nr 44-49; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 1-25; Szkice literackie. S. II, Kr. 1901 s. 191-230; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 93-128. — J. TRETIK, Żywioł osobisty w „Panu Tadeuszu”, w: Na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, Lw. 1898 s. 14-16. — R. ZAWILIŃSKI, „Pan Tadeusz” skarbnica tematów do piśmiennych wypracowań, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — Z. WASILEWSKI, Uwagi o genezie „Pana Tadeusza”, *Głos* (War.) 1898 nr 52.

721. A.G. BEM, [„Pan Tadeusz” a „Odyseja”], w: Teoria poezji polskiej z przykładami w zarysie popularnym analityczno-dziejowym, Pet. 1899 s. 241-253. — P.D. BOBORYKIN, Mickevič kak èpičeskij poet. Reč čitannâ na večere v pamât’ Mickeviča, 6 fevralâ 1899, *Nov. i birž. gaz.* 1899 nr 40. — P. DĄBKOWSKI, Uwagi prawne w „Panu Tadeuszu”, *Gaz. Sądowa* 1899 nr 4-6. — G. DOŁIŃSKI, Mickiewicz jako myśliwy, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 10. — H. ŁOPACIŃSKI, Pieśni o wojnie grzybów w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 27. — R. PILAT, Opis gry Wojskiego w „Panu Tadeuszu”

według autografu, w: Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 278-283. — P.D. BOBORYKIN, *Evropejskij roman v XIX-m stoletii*, Pet. 1900 [o „Panu Tadeuszu” s. 358-359, 556-563]. — J.W. SĘDZIMIR, Przyczynki do badań „Pana Tadeusza”, Łódź 1900. — K. WOJCIECHOWSKI, Hrabia w „Panu Tadeuszu” a Don Kichot, Strzy 1900. — B. BIEŃKOWSKI, Żywioł liryczny w „Panu Tadeuszu”. Jego pochodzenie i uzasadnienie, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 226-235. — P. CHMIEŁOWSKI, „Pan Tadeusz”. Komentarz do tekstu poematu wydany dla „Macierzy Polskiej”, oprac. dla użytku szkolnego, Brody 1902. — H. ŁOPACIŃSKI, Jeszcze o pieśni o wojnie grzybów wspomnianej w „Panu Tadeuszu”, *Wiśła* 1902 t. 16 z. 1 s. 105.

722. J. OHRENSTEIN, Świat zwierzęcy w „Panu Tadeuszu”, *Przyjaciel Zwierząt* 1903 nr 2-12. — K. KASZEWSKI, Mickiewicz i epopeja, *Pam. Lit.* 1904 z. 4. — Z. GŁOGER, Przyczynki do zakulisowej bibliografii „Pana Tadeusza”, *Czyt. dla Wszystkich* 1905 nr 29. — Z. WASILEWSKI, Psychologia pomysłu „Pana Tadeusza”. Pogadanka, w: Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 101-129; Mickiewicz i Słowacki, War. 1922 s. 112-137. — K. BARTOSZEWICZ, Przypadki „Pana Tadeusza”, *Biesiada Lit.* 1907 nr 6-7. — I. CHRZANOWSKI, Za co powinniśmy kochać „Pana Tadeusza”?, War. 1907 [odczyt popularny, wygłoszony w Warszawie, w Uniwersytecie Ludowym Polskiej Macierzy Szkolnej w 1907 r.; wyd. nast.: Rzym 1945]. — W. JANKOWSKI, Do genezy „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1907 s. 80-85. — E. KALIMA, „Pan Tadeusz”, *Aiko* 1907. — S. SKIMINA, Echa klasyczne w „Panu Tadeuszu”, w zb.: *Stromata in honorem Casimiri Morawski*, Kr. 1908 s. 149-154. — R. PILAT, Wstęp do „Pana Tadeusza”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*. Wyd. Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, red. J. Treliak, t. 5, Lw. 1910. — W. JANKOWSKI, „Arcyserwis” pana Sędziego, w: Trzy notatki, Śniatyn 1911 s. 21-24. — S. PIGOŃ, Wychowawcze wartości „Pana Tadeusza”, w: Do podstaw wychowania narodowego. Ze słowem wstępnym I. Chrzanowskiego, Kr. 1911. — S. TUROWSKI, Wiersz w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1911 s. 198-209. — J.K. IŁAKOWICZ [K. IŁAKOWICZÓWNA], Serce poety w „Panu

Tadeuszu”, *Tyg. Ilustr.* 1912 nr 46-47. — J. KALLENBACH, Tradycje domowe w „Panu Tadeuszu”, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu 250-tej rocznicy założenia Uniwersytetu Lwowskiego, Lw. 1912. — [E. MARÓTHY-ŠOLTÉSOVA?], [Uwagi o ks. XI „Rok 1812”], *Živena*, 1912 nr 11 [prawdop. autorem jest Peter Bella (Horal)].

723. B. CHLEBOWSKI, Unieśmiertelnienie artystyczne polskości w „Panu Tadeuszu”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1913 z. 7. — A. JENSEN, Zwei slavische Heldengedichte: Eine vergleichende Literaturstudie [„Pan Tadeusz” i „Krvava pesen” Słavejkova], Zagrz. 1914. — J. HORÁK, Tři čeští spisovatelé v Haliči, *Národopisný věstník československý* 1915 [dot. oddźwięku „Pana Tadeusza” w twórczości J. Koubka]; Z dějin literatury slovanských. Stati a rozpravy, Praga 1948. — H. MOŚCICKI, Na marginesie „Pana Tadeusza”, *Bluszcz* 1915, nr jubil. 1865-1915. — A. NIEMOJEWSKI, Data wieczoru w Soplicowie, *Mysł Niepodl.* 1916 nr 348. — F. NIETZSCHE, O „Panu Tadeuszu”. Z korespondencji Nietzschego z Overbeckiem, *Kur. Pozn.* 1916 nr 278. — A. WOJTKOWSKI, Życie lasów polskich w „Panu Tadeuszu”, *Kur. Pozn.* 1916 nr 190. — S. WINDAKIEWICZ, Czas pisania „Pana Tadeusza”, *Przegl. Powsz.* 1917 nr 137. — W. BOROWY, Echa pieśni ludowych w „Panu Tadeuszu”, *Ilustr. Pol. (Wieś i Dwór)* 1918 z. 4. — W. BOROWY, Książka prof. Windakiewicza o „Panu Tadeuszu”, War. 1918 [rec. książki: S. Windakiewicz, Prolegomena do „Pana Tadeusza”, Kr. 1918]. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, WALTERSKOTYZM „Pana Tadeusza”, *Głos Nar.* (Kr.) 1918 nr 34. — Z. KRAMSZTYK, Soplicowo, *Tyg. Ilustr.* 1920 t. 2 nr 33-36. — E. KUCHARSKI, Sąd romantyka o „Panu Tadeuszu” i zwierzenie o M. Mochnackim, *Pam. Lit.* 1920 s. 152-153.

724. A. CZARTKOWSKI, Prototyp Gerwazego, *Tyg. Ilustr.* 1921 t. 2 nr 31. — K. GÓRSKI, Czym miał być „Pan Tadeusz” dla emigracji. Ideowa i psychologiczna geneza „Pana Tadeusza”, *Przegl. Nar.* 1921 t. 21 nr 2-3; Literatura a prądy umysłowe, War. 1938 s. 61-94 [pt. „Pan Tadeusz” a ideologia narodowa Mickiewicza po powstaniu listopadowym]; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 160-187 [pt. „Pan Tadeusz” w kręgu ideowym „Książ” i *Pielgrzymą*]. — F. HOESICK, O inwokację do „Pana Tadeusza”, *Kur. Warsz.* 1921 nr 307;

A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 130-134. — S. PIGOŃ, Czy pierwowzór Robaka?, *Rzeczp.* 1921 nr 292. — S. PIGOŃ, Pierwiastki tradycyjne w ustroju „Pana Tadeusza”, *Tyg. Ilustr.* 1921 nr 24-26, 28-30. — J. ROSTAFIŃSKI, Las, bór, puszcza, macecznik jako natura i baśń w poezji Mickiewicza, *Kr.* 1921. — F. HOESICK, Wspomnienie o „Panu Tadeuszu”, *Kur. Warsz.* 1922 nr 71; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 162-168. — V.A. KOSKENNIEMI, Pan Tadeusz, w: Kirjoja ja kirjailijoita, Helsinki 1922 s. 146-156. — S. PIGOŃ, Pierwszy pomysł „Pana Tadeusza”, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 6. — J. ROSTAFIŃSKI, Wpływ przeżyć chłopięcych Mickiewicza na obraz ostatnich dwóch ksiąg „Pana Tadeusza” oraz o święceniu ziół na Matkę Boską Zielną, War.-Kr. 1922.

725. F. HOESICK, Mickiewicz i Homer, *Kur. Warsz.* 1923 nr 96; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 141-147 [dot. książki: S. Tarnowski, O „Panu Tadeuszu”, do druku przysposobił S. Pigoń, Kr. 1922]. — F. HOESICK, Tarnowski o „Panu Tadeuszu”, *Kur. Warsz.* 1923 nr 7; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 135-140. — S. PIGOŃ, Narodziny heroizmu w pomyśle „Pana Tadeusza”, *Przegl. Współcz.* 1923 nr 9-10. — G.B. BAUMFELD, Szkice o Mickiewiczu. I. O „Panu Tadeuszu”, War. 1924. Rec.: S. PIGOŃ, Z nowszej literatury o Mickiewiczu, *Dzien. Wil.* 1924 nr 163. — J.N. MILLER, U źródeł uniwersalizmu w poezji polskiej (Mickiewicz i Wyspiański), *Przegl. Warsz.* 1924 nr 38. — Z. REUTT-WITKOWSKA, Arcyserwis Wojskiego, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 227-229; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 387-389.

726. M. DĄBROWSKA, O „Panu Tadeuszu”. Z powodu art. J.N. Millera, *Wiad. Lit.* 1925 nr 15; Pisma rozproszone, red. E. Korzeniewska t. 2, Kr. 1964. — K. GÓRSKI, Spór o „Pana Tadeusza”, *Echo Warsz.* 1925 nr 67 [polem. z art.: J.N. Miller, U źródeł uniwersalizmu w poezji polskiej, *Przegl. Warsz.* 1924 nr 38]. — F. HOESICK, Książka budująca, *Kur. Warsz.* 1925 nr 200; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 156-161 [dot. J. Kleiner, O „Panu Ta-

deuszu”, książce budującej, Lw. 1925]. — J. KALLENBACH, Ostatni najazd na Soplicowo, *Ilustr. Kur. Codz.* 1925 nr 102 [polem. z art. J.N. Millera, U źródeł uniwersalizmu w poezji polskiej, *Przegl. Warsz.* 1924 nr 38]. — T. KARYŁOWSKI, Wpływ „Eneidy” na „Pana Tadeusza”, *Przegl. Powsz.* 1925 t. 165. — J. KLEINER, Pogoda i bolesność w „Panu Tadeuszu”, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — J. KLEINER, O „Panu Tadeuszu” — książce budującej, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 42; W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938 s. 51-68; wyd. osob. Lw. 1925. — M. KRIDL, „Beniowski” a „Pan Tadeusz”, w: Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, War. 1925 s. 198-226. — M. KRIDL, Indywidualizm, uniwersalizm i atak na „Pana Tadeusza”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 41 [polem. z sądami J.N. Millera]. — M. KRIDL, „Pan Tadeusz” w opracowaniu prof. Pigionia, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 51. — J.N. MILLER, Mickiewicz w świetle niepodległości, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — J.N. MILLER, W obronie uniwersalizmu. Z powodu art. M. Kridla „Indywidualizm, uniwersalizm i atak na „Pana Tadeusza”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 45. — H. PIĄTKOWSKI, Norwid o „Panu Tadeuszu”. O „dodatniość sił nieustanną”. Trzy listy poety z 1866 r., *Wiad. Lit.* 1925 nr 29. — S. PIGOŃ, Epilog „Pana Tadeusza”, *Silva Rerum* 1925 z. 5. — S. PIGOŃ, Idea i wzniosłość w „Panu Tadeuszu”, *Głos Nar.* (Kr.) 1925 nr 49. — S. PIGOŃ, Kartka z autografu „Pana Tadeusza”, *Silva Rerum* 1925 z. 5; Ze studiów nad tekstem „Pana Tadeusza”. Trzy notatki, Kr. 1928 s. 11-22 [pt. O kilku kartach autografu]. — S. PIGOŃ, Wiadomość o kilku autografach poezji Mickiewicza, *Silva Rerum* 1925 z. 2-3. — S. PIGOŃ, Wstęp, w: Pan Tadeusz, czyli ostatni zajazd na Litwie, oprac. S. Pigoń, Kr. 1925; wyd. osob. pt. O „Panu Tadeuszu”. Szkic syntezy, Kr. 1925. — L. PŁOSZEWSKI, Ruch w czasopiśmie [m.in. polem. o „Pana Tadeusza”], *Przegl. Warsz.* 1925 nr 46. — A. UZIĘBŁO, O „Panu Tadeuszu”. Głos czytelnika, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 43 [dot. sądów J.N. Millera]. — H. ŻYCZYŃSKI, Pomniejszyciele „Pana Tadeusza”, *Słowo Polskie* (Lw.) 1925 nr 37. — S. TUROWSKI, Notatki do „Pana Tadeusza”. I. Z Dobrzyńa do Soplicowa. II. Data wieczoru w Soplicowie. III. Noc przed bitwą w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 425-447.

727. S. CYWIŃSKI, „Pan Tadeusz” w nowej szacie, *Dod. Lit. do „Dzien. Wil.”* 1926 nr 13 [dot.

wyd. w serii Bibl. Nar. w oprac. S. Pigoń]. — A. ŁUCKI, Nieznany autograf wschodu słońca z „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1926 z. 4. — S. PIGOŃ, Czas akcji w „Panu Tadeuszu”, *Dod. Lit.* „Dzien. Wil.” 1926 nr 3; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 171-183. — S. PIGOŃ, Henryk Rzewuski rywalem Jacka Soplicy, *Dod. Lit.* „Dzien. Wil.” 1926 nr 14. — J.K. SKIERKA [C. JANKOWSKI], Śladami wieszcz. Przyczynek hipotetyczny do topografii „Pana Tadeusza”, *Słowo* 1926 nr 192. — W. CHARKIEWICZ, Soplicowo we wklęsłym zwierciadle (Sędzia Pieniążek [Placyda Jankowskiego] i Sędzia Soplica), *Źródła Mocy* 1927 z. 3. — L. GALLE, Tło historyczne „Pana Tadeusza”, *Roczn. Koła Polon. UW* 1927 s. 93-134. — W. JANKOWSKI, Notatki do „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 4. — A. ÖSTERLING, Polens nationalepos, *Svenska Dagbladet* 1927, 3 II. — S. PIGOŃ, Egzemplarz „Pana Tadeusza” z własnoręcznymi poprawkami Mickiewicza, *Silva Rerum* t. 3: 1927 z. 1 s. 5-16; Ze studiów nad tekstem „Pana Tadeusza”. Trzy notatki, Kr. 1928. — S. PIGOŃ, Wiadomości o drugiej części „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 2; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 137-142, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 337-345. — K. SOCHANIEWICZ, Na marginesie „Pana Tadeusza”. Pojęcia agronomiczno-miernicze u A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 6. — K. SOCHANIEWICZ, Na marginesie sporu o Kusego i Sokoła w „Panu Tadeuszu”. Uwaga na temat prawa łowieckiego, *Pam. Lit.* 1927 s. 412-417. — W. STAICH, Sprawa o mickiewiczowski Dzień N.P. Kwietnej, *Głos Nar.* (Kr.) 1927 nr 258.

728. W. JANKOWSKI, Matecznik, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 9. — G. KORBUT, Pieśń białoruska w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 9. — A. NOWACZYŃSKI, O „koncercie nad koncertami”, *Gaz. Warsz.* 1928 nr 341. — S. PIGOŃ, Przyjęcie „Pana Tadeusza” w Wielkopolsce, *Tęcza* 1928 nr 19-22. — A.M. SKAŁKOWSKI, Echa wielkopolskie w „Panu Tadeuszu”, w: Fragmenty, Poz. 1928 s. 190-196. — DR S.W. [S. VRTEL-WIERCZYŃSKI], „Pan Tadeusz” wśród Słowian, *Kur. Pozn.* 1929 nr 207. — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” wśród Słowian, *Ruch Słow.* 1929 nr 3. — J. IWASZKIEWICZ, Wizyta w Soplicowie, *Wiad. Lit.* 1929 nr 12. — S. KRAJEWSKI, Na marginesie „Pana Tadeusza”.

Meteorologia „Pana Tadeusza” przeciw chronologii. Data uczty w Soplicowie, *Mysł Nar.* 1929 nr 39-40. — J.N. MILLER, Wizyta w Soplicowie, *Wiad. Lit.* 1929 nr 12. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Przez Cząbrow czy przez Tuchanowicze, którą drogą do Soplicowa?, *Wiad. Lit.* 1929 nr 41. — H. ŻYCZYŃSKI, U kolebki „Pana Tadeusza”, *Reg. Lubel.* 1929 nr 2. — W. BRUCHNAŁSKI, Dwie kwestie Mickiewiczowskie. Czy „Dziady” były przedstawione na scenie za życia poety? Niemcewicza „Listy litewskie” a „Pan Tadeusz”, *Gaz. Warsz.* 1930 nr 375, 377, 379. — A. CZARTKOWSKI, Prototyp Podkomorzego. Uwaga na marginesie „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 6. — F. HOESICK, Jacek Soplica, *Kur. Warsz.* 1930 nr 1; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 148-155. — M. ROSTWOROWSKI, Do „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 7.

729. C. AGOSTI GAROSCI, Motivi e riflessi mickiewicziani in „Ceneri” di St. Żeromski, *Rivista di Letter. Slave* 1931 nr 6. — W. BOBEK, Z dejn jedného motívu, *Sloven. Pohl.* 1931 t. 47 [dot. m.in. sporu Domeyki z Dowejką]. — W. BOROWY, Z propagandy polskiej w Anglii. Odczyt publiczny w Slavonic School pt. „Pan Tadeusz”, *Mysł Nar.* 1931 nr 21. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Ostatni zajazd na Litwie... wciąż trwa!, *Wiad. Lit.* 1931 nr 26. — W. FALLEK, Motywy biblijne w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Mies. Żyd.* 1931. — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” w słowiańskich przekładach, *Slavia* (Praga) 1931; II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934 s. 41-42. — K. GÓRSKI, O komedie w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 2. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, „Pan Tadeusz” a Wielkopolska, *Kur. Warsz.* 1931 nr 271. — A. JENSEN, „K”rvava pesen” [P. Slavejkova] i „Pan Tadeuš”, *Listopad* (Sofia?) 1931 z. 1-2 s. 11-17. — J. KRÓKOWSKI, Wergiliuszowa pieśń o ziemi ojczystej w ujęciu klasycystycznym i romantycznym („Ziemiaństwo polskie” – „Pan Tadeusz”), Kr. 1931. — W. KULESZA, „Pan Tadeusz” ewangelią ochrony przyrody, *Ochr. Przyr.* 1931 s. 1-10. — E. ŁOPACIŃSKI, Materiały dla genezy „Pana Tadeusza”, *Kur. Wil.* 1931 nr 156-157. — S. ZETOWSKI, Polskie pierwowzory muzyczne koncertów w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 6.

730. H. BATOWSKI, Bułgarski czciciel i na-

śladowca Mickiewicza. Penczo Sławejkow (1866-1912), *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1932 nr 30 [„Pan Tadeusz” a „Kärvava pesen” P. Slavejkova]. — F. BIELAK, Motywy Delile’a w „Panu Tadeuszu”, *Przegl. Powsz.* 1932 t. 194 s. 90-102. — W. BRUCHNAŁSKI, Kilka przyczynków do genezy „Pana Tadeusza”, *Kur. Lwow.* 1932 nr 358. — M. DUNAJOŃNA, Rodowód literacki jednego szczegółu w opisie matczynika, *Alma Mater Viln.* 1932 z. 10. — R. CHIROWSKI, Synteza roli zdań gnomicznych w twórczości A. Mickiewicza ze szczególnym uwzględnieniem „Pana Tadeusza”, *Przemyśl* 1933. — E. ŁOPACIŃSKI, Kiedy odbył się ostatni zajazd na Litwie?, *Słowo* 1933 nr 61.

731. L. BARTHOU, Préface, w: Pan Tadeusz. Trad. de Paul Cazin, préf. de Louis Barthou, de Juliusz Kaden-Bandrowski, de Manfred Kridl, Par. 1934; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 185-186; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 216-217 [tłum.: Przedmowa do „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza]. — W. BOBEK, Sté výročie „Pána Tadeusza”, *Kultúra* 1934 t. 6 s. 717-720. — A.B. [A. BROWNARSKI], Sur le centenaire de Monsieur Thadée d’Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1934 nr 177. — I. CHRZANOWSKI, Wzniosłość w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1934 s. 14-28; Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie, Lw. 1936 s. 181-198. — M. CZAPSKA, Mickiewicz w okresie pisania „Pana Tadeusza”, *Pion* 1934 nr 27. — A. CZARTKOWSKI, Ostatni zajazd na Litwie, *Kur. Warsz.* 1934 nr 95. — S. CZERNIK, „Pan Tadeusz” a poezja dzisiejsza, *Wici Włkp.* 1934 nr 9. — P. DINEKOV, Stogodišnjinata na „Pan Tadeuś”, *Liter. glas* (Sofia) 1934 nr 235. — S. DOBRZYCKI, Rodowód Telimeny, War. 1934. Rec.: I. CHRZANOWSKI, *Nowe Książki* 1934 nr 9. — O. FISCHER, „Pan Tadeusz” a my, w: Slovanský ústav v Praze Adamu Mickiewiczovi 1834-1934, Praga 1934 s. 7-10. — K. GÓRSKI, Jankiel czy Chopin?, *Pion* 1934 nr 52. — K. GÓRSKI, Urok codzienności w „Panu Tadeuszu”, *Świat* (War.) 1934 nr 46. — V.F. HODASEVIČ, K stoletiu „Pana Tadeuša”, *Vozroždenie / La Renaissance* 1934 nr 3305, 21 VI; Mickevič v ruskoj literature. Pisateli o pisateljah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 72-76; Puškin i poëty ego vremeni t. 2, Berkeley

2001 s. 403-408. — F. ILEŠIČ, Prigodom stogodišnjice Mickiewiczевой „Pana Tadeusza”, *Novosti* (Zagr.) 1934 nr 164.

732. J. KADEN-BANDROWSKI, „Pan Tadeusz”. Puolan kansan kirja, *Suomen Sotilas* 1934 nr 23-24. — Z. KŁOBERÓŃNA, „Kocham i cierpię”. Cierpienie w poezji i w poglądach Mickiewicza. W stulecie urodzin „Pana Tadeusza”, Strj 1934. — V.A. KOSKENNIEMI, Adam Mickiewiczin „Pan Tadeusz”. 100-vuotismuiston johdosta, *Vajvoja-Aika* 1934 nr 11/12; Runousoppia ja runoilijota, Helsinki 1951 s. 197-207. — W. KULESZA, Buki nowogródzkie w naturze i w pismach Mickiewicza. Szkic fitogeograficzny, *Roczn. Nauk Rol. i Leś.* 1934 t. 33 [odb. Poz. 1934]. — J. LECHOŃ, Tout ce qui est humain, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — S. ŁEMPICKI, Glossy do „Pana Tadeusza”. I. Dlaczego polska „Odyssea”? II. „Pan Podstoli wierszem napisany”, *Pam. Lit.* 1934 s. 408-446; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 395-407. — S. MEČIAR, Storočnj „Pan Tadeusz”, *Sloven. Pohl.* 1934 t. 50 s. 531-534. — J.N. MILLER, „Pan Tadeusz” a rewolucja społeczna, *Robotnik* 1934 nr 390. — L.H. MORSTIN, „Pan Tadeusz” Homerowy, *Czas* 1934 nr 171; *Twórczość* 1955 nr 11. — S. PIŁOŃ, Sąd nad Polską w „Panu Tadeuszu”, *Kr.* 1934; Na wyżynach romantyzmu. Studia historycznoliterackie, *Kr.* 1936 s. 113-129; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewicz, *Kr.* 1960 s. 122-136, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 314-336. — T. PIŃI, W stulecie „Pana Tadeusza”, *Nowa Książka* 1934 z. 6. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Czym był „Pan Tadeusz” dla samego Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1934 nr 117. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Maryla Wereszczakówna a postaci Zosi i Telimeny, *Bluszcz* 1934 nr 15. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Pierwotwór Podkomorzego z „Pana Tadeusza”, *Kur. Warsz.* 1934 nr 143. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Przyczynek do genezy pomysłu księdza Robaka, *Pion* 1934 nr 27. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Zajazd czombrowski w świetle dokumentów, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 2. — A. POTOCKI, La situation de „Pan Tadeusz” dans la réalité, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — W. SIERSZEWSKI, Legionista o „Panu Tadeuszu”, *Pion* 1934 nr 32. — L. STAFF, O „Panu Tadeuszu”. Odczyt wygłoszony na posiedzeniu Polskiej Akademii Literatury w dn. 25 marca br., *Gaz. Pol.* (War.)

1934 nr 117. — Z. SZMYDTOWA, Triumf artysty. W stulecie „Pana Tadeusza”, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — M. SZYJKOWSKI, Idea bohaterstwa w „Panu Tadeuszu”, w: *Slovanský ústav v Praze* Adamu Mickiewiczovi 1834-1934, Praga 1934 s. 11-21. — W. TARNAWSKI, Różnobarwność „Pana Tadeusza”, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Kur. Po-wsz.)* 1934 nr 8. — M. TURWID, Tajemniczy „Pan Tadeusz”, *Kur. Pozn.* 1934 nr 275. — J. WITTLIN, W stulecie „Pana Tadeusza”, *Wiad. Lit.* 1934 nr 28. — A. WYLEŻYŃSKA, Na paryskim bruku, *Bluszcz* 1934 nr 15. — S. ZETOWSKI, Mickiewicziana. Do „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 7. — S. ZETOWSKI, Muzyka w „Panu Tadeuszu”, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 24 [nr specj. na 100. rocznicę „Pana Tadeusza”]. — H. ŻYCZYŃSKI, Do „Pana Tadeusza”. Znaczenie starego Maćka, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 7.

733. W. BOROWY, The centenary of a great poem. Mickiewicz's „Pan Tadeusz”, *Slav. East Eur. Rev.* 1935 nr 1. — Z.S. KLINGSLAND, Francja i „Pan Tadeusz”, *Wiad. Lit.* 1935 nr 21. — J. ŁEM-PICKA, Do rodowodów postaci w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1935 s. 422-429. — A. NOWACZYŃSKI, Kompleks Jankiela, *Gaz. Warsz.* 1935 nr 1. — R. SKULSKI, „Pan Tadeusz” jako książka szkolna, *Sprawozd. Tow. Nauk. Lw.* 1935 z. 2. — T. SINKO, Zapomniana parodia „Pana Tadeusza” sprzed 50 lat, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1935 nr 4. — Z. SZMYDTOWA, „Pan Tadeusz” jako epos, *Pion* 1935 nr 3; Studia i portrety, War. 1969 s. 175-186. — W. ŚMIAŁEK, Mickiewicz i rzymscy klasycy, *Kur. Powsz.* 1935 nr 13. — S. TUROWSKI, Data wykładu Wojskiego o gwiazdach, *Pam. Lit.* 1935 z. 1/2. — S. WASYLEWSKI, Polowanie z udziałem Mickiewicza, *Tęcza* 1935 nr 10. — E. BEZNE-RÓWNA, Wychowawczy wpływ „Pana Tadeusza”, *Kalisz* 1936. — J. BIRKENMAJER, „Pomnij, Rykow kamrat...”, *Jęz. Pol.* 1936 nr 5. — W. BRUCHNAŁSKI, Paralele niektóre między „Panem Tadeuszem” a „Męczennikami” Chateaubrianda, w: *Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego*, Lw. 1936 s. 121-131. — I. CHRZANOWSKI, Czy Jankiel Mickiewicza jest postacią typową?, w: *Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie*, Lw. 1936 s. 199-202. — Z. SZWEYKOWSKI, „Pan Tadeusz” jako poemat humorystyczny, *Pion* 1936 nr 36. — S. ZETOWSKI, Domniemany wzór „Koncertu Jankiela”, *Ruch Lit.* (War.) 1936 z. 3.

734. J. BIRKENMAJER, Czy Mickiewicz znał „Pieśń o żubrze” Mikołaja Hussowczyka, *Łowiec* 1937 nr 2. — P. DESLANDES, Le „Pan Tadeusz” et Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1937 nr 89. — S. PIŁOŃ, Słowa pod pierwszym urokiem „Pana Tadeusza”, *Warsz. Dzień. Nar.* 1937 nr 353; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 254-262. — F. BUDNIK, W sprawie przyjęcia „Pana Tadeusza” w prasie poznańskiej, *Kron. Miasta Poz.* 1938 nr 1. — K. GÓRSKI, „Pan Tadeusz” a ideologia narodo-wa Mickiewicza po powstaniu listopadowym, w: *Literatura a prądy umysłowe*, War. 1938 s. 95-150. — T. HOLLENDER, Adam Mickiewicz na tle rzeczywistości, *Zespolenie Obywateli* 1938 nr 1. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Litwa” Mickiewiczowska, *Kur. Warsz.* 1938 nr 347. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Ruczaj” Mickiewiczowski, *Wiad. Lit.* 1938 nr 45. — W. CHMIELEWSKA, „Pan Tadeusz” w klasie III gimnazjum, *Polonista* (War.) 1939 z. 1. — J. KLEINER, Mickiewiczowska wskazówka, *Wiad. Lit.* 1939 nr 31/32. — A. SZYPSKI, „Pan Tadeusz” nad Lutynią, *Kur. Pozn.* 1939 nr 378. — P. HOFFMAN, Czy naprawdę „szlachecki” epos? *Czerw. Sztand.* (Lw.) 1940 nr 332. — T. ŁOPALEWSKI, Odkrycie, którego nie było, *Kur. Wil.* 1940 nr 68 [dot. rękopisu „Pana Tadeusza”]. — J. LE-CHOŃ, Poezja czysta w poezji polskiej, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 36 [wykład wygłoszony 10 V 1940 na Uniwersytecie Polskim Zagranicą w Paryżu]; O literaturze polskiej, Nowy Jork 1946 s. 106-126. — J. KALLENBACH, Jak powstawał „Pan Tadeusz”, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1943 nr 212-213. — J. KALLENBACH, Jak „Pana Tadeusza” przyjęli współcześni, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1943 nr 221 [fragm. wstępu do wyd. z 1921]. — L. BREJSKA-NAWROCKA, Dalszy ciąg „Pana Tadeusza”, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1944 nr 117 [dot. kontynuacji poematu przez J. Słowackiego]. — E. ORZECHOWSKA, The real hero of „Pan Tadeusz”, w: *The Wayside Willow. Prose and verse*, wyd. M.M. Coleman, L.M. Bielawska, Trenton 1944 s. 14-15.

735. W. SZACH [S. EHRLICH], Nieznane fragmenty „Pana Tadeusza”, wyd. Italia 1945. — M. JASTRUN, Słowo wstępne, w: A. Mickiewicz, Pan Tadeusz czyli Ostatni zajazd na Litwie. Historia szlachecka z r. 1811 i 1812 w 12 księgach, b.m. 1945. — J. PRZYBOŚ, „Historia szlachecka” czyli baśń, *Odrodzenie* 1945 nr 52; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 43-54, wyd. 2 War 1956 s. 53-

-64, wyd. 3 War. 1965 s. 53-64, wyd. 4 War. 1998 s. 51-61. — A. SANDAUER, Uwagi o Mickiewiczu, *Kuźnica* 1945 nr 18. — J. KLEINER, Epilog „Pana Tadeusza”. Ustalenie tekstu, *Nauka i Sztuka* 1946 nr 2. — W. PIASECKI, Bursztynowy świerzop, *Jęz. Pol.* 1946 nr 3 [sprostowanie nr 5]. — Z. SZMYD-TOWA, Czynniki rodzajowe i strukturalne „Pana Tadeusza”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1946 nr 1-2; Studia i portrety, War. 1969 s. 187-194. — W. BOROWY, „Pan Tadeusz” – książka nieśmiertelna, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 51/52; O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958, s. 185-190, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 493-497. — J. KOŁODZIEJCZYK, Dwa sady, *Nauka i Sztuka* 1947 nr 5; W świecie roślin, War. 1957 s. 76-98. — W. PIASECKI, Klucznik czy Robak, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 20. — Z. SZWEJKOWSKI, Narrator w „Panu Tadeuszu”, *Arkona* 1947 nr 11-12. — A. ŚWIDERSKA, Dzięcielina i świerzop, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 25. — B. URBAŃSKI, „Pan Tadeusz”, *Poz.* 1947. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, F. PAJĄCZKOWSKI, Rękopis „Pana Tadeusza” wśród zbiorów Ossolineum, *Kur. Wlkp.* 1947 nr 150 [por. *Tyg. War.* 1947 nr 28, *Odra* 1947 nr 29]. — J. ZDZIENICKI, Jeszcze o dzięcielinie, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 29.

736. T. DWORAK, Analiza porównań w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1948 s. 265-297. — B. HRYNIEWIECKI, U źródeł umiłowania i ochrony polskiej przyrody. „Pan Tadeusz” w oczach botaników, *Ochr. Przyr.* 1948 s. 6-25. — J. KLEINER, Obraz przemiany społecznej w „Panu Tadeuszu”, *Płomień* 1948 nr 7-8. — J. KRZYŻANOWSKI, Wielkość i oryginalność „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1948 s. 239-264; W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 59-82; Tradycje literackie polszczyzny. Od Galla do Staffa, oprac. M. Bokszczanin, War. 1993 s. 561-570. — W. KUBACKI, Uwagi nad poetyką „Pana Tadeusza”, *Kuźnica* 1948 nr 16-17. — S. PI-GOŃ, Czy Mickiewicz widział wygięty promień słońca, *Odrodzenie* 1948 nr 39. — J. PRZYBOŚ, „Widzę i opisuję”, *Twórczość* 1948 nr 2; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 55-98, wyd. 2 War. 1956 s. 65-106, wyd. 3 War. 1965 s. 81-120, wyd. 4 War. 1998 s. 76-115. — J. PRZYBOŚ, Raca – wygięty promień, *Odrodzenie* 1948 nr 42; Czytając Mickiewicza, War. 1950, wyd. 2 War. 1956 s. 65-106, wyd. 3 War. 1965 s. 285-289, wyd. 4 War. 1998 s. 263-267. — W. RUDZIŃSKI, Rogi i cymbały, *Now. Lit.* 1948 nr 54-55. — J. WYSZOMIRSKI, „Jest u mnie kraj, ojczyzna myśli mojej...”, *Kuźnica* 1948 nr 36.

737. M. BRODOWSKA-HONOWSKA, Zjawisko leksykalizacji na wybranych przykładach z „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1949 nr 2. — F. GERMAN, Wajdelota, Wojski, Jankiel. O muzycznych zainteresowaniach Mickiewicza, *Odra* (Kat.) 1949 nr 49-50. — S. KOLBUSZEWSKI, Książd Robak, *Dziś i Jutro* 1949 nr 31. — S. KOLBUSZEWSKI, Muzyczność „Pana Tadeusza”, *Dziś i Jutro* 1949 nr 37; Romantyzm i modernizm. Studia o literaturze i kulturze, Kat. 1959. — T. MIKULSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, „Pan Tadeusz”. Podobizna rękopisów. Wydanie rękopisów „Pana Tadeusza” przygotował [...], Wr. 1949, s. V-XIII. — M. PIŚCZKOWSKI, Idylla pańsko-chłopska w literaturze polskiej, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterdziestolecia pracy naukowej Prof. Dra Juliusza Kleinera, Łódź 1949. — M.F. RYL'SKIJ, V.Ė. ARCIMOVIČ, Velikaâ ėpopeâ Mickeviča, w: A. Mickiewicz, *Sobranie sočinenij*, red. D.D. Błagoj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in., t. 2, Mos. 1949 s. 5-27. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz w Wielkopolsce, Poz. 1949.

738. E. GOVERDOVSKAÂ, Realizm poëmy Mickeviča „Pan Tadeuš”, *Učen. zapiski Instit. slav. SSSR* 1950 t. 2 s. 138-152. — J. KORPAŁA, „Pan Tadeusz” najpopularniejszą książką w Polsce Ludowej, *Wiedza i Życie* 1950 nr 3. — G.R. NOYES, A few words on „Pan Tadeusz”, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A Symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 89-93. — M.T. RIŁ'SKIJ, Adam Mickiewicz i jego „Pan Tadeusz”, w: Pan Tadeuš abo Ostannij naižd na Litvi. Ślâhet's'ka Istrio 1811 i 1812 r.r. Perekład i vstupna statâta M. Rił's'kogo, Kijów 1951. — J. WITTLIN, „Pan Tadeusz”, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 66-88. — Z. KROKOSZOWA, Oddźwięki „Pana Tadeusza” w „Ogniem i mieczem”, *Pam. Lit.* 1952 s. 259-268. — C. HERNAS, „Pan Tadeusz”. Brulion księgi I i II. Nowe odczytanie autografu przez seminarium edytorskie prof. T. Mikulskiego, *Rocz.n. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 4: 1953 s. 9-38. — H. SZWEJKOWSKA, Regionalne tło języka A. Mickiewicza w brulionach rękopisu „Pana Tadeusza”, *Rocz.n. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 4: 1953 s. 47-62. — P. DZIANISZ, „Pan Tadeusz” ze Śmiełowa, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 223.

739. S. HRABEC, Bursztynowy świerzop w „Panu Tadeuszu”, *Jęz. Pol.* 1955 nr 5. — B. HRYNIEWIECKI, Grzybobranie w poemacie A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”, *Problemy* 1955 nr 11.

— B. HRYNIEWIECKI, Jemioła rośnie na dębie, buki rosną pod Nowogródkiem, tylko z tymi szparagami w „Panu Tadeuszu” wyszło drobne niedopatrzenie. Rozmowa o Mickiewicz jako... botaniku, *Exp. Wiecz.* 1955 nr 252. — J. IWASZKIEWICZ, Pan Tadeusz, *Życie War.* 1955 nr 282. — J. KLEINER, La Pologne dans „Pan Tadeusz”, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, Par. 1955. — J.N. KŁOSOWSKI, Michał Elwiro Andriolli jako ilustrator „Pana Tadeusza”, *Kamena* 1955 nr 10-12. — Z. LIBERA, O bohaterze w „Panu Tadeuszu”, *Polonistyka* 1955 nr 2. — J. PARANDOWSKI, Sur le pavé de Paris, *Revue des sc. hum.* (Lille) 1955 nr 80. — H. TURSKA, Prowincjonalizmy językowe w „Panu Tadeuszu”, w: Materiały dyskusyjne Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewicza PAN, War. 1955 [osob. na prawach rkp, War. 1955]; *Stud. nad Polzcz. Kres.*, 1991 t. 6 s. 51-69 [do druku przygot. T. Friedelówna]. — J. WITTLIN, Uwagi o „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 38-49. — K. WYKA, O komedii w „Panu Tadeuszu”, *Twórczość* 1955 nr 11. — K. WYKA, Trojaka opisowość „Pana Tadeusza”, *Nowa Kult.* 1955 nr 48. — S. ZAHORSKA, Magia „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicz żywy..., s. 84-96.

740. A. GŁOWACKA, Czy pomysł „Pana Tadeusza” powstał w Łukowie, *Widnokrąg. Dod. do Dzien. Pozn.* 1956 nr 34. — K. GÓRSKI, Tadeusz z ręką na temblaku, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954/1955 [wyd. 1956] s. 79-99; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 178-194; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 188-208. — J. KLEINER, Polska w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 187-204. — J. KLEINER, Sprawa właściwej rekonstrukcji epilogu „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — Z. LIBERA, Po dyskusji o „Panu Tadeuszu”, *Polonistyka* 1956 nr 2. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Do „Pierwowзору Podkomorzeego”, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2 [nawiązanie do art. z 1934 r.]. — T. SKOWROŃSKI, Echa wielkopolskie w „Panu Tadeuszu”, *Wiad.* (Lond.) 1956 nr 32. — M. WACHOWSKI, O rolnictwie w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 242-259. — K. WYKA, Pierwiastki powieściowe „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 43-92. — Ā.V. MACŪSOVIČ, Rabota

Mickieviča nad āzykom poēmy „Pan Tadeuš”, w: A. Mickevič i slavānskaā filologiā. K 100-letīū so dnā smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — S. SKWARCZYŃSKA, Na marginesach „Pana Tadeusza”, w: Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 601-664. — S.S. SOVETOV, Bor'ba za realističeskij metod izobraženiā prirody v poēme A. Mickieviča „Pan Tadeuš”, w: A. Mickevič i slavānskaā filologiā. K 100-letīū so dnā smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957.

741. D. ČIŽEVSKY, Mickiewicz bei den Slowaken, *Südost-Forschungen* 1958 s. 203-215. — V. FALKENHAHN, Zum Problem des „Homerischen” im „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1958 s. 520-533. — K. GÓRSKI, Zagadka imienia Telimeny, *Nowa Kult.* 1958 nr 5. — R. WOJCIECHOWSKI, Elementy ludowe w „Panu Tadeuszu”, w: Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 369-394. — K. WYKA, Poezja i prawda w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 53-75; *Mickiewicz-Blätter* 1972 s. 65-78 [tłum. „Dichtung und Wahrheit” in A. Mickiewicz „Pan Tadeusz”]. — S. ZABIEROWSKI, „Pan Tadeusz” w kręgu Nietzschego, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 451-456. — H. CIEŚLAKOWA, H. MISZ, T. SKUBALANKA, Praca Mickiewicza nad językiem „Pana Tadeusza” na podstawie autografów, w: O języku Adama Mickiewicza. Studia, red. Z. Klemensiewicz, pomoc nauk. J. Rużyło-Pawłowska, Wr. 1959 s. 87-184 [wyd. na prawach rkp, War. 1955]. — S. GEPNER, Realia militarne w „Panu Tadeuszu” i Andriolli, *Blok-Notes MLAM* nr 1: 1959 s. 126-138. — M. GIERGIELEWICZ, Gastronomia Mickiewicza i jej rodowód literacki, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 396-416; Studia i spotkania literackie, War. 1983 s. 60-91. — W. KOZŁOWSKI, Nabożeństwo w Soplicowie, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 430-435. — A. PALUCHOWSKI, Uwagi o obrazowaniu w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1959 z. 2. — I. WIENIEWSKI, „Arcyserwis” i jego klasyczne koligacje, w: Adam Mickiewicz. Księga

w stulecie zgonu..., s. 417-429. — K. WYKA, Birban-te-rokka, *Jęz. Pol.* 1960 nr 1-2. — J. SAFAREWICZ, Dysjunkcja przydawki w „Panu Tadeuszu”, w: *Księga pamiątkowa ku czci Stanisława Pignonia*, red. Z. Czerny, Kr. 1961 s. 327-334. — Z. SZMYDTOWA, Jeszcze o Telimenie, w: *Księga pamiątkowa ku czci...*, s. 323-325; *Studia i portrety*, War. 1969 s. 195-200. — Z. SZMYDTOWA, „Pan Tadeusz”, w: *Rousseau – Mickiewicz i inne studia*, War. 1961 s. 188-246; *W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej*, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 438-494. — K. WYKA, Potomstwo Scyzoryka, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 1 [dot. dwóch wersów pominiętych przez autora i kolejnych wydawców]. — S. PIGOŃ, Pokąd sięgają granice swobody redaktorskiej, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 3. — K. WYKA, Dalsze obroty Scyzoryka, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 4-5 [odp. na art. S. Pignonia].

742. H. BUDDENSIEG, Aus dem Nachwort zum „Pan Tadeusz” deutsch, *Mickiewicz-Blätter* 1963 z. 22; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 215-234. — H. BUDDENSIEG, Nachwort, w: *Pan Tadeusz oder Die letzte Fehde In Litauen. Nachdichtung von Hermann Buddensieg; zeichnungen von Antoni Uniechowski*, Monachium 1963 s. 355-382. — H.W. CLARKE, Homer and Mickiewicz. „Pan Tadeusz” and the Odyssean heritage, *Ind. Slav. Stud.* 1963 v. 3 s. 7-25. — Z. KOPCZYŃSKA, Z zagadnień wiersza epiki romantycznej. „Pan Tadeusz”, w: *O wierszu romantycznym*, red. Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska, War. 1963 s. 69-87. — K. KREJČÍ, Heroikomiczna geneza „Eugeniusza Oniegina” i „Pana Tadeusza”. Cz. 2: młody Puszkina i młody Mickiewicz, *Pam. Lit.* 1963 z. 3. — J. KLEINER, Satyra i humor w wierszach pisanych po „Panu Tadeuszu”, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 299-307. — J. PRZYBOS, Rogowej arcydzieło sztuki, *Twórczość* 1964 nr 8; Czytając Mickiewicza, War. 1965 s. 65-79, wyd. 4 War. 1998 s. 62-75. — M. DERNAŁOWICZ, „Pan Tadeusz” w dziesięciu księgach, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 6. — Z. MALIĆ, Mickiewiczzev gospodin Tadija, w: A. Mickiewicz, *Gospodin Tadija ili Posljednji nasrt u Litvi*, tłum. D. Šaula, Zagrz. 1965 s. 312-323. — S. PIGOŃ, O „Panu Tadeuszu” opus magnum. Wykrzykniki i pytajniki, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 3; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966

s. 261-303. — W. WEINTRAUB, „Pan Tadeusz”, an anti-prophetic poem, *Zagad. Rodz. Lit.* 1965 nr 7. — R. LETTMANN, Mythos und Epos. Über den Aufbau eines nationalen Mythos in Mickiewicz’s „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1966 s. 9-15. — J. PRZYBOS, Koncert Jankiela, w: *Liryka polska. Interpretacje*, red. J. Prokop, J. Sławiński, Kr. 1966 s. 112-121.

743. J. MACIEJEWSKI, O wierszu nazywanym „Epilogiem” „Pana Tadeusza”, w: *Trzy szkice romantyczne*, Poz. 1967 s. 201-256. — J. MAGNUSZEWSKI, Penczo Sławejkou a Mickiewicz, *Pam. Słow. t. 17*: 1967 s. 17-41 [„Pan Tadeusz” a „Kärvava pesen” P. Sławejkowi]. — J. PRZYBOS, Landschaftsbild und Märchenstil im „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1968 s. 177-178. — E. WARZENICA, Pozytywistyczny „obóz młodych” wobec tradycji wielkiej polskiej poezji romantycznej (lata 1866-1881), War. 1968. — A. BRÜCKNER, Adam Mickiewicz’s „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1969 s. 97-103. — S. ŚWIRKO, Z genealogii Mickiewiczowskiego Baubliśa, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 41-55. — A. ŻYGA, Na tropach lektury „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1969 z. 5 [dopowiedzenie do książki: S. Pigoń, „Pan Tadeusz” — wzrost, wielkość, sława, War. 1934]. — H. SAFAREWICZOWA, Tytuły grzecznościowe w „Panu Tadeuszu”, [w:] *W służbie nauce i szkole. Księga pamiątkowa poświęcona Prof. Dr. Zenonowi Klemensiewiczowi*, red. M. Szymczak i in., War. 1970 s. 267-275. — K. GÓRSKI, O wydaniu krytycznym „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1971 z. 1. — K. KREJČÍ, „Pan Tadeusz” w literaturze czeskiej, w: *Wybrane studia sławistyczne. Kultura, literatura, folklor*, War. 1971 s. 349-364. — J. MICHALCZEWSKI, Meteorologia w „Panu Tadeuszu”, *Przegl. Geofiz.* 1971 nr 1/2. — M. ŻMIGRODZKA, Historia i romantyczna epika, w: *Problemy polskiego romantyzmu. S. 1*, red. M. Żmigrodzka, Z. Lewinówna, Wr. 1971 s. 103-158; M. Żmigrodzka, *Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w.*, red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 120-172.

744. K. WYKA, „Dichtung und Wahrheit” in A. Mickiewicz „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1972 z. 50; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 161-180. — V. KREMENTULO, Pejzaž kak sredstvo vyraženiâ patriotičeskikh čustv v poëme A. Mic-

keviča „Pan Tadeusz”, *Slov. Literat. i Folklor*. 1973 nr 8: Voprosy literatury. Metod. Stil'. Poëtika s. 140-149. — J.N. MILLER, Na tropach realizmu „Pana Tadeusza”, w: Na krzywej przemian, War. 1973 s. 180-210. — J.N. MILLER, Rewolucja społeczna w „Panu Tadeuszu”, w: Na krzywej przemian..., *Jęz. Pol.* 1973 nr 5. — S. RECZEK, Mickiewicz jako inspicjent. Powtórka z lektury, w: Na tropach słów. Eseje filologiczne, Wr. 1973 s. 33-42. — A. TONOV, „Pan Tadeusz” i „Čeda na Balkana”, w: Slavistični proučavanja, Sofia 1973 s. 281-290. — H. WIŚNIEWSKA, Indywidualizacja języka postaci w „Panu Tadeuszu”, *Polonistyka* 1973 nr 5.

745. H. BUDDENSIEG, Nachdichtungen von „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1974 z. 56/57. — W. STUDENCKI, O wielostylowości dzieła literackiego, *Przegl. Hum.* 1974 nr 8. — M. ZARĘBINA, Dystrybucja wyrazów zapożyczonych w „Panu Tadeuszu”, *Jęz. Pol.* 1974 nr 5. — S. CHWIN, „Trans-Atlantyk” wobec „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1975 z. 4. — M. GIERGIELEWICZ, Napoleon w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1975 nr 32. — W. KURASZKIEWICZ, Częstotliwość wyrazów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i w „Wizerunku” M. Reja, *Stud. Polon.* t. 2: 1975 s. 75-84. — [O odnalezieniu wariantu fragm. ks. I „Pana Tadeusza” w papierach po A. Grabowskim w Centr. Arch. Hist. Ukr. SRR], *Dzien. Pol. i Dzien. Żoł.* 1975 nr 299. — S. SKORUPKA, Umgangssprachliche und idiomatische Ausdrücke und Wendungen im „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1975 z. 1. — M. TATARA, Czy „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza jest dziełem romantycznym?, w: Literatura polska w szkole średniej, red. F. Bielak, S. Grzeszczuk, War. 1975 s. 74-195.

746. R.S. KULAČKOVSKIJ, O. MACŮK, Avtograf A. Mickieviča, *Archivi Ukraini*, 1976 nr 3 [dot. 40 pierwszych wersów „Pana Tadeusza” w Centr. Arch. Hist. Ukrainy]. — S. MAKOWSKI, „Bursztynowy świerzop” i „tęcza na burzy w parowie”, *Prace Fil.* t. 26: 1976 s. 319-324; Tęcze i świerzopy. Słowacki, Beniowski, Mickiewicz, Wr. 1984 s. 219-225. — A. MATOV, Neizvestnij aftograf A. Mickieviču, *Trud* 1976, 8 II [dot. 40 pierwszych wersów „Pana Tadeusza” w Centr. Arch. Hist. Ukrainy]. — J. MICHALSKI, Osiemnastowieczne realia „Pana Tadeusza”, w: Dzieło literackie jako źródło hi-

storyczne, red. J. Sławiński Z. Stefanowska, War. 1976 s. 203-242. — B. ZAKRZEWSKI, „Zemsta” i „Pan Tadeusz”. Na 100-lecie Fredry, *Polonistyka* 1976 nr 4. — C. ZGORZELSKI, Dwa posłowania liryczne Mickiewicza, w: O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 311-329; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 319-332; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 457-484.

747. P. HERTZ, W Soplicowie, w: Świat i dom. Szkice i uwagi wybrane, War. 1977 s. 221-225. — J.A. JUCEWICZ, Czy Zosia była Wielkopolanką?, *Fakty* 1977 nr 27. — J.A. JUCEWICZ, Spór o Kusego i Sokoła, *Fakty* 1977 nr 36. — J.A. JUCEWICZ, „Pan Tadeusz” nad Wartą, *Fakty* 1977 nr 50. — W. KUBACKI, Niebo i ziemia, *Przegl. Hum.* 1977 nr 7/8. — J. KRASUSKI, Mickiewicza wizja upadku Zachodu, *Przegl. Zach.* 1977 nr 1. — S. TARNOWSKI, Z „Historii literatury polskiej”, „Pan Tadeusz”, w: O literaturze polskiej XIX w., oprac. H. Markiewicz, War. 1977 s. 295-322. — M.M. COLEMAN, Translators and translation, *Perspectives* 1978 nr 2 [dot. „Inwokacji”]. — B. GALSTER, Poematy narodowe i ich krytycy. O recepcji krytycznej „Eugeniusza Oniegina” i „Pana Tadeusza”, w: Tradycja i współczesność. Powinowactwa literackie polsko-rosyjskie, red. B. Galster, J. Kamionka-Straszakowa, K. Sierocka, B. Stachiejew, Wr. 1978 s. 49-80; Paralele romantyczne. Polsko-rosyjskie powinowactwa literackie, War. 1987 s. 146-190. — A. KRAL-LESZCZYŃSKI, Koskenniemi o „Panu Tadeuszu”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 95-98. — G. NIEDUSZYŃSKA, Nieznana karta autografu „Pana Tadeusza” w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 5-14 [podob. atg zakończenia IX księgi – brudnopis]. — Z. ŚWIĄTYŃSKA, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza, w: Modele poznawania dzieła literackiego w szkole, red. W. Pasterniak, Ziel. Góra 1978 s. 116-140.

748. I. JAROSIŃSKA, Jadłospis polski, *Tyg. Kult.* 1979 nr 51/52. — W. KURASZKIEWICZ, Imiesłowy w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i „Wizerunku” M. Reja, *Stud. Polon.* t. 7: 1979 s. 75-84. — Z. STEFANOWSKA, Pamiętnik domowy w „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 221-226; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007,

War. 2014 s. 106-115. — W. WEINTRAUB, Odwrót od profetyzmu i jego nawrót. „Pan Tadeusz” oraz „Zdania i uwagi”, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 311-330, wyd. 2 War. 1998 s. 249-265. — J. ŁUKASIEWICZ, Dwa nawiązania do „Pana Tadeusza”: „Kwiaty polskie” i „Trans-Atlantyk”, *Pam. Lit.* 1983 z. 3. — J. IHNATOWICZOWA, Ostatni zajazd na Litwie w ilustracji, *Poezja* 1984 nr 11/12. — M. INGLOT, Norwidowska lektura „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1984 z. 3. — T. SKUBALANKA, Przez pryzmat „Pana Tadeusza”, w: Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje, Wr. 1984. — W. SMASZCZ, „To Czas się cofnął – i odwrócił lica”. O „Panu Tadeuszu” rozmowa z Konradem Górskim, *Poezja* 1984 nr 11/12. — K. ŚWIEGOCKI, Od buntu do pokory, *Poezja* 1984 nr 11/12. — B. ZAKRZEWSKI, „Pan Tadeusz” czyli Jeszcze Polska nie zginęła, *Pam. Lit.* 1984 z. 3, wyd. osob. Wr. 1984 s. 5-32 [pt. „Pan Tadeusz” czyli Jeszcze Polska nie zginęła. W 150-tą rocznicę wydania „Pana Tadeusza”]; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 5-36; Arka przy- mierza, Wr. 1995 s. 81-104; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 76-106. — Z. STEFANOWSKA, Pochwała dawnych czasów w „Panu Tadeuszu”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1985 s. 125-136; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 196-216. — B. ZAKRZEWSKI, O przemijaniu w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1985 z. 3; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 37-54 [pt. O przemijaniu i trwaniu]; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 107-121. — M. ZARĘBINA, Nazwy zbiorowości ludzkich w „Panu Tadeuszu”. W stu pięćdziesięciolecie ukazania się dzieła Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1985, z. 2. — S. MAKOWSKI, „Balladyna” jako odzew na „Pana Tadeusza”, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3-4.

749. J. BANASZKIEWICZ, „Gerwazy groźny ręką, językiem Protazy”. Wzorzec bohaterów-dioskurów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i we wcześniejszej tradycji, *Przegl. Hum.* 1987 nr 4. — S. BORTNOWSKI, Przybosiowe klucze do „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1987 nr 7. — A. KNOT, Powojenne losy rękopisu „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, Wr. 1987 [druk bibliofilski na 40-lecie działalności Ossolineum we Wrocławiu]. — E. SĘKOWSKA, Nazwy urzędów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1987 nr 7. — E. SPAŁEK, Hrabia i Mickiewicz, czyli

tajemnice zamku Horeszków, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 123-130. — A. WAŚKO, Pourót do „centrum polszczyzny”. O przestrzeni symbolicznej w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1987 z. 1. — Z. WÓJCICKA, Z recepcji „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 131-133. — B. ZAKRZEWSKI, O komentarzach do „Pana Tadeusza”. Problem tzw. niekonsekwencji, w: W kręgu historii i teorii literatury. Księga ku czci prof. J. Trzynaślowskiego, red. B. Zakrzewski, A. Bazan, Wr. 1987 s. 223-234. — B. ZAKRZEWSKI, Z temblakiem i bez temblaka. O tzw. niekonsekwencjach w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 55-120; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 122-182. — C. ZGORZELSKI, W strefie liryczności „Pana Tadeusza”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 35-49; Zarysy i szkice literackie, War. 1988 s. 208-244; Obserwacje, War. 1993 s. 65-95; Wokół liryki i liryczności doby romantyzmu, Kr. 2021 s. 105-133.

750. K. GÓRSKI, Słoneczko, śliczne oko, w: Od Kochanowskiego do Różewicza. Prace ofiarowane A. Hutnikiewiczowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, red. J. Kryszak, War. 1988 s. 21-26. — F. SŁAWSKI, Gdzie bursztynowy świerzop..., *Język Polski* 1988 z. 5. — M. TATARA, O kojącej roli „Pana Tadeusza”, w: Arcydzieła literatury polskiej. Interpretacje t. 2, red. S. Grzeszczuk, A. Niewolak-Krzywda, Rzeszów 1988 s. 99-122. — M. ZARĘBINA, Terminologia rodzinna w „Panu Tadeuszu”, w: Wokół języka. Rozprawy i studia poświęcone pamięci prof. Mieczysława Szymczaka, Wr. 1988, s. 431-439. — B. DOPART, „Pieśni ogromnych dwanaście”. Summa poetica A. Mickiewicza, *Res Publica* 1989 nr 2. — J. FARYNO, Toward the mythopoetics of Mickiewicz's „Pan Tadeusz”, w: Festschrift für Herta Schmid, red. J. Stelleman, J. van der Meer, Amsterdam 1989 s. 55-70. — B. KONESKI, Na fonot na „Pan Tadeusz”, *Slav. Studii* (Skopje) 1989 t. 6 s. 7-12. — T. SŁAWEK, The exiled voice in A.M. „Pan Tadeusz”, *Acta Lit. Acad. Scient. Hung.* 1989 nr 3/4. — J. TAZBIR, „Pan Tadeusz” czyli – jakoś to będzie, w: Od Haura do Isaury. Szkice o literaturze, War. 1989 s. 98-107. — C. ZGORZELSKI, „Litwo! Ojczyzno moja!...”, *Ethos* 1989 nr 6/7; Z Karolem Wojtyłą myśląc Ojczyzna, red. W. Chudy, Lubl. 2002 s. 23-33.

751. K. CZAJKOWSKA, Nieznany fragment brulionu „Pana Tadeusza”, *Kronika Rzymska* 1990 nr 84. — S. FALKOWSKI, Gra z konwencją gatunkową i gra z wrogiem w narracji „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1990 nr 10. — S. FANTI, II „Pan Tadeusz” in Italia, w: *Munera polonica et slavica*, red. S. de Fanti, Udine 1990 s. 43-66. — U.M. KAZBĀRUK, „Novaâ zâmlă” Â. Kolasa i „Pan Tadeuș” A. Mickeviča, *Stud. z Fil. Ros. i Słow.* 1990 t. 13 s. 205-214. — M. PIWIŃSKA, Staropolska „nauka budownicza” w „Panu Tadeuszu”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1990 [wyd. 1992] s. 109-122; Wolny myśliwy. Ośiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 67-94 [zmien. pt. Nauka budownicza w „Panu Tadeuszu”]. — B. ZAKRZEWSKI, Eros w „Panu Tadeuszu”, w: „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 121-152; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 183-213. — M. ZARĘBINA, „Bóstwem jesteś czy nimfą, duchem czy widzeniem?”, czyli kobiety w „Panu Tadeuszu”, *Porad. Jęz.* 1990 z. 5. — E. BOCK, Muzyka w „Panu Tadeuszu”, *Acta Univ. Wratislaviensis Lit.* 1991 nr 29 (1166). — A. CHOJECKI, O tytule eposu A. Mickiewicza, *Kult. Niez.* 1991 nr 69; Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 77-88. — Z.J. NOWAK, Kilka uwag o tekście „Pana Tadeusza”, *Prace Nauk. Univ. Śl. Prace Jęz.* t. 19: 1991 s. 138-143. — H. WOLNY, „Pan Tadeusz” – polska epopeja o moralnym zjednoczeniu narodu, *Stud. Hum.* 1991 t. 1 s. 141-200 [wyd. osobne: Kielce 2000]. — M. ZARĘBINA, Funkcje osobowych nazw własnych w „Panu Tadeuszu”, *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Językoznawstwo* 1991 z. 13. — M. ZARĘBINA, Nazwy zakonów w „Panu Tadeuszu”, *Roczn. Hum.* t. 39/40: 1991/1992 z. 6 s. 217-228.

752. A. ALEKSANDROWICZ, „Pan Tadeusz”, poemat o polskim narodzie, *Rota* 1992 nr 3/4. — K. CZAJKOWSKA, Nieznana karta brulionu „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, Rzym 1992. — H. KRUKOWSKA, Mickiewiczowskie „miejsce ostatnie”, w: Wilno – Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko wielu kultur, red. E. Feliksiak, Białystok 1992 t. 4 s. 89-102; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 124-133. — S. ŁEMPICKI, Głosy do „Pana Tadeusza”, w: Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1992 s. 725-790. — M. PIECHOTA, Wzrost, wielkość i sława

pełnego tytułu arcyepoematu A. Mickiewicza, w: O tytułach dzieł literackich w pierwszej połowie XIX w., Kat. 1992 s. 105-111. — B. ZAKRZEWSKI, Hajże na... rękopis „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1992 z. 3. — L. ZWIERZYŃSKI, Raj ziemski. Mickiewicz i Bosch, w: Kultura polska. Współczesność wobec tradycji, red. T. Kłak, Kat. 1992 s. 43-56. — W. ŻARSKI, Kulinaria w „Panu Tadeuszu”, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 102-114.

753. W. DYNAK, Świat łowiecki w „Panu Tadeuszu”, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 306-328; Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009 s. 66-148. — E. GRACZYK, Szczęście „Pana Tadeusza”, w: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 59-76. — R. KIERSNOWSKI, Soplicowo i zamek Horeszków. Pierwowzory i realia, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodzku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 25-32. — H. KRUKOWSKA, „Pan Tadeusz” jako poezja czysta, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 221-240; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 95-123. — A. KRUPIANKA, Słownictwo związane z obyczajami szlacheckimi w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 296-305. — A. KRUPIANKA, Ze studiów nad słownictwem „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. Słownictwo ubioru szlacheckiego, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1993 z. 40. — T. MARCINKOWSKI, Soplicowo z „Pana Tadeusza” i jego umiejscowienie geograficzne, Goleniów 1993. — Z. MITOSEK, Litewska Nauzykaa czyli Mickiewicza zabawy z literaturą, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik..., s. 41-47. — Z.J. NOWAK, Z techniki homeryckiej w „Panu Tadeuszu”, *Filomata* 1993 nr 9 (spec.); Antyk w Polsce, cz. 2. Studia, red. J. Okoń, J. Starnawski, Łódź 1998 s. 153-159. — I. OPACKI, Romantyczna. Epopeja. Narodowa. Z epilogiem? *Polonistyka* 1993 nr 3; „W środku niebokręga”. Poezja romantycznych przełomów, Kat. 1995 s. 196-207; *Postscriptum* 2002 nr 4. — M. PIECHOTA, Formowanie tytułu „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1993 nr 5; Księga w 170 rocznicę..., s. 263-273 [pt. Od „Szlachcica”

do „Pana Tadeusza”; Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, Kat. 2000 s. 10-27. — G. WICHARY, „Opis łowca dmącego w róg myśliwski, cudowny opis...”. Eksplikacja fragmentu IV księgi „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Warszt. Polon.* 1993 nr 2. — S. WYSŁOUCH, Ilustracja a interpretacja. Na przykładzie ilustracji do „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1993 nr 3 [dot. ilustracji M.E. Andriollego, A. Uniechowskiego i J. Wilkonia do poematu]. — M. ZARĘBINA, Nazwy zawodów w „Panu Tadeuszu”, w: *Munera Linguistica Ladislao Kuraszkiewicz dedicata*, red. M. Basaj, Z. Zagórski, Wr. 1993. — L. ZWIERZYŃSKI, Gerwazy – kozioł ofiarny?, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 284-295. — W. ŻARSKI, Kulinarna scena semantyczna w „Panu Tadeuszu” i „Przedwiośnie”, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 329-337.

754. R. KIERSNOWSKI, Zamek Horeszków i jego mieszkańcy, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 27-50 [dot. m.in. A. Rymszy i Gojcieniszek]. — W.J. PODGÓRSKI, „Pan Tadeusz” – „Ponas Tadas”. Melodia pierwszych wyrazów Inwokacji, w: *Li-twa – Polska XIX i XX w. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wybór esejów*, War. 1994 s. 51-65. — S. WYSŁOUCH, Ilustracja jako konkretyzacja warstwy przedmiotowej dzieła, w: *Literatura a sztuki wizualne*, War. 1994 s. 102-115 [dot. ilustracji Andriollego do „Pana Tadeusza”]. — S. WYSŁOUCH, Konkretyzacja malarska – interpretacją (na przykładzie „Pana Tadeusza”), w: *Literatura a sztuki wizualne*, War. 1994 s. 106-108. — M. ZARĘBINA, Obraz wsi litewskiej w „Panu Tadeuszu” w świetle nazw zawodów, *Stud. nad Polszcz. Kres.* 1994 t. 7 s. 77-84.

755. I. JOKIEL, Przestrzeń „matecznika” w „Panu Tadeuszu” Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1995 s. 85-100; Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006 s. 185-207 [pt. Liteuski raj]. — S. KANIA, O argotyzmach w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Język i styl gatunków literackich oświecenia i romantyzmu*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 1995 s. 69-80. — A. KEMPF, „Ty, co gród zamkowy nowogródzki ochraniaś z jęgo wiernym ludem”. W kręgu „stołecznego Nowogródka” i nowogródzkiej mickiewiczowskiej Matki Bożej Zamkowej, *Twórczość* 1995 nr 4. — J.A. KOŚCIŃSKI, Książki w Soplicowie i Dobrzyńnie, *Acta Univ. Wratisl. Bibl.* 1995 nr 19. —

A. KRUPIANKA, Porównania homeryckie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Polszczyzna dawna i współczesna. Materiały z ogólnopolskich konferencji językoznawczych*, red. C. Łapicz, Tor. 1995 s. 61-68. — M. PIECHOTA, Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu”, w: *Starość. Wybór materiałów z VII Konferencji Pracowników Nauk i Studentów Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ*, red. A. Nawarecki, A. Dziadek, Kat. 1995 s. 29-35. — E. PIECHONKA, Struktura fraktalna w poemacie „Pan Tadeusz”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1995 s. 101-112. — A. STĘPŃEWSKA, Bezczenny skarb nadziei... O „Panu Tadeuszu” – w 160. rocznicę pierwszego wydania, *Akcent* 1995 nr 1. — A. STĘPŃEWSKA, Delimitacje w inwokacjach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Meander* 1995 nr 7/8. — M. TOMASZEWSKI, „Pan Tadeusz” à rebours, czyli nowe wcielenie litewsko-białoruskiej przyrody w polskiej prozie po 1970 r., *Teksty Drugie* 1995 nr 2. — J. WEINBERG, „Pan Tadeusz” i „Beniowski” wobec „Gofreda” Tassa-Kochanowskiego. Odmiany i wybrane wątki recepcji romantycznej, *Miscell. Łódz.* 1995 nr 13. — M. ZARĘBINA, Słownictwo profesjonalne (prawnicze) w „Panu Tadeuszu”, w: *Język i styl gatunków literackich...*, s. 165-178. — D. ZARZYCKI, Potomstwo literackie „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza (kontynuacje, parodie, pastisze, trawestacje), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1995 s. 113-130. — M. CHOJNACKI, Wyrażenia grzecznościowe w „Panu Tadeuszu”, *Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz.* t. 3: 1996 s. 117-131.

756. M. FRANKOWSKA, Chołodziec, poezja i piernik, *Pam. Lit.* 1996 z. 1. — M. OSSOWSKI, Zu äusgewaehlten deutschen Übertragungen des „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz, w: *Die deutsche Sprache und Literatur als Brücke in Europa. Bd. 2: Beiträge zur Literaturwissenschaft*, red. R. Goleś Z. Świątowski, Rzeszów 1996 s. 97-110. — R.W., Edith Stein prosi o „Pana Tadeusza”, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — M. RYBKA, Uwag kilka o wypowiedzeniach pojedynczych w „Panu Tadeuszu”, *Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz.* t. 3: 1996 s. 91-116. — A. STĘPŃEWSKA, Rola kategorii „anagnorismós” w strukturze homeryckiej „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 44: 1996 z. 3 s. 77-91. — R. TABORSKI, Dwie bardzo heretyckie Mickiewiczowskie propozycje edytorskie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1996 s. 107-112 [dot. edytorskich rozwiązań w III

księdze „Pana Tadeusza”]. — A. WITKOWSKA, „Pan Tadeusz” emigracją naznaczony, w: Trzy naście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 93-99; „W krainie pamiątek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 149-154.

757. J. BRZozowski, Kilka szczegółów z gaderoby Soplicowa, w: Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza, Łódź 1997 s. 185-207; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 40-60. — L. DIERBIENIOWA, „Pan Tadeusz” Mickiewicza w historycznoliterackiej koncepcji Piotra D. Boborykina, *Kiel. Stud. Filol.* 1997 t. 11 s. 31-36. — J. KUCHARSKA, Czombrów Soplicowem? *Spotk. z Zabytkami* 1997 nr 6. — A. PANTUCHOWICZ, Kilka uwag o przekładalności komizmu „Pana Tadeusza”, w: Komizm a przekład, red. P. Fast, Kat. 1997 s. 159-168. — T. RITTEL, Metafora kulturowa w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Roczn. Nauk.-Dydak. WSP Kr. Prace Jęz.* z. 9: 1997, s. 193-203. — T. SKUBALANKA, Językowa kreacja Jacka Soplicy (Księdza Robaka), w: Mickiewicz, Słowacki, Norwid. Studia nad językiem i stylem, Lubl. 1997 s. 20-33. — K. STÜTZ, Jak język mówi Mickiewiczem w „Panu Tadeuszu”?, *Rozpr. Kom. Jęz.* (Wr.) t. 23: 1997 s. 139-149. — A. SYROKOMLA-BULHAK, Książd Robak (200. rocznica urodzin Adama Mickiewicza), *Znad Wilii* 1997 nr 11. — A. SYROKOMLA-BULHAK, W poszukiwaniu Soplicowa (200. rocznica urodzin Adama Mickiewicza), *Znad Wilii* 1997 nr 17. — Z. STEFANOWSKA, „Pan Tadeusz” – i co dalej?, *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 116-129 [o kontynuacji „Pana Tadeusza” autorstwa m.in. J. Słowackiego]. — E. SZYMANIS, Czy tylko „ucieczka w kraj lat dziecińczych” – „Pan Tadeusz” wobec Mickiewiczowskiego mesjanizmu, *Ojcz. Polsz.* 1997 nr 1. — J. TRZNADEL, Adam Mickiewicz: Tajemnicza przyroda w „Panu Tadeuszu”, *Arcana* 1997 nr 6; Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 167-177; Spojrzeć na Eurydykę. Szkice literackie, Kr. 2003. Rec.: H. MARKIEWICZ, Camera obscura, *Dekada Lit.* 1999 nr 3. — E. VLADOVIĆ-RELJA, Soplicowo – Mickiewicz w raj zemajski, *Radovi (Zadar)* 1997 t. 26 s. 211-220. — T. WITCZAK, „Dobrze napisał Baka...”. Notaty do dwóch miejsc

„Pana Tadeusza”, w: Nie tylko o Norwidzie, red. J. Czarnomorska Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 163-174. — A. ŻYWIŁEK, „Pan Tadeusz” jako wspomnienie metafizyczne, *Polonistyka* 1997 nr 7.

758. M. ALJAŠČENJA, Ètničnae i nacyãnal'nae ŭ paëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaryтуры”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 396-400. — L. AROČKA, Rolä ŭstarëlyh sloŭ pry adlŭstravanni daŭnih šläheckih zvyčaaŭ ŭ paëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy..., s. 290-295. — Ī. BONDAL, Slova äk ètnakul'turny faktar ŭ paëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy..., s. 320-326. — A.A. BAJOR, Czerwony Dwór – jako zamek Horeszków?, *Kur. Wil.* 1998 nr 73. — P.D. BOBORYKIN, Iz issledovaniä „Evropejskij roman v XIX-m stoletii”, w: Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 56-58. — S. CHWIN, Romantyzm i poszukiwanie „trzeciej drogi”, *Teksty Drugie* 1998 nr 5. — K. CYSEWSKI, Aforyzmy w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaä kul'tura. Materiały międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 97-107. — K. CZAJKOWSKA, Dzieje jednej karty autografu „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — J. DODA, O pochodzeniu nazw własnych występujących w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 151-161. — A. BULYKA, Leksičny kalaryt prynãmonnã ŭ paëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 175-180. — M. DOMAŃSKI, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza natchnieniem malarzy polskich, *Rota* 1998 nr 2/3. — W. DUDZIŃSKA, „Pan Tadeusz” ilustrowany, *Śląsk* 1998 nr 12. — J. GOĆKOWSKI, Mysł polityczna Maćka nad Maćkami, *Arcana* 1998 nr 6. — H. GRADKOWSKI, O „światach” i postaciach w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jelenia Góra 1998 s. 159-182. — E. GRZĘDA, Baublis i drzewo Jowiszowe. Kilka uwag o dendrologii A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 187-199. — B. GUZIK,

- „Widzę i opisuję...” O lesie w „Panu Tadeuszu”, *Polonistyka* 1998 nr 7. — R. HANDKE, W przestrzeni arcyepoematu – czytanie Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 139-149.
- M. INGLOT, Przypowieść o Marszałkowiczu. Literackie konteksty pierwszej wersji fragmentu książki I „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1998 z. 1.
759. J. KACHLICKA, „Pan Tadeusz” – architektura, *Pro Arte* 1998 (nr specj.) s. 47-57. — S. KANIA, Językowy obraz flory w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Aluzje literackie i wyrażenia prowerbalne w „Panu Tadeuszu” i jego czeskich przekładach, *Slav. Litter.* (Brno) 1998 t. 10 nr 1.
- T. KAZAČENKA, Nazvy reáljij peryady belaruskaj haroddnasci ŭ paëmie A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynarod. konf., Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 181-186. — R. KOROPECKIJ, Narrative and Social Drama in Adam Mickiewicz’s Pan Tadeusz, *Slav. East Eur. Rev.* 1998 t. 76 nr 3. — V.Â. LÂŠUK, Svet pryrody ŭ paëmie A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyjii „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 177-183. — M.T. LIZISOWA, Dyskurs prawniczy w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 117-130.
- M.T. LIZISOWA, Litwa – Ojczyzna. Konotacje semantyczne w „Panu Tadeuszu”, w: Studia nad językiem A. Mickiewicza. Materiały z konf. zorganizowanej w Szczecinie (10-12 czerwca 1996 roku), red. M. Białoskórska, L. Mariak, Szczecin 1998 s. 25-50. — G.M. MALAŽAJ, Kantatyŭnyâ srodkii ŭ tëksce paëmy A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy..., s. 203-211. — H. MARKIEWICZ, Imiona sławy „Pana Tadeusza” 1925-1998, *Twórczość* 1998 nr 12; Dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze, Kr. 2000 s. 115-140 [dot. interpretacji utworu przez S. Pigionia, K. Górskiego Z. Szwejkowskiego, J. Krzyżanowskiego, J. Kleinera, S. Żółkiewskiego, K. Wykę]. — C. McQUILLEN, Private Pleasures Made Public. Voyeurism in „Pan Tadeusz”, *The Polish Review* t. 43: 1998 nr 4. — D.S. MEREŽKO-VSKIJ, Iz issledovaniâ „L. Tolstoj i Dostoevskij”, w: Mickevič v russkoj literature. Pisatelj o pisateljah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 59 [pdr: L. Tolstoj i Dostoevskij. Žizn’, tvorčestvo i religijâ, *Mir iskusstva* 1900-1902 t. 3-7]. — C. MŁOSZ, Ogród Pana Boga, *Plus Minus* 1998 nr 16 [wstęp do wyd. „Pan Tadeusz”, tłum. R. Bourgeois, Par. 1992]. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Pierwodruk „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 63-68. — A. OPACKA, Oralne „residuum” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Rocz. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 (specj.) s. 325-341.
- K. POKLEWSKA, Przestrzeń i trwanie w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 109-115; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 123-129. — T. RITTEL, Metafora pejzażowa Mickiewicza (w kontekście słowiańskich przekładów „Pana Tadeusza”), *Stylistyka* nr 7: 1998 s. 121-133. — I. RÓDAK, Epilog wśród liryków, *Rocz. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 (specj.) s. 21-43.
760. M.Ĭ. SÂNKEVİČ, Litoŭski les âk adzin z matyvau ŭvasablennâ razimj ŭ paëmie A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyjii „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 183-189. — F. SŁAWSKI, Gdzie bursztynowy „świerzop...”, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — V.M. SMAL’, Vajna 1812 goda i pytanni nacyânal’naga žyciâ belarusaŭ u paëmie A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy..., s. 156-160. — J. SOB CZAK, Książka kucharska z Kopuszewa, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4. — J. SOB CZAK, Uczta w Turwi pierwowzorem biesiady w Soplicowie?, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4. — A. SPROEDE, „Pan Tadeusz”, l’idylle et „l’épopée humanitaire” française. Mickiewicz et la poésie de l’histoire, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 53-72. — E. STACHURSKI, Słownictwo Epilogu „Pana Tadeusza” na tle tekstu ksiąg Mickiewiczowej epepei, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — Z. STEFANOWSKA, Czytanie „Pana Tadeusza”, w: O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach. Studia i szkice, red. Z. Fałtynowicz, Suwałki 1998 s. 73-79; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat

- 1964-2007, War. 2014 s. 130-138. — A. SYROKOMLA-BULHAK, Ostatni zajazd na Litwie? 200-rocznica urodzin Adama Mickiewicza, *Znad Wilii* 1998 nr 4. — K. SZCZEŚNIAK, O czeremsze i nie tylko..., w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 199-205. — E. SZNAYDER, Z mickiewiczowskiej kartografii i geografii, *Biul. Bibl. Jag.* 1998 nr 1/2. — E. SZYMANIS, Szczęśliwa pieśń o kraju lat dziecinnych. „Pan Tadeusz” w kontekście twórczości A. Mickiewicza, w: O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach..., s. 27-38. — S.M. ŠČERBA, Satyryczny pafas paëmy „Pan Tadeuś” A. Mickeviča, w: Večnija prablemy..., s. 69-72. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, Den polska nationaldräkten i svenska översättningar av „Pan Tadeusz”, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 57-76. — J. TOMKOWSKI, Anioł nie z tej ziemi, naróźowana kokota i hoża litewska dziewoja, *Życie* 1998 nr 1; Don Juan we mgle. Eseje o wierności, War. 2005 s. 7-12; Słoneczne gospodarstwo. Szkice o literaturze polskiej, Kr. 2022 s. 58-65. — K. TRYBUŚ, O nieporozumieniach wokół „Pana Tadeusza”, w: Miasto Koło w 200. rocznicę urodzin Adama Mickiewicza, red. J. S. Mujta, Koło-Konin 1998 s. 17-21. — A. WAŚKO, Cywilizacja i „duch narodowy” w „Panu Tadeuszu” i publicystyce Mickiewicza, *Arcana* 1998 nr 6. — M. WOJTAŁ, Obraz szlacheckiej (staropolskiej) grzeczności w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Studia nad językiem A. Mickiewicza. Materiały z konf. zorganizowanej w Szczecinie (10-12 czerwca 1996 roku)*, red. M. Białoskórska, L. Mariak, Szczecin 1998 s. 51-74. — M. ZARĘBINA, Tekst prawny wewnątrz tekstu artystycznego [w „Panu Tadeuszu”], w: *Studia nad językiem...*, s. 11-25. — M. ZARĘBINA, Wartościowanie związane z „małżeństwem” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 43: 1998 s. 501-506. — M. ZARĘBINA, Wartościowanie związane ze słońcem w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5.
761. J. BRZOWSKI, Apostrofa do zimy w „Panu Tadeuszu”, w: O Mickiewiczu i Słowackim. Cztery szkice, Łęczycza 1999 s. 36-48. — J. BRZOWSKI, Pan Tadeusz – bohater rzetelnie tytułowy, w: O Mickiewiczu i Słowackim..., s. 11-15; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 238-255; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 61-80. — Z. CHROMIK, Koncerty muzyczne w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 29-38. — B. DOPART, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza – o wielopłaszczyznowości poematu uniwersalnego, w: *Romantyzm polski. Pluralizm prądów i synkretyzm dzieła*, Kr. 1999 s. 86-114. — B. DOPART, „Pan Tadeusz”. Poemat epopeiczno-liryczny, *Alma Mater* 1999 nr 10. — W. DYNAK, Pojedynk z niedźwiedziem. „Pan Tadeusz” (księga IV, wersy 626-659), w: Lekcje czytania. Eksplicacje literackie, cz. 2, red. W. Dynak, A.W. Labuda, Wr. 1999 s. 173-183; Z Mickiewiczem na łąkach, Wr. 2009 s. 149-169. — S. DZIEDZIC, Mickiewiczowskie pojmowanie ustroju i dziejów Polski, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 275-283. — A. FIUT, „Pan Tadeusz” przez Miłosza na nowo odczytany, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 137-146. — A. GRYBOSIOWA, Status starca, damy i gościa w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 101-110. — A. JANAS, Rękopis dzikowski „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Roczn. Tarnobrz.* t. 3: 1999 s. 9-13.
762. H. KNEIP, „Pan Tadeusz oder Die letzte Fehre in Litauen” – das polnische Nationalepos, w: Von Polen, Poesie und Politik. Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tybinga 1999 s. 153-170. — J. KOCH, Południowoafrykański „Pan Tadeusz”? Zamierzone czy przypadkowe paralele w „Martijtje” (1911) Jana F. Celliers, *Litteraria* 1999 t. 30 s. 165-190. — J. KOSIK, Nad art. IV Konstytucji 3 Maja i „uwłaszczeniem” w Soplicowie, *Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol.* 1999 z. 10. — B. KREJA, Ze słownictwa „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — A. KUIK-KALINOWSKA, „Był sąd...”

– o kontekstach i poetyce jednego z opisów „Pana Tadeusza”, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 440-476; *Morze Zjawisk* 2003 nr 2/3. — Z. KURZOWA, Zaścianek Dobrzyńskich a wpływy mazowieckie na Litwie i co z tego wynika dla „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r, red. Z. Kurzowa Z. Cygal-Krupowa, Kr. 1999 s. 72-78. — Z. MAJCHROWSKI, „Dziady” a „Pan Tadeusz” – antagonizm arcydzieł, *Alma Mater* 1999 nr 10 „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 165-181; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 78-98. — E. MAŃCZAK-WOHLFELD, Elementy kultury angielskiej w „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 221-229. — J. MAŚLANKA, Na marginesach „Pana Tadeusza”, *Alma Mater* 1999 nr 10. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Miscellanea mickiewiczowskie. 2. Ciekawe świadectwo wczesnej recepcji „Pana Tadeusza” w zaborze rosyjskim, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 201-204 [dot. Alfonsa Walickiego; odb. War. 1999]. — J. ORŁOWSKI, „Opuszczony zamek” Palmina i „Pan Tadeusz” Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Stud. Slav.* 1999 z. 3.

763. B. PETRAČ, Gospodin Tadija ili veličina poezije, w: A. Mickiewicz, Gospodin Tadija ili Posljednji nasrt u Litvi. Plemička pripovijest iz godine 1811–1812 u dvanaest knjiga u stihovima, tłum D. Šaula, Zagrz. 1999 s. 423-436. — M. PIECHOTA, Kłopoty z „Epilogiem” „Pana Tadeusza”. Pre-tekst, tekst i mit, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 18-29; Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, *Kat.* 2000 s. 129-142. — M. PIECHOTA, Zbigniew Jerzy Nowak jako badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza”, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 225-237; Od tytułu do „Epilogu”..., s. 143-158 [wersja uzupełn.]; Warsztat badawczy Prof. Zbigniewa Jerzego Nowaka: Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia, red. M. Piechota, *Kat.* 2004 s. 95-110. — T. RITTEL, Historyczne „wyrazy przyrodnicze”: gryka, dzięcielina, świerzop i ich słowiańskie synonimy przekładowe, *Stylistyka* 1999 nr 8. — S.J. RIT-

TEL, Treści ekonomiczne w „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji nauk. w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r, red. Z. Kurzowa Z. Cygal-Krupowa, Kr. 1999 s. 194-206. — E. SĘKOWSKA, Obraz domu i sąsiedztwa w „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 88-100. — E. STACHURSKI, Wyrazy-kłucze Mickiewiczowskiej epopei, *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — K. STÜTZ, Zmienność znaczeń wyrazów na przykładzie słownictwa „Pana Tadeusza”, *Z Teorii i Prakt. Dydak. Jęz. Pol.* t. 15: 1999 s. 65-79. — A. SULIKOWSKI, „Pan Tadeusz” a zagadnienia życia wewnętrznego, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 370-396; Literackie Kresy i bezkresy. Księga ofiarowana prof. Bolesławowi Hadaczkowi, red. K.R. Łozowska, E. Tierling, Szczecin 2000 s. 29-48. — M. SZPICHAKOWSKA, Cechy wymowy A. Mickiewicza na podstawie rymów „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 79-87. — M. SZPICHAKOWSKA, Formy i funkcje imiesłówów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza na tle normy językowej XIX w., *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — P. URBAŃSKI, Sarbiewski – Mickiewicz i problemy lektury alegorycznej, *Przegl. Powsz.* 1999 nr 9; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 182-194. — A. WILKOŃ, Jaką polszczyzną został napisany „Pan Tadeusz”?, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 30-47; Z dziejów języka i kultury polskiej, *Kat.* 2001 s. 67-85. — W świecie „Pana Tadeusza”, oprac. W. Walecki przy współud. A. Waleckiej, posł. B. Dopart, Kr. 1999. — B. ZAKRZEWSKI, Tadeusz Soplica w poemacie Mickiewicza, *Orbis Ling.* 1999 t. 12 s. 19-24. — M. ZARĘBINA, „Pan Tadeusz” kresowy, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 19-32. — F. ZIEJKA, Mimo austriackich grózb, na złość strażnikom ceł... Z dziejów recepcji „Pana Tadeusza” w Krakowie, *Alma Mater* 1999 nr 10. — A. ŻYLIŃSKA, Oralność w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i „Eugeniuszu Onieginie” A. Puszkina, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin Adama Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 63-69.

764. D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Aspects de la lumière et la couleur dans „Pan Tadeusz” et ses versions françaises, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 259-278.

— S. EILE, The domestic utopia of rural paradise. The problematic „centre of Polishness”. „Pan Tadeusz” and the comedies of Fredro, w: *Literature and nationalism in partitioned Poland, 1795-1918*, Nowy Jork 2000 s. 84-94. — H. KONICKA, „Pan Tadeusz” – brakujące ogniwo polskiego klasycyzmu?, *Kino* 2000 nr 2. — R. KOROPECKYJ, Wieloznaczność Robaka, w: *Miniatura i mikrologia literacka t. 1*, red. A. Nawarecki, Kat. 2000 s. 119-134. — A. KRAWCZUK, Pan Tadeusz, Pan Odyseusz, *Polityka* 2000 nr 40. — M. KUZIAK, Po między Gombrowiczem a Mickiewiczem: „Pan Tadeusz” – „Pornografia”, w: *Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie*, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 169-178. — L. MARINELLI, O „zagadce” Najświętszej Marii Panny Kwiecnej. Przyczynek do Mickiewiczowskiej „mariologii”, *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — R. OCIECZEK, Staropolskie smakołyki w kuchni Soplicowa, w: *Literatura, kultura, język. Z warsztatów badawczych*, red. J. Recko, Ziel. Góra 2000 s. 187-194.

765. M. PIECHOTA, „Teraz nie wiem, czy moda i nas starych zmienia, Czy młodzież lepsza”. Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu” (z uwzględnieniem kontekstu „Ody do młodości”), w: *Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”*, Kat. 2000 s. 55-84 [wersja rozsz. art.: Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu”. Rekonensans, w: *Starość. Wybór materiałów z VII Konf. Pracowników [...] UŚ*, red. A. Nawarecki, A. Dziadek, Kat. 1995 s. 29-35]. — D. PNIEWSKI, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza wobec tzw. nurtu biedermaierowskiego w malarstwie polskim I poł. XIX w., w: *Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie*, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 103-116. — A.M. PÂTKEVIČ, Paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš” i idëi Asvetnictva ũ Belaruš, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / A. Mickevič i susvetnaä kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach*, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 181-185. — V.U. PRASKALOVIČ, Elementy ètnapedagogiki ũ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa...*, ks. 3 s. 221-229. — J.T. RYFA, The Portrait of a Hero and the Problem of Romantic Artistry in A. Mickiewicz's „Pan Tadeusz”, *Russian Literature* (Amsterdam) 2000 t. 48 z. 4. — Ż. SILWON, „Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny” Jana Czeczota jako

materiał do badań nad językiem A. Mickiewicza (przysłowia i idiomy w „Panu Tadeuszu”), w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa...*, ks. 3 s. 59-67. — M. SMORĄG-GOLDBERG, „Arcyserwis” ou la mise en abyme finale, autrement dit de l'hyper-conscience narrative de Mickiewicz dans „Pan Tadeusz”, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 113-131. — A. SPROEDE, „Pan Tadeusz” – „im Schwall und Lärm der Stadt Paris?” Mickiewicz's Weg von Goethes „Hermann und Dorothea” zur französischen „épopée humaine”, w: *Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar*, red. E. Mazur-Kęłbowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 164-204. — M. TOMASZEWSKI, Le poétique anthropocentrique de „Pan Tadeusz” et ses implications sur le plan esthétique (étude d'extraits), w: *Mickiewicz par lui-même...*, s. 173-187. — B. ZAKRZEWSKI, „Wieść gminna” o II części „Pana Tadeusza”, *Acta Univ. Wratislaviensis Lit.* 2000 nr 38. — D. ŻŁOTKOWSKI, Litwa doby napoleońskiej – rzeczywistość historyczna a jej obraz w „Panu Tadeuszu”, w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konferencji w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach*, t. 1: *W kręgu spraw historycznych*, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 115-132.

766. J. BACHÓRZ, Śmiech i uśmiech w „Panu Tadeuszu”, w: *Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony prof. Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin*, red. W. Dynak, Wr. 2001 s. 213-228; Jak pachnie na Litwie Mickiewicz i inne studia o romantyzmie, Gdańsk 2003 s. 101-121. — Z. CYGAŁ-KRUPOWA, Językowy obraz Zosi w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Studia językoznawcze. Dar przyjaciół i uczniów dla Zofii Kurzowej*, red. Z. Cygał-Krupowa, Kr. 2001 s. 63-76. — J. ERDMAN, Niebo gwieździste w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — K. KŁOSIŃSKI, Bigos – kosmos. Opis bigosu w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Poezja żalu*, Kat. 2001 s. 18-38. — J. MAŚLANKA, Uwagi o tekście „Pana Tadeusza”, w: *Z dziejów literatury i kultury*, Kr. 2001 s. 176-188. — J. OŁĘDZKI, „Czucie pychy” albo ludzie przekłętą honoru, *Prace Nauk. Univ. Śl. Stud. Etnol. i Antropol.* t. 5: 2001 [m.in. na temat zaścianka szlacheckie-

- go ziemi dobrzyńskiej]. — M. PEISERT, *Forme di cortesia linguistica nel „Pan Tadeusz” di Mickiewicz*, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 77-85. — M. SZPICZAKOWSKA, O pewnych użyciach spółgłosek c, ć w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Studia językoznawcze. Dar przyjaciół...*, s. 361-366. — A. WILKOŃ, Był sad, w: *Z dziejów języka literatury polskiej*, Kat. 2001 s. 86-98. — A. WILKOŃ, In quale polacco è stato scritto il „Pan Tadeusz”? Sulla base de frammento „C’era il frutteto”, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno...*, s. 86-95. A. WILKOŃ, Jaką polszczyzną został napisany „Pan Tadeusz”?, w: *Z dziejów języka literatury polskiej*, Kat. 2001 s. 67-85. — M. ZARĘBINA, Potoczność w języku „Pana Tadeusza”, w: *Przejawy potoczności w tekstach artystycznych*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 2001 s. 159-168.
767. E. CZAPLEJEWICZ, *Taneczna epopeja. „Pan Tadeusz”*, w: *Taniec i literatura*, red. E. Czaplejewicz, War.–Pułtusk 2002 s. 15-39. — I. HEKSEL, Animizowany świat roślin w „Panu Tadeuszu” i „Beniowskim”, *Pozn. Spokh. Jęz.* t. 8: 2002 s. 13-27. — J. KORPANTY, O niektórych zjawiskach z zakresu instrumentacji dźwiękowej w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Nowy Filomata* 2002 nr 3. — A. LITWORNIA, Najświętsza Panna „Kwietna” w Soplicowie, *Pam. Lit.* 2002 z. 3. — K. LUKAS, „Pan Tadeusz” w XIX-wiecznej krytyce niemieckiej, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 4/5. — M. PIWIŃSKA, Mickiewicza jazdy gwiazd, w: *Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej*, red. M. Prussak, Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 150-169; *Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza*, Gdańsk 2003 s. 7-34. — M. SZPICZAKOWSKA, O języku „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 2002 nr 1. — J. TAZBIR, Car, Telimena i „synowie” Józefa Sowińskiego, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 2002 nr 19. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, O szwedzkich odczytaniach polskiej epopei narodowej, *Postscriptum* 2002 nr 4; *Literatura polska w świecie*. [T. 1:] *Zagadnienia recepcji i odbioru*, red. R. Cudak, Kat. 2006 s. 128-138. — M. ZARĘBINA, „Verba dicendi” wprowadzające mowę niezależną w „Panu Tadeuszu” (na przykładzie ks. VII), *Ann. Acad. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 1: 2002 s. 457-466. — A. ZIOŁOWICZ, Przy biesiadnym stole. Z problematyki obrazowania życia zbiorowego w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 1.
768. R. CALDARELLI, Tajemnica rozbójnika. Drobiazg Mickiewiczowski, *Slavica Viterbiensia* 2003 nr 1; *Wiek XIX* 2002 s. 151-157 [tłum. M. Rudkowska]. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Szmer i trzaski w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 2003 z. 4; *Romantyczne przechadzki pograniczem*, Kr. 2004; *Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty*, Kr. 2022 s. 541-579. — I. DROBCZUK-ZWOLIŃSKA, Dwie śmierci romantyczne. Jacek Soplica z „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza i kapitan Meyzner z „Pogrzebu kapitana Meyzniera” J. Słowackiego, *Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 2003 z. 9. — A. GOMÓŁA, Kto to, kto tu, kto tam?, *ER(R)GO* 2003 nr 7. — M. ŁAWRYNOWICZ, O grzybach w kulturze i tradycji, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk.* (Łódź) 2003 t. 57 s. 125-130. — J. ŁAWSKI, „...I młode ich lata, i dawne ich miłości...” – Eidos Litwy w „Panu Tadeuszu”, w: *Marie romantyków. Metafizyczne wizje kobiecości. Mickiewicz – Malczewski – Krasiński*, Białystok 2003 s. 308-434. — W. MIKUCKI, Młodzieńcze opowiadanie Cypriana Norwida „Łaskawy opiekun, czyli Bartłomiej Alfonsem” na tle topiki „Pana Tadeusza”, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2003 nr 42. — B. MYTYCH-FORAJTER, Drobnie ślady Zosi, w: *Miniatura i mikrologia literacka*, t. 3, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2003 s. 54-68. — J. PASZEK, Kalambur w „Panu Tadeuszu”, w: *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje*, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 50-57. — I. RODAK, Zagadnienia edytorskie wiersza zwanego „Epilogiem” „Pana Tadeusza”, *Roczn. Hum.* t. 51: 2003 z. 1 s. 125-154. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, Sztuka czytania „Pana Tadeusza”, w: *Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów*, War. 2003 s. 73-81. — J. WAROŃSKA, „Panem Tadeuszem” odczytywanie „Latarnika”, *Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 2003 z. 9.
769. M. KUZIĄK, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza: naiwny? sentymentalny? Głosa do komentarzy, *Stups. Prace Fil.* 2004 z. 3; *Literatura wobec historii*, red. J. Leszczyna, Kat. 2005 s. 63-

-85. — Z. STEFANOWSKA, „Pan Tadeusz” według Nowaka, w: *Warsztat badawczy Prof. Zbigniewa Jerzego Nowaka. Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia*, red. M. Piechota, Kat. 2004 s. 87-94; *Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007*, War. 2014 s. 433-442. — T. WINEK, Zbigniewa Jerzego Nowaka edytorska droga do „Pana Tadeusza”, w: *Warsztat badawczy...*, s. 111-119. — E.I. BILŪTENKO, *Opoziciã: Litva – Zapad v poeme Mickeviča „Pan Tedeuš”*, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 285-293. — H. DEPTA, *Jak w zwierciadle?*, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć*, red. Z.P. Kruszeński, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 125-131. — M. GŁOWIŃSKI, *Monolog wewnętrzny Telimeny*, *Pam. Lit.* 2005 z. 4. — J. ROSTROPOWICZ CLARK, *Jankiel w „Panu Tadeuszu” i Judyta w „Księdzu Marku” jako romantyczne alter ego Mickiewicza i Słowackiego*, w: *Problematyka żydowska w romantyzmie polskim*, red. M. Makaruk, War. 2005 s. 27-34. — J. TOMKOWSKI, *Czas, mistyka, „Pan Tadeusz”...*, w: *Don Juan we mgle. Eseje o wierności*, War. 2005 s. 13-27. — J. ZIELIŃSKI, *Kwestia dziecieliwy w „Panie Tadeuszu”* A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6.

770. V. BAROŪKA, *Vobraz rodnaga kuta ũ poëme „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča i ũ tvorah belaruskich prazajakaŭ XX stagoddzã*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna ũ žycci i tvorčasci A. Mickeviča. *Zbornik naukovykh prac*, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 354-362. — E.I. BILŪTENKO, *Flora Litvy v hudožestvennom voobraženii A. Mickeviča kak avtora poëmy „Pan Tadeuš”*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 130-138. — K. HESKA-KWAŚNIEWICZ, *Wątki kynologiczne w „Panu Tadeuszu”*, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 127-136. — V.S. ISTOMIN, *Leksiko-semantičeskoe pole èmocional'nosti v poëme A. Mickeviča „Pan Tadeuš”*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 108-111. — M.I. KANŪŠKEVIČ, *Dyskretnasc' topasa ũ paëmah „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča i „Novaã zâmlã” Ā. Kolasa*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 334-340. — P. KRUPKA, *Rzymskie korzenie Sopliców*, w: *Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci*, red. P. Krupka, L. Marinelli,

Łomianki 2006 s. 39-44. — M. KRYSZCZUK, *Słowacki wobec „Pana Tadeusza” i syndromu „Pana Tadeusza”*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 304-315. — M. KUZIĄK, *„Dziady” – „Pan Tadeusz”*. *Mickiewiczowskie parafrazy całości*. *Na marginesie stanu badań*, w: *Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza*, Słupsk 2006 s. 267-332. — A.A. ŠAŬCOVA, *Taponimy rodnaga kraŭ ũ poëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš” i ramane Ėlizy Ažëški „Nad Nėmanam”*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 316-324. — D. RATAJCZAKOWA, *Arcydzieło biedermeieru?*, w: *W kryształach i w płomieniu. Studia i szkice o dramacie i teatrze*, Poz. 2006 t. 2 s. 233-248; *Codziennosc w literaturze XIX (i XX) wieku. Od Stiftera do współczesności*, red. G. Borkowska, A. Mazur, Opole 2007 s. 185-202. — Z. STEFANOWSKA, *Cień kaptura nad „Panem Tadeuszem”*, w: *Poetyka, polityka, retoryka*, red. W. Bolecki, R. Nycz, War. 2006 s. 73-79; *Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007*, War. 2014 s. 139-148. — M. SZARGOT, *„Tu – Maciej! Tam – Maciej! Maciej z każdej strony!”*. *O pewnym motywie z „Pana Tadeusza”*, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 137-145; *Bardon Mickiewicza*, Kielce 2024 s. 185-200 [pt. *Maciej z „Pana Tadeusza”*]. — G.B. TOMASZEWSKA, *Pasmo barw tęsknoty: A. Mickiewicz, „Pan Tadeusz”*, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna..., s. 120-130.

771. E.Z. CYBENKO, *Vospriãtie poëmy A. Mickeviča „Pan Tadeuš” v Rossii*, w: *Adam Mickiewicz i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture*, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 162-173. — W. DUDZIŃSKA, *Jak edytorzy i ilustratorzy czytali „Pana Tadeusza”*, w: *Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej... Autorzy – dzieła – czytelnicy*, cz. 2, red. M. Piechota, J. Ryba, Kat. 2007 s. 51-67. — W. DYNAK, *Mitologizacja Litwy jako krajiny łowieckiej*, w: *Wilno literackie na styku kultur*, red. T. Bujnicki, K. Zajas, Kr. 2007 s. 49-65; *Z Mickiewiczem na łowach*, Wr. 2009 s. 196-219 [pt. *Litwa oraz inne historyczne krajiny łowieckie w twórczości Mickiewicza, literaturze pięknej i piśmiennictwie myśliwskim*]. — C. KŁAK, *Rzeszowskie wydanie „Pana Tadeusza” ad usum scholarum*, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*. *Studia*, red. K. Maciag, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 142-156. — L.A. MAŁ'CEV, *„Pan Tadeuš” A. Micke-*

- viča, „Trans-Atlantik” V. Gombroviča, „Brat’â Karamazov” F. Dostoevskiego, w: Adam Mickevič i pol’skij romantizm v russkoj kul’ture..., s. 254-262. — G.B. TOMASZEWSKA, Wysoka nieobecność. O Zosi w „Panu Tadeuszu” i kobiecej tożsamości, w: Księga Janion, red. Z. Majchrowski, S. Rosiek, Gdańsk 2007 s. 315-324. — T. WINEK, Między jubileuszami. „Pan Tadeusz” 1884-1898, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 100-112. — K. ZIEMBA, „Pan Tadeusz” jako idylla zraniona, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 99-110.
772. M. BALOWSKI, Antroponimia w czeskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 315-330. — E.I. BILŮTENKO, Šláhetskij dvor i „zastánok” kak strukturnye élementy v kartine rodiny A. Mickeviča („Pan Tadeuš”), w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 60-69. — S. BOAK, The Reflection of Napoleonic Legend in A. Mickiewicz’s „Pan Tadeusz”, *Slovo* (Leeds) 2008 nr 2. — J. GABARA, Atramentowy bój o „Pana Tadeusza”. Polem. wokół wystąpienia J.N. Millera, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2008 z. 11. — V.S. ISTOMIN, Leksiko-semantičeskāā paradigma sveto-oboznačeniā v poëme Mickeviča „Pan Tadeuš”, w: Melodii, kraski, zapahi..., s. 96-101. — I. MASOJC, (Nie)przekładalność słownictwa nazywającego realia kulturowe (na przykładzie litewskich przekładów „Pana Tadeusza”), w: Adam Mickiewicz a Slované..., s. 295-314. — A.M. PÂTKEVIČ, „Litva” i Licviny ū paëme A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Melodii, kraski, zapahi..., s. 85-96. — J. PORZECKI, Szlachecka tradycja polowań w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Melodii, kraski, zapahi..., s. 78-85. — M. SOKOŁOWSKI, Nikt tylko Mickiewicz, Gdańsk 2008. — G.B. TOMASZEWSKA, Światło i dynamizm czerni w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Melodii, kraski, zapahi..., s. 69-78.
773. T. BODUSZ, „Dwanaście stacji” Tomasza Różyckiego wobec „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. Pre-teksty i stylizacje, *Kwart. Opol.* 2009 nr 4.
- B. DOPART, Powieściowość „Pana Tadeusza” — kwestia otwarta?, w: Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 154-166. — W. DYNAK, Telimena na łowach. O erotyczno-myśliwskiej symbolice w „Panu Tadeuszu” oraz w przekazach tradycji, w: Album Gdańskie..., s. 137-153. — H. KRUKOWSKA, O Mickiewiczowskim „widzę”, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. S. II: Wokół kultur śródziemnomorskich t. I: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 165-173; „Pan Tadeusz” jako poezja czy sta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 134-145. — B. LEKARCZYK-CISEK, Burzliwe dzieje rękopisu „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 2009 nr 11.
774. E.I. BILŮTENKO, Nowy obraz ojczyzny w romantyzmie polskim (na przykładzie „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza), *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 1: 2010 s. 263-268. — B. DOPART, Bajronizm, czyli ukryte oblicze „Pana Tadeusza”, w: W świecie myśli i wartości. Prace z historii literatury i kultury ofiarowane Prof. Julianowi Maślance, red. R. Dąbrowski, A. Waśko, Kr. 2010 s. 109-121. — B. DOPART, Książd Robak, *Wiek XIX* 2010 s. 24-35. — V.S. ISTOMIN, Metaforičeskāā reprezentaciā nacional’nyh stereotipov v poëme A. Mickeviča „Pan Tadeuš”, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennāā mirovāā kul’tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 93-99. — M.T. LIZISOWA, Sądy podkomorskie w „Statutach litewskich” i w „Panu Tadeuszu”. Prawnicze uzasadnienie tytułu epopei, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča..., s. 84-93. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, „W strefie liryczności Pana Tadeusza”, czyli jak Czesław Zgorzelski rozumiał poemat Mickiewicza — obserwacja, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim, red. B. Kuczer-Chachulska, T. Chachulski, War. 2010 s. 63-73. — K. SZCZĘŚNIAK, Uwagi na temat przekładu nazw roślin w serbsko-chorwackim tłumaczeniu „Pana Tadeusza” Dorde Šauli, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča..., s. 76-84. — N. SZYDŁOWSKA, Przysłówia i zwroty przysłowiowe w „Panu Tadeuszu” i „Beniowskim”, *Stylistyka* t. 19: 2010 s. 291-302. — G.B. TOMASZEWSKA, Romantyczny ogród Mickiewicza w „Panu Tadeuszu” i III części „Dzia-

dów", w: *Tvorčestvo Adama Mickieviča...*, s. 67-76.
— T. WINEK, Jakiego „Pana Tadeusza” czytano w XIX w.?, *Wiek XIX* 2010 s. 5-23.

775. M. LUTOMIERSKI, Wokół dziewiętnastowiecznego streszczenia „Pana Tadeusza”, *Sztuka Edycji* 2011 nr 1. — E. SLOBODJAN, Projekt dwujęzycznego (polsko-rosyjskiego) słownika tematycznego o języku poematu A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”, *Acta Pol.-Ruth.* 2011 s. 433-439. — T. WINEK, „Pan Tadeusz” z epilogiem i bez epilogu. O konsekwencjach edytorskiej gorliwości, w: „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Autografy i edycje, Tor.-War. 2011 s. 265-317. — M. ORZEŁ, Historia rękopisu „Pana Tadeusza” – teksty, konteksty, realia. I odsłona wystawy. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, czerwiec – październik 2012, Wr. 2012. — W. PRÓCHNICKI, Niemieckie tropy w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Noc. Symbol – temat – metafora, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, t. 2, Białystok 2012 s. 255-282. — J. TOMKOWSKI, „Pan Tadeusz”, czyli „antyksiążka”, w: *Wojna książek. Biblioteka i historia literatury*, War. 2012 s. 100-127; Słoneczne gospodarstwo. Szkice o literaturze polskiej, Kr. 2022 s. 66-93. — R. CALDARELLI, Spazio e viaggio nel „Pan Tadeusz” di Adam Mickiewicz, w: *Sentieri ripresi in onore di Nadia Boccara*, red. S. Pifferi, Viterbo 2013. — D. DOMINIK-STAWICKA, „Pan Tadeusz” – poema optymistyczne?, *Polonistyka* 2013 nr 4. — M. GROCHOLSKA, „Pan Tadeusz” w kąpiel. Konserwacja rękopisu, *Spotk. z Zabytkami* 2013 nr 3/4. — M. KUZIĄK, Tajemnica śmiechu „Pana Tadeusza”, w: *Inny Mickiewicz*, Gdańsk 2013 s. 239-272. — M. MATUSIAK, Starość jako metafora – o „starości czasu” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury*, S. II: Zapisy i odczytania, red. A. Janicka, E. Wesołowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 287-296. — D. SKÓRCZEWSKI, Problemat „Pana Tadeusza”, w: *Teoria – literatura – dyskurs. Pejzaż postkolonialny*, Lubl. 2013 s. 194-203.

776. M. LOBA, Litewskie zwierzęta i zwierzęcość w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i „Lokisie” Prospera Mérimée, w: *Romantyzm w lustrze postmodernizmu (i odwrotnie)*, red. W. Hamerski, M. Kuźniak, S. Rzepczyński, War. 2014 s. 384-393. — M. ORZEŁ, The history of „Pan Tadeusz” manuscript – text, context, realities.

Second part of the exhibition, 14 February – 30 June 2014, Wrocław, Wr. 2014. — M. PIECHOTA, Jeszcze o „psach i chartach” w „Panu Tadeuszu”: słynny w mickiewiczologii lapsus calami i jego domniemane klasykistyczne źródło, w: *Eklektyzmy, synkretyzmy, uniwersa. Z estetyki dzieła epoki oświecenia i romantyzmu*, red. A. Ziółowicz, Kr. 2014 s. 201-221. — A. BUDREWICZ, Angielski przekład „Pana Tadeusza” i jego polskie echa, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 26: 2015 s. 195-216. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Tragizm w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2015 z. 2; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 622-644 [pt. Tragizm a „Pan Tadeusz”]. — D. DĄBROWSKA, Dylematy romantycznego regionalizmu. Wokół recepcji „Pana Tadeusza”, w: *Georomantyzm, literatura, miejsce, środowisko*, red. E. Dąbrowicz, M. Lul, K. Sawicka-Mierzyńska, D. Zawadzka, Białystok 2015 s. 578-592. — M. KUZIĄK, Fatalna topografia Polaków – o „Panu Tadeuszu” Mickiewicza, w: *Georomantyzm...*, s. 35-51. — J. ŁAWSKI, Z ducha Karpińskiego. Haliny Krukowskiej interpretacje „Pana Tadeusza”, w: *Z ducha Franciszka Karpińskiego. Studia i rozmowy*, red. D. Kulesza, J. Ławski, Białystok 2015 s. 181-196.

777. L. BANOWSKA, „Dusze w czyścicu bolejące...”. Obraz dusz czyścicowych w poezji A. Mickiewicza („Ballady...”, „Dziady”, „Pan Tadeusz”), w: *Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej. T. 2: Świat oczyma duszy*, red. M. Kapełus, E. Masłowska, D. Pazio-Włazkowska, War. 2016 s. 35-48. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Matka Boska od Pamięci. O cnocie roztropności w „Panu Tadeuszu”, w: *Mnemosyne. Pamięć jako źródło dzieła sztuki*, red. M. Cieśła-Korytowska, J. Czernik, Kr. 2016 s. 193-220; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 580-621. — B. DOPART, Wokół epopeiczności „Pana Tadeusza”, w: „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski, War. 2016 s. 121-146; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 131-156. — K. GRABIAS-BANASZEWSKA, Spadkobiercy „Pana Podstolego” – rzecz o wspólnej genezie „Pana Tadeusza” i „Pana sędziego Delutego”. Przyczynek do analizy zagadnienia, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 99-108. — P. LEWICZ, Krajobraz pamięci w „Panu Tadeuszu” (1834) i „Preludium” [W. Wordsworth] (1805, 1850), w: *Pamięć romantyczna w twórczości A. Mickie-*

wicza i W. Wordswortha, Poz. 2016 s. 83-150. — W. MARYJKA, Powroty do Soplicowa. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w najnowszej poezji polskiej, *Pam. Lit.* 2016 z. 4. — K. NADANA-SOKOŁOWSKA, Zosia, w: ...czterdzieści i cztery. Figury literackie. Nowy kanon, red. M. Rudaś-Grodzka [i in.], War. 2016 s. 643-648. — A. NASIŁOWSKA, Telimena, w: ...czterdzieści i cztery. Figury literackie..., s. 592-608. — T. WINEK, Wpływ Mickiewicza na rozwój polskiego pamiętnikarstwa (na przykładzie „Moich wspomnień” A. Jełowickiego), *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 83-98. — M. ZYCH, Wartości szlacheckie na podstawie „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 2016 nr 6.

778. B. DOPART, Pan Tadeusz: domniemany epos słowiański, w: Słowiańskie tropy. *Studia collectanea in honorem Juliani Kornhauser*, red. A. Borowiec, M. Dyras, Kr. 2017 s. 125-143; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 157-172. — J. DRAGAŃSKA, Litwinka Mickiewicza, w: Zagadnienia bilingwizmu. S. I: Dwujęzyczni pisarze polscy i litewscy / Bilingwizm w Europie Środkowo-Wschodniej, red. A. Baranow, J. Ławski (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* t. 28), Białystok 2017 s. 189-203. — M. PIECHOTA, Czy w inwokacji „Pana Tadeusza” Mickiewicz użył rymów częstochowskich?, w: O etosie książki. *Studia z dziejów bibliotek i kultury czytelnicznej*, red. T. Wilkoń, Kat. 2017 s. 508-520; Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 250-264. — H. CHODURSKA, Cała zielna domowa apteka Wojszczanki? O ziołach leczniczych w Soplicowskim dworze, *Stud. Jęz.* t. 17: 2018 s. 47-65. — W. HAMERSKI, Od – do. Przypis do „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, w: Ironie romantyczne, War. 2018 s. 195-211. — M. HAMKAŁO, M. ORZEŁ, Rękopis „Pana Tadeusza”. Katalog wystawy stałej Muzeum „Pana Tadeusza” Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wr. 2018. — A. MAZUR, Problematiczne potomstwo „Pana Tadeusza”. Wokół pewnego tekstu rocznicowego, *Wiek XIX* 2018 s. 85-106. — M. SZPICZAKOWSKA, Rzeczowniki z przyrostkiem -ota w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza (analiza słownikowa), *Slavia Occid.* t. 75: 2018 nr 1 s. 125-132. — J. TOMKOWSKI, Gwiazdozbiór „Pana Tadeusza”. O lirykach wokół poematu, w: *Liryka Mickiewicza...*, s. 265-277.

779. J. BOROWCZYK, K. SKIBSKI, Dwie lekcje przyrody. Poetyckie wykłady w „Drodze do Rosji” (III cz. „Dziadów”) i w „Mateczniku” („Pan Tadeusz”), w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 84-95. — M. BURZKA-JANIK, Mickiewiczowskie „miejsce” schronienia, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 2. — B. DOPART, Soplicowo i jego wizja równowagi, *Teol. Polit.* nr 12: 2019/2020 s. 93-102. — A. KUCHARSKA-BABULA, Jak przybliżyć kulturę do ucznia? Czytanie „Pana Tadeusza” w podstawowej szkole muzycznej, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 10: 2019 s. 144-156. — E. LIJEWSKA, Litwa nad Wartą? Wokół pierwszego pomysłu „Pana Tadeusza”, *Polonistyka. Innowacje* 2019 nr 9. — A. LOIDOICE, „Pan Tadeusz” tańczący z „Lampartem” [G. Tomasi di Lam-pedusy] – recepcja motywu tańca w literaturze na polskim i włoskim przykładzie, w: *Literatura polska w świecie*, t. 8: Recepcja i adaptacja, red. K. Frukacz, Kat. 2019 s. 175-188. — A. MĄCZYŃSKI, Wśród prawników w Soplicowie, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 59-82. — E. SKORUPA, Ilustrator jako interpretator. Propozycje wizualizacji „Pana Tadeusza”, w: Mickiewiczowskie konteksty..., s. 203-227. — J. TOMKOWSKI, Kolczyki Zosi i inne zagadki „Pana Tadeusza”, w: Dylematy epoki postyczniowej. Księga ofiarowana Prof. Bogdanowi Mazanowi w 70. rocznicę urodzin, red. M. Domagalska, D. Samborska-Kukuć, Łódź 2019 s. 253-272. — J. TOMKOWSKI, „Pan Tadeusz”, czyli księga niezamierzona, *Prace Fil. Literat.* t. 9: 2019 s. 169-186. — A. WAŚKO, Klucznik horeszkowski – ale czy ostatni?, w: Mickiewiczowskie konteksty..., s. 83-109.

780. M. BURZKA-JANIK, Mickiewiczowska głębia „miejsca”. Wertykalny charakter Soplicowa, w: *Podróże do wnętrza Ziemi. Studia*, red. J. Ławski, M. Burzka-Janik, Białystok–Opole 2020 s. 207-220. — E. DĄBROWICZ, „Pan Tadeusz” z lat 1858-1860. Edycja pośmiertna jako świadectwo lekturowe, w: *Romantyk jako czytelnik. II Sym-pozjum im. Zofii Trojanowiczowej*, red. A. Borkowska-Rychlewska, W. Hamerski, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 147-164. — H. GRADROWSKI, Rosja i Rosjanie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 70-79. — P. KOPROWSKI, Mickiewiczowski kapi-

tan Ryków i jego „kariera” w literaturze polskiej XIX i początku XX w., w: Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 80-88. — M. KUZIĄK, Dwie ekonomie: „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza i „Mansfield Park” J. Austen, *Przekładaniec* nr 41: 2020 s. 155-178. — L. MARNEJ, B. NOSOV, „Vek nynejšnij i vek minuvšij”. Obraz šlahetskaj Reči Pospolitoj XVIII veka v poeme A. Mickeviča „Pan Tadeuš”, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 89-100. — M. PRUSSAK, Niestabilny tekst „Pana Tadeusza”, *Przekładaniec* nr 41: 2020 s. 143-154. — B. SPEIČYTĖ, Kultura pamięci. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2020 nr 6; The Routledge world companion to Polish literature, red. T. Bilczewski, S. Bill, M. Popiel, Lond.–Nowy Jork 2022 [tłum. ang.].

781. J. FIEĆKO, Przemiany Ewy w opowieści Adama, w: Podróżować, mieszkać, odejść. Pamięci Ewy Guderian-Czaplińskiej, red. B. Koncewicz, B. Krzak-Weiss, K. Kurek, A. Mądry, Poz. 2021 s. 43-64. — M. GAJAK-TOCZEK, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza: „stara” – „nowa” lektura, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. ad Didact.* 2021 s. 216-230. — G. IGLIŃSKI, Brzęcząca i migocząca rzeczywistość. Owady w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Prace Literat.* (Olsztyn) 2021 nr 9. — S. KASZUBOWSKA, Mylne ścieżki ułatwień. O edycji „Pana Tadeusza w XXI w.” Joanny Pawłowskiej, *Sztuka Edycji* 2021 nr 1. — E. KOSOWSKA, Cezura ocenzonej. Raz jeszcze o „Panu Tadeuszu”, *Prace Fil. Literat.* t. 11: 2021 s. 109-123. — J. ŁAWSKI, „Pan Tadeusz” z Oniksz? „Pan Tadeusz” z Jeżewa?, w: Literatura i żywioły, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 120-150. — W. PRÓCHNICKI, Pozycja narratora

w „Panu Tadeuszu”, w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 317-330. — K. ŚWIEGOCKI, Bunt i pokora. Dwa skrzydła poezji A. Mickiewicza, w: Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtyś, War. 2021 s. 261-279.

782. E. GŁOWACKA, Matecznik i jego białoruskie korzenie. Mickiewiczowska filozofia przyrody w „Panu Tadeuszu”, *Białorutenistyka Białostocka* 2022 t. 14. — I. JOKIEL, Semiotyka gestu w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Między Fredrą a Norwidem: prace ofiarowane prof. Marianowi Uršelowi, red. M. Jonca, M. Łoboz, O. Taranek-Wolańska, Wr. 2022 s. 83-93. — M. LUTOMIERSKI, „Pan Tadeusz” wśród emigracji niepodległościowej, *Wyspa. Kuv. Lit.* 2022 nr 4. — J. ŁAWSKI, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza – dwa wieki arcydzieła [w jęz. gruz.], w: A. Mickiewicz, P’an Tadeozi, anu Bolo gamgzavreba Lit’vashi, przekł. D. Ivardava, O. Čelije, wstęp J. Ławski, V. Otskheli, Kutaisi–Białystok 2022. — N. TAYLOR-TERLECKA, Wielkie Księstwo Litewskie i inne terytoria. S. 1. W aurze Soplicowa, red. i wstęp J. Ławski, K.K. Pilichiewicz (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 52), Białystok 2022. — N. WOŹNIAKOWSKA, Rodzina dysfunkcyjna w „Panu Tadeuszu”, *Bibliotekarz Podlaski* 2023 nr 4. — M. STRÓŻYŃSKI, Katon, Platon i Tadeusz Rejtan. Tyrania i metafizyka u Jacques’a Delille’a, w: Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie, red. K.Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 243-258.

4.2.4. Inne utwory i próby epickie

Almotenabby

783. W. BOROWY, „Sonety krymskie”, „Szafary”, „Almotenabby”, w: O poezji Mickiewicza, t. 1, Lubl. 1958 s. 213-236, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 226-248.

Conversations des malades

784. S. PIGOŃ, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebr. i oprac.

staraniem Komit. Red., t. 7, War. 1936 s. 65-82. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Mickiewiczowskie „Rozmowy chorych”, *Pam. Lit.* 1994 z. 2; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 453-456. — A. NAWARECKI, „Jutro wyciągniesz kopyta”, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 137-154 [podtytuł: O Mickiewiczowskim przecuciu śmierci]; Mały Mickiewicz.

Studia mikrologiczne, Kat. 2003 s. 141-159 [podtytuł: W sprawie „Conversation de malades”]. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, „Rozmowy chorych” A. Mickiewicza we francuskim autografie, *Pam. Lit.* 2005 z. 4.

Dziewica z Orleanu

785. M. STANKIEWICZ-KOPEĆ, „Darczanka”. Mickiewiczowskie zabawy z Wolterem i jego „La Pucelle d’Orléans”, w: *Życie, męka, nieśmiertelność. Uniwersalizm kulturowy życia i dzieła Joanny d’Arc*, red. J. Smółucha, A. Wadas, Kr. 2014 s. 393-426.

Farys

786. [Porównanie „Farysa” Mickiewicza i „Mazepę” V. Hugo], *Powsz. Dzień. Kraj.* 1829 nr 26; *Rozmaitości* (Lw.) 1829 nr 25 [jako przypis do „Farysa”]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 216. — P., Mickiewicz – Chodźko – Recenzenci, *Powsz. Dzień. Kraj.* 1830 nr 27 [w rubryce: Rozmaitości z Warszawy]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 256-257 [fragm.]; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019 s. 267-271 [fragm.]. — F. MARKOVIĆ, O slavenskich baladah, *Vienac* (Zagrz.) 1869 nr 45 [notka przy tłum. „Farysa” s. 794]. — B. PRUS, „Farys”, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 198-218; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 198-218. Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, Rozmowa. Nowa próba wyjaśnienia „Farysa”. Studium krytyczne, *Ananas* 1885 s. 44-45. — H. KOPIA, Naśladowanie „Farysa”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 132-134. — F. PRÓCHNICKI, Kilka słów o genezie i znaczeniu „Farysa”, *Muzeum* (Lw.) 1887 nr 9-10. Rec.: R. PILAT, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 311-315. — R. PILAT, Geneza „Farysa”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 125-133; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 42-48. — H. BOGUSKI, Farys. Studium podmiotowe, *Przegl. Polit., Społ. i Lit.* 1889 nr 221-226. Rec.: R. PILAT, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 324-327. — W. BEŁZA, „Farys” w przekła-

dzie na język francuski. Autograf A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 204-210. — W. BEŁZA, Nieznany tekst „Farysa”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 142-150.

787. M. MAZANOWSKI, Metodyczny rozbiór „Farysa”, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — W. KUBIK, Jak powstał „Farys” A. Mickiewicza, w: *Trzydzieste Czwarte Sprawozd. Dyr. C. K. I. Szkoły Realnej we Lwowie za r. szk. 1907*, Lw. 1907 s. 3-24. — G.B. BAUMFELD, Adama Mickiewicza „Oda do młodości” i „Farys”, Tarnopol 1908. — W. MICHNIEWICZ, O „Sonetach krymskich” i erotycznych; o „Farysie”. Geneza, streszczenie, rozbiór krytyczny, War. 1918, wyd. nast. popr. 1920. — E. DAMIANI, II „Farys” di Mickiewicz, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — S. WITKOWSKI, Do genezy słynnej przenośni „Sonetów krymskich” i „Farysa”, *Przegl. Hum. (Rev. des hum.)* 1925 s. 32-36. — J.B. RICHTER, Do genezy „Farysa”, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 417-418. — A. BRZECZKOWSKI, „Sonety krymskie” oraz „Farys” A. Mickiewicza. Geneza, streszczenie, ocena, tematy do ćwiczeń, War. [1927]. — S. SZCZEPAŃSKI, Podróż jest zwycięstwem, *Polak w Afryce* 1944 nr 6.

788. G. DŽIBLADZE, „Merani” (N. Baratašvili) [a „Farys” Mickiewicza], w: *Romantiki i realisty w gruzińskiej literaturze XIX wieku*, Tbilisi 1963 s. 98-113. — J. BORSUKIEWICZ, „Mcyri” Lermontowa a „Farys” Mickiewicza, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. F: Hum.* t. 26: 1971 s. 123-131. — W. OCCELI, „Faris” Mickeviča i „Merani” Baratašvili, w: *Pol’skij romantizm i vostočnoslavjanskije literatury*, red. M. Żmigrodzka i in. Mos. 1973 s. 223-229. — V.É. VACURO, Pervyj russkij perevodčik „Farysa” A. Mickeviča, w: *Slavjanskije strany i russkaâ literatura*, [red. M.P. Alekseev], Leningrad 1973 s. 47-67 [dot. przekładu, który sporządził V. Šastnyj]; *Twórczość* 1987 nr 3 [tłum.: Pierwszy rosyjski tłumacz „Farysa”]. — E. MAREK, Curieuses rencontres romantiques. „Mazeppa”, une orientale de Victor Hugo et le „Faris” de Mickiewicz, *Ann. Université de Toulouse* t. 14: 1979. — P. LEHR-SPEŁAWIŃSKI, Harmonia – matematyka – realizm. Uwagi na marginesie Prusowskiej analizy „Farysa” A. Mickiewicza. Przyczynek do teorii kompozycji Bolesława Prusa, *Przegl. Hum.* 1983 nr 9/10.

789. È. ČUMAKEVIČ, Poëma A. Mickeviča „Farys” v rusle tradicii evropejskogo romanti-zma, w: Večnja problemj i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalu Mižnarod-naj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyjii „Asoba i tvorčasc” A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 128-134. — H. GRADKOWSKI, Czytanie „Fary-sa”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jelenia Góra 1998 s. 69-76. — H. GRADKOWSKI, W stronę legendy emira. O „Farysie” A. Mickie-wicza, w: Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom po-swięcony prof. Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin, red. W. Dynak, Wr. 2001 s. 206-212. — T. OSUCH, „Faris” Mickeviča i „Me-rani” Nikołozu Baratašvili k voprosu o vliânii „Farisa” na „Merani”, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filolo-giczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 253-259. — K. ŚWIEGOCKI, Heroizm autokreacji i Arkadia istnienia. Antropologia „Fa-rysa” i przekładów z arabskiego, w: Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Nor-wida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 51-68; Mic-kiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 217-260. — K. POKLEWSKA, Konno przez życie. O Mickiewiczowskim „Farysie” i „Dumie o Wacławie Rzewuskim” Słowackiego, w: Stolicy i prowincje kultury. Księga jubil. poświęcona Prof. Alinie Kowalczykowej, red. J. Brzozowski, M. Skrzypczyk, M. Stanis, War. 2012 s. 108-115; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tek-stach i podróżach, Łódź 2016 s. 113-122.

[Histoire de l’avenir I i II]

790. H. FLAMANS, Un prophète, *La Sema-ine* (Wiedeń) 1881 nr 39. — A. PŁUG [A. PIET-KIEWICZ], Adam Mickiewicz wobec wystawy elektryczności, *Kłosa* 1882 nr 864 [streszcz. art. H. Flamans „Un Prophète” z *Renseignement parisien* 1881, 7 X]. — B. LIMANOWSKI, Wielka wojna w przyszłości, *Pol. w Amer.* 1898 nr 26-27. — M. SYNORADZKI, Z Warszawy, *Biesiada Lit.* 1915 nr 20-21. — J. ZAŁUŻKOWSKI, Co myślał w r. 1829 A. Mickiewicz o wynalazkach przyszłości, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1929

nr 26. — S. PIGOŃ, O Mickiewiczowskiej „Historii przyszłości”, *Przegl. Współcz.* 1931 nr 114; Zawsze o Nim. *Studia i odczyty o Mickiewiczu*, Kr. 1960 s. 143-173 [pt. *Metamorfozy „Historii przyszłości”*], wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 346-392. — S. PIGOŃ, O Mickiewiczowej „L’histoire de l’avenir”. Streszczenie, *Sprawozd. PAU* 1931 nr 4-6. — S. PIGOŃ, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, zebr. i oprac. staraniem Komit. Red., t. 7, War. 1936 s. 65-82. — M. PAVLOVIČ, Zamyśly „Historii przyszłości” Mickeviča i ruskaja utopičeskaja myśl’ 20-ch – 30-ch godov XIX veka, *Slavia* (Praga) 1959.

791. S. SKWARCZYŃSKA, Kształt artystyczny drugiej wersji Mickiewiczowskiej „Historii przyszłości”, *Pam. Lit.* 1962 z. 1; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 66-86. — W. WEINTRAUB, Dokoła Mickiewiczowskiej „Historii przyszłości”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1963 z. 5-6; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 71-80. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz „Historia przyszłości” i jej realizacje literackie, Wr. 1964. Rec.: Z. STEFANOWSKA, Mickiewi-cza „Historia przyszłości”, *Nowe Książki* 1964 nr 21. — J. KOLBUSZEWSKI, Podróże w czasie, w: Dziwne podróże, dziwni podróżnicy, War. 1977 s. 25-43. — K. POKLEWSKA, „Wielkie odmiany porządku europejskiego”. O antyutopijnej wizji fragmentów „Historii przyszłości”, *Prace Polon.* 1999 s. 67-82; Obrazki z romantyzmu. Szkice o lu-dziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 151-162. — Z. TROJANOWICZOWA, Uwagi o Mickiewiczow-skich wizjach przyszłości, w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 67-73; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 257-263. — M. DYBIZBAŃSKI, „Historie przy-szłości” Adama Mickiewicza, w: Romantyczna futurologia, Kr. 2005 s. 51-192. — J. FIEĆKO, „Hi-storie przyszłości” Mickiewicza i kwestia dystopii, *Prace Fil. Literat.* t. 4: 2014 s. 333-344; Katastro-fizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 173-188 [wersja zmien.]. — K. TRYBUŚ, Zofii Trojanowiczowej uwagi o Mickiewiczowskich wizjach przyszłości, w: Romantyczna fantastyka. III Sympozjum im. Z. Trojanowiczowej, red. W. Hamerski, Z. Przy-

chodniak, Poz. 2022 s. 7-12. — R. CALDARELLI, La Storia del futuro di Mickiewicz: è vero che i manoscritti non bruciano, *Between* t. 14: 2024 nr 27.

Kartofla

792. J. SIEMIENSKI, Wiadomość o rękopisie poematu Mickiewicza pt. „Kartofla”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 121-122. — Z., Odna-leżenie rękopisy Mickiewicza, *Kraj* 1892 nr 50. — MIRIAM [Z. PRZESMYCK], Fragment „Kartofli” A. Mickiewicza, *Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.”* 1911 nr 15. — A. BOCHNAK, Nieznany fragment poematu A. Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1934 nr 144. — M. KRIDL, Mickiewicz on America and the American Potato, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A Symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 242-244. — J. TAZBIR, „Kartofla”, czyli spóźniona odpowiedź Mickiewicza na konkurs lyońskiej akademii, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i roman-sów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 108-124. — D. ZAWADZKA, „Litwa”, Podlasie i kartofle. O pewnej narracji regionalnej, *Białost. Stud. Literat.* 2010 t. 1 s. 77-96.

[Królewna Lala]

793. T. SINKO, Czy królewna Lala poślubiła brzydkiego kuchtę?, *Tyg. Ilustr.* 1922 nr 51. — T. SINKO, Król Bobo i królewna Lala, w: O tradycjach klasycznych A. Mickiewicza. Rozpraw pięcioro, Kr. 1923 s. 117-123. — J. KLEINER, Z Mickiewiczowskich drobiazgów: Król Bobo i królewna Lala, *Pam. Lit.* 1955 z. 4. — Z. MAJCHROWSKI, Kopciuszki Mickiewicza, w: Siostry i ich Kopciuszki, red. E. Graczyk, M. Graban-Pomirska, Gdynia 2002 s. 37-49; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 99-112. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Barwa komiczna [„Królewny Lali”] A. Mickiewicza. Od baśni Apulejusza z Madaury o Amorze i Psyche do „Duszeńki” Ippolita F. Bogdanowicza, *Napis* 2018 S. XXIV s. 25-42. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Wyrafinowany koncept. O miejscu [„Królewny Lali”] A. Mickiewicza w historii literatury, *Roczn. Hum.* t. 67: 2019 z. 1 s. 95-106.

Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego

794. A. G., [Rec.:] „Livre des Pèlerins polonais” traduits [...], *Le Temps* 1833, 30-31 VII. — Évan-

gile de la nation polonaise pendant son pèlerinage, *Le Semeur* 1833, 15 V; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 134-136; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 148-150 [tłum.: Ewangelia narodu polskiego podczas pielgrzymowania]. — H.R. [R.F. ROHRBACHER], „Livre des pèlerins polonais” par A. Mickiewicz, *Le Polonais* 1833 t. 1 nr 4; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 29-32; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 152-154; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 189-191 [tłum.: „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”]. — CH. MONTALEMBERT, Avant-propos du traducteur, w: Livre des Pèlerins polonais. Hymn à la Pologne F. de Lamennais, Par. 1833 s. I-LXXV; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 136-140; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 151-174 [tłum.: Przedmowa do „Książ pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza]. — J.B. OSTROWSKI, Pielgrzym – Adam Mickiewicz, *Nowa Polska* (Par.) 1833 półark. 4. — CH.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Le livre des Pèlerins polonais”. Traduit [...], *Le National* 1833, 8 VII; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 27-28; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 147-152; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 183-188 [tłum.: A. Mickiewicz. „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”]. — CH. MONTALEMBERT, Préface, w: Livre des Pèlerins polonais, Hymn à la Pologne F. de Lamennais, Bruksela 1834; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française..., s. 22-25; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 140-141; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 175-179. — F.W. CAROVÉ, Zur Beurtheilung des Buches der polnischen Pilgrime von Mickiewicz der Worte eines Gläubigen des Abbé F. de Lamennais [...], Zurich 1835. — E. DESCHANEL, Adam Mickiewicz, Le livre de la nation polonaise [...], *Journal des débats* 1864, 4 VI [rec. tłum. fr. A. Lévy]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 156-159; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 194-197 [tłum. pol. A. Mickiewicz. „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”].

795. S. TARNOŃSKI, O „Księgach pielgrzymstwa”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 41-66; Studia do historii literatury polskiej. Wiek XIX. Rozprawy i sprawozdania, Kr. 1895 s. 75-104; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 49-66. Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751. — B. GUBRYNOWICZ, Autograf „Litani pielgrzymskiej”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 280-283. — W. MICKIEWICZ, O autografie „Książ pielgrzymstwa”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 249-253. — S. WASZYŃSKI, Adam Mickiewicz, jego historiozoficzne i społeczne poglądy, *Roczn. PTPN* t. 27: 1900 z. 1-2 [odb. Poz. 1900]. Rec.: S. ZDZIARSKI, *Kwart. Hist.* 1901. — W. SZCZEPAŃSKI, Rzym wobec „Książ pielgrzymstwa”, *Przegl. Powsz.* 1902 t. 76, 1903 t. 77. — H. BIEGELEISEN, Księgi pielgrzymstwa, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1904 nr 44. — M. KRIDL, Mickiewicz i Lamennais. Studium porównawcze, War. 1909. Rec.: H. Galle, *Tyg. Ilustr.* 1910 nr 9. — A. SKWARCZYŃSKI, *Krytyka* (Kr.) 1910 t. 4. — S. PIŁOŃ, O „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, Kr. 1911. Rec.: J. UJEJSKI, Stanisław Piłoń „O Księgach Narodu i Pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1911 s. 557-563. — M. KRIDL, „Anelli” a „Księgi pielgrzymstwa polskiego”. Ustęp z dziejów walki Słowackiego z Mickiewiczem, *Bibl. Warsz.* 1913 t. 4; Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, War. 1925 s. 146-184. — S. PIŁOŃ, Które jest pierwsze wydanie „Książ pielgrzymstwa” A. Mickiewicza?, *Pam. Lit.* 1913 s. 314-318. — F. BŁOTNICKI, Pojęcie obywatela w „Księgach pielgrzymstwa” A. Mickiewicza, *Ruch Kult.* 1914 nr 7.

796. H. GALLE, Wstęp, w: Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego, red. H. Galle, War. 1920 s. 3-16. — S. PIŁOŃ, Idee St. Martina w „Księgach narodu i pielgrzymstwa”, *Przegl. Nar.* 1920 t. XVII; Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, Lw. 1922 s. 95-140. — B. PENEV, „Anelli”. Słowacki i Mickiewicz, *Pol.-b'lg. pregl.* 1924 nr 26. — I. CHRZANOWSKI, Trwałe wartości „Książ Pielgrzymstwa”. Odczyt wygłoszony 3 maja 1929 w Bibl. Pol. w Par., *Kur. Warsz.* 1929 nr 122; Literatura a naród. Odczyty, przemówienia,

szkice literackie, Lw. 1936 s. 174-180; *Wiad. Pol.* (Lond.) 1942 nr 1. — F. ILEŚĆ, „Ilirski” przekład „Książ” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1931 s. 294-298. — F. ILEŚĆ, Jeszcze o fragmentach „ilirskiego” przekładu „Książ narodu i pielgrzymstwa”, *Pam. Lit.* 1932 s. 475-485. — F. ILEŚĆ, „Ilirskie” przekłady z „Książ narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1934 s. 464-465. — F. HOESICK, Księgi narodu polskiego, w: A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 124-129. — S. ZETOWSKI, Pierwsze wydanie „Książ narodu i pielgrzymstwa polskiego”, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 1. — Z. NOWAKOWSKI, „A gdy wrócisz do kraju”..., *Wiad. Pol.* (Lond.) 1940 nr 39. — A. SŁONIMSKI, Poprawki historyczne, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 1. — C. ŁUKASZEWICZ, Księgi Pielgrzymstwa, *Ameryka-Echo* 1943 nr 12.

797. J. KLEINER, Mesjanizm „Książ narodu i pielgrzymstwa” wobec mesjanizmu francuskiego, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 21. — W. KUBACKI, O stylu biblijnym „Książ narodu i pielgrzymstwa polskiego”, w: Żeglarz i pielgrzym, War. 1954 s. 205-274. — M. ZJARA [J. KÚTNIK-ŠMÁLOV], Mesjanizm A. Mickiewicza a jego vzt'ah k Rusku, w: Knihy národa pol'ského a knihy pútництва pol'ského z roku Pana 1832, Košice 1947 s. 91-119. — Y. LE HIR, Adam Mickiewicz & Félicité Lamennais en 1833, *Ann. de Bretagne* 1948 nr 1. — S. ŁEMPICKI, Tak zwany „Heinrech” w autografie „Książ pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 191-238; Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1992 s. 669-724. — Y. LE HIR, „Les paroles d'un croyant” de Lamennais, Par. 1949 [w komentarzach o wpływie „Książ narodu i pielgrzymstwa polskiego” na Lamennais'go]. — M. KRIDL, Two Champions of a New Christianity: Lamennais i Mickiewicz, *Compar. Lit.* 1952 s. 239-267. — Z. STEFANOWSKA, Katechizm pielgrzymstwa polskiego, War. 1955. — E.P. KELLY, Guidance for a conquered people, w: Mickiewicz and the West. A Symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 19-29. — J. MAYER, „Modlitwa pielgrzyma” i „Litania pielgrzymka”. Nieznane druki mickiewiczowskie w Bibliotece Śląskiej, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 435-455. — Z. STEFANOWSKA, „Była wolność z porządkiem”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 93-101. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz Księgi

Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego und der Kathismus für den deutschen Kriegs- und Wehrmann E.M. Arndt, *Die Welt der Slaven* 1957 t. 2 s. 129-168; Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 515-547. — W. BOROWY, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, w: O poezji Mickiewicza, t. I, Lubl. 1958 s. 37-48, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 345-355. — I.C. CHIȚIMIA, Adam Mickevič, N. Bălcescu i „Vospevanie Rumynii” [„Cântarea României”], *Romanoslavica* t. 2: 1958 s. 133-148. — J. MAYER, Wydanie ulotne „Litanii pielgrzymy” i „Modlitwy pielgrzymskiej” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 120-167. — Z.J. NOWAK, Ze studiów nad „Księgami narodu i pielgrzymstwa polskiego”, *Roczn. Hum.* t. 10: 1961 z. 1 s. 5-124.

798. Z. STEFANOWSKA, Historia i profecja. Studium o „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego”, War. 1962.

Rec.: Z.J. NOWAK, Nowe studium o „Księgach” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1963 z. 3. — M. ZMIGRODZKA, *Pam. Lit.* 1963 z. 4.

799. Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i Lamennais, *Pam. Lit.* 1963 z. 4; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 141-157. — J. WIERZBICKI, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” w ruchu ilirskim, *Pam. Słow.* t. 14: 1964 s. 49-95. — O. SCHERER, La conception de la liberté dans le „Livres des pèlerins polonais” de Mickiewicz, *Études Slaves et Est-Europ.* 1968 t. 13. — V. SMOCHOVSKA-PETROVA, Dve knihy na naroda: „Slavjanob”lgarska istorija” ot Paisij i „Knigi na naroda i polskoto poligrimstvo” ot Mickevič, *Liter. Mis”l* (Sofia) 1971 nr 2. — Z. ZIĄTEK, Za wolność waszą i naszą. Literacka historia idei, w: Literatura polska wobec rewolucji, red. M. Janion, War. 1971 s. 44-53. — J. MACIEJEWSKI, Cenzorzy i policjanci pruscy nad tekstami Mickiewicza, w: *Miscellanea z okresu romantyzmu*, t. 2, red. J. Maciejewski, Wr. 1972 s. 433-474. — M. PIŠŮT, Mickiewiczove „Knihy národa a pútnictva poľského” a ich význam vo vývine slovenského literárneho romantizmu, w: Związki i paralele literatur polskiej i słowackiej. Księga referatów wygłoszonych na sesji naukowej polsko-słowackiej w dn. 11-12 maja 1970 r., Wr. 1972 s. 67-73.

800. M.O. GLOBAČEV, Idejno-hudožestvennoe svoeobrazie „Knig pol'skogo naroda i pol'skogo piligrimstva”, *Vestnik Mosk. Univ.* 1973 nr 3. — S. KOZAK, „Knyhy bytija ukrajińskoho narodu” Mykoły Kostomarowa i „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Slavia Orient.* 1973 nr 2. — A.G. DUKER, Adam Mickiewicz's anti-Jewish period. Studies in „The Books of the Polish Nation and of the Polish Pilgrimage”, w: Salo Wittmayer Barron jubilee volume, red. S. Lieberman, A. Hyman, Jeroz. 1974 [wyd. 1975], s. 311-343. — Z.J. NOWAK, Kilka uwag o metaforze „Ksiąg narodu i pielgrzymstwa polskiego”, w: Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie, Kat. 1980 s. 118-120. — P. ROGUSKI, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza w kręgu spraw niemieckich, *Przegl. Hum.* 1980 nr 9/10. — W. WEINTRAUB, Profetyczna polityka. „Księgi” i art. *Pielgrzymy*, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 284-310; toż, wyd. 2, War. 1998 s. 228-248. — S. KOZAK, Dwie wersje królestwa sprawiedliwości: Kostomarow a Mickiewicz, w: Ukraińscy spiskowcy i mesjaniści. Bractwo Cyryla i Metodego, War. 1990 s. 195-228. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazwy własne w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1992 z. 38.

801. P. ROGUSKI, Mickiewiczowskie „Księgi pielgrzymstwa polskiego” w kręgu idei Hambacher Fest, *Przegl. Hum.* 1993 nr 1. — Ł.M. SZEWCZYK, Analiza stylistyczna nazewnictwa w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Ling.* 1993 z. 27. — A. WITKOWSKA, Jak było, jak być powinno. Między historią a „Księgami pielgrzymstwa polskiego”, *Teksty Drugie* 1993 nr 2. — S. KOZAK, Narodowy mesjanizm ukraiński i polski, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 14/15: 1996/1997 s. 473-485 [porównanie z „Księgami bytu narodu ukraińskiego” M. Kostomarowa]. — P. CHLEBOWSKI, „Rzecz o wolności słowa” a „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 (specj.), s. 247-265.

802. I. JOKIEL, Adam Mickiewicz wobec kultury zachodnioeuropejskiej (w świetle „Ksiąg narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” oraz prelekcji paryskich), w: „W ojczyźnie serce me

zostało". W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 63-80. — J. NOCOŃ, Wartościowanie w „Księgach pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”..., s. 81-102. — V. ŠVED, Gistariâ Belarusi kanca XVIII – peršaj palovy XIX st. na staronkah „Knig naroda pol'skaga i piligrzymstva pol'skaga” A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacynał'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 132-136. — S. TREUGUTT, Mickiewiczowski hetman wolności, *Pam. Lit.* 1998 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 269-279.

803. W. COCKIEWICZ, Środki językowe i funkcje stylizacji biblijnej w „Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 144-157. — S. EILE, Messianism and the national cause. „The apostels of freedom”, w: Literature and nationalism in partitioned Poland, 1795-1918, Nowy Jork 2000 s. 55-62. — M. ROGOWSKI, „Księgi narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, czyli ciemna strona wieszcz, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 131-140. — P. ROGUSKI, Mickiewicz „Bücher des polnischen Volkes und der polnischen Pilgerschaft” als Diskurs über die Freiheit 1830-1833, w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kęłbowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 138-149. — Z. STEFANOWSKA, Romantic messianism, *Dial. and Univers.* 2000 nr 5/6 s. 31-38 [tłum. M. Helsztyńska]; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 89-98 [wersja pol.: Mesjanizm romantyczny]. — D. KACNELSON, Przemyski epizod z dziejów niedozwolonego rozpowszechniania „Ksiąg narodu i pielgrzymstwa” A. Mickiewicza, *Roczn. Przem.* t. 38: 2002 z. 1. — M. SOKOŁOWSKI, Przeobrażenia terminologii biblijnej w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Kresy* 2003 nr 56.

804. M. KUZIĄK, Chrześcijaństwo, czyli Europa Novalisa – „Księgi narodu polskiego” A. Mickiewicza. Próba porównania, *Slavia Occid.* t. 64: 2007 s. 37-47. — M.T. LIZISOWA, Rozwinięcie intertekstowe motywów biblijnych w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, w: Melodii, kraski, zapahi „małoj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 119-126. — Z. STEFANOWSKA, Ekonomia Boska i ludzka w „Księgach narodu” [fragm.], w: Melodii, kraski, zapahi..., s. 118-119. — J. ŁAWSKI, Symplifikat. Kartka z dziejów Mickiewiczowskiego mesjanizmu, w: Romantyzm i nowoczesność, red. M. Kuziak Kr. 2009 s. 325-385. — K. TRYBUŚ, Profecja i pamięć. O „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego”, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiecko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 185-210; Zima romantyków. Szkice o literaturze i pamięci, Poz. 2017 s. 29-56. — A. SZYMAŃSKA, Naród i ojczyzna w tekstowym obrazie świata w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, w: Społeczeństwo polskie dziś. Samoświadomość, uznanie, edukacja, red. M. Saganiak, M. Werner, M. Woźniewska-Działak, Ł. Kucharczyk, War. 2018 s. 89-104. — M. NOWAK, Polska czyli Europa. Rzecz o „Księgach narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 196-201.

La Semaine de miel d'un conscrit

805. Pisma Mickiewicza w języku francuskim, Czas 1874 nr 273-274, 276. Rec.: A. Mickiewicz, *Mélanges posthumes*, t. 1, oprac. W. Mickiewicz, Par. 1872. — A. NAWARECKI, Ułamek z pamiętnika sierzanta polskiego, w: Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne, Kat. 2003, s. 107-123.

Mieszko, książę Nowogródka

806. Z., Odnalezione rękopisy Mickiewicza, *Kraj* 1892 nr 50. — J. KALLENBACH, O nieznanym utworach młodzieńczych A. Mickiewicza 1817-1820, *Pam. Lit.* 1908 s. 75-89 (z. 1/2), 482-514 (z. 3/4) [odb. Łw. 1909]. — K. GÓRSKI, Pogląd na świat młodego Mickiewicza (1815-1823), War. 1925.

[Napis nagrobny Antoniego Suchorskiego]

807. M. WITKOWSKI, Napis nagrobny ułożony przez Mickiewicza (dotychczas nieznan), w: *Nie tylko o Norwidzie*, red. J. Czarnomska, Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 143-149.

[Pan Baron]

808. W. WEINTRAUB, Dwóch baronów: Mickiewiczowski „Pan Baron” i baron d'Eckstein, w: *Sprach- und Kulturkontakte im Polnischen. Gesammelte Aufsätze für A. de Vincenz zum 65. Geburtstag*, Monachium 1987 s. 581-588; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 132-139. — Z. MAJCHROWSKI, Kopciuszki Mickiewicza, w: *Siostry i ich Kopciuszki*, red. E. Graczyk, M. Graban-Pomirska, Gdynia 2002 s. 37-49; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 99-112. — M. PRUSSAK, Poezja i dym, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Czy jeszcze słyhać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 100-118. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, Agon i arcydzieło. [„Pan Baron”] A. Mickiewicza wobec „pokusy poetyckiej à la Słowacki”, *Prace Fil. Literat.* t. 10: 2020 s. 107-121.

Quelle différence y a-t-il entre l'amour d'un poète et d'un philosophe...
[Ce que femme préfère]

809. R.M. BLÜTH, Moskiewscy filomaci. Na marginesie humoreski Mickiewicza „Kogo wybrać na męża?”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 41-42. — S. PIGOŃ, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, zebra. i oprac. staraniem Kom. Red., t. 7, War. 1936 s. 65-82. — L. GOMOLICKI, Wprowadzenie do tematu, w: *Przygoda archiwalna*, Wr. 1976 s. 5-15 [m.in. list do M. Pogodina z 1828, aluzje do P. Szalikowa w opowiadaniu „Miłość poety a miłość filozofa”].

Saint Adalbert [Święty Wojciech]

810. M. BURTA, Mickiewicz od świętych (zarysy hagiograficzne), *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 249-262.

Szanfary

811. R. PILAT, Tekst francuski wiersza „Szanfary”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 258-263. — T. SZANFARY, „Szanfary”. Staropolska kasyda i jej trzy przekłady polskie, *W Drodze* (Jeroz.) 1943 nr 14. — W. BOROWY, „Sonety krymskie”, „Szanfary”, „Almotenabby”, w: *O poezji Mickiewicza*, t. 1, Lubl. 1958 s. 213-236, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 226-248.

[Urywek pamiętnika Polki]

812. A. NAWARECKI, Urywek pamiętnika Polki, w: *Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 124-140.

Żywila

813. K. ESTREICHER [starszy], Rozmaitości [o autorstwie „Żywili” i „Karylli”], *Tyg. Ilustr.* 1867 nr 408. — S. PIGOŃ, Wzory „Żywili” A. Mickiewicza, *Bul. Intern. de l'Acad. Polon. des Sc. et des Lettres. Classe de Phil.* 1929 nr 7-10 [wersja fr.: Les modèles dont s'inspire la „Żywila” d'A. Mickiewicz]. — S. PIGOŃ, Starsza siostra Grażyny, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, zebra. i oprac. staraniem Komit. Red., t. 5, War. 1933 s. 353-369; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 24-40, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 30-54. — R. OKULICZ-KOZARYN, Żywila Mickiewicza i Živilė Daukantasa, czyli adaptacja pastiszu na potrzeby wielkiej historii, w: *Na pograniczach literatury*, red. J. Fazan, K. Zajas, Kr. 2012 s. 204-214.

4.3. Opracowania dramatów

4.3.1. „Dziady”

4.3.1.1. Opracowania „Dziadów” jako całości

4.3.1.1.1. Monografie, ujęcia całościowe

814. W. CYBULSKI, „Dziady” Mickiewicza. Krytyczny rozbiór zasadniczej idei poematu, *Roczn. PTPN* t. 2: 1863 s. 111-190; wyd. osob. Poz. 1864.

815. C. LATAWIEC, „Dziady” A. Mickiewicza. Nowe oświetlenie problemów, Poz. 1929.

Rec.: T. GRABOWSKI, Z poznańskiej polonistyki, *Kur. Pozn.* 1929 nr 354. — P. GREBIENNIKOW, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 7. — K. TROCZYŃSKI, Magia mistyczna Mickiewicza, *Dzien. Pozn.* 1929 nr 158.

816. R. PRZYBYLSKI, Słowo i milczenie Bohatera Polaków. Studium o „Dziadach”, War. 1993.

Zawartość: Wprowadzenie; Epifania Bohatera Polaków; Archeologia duszy Bohatera Polaków; Wzlot i upadek Bohatera Polaków; Nadprzyrodzony sens poczynań narodów; Godzina Polski; Wyznanie do Babilonu; Zakończenie.

817. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, „Dziady” A. Mickiewicza, War. 1995, wyd. 2 War. 1998.

Zawartość: I. Dzieje powstania dramatu i jego budowa; II. Romantyczna ludowość; III. Fantazja czy metafizyka?; IV. Bohater romantyczny. Charakterystyka i ewolucja; V. Miłość; VI. Zbiorowość bohaterem dramatu. Zbiorowość a jednostka. Człowiek; VII. Problematyka moralna i aksjologia; VIII. Światopogląd romantyczny; IX. Wielka Improwizacja.

818. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, [Wstęp], w: A. Mickiewicz, *Dziady* [cz. I, II, IV, III], oprac. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 1998.

819. „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999.

Zawartość: I. SŁAWIŃSKA, „Dziady” – dramat chrześcijański? Spór o „Dziady” redivivus; — Z. TROJANOWICZOWA, „Dziady” A. Mickiewicza jako niedokończony poemat; — Z. STEFANOWSKA, „Prawność i zła wiara” w III części „Dziadów”; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Zagadnienie poznania w „Dziadach”; — D. DANEK, „Dziady”. Kilka tez interpretacyjnych; — M. MASŁOWSKI, Kto jest bohaterem „Dziadów”?; — B. DOPART, Polska – Chrystusem narodów?;

— Z. MAJCHROWSKI, Kuszenie księdza Piotra; — J. ŁUKASIEWICZ, Jak jest zrobiony „Upiór”?; — B. JERMAK-WOŁOŻYŃ, Upiory w „Dziadach” A. Mickiewicza; — W. MARCHWICA, Funkcja elementów muzycznych w dramacie polskim pierwszej połowy XIX w.; — S. MAKOWSKI, „Dziady” Mickiewicza – „Dziady” Słowackiego; — E. MIODOŃSKA-BROOKES, Stanisława Wyspiańskiego wizja „Dziadów”; — M. PRUSSAK, „Dziady” bez mesjanizmu; — J. MICHALIK, „Dziady” Wyspiańskiego na widowni; — M. KALINOWSKA, „Dziady” Mieczysława Limanowskiego; — J. CIECHOWICZ, Rapsodyczne „Dziady”; — J. WALASZEK, Skok Rollisona w „Dziadach” Konrada Swinarskiego; — I. KOLAŚIŃSKA, Z mroku nocy w stronę światła, czyli „Lawa” Tadeusza Konwickiego jako świadectwo kultury; — K. KOPCZYŃSKI, Policjanci i spiskowcy nad tekstem „Dziadów” (zabór rosyjski, 1831-1855); — K. CYSEWSKI, Interpretacje „Wielkiej Improwizacji”; — S. RZĘPCZYŃSKI, Jak kazano czytać „Dziady” w szkole średniej w latach 1945-1956; — K. RAJAJSKA, III cz. „Dziadów” jako źródło historyczne na marginesie książki H. Mościckiego „Wilno i Warszawa w Dziadach A. Mickiewicza”; — S. DZIEDZIC, Konrad Górski – badacz Mickiewicza.

820. B. DOPART, „Dziady” A. Mickiewicza, czyli dzieło cykliczne, w: *Romantyzm polski. Pluralizm prądów i synkretyzm dzieła*, Kr. 1999 s. 42-85.

821. J. SKUCZYŃSKI, Misterium teatralne: Mickiewicz i inni. Studia i szkice z dziejów dramatu i teatru XIX i XX w., Tor. 2000.

Zawartość: III cz. „Dziadów”: między obrzędem ludowym a liturgią chrześcijańską: Mickiewicz i Nietzsche: dwie wizje misterium teatralnego; Przetworzenia Mickiewiczowskiego wzorca misterium teatralnego: „Samuel Zborowski” Słowackiego i „Wyzwolenie” Wyspiańskiego; Młodopolskie wersje syntezy Mickiewiczowskiej i Nietzscheańskiej wizji misterium teatralnego: Ortwin i Limanowski.

822. B. OLEKOWICZ, „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008.

Zawartość: „Weselmy się koledzy, dopókiśmy w kozie”; „Znacie bajkę Goreckiego?”; „A Lwówicz co? — on pacierz po umarłym mówi!”; „Kładę me dłonie na

(...) szklanych harmoniki kregach"; „Leci kibitka jako wiatr w pustyni...”.

Rec.: K. TRYBUŚ, Ważna książka o „Dziadach”, historii i romantyzmie, *Pam. Lit.* 2011 z. 1.

823. Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2013.

Zawartość: L. KOLANKIEWICZ, Guśta; — J. TOMKOWSKI, Wieczór z Pustelnikiem i książkami; — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co zabiło Gustawa?; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Książd z IV cz. „Dziadów”; — B. DOPART, Kosmos Mickiewiczowskich „Dziadów”. Rytualny, misteryjny, teozoficzny; — M. KUZIĄK, Słabość w „Dziadach”. O trzech fragmentach dramatu; — M. MASŁOWSKI, Recepcja „Dziadów” przez Kościół; — D. SIWICKA, Nasze widowisko – Dziady; — E. SZYMANIS, Nowa teoria narodu; — A. FABIANOWSKI, Eligiusz Szymanis – badacz Mickiewicza; — W. RZOŃCA, Paradoks jako zasada życia. Wspomnienie o E. Szymanisie.

824. T. JĘDRZEJEWSKI, Czytanie „Dziadów” w czterech częściach, War. 2018.

4.3.1.1.2. Studia, artykuły, przyczynki o „Dziadach”

827. G. SAND, Essai sur le drame fantastique. Goethe, Byron, Mickiewicz, *La Revue des deux-mondes* 1839, I XII; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 38-46; G. Sand, Eseje, przeł. S. Kożuchowska, M. Damińska-Joczowa, War. 1958 [tłum. pol. Szkic o dramacie fantastycznym]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 74-93; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 70-112 [tłum. pol. Szkic o dramacie fantastycznym]. — J. TURCZYŃSKI, Rozbiór dzieł Adama Mickiewicza, Lw. 1872-1873 z. 1-3. — A. KOSIBA, Odczyt o „Dziadach” Mickiewicza mianu w Tarnopolu w rocznicę zgonu A. Mickiewicza, Tarnopol 1882. — G.M.C. BRANDES, O poezji polskiej w XIX stuleciu. Trzy odczyty, tłum. z duń. J.S. [J. SZEBEKO], War. 1887 [uwagi m.in. o „Dziadach” i „Panu Teodiuszu” w kontekście lit. europejskiej]. — PRAW-

825. J. FIEĆKO, Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020.

Zawartość: Od „Valerie” do „Fausta” i „Wolnego strzelca”: kilka uwag o intertekstualnej strategii I cz. „Dziadów”; Mowa Starca w I cz. „Dziadów”: krótka nota o dwu powiązanych kontekstach; Książd Piotr i „niebo trzecie” – przypis o inspiracjach i konsekwencjach; Przypis o „przepaści”/„otchłani” Konrada z nawiązaniem do „Ungrund” Boehmego oraz o piekle i diabłach z odniesieniem do innych teozoficznych wyobrażeń „teutońskiego filozofa” (III scena „Dziadów” drezdeńskich); Rosja w III części „Dziadów” w perspektywie ówczesnych rosyjskich koncepcji historiozoficzno-politycznych; „Broń mnie przed sobą samym” w perspektywie improwizacji Konrada.

826. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, [Wstęp], w: A. Mickiewicz, Dziady, oprac. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 2022 s. 7-80.

Zob. także:

4.3.1.3. Opracowania „Dziadów” drezdeńskich (cz. III)

DOSŁAW [J. ADAMSKI], Romantycyzm i filozofia w „Dziadach”, Kr. 1890. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 308-310. — A. JENSEN, Mickiewicz’ „Dödsfesten”. En litterär studie, *Nordisk Tidskrift* 1897 z. 1.

828. J. KALLENBACH, Tło obrzędowe „Dziadów”. Studium porównawcze, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 35-56; Czas i ludzie, War. 1905 s. 87-133.

Rec.: S. ZDZIARSKI, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1898 nr 9. — L. MŁYNEK, *Lud* 1900 t. 6.

829. W. MICKIEWICZ, Tomasz Zan w więzieniu, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 57-71. — M. ŻMIGRODZKI, Faust i Gustaw-Konrad, w: W dniach rocznicy A. Mickiewicza. Odczyt, Kr. 1898 s. 6-42. — J. KALLENBACH, O genezie „Dziadów”, w: *Almae Matris Jagiellonicae*, Lw.

- 1900 s. 115-128. — K. GAŚSIOROWSKI, Kilka słów z powodu myśli przewodniej i architektоники „Dziadów” Mickiewiczowskich, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 169-200. — M. NIKOŁ'SKI, „Dedy” Mickeviča (Pominki). Kritičeskij očerk, *Novyj mir* (Pet.) 1901 nr 71. — Z. WASILEWSKI, Nowy Konrad, w: Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 201-268 [związek „Wyzwolenia” S. Wyspiańskiego z „Dziadami”]. — K.D. BAL'MONT, Flejty iz čelovečeskich kostej (Slavânskaâ duša tekušego mgnoven'â), w: Belye zarnicy, Pet. 1908 s. 175-217; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 62-63 [fragm.]. — M. ŻMIGRODZKI, Gustaw Konrad Mickiewicza i Faust Goethego, Włocławek 1909 [odb. z *Ate-neum Kapłańskiego*]. — W. JANKOWSKI, Kilka notatek o Mickiewiczu. Oda Horacego w IV części „Dziadów”. Kapral z celi bazylińskiej. Dolina kowieńska. Ukradziona ballada. Pierwotna postać „Dziadów” wileńsko-kowieńskich, *Sfinks* 1911 t. 4 nr 10. Rec.: S. ZDZIARSKI, *Książka* 1912 nr 5. — S. FISCHER, „Dziady” jako obraz rozwoju ducha A. Mickiewicza, Tarnów 1914. — A. NIEMOJEWSKI, Sny w „Dziadach”, *Myśl Niepodl.* 1917 nr 383. — S. SCHNEIDER, Motyw „rusalnyj” w poezji polskiej („Balladyna”, „Beniowski”, „Dziady”, „Wesele”), *Pam. Lit.* 1917 s. 89-99. — W. BOROWY, „Dziady” a magnetyzm i teozofia, *Tyg. Ilustr.* 1920 nr 19; Kamienne rękawiczki i inne szkice i studia literackie, War. 1932 s. 113-127; O poezji Mickiewicza, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 546-558. — A. MACKO, Teologia w „Dziadach” Mickiewicza, *Przegl. Teol.* 1920 t. 1. — C. JELLENTA, „Dziady” Mickiewicza, *Gaz. Polic. Państ.* 1921 nr 45-47. — J. KLEINER, Przemiany koncepcji dantejskiej w Polsce, *Prqd* 1921 t. 1 nr 6-7. — A. NIEMOJEWSKI, Widma, w: Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji, War. 1921 s. 85-166. — W. BOROWY, Zagadkowość w kompozycji „Dziadów” i próba jej wyjaśnienia, *Przegl. Współcz.* 1922 nr 3; Kamienne rękawiczki..., s. 128-164; Studia i rozprawy, t. 1, Wr. 1952 s. 153-187; O poezji Mickiewicza..., s. 559-590. — J. ZACHARIEWICZ, Adam Mickiewicz, Polska i Stany Zjednoczone Ameryki, *Praca* 1923 nr 137-142; Lw. 1924 [przedm. w jęz. ang.].
830. J. TUWIM, „Dziady” i dzieciństwo, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — S. KOLBUSZEWSKI, „Dziady” i dzień dzisiejszy. Przed jutrzejszą premierą, *Kur. Pozn.* 1927 nr 492. — W.N. [W. NOSKOWSKI], „Dziady” i zjawy, *Kur. Pozn.* 1927 nr 506. — W.N. [W. NOSKOWSKI], Konrad i Kordian, *Kur. Pozn.* 1927 nr 526. — P. GREBIENNIKOW, O zasadniczej idei „Dziadów”, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białecki i in., Poz. 1928 s. 107-119. — J. ŁYTKOWSKI, Idea pracy narodowej w „Dziadach” A. Mickiewicza, Łódź 1929. — C. STOIŃSKA, Religijność Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1929 t. 181 nr 543, t. 182 nr 544. — Z. WASILEWSKI, Adam Mickiewicz. Dziady, w: Poezii i teatr, War. 1929 s. 135-138. — Mickiewicz w świetle demonologii, *Kur. Metaps. „Dziwy Życia”* (Kr.) 1931 nr 18 [omówienie prelekcji J. Pietrzyckiego pt. Tajemnice „Dziadów” Mickiewiczowskich w świetle demonologii]. — W. BRUCHNAŁSKI, Setna rocznica „Dziadów”, *Tyg. Ilustr.* 1932 t. 1 nr 15. — S. ZETOWSKI, O muzykę do „Dziadów” Mickiewicza, *Muzyka* 1933 nr 4-6. — H. ŻYCYŃSKI, O pojmovaniu „Dziadów”, Lubl. 1933. — T. SOKOŁOWSKI, Dzieje „Dziadów”, *Pam. Lubel.* 1938 t. 3 s. 57-79. — S. ŠČIPLIEVA, Wstęp, w: Zadušnica. Tłum. S. Ščiplieva, Sofia 1938.
831. T. KUDLIŃSKI, Odrodzenie teatru, *Tyg. Warsz.* 1947 nr 46 i 50. — S. SKWARCZYŃSKA, Struktura świata poetyckiego w „Dziadach” Mickiewicza, *Prace Polon.* 1947 s. 81-102; Studia i szkice literackie, War. 1953 s. 219-242. — K.N. DERŻAVIN, „Dzady”, w: Sobranie sočinenij, red. D.D. Błagoj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in. Mos. 1948-1954 t. 3 s. 5-25. — W. KUBACKI, Kilka uwag o satyrze w „Dziadach”, *Świat (dod. Głosu Włkp.)* 1948 nr 38. — I.C. CHIŤIMIA, Adam Mickiewicz et son poème dramatique „Dziady”, *Revue d'Hist. Lit.* 1956 t. 1, s. 119-141; *Žurnal Istorii Literatury* 1956 nr 1 (tłum. pt. Adam Mickevič i ego dramatičeskaâ poëma „Dzady”). Rec.: S.P. [S. PRIGOŃ], Rumuńskie studium o „Dziadach”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1960 z. 1-2. — M. ŻUROWSKI, Mickiewicz and West-European romanticism: „Forefathers' Eve” and the romantic aesthetics, *Rev. Pol. Acad. Sc.* 1956 t. 1 nr 2/3. — J.N. MILLER, Jednostka i lud w „Dziadach” i „Kordianie”, *Polonistyka* 1958 nr 1. — A. SAVICKIJ, Dzady A. Mickeviča, *Učen. zapiski (Orehovo)* 1958 t. 9; *Katedra Literatury*

z. 3 s. 221-267. — W. MEYSZTOWICZ, *Złe duchy w „Dziadach”*, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 385-395.

832. L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz „Dziadów” i „Kordiana” na tle wiersza dramatu epoki, w: O wierszu romantycznym, red. Z. Kopczyńska, L. Pszczołowska, War. 1963 s. 115-237. — J. WYPLER (WIPLER), Mickiewicz als Dichter der „Ahnenfeier”, *Mickiewicz-Blätter* 1965 s. 14-25; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 101-116. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Die litauische Thematik in A. Mickiewicz's Werken, *Mickiewicz-Blätter* 1968 s. 36-56; Adam Mickiewicz. Leben..., s. 353-378. — S. PIGOŃ, Czas i czasy i połowica czasu w „Dziadach” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1968 z. 1; Wiązanka historycznoliteracka. Studia i szkice, War. 1970 s. 109-139, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 187-225. — M. SZTYCER, „Dziady” i polscy fałszerze prawdy, *Tel-Awiv* 1968. — S.W. BALICKI, Nieznana glosa do „Dziadów” Stanisława Lacka, *Życie Lit.* 1969 nr 4. — I.G. NEUPOROEVA, „Dzady” Mickeviča, w: *Revolucionno-romantičeskaâ poëma pervoj poloviny XIX veka*, Mos. 1971 s. 240-269. — G.E. DARRING, W. DARRING, Mickiewicz's dramatic poem „Forefather's Eve” as millenarian prophecy, *Zagadn. Rodz. Lit.* t. 16: 1973 nr 1 s. 41-47. — I. SŁAWIŃSKA, Wokół dwóch rozpraw o „Dziadach” w „Zagadnieniach Rodzajów Literackich”, *Zagadn. Rodz. Lit.* t. 16: 1973 nr 1 s. 69-71. — Z. STEFANOWSKA, Ličnost' i obšnost' v „Dzâdah” A. Mickeviča, w: *Pol'skij romantizm i vostočnoslavânskie literatury*, red. M. Źmigrodzka i in. Mos. 1973 s. 108-122. — J. KOZŁOWSKI, Tradycje teatralne „Dziadów” wśród polskich socjalistów, *Pam. Teatr.* 1976 z. 1/2. — C. MŁOSZ, Romantyczność, *Kultura* (Par.) 1976 nr 4.

833. B.I. ROSTOCKIJ, Adam Mickevič i teatr, Mos. 1976.

Zawartość: Vvedenie; Na podstupah k „Dzâdam”; Litovskie „Dzady”; Na puti k novoj drame. Gody v Rossii; Tret'â čast' „Dzâdov”; Teatral'nye zavety Mickeviča; Priemečaniâ; Priłoženie; Lekciâ XVI tret'ego kursa slavânskikh literat[ur] [...].

Rec.: V. SČENSNOVIČ, *Referat. žurn.* 1976 nr 4. —

B.F. STAHEEV, Drama i teatr v žizni i tvorčestve Mickeviča, *Teatr* (Mos.) 1978 nr 2.

834. W. KUBACKI, Lampa w rzymskim grobie, *Ruch Lit.* (Kr.) 1977.

835. M. MASŁOWSKI, Dzieje bohatera. Teatralne wizje „Dziadów”, „Kordiana” i „Nie-Boskiej Komedii” do II wojny światowej, Wr. 1978.

Rec.: T. KRZEMIEŃ, *Kultura* (War.) 1978 nr 18. — M. PRUSSAK, *Pam. Lit.* 1979 z. 3.

836. M. INGLOT, Historia w polskim dramacie historycznym (A. Mickiewicz, J. Słowacki, Z. Krasiński, C. Norwid), w: Polska, czeska i słowacka świadomość historyczna XIX w., red. R. Heck, Wr. 1979 s. 75-94. — Z. STEFANOWSKA, On the Dantesque character of part three of Mickiewicz's „Forefathers”, tłum. M.B. Fedewicz, w: *The romanticism – Le romantisme*, Wr. 1980 s. 37-44. — E. RUDNICKA-FIRA, Nazewnictwo w „Dziadach” A. Mickiewicza, *Język Artystyczny* t. 2: 1981 s. 145-170. — I. JAROSIŃSKA, Od ziarnka gorczycy do wielkiego żarcia, czyli co może znaczyć jedzenie w „Dziadach” i „Wyzwoleniu”, w: *Z dziejów teatru krakowskiego. Materiały z sesji naukowej „Dwieście lat teatru w Krakowie” 1781-1981*, red. J. Michalik, Kr. 1985 s. 205-220. — M. MASŁOWSKI, Le structure initiale des „Aïeux” d'Adam Mickiewicz, *Revue des Études slaves* 1985 t. 57 nr 3. — E. RUDNICKA-FIRA, Statystyczna struktura słownictwa „Dziadów” A. Mickiewicza, *Prace Nauk. Univ. Śl. Prace Jęz.* 1986 s. 73-83. — E. RUDNICKA-FIRA, Stopień zwerbalizowania dramatu romantycznego. (Na przykładzie „Dziadów” A. Mickiewicza), *Język Artystyczny* t. 4: 1986 s. 73-83. — J. SKUCZYŃSKI, Odmiany form dramatycznych w okresie romantyzmu: Słowacki, Mickiewicz, Krasiński, Tor. 1986. Rec.: Z. PRZYCHODNIAK, *Pam. Lit.* 1996 z. 1. — F.T. BRATRÁNEK, Kommentar zu A. Mickiewicz „Todtenfeier”, w: E. Klin, J. Loužil, František Tomáš Bratránek – ein polonophiler Mittle zwischen den Nationen, Ziel. Góra 1987 s. 55-80. — J. SKUCZYŃSKI, Podstaup obrzędowe a przestrzeń teatralna w „Dziadach”, *Pam. Lit.* 1988 z. 2.

837. D. DANEK, Mickiewiczowska i Gombrowiczowska miłość do menippej albo „Dziady” i „Operetka” – i Mozart, *Twórczość* 1989 nr 5. — M. KALINOWSKA, Doświadczenie samotności

– wyobrażenie zniewolenia czy idea wolności? O „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Mowa i milczenie. Romantyczne antynomie samotności*, War. 1989 s. 97-136. — N. TAYLOR-TERLECKA, The folklore origins of Mickiewicz's „Dziady”. *Olimpia Swianiewiczowa's interpretation, Oxford Slav. Pap.* 1990 t. 23. — M. MASŁOWSKI, Kto jest autorem „Dziadów”?, *Ruch Lit.* (Kr.) 1991 z. 3. — M. MASŁOWSKI, Kto jest bohaterem „Dziadów”?, *Przegl. Hum.* 1991 nr 2; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 58-69; Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 117-130. — M. MASŁOWSKI, Wiara i historia. Dynamiczny model religii wcielonej w dziele A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1991 z. 3. — I. SŁAWIŃSKA, „Dziady” – dramat chrześcijański? Spór o „Dziady” redivivus, *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14); „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 7-17. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Zagadnienie poznania w „Dziadach”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1992 z. 6; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 38-47; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 95-107. — M. PRUSSAK, „Dziady” bez mesjanizmu, *Gon. Teatr.* 1992, 6 IV; „Po ogniu szum wiatru cichego”. Wypiański i mesjanizm, War. 1993; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 187-195.

838. L.A. SOFRONOVA, Polska i romantyczna drama. Micevič, Krasin'skij, Slovackij, Mos. 1992. — W. SZTURC, Kosmos w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 185-194. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Spór jako element kreacji świata przedstawionego w „Dziadach”, *Pam. Lit.* 1994 z. 4; O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 156-172; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 256-268; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2002 s. 43-63. — B. JERMAK-WOŁOSZYN, Upiory w „Dziadach” A. Mickiewicza, *Ruch Muz.* 1994 z. 5/6; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 122-134. — E. RUDNICKA-FIRA, Wyrazy-kłucze w „Dziadach” A. Mickiewicza odzwierciedleniem postaw ideowo-artystycznych poety, *Roczn. Nauk.-Dydak. WSP w Kr. Prace Jęz.* 1994 z. 168. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Narodowy i ponadnarodowy charakter „Dziadów” Mickiewicza, w:

Narodowy i ponadnarodowy charakter literatury. National and supranational character of literature. Nationaler und übernationaler Charakter der Literatur. Le caractère national et supranational de la littérature, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1996 s. 95-114 [również wersja fr.]; Mickiewicz. Kategorie..., s. 124-136. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, O wzniosłości „Dziadów”, *Teksty Drugie* 1996 nr 2/3; O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 197-225; Mickiewicz. Kategorie..., s. 64-94. — M. KALINOWSKA, Dwie interpretacje „Dziadów” Mickiewicza – Czesława Miłosza i Jarosława Marka Rymkiewicza, w: Trzynaście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 69-76. — L. LUDOROWSKI, Struktura czasu w „Dziadach”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1996 z. 3. — J. ŁAWSKI, Funkcje i geneza symboli maryjnych w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: Wilno i Kresy Północno-Wschodnie. Materiały II Międzynar. Konf. w Białymstoku 14-17 IX 1994 w czterech tomach, t. 4, red. E. Feliksiak, A. Kiezuń, Białystok 1996 s. 51-74. — Z. MAJCHROWSKI, „Dziady” jako arcydzieło w ruchu, w: Trzynaście arcydzieł..., s. 57-67. — Z. TROJANOWICZOWA, „Dziady” A. Mickiewicza jako niedokończony poemat, w: Trzynaście arcydzieł..., s. 45-56; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 18-29; Romantyzm. Od polityki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 229-241.

839. B. DOPART, Adam Mickiewicz – „Dziady”, w: Lektury polonistyczne. Oświecenie – romantyzm, red. A. Borowski, J.S. Gruchała, Kr. 1997 s. 161-208. — E. MIODOŃSKA-BROOKES, Stanisława Wyspiańskiego wizja „Dziadów”, w: „Mam ten dar bowiem: patrzę się inaczej”. Szkice o twórczości S. Wyspiańskiego, Kr. 1997 s. 121-146. — A.V. ARHIPOVA, „Dziady” A. Mickiewicza i russkaja literatura, *Rus. Lit.* 1998 nr 2. — D. BŁAŻINA, „Duśni dan”. Redateljske knjige, mitovi i zbilja, *Knjiž. smotra* (Zagrz.) 1998 nr 4 (110). — D. BŁAŻINA, Hrvatske čitanja „Dušnog dana”, *Knjiž. smotra* (Zagrz.) 1998 nr 4 (110). — S. BYLINA, „Dzady” A. Miceviča i balta-slawiańska veravanni, w: Adam Micevič i nacyanal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 71-78. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, [Wstęp:] I. Dlaczego jedno „Dziady”?

II. Kompozycja „Dziadów”; III. Konstrukcja wewnętrzna; IV. Improwizacja; V. Najważniejsze idee romantyczne; VI. Główne idee Mickiewiczowskie; VII. Mickiewiczowski świat wartości, w: A. Mickiewicz, *Dziady*, Kr. 1998 s. 7-80. — M. FIRUT, Cierpienie w „Dziadach” i „Innym świecie”, *Polonistyka* 1998 nr 7. — E.N. GRIGOROVIC, G.Ĭ. ZAJMIST, Smysl žizni v paëme A. Mickeviča „Dzâdy”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 446-452. — D.T. LEBIODA, Ornitologia „Dziadów”, w: Ptaki Mickiewicza i inne artykuły romantyczne, Bydg. 1998 s. 57-81; W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 149-163.

840. Z. MAJCHROWSKI, Cella Konrada. Powracając do Mickiewicza, Gdańsk 1998.

Rec.: D. SIWICKA, *Dialog* 1999 nr 4. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, *Teksty Drugie* 2000 nr 5. — R. KLIMKO, *Pam. Lit.* 2003 z. 1.

841. M. MASŁOWSKI, Rytuał „Dziadów”, w: Gest, symbol i rytuały polskiego teatru romantycznego, War. 1998 s. 65-112. — T. ONIŠENKO, Parallelizm v paëme A. Mickeviča „Dzâdy”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 316-320. — D. RATAJCZAKOWA, „Zamknijcie drzwi od kaplicy...”, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 73-101. — M. SOKOŁOWSKI, „Godot” i „Dziady”. Historia jednej paraleli, *Teatr* 1998 nr 12.

842. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, La conception mickiewiczienne de l’homme (d’après les „Aïeux”), w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 103-114; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 137-151

[wersja pol. Mickiewiczowska koncepcja człowieka w „Dziadach”]. — J. DAMBORSKÝ, O dwujęzyczności „Dziadów”, w: A. Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — A. DUDA, „Dziady” Mickiewicza z perspektywy wiersza „Aryman i Oromaz”, *Ruch Lit. (Kr.)* 1999 z. 6. — W. DUDZIK, Politik und Dichtung: „Die Todtenfeier” – das polnische nationale Drama zwischen Beifall und Verbot, w: Von Polen, Poesie und Politik. Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wyb. R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tybinga 1999 s. 101-122. — G. HAGENAU, Adam Mickiewicz als Dramatiker am Beispiel der „Dziady” – „Todtenfeier”, w: Adam Mickiewicz (1798-1855). Ein grosser polnischer Dichter, red. E. Hałóń, przedm. F. Grucza, Wiedeń–War. 1999 s. 33-41. — K. KOPCZYŃSKI, Policjanci i spiskowcy nad tekstem „Dziadów” (zabór rosyjski, 1831-1855), w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 266-278; Od romantyzmu ku erze nowych mediów, Kr. 2003 s. 7-17. — L. LIBERA, „Dziady”, „Faust” i Ropelewski, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 215-226; Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 100-111; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 67-81 [pt. „Dziady”, „Faust”, Ropelewski i inni]. — Z. MAJCHROWSKI, „Dziady” a „Pan Tadeusz” – antagonizm arcydzieł, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 78-98. — R. PICCHIO, Motto jako wyznacznik semantyczny. Przyczynek do interpretacji „Dziadów”, w: Studia z filologii słowiańskiej i polskiej, Kr. 1999 s. 243-253. — J. SALAMON, Cztery godziny albo zegar „Dziadów”, Kr. 1999 [dot. m.in. związków Mickiewicza z J. Kochanowskim]. — Z. STEFANOWSKA, Posłowie, w: „Dziady” w dwóch tomach / „Dzâdy” u dvuh tamah. Dzâdy. Paema, t. 2, tłum. S. Minkevič, Mińsk 1999 s. 463-468; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 58-66. — G.B. TOMASZEWSKA, Nierozstrzygnięty sąd... Hiobowe dylematy Mickiewicza, *Tytuł* 1999 nr 2/3. — B. ŻYNIŚ, Potyczki z „Dziadami”, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf.

zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 121-128.

843. K. BAUMANN, Sen, obrzęd, metafizyka nocy. „Dziady” i „Wesele”, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 157-168. — K. CVIRKA, Paëma Adama Mickeviča „Dzâdy”, *Tërmapily* 2000 nr 3. — N. TAYLOR-TERLECKA, Prawzór „Dziadów” Mickiewiczowskich w nowym świetle (na podstawie badań Olimpij Swianiewiczowej), w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 59-74. — M. JANKOWIAK, „Dziady” Mickiewicza a dramaty Wyspiańskiego, w: W kręgu Młodej Polski. Prace ofiarowane Marii Podrazie-Kwiatkowskiej, red. M. Stala, F. Ziejka, Kr. 2001. — K. JAWORSKA, Letteratura e botanica. Alcune considerazioni sul simbolismo dei „Dziady”, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 36-50. — T. BARANOWSKI, Wątek Mickiewiczowski w II „Symfonii” Gustava Mahlera, *Muzyka* 2003 nr 1 [inspiracje „Dziadów” w I części II „Symfonii” zatytułowanej pierwotnie „Totenfeier”].

844. J. ŁAWSKI, „Przejrzeć w serce głazu” – metafizyczna strona kobiecości w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: Marie romantyków. Metafizyczne wizje kobiecości. Mickiewicz – Malczewski – Krasiński, Białystok 2003 s. 46-307. — L.A. MAL'CEV, Hristianskaâ misteria A. Mickeviča „Dzâdy”. Problema very, *Acta Neophil.* 2003 t. 5. — L. ENGELKING, Aluzje do „Dziadów” A. Mickiewicza w „Wyzwoleniu” S. Wyspiańskiego, *Zagadn. Rodz. Lit.* t. 47: 2004 z. 1/2 s. 153-174. — O. KRYSOWSKI, Duch bizantyjsko-słowiański w „Dziadach” A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6. — O. KRYSOWSKI, Wątki bizantyjsko-chrześcijańskie w „Dziadach” Mickiewicza – przyczynek do reinterpretacji dramatu, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 275-284.

— E. NOWICKA, Czy bohaterowie „Dziadów” byli samotni?, w: Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 67-79.

845. J. SKUCZYŃSKI, Gdy idą między żywych duchy. Dziady i „Dziady” w dramacie polskim XIX i XX w., Tor. 2005.

Zawartość: Dziady w „Dziadach”; Słowackiego „Dziady” i „Dziady” genezyjskie; „Jordan” Edwarda Żeligowskiego; „Dziady” krajowe i „nowochrześcijańskie”; „Wesele” Stanisława Wyspiańskiego; Dziady poetów i Nietzscheańskie misterium sztuki; „Róża” Stefana Żeromskiego; „Dziady” modernizmu; „Dziady” lat 1968 i 1981.

846. G. TOMASSUCCI, Manzoniańskie źródło „Dziadów” Mickiewicza, w: Mit jedności słowiańsko-romańskiej w życiu i twórczości A. Mickiewicza. Konfrontacje polsko-włoskie w 150 rocznicę śmierci poety, red. M. Sokołowski, War. 2005 s. 96-118; Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 67-82. — J. FIEĆKO, W cieniu „salonu warszawskiego”. Kilka uwag o dramacie Krasińskiego [„Rok 1846”], w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 146-158. — M. KUZIĄK, „Dziady” – „Pan Tadeusz”. Mickiewiczowskie parafrazy całości. Na marginesie stanu badań, w: Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza, Słupsk 2006 s. 267-332. — L.A. MAL'CEV, „Dzâdy” A. Mickeviča: put' k hristianskomu providencializmu, w: „Z kraû Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ũ žyccî i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 102-107. — M. MASŁOWSKI, Praca autora nad rolą w „Dziadach”, w: Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 131-151. — M. PRUSSAK, Kult zmarłych czy świętych obcowanie, w: Literatura – historia – dziedzictwo. Prace ofiarowane prof. Teresie Kostkiewiczowej, red. T. Chachulski, A. Grześkowiak-Krwawicz, War. 2006; Czy jeszcze słysząc głos romantyzmu?, War. 2007 s. 53-65. — J. SKUCZYŃSKI, Dziesięć obrazów z wyprawą do Polski 1833 r. M. Chodźki: „Dziady” demokratyczne, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 169-178. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Uniknąć powtórzenia – obsesja romantycznej autobiografii, *Kresy* 2006 nr 4.

847. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, *Comparaison n'est pas raison*, w: Archipelag porównań. Studia komparatystyczne, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2007 s. 9-26 [zestawienie „Czarodziejskiej Góry” T. Manna z „Dziadami”]; Autor, autor!, Kr. 2010 s. 195-207. — M. KUZIĄK, Groteska w „Dziadach” A. Mickiewicza. Szkic interpretacyjny, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 141-151. — E.E. LEVKIEVSKAĀ, „Dady” Mickeviča i slavńskie pominal'nye dedy, w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 218-227. — L.A. SOFRONOVA, Vzgląd poëta, w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm..., s. 19-32. — A. BRUSEVIČ, Belaruski substrat u dramatyčnaj paëme A. Mickeviča „Dzady”, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 48-60. — M. SOKOŁOWSKI, Nikt tylko Mickiewicz, Gdańsk 2008. — W. PRZYBYŁA, „Dziady” w służbie zagłaskanej historii, *Jęz. Pol. w Lic.* 2008/2009 nr 2.

848. J. BOLEWSKI SJ, Czyścić A. Mickiewicza – na tle „Dziadów”, w: Szatańskie czy boskie. Rushdie, Pamuk, Cervantes, Mickiewicz, Dostojewski, War. 2009 s. 149-198. — M. KŁOBUKOWSKI, Gra światła i ciemności w „Dziadach” A. Mickiewicza jako znak transgresji, w: Symbolika mistyczna w poezji romantycznej. Słowacki i inni, red. G. Halkiewicz-Sojak, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2009 s. 29-56. — L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz i styl w przekładzie. Na materiale pierwszego pełnego przekładu „Dziadów” na język ukraiński, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — E. RUDNICKA-FIRA, Funkcje elementów wschodniosłowiańskich w tekście „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennā mirova kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 53-67. — K. TRYBUŚ, Rytuał i pamięć w „Dziadach”. Uwagi do stanu badań, *Napis* 2010 S. XVI; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 312-332 [wersja zmien. Rytuał i pamięć w „Dziadach” – z dzisiejszej perspektywy]; Romantic Memory. Studies from the Past and Present, Berlin 2019 s. 155-168 [tłum. Ritual and memory in „Forefathers' Eve” – from contemporary perspective]. — L. BEDNARCZUK, „Dzjady” A. Mickevičha uh belaruskim kan-

tehsce, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Rus.* t. 4: 2011.

849. G. CHARYTONIUK-MICHIEJ, Obrzęd dziadów w dokumentach i w cyklu Mickiewicza, War. 2011.

Rec.: A. CHODUBSKI, *Stud. Orient.* 2012 z. 2 (t. 2), 254-260. — M. BURZKA-JANIK, O obrzędowym charakterze cyklu „Dziadów” A. Mickiewicza, *Wiek XIX* 2013 s. 573-578.

850. M. KUZIĄK, Mickiewicz subwersyjny. Wokół projektu dziadów/Dziadów, *Slavia Occid.* t. 68: 2011 s. 9-21. — B. MAZAN, Pamięć rozpisana na problem. O Sienkiewiczowskiej parafrazie fragmentu mickiewiczowskich „Dziadów”, *Prace Polon.* 2011 s. 181-206. — M. CIOSTEK, O miłości romantycznej – między „Walerią” a „Dziadami”, *Przegl. Powsz.* 2012 nr 12. — M. KŁOSIŃSKI, Po twór, którym więc jestem (o „Dziadach” i „Dusiołku”), *Świat i Słowo* 2012 nr 1. — B. DOPART, Kosmos Mickiewiczowskich „Dziadów”. Rytuał, misteryjny, teozoficzny, w: Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza, red. A. Fabianowski i E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2013 s. 117-150; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 103-130. — M. MASŁOWSKI, Recepcja „Dziadów” przez Kościół, w: Dziady nasze mają to szczególnie..., s. 179-194. — D. SIWICKA, Nasze widowisko – Dziady, w: Dziady nasze mają to szczególnie..., s. 195-204. — T. NIEZGODA, Amalgamat „Polska jako Chrystus Narodów”, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Stud. Relig.* 2014 t. 47 z. 1. — M. SUŁEK, „Widma” Moniuszki wobec „Dziadów” Mickiewicza, w: Teatr muzyczny Stanisława Moniuszki, red. M. Dziadek, E. Nowicka, Poz. 2014 s. 75-98. — A. MILEWSKA, Dziady. Romantyczne marzenie o wspólnotcie, *Twórczość* 2015 nr 5. — B. NAWROCKI, „Kędy noc ziemię ogarnie...”. Noc romantyczna jako element struktury czasowej „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Noce romantyków. Literatura, kultura, obyczaj, red. D. Skiba, A. Rej, M. Urseł, Kr. 2015 s. 72-87.

851. L. BANOWSKA, „Dusze w czyścicu bolejące...”. Obraz dusz czyścicowych w poezji A. Mickiewicza („Ballady...”, „Dziady”, „Pan Tadeusz”), w: Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 2: Świat oczyma duszy, red. M. Kapełus, E. Masłows-

ka, D. Pazio-Wlazłowska, War. 2016 s. 35-48. — G. IGLIŃSKI, Z Mickiewiczowskiego bestiariusza. Owady i robaki w „Dziadach”, *Wiek XIX* 2016 s. 7-37; Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 209-240. — K. KORNACKA-SAREŁO, Motywy kabalistyczno-frankistowskie w „Dziadach” A. Mickiewicza, Poz. 2016. — A. NAROLSKA, „Nie ma terminu, który by nie nadszedł, ani długu, którego nie trzeba by spłacić”. Jeszcze o „Don Juanie” w „Dziadach”, *Fil. Pol. Rocz. Nauk. Univ. Zielonog.* 2016 s. 125-141. — M. SOKOŁOWICZ, Du fatal présent du ciel au mal du siècle romantique. Rousseau et les premiers héros romantiques (René, le Giaour, Gustave), w: Rousseau et Diderot. Traduire, interpréter, connaître. Actes du colloque organisé à Varsovie 2-4 décembre 2013, sous la dir. de I. Zatorska, War. 2016 s. 207-217. — O. SWIANIEWICZOWA, Interpretacja „Dziadów” Mickiewiczowskich na podstawie skarbca kultury białoruskiej, red. i wstęp G. Charytoniuk-Michiej, Tor. 2018. — N. POPŁONIKOWSKA, Fenomen „Dziadów” Mickiewicza we współczesnej literaturze popularnej. Na przykładzie powieści „Pies i klecha. Tancerz” Łukasza Orbitowskiego i Jarosława Urbaniuka, *Bibliotekarz Podl.* 2019

nr 2. — J. RODOWICZ-CZECZOWSKA, Jak rozumieć dziady obrzędowe, *Teatr* 2019 nr 12.

852. A. BAGAJEWSKI, Romantyzm polityczny Jarosława Jakubowskiego albo przepisywanie „Dziadów” na prawicy, *Pozn. Studia Polon. Seria Lit.* t. 40: 2021 s. 297-323. — M. FORYSIAK, Nie-Pokój w „Dziadach” A. Mickiewicza: stan duszy a przestrzeń, w: (Nie)pokój w tekstach kultury XIX-XXI w., red. K.M. Tomala, B.L. Zwolińska, Gdańsk 2021 s. 13-29; Podwójne życie „Dziadów”. Zapoznane motywy, nierozpoznane znaczenia, Lubl. 2022 s. 13-50 [wersja rozsz.]. — J. PASZEK, O kalamburach w arcydramacie Mickiewicza, w: Literatura i żywioły, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 11-25. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, [Wstęp] A. Mickiewicz, Dziady, oprac. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2022 s. 7-80. — M. FORYSIAK, Podwójne życie „Dziadów”. Zapoznane motywy, nierozpoznane znaczenia, Lubl. 2022. — P.M. MROWIŃSKI, Mickiewicz na scenie polityki: społeczno-polityczny wymiar (nie)wystawień „Dziadów”, *Not. Teatr.* 2022 nr 88/89. — R. WĘGRZYŃIAK, „Dziady” na „Fauście” pisane, *Twórczość* 2022 nr 9. — M. FORYSIAK, Pieśni i piekła. O tym, jak gra muzyka w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: Meandry piękna, red. J. Cieślik-Klauza, War. 2023 s. 487-507.

4.3.1.2. Opracowania „Dziadów” kowieńsko-wileńskich (cz. II, IV i I)

853. Artykuł nadesłany, *Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1830 nr 66; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.-War.-Kr. 1962 s. 265-268. — Dziady, czyli święto umarłych we Włoszech, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 119; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 273-275. — M. MOCHNACKI, O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym, War. 1830 [o Mickiewiczu s. 168-182]. — M. GRABOWSKI, O szkole ukraińskiej poezji, w: Literatura i krytyka. Pisma, t. 3, Wil. 1839 s. 1-100 [s. 87-89 poemat „Bruno” T.A. Olizarowskiego wobec IV części „Dziadów”]. — S. VRAZ, Uvod prevoditelja „Trebine”, *Kolo* (Zagrz.) 1850 t. 8 nr 1. — M. DZIEDUSZYCKI, Ballada Mickiewicza

„o zaklętym młodzieńcu”, *Przegl. Lwow.* 1871 t. 1. — A. BEŁCIKOWSKI, Gustaw i Werter. Prelekcja publiczna, Kr. 1872; Ze studiów nad literaturą polską, War. 1886 s. 459-478. — S. TARŃOWSKI, Druga i czwarta część „Dziadów” — „Grażyna”, *Bibl. Warsz.* 1877 t. 4. — J. TRETIK, „Dziady”. Część pierwsza, druga i czwarta, *Przew. Nauk. i Lit.* 1883 z. 8.

854. E. SCHNOBRICH, „Dziady” a „Werther”. Zarys porównawczy, *Bluszcz* 1886 t. 22 nr 35, 37-39. — E. SCHNOBRICH, Hamlet, Faust, Gustaw, *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1886 t. 2. — J. KALLENBACH, Rewizja tekstu I cz. „Dziadów” podług autografu, *Pam. Akad. Um. Wyzd. Fil. i Hist.-Filoz.* 1887 t. VI. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 304. — W. PROKESCH,

Czwarta część „Dziadów”. Przyczynek do jej charakterystyki, *Kraj* 1888 nr 30. — J. KALLENBACH, Czwarta część „Dziadów” A. Mickiewicza, *Pam. Akad. Um. Wyd. Fil. i Hist.-Filoz.* 1889 t. VII. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 305-306. — S. PTASZYŃSKI, Kilka uwag nad pierwszą częścią „Dziadów” Mickiewicza, tudzież nad obecnym rozkładem „Dziadów” w ogóle, *Warta* 1889 nr 783-784 [odb. Poz. 1889]. Rec.: J. KALLENBACH, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 319-320. — J. TRETIAK, Dwie Zosie Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13; Szkice literackie, S. I, Kr. 1896 s. 297-316. Rec.: Z. HORDYŃSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 310-311.

855. M. KONOPNICKA, O I i II części Mickiewiczowskich „Dziadów” słów kilka, *Bibl. Warsz.* 1898 t. 3-4; Z Roku Mickiewiczowskiego, War. 1900 s. 1-163.

Rec.: J. KALLENBACH, „Dziady” Mickiewicza w oświeśleniu p. M. Konopnickiej, *Przegl. Powsz.* 1899 t. 63. — W. FELDMAN, Marii Konopnickiej pisma krytyczno-literackie, *Nowa Reforma* 1902 nr 241.

856. OSTOJA [J. SAWICKA?], Lotta a Maryla. Ideały niewieście genialnych poetów, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.-Kr. [1899] s. 131-135. — J. WILKOSZ, „Dziady” A. Mickiewicza. Cz. I, II i IV, Kr. 1901. — H. WIŃCZA, „Dziady” na Litwie, *Tyg. Ilustr.* 1904 nr 44. — K. WOJCIECHOWSKI, Werteryzm w „Dziadach”, w: Werter w Polsce, Lw. 1904 s. 99-118. — J. KOSTKA, Fragment lozański „Dziadów” [cz. I], *Bibl. Warsz.* 1905 t. 4. Rec.: S. DOBRZYCKI, „Pam. Lit.” 1907 s. 413-417. — K. WOJCIECHOWSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Dziady. Fragmenty. Cz. I, II i IV, oprac. dla użytku szkolnego K. Wojciechowski, Brody 1905 s. 3-19. — E. PETZOLD, Reminiscencje z Tiecka w „Dziadach”, Lw. 1906. Rec.: K. WOJCIECHOWSKI, *Pam. Lit.* 1906 s. 519-521. — B. CHLEBOWSKI, Wstęp, w: A. MICKIEWICZ, Dziady część II i IV tudzież fragmenty pośmiertne, oprac. B. Chlebowski, War. 1907. — B. CHLEBOWSKI, Idea, układ i artyzm „Dziadów” kowieńskich i „Fragmentów” pośmiertnych, *Mysł Pol.* 1907 nr 24; Pisma, t. 1, War. 1912 s. 195-212. — Z. MATKOWSKI, Rousseau – Mickiewicz „Dziady” wileńskie a „Emil”. Studium porównawcze, *Rozpr. Wyd. Fil. Akad. Umiej. w Kr.* 1907 t. 27; Studia literackie, Kr. 1923

s. 15-57. Rec.: S. PIŁGÓŃ, Z nowej literatury o Mickiewiczu, *Dzien. Wil.* 1924 nr 157.

857. W. BRUCHNAŁSKI, Przyczynki do genezy „Dziadów” wileńskich, *Pam. Lit.* 1910 s. 231-250, 1911 s. 445-469. — B. CHLEBOWSKI, Jak powstały „Dziady” kowieńskie, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1911 nr 3; Pisma, t. 4: Prace z zakresu historii, literatury i krytyki, War. 1912 s. 179-199. — W. JANKOWSKI, „Dziady” wileńsko-kowieńskie, Śniatyn 1911. — W. BRUCHNAŁSKI, Przyczynek do genezy „Upiora” i II cz. „Dziadów”, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu 250 rocznicy założenia Uniwersytetu Lwowskiego, t. 1, Lw. 1912. — S. KOTOWICZ, Część I „Dziadów” na tle Archiwum Filomatów, *Pam. Lit.* 1917 s. 145-173. — Z. MATKOWSKI, Cervantes w Polsce. I, „Don Kichot” a „Dziady wileńsko-kowieńskie”, *Pam. Lit.* 1918 s. 26-66 [odb. z przedm. W. Bruchnałskiego]; Studia literackie, wyd., wstęp J. Kleiner, Kr. 1923 s. 58-153. Rec.: S. PIŁGÓŃ, Z nowej literatury o Mickiewiczu, *Dzien. Wil.* 1924 nr 157. — Z. WASILEWSKI, Motyw zaduszek w psychice narodowej, *Gaz. Warsz.* 1919 nr 299.

858. W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicziana. U jednego źródła („Erlkönig” Goethego i jeden szczegół II cz. „Dziadów” wobec „Dialogów” Grzegorza Wielkiego), *Słowo Polskie* (Lw.) 1920 nr 599. — J. KALLENBACH, Wstęp, w: Dziady wileńskie, oprac. J. Kallenbach, Kr. 1920. — S. MARCUS, Podświadome w „Dziadach”, War. 1923. — J. KALLENBACH, Les survivances traditionnelles du culte des ancêtres dans la poésie de Mickiewicz, *La Revue de Pologne* 1924 nr 1. — S. WASYLEWSKI, W atmosferze dzieciństwa Mickiewicza, *Słowo Polskie* (Lw.) 1924 10 VII. — S. WITKOWSKI, „Dziady” Mickiewicza a Delavigne, *Przegl. Hum. (Kwart. Nauk.)* 1924 s. 194-199. — H. ŻYCZYŃSKI, „Dziady” wileńskie A. Mickiewicza, *Przemyśl* 1924. — W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz „Dziady” wileńskie wobec Chateaubrianda powieści „Atala” i „René”, w: Księga pamiątkowa ku czci O. Balzera, t. 1, Lw. 1925 s. 89-104. — Z. CIECHANOWSKA, Echa „Wertera” w Polsce, *Przegl. Powsz.* 1925 t. 165. — J. GOŁĄBEK, Dziady białoruskie, *Lud* 1925 S. 2 t. 4 [odb. Lw. 1926]. — E. LAND, Sulzer a II cz. „Dziadów”, *Przegl. Hum. (Revue des hum.)* 1925 z. 1. — T. PEIPER, Bliska nam cz. I „Dziadów”, *Życie Teatru* 1925, grudzień; Tędy,

War. 1930, s. 239-246; Tędy. Nowe usta, przedm., kom., noty bibl. S. Jaworski, red. T. Podoska, Kr. 1972 s. 195-200. — S. WASYLEWSKI, Drobiazgi Mickiewiczowskie, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3.

859. P. GREBIENNIKOW, O chronologię I i II cz. „Dziadów”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 6. — S. PIGOŃ, Słów kilka o chronologii I i II cz. „Dziadów”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 5 — S. PIGOŃ, Jeszcze w sprawie chronologii „Dziadów” cz. I i II, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 7. — S. PIGOŃ, Filomaci w I cz. „Dziadów”, *Źródła Mocy* 1928 z. 3. — S. PIGOŃ, La première partie des „Aïeux” d'A. Mickiewicz, sa genèse, *Revue des Études slaves* 1928 t. 8 nr 1-2. — J. UJEJSKI, Porządek i czas powstania „Dziadów” młodzieńczych, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 9. — H. ŻYCZYŃSKI, Kompozycja i styl „Dziadów” wileńskich, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białecki i in., Poz. 1928 s. 368-379. — J.Ż., Źródło motywu skamieniałego młodzieńca, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 7. — J. KALLENBACH, Les Aïeux, II-ème et IV-ème parties (1821-1822) par Mickiewicz à travers l'histoire de la littérature, *Pologne lit.* (War.) 1929 nr 31.

860. S. PIGOŃ, Do źródeł „Dziadów” kowieńsko-wileńskich, Wil. 1930.

Zawartość: Stanowisko „Dziadów” w rozwoju romantyzmu polskiego; Rekonstrukcja genetyczna; Zagadnienie chronologii; „Pierwsze” Dziady; Formacja demonologiczna; Szczątek uroczyska; Uczta kozła i święto Dziadów; Dramat miłości romantycznej; Wzbierająca fala żywiołu osobistego.

Rec.: S. CYWIŃSKI, *Mysł Nar.* 1930 nr 47. — Z. CIECHANOWSKA, *Przegl. Powsz.* 1931 t. 191 nr 571-572. — K. CZACHOWSKI, *Wiad. Lit.* 1931 nr 24. — J. KRZYŻANOWSKI, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 3.

861. R. WYDŹGA, Adam Mickiewicz. Dziady wileńskie. Dokładna treść. Charakterystyka osób. Rozbiór krytyczno-literacki, Łódź [1930]. — S. PIGOŃ, Jeszcze słowo o chronologii „Dziadów” młodzieńczych Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 5. — P. GREBIENNIKOW, Rola księdz w „Dziadach czwartych”, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 1.

862. S. KOLBUSZEWSKI, Mickiewicz i Maryla a IV cz. „Dziadów”, Poz. 1932.

Rec.: W. BRZESKA, Mickiewicz i Maryla, *Dzien. Pozn.* 1932 nr 263. — A. DROGOSZEWSKI, *Nowa Książka* 1934 z. 2.

863. Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, „Dziady” jako misterium, *Wiad. Lit.* 1932 nr 30. — Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, Przed świętem „Dziadów”, *Tyg. Ilustr.* 1932 nr 3. — S. ZETOWSKI, Przedruk II cz. „Dziadów” z r. 1832, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 10. — Z. GAŚSIOROWSKA [SZMYDTOWA], „Dziady” wileńskie w świetle dialogów Platona, *Przegl. Hum. (Rev. des hum.)* 1933; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 255-265. — J. KLEINER, Rysy tradycji klasycznej w Mickiewiczowskim widmie złego pana, *Filomata* 1933 nr 50. — T. PINI, „Dziady” a Maryla, *Pam. Lit.* 1933 s. 205-225, wyd. osob. Łw. 1933. — S. ZETOWSKI, U progu genezy „Dziadów” kowieńsko-wileńskich, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 1-2. — S. ZETOWSKI, IV cz. „Dziadów” Mickiewicza monodramatem, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 9. — H. ŻYCZYŃSKI, Czy także źródło „Dziadów” kowieńskich? *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 7.

864. J. KLEINER, „Dziadów” cz. I. Tekst całkowity w nowym układzie, *Pam. Lit.* 1934 s. 172-204. — J.N. MILLER, Dziady w „Dziadach”, *Robotnik* 1934 nr 457. — J. ŚWIERZOWICZ, Echa Plutarcha w I cz. „Dziadów” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 8; Szkice literackie, Poz. 1936 s. 1-3. — S. WINDAKIEWICZ, Fragmenta „Dziadów”, *Przegl. Współcz.* 1934 nr 143. — J.N. MILLER, Do źródeł uspołecznienia w „Dziadach”, *Prosto z mostu* 1935 nr 1. — T. ZIELIŃSKI, Zakłęcie strzelca czarnego, *Gaz. Pol.* (War.) 1936 nr 103; Legenda o złotym runie, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, posłowie L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 235-241. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Tam, gdzie się rozegrała „Dziadów” cz. IV, *Wiad. Lit.* 1938 nr 17; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 125-149 [wyd. rozsz. pt. Zmyślenie czy rzeczywistość].

865. A. GOŁUBIEW, O chochliku drukarskim i A. Mickiewiczu, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 23. — W. BOROWY, O drugiej i czwartej części „Dziadów”, *Zesz. Wrocł.* 1948 nr 1; O poezji Mickiewicza, Lubl. 1958 t. 1 s. 103-134, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 93-119. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Przeoczone źródło „Dziadów” cz. IV, *Pam. Lit.* 1948 s. 402-410; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 70-80. — J. SALONI, Kompozycja „Dziadów” wileńskich, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1948, wyd. osob. Łódź 1961. — T. SIVERT, Motyw samobójstwa w „Dziadach” wileńsko-kowieńskich na tle scie-

rania się prądów społeczno-literackich, *Prace Polon.* 1948 s. 65-79. — J. SALONI, Pierwiastki klasyczne w „Dziadach” wileńskich, *Sprawozd. PAU* 1949 nr 6. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Od „Dziadów” do „Wallenroda”, *Życie Lit.* 1951 nr 3. — A. KLUBOWNA, Poślowie, w: *Dziady*. Poema. Upiór, cz. II, cz. IV, Widowisko, cz. 1, War. 1952. — S. PIGOŃ, Z kłopotów filologa. Historia jednej koniektury, *Pam. Lit.* 1953 z. 2; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 58-69 [pt. Zepsuty ton w piosence Gustawa], wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 131-146; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 113-119.

866. Z. LIBERA, „Dziady” wileńsko-kowieńskie, *Polonistyka* 1955 nr 5. — S. PIGOŃ, O kompozycji fragmentu I cz. „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1956 (z. spec.) s. 169-182; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 41-58, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 104-130. — M. WANTOWSKA, „Dziady” kowieńsko-wileńskie, w: *Ludowość u Mickiewicza*. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 199-320. — S. ZABIEROWSKI, Moralność ludowa w II cz. „Dziadów”, w: *Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej*, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 75-96. — Z. SZMYDTOWA, Krag „Dziadów wileńskich”, w: *Rousseau – Mickiewicz i inne studia*, War. 1961 s. 61-129. — Z. STEFANOWSKA, Próba zdrowego rozumu, *Twórczość* 1964 nr 4; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 26-41, wyd. 2, War. 2001 s. 38-63. — M. WITKOWSKI, Na drodze ku „Dziadom”, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntowi Szwejkowskiemu*, red. J. Maciejewski, Poz. 1966 s. 371-387. — J. MACIEJEWSKI, Historia powstawania „Dziadów” litewskich, w: *Trzy szkice romantyczne*, Poz. 1967 s. 7-151. — S. PIGOŃ, Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna, War. 1967 s. 5-45 [oprócz tekstu rozprawy zawiera: Aneks I. Podobizny, s. 49-107; Aneks II. Transliteracje, s. 111-146]; *Wiązanka historycznoliteracka*. Studia i szkice, War. 1970 s. 41-109. Rec.: Z. STEFANOWSKA, *Pam. Lit.* 1970 z. 1. — J. RUDNICKA, Ballada Mickiewicza „Młodzieniec zaklęty” a „Historia młodego króla Wysp Czarnych” z „Tysiąc nocy i jedna”, *Przegl. Hum.* 1968 nr 5.

867. R. FIEGUTH, Zwycięstwo metafory. O „Dziadach” wileńskich, *Pam. Lit.* 1970 z. 1;

Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 150-177 [pt. Tryumf metafory nad rzeczywistością. O kompozycji „Dziadów” wileńskich]. — K. GÓRSKI, Czas powstania I cz. „Dziadów”, w: *Z historii i teorii literatury*. S. trzecia, War. 1971 s. 29-38 [fragm. art. Różne problemy mickiewiczowskie, *Pam. Lit.* 1969 nr 3]; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 57-69. — A. MICKIEWICZ, Podobizna autografu „Dziadów” części I, oprac. W. Floryan, Wr. 1971. — Z. STEFANOWSKA, Świat owadzi w IV części „Dziadów”, w: *Studia romantyczne*. Poświęcone VII Międzynar. Kongresowi Sławistów, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1973 s. 289-311; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 42-64, wyd. 2, War. 2001 s. 64-102. — H. KRUKOWSKA, „Nocna strona” romantyzmu, w: *Problemy polskiego romantyzmu*, S. 2, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1974 s. 193-229; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 62-90 [tu fragm. pt. Romantyczne stany egzystencji w poezji Mickiewicza]. — O. SWIANIEWICZOWA, Spór o ludowy pierwowzór „Dziadów”, *Wiad. (Lond.)* 1974 nr 22. — A. WAŻYK, Cudowny kantorek, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1976 nr 35. — A. WITKOWSKA, Mickiewicz czy pokolenie?, *Dialog* 1976 nr 9. — M. GRABOWSKA, O legendach i „pierwiosnkach” romantyzmu polskiego, w: *Rozmaitości romantyczne*, War. 1978 s. 9-54.

868. J. KOTT, Cudowny kołatek z mickiewiczowskiego kantorka, *Wiad. (Lond.)* 1980 nr 33-34; Pisma wybrane, t. 1, War. 1991 s. 251-284. — K. MĘŻYŃSKI, Tragiczne antynomie Gustawa w „Dziadach” kowieńsko-wileńskich, *Pam. Lit.* 1981 nr 3. — M. JANION, M. ŻMIGRODZKA, IV cz. „Dziadów” i wczesnoromantyczny bohater egzystencji, *Pam. Lit.* 1987 z. 1. — R. PRZYBYLSKI, Słowo i światło w IV cz. „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 208-215. — M. ZIELIŃSKA, Dziwny skandal i jego bohaterowie. Rozważania wokół wileńskiej publikacji IV cz. „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*..., s. 216-223.

869. J. ŁUKASIEWICZ, Jak jest zrobiony „Upiór”? *Ruch Lit.* (Kr.) 1991 z. 3; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 113-121. — J. WINIARSKI, Roz-

ważania o symbolicznej kreacji Mysłiwego Czar-nego w „Dziadach” cz. I A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. WSP w Rzeszowie. Prace Filol. Hist. Lit.* 1991 z. 1. — B. DOPART, Ludowość A. Mickiewicza a synkretyzm kultury. Na przykładzie „Dziadów” wileńsko-kowieńskich, w: Wilno — Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko wielu kultur, t. 4, red. E. Feliksiak, Białystok 1992 s. 61-88; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 85-102. — M. ŚLIWIŃSKI, Polemika z chrześcijaństwem w „Dziadach” wileńsko-kowieńskich, *Przeegl. Hum.* 1992 nr 3. — J. WALIGÓRA, Obrzęd ludowy, metafizyka i moralistyka w II części „Dziadów”. Szkic interpretacyjno-metodyczny, *Ojcz. Polsz.* 1992 nr 2. — B. BURDZIEJ, „Wallenrod” w cenzurze, minister i cenzorzy w IV cz. „Dziadów”, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 85-98. — Z. STEFANOWSKA, „Nic ani szanie...” O prowincjonalizmie IV części „Dziadów”, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogródku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworońska], Pet. 1993 s. 5-11; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 58-66. — J. WINIARSKI, „Dziadów” część... koniecznie pierwsza. O aspekcie introdukcji cyklu dramatycznego, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji nauk., Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 85-102. — D. ZAWADZKA, Człowiek w drodze jako temat IV cz. „Dziadów”, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik..., s. 82-88. — A. ZIOŁOWICZ, O jedności „Dziadów. Widowiska”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1993 z. 6.

870. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Zosia z bankiem a intertekstualizm, w: Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Profesor Marii Żmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej, red. E. Kiślak, M. Kalinowska, War. 1998 s. 75-78; Mickiewicz. Kategorie — idee — konteksty, Kr. 2022 s. 11-22. — M. DALMAN, II część „Dziadów” jako próba rytuału, *Stud. Bałt. Polon.* 1998 nr 1. — R. FIEGUTH, Erinnerungszwang als dramatische Form. Über A. Mickiewiczs frühe szenische Dichtung „Dziady” (1823), w: Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 81-100. — H. GRADKOWSKI, O „Dziadach wileńsko-kowieńskich”, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 43-54. — B. KUCZERA-CHACHULSKA,

Uwagi o kształcie gatunkowym IV cz. „Dziadów”, *Teksty Drugie* 1998 nr 5; Przemiany form i postaw elegijnych w liryce polskiej XIX w., War. 2002 s. 53-79. — W. OW CZARSKI, O bohaterach II cz. „Dziadów”, Gdańsk 1998. — Z. OŻÓG-WINIARSKA, J. WINIARSKI, „Stosowna nauka”, czyli dialog edukacyjny w IV cz. „Dziadów”, *Polonistyka* 1998 nr 7. — M. PIWIŃSKA, Tajemnica I cz. „Dziadów”, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 139-153; Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 49-66. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Gustaw mierzył zbyt wysoko, *Res Publica Nova* 1998 nr 7/8. — T. SKUBALANKA, Postać i język. Na przykładzie Gustawa z IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Stylistyka* 1998 nr 7; Podstawy analizy stylistycznej. Rozważania o metodzie, Lubl. 2001 s. 105-124. — J. WINIARSKI, Dziady. Widowisko. Część I A. Mickiewicza, Piotrków Trybunalski 1998.

871. L. KOLANKIEWICZ, Dziady. Teatr święta zmarłych, Gdańsk 1999, wyd. 2 2020, wyd. w jęz. ukraińskim Kijów 2018. Rec.: E. NOWICKA, O „Dziadach” i Dziadach, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 10: 2003 s. 291-301. — E. SZYMANIS, „Dziady” drezdeńskie wobec „Dziadów” wileńsko-kowieńskich, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogrodek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 183-190. — M. WIATER, Metamorfozy diabła w I cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 201-213. — D. ZAWADZKA, Faust Filomatów, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej..., s. 165-177. — Z. MAJCHROWSKI, Kim jest, skoro go nie ma? A. Mickiewicz, „Dziady. Część IV” w: Dramat polski. Interpretacje, cz. I: Od wieku XVI do Młodej Polski, red. J. Ciechowicz, Z. Majchrowski, posł. D. Ratajczakowa, Gdańsk 2001 s. 153-163; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 48-60. — W. OW CZARSKI, Każdy w swoją stronę. A. Mickiewicz, „Dziady. Część II”, w: Dramat polski. Interpretacje, cz. I, s. 136-152. — R. FIEGUTH, Przymus wspomnienia jako forma dramatyczna. O wczesnym poemacie dramatycznym „Dziady” (1823), w: Rozpierzchłe gałązki.

Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 178-190. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Rozterki Gustawa – czym są „książki zbójckie”? *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 6. — A. WOJTYŁAK, Reminiscencje antyczne w II cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Inspiracje Grecji antycznej w dramacie doby romantyzmu. Rekonesans*, red. M. Kalinowska, Tor. 2002 s. 189-203.

872. M. LAREK, Miłość: akord języka? Porucając do „Dziadów” cz. IV, *Kresy* 2006 nr 4. — K. LUKAS, Der romantische Protagonist als Träger des katholischen Weltbildes. Über den IV. Teil des dramatischen Fragments „Dziady” von A. Mickiewicz in deutschsprachigen Übersetzungen, *Stud. Germ. Posn.* t. 30: 2006 s. 5-33. — B. OLEKOWICZ, Miłość i samotność (IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza), w: „Z krań Nawa-grudskaga...”. Malaâ ajçyna ũ žyci i tvorčaci A. Mickeviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 198-207; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008 s. 25-35 [pt. „Czyliż niewinna miłość wiecznej godna męki?”]. — B. OLEKOWICZ, Kantorek z IV cz. „Dziadów”. Mikroanaliza przedmiotu, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Olekiewicz, Gdańsk 2009 s. 125-136. — M. PIECHOTA, Czy Mickiewicz czytał poetów z Tybetu? O fortunnych skutkach błędnej hipotezy, w: *Opowiedzieć historię. Prace dedykowane Prof. Stefanowi Zabierowskiemu*, red. B. Gontarz, M. Krakowiak, Kat. 2009 s. 207-215; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 219-226 [wersja rozsz.]. — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Fragment poza „Wielką Całością” – o nihilizmie I cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Nihilizm i historia. Studia z literatury XIX i XX w.*, red. M. Sokołowski i J. Ławski, Białystok 2009 s. 79-100. — M. SOKOŁOWSKI, „Nikt”. Mickiewiczowska interpretacja klasycznego motywu, w: *Romantyzm i nowoczesność*, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 217-230.

873. H. KRUKOWSKA, Kto marzeń tknięty chorobą. A. Mickiewicz „Dziady” cz. I, IV i II, w: *Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje*, Gdańsk 2011 s. 135-176.

— T. JĘDRZEJEWSKI, „Dziadów” część pierwsza. Inny romantyzm, *Przegl. Powsz.* 2012 nr 5. — J. SKUCZYŃSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Dziady kowieńsko-wileńskie* (cz. II, IV, I), Wr. 2012 (BN I 317) s. V-CIX. — J. TOMKOWSKI, Wieczór z Pustelnikiem i książkami, w: *Wojna książek. Biblioteka i historia literatury*, War. 2012 s. 87-99; *Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza*, War. 2013 s. 69-82; *Słoneczne gospodarstwo. Szkice o literaturze polskiej*, Kr. 2022 s. 45-57. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co zabiło Gustawa?, w: *Dziady nasze mają to szczególnie...*, s. 83-98; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 23-42. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Książd z IV cz. „Dziadów”, w: *Dziady nasze mają to szczególnie...*, s. 99-116. — L. KOLANKIEWICZ, Guśła, w: *Dziady nasze mają to szczególnie...*, s. 9-68. — M. KUZIAK, Tajemnica intertekstualności Mickiewicza. Wokół IV cz. „Dziadów”, w: *Inny Mickiewicz*, Gdańsk 2013 s. 205-237. — A. SPÓLNA, „Słyszę ich głosy”: „Hymnus trium puerorum” J. Iwaszkiewicza wobec „Dziadów” kowieńsko-wileńskich A. Mickiewicza, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Poetica*. t. 1: 2013 s. 76-88.

874. B. PAPROCKA-PODLASIAK, „Tyłem wytrwał, tyle wycierpiałem...”. Werteriada Carla Ernsta Reitzensteina jako przedmiot odniesień w IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2015 nr 1. — B. PAPROCKA-PODLASIAK, Mickiewiczowski Gustaw jako spadkobierca „płaczliwego wieku”, w: *Łzy Wertera. Płacz i jego konteksty w literaturze. Rousseau – Goethe – Mickiewicz*, Tor. 2016 s. 321-352. — A. TRZEŚNIEWSKA, *Dziady cz. IV w zwierciadle ekosystemu romantycznego*, *Polonistyka. Innowacje* 2017 nr 5. — J. FIEĆKO, *Mowa Starca w I cz. „Dziadów”*. Krótka nota o dwu powiązanych kontekstach, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świat, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 101-111; *Przypisy do „Dziadów”*, Poz. 2020 s. 69-87. — J. FIEĆKO, *Od „Valerie” do „Fausta” i „Wolnego strzelca”*: kilka uwag o intertekstualnej strategii I cz. „Dziadów”, *Przestrzenie Teorii* 2018 nr 30; *Przypisy do „Dziadów”*, Poz. 2020 s. 13-68 [wersja rozsz.]. — M. JUNKIERT, *Revolution, Trauer, Tragik. Der zweite Teil der „Dziady” von A. Mickiewicz als Trauerspiel*, w: *Polen und Deutsche in Europa*.

Polacy i Niemcy w Europie. Beiträge zur internationalen Konferenz 16. und 17. November 2015, Poznań, red. K. Trybuś, M. Düring, M. Junkiert, Poz. 2018 s. 87-108. — M. DZIEDZICKA, „Między kolebką i groby / Młody nasz wiek w środku stoi”. „Dziady. Widowisko” jako album bohatera romantycznego, w: *Młody wiek XIX?*, red. A. Rzepniewska, War. 2019 s. 55-69.

875. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Kto uczył Mickiewicza subtelności uczuć?, w: *Romantyk jako czytelnik. II Sympozjum im. Zofii Trojanowiczowej*, red. A. Borkowska-Rychlewska, W. Hamerski, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 167-180; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 216-234. — J. FIEĆKO, Kuszenie Gustawa: kilka uwag o intertekstualnej grze Mickiewicza w I cz. „Dziadów” z „Wolnym strzelcem” Webera/Kinda oraz „Faustem” Goethego (i Klingemanna?), w: *Romantyk*

jako czytelnik..., s. 181-202. — L. ZWIERZYŃSKI, Ontologia bohatera IV cz. „Dziadów”, w: *W głębi i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego*, Kat. 2021 s. 225-237. — J. FIEĆKO, Cień Karusi w „Dziadach” kowieńsko-wileńskich: nota o autointertekstualności młodego Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. JONCA, „Dręczy nas nuda i trwoga...”. Mickiewiczowskie wyobrażenie raju w II cz. „Dziadów”, w: *Między Fredrą a Norwidem. Prace ofiarowane prof. Marianowi Ursełowi*, red. M. Jonca, M. Łoboz, O. Taranek-Wolańska, Wr. 2022 s. 27-39. — W. KRUSZEWSKI, Gusła i inkantacje. Muzyczność „Dziadów” cz. II, *Nowy Napis* 2022 nr 16. — M. MAKARUK, Czy Mickiewicz planował napisać dramę? Kilka myśli o teatralności „Dziadów” cz. I, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 91-108.

4.3.1.3. Opracowania „Dziadów” drezdeńskich (cz. III)

876. J. LELEWEL, *Nowosilcow w Wilnie*, War. 1831. — G. HERWEGH, Faust bei drei Nationen, w: *Gedichte und Kritische Aufsätze*, aus den Jahren 1839 und 1840, Belle-Vue bei Constanz 1845 s. 163-172. — P. COMINAZZI, *Drammi fantastici*, I-Gli Dziady di Mickiewicz, *La Fama* 1850, 14, 17, 21 I [na podstawie rozprawy G. Sand]. — W. MICKIEWICZ, Une explication rabbinique du nombre 44, w: A. MICKIEWICZ, *Mélanges posthumes*, publiés avec introduction, préfaces et notes par L. Mickiewicz, t. 2, Par. 1879 s. 510-511. — E. KRZYSZKOWSKI, „Czterdzieści i cztery”. Przyczynek do studiów nad „Dziadami” Mickiewicza, *Czerniowce* 1888. Rec.: B. CZARNIK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 320-324. — J. KALLENBACH, O improwizacji Konrada, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 3-33; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 67-88. — J. TRETIK, Charakterystyka Bajkowa, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 150-154. — J. KALLENBACH, Szczątki autografu pierwszego III cz. „Dziadów”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 164-197. — M. KAWCZYŃSKI, Adama Mickiewicza „Dziadów” cz. III w stosunku do romantyzmu francuskiego, Kr. 1893. — A. KRAUSHAR,

Bajkow. Z kartek pamiętnika rękopiśmiennego (1824-1829), *Lw.* 1893. — M. KAWCZYŃSKI, Przyczynek do wyjaśnienia „Improwizacji” Mickiewicza i III cz. „Dziadów”, Kr. 1894. — S. PTASZYŃSKI, Mąż czterdzieści i cztery, wskrzesiciel narodu. Szkic literacko-biograficzny, Poz. 1895.

877. K. BARTOSZEWICZ, A imię jego czterdzieści i cztery, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 17-18. — K. BARTOSZEWICZ, Czterdzieści i cztery. Hipoteza D. Toporskiego, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 13-14. — K. BARTOSZEWICZ, Jak powstało widzenie ks. Piotra, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 17-18. — A. JENSEN, Mickiewicz och talet 44. Ett bidrag till den slaviska mysticismens historia, *Finsk Tidskrift* 1897 t. 43 s. 237-253. — G.K. [G. KORBUT], „44”, *Głos* (War.) 1897 nr 39. — A. LANGE, Czterdzieści cztery, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 13-14. — T. WIERZBOWSKI, „...A imię jego czterdzieści i cztery”, *Kur. Warsz.* 1897 nr 251; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 94-117. — M. ZDZIECHOWSKI, Bajronizm poezji mesjanistycznej. III cz. „Dziadów”, w: *Byron i jego wiek. Studia porównawczo-literackie*, Kr. 1897 t. 2 s. 443-447. — S. ESTREICHER, Nieznany manuskrypt trzeciej części „Dziadów”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewi-*

cza 1898 s. 241-256. — M. KAWCZYŃSKI, Konrad z „Dziadów” w poezji francuskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 217-240 [dot. poezji V. de Laprade’a]. — A. KRECHOWIECKI, Dziadów Części III-ciej „Ustęp” wedle pierwszego autografu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 371-435. — S. SCHNEIDER, Horacjusza oda IV, 4 – a Mickiewiczowskie „czterdzieści i cztery”, *Eos* 1898/1899 z. 1.

878. S. MATUSIAK, O „Dziadach” Mickiewicza, *Lw.* 1903. Rec.: A. DROGOSZEWSKI, *Pam. Lit.* 1904 z. 2. — A. NIEMOJEWSKI, Któż ten mąż?, *Kr.* 1903. Rec.: A. DROGOSZEWSKI, *Pam. Lit.* 1904 s. 323-330. — I. CHRZANOWSKI, Kilka słów o Mickiewiczowskim 44, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1904 nr 295. — S. LIPINER, Widzenie ks. Piotra w III cz. „Dziadów”, *Krytyka* (Kr.) 1904 t. 1 [odb. 1904]. Rec.: A. DROGOSZEWSKI, *Pam. Lit.* 1904 z. 3. — A. NIEMOJEWSKI, Gematria i „Dziady”, *Bibl. Samokształcenia* 1904 z. 8. Rec.: A. DROGOSZEWSKI, *Pam. Lit.* 1904 z. 3. — K. RADO-SŁAWSKI [K. KELLES-KRAUZ], Czerdzieści i cztery, *Prawda* (War.) 1904 nr 34. — J. KALLENBACH, „Wieczory w Neuilly”, w: *Czasz i ludzie*, War. 1905 s. 135-149. — P. LIOY, Russia e Polonia dal dramma „Gli Avi” di A. Mickiewicz, *Vicenza* 1905. — A. GÓRSKI, Improwizacja A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1906 t. 3 [przedr. Monsalwat, *Kr.* 1908]. — A. JENSEN, Tserdömet’s apoteos [Mickiewicz i Puszkina], w: *Nornan. Svens kalnder*, Sztokholm 1906 s. 159-169 [art. En polsk skald i Ryssland, *Finsk Tidsskrift* 1892 skonfiskowany przez ros. cenzurę]. — B. RACHLEWICZ, Konrad – Król-Duch u Mickiewicza i Wyspiańskiego, *Rozwój* 1907 nr 249. — A. TRETIAK, Marlowe i Mickiewicz. Przyczynek do genezy III cz. „Dziadów”, *Bibl. Warsz.* 1907 t. 3. — K. WOJCIECHOWSKI, w: *Dziady*. Cz. III, oprac. dla użytku szkolnego, Brody 1907 s. 3-23. — I. CHRZANOWSKI, III cz. „Dziadów” wobec prawdy dziejowej, *Tyg. Ilustr.* 1908 t. 2 nr 42.

879. H. MOŚCICKI, Wilno i Warszawa w „Dziadach” Mickiewicza. Tło historyczne trzeciej części „Dziadów”, *Kr.-War.* 1908, wyd. 2 War 1999.

Rec.: A. MAZANOWSKI, *Przegl. Powsz.* 1908 t. 97. — L. JANOWSKI, *Przegl. Pol.* 1908/1909 t. 4.

880. V.Â. BRÛSOV, Mednyj vsadnik, w: A.S. PUŠKIN, *Sobranie sočinenij*, t. 3, red. S.A. Vengerov, Pet. 1909 s. 456-472 [związki „Jeźdźca miedzianego” Puszkina z III cz. „Dziadów”]; V.Â. Brû-

sov, *Sobranie sočinenij* w 7-mi tomah, t. 7, Mos. 1975 s. 32-34, 49-53; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 64-65 [fragm.]. — K. KWIECIŃSKI, Jeszcze o widzeniu księdza Piotra i Mickiewiczowskim 44, *Krytyka* (Kr.) 1909 z. 8-9. — M. RUSZCZYŃSKA, Konrad – Wacław – Kordian. Studium analityczno-porównawcze, w: *Księga pamiątkowa ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin J. Słowackiego*, t. 1, Lw. 1909. — J.K. BRZOSTOWICZ, O widzeniu ks. Piotra z III cz. „Dziadów”. Przyczynek do studiów nad „Dziadami”, *Krosno* 1912. — J. DICKSTEINÓWNA, Prometeusz – Paraklet. Dwutorowość dziejów ducha, w: *Prometeusz-Paraklet. Studia, szkice, głosy*, War. 1913. — H. MOŚCICKI, Kapral w „Dziadach” Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1913 t. 1 nr 3. — A. PISKOZUB, A imię jego: Czerdzieści i cztery, *Słowo Polskie* (Lw.) 1913 nr 338. — A.N. SIROTNIN, „Mednyj vsadnik” i „Dădy”, w: *Rosiâ i slavâne*, Pet. 1913. — M. ŚWIERZ, „44” – Mickiewicz, *Czas* 1913 nr 511. — A. NIEMOJEWSKI, Czerdzieści cztery, *Myśl Niepodl.* 1914 nr 267-269. — T. SINKO, Manilius i Mickiewicz, *Eos* 1914/1915 z. 2. — M. ŚWIERZ, Seweryna Goszczyńskiego „Moja rozmowa z Mickiewiczem”, *Pam. Lit.* 1914/1915 z. 2; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 376-377.

881. J. KALLENBACH, O odszukany auto-grafie „Trzeciej części Dziadów”, *Sprawozd. PAU* 1916 nr 9. — J. KALLENBACH, Wiadomość o nieznanym autografie III cz. „Dziadów”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1916 z. 3 nr 2. — S. SCHNEIDER, Wpływ Maniliusa na improwizację Konrada, *Pam. Lit.* 1916 s. 303-304; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 378-380. — T. SINKO, Harmonia sfer i harmonika szklana, *Czas* 1916 nr 603. — T. SINKO, Mickiewiczowe widzenie księdza Piotra, *Przegl. Powsz.* 1917 z. 3. — B. GROCH, Polska jako czynnik pokoju Europy i świata, cz. 1: Widzenie Mickiewicza w oświele-niu dziejowym, *Przemysł* 1918. — M. WALIGÓRA, Wskrzesiciel narodu. (Ostatnie „44”), *Kr.* 1918.

882. Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, „Dziady” drezdeńskie jako dramat chrześcijański, War. 1920.

Rec.: T. SINKO, Nowe studium o „Dziadach” drezdeńskich, *Czas* 1920 nr 305. — I. CHRZANOWSKI, *Rzeczp.* 1921

nr 17. — W. BOROWY, *Pam. Lit.* 1921/1922 s. 137-139. — J. KLEINER, *Książka* 1922 nr 3.

883. S. PIGOŃ, Przypuszczalny ślad Swedenborga w III cz. „Dziadów”, *Zdrój* 1920 t. 12 z. 2; Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, Lw. 1922 s. 141-162. — I. CHRZANOWSKI, Kilka podobieństw między „Dziadów” cz. III a „Boską komedią”, *Przegl. Warsz.* 1921 nr 1; Wśród zagadnień, książek i ludzi, Lw. 1922 s. 298-309. — A. NIEMOJEWSKI, Tradycje improwizacji, w: Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji, War. 1921 s. 215-228. — B. PENEV, Konrad – Mickiewicz [O Wielkiej Improwizacji], *Pol.-b'lg. pregl.* 1921 nr 33 s. 280-281. — S. PIGOŃ, Cela Konrada. Przyczynek do topografii „Dziadów” cz. III, *Rzeczp.* 1921 nr 127-132; Głosy sprzed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego, Wil. 1924 s. 134-160 [odczyt wygłoszony na zebraniu Zarządu Tow. Miłośników Wilna 6 VI 1921 r.]. — S. PIGOŃ, Sprawa o celę Konrada, *Tyg. Ilustr.* 1921 t. 2 nr 49-50.

884. Z. GAŚSIOROWSKA-SZMYDTOWA, Odpowiedzialność Mickiewicza za bluźnierstwa Konrada w „Dziadach”, *Bluszcz* 1922 nr 1-2. — K. GÓRSKI, Racjonalizm i mistyka w Improwizacji Konrada, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 12; Literatura a prądy umysłowe, War. 1938 s. 61-94. — W.L. JAWORSKI, O „Improwizacji” Mickiewicza, *Czas* 1922 nr 115. — S. PIGOŃ, Przyjaźń z ławą uniwersyteckiej w genezie III cz. „Dziadów”, w: *Alma Mater Vilnensis. Jednodniówka „Dnia Akademika”*, Wil. 1922; Głosy sprzed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego, Wilno 1924 s. 161-168 [pt. Przyjaźń filomacka w genezie III cz. „Dziadów”]. — S. SMOLECKI, Sytuacja obecna a proroctwo z „Dziadów” Mickiewicza, *Dzien. Bydg.* 1922 nr 250. — A. ŁUCKIEWICZ, Prawda o „celi Konrada”. W setną rocznicę procesu Filomatów, Wil. 1923. — T. SINKO, Improwizacja Konrada jako oda filozoficzna, w: O tradycjach klasycznych A. Mickiewicza. Rozpraw pięcioro, Kr. 1923 s. 51-68; *Przegl. Powsz.* 1923 t. 157. — T. SINKO, Widzenie księdza Piotra, w: O tradycjach klasycznych..., s. 69-116. — B. WYDŹGA, Mickiewiczowskie 44, War. 1923. — J. ZACHARIEWICZ, Adam Mickiewicz, Polska i Stany Zjednoczone Ameryki, *Dzien. Pozn.* 1923 nr 136-142; Lw. 1924 [przedm. w jęz. ang].

885. E. DAMIANI, Il monumento a Pietro il Grande de A. Mickiewicz, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — J. KLEINER, Proroctwo księdza Piotra, *Przegl. Współcz.* 1924 nr 26. — J. KŁOS, Na marginesie dyskusji w sprawie „celi Konrada”, *Dzien. Wil.* 1924 nr 63. — A. LUCKEVIČ [A. ŁUCKIEWICZ], Váznica A. Mickeviča, w: *Zahodnââ Belarus’*. Zbornik gramadskae mysli, nauki, literatury, mastactva Zah. Belarusi, Wil. 1924 s. 123-130. — A. ŁUCKIEWICZ, Jeszcze jedna napaść, *Przegl. Wil.* 1924 nr 7. — A. ŁUCKIEWICZ, Z powodu sporu o „celę Konrada”. Polemika do Redakcji, *Przegl. Wil.* 1924 nr 6. — S. PIGOŃ, Nieprawda i prawda o „celi Konrada”, *Dzien. Wil.* 1924 nr 46-53. — S. PIGOŃ, Jeszcze jedna rozmowa Mickiewicza o 44, *Dzien. Wil.* 1924 nr 265. — Z. FALKOWSKI, Interpretacja sceny VIII „Dziadów” drezdeńskich, *Alma Mater Viln.* 1925 z. 3. — M. KRIDL, „Kordian” a „Dziady”, w: *Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza*, War. 1925 s. 81-128. — R.M. BLÜTH, Dekabrysta Odojewski a Polska, *Wiad. Lit.* 1926 nr 31. — R.M. BLÜTH, Mickiewiczowski kielich trucizny, *Wiedza i Życie* 1926 z. 1. — A. BRÜCKNER, Nasze mity literackie, *Przegl. Współcz.* 1926 nr 46. — J.S. HARBUT, Etapami uczucia i rozumu a lotem myśli... Wysocki a Mickiewicz, w: *Noc listopadowa*, War. 1926 s. 370-404. — J. KLEINER, Mickiewicz a Falconet („Pomnik Piotra Wielkiego”), *Tyg. Ilustr.* 1926 t. 1 nr 1. — L. POMIROWSKI, Faust-Konrad, *Kur. Warsz.* 1926 nr 47.

886. R.M. BLÜTH, „Do przyjaciół Moskali”, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 1-2; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 54-70. — R.M. BLÜTH, Mickiewicz i Rylejew pod pomnikiem Piotra Wielkiego, *Roczn. Koła Polon. UW* 1927 s. 43-60; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 71-91. — W. HAHN, Kazimierz i Jan Machniccy, *Przegl. Powsz.* 1927 t. 174. — S. KOLBUSZEWSKI, „Dziady” i dzień dzisiejszy, *Kur. Pozn.* 1927 nr 492. — A. KRAUSHAR, Czterdzieści i cztery. Nowe pomysły wyjaśnienia symboliki Mickiewiczowskiej liczby 44, *Kur. Warsz.* 1927 nr 177, 179. — W. NOSKOWSKI, „Dziady” i „Non piu andrai” [z „Wesela Figara”]. Przyczynek do przyczynków, *Kur. Pozn.* 1927 nr 565. — W. NOSKOWSKI, Mickiewicz i „Don Juan”. Przyczynek do przyczynków, *Kur. Pozn.* 1927 nr 566. — H. BALK, Mickiewiczowski portret dworaka. Źródło pewnego pomysłu

poety, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 8. — J. KLEINER, Kompozycja „Dziadów” części trzeciej, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białecki i in., Poz. 1928 s. 137-144; W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938 s. 42-50. — R. POLLAK, Kazimierz Machnicki. Nowe szczegóły biograficzne, *Kwart. Hist.* 1928 s. 580-587. — W. SAUTER, „Pieśń zemsty” i „Non piu andrai”, *Kur. Pozn.* 1928 nr 160. — J. STECKEL, O III części „Dziadów” A. Mickiewicza ze szczególnym uwzględnieniem widzenia ks. Piotra. Rozwiązanie kwestii „czterdzieści i cztery”, Kołomyja 1928.

887. R.M. BLÜTH, „Chrześcijański Prometeusz”. Wpływ Boehmego na koncepcję III cz. „Dziadów”, w: Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty, t. 3, War. 1929, s. 178-212; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 133-188. — S. KOLBUSZEWSKI, Czterdzieści i cztery, a nie czterdzieści cztery, Mickiewicz mężem czterdzieści i cztery, *Kur. Pozn.* 1929 nr 444. — S. KOLBUSZEWSKI, Mickiewicz mężem czterdzieści i cztery, *Kur. Pozn.* 1929 nr 562. — W. MEYSZTOWICZ, Zapomniana pieśń, *Alma Mater Viln.* 1929 z. 8. — S.E. DUTKIEWICZ, Człowiek przeznaczeń w świetle ducha Prawdy. (A imię jego jest 44). Alegorie wysnute na tle walk o Prawdę. Zagadnienie duszy, jej najskrytsze tajemnice, b.m. 1930. — J. KLEINER, Imię „czterdzieści i cztery” czy nazwanie czterdziestką i czwórka, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2 [polem. z: S. Kolbuszewski, 40 i 4 czy 44, *Ruch Lit.* 1930 z. 2]. — J. KLEINER, Z zagadnień walki między złem a dobrem w „Dziadów” cz. III, *Pam. Warsz.* 1930 z. 8.

888. S. KOLBUSZEWSKI, Ziemi Mesjasz Narodów. O „Widzeniu ks. Piotra”, Poz. 1930.

Rec.: P. GREBIENNIKOW, Do źródeł mesjanizmu Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 3. — Z. WASILEWSKI, *Kur. Pozn.* 1930 nr 46.

889. S. KOLBUSZEWSKI, 40 i 4 czy 44, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2. — S. PEŁCZYŃSKI, Proroctwo Mickiewicza „A imię jego czterdzieści i cztery”, czyli marszałek Piłsudski przepowiedzianym mężem i wskrzesicielem narodu, War. 1930. — S. PIGOŃ, Uwaga Cypriana Norwida o III cz. „Dziadów”, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 4. — J. KLEINER, Anioł przeciwnikiem Orła-Konrada w „Małej Impro-

wizacji”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 5. — S. PIGOŃ, O symbolikę „Małej improwizacji” i o pojęcie odpowiedzialności Konrada, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 10. — S. PIGOŃ, Orzeł i kruk w „Improwizacji” Konrada, *Pam. Warsz.* 1931 z. 2; Na wyżynach romantyzmu. Studia historycznoliterackie, Kr. 1936 s. 101-112. — H. ROMER-OCHENKOWSKA, Otwarcie celi Konrada, *Źródła Mocy* 1931 z. 7. — S. PIGOŃ, Obiit – 1832 – Natus est, *Gaz. Lit.* (Kr.) 1931/1932 nr 6, III 1932 [o stosunku Mickiewicza do Goethego]. — W. FALLEK, Motywy biblijne w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, War. 1932. Rec.: J. KRZYŻANOWSKI, *Roczn. Lit.* 1933 [wyd. 1934]. — M. GIERGIELEWICZ, Sporne problemy III cz. „Dziadów”. Kruk symbolem klasztoru narodowej, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 2. — S. PIGOŃ, Źródło jednej przypowieści ks. Piotra, *Pam. Lit.* 1932 s. 485-487; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 172-176. — L. RYGIER, Michał Anioł i Mickiewicz. W sto lat po powstaniu „Dziadów” cz. III, *Kur. Por.* (War.) 1932 nr 167-168.

890. H. ŻYCZYŃSKI, „Dziady” drezdeńskie Mickiewicza – w setną rocznicę, Lubl.-War. 1932.

Rec.: J. KRZYŻANOWSKI, *Roczn. Lit.* 1933, wyd. 1934. — A. DROGOSZEWSKI, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4.

891. A. CZUBRYŃSKI, Biblia a „widzenie ks. Piotra”, *Wolnomyśliciel Polski* 1934 nr 23. — V.G. ČERNOBAEV, Stoletie tret'ej časti „Dziadów” Mickeviča (1832-1932), w: Sbornik statej k sorokoletiu učenoj deatel'nosti akademika A.S. Orlova, Leningrad 1934 s. 517-522. — K. GÓRSKI, „Dziady” drezdeńskie a „Prometeusz” Ajschylosa, w: II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934 s. 48-51. — T. PEIPER, Czterdzieści i cztery, *Pion* 1934 nr 49-51. — Z. SZMYDTOWA, Pierwiastki platońskie w „Dziadach” drezdeńskich, *Pion* 1934 nr 3. — W. TARNAWSKI, Konrad a ludzie i naród. Przyczynek do interpretacji „Dziadów” drezdeńskich, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Kur. Powsz.)* 1934 nr 24.

892. J. BIRKENMAJER, Kim jest ksiądz Piotr w „Dziadach”?, *Pam. Lit.* 1935 s. 47-53; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 416-422. — R.M. BLÜTH, „Prometeusz chrześcijański”. Rzymski zawiązek drezdeńskiego arcy-utworu A. Mickiewicza, *Verbum* 1935 z. 3 [odb. War. 1936]. — M.A. ČAVLOVSKIJ,

Kopii treh stihotvorenij A. Mickeviča: „Oleškevič”, „Russkim druž'ám” i „Pamâtnik Petra Velikogo”, w: Rukoŭ Puškina. Nesobrannye i neopublikovannye teksty, Mos.–Leningrad 1935 s. 535-551. — P. MĄCZEWSKI, Motywy Mozartowskie w „Dziadach”, *Kur. Warsz.* 1935 nr 47 (wiecz.). — A. ROSENBERG, Uwagi do III cz. „Dziadów”. Rękopisy scen utworu, listy poety, relacje współczesnych, Łódź 1935. — J. BIRKENMAJER, Ekloga mesjańska Wergilego a widzenie X. Piotra, *Przegl. Klas.* 1936 nr 9-10. — I. CHRZANOWSKI, Orestes a Konrad, *Filomata* 1938 nr 102; Studia i szkice. Rozbiory krytyki, t. 1, Kr. 1939 s. 358-362. — H. ŻYCZYŃSKI, Autentyczność księdza Piotra, Lubl. 1939. Rec.: R., *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1939 nr 26.

893. J. LECHOŃ, Poezja czysta w poezji polskiej (wykład wygłoszony 10 V 1940 na Uniwersytecie Polskim Zagranicą w Paryżu), *Wiad. Pol. (Lond.)* 1941 nr 36; O literaturze polskiej, Nowy Jork 1946 s. 106-126. — ON [J. OSTROWSKI-NAUMOFF], Mickiewicz o Libii..., w: „Dziadach”, *Orzeł Biały* 1943 nr 3. — S. STROŃSKI, A imię jego 44, *Wiad. Pol. (Lond.)* 1944 nr 1. — K. GÓRSKI, Bóg się rodzi, *Tyg. Warsz.* 1945 nr 7. — M. JASTRUN, Dwie współczesności „Dziadów” drezdeńskich, *Kuźnica* 1945 nr 18. — W. KUBACKI, Monolog Konrada (Schemat i forma „Improwizacji”), *Twórczość* 1945 nr 4; Arcydramat Mickiewicza. Studia nad III cz. „Dziadów”, Kr. 1951 s. 122-165 [pt. Wielka Improwizacja]. — H. MOŚCICKI, „Salon warszawski” w roku 1823, w: Kalendarzokop warszawski, Lond. 1945 s. 37-39. — J. SALONI, „Prorocstwo” Mickiewicza, *Kuźnica* 1945 nr 18. — J. KLEINER, Z dziejów kształtowania „Dziadów” części trzeciej, *Zdrój (Lub.)* 1946 nr 5 [fragm. z t. 2 monografii o Mickiewiczu]. — J. KLEINER, Znaczenie ideowe prologu w „Dziadach”, *Warszawa* 1946 nr 2. — W. KUBACKI, Echa Mozarta w III cz. „Dziadów”, *Odrodzenie* 1946 nr 13. — W. KUBACKI, Z zagadnień mickiewiczowskiej dramaturgii, *Odrodzenie* 1946 nr 28. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jeszcze o Biestużewie. Do redakcji Odrodzenia, *Odrodzenie* 1946 nr 16-17. — T. GRABOWSKI, Czas powstania i kształt artystyczny „Ustępu” do III cz. „Dziadów”, *Sprawozd. PAU* 1947 nr 2. — J. KLEINER, Problematy improwizacji Konrada, Lubl. 1947. — W. KUBACKI, Symbole i komentarze,

Kuźnica 1947 nr 47; Arcydramat Mickiewicza..., s. 66-121.

894. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Gdzie Mickiewicz pisał „Dziady drezdeńskie”?, *Zesz. Wrocł.* 1948 nr 4; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 245-251 [pt. Gdzie powstawały „Dziady” drezdeńskie]. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Prolog, ale jaki?, *Arkona* 1948 nr 10-12; Realia..., s. 237-244. — W. BOROWY, „Dziadów” część trzecia a teatr francuski, *Teatr* 1949 nr 12; Studia i rozprawy, t. 1, Wr. 1952 s. 194-199. — W. BOROWY, O kompozycji „Dziadów” cz. III, *Teatr* 1949 nr 7/8. — K. GÓRSKI, Przewycięzenie prometeizmu w „Dziadach”, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterdziestolecia pracy naukowej Prof. Dra Juliusza Kleinera, Łódź 1949 s. 249-279; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 150-177; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 108-142. — W. KUBACKI, Dramat romantyczny, *Pam. Lit.* 1950 s. 373-407; Arcydramat Mickiewicza. Studia nad III cz. „Dziadów”, Kr. 1951 s. 5-39. — W. KUBACKI, Palmira i Babilon, *Pam. Lit.* 1950 s. 47-89, wyd. osob. Wr. 1951. — L. ŁOPATYŃSKA, Wieczory w Neuilly, *Rzecz Teatralna* 1950 nr 4-6. — J. PRZYBOS, Około „Dziadów”, *Odrodzenie* 1950 nr 16-17; Czytając Mickiewicza, War. 1950 s. 153-170, wyd. 2 War. 1956 s. 107-124, wyd. 3 War. 1965 s. 121-138, wyd. 4 War. 1998 s. 116-131. — M. JAKÓBIEC, The origin of Pushkin's poem about Mickiewicz, a new hypothesis, w: A. Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 159-169.

895. W. KUBACKI, Arcydramat Mickiewicza. Studia nad III cz. „Dziadów”, Kr. 1951.

Zawartość: Dramat romantyczny; Z literackiego warsztatu Mickiewicza; Symbole i komentarze; Wielka Improwizacja; Corollaria; Zamknięcie.

Rec.: Z. PĘDZIŃSKI, *Przegl. Powsz.* 1952 nr 3. — S. TREUGUTT, *Pam. Lit.* 1952 z. 3-4.

896. S. ŻÓŁKIEWSKI, O romantyzmie polskim, *Życie Lit.* 1951 nr 22-23. — Z. ŻABICKI, Poślowie, w: Dziadów część trzecia. Przypisy oprac. A. Noferowa, War. 1952. — B.F. STAHEEV, Tret'a čast' „Dâdov” A. Mickeviča. K charakteristike idejnogo soderžaniâ dramy, *Učen. zapiski Instit. slav. SSSR* 1954 t. 8 s. 234-320. — J. KLEINER, O rolę Ducha w finale prologu „Dziadów” cz. III, *Teatr* 1955 nr 18. — J. KRZYŻANOWSKI, XLIV, *Życie*

Lit. 1955 nr 48 s. 5; W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 83-89. — S. PIĞOŃ, Pierwszy zawiązek III cz. „Dziadów”, War. 1955. — S. TREUGUTT, Dramat romantyczny: „Dziady” drezdeńskie – dramat narodowy, *Teatr* 1955 nr 19. — S. TREUGUTT, „Dziady” drezdeńskie. Rozważania wstępne, War. 1955. — S. TREUGUTT, Kilka uwag wstępnych do „Dziadów” cz. III, *Teatr* 1955 nr 16. — S. TREUGUTT, Mickiewiczowski opis Petersburga. Kilka wspomnień i trochę polemiki, *Przegl. Kult.* 1955 nr 47. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, Wielka Improwizacja z trzeciej cz. „Dziadów”. Podobizna pierwodruku z r. 1832 oraz wyd. drugiego z r. 1833, przygot. do druku S. Vrtel-Wierczyński, War. 1955.

897. S. PIĞOŃ, The original nucleus of „Fathers' eve, Part III”, *Rev. of the Pol. Acad. of Sc.* 1956 t. 1 nr 2/3. — I. SŁAWIŃSKA, O strukturze słownej „Dziadów” cz. III. Zarys problematyki, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954/1955 [wyd. 1956] s. 141-156; Dramat polski XIX i XX w. Interpretacje i analizy, red. L. Ludorowski, Lubl. 1987. — W. KLINGER, Elementy rosyjskie w Mickiewicza „Drodze do Rosji”, *Pam. Lit.* 1957 z. 3. — I. SŁAWIŃSKA, O rozmowach w III cz. „Dziadów”, w: O rozmowach w III cz. „Dziadów”. Wykład, Lubl. 1957; Odczytywanie dramatu, War. 1988. — W. BOROWY, „Dziady”, część trzecia, w: O poezji Mickiewicza, Lubl. 1958 t. 2 s. 49-182, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 356-489 [fragm. pt. O kompozycji „Dziadów” części trzeciej, *Teatr* 1949 nr 7/8; „Dziadów” część trzecia a teatr francuski, *Sprawozd. z Posiedzeń Tow. Nauk. Warsz.*, XLII, 1949 i *Teatr* 1949 nr 12]. — J. KRZYŻANOWSKI, Ludowość w „Dziadów” cz. III, w: Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 321-339; Paralele, War. 1961 s. 350-368. — S. PIĞOŃ, Nad autografem III cz. „Dziadów”, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 177-188; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 177-183 [pt. O nowe wydanie podobizny autografu III cz. „Dziadów”]. — R. KŁOSIEWICZ, Ustęp III części „Dziadów” powstał nie w Dreźnie, ale w Rosji, *Blok-Notes MLAM* nr 1: 1959 s. 117-125. — R. KŁOSIEWICZ, Z tajemnic rękopisu „Dziadów” drezdeńskich, *Pam. Lit.* 1959 z. 1. — S. TREUGUTT, Pługawa skorupa i ogień wewnętrzny. Z problematyki „Dziadów”, *Sprawozd. z Prac Nauk. Wydż. Nauk Społ. PAN* 1959 z. 3/4.

898. I. OPACKI, A. OPACKA, K. PAPIERKOWSKA, Pokrewieństwo i artyzm? Uwagi o liryce rzym-

sko-drezdeńskiej, *Polonista* (Lubl.) 1960 nr 12. — S. PIĞOŃ, Kiedy powstał „Ustęp” III cz. „Dziadów”, w: *Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu*, Kr. 1960 s. 90-121, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 265-313. — J. KRZYŻANOWSKI, Na manowcach „Drogi do Rosji”, w: W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 37-47. — Z. SZMYDTOWA, „Dziadów” część III, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 158-171; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 411-423. — S. SKWARCZYŃSKA, Dwa obrazy ukryte w „Wielkiej Improwizacji” i ich znaczenie dla horyzontów myślowych arcydramatu, w: W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 87-122. — W. STEFFEN, Widzenie ks. Piotra w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntowi Szwejkowskiemu*, red. J. Maciejewski, Poz. 1966 s. 388-398. — K. GÓRSKI, Czy przyjmowałem hipotezę Kallenbacha o genezie „Improwizacji” z III cz. „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1967 z. 4. — R. ŠTEFANOVA, Ob zadnji uprizoritvi Mickiewiczevih „Dziadov”, *Sodobnost* 1968 nr 7/8. — B. GALSTER, Petersburg w pismach Mickiewicza i Gogola, w: O wzajemnych powiązaniach literackich polsko-rosyjskich. Tom poświęcony VI Międzynar. Kongresowi Sławistów w Pradze, Wr. 1969 s. 124-142; Paralele romantyczne. Polsko-rosyjskie powinowactwa literackie, War. 1987 s. 209-234. — K. GÓRSKI, Polemiki o hipotezie Kallenbacha ciąg dalszy, *Pam. Lit.* 1969 z. 1. — Z. SZMYDTOWA, Scena II „Dziadów” drezdeńskich, w: *Studia i portrety*, War. 1969 s. 151-174.

899. Z. KĘPIŃSKI, „Czterdzieści i cztery”, *Mies. Lit.* 1970 nr 12; Mickiewicz hermetyczny, War. 1980 s. 292-334. — Z. KĘPIŃSKI, Mała Improwizacja, *Dialog* 1970 nr 9; Mickiewicz hermetyczny..., s. 163-198. — S. PIĞOŃ, Rana na czole Konrada, w: *Wiązanka historycznoliteracka: studia i szkice*, War. 1970 s. 149-159; *Zawsze o Nim. Studia i szkice o Mickiewiczu*, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 237-249. — S. PIĞOŃ, Spojrzenie ku „Dziadów” cz. III, w: *Wiązanka historycznoliteracka. Studia i szkice*, War. 1970 s. 140-148; *Zawsze o Nim...*, s. 226-236. — Z. STEFANOWSKA, Wielka – tak, ale dlaczego improwizacja?, w: *Studia z teorii i historii poezji. S. II*, red. M. Głowiński, Wr. 1970 s. 151-166; *Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu*,

- War. 1976 s. 71-86, wyd. 2 War. 2001 s. 113-140.
- A.G. DUKER, Some cabbalistic and Frankist elements in A. Mickiewicz, w: *Studies in Polish civilization*, wyd. D.S. Wandycz, Nowy Jork [1971].
- Z. KĘPIŃSKI, Wielka Improwizacja, *Mies. Lit.* 1971 nr 10-11; Mickiewicz hermetyczny, War. 1980 s. 199-240. — G.E. DARRING, Structural unity in „Forefathers’ Eve”, Part III, *Zagadnienia Rodzajów Literackich* t. 15: 1972 z. 2. — J. KOZŁOWSKI, „Teraz, bracia, piosenkę lepszą posłyszemy”. Pieśń Mickiewicza wśród socjalistów, *Pam. Lit.* 1972 z. 1. — M. KWAŚNY, Bezradna angelologia czyli brakujący komentarz do w. 35-38 Prologu do „Dziadów” cz. III, *Pam. Lit.* 1972 z. 4. — J. KOLBUSZEWSKI, Żalenie P. Kellnera-Hostinský’ego a Improwizacja Konrada, *Slavia Occid.* t. 30: 1973 s. 95-97. — P. FRANKLIN, „Funeral Rites”. Mahler and Mickiewicz, *Music and Letter* 1974 nr 2.
900. M. GIERGIELEWICZ, Do genezy „Małej Improwizacji”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1975 z. 3. — M. GIERGIELEWICZ, Priests and exorcists in Mickiewicz’s „Forefathers”, w: *For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th birthday*, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 135-150. — C. KŁAK, Wprowadzenie do III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Literatura polska w szkole średniej*, red. F. Bielak, S. Grzeszczuk, War. 1975 s. 152-173. — Z. STEFANOWSKA, O dantejskości trzeciej części „Dziadów”, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 35-41; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 65-70, wyd. 2 War. 2001 s. 103-112. — E. GOŁĘBIOWSKI, Problem-upiór, *Życie Lit.* 1976 nr 23 [o genezie „Ustępu” III cz. „Dziadów”]. — L. SŁOWIŃSKI, Analiza fragmentów cz. III „Dziadów” z zastosowaniem metody heurzy, *Polonistyka* 1976 nr 6. — Z. STEFANOWSKA, Croquemitaine w trzeciej części „Dziadów”, w: *Próba zdrowego rozumu...*, s. 87-107, wyd. 2 War. 2001 s. 140-175. — W. WEINTRAUB, Zagadkowy Duch w Prologu „Dziadów” cz. III, *Roczn. Hum.* t. 24: 1976 z. 1 s. 219-223 [wersja zmien. w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982, wyd. 2 War. 1998]. — C. ZGORZELSKI, Dwa posłowania liryczne Mickiewicza, w: *O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień*, War. 1976 s. 311-329; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 319-332; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 457-484.
- E. GOŁĘBIOWSKI, Czary czy filologia?, *Kamena* 1977 nr 4. — B. ZAKRZEWSKI, „Pieśń Feliksa” z III cz. „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1977 z. 3; „Palen dla cara”. O polskiej poezji patriotycznej i rewolucyjnej XIX w., Wr. 1979 s. 40-74; Arka przymierza, Wr. 1995 s. 51-80; Arka przymierza. O najgłośniejszych pieśniach narodowych, War. 2001 s. 38-73. — W. KUBACKI, Poeta i natura: 2. Mickiewicz i Lamartine, *Poezja* 1978 nr 2 [dot. związków „Wielkiej Improwizacji” z „Pierwszymi medytacjami poetyckimi” Lamartine’a].
901. W. WEINTRAUB, Gematria w funkcji chwytu literackiego: Mickiewiczowskie „czterdzieści i cztery”, *Pam. Lit.* 1980 z. 4 [wersja zmien. w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982, wyd. 2 War. 1998]. — J. SALLJ, Biblijna idea męczeństwa w III cz. „Dziadów”, *W drodze* 1981 nr 6. — W. WEINTRAUB, „Dziadów” cz. III: manifest profetyzmu, w: Poeta i prorok..., s. 189-252, wyd. 2 War. 1998 s. 149-201. — W. WEINTRAUB, „Ustęp” a profecja, w: Poeta i prorok..., s. 253-274, wyd. 2 War. 1998 s. 202-219. — K. GÓRSKI, Dwa komentarze do „Dziadów” drezdeńskich, *Pam. Lit.* 1985 z. 3. — E. RUDNICKA-FIRA, Słownictwo „Dziadów” A. Mickiewicza w świetle analizy statystycznej (wybór problematyki), *Kat.* 1986. — W. SZTURC, „Dziadów” A. Mickiewicza część trzecia – misterium wskrzeszenia nadziei, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3/4; O obrotach sfer romantycznych, Bydg. 1997 s. 103-111. — W. SZTURC, Symbolika ziarna w „Dziadach” cz. III A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3/4; O obrotach sfer romantycznych, Bydg. 1997 s. 103-112. — W. WEINTRAUB, Jeszcze w sprawie Mickiewiczowskiego „z matki obcej”, *Pam. Lit.* 1986 z. 3; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 173-174.
902. A. GARYCKA, Zur Frage des Volksglaubens in Goethes „Faust” und M. „Todtenfeier”, *Stud. i Mat. Germ.* (Ziel. Góra) 1987 t. 23 s. 13-21. — A. NABYWANIEC-HARTUNG, Człowiek – Samotność – Bóg. Problematyka egzystencjalna III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Wydż. Hum. Uniw. Gdań.* 1987 nr 14. — R. PRZYBYLSKI, Epifania Bohatera Polaków, *Res Publica* 1987 nr 4-5; Słowo i milczenie Bohatera Polaków. Studium o „Dziadach”, War. 1993 s. 13-48.

- W. WEINTRAUB, „Dziadów” cz. III jako dramat romantyczny: ideologia, struktura, dykcja, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 23-33; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 52-62. — A. GARYCKA, Goethes „Faust” und Mickiewicz „Todtenfeier, Teil III” im Lichte der deutsch-polnischen Literaturkritik, *Stud. i Mat. Germ.* (Ziel. Góra) 1988 z. 4. — J. TRZNADEL, Mickiewicz. Czy Hamlet może wyjść z zaścianka?, w: *Polski Hamlet. Kłopoty z działaniem*, Par. 1988 s. 71-94. — B. DOPART, Piętno buntu metafizycznego. Z symboliki III cz. „Dziadów”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1989 z. 4/5; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 145-162. — R. PRZYBYLSKI, Wielka gadanina, *Twórczość* 1989 nr 9; Słowo i milczenie Bohatera Polaków, War. 1993 [o Wielkiej Improwizacji].
903. J. AXER, Książę Jeremi jako nowy Konrad, *Dialog* 1990 nr 12. — M. CIECHOMSKA, S. FALKOWSKI, Petersburgska zima, *Polonistyka* 1990 nr 1. — G. MICHALAK, Profecja w tekście „Ustępu” III cz. „Dziadów” a mit Petersburga, *Pam. Lit.* 1990 z. 3. — W. SKALMOWSKI, Mickiewiczowski „wskrzesiciel narodu”, *Kultura* (Par.) 1990 nr 1/2. — Ł.M. SZEWCZYK, Funkcje artystyczne nazewnictwa biblijnego w „Dziadów cz. III” A. Mickiewicza, *Onomastica* 1990 s. 91-102. — G.E. DARRING, Jakość strukturalna „Dziadów” części III, w: *Dramat i teatr religijny w Polsce*, red. I. Sławińska, W. Kaczmarek, Lubl. 1991 s. 207-216. — B. DOPART, Dramat Adama. O mitycznej podstawie antropologicznej koncepcji III cz. „Dziadów”, *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14); Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 171-184; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 117-132. — O.A. JACENKO, Józef Oleszkiewicz w Petersburgu, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 265-280. — Z. MAJCHROWSKI, Kuszenie księdza Piotra, *Ogród* 1991 nr 3; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 93-112. — S. MAKOWSKI, „Dziady” Mickiewicza – „Dziady” Słowackiego, *Przegl. Hum.* 1991 nr 2; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 159-167. — Z. STEFANOWSKA, „Prawność i zła wiara” w III części „Dziadów”, *Teksty Drugie* 1991 nr 4; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 30-37; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 49-57. — W. SZYDŁOWSKA-BRYKCYŃSKA, Historia pewnego eksperymentu, w: *Egzystencjalistyczne królestwo, albo romantyzm na wygnaniu*, Chotomów 1991 s. 77-100. — J. WALC, Trzy widzenia: Ewa – ks. Piotr – Nowosilcow, *Kult. Niez.* 1991 nr 68.
904. J. ROSTROPOWICZ CLARK, Adam Mickiewicz’s „forty and four” or the dangers of playing with Kabbalahs, *Polin* 1992 t. 7. — B. DOPART, Widzenie księdza Piotra a wieszczba Oleszkiewicz. Stopień proroczych wtajemniczeń w III części „Dziadów”, *Przegl. Hum.* 1993 nr 1; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 165-180. — J. ŁUKASIEWICZ, Uwagi o „Prologu” w III cz. „Dziadów”, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 222-236. — Z. MAJCHROWSKI, Czarne znamię na czole Konrada, w: *Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej*, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 195-208. — S. MILCZAREK T. MILCZAREK, Orientalny kryptogram Adama Mickiewicza, *Metafora* 1993 nr 11/13. — P. ROGUSKI, Próba zwana pokusą „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza, w: *Kuszenie Polaków. Diabeł w świecie dramatu romantycznego*, War. 1993. — J. STARNAWSKI, Mickiewiczowa „Księga herkulańska”, *Filomata* 1993 nr 414. — D. UFFELMANN, Teleologie statt Kausalität in Mickiewicz’ „Dziady”, *Wiener Slav. Jahrb.* 1993 t. 39; *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1994 [tłum. pt. Teleologia i antyprzyczynowość w „Dziadach” Mickiewicza]. — M. ŁUKASZEWICZ-CHANNTRY, Lukrecjusz jako duch nieczysty w III części „Dziadów”, *Acta Univ. Wratisl. Clas. Wratisl.* 1995 nr 18.
905. S. BIERNADSKI, „Ustęp” III cz. „Dziadów” w literaturze drugiego obiegu w Rosji w XIX w., *Universitas* 1996 nr 17. — M. KALINOWSKA, „Dziady” Mieczysława Limanowskiego, w: *Z pogranicza literatury i sztuk*, red. Z. Mocarska-Tycowa, Tor. 1996 s. 67-88. — A. KUİK-KALINOWSKA, Motywy biblijne w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Biblia w kulturze*, red. S. Rzepczyński, Słupsk 1996 s. 117-131. — Z. STEFANOWSKA, Rosja w „Ustępie” III cz. „Dziadów”, w: *W krańcach pamiętek*. Prace ofiarowane prof. Bogda-

nowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 137-147; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 176-195. — M. ZIELIŃSKA, Droga do Rosji, w: Trzyznaście arcydzieł romantycznych, red. E. Kiślak, M. Gumkowski, War. 1996 s. 77-90. — M. ZIELIŃSKA, „Pomnik Piotra Wielkiego”. Pytania i hipotezy, w: Romantyzm, Janion, fantazmaty. Prace ofiarowane prof. Marii Janion na jej siedemdziesięciolecie, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1996 s. 67-77. — A. ZIOŁOWICZ, Misterium jako fragment całości. O III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: „Misteria polskie”. Z problemów misteryjności w dramacie romantycznym i młodopolskim, Kr. 1996 s. 20-48. — A. ZIOŁOWICZ, W kręgu misteryjności III części „Dziadów” A. Mickiewicza, *Universitas* 1996 nr 17. — P. ŻBIKOWSKI, Oświeceniowe antecedencje „Wielkiej Improwizacji”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1996 z. 6. — J. BOROWCZYK, Wierszopis i „carski urzędnik”. Jan Jankowski w kronice i legendzie procesu filomatów i filaretów, w: Nie tylko o Norwidzie, red. J. Czarnomska Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 96-122. — J. BRZOWSKI, O prologu „Dziadów” drezdeńskich i jego zagadkowym duchu, w: Odczytywanie znaczeń. Studia o poezji Mickiewicza, Łódź 1997 s. 121-182; Diabeł w literaturze polskiej, red. T. Błaziejewski, Łódź 1998.

906. B. DOPART, „Kilka rysów ogromnego obrazu”. O epickości „Dziadów” drezdeńskich, w: Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Prof. Marii Żmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej, red. E. Kiślak, M. Kalinowska, War. 1998 s. 79-88. — A. FABIANOWSKI, „Wielka Improwizacja” czy „Widzenie księdza Piotra”? *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — H. GRADKOWSKI, „Dziady” część III – arcydramat Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 127-158. — G. KUBSKI, Czytać „Dziady” drezdeńskie od motta..., czyli o konieczności reinterpretacji, w: Maski i cień. Sympozja Mickiewiczowska, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 23-30; Biblia romantycznie odczytywana, Poz. 2005 s. 11-22. — J. ODRÓWĄŻ-PINIĄŻEK, Mickiewiczowski Adolf, w: Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 115-158; Listy z Syberii, oprac. H. Geber, War. 2003 s. 5-45. — R.K. PRZYBYLSKI, Mickiewicz zdekonstruowany, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4 [J. Przyboś, C. Miłosz i R. Przybylski

o „Wielkiej Improwizacji”]. — D. RATAJCZAKOWA, Noc i dzień w trzeciej części „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Pośród spraw publicznych i teatralnych, red. M. Napiontkowska, J. Krakowska-Narożniak, War. 1998 s. 129-142. — J. SKUCZYŃSKI, III część „Dziadów”: między obrzędem ludowym a liturgią chrześcijańską, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 6; Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 119-130. — Z. SUDOLSKI, „Narodowej sprawy męczennicy”. O adresatach dedykacji „Dziadów” cz. III, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — Z. SUDOLSKI, Wokół Arcydramatu. Mickiewiczowskie liryki przygotowujące i komentujące III cz. „Dziadów”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 89-98. — E. SZYMANIS, Dla czego „Dziady” drezdeńskie są częścią trzecią, *Teatr* 1998 nr 7/8. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Lautréamont czyta Mickiewicza – w kręgu romantycznego wyobrażenia buntu, *Pro Arte* 1998 (nr spec.) s. 71-80. — W. WEINTRAUB, Wstęp do „Dziadów cz. III”. Fragment, w: Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poezji, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 63-70. — M. ZIELIŃSKA, „Ustęp” III cz. „Dziadów” i jego rosyjskie konteksty, w: Polacy, Rosjanie, romantyzm, War. 1998 s. 71-135.

907. L. BARSZCZ, Mój Konrad, *Polonistyka* 1999 nr 10. — U.M. BENKA, Władca i Bóg, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 135-146. — J. BOROWCZYK, Proces filomatów a scena więzienna „Dziadów” części III, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf., Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 151-164. — B. BURDZIEJ, Tryumf Boga i Polaków nad „tryumfem cara Północy”. Próba objaśnienia kilku miejsc w „Dziadach” (część III) i w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 284-312. — K. CYSEWSKI, „Wielka Improwizacja” jako wyraz realizmu psychologicznego. Konspekt nienapisanego referatu, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.,

- red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 117-120. — K. Cysewski, Wielka improwizacja – sposoby interpretacji, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 201-224; Między historią badań literackich a teorią literatury, Olsztyn 2002 s. 143-170. — B. DOPART, Polska – Chrystusem narodów?, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 70-92; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 181-204. — B. DOPART, Tytanizm czy prometeizm? Kilka uwag wstępnych o kreacji bohatera III cz. „Dziadów”, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skonieczna, Kielce 1999 s. 19-36. — S. DZIEDZIC, Mickiewiczowskie pojmowanie ustroju i dziejów Polski, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 275-283. — J. FIEĆKO, „Reduta Ordona” wobec III cz. „Dziadów”. Zagadki i znaki zapytania, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 6: 1999 s. 201-215; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 203-220. — J. FIEĆKO, Wokół Wielkiej Improwizacji, *Polonistyka* 1999 nr 10.
908. B. KIERC, Moje kochanki, *Twórczość* 1999 nr 8 [o „Widzeniu Ewy”]. — W. KOŚNY, Puszkini i Mickiewicz pod pomnikiem Piotra Wielkiego. „Jeździec Miedziany” a „Dziadów” cz. III „Ustęp” w świetle niemieckich badań porównawczych lat ostatnich, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynar. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 22-27. — H. KRUKOWSKA, Noc Fausta, noc Konrada, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 263-273; Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011 s. 225-238. — O. KRYSOWSKI, Motyw sądu ostatecznego w III cz. „Dziadów”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 165-182. — J. ŁAWSKI, „Eidos” wyobraźni. „Dziady” A. Mickiewicza – bohater między epopeicznym a tragicznym doświadczeniem świata, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura..., ks. 1, s. 277-297; Inspiracje Grecji antycznej w dramacie doby romantyzmu. Rekonesans, red. M. Kalinowska, Tor. 2001, s. 204-220; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 277-297. — Z. MAJCHROWSKI, „Któż ten mąż?” Szkolna eksplikacja, w: Lekcje czytania. Eksplikacje literackie, cz. 2, red. W. Dynak. A.W. Labuda, Wr. 1999; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 60-77. — I. MITYK, III cz. „Dziadów” a dramat średniowieczny, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skonieczna, Kielce 1999 s. 37-47. — S. OLEJNIK, „Dziadów” część III – literacka realizacja swedenborgiańskiej koncepcji snu, *Alm. Historyczno-Lit.* 1999 t. 2. — M. PRUSSAK, Amis et ennemis. Les Moscovites, w: Actes du Colloque Bicentenaire A. Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 71-82. — E. SZYMANIS, „Dziady” drezdeńskie wobec „Dziadów” wileńsko-kowieńskich, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura..., ks. 1, s. 183-190. — D. UFFELMANN, Hermetik, Polotik, Analogie. Zu einer spezifischen Hermeneutik der Visionen in den Dresdner „Dziady”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 73-102.
909. N. KIRALY, Rosjanin w polskim dramacie romantycznym. Stereotyp „wroga” i kategoria „zła”, w: Polacy w oczach Rosjan – Rosjanie w oczach Polaków / Polâki glazami Russkih – Russkie glazami Polâkov. Zbiór studiów, red. R. Bobryk, J. Faryno, War. 2000 s. 175-188. — S. RZEPCHYŃSKI, Goreckiego „bajka, a raczej prawda” w strukturze III cz. „Dziadów”, w: Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 113-118; Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidzie, Słupsk 2004 s. 112-120. — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Ziemski przestwór Mickiewicza

– symbolika lotu w „Odzie do młodości”, „Farysie” i „Dziadach” cz. III, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 41-48. — E. SZYMANIS, Warum ist die Dresdener „Ahnenfeier” des Dramas dritter Teil?, w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kęmbłowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 88-96.

910. L. BERNARDINI, „Droga do Rosji”: Stanisław Niemojewski, Mickiewicz e l'ombra del Falso Demetrio, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 104-122. — K. BILIŃSKI, „To jest chwila Samsona”. O szacie biblijnej III części „Dziadów”, Wr. 2001. — J. BOROWCZYK, R. OKULICZ-KOZARYN, Pasiłinksminimai niuriu laiku pas bazilijonus, Filomatu papročiai „Veliniu” III dalyje, w: Munera linguistica et philologica Michaeli Hasiuk dedicata, red. J. Marcinkiewicz, N. Ostrowski, Poz. 2001 s. 229-239. — K. CYSEWSKI, Anioł Stróż w III cz. „Dziadów”. Szkic interpretacyjny, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 129-131. — S. GOLDBERG, Konrad and Jacob. A Hypothetical Kabbalistic Subtext in A. Mickiewicz's Forefathers' Eve Part III, *The Slavonic and East Journal* 2001, t. 41 nr 4 [tłum. pol. w zb.: Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz T. Trojanowska, War. 2005 s. 56-77]. — J. JAGODZIŃSKA, Rytualne aspekty „Wielkiej Improwizacji” Konrada w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza – zarys ujęcia problematyki, w: Mickiewicz, Słowacki..., s. 93-113. — J. SKUCZYŃSKI, Jak opiewać współczesne wypadki? A. Mickiewicz, „Dziady. Część III”, w: Dramat polski. Interpretacje, cz. I: Od wieku XVI do Młodej Polski, red. J. Ciechowicz, Z. Majchrowski, posł. D. Ratajczakowa, Gdańsk 2001 s. 164-176. — M. SPADARO, Quaranta e quattro, w: Per Mickiewicz..., s. 51-59. — J. BOROWCZYK, R. OKULICZ-KOZARYN, Obyczaj filomacki w III części „Dziadów”, czyli ponura festyna u Bazylianów, *Ruch Lit. (Kr.)* 2002 z. 1.

911. B. DOPART, Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002.

Zawartość: Dramat Adama. O mitycznej podstawie antropologicznej koncepcji III cz. „Dziadów”; Piętno buntu metafizycznego. Z symboliki III cz. „Dziadów”; Wzdrzenie księdza Piotra a wieszczba Oleszkiewicza. Stopnie proroczych utajemniczeń w III części „Dziadów”; Polska – Chrystusem narodów?; O „człowieku wiecznym”.

Rec.: E. NOWICKA, O „Dziadach” i Dziadach, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 10: 2003. — R. KLIMKO, *Pam. Lit.* 2005 z. 4.

912. R. FIEGUTH, O poetyce kompozycji w „Ustępie” trzeciej części „Dziadów”, w: Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 s. 191-212. — A. LI-TWORNIA, Echo Sannazara w „Dziadach”, *Pam. Lit.* 2002 z. 1. — Z. MAJCHROWSKI, Nasze małe improwizacje, w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 303-322; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 113-138. — M. PRUSSAK, Czy jeszcze słychać głos romantyzmu?, *Dialog* 2002 nr 12; Czy jeszcze słychać głos romantyzmu, War. 2007 s. 5-12. [o rkp kórnickim III cz. „Dziadów”]. — D. SIENKIEWICZ, Pogranicza snu i jawy w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Pogranicza i konteksty literatury, red. A. Czyż, J. Kowzan, Siedlce 2002 s. 141-150. — K. ŚWIEGOCKI, Metafizyczne cierpienie Konrada w „Improwizacji” z „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza, w: Cierpienie w literaturze polskiej, red. K. Dybciak, S. Szczęsny, Siedlce 2002 s. 45-55; Wizje człowieka w poezji. Analiza antropologiczna twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida i B. Leśmiana, War. 2009 s. 69-78. — J. WNUCZYŃSKA, Anioły w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Księga o aniołach, red. H. Oleschko, Kr. 2002 s. 606-624. — M. ŻMI-GRODZKA, Polityka i wieczność, w: Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 187-194 [pdr w programie do przedstawienia „Dziady” w reż. K. Dejmka w 1967].

913. P. CHLEBOWSKI, „Modlitwa” Cypriana Norwida, *Pam. Lit.* 2003 z. 4 [dot. związków z „Improwizacją” Konrada]. — M. STACHURKA, „Jeździec miedziany” A. Puszkina a „Ustęp” III części „Dziadów” A. Mickiewicza. Próba sumarycznego spojrzenia, *Acta Pol.-Ruth.* 2003 s. 5-33.

- K. TRYBUŚ, Arcydramat Mickiewicza, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* T. 10: 2003: Literatura i konflikty s. 25-27. — P. ZABORNY, Dwa oblicza tyrańa, *Masovia Mater* 2003 nr 11. — Ę.K. NAHLIK, [„Ustęp” III części „Dziadów” A. Mickiewicza — „Mednjj vsadnik” A. Puszkina — „Son” T. Szewczenki. Tekst a przedtekst], w: *Paradigma. Zbirknik naukovih prac*, wyd. 2 Lw. 2004 s. 52-71 [w jęz. ukr.]. — M. RETELSKI, Nieskończoność. Rozwiązanie zagadki A. Mickiewicza „A imię jego jest czterdzieści i cztery”, Brooklyn 2004.
914. J. BOROWCZYK, „Wierna pamiątka” pokolenia, w: *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kucze-ra-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 18-32. — B. DOPART, Tropy rzymskie w kreacji męża „czterdzieści i cztery”, w: *Dobra pamięć. Księga pamiątkowa poświęcona Prof. Tomaszowi Weissowi*, red. M. Zaczynski, F. Ziejka, Kr. 2005 s. 225-240. — S. GOLDBERG, Konrad i Jakub. Hipotetyczny kontekst kabalistyczny w „Dziadach” cz. III A. Mickiewicza, w: *Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej*, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 56-76. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Od „Romantyczności” do III cz. „Dziadów”. Poema drezdeńskie jako kontynuacja, w: *Rozmowy o „Dziadach”*..., s. 77-93; Norwida „przypowieść o piękem” i inne szkice z pogranicza genologii i estetyki, War. 2008 s. 201-218. — J. LYSZCZYNA, Doświadczenie mistyczne w cz. III „Dziadów”, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 192-195. — M. NOWAK, „Czterdzieści i cztery”. Tropem Nieznanego Filozofa, w: *Mickiewicz mistyczny*..., s. 112-120. — J. PIÓRCZYŃSKI, O jednym zdaniu z III cz. „Dziadów”, w: *Mickiewicz mistyczny*..., s. 107-111. — M. PRUSSAK, Gry poetyckie, w: *Rozmowy o „Dziadach”*..., s. 63-76; Czy jeszcze słyhać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 66-79.
915. *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kucze-ra-Chachulska, M. Prussak, War. 2005.
- Zawartość: Z. STEFANOWSKA, Jak powstawała „Dziadów część trzecia”?; — J. BOROWCZYK, „Wierna pamiątka” pokolenia; — A. ZIOŁOWICZ, Uwagi o wybranych miejscach metatekstowych w III cz. „Dziadów”; — K. MADZIAR, Romantycy o dramatach romantycznych i misteriach; — M. PRUSSAK, Gry poetyckie; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Od „Romantyczności” do III cz. „Dziadów”. Poema drezdeńskie jako kontynuacja; — D. SEWERYN, Kretyn a sprawa polska, czyli złe zabawy; — E. SZCZGLACKA-PAWŁOWSKA, Czy Wielka Improwizacja może być manifestem towarzyskim? Uwagi Z. Krasieńskiego o „Dziadów” części III; — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „Hybris” Aleksandra Wata (z „Dziadami” w tle).
916. Z. STEFANOWSKA, Jak powstawała „Dziadów część trzecia”?; w: *Rozmowy o „Dziadach”*..., s. 7-17; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 67-77 [pt. Jak powstała „Dziadów część trzecia”?]. — B. DOPART, Wokół stylizacji psalmicznej w III cz. „Dziadów”, w: *Księga psalmów. Modlitwa. Przekład. Inspiracja*, red. P. Mitzner, War. 2006, s. 121-131. — J. JAGODZIŃSKA, Misterium romantyczne. Liturgiczno-rytualne wymiary świata przedstawionego w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, „Nie-Boskiej komedii” Z. Krasieńskiego i „Księdzu Marku” J. Słowackiego, Tor. 2006. — I. JOKIEL, Człowiek z latarką. „Ustęp” z III cz. „Dziadów”, w: *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 243-259. — L. MARINELLI, Dwa posągi konne. Mickiewicz i Puszkina między Kapitołem i Newą, w: *Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci*, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 57-66. — D. SIWICKA, „Dziady” III – bez odbioru, w: *Zapytaj Mickiewicza*, Gdańsk 2006 s. 9-21. — D. SIWICKA, Ojczyzna intymna, w: *Zapytaj Mickiewicza*..., s. 22-31. — J. WNUCZYŃSKA, Męczeństwo i męczennicy w III cz. „Dziadów” (w kontekście kultury i sztuki rzymskiej) – próba sformułowania pytań, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 2006 s. 57-76. — I. MIŁYK, III część „Dziadów” a moralitet, *Jęz. Pol. w Lic.* 2006/2007 nr 3.
917. J. BRZOZOWSKI, Konrad w I scenie „Dziadów” drezdeńskich, w: *Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej*, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 153-159; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 18-29. — M. CHROSTEK, Syberyjskie losy bohaterów III cz. „Dziadów”, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia*, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 626-640. — O. KRYSOWSKI, O bizantyjsko-słowiańskim prowincjonalizmie „Dziadów” Mickiewicza, w: *Prowincja. Świat – Europa – Polska. Zbiór studiów*, red. M. Ryszkiewicz, Lubl. 2007, s. 119-132. — M. KULESZA-GIERAT, Poetycka angiologia w III części „Dziadów” A. Mickiewicza, w:

Aniołowie i demony, red. J.M. Popowski, Lubl. 2007 s. 321-334. — R. MAGRYŚ, „Czterdzieści i cztery”. Reinterpretacja „Widzenia księdza Piotra” – refleksje na marginesie monografii J. Kleinera „Mickiewicz”, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 595-608. — B. OLEKSOWICZ, Kibitka, w: Księga Janion, red. Z. Majchrowski, S. Rosiek, Gdańsk 2007 s. 236-248; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008 s. 185-214 [pt. „Leci kibitka jako wiatr w pustyni...”].

918. B. OLEKSOWICZ, Szklana harmonika w III cz. „Dziadów” Mickiewicza. Mikroanaliza motywu, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 135-140; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008 s. 165-183 [pt. „Kładę me dłonie na (...) szklanych harmoniki kręgach”]. — M. PRUSAK, Przyjaciele i nieprzyjaciele Moskale, w: Czy jeszcze słycać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 35-52. — I. PUCHALSKA, „Majsterkowanie” Mozartem. „Dziadów część III” a „Don Giovanni”, *Wielogłos* 2007 nr 1; Przy Mickiewiczu, Kr. 2019 s. 25-38. — M. STANISZ, Wokół koncepcji poezji chrześcijańskiej: „Felicyta” A.E. Odyńca wobec „Dziadów” cz. III, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanis, Rzeszów 2007 s. 233-248. — J. WNUCZYŃSKA, Aniołowie w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza i w teatralnych realizacjach dramatu w XX w., Kr. 2007.

919. M. DALMAN, Bóg i człowiek w świecie III części „Dziadów” A. Mickiewicza, Gdańsk 2008. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowskie figury carów. Od „Dziadów” do „Prelekcji paryskich”, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutecněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 179-206. — A. KUCHARSKA-BABULA, Muzyka w roli bohatera w scenie VIII „Dziadów” cz. III, *Polonistyka* 2008 nr 5. — M. STRZYŻEWSKI, Idea muzyki i jej znaczenie w Wielkiej Improwizacji A. Mickiewicza, w: Ateny, Rzym, Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX w., red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008 s. 161-178. — J. BRZOWSKI, Kapral w „Dziadach” drezdeńskich, w: Album Gdańskie. Prace

ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 129-136; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 30-40. — M. SOKALSKA, Opera a dramat romantyczny (Mickiewicz, Krasiński, Słowacki), Kr. 2009. — M. SOKOŁOWSKI, „Nikt”. Mickiewiczowska interpretacja klasycznego motywu, w: Romantyzm i nowoczesność, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 217-230. — M. ŚLIWIŃSKI, Południe – Północ, Wschód – Zachód w obrazie Rosji w „Ustępie Dziadów części III”, *Stud. Słowian.* t. 8: 2009 s. 329-342. — G.B. TOMASZEWSKA, Dante a Mickiewicz. „Boska Komedia” a III cz. „Dziadów”, w: Album Gdańskie..., s. 243-257.

920. P. ABRISZEWSKA, „Lęk przed wpływem” wobec „Wielkiej Improwizacji”, *Stups. Prace Fil.* 2010 z. 8. — K. DOBOSZ, Dwa bale i kłamstwo. „Don Giovanni” Mozarta a konstrukcja Balu u Senatora w III cz. „Dziadów”, *Persp. Kult.* 2010 nr 1. — J. FIEĆKO, Milczenie Boga. Konrad wobec Opatrzności, w: Literatura a filozofia, red. B. Sienkiewicz, T. Sobieraj, Poz. 2010 s. 9-29. — A. GALL, Konfrontacja z Imperium. Mickiewicz („Dziady”, cz. III) i Puszkina („Jeździec miedziany”) w perspektywie postkolonialnej, *Świat Tekstów* 2010 nr 8. — M. PIECHOTA, Jeszcze o idei wolności w „Dziadach” Mickiewicza, w: Śladami romantyków. Prof. Zbigniewowi Sudolskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin, red. E. Kasperski i O. Kryszowski, War. 2010 s. 379-393; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 153-165 [wersja rozsz.]. — N. PIÓRCZYŃSKA, Filozoficzne konteksty „Improwizacji” Konrada. Wizja Boga i problem zła, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2010 z. 13. — I. PUCHALSKA, Jak czytano polski romantyzm – geneza „Wielkiej Improwizacji”, *Stups. Prace Fil.* 2010 z. 8. — G.B. TOMASZEWSKA, Romantyczny ogród Mickiewicza w „Panu Tadeuszu” i III części „Dziadów”, w: Twórczość Adama Mickiewicza i so-wremenna mirovaä kultura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 67-76. — D. ZAWADZKA, „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza i „Nowosilcow w Wilnie” J. Lelewela – dwie reprezentacje procesu filomatów, w: Zapisywanie historii. Literaturoznawstwo i historiografia, red. W. Bolecki, J. Madejski, War. 2010 s. 121-138;

Lelewel i Mickiewicz. Paralela, Białystok 2013 s. 583-602. — H. KRUKOWSKA, O nocy cicha skąd przychodzisz? A Mickiewicz „Dziady” cz. III, w: Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011 s. 177-224.

921. LiteRacje 2011 nr 1: Wokół „Dziadów”.

Zawartość: P. WODZIŃSKI, Mickiewicz „Dziady” — wstęp; — S. DUDA, Mesjanizm, czyli polska niewinność; — D. SKÓRCZEWSKI, Mickiewicza naszego powszedniego...?; — R. JETT, „Teatr sam w sobie nie jest w stanie uzdrowić duszy narodu”, wywiad przeprowadzony przez A. Łukas; — A. GALL, „Dziady” A. Mickiewicza w perspektywie postkolonialnej. Rekonesans; — M. RUDAŚ-GRODZKA, Bohater narodowy i mesjanizm; — J. WITUSZYŃSKA, Wywiad z psychologiem, przeprowadzony przez A. Kutza; — K. RUTKOWSKI, „Dziady” — ciąg dalszy nastąpił; [...] — M. KUZIAK, Mesjanizm, przekłète dziedzictwo...?; — K. KOZYRA, Polskie kolory w tle..., wywiad przeprowadzony przez A. Łukas; — J. ŁAWSKI, Nikt. Czerdzieści i cztery głupstwa o mesjanizmie.

922. G.B. TOMASZEWSKA, Prawdy nieszczęścia a nowoczesna podmiotowość (na podstawie III części „Dziadów” A. Mickiewicza), w: Romantyczne repetycje i powroty, red. A. Czajkowska, A. Żywiołek, Częstochowa 2011 s. 61-74. — K. KRZEMIŃSKA, „Wielka Improwizacja” — między herezją a religijnością. Wstęp do interpretacji w kontekście estetyki Tiecka i Wackenrodera, w: Noc. Symbol — temat — metafora, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, t. 2, Białystok 2012 s. 247-254. — J. SKUCZYŃSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Dziady drezdeńskie (cz. III), Wr. 2012 (BN I 318) s. V-CXXXIV. — D. TRELA, Gorecki i Mickiewicz — różne historie tego samego diabła, w: Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej. Autoryzacja — dzieła — czytelnicy, cz. 4, Kat. 2012 s. 58-81. — P. SZWED, Wielkie improwizacje Leśmiana. Scena druga „Dziadów” drezdeńskich a wizja literatury, człowieka i Boga w poezji autora „Napoju cieniściego”, *Pam. Lit.* 2013 z. 1. — E. SZYMANIS, Nowa teoria narodu, w: Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2013 s. 205-216. — J. WOJCZAKOWSKI, Dwa horyzonty („Dziadów” cz. III oraz „Inny świat. Zapiski sowieckie”) — paralela interpretacyjna, *Przegl. Filoz.-Lit.* 2013 nr 3/4. — D. ZAWADZKA, Głosy do „Dziadów” cz. III i „Nowosilcowa”, w: Lelewel i Mickiewicz.

Paralela, Białystok 2013 s. 553-602. — K. FEDOROWICZ, „O zaświatowym buncie i o opętaniu Adama-Ducha...”. Antropologia neognostyczna J. Boehmego a III cz. „Dziadów”, *Slavia Occid.* t. 71: 2014 z. 2.

923. L. BANOWSKA, Mickiewicz i otchłań.

Kilka słów o romantycznej wyobraźni poetyckiej, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 109-150. — A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, „Myślą własną zostać uszechmocnym”. Mickiewicza i Krasieńskiego literacki dialog o potęgze myśli, w: Studia o Mickiewiczu..., s. 253-274. — K. FEDOROWICZ, Książd Piotr w trzecim niebie. W stronę (neo)gnozy w „Dziadach” drezdeńskich Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2015 z. 3. — K. FEDOROWICZ, Neognoza Jakuba Boehmego a III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza. Wola, upadek człowieka i naśladowanie Chrystusa, *Wiek XIX* 2015 s. 251-274. — E. JASKÓŁOWA, „Dziady” cz. III. Z warsztatu dydaktyka literatury, *Wiek XIX* 2015 s. 639-650. — E. LIJEWSKA, „Quidam” — norwidowska wersja „Ustępu” III części „Dziadów”?, w: Spotkania kultur, red. E. Chlebowska, Lubl. 2015 s. 253-263. — B. NAWROCKI, Norwid wobec Mickiewicza. O koncepcję miłości ojczyzny w „Promethidionie”, „Dziadów” cz. III i „Lirykach lozańskich”, w: W stronę Norwida. Prace Warszawskiego Koła Norwidologicznego dedykowane prof. Jadwidze Puzyninie, red. T. Korpysz, M. E. Rogowska, War. 2015 s. 55-64. — M. ZADARA, Śpiew Konrada, *Teatr* 2015 nr 9.

924. T. JĘDRZEJEWSKI, Scena „Salon warszawski” z III cz. „Dziadów” jako obraz życia literackiego stolicy Królestwa Polskiego, w: Wincenty Krasieński. Życie społeczno-kulturalne Warszawy i Królestwa Polskiego. Praca zbior., red. R.F. Kochanowicz, T. Skoczek, War. 2016 s. 161-167. — O. KRYSOWSKI, „W górę jak ptak lecę...”. Motyw Sądu Bożego w III cz. „Dziadów”, w: Pogranicza romantyzmu — romantyzm pogranicza, War. 2016 s. 144-161. — K. ZIEMBA, Wielka Improwizacja w świetle liryków Mickiewicza z rękopisów III części „Dziadów”, *Pam. Lit.* 2016 z. 4. — D. FIŁOSOFOW, Biedny Mickiewicz, przeł. z ros. E. Skalińska, *Coll. Litt.* 2017 nr 2 (23) [dot. „Do przyjaciół Moskali”]. — W. KRUSZEWSKI, Kmotr Piotr. Tożsamość diabłów w III z. „Dziadów”

A. Mickiewicza, *Wielogłos* 2017 nr 1. — E. SKALIŃSKA, Syberyjska perspektywa „Drogi do Rosji” Mickiewicza. O obecności (?) sacrum w polskich i rosyjskich odczytaniach utworu, *Coll. Litt.* 2017 nr 2 (23); Syberyjskie sacrum i profanum, red. M. Król, G. Legutko, Lubl. 2018 s. 61-76; Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu, War. 2020 s. 79-95.

925. J. BOROWCZYK, K. SKIBSKI, Dwie lekcje przyrody. Poetyckie wykłady w „Drodze do Rosji” (III cz. „Dziadów”) i w „Mateczniku” („Pan Tadeusz”), w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 84-95. — J. FIEĆKO, „Broń mnie przed sobą samym” w perspektywie improwizacji Konrada, w: Wielkie wiersze, nowe lektury, red. K. Trybuś, Poz. 2019 s. 159-178; Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020 s. 243-273. — M. STANISZ, Mickiewiczowska sztuka przypisu. Cz. II („Konrad Wallenrod” i „Dziady” cz. III), w: Komentarze i przypisy w książce dawnej i współczesnej, red. B. Mazurkowska, Kat. 2019 s. 345-364. — M. WREMBEL, „Czym śpiewak dla ludzi?”. Opera i Mickiewicz, *Jęz. Pol. w Szk. Podst.* 2019/2020 nr 1. — B. DOPART, Rosja i Rosjanie w „Dziadach drezdeńskich” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 55-69.

926. J. FIEĆKO, „Niebo trzecie” Księdza Piotra. Szkic komparatystyczny, *Przestrzenie Teorii* nr 33: 2020 s. 127-138; Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020 s. 89-127 [pt. Ksiądz Piotr i „niebo trzecie” — przypis o inspiracjach i konsekwencjach]. — J. FIEĆKO, Przypis o „przepaści”/„otchłani” Konrada z nawiązaniem do „Ungrund” Boehmego oraz o piekle i diabłach z odniesieniem do innych teozoficznych wyobrażeń „teutońskiego filozofa” (III scena „Dziadów” drezdeńskich), w: Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020 s. 129-182. — J. FIEĆKO, Rosja w III części „Dziadów” w perspektywie ówczesnych rosyjskich koncepcji historiozoficz-

no-politycznych, w: *Polityka i pamięć w literaturze polskiej (od przełomu romantycznego)*. Studia przypadku, red. J. Herlth, M. Junkiert, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 9-64. — M. SZARGOT, „Czterdzieści i cztery”. Hipoteza, *Ruch Lit.* (Kr) 2020 z 5; Bardon Mickiewicza, Kielce 2024 s. 155-184. — WANGMING LIU, Wo, xuanjian, Xuanyuan — Lu Xun wenxue zhong shenti de goujian he gaixie [Ja, ofiara krwi, chiński naród — konstruowanie i przepisywanie metafory „ciała” w twórczości Lu Xuna], *Beijing Shehui Kexue* 2020 nr 5. — J. FIEĆKO, Przemiany Ewy w opowieści Adama, w: *Podróżować, mieszkać, odejść. Pamięci Ewy Guderian-Czaplińskiej*, red. B. Koncewicz, K. Krzak-Weiss, K. Kurek, A. Mądry, Poz. 2021 s. 43-64. — K. ŚWIEGOCKI, Bunt i pokora. Dwa skrzydła poezji A. Mickiewicza, w: Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtyś, War. 2021 s. 261-279. — D. ZAWADZKA, Wspólna historia: „Nowosilcow w Wilnie” i „Dziadów część trzecia”, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. KALINOWSKA, Byronizm jako transgresja. O Wielkiej Improwizacji w „Dziadach” cz. III A. Mickiewicza, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 46: 2024 s. 43-50. — M. KALINOWSKA, Pamięć miasta utraconego — symbolika misteryjna Wilna w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 11-22. — G.B. TOMASZEWSKA, Mickiewicz i tradycja wobec współczesnych problemów. Wokół recepcji III części „Dziadów” w: *Dobra szkoła. Edukacyjne rozważania nad pewną nieoczywistością. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Marii Kwiatkowskiej-Ratajczak na czterdziestopięciolecie pracy naukowej i dydaktycznej*, red. A. Gis, K. Koc, Gdańsk 2024 s. 177-194. — P. URBANOWICZ, „Oczy błyskawice”, czyli o elektryczności w „Dziadach” cz. III A. Mickiewicza w: *Elektryczny romantyzm. Nauka o elektryczności a literatura i filozofia polska pierwszej połowy XIX wieku*, Tor. 2024, s. 202-228.

Zob. także:

4.3.1.1. Opracowania „Dziadów” jako całości

4.3.1.4. Opracowania teatralnej recepcji „Dziadów”

4.3.1.4.1. Opracowania ogólne

927. Z. WASILEWSKI, Konrad Wyspiański-go – ostatnia fala romantyzmu, w: Mickiewicz i Słowacki, War. 1922 s. 248-309. — S. PIŁGOŃ, Czy wciąż jeszcze należy grać „Dziady” w inscenizacji Wyspiańskiego?, *Dzien. Wil.* 1929 nr 230-231. — W. BRUCHNAŁSKI, Dwie kwestie Mickiewiczowskie. Czy „Dziady” były przedstawione na scenie za życia poety? Niemcewicz „Listy litewskie” a „Pan Tadeusz”, *Gaz. Warsz.* 1930 nr 375, 377, 379. — W. HORZYCA, Teatralne idee Mickiewicza: z powodu nowej inscenizacji „Dziadów” w Teatrze Wielkim, *Słowo Polskie* (Lw.) 1932 nr 79.

928. A. JANTA-POŁCZYŃSKI, Jak wystawiłem „Dziady” po angielsku?, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 195-206. — J. PRZYBOŚ, Jak grać „Improwizację”?, *Teatr* 1955 nr 11; Czytając Mickiewicza, wyd. 2 War 1956 s. 125-134, wyd. 3 War. 1965 s. 139-148, wyd. 4 War. 1998 s. 132-138. — J. GOT, Mickiewicz i Słowacki w teatrze krakowskim w latach 1865-1885, *Pam. Teatr.* 1956 z. 1. — K. NOWACKI, O scenografii Wyspiańskiego do „Dziadów”, *Pam. Teatr.* 1956 z. 1. — W. LIPIEC, Inszenizacja „Dziadów” Mickiewicza na scenach łódzkich w l. 1908-1910, *Prace Polon.* 1957 nr 13. — T. SIVERT, Mickiewicz na scenie, War. 1957. Rec.: B. KŘEMENÁK, Mickiewicz na scéně, *Slov. přehl.* 1957 nr 10. — T. PACEWICZ, Mickiewicz na scenach polskich, Wr. 1959. — T. SIVERT, Z dziejów inscenizacji „Widm” Moniuszki-Mickiewicza, *Pam. Teatr.* 1959, z. 1-3; Pięć studiów z dziejów scenicznych dramatów Mickiewicza, red. T. Sivert, Wr.-War.-Kr. 1968 s. 83-113. — J. TIMOSZEWICZ, Inszenizacje mickiewiczowskie w USA, *Pam. Teatr.* 1959 nr 1-3. — M. WITKOWSKI, Jeszcze o przedstawieniach „Dziadów” za życia Mickiewicza, *Pam. Teatr.* 1959 nr 1-3.

929. Z. WILSKI, Mickiewicz, Słowacki, Kraśniński, Norwid i Wyspiański na scenach polskich 1 VII 1955 – 1 VII 1960, *Pam. Teatr.* 1960 z. 2. — W. NATANSON, Mickiewicz a scena polska, w: *Godzina teatru*, War. 1962 s. 164-176. — Z. RA-

SZEWSKI, Słowacki i Mickiewicz wobec teatru romantycznego, w: *Staroświecczyzna i postęp czasu. O teatrze polskim 1765-1865*, War. 1963 s. 223-267. — A. WANAT, Na przedpolu „Wyzwolenia”. Uwagi o Stanisławie Wyspiańskiego preparacji „Dziadów”, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntowi Szwejkowskiemu*, red. J. Maciejewski, Poz. 1966 s. 562-581; *Teatr* 1997 nr 5. — Z. WILSKI, „Dziady” w inscenizacji Ryszarda Wasilewskiego i Stanisławy Wysockiej, w: *Pięć studiów z dziejów scenicznych dramatów Mickiewicza*, red. T. Sivert, Wr.-War.-Kr. 1968 s. 63-82. — M. WOSIEK, Historia tekstu scenicznego „Dziadów”, w: *Pięć studiów z dziejów scenicznych...*, s. 7-62.

930. J. TIMOSZEWICZ, „Dziady” w inscenizacji Leona Schillera, War. 1970.

Rec.: A. BOSKA, Leon Schiller’s adaptation of „Fathers’ Eve”, *Polish Literature – Littérature Polonaise*, 1971 nr 1. — E. BUŁHAK, Z dziejów Schilleowskich inscenizacji, *Polonistyka* 1971 nr 1. — J. DEGLER, Pochwała dobrej roboty, *Dialog* 1971 nr 12. — B. LASOCKA, Partytura inscenizacyjna „Dziadów”, *Mies. Lit.* 1971 nr 10.

931. J. TIMOSZEWICZ, Partytura krytyczna Schillerowskiej inscenizacji „Dziadów”, w: *Dokumentacja w badaniach literackich i teatralnych. Wybrane problemy*, red. J. Czachowska, Wr.-War.-Kr. 1970 s. 305-317; Wprowadzenie do nauki o teatrze, red. J. Degler, Wr. 1978 s. 553-568. — M. ŁUKOWSKI, Dramaty Mickiewicza, Słowackiego, Fredry, Norwida i Wyspiańskiego w Telewizji Polskiej 1952-1969, *Pam. Teatr.* 1971 z. 3/4. — J. KOZŁOWSKI, Tradycje teatralne „Dziadów” wśród polskich socjalistów, *Pam. Teatr.* 1976 z. 1/2. — M. KUCIA, W poszukiwaniu mitu teatru „Dziady” w reżyserii J. Grotowskiego i K. Swinarskiego, w: *Dramat i teatr narodów słowiańskich w XX w.*, red. M. Bobrownicka, Wr. 1979 s. 151-166. — C. MYKITA-GLENSK, Twórczość trzech wieszczów na scenach amatorskich Śląska w latach niewoli narodowej, *Kat.* 1988. — J. KRECZMAR, Problematyka sceniczna „Dziadów”, w: *Stare – nieprzestarzałe*, War. 1989, s. 205-300.

932. M. PRUSSAK, „Dziady” Stanisława Wyspiańskiego. Dokumenty pracy, *Pam. Teatr.* 1990 z. 3/4. — E. MORAWIEC, Religijne inscenizacje „Dziadów” w teatrze polskim w latach 1945-1980, w: *Dramat i teatr religijny w Polsce*, red. I. Sławińska, W. Kaczmarek, Lubl. 1991 s. 181-206. — K. PLEŚNIAROWICZ, Polski teatr śmierci: Mickiewicz – Wyspiański – Kantor, w: *Krakowskie rodowody teatralne. Materiały z sesji naukowej „Z Krakowa w świat”, 22-24 X 1993*, red. J. Michalik, Kr. 1994 s. 143-150. — L. KACZYŃSKA, Od arcydramatu do arcyteatru. Mickiewiczowskie „Dziady” w inscenizacji Konrada Swinarskiego, *Polonistyka* 1995 nr 9. — K. BRAUN, „The Forefathers’ Eve”. The burning bush of Polish theater. Some personal encounters, *The Polish Review* t. 43: 1998 nr 4. — J. CIECHOWICZ, Teatralna lektura „Dziadów”: osobno czy razem?, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach*, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 153-164; *Myślenie teatrem*, Gdańsk 2000 s. 45-56.

933. *Dziady* A. Mickiewicza w inscenizacji Konrada Swinarskiego. Opis przedstawienia, Kr. 1998.

Zawartość: J. BŁOŃSKI, Przedmowa; — Z. TARANIEŃKO, Konrad Swinarski o „Dziadach”; — J. WALASZEK, Przestrzeń; — P. ŁAGUNA, Warstwa dźwiękowa krakowskich „Dziadów”; — W. SZULCZYŃSKI, Jak Konrad Swinarski reżyserował „Dziady”; — J. WALASZEK, W. SZULCZYŃSKI, Wywiad z Konradem Swinarskim przeprowadzony jesienią 1973 r. (według zapisu magnetofonowego).

934. M. DZIEWULSKA, Nieskończenie samotny Konrad. Kilka uwag o scenicznej historii „Dziadów”, *Apokryf* 1998 nr 14. — L. KACZYŃSKA, Telewizyjne „Dziady” Jana Englerta w wielogłosowym dialogu, *Polonistyka* 1998 nr 7. — A. KUMOR, „Dziady” awiniońskie, *Teatr* 1998 nr 10 [dot. prezentacji „Dziadów” przez Andrzeja Seweryna na festiwalu w Awinionie].

935. Z. MAJCHROWSKI, Cella Konrada. Powracając do Mickiewicza, Gdańsk 1998.

Rec.: D. SIWICKA, *Dialog* 1999 nr 4. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, *Teksty Drugie* 2000 nr 5. — R. KLIMKO, *Pam. Lit.* 2003 z. 1.

936. G. PIELUŻEK, Sceniczne dzieje „Dziadów”. Próba podsumowania, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — M. RAPACKI, „Dziady” awiniońskie. Pierwsza we Francji publiczna prezentacja polskiego arcydramatu, *Gaz. Wyb.* 1998 nr 170. — D. RATAJCZAKOWA, „Zamknijcie drzwi od kaplicy...”, w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior.*, red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 73-101.

937. „Dziady”. Od Wyspiańskiego do Grzegorzewskiego, red. T. Kornaś, G. Niziołek, Kr. 1999.

Zawartość: W. FELDMAN, Stanisław Wyspiański o inscenizacji „Dziadów”; — J. TRETIK, „Dziady” na scenie krakowskiej; — F. KONECZNY, Teatr krakowski; — M. LIMANOWSKI, „Dziady” w Krakowie; — T. TERLECKI, „Dziady” w inscenizacji Schillera [fragm.]; — B. MICIŃSKI, W sprawie stylu romantycznego. Na marginesie inscenizacji „Dziadów” w Teatrze Polskim; — T. KUDLIŃSKI, „Dziady” w 13 Rzędach, czyli Krakowiacy w Opolu; — J. KRECZMAR, Szkice i projekty; — L. FLASZEN, „Dziady”, „Kordian” i „Akropolis” w Teatrze 13 Rzędów; — A. JAWIEŃ [K. WOJTYŁA], „Dziady” i dwudziestolecie; — T. SINKO, List do Mieczysława Kotlarczyka; — W. KUBACKI, „Dziady” w Teatrze Rapsodycznym; — Z. RASZEWSKI, Kartka z dziennika; — M. CZANERLE, Ceremonie Kazimierza Dejmkę; — A. SCHILLER, Najsmutniejsza jest nuda. Rozmowa z K. Swinarskim; — M. FIK, „Dziady” Swinarskiego; — E. MORAWIEC, Każdy nosi w sobie swój obraz Konrada. Rozmowa z Jerzym Trelą; — N. BASZINDZAGIAN, O czym są krakowskie „Dziady”? [tłum. K. Białek]; — D. DĄBROWSKA, Co Swinarski dopowiada w „Dziadach”; — I. BODNAR, Rozmowa z Włodzimierzem Stanisławskim; — Z. OSIŃSKI, Krótki opis (nie zapis) spektaklu; — T. KORNAŚ, Gardzielnicie „Dziady”; — E. BUEHAK, O „Dziadach” w Studio; — J. WALASZEK, Wskrzeszanie wspomnień; — J. WALASZEK, G. NIZIOŁEK, Brzmienie pamięci. Rozmowa z Jerzym Radziwiłowiczem; — G. NIZIOŁEK, Trzy wątki tradycji; — Z. STEFANOWSKA, Kilka uwag w przedmiocie „Dziadów” w związku z dwunastoma improwizacjami J. Grzegorzewskiego.

938. K.A. LEWKOWSKI, Mickiewicz – poeta teatru, w: *Wokół dramatu czyli Rzeczywistość obnażona*, War. 1999 s. 64-69. — B. SCHULTZE, Blokady recepcyjne w niemieckim teatrze wobec sztuk Mickiewicza, Słowackiego i Wyspiańskiego, tłum. K. Jaśtał, w: *Perspektywy polonistyczne i komparatystyczne*, red. M. Sugiera, Kr. 1999 s. 153-175. — B. SCHULTZE, *Klasyka teatru pozostaje lekturą* („Dziady” Mickiewicza w pol-

sko-niemieckim transferze kulturowym, przekł. K. Jaśtał, w: *Perspektywy polonistyczne i komparatystyczne...*, s. 176-213. — R. WĘGRZYŃIAK, Partytura „Dziadów” Swinarskiego, *Dialog* 1999 nr 8.

939. J. CIECHOWICZ, „Senator wypadł z łaśki...”. Jak teatr polski śnił Sen Senatora, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 169-172. — A. GRUDZIŃSKA, „Les Aïeux” à l'écran. „La Lave” de Tadeusz Konwicki, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 279-286. — L. KACZYŃSKA, Dramat we współczesnej praktyce teatralnej (na przykładzie powojennych inscenizacji „Dziadów”), w: Ostrożnie z literaturą! Przykłady, wykłady oraz inne rady, red. S. Balbus, W. Bolecki, War. 2000 s. 174-193. — Z. MAJCHROWSKI, Czy „Dziady” są dramatem dla teatru monumentalnego?, w: W kręgu teatru monumentalnego, red. L. Kuchtówna, J. Ciechowicz, War. 2000 s. 27-34. — B. OSTERLOFF, Na drodze do teatru monumentalnego. Wypiański i Mickiewicz w inscenizacjach Aleksandra Zelwerowicza, w: W kręgu teatru monumentalnego..., s. 113-124. — M. BIAŁOTA, Mickiewicz Redutowców, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 2: 2002 s. 189-203. — M. KALINOWSKA, „Dziady” i teatr misteryjny Reduty, w: Los, miłość, sacrum, Tor. 2003 s. 199-271. — M. BIAŁOTA, Mickiewicz Reduty Limanowskiego i Osterwy, w: Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 117-132.

940. *Pamiętnik Teatralny* 2005 z. 3/4.

Zawartość: E. KRASIŃSKI, „Dziady” Kazimierza Dejmka w „chwili osobiwej”; Kronika „Dziadów” w Teatrze Narodowym w inscenizacji K. Dejmka 1962-1968; Zebranie Komisji Programowej Dramatu SPATIF – ZASP (25 II 1968); Nadzwyczajne Walne Zebranie Oddziału Warszawskiego Związku Literatów Polskich (29 II 1968); Serwis Nasłuchu Polskiego Radia I II – 24 III 1968; Wolna Europa, Głos Ameryki, Radio Swoboda, Kolonia, Lond., Hamburg, Madryt; Ogłoszenia dyrekcyjne; Dokumenty ze zbiorów Teatru Narodowego; — M. RASZEWSKA, Podstawowa Organizacja Partyjna w Teatrze Narodowym 1967-1968; — M. RASZEWSKA, Akta Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie „Dziadów”; — M. RASZEWSKA, Akta Komitetu Warszawskiego PZPR w sprawie „Dziadów”; Ostatnie przedstawienie „Dziadów” 30 stycznia 1968 r.; — E. KRASIŃSKI, M. RASZEWSKA, Recenzje zatrzymane przez cenzurę; — W. FILLER, Dejmek o Mickiewiczu; — Z. JASIŃSKA,

Męczennikom narodowej sprawy; — A. TATARKIEWICZ, „Czas przypomnieć ojców dzieje”; — Uchwała o wydaleniu Józefa Duriasza z szeregów PZPR.

941. A. SOBIECKA, Mickiewicz na scenie krakowskiej 1890-1898, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 113-128. — J. WNUCZYŃSKA, Aniołowie w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza i w teatralnych realizacjach dramatu w XX w., Kr. 2007. — P. CZARTORYSKI-SZILER, 40-lecie zdjęcia „Dziadów” Dejmka, *Nasz Dzień*. 2008 nr 18. — G. HOLOUBEK, Powrót po dwudziestu jeden latach [rozmowę nt. „Lawy” prowadzi M. Terlecka-Reksnis], *Litter. Copernic*. 2008 nr 1. — T. KONWICKI, Pierwsza eksplikacja „Lawy”, *Litter. Copernic*. 2008 nr 1. — M. RASZEWSKA, „Dziady” Dejmka, War. 2008. — P.M. STEPANOVA, Pol'skij teatral'nyj Peterburg, Pet. 2009. — W. SZULCZYŃSKI, Technika reżyserska Swinarskiego na podstawie jego inscenizacji „Dziadów” A. Mickiewicza, *Kron. Kat.* 2010 t. II s. 243-268. — M. TERLECKA-REKSNIS, Rola Gustawa Holoubka w teatralnej inscenizacji „Dziadów” (1967) w filmowym zwierciadle „Lawy” (1989), w: Kompleks Konwicki, red. A. Fiut T. Lubelski, J. Momro, A. Morstin-Popławska, Kr. 2010 s. 311-331. — M. GÓRECKI, Młodzi czarodzieje. „Dziady” w teatrze polskim w latach 1990-2010. Recepcja i interpretacja, Gdańsk 2013. — M. ROSENBERG, Dziwne przypadki (?) „Dziadów” Dejmka, *Pam. i Spraw.* 2013 nr 1. — N. POPLONIKOWSKA, „Dziady” w reżyserii K. Dejmka: próba demitologizacji, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2015 nr 1.

942. P. DOBROWOLSKI, Wcielenia „obrzędu świętojańskiego”. Polityczne, społeczne i popkulturowe rytuały w teatralnych realizacjach „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Tradycje monastyczne w Europie. Między liturgiką a performatyką II, red. E. Mateja, Z.W. Solski, Opole 2016 s. 271-282. — B. MARESZ, Nieznany egzemplarz reżyserki Adolfa Walewskiego z krakowskiej premiery „Dziadów” w inscenizacji Stanisława Wyspiańskiego, *Książnica Śląska* 2016 t. 29. — N. POPLONIKOWSKA, „Dziady” A. Mickiewicza: reinterpretacja inscenizacji dramatu jako odpowiedź na sytuację polityczną Polski lat 60., w: Refleksje nad wolnością i suwerennością Polski, red. D. Litwin-Lewandowska, K. Bałękowski, Lubl. 2016 s. 108-118. — B. TYSZKIEWICZ, Lekcja

„Dziadów” w Głównym Urzędzie Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk. Inscenizacja K. Dejmką w dokumentacji państwowej cenzury, w: *Sztuka czytania między wierszami. Cenzura w komunikacji literackiej w Polsce w latach 1965-1989*, red. K. Budrowska, M. Kochowska-Kachel, War. 2016 s. 77-108. — J. MAJCHEREK T. MOŚCICKI, Kryptonim „Dziady”. Teatr Narodowy 1967-1968, War. 2017. — M. RASZEWSKA, Władza i teatr. Wokół „Dziadów” i marca ’68, *Pam. Teatr.* 2018 z. 1/2. — A. MARSZAŁEK, Wokół „Dziadów” w krakowskim teatrze roku 1848, w: *Mickiewiczowskie konteksty*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 251-270. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz jako „przyrząd do grania”. Przypadek Jerzego Grotow-

skiego, *Świat Tekstów* 2020 nr 18. — M. MAKARUK, „Dziady”. Postscriptum, *Czas Kultury* 2020 nr 2.

943. Z. MAJCHROWSKI, Krypta Gustawa, War. 2021.

Rec.: A. BAGAJEWSKI, Od „celi Konrada” do „krypty Gustawa”, *Nowe Książki* 2022 nr 3. — A. DUDA, Jak rozwichrzyć „Dziady”?, *Teatr* 2022 nr 1.

944. M. MAKARUK, Liteuscy reżyserzy czytają „Dziady”, w: *Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego*, red. I. Fedorowicz, M. Dawlewicz, K. Geben, Wil. 2021 s. 483-496. — P. TOMASZUK, Mój Mickiewicz, Białystok 2022.

4.3.1.4.2. Recenzje i omówienia adaptacji i wystawień teatralnych „Dziadów”

945. Dziady. Sceny dramatyczne, adapt. S. Wyspiański, reż. A. Walewski, Teatr Miejski w Krakowie, prem. 31 X 1901. Wyd.: A. Mickiewicza „Dziady: sceny dramatyczne” tak jak były grane w Teatrze Krakowskim dnia 31 paźdz. 1901, Kr. 1901.

Rec.: W. BOGUSŁAWSKI, „Dziady”, *Głos Nar.* (Kr.) 1901 nr 254. — M. LIMANOWSKI, „Dziady” w Krakowie, *Prawda* (War.) 1901 nr 47. — J. STEN [właśc. L. BRUNER], Teatr krakowski, *Krytyka* (Kr.) 1901 t. 1. — J. ŻULAWSKI, Z teatru krakowskiego, „Dziady”, *Głos Nar.* (Kr.) 1901 nr 251, 252. — F. KONECZNY, Teatr krakowski, *Przegl. Pol.* 1901/1902 t. 2 (142). — J. KOTARBIŃSKI, Premiera „Dziadów” Mickiewicza w Krakowie w: *Ze świata ułudy*, War. 1926 s. 312-318. — W. BRUMER, Dwie inscenizacje „Dziadów”, War. 1937. — H.I. ROGACKI, „Dziady” w inscenizacji Wyspiańskiego, *Pam. Teatr.* 1973 z. 1. — J. MICHALIK, „Dziady” Wyspiańskiego na widowni, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 196-207.

946. Dziady, reż. L. Schiller, Teatr Miejski we Lwowie, prem. 18 III 1932. 15 XII 1934 inscenizacja w Teatrze Polskim w Warszawie, nieukończona inscenizacja w Sofii 1937-1938.

Rec.: T. TERLECKI, „Dziady” w inscenizacji Schillera, *Słowo Polskie* (Lw.) 1932 nr 81-84. — M. LIMANOWSKI, „Dziady” w interpretacji Szyllera i Pronaszk, *Słowo* 1933 nr 318. — T. TERLECKI, Przed warszawską inscenizacją „Dziadów”. Rozmowa z L. Schillerem, *Tygodnik Ilustr.* 1934 nr 50. — W. BRUMER, Dwie inscenizacje „Dziadów”, War. 1937. — Razgovor s g. L. Šiler pred edno teatralno s”bite

v Narodniâ teat”r [w Sofii], *Zarâ* (Sofia) 1937 nr 4669. — V. PUŠKAR’OVA-PEHLIVANOVA, „Zadušnica” Narodniâ teat”r. Postanovka na L. Šiler, *Mir* (Sofia) 1937 nr 11016. — V. PUŠKAR’OVA-PEHLIVANOVA, „Zadušnica”. Artisti-izp”initeli, *Mir* (Sofia) 1937 nr 11018. — H. SZLETYŃSKI, Nad Leona Schillera inscenizacją „Dziadów”, *Kultura* (War.) 1988 nr 39. — B. MICIŃSKI, W sprawie stylu romantycznego (na marginesie inscenizacji „Dziadów” w Teatrze Polskim), w: „Dziady”. Od Wyspiańskiego do Grzegorzewskiego, red. T. Kornaś, G. Niziołek, Kr. 1999 s. 91-99. — M. GRIGOROVA, Nieukończony bułgarski debiut „Dziadów” A. Mickiewicza 1937-1938, w: *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018)*, red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 285-310.

947. Dziady, reż. L. Pobóg-Kielanowski, Teatr Ziemi Pomorskiej w Toruniu, prem. 11 XI 1934.

Rec.: S. PAPÉE, Misterium wolnego człowieka, *Pion* 1936 nr 1-2. — Z. CIESIELSKI, Toruńska inscenizacja „Dziadów” w opracowaniu Leopolda Pobóg-Kielanowskiego, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntovi Szwejkowskiemu*, red. J. Maciejewski, Poz. 1966 s. 399-413.

948. Dziady, adapt. i reż. A. Bardini, Teatr Polski w Warszawie, prem. 26 XI 1955.

Rec.: A. GRODZICKI, „Dziady” krakowskie, *Życie War.* 1963 nr 158. — Z. MAJCHROWSKI, Improvizacja dla pięknych dwudziestoltnich, *Dialog* 1998 nr 4.

949. Dziady, adapt. i reż. A. Hanuszkiewicz, Teatr Telewizji, prem. 2 XI 1959.

Rec.: E. ŻYTMIRSKI, Telewizyjne „Dziady”, *Teatr* 1959 nr 23.

950. Dziady, reż. J. Grotowski, Teatr 13 Rzędów w Opolu, prem. 18 VI 1961.

Rec.: J. FALKOWSKI, „Dziady” jako model teatru nowoczesnego. Rozmowa z J. Grotowskim, *Współczesność* 1961 nr 21. — J. KRECZMAR, Szkice i projekty, *Teatr* 1961 nr 17. — T. KUDLIŃSKI, „Dziady” w 13 Rzędach, czyli Krakowiacy w Opolu, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1961 nr 159. — L. FLASZEN, „Dziady”, „Kordian” i „Akropolis” w Teatrze 13 Rzędów, *Pam. Teatr.* 1964 z. 3. — A. WÓJTOWICZ, Gra z pamięcią, „Dziady” A. Mickiewicza w inscenizacji J. Grotowskiego, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 251-264. — L. KACZYŃSKA, Trzy inscenizacje „Dziadów” jako dialog ze światem Mickiewiczowskich idei, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6 [dot. inscenizacji Grotowskiego, Grzegorzewskiego i Swinarskiego].

951. „Dziady” drezdeńskie, reż. J. Kreczmar, Teatr Śląski im. Stanisława Wyspiańskiego w Katowicach, prem. 15 IV 1962.

Rec.: „Dziady” na katowickiej scenie [wywiad z J. Kreczmarem], *Tryb. Robotn.* 1962 nr 88. — A.W. KARL, To, co największe, *Przegl. Kult.* 1962 nr 25. — W. KUBACKI, Próba sceny, *Teatr* 1962 nr 11. — W. SZEWCZYK, Między dramatem politycznym a misterium narodowym, *Tryb. Robotn.* 1962 nr 107. — J.A. SZCZEPAŃSKI, O kształt sceniczny „Dziadów”, *Nowa Kult.* 1962 nr 26. — V. SĄKIEWICZ, Scenografia wyznaczona kolorem. Plastyka teatralna Piotra Potworowskiego, *Pam. Teatr.* 1994 z. 3-4.

952. Dziady, reż. K. Skuszanka, J. Krasowski, Teatr Ludowy w Krakowie, prem. 25 V 1962.

Rec.: W. KUBACKI, Jeszcze raz „Dziady”, *Teatr* 1962 nr 19. — L. JABŁONKÓWNA, Teatru nowohuckiego droga do nieba. 2. Architektura, *Teatr* 1962 nr 21.

953. Dziady, reż. B. Korzeniewski, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, prem. 5 VI 1963.

Rec.: M. CZANERLE, Krakowska prowokacja czyli „Dziady” Korzeniewskiego, *Teatr* 1963 nr 14. — M. MAKARUK, „Krakowska prowokacja”? O „Dziadach” A. Mickiewicza w reżyserii Bohdana Korzeniewskiego, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2019 s. 224-242.

954. Dziady, reż. H. Moryciński, Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu, prem. 27 III 1965.

Rec.: L. JABŁONKÓWNA, „Dziady” w Toruniu, *Teatr* 1965 nr 11.

955. Dziady, reż. J. Maciejowski, Teatr Współczesny w Szczecinie, prem. 12 III 1966.

Rec.: B. KUROWSKI, Dziady na dziś, *Panorama Północy* 1966 nr 20. — I. OCHNIO, Szczecin teatralny, *Exp. Wiecz.* 1966 nr 71. — J.A. SZCZEPAŃSKI, Parada Dziadów, *Tryb. Ludu* 1966 nr 90. — A. WRÓBLEWSKI, Powstańcze zaduszki, *Teatr* 1966 nr 11. — M. MAKARUK, Na drodze do marca – szczecińskie „Dziady” 1966, *Pam. Teatr.* 2019 nr 1.

956. Dziady, reż. K. Dejmek, Teatr Narodowy w Warszawie, prem. 25 XI 1967.

Rec.: A. GRODZICKI, „Dziady” w Narodowym, *Życie War.* 1967 nr 282. — D. RHAM, Varsovie: actualité de Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1968 nr 87. — Z. GREŃ, „Dziady” w Narodowym, w: Cz warta ściana. Szkice z teatru 1967-1971, Kr. 1972 s. 29-35. — M. CZANERLE, Ceremonie Kazimierza Dejmka, *Dialog* 1976 nr 4-5. — Z. RASZEWSKI, Kartka z dziennika, w: Raptularz 1967/1968, War. 1993. — I. HEPPEM, Pół jawa, pół sen. Teatr Narodowy – „Dziady” w sezonie 67/68, *Res Publica* 1998 nr 3.

957. Dziady, reż. K. Swinarski, Teatr Stary w Krakowie, prem. 18 II 1973.

Rec.: N. BASZINDŻAGIAN, O czym są krakowskie „Dziady”? Tłum. K. Białek, *Dialog* 1973 nr 10. — M. FIK, „Dziady” Swinarskiego, *Twórczość* 1973 nr 6. — J. KEŁERA, Teatr mój widzę otwarty..., *Odra* 1973 nr 4. — Z. TARAŃENKO, Konrad Swinarski o „Dziadach”, *Literatura* 1973 nr 1. — E. MORAWIEC, Każdy nosi w sobie swój obraz Konrada. Rozmowa z Jerzym Trelą, *Teatr* 1975 nr 21. — S. TREUGUTT, Kasiński, Mickiewicz i Swinarski, *Teatr* 1975 nr 21. — D. DĄBROWSKA, Co Swinarski dopowiada w „Dziadach”, *Dialog* 1977 nr 6. — A. GOLIŃSKA, Konrad – próba interpretacji, w: Teatr Konrada Swinarskiego. Rekonesans, red. E. Udalska, Kat. 1978 s. 46-55. — Z. GREŃ, Teatr pełen „Dziadów”, w: Taki nam się snuje dramat... Szkice z teatru 1971-1976, Kr. 1978 s. 108-114. — E. KWIECIEŃ, Droga Konrada do Wielkiej Improwizacji, w: Teatr Konrada..., s. 35-45. — M. JANION, Nowoczesna lekcja tradycji i „Dziady” ironiczno-tragiczne, w: Odnawianie znaczeń, Kr. 1980 s. 71-73. — A. SCHILLER, Najsmutniejsza jest nuda. Rozmowa z K. Swinarskim, *Dialog* 1983 nr 10. — G. SINKO, „Dziady” Swinarskiego w telewizji – analiza i synteza pierwowzoru, *Teatr* 1983 nr 12. — M. PIWIŃSKA, „Dziady” Swinarskiego, *Teatr* 1996 nr 9. — J. WALASZEK, Skok Rollisona w „Dziadach” Konrada Swinarskiego, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopot, Kr. 1999 s. 246-251. — R. WĘGRZYŃIAK, Partytura „Dziadów” Swinarskiego, *Dialog* 1999 nr 8. — L. KACZYŃSKA, Trzy inscenizacje „Dziadów” jako dialog ze światem Mickiewiczowskich idei, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6 [dot. inscenizacji Grotowskiego, Grzegorzewskiego i Swinarskiego].

958. Dziady, reż. K. Braun, Teatr Współczesny im. Edmunda Wiercińskiego we Wrocławiu, prem. 23 IV 1978.

Rec.: B. FRANKOWSKA, Godziny przestrogi, *Teatr* 1978 nr 17. — M. JODŁOWSKI, Uwielbieni w narodowe znaki, *Odra* 1978 nr 7-8. — P. KONIC, Między Barem, Tyrem i Charenton, *Teatr* 1983 nr 5.

959. Dziady, reż. A. Hanuszkiewicz, Teatr Narodowy w Warszawie, prem. 31 X 1978.

Rec.: J. JAKUBOWSKA, Konrad wśród filaretów, *Żołnierz Wolności* 1978, 23 XII. — K. SZOŁAJSKI, Małe „Dziady”, *Kultura* (War.) 1978, 7 XII. — M. JANION, Pokolenie Mickiewicza, w: *Odnawianie znaczeń*, Kr. 1980 s. 73-78. — D. SZKOP-DĄBROWSKA, Między obłędem a redutą, *Punkt* 1981 nr 13.

960. Dziady, reż. M. Prus, Teatr Wybrzeże w Gdańsku, prem. 3 XI 1979.

Rec.: M. FIK, *Twórczość* 1980 nr 3. — D. SZKOP-DĄBROWSKA, Między obłędem a redutą, *Punkt* 1981 nr 13. — Z. MAJCHROWSKI, „...Tylko zapuszczę kły w duszę” (O gdańskich „Dziadach” Macieja Prusa), w: *Romantyzm, Janion, fantazmaty*. Prace ofiarowane prof. Marii Janion na jej siedemdziesięciolecie, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1996 s. 79-88.

961. Gusła, reż. W. Staniewski, Teatr Gardzienice, erem San Pietro Alle Stinche koło Florencji, prem. maj 1981 [przedst. wg I, II i IV cz. „Dziadów”].

Rec.: Z. OSIŃSKI, Krótki opis (nie zapis) spektaklu, *Dialog* 1983 nr 2. — I. BODNAR, Rozmowa z Włodzimierzem Staniewskim, *Pismo Lit.-Art.* 1986 nr 3. — T. KORNAŚ, Gardzienickie „Dziady”, *Didaskalia* 1995 nr 8/9. — J. KLAUSA-WARTACZ, Piękno pierwotnego obrzędu. „Gusła” Gardzienice wobec II i IV części „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Piękno wieku dziewiętnastego. Studia i szkice z historii literatury i estetyki*, red. E. Nowicka, Z. Przychodniak, Poz. 2008 s. 375-388.

962. Widma. Sceny liryczne z poematu A. Mickiewicza, reż. R. Peryt, Teatr Muzyczny w Gdyni, prem. 4 II 1984.

Rec.: M. KOMOROWSKA, Obrzęd operowych „Dziadów”, *Teatr* 1984 nr 6.

963. Dziady, reż. M. Prus, Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi, prem. 25 III 1984.

Rec.: J. MAJCHEREK, „Dziady”, czyli trzęsienie sceny, *Teatr* 1984 nr 6.

964. Dziady, reż. G. Mrówczyński, Teatr Polski w Poznaniu, prem. 22 XI 1987.

Rec.: MARS., „Dziady” z kluczem, *Przekrój* 1988 nr 2245. — A. NOWAK, Sukces poznańskich „Dziadów”, *Ilustr. Kur. Pol.* 1988 nr 244. — B. OSTERLOFF, Konrad – różokrzyżowiec, *Teatr* 1988 nr 3.

965. Dziady – Improwizacje, reż. J. Grzegorzewski, Centrum Sztuki. Studio im. S.I. Witkiewicza w Warszawie, prem. 23 XII 1987.

Rec.: K. KOPKA, Głosy umarłych, *Teatr* 1988 nr 3. — G. NIZIOŁEK, Spróchniała księga pamięci, *Res Publica* 1988 nr 5. — T. KUBIKOWSKI, Stargam i uwydatnić, *Dialog* 1989 nr 4. — E. MORAWIEC, „Nie stargam cię! – Ja uwydatnię”, w: *Seans pamięci*, Kr. 1996 s. 220-225. — E. BUŁHAK, O „Dziadach” w Studio, w: „Dziady”. Od Wyspiańskiego do Grzegorzewskiego, red. T. Kornaś, G. Niziołek, Kr. 1999 s. 249-251.

966. Vėlines, reż. J. Vaitkus, prem. 13 IV w Wilnie, wyst. 26 VI 1990 przez zespół Wileńskiego Teatru Dramatycznego, Teatr Wielki w Warszawie; emisja w Teatrze Telewizji: 31 X 1991.

Rec.: A. HAUSBRANDT, Velines, *Scena* 1990 nr 9. — M. JACOSZEK, „Dziady” wileńskie, *Gon. Teatr.* 1990, 18 VI. — M. JANION, Głos z Litwy, *Teatr* 1990 nr 9. — T. ŁUBIŃSKI, Głos z Litwy, *Teatr* 1990 nr 9. — W. NATANSON, Po raz czwarty, *Życie War.* 1990 nr 159. — E. ZIELIŃSKA, Mickiewicz w łagrach, *Kurier Pol.* 1990 nr 124. — M. ZINOWIEC, Obok a nie przeciw, *Teatr* 1990 nr 9. — A.A. BAJOR, Virsmas. Rozmowy z Jonasem Vaitkusem, Kr.-Wil. 1991. — M. MAKARUK, Litewscy reżyserzy czytają „Dziady”, w: *Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego*, red. I. Fedorowicz, M. Dawlewicz, K. Geben, Wil. 2021 s. 483-496.

967. Dziady, reż. S. Nosowicz, Teatr im. A. Mickiewicza w Częstochowie, prem. 28 XI 1992.

Rec.: B. STRĄK, Dziady uczłowieczone, *Gazeta w Częstochowie – regionalny dod. do Gaz. Wyb.* 1992 nr 291. — T. ZABOROWICZ, Antyromantyczne „Dziady”, *Dzien. Zach.* 1992 nr 241. — J. SIERADZKI, Na scenie, *Polityka* 1993 nr 12.

968. Dziady – dwanaście improwizacji, reż. J. Grzegorzewski, Stary Teatr im. H. Modrzejewskiej w Krakowie, prem. 24 VI 1995.

Rec.: J. BŁOŃSKI, Po premierze, *Didaskalia* 1995 nr 8/9. — Ł. DREWNIĄK, Okno na tamtą stronę, *Teatr* 1995 nr 9. — A. FRYZ-WIĘCEK, Nowe „Dziady”, *Gaz. Krak.* 1995 nr 144. — T. KORNAŚ, Inne „Dziady”, *Echo Kr.* 1995 nr 126. — G. NIZIOŁEK, Trzy wątki tradycji, *Didaskalia* 1995 nr 8/9. — J. SIERADZKI, Człowieku, gdybyś wiedział..., *Polityka* 1995 nr 27. — J. WALASZEK, G. NIZIOŁEK, Brzmienie pamięci. Rozmowa z Jerzym Radziwiłowiczem, *Didaskalia* 1995 nr 8/9. — R. WĘGRZYŃIAK, „Dziady” improwizowane, *Teatr* 1995 nr 10. — B. WINNICKA, Ten biedny chudziak Konrad, *Wiad. Kult.* 1995 nr 30. — P. GRUSZCZYŃSKI, Wolność, czyli prawdziwy koniec bohatera Polaków, *Teatr* 1996 nr 4. — T. KUBIKOWSKI, Każdy w swoją drogę, *Odra*

1996 nr 4. — T. PLATA, Pośmiertne życie historii, *Teatr* 1997 nr 2. — Z. STEFANOWSKA, Kilka uwag w przedmiocie „Dziadów” w związku z dwunastoma improwizacjami J. Grzegorzewskiego, *Didaskalia* 1997 nr 17. — J. WALASZEK, „Dziady – dwanaście improwizacji” w Warszawie, *Didaskalia* 1997 nr 17. — Z. MAJCHROWSKI, Improwizacja na odejście, *Dialog* 1998 nr 7. — L. KACZYŃSKA, Trzy inscenizacje „Dziadów” jako dialog ze światem Mickiewiczowskich idei, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6.

969. Dziady, reż. J. Englert, Teatr Telewizji, prem. 1 XI 1997.

Rec.: Z. MAJCHROWSKI, „Dziady” po bożemu?, *Teatr* 1997 nr 12. — A. MARSZALEK, „Dziady” na koniec wieku, *Didaskalia* 1997 nr 22. — D. RATAJCZAKOWA, Super-Dziady, *Teatr* 1997 nr 12. — L. KACZYŃSKA, Poetycki dramat romantyczny w estetyce filmu i wideoklipu, *Pogranicza* 1998 nr 1. — M. KOMOROWSKA, Patrzyłam z radością, *Teatr* 1998 nr 1. — A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA, „Dziady” – widowisko teatralne, *Teatr* 1998 nr 1. — W. MARCZEWSKI, „Dziady” zobaczone, *Teatr* 1998 nr 1.

970. Dziady albo młodzi czarodzieje, reż. A. Sroka, Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu, prem. 20 XII 1997. Spektakl wyst. także w Teatrze im. S. Jaracza w Łodzi (od 11 III 2023).

Rec.: J.R. KOWALCZYK, Odcienie szarości, *Rzeczp.* 1997 nr 297. — T. KAPŁON, Człowiek na rozdrożu, *Wiad. Kult.* 1998 nr 5. — M. KASPEROWICZ, Ja bez Boga, *Teatr* 1998 nr 4. — I. KIZIAK-PLUTA, „Dziady albo młodzi czarodzieje”, *Odra* 1998 nr 9. — J. MAJCHEREK, Sposób bycia, *Teatr* 1998 nr 4. — J. SIERADZKI, Naprzód, młodzi czarodzieje, *Polityka* 1998 nr 7. — A. WOLNY, Wokół opolskiej inscenizacji „Dziadów” Adama Sroki, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 265-282. — L. KACZYŃSKA, O najnowszych inscenizacjach „Dziadów”, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 114-128. — M. MIZERA, Niewinni młodzi czarodzieje, *Teatr* 2023 nr 6.

971. Dziady, reż. A. Orzechowski, Teatr Lubuski w Zielonej Górze, prem. 21 XII 1997.

Rec.: A. ŁUKASIEWICZ, Dziady bez dyskusji, *Gaz. Wyb.* 1997, 29 XII. — J. KOPCIŃSKI, *Teatr* 1998 nr 5. — J.R. KOWALCZYK, Triumf A. Mickiewicza, *Rzeczp.* 1998, 2 IV. — L. KACZYŃSKA, O najnowszych inscenizacjach „Dziadów”, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 114-128.

972. Dziady, reż. G. Mrówczyński, Teatr im. C.K. Norwida w Jel. Górze, prem. 28 III 1998.

Rec.: G. JABŁOŃSKI, „Dziady” w Norwidzie, *Nowiny Jeleniogórskie* 1998 nr 13. — T. KAPŁON, Misterium

i niemoc, *Życie* 1998 nr 89. — J. OWCZAREK, „Dziady” na jeleniogórskiej scenie, *Odra* 1999 nr 2. — L. KACZYŃSKA, O najnowszych inscenizacjach „Dziadów”, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001, s. 114-128.

973. Dziady, reż. A. Walden, Teatr Polski w Bydgoszczy, prem. 12 XI 1998. Przedst. w kościele św. Piotra i Pawła w Bydgoszczy.

Rec.: A. CHMARA, „Dziady” przed ołtarzem, *Gaz. Pomorska* 1998 nr 268. — P. SZARZEWSKI, Vanitas vanitatum – czyli „Dziady” w Polskim, *Ilustr. Kur. Pol.* 1998 nr 223. — J. BOŃCZA-SZABŁOWSKI, Mistrzini mędrców, *Rzeczp.* 1999 nr 14. — J. MAJCHEREK, *Teatr* 1999 nr 13. — L. KACZYŃSKA, O najnowszych inscenizacjach „Dziadów”, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001, s. 114-128.

974. Vėlines. Muzikinis reginys, reż. V. Vaičiūnaitė, Aplinkos Teatras Miraklis, Klasztor Bażylianów, Wilno, prem. 16 VIII 1998.

Rec.: B. KUCZERA-CHACHULSKA, Romantyzm Mickiewicza z perspektywy porównawczej, w: Funkcjonowanie języków i literatur na Litwie. Litewsko-polskie związki naukowe i kulturowe. / Kalbų ir Literatūrų funkcionavimas Lietuvoje. Lietuvių-Lenkų moksliniai ir kultūriniai ryšiai, red. M. Dawilewicz, I. Fedorowicz, A. Kaleda, Wil. 2014 s. 159-164. — M. MAKARUK, Litewscy reżyserzy czytają „Dziady”, w: Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego, red. I. Fedorowicz, M. Dawilewicz, K. Geben, Wil. 2021 s. 483-496.

975. Dziady. Część druga, reż. I. Jun, Teatr Współczesny w Szczecinie, prem. 3 X 1999. Przedst. także w Teatrze Nowym im. G. Morcinaka w Zabrzu, 31 III 2000.

Rec.: A. LISKOWACKI, Mur cmentarny, *Kur. Szcz.* 1999 nr 205. — M. FAJER, Kopalnia pełna duchów, *Gaz. Wyb. (Kat.)* 2000 nr 74. — I. JUN, Srebrna noc „Dziadów” (mówią Irena Jun i Jerzy Kalina), *Trybuna Śląska* 2000 nr 77. — H. WACH-MALICKA, Czas przemijania, *Dzien. Zach.* 2000 nr 142.

976. „Dziady” drezdeńskie, reż. M. Prus, Teatr Polski w Poznaniu, prem. 28 X 2000.

Rec.: J. BIERNACKA, Dramat zaczytany, *Didaskalia* 2000 nr 40. — O. BŁAŻEWICZ, Monolog w otwartej przestrzeni, *Głos Wlkp.* 2000 nr 254. — J. BOŃCZA-SZABŁOWSKI, Kłopoty z Konradem, *Rzeczp.* 2000 nr 276. — E. GUDERIAN-CAPLIŃSKA, „Dziady”. Lustro, *Teatr* 2000 nr 12. — B. KUSZTELSKI, Jakie „Dziady”?, *Gaz. Pozn.* 2000 nr 254. — S. DRAJEWSKI, Na księdza Piotra i Senatora, *Głos*

Wlkp. 2001 nr 228. — W. BRANIECKI, Pod gwiazdami, *Głos Wlkp.* 2005 nr 219.

977. Dziady, reż. M. Sobociński, Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu, prem. 14 I 2001.

Rec.: O. BŁAŻEWICZ, Młode, dynamiczne i trochę szalone..., *Głos Wlkp.* 2001 nr 13. — J.R. KOWALCZYK, Dziady rozrzucone, *Rzeczp.* 2001 nr 14. — B. KUSZTELSKI, „Czarny” obrzęd, *Gaz. Pozn.* 2001 nr 61. — J. MAJCHEREK, Produkcja mebli giętkich trwa, *Teatr* 2001 nr 3. — B. SZAL, Czy pan wierzy w duchy, *Ziemia Kaliska* 2001 nr 1.

978. Dziady, reż. K. Babicki, Teatr im. Juliusza Osterwy w Lublinie, prem. 17 XI 2001.

Rec.: J. BOŃCZA-SZABŁOWSKI, Konrad Senatorem, *Rzeczp.* 2001 nr 269. — Ł. DREWNIĄK, Namalować „Dziady”, *Przekrój* 2001 nr 48. — M. GNOT, Daj mi rząd dusz!, *Kurier Lub.* 2001 nr 262. — A. MOLIK, W lustrach historii — pocieszenie? *Kurier Lub.* 2001 nr 270. — M. JANKOWSKA, Z Oleszkiewiczem i bez, *Kresy* 2002 nr 1. — J. KISIELIŃSKI, Letarg, *Teatr* 2002 nr 1/2. — T. MIŁKOWSKI, Pracownia Guślarza, *Trybuna* 2002 nr 102.

979. Dziady. Gustaw – Konrad, reż. M. Sobociński, Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie, prem. 25 IV 2003.

Rec.: P. GŁOWACKI, „Dziady” bez kibitki, *Dzien. Pol.* (War.) 2003 nr 224. — D. JARZĄBEK-WASYL, Kto wierzy w Dziady..., *Didaskalia* 2003 nr 45/55. — J.R. KOWALCZYK, Triumf zła, *Rzeczp.* 2003 nr 99. — A. OLCZYK, Zły sen Gustawa-Konrada, *Teatr* 2003 nr 4/5. — J. TARGOŃ, Przyszyty, przedstawione, *Gaz. Wyb. – Kraków* 2003 nr 99. — J.R. KOWALCZYK, Kastrowanie Mickiewicza, *Rzeczp.* 2004 nr 95. — M. RUDA, O nieobecności repertuaru romantycznego na scenach naszych, *Dekada Lit.* 2005 nr 6.

980. Młodzieniec zaklęty, reż. B. Kierc, Teatr Lalki i Aktora w Wałbrzychu, prem. 5 XI 2005.

Rec.: E. GARGAŁA, „Dziady” podczas fety, *Tygodnik Wałbrz.* 2005 nr 45. — V. WALUK, „Dziady” mickiewiczowskie według Kierca, *Wałbrz. Informator Kult.* 2005 nr 12.

981. Dziady – Cytadela, reż. S. Szczykno, Studio Teatralne im. Ireny Solskiej, prem. 30 XII 2005 w Cytadeli w Warszawie.

Rec.: D. WYŻYŃSKA, Warszawa. „Dziady” w Cytadeli, *Gaz. Wyb. (Stołeczna)* 2005 nr 296.

982. Dziady. Ekshumacja, adapt. P. Demirski, reż. M. Strzępka, Teatr Polski we Wrocławiu, prem. 14 I 2007.

Rec.: J. DERKACZEW, Ekshumacja spod dywanu, *Gaz. Wyb.* 2007 nr 15. — J. KOWALSKA, Prywatna wojna z Mic-

kiewiczem, *Teatr* 2007 nr 3.

983. Dziady, adapt. M. Rembarz, reż. L. Raczak, Teatr im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, prem. 28 IV 2007.

Rec.: M. KAŻMIERSKA, Odbrać Mickiewicza, *Gaz. Wyb. Poz.* 2007 nr 89. — J. KOWALSKA, Konrad chce być demokratą, *Teatr* 2007 nr 7/8. — L. PUEKA, Anioły, demony i ludzie, *Dziennik* 2007 nr 109. — J. SIERADZKI, Każdy w swoją stronę, *Przekrój* 2007 nr 21. — S. DRAJEWSKI, Słuchajcie i zważcie u siebie, *Polska. Głos Wlkp.* 2008 nr 93. — J. KOWALSKA, Obywatel Raczak, *Teatr* 2010 nr 10.

984. Dziady, reż. M. Zadara, Teatr Polski we Wrocławiu, prem. 15 II 2014.

Rec.: J. CIEŚLAK, Pierwszy raz całe „Dziady”. Rozmowa z M. Zadurą, *Rzeczp.* 2014 nr 5. — M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAŁA, „Guśła nasze moc straciły”. Czy kultura współczesna stawia ważne pytania?, *Coll. Litt.* 2014 nr 2 (17). — R. WĘGRZYŃSKI, „Dziady” wierne tylko literze tekstu, *Not. Teatr.* 2015 nr 78/79. — A. KYZIOŁ, Zapaść kły w duszę, *Polityka* 2016 nr 10.

985. Dziady, reż. R. Rychcik, Teatr Nowy im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu, prem. 22 III 2014.

Rec.: P. DOBROWOLSKI, Duszyckie śpiewają soul, *Teatr* 2014 nr 5. — W. HAMERSKI, Śmierć senatora. Słabość i siła powtórzeń w „Dziadach” Radosława Rychcika, w: *Romantyzm środkowoeuropejski w kontekście postkolonialnym*, cz. 2, red. M. Kuziak, B. Maciejewski, Kr. 2016 s. 373-384. — W. HAMERSKI, Why so serious? O „Dziadach” R. Rychcika i A. Mickiewicza, w: *Ironie romantyczne*, War. 2018 s. 136-169.

986. Dziady, reż. P. Passini, Opolski Teatr Lalki i Aktora, prem. 14 III 2015.

Rec.: A. HODULA, Lalkarz i rząd dusz, *Didaskalia* 2015 nr 127/128. — J. KOPCIŃSKI, Powrót „Dziadów”, czyli dwa teatry, *Załącz. Kult.* 2015 nr 2. — J. KOWALSKA, Ars moriendi, *Teatr* 2015 nr 6. — M. LEGENDŹ, Rząd dusz dla lalkarza, *Teatr Lalek* 2015 nr 2/3. — J. CYMERMAN, Dziady skrwawionych ziem, *Teatr* 2016 nr 1. — K. LISIECKA, Poeta w czystcu, w: *Estetyka i doświadczenie. Studia i szkice o operze i sztukach pokrewnych*, Poz. 2019 s. 203-222.

987. Dziady, reż. E. Nekrošius, Teatr Narodowy w Warszawie, prem. 10 III 2016.

Rec.: J. KOPCIŃSKI, Dusza z ręki poety, *Teatr* 2016 nr 5. — M. MAKARUK, Litewscy reżyserzy czytają „Dziady”, w: *Pod znakiem Orła i Pogoni. Polsko-litewskie związki naukowe i kulturowe w dziejach Uniwersytetu Wileńskiego*, red. I. Fedorowicz, M. Dawulewicz, K. Geben, Wil. 2021 s. 483-496.

988. *Dziady. Noc pierwsza*, reż. P. Tomaszuk, Teatr Wierszalin w Supraślu, prem. 29 X 2016. Przedst. wyst. także w Teatrze Telewizji 3 XI 2020.

Rec.: L. Drożdżewicz, „Dziady” w leśnej głuszy. Ćwierćwiecze Teatru Wierszalin, *Znad Wilii* 2016 nr 4. — P. Tomaszuk, Mój Mickiewicz, Białystok 2022.

989. *Dziady*, reż. M. Kleczewska, Teatr im.

J. Słowackiego w Krakowie, prem. 19 XI 2021.

Rec.: J. Cieślak, „Dziady” w piorunującym stylu, *www.rp.pl*, 2021 (e-wydanie), 20 XI. — A. Piątkowska, Narodowe misterium w Teatrze Słowackiego, *Gaz. Krak.* 2021, 21 XI. — K. Flader-Rzeszowska, Kobieta siła, *Teatr* 2022 nr 1. — D. Kosiński, Konrad i duchy opieszale, *Tyg. Powsz. (Kr.)* 2022 nr 5. — J. Sieradzki, Konradzica, *Odra* 2022 nr 1.

4.3.2. „Les Confédérés de Bar” oraz „Jacques Jasiński ou Les deux Polognes”

4.3.2.1. Omówienia i opracowania

990. G. SAND, List pani George Sand do A. Mickiewicza [o „Konfederatach barskich”], *Tyg. Lit. (Poz.)* 1838 nr 8 [tłum. listu z ok. 22 V 1837]; A. Mickiewicz, *Drames polonais*, przedm. W. Mickiewicz, Par. 1867 s. 12-13; Listy do Adama Mickiewicza, oprac. M. Dernałowicz, E. Jaworska, W. Kordaczuk, J. Krauze-Karpińska, red. E. Jaworska, M. Prussak, War. 2014 t. 4 s. 357-358. — S. Tarnowski, [O „Konfederatach barskich”], *Przegl. Pol.* 1871/1872 t. 3; Studia do historii literatury polskiej. Wiek XIX. Rozprawy i sprawozdania, Kr. 1895 s. 51-74. — W. Sabowski, „Konfederaci barscy” Mickiewicza, *Strzecha* 1872 nr 10/11. — Pisma Mickiewicza w języku francuskim [Rec.: A. Mickiewicz, *Mélanges posthumes*, t. 1, oprac. W. Mickiewicz, Par. 1872], *Czas* 1874 nr 273-274, 276. — A. Bęlcikowski, *Dramat Mickiewicza „Konfederaci barscy”*, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 35-65. — Z. Kawczyński, Mickiewicz, Chopin i George Sand, *Lechita* 1907 nr 1. — M. Rolle, Bohater Mickiewiczowskiej tragedii, *Gaz. Lwow.* 1918 nr 188-191; Z minionych stuleci, Lw. 1908 s. 53-92. — J. Kantor, Książd Marek w dziełach J. Słowackiego i A. Mickiewicza, w: *Księga pamiątkowa ku uczczeniu setnej rocznicy urodzin J. Słowackiego*, Lw. 1909; *Sprawozd. C.K. Gimn. w Jarosławiu*, Jarosław 1909. — A. Chorowiczowa, O „Konfederatach barskich” A. Mickiewicza, War. 1922. Rec.: S. Łempicki, *Pam. Lit.* 1923 s. 309-319. — G.N. [LÉON GUILLOT DE SAIX], Mickiewicz, auteur dramatique français, *L'Européen* 1929 nr 5. — L. Płoszewski, Czy

całość „Konfederatów barskich” zaginęła bezpowrotnie?, *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 46.

991. W. Hahn, „Konfederaci barscy” A. Mickiewicza w uzupełnieniu T. Olizarowskiego, *Pam. Lit.* 1948 s. 418-428. — W. Natanson, Nieznany dramat A. Mickiewicza, *Teatr* 1949 nr 7/8. — J. Kleiner, Rekonstrukcja dalszego ciągu „Konfederatów barskich”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 183-198. — Z. Markiewicz, Dookoła „Konfederatów barskich” Mickiewicza, *Pam. Teatr.* 1957 z. 2. — J. Kleiner, „Jakub Jasiński czyli Dwie Polski”, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 308-313. — Z. Markiewicz, Próby wystawienia „Konfederatów barskich” w Paryżu, w: *Pięć studiów z dziejów scenicznych dramatów Mickiewicza*, red. T. Siverta, Wr.–War.–Kr. 1968, s. 195-236. — T. Sivert, „Konfederaci barscy” Mickiewicza w przekładzie i z „Dokończeniem” T.A. Olizarowskiego, *Przegl. Hum.* 1969 nr 4. — S. Marczak-Oborski, Adam Mickiewicz: „Dziady”, „Konfederaci barscy”, w: *Iskier przewodnik teatralny*, War. 1971 s. 533-543. — Z. Stefanowska, *Konfederaci barscy w twórczości Mickiewicza*, w: *Przemiany tradycji barskiej*. Studia, red. Z. Stefanowska, Kr. 1972 s. 167-188; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 125-143 [pt. Konfederaci barscy], wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 245-276. — D. Živanović, „Graf Zorič” Mickeviča, *Pam. Słow.* t. 25: 1975 s. 137-141. — J. Maciejewski, Legenda konfederacji barskiej w literaturze polskiej XIX w., *Prace Polon.* 1987 s. 129-150.

992. Z. TROJANOWICZOWA, Dylematy romantycznego patriotyzmu. Uwagi na marginesie „Konfederatów barskich”, w: *Nasze pojedynki o romantyzm*, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 151-160; *Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały*, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 265-274. — A. KOWALCZYKOWA, Smutna porażka. „Konfederaci barscy” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1996 z. 3. — M. RUDKOWSKA, Tomasz Augusta Olizarowskiego szansa na dramat narodowy, *Teksty Drugie* 1998 nr 5 [dot. „Dokończenia” „Konfederatów barskich” przez T.A. Olizarowskiego]. — H.F. No-

WACZYK, Pani Sand i Chopin uwikłani w sprawę zaginięcia „dramatu Mickiewicza”, *Ruch Muz.* 2001 nr 17-18. — E.R. DABERTOWA, „Konfederaci barscy” A. Mickiewicza na scenie poznańskiej w latach 1872-1890, Poz. 2015. — M. PRUSSAK, Francuskie teksty A. Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2016 nr 1. — A. TOMICKA, Początki kształtowania literackiej legendy Jakuba Jasińskiego w twórczości A. Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 109-124. — M. SKRZYPEK, Rousseau, Mickiewicz i kult męczenników konfederacji barskiej, *Kronos* 2018 nr 3.

4.3.2.2. Recenzje i omówienia adaptacji i wystawień teatralnych „Les Confédérés de Bar” oraz „Jacques Jasiński ou Les deux Polognes”

993. Konfederaci barscy, przekł. T. Olizarowski, reż. J. Rychter, Teatr Miejski w Krakowie, prem. 1 I 1872.

Rec.: S. DĄBROWSKI, Premiera „Konfederatów barskich” w 1872 r. i ich dalsze losy na scenie, *Teatr* 1949 nr 7/8.

994. Konfederaci barscy, przekł. T. Olizarowski, reż. T. Pawlikowski, Teatr Miejski w Krakowie, prem. 2 XII 1893.

Rec.: K.G., Z teatru, *Czas* 1893 nr 279.

995. Konfederaci barscy, przekł. T. Olizarowski, reż. E. Rygier, Teatr Polski w Poznaniu, prem. 15 XII 1901.

Rec.: Teatr Polski, *Kur. Pozn.* 1901 nr 572.

996. Konfederaci barscy, przekł. J. Kaspro-wicz, reż. J. Orliński, Teatr Mały w Warszawie, prem. 10 IX 1915.

Rec.: A. DOBROWOLSKI, Z teatru, *Kur. Warsz.* 1915 nr 251.

997. Konfederaci barscy, przekł. A. Górski, reż. J. Węgrzyn, Teatr Narodowy w Warszawie, prem. 11 X 1929.

Rec.: A. SŁONIMSKI, Teatr narodowy: Konfederaci barscy, *Wiad. Lit.* 1929 nr 42.

998. Jakub Jasiński, czyli dwie Polski, przekł. A. Górski, adapt. M. Melina, reż. M. Melina, Teatr Polskiego Radia, emisja 29 IV 1956.

999. Konfederaci barscy, przekł. A. Górski, reż. J. Rakowiecki, Praski Teatr Ludowy w Warszawie, prem. 7 III 1964.

Rec.: W. NATANSON, „Wieczne żywe źródła”, *Teatr* 1964 nr 10.

1000. Jakub Jasiński, czyli dwie Polski, przekł. A. Górski, reż. J. Kukuła, Teatr Polskiego Radia, emisja 14 III 1998.

1001. Konfederaci barscy, przekł. A. Górski, reż. J. Kukuła, Teatr Polskiego Radia, emisja 5 IV 1998.

1002. Konfederaci barscy, reż. o. D. Drążek CSsR, Studencki Teatr „Dobry Wieczór”, Wyższa Szkoła Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu, prem. 24 II 2018.

Rec.: K. CEGIELSKA, Z talentem i sercem, *Źródło* (Kr.) 2018 nr 18. — M. PUCHAŁA, Uczczenie historycznych rocznic, *Źródło* (Kr.) 2018 nr 11. — T. STANKIEWICZ-PODHO-RECKA, *Nasz Dziennik* 2018 nr 98.

4.4. Omówienia adaptacji i przeróbek utworów niedramatycznych

1003. M. SZYMANOWSKA, Trzy śpiewy z poematu „Konrad Wallenrod” ułożone przez [...], Pet. 1828. Rec.: Muzykalnye proizvedeniâ. Trzy śpiewy z poematu A. Mickiewicza „Wallenrod”, Mosk. *Tel.* 1828 cz. 22 nr 15. — M., Kriatika i otzyvy. Novye sočineniâ N.A. Rimskiego-Korsakova. „Svitezânka”. Iz Mickeviča, v perevode L. Meâ. Kantata [...], *Russkaâ muzyk. gaz.* 1898 z. 10. — G.B. BAUMFELD, Grażyna. Powieść litewska A. Mickiewicza. W 3 ustępy dramatyczne ułożył [...], Brody 1905. — E. STRĄŻYSKI, „Pan Tadeusz” na scenie szkolnej, *Teatr Lud.* 1924 nr 6/7. — J. LECHOŃ, Kino w obronie „Pana Tadeusza”, *Kur. Por.* (War.) 1928 nr 326. — R. ORDYŃSKI, Jak sfilmowałem „Pana Tadeusza”, *Wiad. Lit.* 1929 nr 11 [dot. filmu z 1928 na podst. scenariusza F. Goetla i A. Struga]. — W. BRUMER, Niemiecka przeróbka „Pana Tadeusza”, *Pion* 1936 nr 36.

1004. T. KUDLIŃSKI, „Pan Tadeusz” w Teatrze Rapsodycznym, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1945 nr 11 [dot. „Pana Tadeusza” w reż. M. Kotlarczyka wyst. w Teatrze Rapsodycznym w 1945]. — A. GOŁUBIEW, „Pan Tadeusz”, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1949 nr 10 [dot. „Pana Tadeusza” w reż. M. Kotlarczyka wyst. w Teatrze Rapsodycznym w 1949]. — A. GOŁUBIEW, Mickiewicz i Chopin, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1949 nr 26 [dot. widowiska pt. Mickiewicz, wyst. w Teatrze Słowackiego w Krakowie]. — W. ZECHENTER, „Pan Tadeusz” na scenie, *Odra* (Kat.) 1949 nr 11. — W.S., Biedny Mickiewicz, *Życie Lit.* 1955 nr 44 [o bliżej nieznanej adaptacji scenicznej ballady „Czaty” z 1955]. — I.F. BĚLZA, „Grażyna” B. Lâtošinskogo, *Soobš. Instit. ist. isk.* 1956 t. 9 [opera na motywach „Grażyny”]. — Z. NOWAKOWSKI, „Pan Tadeusz” w Londynie, *Wiad.* (Lond.) 1956, 1 V [dot. „Pana Tadeusza” wyst. w Lond. przez Teatr Polski ZSP w 1955]. — Z. KWIECIŃSKI, Mickiewicz na scenach amatorskich, w: Pięć studiów z dziejów scenicznych dramatów Mickiewicza, red. T. Sivert, Wr.–War.–Kr. 1968, s. 114-194. — B. KRUK, O telewizyjnej adaptacji „Pana Tadeusza”, mówią: I. Gugulski, J. Tymowski, J. Piotrowski, *Tyg. Kult.* 1971 nr 46. — S. MELKOWSKI, Dożył [„Pan Tadeusz” w Teatrze TV],

Pomorze 1971 nr 24; Świadectwo obecności, War. 1978 s. 74-79. — L. PROROK, Junker Thaddeus czyli niemiecka drama o Tadeuszu Soplicy, w: Szkice bałtyckie i inne, Wr. 1972 s. 204-220.

1005. Z. SIERADZKA, Fresk o Konradzie Wallenrodzie, *Teatr* 1980 nr 5 [dot. przedst. „Konrad Wallenrod” w adapt. i reż. A. Bednarza, prem. 6 X 1979 w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie]. — J. SOKOŁOWSKI, Poemat Mickiewicza na kontynencie amerykańskim, *Teatr* 1980 nr 9 [„Pan Tadeusz” w reż. J. Bukowskiego – pokazy w USA i Kanadzie]. — B. OSTERLOFF, Cepeliowska sielanka, *Teatr* 1981 nr 9 [dot. przedst. „Pan Tadeusz” w adapt. J. Adamskiego i A. Kowalczyka, prem. 13 III 1981 w Teatrze Polskim w Warszawie]. — A. SOBAŃSKA, Ambicje i możliwości, *Teatr* 1983 nr 5 [dot. przedst. „Pan Tadeusz” w reż. B. Augustyniaka, prem. 16 X 1982 w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach]. — O. JĘDRZEJCZYK, [Rec. „Konrada Wallenroda”], *Gaz. Krak.* 1987 nr 116 [dot. opery W. Żeleńskiego, wyst. w 1987 w Operze Kameralnej w Krakowie w reż. H. Szymańskiej]. — A. KISIELEWSKA, „Pan Tadeusz” na ekranie, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romanśów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 338-347. — A. REMBOWSKA, Wycinanka, *Teatr* 1994 nr 10 [dot. przedst. „Pan Tadeusz” w reż. W. Matuszewskiego, prem. 9 II 1994 w Lubuskim Teatrze im. L. Kruczkowskiego w Zielonej Górze].

1006. J. CIECHOWICZ, Czy arcydzieła literackie na scenie umierają?, w: Od symbolizmu do postteatru, red. E. Wąchocka, War. 1996 s. 26-38; Myślenie teatrem, Gdańsk 2000 s. 59-90. — M. MALATYŃSKA, Andrzej Wajda w drodze do Soplicowa, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skonieczna, Kielce 1999 s. 82-93. — A. WYPYCH-GAWROŃSKA, Muzyczno-dramatyczne adaptacje utworów A. Mickiewicza w teatrze lwowskim do 1918 r., *Pam. Teatr.* 1999 z. 1 [dot. kantaty „Widma” S. Moniuszki (1884/1885), opery „Konrad Wallenrod” W. Żeleńskiego (1884/1885), opery „Pourót taty” H. Jareckiego (1896/1897), opery „Pan Tadeusz”

T. Wydźgi (1906/1907)]. — A. KISIELEWSKA, Film i mit romantyzmu – adaptacja „Pana Tadeusza”, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 237-250.

1007. Z. MAJCHROWSKI, Andrzej Wajda i dwa arcydzieła romantyzmu, w: Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 139-152. — M. CHACHAJ, Libretto do opery „Pan Tadeusz” z poematu A. Mickiewicza Jana Tomasza Wydźgi (1905), w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 437-445.

1008. M. SOKALSKA, O Zdradzie i zdradzie w operowych adaptacjach „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, *Pol. Rocz. n. Muzyk.* t. 14: 2016 s. 315-342. — P. DOBROWOLSKI, Soczewka wyobraźni, *Teatr* 2018 12 [dot. przedst. „Pan Tadeusz”, wyst. 13 X 2018 w reż. M. Grabowskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu]. — M. HASIUK, „Libido romantico” rodem z Felliniego, *Didaskalia* 2022 nr 171 [dot. przedst. „Libido romantico” na podstawie „Ballad i romansów” w reż.

J. Lipko-Koniecznej, prem. 21 V 2022 w Teatrze 21 w Warszawie]. — M. POKORSKA-IWANIUK, Adaptacje „Grażyny” A. Mickiewicza w literaturze i sztuce litewskiej, w: Zagadnienia bilingwizmu, S. 2: Rodzina Miłoszów i rody pogranicza polsko-litewskiego, red. A. Baranow, J. Ławski, A. Romanik (Colloquia Orientalia Białostocensia t. 50), Białystok–Wil. 2022 s. 387-403. — M. PIWOWAR, Utracony wallenrodyzm, *Rzeczp.* 2022 z 13 XII [dot. adaptacji „Konrada Wallenroda” w reż. J. Machowskiego, wyst. 12 XII 2022 w Teatrze Telewizji]. — Inne, a jednak „Dziady”. Jak Mickiewicz wędrował do Ajnów, praca zbior., red. J. Rodowicz-Czechowska [publ. w jęz. pol., ang., jap.], Sulejówkę 2023. — K. ZIMNOCH, Adam Mickiewicz superstar. „Liryki lozańskie” w reżyserii P. Tomaszuka w Teatrze Wierszalin w Supraślu, *Teatrologia.info* (5 II 2024). — S. DUDA, Łzy rześiste („Liryki lozańskie”, Teatr Wierszalin w Supraślu), *e-teatr.pl* (11 VI 2024). — J. RAWSKI, Reinterpretacja i renarracja ballady A. Mickiewicza „Świtez” w filmie „Świtezianka” Julii i Mai Bui Ngoc, w: Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 75-88.

5. Opracowania przekładów literackich

1009. S. GOSZCZYŃSKI, [Rec. tłumaczenia „Giaura”], *Powsz. Pam. Nauk i Umiejętności* 1835 t. 1 z. 2. — M. GRABOWSKI, O polskim tłumaczeniu Szekspira. Wyjętek ze studiów nad Szekspirem, *Roczn. Lit.* (Pet.) 1843 s. 151-181. — A. ZIPPER, The meeting of the Waters, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 118-121. — J. TRETIK, Z dziejów mistyfikacji literackich. Rzecz o Mickiewicza „Morlachu w Wenecji”, *Gaz. Lwow.* 1888 nr 127. Rec.: F. KONARSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 312. — W. BEŁZA, „Wezwanie do Neapolu”. Autograf Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 170-172. — Z. LIBROWICZ, Przypuszczalny wariant, *Kraj* 1890 nr 26 [o tłum. z tragedii Szekspira „Romeo i Julia”]. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 306. — M. MAZANOWSKI, Przekład „Don Karlosa” według autografu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 279-291. — W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz a Moore. Przyczynek do genezy „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 143-163. — I.P. SOZONOWIČ, „Lenora” Bürgera i rodstvennyj ej sŭżety w narodnoj poezii evropejskoj i russkoj, War. 1893. — W. BUGIEL, Listy z Paryża. Artykuł A. Mickiewicza w „Revue des revues”. Ważny przyczynek do psychologii poety z okresu towarzyszyzny, *Prawda* (War.) 1894 nr 42-43 [dot. parafrazy z Emersona „L'homme religieux réformateur”]. — A. ZIPPER, O przekładach Mickiewicza z Goethego, *Muzeum* (Lw.) 1895; wyd. osob. nakł. aut., Lw. 1895.

1010. B. GUBRYNOWICZ, Urywek z autografu „Giaura”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 296-305. — W. GOMULICKI, Ugolino u Mickiewicza a u Dantego, *Kraj* 1899 nr 47; Kłosy z polskiej niwii, War. 1912 s. 51-70. — S. DOBRZYCKI, Kilka uwag o tłumaczeniu Schillera „Don Carlosa” przez Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1904 z. 1. — J. KALENBACH, O nieznanym utworach młodzieńczych A. Mickiewicza 1817-1820, *Pam. Lit.* 1908 z. 1/2, z. 3/4 [odb. Lw. 1909]. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz w świetle nieznanego pism, *Bibl. Warsz.*

1910 t. 2 s. 1-35, 294-319, 486-510. — Z. CZERNY, Kasiński w literaturze francuskiej, *Pam. Lit.* 1912 s. 430-453 [m.in. na temat przekładu fragmentów „Nie-Boskiej komedii” przez Mickiewicza w prelekcjach paryskich]. — S. SZPOTAŃSKI, Wstęp do wyd.: A. MICKIEWICZ, *Darczanka*. Przekład V pieśni poematu Woltera „Pucelle d'Orléans”, podał do druku i wstępem poprzedził [...], *Skamander* 1921 z. 7-9. Rec.: M. SMOLARSKI, *Kur. Pol.* 1921 nr 174. — F. HOESICK, „Darczanka” Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1922 nr 297; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 117-123. — M. KRIDL, Na marginesie „Darczanki”, *Tyg. Ilustr.* 1922 nr 22. — L. PŁOSZEWSKI, Przyczyunki Mickiewiczowskie. I. Przekłady Emersona w tzw. zdaniach M. do A. Chodźki; II. Niemiecka sławistka o prelekcjach, *Pam. Lit.* 1923 s. 213-221.

1011. K. KLEIN, Moment psychologiczny w Mickiewiczowskim przekładzie „Euthanasii” Byrona, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 217-227. — W. KLINGER, Nieznany przypis Mickiewicza do „Almodenabby”, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białycki i in., Poz. 1928 s. 158-161. — S. WASYLEWSKI, Sztambuch z wierszem Mickiewicza, *Tęcza* 1928 nr 8 [o wierszu „Do H***. Wezwanie do Neapolu”]. — H. MONTFORT, Mickiewicz traducteur de la „Pucelle d'Orléans”, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — S. PIŁOŃ, „Veni Creator” w przekładzie A. Mickiewicza. Uwagi o przekładzie, *Tęcza* 1929 nr 18. — S. LAND, Mickiewiczowski przekład „Giaura”, *Pam. Lit.* 1930 s. 608-623. — K.W. ZAWODZIŃSKI, „Jeździec miedziany” Puszkina w polskim przekładzie, *Przegl. Współcz.* 1932 nr 122. — J. OKO, Seminarium filologiczne Godfryda Ernesta Grodka, Wil. 1933. — S. LAND, Mickiewiczowska legenda o Byronie, Poz. 1935. Rec.: M. FALK, *L'Europe Orientale* 1936. — W. OGRODZIŃSKI, Polskie przekłady Horacego, Kr. 1935. — J. UJEJ-

ski, „Giau” w przekładzie Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1935 s. 229-239.

1012. Z. SZMYDTOWA, Mickiewicz jako tłumacz z literatur zachodnioeuropejskich, War. 1955. — B. ZAKRZEWSKI, Wrocławski „Giau” Mickiewicza, *Sobótka* 1955 t. 10 nr 4 s. 690-695; Tematy śląskie. Rozprawy i szkice, Kat. 1973 s. 7-10 [pt. Pseudowrocławski „Giau” Mickiewicza]. — H. BATOWSKI, „Morlach w Wenecji”. Przyczynek do zagadnienia Mickiewicza i Puszkina, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1. — D.D. BŁAGOJ, Mickevič i Puškin, *Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i jz.* 1956 z. 4 s. 298-314; Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 79-111 [tłum. pol.]. — Z. DOKURNO, O Mickiewiczowskich przekładach z Byrona, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 317-348. — Z. SZMYDTOWA, „Morlach w Wenecji” w przekładzie Mickiewicza, *Kwart. Neofil.* 1956 z. 4; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 330-336; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 505-511. — J. ŚLIZIŃSKI, Przekład „Sądu Libuszy” A. Mickiewicza, *Slavia* (Praga) 1956 nr 4. — H. ZBIERSKI, Mickiewiczowskie przekłady drobnych utworów Byrona i Moore’a, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2.

1013. J. ZŁOTNICKA-KURCEWICZOWA, Kilka uwag o nazwach arabskich w Mickiewiczowskim przekładzie z „Almotenabbiego”, *Pam. Lit.* 1970 z. 3. — Z. GROSBART, Puszkiniowskie tłumaczenia Mickiewicza a dzieje przekładu w Rosji, w: Spotkania literackie. Z dziejów powiązań polsko-rosyjskich w dobie romantyzmu i neoromantyzmu, red. B. Galster, J. Kamionkova, Wr. 1973 s. 85-112. — P. HERTZ, [Porównanie z oryginałem „Z Petrarką (O jasne, słodkie...)”], *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1974 nr 11. — CH.A. ZAKRZEWSKI, „Ciemność”. Mickiewiczowski przekład „Darkness” Byrona, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 125-138; *Canad. Slav. Papers* 1977 t. 19 nr 4 [pt. Toward a reassessment of Mickiewicz „Ciemność”]. — P. HERTZ, Źródło Vaucluse’u, w: Miary i wagi, War. 1978 s. 25-28 [dot. przekładu wiersza Petrarki]. — W.J. PODGÓRSKI, „Ołtarzyk polski” S. Witwickiego. Z okazji ujawnienia autografu przekładu „Veni Creator” Mickiewicza, *Kierun-*

ki 1989 nr 18. — P. WILCZEK, Między miłością a śmiercią. Mickiewiczowski przekład wiersza Byrona „Euthanasia”, w: Przekład artystyczny, t. 1: Problemy teorii i krytyki, red. P. Fast, Kat. 1991 s. 84-97. — A. WISZNIEWSKA, Mickiewicz – tłumacz poezji europejskiej (niemieckiej), w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodzku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 119-130.

1014. L. LIBERA, „Don Carlos” w tłumaczeniu Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1996 s. 113-133; Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 75-99. — J. DANECKI, Jak A. Mickiewicz przekładał „Almotenabby’ego”, w: Orientalizm romantyczny. Arabski romans rycerski, red. M.M. Dziekan, War. 1997 s. 7-44. — M.M. DZIEKAN, Aš Šanfarā romantyczny. Próba monografii, w: Orientalizm romantyczny..., s. 45-60. — W. KOŚNY, Die polnischen Übersetzungen von G.A. Bürgers „Lenore” von dem Erscheinen der Ballade „Ucieczka” von A. Mickiewicz, w: Między Oświeceniem i Romantyzmem. Kultura polska około 1800 r., red. J.Z. Lichański, War. 1997 s. 255-272. — A. KUCIAK, Romantyczna droga do piekła – Ugolino A. Mickiewicza, w: Nie tylko o Norwidzie, red. J. Czarnomorska, Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 151-162. — Z. TROJANOWICZOWA, Nieznany autograf Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1997 nr 39; *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 193-199 [fr. Une traduction inconnue d’Emerson par Mickiewicz]; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 325-330 [pt. Nieznany autograf Mickiewicza]. — A. KUCIAK, „Hańba dla zdrajcy, którego pożeram”. A. Mickiewicz, J. Sękowski i przekładanie Dantego, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 53-72. — A. LAM, Mickiewicz jako tłumacz Anioła Ślązaka, *Przegl. Powsz.* 1999 nr 4; Inne widzenie. Studia o poezji polskiej i niemieckiej, War. 2001 s. 455-475; Cherubinowy wędrowiec, przeł., oprac. i aneksem opatrzył A. Lam, Opole–War. 2003 s. 265-283. — W. OSTROWSKI, „The Meeting of the Waters” Thomasa Moore’a w przekładzie A. Mickiewicza, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz.*

Nauk. (Łódź) 1999 t. 53. — W. TRZECIAKOWSKI, Lenora Bürgera a „Ucieczka” Mickiewicza, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1999 nr 3.

1015. Z. MAJCHROWSKI, Dlaczego Mickiewicz porzucił przekład „Romea i Julii”?, w: *Przekładając nieprzekładalne. Materiały z I Międzynar. Konf. Translatorycznej*, Gdańsk–Elbląg, red. W. Kubiński, O. Kubińska, T.Z. Wolański, Gdańsk 2000 s. 305-312; Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006 s. 17-28. — CH. ZAREMBA, Mickiewicz traducteur de Kochanowski, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 211-225. — U. MARCHEL, Mickiewicz a Puszkina. Wzajemne przekłady, *Acta Pol.-Ruth.* 2001 s. 271-276. — A. KUCIAK, Jeżeli ktoś woli płonać. Wokół tłumaczeń Mickiewicza z Petrarci, w: *Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej*, red. M. Prussak Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 170-179. — A. LAM, Trojpy Anioła Ślązaka w pismach A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 132-141. — L. CRESCI, Propozycja nowego przekładu sonetu „Stepy Akermiańskie”, w: *Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci*, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 8-21. — K. ŚWIEGOCKI, Heroizm autokreacji i Arkadia istnienia. Antropologia „Farysa” i przekładów z arabskiego, w: *Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza*, C. Norwida, W. Szymborskiej, War. 2006 s. 51-68; Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 217-260. — A. LAM, Metryki „Zdań i uwag” A. Mickiewicza wykazujących podobieństwo do epigramatów Anioła Ślązaka,

Pam. Lit. 2008 z. 1. — J. STARNAWSKI, Tłumaczenia prozaików łacińskich dyktowane w szkole kowieńskiej przez A. Mickiewicza, *Meander* 2009-2012 s. 170-192.

1016. D. DANEK, Tłumaczenie i doświadczenie. Mickiewicz jako tłumacz Schillera, *Oder-Übers.* 2010 nr 1. — A. MARZĘCKA, Mickiewicz, Voltaire i Joanna d'Arc, *Przegl. Hum.* 2014 nr 2. — A. LAM, Z jakiego wydania „Cherubinowego wędrowca” korzystał Mickiewicz?, *Pam. Lit.* 2014 z. 2. — P. SIWIEC, „Szanfary”. Raz jeszcze o przekładach A. Mickiewicza i Ludwika Spitznagla, *Pam. Lit.* 2014 z. 2. — D. KOCH, „L'Homme religieux réformateur” the first French translation of Emerson in A. Mickiewicz revolutionary *Tribune des Peuples, The New Engl. Quarter.* 2017 t. 90. — M. PRUSSAK, Poeta o poecie. Jak Mickiewicz tłumaczył Puszkina na francuski, w: „Nie kłaniać się okolicznościom”. Nad romantycznymi lekturami Zofii Trojanowiczowej, red. L. Banowska, J. Borowczyk, E. Lijewska, Poz. 2018 s. 39-46. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Poezja i pogoda — „Ciemność” Byrona–Mickiewicza, w: *Wielkie wiersze, nowe lektury*, red. K. Trybuś, Poz. 2019 s. 121-138. — K. ŚWIEGOCKI, „Pociechy szukam, nie sławy”. Egzystencjalne motywy w przekładach i naśladowaniach z Byrona, Puszkina, Jean-Paula Richtera, w: *Mickiewicz egzystencjalny*, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 189-216. — CH. ZEHNDER, Narodziny romantyzmu z ducha przekładu. Mickiewiczowska „Rękawiczka” a gest poetycki, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 231-242.

6. Opracowania pism filomackich

1017. L. FINKEL, Pierwsze pieśni filareckie Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1888 nr 50. — W. GOSTOMSKI, Dążenia Filaretów w świetle pojęć obecnych, *Ateneum* 1890 t. 2. Rec.: B. CZARNIK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 299-304. — J. KALLENBACH, O nieznanym utworach młodzieńczych A. Mickiewicza 1817-1820, *Pam. Lit.* 1908 z. 1/2, 3/4 [odb. Lw. 1909]. — J. KALLENBACH, Lata uniwersyteckie Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1910 t. 1 s. 228-249, 457-473. Rec.: J. UJEJSKI, *Pam. Lit.* 1911 s. 138-158. — M. KRIDL, Mickiewicz w świetle nieznanego pisma, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1910 nr 4. Rec.: J. UJEJSKI, *Pam. Lit.* 1911 s. 138-158. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz w świetle nieznanego pisma, *Bibl. Warsz.* 1910 t. 2 s. 1-35, 294-319, 486-510. Rec.: J. UJEJSKI, *Pam. Lit.* 1911 s. 138-158. — J. LORENTOWICZ, Filomatyzm Mickiewicza, *Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.”* 1911 nr 14. — M. SZYJKOWSKI, Młody Mickiewicz, *Krytyka* (Kr.) 1912 z. 1. — S. SZPOTAŃSKI, Mickiewicz jako filomata, *Bibl. Warsz.* 1913 t. 2. — J. KALLENBACH, Mickiewicz w Kownie, *Bibl. Warsz.* 1914 t. 1. — T. ZIELIŃSKI, Filarecka poezja Mickiewicza, *Mysł Nar.* (Pet.) 1916 t. 1 z. 1; Trzy studia, [oprac. S. Pi-goń], Zamość 1922 s. 5-35; Legenda o złotym runie, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, posł. L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 169-190. — H. MONTFORT, Mickiewicz traducteur de la „Pucelle d'Orléans”, *Le Monde slave* 1929 nr 6.
1018. T. ŁOPALEWSKI, Nieznane pisma filomackie A. Mickiewicza w Wileńskim Muzeum Miejskim, *Prawda Wil.* 1940 nr 35. — T. ŁOPALEWSKI, Nieznany utwór Mickiewicza z lat młodzieńczych odkryty w Wilnie, *Prawda Wil.* 1940 nr 85. — W. KUBACKI, Ranieri Calzabigi pośród lektur filomackich, *Twórczość* 1947 nr 2; Pierwio-szki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 19-60 [pt. Ranieri Calzabigi]. — W. BOROWY, Mickiewicz w szkole klasycznej, *Pam. Lit.* 1948 s. 9-45; O po-ezji Mickiewicza, Lubl. 1958 t. 1 s. 11-52, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 11-45. — S. KAWYŃ, Mickiewicz wśród filomatów i filaretów, w: Z badań nad legendą Mickiewiczowską. Studia i szkice fenograficz-ne, Lubl. 1948 s. 59-136; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, Kr. 1967 s. 67-133, War. 2001 s. 87-182. — A. WITKOWSKA, Czy Mickiewicz „przezwyciężał” filomatyzm?, *Życie Lit.* 1955 nr 48. — M. KUKIEL, Mickiewicz w podziemiu (1816-1824), w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Li-bro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 233-268. — S. ŚWIRKO, Z kręgu filomackiego preromantyzmu, War. 1972. Rec.: T. SYGA, *Nowe Książki* 1973 nr 7. — S. BRATKOWSKI, Nie ten po-eta, nie ci wierszokleci [Mickiewicz a filomaci], *Literatura* 1978 nr 3-6.
1019. Z.P. MELNIKAVA, Poët-filamat A. Mic-kevič, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarod-naj navukova-tėarėtyčnaj kanferencyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kanteksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 80-87. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz na-dal improwizuje. O domniemanym autorstwie dwóch wierszy filomackich, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 57-68. — C. ZGORZELSKI, Materiały do historii Archiwum Filomatów (tej części, która znajduje się w Bibliotece KUL-u), *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 237-245. — M. PIECHO-TA, Rozczarowanie filomatów Imperatorskim Uniwersytetem, w: Tkanina. Studia, szkice, in-terpretacje, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 11-19; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 17-29 [wersja zmien.]. — J. ŁAWSKI, Mickiewiczow-skie rozumienie mitu/mitologii w pismach z lat 1818-1838, w: Problemy tragedii i tragizmu. Studia i szkice, red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 2005 s. 349-374; Mity, mitologie, mityzacje. Nie tylko o literaturze, red. i wstęp L. Wiśniewska, Białystok 2005 s. 145-158; Mickiewicz – mit – hi-storia. Studia, Białystok 2010 s. 73-124 [wersja rozsz.]. — Z. SUDOLSKI, Zesłańcza korespondencja filomatów, w: Adam Mickiewicz 1798–1855–2005.

Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 19-30.

1020. Ї. BAGDANOVIČ, Ramantyčnae perasensavanne mifalagičnyh simvalaŭ „čary” i „gorada Božaga” ŭ filmackaj tvorčasci A. Mickeviča, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ŭ žyccî i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 149-158. — M. DALMAN, Tuhanowickie szczęście i melancholia – obrazy domu Wereszczaków w korespondencji filomatów, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”, s. 191-197. — K. SAMSEL, Mickiewicz wśród filomatów. U źródeł genezy roli Mickiewicza przewodnika, w: Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War.

2019 s. 50-62. — J. ŁAWSKI, U źródeł Mickiewiczowskich wyobrażeń i metamorfoz zła (1817-1819), *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — D. WOJDA, Jak filomaci opowiadali swoją młodość? Analiza przemówień Towarzystwa Filomatycznego z lat 1818-1821, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — A. ZIOŁOWICZ, Filologia klasyczna i przyjaźń. U źródeł filomackiej towarzyskości, w: Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi A. Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024 s. 51-67.

Zob. także:

16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna

16.3. Poglądy estetycznoliterackie

16.4. Ludowość w twórczości Mickiewicza

7. Opracowania krytyki literackiej

1021. F.S. DMOCHOWSKI, Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”, obejmująca tekst p. Mickiewicza z uwagami krytycznymi [...], War. 1829, wyd. 2 poszerz. War. 1830; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.-War.-Kr. 1962 s. 232-242 [fragm.]; M. Stanisławski, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019 s. 273-310. — [F.S. DMOCHOWSKI], [Uwagi o przedmowie „O krytykach i recenzentach warszawskich”], *Przewodnik Polski* 1829 nr 91; *Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1829 nr 79; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 217-218. — [M. MOCHNACKI], [O rozprawie Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”], *Gaz. Pol. (War.)* 1829 nr 93; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 219-222. — [M. MOCHNACKI], [Przypisy redakcji „Gazety Polskiej” do rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”], *Gaz. Pol. (War.)* 1829 nr 101-104 [w rubryce „Wiadomości naukowe”]; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 96-101; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 228-231.

1022. [J.P. JORDAN?], Puschkin von Mickiewicz, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 1. — N.I. GOGOL, O liryzmie naših poëtov. Pis'mo k V.A. Žukovskojmu, w: *Vybrannnye mesta iz perepiski s druž'ami*, Pet. 1847 s. 66-85 [o Mickiewiczze s. 82]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelach, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 43 [fragm.]. — P.A. VÄZEMSKIJ, Mickevič o Puškinie, *Russkij Arhiv* 1873 z. 1 s. 1057-1088 [m.in. o artykule „Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie”]; Polnoe sobranie sočinenij, Pet. 1878-1896 t. 7 s. 306-332; Mickevič v russkoj literature..., s. 30-35. — K.W. WÓJCICKI, Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (od 1800 do 1830), *Bibl. Warsz.* 1879 nr 1 s. 59-92. — H. BIEGELEISEN, Atak Mic-

kiewicza na obóz klasyków, *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1885 t. 1. — W. BĘŁZA, Notatka Mickiewicza o Bürgerze, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 113-118. — W. BRUCHNAŁSKI, Autograf rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 253-279. — S. PILAT, Nieznana recenzja Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 196-204 [o literaturze polskiej w dziele P.J. Szafarzyka]. — S. PILAT, Nieznana rozprawa Mickiewicza o Karpińskim, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 173-184.

1023. J. KALLENBACH, O malarstwie religijnym, *Przegl. Pol.* 1890/1891 t. 3 (99); *Tyg. Ilustr.* 1891 nr 53-54; *Czasy i ludzie*, War. 1905 s. 151-159. — H. BIEGELEISEN, Czas napisania rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Lw. 1893 s. 490-494. — T. WIERZBOWSKI, „Iris”. Epizod z literacko-dziennikarskich przedsięwzięć A. Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1897 nr 272, 273 i 275; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 76-86. — E.A. LĄCKI, Mickevič i żurnal „Iris”, *Russkoe bogatstvo* 1901 nr 1 otd. II s. 97-104. — P. CHMIEŁOWSKI, Dzieje krytyki literackiej, War. 1902. — S. DOBRZYCKI, Glossa do „krytyków i recenzentów warszawskich”, *Pam. Lit.* 1905 s. 282-287. — T. GRABOWSKI, Krytyka literacka za czasów romantyzmu, *Sprawozd. PAU* 1908 nr 8; *Bibl. Warsz.* 1909 t. 4. — P. BAŃKOWSKI, Adam Mickiewicz i romantycy warszawscy. Pierwsze plody poezji romantycznej w świetle krytyki Mickiewicza, *Przegl. Nar.* 1909 nr 9. — M. SMOLARSKI, Mickiewicz jako krytyk literatury współczesnej, *Przew. Nauk. i Lit.* 1912 nr 1. — F. STOPA, Wpływ J.G. Sulzera na uwagi Mickiewicza nad „Jagiellonidą”, *Sprawozd. Dyr. C. K. Gimn. II w Nowym Sączu za rok szkolny* 1914 [odb. Nowy Sącz 1914]. Rec.: W. HAHN, *Pam. Lit.* 1914/15. — M. SMOLARSKI, W sprawie wpływów estetycznych na recenzję „Jagiellonidę” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1917 s. 86-89.

1024. T. GRABOWSKI, Krytyka literacka w Polsce w epoce pseudoklasycyzmu, Kr. 1918. — T. GRABOWSKI, Tragedia J. Kłaczki. Z dziejów krytyki literackiej na emigracji po r. 1848, *Przegl. Nar.* 1920 nr 7. — H. ŻYCZYŃSKI, Niektóre źródła uwag Mickiewicza nad „Jagiellonidą”, *Pam. Lit.* 1923 s. 191-194. — H. ŻYCZYŃSKI, Wstęp, w: Pisma estetyczno-krytyczne, oprac. H. Życzyński, Kr. 1924. s. III-LI. — M. SMOLARSKI, Źródła sądów historycznoliterackich A. Mickiewicza w „Kursach literatury słowiańskiej”, *Przegl. Współcz.* 1925 nr 40. — K. GÓRSKI, Mickiewicz jako historyk i krytyk literatury czeskiej, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 286-316; Literatura a prądy umysłowe, War. 1938 s. 151-202. — J. KORPAŁA, Dwie recenzje „Jagiellonidy” D.B. Tomaszewskiego, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 10. — M. SMOLARSKI, Mickiewicz jako krytyk i historyk literatury, *Sprawozd. PTPN* 1930 nr 1/2. — A. GREFNEROWA, Mickiewicz jako krytyk literacki w latach szkolnych, *Sprawozd. Gimn. im. Kopernika w Toruniu za r. 1931* [odb. Tor. 1931]. Rec.: K. CZACHOWSKI, *Wiad. Lit.* 1931 nr 41. — M. SMOLARSKI, Adam Mickiewicz jako krytyk pseudoklasycyzmu, *Przegl. Powsz.* 1932 nr 581-582, 588. — T. MIKULSKI, Glosa do mowy „czerkieskiej” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 4. — W. LEDNICKI, Puszkini — Mickiewicz. Mickiewiczowski nekrolog Puszkina, *Przegl. Współcz.* 1934 nr 151-152; Przyjaciele Moskale, Kr. 1935 s. 145-196. — T. MAKOWIECKI, S. PIŁOŃ, L. PŁOSZEWSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebr. i oprac. staraniem Komit. Red., t. 7, War. 1936 s. 9-29. — M. JAKÓBIEC, Puszkini w Polsce, w: Puszkini. 1837-1937, t. 2, oprac. A. Brückner [i in.], Kr. 1939 s. 97-178.

1025. T. ŁOPOLEWSKI, Filomackie recenzje utworów Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4. — M. JAKÓBIEC, Nad autografem Mickiewiczowskiego wspomnienia o Puszkinie, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948 s. 31-41. — M.S. ŽIVOV, Micevič — kritik, w: Sobranie sočinenij, t. 4, red. D.D. Blagoj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in., Mos. 1954 s. V-XLIV. — M. JAKÓBIEC, Literatura rosyjska w wykładach paryskich Mickiewicza, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1; wyd. osob. War. 1956. — J. KLEINER, Związek rozprawy Mickiewicza „O nowoczesnym malarstwie religijnym Niemców” z francuskim odrodzeniem sztuki chrześcijańskiej, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954/1955 [wyd. 1956]

s. 73-79. — W. BOROWY, [Fragment o pracach Mickiewicza-krytyka w okresie filomackim], w: O poezji Mickiewicza, t. 2, Lubl. 1958 s. 215-218, wyd. 2 uzup. Lubl. 1999 s. 519-522. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz o „Wacława dziejach” Garczyńskiego, *Roczn. Hum.* t. 19: 1971 z. 1 s. 81-98; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 108-124, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 217-244. — J. DUTKOWSKI, Literatura czeska w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza. Stan badań i postulaty, *Pam. Stow.* t. 23: 1973 s. 257-273. — T.Z. BEDNARSKI, Adama Mickiewicza uwagi o prasie, *Sprawozd. PAN Kr.* 1976 t. 19 nr 2; *Zesz. Prasozn.* 1978 nr 3. — S. SKWARCZYŃSKA, L'aspect virgilien d'un enoncé de Mickiewicz sur S. Garczyński et son apport aux problèmes méconnus de la critique concernant les deux poètes, *Revue de lit. comp.* 1976 nr 1/2 s. 84-95. — B. KLEJN, Vy-zov, *Neman* 1977 nr 2 [dot. art. pt. „Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie”].

1026. D.P. IVINSKIJ, Iz istorii publikacii i kommentirovanii stat'i A. Miceviča „Puškin i literaturnoe dvizhenie v Rossii”, *Przegl. Rus.* 1989 z. 2 (46). — S.S. ŁANDA, Zagorzały bajronista. Do genezy art. Mickiewicza „Goethe i Byron”, *Przegl. Hum.* 1990 nr 5/6. — K. TRYBUŚ, „Brat Juliusz” w prelekcjach Mickiewicza. Glosa do recepcji „Beniowskiego”, w: Dwór mający w sobie osoby i mózgi rozmaite, red. B. Judkowiak, B. Sienkiewicz, Poz. 1991 s. 129-134. — M. GRASZEWICZ, „O krytykach i recenzentach warszawskich”, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 64-72. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz jako czytelnik Malczewskiego, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 246-254; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 149-164. — M. STRZYŻEWSKI, Twórczość krytycznoliteracka Mickiewicza na tle przemian polskiej krytyki literackiej do r. 1830, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów”..., s. 65-76. — Z. SZELĄG, Mickiewicz współautorem nekrologu Stefana Garczyńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 117-121.

1027. D. KUDELSKA, Jaki artysta być powinien — według A. Mickiewicza. Na podstawie rozprawki „O nowoczesnym malarstwie religijnym niemieckim”, w: Wizerunek artysty. Studia

z dziejów sztuki XIX i XX w., red. M. Kitowska-Łysiak, P. Kosiewski, Lubl. 1996 s. 25-55. — D. KUDELKA, Zadania malarza według A. Mickiewicza, w: Juliusz Słowacki i sztuki plastyczne, Lubl. 1997 s. 317-322. — O. GŁÓWKO, Dwa nekrologi — A. Poleżajewa „Wieniec na trumnę Puszkina” i A. Mickiewicza „Puszkina i ruch literacki w Rosji”, *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — M. JACKIEWICZ, Stat’â-nekrolog A. Mickeviča na smert’ A.S. Puškina. K voprosu ob issledovaniih pol’skih literaturovedov, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 97-103. — M. KUZIAK, Prelekcje paryskie A. Mickiewicza o „Nie-boskiej komedii” Z. Kasińskiego, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 5: 1998 s. 281-300. — M. STRZYŻEWSKI, O mickiewiczowskiej nobilitacji poematu S. Garczyńskiego „Wacława dzieje”. Zapomniany krytycznoliteracki aspekt prelekcji paryskich A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewicz — znawca problemów języka, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 221-230.

1028. M. KUZIAK, Koncepcja hermeneutyki tekstu literackiego w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2001 nr 2. — M. STRZYŻEWSKI, Adam Mickiewicza gra z zoilami warszawskimi. Wokół rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”, w: Gra z czytelnikiem. Między konwencją a strategią, red. M. Jakitowicz, R. Moczko, Tor. 2001 s. 99-123. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce, Tor. 2001. Rec.: M. KUZIAK, *Pam. Lit.* 2003 z. 2. — M. STRZYŻEWSKI, Recenzje filomackie Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 2001 z. 54. — M. SZARGOT, Pisma „rzymskie” Mickiewicza wobec „Irydiona”, w: Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 172-181. — Ü.A. LABYNCEV, L.L. ŠAVINSKAÂ, Pevce duši krest’ânskoj: A. Mickievič o Františke Karpinskome, w: Adam Mickievič i pol’skij romantizm v russkoj kul’ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horrev, Mos. 2007 s. 248-253. — M. STANISZ, Rozdawanie ról. Mickiewiczowska sztuka przedmowy, w: Przedmowy romantyków. Kreacje autorskie, idee programowe, gry z czytelnikiem, Kr. 2007 s. 55-131. — E. KASPERSKI, Stawianie się romantyzmu.

Wokół przedmowy do I tomu „Poezji” Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2009 nr 5/6. — K. KUYAMA, Mickiewiczowska metoda komparatystyczna — wokół eseju „Goethe i Byron”, w: Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydg. 2010 s. 79-90.

1029. M. KUZIAK, Dyskurs polskiej krytyki romantycznej wobec inności (Brodziński — Mickiewicz — Mochacki). Rekonesans, *Świat Tekstów* nr 9: 2011 s. 5-14 [pdr w jęz. niem.: Romantik und Geschichte. Polnische Paradigma, europäischer Kontext, deutsch-polnische Perspektive, red. A. Gall, T. Grob, A. Lawaty, G. Ritz, Wiesbaden 2007]. — O. KRYSOWSKI, Źródłowsy kultury. O pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 11-26. — R. Löw, Rzecz o Berku Neumanie — drukarzu wileńskim, *Teksty Drugie* 2012 nr 6 [Neumann jako wydawca Objaśnień do „Sofijówki” Mickiewicza]; Literackie podsumowanie polsko-hebrajskie i polsko-izraelskie, red. M. Siedlecki, J. Ławski, posł. B. Olech, Białystok 2014 s. 97-106. — M. STANISZ, Między erudycją, retoryką i świadectwem. Kilka uwag o treści i funkcjach przypisów w twórczości A. Mickiewicza. Cz. 1 (do 1826 r.), w: Sarmackie theatrum, t. 5: Między księgami, red. M. Barłowska, M. Walińska, Kat. 2012 s. 155-178. — B. DOPART, Literatura, krytyka, polityka. Wokół petersburskiej edycji „Poezji” A. Mickiewicza, w: Seminaria białeńskie. Prace ofiarowane Prof. T. Kostkiewiczowej, red. T. Chachulski, D. Kielak, M. Ślusarska, War. 2015 s. 499-514; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 203-216. — D. DYMEK, O sztuce krytycznoliterackiej młodego A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Tow. Dokt. Uniw. Jag.* 2016 nr 12. — O. KRYSOWSKI, O metodzie porównawczej w tak zwanych pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza, *Tekstualia* 2018 nr 3. — I. Pospíšil, P.J. ŠAFÁRIK, Adam Mickevič i koncepcia ruskoj literatury. U kolybeli literaturovedčeskoj slavistiki, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 210-220.

Zob. także:

16.3. Poglądy estetycznoliterackie

16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych.

8. Opracowania publicystyki i pism politycznych

8.1. Opracowania ogólne

1030. B. LIMANOWSKI, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Artykuły polityczne, oprac. B. Limanowski, Kr. 1893 s. III-XXXVIII. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Mickiewicz jako dziennikarz, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 10; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 241-248. — S. WASZYŃSKI, Adam Mickiewicz, jego historiozoficzne i społeczne poglądy, *Roczn. PTPN* t. 27: 1900 z. 1-2 [odb. Poz. 1900]. Rec.: S. ZDZIARSKI, *Kwart. Hist.* 1901. — M. KONOPNICKA, Konstytucja ducha, *Tygg. Illustr.* 1906 nr 49. — E. HAECKER, Adam Mickiewicz jako socjalista. W 65 rocznicę jego zgonu, *Naprzód* 1920 nr 281. — S. PIŁOŃ, L. PŁOSZEWSKI, Wstęp, w: *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, t. 7, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., War. 1936 s. 351-376. — M. BOUTERON, *Pologne romantique*, Par. 1937.

1031. H. SZYPER, Wstęp, w: Mickiewicz pisarz demokratyczny. Wybór prozy publicystycznej, oprac., wstępem i objaśn. opatrzył H. Szyper, War. 1947 s. 3-18. — W. KUBACKI, Mickiewicz – publicysta, *Wiś* 1949 nr 9. — K.M. KUEV, Obščestvenopolitičeskite v'zgliedi na A. Mickevič, *Eziki i literatura* 1949 z. 3 s. 167-178. — Mickiewicz as journalist, summary and excerpts, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 94-107. — I.S. MILLER, Mickevič – publicist, w: A. Mickiewicz, *Sobranie sočinenij*, red. D.D. Bla-

goj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in., Mos. 1948-1954 t. 5 s. 5-41. — J. DANIELEWICZ, Mickiewicz w ogniu polemik emigracyjnych 1832-1855, War. 1955 [Materiały Dyskusyjne Komisji Nauk. Obchodu Roku Mickiewicza PAN; wyd. na prawach rkp].

1032. M.V. IGNATOV, Adam Mickevič – publicist, w: *Iz istorii zarubežnoj pečati*, red. Â.N. Zatarskij, Mos. 1958 s. 133-142. — Z. SZMYDTOWA, Publicystyka w latach 1832-1833, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 172-187; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyd. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 423-438. — T.Z. BEDNARSKI, Adama Mickiewicza uwagi o prasie, *Sprawozd. PAN Kr.* 1976 t. 19 nr 2; *Zeszyty Prasoznawcze* 1978 nr 3. — K. ŁAŃCUCKA, Miejsce Polski w historiozofii A. Mickiewicza, *Człowiek i Światopogląd* 1978 nr 8/9. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowska idea równości. O „Składzie zasad” raz jeszcze, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 167-177. — M. PIECHOTA, Adam Mickiewicz – wieszcz trybunem ludu. Poeta w okowach dziennikarstwa, w: *Transdyscyplinarność badań nad komunikacją medialną*, t. 3: Tożsamość dziennikarza, red. M. Kita, M. Ślawska, Kat. 2013 s. 161-177.

Zob. także:

16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna

8.2. *Pielgrzym Polski* 1832-1833

1033. J.B. OSTROWSKI, *Pielgrzym – Adam Mickiewicz, Nowa Polska* (Par.) 1833 półark. 4. — B. GUBRYNOWICZ, Współpracownictwo Mickiewicza w *Pielgrzymie Polskim*, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 355-371. — T.W., [Rec.: K. Różycki, Pamiętnik pułku Jazdy Wołyńskiej 1831, przedmowa A. Mickiewicz, Kr. 1898], *Przegl.*

Powsz. 1899 t. 1 (61) [przedmowa do art. Mickiewicza z *Pielgrzymą Pol.* 4 XI 1832]. — S. PIŁOŃ, Nieznany art. A. Mickiewicza, *Słowo* 1923 nr 94. — A. WOJTKOWSKI, Mickiewicz o płaceniu podatków państwowych, *Kur. Pozn.* 1924 nr 83. — S. PIŁOŃ, Program polityczny *Pielgrzymy Polskiego*, w: *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe,

t. 6, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., War. 1936, s. 105-129; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 174-197, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 393-430.

1034. Z. SZMYDTOWA, Publicystyka w latach 1832-1833, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 172-187; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 423-438. — A. WOJTKOWSKI, Mickiewicz und die Polnische Verfassung vom 3. Mai 1791, *Mickiewicz-Blätter* 1966 s. 95-98. — W. WEINTRAUB, Profetyczna polityka. „Księgi” i artykuły *Pielgrzymy*, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 284-310, wyd. 2 War. 1998 s. 228-248. — Z. PRZYCHODNIAK, Walka o rząd dusz. O strategii i stylu artykułów politycznych A. Mickiewicza w *Pielgrzymie Polskim*, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 135-162; Walka o rząd dusz. Studia o literaturze i polityce Wielkiej Emigracji, Poz.

2001 s. 201-235. — Z. PRZYCHODNIAK, Odezwa do Galicjan, czyli „ostatnie słowo” redaktora *Pielgrzymy Polskiego*, *Ruch Lit.* (Kr.) 2000 z. 2; Walka o rząd dusz..., s. 236-255. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewicz „szalony” i „rozsądny”. O pismach politycznych poety z lat 1832-1833, w: Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej, red. M. Prussak, Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 81-90; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 293-302. — Z. TROJANOWICZOWA, Uwagi o Mickiewiczowskich wizjach przyszłości, w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 67-73; Romantyzm. Od poetyki do polityki..., s. 257-263. — Z. PRZYCHODNIAK, O tym, jak Mickiewicz z szaleństwa się uleczył, w: Wariacje romantyczne, War. 2022 s. 68-75. — J. HERLTH, Romantyzm a narodziny wyobraźni populistycznej – przypadek Mickiewicza, w: Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie, red. Z. Dambek-Giallellis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 155-168.

8.3. Legion Polski 1848

1035. BARDO DI BARDI [L. CEMPINI], Mickiewicz a Firenze, *Rivista di Firenze* 1848 nr 36; W. Mickiewicz, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie. Publication faite d'après les papiers de son père avec préface et notes par [...], t. 1, Par. 1877 s. 241-245 [tłum. fr.]. — P. COMINAZZI, Mickiewicz e i crociati polachi a Milano, *La Fama* 1848, 2 V. — [Legion w Bolonii 23-24 IV], *Il Felsineo* 1848 nr 70; W. Mickiewicz, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie..., t. 1 s. 334-336. — Legion Krzyżowców Mickiewicza, *Dem. Pol.* 1848, 29 VII, t. 11 s. 97; Legion Mickiewicza. Wybór źródeł, red. H. Batowski, A. Szklarska-Lohmannowa, Wr. 1958 s. 151-153. — [Legion w Parmii], *Gazzetta di Parma* 1848 nr 35 [dod.]. — [Manifestacja w Modenie 26 IV], *Italia Centrale* 1848 nr 9; W. Mickiewicz, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie..., t. 1 s. 356-359. — [Mickiewicz z Legionem w Lodi], *Gazzetta di Lodi* 1848 nr 22. — [Notatka o audiencji Mickie-

wicza u Piusa IX], *L'Univers* 1848 nr 470 [inf. za *Voix catholique de Genève*]. — [Notatka o pobycie Mickiewicza z Legionem w Pradze], *Novine dalm.-horv.-slav.* (Zagrz.) 1848, 1 VI [błędna inf. prawdop. spowodowana zaproszeniem Mickiewicza na Kongres Słowiański do Pragi]; Legion Mickiewicza. Wybór źródeł, red. H. Batowski, A. Szklarska-Lohmannowa, Wr. 1958 s. 111 [tłum. pol.]. — [O Mickiewiczu i Legionie w Empoli], *Rivista di Firenze* 1848, 21 IV. — [O Mickiewiczu i Legionie I], *Jutrzenka* 1848 nr 36 s. 150. — [O Mickiewiczu i Legionie II], *Jutrzenka* 1848 nr 52 s. 218. — [Powitanie Mickiewicza w Mediolanie], *Voce del Popolo* 1848, 2 V; W. Mickiewicz, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie..., t. 2, Par. 1909 s. 7-14 [tłum. fr.]. — [Przemówienie w Bolonii], *Il Felsineo* 1848 nr 73; W. Mickiewicz, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie..., t. 1, s. 336-343. — [Przyjęcie Mickiewicza i Legionu przez lud Mediolanu], *Il*

22 Marzo 1848 nr 38; W. Mickiewicz, *Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie...*, t. 2, s. 14-17 [tłum. fr.]. — [Sprawozdanie z manifestacji we Florencji 16 IV], *La Patria* 1848 nr 22; W. Mickiewicz, *Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie...* t. 1 s. 228-238 [tłum. fr.]. — [Wiadomości z Włoch], *Národní noviny* 1848 nr 27. — -š-, Pobytí Adama Miciewicze v Florencii dalo příležitost k slavnostem, *Wčela (Včela)* 1848 nr 39 s. 156 [streszcz. przemówienia A. Mickiewicza]. — Mickiewicz e la cività slava, *Gazzetta di Venezia* 1849 nr 35 [dod.]. — M*** [M. CHODŹKO], Listy o Legii we Włoszech, *Dzien. Pol. (Poz.)* 1850 nr 66-90; wyd. osob. Siedm listów o Legionie Polskim we Włoszech, Poz. 1850. — E. ŁUBIŃSKI, Mickiewicz w Rzymie. Odpowiedź na list bezimienny umieszczony w „Dzienniku Polskim”, Poz. 1850 [odpowiedź na „Listy o Legii we Włoszech” M. Chodźki], Rec.: K. LIBELT, Mickiewicz w Rzymie, *Dzien. Pol. (Poz.)* 1850 nr 89. — M. CHODŹKO, Adam Mickiewicz i Legion Polski we Włoszech czterdziestego ósmego lata. Wspomnienie, Par. 1862.

1036. W. MICKIEWICZ, *Mémorial de la Légion polonaise de 1848 crée en Italie*. Publication faite d'après les papiers de son père avec préface et notes par [...], t. 1 (1877), t. 2 (1909), t. 3 (1910), Par. 1877-1910. Tłum. pol.: Legion Mickiewicza. Rok 1848, Kr. 1921.

Rec.: T. GRABOWSKI, *Pam. Lit.* 1913 s. 239-240. — A.S. [A.M. SKAŁKOWSKI], *Bibl. Warsz.* 1913 t. 3 s. 390-396. — T. SINKO, *Czas* 1921 nr 71. — M. KRIDL, *Książka* 1922 nr 4.

1037. [A. ŠENOJA], Pio IX i A. Mickiewicz, *Vienac (Zagrz.)* 1878 nr 9. — A. NIEMOJEWSKI, Artysta i epoka mickiewiczowska Legionu, *Kur. Lwow.* 1905 nr 182. — M. KONOPNICKA, Konstytucja ducha, *Tyg. Ilustr.* 1906 nr 49. — T. GRABOWSKI, Mickiewicz w r. 1848, War. 1911 [odb. z *Bibl. Warsz.* 1911 t. 4], Rec.: M. KALITYŃSKI, *Pam. Lit.* 1912 s. 475-476. — T. GRABOWSKI, Legion Mickiewicza, *Rok Pol.* 1916 z. 2. — F. HOESICK, Mickiewicz jako polityk, *Kur. Warsz.* 1923 nr 187; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 181-188. — R. BRANDSTAETTER, Legion żydowski A. Mickiewicza. Dzieje i dokumenty, War. 1932. — S. WASYLEWSKI, Mickiewicz rozwija sztandar legionu, *Pion* 1935 nr 7. — M. HANDELSMAN, Rok 1848 we Włoszech, Kr. 1936.

1038. G. KADEN [R. KORNECKI STRAMER], Legion Mickiewicza, Par. 1946; War. [1948]. — A. MICKIEWICZ, Gli Slavi, preceduto dal Libro della Nazione e dei Pellegrini Polacchi, coi documenti della Legione polacca del 1848 e gli articoli sulla questione italiana del 1849, oprac. i tłum. M. Bersano-Begey, Turyn 1947, wyd. 2 rozsz.: Scritti politici, Turyn 1965. — S. PIŁOŃ, List Norwida o związkach Legionu Mickiewicza, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1947 nr 33. — H. BATOWSKI, Legion Mickiewicza a Słowiańszczyzna w r. 1848. Studium z dziejów słowiańskości polskiej, Kr. 1948. — L. KOCIEMSKI, Adam Mickiewicz creatore della Legione Polacca in Italia nel 1848, Firenze 1948. — R. KORNECKI-STRAMER, Adam Mickiewicza czyn zbrojny, War. 1948. — Z. LIBERA, Mickiewicz – Słowacki – Krasiński – Norwid w roku 1848, *Polonistyka* 1948 nr 3. — A. LEWAK, W kręgu mickiewiczowskim 1848 r., *Przegl. Hist.* 1948 t. 18. — S. PIŁOŃ, O Mickiewiczowskim „Składzie zasad” z r. 1848, *Sprawozd. PAU* 1948 nr 4; Studia literackie, Kr. 1951 s. 170-184 [pt. A. Mickiewicza „Skład zasad”]. — W. BŁACHUT, Głosy o legionie Mickiewicza i „Skład zasad legionu” z 1848 r., *Wies* 1949 nr 1-2. — L. KOCIEMSKI, La Legione polacca di Mickiewicz nel 1848 in Italia, Rzym 1949.

1039. G. MAVER, Adam Mickiewicz in Rome in 1848, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951, s. 230-235; Literatura polska i jej związki z Włochami, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 317-324 [tłum. pt. Mickiewicz w Rzymie w 1848]. — S. PIŁOŃ, Adama Mickiewicza „Skład zasad”, w: Studia literackie, Kr. 1951 s. 170-184; Zawsze o Nim. Studia i szkice o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 497-519. — H. BATOWSKI, Legion Mickiewicza w kampanii włosko-austriackiej 1848 roku, War. 1956. — H. BATOWSKI, Mickiewicz wobec południowych Słowian w l. 1848-1849, *Historijski zbornik* 1956 nr 1; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 38-59. — H. BATOWSKI, Stosunek Mickiewicza do Rosji i Rosjan do Mickiewicza w l. 1848-1849, *Učen. Zapiski Leningr. Univ.* 1957 nr 231 [w jęz. ros.]; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 60-79. — S. KIENIEWICZ,

Legion Mickiewicza 1848–1849, War. 1957. Rec.: Z. STEFANOWSKA, Nad „Legionem Mickiewicza”, *Życie Lit.* 1955 nr 48.

1040. K. KOSTENICZ, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Legion włoski i *Trybuna Ludów*. Styczeń 1848 – grudzień 1849, War. 1969.

Rec.: M. CZAPSKA, *Kultura* (Par.) 1971 nr 10. — C. ZGORZELSKI, *Tygodnik Powszechny* (Kr.) 1971 nr 10. — M. CZAPSKA, Dalsze tomy mickiewiczowskiego Kalendarium, *Kultura* (Par.) 1972 nr 4. — Z. TROJANOWICZOWA, *Pamiętnik Lit.* 1973 z. 2.

1041. H. BATOWSKI, Polityczny wpływ Mazziniego na Mickiewicza. Przyczynek do historii r. 1848, w: Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 131-138; Studi in onore di Ettore Lo Gatto e di Giovanni Maver, Florencia 1962 s. 73-78 [w jęz. wł.]. — L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Pucić a Mickiewicz i jego Legion, w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 101-126. — B. BILIŃSKI, Adam Mickiewicz turista (1829) e tribuno (1848) a Bologna, w: *Commentationes historicae. Almae Matri studiorum Bononiensis novem saecula celebranti ab Universitate Iagiellonica Cracoviensi obituae*, Kr. 1988 s. 173-188. — G. PETRACCHI, Adam Mickiewicz e la Legione polacca a Firenze e in Toscana nel 1848-1849, *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne* 1994 z. 110.

— Adam Mickiewicz in Toscana. 1848, [red. H. Lorenc], Florencia 1998 [katalog wystawy w Biblioteca Nazionale Centrale Firenze]. — P. MATUSIK, Mickiewicz w konserwatywnych polemikach lat 1848-1855, w: *Księga Mickiewiczowska*. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 315-340. — Wiara i propaganda. Legion Mickiewicza 1848-1849, wstęp i wyb. tekstów J. Ruskowski, fot. P. Kamza, Poz. 1999 [fragm przemówień, listów Mickiewicza, źródeł włoskich, opracowań]. — L. KUK, Mickiewicz, témoin du déclin de la révolution de 1848, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 69-80. — C. VEDANA, Adam Mickiewicz e Venezia nel 1848, w: *Per Mickiewicz*. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Cecchelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 268-277. — J. FIECKO, Wątki chorwackie w myśli politycznej A. Mickiewicza w okresie Wiosny Ludów (1848-1849), w: *Romanistyka i polityka. Szkice historycznoliterackie*, Poz. 2016 s. 29-52. — J. PIETRZAK-THEBAULT, Ai Fratelli Polacchi – poetyckie świadectwa pobytu Legionu Mickiewicza we Włoszech, *Coll. Litt.* 2023 nr 1.

8.4. *La Tribune des peuples* 1849

1042. J. LECHEVALIER, Lettre à Mickiewicz, *La Tribune des peuples* 1849 nr 68; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 331-334; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 382-384. — A. HERCEN, [Relacja z przemówienia Mickiewicza podczas inauguracji *La Tribune des peuples*], w: *Polarna zvezda na 1859 god*, Lond. 1859 t. 5 s. 75-94; *Byłoe i dumy Iskandera*, Lond. 1862 t. 3 (rozdz. 36); *Kolokol* 1868 nr 14/15; *Nowa Lit.* 1948 nr 12; Rzeczy minione i rozmyślenia, War. 1952 t. 3 s. 36-42 [tłum. pol. K.A. Jaworskiego]; *Sobranie sochinenij v 30-ti tomah*, Mos. 1956 t. 10 s. 36-42; *Zeszyty Hist.* (Par.) 1997 z. 119 s. 55-60 [pt. „Spotkanie

z Mickiewiczem”]; *Mickevič v ruskoj literature*. Pisateli o pisatelah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 44-48 [fragm.].

1043. H. BIEGELEISEN, Adam Mickiewicz jako rewolucjonista, *Ruch* (Lw.) 1887 z. 1-3.

Rec.: T.T. JEŻ, *Przegląd Tygodnikowy* 1887 nr 9. — M. MAZANOWSKI, *Pamiętnik Lit.* A. Mickiewicza 1888 s. 316-318.

1044. B. LIMANOWSKI, Wstęp, w: Artykuły polityczne A. Mickiewicza, oprac. B. Limanowski, Kr. 1893. s. III-XXXVIII. — W. MICKIEWICZ, Współpracownik dziennika *La Tribune des Peuples* [Auguste Lacausade], *Przegląd Naukowy i Lit.* 1898 z. 3; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 75-79. —

K. JARECKI, [Rec.: *La Tribune des Peuples*, wyd. W. Mickiewicz, Par.–Kr. 1907], *Pam. Lit.* 1906 s. 521-525. — S.M. [S. MENDELSON], Adam Mickiewicz w *Trybunie Ludów*, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1906 nr 47-50.

1045. W. MICKIEWICZ, *La Tribune des Peuples*, w: *Trybuna Ludów*, wyd. i przedm. zaopatrzył W. Mickiewicz, przeł. A. Krasnowolski, War. 1907.

Rec.: B. CHLEBOWSKI, *Książka* 1908 nr 2. — K. JARECKI, *Pam. Lit.* 1908 s. 244-246.

1046. J. TRETIAK, Mickiewicz jako redaktor *Trybuny Ludów*, *Bibl. Warsz.* 1907 t. 1; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 129-146. — A. ŚLIWIŃSKI, Z powodu *Trybuny Ludów*, *Witeź* 1908 z. 1. — I.W. KOSMOWSKA, Program społeczno-polityczny A. Mickiewicza dla narodu polskiego, War. 1919. — E. HAECKER, Nieznany art. A. Mickiewicza, *Naprzód* 1920 nr 182. — E. HAECKER, Wstęp, w: A. Mickiewicz, *Trybuna Ludów*. Przekł., wstęp i koment. E. Haecker, Kr. 1921. Rec.: T. SINKO, Mickiewicz jako dziennikarz, *Czas* 1921 nr 82. — F. HOESICK, Mickiewicz jako dziennikarz, *Kur. Warsz.* 1921 nr 133; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 175-180. — Z. KISIELEWSKI, *Trybuna Ludów* Mickiewicza, *Robotnik* 1921 nr 122. — J. URBAN, [Rec.: *Trybuna Ludów*, oprac. E. Haecker, Kr. 1921], *Przegl. Powsz.* 1921 t. 151-152. — M. KRIDL, Działalność polityczna Mickiewicza w oświeceniu pp. Śliwińskiego i Haeckera, w: *Krytyka i krytycy*, War. 1923 s. 172-209. — J. LAGUIRANDE-DUVAL, Mickiewicz écrivain et orateur français, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — L. KRUCZKOWSKI, Mickiewicz o „nieinterwencji”, *Robotnik* 1938 nr 120; *Naprzód* 1938 nr 121.

1047. W. WEINTRAUB, Nieznany art. Mickiewicza, *Teki Hist.* t. 4: 1950 nr 1 s. 29-40. — S. KUSZEWSKI, H. OLSZEWSKI, J. TRZNADEL, Mickiewicz w *Trybunie Ludów*. Referat wygłoszony na 5. Zjeździe Kół Polonistycznych we Wrocławiu 19-22 III 1951, Wr. 1951 [odb. z *Zesz. Społ.-Nauk. „Po prostu”* 1951 nr 12]. — I. GAŁĘŻOWSKA, Pierwiastki chrześcijańskie w *Trybunie Ludów*, *Sacr. Pol. Mil.* 1955 t. 2 s. 15-72. — A. SIKORA, Mickiewicz w *Trybunie Ludów*, *Trybuna Ludu* 1955 nr 252.

— A. SIKORA, Socjalizm utopijny A. Mickiewicza w *Trybunie Ludów*, War. 1955. — S. KIENIEWICZ, *Echa Trybuny Ludów* we Włoszech, *Kwart. Hist.* 1956 nr 4-5. — S. KIENIEWICZ, *Historia Trybuny Ludów* A. Mickiewicza, *Przegl. Hist.* 1959 t. 50 z. 3. — Z. SZMYDTOWA, Wykłady paryskie – *Trybuna Ludów*, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 247-254; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 494-501. — W. FLORYAN, Z badań nad Mickiewiczowską *Trybuną Ludów*. Struktura wydawnicza dziennika, *Pam. Lit.* 1963 z. 2. — S. KIENIEWICZ, W. FLORYAN, *Histoire de La Tribune des Peuples*, w: *La Tribune des peuples. Édition phototypique sous la rédaction de H. Jabłoński*, Wr. 1963. — M. GIERGIELEWICZ, Filadelfijska zagadka A. Mickiewicza, *Kultura* (Par.) 1971 nr 3.

1048. L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Oddźwięk *Trybuny Ludów* wśród Jugosłowian, w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 135-151. — L. KUK, Mickiewicz, témoin du déclin de la révolution de 1848, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 69-80. — Z. PRZYCHODNIAK, Między romantyzmem a nowoczesnością. Adam Mickiewicz i *Trybuna Ludów*, w: *Walka o rząd dusz. Studia o literaturze i polityce Wielkiej Emigracji*, Poz. 2001 s. 256-288. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, Krasieński czyta *La Tribune des Peuples*, w: *Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasieński jako czytelnik polskich poetów*, War. 2003 s. 145-150. — M. DERNAŁOWICZ, Sygnatury 207 i 208 ze zbiorów rapperswilskich [mickiewicziana w *La tribune des peuples*], *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 169-172. — J. FIEĆKO, Adam Mickiewicz o kwestii niemieckiej na łamach *Trybuny Ludów*. Przypisy i komentarze, w: *Romantycy i polityka. Szkice historycznoliterackie*, Poz. 2016 s. 53-84; Polen und Deutsche in Europa. Polacy i Niemcy w Europie. Beiträge zur internationalen Konferenz 16. und 17. November 2015, Poznań, red. K. Trybuś, M. Düring, M. Junkiert, Poz. 2018 s. 69-86. — D. KOCH, „L’Homme religieux réformateur” the first French translation of Emerson in A. Mickiewicz revolutionary *Tribune des Peuples*, *The New Engl. Quarter.* 2017 t. 90.

8.5. Pisma różne

1049. [E. JANUSZKIEWICZ], Wilia wili w Paryżu 1834 roku, *Czas* 1871 nr 294 [publ. anonim., autora ustalił W. Mickiewicz; dot. m.in. toastu na cześć J.U. Niemcewicza]. — S. PIGOŃ, Jakiego Mickiewicza znamy? Garść uwag o tekstach i autografach jego dzieł, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 12. — A. WOJTKOWSKI, Nieznana odezwa z podpisem A. Mickiewicza w Arch. Państwowym w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1922 nr 201 [odezwa Rady Szkoły Narodowej w Paryżu]. — S. PIGOŃ, Mickiewicz wobec spisków galicyjskich w r. 1833, *Mysł Nar.* 1926 nr 17; *Studia literackie*, Kr. 1951 s. 160-169 [pt. Mickiewicz wobec spisków galicyjskich w dobie powstania]. — S. PIGOŃ, Inskrypcje nagrobne Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1937 z. 9/10.

1050. Z. TROJANOWICZOWA, O przemówieniach Mickiewicza, *Teksty Drugie* 1995 nr 6; Ro-

mantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 303-313. — Z. PRZYCHODNIAK, Nieznane teksty A. Mickiewicza z roku 1833 i 1849, w: *Walka o rząd dusz. Studia o literaturze i polityce Wielkiej Emigracji*, Poz. 2001 s. 326-342. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewicz „szalony” i „rozsądny”. O pismach politycznych poety z lat 1832-1833, w: *Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej*, red. M. Prussak, Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 81-90; *Romantyzm. Od poetyki do polityki...*, s. 293-302. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowska idea praw obywatelskich. „Skład zasad”, w: *Uniwersytet. Otwarte przestrzenie dyskursów*, red. I. Cytlak, K. Przyszczypkowski, Poz. 2024 s. 143-159.

9. Opracowania pism historycznych

1051. L. PŁOSZEWSKI, Przyczynki Mickiewiczowskie, cz. 2: II. Nota Mickiewicza o sposobie napisania historii polskiej, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 294-306. — K. TYMIENIECKI, Wstęp do „Pism historycznych”, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, zebrał i oprac. staraniem Komitetu Red., t. 6, War. 1936. — K. MĘŻYŃSKI, Studia historyczne Mickiewicza w Wilnie, *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne. Prace Historyczno-Literackie* nr 18, 1965. — J. KRASUSKI, Mickiewicz jako historyk, *Kultura* (War.) 1977 nr 13. — J. KRASUSKI, Mickiewicz wizja upadku Zachodu, *Przegl. Zach.* 1977 nr 1. — W. LITWORNA, Odnaleziony rękopis Mickiewicza [„Pierwsze wieki historii polskiej”]. Rozm. przepr. M. Łuczynski, WTK 1978 nr 18. — M. WIERZBICKA, Lelewel a Mickiewicz. Problem trwałości romantycznych koncepcji dziejów Polski, w: Joachim Lelewel – człowiek i dzieło. W 200-lecie urodzin. Materiały z ogólnopolskiej sesji naukowej, Żagań 12-14 IX 1986, red. K. Bartkiewicz, Ziel. Góra 1988 s. 233-234. — J. MAŚLANKA, Historyczne poglądy Mickiewicza, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 125-134. — J. MAŚLANKA, Autograf „Pierwszych wieków historii polskiej” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1994 z. 1. — M. DERNAŁOWICZ, Dlaczego i jak pisał Mickiewicz „Historię polską”, w: Nasze pojedynki o romantyzm, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 233-240. — M. DERNAŁOWICZ, Mickiewicz „Historia polska”, w: Religijny wymiar literatury polskiego romantyzmu, red. D. Zamaćńska, M. Maciejewski, Lubl. 1995 s. 117-128. — I. JOKIEL, Niedokończone historie, czyli Mickiewicz i Naruszewicz w roli dziejopisów, *Kwart. Opol.* 2001 nr 1; Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006 s. 133-149.
1052. V. JULKOWSKA, Krasicki do Naruszewicza, Mickiewicz do Lelewela, czyli retorycznie o pisaniu historii, *Napis* 2002 S. VIII s. 91-106. — J. ŁAWSKI, Bizancjum Mickiewicza. Cesarstwo Wschodnie w „Pierwszych wiekach historii polskiej”, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 205-244. — J. ŁAWSKI, „Sacrum” słowiańskie. Od „Historii polskiej” do prelekcji paryskich, w: Słowiańszczyzna wobec sacrum w kulturze świata wschodniego i zachodniego, red. E. Harendarska, A. Bezwiński, Bydg. 2003 s. 83-100; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 251-273. — J. ŁAWSKI, Od historiografii do historiozofii. Mickiewiczowska refleksja o metodach poznania przeszłości (1820-1840), *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 33-72 [wersja rozsz.]. — J. ŁAWSKI, Temat cyrylometodiański w pismach historycznych A. Mickiewicza, w: Tradycja chrześcijańska Wschodu i Zachodu w kulturze Słowian, red. A. Bezwiński, Bydg. 2006, s. 171-186. — M. TURCZYN, „Pierwsze wieki historii polskiej”, w: Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 163-167. — D. ZAWADZKA, Problem autobiografizmu w piśarstwie historycznym – z perspektywy Lelewela i Mickiewicza, w: Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa, J. Borowczyk, Poz. 2007 s. 27-41. — W. ŚLIWIŃSKI, Ludy słowiańskie i ich przywódcy w „Pierwszych wiekach historii polskiej” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 271-294. — Z. STEFANOWSKA, Mapa ojczyzny w pismach Mickiewicza, w: Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 220-227. — D. ZAWADZKA, Przestrzeń historii, przestrzeń tekstu – paralele Lelewela i Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2014 z. 2. — D. SEWERYN, Obraz barbaricum w I kursie „Literatury słowiańskiej” i „Pierwszych wiekach historii polskiej”, w: Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 128-149.
- Zob. także:
16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna

10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych

1053. W. MICKIEWICZ, Rozprawa Mickiewicza o Jakubie Boehmie, w: Rozprawa Mickiewicza o Jakubie Boehmem, tłum. P. Chmielowski, War. 1898 s. 1-4. — A. NIEMOJEWSKI, Filozofia Mickiewicza, *Myśl Niepodl.* 1911 nr 182-184; Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i go-dziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje im-prowizacji, War. 1921 s. 1-52. — M. STRASZEWSKI, Adam Mickiewicz, w: Polska filozofia narodowa, wyd. M. Straszewski, Kr. 1921 s. 161-239 [wykład z 1911]. — A. ZIELEŃCZYK, Mickiewicz „prawdy żywe”, *Przegl. Filoz.* 1926 z. 3-4. — H. SZUCKI, Mickiewicz i Boehme. Przyczynki do mistyki polskiej, *Pam. Lit.* 1929 s. 315-341. — S. PIŁOŃ, Wstęp, w: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebra. i oprac. staraniem Komit. Red., t. 11, War. 1933 s. 7-120. — M. CZAPSKA, Stosunek Mickiewicza do religii i Kościoła w świetle jego korespondencji i przemówień, *Sacr. Pol. Mil.* 1955 t. 2; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 191-269 [pt. Czy Mickiewicz był katolikiem?]. — A. WITKOWSKA, Wieszcz zdegradowany, albo koncert z Adamem, *Pam. Lit.* 1987 z. 1. — M. BURTA, Adam Mickiewicz i Jakub Boehme, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaà kul'tura. Materiały z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księ-gach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 207-221.

1054. S. HARMAZY, Mistyczny świat Jako-ba Boehme widziany oczami A. Mickiewicza, w: Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 121-126. — A. LAM, Tropy Anioła Ślązaka w pismach A. Mickiewicza, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 132-141. — M. SKWARA, „Confiance en soi” – próba interpretacji Mickiewiczowskich odczytań Em-ersonowskiego eseju, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynar. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Olekso-wicz, Gdańsk 2005 s. 313-323. — D. SOŁOWIEJ, Idea metempsychozy w „Księdze zgodności” A. Mic-

kiewicza, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 127-131.

1055. A. WALICKI, Mesjanizm A. Mickiewi-cza w perspektywie porównawczej, War. 2006.

Zawartość: Problematyka filozoficzna w Mickiewi-czowskich prelekcjach paryskich; Francja w prelekcjach paryskich Mickiewicza; Wykłady paryskie A. Mickiewi-cza: Rosja i myśliciele rosyjscy.

1056. J. SCHOLLENBERGER, „Wejść między sforę” – projekt duchowości zwierząt: Mickiewicz – Emerson, *Wiek XIX* nr 3: 2010 s. 36-49. — J. PRO-KOPIUK, Adam Mickiewicz o Jakobie Boehmem, w: Wpływ myśli hermetycznej Jacoba Boehme-go na życie i twórczość Adama Mickiewicza oraz jej współczesna recepcja. Międzynar. konf., Kat., 10 X 2008, red. L. Górnicki, Wieluń 2011, s. 183-203. — J. CZERNIK, Romantyczny heroizm i hero-si romantyzmu (Thomas Carlyle, Ralph Waldo Emerson, Adam Mickiewicz), w: Prace Herkulesa – człowiek wobec wyzwań, prób i przeciwno-ści, red. M. Cieśla-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2012 s. 265-278. — E. HOFFMANN-PIOTROW-SKA, „Święte awantury”. Orto- i heterodoksje A. Mickiewicza, War. 2014. — A. LAM, Z jakiego wydania „Cherubinowego wędrowca” korzystał Mickiewicz?, *Pam. Lit.* 2014 z. 2.

1057. A. LAM, Anioł Ślązaka Mickiewicza, Kr. 2015.

Rec.: J. NOWAK, W obronie ducha, *Twórczość* 2016 nr 6. — S. PANEK, Les épigrammes d'Adam Mickiewicz et d'Angelus Silesius en miroir, tłum. K. Vandenborre, *Slavica Bruxellensia* 2016 nr 12.

1058. A. ZIOŁOWICZ, Mickiewicz – Emerson – Norwid. Wokół idei przewodników ludzkości, *Nowy Napis* 2022 nr 16.

Zob. także:

16.1. Problematyka filozoficzno-religijna i kulturo-znawczo-antropologiczna

16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna

16.5. Towianizm

11. Opracowania wykładów

11.1. Wykłady lozańskie (1839-1840)

1059. T. ZIEMBA, Mickiewicz w Lozannie, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 36-38. — P. CHMIEŁOWSKI, Odczyty Mickiewicza w Lozannie, War. 1884. — W. MICKIEWICZ, Listy A. Mickiewicza do Amadeusza Melegari, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; *Niwa* 1898 nr 19-20; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 26-34. — S. SCHNEIDER, Mickiewicz jako filolog, *Muzeum* (Lw.) 1898 s. 410-416. — Uroczystość Mickiewiczowska w Lozannie dn. 24 grudnia 1898, Par. 1898. — J. KALLENBACH, Słuchacz Mickiewicza, *Kraj* 1899 nr 18; Cząsy i ludzie, War. 1905 s. 175-181. — L. LÉGER, Mickiewicz en Suisse, *Bibl. univ. et Rev. suisse* 1899, marzec, s. 495-511, kwiecień, s. 99-122; *Biesiada Lit.* 1899 nr 13, 16, 17. — H. CEDERBAUM, Mickiewicz w Lozannie, *Tyg. Ilustr.* 1900 nr 36-37. — J. KORWIN, Adam Mickiewicz w Lozannie, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 208-221. — CH.A. SAINTE-BEUVE, Lettres à M. et Mme Juste Olivier. Correspondance inédite [cz. IV], *La Revue des deux-mondes* 1904 t. 22, 1 VII, s. 139-172. — J. KUCHARZEWSKI, Adam Mickiewicz, professeur à Lausanne, *L'Aigle Blanc* 1916 s. 135-140; Les Polonais en Suisse au XIX siècle, Loz. 1916 s. 15-20. — A. ŁUCKI, Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1916 nr 9. — J. PIETRZYCKI, List znad Lemanu, *Nowa Reforma* 1916 nr 202.
1060. J. PIETRZYCKI, Ze wspomnień o Mickiewiczu [w Lozannie], *Gaz. Lwow.* 1918 nr 36 [wspomnienie L. Orpiszewskiego przekazane przez syna J. Orpiszewskiego]. — M. SMOLARSKI, Estetyka Mickiewicza w epoce od powstania listopadowego do czasów kursów literatury słowiańskiej. Katedra w Lozannie, *Przegl. Nar.* 1920 t. 19 nr 4, t. 20 nr 5. — J. KOWALSKI, Czy nie zginie dla Polski? O „wykładach lozańskich” A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1926 z. 3. — J. KOWALSKI, Adam Mickiewicz à Lausanne, *Eos* 1927 s. 417-427 [odb. Lw. 1927]. — J. KOWALSKI, Wstęp do Wykładów lozańskich, w: Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebr. i oprac. staraniem Komit. Red., t. 7, War. 1936 s. 171-242. — T. ZIELIŃSKI, Wstęp do wykładów lozańskich Mickiewicza, w: Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe..., t. 7 s. 153-170; Legenda o złotym runie, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, postł. L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 241-259. — G. FERRETTI, Adam Mickiewicz à l'Académie de Lausanne, Lozanna 1940. — NAŁĘCZ [J.T. DYBOWSKI], Mickiewicz w Lozannie, *Pam. Lit.* (Fryb.) 1941 nr 2. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Lata profesorskie Mickiewicza w świetle nowych badań, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1943 nr 51/52. — S. KOLBUSZEWSKI, „Wykłady lozańskie” A. Mickiewicza w opracowaniu Jerzego Kowalskiego, *Sprawozd. Wroc. Tow. Nauk. S. A.* 1948 s. 76-77.
1061. At Lausanne, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 220-223. — J. MIKKE, Profesor Akademii w Lozannie, *Kamena* 1955 nr 10-12. — B.W. JANUSZEWSKI, Z dziejów profesury Mickiewicza w Lozannie, War. 1984. — A. STĘPNIEWSKA, Męczennicy wczesnochrześcijańscy w wykładach lozańskich A. Mickiewicza, *Vox Patrum* 1986 z. 10. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Lata profesorskie Mickiewicza w Lozannie, w: Próby przywołań. Szkice literackie, War. 1992 s. 190-208. — A. OBRĘBSKI, O czym wykładał Mickiewicz w Lozannie?, *Filomata* 1993 nr 414; Antyk w Polsce, cz. 2: Studia, red. J. Okoń, J. Starnawski, Łódź 1998 s. 160-172. — M. KALINOWSKA, Wokół Mickiewiczowskiej hermeneutyki kultury antycznej w wykładach lozańskich, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 195-204. — M. KUZIĄK, Mickiewiczowska hermeneutyka kultury (wokół wykładów lozańskich), w: Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza, Słupsk 2006 s. 82-140; Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 89-112. — M. PIĘCHOTA, Autorzy nowożytni w wykładach lozań-

skich Mickiewicza. Z dygresją o prowincjach i prowincjonalizmach, w: *Wykłady lozańskie...*, s. 38-64; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 123-150 [wersja zmien. i uzupełn.].

1062. Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006.

Zawartość: J. ZIELIŃSKI, Kilka uwag na temat krytycznej edycji rękopisu wykładów lozańskich Mickiewicza; — J. AXER, Mickiewicz – zbuntowany filolog klasyczny (wypowiedź niebezinteresowna); — M. PIECHOTA, Autorzy nowożytni w wykładach lozańskich Mickiewicza. Z dygresją o prowincjach i prowincjonalizmach; — B. MYTYCH-FORAJTER, Historia anegdotyczna z listów wyczytana, czyli próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego Mickiewicz uciekł ze szwajcarskiego raj; — O. MASIUK, Łacińskość Mickiewicza – głosy do wykładów lozańskich; — M. KUZIAK, Literatura rzymska w hermeneutyce A. Mickiewicza. O wykładach lozańskich; — T. ALEKSANDROWICZ, Obraz historiografii rzymskiej w wykładach lozańskich A. Mickiewicza; — M. BĄK, P. MARCINIAR, Antynomia Grecji i Rzymu w wykładach lozańskich; — A. NAWARECKI, Dusza wcielona w literę. O Mickiewi-

czowskim poszukiwaniu „znamion” literatury rzymskiej; — A. KUNCE, Jak podjąć to, co inne?; — M. KALINOWSKA, Mickiewicz o dramacie i teatrze w wykładach lozańskich; — M. SZARGOT, Pisma „rzymskie” Mickiewicza wobec „Irydiona”; — L. ZWIERZYŃSKI, Podwójne odbicie: wykłady lozańskie – liryki lozańskie; — M. PRWIŃSKA, Wykłady lozańskie a prelekcje paryskie. Rekonesans.

1063. M. TURCZYN, Wykłady lozańskie o średniowieczu, w: Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 168-170. — M. PIECHOTA, Fenomen wykładów lozańskich A. Mickiewicza, *Świat i Słowo* 2009 nr 2. — K. ZIEMBA, Antyk, chrześcijaństwo i Europa w wykładach lozańskich A. Mickiewicza, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, S. II: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. I: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 195-222. — M. JUNKIERT, Niemieckie źródła do wykładów lozańskich Mickiewicza. Wolf – Ast – Schlegel, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiecko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 311-340.

11.2. Wykłady w Collège de France (1839-1840)

1064. [O rozpoczęciu wykładów Mickiewicza w Collège de France], *Trzeci Maj* 1840 nr 48. — [J.B. OSTROWSKI], Pan Adam Mickiewicz i sławiańszczyzna, *Nowa Polska* (Par.) 1840 t. 4 oddz. 3 półark. 31 s. 603-604. — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France, *Le Constitutionnel* 1840 24 XII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 189-191; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forjczyk, War. 1999 s. 221-222 [tłum. Otwarcie kursu A. Mickiewicza w Collège de France]. — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France, *Le Semeur* 1840 nr 31. — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz, *Le Siècle* 1840, 24 XII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 191-193; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 223-225 [tłum. Otwarcie kursu A. Mickiewicza]. — UN POLONAIS, Collège de France. Ouverture des Cours de langues et littératures slaves par Adam Mickiewicz, *Le National* 1840, 26 XII. — L. FAUCHER, Cours de Mickiewicz, *Le Courrier fr.* 1841, 9 I;

Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 193-196; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 226-229 [tłum. pt.: Kurs Mickiewicza]. — [L. GAJ], [Notatka o prelekcjach Mickiewicza], *Novine dalm.-horv.-slav.* (Zagr.) 1841 nr 26. — J.V.J., [Notatka o językach słowiańskich], *Ost und West* (Praga) 1841 nr 21; *Danica* (Zagr.) 1841 nr 34. — Kurs Mickiewicza v Pariže, *Moskvitânin* 1841 cz. 5 nr 10. — Kurs literatury słowiańskiej A. Mickiewicza, *Dem. Pol.* 1840/1841 t. 3 cz. 4. — Kurs literatury słowiańskiej – objaśnienie, *Dzien. Nar.* 1841 nr 12. — [A. LÈBRE], Littérature slave. Cours de M. Mickiewicz, *Le Semeur* 1841 nr 3-4 [cd. *Le Semeur* nr 51 i 1842 nr 52]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 197-203 [fragm. pt. Cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France. Aperçu général]; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 230-234 [fragm. tłum. Kurs A. Mickiewicza]. — F. ŁUBIEŃSKI, Kurs literatury słowiańskiej, *Przyjaciel Ludu* (Leszno) 1841 nr 48. — [Notka o prelekcjach], *Gazzetta di Zara* 1841 nr 3. — Ojczyzna na kursie literatury słowiańskiej, *Narodowość* (Par.) 1841 nr 3. — [Odpowiedź *Dziennikowi Narodowemu*], *Narodo-*

wość (Par.) 1841 24 VI. — [O kursie Mickiewicza], *Oręd. Nauk.* 1841 nr 2.

1065. [J.B. OSTROWSKI], Pan Adam Mickiewicz profesor, *Nowa Polska* (Par.) 1841 t. 4 oddz. 3 półark. 35-38 s. 617-620, 625-627. — J.B. OSTROWSKI, *Polska 1537, Nowa Polska* (Par.) 1841 t. 4 oddz. 4. — Prelekcje Mickiewicza, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 28. — Rozpoczęcie drugiego kursu literatury słowiańskiej, *Dzien. Nar.* 1841 nr 38. — S., Korespondencja z Paryża, dnia 11 lutego 1841, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 10. — [J. TAŃSKI], Collège de France. Cours de littérature slave, *Journal des débats* 1841, 27 XI. — UN SLAVE DE MIDI [K. OSTROWSKI], Adam Mickiewicz, ses œuvres, son cours de littérature slave au Collège de France, *L'Université Catholique* 1841 t. 11, kwiecień-maj. — W.C. [W. CYBULSKI], Kilka uwag nad prelekcjami Mickiewicza, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 14. — Wissenschaftliche Vorträge, *Moravia* 1841 nr 64; *Květy (Květy české)* 1841 nr 35 [tłum. czes.]; *Tyg. Lit. (Poz.)* 1841 nr 41 [tłum. fragm.]. — [F. WRÓTNOWSKI], Kurs literatury słowiańskiej, *Dzien. Nar.* 1841 nr 1-3.

1066. Pierwsza prelekcja Mickiewicza, *Dem. Pol.* 1841/1842 t. 4, 20 XII. — Prelekcje Mickiewicza, *Dem. Pol.* 1841/1842 t. 4, cz. 3-4 s. 196-198, 204-208, 267-269. — Albrecht, Vintras, Towiański, czyli Prorocy 1842 roku, *Pszonka* 1842 oddz. 4 półark. 3/4. — Cours de M. Mickiewicz au Collège de France, *Écho de la littérature et des beaux arts* 1842 t. 3 s. 309-310. — Filozofowie wynalazku A. Mickiewicza, *Pszonka* 1842 oddz. 4 półark. 5. — J.P. JORDAN, [Rec.:] Kurs drugoletni (1841-1842) literatury słowiańskiej [...], *Par.* 1842, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 1; *Skoroteča* 1843 nr 9 [tłum. M. Popović]; L. Durković-Jakšić, Pucić a Mickiewicz i jego Legion, w: Mickiewicz i Jugosławianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, *Poz.* 1984 s. 76-77 [fragm.]. — [A. LÈBRE], [Byron w „Prelekcjach paryskich”], *Le Semeur* 1842 nr 52. — K. LIBELT, Autorowie stanisławowscy, zdrajcy [fragm. „Prelekcji Mickiewicza”], *Dzien. Dom.* 1842 nr 21-22. — K. LIBELT, Prelekcje Mickiewicza, *Dzien. Dom.* 1842, nr 19-23, 1844 nr 25-26; Pisma pomniejsze, t. 6: Pisma różne, *Poz.* 1851 s. 111-157. — Kurs słowiański w Kolegium Francuskim, *Narodowość* (Par.) 1842, 1 II. — K. LIBELT, Konfederacja barska [fragm.

„Prelekcji Mickiewicza”], *Dzien. Dom.* 1842 nr 19-20. — Literarische Notizen, *Blätter für lit. Unterh.* 1842 nr 70. — [O rozliczeniu kosztów wydania „Prelekcji paryskich”], *Dem. Pol.* 1842/1843 t. 5 [wyd. 10 X 1842]. — [M. POPOVIĆ], [O prelekcjach w Collège de France], *Skoroteča* 1842 nr 36. — R.E., Polnische Literatur, *Ost und West* (Praga) 1842 nr 83, 18 X. — L. ŠTÚR, [Wzmianka w rubr. Rozličnè zprávy], *Tatranka* 1842 nr 1. — Sybir, *Narodowość* (Par.) 1842, 17 VI. — W., Prelekcje Mickiewicza, *Dzien. Dom.* 1842, nr 1-2, 4, 7, 9, 13. — K.V. ZAP, Mickiewicz vydal čtení o literatuře slovanské, *Časop. Česk. Museum* 1842.

1067. Baraszk, *Pszonka* 1843 oddz. 5 półark. 4 s. 16. — [J.P. JORDAN?], Puschkin von Mickiewicz, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 1 s. 45-51. — [J.P. JORDAN?], [Rec.:] Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände [...] Lipsk 1843, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 3 s. 197-202. — W. MENZEL, Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände. Gehalten in Collège de France 1840 bis 1842 von A. Mickiewicz. Brockhaus und Avenarius 1843, *Literaturblatt* 1843 nr 75, 1844 nr 78-79; P. Roguski, Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, *War.* 1981 s. 237-242 [tłum.]. — L.A.Z., Mickiewicz, *Beil. Allgem. Zeit.* (Augsburg) 1843 nr 64 s. 476-477; Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, *Nowy Jork* 1951 s. 182-184 [tłum. Mickiewicz as professor]. — A. LÈBRE, Cours de Mickiewicz sur la littérature slave, *Rev. Suisse* 1843 t. 6, sierpień-wrzesień, s. 513-531, 633-642; Œuvres, red. M. Débrit, J. Olivier, *Loz.* 1856 s. 273-294. — A. LÈBRE, Mouvement des peuples slaves; leur passé, leur tendances nouvelles. Cours de M. Mickiewicz, *La Revue des deux-mondes* 1843, 15 XII s. 951-993; Œuvres..., s. 295-374; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, *Par.* 1929 s. 47-48; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, *War.* 1992 s. 211-219 [fragm.]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, *War.* 1999 s. 244-253 [fragm. tłum. Ruch ludów słowiańskich]. — [M. POPOVIĆ], [O prelekcjach w Collège de France], *Srpske novine* 1843 nr 19; L. Durko-

vić-Jakšić, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 77-78 [tłum.]. — M. Pucić [O. Pozzo], Studi sugli Slavi XI. Adamo Mickiewicz, *La Favilla* 1843, 15 VII s. 197-209; *L'Avvenire* 1848 z 28 X [zmien. zakończenie]. — G. SAND, De la littérature slave, par M. A. Mickiewicz, *La Revue indép.* 1843, 19 IV; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 205-210; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 237-243 [tłum. O „Literaturze słowiańskiej” A. Mickiewicza]. — W.M., Kurs literatury słowiańskiej w Collège de France, *Dzien. Dom.* 1843 nr 17-18.

1068. AB [A. BONNETTY], Les verbes nouveaux, M. Mickiewicz, M. Towiański, M. Quinet, *Ann. de Philos. Chrét* 1844 nr 52, avril, s. 245-271; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 227-242; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryci, War. 1999 s. 263-274 [tłum.: Nowe słowa. Panowie Mickiewicz, Towiański, Quinet]. — C.M., M. Mickiewicz et M. Towiański, *Gaz. de France* 1844, 24 X (supplément); Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 255-259; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 289-292 [tłum. pol. Panowie Mickiewicz i Towiański]. — Konstytucja Trzeciego Maja, *Trzeci Maj* 1844 nr 20 s. 81-83. — Korespondencja, *Pszonka* 1844 oddz. 6 półark. 11/12 s. 45-47. — F. KOZŁOWSKI, Prace naukowe B.F. Trentowskiego i jego recenzji, *Teraźniejszość i Przyszłość* 1844 t. 1 z. 2. — Kurs literatury słowiańskiej. Lekcja 19 marca. Deklaracja p. Mickiewicza. Przysięga towiańczyków, *Dzien. Nar.* 1844 nr 155. — La discussion à la Chambre des députés sur le cours de Mickiewicz, 9 juillet 1844, *Monit. Univ.* 1844, 10 VII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 253-255; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 286-288 [tłum. Dyskusja w Izbie Deputowanych 9 lipca 1844 na temat kursu Mickiewicza]. — A. LÈBRE, Poésie Serbe. Les Monténégrins – Les Serbes. Les Bosniaques. Les Albanais. Cours de M. Mickiewicz, *Rev. Suisse* 1844 t. 7 s. 76-86. — [O manifestacji towiańczyków na końcu wykładu z 19 III], *Courrier français* 1844 z 19 III; *Gaz. de France* 1844 z 21 III; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 222; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 257 [tłum. pol.].

1069. [O prelekcji z 21 V], *Dzien. Nar.* 1844 nr 163. — M. Popović, [O prelekcjach w Collège de France], *Srpske novine* 1844 nr 93. — E. QUINET, Leçon au Collège de France du 20 mars 1844, *Le Siècle* 1844, 25 III; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 49; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 222-223; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 258-259 [tłum. Wykład w Collège de France z 20 marca 1844]. — [Sprawozdanie z wykładu 28 V], *Dzien. Nar.* 1844 nr 164; *Rok* (Poz.) 1844 z. 9. — E. STOURM, Sur le cours de Mickiewicz, *Revue synthétique* 1844 t. 5 z. 1-3 s. 198-201; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 219-222; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 254-256 [tłum. O kursie Mickiewicza]. — UN CATHOLIQUE POLONAIS, Collège de France – Cours de M. Mickiewicz, *L'Univers* 1844 nr 584 s. 2. — Un prophète comme on n'en voit pas, *Le Charivari* 1844 nr 82, 22 III s. 2; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 224-226; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 260-261 [tłum. Ostatni z proroków]. — Wiadomości i doniesienia [o prelekcji z 30 IV], *Dzien. Nar.* 1844 nr 160.

1070. Chambre des Paris [...]. Séance du lundi 14 avril, *Monit. Univ.* 1845 nr 105, supplément, s. 971-976 [dyskusja w Izbie Parów o wykładach Micheleta, Quineta i Mickiewicza]. — J. JUNG-MANN, Slovestnost aneb nauka o wýmłunosti pro-saické, Praga 1845. — K., Adam Mickiewicz složil pařížskou professuru slovanské literatury, *Květy (Květy české)* 1845. — [Rec.] L'Église officielle et le Messianisme, par A. Mickiewicz, *Revue de Paris* 1845 nr 126, 20 II. — [Rec.] L'Église officielle et le Messianisme, par A. Mickiewicz, *Rev. critique* 1845, luty, s. 87-89. — [K.J.A. NIEZABYTOWSKI], Mickiewicz de la littérature slave, Par. 1845 [broszura wyd. anonim.; autora wskazali H. Kozerska i J.A. Jucewicz, wydawcy „Pamiętników” Niezabytowskiego]. — [Notatka o katedrze słowiańskiej], *Dem. Pol.* 1845/1846 t. 8 [wyd. 20 XII 1845]. — (Sur Collège de France), *Le Globe* 1845, 16 IV; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 259-260; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryci, War. 1999 s. 293 [tłum. *Le Globe* o Collège de France]. — Ch. Loebens, [Rec.] L'Église officielle et le messia-

nisme, par A. Mickiewicz, *La Revue indép.* 1846, 25 V s. 257-261; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 301-303; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 347-352. — L. MÉNARD, [Rec.:] L'Église officielle et messianisme, par M. A. Mickiewicz, *La Phalange, rev. de la sc. soc.* 1846 t. 3, 8 s. 630-635, 76-86; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 305-314; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 353-362 [tłum. Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza]. — G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], *Revue critique et littéraire*. [...] L'Église officielle et messianisme, par A. Mickiewicz, *Journal des débats* 1846, 17 III s. 1-2; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 294-300; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 339-346 [tłum. Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza].

1071. J. MICHELET, Cours professé au Collège de France 1847-1848, Par. 1848. — LČ, O velkém člověku, jenž přijíti na svět měl, *Wčela (Včela)* 1848 nr 30 s. 119-120. — Les auditeurs du Collège de France..., *Le Courier fr.* 1849 nr 18 s. 1. — Les scènes de désordre dont le Collège de France, *Le Peuple* 1849 nr 70. — Mickiewicz e la civiltà slava, *Gazzetta di Venezia* 1849 nr 35 [dod.]. — Zastupanje slovenskih interesa u Francuskoj žurnalistici, *Jadranski Slavjan* 1850 nr 2 s. 37-40 [przedr. z *Union m.in.* o Mickiewiczu]; L. ĐURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 82 [tłum. fragm.]. — I.A. BRILIĆ [BERLIĆ], Mickiević o J. Kollárju, *Slovenska bčela* 1852 nr 9 s. 68-69. — V.B. NEBESKÝ, Královodorský Rukopis, *Časop. Česk. Museum* 1854, R. XXVII.

1072. K.W. WÓJCICKI, Adam Mickiewicz. Nieznane szczegóły do życiorysu Mickiewicza, *Czas. Dod. mies.* 1858 t. 12 s. 670-694. — E. ZIEMIĘCKA, Rozbiór kursów o literaturze słowiańskiej A. Mickiewicza, *Gaz. Codz.* (War.) 1859 nr 246, 282-284; *Studia*, Wil. 1860 s. 1-64 [wyd. rozs.]. — V.G. BELINSKIJ, Otvét „Moskvitâninu”, w: *Sočineniâ*, t. 11, Mos. 1861 s. 260-261. — W. KORONOWICZ [W. WRÓBLEWSKI], List do... o rozbiórze Kursów A. Mickiewicza napisanym przez E. Ziemięcką, *Bibl. Warsz.* 1861 t. 3. — A., Některé hlasové o české literaturě, *Beseda. Naučný časopis* 1865 nr 18. — M. FIRLEJ, [Rec.: A. Mickiewicz, Literatura słowiańska, tłum. F. Wrotnowski, Poz. 1865], *Dzien. Pozn.* 1865 nr 82. — J. SZUJ-

SKI, Nowe wydanie A. Mickiewicza Literatury słowiańskiej (Poz. 1865), *Tyg. Nauk.* 1865 nr 15. — **, [Rec.: A. Mickiewicz, Literatura słowiańska, tłum. F. Wrotnowski, Poz. 1865], *Dzien. Pozn.* 1865 nr 83. — J. MICHELET, Le Collège de France, w zb.: *Paris. Guide par les principaux écrivains et artistes de la France*, Par. 1867 s. 136-145; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 57-58. — Prelekcje Mickiewicza, *Krzyż* 1867 nr 7, 15, 18, 20, 22, 25, 27, 31, 35-37, 46-48, 52, 1868 nr 1, 5-7 [w rubryce: Recenzje].

1073. W. CYBULSKI, Odczyty o poezji polskiej w pierwszej połowie XIX w., Poz. 1870. — E. JELINEK, Adam Mickiewicz na Rusi, *Slovanská studie, Lumír časopis zábavný a poučný* 1878 nr 6. — J.T. HODI, Czterdzieści i cztery uwydatnił na podstawie Mickiewiczowskiego kursu literatury słowiańskiej. W 30 rocznicę zgonu A. Mickiewicza, *Chwila* 1885 nr 51-56. — J. TOKARZEWICZ, Adam Mickiewicz w Collège de France, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 94-99; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 94-99. — F. KRČEK, Czasopismo „Moravia” o prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 196-199. — M. MOTTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3 [dot. wykładów w Collège de France], *Dzien. Pozn.* 1889 nr 146.

1074. R. PILAT, Głosy publicystyki emigracyjnej o pierwszych wykładach Mickiewicza w Collège de France, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 67-101. Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751. — R. PILAT, Współzawodnicy Mickiewicza do katedry w „Collège de France”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 191-192. — L. LÉGER, La chaire de littératures slaves au Collège de France, *Rev. intern. de l'enseign.* 1890 t. 20 s. 113-128; Russes et Slaves. Études politiques et littéraires, S. 2, Par. 1896 s. 207-241. — J. TOKARZEWICZ, Mickiewicz o przeszłości i przyszłości Słowian, *Kraj* 1890 nr 25-26. — N.F. AREP'EV, Mickievič kak pervyj professor slavânskikh literatur, *Nablûdatel'* 1891 nr 7. — W. NEHRING, O paryskich prelekcjach A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 43-74. — A.I. TURGENEV, Iz paryżskich pisem, *Russkij Arhiv* 1896 nr 2. —

A. MAŁECKI, Lechici w świetle historycznej krytyki, *Lw.* 1897 s. 175-179. — J. MÁCHAL, Mickiewicz a Čechy, *Česky časop. hist.* 1898 nr 4.

1075. W. MICKIEWICZ, O dedykacji na egzemplarzu prelekcji Literatury słowiańskiej [dla J. Micheleta], *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, *Lw.* 1899 s. 98-101. — W. MICKIEWICZ, O zawieszeniu wykładów A. Mickiewicza w Collège de France, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 10; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 225-232. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Teatr Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 93-97. — Z. WASILEWSKI, O ton w poezji i w życiu. Z dziejów profesorskich Mickiewicza, *Życie (Kr.)* 1898 nr 25-26; Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, *Lw.* 1905 s. 131-150 [tu podtytuł: Z dziejów towianizmu]. — L. FINKEL, Z korespondencji Leonarda Niedźwieckiego z roku 1841, w: Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 284-287. — H. BOGUSKI, Słowacki i prelekcje Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1900 t. 1 s. 487-504. — S. WASZYŃSKI, Adam Mickiewicz, jego historiozoficzne i społeczne poglądy, *Roczn. PTPN* t. 27: 1900 z. 1-2 s. 5-96 [odb. Poz. 1900]. Rec.: S. ZDZIARSKI, *Kwart. Hist.* 1901. — J.G. PAWLIKOWSKI, Źródła i pokrewieństwo towianizmu i mistyki Słowackiego, *Pam. Lit.* 1906 s. 1-36. — M. SYNORADZKI, Misja polityczna Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1907 nr 1-3, 5-7.

1076. W. KOCHANOWSKI, List ks. Adama Czartoryskiego do Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1908 s. 622-624, z. 3/4 [list z 20 XII 1841]. — Na katedrze, *Ziarno* 1909 nr 52. — J.G. PAWLIKOWSKI, Studiów nad „Królem-Duchem” część pierwsza. Mistyka Słowackiego, *War.* 1909. — Z. CZERNY, Krasieński w literaturze francuskiej, *Pam. Lit.* 1912 s. 430-453 [m.in. na temat przekładu fragmentów „Nie-Boskiej komedii” przez Mickiewicza w prelekcjach paryskich]. — J.B. [J. BANDROWSKI], Mickiewicz w dobie wykładów w Collège de France, *Słowo Polskie (Lw.)* 1912 nr 523 [sprawozd. z odczytu L. Skoczylasa]. — S. PIGOŃ, „Biesiada” A. Towiańskiego i jej komentarz w IV kursie „Prelekcji paryskich” A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1914 t. 1; Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, *Lw.* 1922 s. 241-309. — M. ZDZIECHOWSKI, Mickiewicz i Towiański. Wykłady w Collège de France, w: Wizja

Krasieńskiego. Ze studiów nad literaturą i filozofią polską, *Kr.* 1912 s. 101-146. — M.-A. LEBLOND [G. ATHENAS, A. MERLO], [Introduction], w: *Les Slaves. Pages choisies*, *Par.* 1913; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, *Par.* 1929 s. 76-78; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, *War.* 1992 s. 323-326; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, *War.* 1999 s. 374-376 [tłum. Wstęp do „Les Slaves”. Wybrane fragmenty].

1077. W. KOSIAKIEWICZ, Idee Mickiewicza, *Świat (War.)* 1915 nr 10. — J. KOTARBIŃSKI, Mickiewicz o Słowianach, *Tyg. Ilustr.* 1915 nr 49. — J. LORENTOWICZ, Apostolstwo Mickiewicza, *Nowa Gaz.* 1915 nr 141 [o fr. edycji wykładów paryskich: *Les Slaves*, *Par.* 1914]. — J. LORENTOWICZ, Towianizm dla Francuzów, *Sfinks* 1915 t. 1. — D.S. MEREŻKOWSKIJ, Raspătij narod („Slavâne” Mickeviča), *Russkoe slovo* 1915 nr 172 s. 3 [o wyd. *Les Slaves*, *Par.* 1914]; *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3 [tłum. Naród rozpięty („Słowianie” Mickiewicza), oprac. F. Ziejka]. — M.D., Górnik polski z Westfalii o „Wykładach Mickiewicza”, *Kur. Pozn.* 1916 nr 185. — K. ROSINKIEWICZ, W obronie pokrzywdzonego, *Kur. Pozn.* 1916 nr 178 [przedr. z *Dzien. Kij.*]. — I. CHRZANOWSKI, „Przedświt” a prelekcje paryskie, *Przegl. Nar.* 1920 nr 3; Wśród zagadnień, książek i ludzi, *Lw.* 1922 s. 310-369. — I. CHRZANOWSKI, Mickiewicz wobec Kościoła w ostatnim kursie prelekcji paryskich, *Przegl. Nar.* 1921 nr 1; Wśród zagadnień..., s. 370-419. — L. PŁOSZEWSKI, Przyczynki Mickiewiczowskie. I. Przekłady Emersona w tzw. zdaniach M. do A. Chodźki; II Niemiecka sławistka o prelekcjach, *Pam. Lit.* 1923 s. 213-221. — W. MICKIEWICZ, La Trilogie du Collège de France. Mickiewicz, Michelet, Quinet, *Par.* 1924 [pdr w *Revue des deux mondes*]. — L. PŁOSZEWSKI, Przedostatni wykład Mickiewicza w Collège de France, *Przegl. Hum. (Rev. des hum.)* 1924 s. 21-44.

1078. L. PŁOSZEWSKI, Wykład wstępny Mickiewicza w Collège de France (wydany z autografu wraz z uwagami krytycznymi), *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 307-331. — M. SMOLARSKI, Źródła sądów historycznoliterackich A. Mickiewicza w „Kursach literatury słowiańskiej”, *Przegl.*

Współcz. 1925 nr 40. — K. GÓRSKI, Mickiewicz jako historyk i krytyk literatury czeskiej, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 286-316; Literatura a prądy umysłowe, War. 1938 s. 151-202. — Z. KLARNERÓWNA, Indywidualności historyczne narodów słowiańskich w literaturze emigracyjnej, w: *Słowianofilstwo w literaturze polskiej lat 1800 do 1848*, War. 1926 s. 165-198. — J. KLEINER, Listy Mickiewicza i Adama ks. Czartoryskiego do Wiktora Cousina w sprawie Katedry Literatur Słowiańskich, *Przegl. Współcz.* 1926 nr 55 s. 268-270. — I. CHRZANOWSKI, Poglądy Mickiewicza na naród i na jego wodzów duchowych. Ze studiów nad „Prelekcjami paryskimi”, *Tryb. Narodu* 1927 nr 1. — J. BIRKENMAJER, „Stara baśń” Kraszewskiego a „Prelekcje paryskie” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 4. — L. PŁOSZEWSKI, Źródła i problemy wydania krytycznego „Prelekcji paryskich” Mickiewicza, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1928 t. 21. — M.P. KORZENNIK, Szymonowicz w oświeceniu Brodzińskiego i Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1929 nr 20. — J. LAGUIRANDE-DUVAL, Mickiewicz écrivain et orateur français, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — H. MONTFORT, Autor d'une chaire de Collège de France, *Rev. intern. de l'enseign.* 1929 t. 83 s. 288-304. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewicz o ojczyźnie, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 9-10.

1079. S. PIGOŃ, Echo przemówienia Mickiewicza dn. 3 maja 1842 r., *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 3. — M. SMOLARSKI, Mickiewicz jako krytyk i historyk literatury, *Sprawozd. PTPN* 1930 nr 1/2. — F. ILEŚĆ, Poglądy Mickiewicza na dramat słowiański a dramat Milutinovića „Tragedia Obilic”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1931 z. 1-9. — W. JABŁONOWSKI, Misteria napoleońskie, *Mysł Nar.* 1931 nr 48-49. — S. PIGOŃ, Jan Kochanowski w sądach romantyków, w: *Pamiętnik Zjazdu Naukowego im. Jana Kochanowskiego w Krakowie 8 i 9 czerwca 1930 r.*, Kr. 1931 s. 293-325 [odb. Kr. 1931]; *Studia literackie*, Kr. 1951 s. 43-73. — L. SKOCZYŁAS, „Kursa literatury słowiańskiej” Mickiewicza ewangelią Wyspiańskiego, *Głos Nar.* (Kr.) 1932 nr 323. — H. BATOWSKI, Słowiańska biblioteka Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1933 nr 6. — F. ILEŚĆ, Adama Mickiewicza paryskie „Wykłady” i serbskiego poety Simy Milutinovića „Tragedia Obilic” (1827), *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1933 nr 1-6.

1080. A. WOJTECKI, Piśmiennictwo słowiańskie w świetle wykładów paryskich A. Mickiewicza, cz. 1, War. 1933.

Rec.: P. CHOMICZ, Książka o Mickiewiczu, *Zet* 1933 nr 15. — T. BURAKOWSKI, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — M. GIERGIELEWICZ, Mickiewicz jako profesor, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 5. — J. KRZYŻANOWSKI, *Roczn. Lit.* 1933 [wyd. 1934].

1081. A. ZUBRZYCKI [F. PAJĄCZKOWSKI], Aktualność poglądów na teatr Mickiewicza i Krasieńskiego, *Słowo Polskie* (Lw.) 1933 nr 194 [dod. *Nauka, Literatura, Sztuka* nr 27]. — H. BATOWSKI, Mickiewicz a serbska pieśń ludowa, *Pam. Lit.* 1934 s. 29-57. — H. BATOWSKI, Prelekcje Mickiewicza i poeta serbski, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 9. — É. KRAKOWSKI, Mickiewicz héraut de l'idéal polonais. Les ministres français et la chaire poète, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — L. PŁOSZEWSKI, Wykłady Mickiewicza o literaturze słowiańskiej, w: *II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury*, War. 1934 s. 132-136. — Prelekcje Mickiewicza w nowym świetle. Posiedzenie naukowe, *Gaz. Warsz.* 1934 nr 288. — K. GEORGIJEVIĆ, Srpskohrvatska narodna pesma u poljskoj književnosti, *Belgr.* 1936. — S. ŁEMPICKI, Dlaczego Mickiewicz nazywał Krasieńskiego Rusinem?, *Pam. Lit.* 1936 s. 378-389; Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce, wyb. i oprac. J. Starnański, War. 1992 s. 629-244. — S. KOLBUSZEWSKI, Mickiewicz o Czechach, *Kultura* (Poz.) 1938 nr 42. — K. MĘŻYŃSKI, Rosja w wykładach paryskich Mickiewicza, Poz. 1938. Rec.: T. GRABOWSKI, *Nowa Książka* 1939 z. 5. — L. DURKOVIĆ-JARŠIĆ, Adam Mickjevič je ravni pre sto godina održao predavanje u Parizu, *Pravda* (Belgr.) 1940 nr 36. — L. DURKOVIĆ-JARŠIĆ, Mickjevič o Črnoj Gori, *Zeta* (Podgorica) 1940, 23 III, 6 IV. — W. LEDNICKI, Mickiewicz at the Collège de France 1840-1940, *The Slavonic Year-Book* 1941 t. 1. — B. MIAZGOWSKI, Les éléments créateurs de la culture slave. D'après les cours d'Adam Mickiewicz au collège de France et à la lumière des vues contemporaines sur la culture en général, Fryburg 1945.

1082. W. HAHN, Władysław Nehring w ostatnich latach życia. Sprawa wydania prelekcji o literaturze słowiańskiej Mickiewicza przez Nehringa, *Sobótka* 1946 t. 2; wyd. osob. Wr. 1947. — B. HOROWICZ, Adam Mickiewicz i Cyryl Olimpijski, *Rzecz Teatr.* 1949 nr 3/6. — Mickiewicz

and Emerson, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simons, Nowy Jork 1951, s. 264-273. — H. BATOWSKI, [Rec.: Literatura słowiańska, oprac. L. Płoszewski, War. 1952], *Pam. Lit.* 1953 z. 1. — L. PŁOSZEWSKI, Dodatek krytyczny, w: A. Mickiewicz, Dzieła. Wydanie Narodowe, oprac. Komit. Red. pod kier. L. Płoszewskiego, t. II, War. 1953. — A. ŚWIDERSKA, Emerson a Mickiewicz, *Dziś i Jutro* 1953 nr 50. — T.S. GRABOWSKI, Wykłady paryskie Mickiewicza w Wydaniu Narodowym, *Tyg. Powsz.* 1954 nr 26-27. — T.S. GRABOWSKI, Słowianie zachodni w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1954 nr 40. — T.S. GRABOWSKI, Słowianie południowi w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1954 nr 46, 1955 nr 3. — L. PŁOSZEWSKI, Moja droga do prelekcji Mickiewicza. Gawęda filologiczna, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1954 nr 52. — T.S. GRABOWSKI, Białoruś i Ukraina w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 21. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewiczowskie parafrazy z Emersona, *Życie Lit.* 1955 nr 52. — D. ŽIVANOVIĆ, Mickievič profesor, *Delo* (Belgr.) 1955 nr 10.

1083. H. BATOWSKI, Mickiewicz jako badacz Słowiańszczyzny, Wr. 1956.

Rec.: B. KRĚMENÁK, Mickiewicz jako badatel o Slovanstvu, *Slov. přehl.* 1956 nr 8. — A. MĚŠT'AN, Nový přínos k poznání A. Mickiewiczze, *Slov. přehl.* 1957 nr 3.

1084. H. BATOWSKI, Przyjaciele Słowianie. Szkice historyczne z życia Mickiewicza, War. 1956.

Zawartość: Przedmowa; I. Pierwsze kontakty: Pierwsze zetknięcia ze Słowiańszczyzną, Wśród słowianoznawców rosyjskich; II. Poglębianie wiadomości o Słowiańszczyźnie: Rozmowy z Puszkinem, Podróż do Pragi; III. Profesor Mickiewicz: Gromadzenie biblioteki slawistycznej, Vuk Karadžić, Šafárik i Kopitar, Serbski poeta Milutinović, Czescy słuchacze; IV. Dwie polemiki: Stosunki z Kollárem, Dyskusja z Thunem; V. Słowiańska Wiosna Ludów: Słowiańska koncepcja Legionu, Pucić i Tomaseo, Zaproszenie na kongres słowiański, Spojrzenie ku Czechom, Sprawy słowiańskie w *Trybunie Ludów*; VI. Ostatnie kontakty: Spotkanie z Palackim, O oświacie bułgarską i serbską; Zamknięcie; Materiały uzupełniające.

1085. S. FISZMAN, Adam Mickiewicz w korespondencji i dzienniku Aleksandra Turgieniewa, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 396-416. — M. JAKÓBIEC, Literatura rosyjska w wykładach paryskich Mickiewicza, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1; wyd.

osob. War. 1956. — J. KRZYŻANOWSKI, Literatura ludowa w prelekcjach paryskich, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 199-241; Ludowość u Mickiewicza, praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 470-515; W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 90-129. — M. MATTUŠOVÁ, Giuseppe Mazzini o Češích a české kultuře, *Časopis pro moderní filologii* 1956 s. 96-98. — S. PIEKUT, Refleksje prelekcji paryskich Mickiewicza w „Zibaldone pisano” J. Mazziniego, *Ostatnie Wiad.* 1956 nr 18. — L.S. RADEK, A.I. Gercen o kurse slavânskikh literatur A. Mickeviča, *Učen. zapiski Andiz. pedagog. inst.* 1957 t. 4. — V. ZAJCEV, Poéma Ivana Gunduliča „Osman” v ocenke pol'skogo literaturovedeniâ pervoj poloviny XIX v., w: A. Mickevič i slavânskaâ filologiči. K 100-letiju so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — E. GEORGIJEV, Polsko-bułgarskie więzy literackie w epoce A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Paułowska, War.-Wr. 1958 s. 615-672; wyd. osob. War. 1956. — A. LEWAK, Opinia współczesna o ideach religijnych A. Mickiewicza i o jego wykładach w Collège de France, *Przegl. Hum.* 1958 nr 2/3. — W. WEINTRAUB, Literature as prophecy. Scholarship and Martinist poetics in Mickiewicz's Parisian lecture, Gravenhage 1959.

1086. H. KOZERSKA, W sprawie autorstwa broszury „Mickiewicz de la littérature slave”, wydanej anonim. w Paryżu w 1845 r., *Przegl. Hum.* 1960 nr 2. — Z. SZMYDTOWA, Wykłady paryskie – *Trybuna Ludów*, w: Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 247-254; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 494-501. — J. KLEINER, Ideologia wykładów w Collège de France, w: Studia inedita, oprac. J. Starnański, Lubl. 1964 s. 322-356. — A. WALICKI, „Prelekcje paryskie” Mickiewicza a słowianofilstwo rosyjskie, *Przegl. Hum.* 1964 nr 1; Filozofia a mesjanizm. Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej mesjanizmu polskiego, War. 1970 s. 240-293; Filozofia polskiego romantyzmu, Kr. 2009 s. 173-233. — Z. STEFANOWSKA, Legenda słowiańska w prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1968 z. 2; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 144-160; toż, wyd. 2 zmien., War. 2001 s. 277-303. — S. SAWICKI,

Adama Mickiewicza synteza „literatury słowiańskiej”, w: Początki syntezy historycznoliterackiej w Polsce. O sposobach syntetycznego ujmowania literatury w 1 połowie w. XIX, War. 1969 s. 216-242 — B.W. JANUSZEWSKI, Krytyka mesjanistycznych idei wykładów paryskich A. Mickiewicza w „Odczytach” W. Cybulskiego, *Roczn. Wroc.* t. 14: 1970 s. 79-116.

1087. Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz o „Walcach dziejach” Garczyńskiego, *Roczn. Hum.* t. 19: 1971 z. 1 s. 81-98; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 1976 s. 108-124; wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 217-244. — T. TERLECKI, A critical appraisal of Mickiewicz's lecture about the Theatre, w: *Studies in Polish civilization*, wyd. D.S. Wandycz, Nowy Jork [1971]. — J. DUTKOWSKI, Literatura czeska w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza. Stan badań i postulaty, *Pam. Słow.* t. 23: 1973 s. 257-273. — K. KOSTENICZ, Nieznany odzew na „Prelekcje paryskie” Mickiewicza. Wiersz F. Tiutczewa z 1842 r., *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 85-90. — A. WITKOWSKA, Antropocentrička utopiã v lekcijãh Mickeviãa o slavãnskij literaturah, w: *Pol'skij romantizm i vostoãnoslavãnskie literatury*, red. M. Źmigrodzka i in. Mos. 1973 s. 123-137. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, Michelet wobec „Prelekcji Paryskich” Mickiewicza, *Arch. Hist. Filoz. i Myśli Społ.* 1974 t. 20; A. Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976 s. 129-272. — D. ŽIVANOVIĆ, Adam Mickievič o „Hasanaginica”, *Kovč.* 1974 nr 12.

1088. W. WEINTRAUB, Profecja i profesura. Mickiewicz, Michelet i Quinet, War. 1975.

Rec.: M. GŁOWIŃSKI, *Literatura* 1975 nr 49. — M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — M. KRÓL, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1976 nr 14. — M. STALA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1976 z. 5. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 3. — S. FISZMAN, *Slavic Review* 1977 nr 3. — A. ZIENIEWICZ, *Poezja* 1977 nr 1.

1089. M. ZAWADZKA, Lekcja XVI Mickiewicza jako program narodowego dramatu romantycznego, *Poezja* 1975 nr 11/12. — K. GALON-KURKOWA, Mickiewiczowska koncepcja rosyjskiego romantyzmu, *Acta Univ. Wratislaviensis* 1976 t. 9. — Z. KOPCZYŃSKA, Koncepcja języka w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Język a po-*

ezja. Studia z dziejów świadomości językowej i literackiej Oświecenia i Romantyzmu, War. 1976 s. 143-175. — S. SKWARCZYŃSKA, L'aspect virgilien d'un enoncé de Mickiewicz sur S. Garczyński et son apport aux problèmes méconnus de la critique concernant les deux poètes, *Revue de lit. comp.* 1976 nr 1/2. — W. WEINTRAUB, Prelekcje paryskie – ale jakie?, *Pam. Lit.* 1976 z. 2; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 115-131.

1090. M. WODZYŃSKA-WALICKA, Adam Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976.

Zawartość: Filozofia historii Edgara Quineta a mesjanizm mickiewiczowski [wersja rozsz. pt.: Edgar Quinet w kręgu idei A. Mickiewicza]; Michelet wobec „Prelekcji Paryskich” Mickiewicza.

Rec.: M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — A. SIKORA, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 10. — W. WEINTRAUB, *Pam. Lit.* 1977 z. 1.

1091. M. WODZYŃSKA-WALICKA, Philosophie romantique de l'histoire au Collège de France. Mickiewicz, Michelet, Quinet, *Organon* nr 12/13: 1976/1977 s. 115-137. — J. WOJCZAKOWSKI, Rewaloryzacja tradycji romantycznej. Wokół interpretacji „Prelekcji paryskich” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. WSNS przy KC PZPR* 1977 nr 2. — E. BRISON, Prasa francuska o prelekcjach Mickiewicza w Collège de France, *Pam. Lit.* 1978 z. 1. — K. GALON-KURKOWA, Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do r. 1939, *Acta Univ. Wratislaviensis* 1978 t. 15 [tu m.in. pierwsze polskie próby całościowej oceny rosyjskiej literatury romantycznej A. Mickiewicza i M. Grabowskiego]. — A. HERMANN, Die serbische Volksdichtung in den „Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände” von A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1978 s. 151-157. — P. ROGUSKI, Prasa niemiecka o „Prelekcjach paryskich” A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 90-95. — A. WITKOWSKA, Slavâne i „staraã” Evropa. Iz problematiki parižskih lekcij A. Mickeviãa, w: *Slavãnskie kul'tury v èpohu formirovaniã i razvitiã slavãnskij nacij XVIII-XIX vv.*, Mos. 1978 s. 225-229. — W. WEINTRAUB, Russian Martinists in Mickiewicz's Parisian Lectures, w: *Studi slavistici in ricordo di Carlo Verdiani*, a cura do A.M. Raffo, Pisa 1979

s. 335-343 [wersja zmien. w: Poeta i prorok, wyd. 1982, 1998]. — K. RUTKOWSKI, Teoria poezji mesjanistycznej w prelekcjach paryskich, *Przeegl. Hum.* 1980 nr 6. — S. FISZMAN, Komparatystyka w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1981 z. 2 [por. w jęz. ang.: The comparative aspects in A. Mickiewicz's lectures on Slavic literatures, Bloomington 1978]. — B. DOPART, Koncepcja literatury mesjanicznej w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1982 z. 5/6; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 245-256. — W. WEINTRAUB, Prelekcje paryskie jako improvizacje, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 344-432; wyd. 2 War. 1998 s. 277-345.

1092. T. TERLECKI, Krytyczna ocena „lekcji teatralnej” Mickiewicza, *Pam. Teatr.* 1983 z. 3. — L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 76-77. — L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Oddźwięk wykładów Mickiewicza wśród Jugosłowian, w: Mickiewicz i Jugosłowianie..., s. 42-94. — L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Wokół starań o katedrę slawistyki w Paryżu, w: Mickiewicz i Jugosłowianie..., s. 35-41. — M. APOSTOŁ, Le messianisme polonais selon les cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France entre 1840 et 1844, Strasburg 1986 [rozprawa doktorska, egz. Bibl. Jag.]. — B.W. JANUSZEWSKI, Problematyka filozoficzna w wykładach paryskich A. Mickiewicza, Wr. 1986. — K. RUTKOWSKI, Koncepcja „poezji czynnej” w prelekcjach paryskich, w: Przeciwn (w) literaturze. Esej o „poezji czynnej” M. Białoszewskiego i E. Stachury, Bydgoszcz 1987 s. 91-114. — A. JANKOWSKA, Adam Mickiewicz o „słowiańskim poecie” w prelekcjach paryskich, *Biul. Kwart. Radom. Tow. Nauk.* 1988 t. 25 z. 1/4. — E. KASPERSKI, Sprawa dialogu w „Literaturze słowiańskiej” A. Mickiewicza, w: Dziewiętnastowieczność. Z poetyk polskich i rosyjskich XIX wieku. Prace poświęcone X Międzynar. Kongresowi Sławistów w Sofii, red. E. Czaplejewicz, W. Grajewski, Wr. 1988 s. 193-252. — K. RUTKOWSKI, W stronę poezji czynnej. A. Mickiewicz w Collège de France, *Zesz. Hist.* (Par.) 1988 z. 123.

1093. A. KURSKA, Adam Mickiewicz w słowiańskim ułamku, w: Fragment romantyczny, Wr. 1989 s. 124-132. — E. PRZECHODZKI, Między

krytyką a mistyką. Towianizm i antynomie Mickiewiczowskiej koncepcji literatury rosyjskiej w „Wykładach paryskich”, *Slavia Orient.* 1989 nr 3/4. — N. ROGER-TAILLADE, L'utopie révolutionnaire dans les cours du Collège de France, *Revue des Études slaves* 1989 t. 61 z. 1/2. — J. CIECHOWICZ, O różnych sposobach czytania „lekcji teatralnej” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1990 z. 2; Myślenie teatrem, Gdańsk 2000 s. 31-44. — E. PRZECHODZKI, Pierwsze zarysy porównawczo-syntetyczne historii literatury rosyjskiej i polskiej. S.B. Linde, A. Mickiewicz, M. Grabowski, Lubl. 1990. — K. TRYBUŚ, „Brat Juliusz” w prelekcjach Mickiewicza. Glosa do recepcji „Beniowskiego”, w: Dwór mający w sobie osoby i mózgi rozmaite, red. B. Judkowiak, B. Sienkiewicz, Poz. 1991 s. 129-134. — D. ŽIVANOVIĆ, Mickiević o kosovskoj epopeji, *Naučni sast. slav.* (Belgr.) 1991 t. 1 s. 511-520. — M. AGOULT DE FLAVIGNY, Correspondance sur Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 260-261 [wg: Z. Markiewicz, Mickiewicz i pani d'Agoult, w zb. A. Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu, Lond. 1957 s. 101-109]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryci, War. 1999 s. 294-296 [tłum. pol. O wykładach Mickiewicza; fragm. korespondencji o wykładach A. Mickiewicza z 1844]. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz et les Slaves. Que peuvent-ils offrir à l'Occident?, w: The Slavs in the eyes of the Occident, the Occident in the eyes of the Slavs, red. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 1992 s. 83-93 [wersja pol.: Co Mickiewicz i Słowianie mają do ofiarowania Zachodowi, w: O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999]. — A. DUMESNIL, E. NOËL, Correspondance 1843-1844, w: Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 262-266; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 297-301 [tłum. pol. Korespondencja 1843-1844]. — S. MAKOWSKI, Współczesność literacka w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1990 [wyd. 1992] s. 99-108. — J. MICHELET, Aperçus sur les cours de Mickiewicz. Lettres, journal, notes, w: Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 283-293; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 327-338 [tłum. Uwagi o wykładach Mickiewicza. Liśty, dziennik, notatki]. — A. WITKOWSKA, Mesja-

nistyczne tajemnice przeznaczeń w prelekcjach paryskich, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1990 [wyd. 1992] s. 91-97.

1094. B. DOPART, O „człowieku wiecznym”, w: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 89-106; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 245-258. — A. MÉŠT’AN, Literatury słowiańskie w ujęciu A. Mickiewicza, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 207-221. — M. PIWIŃSKA, Prelekcje o Polsce dla Zachodu. Mickiewicz-Miłosz, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 377-393; Wolny myśliwy. Ośiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 227-249. — J. RAPACKA, Południowa Słowiańszczyzna w Mickiewiczowskiej wizji literatur słowiańskich, *Pam. Słow.* t. 43: 1993 s. 3-20; Godzina Herdera. O Serbach, Chorwatach i idei jugosłowiańskiej, War. 1995 s. 95-112. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz jako czytelnik Malczewskiego, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 246-254; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 149-164. — B. MUCHA, Rosjycy słuchacze paryskich prelekcji A. Mickiewicza o literaturze słowiańskiej, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — M. SKWARA, Mickiewicz i Emerson – prelekcje paryskie, *Pam. Lit.* 1994 z. 3.

1095. M. PIWIŃSKA, Czy Mickiewicz zamordował Kochanowskiego? Interpretacje romantycznej interpretacji, w: Nasze pojedynki o romantyzm, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 189-203. — M. PRUSSAK, Przygody „Lekcji XVI”, czyli o pożytkach tekstologii, *Teksty Drugie* 1995 nr 2; W kręgu teatru monumentalnego, red. L. Kuchtońska, J. Ciechowicz, War. 2000 s. 27-34; Czy jeszcze słyszeć głos romantyzmu?, War. 2007 s. 91-99. — Z. STEFANOWSKA, Prolegomena do przyszłej edycji prelekcji paryskich, w: *Ecriture / Pisanie*. Materiały z konf. pol.-fr., Warszawa, październik 1992, red. Z. Mitosek, J.Z. Lichański, War. 1995 s. 115-118. — M. TURCZYŃ, Koncepcja średniowiecza w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza. Zarys problematyki, w: *Słupskie szkice polonistyczne*. Zbigniewowi Zielonce z okazji

Jubileuszu czterdziestu lat służby literaturze i nauce – przyjaciele, koledzy, współpracownicy, Słupsk 1996; Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 171-218 [pt. Średniowiecze w prelekcjach paryskich]. — M. PIWIŃSKA, Dzieje kultury polskiej w „Prelekcjach paryskich”, w: *Prelekcje paryskie*. Wybór, t. 1-2, przekł. i koment. L. Płoszewski, wyb., wstęp i oprac. M. Piwińska, Kr. 1997 s. 9-37. — J. MAŚLANKA, Paryskie wykłady Mickiewicza, *Roczn. PAU* 1997/1998 s. 132-142.

1096. J. ABRAMOWSKA, Mickiewicz o literaturze staropolskiej, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 205-222. — J. FIECKO, Rosja w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 179-204. — D. HEITEL, Niektóre wątki nauki A. Towiańskiego w III i IV kursie literatury słowiańskiej A. Mickiewicza, *Litteraria* 1998 t. 29. — I. JOKIEL, Adam Mickiewicz wobec kultury zachodnioeuropejskiej (w świetle „Książ narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” oraz prelekcji paryskich), w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 63-80. — P. KARAG’OZOV, Lekcii A. Mickeviča v Kollež de Frans, w: Adam Mickevič i nacynal’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 229-250. — A. KEMPEL, O pochvale Białorusi i białoruskości w Mickiewiczowskich „Prelekcjach paryskich”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynarod. konf., Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 233-245. — M. KUZIĄK, Prelekcje paryskie A. Mickiewicza o „Nie-boskiej komedii” Z. Krasińskiego, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 5: 1998 s. 281-300.

1097. E.O. LARIONOVA, „Kogda narody, ras-pri pozabyv...”. A.I. Turgenev na parizskich lekcijach Mickeviča 1840-1842 godov, *Rus. Lit.* 1998 nr 2. — L. LYČ, Īdëâ slavânskaga ŭzaemarazumennâ ŭ paryzskich lekcijach A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacynal’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998

g.), red. Ů. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 53-62. — J. MAŚLANKA, Literatury słowiańskie w wykładach paryskich Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3; Z dziejów literatury i kultury, Kr. 2001 s. 150-176. — Z. MITOSK, Mickiewicz, Napoleon i Francuzi, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — U. NAVUMOVIČ, A. Mickevič āk lektar. Vykladanne slavānskikh literatur u Kalež dē Frans, w: Adam Mickevič i nacynāl'nyā kul'tury..., s. 400-406. — L. POŚPIECHOWA, Problematyka czeska w wykładach paryskich A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 321-350. — S. RZEPČYŃSKI, Struktura gatunkowa prelekcji paryskich A. Mickiewicza. Zarys problematyki, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z międzynar. konf., Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 247-255; Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidzie, Słupsk 2004 s. 121-131. — M. STRZYŻEWSKI, O mickiewiczowskiej nobilitacji poematu S. Garczyńskiego „Wacława dzieje”. Zapomniany krytycznoliteracki aspekt prelekcji paryskich A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — M. ŚLIWIŃSKI, Folklorystyka Mickiewicza. Poszukiwanie absolutu pierwotnego w prelekcjach paryskich, *Pobocza* 1998 nr 3. — A. WALICKI, Problematyka filozoficzna w Mickiewiczowskich prelekcjach paryskich, *Znak* 1998 nr 12; Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej, War. 2006 s. 179-204. — M.P. ŽIGALOVA, Slavānskie literatury v ocenie Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ů tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaů Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ů kantėksce su-svetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 134-142.

1098. M. BASAJ, Problemy jėzyka w paryskich prelekcjach Mickiewicza, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynar. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 185-191. — P. BUNJAK [BUNAK], Mickjevič i slovenska ideja, *Slavistika* (Belgr.) 1999 s. 333-340; Polonica et Polono-Serbica. Ogledi i skice, Belgr. 2001 s. 108-121. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Un comparatiste

polonais au Collège de France Mickiewicz, w: *Littérature comparée. Théorie et pratique. Actes du colloque international tenu à l'Université de Paris XII-Val de Marne et à la fondation Gulbenkian les 1 et 2 avril 1993*, red. A. Lorant, J. Bessière, Par. 1999 s. 93-107. — CH. GARSTKA, Adam Mickiewicz Blick auf die tschechische Literatur in seinen „Vorlesungen über slavische Literatur und Zustände”, Heidelberg 1999. — M. KUZIĄK, Mickiewiczowski projekt slawistyczny w prelekcjach paryskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 175-184. — M. KUZIĄK, Literatura słowiańska w świetle mickiewiczologii, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 277-300. — M. KUZIĄK, O koncepcji narodowości w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: Szkice literackie i językoznawcze, red. D. Podlawska, T. Linkner, Słupsk 1999 s. 75-82.

1099. M. KUZIĄK, Przemiany koncepcji narodowości w „Prelekcjach paryskich” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 5. — T. LINKNER, Mickiewicz o pierwotnej religii Słowian w wykładach paryskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 185-202. — E. ŁOCH, Deutsche Motive in den Pariser Vorträgen von A. Mickiewicz, tłum. na j. niem. W.A. Niemirowski, *Orbis Ling.* 1999 t. 12 s. 5-17. — Z. STEFANOWSKA, Literatura w „Literaturze słowiańskiej”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 219-233; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 165-180. — W. SZTURC, Adam Mickiewicz i koncepcja dramatu słowiańskiego w „Lekcji XVI”, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 211-230. — M. TURCZYN, Mickiewicz jako interpretator średniowiecza (wykłady paryskie), w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 231-238; Mickiewicz i średniowiecze. Zarys

problematyki, Słupsk 2007 s. 171-218 [pt. Średniowiecze w prelekcjach paryskich]. — B. WALCZAK, Adam Mickiewicz o językach słowiańskich, *Pozn. Spokh. Jęz.* t. 5: 1999 s. 105-115.

1100. D. DĄBROWSKA, Sny słowiańskie w „Prelekcjach paryskich”, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 113-126. — A. Z. DMITROVSKIJ, Serbskij epos v „Kurse slavânskikh literatur” A. Mickeviča. Metodologičeskij aspekt, *Acta Pol.-Ruth.* 2000. — H. FILIPOWICZ, Mickiewicz – Performer. Dramat jako problem w studiach performatywnych, *Pam. Teatr.* 2000 z. 1/4. — S. FISZER, La polémique de Mickiewicz avec Voltaire et les philosophes sur les causes de la decadence et de la chute de la république nobiliare, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 55-67. — M. KUZIĄK, Dlaczego „literatura słowiańska”? Pomiędzy hermeneutyką, ideologią a pragmatyką dyskursu prelekcji paryskich A. Mickiewicza, w: Ostrożnie z literaturą! Przykłady, wykłady oraz inne rady, red. S. Balbus, W. Bolecki, War. 2000 s. 92-105. — M. KUZIĄK, „Literatura słowiańska” A. Mickiewicza. Próba ujęcia problematyki dzieła, *Słups. Prace Hum. Fil. Pol.* 2000 s. 15-20. — M. KUZIĄK, „Prelekcje paryskie” A. Mickiewicza. Romantyzm – Zen: dialog Zachodu ze Wschodem, w: Droga na Wschód – polskie inspiracje orientalne. Materiały z forum dyskusyjnego, red. D. Kalinowski, Słupsk 2000 s. 145-163. — E. ŁĄGIEWKA, Literatura staropolska w wykładach paryskich A. Mickiewicza, w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbior., red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 61-70. — S. PIERÓG, Messianism in Mickiewicz’s „Paris Lectures”, *Dial. and Univers.* 2000 nr 9/10.

1101. M. CADOT, Les amitiés polonaises, russes et roumaines de Michelet, w: Michelet entre naissance et renaissance (1798-1998), red. S. Bernard-Griffiths, Clermont-Ferrand 2001 s. 131-149. — M. KUZIĄK, Koncepcja hermeneutyki tekstu literackiego w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2001 nr 2. — M. KUZIĄK, Proces literacki w świetle prelekcji paryskich A. Mickiewicza, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 142-157. — F. I. TŪTČEV, Ot russkogo po pročtenii otrzykov iz lekcii G[ospodina] Mickeviča,

w: Mickiewicz w poezji rosyjskiej. Antologia, red. Z. Barański, J. Świdziński, Poz. 2001 s. 80 [wiersz z 1842 r.]. — K. C. UNDERHILL, Aux Grandes Hommes de la Parole. On the Verbal Messiah in A. Mickiewicz’s Paris Lectures, *The Slavic and East European Journal* 2001 t. 45 nr 4. — A. WALICKI, Wykłady paryskie A. Mickiewicza: Rosja i myśliciele rosyjscy, *Woprosy Filosofii* 2001; Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej, War. 2006 s. 233-281. — M. DERNAŁOWICZ, La slavophilie avant les cours de Mickiewicz au Collège de France, w: Le Verbe et l’Histoire. Mickiewicz, la France et l’Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 166-171.

1102. K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Šafařík i Mickiewicz. Oświeceniowa i romantyczna koncepcja dziejów literatur słowiańskich w świetle genologii, w: Uwiedzeni przez polską literaturę. Czeska polonistyka literacka, War. 2003 s. 61-73. — J. ŁAWSKI, Poetyka Księgi i mit Słowiańszczyzny w prelekcjach paryskich, w: Chrześcijańskie dziedzictwo narodów słowiańskich, red. Z. Abramowicz, Białystok 2003 s. 105-138; Mickiewicz – mit – historia. *Studia*, Białystok 2010 s. 165-204. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Pamięć i zapomnienie w wykładach paryskich A. Mickiewicza i powieściach J. I. Kraszewskiego, *Konteksty* 2003 nr 1/2. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, O prelekcjach paryskich, w: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów, War. 2003 s. 99-117. — M. KUZIĄK, Budowanie wspólnoty – wątki retoryczne prelekcji paryskich A. Mickiewicza. Zarys problemu, w: Teatr wymowy. Formy i przemiany retoryki użytkowej, red. J. Sztachelska, J. Maciejewski, E. Dąbrowicz, Białystok 2004 s. 281-304. — M. KUZIĄK, Romantyzm słowiański w świetle prelekcji paryskich, w zb.: V Slavističeskie čtení pamāti profesora P. A. Dmitrieva i profesora G. I. Safronova, Pet. 2004 s. 148-152. — E. ŁOCH, Motywy niemieckie w wykładach paryskich A. Mickiewicza, w: Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 41-52.

1103. M. DYBIZBAŃSKI, Futurologia prelekcji paryskich Mickiewicza, w: Romantyczna futurologia, Kr. 2005 s. 266-288. — J. ŁAWSKI, Żywot protestanta pocziwego. Mikołaj Rej w lekturze A. Mickiewicza, w: Mikołaj Rej – w pięćsetle-

cie urodzin, red. J. Okoń, Łódź 2005 s. 211-248; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 337-377. — K. MADZIAR, Romantycy o dramatach romantycznych i misteriach, w: *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 47-62. — A. MARTUSZEWSKA, Niektóre problemy Mickiewiczowskiego ujęcia fantastyki w kursie literatury słowiańskiej, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 227-235. — M. RUSZCZYŃSKA, Idee słowianofilskie. Ziewonia, prelekcje paryskie Mickiewicza i słowiańszczyzna Towiańskiego, *Ruch Lit. (Kr.)* 2005 z. 4/5. — M. ŚRÓWIEC, „Nieznany bóg”. O Nervalowskim Mickiewicz, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Romantyzm i zatrzymany czas, *Kr.* 2009 s. 109-137 [wersja rozsz.].

1104. M. KUZIĄK, Projekt kultury w prelekcjach paryskich, w: *Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza*, Słupsk 2006 s. 198-266. — M.T. LIZSOWA, Litwa i Białoruś w wykładach paryskich Mickiewicza, w: *„Z kraja Navagrudskaga...”*. Malaâ ajčyna ũ žyccî i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 158-168. — M. PIWIŃSKA, Wykłady lozańskie a prelekcje paryskie. Rekonesans, w: *Wykłady lozańskie A. Mickiewicza*, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 198-212. — M. STRZYŻEWSKI, Znaczenie wykładów paryskich Mickiewicza w kulturze polskiej. Od „kursu literatur” po „summę romantyzmu”, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyzna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 63-78. — A. WALICKI, Francja w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej*, War. 2006 s. 205-232. — A. AXEROWA, Mickiewicza czytanie Paska – problem polskości i europejskości, w: *Między Wschodem a Zachodem: Europa Mickiewicza i innych. O relacjach literatury polskiej z kulturami ościennymi*, red. G. Borkowska, M. Rudaś-Grodzka, Wr.–War.–Kr. 2007 s. 9-14. — D. GIŁ, „Latinski/polski” lik srpske kulturne tradicije. Čitanje srpske istorijske stvarnosti prema A. Mickjeviču, *Naučni sast. slav.* (Belgr.) 2007 t. 2: Književnost i stvarnost, s. 197-204.

1105. S. PIERÓG, Czwarty kurs prelekcji A. Mickiewicza. Próba odczytania, *Kronos* 2007

nr 1; Pokusa ideologii. Studia i szkice o filozofii polskiej epoki romantyzmu, War. 2020 s. 389-408. — M. PRUSSAK, Problemy edytorskie wykładów A. Mickiewicza w Collège de France, w: *Czy jeszcze słychać głos romantyzmu?*, War. 2007 s. 80-90; Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 17-26. — N. SOLOV'JEVA, Francuzskie lekcii A. Mickeviča i slavjanskââ tema v tvorčestve Žorž Sand, w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture*, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 101-107. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowskie figury carów. Od „Dziadów” do „Prelekcji paryskich”, w: *Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutenčnené v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze*, red. M. Balowski, Ostrawa 2008 s. 179-206. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Prelekcje paryskie A. Mickiewicza w czeskich ujęciach historycznoliterackich, w: *Adam Mickiewicz a Slované...*, s. 99-126. — M. KUZIĄK, Kłopoty z mitem (w związku z prelekcjami paryskimi Mickiewicza i nie tylko). Szkic problemu, w: *Ateny, Rzym, Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX wieku*, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008 s. 131-140.

1106. M. KUZIĄK, O prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, Słupsk 2007 [2008].

Zawartość: Ekonomie znaczeń „Literatury słowiańskiej”. Czyli jak można czytać prelekcje paryskie, a raczej: czy można je czytać?; Dlaczego „Literatura słowiańska”? Pomiędzy hermeneutyką, ideologią a pragmatyką dyskursu prelekcji paryskich A. Mickiewicza; Budowanie wspólnoty – wątki retoryczne prelekcji paryskich A. Mickiewicza (zarys problemu); Mickiewiczowski projekt slawistyczny w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza (i jego przemiany); Wątki estetyczne w prelekcjach paryskich [...]; Romantyzm i „szkoła litewska” poezji romantycznej według A. Mickiewicza; Kłopoty z mitem (w związku z prelekcjami paryskimi Mickiewicza i nie tylko). Szkic problemu; Mickiewiczowska apokalipsa. Wokół IV kursu prelekcji paryskich.

1107. M. KUZIĄK, Wartość kulturowego braku. Syndrom kolonialny w twórczości Mickiewicza, *Porównania* 2008 nr 5; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 135-146. — M. KUZIĄK, Wątki estetyczne w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza.

Rekonesans, w: Piękno wieku dziewiętnastego. Studia i szkice z historii literatury i estetyki, red. E. Nowicka, Z. Przychodniak, Poz. 2008 s. 115-130. — M. RUSZCZYŃSKA, Idea jedności Słowian w „Prelekcjach paryskich” Mickiewicza, w: Literatura, język, dydaktyka. Szkice humanistyczne, red. M. Sinica, Ziel. Góra 2008 s. 110-117. — K. TRYBUŚ, Słowiańska pamięć Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 37-50; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 77-131; Romantic Memory. Studies from the Past and Present, Berlin 2019 s. 59-94 [tłum. Mickiewicz's Slavic memory]. — L. WIŚNIEWSKA, Mity i paradygmaty w komparatystyce (między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym), *Wiek XIX* 2008 s. 81-111; Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2010 s. 91-131.

1108. M. DYBIZBAŃSKI, Teatr „Lekcji XVI”, w: Tragedia polska drugiej połowy XIX w. — wzorce i odstępstwa, Poz. 2009 s. 15-28. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Literatura słowiańska w Collège de France — wizja ministra, wizja profesora, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, t. II: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. 1: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 223-232. — M. SAGANIAK, Doświadczenie wewnętrzne i podmiotowość w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: Człowiek i doświadczenie wewnętrzne: późna twórczość Mickiewicza i Słowackiego, War. 2009 s. 292-344. — K. TRYBUŚ, Mickievičeva Crna Gora, w: Njegoševi dani. Međunarodni naučni skup, Cetinje 27-29 VI 2008. Zbornik radova, red. T. Bečanović i in., Nikšić 2009, s. 159-169. — M. KUZIĄK, Mickiewicz komparatysta i myślenie o kulturze, w: Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2010 s. 59-78; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 99-118. — M. KUZIĄK, Słowiański głos w prelekcjach paryskich. Próba lektury postkolonialnej, w: Studia postkolonialne nad kulturą i cywilizacją polską, red. K. Stepnik, D. Trzeźniowski, Lubl. 2010 s. 99-110; Inny Mickiewicz..., s. 119-134. — J. ŁAWSKI, „Nie tylko

Janczar, ale Polak”. Mickiewicz czyta „Pamiętniki Janczara”, w: Miscellanea literackie i teatralne (od Kochanowskiego do Mrożka). Profesorowi Janowi Okoniowi [...], cz. 2: Tradycje literackie i teatralne, red. M. Kuran, Łódź 2010 s. 32-59. — J. ŁAWSKI, Odkrywcza „słowiańskiego kontynentu”. O wykładzie inauguracyjnym w Collège de France, w: Mickiewicz — mit — historia. Studia, Białystok 2010 s. 205-250; Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 5-16. — M. RUSZCZYŃSKA, „Słowiański barbarzyńca” w prelekcjach paryskich Mickiewicza. Perspektywa postkolonialna, w: Studia postkolonialne..., s. 111-122. — M. KUZIĄK, Mickiewicz — historyk literatury w prelekcjach paryskich, *Pam. Lit.* 2011 z. 1.

1109. Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011.

Zawartość: M. KALINOWSKA, Kilka słów wprowadzenia. — J. ŁAWSKI, Odkrywcza „słowiańskiego kontynentu”. O wykładzie inauguracyjnym w Collège de France; — M. PRUSSAK, Problemy edytorskie wykładów A. Mickiewicza w Collège de France; — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Dokumentacja kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”. Wyzwanie dla edytora czy filologa?; — M. KUZIĄK, Ekonomie znaczeń „Literatury słowiańskiej”, czyli jak można czytać prelekcje paryskie, a raczej: czy można je czytać?; — M. SAGANIAK, Natchnienie w prelekcjach paryskich; — J. OROŃ, Jan Kochanowski w prelekcjach paryskich; — P. STASIEWICZ, Duch Słowiańszczyzny i rozum oświecony — wiek XVIII w „Literaturze słowiańskiej”; — S. MAKOWSKI, Romantyzm polski w „Les Slaves”; — A. BAGAJEWSKI, Mickiewiczowska interpretacja „Legendy” Krasieńskiego w prelekcjach paryskich; — M. BĄK, Puszkini i Byron w prelekcjach paryskich; — E. KISIAK, Rosja w projekcie etycznym „Literatury słowiańskiej”; — J. AXER, Mickiewicz jako aktor prawdy; — M. DYBIZBAŃSKI, Mityczny teatr „Lekcji XVI”; — J. LISZCZYNA, Diagnoza i projekt. O Mickiewiczowskim rozumieniu kultury; — M. LUL, Fałszerze objawienia. Obraz filozofa w prelekcjach paryskich; — A. ŻYWIOŁEK, Idea Nowego Jeruzalem w prelekcjach paryskich; — P. MARCINIAK, Mickiewiczowska wizja upadku Konstantynopola (na podstawie wykładu XXV kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”); — Z. PRZYCHODNIAK, Z Collège de France do *La Tribune des Peuples*, czyli co się stało z legendą słowiańską A. Mickiewicza; — D. ZAWADZKA, Prelekcje Mickiewicza w oczach Lelewela; — A. SOBIESKA, Gama-

jun z Paryża – prorok rewolucji, czyli Aleksander Błok o Mickiewiczowskich wykładach w Collège de France; – M. SOKOŁOWSKI, Włoskie przekłady „Literatury słowiańskiej”; – Z. OSIŃSKI, Tradycja i pamięć w paryskich wykładach Grotowskiego w Collège de France.

1110. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz et l'Europe, w: Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Aysen Kaim, War. 2012 s. 221-230. — D. KUBIK, Figura powrotu w „Górskim wieniec” Petara II Petrovicia Njegoša w kontekście Mickiewiczowskich rozważań o pamięci, w: Wymiary powrotu w literaturze, Kr. 2012 s. 131-136. — D. KUBIK, Mickiewiczowski projekt kultury słowiańskiej. Zarys problematyki dyskursu kulturoznawczego w prelekcjach paryskich, *Zesz. Nauk. Tow. Dokt. Univ. Jag.* 2012 nr 4. — D. KUBIK, Między epiką i dramatyczną wizją kultury. „Górski wieniec” Petara II Petrovicia Njegoša w kontekście wykładów paryskich A. Mickiewicza, *Wiek XIX* 2012 s. 297-320. — D. KUBIK, Słowiańszczyzna wyobrażona. Próba opisu XIX-wiecznego dyskursu slawistycznego, *Pam. Słow.* t. 62: 2012 z. 1/2. — B. SAWICKA-LEWCZUK, Franz von Baader w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Noc. Symbol – temat – metafora, t. 2, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, Białystok 2012 s. 283-296.

1111. B. DOPART, Goethe i Byron w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Kont. Kult.* 2013 nr 3; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 229-244. — M. KUZIĄK, Romantycy i inność. Pogranicza kulturowe w prelekcjach paryskich, w: Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy, S. 2: Wiktor Choriew in memoriam, red. A. Janicka i in., Białystok 2013 s. 239-247. — J. ŁAWSKI, „Nagrobek libertyna”. Mickiewicz – Trembecki – prelekcje paryskie, w: „Sofijówka” Stanisława Trembeckiego – konteksty i interpretacje, red. G. Filip i in., Rzeszów 2013 s. 15-41. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Romantyczna Słowiańszczyzna na mapach Adama Mickiewicza, w: Sfinks słowiański i mumia polska, War. 2013 s. 340-355. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Słowiańszczyzna. Pamięć i zapomnienie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza, w: Sfinks słowiański..., s. 246-255. — J. FIEĆKO, Litwa w prelekcjach A. Mickiewicza, w: Funkcjonowanie języków i literatur na Litwie.

Litewsko-polskie związki naukowe i kulturowe. Kalbą ir Literatūrą funkcionavimas Lietuvoje. Lietuvių-Lenkų moksliniai ir kultūriniai ryšiai, red. M. Dawlewicz, I. Fedorowicz, A. Kaleda, Wil. 2014 s. 145-158; Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 106-124.

1112. D. KUBIK, Południowosłowiańska „kultura wyobrażona”. Projekt Mickiewiczowski a XIX-wieczne dyskursy kulturowe w Serbii i Chorwacji, Kr. 2015.

Zawartość: Wprowadzenie; I. Południowosłowiańska „kultura wyobrażona”. Wizja Mickiewicza w kontekście dziewiętnastowiecznych dyskursów o Słowianach: 1. Zachodnioeuropejski zwrot ku Słowiańszczyźnie a słowiańskie otwarcie na Europę; 2. Mickiewiczowski projekt kultury słowiańskiej; II. Semioza „początku”, czyli Południowa Słowiańszczyzna w poszukiwaniu swojej kulturowej tożsamości: 1. Odrodzeniowy model literatury i kultury; 2. Poszukiwanie nowych wzorców; III. Wzory kultury a dziewiętnastowieczne dyskursy kulturowe w Serbii i Chorwacji: 1. Jedność i wielość. Polemiki wokół standardu językowego i koncepcje literatury narodowej; 2. Całość i fragment. Nowe czytanie tradycji, czyli w poszukiwaniu zagubionej ciągłości; 3. Integracja i dezintegracja. projekty wspólnotowe i narodowe (nacjonalistyczne); Uwagi końcowe; Bibliografia.

1113. D. NOWAKOWSKA, Indie romantyków. Przypadek A. Mickiewicza, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 341-366; The literature of Polish Romanticism in its European contexts, red. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 187-203 [wersja rozsz. i tłum. pt. India and the history of Slavdom in Mickiewicz's „Paris Lectures”]. — E. TONIAK, Grecka błogość i męczennik ofiary. O antycznej rzeźbie w „Prelekcjach paryskich” A. Mickiewicza, w: Śmierć bohatera, Gdańsk 2015 s. 77-120. — J. FIEĆKO, Okrucieństwo carów według A. Mickiewicza. Raz jeszcze o przypadku Iwana IV Groźnego i Piotra I w prelekcjach paryskich, w: Romantycy i polityka. Szkice historycznoliterackie, Poz. 2016 s. 157-190; Crudelitas. Okrucieństwo w literaturze i kulturze europejskiej, red. E. Wesołowska, W. Szturc, Poz. 2017 s. 123-144. — A. GALL, Objawienie i (kontr-)narracja tożsamościowa. Aspekty niemieckie w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Romantyzm środkowo-europejski w perspektywie postkolonialnej, cz. 1, red. M. Kuźniak, B. Naurocki, War. 2016 s. 425-442.

- E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mit fundacyjny Rzeczypospolitej w kursie pierwszym „Prelekcji paryskich” A. Mickiewicza, *Coll. Litt.* 2016 nr 1.
- O. KRYSOWSKI, Słoworody – klucz do historii Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 23-38.
- J.-K. MENDE, Semantische Mehrdeutigkeit in den Vorlesungen A. Mickiewicz am Collège de France, *Studia Litter. Univers. Jagell. Cracov.* 2016 t. 11.
- D. NOWAKOWSKA, Indyjska przeszłość Słowian w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: *Kulturowe projekcje Słowian w tradycji polskiej*, red. D. Kalinowski, E. Foltyn, Słupsk 2016 s. 73-91.
- D. SOSNOWSKA, Miłość do cesarza, czyli dlaczego w Galicji kolonizowany kocha kolonizatora, w: *Romantyzm środkowoeuropejski...*, s. 255-272.
1114. M. KUZIĄK, Oświecenie tu się nie przyjęło, w: *Loci (non) comunes. Prace ofiarowane Prof. Marii Cieśli-Korytowskiej*, Kr. 2017 s. 148-154.
- K. RUTKOWSKI, Co „robił” Mickiewicz w Collège de France?, *Teatr* 2018 nr 7/8.
- M. KUZIĄK, Mickiewicz w Collège de France. Wykład, humanistyka, polityka, *Teksty Drugie* 2019 nr 3.
- D. SEWERYN, „Prisca Theologia” Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 19: 2019 z. 1 s. 107-127.
- D. SEWERYN, Obraz barbaricum w I kursie „Literatury słowiańskiej” i „Pierwszych wiekach historii polskiej”, w: *Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 128-149.
- M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK, Zadanie profesora. Dydaktyczny i perswazyjny wymiar I kursu „Literatury słowiańskiej” A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Wieszczy...*, s. 225-240.
- E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz wobec Rosji w prelekcjach paryskich. Próba rewizji „przekłętego problemu”, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 101-110.
1115. J.-K. MENDE, Das Konzept des Mesianismus in der polnischen, französischen und deutschen Literatur der Romantik. Eine mehrsprachige Konzeptanalyse, Heidelberg 2020. Rec.: M. JUNKIERT, Romantyczny kamień z Resetty, czyli Mickiewicz na językach, *Pam. Lit.* 2022 z. 3.
- J. GOSZCZYŃSKA, Ján Kollár v parížskych prednáškach A. Mickiewicza a slovanská myšlienka, w: *JINÝ Kollár – Kollár versus JINÍ*, red. R. Kiss Szemán, Budap. 2021 s. 13-22.
- M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Polski komparatysta w Collège de France, w: *Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty*, Kr. 2022 s. 331-350.
- M. JUNKIERT, Dlaczego Mickiewicz wierzył w literaturę światową? Weltliteratur między historią intelektualną a historią literatury, *Pam. Lit.* 2022 z. 3.
- O. KRYSOWSKI, Adam Mickiewicz and the concept of the ethnolinguistic unity of Slavs, *Interdisc. Lit. Stud.* 2022 nr 1.
- K. MACIĄG, „Natchnienie poezji było nie do wysłowienia ani opisanie”. Uczta u Januszkiewicza i prelekcje w Collège de France wśród paryskich osobliwości w dzienniku Franciszka Salezego Gawrońskiego, *Tematy i Konteksty* t. 17: 2022 nr 12.
- M. JUNKIERT, Dawn and twilight of nations. Greeks and Slaves in „Parisian Lectures” of A. Mickiewicz, w: *Greek war of independence and Polish philhellenism (1821-1833)*, red. G. Kardaras, M. Kalinowska, A. Sfoini, M. Kowalska, Ateny 2023 s. 17-30.
- M. BIAŁOBRZESKA, „Najśłowniejsi pisarze doby” A. Malczewski i poeci „szkoły ukraińskiej” w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje*, red. J. Ławski, Białystok 2024.
- R. GADAMSKA-SERAFIN, „Kraj [...] wielce zajmujący dla historii i literatury”, „baśniowy niemal obszar” – Mickiewiczowska wizja Ukrainy w „Prelekcjach paryskich”, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina...* — O. KRYSOWSKI, Idea wspólnoty etnolingwistycznej Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”*, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 11-22.
- M. KUZIĄK, Mickiewicz – prelekcje paryskie – szkoła ukraińska, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 46: 2024 s. 51-62; Adam Mickiewicz i Ukraina... — K. RUTKOWSKI: Cele. Zasady. Akcje. Przedmowa trzech Francuzów, w: A. Mickiewicz, *L'Église et le Messie / Kościół i Mesjasz. Część I*, Kr. 2024 [wstęp i komentarze do nowej edycji prelekcji paryskich Mickiewicza oraz trzy przedmowy do wyd. francuskiego]. — P. URBANOWICZ, Koncepcja narodu w „Prelekcjach paryskich” A. Mickiewicza, w: *Elektryczny romantyzm. Nauka o elektryczności a literatura polska pierwszej połowy XIX w.*, Tor. 2024 s. 273-289.

Zob. także:
16.9. Słowiańszczyzna

12. Opracowania na temat utworów niedochowanych i przypisywanych Mickiewiczowi

1116. [M. MALINOWSKI], Wyjętek z listu pisanego z Petersburga, *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 71; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 203-205. — L., [List nadesłany], *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 60 [improvizacja do A. Chodźki]. — J. GODEBSKI, Ostrzegam publiczność, że wiersz „Chwila zemsty”..., *Kur. Pol.* (War.) 1852 nr 452. — J. PRUSINOWSKI, Kilka wspomnień z młodości A. Mickiewicza, *Gaz. Codz.* (War.) 1860 nr 41-45. — J. GODEBSKI, Chwila zemsty. Wiersz na cześć 29 listopada, Bruksela 1863. — J. KARŁOWICZ, Pięć nieznanych, choć drukowanych sonetów Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1873 t. 1. — J. KARŁOWICZ, Wiadomości bieżące [rubryka], *Bibl. Warsz.* 1875 t. 1. — M. MALINOWSKI, Improvizacje A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1876 t. 1. — W. POL, Pamiętnik do literatury polskiej XIX wieku w dwudziestu prelekcjach mianych w radnej sali miasta Lwowa w r. 1866, w: *Dzieła wierszem i prozą. Pierwsze wydanie zupełne przejrzone i uporządkowane przez samego autora*, t. 8, Lw. 1877 s. 77. — P. CHMIEŁOWSKI, Objaśnienia z powodu poezji: „Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą...”, *Ateneum* 1879 t. 1.

1117. T. ZIEMBA, Mickiewicz w okresie nowogródzkim, *Tyg. Ilustr.* 1882 nr 357-360. — A.E. ODYNIEC, Pierwsze improvizacje Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1882/1883 t. 3 (67) s. 382-387. — J. LAM, Z kraju i ze świata, *Kur. Codz.* (War.) 1883 nr 195 [dwuwiersz przypisywany Mickiewiczowi i wiersz F. Moraawskiego]. — H. BIEGELEISEN, Improvizacja A. Mickiewicza „Basza”, *Kłosa* 1884 nr 1008, 1010. — A.E. ODYNIEC, Wspomnienia z przeszłości opowiadane Deotymie, War. 1884. — Pogadanka codzienna [felieton], *Kur. Codz.* (War.) 1886 nr 225. — POSEŁ PRAWDY [A. ŚWIĘTOCHOWSKI], Liberum veto. Felieton, *Prawda* (War.) 1886 nr 34 [o wierszu „Ruska poczta” błędnie przypisywanym Mickiewiczowi]. — F. KONARSKI, O erotyku Mickiewicza „Gdybym się zmienił w wstęgę

złocistą”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 97-112. — H. KOPIA, Czy to wiersze Mickiewicza?, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 128-130; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 349-350. — H. KOPIA, Wiersz przypisywany Mickiewiczowi, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 134-138 [o wierszu „Na twą pierś białą...” błędnie przypisywanym A. Mickiewiczowi]. — J.H. RYCHTER, Jan Czeczot i jego nieznane poezje, *Ognisko Dom.* 1887 nr 97-101. — A. ZIPPER, Przypisywana Mickiewiczowi „Karylla” i źródło jej, *Ateneum* 1887 t. 4. Rec.: R. PILAT, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 297-299.

1118. W. BEŁZA, „Mazur” – wiersz Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 134-140. — W. BEŁZA, Zatracony wiersz Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 167-168 [fragm. ballady T. Zana „Twardowski”]; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 358-359. — R. PILAT, Przyczynek do wiersza „Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 164-166. — A. SIENICKI, Parę słów o przypisywanej Mickiewiczowi „Karylli”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 159-163. — R.M. WERNER, Wiersz przypisywany Mickiewiczowi, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 142-144 [o wierszu „Na twą pierś białą...”.] — H. KOPIA, Słowo o przypisywanej Mickiewiczowi balladzie „Twardowski”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 190-191. — G. KORBUT, O utworach Mickiewicza pośmiertnych. Notatka, *Głos* (War.) 1898 nr 53. — B. KRASZEWSKI, Z ziemi Nowogródzkiej, *Kraj* 1897 nr 51, 1898 nr 23-26. — F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Czy to nie jest piosenka Mickiewicza?, *Słowo Polskie* (Lw.) 1899 nr 110-111. Rec.: T. PINI, *Pam. Lit.* 1902 s. 486-491. — S. ZDZIARSKI, Wiersze Mickiewiczowi przypisywane, *Przegl. Powsz.* 1899 t. 1 (61) s. 199-205.

1119. W. GOMULICKI, Mickiewiczza wiersz domniemany, wiersz wątpliwy i wiersz zapomniany, *Gaz. Pol. (War.)* 1901 nr 221-222. Rec.: T. PINI, *Pam. Lit.* 1902 s. 486-491. — A. POTOCKI, Poszukiwanie literackie, *Ateneum* 1901 t. 2 z. 6. Rec.: T. PINI, *Pam. Lit.* 1902 s. 486-491. — J. KWIETNIEWSKI, Mickiewicz czy Czeczot. Kto jest autorem ballady „Szczupak kołdyczewski”. Odpowiedź p. Mèyetowi, *Gaz. Pol. (War.)* 1905 nr 276. — L. MÉYET, Nowo odnaleziona ballada Mickiewiczza, *Gaz. Lwow.* 1905 nr 273-275. — L. MÉYET, „Szczupak kołdyczewski”, *Kur. Warsz.* 1905 nr 288. — A. STRZELECKI, „Szczupak kołdyczewski”, *Słowo* 1905 nr 280. — W. STRZEMBOSZ, Mniemana pamiątka po Mickiewiczzu, *Kur. Warsz.* 1905 nr 89 [o wierszach: „Dziewica na rozdrożu”, „Do***” (Gdybym się zmienił w wstęgę złocistą...)]. — T. PINI, O „Szczupaka kołdyczewskiego”, *Pam. Lit.* 1906 s. 357-360. — R. PIOTROWCZYK, Nieznana broszura Mickiewiczza, *Lechita* 1909 nr 18. — W. GOMULICKI, Mickiewicz i „Mickiewiczze”, *Kur. Warsz.* 1910 nr 98 [o pracach malarskich błędnie przypisanych Mickiewiczowi]. — H. MOŚCICKI, Przed „daleką, nieznajomą drogą” (z dziejów Wilna 1824 r.), *Kwart. Litew.* 1910 t. 1.

1120. J. KWIETNIEWSKI, Prawda o szczupaku, *War.* 1911. — I. FRANKO, W sprawie „Wielkiej Utraty”, *Mysl Niepodl.* 1914 nr 275. — W. MICKIEWICZ, J. KOLLER, [A. Mickiewicz, Wielka Utrata. Istoryczna drama], *Książka* 1914 nr 1/2. — A. NIEMOJEWSKI, [„Wielka Utrata”], *Mysl Niepodl.* 1914 nr 273. — W. BOROWY, Mickiewicz – prawdziwy czy nieprawdziwy, *Tyg. Ilustr.* 1919 nr 33. — L. ŚLIWIŃSKI, Nieprawdziwy Mickiewicz, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 4 [w rubryce: Zapiski]. — S. PIŁGOŃ, Domniemany wiersz A. Mickiewiczza, *Dod. Lit. „Dzien. Wil.”* 1926 nr 6. — S. PIŁGOŃ, Przed odjazdem „w daleką i nieznaną drogę”. 1. Przypuszczalny wiersz A. Mickiewiczza z r. 1824, w: Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, *Wil.* 1929 s. 93-100 [o wierszu „Pożegnanie” błędnie przypisywanym Mickiewiczowi]. — J. UJEJSKI, Utwory Mickiewiczza w czasopiśmie warszawskich z lat 1825-1828, *Ruch Lit. (War.)* 1929 z. 9. — S. PIŁGOŃ, „Pożegnanie” nie jest wierszem Mickiewiczza, *Ruch Lit. (War.)* 1931 z. 1. — S. PIŁGOŃ, Sprawa o autorstwo „Karylli”, *Silva Rerum* 1931 z. 1/6; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, *Kr.* 1947 s. 157-164. —

S. WASYLEWSKI, Mickiewicz i murzyn p. Zaleskiej. Zapomniana improwizacja z czasów odeskich, *Ilustr. Kur. Codz.* 1931 nr 324. — T. ZADERECKI, Pseudo-Mickiewiczowy dramat polityczny na tle powstania 1831, tzw. „Wielka Utrata”. Czas napisania, ideologia, środowisko, *Pam. Lit.* 1931 s. 213-230. — A. ROSENBERG, Nieznane wiersze Mickiewiczza, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 49. — H. MOŚCICKI, Nieznana improwizacja Mickiewiczza, *Pion* 1935 nr 48.

1121. W. BĄK, Czy nieznane poezje Mickiewiczza?, *Pion* 1936 nr 10 [w rubryce: Przegląd prasy]. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Korespondencja. Gorecki autorem „Śmierci zbrodniarza”, *Wiad. Lit.* 1936 nr 9; Brażownicy i inne szkice o Mickiewiczzu, *War.* 1956 s. 376-380. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Korespondencja. W sprawie rzekomego Mickiewiczza, *Wiad. Lit.* 1936 nr 10 [o wierszach „Pożegnanie” tłum. J.U. Niemcewicza i „Dwa ptaszki” A. Goreckiego]. — J. MICHAŁSKI, Korespondencja. W sprawie rzekomego Mickiewiczza, *Wiad. Lit.* 1936 nr 10 [o wierszu „Sen rozpaczającego” M. Wyszowskiego]. — J. MUSZKOWSKI, Czy nieznane poezje Mickiewiczza?, *Wiad. Lit.* 1936 nr 8. — Nie Mickiewicz, ale Gorecki, *Ilustr. Kur. Codz.* 1936 nr 74 [o bajce „Dwa ptaszki” oraz „Czeczotka i kulik”]. — S. PIŁGOŃ, Kto jest autorem przypisywanego Mickiewiczowi art. „O Cerkwi rosyjskiej”?, *Ruch Lit. (War.)* 1936 z. 11; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczzu, *Kr.* 1960 s. 198-209. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Korespondencja. W sprawie rzekomego Mickiewiczza, *Wiad. Lit.* 1936 nr 10.

1122. J. SALONI, Mickiewicz nieznany, *Kuźnica* 1948 nr 44 [o tzw. Małym Archiwum Filaretów]. — J. SALONI, Rękopisy ze spuścizny po Z. Malewskiej, *Pam. Lit.* 1948 s. 490-506. — C. ZGORZELSKI, O tzw. „Raptularzu Czeczota”, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 4: 1953 [o balladzie Czeczota „Szczupak kołdyczewski”]. — S. SKIBIŃSKI, Nieznany wiersz A. Mickiewiczza?, *Kamena* 1955 nr 10-12 [wiersz „Do sosny polskiej” S. Witwickiego]. — J. TUWIM, Wiersz nieznanego poety. Gawęda literacko-obyczajowa, oprac. J.W. Gomulicki, *War.* 1955. — F. GERMAN, W sprawie rzekomego wiersza A. Mickiewiczza, *Kamena* 1956 nr 2 [„Do sosny polskiej”]. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, W sprawie wiersza „Do sosny”,

Kamena 1956 nr 2. — S. WASYLEWSKI, Ślady Mickiewicza w Wielkopolsce, w: *Czterdzieści lat powodzenia. Przebieg mojego życia*, Wr. 1959 s. 248-252 [o zaginionym wierszu pisanym w Rogalinie]. — Z. JAGODA, Mickiewicz, Zmorski i piosenka „Obozowa”, *Roczn. Nauk.-Dydakt. WSP w Krakowie. Prace Historycznolit.* 1961 z. 11.

1123. A. ZEJMAN, Pseudo-Mickiewicz. Wyświecenie jednej oszwałki literackiej, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznolit.* 1963 z. 5. — S.S. ŁANDA, Album odeskiej przyjaciółki Mickiewicza, tłum. M. Biernacka, *Pam. Lit.* 1973 z. 4 [o albumie J. Zaleskiej]. — S. ŚWIRKO, Twórczość więzienna J. Czczota i jej związki z poezją Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 25-54. — A. SMUSZKIEWICZ, Nienapisana historia przyszłości, *Nurt* 1977 nr 6. — C. ZGORZELSKI, Materiały, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*, t. 1, cz. 4: Wiersze, uzupełnienia, materiały, red. K. Górski, Wr. 1986 s. 81-163. — J. SZCZEŚNIAK, Mickiewicz a historie fikcyjne Bolesława Prusa, w: *Dziedzictwo romantyczne w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski*, red. E. Łoch, Lubl. 1989 s. 83-100. — A. STOFF, Niespełnione nadzieje polskiej science fiction, w: *Lem i inni. Szkice o polskiej science fiction*, Bydg. 1990 s. 141-167. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Rogaliński wierszyk Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 97-100.

1124. B. ZAKRZEWSKI, Mickiewiczowskie falsyfikaty, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 31-41; „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994

s. 105-125. — B. ZAKRZEWSKI, „Istotnie, Bóg dał Polsce genialną poetkę”. Rzecz o mickiewiczowskim falsyfikacie, w: „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry..., s. 126-147 [o debiucie J. Łuszczewskiej]. — Z. STEFANOWSKA, „Pan Tadeusz” – i co dalej?, *Teksty Drugie* 1997 nr 1/2 [tekst dedykowany Z. Trojanowiczowej; kontynuacja „Pana Tadeusza” m.in. przez J. Słowackiego]; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964- 2007, War. 2014 s. 116-129. — M. LIMANOWSKI, Teatr Mickiewicza, *Przegl. Art.-Lit.* 1999 nr 9 [o wierszu „Dziewica na rozdrożu”]. — M. DYBIZBAŃSKI, Do źródeł petersburskiej „Historii przyszłości”, w: *Romantyczna futurologia*, Kr. 2005 s. 70-97. — H. MARKIEWICZ, Wiek XIX i XX, w: *Kto jest autorem?... Przygody polskich filologów*, Kr. 2005 s. 107-134. — J. FERT, Nieznany Mickiewicz?, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 178-188; *Poezja i publicystyka*, Lubl. 2010 s. 179-192. — J. PIETROWICZ, Nieznany wiersz A. Mickiewicza? Rękopis tekstów poetyckich z pierwszej połowy XIX wieku w Bibliotece Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Komunikat, *Poz. Stud. Polon.* t. 17: 2010 s. 297-307. — I. PUCHAŁSKA, Wokół Mickiewicza, w: *Improwizacja poetycka w kulturze polskiej XIX wieku na tle europejskim*, Kr. 2013 s. 159-270. — M. BURTA, Jeszcze o odeskich improwizacjach Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 145-156. — B. ŚWIDERSKA, Z archiwum wydawnictwa Schott: kompozycje A. Mickiewicza?, „Ruch Muzyczny” 2024 nr 10.

13. Opracowania listów

1125. T., Artykuł nadesłany, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 48 [listy do F. Malewskiego z 1829]; W. Bilip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 258-260. — P. SEMENENKO, Przeciw błędom Andrzeja Towiańskiego, *Przegl. Pozn.* 1858 t. 25 półr. 1 posz. 2 s. 157-227. — J. PRUSINOWSKI, Kilka wspomnień z młodości A. Mickiewicza, *Gaz. Codz.* (War.) 1860 nr 44-45. — Listy A. Mickiewicza do A.E. Odyńca, *Kur. Wil.* 1860 nr 50-52. — J. KŁACZKO, Korespondencja Mickiewicza. Studium, Par.–Berlin 1861. — Korespondencja Mickiewicza, *Dzien. Lit.* (Lw.) 1862 nr 36-37. — Korespondencja A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1870 t. 2; *Dzien. Lit.* (Lw.) 1870 nr 19. — S. TARNOWSKI, [Rec.: Korespondencja Mickiewicza t. 1, Paryż 1870], *Przegl. Pol.* 1870/1871 t. 1 s. 267. — B. VIEBIAST [J. TOKARZEWICZ], Mickiewicz, przyjaciele jego i znajomi, *Opiekun Dom.* 1873 nr 12-13, 15. — [J. KOTARBIŃSKI], Korespondencja A. Mickiewicza. I. Sekreta geniuszów. Stosunki rodzinne, *Przegl. Tyg.* 1873 nr 9-13. — B. SPAUSTA, Korespondencja A. Mickiewicza, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1873 nr 280. — P. CHMIEŁOWSKI, Korespondencja A. Mickiewicza, *Niwa* 1874 t. 6 nr 4-7. — Korespondencja A. Mickiewicza, *Kron. Rodz.* 1874 nr 7. — A. TYSZYŃSKI, Korespondencja A. Mickiewicza, *Kron. Rodz.* 1875 nr 3.

1126. H. GLIŃSKI, Nieznane listy Adama Mickiewicza, *Gwiazda. Kal. Pet.* 1882 s. 89-91. — W. KOROTYŃSKI, Listy A. Mickiewicza do A.E. Odyńca, *Kron. Rodz.* 1882 nr 19-22. — B. [H. BIEGELEISEN?], [Rec.: Korespondencja Mickiewicza t. 4, Par. 1885], *Prawda* (War.) 1885 nr 18-19. — S. DUCHIŃSKA, Listy Domejki do Mickiewicza, *Kron. Rodz.* 1885 nr 6. — List Jana Kollára k A. Mickiewiczu, *Ruch* (Praga) 1885 s. 137; F. Kvapil, *Životem k ideálu. Literární vzpomínky a skizy*, Praga 1901 s. 142-143. — Listy A. Mickiewicza do I. Domejki, *Kłósy* 1885 nr 1031-1032. — W. MICKIEWICZ, Listy A. Mickiewicza do J. Łąckiego,

Kłósy 1885 nr 1022, 1030. — OŚCIENNY, Spuścizna po Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 45 [rec. tomu: A. Mickiewicz, Korespondencja, t. 4, Par. 1885]. — S.T. [S. TARNOWSKI], [Rec.: Korespondencja Mickiewicza, t. 4, Par. 1885], *Przegl. Pol.* 1885/1886 t. 3 (79). — J.H. RYCHTER, Nieznane listy A. Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1886 nr 222; *Kłósy* 1886 nr 1111. — W. BEŁZA, Dwa listy Mickiewicza do Flory Laskarys, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 171-174. — Listy A. Mickiewicza do A. Chodźki, *Kłósy* 1887 nr 1158-1159, 1168, 1888 nr 1177. — J. SIEMIENSKI, Listy [omówienia wydań], *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 199-202. — Z teki ks. Jana Siemieńskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 174-181.

1127. W. BAWOROWSKI, Notatka o liście A. Mickiewicza do J.N. Kamińskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 153-154. — W. BEŁZA, Autograf A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 240-241. — W. BEŁZA, Pamiątki po Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 292-299. — L. MÉYET, Słówko o Serbinowiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 216. — A. BEŁCIKOWSKI, Dwa listy A. Mickiewicza [do A.E. Odyńca], *Kraj* 1894 nr 10. — T. WIERZBOWSKI, Luźne dokumenty do życiorysu Adama Mickiewicza, *Ateneum* 1897 t. 4 z. 3. — W. BEŁZA, Nieznane listy Adama Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 544-548. — W. MICKIEWICZ, Listy A. Mickiewicza do Amadeusza Melegari, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; *Niwa* 1898 nr 19-20; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 26-34. — W. MICKIEWICZ, Z teki Franciszka Malewskiego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11.

1128. J. KALLENBACH, Wstęp, w: Wybór listów Adama Mickiewicza, ułożył J. Kallenbach, Kr. 1899 s. V-VIII. REC.: K. WŁOSTOWSKI, Z życia poety, *Ateneum* 1900 t. 1. — J.T. HODI [J. TOKARZEWICZ], Z autobiografii Mickiewicza, *Gaz.*

Pol. (War.) 1901 nr 41-43. — Oblig poety, *Gaz. Pol.* (War.) 1900 nr 53 [dot. pożyczki u M. Piaseckiego]. — L. MÉYET, Z nieznanych autografów A. Mickiewicza [Listy], *Ateneum* 1901 t. 1. — F. HOESICK, Z galerii portretów literackich J. Klaczki. 2. A. Mickiewicz, *Biesiada Lit.* 1903 nr 7. — M. REITER, Chronologia listów A. Mickiewicza, w: *V Sprawozd. Dyr. C. K. Gimn. w Podgórzu za r. szk. 1903*, Kr. 1903. Rec.: M. MAZANOWSKI, *Książka* 1904 nr 1. — S. MATUSIAK, Chronologia listów pani Puttkamerowej do Zana i Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1904 s. 602-606. — W. MICKIEWICZ, Nieznane listy A. Mickiewicza i F. Malewskiego, w: *Znad Wilii i Niemna. Książka zbiorowa. Pamięci Adama Mickiewicza i Tomasza Zana w 50-tą rocznicę ich zgonu*, Wil. 1906 s. 40-47. — L. MÉYET, Z korespondencji Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1906 nr 326. — Nieznany list Mickiewicza, *Kur. Litew.* 1906 nr 127 [do A. Benkendorfa]. — V. KARÉNINE [V. KOMAROVA], George Sand i Mickiewicz, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1907 nr 12; *Vestnik Evropy* 1907 t. 3 nr 5 [tłum. ros. Adam Mickevič i Żorż Sand]. — H. MOŚCICKI, Przyczynek do życiorysu Mickiewicza w r. 1824, *Tyg. Ilustr.* 1907 nr 15.

1129. W. KOCHANOWSKI, List ks. Adama Czarotoryskiego do Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1908 z. 3/4. — J. KALLENBACH, Listy A. Mickiewicza do Eustachego Januszkiewicza, *Lamus* t. 2: 1909/1910 z. 1. — J. MAGIERA, Właściwości językowe „Nieznanych pism” A. Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1910 nr 6-7. — W. MICKIEWICZ, Nieznany list Mickiewicza, *Ziarno* 1910 nr 48. — M. REITER, Notatki do korespondencji A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1911 s. 270-276. — J. CZUBEK, Dwa listy Mickiewicza do Sadyka-Paszy. Zagadka wydawnicza, *Pam. Lit.* 1912 s. 455-459. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Nieznane listy A. Mickiewicza do E. Quineta, *Przegl. Nar.* 1912 nr 8; Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty, t. 1, War. 1914 s. 3-20 [pt. Z nieznanej korespondencji A. Mickiewicza i E. Quineta]. — S. TUROWSKI, Listy A. Mickiewicza i Z. Krasńskiego do W. Wielogłowskiego. Z papierów Bolesława hr. Richthofena, *Pam. Lit.* 1912 s. 187-191. — M. KRIDL, Nieznane listy A. Mickiewicza, w: Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty, t. 1, War. 1914 s. 27-36.

1130. Z. LUBICZ-ZALESKI, Nieznany list A. Mickiewicza do brata poety, Franciszka, w:

Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty, t. 1, War. 1914 s. 21-24. — A. ŁUCKI, Nieznane listy A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1914 z. 2. — S. PIGOŃ, Jeden list A. Mickiewicza. Do przyszłego krytycznego wydania „Korespondencji”, *Pam. Lit.* 1914/1915 z. 2. — D. MELEGARI, La risurrezione di Lazzaro. Alcune lettere di un poeta polacco, *Nuova Antol. di lett. scien. ed arte* 1915 t. 177 s. 73-84; *Bibl. univ. et Rev. suisse* 1915 t. 78. — J. KLEINER, [Rec.] Archiwum Filomatów. Cz. I. Korespondencja. Wyd. J. Czubek. T. 1-5 [...] Kr. 1913, *Pam. Lit.* 1916 s. 343-349; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 482-485. — A. ŁUCKI, Nieznany list A. Mickiewicza do George Sand, *Pam. Lit.* 1916 s. 319-321. — S. PIGOŃ, Autografy listów A. Mickiewicza do J.B. Zaleskiego, *Pam. Lit.* 1916 s. 315-319. — B. ERZEPKI, Adama Mickiewicza nieznane listy do hr. C. Platera, *Zdrój* 1919 nr 2-3. — A. LEWAK, Z listów nieznanych A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1921/1922 s. 122-127. — L. POSADZY, Adam Mickiewicz i Konstancja Łubieńska, *Dzien. Pozn.* 1923 nr 261-268, 270-271, 273, 275, 277-278, 280-282; Nieznane listy A. Mickiewicza do Konstancji Łubieńskiej, *Poz.* 1924 s. 5-77. — C. FALKOWSKI, Nieznany autograf Mickiewicza, *Ateneum Wil.* 1924 z. 5/6. — A. KRAUSHAR, Nieznany rękopis Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1924 nr 197-198, 200 [„Wiadomości dla W. Żukowskiego o współczesnych literatach polskich” z 1829]. — W. MICKIEWICZ, Jules Michelet et Adam Mickiewicz, *La Revue des deux-mondes* 1924 nr 3 (Mars). Rec.: N. CIMINO, I rapporti fra A. Mickiewicz e G. Michelet da uno studio di L. Mickiewicz [...], *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — L. PŁOSZEWSKI, Przyczynki do korespondencji Mickiewicza i Towiańskiego (1841-1847), *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 294-306.

1131. J. KLEINER, Listy Mickiewicza i Adama ks. Czarotoryskiego do Wiktora Cousina w sprawie Katedry Literatur Słowiańskich, *Przegl. Współcz.* 1926 nr 55. — Z. LUBICZ-ZALESKI, À travers une amitié franco-polonaise. Douze lettres inédites d'Adam Mickiewicz à Jules Michelet, *Le Monde slave* 1926 nr 8. — J. UJEJSKI, Nieznany list Mickiewicza do Z. Krasńskiego, *Ruch Lit.* (War.) 1926 z. 1. — J. CZUBEK, Autografy listów Mickiewicza w Bibliotece Kórnickiej, *Silva Rerum* 1927 nr 11/12. — P. ETTINGER, Nieuwydane listy Mickiewicza do Sergiusza Sobolewskiego,

Wiad. Lit. 1927 nr 16. — J. KLEINER, W sprawie listów Mickiewicza i ks. Czartoryskiego do Cousina, *Przegl. Współcz.* 1927 nr 57. — A. LEWAK, Z nieznaných rękopisów A. Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1927 nr 62. — J. KALLENBACH, Pokłosie z listów A. Mickiewicza do A.E. Odyńca, *Pam. Lit.* 1928 s. 309-319. — A.K. VINOGRADOV, Mickevič – Puškin – Sobolevskij i novye pis'ma Mickeviča, w: *Mérimée v pis'mach k Sobolevskomu*, Mos. 1928 s. 229-261. — G. KORBUT, List Mickiewicza do Bułharyna, *Wiad. Lit.* 1929 nr 46. — S. PIĞOŃ, A. Mickiewicza nieznaný list do K. Towiańskiej, *Pam. Lit.* 1929 s. 467-468. — S. PIĞOŃ, Mickiewicz i Bułharyn. Tajemnica pewnego listu, *Głos Nar.* (Kr.) 1930 nr 104.

1132. H. WIĘCKOWSKA, Na marginesie nieznaných listów A. Mickiewicza, *Przegl. Hist.* 1932/1933 z. 1. — J. KLEINER, Nieznaný list Mickiewicza, *Czas* 1933 nr 88 [list do J.P. Leonarda]. — A. MAZON, Une correspondance: Mickiewicz, Victor Cousin, Cyprien Robert, *Revue de lit. comp.* 1934 nr 7-9. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Dwa nieznané listy Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1934 nr 352. — G. KORBUT, Z powodu listu Mickiewicza do Bułharyna, w: *Szkice i drobiazgi historyczno-literackie*, War. 1935 s. 63-64. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Dwa drobiazgi Mickiewiczowskie, *Kur. Warsz.* 1936 nr 81; *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 252-255. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Poprawny tekst listu Mickiewicza do Odyńca, *Ruch Lit.* (War.) 1936 z. 1. — R.M. BLÜTH, Nieznaný list S. Garczyńskiego do A. Mickiewicza w sprawie K. Łubieńskiej, *Ateneum* 1938 nr 6.

1133. L. WELLISZ, The Friendship of Margaret Fuller d'Ossoli and Adam Mickiewicz, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945-1946 t. 4 s. 83-122; wyd. osob. Nowy Jork 1947. — H. BATOWSKI, Z nieznaných wypowiedzi i listów Mickiewicza, *Twórczość* 1948 nr 12. — R. POLLAK, List Mickiewicza (ineditum), *Przegl. Zach.* 1949 z. 11. — E. KIPA, Mickiewicziana [listy A. Chodźki i W. Wańkowicza do A.E. Odyńca], *Pam. Lit.* 1951 z. 2. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Trzy echa epoki Mickiewiczowskiej, *Pam. Lit.* 1953 z. 1. — Iz pisem k Mickeviču i o Mickeviču, tłum. M. Živov, w: *Sobranie sočinenij*, t. 5, red. D.D. Blagoj, M.S. Živov, M.F. Ryl'skij i in., Mos. 1954 s. 598-696. — S. FISZMAN, Z nieznaných rękopisów A. Mickiewicza w archiwach radzieckich, *Kwart. Inst.*

Pol.-Radz. 1954 z. 4. — S. PIĞOŃ, Podrobiony list Mickiewicza. Rozdziałek z kryminalistyki literackiej, *Życie Lit.* 1954 nr 30.

1134. O. FEYL, Nieznaný list A. Mickiewicza z 1829 r. do Otylli v. Goethe, *Przegl. Zach.* 1955 z. 7/8; *Weimarer Beiträge* 1956 s. 84-88 [tłum. Ein unbekannter Brief A. Mickiewicz an Ottilie von Goethe]. — S. FISZMAN, Pisma urzędowe A. Mickiewicza do D.W. Golicyna, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1955 z. 1/2. — J. KRZYŻANOWSKI, Nowe wydanie „Listów” A. Mickiewicza, *Nauka Polska* 1955 nr 1. — Nieznaný list Mickiewicza, *Twórczość* 1955 nr 12. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Fuga salutem petere...”. Próba właściwej interpretacji dwóch listów Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1955 z. 1/2. — J. STRYKOWSKI, Przy czytaniu listów Mickiewicza, *Twórczość* 1955 nr 11. — B. KŘEMENÁK, Neznámý dopis Mickiewiczův, *Slov. přehl.* 1956 nr 3 [list A. Mickiewicza do O. von Pogwisch-Goethe]. — W. LEDNICKI, Some comments about three letters of Mickiewicz unpublished in the „National Edition” of Mickiewicz's complete works in Poland, *The Polish Review* t. 1: 1956 nr 1 s. 80-91 — Z zagranicy. W Wilnie odnaleziono archiwum Filomatów, *Życie Lit.* 1956 nr 17. — J.W. BOREJSZA, Nieznaný list A. Mickiewicza z 1831 r., *Nowa Kult.* 1958 nr 44.

1135. S. SKWARCZYŃSKA, Une lettre de Mickiewicz et certains documents inédits, *Bul. de la Soc. des Sc. et des Lettres de Łódź* 1958 t. 9 z. 10 [odb. Łódź 1958]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 123-148 [wersja pol. pt. List Mickiewicza i pewne niewydane dokumenty]. — W. DOROSZEWSKI, O galicyzmach w listach Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1959 nr 1/2; Wśród słów, wyrażen i myśli. Refleksje o języku polskim, War. 1966 s. 467-474. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i pani d'Agout, w: *Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario*, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 101-109. — Z. MARKIEWICZ, George Sand et Mickiewicz. Leurs correspondance, *Revue de lit. comp.* 1960 nr 1. — S. PIĞOŃ, Adama Mickiewicza listy nie objęte ostatnim wydaniem książkowym, *Pam. Lit.* 1962 z. 3. — Z. DRESZEROWA, Nieznaný list A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1963 z. 2. — S. FISZMAN, Materiały mickiewiczowskie w paryskich Archives Nationales, *Pam. Lit.* 1965 z. 4. — S. PIĞOŃ,

Odnalezione autografy listów A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 4. — Z. SZELAĞ, Los archiwum Skórczewskich, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 2 [zag. list Mickiewicza i korekta tomu „Poezji” Garczyńskiego]. — E. SAWRYMOWICZ, Jeszcze jedna informacja o autografach listów Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1966 z. 5 [listy do J. Micheleta].

1136. Z. SUDOLSKI, Zagadkowy list Mickiewicza czy zapomniany list Lelewela?, *Pam. Lit.* 1967 z. 2. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Listy do A. Mickiewicza w Paryżu. Rejestr uzupełniony bibliografią, *Archiwum Literackie* 1968 t. 8. — J. PARVI, Nieznany list A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1969 nr 2. — E. SAWRYMOWICZ, Nieznane listy A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 31-39; *Ruch Lit.* (Kr.) 1971 z. 2 [wersja rozsz.]. — J. KRZYŻANOWSKI, Nieznany list Mickiewicza do Davida d'Angers, *Pam. Lit.* 1970 z. 1. — J. KASPRZYK, Nieznany list Mickiewicza do Anastazji de Circourt, *Pam. Lit.* 1971 z. 3. — E. SAWRYMOWICZ, Ustalenia i uściślenia do chronologii listów A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 31-66. — E. SAWRYMOWICZ, Jeszcze jeden nieznany list Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1972 s. 63-65 [list do H. Reeve'a]. — E. SAWRYMOWICZ, Zamečaniâ o pis'mah A. Mickeviča, tłum. M.O. Globačev, w: *Romantizm v slavânskikh literaturah*, Mos. 1973 s. 175-191. — J. RUDNICKA, Adam Mickiewicz u Bojanowskich w Konarzewie pod Rawiczem, *Przegl. Hum.* 1974 nr 4.

1137. R. KEMBALL, Kilka uwag w sprawie nieznanego listu Mickiewicza do E. Januszkiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 7-34. — K. KOSTENICZ, E. SAWRYMOWICZ, R. KEMBALL, Trzy nieznane listy A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 7-34. — E. SAWRYMOWICZ, Uwagi o listach A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1975 nr 3. — Z. SZELAĞ, Nieznany list A. Chodźki do A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1975 z. 3. — E. BRAŃSKA, Nieznany list A. Mickiewicza do Stanisława Ankwicza z 1831 r., *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 15-40. — K. CZAJKOWSKA, Nieznany list Mickiewicza do Chopina, *Życie Lit.* 1978 nr 50. — Z. SZELAĞ, Przeoczony rejestr listów I. Domejki do A. Mickiewicza. Na marginesie trzeciego tomu „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza. Mickiewicz w Collège de France”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1979 z. 5.

— E. SAWRYMOWICZ, O właściwą interpretację listu A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1982 z. 3/4 [list do A. Cieszkowskiego z 1844]; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 445-446. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz jako epistolograf, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3/4; wyd. osob. War. 1986. — Z. SUDOLSKI, Główne tendencje w rozwoju epistolografii romantycznej w Polsce (Mickiewicz – Krasiński – Słowacki – Norwid), *Przegl. Hum.* 1987 nr 2. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, „Żadne żaby tak pięknie nie grają jak polskie”. Nieznane autografy A. Mickiewicza. Karta „Pana Tadeusza”, cztery listy z lat 1830-1852, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 5-42.

1138. Mickiewicziana w zbiorach Tomasa Niewodniczańskiego w Bitburgu [I], oprac. M. Danilewicz-Zielińska, J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1989.

Rec.: C. ZGORZELSKI, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1989 nr 52/53. — H. WASZKIEWICZ, *Pam. Teatr.* 1990 z. 3-4.

1139. J. ZIELIŃSKI, Piórem dosyć kiwam, *Twórczość* 1990 nr 6. — R. ERGETOWSKI, *Ruch Lit.* (Kr.) 1991 z. 3. — A. KRUPIANKA, Stylistyka listów A. Mickiewicza (na wybranych przykładach), *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Społ.-Hum. Fil. Pol.* 1991 z. 36. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Tropy do Pragi. List F. Maleuskiego do A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 5-26; *Polonika* zbierane po świecie, War. 1992 s. 84-100; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 97-110. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Adam nie lubił pisać listów..., w: *Próby przywołań. Szkice literackie*, War. 1992 s. 209-226. — A. KRUPIANKA, Oboczność form: rekolekcje/rekolekcja w listach A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 37: 1992 s. 351-358. — E. JAWORSKA, M. DERNAŁOWICZ, Bilecik od Adama M., *Gaz. Wyb.* 1993 nr 303. — J. VETTER, Nazwy własne adresatów w korespondencji A. Mickiewicza, w: *Onomastyka literacka*, red. M. Biolik, Olsztyn 1993 s. 163-170. — M. DERNAŁOWICZ, Listy Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 97-108. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, *Miscellanea Mickiewiczowskie*, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 77-100. — A. KRUPIANKA, Ze stylistyki listów A. Mickiewicza, w: *Język i styl gatunków literackich oświecenia i romantyzmu*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 1995 s. 81-94. — B. ZAKRZEWSKI, Emendacje do tekstów korespondencji

Mickiewicza. Z Archiwum Zmartwychwstańców (II), *Pam. Lit.* 1996 z. 2. — D. KOZARYN, Parafrazy biblijne w „Listach” A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 42: 1997 s. 221-231. — G. SZELWACH, Korespondencja A. Mickiewicza z Joachimem Lelewelem, *Napis* 1997 S. 3 s. 115-130.

1140. S. BORTNOWSKI, Niemy podróżnik, *Polonistyka* 1998 nr 7. — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, O „człowieku stopnia wyższego”. Z korespondencji wieszcza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Chorieu, Gdańsk 1998 s. 223-231. — M. DERNAŁOWICZ, Przekład „Farysa” i list do Pierre-Jean Davida d'Angers odnalezione przez Leszka Kuksa, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 33-44. — A. KASZLEJ, List Rady Szkoły Polskiej na Batignolles do R. Moraczewskiego, podpisany przez A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 51-56. — J. NOWAK, Poręczenie dla Banku Polskiego, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 45-50. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, List do księcia Piotra Wiaziemskiego z roku 1852, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 15-20. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, List do Teofila Kwiatkowskiego, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 9-13. — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, Epistolografia A. Mickiewicza w badaniach historycznoliterackich, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 roku, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 13-20. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Dwa listy w Institut de France w Paryżu, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 21-26. — M. PRUSSAK, List do Paula-Mathieu Laurenta de l'Ardèche'a, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 27-32. — G. SZELWACH, Korespondencja A. Mickiewicza ze Stefanem Garczyńskim, *Napis* 1999 S. 5 s. 249-269. — E. Z. WICHROWSKA, Antoni Ostrowski – kopia listu do A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 119-122.

1141. D. GRZESIAK, Struktura listu romantycznego (na przykładzie epistolografii F. Chopina, A. Mickiewicza, J. Słowackiego, C.K. Norwida), w: Sztuka pisania. O liście polskim wieku XIX, red. J. Sztachelska, E. Dąbrowicz, Białystok 2000 s. 19-32. — B. KUBICKA-CZEKAJ, Związek A. Mickiewicza z transcendentalistami amerykańskimi (na tle li-

stów do Małgorzaty Fuller), w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbior., red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 71-90. — M. T. LIZSOWA, O listach A. Mickiewicza w aspekcie aktów mowy, w: Sztuka pisania..., s. 61-72. — B. NOWOWIEJSKI, Cytaty obcojęzyczne w korespondencji Mickiewicza, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 3: W kręgu języka, red. E. Feliksiak, B. Nowowiejski, Białystok 2000 s. 113-148. — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, Korespondencja jako tekst sylwiczny na przykładzie listów A. Mickiewicza, w: Sztuka pisania..., s. 45-60. — D. ZAWADZKA, Z listownika filomatów, w: Sztuka pisania..., s. 33-44. — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, Sen i widzenie w korespondencji A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 127-136.

1142. M. CICCARI, Sulle „Lettere di Costantinopoli” di Adam Mickiewicz, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 96-103. — B. LIGARA, Wpływ języka francuskiego na polszczyznę emigracyjną A. Mickiewicza (na przykładzie listów), w: Studia językoznawcze. Dar przyjaciół i uczniów dla Zofii Kurzowej, red. Z. Cygal-Krupowa, Kr. 2001 s. 181-198. — G. SZELWACH, Korespondencja z Marią Szymanowską i obraz dziewczyny z fortepianem w wyobraźni A. Mickiewicza, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 158-165. — M. DERNAŁOWICZ, Edycja korespondencji Mickiewicza, w: Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej, red. M. Prussak Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 394-395. — E. JAWORSKA, Nieznany list Mickiewicza, w: Romantyzm. Poezja. Historia..., s. 308-311. — K. ZIEMBA, Rzym Mickiewicza. Wokół listu A. Mickiewicza do Marii Mickiewiczówny z 19 grudnia 1851 r., w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 172-194.

1143. Z. SUDOLSKI, Listy towianistyczne Mickiewicza – dokument kształtowania się świadomości

mości mistycznej poety, w: Mickiewicz mistyczny, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 350-356. — G. SZELWACH, Polski list romantyczny jako forma mówiona. W świetle korespondencji młodego Mickiewicza, *Napis* 2005 s. 369-380. — G. SZELWACH, Listy Adama Mickiewicza (lata 1817-1833), Nowy Jork 2006. Rec.: M. BERKAN-JABŁONSKA, *Napis* 2011 s. 363-368. — A. KARDAŚ, Evangelium et corpus Christi. Wątki biblijne w emigracyjnej korespondencji A. Mickiewicza do Hieronima Kajsiewicza w latach 1832-1835, *Z badań nad Biblią* 2007 z. 12. — M. ZIELIŃSKA, Do którego Tołstoja pisał Mickiewicz, *Teksty Drugie* 2007 nr 5. — B. BŁAŻYŃSKA, Formy adresatywne w nagłówkach listów A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 8: 2009 s. 39-46. — B. DOPART, Kiedy powstał list Mickiewicza?, *Dziennik Polski* (Kr.) 2009 nr 65. — B. DOPART, Nieprawdopodobne odkrycie w Krakowie, *Gaz. Pol.* 2009 nr 11; Szkice pigoniowskie, Kr. 2023 s. 115-120 [pt. Mickiewicz wciąż pisał! O nieznanym liście wieszcza]. — B. BŁAŻYŃSKA, Formuły końcowe w listach A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 9: 2010 s. 33-42.

1144. Mickiewicz niedoczytany. Korespondencja poety w perspektywie współczesnej, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski, T. Jędrzejewski, War. 2014.

Zawartość: Z. SUDOLSKI, O potrzebie rewizji krytycznego poglądu Juliana Klaczki na temat korespondencji A. Mickiewicza; — Z. MAJCHROWSKI, Listy Mickiewicza jako „archiwum egzystencji”; — T. JĘDRZEJEWSKI, Cyprjan Daszkiewicz w świetle korespondencji filomatów; — A. ZIOŁOWICZ, „Ja kilka słów o sobie”. Epistolarne introspekcje A. Mickiewicza; — K. KACZMAREK, O żółwiu morskim, mizgusie i baletnicze paryskiej. Dziecko i rodzicielstwo w korespondencji A. Mickiewicza; — A. KŁOSK, Humor A. Mickiewicza w listach do A.E. Odyńca pisanych w Rosji – kreacja czy prawdziwe oblicze poety?; — A. CAŁEK, Stary A. Mickiewicz – autoportret nieznaną czy niechcianą? Wokół listów z lat 1849-1855; — A. KRASUSKA, Adam Mickiewicz jako nauczyciel, czyli droga przez mękę?; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Apostoł i mentor nawraca Konstancję Łubieńską.; — W. PYCZEK, Motywy i wątki chrystologiczne w korespondencji A. Mickiewicza; — M. SAGANIAK, Doświadczenie wewnętrzne i kształtowanie podmiotowości w listach A. Mickiewicza; — J. ŁAWSKI,

Gry listowe A. Mickiewicza; — M. STRZYŻEWSKI, Listy „prawie recenzenckie” Mickiewicza; — B. DOPART, Ślady koncepcji twórczych w epistolografii A. Mickiewicza z lat 1836-1855; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Między „ja” lirycznym a „ja” listowym. O estetycznym wymiarze epistolografii A. Mickiewicza; — D. SEWERYN, Anegdotyczno-sterne'owski wymiar epistolografii Mickiewicza. Zarys problematyki; — O. KRYSOWSKI, Poetyka dowcipu w listach A. Mickiewicza do Marii Szymanowskiej; — K. RUTKOWSKI, Evocatio. Listy A. Mickiewicza w świetle archeologii przysięgi; — A. FABIANOWSKI, Eugeniusz Sawymowicz – edytor listów Mickiewicza.

1145. J. ŁAWSKI, Hulaka rozgrzeszony. „Sofiówka” i Trembecki w listach A. Mickiewicza, w: Szekspir, Słowacki i gdańskie okolice. Tom jubil. dedykowany Pani Prof. Ewie Nawrockiej, red. M. Horodecka, B. Oleksowicz, Gdańsk 2014 s. 117-140. — J. JUSZKIEWICZ, Odessa w listach A. Mickiewicza: 1825-1829, w: Odessa w literaturach słowiańskich, red. J. Ławski, N. Maliutina, Białystok 2016 s. 578-590. — W. KORDACZUK, E. KOSIERADZKA, Ł. KOSSOWSKI, Nieznany list A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 269-272 [żart primaaprilisowy o rzekomym liście Mickiewicza z 1 IV 1854]. — M. PIECHOTA, O (nie)obecności Z. Krasieńskiego w korespondencji A. Mickiewicza, w: Krasieński. Żywioły kultury, żywioły natury. Studia, red. M. Burzka-Janik, J. Ławski, Białystok–Opole 2019 s. 25-40; Dośpiew o twórczości wielkich romantyków polskich (Mickiewicz, Słowacki, Krasieński) z sędziwym klasykiem (Koźmian) w tle, *Kat.* 2021 s. 118-135 [art. zmien.]. — J. MARCZYŃSKI, Polski wieszcz wśród paryskich elit. Listy Mickiewicza dla Biblioteki Narodowej, *Rzeczp.* 2020, 24 XI [listy do A. de Vigny'ego]. — T. WINEK, Rosjanie w korespondencji A. Mickiewicza (od maja 1829 do czerwca 1839 roku), w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 113-124. — A. LIZAKOWSKI, Cztery listy Norwida i Mickiewicza, *Fraza* 2023 nr 1/2 [korespondencja jest apokryfem wymyślonym przez autora]. — M. BĄK, Romantyczni wojażerowie. Mickiewicz i Słowackiego listy o/z podróży, *Kat.* 2024.

14. Problematyka tekstologiczna i omówienia edycji mickiewiczowskich

1146. F.S. DMOCHOWSKI, „Sonety” A. Mickiewicza, Mos., w drukarni Uniwersytetu, nakładem Autora – 1826 roku, *Bibl. Pol.* 1826 [wyd. 1827] t. 3 s. 270-284; Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza, War. 1830 s. 35-65; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 69-79; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019 s. 57-70. — J.K., W rzeczy „Sonetów” A. Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 100-101; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 94-101; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 95-106. — M.M. [M. MOCHNACKI], O „Sonetach” A. Mickiewicza. Artykuł nadesłany, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 80, 82; *Chwila Spoczynku* 1827 nr 9; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Lw. 1910 s. 72-81; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 80-86; Pisma krytyczne i polityczne, oprac. J. Kubiak, E. Nowicka, Z. Przychodniak, Kr. 1996 s. 120-127; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 71-82. — [G. MAGARAŠEVIĆ], [Sonety, Mos. 1826], *Letop. Mat. srpske* 1828 cz. 14 s. 151-152 [w dziale „Smesice”].

1147. M.P. [M. PODCZASZYŃSKI], Poezycje Adama Mickiewicza – Poésies d'Adam Mickiewicz, Par. 1828, *Revue encycl.* 1829 t. 42, kwiecień-czerwiec, s. 229-230; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 35-37; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forjycki, War. 1999 s. 38-40 [tłum. „Poezycje” A. Mickiewicza]. — T.S. [T. SIEROCIŃSKI], O nowym wydaniu „Poezji” A. Mickiewicza z przedmową napisaną przez samegoż poetę w Petersburgu 1828 r., nakładem autora, drukiem K. Kraya 1829 r., *Dzien. Warsz.* 1829 nr 46; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 243-251; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019 s. 251-264. — [G. MAGARAŠEVIĆ], [Mickjevič], *Letop. Mat. srpske* 1830 cz. 21 s. 125 [w dziale

„Smesice” wzm. o wydaniu „Poezji” Mickiewicza w Poznaniu].

1148. J.P. JORDAN, [Rec.:] Kurs drugoletni (1841-1842) literatury słowiańskiej [...], Par. 1842, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 1; *Skoroteča* 1843 nr 9 [tłum. M. Popović]; L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 76-77. — [J.P. JORDAN?], [Rec.:] Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände [...] Lipsk 1843, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1843 z. 3 s. 197-202. — [J.P. JORDAN?], [Rec.:] A. Mickiewicz, Pisma, Par. 1844, *Jahrb. für Lit., Kunst u. Wissensch.* 1844 z. 1 s. 199. — Ch. Loubens, [Rec.:] L'Église officielle et le messianisme, par A. Mickiewicz, *La Revue indép.* 1846 nr z 25 V; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 301-303; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forjycki, War. 1999 s. 347-352. — L. Ménard, [Rec.:] L'Église officielle et messianisme, par M. A. Mickiewicz, *La Phalange, rev. de la sc. soc.* 1846 t. 3 s. 630-635, t. 8 s. 76-86; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 305-314; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 353-362 [tłum. Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza]. — G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], *Revue critique et littéraire*. [...] L'Église officielle et messianisme, par A. Mickiewicz, *Journal des débats* 1846, 17 III; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 294-300; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 339-346 [tłum. Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza]. — OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], [Rec.:] Les poèmes de Mickiewicz. Œuvres poétiques complètes [...]. Traduction nouvelle par Ch. Ostrowski, *Le National* 1846, 10, 17 II; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 113-117 [fragm.]; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 125-128 [tłum. fragm. Wiersze Mickiewicza. Dzieła poetyckie A. Mickiewicza [...]]. — [Rec.:] A. Mickiewicza „Konrad

Wallenrod" i „Grażyna”, Par. 1851, wyd. J. Tysiewicz], *Przegl. Pozn.* 1852 t. 15 s. 181-184.

1149. [J. KLACZKO], Rękopisy po A. Mickiewiczu i niedrukowane ustępy z „Pana Tadeusza”, *Czas. Dod. mies.* 1856 t. 2 z. 5. — S.H. MERZBACH, Od wydawcy pism Mickiewicza, *Gaz. Codz.* (War.) 1860 nr 2. — M. FIRLEJ, [Rec.: A. Mickiewicz, Literatura słowiańska, tłum. F. Wrotnowski, Poz. 1865], *Dzien. Pozn.* 1865 nr 82. — J. SZUJSKI, Nowe wydanie A. Mickiewicza Literatury słowiańskiej (Poz. 1865), *Tyg. Nauk.* 1865 nr 15. — **, [Rec.: A. Mickiewicz, Literatura słowiańska, tłum. F. Wrotnowski, Poz. 1865], *Dzien. Pozn.* 1865 nr 83. — P.N. POLEVOJ, Novye knigi. Polnoe sobranie sočinenij A. Mickeviča, izdanoe det'mi avtora. Pariž 1868, *Sankt-Peterb. vedom.* 1868 nr 263. — Pisma Mickiewicza w języku francuskim, *Czas* 1874 nr 273-274, 276 [rec. książki: A. Mickiewicz, *Mélanges posthumes*, t. 1, oprac. W. Mickiewicz, Par. 1872]. — A. BĄDZKIEWICZ, Projekt nowego opracowania „Pana Tadeusza”, *Muzeum* (Lw.) 1885 s. 601-615. — P. CHMIEŁOWSKI, Najnowsze wydanie dzieł A. Mickiewicza, *Ateneum* 1885 t. 4. — W. BĘŁZA, [Rec.: „Pan Tadeusz [...]”. Prozą opowiedział i objaśnił H.K. Nieczuja. 1886, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 208-210. — W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.: Mickiewicz Adam „Pan Tadeusz”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 205-207. — A. BRÜCKNER, [Rec.: Dzieła. I-IV. Lw.-Par. [...] 1883 – Poezje. I-III [...] przez P. Chmielowskiego, War. 1886 – Poezje. I-IV, Lw. 1886, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 203-205. — J. SIEMIENSKI, Niektóre warianty z autografów Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 126-128 [wiersze w albumie H. AnkwiczoŹny].

1150. W. BĘŁZA, Paryskie wydanie Mickiewicza z własnoręcznymi poprawkami autora, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 247-249 [dot. t. 1-3 wyd. Poezji, Par. 1828-1829]. — W. BRUCHNAŁSKI, „Grażyna” według autografu ze zbiorów K. hr. Przeździeckiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 215-219. — W. BRUCHNAŁSKI, „Poezje” A. Mickiewicza, wydania: księgarni K. Łukasiewicza, Księgarni polskiej i Gebethnera i Wolffa, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 275-278. — L. MÉYET, Dwa autografy A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889

s. 270-273 [fragm. „Konrada Wallenroda”]. — Z. LIBROWICZ, Przypuszczalny wariant, *Kraj* 1890 nr 26 [tłum. Z tragedii Szekspira „Romeo i Julia”]. — L. MÉYET, Dwa autografy A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1890 nr 7. — W. BRUCHNAŁSKI, Wydania [Rec.: Pan Tadeusz, ilustr. Andriolli, Lw. 1889; Konrad Wallenrod, wyd. Towarzystwo im. Staszica, Lw. 1889; Nieznane wiersze A. Mickiewicza, wyd. J. Kallenbach, Kr. 1889], *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 301-305. — J. KALLENBACH, Miscellanea Rapperswilskie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 191-196. — M. MAZANOWSKI, Urywek z autografu „Konrada Wallenroda”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 212-215. — J. KALLENBACH, Szczątki autografu pierwszego III cz. „Dziadów”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 164-197.

1151. J. KASPROWICZ, Nowe wydanie „Dzieł” A. Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1893 nr 6 [dot. wyd. H. Biegeleisena, t. 1-4, Lw. 1893]. — J. TRETIK, Pierwsze wydanie krytyczne Mickiewicza, *Kraj* 1893 nr 12 [dot. wyd. H. Biegeleisena, t. 1-4, Lw. 1893]. — A. CHMIEL, „Dzieła” A. Mickiewicza w Rzplitej Krakowskiej, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 1. — K. BRONIKOWSKI, [Rec.: T. Pini, Mickiewicz jako wydawca poezji Garczyńskiego], *Kwart. Hist.* 1898 s. 588-592; *Bibl. Warsz.* 1898 t. 3 s. 352-357. — B. GUBRYNOWICZ, Album Piotra Moszyńskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 480-544. — T. PINI, Mickiewicz jako wydawca poezji Garczyńskiego, Lw. 1898. — T. PINI, Rękopis poezji Garczyńskiego w przerobieniu przez Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 435-480. — B. GUBRYNOWICZ, Miscellanea mickiewiczowskie, w: Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 270-277. — W. MICKIEWICZ, O autografie „Książki pielgrzymstwa”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. II; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 249-253. — SIGMA, O pierwszym wydaniu warszawskim dzieł Mickiewicza, *Wędrowiec* 1899 nr 10.

1152. I. CHRZANOWSKI, Autograf „Majtki” Mickiewicza i poezje Filaretów, Lw. 1901. — L. MÉYET, Z nieznanych autografów A. Mickiewicza. Szczątki „Konrada Wallenroda”, *Ateneum* 1901 t. 1 s. 588-599. — W. MICKIEWICZ, Un autographe d'Adam Mickiewicz à retrouver, *L'Inter-*

médiar 1902, 20 XI. — H. GALLE, Z autografów Mickiewicza, *Tyż. Ilustr.* 1903 nr 10. — K. JARECKI, [Rec.: *La Tribune des Peuples*, wyd. W. Mickiewicz Par.–Kr. 1907], *Pam. Lit.* 1906 s. 521-525. — G. KOR BUT, Sfałszowany tekst „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1906; Szkice i drobiazgi historycznoliterackie, War. 1935 s. 39-42 [pt. Falszyfikat „Pana Tadeusza”]. — L. BERNACKI, Drobiazgi Mickiewiczowskie, *Gaz. Lwow.* 1907 nr 194. — B. CHLEBOWSKI, [Rec.: *Trybuna Ludów*, wyd. W. Mickiewicz, przeł. A. Krasnowolski, War. 1907], *Książka* 1908 nr 2. — K. JARECKI, [Rec.: *Trybuna Ludów*, wyd. W. Mickiewicz, przeł. A. Krasnowolski, War. 1907], *Pam. Lit.* 1908 z. 1/2. — J. KLEINER, [Nieznane pisma A. Mickiewicza. Z Archiwum Filomatów], *Słowo Polskie* (Lw.) 1909 nr 478, 482. — S. TARNOWSKI, [Nieznane pisma A. Mickiewicza. Z Archiwum Filomatów], *Przegl. Pol.* 1909/1910 t. 3. — J. KALLENBACH, Nieznane wydanie tomu pierwszego „Poezji” A. Mickiewicza (Wil. 1823), *Pam. Lit.* 1910 s. 305-308.

1153. M. KRIDL, [Rec. „Pism” Mickiewicza w oprac. J. Kallenbacha, Brody 1911], *Książka* 1911 nr 7 s. 290, nr 10 s. 404; 1912 nr 4 s. 159-160, nr 7 s. 320-321; 1913 nr 9 s. 454-456. — W. BUKOWIŃSKI, W szczęściu wspólnym wszystkich cele!, *Nurt* (War.) 1913 nr 1 [dot. wyd. „Poezji” w Poznaniu 1828]. — S. PIGOŃ, Które jest pierwsze wydanie „Ksiąg pielgrzymstwa” A. Mickiewicza?, *Pam. Lit.* 1913 s. 314-318. — M. KRIDL, [Rec.: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie, t. 1-12, wyd. T. Pini, M. Reiter, Lw. 1911-1912], *Bibl. Warsz.* 1914 t. 3. — S. PIGOŃ, Nowe wydania Mickiewicza, *Sfinks* 1914 t. 1 z. 4 s. 126-140. — A. BRÜCKNER, [Rec.: „Pisma” Mickiewicza w oprac. J. Kallenbacha, Brody 1911], *Pam. Lit.* 1914/1915 z. 2. — S. PIGOŃ, [Rec.: „Dzieła wszystkie” A. Mickiewicza [wyd. T. Pini i M. Reiter, Lw. 1911-1913], *Pam. Lit.* 1914/1915 z. 2 s. 388-394. — J. LORENTOWICZ, Apostolstwo Mickiewicza, *Nowa Gaz.* 1915 nr 141 [dot. fr. edycji wykładów paryskich: *Les Slaves*, Par. 1914]. — J. KALLENBACH, O odszukany autografie „Trzeciej części Dziadów”, *Sprawozd. PAU* 1916 nr 9. — J. KALLENBACH, Wiadomość o nieznanym autografie III cz. „Dziadów”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1916 wyd. 1 z. 3 s. 16-29. — A. ŁUCKI, Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1916 nr 9. — T. WIERZBOWSKI, Z historii utworów poety, w: Z badań nad Mic-

kiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 118-132. — S. PIGOŃ, Historia literatury polskiej. Renesans Mickiewicza [I], *Przegl. Warsz.* 1921 nr 3.

1154. W.R. KOROTYŃSKI, Lelewel cenzorem Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1922 nr 22 [wyd. „Poezji” Wil. 1823]. — M. KRIDL, Nowe wydania pism Mickiewicza, *Tydz. Pol.* (War.) 1922 nr 13. — Z. Niemojewska-Gruszczyńska, Krytyka naukowa prof. Pigionia, *Mysł Niepodl.* 1922 nr 629. — S. PIGOŃ, Historia literatury polskiej. Renesans Mickiewicza [II], *Przegl. Warsz.* 1922 nr 7. — S. PIGOŃ, Jakiego Mickiewicza znamy? Garść uwag o tekstach i autografach jego dzieł, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 12. — S. PIGOŃ, Zapiski. O lwowskie wydanie dzieł A. Mickiewicza, *Przegl. Warsz.* 1922 nr 15. — S. SZPOTAŃSKI, O wydanie dzieł Mickiewicza, *Tydz. Pol.* (War.) 1922 nr 2. — M. BRAHMER, Literatura polska we Francji, *Przegl. Współcz.* 1923 nr 15. — W. BRUCHNAŁSKI, Próba kanonu wydawniczego w zastosowaniu do zbiorowej edycji „Dzieł wszystkich” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1923 s. 126-152. — H. ŻYCZYŃSKI, [Rec.: wydania „Grażyny” i „Konrada Wallenroda” w oprac. W. Bruchnańskiego], *Pam. Lit.* 1923 s. 306-308. — A. KRAUSHAR, Ukazy cara Aleksandra II o dziełach i dzieciach Mickiewicza. Kartka archiwalna z r. 1857, *Kur. Warsz.* 1924 nr 267. — L. PŁOSZEWSKI, Wykład wstępny Mickiewicza w Collège de France (wydany z autografu wraz z uwagami krytycznymi), *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 307-331.

1155. M. KRIDL, „Pan Tadeusz” w opracowaniu prof. Pigionia, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 51. — S. PIGOŃ, Autograf wiersza „Snuć miłość”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 42. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jakiego Mickiewicza poznamy. O metodę ustalania tekstów poetyckich, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — T. SINKO, [Rec.: „Dziadów” cz. III w podobiznie autografu A. Mickiewicza, wyd. J. Kallenbach, Kr. 1925], *Ilustr. Kur. Codz.* 1925 nr 190. — S. CYWIŃSKI, „Pan Tadeusz” w nowej szacie, *Dod. Lit. „Dzien. Wil.”* 1926 nr 13 [wyd. w serii *Bibl. Nar.* w oprac. S. Pigionia]. — A. SEMKOWICZ, Wydania dzieł A. Mickiewicza w ciągu stulecia. O wydaniach oryginalnych ogłoszonych za życia poety. 1822-1855. Gawęda bibliofilską z podobiznami, Lw. 1926. — A. WOJTKOWSKI, Nabywcy wydania poznańskiego „Poezji Adama Mickiewicza”, *Kron. Miasta Poz.* 1926 nr 9. — S. PIGOŃ,

Egzemplarz „Pana Tadeusza”, *Silva Rerum* 1927 z. 1. — B. GUBRYNOWICZ, Nieznane warianty wierszy A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 3. — S. PIGOŃ, Autograf „Zdań i uwag” A. Mickiewicza, *Wil.* 1928. — S. PIGOŃ, „Pan Tadeusz” w ręku Almanzora, *Przyjaciel Szkoły* 1928 nr 20.

1156. S. PIGOŃ, Ze studiów nad tekstem „Pana Tadeusza”. Trzy notatki, Kr. 1928.

Zawartość: O kilku kartach autografu; Egzemplarz korektowy „Pana Tadeusza”; Egzemplarz „Pana Tadeusza” z własnoręcznymi poprawkami Mickiewicza.

1157. W. PIOTROWICZ, Mickiewicz nowy, nieznany, *Tyg. Ilustr.* 1928 nr 18-19. — L. PŁOSZEWSKI, Źródła i problemy wydania krytycznego „Prelekcji paryskich” Mickiewicza, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1928 t. 21. — H. ROMER-OWCZENKOWSKA, Wara hołoto!, *Kur. Wil.* 1928 nr 264 [oprac. „Pana Tadeusza” przez J.N. Millera, War. 1928]. — M. BRAHMER, Francja wobec Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1929 nr 85. — H. BIEGELEISEN, Pierwsze pośmiertne wydanie pism A. Mickiewicza na podstawie nieogłoszonych rękopisów, *Przegl. Księg.* 1930 nr 21-22, 26, 1931 nr 1-2, 4-5 [odb. War. 1931]. — Z. MOCARSKI, Najstarsze wydanie „Pana Tadeusza”, *Tęcza* 1930 nr 5. — A. MUSZYŃSKI, Najtańsze wydanie „Pana Tadeusza”, *Tyg. Ilustr.* 1930 nr 12. — L. PŁOSZEWSKI, Pierwodruki wierszy powstańców J. Słowackiego i przedruki „Ody do młodości”, *Silva Rerum* 1930 z. 10/12. — J. LORENTOWICZ, Żałosne dzieje Mickiewicza sejmowego, *Kultura* (War.) 1931 nr 2. — M. CZAPSKA, Czekamy na sejmowego Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1932 nr 51. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Nieznane pamiątki Mickiewiczowskie: 1. Autograf przekładu „Ciemności”; 2. Karykatura wykładu Mickiewicza w Collège de France, *Tyg. Ilustr.* 1932 nr 23. — A. WOJTKOWSKI, W setną rocznicę drugiego poznańskiego wydania „Po-ezji” A. Mickiewicza, *Kron. Miasta Poz.* 1932 nr 1. — J. BRAUN, Mickiewicz sejmowy, *Zet* 1933 nr 16. — M. CZAPSKA, Sprawy polskie – Sejmowy Mickiewicz, *Droga* 1933 nr 10. — E. CZEKAŁSKI, Mickiewicz sejmowy, *Świat* (War.) 1933 nr 31. — K. IRZYKOWSKI, Sejmowe wydanie dzieł Mickiewicza, *Robotnik* 1933 nr 309, 312. — K.L. KONIŃSKI, Mickiewicz sejmowy, *Przegl. Współcz.* 1933 nr 137. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Rozmowy” Mickiewicza. Uwagi na marginesie, *Mysł Nar.*

1933 nr 46-47 [t. 16 Wyd. Sejmowego: Rozmowy z Mickiewiczem, oprac. S. Pigoń, War. 1933]. — P. WAKULSKI, „Nowy” Mickiewicz, *Głos Nar.* (Kr.) 1933 nr 255. — A. BRÜCKNER, Wydanie sejmowe Mickiewicza, *Roczn. Lit.* 1933 [wyd. 1934] s. 128-133. — F.B. [F. BIELAK], „Wydania Sejmowego” Mickiewicza t. VI, *Głos Nar.* (Kr.) 1934 nr 142. — J. KLEINER, „Dziadów” cz. I. Tekst całkowity w nowym układzie, *Pam. Lit.* 1934 s. 172-204. — M. KRIDL, Wydanie sejmowe dzieł Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1934 nr 22. — S. PIGOŃ, K. NITSCH, Na marginesie autografów „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1934 nr 5. — S. ZETOWSKI, Pierwsze wydanie „Książ narodu i pielgrzymstwa polskiego”, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 1.

1158. A. BRÜCKNER, Wydanie sejmowe Mickiewicza, *Roczn. Lit.* 1935 s. 115-118. — M. KRIDL, O tekst „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 7/8 [ze wzmianką S. Pigionia w *Roczn. Lit.* 1935 o wydaniach „Pana Tadeusza”]. — M. KRIDL, Słowacki i Mickiewicz w opracowaniu krytycznym, *Wiad. Lit.* 1935 nr 22. — S. PIGOŃ, Ex altera parte. Jeszcze słowo o wydaniu „Pana Tadeusza” przez prof. M. Kridla, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 7/8. — S. SZPOTAŃSKI, Wykłady Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1936 nr 25. — G.B. BAUMFELD, Rozmowy z Mickiewiczem, *Droga* 1937 nr 1/2. — S. CYWIŃSKI, Nowy Mickiewicz, *Dzien. Wil.* 1937 nr 54. — Autografy Mickiewicza w Muzeum Literatury w Moskwie, *Prawda Wil.* 1940 nr 76. — L. PŁOSZEWSKI, O poziom objaśnień w narodowym wydaniu „Dzieł” Mickiewicza, *Życie Lit.* (Poz.) 1945 nr 11/12. — L. PŁOSZEWSKI, O wydaniu sejmowym i o wydaniu narodowym Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4. — A. GOŁUBIEW, O chochliku drukarskim i A. Mickiewicz, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 23. — W. HAHN, Władysław Nehring w ostatnich latach życia. Sprawa wydania prelekcji o literaturze słowiańskiej Mickiewicza przez Nehrunga, *Sobótka* 1946 t. 2 s. 255-274 wyd. osob. Wr. 1947. — J. KLEINER, Epilog „Pana Tadeusza”. Ustalenie tekstu, *Nauka i Sztuka* 1946 nr 2. — W. KUBACKI, Igraszki wydawnicze, *Odrodzenie* 1946 nr 22. — S. PAPÉE, Kiedy się ukaże narodowe wydanie „Dzieł” Mickiewicza? Rozmowa z redaktorem naczelnym L. Płoszewskim, *Odrodzenie* 1947 nr 8. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, F. PAJĄCZKOWSKI, Rękopis „Pana Tadeusza” wśród zbiorów Ossolineum, *Kur. Włkp.*

1947 nr 150 [por. *Tyg. War.* 1947 nr 28, *Odra* 1947 nr 29]. — V. ABRAMAVIČŪS, *Maloizvestnye rukopisi A. Mickeviča, Sovet. Litva* 1948 nr 236. — W. BOROWY, *Drobiazgi Mickiewiczowskie, Pam. Lit.* 1948 s. 374-398. — M. JAKÓBIEC, *Nad autografem Mickiewiczowskiego wspomnienia o Puszkynie, Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948 s. 31-41. — S. KOLBUSZEWSKI, „Wykłady lozańskie” A. Mickiewicza w opracowaniu Jerzego Kowalskiego, *Sprawozd. Wroc. Tow. Nauk. S. A.* 1948 s. 76-77. — J. SALONI, *Rękopisy ze spuścizny po Z. Małewskiej, Pam. Lit.* 1948 s. 490-506. — A. SEMKOWICZ, *O pierwszym pośmiertnym wydaniu „Pism” Mickiewicza w Warszawie, Odrodzenie* 1948 nr 47.

1159. E. BUSZÓWNA, *Wydanie ludowe „Pana Tadeusza”, Kron. Miasta Poz.* 1949 nr 1. — W. BOROWY, *Teksty Mickiewicza, Tyg. Powsz. (Kr.)* 1950 nr 28. — J. KLEINER, *Wydanie Narodowe „Dzieł” Mickiewicza, Pam. Lit.* 1950 s. 352-354. — T. MIKULSKI, *Autograf „Grażyni”, Zesz. Wrocł.* 1950 nr 3-4; *Miniatury krytyczne, przedm. W. Weintraub, oprac. Z. Mikulska, Wr.* 1976 s. 156-163. — H. BATOWSKI, [Rec.: *Literatura słowiańska, oprac. L. Płoszewski, War.* 1952], *Pam. Lit.* 1953 z. 1. — S. PIGOŃ, *Z kłopotów filologa. Historia jednej koniektury [o I części „Dziadów”], Pam. Lit.* 1953 z. 2; *Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr.* 1960 s. 58-69 [pt. *Zepsuty ton w piosence Gustawa; i wyd. nast.*]; *Mickiewicz w Pamiętniku Literackim, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk* 2011 s. 113-119. — L. PŁOSZEWSKI, *Dodatek krytyczny, w: A. Mickiewicz, Dzieła. Wydanie Narodowe, oprac. Komit. Red. pod kier. L. Płoszewskiego, t. II, War.* 1953. — S. FISZMAN, *Nieznane autografy A. Mickiewicza, Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1954 z. 2. — K. GÓRSKI, *Zagadnienie emendacji tekstów Mickiewicza, Pam. Lit.* 1954 z. 3; *Z historii i teorii literatury, Wr.* 1959 s. 209-272. — T.S. GRABOWSKI, *Wykłady paryskie Mickiewicza w Wydaniu Narodowym, Tyg. Powsz. (Kr.)* 1954 nr 26-27. — L. PŁOSZEWSKI, *Moja droga do prelekcji Mickiewicza. Gawęda filologiczna, Tyg. Powsz. (Kr.)* 1954 nr 52. — J. TRYPUĆKO, *Jakiego Mickiewicza znamy? Kilka uwag językoznawcy o stosunku Mickiewiczowskich autografów do drukowanych wydań, Scando-Slavica* 1954 t. 1 s. 106-114.

1160. A. BERNARD, *Pierwsze wydania warszawskie, Stolica* 1955 nr 48. — W. BORKOWSKA,

Emigranci – wydawcy dzieł Poety, Syrena. Dod. Lit.-Nauk 1955 nr 10. — CIEŃ [C. KWIECIEŃ], *Mickiewicziana* [1955], *Życie Lit.* 1955 nr 20. — Z. CZAYKOWSKA, *Nieznane druki Mickiewiczowskie, Bibliotekarz* 1955 nr 12. — Z. FALKOWSKI, *Liryczny margines wydania narodowego, Dziś i Jutro* 1955 nr 14. — K. GÓRSKI, *Pisownia autoryzowanych wydań Mickiewicza do 1829 jako wskaźnik tekstologiczny, War.* 1955. — S. HRABEC, *Język rękopisów Mickiewicza w porównaniu z językiem dzieł drukowanych, War.* 1955. — J. KLEINER, *Wydanie narodowe dzieł Mickiewicza, Nowa Kult.* 1955 nr 7-8. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, *Mickiewicz drukowany w Warszawie w 1844, Życie Lit.* 1955 nr 20 [tłum. ros. fragm. IV cz. „Dziadów”]. — S. PIGOŃ, *Jak tworzył Mickiewicz, Życie Lit.* 1955 nr 48; *Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przypisy J. Odrowąż-Pieniążek, War.* 1956 s. 139-160; *Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr.* 1960 s. 263-280 [i wyd. nast.]. — L. PŁOSZEWSKI, *O wydaniu narodowym dzieł A. Mickiewicza, War.* 1955. — S. SIEROTWIŃSKI, *Krakowskie wydanie „Konrada Wallenroda”, Dzień. Pol. (Lw.)* 1955 nr 38. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, *Wielka Improwizacja z trzeciej cz. „Dziadów”. Podobizna pierwodruku z r. 1832 oraz wyd. drugiego z r. 1833, przygot. do druku S. Vrtel-Wierczyński, War.* 1955. — B. ZAKRZEWSKI, *Literatura słowiańska i listy Mickiewicza wydaniu narodowym, Życie Lit.* 1955 nr 14. — B. ZAKRZEWSKI, *Wrocławski „Gaiur” Mickiewicza, Sobótka* 1955 nr 4; *Tematy śląskie. Rozprawy i szkice, Kat.* 1973 s. 7-10 [pt. *Pseudowrocławski „Gaiur” Mickiewicza*]. — Z. SUDOLSKI, *O szkolnych wydaniach utworów A. Mickiewicza w latach 1918-1939 (wraz z bibliografią), Zesz. Nauk. WSP (War.)* 1955/1956 s. 145-162.

1161. W. BERBELICKI, *Autografy A. Mickiewicza w zbiorach krakowskich. Cz. I: Bibl. Jag. – Muzeum UJ – Archiwum UJ, wstęp S. Pigoń, Biul. Mies. Bibl. Jag.* 1956 nr 12. — S. FISZMAN, *Poszukiwanie rękopisów i materiałów Mickiewiczowskich w archiwach radzieckich, Pam. Lit.* 1956 z. 1. — J. KRZYŻANOWSKI, *Na marginesie Jubil. Wyd. „Dzieł” Mickiewicza, Pam. Lit.* 1956 z. 2. — J. MAYER, *„Modlitwa pielgrzyma” i „Litania pielgrzymiska”. Nieznane druki mickiewiczowskie w Bibliotece Śląskiej, Pam. Lit.* 1956 (z. specj.). — L. PŁOSZEWSKI, *O Wydaniu Narodo-*

wym „Dzieł” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1956 z. 2. — E. SAWRYMOWICZ, Drobiazgi mickiewiczowskie, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 423-434. — T. SYGA, Te księgi proste. Dzieje pierwszych polskich wydań książek Mickiewicza, War. 1956. — T. SYGA, Sprawy wydawnicze Mickiewicza, *Twórczość* 1956 nr 7. — S. PIGOŃ, Z niebieskich najrańsza piosnka, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Fil.* 1957 z. 3; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, Kr. 1960 s. 17-23, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 20-29. — L.I. POLAŃSKA, Cenzurnye dela ob izdanii proizvedenij Miceviča v Rosii, w: A. Micevič v ruskoj pečati. 1825-1955. Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', A.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957 s. 467-470. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Mickiewiczovy vybrané spisy v českém překladu, *Slov. přehl.* 1957 nr 6.

1162. R. JAHODA-ŻÓŁTOWSKI, Relacja o oprawie autografu III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza (Rękopis Biblioteki Kórnickiej – 1608), *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 447-449. — S. PIGOŃ, Nad autografem III cz. „Dziadów”, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 177-188; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 177-183 [pt. O nowe wydanie podobizny autografu III cz. „Dziadów”]. — E. SAWRYMOWICZ, Adama Mickiewicza wiersze drezdeńskie w odpisach A.E. Odyńca i C. Dziąłyńskiej, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 5-21. — E. SAWRYMOWICZ, O powojennych wydaniach dzieł A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 433-450. — K. GÓRSKI, Pisownia autoryzowanych wydań Mickiewicza do roku 1829 jako wskaźnik tekstologiczny, w: O języku Adama Mickiewicza. Studia, red. Z. Klemensiewicz, pomoc nauk. J. Rużyło-Pawłowska, Wr. 1959 s. 55-86; Z historii i teorii literatury. Seria druga, War. 1964 s. 281-310; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 464-501. — S. HRABEC, Różnice językowe między rękopisami a drukami Mickiewiczowskimi, w: O języku Adama Mickiewicza..., s. 11-53. — R. KŁOSIEWICZ, Z tajemnic rękopisu „Dziadów” drezdeńskich, *Pam. Lit.* 1959 z. 1. — A. LEWAK, Losy rękopisów Mickiewiczowskich byłego Muzeum Narodowego w Raperswilu, *Pam. Lit.* 1959 z. 1. — H. MISZ, T. SKUBALANKA, Praca Mickiewicza nad językiem „Pana Tadeusza” na podstawie autografów, w: O języku Adama Mickiewicza..., s. 87-184. — Z. SUDOLSKI, Niezna-

ne przedruki utworów A. Mickiewicza w latach 1837-1853, *Przegl. Hum.* 1959 nr 3.

1163. J. MAYER, Egzemplarz tajnego wydania ossolińskiego „Ksiąg Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego” A. Mickiewicza w procesie Henryka Hubickiego (1839). Komunikat, *Sprawozd. Wroc. Tow. Nauk. S. A* 1960 s. 26-28. — S. PIGOŃ, Littera, quae nocet. Usterka tekstu w „Reducie Ordonu”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 1; Miłe życia drobiazgi, War. 1964 s. 280-284; „Reduta Ordonu. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 137-142. — S. PIGOŃ, Poprawki do ogłoszonych tekstów rękopiśmiennych „Ody do młodości”, *Pam. Lit.* 1961 z. 4. — L. PSZCZOŁOWSKA, Utwór wierszowany na warsztacie wydawcy, *Pam. Lit.* 1961 z. 3. — J. MAYER, Nieznany pierwodruk z 1830 r. wiersza A. Mickiewicza „Majtek”, *Prace Historycznol. Kated. Hist. Lit. Pol.* 1962 nr 2. — K. GÓRSKI, Zasady opracowania aparatu krytycznego do wydania „Dzieł wszystkich” A. Mickiewicza, w: Z polskich studiów slawistycznych, S. 2: Prace na V Międzynar. Kongres Slawistów w Sofii 1963, cz. 1-2, t. 2, War. 1963. — Z. SZELĄG, Mickiewicz jako korektor „Sonetów wojennych” S. Garczyńskiego, *Pam. Lit.* 1963 z. 3. — B. ZAKRZEWSKI, Kłopoty korektorskie z „Poezjami” S. Garczyńskiego, *Pam. Lit.* 1963 z. 2; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 235-242. — W. BERBELICKI, Ilustrowane wydania dzieł Mickiewicza, *Biul. Bibl. Jag.* 1965 nr 2. — Z. MARKIEWICZ, Nieznany autograf Mickiewicza – „Godzina”, War. 1965.

1164. S. PIGOŃ, Zielone lata „Ody do młodości”, w: Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 221-251; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 55-103. — S. ŚWIRKO, Nieznany kopiariusz poezji Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1966 s. 25-50; *Przegl. Hum.* 1968 nr 4. — C. ZGORZELSKI, Materiały do dziejów wileńskiej edycji „Poezji” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1966 z. 4. — V. BOGUŠIS, Adam Mickievičiaus rankraštis, *Kultūras Barai* 1967 nr 4. — S. PIGOŃ, Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna, War. 1967 [oprócz tekstu rozprawy, s. 5-45, zawiera: Aneks I. Podobizny, s. 49-107; Aneks II. Transliteracje, s. 111-146]. Rec.: Z. STEFANOWSKA, S. Pigoń, Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja gene-

tyczna, War. 1967, *Pam. Lit.* 1970 z. 1. — K. GÓRSKI, Interpunkcja w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1968 z. 2; Z historii i teorii literatury. Seria trzecia, War. 1971 s. 241-267. — A. KŁOSKOWSKA, Autor – publiczność – cenzura. Wokół warszawskiego wydania „Pism” A. Mickiewicza, w: Z historii i socjologii kultury, War. 1969 s. 140-192. — C. ZGORZELSKI, Zagadki Mickiewiczowskie, *Roczn. Hum.* t. 18: 1970 z. 1 s. 135-146. — C. ZGORZELSKI, Z pracy nad tekstami Mickiewicza. Hipotezy i refleksje, *Pam. Lit.* 1970 z. 4.

1165. K. GÓRSKI, O wydaniu krytycznym „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1971 z. 1. — K. GÓRSKI, Zasady opracowania aparatu krytycznego do wydania „Dział wszystkich” A. Mickiewicza, w: Z historii i teorii literatury. Seria trzecia, War. 1971 s. 226-240. — M. GRABOWSKA, „Primula veris” romantyzmu polskiego. W 150 rocznicę pierwszego wydania A. Mickiewicza „Poezji” t. 1, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 67-85. — T. JANUSZEWSKI, Rękopisy w zbiorach mickiewiczowskich Muzeum Literatury w Warszawie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 87-98. — A. MICKIEWICZ, Podobizna autografu „Dziadów” części I, oprac. W. Floryjan, Wr. 1971. — W. OLSZEWICZ, O los zagubionych autografów Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1971 nr 3. — T. SYGA, Humanistyka spłaca długi [rec. „Dzieł wszystkich” A. Mickiewicza pod red. K. Górskiego, t. 1: Wiersze], *Stolica* 1971 nr 46. — H. ŚWIDERSKA, Mickiewicz’s Unknown Autograph in the British Museum, *The Brit. Mus. Quart.* 1971 t. 36 nr 1/2. — T. KOWALSKI, W. ZAŁĄCZKOWSKI, Kilka próbek pisma perskiego i tureckiego A. Mickiewicza, w: Miscellanea z okresu romantyzmu, t. 2, red. J. Maciejewski, Wr. 1972 s. 106-115. — J. MACIEJEWSKI, Cenzorzy i policjanci pruscy nad tekstami Mickiewicza, w: Miscellanea z okresu romantyzmu..., s. 433-474. — Z. MAKOWIECKA, Nieznane autografy Mickiewicza w sztabuchu Ewarysta Boulay-Paty, *Przegl. Hum.* 1972 nr 3. — B. NADOLSKI, Wokół sejmowego wydania „Dzieł wszystkich” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. im. M. Kopernika. Fil. Pol.* 1972 z. 9. — S. ŚWIRKO, Jan Czeczot jako redaktor i korektor drugiego tomu „Poezji” Mickiewicza (w 150 rocznicę wydania „Grażyny” i „Dziadów” cz. II i IV), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1972 s. 67-97.

1166. Z. GOLIŃSKI, [Rec.: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie, red. K. Górski, t. I: Wiersze], *Roczn. Lit.* 1971 [wyd. 1973]. — K. PIŚKARKOWA, Głos w dyskusji o odczytanie Epilogu „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1973 nr 5. — C. ZGORZELSKI, Mickiewiczowski zwiastun romantyzmu. O pierwszym tomiku „Poezji”, *Zesz. Nauk. KUL* 1973 z. 1 [pt. Debiut poetycki Mickiewicza]; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 140-151; Obserwacje, War. 1993 s. 29-40; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 205-222. — K. GÓRSKI, Wydania zbiorowe dzieł Mickiewicza w Polsce Ludowej, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 13-24. — C. ZGORZELSKI, Nad autografami Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1974 z. 3; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 426-444. — [O odnalezieniu wariantu fragm. ks. I „Pana Tadeusza” w papierach po A. Grabowskim w Centr. Arch. Hist. Ukr. SRR], *Dzien. Pol. i Dzien. Żoł.* 1975 nr 299. — M. ROKOSZ, Zagadka amorka z mickiewiczowskiego debiutu, Kr. 1975. — E. GOŁĘBIEWSKI, Tajemnica rkp 16 [Bibl. Pol. w Par.], *Kamena* 1976 nr 25.

1167. R.S. KULAČKOVSKIJ, O. MACÛK, Avto-graf A. Mickeviča, *Archiwi Ukraini* 1976 nr 3 [40 pierwszych wersów „Pana Tadeusza” w Centr. Arch. Hist. Ukrainy]. — A. MATOV, Neizvestnij aftograf A. Mickeviču, *Trud* 1976, 8 II [40 pierwszych wersów „Pana Tadeusza” w Centr. Arch. Hist. Ukrainy]. — M. ROKOSZ, Winiety z Mickiewiczowskiego debiutu, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 157-160. — W. WEINTRAUB, Prelekcje paryskie – ale jakie?, *Pam. Lit.* 1976 z. 2; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wybr. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 115-131. — C. ZGORZELSKI, Jak pracował Mickiewicz nad tekstem „Zdań i uwag”?, w: O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 330-383, wyd. 2 War. 2001 s. 485-564. — S. DĄBROWSKI, O jedną głoskę w „Romantyczności” Mickiewicza. Scherzo tekstologiczne, *Ruch Lit.* (Kr.) 1977 z. 4. — E. GOŁĘBIEWSKI, Czary czy filologia? O Wielkiej Improwizacji, *Kamena* 1977 nr 4. — H. HLEB-KOSZAŃSKA, O autografach sonetu „Ałusztu w nocy”, *Przegl. Hum.* 1977 nr 7/8. — S. MAKOWSKI, Rocznicowe edycje „Sonetów” Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 83-88. — W. LITWORNA, Odnaleziony

rękopis Mickiewicza [„Pierwsze wieki historii polskiej”]. Rozm. przepr. M. Łuczyński, WTK 1978 nr 18. — S.S. ŁANDA, Fakty, hipotezy, domysły. W związku z art. C. Zgorzelskiego, *Pam. Lit.* 1978 z. 4. — G. NIEDUSZYŃSKA, Nieznana karta autografu „Pana Tadeusza” w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 5-14 [podob. atg zakończenia IX księgi – brudnopis]. — C. ZGORZELSKI, O albumie Moszyńskiego, o „Sonetach” i o wierszu Mickiewicza „Do M****”. Na marginesie propozycji Siemiona Łandy, *Pam. Lit.* 1978 z. 3.

1168. M. BIZAN, Dzieje rękopisu G. Sand o Mickiewiczu, *Literatura* 1980 nr 46. — C. GAJKOWSKA, Complete Works of Adam Mickiewicz, tłum. M.B. Fedewicz, *Liter. Stud. in Pol.* 1980 t. 5. — A. KŁOSSOWSKI, Adam Mickewič v izdaniáh B.M. Vol’fa, w: Russko-pol’skie sväzi v oblasti knižnogo dela, Mos. 1980 s. 83-107. — A. KŁOSSOWSKI, Mickiewicz w wydaniach B.M. Wolffa, księgarza i typografa w Petersburgu, *Roczn. Bibl. Nar.* 1980 s. 115-148. — J. ALBIN, Autografy A. Mickiewicza w zbiorach Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, *Ze Skarbca Kult.* 1981 z. 35. — R. KALETA, Niepotrzebny dodatek do poezji A. Mickiewicza, w: Sensacje z dawnych lat, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 11-12. — A. KNOT, Powojenne losy rękopisu „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, Wr. 1987 [druk bibliofilski na 40-lecie działalności Ossolineum we Wrocławiu]. — J. MACIEJEWSKI, Subiektywne spojrzenie z dystansu. Paryski tom VIII „Poezji” A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 57-77. — S. MAKOWSKI, Mickiewiczowski rękopis no. 38, *Pam. Lit.* 1987 z. 4. — B. ZAKRZEWSKI, „Nocleg” Mickiewicza w archiwum Edmunda Bojanowskiego, *Pam. Lit.* 1987 z. 4; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 267-278.

1169. J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, „Żadne zaży tak pięknie nie grają jak polskie”. Nieznane autografy A. Mickiewicza: karta „Pana Tadeusza”, cztery listy z lat 1830-1852, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 5-42 [odb. War. 1988]. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Mickiewicziana i Album Moszyńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1989 s. 65-76. — Z.J. NOWAK, Kilka uwag o Woj skim w świetle autografów „Pana Tadeusza”, *Prace Kom. Nauk.* 1989 z. 13; „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”,

red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 13-31 [wersja rozsz., wyd. z rkp. M. Piechota]. — S. MAKOWSKI, Bitburskie „Mickiewicziana”, *Przegl. Hum.* 1990 nr 4. — E. LAUDAN, „Habent sua fata libelli” – Adolfa Januszkiewicza II tomik „Poezji” A. Mickiewicza z uariantem „Strofy pocałunkowej”, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 27-53. — Z.J. NOWAK, Konrad Górski jako edytor Mickiewicza, w: Problemy edytorskie literatur słowiańskich, red. J. Pelc, P. Pelcowa, Wr. 1991 s. 16-32. — Z. SZELĄG, Półlegalne pierwodruki i przedruki wierszy A. Mickiewicza w zaborze rosyjskim w latach 1834-1857, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1991/1992 s. 105-117; *Kiel. Stud. Filol.* 1994 t. 7 s. 109-123.

1170. J. ALBIN, Mickiewicz w zbiorach Ossolineum. Zarys problematyki, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszeuski, Wr. 1992 s. 7-12. — K. CZAJKOWSKA, Nieznana karta brulionu „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, Rzym 1992. — K. KOPCZYŃSKI, Mickiewicz w systemie carskich zakazów. 1831-1855. Cenzura, prawo i próby ich oficjalnego omijania, *Pam. Lit.* 1992 z. 3. — K. KORZON, Zaniechana oferta nabycia rękopisu „Pana Tadeusza” przez Ossolineum. Cztery listy Władysława Mickiewicza do Jerzego Lubomirskiego, *Pam. Lit.* 1992 z. 3. — J. MAŚLANKA, Autograf „Pana Tadeusza” i inne pamiątki po Mickiewiczu oferowane do nabycia w 1871 r., *Pam. Lit.* 1992 z. 3; Z dziejów literatury i kultury, Kr. 2001 s. 196-204 [pt. Pamiątki po Mickiewiczu oferowane do nabycia w 1871 r.]; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 447-452. — U. KRZYSIAK, „Literackie curiosum”. Listy Władysława Mickiewicza o kairskim wydaniu „Farysa”, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 131-136. — Mickiewicziana w zbiorach Tomasza Niewodniczańskiego w Bitburgu. Wiersze w Albumie Moszyńskiego, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1993. Rec.: S. MAKOWSKI, Bitburskich „Mickiewiczianów” tom drugi, *Przegl. Hum.* 1993 nr 4. — E. SZYMANIS, Album Moszyńskiego – czyli drugi tom „Mickiewiczianów w zbiorach Tomasza Niewodniczańskiego w Bitburgu”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 123-128. — C. ERBER, Aneks bibliofilski do dziejów cenzorskich listów gończych za dziełami Adama

Mickiewicza i innych autorów na Kielecczyźnie w pierwszej połowie XIX wieku, Kielce 1994.

— J. MAŚLANKA, Autograf „Pierwszych wieków historii polskiej” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1994 z. 1. — B. ZAKRZEWSKI, Improwizacja Mickiewicza o Emilii Plater, w: „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994 s. 74-80.

1171. C. ERBER, Niebezpieczny Mickiewicz, *Ikar* 1995 nr 10. — M. PRUSSAK, Przygody „Lekcji XVI”, czyli o pożytkach tekstologii, *Teksty Drugie* 1995 nr 2; W kręgu teatru monumentalnego, red. L. Kuchtówna, J. Ciechowicz, War. 2000 s. 27-34; Czy jeszcze słychać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 91-99. — Z. STEFANOWSKA, Prolegomena do przyszłej edycji prelekcji paryskich, w: *Ecriture / Pisanie. Materiały z konf. pol.-fr.*, Warszawa, październik 1992, red. Z. Mitosek, J.Z. Lichański, War. 1995 s. 115-118. — R. TABORSKI, Dwie bardzo heretyckie Mickiewiczowskie propozycje edytorskie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1996 s. 107-112 [ks. III „Pana Tadeusza”]. — B. DOPART, [Wprowadzenie i oprac.], w: A. Mickiewicz, *Słowa Chrystusa, Słowa Panny*, Kr. 1997 [druk ulotny]. — G. KISÄLËÜ, Rêprësiravany „Pan Tadëvuš” – kol’ki astalocâ êkzemplâraŭ, w: Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 94-97. — B. WRÓBLEWSKI, Okup za wieszcz. Niesamowita historia kradzieży i odzyskania rękopisu Mickiewicza, *Gaz. Wyb.* 1997 nr 138 [dot. Albumu P. Moszyńskiego].

1172. K. CZAJKOWSKA, Dzieje jednej karty autografu „Panu Tadeusza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — T. MARCINKOWSKI, Paryskie wydanie „Konrada Wallenroda” i „Grażyny” z 1851 roku – jako przykład dobrej popularyzacji międzynarod. dzieł A. Mickiewicza, Goleniów 1998. — E. KUCHARSKA, A. Mickevič i cenzura Nikolaä I, w: Adam Mickevič i nacjânal’nyâ kul’tury. Matëryjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferënci (Mińsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 107-114. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Pierwodruk „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 63-68. — M. PRUSSAK, Wędrujące teksty A. Mickiewicza, *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1998 nr 4. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz ocenuro-

wany. Kłopoty filologa, w: Autor, tekst, cenzura. Prace na Kongres Słowistów w Krakowie w r. 1998, red. J. Pelc, M. Prejs, War. 1998 s. 233-238. — M. SZPICZAKOWSKA, Rękopis a wydania „Pana Tadeusza” jako świadectwo cech językowych poety na przykładzie użycia samogłosek nosowych, w: *Studia nad językiem A. Mickiewicza. Materiały z konf. zorganizowanej w Szczecinie (10-12 czerwca 1996 roku)*, red. M. Białoskórka, L. Mariak, Szczecin 1998 s. 75-92. — Wiersze Adama Mickiewicza w podobiznach autografów, cz. 2: 1830-1855, oprac. C. Zgorzelski, red. nauk. Z. Stefanowska, M. Kalinowska, Wr. 1998. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz i wydawnictwa Brockhousa, *Pam. Lit.* 1998 z. 4.

1173. J. MAŚLANKA, Na marginesach „Pana Tadeusza”, *Alma Mater* 1999 nr 10. — J. MAŚLANKA, Problemy tekstologiczne „Pana Tadeusza”, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 7-17. — Mickiewicz słowa sekretne, oprac. B. Dopart, W. Walecki, Kr. 1999. — M. PIECHOTA, Kłopoty z „Epilogiem” „Pana Tadeusza”. Pre-tekst, tekst i mit, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat..., s. 18-29; Od tytułu do „Epilogu”. *Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”*, Kat. 2000 s. 129-142. — M. PIECHOTA, Zbigniew Jerzy Nowak jako badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza”, w: *Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 225-237; Od tytułu do „Epilogu”..., s. 143-158 [wersja uzupełn.]; Warszawa badawczy Prof. Zbigniewa Jerzego Nowaka: Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia, red. M. Piechota, Kat. 2004 s. 95-110. — C. ZGORZELSKI, O nieznanym dziejach niektórych rękopisów A. Mickiewicza (Część I), *Rota* 1999 nr 1 [„Grażyna”, fragm. „Pana Tadeusza”].

1174. E. GONDEK, Dochodzenie w sprawie genezy wrocławskiej edycji „Dziadów” A. Mickiewicza z roku 1862 i 1864, *Prace Nauk. Uniw. Śl. Stud. Bibliol.* 2000 t. 12. — H. KARWACKA, Łódzkie wydanie „Pana Tadeusza” z 1906 roku, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury

i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 11-27. — A. POMIAN, Autorzy a wydawcy. Teksty Mickiewicza, Kadena i Berenta, *Pam. Lit.* (Lond.) 2000 s. 101-106. — M. ZIĘBA, Romantyk w pozytywizmie, czyli o krakowskich wydaniach utworów A. Mickiewicza w drugiej połowie XIX w., w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z międzyn. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 121-129. — M. PIECHOTA, Od „boskiego diabła” do „puchu marnego”. Współredaktorzy tekstów Mickiewicza w okresie wileńsko-kowieńskim, w: Dzieło literackie i książka w kulturze. Studia i szkice ofiarowane Prof. Renardzie Ocieczek w czterdziestelecie pracy naukowej i dydaktycznej, red. nauk. I. Opacki przy współud. B. Mazurkowej, Kat. 2002 s. 608-615; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 43-61 [wersja uzupełn.]. — M. KALINOWSKA, Warsztat edytorski C. Zgorzelskiego jako wydawcy wierszy Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 51: 2003 z. 1 s. 21-37. — I. RODAK, Zagadnienia edytorskie wiersza zwanego „Epilogiem”, *Pana Tadeusza*, *Roczn. Hum.* t. 51: 2003 z. 1 s. 125-154.

1175. T. WINEK, Zbigniewa Jerzego Nowaka edytorska droga do „Pana Tadeusza”, w: Warsztat badawczy Profesora Zbigniewa Jerzego Nowaka. Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia, red. M. Piechota, Kat. 2004 s. 111-119. — M. PRUSSAK, Poezja i dym, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Czy jeszcze słyhać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 100-118. — T. WINEK, Eustachy Januszkiewicz i Julian Klaczko jako wydawcy „Pism” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2005 z. 4. — M. PRUSSAK, Liryki łożańskie i interpunkcja, w: Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 111-118; Czy jeszcze słyhać głos..., s. 119-128. — M. STRZYŻEWSKI, Znaczenie wykładów paryskich Mickiewicza w kulturze polskiej. Od „kursu literatur” po „summę romantyzmu”, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 63-78. — W. WIĘŚLAW, Mickiewiczowskie archiwalia w Wilnie, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2006 s. 209-218. — J. ZIELIŃSKI, Kilka uwag na temat krytycznej

edycji rękopisu wykładów łożańskich Mickiewicza, w: Wykłady łożańskie A. Mickiewicza, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 15-27. — W. DUDZIŃSKA, Jak edytorzy i ilustratorzy czytali „Pana Tadeusza”, w: Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej... Autorzy – dzieła – czytelnicy, cz. 2, red. M. Piechota, J. Ryba, Kat. 2007 s. 51-67. — M. PRUSSAK, Problemy edytorskie wykładów Adama Mickiewicza w Collège de France, w: Czy jeszcze słyhać głos..., s. 80-90; Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 17-26.

1176. J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, „Album Mozyńskiego” raz jeszcze, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 95-102. — M. ROWICKA, Wydawnicze losy twórczości A. Mickiewicza w Królestwie Polskim, *Roczn. Bibl.* 2008 s. 15-30. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Nad egzemplarzami pierwodruków Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 199-231. — M. SOKOŁOWSKI, Władysław, syn Adama, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, S. II: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. I: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 233-254; Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 273-299 [tłum. Władysław, the son of Adam]. — M. ZIĘBA, Adam Mickiewicz – wydania galicyjskie, w: Wielcy romantycy polscy w pozytywizmie galicyjskim. Studia i szkice literaturoznawcze z perspektywy edytorskiej, Kr. 2009 s. 21-53. — B. DOPART, „Pan Tadeusz” do użytku szkolnego i powszechnego. Kilka myśli o edycjach popularnych S. Pigoń, K. Górskiego i Z. Stefanowskiej, w: Profesor z Komborni. Stanisław Pigoń w czterdziestą rocznicę śmierci, red. K. Fiołek, Kr. 2010 s. 208-220; Szkice pigońskie, Kr. 2023 s. 57-73. — J. MAŚLANKA, Stanisław Pigoń jako edytor dzieł Mickiewicza, w: Profesor z Komborni..., s. 106-120. — M. PIECHOTA, Kilka słów o „Przedmowie” do tomiku „Wspomnienia z wojny narodowej i sonety wojenne” S. Garczyńskiego. Jeszcze o fragmencie zaledwie przypisywanym Mickiewiczowi, w: Romantyczne przemowy i przedmowy, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2010 s. 46-60; „Słowo to cały czło-

wiek". *Studia i szkice o twórczości Mickiewicza*, Kat. 2011 s. 195-208 [wersja zmien.]. — K. GLUZIŃSKI, Paryska edycja „Grażyny” i „Konrada Walenroda” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Zak. Nar. im. Ossol.* 2011 z. 22. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Dokumentacja kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”. Wyzwanie dla edytora czy filologa?, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia*, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 27-33.

1177. T. WINEK, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Autografy i edycje, Tor.–War. 2011.

Zawartość: Wprowadzenie do historii autografów „Pana Tadeusza”; Eustachego Januszkiewicza i Juliana Kłaczki kłopoty edytorskie z „Panem Tadeuszem”; „Pana Tadeusza” wydania „zupełne przez dzieci autora dokonane”; Epopeja narodowa w wydaniach lwowskiej szkoły filologicznej; Stanisława Pigionia lektury autografów i edycja „Pana Tadeusza”; Autografy „Pana Tadeusza” a interpretacje poematu; „Pan Tadeusz” z epilogiem i bez epilogu. O konsekwencjach edytorskiej gorliwości; Zakończenie; Aneks I. Wypisy z „Pana Tadeusza” publikowane w pierwszych wydaniach poematu; Aneks II. O tzw. egzemplarzu Lenartowicza; Bibliografia.

Rec.: Ł. CYBULSKI, „Pan Tadeusz” i polska tradycja edytorska, *Wiek XIX* 2013 s. 585-592.

1178. J. PIETRZAK-THÉBAULT, Władysław — wydawca Adama, *Sztuka Edycji* 2012 nr 1. — M. PŁOSZEWSKA-PAULSSON, „Lew z Lea”. Leon Płoszewski wydawca Wyspiańskiego i Mickiewicza, *Prace Komisji Historii Nauki PAU* 2012 t. 11 s. 203-225. — M. GROCHOLSKA, „Pan Tadeusz” w kąpiel. Konserwacja rękopisu, *Spotkania z Zabytkami* 2013 nr 3/4. — M. ROWICKA, Spreparowane edycje utworów A. Mickiewicza czyli potyczki wydawców zakordonowych z cenzurą carską w okresie zaborów, *Sztuka Edycji* 2013 nr 1. — M. ROWICKA, Wydawnicze i cenzuralne losy twórczości A. Mickiewicza w okresie zaborów, War. 2014. Rec.: T. WINEK, Adam Mickiewicz wśród wydawców i cenzorów, *Wiek XIX* 2014 s. 445-448. — M. LUTOMIERSKI, Mickiewicz na cenzurowanym, *Pam. Lit.* 2017 z. 2. — W. SZTURC, Adam Mickiewicz i jego francuska proza artystyczna w języku polskim. Wielkie wydarzenie edytorskie, *Teksty Drugie* 2014 nr 2 (o wyd.: A. Mickiewicz, *Prose artistique*. Contes, essais, fragments, oprac., tłum. E. Pietrzak-Thébault, War. 2013). — B. KUCZ-

KOWSKI, Mickiewicz: romantyk odzyskany, *Sztuka Edycji* 2015 nr 1 (o wyd.: A. Mickiewicz, *Prose artistique*...).

1179. E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Mickiewicz raptularzowy, w: *Romantyzm „brulionowy”*, War. 2015 s. 128-163. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, „Niewidoczny” autograf nr 84 z dwuwierszem [Jak drzewo przed wydaniem owocu] i [Dans l'homme de Dieu], w: *Romantyzm „brulionowy”*..., s. 108-127. — G. TROŚCIŃSKI, Listy Kazimierza Wyki i Stanisława Pigionia do księdza Jana Wiśniewskiego w sprawie autografów A. Mickiewicza i Cypriana Norwida, *Tematy i Konteksty* 2016 nr 6. — B. KRAWCZYK, Korespondencja Józefa Muczkowskiego z Joachimem Lelewelem z lat 1827-1830 w sprawie wydania dzieł A. Mickiewicza, *Biul. Bibl. Jag.* 2017 s. 153-186. — W. KRUSZEWSKI, Mickiewiczowski rękopis no. 38 raz jeszcze, *Sztuka Edycji* 2018 nr 1. — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Nieznany autograf A. Mickiewicza. Dwie strony Inwokacji „Pana Tadeusza”, War. 2018. — U. KOWALCZUK, „Filomat-Konrad”. Komentarze do „Nieznanych pism A. Mickiewicza” wydanych przez J. Kallenbacha, w: *Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 284-307. — M.M. KACPRZAK, Wokół warszawskich wydań rosyjskich przekładów pism A. Mickiewicza pióra N. Berga, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 250-265. — E. DĄBROWICZ, Balladowanie i herboryzowanie. „Poezje” Mickiewicza z 1822 r. na tle prasy warszawskiej i wileńskiej, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — U. JAŃCZYK, „Gęby za lud walczące...”. Czesław Zgorzelski o Mickiewiczowskim rękopisie „nr 38”, *Roczn. Hum.* t. 70: 2022 z. 1 s. 95-114. — A. ZIOŁOWICZ, Historyk literatury wśród gatunków mowy. Przypadek S. Pigionia, *Tematy i Konteksty* nr 12 (17): 2022 s. 31-42 [dot. 2 tomów „Dzieł wszystkich” Mickiewicza z 1933: „Przemowy” i „Rozmowy” w oprac. S. Pigionia]. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Skryptorium „towianistyczne” (w świetle edycji Dzieł Adama Mickiewicza), w: *Towianizm. Fenomen i dziedzictwo*, red. E. Hoffmann-Piotrowska, K. Samsel, War. 2023 s. 145-157. — O. TARANEK-WOLAŃSKA, Mickiewicz przemawia obrazem, *Sztuka Edycji* 2023 nr 2 [Poezje Adama Mickiewicza t. 1, teksty poetyckie tłum. R. Kożeniaszki, publikację

- przygot. R. Griškaitė, ilustr. wykonał S. Eidrigėvičius, Vilniaus Universiteto Leidykla, Wil. 2022]. — K. RUTKOWSKI: Cele. Zasady. Akcje. Przedmowa trzech Francuzów, w: A. Mickiewicz, *L'Église et le Messie / Kościół i Mesjasz*. Część I, Kr. 2024 [wstęp i komentarze do nowej edycji prelekcji paryskich Mickiewicza oraz trzy przedmowy do wyd. francuskiego]. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, *Romantyzm dzieł rękopiśmiennych – romantyzm dzieł mówionych*. Zarys problematyki w nawiązaniu do wybranych aspektów twórczości A. Mickiewicza, w: *Romantyzm rozdwojony? Pytania nierozstrzygnięte*, red. M. Łoboz, O. Taranek-Wolańska, Wr. 2024 s. 17-26. — K. ZIMNOCH, *Wydania dzieł A. Mickiewicza w latach 1918-1939*, w: *Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza*. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024 s. 329-345.

15. Omówienia tłumaczeń utworów Mickiewicza

15.1. Opracowania ogólne

1180. I.V. KIREEVSKIJ, Obozrenie russkoj slovesnosti 1829 goda, w: Dennica, Al'manah na 1830 god, izd. M. Maksimovičem, Mos. 1830 s. XVIII-XXI; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 37 [fragm.]. — Tłumaczenie pism niektórych Mickiewicza po angielsku, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 323. — [Rec.:] *Sämtliche Werke des Mickiewicz [...]* Berlin 1836, *Literaturblatt* (Stuttgart) 1837 nr 9. — J.-A. BOYER-NIOCHE, Mickiewicz et autres, w: La Pologne Littéraire. Traductions et Imitations en vers de Krasicki, Niemcewicz, Brodzinski, Mickiewicz etc. Précédées d'un précis historique de la littérature polonaise, ancienne et moderne, Par. 1839 s. 71-73; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 36-37. — Kritika. Stihotvoreniâ L. Meâ, Sankt-Peterburg 1857, *Syn otečestva* 1857 nr 47. — M.N. LONGINOV, Bibliografičeskââ zametka, *Russkij vestnik* 1860 t. 27 nr 2 (V) [dot. przekł. N. Berga]. — AL. [A. NIEWIAROWSKI], Ruski tłumacz Mickiewicza, *Dzien. Warsz.* 1866 nr 61 [dot. N. Berga]. — W. GASZTOWTT, O poecie czeskim Jarosławie Vrchlickým i jego utworach, *Przeegl. Pol.* 1881/1882 t. 1 s. 93-131. — Bibliografičeskââ zametka: Iz Mickeviča. Perevody N.P. Semenova, Pet. 1883; *Varš. dnevn. (Dzien. War.)* 1885 nr 106. — Mickiewicz u njemačkom prievodu, *Vienac* (Zagrz.) 1883 nr 7. — N.P. SEMENOV, Predislovie, w: Iz Mickeviča, tłum. N.P. Semenov, Pet. 1883 s. VII-XVI.

1181. BUDRYS [A. BUDRYS-BUDREWICZ], Mickiewicz w literaturze litewskiej, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 129-133; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 129-133. — I. FRANKO, Adam Mickiewicz w rusińskiej literaturze, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 109-116; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 109-116; I. Franko, Izbrannye sočineniâ, t. 5, Mos. 1951 s. 354-360

[Mickevič v ukraińskiej literaturze, tłum. S. Semenovskij]. — [Rec.:] Iz Mickeviča. Perevody N.P. Semenova, Sankt-Pet. 1883, *Russkaâ mysl'* 1885 nr 9. — A. JELSKI, Adam Mickiewicz na Białorusi, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 156-160; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci..., s. 156-160; *Studënk. dumka* 1924 nr 1; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 71-74. — W.R. MORFILL, Mickiewicz w literaturze angielskiej, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 38-43; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci..., s. 38-43. — I. NOVICKIJ, Mickievič v malorusskich peredelkah i perevodah, *Kievskââ starina* 1885 t. 13 z. 12 s. 747-749 [na podstawie art. I. Franki w *Kraju* 1885 nr 46]. — L. POŁOŃSKI, Mickiewicz w literaturze rosyjskiej, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 144-155; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci..., s. 144-155. — A. ZIPPER, Dzieła Mickiewicza i Niemcy, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 88-93; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci..., s. 88-93.

1182. LATARNIK [E. NAGANOWSKI], Korespondencja (Lond.), *Kraj* 1886 nr 22. — W. NEHRING, Mickiewicz w literaturze niemieckiej, *Kraj* 1886 nr 19-21. Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 234-235. — C. KESSIAKOW, Mickiewicz w literaturze bułgarskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 173-175. — W. MAŁUKIEWICZ, Heinrich Nitschmann als Interpretator Mickiewicz'scher Werke, Elbląg 1888. Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 299. — E. OGONOWSKI, Mickiewicz w literaturze rusko-ukraińskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 168-173. — M.M. STANKIEWICZ, O przekładach poezji Mickiewicza na język litewski, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — H. BIEGELEISEN, [Bibliografia przekładów „Ballad i romansów”, „Grażyny”, „Sonetów”, „Konrada Wallenroda”], w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Lw. 1893 s. 420-443. — A. ČERNÝ,

Adam Mickiewicz w literaturze czeskiej i łużyckiej, *Tydzien. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 20/21. — P. SLAVEJKOV, Adam Mickevič, *Mis’l (Misył)* 1899 z. 2 nr 9. — M. WEISSBERG, Mickiewicz po hebrajsku, *Przew. Nauk. i Lit.* 1899 z. 1.

1183. S. CISZEWSKI, Mickiewicz w literaturze chorwacko-serbskiej, w: *Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898*, wyd. B. Bierkowski, Kielce 1901 s. 123-132. — J. MAGIERA, Mickiewicz po czesku, *Dzien. Chicag.* 1911 nr 202; *Tyg. Ilustr.* 1911 nr 32. — E.S. NAGANOWSKI, Narodowy wieszcz polski [Rec.: Adam Mickiewicz, the national poet of Poland, red. M.M. Gardner, Lond.-Nowy Jork 1911], *Słowo Polskie* (Lw.) 1911 nr 246, 248. — J.K. IŁŁAKOWICZ [K. IŁŁAKOWICZÓWNA], [Rec.: Adam Mickiewicz, the national poet of Poland, Lond.-Nowy Jork 1911], *Pam. Lit.* 1912 s. 348-351. — Z. LIBROWICZ, Pierwsze wydanie Mickiewicza po rosyjsku, *Głos Pol. (Pet.)* 1915 nr 3. — Z. LIBROVIČ, Na knižnom postu. Vospominaniā. Zapiski. Dokumenty, *Pet.* 1916. — B. PENEV, Mickevič i Bălgariiti, *Radikal*, 1916 nr 151-154 [odb. Sofia 1917]. Rec.: J. KALLENBACH, *Pam. Lit.* 1917 s. 115. — D. PROHASKA, Adam Mickiewicz i Medo Pucić, *Nastavni vjestnik* 1916 t. 24 nr 5 s. 340-353. — S.Ā. ŠTRAJH, Mej i Mickevič (Neizdannye piś'ma), *Vestnik literatury* 1916 nr 11-12 s. 197-200.

1184. N.K. GUDZIJ, I.I. Kozlov – perevodčik Mickeviča, Symferopol 1919. — J. GOŁĄBEK, Polscy poeci w przekładzie czeskim, *Gaz. Warsz.* 1924 nr 14. — S. PIŁOŃ, Mickiewicz po włosku, *Dzien. Wil.* 1924 nr 206, 209. — J. POGONOWSKI, [Wpływ Mickiewicza na S. Vraza, jego sonety i wiersze], w: *Iliryzm i Słowiańszczyzna. Studia nad odrodzeniem chorwackim*, Lw. 1924 s. 59-74. — R. POLLAK, Z włoskich mickiewiczianów, *Przegl. Współcz.* 1924 nr 32. — R. DYBOSKI, Kochanowski i Mickiewicz po angielsku, *Przegl. Współcz.* 1925 nr 35. — J. JANKOWSKI, Mickiewicz po angielsku, *Dzień Polski* 1925 nr 252. — A. TRETIK, Mickiewicz po angielsku. Zbiórowa praca poetek amerykańskich, *Wiad. Lit.* 1925 nr 26. — R. DYBOSKI, Mickiewicz i Fredro po angielsku, *Przegl. Współcz.* 1926 nr 47. — P. KON, Mickiewicz w języku karaimskim, *Źródła Mocy* 1927 z. 1. — P. KON, Przekłady Mickiewiczowskie w literaturze hebrajskiej i żydowskiej, *Źródła*

Mocy 1927 z. 1. — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Lettre a Bogdan Jański, mystique et ami de Mickiewicz (23 XI 1832), w: C. Beaulieu, *Vie et travaux de Burgaud des Marets*, La Rochelle 1928 s. 37-38; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoinages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 21. — Z. CIECHANOWSKA, [Rec.: Poésies. Choix des plus anciennes traductions faites par les écrivains français contemporains du Poète, Par. 1929], *Przegl. Powsz.* 1929 t. 182.

1185. W. BOBEK, Mickiewicz w literaturze słowackiej, *Bratislava* 1931 nr 2. — S. NAPIERSKI, Mickiewicz po francusku, *Wiad. Lit.* 1931 nr 10. — R. POLLAK, Polonica włoskie w 1931 r., *Przegl. Współcz.* 1932 nr 125. — K. ŚWIERKOWSKI, Mickiewicz po łotewsku, *Pam. Lit.* 1932 s. 118-124. — B. ŁEPKI, Dopytaniā po perekladi liričnīh poezij, w: *Z zagadnień kulturalno-literackich Wschodu i Zachodu*, Kr. 1933/1934 s. 140-149. — W. DOROSZENKO, Adam Mickiewicz w literaturze ukraińskiej, *Kamena* 1934 nr 10. — F. ILESIČ, Adam Mickiewicz u południowych Słowian (dzisiejszych Jugosłowian), w: *II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury*, War. 1934 s. 59-61. — S. KUŁAKOWSKI, Dzieła A. Mickiewicza w przekładach na język rosyjski, *Kamena* 1934 nr 10. — G. MAVER, Mickiewicz a Italia, w: *II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury*, War. 1934 s. 106-107; *Orzeł Biały* 1944 nr 45, 1945 nr 1 [tłum. pt. Mickiewicz i Włochy]. — S. MEČIAR, Literatura czeska i słowacka wobec Mickiewicza, *Kamena* 1934 nr 10. — Mickiewicz a literatura niemiecka, *Pion* 1934 nr 48. — J. MONDSCHIEIN, O Mickiewiczu w Danii i zamierzonych przekładach jego utworów, *Kamena* 1934 nr 10. — Z.H., Przekłady mickiewiczowskie w literaturze żydowskiej i hebrajskiej, *Opinia* 1934 nr 13. — S. ŁUKASIK, Polska w kulturze rumuńskiej, *Przegl. Współcz.* 1937 z. 180, 182. — M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz v české literární tvorbě, *Slavia* (Praga) 1938/1939. — J. TYC, Puszkiniowskie przekłady z Mickiewicza, w: *Puszkina. 1837-1937*, t. 2, oprac. A. Brückner [i in.], Kr. 1939 s. 15-38.

1186. W. LAROUY, Adam Mickiewicz na Ukrainie, *Czerw. Sztańd.* (Lw.) 1940 nr 337. — W. LAROUY, Mickiewicz w literaturze ukraińskiej,

- Czerw. Sztaud.* (Lw.) 1940 nr 348. — P. ETTINGER, Polonica moskiewskie. Nowe wydania dzieł Mickiewicza w rosyjskich przekładach. Nowe portrety Mickiewicza, *Nowe Widn.* 1942 nr 7. — Z. GILDINA, Mickiewicz po rosyjsku, *Nowe Widn.* 1945 nr 21-22. — W. LEDNICKI, [Rec.: G.R. Noeys, Poems by A. Mickiewicz, New York 1944], *The Amer. Slav. and East Europ. Rev.* 1945 t. 4. — T. MITANA, The latest work of professor Noeys, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4 s. 479-483. — M.P. ALEKSEEV, Petersburgskie angijskie perevody iz A. Mickeviča 1835 g., *Naučnyj būllet. Leningr. univ.* 1946 nr 11-12 [dot. G. Borrowa]. — N.N. ASEEV, Perevody iz A. Mickeviča. Zametki perevodčika, *Novyj mir* 1946 nr 1/2. — Z.M. OKULIAR, Słoweńcy o Mickiewiczu, *Życie Słowiańskie* 1946 nr 6. — M.S. ŽIVOV, Mickevič na ukrainskom Źykye, *Liter. gaz.* (Mos.) 1946 nr 47. — M.S. ŽIVOV, Poëziā Mickeviča v perevodah i otklikah russkih pisatelej, w: *Izbrannoe. Lirika, ballady, poëmy*, red. M.F. Riľskij, B.A. Turganov, ilustr. G. Ečestov, Mos. 1946 s. 12-47. — B. BEVILAQUA-BORSODY, Adam Mickiewicz első szlovák fordítója: Pavel Dobrzyński, *Magyar-Lengyel Kurír* 1947 nr 1. — E. KRÁSNOHORSKÁ, Literární konfese. Upravil Fredinand Strejček, Blatná 1947. — W.J. ROSE, [Rec.: G.R. Noeys, Poems by A. Mickiewicz, New York 1944], *Slav. East Eur. Rev.* 1947 nr 66.
1187. L. GOMOLICKI, Pierwsi rosyjscy tłumacze Mickiewicza, *Zesz. Wrocław.* 1948 nr 4. — J. KRZYŻANOWSKI, G.R. Noeys i jego przekład Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 551-556 [odb.: Nowe przekłady Mickiewicza]. — J. KRZYŻANOWSKI, Poezje Mickiewicza w przekładach rosyjskich, *Pam. Lit.* 1948 s. 556-562. — S. POLLAK, Mickiewicz w przekładach rosyjskich, *Kuźnica* 1948 nr 46. — A. SEMKOWICZ, Pierwsze francuskie przekłady dzieł Mickiewicza, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1948 nr 19. — A. SEMKOWICZ, O pierwszych przekładach mickiewiczowskich w Rosji, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1948 nr 43. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, Nowe przekłady dzieł Mickiewicza, *Przegl. Zach.* 1948 nr 4. — A. ZAJĄCZKOWSKI, Przekłady Mickiewicza na język karaimski, *Sprawozd. PAU* 1948 nr 8. — M.A. ZENKEVIČ, Novye perevody, *Liter. gaz.* (Mos.) 1948 nr 102. — V. FRANČIĆ, Adam Mickiewicz w chorwackich i serbskich przekładach, *Pam. Słow.* t. 1: 1949 s. 129-147 [odb. Kr. 1949]. —
- W. PREISNER, Stosunki literackie polsko-ukłoskie w latach 1800-1939 w świetle bibliografii, Tor. 1949. — M. SZYJKOWSKI, Nové překlady z Mickiewiczze. F. Halas a jeho předchůdci, *Slovesná věda* 1949 s. 80-94.
1188. W. HAHN, Przekłady utworów A. Mickiewicza na język łaciński i grecki. Notatka bibliograficzna, *Meander* 1950 nr 8. — S. KOZOC-SA, Mickiewicz en Hongrie, Budap. 1950 [tłum. Mickiewicz na Węgrzech, przeł. M. Bokszczanin, *Pam. Lit.* 1952 s. 463-482]. — W. LIPIEC, [Rec.: Dzieła Mickiewicza w jęz. ros., Mos. 1948], *Polonistyka* 1950 nr 1. — J. REYCHMAN, Mickiewicz na Węgrzech, *Nowa Kult.* 1950 nr 24. — J. BENEŠIĆ, Przekłady z literatury polskiej u Chorwatów i Serbów od 1835 do 1847, Kr. 1951. — T. ULEWICZ, Wśród poloniców słowackich, *Przegl. Zach.* 1951 z. 3/4. — J. POGONOWSKI, Przekłady Frantiszka Halasa z A. Mickiewicza, *Pam. Słow.* t. 3: 1952 s. 222-256. — O.J. DEJČ, Mickevič i ukrainskaā literatura, *Liter. gaz.* (Mos.) 1953 nr 81. — W. KOCHANŃSKI, [Rec.:] Mickiewicz, Ein Lesebuch für unsere Zeit, Weimar 1953, *Przegl. Zach.* 1954 nr 3/4. — P. JURJEW, Mikołaj Semionow — tłumacz Mickiewicza, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 247.
1189. S.H. ALEKSANDROVIČ, Ānka Kupala — perekładčyk A. Mickeviča, *Liter. i mastac.* 1955, 29 X. — T. CSORBA, Mickiewicz na Węgrzech, *Kamena* 1955 nr 10-12. — Dzieła Mickiewicza w języku białoruskim, *Życie Lit.* 1955 nr 16. — Dzieła Mickiewicza na Litwie, *Życie Lit.* 1955 nr 36. — (g) [I. GAWRYLUK?], Pierwszy francuski tłumacz Mickiewicza, *Życie War.* 1955 nr 188. — S. KOLBUSZEWSKI, Rok Mickiewiczowski. Adam Mickiewicz w Rumunii, *Słowo Polskie* (Wr.) 1955 nr 178. — L. KRZEMIENIECKI, Rok Mickiewiczowski. Pierwsze przekłady niemieckie, *Słowo Polskie* (Wr.) 1955 nr 252. — E.F. KUPFER, S. STRELCEYN, Mickiewicz w przekładach hebrajskich, Wr. 1955. — F. LEWANDOWSKI, Mickiewicz w literaturze białoruskiej, *Wiedza i Życie* 1955 nr 11. — E. LIGOCKI, Pozycje mickiewiczowskie w literaturze światowej, *Problemy* 1955 nr 5. — B. LUBOSZ, Zapomniana książka A. Mickiewicza na Śląsku, *Dzien. Zach.* 1955 nr 181. — Mickiewicz w Chinach, *Ilustr. Kur. Pol.* 1955 nr 187. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Adomas Mickevičius ir lietuviu literatūra, Wil. 1955. — P. NOWOTNY, Serbske přeložki poezije

A. Mickiewicza, *Rozhľad* 1955 nr 11. — Perevody proizvedenij A. Mickeviča na belorusskij Źyŭk, *Sovet. Belor.* 1955 nr 81. — S. POLLAK, Liryka Mickiewicza w przekładach rosyjskich, *Nowa Kult.* 1955 nr 48. — A. ZAŁUSKA-STRÖMBERG, Odzwierciedlenie problemów mickiewiczowskich w Szwecji, w: *Księga pamiątkowa na stulecie zgonu A. Mickiewicza. Komitet Obchodu Roku Mickiewiczowskiego w Szwecji, Sztokholm 1955 s. 31-49; Pam. Lit.* 1958 z. 1.

1190. S.H. ALEKSANDROVIČ, Mickevič v belorusskikh perevodah, *Slavâne* 1956 nr 5. — O. BARTOŠ, Nové překlady z polské literatury (1946-1956), *Slov. přehl.* 1956 nr 6. — J. BÁNSKY [BAŇSKI], Bibliografia słowackich mickiewiczianów, w: *Mickiewicz wśród Słowaków, Wr.* 1956 s. 239-267. — A. DRAWICZ, B. GALSTER, Mickiewicz po rosyjsku, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1. — P. GRZEGORCZYK, Czy świat zna Mickiewicza?, *Tyż. Powsz.* (Kr.) 1956 nr 14. — P. GRZEGORCZYK, Mickiewicz w przekładach, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci*, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 223-233. — V.A. HOREV, Ballady Mickeviča v perevode Puškina, w: *Literatura slavânskikh narodov, t. 1: Adam Mickevič K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej*, red. V.V. Vitt i B.F. Staheev, Mos. 1956. — Ž.P. JOVANOVIĆ, Prilog bibliografiji A. Mickjeviča u književnosti kod Srba, *Književnost* (Belgr.) 1956 s. 199-202.

1191. J. MAGNUSZEWSKI, Mickiewicz wśród Słowaków, *Wr.* 1956.

Zawartość: Pierwsze wieści, początki uznania, nieporozumienia; W kuźnicy narodowego ducha; W ton Mickiewiczowskiej pieśni; Za lat zwycięskiej reakcji i krótkiego odprężenia; Na bezdrożach i rozdrożach; Rzut oka na okres międzywojenny i lata ostatnie; — J. BÁNSKY, Bibliografia słowackich mickiewiczianów.

Rec.: T.S. GRABOWSKI, *Slavia Occid.* t. 21: 1961 s. 231-242.

1192. G. MAVER, Mickiewicz and Italy, w: *Adam Mickiewicz in world literature. A symposium*, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956 s. 197-220; *Literatura polska i jej związki z Włochami*, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 390-414 [pt. Mickiewicz i Włochy, tłum. M.A. Brudnicki]. — L. VILJANEN, Mickiewiczin muisto, *Parnasso* (Helsinki) 1956 s. 75-77.

— H. VOISINE-JECHOVÁ, Překlady z Mickiewicz a Eliška Krásnohorská, *Slavia* (Praga) 1956 nr 1.

1193. A. Mickevič v russkoj pečati. 1825-1955: Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyř', Ā.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957.

Zawartość: Mickevič v russkikh perevodah; — Literatura o Mickeviču; — B.M. DOBROVOL'SKIĬ, L.P. PAVLOVA-SIL'VANSKĀĀ, Muzyka'nye proizvedeniâ na teksty Mickeviča; — E.A. KOVALEVSKĀĀ, Ikonografiâ Mickeviča; — Bibliografičeskie zametki. Ob arhivnykh materialah i publikaciâh proizvedenij Mickeviča v Rossii; — L.I. POLĀNSKĀĀ, Cenzurnye dela ob izdanii proizvedenij Mickeviča v Rosii; — V.G. BEREZINA, Mickevič i „Moskovskij telegraf”; — E.A. KOVALEVSKĀĀ, Portret Mickeviča raboty A.O. Orlovskogo; — I.I. BEKKER, Belinskij — perevodčik Mickeviča; — N.V. IZMAJLOV, Neizvestnyj perevod iz Mickeviča Karoliny Pavlovoj (Āniš); — M.P. ALEKSEEV, E. Šahova — perevodčica Mickeviča; — A.N. STEPANOV, Dobroljubov i Mickevič.

1194. R., Die tschechischen Mickiewicz-Übersetzer, *Mickiewicz-Blätter* 1957 s. 83-87. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Mickiewiczovy vybrané spisy v českém překlade, *Slov. přehl.* 1957 nr 6. — D. ŽIVANOVIĆ, Bibliografija prevoda dela A. Mickjeviča u srpskohrvatskoj književnosti, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1957 s. 176-178. — P. DINEKOV, Adam Mickiewicz w Bułgarii, w: *Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN*, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 589-614 [wyd. osob. War. 1956]. — V. FALKENHAHN, Zagadnienia przekładu dzieł A. Mickiewicza na język niemiecki, w: *Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN...*, s. 443-476 [wyd. osob. War. 1956]. — E. KOVÁCS, Węgierskie echa twórczości A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN...*, s. 550-569 [wyd. osob. Odgłosy twórczości A. Mickiewicza na Węgrzech, War. 1956]. — M.T. RYLSKI, Adam Mickiewicz i literatura ukraińska, w: *Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN...*, s. 289-300 [wyd. osob. A. Mickiewicz a ukraińska literatura, War. 1956]. — M. ŽIVANČEVIĆ, W sprawie autorstwa pierwszych tłumaczeń z Mickiewicza w literaturze chorwackiej, *Pam. Słow.* t. 11: 1961 s. 225-231.

1195. Z. GROSBART, Tradycja puszkiniowska w tłumaczeniach poezji Mickiewicza na język

- rosyjski, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1964 z. 36. — I.C. CHITIMIA, Influența și traduceri ale lui Adam Mickiewicz în literatura română, *Romanoslavica* t. 12: 1965 s. 179-190. — S. VRTEL-WIERCZYŃSKI, Czeska bibliografia Adama Mickiewicza 1826-1960, Wr. 1965 [wyd. równoległe w jęz. pol. i czes.: Česká bibliografie A. Mickiewicze 1826-1960, oprac. J. Bečka, M.O. Kremlová]. — J. STARNAWSKI, Mickiewicz w oczach poetów słowiańskich, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1966 nr 43. — P. ZABOROVA, O perevodah stihotvorenij A. Mickeviča. Iz arhivnyh razyskanij, *Rus. Lit.* 1966 nr 4. — G. RADÓ, Zagadnienia wersyfikacji w węgierskich przekładach wierszy Mickiewicza, w: *Studia z dziejów polsko-węgierskich stosunków literackich i kulturalnych*, red. J. Reychman, Wr. 1969 s. 337-354. — M. STRASZEWSKA, Kilka refleksji o romantycznych obyczajach literackich (pierwsze francuskie przekłady Mickiewicza), w: *Europejskie związki literatury polskiej*, War. 1969 s. 247-262. — S. ŚWIRKO, Białoruskie mickiewicziana, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 87-89.
1196. K. ABDYKERIMOV, [O tłum. poezji Mickiewicza na jęz. kirgiski], *Liter. Kirgis.* 1970 nr 5. — S.I. BÈLZA, K istorii russkich perevodov Mickeviča, *Sovet. Slavân.* 1970 nr 6. — V. GAPAFA, Maksim Tank – perekladčyk slavânskikh paëtaŭ, w: *Staronki litaraturnykh suvâzej*, [red. N.S. Perkin], Mińsk 1970 s. 17-31. — H.D. WERWES, Maksym Ryłski, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 141-155. — J. BALUCH, Mickiewicz i Słowacki w przekładach Halasa, *Slavia* (Praga) 1972 nr 3. — Z. DARASZ, Mickiewicz „Wiersze i poematy” po słoweńsku, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 2. — V.N. BASKAKOV, Zabytyj perevodčik A. Mickeviča, w: *Slavânskie strany i russkaâ literatura*, [red. M.P. Alekseev], Leningrad 1973 s. 33-46 [dot. przekł. Ū.I. Poznanskogo]. — Ū.D. LEVIN, Vrončenko i ego perevody iz Mickeviča, w: *Slavânskie literatury. VII Meždunarodnyj s'ezd slavistov*, [red. M.P. Alekseev i in.], Mos. 1973 s. 419-456. — I. LOZYN'S'KYJ, Tvory Mickeviča na Ukraini, *Vsesvit* (Kijów) 1973 nr 12. — Â.L. LEVKOVIČ, Perevody Puškina iz Mickeviča, w: *Puškin. Issledovaniâ i materialy*, t. 7: *Puškin i mirovaâ literatura*, [red. N.V. Izmajlov i in.], Leningrad 1974 s. 151-166.
1197. A. GORDZIEJEWSKI, Mickiewicz i Słowacki po słoweńsku, *Lit. na Świecie* 1975 nr 6. — T.D., Jean-Henri Burgaud des Marets. Pierwszy francuski tłumacz Mickiewicza, *Tyg. Pol.* (Par.) 1975 s. 144-145. — A. VERABEJ, M. Tank – perekladčyk tvoraŭ A. Mickeviča, *Vesći AN BSSR* 1976 nr 3; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 25-40. — A. KAUPUŽ, O litewskich przekładach Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 75-82. — L. MIRONŪK, S. MIRONŪK, K probleme transformacij poëtičeskogo idiolektu. Na materiale russkich i ukrainskich perevodov liriki A. Mickeviča, *Studia Rossica Posnan.* 1977 s. 100-112. — L. OZIEROW, Bunin jako tłumacz, *Lit. Radziec.* 1977 nr 3. — S. MAKOWSKI, „Sone ty” Mickiewicza po rosyjsku, *Przegl. Hum.* 1978 nr 1. — H.B. SEGEL, „My z niego wszyscy”, *Polska* (War.) 1978 nr 12.
1198. P. ROGUSKI, Przekłady i recepcja poezji A. Mickiewicza w Niemczech po klęsce powstania listopadowego, *Poezja* 1980 z. 11. — P. ROGUSKI, Przekłady i recepcja dzieł A. Mickiewicza, w: *Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845*, War. 1981 s. 89-133. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Zapomniane polonica rosyjskie. O życiu i pracach W.A. Rotkircha – tłumacza „Dziadów”, *Pam. Lit.* 1981 z. 2. — D. ŽIVANOVIĆ, Puškin prevolidac Mickjeviča, *Stud. Phil.* (Prisztina) 1981 nr 1-2. — L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Przekłady z dzieł Mickiewicza opublikowane do 1855 r. w językach serbsko-chorwackim i słoweńskim, w: *Mickiewicz i Jugosławianie*, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 188-205. — A. DZIEGIELEWSKI, Od Mickiewicza do Gombrowicza, *Dziennik Ludowy* 1989 nr 44 [przekł. Mickiewicza na jęz. bułg.]. — A. KOZIOŁ, Mickiewicz po hebrajsku, *Więści* 1989 nr 46. — J.Z. LICHAN'SKI, Polska klasyka w Szwecji. O tłumaczeniach Mickiewicza i Witkacego, *Lit. na Świecie* 1989 nr 4.
1199. A.N. UGGLA, Sverige och polska skaldet. Från Mickiewicz till Miłosz, Uppsala 1990.
- Rec.: S. TOMALA, Polska poezja w Szwecji, *Przegl. Hum.* 1990 nr 10. — H. OLSZEWSKI, Od Mickiewicza do Miłosza czyli o recepcji poezji polskiej w Szwecji, *Życie i Myśl* 1994 nr 1.

1200. A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz' väg till Sverige, *Slavica Lundensia* t. 13: 1991 s. 65-75. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz w Szwecji, *Pam. Lit.* (Lond.) 1992 s. 18-35; Polska literatura w Szwecji / Polsk litteratur i Sverige, Gdańsk-Sopot 2003 s. 48-64.

1201. Wiersz przekładu. Mickiewicz i Puszkina, red. L. Pszczołowska, D. Urbańska, Wr.-War.-Kr. 1992.

Zawartość: M. ČERVENKA, K. SGALLOVÁ, Metrika českých překladů Mickiewicz; — A.A. ILOŠIN, Zametki o stihie „russkogo Mickeviča”; — R. KUNČEVA, Stih“t na Mickevič v b“lgarskite prevodi; — T. PRETNAR, O verzui slovenskih prevodov Mickiewiczevih pesniških besedil.

1202. K. PISK, Spet prevedene Mickiewiczzeve pesmii, *Jezik in Slovnstvo* (Lublana) 1995 nr 3. — A. KALĖDA, Przekłady utworów A. Mickiewicza na język litewski. Zagadnienia artyzmu, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — F. NIEUWAŻNY, Mickiewicz nad Dnieprem, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — H. ROTH, [Rec.:] Mickiewicz, Dichtung und Prosa. Ein Lesebuch von K. Dedecius, 1994, *Die Welt der Slaven* 1997 t. 1. — W.A. CHORIEW, Znowu o balladach Mickiewicza w tłumaczeniu Puszkina, tłum. J. Aulak, *Przegl. Hum.* 1998 nr 1; Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 211-219 [w jęz. ros.: Vnov' o balladah Mickeviča v perevodah Puškina]. — K.L. HAZANAVA, Moŭnyâ zabytki Ânki Kupaly ŭ perakladnyh tvorah A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 357-365. — S.A. KOROLEVIČ, Obraznoe slovo v sonetah A. Mickeviča i ih perevodah na russkij âzyk, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 229-237. — L. MIRONÛK, S. MIRONÛK, Lirika A. Mickiewicza w poeetyckoj interpretaciji M. Ryl'skogo / Liryka A. Mickiewicza w poetyckiej interpretacji M. Rylskiego, Olsztyn 1998. Rec.: A. BARTOSZEWICZ, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 t. 1. — G. RITZ, Der deutsche Mickiewicz – die Tra-

dition der Übersetzung, *Colloquium Helveticum* 1998 nr 28. — J. TOPOLEWSKI, Skandal na rynku, *Kresy* 1998 nr 2.

1203. I. BORYS, [Rec.:] Słyszë zew žyčia – Slyšu žizni zov, tłum. R. Alimpijewa, Kaliningrad 1998, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 394-395. — D. GIERCZYŃSKA, Mickiewicz w przekładach ukraińskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 67-72. — D. GIERCZYŃSKA, Adam Mickevič v gruzinskoj literature XX veka, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 54-57. — K. HANAZAWA, Moŭny ŭkład Ânki Kupaly ŭ pereklad paëzi A. Mickeviča, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 60-69. — G. HYDE, „Language is first of all a foreign one”. George Borrow as a translator from Polish, *Slav. East Eur. Rev.* 1999 t. 77 nr 1. — E. KUCHARSKA, Roskie i ukraińskie perevody Mickeviča (pervaa polovina XIX stoletia), w: Słowo, tekst, czas..., s. 38-42. — R. LÖW, Mickiewicz w świecie hebrajskim, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 271-277. — Ê.K. NAHLIK, A. Mickevič i P. Kuliš, w: Adam Mickevič i Ukraina. Zbirknik naukovih prac', red. R. Radiševs'kij, Kijów 1999 s. 210-251; *Warsz. Zesz. Ukrainoz.* t. 8/9: 1999 s. 36-57 [tłum. A. Mickiewicz w recepcji P. Kulisza, tłum. S. Kozak]. — T. OSUCH, Adam Mickevič v gruzinskoj literature XIX veka, w: Słowo, tekst, czas..., s. 58-62.

1204. Przenikanie się kultur poprzez przekład literacki / Transfert des cultures par le biais des traductions littéraires, red. S. Jakóbczyk, Bruksela 1999.

Zawartość: R. BOURGEOIS, Problemes poses par la traduction de „Pan Tadeusz” en français; — N. CLARK, Mickiewicz in English; — Ś. ŚWIATSKI, Les traductions russes de „Pan Tadeusz” et leur valeur en comparaison avec les traductions françaises en allemandes des mêmes epoques; — E. SKIBIŃSKA, Les justaucorps peut-il remplacer le „kontusz”? Quelques observations sur les traductions françaises de „Pan Tadeusz”; — J. PARVI, Adam Mickiewicz – écrivain d'expression française.

1205. M. TEPLIŃSKI, Po soneti A. Mickiewicza i perekładi M. Ryl's'kogo, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 34-48. — J. TREDER, Pierwsze kaszubskie tłu-

maczenie poezji Mickiewicza, *Pomerania* 1999 nr 2.

1206. Z problematyki współczesnych przekładów twórczości Mickiewicza na języki obce. Materiały ze spotkania tłumaczy Mickiewicza [...] 30 maja 1995 w Śmiełowie, red. J. Świdziński, Poz. 1999.

Zawartość: S. JAKÓBCZYK, Kilka słów wstępu, czyli cztery przyczyny podjęcia niniejszej tematyki; — J. ŚWIDZIŃSKI, Z dziejów tłumaczeń Mickiewicza na języki obce; — R. BOURGEOIS, Auto-commentaire à la traduction de „Pan Tadeusz” de Mickiewicz; — N. CLARK, Translating Polish Poetry; — S. SVÄCKIJ [Ś. ŚWIATSKI], Perevody „Pana Tadeuša” na russkij žyży v sravnenii z francuzskimi i nemeckimi perevodami sootvetsvuščego naroda.

1207. M. WOJNAU, Paëziâ A. Mickeviča ũ beloruskih perekladov, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 49-59. — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Aspects de la lumière et la couleur dans „Pan Tadeusz” et ses versions françaises, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 259-278. — M. HELLER, Śród przyjaciół Moskali. Historia przekładu i recepcji Mickiewicza w Rosji (1826-1835), w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 143-148. — L. SIRYK, Adam Mickiewicz w krytyce i przekładach Maksyma Rylskiego, *Akcent* 2000 nr 3.

1208. E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza. Studia kulturowo-literackie, Kat. 2000.

Zawartość: E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Wstęp; Przekład a komunikacja międzykulturowa: z zagadnień etnoretoryki i tekstologii kontrastywnej. „Pan Tadeusz” w tłumaczeniach na język francuski; — J. WARCHOŁ, Litwo! Ojczyzno moja — kategoria „ojczyzny” w angielskich i francuskich przekładach inwokacji „Pana Tadeusza”; Dialogowy charakter tłumaczenia na przykładzie XIX- i XX-wiecznych przekładów Inwokacji „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na francuski i angielski; — E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Tłumaczenie jako głos w dialogu kultur, czyli spór współczesnych tłumaczy francuskich o „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza; Humor we francuskich przekładach „Pana Tadeusza”; — J. WARCHOŁ, Poetycki dwugłos, czyli o francusko-polskiej współczesnej edycji przekładów „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza; — E. SŁAWKOWA, Francuski przekład „Stepów Akermanskich” w perspektywie gramatyki kognitywnej (wybrane zagadnienia); — J. WARCHOŁ, „Wielka Improwizacja” i „Widzenie ks. Piotra”, czyli twórcze credo Mickiewicza w trzech najnowszych tłumaczeniach na francuski; — E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Próba podsumowania; Bibliografia francu-

skich przekładów A. Mickiewicza (w latach dziewięćdziesiątych XX w.).

1209. B. SCHULTZE, Der übersetzte Poet: Mickiewicz in multilateralen Versanthologien (1848-1912), w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kejbłowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 26-49. — A. SZWED, Liryki Mickiewicza w bułgarskich przekładach Iwana Wylewa, *Przegl. Hum.* 2000 nr 1/2. — V. ŽUKAS, Kas išvertė Adomo Mickevičiaus ir Hugues Lamennais knyges, w: Literatūros pabarėse, Wil. 2000. — Z. GROSBART, Elementy polskości we wschodniosłowiańskich przekładach poezji A. Mickiewicza. Zagadnienia wybrane, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 319-326. — U. MARCHEL, Mickiewicz a Puszkina. Wzajemne przekłady, *Acta Pol.-Ruth.* 2001 s. 271-276. — F. ROSSET, Les traductions d'Adam Mickiewicz, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Maślowski, Par. 2002 s. 307-315. — A.S. RUSSKIH, Derivacionnye nesootvetstviâ meždu pol'skimi, russkimi i belorusskimi mež”azykovymi ëkvivalentami, *Palanistyka* (Mińsk) 2002 t. 4.

1210. A. KALĖDA, Droga do wyobraźni czytelnika. O litewskich przekładach utworów A. Mickiewicza, w: Od M do M. Szkice o literaturze polskiej i litewskiej, War. 2005 s. 13-28. — D. LEBIADZIEWICZ, Antyčnyâ matyvy ũ poëziî A. Mickeviča i Âna Čačota (na matëryle beloruskih perakladaŭ), w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarodynar. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 257-266. — LIJUN YI, Z warsztatu tłumacza arcydzieła A. Mickiewicza na język chiński, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005..., s. 427-435. — A.K. ŽOLKOVSKIJ, Izbrannye statii o russkoj poëzii. Invarianty, struktury, strategii, interteksty, Mos. 2005 [m.in. o przekł. V.F. Hoda-seviča]. — J. REIMAN, Węgierskie paradygmaty pierwotnej recepcji Mickiewicza, w: Literatura polska w świecie, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, Kat. 2007 s. 181-186. — K. LUKAS, Cykliczność w niemieckich przekładach „Sonetów

krymskich”, w: *Polski cykl liryczny*, red. K. Jakowska, D. Kulesza, Białystok 2008 s. 37-56.

1211. K. LUKAS, *Obraz świata i konwencja literacka w przekładzie. O niemieckich tłumaczeniach dzieł A. Mickiewicza*, Wr. 2008; wyd. nast. *Das Weltbild und die literarische Konvention als Übersetzungsdeterminanten Adam Mickiewicz in deutschsprachigen Übertragungen*, Berlin 2009.

Zawartość: Przedmowa; Wprowadzenie: Założenia metodologiczne; Cz. I. Obraz świata i konwencja literacka jako czynniki sprzyjające recepcji i działalności translatorskiej: 1. Dzieło A. Mickiewicza a „niemieckojęzyczna literatura światowa”; 2. Z dziejów recepcji Mickiewicza w niemieckim obszarze językowym; Cz. II. Obraz świata i konwencja literacka jako bariera między oryginałem a przekładem: 3. „Ballady i romanse”; 4. „Sonety krymskie”; 5. „Pan Tadeusz”; 6. „Dziady”.

Rec.: R. POKRZYWKA, *Pam. Lit.* 2010 z. 3.

1212. T. KOMAR, *Meż’azykovaâ asimetriâ [...] na primere proizvedenij A. Mickeviča i ih perevodov na belorusskij âzyk*, w: *Melodii, kraški, zapahi „małoj ro diny” A. Mickeviča*. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 131-135. — R. RADIŠEVSKIJ, *Twórczość A. Mickiewicza w intertekstualnej recepcji Maksyma Rylskiego*, *Przeł. Hum.* 2008 t. 52 nr 3. — S. SKUZA, „Taddeo Soplitza o L’ultimo processo in Lituania” i „Pan Taddeo Soplitza” di Adamo Mickiewicz – kultura szlachecka we włoskich przekładach dzieła A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”, w: *Tłumacz wobec problemów kulturowych*, red. M. Piotrowska, Kr. 2010 s. 17-28. — I. CZECHOWSKA, *Adam Mickiewicz w tłumaczeniu Dedeciusa na język niemiecki*, *Topos* 2013 nr 3. — A. MUSZYŃSKA-VIZINTIN, *O destereotypizacji odczytań tekstu oryginału w przekładzie – rozważania o słownym tłumaczeniu kulinariów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza*, *Przeł. Lit. Słow.* 2013 t. 4 nr 1 s. 37-60. — W. MACAPURA, *Ballady A. Mickeviča v hudožestvennoj interpretacii A. Puškina*, *Acta Pol.-Ruth.* 2014 s. 99-110. — A. FILIPEK, *Przekład z duszy leci bystro, nim się w metrum złamie, czyli o formie angielskich tłumaczeń „Pana Tadeusza”*, *Przekładaniec* 2016 nr 32. — T. ROCIĆ

MUSA, *Biografija uz prijevod. Hravtski ilirac Medo Pucić o A. Mickiewiczu*, *Przeł. Lit. Słow.* 2017 t. 8 cz. 1. — Ł.M. SZULIM, *Przekłady polskiej literatury pięknej w Hiszpanii w XIX wieku*, *Roczn. Bibl. Nar.* 2017 s. 327-346 [m.in. przekł. z Mickiewicza]. — B. TOKARZ, *Parateksty jako wyraz koncepcji przekładu*, *Przeł. Lit. Słow.* 2017 t. 8 cz. 1.

1213. R. FIEGUTH, *Zur Tradition deutscher Nachdichtungen des „Pan Tadeusz”*. Aus Anlass der neuen Übersetzung von Hans Gregor Njemz, w: „Nie kłaniać się okolicznościom”. Nad romantycznymi lekturami Zofii Trojanowiczowej, red. L. Banowska, J. Borowczyk, E. Lijewska, Poz. 2018 s. 63-75. — B. PETRAČ, *Mickiewicz u Hrvata*, w: *Poljsko-hrvatske veze kroz stoljeća. Povijest, kultura, književnost*, red. M. Czerwiński, D. Agičić, Zagrz. 2018 s. 51-59. — WU LAN, *Adam Mickiewicz w Chinach*, w: *Z notatnika tłumacza literatury chińskiej*, Gdańsk 2019 s. 83-94. — M.M. KACPRZAK, *Wokół warszawskich wydań rosyjskich przekładów pism A. Mickiewicza* pióra N. Berga, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 250-265. — O. KAŠTANOVA, *N.V. Berg kak perevodčik A. Mickeviča*, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie...*, s. 241-249. — K. WOJAN, *Rosyjskie przekłady A. Mickiewicza: aspekt bibliograficzny*, w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie...*, s. 221-240.

1214. E. SKALIŃSKA, *Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu*, War. 2020.

Zawartość: Wprowadzenie; „Sonety krymskie” Mickiewicza w tłumaczeniu Łwa Gomolickiego; O rosyjskich tłumaczeniach „Uciezki” A. Mickiewicza; Rosyjskie tłumaczenia „Ustępu” III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza z lat 1917-1955; Syberyjska perspektywa „Drogi do Rosji” Mickiewicza: o obecności (?) sacrum w polskich i rosyjskich odczytaniach utworu; Adam Mickiewicz Władysława Chodasiewicza; Juliusz Kleiner i Dymitr Fiłosofow. Dzieje pewnej dyskusji.

Rec.: M. KOZIEWSKI, *Adam Mickiewicz w tłumaczeniach na język rosyjski*, *Wiek XIX* t. 15: 2022 s. 368-373.

1215. A. WOLDAN, *Galicjyscy tłumacze dzieł A. Mickiewicza*, w: *Galicja. Studia i materiały*, t. 11: 2024 s. 307-319.

15.2. Recenzje i omówienia tłumaczeń utworów Mickiewicza

Ad Napolionem III Caesarem Augustum

1216. W. BRUCHNAŁSKI, [Rec.:] Ad Napoleone III [...]. Przekład M. Epsteina, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 263-264.

Ałuszta w nocy

1217. W. GASPEROWICZ, Miniato Ricci primo traduttore italiano del sonetto „Ałuszta w nocy”, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 291-308.

Bajdary

1218. K. LUKAS, Wie Reales zum Irrealen wird. Deutsche Übersetzungen des Sonetts „Bajdary” von Adam Mickiewicz, *Stud. Germ. Posn.* t. 29: 2003 s. 153-175.

Ballada „Alpuhara”

1219. J. AMBORSKI, [Rec.:] „Alpujarra”, balade d’A. Mickiewicz [...]. „Thadée Soplica” [...], *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 259-261 [dot. przekł. W. Gąsutowta]. — A. BAHNEVA, Sen o epopei. Na przykładzie bułgarskiego tłumaczenia „Alpuhary” i „Epilogu” „Pana Tadeusza”, w: Literatura polska w świecie, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, Kat. 2007 s. 88-102.

Ballady i romanse

1220. A. KULISIEWICZ, Nad czeskim przekładem „Ballad i romansów”, *Przegl. Zach.* 1954 nr 5/6. — M. BOBROWNICKA, „Ballady i romanse” w przekładzie Józefa Bańskiego, *Pam. Słow.* t. 6: 1956 [wyd. 1958] s. 98-113. — A. BOLEK, [O przekładzie J. Bánskego na jezyk słowacki], w: Vztahy slovenskej a poľskej literatúry od klasicizmu po súčasnosť, red. M. Bakoš, Bratisl. 1972 s. 303-319. — H. CYBIENKO, „Ballady i romanse” A. Mickiewicza w rosyjskich przekładach i w krytyce (do r. 1917), *Przegl. Hum.* 1988 nr 5/6. — K. LUKAS, Adam Mickiewicz – poeta biedermeieru. O niemieckich przekładach „Ballad i romansów”, w:

Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 415-425. — Ī. BARSUKOVA, Gerainâ z naroda ũ „Baladah i ramansah” A. Mickeviča: arginal i pereklad na belaruskûu movu, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik nauchnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 126-130.

Cours de la littérature slave

1221. P. CHMIEŁOWSKI, O potrzebie nowego przekładu kursu „Literatury słowiańskiej”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 102-107. — M. SOKOŁOWSKI, Włoskie przekłady „Literatury słowiańskiej”, w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 337-367.

Czaty

1222. W.A. CHORIEW, Znowu o balladach Mickiewicza w tłumaczeniu Puszkina, *Przegl. Hum.* 1998 nr 1 [przekł. J. Aulak]; Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 211-219 [wersja ros. Vnov’ o balladah Mickeviča v perevodah Puškina]. — L. PSZCZOŁOWSKA, Potęga metrum. O Puszkiniowskim przekładzie „Czat”, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — K. GMERER, Speranza i Mickiewicz, *Biblioteka* 2008 nr 12. — M. STACHURKA, Znów o Puszkiniowskich przekładach ballad Mickiewicza, *Acta Pol.-Ruth.* 2008 s. 181-192.

Do M***. Wiersz napisany w roku 1823 [Precz z moich oczu...]

1223. F. APPEAL, Adam Mickiewicz „Precz z moich oczu!”. Zu den Übersetzungen des von Chopin vertonten Gedichts, *Die Welt der Slaven* 1972 t. 1.

Do matki Polki

1224. H. SIEWIERSKI, Castro Alves: „Do Matki Niewolnika” jak „Do Matki Polki”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1996 z. 2.

Dudarz

1225. C. GEAMBAȘU, Balada „Cobzarul” de Adam Mickiewicz. Motive si structura, w: Ślady obecności. Księga pamiątkowa ofiarowana Urszuli Dąbmskiej-Prokop przez kolegów, uczniów i przyjaciół, red. I. Piechnik, M. Świątkowska, Kr. 2001 s. 121-123.

Dziady. Poema. Część II

1226. N.A. POLEVOJ, [Rec.:] Nevskij almanah na 1829 god, *Mosk. Tel.* 1829 cz. 25 nr 2 [dot. przekł. M. Vrončenko]. — „Dziady”, ou la Fête des morts, poème traduit J.-H. Burgaud des Marets, *Journal des Femmes* 1834, juin. — [Rec.:] „Dziady où la Fête des morts”, poème [...] traduit par Burgaud des Marets], *Cabinet de Lecture* 1834, 26 IV [tłum. części II i III]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 63-66; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 63-65 [pt. A. Mickiewicz, Poema „Dziady”, czyli święto umarłych]. — J.M. [J. MAURICE], „Dziady où la Fête des morts”, poème de Mickiewicz traduit par Burgaud des Marets, *Le Polonais* 1834 t. 2, czerwiec, s. 257-261. — P.P. DUBROVSKIJ, Novejšaâ poëziâ u polâkov, *Mosk. nablûd.* 1835 cz. 5 z. 1 s. 273-274 [dot. przekł. M.P. Vrončenko]. — S. VRAZ, Uvod prevoditelja „Trebine”, *Kolo* (Zagr.) 1850 t. 8 nr 1. — S. ŁEMPICKI, Nieznany, najdawniejszy przekład „Dziadów” wileńskich na język niemiecki (1829), *Pam. Lit.* 1923 [przekł. J. Dobrzęckiego]; Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1992 s. 645-661.

1227. K. OLIVA, České překlady Mickiewiczových „Dziadů”, *Slavia* (Praga) 1954 s. 527-546. — M. MARTINAITIS, „Vėlinių” lietuviškasis likimas, *Pergalė* 1978 nr 3. — A. MEYER-FRAATZ, U službi ilirizma: Mickiewiczzevi „Dziady” cz. II u prijevodu Stanka Vraza, *Knjiž. smotra* (Zagr.) 1998 nr 4 (110). — K. KRIVANEK, Le cheminement de František Halas vers sa traduction des „Dziady”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konfe-

renz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 235-256. — Ī. BUDZ'KO, Rėligijna-abradavaâ leksika paėmy A. Mickeviča „Dzady”. Aspekt perekladu na belaruskũ movu, w: Adam Mickiewicz i kultura ŗwiatowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 ksiėgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Źuk, Siedlce 2000 s. 169-180. — L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz i styl w przekładzie. Na materiale pierwszego pełnego przekładu „Dziadów” na język ukraiński, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — A. BARAN, Dlaczego fragmenty „Dziadów” cz. II i III w przekładzie Franciszka Halasa na język czeski nie spodobały się Polakom?, w: Dominanta a przekład, red. A. Bednarczyk, J. Brzozowski, Kr. 2012 s. 181-192. — A. JONES-DEBSKA, A New Version of a Polish Masterpiece, *Pam. Lit.* (Lond.) 2017 s. 159-164. — S. Minskevič, „Dzady” A. Mickeviča ŗ belaruskich perekladach, *Stud. Białorut.* 2022 s. 133-141.

Dziady. Poema. Część III

1228. [Rec.:] „Dziady où la Fête des morts”, poème [...] traduit par Burgaud des Marets], *Cabinet de Lecture* 1834, 26 IV [tłum. części II i III]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 63-66; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 63-65 [tłum. A. Mickiewicz, Poema „Dziady”, czyli święto umarłych]. — „Dziady, ou la Fête des morts”, poème traduit par J.-H. Burgaud des Marets [...], *Journal des Femmes* 1834, juin. — J.M. [J. MAURICE], „Dziady où la Fête des morts”, poème de Mickiewicz traduit par Burgaud des Marets, *Le Polonais* 1834 t. 2, czerwiec, s. 257-261. — L. KURTZMANN, J. KALLENBACH, [Rec.] Poetische Werke von A. Mickiewicz [...], „Totdenfeier” [...] 1887, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 254-259. — R.M. WERNER, Besprechung: „Adam Mickiewicz, Totdenfeier” [...] von S. Lipiner, *Deutsche Literaturzeitung* 1888 nr 37.

1229. Mickiewicz w języku hindustani, *Dzien. Pol.* (Lond.) 1941 nr 329. — M. JAKÓBIEC, „Dziady” w przekładzie Beneszicia, *Pam. Lit.* 1948 s. 562-566. — K. OLIVA, České překlady Mickiewiczových „Dziadů”, *Slavia* (Praga) 1954 s. 527-546. — Z. SUDOLSKI, U źródeł francuskiego przekładu

„Dziadów” cz. III, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1970 s. 65-69. — M. MARTINAITIS, „Vėlinių” lietuviškasis likimas, *Pergalė* 1978 nr 3. — R. WASITA, Premier Czhou En-lai [Zhou Enlai] i Mickiewiczowskie „Dziady”, *Lithuania* 1996 nr 3/4 [dot. przekł. na jęz. chiński]. — K. KRIVANEK, Le cheminement de František Halas vers sa traduction des „Dziady”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998 red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 235-256. — B. SCHULTZE, Ein Fall selektiven Kulturtransfers. Die „Improvisation” im III. Teil von Mickiewicz’s „Dziady” in deutschen Übersetzungen, w: Balten – Slaven – Deutsche. Aspekte und Perspektiven kultureller Kontakte. Festschrift für Friedrich Scholz zum 70. Geburtstag, Hg. von U. Obst, G. Ressel [...], Münster 1999 s. 269-279. — J. WARCHOŁ, „Wielka Improvizacja” i „Widzenie ks. Piotra”, czyli twórcze credo Mickiewicza w trzech najnowszych tłumaczeniach na francuski, w: E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza. Studia kulturowo-literackie, Kat. 2000 s. 153-166.

1230. R. BOURGEOIS, Comment traduire les „Aïeux” en vers français?, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 305-317. — C. ZANCO, Considerazioni e margine della traduzione ungherina del „Dziady” cento anni dopo la sua pubblicazione, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 309-325. — A. MICKIEWICZ, Ekwiwalencja stylistyczna w czeskim tłumaczeniu III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Bohemistyka* 2007 nr 4. — L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz i styl w przekładzie. Na materiale pierwszego pełnego przekładu „Dziadów” na język ukraiński, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — A. BARAN, Dłaczego fragmenty „Dziadów” cz. II i III w przekładzie Franciszka Halasa na język czeski nie spodobały się Polakom?, w: Dominanta a przekład, red. A. Bednarczyk, J. Brzozowski, Kr. 2012 s. 181-192. — A. JONES-DEBSKA, A new version of a Polish masterpiece, *Pam. Lit.* (Lond.)

2017 s. 159-164. — E. SKALIŃSKA, Rosyjskie tłumaczenia „Ustępu” III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza z lat 1917-1955, *Tematy i Konteksty* 2020 nr 10; Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu, War. 2020 s. 60-78. — S. Minskevič, „Dzady” A. Miceviča ũ belaruskich perekladah, *Stud. Białorut.* 2022 s. 133-141.

Dziady. Poema. Część IV

1231. L. KURTZMANN, J. KALLENBACH, [Rec.:] Poetische Werke von A. Mickiewicz [...] „Totenfeier” [...] 1887, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 254-259. — S. ŁEMPICKI, Nieznany, najdawniejszy przekład „Dziadów” wileńskich na język niemiecki (1829), *Pam. Lit.* 1923 [przekł. J. Dobrzyński]; Wiek złoty i czasy romantyzmu w Polsce, wyb. i oprac. J. Starnawski, War. 1992 s. 645-661. — K. OLIVA, České překlady Mickiewiczových „Dziadů”, *Slavia* (Praga) 1954 s. 527-546. — M. MARTINAITIS, „Vėlinių” lietuviškasis likimas, *Pergalė* 1978 nr 3. — K. KRIVANEK, Le cheminement de František Halas vers sa traduction des „Dziady”, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 235-256. — K. LUKAS, Der romantische Protagonist als Träger des katholischen Weltbildes. Über den IV. Teil des dramatischen Fragments „Dziady” von A. Mickiewicz in deutschsprachigen Übersetzungen, *Stud. Germ. Posn.* t. 30: 2006 s. 5-33. — L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz i styl w przekładzie. Na materiale pierwszego pełnego przekładu „Dziadów” na język ukraiński, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — A. JONES-DEBSKA, A new version of a Polish masterpiece, *Pam. Lit.* (Lond.) 2017 s. 159-164. — S. Minskevič, „Dzady” A. Miceviča ũ belaruskich perekladah, *Stud. Białorut.* 2022 s. 133-141.

Dzień dobry

1232. T.A. GERAS'KINA, Analiz žykovykh i stilisticheskikh osobennostey soneta A. Miceviča „Dzień dobry” i ego perevody na russkij i belorusskij žyky, w: Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Miceviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Miceviča ũ kanteksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 260-265.

[Epilog „Pana Tadeusza”] O tym-że dumać na paryskim bruku...

1233. A. BAHNEVA, Sen o epopei. Na przykładzie bułgarskiego tłumaczenia „Alpuhary” i „Epilogu” „Pana Tadeusza”, w: *Literatura polska w świecie*, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, Kat. 2007 s. 88-102.

Farysa

1234. R. PILAT, Adama Mickiewicza tłumaczenie „Farysa” na język francuski, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 243-247. — V.Ě. VACURO, Pervyj russkij perevodčik „Farisa” A. Mickeviča, w: *Slavánskie strany i ruskaá literatura*, [red. M.P. Alekseev], Leningrad 1973 s. 47-67 (V. Šastnyj); *Twórczość* 1987 nr 3 [tłum. Pierwszy rosyjski tłumacz „Farysa”]. — Z.I. PLAVSKIN, Pervyj perevod Mickeviča v Ispanii, w: *Sravnitel’noe izučenie literatur*, Leningrad 1976 s. 415-420 [dot. przekł. S.E. Calderóna]. — M. DERNAŁOWICZ, Przekład „Farysa” i list do Pierre-Jean Davida d’Angers odnalezione przez Leszka Kuka, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 33-44. — T.Z. ORŁOŚ, Elementy polskie w czeskich przekładach „Farysa” i „Reduty Orzona” A. Mickiewicza, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998*, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 327-332. — P. SIWIEC, „Farys” po arabsku z drugiej ręki prozą, *Między Oryginałem a Przekładem* 2022 nr 4.

Grażyna

1235. S. SUBOTIN, Stojan Novaković – prevo-dilac „Gražine”, w: *Jugosłowiańskie stosunki literackie*, red. J. Śliżiński, Wr. 1972 s. 147-157. — D. ŽIVANOVIĆ, O jednom prepevu Stojana Novakovića, *Mostovi* 1972 nr 1-2 (9-10), s. 3-14, 147-152. — J. ŻURAWSKA, „Grażyna”. Raffronti critici e traduzioni italiane e francesi, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998 red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 326-334, wersja pol.: „Grażyna”. Konfrontacje oraz przekłady francuskie i włoskie, w: *Między Gryzeldą a Grażyną*. Studia i szkice polsko-włoskie, Kat. 2002 s. 169-182.

Konrad Wallenrod

1236. A. KRASOVSKIJ, O perevode poëmy Mickeviča „Vallenrod”, *Mosk. Tel.* 1828 cz. 23 nr 19 [dot. przekł. S.P. Ševyrëva]. — O.M. Somov, Obzor rossijskoj slovestnosti za 1828 god, w: *Severnnye cvety na 1829 god*. Proza, Pet. 1828 s. 13-14 [dot. przekł. S.P. Ševyrëva]. — K., Artykuł nadesłany, *Gaz. Pol. (War.)* 1830 nr 278; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 284-285. — Tłumaczenie pism pana Mickiewicza na francuskie przez F. Miaskowskiego, *Gaz. Pol. (War.)* 1830 nr 165; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 281-283. — [Rec.] Konrad Vallenrod. Istoričeskaá povest iz litovskih i prusskih sobytij, A. Mickeviča. Perevel s pol’skogo A. Špigockij, Mos. 1832, *Molva* 1832 cz. 3 nr 4. — W. MENZEL, [Rec.] Konrad Vallenrod [...]. Übersetzt von Karl Ludwig Kannegiesser, Leipzig, Brockhaus, 1834, *Literaturblatt* 1835 nr 4; P. Roguski, Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, War. 1981 s. 214-218 [przekł. K. Kamińskiej]. — xog [K.L. KANNEGIESSER], „Konrad Vallenrod” [...], *Jen. Allg. Lit. Zeit.* 1835 nr 15.

1237. J.P. KOUBEK, O Královorském Rukopisu s obzvláštním ohledem na jinoslovanské překlady jeho, *Časop. Česk. Museum* 1838 s. 363-415 [przekł. „Konrada Wallenroda” na jęz. czes.]. — Doniesienia literackie, *Tyg. Lit. (Poz.)* 1841 nr 47. — [Rec.: Konrad Vallenrod [...]] by H. Cattley, Lond. 1841, *Dem. Pol.* 1841/1842 t. 4, 12 V 1842. — ** [S.E. KOŹMIAN?], [Rec.:] Konrad Vallenrod, an historical tale from the Polish by H. Cattley, Lond. 1841, *Dzien. Nar.* 1842 nr 50. — M.A. BIGGS, Translator’s Preface, w: Konrad Vallenrod. An historical poem, tłum. M.A. Biggs, Lond. 1882 s. 7-16. — A. ZIPPER, „Konrad Wallenrod”, aus dem Polnischen metrisch übertrage von A. Weiss, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 283. — V. FIŠER, Poëma Mickeviča „Konrad Vallenrod” i ee novyj perevod, *Golos minuvšego* 1915 nr 12 [przekł. M. Slavinskogo]. — L.S. KOZLOVSKIJ, [Rec.:] Mickevič A. „Konrad Vallenrod”. Per. M. Slavinskogo, Petrograd 1915, *Russkie vedomosti* 1915 nr 180. — A. TRETIAK, Mickiewicz po angielsku. Zbiorowa praca poetek amery-

kańskich, *Wiad. Lit.* 1925 nr 26. — K.M. KUEV, [O przekładzie bułg. „Konrada Wallenroda”], w: *Slavänska filologiä*, t. 13 red. P. Dinekov, Sofia 1973 s. 75-89. — Z. NIEDZIELA, Trzy czeskie wersje „Konrada Wallenroda”, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 465-474.

Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego

1238. S. WĘDKIEWICZ, Mickiewicz w literaturze rumuńskiej. „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” w Rumunii, *Czas* 1921 nr 9. — Mickiewicz po niemiecku, *Kur. Pozn.* 1927 nr 34. — F. ILEŠIČ, „Ilirski” przekład „Ksiąg” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1931 s. 294-298. — F. ILEŠIČ, Jeszcze o fragmentach „ilirskiego” przekładu „Ksiąg narodu i pielgrzymstwa”, *Pam. Lit.* 1932 s. 294-298. — F. ILEŠIČ, „Ilirskie” przekłady z „Ksiąg narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1934 s. 464-465. — T. ULEWICZ, Przekład słowacki „Ksiąg narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego”, *Pam. Słow.* t. 1: 1949 s. 187-193 [odb. Kr. 1949]. — C.G. DE MICHELIS, Cesare Bragaglia e le „Księgi” di Mickiewicz, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 335-340. — M. Ó FIONNÁIN, Mickiewicz, „Księgi Narodu Polskiego” and the struggle for Irish independence, *Roczn. Hum.* t. 61: 2013 z. 5 s. 297-309. — M. Ó FIONNÁIN, Translating in times of turmoil. Liam Ó Rinn’s Irish language translations of A. Mickiewicz, *Lubl.* 2014.

O krytykach i recenzentach warszawskich

1239. V.A. UŠAKOV, Primečanie k perevodu stat’i „O kritikah i recenzentah varšavskih”, *Mosk. Tel.* 1829 cz. 29 nr 17.

Oda do młodości

1240. S. PIŁOŃ, Masoński przekład „Ody do młodości”, *Dzien. Wil.* 1924 nr 245 i 251 [dot. przekł. wł. z 1877]; Na wyżynach romantyzmu. *Studia historycznoliterackie*, Kr. 1936 s. 81-92 [pt. Około jednego przekładu „Ody do młodo-

ści”]. — G. PUCCIO, Alla Madre Polacca. Ode di A. Mickiewicz. Traduzione di G. Mazzini, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — W. BOBEK, Ešte o Mickiewiczovej „Ode do młodości” v slovenskej literatúre, *Sloven. Pohl.* 1933 z. 5. — J. GOŁĄBEK, Mickiewiczova „Oda do młodości” v slovenskej literatúre, *Sloven. Pohl.* 1933 z. 3-4. — A. WOJTKOWSKI, Nawoływanie do zbratania się ludów w r. 1848 słowami „Ody do młodości” w niemieckim przekładzie, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 337-339. — T. PRETNAR, „Mladost, podaj mi krila!”, Z dziejów jednego wersu w słoweńskich przekładach „Ody do młodości”, *Pam. Lit.* 1981 z. 4. — J. HVIŠČ, Slovenske „ody na mladost”, w: A. Mickiewicz. *Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998*, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomuniec 1999.

Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie

1241. A. WILLIBALD [W. HÄRING], Herr Thaddäus [...]. Aus dem Polnischen des Adam Mickiewicz, in Gemeinschaft mit dem Dichter von R.O. Spazier, *Blätter für lit. Unterh.* 1836 nr 289-290 s. 1213-1219; P. Roguski, Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, *War.* 1981 s. 218-229 [przekł. K. Kamińskiej]. — V. DUNIN-MARCINKIEWIČ, „Pan Tadeuś”. Slova ad perekladčyka, w: *Pan Tadeuś*, tłum. W. Marcinkiewicz, Wil. 1859; Adam Mickevič i Belarus’. *God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś*. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 70. — Ū. ARNOŁ’D, Pan Tadeuś [...] perevod v stihah N.V. Berga, *Severn. pčela* 1862 nr 316 s. 1267-1269. — N.V. BERG, Kak i kogda zdelan mnoū pereved „Pana Tadeuša”, w: *Pan Tadeuś. Poēma*, War. 1875 s. XXI-XXVIII. — A. D’AVRIL, [Omówienie „Pana Tadeusza” w przekł. na jęz. fr. K. Przeździeckiego], *Bibl. Warsz.* 1877 t. 1 s. 311-312 [tłum. z fr. czasopisma *Polybiblion* 1876 nr X]. — A. BARAŃSKI, Berga rosyjski przekład „Pana Tadeusza”, *Przegł. Pol.* 1877/1878 t. 1 (45) s. 395-423. — S.T.D. [DUNIN], O przekładzie „Pana Tadeusza” na język rosyjski Berga, *Lech* 1878 nr 40-48.

1242. H. NITSCHMANN, Herr Thaddäus oder der... Aus dem polnischen von A. Weiss, *Das Mag. für die Liter. des In- und Ausl.* 1881 t. 2 nr 50. —

L. KURTZMANN, A. Weissa nowe tłumaczenie niemieckie „Pana Tadeusza”, *Przegl. Pol.* 1881/1882 t. 2 (62), s. 107-111. — Kronika bieżąca, *Prawda* (War.) 1882 nr 36; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, *Poz.* 2018 s. 87-89. — W. Cz. [W. CZAJEWSKI], „Pan Tadeusz” w przekładzie czeskim, *Wiek* 1882 nr 253; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 361-364. — E. JELINEK, „Pan Tadeusz” w czeskiej literaturze, *Przegl. Pol.* 1882/1883 t. 2 (66) s. 263-270.

1243. Cz.J. [C. JANKOWSKI], [Rec.:] „Herr Thaddäus” [...] übersetzt von S. Lipiner, *Bibl. Warsz.* 1883 t. 1 s. 426-430; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, *Poz.* 2018 s. 265-272. — W. CZAJEWSKI, „Pan Tadeusz” u Słowian, *Przegl. Tyg.* 1883 nr 12-13. — X., Najnowsze przekłady „Pana Tadeusza”, *Gaz. Warsz.* 1883 nr 30-31; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 249-259. — Echa warszawskie [...] Propaganda dra Fritsche, *Przegl. Tyg.* 1884 nr 49 s. 568-569; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 95-97. — E.S.N. [NAGANOWSKI], Przekład „Pana Tadeusza”, *Bibl. Warsz.* 1885 t. 4 s. 161-162; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 165-166. — G. FRITSCH, Mickiewicz po angielsku, *Kur. Warsz.* 1884 nr 330b, s. 2; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 91-94. — POSEŁ PRAWDY [A. ŚWIĘTOCHOWSKI], Liberum veto [...] Jak i kto może wesprzeć miss Biggs, *Prawda* (War.) 1884 nr 49; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 99-104. — Anglik o Mickiewiczu, *Nowa Reforma* 1885 nr 280 s. 3; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 167-170.

1244. M.A. BIGGS, Translator’s preface, w: Master Thaddeus. The Last Foray in Lithuania. Transl. (...) by M. Ashurst Biggs, with a Preface by W.R. Morfill and Notes by the Translator and E.S. Naganowski, t. 1-2, Lond. 1885 s. 13-24; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, *Poz.* 2018 s. 157-164. — A. JELEŃSKI, O gwarze białoruskiej, *Kraj* 1885 nr 6; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 273-274. — E.S. NAGANOWSKI, Jeszcze o przekładzie „Pana Tadeusza”, *Kłósy* 1885 nr 1025; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 135-140. — E.S. NAGANOWSKI, Kro-

nika londyńska, *Bibl. Warsz.* 1885 t. 1 s. 284-286; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 145-148. — E.S. NAGANOWSKI, Listy z Anglii, *Kłósy* 1885 nr 1022; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 105-112. — E.S. NAGANOWSKI, Przekład na angielski „Pana Tadeusza”, *Biesiada Lit.* 1885 nr 25; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 149-153. — A. PŁUG [A. PIETKIEWICZ], Z powodu ogłoszenia przedpłaty na przekład angielski „Pana Tadeusza” i „Grażynę”, *Kłósy* 1885 nr 1024; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 123-130. — Tłumaczka „Pana Tadeusza”, *Kur. Por.* (War.) 1885 nr 36; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 113-114.

1245. S.T. [TARNOWSKI], [Rec.:] Master Thaddeus [...], transl. by M.A. Biggs, *Przegl. Pol.* 1885/1886 t. 4 (80) s. 360-363; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, *Poz.* 2018 s. 209-214. — M.A. BIGGS, Korespondencja, *Bibl. Warsz.* 1886 t. 2 s. 115-119; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 197-204. — [W.R. MORFILL], Art. V — Adam Mickiewicz, „Master Thaddeus (...)”, *The Westminster Review* 1886 t. 70 (lipiec i październik), s. 400-423; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 241-245. — N. [M.E. NEKANDA-TREPKA?], Master Thaddeus, *Kur. Warsz.* 1886 nr 21b; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 189-194. — P., [Rec.:] Master Thaddeus [...] transl. by M.A. Biggs, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1886 nr 18; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 215-217. — M. WENTZ’L, „Master Thaddeus (...)” transl. by (...) M.A. Biggs, *Bibl. Warsz.* 1886 t. 1 s. 120-127 (odpowiedź autorki na polemikę; *Bibl. Warsz.* 1886 t. 2 s. 119-121); A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 177-188. — A. ZIPPER, Głos Anglika o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 139-141; A. Budrewicz, „Pan Tadeusz” po angielsku..., s. 229-231.

1246. J. AMBORSKI, [Rec.:] „Alpujarra”, ballade d’A. Mickiewicz [...] „Thadée Soplica” [...], *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 259-261 [dot. przekł. W. Gasztowtta]. — J.A. ŚWIĘCICKI, [Rec.:] A. Mickiewicz „Tadeo Soplica ó El último proceso en Lituania”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 262-263 [dot. przekł. L. Mediny]. — A. ZIPPER, [Rec.:] Początek pierwszej księgi „Pana Tadeusza” w przekładzie na dziewięć języków europejskich

- [...] Lw. 1888, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 282-283. — Mickiewicz *„Pan Tadeusz”* u hrwatskom prevodu, *Vienac* (Zagr.) 1891 nr 4.
- A. JENSEN, „Herr Tadeusz” af A. Mickiewicz. En litterär studie, *Finsk Tidskrift* 1897 t. 42 s. 92-113.
- W. MICKIEWICZ, O pierwszym tłumaczu niemieckim „Pana Tadeusza” [R.O. Spazier], *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 9; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 209-215.
1247. B. ANGELOV, [Rec.:] A. Mickevič, Pan Tadeuš, tłum. E. Karanov, *Mis’l (Misyl)* 1901 z. 8.
- Ū.A. VESELOVSKIJ, [Rec.:] Pan Tadeuš perievod z polskiego N.V. Berga, *Kritič. obozr.* 1907 cz. 1. — A.L. [A. LANGE], Książki. „Pan Tadeusz” po esperancku, *Nowa Gaz.* 1918 nr 215. — H. JALKANEN, Pan Tadeusz, *Vajvoja* 1922 s. 158-160 [dot. przekł. na jęz. fiński]. — M. SZYKOWSKI, Jak powstał czeski przekład „Pana Tadeusza” E. Krasnohorskiej, *Kur. Warsz.* 1926 nr 348. — A. ÖSTERLING, Polens nationalepos, *Svenska Dagbladet* 1927, 3 II. — „Pan Tadeusz” po szwedzku, *Kur. Pozn.* 1927 nr 102. — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” w Bułgarii, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 1. — J. GOŁĄBEK, Bibliografia słowiańskich przekładów „Pana Tadeusza”, *Slavia* (Praga) 1929 nr 2. — „Pan Tadeusz” po fińsku, *Kur. Pozn.* 1929 nr 279 [notatka]. — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” w słowiańskich przekładach, *Slavia* (Praga) 1931; II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934 s. 41-42. — R. POLLAK, „Pan Tadeusz” po włosku w przekładzie wierszowanym, *Kur. Pozn.* 1931 nr 432. — A. OPĘCHOWSKI, Eliška Krásnohorská, czeska tłumaczka „Pana Tadeusza”, War. 1933.
1248. T. BOY-ŻELEŃSKI, Robak wojskowy i cywilny, *Wiad. Lit.* 1934 nr 36; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 215-229; Brzozownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 275-288 [dot. przekł. P. Cazińa]. — R. BRANDSTAETTER, Szmul Lipiner, niemiecki tłumacz „Pana Tadeusza”, *Opinia* 1934 nr 3. — P. CAZIN, Préface du traducteur, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — J. HORÁK, „Pan Tadeusz” w literaturach słowiańskich, w: *Slovanský ústav v Praze Adamu Mickiewiczovi 1834-1934*, Praga 1934 s. 22-43. — M.P. KORZENNIK, „Pan Tadeusz” w przekładzie hebrajskim i żydowskim. Zarys historyczno-bibliograficzny, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 25. — Z. KRZEMICKA, Dzieje pierwszego tłumaczenia „Pana Tadeusza”, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 27. — T. TERLECKI, Stulecie „Pana Tadeusza” w Paryżu, *Pion* 1934 nr 27. — I. LEKOV, B’lgarskite prevodi na „Pan Tadeuš”, *Pol.-b’lg. pregl.* 1935 nr 2/3. — P. DESLANDES, Le „Pan Tadeusz” et Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1937 nr 89.
1249. WIELKOPOLANIN, Odwiedziny u angielskiego tłumacza „Pana Tadeusza” [O. Eltona], *Dzien. Pol.* (Lond.) 1940 nr 144. — L. KARANOVA, Efreem Karanov – párvy prevodač na „Pan Tadeuš”, w: Adam Mickievič, broj edinstven, Sofia 1946.
- Z. FOLEJEWSKI, Na marginesie szwedzkich przekładów „Pana Tadeusza”, *Svio-Polonica*, t. 8/9: 1946/1947 s. 18-23; *Pam. Lit.* 1948 s. 567-573.
- E. EGOROVA, Maksim Ryłski perevodčik Mickeviča, *Družba narodov*, 1950 nr 5. — N.K. GUZLI, Poëma velikogo pol’skogo poëta v perevode M. Rył’skogo, *Slavâne* 1950 nr 4. — M. JAKÓBIEC, Kartka z dziejów rosyjskiego przekładu „Pana Tadeusza”, *Zesz. Wrocł.* 1950 nr 1-2. — (d), „Pan Tadeusz” i „Adam Mickiewicz” M. Jastruna w języku esperanto, *Słowo Polskie* (Wr.) 1955 nr 236.
- S. JAMESON, „Pan Tadeusz” po angielsku, *Nowa Kult.* 1955 nr 48. — J. LICHTENBAUM, O przekładzie „Pana Tadeusza” na język hebrajski, *Twórczość* 1955 nr 11. — J. MAKOWSKI, Grudziądzanin Aleksander Winkiewski – tłumacz „Pana Tadeusza” na język niemiecki, *Gaz. Pom.* 1955 nr 270. — S. POLLAK, „Pan Tadeusz” w przekładach rosyjskich, *Twórczość* 1955 nr 11. — O. WOJTASIEWICZ, „Pan Tadeusz” po chińsku, *Twórczość* 1955 nr 11.
1250. D. DAVIE, „Pan Tadeusz” in English verse, w: Adam Mickiewicz in World Literature. A Symposium, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956 s. 319-338 [dołączzone fragm. przekł. K.R. MacKenziego i W. Kirkconnella]; Slavic excursions. Essays on Russian and Polish literature, Manchester 1990. — A. SOWIŃSKI, Nowy niemiecki przekład „Pana Tadeusza”, *Przegl. Kult.* 1956 nr 3. — P. DINEKOV, Bułgarskie przekłady „Pana Tadeusza”, *Pam. Słow.* t. 7: 1957 s. 17-30. — G. RADÓ, A Pan Tadeusz magyar fordításának filológiai kérdései, *Filológiai Közlöny* 1957 nr 3-4 [dot. przekł. Evy Sebök]. — R. JAGODITSCH, O niemieckich przekładach „Pana

Tadeusza", w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 488-493. — A. HERMANN, Die deutschen Nachdichtungen des „Pan Tadeusz“, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1959 z. 5. — D. ŠAULA, Nad serbochorwackim przekładem „Pana Tadeusza”. Uwagi tłumacza, *Twórczość* 1959 nr 2.

1251. E. MOŻEJKO, „Pan Tadeusz” w nowym przekładzie bułgarskim, *Ruch Lit.* (Kr.) 1960 z. 3. — Z. NAJDER, „Puszcze Litwy” czyli „Pan Tadeusz” wchodzi do poezji angielskiej, *Twórczość* 1960 nr 11. — T. DĄBEK, Bułgarski przekład „Pana Tadeusza”, *Pam. Słow. t. 11*: 1961 s. 175-192 [dot. tłum. B. Dimitrovej]. — M. BOBROWNICKA, „Pan Tadeusz” po słowacku, *Ruch Lit.* (Kr.) 1963 z. 4. — H. BUDDENSIEG, Aus dem Nachwort zum „Pan Tadeusz” deutsch, *Mickiewicz-Blätter* 1963 z. 22; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 215-234. — H. BUDDENSIEG, Nachwort, w: Pan Tadeusz oder Die letzte Fehde In Litauen. Nachdichtung von Hermann Buddensieg; zeichnungen von Antoni Uniechowski, Monachium 1963 s. 355-382. — J., Mickiewicz po białorusku, *Twórczość* 1964 nr 1 [przekł. B. Taraszkiewicz].

1252. W. TOPOROWSKI, Mickiewicz po angielsku, *Wiad.* (Lond.) 1973 nr 29. — H.D. VERVES, „Pan Tadeusz” w kręgu poetyckim Maksyma Rylskiego, *Pam. Lit.* 1973 z. 2. — H. BUDDENSIEG, Nachdichtungen von „Pan Tadeusz”, *Mickiewicz-Blätter* 1974 z. 56/57. — Z. GROSBART, Maksyma Rylskiego droga do arcyprzekładu „Pana Tadeusza”, w: Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich, red. S. Kozak, M. Jakóbiec, Wr. 1974 s. 239-270. — J. MARCINKIEWIČIUS, [O tłum. „Pana Tadeusza” na jęz. litew.], *Naujos Knygos* 1974 s. 11-17. — M. SZYROCKI, B. ZAKRZEWSKI, Dzieje przekładu „Pana Tadeusza” przez Spaziera, *Ruch Lit.* (Kr.) 1974 z. 3. — B. ZAKRZEWSKI, Zagubiony śląski przekład „Pana Tadeusza”, *Kwart. Opol.* 1974 nr 3 [przekł. F.E. Pindera]; Nowe tematy śląskie. *Studia i szkice*, Wr. 1980 s. 19-26; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 225-234; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 214-220. — A. HERMANN, Zur Aufnahme und Wirkung der Übertragungen des „Pan Tadeusz” in deutscher Sprache, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1975 z. 1. — Z. SKIBIŃSKA-CHARY-

ŁO, O przekładach „Pana Tadeusza” na język białoruski, *Studia Pol.-Slav.-Orient.* 1975 t. 2. — T. CSORBA, „Pan Tadeusz” na Węgrzech, *Kierunki* 1977 nr 34. — T. CSORBA, W dwadzieścia lat później. „Pan Tadeusz” na Węgrzech, *Kultura* (War.) 1977 nr 42. — P. DINEKOV, Losy „Pana Tadeusza” w Bułgarii, w: O literaturze bułgarskiej, folklorze i związkach z Polską, tłum. H. Orzechowska, War. 1977 s. 527-541. — S. JANOWICZ, „Pan Tadeusz” w celi więziennej [dot. tłum. B. Taraszkiewicz], *Kultura* (War.) 1977 nr 12. — A.M. RAFFO, Włoskie przygody „Pana Tadeusza”, *Więź* 1977 nr 12.

1253. H. CENGLOWA, „Pan Tadeusz” po łotewsku. [Wywiad z Osmanisem Jazepsem], *Przyjaźń* 1978 nr 30. — M.M. COLEMAN, Translators and translation, *Perspectives* 1978 nr 2 [dot. Inwokacji]. — R. DOBRZYŃSKI, „Sinjoro Tadeo”. Przekład na jęz. esperanto A. Grabowskiego, *Literatura* 1978 nr 42. — D. STEFANOWSKA, Określenia urzędów, funkcji i tytułów szlacheckich w przekładach „Pana Tadeusza” na język angielski, *Acta Univ. Lodz. Ser. I* 1978 z. 46 s. 125-150. — J. WŁODAREK, „Pan Tadeusz” w przekładach radzieckich, *Słowo Powsz.* 1978 nr 254. — B. WOJCIECHOWSKA, [Wywiad z Erichem Sojką na temat przekładu „Pana Tadeusza”], *Tydzień* (Poz.) 1978 nr 15. — J. BALUCH, Co się liczy w wierszu?, *Zwrot* (Cieszyn) 1979 nr 361. — M. SZYROCKI, B. ZAKRZEWSKI, Wilhelm Häring o „Panu Tadeuszu”, w: Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 227-236.

1254. A. CHMIEL-PRĘDKA, Między piórem a skalpelem, *Lit. na Świecie* 1980 nr 5 [dot. przekł. W. von Friedenberg, wyd. Wiedeń 1977]. — Z.J. NOWAK, „Pan Tadeusz” w przekładzie Hermmana Buddensiega, w: Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie, Kat. 1980 s. 147-155. — Z. SKIBIŃSKA-CHARYŁO, „Pan Tadeusz” w przekładach M. Tanka i S. Dziarhaja, w: W kręgu tradycji i współczesności literatur słowiańskich, red. J. Magnuszewski i in., War. 1982 s. 83-92. — A. OBRĘBSKA-JABŁOŃSKA, O podstawie tekstowej przekładu „Pana Tadeusza” na język białoruski przez Bronisława Taraszkiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, 1982/1983 s. 217-222; Śladami żywego języka. Wybór pism, War. 1993 s. 314-321.

1255. V.L. VĀRÈNĪČ, „Pan Tadèvuš” A. Mickeviča ŭ perakladze B. Taraškeviča na belaruskui movu, *Vesci AN BSSR* 1985 nr 3; Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 41-51. — R.D. KEIL, Über die Schwierigkeiten, den „Pan Tadeusz” zu übersetzen, w: *Suche die Meinung. Karl Dedecius, dem Übersetzer und Mittler zum 65. Geburtstag*, red. E. Grözinger, A. Lawaty, Wiesbaden 1986 s. 65-66. — B. DIMITROVA, Moja praca nad przekładem „Pana Tadeusza”, *Nowe Książki* 1989 nr 3. — F. NIEUWAŻNY, „Pan Tadeusz” v novom belorusskom perevode, *Pol’sha* 1989 nr 6.

1256. P. BĪTÈĹ, Gistoryà adnago perekladu, w: *Ślăham gadoŭ. Gistoryka-literaturny zbornik*, oprac. U. Marhel’, Mińsk 1990 s. 181-187. — S. FANTI, Il „Pan Tadeusz” in Italia, w: *Munera polonica et slavica*, red. S. de Fanti, Udine 1990 s. 43-66. — L. KJELLBERG, Att tolka „Pan Tadeusz”, *Slovo. Journ. of Lang. and Liter.* 1991 nr 40. — E.S. KRUSZEWSKI, „Pan Tadeusz” w Danii, *Pam. Lit.* (Lond.) 1991 s. 108-114 [przekł. V. Rordama]. — T. CHYŁAK-SCHROEDER, Kilka uwag o systemie fonetycznym i ortografii pierwszego pełnego przekładu „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na język białoruski, *Stud. z Fil. Ros. i Słow.* 1992 t. 21. — M. JACKIEWICZ, „Pan Tadeusz” na Litwie, *Kresy* 1993 nr 16. — A.W. LABUDA, „Pan Tadeusz” we francuskiej tradycji przekładowej, *Pam. Lit.* 1993 z. 3-4. — C. SENIUCH, „Pan Tadeusz” po białorusku, *Krasnogruda* 1993 nr 1.

1257. T. CHYŁAK-SCHROEDER, Osobliwości w zakresie odmiany zaimka białoruskiego na podstawie tekstu białoruskiego tłumaczenia „Pana Tadeusza”. Przyczynek do rozwoju normy literackiej języka białoruskiego, *Stud. z Fil. Ros. i Słow.* t. 22: 1995 s. 51-57. — E. SKIBIŃSKA, Czy „justaucorps” może zastąpić żupan, a „bullettes” zrazy. O nazwach ubiorów i potraw we francuskich przekładach „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 1996 z. 1 [dot. przekł. K. Ostrowskiego, K. Przeździeckiego W. Gasztowtta, P. Cazina, R. Bourgeois, R. Legrasa]. — C. SENŪH, Nekał’ki razvag nad perekładami geniāl’naj ėpapei, w: Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997

s. 145-148. — E. SKIBIŃSKA, Francuska tradycja przekładowa „Pana Tadeusza”, w: *Traduction comme moyen de fommunication interculturelle*, red. E. Skibińska, Wr. 1997 s. 43-47.

1258. A. BABIŠČEVĪČ, S.R. RAČÈŪSKĪ, Ėpoha „Pana Tadèvuša” i âe adlŭstravanne moŭna-stylistyčnymi srodkami ŭ belaruskim tĕksce paëmny, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tĕarĕtyčnaj kanferĕncyji „Asoba i tvorčasc” A. Mickeviča ŭ kantĕksce susvetnaj litaratury*, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 272-277. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Aluzje literackie i wyrażenia prowerbalne w „Panu Tadeuszu” i jego czeskich przekładach, *Slavica Litter.* (Brno) 1998 t. 10 nr 1. — A.A. KAZLOVIČ, Frazealizmy ŭ paëmie A. Mickeviča „Pan Tadèvuš” i ŭ perekładach na ruskuŭ i belaruskui movyŭ, w: *Večnyja problemy...*, s. 283-290. — Ī.B. LAPČENAK, Mastacka dĕtal’ i âe peraŭvasablenie ŭ peraklaze Ėžĕpa Semăžona „Pan Tadèvuš”, w: *Večnyja problemy...*, s. 142-146. — R. LEGRAS, Un Français traduit Mickiewicz: enthousiasme... et difficultés!, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 215-225. — A. LĪTVĪNOŪSKAĹ, Palanizmy i rusizmy ŭ perakladze „Pana Tadèvuša” A. El’skaga, w: Adam Mickevič i nacyãnal’nyâ kul’tury. Matĕryjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferĕnci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ū. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 347-349. — R. LŌw, „Pan Tadeusz” po hebrajsku. Dzieje przekładu, wydania i recepcji krytycznej, *Lit. na Świecie* 1998 nr 9 s. 299-313; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 381-396. — G.M. MALAŽAJ, G.A. UŪN, Stylistyčnâ abumoŭlenasc’ vykarystannâ galicyzmaŭ u belaruskim perekaze paëmny „Pan Tadèvuš” A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy...*, s. 211-316. — J. ODRŌWĄŻ-PIENIAŹEK, Moje przygody ze znakomitym tłumaczem „Pana Tadeusza” i polonofilem Pawłem Cazinem, w: *Mickiewicziana zbierane po świecie*, War. 1998 s. 193-201. — M. PANČĪKOVÁ, Preklad Mickiewiczowho „Pana Tadeusza” do slovečiny, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 371-380. — T. RITTEL, Metafora pejzażowa Mickiewicza (w kontekście słowiańskich przekładów „Pana Tadeusza”), *Stylistyka* 1998 nr 7.

1259. Ī. SACUTA, Koleravjy spektr u belaruskim pejrekladze „Pana Tadėvuša”, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik matėryjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtynčaj kanferėncijy „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantėksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 277-283. — E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Tłumaczenie jako głos w dialogu kultur, czyli spór współczesnych tłumaczy francuskich o „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaa kul’tura. Materiały z międzynar. konf., Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 5, red. J. Odrowąż-Pieniążek, I. Żuk, D. Myško, Grodno 1998 s. 12-30; E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza (studia kulturowo-literackie), Kat. 2000 s. 86-105. — Ī. ŠUMSKAA, Užyvanne infinityva ŭ move paėmy „Pan Tadėvuš” u perekladach Ā. Semāžona, w: Večnyja problemy..., s. 223-229. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, O trzech szwedzkich przekładach „Pana Tadeusza”, *Postscriptum* 1998 nr 26. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, Den polska nationaldrakten i svenska översättningar av „Pan Tadeusz”, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 57-76. — M. VOINAŭ, „Pan Tadėvuš” A. Mickeviča va ūshodneslavānskikh perakladach, w: Adam Mickevič i nacyānal’nyā kul’tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovej kanferėnci (Minsk, 7-II verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 340-346. — Ā.V. VOLKAVA, Asa-blivasci ūznaŭlennā vobraznyh paraŭnannāŭ u belaruskikh perakladach paėmy A. Mickeviča „Pan Tadėvuš”, w: Adam Mickevič i nacyānal’nyā kul’tury..., s. 350-357. — J. WARCHOŁ, Litwo! Ojczyźno moja – kategoria „ojczyźny” w angielskich i francuskich przekładach inwokacji „Pana Tadeusza”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 129-145; E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza..., s. 34-67. — M. ZARĘBINA, O przekładach „Pana Tadeusza” na języki słowiańskie, *Stylistyka* 1998 nr 7.

1260. A. BOCHNAKOWA, Antroponimy w najnowszych tłumaczeniach „Pana Tadeusza” na język francuski, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynar. sesji nauk. w Kra-

kowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygal-Krupowa, Kr. 1999 s. 271-280. — R. BOURGEOIS, Auto-commentaire à la traduction de „Pan Tadeusz” de Mickiewicz, w: Z problematyki współczesnych przekładów twórczości Mickiewicza na języki obce. Materiały ze spotkania tłumaczy Mickiewicza [...] 30 maja 1995 w Śmiełowie, red. J. Świdziński, Poz. 1999 s. 31-56. — R. BOURGEOIS, Problemes poses par la traduction de „Pan Tadeusz” en français, w: Przenikanie się kultur poprzez przekład literacki / Transfert des cultures par le biais des traductions littéraires, red. S. Jakóbczyk, Bruksela 1999 s. 47-56. — Z. CYGAL-KRUPOWA, J. ŚRUTEK, Biały kolor w „Panu Tadeuszu” i jego francuskim przekładzie Roberta Bourgeois, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 281-292. — K. KUYAMA, Wokół faktów i zagadek japońskiej recepcji „Pana Tadeusza”, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 413-426. — S. JANOWICZ, „Pan Tadeusz” po raz czwarty, *Kultura* (Par.) 1999 nr 1/2 [przekł. na jęz. białor. P. Bitela]. — T.Z. ORŁOŚ, Polonizmy w czeskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 256-270. — M. PANČÍKOVÁ, Mickiewiczov „Pan Tadeusz” v slovenskyh prekladach, w: A. Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiały z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomuniec 1999. — T. RITTEL, Metafora kulturowa w słowiańskich przekładach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza (w kontekście Panny Świętej – Świetlistej), w: Mickiewicz i Kresy..., s. 293-309. — E. SKIBIŃSKA, Les justaucorps peut-il remplacer le „kontusz”? Quelques observations sur les traductions françaises de „Pan Tadeusz”, w: Przenikanie się kultur poprzez przekład literacki..., s. 73-82.

1261. E. SKIBIŃSKA, Przekład a kultura. Elementy kulturowe we francuskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza”, Wr. 1999.

Zawartość: Wprowadzenie; 1. Wstęp; Odmienność kulturowa jako problem w przekładzie; Zjawisko teorii przekładów; Francuska tradycja przekładowa „Pana Tadeusza”; Przedmiot pracy i jej założenia metodologiczne; 2. Zajazd; 3. Ludzie. Szlachta. Urzędy; 4. Siedziba; 5. Strój; 6. Pożywienie. Nazwy posiłków. Nazwy potraw. Ostatnia uczta staropolska; Zakończenie).

Rec.: E. KACZMAREK, *Recepcja – Transfer – Przekład* 2002 t. 1.

1262. S. SVÄCKIJ, Perevody „Pana Tadeuša” na russkij ęzyk v sravnenii z francuzskimi i nemeckimi perevodami sootvetsvuščego naroda, w: Z problematyki współczesnych przekładów twórczości Mickiewicza na języki obce. Materiały ze spotkania tłumaczy Mickiewicza [...] 30 maja 1995 w Śmiełowie, red. J. Świdziński, Poz. 1999 s. 73-82. — Ś. ŚWIATSKI, Les traductions russes de „Pan Tadeusz” et leur valeur en comparaison avec les traductions françaises et allemandes des mêmes époques, w: Przenikanie się kultur poprzez przekład literacki / Transfert des cultures par le biais des traductions littéraires, red. S. Jakóbczyk, Bruksela 1999 s. 63-72. — M. ZARĘBINA, Przekłady „Pana Tadeusza” na języki zachodnie, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 293-306. — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Aspects de la lumière et la couleur dans „Pan Tadeusz” et ses versions françaises, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 259-278. — A.A. ŁOJKA, Belaruskas’ paëmy A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 133-139. — K. ŁUKAS, „Litwo! Ojczyzno moja!” w dwóch niemieckich przekładach, *Polonistyka* 2000 nr 6 [dot. przekł. W. Panitza i H. Buddensiega]. — N. PAMEČKA, Naminacii halodnaj rukaâtačnaj zbroi ŭ belaruskim paëmy „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3 s. 187-194. — E. SŁAWKOWA, Humor we francuskich przekładach „Pana Tadeusza”, w: E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza..., s. 106-125. — E. SŁAWKOWA, Przekład a komunikacja międzykulturowa. Z zagadnień etnoretoryki i tekstologii kontrastywnej. „Pan Tadeusz” w tłumaczeniach na język francuski, w: E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady..., s. 19-33. — J. WARCHOŁ, Dialogowy charakter tłumaczenia na przykładzie XIX- i XX-wiecznych przekładów Inwokacji „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na francuski i angielski, w: E. Sławkowa, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza..., s. 34-67.

1263. S. FANTI, In margine a una nuova versione de Libro IV del „Pan Tadeusz”. Quattro

passi, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 341-352. — Z. GALOR, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w esperanto, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filol. PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 345-357. — M. KOWALSKI, O metodzie translatorskiej Paula Cazina w przekładzie prozą „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — E. SŁAWKOWA, Z zagadnień etnoretoryki tekstu. „Pan Tadeusz” w przekładach na język francuski, *Pozn. Spoth. Jęz.* t. 6: 2001 s. 31-44.

1264. E. TEODOROWICZ-HELLMAN, „Pan Tadeusz” w szwedzkich przekładach, Izabelin 2001.

Zawartość: Przedmiot badań i założenia metodologiczne; Szwedzkie głosy na temat „Pana Tadeusza”; Tytuł utworu i tytuły poszczególnych ksiąg; Wierszem czy prozą?; Obrazy przyrody; Nazwy własne; Obyczaj staropolski; Grzeczność szlachecka, stroje, kulinaria; „Pan Tadeusz” na tle szwedzkich tłumaczeń innych utworów A. Mickiewicza; Szwedzkie interpretacje przekładów poematu; Tłumacze „Pana Tadeusza”; Postowie; Fragmenty „Pana Tadeusza” w przekładach na język szwedzki („Inwokacja”, „Puszcza litewska”, „Koncert Wojskiego”, „Polonez”).

Rec.: D. TUBILEWICZ MATTSOON, Adam Mickiewicz „Herr Tadeusz” „Den svenska litteratrens hederssak”, *Acta Sueco-Pol.* 2001/2002 nr 10/11. — M. ZARĘBINA, *Jęz. Pol.* 2003 nr 4/5.

1265. M. BĄK, Obcojęzyczne przekłady „Pana Tadeusza”, *Postscriptum* 2002 nr 4. — K. KUYAMA, La réception de „Pan Tadeusz” au Japon, w: Le Verbe et l’Histoire. Mickiewicz, la France et l’Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 330-339. — A.S. RUSSKIJ, T. WOŁYNIEC, Lakuny v tekste russkoâzyčnogo perevoda poëmy A. Mickeviča „Pan Tadeuš”, *Acta Pol.-Ruth.* 2002 s. 239-245. — E. SKIBIŃSKA, La culture nobiliaire dans les traductions françaises de „Pan Tadeusz”, w: Le Verbe et l’Histoire..., s. 316-329. — A. WŁODARCZYK, Mickiewicz en japonais, w: Le Verbe et l’Histoire..., s. 340-349. — J. ŻUROWSKA, Włoskie przekłady „Pana Tadeusza”, w: Między Gryzeldą a Grażyną. Studia i szkice polsko-włoskie, Kat. 2002 s. 153-168; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 337-348. — R. PAZDAN,

Zur Geschichte der Übersetzungen des „Pan Tadeusz“ von A. Mickiewicz und der Problematik der Realia-Begriffe, *Zesz. Nauk. Uniw. Rzesz. Ser. Fil.* 2003 z. 1. — R. PAZDAN, A. BUK, Danziger Lachs oder Wódka Gdańska. Eine kurze Übersicht der kulinarischen Realibegriffe in „Pan Tadeusz“ von A. Mickiewicz, *Stud. Germ. Gedan.* 2003 nr 11. — G. SKOTNICKA, Czy Szwedzi kochają „Pana Tadeusza”? *Guliwer* 2003 nr 2. — K. LUKAS, System ekwiwalencji w przekładzie literackim. O dwóch niemieckich tłumaczeniach „Pana Tadeusza”, *Pam. Lit.* 2004 z. 1 [dot. przekł. W. Panitza i H. Buddensiega]. — L. SRYK, „Pan Tadeusz” w tłumaczeniu Maksyma Ryłskiego, w: Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 209-220.

1266. R. PAZDAN, A. BUK, Ze sztuccem na rysia, czyli „Pan Tadeusz” po niemiecku, *Roczn. Przekład.* t. 1: 2005 s. 49-59. — R. PAZDAN, Herr Thaddäus und Neu Sandez. Eine einführende Analyse des Beitrags Alexander Pechniks zur deutschen Rezeption des „Pan Tadeusz“ von A. Mickiewicz, *Neophil. Sandec.* 2006 nr 1. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, „Pan Tadeusz” w przekładzie na język szwedzki. Forma utworu, tytuły szlacheckie, polski strój narodowy, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 349-380. — Ā. ĀNUŠKEVIČ, Peršy slavānski „Pan Tadevūš” spaleny cenzuraj, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiāly z mezinārodnī vēdeckē konference uskuŋenēnē v Ostravē ve dnech 29-30 listopadu 2005 u pīlēžitosti 150. vjroč ūmrī A. Mickiewiczze, red. M. Bałowski, Ostrawa 2008 s. 249-270. — K. SZCZEŚNIAK, Uwagi na temat przekładu nazw roślin w serbsko-chorwackim tłumaczeniu „Pana Tadeusza” Đorđe Šauli, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennāa mirovāa kul’tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 76-84.

1267. A. MAŁGORZEWICZ, Sprache als Trägerin und Vermittlerin von Kultur, dargestellt am Beispiel des Epos „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz und seiner Übertragungen in die deutsche Sprache, *Stud. Germ. Gedan.* 2011 nr 25. — N. TAYLOR-TERLECKA, Mickiewicz na Kaukazie. Dzieje zagubionego rękopisu – „Pan Tadeusz” po gruzińsku, *Tydz. Pol.* (Lond.) 2011 nr 36. — A. MU-

SZYŃSKA-VIZINTIN, O destereotypizacji odczytań tekstu oryginału w przekładzie – rozważania o słoweńskim tłumaczeniu kulinariów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Przekł. Lit. Słow.* 2013 t. 4 nr 1 s. 37-60. — A. FILIPEK, O tłumaczeniach „Pana Tadeusza” na język angielski, w: Wkład w przekład 3: Materiały pokonferencyjne 9. Studenckich Warsztatów Tłumaczeniowych „Dziewięć muz przekładu”, red. M. Osiecka, Kr. 2014 s. 145-157. — K. RETKOWSKA, Old Polish attire in English. Foreignnes and domesticity in the English translations of Adam Mickiewicz’s „Pan Tadeusz”, w: Facets of domestication. Case studies in Polish-English and English-Polish translatione, red. D. Gutfeld, Frankfurt nad Menem 2015 s. 49-72.

1268. A. BUDREWICZ, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, Poz. 2018.

Zawartość: A. BUDREWICZ, Pierwszy angielski przekład „Pana Tadeusza” i jego tłumaczka; — Kronika bieżąca; — G. FRITSCH, Mickiewicz po angielsku; — Echa warszawskie [...] Propaganda dra Fritsche; — POSEŁ PRAWDY [A. ŚWIĘTOCHOWSKI], Liberum veto [...] Jak i kto może wesprzeć miss Biggs; — E.S. NAGANOWSKI, Listy z Anglii; — Tłumaczka „Pana Tadeusza”; — A. PŁUG [A. PIETKIEWICZ], Z powodu ogłoszenia przedpłaty na przekład angielski „Pana Tadeusza” i „Grażyny”; — E.S. NAGANOWSKI, Jeszcze o przekładzie „Pana Tadeusza”; Kronika londyńska; Przekład na angielski „Pana Tadeusza”; — M.A. BIGGS, Translator’s Preface [tłum. A. Budrewicz]; — E.S.N. [E.S. NAGANOWSKI], Przekład „Pana Tadeusza”; — Anglik o Mickiewiczu; — M. WENTZ’L, [Rec.] „Master Thaddeus” transl. by M.A. Biggs [tłum. pol. A. Budrewicz]; — N. [M.E. NEKANDA-TREPKA?], Master Thaddeus; — E.S. NAGANOWSKI, Listy z Anglii; — M.A. BIGGS, Korespondencja; — M. WENTZ’L, Odpowiedź; — S. TARNOWSKI, [Rec.] Master Thaddeus [...], transl. by M.A. Biggs; — P., [Rec.] Master Thaddeus [...] transl. by M.A. Biggs; — LATARNIK [E.S. NAGANOWSKI], Anglicy o Mickiewiczu. A. Mickiewicz w *The Westminster Review* zesz. październikowy 1886; — A. ZIPPER, Głos Anglika o Mickiewiczu; — [Rec.] Master Thaddeus [...] transl. by M.A. Biggs [tłum. na j. pol. A. Budrewicz]; — [W.R. MORFILL], Art. V – Adam Mickiewicz „Master Thaddeus (...)” [fragm. w tłum. A. Budrewicz]; — X., Najnowsze przekłady „Pana Tadeusza”; — W.Cz. [W. CZAJEWSKI?], „Pan Tadeusz” w przekładzie czeskim; — CZ.J. [C. JANKOWSKI], [Rec.] „Herr Thaddäus” [...] übersetzt von S. Lipiner; — A. JELSKI, O gwarze białoruskiej.

1269. L. STRYJCZ-PRZEBINDA, Tęsknota, smutek, żal w dwóch rosyjskich przekładach „Pana Tadeusza”. Z dziejów recepcji poematu w Rosji,

Stud. Pigon. 2019 nr 2. — K. KOČEGAROV, Susana Mar i ee perevod poëmy A. Mickeviča „Pan Tadeuś”, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 266-281. — J. SH'HADEH, Trudności tłumaczenia „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na język arabski na podstawie mojego przekładu „Księgi pierwszej”, *Przekładaniec* nr 41: 2020 s. 179-186. — M. KOSTAVA, Poemat A. Mickiewicza „Pan Tadeusz” w przekładach na język gruziński, w: Gruzja i Polska: transfer wartości kultury. *Studia interdyscyplinarne*, red. J. Ławski, W. Otskheli, Białystok–Kutaisi 2022 s. 223-234. — D. PROLA, La traduzione degli antroponomi nelle versioni italiane del „Pan Tadeusz” di A. Mickiewicz, *Il Nome nel Testo* t. 26: 2024 s. 151-166.

Pani Twardowska

1270. P. BAŃKOWSKI, Na marginesie ukraińskiego przekładu „Pani Twardowskiej” i rosyjskiej opery „Pan Tuwiedowski”, w: *Prace historyczno-literackie. Księga zbiorowa ku czci Ignacego Chrzanowskiego*, Kr. 1936 s. 347-256. — S. VRAZ, Lëpa gospodja [Objaśnienia], w: *Gusle i tambure. Različite pesni*, Praga 1845 s. 148-153.

Pielgrzym

1271. E.I. ABRAMOVA, Sravitel'nyj analiz original'nogo teksta soneta A. Mickeviča „Pilgrim” i ego perevodov na russkij žylyk, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyjì „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”*, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 265-272.

Pieśń Filaretów

1272. O Ludwiku Kurtzmannie i niemieckim przekładzie „Pieśni Filaretów”, *Gaz. Pozn.* 1955 nr 252.

Reduta Ordona

1273. J. AMBORSKI, [Rec.:] „La redoute d'Ordon” [...] par Jules Perrin, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 281-282. — T.Z. ORŁOŚ, Elementy polskie w czeskich przekładach „Farysa” i „Reduty Ordona” A. Mickiewicza, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filol. PTPN 3-5 grudnia 1998*, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 327-332.

Rezygnacja

1274. V.G. BELINSKIJ, [Rec.:] *Sobranie stihotvorenij I. Kozlova, Otečestv. zap.* 1841 t. 15 nr 3 otd. VI.

Romantyczność

1275. L. VITOVA, K ceskym prekladum Mickiewiczowjy programowe basne „Romantyczność”, w: A. Mickiewicz. *Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998*, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — D. WEYMANN, W.H. Auden jako tłumacz „Romantyczności” A. Mickiewicza, *Res Publica Nova* 2006 nr 3. — A. KAPUŚCIŃSKA, Sprachliche Verfremdung oder Einbürgerung beim Übersetzen von Archaismen aus der Perspektive des heutigen Rezipienten am Beispiel des Gedichts „Romantyczność” von A. Mickiewicz, *Ling. Copernic* 2011 nr 1. — J. PARTYKA, Mickiewicz przetransliterowany: „Romantyczność” w tłumaczeniu W.H. Audena, w: *Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza*. *Studia*, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024 s. 31-49.

Sonet y krymskie

1276. [O przekł. „Sonetów krymskich” na jęz. rosyjski przez I. Kozłową], *Kur. Pol. (War.)* 1829 nr 23 s. 116; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. *Antologia*, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 252-253; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019 s. 265-266. — Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza, *Gaz. Pol. (War.)* 1827 nr 156; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 137-142. — O.M. SOMOV, [Rec.:] Krymskie sonety. *Perevody i podražaniá I. Kozlova. Sankt-Peterburg 1829, Severn. pčela* 1829 nr 135 s. 1-2. — [Rec.:] *Stihotvoreníá A. Mickeviča*, per. V. R., *Mosk. Tel.* 1829 cz. 30 nr 23 s. 367-368 [dot. przekł. V. Lúbič-Romanoviča]. — V.A. UŠAKOV, O russkom perevode sonetov Mickeviča, *Mosk. Tel.* 1829 cz. 30 nr 23 s. 336-357 [dot. przekł. Kozłową]. — [Rec.: niem. wyd. „Sonetów krymskich” w tłum. G. Schwaba], *Blätter für lit. Unterh.* 1833, 23 X. — V.G. BELINSKIJ, *Stihotvoreníá Vladimira Benediktova, Teleskop* (Mos.) 1835 z. 27. — [Rec.:] *Mickevič v perevodah Omul'evskogo. Sonety. Sankt-Peterburg 1857, Bibl. dlâ čteníá* 1858 nr 6

otd. VI. — M. BESTUŽEV-RÛMIN, Russkie poëty vo francuskom i Mickevič v russkom perevode, *Mosk. vedom.* 1858 nr 118 s. 478-479 [dot. przekł. N.P. Ługowskiego]. — A. ČUŽBINSKIJ, [Rec.:] Krymskie sonety A. Mickeviča, perevod N. Ługovskogo, Odessa 1858, *Atenej* 1858 cz. 5 nr 39. — N.A. DOBROLÛBOV, [Rec.:] Krymskie sonety A. Mickeviča, perevod N. Ługovskogo, Odessa 1858, *Sovremennik* 1858 t. 71 nr 11 dział 2. — I. DUB, Krymskie pis'ma, *Rižskij vestnik* 1879 nr 66-67, 69, 73, 80, 88, 92, 96, 98, 102 [dot. przekł. I. Kozlova i N. Ługovskogo].

1277. B. PENEV, B'lgarskie prevodi na „Krimski sonety”, *God. na Sof. univ. Ist.-fil. fak.* 1925/1926 t. 22 s. 1-65. — Z. RABSKA, Nowe książki, *Radio* 1930 nr 31. — M. ASANKA-JAPOŁŁ, „Sonety krymskie” Mickiewicza dla polonistów w Italii, *Warsz. Dzień. Nar.* 1939 nr 196. — I.N. KOLTAŠEVA, O russkih perevodah „Krymskih sonetov” A. Mickeviča, w: *Literatura slavânskikh narodov*, t. 1: Adam Mickevič K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956. — C. VERDIANI, Z zagadnień przekładu „Sonetów krymskich”. Jeszcze o „Masztowych piórach”, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 526-531. — I.C. CHITIMIA, Sonetele lui Mickiewicz in context universal, *Romanoslavica* t. 17: 1970 s. 283-299. — V. KOCHOŁ, Poł'skij sylabizmus v sylabotóničeskich substitucijach. Mickiewiczove „Sonety krymskie” v slovenskom, českom a ruskom preklade, *Sloven. Liter.* 1971 nr 1. — J.L. BULACHOV'SKA, Pereklady „Kryms'kich sonetiv” A. Mickiewicza Buninyj i Ryl's'kym, *Slov. Literat. i Folklor*. 1973 nr 8: Voprosy literatury. Metod. Stil'. Poëtika. — S. MAKOWSKI, „Sonety” Mickiewicza po rosyjsku, *Przeegl. Hum.* 1978 nr 1.

1278. Z. GROSBART, P. Wiaziemskiego przekład „Sonetów” Mickiewicza w świetle metody translatorskiej i poglądów literackich tłumacza, w: *Literatura rosyjska i jej związki międzynarodowe. Materiały z II Międzynar. Konf. Nauk.*, red. E. Kucharska, Szczecin 1988 s. 251-264. — K. KUYAMA, Z zagadnień recepcji „Sonetów” w Rosji A. Mickiewicza w Rosji (1826-1860). Interpretacje i przekłady, w: *Język, literatura, kultura Słowian dawniej i dziś. Materiały międzynarod. konf. nauk.* [...] 1989, red. J. Świdziński T. Zdancewicz, Poz.

1991 s. 113-124. — CH. ADAM, The „Crimean sonnets” of Adam Mickiewicz. A new translation, *Canad. Slav. Papers* 1998 t. 40 nr 3-4. — M.J. MIKOŚ, Words, words, words. On translating Mickiewicz's „Crimean Sonnets”, *The Polish Review* t. 43: 1998 nr 4. — D. BARTOL-JAROSIŃSKA, Semantyka żywiołów w „Sonetach krymskich” i ich przekładzie na francuski, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 175-194. — M. TEPLIŃSKI, Po soneti A. Mickeviča i perekladi M. Ryl's'kogo, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 34-48. — J. TREDER, Kaszubska translacja „Sonetów krymskich” Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 79-90. — J. WRÓBLEWSKI, O tłumaczeniach „Sonetów krymskich” na język rosyjski, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 73-78.

1279. V. GUMENÛK, „Krim'ski soneti” v ukraïn'skij interpretacii Borisa Tena, *Slavia Orient.* 2000 nr 1. — J. WARCHOŁ, Poetycki dwugłos, czyli o francusko-polskiej współczesnej edycji przekładów „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, w: E. Sławkowska, J. Warchoł, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza (studia kulturowo-literackie), Kat. 2000 s. 126-141. — C. GIZIŃSKA, Węgierskie przekłady cyklu „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 333-343. — C. SCANDURA, Su un'inedita versione russa dei „Sonetti di Crimea”, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 140-147. — J.R.K., Tajskie „Sonety krymskie”, *Rzeczp.* 2002 nr 174. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Poeta i tłumacz, *Zwrot* (Cieszyn) 2005 nr 12 [dot. V. Holana]. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, „Sonety” A. Mickiewicza w przekładach Vladimira Holana, *Slavica Litter.* (Brno) 2006 t. 10 nr 9. — A. BEDNARCZYK, „Sonety krymskie” po rosyjsku – kilka uwag o przekładach romantycznych, *Stud. Iber.* 2009 nr 8.

1280. Ī. BARSUKOVA, „Krymskiâ sanety” A. Mickeviča ũ belaruskich perekładach, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennââ mirovââ kul'tura*. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 44-53. — S. CHAZBIJEWICZ, O perekładach „Sonetów krymskich” na język tatarski, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayšın Kaim, War. 2012 s. 182-188. — M. FILINA, Pierwsze przekłady sonetów A. Mickiewicza na język gruziński, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 192-201. — A. SARKADY, Some remarks on Turkish translation of „Crimean Sonnets”, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 176-181. — N. GRABOWSKA, From the Orient Westwards. Cultural items in two English translations of „Sonety krymskie” by A. Mickiewicz, w: *Facets of domestication. Case studies in Polish-English and English-Polish translatione*, red. D. Gutfeld, Frankfurt nad Menem 2015 s. 89-107. — M. GAŁSKA, Orientalizmy jako elementy trzeciej kultury w tłumaczeniu „Sonetów krymskich” na język niemiecki, *Studia Translatorica* 2019 nr 10. — E. SKALIŃSKA, „Sonety krymskie” Mickiewicza w tłumaczeniu Lwa Gomolickiego, w: *Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu*, War. 2020 s. 15-42. — M. DÜRING, Przyjaźń i przekład: „Sonety krymskie” jako mała proza w twórczości Piotra Wiaziemskiego, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Gialelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 217-230.

Sonety [Sonety odeskie]

1281. Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 156; M. Stanis, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019 s. 137-142. — I.V. OMULEVSKIJ, Vmesto ob”âsneîâ perevodčika, w: *Mickevič v perevode Omulevskogo*. Sonety, Pet. 1857 s. 5-6. — N.A. DOBROLŪBOV, [Rec.:] Mickevič v perevodach Omul’evskogo. Sonety, *Sovremennik* 1858 t. 68 nr 3 otd. II. — S. MAKOWSKI, „Sonety” Mickiewicza po rosyjsku, *Przełł. Hum.* 1978 nr 1. — M. TEPLIŃSKI, Po soneti A. Mickeviča i perekładi M. Ryl’skogo, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 34-48. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Poeta i tłumacz, *Zwrot* (Cieszyn) 2005 nr 12. [dot. V. Holana]. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, „Sonety” A. Mickiewicza w przekładach Vladimira Holana, *Slav. Litter.* (Brno) 2006 t. 10 nr 9.

Stepy Akermańskie

1282. J. MAGIERA, Mickiewiczov sonet v preklade Hviezdoslavovom, *Sloven. Pohl.* 1932 t. 48 s. 308-311. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Několik poznámek k překládům Mickiewiczova sonetu „Stepy Akermańskie” do češtiny, *Sborník* (Ołom.) 1956 t. 3 s. 121-129. — M. KOZYRIEVA, Le sonnet „Les steppes d’Akerman” dans les traductions russes, w: *Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz*, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 277-284. — E. SŁAWKOWA, Francuski przekład „Stepów Akermańskich” w perspektywie gramatyki kognitywnej (wybrane zagadnienia), w: E. Sławkowa, J. Warchoł, *Współczesne przekłady utworów Mickiewicza (studia kulturowo-literackie)*, Kat. 2000 s. 142-152. — K. LUKAS, Pocztówka z Krymu czy psychologiczny portret człowieka? O niemieckich przekładach „Stepów Akermańskich”, w: *Recepcja, transfer, przekład*, red. J. Koźbiał, War. 2002 s. 43-60. — T. SZCZERBOWSKI, O radości obcowania z przekładem. „W takiej ciszy! – tak ucho natężam ciekawie”. Buninowski przekład sonetu Mickiewicza, w: *Radość tłumaczenia. Przekład jako wzbogacanie kultury rodzimej*, red. M. Filipowicz-Rudek, J. Konieczna-Twardzikowa, Kr. 2002 s. 25-34. — I. BORYS, Percepcja przyrody w sonecie „Stepy Akermańskie” A. Mickiewicza i jego przekładach na język rosyjski, *Acta Pol.-Ruth.* 2017 s. 97-101. — M. KOZYRIEVA, Nostal’gičeskie motivy v sonete A. Mickeviča „Akermanskie stepi” i ih otryaženie v russkikh perevodach, *Studia Rossica Posnan.* z. 44: 2019 cz. 2.

Świtezianka

1283. P.A. VĀZEMSKIJ, [Rec.:] Siris, *Mosk. Tel.* 1827 cz. 13 nr 2 [dot. przekł. M. Bestużeva-Rŭmina]. — [A. ROŚCISZEWSKI], Novotiny z literatury polské. Z listu psaného p. Hankovi od A.R., *Noviny* (Praga) 1841 nr 22 [niem. przekł. „Świtezianki”]. — M. PAŠKEVIČ, Aryginal i perek lad balady A. Mickeviča „Svîcâzânka”. Asablivasci movy, w: *Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča*. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ũ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 255-260.

Świtez

1284. M. BESTUŽEV-RÛMIN, Primečanie, w: Sirius. Sbranie sočinienij i perevodov v stihah i proze, Pet. 1826 s. 180-184.

Trzech Budrysów

1285. J. SĘKOWSKI, Pervoe pis'mo treh tverskich pomešikov k baronu Brambeusu, *Bibl. dlâ čtenia* 1837 t. 22 cz. 1 maj [dot. przekł. Puszkina]. — P.I. BARTENEV, Dva stiha Puškina, *Russkij Arhiv* 1885 nr 3. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Zagadka angielskiego przekładu „Trzech Budrysów”, *Przegl. Hum.* 1975 nr 4. — T. VENCLOVA, Adam Mickiewicz: „Trzech Budrysów” — A.S. Puszkina: „Budrys i jego synowie”, *Akcent* 1992 nr 2/3. — W.A. CHORIEW, Znowu o balladach Mickiewicza w tłumaczeniu Puszkina, *Przegl. Hum.* 1998 nr 1 [przekł. J. Aulak]; Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 211-219 [wersja ros.: Vnov' o balladah Mickeviča v perevodah Puškina]. — K. GMEREK, Speranza i Mickiewicz, *Bibl.* 2008 nr 12. — M. STACHURKA, Znow o Puszkiniowskich przekładach ballad Mickiewicza, *Acta Pol.-Ruth.* 2008 s. 181-192.

Ucieczka

1286. E. SKALIŃSKA, O rosyjskich tłumaczeniach „Ucieczki” A. Mickiewicza, w: Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu, War. 2020 s. 43-59.

Widok gór ze stepów Kozłowa

1287. D. ALIMIRDAN TOPCZY-BASZA, [Przemowa do perskiego tłum. sonetu Mickiewicza], w: Sonety, Mos. 1826 [wklejka tylko w niektórych egzemplarzach]; *Dzien. Warsz.* 1829 t. 15 nr 44 s. 81-85 [przekł. zapewne A. Chodźki]; W. Billip,

Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 213-215. — V.G. BELINSKIJ, [Rec.: M. Lermontov, „Včera i segodnâ”], *Otečestv. zap.* 1846 t. 45 nr 3 [przekł. Lermontowa]. — Stihotvorenia M.Ŭ. Lermontova, *Bibliografičeskie zapiski* 1859 t. 2 nr 1. — J. TUWIM, Mickiewicz po persku, *Problemy* 1950 nr 6. — J. REYCHMAN, Mickiewicz i Mirza Dżaffar Topczybaszy. Kartka z dziejów polsko-azerbejdżańskich związków literackich, *Świat* (War.) 1954, 23 V. — B. MAJEWSKA, Pierwszy orientalny przekład sonetu Mickiewicza, *Przegl. Orient.* 1956 nr 1. — M. SADYHOV, Adam Mickevič i ego azerbajdżański drug i perevodčik, w: Očerki russko-azerbajżańsko-pol'skih literaturnyh svâzej XIX veka, Baku 1975 s. 93-104 [przekł. Dżafara Topczy-Baszy]. — J.W. WERYHO, The earliest Persian translation of a European poem. Topchibashev's rendering of Mickiewicz's Sonnet, *Fol. Orient.* 1995 t. 31. — R. RUSEK-KOWALSKA, Perski przekład sonetu A. Mickiewicza, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 131-155.

Zdania i uwagi

1288. O.F. BABLER, Adama Mickiewicza „Zdania i uwagi” w literaturze czeskiej, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2 [przekł. i przysposobiła M. Bobrownicka].

Żywila

1289. T. VENCLOVA, Native Realm Revisited: Mickiewicz's Lithuania and Mickiewicz in Lithuania, *Krasnogruda* 1998 nr 8; *Zesz. Lit.* 2000 nr 2 (70); Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 95-114 [tłum. Powrót do rodzinnej Europy, czyli Mickiewiczowska Litwa i Mickiewicz na Litwie].

16. Opracowania poszczególnych problemów i tematów twórczości Mickiewicza

16.1. Problematyka filozoficzno-religijna i kulturoznawczo-antropologiczna

1290. D. [E. DEMBOWSKI], Myśli o przyszłości filozofii, *Rok* (Poz.) 1845 z. 4 [przyp. na s. 11: o mistycyzmie i mesjanizmie Mickiewicza]. — L. SIEMIENSKI, Religijność i mistyka w życiu i poezjach A. Mickiewicza. Studium, Kr. 1871. Rec.: A. TYSZYŃSKI, *Bibl. Warsz.* 1873 t. 2 s. 181-186. — M. ZDZIECHOWSKI, Ideały Mickiewicza i Krasieńskiego i słowianofilstwo rosyjskie, *Kraj* 1882 nr 5-7. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Slavânskij messianizm. A. Mickevič. 1823-41, *Severnij vestnik* 1883 nr 2 s. 58-79; Očerki iz psichologii slavânskogo plemeni. Slavânofily, Pet. 1887 s. 7-37. — A. MAHRBURG, Pogląd na wszechświat w utworach A. Mickiewicza, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 79-87; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 79-87. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Adam Mickiewicz, *Severnij vestnik* 1886 nr 2; Mesjaniści i słowianofile, Kr. 1888 s. 9-55 [tłum. pol.]. — S. DICKSTEIN, Mickiewicz i Wroński, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — [F. KONARSKI], Kilka słów o Mickiewiczu jako katoliku, *Kur. Pozn.* 1890 nr 151; *Kraj* 1890 nr 26. — M. MASSONIUS, Kilka słów o umyśle Mickiewicza, *Kraj* 1890 nr 26. — P. CHMIEŁOWSKI, Filozoficzne poglądy Mickiewicza, *Przegl. Filoz.* 1897/1898 z. 4, 1898/1899 z. 1. Rec.: A. LANGE, Filozofia Mickiewicza, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1899 nr 24. — E. PORĘBOWICZ, Gdzie jest źródło wiary Mickiewicza w godność proroczą poety, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 310-314; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 89-92. — P. CHMIEŁOWSKI, Mickiewicz i myśliciele entuzjści, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 20/21. — P. SMOLIKOWSKI, Stosunek A. Mickiewicza do xx. Zmartwychwstańców, Kr. 1898.
1291. P. CHMIEŁOWSKI, Emerson i Mickiewicz, *Iris* 1899 z. 1; *Rocznik Sosnowiecki i Kalendarz na rok 1899*, s. 102-109. — P. CHMIEŁOWSKI, Filozoficzne poglądy Mickiewicza, War. 1899. — M. ZDZIECHOWSKI, Ad altaria tua. Z myśli i uwag o pierwiastku religijnym w twórczości Mickiewicza, w: *Z ziemi pagórków leśnych, z ziemi łąk zielonych. Książka zbiorowa poświęcona pamięci A. Mickiewicza w setną rocznicę urodzin jego*, War. 1899 s. 1-14. — T. TRZCIŃSKI, Kosmofizyczne poglądy Mickiewicza, *Ateneum* 1901 t. 2 z. 5. — W. LUTOSŁAWSKI, Un grand initiateur: Adam Mickiewicz, Genewa 1902. — F. HABURA, Duch religijny w poezji A. Mickiewicza, *Gwiazdka Ciesz.* 1904 nr 49-52. — J. TRETIAK, Najświętsza Panna w poezji polskiej, Kr. 1904. — W. BIEGAŃSKI, O filozofii Mickiewicza, *Przegl. Filoz.* 1907 z. 2. — A. GÓRSKI, Człowiek wolny u A. Mickiewicza, *Krytyka* (Kr.) 1907 z. 3-4. — J. KVAČALA, Prelomy vo vere Komenského a Mickiewicza, Pet. [1907]. Rec.: A. BRÜCKNER, *Pam. Lit.* 1907 s. 522-524. — E. SCHURÉ, L'idée messianique dans la poésie polonaise (Mickiewicz, Słowacki, Krasieński), w: *Femmes inspiratrices et poètes annonciateurs*, Par. 1908; S.P. KOZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 74-75. — A. BAUMFELD, Katolicyzm Mickiewicza i Słowackiego, *Prawda* (War.) 1909 nr 31. — A. NIEMOJEWSKI, Filozofia Mickiewicza, *Myśl Niepodl.* 1911 nr 182-184; Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji, War. 1921 s. 1-52.
1292. W. HORODYSKI, Polska filozofia romantyczna a mesjanizm. (Zarys porównawczy), *Bibl. Warsz.* 1912 t. 3. — T. GRABOWSKI, Filozofia Mickiewicza, w: *Pamiętkowa księga ku uczczeniu [...]* J. Tretiaka, Kr. 1913 s. 105-115. — M. ZDZIECHOWSKI, Le messianisme de Mickiewicz et l'esprit religieux contemporain. *Cænobium* (Lugano) nr de janvier 1914 [wyd. osob. Lugano 1914]. — M.M. GARDNER,

- Poland. A study in national idealism, London 1915. — W. KOSIAKIEWICZ, Idee Mickiewicza, *Świat* (War.) 1915 nr 10. — I. CHRZANOWSKI, „Przedświt” a prelekcje paryskie, *Przegl. Nar.* 1920 nr 3; Wśród zagadnień, książek i ludzi, *Lw.* 1922 s. 310-369. — S. TATARÓWNA, Marx a Mickiewicz, *Tyg. Ilustr.* 1920 nr 27-28. — I. CHRZANOWSKI, Mickiewicz wobec Kościoła w ostatnim kursie prelekcji paryskich, *Przegl. Nar.* 1921 nr 1; Wśród zagadnień, książek i ludzi, *Lw.* 1922 s. 370-419. — M. STRASZEWSKI, Adam Mickiewicz, w: Polska filozofia narodowa, wyd. M. Straszewski, Kr. 1921 s. 161-239 [wykład z 1911]. — M. ZDZIECHOWSKI, Andrzej Towiański, w: Polska filozofia narodowa..., s. 139-160. — Adam Mickiewicz o życiu duchowym. Z pism, przemówień i listów zebrał S. Pigoń, Poz. 1922. Rec.: M.W., [O życiu duchowym A. Mickiewicza], *Prąd* 1922 nr 9. — S. PIGOŃ, Historiozofia młodego Mickiewicza na tle literatury wieku Oświecenia, w: Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, *Lw.* 1922 s. 65-94. — S. PIGOŃ, Postawa religijna Mickiewicza w pierwszym tomiku „Poezji” z r. 1822, *Dzien. Wil.* 1922 nr 27; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, *Wil.* 1929 s. 86-92 [pt. Postawa religijna młodego Mickiewicza. Na stulecie I tomu jego poezji].
1293. J.N. MILLER, Przewyciężenie filomatyizmu przez Mickiewicza, *Przegl. Warsz.* 1923 nr 23. Rec.: Egzekucja na filomatach, *Wiad. Lit.* 1924 nr 3. — M. KRIDL, Duch, słowo i Polska w mistyce Słowackiego i Mickiewicza, *Przegl. Warsz.* 1924 nr 32-33; Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, *War.* 1925 s. 345-497 [pt. Mistyka Słowackiego i Mickiewicza]. — J. ZACHARIEWICZ, Adam Mickiewicz, Polska i Stany Zjednoczone Ameryki, *Lw.* 1924. — A. PALMIERI, La filosofia della storia in un carme giovanile di A. Mickiewicz, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — A. ZIELEŃCZYK, Mickiewicza „prawdy żywe”, *Przegl. Filoz.* 1926 z. 3-4. — J. BIRKENMAJER, Motywy franciszkańskie u Mickiewicza i Słowackiego, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 10. — M. KASTERKA, Le centenaire du romantisme polonais. L'influence du catholicisme sur l'œuvre de Mickiewicz, *Krasieński et Słowacki, La Vie Catholique* 1927, 15 VIII. — S. PIGOŃ, Mickiewicz przeciw Saint-Simonowi, *Głos Nar.* (Kr.) 1927 nr 151. — I. GLIKSMAN, Intuicjonizm Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 3. — T. GR. [T. GRABOWSKI], Motywy franciszkańskie u Mickiewicza i Słowackiego, *Kur. Pozn.* 1928 nr 62. — S. BESSER, Wiara Mickiewicza, *Echo Tyg.* 1929 nr 18. — M. KASTERKA, Mickiewicz et l'église catholique, *La Vie Catholique* 1929, 27 IV. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Un grand chef: Mickiewicz, *La Revue des Vivants* 1929, 1 V. — C. STOIŃSKA, Religijność Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1929 t. 181-182 nr 543-544. — H. SZUCKI, Mickiewicz i Boehme. Przyczynki do mistyki polskiej, *Pam. Lit.* 1929 s. 315-341. — W. PRZYSIECKI, W ważnej sprawie mesjanizmu polskiego, *Płock* 1930. — W. MICKIEWICZ, Myśli Adama Mickiewicza. Odczyt wygłoszony 12-go października 1919 r. w czasie uroczystego otwarcie wskrzeszonej Wszechnicy Wileńskiej, *Alma Mater Viln.* 1932 z. 10. — A. GÓRSKI, Człowiek z różdżką. Schemat, *Marchoń* 1934 nr 1. — D. STRÉMOUKHOFF, Adam Mickiewicz et V. Solov'ev, w: II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, *War.* 1934 s. 149-150.
1294. É. KRAKOWSKI, Adam Mickiewicz, philosophe mystique. Les sociétés secrètes et le messianisme européen après la révolution de 1830. Avec des documents inédits, *Par.* 1935.
- Rec.: J. BRAUN, *Zet* 1935 nr 8. — W. CHARKIEWICZ, Jaką najciekawszą książkę przeczytałem w r. 1935?, *Prosto z mostu* 1936 nr 4.
1295. A. MADEJ, Ku źródłom idej, *Mies. Lit. i Sztuki* 1935 nr 3. — J. BRAUN, Mickiewicz a Hoene-Wroński, *Prosto z mostu* 1936 nr 38. — S. KOŁACZKOWSKI, Mickiewicz jako człowiek, w: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., t. 13, *War.* 1936, s. VII-LXI; S. Kołaczkowski, Pisma wybrane, t. 1: Portrety i zarysy literackie, oprac. S. Pigoń, *War.* 1968 s. 75-130. — É. KRAKOWSKI, Adam Mickiewicz, philosophe mystique, *Slav. East Eur. Rev.* 1936 t. 14 nr 42. — H. KRZEMIŃSKI, Religijność Kochanowskiego, Mickiewicza i Kasprowicza, *War.* 1938. — S. KOŁBUSZEWSKI, Proroctwa Mickiewicza a rzeczywistość, *Kultura* (Poz.) 1939 nr 33. — L. POSADZY, Poglądy pedagogiczne Adama Mickiewicza, *Poz.* 1938. Rec.: T. GRABOWSKI, *Nowa Książka* 1939 z. 4.
1296. K. ESTREICHER [młodszy], Mickiewicz – rządca dusz, *Nowa Pol.* (Lond.) 1942 nr 2. — E. MAREK, Destinées françaises de l'œuvre mes-

- sianique d'Adam Mickiewicz, Fryburg 1945.
- R. PILASZEK, Kult Maryi w życiu i dziełach Mickiewicza, *Bóg i Ojczyzna* (Buenos Aires) 1945 nr 43. — T. PEIPER, Dwie kreski do profilu Mickiewicza, *Twórczość* 1947 nr 2. — M. ZJARA [J. KÚTNIK-ŠMÁLOV], Mesianizmus A. Mickiewicza a jeho vzťah k Ruskú, w: *Knihy národa pol'ského a knihy pútництва pol'ského z roku Pana 1832*, Košice 1947 s. 91-119. — W. KUBACKI, Etyka i poetyka, *Twórczość* 1948 nr 12; Pierwiosnki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 147-165. — W. WEINTRAUB, Mickiewicz – Bakunin, *Kultura* (Par.) 1949 nr 8; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 140-162. — A.G. DUKE, Mickiewicz and the Jewish problem, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 108-127. — W. KUBACKI, Legenda o rzymskim pielgrzymie, *Pam. Lit.* 1951 z. 3-4; Żeglarz i pielgrzym, War. 1954 s. 147-204. — Mickiewicz and Emerson, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 264-273. — G.R. NOYES, Adam Mickiewicz and the Jews, w: *Semitic and oriental studies*, red. W.L. Fischel, Berkeley 1951 s. 365-373. — M. KRIDL, Two champions of a New Christianity: Lamenais i Mickiewicz, *Compar. Lit.* 1952 s. 239-267.
1297. A. ŚWIDERSKA, Emerson a Mickiewicz, *Dziś i Jutro* 1953 nr 50. — M. CZAPSKA, Stosunek Mickiewicza do religii i Kościoła w świetle jego korespondencji i przemówień, *Sacr. Pol. Mil.* 1955 t. 2; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 191-269 [pt. Czy Mickiewicz był katolikiem?], War. 1999 s. 198-288. — K. KANTAK, Idee religijne Mickiewicza przed towarzyszyzną, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 99-111. — Z. PĘDZIŃSKI, Chrześcijańskie źródła postępowości Mickiewicza, *Dziś i Jutro* 1955 nr 48. — S. SKWARCZYŃSKA, Spór o Mickiewicza-katolika, *Życie i Myśl* 1955 nr 2/3. Rec.: Z. STEFANOWSKA, *Pam. Lit.* 1955 z. 4; Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 469-514. — E. ORDON, Mickiewicz and Emerson, w: Mickiewicz and the West. A symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 31-54. — J. WARSZAWSKI, Katolicyzm dzieł Mickiewicza, *Sacr. Pol. Mil.* 1956 t. 3 s. 433-632. — E. ZAWACKI, Mass Messianism. Mickiewicz versus Marx, w: Mickiewicz and the West..., s. 55-61. — W. LEDNICKI, Mickiewicz's Weisungen zur Selbstvervollkommnung des Menschen, *Mickiewicz-Blätter* 1958 s. 65-71; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 299-308. — A. LEWAK, Opinia współczesna o ideach religijnych A. Mickiewicza i o jego wykładach w Collège de France, *Przegl. Hum.* 1958 nr 2/3. — J.-A. TESLAR, Biblia w życiu i twórczości Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 281-314. — T. KROŃSKI, Filozofia mesjanistyczna i katolicka w Polsce połowy XIX w., w: *Rozważania wokół Hegla*, War. 1960 s. 157-227.
1298. Z. STEFANOWSKA, Historia i profesja. Studium o „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego”, War. 1962.
- Rec.: Z.J. NOWAK, Nowe studium o „Księgach” Mickiewicza, *Ruch Lit. (Kr.)* 1963 z. 3. — M. ŻMIGRODZKA, *Pam. Lit.* 1963 z. 4.
1299. J. KLEINER, „Zdania i uwagi” i fragmenty liryki mistycznej, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 272-298. — L. KOŁODZIEJ, Adam Mickiewicz. Au carrefour des romantismes européens. Essai sur la pensée du poète, Aix-en-Provence 1966. Rec.: A. WALICKI, *Pam. Lit.* 1972 z. 2. — A. WALICKI, Mickiewicz a Cieszkowski, *Arch. Hist. Filoz. i Myśli Społ.*, 1967 t. 13 s. 173-234; Filozofia a mesjanizm. Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej mesjanizmu polskiego, War. 1970 s. 9-88 [pt. Dwa mesjanizmy: A. Mickiewicz i A. Cieszkowski]. — A. WALICKI, Mickiewiczowski mesjanizm romantyczny, w: *Filozofia polska*, red. B. Baczek, War. 1967. — W. WEINTRAUB, Vilna e la mistica, *Ricerche Slav.* 1967 nr 15 [pol. wersja zmien. w: Poeta i prorok, wyd. 1982 i 1998]. — J.S. PASIERB, Mickiewicz o kaznodziejstwie, *Collectanea Theologica* 1968 nr 4.
1300. A. WALICKI, Filozofia a mesjanizm. Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej mesjanizmu polskiego, War. 1970.
- Zawartość: Dwa mesjanizmy: A. Mickiewicz i A. Cieszkowski; „Filozofia narodowa” B. Trentowskiego a mesjanizm mickiewiczowski; Próba syntezy: K. Libelta „filozofia słowiańska”; „Prelekcje paryskie” Mickiewicza a słowianofilstwo rosyjskie.

Rec.: W. WEINTRAUB, *Slavic Review* 1972 nr 2. — C. ZGORZELSKI, *Roczn. Lit.* 1970 [wyd. 1972].

1301. P. DINEKOV, Trima veliki poeti v s"dbata na svoje narodi, w: *Istoričeska s"dba i s"vremennost*, Sofia 1972 s. 180-191. — M. WODZYŃSKA, Filozofia historii Edgara Quineta a mesjanizm mickiewiczowski, *Stud. Filoz.* 1972 nr 10; A. Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976 s. 27-128 [wersja rozsz. pt.: Edgar Quinet w kręgu idei Adama Mickiewicza]. — H. SUNDHAUSEN, Der Einfluss der Herderschen Ideen auf die Nationsbildung bei den Völkern der Habsburger Monarchie, *Monachium* 1973 [m.in. o Mickiewiczu]. — A. WITKOWSKA, Antropocentičeskaä utopiä v lekciäh Miceviča o slavänskikh literaturah, w: *Pol'skij romantizm i vostočnoslavänskie literatury*, red. M. Żmigrodzka i in., Mos. 1973 s. 123-137. — A. WITKOWSKA, O Mickiewiczowskim czytaniu „tekstu człowieka”, w: *Studia romantyczne. Poświęcone VII Międzynar. Kongresowi Sławistów*, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1973 s. 159-175.

1302. W. WEINTRAUB, Profecja i profesura. Mickiewicz, Michelet i Quinet, War. 1975.

Rec.: M. GŁOWIŃSKI, *Literatura* 1975 nr 49. — M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — M. KRÓL, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1976 nr 14. — M. STAŁA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1976 z. 5. — M. WODZYŃSKA, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 3. — S. FISZMAN, *Slavic Review* 1977 nr 3. — A. ZIENIEWICZ, *Poezja* 1977 nr 1.

1303. O. SCHERER, La voie romantique de Mickiewicz vers le mysticisme, *Études Slaves et Est-Europ.* 1975/1976 t. 20/21 s. 78-86.

1304. M. WODZYŃSKA, Adam Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976.

Zawartość: Edgar Quinet w kręgu idei Adama Mickiewicza; Michelet wobec „Prelekcji Paryskich” Mickiewicza.

Rec.: M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — A. SIKORA, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 10. — W. WEINTRAUB, *Pam. Lit.* 1977 z. 1.

1305. K. ŁAŃCUCKA, Miejsce Polski w historiozofii A. Mickiewicza, *Człowiek i Światopogląd* 1978 nr 8-9. — P. VIALLANEIX, Michelet, Mickiewicz i mesjanizm romantyczny, *Pam. Lit.* 1978

z. 1 [tłum. M. Damińska-Joczowa]. — J. BRAUN, Prometej Adam, Lond. 1980 [wiersze inspirowane twórczością Mickiewicza]. — A. MERDAS, Bóg czy Ojczyzna? Z problematyki postaw religijnych Wielkiej Emigracji na przykładzie Mickiewicza i Norwida, *Znak* 1980 nr 4. — B. DOPART, Koncepcja literatury mesjanicznej w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1982 z. 5-6; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 245-256. — E. MAREK, Mickiewicz le catholique et son mirage voltaïrien, w: *Lec Contacts religieux franco-polonais du Moyen-Âge à nos jours*, Par. 1985 s. 295-311. — M. APOSTOŁ, Le messianisme polonais selon les cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France entre 1840 et 1844, *Strasbourg* 1986 [rozpr. doktorska, egz. Bibl. Jag.]. — B.W. JANUSZEWSKI, Problematyka filozoficzna w wykładach paryskich A. Mickiewicza, Wr. 1986. — J.A. KŁOCZOWSKI OP, Mesjanizm, czyli teologia polityczna po polsku, *W Drodze* 1986 nr 9. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, L'histoire d'une amitié intellectuelle. Mickiewicz, Quinet, Michelet, w: *Messianisme et slavophilie. Colloque polono-français*, 2-7 octobre 1985, Cracovie Université Jagellone, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1986 s. 33-42. — V.I. IVANOV, Pol'skij messianizm, kak živaä sila, w: *Sobranie sočinenij*, t. 4, Bruksela 1987 s. 659-665; Micevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 69 [fragm.].

1306. J. BOLEWSKI SJ, Wokół margjnych intuicji A. Mickiewicza i C. Miłosza, *Przeł. Powsz.* 1989 nr 5. — J. TOMKOWSKI, Bunt i wizja, *Twórczość* 1990 nr 5. — J. BACHÓRZ, „Narody wymagają stanowczych kroków”. O Mickiewiczowskiej idei Europy, *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14). — J. PIETRKIEWICZ, Proroctwo mesjanistyczne. Rzecz do ponownego rozważenia / Messianic phrophecy, tłum. A.H. Moskalowa, Lond. 1991. — M. MASŁOWSKI, Le renversement copernicien du religieux dans l'œuvre d'Adam Mickiewicz, *Cahiers Mennaisiens* 1992 nr 26. — A. WITKOWSKA, Mesjanistyczne tajemnice przeznaczeń w prelekcjach paryskich, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1990 [wyd. 1992] s. 91-97. — K. BILIŃSKI, Echa Swedenborga w twórczości A. Mickiewicza, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 177-185. — M. ŁOJEK, Zarys myśli

filozoficznej w dziełach A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Studia [...] Fil. Pol.* 1993 z. 14. — L. PUŁKA, Antropologia Mickiewiczowskiej fantastyki, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 167-176. — P. ROGUSKI, Filozofia objawienia w recepcji Mickiewicza i Krasińskiego, *Nowa Krytyka* 1993 nr 4. — J. RUSZKOWSKI, Adam Mickiewicz i ostatnia krucjata, *Pam. Lit.* 1993 z. 3-4. — M. SKWARA, Mickiewicz i Emerson – (I) badanie historyczne i filozoficzne, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 194-206. — J. SŁAWIŃSKI, Mistyka A. Mickiewicza w świetle współczesnego przyrodoznawstwa, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 154-166. — D. SOSNOWSKA, Prawda i pluskwa, *Znak* 1993 nr 12. — J. ŚWIDZIŃSKI, Adam Mickiewicz wobec Bizancjum, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Ros.* 1994 t. 4 s. 19-32.

1307. J. RUSZKOWSKI, Adam Mickiewicz i ostatnia krucjata. Studium romantycznego milenarysty, Wr. 1996.

Rec.: J. KŁOC-KONKOŁOWICZ, *Kultura i Społeczeństwo* 1998 nr 4. — J. KUŁAKOWSKA, *Ruch Lit.* 1998 z. 1. — K. RUTKOWSKI, Apokalipsa Adama M., *Twórczość* 1998 nr 1.

1308. E. SZYMANIS, Czy tylko „ucieczka w kraj lat dziecinnych” – „Pan Tadeusz” wobec Mickiewiczowskiego mesjanizmu, *Ojcz. Polszcz.* 1997 nr 1. — M. BURTA, Adam Mickiewicz i Jakub Boehme, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaà kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 207-221. — G. CUNICO, Il messianismo in Mickiewicz, w: *Poesia e nichilismo. A cura di Giovanni Moretto*, Genua 1998 s. 119-153. — H. KALATA, Mickiewicz i Biblia. Od dzieciństwa do wyjazdu z Rosji, *Polonistyka* 1998 nr 7. — L.S. KARAMZINOV, Filozofsko-mesjonistskoe učenje A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča*. Zbórnik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtynaj kanferėncyjii „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantėksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 430-436. — E. KASPERSKI, Mickiewicz. Kropla romantyzmu i prometejski humanizm, *Res Humana* 1998 nr 6. — E. KASPERSKI, Religijność Mickiewicza. Próba fenomenologii egzystencjalno-kulturowej,

w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 49-60; Dyskursy romantyków: Norwid i inni, War. 2003 s. 360-378. — M. MASŁOWSKI, Foi et histoire. Le modèle dynamique de la religion dans l'œuvre d'A. Mickiewicz, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 135-176. — R. PRZYBYLSKI, Tajemnica objawienia, którego doznał A. Mickiewicz w nocy z 7 na 8 października 1842 r., w: *Tajemnice Mickiewicza*, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 111-120. — W. SMASZCZ, „Od płaczącej matki pod Twoją opiekę ofiarowany...”. Margjność A. Mickiewicza, *Poezja* 1998 nr 1. — A. WALICKI, Problematyka filozoficzna w Mickiewiczowskich prelekcjach paryskich, *Znak* 1998 nr 12; Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej, War. 2006 s. 179-204. — M. ZADENCKA, Idėer har sina konsekvenser. A. Mickiewicz' romantiska mesianism, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 117-133.

1309. S. CHAZBIJEWICZ, Historiozoficzna wizja Azji w twórczości A. Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 157-162. — O. CYBIENKO, Włodzimierz Sołowjow i Adam Mickiewicz, tłum. J. Aulak, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4. — K. CZAJKOWSKI, Przyszłość pielgrzymia? Jeszcze wokół Mickiewiczowskiej „Legendy o rzymskim pielgrzymie”, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skoniczna, Kielce 1999 s. 64-81. — I. GRALAK, „Co czuję, inni uczuć chciałoby daremnie” – człowiek w ujęciu A. Mickiewicza, w: Ku uczczeniu Mickiewicza... s. 94-103. — T. KIZWALTER, Czy Mickiewicz stworzył naród polski?, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4. — M. MASŁOWSKI, Influences orthodoxes, juives et ésotériques sur le religiosité de Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 115-128. — M. ŻEJMO, Philosophia ancilla poetarum est. O filozoficznych koneksjach A. Mickiewicza i romantyków

polskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 171-175.

1310. S. EILE, Messianism and the national cause. Mickiewicz's Poland as the „Christ of Nations”, w: Literature and nationalism in partitioned Poland, 1795-1918, Nowy Jork 2000 s. 46-55. — S. PIERÓG, Messianism in Mickiewicz's „Paris Lectures”, *Dial. and Univers.* 2000 nr 9/10. — Z. STEFANOWSKA, Romantic messianism, *Dial. and Univers.* 2000 nr 5/6 [tłum. M. Helsztyńska]; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 89-98 [wersja pol.: Mesjanizm romantyczny]. — V. ŠVED, Gramadska-palityčnyâ poglady A. Mickeviča u vilenska-kovenski pe-ryjad (1815-1823 gg.), w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzyn. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Žuk, Siedlce 2000 s. 265-269.

1311. G.B. TOMASZEWSKA, Mickiewicz–Kra-siński. O wyobraźni utopijnej i katastroficznej, Gdańsk 2000.

Rec.: M. INGLÓT, W kręgu historiozoficznej wyobraźni naszych wieszczów, *Warszt. Polon.* 2000 nr 4. — J. BOROWCZYK, Noty o książkach, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 8: 2001.

1312. W. TRYBURSKI, Wątki etyczne w ideach romantyzmu mesjanistycznego. A. Mickiewicz, J. Słowacki Z. Krasiński, C. Norwid, w: Myśl etyczna w Polsce od XVI do XIX w., Tor. 2000 s. 402-416. — B. ANDRZEJEWSKI, Naród i państwo w polskiej filozofii romantycznej oraz w publicystyce A. Mickiewicza, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Fil. PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 173-177. — M. DERNAŁOWICZ, Chrystus Mickiewicza, w: Chrystus w literaturze polskiej, red. P. Nowaczyński, Lubl. 2001 s. 187-200. — A. KNAPCZYK, Profetyzm romantyczny jako czynnik sprawczy teologii mariawickiej w latach 1922-1935 na podstawie twórczości A. Mickiewicza i J. Słowackiego, *Litteraria* 2001 nr 31. — È.K. NAHLIK [NACHLIK], [Filozoficzno-poetyckie poszukiwania Boga u romantyków (Puszkina, Mickiewicza, Szewczenko, Lermontowa, Słowacki)], w: Bibliâ i kul'tura. Zbirnik naukovih

statej, wyd. 3, Czerniowce 2001, s. 109-117 [w jęz. ukr.]. — Z. SUDOLSKI, Nauka i wiara w twórczości Mickiewicza, w: U progu trzeciego tysiąclecia. Człowiek – nauka – wiara. Księga pamiątkowa Sympozjum Naukowego zorganizowanego w Uniwersytecie Warszawskim z okazji 2000-lecia chrześcijaństwa w dn. 19-21 XI 1999, red. A. Białecka, J.J. Jadacki, War. 2001 s. 403-410.

1313. S. GARSZTECKI, Mickiewicz' Messianismus und romantisches deutsches Sendungsbewusstsein, w: Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa, red. Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 127-170. — Z. KRASNODĘBSKI, Adam Mickiewicz' politische Theologie, w: Sendung und Dichtung..., s. 33-58. — M. ŁOJEK, Kult Matki Boskiej w twórczości Mickiewicza: w 75-tą rocznicę koronacji Matki Boskiej Ostrobramskiej, Bydg. 2002. — M. MASŁOWSKI, La synthèse religieuse de Mickiewicz, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 150-165. — K. RUTKOWSKI, La France dans la pensée de Mickiewicz, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 246-255; Sendung und Dichtung..., s. 171-186 [tłum.: Frankreich im Denken von Mickiewicz]. — Z. STEFANOWSKA, Économie et éthique. Un poète romantique face au débat budgétaire, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 188-194; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 249-262 [wersja pol.: Romantyk wobec debaty budżetowej]. — A. WALICKI, La philosophie de l'Histoire d'Adam Mickiewicz, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 172-187. — A.K. WISE, Polish messianism and Polish-Russian relations. The influence of Adam Mickiewicz on Aleksander Lednicki, *The Polish Review* 2002 nr 3 [wygł. na konf. „National identity and mythology in the making. Mickiewicz and messianism” w Londynie we wrześniu 1998 r.].

1314. J. BACHÓRZ, Mickiewiczowska idea Europy, w: Jak pachnie na Litwie Mickiewicz i inne studia o romantyzmie, Gdańsk 2003 s. 125-144. — D.M. LEBIODA, Romantycy i kapłani. Hierofania, teofania, świętość, Bydg. 2003. — M. RUDAŚ-GRODZKA, „Sprawić, aby idee śpiewały”. Motywy platońskie w życiu i twórczości A. Mickiewicza w okresie wileńsko-kowieńskim, War. 2003. Rec.: M. KALINOWSKA, Platonizm Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2006 nr 1/2. — H. KRUKOWSKA,

- Bóg Mickiewicza na tle apofatyizmu wschodniego chrześcijaństwa, w: *Bizancjum – prawosławie – romantyzm. Tradycja wschodnia w kulturze XIX w.*, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2004 s. 329-339; „Pan Tadeusz” jako poezja czy sta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 143-162. — H. KRUKOWSKA, Mickiewiczowski wybór kultury obrazu w kontekście ikonoklazmu, w: *Bizancjum – prawosławie – romantyzm...*, s. 363-371; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta..., s. 163-172. — M. KUZIĄK, „Ateny i Jerozolima” Mickiewicza, w: *Bizancjum – prawosławie – romantyzm...*, s. 371-384; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 167-182 [pt. Ateny i Jerozolima albo pragnienie cudu]. — M. KUZIĄK, Bizancjum Mickiewicza (na podstawie „Literatury słowiańskiej”), w: *Bizancjum – Prawosławie – Romantyzm...*, s. 339-351. — T. POLLER, Przyroda, cywilizacja, kultura w refleksji A. Mickiewicza, *Państwo i Społeczeństwo* 2004 nr 2. — D. ZAWADZKA, Uwagi o Bizancjum u Mickiewicza i Lelewela, w: *Bizancjum – Prawosławie – Romantyzm...*, s. 353-362.
1315. E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Adam Mickiewicz i Tomasz Merton – miejsca wspólne, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 152-164. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Bóg romantyków, Bóg Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć*, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 95-110. — A. KALĘDA, Opozycja swój – obcy w romantycznym świecie „rodzinnej Europy”, w: *Od M do M. Szkice o literaturze polskiej i litewskiej*, War. 2005 s. 38-51. — A. KALĘDA, Palimpsesty romantyzmu, w: *Od M do M. Szkice...*, s. 52-60. — D. KLIMANOWSKA CSSF, Odblask katolickiej teologii mistycznej w poezji Mickiewicza, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 142-151. — M. KUZIĄK, Mickiewicz: antropologia w kontekście mistyki – mistyka w kontekście antropologii, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 331-349; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 183-203. — M. KUZIĄK, Mickiewicz i nowoczesność. Tezy i uogólnienia, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 215-226. — M. MASŁOWSKI, Mickiewicza modele uniwersalności, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 207-213. — S. PIERÓG, Romantyczny mistycyzm jako forma ideologii, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 32-46; Pokusa ideologii. Studia i szkice o filozofii polskiej epoki romantyzmu, War. 2020 s. 367-388. — E. SZYMANIS, Mistyczny wymiar Mickiewiczowskiego mesjanizmu, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 177-191. — D. ZAWADZKA, Mickiewicz–Lelewel. Ich przyjaźń zawodowa, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 37-47. — L. ZWIERZYŃSKI, Nienawiść – w centrum kręgu zła. Ontyczny wymiar etyki w poezji Mickiewicza, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 149-158; W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, *Kat.* 2021 s. 209-222 [wersja zmien. pt. Nienawiść – graniczne zjawisko zła].
1316. M. BURTA, Związki A. Mickiewicza z Tomaszem à Kempis, w: „Z krańc Navagrudskaga...”. Malaä ajčyna ũ žyccǝ i tvorčascǝ A. Mickieviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 293-304. — E. KASPERSKI, Paradygmat i historia. Metodologiczne rozważania o romantyzmie, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, *Kat.* 2006 s. 25-39. — M.T. LIZISOWA, Konteksty kulturowe – w kręgu Mickiewiczowskich tekstów, w: *Tekst – Kontekst – Interpretacja. W poszukiwaniu semiotyczno-dyskursywnych wzorów konkretyzacji języka*, Kr. 2006.
1317. M. KUZIĄK, Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza, Słupsk 2006, wyd. 2 Słupsk 2009.
- Zawartość: Mickiewicz komentuje Mickiewicza. Tworzenie palimpsestu; Mickiewiczowska hermeneutyka kultury (wokół wykładów lozańskich); Tradycja w myśli Mickiewicza; Projekt kultury w prelekcjach paryskich; „Dziady” – „Pan Tadeusz”. Mickiewiczowskie parafrazy całości. Na marginesie stanu badań.
- Rec.: D. ZAWADZKA, *Wiek XIX* 2008 s. 161-165; — M. JUNKIERT, Na tropach całości. Tradycja i kultura w twórczości Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2011 z. 1.
1318. J. ŁAWSKI, Konstantynopolitańskie doświadczenie duchowe A. Mickiewicza, w: *Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu. Między pamięcią a oczekiwaniem*, red. U. Cierniak, J. Grabowski, Częstochowa 2006 s. 583-596. — M. MASŁOWSKI, Reinterpretacja kultu maryjnego w dziele Mickiewicza, w: *Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne*, Lubl. 2006 s. 243-268. — S. PIERÓG, Czwarty kurs prelekcji A. Mickiewicza. Próba

odczytania, *Kronos* 2007 nr 1; Pokusa ideologii. Studia i szkice o filozofii polskiej epoki romantyzmu, War. 2020 s. 389-408. — K. RUTKOWSKI, Mickiewicz i „Zohar”, *Twórczość* 2006 nr 7. — D. SIWICKA, Mickiewicz na uniwersytecie, w: *Zapytaj Mickiewicza*, Gdańsk 2006 s. 71-79. — E. SZYMANIS, Sowiński w okopach woli w kontekście Mickiewiczowskiego mesjanizmu, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 179-189. — K. TRYBUŚ, Europa rodzinna i obca, *Polonistyka* 2006 nr 6.

1319. A. WALICKI, Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej, War. 2006.

Zawartość: Problematyka filozoficzna w Mickiewiczowskich prelekcjach paryskich; Francja w prelekcjach paryskich Mickiewicza; Wykłady paryskie A. Mickiewicza: Rosja i myśliciele rosyjscy.

1320. A. WAŚKO, Czy Mickiewicz był fałszywym prorokiem?, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 351-367. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Sądźmy, przyjacielu, różę, czyli o optymizmie, w: *Oblicza Narcyza. Obecność autora w dziele*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2008 s. 51-66; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 677-695. — M. KUZIĄK, Wartość kulturowego braku. Syndrom kolonialny w twórczości Mickiewicza, *Porównania* 2008 nr 5; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 135-146. — Wpływ myśli hermetycznej Jacoba Boehme na życie i twórczość Adama Mickiewicza oraz jej współczesna recepcja. Międzynar. konf., Kat., 10 X 2008, red. L. Górnicki / Influence of the hermetic thought of Jacob Boehme on the life and work of Adam Mickiewicz and its modern reception. International scientific conference, Kat., 10th October 2008, red. L. Górnicki, Wieluń 2008.

1321. H. KRUKOWSKA, Chrześcijańska duchowość Adama Mickiewicza, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich*, S. II: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. 1: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 97-105; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. Studia i szkice o Mickiewiczu, Białystok 2016 s. 173-184. — O. KRYSOWSKI, Tradycja bizantyjska w twórczości A. Mickiewicza, War. 2009. — M. KUZIĄK, Mickiewicz wobec nowoczesności, w: *Romantyzm i nowoczesność*, red.

M. Kuźniak, Kr. 2009 s. 81-108. — J. ŁAWSKI, Symplifikat. Kartka z dziejów Mickiewiczowskiego mesjanizmu, w: *Romantyzm i nowoczesność...*, s. 325-385. — B. ŻYNIŚ, Niewystarczalność – o wybranych aspektach cielesności u Mickiewicza, w: *Romantyzm i nowoczesność...*, s. 231-256. — M. KALINOWSKA, Antropologia romantyczna a idee antropologiczne humanizmu, w: *Humanista. Projekty antropologii humanistycznej*, red. A. Nowicka-Jeżowa, War. 2010 s. 477-496. — J. ŁAWSKI, Obywatel Rzeczypospolitej wszystkich narodów, w: *Mickiewicz – mit – historia*. Studia, Białystok 2010 s. 9-32. — M. BAŁCZEWSKI, Adam Mickiewicz wobec tureckiego Wschodu, w: *Świat i Europa we współczesnych stosunkach międzynarodowych – nowe wyzwania*, red. M. Orzechowski, E. Brzuska, Łódź 2011 s. 353-377. — E. KASPERSKI, Etyka w obliczu historii. Kierkegaard, Mickiewicz, romantycy a XXI wiek, w: *Kategorie etyczne w czasach upadku duchowości*, red. L. Rożek, Częstochowa 2011 s. 13-34.

1322. *LiteRacje* 2011 nr 1: Wokół „Dziadów”.

Zawartość: P. WODZIŃSKI, Mickiewicz „Dziady” – wstęp; — S. DUDA, Mesjanizm, czyli polska niewinność; — D. SKÓRCZEWSKI, Mickiewicz naszego powszedniego...?; — R. JETT, „Teatr sam w sobie nie jest w stanie uzdrowić duszy narodu”, wywiad przeprowadzony przez A. Łukas; — A. GALL, „Dziady” A. Mickiewicza w perspektywie postkolonialnej. Rekonesans; — M. RUDAŚ-GRODZKA, Bohater narodowy i mesjanizm; — J. WITUSZYŃSKA, Wywiad z psycholog, przeprowadzony przez A. Kut; — K. RUTKOWSKI, „Dziady” – ciąg dalszy nastąpi!; [...] — M. KUZIĄK, Mesjanizm, przekłete dziedzictwo...?; — K. KOZYRA, Polskie kolory w tle... wywiad przeprowadzony przez A. Łukas; — J. ŁAWSKI, Nikt. Czterdzieści i cztery głupstwa o mesjanizmie.

1323. J. ŁYSZCZYNA, Diagnoza i projekt. O Mickiewiczowskim rozumieniu kultury, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia*, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 233-239. — M. LUL, Fałszerze objawienia. Obraz filozofa w prelekcjach paryskich, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza...*, s. 240-257. — M. BAŁCZEWSKI, Znaczenie staropolskiej znajomości tureckiego Wschodu w życiu i twórczości A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współ-

praca w j. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 71-93. — D. DANEK, Literatura i psychoanaliza (3): Mickiewicz w świetle psychoanalitycznym, *Polonistyka* 2012 nr 6. — J. FIEĆKO, Nihilizm ateizmu (i ateistów) według Mickiewicza i Krasińskiego, w: *Nihilizm i nowoczesność*, red. E. Partyga, M. Januszkiewicz, War. 2012 s. 219-238; Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 35-59. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Świętość według Mickiewicza, w: *Prace Herkulesa – człowiek wobec wyzwań, prób i przeciwności*, red. M. Cieśła-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2012 s. 245-264. — P. PRASUEŁA, Mickiewicz at the world's exhibition, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 101-107. — D. VASILIEV, La Turquie dans les coeurs de deux poètes. Pouchkine et Mickiewicz, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 124-132.

1324. M. GUARIO, La Polonia come Messia dell'Europa nell'opera di A. Mickiewicz, Fasano 2013. — M. KUZIĄK, Romantycy i inność. Pogranicza kulturowe w prelekcjach paryskich, w: *Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy*, S. 2: Wiktor Choriew in memoriam, red. A. Janicka i in., Białystok 2013 s. 239-247. — K. FEDOROWICZ, „O zaświatowym buncie i o opętaniu Adama-Ducha...”. Antropologia neognostycka J. Boehmego a III cz. „Dziadów”, *Slavia Occid.* t. 71: 2014 z. 2. — J. FIEĆKO, Cieszkowski – Krasiński – Mickiewicz: relacje i wpływy. Wprowadzenie do problemu, w: *August Cieszkowski in memoriam 1814-2014*, red. K. Meller, Poz. 2014 s. 13-24; Krasiński. Osoby i miejsca, Poz. 2023 s. 73-87. — J. FIEĆKO, Katastrofizm romantyków. Malczewski, Mickiewicz, Krasiński, Słowacki. Krótki kurs, w: *Katastrofizm polski w XIX i XX w.*, red. J. Herlth, K. Trybuś, J. Fiećko, Poz. 2014 s. 59-86; Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 9-34. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, „Święte awantury”. Orto- i heterodoksje A. Mickiewicza, War. 2014. — H. KIRSCHBAUM, Adam Napoleon Mickiewicz. Inwersje historyczne i poetyka rezygnacji, w: *Katastrofizm polski...*, s. 31-58. M. RUCZAJ, „Darlingly, yet with Reverence”. Pearse, Mickiewicz and the theology of national messianism, *Études irlandaises* 2014 nr 1. — J. SALIJ OP, „A ten zbrodniarz emigrant [Bóg] myśli o pourocie?”. Czy prorocstwo A. Mic-

kiewicza kiedyś się spełni?, *Stud. Nauk Teol. PAN* 2014 z. 9.

1325. A. FABIANOWSKI, Legion żydowski – mistyczny testament Adama Mickiewicza, *Wiek XIX* 2015 s. 275-288. — M. KUZIĄK, Prowincja – centrum. Strategie mocy i słabości literatury peryferyjnej (Mickiewicz – Gombrowicz – Stasiuk), *Roczn. Kompar.* 2015 s. 139-157. — T. NIEZGODA, Fenomen nicości w sferze religijno-politycznej na przykładzie mesjanizmu A. Mickiewicza, *Coll. Wydz. Nauk Hum. i Społ. Akad. Mar. Woj.* 2015 nr 7. — T. NIEZGODA, The phenomenology of eschatological violence in the messianism of Adam Mickiewicz, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Stud. Relig.* 2015 t. 48. — S. PIERÓG, Mistyka i gnoza w myśli filozoficznej polskiego romantyzmu (Mickiewicz, Libelt, Trentowski), w: *Pod słońcem gnozy*, red. J. Prokopiuk, A. Chudzińska-Parkosadze, Poz. 2015 s. 57-79; Pokusa ideologii. Studia i szkice o filozofii polskiej epoki romantyzmu, War. 2020 s. 441-468. — K. RUTKOWSKI, Adam's god. Revelation and poetry according to Mickiewicz, tłum., koncepcja, red. J. Giedroyc, w: *Mantic perspectives. Oracles, prophecy and performance*, inicjatywa W. Staniewski, red. K. Bielański, Gardzienice – Lubl. – War. 2015 s. 97-109. — S. STĘPIEŃ, Romantyczna nuda i nowoczesna świadomość. Adam Mickiewicz – George Gordon Byron. Próba paraleli, *Wiek XIX* 2015 s. 237-250. — D. ZAWADZKA, Nowoczesność romantyzmu. Mickiewicz i Lelewel wśród rzeczy, *Białost. Stud. Literat.* 2015 t. 7.

1326. E. BOROWSKA, Mickiewicza i Cieszkowskiego filozofia końca filozofii, w: *Romantyzm polskie*, red. A. Dziedzic, T. Herbich, S. Pieróg, P. Ziemiński, War. 2016 s. 49-71. — E. KASPEKSKI, Displacement u romantyków (Mickiewicz – Norwid), w: *Romantyzm środkowoeuropejski w perspektywie postkolonialnej*. Cz. 1, red. M. Kuźniak, B. Nawrocki, War. 2016 s. 157-181. — K. SAMSEL, Fenomenologia Adama Mickiewicza?, w: *Romantyzm polskie...*, s. 73-83. — M. SIEDLECKI, Metafizyczna wizja świata w poezji Mickiewicza, Norwida i Leśmiana, *Bibliotekarz Podl.* 2016 nr 2. — A. KURSKA, Mickiewicz i „duch luterski”, *Zagadn. Rodz. Lit.* t. 60: 2017 s. 85-96. — M. KUZIĄK, Lustra imagologiczne Mickiewicza, *Porównania* t. 20: 2017 s. 39-51. — K. RUTKOWSKI,

Bóg Adama. Objawienie i poezja według Mickiewicza, *Twórczość* 2017 nr 4. — W. SAJDEK, Czy poeci mogą filozofować? Mickiewicz – Słowacki – Krasiński, w: *Apokryficzność (w) filozofii: nie/anty/pozaortodoksyjne dyskursy filozoficzne*, red. M. Woźniczka, M. Perek, Częstochowa 2017 s. 377-396. — T. SZYMAŃSKI, Les cours parisiens d'Adam Mickiewicz et l'idée de religion universelle, *Slavia Merid.* 2017 t. 17. — A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, „Homo capax” – podmiot romantyczny po przejściach. Antropologia A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2018 z. 6. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Świętość jako sposób na życie w świecie nie do życia. Wokół parenezy chrystologicznej Adama Mickiewicza i Jerzego Grotowskiego, w: *Święci i świętość w języku, literaturze i kulturze*, red. H. Leleń, T. Żurawlew, Kr. 2018 s. 225-238. — O. KRYSOWSKI, O człowieczeństwie Boga i bóstwie człowieka. Paralele kreacjonistyczne w liryce Mickiewicza, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 50-69.

1327. A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, Homo capax, capax hominis. Z problematyki antropologicznej w późnej twórczości A. Mickiewicza, Gdańsk 2019. Rec.: M. PUCZYDŁOWSKI, *Studia Philosophiae Christianae* 2021 nr 1. — A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, „Sługa panu zaprzędany...”. Mickiewiczowskie wieszczenie teologii słabe-go Boga, *Konteksty* 2019 t. 3. — J. FIEĆKO, Czy Mickiewicz był „mistycznym politykiem”?, w: *Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 177-195. — P. KUCIŃSKI, Kto to jest geniusz? Kulturowe historie Słowackiego i Mickiewicza po odzyskaniu niepodległości, *Załączn. Kult.* t. 6: 2019 s. 311-338. — M. KUZIĄK, Mickiewicz w Collège de France. Wykład, humanistyka, polityka, *Teksty Drugie* 2019 nr 3. — J. ŁAWSKI, Światła widnokregu. Mickiewicz i Oświecenie, w: *Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich. Seria IV: Kultury słowiańskie wobec Oświecenia*, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, K. Rutkowski, Białystok 2019 s. 143-159. — M. SAGANIAK, Struktura wiedzy ludzkiej według Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Wieszczy*

i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 161-175.

1328. A. BAGAJEWSKI, „O, Polsko – twa zgruba w Rzymie”. Kłopoty polskich romantyków z papieżem, *Więź* 2020 nr 2. — J.-K. MENDE, Das Konzept des Messianismus in der polnischen, französischen und deutschen Literatur der Romantik. Eine mehrsprachige Konzeptanalyse. Heidelberg 2020. Rec.: M. JUNKIERT, Romantyczny kamień z Rosetty, czyli Mickiewicz na językach, *Pam. Lit.* 2022 nr 3. — K. TRYBUŚ, Memory instead of history. Mickiewicz, Słowacki, Norwid, w: *The literature of Polish Romanticism in its European contexts*, red. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 71-89. — M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK, Kardynał Charles Journet wobec mesjanizmu Mickiewicza, *Persp. Kult.* t. 9: 2020 nr 2 s. 43-62. — M. BURZKA-JANIK, Codziennosc i metafizyka. Studia o Mickiewicz, Kr. 2021. — M. LESZCZYŃSKI, Despotyczne oko? Romantyczne naukowienie obrazu natury (Słowacki–Bacon, Mickiewicz–Kepler), *Forum Poet.* 2021 nr 24. — K. RUTKOWSKI, Bóg Adama, Kr. 2021. Rec.: A. BAGAJEWSKI, Mickiewiczowska summa Rutkowskiego, *Nowe Książki* 2021 nr 12. — L. ZWIERZYŃSKI, Fenomenologia zła w poezji Mickiewicza, w: *W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego*, Kat. 2021 s. 137-208. — K. SZCZYGIELSKI, Adam Mickiewicz o senacie i zgromadzeniach ludowych w starożytnym Rzymie, *Roczn. Kompar.* 2022 s. 131-150. — J. FIEĆKO, „Karzeł” Jełowicki z Mickiewiczem, Makryną Mieczysławską i innymi osobami w tle, w: *Krasiński. Osoby i miejsca*, Poz. 2023 s. 151-194. — J. FIEĆKO, [Wstęp i komentarz], w: A. Mickiewicz, *Metaphysical Poems*, oprac. J. Fiećko, M. Stróżyński, tłum. M. Stróżyński, Jaspreet Singh Boparai, Paderborn 2023. — A. JURGIENIENĖ, Adam Mickiewicz in search of Lithuanian National Identity, *Interlitteraria* t. 28: 2023 nr 2. — T. HERBICH, Samowładztwo rozumu i czyn. Krytyka filozofii niemieckiej w światopoglądach filozoficznych Adama Mickiewicza i Władimira Erna, War. 2023. — Z. KĄŻMIERCZYK, Pojęcie usilności dziejowej Lelewela w historiozofii Mickiewicza, w: *Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza*. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024 s. 81-95. — M. KUZIĄK, Mickiewicz – dwa

razy o początkach romantyzmu i prowincji, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 46-55.

Zob. także:

10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych

16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna

16.5. Towianizm

16.2. Poglądy i działalność społeczno-polityczna Mickiewicza

1329. J.N. JANOWSKI, Krzyżowcy A. Mickiewicza, *Dem. Pol.* 1848, 26 VIII. — D. SZULC, O poglądzie postępowym A. Mickiewicza, *Gwiazdka* (Kr.) 1860 t. 2 cz. 14. — S. GRUDZIŃSKI, Adam Mickiewicz wobec dzisiejszego społeczeństwa. Odczyt, Kr. 1874. — T. KALKSTEIN, Adam Mickiewicz. Eine historisch-sozialpolitische Studie, Pelplin 1874. — M. CHYLIŃSKI, Adam Mickiewicz wobec politycznych i umysłowych prądów swego wieku, *Ojczyzna* (Lw.) 1875 nr 275-277.

1330. W. MICKIEWICZ, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie. Publication faite d'après les papiers de son père avec préface et par Ladislas Mickiewicz, Par. 1877-1910, t. 1-3 [tłum. pol. Legion Mickiewicza. Rok 1848, Kr. 1921].

Rec.: A.S. [A.M. SKAŁKOWSKI], *Bibl. Warsz.* 1913 t. 3. — T. GRABOWSKI, *Pam. Lit.* 1913 s. 239-240.

1331. A. ASTRUC, Juifs et Polonais. D'après Adam Mickiewicz, *Revue polit. et lit.* 1882 t. 4; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 347-354; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 400-407 [tłum.: Żydzi i Polacy według A. Mickiewicza]. — H. BIEGELEISEN, Socjologia Mickiewicza, *Prawda* (War.) 1885 nr 1-5. — W. MICKIEWICZ, Przepowiednie Adama, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 57-61; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 57-61.

1332. H. BIEGELEISEN, Mickiewicz jako ewolucjonista, *Ruch* (Lw.) 1887 z. 1-3.

Rec.: T.T. JEŻ, *Przegl. Tyg.* 1887 nr 9. — M. MAZANOWSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 316-318.

1333. M. DUBIECKI, Adam Mickiewicz wobec Polski i świata, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1890 nr 152. — W. FELDMAN, Stosunek A. Mickiewicza do Żydów, Kr. 1890. Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891. — J. KASPROWICZ, Pojęcia społeczno-polityczne Mickiewicza, *Kur. Lwow.* 1890 nr 183. — B.A. BARANOWSKI, Pedagogika Mickiewiczowska, w: *Pedagogika Mickiewiczowska*. Urywki pedagogiczne skreślone na tle utworów A. Mickiewicza. Książka pamiątkowa wyd. przez Towarzystwo Pedagogiczne ku uczczeniu uroczystego złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu, Lw. 1890 s. 5-52. — A. LÉVY, Adam Mickiewicz. Ami des Juifs, *L'Univ. Israël.* 1890, 26 VII. — A. GÓRSKI, Mickiewicz jako socjalista, *Naprzód* 1893 nr 1. — Z. WASILEWSKI, Mickiewicz i Siemowacki jako członkowie Tow. Litewskiego i Ziemi Ruskich, *Dzien. Pozn.* 1893 nr 293-297; Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 71-100. — I. MOSZCZEŃSKA, Mickiewicz jako reformator społeczny, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 6-7. — W. NEHRING, O społecznych poglądach A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 45-62. — L. MÉYET, Mickiewicz nauczycielem prawa, w: *Prawda*. Książka zbiorowa dla uczczenia dwudziestopięcioletniej działalności A. Świętochowskiego 1870-1895, Lw.-Pet. 1899 s. 321-330. — N.S., Mickiewicz i Żydzi. Studium historyczno-literackie, *Izraelita* 1899 nr 1-3.

1334. V.V. BITNER, Social'no-političeskoe idealey Miceviča i razvite ih v sovremennom pol'skom obščestve, *Naučn. obozr.* 1901 nr 1-3. — K. JARECKI, Myśli A. Mickiewicza jako program odrodzenia narodowego, *Teka* (Lw.) 1902 nr 2. — W. BARANOWSKI, Polityczne i społeczne ideały A. Mickiewicza, *Wędrowiec* 1905 nr 47. — J. KOTARBIŃSKI, Idee wolności w pismach Mickiewi-

cza, *Kur. Warsz.* 1905 nr 327. — A. NIEMOJEWSKI, Artysta i epoka mickiewiczowska Legionu, *Kur. Lw.* 1905 nr 182. — M. KONOPNICKA, Konstytucja ducha, *Tyg. Ilustr.* 1906 nr 49. — W. NOWODWORSKI, Polityczno-społeczne przekonywania A. Mickiewicza. Odczyt wygłoszony w Petersburgu w 50 rocznicę zgonu poety, *Prawda* (War.) 1906 nr 4-5. — S.M. [S. MENDELSON], Adam Mickiewicz w *Trybunie Ludów*, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1906 nr 47-50. — A. ŚLIWIŃSKI, O społecznych i politycznych poglądach Mickiewicza, *Krytyka* (Kr.) 1906 z. 3-4. — H. GALLE, Mickiewicz jako polityk, *Kur. Warsz.* 1907 nr 332. — B. GORCZYŃSKI, Mickiewicz jako polityk, *Nowa Gaz.* 1907 nr 98, 100, 102, 104. — KUSTOSZ [M. SYNORADZKI], Misja polityczna Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1907 nr 1-3. — A.N. SIROTININ, Micevič kak politik, *Mosk. ežened.* 1907 nr 15. — T. GRUŻEWSKI, Mickiewicz jako polityk, *Dzien. Chicag.* 1908 nr 229.

1335. A. ŚLIWIŃSKI, Mickiewicz jako polityk, Kr. 1908.

Rec.: J. FLACH, *Przegl. Pol.* 1907/1908 t. 3. — B. GORCZYŃSKI, *Nowa Gazeta* 1907 nr 98-104. — M. JANIK, *Krytyka* (Kr.) 1907 t. 2 s. 388-389. — M. WIERZBIŃSKI, Mickiewicz jako polityk, *Praca* (Poz.) 1907 nr 42. — B. CHŁEBOWSKI, *Książka* 1908 nr 2. — A. DROGOSZEWSKI, *Wiedza* 1908 t. 1. — M. KRIDL, *Kultura* (War.) 1908 t. 2 s. 55-70.

1336. H. MAURER, Mickiewicz, Słowacki, Kraśniński w stosunku do narodu, *Dziennik Cieszyński* 1909 nr 23-41. — T. GRABOWSKI, Mickiewicz w r. 1848, *Bibl. Warsz.* 1911 t. 4 s. 1-21. Rec.: M. KALITYŃSKI, *Pam. Lit.* 1912 s. 475-476. — B. PAWŁOWSKI, Adama Mickiewicza poglądy społeczne od r. 1831-1833, *Filareta* (Poz.) 1911 nr 11-12, 1912 nr 1-4. — A. GÓRSKI, Mazzini wobec Mickiewicza, *Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.”* 1914 nr 16-17. — J. LORENTOWICZ, Legion Mickiewicza we Włoszech. Przypomnienie historyczne, *Nowa Gaz.* 1915 nr 242, 252, 264, 276, 288, 298, 310, 322. — H. MOŚCICKI, Mickiewicz o znaczeniu strategicznym Rygi, *Tyg. Ilustr.* 1915 nr 35. — W. GOMULICKI, Mickiewicz i Kościuszko, *Wied. Kur. Pol.* 1917 nr 955; *Kur. Warsz.* 1917 nr 145; *Nowa Reforma* 1917 nr 478 [pt. Kościuszko i Mickiewicz]. — W. HAHN, Trzej wieszczowie narodu wobec Kościuszki, *Kur. Lw.* 1917 nr 482-604. — S.A. KEMPNER, Demokratyzm ekonomiczny Mickiewicza, *Świat* (War.) 1918 nr 3. — I.W. KOSMOWSKA, Pro-

gram społeczno-polityczny A. Mickiewicza dla narodu polskiego, War. 1919. — W. TARNAWSKI, Mickiewicz o bolszewizmie, *Słowo Polskie* (Lw.) 1919 nr 315; *Roczn. Przem.* 2003 z. 1.

1337. E. HAECKER, Adam Mickiewicz jako socjalista. W 65 rocznicę jego zgonu, *Naprzód* 1920 nr 281. — K. PILEWICZ, Mickiewicz jako polityk, *Głos Litwy* 1920 nr 41. — T. GRABOWSKI, Napoleonizm Mickiewicza, *Kur. Pozn.* 1921 nr 102-103. — S.A. KEMPNER, Początki socjalizmu polskiego, w: *Z dziejów myśli socjalistycznej*, War. 1921 s. 60-70.

1338. W. MICKIEWICZ, Legion Mickiewicza. Rok 1848, Kr. 1921 [tłum. Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie, t. 1-3, Par. 1877-1910].

Rec.: T. SINKO, *Czas* 1921 nr 71. — M. KRIDL, *Książka* 1922 nr 4.

1339. L. PŁOSZEWSKI, Z dziejów idei napoleońskiej u Mickiewicza, *Rzeczp.* 1921 nr 123. — J. URBAN, [Rec.: *Trybuna Ludów*, oprac. E. Haecker, Kr. 1921], *Przegl. Powsz.* 1921 t. 151-152. — A. LEWAK, Działalność polityczna Kościoła rosyjskiego. Domniemany artykuł A. Mickiewicza, *Poz.* 1922. — L. POSADZY, Demokratyzm A. Mickiewicza, *Kur. Pozn.* 1922 nr 102-103. — A. WOJTKOWSKI, Nieznana odezwa z podpisem A. Mickiewicza w Archiwum Państwowym w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1922 nr 201 [odezwa Rady Szkoły Narodowej w Paryżu]. — F. HOESICK, Mickiewicz jako polityk, *Kur. Warsz.* 1923 nr 187; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 181-188. — M. KRIDL, Działalność polityczna Mickiewicza w oświeceniu pp. Śliwińskiego i Haeckera, w: *Krytyka i krytycy*, War. 1923 s. 172-209. — A. NOWACZYŃSKI, Wskazania A. Mickiewicza... i na dzisiejsze czasy, *Myśl Nar.* 1923 nr 50.

1340. W. MICKIEWICZ, Jules Michelet et Adam Mickiewicz, *La Revue des deux-mondes* 1924 nr 3 [Mars]. Rec.: N. CIMINO, I rapporti fra A. Mickiewicz e G. Michelet da uno studio di L. Mickiewicz [...], *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7 s. 280-282. — R. POLLAK, Mickiewicz e i nostri tempi, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7 s. 271-273. — M. KRIDL, Mickiewicz – Michelet – Quinet, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — W. NATANSON, Adam Mickiewicz

a pacyfizm, *Gaz. Lit.* (War.–Kr.–Łw.) 1926 nr 21. — A. GÓRSKI, Projekt Mickiewicza Panteonu chrześcijańskiego, *Nowe Wici* 1926 nr 2. — S. PIGOŃ, Mickiewicz wobec spisków galicyjskich w r. 1833, *Mysł Nar.* 1926 nr 17; *Studia literackie*, Kr. 1951 s. 160-169 [pt. Mickiewicz wobec spisków galicyjskich w dobie powstaniowej]. — S. PIGOŃ, Mickiewicz przeciw Saint-Simonowi, *Głos Nar.* (Kr.) 1927 nr 151. — T. GR. [T. GRABOWSKI], Rousseau a Mickiewicz o ustroju Polski, *Kur. Pozn.* 1928 nr 70 [notatka o najnowszych badaniach]. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Mickiewicz – Michelet et la Pologne, Par. 1928. — M. SEKRETA, Socjologiczne systemy Mickiewicza i Krasińskiego. Zestawienie porównawcze, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 5. — L. BIERNAWSKI, Mickiewicz et l'émigration, *La Pologne* (Par.) 1929 nr 13-14. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewicz o ojczyźnie, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 9-10. — S. MAŁACHOWSKI-ŁEMPICKI, Mickiewicz a wolnomularstwo, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 7. — M. RAPPAPORT, Mickiewicz a Żydzi, *Wiad. Lit.* 1930 nr 6. — M. LANDAU, Die Staats- und Gesellschaftsanschauung Adam Mickiewicz, Berlin 1931. — J. WAGNERÓWNA, Na marginesie art. „Mickiewicz a wolnomularstwo”, *Pam. Lit.* 1931 s. 285-294. — W. CHARKIEWICZ, Legion żydowski A. Mickiewicza, *Słowo* 1932 nr 166, 171-172.

1341. J. NADLER, Adam Mickiewicz, deutsche Klassik, deutsche Romantik, w: Deutschland und Polen. Beiträge zu ihren geschichtlichen Beziehungen, red. A. Brackmann, Monachium 1933 s. 41-50; Germany and Poland in their historical relations, wyd. A. Brackmann, Monachium 1934.

Rec.: Z. ŁEMPICKI, Niemcy i Polska, *Kwart. Hist.* 1934 s. 803-807. — Z. ŁEMPICKI, *Baltic Countries* 1936 nr 2 s. 292-293.

1342. L. OBERLANDER, Komplex żydowski A. Mickiewicza, *Mies. Żyd.* 1932 nr 1. — S. PIGOŃ, Przepowiednie A. Mickiewicza, *Radio* 1932 nr 13. — S. PIGOŃ, Fundamenty ideowe Legionu, w: A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. Wydanie Sejmowe, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., t. II: Przemówienia, War. 1933 s. 88-103; Zawsze o Nim. *Studia i odczyty o Mickiewiczu*, Kr. 1960 s. 225-243, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 469-496. — R. BRANDSTAETTER, Ewolucja poglądów Mickiewicza na kwestię żydowską, *Opinia* 1934 nr 13. — R. BRANDSTAETTER, Prorok wśród ga-

wiedzi, *Opinia* 1934 nr 19. — R. BRANDSTAETTER, Adama Mickiewicza myśli wybrane o Żydach i żydostwie, *Opinia* 1935 nr 22-24. — K. MORAWSKI, Polacy i sprawa polska w dziejach Italii w l. 1830-1866, Kr. 1937. — W. BANAŚ [Z. MŁYNARSKI], Nauki polityczne Adama Mickiewicza, *Czarno na Białym* 1939 nr 12. — G. VOL'PE, Rêvalûcyjnaâ dzejnasc' Mickeviča ũ 1848-1849 gg., *Liter. i mastac.* 1940, 23 XI. — C. BOBIŃSKA, Mickiewicz i jego legion Racławice i Połaniec, *Nowe Widn.* 1944 nr 3.

1343. J. KLEINER, Mickiewicz jako rewolucjonista i tradycjonalista, *Odrodzenie* 1945 nr 10-12. — M. KRIDL, Adam Mickiewicz as poet and political leader, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwiecień-czerwiec. — J. KUCHARZEWSKI, Introductory Address [Mickiewicz and the Great Emigration], *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwiecień-czerwiec. — K. GÓRSKI, Adam Mickiewicz – człowiek czynu, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 1. — T. GRABOWSKI, Mickiewicz przedstawiciel narodu i ludzkości, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 16. — R. KORNECKI-STRAMER, Legion Mickiewicza. Poprzedzony szkicem. Kilka uwag o A. Mickiewiczu, Par. 1946 [wyd. nast. War. 1949 pt. Legion Mickiewicza]. — B. DROBNER, Mickiewicz jako socjalista, War. 1947. — A. MICKIEWICZ, Gli Slavi, preceduto dal Libro della Nazione e dei Pellegrini Polacchi, coi documenti della Legione polacca del 1848 e gli articoli sulla questione italiana del 1849, oprac. i tłum. M. Bersano-Begey, Turyn 1947 [wyd. 2 rozsz.: Scritti politici, Turyn 1965].

1344. L. KOCIEMSKI, Adamo Mickiewicz creatore della Legione Polacca in Italia nel 1848, Firenze 1948. — A. LEWAK, W kręgu mickiewiczowskim 1848 r., *Przegl. Hist.* 1948 s. 221-236. — Z. LIBERA, Mickiewicz – Słowacki – Krasiński – Norwid w roku 1848, *Polonistyka* 1948 nr 3. — S. PIGOŃ, O Mickiewiczowskim „Składzie zasad” z r. 1848, *Sprawozd. PAU* 1948 nr 4; *Studia literackie*, Kr. 1951 s. 170-184 [pt. A. Mickiewicza „Skład zasad”]. — H. SZYPER, Wstęp, w: Mickiewicz pisarz demokratyczny. Wybór prozy publicystycznej, oprac. H. Szypier, War. 1947 s. 3-18. — W. BŁACHUT, Głosy o legionie Mickiewicza i „Skład zasad legionu” z 1848 r., *Wies* 1949 nr 1-2. — S. KOZICKI, Dziedzictwo polityczne

trzech wieszczów, War. 1949. — W. ŁUKASZEWICZ, Mickiewicz widziany oczami historyka, *Prace Polon.* 1949 t. 7 s. 43-56. — H. SZYPER, Romantyzm polityczny a twórczość młodzieńcza Mickiewicza, *Kuźnica* 1949 nr 2. — Z. BEDNORZ, Legion Mickiewicza nad Odrą i Wartą. W 153 rocznicę urodzin A. Mickiewicza, *Dziś i Jutro* 1951 nr 51/52. — S. KUSZEWSKI, H. OLSZEWSKI, J. TRZNADEL, Mickiewicz w *Trybunie Ludów* (referat wygłosz. na 5 Zjeździe Kół Polonistycznych we Wrocławiu 19-22 III 1951), *Zesz. Społ.-Nauk. „Po prostu”* 1951 nr 12 [odb. Wr. 1951]. — G. MAVER, Adam Mickiewicz in Rome in 1848, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A Symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 230-235. — Mickiewicz as Journalist, Summary and Excerpts, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 94-107.

1345. K.M. KUEV, Revolücionniät p”t na A. Mickevič, *Ezik i literatura* 1953 z. 6. — W. WEINTRAUB, Adam Mickiewicz, the Mystic-Politician, *Harvard Slavic Studies* 1953 t. 1 s. 133-178; Mickiewicz — mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 14-51 [wersja pol.]. — L. CIOŁKOSZOWA, Socjalizm romantyczny, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 133-144. — J. MIEROSZEWSKI, Mickiewicz a geopolityka, w: Mickiewicz żywy..., s. 121-127. — J. DANIELEWICZ, Mickiewicz w ogniu polemik emigracyjnych 1832-1855, War. 1955 [materiały dyskusyjne Kom. Nauk. Obchodu Roku Mickiewicza PAN; wyd. na prawach rkp]. — S. KIENIEWICZ, Adam Mickiewicz jako polityk, War. 1955. — F. PESTRAK, Pieśń miłości i braterstwa ludów, *Twórczość* 1955 nr 11. — A. SIKORA, Socjalizm utopijny A. Mickiewicza w *Trybunie Ludów*, War. 1955. — W. SZCZYGIEL, Mickiewicz i młodzież rewolucyjna 1846, *Polonistyka* 1955 nr 6. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Mickiewicz — patriota i trybun ludów, *Polonistyka* 1955 nr 2. — K.M. KUEV, Razvite na A. Mickevičevite revolücionni v”zgladu do 1830 g., *God. na Sof. univ. Ist.-fil. fak.* 1955/1956 t. 51 s. 163-300, 1956/1957 t. 52 s. 61-217.

1346. H. BATOWSKI, Legion Mickiewicza w kampanii włosko-austriackiej 1848 r., War. 1956. — A. MACEINA, Adam Mickiewicz als Dichter des Prometheus, *Zeitschr. für Ostforschung*

1956 t. 5 s. 321-349. — G. MAVER, Mazzini e Mickiewicz, *Ricerche Slav.* 1956 nr 4. — H. BATOWSKI, Adam Mickiewicz a Czesi w rewolucyjnych latach 1848-1849, *Českoslovenký Časopis Historický* 1958 nr 6; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 11-37. — A.S. KLEVČENÂ, Adam Mickevič o družbe i revolücionnom soŭze narodov, *Naučn. trudy po filos.* 1958 z. 2 cz. 2. — Legion Mickiewicza. Wybór źródeł, red. H. Batowski, A. Szklarska-Lohmannowa, Wr. 1958. — J. REYCHMAN, Działalność Mickiewicza w czasie wojny krymskiej w latach 1853-1855, *Stud. i Mat. do Hist. Wojsk.* 1958 s. 85-91. — M.T. RYŁSKIJ, Velikij pol’skij poet-revolüционер, w: Klassiki i sovremenniki, Mos. 1958 s. 274-299. — B. CHIAVAZZA, La fortuna de Mickiewicz in Italia, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 138-150. — A.S. KLÂŬČENÂ, Gramadska-palityčnyâ i sacyâlagičnyâ poglâdy A. Mickeviča (da 160-goddzâ z dnâ narodženâ), red. Ī.M. Luščycki, Mińsk 1959. — G. NANDRIȘ, Adam Mickiewicz and the Rumanians, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 459-464. — S. PIEKUT, Adam Mickiewicz a Józef Mazzini, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 151-162. — F.J. PUŁASKI, Adama Mickiewicza uwagi do Ustawy połączonych w 1854 r. Towarzystw Literackiego i Historycznego, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 11-13.

1347. S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz a rewolucja frankfurcka w 1833 r. O nowe oblicze Mickiewicza w latach 1832-1833, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1959 z. 13; Zjazd Naukowy Polonistów 10-13 grudnia 1958, red. nauk. K. Wyka, Wr. 1960 s. 507-576; *Mickiewicz-Blätter* 1965 s. 1-14 [tłum. niem. pt. Mickiewicz und die Revolution in Frankfurt 1833]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 149-212 [uzup. nowymi materiałami]; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 235-252 [tłum. niem. pt. Mickiewicz und die Revolution in Frankfurt 1833]. — H. BATOWSKI, Polityczny wpływ Mazziniego na Mickiewicza. Przyczynek do historii r. 1848, w zb.: Studi in onore di Ettore Lo Gatto e di Giovanni Maver, Florencja 1962 s. 73-78; Ze słowiańskich mic-

- kiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 131-138. — S. FISZMAN, Archiwalia Mickiewiczowskie, Wr. 1962. — O. SCHERER, Le romantisme politique de Mickiewicz, *Études Slaves et East-Europ.* 1966/1967 t. 12 s. 3-16. — W. WEINTRAUB, Vilna et la mystica, *Ricerche Slav.* 1967 nr 15; Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 [wersja zmien.], wyd. 2 War. 1998. — M. JANION, Romantyczna wizja rewolucji, w: *Problemy polskiego romantyzmu*, S. 1, red. M. Żmigrodzka, Z. Lewinówna, Wr. 1971 s. 167-181. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz „śród żywiołów obcych”, w: *Swojskość i cudzoziemszczyzna w kulturze polskiej*, red. Z. Stefanowska, War. 1973 s. 246-275; Próba zdrowego rozumu. *Studia o Mickiewiczu*, War. 1976 s. 169-187, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 304-334. — D. ŽIVANOVIĆ, Adam Mickiewicz i Petar Petrović Njegoš, *Slavia* (Praga) 1974 nr 3. — J.A. JUCEWICZ, Mickiewicza misja na Wschodzie, *Fakty* 1978 nr 51/53; W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 103-113.
1348. N. ROGER-TAILLADE, L'utopie révolutionnaire dans les cours du Collège de France, *Revue des Études slaves* 1989 t. 61 z. 1/2 s. 41-56. — A. FABIANOWSKI, Socjalizm Mickiewicza, w: *Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej*, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 249-257. — J. FIEČKO, Naśladowanie Mickiewicza. Agaton Giller o posłannictwie Polaków i ich państwa, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* 1994 s. 60-77. — G. PETRACCHI, Adam Mickiewicz e la Legione polacca a Firenze e in Toscana nel 1848-1849, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Pr. Hist.* 1994 z. 110. — I. GRUZIŃSKA-GROSS, Piętno rewolucji. Custine, Tocqueville, Mickiewicz i wyobrażenia romantyczna, przeł. B. Shallcross, War. 1995; wyd. nast. War. 2000. — Z. STEFANOWSKA, Geniusz poety, geniusz narodu. Mickiewicz wobec powstania listopadowego, *Teksty Drugie* 1995 nr 6; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 181-195. — J. MAURER, „Jak mnie nie stanie, nikt tego nie zrozumie”, *Lithuania* 1996 nr 3/4 [dot. projektu legionu żydowskiego].
1349. I.I. AKINČIČ, Ideâ patriotizma v tvorčestve A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčaci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce suvëtnaj litaratury”*, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 369-378. — A. DJAŬKOVİČ, Svetapoglâd, gramadzânskasc' A. Mickeviča i sučasnasc', w: *Večnyja problemy...*, s. 404-408. — T.E. DOMAŃSKI, Mickiewicz et l'insurrection de 1830, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 33-41. — M. DUBOVİK, Pedagogičeskââ deatelnost' i pegagogičeskie vzglâdy A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy...*, s. 362-369. — M. JANION, Legion żydowski Mickiewicza, *Midrasz* 1998 nr 4. — M. KASCJUK, Mickevič âk gramadska-palityčny dzeâč, w: *Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferënci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.)*, red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 78-83. — P.F. LUGI, M. PROKOP, L'Action d'Adam Mickiewicz aux yeux d'un diplomate italien (Lodovico Frapolli) dans les années 1848-1849, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 81-100. — P. MATUSIK, Mickiewicz w konserwatywnych polemikach lat 1848-1855, w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998*. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 315-340. — Z. SUDOLSKI, Wkład filomatów i Mickiewicza w walkę o niepodległość, *Roczn. Tow. Nauk. Warsz.* 1998 s. 27-43.
1350. B. KOSMANOWA, Emigracja polistopadowa w ocenie A. Mickiewicza, w: *Między polityką a literaturą*, praca zbior. pod red. M. Kosmana, Poz. 1999 s. 53-65. — M. KUZIĄK, Przemiany koncepcji narodowości w „Prelekcjach paryskich” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 5. — B. ŁASZEWSKI, Poglądy i działalność społeczno-polityczna A. Mickiewicza po roku 1830, wstęp T.W. Nowacki, Radom 1999. — L. KUK, Mickiewicz, témoin du déclin de la révolution de 1848, w: *Mickiewicz par lui-même*, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 69-80. — Z. STEFANOWSKA, Romantyczny stosunek do finansów publicznych, w: *Pieniądz w literaturze i teatrze*, red. J. Bachórz; *Materiały z sympozjum „Temat pieniądza w literaturze i teatrze”*, Gdańsk 2000 s. 68-73; Mapa

romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 240-248. — E. BUGAJ, Działalność Mickiewicza w świetle „Legionu żydowskiego” R. Brandstaettera, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 115-121.

1351. C. VEDANA, Adam Mickiewicz e Venezia nel 1848, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 268-277. — K. ŻABOKLICKI, Le lettere di Adamo Mickiewicz a Margaret Fuller, *Dimensioni e problemi della ricerca storica* 2001 nr 1 [wygł. na konf.: Margaret Fuller. Tra Europa e Stati Uniti d'America. Atti del Convegno internazionale, Roma, 20-22 XI 2000]. — M. CADOT, Mickiewicz, Herzen et Bakounine: attirance et éloignement, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Maślowski, Par. 2002, s. 209-215. — L. KUK, Mickiewicz et l'éveil des nationalités en Europe centrale et balkanique, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 133-143. — Z. STEFANOWSKA, Économie et éthique: un poète romantique face au débat budgétaire, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 188-194; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 249-262 [wersja pol.: Romantyk wobec debaty budżetowej]. — C. SKONKA, Czy tylko „narody wybrane” mają prawo do suwerenności? Jakie są kryteria praw narodów do wolności? Do 1918 roku Polska była też... Czeczenia!, *Pieśń Skrzydlata* 2003 nr 1. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, 1848. Mickiewicz i rewolucja w świetle listów, w: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów, War. 2003 s. 118-144. — J. FIEĆKO, „Zmoskalenie” Adama. Wokół rzymskiego sporu Krasińskiego i Mickiewicza, w: Literatura i język, red. K. Meller, K. Trybuś, Poz. 2004 s. 211-230. — A. TYLUSIŃSKA-KOWALSKA, La religione della patria in Mickiewicz e Towiański; influenze polacche sul Risorgimento italiano, *Società e Storia* 2004 s. 763-779. — J. MAURER, „Jak mnie nie stanie, nikt tego nie zrozumie”. O legionie żydowskim Mickiewicza, w: Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą

polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 115-130. — E.A. WESOŁOWSKA, Narody i rozumienie ich spraw w twórczości A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszeński, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 81-93.

1352. A. BOBKÓ, Idee polityczne w twórczości Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisławski, Rzeszów 2007 s. 368-377. — J. FIEĆKO, Romantyczny spór o formę narodu. Mickiewicz kontra Krasiński, w: Narracje o Polsce, red. B. Korzeniewski, Poz. 2008 s. 71-83. — J. FIEĆKO, Spór między Mickiewiczem a Krasińskim o miejsce Żydów wśród Polaków, *Pam. Lit.* 2008 z. 2. — Z. PRZYCHODNIAK, Tożsamość polska, Mickiewicz i Europa, *Przegl. Hum.* 2009 nr 5-6. — E. KASPERSKI, Polityka i poetyka. Wokół dyskursu wolności Mickiewicza, w: Śladami romantyków. Profesorowi Zbigniewowi Sudolskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin, red. E. Kasperski, O. Kryszewski, War. 2010 s. 393-424. — J. PÓLTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel dorosłych, *Edukacja Dorosłych* 2010 nr 2. — K. ZIEMBA, Dyskurs etniczny w literaturze polskiej. Od Mickiewicza do Renesansu i z powrotem, w: Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy, S. I: Prace dedykowane Prof. Świetłanę Musijenko, red. A. Janicka i in., Białystok 2013 s. 71-86. — A. WAŚKO, Wierszowana historiozofia wolności (1773-1830), *Horyz. Polit.* 2013 t. 4 nr 6 s. 55-75.

1353. J. FIEĆKO, Bałkany i Mickiewicz w okresie Wiosny Ludów (1848-1849). Aspekty chorwackie, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 211-230. — M. DERNAŁOWICZ, Pigoń, Janion, Legion, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 147-157. — B. DOPART, „Polska historyczna, Polska wolna, oświecona zaczyna się od chrześcijaństwa”. A. Mickiewicz wobec chrztu i chrystianizacji Polski, *Teol. Polit.* nr 9: 2016-2017 s. 129-140. — S. FALKOVICH, Adam Mickiewicz and the Polish political emigration in the mid-nineteenth century, *Slav. World in the Third Mil.* 2018 t. 13. — J. FIEĆKO, Central Europe in Mickiewicz's thought and deed during the European Revolution (1848-1849). The Croatian tropes, *Pannoniana*

2018 nr 1-2. — F. FALCHI, Mazzini, Mickiewicz e Fuller. Democrazia e questione sociale (1830-1850), *Storia e Politica* 2020 nr 2. — M. KIHARA, Martyrologium Polonorum 1832 – Mickiewiczowski projekt literacko-polityczny, w: *Polityka i pamięć w literaturze polskiej (od przełomu romantycznego)*, Studia przypadku, red. J. Herlth, M. Junkiert, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 65-93. — M. KUZIĄK, Mickiewicz i odwieczna klęska polskich liberałów, *Czas Kultury* 2020 nr 2. — M. STANKIEWICZ-KOPEĆ, Adam Mickiewicz wobec rozwoju cywilizacyjnego i postępu naukowo-technicznego, *Roczn. Filozof.* 2021 z. 1. — M. KUZIĄK, Adam Mickiewicz i porachunki z nowoczesnością W stronę paradygmatu polskiej polityczności, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. STANISZ, Nation and Europe. Adam Mickiewicz's writings and political activity and the dilemma of identity during the nineteenth

century, w: *Europe and the East. Historical ideas of Eastern and Southeast Europe, 1789-1989*, red. M. Hewitson, J. Vermeiren, Lond.–Nowy Jork 2023 s. 111-132. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowska idea praw obywatelskich. „Skład zasad”, w: *Uniwersytet. Otwarte przestrzenie dyskursów*, red. I. Cytlak, K. Przyszczykowski, Poz. 2024 s. 143-159. — J. HERLTH, Romantyzm a narodziny wyobraźni populistycznej – przypadek Mickiewicza, w: *Narodziny romantyzmu w Polsce i na świecie*, red. Z. Dambek-Giallelis, K. Trybuś, M. Junkiert, Poz. 2024 s. 155-168.

Zob. także:

6. Opracowania pism filomackich
8. Opracowania publicystyki i pism politycznych
9. Opracowania pism historycznych
10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych

16.3. Poglądy estetycznoliterackie

1354. F.S. DMOCHOWSKI, Uwagi nad terażniejszym stanem, duchem i dążnością poezji polskiej i o Mickiewiczu, *Bibl. Pol.* 1825 t. 1. [dot. m.in. wyd. „Poezji” Mickiewicza 1822 i 1823]; *Mosk. Tel.* 1826 t. 10 nr 15-16 [tłum. ros. pt. O sostoānii, duhe i stremlenii nowiejszej polskoj poezii; wstęp N. Polevoj]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 53-65. — F.S. DMOCHOWSKI, Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”, obejmująca tekst p. Mickiewicza z uwagami krytycznymi [...], War. 1829, wyd. 2 rozsz. War. 1830; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 232-242 [fragm.]; M. Stanis, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019 s. 273-310. — [W. NIEMOJOWSKI], Myśli dorywcze o romantyczności i romantykach, Kalisz 1830.

1355. S. PILAT, Studia estetyczne, *Bibl. Ossol.* 1863 t. 3. — L. SIEMIENSKI, Obóz klasyków, Kr. 1866; wyd. nast. War. 1910. — H. BIEGELEISEN, Atak Mickiewicza na obóz klasyków, *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1885 t. 1. — J. TRETIĄK, Mickiewicz i Trembecki, *Przegl. Pol.* 1886/1887 t. 1 (81) s. 496-522; *Kraj* 1887 nr 6-9; Szkice literackie, S. I, Kr.

1896 s. 31-62. Rec.: R. PILAT, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 230-233.

1356. P. CHMIEŁOWSKI, Estetyczno-krytyczne poglądy A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888, 1889, 1891, 1898; wyd. osob.: *Estetyka Mickiewicza*, Lw. 1898.

Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751. — W. HAHN, *Muzeum* (Lw.) 1898 nr 12. — A. DROGOSZEWSKI, *Prawda* (War.) 1899 nr 11. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 1.

1357. Z. HORDYŃSKI, Mickiewicz i Brodziński, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 34-102. — J. KALLENBACH, O malarstwie religijnym, *Przegl. Pol.* 1890/1891 t. 3 (99); *Tyg. Ilustr.* 1891 nr 53-54; *Czasy i ludzie*, War. 1905 s. 151-159. — B.Z., Adam Mickiewicz o kołędach, *Biesiada Lit.* 1897 nr 52. — M. BIERNACKI, Mickiewicz a muzyka, *Echo Muz., Teatr. i Art.* 1898 nr 1-2, 4-5. — A. LANGE, O romantyzmie przed Mickiewiczem, *Życie* (Kr.) 1898 nr 31-33, 36-37; *Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.”* 1913 nr 1-6. — E. PORĘBOWICZ, Przyczynek do pojęcia „romantyczność” u Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 276-279. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Teatr Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana

staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 93-97. — W. BĘŁZA, Mickiewicz kompozytorem, w: *Szkice, wspomnienia, obrazy*, War. 1901 s. 86-94; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 117-126. — W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz — Niemcewicz. Studium historycznoliterackie, *Pam. Lit.* 1903 s. 539-566, 1904 s. 55-77, 245-271, 1905 s. 1-31. — K. KASZEWSKI, Mickiewicz i epopeja, *Pam. Lit.* 1904 s. 569-585. — J. KALLENBACH, „Wieczory w Neuilly”, w: *Czasz i ludzie*, War. 1905 s. 135-149.

1358. P. BAŃKOWSKI, Adam Mickiewicz i romantycy warszawscy. Pierwsze płody poezji romantycznej w świetle krytyki Mickiewicza, *Przegl. Nar.* 1909 nr 9. — S. WASYLEWSKI, Dwie współczesne satyry na Mickiewicza i na romantyzm (1827), *Pam. Lit.* 1910 s. 506-516 [satyra „Flora romantyczna” zapewne K. Koźmiana oraz anonim. wiersz „Romantyczność. Ballada”]. — M. SZYJKOWSKI, Podstawy romantyzmu A. Mickiewicza w epoce wileńsko-kowieńskiej, *Bibl. Warsz.* 1914 t. 1. — M. SMOLARSKI, Estetyka Mickiewicza w epoce od powstania listopadowego do czasów kursów literatury słowiańskiej. II Katedra w Lozannie, *Przegl. Nar.* 1920 t. 19 nr 4, t. 20 nr 5. — H. ŻYCZYŃSKI, Brodziński i Mickiewicz wobec „Laokoon” Lessinga, *Arch. Tow. Nauk. we Lw. Dział I* 1922, t. 1 z. 1. — T. SINKO, Pochodzenie trzech formuł poetyckich. Drobiazgi humanistyczne, *Przegl. Powsz.* 1923 t. 158. — H. ŻYCZYŃSKI, Z estetyki Mickiewicza. Technika obrazowania poetyckiego, klasyfikacja estetyczna, teoria romantyzmu, Cieszyn 1923. Rec.: H. ŻYCZYŃSKI, *Rzeczp.* 1923 nr 259. — H. ŻYCZYŃSKI, Stosunek Mickiewicza do poezji staropolskiej, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 126-135; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 105-112. — A. SKWARCZYŃSKI, Estetyka Mickiewicza, *Droga* 1925 nr 6-7.

1359. H. SZYPER, Sentymalizm w twórczości Mickiewicza, Lw. 1926.

Rec.: A. CHOROWICZOWA, *Ruch Lit.* (War.) 1926 nr 10. — C. JANKOWSKI, Pod znakiem błuszczy i jaskółki, *Słowo* 1926 nr 259. — J.B. RICHTER, *Pam. Lit.* 1927 s. 231-234. — K. GÓRSKI, *Pam. Lit.* 1928 s. 648-654.

1360. W. HORZYCA, Teatralne idee Mickiewicza, *Epoka* 1927 nr 64. — M. SMOLARSKI, Mickiewicz i muzyka, *Kur. Pozn.* 1928 nr 66.

— P. CAZIN, Adam Mickiewicz et les débuts du romantisme polonais, *Le Monde slave* 1929 nr 6 s. 329-349. — M. KORZENNIK, Szymon Szymonowicz w oświeceniu Brodzińskiego i Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1929 nr 20. — B. NADOLSKI, Pokłosie lektury poezji J. Kochanowskiego u A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1930 s. 315-331. — E. SAMOGYI, Karpiński-Mickiewicz. Studium historyczno-literackie, Nowy Sącz 1930. — F. ILEŠIČ, Poglądy Mickiewicza na dramat słowiański a dramat Milutinovića „Tragedia Obilic”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1931 z. 1-9. — S. PIGOŃ, Jan Kochanowski w sądach romantyków, w: *Pamiętnik Zjazdu Naukowego im. Jana Kochanowskiego w Krakowie 8 i 9 czerwca 1930 r.*, Kr. 1931 s. 293-325; *Studia literackie*, Kr. 1951 s. 43-73. — A. ZUBRZYCKI [F. PAJĄCZKOWSKI], Aktualność poglądów na teatr Mickiewicza i Krasińskiego, *Słowo Polskie* (Lw.) 1933 nr 194 [dod.: Nauka, Literatura, Sztuka nr 27]. — S. ŁEMPICKI, Mickiewicz-Krasicki, Lw. 1936. Rec.: I. CHRZANOWSKI, *Nowa Książka* 1936 z. 10. — T. MAKOWIECKI, S. PIGOŃ, L. PŁOSZEWSKI, Wstęp [do *Pism estetyczno-krytycznych*], w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*. Wydanie Sejmowe, zebrał i oprac. staraniem Komit. Red., t. 7, War. 1936 s. 9-29. — T. TWARDOWSKI, Malczewski a Mickiewicz, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1943 nr 235.

1361. J. PIETRKIEWICZ, Ten niezrozumiały Mickiewicz, *Mysł Pol.* (Lond.) 1945 nr 85. — W. BOROWY, Mickiewicz w szkole klasycznej, *Pam. Lit.* 1948 s. 9-45; O poezji Mickiewicza, Lubl. 1958 s. 11-52, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 11-45. — F. GERMAN, „Hej radością oczy błysną”. O muzycznych zainteresowaniach Mickiewicza, *Odra* (Kat.) 1949 nr 26. — Z. LISSA, Adam Mickiewicz a muzyka, *Życie Śpiewacze* 1949 nr 1-2. — G. PIANKO, Mickiewicz a świat starożytny, *Meander* 1949 nr 10. — R. SKULSKI, Pierwsze zainteresowania teatrem u Mickiewicza, *Zesz. Wrocł.* 1949 nr 3-4. — H. SZYPER, Romantyzm polityczny a twórczość młodzieńcza Mickiewicza, *Kuźnica* 1949 nr 2. — S.L. ROGOWSKI, O przedmowie do „Ballad i romansów”, *Pam. Lit.* 1951 z. 3-4. — H. BARANOWSKI, Mickiewicz a polska opera, *Problemy* 1955 nr 12. — F. DĄBROWSKI, Mickiewicz i muzyka, *Pomorze* 1955 nr 3/4. — É. KRAKOWSKI, Mickiewicz et l'histoire pathétique de la Pologne, Par. 1955. — W. LEDNICKI, Adam Mickiewicz, roman-

tyczny ambasador Polski przy dworze realizmu, *Teki Hist.* t. 7: 1955. — W. WEINTRAUB, Dlaczego Mickiewicz przestał pisać, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 70-81; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 101-114. — Ł. WINIARSKI, O realizmie Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa na stulecie zgonu A. Mickiewicza. Komitet Obchodu Roku Mickiewiczowskiego w Szwecji, Sztokholm 1955 s. 17-30. — K. WYKA, Mickiewiczowska teoria epopei, *Życie Lit.* 1955 nr 48.

1362. J. KLEINER, Związek rozprawy Mickiewicza „O nowoczesnym malarstwie religijnym Niemców” z francuskim odrodzeniem sztuki chrześcijańskiej, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 73-79. — Seksterny wykładów kowieńskich Adama Mickiewicza. 1819-1821, oprac. W. Abramowicz, Wil. 1956 [oprac. w jęz. lit. i jęz. pol.]. — S. KAWYN, Mickiewicz w ocenie autora „Ludgardy”. Karta z dziejów walki romantyków z klasykami, *Prace Polon.* 1957 s. 163-174; W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957 s. 21-34; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 156-169 [pt. Farys polskiej ziemi], War. 2001 s. 212-228. — J.S. PASIERB, Adam Mickiewicz o języku sakralnym, *Ruch Bibl. i Liturg.* 1958 nr 11. — J. ZAREMBA, Sądy A. Mickiewicza o pisarzach polskiego odrodzenia, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 255-337. — J. FABRE, Adam Mickiewicz et l'héritage des lumières, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 203-232. — E.A. SLOBODSKAÂ, Problema realizma v tvorčestve A. Mickieviča, Wołgograd 1960.

1363. I.F. BEŁZA, Adam Mickiewicz i muzyka polska, w: Między Oświeceniem a Romantyzmem. Polska kultura muzyczna w początkach XIX w., Kr. 1961 s. 171-197. — K. MĘŻYŃSKI, Adam Mickiewicz a Gołdfrjd Ernest Groddeck, *Zesz. Nauk. WSP Gdańsk* 1963 z. 5. — Z. RASZEWSKI, Słowacki i Mickiewicz wobec teatru romantycznego, w: Staroświecczyzna i postęp czasu. O teatrze polskim 1765-1865, War. 1963 s. 223-267.

— W. WEINTRAUB, The Problem of improvisation in Romantic literature, *Compar. Lit.* 1964 nr 16 [pol. wersja zmien.: Poeta i prorok, wyd. 1982 i 1998]. — W. WEINTRAUB, „Pan Tadeusz”, an anti-prophetic poem, *Zagadn. Rodz. Lit.* t. 7: 1963 nr 1. — F. GERMAN, Mickiewicz i Mozart, Kat. 1971. — T. TERLECKI, A critical appraisal of Mickiewicz's lecture about the theatre, w: Studies in Polish civilization, red. D.S. Wandycz, Nowy Jork [1971]. — J. KRZYŻANOWSKI, Coś niecoś o życiu literackim. Program polityczno-literacki Mickiewicza, w: Sztuka słowa. Rzecz o zjawiskach literackich, War. 1972 s. 211-243. — T. KOSTKIEWICZOWA, Poezja i czułe serce. Szkic o sensach „czucia” w świadomości poetyckiej Oświecenia i Mickiewicza, w: Studia romantyczne. Poświęcone VII Międzynar. Kongresowi Slawistów, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1973 s. 77-107. — B.I. ROSTOKIJ, K voprosu o teatral'nyh ideah Mickieviča, w: Pol'skij romantizm i vostočnoslavl'ianskie literatury, red. M. Żmigrodzka i in., Mos. 1973 s. 251-259. — L. SCHILLER, Podróż teatralna Mickiewicza z Odyńcem. Fantazja, oprac. J. Timoszewicz, War. 1973 [w Aneksie: O doświadczeniach teatralnych A. Mickiewicza]. — H. SCHROEDER, Zu A. Mickiewicz's Romantikverständnis und Romantikkritik, w: Slavistische Studien zum 7. Internationalen Slavistenkongress in Warschau 1973, Monachium [1973], s. 147-158.

1364. S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz w kręgu idei i postulatów Sulzera, *Pam. Lit.* 1973 z. 3; Pomiędzy historią a teorią literatury, War. 1975 s. 9-22. — B. STANISŁAWSKA, Antyk?, *Poezja* 1973 nr 11 [oddziaływanie Horacego na Mickiewicza]. — I.F. BEŁZA, Mickiewicz a muzyka, w: Portrety romantyków, przekł. E. Sułkowska, J. Sułkowska, War. 1974 s. 143-164. — Z. LIBERA, Adam Mickiewicz und die Tradition der polnischen Aufklärung, tłum. G. Szarszewska, *Weimarer Beiträge* 1974 nr 7; *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1975 z. 1 s. 2-12. — K. MĘŻYŃSKI, Gołdfrjd Ernest Groddeck. Profesor Adama Mickiewicza. Próba rewizji, Gdańsk 1974. Rec.: J. STARNAWSKI, *Pam. Lit.* 1976 z. 1. — M. ŻMIGRODZKA, Mit – podanie – historia, w: Problemy polskiego romantyzmu, S. 2, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1974 s. 307-342; Przez wieki idąca powieść. Wybór pism o literaturze XIX i XX w., red. M. Kalinowska, E. Kiślak, War. 2002 s. 54-88. — S. SKWARCZYŃSKA, Mic-

kiewiczowski pogrom Arkadii. Pomięta karta z historii stuletniej wojny z poezją pastoralną, w: For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th birthday, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 465-478; Pomiędzy historią a teorią literatury, War. 1975 s. 56-67. — M. ZAWADZKA, Lekcja XVI Mickiewicza jako program narodowego dramatu romantycznego, *Poezja* 1975 nr 11/12.

1365. B.I. ROSTOCKIJ, Adam Mickevič i teatr. Mos. 1976.

Zawartość: Vvedenie; Na podstupah k „Dzadam”; Litovskie „Dzady”; Na puti k novoj drame (gody v Rossii); Tret’ à čast’ „Dzadov”; Teatral’nye zavety Mickeviča; Pri-mečaniā; Priloženie; Lekciā XVI tret’ego kursa slavānskikh literatur [...].

Rec.: V. SČENSNOVIČ, *Referat. žurn.* 1976 nr 4. — B.F. STAHEEV, Drama i teatr v žizni i tvorčestve Mickeviča, *Teatr* (Mos.) 1978 nr 2.

1366. J.A. KOŚCIŃSKI, Nieznana notka Mickiewicza albo ostatnie echo walki klasyków z romantykami, *Twórczość* 1978 nr 6 [rzekoma dedykacja Mickiewicza dla K. Koźmiana]. — A. WITKOWSKA, Dlaczego Mickiewicz został poetą romantycznym?, *Polonistyka* 1978 nr 6. — C. ZGORZELSKI, Notatki na marginesach „Konrada Wallenroda”, w: Od Oświecenia ku Romantyzmowi i współczesności. Szkice historycznoliterackie, Kr. 1978 s. 232-263. — Z. LIBERA, Z tradycji klasycznych we wczesnej twórczości Mickiewicza, w: Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 161-168. — E. SZYMANIS, Teoria i praktyka mickiewiczowskiej koncepcji literatury, *Przegl. Hum.* 1982 nr 3-4. — W. WEINTRAUB, Droga do Damaszku, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 169-188, wyd. 2 War. 1998 s. 133-148. — W. WEINTRAUB, Rosyjski martyzm i Oleszkiewicz, w: Poeta i prorok..., War. 1982 s. 122-148, wyd. 2 War. 1998 s. 96-116. — W. WEINTRAUB, Wilno i mistyka, w: Poeta i prorok..., s. 5-35, wyd. 2 War. 1998 s. 5-28. — W. WEINTRAUB, Wilno i pierwsze improwizacje, w: Poeta i prorok..., War. 1982 s. 36-46, wyd. 2 War. 1998 s. 29-37. — T. TERLECKI, Krytyczna ocena „lekcji teatralnej” Mickiewicza, *Pam. Teatr.* 1983 z. 3. — W. WEINTRAUB, Towiański budzicielem poezji Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1986 nr 50; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne

studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 108-114.

1367. K. RUTKOWSKI, Krytyka literatury według Mickiewicza, w: Przeciwny literaturze. Esej o „poezji czynnej” M. Białoszewskiego i E. Stachury, Bydg. 1987 s. 65-90. — K. RUTKOWSKI, Mickiewicza pojmowanie literatury. Uwagi o dwóch założeniach nie napisanej monografii, w: Z dziejów polskiej nauki o literaturze. Materiały sesji nauk. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. w 200 rocznicę powstania Katedry Literatury w Szkole Głównej Koronnej, 22-24 listopada 1982, t. 2, red. H. Markiewicz, G. Matuszek, Kr. 1988. — J. CIECHOWICZ, O różnych sposobach czytania „lekcji teatralnej” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1990 z. 2; Myślenie teatrem, Gdańsk 2000 s. 31-44. — B. DOPART, U początków romantycznej refleksji programowej A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznolit.* 1992 z. 80. — M. GRASZEWICZ, „O krytykach i recenzentach warszawskich”, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 64-72.

1368. G. HALKIEWICZ-SOJAK, Być poetą w XIX wieku. O Mickiewiczowskim i Norwidowskim wzorze postawy poetyckiej, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 153-170. — Z. LIBERA, Mickiewicz o kulturze i literaturze polskiego Oświecenia, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romanów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 99-107. — M. STRZYŻEWSKI, Twórczość krytycznoliteracka Mickiewicza na tle przemian polskiej krytyki literackiej do r. 1830, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 65-76. — M. SOROŁOWSKI, Mowa, pismo, mesjanizm (według Mickiewicza), *Teksty Drugie* 1995 nr 6. — D. KUDELSKA, Jaki artysta być powinien – według A. Mickiewicza. Na podstawie rozprawki „O nowoczesnym malarstwie religijnym niemieckim”, w: Wizerunek artysty. Studia z dziejów sztuki XIX i XX w., red. M. Kitowska-Łysiak, P. Kosiewski, Lubl. 1996 s. 25-55. — M. PRWIŃSKA, Czy Mickiewicz zamordował Kochanowskiego? Interpretacje romantycznej interpretacji, w: Nasze pojedynki o romantyzm, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 189-203.

1369. M. PRWIŃSKA, Mickiewicz o polskiej żartobliwości, w: Romantyzm, Janion, fantazma-

ty. Prace ofiarowane prof. Marii Janion na jej siedemdziesięciolecie, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1996 s. 53-66; Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 183-197. — D. KUDELSKA, Zadania malarza według A. Mickiewicza, w: Juliusz Słowacki i sztuki plastyczne, Lubl. 1997 s. 317-322. — D. SEWERYN, „...jak tam zaszedłeś”. Mickiewicz w szkole klasycznej, Lubl. 1997. — J. ABRAMOWSKA, Mickiewicz o literaturze staropolskiej, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 205-222. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz a muzyka, muzyka a Mickiewicz, w: Mickiewicz w pieśni. Na głos i fortepian, wyb. B. Stryżewska, wstęp M. Cieśła-Korytowska, Kr. 1998 s. 8-28; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 487-514. — M. DYBIZBAŃSKI, Mickiewicza z Odyńcem pojedynk o „Izorę”, *Pro Arte* 1998 (nr specj.) s. 24-32. — M. KUZIĄK, Mickiewicz o romantyzmie. Tradycja czy „talent indywidualny”?, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — S. MAKOWSKI, Mickiewiczowski program poezji narodowej, *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — L. MARKIEWICZ, Mickiewicz a muzyka, *Śląsk* 1998 nr 12. — E. NOWICKA, Mickiewicz i sztuka opery, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 163-178. — T.J. POKRZYWNIĄK, Mickiewicz o pisarzach polskiego oświecenia, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 223-243. — K. RUTKOWSKI, W stronę poezji czynnej. A. Mickiewicz w Collège de France, *Zesz. Hist. (Par.)* 1998 z. 123. — I. SEIFFERT, Mickiewicz par lui-même: l'Évolution de la démarche esthétique, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998. — M. SOKOŁOWSKI, Tajemnica słowa. Mickiewicz wobec oralności i piśmienności, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 155-165.

1370. W. BOROWY, Bajronizm Mickiewicza, w: O poezji Mickiewicza, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 160-177. — J. LYSZCZYNA, Pierwiastki sentymentalne w świecie poetyckim A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 9-18. — S. MAKOWSKI, Mickiewiczowska kategoria poezji romantycznej (w roku 1822), w:

Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 1, s. 57-66. — W. SZTURC, Adam Mickiewicz i koncepcja dramatu słowiańskiego w „Lekcji XVI”, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 211-235. — M. TURCZYN, Mickiewicz jako interpretator średniowiecza (wykłady paryskie), w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 231-238.

1371. I. CHYŁA-SZYPULOWA, Muzyka w poezji wieszczów, Kielce 2000. — H. FILIPOWICZ, Mickiewicz – Performer. Dramat jako problem w studiach performatywnych, *Pam. Teatr.* 2000 z. 1/4. — B. KUBICKA-CZEKAJ, Mickiewicz wobec muzyki, w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbior., red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 47-60. — E. ŁĄGIEWKA, Literatura staropolska w wykładach paryskich A. Mickiewicza, w: W kręgu wielkich romantyków polskich..., s. 61-70. — E. MAREK, Le credo poétique d'Adam Mickiewicz: classicism ou romantisme? D'après les œuvres de jeunesse et la Préface des Ballades et Romances, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 9-21. — M. STRYŻEWSKI, Adama Mickiewicza gra z zoiłami warszawskimi. Wokół rozprawy „O krytykach i recenzentach warszawskich”, w: Gra z czytelnikiem. Między konwencją a strategią, red. M. Jakitowicz, R. Moczko, Tor. 2001 s. 99-123. — M. STRYŻEWSKI, Mickiewicz wśród krytyków. Studia o przemianach i formach romantycznej krytyki w Polsce, Tor. 2001. Rec.: M. KUZIĄK, *Pam. Lit.* 2003 z. 2. — M. STRYŻEWSKI, Recenzje filomackie Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 2001 z. 54. — J. ZIELIŃSKI, Prolegomena do wirtualnego muzeum romantycznego poety, *Pam. Lit.* 2001 z. 2. [dot. m.in. elementów krytyki i teorii sztuki Mickiewicza].

1372. M. KUZIĄK, Mickiewicz o Niemcewiczu. Figura ojca, w: Julian Ursyn Niemcewicz. Pisarz, historyk, świadek epoki, red. J. Wójcicki, War. 2002 s. 347-353. — J. ZIELIŃSKI, Adam Mickiewicz critique et théoricien d'art, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 195-203. — M. KALINOWSKA, Wokół Mickiewiczowskiej

- hermeneutyki kultury antycznej w wykładach lozańskich, w: *Antyk romantyków – model europejski i wariant polski*, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 195-204. — A. NAWARECKI, Dlaczego przestał pisać, w: *Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 78-106. — E. NOWICKA, Mickiewicz wobec opery, w: *Omamienie, cudowność, afekt. Dramat w kręgu dziewiętnastowiecznych wyobrażeń i pojęć*, Poz. 2003 s. 197-216. — M. PIWIŃSKA, Tradycja „złota” czy „papuzia”? Romantycy o polskiej poezji renesansowej, w: *Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza*, Gdańsk 2003 s. 199-226. — M. BĄK, Mickiewicz jako erudyta – w okresie wileńsko-kowieńskim i rosyjskim, Kat. 2004. — M. KUZIĄK, Mickiewicz wobec tradycji. Wstępne rozpoznanie problemu, *Krymsko-Polskie Zesz. Nauk.*, t. 1: Dni Adama Mitskevicha v Krymu. Dni Adama Mickiewicza na Krymie. Dni Adama Mitskevicha u Krymu, red. A.K. Gadowski, Symferopol 2004 s. 45-55. — M. PIWIŃSKA, Mickiewicz o cyklu poetyckim, w: *Od Kochanowskiego do Mickiewicza. Szkice o polskim cyklu poetyckim*, red. B. Kuczera-Chachulska, War. 2004 s. 161-182. — K. ZIEMBA, Mickiewicz jako filolog klasyczny, w: *Twórczość w godzinach nadliczbowych. Między sztuką a biografią*, red. D. Kalinowski, Słupsk 2004 s. 29-48.
1373. Z. KAŻMIERCZYK, Czy Mickiewicz był klasykiem? Reinterpretacja jego poezji dokonana przez C. Miłosa, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Olek-sowicz, Gdańsk 2005 s. 369-384. — J. ŁAWSKI, Mickiewiczowskie rozumienie mitu/mitologii w pismach z lat 1818-1838, w: *Problemy tragedii i tragizmu. Studia i szkice*, red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 2005 s. 349-374; *Mity, mitologie, mityzacje. Nie tylko o literaturze*, red. i wstęp L. Wiśniewska, Białystok 2005 s. 145-158; *Mickiewicz – mit – historia. Studia*, Białystok 2010 s. 73-124 [wersja rozsz.]. — J. ŁAWSKI, *Żywoć protestanta pocziwego. Mikołaj Rej w lekturze A. Mickiewicza*, w: *Mikołaj Rej – w pięćsetlecie urodzin*, red. J. Okoń, Łódź 2005 s. 211-248; *Mickiewicz – mit – historia...*, s. 337-377. — K. MA-DZIAR, Romantycy o dramatach romantycznych i misteriach, w: *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 47-62. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewicz wobec autora „Śpiewów historycznych”, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 49-54. — M. KALINOWSKA, Mickiewicz o dramacie i teatrze w wykładach lozańskich, w: *Wykłady lozańskie A. Mickiewicza*, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 159-171. — M. KUZIĄK, *Literatura rzymska w hermeneutyce A. Mickiewicza. O wykładach lozańskich*, w: *Wykłady lozańskie...*, s. 89-112. — M. KUZIĄK, Mickiewicz komentuje Mickiewicza. Tworzenie palimpsestu, w: *Wielka całość. Dyskursy kulturowe Mickiewicza*, Słupsk 2006 s. 46-81. — M. KUZIĄK, Tradycja w myśli Mickiewicza, w: *Wielka całość...*, s. 141-197. — O. MASIUK, Łacińskość Mickiewicza – glosy do wykładów lozańskich, w: *Wykłady lozańskie...*, s. 79-88. — M. MASŁOWSKI, Mickiewiczowska wizja teatru, w: *Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne*, Lubl. 2006 s. 153-174. — A. NAWARECKI, Dusza wcielona w literę. O Mickiewiczowskim poszukiwaniu „znamion” literatury rzymskiej, w: *Wykłady lozańskie...*, s. 130-145.
1374. M. PIECHOTA, Jeszcze o milczeniu Mickiewicza. Myśl i cień myśli, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Lyszczyńska, M. Bąk, Kat. 2006 s. 100-108; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 181-191 [wersja rozsz.]. — A. AXEROWA, Mickiewicz czytanie Paska – problem polskości i europejskości, w: *Między Wschodem a Zachodem: Europa Mickiewicza i innych. O relacjach literatury polskiej z kulturami ościennymi*, red. G. Borkowska, M. Rudaś-Grodzka, Wr.–War.–Kr. 2007 s. 9-14. — A. KOWALCZYKOWA, Ideologia i iskusstvo: istoričeskie sobytia i èstetičeskie pozicii, w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture*, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 5-18. — M. KUZIĄK, Wątki estetyczne w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza. Rekonesans, w: *Piękno wieku dziewiętnastego. Studia i szkice z historii literatury i estetyki*, red. E. Nowicka, Z. Przychodniak, Poz. 2008 s. 115-130. — A. ŻYWIŁEŁ, Mickiewicz wobec platońskiej mimesis. Repetycja i refiguracja mitu, w: *Ateny, Rzym, Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX w.*, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008 s. 149-160. — M. DYBIZBAŃSKI, Teatr „Lekcji XVI”, w: *Tragedia polska drugiej połowy XIX wieku – wzorce i odstępstwa*, Poz.

2009 s. 15-28. — D. KULCZYCKA, Najpiękniejszy ze swych promieni... – sądy A. Mickiewicza o poezji hebrajskiej, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, S. II: Wokół kultury śródziemnomorskich, t. I: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 173-194. — K. KUYAMA, Mickiewiczowska metoda komparatystyczna – wokół eseju „Goethe i Byron”, w: Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2010 s. 79-90. — M. KUZIĄK, Mickiewicz komparatysta i myślenie o kulturze, w: Komparatystyka między Mickiewiczem..., s. 99-118.

1375. M. KUZIĄK, Mickiewiczowski projekt pisania (o) historii, w: Zapisywanie historii. Literaturoznawstwo i historiografia, red. W. Bolecki, J. Madejski, Warszawa 2010 s. 107-120; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 61-78. — M. KUZIĄK, Dyskurs polskiej krytyki romantycznej wobec inności (Brodziński – Mickiewicz – Mochnacki). Rekonstruans, *Świat Tekstów* 2011 nr 9. — M. ŚWIEC, O dwóch Mickiewiczowskich koncepcjach natchnienia, *Ruch Lit.* (Kr.) 2011 z. 2; Romantyzm, czyli inter esse, Warszawa 2017 s. 78-95 [wersja poszerzona]. — B. KUČERA-CHACHULSKA, Mickiewicz – Chopin. W kręgu genologii i estetyki, Warszawa 2012. — T. ŁUBIEŃSKI, Muzyczny kompleks Mickiewicza?, *De Musica* t. 12: 2012 s. 70-73. — K. RUTKOWSKI, Solidarność wieszczów. Rzecz o poezji czynnej Słowackiego i Mickiewicza. Pamięci Aliny Witkowskiej, w: Piękno Juliusza Słowackiego. 1. Principia, Białystok 2012 s. 51-55. — J. ŁAWSKI, „Nagrobek libertyna”. Mickiewicz – Trembecki – prelekcje paryskie, w: „Sofijówka” Stanisława Trembeckiego – konteksty i interpretacje, red. G. Filip i in., Rzeszów 2013 s. 15-41.

1376. J. ŁAWSKI, Hulaka rozgrzeszony. „Sofijówka” i Trembecki w listach A. Mickiewicza, w: Szekspir, Słowacki i gdańskie okolice. Tom jubilat. dedykowany Pani Prof. Ewie Nawrockiej, red. M. Horodecka, B. Oleksowicz, Gdańsk 2014 s. 117-140. — R. MAJEWSKA, Disce puer latine! O edukacji Mickiewicza, w: Życie codzienne romantyków, red. O. Krykowski, T. Jędrzejewski,

Warszawa 2017 s. 15-32. — O. KRYSOWSKI, O metodzie porównawczej w tak zwanych pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza, *Tekstualia* 2018 nr 3. — M. KUZIĄK, Mickiewicz i tradycja literacka (nowoczesność oraz próby ewakuacji z niej), *Interpretacje* 2018 nr 1. — O. KRYSOWSKI, Mickiewicz – przewodnik w sporze o pochodzenie języka, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, Warszawa 2019 s. 96-109. — J. ŁAWSKI, Mickiewicz wobec przekładów „Biblii” na języki narodowe, w: Mickiewicz. Wieszcz..., s. 110-127. — J. ROSTROPOWICZ CLARK, Kolejna próba oceny Gotfryda Ernesta Grodka jako filologa klasycznego i jego wpływu na poezję A. Mickiewicza, w: O poetach i poezji. Od antyku po współczesność. Studia i szkice ofiarowane Pani Prof. Zofii Głombiowskiej, red. I. Bogumił, J. Pokrzywnicki, Gdańsk 2019 s. 174-195. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Mądrość wywiedziona z baśni. O cudowności romantycznej w świetle koncepcji estetycznych A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Wieszcz..., s. 72-83. — I. POSPIŠIL, P.J. ŠAFARIK, Adam Mickevič i koncepcia russoj literatury. U kolybeli literatorovedčeskoj slavistiki, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, Warszawa 2020 s. 210-220. — B. DOPART, Mickiewicz w szkole klasycznej? w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków: studia w 200. rocznicę debiutu wieszczów (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kraków 2021 s. 111-126; Poeta alternatyw, Kraków 2021 s. 9-24. — M. JUNKIERT, Dlaczego Mickiewicz wierzył w literaturę światową? Weltliteratur między historią intelektualną a historią literatury, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — O. KRYSOWSKI, The comparative method in Adam Mickiewicz's etymological ideas, *Tekstualia* 2022 nr 1. — O. KRYSOWSKI, Mickiewicz i romantyczna filozofia języka, Warszawa 2024. — M. SKRĘTEK, Wersy jak z nut, czyli Sand, Chopin i natchnienia Mickiewicza, *Migotanie. Gaz. Lit.* 2024 nr 3.

Zob. także:

6. Opracowania pism filomackich

7. Opracowania krytyki literackiej

16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych.

16.4. Ludowość w twórczości Mickiewicza

1377. W.A.W. [W.A. WOLNIEWICZ], O poezji gminnej, *Przyjaciel Ludu* (Leszno) 1836 nr 37 [A. Mickiewicz jako twórca poezji narodowej]. — L. FINKEL, Wieś w poezji polskiej. Przemówienie na uroczystości Mickiewicza w Dublinach, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1887 nr 338-339. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w „Balladach i roman-sach” (w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”), w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Lw. 1893 s. 495-506. — W. BRUCHNAŁSKI, Kilka motywów ludowych w poezji Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 343-355.

1378. S. ZDZIARSKI, Pierwiastek ludowy w poezji A. Mickiewicza, *Lud* t. 4: 1898 z. 1 [wyd. osob. Lw. 1898].

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Kur. Codz.* (War.) 1899 nr 67. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 2. — J. KALLENBACH, *Kwart. Hist.* 1900.

1379. W. JANKOWSKI, Mickiewicz a podania ludu białoruskiego, *Pam. Lit.* 1904 s. 305-306. — W. BOROWY, Echa pieśni ludowych w „Panu Tadeuszu”, *Ilustr. Pol.* (*Wieś i Dwór*) 1918 z. 4. — J. GOŁĄBEK, Dziady białoruskie, *Lud* 1925 S. 2 t. 4 [wyd. osob. Lw. 1926]. — J. OTRĘBSKI, M. BRENSZTEJN, Dajny litewskie zapisane przez A. Mickiewicza, Wil. 1927. Rec.: S. CYWIŃSKI, Nowe Mickiewicziana, *Dzien. Wil.* 1927 nr 127. — G. KORBUT, Pieśń białoruska w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 9. — S. WASYLEWSKI, Mickiewicz i rapsod Białej Rusi, *Wiad. Lit.* 1931 nr 11. — J. KRZYŻANOWSKI, Z motywów folklorystycznych u Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1934 s. 105-113; *Paralele*, War. 1961 s. 310-319; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 408-415. — G. KORBUT, Białoruszczyzna w języku Mickiewicza, w: *Szkice i drobne historycznoliterackie*, War. 1935 s. 149-154. — S. STANKIEWICZ, Pierwiastki białoruskie w polskiej poezji romantycznej, cz. 1 (do 1830), Wil. 1936.

1380. F. GERMAN, Białoruska pieśń ludowa w życiu A. Mickiewicza, *Dzien. Zach.* 1955 nr 247. — D. KACNELSON, K voprosu ob otnošenii A. Mickeviča k narodnomu tvorčestvu (1820-1829), *Učen.*

zapiski Instit. slav. SSSR 1954 t. 8 s. 181-233 [tłum. w *Zeszyty Teoretyczno-Polityczne* 1955 nr 2]. — A.A. LOJKA, A. Mickevič i belaruskij fał’klor, *Polyma*, 1955 nr 11; Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dziś, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 104-123. — J. KRZYŻANOWSKI, Literatura ludowa w prelekcjach paryskich, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 199-241; Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 470-515; W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 90-129. — J. KRZYŻANOWSKI, O ludowości Mickiewicza, w: Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przypisy J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956 s. 39-76; *Paralele*, War. 1961 s. 320-349. — Z. SZMYDTOWA, Ludowość „Grażyny”, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 318-329. — M. ŻMIGRODZKA, Poezja i folklor, *Życie Lit.* 1956 nr 26-27.

1381. Ludowość u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. Krzyżanowski, R. Wojciechowski, War. 1958.

Zawartość: R. GÓRSKI, Ludoznawstwo epoki Mickiewicza; — R. WOJCIECHOWSKI, W kręgu żywej tradycji; — S. ŚWIRKO, Filomaci a folklor; — W. HUMIECKA, H. KAPEŁUŚ, „Ballady i romanse”; — M. BŁOŃSKA, Pierwiastek ludowy w „Konradzie Wallenrodzie” i „Grażynie”; — M. WANTOWSKA, „Dziady” kowieńsko-wileńskie; — J. KRZYŻANOWSKI, Ludowość w „Dziadów” cz. III; — A. BIERNACKI, Problematyka folkloru w drobnych utworach Mickiewicza; — R. WOJCIECHOWSKI, Elementy ludowe w „Panu Tadeuszu”; — S. ŚWIRKO, Przysłowia, wyrażenia i zwroty przysłowiowe w „Panu Tadeuszu”; — J. KRZYŻANOWSKI, Literatura ludowa w prelekcjach paryskich.

Rec.: J. PELIKÁN, *Sborník prací fil. Fak. Brněské university* 1960 nr 17.

1382. S. ŚWIRKO, Ballady Jana Czeczota, ich związek z folklorem i z ludowością Mickiewicza, *Lit. Lud.* 1958 nr 3. — Z. LUBICZ-ZALESKI, L’inspiration populaire dans l’œuvre de Mickiewicz, w: Actes du sixième Congrès national de littérature comparée, Rennes 1963, Par. 1964 s. 131-134. — O. SWIANIEWICZOWA, Interpretacja „Dziadów” Mickiewiczowskich na podstawie folkloru, *Roczn. Pol. Tow. Nauk. na Obczyźnie* 1970/1971 t. 21 s. 1-12. — B. BĀLAKAZOVIČ, Kto był autorom

litografii „Belarusskij rab”, izdannoj A. Mickevičem i opisannoj A.I. Gercenom?, *Prometej* 1971 nr 14. — R. GÓRSKI, Ludoznawstwo epoki Mickiewicza, w: *Romantyzm. Wybór tekstów naukowych. Materiały pomocnicze dla studentów fil. pol. WSP i WSN*, oprac. T. Nowacka, Kr. 1973 s. 241-258. — K. NIZIO, Słowiańskie tradycje pogrzebowe a „śpiew” Pani w „Liliach”, *Lud* 1973 t. 57. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Belaruskì prygonny selànin va ŭsprymani A. Gercena i A. Mickeviča, w: *Navukovyj zbornik*, red. M. Kondratiuk, Białystok 1974 s. 65-73. — O. SWIANIEWICZOWA, Spór o ludowy pierwowzór „Dziadów”, *Wiad.* (Lond.) 1974 nr 22.

1383. W. MONACH, Folklor białoruski w twórczości Mickiewicza, Syrokomli, Orzeszkowej, *Biuletyn Slawistyczny* 1980 z. 5. — W. MONACH, Jeszcze raz w kwestii: Mickiewicz a folklor białoruski, *Studia Pol-Slav-Orient* 1981 t. 7. — M. OLECHNOWICZ, Elementy białoruskie w twórczości A. Mickiewicza, w: *Polscy badacze folkloru i języka białoruskiego w XIX w.*, Łódź 1986 s. 73-80. — N. TAYLOR-TERLECKA, The folklore origins of Mickiewicz's „Dziady”. Olimpia Swianiewiczowa's interpretation, *Oxford Slav. Pap.* 1990 t. 23. — B. DOPART, Ludowość A. Mickiewicza a synkretyzm kultury. Na przykładzie „Dziadów” wileńsko-kowieńskich, w: *Wilno – Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko wielu kultur*, t. 4, red. E. Feliksiak, Białystok 1992 s. 61-88; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 85-102. — M. ZARĘBINA, Obraz wsi litewskiej w „Panu Tadeuszu” w świetle nazw zawodów, *Stud. nad Polszcz. Kres.* 1994 t. 7 s. 77-84.

1384. J. DĘBOWSKI, Etničeskie motivy v tvorčestve A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantėksce suŭvetnaj litaratury”*, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak,

Brześć 1998 s. 416-421. — S.P. MUSIENKA, Belarusskij fol'klor v tvorčestve A. Mickeviča, w: *Adam Mickevič i nacyànal'nja kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferėnci* (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 199-216. — E. SMUŁKOWA, Belaruskia ělementy ŭ tvorčasci A. Mickeviča, w: *Adam Mickevič i nacyànal'nja kul'tury...*, s. 315-322. — Ĭ.A. ŠVED, Sekatoryja aspekty vykarystaniã fal'klornaj spadčyny ŭ tvorčasci A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy...*, s. 150-152. — Ĭ. ŹŁOBA, S. ŹŁOBA, Tvorčasc' A. Mickeviča i ětničnaã kul'tura, w: *Večnyja problemy...*, s. 385-388. — N.V. HAŬSTOVIČ, Fal'klorna-rėligijny mifalagizm u tvorčasci A. Mickeviča i Ĭna Barščėŭskaga, w: *Adam Mickiewicz i kultura űwiatowa / Adam Mickevič i susvetnaã kul'tura. Materiały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 ksiėgach*, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Źuk, Siedlce 2000 s. 195-199. — E. SMUŁKOWA, Elementy białoruskie w twórczości A. Mickiewicza, w: *Białoruś i po-granicza. Studia o języku i społeczeństwie*, War. 2002 s. 389-401. — R. DŹWIGOŁ, Świat nadzmysłowy ludu w małej ojczyźnie A. Mickiewicza, w: *„Z kraŭ Navagrudskaga...”*. Malaã ajčyna ŭ Źyccy i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 139-148. — O. SWIANIEWICZOWA, Interpretacja „Dziadów” Mickiewiczowskich na podstawie skarbca kultury białoruskiej, red. i wstėp G. Charytoniuk-Michiej, Tor. 2018. — J. RODOWICZ-CZECHOWSKA, Jak rozumieć dziady obrzędowe, *Teatr* 2019 nr 12. — S. MINSKEVIČ, Ramantyčny fal'klaryzm Adama Mickeviča i Ĭna Barščėŭskaga: peraemnasc' i tvorčae razviccė (da 170-ci goddŭa z dnã razvitanãa z Ĭnam Barščėŭskim), *Białorut. Białost.* t. 13: 2021 s. 123-134.

Zob. takŭe:

6. Opracowania pism filomackich
16.3. Poglądy estetycznoliterackie

16.5. Towianizm

1385. Emigracja, *Dzien. Nar.* 1841 nr 28. — Korespondencja z Paryŭa, *Tyg. Lit.* (Poz.) 1841 nr 45. — Misyfikacja, *Orzeł Biały* 1841 nr 45. — [Sprawozd. z naboŭėnstwa w Notre-Dame

27 IX], *Trzeci Maj* 1841, 5 X. — X..., Korespondencja z Paryŭa, *Pszonka* 1841 oddz. 3 pólark. 3. — Albrecht, Vintras, Towiański, czyli Prorocy 1842 roku, *Pszonka* 1842 oddz. 4 pólark. 3/4.

— R. JELEŃSKI, Paraliżowanie sprawy polskiej, czyli proroctwo imci pana A. Towiańskiego, Par. 1842. — Kazanie Mickiewicza na Towarzystwie Literackim Polskim w Paryżu (z 3 V), *Narodowość* (Par.) 1842 cz. 4 ark. 1/2. — [Komentarze do „Biesiady” Towiańskiego], *Pszonka* 1842 oddz. 3 półark. 11/12. — [O Towiańskim i Mickiewiczu], *Le National* 1842, 1 X; *Dem. Pol.* 1842, 10 X [tłum.]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 204-205; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 235-236 [tłum.: *Gazeta Augsburska* o Towiańskim i Mickiewiczu]. — [Polemika z *Dzien. Nar.* popierającym Towiańskiego i Mickiewicza], *Trzeci Maj* 1842 nr 29, 27 VIII. — Prorok, *Narodowość* (Par.) 1842, 22 I. — Towiański i jego sekta, *Dem. Pol.* 1841/1842 t. 4 cz. 4, 9 VI 1842. — [F. WROTNOWSKI], Odparcie napaści *Trzeciego Maja*, *Dzien. Nar.* 1842 nr 76. — W.S., Proroki polskie w Paryżu, *Zjednoczenie* (Par.) 1842 t. 2, 21 VI.

1386. W. PLATER, O ruchu obecnym umysłów, *Dzien. Nar.* 1843 nr 106. — Stan obecny emigracji polskiej, *Dzien. Nar.* 1843 nr 128. — AB [A. BONNETTY], Les verbes nouveaux, M. Mickiewicz, M. Towiański, M. Quinet, *Ann. de Philos. Chrét.* 1844 nr 52, avril, s. 245-271; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 227-242; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 263-274 [tłum.: Nowe słowa. Panowie Mickiewicz, Towiański, Quinet]. — C.M., M. Mickiewicz et M. Towiański, *Gaz. de France* 1844, 24 X (supplément); Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 255-259; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 289-292 [tłum.: Panowie Mickiewicz i Towiański]. — W. GOŁEMBIOWSKI, Mickiewicz odsłoniiony i towiańszczyzna, Par. 1844. — Kurs literatury słowiańskiej. Lekcja 19 marca. Deklaracja p. Mickiewicza. Przysięga towiańczyków, *Dzien. Nar.* 1844 nr 155. — Mickiewicz odsłoniiony i towiańszczyzna (przez W. Gołembiewskiego – Par. 1844), *Dem. Pol.* 1844 t. 7, 9 XI. — [O manifestacji towiańczyków na końcu wykładu z 19 III], *Courrier français* 1844, 19 III; *Gaz. de France* 1844, 21 III; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 222; Mickiewicz w oczach

Francuzów..., s. 257 [tłum.]. — Proroctwo *Pszonki* na rok Pański 1844, *Pszonka* 1844 oddz. 6 półark. 2 s. 5-7. — B.F. TRENTOWSKI, Demonomania, czyli Nauka nadziemskiej mądrości w najnowszej postaci, *Ogłd. Nauk.* 1844 nr 3-18. — S. WITWICKI, Towiańszczyzna wystawiona i aneksami objaśniona, Par. 1844. — W. CYBULSKI, Mickiewicz moralne i poetyckie stanowisko, *Rok* (Poz.) 1845 z. 8. [polem. z rozpr. W. Gołembiewskiego, Mickiewicz odsłoniiony i towiańszczyzna, 1844]. — Intryga Gabinetu petersburskiego uwieczniona, *Orzeł Biały* 1845 nr 4.

1387. H. DESPREZ, L'Émigration polonaise et le slavisme, w: Les peuples de l'Autriche et de la Turquie. Histoire contemporaine des Illyriens, des Magyars, des Roumains et des Polonais, t. 2, Par. 1850 s. 74-112. — E. ŁUBIEŃSKI, Mickiewicz w Rzymie. Odpowiedź na list bezimienny umieszczony w *Dzienniku Polskim*, Poz. 1850 [odp. na: Listy o Legii we Włoszech M. Chodźki]. Rec.: K. LIBELT, Mickiewicz w Rzymie, *Dzien. Pol.* (Poz.) 1850 nr 89. — M. [M. CHODŹKO], Siedm liśców o Legionie Polskim we Włoszech, Poz. 1850 [pdr w *Dzien. Pol.*]. — P. SEMENENKO, Towiański et sa doctrine jugés par l'enseignement de l'église, Par. 1850. — A. ERDAN, André Towiański et Adam Mickiewicz, w: La France mystique, Par. 1855 t. 2. [fragm.]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 267-273; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 303-309 [tłum.: Andrzej Towiański i Adam Mickiewicz]. — W. KRAIŃSKI, Mesjasze polscy i prośba do Polek o lepsze wychowanie Polski, Wr. 1855. — J. KOMIEROWSKI, Moje stosunki z Towiańskim i towiańczykami, Par. 1856. — P. SEMENENKO, Przeciw błędom Andrzeja Towiańskiego, *Przegl. Pozn.* 1858 t. 25 s. 1-20 (posz. 1) s. 157-179 (posz. 2). — M. CHODŹKO, Adam Mickiewicz i Legion Polski we Włoszech czterdziestego ósmego lata. Wspomnienie, Par. 1862. — H. KAJSIIEWICZ, Mickiewicz towiańczykiem, *Przegl. Lwow.* 1872 t. 4, 1 VII.

1388. W. MICKIEWICZ, Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie. Publication faite d'après les papiers de son père avec préface et par Ladislas Mickiewicz, t. 1-3, Par. 1877-1910

[tłum. : Legion Mickiewicza. Rok 1848, Kr. 1921].

Rec.: A.S. [A.M. Skałkowski], *Bibl. Warsz.* 1913 t. 3.
— T. GRABOWSKI, *Pam. Lit.* 1913 s. 239-240.

1389. V.V. MAKUŠEV, Andrej Tovianskij, ego žizn', učenje i posledovateli, *Russkij vestnik* (1856-1906) 1879 t. 139 z. 2, t. 141 z. 5, t. 143 z. 10.
— P. CHMIEŁOWSKI, Towiański i Mickiewicz, *Ate-neum* 1879 t. 1 s. 23-58. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w przededniu Towiańszczyzny, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 48-50, 52. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Slavąnskij messianizm. Micevič i Slovackij v èpohu uvlečeniâ Tovianskim, *Severnyj vestnik* 1886 nr 6 s. 1-30; Očerki iz psichologii slavąnskogo plemeni. Slavąnofily, *Pet.* 1887 s. 75-114 [pt. Micevič i Slovackij pod vliánem Tovianskogo]. — S. FELIŃSKI, Trzej wieszczowie nasi wobec Kościoła. List otwarty do pana Mariana Zdziechowskiego, *Świat* (Kr.) 1888 nr 17 [osob. Kr. 1916]. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 296-297. — W. NEHRING, Nieznane szczegóły z nauki A. Towiańskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 66-94. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Mickiewicz i Słowacki pod wpływem Towiańskiego, w: Mesjaniści i słowianofile, Kr. 1888 s. 115-188. Rec.: V. SPASOVIČ [W. SPASOWICZ], M. Ursyn, Očerki iz psichologii slavąnskogo plemeni, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 271-276. — M. MOTTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3, *Dzien. Pozn.* 1889 nr 144 [dot. spotkania autora z Mickiewiczem i Towiańskim w 1842 r. w Paryżu]. — W. NEHRING, Wyciągi z rękopisu Stefana Żana zawierające pisma i przemówienia A. Towiańskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 221-252.

1390. R. PILAT, Wyjątki z listów Jana Koźmiana z lat 1841 i 1842 o towiańszczyźnie i Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 256-270. — W. BUGIEL, Listy z Paryża. Artykuł A. Mickiewicza w *Revue des revues*. Ważny przyczynek do psychologii poety z okresu towiańszczyzny, *Prawda* (War.) 1894 nr 42-43 [parafraza z Emersona „L'homme religieux réformateur”]. — F. HOESICK, Chwila przełomu w życiu Mickiewicza, *Kraj* 1896 nr 17-20; Szkice i opowiadania historyczno-literackie, War. 1900 s. 180-211. — W. KOZŁOWSKI, Mickiewicz a Towiański, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 23. — W. MICKIEWICZ, Z autografu A. Mickiewicza,

Przew. Nauk. i Lit. 1898 z. 12; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 288-290 [notatki towianistyczne z autografów w dyspozycji A. Chodźki]. — W. MICKIEWICZ, Zdania Adama Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 10; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 233-240. — Z. WASILEWSKI, O ton w poezji i w życiu. Z dziejów profesorskich Mickiewicza, *Życie* (Kr.) 1898 nr 25-26; Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 131-150. — A. GÓRSKI, J. Słowackiego uwagi na marginesie broszury Gołębiewskiego, *Pam. Lit.* 1904 s. 108-110. — W. MAKOWSKI, Mickiewicz, Słowacki i Towiański, *Bibl. Nauk.* (War.) 1904 t. 2. — J.G. PAWLIKOWSKI, Źródła i pokrewieństwa towianizmu i mistyki Słowackiego, *Pam. Lit.* 1906 s. 1-36.

1391. G. SARRAZIN, I. Adam Mickiewicz, sa vie, son temps, ses compatriotes. II. Principaux caractères du romantisme polonais. III. L'œuvre de Mickiewicz, w: Les grands poètes romantiques de la Pologne. Mickiewicz – Krasiński – Słowacki, Par. 1906 s. 1-198; Wielcy poeci romantyczni Polski. Mickiewicz – Słowacki – Krasiński, tłum. W. Kiślańska, przedm. J. Lorentowicz, War. 1907 s. 31-152; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 67-73 [fragm.].

Rec.: ALBERTUS, O nas, *Kraj* 1906 nr 6. — S. DOBRZYCKI, *Przegl. Powsz.* 1906 t. 91 s. 376-383. — L. DOBRZYŃSKA-RYBICKA, Pierwsze studium francuskie o polskiej poezji romantycznej, *Przew. Nauk. i Lit.* 1906 s. 466-480. — W. JABŁONOWSKI, Książka francuska o naszej poezji romantycznej, *Dzien. Kij.* 1906 nr 61. — K. JARECKI, *Pam. Lit.* 1906 s. 122-124. — M. KONOPNICKA, O książce i około książki. O wielkich poetach romantycznych Polski, *Bibl. Warsz.* 1906 t. 2 s. 417-443. — T. PRAŻMOWSKA, Francuz o poezji polskiej, *Bluszcz* 1907 nr 39-40. — Z. DĘBICKI, *Gaz. Codz.* (Lw.) 1908 nr 30. — K. JANCZEWSKA, *Bluszcz* 1908 nr 18.

1392. M. KRIDL, Stosunek Mickiewicza do Lamennais'go w epoce towianizmu, War. 1907.

Rec.: J. KLECZYŃSKI, *Tyg. Ilustr.* 1908 nr 32. — J. KOTARBIŃSKI, Studia literackie, *Kur. Warsz.* 1908 nr 178.

1393. KUSTOSZ [M. SYNORADZKI], Misja polityczna Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1907 nr 1-3, 5-7. — M. ZDZIECHOWSKI, Mickiewicz i Towiański. Wykłady w Collège de France, w: Wizja Kra-

sińskiego. Ze studiów nad literaturą i filozofią polską, Kr. 1912 s. 101-146. — S. PIGOŃ, „Biesiada” A. Towiańskiego i jej komentarz w IV kursie „Prelekcji paryskich” A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1914 t. I; Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, Łw. 1922 s. 241-309. — E. DUŃSKI, Listy (1848-1856), wydał i wstępami opatrzył A. Begey i J. Komen-da, Turyn 1915. — J. LORENTOWICZ, Towianizm dla Francuzów, *Sfinks* 1915 t. 1. — K. ROSINKIEWICZ, W obronie pokrzywdzonego, *Kur. Pozn.* 1916 nr 178 [przedr. z *Dzien. Kij.*]. — JEDNACZ [W. MILESKI], Sprawa żydowska w oświeceniu mesjanizmu polskiego. Poglądy Towiańskiego, Mickiewicza, Cieszkowskiego i Hoene-Wrońskiego, *Pochodnia* 1919 nr 3.

1394. W. MICKIEWICZ, Legion Mickiewicza. Rok 1848, Kr. 1921 [tłum. wyd. fr. *Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie*, t. 1-3, Par. 1877-1910].

Rec.: T. SINKO, *Czas* 1921 nr 71. — M. KRIDL, *Książka* 1922 nr 4.

1395. M. STRASZEWSKI, Adam Mickiewicz, w: Polska filozofia narodowa, Kr. 1921 s. 161-239 [wykład z 1911 r.]. — M. ZDZIECHOWSKI, Andrzej Towiański, w: Polska filozofia narodowa..., s. 139-160. — F. HOESICK, Towianizm Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1922 nr 110; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 169-174. — S. PIGOŃ, Zręby „Sprawy Bożej”. Źródła i pokrewieństwa kilku idei podstawowych towianizmu, w: Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, Łw. 1922 s. 163-240. — A. BEGEY, Reminiscenze, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — M. BERSANO-BEGEY, Mickiewicz e Towiański, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — S. PIGOŃ, Chrystologia A. Towiańskiego, Wil. 1924. — S.P. KOCZOROWSKI, Nieznane listy A. Towiańskiego, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 346-357. — L. PŁOSZEWSKI, Przegląd pism i not Towiańskiego z lat 1841-48, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 332-345. — J. KALLENBACH, Towianizm na tle historycznym, Kr. 1926 [odb. z *Przegl. Powsz.*]. Rec.: S. CYWIŃSKI, Nowe Mickiewicziana, *Dzien. Wil.* 1927 nr 127. — J. UJEJSKI, Naundorf, Vintras i towiańczyzna, *Pam. Lit.* 1928 s. 406-438.

1396. T. BOY-ŻELEŃSKI, Advocatus diaboli, *Wiad. Lit.* 1929 nr 46; Brązownicy, War. 1930 s. 159-172; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 171-183;

Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 220-232. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Literacki list gończy, *Kur. Por. (War.)* 1929 nr 172. [dot. K. Deybel]; Brązownicy..., s. 87-97; O Mickiewiczu..., s. 104-113; Brązownicy i inne szkice..., s. 142-152. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Sfinks towianizmu, *Wiad. Lit.* 1929 nr 25; Brązownicy..., s. 98-116; O Mickiewiczu..., s. 114-131; Brązownicy i inne szkice..., s. 153-174. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Sprawa Karoliny – sprawa Boża, *Kur. Por. (War.)* 1929 nr 179; Brązownicy..., s. 127-138; O Mickiewiczu..., s. 141-151; Brązownicy i inne szkice..., s. 185-196. — M. PERRIER, André Towiański et son influence sur Mickiewicz, *Mercure de France* 1929, I V. — S. PIGOŃ, Lelewel i Mickiewicz w okresie towianizmu, *Dzien. Wil.* 1929 nr 219. — L. PŁOSZEWSKI, Przemówienie „Nadeszły inne czasy”, *Ruch Lit. (War.)* 1929 z. 10.

1397. T. BOY-ŻELEŃSKI, Co opuścił „Bluszcz”, w: Brązownicy, War. 1930 s. 187-194 [dot. Z. Komierowskiej-Norwidowej]. — J. PIETRZYCKI, Bracia zurychscy. Nieznana karta z dziejów towianizmu, *Kur. Metaps. „Dziwy Życia”* (Kr.) 1931 nr 1; *Czas* 1938 nr 125 s. 6. — S. PIGOŃ, Z listów Stefana Witwickiego, *Ruch Lit. (War.)* 1931 nr 4. — J. BRAUN, Na manowcach Towiańczyzny, *Zet* 1935 nr 8. — S. TELEGA, Dwa oskarżenia – przez Mickiewicza i Goszczyńskiego, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1935 nr 7. — S. PIGOŃ, Adoracja Towiańskiego, *Przegl. Współcz.* 1936 t. 16; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 86-126. — V. ŽÁČEK, Tri čeští revolucionári v Haliči, *Časop. Česk. Museum* 1938.

1398. E. MAREK, Destinées françaises de l'œuvre messianique d'Adam Mickiewicz, Fribourg 1945. — H. DESMETTRE, Towianski et le messianisme polonais, Lille 1947. — Z. CIECHANOWSKA, Malarz Sprawy Walenty Wańkowicz, *Pam. Lit.* 1948 s. 429-475. — S. KAWYN, Mickiewicz-towiańczyk w zwierciadle satyry emigracyjnej, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948 s. 9-28; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 271-286, wyd. 2 War. 2001 s. 361-382. — L. KOCIEMSKI, Adamo Mickiewicz creatore della Legione Polacca in Italia nel 1848, Floren-cja 1948. — S. KAWYN, Mickiewicz-towiańczyk w opinii emigracyjnej i kraju 1841-1846, *Sprawozd.*

z *Czynności i Posiedzeń Nauk. Tow. Nauk. KUL* 1949 z. 2. — L. KOCIEMSKI, La Legione polacca di Mickiewicz nel 1848 in Italia, Rzym 1949. — S. PI-GOŃ, Nieznane teksty Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1952 nr 51-52. — T. SYGA, Dwa dokumenty, *Twórczość* 1955 nr 11.

1399. S. KAWYN, Dwa mistyczne portrety Mickiewicza w ujęciu Towiańskiego, w: *W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne*, Łódź 1957 s. 55-62; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 193-200, wyd. 2 War. 2001 s. 259-269. — K. KANTAK, Mickiewicz i Towiańskiego Sprawa Boża, Lond. 1957. — S. KAWYN, Milczenie Mickiewicza-poety w okresie towianizmu, w: *W kręgu kultu Mickiewicza...*, s. 63-78; Mickiewicz w oczach..., s. 255-270, wyd. 2 War. 2001 s. 340-360. — M. CZAPSKA, Świadkowie „Sprawy Bożej”, *Kultura* (Par.) 1960 nr 6; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 175-190. — S. KAWYN, Słowacki-mistyk jako burzyciel i... twórca legendy Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz.* 1960 z. 16; Mickiewicz w oczach..., s. 210-222, wyd. 2 War. 2001 s. 282-297. — S. KAWYN, Trzy broszury emigracyjne przeciw Mickiewiczowi – towiańczykowi, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1961 z. 20; Mickiewicz w oczach..., s. 223-241, wyd. 2 War. 2001 s. 299-324.

1400. A.G. DUKER, The mystery of the Jews in Mickiewicz's Towianist lectures on Slavic literature, *The Polish Review* t. 7: 1962 nr 3. — S. KAWYN, Wielkopolska polemika o Mickiewicza w latach 1841-1846, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1962 z. 25; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 287-312, wyd. 2 War. 2001 s. 383-418. — S. KAWYN, Mickiewicz w grupie towiańczyków, *Prace Polon.* 1963 s. 143-150; Mickiewicz w oczach..., s. 201-209, wyd. 2 War. 2001 s. 270-281. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Archiwum Begejów w Turynie, *Blok-Notes MLAM* nr 2: 1963 s. 199-226. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Zbiory rodzinne Towiańskich, *Blok-Notes MLAM* nr 2: 1963 s. 227-244. — S. KAWYN, Mickiewicz-towiańczyk w opinii autora „Chowanny”, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1964 z. 36; Mickiewicz w oczach..., s. 242-254 [pt. Antymickiewiczowska kampania „Ojca Bronisława”], War. 2001 s. 325-339. — Z. BRONCEL, Usta oniemiały

(Mickiewicz–Towiański), *Kultura* (Par.) 1965 nr 5. — O. SCHERER, Mickiewicz et Towianski. Libération nationale ou assumption mystique, *Études Slaves et Est-Europ.* 1966 t. 11 nr 1/2 s. 19-34. — K. KOSTENICZ, Słowacki wobec „służby” Goszczyńskiego dla Mickiewicza na początku 1848 roku, *Pam. Lit.* 1967 z. 2.

1401. A. SIKORA, Posłannicy słowa. Hoene-Wroński, Towiański, Mickiewicz, War. 1967.

Rec.: M. JANION, *Pam. Lit.* 1968 z. 4. — Z. STEFANOWSKA, *Stud. Filoz.* 1968 nr 2.

1402. S. KALEMBKA, Religijność emigracji. Towiański o Mickiewicz, w: *Wielka Emigracja. Polskie wychodźstwo polityczne w latach 1831-1862*, War. 1971 s. 310-326. — S. KALEMBKA, Towiański i Mickiewicz. Kilka szczegółów z ich wzajemnych stosunków, *Zesz. Nauk. Uniw. im. M. Kopernika. Hist.* 1971 nr 40. — B.W. JANUSZEWSKI, Mesjanizm Mickiewicza-towiańczyka zjawiskiem intelektualnie prowokującym, *Stud. Filoz.* 1972 nr 10 — A. WALICKI, W sprawie mesjanizmu, *Stud. Filoz.* 1973 nr 1 [polem. z art. B.W. Januszeńskiego, *Stud. Filoz.* 1972 nr 10]. — Z. STEFANOWSKA, Walka z romantyzmem w Kole Sprawy Bożej, w: *Próba zdrowego rozumy. Studia o Mickiewiczu*, War. 1976 s. 160-168 [wersja rozsz. recenzji książki: A. Sikora, Posłannicy słowa, War. 1967, *Studia Filoz.* 1968 nr 2]. — W. WEINTRAUB, Mickiewicz, Quinet i towianizm, w: *Mickiewicz. Sympozjum w KUL*, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 251-269. — A. WITKOWSKA, Adam Mickiewicz w psychologiczno-etycznym teatrze Towiańskiego, w: *Mickiewicz. Sympozjum...* s. 271-282.

1403. S. GOSZCZYŃSKI, Dziennik Sprawy Bożej, t. 1-2, oprac. Z. Sudolski, War. 1984. — K. GÓRSKI, Mickiewicz–Towiański, War. 1986. — M. STRZYŻEWSKI, „Gdyby nie Mickiewicz, nie byłoby towiańczyzny”. Wywiad z prof. K. Górskim, *Fakty* 1986 nr 49. — W. SZTURC, Le grain mystique dans le symbolisme du sacrifice: le messianisme polonais – Mickiewicz, Towiański, Słowacki, w: *Messianisme et slavophilie. Colloque polono-français*, 2-7 octobre 1985, Cracovie, Université Jagellone, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1986 s. 101-110. — W. WEINTRAUB, Towiański budzicielem poezji Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1986 nr 50; Mickiewicz – mistyczny polityk

i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 108-114. — A. WITKOWSKA, Doświadczenie towianistyczne A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 79-93. — E. PRZECHODZKI, Między krytyką a mistyką. Towianizm i antynomie Mickiewiczowskiej koncepcji literatury rosyjskiej w „Wykładach paryskich”, *Slavia Orient.* 1989 nr 3/4. — A. WITKOWSKA, Towiańczycy, War. 1989 [tu rozdz. VI: Towianistyczna trójca poetów (Mickiewicz – Słowacki – Gościński)]. Rec. A. OPACKA, *Cienie Towiańszczyzny, Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14).

1404. D. SIWICKA, Ton i bicz. Mickiewicz wśród towiańczyków, Wr. 1990.

Rec.: W. RZOŃCA, O towianizmie atrakcyjnym, *Ogród* 1990 z. 2 (4). — J. BOROWCZYK, Wieszcz, mistrz i utopia religijna, *Czas Kultury* 1991 nr 28. — T. TYCZYŃSKI, *Pam. Lit.* 1991 z. 3.

1405. E. PRZECHODZKI, Mickiewicz-towiańczyk w rosyjskiej opinii społeczno-literackiej do roku 1917, *Roczn. Hum.* t. 39/40: 1991/1992 z. 7 s. 87-105. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Towianica w Turynie i Warszawie, w: *Polonika zbierane po świecie*, War. 1992 s. 7-14; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 7-13. — K. RUTKOWSKI, Stos dla Adama, albo kacerze i kapłani, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 348-361. — D. SIWICKA, Obrok duchowy. O Mickiewiczu-towiańczyku, w: *Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu*, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 107-124. — K. RUTKOWSKI, Stos dla Adama albo Kacerze i kapłani. Studium w czternastu odsłonach o sporze zmartwychwstańców z towiańczykami, War. 1994. — K. RUTKOWSKI, Dlaczego Mickiewicz heretykiem był?, w: *Nasze pojedynki o romantyzm*, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 111-121. — B. ZAKRZEWSKI, Dwaj wieszcz: Mickiewicz i Wernyhora, w: *Dwaj wieszcz: Mickiewicz i Wernyhora*, Wr. 1996 s. 7-51. — B. ZAKRZEWSKI, Teksty towianistyczne Mickiewicza. Z *Archiwum Zmartwychwstańców* (I), *Pam. Lit.* 1996 z. 1. — D. HETEL, Niektóre wątki nauki A. Towiańskiego w III i IV kursie literatury słowiańskiej A. Mickiewicza, *Litteraria* 1998 t. 29. — B. MIĄZEK, Mickiewicz w Kole Towiańskiego. Zarys problematyki, *Pam. Lit.* (Lond.) 1998 t. 23.

1406. M. MASŁOWSKI, Święte błędzenie brata Adama. Wywiad P. Goźlińskiego z M. Masłowskim, *Gaz. Wyb.* 1999 nr 276; Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 465-479. — A.J. OSTROWSKI, Wspomnienia, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 80-117. — Wiara i propaganda. Legion Mickiewicza 1848-1849, wstęp i wyb. tekstów J. Ruskowski, fot. P. Kamza, Poz. 1999 [fragm. przemówień, listów Mickiewicza, źródła wł., opracowań]. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Czy Mickiewicz „dał wiarę Towiańskiemu?”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2000 s. 83-98. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, „Dusza naga” Mickiewicza-towiańczyka, *Przegl. Hum.* 2002 nr 2. — H.F. NOWACZYK, Jak Chopin pomógł Mickiewiczowi zostać ojcem chrzestnym syna Towiańskiego, *Ruch Muz.* 2002 nr 7. — Z. TROJANOWICZOWA, Wielkopolska kartka z dziejów towianizmu Mickiewiczowskiego, w: *Na pozytywistycznej niwie*, red. T. Lewandowski, T. Sobieraj, Poz. 2002 s. 69-74; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 331-338. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz-towiańczyk. Studium myśli, War. 2004. Rec.: L. SKRZYPEK, *Lumen Poloniae* 2008 nr 2. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, O „milczeniu” Mickiewicza towiańczyka, *Przegl. Hum.* 2004 nr 2. — A. TYLUSIŃSKA-KOWALSKA, La religione della patria in Mickiewicz e Towianski. Influenze polacche sul Risorgimento italiano, *Società e Storia* 2004 s. 763-779.

1407. K. JAWORSKA, Śmierć A. Mickiewicza i pamięć o nim w archiwum „Sprawy Bożej” i okolicach, w: *Mit jedności słowiańsko-romańskiej w życiu i twórczości A. Mickiewicza. Konfrontacje polsko-łoskie w 150 rocznicę śmierci poety*, red. M. Sokołowski, War. 2005 s. 216-243. — M. RUSZCZYŃSKA, Idee słowiańskie. Ziewonia, prelekcje paryskie Mickiewicza i słowiańszczyzna Towiańskiego, *Ruch Lit.* (Kr.) 2005 z. 4/5. — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Śmierć i doświadczenie mistyczne Mickiewicza towiańczyka, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 388-396. — M. SIWIEC, „Nieznany bóg”. O Nervalowskim Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Romantyzm i zatrzymany czas, Kr. 2009 s. 109-137 [wersja rozsz.]. — Z. SUDOLSKI, Listy towianistyczne Mickiewicza – dokument

kształtowania się świadomości mistycznej poety, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 350-356. — E.Z. WICHROWSKA, „Co mi to za prorok taki...”. Myśli wojewody Ostrowskiego o wydarzeniach 1841 roku, w: Mickiewicz mistyczny..., s. 372-387 [dot. Mickiewicza w pamiętniku A. Ostrowskiego]. — A. ZIELIŃSKA, Towianizm Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 113-124.

1408. E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Towiański w teatrze Mickiewicza, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 40-51. — A.J. OSTROWSKI, Ten biedny Mickiewicz. Zapiski z początków towiańszczyzny, z rkp odczytała, skomentowała i wstępem poprzedziła E.Z. Wichrowska, Gdańsk 2006. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Młodopolskie „rozpoznanie” towianizmu Mickiewicza (wokół „Legionu” Wyspiańskiego), w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 107-116. — M. SOKOŁOWSKI, Unorthodoxe Motive im Werk Adam Mickiewicz's, Andrzej Towiański's und ihrer italienischer Anhänger, w: Romantik und Geschichte. Polnisches Paradigma, europäischer Kontext, deutsch-polnische Perspektive, red.

A. Gall, T. Grob, A. Lawaty, G. Ritz, Wiesbaden 2007 s. 152-172. — B. NAWROCKI, Mickiewicz bez granic. Towianizm poety w świetle koncepcji „nowej Polski”, w: Granice romantyzmu – romantyzm bez granic?, red. M. Piechota, M. Kalarus, O. Kalarus, Kat. 2014 s. 82-99. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Czemu Mickiewicz dał wiarę Vintrasowi, albo czego szukał i co chciał znaleźć autor „Dziadów”?, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 21-35. — A. BEDNAREK-BOHDZIEWICZ, Przemoc działania, pokój bezczynu. O (nie)możliwości reformy religijnej na przykładzie towiańczyków (perspektywa antropologiczna), w: Towianizm. Fenomen i dziedzictwo, red. E. Hoffmann-Piotrowska, K. Samsel, War. 2023 s. 61-78. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicz bez humoru. Konrada Górskiego przyczynek do czarnej legendy Mistrza Andrzeja, w: Towianizm..., s. 373-385. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, Skryptorium „towianistyczne” (w świetle edycji Dzieł Adama Mickiewicza), w: Towianizm..., s. 145-157.

Zob. także:

10. Opracowania pism i wystąpień filozoficzno-religijnych

16.1. Problematyka filozoficzno-religijna i kulturoznawczo-antropologiczna

16.6. Motywy i tematy

1409. J. SZOTARSKI, [Przyroda w „Panu Tadeuszu”], *Revue française et étrangère* 1839, 3 III. — G. HERWEGH, „Faust” bei drei Nationen, w: Gedichte und Kritische Aufsätze, aus den Jahren 1839 und 1840, Belle-Vue bei Constanx 1845 s. 163-172.

1410. P. CHMIEŁOWSKI, Kobiety Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego. Zarys literacki, War. 1873 [wyd. nast. 1881, 1886, 1895 – popr. i poszerz.].

Rec.: P., *Kur. Codz.* (War.) 1873 nr 40. — H. SIENKIEWICZ, *Gaz. Pol.* (War.) 1880 nr 251. — *Przegl. Luow.* 1880 t. 21 s. 264, 325. — M. KONOPNICKA, *Kłosy* 1881 nr 857-860.

1411. Z. WĘGIERSKA, Kobiety Mickiewicza, *Czas* 1874 nr 36. — A. PILECKI, Mickiewicz jako twórca postaci kobiecych, *Kalendarz dla panien na rok przestępny 1876* (War.) 1876. — W. PRZYBO-

ROWSKI, Niewieście ideały poetów polskich. Szkice biograficzno-literackie, War. 1881. — A. SYLF [D. FREUDENSON], Mickiewicz jako humorysta, *Nowiny* (War.) 1882 nr 322-324. — H. BIEGELEISEN, Obrazy przyrody w „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1882 s. 986-1002.

1412. A. SAHAROVA, Żenskie typy Mickiewicza, *Iskusstvo* 1884 t. 2 nr 58. — J. TOKARZEWICZ, Czterdzieści i cztery uwydatnił na podstawie Mickiewiczowskiego kursu literatury słowiańskiej, *Chwila* 1885 nr 51-56. — S. WITKIEWICZ, Mickiewicz jako kolorysta, *Wędrowiec* 1885 nr 49-53; Sztuka i krytyka u nas (1884-1890), War. 1891 s. 97-136; Sztuka i krytyka u nas (1884-1898), Lw.-War. 1899 s. 215-251; wyd. osob.: Mickiewicz jako kolorysta, War. 1946. — A. BĘŁCIKOWSKI,

Idealy kobiece dwóch poetów, w: *Ze studiów nad literaturą polską*, War. 1886 s. 506-518. — J. TRETIK, Metodyczny rozbiór „Koncertu myśliwskiego” z „Pana Tadeusza”, odczytany na posiedzeniu lwowskiego koła nauczycieli szkół wyższych dn. 17 X 1885, *Muzeum* (Lw.) 1886 s. 53-63. — R. OTTMAN, Świat niewieści w „Panu Tadeuszu” (Ewunia – Zosia – Telimena), *Gaz. Nar.* (Lw.) 1887 nr 136-137, 142-144.

1413. G.M.C. BRANDES, [Mickiewicz, Słowacki, Krasiński], w: *Indtryk fra Polen*, Kopenhaga 1888 s. 277-303; *Intryck från Polen*, tłum. K. Visén, Sztokholm 1890; *Polen*, wyd. A. Neustädter, Paryż–Lipsk–Monachium 1898 s. 312-334; *Polska*, tłum. Z. Poznański, Lw. 1898, wyd. 2 Lw. 1902 s. 288-311; *Poland. A study of the land, people and literature*, London 1903 s. 253-262 [tłum. ang.: The two principal themes of the leading poets Mickiewicz, Słowacki, Krasiński: the first two the poets of vengeance, Krasiński the poet of love]. — G. UZIĘBŁO, Kilka słów o orientalizmie A. Mickiewicza, *Ateneum* 1889 t. 4. Rec.: M. MAZANOWSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 322-324. — R. PILAT, Opis matecznika w trzech redakcjach, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 154-168. — W. GOSTOMSKI, Przyroda w „Panu Tadeuszu”, *Ateneum* 1892 t. 2 z. 1. — H. BIEGELEISEN, Motywy ludowe w „Balladach i romansach” (w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”), w: A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1 [wyd. dod. w 50 egz.], wyd. H. Biegeleisen, Lw. 1893 s. 495-506. — I. MATUSZEWSKI, Figury demoniczne w utworach poetów polskich, w: *Diabeł w poezji polskiej*. Studium krytyczno-porównawcze, War. 1894 s. 127-129. — J.E. REMBACZ, Charaktery niewieście w poematach A. Mickiewicza, *Sprawozd. Dyr. CK Wyższego Gimn. w Drohobyczu za r. 1896* s. 3-36.

1414. [K. BARTOSZEWICZ], Czterdzieści i cztery. Hipoteza D. Toporskiego, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 13-14. — K. BARTOSZEWICZ, A imię jego czterdzieści i cztery, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 17-18. — I. FRANKO, Ein Dichter des Verrathes, *Die Zeit* (Wiedeń) 1897 nr 136; Poeta zdrady (Ein Dichter des Verrathes), na jęz. pol. przekł. i wyd. Patriota polski, z przedm. wydawcy, War. 1897 s. 8-22; Poët izmeny (Ein Dichter des Verrathes), War. 1897 s. 7-25 [tłum. z wyd. polskiego]. — GOB.

[E. GOBERT], Żydzi w poezji Mickiewicza i Krasińskiego, *Słowo Wolne* (Przemysł) 1897 nr 4. — A. JENSEN, Mickiewicz och talet 44. Ett bidrag till den slaviska mysticismens historia, *Finsk Tidskrift* 1897 t. 43 s. 237-253. — A. JENSEN, Twardowski, den polska Faust-sagan. En literär studie, *Nordisk Tidskrift* 1897 z. 1 s. 189-203. — A. LANGE, Czterdzieści cztery, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1897 nr 13-14. — G. TOŁWIŃSKI, Uwagi astronomiczne w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 36. — T. WIERZBOWSKI, „...A imię jego czterdzieści i cztery”, *Kur. Warsz.* 1897 nr 251; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 94-117. — M. WYSŁOUCHOWA, Echa listopadowe w twórczości Mickiewicza, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1897 nr 48-49.

1415. P. CHMIEŁOWSKI, Mickiewicz i młodość, *Życie* (Kr.) 1898 nr 25. — W. DAŁECKA, Echa litewskie, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 22. — W. DYBOWSKI, Rośliny litewskie w poezjach A. Mickiewicza, *Kosmos* 1898 s. 218-228. — B. LIMANOWSKI, Wielka wojna w przyszłości, *Pol. w Amer.* 1898 nr 26-27. — E. PORĘBOWICZ, Słowo o motywie ballady „Powrót taty”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 288-289. — A. MAŁECKI, Poezja Mickiewicza a naród, *Kur. Lw.* 1898 nr 141. — E. STRUMPF, Rośliny w poezjach Mickiewicza, *Głos* (War.) 1898 nr 52. — A. SZYCÓWNA, Dzieci w poezjach Mickiewicza, *Tyg. Pol.* 1898 nr 11-12. — J. TRETIK, Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 1-2; *Kraj* 1898 nr 44-49; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 1-25; Szkice literackie, S. II, Kr. 1901 s. 191-230; Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 s. 93-128. — R.M. WERNER, Parę uwag o motywie zasadniczym „Alpuhary”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 257-260. — M. ŻMIGRODZKI, Faust i Gustaw-Konrad, w: *W dniach rocznicy A. Mickiewicza*. Odczyt, Kr. 1898.

1416. S. SCHNEIDER, Horacjusza oda IV, 4 — a Mickiewiczowskie „czterdzieści i cztery”, *Eos* 1898/1899 z. 1. — N.S., Mickiewicz i Żydzi. Studium historyczno-literackie, *Izraelita* 1899 nr 1-3. — W. DYBOWSKI, Rośliny litewskie w poezjach A. Mickiewicza, w: *Z ziemi pagórków leśnych, z ziemi łąk zielonych*. Książka zbiorowa

poświęcona pamięci A. Mickiewicza w setną rocznicę urodzin jego, War. 1899 s. 396-406. — R.F. BRANDT, Adam Mickevič i osnovnye motivy ego poezii, Mos. [1902]. — E. PETZOLD, Motywy Mickiewiczowskie. I-II, *Pam. Lit.* 1902 s. 632-634. — A.I. ALEKSANDROV, Otzyv o sočinenii pod zaglaviem „Litva v proizvedeniah Mickeviča”, Kazań 1903. — P. CHMIEŁOWSKI, Młodość ducha i Mickiewicz, *Słowo Polskie* (Lw.) 1903 nr 600. — J. OHRENSTEIN, Świat zwierzęcy w „Panu Tadeuszu”, *Przyjaciel Zwierząt* 1903 nr 2-12. — E. PETZOLD, Motywy Mickiewiczowskie. IV. Czy reminiscencje z Novalisa, *Pam. Lit.* 1903 z. 4. — K. RADOŚLAWSKI [K. KELLES-KRAUZ], Czterdzieści i cztery, *Prawda* (War.) 1904 nr 34. — J. TRETIK, Najświętsza Panna w poezji polskiej, Kr. 1904. — F. HOESICK, Mickiewicz, Krasiński, Słowacki wobec Warszawy, *Kur. Warsz.* 1905 nr 1; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 211-213. — W. CHWALEWIK, Odczyty dr. T. Trzcińskiego pt. „Idee przyrodnicze Mickiewicza”, *Ludzkość* 1906 nr 118.

1417. S. BĘŁZA, Ojczyzna w pierwszych poematach Mickiewicza, *Ziarno* 1907 nr 20-24; *Praca* (Poz.) 1907 nr 25-32; wyd. osob. War. 1908; O naszej chwale, War.-Kr. 1914 s. 28-82.

Rec.: T. PINI, *Pam. Lit.* 1907 s. 524-525. — Polska a Mickiewicz, *Nowy Sztandar* 1908 nr 36.

1418. S. BĘŁZA, Niemcy u Mickiewicza, w: O naszej chwale, War.-Kr. 1914 s. 53-122 [wyd. osob. War. 1911, wyd. nast. War. 1914]. — W. JANKOWSKI, „Arcyserwis” pana Sędziego, w: Trzy notatki, *Śniatyn* 1911 s. 21-24. — WŁADYS., Prometeusz Aischyla, Goethego i Mickiewicza, *Filareta* (Poz.) 1911 nr 3. — Mickiewicz o Skardze, *Biesiada Lit.* 1912 nr 39-40. — K. LUBECKI, Krzyż w poezji trzech wieszczów, *Ruch Kult.* 1914 nr 4. — A. NIEMOJEWSKI, Czterdzieści cztery, *Mysł Niepodl.* 1914 nr 267-269. — T. SINKO, Harmonia sfer i harmonika szklana, *Czas* 1916 nr 603. — W. HAHN, Trzej wieszczowie narodu wobec Kościuszki, *Kur. Lwow.* 1917 nr 482-604. — S. SCHNEIDER, Motyw „rusalny” w poezji polskiej („Balladyna”, „Beniowski”, „Dziady”, „Wesele”), *Pam. Lit.* 1917 s. 89-99. — M. SZYJKOWSKI, Dzieje polskiego upiora przed wystąpieniem Mickiewicza, Kr. 1917. — M. SZYJKOWSKI, Upiór w poezji A. Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1917 t. 137-138. — JEDNACZ [W. MILESKI],

Sprawa żydowska w oświeceniu mesjanizmu polskiego. Poglądy Towiańskiego, Mickiewicza, Cieszkowskiego i Hoene-Wrońskiego, *Pochodnia* 1919 nr 3.

1419. W. BOROWY, „Potężne oko” Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1920 nr 18; Kamienne rękawiczki i inne szkice i studia literackie, War. 1932 s. 98-112; O poezji Mickiewicza, wyd. 2. Lubl. 1999 s. 533-545. — A. NIEMOJEWSKI, Gwiazdy Mickiewicza, w: Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji, War. 1921 s. 167-214. Rec.: A. DOBROWOLSKI, [Sprawozdanie z odczytu A. Niemojewskiego pt. Gwiazdy Mickiewicza i ich związek z astronomią Wojskiego], *Kur. Warsz.* 1917 nr 181. — A. NIEMOJEWSKI, Liczby i gwiazdy, w: Dawność a Mickiewicz..., War. 1921 s. 53-84. — A. NIEMOJEWSKI, Widma, w: Dawność a Mickiewicz..., s. 85-166. — J. ROSTAFIŃSKI, „Las”, „bór”, „puszcza”, „matecznik” jako natura i baśń w poezji Mickiewicza, Kr. 1921. — S. SMOLECKI, Sytuacja obecna a prorocтво z „Dziadów” Mickiewicza, *Dzien. Bydgoski* 1922 nr 250. — Z. WASILEWSKI, Mickiewiczowski motyw grobu, w: Mickiewicz i Słowacki, War. 1922 s. 70-86.

1420. S. LENKOWSKI, Adam Mickiewicz: romantyzm, filomatyzm, egotyzm, prometeizm, obiektywizm (1798-1824), Łódź 1923. — S. PIGOŃ, Jeszcze jedna rozmowa Mickiewicza o 44, *Dzien. Wil.* 1924 nr 265. — J. ZACHARIEWICZ, Adam Mickiewicz, Polska i Stany Zjednoczone Ameryki, Lw. 1924. — Z. REUTT-WITKOWSKA, Arcyserwis Wojskiego, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 227-229; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 387-389. — R.M. BLÜTH, Moskiewscy filomaci. Na marginesie humoreski Mickiewicza „Kogo wybrać na męża?”, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 41-42. — J. BIRKENMAJER, Motywy franciszkańskie u Mickiewicza i Słowackiego, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 10. — I. CHRZANOWSKI, Poglądy Mickiewicza na naród i na jego wodzów duchowych. Ze studiów nad „Prelekcjami paryskimi”, *Trybuna Narodu* 1927 nr 1. — A. KRAUSHAR, Czterdzieści i cztery. Nowe pomysły wyjaśnienia symboliki Mickiewiczowskiej liczby 44, *Kur. Warsz.* 1927 nr 177, 179. — W. NOSKOWSKI, „Dziady” i „Non piu andrai” [z „Wesela Figara”]. Przyczynek do przyczynków,

Kur. Pozn. 1927 nr 565. — W. NOSKOWSKI, Mickiewicz i „Don Juan”. Przyczynek do przyczynków, *Kur. Pozn.* 1927 nr 566. — K. SOCHANIEWICZ, Na marginesie sporu o Kusego i Sokoła w „Panu Tadeuszu”. Uwaga na temat prawa łowieckiego, *Pam. Lit.* 1927 s. 412-417. — W.N. [W. NOSKOWSKI], „Dziady” i zjawy, *Kur. Pozn.* 1927 nr 506.

1421. J.B. RICHTER, Pierwiastki indywidualistyczne w twórczości Mickiewicza, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 1-2: 1927/1928. — W. BRUCHNAJSKI, „Romeo i Julia” — „Konrad Wallenrod”. Motyw pieśni porannej, w: Księga pamiątkowa ku uczczeniu trzydziestoletniej pracy naukowej i nauczycielskiej Stanisława Dobrzyckiego, oprac. A. Białecki i in., *Poz.* 1928 s. 1-17. — W. JANKOWSKI, Matecznik, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 9. — A. NOWACZYŃSKI, O „koncercie nad koncertami”, *Gaz. Warsz.* 1928 nr 341. — T. PINI, Trybunał tajemny w „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1928 s. 273-276; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 390-393. — R.M. BLÜTH, „Chrześcijański Prometeusz”. Wpływ Boehmego na koncepcję III cz. „Dziadów”, *Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty*, t. 3, War. 1929, s. 178-212; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 133-188. — J.Ż., Źródło motywu skamieniałego młodzieńca, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 7. — S. KOLBUSZEWSKI, Czterdzieści i cztery, a nie czterdzieści cztery. Mickiewicz mężem czterdzieści i cztery, *Kur. Pozn.* 1929 nr 444, 562. — S. KRAJEWSKI, Na marginesie „Pana Tadeusza”. Meteorologia „Pana Tadeusza” przeciw chronologii. Data uczt w Soplicowie, *Myśl Nar.* 1929 nr 39-40. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewicz o ojczyźnie, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 9-10.

1422. S. KOLBUSZEWSKI, 40 i 4 czy 44, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2. — J. KLEINER, Imię „czterdzieści i cztery” czy nazwanie czterdziestką i czwórka, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2 [polem. z art. S. Kolbuszewskiego, 40 i 4 czy 44]. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Takie były zabawy, spory w owe lata...”. Tuhanowicze a Soplicowo, *Wiad. Lit.* 1930 nr 4; Realia Mickiewiczowskie 2. Wpadam do Soplicowa, War. 1955. — S. ZABIEROWSKI, Samuel Zborowski jako motyw literacki, *Pam. Lit.* 1930 s. 400-423. — W. BOBEK, Z dejń jedného motívu, *Sloven. Pohl.* 1931 t. 47 s. 323-328 [dot. m.in. sporu

Domeyki z Doweyką]. — W. FALLEK, Motywy biblijne w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Mies. Żyd.* 1931 t. 2. — K. GÓRSKI, O komecie w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 2. — J. KLEINER, Anioł przeciwnikiem orła-Konrada w „Małej Improwizacji”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 5. — S. PIŁGOŃ, Orzeł i kruk w „Improwizacji” Konrada, *Pam. Warsz.* 1931 z. 2; Na wyżynach romantyzmu. Studia historycznoliterackie, Kr. 1936 s. 101-112; Za wsze o Nim. Studia i szkice o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 250-264. — S. ZETOWSKI, Polskie pierwowzory muzyczne koncertów w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 6.

1423. J. BIRKENMAJER, Mickiewicz a cytata z Krasickiego, *Wiad. Lit.* 1932 nr 9. — S. ZETOWSKI, O muzykę do „Dziadów” Mickiewicza, *Muzyka* 1933 nr 4-6. — M. DYNOWSKA, Kapłani w twórczości Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Kur. Powsz.)* 1934 nr 38. — Z. KŁOBERÓWNA, „Kocham i cierpię”. Cierpienie w poezji i w poglądach Mickiewicza. W stulecie urodzin „Pana Tadeusza”, *Strj* 1934. — W. KULESZA, Buki nowogrodzkie w naturze i w pismach Mickiewicza. Szkic fitogeograficzny, *Roczn. Nauk Rol. i Leś.* 1934 t. 33 [odb. *Poz.* 1934]. — T. PEIPER, Czterdzieści i cztery, *Pion* 1934 nr 49-51.

1424. S. SKWARCZYŃSKA, Rozwój wątków i obrazów w twórczości Mickiewicza, Luw. 1934.

Zawartość: Wstęp; I. Świat łańcuchów obrazowych o typie klasycznym; II. Świat łańcuchów obrazowych o typie sentymentalnym; III. Świat łańcuchów obrazowych o typie romantycznym; A. Obrazy i wątki o typie „balladowym”, B. Obrazy i wątki o typie „mistycznym”; IV. Świat łańcuchów obrazowych o typie realistycznym; Zakończenie.

Rec.: M. GIERGIELEWICZ, Monografia wątków u Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 6. — S. KOŁACZKOWSKI, Odpowiedź P. S. Skwarczyńskiej, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 1. — J. KUŁCZYCKA-SALONI, Nauka o literaturze, *Polonista* (War.) 1935 z. 5/6.

1425. S. ZETOWSKI, Muzyka w „Panu Tadeuszu”, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1934 nr 24. — R.M. BLÜTH, „Prometeusz chrześcijański”. Rzymski zawiązek dreźnieckiego arcyutworu A. Mickiewicza, *Verbum* 1935 z. 3 [odb. War. 1936]. — R. BRANDSTAETTER, Adama Mickiewicza myśli wybrane o Żydach i żydostwie, *Opinia* 1935 nr 22-24. — K. GÓRSKI, „Nie nauką — prędko gnije”, *Pion* 1935 nr 5. — P. MA-

CZEWSKI, Motywy Mozartowskie w „Dziadach”, *Kur. Warsz.* 1935 nr 47 (wiecz.). — I. CHRZANOWSKI, Czy Jankiel Mickiewicza jest postacią typową?, w: *Literatura a naród. Odczyty, przemówienia, szkice literackie*, Łw. 1936 s. 199-202. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Z tajemnic Świtezi, *Kur. Warsz.* 1936 nr 189, 237; *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 107-124. — J. BIRKENMAJER, Czy Mickiewicz znał „Pieśń o żubrze” Mikołaja Hussowczyka, *Łowiec* 1937 nr 2. — S. CZERNIK, Morze u Mickiewicza, *Kurier Bałtycki* 1938 nr 156. — J. KLEINER, Samuel Zborowski w literaturze polskiej, w: *W kręgu Mickiewicza i Goethego*, War. 1938 s. 211-222. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Litwa” Mickiewiczowska, *Kur. Warsz.* 1938 nr 347. — E. DAMIANI, Il posto di Roma nella cultura e nella letteratura polacca, *Miesięcznik Italo-Polski* 1939 nr 1-2. — S. WINDAKIEWICZ, Laura Mickiewicza, *Czas* 1939 nr 98. — S. STROŃSKI, A imię jego 44, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1944 nr 1.

1426. K. GÓRSKI, Bóg się rodzi, *Tyg. Warsz.* 1945 nr 7. — W. KUBACKI, Tyrtejski żywot i pieśń, *Odrodzenie* 1945 nr 52. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Tradycje gdańskie w rodzinnych stronach Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4. — W. PIASECKI, Bursztynowy świerczop, *Jęz. Pol.* 1946 nr 3 [sprostowanie nr 5]. — C. ZGORZELSKI, Pielgrzym „w krainie dostatku i krasy”, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1946 nr 39; O lirycznych Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 119-126; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 252-259; Obserwacje, War. 1993 s. 41-48; O sztuce poetyckiej..., War. 2001 s. 370-381. — J. KOŁODZIEJCZYK, Dwa sady, *Nauka i Sztuka* 1947 nr 5; W świecie roślin, War. 1957 s. 76-98. — W. KUBACKI, Symbole i komentarze, *Kuźnica* 1947 nr 47; Arcydramat Mickiewicza. Studia nad III cz. „Dziadów”, Kr. 1951 s. 66-121. — C.L. [C. LECHNICKI], Motywy biblijne w twórczości Mickiewicza, *Pielgrzym Polski* (War.) 1948 nr 12. — W. RUDZIŃSKI, Rogi i cymbały, *Now. Lit.* 1948 nr 54-55. — T. SIVERT, Motyw samobójstwa w „Dziadach” wileńsko-kowieńskich na tle ścierania się prądów społeczno-literackich, *Prace Polon.* 1948 s. 65-79.

1427. F. GERMAN, O muzycznych zainteresowaniach Mickiewicza, *Odra* 1949 nr 26-31. — K. GÓRSKI, Przechwycenie prometeizmu

w „Dziadach”, w: *Księga pamiątkowa ku uczczeniu czterdziestolecia pracy naukowej Prof. dr. Juliusza Kleinera*, Łódź 1949 s. 249-279; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 150-177; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 108-142. — W. KUBACKI, Tyrteizm A. Mickiewicza, War. 1949 [broszura, wyd. Komit. Obchodu 150-lecia urodzin A. Mickiewicza]. — J. GADOMSKI, Astronomia u Mickiewicza, *Problemy* 1955 nr 7. — S. HRABEC, Bursztynowy świerczop w „Panu Tadeuszu”, *Jęz. Pol.* 1955 nr 5. — B. HRYNIEWIECKI, Grzybobranie w poemacie A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”, *Problemy* 1955 nr 11. — L. KRZEMIENIECKI, Muzyka w życiu i twórczości A. Mickiewicza, *Muzyka* 1955 nr 9-10. — L. ŁAKOMY, Wpływ geologów polskich i geologii na twórczość Mickiewicza, *Problemy* 1955 nr 12. — R. NÂHAJ, Na radzime paëta, *Polyma* 1955 nr 11; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 134-144. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Przez Cząbrow czy przez Tuhanowicze, które dy droga do Soplicowa?, w: *Realia Mickiewiczowskie 2. Wpadam do Soplicowa*, War. 1955 s. 7-22. — S. SIEROTWIŃSKI, W Roku Mickiewiczowskim [Mickiewicz i Tatry], *Wierchy* 1955 s. 67-70. — V.M. TIMOFEEVA, Belorusskie motywy v tvorčestve A. Mickeviča, *Sovet. Belor.* 1955 nr 250. — S. TREUGUTT, Mickiewiczowski opis Petersburga. Kilka wspomnień i trochę polemiki, *Przegł. Kult.* 1955 nr 47. — A. ZAJĄCZKOWSKI, Orient jako źródło inspiracji w literaturze romantycznej doby mickiewiczowskiej, War. 1955.

1428. W. ACHREMOWICZOWA, Uwagi o roli dźwięku w poezji Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 101-140. — W. BOROWY, Wiersze patriotyczne Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956]; O poezji Mickiewicza, t. 2, Lubl. 1958 s. 25-36, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 336-344; „Reduta Ordona. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 125-136. — B. HRYNIEWIECKI, Adam Mickiewicz a flora Litwy, War. 1956. — Z. LIBERA, Bohaterowie mickiewiczowscy, w: *Mickiewicz. Siedem odczytów*, oprac. i przyp. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956 s. 95-115. — M. WACHOWSKI, O rolnictwie w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 242-259. — C. ZGORZELSKI, Człowiek jako element mło-

dzieńcejszej poezji Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956]; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 104-139, wyd. 2 War. 2001 s. 151-204. — J. REYCHMAN, Zainteresowania orientalistyczne w środowisku Mickiewiczowskim w Wilnie i w Petersburgu, w: Szkice z dziejów polskiej orientalistyki, t. 1, red. J. Reychman, S. Strelcyn, War. 1957 s. 69-80. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz a krąg zagadnień weberowskich, w: Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957 s. 19-138. — S.S. SOVETOV, Bor’ba za realističeskij metod izobraženiâ prirody v poëme A. Mickieviča „Pan Tadeuś”, w: Adam Mickevič i slavânskaâ filologijâ. K 100-letiju so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957.

1429. Z.J. NOWAK, Żołnierz w świecie poetyckim Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 15-74; *Mickiewicz-Blätter* 1965 s. 26-32 [tłum. niem. pt. Der Soldat im Lichte der Poesie Mickiewicz]; Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie, Kat. 1980 s. 49-117. — L.S. BENDA, Pierwiastki arabskie w twórczości A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 269-280. — A.-M. GASZTOWTT, Mickiewicz et la jeunesse, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 516-519. — S. GEPNER, Realia militarne w „Panu Tadeuszu” i Andriolli, *Blok-Notes MLAM* nr 1: 1959 s. 126-138. — K. GÓRSKI, Miłość i erotyka w twórczości Mickiewicza okresu rosyjskiego, w: Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 104-117; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 70-87. — W. MEYSZTOWICZ, Złe duchy w „Dziadach”, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 385-395. — J.-A. TESLAR, Biblia w życiu i twórczości Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 281-314. — I. WIENIEWSKI, „Arcyserwis” i jego klasyczne koligacje, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 417-429.

1430. S. SKWARCZYŃSKA, Z literackiej historii Mickiewiczowskiego obrazu retorycznego „kościół bez Boga”, *Pam. Lit.* 1960 z. 1 [dot. m.in. recepcji u Słowackiego]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 272-287. —

F.I. STEKLOVA, Vostočnye motivy v „Krymskich sonetach” A. Mickeviča, Grozny 1960. — Z. SZMYDTOWA, Rousseau – Mickiewicz. Liryka miłości, zwierzeń i wspomnień, w: Zjazd Naukowy Polonistów 10-13 grudnia 1958, red. nauk. K. Wyka, Wr. 1960 s. 493-506; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 143-157; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 397-411. — I.F. BĘŁZA, Adam Mickiewicz i muzyka polska, w: Między Oświeceniem a Romantyzmem. Polska kultura muzyczna w początkach XIX w., Kr. 1961 s. 171-197.

1431. J. FABRE, Lumière et romantisme. Énergie et nostalgie de Rousseau à Mickiewicz, Par. 1962, wyd. 2 Par. 1980.

Rec.: Z. MARKIEWICZ, *Revue de lit. comp.* 1964 nr 2. — E. RZADKOWSKA, *Kwart. Neofil.* 1964 z. 4.

1432. W. KUBACKI, Z Mickiewiczowskiej palestry, *Pam. Lit.* 1962 z. 1. — E.A. SŁOBODSKAÂ, Russkie pejzaży v poëzii A. Mickeviča, w: Voprosy russkoj i zarubiežnoj literatury. Sbornik statej, Kujbyszew 1962 s. 325-337. — J. KLEINER, Satyra i humor w wierszach pisanych po „Panu Tadeuszu”, w: Studia inedita, oprac. J. Starnawski, Lubl. 1964 s. 299-307. — J. PRZYBOŚ, Koncert Jankiela, w: Liryka polska. Interpretacje, red. J. Prokop, J. Sławiński, Kr. 1966 s. 112-121. — L.G. SAGAREV, Motivi beloruskiego narodnogo tvorčestva v poëtičeskom nasledii A. Mickeviča, w: Filologičeskij sbornik. Voprosy literaturovedeniâ, Mińsk 1966 s. 14-29. — H.B. SEGEL, The Polish Napoleonic cult from Mickiewicz to Żeromski, *Ind. Slav. Stud.* 1967 t. 4. — K. GÓRSKI, Jak Mickiewicz nazywał swą domową ojczyznę, w: Symbolae philologicae in honorem Vitoldi Taszycki, red. S. Hrabec i in., Wr. 1968 s. 106-111; Z historii i teorii literatury. Seria trzecia, War. 1971 s. 51-57; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 152-159. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Die litauische Thematik in A. Mickiewicz’s Werken, *Mickiewicz-Blätter* 1968 s. 36-56; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 353-378. — E. SAWRYMOWICZ, Poetycka wizja Krymu w sonetach Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1968 nr 5.

1433. S. ŚWIRKO, Z genealogii Mickiewiczowskiego Baubliśa, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickie-*

- wicza 1969 s. 41-55. — S. DĄBROWSKI, W sprawie „ulotnego powiedzenia” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1970 z. 1 [opinia o J. Słowackim]. — Z. KĘPIŃSKI, „Czterdzieści i cztery”, *Mies. Lit.* 1970 nr 12; Mickiewicz hermetryczny, War. 1980 s. 163-198. — G. MAKOWIECKA, Hiszpania u Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1970 nr 4. — G. RADÓ, Adam Mickiewicz et l'idée de la liberté, *Studia Slav.* (Budap.) 1970 nr 1-2. Rec.: W. NATANSON, Węgierski badacz o Mickiewiczu, *Lit. na Świecie* 1971 nr 5. — J. MICHAŁCZEWSKI, Meteorologia w „Panu Tadeuszu”, *Przegl. Geofiz.* 1971 nr 1/2. — J. KRZYŻANOWSKI, Tematologia czyli o treści dzieła literackiego. Przykłady ustroju wielowątkowego, w: *Sztuka słowa. Rzecz o zjawiskach literackich*, War. 1972 s. 156-189. — Z. STEFANOWSKA, Świat owadzi w IV części „Dziadów”, w: *Studia romantyczne. Poświęcone VII Międzynar. Kongresowi Sławistów*, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1973 s. 289-311; Próba zdrowego rozumu. *Studia o Mickiewiczu*, War. 1976 s. 42-64, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 64-102. — L. SUCHANEK, Wątek Lenoiry w balladzie polskiej i rosyjskiej (Mickiewicz, Żukowski, Katenin), w: *Spotkania literackie. Z dziejów powiązań polsko-rosyjskich w dobie romantyzmu i neoromantyzmu*, red. B. Galster, J. Kamionkova, Wr. 1973 s. 40-62. — A. WITKOWSKA, Onirologia i oniromania, *Teksty* 1973 nr 2.
1434. I.F. BEŁZA, Mickiewicz a muzyka, w: *Portrety romantyków*, przeł. E. Sułkowska, J. Sułkowska, War. 1974 s. 143-164. — K. GÓRSKI, Semantyka ognia w praktyce pisarskiej Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1974 z. 1; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 436-463; Mickiewicz. Sympozjum w KUL, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 9-33. — H. KRUKOWSKA, „Nocna strona” romantyzmu, w: *Problemy polskiego romantyzmu*, S. 2, red. M. Żmigrodzka, Wr. 1974 s. 193-229; „Pan Tadeusz” jako poezja czysta. *Studia i szkice o Mickiewiczu*, Białystok 2016 s. 62-90 [fragm. pt. Romantyczne stany egzystencji w poezji Mickiewicza]. — J. MORELOWSKI, Elements of law in the work of Poland's greatest poets, New York [1974]. — M. GIERGIELEWICZ, Priests and Exorcists in Mickiewicz's „Forefathers”, w: *For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th birthday*, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 135-150. — A.G. DUKER, Adam Mickiewicz's Anti-Jewish period. Studies in „The Books of the Polish Nation and of the Polish Pilgrimage”, w: *Salo Wittmayer Barron Jubilee Volume*, red. S. Lieberman, A. Hyman, Jeroz. 1974 [wyd. 1975] s. 311-343. — M. GIERGIELEWICZ, Napoleon w „Panu Tadeuszu”, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1975 nr 32.
1435. S. MAKOWSKI, „Bursztynowy świerzop” i „tęcza na burzy w parowie”, *Prace Fil.* t. 26: 1976; Tęcze i świerzopy. Słowacki, Beniowski, Mickiewicz, Wr. 1984 s. 219-225. — B. ZAKRZEWSKI, „Ach, to była dziewica...”, *Pam. Lit.* 1976 z. 3; „Palen dla cara”. O polskiej poezji patriotycznej i rewolucyjnej XIX w., Wr. 1979 s. 7-34. — J. BACHÓRZ, Mickiewiczowska wizja morza, *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. Uniw. Gdań.* 1977 nr 5; „Złączyć się z burzą...”. Tuzin studiów i szkiców o romantycznych wyobrażeniach morza i egzotyki, Gdańsk 2005 s. 33-54. — J.A. JUCEWICZ, Spór o Kusego i Sokoła, *Fakty* 1977 nr 36. — E. GOŁĘBIOWSKI, Zagadka „44”, *Kamena* 1977 nr 16. — P. HERTZ, W Sopli-cowie, w: *Świat i dom. Szkice i uwagi wybrane*, War. 1977 s. 221-225. — S. KOLBUSZEWSKI, Podróż w czasie, w: *Dziwne podróże, dziwni podróżnicy*, War. 1977 s. 25-43. — W. KUBACKI, Lampa w rzymskim grobie [motyw „Dziadów”], *Ruch Lit.* (Kr.) 1977 z. 4. — W. KUBACKI, Niebo i ziemia, *Przegl. Hum.* 1977 nr 7/8. — K. GÓRSKI, Staropolska uprzejmość Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 24: 1976 [wyd. 1978] z. 1 s. 205-212. — K.S. TARASOV, Kak radostnyj prizyv svobody i vesny..., *Neman* 1978 nr 12; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 149-163.
1436. J. KOTT, Cudowny kołatek z mickiewiczowskiego kantorka, *Wiad.* (Lond.) 1980 nr 33-34; Pisma wybrane, War. 1991 s. 251-284. — A. WAŻYK, Żądło pszczoły, *Więź* 1980 nr 7/8. — W. WEINTRAUB, Gematria w funkcji chwytu literackiego. Mickiewiczowskie „czterdzieści i cztery”, *Pam. Lit.* 1980 z. 4; wersja zmien.: Poeta i prorok. *Rzecz o profetyzmie Mickiewicza*, War. 1982, wyd. 2, War. 1998. — B. DOPART, Koncepcja literatury mesjanicznej w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1982 z. 5-6; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 245-256. — W. ŁYSIAK, Napoleon z nimi. Idea napoleońska w „Panu Tadeuszu” i „bonapartyzm” wieszcza,

Poezja 1984 nr 11/12. — K. ŚWIEGOCKI, Od buntu do pokory, *Poezja* 1984 nr 11/12. — I. JAROSIŃSKA, Od ziarnka gorczycy do wielkiego żarcia, czyli co może znaczyć jedzenie w „Dziadach” i „Wyzwoleniu”, w: *Z dziejów teatru krakowskiego. Materiały z sesji naukowej „Dwieście lat teatru w Krakowie” 1781-1981*, red. J. Michalik, Kr. 1985 s. 205-220. — W. PYCZEK, Od „przepaści świata” do „otchłani człowieka”. Otchłań i przepaść w poezji A. Mickiewicza w kontekście literatury oświeceniowej, *Roczn. Hum.* t. 33: 1985 z. 1.

1437. A. GARYCKA, Die Masken – Faustus und Konrad Wallenrods gemeinsame Attribute, *Stud. i Mat. Germ.* (Ziel. Góra) 1986 z. 1. — K. GÓRSKI, Tytанизm Mickiewicza, *Gaz. Pom.*, 24-28 XII 1986; *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 11-21; Sprach- und Kulturkontakte im Polnischen. Gesammelte Aufsätze für A. de Vincenz zum 65. Geburtstag, Monachium 1987 s. 451-462. — A. GURBIEL, Idea natury w twórczości Mickiewicza z lat 1817-1819, *Roczn. Nauk.-Dydak. WSP w Kr. Prace Historycznolit.* 1986 z. 101. — M. POŁOMSKI, Indeks biblijny do twórczości A. Mickiewicza, *Stud. Theol. Vars.* 1986 nr 1. — W. SZTURC, Symbolika ziarna w „Dziadach” cz. III A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3-4; O obrotach sfer romantycznych, Bydg. 1997 s. 103-112. — A. ZIOŁOWICZ, Żywiół wody w „Balladach i roman-sach” Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1986 nr 7-8. — J. KOLBUSZEWSKI, Dolina najpiękniejsza na świecie, *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 2; Przestrzenie i krajobrazy, Wr. 1994 s. 211-233. — A. NABYWA-NIEC-HARTUNG, Człowiek – samotność – Bóg. Problematyka egzystencjalna III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Wydz. Hum. Uniw. Gdań.* 1987 nr 14 s. 43-55. — D. ŚWICKA, „Naga dusza” i eksperyment egzystencjalny, *Pam. Lit.* 1987 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 248-255.

1438. J. BŁOŃSKI, Les confins „paradis polonais”, de Mickiewicz à Rymkiewicz, w: *Les confins de l'ancienne Pologne. Ukraine, Lituanie, Biélorussie XVI-e-XX-e siècles*, red. D. Beauvois, przedm. C. Miłosz, Lille 1988 s. 59-68. — K. GÓRSKI, Słoneczko, śliczne oko, w: *Od Kochanowskiego do Różewicza. Prace ofiarowane A. Hutnikiewiczowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin*, red.

J. Kryszak, War. 1988 s. 21-26. — J.B. OŻÓG, Nad zębem mamuta. Rzecz o stosunku Mickiewicza do paleontologii, w: *Pięć esejów. Pierwsze prace krytyczne*, War. 1988 s. 8-18. — N. TAYLOR-TERLECKA, Adam Mickiewicz et la Lituanie. Genèse du mythe littéraire, w: *Les confins de l'ancienne Pologne...*, s. 70-80. — J. BOLEWSKI SJ, Wokół margjnych intuicji A. Mickiewicza i C. Miłosa, *Przegl. Powsz.* 1989 nr 5. — M. KALINOWSKA, Doświadczenie samotności – wyobrażenie zniewolenia czy idea wolności? O „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Mowa i milczenie. Roman-tyczne antynomie samotności*, War. 1989 s. 97-136. — E. TELEŻYŃSKA, Czerwień i błękit w liryce Norwida, Mickiewicza i Słowackiego, *Pam. Lit.* 1989 z. 4; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 321-331.

1439. S. GRUSZKA, Maryja w polskiej poezji, *Homo Dei* 1990 nr 1/2. — L. KOWALEWSKI, „Miłość, która obudzi śpiącą w tobie śmierć”. Trzy transgresje erotyczne: Mickiewicz – Leśmian – Wojacek, *Akcent* 1990 nr 4. — O. SCHERER, The omission of Jewish topics in Mickiewicz scholarship, *Polin. Studies in Polish Jewry* t. 5: 1990 (New Research, New Views) s. 184-192. — B. ZAKRZEWSKI, Eros w „Panu Tadeuszu”, w: „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 121-152; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 183-213. — E. BOCK, Muzyka w „Panu Tadeuszu”, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 1991 nr 29. — W. GUTOWSKI, Otchłań i nieskończone koło. O symbolice przestrzeni w poezji A. Mickiewicza, w: *Pasje wyobraźni. Szkice o literaturze romantyzmu i Młodej Polski*, Tor. 1991 s. 5-30. — M. KRUPECKA SJK, Dobroć jako siła w poezji A. Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 36: 1988 [wyd. 1991] z. 1 s. 5-65. — J. ŁUKASIEWICZ, Jak jest zrobiony „Upiór”? , *Ruch Lit.* (Kr.) 1991 z. 3; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacja – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 113-121. — J. ŚWIDZIŃSKI, Rosja w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: *Między Wschodem i Zachodem*, cz. II: Piśmiennictwo pogranicza, red. R. Łużny, S. Nieznanowski, War. 1991 s. 327-346. — K. ZIEMBA, Skażony i natchniony. W kręgu Mickiewiczowskich tematów samotności, *Ogród* 1991 nr 3; Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 47-58.

1440. D. JASTRZĘBSKA-GOLONKOWA, Kobieta fatalna w twórczości A. Mickiewicza i J. Słowackiego, *Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Studia [...] Fil. Pol.* 1992 z. 12/13. — J. KOLBUSZEWSKI, Mickiewicz na Tatrach, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 73-97; Przestrzenie i krajobrazy, Wr. 1994 s. 52-78. — E. NAWROCKA, Romantyczna apokalipsa, w: *Wizje końca świata w literaturze. Materiały z konf. „Obrazy Końca Świata w Literaturze” zorganizowanej w dn. 23-25 kwietnia 1990 r. w Szczecinie*, red. M. Lalak, Szczecin 1992 s. 69-94. — E. NOWICKA, Dwa wiersze o słowiku. Adam Mickiewicz i Bohdan Zaleski, *Pam. Lit.* 1992 z. 3; „Postyllion niesie pisanie...”. Szkice o romantycznym liście poetyckim, Poz. 1993 s. 117-137. — M. PIASECKA, Mistrzowie snu. Mickiewicz – Słowacki – Kraśiński, Wr. 1992. — M. PREJS, Lubomirski, Mickiewicz, Freud, czyli o koncepcie suchego oceanu, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1990 [wyd. 1992] s. 77-80. — Z. TROJANOWICZOWA, „Dróg krzyżowych biegi”. Mickiewicz o wygnaniach syberyjskich, w: *Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodku 22-25 czerwiec 1992*, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 12-24; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziński, Kr. 2010 s. 243-255. — I. URBANOWSKA, Der Freiheitsgedanke bei Friedrich Schiller und A. Mickiewicz, Fryburg 1992. — W. ŻARSKI, Kulinaria w „Panu Tadeuszu”, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 102-114.

1441. J. BACHÓRZ, O „zwierzyńcu” A. Mickiewicza (rekonesans wstępny), w: *Literacka symbolika zwierząt. Praca zbior.*, red. A. Martuszevska, Gdańsk 1993 s. 96-100. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, O polskim bohaterze romantycznym po latach, *Znak* 1993 nr 12; O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 143-156 [m.in. o postaci Konrada z III cz. „Dziadów”]. — B. DOPART, O „człowieku wiecznym”, w: *Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu*, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 89-106; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 245-258. — W. DYNAK, Świat łowiecki w „Panu Tadeuszu”, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 306-328; Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009 s. 66-148. — T.V. GABRUS’, Ōny nathnāli

Mickeviča, *Rodnae slova* 1993 nr 12 [dot. zabytków architektonicznych Nowogródka]; Adam Mickevič i Belarus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał’dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 52-61. — M. KALINOWSKA, Wizja Grecji w „Przedmowie” do I tomu „Poezji” A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r.*, red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 71-83. — J. KOLBUSZEWSKI, Śmierć u Mickiewicza, w: *Księga w 170 rocznicę...*, Wr. 1993 s. 135-153. — Z. MAJCHROWSKI, Czarne znamię na czole Konrada, w: *Mickiewicz w 190-lecie...*, s. 195-208. — T. MARCINKOWSKI, Soplicowo z „Pana Tadeusza” i jego umiejscowienie geograficzne, Goleniów 1993. — A. NAWARECKI, Mickiewicz i robaki, w: *Balsam i trucizna...*, s. 7-26; Mały Mickiewicz. *Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 15-34. — J. ORŁOWSKI, Motywy Mickiewiczowskie w poezji rosyjskiej, w: *Księga w 170 rocznicę wydania...*, s. 454-464. — K. PORLEWSKA, Diabły we wczesnej twórczości Mickiewicza, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 58-64. — L. PUŁKA, Antropologia Mickiewiczowskiej fantastyki, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 167-176. — W. SZTURC, Kosmos w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz w 190-lecie...*, s. 185-194. — D. ZAWADZKA, Człowiek w drodze jako temat IV cz. „Dziadów”, w: *Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodku 22-25 czerwiec 1992*, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 82-88.

1442. C. ZGORZELSKI, „Wschodzi na Syjon dziewica...”. Matka Boska w poezji A. Mickiewicza, w: „W Tobie jest światłość”. Szkice o literacie religijnej oświecenia i romantyzmu, Lubl. 1993 s. 37-54. — B. JERMAK-WOŁOŻYŃ, Upiory w „Dziadach” A. Mickiewicza, *Ruch Muz.* 1994 z. 5/6; „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 122-134. — W. MOTORNYJ, A. TATARENKO, Ukraina i muza poetyczna A. Mickiewicza, przeł. J. Pawłowska, w: *A. Mickiewicz w przyjacielskim domu / A. Mickiewicz w drużnym domu, wybór i nota edyt. W. Motornej, A. Tatarenko, Lw. 1994.* — I. JOKIEL, Przestrzeń „matecznika” w „Panu Tadeuszu” Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1995 s. 85-100; Lornety i kapota. *Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 185-207 [pt. Litewski raj]. — A. KEMPFI, O „Księdzu z Cury-

na" i innych mickiewiczowskich cerkwizmach, *Roczn. Teol.* 1995 nr 2. — M. PIECHOTA, Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu”, w: *Starość. Wybór materiałów z VII Konf. Pracowników Nauk. i Studentów Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej UŚ*, red. A. Nawarecki, A. Dziadek, Kat. 1995 s. 29-35. — D. SEWERYN, „A serce...?”. Miłość i cierpienie w liryce Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 43: 1995 z. 1 s. 7-46. — D. SEWERYN, Ruiny i groby w „Sonetach krymskich”. O wyobraźni religijnej Mickiewicza, w: *Religijny wymiar literatury polskiego romantyzmu*, red. D. Zamącińska, M. Maciejewski, Lubl. 1995 s. 167-205.

1443. J. BOLEWSKI SJ, Kłamstwo w „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, w: *Kłamstwo w literaturze*, red. Z. Wójcicka, P. Urbański, Kielce 1996 s. 50-62. — K. CVIRKA, Válikí pásnaŕ Belarusi, *Polyma* 1996 nr 1; Adam Mickevič i Belaruś. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 173-189. — E. GRZĘDA, Romantyczne krajobrazy z górą i drzewem, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 1996 nr 2. — A. KUİK-KALINOWSKA, Motywy biblijne w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: *Biblia w kulturze*, red. S. Rzepczyński, Słupsk 1996 s. 117-131.

1444. D.T. LEBIODA, Mickiewicz – wyobrażenia i żywioły, Bydgoszcz 1996.

Rec.: J. KUŁAKOWSKA, *Ruch Lit. (Kr.)* 1998 z. 2. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicz w kręgu „wyobraźni żywiołów”, *Twórczość* 1998 nr 8.

1445. J. ŁAWSKI, Funkcje i geneza symboli maryjnych w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Wilno i Kresy Północno-Wschodnie. Materiały II Międzynar. Konf. w Białymstoku 14-17 IX 1994 w czterech tomach*, t. 4, red. E. Feliksiak, A. Kiezuń, Białystok 1996 s. 51-74. — M. PLEZIA, Dwa echa jednego krajobrazu szwajcarskiego w polskiej poezji romantycznej, *Ruch Lit. (Kr.)* 1996 z. 1. — Z. STEFANOWSKA, Rosja w „Ustępie” III cz. „Dziadów”, w: „W krainie pamiętek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 137-147; Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, War. 2001 s. 176-195. — M. TURCZYN, Koncepcja średniowiecza w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza (zarys problematyki), w: *Słupskie szkice polonistyczne. Zbigniewo-*

wi Zielonce z okazji Jubileuszu czterdziestu lat służby literaturze i nauce – przyjaciele, koledzy, współpracownicy, Słupsk 1996; wersja rozsz.: Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007 s. 171-218. — M. BOĆKOWSKA, Ptasie bestiarium w „Marii” A. Malczewskiego na tle „Zamku kaniowskiego” S. Goszczyńskiego i „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, w: *Antoniemu Malczewskiemu w 170 rocznicę pierwszej edycji „Marii”*. Materiały sesji naukowej, Białystok 5-7 V 1995, red. H. Krukowska, Białystok 1997 s. 247-262. — J. BRZozowski, O Mickiewiczowskich diabłach w ogólności, *Teatr* 1997 nr 12; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 7-24 [pt. Szkic do historii diabłów i szatana]. — D. KOZARYN, Parafrazy biblijne w „Listach” A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 42: 1997. — W. SZTURC, Kosmos A. Mickiewicza, w: *O obrotach sfer romantycznych*, Bydgoszcz 1997 s. 91-102. — J. TRZNADEL, Adam Mickiewicz: Tajemnicza przyroda w „Panu Tadeuszu”, *Arcana* 1997 nr 6; Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 167-177; Spójrz na Eurydykę. Szkice literackie, Kr. 2003 s. 9-24. Rec.: H. MARKIEWICZ, Camera obscura, *Dekada Lit.* 1999 nr 3. — E. VLADOVIĆ-RELJA, Soplicowo – Mickiewicz raj zemajski, *Radovi (Zadar)* 1997 t. 26 s. 211-220. — I.E. ADEL'GEJM, Topos doma v tvorčestve A. Mickeviča, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura*. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997, w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 131-137.

1446. J. AXER, Z. STEFANOWSKA, Armaty Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1998 z. 3; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 293-308; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 196-219; „Reduta Ordonu. Opowiadanie adiutanta”. Antologia interpretacji, oprac. i wprowadzenie M. Woźniewska-Działak, Kielce 2023 s. 177-202. — Ī. BAGDANOVIČ, Topika ajčyng ũ filamackih veršah A. Mickeviča, w: *Adam Mickevič i nacynaŕn'gâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.)*, red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 386-391. — B. BĀLA-KAZOVIČ, Belarusaâ elementy, matyry ũ sŭžety

- ŭ tvorčasci A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 193-199. — M. BIAŁOSKÓRSKA, Pole leksykalno-stylistyczne „wiaru” w utworach A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — M. BIEŃCZYK, Szczątki, które są, i kości, których nie ma, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 195-205. — Ŭ.M. BOHAN, Gistaryčnyâ matyvy ŭ tvorčasci A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 92-96. — J. CHLUDZIŃSKA-ŚWIĄTECKA, Przyjaciele Moskale, *Prace Fil.* t. 43: 1998 [o frekwencyjności słów: Moskwa, Moskal]. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Mickiewicz a muzyka, muzyka a Mickiewicz, w: Mickiewicz w pieśni. Na głos i fortepian, wyb. B. Stryżewska, wstęp M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1998 s. 8-28; Mickiewicz. Kategorie — idee — konteksty, Kr. 2022 s. 487-514. — B. CYWIŃSKI, Ramantyczny padmurak kul'tury XIX st Vâlîkaga Knâstva Litoŭskaga, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 225-229. — K. CZAJKOWSKI, „Urodzony w niewoli, okuty w powiciu...”. O Mickiewiczowskim poczuciu tragiczności w historii, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997, w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 21-32. — J. DĘBOWSKI, Ętnieŭskie motywy i tvorčestve A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 416-421. — B. DOPART, „Zachować narodowi wierną pamiątkę...”. Poezja A. Mickiewicza jako język ofiar historii (Pamięci Stanisława Pigonia – w trzydziestą rocznicę śmierci), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 47-57. — S. DZIEDZIC, Adama Mickiewicza „Ojczyzna myśli mojej...”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — W. FALKOWSKI, Čas, svaboda i gistaryâ ŭ Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 96-102.
1447. M. FIRUT, Cierpienie w „Dziadach” i „Innym świecie”, *Polonistyka* 1998 nr 7. — T. FRIEDELÓWNA, Mickiewiczowskie drzewa. Analiza językowo-stylistyczna, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konferencji. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998, s. 163-174. — M. GAJDA, Vobraz radzimy ŭ perapisci A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 142-146. — N.P. GALIMAVA, Gistaryčnaâ matyvy ŭ tvorčasci A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998, s. 400-404. — E. GRĘDA, Baublis i drzewo Jowiszowe. Kilka uwag o dendrologii A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 187-199. — M. JANION, Tematy żydowskie u Mickiewicza, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 79-110. — A. KEMPF, Białołuś na kartach Mickiewiczowskiej poezji, *Polonistyka* 1998 nr 7. — A. KEMPF, Mickiewiczowskie wypowiedzi o Białorusi i o Litwie, *Twórczość* 1998 nr 6. — A. KEMPF, O pochwałę Białorusi i białoruskości u Mickiewiczowskich „Prelekcjach paryskich”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 233-245. — J. KOLBUSZEWSKI, Kilka uwag o poetyce przestrzeni w twórczości A. Mickiewicza. Realia krajobrazowe i fikcja literacka, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 35-62. — U. KONAN, Vobrazy i matyvy zâmnoga raŭ ŭ paëzi A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferënci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 220-225. — J. KOREK, Zagadka Mickiewicza a Swedenborg, *Acta Sueco-Pol.* 1998 nr 7 [mistycyzm w poezji Mickiewicza i Swedenborga]. — A. KOWALCZYKOWA, Pejzaż narodowy, „ojczyzna prywatna” — jaka była Litwa Mickiewicza? *Fraza* 1998 nr 21/22. — A. KUİK-KALINOWSKA, Woda, wiatr i dźwięki świata — „Wśluchać się w szum wód głuchy...”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 227-234. — V.Ā. LĀŠUK, Svet pryrody ŭ paëma A. Mickeviča „Pan Tadëvuš”, w: Večnyja problemy..., s. 177-183.
1448. D.T. LEBIODA, Konfiguracje lotu w poezji A. Mickiewicza, w: Ptaki Mickiewicza i inne art. romantyczne, Bydg. 1998 s. 83-93. — D.T. LEBIODA, Nad Świteznią i Lemanem. Symboliczne

jeziora Mickiewicza, *Poezja* 1998 nr 1; Ptaki Mickiewicza..., s. 97-108. — D.T. LEBIODA, Ornitologia „Dziadów”, w: Ptaki Mickiewicza..., s. 57-81; W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 149-163. — D.T. LEBIODA, Ornitologia „Pana Tadeusza”, w: Ptaki Mickiewicza..., s. 11-55; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 440-476. — D.T. LEBIODA, Szamanizm i praktyki szamanistyczne w twórczości Mickiewicza, w: Ptaki Mickiewicza..., s. 133-146; Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fiegunth, Fryburg 1999 s. 129-140. — M.T. LIZISOWA, Litwa – Ojczyzna. Konotacje semantyczne w „Panu Tadeuszu”, w: Studia nad językiem A. Mickiewicza. Materiały z konf. zorganizowanej w Szczecinie (10-12 czerwca 1996 roku), red. M. Białoskórska, L. Mariak, Szczecin 1998 s. 25-50. — A.V. MAL'DZIS, „Malaā”, „sārēdnā” i „vālikaā” radzimij A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacjānal'nijā kul'tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferėnci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ū. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998, s. 391-396. — U.Ė. MARHEL', Matyvy radzimij ū tvorėsci A. Mickeviča i āgo poslādoŭnikaŭ na Belarusi, w: Adam Mickevič i nacjānal'nijā kul'tury..., s. 256-263. — M. MASŁOWSKI, „Zdania i uwagi” A. Mickiewicza: mądrość i samotność, *Pam. Lit.* 1998 z. 4; Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 193-214. — A. MERDAS, Jezus Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 43: 1998. — S.P. MUSIENKA, Belarusskij fol'klor v tvorčestve A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacjānal'nijā kul'tury..., s. 199-216. — A. NAWARECKI, Tajemnice zwierząt, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 181-194; Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne, Kat. 2003 s. 47-61 [pt. Poemat o zwierzętach]. — A.M. NENADAVEC, Sta-razjtnamifalagičnaā matyvy belarusaŭ u paėmah A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ū tvorėsci A. Mickeviča. Zbornik matėryjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncij i „Asoba i tvorėsc' A. Mickeviča ū kantėksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998, s. 53-60. — H. OLSCHOWSKY, Euro-

pavorstellungen des literarischen Exils. Mickiewicz und Miłosz, w: Polen unter Nachbarn. Polonistische und komparatistische Beiträge zu Literatur und Sprache, wyd. H. Rothe, P. Thiergen, Kolonia 1998 s. 231-251. — D. OSTASZEWSKA, Mickiewiczowski opis postaci – jego wewnętrzne uporządkowanie i funkcje, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek, 12-17 maja 1997, w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 71-84.

1449. W. OWCZARSKI, Teatr okrucieństwa A. Mickiewicza, *Twórczość* 1998 nr 4. — K. PO-KLEWSKA, Poeta i żywioły. O wierszu „Do Samotności”, w: Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje, red. J. Brzozowski, Łódź 1998 s. 121-128; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 29-34. — L. POŚPIECHOWA, Problematyka czeska w wykładach paryskich A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 321-350. — G.M. PRANEVIČ, Staraā Litva ū duhoŭnyh pośukah A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ū tvorėsci A. Mickeviča. (Zbornik matėryjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncij i „Asoba i tvorėsc' A. Mickeviča ū kantėksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 24-31. — D. RATAJCZAKOWA, Noc i dzień w trzeciej części „Dziadów” Adama Mickiewicza, w: Pośród spraw publicznych i teatralnych, red. M. Napiontkowska, J. Krakowska-Narożniak, War. 1998 s. 129-142. — M.Ė. SĖNKEVIČ, Litoŭski les āk adzin z matyvaŭ uvasablennā razimij ū paėme A. Mickeviča „Pan Tadevėuš” w: Večnyja problemy..., s. 183-189. — D. SIWICKA, Wyrzucone z raju, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 208-215. — Z. SUDOLSKI, Adam Mickiewicz – geniusz pogranicza kultur, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek, 12-17 maja 1997, w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 9-19. — M. ŚLIWIŃSKI, Folklorystyka Mickiewicza. Poszukiwanie absolutu pierwotnego w prelekcjach paryskich, *Pobocza* 1998 nr 3. — J. TOMKOWSKI, Anioł nie z tej ziemi, naróźowana kokota i hoża litewska dziewczoja, *Życie* 1998 nr 1; Don Juan we mgle.

Esaje o wierności, War. 2005 s. 7-12; Słoneczne gospodarstwo. Szkice o literaturze polskiej, Kr. 2022 s. 58-65. — T. VENCLOVA, Native Realm Revisited: Mickiewicz's Lithuania and Mickiewicz in Lithuania, *Krasnogruda* 1998 nr 8; *Zesz. Lit.* 2000 nr 2 (70); Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 95-114 [tłum.: Powrót do rodzinnej Europy, czyli Mickiewiczowska Litwa i Mickiewicz na Litwie]. — K. ZIEMBA, Lo spazio dei sentimenti nell'opera di Adam Mickiewicz, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.—Rzym 2001 s. 24-35. — L. ZWIERZYŃSKI, Motyw łez w poezji Mickiewicza. Symbolika oczyszczenia i regeneracji, *Pam. Lit.* 1998 z. 1; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 280-292. — L. ZWIERZYŃSKI, Wyobrażenia akwatyżna Mickiewicza, Kat. 1998.

1450. J. BRZOWSKI, Notatki do historii Mickiewiczowskich diabłów i Szatana, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 179-191. — J. BRZOWSKI, Liryczna summa tęsknoty i samotności. O wierszu „Gdy tu mój trup...”, w: Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje, red. A. Kowalczykowa, T. Marciszek, War. 1999 s. 17-28; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 98-109. — Z. CHROMIŃSKI, Koncerty muzyczne w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 29-38. — E. DĄBROWICZ, Dwie ciemności. Stanisław Kostka Potocki i Adam Mickiewicz, w: Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. O sytuacji w literaturze polskiej lat 1793-1830, red. P. Żbikowski, Rzeszów 1999 s. 67-76. — E. DĄBROWICZ, Faust – rozmoowy polskie, w: Postacie i motywy faustyczne..., s. 253-261. — B. DOPART, Polska – Chrystusem

narodów?, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 70-92; Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, Kr. 2002 s. 181-204. — B. DOPART, Tytanizm czy prometeizm? Kilka uwag wstępnych o kreacji bohatera III cz. „Dziadów”, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skonieczna, Kielce 1999 s. 19-36. — H. GRADKOWSKI, „Drogi” Mickiewicza, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1999 nr 2. — J. KOLBUSZEWSKI, Adam Mickiewicz jako „poeta gór”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 203-222. — H. KRUKOWSKA, Noc Fausta, noc Konrada, w: Postacie i motywy faustyczne... s. 263-273; Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011 s. 225-238.

1451. O. KRYSOWSKI, Motyw sądu ostatecznego w III cz. „Dziadów”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf., Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 165-182. — G. KUBSKI, „Mickiewiczologiczny” przypadek bibliistyki, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 roku, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 21-30. — A. KUIK-KALINOWSKA, „Był sad...” — o kontekstach i poetyce jednego z opisów „Pana Tadeusza”, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 440-476; *Morze Zjawisk* 2003 nr 2/3. — Z. KURZOWA, Zaścianek Dobrzyńskich a upływ mazowieckie na Litwie i co z tego wynika dla „Pana Tadeusza”, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 72-78. — M. KUZIAK, O koncepcji narodowości w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: Szkice literackie i językoznawcze, red. D. Podlaska, T. Linkner, Słupsk 1999 s. 75-82. — D.T. LEBIODA, Żywioły Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 1, s. 235-245.

1452. L. LIBERA, „Dziady”, „Faust” i Ropelewski, w: *Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk.*, Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999, s. 215-226; Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 100-111; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 67-81 [pt. „Dziady”, „Faust”, Ropelewski i inni]. — L. LIBERA, Szwajcaria w twórczości A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickiewicz i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach*, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 223-234. — E. LÖCH, Deutsche Motive in den Pariser Vorträgen von A. Mickiewicz, tłum. W.A. Niemirowski, *Orbis Ling.* 1999 t. 12. — R. OKULICZ-KOZARYN, „Pan Tadeusz” ujrany z Baublis, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 364-378. — S. OLEJNIK, „Dziadów” część III – literacka realizacja swedenborgiańskiej koncepcji snu, *Alm. Historycznolit.* 1999 t. 2. — W. PINDUR, Grażyna – Aldona. Bohaterki historycznych powieści poetycznych A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz. Teksty a konteksty. Materiały z międzynarodni vědecké konference uskutečněné v Olomouce 24. a 25. listopadu 1998*, red. J. Fiala, M. Sobotková, Ołomuniec 1999. — E. PIASECKA, Mickiewicz i goście z zaświatów. Fantastyka grozy w dziełach z okresu kowieńskiego, *Kwart. Opol.* 1999 nr 2/4. — K. POKLEWSKA, „Jestem w stanie wody najczęściej”. O trzech wodnych wierszach Mickiewicza, *Miscell. Łódz.* 1999 nr 16; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 19-28. — K. POKLEWSKA, „Wielkie odmiany porządku europejskiego”. O antyutopijnej wizji fragmentów „Historii przyszłości”, *Prace Polon.* 1999 s. 67-82; Obrazki z romantyzmu..., s. 151-162. — E. SĘKOWSKA, Obraz domu i sąsiedztwa w „Panu Tadeuszu”, w: *Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r.*, red. Z. Kurzowa Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999, s. 88-100. — Z. STEFANOWSKA, Literatura w „Literaturze słowiańskiej”, w: *Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz*, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 219-233; Mapa romantyzmu polskiego.

Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 165-180.

1453. E. SZALEWSKA, Interpretacje przestrzeni, osadnictwa i architektury budowli w poezji A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 135-148. — M. ŚLIWIŃSKI, Kilka wcieleń Boga i Szatana w twórczości Mickiewicza, w: *Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiały ogólnopolskiej konf. nauk.*, Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999, s. 227-252. — M. TRAMER, Jeszcze jeden uśmiech „Pani Twardowskiej”, czyli o diable „nie z tej bajki”, w: *Postacie i motywy faustyczne...*, s. 193-200. — Z. TROJANOWICZOWA, Stéréotype d'un Français d'après Adam Mickiewicz, w: *Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France*, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 43-51; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 315-323 [tłum.: Stereotyp Francuza według Mickiewicza]. — D. ZAWADZKA, Faust Filomatów, w: *Postacie i motywy faustyczne...*, s. 165-177. — B. ZAWAŁKA, Romantyczny mit Syberii w twórczości A. Mickiewicza, w: *Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.)*, red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 70-74.

1454. A. BAGAJEWSKI, Odeskie sny-marzenia, w: *Mickiewicz. Sen i widzenie*, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 79-96. — K. BAUMANN, Sen, obrzęd, metafizyka nocy. „Dziady” i „Wesele”, w: *Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie*, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 157-168. — J. BOLEWSKI SJ, Czyścić A. Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 2000 nr 11, 2001 nr 2. — A. DZIEMRA, Mickiewiczowskie przeżycie samotności, w: *Adamowe. Konfrontacje...*, s. 73-80. — M. GRIGOROVA, Podróż do centrum wszechwiedzy w poetycznym myśleniu Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2000 [symbolika wody]. — N.V. HAŬSTOVIČ, Fał'klorna-rèligijny mifalagizm u tvorčasci A. Mickieviča i Āna Barščëuskaga, w: *Adam Mickiewicz i kultura*

światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 195-199. — K. JOUCAVIEL, Le complexe d'Ophélie dans les „Ballades” de Mickiewicz, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 159-171. — L. KAŽUHOŬSKAÂ, Bazavjâ simvaly mastackaj karciny svetu belarusaŭ u tvorčasci A. Mickeviča, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3 s. 159-168. — N. KIRALY, Rosjanin w polskim dramacie romantycznym. Stereotyp „wroga” i kategoria „zła”, w: Polacy w oczach Rosjan – Rosjanie w oczach Polaków / Polaki glazami Russkih – Russkie glazami Polâkov. Zbiór studiów, red. R. Bobryk, J. Faryno, War. 2000 s. 175-188. — K. KŁOSIŃSKI, Bigos, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 192-207. — J. KOLBUSZEWSKI, Krajobrazy w życiu i twórczości A. Mickiewicza, *Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol.* 2000 z. 11. — A. KRYSZTOFIK, Zosia – Pani czy Panna ogrodu rozkoszy?, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 32-45.

1455. L. LIBERA, Szwajcaria w twórczości A. Mickiewicza, w: Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 5-19. — M. LUL, „A serce? – nigdy z sercem nie gadał”. Samotność Mickiewicza, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000, s. 81-90. — L. MARINELLI, O „zagadce” Najświętszej Marii Panny Kwietnej. Przyczynek do Mickiewiczowskiej „mariologii”, *Pam. Lit.* 2000 z. 3. — R. OCIECZEK, „Zabytek drogi prawych zwyczajów” – o książce kucharskiej, którą czytywał Mickiewicz, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000, s. 171-191. — W. OWCZARSKI, Pisać snem. O wyobraźni A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 35-48. — W. OWCZARSKI, „Płynąć, płynąć i płynąć...”. Woda jako temat wyobraźni Mickiewicza, *Twórczość* 2000 nr 7. — J. PAWLIK-ŚWIETLIKOWSKA, Sen i widzenie w korespondencji A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Sen i widzenie..., s. 127-136. — M. PIECHOTA, Mickiewicz wobec „czasów szwedzkich”, w: *Czasy potopu szwedzkiego w li-*

teraturze polskiej, red. R. Ocieczek przy współud. B. Mazurkowej, Kat. 2000 s. 91-109; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 81-101 [wersja rozsz.]. — M. PIECHOTA, „Teraz nie wiem, czy moda i nas starych zmienia, Czy młodzież lepsza”. Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu” (z uwzględnieniem kontekstu „Ody do młodości”), w: Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, Kat. 2000 s. 55-84 [wersja rozsz. art.: Starzy i młodzi w „Panu Tadeuszu”. Rekonensans, w: *Starość. Wybór materiałów z VII Konf. Pracowników [...] UŚ*, red. A. Nawarecki, A. Dziadek, Kat. 1995 s. 29-35]. — A. PRUSZYŃSKI, Słuch Wieszcz. O dźwięku w poezji Mickiewicza, w: Adamowe. Konfrontacje..., s. 93-102. — K. SAWICKA-MIERZYŃSKA, Ziemski przestwór Mickiewicza – symbolika lotu w „Odzie do młodości”, „Farysie” i „Dziadach” cz. III, w: Adamowe. Konfrontacje..., s. 41-48. — K. SIATKOWSKA-CALLEBAT, Adam Mickiewicz et le songe d'hiver, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 133-155.

1456. D. SIWICKA, Historia trzeciego tysiąclecia, *Res Publica Nova* 2000 nr 8; Zapytaj Mickiewicza, Gdańsk 2006 s. 44-59. — M. SMORAŃ-GOLDBERG, „Arcyserwis” ou la mise en abyme finale, autrement dit de l'hyper-conscience narrative de Mickiewicz dans „Pan Tadeusz”, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 113-131. — A. ŚNIECHOWSKA, Romantyczna starość? Trzeci wiek w twórczości A. Mickiewicza (rekonesans), w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 117-130. — M. WYPORSKA, Muzyka w twórczości A. Mickiewicza, w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbior., red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 25-46. — D. ZAWADZKA, Okolice zaniechane. Temat samotności w ineditach A. Mickiewicza, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 83-97. — D. ZŁOTKOWSKI, Litwa doby napoleońskiej – rzeczywistość historyczna a jej obraz w „Panu Tadeuszu”, w: Wilno i ziemia..., t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, s. 115-132. — L. ZWIERZYŃSKI, Fenomenologia snu. Wyobrażenia oniryczne w po-

eji Mickiewicza, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 49-78. — L. ZWIERZYŃSKI, Przestrzeń teodycei. Symboliczny model kosmosu w „Panu Tadeuszu”, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000, s. 208-215. — L. ZWIERZYŃSKI, Topika morska w poezji A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2000 z. 2.

1457. M. BIAŁOSKÓRSKA, Konotacje semantyczne i symboliczne wiatru w utworach A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 2001 nr 1/2. — J. BODZON, Językowa kreacja gwiazd w utworach A. Mickiewicza a w gwarach, w: Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny, red. M. Białoskórska, Szczecin 2001 s. 147-171. — K. CYSEWSKI, Anioł Stróż w III cz. „Dziadów”. Szkic interpretacyjny, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 129-131. — M. DERNAŁOWICZ, Chrystus Mickiewicza, w: Chrystus w literaturze polskiej, red. P. Nowaczyński, Lubl. 2001 s. 187-200. — J. ERDMAN, Niebo gwieździste w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — K. KŁOSIŃSKI, Bigos – kosmos. Opis bigosu w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza, w: Poezja żalu, Kat. 2001 s. 18-38. — J. KOLBUSZEWSKI, Czatyrdah, Krepak i Alpy. Góry w życiu i twórczości A. Mickiewicza, *Acta Univ. Wratisl. t. 4* (2001), Góry – Literatura – Kultura, s. 117-157; Góry: przestrzeń i krajobrazy. Studia z historii literatury i kultury, Kr. 2020 s. 163-190. — W. PRZYBYŁA, Romantyczne i nieromantyczne słowiki w twórczości A. Mickiewicza, *Litteraria* 2001 nr 32. — A. ŚNIECHOWSKA, Mickiewiczowskie wizerunki starości (rekonesans), *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001 s. 73-88.

1458. M. BURTA, Motyw cierpienia w „Zdaniach i uwagach” A. Mickiewicza, w: Cierpienie w literaturze polskiej, red. K. Dybciak, S. Szczęsny, Siedlce 2002 s. 57-71. — M. CICHĄ, Obrazy Eucharystii w pismach C. Norwida i A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 6. — D. GAWINECKA, Postać diabła i jej funkcje w „Balladach i romansach” oraz „Dziadach” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2002 nr 41. — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Orfeusz Mickiewicza, Krasińskiego i Norwida na tle tradycji motywu, w: Inspiracje Grecji antycznej w dramacie doby romanty-

zmu. Rekonesans, red. M. Kalinowska, Tor. 2002 s. 221-240; Nawiązane ogniwo. Studia o poezji C. Norwida i jej kontekstach, Tor. 2010 s. 119-144. — I. HEKSEL, Animizowany świat roślin w „Panu Tadeuszu” i „Beniowskim”, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 8: 2002 s. 13-27. — M.J. MIKOŚ, The Inspiring Waters of the Niemen in Mickiewicz's Poetry, *The Polish Review* t. 47: 2002 nr 1. — A. LITWORNIA, Najświętsza Panna „Kwietna” w Soplicowie, *Pam. Lit.* 2002 z. 3.

1459. J. ŁAWSKI, Marie romantyków. Metafizyczne wizje kobiecości. Mickiewicz – Malczewski – Krasiński, Białystok 2003.

Zawartość: „Przejrzyć w serce głazu” – metafizyczna strona kobiecości w „Dziadach” A. Mickiewicza; „...I młode ich lata, i dawne ich miłości...” – Eidos Litwy w „Panu Tadeuszu”.

Rec.: A. SEKUŁA, „Wyrósł musisz na dziewicę”, *Teksty Drugie* 2005 nr 1/2.

1460. M. ŁOJEK, Kult Matki Boskiej w twórczości Mickiewicza. W 75-tą rocznicę koronacji Matki Boskiej Ostrobramskiej, Bydgoszcz 2002. — M. PIWIŃSKA, Mickiewicz jałowy gwiazd, w: Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej, red. M. Prussak, Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 150-169; Wolny myślenie. Ośiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 7-34. — W. PRZYBYŁA, Symbolika orła w twórczości A. Mickiewicza, *Litteraria* 2002 t. 33. — R. RITTER, Adam Mickiewicz und die Musik, w: Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa, red. Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 83-116. — D. SIENKIEWICZ, Pogranicza snu i jawy w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Pogranicza i konteksty literatury, red. A. Czyż, J. Kowzan, Siedlce 2002 s. 141-150. — K. ŚWIEGOCKI, Metafizyczne cierpienie Konrada w „Improwizacji” z „Dziadów” części III A. Mickiewicza, w: Cierpienie w literaturze polskiej, red. K. Dybciak, S. Szczęsny, Siedlce 2002 s. 45-55; Wizje człowieka w poezji. Analiza antropologiczna twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida i B. Leśmiana, War. 2009 s. 69-78. — Z. TROJANOWICZOWA, Uwagi o Mickiewiczowskich wizjach przyszłości, w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 67-73; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Ar-

twińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 257-263. — J. WNUCZYŃSKA, Anioły w III cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Księga o aniołach, red. H. Oleschko, Kr. 2002 s. 606-624. — WÓJCICKA, Spotkania, rozstania i gry pamięci w liryce A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 2. — A. ZIOŁOWICZ, Przy biesiadnym stole. Z problematyki obrazowania życia zbiorowego w „Panu Tadeuszu”, *Ruch Lit.* (Kr.) 2002 z. 1.

1461. Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003.

Zawartość: M. ŚLIWIŃSKI, Grecja i Rzym w wierszu Mickiewicza „Do Joachima Lelewela”; — L. ZWIERZYŃSKI, Mitopoetyckie wyobrażenie ikaryjskie w poezji Mickiewicza; — K. ZIEMBA, Rzym Mickiewicza. Wokół listu A. Mickiewicza do Marii Mickiewiczówny z 19 grudnia 1851 r.; — M. KALINOWSKA, Wokół Mickiewiczowskiej hermeneutyki kultury antycznej w wykładach lozańskich; — J. ŁAWSKI, Bizancjum Mickiewicza. Cesarstwo Wschodnie w „Pierwszych wiekach historii polskiej”; — G. GOLIK-SZARAWARSKA, „Idea słowiańska” u Mickiewicza i Tadeusza Zielińskiego.

1462. J. BACHÓRZ, Chwile pogody. Kilka uwag o humorze w filomackich juveniliach Mickiewicza, w: Tkanina. Studia, szkice, interpretacje, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 20-32. — J. BACHÓRZ, Fauna w słowniku Mickiewicza, w: Jak pachnie na Litwie Mickiewicza i inne studia o romantyzmie, Gdańsk 2003 s. 85-100. — A. DĄBROWSKA, Wokół fascynacji blaskiem i światłem w poezji Mickiewicza, *Znad Wilii* 2003 nr 2. — I. DROBZUK-ZWOLIŃSKA, Dwie śmierci romantyczne (Jacek Soplica z „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza i kapitan Meyzner z „Pogrzebu kapitana Meyznera” J. Słowackiego), *Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 2003 z. 9. — D. GAWINECKA, Motyw ruszałki w trzech balladach A. Mickiewicza i jego dalsze realizacje w wybranych utworach poetów romantycznych, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2003 nr 42. — J. ŁAWSKI, „... I młode ich lata, i dawne ich miłości...” — Eidos Litwy w „Panu Tadeuszu”, w: Marie romantyków. Metafizyczne wizje kołobieżności. Mickiewicz – Malczewski – Krasiński, Białystok 2003 s. 308-434. — R. PAZDAN, A. BURK, Danziger Lachs — der Wódka Gdańska. Eine kurze Übersicht der kulinarischen Realbegriffe in „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz, *Stud. Germ.*

Gedan. 2003 nr 11.

1463. M. PIECHOTA, Ikaryjskie inkrustacje Mickiewicza, w: Godność i styl. Prace dedykowane Włodzimierzowi Wójcikowi, red. M. Kisiel, Kat. 2003 s. 35-45; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 65-80 [wersja rozsz.]. — M. PIWIŃSKA, Wolny myśliwy, w: Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 95-182. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Słowiańszczyzna. Pamięć i zapomnienie w wykładach paryskich A. Mickiewicza i powieściach J.I. Kraszewskiego, *Konteksty* 2003 nr 1/2. — M. RUDAŚ-GRODZKA, „Sprawić, aby idee śpiewały”. Motywy platońskie w życiu i twórczości A. Mickiewicza w okresie wileńsko-kowieńskim, War. 2003. Rec.: M. KALINOWSKA, Platonizm Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2006 nr 1/2. — J. SKARBOWSKI, „Taka pieśń jest siłą, dzielność – Taka pieśń jest nieśmiertelność”. Rola muzyki w życiu i twórczości A. Mickiewicza, Kr. 2003. — M. ŚLIWIŃSKI, Grecja i Rzym w wierszu Mickiewicza „Do Joachima Lelewela”, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 123-134. — M. URSEL, Fascynacja – ideologizacja – degradacja? O ewoluowaniu motywu samobójstwa w twórczości A. Mickiewicza, w: Problemy współczesnej tanatologii. Medycyna – antropologia kultury – humanistyka, t. 7, red. J. Kolbuszewski, Wr. 2003 s. 447-454.

1464. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Z kim się muzyką podzielić?, w: Romantyczne przechadzki pograniczem, Kr. 2004 s. 5-20; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 515-536. — E. KASPEKSKI, Mitopoetyka Ukrainy w polskiej poezji romantycznej (Malczewski, Mickiewicz, Słowacki), *Krym.-Pol. Zesz. Nauk.* 2004 t. 1. — E. ŁOCH, Motywy niemieckie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza, w: Mickiewicz a literaturę słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 41-52. — B. MYTYCH-FORAJTER, (O)błądzeni strzelcy A. Mickiewicza – rzecz o „podmiotach polujących”, w: Poetyka i łowy. O idei dawnego polowania w literaturze polskiej XIX w., Kat. 2004 s. 133-183. — M. RETELSKI, Nieskończoność. Rozwiązanie zagadki A. Mickiewicza „A imię jego jest czterdzieści i cztery”, Brooklyn 2004. —

S. RZEPCHYŃSKI, *Samotność i melancholia w sonetach Mickiewicza*, w: *Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidge*, Słupsk 2004 s. 44-82.

1465. E.I. BILŪTENKO, *Opoziciâ: Litva – Zapad v poeme Mickeviča „Pan Tedeuś”*, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 285-293. — A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, *Muzyczne światy A. Mickiewicza*, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 47-66. — A. BRUSIEWICZ [BRUSEVIČ], *Vobraz žančny ũ tvorčasci A. Mickeviča vilenska-kovenskaga peradu*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 75-81. — M. CHOŁODY, *Żeglarz – refleksje, metafizyka, samotność*, *Polonistyka* 2005 nr 8. — B. DOPART, *Tropy rzymskie w kreacji męża „czterdzieści i cztery”*, w: *Dobra pamięć. Księga pamiątkowa poświęcona Prof. Tomaszowi Weissowi*, red. M. Zaczynski, F. Ziejka, Kr. 2005 s. 225-240. — M. DYBIZBAŃSKI, *Futurologia prelekcji paryskich Mickiewicza*, w: *Romantyczna futurologia*, Kr. 2005 s. 266-288. — M. DYBIZBAŃSKI, *„Historie przyszłości” Adama Mickiewicza*, w: *Romantyczna futurologia...*, s. 51-192. — W. DYNAK, *Kim jest strzelec w „Świteziance” i innych utworach Mickiewicza*, w: *Pejzaże kultury. Prace ofiarowane Prof. Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę urodzin*, red. W. Dynak, M. Ursel, Wr. 2005 s. 148-162; *Z Mickiewiczem na łowach*, Wr. 2009 s. 13-37.

1466. A. FABIANOWSKI, *Żyd realny – Żyd mistyczny*, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 402-413. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, *Bóg romantyków, Bóg Mickiewicza*, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć*, red. Z.P. Kruszeński, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 95-110. — E. NOWICKA, *Czy bohaterowie „Dziadów” byli samotni?*, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 67-79. — D. KALINOWSKI, *Smutny Szatan*, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 357-371. — B. KOC, *Astronomia w świadomości poetyckiej Mickiewicza*, *Roczn. Tow. Nauk. Warsz.* 2005 s. 106-113. — A. KUBALE, *Miłość w sonetach ode-*

skich Mickiewicza, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 83-91. — D. LEBIADZIEWICZ, *Antyčnyâ matyvŭ ũ poežŭ A. Mickeviča i Ąna Čačota (na materyle belaruskich perakladaŭ)*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 257-266. — M. LUBAŃSKI, *Mickiewicz i śmierć. Próba psychoanalizy*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 295-306; *Krytyka literacka i psychoanaliza. O polskiej psychoanalitycznej krytyce literackiej w okresie dwudziestolecia międzywojennego*, War. 2008 s. 25-45. — J. ŁAWSKI, *Mickiewiczowskie rozumienie mitu / mitologii w pismach z lat 1818-1838*, w: *Problemy tragedii i tragizmu. Studia i szkice*, red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 2005 s. 349-374; *Mity, mitologie, mityzacje. Nie tylko o literaturze*, red. i wstęp L. Wiśniewska, Białystok 2005 s. 145-158; *Mickiewicz – mit – historia. Studia*, Białystok 2010 s. 73-124 [wersja rozsz.]. — J. ŁAWSKI, *Przemiany obrazu i znaczenia Wilna w twórczości A. Mickiewicza*, *Stups. Prace Fil.*, 2005 z. 4; *Mickiewicz – mit – historia...*, s. 298-336 [pt. *Mickiewiczowskie Wilno: miasto, symbol, mit*]. — J. ŁUKASIEWICZ, *„Ona” liryczne w poezji Mickiewicza*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 107-116. — Z. MAJCHROWSKI, *„Z tego, czy z tamtego świata?”*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 199-205. — A. MAJEWSKI, *Przyjaźń, miłość, nienawiść. Mickiewicz nieznan*, *Uniwersytecka* 2005 nr 9 [dot. konf.: Gdańsk, 22-24 XI 2005]. — A. MARTUSZEWSKA, *Niektóre problemy Mickiewiczowskiego ujęcia fantastyki w kursie literatury słowiańskiej*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 227-235. — S.P. MUŚIENKA, *Funkcii tanca v tvorčestve A. Mickeviča*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 245-256.

1467. M. NOWAK, *„Czterdzieści i cztery”. Tropem Nieznanego Filozofa*, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 112-120. — W. PYCZEK, *Obrazy Pasji w lirykach A. Mickiewicza*, w: *Mickiewicz mistyczny...*, s. 165-176. — Z. STEFANOWSKA, *Duch-powrotnik u Mickiewicza*, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; *Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007*, War. 2014 s. 263-277. — G.B. TOMASZEWSKA, *I nienawiść jest z Boga. O „ponownie narodzonych” bohaterach Mickiewicza*, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Ba-

chórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005, s. 139-148. — E.A. WESOŁOWSKA, Narody i rozumienie ich spraw w twórczości A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz 1798-1855-2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszczyński, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 81-93. — K. ZIEMBA, Miłość i nienawiść w „Konradzie Wallenrodzie”, w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 93-105. — L. ZWIERZYŃSKI, Nienawiść – w centrum kręgu zła. Ontyczny wymiar etyki w poezji Mickiewicza, w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 149-158; W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, Kat. 2021 s. 209-222 [wersja zmien. pt. Nienawiść – graniczne zjawisko zła].

1468. J. BACHÓRZ, O Mickiewiczowskich stylizacjach tęsknoty (początek rozważań), w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 32-40. — Ĭ. BAGDANOVIČ, Ramantyčnae peraasensavanne mifalagičnyh simvalaŭ „čary” i „gorada Božaga” ũ filamackaj tvorčasci A. Mickeviča, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 149-158. — T. BARANOWSKI, Motywy Mozartowskie w twórczości A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Filii Akad. Muz. im. F. Chopina w Białymstoku* 2006 nr 6. — A. BAZYLCHYK, Kobieta i natura w Mickiewiczowskiej ojczyźnie myśli, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 222-228. — A. BEŁSKI, Svet pryrody i kahannâ ũ lirycy A. Mickeviča, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 54-59. — N.N. BESPAMÄTNYH, „Malaâ rodina”. Meždu literaturnoj metaforoj i naučnoj kategoriej, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 239-246. — E.I. BILŪTENKO, Flora Litvy v hudožestvennom voobraženii A. Mickeviča kak avtora poëmy „Pan Tadeuś”, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 130-138. — T. CZERSKA, Ocalić ład istnienia? Sakralizacja codzienności w literaturze Kresów (Miłosz, Konwicki, Żakiewicz), w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 221-234. — P. DAKOWICZ, „Wysłuchać się w szum wód głuchy”. Rzeki Miłosza, rzeki Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2006 z. 8. — M. DALMAN, Tuhanowickie szczęście i melancholia – obrazy domu Wereszczaków w korespondencji filomatów, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 191-197. — A. FABIANOWSKI, Ukraina M. Czajkowskiego wobec Mickiewiczowskiego modelu ojczyzny, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk,

Kat. 2006 s. 190-199. — S.V. GONČAR, Mif Napoleona v tvorčestve A. Mickeviča, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 112-120. — K. HESKA-KWAŚNIEWICZ, Wątki kynologiczne w „Panu Tadeuszu”, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 127-136.

1469. D. KAJA, Adama Mickiewicza „potwory udomowione”, w: Mój Mickiewicz. Studenckie Naukowe Koło Edytorsko-Tekstologiczne, red. E. Dryglas, Tor. 2006 s. 19-25 [materiały konf. z okazji 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — D.M. LEBÄDZEVIČ, A. Mickevič i antyčnasc’ (pavodle belaruskich perakladaŭ), w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006, s. 256-262. — M.T. LIZISOWA, Litwa i Białoruś w wykładach paryskich Mickiewicza, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 158-168. — J. ŁAWSKI, Konstantynopolańskie doświadczenie duchowe A. Mickiewicza, w: Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu. Między pamięcią a oczekiwaniami, red. U. Cierniak, J. Grabowski, Częstochowa 2006 s. 583-596. — S. MAKOWSKI, Warszawsko-ukraiński wariant polskiego romantyzmu, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 10-24. — L. MARINELLI, Dwa posągi konne: Mickiewicz i Puszkina między Kapitołem i Nwą, w: Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 57-66. — A. MARKUSZEWSKA, Mickiewicza „kobiety-anioly”, w: Mój Mickiewicz..., s. 27-34. — M. MASŁOWSKI, Reinterpretacja kultu maryjnego w dziele Mickiewicza, w: Problemy tożsamości. Szkice mickiewiczowskie i (post)romantyczne, Lubl. 2006 s. 243-268. — J. MISZCZAK, Nekropolie w twórczości A. Mickiewicza na przykładzie „Ballad i romansów”, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 84-92. — S.P. MUSIENKA, Praŭda, mify i legendy ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 41-54. — B. OLEKSOWICZ, Miłość i samotność (IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza), w: „Z krań Navagrudskaga...” s. 198-207; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008 s. 25-35 [pt. „Czyliż niewinna miłość wiecznej godna męki?”]. — A.M. PETRUŠKEVIČ, Šukaŭ Litvu i cābe. Veršy A. Mickeviča da Maryji i Ąna Čačota da Zosi, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 228-237. — A. RAMANČUK, Vobraz „maloj radzimy” ũ lirycy A. Mickeviča i paëtaŭ-„belavežačai”. Sproba

typalagicznaga paraŭnannâ, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”, s. 340-345.

1470. T. RITTEL, Metafora astronomiczna w „Panu Tadeuszu” jako metafora kulturowa i jej przekład, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006, s. 269-292. — D. SWICKA, Wiewiórka i inne zwierzęta, w: Zapytaj Mickiewicza, Gdańsk 2006 s. 60-70. — M. SIWIEC, Od podmiotu żeglującego do podmiotowości płynącej w lirykach Mickiewicza, *Teksty Drugie* 2006 nr 5. — R. STACHURA, Ideały kobiece w twórczości Mickiewicza. Trzy spojrzenia: Chmielowski, Bełcikowski, Tarnowski, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”, s. 207-217. — R. SZENFELD, Przyroda ziemi litewskiej w „Panu Tadeuszu” i w poemacie partyzanckim Aby Kownera „Do świtu”, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 397-412. — K. ŚWIEGOCKI, Wrzucony do bytu otchłani. Egzystencjalna lektura „Żeglarza”, w: Człowiek wobec Boga i świata w poezji. Antropologiczne motywy w twórczości A. Mickiewicza, C. Norwida, W. Szyborskiej, War. 2006 s. 42-50; Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtysik, War. 2021 s. 139-156. — E. TIERLING, Motyw lasu i drzewa w polskiej literaturze kresowej XIX i XX w., w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 165-184. — K. TRYBUŚ, Europa rodzinna i obca, *Polonistyka* 2006 nr 6. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Motyw ojczyzny w poemacie „Pan Tadeusz” w porównaniu z koncepcjami oraz wizjami romantyków czeskich, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 323-336. — J. WNUCZYŃSKA, Męczeństwo i męczeńnicy w III cz. „Dziadów” (w kontekście kultury i sztuki rzymskiej) – próba sformułowania pytań, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 2006 s. 57-76. — W. DYNAK, Mitologizacja Litwy jako krainy łowieckiej, w: Wilno literackie na styku kultur, red. T. Bujnicki, K. Zajas, Kr. 2007 s. 49-65; Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009 s. 196-219 [pt. Litwa oraz inne historyczne krainy łowieckie w twórczości Mickiewicza, literaturze pięknej i piśmiennictwie myśliwskim]. — M. KALINOWSKA, Mickiewiczowskie wizje egzystencji – pamięć jako ocalenie, w: Z przeszłości i teraźniejszości języka polskiego. Księga pamiątkowa dedykowana Teresie Friedelównie, red. J. Kamper-Warejko, Tor. 2007 s. 71-80.

1471. M. KULESZA-GIERAT, Aniołowie w poezji A. Mickiewicza. Próba monografii, Lubl. 2007.

Zawartość: Wstęp; I. Poetyckie angelofanie w poezji Mickiewicza; II. Poetyckie angelofanie w III części „Dziadów”; III. Poetyckie „angelofanie” w III cz. „Dziadów”; IV. Poetycka teologia anioła stróża.

1472. M. KULESZA-GIERAT, Poetycka angelologia w III części „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Aniołowie i demony, red. J.M. Popowski, Lubl. 2007 s. 321-334. — M. KUZIĄK, Pragnienie i trauma. Mickiewiczowskie doświadczenie ambiwalencji (tezy), w: Literackie reprezentacje doświadczenia, red. W. Bolecki, E. Nawrocka, War. 2007 s. 138-160; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 35-60. — R. MAGRYŚ, „Czterdzieści i cztery”. Reinterpretacja „Widzenia księdza Piotra” – refleksje na marginesie monografii J. Kleinera „Mickiewicz”, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 595-608. — B. OLEKSOWICZ, Kibitka, w: Księga Janion, red. Z. Majchrowski, S. Rosiek, Gdańsk 2007 s. 236-248; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk 2008 s. 185-214 [pt. „Leci kibitka jako wiatr w pustyni...”]. — B. OLEKSOWICZ, Szklana harmonika w III cz. „Dziadów” Mickiewicza (mikroanaliza motywu), w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 135-140; „Dziady”, historia, romantyzm..., s. 165-183 [pt. „Kładę me dłonie na (...) szklanych harmoniki kręgach”]. — I. PUCHALSKA, „Majsterkowanie” Mozartem. „Dziadów część III” a „Don Giovanni”, *Wielogłos* 2007 nr 1; Przy Mickiewicz, Kr. 2019 s. 25-38. — L.A. SOFRONOVA, Vzgląd poëta, w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 19-32. — G.B. TOMASZEWSKA, Wysoka nieobecność. O Zosi w „Panu Tadeuszu” i kobiecej tożsamości, w: Księga Janion..., s. 315-324.

1473. M. TURCZYN, Mickiewicz i średniowiecze. Zarys problematyki, Słupsk 2007.

Zawartość: Wprowadzenie; Wstęp; Główne wyznaczniki romantycznego mediewizmu; Cz. I „Średniowieczne” twórcy Mickiewicza: J. Lelewel i A. Mickiewicz; Średniowiecze w „Świtezi” i „Liliach”; Średniowiecze w „Grażynie”; Średniowiecze w „Konradzie Wallenrodzie”; Cz. II Motywy – aluzje – nawiązania: Motywy tanatyczne; Motywy Dantejskie; Księga i misterium;

Średniowiecze w „Panu Tadeuszu”, czyli gra z konwencją; Cz. III Średniowiecze w systemie historiozoficznym i historycznoliterackim Mickiewicza: „Pierwsze wieki historii polskiej”; Wykłady lozańskie o średniowieczu; Średniowiecze w prelekcjach paryskich; Zakończenie.

1474. E.I. BILÛTENKO, Šlähetskij dvor i „za-stânok” kak strukturnye ělementy v kartine roding A. Mickeviča („Pan Tadeuś”), w: Melodii, kraski, zapahi „maloj roding” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 60-69. — J. BRZOWSKI, Obraz autora w lirykach lozańskich, w: Oblicza Narcyza. Obecność autora w dziele, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2008 s. 67-78; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 50-62. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, „Uciec z duszą na listek”. O Mickiewiczowskiej podróży, w: Dziedzictwo Odyseusza. Podróż, obcość i tożsamość, identyfikacja, przestrzeń, red. M. Cieśla-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2008 s. 265-278; Autor, autor!, Kr. 2010 s. 39-49; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 389-430. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowskie figury carów. Od „Dziadów” do „Prelekcji paryskich”, w: Adam Mickiewicz a Słowanie. Materiały z międzynarodnej vědecké konference uskutecněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrawa 2008 s. 179-206. — M. JANION, Upiór z Upity. Wobec milczenia trupa, w: Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 142-172. — A. KUCHARSKA-BABULA, Muzyka w roli bohatera w scenie VIII „Dziadów” cz. III, *Polonistyka* 2008 nr 5. — M. KULESZA-GIERAT, Artystyczny i estetyczny wymiar podróży A. Mickiewicza, w: Ziemiaństwo na Lubelszczyźnie. Ziemiaństwo w podróży. Materiały IV sesji nauk. zorganizowanej w Muzeum Zamojskich w Kozłowie w dn. 8-10 paźdz. 2008 r., red. H. Łaskiewicz, Lubl. 2010 s. 163-179. — M. KUZIĄK, Ślad Mickiewicza, w: Oblicza Narcyza..., s. 79-100; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 79-98 [pt. Poeta i tekst. Ślad autora w literaturze romantycznej]. — J. ŁAWSKI, Mickiewicz, wspólnota, historia, *Wiek XIX* 2008 s. 54-72; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 378-396.

1475. A.M. PÂTKEVIČ, „Lītva” i Līvīny ū paēme A. Mickeviča „Pan Tadēvuš”, w: Melodii,

kraski, zapahi „maloj roding” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 85-96. — E. PIASECKA, Przestrzeń obcości, przestrzeń oddalenia. Ukształtowanie przestrzeni w „utworach towarzyskich” Mickiewicza z okresu rosyjskiego, w: Adam Mickiewicz a Słowanie. Materiały z międzynarodnej vědecké konference uskutecněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrawa 2008, s. 207-227. — J. PORZECKI, Szlachecka tradycja polowań w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Melodii, kraski..., s. 78-85. — W. PYCZEK, Motywy pasyjne w liryce wielkich romantyków. Mickiewicz – Słowacki – Krasiński, Lubl. 2008. — M. STRZYŻEWSKI, Idea muzyki i jej znaczenie w Wielkiej Improwizacji A. Mickiewicza, w: Ateny, Rzym, Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX w., red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008 s. 161-178. — G.B. TOMASZEWSKA, Światło i dynamizm czerni w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Melodii, kraski..., s. 69-78. — K. TRYBUŚ, Słowiańska pamięć Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Słowanie..., s. 37-50; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 77-131; Romantic Memory. Studies from the Past and Present, Berlin 2019 s. 59-94 [tłum. ang. pt. Mickiewicz's Slavic memory]. — R. BERNHARDT, Faust-Gestaltung in der Nachfolge Johann Wolfgang von Goethe: Adam Mickiewicz – Nikolaus Lenau – Georg Herwegh – George Sand, *Stud. Niem. / Stud. zur Deutsch.* 2009 t. 40 s. 313-328. — J. BOLEWSKI SJ, Czyścić A. Mickiewicza – na tle „Dziadów”, w: Szatańskie czy boskie. Rushdie, Pamuk, Cervantes, Mickiewicz, Dostojewski, War. 2009 s. 149-198. — M. BURZKA-JANIŃ, W poszukiwaniu centrum. Dom i bezdomność w życiu i twórczości A. Mickiewicza, Opole 2009. — W. DYNAK, Telimena na łowach. O erotyczno-myśliwskiej symbolice w „Panu Tadeuszu” oraz w przekazach tradycji, w: Album Gdańskie. Prace ofiarowane Profesorowi Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 137-153.

1476. W. DYNAK, Z Mickiewiczem na łowach, Wr. 2009.

Zawartość: Kim jest strzelec w „Świteziance” i innych utworach Mickiewicza; O „Chórze strzelców” Mickiewicza jako pieśni łowieckiej; Świat łowiecki w „Panu

Tadeuszu”; Pojedynek z niedźwiedziem. „Pan Tadeusz” (księga IV, wersy 626-659); Litwa oraz inne historyczne krainy łowieckie w twórczości Mickiewicza, literaturze pięknej i piśmiennictwie myśliwskim.

1477. M. KŁOBUKOWSKI, Gra światła i ciemności w „Dziadach” A. Mickiewicza jako znak transgresji, w: Symbolika mistyczna w poezji romantycznej. Słowacki i inni, red. G. Halkiewicz-Sojak, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2009 s. 29-56. — M. SOKOŁOWSKI, „Nikt”. Mickiewiczowska interpretacja klasycznego motywu, w: Romantyzm i nowoczesność, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 217-230. — K. TRYBUŚ, Mickievičeva Crna Gora, w: Njegoševi dani. Međunarodni naučni skup, Cetinje 27-29 VI 2008. Zbornik radova, red. T. Bečanović i in., Nikšić 2009 s. 159-169. — B. ŻYNIŚ, Niewystarczalność – o wybranych aspektach cielesności u Mickiewicza, w: Romantyzm i nowoczesność, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 231-256. — E.I. BILUTENKO, Nowy obraz ojczyzny w romantyzmie polskim (na przykładzie „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza), *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 1: 2010 s. 263-268. — J. BOROWCZYK, Poetyckie dokumenty Mickiewicza (1824-1829). Podmiot, melancholia, biografia, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim, red. B. Kuczera-Chachulska, T. Chachulski, War. 2010 s. 49-61. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Hic mulier? O męźnych kobietach romantyzmu, w: Autor, autor!, Kr. 2010 s. 171-181; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 196-215. — S.V. GONČAR, Adam Mickevič i mif Napoleona v pol’skoj literature XIX veka, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaâ kul’tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 99-108. — J. KLAUSA-WARTACZ, Antyczne „Przemiany” i romantyczne metamorfozy. Tropami „Meta-morfoz” Owidiusza w „Świteziance” A. Mickiewicza, *Symbolae Philol. Posnan. Gr. et Lat.* 2010 t. 20 z. 1 s. 109-127.

1478. S.P. MUŚIENKA, „Kraj lat dziecinnych” A. Mickiewicza, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaâ kul’tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 3-14. — M. PIECHOTA, Jeszcze o idei wolności w „Dziadach” Mickiewicza, w: Śladami romantyków. Prof. Zbigniewowi Sudolskiemu w osiemdziesiątą rocznicę urodzin, red. E. Kasperski i O. Kry-sowski, War. 2010 s. 379-393; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza,

Kat. 2011 s. 153-165 [wersja rozsz.]. — W. PRZYBYŁA, Świadomość przyrodnicza A. Mickiewicza, *Literaturoznawstwo* 2010 nr 1. — D. ZAWADZKA, Bałtyk Mickiewicza – literatura i geografia, *Świat Tekstów* 2010 nr 8.

1479. M. SAGANIAK, Natchnienie w prelekcjach paryskich, w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 87-111. — G.B. TOMASZEWSKA, Romantyczny ogród Mickiewicza w „Panu Tadeuszu” i III części „Dziadów”, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaâ kul’tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 67-76. — K. TRYBUŚ, Rytuał i pamięć w „Dziadach”. Uwagi do stanu badań, *Napis* 2010 S. XVI; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 312-332 [wersja zmien. pt. Rytuał i pamięć w „Dziadach” – z dzisiejszej perspektywy]; *Romantic Memory. Studies from the Past and Present*, Berlin 2019 s. 155-168 [tłum. ang. pt. Ritual and memory in „Forefathers’ Eve” – from contemporary perspective]. — A. WĄSACZ, Postać Napoleona w ujęciu mistycznym, w: Symbolika mistyczna w poezji romantycznej. Słowacki i inni, red. G. Halkiewicz-Sojak, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2009 s. 57-68.

1480. P. BOJKO, Wizualizacje twarzy w poezji romantyków polskich. Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Norwid, Kielce 2011. — J. FIEĆKO, Ogród Wallenroda i zagadka Wajdeloty, *Prace Fil. Literat.* 2011 nr 1; Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 155-172 [wersja zmien.]. — M. GAJDA, Sercu miłaâ ajčyna. Vobraz Radzimy u žycci i tvorčasci A. Mickeviča, Baranowicze 2011. — H. KRUKOWSKA, O nocy cicha skąd przychodzi? A Mickiewicz „Dziady” cz. III, w: Noc romantyczna. Mickiewicz, Malczewski, Goszczyński. Interpretacje, Gdańsk 2011 s. 177-224. — P. MARCINIAK, Mickiewiczowska wizja upadku Konstantynopola (na podstawie wykładu XXV kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”), w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 275-285. — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, „Przez fale rozeznac myśl

wód". O romantycznych przedstawieniach rzeki w twórczości A. Mickiewicza i T. Szewczenki, *Kat.* 2011. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Elegijne doświadczenie czasu w młodzieńczych utworach Słowackiego i Mickiewicza, *Ruch Lit.* 2011 z. 3. — A. ŻYWIOŁEK, Idea Nowego Jerozolimie w prelekcjach paryskich, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji...*, s. 258-274.

1481. J. BRZOWSKI, O obrazie autora wierszy łożańskich raz jeszcze, w: *Przygody romantycznego „Ja”*. Idee – strategie twórcze – rezonanse, red. M. Berkan-Jabłońska, B. Stelmaszczyk, Poz. 2012 s. 59-80. — M. CIOSTEK, O miłości romantycznej – między „Walerią” a „Dziadami”, *Przegl. Powsz.* 2012 nr 12. — J.S. PASIERB, Filozofia milczenia u Mickiewicza i Norwida, *Stud. Norw.* 2012 s. 145-171. — O. PŁASZCZEWSKA, Some remarks on the idea of „travel” in A. Mickiewicz’s writings and in their interpretations, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa*, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 108-115. — I. PUCHALSKA, „Oszalały Herakles”, czyli o bohaterstwie ekspiacyjnym w polskich narracjach XIX-wiecznych (Adam Mickiewicz, Walery Łoziński, Henryk Sienkiewicz), w: *Prace Herkulesa – człowiek wobec wyzwania, prób i przeciwności*, red. M. Cieśla-Korytowska, O. Płaszczewska, Kr. 2012 s. 279-294; *Przy Mickiewiczu*, Kr. 2019 s. 67-80. — I.E. RUSEK, Antyczne źródła Mickiewiczowskich utworów o miłości, w: *Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych*, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 27-38.

1482. B. DOPART, Kosmos Mickiewiczowskich „Dziadów”. Rytualny, misteryjny, teozoficzny, w: *Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza*, War. 2013 s. 117-150; *Mickiewicz. Poeta alternatyw*, Kr. 2021 s. 103-130. — R. FIEGUTH, Mickiewicz i Apostoł Paweł. Wstępne przemyślenia, w: *Polonistyka wobec wyzwań współczesności*, t. I, red. S. Gajda, I. Jokiel, Opole 2013 s. 609-615. — A. JAZGARSKA, Ciemność i kurz. O spojrzeniu starca w dziełach Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego, w: *Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury*, S. II: *Zapisy i odczytania*, red. nauk. A. Janicka, E. Wośłowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 307-330. —

M. KUZIAK, Słaby Mickiewicz, w: *Inny Mickiewicz*, Gdańsk 2013 s. 147-166. — J. ŁAWSKI, Szwajcaria nie zawsze poetyczna. Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, *Świat Tekstów* 2013 nr 11. — M. MATUSIAK, Starość jako metafora – o „starości czasu” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Starość...*, S. II, s. 287-296. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Mit Rzymu – „turystyka historyczna” czy millenaryzm (Mickiewicz, Krasiński, Słowacki, Norwid), w: *Starość...*, S. II, s. 427-450. — A. WOLDAN, Das Rusalka – Motiv bei Puschkin, Szewczenko und Mickiewicz – ein komparatistischer Versuch, *Wiek XIX* 2013 s. 427-452.

1483. J. FIEĆKO, Katastrofizm romantyków: Malczewski, Mickiewicz, Krasiński, Słowacki. Krótki kurs, w: *Katastrofizm polski w XIX i XX w.*, red. J. Herlth, K. Trybuś, J. Fiećko, Poz. 2014 s. 59-86; *Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków*, Poz. 2015 s. 9-34. — J. FIEĆKO, Litwa w prelekcjach A. Mickiewicza, w: *Funkcjonowanie języków i literatur na Litwie. Litewsko-polskie związki naukowe i kulturowe. Kalbų ir Literatūrų funkcionalumas Lietuvoje. Lietuvių-Lenkų moksliniai ir kultūriniai ryšiai*, red. M. Dawlewicz, I. Fedorowicz, A. Kaleda, Wil. 2014 s. 145-158; *Katastrofizm, ateizm...*, s. 106-124. — A. KURSKA, O szczególnej roli brzydoty. Mickiewicza spojrzenie na „swojskość”, w: *Eklektyzm, synkretyzm, uniwersa. Z estetyki dzieła epoki oświecenia i romantyzmu*, red. A. Ziółowicz, Kr. 2014 s. 223-238. — M. LOBA, Litewskie zwierzęta i zwierzęcość w „Panu Tadeuszu” Adama Mickiewicza i „Lokisie” Prospera Mérimée, w: *Romantyzm w lustrze postmodernizmu (i odwrotnie)*, red. W. Hamerski, M. Kuziak, S. Rzepczyński, War. 2014 s. 384-393. — M. PIĘCHOTA, Jeszcze o „psach i chartach” w „Panu Tadeuszu”. Słynny w mickiewiczologii lapsus całami i jego domniemane klasycystyczne źródło, w: *Eklektyzm, synkretyzm, uniwersa...*, s. 201-221.

1484. L. BANOWSKA, Mickiewicz i otchłań. Kilka słów o romantycznej wyobraźni poetyckiej, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 109-150. — M. KALINOWSKA, Jeszcze o Majnotach. Przyczynek do lektury Mickiewiczowskiego „Gaiura” i Norwidowskiego „Epimenidesa”, w: *Sparta w kulturze polskiej. Praca zbior.*, cz. 2:

Przekroje, syntez, konteksty, red. M. Borowska, M. Kalinowska, J. Speina, K. Tomaszuk, D. Kaja, War. 2015 s. 269-282. — B. KURZEJA, Śpiewacy Laury? Ideał Petrarki a liryczne portrety kobiety w wybranych sonetach polskich XIX w. — zarys problematyki, *Kont. Kult.* 2015 t. 12 nr 1. — J. ŁAWSKI, Litwy A. Mickiewicza, w: Praca – formula uspihu, Drohobycz 2015 s. 265-277; Tożsamość na styku kultur. Zbiór studiów, red. I. Masojć, H. Sokołowska, Wil. 2016 s. 17-30. — B. NAWROCKI, „Kędy noc ziemię ogarnie...”. Noc romantyczna jako element struktury czasowej „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Noce romantyków. Literatura, kultura, obyczaj, red. D. Skiba, A. Rej, M. Ursel, Kr. 2015 s. 72-87. — S. STĘPIEŃ, Romantyczna nuda i nowoczesna świadomość. Adam Mickiewicz – George Gordon Byron. Próba paraleli, *Wiek XIX* 2015 s. 237-250. — M. SZARGOT, Metamorfozy Niemna w poezji Adama Mickiewicza, *Prace Fil. Literat.* 2015 nr 5; Bardon Mickiewicza, Kielce 2024 s. 53-68. — K. SZCZYGIELSKI, O sławnych prawodawcach w wierszach A. Mickiewicza, *Miscell. Hist.-Jurid.*, 2015 t. 14.

1485. L. BANOWSKA, „Dusze w czyszcú bolejące...”. Obraz dusz czyszcúowych w poezji A. Mickiewicza („Ballady...”, „Dziady”, „Pan Tadeusz”), w: Antropologiczno-językowe wizerunki duszy w perspektywie międzykulturowej, t. 2: Świat oczyma duszy, red. M. Kapełus, E. Masłowska, D. Pazio-Wlazłowska, War. 2016 s. 35-48. — M. BURTA, Mickiewicz od świętych (zarysy hagiograficzne), *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 249-262 [m.in. o utworze „Saint Adalbert”]. — A. FABIANOWSKI, Jankiel – bohater prawdopodobny czy postulowany?, w: „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski, War. 2016 s. 271-284. — J. FIEĆKO, Co robi Żyd w narodowej epopei? Jankiel i konteksty, w: „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja..., s. 285-304. — M. FRIEDRICH, Obcy wśród swoich. Literacka i kulturowa tożsamość Jankiela, w: „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja..., s. 305-316. — A. GALL, Objawienie i (kontr-)narracja tożsamościowa: aspekty niemieckie w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Romantyzm środkowoeuropejski w perspektywie postkolonialnej, cz. 1, red. M. Kuziak, B. Nawrocki, War. 2016 s. 425-442. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mit fundacyjny Rzeczypospolitej w kursie pierwszym „Prelekcji paryskich” A. Mickiewicza, *Coll. Litt.*

2016 nr 1. — P. KŁADOCZNY, Konceptualizacja zmysłów w twórczości A. Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 263-306. — K. KORNACKA-SAREŁO, Motywy kabalistyczno-frankistowskie w „Dziadach” A. Mickiewicza, Poz. 2016. — O. KRYSOWSKI, „W górę jak ptak lecę...”. Motyw Sądu Bożego w III cz. „Dziadów”, w: Pogranicza romantyzmu – romantyzm pogranicza, War. 2016 s. 144-161. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Między teologią a poezją. Przebaczenie u Mickiewicza, *Paedag. Christ.* 2016 t. 1 s. 223-232.

1486. P. LEWICZ, Pamięć romantyczna w twórczości A. Mickiewicza i W. Wordswortha, Poz. 2016.

Zawartość: Wordsworth i Mickiewicz w tradycji badawczej; W poszukiwaniu tożsamości podmiotu romantycznego – między pamięcią indywidualną a zbiorową. „Lyrical Ballads” W. Wordswortha oraz „Ballady i romanse” A. Mickiewicza; Krajobraz pamięci w „Panu Tadeuszu” (1834) i „Preludium” [W. Wordsworth] (1805, 1850).

1487. B. MYTYCH-FORAJTER, Wilki Mickiewicza, w: Wilki i ludzie. Małe kompendium wilkologii, red. D. Węzowicz-Ziółkowska, E. Wiczorkowska, współpraca red. K. Jaglarz, Kat. 2016 s. 195-209. — B. PAPROCKA-PODLASIAK, Łzy Wertera. Płacz i jego konteksty w literaturze: Rousseau – Goethe – Mickiewicz, Tor. 2016. — M. SOKALSKA, O Zdradzie i zdradzie w operowych adaptacjach „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, *Pol. Roczn. Muzyk.* 2016 t. 14 s. 315-342. — U. SOKÓLSKA, Żywiół ziemi w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: Donum amicitiae. Księga jubil. ofiarowana Pani Prof. Ewie Kołodziejek, red. J. Ignatowicz-Skowrońska, Szczecin 2016 s. 225-234. — G.B. TOMASZEWSKA, Miłość w kontekście symboliczno-alegorycznych uwiłków. Mickiewicz i Szymborska, *Prace Fil. Literat.* 2016 nr 6. — J. DRAGAŃSKA, Litwinka Mickiewicza, w: Zagadnienia bilingwizmu, S. I: Dwujęzyczni pisarze polscy i litewscy / Bilingwizm w Europie Środkowo-Wschodniej, red. A. Baranow, J. Ławski (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 28), Białystok 2017 s. 189-203. — M. DYGO, „Z Maryjnenburskiej wieży zadzwoniono...”. Adam Mickiewicz o Malborku, w: W służbie zabytków, red. J. Hochleitner, K. Polejowski, Malbork 2017 s. 157-167. — S. MUSIENKO, Adam Mickiewicz i Czesław Miłosz o przeznaczeniu poety, *Colloquia Orientalia Bialostocensia* 2017 t. 28

s. 485-495. — A. TRZEŚNIEWSKA, „Dziady” cz. IV w zwierciadle ekosystemu romantycznego, *Polonistyka. Innowacje* 2017 nr 5. — D. VINCŮRKOVÁ, Koncepcja czasu cyklicznego w „Maju” Karela Hynka Máchy wobec koncepcji czasu linearnego w „Konradzie Wallenrodzie” A. Mickiewicza, *Roczn. Kompar.* 2017 s. 353-374. — H. CHODURSKA, Cała zielna domowa apteka Wojszczanki? O ziołach leczniczych w Soplicowskim dworze, *Stud. Jęz.* t. 17: 2018 s. 47-65. — M. DUDZIŃSKA, Filomacki związek z miejscem – fragmenty geobiografii Michała Rukiewicza i A. Mickiewicza, *Białost. Stud. Literat.* t. 13: 2018.

1488. A. FABIANOWSKI, Mickiewicz i świat żydowski. Studium z aneksami, War. 2018.

Rec.: A. SEKUŁA, Model do samodzielnego składania, *Kwart. Hist. Żyd.* 2018 nr 4. — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Wielokulturowe oblicza Jankiela, *Nowe Książki* 2019 nr 2.

1489. J. ŁAWSKI, Bułgaria A. Mickiewicza, *Bibliotekarz Podl.* 2018 nr 3. — J. ŁAWSKI, Domowy wróg i sojusznik. Turcja A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2018 z. 2. — J. ŁAWSKI, Od Infant do Łotwy. Terytoria północne w ujęciu A. Mickiewicza, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 4. — U. SOKÓLSKA, Językowy obraz morza w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: *Odessa i Morze Czarne jako przestrzeń literacka / Odessa ta Čorne more âk literaturnyj prostr / Odessa and the Black Sea as a literary space*, red. J. Ławski, N. Maliutina (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* t. 33), Białystok 2018 s. 273-283. — N. TAYLOR-TERLECKA, The Lithuanian Landscape Tradition in the Novels of Tadeusz Konwicki, Białystok 2018. — K. TRYBUŚ, Die polnische Romantik vor dem Hintergrund der deutschen Erinnerungsdiskussion – Annäherungen und Perspektiven, w: *Polen und Deutsche in Europa. Polacy i Niemcy w Europie. Beiträge zur internationalen Konferenz 16. und 17. November 2015, Poznań*, red. K. Trybuś, M. Düring, M. Junkiert, Poz. 2018 s. 55-68 [o motywie pamięci u Mickiewicza]. — K. TRYBUŚ, Romantic Remembering of Europe. Mickiewicz – Słowacki – Norwid, *Pannoniana* 2018 t. 2 nr 1-2. — A. WIATR, Jeszcze o górach. Część druga. Mickiewicz, *Twórczość* 2018 nr 9.

1490. E. DĄBROWICZ, Wstyd i bezwstyd wychodźstwa, w: *Romantyzm ziemi przechodów. Próby terytorialnej historii literatury, Bia-*

łystok 2019 s. 249-266. — E. DĄBROWICZ, „Żrą jedni drugich”. Problem reputacji w literaturze pierwszych lat emigracji polistopadowej, w: (Nie) opowiedziane. Polskie doświadczenie upokorzenia i wstydu od czasu rozbiorów do dzisiaj, red. H. Gosk, M. Kuziak, E. Paczoska, Kr. 2019 s. 153-170. — M. KOZYRIEVA, Nostalgičeskie motivy v sonete A. Mickeviča „Akkermanskije stepi” i ih otryaženie v russkijch perevodach, *Studia Rossica Posnan.* 2019 nr 2. — A. MALINOWSKI, Adam Mickiewicz w Odessie. Fenomen pogranicza, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 1; Polacy w Odessie. *Studia interdyscyplinarne*, red. J. Ławski, N. Maliutina, R. Szymula (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* t. 44), Białystok 2021 s. 119-128. — M. NIKODEM, Zęby – zgrzytanie i życie, w: *Fragmenty dyskursu maładycznego*, red. M. Ganczar, I. Gielata, M. Ładoń, Gdańsk 2019 s. 99-120; *Dentomachia*. A. Mickiewicz i J. Słowacki u dentysty, Gdańsk 2024 s. 39-64 [wersja rozszerz.]. — D. SEWERYN, Obraz barbaricum w I kursie „Literatury słowiańskiej” i „Pierwszych wiekach historii polskiej”, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 128-149. — M. WOŹNIEWSKA-DZIAŁAK, Zadanie profesora. Dydaktyczny i perswazyjny wymiar I kursu „Literatury słowiańskiej” A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik..., s. 225-240.

1491. V. BRIO, Motivy i obrazy Mickeviča v stihah pol'skijch uznikov GULAGA, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 285-296. — M. BURZKA-JANIK, Mickiewiczowska głębia „miejsca”. Wertykalny charakter Soplicowa, w: *Podróże do wnętrza Ziemi. Studia*, red. J. Ławski, M. Burzka-Janik, Białystok-Opole 2020 s. 207-220. — J.W. CZARNECKI, Muzycznoliteracki agon tożsamości: „Konrad Wallenrod”, *Prace Fil. Literat.* 2020 s. 227-241. — M. DĄBROWSKA, P. GŁUSZKOWSKI, Z. KAŹMIERCZYK, Zamiast zakończenia: Mickiewicz, Rosja i Rosjanie, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 337-343. — B. DOPART, Rosja i Rosjanie w „Dziadach” drezdeńskich A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 55-69. — J. FIEĆKO, Przypis o „przepaści”/„otchłani” Konrada z nawiązaniem do „Ungrund” Boehmego oraz o piekle i diabłach z odniesieniem do innych teozoficznych wyobrażeń „teutońskiego filozofa” (III scena „Dziadów” drezdeńskich), w:

Przypisy do „Dziadów”, Poz. 2020 s. 129-182. — H. GRADKOWSKI, Rosja i Rosjanie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 70-79. — M. KIHARA, Martyrologium Polonorum 1832 – Mickiewiczowski projekt literacko-polityczny, w: Polityka i pamięć w literaturze polskiej (od przełomu romantycznego). Studia przypadku, red. J. Herlth, M. Junkiert, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 65-93. — P. KILANOWSKI, „Uma mulher pelas suas graças, mas pelo espírito, um herói”. Considerações sobre o arquétipo de donzela guerreira em „Grażyna” de A. Mickiewicz, *Revista x* 2020 t. 17 nr 1. — M. PIECHOTA, „Zstąpmy do głębi”. Podziemia Mickiewicza, w: Podróże do wnętrza Ziemi..., s. 187-205. — M. ANDREJCZYK, Odkwitnięty dni wasze pod wstydu liśćmi... — uwagi o metaforze astronomiczno-meteorologicznej „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 9: 2020. — J. JUSZKIEWICZ, Adam Mickiewicz a Odessa orientalna i próżniacka? (1825), w: Odessa w literaturze polskiej lat 1804-1843. Szkice, Białystok 2020 s. 143-191. — J. KOSTRZEWA, Zdradzona miłość w „Świteziance” Adama Mickiewicza, *Polonistyka* 2020 nr 1.

1492. M. BAJKO, Ile Odessy jest w sonetach „odeskich” A. Mickiewicza?, w: Polacy w Odessie. Studia interdyscyplinarne, red. J. Ławski, N. Maliutina, R. Szymula (Colloquia Orientalia Białostocensia t. 44), Białystok 2021 s. 129-142. — G. IGLIŃSKI, Brzęcząca i migocząca rzeczywistość. Owady w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Prace Literat.* (Olsztyn) 2021 nr 9. — G. IGLIŃSKI, *Wiek XIX* 2016 s. 7-37; Z mickiewiczowskiego bestiariusza. Owady i robaki w „Dziadach”, w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 209-240. — P. KARPETA, O. RADZISZEWSKA, Dusze na pokucie. O ludowym pochodzeniu martwicy z „To lubię” i jej pokrewieństwie z marą pcimską, *Lit. Lud.* 2021 nr 6. — J. ŁAWSKI, Ł. ZABIELSKI, Od Nowogródka i Wilna do Stambułu. Wielkie powroty Mickiewicza, w: Debiuty Mickiewicza..., s. 23-35. — K. ŚWIEGOCKI, Bunt i pokora. Dwa skrzydła poezji A. Mickiewicza, w: Mickiewicz egzystencjalny, ilustr. M. Sołtyś, War. 2021 s. 261-279. — K. ŚWIEGOCKI, W salonie i kosmosie. Metafizyczno-egzystencjalna perspektywa uwerszy sztambuchowych, w: Mickiewicz egzy-

stencjalny..., s. 157-188. — L. ZWIERZYŃSKI, Fenomenologia zła w poezji Mickiewicza, w: W głąb i w dal Ja. O poezji Mickiewicza i Słowackiego, Kat. 2021 s. 137-208.

1493. M. FORYSIAK, Podwójne życie „Dziadów”. Zapoznane motywy, nierozpoznane znaczenia, Lubl. 2022. — E. GŁOWACKA, Matecznik i jego białoruskie korzenie. Mickiewiczowska filozofia przyrody w „Panu Tadeuszu”, *Białorutenistyka Białostocka* 2022 t. 14. — M. JONCA, „Dręczy nas nuda i trwoga...”. Mickiewiczowskie wyobrażenie raju w II cz. „Dziadów”, w: Między Fredrą a Norwidem. Prace ofiarowane profesorowi Marianowi Urselowi, red. M. Jonca, M. Łoboz, O. Taranek-Wolańska, Wr. 2022 s. 27-39. — W. KRUSZEWSKI, Guśła i inkantacje. Muzyczność „Dziadów” cz. II, *Nowy Napis* 2022 nr 16. — J. ŁAWSKI, U źródeł Mickiewiczowskich wyobrażeń i metamorfóz zła (1817-1819), *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. NIKODEM, Zgryzota. Język – ciało – Mickiewicz, *Litteraria Copernicana* 2022 nr 2 (42). — K. STACIWA, „Lenora”, „Świetłana”, „Ucieczka”. Droga do bohaterki romantycznej, w: Wybrane motywy w literaturze, kulturze i sztuce, red. E. Chodźko, P. Pomajda, Lubl. 2022 s. 178-189. — K. ŚWIEGOCKI, Idea wolności w liryce A. Mickiewicza i w twórczości C.K. Norwida, *Topos* 2022 nr 3. — N. TAYLOR-TERLECKA, Wielkie Księstwo Litewskie i inne terytoria, S. 1: W aurze Soplicowa, red. i wstęp J. Ławski, K.K. Pilichiewicz (Colloquia Orientalia Białostocensia t. 52), Białystok 2022.

1494. K. TRYBUŚ, Narodziny romantycznej pamięci. Komentarz do lektury „Ballad i romanśów”, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — K. TRYBUŚ, Romantyczne pamiętanie Europy (Mickiewicz – Słowacki – Norwid), w: Bezdroża komunikacji. Kontakt – porozumienie – akceptacja, red. M. Baer, I. Lis-Wielgosz, E. Szperlik, Poz. 2022 s. 649-657. — J. ZIELIŃSKI, Od późnego Woronicza do wczesnego Wittgensteina. Kariera „Pieśni o Wilefie” i Wilefy w XIX-wiecznej Polsce, w: Magiczne Oświecenie, War. 2022 s. 370-387. — J. FIEĆKO, Larwa i motyl. O pewnym motywie w lirykach lozańskich, w: Piękna przenikliwość. Księga jubil. ofiarowana Profesor Elżbiecie Nowickiej, red. A. Borkowska-Rychlewska, K. Lisiecka, Poz. 2023 s. 35-48. — M. FORYSIAK, Pieśni i piekła. O tym,

jak gra muzyka w „Dziadach” A. Mickiewicza, w: *Meandry piękna*, red. J. Cieślak-Klauza, War. 2023 s. 487-507.

1495. Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje, red. J. Ławski, Białystok 2024.

Zawartość: J. ŁAWSKI, Mickiewicz i Ukraina. W kręgu wspólnej pamięci dwóch narodów; — M. SIEDLECKI, Kronika pobytu A. Mickiewicza na ziemiach ukraińskich; — J. ŁAWSKI, Mickiewicz i Ukraina. Aspekt kulturowy i estetyczny. Rewizja; — R. GADAMSKA-SERAFIN, „Kraj [...] wielce zajmujący dla historii i literatury”, „baśniowy niemal obszar” – Mickiewiczowska wizja Ukrainy w „Prelekcjach paryskich”; — M. KUZIĄK, Mickiewicz – prelekcje paryskie – szkoła ukraińska; — M. BIAŁOBRZESKA, „Najsławniejsi pisarze doby”. A. Malczewski i poeci „szkoły ukraińskiej” w Prelekcjach paryskich A. Mickiewicza; — A. MALINOWSKI, Geoantropologia stepu ukraińskiego w twórczości A. Mickiewicza; — K. KOROTKICH, Zmysły w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza; — K.K. PILICHIEWICZ, Przestrzenie wspólne w twórczości Erazma Izopolskiego i A. Mickiewicza; — B. GARLEJ, W kotle parodii i pastiszu: o Mickiewiczu (u)gotowanym Uzdąńskiego;

— A. WOLDAN, Mickiewicz w Galicji; — T. PÓŁCHŁOPEK, Recepcja Mickiewicza w środowisku galicyjskich ziemowiczów; — T. BOWSUNIWSKA, Wtajemniczony pielgrzym A. Mickiewicza i milczący kobziarz T. Szewczenki: powiązanie ideologów romantyzmu; — E. NACHLIK, Adam Mickiewicz w recepcji I. Franki; — R. RADYSZEWSKI, Łesia Ukrainka i A. Mickiewicz w przestrzeni „Sonetów krymskich”; — M. DĄBROWSKA, Odeski almanach „Podarek biednym” – teksty i konteksty (nie tylko) Mickiewiczowskie; — A. MOSIJENKO, Sonet „Jastrząb” na tle cyklu krymskiego A. Mickiewicza: recepcja ukraińska; — L. ROMASZCZENKO, Ukraińskie orbity A. Mickiewicza: aspekt regionalny.

1496. A. NAROLSKA, Od pragnienia wolności do zdrady. Ewolucja motywu pasterki we wczesnych utworach Mickiewicza, w: *Mickiewicz i jego dziedzictwo*. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczynska, Ziel. Góra 2024 s. 49-60. — M. NIKODEM, Zęby w twórczości A. Mickiewicza, w: *Dentomachia*. Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki u dentysty, Gdańsk 2024 s. 83-126.

16.7. Poetyka (język, wersyfikacja, gatunki)

1497. INCOGNITUS [J. BRZEZIŃSKI], Mickiewicz jako pisarz sceniczny, *Kraj* 1885 nr 46 s. 31-32; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 134-141; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 134-141. — S. WITKIEWICZ, Mickiewicz jako kolorysta, *Wędrowiec* 1885 nr 49-53; Sztuka i krytyka u nas (1884-1890), War. 1891 s. 97-136; Sztuka i krytyka u nas (1884-1898), Lw.-War. 1899 s. 215-251; wyd. osob.: Mickiewicz jako kolorysta, War. 1946. — L. RADLIŃSKI, Wyrazy obce w „Sonetach krymskich”, War. 1887. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 309.

1498. O. CALLIER, Probe eines polnisch-deutschen Supplement-Wörterbuches zu den Wörterbüchern von Linde, Bandtke, Mrongovius und Trojański zunächst aus den Werken des Mickiewicz, w: *Festschriften zur Begrüssung de XL Versammlung deutscher Philologen und Schulmänner in Görlitz den Tagen vom 2-5. Oktober 1889*, Görlitz 1889.

Rec.: J. MICHALIK, Nieznany „Słownik języka Adama

Mickiewicza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1971 z. 5. — K. GÓRSKI, W odpowiedzi Janowi Michalikowi, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 2.

1499. J. KOTARBIŃSKI, Poezje Mickiewicza jako przedmiot sztuki deklamacyjnej, *Świat* (Kr.) 1890 nr 14. — G. KORBUT, Mickiewicz jako leksykograf (wyraz „cnota” w opracowaniu Mickiewicza), *Prace Fil.* t. 5: 1899 z. 2 s. 635-639 [i odb. War. 1899]. — A. LANGE, Ballada przed Mickiewiczem, *Głos* (War.) 1899 nr 40-42. — J. ŁOŚ, Mickiewicz jako lingwista, w: *Pamiętnik Kielecki*. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 135-149. — W. GOMULICKI, Mickiewicz jako humorysta, *Praca* (Poz.) 1904 nr 49; *Dzien. Chicag.* 1907 nr 14. — J. TENNER, Estetyka żywego słowa, Lw. 1904. — J. MAGIERA, Właściwości językowe „Nieznanych pism” A. Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1910 nr 6-7. — S. DOBRZYCKI, Kilka spostrzeżeń nad językiem Mickiewicza. Notatki do dziejów języka polskiego literackiego, *Prace Fil.* t. 7: 1911 z. 2 s. 300-424. — S. TUROWSKI, Wiersz w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1911 s. 198-209, 1912 s. 264-270, 542-552. — K. WÓYCICKI, Wällenrod

czy Wallénrod?, *Jęz. Pol.* 1914 nr 7. — F. KRČEK, Nowe szczegóły o rodzie Mickiewiczów. Zarazem przyczynek do zrozumienia języka A. Mickiewicza, w: *Księga Pamiątkowa ku czci Bolesława Orzechowicza*, t. 1, Łw. 1916 s. 490-509.

1500. T. SINKO, Świat baśni, *Maski* 1918 nr 7-8. — J. ŁOŚ, Wiersze polskie w ich dziejowym rozwoju, Kr. 1920 [rozd. VI Malczewski. Mickiewicz]. — A. NIEMOJEWSKI, Tradycje improwizacji, w: *Dawność a Mickiewicz. Filozofia Mickiewicza, liczby i godziny, widma, gwiazdy Mickiewicza, tradycje improwizacji*, War. 1921 s. 215-228. — J. KALLENBACH, Język i styl młodego Mickiewicza. Fragment większej całości, *Tyg. Ilustr.* 1922 nr 22. — J. KALLENBACH, O języku i stylach Mickiewicza. W setną rocznicę pierwszego wydania „Ballad i romansów”, *Jęz. Pol.* 1922 nr 3. — T. ZIELŃSKI, Melos w poezji Mickiewicza, w: *Trzy studia*, [oprac. S. Pigoń], Zamość 1922 s. 66-94; Legenda o złotym runie, wyb. A. Biernacki, wstęp J. Krzyżanowski, postłowie L. Winniczuk, Kr. 1972 s. 214-234. — G. KARSKI, Kwiatki fantazji na grzędzie uczoneści, *Gaz. Warsz.* 1923 nr 76 [polem. z J. Kallenbachem]. — A. ŚWIDERSKA, G. KARSKI, Dyskusja o języku Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1923 nr 4. — H. ŻYCZYŃSKI, Z estetyki Mickiewicza. Technika obrazowania poetyckiego, klasyfikacja estetyczna, teoria romantyzmu, Cieszyn 1923. Rec.: H. ŻYCZYŃSKI, *Rzeczp.* 1923 nr 259. — J. KALLENBACH, Stosunek Wężyka do Mickiewicza (Streszczenie), *Sprawozd. PAU* 1924 nr 3. — H. ŻYCZYŃSKI, Akord finalny w poezji Mickiewicza, w: *Studia estetyczno-literackie*, Cieszyn 1924 s. 49-73.

1501. G. KORBUT, O konieczności najrychlejszego zbadania języka i wysłowienia Mickiewicza, w: *Pamiętnik IV Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich w Poznaniu*, Łw. 1925. — J. UJEJSKI, Zapomniany artysta, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — J. CZUBEK, Garanijum, lewkonja, astrj i fiołki, *Porad. Jęz.* 1926 nr 1-2. — J. OTRĘBSKI, M. BRENSZTEJN, Dajny litewskie zapisane przez Adama Mickiewicza, Wil. 1927. Rec.: S. CYWIŃSKI, Nowe Mickiewicziana, *Dzien. Wil.* 1927 nr 127. — K. SOCHANIEWICZ, Na marginesie „Pana Tadeusza”. Pojęcia agronomiczno-miernicze u A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1927 z. 6. — H. ŻYCZYŃSKI, Mickiewiczowski heksametr, *Ruch Lit.* (War.)

1927 z. 2. — J. BIRKENMAJER, W sprawie problemu i problematu, *Jęz. Pol.* 1928 nr 1. — J. BIRKENMAJER, Wymowa rymów, *Jęz. Pol.* 1929 nr 1, 1930 nr 1. — F.B. [FRANCISZEK BIELAK], Gramatyczny rodzaj komety, *Jęz. Pol.* 1929 nr 1. — H. JABŁOŃSKA, Kilka uwag o rymach Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1929 nr 2. — F. BIELAK, Mickiewiczowskie „gadanie”, *Jęz. Pol.* 1931 nr 6. — R. CHIROWSKI, Synteza roli zdań gnomicznych w twórczości A. Mickiewicza ze szczególnym uwzględnieniem „Pana Tadeusza”, *Przemysł* 1933. — T. MIKULSKI, Glossa do mowy „czerkieskiej” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 4. — S. WINDAKIEWICZ, Próby i pomysły dramatyczne Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1933 s. 61-69. — H. GAERTNER, Uwagi o stylu bajek Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1934 nr 6. — „Mickiewicz”. Jak Mickiewicz wymawiał swoje nazwisko, *ABC* 1934 nr 295. — K. NITSCH, Z zagadnień języka Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1934 nr 5. — S. PIGOŃ, Jeszcze o Mickiewiczowskim „gadaniu”, *Jęz. Pol.* 1934 nr 5.

1502. S. SKWARCZYŃSKA, Rozwój wątków i obrazów w twórczości Mickiewicza, Łw. 1934.

Zawartość: Wstęp; I. Świat łańcuchów obrazowych o typie klasycznym; II. Świat łańcuchów obrazowych o typie sentymentalnym; III. Świat łańcuchów obrazowych o typie romantycznym: A. Obrazy i wątki o typie „balladowym”, B. Obrazy i wątki o typie „mitycznym”; IV. Świat łańcuchów obrazowych o typie realistycznym; Zakończenie.

Rec.: M. GIERGIELEWICZ, Monografia wątków u Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 6. — S. KOŁACZKOWSKI, Odpowiedź p. S. Skwarczyńskiej, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 1. — J. KULCZYCKA-SALONI, Nauka o literaturze, *Polonista* (War.) 1935 z. 5/6.

1503. H. SZWEJKOWSKA, O pomieszaniu rodzajów w czasie przyszlum u litewskich Polaków, *Jęz. Pol.* 1934 nr 6. — N. TUŁASIEWICZ, Efekt dysonansu u Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 6. — S. TUROWSKI, S. PIGOŃ, Polemika, *Jęz. Pol.* 1934 nr 6. — W. WEINTRAUB, O pewnej młodzieńczej manierze Mickiewicza (do charakterystyki stylu „Ballad i romansów”), *Jęz. Pol.* 1934 nr 5. — L. ANDREJČIN, Adam Mickevič i polskiāt ezik, *Pol.-b'lg. pregl.* 1935 nr 2/3. — M. GRZĘDZIELSKA, Rym klasyczny i początki rymu romantycznego (Feliński i Mickiewicz do 1822), Łw. 1935. — G. KORBUT, Białoruszczyzna w języku Mickiewicza, w: *Szkiece i drobiazgi historycznoliterackie*, War. 1935 s. 149-

- 154. — F. SIEDLECKI, Z dziejów naszego wiersza, *Skamander* 1935 nr 62. — Z. SZMYDTOWA, „Pan Tadeusz” jako epos, *Pion* 1935 nr 3; Studia i portrety, War. 1969 s. 175-186. — S. WESTFAL, O zurotach „w Litwie” i „do Litwy”, *Jęz. Pol.* 1935 nr 3/4. — J. BIRKENMAJER, „Pomnij, Ryków kamrat...”, *Jęz. Pol.* 1936 nr 5. — J. KLEINER, Rola wyrazu „pielgrzym” w słownictwie Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego, Lw. 1936 s. 423-430; W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938 s. 33-41. — F. SIEDLECKI, Likwiduję Peipera, *Skamander* 1936 nr 70. — S. STANKIEWICZ, Język Mickiewicza, w: Pierwiaszki białoruskie w polskiej poezji romantycznej, cz. I, Wil. 1936, s. 243-250. — H. SZWEJKOWSKA, Dodatkowe uwagi o regionalizmach Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1936 z. 4. — S. WESTFAL, Dodatkowe uwagi o regionalizmie Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1936 nr 4. — H. FELCZAKÓWNA, Strofa Mickiewiczowska, w: Prace ofiarowane Kazimierzowi Wójcickiemu, Wil. 1937 s. 149-188 [odb. Wil. 1937]. — K. NITSCH, Dwa szczegóły języka Mickiewicza. 1. Rodzeństwo jako „rodzina”. 2. Szpinka, *Jęz. Pol.* 1938 nr 2. — K. NITSCH, Dodatek do Mickiewiczowskiej szpinki, *Jęz. Pol.* 1938 nr 6. — A. GRUSZECKA, Jeszcze o „rodzeństwie” u Mickiewicza i Słowackiego, *Jęz. Pol.* 1939 nr 3.
1504. W. KUBACKI, Monolog Konrada. Schemat i forma „Improwizacji”, *Twórczość* 1945 nr 4; Arcydramat Mickiewicza. Studia nad III cz. „Dziadów”, Kr. 1951 s. 122-165 [pt. Wielka Improwizacja]. — J. PRZYBÓŚ, Uwagi o Mickiewiczu poecie, *Odrodzenie* 1945 nr 10-12. — T. ESTREICHER, „W oboim żywiole”, *Jęz. Pol.* 1946 nr 4. — S. FURMANIK, Wersyfikacja Mickiewicza, *Twórczość* 1946 nr 6. — W. PIASECKI, Bursztynowy świerzop, *Jęz. Pol.* 1946 nr 3 [sprostowanie nr 5]. — J. PRZYBÓŚ, Serce w rozterce, czyli o rymie, *Odrodzenie* 1946 nr 4. — Z. SZMYDTOWA, Czynniki rodzajowe i strukturalne „Pana Tadeusza”, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1946 nr 1-2; Studia i portrety, War. 1969 s. 187-194. — J. KLEINER, Problematy improwizacji Konrada, Lubl. 1947. — K. GÓRSKI, Nauka w kraju. Życie naukowe Torunia, *Życie Nauki* 1947 nr 21-22 [dot. podjęcia pracy nad słownikiem Mickiewicza]. — K. GÓRSKI, S. HRABEC, Projekt instrukcji do zbierania materiałów do „Słownika mickiewiczowskiego”. Streszczenie, *Sprawozd. PAU* 1947 nr 2. — W. KUBACKI, W oboim żywiole, *Twórczość* 1947 nr 3. — K. NITSCH, Jeszcze o oboim żywiole, *Jęz. Pol.* 1947 nr 3. — A. ŚWIDERSKA, Dziecielina i świerzop, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 25. — J. ZDZIENICKI, Jeszcze o dziecielinie, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1947 nr 29. — Z.K. [KLEMENSIEWICZ], „Obój raz” po Mickiewiczu, *Jęz. Pol.* 1947 nr 1.
1505. T. DWORAK, Analiza porównań w „Panu Tadeuszu”, *Pam. Lit.* 1948 s. 265-297. — K. GÓRSKI, Kilka wyrażen prawniczych w języku Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1948 nr 5; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 322-326; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 356-361. — J. KLEINER, Z zagadnień metaforyki Mickiewicza i Słowackiego, *Pam. Lit.* 1948 s. 411-417; *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948; wyd. osob. War. 1948. — W. KUBACKI, Uwagi nad poetyką „Pana Tadeusza”, *Kuźnica* 1948 nr 16-17. — A. OBRĘBSKA-JABŁOŃSKA, Parę uwag do „Wyrażeń prawniczych w języku Mickiewicza”, *Jęz. Pol.* 1948 nr 6. (polem. z art. K. Górskiego, *Jęz. Pol.* 1948 nr 5); Śladami żywego języka. Wybór pism, War. 1993 s. 176-187. — Z. SZMYDTOWA, Czynniki gawędowe w poezji Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 298-334; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 261-301. — C. ZGORZELSKI, O pierwszych balladach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 72-149; O lirykach Mickiewicza i Słowackiego. Eseje i studia, Lubl. 1961 s. 27-98; O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień, War. 1976 s. 152-229, wyd. 2, War. 2001 s. 223-337. — M. BRODOWSKA-HONOWSKA, Zjawisko leksykalizacji na wybranych przykładach z „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1949 nr 2.
1506. M. GRZĘDZIŁSKA, Kontur ósmiozgłoskowca u A. Mickiewicza, *Prace Polon.* 1949 s. 57-76 [odb. Łódź 1950]. — S. PIGOŃ, Dwie właściwości gwarowe w języku Mickiewicza: „Żagary”, „Widzę ta woda”, *Jęz. Pol.* 1949 nr 5. — K. GÓRSKI, Mickiewicz jako bajkopisarz, *Pam. Lit.* 1950 s. 64-98; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 118-149; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 209-246; — J. KLEINER, Twórczy stosunek Mickiewicza do rodzajowości literackiej, *Roczn. Hum.* t. 2/3: 1950/1951. — S. PIGOŃ, Jeszcze o Mickiewiczowskich żagarach, *Jęz. Pol.* 1951 z. 4. — H. TURSKA, Z zagadnień języka Mickiewicza. Rymy typu „osie – stało się”, *Pam. Lit.* 1951 z. 3-4.

1507. A. WAŻYK, Mickiewicz i wersyfikacja narodowa, War. 1951 [wyd. 2 rozsz. i zmien. War. 1954].

Rec.: S. SANDLER, *Twórczość* 1952 nr 11. — S. ŻÓŁKIEWSKI, *Nowa Kult.* 1952 nr 5.

1508. S. PIGOŃ, „Rym” Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1952 nr 1; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 193-197. — H. SZWEJKOWSKA, Regionalne tło języka A. Mickiewicza w brulionach rękopisu „Pana Tadeusza”, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 4: 1953. — K. GÓRSKI, Z warsztatu Słownika Mickiewiczowskiego („dąsać się”, „dodać”, „doławiać się”), *Jęz. Pol.* 1954 nr 5; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 327-336; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 362-373. — A. ZAJĄCZKOWSKI, Mickiewiczowski Palampor. Na marginesie elementów orientalnych w słowniku Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1954 z. 2. — A. ZAJĄCZKOWSKI, Romantyczna nazwa słownika – „bulbul”. Z dziejów orientального słownictwa Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1954 nr 7. — K. GÓRSKI, Staropolszczyzna w języku A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1955 z. 1-2; Z historii i teorii literatury, Wr. 1959 s. 273-321. — M. DŁUSKA, Kto miłości nie zna..., *Życie Lit.* 1955 nr 48. — M. DŁUSKA, O wersyfikacji Mickiewicza (próba syntezy), War. 1955. — K. GÓRSKI, O słowniku Mickiewiczowskim, *Twórczość* 1955 nr 11. — K. GÓRSKI, Słownik Mickiewiczowski, *Nowa Kult.* 1955 nr 12. — S. HRABEC, Bursztynowy świerczop w „Panu Tadeuszu”, *Jęz. Pol.* 1955 nr 5. — S. HRABEC, O „Słowniku języka A. Mickiewicza”, *Polonistyka* 1955 nr 6. — Z. KLEMENSIEWICZ, Mickiewicz na dziejowym szlaku rozwoju polszczyzny, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 49. — Z. KLEMENSIEWICZ, Mickiewicz w dziejach języka polskiego, War. 1955. — M.R. MAYENOWA, Czemu służy słownik Mickiewicza?, *Życie Lit.* 1955 nr 48. — F. PEPEŁOWSKI, Słownictwo i frazeologia w publicystyce A. Mickiewicza, War. 1955 [na prawach rękopisu]; O języku A. Mickiewicza, red. Z. Klemensiewicz, Wr. 1959 s. 372-436. — T. SKUBALANKA, Nowotwory językowe Mickiewicza wobec teorii i praktyki oświecenia i romantyzmu, w: Materiały dyskusyjne Komisji Nauk. Obchodu Roku Mickiewicza PAN, War. 1955; O języku Adama Mickiewicza. Studia, red. Z. Klemensiewicz, pomoc nauk. J. Rużyło-Pawłowska, Wr. 1959 s. 331-370; Mickiewicz, Słowacki, Norwid. Studia nad językiem i stylem,

Lubl. 1997 s. 42-74 [pt. Neologizmy Mickiewicza]. — F. SŁAWSKI, O jednym z rusycyzmów wprowadzonych do języka polskiego przez Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1955 nr 5. — S.S. SOWIETOW, Z zagadnień kształtowania się realizmu w twórczości A. Mickiewicza, tłum. T. Karpowicz, *Pam. Lit.* 1955 z. 3. — H. TURSKA, Prowincjonalizm językowe w „Panu Tadeuszu”, w: Materiały dyskusyjne Komisji..., [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955]; *Stud. nad Polszcz. Kres.* 1991 t. 6 [do druku przygot. T. Friedelówna]. — M. ŻMIGRODZKA, Podstawowe cechy Mickiewiczowskiej ballady, War. 1955. — W. ACHREMOWICZOWA, Uwagi o roli dźwięku w poezji Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956].

1509. K. BUDZYK, Rym upiór: „osie” – „stało się”, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 260-268; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 309-315. — R. DEMBY, Tendencje sylabotoniczne w liryce Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 241-254. — M. DŁUSKA, Józef Elsner o sylabotonizmie i o heksametrach Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — M. DŁUSKA, O wersyfikacji Mickiewicza. Część druga, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — W. GÓRNY, Mistrz języka polskiego, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1956 nr 3. — Z. KLEMENSIEWICZ, Jaką rolę i dzięki czemu odegrał Mickiewicz w rozwoju języka polskiego, *Jęz. Pol.* 1956 nr 5. — M.R. MAYENOWA, Mickiewicz a tradycje stylistyczne, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 269-316 [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955]. — J. PRZYBÓŚ, Humor i prostota. Odpowiedź Wacławowi Borowemu, w: Czytając Mickiewicza, War. 1956 s. 269-272, War. 1965 s. 281-284, War. 1998 s. 258-262. — S. SAWICKI, Przerzutnia u Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 221-239. — I. SŁAWIŃSKA, O strukturze słownej „Dziadów” cz. III. Zarys problematyki, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 141-156; *Dramat polski XIX i XX w.* Interpretacje i analizy, red. L. Ludorowski, Lubl. 1987 s. 11-24.

1510. S. KAWYN, Improwizacje Słowackiego i Mickiewicza w oczach „zwolenników Adama”, w: W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenomenologiczne, Łódź 1957 s. 35-44; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 181-190, War. 2001 s. 243-258. — Ā.V. MACÛSO-

vič, Rabota Mickieviča nad Źykom poemŹy „Pan TadeuŹ”, w: A. Mickevič i slavŹanskŹ filologiŹ. K 100-letŹiŹ so dnŹ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — W. NATANSON, Z problemŹ Mickiewiczowskiej dramaturgii, *TwŹrzczoŹ* 1957 nr 7. — J. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA, Prace nad „Słownikiem poezji i prozy Adama Mickiewicza”, *Pam. Lit.* 1957 z 1. — V. BLŪMENFEL'D, Zametki o poemah Mickeviča, *Vopr. Lit.* 1958 nr 8. — Z. KLEMENSIEWICZ, Języczknaustwo polskie wobec naukowych zadaŹ Roku Mickiewiczowskiego, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 44-52. — V. MARTYNOV, PuŹkin i Mickevič poëty-liriki. Nekatorye voprosy Źzika i stilŹ, w: PuŹkin na Źge. Trudy PuŹkinskich konferencii KiŹineva i Odessy, KiŹyniŹŹ 1958 s. 195-205. — A. PIORUNOWA, Z uwag nad słownictwem Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1958 z. 3. — S. SKWARCZYŹSKA, WzŹr literacki trioletŹ Zana zamieszczonych w „Dudarzu” Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. ŁŹdz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1958 z. 10; W kręgu wielkich romantykŹ polskich, War. 1966 s. 44-59. — S. ŚWIRKO, Przysłowia, wyrażenia i zwroty przysłowiowe w „Panu Tadeuszu”, w: LudowoŹ u Mickiewicza. Praca zbior., red. J. KrzyŹanowski, R. Wojciechowski, War. 1958 s. 395-469. — W. DOROSZEWSKI, O galicyzmach w listach Mickiewicza, *Porad. Jęz.* 1959 nr 1/2; WŹród słŹ, wyrażeŹ i myŹli. Refleksje o języczku polskim, War. 1966 s. 467-474.

1511. O języczku Adama Mickiewicza. Studia, red. Z. Klemensiewicz, pomoc nauk. J. Rużyło-Pawłowska, Wr. 1959.

ZawartoŹ: S. HRABEC, RŹnнице języczkowe międy rękopisami a drukami Mickiewiczowskimi; — K. GŹRSKI, Pisownia autoryzowanych wydaŹ Mickiewicza do roku 1829 jako wskaŹnik tekstologiczny [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955]; — H. CIEŹŁAKOWA, H. MISZ, T. SKUBALANKA, Praca Mickiewicza nad języczkiem „Pana Tadeusza” na podstawie autografŹ [wyd. na prawach rkp War. 1955]; Praca Mickiewicza nad języczkiem „Pana Tadeusza” na podstawie autografŹ; — H. TURSKA, Słownictwo opisŹ przyrody w „Panu Tadeuszu” wobec tradycji OŹwiecenia i pseudoklasycyzmu [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955]; — T. SKUBALANKA, Nowotwory języczkowe Mickiewicza wobec teorii i praktyki oŹwiecenia i romantyzmu [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955]; — F. PEPEŁOWSKI, Słownictwo i frazeologia w publicysty-

ce Mickiewicza [wyd. osob. na prawach rkp, War 1955]; — Z. KLEMENSIEWICZ, Mickiewicz w dziejach języczka polskiego [wyd. osob. na prawach rkp, War. 1955].

Rec.: C. ZGORZELSKI, *Pam. Lit.* 1962 z. 1.

1512. S. PIŹOŹ, O jeden szczegŹł w realiach poetyckich Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1959, z. 3. — L. PSZCZOŁOWSKA, O wierszu dramatu Mickiewiczowskiego, *Pam. Lit.* 1959 z. 2. — J. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA, Prace nad „Słownikiem poezji i prozy Adama Mickiewicza”, *Pam. Lit.* 1959 z. 1. — J. TRYPUĆKO, Źródła języczka Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. StroŹski, Lond. [1959], s. 315-348. — D. ZAMĄCIŹSKA-PALUCHOWSKA, Ze studiŹ nad kompozycjŹ wierszy lirycznych Mickiewicza, *Rocz. Hum.* t. 8: 1959 z. 1 s. 71-119. — K. GŹRSKI, Onomastyka Mickiewicza, *Onomastica* 1960; Z historii i teorii literatury, S. 2, War. 1964 s. 116-152; Mickiewicz. Artyzm i języczk, War. 1977 s. 248-292. — Z. KOPCZYŹSKA, Wiersz epiki Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1960 z. 1. — J. KRZYŹANOWSKI, „Kpać się w winie” i inne zwroty przysłowiowe u Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1960 z. 1-2. — S. PIŹOŹ, Jeszcze o akaniu Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1960 z. 4. — S. PIŹOŹ, Werdykt w sprawie Mickiewiczowskiego konika, *Jęz. Pol.* 1960 z. 4. — W. KUBACKI, Z zagadnieŹ języczka Mickiewicza. Poprawki historycznoliterackie, *Pam. Lit.* 1961 z. 3. — J. SAFAREWICZ, Dysjunkcja przydawki w „Panu Tadeuszu”, w: Księga pamiŹtkowa ku czci Stanisława PiŹonia, red. Z. Czerny, Kr. 1961 s. 327-334. — K. WYKA, Kariera burzanu. Z dziejŹ słownictwa poetyckiego, w: Księga pamiŹtkowa ku czci Stanisława PiŹonia..., s. 273-294. — K. GŹRSKI, „Arfa” czy „fortepiano”, w: Munera Litteraria. Księga ku czci profesora Romana Polłaka, red. W. Dworzaczek i in., Poz. 1962 s. 83-94; Z historii i teorii literatury, S. 3, War. 1971 s. 39-50; Mickiewicz. Artyzm i języczk, War. 1977 s. 374-387. — K. GŹRSKI, „MŹdry”, „mŹdroŹ”, „mędrzec” i „mędretek” w pisarskiej praktyce Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1962 z. 1; Z historii i teorii literatury. Seria druga, War. 1964 s. 340-351; Mickiewicz. Artyzm i języczk, War. 1977 s. 405-419. — K. GŹRSKI, „Pogrzeb”, *Pam. Lit.* 1962 z. 1; Z historii i teorii literatury. Seria trzecia, War. 1971 s. 291-295; Mickiewicz. Artyzm i języczk, War. 1977 s. 429-435.

1513. Słownik języka Adama Mickiewicza, red. K. Górski, S. Hrabec, przewodniczący komitet. K Wyka, Wr. 1962-1983.

Zawartość: t. 1 (A-Ć, 1962); t. 2 (D-G, 1964); t. 3 (H-K, 1968); t. 4 (L-M, 1965); t. 5 (N-Ō, 1967); t. 6 (P-Pre, 1969); t. 7 (Prę-R, 1971); t. 8 (S-Ś, 1974); t. 9 (T-Wie, 1977); t. 10 (Więc-Zęb, 1980); t. 11 (Zgad-Żyż, 1983).

Rec.: Z.J. NOWAK, *Pam. Lit.* 1965 z. 2. — S. PIGOŃ, Na marginesie Słownika Mickiewiczowskiego, *Jęz. Pol.* 1971 nr 5. — J. SAFAREWICZ, Słownik języka A. Mickiewicza ukończony, *Jęz. Pol.* 1984 nr 3. — M. SZYMCAK, O „Słowniku języka Adama Mickiewicza”, *Przegl. Hum.* 1986 nr 3-4. — F. PEPEŁOWSKI, Słownik mickiewiczowski — dzieło życia prof. K. Górskiego, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1995 nr 5.

1514. J. BUDKOWSKA, Słownik rymów Mickiewicza jako postulat wersologii i jako próba jego realizacji, *Pam. Lit.* 1962 z. 1. — Z.J. NOWAK, Wśród zagadnień mickiewiczowskiej archaizacji, w: *Prace Katedry Języka Polskiego. Sekcja Językoznawstwa*, t. 2, red. I. Bajerowa, K. Polański, Kat. 1962 s. 77-83. — W. WEINTRAUB, A duel of improvisations, w: *Studies in Russian and Polish literature in honor of Waclaw Lednicki*, red. Z. Folejewski i in., Haga 1962; wersja zmien. w: *Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza*, War. 1982, wyd. 2 War. 1998. — K. WYKA, I oko ćmiły „różnobarwne krasy”, *Jęz. Pol.* 1962 z. 1. — Z. KOPCZYŃSKA, Z zagadnień wiersza epiki romantycznej. „Pan Tadeusz”, w: *O wierszu romantycznym*, red. Z. Kopczyńska, L. Pszczółowska, War. 1963 s. 69-87. — L. PSZCZOŁOWSKA, Wiersz „Dziadów” i „Kordiana” na tle wiersza dramatu epoki, w: *O wierszu romantycznym...*, s. 115-237. — I. BAJEROWA, Współczesna Mickiewiczowi norma ortograficzna, *Pam. Lit.* 1964 z. 1. — A. OKOPIEŃ-SŁAWIŃSKA, Wiersz nieregularny i wolny Mickiewicza, Słowackiego i Norwida, Wr. 1964. — S. RECZEK, O nazwach mówienia w „Panu Tadeuszu”. Suplement leksykograficzny do stylu A. Mickiewicza, *Rocznik Naukowo-Dydaktyczny Studium Terenowego Krakowskiej WSP w Rzeszowie* 1964 z. 1 s. 201-230. — W. WEINTRAUB, The problem of improvisation in Romantic literature, *Compar. Lit.* 1964 nr 16; wersja zmien. w: *Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza*, War. 1982, wyd. 2 War. 1998.

1515. M. PISZCZKOWSKI, O niektórych tradycjach literackich stylu A. Mickiewicza, *Prace*

Fil. t. 18: 1965 cz. 4 s. 311-317. — S. PIGOŃ, Na marginesie „Słownika” Mickiewiczowskiego, *Jęz. Pol.* 1965 nr 3; Drzewiej i wczoraj, Kr. 1966 s. 184-192. — H. SAFAREWICZOWA, O oboczności postaci „dom” i „dóm” w utworach Mickiewicza, *Acta Balt-Slav.* t. 3: 1966, s. 177-181. — W. WEINTRAUB, Vilna et la mistica, *Ricerche Slav.* 1967 nr 15; wersja zmien. w: *Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza*, War. 1982, wyd. 2 War. 1998. — K. WILCZEWSKA, Konstrukcje przyimkowe dopełnienia sprawcy przy imiesłowie biernym w języku A. Mickiewicza, w: *Księga pamiątkowa ku czci Konrada Górskiego*, red. A. Hutnikiewicz, Tor. 1967 s. 247-253. — Z. BROCKI, Czy Słownik Warszawski błędnie objaśnił Mickiewiczowe „masztowe pióra”?, *Pam. Lit.* 1968 z. 4. — S. DĄBROWSKI, Obrazy, zdania, słowa. Na marginesie problemu ech cudzych w twórczości Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1968 z. 3. — K. GÓRSKI, Jak Mickiewicz nazywał swą domową ojczyznę, w: *Symbolae philologicae in honorem Vitoldi Taszyckiego*, red. S. Hrabec i in., Wr. 1968 s. 106-111; Z historii i teorii literatury, S. 3, War. 1971 s. 51-57; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 152-159. — W. BOROWY, Osobliwości języka i pisowni Mickiewicza, w: A. Mickiewicz, *Dzieła wszystkie*, S. I: *Dzieła poetyckie, proza artystyczna i pisma krytyczno-literackie*, red. K. Górski, Wr. 1969-1986 t. 1 cz. 1 s. LXXXVIII-XCIV.

1516. K. GÓRSKI, „Początek” — „zasada”, *Pam. Lit.* 1969 z. 3; Z historii i teorii literatury, S. 3, War. 1971 s. 283-284; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 402-404. — K. GÓRSKI, O niektórych właściwościach stylizacji satyrycznej w poezji Mickiewicza w l. 1832-1834, w: *Z historii i teorii literatury*, S. 3, War. 1971 s. 51-57 [pdr w jęz. fr. w zb.: *To honor Roman Jakobson*, Haga-Par. 1967]; Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 143-151. — J. SAMBOR, Badania statystyczne nad słownictwem. Na materiale „Pana Tadeusza”, Wr. 1969. Rec.: K. PISARKOWA, *Jęz. Pol.* 1971 nr 2.

1517. J. BUDKOWSKA, Słownik rymów A. Mickiewicza, Wr. 1970.

Rec.: L. PSZCZOŁOWSKA, *Pam. Lit.* 1972 z. 1. — Z. SALONI, *Porad. Jęz.* 1972 z. 2. — T. SKUBALANKA, *Jęz. Pol.* 1973 nr 2/3.

1518. J. ŻŁOTNICKA-KURCEWICZOWA, Kilka uwag o nazwach arabskich w Mickiewiczow-

skim przekładzie z „Almotenabbiego”, *Pam. Lit.* 1970 z. 3. — K. GÓRSKI, Hasło „dobry” w „Słowniku języka Adama Mickiewicza”, w: *Z historii i teorii literatury*, S. 3, War. 1971 s. 268-277 [pdr w jęz. fr.: *Poetics – Poetyka*, red. D. Davie, K. Wyka, War. 1961]. Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 388-401. — M. PIWIŃSKA, Tragedia i romantycy, *Dialog* 1971 nr 7. — J. TARTAS, Funkcje słownictwa morskiego w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1972 nr 5. — W. KURASZKIEWICZ, Obfitość słownictwa w kilku dużych tekstach polskich („Postylla”, „Wizerunek”, „Worek Judaszów”, „Pan Tadeusz”, „Beniowski”, „Lalka”, „Popioły”, „Kwiaty polskie”), *Stud. Polon.* t. 1: 1973. — W.R. RZEPKA, Głosa do Mickiewicza. Międzyziemne Gopło, *Prace Filozof.* 1974 t. 25. — W. STUDENCKI, O wielostylowości dzieła literackiego, *Przegl. Hum.* 1974 nr 8. — J. TRYPUĆKO, Was wissen wir über die Spreche Mickiewicz?, *Scando-Slavica* 1974 t. 20; *Jęz. Pol.* 1975 nr 5 [pt.: Co wiemy o języku Mickiewicza?]. — M. ZARĘBINA, Dystrybucja wyrazów zapożyczonych w „Panu Tadeuszu”, *Jęz. Pol.* 1974 nr 5.

1519. K. GÓRSKI, „Rozum” i „rozsądek”, w: *For Wiktor Weintraub. Essays in Polish literature, language and history presented on the occasion of his 65th birthday*, red. V. Erlich, R. Jakobson, C. Miłosz, Par. 1975 s. 161-167 [pdr w zb. *Festschrift for Wiktor Weintraub*, Hague 1975 (Mouton)]. Mickiewicz. Artyzm i język, War. 1977 s. 420-428. — W. KURASZKIEWICZ, Częstotliwość wyrazów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i w „Wizerunku” M. Reja, *Stud. Polon.* t. 2: 1975. — S. SKORUPKA, Umgangssprachliche und idiomatische Ausdrücke und Wendungen im „Pan Tadeusz” von A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1975 z. 1. — M. SZYMCAK, Adam Mickiewicz’s Schaffen und die Entwicklung der polnischen Literatursprache, tłum. M. Dewej, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1975 z. 1. — Z. KOPCZYŃSKA, Koncepcja języka w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Język a poezja. Studia z dziejów świadomości językowej i literackiej Oświecenia i Romantyzmu*, War. 1976 s. 143-175. — I. KOSTKOVICHIŪTĖ, Kaip lietuvių poetinio žodžio savastis, *Pergalė* 1976 nr 12. — S. MAKOWSKI, „Bursztynowy świerzop” i „tęcza na burzy w parowie”, *Prace Fil.* t. 26: 1976; *Tęcze i świerzopy. Słowacki, Beniowski, Mickiewicz*, Wr. 1984 s. 219-225. — C. ZGO-

RZELSKI, „Dramatyczność” monologu w liryce Mickiewicza, w: *O sztuce poetyckiej Mickiewicza. Próby zbliżeń i uogólnień*, War. 1976 s. 260-282, wyd. 2 War. 2001 s. 382-415. — L. ZABRODZKI, Sposoby wyrażania kategorii strony w języku rosyjskim i polskim w ujęciu konfrontatywnym. Na materiale „Eugeniusza Oniegina” A. Puszkina i „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Studia Rossica Posnan.* 1977 s. 179-194.

1520. M. ZARĘBINA, Wyrazy obce w „Panu Tadeuszu”, Wr. 1977.

Rec.: J. SAFAREWICZ, *Jęz. Pol.* 1978 nr 2. — M. BOREJSZO, *Slavia Occid.* t. 36: 1979.

1521. R. HANDKE, Pejzaż semiotyczny gryzobrania, *Teksty* 1978 nr 1. — Z. KOPCZYŃSKA, „Słowo” w Mickiewiczowskiej koncepcji języka, w: *Mickiewicz. Sympozjum w KUL*, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 283-296. — E. SZYMANIS, Potęga Mickiewiczowskiego słowa, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1978 s. 113-117. — L. PSZCZOŁOWSKA, Zagadnień organizacji dźwiękowej w poezji Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Sympozjum...*, s. 61-75. — Z.J. NOWAK, O „Słowniku języka A. Mickiewicza”, w: *Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie*, Kat. 1980 s. 121-146. — T. PRETNAR, O tendencjach tonicznych wiersza ballad i romansów Adama Mickiewicza i France Prešerna, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznolit.* 1980 z. 39. — Z.J. NOWAK, Juliusz Kleiner wśród inicjatorów słownika Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1981 z. 2. — Z. ZIERHOFFEROWA, Lato za latem bieży i inne podobne użycia tego wyrazu u Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1981, z. 3/5. — A. PIHAN-KIJASOWA, Głosa do Mickiewicza: oćma, *Jęz. Pol.* 1982 z. 2/3. — S. RECZEK, Mickiewiczowski „arkas”, *Jęz. Pol.* 1982 z. 5. — S. URBAŃCZYK, Druga głosa do Mickiewiczowej oćmy, *Jęz. Pol.* 1982 z. 2/3.

1522. W. WEINTRAUB, Improwizacja w świecie romantycznym, w: *Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza*, War. 1982 s. 81-100, wyd. 2. War. 1998 s. 64-78. — W. WEINTRAUB, Metamorfozy improwizacji, w: *Poeta i prorok...*, s. 47-80; wyd. 2, War. 1998 s. 38-63. — W. WEINTRAUB, Pojedynynek na improwizację, w: *Poeta i prorok...*, s. 331-343; wyd. 2, War. 1998 s. 266-276. — W. WEINTRAUB, Saint-Martin i poetyka profetyzmu, w: *Poeta i prorok...*, s. 101-121; wyd. 2,

War. 1998 s. 79-95. — W. WEINTRAUB, Wilno i pierwsze improwizacje, w: *Poeta i prorok...*, s. 29-37. — M. ZARĘBINA, Nazwy zbiorowości ludzkich w „Panu Tadeuszu” (w stu pięćdziesięciolecie ukazania się dzieła Mickiewicza), *Porad. Jęz.* 1985 z. 2. — A. KRUPIANKA, Uwagi o zakresie i metodach badań języka Mickiewicza, w: *Studia historycznojęzykowe. Wybór problemów i przegląd metod badawczych z zakresu historii języka polskiego*, red. I. Bajerowa, Wr. 1986 s. 91-105. — A. KRUPIANKA, Wahania i zmiany rodzaju gramatycznego rzeczowników w języku Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 33: 1986 s. 213-220; Stylistyczna akomodacja systemu gramatycznego, red. T. Skubalanka, Wr. 1988 s. 81-90 [pt. Wahania i zmiany kategorii liczby rzeczowników w języku Mickiewicza]. — L. PSZCZOŁOWSKA Z. KOPCZYŃSKA, Funkcje semantyczne form wierszowych w poezji polskiego romantyzmu. Mickiewicz – Słowacki – Zaleski, *Pam. Lit.* 1986 z. 3. — E. RUDNICKA-FIRA, Słownictwo „Dziadów” A. Mickiewicza w świetle analizy statystycznej (wybór problematyki), *Kat.* 1986.

1523. L. PSZCZOŁOWSKA, Twórczość liryczna Mickiewicza i Słowackiego, w: *Wiersz nieregularny*, Wr. 1987 s. 85-94. — J. SAFAREWICZ, Kilka uwag o rymach Mickiewicza, w: *Slawistyczne studia językoznawcze. Księga jubil. w 70. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy naukowej prof. dr. Franciszka Sławskiego*, Wr. 1987 s. 331-333. — E. SĘKOWSKA, Nazwy urzędów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Polonistyka* 1987 nr 7. — T. FRIEDELÓWNA, Mickiewiczowskie dziedzictwo językowe we „Wspomnieniach...” Marii Goreckiej, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 6: 1988. — M. JEŻOWSKI, Niektóre właściwości fonetyczne rymów Słowackiego i Mickiewicza, w: *Studia z literatury polskiej i obcej*, red. L. Ludorowski, Lubl. 1988 s. 69-82. — Z. MITOSEK, Język kłamię? Raz jeszcze o Mickiewiczu, w: *Dziewiętnastowieczność. Z poetek polskich i rosyjskich XIX w. Prace poświęcone X Międzynar. Kongresowi Slawistów w Sofii*, red. E. Czaplejewicz, W. Grajewski, Wr. 1988 s. 31-49. — H. ROTHE, Ballada i dramat w romantyzmie polskim i rosyjskim, *Ruch Lit.* (Kr.) 1988 z. 1-2. — T. SKUBALANKA, Fleksja a język pisarza, w: *Wokół języka. Rozprawy i studia poświęcone pamięci Mieczysława Szymczaka*. Komit. red. M. Basaj i in., Wr. 1988 s. 363-

-371 [na przykładzie twórczości A. Mickiewicza i W. Syrokomli]. — M. ZARĘBINA, Terminologia rodzinna w „Panu Tadeuszu”, w: *Wokół języka. Rozprawy i studia...*, s. 431-439.

1524. T. PRETNAR, Inovativnost in tradicionalnost verznega oblikovanja v Mickiewiczzevih in Prešernovih programskih besedilih in orientalnih oblikah, *Jezik in Slovtvo* (Lubljan) 1988/1989 nr 7/8. — J. TRZYNADŁOWSKI, Orientalizm jako stylizacja, *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznol.* 1989 z. 70. — K. GROCHOWSKA-IWAŃSKA, Użycie przyimka „dla” w języku pisarzy kresowych (na materiale utworów A. Mickiewicza, M. Wańkowicza i innych) w zestawieniu z językiem rosyjskim, *Stud. i Mat. Fil. Ros.* 1990 z. 9. — A. KOWALCZYKOWA, Dramat. Poszukiwanie modelowe romantyzmu, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 1991 z. 31. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazwy własne w „Grażynie” Adama Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1990 z. 31. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazwy własne w twórczości A. Mickiewicza. Uwagi o zakresie i metodach badawczych, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1990 z. 34. — W. WOŹNOWSKI, Bajkopisarz Mickiewicz, w: *Dzieje bajki polskiej*, War. 1990 s. 339-368. — Ł.M. SZEWCZYK, Regionalizmy kresowe w onomastyce „Ballad i romanów” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1991 z. 36. — M. ZARĘBINA, Funkcje osobowych nazw własnych w „Panu Tadeuszu”, *Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Językoznawstwo* 1991 z. 13.

1525. M. BIAŁOSKÓRSKA, Orientalna stylizacja słownictwa „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Slavia Occid.* t. 48/49: 1992. — A. KRUPIANKA, Oboczność form: rekolekcje // rekolekcja w listach A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 37: 1992. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazwy własne w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1992 z. 38. — A. KRUPIANKA, Synonimy ubioru w tekstach A. Mickiewicza (ze szczególnym uwzględnieniem „Pana Tadeusza”), *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1993 z. 42 s. 105-115. — A. KRUPIANKA, Ze studiów nad słownictwem „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza. Słownictwo ubioru szlacheckiego, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1993 z. 40.

- J. MIODEK, Skrzydlate słowa Mickiewicza, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i roman-sów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 42-48. — I. OPACKI, Romantyczna. Epopeja. Narodowa. Z epilogiem?, *Polonistyka* 1993 nr 3; „W środku niebokręga”. Poezja romantycznych przełomów, *Kat.* 1995 s. 196-207; *Postscriptum* 2002 nr 4. — Ł.M. SZEWCZYK, Analiza stylistyczna nazewnictwa w „Księgach narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Ling.* 1993 z. 27. — Ł.M. SZEWCZYK, Funkcja wartościująca nazewnictwa literackiego (na materiale wybranych dzieł A. Mickiewicza), w: *Onomastyka literacka*, red. M. Biolik, Olsztyn 1993 s. 141-150. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazewnictwo literackie w młodzieńczej twórczości A. Mickiewicza, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 77-84. — Ł.M. SZEWCZYK, Nazewnictwo literackie w twórczości A. Mickiewicza, Bydgoszcz 1993. — W. SZULOWSKA, Konstrukcja typu „Jacek Soplica, zwany Wojewoda”, w: *Onomastyka literacka...*, s. 157-161. — J. VETTER, Nazwy własne adresatów w korespondencji A. Mickiewicza, w: *Onomastyka literacka...*, s. 163-170. — M. ZARĘBINA, Nazwy zawodów w „Panu Tadeuszu”, w: *Munera Linguistica Ladislao Kuraszkiewicz dedicata*, red. M. Basaj, Z. Zagórski, Wr. 1993 s. 375-382.
1526. S. DUBISZ, Znaczenie języka i stylu poetyckiego A. Mickiewicza dla rozwoju polszczyzny, w: *Nauka o języku dla polonistów. Wybór zagadnień*, red. S. Dubisz, War. 1994. — B. WALCZAK, Mickiewicz w Słowniku wileńskim, *Stud. nad Polszcz. Kres.* t. 7: 1994 s. 35-42. — M. ZARĘBINA, Obraz wsi litewskiej w „Panu Tadeuszu” w świetle nazw zawodów, *Stud. nad Polszcz. Kres.* t. 7: 1994 s. 77-84. — A. KRUPIANKA, Porównania homeryckie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Polszczyzna dawna i współczesna. Materiały z ogólnopolskich konf. językoznawczych*, red. C. Łapicz, Tor. 1995 s. 61-68. — L. MARIAK, Parafrazy przysłów i zwrotów przysłowiowych w tekstach A. Mickiewicza, *Slavia Occid.* t. 52: 1995 s. 81-95. — A. STĘPŃIEWSKA, „Iliada” i „Odyseja” podstawą teoretycznych założeń epopei w estetyce romantyzmu (A. Mickiewicz i G.W.F. Hegel), *Meander* 1995 nr 3/4. — W.R. RZEPKA, M. BIAŁOSKÓRSKA, Gramatyka „Żywilli” A. Mickiewicza (fonetyka i fleksja), w: *Język i styl gatunków literackich oświecenia i romantyzmu*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 1995 s. 41-60. — L. BEDNARCZUK, Wajdelota, *Jęz. Pol.* 1996 nr 4/5. — M. FRANKOWSKA, Chołodziec, poezja i piernik, *Pam. Lit.* 1996 z. 1. — A. KRUPIANKA, Młodzieńcze improwizacje Mickiewicza, w: *Językoznawstwo. Materiały konf. nauk.* 14-16 czerwca 1995 r., red. K. Kallas, Tor. 1996 s. 103-110. — A. KRUPIANKA, Statystyka w „Słowniku języka Adama Mickiewicza” w badaniach języka i stylu poety, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 1: 1996 s. 144-149. — K. KUYAMA, Sonety Mickiewicza a sonet rosyjski w dobie romantyzmu, *Stęszew* 1996. — A. OPACKA, Ślady oralności w „Panu Tadeuszu”, *Kat.* 1997. — M. RYBKĄ, Uwagi kilka o wypowiedzeniach pojedynczych w „Panu Tadeuszu”, *Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz.* t. 3: 1996 s. 91-116. — A. STĘPŃIEWSKA, Rola kategorii „anagnorismós” w strukturze homeryckiej „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 44: 1996 z. 3 s. 285-313.
1527. T. KORPYSZ, „Swoboda” i jej derywaty w idioleciek Cypriana Norwida na tle dzieł twórczości polszczyzny ogólnej i języka A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 42: 1997. — D. KOZARYN, Parafrazy biblijne w „Listach” A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 42: 1997 s. 221-231. — A. KRUPIANKA, Słownik języka Adama Mickiewicza jako naukowy warsztat badań nad językiem i stylem poety, w: *Między Oświeceniem i Romantyzmem. Kultura polska około 1800 roku*, red. J.Z. Lichański, War. 1997 s. 409-418. — T. RITTEL, Metafora kulturowa w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Roczn. Nauk.-Dydak. WSP Kr. Prace Jęz.* 1997 z. 9.
1528. T. SKUBALANKA, Mickiewicz, Słowacki, Norwid. *Studia nad językiem i stylem.* Lubl. 1997.
- Za wartość: Językowa kreacja Jacka Sopolicy (Księga Robaka); Wiersz Mickiewicza „Te rozkwitłe świeżo drzewa” wśród konwencji stylistycznych epoki; Neologizmy Mickiewicza wobec teorii i praktyki oświeceniowej i romantycznej.
1529. K. STÜTZ, Jak język mówi Mickiewiczem w „Panu Tadeuszu”? *Rozpr. Kom. Jęz.* (Wr.) t. 23: 1997 s. 139-149. — W. WITKOWSKI, Elementy białoruskie w języku A. Mickiewicza, *Roczn. Slav. / Rev. Slav.* 1997 t. 50. — T. PRETNAR, Znaczenie A. Mickiewicza dla twórczości Prešerna, *Pam. Słow.* t. 47/48: 1997/1998 s. 43-52 [fragm.].

1530. M.M. ALÂHNOVIČ, A. Mickevič i V. Du-nin-Marcinkevič, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyj* „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantėksce su-svetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 216-223. — M. BALOWSKI, Wschod-niosłowiańskie pożyczki leksykalne w utworach A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zosta-ło”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickie-wicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 435-482. — S. BARAŃCZAK, Mistrz i Majster, *Rocz.n. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 7-19. — S. BABA, O jednym ze skrzydlatych słów Mickiewicza. Komentarz leksykograficzny do frazy „bania się z czymś (z kimś) rozbiła”, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — N.M. BORSUK, Supraŭdnaa siła saneta, w: *Večnyja problemy...*, s. 152-156. — A. BULYKA, Leksičny kalaryt prynâmonnâ ŭ paėme A. Mickeviča „Pan Tadevuš”, w: Adam Mickiewicz i kultura świa-towa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Ma-teriały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 ksiėgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 175-180. — A. BULYKA, Moŭnyâ asablihvaci Navagrudčyny ŭ tvorah A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy...*, s. 197-203. — J. CHLUDZIŃSKA-ŚWIĄTECKA, Przyjaciele Moskale, *Prace Fil.* t. 43: 1998 s. 95-100 [o frekwencyjności słów: *Moskwa, Moska!*]. — G. CYHUN, Mova A. Mickeviča ŭ rėgiânal’nym aspekce, w: Adam Mickevič i nacyânal’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferėnci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 323-328. — K. CYSEWSKI, Aforyzmy w „Panu Tadeuszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 97-107. — W.J. DARASZ, Z mickiewiczowskich tradycji polskiej wersyfikacji: anapest, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — A.Z. DMITROVSKIJ, Puškin, Mickevič. Sравни-tel’naâ tipologiâ liričeskih žanrov, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 21-30. — J. DODA, O pochodzeniu nazw własnych występujących w „Panu Tade-uszu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, s. 151-161. — R. FIEGUTH, Verzweigungen. Zyklische und Kompositionsformen bei Adam Mickiewicz (1798-1855), Fryburg 1998. — K. GULYJ, Metafora kak kul’turno značimyj komponent v „Krymskich sonetah” A. Mickeviča i megakon-tekst evropejskoj liriki, *Slavia Occid.* t. 55: 1998;

W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Miėdzynar. Konf. Nauk. zorganizowa-nej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 165-172. — K.L. HAZANAVA, Moŭnyâ zabytki Ânki Kupaly ŭ perakładnych tvorah A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal’nyâ kul’tury..., s. 357-365. — A. KRUPIANKA, Nazwy doktryn z formantem *-izm* // *-yzm* w tekstach Mickiewiczowskich, *Prace Fil.* t. 43: 1998 s. 281-285.

1531. S. KANIA, Językowy obraz flory w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5 s. 337-346. — N.L. KARPUK, Vyâŭlenne poglădaŭ na žyccė i tvorčasc’ u afarystyčnych vysloŭh A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyj* „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantėksce su-svetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 237-241. — T. KAZAČENKA, Starabela-ruskaâ leksika ŭ paėzii A. Mickeviča, w: *Večnyja problemy...*, s. 310-316. — A. KRUPIANKA, Synonimy *gwedzkač*//*gwazdač*//*bazgrač* w języku Mic-kiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 z. 5. — B. KUŁAK, Formy długie i krótkie zaimków dzierżawczych w języku A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — Z. KURZOWA, O języku A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — K. KUYAMA, Mickiewicz wobec polskiej tradycji sonetopisarskiej, w: *Ze studiów nad literaturą rosyjską i polską. Księga poświęcona pamięci Profesora Bohdana Galstera*, red. J. Świdziński, Poz. 1998 s. 91-96. — V.M. LÂŠUK, Slovy-vobrazy radzimy ŭ tvorčaci A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferėnci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 328-334. — M.T. LIZISOWA, Prawem sądzić czyli o języku Statutów litewskich w „Panu Tadeuszu”, *Kr.* 1998.

1532. U.Ĭ. MARHEL’, Kantaminacyjnââ bilin-gval’nasc’ u belaruskim litaraturnym pracėse, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul’tura. Materiały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 ksiėgach, ks. 5, red. J. Odrowąż-Pie-niążek, I. Żuk, D. Myško, Grodno 1998 s. 31-40. — L. MARIK, Funkcje parafraz przysłów w tek-stach A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 42: 1997 s. 243-

-249. — T. MIKA, Wokół indywiduacji składni języka bohaterów „Pana Tadeusza”, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 103-116. — B. OLEKOWICZ, Romantyczne etymologie Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriw, Gdańsk 1998 s. 61-70. — A. OPACKA, Oralne „residuum” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 (specj.) s. 325-341. — J. POŚPIECH, Przysłowia i zuroty przysłowiowe w twórczości A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 113-144. — T. PRETNAR, Prešeren in Mickiewicz. O slovenskem in poljskem romantičnem verz, Lubljana 1998. — S. RZEPČYŃSKI, Struktura gatunkowa prelekcji paryskich A. Mickiewicza. Zarys problematyki, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 2 s. 247-255; Biografia i tekst. Studia o Mickiewiczu i Norwidzie, Słupsk 2004 s. 121-131. — T. SKUBALANKA, Postać i język. Na przykładzie Gustawa z IV cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, *Stylistyka* 1998 nr 7; Podstawy analizy stylistycznej. Rozważania o metodzie, Lubl. 2001 s. 105-124. — F. SŁAWSKI, Gdzie bursztynowy „świerzop...”, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — L. STANKEVIČ, Belaruski narodna-paëtyčny kantëkst i mova tvaraŭ A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ŭ kantëksce sušvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 241-247.

1533. Studia nad językiem A. Mickiewicza. Materiały z konf. zorganizowanej w Szczecinie (10-12 czerwca 1996 r.), red. M. Białoskórska, L. Mariak, Szczecin 1998.

Zawartość: M. ZARĘBINA, Tekst prawny wewnątrz tekstu artystycznego [w „Panu Tadeuszu”]; — A. SZCZAS, Neosemantyzm w języku A. Mickiewicza; — K. DŁUGOSZ, Językowe formy aluzji i zwrotów biblijnych w twórczości A. Mickiewicza; — Ł.M. SZEWCZYK, Przymiotniki motywowane nazwami własnymi w języku A. Mickiewicza; — R. WÓJCIK, Konstrukcje składniowe z przymikiem „w” i rzeczownikiem w bierniku w języku pism A. Mickiewicza; — M.T. LIZSOWA, Litwa — Ojczyzna. Konotacje semantyczne w „Panu Tadeuszu”; — M. WOJTAŁ, Obraz szlacheckiej (staropolskiej) grzeczności w „Panu Tade-

uszu” A. Mickiewicza; — M. SZPICZAKOWSKA, Rękopis a wydania „Pana Tadeusza” jako świadectwo cech językowych poety na przykładzie użyć samogłosek nosowych; — K. HANDKE, O regionalizmach w listach A. Mickiewicza; — B. WALCZAK, Adama Mickiewicza „Pomysły etymologiczne”; — W. KSIĄŻEK-BRYŁOWA, Typy wariantów w języku A. Mickiewicza; — D. KOZARYN, L. MARIK, O pewnej niedoskonałości warsztatowej „Słownika języka Adama Mickiewicza”; — E. SKORUPSKA-RACZYŃSKA, Progresywne zapożyczenia łacińskie w języku A. Mickiewicza.

1534. B. WALCZAK, Język Mickiewicza a regionalne zróżnicowanie polszczyzny, *Polonistyka* 1998 nr 7. — B. WALCZAK, Regionalizmy wielkopolskie w języku A. Mickiewicza?, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998, s. 269-292. — W. WOŹNOWSKI, Mickiewicz – satyryk, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — M. ZARĘBINA, Wartościowanie związane z „małżeństwem” w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Prace Fil.* t. 43: 1998 s. 501-506. — M. ZARĘBINA, Wartościowanie związane ze słońcem w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 1998 nr 5. — B. WYDERKA, Przerzutnia w poezji A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 145-154. — M. BAŁOWSKI, Wschodniosłowiańskie wpływy językowe w utworach A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Teksty a konteksty. Materiały z międzynarodni vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — M. BASAJ, Problemy języka w paryskich prelekcjach Mickiewicza, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarodn. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 185-191. — M. BIAŁOSKÓRSKA, W.R. RZEPKA, Językowa kreacja obrazu wody w „Sonetach krymskich” na tle wybranych utworów A. Mickiewicza, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 5: 1999 cz. 2 s. 91-103.

1535. J. CZYŻYK, Mickiewicz a język łaciński, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 101-110. — I. HEKSEL, Animizacja w języku arty-

stycznym A. Mickiewicza, *Pozn. Stud. Polon. Seria Jęz.* t. 6: 1999, t. 7: 2000. — D. HETEL, „Kto znajduje swój ton odczuje swą godność i wartość”. Towiańczyków zmagania z językiem, *Litteraria* 1999 nr 30. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewicz w badaniach językoznawczych, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 43-60. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewicz – znawca problemów języka, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 221-230. — U. KĘSIKOWA, Słońce i księżyc w porównaniach Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 57-66. — B. KREJA, Formy zdrobniałe i spieszczony imion osobowych w języku A. Mickiewicza, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 39-56. — B. KREJA, Ze słownictwa „Pana Tadeusza”, *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — Z. LESZCZYŃSKI, Nad porównaniami Mickiewicza, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 111-143.

1536. J. OKOŃ, Staropolszczyzna w „Panu Tadeuszu”, Kr. 1999. — J. POŚPIECH, Przysłowia polskie w utworach A. Mickiewicza (Wybór. Cz. 2), *Kwart. Opol.* 1999 nr 2/4. — J. PUZYŃNINA, Językowy obraz Boga w poezji romantycznej, w: Tysiąc lat polskiego słownictwa religijnego, red. B. Kreja, Gdańsk 1999 s. 99-116. — T. RITTEL, Historyczne „wyrazy przyrodnicze”: gryka, dzięcielina, świerzop i ich słowiańskie synonimy przekładowe, *Stylistyka* nr 8: 1999 s. 257-272. — T. SKUBALANKA, Znaczenie prac Haliny Turskiej nad językiem i stylem twórczości Mickiewicza, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999, s. 71-78. — E. STACHURSKI, Wyrazy-klucze Mickiewiczowskiej epopei, *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — K. STÜTZ, Zmienność znaczeń wyrazów na przykładzie słownictwa „Pana Tadeusza”, *Z Teorii i Prakt. Dydak. Jęz. Pol.* 1999 t. 15 s. 65-79.

1537. A. SZCZAUŚ, Semantyczne dublety słowotwórcze w języku utworów A. Mickiewicza

(na przykładzie przymiotników), w: Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny, t. 5, red. M. Białoskórska, Szczecin 1999 s. 75-84. — M. SZPICZAKOWSKA, Formy i funkcje imiesłów w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza na tle normy językowej XIX w., *Jęz. Pol.* 1999 nr 1/2. — W. ŚLIWIŃSKI, Możliwości opisu poetyckich konstrukcji nominalnych w utworach A. Mickiewicza, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 158-174. — P. URBAŃSKI, Sarbiewski – Mickiewicz i problemy lektury alegorycznej, *Przegl. Powsz.* 1999 nr 9; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 182-194. — B. WALCZAK, Mickiewicz – paleoslawista, *Prace Fil.* t. 44: 1999. — A. ŻYLIŃSKA, Oralność w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza i „Eugeniuszu Onieginie” A. Puszkina, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 63-69. — A. WILKOŃ, Jaką polszczyzną został napisany „Pan Tadeusz”?, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Poemat, red. B. Dopart, F. Ziejka, Kr. 1999 s. 30-47; Z dziejów języka i kultury polskiej, Kat. 2001 s. 67-85. — A. WILKOŃ, Styl kresowy Mickiewicza, w: Mickiewicz i Kresy..., s. 33-42; Z dziejów języka literatury polskiej, Kat. 2001 s. 98-108. — S. ŻAK, Adama Mickiewicza malarskie widzenie rzeczywistości, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skończna, Kielce 1999 s. 48-63.

1538. T. BIEŁOCKA, Język A. Mickiewicza a polszczyzna współczesnej młodzieży grodzieńskiej, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 3: W kręgu języka, red. E. Feliksiak, B. Nowowiejski, Białystok 2000 s. 193-200. — B. DOPART, „Pan Tadeusz” jako poemat liryczny i historia szlachecka, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 127-156. — E. KONIUSZ, Leksykalna spuścizna „Pana Tadeusza” w „Słowniku gwar polskich” J. Karłowicza, w: Wilno i ziemia..., t. 3, 149-176. — B. LIGARA, L'influence de l'idiome français sur

le polonaise „courant” de Mickiewicz (étude du langage de la correspondance), w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 227-244; *Studia językoznawcze. Dar przyjaciół i uczniów dla Zofii Kurzowej*, red. Z. Cygal-Krupowa, Kr. 2001 s. 181-198 [tłum.: Wpływ języka francuskiego na polszczyznę emigracyjną A. Mickiewicza (na przykładzie listów)]. — M.T. LIZISOVA, O listach A. Mickiewicza w aspekcie aktów mowy, w: *Sztuka pisania. O liście polskim wieku XIX*, red. J. Sztachelska, E. Dąbrowicz, Białystok 2000 s. 61-72.

1539. Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000.

Zawartość: K. CYSEWSKI, O bajkach Mickiewicza najbardziej ogólnie i wstępnie; — M. KUZIAR, Mickiewicz o bajce; — D. KALINOWSKI, Bajkopisarstwo Mickiewicza. Kierunki recepcji i postulat; — J. CZYŻYK, Żywiół antyczny w bajkach Mickiewicza; — M. TURCZYN, Żywiół staropolski w bajkach Mickiewicza; — K. WYBRANIEC, Bajkopisarstwo A. Mickiewicza. Słów kilka o oryginalności wyobraźni twórczej; — E. URBAŃSKA-MAZURUK, Kilka uwag o języku bajek A. Mickiewicza; — G. RÓŻAŃSKA, Bajki A. Mickiewicza w szkole; — M. TURCZYN, O „Psie i wilku”; — D. KALINOWSKI, Pansemantyka „Przyjaciół” A. Mickiewicza; — I. LICHUCKA, „Zając i żaba” — próba analizy i interpretacji; — M. TURCZYN, „Zając i żaba”. Wieszczyć się śmieje — gra z konwencją; — D. KALINOWSKI, Potencjał semantyczny bajki „Koza, kózka i wilk”; — M. TURCZYN, O bajce „Koza, kózka i wilk (Z Lafontaine)”; — S. RZEP-CZYŃSKI, Goreckiego „bajka, a raczej prawda” w strukturze III cz. „Dziadów”; — K. WYBRANIEC, „Żaby i ich króle” czyli rzecz o pochuale milczenia; — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Językowa interpretacja bajki A. Mickiewicza „Żaby i ich króle”; — D.T. LEBIODA, Tchórz, nie tchórz... O bajce politycznej A. Mickiewicza; — K. CYSEWSKI, Ludzki świat zwierząt („Lis i kozioł”).

1540. D. NORAS, Metaforyka ruchu w „Panu Tadeuszu”, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. *Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”*, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 97-114. — A. OPACKA, Agon czy sielanka?, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”, s. 81-96. — A. PAWLUSIEWICZ, Pierwiastki balladowe w „Panu Tadeuszu”, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”, s. 115-126. — J. POŚPIECH, Przysłowia i wyrażenia przysłowiowe pochodzenia biblijnego w twórczości A. Mickiewicza, *Stud. Sław. Opol.-Ostraw.* 2000 nr 4. — Ż. SILWON, „Piosnki wieśniacze znad Niemna i Dźwiny” Jana

Czczota jako materiał do badań nad językiem A. Mickiewicza (przysłowia i idiomy w „Panu Tadeuszu”), w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 59-67. — E. SŁAWKOWA, Francuski przekład „Stepów Akermańskich” w perspektywie gramatyki kognitywnej (wybrane zagadnienia), w: E. SŁAWKOWA, J. WARCHOŁ, Współczesne przekłady utworów Mickiewicza (studia kulturowo-literackie), Kat. 2000 s. 142-152. — A. SZCZAUŚ, Semantyczne dublety słowotwórcze w języku utworów A. Mickiewicza: rzeczowniki, w: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny*, t. 6, red. M. Białoskórska, Szczecin 2000 s. 117-146.

1541. M. BIAŁOSKÓRSKA, Pole łączliwości wyrazu „księżyc” w utworach Jana Kochanowskiego i Adama Mickiewicza na tle języka epoki, w: *Studia z historii języka polskiego i stylistyki historycznej* ofiarowane Prof. Halinie Wiśniewskiej na 50-lecie Jej pracy naukowo-dydaktycznej, red. C. Kosyl, Lubl. 2001 s. 29-40. — J. BODZON, Językowa kreacja gwiazd w utworach A. Mickiewicza a w gwarach, w: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty badań polszczyzny*, t. 7, red. M. Białoskórska, Szczecin 2001 s. 147-171. — W. CHLEBDA, „O roku ów!...” Mały Mickiewiczowski raport skrzydlatologiczny, *Porad. Jęz.* 2001 z. 10. — Z. CYGAL-KRUPOWA, Językowy obraz Zosi w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Studia językoznawcze. Dar przyjaciół i uczniów dla Zofii Kurzowej*, red. Z. Cygal-Krupowa, Kr. 2001 s. 88-102. — I. HEKSEL, Frazeologizmy w strukturze animacji w tekstach artystycznych A. Mickiewicza, w: *Synchroniczne i diachroniczne aspekty...*, t. 7 s. 191-204. — B. LIGARA, Wpływy języka francuskiego na polszczyznę emigracyjną A. Mickiewicza (na przykładzie listów), w: *Studia językoznawcze...*, s. 181-198. — M. PEISERT, Forme di cortesia linguistica nel „Pan Tadeusz” di Mickiewicz, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 77-85. — T. SKUBALANKA, Ewolucja stylów

językowych w twórczości poetyckiej Mickiewicza, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001. — D. STASZEWSKA, Czy struktura sonetu może jeszcze zadziwić? Analiza Mickiewiczowskiej realizacji gatunku, *Prace Polon.* 2001 s. 71-100. — M. SZPICZAKOWSKA, O pewnych użyciach spółgłosek c, ć w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, w: *Studia językoznawcze...*, s. 361-366. — A. WILKOŃ, Był sad, w: *Z dziejów języka literatury polskiej*, Kat. 2001 s. 86-98. — A. WILKOŃ, In quale polacco è stato scritto il „Pan Tadeusz”? Sulla base de frammento „C’era il frutteto”, w: *Per Mickiewicz...*, s. 86-95. — A. WILKOŃ, Jaką polszczyzną został napisany „Pan Tadeusz”?, w: *Z dziejów...*, s. 67-85. — A. WILKOŃ, Styl kresowy Mickiewicza, w: *Z dziejów...*, s. 99-108. — M. ZARĘBINA, Poeta wśród prawników. O „Panu Tadeuszu” inaczej, Kr. 1999. Rec.: Z. KURZOWA, *Porad. Jęz.* 2001 z. 10. — M. ZARĘBINA, Potoczność w języku „Pana Tadeusza”, w: *Przejawy potoczności w tekstach artystycznych*, red. J. Brzeziński, Ziel. Góra 2001 s. 159-168. — M. BIAŁOSKÓRSKA, Mickiewiczowskie peryfrazy, Szczecin 2002. Rec.: L. MARIK, *Stud. Jęz.* t. 2: 2003.

1542. R. FIEGUTH, Rozpierzchłe gałązki. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości A. Mickiewicza, przeł. M. Zieliński, War. 2002 [tłum. książki: *Verzweigungen. Zyklische und Kompositionsformen bei Adam Mickiewicz (1798-1855)*, Fryburg 1998].

Zawartość: Forma cykliczna i skojarzeniowa oraz poezja wspomnienia; Mickiewicz, poeta Polaków; O teorii cyklu poetyckiego; Struktura cykliczna „Ballad i romansów”; Kwestia kompozycji cyklicznej tomu „Sonety” (1826) A. Mickiewicza; Autor w teatrze zaimków i tekstów albo o kompozycji cyklicznej „Zdań i uwag”; Tryumf metafor nad rzeczywistością. O kompozycji „Dziadów” wileńskich; Przymus wspomnienia jako forma dramatyczna; O poetyce kompozycji w „Ustępie” trzeciej części „Dziadów”.

1543. I. HEKSEL, Depersonifikacje w języku artystycznym A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 1: 2002. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, D. PODŁAWSKA, „Ałusztą w dzień” A. Mickiewicza – przez pryzmat leksyki, w: *Szkice językoznawcze i literaturoznawcze*, red. A. Kikiewicz, K. Chruściński, Słupsk 2002 s. 55-60. — E. KONIUSZ, Wyrazy Mickiewiczowskie w „Słowniku gwar polskich” J. Karłowicza, *Ann. Acad. Paedag. Cracov. Stud.*

Ling. 2002 z. 1. — J. Korpanty, O niektórych zjawiskach z zakresu instrumentacji dźwiękowej w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza, *Nowy Filomat* 2002 nr 3. — M. SZPICZAKOWSKA, O języku „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Jęz. Pol.* 2002 nr 1. — M. ZARĘBINA, „Verba dicendi” wprowadzające mowę niezależną w „Panu Tadeuszu” (na przykładzie ks. VII), *Acad. Paedag. Crac. Stud. Ling.* 2002 z. 1. — R.V. ALIMPIEVA, Èstetičeskââ značimost’ cvetooboznačenij krasnogo tona v žykovoj kartine mira A. Mickeviča, *Acta Pol.-Ruth.* 2003. — E. KASPERSKI, Oracze i polewacze wolności. O mitopoetyce Mickiewicza, w: *Dyskursy romantyków: Norwid i inni*, War. 2003 s. 521-543. — B. KUŁAK, Oboczne formy zaimków mój, twój, swój we frazeologii Mickiewiczowskiej, *Roczn. Hum.* t. 51: 2003 z. 6 s. 85-99. — J. PASZEK, Kalambur w „Panu Tadeuszu”, w: *Tkanina. Studia, szkice, interpretacje*, red. T. Stępień, A. Węgrzyniak, Kat. 2003 s. 50-57.

1544. J. ŁAWSKI, Od cyklu do serii. Paradoksy romantycznej sztuki egalitarnej, w: *Między powtórzeniem a innowacją. Seryjność w kulturze*, red. A. Kisielewska, Kr. 2004 s. 51-74; Mickiewicz – mit – historia. *Studia*, Białystok 2010 s. 125-162 [wersja rozsz. pt. *Puste niebo nad Świtezią? Romantyzm i sztuka egalitarna*]. — M. BAŁOWSKI, Zachodnio- i wschodniosłowiańskie pożyczki leksykalne w języku A. Mickiewicza, Ostrawa 2005. — M. BIAŁOSKÓRSKA, Mickiewiczowskie peryfrazy z komponentem „ogień” i „światło”, *Stud. Jęz.* t. 4: 2005. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, „Język kłamie głosowi”? O lirycznej artykulacji uczuć w twórczości Mickiewicza (próba rekonstruksji), w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 117-125; Norwida „przypowieść o pięknie” i inne szkice z pogranicza genologii i estetyki, War. 2008 s. 189-200. — M. PIECHOTA, Iloma językami władał „pan Mickiewicz”?, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 175-182; „Słowo to cały człowiek”. *Studia i szkice o twórczości Mickiewicza*, Kat. 2011 s. 227-243 [wersja uzup.]; Poliglotyzm wielkich poetów romantycznych (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński), Kat. 2016 s. 65-88. — W. SADOWSKI, Strofa mickiewiczowska i strofa BZ, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6. — E. STACHURSKI, Słownictwo „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza na

tle tekstów innych poematów romantycznych, Kr. 2005. — G. SZELWACH, Polski list romantyczny jako forma mówiona. W świetle korespondencji młodego Mickiewicza, *Napis* 2005 s. 369-380.

1545. M. CHWALENIA, O tłumaczeniu i niektórych osobliwościach związków frazeologicznych polskich i białoruskich (na materiale wierszy A. Mickiewicza), w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna Ź žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 98-101. — V.S. ISTOMIN, Leksiko-semantičeskoe pole èmocional’nosti v poëme A. Mickeviča „Pan Tadeuś”, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 108-111. — G. SZELWACH, Listy Adama Mickiewicza (lata 1817-1833), Nowy Jork 2006. Rec.: M. BERKAN-JABŁOŃSKA, *Napis* 2011 s. 363-368. — S. TROFIMEC, O mnogofunkcional’nosti anaforičeskikh konstrukcij s ukazatel’nym mestoimeniem „ten” v pol’skom âzyke (na primere poezii A. Mickeviča), w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 92-97. — L. ZWIERZYŃSKI, Całość i wieloistość. O wyobraźni Mickiewicza i Słowackiego, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 109-126. — N. ANAN’EVA, Âzyk A. Mickeviča i pol’skie periferijnye govory, w: Adam Mickevič i pol’skij romantizm v russkoj kul’ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 236-247. — J. BRZOZOWSKI, Na marginesie mickiewiczowskiej parafrazy S. Barańczaka, *Zeszyty Szkolne* 2007 nr 4; Odczytywanie romantyków (2). 22 szkice i notatki o Mickiewiczu, Słowackim i Norwidzie, Poz. 2011 s. 101-104 [pt. Mickiewiczowska parafraza S. Barańczaka]. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Mickiewiczologia językoznawcza. Badania Teresy Skubalanki nad językiem i stylem dzieł A. Mickiewicza, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 271-282. — J. MĘDELSKA, Nauczyciel Adam Mickiewicz poprawiał i zdanie zapisywał, *Jęz. Pol.* 2007 nr 2. — L. NARKOWICZ, Czy Mickiewicz mówił po litewsku?, *Polonistyka* 2007 nr 10. — K. ZIEMBA, „Pan Tadeusz” jako idylla zraniona, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Profesor Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 99-110.

1546. B. DWILEWICZ, Język A. Mickiewicza a współczesna polszczyzna wileńska, w: Adam

Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 231-248. — V.S. ISTOMIN, Leksiko-semantičeskáá paradigma svetooboznačení v poëme Mickeviča „Pan Tadeuś”, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnykh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 96-101. — B. WALCZAK, A.K. PIOTROWSKA, Mickiewicz – slawista, w: Adam Mickiewicz a Slované..., s. 11-35. — B. BŁAŻYŃSKA, Formy adresatywne w nagłówkach listów A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 8: 2009. — B. BŁAŻYŃSKA, Formuły końcowe w listach A. Mickiewicza, *Stud. Jęz.* t. 9: 2010. — G. HAJDAS, Adam Mickiewicz. Die Bedeutung der Sprache für die polnische Nation, Marburg 2010. — E. RUDNICKA-FIRA, Funkcje elementów wschodniosłowiańskich w tekście „Dziadów” A. Mickiewicza, w: Tworчество Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaâ kul’tura. Sbornik naučnykh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 53-67. — N. SZYDŁOWSKA, Przysłowia i zwroty przysłowiowe w „Panu Tadeuszu” i „Beniowskiem”, *Stylistyka* t. 19: 2010.

1547. J. ŁAWSKI, Wojna ody z balladą. Przypadek A. Mickiewicza, w: Romantyczne repetycje i powroty, red. A. Czajkowska, A. Żywiołek, Częstochowa 2011 s. 155-200. — E. SŁOBODJAN, Projekt dwujęzycznego (polsko-rosyjskiego) słownika tematycznego o języku poematu A. Mickiewicza „Pan Tadeusz”, *Acta Pol.-Ruth.* 2011 s. 433-439. — M. SZPICZAKOWSKA, Język A. Mickiewicza w świetle dotychczasowych badań – ustalenia i postulaty, w: Badania historycznojęzyczne. Stan, metodologia, perspektywy, red. B. Dunaj, M. Rak, Kr. 2011 s. 53-64. — Z. JAROSZAK-PÓŁGĘSEK, Paradygmaty i narzędzia opisu języka dzieł A. Mickiewicza, Słupsk 2012. — O. KRYSOWSKI, Źródłosłowy kultury. O pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 11-26. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Mickiewicz – Chopin. W kręgu genologii i estetyki, War. 2012. — J. MĘDELSKA, Refleksy regionalnych cech (orto)graficznych i fonetycznych w ćwiczeniu stylistycznym ucznia Adama Mickiewicza, *Acta Balt.-Slav.* 2012 t. 36. — U. SOKÓLSKA, Język opi-

sów natury w „Balladach i romansach” A. Mickiewicza, w: *Noc. Symbol – temat – metafora*, t. 2, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, Białystok 2012 s. 835-848. — A. WNUK, Mickiewiczowski model dwieści poetyckiej w kontekście gatunków dramatycznych, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych...*, s. 97-108.

1548. M.T. LIZISOWA, Antropologiczne orientacje słowa „prawo w twórczości A. Mickiewicza”, *Acta Balt-Slav.* 2013 R. 37. — I. PUCHALSKA, Wokół Mickiewicza, w: *Improvizacja poetycka w kulturze polskiej XIX w. na tle europejskim*, Kr. 2013 s. 159-270. — W. ŚLIWIŃSKI, O pewnych cechach stylistycznych poezji wielkich polskich romantyków, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 8: 2013. — L. BEDNARCZUK, Spadczyzna Válikaga Knâstva Litoŭskaga ŭ belaruskaj move, red. J. Garbiński. Kr.-Lubl. 2014 [dot. m.in. „Dziadów”, „Pana Tadeusza”]. — E. STACHURSKI, Terminologia botaniczna w wybranych poematach romantycznych, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2015 z. 10. — N. CZEMPLIK, Wie polnisch war A. Mickiewicz. Zur Problematik von Identität und Sprache, w: *Vícejazyčnost. Český, polský a německý jazyk, literatura a kultura v komparaci*, red. M. Veselka, D. Nowicka, N. Czemplik, C. Neumann, Praga 2016 s. 321-334. — M. PIECHOTA, Jeszcze o „fantazjach” etymologicznych romantyków (Słowacki i Mickiewicz). Preliminaria i dopowiedzenia, w: *Poli-glotyzm wielkich poetów romantycznych (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński)*, Kat. 2016 s. 29-64. — S. TYSZKA, Zapożyczenia w twórczości A. Mickiewicza z lat 1818-1828, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 307-317.

1549. M. PIECHOTA, Czy w inwokacji „Pana Tadeusza” Mickiewicz użył rymów częstochowskich?, w: *O etosie książki. Studia z dziejów bibliotek i kultury czytelniczej*, red. T. Wilkoń, Kat. 2017 s. 508-520; *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 250-264 [podtytuł: Kilka dopowiedzeń z klamrą liryczną w tle]. — O. KRYSOWSKI, O metodzie porównawczej w tak zwanych pomysłach etymologicznych A. Mickiewicza, *Tekstualia* 2018 nr 3. — U. SOKÓLSKA, Językowy obraz morza w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: *Odesa i Morze Czarne*

jako przestrzeń literacka / Odesa ta Čorne More âk literaturnyj prostr / Odessa and the Black Sea as a literary space, red. J. Ławski, N. Maliutina (*Colloquia Orientalia Bialostocensia* t. 33), Białystok 2018 s. 273-283. — H. CHODURSKA, Z tajemnic wschodnioeuropejskiej flory. O Mickiewiczowskich „carach”, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Rus.* 2019 t. 12. — M. KUZIĄK, Mickiewicz – dyskurs mistrza?, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 11-23.

1550. M. STANISZ, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, Poz. 2019.

Zawartość: M. STANISZ, Polskie spory o sonet przed powstaniem listopadowym; — F.S. DMOCHOWSKI, „Sonety” A. Mickiewicza, Mos., w drukarni Uniwersytetu, nakładem Autora – 1826 roku; — M.M. [M. MOCHNACKI], O „Sonetach” A. Mickiewicza. Art. nadesłany; — [K. BRODZIŃSKI], Art. nadesłany z powodu pism o poezji w *Gazecie Polskiej* umieszczonych; — J.K., W rzeczy „Sonetów” A. Mickiewicza; — K.M.O., O krytyce Mickiewicza. Art. nadesłany; — MĖJ...R [J. MEYNER], Wiersz do A. Mickiewicza po przeczytaniu jego „Sonetów” wydanych w Moskwie 1826 r.; — JA [M. GOSŁAWSKI], Wiersz do p. MĖj...r po przeczytaniu rymów jego w *Gazecie Polskiej* wydanych w nrze 112; — C... [B. CIEPLIŃSKI], Z okoliczności wiersza pana MĖj...r w nrze [112] *Gazety Polskiej* umieszczonego; — K.G. [K. GASZYŃSKI], Kilka słów nad wierszem pana Ja. do p. MĖj...r, umieszczonym w nrze 120 *Gazety Polskiej*; — X., Kilka słów do pana K. G. autora odpowiedzi w *Gazecie Korespondenta* z d. 11 maja 1827; — CH., [Polemika z wierszami o sonetach Mickiewicza opublikowanymi w *Gazecie Polskiej* 1827, nr 112 i 120]; — Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza; — X. [L. PIĄTKIEWICZ], O sonecie w ogólności z treściwym wyłożeniem historii sonetu; — [T. SIEROCIŃSKI], Do Redaktora *Dziennika Warszawskiego*; Uwagi o sonecie w ogólności z załączonym krytycznym rozbiorem „Sonetów” A. Mickiewicza; — B. CIEPLIŃSKI, Uwagi z powodu umieszczonego w ostatnim nrze *Dziennika Warszawskiego* art. o „Sonetach” Mickiewicza; — T. SIEROCIŃSKI, Odpowiedź na art. p. Cieplińskiego przeciwko recenzji Mickiewicza w *Dzienniku Warszawskim*; — [M. MOCHNACKI?], „Sonety” Jana Nep. Kamińskiego, we Lwowie, 1827; — PRZYJACIEL *Gazety Polskiej*, List pisany do redakcji *Gazety Polskiej* z Guberni Kijowskiej w przedmiocie komentarza do „Sonetów” A. Mickiewicza, zdziałanego przez T. Sierocińskiego [...]; — „Sonety” A. Mickiewicza we Lwowie 1827 [...]; „Sonety” J.N. Kamińskiego we Lwowie 1827 [...] — A. MICKIEWICZ, Do czytelnika. O krytykach i recenzentach warszawskich; — T.S. [T. SIEROCIŃSKI], O nowym wydaniu „Poezji” A. Mickiewicza z przedmową napisaną przez samegoż poetę w Petersburgu 1828 r., nakładem autora, drukiem

K. Kraya 1829 r.; — [O tłumaczeniach „Sonetów krymskich” na jęz. ros.]; — P., Mickiewicz – Chodźko – Recenzenci [fragm.]; — F.S. DMOCHOWSKI, Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich” [fragm.]; — [W. NIEMOJOWSKI], Myśli dorywcze o romantyczności i romantykach [fragm.].

1551. A. ZIOŁOWICZ, Mistrz rozmowy. O wypowiedziach przygodnych A. Mickiewicza, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 24-49. — N. ANANIEVA, Język A. Mickiewicza i północno-wschodnia polszczyzna kresowa, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 170-177. — W. SIEMION, Mickiewicz – lekcja czytania, Grodzisk Mazowiecki 2020. — L. BEDNARCZUK, Język białoruski w twórczości A. Mickiewicza, w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021

s. 241-252. — J. PASZEK, O kalamburach w arcydramacie Mickiewicza, w: Literatura i żywioły, red. L. Nawarecka, M. Janoszka, Kat. 2021 s. 11-25. — O. KRYSOWSKI, Adam Mickiewicz and the concept of the ethnolinguistic unity of Slavs, *Interdisc. Lit. Stud.* 2022 nr 1. — L. ZWIERZYŃSKI, Wczesnoromantyczny rdzeń Mickiewiczowskiej poezji. Próba ujęcia poetologicznego, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — K. SZCZYGIELSKI, Kilka uwag o łacińskiej terminologii prawniczej w dziełach A. Mickiewicza, *Acta Universitatis Lodzensis. Folia Iuridica* 2023 z. 102. — O. KRYSOWSKI, Mickiewicz i romantyczna filozofia języka, War. 2024. — R.R. PAWELEC, Obłęd czterech wieszczów – leksemy „obłęd” i „obłąkanie” oraz słowa powiązane słowotwórczo w tekstach A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego i C. Norwida, *Porad. Jęz.* 2024 nr 5.

16.8. Rosja, Rosjanie i literatura rosyjska

1552. A.S. PUŠKIN, [Rec.] Dennica, Al'manah na 1830 god, *Liter. gaz.* (Pet.) 1830 nr 8 [uzm. o Mickiewiczu]. — V.A. UŠAKOV, Pol'skaâ literatura, *Mosk. Tel.* 1830 cz. 33 nr 10. — O novykh sočineniâh Mickeviča, *Mosk. Tel.* 1833 cz. 49 nr 1. — V.G. BELINSKIJ, O russkoj povesti i povestâh N. Gogolâ, *Teleskop* (Mos.) 1835 z. 26 [uwagi o poezji Mickiewicza]. — A.S. PUŠKIN, Primečaniâ k „Mednomu vsadnikomu”, *Sovremennik* 1837 t. 5 nr 1. — N.I. GOGOL, O lirizme naših poetov. Pis'mo k V.A. Žukovskomu, w: Vybrannye mesta iz perepiski s druž'ami, Pet. 1847 s. 66-85 [o Mickiewiczu s. 82]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 43 [fragm.]. — N.I. GOGOL, Pis'ma k A.S. Danilevskomu, w: Zapiski o žizni N.V. Gogolâ, sostavlennye iz vospominanij ego družej i znakomyh i iz ego sobstvennyh pisem, Pet. 1856 s. 234-241 [o spotkaniu Mickiewicza z Gogolem w Genewie w 1838]. — A.P. KERN, Vospominaniâ o Puškinie, *Bibl. dlâ čteniâ* 1859 t. 154 (IV) s. 111-114; Vospominaniâ, Pet. 1929 s. 275-276; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 44 [fragm.].

1553. RUSSKIJ ČELOVEK [N.G. ČERNYŠEVSKIJ], Pis'mo iz provincii, *Kolokol* 1860 nr 64 [m.in. Mickiewicz o stosunku Mikołaja I do Puszkina]; Polnoe sobranie sočinenij, Mos. 1950 t. 7 s. 1003. — N.G. ČERNYŠEVSKIJ, Novye periodičeskie izdaniâ, *Sovremennik* 1861 t. 85 nr 1 [o Mickiewiczu s. 67]; Polnoe sobranie sočinenij, Mos. 1950 t. 7 s. 935-936; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 49 [fragm.]. — A.A. GRIGOR'EV, „Realizm i idealizm v našej literature”, *Svetoč* 1861 nr 4 otd. 3 [m.in. o Mickiewiczu]; Mickevič v russkoj..., s. 49 [fragm.]. — N.V. BERG, Zametka po povodu predydušej stat'i, *Russkij Arhiv* 1872 nr 2 [polem. z art. A. Čumikova]. — A.A. ČUMIKOV, O russofil'stve Mickeviča, *Russkij Arhiv* 1872 nr 2; wyd. pol.: A.J. Rolle, Polonica. Materiały do dziejów Polski w pismach rosyjskich (1700-1862), *Rozpr. i Sprawozd. z Posiedzeń Wydz. Hist.-Filoz.* AU t. 13: 1881. — Senkovskij i Mickevič. Zametka, *Russkij Arhiv* 1873 z. 1 s. 632-638. — P.A. VÂZEMSKIJ, Mickevič o Puškinie, *Russkij Arhiv* 1873 z. 1 s. 1057-1088 [m.in. o art. „Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie”]; Polnoe sobranie sočinenij, Pet. 1878-1896 t. 7 s. 306-332; Mickevič

v russkoj..., s. 30-35. — A. HERCEN, *Dnevnik*, w: *Sočineniâ*, Genewa 1875 [Rosja w twórczości Mickiewicza]; *Sobranie sočinenij* v 30-ti tomah, Mos. 1956 t. 1 s. 263-264, 309-315, 333-343. — DR ATONI J... [A.J. ROLLE], Adam Mickiewicz w opowiadaniach rosyjskich pisarzy, *Gaz. Lwow*. 1876 nr 210-214; *Kraj* 1883 nr 39. — Dwa poëta. A. Puškin i A. Mickevič, *Sovrem. izvestiâ* 1880 nr 154. — A.S. Puškin i A. Mickevič, *Sovrem. izvestiâ* 1880 nr 148. — H. GLIŃSKI, Puszkini i Mickiewicz, *Kraj* 1883 nr 27.

1554. AËR [A. RZAŹEWSKI], Mickiewicz w Odesie i twórczość jego z tego czasu, *Ateneum* 1884 t. 3-4; Opowiadania i studia Aëra, S. I, Poz. 1885 s. 123-198; wyd. osob. War. 1898.

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Prawda* (War.) 1897 nr 50. — L.S.K. [L. KOROTYŃSKI], *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 45.

1555. N. BOEV [N.V. BERG], Kn. Vâzemskij i Mickevič o Puškinie, *Literat. prilož.* 1887 otd. 2, kwiecień. — E. FAIT, Adam Mickiewicz a Alexander Sergejevič Puškin. Největši básníci slovanšti, Praga 1886. Rec.: W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 236. — K.A. POLEVOJ, *Zapiski, Istorič. vestn.* 1887 t. 28 nr 4-6; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 50 [fragm.].

1556. W. SPASOWICZ, Mickiewicz i Puszkini pod pomnikiem Piotra Wielkiego, *Kraj* 1887 nr 25-26 [przemówienie wygłoszone w Kr. w 1886]; *Vestnik Evropy* 1887 t. 4. [w jęz. ros.]; *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 27-78; *Sočineniâ*, Pet. 1889-1902 t. 2; *Pisma*, Pet. 1892-1908 t. 5 (1892); *Pisma krytycznoliterackie*, wybór, wstęp i koment. J. Kulczycka-Saloni, War. 1981 s. 284-336.

Rec.: J. KALLENBACH, Mickiewicz i Puszkini, *Czas* 1887 nr 62-63. — S. TARŃOWSKI, *Kwart. Hist.* 1888 s. 84-88. — W. BRUCHNAŁSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 310-311. — J. TRETIAK, „Miedziany Jeździec” Puszkina. Studium polemiczne, *Rozpr. Wydz. Fil. Akad. Umiej.* w Kr. 1900 t. 16 s. 1-80.

1557. I.S. AKSAKOV, Pis'mo k roditel'âm ot 14 sentâbrâ 1846 g. Kaluga, w: Ivan Sergejevič Aksakov v ego pis'mah, t. 1, Mos. 1888 s. 377-379; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 43 [fragm.]. — A. UMAN'SKIJ, Mickevič i Puškin. Po povodu 40-letniâ co dnâ smerti Mickeviča, 28 noâbrâ 1855 g., *Knižki nedeli* 1895 nr 11. — L-KO, Rusofil'stvo

Mickeviča. Pis'mo iz Varšavy, *Mosk. vedom.* 1897 nr 146. — V.V. ČUJKO, Mickevič i russkoe obščestvo, *Severnyj vestnik* 1898 nr 1. — Â.P. POLONSKIJ, Moi studenčeskie vospominaniâ, *Niva* 1898 nr 12 [o Mickiewiczu s. 670-671]; Mickevič v russkoj..., s. 51 [fragm.]. — V.A. ŽUKOVSKIJ, Iz pis'ma k A.P. Elaginoj, *Russkij Arhiv* 1898 nr 1; Mickevič v russkoj..., s. 42. — V.E. ČEŠIHIN-VETRINSKIJ, Puškin i Mickevič. Literaturnââ parallel', *Pribalt. listok* 1899 nr 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61. — A. ČOPANEAN, [Puszkini i Mickiewicz], *Anahit* 1899 nr 9-10. — HOMO NOVUS [A.R. KUGEL'], Naša žurnalistika, *Nablûdatel'* 1899 nr 9. — W.M. KOZŁOWSKI, Mickiewicz i Puszkini oraz społeczeństwo polskie i rosyjskie, Kr. 1899. — A.N. SAL'NIKOV, Mickevič o Puškinie, *Vozroždenie* 1899 nr 4. — M.A. SLAVINSKIJ, O družbe Puškina i Mickeviča, *Žizn'* 1899 t. 5 s. 159-165. — V.S. SOLOV'EV, Mickevič (Reč' na obede v pamât' Mickeviča 27 dekabrá 1898), *Mir iskusstva* 1899 t. 1 nr 5; *Sobranie sočinenij*, t. 8, Pet. 1903 s. 302-309; Mickevič v russkoj..., s. 52-54. — V.S. SOLOV'EV, Značenie poëzii v stihotvoreniâh Puškina, *Vestnik Evropy* 1899 nr 12 [poezja Mickiewicza i Puszkina s. 663-664]; Mickevič v russkoj..., s. 55 [fragm.].

1558. J. TRETIAK, Mickiewicz i Puszkini jako bajroniści, *Ateneum* 1899 t. 2; Mickiewicz i Puszkini. Studia i szkice, War. 1906 s. 107-186. — I.G. ĖJZENBET, Vlánie narodnoj poëzii na Puškinu i Mickeviča, w: Puškinskij sbornik, red. A.I. Kirpičnikov, Mos. 1900 s. 136-176. — V.V. ROZANOV, O blagodušii Nekrasova, *Mir iskusstva* 1903 t. 9 nr 2 [wzm. o Mickiewiczu]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 59 [fragm.]. — S. ZDZIARSKI, Mickiewicz i Lermontow, w: *Szkice literackie*, Lw. 1903 s. 285-311. — F.K. SOLOGUB, Melkij bes, *Voprosy žizni* 1905 nr 6-11; wyd. osob. Pet. 1907; Mickevič v russkoj..., s. 59 [fragm.]. — A. JENSEN, Tserdömets apoteos [Mickiewicz i Puszkini], w: Nornan. Svens kalnder, Sztokholm 1906 s. 159-169 [art. pt. En polsk skald i Ryssland dla *Finsk Tidskrift* 1892, skonfiskowany przez ros. cenzurę].

1559. J. TRETIAK, Mickiewicz i Puszkini. Studia i szkice, War. 1906.

Zawartość: Idea Wallenroda; Tłó historyczne w „Panu Tadeuszu”; Mickiewicz i Puszkini jako bajroniści; Ślady wpływu Mickiewicza w poezji Puszkina.

Rec.: I. CHRZANOWSKI, *Książka* 1906 nr 11. — F. KO-

NECZNY, *Świat Słow.* 1906 t. 2, IX s. 301-302. — V.N. LIND, Dwa genia, *Russkaâ mysl'* 1906 nr 12 dział II s. 61-70. — V. NAKONEČNYJ, *Iz v. old. russk. âz. i slovesn. imp. Ak.* N. 1906 t. II z. 2. — A.I. ĀCIMIRSKIJ, Mickevič i Puškin v novom osvešenii, *Vestnik Evropy* 1907 nr 10 s. 739-751. — A. BRÜCKNER, *Pam. Lit.* 1907 s. 124-129. — K. HRANEVIČ, *Novyj žurn. liter., iskus. i nauki* 1907 nr 2. — S. BRAILOVSKIJ, K istorii russko-pol'skikh literaturnykh otnošenij. Mickevič i Puškin, w zb.: *Puškin i ego sovremenniki. Materialy i issledovaniâ*, t. 7, Pet. 1908 s. 79-109.

1560. V.Ā. BRŪSOV, Mednyj vsadnik, w: A.S. Puškin, *Sobranie sočinenij*, t. 7, red. S.A. Vengerov, Pet. 1909 s. 456-472 [związki „Jeźdźca miedzianego” Puszkina z III cz. „Dziadów”]; V.Ā. BRŪSOV, *Sobranie sočinenij w 7-mi tomah*, t. 7, Mos. 1975 s. 32-34, 49-53; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 64-65 [fragm.]. — A. BELYJ, F. Sologub, w: *Lug zelenyj*, Mos. 1910 s. 152-177; Mickevič v russkoj..., s. 61 [fragm.]. — P.A. KATENIN, Piś'ma k N.I. Bahtinu, *Russkaâ starina* 1911 t. 147 nr 7-8; Mickevič v russkoj..., s. 42 [fragm.].

1561. A.N. SIRO TININ, Rosiâ i slavâne, Pet. 1913.

Zawartość: m.in. Mickevič i Puškin; „Mednyj vsadnik i „Dădy”; Homăkov, Mickevič i dekabryści.

1562. I.A. BUNIN, Avtobiografičeskăâ zametka, w: *Russkaâ literatura XX veka. 1890-1910*, t. 7, red. S.A. Vengerov, Mos. 1915 [o Mickiewicz z s. 337]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 70 [fragm.]. — W. BANDURSKI, Polska a Rosja w pieśni największych wieszczów narodu, Kr. 1916. — V.I. IVANOV, Slavânskaâ mirovšina, w: *Rodnoe i vselenskoe. Stat'i (1914-1916)*, Mos. 1917 s. 19-23; *Sobranie sočinenij*, t. 4, Bruksela 1987 s. 654-658; Mickevič v russkoj..., s. 67-68 [fragm.]. — M. ZDZIECHOWSKI, Mickiewicz, Mereżkowski a rewolucja rosyjska, *Głos Pol.* (Pet.) 1917 nr 15-16. — W. TARNAWSKI, Mickiewicz o bolszewizmie, *Słowo Polskie* (Lw.) 1919 nr 315; *Roczn. Przem.* 2003 t. 39 z. 1. — A. BRÜCKNER, Mickiewicz i Puszkina, *Przeł. Warsz.* 1922 nr 12. — A. LEWAK, Działalność polityczna Kościoła rosyjskiego. Domniemany art. Adama Mickiewicza, *Poz.* 1922. — B.L. MODZALEVSKIJ, Puškin – hodataj za Mickeviča, w: *Puškin i ego sovremenniki. Materily i issledovaniâ*, T. 35, Pet. 1923 s. 26-33. — W. LEDNICKI, Kilka słów o Puszkynie i Mickiewiczu,

Przeł. Współcz. 1924 nr 30, 32. — W. LEDNICKI, O Puszkynie i Mickiewiczu słów kilka, Kr. 1924.

1563. R.M. BLŪTH, Kartka z dziejów katolicyzmu w Rosji w pierwszej połowie XIX w. Księżna Zinaida Wołkońska, *Bluszcz* 1925 s. 45-52. — A. BRÜCKNER, Dwaj geniusze, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — W. LEDNICKI, Mickiewicz Puszkiniowi, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — R. POLLAK, Mickiewicz e la Russia, *La Cultura* 1925 z. 8; Pagine di cultura e di letteratura Polacca, Rzym 1930. — O.O. RĀBĪNĪN-SKLĀREVSKIJ, Adam Mickevič v sŷylke v Odesse v 1825 (Po materialam Odesskogo istoričeskogo arhiva), *Byloe* 1925 nr 4. — R.M. BLŪTH, Mickiewicz wobec ruchu literackiego w Rosji w okresie 1826-1829, *Pam. Lit.* 1925/1926. — W. LEDNICKI, Z historii poetyckiej przyjaźni, w: Aleksander Puszkina. *Studia*, Kr. 1926 s. 162-225. — R.M. BLŪTH, Mickiewicz i Rylejew pod pomnikiem Piotra Wielkiego, *Roczn. Koła Polon.* UW 1927 s. 43-60; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 71-91. — A.S. Puškin, Piś'mo k Elizavete M. Hitrovo s 9 dekabrà 1830, w: Piś'ma k Elizavete Mihajlovnie Hitrovo 1827-1832, Leningrad 1927; *Polnoe sobranie sočinenij*, Mos.–Leningrad 1949 t. 10. — P. ETtinger, Niewydane listy Mickiewicza do Sergiusza Sobolewskiego, *Wiad. Lit.* 1927 nr 16. — R.M. BLŪTH, Adam Mickiewicz a Teodor Tiutczew, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 6.

1564. P. ETtinger, Mickiewicz a Rosja. I. Mickiewicz – mściciel Puszkina, *Wiad. Lit.* 1928 nr 6. — J. KALLENBACH, Mickiewicz i Sergiusz Sobolewski, *Przeł. Współcz.* 1928 nr 73. — J. KRZYŻANOWSKI, Mickiewicz and Pushkin, *Slav. East Eur. Rev.* 1928 nr 18. — A.K. VINOGRADOV, Mickevič – Puškin – Sobolevskij i novye piś'ma Mickeviča, w: *Mérimée v piś'mach k Sobolevskomu*, Mos. 1928 s. 229-261. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewicz a Rosja, *Wiad. Lit.* 1929 nr 45. — W. BOBEK, Mickiewicz a Puškin, *Prúdy* 1934 t. 18 s. 543-556; Kapitoly o Slovanstve, Bratysł. 1937. — A. BRÜCKNER, „Rybka” Mickiewicza i „Rusałka” Puszkina, *Kur. Warsz.* 1934 nr 116. — W.G. CZERNOBAJEW, Mickiewicz w Rosji w latach 1820-1830, *Pam. Lit.* 1934 nr 1/4 s. 291-315. — W. LEDNICKI, Puszkina – Mickiewicz. Mickiewiczowy nekrolog Puszkina, *Przeł. Współcz.* 1934 nr 151-152; Przyjaciele Moskale, Kr. 1935 s. 145-196. — S. PIgoń, Dramat dziejowy polsko-rosyjski w ujęciu Mickiewicza,

Przegl. Współcz. 1934 nr 151; Na wyżynach romantyzmu. *Studia historycznoliterackie*, Kr. 1936 s. 130-145; Zawsze o Nim. *Studia i odczyty o Mickiewiczu*, Kr. 1960 s. 210-224, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 446-468. — K.F. RYLEEV, Pismo k V.I. Tumanskomu s 1825 g, w: *Polnoe sobranie sočinenij*, Mos.–Leningrad 1934. — M.I. ARONSON, „Konrad Vallenrod” i „Poltava”. K voprosu o moskovskih lûbomydrah 20-h-30-h godov, *Puškin. Vrem.* 1936 z. 2.

1565. H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie do roku 1840, *Lw.* 1936 [odb. z *Arch. Tow. Nauk. we Lwowie. Wydz. Filolog.* t. 8 z. 1].

Zawartość: Słowianoznawstwo w Wilnie; Białoruś; Pierwsze zetknięcia z Rosją; Literatura rosyjska; Rządy Aleksandra I; Polska a Rosja; Słowiańszczyzna południowa; Czechy; Zamknięcie.

1566. A.P. COLEMAN, Pushkin and Mickiewicz, w: *Centennial essays for Pushkin*, Cambridge 1937 s. 77-105. — J. GOŁĄBEK, Dwaj nauczyciele, *Pion* 1937 nr 6 [dot. Puszkina]. — W. LEDNICKI, Pouchkine et Mickiewicz, *Revue de lit. comp.* 1937 nr 2-3. — V.V. VERESAEV, Adam Mickevič (1798-1855), w: *Sputniki Puškina*, Mos. 1937 t. 2 s. 286-307; Mickevič v russkoj literature. Pisatel' i o pisatel'ah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 77-78. — V.G. ČERNOBAEV, K voprosu o literaturnyh svyazah Puškina i Mickeviča. Puškin i poëma Mickeviča „Konrad Vallenrod”, *Učen. zapiski Leningr. gosud. ped. instit.* 1938 t. 14 s. 87-109. — S. KULAKOWSKI, Spotkania z Mickiewiczem, w: *Księga pamiątkowa na dziewięćdziesięciolecie dziennika Czas. Kraków 1848 – Warszawa 1938*, War. 1938 s. 129-130. — K. MĘŻYŃSKI, Rosja w układach paryskich Mickiewicza, *Poz.* 1938. Rec.: T. GRABOWSKI, *Nowa Książka* 1939 z. 5. — M. JAKÓBIEC, Puszkina w Polsce, w: *Puszkina. 1837-1937*, t. 2, oprac. A. Brückner [i in.], Kr. 1939 s. 97-178. — C. LATAWIEC, Puszkina i Mickiewicz, w: *Polono – Slavica. Ofiarowane prof. dr. H. Ułaszynowi przez Koło Slawistów Studentów Uniwersytetu Poznańskiego*, Poz. 1939 s. 64-84.

1567. C. AGOSTI GAROSCI, Mickiewicz e la Russia, *L'Europe Orientale* 1940. — M.A. CAVLOVSKIJ, Mickevič i ego russkie druž'â, *Novyj mir* 1940 nr 11-12. — S. WASYLEWSKI, Przyjaźń Puszkina z Mickiewiczem, *Czerw. Sztaf.* (Lw.) 1940 nr 350. — R. ZINGEL', Puškin i Mickevič, *Sovet.*

Latviâ 1940 nr 1. — M. ŻEROMSKA, Przyjaźń rosyjskie Mickiewicza, *Prawda Wil.* 1940 nr 85. — W. LEDNICKI, Mickiewicz, Dostoevsky and Blok, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1942 nr 1 (streszcz.); *Slavic Studies. Sixteen Essays in Honor of George Rapall Noyes*, oprac. A. Kaun i E.J. Simmons, Nowy Jork 1943 s. 75-98. — A.P. COLEMAN, Mickiewicz and South Russia, w: *Slavic Studies...*, s. 8-33. — N. GREKOW, Na marginesie znajomości Mickiewicza z Gogolem, *Nowe Widn.* 1944 nr 11/12. — A. BÆCKLUND, Mickiewicz och Puškin, *Svio-Polonica* 1944/1945. — G. HERLING-GRUDZIŃSKI, Mickiewicz w Rzymie i w Moskwie, *Orzeł Biały* 1945 nr 17 (152) [dot. zbiorów B. de Lemmermanna w Rzymie].

1568. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jeszcze o Bie-stużewie. Do redakcji „Odrodzenia”, *Odrodzenie* 1946 nr 16-17. — S. FISZMAN, Rozmowy F. Czyżowa z Mickiewiczem (z pamiętnika Czyżowa), *Twórczość* 1947 nr 3. — M. JAKÓBIEC, Nad autografem Mickiewiczowskiego wspomnienia o Puszkinie, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948 s. 31-41. — Mickiewicz v ruském básnictví, *Práce* 1948. — S. FISZMAN, Mickiewicz w świetle krytyki radzieckiej, *Odrodzenie* 1949 nr 1. — J. POMIANOWSKI, Uwagi o Mickiewicz i Puszkinie, *Wiś* 1949 nr 22. — W. WEINTRAUB, Mickiewicz – Bakunin, *Kultura* (Par.) 1949 nr 8; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 140-162.

1569. L. GOMOLICKI, Mickiewicz wśród Rosjan, War. 1950.

Zawartość: Pod jednym płaszczem, Powódź, „Wojnarowski”, W Moskwie, Koterie salonowe, Obozy literackie.

Rec.: W. PIETRUCZUK, Pobyt Mickiewicza w Rosji, *Polonistyka* 1950 nr 5. — M. KRUPIŃSKI, *Przegl. Powsz.* 1951 nr 9.

1570. W. KUBACKI, Palmira i Babilon, *Pam. Lit.* 1950 z. 1; wyd. osob. Wr. 1951. — Z. MARKIEWICZ, „Przyjaciele Moskale”, *Kultura* (Par.) 1950 nr 7/8. — W. LEDNICKI, Ex Oriente Lux (Mickiewicz and Pushkin), w: *Semitic and oriental studies. A volume presented to William Popper [...]*, red. W.L. Fischel, Berkeley 1951; Bits of table talk on Pushkin, Mickiewicz, Goethe, Turgenev and Sienkiewicz, Dordrecht 2014 s. 243-261. — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz in Russia, w: Adam

Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 129-143. — G. TIMOFIEJEW, Mickiewicz i Puszkina, *Wies* 1952 nr 47. — S.J. LEVIŃSKA, Puškin i Mickevič, *Naučn. zap. Kiev. univ.* 1953 t. 12 s. 115-126. — S. FISZMAN, Nieznane autografy A. Mickiewicza, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1954 z. 2. — Ī. BAS, Paët i carskaà cenzura, *Liter. i mastac.* 1955, 12 XI. — I.I. BEKKER, Mickevič v Peterburge, Leningrad 1955. — I.K. GORSKIĖ, Adam Mickevič i ruskaà kultura, *Vestnik Akad. Nauk SSSR* 1955 nr 11. — S. MAŁACHOWSKI, Senator Nowosilcow o „Konradzie Wallenrodzie”, *Kamena* 1955 nr 10-12. — M.Ā. POLĀKOV, Adam Mickevič i ruskaà literatura, Mos. 1955. — B.F. STAHEEV, Mickevič i progresivnaà ruskaà obšestvennost, red. E.Z. Cybenko. Mos. 1955. — B.F. STAHEEV, Sredi ruskih družej, *Inostr. Lit.* 1955 nr 4. — H. WOLPE, Mickiewicz a dekabryści, *Polonistyka* 1955 nr 6. — B.F. STAHEEV, Mickiewicz i progressivna ruska obščestvennost', Mos. 1955; Mickiewicz i społeczeństwo rosyjskie, War. 1960.

1571. I.I. BEKKER, Mickiewicz i carska cenzura, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1. — D.D. BLAGOJ, Mickevič i Puškin, *Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i ŗz.* 1956 z. 4 s. 298-314; Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 79-111 [tłum.: Mickiewicz i Puszkina]. — M. JAKÓBIEC, Literatura rosyjska w wykładach paryskich Mickiewicza, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1; wyd. osob. War. 1956. — D. ŽIVANOVIĆ, Mickjevič – Puškin – Demeter, *Pitanja književnosti i jezika* 1956 t. 3 nr 1-2. — I.Ā. AJZENŠTOK, Belinskij o Mickeviču, w: A. Mickevič i slavãnskaà filologija. K 100-letiu so dnã smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957.

1572. A. Mickevič v ruskoj pečati. 1825-1955. Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', Ā.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957.

Zawartość: Mickevič v russkich perevodach; — Literatura o Mickeviču; — B.M. DOBROVOL'SKIĖ, L.P. PAVLOVA-SIL'VANSKAĀ, Muzykal'nye proizvedeniã na teksty Mickeviča; — E.A. KOVALEVSKAĀ, Ikonografiã Mickeviča; — Bibliografičeskie zametki. Ob arhivnykh materialakh i publikaciãh proizvedenij Mickeviča v Rossii; — L.I. POLĀNSKAĀ, Cenzurnye dela ob izdaniij proizvedenij Mickeviča v Rossii; — V.G. BEREZINA, Mickevič i *Moskovskij*

telegraf; — E.A. KOVALEVSKAĀ, Portret Mickeviča raboty A.O. Orlovskogo; — I.I. BEKKER, Belinskij – perevodčik Mickeviča; — N.V. IZMAJLOV, Neizvestnyj perevod iz Mickeviča Karoliny Pavlovoj (Āniš); — M.P. ALEKSEEV, E. Šahova – perevodčica Mickeviča; — A.N. STEPANOV, Dobroljubov i Mickevič.

1573. H. BATOWSKI, Otnošenje Mickeviča k russkim i Rossii k Mickeviču v 1848-1849 gg., tłum. z pol. S.I. Sorokin, *Uczonyje Zap. Leningr. Univ.* 1957 nr 231; A. Mickevič i slavãnskaà filologija. K 100-letiu so dnã smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 60-79 [pt. Stosunek Mickiewicza do Rosji i Rosjan do Mickiewicza w l. 1848-1849]. — L.S. RADEK, A.I. Gercen o kurse slavãnskikh literatur A. Mickeviča, *Učen. zapiski Andřiž. pedag. inst.* 1957 t. 4 s. 259-280. — V. ZAJCEV, Litografirovannyj kurs lekcii V.I. Lamanskogo ob A. Mickeviču (čitannyj v 1883-1885 gg. v Peterburgskom universitecie), w: A. Mickevič i slavãnskaà filologija... — D. ŽIVANOVIĆ, Mickjevič i Puškin, *Živi jezici* 1957 nr 1-2. — E. KOVAL'ČUK, Mickevič o Puškinie, w: Puškin na ŗge. Trudy Puškinskich konferencii Kišineva i Odessy, Kiszyniów 1958 s. 206-215. — E. LO GATTO, W sprawie wzajemnych stosunków Mickiewicza i Puszkina, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 112-125. — V. MARTYNOV, Puškin i Mickevič poëtų-liriki. Nekatorye voprosy ŗzika i stilã, w: Puškin na ŗge..., s. 195-205. — A. LAVREKLI, K voprosu vzaimootnošenijach Puškina i Mickjeviča, *Slavia* (Praga) 1958.

1574. L. GOMOLICKI, Przygoda archiwalna, *Twórczość* 1959 nr 7. — R. KŁOSIEWICZ, Ustęp III części „Dziadów” powstał nie w Dreźnie, ale w Rosji, *Blok-Notes MLAM* nr 1: 1959 s. 117-125. — S.S. LANDA, Mickevič nakanune vostaniã dekabristov. Iz istorii rusko-pol'skich obščestvennykh i literaturnykh svãzej, w: Literatura slavãnskikh narodov, t. 4: Iz istorii literatur Pol'si i Čehoslovakii, Mos. 1959 s. 91-185. — J. SCHNEIDER, Pushkin and Mickiewicz in the light of their lives and works, Madison (USA) 1961. — A. WALICKI, „Prelekcje paryskie” Mickiewicza a słowianofilstwo rosyjskie, *Przegl. Hum.* 1964 nr 1; Filozofia

a mesjanizm. Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej mesjanizmu polskiego, War. 1970 s. 240-293; Filozofia polskiego romantyzmu, Kr. 2009 s. 173-233. — W.B. EDGERTON, Puškin, Mickiewicz and a Migratory Epigram, *The Slavic and East European Journal* 1966 t. 10 nr 1 s. 1-8. — W. ŚLIWOWSKA, Mikołaj Sazonow, *Slavia Orient.* 1966 z. 3. — L.L. THOMAS, Toward a contrastive study of word-usage. Mickiewicz and Puškin, w: *Studies in Slavic linguistics and poetics in honor of Boris O. Unbergaun*, red. R. Magidoff i in., New York 1968 s. 261-269.

1575. J. BORSUKIEWICZ, Lermontow a Mickiewicz, w: O wzajemnych powiązaniach literackich polsko-rosyjskich. Tom poświęcony VI Międzynar. Kongresowi Sławistów w Pradze, red. S. Fiszman, K. Sierocka, Wr. 1969 s. 96-123. — B. GALSTER, Petersburg w pismach Mickiewicza i Gogola, w: O wzajemnych powiązaniach..., s. 124-142; Paralele romantyczne. Polsko-rosyjskie powinowactwa literackie, War. 1987 s. 209-234. — M. JAKÓBIEC, Mickiewiczowska koncepcja rosyjskiego Oświecenia, w: O wzajemnych powiązaniach..., s. 83-95. — B.A. SLUCKIJ, Čto iskali v pol'skoj poëzii russkie poëty, w: Pol'skaâ lirika v perevodah russkikh poëtov, wyb. B. Sluckij, Mos. 1969 s. 5-13; Mickevič v russkoj literature. Pisatel' i o pisatel'ah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 90-92. — A. AHMATOVA [ACHMATOWA], Dve novye povesti Puškina, *Vopr. Lit.* 1970 nr 1; Mickevič v russkoj literature..., s. 83 [fragm.]. — E. ŻYTO-MIRSKI, Mickiewicz a Lermontow, w: Mickiewicz a Lermontow, London (Canada) 1970; *Stolica* 1973 nr 14/15.

1576. B. BIAŁOKOZOWICZ, Aleksander Hercen a Adam Mickiewicz w świetle dawnych i nowych przekazów, w: Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX w., War. 1971 s. 44-61. Rec.: E. SŁAWĘCKA, Studia o polsko-rosyjskich kontaktach literackich, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 4. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Mikołaj Ogariow i Adam Mickiewicz, *Slavia Orient.* 1971 nr 1. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Pod znakiem wzajemnego zainteresowania, zbliżenia i współpracy, w: Z dziejów..., s. 15-43 [dot. kontaktów z K. Rylejewem, P. Wiaziemskim]. — A. JANKOWSKI, Anatol Winogradow w kręgu Mickiewicza, *Slavia Orient.* 1971 nr 2. — H. GUMIENNA-SKULSKI,

Philosophie de l'histoire russe dans l'interprétation poétique de Mickiewicz, *Études Slaves et Est-Europ.* 1972 t. 17. — B. BĀLAKAZOVIČ, Adam Mickievič v vospriätii A.I. Gercena i N.P. Ogareva, w: *Romantizm v slavânskikh literaturah*, Mos. 1973 s. 192-218. — Z. GROSBART, Mickiewicz w ocenie i działalności redaktorskiej M. Niekrasowa, *Zesz. Nauk. Univ. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1973 z. 89 s. 55-67. — Z. GROSBART, Puszkinowskie tłumaczenia Mickiewicza a dzieje przekładu w Rosji, w: *Spotkania literackie. Z dziejów powiązań polsko-rosyjskich w dobie romantyzmu i neoromantyzmu*, red. B. Galster, J. Kamionkowska, Wr. 1973 s. 85-112. — H. GUMIENNA-SKULSKI, La Russie du XVIII-e siècle vue par A. Mickiewicz, *Études Slaves et Est-Europ.* 1973 t. 18 s. 43-65. — J.N. MILLER, Dwie fikcje pod jednym płaszczem, w: *Na krzywej przemian*, War. 1973 s. 226-267 [dot. twórczości Mickiewicza i Puszkina]. — A.G. PIOTROVSKAÂ, K typologii rannych romantičeskikh poem Puškina i Mickeviča, w: *K istorii russkogo romantizma*, red. Ů.V. Mann i in., Mos. 1973 s. 173-187. — F. MOCHA, Pushkin's „Pol-tava” as a reaction to the revolutionary politics and history of Mickiewicz's „Konrad Wallenrod” and Ryleev's „Vojnarovskij”, *Antemurale* 1975 t. 19 s. 9-147. — M.A. DUDLI, Pushkin, Mickiewicz and the overcoming of romanticism, Stanford 1976. — K. GALON-KURKOWA, Mickiewiczowska koncepcja rosyjskiego romantyzmu, *Acta Univ. Wratislaviensis* 1976 t. 9 s. 13-27.

1577. L. GOMOLICKI, Przygoda archiwalna, Wr. 1976.

Zawartość: Wprowadzenie do tematu [m.in. list do M. Pogodina z 1828, aluzje do P. Szalikowa w opowiadaniu „Miłość poety a miłość filozofa”]; Kryptonim A.M.: Droga na Południe; Kryptonim A.M.: Data pogrzebu Wieniewitnowa. Dziennik Pogodina [wersja rozsz. art. „Przygoda archiwalna” z *Twórczości* 1959 z. 7]; Kryptonim A.M.: Dwa inne dzienniki (K. Serbinowicza, H. Szymanowskiej); Grób w Jaromierzu.

1578. L. ZABRODZKI, Sposoby wyrażania kategorii strony w języku rosyjskim i polskim w ujęciu konfrontatywnym. Na materiale „Eugeniusza Oniegina” A. Puszkina i „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza, *Studia Rossica Posnan.* 1977 s. 179-194. — K. GALON-KURKOWA, Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do r. 1939, *Acta Univ. Wratislaviensis*.

1978 t. 15 [tu m.in. pierwsze pol. próby całościowej oceny rosyjskiej literatury romantycznej (A. Mickiewicz i M. Grabowski)]. — A.V. KUŠAKOV, A.S. Puškin i A. Mickevič, w: A.S. Puškin i Pol'ša, Tuła 1978 s. 67-99. — I.S. ZIL'BERŠTEJN, Knigi, podarennye A. Mickevičem russkim pisatel'âm, w: Russko-pol'skie svâzi v oblasti knižnogo dela, Mos. 1978 s. 24-25. — W. WEINTRAUB, Russian Martinists in Mickiewicz's Parisian Lectures, w: Studi slavistici in ricordo di Carlo Verdiani, a cura do A.M. Raffo, Pisa 1979 s. 335-343 [wersja zmien. w: Poeta i prorok, wyd. 1982, 1998]. — W. POCZYNAJŁO, Piotr I w poezji Puszkina, Mickiewicza i Szewczenki, *Studia Pol.-Slav.-Orient.* 1980 t. 6 s. 51-100. — W. WEINTRAUB, Dwie rosyjskie nowe o improwizatorach, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 149-168, wyd. 2 War. 1998 s. 117-132. — W. WEINTRAUB, Rosyjski martyнизм i Oleszkiewicz, w: Poeta i prorok..., s. 122-148, wyd. 2. War. 1998 s. 96-116. — M. CADOT, Michelet, Mickiewicz et la Russie. Un moment privilégié dans l'approche française des questions slaves, w: Messianisme et slavophilie. Colloque polono-français, 2-7 octobre 1985, Cracovie Université Jagellone, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1986 s. 43-54; *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 1 [pt. Michelet, Mickiewicz i Rosja. Szczególnie korzystny moment w pojmowaniu kwestii słowiańskich przez Francuzów, tłum. U. Hrehorowicz].

1579. B. GALSTER, Wokół sądów Mickiewicza o Puszkinie, w: Paralele romantyczne. Polsko-rosyjskie powinowactwa literackie, War. 1987 s. 191-208. — D. ŽIVANOVIĆ, Bielinski o Mickjeviču, *Analī Filološkog fakulteta* 1987 s. 319-343. — H. ROTHE, Ballada i dramat w romantyzmie polskim i rosyjskim, *Ruch Lit.* (Kr.) 1988 z. 1-2. — V.Ė. VACURO, Mickevič i russkaâ literatura sreda 1820-h gg. (Razyskaniâ), w: Literaturnye svâzi slavânskikh narodov. Issledovaniâ. Publikacii. Bibliografiâ, red. V.N. Baskakov, Leningrad 1988 s. 22-57. — D.P. IVINSKIĬ, Iz istorii publikacii i kommentirovaniâ stat'i A. Mickeviča „Puškin i literaturnoe dviženie v Rossii”, *Przegl. Rus.* 1989 z. 2 (46). — D.P. IVINSKIĬ, „Mednyj vsadnik” v kontekste tvorčeskikh vzaimosvjazej Puškina i Mickeviča, *Przegl. Rus.* 1989 z. 3/4. — E. PRZETCHODZKI, Między krytyką a mistyką. Towianizm i antynomie Mickiewiczowskiej koncepcji litera-

tury rosyjskiej w „Wykładach paryskich”, *Slavia Orient.* 1989 nr 3/4. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Inna droga do domu na Lincoln's Inn Fields w Londynie, *Zesz. Lit.* 1990 nr 31 [obraz Rosji w relacji z podróży F. Chamiera pt. „Anecdotes of Russia” i u Mickiewicza]. — J. PROKOP, Zrozumieć Rosję, *Znak* 1990 nr 2/3. — E. PRZETCHODZKI, Pierwsze zarysy porównawczo-syntetyczne historii literatury rosyjskiej i polskiej. S.B. Linde, A. Mickiewicz, M. Grabowski, Lubl. 1990.

1580. B. GALSTER, Mickiewicz i Puszkini, w: II Kolokwium Slawistyczne Polsko-Bułgarskie. Materiały z sesji naukowej [...], red. J. Świdziński, T. Zdancewicz, Poz. 1991 s. 46-62. — Mickiewicz – Puszkini. Materiały źródłowe i bibliograficzne. Antologia, t. 1: Mickiewicz o Puszkinie, red. B. Galster, J. Świdziński, Poz. 1991. — J. ŚWIDZIŃSKI, Rosja w „Sonetach krymskich” A. Mickiewicza, w: Między Wschodem i Zachodem, cz. II: Piśmiennictwo pogranicza, red. R. Łużny, S. Nieznanowski, War. 1991 s. 327-346. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Pierścień z Herculanum i płaszcz pokutnicy, w: Próby przywołań. Szkice literackie, War. 1992 s. 99-120. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, „Polityka rozdzieliła nas...”, w: Próby przywołań..., s. 159-170. — K. KOPCZYŃSKI, Mickiewicz w systemie carskich zakazów. 1831-1855. Cenzura, prawo i próby ich oficjalnego omijania, *Pam. Lit.* 1992 z. 3. — M.V. STROGANOV, „Pesni zapadnyh slavân”. Dialog z Mickevičem, w: Puškin. Problemy poetiki. Sbornik naučnyh trudov, red. V. Baevskij, Ŭ.M. Nikišov, Twer 1992 s. 24-41. — M.W. WESLING, Pushkin, Mickiewicz and the South, *Slavia Occid.* t. 48/49: 1992.

1581. D.P. IVINSKIĬ, A. Puškin i A. Mickevič w krugu russko-polskikh literaturnykh i političeskikh otnošenij / A. Puszkini i A. Mickiewicz w kręgu rosyjsko-polskich stosunków literackich i politycznych / A.S. Puškinas ir A. Mickevič [...], Wil. 1993 [wyd. w jęz. ros., pol. i litew.]. — B. MUCHA, W kręgu „przyjaciół Moskali”. A. Mickiewicz i księżna Zinaida Wołkońska, *Pam. Lit.* 1993 z. 1. — Z. TROJANOWICZOWA, „Drogi krzyżowych biegi”. Mickiewicz o wygnaniach syberyjskich, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogródku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 12-24; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Ar-

twińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 243-255. — A.V. ARHIPOVA, Dostoevskij i Mickevič, *Dostoevskij. Materialy i issledovanija* 1994 t. 11 s. 13-27. — B. MUCHA, Rosjanki w życiu Adama Mickiewicza, Kat. 1994. Rec.: A. DUDEK, *Slavia Orient.* 1995 nr 2. — B. MUCHA, Rosyjscy słuchacze paryskich prelekcji A. Mickiewicza o literaturze słowiańskiej, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — A.P. NEHAJ, Pervyj perevodčik A. Mickeviča v Rossii (K.F. Ryleev), *Polacy w Pet.* 1994 nr 1. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i „przyjaciel Moskal” Sergiusz Sobolewski, *Opusc. Polon. Rus.* 1995 t. 3. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i Rosjanie we Włoszech, *Przegl. Hum.* 1995 nr 2. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i Rosjanie „na paryskim bruku”, *Przegl. Hum.* 1996 nr 4. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz czasów emigracji i Rosjanie, Łódź 1997. Rec.: B. BIAŁOKOZOWICZ, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 389-393.

1582. A.V. ARHIPOVA, „Dziady” A. Mickiewicza i russkaj literatura, *Rus. Lit.* 1998 nr 2. — A.Z. DMITROVSKIJ, Puškin, Mickevič. Srvnitiel'naâ tipologiâ liričeskich žanrov, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 21-30. — B. DOPART, Rosja w twórczości poetyckiej A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — J. FIECKO, Rosja w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 179-204. — S. FISZMAN, Mickiewicz i Puszkini, w: Ze studiów nad literaturą rosyjską i polską. Księga poświęcona pamięci Profesora Bohdana Galstera, red. J. Świdziński, Poz. 1998 s. 71-82. — O. GŁÓWKO, Dwa nekrologi — A. Poleżajewa „Wieniec na trumnę Puszkina” i A. Mickiewicza „Puszkini i ruch literacki w Rosji”, *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — M. JACKIEWICZ, Stat'â-nekrolog A. Mickeviča na smert' A.S. Puškina (K voprosu ob issledovaniih pol'skich literaturovedov), *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 97-103. — S. KAGANOVIC, Puškin i Mickevič (nacional'nye osobennosti orient'nogo stilâ), *Rus. Lit.* 1998 nr 2. — A. KIJAS, Nie tylko Mickiewicz. Polskie epizody w życiu Aleksandra Puszkina, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 47-62. — V.V. KOKLŪHIN, Puškin i Mickevič. Poëtičeskââ diskussii, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferëncyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickiewicza ŭ kantëksce su-

svetnaj literatury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 457-466. — S. KUL-SIELWIERSTOWA, Cenzura na ziemiach litewsko-białoruskich za czasów Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3.

1583. A.V. LIPATOV, Mickevič i Puškin. Obraz na fone istoriografii i istoriosofii, w: Adam Mickevič i nacynânal'ngâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferënci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 26-40; wyd. pol.: Mickiewicz i Puszkini. Portret na tle historiografii i historiozofii, tłum. M. Prussak, *Teksty Drugie* 1998 nr 5. — E.O. LARIONOVA, „Kogda narody, raspri pozabyv...”. A.I. Turgenev na parižskih lekciih Mickeviča 1840-1842 godov, *Rus. Lit.* 1998 nr 2. — M. LEGIERSKI, Mickiewicz i Puszkini, *Acta Sueco-Pol.* 1998 nr 7.

1584. Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998.

Zawartość: N.F. KAMENEVA, Mickevič v russkoj literature: ot Puškina do Brodskogo; — P.A. VÄZEMSKIJ, [Rec.] Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826; Mickevič o Puškine [m.in. o art. „Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie”]; — E.A. BARATYNSKIJ, [Ne podražaj: svoobrazen genij...]; — I.V. KIREEVSKIJ, Mickeviču (V znak pamâti, pered našim rassstavan'em...); Obozrenie russkoj slovesnosti 1829 goda [fragm.]; — K. JAENISCH-PAVLOVA, Iz pisem k A. Mickeviču; 10 noâbrâ 1840; Na 10 noâbrâ; [Sredi sobytij ežečasnyh...]; — N.A. POLEVOJ, Poezje Adama Mickiewicza (Stihotvorenii Mickeviča) [...] Pet. 1829 [fragm.]; — P.A. KATENIN, Pis'ma k N.I. Bahtinu [fragm.]; — V.A. ŽUKOVSKIJ, Iz pis'ma k A.P. Elagin; — I.S. AKSAKOV, Pis'mo k roditel'm ot 14 sentâbrâ 1846 g. Kaluga [fragm.]; — N.I. GOGOL, O lirizme naših poetov. Pis'mo k V.A. Žukovskomu [fragm.]; — A.P. KERN, Vospominaniâ o Puškine [fragm.]; — A. HERCEN, [Relacija z przemówienia Mickiewicza podczas inauguracji *La Tribune des peuples*] [fragm.]; — A.A. GRIGOR'EV, „Realizm i idealizm v našej literature” [fragm.]; — N.G. ČERNYŠEVSKIJ, Novye periodičeskie izdaniâ [fragm.]; — K.A. POLEVOJ, Zapiski [fragm.]; — Â.P. POLONSKIJ, Moi studenčeskie vospominaniâ [fragm.]; — V.S. SOLOV'EV, Mickevič (Reč' na obede w pamât' Mickeviča 27 dekabrà 1898); Značenie poëzii v stihotvoreniih Puškina [fragm.]; — P.D. BOBORYKIN, Iz issledovanii „Evropejskij roman v XIX-m stoletii”; — D.S. MEREŽKOVSKIJ, Iz issledovanii „L. Tolstoj i Dostoevskij” [pdr: L.Tolstoj i Dostoevskij. Žizn', tvorčestvo i religii, *Mir iskusstva* 1900-1902 t. 3-7]; — V.V. ROZANOV, O blagodušii Nekrasova [fragm.]; — F.K. SOLOGUB, Melkij bes [fragm.]; — A. BELYJ, F. Sologub [fragm.]; — K.D. BALMONT, Flejty iz čelovečeskich kostej (Slavânskaâ duša tekušego mgnoven'â) [fragm.]; — V.Â. BRŪSOV, Mednyj vsadnik

[fragm.]: Iz stat'i „Puškin-master”; — A.A. BLOK, Iz „Pre-disloviâ” k poëme „Vozmezdje” [pdr: Vozmezdje, Pet. 1911]; — V.I. IVANOV, Slavânskaâ mirovšina [fragm.]; Pol'skij mesianizm, kak živaâ sila [fragm.]; — I.A. BUNIN, Avtobiografičeskaâ zametka [fragm.]; — D. FILOSOFOV, Iz „Reči, proiznesennoj 7 maâ 1927 na večere pamâti M.P. Arcybaševa”; — V.F. HODASEVIČ, K stoletiju „Pana Tadeuša”; — V.V. VERESAEV, Adam Mickevič (1798-1855); — N.S. TIHO-NOV, Genij pol'skogo naroda. K 150-letiju co dnâ roždeniâ A. Mickeviča; — S.I. KIRSANOV, Čitaâ Mickeviča; — A. AH-MATOVA, Dve novye povesti Puškina [fragm.]; Iz „Zapisok ob Anne Ahmatonovoj” L.K. Čukovskoj; — D.S. SAMOJLOV, Dvorik Mickeviča; — I. BRODSKIJ, S grust'ju i s nežnost'ju; Iz poëmy „Gorbunov i Gorčakov”; — B.A. SLUCKIJ, Čto iskali v pol'skoj poëzii russkie poëty.

1585. A. NOWAK, Adam Mickiewicz i Wielka Emigracja: spory o Rosję, w: Adam Mickevič i nacypânal'nyâ kul'tury. Matëryjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 119-132. — L. PIERFILIEWA, Sergej Grigor'evič Golicyn (1803-1868). Znakomyj Puškina i Mickeviča, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 31-46. — H. ROTHE, Verleumdung und Pamphlet? Puschkin und Mickiewicz 1824 bis 1834, w: Polen unter Nachbarn. Polonistische und komparatistische Beiträge zu Literatur und Sprache, wyd. H. Rothe, P. Thiergen, Kolonia 1998 s. 267-279. — W. ŚLIWOWSKA, Zabaronenâ čytannî, w: Adam Mickevič i nacypânal'nyâ kul'tury..., s. 159-164. — M. ZIELIŃSKA, Puszkina i Mickiewicz wobec wolnościowych zrywów swoich rówieśników, *Teksty Drugie* 1998 nr 5.

1586. U.M. BENKA, Władca i Bóg, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 135-146. — K. DŁUGOSZ, Jak funkcjonuje poezja A. Mickiewicza i A. Puszkina w inskrypcjach nagrobnych Pomorza Zachodniego?, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 103-108. — O. CYBIENKO, Włodzimierz Sołowjow i Adam Mickiewicz, tłum. J. Aulak, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4. — S. FISZMAN, Mickiewicz i Puszkina, *Prace Kom. Filol. PTPN* t. 40: 1999 s. 71-82. — D.P. IVINSKIJ, Puškin – Mickevič. Iz komentarâ k stihotvoreniju „V prohlade sladostnoj fontanov...”, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 21-33. — N. MICHAŁOWA, Adam Mickiewicz w poemacie Puszkina „Eugeniusz Oniegin”, *Blok-Notes*

MLAM nr 12/13: 1999 s. 147-152. — V. OSKOCKIJ, Puškin i russkie pisateli v istoriko-literaturnoj koncepcii A. Mickeviča, *Przegl. Rus.* 1999 nr 3/4. — M. PRUSSAK, Amis et ennemis. Les Moscovites, w: Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 71-82. — M. ŚWIDERSKA, Mickiewicz und die russische Literatur: Puschkin, Karolina Pawłowa, Dostojewski, w: Von Polen, Poesie und Politik. Adam Mickiewicz 1798-1998, oprac. T. Berger, wybór R.-D. Kluge, red. M. Fischer, Tübingen 1999 s. 267-296. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz w pamfletach ks. W. Kraińskiego, *Odra* 1999 nr 3.

1587. A. LIPATOW, Polska Puszkina i Rosja Mickiewicza. Konflikt mentalności narodowych w sferze wysokiej kultury, w: Polacy w oczach Rosjan – Rosjanie w oczach Polaków / Polaki glazami Russkich – Russkie glazami Polaków. Zbiór studiów, red. R. Bobryk, J. Faryno, War. 2000 s. 189-200; Rosja i Polska: konfrontacja i grawitacja, Tor. 2003 s. 204-218. — M. HELLER, Śród przyjaciół Moskali. Historia przekładu i recepcji Mickiewicza w Rosji (1826-1835), w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 143-148. — L. ŠTĚPÁN, Cesty velkých romantiků (žánrová směřování A.S. Puškina a A. Mickiewicze), *Litteraria. Humanities* (Brno) 2000 t. 7 s. 305-311. — Z. BARAŃSKI, J. ŚWIDZIŃSKI, Pisarze rosyjscy o Mickiewiczu, w: Mickiewicz w poezji rosyjskiej. Antologia, red. Z. Barański, J. Świdziński, Poz. 2001 s. 9-54. — E. KUCHARSKA, Mickiewicz i cenzura Mikołaja I, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 55-66. — U. MARCHEL, Mickiewicz a Puszkina. Wzajemne przekłady, *Acta Pol.-Ruth.* 2001 s. 271-276. — A. WALICKI, Wykłady paryskie A. Mickiewicza: Rosja i myśliciele rosyjscy, *Woprosy Filosofii* 2001; Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej, War. 2006 s. 233-281. — J. ORŁOWSKI, W romantycznej krainie poezji (Krym Puszkina, Mickiewicza, Wołoszyna i Bernarda), *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001.

1588. D.M. BETHEA, The Pushkin – Mickiewicz Connection, Once Again, *Pushk. Rev.* 2002

t. 5 s. 105-107. — M. CADOT, Mickiewicz, Herzen et Bakounine: attirance et éloignement, w: *Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe*, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 209-215. — W.S. KISSEL, Die Anfänge einer Zivilisationskritik in Osteuropa: Čaadaev – Mickiewicz – Puškin, w: *Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa*, [wyd.] Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 59-82. — J. BURAKOWSKI, „Lecz pozostanie po mnie ta siła fatalna...”, *Nawias* 2003 nr 2.

1589. D.P. IVINSKIJ, Puškin i Mickevič. Istoria literaturnykh otnošenij. Mos. 2003.

Zawartość: Predystoriā; Znakomstvo: pervye vstreči; V krugu moskovskikh literatorov; Puškin i „Sonety”; V Peterburge; Puškin i „Konrad Vallenrod”; V Peterburge i Moskve: poslednie vstreči; „On meždu nami žil...”; „Mednyj vsadnik” i „Otryvok” III časti „Džadov”; „Dorogie vragi”: podvedenie itogov; Priloženie: I Materialy k istorii otnošenij Puškina i Mickeviča, II Puškin i Mickevič: kul’turnyj mif.

1590. J. KOSTECKI, M. ROWICKA, Cenzura rosyjska wobec twórczości A. Mickiewicza w latach 1865-1904, *Roczn. Bibl. Nar.* 2003 t. 35. — W. KOŚNY, Die Kanonisierung der Dichterfreundschaft zwischen Aleksnader Puskin und Adam Mickiewicz, *Russian Literature* (Amsterdam) 2003 nr 1-3. — J. ORŁOWSKI, Mit przyjaźni Puszkina i Mickiewicza we współczesnym dialogu polsko-rosyjskim, *Stud. i Szkice Slaw.* 2003 nr 4. — G. PRZEBINDA, Zwartych kształtów ład, *Polityka* 2003 nr 22. — M.I. TKAČEV, Mickievič i Puškin. Istoki i tradicii russkoj poezii, Mińsk 2003. — CH. CAIRNEY, Pushkin, Mickiewicz and the „Horse of Stone” in „Nostromo”, *The Conradian. Journ. of the J. Conrad* 2004 nr 2. — M. KUZIĄK, Dialog Mickiewicza z Rosją. Rekonesans, w zb.: *Ruskaja slovesnost w mirowom kulturnom kontekstie*, Mos. 2004. — W. CHORIEW, Adam Mickiewicz i polski kanon postrzegania Rosji, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 237-244. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i „przyjaciel Moskal” Siemion Chlustin, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6.

1591. E.Z. CYBENKO, Adam Mickevič o ruskoj literature, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”. Malaā ajčyna ŭ žyccі i tvorčasci A. Mickeviča.

Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 262-276. — N.M. FILATOVA, Obraz russkogo carā v literature pol’skogo romantizma, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”, s. 276-285; Adam Mickevič i pol’skij romantizm v russkoj kul’ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 72-87. — V.A. HOREV, Adam Mickevič i polskij stereotip otnošenii k Rossii, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”, s. 24-32. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz do swoich nieprzyjaciół, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 101-109; *Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007*, War. 2014 s. 78-88.

1592. Adam Mickevič i pol’skij romantizm v russkoj kul’ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007.

Zawartość: A. KOWALCZYKOWA, Ideologiā i iskusstvo: istoričeskie sobytia i estetičeskie pozicii; — L.A. SOFRONOVA, Vzglād poēta; — I.I. SVIRIDA, Prostranstvo romantika; — M. RUDAŚ-GRODZKA, Porabošennoe slavānstvo; — V.A. HOREV, Adam Mickevič i pol’skij kanon vospriiatiā Rossii; — N.M. FILATOVA, Obraz russkogo carā v literature pol’skogo romantizma; — B. DOPART, Vyskazyvaniā Mickeviča o Puškine (1837, 1842); — N. SOLOV’EVA, Francuzskie lekcii A. Mickeviča i slavānskaā tema v tvorčestve Žorž Sand; — A.V. LIPATOV, Puškin i Mickevič: dva tipa nacional’noj proekcii evropeizma; — V.V. MOČALOVA, Peterburgskie polāki (Senkovskij, Bulgarin) i Mickevič; — D.P. IVINSKIJ, Mickevič i Vāzemskij: zametki k teme; — A.A. KAMIŃSKI, M. Bakunin i A. Mickevič; — E.Z. CYBENKO, Vospriiatiē poēmy A. Mickeviča „Pan Tadeuś” v Rossii; — A. LAZARI, Adam Mickevič i „Vopros o nacional’nostāh” v mirovoznrenii Apollona Grigor’eva; — J. GŁADYŚ, F.M. Dostojevskij i pol’skij romantizm; — A. DUDEK, Adam Mickevič glazami russkikh simvolistov (D. Merežkovskij i V. Ivanov); — S.M. FAŁKOWIĆ, 1905 god. Otvzuki romantičeskovo vospriiatiā poezii Mickeviča; — S.P. MUSIENKA, Obraz Rusalki v slavānskom fol’klore, u A. Puškina i A. Mickeviča; — E.E. LEVIEVSKAĀ, „Dādy” Mickeviča i slavānskie pomināl’nye dedy; — N. ANAN’EVA, Źyjk A. Mickeviča i pol’skie periferijnye govory; — Ū.A. LABYNCEV, L.L. ŠAVINSKAĀ, Pevec duši krest’ānskoj: A. Mickevič o Františke Karpinskom; — L.A. MAŁCEV, „Pan Tadeuś” A. Mickeviča, „Trans-Atlantik” V. Gombroviča, „Brat’ā Karamazov” F. Dostoevskogo; — A.A. ILŪŠIN, Stihotvorenii A. Mickeviča „Polilis’ moi slezy” v russkom kontekste; — I.E. ADEL’GEJM, Adam Mickevič v molodoy pol’skoj literature posle 1989 g; — A. BARANOV, Tvorčeskoe nasledie A. Mickeviča v Litve na rubeže XIX-XX vv. Glavnye aspekty problemy.

1593. B. DOPART, Vyskazyvaniâ Mickeviča o Puškine (1837, 1842), w zb.: A. Mickiewicz i pol'skij romantizm v russkoj kulture, Mos. 2007 s. 88-100; Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kr. 2021 s. 217-228 [pt. Wokół Mickiewiczowskiej puszkini-styki]. — M. PRUSSAK, Przyjaciele i nieprzyjaciele Moskale, w: Czy jeszcze słyhać głos romantyzmu?, War. 2007 s. 35-52. — M. ZIELIŃSKA, Do którego Tołstoja pisał Mickiewicz, *Teksty Drugie* 2007 nr 5 s. 227-232. — J. FIEĆKO, Mickiewiczowskie figury carów. Od „Dziadów” do „Prelekcji paryskich”, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutecněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008 s. 179-206. — Z. KĄZMIERCZYK, Obraz Rosji we wczesnych utworach A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované..., s. 331-346; Tworчество Adama Mickeviča i sovremennaja mirovaja kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 24-34. — A. LIPATOW, Europejski wymiar osobowości twórczej A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 189-198. — L. MURZIĆ, „Pilgrim” A. Mickeviča v kontekste russkoj lyryki serebrannogo veka, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 167-172.

1594. J. FIEĆKO, Co zrobić z Rosją? Mickiewicz, Krasiński i inni, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 19: 2009 s. 25-36; Pamięci Wolnej i Niepodległej. W 90-lecie odzyskania niepodległości i wybuchu Powstania Wielkopolskiego, red. S. Mikołajczak, M. Rybka, Poz. 2009 s. 25-36; Obraz Rosji w literaturze polskiej, red. K. Trybuś, J. Fiećko, Poz. 2012 s. 137-158. — E. KIŚLAK, Rosja w projekcie etycznym „Literatury słowiańskiej”, w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 191-201. — M. JUNKIERT, W cieniu Rosji? Mit jedności grecko-słowiańskiej w twórczości A. Mickiewicza, w: Obraz Rosji w literaturze polskiej..., s. 159-180. — J. FIEĆKO, Miłosz czyta Rosję – tropem Mickiewicza?, w: Obraz Rosji w literaturze XX w., red. Z. Kopeć, A. Jarzyna, Poz. 2014 s. 521-542. — M. ZEMŁA, Miłosz, Mickiewicz, Rosja, *Pam. Lit.* 2014 z. 1. — Z. DAMBEK-GIALLELIS, Płaszcz Mickiewicza, w:

Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 231-250.

1595. J. FIEĆKO, Okrucieństwo carów według A. Mickiewicza. Raz jeszcze o przypadku Iwana IV Groźnego i Piotra I w prelekcjach paryskich, w: Romantycy i polityka. Szkice historycznoliterackie, Poz. 2016 s. 157-190. — H. KIRSCHBAUM, Im intertextuellen Schlangennest A. Mickiewicz und polnisch-russisch (ant)imperialis Schreiben, Dordrecht 2016. — E. SKALIŃSKA, Juliusz Kleiner i Dymitr Fiłosofov. Dzieje pewnej dyskusji, *Coll. Litt.* 2016 nr 2; Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu, War. 2020 s. 138-151. — J. KOVBASENKO, Adam Mickevič, Oleksandr Puškin, Taras Ševčenko. Vizija nacional'noi identičnosti, misce v literaturnomu kanoni, *TEKA* 2018 nr 5. — S. PAVLENKO, Rosja A. Mickiewicza oraz jego polskich i rosyjskich przyjaciół, Gdańsk–Sopot 2018. — M. DĄBROWSKA, Pobyt A. Mickiewicza w Rosji w świetle zapisków Ksenofonta Polewoja, *Acta Pol.-Ruth.* 2019 t. 4 s. 115-126. — N.D. IVINSKAÅ, P. IVINSKI, Karolina Soban'skaÅ, Puškin, Mickevič, Mos. 2019. — J. ŁAWSKI, Od Inflant do Łotwy. Terytoria północne w ujęciu A. Mickiewicza, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 4.

1596. Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kązmierzczak, War. 2020.

Zawartość: A. LIPATOW, Trzy Rosje Mickiewicza; — A. DUDEK, Adama Mickiewicza antropologia kultury rosyjskiej; — A. FABIANOWSKI, Ciała dekabrystów: elementy antropologii romantycznej z Mickiewiczem w tle; — B. DOPART, Rosja i Rosjanie w „Dziadach drezdeńskich” A. Mickiewicza; — H. GRADKOWSKI, Rosja i Rosjanie w „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza; — P. KOPROWSKI, Mickiewiczowski kapitan Ryków i jego „kariera” w literaturze polskiej XIX i początku XX w.; — L. MARNEJ, B. NOSOV, „Vek nynejšnij i vek minuvšij”. Obraz šlahetskoi Reči Pospolitoj XVIII veka v poeme Adama Mickeviča „Pan Tadeuś”; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Mickiewicz wobec Rosji w prelekcjach paryskich: próba rewizji „przekłętego problemu”; — T. WINEK, Rosjanie w korespondencji A. Mickiewicza (od maja 1829 do czerwca 1839 r.); — Z. KĄZMIERCZYK, Puškin czyta Mickiewicza; — A. FEDUTA, Habent sua fata libelli... Nieopulnikowana książka Františka Malevskogo; — M. BURTA, Jeszcze o odeskich improwizacjach Mickiewicza; — T. RĄCZKA-JEZIORSKA, Adama Mickiewicza spotkania z rosyjską Rygą; — N. ANAN'eva, Język A. Mickiewicza i północno-wschodnia polszczyzna kresowa; — M. DĄBROWSKA,

Piotra Dubowskiego zarys życia i twórczości Mickiewicza; — P. GŁUSZKOWSKI, Tadeusz Bułharyn: popularyzator twórczości Mickiewicza; — R. MNICH, Tvorčestvo A. Mickeviča v ocenke Dmitrija Čiževskogo; — I. POSPIŠIL, P.J. ŠAFÁRIK, Adam Mickevič i koncepcia ruskoj literatury: u kolybeli literatorovedčeskoj slavistiki; — K. WOJAN, Rosyjskie przekłady A. Mickiewicza: aspekt bibliograficzny; — O. KAŠTANOVA, N.V. Berg kak perevodčik A. Mickeviča; — M.M. KACPRZAK, Wokół warszawskich wydań rosyjskich przekładów pism A. Mickiewicza pióra N. Berga; — K. KOČEGAROV, Susanna Mar i ee perevod poëmy A. Mickeviča „Pan Tadeusz”; — V. BRIO, Motivny i obrazy Mickeviča v stihah pol’skih uznikov GULAGA; — E. OLESINA, O. STYKALOVA, „Dostoin li ä doli etoj?”. Vo spiätie tvorčestva A. Mickeviča sovremennoj rossijskoj auditorii; — F. PETROV, M. FALALEEVA, Materialy ob Adame Mickeviče v sobranii Istoričeskogo muzeä [dot. zbiorów w Imperatorskij rossijskij istoričeskij muzej im. imperatora Aleksandra III]; — O. BOROVIK, Adam Mickevič v medal’ernom iskusstve: iz sobranii Kabinetu medali Gosudarstvennogo muzeä-usađ’by „Ostař’ego” — „Russkij

Parnas” [w Moskwie]; — M. DĄBROWSKA, P. GŁUSZKOWSKI, Z. KAŻMIERCZYK, Zamiast zakończenia: Mickiewicz, Rosja i Rosjanie.

1597. J. FIEĆKO, Rosja w III części „Dziadów” w perspektywie ówczesnych rosyjskich koncepcji historiozoficzno-politycznych, w: *Polityka i pamięć w literaturze polskiej (od przełomu romantycznego)*. Studia przypadku, red. J. Herlth, M. Junkiert, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 9-64. — J. FIEĆKO, The views of Mickiewicz and Krasiński on Russia, w: *The Literature of Polish Romanticism in its European contexts*, red. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 89-111. — M. KOSZEWSKI, Mickiewicz — Sołowjow — Biblia, *Coll. Litt.* 2020 nr 1.

Zob. także:

17.3.2. Pobyt w Rosji (1824-1929)

16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych

16.9. Słowiańszczyzna

1598. [J.B. OSTROWSKI], Pan Adam Mickiewicz i sławiańszczyzna, *Nowa Polska* (Par.) 1840 t. 4, oddz. 3, półark. 31. — J.V.J., [Notatka o językach słowiańskich], *Ost and West* (Praga) 1841 nr 21; *Danica* (Zagrz.) 1841 nr 34, 21 VIII. — Filozofowie wynalazku A. Mickiewicza, *Pszonka* 1842 oddz. 4, półark. 5. — L.A.Z., Mickiewicz, *Beil. Allgem. Zeit. (Augsburg)* 1843 nr 64 s. 476-477; Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 182-184 [tłum. ang. pt. Mickiewicz as Professor]. — A. LÈBRE, Mouvement des peuples slaves; leur passé, leur tendances nouvelles. Cours de M. Mickiewicz, *La Revue des deux-mondes* 1843, 15 XII s. 951-993; Œuvres, red. M. Débrit, J. Olivier, Loz. 1856 s. 295-374; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 47-48; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 211-219 [fragm.]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 244-253 [fragm. tłum.: Ruch ludów słowiańskich]. — A. LÈBRE, Poésie Serbe.

Les Monténégriens – Les Serbes. Les Bosniaques. Les Albanais. Cours de M. Mickiewicz, *Rev. Suisse* 1844 t. 7, luty. — Panslawizm i dążność słowiańska są to zupełnie różne idee, *Rok* (Poz.) 1844 z. 3. — J.P. KOUBEK, Slovo o panslawizmu, *Česká Včela (Včela)* 1847 nr 1, 8; Sebrane spisy veršem i prosou, t. 4, Praga 1859 s. 77. — G. MAZZINI, On the Slavonian national movement, *Lowe’s Edinburgh Magazine* 1847, lipiec, wrzesień; Scritti editi ed inediti, wyd. P. Galeati, t. 36, Imola 1922 [o Mickiewicz z. 119, 152, 198].

1599. H. DESPREZ, L’Émigration polonaise et le slavisme, w: Les peuples de l’Autriche et de la Turquie. Histoire contemporaine des Illyriens, des Magyars, des Roumains et des Polonais, t. 2, Par. 1850 s. 74-112. — A., Některé hlasove o české literaturě, *Beseda. Naučný časopis* 1865 nr 18. — Prelekcje Mickiewicza, *Krzyż* 1867 nr 7, 15, 18, 20, 22, 25, 27, 31, 35-37, 46-48, 52, 1868 nr 1, 5-7 [w rubryce: Recenzje]. — P.L. LAVROV, Filosofia isorii slavân. Stat’â pervaa, *Otečestv. zap.* 1870 t. 190 nr 6 s. 368-370 [A. Hilferding o Mickiewicz]. — E. JELINEK, Adam Mickiewicz na Rusi. Slovanská studie, *Lumír časopis zábavný a poučný* 1878 nr 6. — M. ZDZIECHOWSKI, Ideały

Mickiewicza i Krasinśkiego i słowianofilstwo rosyjskie, *Kraj* 1882 nr 5-7. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Slavânskij messianizm. A. Mickevič. 1823-41, *Severnij vestnik* 1883 nr 2 s. 58-79; Očerki iz psihologii slavân 1886 nr 2; Mesjaniści i słowianofile, Kr. 1888 s. 9-55 [tłum.]. — M. URSYN [M. ZDZIECHOWSKI], Slavânskij messianizm. Mickevič i Slovackij v èpohu uvlečeniâ Tovianskim, *Severnij vestnik* 1886 nr 6 s. 1-30; Očerki iz psihologii slavânskogo plemeni. Slavânofily, Pet. 1887 s. 75-114 [pt. Mickevič i Slovackij pod vliânem Tovianskogo]. — J.T. HODI, Mickiewicz o przeszłości i przyszłości Słowian, *Kraj* 1890 nr 25-26. — N.F. AREP'EV, Mickevič kak pervyj professor slavânskih literatur, *Nablûdatel'* 1891 nr 7.

1600. K.F. KUMANIECKI, Mickiewicz a Słowianie, *Głos Lit. i Społ.* (Kr.) 1901 nr 3. — E. KOŁODZIEJCZYK, Z przeszłości słowianofilstwa w Polsce: Obchód 50-tej rocznicy oswobodzenia Serbii, nad grobem Mickiewicza — 4 VI 1865, *Świat Słowiański* 1911 t. 1, marzec. — J. KOTARBIŃSKI, Mickiewicz o Słowianach, *Tyg. Ilustr.* 1915 nr 49. — D.S. MEREŽKOVSKIJ, Raspătij narod („Slavâne” Mickeviča), *Russkoe slovo* 1915 nr 172 [dot. wyd. Les Slaves, Par. 1914]; tłum.: Naród rozpięty („Słowianie” Mickiewicza), oprac. F. Ziejka, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — V.I. IVANOV, Slavânskaâ mirovšina, w: Rodnoe i vselenskoe. Stat'i (1914-1916), Mos. 1917 s. 19-23; Sobranie sočinenij, Bruksela 1987 t. 4 s. 654-658; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 67-68 [fragm.]. — Z. KLARNERÓWNA, Indywidualności historyczne narodów słowiańskich w literaturze emigracyjnej, w: Słowianofilstwo w literaturze polskiej lat 1800 do 1848, War. 1926 s. 165-198. — H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie południowi 1848-1855, *Sprawozd. Tow. Nauk. Lw.* 1933 z. 2.

1601. A. WOJTECKI, Piśmiennictwo słowiańskie w świetle wykładów paryskich A. Mickiewicza, cz. 1, War. 1933.

Rec.: P. CHOMICZ, Książka o Mickiewiczu, *Zet* 1933 nr 15. — J. KRZYŻANOWSKI, *Roczn. Lit.* 1933 [wyd. 1934]. — T. BURAKOWSKI, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — M. GIERGIELEWICZ, Mickiewicz jako profesor, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 5.

1602. H. BATOWSKI, Mickiewicz a serbska pieśń ludowa, *Pam. Lit.* 1934 s. 29-57. — L. PŁO-

SZEWSKI, Wykłady Mickiewicza o literaturze słowiańskiej, w: II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934 s. 132-136. — H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie do roku 1840, Lw. 1936 [odb. z *Arch. Tow. Nauk. we Lwowie. Wydż. Filolog.* t. 8 z. 1]. — W. BOBEK, Mickiewicz a slovanstvo, w: Kapitoly o Slovanstve, Bratysł. 1937. — H. BATOWSKI, Mickiewicz wobec oświaty bułgarskiej, w: Sbornik w pamiet na prof. P. Nikow, Sofia 1940 s. 55-61. — J. HOVORKA, Mickiewitz, Polsko a slovanstvi, *Slovanský svět* 1945. — B. MIAZGOWSKI, Les éléments créateurs de la culture slave. D'après les cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France et à la lumière des vues contemporaines sur la culture en général, Fryburg 1945. — V. ŽÁČEK, Čechové a Poláci roku 1848, Praga 1947-1948. — V. ŽÁČEK, Revoluční spolupráce Čechů a Poláků v Itálii r. 1848, *Česky časop. hist.* 1947/1948 s. 172-180. — H. BATOWSKI, Legion Mickiewicza a Słowiańszczyzna w r. 1848. Studium z dziejów słowiańskości polskiej, Kr. 1948. — H. BATOWSKI, Z nieznanych wypowiedzi i listów Mickiewicza, *Twórczość* 1948 nr 12. — J. EBRLE, Polskie wpływy ve slovenské literatúre, *Národné osvobození* 1948 nr 175. — Mickiewicz and Emerson, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 264-273. — T.S. GRABOWSKI, Słowianie zachodni w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1954 nr 40. — T.S. GRABOWSKI, Słowianie południowi w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1954 nr 46, 1955 nr 3.

1603. H. BATOWSKI, Mickiewicza misja naukowo-literacka w r. 1855. Problem słowiański w czasie wojny krymskiej, War. 1955. — H. BATOWSKI, Pierwsze kontakty Mickiewicza ze sprawami bułgarskimi, w: Sbornik w čest akademik Aleksandr Teodorov-Balan, Sofia 1955 s. 77-82 [w jęz. bułg.]; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 153-162. — T.S. GRABOWSKI, Białoruś i Ukraina w wykładach paryskich Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 21. — K. KREJČÍ, Mickiewicz et les littératures des Slaves de l'Ouest et des Slaves du Sud, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième

anniversaire de sa mort, Par. 1955. — D. ŽIVANOVIĆ, Poslednje poglavlje. Put A. Mickjeviča na Balkan, *Savremenik* (Belgr.) 1955 nr 12 s. 672-679.

1604. H. BATOWSKI, Mickiewicz jako badacz Słowiańszczyzny, Wr. 1956.

Rec.: B. KRÉMÉNÁK, Mickiewicz jako badatel o Slovanstvu, *Slov. přehl.* 1956 nr 8. — A. MĚŠT'AN, Nový přínos k poznání A. Mickiewicze, *Slov. přehl.* 1957 nr 3.

1605. H. BATOWSKI, Mickiewicz wobec południowych Słowian w l. 1848-1849, *Historijski zbornik* 1956 nr 1; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 38-59.

1606. H. BATOWSKI, Przyjaciele Słowianie. Szkice historyczne z życia Mickiewicza, War. 1956.

Zawartość: Przedmowa; I. Pierwsze kontakty: Pierwsze zetknięcia ze Słowiańszczyzną, Wśród słowianoznawców rosyjskich; II. Poglębianie wiadomości o Słowiańszczyźnie: Rozmowy z Puszkimem, Podróż do Pragi; III. Profesor Mickiewicz: Gromadzenie biblioteki slawistycznej, Vuk Karadžić, Šafárik i Kopitar, Serbski poeta Milutinović, Czescy słuchacze; IV. Dwie polemiki: Stosunki z Kollárem, Dyskusja z Thunem; V. Słowiańska Wiosna Ludów: Słowiańska koncepcja Legionu, Pucić i Tommaseo, Zaproszenie na kongres słowiański, Spojrzenie ku Czechom, Sprawy słowiańskie w *Trybunie Ludów*; VI. Ostatnie kontakty: Spotkanie z Palackim, O osiatać bułgarską i serbską; Zamknięcie; Materiały uzupełniające.

1607. M. MATTUŠOVÁ, Giuseppe Mazzini o Česích a české kultuře, *Časopis pro moderní filologii* 1956 s. 96-98. — H. BATOWSKI, Stosunek Mickiewicza do Rosji i Rosjan do Mickiewicza w l. 1848-1849, *Učen. Zapiski Leningr. Univ.* 1957 nr 231 [w jęz. ros.]; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 60-79. — S. WOLLMAN, Mickiewicz a „Slovo o pluku Igorově”, *Slavia* (Praga) 1957 nr 1. — H. BATOWSKI, Adam Mickiewicz a Czesi w rewolucyjnych latach 1848-1849, *Českoslovenký Časopis Historický*, 1958 t. 6 s. 32-46; Ze słowiańskich mickiewiczianów..., s. 11-37. — H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie południowi w r. 1855, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1958 z. 1/2. [w jęz. serb.]; Ze słowiańskich mickiewiczianów..., s. 107-128. — H. BATOWSKI, Mickiewicz jako badacz Słowiańszczyzny, w:

Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 301-305. — V. FALKENHAHN, Zur Frage nach der Bedeutung A. Mickiewiczs für den Freiheitskampf der slavischen Völker, der Ungarn und Italiener, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1958 s. 30-42.

1608. *Pamiętnik Słowiański*, 1956 [wyd. 1958] t. 6.

Zawartość: J. PETR, Adam Mickiewicz a Łużyce; — J. MAGNUSZEWSKI, Słowacy a Mickiewicz; — J. HAMM, Mickiewicz w literaturze serbochorwackiej; — T.S. GRABOWSKI, Mickiewicz wśród Słowenów; — W. PIOTROWSKI, Łesia Ukrainka a A. Mickiewicz; — M. BOBROWNICKA, „Ballady i romanse” w przekładzie Józefa Bańskiego; — T. DĄBEK, Z bułgarskich badań nad Mickiewiczem; — J. POGAČNIK, Bibliografia słoweńskich przekładów Mickiewicza.

1609. H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowacy, *Slovanské Studie* (Bratysł.) 1960 t. 3 [w jęz. słow.]; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 139-152. — F. WOLLMAN, Somnia Mickiewiczii, *Slavia* (Praga) 1962 nr 2. — H. BATOWSKI, Mickevič i slavânskij vopros v 1855, *Kratkie soobš. Inst. slav.* AN SSSR 1963 t. 36; Ze słowiańskich mickiewiczianów..., s. 83-106 [pt. Problem słowiański w r. 1855 w ujęciu Mickiewicza]. — J. KLEINER, Ideologia wykładów w Collège de France, w: *Studia inedita*, oprac. J. Starnański, Lubl. 1964 s. 322-356. — A. WALICKI, „Prelekcje paryskie” Mickiewicza a słowianofilstwo rosyjskie, *Przegl. Hum.* 1964 nr 1; Filozofia a mesjanizm. *Studia z dziejów filozofii i myśli społeczno-religijnej mesjanizmu polskiego*, War. 1970 s. 240-293; Filozofia polskiego romantyzmu, Kr. 2009 s. 173-233. — Z. STEFANOWSKA, Legenda słowiańska w prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1968 z. 2; Próba zdrowego rozumu. *Studia o Mickiewiczu*, War. 1976, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 277-303. — S. SAWICKI, Adama Mickiewicza synteza „literatury słowiańskiej”, w: *Początki syntezy historycznoliterackiej w Polsce. O sposobach syntetycznego ujmowania literatury w I połowie w. XIX*, War. 1969 s. 216-242. — A. WITKOWSKA, Slavâne i „staraa” Evropa. Iz problematiki parižskih lekcij A. Mickeviča, w: *Slavânskie kul'tury v ėpohu formirovaniâ i razvitiâ slavânskij nacij XVIII-XIX vv.*, Mos. 1978 s. 225-229.

1610. H. BATOWSKI, Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980.

Zawartość: A. Mickiewicz a Cześć w rewolucyjnych latach 1848-1849; Mickiewicz wobec południowych Słowian w l. 1848-1849; Stosunek Mickiewicza do Rosji i Rosjan do Mickiewicza w l. 1848-1849; Problem słowiański w r. 1855 w ujęciu Mickiewicza; Mickiewicz a Słowianie południowi w r. 1855; Polityczny wpływ Mazziniego na Mickiewicza. Przyczynek do historii r. 1848; Mickiewicz a Słowacy; Pierwsze kontakty Mickiewicza ze sprawami bułgarskimi.

Rec.: M. MASALSKA, *Biul. Polon.* 1981 t. 24 nr 1-2 s. 342. — Z. NIEDZIELA, *Pam. Słow.* t. 31: 1981.

1611. L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984.

Zawartość: Pierwsze kontakty Mickiewicza z ludową poezją serbską; Początki jugosłowiańskich zainteresowań Mickiewiczem; Wokół starań o katedrę slawistyki w Paryżu; Oddźwięki wykładów Mickiewicza wśród Jugosłowian; Losy projektu wyboru Mickiewicza na członka honorowego „Društva srbske slovesnosti”; Pucić a Mickiewicz i jego Legion; Spotkania Jugosłowian z Mickiewiczem w Paryżu; Oddźwięki *Trybuny Ludów* wśród Jugosłowian; Roman Zmorski w Belgradzie; Niezrealizowane plany pracy naukowo-badawczej Mickiewicza na ziemiach jugosłowiańskich; Echo śmierci Mickiewicza wśród Jugosłowian; Obchody pięćdziesięciolecia odrodzenia państwa serbskiego nad grobem Mickiewicza w Paryżu w 1865 roku; Udział Jugosłowian w uroczystości odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu w 1867 roku; Przekłady z dzieł Mickiewicza opublikowane do 1855 roku w językach serbsko-chorwackim i słoweńskim; Bibliografia przekładów z Mickiewicza u południowych Słowian do 1855.

Wyd. w jęz. serb.: Mickjević i Jugosloveni, Nowy Sad 1987.

1612. M. CADOT, Michelet, Mickiewicz et la Russie: un moment privilégié dans l'approche française des questions slaves, w: Messianisme et slavophilie. Colloque polono-français, 2-7 octobre 1985, Cracovie Université Jagellone, red. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 1986 s. 43-54; *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 1. [pt. Michelet, Mickiewicz i Rosja. Szczególnie korzystny moment w pojmowaniu kwestii słowiańskich przez Francuzów, tłum. U. Hrehorowicz]. — A. JANKOWSKA, Adam Mickiewicz o „słowiańskim poecie” w prelekcjach paryskich, *Biul. Kwart. Radom. Tow. Nauk.* 1988

z. 1/4. — M. CIEŚŁA-KORYTOWSKA, Mickiewicz et les Slaves: Que peuvent-ils offrir à l'Occident?, w: The Slavs in the eyes of the Occident, the Occident in the eyes of the Slavs, red. M. Cieśła-Korytowska, Kr. 1992 s. 83-93 [wersja pol.: Co Mickiewicz i Słowianie mają do ofiarowania Zachodowi, w: O Mickiewicz i Słowackim, Kr. 1999]. — M.V. STROGANOV, „Pesni zapadnyh slavân”. Dialog z Mickevičem, w: Puškin. Problemy poëtiki. Sbornik naučnyh trudov, Twer 1992 s. 24-41. — J. MAŚLANKA, Poglądy Mickiewicza na dzieje Polski i Słowiańszczyzny, *Sprawozd. PAU* 1993 t. 57. — A. MEŠT'AN, Literatury słowiańskie w ujęciu A. Mickiewicza, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 207-221. — J. RAPACKA, Południowa Słowiańszczyzna w Mickiewiczowskiej wizji literatur słowiańskich, *Pam. Słow.* t. 43: 1993 s. 3-20; Gozdina Herdera. O Serbach, Chorwatach i idei jugosłowiańskiej, War. 1995 s. 95-112. — B. MUCHA, „Misjonarz słowianofilstwa” Fiodor Cziżow i jego paryskie spotkania z A. Mickiewiczem, *Przegl. Hum.* 1994 nr 1. — G. KRÓLIKIEWICZ, „Les Slaves” d'Adam Mickiewicz: le mythe d'un peuple sans mythologie, w: Les systèmes mythologiques, ed. J. Boulogne, Lille 1997.

1613. A. ÂSKEVIČ, A. Mickevič i starabelaruskâ duhoŭnaâ kul'tura, w: Adam Mickevič i nacynâln'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 250-256. — S. BYLINA, „Dzâdy” A. Mickeviča i balta-slavânskâ veravannâ, w: Adam Mickevič i nacynâln'nyâ kul'tury..., s. 71-78. — T. LINKNER, Mickiewicz – Trentowski. Dyskusje o mitologii, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 1/2. — L. LYČ, Idëâ slavânskaga ŭzaemazumennâ ŭ paryžskich lekcijâh A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacynâln'nyâ kul'tury..., s. 53-62. — J. MAŚLANKA, Literatury słowiańskie w wykładach paryskich Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3 s. 297-316; Z dziejów literatury i kultury, Kr. 2001 s. 150-176. — V. SALEEŬ, A. Mickevič – glybynnâ i vâršynâ slavânskaga ŭsprymannâ svety, w: Adam Mickevič i nacynâln'nyâ kul'tury..., s. 165-170. — A. WIERZBICKI, Adama Mickiewicza koncepcja dziejów Polski, w: Adam Mickevič i nacynâln'nyâ kul'tury..., s. 83-92.

1614. M. BALOWSKI, Wschodniosłowiańskie wpływy językowe w utworach A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Texty a konteksty. Materiały z międzynarodni vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomuniec 1999. — P. BUNJAK, Mickjevič i slovenska ideja, *Slavistika* (Belgr.) 1999 s. 333-340; Polonica et Polono-Serbica. Ogledi i skice, Belgr. 2001 s. 108-121. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co Mickiewicz i Słowianie mają do ofiarowania Zachodowi?, w: O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 106-119; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 315-330 [pt. Mickiewicz i Słowianie a Europa Zachodnia]. — M. DERNAŁOWICZ, Słowianofilstwo przed 1840 rokiem, w: Adam Mickiewicz. Texty a konteksty..., s. 11-15. — M. KUZIĄK, Literatura słowiańska w świetle mickiewiczologii, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 277-300. — M. KUZIĄK, Mickiewiczowski projekt slawistyczny w prelekcjach paryskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 175-184. — T. LINKNER, Bronisław Trentowski o mitologii słowiańskiej w polemice z Mickiewiczem, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby..., s. 101-136. — T. LINKNER, Mickiewicz o pierwotnej religii Słowian w wykładach paryskich, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 185-202. — W. SZTURC, Adam Mickiewicz i koncepcja dramatu słowiańskiego w „Lekcji XVI”, w: Mickiewicz interdyscyplinarny..., s. 203-220; Teoria dramatu romantycznego w Europie XIX w., Kr. 1999 s. 211-235. — B. WALCZAK, Adam Mickiewicz o językach słowiańskich, *Pozn. Spotk. Jęz.* t. 5: 1999 cz. 2 s. 105-115.
1615. D. DĄBROWSKA, Sny słowiańskie w „Prelekcjach paryskich”, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 113-126. — I. DOROVSKÝ, Dílo Adama Mickiewicze a slovanský Balkán, w: Slované a Evropa, Brno 2000 s. 44-73. — M. KUZIĄK, Dlaczego „literatura słowiańska”? Pomiędzy hermeneutyką, ideologią a pragmatyką dyskursu prelekcji paryskich A. Mickiewicza, w: Ostrożnie z literaturą! Przykłady, wykłady oraz inne rady, red. S. Balbus, W. Bolecki, War. 2000 s. 92-105. — M. DERNAŁOWICZ, La slavophilie avant les cours de Mickiewicz au Collège de France, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 166-171. — G. GOLIĆ-SZARAWARSKA, „Idea słowiańska” u Mickiewicza i Tadeusza Zielińskiego, w: Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 245-261. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Šafařík i Mickiewicz. Oświeceniowa i romantyczna koncepcja dziejów literatur słowiańskich w świetle genologii, w: Uwiedzeni przez polską literaturę. Czeska polonistyka literacka, War. 2003 s. 61-73. — J. ŁAWSKI, Poetyka Księgi i mit Słowiańszczyzny w prelekcjach paryskich, w: Chrześcijańskie dziedzictwo narodów słowiańskich, red. Z. Abramowicz, Białystok 2003 s. 105-138; Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 165-204. — M. BALOWSKI, Zachodnio- i wschodniosłowiańskie pożyczki leksykalne w języku A. Mickiewicza, Ostrava 2005.
1616. Mit jedności słowiańsko-romańskiej w życiu i twórczości A. Mickiewicza. Konfrontacje polsko-włoskie w 150 rocznicę śmierci poety, red. M. Sokołowski, War. 2005.
- Zawartość: M. PIWIŃSKA, Polski posag dla Europy; — A. LITWORNIA, Nocne rodaków rozmowy nad Arnem; — G. TOMASSUCCI, Mickiewicz aveva letto i romantici italiani?; Manzoni i źródło „Dziadów” Mickiewicza; — M. KUZIĄK, Mickiewicz i włoskie odrodzenie; — J. ŁAWSKI, Michał Anioł Mickiewicza – Adam Mickiewicz jako Michał Anioł; — D. STWICKA, Scala Santa [dot. Mickiewicza w Rzymie w 1848 r.]; — M. SOKOŁOWSKI, Wątki towarzyszące we współczesnej filozofii włoskiej (wybrane przykłady); — K. JAWORSKA, Śmierć A. Mickiewicza i pamięć o nim w archiwum „Sprawy Bożej” i okolicach.
1617. M. RUSZCZYŃSKA, Idee słowianofilskie. Ziewonia, prelekcje paryskie Mickiewicza i słowiańszczyzna Towiańskiego, *Ruch Lit.* (Kr.) 2005 z. 4/5. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Porabošennoe slavânstvo, w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 43-57. — A. ŻYWIOŁEK, Mickiewicz Zdziechowskiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 278-286. — K. TRYBUŚ, Mickjevičeva Crna

Gora, w: Njegoševi dani. Međunarodni naučni skup, Cetinje 27-29 VI 2008. Zbornik radova, red. T. Bečanović i in., Nikšić 2009, s. 159-169. — L. Wiśniewska, Mity i paradygmaty w komparatystyce (między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym), *Wiek XIX* 2008 s. 81-111; Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2010 s. 91-131.

1618. Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutecněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Balowski, Ostrava 2008.

Zawartość: B. WALCZAK, A.K. PIOTROWSKA, Mickiewicz – slawista; — K. TRYBUŚ, Słowiańska pamięć Mickiewicza; — W. SZTURC, Polonocentryzm a austrosławizm. Wokół sporu o „ideę czeską” pomiędzy A. Mickiewiczem a Leonem Thunem; — B. ZIELŃSKI, Mickiewicz a serbski i chorwacki kanon kulturowy i literacki; — T. ŚWIEŹOSŁAWSKA, Czeskie drogi i zbliżenia A. Mickiewicza; — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Prelekcje paryskie A. Mickiewicza w czeskich ujęciach historycznoliterackich; — J. DAMBORSKÝ, Tekstowe nawiązania do tekstów A. Mickiewicza; — R. NARUNIEC, Recepcja twórczości A. Mickiewicza na Litwie; — L. MARTINEK, Adam Mickiewicz na stránkách „Szyndziolów”; — J. FIEĆKO, Mickiewiczowskie figury carów. Od „Dziadów” do „Prelekcji paryskich”; — E. PIASECKA, Przestrzeń obcości, przestrzeń oddalenia. Ukształtowanie przestrzeni w „utworach towarzyskich” Mickiewicza z okresu rosyjskiego; — B. DWILEWICZ, Język A. Mickiewicza a współczesna polszczyzna wileńska; — Ā. ĀNUŠKEVIČ [JANUSZKIEWICZ], Peršų slavānški „Pan Tadevūs” spaleny cenzuraj; — W. ŚLIWIŃSKI, Ludy słowiańskie i ich przygody w „Pierwszych wiekach historii polskiej” A. Mickiewicza; — I. MASOJC, (Nie)przekładalność słownictwa nazywającego realia kulturowe (na przykładzie litewskich przekładów „Pana Tadeusza”); — M. BALOWSKI, Antroponimia w czeskich tłumaczeniach „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza; — Z. KAŻMIERCZYK, Obraz Rosji we wczesnych utworach A. Mickiewicza.

1619. K. TRYBUŚ, Słowiańska pamięć Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované..., s. 37-50; Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości, Poz. 2011 s. 77-131; Romantic Memory. Studies from the Past and Present, Berlin 2019 s. 59-94 [tłum.: Mickiewicz's Slavic memory]. — M. RUSZCZYŃSKA, Idea jedności Słowian w „Prelekcjach paryskich” Mickiewicza, w: Literatura, język, dydaktyka. Szkice humanistyczne, red. M. Sinica, Ziel. Góra 2008 s. 110-117. — M. JANION, Mickiewiczowska utopia Czarnogóry (autoryzowany wykład z 18 grudnia 2008 r.), w: Album Gdańskie.

Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 198-211. — Z. KAŻMIERCZYK, Słowiańska psychomachia Mickiewicza (ustalenia wstępne), w: Album Gdańskie..., s. 212-224. — K. TRYBUŚ, Mickiewicz a Njegoš – słowiańska paralela, w: Album Gdańskie..., s. 258-265; Romantic memory. Studies from the past and present, Berlin 2019 s. 84-94 [tłum. ang. pt. A. Mickiewicz and Petar Njegosh. A contribution to a Slavic parallel]. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Literatura słowiańska w Collège de France – wizja ministra, wizja profesora, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, S. 2: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. 1: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009 s. 223-232.

1620. M. KUZIĄK, Słowiański głos w prelekcjach paryskich. Próba lektury postkolonialnej, w: Studia postkolonialne nad kulturą i cywilizacją polską, red. K. Stępnik, D. Trzeźniowski, Lubl. 2010 s. 99-110; Inny Mickiewicz, Gdańsk 2013 s. 119-134. — J. ŁAWSKI, Odkrywcza „słowiańskiego kontynentu”. O wykładzie inauguracyjnym w Collège de France, w: Mickiewicz – mit – historia. Studia, Białystok 2010 s. 205-250; Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 5-16. — M. RUSZCZYŃSKA, „Słowiański barbarzyńca” w prelekcjach paryskich Mickiewicza. Perspektywa postkolonialna, w: Studia postkolonialne..., s. 111-122. — M. JUNKIERT, W cieniu Rosji? Mit jedności grecko-słowiańskiej w twórczości A. Mickiewicza, w: Obraz Rosji w literaturze polskiej, red. K. Trybuś, J. Fiećko, Poz. 2012 s. 159-180. — Z. KAŻMIERCZYK, Słowiańska psychomachia Mickiewicza, Gdańsk 2012. — D. KUBIK, Mickiewiczowski projekt kultury słowiańskiej. Zarys problematyki dyskursu kulturoznawczego w prelekcjach paryskich, *Zesz. Nauk. Tow. Dokt. Univ. Jag.* 2012 nr 4. — D. KUBIK, Słowiańszczyzna wyobrażona. Próba opisu XIX-wiecznego dyskursu slawistycznego, *Pam. Słow.* t. 62: 2012 z. 1/2. — M. KUZIĄK, Mickiewicz – Słowiańszczyzna – słowianofilstwo w kontekście postkolonializmu (o prelekcjach paryskich), w: Perspektywa (post)kolonialna

w kulturze, red. E. Partyga, J. Sosnowska, T. Zadrożny, War. 2012 s. 247-258.

1621. M. KUZIAK, The Slavic Barbarian in Adam Mickiewicz's Paris lectures, tłum. K. Bielawa, *Roczn. Kompar.* 2013 s. 11-24. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Romantyczna Słowiańszczyzna na mapach Adama Mickiewicza, w: *Sfinks słowiański i mumia polska*, War. 2013 s. 340-355. — M. RUDAŚ-GRODZKA, Słowiańszczyzna. Pamięć i zapomnienie w wykładach paryskich Adama Mickiewicza, w: *Sfinks słowiański...*, s. 246-255. — J. FIEĆKO, Bałkany i Mickiewicz w okresie Wiosny Ludów (1848-1849). Aspekty chorwackie, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 211-230. — J. ŁAWSKI, Mickiewiczowska wizja „słowiańskiego kontynentu”, *Zesz. Nauk. Univ. Zielonogór. Ser. Scripta Humana* 2015 t. 4.

1622. D. KUBIK, Południowosłowiańska „kultura wyobrażona”. Projekt Mickiewiczowski a XIX-wieczne dyskursy kulturowe w Serbii i Chorwacji, Kr. 2015.

Zawartość: Wprowadzenie; I. Południowosłowiańska „kultura wyobrażona”: wizja Mickiewicza w kontekście dziewiętnastowiecznych dyskursów o Słowianach: 1. Zachodnioeuropejski zwrot ku Słowiańszczyźnie a słowiańskie otwarcie na Europę; 2. Mickiewiczowski projekt kultury słowiańskiej; II. Semioza „początku”, czyli Południowa Słowiańszczyzna w poszukiwaniu swojej kulturowej tożsamości: 1. Odrodzeniowy model literatury i kultury; 2. Poszukiwanie nowych wzorców; III. Wzory kultury a dziewiętnastowieczne dyskursy kulturowe w Serbii i Chorwacji: 1. Jedność i wielość. Polemiki wokół standardu językowego i koncepcje literatury narodowej; 2. Całość i fragment. Nowe czytanie tradycji, czyli w poszukiwaniu zagubionej ciągłości; 3. Integracja i dezintegracja. projekty wspólnotowe i narodowe (nacionalistyczne); Uwagi końcowe; Bibliografia.

1623. D. NOWAKOWSKA, Indie romantyków. Przypadek A. Mickiewicza, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 341-366; *The Literature of Polish Romanticism in its European contexts*, ed. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 187-203 [wersja rozsz.:

India and the history of Slavdom in Mickiewicz's „Paris Lectures”]. — Z. KŁOS, Mickiewicz u „wielkich” i „małych” Słowian (rekonesans), *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Univ. Zielonog.* 2016 s. 49-58. — O. KRYSOWSKI, Adama Mickiewicza dramat bizantyjsko-słowiański, w: *Pogranicza romantyzmu – romantyzm pogranicza*, War. 2016 s. 17-30. — O. KRYSOWSKI, Słoworody – klucz do historii Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Univ. Zielonog.* 2016 s. 23-38. — D. NOWAKOWSKA, Indyjska przeszłość Słowian w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, w: *Kulturowe projekcje Słowian w tradycji polskiej*, red. D. Kalinowski, E. Foltyn, Słupsk 2016 s. 73-91. — M. RUSZCZYŃSKA, Słowiańska krucjata Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Univ. Zielonog.* 2016 s. 39-48.

1624. Z. KĄZMIERCZYK, Adam Mickiewicz – słowiański improwizator, w: *Mickiewicz. Wieszczy i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 150-160. — J. ŁAWSKI, Bałkany na mapie XIX w. Mickiewicz, pozytywści, w: *Dylematy epoki postczynowej. Księga ofiarowana Profesorowi Bogdanowi Mazanowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. M. Domagalska, D. Samborska-Kukuć, Łódź 2019 s. 41-65; *Horevskie čtenia. Sbornik naučných rabot*, wyd. 3, red. S. Musijenko, Grodno 2019 s. 197-225. — C. FOURNIER KISS, Literatura, płeć i naród w XIX w. Germaine de Staël i George Sand w dialogu ze swymi polskimi siostrami, tłum. B. Głowacka, War. 2021 [część dot. wykładów paryskich]. — O. KRYSOWSKI, Adam Mickiewicz and the concept of the ethnolinguistic unity of Slavs, *Interdisc. Lit. Stud.* 2022 nr 1. — O. KRYSOWSKI, Idea wspólnoty etnolingwistycznej Słowian w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”*, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 11-22.

Zob. także:

11.2. Wykłady w Collège de France (1840-1844)

16.10. Związki Mickiewicza z kulturą i literaturą światową

1625. CH.A. SAINTE-BEUVE, „Paroles d'un croyant” par l'abbé de Lamennais, *La Revue des deux-mondes* 1834 t. 2 s. 347-356 [na s. 355 wzm. o Mickiewiczu]. — V.G. BELINSKIJ, Literaturnyje mečtaniâ (Èlegiâ v proze), *Molva* 1834 nr 50 s. 387-402 [s. 393 wzm. o Mickiewiczu]. — F. DUBREIL, De La Mennais „Paroles d'un croyant”, *La France littéraire* 1834 t. 13 s. 24-42 [na s. 38 wzm. o Mickiewiczu]. — E. HAAG, Tableau de la littérature polonaise, *Revue Germ. Crit. Lit.* 1837 t. 10-II [o Mickiewiczu jako polskim Byronie]. — G. SAND, List pani George Sand do A. Mickiewicza (o „Konfederatach barskich”), *Tyg. Lit.* (Poz.) 1838 nr 8 [tłum. listu z ok. 22 V 1837]; A. Mickiewicz, Dramas polonais, przedm. W. Mickiewicz, Par. 1867 s. 12-13; Listy do Adama Mickiewicza, t. 4, oprac. M. Dernałowicz, E. Jaworska, W. Kordaczuk, J. Krauze-Karpińska, red. E. Jaworska, M. Prussak, War. 2014 s. 357-358. — K. SABINA, Úvod povahopisný. Spisy Karla Hynka Máchy, w: Spisy Karla Hynka Máchy, Praga 1845 s. 33-35, 39. — OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], [Rec.:] Les poèmes de Mickiewicz. Œuvres poétiques complètes [...]. Traduction nouvelle par Ch. Ostrowski, *Le National* 1846, 10 i 17 II; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 113-117 [fragm.]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 125-128 [tłum.: Wiersze Mickiewicza. Dzieła poetyckie A. Mickiewicza].

1626. J. KLACZKO, „Lenora” i „Ucieczka”, *Połosie. Zbieranka literacka na korzyść sierot* 1853 s. 142-175; Juliana Klaczki zapomniane pisma polskie (1850-1866), zebr. i obj. F. Hoesick, Kr. 1912 s. 253-259. — K. SABINA, Upomínka na K. Hynka Máchu. Varianta „Úvodu povahopisného”, w: Máj. Jarní Almanach, Praga 1858. — W. GASZTOWTT, Literatura polska we Francji: I. Sainte-Beuve o Mickiewiczu; II. George Sand o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* (Lw.) 1875 nr 16-17. — L. KURTZMANN, Goethes Beziehungen zu polnischen Dichtern: Mickiewicz, Odyniec, Fredro, Koźmian und Pol, *Das Mag. für die Liter. des In- und Ausl.* 1879 nr 35. — A. PECHNIK, Goethe's „Hermann und

Dorothea” und „Herr Thaddäus” von Mickiewicz. Eine Parallele mit Beigabe von mehreren übersetzten Auszügen aus dem letzteren Gedichte, *Nowy Sącz* 1879. — H. SIENKIEWICZ, Kronika miejscowa. Mickiewicz w Czechach, *Gaz. Pol.* (War.) 1879 nr 273. — E. LUBOWSKI, Goethe, Byron i Mickiewicz, na podstawie studium pani Sand, *Niwa* 1880 nr 142, 144.

1627. G.M.C. BRANDES, „Pan Tadeusz”. Szkic, *Kraj* 1885 nr 46 s. 26-28; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 101-108; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 101-108. — L. LÉGER, Mickiewicz w literaturze francuskiej, *Kraj* 1885 nr 46 s. 22-23; Pamięci Adama..., s. 75-78; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 75-78. — E. SCHNOBRICH, Schiller w Polsce. Wpływ Schillera-liryka na Mickiewicza, *Brodzińskiego i Kossaka, Ateneum* 1885 t. 4 s. 440-445. — W. SPASOWICZ, Kilka słów o bajronizmie Mickiewicza, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 1-14; Pisma, t. 1, Pet 1892; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., Pet. 1898 s. 5-14. — G.M.C. BRANDES, O poezji polskiej w XIX stuleciu. Trzy odczyty, tłum. z duń. J.S. [J. Szebeko], War. 1887 [uwagi m.in. o „Dziadach” i „Panu Tadeuszu” w kontekście lit. europejskiej]. — G.M.C. BRANDES, [Mickiewicz und Goethe], w: *Indtryk fra Polen*, Kopenhaga 1888 s. 231-253; *Intryck från Polen*, tłum. K. Visén, Sztokholm 1890; *Polen*, wyd. A. Neustädter, Paryż–Lipsk–Monachium 1898 s. 274-292; *Polska*, tłum. Z. Poznański, Lw. 1898, 2 wyd. 1902 s. 253-269; *Poland. A study of the land, people and literature*, London 1903 s. 224-238. — C. JELLENTA, Byron w poezji polskiej, *Prawda* (War.) 1888 nr 3.

1628. R.A. BRAUDES, Adam Mickiewicz. O jego życiu, pismach i stosunku do Żydów, Kr. 1890. Rec.: W. FELDMAN, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* s. 293. — G. KARPERS, Goethe in Polen, Berlin 1890 [o Mickiewiczu w rozdz. V, VII, VIII]. Rec.: R. PILAT, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 294-297. — M. MAZANOWSKI, O wpływie Schillera na poezję A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 103-131. Rec.:

J. TRETIK, *Kwart. Hist.* 1892 s. 376-377. — W. SPA-SOVIČ, Micevič v rannem periode ego žizni (do 1830) kak bajronist, w: Sočineniâ, t. 2, Pet. 1892 s. 171-221. Rec.: W. BRUCHNALSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 310-311. — I.P. SOZONOVIČ, „Lenora” Bürgera i rodstvennyj ej słužety w narodnoj poezii evropejskoj i russkoj, War. 1893. — P.D. BOBORYKIN, Dve slavânskie povesti: „Pan Tadeuś” i „Evgenij Onegin”, *Severnij vestnik* 1894 nr 3. — J. KALLENBACH, „Wieczory w Neuilly”, *Tyg. Ilustr.* 1896 nr 11. — M. ZDZIECHOWSKI, Bajronizm poezji mesjanistycznej. III cz. „Dziadów”, w: Byron i jego wiek. Studia porównawczo-literackie, t. 2, Kr. 1897 s. 443-447. — S. DOBRZYCKI, Mickiewicz a Czechy, *Czas* 1898 nr 144.

1629. J. KALLENBACH, Tło obrzędowe „Dziadów”. Studium porównawcze, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 35-56; Czas i ludzie, War. 1905 s. 87-133.

Rec.: S. ZDZIARSKI, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1898 nr 9. — L. MŁYNEK, *Lud* 1900 s. 201-206.

1630. M. ZDZIECHOWSKI, Mickiewicz i Pa-lacký, *Życie* (Kr.) 1898 nr 25. — P. CHMIELOWSKI, Emerson i Mickiewicz, *Iris* 1899 z. 1; Rocznik Sosnowiecki i Kalendarz na rok 1899, s. 102-109. — T. SZABŁOWSKI, Stosunki Mickiewicza z Czechami, *Kraj* 1899 nr 6. — J. TRETIK, Mickiewicz i Puszkina jako bajroniści, *Ateneum* 1899 t. 2; Mickiewicz i Puszkina. Studia i szkice, War. 1906 s. 107-186. — W. BĘŁZA, Mickiewicz o Bürgerze, w: Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 95-103; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 7-16 [pt. Notatka o Bürgerze]. — E. PETZOLD, Motywy Mickiewiczowskie. I-II, *Pam. Lit.* 1902 z. 4. — E. PETZOLD, Motywy Mickiewiczowskie. IV. Czy reminiscencje z Novalisa, *Pam. Lit.* 1903 s. 618-621. — E. PETZOLD, Motywy Mickiewiczowskie. III. Samobójstwo i zabójstwo magiczne, *Pam. Lit.* 1903 s. 71-83. — S. ZDZIARSKI, Mickiewicz i Lermontow, w: Szkice literackie, Lw. 1903 s. 285-311. — W. BRUCHNALSKI, Wiersz i pióro dane Mickiewiczowi przez Goethego, *Słowo Polskie* (Lw.) 1904 nr 28-32. — J. LORENTOWICZ, Sainte-Beuve i Mickiewicz, *Kur. Codz.* (War.) 1904 nr 357; *Dzien. Pol.* (War.) 1928 nr 354.

1631. A.N. VESELOVSKIJ, Ètudy o bajronizme. II. Pol'skaâ literatura, *Vestnik Evropy* 1905 nr 4 s. 695-730 [wpływ Byrona na Mickiewicza]. — A. JENSEN, Der Lenorenstoff in der westslavischen Kunstdichtung, *Čechische Revue* 1907 t. 1 s. 580-596. — J. LORENTOWICZ, Francuz o poezji polskiej, *Nowa Gaz.* 1906 nr 119-120; G. Sarrazin, Wielcy poeci romantyczni Polski. Mickiewicz — Słowacki — Krasiński, tłum. W. Kiślańska, War. 1907 s. 5-21 [tu jako przedm.]. — H. DUNINÓWNA, Mickiewicz a ideały Szyllera, *Sfinks* 1908 t. 4 z. 12. — J. KALLENBACH, Filologia A. Mickiewicza, w zb.: *Stromata in honorem Casimiri Morawski*, Kr. 1908 s. 223-231.

1632. M. KRIDL, Mickiewicz i Lamennais. Studium porównawcze, War. 1909.

Rec.: H. GALLE, *Tyg. Ilustr.* 1910 nr 9. — A. SKWARCZYŃSKI, *Krytyka* (Kr.) 1910 t. 4.

1633. M. ŻMIGRODZKI, Gustaw Konrad Mickiewicz i Faust Goethego, Włocławek 1909 [odb. z *Ateneum Kapłańskiego*]. — F. AUGUSTAJS, Pierwiastki litewskie we wczesnym romantyzmie polskim, Kr. 1910. — W. KOSIAKIEWICZ, Czy Lamennais uległ wpływowi Mickiewicza w swych „Paroles d'un croyant”?, *Świat* (War.) 1910 nr 17. — J. OBST, Mickiewicz i Goethe, *Kwart. Litew.* 1910 t. 2. — E. PETZOLD, Ballada Mickiewicza a Goethego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1910 s. 289-304, 385-400, 481-495. — WŁADYSŁAW, Prometeusz Ajschyła, Goethego i Mickiewicza, *Filareta* (Pozn.) 1911 nr 3. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Walterskotyzm „Pana Tadeusza”, *Głos Nar.* (Kr.) 1918 nr 34. — Z. MATKOWSKI, Cervantes w Polsce I: „Don Kichot” a „Dziady wileńsko-kowieńskie”, *Pam. Lit.* 1918 s. 26-66 [odb. z przedm. W. Bruchnalskiego]; Studia literackie, wyd., wstęp J. Kleiner, Kr. 1923 s. 58-153. Rec.: S. PIŁGÓŃ, Z nowej literatury o Mickiewicz, *Dzien. Wil.* 1924 nr 157. — K. WOJCIECHOWSKI, Motywy z „Waverleya” Waltera Scotta w „Grażynie” i „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Lit.* 1918 s. 289-301.

1634. M. ZDZIECHOWSKI, Schiller a Mickiewicz, *Tydz. Pol.* (War.) 1922 nr 26. — M. ASANKA-JAPOŁŁ, Mickiewicz a A. Manzoni, *Słowo Polskie* (Lw.) 1923 nr 216. — F. HOESICK, Mickiewicz i Homer, *Kur. Warsz.* 1923 nr 96; A. Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8,

War. 1934 s. 141-147 [dot. książki: S. Tarnowski, O „Panu Tadeuszu”, do druku przysposobił S. Pigoń, Kr. 1922]. — L. PŁOSZEWSKI, Przyczynki Mickiewiczowskie. I. Przekłady Emersona w tzw. zdaniach M. do A. Chodźki; II Niemiecka sławistka o prelekcjach, *Pam. Lit.* 1923 s. 213-221. — T. SINKO, Mickiewicz i Mérimée, *Czas* 1923 nr 30.

1635. T. SINKO, O tradycjach klasycznych A. Mickiewicza. Rozpraw pięciorgo, Kr. 1923.

Zawartość: Około Mickiewiczowskiego sonetu „Do Niemna”; Tradycje literackie „Ody do młodości”. (W stulecie polskiego romantyzmu); Improwizacja Konrada jako oda filozoficzna; Widzenie księdza Piotra; „Król Bobo i królowa Lala”.

Rec.: T. KARYŁOWSKI, *Przegl. Powsz.* 1923 t. 158.

1636. H. ŻYCZYŃSKI, Mickiewicz i Szekspir, *Pam. Lit.* 1923 s. 94-109. — H. ŻYCZYŃSKI, Niektóre źródła uwag Mickiewicza nad „Jagiellonidą”, *Pam. Lit.* 1923 s. 191-194. — A. LEWAK, Mickiewicz e Mazzini, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — W. MICKIEWICZ, La Trilogie du Collège de France. Mickiewicz, Michelet, Quinet, Par. 1924 [pdr w *Revue des deux mondes* 1923]. — Z. CIECHANOWSKA, Mickiewicz a Goethe. Ze studiów nad znajomością Goethego w Polsce, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 92-125, odb. Łw. 1925. — T. KARYŁOWSKI, Wpływ „Eneidy” na „Pana Tadeusza”, *Przegl. Powsz.* 1925 t. 165. — J. KLEINER, O „Panu Tadeuszu” — książce budującej, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 42; W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938 s. 51-68 [wyd. osob. Łw. 1925]. — M. SMOLARSKI, Źródła sądów historycznoliterackich A. Mickiewicza w „Kursach literatury słowiańskiej”, *Przegl. Współcz.* 1925 nr 40. — K. GÓRSKI, Mickiewicz jako historyk i krytyk literatury czeskiej, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 286-316; Literatura a prądy umysłowe, War. 1938 s. 151-202. — S. PILCH, Tacyt w twórczości trzech wieszczów, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 221-240.

1637. J. KOWALSKI, Note sur la première édition monographique des leçons de Mickiewicz à Lausanne, w: Bulletin International de l'Académie Polonaise des Sciences et des Lettres. Classe de Philologie, Classe d'Histoire et de Philosophie, Kr. 1926. — K. BREITMEIER, Z kresów, w: Szkice literackie, Jasło 1927 s. 45-68. — E. WORONIECKI, Adam Mickiewicz et Félicité Lamennais, *La Vie* (Par.) 1927 nr z 15 I. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Michelet, Mickiewicz et la Pologne, *Revue de*

lit. comp. 1928 nr 3. — F. BALDENSPERGER, A. de Vigny a Polska, *Przegl. Współcz.* 1929 nr 84. — J. KLEINER, Mickiewicz na tle literatury światowej, *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 18; W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938 s. 17-32. — A. MAZON, Adam Mickiewicz, *La Pologne* (Par.) 1929 nr 13-14 s. 226-229. — Z. SCHULBAUMÓWNA, Świat klasyczny jako źródło natchnienia romantyków polskich, *Filomata* 1929 nr 9. — H. SZUCKI, Mickiewicz i Boehme. Przyczynki do mistyki polskiej, *Pam. Lit.* 1929 s. 315-341. — S. WINDAKIEWICZ, Brytania Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1929 nr 84. — E. WORONIECKI, Adam Mickiewicz et „sa” France éternelle, *Nouvelle Revue* 1929 t. 101-102. Rec.: T. Gr. [T. GRABOWSKI], Mickiewicz i Francja, *Kur. Pozn.* 1929 nr 448.

1638. S. CYWIŃSKI, Niezauważone reminiscencje u Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 1. — S. PIGOŃ, Goethe a liryka religijna Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2. — J. KRÓKOWSKI, Wergiliuszowa pieśń o ziemi ojczystej w ujęciu klasycystycznym i romantycznym („Ziemiaństwo polskie” — „Pan Tadeusz”), Kr. 1931. — S. WINDAKIEWICZ, Włoszczyzna Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1931 nr 110. — S. PIGOŃ, Obiit — 1832 — Natus est, *Gaz. Lit.* (Kr.) 1931/1932 nr 6, marzec 1932 s. 82-83 [dot. stosunku Mickiewicza do Goethego]. — H. BATOWSKI, Kollár i Mickiewicz. Ze stosunków między dwoma wielkimi poetami, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1932 nr 16. — F. BIELAK, Motywy Delille’a w „Panu Tadeuszu”, *Przegl. Powsz.* 1932 t. 194 s. 90-102. — T. CISZEWSKI, Bürger w Polsce, Wil. 1932. — H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie południowi 1848-1855, *Sprawozd. Tow. Nauk. Łw.* 1933 z. 2. — H. BATOWSKI, Słowiańska biblioteka Mickiewicza, *Sprawozd. PAU* 1933 nr 6. — W. BOBEK, Janko Král’ a Mickiewicz, w: Sborník na počest Jozefa Škultétyho, Turčiansky Svätý Martin 1933 s. 16-22. — F. ILEŠIČ, Adama Mickiewicza paryskie „Wykłady” i serbskiego poety Simy Milutinović „Tragedia Obilič” (1827), *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1933 nr 1-6.

1639. J. NADLER, Adam Mickiewicz, deutsche Klassik, deutsche Romantik, w: Deutschland und Polen. Beiträge zu ihren geschichtlichen Beziehungen, red. A. Brackmann, Monachium 1933 s. 51-63; Germany and Poland in their historical

relations, wyd. A. Brackmann, Monachium 1934.

Rec.: Z. ŁEMPICKI, Niemcy i Polska, *Kwart. Hist.* 1934 s. 803-807. — Z. ŁEMPICKI, *Baltic Countries* 1936 nr 2 s. 292-293.

1640. M. VASMER, Der deutsche Einfluss in der polnischen Literatur, w: Deutschland und Polen. Beiträge zu ihren geschichtlichen Beziehungen, red. A. Brackmann, Monachium 1933. Rec.: Z. ŁEMPICKI, Niemcy i Polska, *Kwart. Hist.* 1934 s. 803-807. — H. BATOWSKI, Prelekcje Mickiewicza i poeta serbski, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 9. — W. BOBEK, Mickiewicz a Puškin, *Prúdy* 1934 t. 18 s. 543-556; Kapitoły o Slovanstve, Bratysł. 1937. — A. MAZON, Une correspondance: Mickiewicz, Victor Cousin, Cyprien Robert, *Revue de lit. comp.* 1934 nr 7-9 s. 555-564. — Z. SZMYDTOWA, Pierwiastki platońskie w „Dziadach” drezdeńskich, *Pion* 1934 nr 3. — J. TOPASS, Mickiewicz, Lamennais et Montalembert et leurs rapports idéologiques, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — S. WINDAKIEWICZ, Mickiewicz i Byron, *Pam. Lit.* 1934 s. 127-132. — S. ZETOWSKI, Jak Mickiewicz czytał Horacego, *Filomata* 1934 nr 58.

1641. II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja II: historia literatury, War. 1934.

Zawartość: V. DOROŠENKO, A. Mickevič v ukraińskoj literaturi [notatka]; — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” w słowiańskich przekładach; — K. GÓRSKI, „Dziady” drezdeńskie a „Prometeusz” Ajschylosa; — J. HEIDENREICH, Mickiewicz v české literatuře [notatka]; — F. ILEŠIČ, Adam Mickiewicz u poľudniowych Slovan (dzisiejszych Jugosłowian); — J. KLEINER, „Konrad Wallenrod” na tle epoki [streszcz.]; — A. KNÁŽINSKIJ, Mickevič i velika ukraińs’ka trijčá; — G. MAVER, Mickiewicz a Italia; — L. PŁOSZEWSKI, Wykłady Mickiewicza o literaturze słowiańskiej; — S. RESPOND, Słwieniec Matija Čop o Mickiewiczu [uzup. art.]; — D. STRÉMOOUKHOFF, Adam Mickiewicz et V. Solov’ev; — Z. SZMYDTOWA, Rola Platona w twórczości Mickiewicza.

1642. M. MARKOVIĆ, Adam Mickiewicz et la poésie populaire serbe, *L’Echo de Belgrad* 1935 nr 16; Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 509-513. — P. MĄCZEWSKI, Motywy Mozartowskie w „Dziadach”, *Kur. Warsz.* 1935 nr 47. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz jedzie do Pragi. Z cyklu: Polskie peregrynacje do Pragi i Karłowych Warów, *Pam. Lit.* 1935 s. 441-480; *Przegl.*

Zach. 1949 z. 11 [pt. Mickiewicz jedzie do Pragi]. — S. WARSZAWSKA, Filomaci wileńscy a Horacy, *Filomata* 1935 nr 75.

1643. H. BATOWSKI, Mickiewicz a Słowianie do roku 1840, *Lw.* 1936 [odb. z *Arch. Tow. Nauk. we Lw. Wydz. Filolog.* t. 8 z. 1].

Zawartość: Słowianoznawstwo w Wilnie; Białoruś; Pierwsze zetknięcia z Rosją; Literatura rosyjska; Rządy Aleksandra I; Polska a Rosja; Słowiańszczyzna południowa; Czechy; Zamknięcie.

1644. K. GEORGIJEVIĆ, Srpskohrvatska narodna pesma u polskoj književnosti, Belgr. 1936. — M. SZYJKOWSKI, Adama Mickiewicza podróż do Czech, w: Polskie peregrynacje do Pragi i Karłowych Warów. Od Augusta Mocnego do A. Mickiewicza, Bydg. 1936 s. 215-329. — W. BOBEK, Mickiewicz a slovanstvo, w: Kapitoły o Slovanstve, Bratysł. 1937. — H. ŻYCZYŃSKI, Mickiewicz i pani de Krüdener, *Ruch Lit.* (War.) 1937 z. 5.

1645. J. KLEINER, W kręgu Mickiewicza i Goethego, War. 1938.

Zawartość: Mickiewicz na tle literatury światowej; Rola wyrazu „pielgrzym” w słownictwie Mickiewicza; Kompozycja „Dziadów” części trzeciej; O „Panu Tadeuszu” — książce budującej [wyd. osob. Lw. 1925]; Samuel Zborowski na literaturze polskiej.

Rec.: T. GRABOWSKI, *Pam. Lit.* 1938 s. 312-314. — S. KAWYŃ, Tropami wielkości, *Pion* 1938 nr 16. — H. SZYPER, *Życie Lit.* (War.) 1938 z. 5. — T. WIWATOWSKI, *Ateneum* 1939 nr 3 s. 506-510.

1646. Đ. ŽIVANOVIĆ, Mickievič i Njegoš, *Prilozi za Književnosti, Jezik Istoriju i Foklor* (Belgr.) 1939 z. 1-2 s. 84-90. — W. GIUSTI, Mazzini e gli Slavi, Mediolan 1940. — A. HARASOWSKI, Burns and Mickiewicz, *Ogniwo Przyjaźni* (Glasgow) 1942 nr 5. — J. LECHOŃ, Péguy i Mickiewicz, *Tyg. Przegl. Lit. Koła Pisarzy z Polski* (Nowy Jork) 1942 nr 26; *Wiad. Pol.* (Lond.) 1942 nr 36. — W. LEDNICKI, Mickiewicz, Dostoevsky and Blok, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1942 nr 1 [streszcz.]; Slavic Studies. Sixteen Essays in Honor of George Rapall Noyes, oprac. A. Kaun, E.J. Simmons, Nowy Jork 1943 s. 75-98. — W. KUBACKI, Na śladzie Demostenesa i Mozarta w twórczości Mickiewicza, *Sprawozd. PTPN* 1945/1946 t. 13. — J. KLEINER, Mesjanizm „Książę narodu i pielgrzymstwa” wobec mesjanizmu francuskiego, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 21. —

W. KUBACKI, Echa Mozarta w III cz. „Dziadów”, *Odrodzenie* 1946 nr 13. — W. KUBACKI, Ranieri Calzabigi pośród lektur filomackich, *Twórczość* 1947 nr 2; Pierwiosnki polskiego romantyzmu, Kr. 1949 s. 19-60 [pt. Ranieri Calzabigi].

1647. W. KUBACKI, Czym były Włochy dla Mickiewicza?, *Odrodzenie* 1948 nr 24. — Z. SITNICKI, Mickiewicz a Dante, *Pam. Lit.* 1948 s. 335-373. — G. MAVER, E. DAMIANI, M. BERSANO-BEGEY, Mickiewicz e l'Italia: revocazioni compiute a Roma, in Campidoglio, in occasione del centenario della legione polaca dei A.M., Neapol 1949. — G. PIANKO, Mickiewicz a świat starożytny, *Meander* 1949 nr 10. — L. KRZYŻANOWSKI, Cooper and Mickiewicz: a Literary Friendship, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 245-257. — H. MAYER, Mickiewicz a Niemcy, tłum. R. Nowak, *Wiś* 1951 nr 20 i 22. — R. POLLAK, Mickiewicz i „Orland szalony” Ariosta, *Pam. Lit.* 1951 z. 2; Od renesansu do baroku, War. 1969 s. 194-203. — S.I. VASILENOK, A. Mickievič i belarusskaâ literatura, w: Slavânskaâ filologîâ. Stat'i i monografii, Mos. 1951 s. 124-134. — M. KRIDL, Two Champions of a New Christianity: Lamennais i Mickiewicz, *Compar. Lit.* 1952 s. 239-267. — M. SZYKOWSKI, Jan Kollar – A. Mickiewicz. W stulecie śmierci Kollara, *Zwrot* (Cieszyn) 1952 nr 2. — A. ŚWIDERSKA, Emerson a Mickiewicz, *Dziś i Jutro* 1953 nr 50. — H. BATOWSKI, Mickiewicz i Palacký, *Pam. Lit.* 1954 z. 2.

1648. J. BÁNSKY, Adam Mickiewicz a slovenská literatúra, *Sloven. Liter.* 1955 nr 3. — S. BRAGA [V. TUMAŠ], Mickevič i belarusskaâ plyn' pol'skae literatury, *Konadni* 1955 nr 4; Mickevič i belarusskaâ plyn' pol'skae literatury, Nowy Jork 1957. — J. FABRE, Adam Mickiewicz et le romantisme européen, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, Par. 1955; *Ogród* 1993 nr 1/4 [tłum.: A. Mickiewicz i romantyzm europejski]. — F. GERMAN, Mickiewicz i rosyjsko-ukraińska pieśń ludowa, *Dzien. Zach.* 1955 nr 283. — W. GODLEWSKI, Les Pèlerins de l'Avenir. Mickiewicz et Lamennais, *Revue des sc. Hum.* (Lille) 1955, paźdz.-grudz. — M. HERMAN, Adam Mickiewicz, *Revue des sc. hum.* (Lille) 1955 nr 80. — R. KARST, Schiller und Mickiewicz, *Neue deutsche Lite-*

ratur 1955 z. 11. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz vulgarisateur d'Emerson, *Revue de lit. comp.* 1955 nr 10-11. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewiczowskie parafrazy z Emersona, *Życie Lit.* 1955 nr 52. — Z. SZMYDTOWA, Mickiewicz jako tłumacz z literatur zachodnioeuropejskich, War. 1955.

1649. O. BARTOŠ, České portréty A. Mickiewicze, *Slavia* (Praga) 1956 nr 1. — Z. DOKURNO, O Mickiewiczowskich przekładach z Byrona, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) — J. FABRE, Mickiewicz a romantyzm europejski, przeł. J. Rogoziński, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 51-74. — V. HORÁKOVÁ, Mickiewiczovo dílo v srbských překladech, *Slov. přehl.* 1956 nr 6. — J. KLEINER, Związek rozprawy Mickiewicza „O nowoczesnym malarstwie religijnym Niemców” z francuskim odrodzeniem sztuki chrześcijańskiej, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954/1955 [wyd. 1956] s. 73-79. — G. MAVER, Mazzini e Mickiewicz, *Ricerche Slav.* 1956 nr 4. — G. MAVER, Mickiewicz i Mazzini, przeł. Z. Zeydler-Zborowski, War. 1956.

1650. Mickiewicz-Blätter 1956.

Zawartość: H. BUDDENSIEG, Mickiewicz-ehring in Schrifttum und Kunst; — W. KUBACKI, Mickiewicz und die deutschen Dichter; — O.F. BABLER, Adam Mickiewicz und Angelus Silesius; — W. WARSINSKY, Mickiewicz heute – oder von der Berufung des Dichters; — O.F. BABLER, Adam Mickiewicz und Benjamin Franklin.

1651. E. ORDON, Mickiewicz and Emerson, w: Mickiewicz and the West. A Symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 31-54. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Překlady z Mickiewicze a Eliška Krásnohorská, *Slavia* (Praga) 1956 nr 1. — E. ZAWACKI, Mass Messianism: Mickiewicz versus Marx, w: Mickiewicz and the West..., s. 55-61. — D. ŽIVANOVIĆ, Mickievič – Puškin – Demeter, *Pitanja književnosti i jezika* 1956 t. 3 nr 1-2. — W. WEINTRAUB, Mickiewicz, Lamennais and biblical prose, w zb.: For Roman Jakobson. Essays on the occasion of his sixtieth birthday: 11 october 1956, Hague 1956 s. 644-652; *Kultura* (Par.) 1957 nr 11 [wersja pol. rozsz.: Z zagadek Mickiewiczowskich]; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wyb. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 81-99. — H. BATOWSKI, Nazwiska pisarzy bułgarskich zanotowane przez Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1957 nr 1. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz

chez Lamennais. La fin d'une légende, *Revue de lit. comp.* 1957 nr 2. — W. OSTROWSKI, William Wordsworth i „Ballady liryczne” (notatka na Rok Mickiewiczowski), *Prace Polon.* 1957 s. 331-353. — I.M. POROČKINA, A. Mickevič i čehi, w: Adam Mickevič i slavãnskaâ filologijâ. K 100-letijû so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — T. SINKO, Mickiewicz i antyk, Wr. 1957. Rec.: K. SVOBODA, *Listy filologické* 1959.

1652. S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewiczowskie „powinowactwa z wyboru”, War. 1957.

Zawartość: W roku mickiewiczowskim; Mickiewicz a krąg zagadnień weberowskich; Mickiewiczowska Hebe jako wiersz rewolucyjny; „Hymn na dzień Związania N.P. Marii”. Próba nowego odczytania utworu; Mickiewiczowski „Żeglarz” jako anti-Resignation; Rola „Zbójców” w Mickiewicza twórczej recepcji Schillera; „Penelope” i kilka innych lipskich wydańnictw z czasów młodości Mickiewicza; Spór o Mickiewicza-katolika; Mickiewicz „Księgi Narodu i Pielgrzymstwa Polskiego” und „der Katechismus für den deutschen Kriegs- und Wehrmann” E.M. Arndt; Genealogia francuskiej legendy o pobycie Mickiewicza w La Chenaie; Na marginesach „Pana Tadeusza”.

Rec.: W. NOWODWORSKI, *Zesz. Nauk. KUL* 1958 z. 1/2. — A. WITKOWSKA, *Pam. Lit.* 1960 z. 2.

1653. N. SMIRNOVA, A. Mickevič i Bolgarii, w: Adam Mickevič i slavãnskaâ filologijâ. K 100-letijû so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — Z. SZMYDTOWA, Rousseau – Mickiewicz: w kręgu filomatów, *Przegl. Hum.* 1957 nr 1/2; Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961 s. 35-60; W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979 s. 295-319. — S. WOLLMAN, Mickiewicz a Slovo o pluku Igorovę, *Slavia* (Praga) 1957 nr 1. — V. ZAJCEV, Poëma Ivana Gunduliča „Osman” v ocenke pol'skogo literaturovedeniâ pervoj poloviny XIX v., w: Adam Mickevič i slavãnskaâ filologijâ... — H. BUDDENSIEG, Heinrich Vierordt und A. Mickiewicz, *Mickiewicz-Blätter* 1958 s. 81-84. — H. BUDDENSIEG, Peter Cornelius und A. Mickiewicz, *Mickiewicz-Blätter* 1958 s. 14-22.

1654. J. FABRE, Francja w myślach i uczuciach Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 139-173. — E. GEORGIJEV, Polsko-buł-

garskie więzy literackie w epoce A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 615-672 [wyd. osob. War. 1956]. — J. HAMM, Adam Mickiewicz i Medo Pucić, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 350-359. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz a Lammenais w latach 1830-1834, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 180-206. — K. SZAUDER, Paralele między artyzmem Mickiewicza a literacką ludowością węgierską, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 570-586. — J. MERSEREAU JR., The influence of J.F. Cooper on A. Mickiewicz. An assessment, *Slav. and East-Eur. Studies* 1958/1959 t. 3 s. 207-218.

1655. H. BUDDENSIEG, Adam Mickiewicz und Schiller, *Mickiewicz-Blätter* 1959 s. 85-99; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 333-352. — W. LEDNICKI, Mickiewicz w zwiernadlu poezji A. de Vigny. Uwagi nad realiami „Wandy” i nad zagadnieniem despotyzmu w dziełach Mickiewicza i A. de Vigny, *Teki Hist.* t. 10: 1959. — W. WEINTRAUB, Two parallels, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 499-508. — Z. MARKIEWICZ, George Sand et Mickiewicz. Leur correspondance, *Revue de lit. comp.* 1960 nr 1 s. 108-120. — W. KUBACKI, Zurotki Tassa na weneckich lagunach, w: Księga pamiątkowa ku czci Stanisława Pigonia, red. Z. Czerny, Kr. 1961 s. 303-314. — D. DAVIE, Pushkin, Walter Scott and Mickiewicz, w: The heyday of Sir Walter Scott, Lond. 1961; *Poezja* 1975 nr 11/12 [tłum.]; Slavic excursions. Essays on Russian and Polish literature, Manchester 1990 s. 98-138.

1656. Z. SZMYDTOWA, Rousseau – Mickiewicz i inne studia, War. 1961.

Zawartość: Jan Jakub Rousseau. Dzieło i recepcja; Rousseau – Mickiewicz. W kręgu filomatów; Krąg „Dziadów wileńskich”; „Konrad Wallenrod”; Rousseau – Mickiewicz. Liryka miłości, zwierzeń i wspomnień; „Dziadów” część III; Publicystyka w latach 1832-1833; „Pan Tadeusz”; Wykłady paryskie – *Trybuna Ludów*; Zamknięcie; Czynniki gawędowe w poezji Mickiewicza; Problematyka i kompozycja „Grażyny” na tle jej rodowodu literackiego; Ludowość „Grażyny”; „Morlach w Wenecji” w przekładzie Mickiewicza.

Rec.: K. GÓRSKI, *Pam. Lit.* 1962 z. 4.

1657. H.W. CLARKE, Homer and Mickiewicz. „Pan Tadeusz” and the Odyssean heritage, *Ind. Slav. Stud.* 1963 v. 3 s. 7-25. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i Lamennais, *Pam. Lit.* 1963 z. 4; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 141-157. — J. WARSZAWSKI, Mickiewicz uczniem Sarbiewskiego, Rzym 1964. — H. RÖHLING, „Sonety krymskie” und „West-östlicher Divan”, *Die Welt der Slaven* 1965 t. 1 s. 9-20; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 117-128. — H. BATOWSKI, Polityczny wpływ Mazziniego na Mickiewicza. Przyczynek do historii r. 1848, w zb.: *Studi in onore di Ettore Lo Gatto e di Giovanni Maver*, Florencja 1962 s. 73-78; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich, War. 1980 s. 131-138.
1658. J. FABRE, Lumière et romantisme: énergie et nostalgie de Rousseau à Mickiewicz, Par. 1963, wyd. 2 Par. 1980.
- Rec.: Z. MARKIEWICZ, *Revue de lit. comp.* 1964 nr 2. — E. RZADROWSKA, *Kwart. Neofil.* 1964 z. 4.
1659. L. KOŁODZIEJ, Adam Mickiewicz. Au carrefour des romantismes européens. Essai sur la pensée du poète, Aix-en-Provence 1966. Rec.: A. WALICKI, *Pam. Lit.* 1972 z. 2. — J. WIERZBICKI, Vrazovi soneti i Mickiewicz, *Umjetnost riječi* 1967 nr 4 s. 323-342. — S. DĄBROWSKI, Obrazy, zdania, słowa (na marginesie problemu ech cudzych w twórczości Mickiewicza), *Pam. Lit.* 1968 z. 3. — S. ZABŁOCKI, Mickiewicz w kręgu neohellenizmu, *Acta Univ. Wratislaviensis Prace Lit.* 1968 nr 73. — S. ZADRŹNY, Artaud i – Mickiewicz, *Dialog* 1968 nr 6.
1660. J.W. BOREJSZA, Sekretarz Adama Mickiewicza (Armand Lévy i jego czasy 1827-1891), War. 1969.
- Rec.: J. PRZYBÓŚ, „Sekretarz Mickiewicza”, *Życie War.* 1969 nr 285. — W. ŚLIWOWSKA, *Przegl. Hist.* 1971 nr 3. — M. SZULKIN, *Biul. Żyd. Inst. Hist.* 1972 nr 2. — Z. MARKIEWICZ, *Pam. Lit.* 1973 z. 2. — W. ŻUKROWSKI, Sekretarz Adama Mickiewicza, w: Karambole, War. 1973 s. 232-236.
1661. J.Z. JAKUBOWSKI, Mickiewicz w kręgu Goethego i „Fausta”, w: Europejskie związki literatury polskiej. [Prace ofiarowane prof. Z. Szmydłowej], War. 1969 s. 231-246; Trwałe przymierza, oprac. J. Jakubowska, War. 1988 s. 353-364. — S. HOEFERT, Johannes Bobrowski und A. Mickiewicz, *Mickiewicz-Blätter* 1970. — G. MAKOWIECKA, Hiszpania u Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1970 nr 4. — J. BORSUKIEWICZ, „Mcyrri” Lermontowa a „Farys” Mickiewicza, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. F: Hum.* t. 26: 1971 s. 123-131. — F. GERMAN, Mickiewicz i Mozart, Kat. 1971. — K. KREJČÍ, Młody Puszkina i młody Mickiewicz, w: Wybrane studia slawistyczne. Kultura, literatura, folklor, War. 1971 s. 152-173. — V. SMOCHOVSKA-PETROVA, Dve knihy na naroda: „Slavjanob”lgarska istorija” ot Paisij i „Knigi na naroda i polskoto poligrimstvo” ot Mickevič, *Liter. Mis”l* (Sofia) 1971 nr 2 s. 75-97. — H. ZBIERSKI, Wordsworth – Mickiewicz. Paralele i kontrasty, *Sprawozd. PTPN* 1971 nr 1 (87).
1662. J. KRZYŻANOWSKI, Od literatury ludowej do narodowej. Inicjatywa Mickiewicza i jej tło europejskie, w: Sztuka słowa. Rzecz o zjawiskach literackich, War. 1972 s. 189-211. — Z. STOBERSKI, [Rola Mickiewicza w historii literatury litewskiej], *Lit. na Świecie* 1972 nr 11. — M. TARTAKIEWICZ, Czemu o tym pisać nie chcecie, panowie? Lautréamont i Mickiewicz, *Lit. na Świecie* 1972 nr 3. — M. WODZYŃSKA, Filozofia historii Edgara Quineta a mesjanizm mickiewiczowski, *Stud. Filoz.* 1972 nr 10; A. Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976 s. 27-128 [wersja rozsz. pt. Edgar Quinet w kręgu idei Adama Mickiewicza]. — I.C. CHITIMIA, Trwałe i powszechne wartości dzieł Mickiewicza w romantyzmie słowiańskim i europejskim, *Pam. Lit.* 1973 z. 2; publik. rum.: Rapports et communications présentées au VIIe Congrès International des Slavistes (Varsovie, 21-27 août 1973, Bukareszt 1973). — I. FRIED, Die Frage des Überganges vom Klassizismus in die Romantik in der Dichtung von Mickiewicz, Mácha, Prešeren und Vörösmarty (Ein Typologischer Versuch), *Studia Slav.* (Budap.) 1973 nr 1. — S. KOZAK, „Knyhy bytija ukrajińskoho narodu” Mykoły Kostomarowa i „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza, *Slavia Orient.* 1973 nr 2. — J.N. MILLER, Dwie fikcje pod jednym płaszczem, w: Na krzywej przemian, War. 1973 s. 226-267 [dot. twórczości Mickiewicza i Puszkina]. — D. ŽIVANOVIĆ, Mickevič i Vuk, *Naučni sast. slav.* (Belgr.) 1973 t. 2 s. 169-185. — W. POCZYNAJŁO, „Sen” Szewczenki

a Mickiewiczowska i Puszkiniowska wizja Petersburga, *Studia Pol.-Slav.-Orient.* 1974 t. 1.

1663. E. RZADKOWSKA, Ziemia sług słońca (Marmontel – Mickiewicz), *Kwart. Neofil.* 1974 z. 2. — B. BILIŃSKI, Gli incontri romani di Adamo Mickiewicz con Camuccini, Thorvaldsen, Vernet e Overbeck 1829-1830, *Strenna dei Romanisti* 1975 t. 36 s. 58-72. — B. BILIŃSKI, Z Mickiewiczem w Ferrarze: w domu i u grobu Ariosta. W pięćsetną rocznicę urodzin twórcy „Orlanda Szalonego”, *Przegl. Hum.* 1975 nr 5. — L. HEINE, Adam Mickiewicz und die sorbische Literatur, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1975 z. 1.

1664. W. WEINTRAUB, Profecja i profesura. Mickiewicz, Michelet i Quinet, War. 1975.

Rec.: M. GŁOWIŃSKI, *Literatura* 1975 nr 49. — M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — M. KRÓL, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1976 nr 14. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, *Człowiek i Światopogląd* 1976 nr 3. — M. STALA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1976 z. 5. — S. FISZMAN, *Slavic Review* 1977 nr 3. — A. ZIENIEWICZ, *Poezja* 1977 nr 1.

1665. D. ŽIVANOVIĆ, „Graf Zorič” Mickeviča, *Pam. Slov.* t. 25: 1975 s. 137-144. — P. DINEKOV, Trima veliki poeti v s’dbata na svoje narodi (S. Petöfi, A. Mickiewicz, H. Botev), w: V svete na Hristo Botev, Sofia 1976 s. 51-64; *Obzor* 1976 nr 2 [tłum. fr. pt. Trois grands poètes dans le destin de leurs peuples]. — J. GAWROŃSKI, Stosunek Goethego do Polski (Mickiewicz w Weimarze), *Wiad.* (Lond.) 1976 nr 8. — K. GEORGIJEVIĆ, Adam Mickiewicz i „Hasanaginica”, w: Hasanaginica 1774-1974. Prepjevi, varijante, studije, bibliografija, wyd. A. Isaković, Sarajewo 1976 s. 207-209 [na s. 204-206 fragm. „Les Slaves” Mickiewicza pt. „La mort de la femme de Hassan Aga”]. — W. WEINTRAUB, En marge de l’amitié de Mickiewicz et de Michelet, *Revue de lit. comp.* 1976 nr 1/2 s. 77-83. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, Philosophie romantique de l’histoire au Collège de France. Mickiewicz, Michelet, Quinet, *Organon* nr 12/13: 1976/1977.

1666. J. BORSUKIEWICZ, Tenetičeskiet i tipologičeskie svāzi tvorčestva Lermontova s proizvedenāmi Mickieviča, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. F: Hum.* T. 32: 1977 s. 149-162. — Z. NEJEDLÝ, [Stosunek Mickiewicza do Czechów], *Głos Ludu* (Ostrawa) 1977 nr 78 [art. z 1949]. — J. PARVI, Let-

tres inédites des écrivains français aux fils de A. Mickiewicz et à Armand Lévy, *Kwart. Neofil.* 1977 z. 4. — A. TONOV, H. Botev i A. Mickiewicz, *Liter. Mis’l* (Sofia) 1977 nr 3. — M. ŻUROWSKI, Lautréamont i Mickiewicz, *Przegl. Hum.* 1977 nr 1. — W. CHWALEWIK, Byron – Mickiewicz – Conrad, *Roczn. Hum.* t. 24: 1976 [wyd. 1978] z. 1 s. 261-267. — A. HERMANN, Die serbische Volksdichtung in den „Vorlesungen über slawische Literatur und Zustände” von A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1978 s. 151-157. — E. KLIN, Die Rezeption der deutschen Literatur in der polnischen Romantik, *Acta Univ. Nic. Cop. Fil. Germ.* 1978 z. 88. — P. VIALLANEIX, Michelet, Mickiewicz i mesjanizm romantyczny, tłum. M. Damińska-Joczo-wa, *Pam. Lit.* 1978 z. 1.

1667. Z. SZMYDTOWA, W kręgu renesansu i romantyzmu. Studia porównawcze z literatury polskiej i obcej, wyb. i przedm. Z. Libera, War. 1979.

Zawartość: „Dziady” wileńskie w świetle dialogów Platona; Rousseau – Mickiewicz; Jan Jakub Rousseau. Dzieło i recepcja; Rousseau – Mickiewicz. W kręgu filomatów; „Konrad Wallenrod”; Rousseau – Mickiewicz. Liryka miłości, zwierzeń i wspomnień; „Dziadów” część III; Publicystyka w latach 1832-1833; „Pan Tadeusz”; Wykłady paryskie – *Trybuna Ludów*; Zamknięcie; „Morlach w Wenecji” w przekładzie Mickiewicza.

1668. J. AXER, Król Marcus Tullius. Glosa do rozmowy A. Mickiewicza z Micheletem, *Przegl. Hum.* 1980 nr 9/10. — W. POCZYŃAJKO, Piotr I w poezji Puszkina, Mickiewicza i Szewczenki, *Studia Pol.-Slav.-Orient.* 1980 t. 6 s. 51-100. — T. PRETNAR, O tendencjach tonicznych wiersza ballad i romansów Adama Mickiewicza i France Prešerna, *Zesz. Nauk. Univ. Jag. Prace Historycznol.* 1980 z. 39. — W. WEINTRAUB, Saint-Martin i poetyka profetyzmu, w: Poeta i prorok. Rzecz o profetyzmie Mickiewicza, War. 1982 s. 101-121, wyd. 2 War. 1998 s. 79-95. — L. XUN, Moluo shili shuo [O sile poezji demonicznej], red. R. Zhao, Tianjin 1982. — P. DREWS, O recepcji Mickiewicza w niemieckim obszarze językowym, tłum. J. Kepler, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 205-215. — M. CADOT, Michelet, Mickiewicz et la Russie: un moment privilégié dans l’approche française des questions slaves, w: Messianisme et slavophilie. Colloque polono-français, 2-7 octobre 1985, Cracovie Université Jagellone, red.

- M. Cieśla-Korytowska, Kr. 1986 s. 43-54; *Ruch Lit.* (Kr.) 1987 z. 1 [pt. Michelet, Mickiewicz i Rosja. Szczególnie korzystny moment w pojmowaniu kwestii słowiańskich przez Francuzów, tłum. U. Hrehorowicz]. — B. OSTROMĘCKA-FRĄCZAK, Z historii literackich związków polsko-słowiańskich (E. Korytko, F. Prešeren, A. Mickiewicz), *Prace Polon.* 1986 s. 109-134. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, L'histoire d'une amitié intellectuelle: Mickiewicz, Quinet, Michelet, w: *Messianisme et slavophilie...*, s. 33-42.
1669. M. CADOT, Exil et Poésie. La Crimée de Puškin et de Mickiewicz, *Revue des Études slaves* 1987 nr 1/2-4. — H. ROTHE, O Mickiewiczu i Goethem: kilka spostrzeżeń, *Przegl. Hum.* 1987 nr 11. — T. PRETNAR, Inovativnost in tradicionalnost verznega oblikovanja v Mickiewiczovih in Prešernovih programskih besedilih in orientalni oblikah, *Jezik in Slovestvo* (Ljubljana) 1988/1989 nr 7/8. — H. MAYER, Adam Mickiewicz und die deutsche Klassik, w: *Weltliteratur. Studien und Versuche*, Frankfurt nad Menem 1989 s. 186-206. — P. LOJKA, U. SOSNA, Èpoha Mickieviča. Gramadska-palityčnaà situacyà ù Belarusi ù peršaj palove XIX st, w: Adam Mickevič i nacynala'nnyà kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzienka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 65-71.
1670. K. DEDECIUS, Zwei Sterne auf getrennten Bahnen. Goethe und Mickiewicz, *Deutsch-Poln. Ans. zur Lit. und Kult.* 1990 s. 27-49. — W. JÖHLING, Jakub Boehme und A. Mickiewicz, *Deutsch-Poln. Jahr.* 1990 t. 4. — S.S. ŁANDA, Zagorzały bajronista. Do genezy art. Mickiewicza „Goethe i Byron”, *Przegl. Hum.* 1990 nr 5/6. — D. ŽIVANOVIĆ, Njegoš i Mickievič, *Naučni sast. slav.* (Belgr.) 1990 t. 2 s. 275-283. — J. ZIELAKOWA, Lekturyz poety. A. Mickiewicz o Walterze Scotcie i George'u Gordonie Byronie, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 1991 z. 31. — M. ŻUROWSKI, La fortune de Schiller en Pologne a l'aube du romantisme, w: *Révolution et littérature. La Révolution française de 1789 dans les littératures allemande, française et polonaise*, red. J. Żurowska, War. 1992. — Z.J. NOWAK, Z techniki homeryckiej w „Panu Tadeuszu”, *Filomata* 1993 nr 9; Antyk w Polsce, cz. 2: *Studia*, red. J. Okoń, J. Sarnański, Łódź 1998 s. 153-159. — E. WEER [E. WESTER], Mickiewiczowskie święto, [tłum. L. Neuger], *Dekada Lit.* 1993 nr 8. — A. WISZNIEWSKA, Mickiewicz – tłumacz poezji europejskiej (niemieckiej), w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodzie 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 119-130.
1671. J. PARVI, Hugo et Mickiewicz: deux visions de L'Europe unie, *Kwart. Neofil.* 1994 t. 41 s. 311-320. — M. SKWARA, Mickiewicz i Emerson – prelekcje paryskie, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — S. VINCENZ, Dante i Mickiewicz, *Więź* 1994 nr 9. — M.A. BALSANO, Mignon in Polonia. Rielaborazioni poetiche e musicali polacche della ballata di Goethe, *Dafni. Studi e Testi Musicali* 1995 nr 3. — L. GRZEGOREK, Hiszpański syndrom A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Studia [...] Fil. Pol.* 1995 z. 16. — J. WEINBERG, „Pan Tadeusz” i „Beniowski” wobec „Gofreda” Tassa –Kochanowskiego. Odmiany i wybrane wątki recepcji romantycznej, *Miscell. Łódz.* 1995 nr 13. — J. RIŠKUS, Adam Mickiewicz a Litwa, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — S. TAPSCOTT, Mickiewicz, Walt Whitman, and the performative rhetoric of the nation, w: *Culture and identity. Selected aspects and approaches*, red. S. Stern-Gillet, Kat. 1996 s. 375-395. — S.D. TITARENKO, „Krimskie sonety” A. Mickeviča i rozvitie ruskogo soneta èpoki romantizma, *Przegl. Rus.* 1996 nr 1/2.
1672. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Dlaczego romantycy nienawidzili Newtona. Z dziejów romantycznej gnozeologii: Goethe, Blake, Mickiewicz, w: *Między Oświeceniem i Romantyzmem. Kultura polska około 1800 roku*, red. J.Z. Lichański, War. 1997 s. 211-219; O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 185-196; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 108-123. — W. KOŚNY, Die polnischen Übersetzungen von G.A. Bürgers „Lenore” von dem Erscheinen der Ballade „Uciezka” von A. Mickiewicz, w: *Między Oświeceniem i Romantyzmem...*, s. 255-272. — K. DEDECIUS, Dwie gwiazdy na niezbieżnych torach. Goethe i Mickiewicz, *Lithuania* 1997 nr 3/4. — A. KUCIAK, Romantyczna droga do piekła – Ugolino A. Mickiewicza, w: *Nie tylko o Norwidzie*, red. J. Czarnomorska Z. Przyrodnik, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 151-162. — H. OLSCHOWSKY, Narodowa i europejska tożsamość. Mickiewicz i następ-

cy, w: *Między Oświeceniem i Romantyzmem...*, s. 229-242. — D. SEWERYN, „... jak tam zaszedłeś”. Mickiewicz w szkole klasycznej, Lubl. 1997. — Z. TROJANOWICZOWA, Nieznany autograf Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1997 nr 39; *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 193-199 [fr. Une traduction inconnue d'Emerson par Mickiewicz]; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 325-330.

1673. A. ÂSKEVIČ, A. Mickevič i starabelaruskaa duhoŭnaa kul'tura, w: Adam Mickevič i nacyaŭnaŭnaja kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 250-256. — Ĭ. BAGDANOVIČ, Tvorčasc' A. Mickeviča i stanaŭlenne belaruskaj ramantyčnaj tradycyi, w: Adam Mickevič i nacyaŭnaŭnaja kul'tury..., s. 263-268. — D. BEAUVOIS, Europejskość Mickiewicza przed opuszczeniem Litwy (Mickiewicz europeen en Lituanie), *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 7-20. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Białoruskie korzenie A. Mickiewicza, w: *Między Wschodem a Zachodem. Z dziejów formowania się białoruskiej świadomości narodowej*, Białystok 1998 s. 19-43. — M. BURTA, Adam Mickiewicz i Jakub Boehme, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaa kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogród 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriów, Gdańsk 1998 s. 207-221. — S. FISZMAN, Mickiewicz et Pouchkine. La genèse des divergences, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* 1998 t. 4 s. 21-32. — I. GRUZIŃSKA-GROSS, Tocqueville i Mickiewicz, *Zesz. Lit.* 1998 nr 62. — I. JOKIEL, Adam Mickiewicz wobec kultury zachodnioeuropejskiej (w świetle „Ksiąg narodu polskiego i pielgrzymstwa polskiego” oraz prelekcji paryskich), w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 63-80. — J. KOREK, Zagadka Mickiewicza a Swedenborg, *Acta Sueco-Pol.* 1998 nr 7.

1674. A.A. LOJKA, Adam Mickevič i Belarus', w: Adam Mickevič i nacyaŭnaŭnaja kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci

(Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998, s. 9-14. — Ŭ.Ĭ. MARHEL', Šläh da Belarusi. A. Mickevič – pradvesnik adradžennâ belaruskaj literatury, Mińsk 2003 [wyd. uzup.]. Rec.: Ĥ. ČYKVIN, *Stud. Wschodniosł.* 2004 t. 4 s. 273-276. — D. MOSTWIN, Mickiewicz – amerykański wątek, *Akcent* 1998 nr 4; Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa, wyd. Z. Krasnodebski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 301-320 [tłum.: Mickiewicz – die amerikanische Verbindungslinie]. — L. NEUGER, M. SUGIERA, Mickiewicz a Stagnelius. Rekonesans, *Acta Sueco-Pol.* 1998 nr 7. — M. OLDENBURG, Krig och poesi. Poetiska skildringar av nationell kamp hos A. Mickiewicz och Johan Ludvig Runeberg, *Slavica Lundensia* 1998 t. 18 s. 57-68. — A. PIROČKINAS, Źródła romantyzmu A. Mickiewicza, w: Adam Mickevič i nacyaŭnaŭnaja kul'tury..., s. 40-45. — T. PRETNAR, Prešeren in Mickiewicz. O slovenskem in poljskem romantičnem verzju, Ljubljana 1998. — H. ROTHE, Verleumdung und Pamphlet? Puschkin und Mickiewicz 1824 bis 1834, w: Polen unter Nachbarn. Polonistische und komparatistische Beiträge zu Literatur und Sprache, wyd. H. Rothe, P. Thiergen, Kolonia 1998 s. 267-279. — A. SIMAKOŬ, A. Mickevič i indèjskkaa Ameryka. Ambivalentnasc' i gumanizm, w: Adam Mickevič i nacyaŭnaŭnaja kul'tury..., s. 369-377. — M. SOBOTROVÁ, Z historii kontaktów polsko-czeskich. Adam Mickiewicz i Josef Václav Frič, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 359-370. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz och den svenska romantiken, *Slavica Lundensia* 1998 t. 18 s. 41-55; Polska literatura w Szwecji / Polsk litteratur i Sverige, Gdańsk – Sopot 2003 s. 32-47 [tłum.: Mickiewicz a literatura szwedzkiego romantyzmu].

1675. B. BIAŁOKOZOWICZ, Adam Mickiewicz jako poetycki symbol polsko-litewskiego i polsko-wschodniosłowiańskiego zbliżenia, porozumienia i współpracy, w: *Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarod. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina* (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 11-21. — CH. GARSTKA, Adam Mickiewicz Blich auf die tschechische Literatur in seinen „Vorlesungen über slavische

- Literatur und Zustände", Heidelberg 1999. — P. KAŠA, Adam Mickiewicz a Pavel Josef Šafárik, w: Adam Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — E. KASPERSKI, Zabójczy jad poezji: Iwan Franko i Adam Mickiewicz na rozstajnych szlakach historii, *Przegl. Hum.* 1999 nr 5. — V. KORNIJČUK, Problema zrađi ŭ poezij A. Mickeviča, O. Puškina, I. Franka, w: *Słowo, tekst, czas...*, s. 90-94. — J. KORPANTY, „On był i nasz”, czyli A. Mickiewicz i antyk, *Nowy Filomata* 1999 nr 2. — L. LIBERA, „Dziady”, „Faust” i Ropelewski, w: Postacie i motywy faustyczne w literaturze polskiej. Materiály ogólnopolskiej konf. nauk., Białystok 23-26 października 1997 r., red. H. Krukowska, J. Ławski, Białystok 1999 s. 215-226; Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 100-III; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 67-81 [pt. „Dziady”, „Faust”, Ropelewski i inni]. — L. LIBERA, Szwajcaria w twórczości A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiály z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 223-234.
1676. K. POKLEWSKA, Mickiewicz et Mérimée. L'Histoire de deux poèmes de Mickiewicz, w: Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 63-70; Obrazki z romantyzmu. Szkice o ludziach, tekstach i podróżach, Łódź 2016 s. 11-18 [tłum.: Mickiewicz i Mérimée. Z dziejów dwóch wierszy Mickiewicza]. — J. SNOPEK, Szó és tett. Mickiewicz és Petőfi: egy romantikus eszme két változata, *Magyar Napló* 1999 nr 7. — A. SPROEDE, „Pan Tadeusz”, l'idylle et „l'épopée humanitaire” française. Mickiewicz et la poésie de l'histoire, w: Adam Mickiewicz. Kontext und Wirkung. Materialien der Mickiewicz – Konferenz in Freiburg/Schweiz, 14-17 Januar 1998, red. R. Fieguth, Fryburg 1999 s. 53-72. — Z. TROJANOWICZOWA, Stéréotype d'un Français d'après Adam Mickiewicz, w: Actes du Colloque Bicentenaire Adam Mickiewicz. Poète qui unit la Lituanie, la Pologne et la France, red. W. Podgórski, Lyon 1999 s. 43-51; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiály, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 315-323 [tłum.: Stereotyp Francuza według Mickiewicza].
1677. B. BARAN, O Mickiewiczzu „ukraińskim” i Ukrainie „Mickiewiczowskiej”, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 185-190. — A.Z. DMITROVSKIJ, Serbskij èpos v „Kurse slawânskikh literatur” A. Mickeviča. Metodologičeskij aspekt, *Acta Pol.-Ruth.* 2000 s. 115-121. — S. FISZER, La polémique de Mickiewicz avec Voltaire et les philosophes sur les causes de la decadence et de la chute de la république nobiliare, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 55-67. — J. GROMADZKI, Mickiewicz i Chateaubriand, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2000 s. 131-152. — W. KOŚNY, Adam Mickiewicz und Gottfried August Bürger, w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kębłowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 67-87. — B. KUBICKA-CZEKAJ, Związek A. Mickiewicza z transcendentalistami amerykańskimi (na tle listów do Małgorzaty Fuller), w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbiorowa, red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 71-90. — L. LIBERA, Szwajcaria w twórczości A. Mickiewicza, w: Mickiewicz, Słowacki. Szkice i rozprawy, Ziel. Góra 2000 s. 5-19. — I. MEL'NYČENKO, Tvorčist Karla Máchy v konteksti čes'koho i jevropejs'koho romantyzmu, [Kijów] 2000. — T. NAMOWICZ, Adam Mickiewicz „Vorvort” zu den „Balladen und Romanzen” und die deutsche Literatur um 1800, w: Adam Mickiewicz und die Deutschen..., s. 50-66. — A.L. NORAMBUENA, Adam Mickiewicz i Chilijczycy, *Lithuania* 2000 nr 2 [dot. kontaktów A. Mickiewicza z F. Bilbao]; *Ameryka Łacińska. Kwartalnik Analityczno-Informacyjny* 2000 nr 2. — B. NOWOWIEJSKI, Cytaty obcojęzyczne w korespondencji Mickiewicza, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiály III Międzynar. konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 3: W kręgu języka, red. E. Feliksiak, B. Nowowiejski, Białystok 2000 s. 113-148. — J. SKUCZYŃSKI, Mickiewicz i Nietzsche: dwie wizje misterium teatralnego, w: Misterium teatralne: Mickiewicz i inni. Studia i szkice z dziejów dramatu i teatru XIX i XX w., Tor. 2000 s. 87-123.

1678. I. DOROVSKÝ, Mickiewicz, Puškin a Balkán, Brno 2001. — H. FILIPOWICZ, Mickiewicz. East and West, *The Slavic and East European Journal* 2001 t. 45 nr 4. — R. GIULIANI, Vladislav Chodasevič e il suo „dziad” Adam Mickiewicz, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Zaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 123-140. — J. JERKOV, I Sonetti di Crimea e la nascita del sonetto bulgario, w: Per Mickiewicz..., s. 190-195. — O. PACHLOWSKA, L'imperium secondo Mickiewicz e Ševčenko, w: Per Mickiewicz..., s. 148-177. — W. SZTURC, Słowacki-Mickiewicz. Mickiewicz-Goethe, w: Archeologia uyoobraźni. Studia o Słowackim i Norwidzie, Kr. 2001 s. 48-81. — J. ŚLASKI, Il cammino de giovane Mickiewicz verso la letteratura italiana, w: Per Mickiewicz..., s. 229-243. — G. TOMASSUCCI, La scoperta di Mickiewicz in Italia: un mito letterario? Il caso della critica democratica in Toscana (1830-1846), w: Per Mickiewicz..., s. 253-267. — R. ZAJĄCZKOWSKI, Na drogach świętej rewolucji. Franz Baader i A. Mickiewicz, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 215-224.

1679. D. BEAUVOIS, Entre l'Europe de la culture et l'Europe des polices: Adam Mickiewicz étudiant à Vilna, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 45-57. — M. CADOT, Mickiewicz, Herzen et Bakounine: attirance et éloignement, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 209-215. — M. DELAPERRIÈRE, Mickiewicz et Hugo, deux incarnations du romantisme prophétique, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 256-263. — R. FIEGUTH, Schiller et Goethe dans les „Aïeux” de Mickiewicz, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 264-276. — J. KŁOCZOWSKI, Adam Mickiewicz, l'héritier des cultures de l'Europe du Centre-Est, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 41-44. — M. MASŁOWSKI, Mickiewicz et l'Europe, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 16-25.

1680. Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa, wyd. Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002.

Zawartość: Z. KRASNODĘBSKI, Mickiewicz' Europa zur Einführung; — S. ROSIEK, Mickiewicz und jeder von uns; — Z. KRASNODĘBSKI, Adam Mickiewicz' politische Theologie; — W.S. KISSEL, Die Anfänge einer Zivilisationskritik in Osteuropa: Caadaev – Mickiewicz – Puškin; — R. RITTER, Adam Mickiewicz und die Musik; — M. CI-CHOCKI, Die politische Romantik in Polen und in Deutschland; — S. GARSZTECKI, Mickiewicz' Messianismus und romantisches deutsches Sendungsbeusstsein; — K. RUTKOWSKI, Frankreich im Denken von Mickiewicz; — W. BOCK, Stadt – Flucht – Messianismus; — H.H. HAHN, Die erste „Große Emigration” der Polen und ihr historischer Stellenwert; — B. KERSKI, Die „Zweite Große Emigration”. Über die polnische Exilzeitschrift „Kultura”; — E. KISLAK, Die zweite Emigration von Czesław Miłosz; — U. WÖLTEJN, Adam Mickiewicz und die Südslawen; — L. MIRAČYŃSKI, Adam Mickiewicz im Bewusstsein der Weißrussen; — D. MOSTWIN, Mickiewicz – die amerikanische Verbindungslinie.

Rec.: W. NIEMIROWSKI, Mickiewicz w Europie, *Akcent* 2003 nr 1/2. — H.L. RODDY, *The Sarmat. Rev.* 2005 nr 2.

1681. A. SPROEDE, Adam Mickiewicz dans l'horizon de Goethe et de l'idéalisme allemand, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 277-304. — E. SMULKOWA, Elementy białoruskie w twórczości A. Mickiewicza, w: Białoruś i pogranicza. Studia o języku i społeczeństwie, War. 2002 s. 389-401.

1682. Antyk romantyków – model europejski i wariant polski, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003.

Zawartość: M. ŚLIWIŃSKI, Grecja i Rzym w wierszu Mickiewicza „Do Joachima Lelewela”; — L. ZWIERZYŃSKI, Mitopoetyckie wyobrażenie ikaryjskie w poezji Mickiewicza; — K. ZIEMBA, Rzym Mickiewicza. Wokół listu A. Mickiewicza do Marii Mickiewiczówny z 19 grudnia 1851 r.; — M. KALINOWSKA, Wokół Mickiewiczowskiej hermeneutyki kultury antycznej w wykładach lozańskich; — J. ŁAWSKI, Bizancjum Mickiewicza. Cesarstwo Wschodnie w „Pierwszych wiekach historii polskiej”; — G. GOLIK-SZARAWARSKA, „Idea słowiańska” u Mickiewicza i Tadeusza Zielińskiego.

1683. A. KUCIAK, Dante romantyków. Recepcja „Boskiej Komedii” u Mickiewicza, Słowackiego, Krasińskiego, Norwida, Poz. 2003. Rec.: R. KASPEROWICZ, Dante Romantyków. O sile recepcji i interpretacji, *Teksty Drugie* 2005 nr 5. — A. GARYCKA, Die Schweizer Erlebnislyrik von Goethe und Mickiewicz, *Orbis Ling.* 2003 t. 23.

- E. KASPERSKI, Dyskurs zdrady. Iwan Franko a Adam Mickiewicz, w: *Dyskursy romantyków: Norwid i inni*, War. 2003 s. 437-485. — È.K. NAHLIK, Dolà / Los / Sud'ba. Ševčenko i pol's'ki ta rosij's'ki romantiki, Lw. 2003. — CH. CAIRNEY, Pushkin, Mickiewicz and the Horse of Stone in Nostromo, *The Conradian. Journ. of the J. Conrad* 2004 nr 2. — J. RAPACKA, Adam Mickiewicz a romantyzm chorwacki, tłum. M. Dąbrowska-Partyka, *Pam. Stow.* t. 54: 2004 z. 2. — A. TYLUSIŃSKA-KOWALSKA, La religione della patria in Mickiewicz e Towianski; influenze polacche sul Risorgimento italiano, *Società e Storia* 2004 s. 763-779. — K. ZIEMBA, Mickiewicz jako filolog klasyczny, w: *Twórczość w godzinach nadliczbowych. Między sztuką a biografią*, red. D. Kalinowski, Słupsk 2004 s. 29-48.
1684. S. HARMAZY, Mistyczny świat Jakoba Boehmego widziany oczami A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz mistyczny*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2005 s. 121-126. — K. RÓŻAŃSKA, Mickiewicz i Niemcy, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 99-113. — M. SIWIEC, „Nieznany bóg”. O Nervalowskim Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Romantyzm i zatrzymany czas, Kr. 2009 s. 109-137 [wersja rozsz.]. — M. SOKOŁOWSKI, Idee dodatkowe. Mickiewicz i włoski sensualizm, War. 2005. — A. TYLUSIŃSKA-KOWALSKA, Wielcy apostołowie, Mickiewicz i Mazzini. Braterstwo idei i czynu, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6. — J. AXER, Mickiewicz – zbuntowany filolog klasyczny (wypowiedź niebezinteresowna), w: *Wykłady lozańskie A. Mickiewicza*, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 28-37. — M. BURTA, Związki A. Mickiewicza z Tomaszem à Kempis, w: „Z krań Navagrudskaga...” Malaà ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 293-304. — I. JOKIEL, Jak w karczmie zajezdnej, czyli Mickiewicz wobec Zachodu, w: *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 151-170. — A. KUNCE, Jak podjąć to, co inne?, w: *Wykłady lozańskie A. Mickiewicza...*, s. 146-158. — M. PIECHOTA, Autorzy nowożytni w wykładach lozańskich Mickiewicza. Z dygresją o prowincjach i prowincjonalizmach, w: *Wykłady lozańskie A. Mickiewicza...*, s. 38-64; „Słowo to cały człowiek”. *Studia i szkice o twórczości Mickiewicza*, Kat. 2011 s. 123-150 [wersja zmien. i uzup.]. — A. WALICKI, Francja w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: *Mesjanizm A. Mickiewicza w perspektywie porównawczej*, War. 2006 s. 205-232.
1685. J. AXER, Spoken word versus written word. Cicero's and Mickiewicz's experience, *Meander* 2007 nr 3-4. — B. PAPROCKA-PODLASIAK, Tradycja mickiewiczowska w dialogu z „Faustem” J.W. Goethego w polskim dramacie współczesnym, w: *Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników*, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 139-156. — I. PUCHAŁSKA, Mickiewicz i pani de Krüdener, w: *Archipelag porównań. Studia komparatystyczne*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2007 s. 167-196; *Przy Mickiewiczu*, Kr. 2019 s. 39-68. — L. KOLAGO, Carl Loewe vertont die Ballade „Der Wogwode” „Czaty” von A. Mickiewicz, *Studia Niemcoznawcze / Studien zur Deutschekunde* 2008 t. 38 s. 239-261. — A. LIPATOW, Europejski wymiar osobowości twórczej A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 189-198. — S.P. MUSIENKA, Problema uvekovečivani Mickeviča na „maloj rodine”, w: *Melodii, kraski, zapahi „maloj rodingi” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot*, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 32-43. — T. ŚWIĘTOSŁAWSKA, Czeskie drogi i zbliżenia A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutenčnené v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze*, red. M. Balowski, Ostrawa 2008 s. 83-97. — B. ZIELIŃSKI, Mickiewicz a serbski i chorwacki kanon kulturowy i literacki, w: *Adam Mickiewicz a Slované...*, s. 69-80. — A. ŻYWIŃLEK, Mickiewicz wobec Platońskiej mimesis. Repetycja i refiguracja mitu, w: *Ateny, Rzym, Bizancjum. Mity Śródziemnomorza w kulturze XIX i XX w.*, red. J. Ławski, K. Korotkich, Białystok 2008 s. 149-160.
1686. O. KRYSOWSKI, Tradycja bizantyjska w twórczości A. Mickiewicza, War. 2009. — K. TRYBUŚ, Mickiewicz a Njegoš – słowiańska paralela, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Profesorowi Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 258-265;

Romantic Memory. Studies from the past and present, Berlin 2019 s. 84-94 [tłum. ang. pt. A. Mickiewicz and Petar Njegosh. A contribution to a Slavic paralel]. — K. TRYBUŚ, Mickievičeva Crna Gora, w: Njegoševi dani. Međunarodni naučni skup, Cetinje 27-29 VI 2008. Zbornik radova, red. T. Bečanović i in., Nikšić 2009 s. 159-169. — A. MEYER-FRAATZ, Trzy modele petrarkizmu w okresie romantyzmu: Adam Mickiewicz, France Prešeren, Stanko Vraz, w: Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydgoszcz 2010 s. 153-169. — M. BĄK, Puszkina i Byrona w prelekcjach paryskich, w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, Warszawa 2011 s. 180-190. — M. CHEN, Luxun lunji, Szanghaj 2011 [zbiór esejów o Lu Xunie]. — K. KRZEMIŃSKA, Romantyzm jenański a romantyzm polski. Miejsca wspólne? Analiza na przykładzie relacji Tieck–Mickiewicz, w: Noc. Symbol – temat – metafora, t. 1, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, Białystok 2011 s. 433-447.

1687. Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, Warszawa 2011.

Zawartość: J. ŁAWSKI, Odkrywcza „słowiańskiego kontynentu”. O wykładzie inauguracyjnym w Collège de France; — M. PRUSSAK, Problemy edytorskie wykładów Adama Mickiewicza w Collège de France; — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Dokumentacja kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”. Wyzwanie dla edytora czy filologa?; — M. KUZIAK, Ekonomie znaczeń „Literatury słowiańskiej”, czyli jak można czytać prelekcje paryskie, a raczej: czy można je czytać?; — M. SAGANIAK, Natchnienie w prelekcjach paryskich; — J. OKOŃ, Jan Kochanowski w prelekcjach paryskich; — P. STASIEWICZ, Duch Słowiańszczyzny i rozum oświecony – wiek XVIII w „Literaturze słowiańskiej”; — S. MAKOWSKI, Romantyzm polski w „Les Slaves”; — A. BAGŁAJEWSKI, Mickiewiczowska interpretacja „Legendy” Krasińskiego w prelekcjach paryskich; — M. BĄK, Puszkina i Byrona w prelekcjach paryskich; — E. KIŚLAK, Rosja w projekcie etycznym „Literatury słowiańskiej”; — J. AXER, Mickiewicz jako aktor prawdy; — M. DYBIZBAŃSKI, Mityczny teatr „Lekcji XVI”; — J. LYSZCZYŃNA, Diagnoza i projekt. O Mickiewiczowskim rozumieniu kultury; — M. LUL, Fałszerze objawienia. Obraz filozofa w prelekcjach paryskich; — A. ŻYWIŁEK, Idea Nowego Jerozolim w prelekcjach paryskich; — P. MARCINIAK, Mickiewiczowska wizja upadku Konstantynopola (na

podstawie wykładu XXV kursu pierwszego „Literatury słowiańskiej”); — Z. PRZYCHODNIAK, Z Collège de France do *La Tribune des Peuples*, czyli co się stało z legendą słowiańską A. Mickiewicza; — D. ZAWADZKA, Prelekcje Mickiewicza w oczach Lelewela; — A. SOBIESKA, Gama-jun z Paryża – prorok rewolucji, czyli Aleksander Błok o Mickiewiczowskich wykładach w Collège de France; — M. SOKOŁOWSKI, Włoskie przekłady „Literatury słowiańskiej”; — Z. OSIŃSKI, Tradycja i pamięć w paryskich wykładach Grotowskiego w Collège de France.

1688. J. PROKOPIUK, Adam Mickiewicz o Jacobie Boehmem, w: Wpływ myśli hermetycznej Jacoba Boehme’a na życie i twórczość Adama Mickiewicza oraz jej współczesna recepcja. Międzynar. konf., Kat., 10 X 2008, red. L. Górnicki / Influence of the hermetic thought of Jacob Boehme on the life and work of Adam Mickiewicz and its modern reception. International scientific conference, Kat., 10th October 2008, Wieluń 2011 s. 183-203. — T. RĄCZKA-JEZIOŃSKA, „Przez fale rozeznąć myśl wód”. O romantycznych przedstawieniach rzeki w twórczości A. Mickiewicza i T. Szewczenki, Kat. 2011. — A. GALL, Romantyzm polski w perspektywie postkolonialnej: rzecz o zmaganiach z historią. Mickiewicz–Hegel, *Przegl. Hum.* 2012 nr 4. — J. ŁAWSKI, Harsh! A. Mickiewicz wobec W. Shakespeare’a, w: Szekspir wśród znaków kultury polskiej, red. E. Łubieniewska, K. Latawiec, J. Waligóra, Kr. 2012 s. 51-78. — J. PIETRZAK-THÉBAULT, Adam Mickiewicz – auteur francophone ou redoutable virgule, w: Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, Warszawa 2012 s. 251-262. — B. SAWICKA-LEWCZUK, Franz von Baader w prelekcjach paryskich Mickiewicza, w: Noc. Symbol – temat – metafora, t. 2, red. J. Ławski, K. Korotkich, M. Bajko, Białystok 2012 s. 283-296. — M. SIWIEC, „Magowie” romantyzmu. Mickiewicz – Hugo, *Przegl. Hum.* 2012 nr 4; Romantyzm, czyli inter esse, Warszawa 2017 s. 39-61 [wersja rozsz.]. — M. TRZECIAK, Mickiewicz e Leopardi. L’Amor Patria, l’Identità Nazionale e il Mito di Kołuszko, *Kwart. Neofil.* 2012 z. 2.

1689. B. DOPART, Goethe i Byron w prelekcjach paryskich A. Mickiewicza, *Kont. Kult.* 2013 nr 3; Mickiewicz. Poeta alternatywy, Kr. 2021 s. 229-244. — A. KOWALCZYKOWA, Mickiewicz a Francuzi – ambiwalencje (okres przed wyjazdem

- do Lozanny), w: *Wokół romantyzmu. Estetyka – polityka – historia*, red. A. Janicka, G. Kowalski, Białystok 2014 s. 47-55. — G.-B. KOHLER, Selbst, Anderes Selbst und das Intime Andere: A. Mickiewicz i Jan Čačot, *Stud. Białorut.* 2014 s. 79-94. — M. KUZIĄK, Adam Mickiewicz i Sparta: kłopotliwie dziedzictwo, w: *Sparta w kulturze polskiej. Praca zbiorowa, cz. 1: Model recepcji, spojrzenie europejskie, konteksty greckie*, red. M. Borowska, M. Kalinowska, J. Speina, K. Tomaszuk, War. 2014 s. 173-196. — M. RUCZAJ, „Darlingly, yet with Reverence”. Pearse, Mickiewicz and the theology of national messianism, *Études irlanaises*. nr 9: 2014 cz. 1. — M. STANKIEWICZ-KOPEĆ, „Darczanka”. Mickiewiczowskie zabawy z Wolterem i jego „La Pucelle d’Orléans”, w: *Życie, męka, nieśmiertelność. Uniwersalizm kulturowy życia i dzieła Joanny d’Arc*, red. J. Smółucha, A. Wadas, Kr. 2014 s. 393-426. — Z. STEFANOWSKA, Petrarka i polscy romantycy, w: *Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007*, War. 2014 s. 27-38 [tekst pierwotnie wygłoszony pt. *Petrarque et les romantiques polonais* w 2002, zachowany w wersji pol. i fr.].
1690. K. FEDOROWICZ, Mickiewiczowskie lektury „O naśladowaniu Chrystusa” Tomasza á Kempisa a III część „Dziadów”. „Widzenie Ewy” w perspektywie idei imitatio Christi, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety*, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 275-310. — J. FIEĆKO, Faust czy Mefistofeles? Pierwsze reakcje literackie na dramat Goethego (Mickiewicz – Słowacki – Krasiński), w: *Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków*, Poz. 2015 s. 60-87. — P. LEWICZ, Pamięć i poznanie – „Sonety krymskie” A. Mickiewicza oraz „Poems in Two Volumes” W. Wordswortha, w: *Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę...*, s. 153-184. — P. LEWICZ, Wordsworth i Mickiewicz w tradycji badawczej, w: *Pamięć romantyczna w twórczości A. Mickiewicza i W. Wordswortha*, Poz. 2016 s. 11-34. — M. ŚRÓWIEC, Romantyczne arcydzieła orientalne: „Les Orientales” i „Sonety krymskie”, w: *Romantyzm środkowoeuropejski w kontekście postkolonialnym, cz. 2*, red. M. Kuźniak, B. Maciejewski, Kr. 2016; *Romantyzm, czyli inter esse*, War. 2017 s. 62-77. — A. WOJDA, Opera jako fragment. O literackiej karierze „Freischütza” (Mickiewicz, Heine, Gautier), *Ruch Lit.* (Kr.) 2016 z. 5.
1691. M. KALINOWSKA, „Ludzie Byrona mają sumienie”. Fenomen Mickiewiczowskiej recepcji Byrona w przedmowie do „Giaura”, w: *Loci (non) comunes. Prace ofiarowane Profesor Marii Korytowskiej*, red. O. Płaszczewska, M. Siwiec, Kr. 2017 s. 303-310. — I. PUCHAŁSKA, Improwizacja jako zapis porażki: Alphonse de Lamartine, Adam Mickiewicz, w: *Loci (non) communes...*, s. 71-80; *Przy Mickiewiczu*, Kr. 2019 s. 97-106. — J. KOVBA-SENKO, Adam Mickevič, Oлександр Пушкін, Тарас Шевченко: viziti nacional’noi identičnosti, misce v literaturnomu kanoni, *TEKA* 2018 nr 5. — K. TRYBUŚ, Die polnische Romantik vor dem Hintergrund der deutschen Erinnerungsdiskussion – Annäherungen und Perspektiven, w: *Polen und Deutsche in Europa. Polacy i Niemcy w Europie. Beiträge zur internationalen Konferenz 16. und 17. November 2015, Poznań*, red. K. Trybuś, M. Düring, M. Junkiert, Poz. 2018 s. 55-68 [o motywie pamięci u Mickiewicza]. — K. TRYBUŚ, Romantic Remembering of Europe: Mickiewicz – Słowacki – Norwid, *Pannoniana* 2018 t. 2 nr 1-2. — A. LOIDOICE, „Pan Tadeusz” tańczący z „Lampartem” – recepcja motywu tańca w literaturze na polskim i włoskim przykładzie, w: *Literatura polska w świetle*, t. 8: *Recepcja i adaptacja*, red. K. Frukacz, Kat. 2019 s. 175-188. — S. MINSKEVICH, Emocio i ratio w sonetyce białoruskiej – na przykładzie wienca sonetów Jana Czykwin „Światata studnia” i „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Stud. Białorut.* 2019 t.13. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Poezja i pogoda – „Ciemność” Byrona – Mickiewicza, w: *Wielkie wiersze, nowe lektury*, red. K. Trybuś, Poz. 2019 s. 121-138.
1692. M. KOSZEWSKI, Mickiewicz – Sołowjow – Biblia, *Coll. Litt.* 2020 nr 1. — A. KURSKA, Venice according to Odgyniec (and Mickiewicz?) in Romantic Context, *Czyt. Lit. Łódz. Stud. Literat.* 2020 t. 9. — M. MIKADZE, Literaturnye allüzii i żykovye paralleli u Nikolozu Baratašvili i A. Mickeviča (stohotvirenje „Merani” i poëma „Faris”), *Stud. Wschodniosłow.* 2020 t. 20 s. 63-72. — K. SETKOWICZ, „El abrazo de Almanzor”. Nota sobre una huella de Adam Mickiewicz en la obra de Manuel González Prada, *Acta Univ. Wratisl. Est. Hisp.* 2020 nr 28 s. 109-115. — C. FOURNIER KISS,

Literatura, płeć i naród w XIX w. Germaine de Staël i George Sand w dialogu ze swymi polskimi siostrami, tłum. B. Głowacka, War. 2021. — S. MUSIJENKO, Adam Mickiewicz i Aleksander Puszkין w zwierniadle imagologii, w: *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków*. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszczka (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 253-266. — T. Rogić MUSA, Slavennski Dioskuri. Rasprava iz povijesti hrvatsko-poljskih kniževnih veza. Zagrz.-Sara-jevo 2021. — I. SZEWCZENKO, Adam Mickiewicz a debiut ukraińskiego romantyzmu, w: *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków...*, s. 267-284. — A.F. DE CARLO, Et in inferno ego! Sulle narrazioni di anabasi e catabasi d'ispirazione dantesca nelle opere dei romantici polacchi, w: *Itinerari danteschi nelle culture slave a cura di Giovanna Sedina*, Firenze 2022 s. 81-96. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Polski komparatysta w Collège de

France, w: *Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty*, Kr. 2022 s. 331-350. — M. JUNKIERT, Dlaczego Mickiewicz wierzył w literaturę światową? Weltliteratur między historią intelektualną a historią literatury, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — R. WĘGRZYŃIAK, „Dziady” na „Fauście” pisane, *Twórczość* 2022 nr 9. — D. KSIĘSKA, Stwarzanie narodu z pism Mickiewicza i Pearse’a. Polsko-irlandzki katalog porównawczy romantycznych mitów narodowych, *Ruch Lit.* (Kr.) 2023 z. 1. — Inne, a jednak „Dziady”. Jak Mickiewicz wędrował do Ajnów, praca zbior., red. J. Rodowicz-Czechowska [publ. w jęz. pol., ang., jap.], Sulejówek (Muzeum Józefa Piłsudskiego) 2023. — K.K. PIŁICHIEWICZ, Przestrzenie wspólne w twórczości Erazma Izopolskiego i A. Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje*, red. J. Ławski, Białystok 2024.

16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych

1693. [D. LISIECKI?], [Notatka o wyd. „Poezji” w 1822], *Wanda. Tygodnik Polski* 1822 t. 3 nr 7 s. 97-98; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 49. — F. GRZYMAŁA, Poezje Adama Mickiewicza, *Astrea* 1823 t. 3 nr 5; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 51-52. — F.S. DMOCHOWSKI, Uwagi nad teraźniejszym stanem, duchem i dążnością poezji polskiej i o Mickiewiczu, *Bibl. Pol.* 1825 t. 1 [dot. m.in. wyd. „Poezji” Mickiewicza 1822 i 1823]; *Mosk. Tel.* 1826 t. 10 nr 15-16 [tłum. pt. O sostoānii, duhe i stremlenii nowiejšej polskoj poezii; wstęp N. Polevoj]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 53-65. — D. ALMERDAN TOPCZY-BASZA, [Przemowa do perskiego tłumaczenia sonetu Mickiewicza], w: *Sonetu*, Mos. 1826 [poprzedza przekład sonetu „Widok gór ze stepów Kozłowa”; uklejką tylko w niektórych egzemplarzach]; *Dzien. Warsz.* 1829 t. 15 nr 44 s. 81-85 [tłum. pol. zapewne A. Chodźki]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 213-215. — Korespondencja [w sprawie wiersza do „M***”], *Bibl. Pol.* 1826 t. 2 s. 183-188; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 66-68.

— P.J. ŠAFÁRIK [SZAFARZYK], [O Mickiewiczu], w: *Geschichte der slawischen Sprache und Literatur nach allen Mundarten*, Ofen [Buda] 1826 s. 466-467; *Geschichte der slawischen Sprache und Literatur nach allen Mundarten*, Praga 1869 s. 466-467.

1694. [K. BRODZIŃSKI], Art. nadesłany z powodu pism o poezji w *Gazecie Polskiej* umieszczonych, *Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1827 nr 71-72; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962, s. 87-93; M. Stanisław, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019 s. 83-94. — C..... [B. CIEPLIŃSKI], Z okoliczności wiersza pana Měj...r [Meyznera] w nrze [112] *Gazety Polskiej* umieszczonego, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 121; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 115-116; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 119-122. — CH., Art. nadesłany, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 155; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 123-125; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 133-136. — K.G. [K. GASZYŃSKI], Kilka słów nad wierszem pana Ja [Gośławskiego], po przeczytaniu rymów jego do p. Mey...r [Meyzne-

ra], umieszczonych w nrze 120 *Gazety Polskiej, Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1827 nr 107; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 117-120; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 123-127. — K.M.O., O krytyce Mickiewicza. Art. nadesłany, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 107; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 102-103; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 107-109. — Romantyczność, ballada, War. 1827 [satyra na balladę Mickiewicza, błędnie przypisywana S. Witwickiemu]. — P.A. VÄZEMSKI, [Rec.:] Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826, *Mosk. Tel.* 1827 cz. 14 nr 7; A.S. Puškin, Polnoe sobranie sočinienij, t. 1, Pet. 1878 s. 326-336; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 126-129 [pt. Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza]; Micevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 28-29. — X., Kilka słów do pana K. G. autora odpowiedzi w *Gazecie Korespondenta* z d. 11 maja 1827, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 134; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 121-122; M. Stanisław, Spory o sonet..., s. 129-131.

1695. [F.S. DMOCHOWSKI?] [Notatka poprzedzająca przedruk wiersza „Do Joachima Lelewela”], *Rozmaitości Warsz.* 1828 nr 5; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 198. — [M. MALINOWSKI], Wyjątek z listu pisanego z Petersburga, *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 71; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 203-205. — [M. MOCHNACKI], [Polemika z *Korespondentem Warszawskim*], *Gaz. Pol.* (War.) 1828 nr 43; Pisma po raz pierwszy edycją książkową objęte, wyd. A. Śliwiński, Łw. 1910 s. 444-447; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 199-200 [fragm. pt. Art. bez tytułu]. — [F.S. DMOCHOWSKI], [Uwagi o przedmowie „O krytykach i recenzentach warszawskich”], *Przewodnik Polski* 1829 nr 91; *Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1829 nr 79; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 217-218. — X., List z powodu doniesienia o nowym wydaniu *Poezji Mickiewicza umieszczonego w Przewodniku Warszawskim*, *Gaz. Pol.* (War.) 1829 nr 100. — [K. KOŹMIAN], Nowe zasady. Flora romantyczna, *Gaz. Warsz.* 1830 nr 63; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 193-197 [fragment satyry przygot. przez klasyków pod egidą K. Koźmiana]; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 102-106.

1696. Z. KRASIŃSKI, Lettre sur l'état actuel de la littérature polonaise, *Bibl. Univ.* 1830 nr 2. — L., [List nadesłany], *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 60 [dot. improwizacji do A. Chodźki]. — Nadesłane, *Gaz. Koresp. Warsz. i Zagr.* 1830 nr 55; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962, s. 264. — [W. NIEMOJOWSKI], Mysli dorywcze o romantyczności i romantykach, Kalisz 1830. — ***, Uwagi nad wyjątkiem z tomu I *Haliczanina*, umieszczonym w numerze 45 *Powszechnego Dziennika Krajowego*, *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 51; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 261-262 [fragm., W. Billip przypuszcza, że autorem jest K. Koźmian lub ktoś z jego kręgu]. — H. REEVE, Adam Mickiewicz and His Poetry, *The Metropolitan* 1831 t. 2, listopad s. 257-264; *Wiek XIX* 2016 s. 581-593 [tłum. pol. A. Markuszewska; o pisaniu art. zob. Z. Krasiński, Listy do Henryka Reeve, oprac. P. Hertz, War. 1980 t. 2 s. 379, 387-388]. — K. SŁOTWIŃSKI, Poezje A. Mickiewicza, *Czasop. Nauk. od Zakł. Nar. im. Ossol.* 1832 z. 2.

1697. M. GOŚLAWSKI, Do Adama Mickiewicza bawiącego w Rzymie podczas wojny narodowej, w: *Poezja ułana polskiego poświęcona Polkom*, Par. 1833 s. 14 [wiersz z 13 VI 1831]; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, zebra. J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956, s. 213-215; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 118-120. — M. GOŚLAWSKI, Do Przemysławka W***, *Tyg. Pol. Wiad. Przyjemnych i Użytecznych* 1833 t. 1 z. 2. — A. GUROWSKI, État actuel de la littérature en Pologne (Brodziński, Mickiewicz, Malczewski, B. Zaleski, Goszczyński), *l'Europe Littéraire* 1833 nr 68. — [Wzmianka o wydaniu „Pana Tadeusza”], *Květy (Květy české)* 1834 t. 1 [dot. m.in. niem. tłum. O. Spaziera]. — [S. GOSZCZYŃSKI], Nowa epoka poezji polskiej, *Powsz. Pam. Nauk i Umiejętności* 1835 t. 1 z. 2-4. — R.O. SPAZIER, Ost und West. Reisen in Polen und Frankreich, Stuttgart 1835 [w rozdz. Wielkie Księstwo Poznańskie uwagi o pobycie Mickiewi-

cza w Wielkopolsce i o „Panu Tadeuszu”]. — KRYTYK, „Nunc dimittis Domine” przez J.H. Kajsiewicza, *Nowa Polska* (Par.) 1836 t. 3 oddz. 4 półark. 61 s. 477-479 [rec. tomiku Kajsiewicza pretekstem do krytyki Mickiewicza]. — J. KOLLÁR, O literárnej vzájemnosti, *Hronka – Podtatr. Záb.* 1836 t. 1 z. 2. — J. SZOTARSKI, Wzmianka o Kazimierzu Brodzińskim, *Roczn. Em. Pol.* 1836 t. 1 nr 19-20 s. 73-80 [wzm. o Mickiewiczu].

1698. The Polish Monthly Magazine nr 1 i 2 Londyn 1838, *Dem. Pol.* 1838 t. 1, 4 XII [polem. z art. G. Mazziniego o Mickiewiczu]. — E. HARPE, C. MONNARD, Discours prononcés à l'installation de A. Mickiewicz comme professeur ordinaire de littérature latine dans l'académie de Lausanne. Le juin 26 1840, Loz. 1840. — S. ROPELEWSKI, Wspomnienie o piśmiennictwie polskim w Emigracji, w: *Kalendarz Pielgrzymstwa Polskiego* na r. 1840, Par. 1840 [m.in. o twórczości Mickiewicza]. — Adamici, *Narodowość* (Par.) 1841, 10 II s. 17-19. — A.R. [A. ROŚCISZEWSKI], Novotiny z literatury polské. Z listu psaného p. Hankovi od A.R., *Noviny* (Praga) 1841 nr 22 [dot. niem. przekł. „Świtezianki”, inf. o wykładzie M. o lit. czes.]. — Kurs literatury słowiańskiej – objaśnienie, *Dzien. Nar.* 1841 nr 12 s. 46-47. — N.O. [E. JANUSZKIEWICZ?], Improvizatorowie, *Tyg. Lit.* (Poz.) 1841 nr 8. — [Odpowiedź „Dziennikowi Narodowemu”], *Narodowość* (Par.) 1841, 24 VI s. 34-36. — Ojczyzna na kursie literatury słowiańskiej, *Narodowość* (Par.) 1841 nr 3 s. 9-12. — Prelekcje Mickiewicza, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 28. — [L. RETTEL], Ugolino, ustęp z komedii nieludzkiej, *Pszonka* 1841 oddz. 3 półark. 2. — S., Korespondencja z Paryża, dnia 11 lutego 1841, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 10. — K. SABINA, Národní pověsti a polská literatura, *Noviny* (Praga) 1841 nr 6. — W.C. [W. CYBULSKI], Kilka uwag nad prelekcjami Mickiewicza, *Oręd. Nauk.* 1841 nr 14. — B. ZALESKI, Odpowiedź A. Mickiewiczowi, *Dzien. Nar.* 1841 nr 10 [dod.]. — X..., Korespondencja z Paryża, *Pszonka* 1841 oddz. 3 półark. 3.

1699. Kazanie Mickiewicza na Towarzystwie Literackim Polskim w Paryżu (z 3 V), *Narodowość* (Par.) 1842 cz. 4 ark. 1/2. — [Komentarze do „Biesiady” Towiańskiego], *Pszonka* 1842 oddz. 3 półark. 11/12. — K. LIBELT, Prelekcje Mickiewicza, *Dzien. Dom.* 1842, nr 19-23, 1844 nr 25-26; Pisma

pomniejsze, t. 6: Pisma różne, Poz. 1851 s. 111-157. — P.J. ŠAFÁRIK, [Wzmianka o Mickiewiczu], w: *Slovanský národopis*, Praga 1842 s. 83-84. — L. ŠTŮR, [Wzmianka w rubr. Rozličně zprávy], *Tatranka* 1842 nr 1. — Towiański i jego sekta, *Dem. Pol.* 1841/1842 t. 4 cz. 4, 9 VI 1842. — W.S., Proroki polskie w Paryżu, *Zjednoczenie* (Par.) 1842 t. 2, 21 VI. — K.V. ZAP, Mickiewicz vydal čtení o literatuře slovanské, *Časop. Česk. Museum* 1842. — Baraszk, *Pszonka* 1843 oddz. 5 półark. 4. — J. KOLLÁR, Cestopis obsahující do Horní Italie [...] roku 1841 [...], Budap. 1843 [liczne wzm. o Mickiewiczu]. — La discussion à la Chambre des députés sur le cours de Mickiewicz, 9 juillet 1844, *Monit. Univ.* 1844, 10 lipca; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 253-255; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 286-288 [tłum. pol. Dyskusja w Izbie Deputowanych 9 lipca 1844 na temat kursu Mickiewicza]. — „Od roku przeszło...”, *Trzeci Maj* 1844, 27 IV, 11 V. — [O postawie Mickiewicza], *Trzeci Maj* 1844 nr 21, 11 V. — J. SCHERR, Ein Pole, w: *Poeten der Jetztzeit in Briefen an eine Frau*, Stuttgart 1844 s. 19-41. — W.N., Z Vidně... Mickiewicz a Židé, *Květy (Květy české)* 1844, listopad.

1700. H. CEGIELSKI, Odparcie potwarzy rzucanej na Mickiewicza w art. „Roku” nr 11 pod napisem „Pisarze polscy wobec potrzeby narodowej”, *Oręd. Nauk.* 1845 nr 24-25 s. 190-192, 196-199. — J. JUNGSMANN, Slovestnost aneb nauka o významnosti prosaické, Praga 1845. — [K.J.A. NIEZABYTOWSKI], Mickiewicz de la littérature slave, Par. 1845 [broşura wyd. anonim.; autora ustalili H. Kozerska oraz J.A. Jucewicz, wydawcy „Pamiętników” Niezabytowskiego]. — [J.B. OSTROWSKI? L. ZIENKOWICZ?], Pisarze polscy wobec potrzeby narodowej, *Rok* (Poz.) 1845 z. 11-12 s. 32-70, 25-52. — K. SABINA, Úvod povahopisný. Spisy Karla Hynka Máchy, w: *Spisy Karla Hynka Máchy*, Praga 1845 s. s. 33-35, 39. — A. MAŁECKI, O stanowisku i dziełach Autora „Irydiona”, *Rok* (Poz.) 1846 z. 2 [liczne odwołania do Mickiewicza]. — J.P. KUBEK, Josef Bohdan Zaleski, *Česká Včela (Včela)* 1847 nr 50. — LČ, O velkém člověku, jenž přijíti na svět měl, *Včela (Včela)* 1848 nr 30 s. 119-120. — A. MEISSNER, Geschichte meines Lebens, t. 1, Wiedeń-Cieszyn 1848 s. 239-246 [spotkanie

z Mickiewiczem w 1847 r.]. — J. MICHELET, Cours professé au Collège de France 1847-1848, Par. 1848. — Ve věcech slovanského sjzdu, *Národní Noviny* 1848 nr 39. — [Wiadomości z Włoch], *Národní noviny* 1848 nr 27.

1701. A.T. BRLIĆ, Dopis iz Pariza [Brlić i Hrkalović u Mickiewicza], *Novine dalm.-horv.-slav.* (Zagr.) 1849 nr 18; H. Batowski, Przyjaciele Słowianie. Szkice historyczne z życia Mickiewicza, War. 1956 s. 150-152 [tłum. pol.]. — J. LECHEVALIER, Lettre à Mickiewicz, *La Tribune des peuples* 1849 nr 68 z 23 V; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 331-334; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 382-384. — [O Mickiewiczu i legionie we Włoszech], *Národní Noviny* 1849 nr 97 [art. na podstawie *Gaz. Pol.*]. — W. ZAMOYSKI, O Polakach we Włoszech 1848-1849. List oficera w służbie sardyńskiej, Poz. 1849. — T. JACOB ROBINSON, [Wzmianka o Mickiewiczu, Wykładach Słowiańskich i „Panu Tadeuszu”], w: Historical view of language and literature of the Slavic nations, wstęp E. Robinson, Nowy Jork 1850 s. 277, 293-294. — J. JULVÉCOURT, Littérature polonaise, *L'illustration* 1850 nr 379 s. 347-348; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 118-126; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 131-138 [tłum.: Literatura polska]. — J. KŁACZKO, Wieszcz i wieszczby. Rys dziejów nowszej poezji polskiej, *Goniec Pol.* 1850 nr 118-121. — W. ODROWĄŻ [A. WALEWSKA], Kilka chwil we Włoszech w l. 1847 i 1848, Poz. 1850.

1702. N. DAVID, Préface aux „Aïeux. Le Presbytère”, 4-e partie [...]. Trad. [...] P. Dubois, Par. 1851, w: Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 127-128; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 139-141 [tłum.: Przedmowa do „Dziadów” [...]]. — J. KOZMIAN, Dwa ideały polskie, *Przegl. Pozn.* 1851 t. 12 s. 114-128 [polem.: K. Łubieńska, Odpowiedź na recenzję J.Mci ks. Koźmiana [...], Poz. 1862]; Pisma, Poz. 1881 t. 3 s. 1-19. — I.A. BRLIĆ, Adam Mickiewicz, *Neven* 1852 nr 8. — C. ROBERT, Les quatres littératures slaves. Renaissance des lettres dans l'Europe orientale, *La Revue des deux-mondes* 1852, 15 XII s. 1116-1147 [o Mickiewiczu s. 1131-1133];

Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 129-130 [fragm.]; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 142-143 [tłum.: Cztery literatury słowiańskie. Odrodzenie literatury w Europie Wschodniej]. Rec.: Pan Cyprian Robert o czterech literaturach słowiańskich, *Przegl. Pozn.* 1852 t. 15 s. 396-400. — K.-M. KERTBENY, Irodalmunk túl a határokom, *Szepirodalmi Lapok* 1853 nr 25. — V.B. NEBESKÝ, Královodorský Rukopis, *Časop. Česk. Museum* 1854.

1703. L. SIEMIEŃSKI, Adam Mickiewicz, *Czas* 1855 nr 285-286, 288-289 [ogł. anonim.; osob. Kr. 1856]; Portrety literackie, Poz. 1865 s. 269-332; Dzieła, War. 1881 t. 3 s. 160-194. — W. WIERCISZEWSKI, Mickiewicz, Pol. Lelewel, *Gwiazdka Ciesz.* 1855 nr 19-20. — W. BAWOROWSKI, Odwiedziny u Mickiewicza, *Nowiny* (Lw.) 1856 nr 41-43. — J. KOMIEROWSKI, Moje stosunki z Towiańskim i towiańczykami, Par. 1856. — K. HOLTEI, Mickiewicz u Goetha, *Moravský posel* 1857. — A. FIJAŁKOWSKI, Rys kolei, przez jakie przechodziła legia polska w roku 1849 we Włoszech pod dowództwem A. Fijałkowskiego będąca, *Przegl. Rzeczy Pol.* 1858 nr 5-6. — K. SABINA, Upomínka na K. Hynka Máchu. Varianta „Úvodu povahopisného”, w: Máj. Jarní Alamanach, Praga 1858. — A. HERCEN, [Relacja z przemówienia Mickiewicza podczas inauguracji *La Tribune des peuples*], w: Polárnaa zvezda na 1859 god, t. 5, Lond. 1859 s. 75-94; Byloe i dumy Iskandera, t. 3, Lond. 1862 [rozd. 36]; *Kolokol* 1868 nr 14/15; *Now. Lit.* 1948 nr 12; Rzeczy minione i rozmyślania, t. 3, War. 1952 s. 36-42 [przeł. K.A. Jaworskiego]; Sobranie sočinenij w 30-ti tomah, t. 10, Mos. 1956 s. 36-42; *Zesz. Hist. (Par.)* 1997 z. 119 [pt. „Spotkanie z Mickiewiczem”]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelah, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 44-48. — E. ZIEMIĘCKA, Rozbiór kursów o literaturze słowiańskiej A. Mickiewicza, *Gaz. Codz. (War.)* 1859 nr 246, 282-284; *Studia, Wil.* 1860 s. 1-64 [wyd. rozsz.].

1704. W. KORONOWICZ [W. WRÓBLEWSKI], List do... o rozbiórze Kursów A. Mickiewicza napisanym przez E. Ziemięcką, *Bibl. Warsz.* 1861 t. 3 s. 650-674. — DR HEDENUS, Illustri A. Mickiewicz, w: Korespondencja, t. 2, Par. 1872 s. 259; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. A. Starnauski, Wr. 1961 s. 743. — W. GASZTOWTT, Literatura polska we

Francji: I. Sainte-Beuve o Mickiewiczu; II. George Sand o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* (Lw.) 1875 nr 16-17, 33-34. — K. KANTECKI, Mickiewicz w Śmiełowie, *Ruch Lit.* (Lw.) 1875 nr 47-48 [m.in. na podstawie wspomnień T. Markiewiczówny]. — Kronika Zagraniczna (Wspomnienie Wiktora Pavie), *Bibl. Warsz.* 1875 t. 1 [pobył w Weimarze, spotkanie z Mickiewiczem].

1705. T. LENARTOWICZ, Listy o Adamie Mickiewicz, Par. 1875.

Rec.: Teofil Lenartowicz o Mickiewiczu, *Czas* 1874 nr 293. — H.Z. [H. ZATHEY], *Przegl. Kryt.* 1875 nr 4. — H. ZATHEY, *Przegl. Mies.* 1875 nr 6.

1706. E. LIPNICKI [E. PUFFKE], Adam Mickiewicz und J. Slowacki die feindlichen Brüder des polnischen Parnasses, *Europa* (Lipsk) 1877 nr 35-38. — A. NIEWIAROWICZ, Wspomnienia o Adamie Mickiewiczu, Lw. 1878. Rec.: W. ZAWADZKI, *Bibl. Warsz.* 1878 t. 4. — J. FALKOWSKI, Wspomnienia z roku 1848 i 1849, Poz. 1879. — K. KANTECKI, Z powodu wspomnień o Mickiewiczu, *Niwa* 1879 z. 113 [not. rec. wyd. wspomnień A. Ligenzy Niewiarowicza]. — K.W. WÓJCICKI, Warszawa, jej życie umysłowe i ruch literacki w ciągu lat trzydziestu (od 1800 do 1830), *Bibl. Warsz.* 1879 nr 1 s. 59-92 [na s. 89-92 o Mickiewiczu jako krytyku]. — K. KOŹMIAN, List do Franciszka Morawskiego, skierowany przeciw Mickiewiczowi, w: Różne wiersze, Kr. 1881 s. 97-101 [wiersz z 1832 r., druk z opuszczonymi fragmentami]; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 127-130. — W. JASTRZEMBSKI, Fragment komedii, w: Wincenty Pol, jego młodość i otoczenie, Lw. 1882 s. 77-78 [tekst z r. 1827 lub 1828]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.-War.-Kr. 1962 s. 178-179. — A. MAZANOWSKI, Balladomania po pierwszym wystąpieniu Mickiewicza, *Ziarno* 1883 nr 7-II. — Listy o A. Mickiewiczu, w: A. Mickiewicz, Dzieła. Wyd. zupełne przez dzieci autora dokonane, t. 9, Par. 1884 s. 4-69.

1707. AËR [A. RZAŻEWSKI], Wieczera. Ustęp z życia Mickiewicza, w: Opowiadania i studia, S. I, Poz. 1885 s. 31-62. — E. CHOJECKI, List do redaktora *Kraju*, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 37;

Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 37. — T. LENARTOWICZ, Pamięci Adama przez autora „Lirenki”, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 21-28; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 21-28. — N.V. BERG, Kn. Văzemeskij i Miccevič o Puškine, *Literat. prilož.* 1887 otd. 2 (IV) [pod pseud. N. Boev]. — Z. KRASIŃSKI, [List do Romana Załuskiego z ok. 18 V 1840 o „Baladynie” i „Panu Tadeuszu”], w: Listy, wstęp J.I. Kraszeuski, t. 3, Lw. 1887; Listy do różnych adresatów, oprac. Z. Sudolski, War. 1991 s. 339-347. — J.M. ROZWADOWSKI, Stosunki i sądy wzajemne o sobie Mickiewicza i Krasińskiego, w: Pamiętnik słuchaczy UJ [...] na uroczystość otwarcia „Colegii Novi”, Kr. 1887 s. 238-261. Rec.: J. TRETIAK, *Kwart. Hist.* 1887 s. 616-617. — M.M. STANKIEWICZ, Listy o A. Mickiewiczu i jego towarzyszach pisane do J. Lelewela w latach 1819-1829, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 145-171. — F. KRČEK, Najwcześniejsze sądy współczesne o „Panu Tadeuszu”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 175-186.

1708. A. MAZANOWSKI, Stosunki i wzajemne sądy Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego, *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1888 t. 2 s. 1-20, 129-164; wyd. osob. War. 1890.

Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 278. — B. CZARNIK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 293-295. — A. BEM, *Prawda* (War.) 1890 nr 31. — D. HENKIEL, *Gaz. Pol.* (War.) 1890 nr 140. — T.T. JEŻ, Listy. Wrzesień 1890-go r., *Tyg. Ilustr.* 1890 nr 45 s. 291. — K. NITTMAN, *Świat* (Kr.) 1890 nr 16. — R. PLENKIEWICZ, *Bibl. Warsz.* 1890 t. 4 s. 449-461. — M. ZDZIECHOWSKI, *Przegl. Pol.* 1890/1891 t. 1 (97) s. 362-364. — T. STERNAL, *Kwart. Hist.* 1891 s. 396-400.

1709. F. KRČEK, Z korespondencji Czelakowskiego, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 199-201. — R. PILAT, Głosy publicystyki emigracyjnej o pierwszych wykładach Mickiewicza w Collège de France, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 67-101. Rec.: W. NEHRING, *Kwart. Hist.* 1890 s. 743-751. — Z. HORDYŃSKI, Mickiewicz i Brodziński, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 34-102. — P.P. [P. POPIEL], Pierwsze wrażenia Mickiewiczowskiej epoki, *Czas* 1890 nr 151; *Kraj* 1890 nr 26. — W. BRUCHNAŁSKI, Sąd Galicianina o Mickiewiczu z lat 1822-1824, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 214-220. — B. GU-

BRYNOWICZ, Art. Brodzińskiego o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 220-231. — T. STERNAL, Przyczynek do sądów Krasińskiego o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 202-212. — Raport urzędowy Nowosilcowa o „Konradzie Wallenrodzie”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 242-256 [tłum. J. Tretia-ka]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 206-212 [Billip przypuszcza, że współautorem raportu był I. Szydłowski]. — F. HOESICK, Dwie ucztę. Urywek z dziejów nieporozumień pomiędzy Słowackim i Mickiewiczem 1840-1841, *Dod. Mies. Przegl. Tyg.* 1892 t. 2 s. 85-104; O Słowackim, Krasińskim i Mickiewiczu. Studia historyczno-literackie, Kr. 1895 s. 185-218. — W. BRUCHNAŁSKI, Pierwsze utwory Mickiewicza naśladowane w literaturze galicyjskiej 1822-1830, *Sprawozd. z Czyn. Zakł. Nar. Ossolińskich* 1894 s. 46-62.

1710. F. HOESICK, O Słowackim, Krasińskim i Mickiewiczu. Studia historyczno-literackie, Kr. 1895.

Zawartość: Dwie ucztę. Urywek z dziejów nieporozumień pomiędzy Słowackim i Mickiewiczem 1840-1841; 25 grudnia 1840.

Rec.: A. LANGE, *Przegl. Tyg.* 1894 nr 46. — W. PROKESCH, Z najnowszej krytyki, *Nowa Reforma* 1894 nr 293 [dod. lit. s. 2]. — S. RZĘTKOWSKI, *Gaz. Pol.* (War.) 1894 nr 258. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1894/1895 t. 1 s. 588-596. — P. CHMIEŁOWSKI, *Ateneum* 1895 t. 2 z. 5 s. 386-392. — S. ESTREICHER, *Świat* (Kr.) 1895 nr 1-4. — W. GOMULICKI, *Kraj* 1895 nr 12-13. — S.G. KOZŁOWSKI, *Bibl. Warsz.* 1895 t. 1. — I. MATUSZEWSKI, *Tyg. Ilustr.* 1895 nr 2.

1711. A.I. TURGENEV, Iz paryżskich pisiem, *Russkij Arhiv* 1896 nr 2. — Z. DOBRZYCKA, Wspomnienie mojej matki o A. Mickiewiczu, *Dzien. Pozn.* 1897 nr 217 [na podstawie wspomnień Marii Tekli z Łubieńskich Wierzbńskiej; fragm. opubl. w lwowskim *Przeglądzie* 1897 nr 225]. — F. HOESICK, Julian Klaczko o Mickiewiczu, *Kur. Niedz.* 1897 nr 35. — B. KĄSINOWSKI, Wspomnienie Kornela Ujejskiego o Mickiewiczu jako kompozytorze, *Dzien. Chicag.* 1898 nr 263. — M. MAZANOWSKI, Bohdan Zaleski w stosunku z A. Mickiewiczem, *Bibl. Warsz.* 1898 t. 4. Rec.: S. ZDZIARSKI, *Kwart. Hist.* 1899 s. 805-909. — W. MICKIEWICZ, Potwarcy Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898

z. 8; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 171-180. — V.A. ŽUKOVSKIJ, Iz pis'ma k A.P. Elaginoj, *Russkij Arhiv* 1898 nr 1 s. 83; Micevič v russkoj literature. Pisateli o pisateljah, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 42. — L. FINKEL, Z korespondencji Leonarda Niedzwieckiego z roku 1841, w: Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 284-287. — L. ŻYTYŃSKI, Wrażenie wywołane przez pierwsze poezje Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.–Kr. [1899] s. 291-297.

1712. H. BOGUSKI, Słowacki i prelekcje Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1900 t. 1. — L.S. KOROTYŃSKI, Urywek z pamiętnika Mikołaja Malinowskiego, w: Sami sobie. Książka zbiorowa na rzecz Warszawskiej Kasy Literackiej, War. 1900 s. 289-291. — A. LANGE, Mickiewicz a Słowacki (Odczyt 24 XI 1900 w Wiedniu), *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1901 nr 9-12. — L. MÉYET, Nieznany wiersz Gośłauskiego do Mickiewicza, *Gaz. Lwow.* 1901 nr 177. — K. KOŁAKOWSKI, Nieznany szczegół z życia A. Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1902 nr 531. — Z. WASILEWSKI, Goszczyński o Mickiewiczu. Z dziejów towarzyszenia (1841-1855), *Pam. Lit.* 1903 s. 269-278; Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 283-298 [pt. Goszczyński o Mickiewiczu]. — J. KALLENBACH, Nieznane listy A. Mickiewicza i Z. Krasińskiego, w: Pamiątkowa księga 1866-1906. Prace byłych uczniów Stanisława Tarnowskiego, Kr. 1904 s. 249-281. — W.R. KOROTYŃSKI, W rocznicę zgonu Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1904 nr 328. — CH.A. SAINTE-BEUVE, Lettres à M. et Mme Juste Olivier. Correspondance inédite (cz. IV), *La Revue des deux-mondes* 1904 t. 22, 1 VII s. 139-172.

1713. A. GILLER, Z notatek śp. Agatona Gillera o śmierci Mickiewicza, *Nasz Kraj* 1907 t. 4 nr 24. — M. KRIDL, Walka Słowackiego z Mickiewiczem, w: Cieniom J. Słowackiego, rycerza napowietrznej walki, która się o narodowość naszą toczy – Uczniowie Wszechnicy Lwowskiej, sł. wstępne J. Kallenbach, red. S. Wasylewski, Lw. 1909. — K. KRÓL, Ewaryst Estkowski o A. Mickiewiczu, *Kur. Warsz.* 1909 nr 327. — K. GASZYŃSKI, Jaksjada, *Lamus* 1910 z. 7 [tu fragm. o Mickiewi-

czu]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 180-182. — S. WASYLEWSKI, Dwie współczesne satyry na Mickiewicza i na romantyzm (1827), *Pam. Lit.* 1910 s. 506-516 [dot. satyry „Flora romantyczna” zapewne K. Koźmiana oraz anonim. wiersza „Romantyczność. Ballada”]. — P.A. KATENIN, Pis'ma k N.I. Bahtinu, *Russkaâ starina* 1911 t. 147 nr 7-8; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 42 [fragm.]. — B. GUBRYNOWICZ, Kilka kart ze stosunków Krasiańskiego z Mickiewiczem, *Lw.* 1912 [wyd. w: *Sprawozd. Zakł. Nar. im. Ossolińskich za r. 1911* i odb.]. — W. MICKIEWICZ, Adam Mickiewicz i George Sand, w: *Jednodniówka Kongregacji Ziemianek*, *Lw.* 1912 s. 46-53. — M. KRUKIEWICZ, Kajsiewicz a Mickiewicz, *Sprawozd. Gimn. Lw.* 1914 s. 3-29.

1714. E. DUŃSKI, Listy (1848-1856), wyd. i wstępami opatrzył A. Begey i J. Komenda, Turyn 1915. — V. FIŠER, Slovackij i ego bor'ba s Mickevičem. Ėpizod iz istorii poľskoj literatury, *Golos minuvšego* 1915 nr 7-8 s. 24-50. — E. JANUSZKIEWICZ, Noty zebrane z rozmowy z Adamem M., War. 1916. — E. KUCHARSKI, Sąd romantyka o „Panu Tadeuszu” i zwierzenie o M. Mochnackim, *Pam. Lit.* 1920 s. 152-153. — Z. MORAWSKI, Z opowiadań o Mickiewicz, *Czas* 1921 nr 295. — M. KRIDL, Stosunek Słowackiego do Mickiewicza (od „Dumy ukraińskiej” do „Lambra”), *Pam. Lit.* 1921/1922 s. 29-63; Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, War. 1925 s. 25-27. — W. FOLKIERSKI, Renan o Mickiewicz, *Rzecz p.* 1923 nr 71. — B.L. MODZALEVSKIJ, Puškin – hodataj za Mickeviča, w: Puškin i ego sovremenniki. Materily i issledovaniâ, t. 36, Pet. 1923 s. 26-33. — J. KALLENBACH, Stosunek Wężyka do Mickiewicza. Streszczenie, *Sprawozd. PAU* 1924 nr 3. — B. PENEV, „Anhel”, Slovacki i Mickevič, *Pol.-b'lg. pregl.* 1924 nr 26 s. 220-222. — S.P. KOCZOROWSKI, Nieznane listy A. Towiańskiego, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 346-357. — L. PŁOSZEWSKI, Przyczyńki Mickiewiczkowskie. Cz. 2. I. J.U. Niemcewicz o Mickiewicz 1837-1841, *Pam. Lit.* 1924/1925 s. 294-306. — Ł. KIPOWA, Dwugłos o Mickiewicz, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3 [fragm. listów K. Koźmiana i A. Koźmiana do A. Batowskiego].

1715. M. KRIDL, Antagonizm wieszczów. Rzecz o stosunku Słowackiego do Mickiewicza, War. 1925.

Zawartość: Stosunek Słowackiego do Mickiewicza (od „Dumy ukraińskiej” do „Lambra”); „Lambro” a „Konrad Wallenrod”. Kartka z dziejów stosunku Słowackiego do Mickiewicza; „Kordian” a „Dziady”; „Anhelli” a „Księgi pielgrzymstwa polskiego”. Ustęp z dziejów walki Słowackiego z Mickiewiczem; Dusza narodu w „Lilli Wenedzie” i „Panu Tadeuszu”; „Beniowski” a „Pan Tadeusz”; Mistyka Słowackiego i Mickiewicza.

Rec.: J. MILLER, Do źródeł rywalizacji politycznej, *Wiad. Lit.* 1925 nr 48. — T. SINKO, *Ilustr. Kur. Codz.* 1925 nr 163. — J. KJAS, Polska Winkelriedem narodów, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 457-460.

1716. H. PIĄTKOWSKI, Norwid o „Panu Tadeuszu”. O „dodatność sił nieustanną”. Trzy listy poety z 1866 r., *Wiad. Lit.* 1925 nr 29. — G. KORBUT, Nieznane listy Franciszka Morawskiego o Mickiewicz, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 537-543; Szkice i drobiazgi historycznoliterackie, War. 1935 s. 35-38 [pt. Franciszek Morawski o Mickiewicz], — J. OLIVIER [wnuk], Nieznane wzmianki o A. Mickiewicz w korespondencji Justa i Karoliny Olivierów, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 555-567. — G. SAND, Décembre 1839 [fragm. o Mickiewicz], w: *Journal intime (Posthume)*, red. A. Sand, Par. 1926 s. 92-98; Adam Mickiewicz aux jeux des Français, wyd., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 93-97; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyd., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 113-117 [tłum. pol.].

1717. A. BOLESKI, „Kordian” jako teren „walki z Adamem”, w: *Studia o Słowackim*, War. 1927 s. 45-66. — M. LIMANOWSKI, Wielkie antagonizmy – Mickiewicz i Słowacki, *Kur. Wil.* 1927 nr 145. — K. OSTACHIEWICZOWA, Słowacki – Mickiewicz – Norwid (Z powodu art. Nowaczyńskiego „Ignis Ardens”, zamieszczzonego w nrze 26 *Wiad. Lit.* w związku ze sprowadzeniem zwłok J. Słowackiego), *Kur. Wil.* 1927 nr 207. — S. MORAWSKI, Józef Oleszkiewicz, w: *W Peterburku. 1827-1838. Wspomnienia pustelnika i koszałki kobiałki*, Poz. 1927 s. 109-152. — S. ŁEMPICKI, Pustelnik z Ajuda-hu i sonet Mickiewicza, *Słowo Polskie* (Lw.) 1927/1928 nr 362, 364-366; nr 1-3 [dot. G. Olizara]. — J. KALLENBACH, Mickiewicz i Sergiusz Sobolew-

ski, *Przegl. Współcz.* 1928 nr 73. — K. ŁEPKOWSKI, Mickiewicz a Libelt, *Wiad. Lit.* 1928 nr 51.

1718. I. DRĄG, Echa mickiewiczowskie w „Baladynie” J. Słowackiego. Wyjątek z pracy pt. — „Stosunek J. Słowackiego do A. Mickiewicza, w: *Sprawozd. Dyr. Państw. Gimn. im. św. Stanisława Kostki w Końskich*, Końskie 1930 s. 1-27. — S. PIGOŃ, Uwaga Cypriana Norwida o III cz. „Dziadów”, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 4. — Z. SZYMANOWSKA-LENARTOWICZ, Pamiętnik, w: T. Boy-Żeleński, Brązownicy, War. 1930 s. 201-271. — S. PIGOŃ, Zakonspirowany krytyk Mickiewicza i Krasińskiego [Wojciech Darasz], *Silva Rerum* 1931 z. 1/6; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, Kr. 1947 s. 208-213. — S. PIGOŃ, Z listów Stefana Witwickiego, *Ruch Lit.* (War.) 1931 nr 4. — S. WASYLEWSKI, Ze stosunków Mickiewicza z A. Fredrą, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 6. — S. KOLBUSZEWSKI, Kąjsiewicz jako rywal Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 8. — A. MICKIEWICZ, Dzieła wszystkie, t. 16: Rozmowy z Mickiewiczem. Zebrał i opracował S. Pigoń, przedmowę napisał W. Mickiewicz, War. 1933. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, „Rozmowy” Mickiewicza. Uwagi na marginesie, *Mysł Nar.* 1933 nr 46-47 [dot. t. 16 Wyd. Sejm.: Rozmowy z Mickiewiczem, oprac. S. Pigoń, War. 1933]. — S. CYWIŃSKI, Norwid — a improwizacja Mickiewicza, *Gaz. Warsz.* 1934 nr 386. — W. CZERNOBAJEW, Mickiewicz w Rosji w latach 1820-1830, *Pam. Lit.* 1934 nr 1/4s. 291-315. — A. ROSENBERG, Nieznane uwagi Chodźki o Mickiewiczu, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1934 nr 39.

1719. Z. WASILEWSKI, Goszczyński o Mickiewiczu, *Warsz. Dzień. Nar.* 1935 nr 211. — K. CIAŁOWICZ, Książd i poeta. Mickiewicz w świetle znanych i nieznanych listów ks. Jełowickiego, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1936 nr 44-45. — L. BINENTAL, Chopin — Mickiewicz — G. Sand, *Kur. Warsz.* 1937 nr 17. — A.P. COLEMAN, Pushkin and Mickiewicz, w: *Centennial essays for Pushkin*, Cambridge 1937 s. 77-105. — S. GOSZCZYŃSKI, Listy (1823-1875), oprac. S. Pigoń, Kr. 1937. — A. NOWACZYŃSKI, Brat Adam i brat Juliusz, w: *Warta nad Wartą*, Poz. 1937 s. 133-150. — S. PIGOŃ, Słowacki pod pierwszym urokiem „Pana Tadeusza”, *Warsz. Dzień. Nar.* 1937 nr 353; Wśród twórców i epok. Studia i szkice z dziejów lite-

ratury i oświaty, Kr. 1947 s. 254-262. — S. PIGOŃ, Spór z T.T. Jeżem o pojmowanie Mickiewicza, *Warsz. Dzień. Nar.* 1937 nr 86; Wśród twórców i epok..., s. 214-224. — V.G. ČERNOBAEV, K voprosu o literaturnyh svázah Puškina i Mickieviča. Puškin i poëma Mickieviča „Konrad Vallenrod”, *Učen. zapiski Leningr. gosud. ped. instit.* 1938 t. 14 s. 87-109. — V. ŽÁČEK, Tři čeští revolucionáři v Haliči, *Časop. Česk. Museum* 1938, R. CXII. — C. LATAWIEC, Puszkina i Mickiewicza, w: *Polono-Slavica. Ofiarowane prof. dr. H. Ułaszynowi przez Koło Sławistów Studentów Uniwersytetu Poznańskiego*, Poz. 1939 s. 64-84.

1720. Rozmowy z A. Mickiewiczem, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 48. — Trzy głosy o Mickiewiczu, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 29. — T. ŁOPALEWSKI, Filomackie recenzje utworów Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4. — S. KAWYN, Mickiewicz — zabójca poetów, *Zdrój* (Lubl.) 1946 nr 12 [reakcja S. Doliwy Starzyńskiego na I tom Poezji Mickiewicza]; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, Kr. 1967 s.134-137, War. 2001 s. 183-187. — S. FISZMAN, Rozmowy F. Czyżowa z Mickiewiczem (z pamiętnika Czyżowa), *Twórczość* 1947 nr 3. — S. KAWYN, Norwid wobec legendy Mickiewiczowskiej, *Sprawozd. Tow. Nauk. KUL* 1947 nr 1.

1721. Wspomnienia o Mickiewiczu, Lond. 1947.

Zawartość: M. GORECKA, Sielskie, anielskie; — K. KACZKOWSKI, Student, nauczyciel, zesłaniec; — J. CZECZOT, Zajście z szambelanem; — M. MALINOWSKI, Improwizacja; — A.E. ODYNIEC, „Vates et propheta”; — W. ZAMOYSKI, Wierny syn kościoła; — H. TURNOWA, Na wsi w Poznańskim; — A. SKARBK MŁCZEWSKI, Echa listopadowe; — L. GADON, Stosunki z Towarzystwem Historyczno-Literackim; — J.B. ZALESKI, Jak powstał „Pan Tadeusz”; — I. DOMEJKO, Wina i kara; — Ł. RAUTENSTRAUCHOWA, Oczy poetę; — H. NAKWASKI, Wyjazd z Łożaniny; — L. SIEMIŃSKI, O konfederacji targowickiej; — S. WITWICKI, Pierwszy wykład w Collège de France; — E. JANUSZKIEWICZ, Niezapomniany wieczór; — S. GOSZCZYŃSKI, Ostatnia prelekcja; — M. CHODŹKO, Legion; — J. HUBE, U papieża; — A. WALEWSKA, Duch — wieczny rewolucjonista; — Z. KRASIŃSKI, Rozmowy rzymskie; — M. BUDZYŃSKI, Rozmowy rzymskie; — Z. FELIŃSKI, O wielką ideę; — J. FALKOWSKI, Poeta i ... Litwin z Nowogrodka; — A. LIGĘZA NIEWIAROWICZ, Rysopis; — E. FONTILLE [MAINARD], „tak jest albo tak nie jest”; — T. LENARTOWICZ, Rady i uwagi; — E. ROGAWSKA, Na cmentarzu; — W. MICKIEWICZ, Dom i dzieci; — W. BA-

WOROWSKI, „Une heure avec...”; — E. ESTROWSKI, Przyjaciel skromności; — C.K. NORWID, W Bibliotece Arsenału; — A. BIERGIEL, Po zgonie żony; — T. MORAWSKI, Między Wschodem a Zachodem; — L. WYBRANOWSKI, Paryż i bory ojczyste; — K. BRZOSOWSKI, W Stambule; — Z. FISZ, Choroba i śmierć; — T.T. JEŻ, U trumny.

1722. A. BAR, Plotkarski artykuł, w: Kumszki na Parnasie, War. 1947, s. 223-320. — A. BAR, Romantyczni antagoniści, w: Kumszki..., s. 321-392. — S. KAWYN, Mickiewicz-towiańczyk w zwierniadle satyry emigracyjnej, *Roczn. Zak. Nar. im. Ossol.* t. 3: 1948 s. 9-28; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 271-286, War. 2001 s. 361-382. — É. HERRIOT, Les papiers secrets d'un ministre des lettres ou Mickiewicz, Edgar Quinet et Michelet sous la surveillance du comte du Salvandy, *Le Figaro* 1949 nr 143. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz w poznańskim *Tygodniku Literackim, Kron. Miasta Poz.* 1949 nr 1.

1723. L. GOMOLICKI, Mickiewicz wśród Rosjan, War. 1950.

Zawartość: Pod jednym płaszczem, Powódz, „Wojnarowski”, W Moskwie, Koterie salonowe, Obozy literackie.

Rec.: W. PIETRUCZUK, Pobyt Mickiewicza w Rosji, *Polonistyka* 1950 nr 5. — M. KRUPIŃSKI, *Przegl. Powsz.* 1951 nr 9.

1724. At Lausanne, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 220-223 [Mickiewicz w oczach Szwajcarów]. — Literary and Personal Acclaim, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 194-219 [Mickiewicz w oczach Francuzów]. — L. PRZEMSKI, Edward Dembowski jako krytyk i historyk literatury, *Twórczość* 1951 nr 7. — Choix d'opinions françaises sur le poète. 1830-1955, w: Adam Mickiewicz. Choix de traductions parues en France et d'opinions françaises sur le poète. 1830-1955, Recueilli et publié par S.P. Koczorowski, War. 1955. — M. HÄCKEL, Adam Mickiewicz w oczach współczesnych mu Niemców, *Twórczość* 1955 nr 11. — T. ORACKI, Mickiewicz i Mrongowiusz, *Nowa Kult.* 1955 nr 26. — Z. JASTRZĘBSKI, Norwid o Mickiewiczu, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 255-282. — J. JUNGSMANN, Korespondence. K wydání připravila poznámky a doslov Olga Votočková-Lauer-

mannová, Praga 1956. — V. MATULA, L'dovít Štúr a Slovanstvo, *Slov. přehl.* 1956 nr 1. — A. MAUERSBERGER, Świadectiona współczesnych, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 205-222. — J. RUDNIKA, Adam Mickiewicz pod rządami Paskiewicza, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — Sprzeczką Mickiewicza z Kłaczką, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1956 nr 3.

1725. I.Ā. AJZENŠTOK, Belinskij o Mickevičie, w: A. Mickevič i slavānskaā filologiā. K 100-letiu so dnā smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — S. KAWYN, Improwizacje Słowackiego i Mickiewicza w oczach „zwolenników Adama”, w: W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957 s. 35-44; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 181-190, wyd. 2 War. 2001 s. 243-258. — S. KAWYN, Mickiewicz w ocenie autora „Ludgardy”. Karta z dziejów walki romantyków z klasykami, *Prace Polon.* 1957 s. 163-174; W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957, s. 21-34; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 156-169 [pt. „Farys polskiej ziemi”], War. 2001 s. 212-228. — Adama Mickiewicza wspomnienia i myśli, z rozmów i przemówień zebrał i oprac. S. Pigoń, War. 1958. — L. GOCEL, Dwa listy z lat 1841 i 1842 odnoszące się do Mickiewicza, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 376-381. — A. LAVRECKIJ, K voprosu vzaimootnošenijach Puškina i Mickieviča, *Slavia* (Praga) 1958. — Listy o A. Mickiewiczu ze zbiorów rękopiśmiennych Biblioteki PAN w Krakowie, red. Z. Jabłoński, oprac. M. Buczak i in., *Roczn. Bibl. PAN* 1955 [wyd. 1957] s. 47-186. — E. LO GATTO, W sprawie wzajemnych stosunków Mickiewicza i Puszkina, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 112-125.

1726. W. BILLIP, Mickiewicz w krytyce literackiej przed r. 1830, *Przegl. Hum.* 1959 nr 3. — S. KAWYN, „Konrad Wallenrod” w recepcji klasykystów i romantyków warszawskich, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk. (Łódź)* 1959 nr 1; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 139-155, War. 2001 s. 188-211. — J. KIJAS, Michał Czajkowski pod urokiem Mickiewicza, Kr. 1959. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Adam Mickiewicz et Edgar Quinet, w: Adam Mickie-

wicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 436-458. — S. KAWYN, Słowacki-mistyk jako burzyciel i... twórca legendy Mickiewiczowskiej, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1960 z. 16; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 210-222, wyd. 2 War. 2001 s. 282-297. — H. KOZERSKA, W sprawie autorstwa broszury „Mickiewicz de la littérature slave”, wyd. anonim. w Paryżu w 1845 r., *Przegl. Hum.* 1960 nr 2. — S. SKWARCZYŃSKA, Z literackiej historii Mickiewiczowskiego obrazu retorycznego „kościół bez Boga”, *Pam. Lit.* 1960 z. 1 [m.in. recepcja u Słowackiego]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 272-287. — W. HAHN, Udział Słowackiego w uczcie ku czci Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa ku czci Stanisława Pigonia, red. Z. Czerny, Kr. 1961 s. 363-370. — S. KAWYN, Trzy broszury emigracyjne przeciw Mickiewiczowi – towiańczykowi, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1961 z. 20; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 223-241, wyd. 2 War. 2001 s. 299-324. — Z. LIBERA, F.S. Dmochowski jako krytyk Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa ku czci Stanisława Pigonia, red. Z. Czerny, Kr. 1961 s. 295-302. — J. ODRWAŻ-PIENIAŻEK, Listy S. Witwickiego do A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1961 z. 4. — S. PIŁGÓŃ, Dwie notatki o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* (Kr.) 1961 z. 2.

1727. W. BILLIP, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962.

Zawartość: I. Recenzje, satyry, polemiki: [Notatka bez tytułu]; — F. GRZYMAŁA, Poezje Adama Mickiewicza; — F.S. DMOCHOWSKI, Uwagi nad teraźniejszym stanem, duchem i dążnością poezji polskiej i o Mickiewiczu; — Korespondencja [w sprawie wiersza do „M****”]; — F.S. DMOCHOWSKI, Uwagi nad „Sonetami” pana Mickiewicza; — M.M. [M. MOCHNACKI], O „Sonetach” A. Mickiewicza (art. nadesłany); — [K. BRODZIŃSKI], Artykuł nadesłany z powodu pism o poezji w *Gazecie Polskiej* umieszczonych; — J.K., W rzeczy „Sonetów” A. Mickiewicza — K.M.O., O krytyce Mickiewicza (art. nadesłany) — Měj...r [J. MEYNER], Wiersz do A. Mickiewicza po przeczytaniu jego „Sonetów” wydanych w Moskwie 1826 r.; — [F.D. MORAWSKI], Kogutek i gąsienica; — A.M...., Wrony i słowik; — JA [M. GOŚLAWSKI], Wiersz do p. Měj...r po przeczytaniu rymów jego w *Gazecie*

Polskiej wydanych w nrze 112; — C..... [B. CIEPLIŃSKI], Z okoliczności wiersza pana Měj...r [Meyzner] w nrze [112] *Gazety Polskiej* umieszczonego; — K.G. [K. GASZYŃSKI], Kilka słów nad wierszem pana Ja [Goślańskiego], po przeczytaniu rymów jego do p. Měj...r, umieszczonych w nrze 120 *Gazety Polskiej*; — X., Kilka słów do pana K. G. autora odpowiedzi w *Gazecie Korespondenta* z d. 11 maja 1827; — Ch., Art. nadesłany; — [P.A. WIAZIEMSKI], Rosyjskie tłumaczenie „Sonetów” Mickiewicza; — X. [L. PIĄTKIEWICZ], O sonecie w ogólności z treściwym wyłożeniem historii sonetu; — T.S. [T. SIEROCIŃSKI], Uwagi o sonecie w ogólności z załączonym krytycznym rozbiorem „Sonetów” A. Mickiewicza; — B. CIEPLIŃSKI, Uwagi z powodu umieszczonego w ostatnim nrze *Dziennika Warszawskiego* art. o „Sonetach” Mickiewicza; — T. SIEROCIŃSKI, Odpowiedź na art. p. Cieplińskiego przeciwko recenzji Mickiewicza w *Dzienniku Warszawskim*; — PRZYJACIEL „GAZETY POLSKIEJ”, List pisany do redakcji *Gazety Polskiej* z Guberni Kijowskiej w przedmiocie komentarza do „Sonetów” A. Mickiewicza, zdziałanego przez T. Sierocińskiego; — W. JASTRZEMBSKI, Fragment komedii; — K. GASZYŃSKI, Jaksjada; — Nowe zasady. Flora romantyczna; — Notatka poprzedzająca przedruk wiersza „Do Joachima Lelewela”; — M. MOCHNACKI, Art. bez tytułu; — Art. bez tytułu [„Sonety” A. Mickiewicza we Lwowie 1827 i „Sonety” J.N. Kamińskiego we Lwowie 1827]; — [M. MALINOWSKI], Wyjątek z listu pisanego z Petersburga; — Raport urzędowy Nowosiłcowa o „Konradzie Wallenrodzie” [przedruk w tłum. Tretiaka]; — D. ALIMERDAN TOPCZY-BASZA, Przemowa do perskiego tłumaczenia sonetu Mickiewicza; — Art. bez tytułu [Porównanie „Farysa” Mickiewicza i „Mazepy” V. Hugo]; — F.S. DMOCHOWSKI, Art. bez tytułu [Uwagi o przedmowie „O krytykach i recenzentach warszawskich”]; — M. MOCHNACKI, Art. bez tytułu o rozprawie Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”; — X., List z powodu doniesienia o nowym wydaniu „Poezji” Mickiewicza umieszczonego w *Przewodniku Warsz.* — [M. MOCHNACKI], Przypisy redakcji *Gazety Polskiej* do „O krytykach i recenzentach warszawskich”; — F.S. DMOCHOWSKI, Odpowiedź na pismo p. Mickiewicza „O krytykach i recenzentach warszawskich”; — T. SIEROCIŃSKI, O nowym wydaniu „Poezji” A. Mickiewicza z przedmową napisaną przez samego poetę w Petersburgu 1828 r., nakładem autora, drukiem K. Kraya 1829 r.; — Art. bez tytułu [o tłum. „Sonetów krymskich” przez I. Kozłową]; — M. GOŚLAWSKI, Do A. M.; — P., Mickiewicz, Chodźko, recenzenci; — T., Art. nadesłany; — ***, Uwagi nad wyjątkiem z tomu I „Haliczanina”, umieszczonym w numerze 45 *Powszechnego Dziennika Krajowego*; — Art. nadesłany; — Wyjątek z listów prywatnych pisanych do Lwowa; — S. SZCZEROPOLSKI, Nadesłane; — Dziady, czyli święto umarłych we Włoszech; — -, Nadesłane; — ***, Nadesłane. O cudzysłowie; — Tłumaczenie pism pana Mickiewicza na francuskie przez F. Miaskowskiego; — K., Art. nadesłany; — W. NIEMOJOWSKI, Myśli dorywcze

o romantyczności i romantykach; — M. MOCHNACKI O literaturze polskiej w wieku dziewiętnastym. II. Wzmianki i drobne wiadomości. III. Listy [różnych osób o Mickiewiczu]. IV. Aneks.

Rec.: M. DERNAŁOWICZ, *Pam. Lit.* 1963 z. 3. — J. PAŁUSZEWSKI, *Przegl. Hum.* 1969 nr 3.

1728. J. MACIEJEWSKI, Czytelnicy Mickiewicza, w: *Literackie przystanki nad Wartą*, red. Z. Szwejkowski, Poz. 1962 s. 63-90. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Listy A. Chodźki do A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1962 z. 3. — M. ROMANKÓWNA, Mickiewicz w życiu i twórczości Narcyzy Żmichowskiej, Łódź 1962. — S. SKWARCZYŃSKA, Davida d'Angers literacki portret Mickiewicza z 1829 roku, *Życie Lit.* 1963 nr 49; *Mickiewicz-Blätter* 1964 s. 97-102 [tłum. niem. pt. Das literarische Portrait Mickiewiczs von David d'Angers]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 60-65. — S. KAWYN, Mickiewicz-towiańczyk w opinii autora „Chowanny”, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1964 z. 36; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 242-254 [pt. Antymickiewiczowska kampania „Ojca Bronisława”], War. 2001 s. 325-339. — A. KOWALSKA, Adam Mickiewicz w „Czarnych i białych kwiatach” Cypriana Norwida, *Przegl. Hum.* 1964 nr 1. — Z. SUDOLSKI, Nieznane i zapomniane wspomnienia o Mickiewiczu i Słowackim, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 1. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Alojzy Biernacki do Mickiewicza, *Stolica* 1966 nr 43.

1729. S. KAWYN, Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967, wyd. 2 War. 2001 [oprac. E. Kiślak wraz z notą o autorze].

Zawartość: Artysta. Wieszcz. Działacz; Mickiewicz – człowiek; Mickiewicz wśród filomatów i filaretów; Mickiewicz – zabójca poetów; „Konrad Wallenrod” w recepcji klasycystów i romantyków warszawskich; „Farys polskiej ziemi”; Dzieciństwo wrożeń Mickiewicza w biografii Antoniego Małeckiego; Improwizacje Słowackiego i Mickiewicza w oczach „zwolenników Adama”; Dwa mistyczne portrety Mickiewicza w ujęciu A. Towiańskiego; Mickiewicz w grupie towiańczyków; Słowacki-mistyk jako burzyciel... i twórca legendy Mickiewicza; Trzy broszury emigracyjne przeciw Mickiewiczowi-towiańczykowi; Antymickiewiczowska kampania „Ojca Bronisława”; Milczenie Mickiewicza-poety w okresie towianizmu; Mickiewicz-towiańczyk w zwierciadle satyry emigracyjnej; Wielkopolska polemika o Mickie-

wicz w latach 1841-1846; Mickiewicz w grupie legionistów 1848 roku; Walka o grób Mickiewicza; Cześć pozgonna dla Mickiewicza wśród poetów lwowskich (1855-1856); Dodatek: — T. KRASKOWSKI, [Adam Mickiewicz]; — Un prophète comme on n'en voit pas (Prorok, jakiego oko ludzkie nie oglądało).

Rec.: K. KOSTENICZ, *Pam. Lit.* 1969 z. 3. — M. TYROWICZ, Mickiewicz w oczach współczesnych, *Ruch Lit.* (Kr.) 1969 z. 2.

1730. K. KOSTENICZ, Słowacki wobec „służby” Goszczyńskiego dla Mickiewicza na początku 1848 r., *Pam. Lit.* 1967 z. 2. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Listy do A. Mickiewicza w Paryżu. Rejestr uzupełniony bibliografią, *Archiwum Lit.* 1968 t. 8. — C. GAJKOWSKA, Udział Mickiewicza w wydaniu „Poezji” Bohdana Zaleskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 57-62. — S. KAWYN, Norwid wobec Mickiewicza, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1969 z. 65. — H. STANKOWSKA, Trzy fragmenty „mickiewiczowskie” w twórczości J. Słowackiego, *Sprawozd. Opol. TPN. Wyd. II S. B* 1969 nr 7. — S. DĄBROWSKI, W sprawie „uolotnego powiedzenia” Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1970 z. 1 [dot. opinii o J. Słowackim]. — A. MAZANEK, Adam Mickiewicz na łamach *Pszonki*, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1970 s. 71-78. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Aleksander Hercen a Adam Mickiewicz w świetle dawnych i nowych przekazów, w: *Z dziejów wzajemnych polsko-rosyjskich związków literackich w XIX w.*, War. 1971 s. 44-61. Rec.: E. SŁAWĘCKA, Studia o polsko-rosyjskich kontaktach literackich, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 4.

1731. B. BĀLAKAZOVIČ, Adam Mickievič v vospriätii A.I. Gercena i N.P. Ogareva, w: *Romantizm v slavânskikh literaturah*, Mos. 1973 s. 192-218. — Z. GROSBART, Mickiewicz w ocenie i działalności redaktorskiej M. Niekrasowa, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1973 z. 89. — M. INGLÓT, Nieznana relacja współczesna z lektury Mickiewiczowskich „Poezji”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 99-115. — D. KACNELSON, Poezja Mickiewicza wśród spiskowców epoki romantyzmu, *Pam. Lit.* 1973 z. 3. — Z. SUDOLSKI, Mickiewiczowskie wspominki, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 91-109. — Z. TROJANOWICZOWA, Norwid wobec Mickiewicza, w: *Cyprian Norwid. W 150-lecie urodzin. Materiały konf. nauk.* 23-25 września

1971, red. M. Żmigrodzka, War. 1973 s. 196-218; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 13-37. — S. KAWYN, [Mickiewicz w oczach swoich współczesnych], *Kulturas Barai* 1974 nr 10 [litew. tłum. fragm. książki]. — A. KOWALCZYKOWA, Wzmianki o Mickiewiczu i o innych pisarzach w gazetach warszawskich między 9 września 1831 a końcem roku 1833, *Pam. Lit.* 1974 z. 3.

1732. M. JANION, Purpurowy płaszcz Mickiewicza na barkach epigonów, w: *Obraz literatury polskiej XIX i XX w.*, S. 3: Literatura krajowa w okresie romantyzmu 1831-1863, Kr. 1975 s. 75-99. — J. PARVI, Wiktor Hugo o Adamie Mickiewiczu, *Twórczość* 1976 nr 8. — B. ZAKRZEWSKI, Fredro cenzorem Mickiewicza, *Lit.* 1976 nr 20. — B. ZAKRZEWSKI, Fredro i Mickiewicz. Jednostronny rekonesans, w: *Fredro z paradyżu*, Wr. 1976 s. 50-97; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 179-224. — A. BIERNACKI, Moniuszko i „Sonety krymskie”, *Twórczość* 1977 nr 12 [egz. I wyd. „Sonetów”, własność S. Moniuszki]. — E. BRISSON, Prasa francuska o prelekcjach Mickiewicza w Collège de France, *Pam. Lit.* 1978 z. 1. — T. SYGA, Mickiewicz i Warszawa – Mickiewicziana – Mickiewicz w oczach współczesnych, *Stolica* 1978 nr 49. — B. ZAKRZEWSKI, „De mortuis nil nisi bene” czyli jak pisać o zmarłych, *Wiadomości* (Wr.) 1978, nr 44. — M. JANION, Poeci międzypowstaniowego kraju wobec Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Sympozjum w KUL*, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 103-122. — H. NATUNIEWICZ, O roli twórczości Mickiewicza w XIX-wiecznej Warszawie, w: *Kultura Warszawy. Materiały sesji naukowej*, 19-20 stycznia 1978 r. Praca zbiorowa, War. 1979 s. 179-181.

1733. Z. SZELĄG, Mickiewicz w prasie powstania listopadowego, *Przegl. Hum.* 1980 nr 9/10. — Z. WÓJCICKA, Hipolit Błotnicki o A. Mickiewiczu (w „Dzienniku” z lat 1832-1855), *Pam. Lit.* 1980 z. 1. — A. WITKOWSKA, Jak Słowacki pisał Mickiewicza, w: *Słowacki mistyczny. Propozycje i dyskusje sympozjum*, Warszawa 10-11 grudnia 1979 r., red. M. Janion, M. Żmigrodzka, War. 1981 s. 266-276. — G. GÖMÖRI, Norwid o Mickiewiczu – spojrzenie poromantyczne, *Stud. Norw.* 1983 s. 71-79. — S. GOSZCZYŃSKI, Dziennik Sprawy

Bożej, oprac. Z. Sudolski, War. 1984. — S. MAKOWSKI, „Pan Tadeusz” Juliusza Słowackiego, *Poezja* 1984 nr 11/12. — A. MIERZEJEWSKI, „Teli-meny lub Zosieczki małeńkie”. Norwid o „Panu Tadeuszu”, *Poezja* 1984 nr 11/12. — M. ZIELIŃSKA, Mickiewicz i naśladowcy. Studium o zjawisku epigonizmu w systemie literatury romantycznej, War. 1984. Rec.: J. KUBIAK, *Pam. Lit.* 1986 z. 1. — B. CZWÓRNÓG-JADCZAK, „Omamiony klasyk”, czyli Franciszek Wężyk wśród naśladowców Mickiewicza, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil. t. 4* 1986 s. 91-117. — R. KALETA, Mazurek dla A. Mickiewicza, w: *Sensacje z dawnych lat*, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 8-11 [tu cytowany „elegijny list T. Zaborowskiego” oraz wiersze S. Starzyńskiego (Starzeńskiego)], — M. PIECHOTA, Pojedynki Słowackiego z Mickiewiczem, *Przegl. Hum.* 1988 nr 8/9. — K. KOPCZYŃSKI, Książki Mickiewicza w drodze do zaboru rosyjskiego (1831-1855), *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 1: 1991.

1734. Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 [pol. przekł.: Mickiewicz w oczach Francuzów, tłum. R. Forzycki War. 1999].

Zawartość: Z. MITOSEK, Introduction. A. Mickiewicz vu par les Français; — E.-J. HÉREAU, Sonnets d'Adam Mickiewicz, Moscou, 1826; — M.P. [M. PODCZASZYŃSKI], Poezyje Adama Mickiewicza. Poésies d'Adam Mickiewicz, Par. 1828; — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Préface à „Konrad Wallenrod”. Roman historique traduit du polonais [...], Par. 1830; — Littérature polonaise. „Konrad Wallenrod” [...], trad. F. Miaskowski et G. Fulgencé; — A. D'HERBELOT, Littérature polonaise. Notice sur la vie et les poésies d'Adam Mickiewicz; — G. OLIVIER [G.O. FULGENCÉ], Littérature polonaise. „Poezyje” A. Mickiewicza. „Poésies” d'Adam Mickiewicz; — A. SÉGALAS, Mickiewicz (Adam), „Dziady ou la fête des morts”. Poème traduit [...] par Burgaud des Marets [...], Paris 1834; — Mickiewicz (Adam), „Dziady ou la fête des morts”. Poème traduit [...] Paris 1834 [rec. fr. przekładu „Dziadów” cz. II i III]; — Ch.-A. SAINTE-BEUVE, „Nuits d'exil”, „Les amours des anges”, „Grajina”. Poésies par J.C. Ostrowski [...]; — G. SARRUT, B. SAINT-EDME, Mickiewicz (Adam); — G. SAND à A. Mickiewicz, 1837, à propos des „Confédérés de Bar”; — G. SAND, Essai sur le drame fantastique. Goethe, Byron, Mickiewicz; — G. SAND, Journal intime [fragm.]; — L. LOMÉNIE, M. A. Mickiewicz; — OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], [Rec.] Les poèmes de Mickiewicz. Œuvres poétiques complètes [...]. Traduction nouvelle par Ch. Ostrowski [fragm.]; — A. LACAUSSE, D.

De la poésie polonaise [...] — J. JULVÉCOURT, Littérature polonaise; — N. DAVID, Préface aux „Aïeux. Le Presbytère”, 4-e partie [...]. Trad. [...] P. Dubois, Par. 1851 [fragm.]; — C. ROBERT, Les quatre littératures slaves. Renaissance des lettres dans l'Europe orientale [fragm.]; — Księgi narodu polskiego [...]; — Évangile de la nation polonaise pendant son pèlerinage; — Ch. MONTALEMBERT, Avant-propos du traducteur „Le livre des Pèlerins polonais”; Préface pour l'édition belge du „Livre des Pèlerins polonais”; — F.-R. LAMENNAIS, Correspondance sur Mickiewicz [fragm. z listów z 1833]; — Ch.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Le livre des Pèlerins polonais”. Traduit [...] par Ch. de Montalembert [...]; — H.R. [R. F. ROHRBACHER], „Livre des Pèlerins polonais” par A. Mickiewicz; — P. BAL-LANCHE, „Paroles d'un croyant” — E. DESCHANEL, Adam Mickiewicz, „Le livre de la nation polonaise [...]”, Paris 1864; — J. WYSŁOUCH, „Sieur Thadée” [...]. Analyse de poème polonais d'Adam Mickiewicz; — A. LÉVY, Adam Mickiewicz [fragm. dot. „Pana Tadeusza”]; — L. LÉGER, Un poème de Mickiewicz. „Messire Thaddée”; — L. BARTHO, Préface à „Pan Tadeusz”; — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France; — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz; — L. FAUCHER, Cours de Mickiewicz; — A. LÈBRE, Littérature slave. Cours de M. Mickiewicz [fragm. pt. Cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France. Aperçu général]; — H. DUNOYER, [notatka]; — [O Towiańskim i Mickiewiczu]; — G. SAND, De la littérature slave, par M. A. Mickiewicz; — A. LÈBRE, Mouvement des peuples slaves; leur passé, leur tendances nouvelles. Cours de M. Mickiewicz [fragm.]; — E. STOURM, Sur le cours de Mickiewicz; — [not. *Le Courrier français* o manifestationi towiańczyków na końcu wykładu z 19 III 1844]; — E. QUINET, Leçon au Collège de France du 20 mars 1844; — Un prophète comme on n'en voit pas; — A. BONNETTY, Les verbes nouveaux, M. Mickiewicz, M. Towiański, M. Quinet; — Lettre de Montalembert à Mickiewicz (1844); — Rapports adressés à son Excellence M. Villemain, pair de France, ministre de l'instruction publique par le préfet de police; — La discussion à la Chambre des députés sur le cours de Mickiewicz, 9 juillet 1844; — M. Mickiewicz et M. Towiański, *Gazette de France*; — *Le Globe* (Sur Collège de France); — M. D'AGOUT, Correspondance sur Mickiewicz; — A. DUMESNIL, E. NOËL, Correspondance 1843-1844; — L.A. BERTILLON, Lettre à Mickiewicz; — A. ERDAN, André Towiański et Adam Mickiewicz; — J. MICHELET, Collège de France; — A. LÉVY, Adam Mickiewicz (1877); — E. BOURNIER, C. BOUVIER, T. FOUQUERÉ, Préface à L'Église et le Messie — L'Église officielle et le messianisme; — J. MICHELET, Aperçus sur les cours de Mickiewicz; — G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], Revue critique et littéraire [...] L'Église officielle et messianisme, par A. Mickiewicz; — Ch. LOUBENS, [Rec.] L'Église officielle et le messianisme, par A. Mickiewicz; — L. MÉNARD, [Rec.] L'Église officielle et messianisme, par M. A. Mickiewicz; — A. THOMAS, Propagande russe en Pologne; — A. THOMAS,

De la propagande démocratique en Pologne; — H. DESPREZ, Les Polonais dans la révolution européenne; La Russie et le slavisme; — M.-A. LEBLOND [GEORGES ATHE-NAS, AIMÉ MERLO], [Introduction]; — *Journal de la Vraie République*; — *La Démocratie Pacifique*; — *Journal de la Vraie République*; — J. LECHÉVALIER, Lettre à Mickiewicz; — *Le National*; — A. DUMESNIL, Lettre à Mickiewicz; — Le Ministre de la Police Générale au Garde des Sceaux; — E. DE NOAILLES, La poésie polonaise; — V. HUGO, [Au Comité du monument de Mickiewicz]; — A. ASTRUC, Juifs et Polonais. D'après Adam Mickiewicz; — P. DESCHANEL, Chefs-d'œuvres poétiques d'Adam Mickiewicz traduits par lui-même et par ses fils; — M. BARRÈS, Un excitateur de la personnalité; — E. RENAN, Discours prononcé au nom du Collège de France à l'exhumation des cendres d'A. Mickiewicz, au cimetière de Montmorency, le 28 juin 1890; — Funérailles d'Adam Mickiewicz, *Le Monde* (1890); — E. TAVERNIER, Mickiewicz; — C. SAINT-CROIX, Adam Mickiewicz, à propos de son centenaire; — J. LEMAÎTRE, Discours pour le centenaire d'Adam Mickiewicz; — M. LE-ROY, Michelet, Quinet, Mickiewicz; — É.A. BOURDELLE, Comment j'ai aimé et senti Mickiewicz.

Rec.: K. KOPCZYŃSKI, Pięć książek o Mickiewiczu i parę innych spraw, *Res Publica Nova* 1993 nr 11. — J. PARVI, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — Ch. ZAREMBA, *Revue des Études slaves* 1994 t. 66 nr 4. — Z. MITOSEK, List otwarty do profesora Jerzego Parwiego, *Pam. Lit.* 1995 z. 3. — J. VOISINE, *Revue de lit. comp.* 1995 nr 2. — J. GROMADZKI, W oczach Francuzów, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — J. MA-ŚLANKA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 5. — E. FELIKSIĄK, *Przegl. Hum.* 2001 nr 1. — I. JAROSIŃSKA, Coś Ty Francuzom zrobił, Mickiewiczu?... , *Teksty Drugie* 2001 nr 2.

1735. Z. MITOSEK, Adam Mickiewicz w oczach Francuzów, *Teksty Drugie* 1992 nr 1/2; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycycki, War. 1999 s. 9-26. — D. KACNELSON, O prześladowanych za lekturę Mickiewicza (na podstawie lwowskich materiałów archiwalnych), *Akcent* 1993 nr 3. — K. KOPCZYŃSKI, Z problemów recepcji twórczości Mickiewicza w zaborze rosyjskim w l. 1831-1855, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 275-284. — K. KOPCZYŃSKI, Z badań nad recepcją i publicznością literacką Mickiewicza w zaborze rosyjskim w l. 1831-1855, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 378-387. — M. KOSZYCKA, Mickiewiczowskie wyznanie wiary Edwarda Żeligowskiego, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 307-317. — S. MAKOWSKI,

- Obecność Mickiewicza w „Królu-Duchu” J. Słowackiego, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 369-377.
- A. STANISZEWSKI, Z dziejów recepcji Mickiewiczowskiej w zaborze pruskim w l. 1840-1870, w: *Mickiewicz w 190-lecie urodzin...*, s. 285-305.
- Z. WÓJCICKA, Postać A. Mickiewicza w opowiadaniu Michała Czajkowskiego, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 388-395.
1736. D. KACNELSON, Zapiski Klementyny z Tańskich Hoffmanowej o Mickiewicu i Celinie z lat 1833, 1834, 1835 i 1842, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 51-62. — K. KOPCZYŃSKI, Mickiewicz i jego czytelnicy. O recepcji wieszczki w zaborze rosyjskim w latach 1831-1855, War. 1994. Rec.: M. STRZYŻEWSKI, Badania nad recepcją Mickiewicza, *Twórczość* 1996 nr 3. — B. MUCHA, Rosyjscy słuchacze paryskich prelekcji A. Mickiewicza o literaturze słowiańskiej, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — W.J. PODGÓRSKI, Kraszewskiego cicha rywalizacja z Mickiewiczem, w: *Litwa-Polska XIX i XX wieku. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wybór esejów*, War. 1994 s. 66-84.
- B. ZAKRZEWSKI, Spotkania Mickiewicza z Fredrą, w: „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994 s. 148-160. — B. ZAKRZEWSKI, „Spowiednik” Mickiewicza – ks. Wincenty Kraiński, w: „Spowiednicy” Mickiewicza..., s. 43-73.
- S. MAKOWSKI, Mickiewicz i Fredro w jednym stoją domu, *Przegl. Hum.* 1995 nr 6. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i Rosjanie we Włoszech, *Przegl. Hum.* 1995 nr 2. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i Rosjanie „na paryskim bruku”, *Przegl. Hum.* 1996 nr 4. — K. PORLEWSKA, Czwarty Budrys i Laszka. Jak Mérimée czytał Mickiewicza?, w: „W krainie pamiątek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 179-192.
- W. RZOŃCA, Coś ty uczynił ludziom, Mickiewicz?, *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — K. WOŁNY, Juliusz Falkowski (1815-1892) o A. Mickiewiczu, *Stud. Hum.* 1996 t. 7 s. 25-33.
1737. B. CZWÓRNÓG-JADCAK, „Zabójca” i „kusiiciel” poetów. O recepcji twórczości A. Mickiewicza w kręgu klasycystów polskich pierwszej poł. XIX w., w: *O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach. Studia i szkice*, red. Z. Fałtynowicz, Suwałki 1998 s. 9-26. — R. DĄBROWSKI, Mickiewicz widziany oczami młodego Kraszewskiego, *Pro Arte* 1998 (nr specj.) s. 66-70. — M. KAMELA, Anielska mądrość przeciw diabelskiej inteligencji, czyli o milczeniu Mickiewicza wobec Słowackiego, w: *Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Profesor Marii Żmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej*, red. E. Kiślak, M. Kalinowska, War. 1998 s. 99-105. — E. KIŚLAK, Tajemnica Mickiewiczowskiej pychy, w: *Tajemnice Mickiewicza*, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 121-138. — A. KUIK-KALINOWSKA, „Czarne kwiaty” o A. Mickiewiczu, w: *Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 335-346. — P. MATUSIK, Mickiewicz w konserwatywnych polemikach lat 1848-1855, w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior.*, red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 315-340. — Z. MITOSEK, Mickiewicz, Napoleon i Francuzi, *Pam. Lit.* 1998 z. 1. — J. ODRÓWĄŻ-PIENIĄŻEK, Korespondencja literacka Sybira (Ignacy Orpiszewski), w: *Mickiewicziana zbierane po świecie*, War. 1998 s. 159-177 [m.in. o lekturze Wielkiej Improwizacji]. — M. RUSZCZYŃSKA, Galicyjski portret Mickiewicza, w: *Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie*, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 31-38. — S. RZEP-CZYŃSKI, Norwid jako interpretator Mickiewicza, w: *Mickiewiczologia...*, s. 327-334. — W. SUCHOCKI, Mickiewicz i „Machabeusze” Stattlera, w: *Księga Mickiewiczowska...*, s. 117-134. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, „Rzymski” Mickiewicz w listach Krasińskiego, w: *Mickiewiczologia...*, s. 313-326. — W. SZTURC, Słowacki jako interpretator Mickiewicza, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 1/2; *Mickiewiczologia...*, s. 301-312. — P. ŚNIEDZIEWSKI, Lautréamont czyta Mickiewicza – w kręgu romantycznego wyobrażenia buntu, *Pro Arte* 1998 (nr specj.) s. 71-80. — B. ZAKRZEWSKI, Arcygrafoman kontra arcyapoeta, czyli ks. Wincenty Kraiński wobec A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1998 z. 1; O „Panu Tadeuszu” inaczej, Wr. 1998 s. 27-51.
1738. M. KAMELA, Słowacki wobec emigracyjnej „koterii Mickiewiczowskiej” (Kłopoty z biografią romantyczną), w: *Polacy w cywilizacjach świata. Biografie emigrantów – portret zbiorowy. II Sympozjum Biografistyki Polonij-*

nej, Paryż 26-27 września 1997, red. N. Kasperek, M.P. Prokop, Olsztyn 1999 s. 124-131. — M. NESTERUK, O co Słowacki spierał się z Mickiewiczem?, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1999 s. 111-120. — N. MICHAŁOWA, Adam Mickiewicz w poemacie Puszkina „Eugeniusz Oniegin”, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 147-152.

1739. Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryci, War. 1999.

Zawartość: Z. MITOSEK, Adam Mickiewicz w oczach Francuzów; — E.-J. HÉREAU, „Sonety” A. Mickiewicza; — M.P. [M. PODCZASZYŃSKI], „Poezje” A. Mickiewicza. Poésies d'A. Mickiewicz; — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Przedmowa do „Konrada Wallenroda” [...]; — Literatura polska. „Konrad Wallenrod”, powieść historyczna A. Mickiewicza; — A. d'HERBELOT, Literatura polska. Uwagi o życiu i poezji A. Mickiewicza; — G. OLIVIER [G.O. FULGENÉ], Literatura polska. „Poezje” A. Mickiewicza. „Poésies” d'A. Mickiewicz; — Adam Mickiewicz, Poema „Dziady”, czyli święto umarłych; — A. SÉGALAS, Mickiewicz (Adam), Poema „Dziady”, czyli święto umarłych; — G.M. SARRUT, B. SAINT-EDME, Mickiewicz (Adam); — G. SAND, Szkic o dramacie fantastycznym. Goethe, Byron, Mickiewicz; — G. SAND, Dziennik poufny; — L. LOMÉNIE, Pan A. Mickiewicz; — OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], Wiersze Mickiewicza. Dzieła poetyckie A. Mickiewicza; — A. LACAUSSE, O poezji polskiej. Anonimowy poeta polski, „Sen Cezary” „Noc Narodzenia Pańskiego”; — J. JULVÉCOURT, Literatura polska; — N. DAVID, Przedmowa do „Dziadów” [...]; — C. ROBERT, Cztery literatury słowiańskie. Odrodzenie literatury w Europie Wschodniej; — Ewangelia narodu polskiego podczas pielgrzymowania; — Ch. MONTALEMBERT, Przedmowa do „Ksiąg pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza; — F.-R. LAMENNAIS, Fragmenty listów dotyczące Mickiewicza; — Annales de Philosophie Chreienne; — Ch.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; — H.R. [R.F. ROHRBACHER], „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; — P. BALLANCHE, „Słowa wierzącego” — E. DESCHANEL, Adam Mickiewicz, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; — J. WYSŁOUCH, „Pan Tadeusz”. Analiza polskiego poematu A. Mickiewicza; — A. LÉVY, Adam Mickiewicz; — L. LÉGER, Poemat Mickiewicza „Pan Tadeusz”; — L. BARTHOU, Przedmowa do „Pana Tadeusza”; — Otwarcie kursu A. Mickiewicza w Collège de France; — Otwarcie kursu A. Mickiewicza; — L. FAUCHER, Kurs Mickiewicza; — A. LÈBRE, Kurs A. Mickiewicza w Collège de France. Zarys ogólny; — *Gazeta Augsburska* o Towiańskim i Mickiewicz; — G. SAND, O „Literaturze słowiańskiej” A. Mickiewicza; — A. LÈBRE, Ruch ludów słowiańskich; — E. STOURM, O kursie Mickiewicza; — *Le Courier Français* o kursie Mickiewicza; — E. QUINET,

Wykład w Collège de France z 20 marca 1844; — Ostatni z proroków; — A. BONNETTY, Nowe słowa. Panowie Mickiewicz, Towiański, Quinet; — Raporty policji; — Dyskusja w Izbie Deputowanych 9 lipca 1844 na temat kursu Mickiewicza; — C.M., Panowie Mickiewicz i Towiański; — *Le Globe* o Collège de France; — M. AGOULT DE FLAVIGNY, O wykładach Mickiewicza; — A. DUMESNIL, E. NOËL, Korespondencja 1843-1844; — A. ERDAN, Andrzej Towiański i Adam Mickiewicz; — E. FONTILLE [MAINARD], Rys biograficzny złożony ze wspomnień i wrażeń; — J. MICHELET, Collège de France; — E. BOURNIER, C. BOUVIER, T. FOUQUERÉ, Wstęp do książki „Kościół i Mesjasz” A. Mickiewicza; — Kościół urzędowy a mesjanizm; — J. MICHELET, Uwagi o wykładach Mickiewicza. Listy, dziennik, notatki; — G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza; — Ch. LOUBENS, [Rec.] Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza; — L. MÉNARD, [Rec.] Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza; — A. THOMAS, Propaganda rosyjska w Polsce; — A. THOMAS, O propagandzie demokratycznej w Polsce; — H. DESPREZ, Polacy w rewolucji europejskiej; — H. DESPREZ, Rosja a sławizm; — M.-A. LEBLOND, Wstęp do „Les Slaves”. Wybrane fragmenty; — *Journal de la Vraie République*; — *La Démocratie Pacifique*; — *Journal de la Vraie République*; — J. LECHEVALIER, List do Mickiewicza; — *Le National*; — A. DUMESNIL, List do Mickiewicza; — Minister Policji Generalnej C. de Maupas do ministra sprawiedliwości J. Abbattucciego; — E. DE NOAILLES, Poezja polska; — V. HUGO, Do komitetu budowy pomnika Mickiewicza; — A. ASTRUC, Żydzi i Polacy według A. Mickiewicza; — P. DESCHANEL, Arcydzieła poetyckie A. Mickiewicza przetłumaczone przez niego samego i jego synów; — M. BARRÈS, Podżegac osobowości; — E. RENAN, Mowa wygłoszona w imieniu Collège de France podczas ekshumacji prochów A. Mickiewicza na cmentarzu Montmorency; — Uroczystości pogrzebowe A. Mickiewicza; — E. TAVERNIER, Mickiewicz; — C. SAINT-CROIX, Adam Mickiewicz — z okazji setnej rocznicy urodzin; — J. LEMAÎTRE, Przemówienie z okazji setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — M. LEROY, Mickiewicz; — É.A. BOURDELLE, Jak kochałem i czułem Mickiewicza.

Rec.: E. FELKSIK, *Przeł. Hum.* 2001 nr 1. — I. JAROSIŃSKA, Coś Ty Francuzom zrobił, Mickiewicz?... *Teksty Drugie* 2001 nr 2.

1740. A.J. OSTROWSKI, Wspomnienia, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 80-117. — E. OWCZARZ, Inspiracje mickiewiczowskie w prozie międzypowstaniowej. Kraszewskiego lekcja Mickiewicza, w: *Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarodynar. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina* (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 28-32. — M. ŚLIWIŃSKI, Oświecenie

- o Mickiewiczu, w: *Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby*. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 79-88. — E.Z. WICHROWSKA, A. Ostrowskiego wspomnienia o Mickiewiczu i Towiańskim, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 119-122. — L. BÂRĚJŠYK, S. MAROZAVA, Adam Mickevič va ūspaminah sâbroŭ-filamataŭ, w: *Adam Mickiewicz i kultura ůwiatowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura*. Materiały z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Źuk, Siedlce 2000 s. 51-58. — M. HELLER, Śród przyjaciół Moskali. Historia przekładu i recepcji Mickiewicza w Rosji (1826-1835), w: *Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie*, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 143-148. — J. LYSZCZYNA, Trzy liryczne komentarze (Goślawski – Garczyński – Mickiewicz), w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. *Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”*, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 157-169. — M. RUSZCZYŃSKA, Mickiewicz w Galicji. Próba rekonstrukcji wizerunku i twórczości poety w środowisku Ziewonii, w: *Adam Mickiewicz i kultura ůwiatowa...*, ks. 3, s. 69-76. — W. RZOŃCA, Norwid wobec Mickiewicza, w: *Adam Mickiewicz i kultura ůwiatowa...*, ks. 3, s. 25-40. — A. SÓJKA, Recepcja wczesnych utworów A. Mickiewicza w twórczości Stanisława Doliwy Starzyńskiego, *Kiel. Stud. Filol.* 2000 t. 14 s. 51-60. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Krasińskiego lektura „Pana Tadeusza”, w: *Adam Mickiewicz i kultura ůwiatowa...*, ks. 3, s. 41-50. — M. ZIĘBA, Adam Mickiewicz na łamach lwowskich „Nowin” (1854-1856), w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. I: W kręgu spraw historycznych*, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 225-236; *Wielcy romantycy polscy w pozytywizmie galicyjskim. Studia i szkice literaturoznawcze z perspektywy edytorskiej*, Kr. 2009 s. 155-164.
1741. M. БОЈКО, Adam Mickiewicz, J. Słowacki i Z. Krasiński w listach T. Lenartowicza, w: *Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty*, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 9-21. — M. CHACHAJ, Julian Ursyn Niemcewicz o A. Mickiewiczu, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001 s. 89-98. — M. JANION, Opętani przez Mickiewicza, w: *Purpurowy płaszcz Mickiewicza. Studium z historii poezji i mentalności*, Gdańsk 2001 s. 111-144. — D. KACNELSON, Skazani za lekturę Mickiewicza. Z archiwów Łwowa i Wilna, Lubl. 2001. — E. OW CZARZ, Źmichowska wobec Mickiewicza. Dopowiedzenia i kontynuacje, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 2001 z. 56. — I. JOKIEL, Adam Mickiewicz w świetle korespondencji C. Norwida z lat 1848-1855, w: *Norwid – nasz współczesny. Profecja i recepcja*, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 2002 s. 125-132; *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 111-130. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŹEK, La réception de Mickiewicz en Sibirie, w: *Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe*, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 58-62. — A. PIERÓG, Sądy o Mickiewiczu, Słowackim i Krasińskim w dwu listach do Leonarda Niedźwieckiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2002 s. 91-98. — I. JOKIEL, Trudna przyjaźń. A. Mickiewicz w korespondencji Z. Krasińskiego, *Prace Polon.* 2003 s. 3-23; *Lornety i kapota...*, s. 73-110. — Z. SUDOLSKI, „Pieśni społecznej cztery strony” – traktat społeczno-polityczny Norwida wobec myśli Krasińskiego i Mickiewicza, w: *Norwid z perspektywy początku XXI w.*, red. J. Rohoziński, Pułtusk 2003 s. 33-45.
1742. E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów, War. 2003.
- Zawartość: Spotkanie z Mickiewiczem; Sztuka czytania „Pana Tadeusza”; „Biesiada” z Zygmuntem Krasińskim; O prelekcjach paryskich; 1848. Mickiewicz i rewolucja w świetle listów; Krasiński czyta *La Tribune des Peuples*; Epitafium dla Michała Anioła poezji polskiej.
1743. J. FIEĆKO, „Zmoskalenie” Adama. Wokół rzymskiego sporu Krasińskiego i Mickiewicza, w: *Literatura i język*, red. K. Meller, K. Trybuś, Poz. 2004 s. 211-230. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i „przyjaciół Moskali” Siemion Chlustin, *Przegl. Hum.* 2005 nr 6. — B. OLEKSOWICZ, Eliza z Branickich Krasińska o Mickiewiczu. Z cyklu „Nienawistnicy Mickiewicza”, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 127-138; „Dziady”, historia, romantyzm. Studia i szkice, Gdańsk

2008 s. 215-232 [pt. Zakończenie]. — A. ROTER-BOURKANE, „Genialny kłamca”, czyli Cyprian Norwid i Pan Adam, w: Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 83-98. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Czy Wielka Improwizacja może być manifestem towianistycznym? Uwagi Z. Krasieńskiego o „Dziadów części III”, w: Rozmowy o „Dziadach”, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 125-136. — Z. SZELĄG, Garczyński – Mickiewicz: studia, szkice, materiały, Grójec 2005. — Z. TROJANOWICZOWA, „Coś ty uczynił ludziom, Mickiewiczu?”, w: Mickiewicz daleki i bliski..., s. 17-26.

1744. M. BĄK, „Tego wieczora byliśmy z nim jak dwaj bracia” – o relacji między Słowackim i Mickiewiczem, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 224-231. — M. CWENK, Czeczot (jeszcze) nieznanym. Uzupełnienie „Poezji filomatów” Czubka, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 212-223. — H. GRADKOWSKI, Mickiewicz w korespondencji Z. Krasieńskiego, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 251-264. — M. KRYSZCZUK, Słowacki wobec „Pana Tadeusza” i syndromu „Pana Tadeusza”, w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaā ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 304-315. — J. ŁYSZCZYNA, K. Gaszyński wobec twórczości Mickiewicza, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 232-242. — M. MAKARUK, A.E. Odgyniec w cieniu Mickiewicza?, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 200-211. — A.J. OSTROWSKI, Ten biedny Mickiewicz. Zapiski z początków towiańszczyzny, z rkp odczytała, skomentowała i wstępem poprzedziła E.Z. Wichrowska, Gdańsk 2006. — B. STELINGOWSKA, Mickiewicz w epistolografii poetów swego pokolenia, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 285-293. — A. TIMOFIEJEW, Odbrażawianie rzymskiego klasyka. Horacy i Mickiewicz w krytycznoliterackich sądach F. Morawskiego, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 243-250. — M. TURCZYN, B. Trentowski a Mickiewicz – zarębs rozważań, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 265-280.

1745. E. GRZĘDA, Adam Mickiewicz jako adresat i bohater utworów poetyckich w pierwszej poł. XIX w., w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska,

M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007, s. 193-204. — E. GRZĘDA, Osoba i dzieło Mickiewicza w twórczości J. Słowackiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 215-223. — B. JERMAK-WOŁOSZYN, Mickiewicz jako fourierysta i jako zelota. Norwidowska legenda o wieszcu, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 224-232. — J. ŁYSZCZYNA, Stanisław Ropelewski jako krytyk Mickiewicza, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców..., s. 23-29. — M. MILLER, Uczta grudniowa 1840 r., czyli dwóch na słońcach swych przeciwnych Bogów, War. 2007. — M. DERNAŁOWICZ, George Sand, List do Wojciecha Grzymały (?), *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 69-78. — M. KRYSZCZUK, „Horsztyński” Słowackiego wobec „Pana Tadeusza” Mickiewicza, w: Melodii, kraski, zapachi „małej rodziny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 135-144. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz w lekturach filomatów, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 233-265. — A. BRUSEVIČ, Adam Mickevič u paëžii Antoniiā Ėdvarda Adynca, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaā kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 108-113. — L. KOLAGO, Fryderyk Chopin und Adam Mickiewicz, *Acta Phil.* 2010 nr 37. — I. FEDOROWICZ, „Listy z podróży” A.E. Odyńca, czyli „listy o Adamie”, *Regiony i Pogranicza* 2011 nr 4.

1746. J. FIECKO, Krasieński przeciw Mickiewiczowi. Najważniejszy spór romantyków, Poz. 2011.

Rec.: K. TERCHA, Krasieński i Mickiewicz – jedna epoka, dwa przeciwne światy, *Tematy i Konteksty* 2012 nr 2. — E. DĄBROWICZ, Ethos i konieczność, *Pam. Lit.* 2014 z. 2.

1747. D. ZAWADZKA, Prelekcje Mickiewicza w oczach Lelewela, w: Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Biziór-Dombrowska, War. 2011 s. 299-317. — Z. CHOJNOWSKI, Mazurskie mickiewicziana Gustawa Gizewiusza i inne, *Ruch Lit.* 2012 z. 4/5. — D. DĄBROWSKA, Słowacki wobec Mickiewicza, w: Piękno Juliusza Słowackiego. 1. Principia, Białystok 2012 s. 187-194. — O. TARAŃEK-WOLAŃSKA, „Grób odwieczny potomków Adama”. Mickiewicz w intertekstach Słowackiego,

- u: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 53-68. — Ł. ZABIELSKI, „Polityczny i literacki zbrodniarz”. Okiem Kajetana Koźmiana, w: Adam Mickiewicz w kontekstach..., s. 161-178. — M. BĄK, Twórczy lęk Słowackiego. Antagonizm wieszczów po latach, *Kat.* 2013. — L. ROMANISZYN-ZIOMEK, Osobne światy: Mickiewicz i Słowacki, *Świat i Słowo* 2013 nr 1 (20). — J. WARREN, „Apellé à prendre la parole”. The Parisian Romanticism of Adam Mickiewicz et George Sand, *Roczn. Kompar.* 2013 s. 25-38. — J. FIEĆKO, Cieszkowski – Krasiński – Mickiewicz. Relacje i wpływy. Wprowadzenie do problemu, w: August Cieszkowski in memoriam 1814-2014, red. K. Meller, Poz. 2014 s. 13-24; Krasiński. Osoby i miejsca, Poz. 2023 s. 73-87.
1748. K. CHRZĘSZCZYK, Wizerunek A. Mickiewicza we wspomnieniach Antoniego Edwarda Odyńca oraz korespondencji Stefana Garczyńskiego, *Stud. Fil. Uniw. J. Kochanowskiego w Kielcach* 2015 t. 28 cz. 2 s. 25-41. — B. NAWROCKI, Norwid wobec Mickiewicza: o koncepcję miłości ojczyzny w „Promethidionie”, „Dziadów” cz. III i „Lirykach lozańskich”, w: W stronę Norwida: prace Warszawskiego Koła Norwidologicznego dedykowane profesor Jadwidze Puzyrnik, red. T. Korpysz, M.E. Rogowska, War. 2015 s. 55-64. — K. CHRZĘSZCZYK, Portret A. Mickiewicza wykreowany przez mężczyzn, w: Współczesny i dawny obraz mężczyzny w literaturze i kulturze, red. L. Mariak, J. Rychter, Szczecin 2016 s. 65-80. — T. JĘDRZEJEWSKI, Twórczość A. Mickiewicza wobec literatury w prasie warszawskiej. Związki i nawiązania, w: Romantyzm warszawski 1815-1864, red. O. Krykowski, War. 2016 s. 107-130. — A. MARKUSZEWSKA, Adam Mickiewicz i jego poezja w młodzieńczym artykule Henry’ego Reeve’a, *Wiek XIX* 2016 s. 569-594. — A. WALCZAK, „już ostygł w poezji” – „Nienawidzę go” – „podałem mu rękę – i teraz jesteśmy razem”. Mickiewicz w listach Słowackiego, w: Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej... Autorzy – dzieła – czytelnicy, cz. 6, red. M. Piechota, J. Ryba, M. Janoszka, *Kat.* 2016 s. 102-122. — J. WOŹNIAK, Mickiewicz – poeta w wierszach J.I. Kraszewskiego, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 143-158.
1749. K.K. DASZYK, „Przypominał Mojżesza – grzeszącego pychą...”. Rzymski Mickiewicz czasów Wiosny Ludów w epistolografii Elizy z Branickich Zygmuntovej Krasińskiej, w: Europa Środkowa, Bałkany i Polacy. Studia ofiarowane prof. A. Cetnarowiczowi, red. S. Pijaj, J. Pezda, *Kr.* 2017 s. 559-659. — H. MALEWSKA z SZYMANOWSKICH, *Dziennik (1827-1857)*, oprac. Z. Sudolski, wstęp i przypisy S. Łanda, War. 2017. — M. KIHARA, Waśnie martyrologiczne Wielkiej Emigracji. Demokraci wobec Mickiewicza, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2018 nr 58. — F. ZIEJKA, Mickiewicz w Krakowie, w: A. Mickiewicz w Krakowie: Collegium Maius UJ 15 X – 15 XI 2018. Katalog wystawy, wprowadzenie K. Stopka, S. Dziedzic, *Kr.* 2018 s. 7-83. — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Cyprian Norwida trudny dialog z mistrzem Adamem, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 257-267. — M. MAKARUK, „Mój płaszcz” A.E. Odyńca – głos w sprawie Mickiewicza przewodnika, w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik..., s. 268-283. — M. PIECHOTA, O (nie)obecności Z. Krasińskiego w korespondencji A. Mickiewicza, w: Krasiński. Żywioły kultury, żywioły natury. Studia, red. M. Burzka-Janik, J. Ławski, Białystok–Opole 2019 s. 25-40; Dośpiew o twórczości wielkich romantyków polskich (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński) z sędziwym klasykiem (Koźmian) w tle, *Kat.* 2021 s. 118-135 [art. zmien.]. — M. ŚWIEC, Norwidowskie przepisywanie Mickiewicza, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, *Kr.* 2019 s. 157-173. — J. FIEĆKO, Mickiewicz ukryty za Słowackim? Nota o trój-antagonizmie wieszczów w „Psalmie żalu” Krasińskiego, *Prace Fil. Literat.* 2020 s. 191-211; Krasiński. Osoby i miejsca, Poz. 2023 s. 43-72. — Z. KAŻMIERCZYK, Puszkin czyta Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 125-135.
1750. *Prace Filologiczne. Literaturoznawstwo* 2020 nr 10. Agony.
- Zawartość: L. ZWIERZYŃSKI, Wizja mistyczna – wizja poetycka. Sploty późnej poezji Mickiewicza i Słowackiego; — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Adam Mickiewicz – domniemany czytelnik dramatu „Książd Marek” Słowackiego; — M. KUZIAK, „Anhelli” Słowackiego – efekt lektury mickiewiczologicznej; — A. RZEPNIEWSKA, „Matka

Boska w śmiech parszła". Agon ukryty?; — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Mickiewicz–Słowacki. Estetyczna wartość opozycji; — M. BĄK, Nienawidzę i kocham. Miejsce Mickiewicza i rola autorytetu w korespondencji Słowackiego; — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, Agon i arcydzieło. [„Pan Baron”] A. Mickiewicza wobec „pokusy poetyckiej à la Słowacki”; — O. KRYSOWSKI, Dlaczego Słowacki „pisał Mickiewiczem”? O genezyjskim przesłaniu fragmentu epickiego [„Konrad Wallenrod”]; — K. SAMSEL, „Bo wajdelotom powiem – że na ciebie jesteś kosmaty”. Dekonstrukcja mitów Mickiewiczowskich w [„Wallenrodzie”] Słowackiego; — M. SOKALSKA, U stóp pomników. Kantały okolicznościowe ku czci A. Mickiewicza i J. Słowackiego; — U. MAKOWSKA, Ananas vs jabłko, czyli sława popularna wieszczów; — J. FIEĆKO, Mickiewicz ukryty za Słowackim? Nota o trój-antagonizmie wieszczów w „Psalmie żalu” Krasińskiego; — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Strona Słowackiego? Norwid wobec tradycji wieszczów;

— J.W. CZARNECKI, Muzycznoliteracki agon tożsamości: „Konrad Wallenrod”.

1751. A. FABIANOWSKI, Słowacki mentorem Mickiewicza w wierszu „Mój Adamito”, *Prace Fil. Literat.* 2021 s. 335-348. — K. MACIĄG, „Natchnienie poezji było nie do wysłownienia ani opisania”. Uczta u Januszkiewicza i prelekcje w Collège de France wśród paryskich osobliwości w dzienniku Franciszka Salezego Gawrońskiego, *Tematy i Konteksty* t. 17: 2022 nr 12. — J. FIEĆKO, „Karzeł” Jełowicki z Mickiewiczem, Makryną Mieczysławską i innymi osobami w tle, w: Krasiński. Osoby i miejsca, Poz. 2023 s. 151-194.

Zob. także:

7. Opracowania krytyki literackiej

16.3. Poglądy estetycznoliterackie

16.14. Zagraniczna recepcja twórczości Mickiewicza

16.12. Recepcja Mickiewicza w badaniach i literaturze polskiej epok późniejszych

1752. F. KRUPIŃSKI, Romantyzm i jego skutki, *Ateneum* 1876 t. 2. — P. CHMIEŁOWSKI, Poezja w wychowaniu. Wil. 1881 [przedr.: Prace z metodyki literatury i stylistyki. Wybór, oprac. K. Lausz, War. 1961]. — J. KOTARBIŃSKI, Studium dra Chmielowskiego o Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 46 s. 38-39; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, *Pet.* 1890 s. 184-191; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, *Pet.* 1898 s. 184-191. — B. PRUS, „Farys”, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama... s. 198-218; Książka zbiorowa ku uczczeniu... s. 198-218. Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, Rozmowa. Nowa próba wyjaśnienia „Farysa”. Studium krytyczne, *Ananas* 1885 s. 44-45. — SĘP [W. MALESZEWSKI], Numer *Kraju* poświęcony pamięci Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1885 nr 51. — J. TRETIAK, Poezja polska po Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 46; *Gaz. Lwów.* 1885 nr 274-275; Pamięci Adama..., s. 62-74; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 62-74. — P. CHMIEŁOWSKI, Mickiewicz w świetle najnowszej krytyki, w: *Poezje, nowe uzup. wyd. ułożone przez P. Chmielowskiego*, War. 1886 s. 1-36. — J. LAM, Z kraju i ze świata. XCIV, *Gaz. Lwów.* 1886 nr 46.

1753. T. ZADUROWICZ, Literacki pomnik Mickiewicza, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1887 nr 50 [Rec.: Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza, red. R. Pilat, Lw. 1887]. — Z. HORDYŃSKI, [Rec.:] Bełcikowski Adam, Mickiewicz w trzydzieści lat po zgonie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 265-269. — A. DOBROWOLSKI, Towarzystwo Literackie imienia Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz w świetle najnowszych badań, *Czas* 1890 nr 151. — M. MAZANOWSKI, [Rec.] Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza, red. R. Pilat, Lw. 1890, *Muzeum* (Lw.) 1891 s. 524-527. — A. MAZANOWSKI, [Rec.:] Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza, red. R. Pilat, Lw. 1891, *Muzeum* (Lw.) 1892 s. 833-839. — W.R. MORFILL, Prof. Morfill o Mickiewiczu, podał J.K., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1896 nr 20 [dot. książki: D. Toporski, Przyczynki do studiów nad twórczością Mickiewicza, Kr. 1895; art. w tłum. J. Kaspruwicza]. — V. SPASOVIČ, Pod obvinenem v izmene, w: Adam Mickevič i ego sovremennnye obličiteli, *Pet.* 1897 [tłum. z pol.; dot. art. I. Franki, Poeta zdrady, 1897]. — ST.P. [S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI?], Adam Mickiewicz w oświeceniu Stanisława Rzewuskiego, *Niwa* 1897 nr 47, 49.

1754. W. BRUCHNAŁSKI, Z tradycji galicyjskiej o dziełach Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 284-287. — J. KASPROWICZ, Pod znakiem Mickiewicza, *Kur. Lwow.* 1898 nr 1. — M. KOMORNICKA, Mickiewicz i nowa poezja, *Głos* (War.) 1898 nr 52. — M. KONOPNICKA, O Adamie Mickiewiczu, *Kur. Warsz.* 1898 nr 355. — A. MAZANOWSKI, Biała karta w mickiewiczowskich badaniach, *Muzeum* (Lw.) 1898 s. 451-457. — A. DROGOSZEWSKI, Badania nad Mickiewiczem, *Prawda* (War.) 1899 nr 16-18. — W. HAHN, [Rec.: Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza 1898], *Muzeum* (Lw.) 1899 s. 39-44, 125-130. — W. BOGUSŁAWSKI, Mickiewicz i Moniuszko, *Tyg. Ilustr.* 1900 nr 9. — K.J. HECK, Z literatury mickiewiczowskiej w roku jubil., *Kr.* 1900 [odb. z *Przeg. Powsz.* t. 66]. — J. ŻULAWSKI, O idei Mickiewiczowskiej słów kilka, *Krytyka* (Kr.) 1900 z. 12. — H. GALLE, [Rec.: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bienkowski], *Bibl. Warsz.* 1903 t. 1 s. 603-606. — B. PRUS, Mądrość życiowa, *Czyt. dla Wszystkich* 1905 nr 29. — Z. WASILEWSKI, Nowy Konrad, w: Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 201-268 [związek „Wyzwolenia” S. Wyspiańskiego z „Dziadami”]. — A. BRZÓZOWSKA [S. BRZÓZOWSKI?], Wszelchpolskie łgarstwo o Mickiewiczu, *Przegł. Społ.* (War.) 1906 nr 13 [Katalog Bara podaje autorstwo S. Brzozowskiego]. — STOSŁAW, Mickiewicz – Legion, *Świat* (War.) 1906 nr 47 s. 9-10. — B. RACHLEWICZ, Konrad-Król-Duch u Mickiewicza i Wyspiańskiego, *Rozwój* 1907 nr 249. — E. ORZESZKOWA, Słowo [O „Sonetach krymskich”], w: Pisma krytyczno-literackie, wyd. E. Jankowski, Wr. 1959 s. 509-512 [mowa z 14 XI 1908 wygłoszona w Grodnie]. — J. BEŁCIKOWSKI, O Monsaluacie. Problem Mickiewicza, War. 1909.
1755. B. PRUS, Poeta, wychowawca narodu, *Tyg. Ilustr.* 1910 nr 14 [omówienie książki J. Kallenbacha, Nieznane pisma A. Mickiewicza (1817-1823), *Kr.* 1910]. — A. CHOŁOŃSKI, Wobec wystawienia „Legionu”. Mickiewicz i jego „zastęp polski”, *Świat* (War.) 1911 nr 48. — M. SZYJKOWSKI, Młody Mickiewicz, *Krytyka* (Kr.) 1912 z. 1. — Adam Mickiewicz w oświeceniu najcenniejszych krytyków, red. J.H. Dinces, War. 1918. — F. HOESICK, Mickiewicz w nowym świetle, *Gaz. Lwow.* 1919 nr 150-166 [dot.: J. Kallenbach, A. Mickiewicz, t. 1-2, *Kr.* 1918]; Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 64-111. — S. PIGOŃ, Historia literatury polskiej. Renesans Mickiewicza [I], *Przegł. Warsz.* 1921 nr 3. Rec.: Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, Krytyka naukowa profesora Pigonia, *Mysł Niepodl.* 1922 nr 629. — T. SINKO, Czyż A. Mickiewicza, *Czas* 1921 nr 71 [dot. „Legionu” S. Wyspiańskiego]. — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Mickiewiczowski ton u B. Prusa, *Rzeczpospolita* (Poz.) 1922 nr 135. — B. GUBRYNOWICZ, Z nieznaney puścizny Mieczysława Romanowskiego. I. Recenzja „Ballad i romansów” Mickiewicza. II. Z korespondencji z Kornelem Ujejskim, *Pam. Lit.* 1923 s. 231-241. — F. HOESICK, Nowa monografia o Mickiewiczu, *Kur. Warsz.* 1922 nr 50; Adam Mickiewicz w felietonach..., s. 189-194 [dot.: S. Szpotański, A. Mickiewicz i jego czasy, t. 1-3, War. 1921-1922]. — F. HOESICK, Tarnowski o „Panu Tadeuszu”, *Kur. Warsz.* 1923 nr 77; Adam Mickiewicz w felietonach..., s. 135-140. — S. PIGOŃ, Historia literatury polskiej. Renesans Mickiewicza [II], *Przegł. Warsz.* 1922 nr 7. Rec.: Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, Krytyka naukowa profesora Pigonia, *Mysł Niepodl.* 1922 nr 629. — W. BRUCHNAŁSKI, Odgłosy wileńskich ballad Mickiewicza w literaturze galicyjskiej, *Słowo Polskie* (Lw.) 1922 nr 300-304, 1923 nr 1-2. — I. CHRZANOWSKI, Trzy studia Tadeusza Zielińskiego o Mickiewiczu, *Rzeczp.* 1923 nr 269-270; Studia i szkice. Rozbiory krytyki, t. 1, *Kr.* 1939 s. 363-374. — Mickiewicz jugé par Sienkiewicz, *Gazette de Lausanne* 1924 nr 329. — J.N. MILLER, U źródeł uniwersalizmu w poezji polskiej (Mickiewicz i Wyspiański), *Przegł. Warsz.* 1924 nr 38.
1756. F. HOESICK, Książka budująca, *Kur. Warsz.* 1925 nr 200; Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934, s. 156-161 [dot.: J. Kleiner, O „Panu Tadeuszu”, książce budującej, Lw. 1925]. — S. SZPOTAŃSKI, O pojmowanie Mickiewicza, War.-Kr. 1925. — J.N. MILLER, Zaraza w Grenadzie. Rzecz o stosunku nowej sztuki do romantyzmu i modernizmu w Polsce, War. 1926. — S. PIGOŃ, Władysława Mickiewicza literackie prace i zasługi, *Dod. Lit. „Dzien. Wil.”* 1926 nr 7. — K. CZACHOWSKI, Stanisław Brzozowski o Mickiewiczu i Słowackim, *Gaz. Lit.* (War.-Kr.-Lw.) 1927 nr 18. — P. GREBIENNIKOW, Kasprowicz – Mickiewicz. Powinowa-

two duchowe, *Kur. Pozn.* 1927 nr 56. — A. NOWACZYŃSKI, Ignis ardens, *Wiad. Lit.* 1927 nr 26 [dot. m.in. stosunku Słowackiego do Mickiewicza]. — K. OSTACHIEWICZOWA, Słowacki – Mickiewicz – Norwid (z powodu art. p. Nowaczyńskiego „Ignis Ardens”, zamieszczonego w nrze 26 „Wiad. Lit.” – w związku ze sprowadzeniem zwłok J. Słowackiego), *Kur. Wil.* 1927 nr 207.

1757. A. BAR, „Pan Tadeusz” w powieściach W. Łozińskiego, *Pam. Lit.* 1928 s. 292-299. — J. BIRKENMAJER, „Stara baśń” Kraszewskiego a „Prelekcje paryskie” Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1928 z. 4. — P. [L. POMIROWSKI], Mickiewicz – spór o metaforę, *Polska Zbrojna* 1928 nr 307. — H. ŻYCZYŃSKI, Adam Mickiewicz w „Legionie” [S. Wyspiańskiego], *Pam. Lit.* 1928 s. 463-473. — T. BOY-ŻELEŃSKI, W odlewni brązu. Dzieje jednego dokumentu, *Wiad. Lit.* 1929 nr 22; Brązownicy, War. 1930 s. 25-41; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 49-63; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 81-96. — F. HOESICK, Dwie przedmowy, *Kurier Warszawski* 1929 nr 20; w: Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 112-116 [dot. przedmowy Boya Żeleńskiego do Dzieł zbiorowych A. Mickiewicza z 1929]. — Z. LUBICZ-ZALESKI, L'esprit de Mickiewicz dans la littérature polonaise contemporaine, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — W. MIELŻYŃSKA, Boy-Żeleński o Mickiewiczu, *Dzien. Pozn.* 1929 nr 161. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Brązownicy, w: Brązownicy, War. 1930 s. 9-24; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 37-48. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Osobliwy historyk, w: Brązownicy, War. 1930 s. 175-181. — S. PIGOŃ, Mickiewicz a czas, *Życie Nowogródzkie* 1930 nr 285-287.

1758. C. AGOSTI GAROSCI, Motivi e riflessi mickiewicziani in „Ceneri” di St. Żeromski, *Rivista di Letter. Slave* 1931 nr 6. — F. HOESICK, List Telimeny, *Kur. Warsz.* 1931 nr 271; Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 201-206. — L. PŁOSZEWSKI, Wyspiański w orbicie Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 3. — S. PRZYBYSZEWski, O słowo dla Mickiewicza, Słowackiego, Wyspiańskiego, *Dzien. Pozn.* 1931 nr 413. — W. BARBASZ, Dramaty mickiewiczowskie, w: Wyspiański na tle romantyzmu, Lw. 1932 s. 128-259. — P. MĄCZEWSKI, Wyspiański a Mickiewicz, *Kur. Warsz.* 1932 nr 328. — L. SKOCZYLAŚ, „Kursa literatury słow-

wiańskiej” Mickiewicza ewangelią Wyspiańskiego, *Głos Nar.* (Kr.) 1932 nr 323. — A. WAŚKOWSKI, Tam żyje Mickiewicz – czyn! Ze wspomnień o S. Wyspiańskim, w: Wyspiańskiemu – Teatr Krakowski 1907-1932, Kr. 1932 s. 66-67. — S. PIGOŃ, Mickiewicz w „Legionie” [S. Wyspiańskiego], *Gaz. Lit.* (Kr.) 1932/1933 nr 3. — J. BRAUN, Mickiewicz i Krasieński – a Norwid. Uwagi o Norwidzie, *Zet* 1933 nr 6. — R. BRANDSTAETTER, Trupia czaszka i skrzyżowane piszczele. Casua Boy – Wasilewski – Paulikowski, *Opinia* 1933 nr 32. — R. BRANDSTAETTER, Knebel, *Opinia* 1933 nr 35. — J.N. MILLER, Na gruzach Grenady. Studium krytyczne, War. 1933. — S. PIGOŃ, W dwudziestopięciolecie „Monsalwatu” Artura Górskiego, *Gaz. Lit.* (Kr.) 1933/1934 nr 7.

1759. T. BOY-ŻELEŃSKI, Sukurs zza grobu, *Wiad. Lit.* 1934 nr 21; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 184-189; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 269-274. — J.M. CHUDEK, Wróg Mickiewicza brązowego, *ABC* 1934 nr 53 [dot. broszury F. Piotrowskiego, Czym jest posąg, War. 1898, wydanej przed odsłonięciem pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 XII 1898]. — F. HOESICK, Dwie syntezy o Mickiewiczu, w: Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934, s. 195-200. [dot.: J. Tretiak, Kto jest Mickiewicz. Sześć szkiców, Kr. 1921 oraz M. Szykowski, Adam Mickiewicz. Budowniczy prawdziwej Polski, Lw. 1922]. — T. MILDNER, Pokłosie II Międzynar. Zjazdu Sławistów. Końcowe obrady w Krakowie. Hołd A. Mickiewiczowi, *Kur. Powsz.* 1934 nr 273 [dot. m.in. referatu S. Pigonia „Dramat dziejowy Polski i Rosji w ujęciu A. Mickiewicza”]. — M. OSTROWSKA, Tomasz Teodor Jeż o Adamie Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1934 s. 133-142. — S. ROGOŹ, Ukaże się nowa monografia o Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1934 nr 44. — K. KOŚCIŃSKI, Wyspiański, romantyzm i Mickiewicz, w: Za murami Elsynory. Studia o Wyspiańskim, War. 1935 s. 85-180. — K. KOŚCIŃSKI, Józef Piłsudski a literatura polska (I stosunek do trzech wielkich poetów), *Zrąb* 1936 t. 26 s. 5-39. — S.W. BALICKI, Zapomniana i nieznana satyra „Czyścić Słowackiego” [S. Tar-nowskiego], *Zwierciadło* 1937 nr 8.

1760. S. KAWYN, Ideologia stronnictw politycznych w Polsce wobec Mickiewicza 1890-1898, Lw. 1937.

Rec.: Z. ŁEMPICKI, Mickiewicz w latach 1890-1898, *Kur. Warsz.* 1937 nr 164. — S. ROGOŹ, Kult Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1937 nr 42. — M. TYROWICZ, *Przegl. Powsz.* 1937 t. 216. — Z. BALICKA, *Kwartalnik Historyczny* 1938 nr 52. — J. GARBACZOWSKA, *Pam. Lit.* 1938 s. 316-319. — E. SAWRYMOWICZ, *Życie Lit. (War.)* 1938 z. 1. — T. SINKO, Demonstracje Mickiewiczowskie 1890-1898, *Ilustr. Kur. Codz.* 1938 nr 328. — S. ŁEMPICKI, *Nowa Książka* 1939 z. 2.

1761. S. PIGOŃ, Spór z T.T. Jeżem o pojmo-
wanie Mickiewicza, *Warsz. Dzień. Nar.* 1937
nr 86; Wśród twórców i epok. Studia i szkice
z dziejów literatury i oświaty, *Kr.* 1947 s. 214-224.
— S. KAWYN, Manouce tak zwanej bezstronności
naukowej czy taktyka polityczna, *Wiad. Lit.* 1938
nr 16 [polem. z art. S. Pigionia „Fałszywa historia
kultu Mickiewicza”]. — B. ŁASZEWSKI, Powta-
rzam: jeszcze Mickiewicz. W 140 rocznicę urodzin
widziany innym okiem, *Młody Nurt* 1938 nr 7-8.
— A. GÓRSKI, O trwaniu i przemijaniu. Problemat
Mickiewiczowski w kulturze, *Glossy: poświęcone
kulturze i piśmiennictwu* 1939 z. 1-2. — T. GRA-
BOWSKI, Słowacki i Mickiewicz – wczoraj a dziś,
Kur. Pozn. 1939 nr 316. — J. PRĘGER, Z korespon-
dencji Włodzimierza Spasowicza z Aleksandrem
Lednickim (przyczynę do historii niedoszące-
go odczytu o Mickiewiczu w Moskwie), *Prace
Pol. Tow. dla Badań Europy Wsch. i Bliskiego
Wschodu* 1939 nr 17. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Sta-
re i nowe drogi wiedzy o Mickiewiczu, *Nowe
Widn.* 1941 nr 1; *Nowa Pol.* (Lond.) 1942 nr 6;
O Mickiewiczu, *War.* 1949 s. 240-256; Brązownicy
i inne szkice o Mickiewiczu, *War.* 1956 s. 311-331.
— J. KERTÉSZ, Mickiewicz – Paderewski – Sienkie-
wicz, *Budap.* 1943. — S. BROCHOWICZ-LEWIŃSKI,
Uniwersytet Wileński i wytrzymałość polska
[o wykładach prof. J. Kallenbacha o Mickiewi-
czu], *Gaz. Pol.* (Jeroz.) 1944 nr 65.

1762. M. JASTRUN, Uwagi o pracach Juliusza
Kleinera, *Odrodzenie* 1944 nr 4/5. — M. JASTRUN,
Kochankowie duchów, *Odrodzenie* 1945 nr 38
[z cyklu „Laurowo i ciemno”]. — J. KLEINER, Mic-
kiewicz jako rewolucjonista i tradycjonalista, *Od-
rodzenie* 1945 nr 10-12. — J. LECHOŃ, Mickiewicz
yesterday and today, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts
and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwiecień-lipiec
s. 472-479. — A. WAŻYK, Kłótnia o Mickiewicza,
Kuźnica 1945 nr 18. — L. WELLISZ, Reverberation
of Mickiewicz's genius in America, *Bul. of the Pol.
Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwie-

cień-lipiec, s. 483-488. — A. DZIENISIUK, Życie
kulturalne stolicy Pomorza, *Arkona* 1946 nr 6-7
[m.in. na temat odczytu R. Pollaka pt. „Człowiek
wieczny” Mickiewicza]. — J. WOŁOZYNOWSKI,
Z postacią i poezją Mickiewicza, *Młoda Rzecz-
pospolita* 1946 nr 29. — K. GÓRSKI, Nauka w kra-
ju. Życie naukowe Torunia. O podjęciu pracy
nad słownikiem Mickiewicza, *Życie Nauki* 1947
nr 21-22. — S. KAWYN, Norwid wobec legendy
Mickiewiczowskiej, *Sprawozd. Tow. Nauk. KUL*
1947 nr 1. — S. PIGOŃ, Spojrzenie ku „Monsalwa-
towi” A. Górskiego, w: Wśród twórców i epok.
Studia i szkice z dziejów literatury i oświaty, *Kr.*
1947 s. 225-230.

1763. S. KAWYN, Dzieciństwo wróżbe Mic-
kiewicza w biografii Antoniego Małeckiego, *Pam.
Lit.* 1948 s. 476-485; W kręgu kultu Mickiewicza.
Szkice fenograficzne, *Łódź* 1957 s. 45-54; Mic-
kiewicz w oczach swoich współczesnych, *Kr.* 1967
s. 170-180, wyd. 2. *War.* 2001 s. 229-242. — S. KA-
WYN, Z badań nad legendą Mickiewiczowską.
Studia i szkice fenograficzne, *Lubl.* 1948. Rec.:
A. HUTNIKIEWICZ, Legenda mickiewiczowska,
Dziś i Jutro 1949 nr 9. — A. STAWAR, Literat
i wieszcz, *Kuźnica* 1948 nr 48-49. — W. HAHN,
Adam Mickiewicz w polskiej literaturze dra-
matycznej, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk
Warsz.* 1949. — M. JANION, Współczesna postę-
powa wiedza o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1951 z. 2.
— Z. KROKOSZOWA, Oddźwięki „Pana Tadeusza”
w „Ogniem i mieczem”, *Pam. Lit.* 1952 s. 259-268.

1764. S. ŻÓŁKIEWSKI, Spór o Mickiewicza,
Wr. 1952.

Rec.: S. SANDLER, *Pam. Lit.* 1953 z. 3-4. — Z. STE-
FANOWSKA, Walka o prawdziwego Mickiewicza, *Życie
Lit.* 1953 nr 5. — Z. STEFANOWSKA, W sprawie poglądów
społecznych Mickiewicza, *Nowa Kult.* 1953 nr 1.

1765. E.Z. CYBENKO, Adam Mickevič v na-
rodno-demokratičeskoj Pol'se, w: A. Mickiewicz,
Wybór pism, wyb. i przedm. E.Z. Cybenko, *Mos.*
1953 s. III-XI. — M. DĄBROWSKA, Szkice z podróży.
Z książeczki o Mickiewiczu, *Twórczość* 1955 nr 11.
— P. GOJAWICZYŃSKA, Mickiewicz mojej młodości,
Twórczość 1955 nr 11. — J., Mickiewicz w pieśni
polskiej i obcej, *Twórczość* 1955 nr 11. — K. LAN-
KOROŃSKA, Młodzież emigracyjna a Mickiewicz,
w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana
staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyż-

nie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955, s. 185-191. — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA, Dwie pomyłki, *Twórczość* 1955 nr 11. — Z. NOWAKOWSKI, Za co Kochamy Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzyska, Lond. 1955 s. 10-27. — S. PIĘTAK, Mój Mickiewicz, *Twórczość* 1955 nr 11. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Moja droga do Mickiewicza, *Twórczość* 1955 nr 11. — J. PRZYBOŚ, Wobec największego, *Twórczość* 1955 nr 11. — W. SŁOBODNIK, Wieczory z Mickiewiczem. Z notatnika wakacyjnego, *Twórczość* 1955 nr 11. — W. SŁODKOWSKI, O oddziaływaniu Mickiewicza i jego utworów, *Polonistyka* 1955 nr 6. — A. ŚLIWA, Najbliższe mi dzieło Mickiewicza i co mu zawdzięczam, *Twórczość* 1955 nr 11. — W. TARNAWSKI, Echa mickiewiczowskie w twórczości Conrada-Korzeniowskiego, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 166-175. — T. TERLECKI, Kim jest Mickiewicz?, w: Adam Mickiewicz. Praca zbiorowa..., s. 1-9. — I. WIENIEWSKI, Wtajemniczenia, w: Mickiewicz żywy..., s. 62-69.

1766. Z. FOLEJEWSKI, Mickiewicz and the Poles in the West, w: Mickiewicz and the West. A symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 11-17. — J. KRZYŻANOWSKI, Mickiewicz w Polsce Ludowej, War. 1956. — Sprzeczka Mickiewicza z Kłaczką, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1956 nr 3. — J. STARNAWSKI, Lubelska księga mickiewiczowska z r. 1898, *Kamena* 1956 nr 10; W świecie olbrzymów. Studia o twórczości i recepcji czterech wielkich romantyków, *Przemyśl* 1998, s. 49-53 [wyd. zmien.]. — J. STARNAWSKI, Zarys dziejów recepcji Mickiewicza w Lublinie i w Ziemi Lubelskiej w wieku XIX i w pierwszych latach XX w., *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 283-291; W świecie olbrzymów..., s. 44-48 [wyd. zmien.]. — M. SUCHOCKI, Adam Mickiewicz a kształtowanie się polskiej wspólnoty narodowej na ziemiach zachodnich, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2. — K. SZWARCENBERG-CZERNY, Rozmowa z [A. Świdorską] autorką powieści o A. Mickiewiczu, *Caritas* 1956 nr 1. — V.V. VITT, Mickevič i Żeromskij, w: Literatura slavânskikh narodov. T. 1. Adam Mickevič K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos.

1956. — A. WOJTKOWSKI, Przykłady z dzieł Mickiewicza w „Dokładnym niemiecko-polskim słowniku” Mrongowiusza (w setną rocznicę zgonu Mickiewicza i Mrongowiusza)”, *Roczn. Hum.* t. 5: 1954-1955 [wyd. 1956] s. 327-335.

1767. S. KAWYN, Cześć pozgonna dla Mickiewicza wśród poetów lwowskich (1855-1856), *Pam. Lit.* 1957 z. 4; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 325-341, War. 2001 s. 433-454. — S. KAWYN, Kult Mickiewicza w twórczości Żeromskiego w: W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957, s. 79-96; Studia i szkice, wstęp A. Hutnikiewicz, Kr. 1976, s. 301-325. — S. KAWYN, Praca Leonarda Rettla o Mickiewiczu, *Prace Polon.* 1957 s. 175-182. — L. SCHILLER, Wypiański i Mickiewicz, *Pam. Teatr.* 1957 z. 3/4. — W. WEINTRAUB, Wypiański i kompleks Mickiewicza, w: Wypiański żywy. Książka zbiorowa, red. H. Naglerowa, Lond. 1957 s. 188-199; Od Reja do Boya, War. 1977 s. 372-385. — J. ŁUCZAKOWA, Adam Mickiewicz w listach Ludwika Zwiernowskiego (Lenoira) do Władysława Zamoyskiego, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 355-369. — B. ZAKRZEWSKI, Z dziejów recepcji Mickiewicza w drugiej poł. XIX w., w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 97-119.

1768. S. SKWARCZYŃSKA, Z literackiej historii Mickiewiczowskiego obrazu retorycznego „kościół bez Boga”, *Pam. Lit.* 1960 z. 1 [dot. m.in. recepcji u Słowackiego]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 272-287. — J. STARNAWSKI, Tadeusza Zielińskiego studia mickiewiczowskie, *Roczn. Hum.* t. 9: 1960 [wyd. 1961] z. 2 s. 85-91; W świecie olbrzymów. Studia o twórczości i recepcji czterech wielkich romantyków, *Przemyśl* 1998, s. 53-58 [wyd. zmien.]. — M. ROMANKÓWNA, Mickiewicz w życiu i twórczości Narcyzy Żmichowskiej, Łódź 1962. — T. SYGA, Mickiewicz i Wypiański, *Stolica* 1964 nr 18. — A. BARTOSZEWICZ, Zapomniana rozprawka o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1966 z. 1 [dot. art. D. Szulca, O poglądzie postępowym A. Mickiewicza, 1860]. — H. ELZENBERG, Wielkość i my (wokół dyskusji o Mickiewiczu), w: Próby kontaktu, Kr. 1966 s. 156-163. — A. WANAT, Na przedpolu „Wyzwolenia”. Uwagi o Stanisława Wypiańskiego preparacji „Dziadów”, w: Prace o literaturze i teatrze

ofiarowane Zygmuntovi Szwejkowskiemu, red. J. Maciejewski, Poz. 1966 s. 562-581; *Teatr* 1997 nr 5 s. 6-9. — M. BIAŁOSZEWSKI, O tym Mickiewiczu jak go mówię, *Odra* 1967 nr 6. — J. KULCZYCKA-SALONI, Sprawa Mickiewicza, w: Bolesław Prus, War. 1967 s. 106-118. — G. PAUSZER-KŁONOWSKA, Spór o pomnik Mickiewicza, w: *Zwykłe sprawy niezwykłych ludzi*, Lubl. 1967.

1769. L. PŁOSZEWSKI, Wyspiański o utworach Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza*, 1968 s. 77-91. — E. WARZENICA, Pozytywistyczny „obóz młodych” wobec tradycji wielkiej polskiej poezji romantycznej (lata 1866-1881), War. 1968. — K. WIERZYŃSKI, Cela Konrada, w: *Wiadomości na emigracji. Antologia prozy 1940-1967*, w wyb. i z przedm. S. Kossowskiej, Lond. 1968 s. 31-32 [tekst z 1942]. — D. ZAMĄCIŃSKA-PALUCHOWSKA, Wobec Mickiewicza (jeden rozdział pracy doktorskiej pt. „Tradycje romantyczne w liryce J. Przybosa”), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1969 s. 13-30. — A. ŻYGA, Na tropach lektury „Pana Tadeusza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1969 z. 5 [dopowiedzenie do książki S. Pigonia, „Pan Tadeusz” – wzrost, wielkość, sława, War. 1934]. — S. FITA, Bolesław Prus o Wyspiańskim i Mickiewiczu: Listy młodego przyjaciela, *Roczn. Hum.* t. 18: 1970 nr 1 s. 147-160. — B.W. JANUSZEWSKI, Krytyka mesjanistycznych idei wykładów paryskich A. Mickiewicza w „Odczytach” W. Cybulskiego, *Roczn. Wroc.* t. 14: 1970 s. 79-116. — D. ZAMĄCIŃSKA-PALUCHOWSKA, Przyboś wobec Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 18: 1970 nr 1 s. 161-174. — Z. STEFANOWSKA, Stanisław Pigoń jako badacz Mickiewicza, w: Stanisław Pigoń, człowiek i dzieło. Charakterystyki, wspomnienia, materiały, red. H. Markiewicz, Kr. 1972 s. 125-141.

1770. W. WEINTRAUB, Boy, Mickiewicz i poloniści, *Wiad.* (Lond.) 1973 nr 51/52/53; Od Reja do Boya, War. 1977 s. 400-417. — M. FAZAN, Mickiewicz, Reymont i Morcinek z aprobatą Kreisschulamtu. Przyczynek do dziejów polskiej książki i literatury w czasach okupacji hitlerowskiej, *Biul. Inf. Bibl. Śl.* 1974 [wyd. 1976] s. 104-116. — J. KULCZYCKA-SALONI, Adam Mickiewicz und Positivisten, tłum. K. Marten, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1975 s. 13-23. Rec.: D. SCHOLZE, Adam Mickiewicz und die Positivisten, *Biul. Polon.* 1977 nr 1. — Z. LIBERA, Boy o Mickiewi-

czu, *Przegl. Hum.* 1975 nr 3. — S. ZABIEROWSKI, Mickiewicz jako inspirator „Syzyfowych prac”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1975 z. 6. — S. KAWYN, Ideologia stronnictw politycznych w Polsce wobec Mickiewicza 1890-1898. Wybór, w: *Studia i szkice*, wstęp A. Hutnikiewicz, Kr. 1976 s. 182-300 [wyb. z książki pod tym tytułem z 1937]. — S. KAWYN, Kult Mickiewicza w twórczości Żeromskiego, w: *Studia i szkice...*, s. 301-325. — C. MIŁOŻ, Ogród nauk (Mickiewicz), *Kultura* (Par.) 1976 nr 12. — R. MĄCZYŃSKI, Mickiewiczowski model miłości w „Panu Benecie” [Fredry], *Przegl. Hum.* 1977 nr 4. — B.W. JANUSZEWSKI, Mickiewicz-poeta w pierwszej naukowej analizie [W. Cybulskiego], *Mies. Lit.* 1978 nr 12. — T. KŁAK, Liryki łożańskie Tadeusza Różewicza, w: *Reporter róż.* *Studia i szkice literackie*, Kat. 1978, s. 259-277. — J. KOZŁOWSKI, „My z niego wszyscy”. Socjalistyczne Mickiewicziana z przełomu XIX i XX w., War. 1978. — E. SAWRYMOWICZ, „My wszyscy z niego...”, *Stolica* 1978 nr 49. — H. WINNICKA, Socjaliści wobec A. Mickiewicza. Stulecie urodzin poety, *Przegl. Hum.* 1978 nr 1.

1771. E. BALCERZAN, Tradycja pogromców tradycji, *Teksty* 1979 nr 1. — M. DŁUSKA, Mickiewicz dziś. Kartka z notatnika, w: *Mickiewicz. Sympozjum w KUL*, red. C. Zgorzelski i in., Lubl. 1979 s. 34-59. — W. GOMBROWICZ, Mickiewicz et la beauté polonaise, tłum. K. Jeleński, *Cahiers de l'Est* 1979 nr 18/19. — N. GROSS, Wpływ Słowackiego i Mickiewicza na Ch.N. Bialika, *Nowiny – Kurier* 1979, 19 I [w jęz. hebr.]. — B.W. JANUSZEWSKI, Z badań nad początkami sławistyki i problemami mickiewiczologii. U wrocławskiej kolebki polonistyki naukowej, *Wr.* 1980. Rec.: J. SZOCKI, Początki sławistyki i mickiewiczologii, *Kult. i Społ.* 1982 t. 26 nr 1-2. — A. MIANOWSKA, Mickiewicz, „Legion” Wyspiańskiego i legendy, *Odra* 1980 nr 1. — Z.J. NOWAK, Juliusz Kleiner wśród inicjatorów słownika Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1981 z. 2. — Z.J. NOWAK, Juliusza Kleinera projekt uczczenia setnej rocznicy „Pana Tadeusza”, *Roczn. Przem.* 1983 t. 22-23. — W. POGONOWSKI, Miłoś i Mickiewicz, *Poezja* 1981 z. 7. — S. GĘBALA, Odczytanie uroków — czyli „Trans-Atlantyk” kontra „Pan Tadeusz”, *Poezja* 1984 nr 11/12. — H. MARKIEWICZ, Rodowód i losy mitu trzech wieszczów, w: *Badania nad krytyką literacką*, S. 2, red. M. Głowiński, K. Dybciak,

Wr. 1984 s. 38-71; Świadomość literatury. Rozprawy i szkice, War. 1985 s. 180-224. — A. GURBIEL, Konopnicka o Mickiewiczu, w: Maria Konopnicka w siedemdziesięciopięciolecie zgonu, red. J.Z. Białek, J. Jarowiecki, Kr. 1985.

1772. K. CHRUSCIŃSKI, Świętochowski o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1986 z. 3. — J. ŁUKASIEWICZ, „Skamandryckie” wiersze o Mickiewiczu – wyraz kultu prywatnego, *Ze Skarbca Kult.* 1986 z. 43. — R. NOWOSZEWSKI, Wpływ poezji Mickiewicza na wiersze powstańcze F. Kowalskiego, w: Dziedzictwo powstania listopadowego w literaturze polskiej. Referaty [...] w 150 rocznicę powstania, red. Z. Suchodolski, War. 1986 s. 305-309. — S. BORTNOWSKI, Przybosiowe klucze do „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1987 nr 7. — W. KORDACZUK, 100 lat Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 147-152. — K. RATAJSKA, Dziedzice filomatyzmu, Wr. 1987. — J. ŁUKASIEWICZ, Przybós wobec liryków łożańskich, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 49-66. — G. MAVER, Mickiewicz w interpretacji J. Kleina, w: Literatura polska i jej związki z Włochami, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 325-334. — R. PAWLUKIEWICZ, Bukiet „Lilii” Gałczyńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 89-98. — Z. STEFANOWSKA, Wiktor Weintraub jako badacz Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 134-138. — A. WALICKI, Wiktor Weintraub as a Mickiewicz scholar, *The Polish Review* t. 33: 1988 nr 1 s. 1-10. — D. DANEK, Mickiewiczowska i Gombrowiczowska miłość do menippe albo „Dziady” i „Operetka” – i Mozart, *Twórczość* 1989 nr 5. — J. SZCZEŚNIAK, Mickiewicz a historie fikcyjne Bolesława Prusa, w: Dziedzictwo romantyczne w literaturze pozytywizmu i Młodej Polski, red. E. Łoch, Lubl. 1989 s. 83-100. — M. JAZOWNIK, Pozytywizm wobec „późnego” Mickiewicza, *Stud. i Mat. Fil. Pol.* 1990 z. 6. — J. MAURER, The omission of Jewish topics in Mickiewicz scholarship, *Polin* 1990 t. 5. — A. POMIAN, Powrót z obczyzny. Rzecz o Tymonie Terleckim, *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14). — A. POPRAWA, Adam Mickiewicz w twórczości J.M. Rymkiewicza w latach osiemdziesiątych, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 151-183. — E.M. THOMPSON, Przeciwnik Mickiewiczowi, *Zna-*

ki Czasu 1992 nr 26 [zob. polem.: A. Sulikowski, Bronię Mickiewicza, *Ethos* 1992 nr 4].

1773. B. BOBROWSKA, W poszukiwaniu istoty geniuszu. Konopnicka o Mickiewiczu, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 319-332. — T. BUJNICKI, Tradycja Mickiewiczowska w poezji Broniewskiego, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 363-375. — J.A. CHOROSZY, Stanisław Vincenz. Po stronie Adama Mickiewicza, w: Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 435-439. — A. CHUDZIK, Ballady A. Mickiewicza we współczesnej poezji emigracyjnej, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodzku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 103-110. — S. CHWIN, Literatura i zdrada. Od „Konrada Wallenroda” do „Małej Apokalipsy”, Kr. 1993. Rec.: A. BAGŁAJEWSKI, Wallenrod, Jałta i sprawa polska, *Znak* 1993 nr 12. — W. GUTOWSKI, Inspiracje i repetycja. Adam Mickiewicz w lekturze Tadeusza Micińskiego, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1993 z. 41. — W. GUTOWSKI, Prorok i mściciel. Adam Mickiewicz w lekturze Tadeusza Micińskiego, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 333-344. — P. HUELLE, Zwycięska strzelba, czyli jak nie zostałem autorem pewnej powieści, w: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 197-204. — A. KIEŻUŃ, Adolf Nowaczyński wobec mitu trzech wieszczów, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 418-428. — B. KOC, Mickiewiczowski heroizm myśli i czynu we wczesnej twórczości Reymonta, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 429-434. — J. KURC, Jana Lechonia „mówienie Mickiewiczem”, w: Balsam i trucizna..., s. 159-168. — B. NOWOROLSKA, Pierwsza po Mickiewiczu. Naród i program dlań w twórczości E. Orzeszkowej, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik..., s. 89-102. — Z. MAJCHROWSKI, Mickiewicz w teatrze Gombrowicza, *Teatr* 1993 nr 9; *Periphery* 1999 nr 4/5 [tłum. ang. pt. Mickiewicz in Gombrowicz's Theater]. — M. PIWIŃSKA, Prelekcje o Polsce dla Zachodu. Mickiewicz – Miłosz, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 377-393; Wolny myśliwy. Ośiem prób czytania Mickiewicza, Gdańsk 2003 s. 227-249. — K. RATAJSKA, Stanisław Szczepanowski – wyznaw-

ca i spadkobierca wieszczego testamentu, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 345-361. — K. RATAJSKA, Król Duch w nowych „Dziadach”. Mickiewicz w „Monsalwacie” A. Górskiego, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 408-417. — M. ROKOSZ, „Pan Tadeusz” książka wpisana w losy narodu, w: Księga w 170 rocznicę..., s. 274-283. — J.M. RYMKIEWICZ, Sługa Maryi Adam Mickiewicz, *Arka* 1993 nr 47 (5); Nasze pojedynki o romantyzm, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1995 s. 171-187. — A. WITKOWSKA, Czytanie Mickiewicza – dzisiaj, w: Księga w 170 rocznicę..., Wr. 1993 s. 11-20. — C. ZGORZELSKI, A. BAGAJEWSKI, O Wilnie, Lublinie i fascynacjach romantyzmem. Z prof. C. Zgorzelskim rozmawia A. Bagajewski, *Znak* 1993 nr 12. — E. BUKOWSKA, Aleksander Semkowicz: introlog, mickiewiczolog, bibliofil, senator, *Roczn. Lwów* t. 3: 1993-1994 s. 79-93.

1774. W.J. PODGÓRSKI, Myślenie Mickiewiczem (Hłakowiczówna, Bujnicki, Miłosz, Kijonka), w: Litwa-Polska XIX i XX wieku. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wybór esejów, War. 1994 s. 147-162. — K. RATAJSKA, Czas realizacji. Interpretacja mesjanizmu mickiewiczowskiego w kręgu lwowskiego Odrodzenia i warszawskiego Legionu, *Prace Polon.* 1994 s. 49-80. — J.M. RYMKIEWICZ, A. POPRAWA, Mickiewicz czyli wszystko. Z J.M. Rymkiewiczem rozmawia A. Poprawa, War. 1994. — J. STARNAWSKI, Zarys dziejów sławy i naukowego poznania Mickiewicza w środowisku lwowskim, *Roczn. Lwów* t. 4: 1995/1996 s. 17-29; W świetle olbrzymów. Studia o twórczości i recepcji czterech wielkich romantyków, *Przemyśl* 1998 s. 7-43 [wersja rozsz.]. — E. SZYMANIS, Wacław Kubański jako badacz Mickiewicza (7 IX 1907 – 16 II 1992), *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 155-159. — H. GRADKOWSKI, Prus czytający Mickiewicza. Propozycja metodyczna do „Lalki”, *Warszt. Polon.* 1995 nr 4. — R. SĄDEŁO, Dramatyczne relacje: Lechoń – Mickiewicz, *Polonistyka* 1995 nr 6. — M. TOMASZEWSKI, „Pan Tadeusz” à rebours, czyli nowe wcielenie litewsko-białoruskiej przyrody w polskiej prozie po 1970 r., *Teksty Drugie* 1995 nr 2. — M. ZIELIŃSKA, Mickiewicz i my, *Teksty Drugie* 1995 nr 2.

1775. S. BUŚKA, Konrad Górski jako twórca i redaktor naukowy „Słownika języka Adama

Mickiewicza”, w: Konrada Górskiego świat literatury, teatru i języka. Materiały konf. zorganizowanej w setną rocznicę urodzin Profesora, red. W. Sawrycki, J. Speina, Tor. 1996 s. 151-158. — D. DĄBROWSKA, Mickiewicz strajku sierpniowego i stanu wojennego, *Ruch Lit.* (Kr.) 1996 z. 2. — M. GŁOWIŃSKI, Trzy wiersze o Mickiewiczu (Staff – Lechoń – Jastrun), w: „W krainie pamiątek”. Prace ofiarowane prof. Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 427-436. — M. KOZŁOWSKA, „Odczytać myśl teatralną poety!”. Uwagi i komentarze do art. K. Górskiego „Dziady” Mickiewiczowskie jako dramat, w: Konrada Górskiego świat literatury..., s. 173-180. — Z. SUDOLSKI, Konrada Górskiego ostatnie słowo o Mickiewiczu, w: Konrada Górskiego świat literatury..., s. 85-96. — Z. OŻÓG, Tradycja mickiewiczowska w publicystyce literackiej poetów pokolenia wojennego (1939-1944), *Stud. Hum.* 1996 t. 7 s. 35-51. — J. FIEĆKO, Rosja, Polska i misja zesłańców. Syberyjska twórczość Agatona Gillera, Poz. 1997 s. 183-200 [rozdz. Patronat profesora Mickiewicza?]. — L. SZARUGA, „Nasz powiat”. O cyklu mickiewiczowskim J.M. Rymkiewicza, *Zesz. Nauk. Szczec. Prace Polon.* 1997 nr 9. — H. GRADKOWSKI, Jana Lechońa trzy wiersze o Mickiewiczu („Ostatnia scena z Dziadów”, „Mickiewicz zmęczony”, „Śmierć Mickiewicza”), *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1997/1998 z. 3. — E. PIECZONKA, Tradycja Mickiewiczowska w poezji Ernesta Brylla, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1997/1998 z. 3.

1776. E. BALCERZAN, Adam Mickiewicz – poeta XX w., w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 371-398. — A. BORAWSKA, Obecność tradycji Mickiewiczowskiej w twórczości J.M. Rymkiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 5, red. J. Odrowąż-Pieniążek, I. Żuk, D. Myśko, Grodno 1998 s. 41-55. — T. BUJNICKI, Sienkiewicz Mickiewiczem „podsztyty” („Listy z podróży” i nowele amerykańskie), w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 155-168. — T. BUJNICKI, Ślady

- Mickiewiczowskie w twórczości Sienkiewicza, w: O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach. Studia i szkice, red. Z. Fałtynowicz, Suwałki 1998 s. 49-58. — J. CHŁOSTA, Adam Mickiewicz i jego twórczość na łamach lwowskiego „Czerwonego Sztandaru” w latach 1939-1941, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 245-257. — S. CHWIN, Romantyzm i poszukiwanie „trzeciej drogi”, *Teksty Drugie* 1998 nr 5 [interpretacja „Pana Tadeusza” przez J.N. Millera]. — J. CIECHOVICZ, Mickiewicz w badaniach teatrologicznych, *Dialog* 1998 nr 5; Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. Adama Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 31-42; Myślenie teatrem, Gdańsk 2000 s. 13-30. — Cóż za korzyść z Mickiewicza. O zabójczym piedestale, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 7/8 [zapis dyskusji w Zakładzie Romantyzmu i Pozytywizmu – Tor.]. — A. CZAJKOWSKA, Niewczesny „Żal rozrzutnika”? Wobec Mickiewiczowskiego stygmatu w polskiej liryce współczesnej, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1. — P. CZAPLIŃSKI, Mickiewicz, albo proza najnowsza wobec tradycji, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 467-492. — M. CZERMIŃSKA, Echa Mickiewiczowskie w dwudziestowiecznych opisach podróży do Italii, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 136-152. — K. CZYZEWSKI, Za trudny dla nas ten Mickiewicz?, *Kultura* (Par.) 1998 nr 11. — S. DŁUSKI, Mickiewicz a współczesna poezja religijna, *Arkusz* 1988 nr 8. — D. DOBROWOLSKA, Adam Mickiewicz w twórczości Władysława Terleckiego, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 114-125. — K. DYBCIAK, Inspiracje Mickiewiczowskie we współczesnym piśmiennictwie polskim, *Arcana* 1998 nr 6. — K. DYBCIAK, Miłosz o Mickiewiczu, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 18-26. — A. FABIANOWSKI, Tadeusza Konwickiego myślenie Mickiewiczem, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 126-136. — S. FITA, Rola Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza w rozwoju badań nad Mickiewiczem i upowszechnianiu dzieł poety, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 75-84. — A. FIUT, Miłosz and Mickiewicz, *The Polish Review* t. 43: 1998 nr 4. — V.A. HOREV [CHORIEW], Adam Mickiewicz w twórczości Władysława Broniewskiego, tłum. J. Aulak, *Przegl. Hum.* 1998 nr 5/6. — M. INGLOT, Literatura i polityka (Sygnatariusze IV rozbioru Polski wobec A. Mickiewicza w l. 1939-1941), w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 226-244.
1777. M. INGLOT, O Mickiewiczu na opak. Mickiewicz w ujęciu Teodora Parnickiego i Artura Marii Swinarskiego, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — M. INGLOT, Wieszcz i pomniki. W kręgu XIX- i XX-wiecznych recepcji dzieł Adama Mickiewicza, Wr. 1999. — M. INGLOT, Twórczość A. Mickiewicza w propagandzie sowieckiej i hitlerowskiej lat 1939-1941, w: „W ojczyźnie serce me zostało. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998, s. 213-240. — Jan Kasprzewicz o Adamie Mickiewiczu, oprac. J. SIKORSKA, Inowrocław 1998. — J. JAROSZEWSKA, Czytanie Mickiewicza po Gombrowiczu, *Teksty Drugie* 1998 nr 5. — B. KARDAS, Mickiewiczowskie dziedzictwo w liryce Juliana Przybosa, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 27-37. — L. KJELLBERG, En ryss och fyra polacker om A. Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 9-14. — U. KOZIOŁ, O Mickiewiczu i Odrowąż-Pieniążku, *Odra* 1998 nr 12. — A. KUBALE, Mickiewicz i Bryll – dwa wiersze na dobranoc, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa ..., ks. 4, s. 59-67. — B. KUBICKA-CZEKAJ, Od „Pana Tadeusza” do szklanych domów, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 115-128 [dot. wpływu twórczości Mickiewicza na S. Żeromskiego]. — B. LATAWIEC, Mickiewicz udomowiony, *Teksty Drugie* 1998 nr 5 [odpowiedź na ankietę pt. Mickiewicz i ja. Pisarze o Mickiewiczu]. — D.T. LEBIODA, Adam Mickiewicz a poezja współczesna, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 7/8. — D.T. LEBIODA, Adam Mickiewicz a wyzwanie poezji współczesnej, w: Ptaki Mickiewicza i inne art. romantyczne, Bydż. 1998 s. 109-132. — T. LEWANDOWSKI, Dramat S. Wyspiańskiego strofą Wielkiej Improwizacji pisany. Próba interpretacji Lelewela, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwu-

setną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998, s. 349-370. — J. ŁUKASIEWICZ, Czytanie Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 37-46. — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „I gdzie ja się zabłąkałem?” „Buchalteria” [A. Wata] wobec wierszy ostatnich Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1. — K.A. MAKOWSKI, Wątek żydowski w badaniach nad Mickiewiczem, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 419-450. — J.A. MALIK, Spizowy Adam. Nowaczyński wobec legendy Mickiewicza. (Impresja bez pretensji), *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1. — H. MARKIEWICZ, Imiona sławy „Pana Tadeusza” 1925-1998, *Twórczość* 1998 nr 12; Dopowiedzenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze, Kr. 2000 s. 115-140 [dot. interpretacji utworu przez S. Pigionia, K. Górskiego Z. Szwejkowskiego, J. Krzyżanowskiego, J. Kleinera, S. Żółkiewskiego, K. Wykę].

1778. Maski i cień. Sympozja Mickiewiczowskie, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998.

Zawartość: L. LIBERA, Kawa i fajka wieszczą; — A. SIEMIANOWSKI, Mickiewicz „Zdania i uwagi” a ortodoksja chrześcijańska; — G. KUBSKI, Czytać „Dziady” dreźnieńskie od motta..., czyli o konieczności reinterpretacji; — M. RUSZCZYŃSKA, Galicyjski portret Mickiewicza; — D. WIERZCHOŁOWSKA, Dziedzictwo przyswojone. Szkic o Mickiewiczu w publicystyce i powieści B. Prusa; — M. JAZOWNIK, Artura Górskiego portrety Wieszcza; — C.P. DUTKA, Skamandryci czytają Mickiewicza – poetyka i „modus bycia”; — A.K. WAŚKIEWICZ, Peiper – Mickiewicz. Wokół „widzeń urywkowych”; — J. ŁUKASIEWICZ, Mickiewicz Przybosa, Miłosza, Jastruna; — B. MIRKIEWICZ, Mickiewicz Grochowiaka; — B. ZELER, Poetyka, polityka, sacrum [dot. nawiązań współczesnych poetów do dzieł Mickiewicza]; — C.P. DUTKA, Sympozjum I – 9 grudnia 1997 r. Sprawozdanie; — M. MIKOŁAJCZAK, Sympozjum II – 20 maja 1998 r. Sprawozdanie [sympozjum dot. inspiracji Wieszcza w twórczości polskich poetów XX w.].

1779. Mickiewicz i ja – pisarze o Mickiewiczu, *Teksty Drugie* 1998 nr 5.

[Wypowiedzi pisarzy: M. Baranowska, U.M. Benka, J. Hen, J. Kornhauser, U. Koziół, B. Latawiec, K. Miłobędzka, C. Miłosz, S. Stabro, J. Styczeń, Z. Żakiewicz].

1780. C. MIŁOSZ, Mickiewicz wielkim poetą był [wywiad], *Polityka* 1998 nr 28. — S.P. MUSIENKA, A. Mickevič u tvorčosti Z. Nalkošskaj, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międz.

dzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998, s. 83-97. — E. NAWROCKA, Maria Dąbrowska wobec Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 98-113. — H. OLSCHOWSKY, Europavorstellungen des literarischen Exils. Mickiewicz und Miłosz, w: Polen unter Nachbarn. Polonistische und komparatistische Beiträge zu Literatur und Sprache, wyd. H. Rothe, P. Thiergen, Kolonia 1998 s. 231-251. — B. OLSZEWSKA, Adam Mickiewicz i jego dzieło w *Płomyku* i *Płomyczku* w latach 1945-1980, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 241-250. — J.S. OSSOWSKI, „Też bym napisał „Dziady”...” K.I. Gałczyński, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 38-58. — A.M. PÂTKEVIČ, Asvetnicka ideâ ŭ Belarusi XIX st. Ad A. Mickeviča da Ėlizy Ažëška, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 279-281. — Z. PIASECKI, Stanisław Witkiewicz o Adamie Mickiewiczu, w: „W ojczyźnie serce me zostało”..., s. 181-212. — E. PIĘŚCIKOWSKI, Mickiewicz – „wychowawca narodu”, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 341-348.

1781. M. PIECHOTA, Trzy przedmowy do dwudziestowiecznych wydań zbiorowych „Dzieł” Mickiewicza, w: V Międzynar. Konf. „Nauka a jakość życia” na 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Prace. Wilno 17-21 czerwca 1998, red. nauk. R. Brazis, Wil. 1998 s. 5-7; Przedmowa w książce dawnej i współczesnej, red. R. Ociecek, współud. R. Ryba, Kat. 2002 s. 196-203 [wersja rozsz.]; „Słowo to cały człowiek”. Studia i szkice o twórczości Mickiewicza, Kat. 2011 s. 209-216 [wersja skrócona]. — T. PŁUZAŃSKI, Mickiewicza i Herberta odniesienia do dekalogu. Refleksja osobista, *Poezja* 1998 nr 1. — A. POPRAWA, Od „Ody” [A. Mickiewicza] do doświadczenia. „Wrzesień” Stanisława Barańczaka, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — R.K. PRZYBYLSKI, Mickiewicz zdekonstruowany, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4 [J. Przyboś, C. Miłosz i R. Przybylski o „Wielkiej Improwizacji”].

— J. RAČLAUSKĀ, Adam Mickiewicz na Śląsku Cieszyńskim, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998, s. 321-358. — K. RAČLAUSKĀ, Neomesjanistyczni spadkobiercy Mickiewicza, Łódź 1998, wyd. 2 Łódź 2010. — G. ROSZKO, Romantyzm z chłodnym czołem. Aleksander Świętochowski o Mickiewiczu, *Poezja* 1998 nr 1. — D. SEWERYN, Czesław Zgorzelski jako badacz Mickiewicza, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1; Czesław Zgorzelski – Uczony i Wychowawca, red. D. Paluchowska, M. Maciejewski, Lubl. 2002 s. 43-54. — F. SIELICKI, Z recepcji Mickiewicza na Wilejszczyźnie, *Slavia Orient.* 1998 nr 2.

1782. J. STARNAWSKI, W świecie olbrzymów. Studia o twórczości i recepcji czterech wielkich romantyków, Przemysł 1998.

Zawartość: Zarys dziejów sławy i naukowego poznania Mickiewicza w środowisku lwowskim; Zarys dziejów recepcji Mickiewicza w Lublinie i w Ziemi Lubelskiej w wieku XIX i w pierwszych latach XX w.; Lubelska księga mickiewiczowska z r. 1898; Tadeusza Zielińskiego studia mickiewiczowskie; Osiągnięcia KUL w zakresie mickiewiczologii; Największe osiągnięcia mickiewiczologii polskiej; Wielcy romantycy polscy na łamach „Bibliographie de la France”.

1783. M. STRZYŻEWSKI, Elzenberg i Mickiewicz, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 1/2. — P. ŚLIWIŃSKI, Albo Mickiewicz, czyli najnowsza poezja wobec tradycji, w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998, s. 451-466. — P. ŚLIWIŃSKI, Na co komu Mickiewicz?, *Res Publica Nova* 1998 nr 7/8. — Tematyka mickiewiczowska na łamach „Znad Wilii”. Skorowidz alfabetyczny, *Znad Wilii* 1998 nr 4. — H. TURKIEWICZ, Recepcja Mickiewicza w międzywojennej prasie wileńskiej, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kultūra. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998, s. 216-225. — T. VENCLOVA, Native Realm Revisited: Mickiewicz's Lithuania and Mickiewicz in Lithuania, *Krasnogruda* 1998 nr 8 [wykład wygłoszony w Harvard University 2 IV 1998 poświęcony pamięci W. Weintrauba]; *Zesz. Lit.* 2000 nr 2 (70); Polonistyka po amerykańsku. Badania nad lite-

raturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 95-114 [tłum.: Powrót do rodzinnej Europy, czyli Mickiewiczowska Litwa i Mickiewicz na Litwie]. — E. WIEGANDT, Gombrowicz i Miłosz o Mickiewiczu, w: Księga Mickiewiczowska..., s. 262-285. — A. WÓJCIK, „Wyzwolenie” Stanisława Wyspiańskiego w świetle intertekstualności. Zmagania z dziedzictwem mistrza Adama – wroga i ojca, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1. — B. ZAKRZEWSKI, Potomstwo „Pana Tadeusza”. Antologia, Wr. 1998 [m.in. utwory J. Słowackiego, E. Piltza, A. Orłowskiego, K. Laskowskiego, L. Belmonta, H. St. Hartena (Harvey), J. Gamskiej-Łempickiej, T. Hollendra, K.I. Gałczyńskiego, A. Rymkiewicza, K. Wierzyńskiego, T. Makowieckiego, W. Słobodnika].

1784. A. BAGAJEWSKI, Mickiewicz wśród „klasycystów” i „barbarzyńców”, *Kresy* 1999 nr 2/3; Obecność romantyzmu, Lubl. 2015 s. 35-111. — J. CIECHOWICZ, Spór Wyspiańskiego z Mickiewiczem, *Ethos* 1999 nr 4. — J. CIECHOWICZ, Sto lat później. Wymiary alegoryczne Epilogu na cześć Mickiewicza, Rydla i Wyspiańskiego, w: Alegorie, style, tożsamość. W darze prof. Annie Martuszeńskiej, Gdańsk 1999. — S. DZIEDZIC, Konrad Górski – badacz Mickiewicza, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 337-346. — A. FIUT, „Pan Tadeusz” przez Miłosza na nowo odczytany, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 137-146. — E. JAŚKIEWICZ, Gombrowicz jako interpretator Mickiewicza, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. Adama Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999, s. 347-356. — D. KACNELSON, Poezja Mickiewicza wśród powstańców – wiek XIX: z archiwów Wilna, Lwowa i Czytli, tłum. L. Puszek, Kr. 1999. Rec.: D. ŚWIERCZYŃSKA, *Pam. Lit.* 2005 z. 4. — D. KALINOWSKI, Piotr Chmielowski jako interpretator Mickiewicza, w: Mickiewiczologia..., s. 143-152. — Z. KAŻMIERCZYK, Miłosz o Mickiewiczu. Mickiewicz współczesny i dawny, w: Mickiewiczologia..., s. 357-364. — J.R. KRZYŻANOWSKI, Unconventional Mickiewicz. Research by J.M. Rymkiewicz, *Periphery* 1999 nr 4/5. — E. MIODOŃSKA-BROOKES, Stanisława

Wyspiańskiego wizja „Dziadów”, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat..., s. 168-186.

1785. J. OKOŃ, J. OKONIOWA, Słowo poetyckie jako element kultury kresowej u A. Mickiewicza i C. Miłosza, w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygał-Krupowa, Kr. 1999 s. 43-54. — H. OLSCHOWSKY, Emigracja literacka a wizje Europy. Mickiewicz i Miłosz, *Tytuł* 1999 nr 2/3. — M. PIECHOTA, Zbigniew Jerzy Nowak jako badacz, krytyk wydań i edytor „Pana Tadeusza”, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999, s. 225-237; Od tytułu do „Epilogu”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, *Kat.* 2000 s. 143-158 [wersja uzup.]; Warsztat badawczy Prof. Zbigniewa Jerzego Nowaka. Charakterystyki, wspomnienia, bibliografia, red. M. Piechota, *Kat.* 2004 s. 95-110. — W. PIOTROWSKI, Badacze literatury oświecenia o twórczości literackiej A. Mickiewicza, w: Mickiewiczologia..., s. 89-100. — Z. PRZYBYŁA, Mickiewicziana Piotra Chmielowskiego, w: Piotr Chmielowski i Antoni Gustaw Bem. Konf. ogólnopolska w 150 rocznicę ich urodzin, red. Z. Przybyła, Częstochowa 1999 s. 175-206. — Z. PRZYBYŁA, Mickiewicz w publicystyce i pracy nauczycielskiej A.G. Bema, w: Piotr Chmielowski i Antoni Gustaw Bem..., s. 253-272. — B. PRZYTARSKA, Mickiewicz Piotra Chmielowskiego, w: Mickiewiczologia..., s. 137-142. — S. STERNA-WACHOWIAK, „Gniazdeczko na listku i pracownia przeznaczeń”. Poezje Adama Mickiewicza i Karola Wojtyły jako dwie metafizyki rzeczywistości, *Akcent* 1999 nr 1. — M. STRZYŻEWSKI, „Wielkość i My”. Henryka Elzenberga zmagania z Mickiewiczem, w: Mickiewiczologia..., s. 177-188. — M. WOŹNIAK-ŁABIENIEC, W poszukiwaniu istnienia. Mickiewicz w esejach Jarosława Marka Rymkiewicza, w: Mickiewiczologia..., s. 365-372. — K. WYBRANIEC, Stanisława Tarnowskiego słowo o twórczości Mickiewicza, w: Mickiewiczologia..., s. 153-162. — M.J. ZIENOWICZ-ZAGAŁOWA, Archiwum Filomatów w Wilnie. Mój udział w przewożeniu do PRL, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 247-262.

1786. J. BACHÓRZ, Młodsza siostra Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 77-86 [dot. Elizy Orzeszkowej]. — T. BUJNICKI, Oczyma Galicjanina. Mickiewiczowskie i realne Wilno Stanisława Tarnowskiego, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 237-262. — K. CHRUŚCIŃSKI, Mickiewicz w pozytywizmie, *Słups. Prace Hum.* 2000 nr 19a. — J. DATA, Mickiewicz w oczach Prusa, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 87-93. — E. GRACZYK, „Przeżyć dzień, napisać księgę”. A noc? A sen?, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 193-208. — Z. KAŻMIERCZYK, Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci w biografii Miłosza, w: Wilno i ziemia..., t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 167-178. — J.A. KOŚCIŃSKI, Jana Lechonia fascynacje „Panem Tadeuszem”, *Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol.* 2000 z. 11. — M. KOZŁOWSKA, Reminiscence Mickiewiczowskie w wileńskiej krytyce teatralnej 1906-1940, w: Wilno i ziemia..., t. 2, s. 213-236. — M. KUZIAK, Pomiędzy Gombrowiczem a Mickiewiczem. „Pan Tadeusz” – „Pornografia”, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000, s. 169-178. — A. NOSEK, Konrad według Wyspiańskiego. „Oswajanie” i „uśmiercanie” Mickiewicza w Młodej Polsce, w: Adamowe. Konfrontacje..., s. 149-156. — M. NOWAK, The Gospel and the just society. Mickiewicz as a source of „Jubilee 2000”, *Dial. and Univers.* 2000 nr 11. — Z. PRZYBYŁA, Twórczość Mickiewicza w publicystyce i korespondencji Orzeszkowej i Sienkiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 95-110. — K. RATAJSKA, Duch święty Mickiewicza. O interpretacji mesjanizmu mickiewiczowskiego w kręgu lwowskiego „Odrodzenia” i warszawskiego „Legionu”, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 237-254. — H. TURKIEWICZ, Motywy mickiewiczowskie w twórczości współczesnych poetów wileńskich,

u: Wilno i ziemia..., t. 2, s. 291-310. — D. WIERZCHOŁOWSKA, „Teraz już wiem, przez kogo jestem tak zaczarowany...”. Mickiewiczowskie „książki zbójce” w biografii bohatera pozytywistycznego, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 111-119. — M. ZAWODNIAK, „Żywy Mickiewicz” – socrealistyczny obraz wieszcz (kilka uwag wstępnych), w: Osoba w literaturze i komunikacji literackiej, red. E. Balcerzan, W. Bolecki, War. 2000 s. 177-185.

1787. A. GOMÓŁA, Ślady intertekstualne: A. Mickiewicz – K.I. Gałczyński, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 192-203. — M. JANKOWIAK, „Dziady” Mickiewicza a dramaty Wyspiańskiego, w: W kręgu Młodej Polski. Prace ofiarowane Marii Podraże-Kwiatkowskiej, red. M. Stala, F. Ziejka, Kr. 2001. — J. KOPCIŃSKI, Ja-Gustaw, czyli Mickiewicz według Białoszewskiego, *Dialog* 2001 nr 5/6; Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 83-97. — J. ŁOPACZYK, Wokół trzech edycji monografii P. Chmielowskiego „Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki”, *Biblioteka* 2001 nr 5. — J. OKOŃ, J. OKONIOWA, Mickiewicz e Miłosz sul ruolo della parola poetica, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 67-76. — G. OSTASZ, Pogłosy nie tylko Mickiewiczowskie. Beaty Obertyńskiej „Do mego syna”, w: Filiacje, dialogi, spór. Szkice o literaturze polskiej XX w., Rzeszów 2001 s. 80-91. — K. RATAJSKA, Profesor Stefan Kawyn jako badacz Mickiewicza, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk. (Łódź)* 2001 t. 55 s. 153-164. — J. SKUCZYŃSKI, „Róża” S. Żeromskiego – „Dziady” roku 1905, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński..., s. 179-191.

1788. Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz – tradycja i nowatorstwo, w: Próba zdrowego rozumu. Studia o Mickiewiczu, wyd. 2 zmien. War. 2001 s. 335-350 [wyd. w jęz. wł. w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Cec-

cherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001]. — J. SYDOR, Mickiewicziana w piśmie poznańskim „Lech” (1877-1879), w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 361-368. — M. ŚLIWIŃSKI, Idea historii i narodu w mickiewiczologii Ignacego Chrzanowskiego, w: W kręgu historii literatury i kultury. Konrad Górski, Julian Krzyżanowski, Ignacy Chrzanowski, Tadeusz Zieliński, Czesław Miłosz, Lew Sześć, Piotrków Trybunalski 2001 s. 41-50. — M. ŚLIWIŃSKI, Tadeusz Zieliński o Mickiewiczu, w: W kręgu historii literatury i kultury..., s. 51-61. — C. TONINI, Mickiewicz e il 68° polacco, w: Per Mickiewicz..., s. 204-215. — I. WARZECHA, Mickiewiczowskie Wilno (1919-1939). O obecności A. Mickiewicza w życiu kulturalno-literackim międzywojennego Wilna, *Kwart. Opol.* 2001 nr 2/3. — I. WARZECHA, Motywy Mickiewiczowskie w międzywojennej poezji wileńskiej, *Pam. Lit.* 2001 z. 3. — M. ZAWODNIAK, „Reakcyjny kanon”, czyli trójca wieszczów w klasowej wizji romantyzmu (karta z dziejów recepcji), w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 61-72.

1789. L. BANOWSKA, Być prorokiem w wieku XX. Miłosz wobec Mickiewiczowskiego profetyzmu, w: Na początku wieku. Rozważania o tradycji, red. Z. Trojanowiczowa, K. Trybuś, Poz. 2002 s. 99-116. — J. BRZOZOWSKI, Kilka uwag o recepcji poetyckich ech liryków łoańskich, w: Na początku wieku..., s. 117-131. — W. HAJDUK-GAWRON, Romantyzm i Mickiewicz w opracowaniach, *Postscriptum* 2002 nr 4. — B. ŁAZIŃSKA, Przyboś i romantycy, War. 2002. — M. MASŁOWSKI, Mickiewiczowski Gestus Karola Wojtyły, w: Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej, red. M. Prussak, Z. Trojanowiczowa, War. 2002 s. 100-113. — Z. TROJANOWICZOWA, Wielkopolska kartka z dziejów towarzyszenia, w: Na początku wieku..., red. T. Lewandowski, T. Sobieraj, Poz. 2002 s. 69-74; Romantyzm. Od poetyki do polityki. Interpretacje i materiały, red. A. Artwińska, J. Borowczyk, P. Śniedziwski, Kr. 2010 s. 331-338. — K. TRYBUŚ, Romantyczny duch

klasycyzmu (uwagi do lektury Mickiewicza i Miłosza), w: *Ulotność i trwanie. Studia z tematyki i historii literatury*, red. E. Wiegandt, A. Czyżak, Z. Kopeć, Poz. 2002 s. 251-264; *Pamięć romantyzmu. Studia nie tylko z przeszłości*, Poz. 2011 s. 240-260 [wersja zmien.]. — D. UTRACKA, Emigracyjna wspólnota tęsknot, trosk i nadziei, czyli nad „koncertami polskości”: Mickiewicz – Lechoń (Szkic analityczno-porównawczy), w: *Szczególne problemy człowieka i edukacji u progu XXI w. Księga jubil. ofiarowana Prof. Bogdanowi Snochowi*, Częstochowa 2002 s. 563-576; Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 163-180. — M. ZIĘBA, Opinie Stanisława Tarnowskiego o Mickiewiczu, Słowackim i Krasińskim. Z prac ogłaszanych w „Przeglądzie Polskim” w latach 1866-1890, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2002 z. 2; Wielcy romantycy polscy w pozytywizmie galicyjskim. Studia i szkice literaturoznawcze z perspektywy edytorskiej, Kr. 2009 s. 120-141.

1790. G. GOLIĆ-SZARAWARSKA, „Idea słowiańska” u Mickiewicza i Tadeusza Zielińskiego, w: *Antyk romantyków – model europejski i wariant polski*, red. M. Kalinowska, B. Paprocka-Podlasiak, Tor. 2003 s. 245-261. — E. SIDORUK, Wieszcz sparodiowany czyli Mroźek wobec Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2003 s. 59-68. — J. STARNAWSKI, Stanisław Łempicki jako badacz Mickiewicza i Słowackiego, w: *Od zarania dziejów literatury polskiej po wiek XX, Łódź 2003 s. 214-218*. — J. WAROŃSKA, „Panem Tadeuszem” odczytywanie „Latarnika”, *Prace Nauk. WSP w Częst. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 2003 z. 9. — L. ENGELKING, Aluzje do „Dziadów” A. Mickiewicza w „Wyzwoleniu” S. Wyspiańskiego, *Zagadnienia Rodzajów Literackich* 2004 t. 47 z. 1/2 s. 153-174. — A. FABIANOWSKI, Mickiewicz – Konwicki. Przypoda intertekstualna, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności*, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 133-152. — E. FLIS-CZERNAK, Adam Mickiewicz a działalność publicystyczna Tadeusza Micińskiego, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie...*, s. 69-86. — A. KIEŻUŃ, [Artur] Górski jako interpretator Mickiewicza, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie...*, s. 17-24. — B. NOWICKI, Eschatologia czy eskapizm? Formacja „Zdroju”

wobec twórczości A. Mickiewicza, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie...*, s. 153-162. — B. OLECH, Młodopolskich poetek czytanie Mickiewicza, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie...*, s. 25-40. — M. ROWICKA, O neurotycznym cenzorze, przebiegłym wydawcy i manipulowanym czytelniku, czyli „Pan Tadeusz” w Warszawie w okresie zaborów, War. 2004. — E. URBAŃSKA-MAZURUK, Mickiewicz w twórczości Iwaszkiewicza, *Stups. Prace Fil.* nr 3: 2004 s. 285-293.

1791. I.E. ADEL’GEJM, „Dobry wieczór, nazywam się Mickiewicz” – czy „... pozostał tylko kołnierzyk”? A. Mickiewicz w młodszej literaturze polskiej po 1989 roku, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Olek-sowicz, Gdańsk 2005 s. 389-394. — A. ARTWIŃSKA, „Z murarzami chodzi za pan brat po mieście”. Socrealistyczna kartka z dziejów recepcji Mickiewicza w latach 1945-1955, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 153-165. — A. BAGŁAJEWSKI, O tradycji romantycznej, czyli Mickiewicz – dzisiaj (uwag kilka), *Zesz. Szk.* 2005 nr 3. — L. BANOWSKA, Mickiewicz Miłosza, w: *Mickiewicz daleki i bliski...*, s. 135-152. — L. BANOWSKA, Miłosz i Mickiewicz. Poezja wobec tradycji, Poz. 2005. Rec.: J. LYSZCZYNA, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — T. BUJNICKI, Parodie Mickiewiczowskie w międzywojennym Wilnie, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 475-488. — M. CHACHAJ, Dzieciństwo A. Mickiewicza w ujęciu biografów i autorów powieści biograficznych I poł. XIX i początku XX w., w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 395-404. — J. CIECHOWICZ, Życie pośmiertne Mickiewicza w teatrze polskim XIX w., w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 443-453. — D. DĄBROWSKA, Mickiewiczowskie przesłanie do emigrantów po II wojnie światowej, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 499-516. — M. DYMEL, Twórczość Mickiewicza ciągle nas zachwyca, *Porad. Bibliot.* 2005 nr 12. — J. HOBOT, Pośmiertne losy A. Mickiewicza w aktach PRL-owskiej cenzury. Mickiewicz na nowo odczytany przez Pokolenie ‘68 i PRL-owskich cenzorów, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 517-526. — M. MASŁOWSKI, Mickiewicza modele uniwersalności, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 207-213. — A. KALĘDA, O „kresowości” i „liteuskości” A. Mickiewicza. Z dziejów

receptji twórczości Wieszcza na Litwie, w: *Od M do M. Szkice o literaturze polskiej i litewskiej*, War. 2005 s. 5-12. — Z. KAŻMIERCZYK, Czy Mickiewicz był klasykiem? – Reinterpretacja jego poezji dokonywana przez C. Miłosza, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 369-384. — A. LANOUX, Kanonizacja wieszcza. Zwrot subiektywny w polskiej biografii literackiej w latach 60. XIX w., w: *Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej*, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 77-95. — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „Hybris” Aleksandra Wata (z „Dziadami” w tle), w: *Rozmowy o „Dziadach”*, red. B. Kuczera-Chachulska, M. Prussak, War. 2005 s. 137-149. — E. NAWROCKA, Mickiewicz śpiewany, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 507-515. — W. OWCZARSKI, Mickiewicz i Leśmian, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 341-353. — K. PUZIO, Dzieje romansu A. Mickiewicza i Maryli Wereszczakówny – ujęcia historycznoliterackie (dawne i nowe), w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 405-414. — K. RATAJSKA, Adam Mickiewicz w formułach mitycznych na przełomie XIX i XX w., *Rekonensans*, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 355-367. — K. RATAJSKA, „Oda do młodości” w interpretacji Bolesława Czerwieńskiego, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2005 z. 7.

1792. J. SKUCZYŃSKI, Gdy idą między żywych duchy. *Dziady* i „*Dziady*” w dramacie polskim XIX i XX w., Tor. 2005.

Zawartość: *Dziady* w „*Dziadach*”; Słowackiego „*Dziady*” i „*Dziady*” genezyjskie; „*Jordan*” Edwarda Żeligowskiego. „*Dziady*” krajowe i „nowochrześcijańskie”; „*Wesele*” Stanisława Wyspiańskiego. *Dziady* poetów i Nietzscheańskie misterium sztuki; „*Róża*” Stefana Żeromskiego. „*Dziady*” modernizmu; „*Dziady*” lat 1968 i 1981.

1793. A. SOBIECKA, Mickiewicz w „żywych obrazach” w repertuarze krakowskim (1871-1899), w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005, s. 455-464. — H. TURKIEWICZ, Mickiewiczowskie imię gloryfikuje dzień..., *Mag. Wil.* 2005 nr 9. — I. WARZECHA, Tradycja Mickiewiczowska w życiu kulturalno-literackim międzywojennego Wilna, Kr. 2005. — E. ZARYCH, „*Lalka*” Bolesława Prusa jako dialog z poezją Mickiewicza, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 325-340. — M. ZDUNIAK,

Zamach na legendę. Gombrowicz i Wieszcza, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 115-134.

1794. L. BANOWSKA, „Litwa, po pięćdziesięciu dwóch latach” jako Miłoszowy epilog do „*Pana Tadeusza*”, w: „*Pan Tadeusz*” i jego dziedzictwo. *Recepcja*, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 147-164. — K. BILIŃSKI, Kult Mickiewicza we wspomnieniach S. Przybyszewskiego, w: *W cieniu Mickiewicza*, red. J. Lyszczyńska, M. Bąk, Kat. 2006 s. 329-335. — A. CZAJKOWSKA, „*Pan Tadeusz*” Konwicki(ego), w: „*Pan Tadeusz*” i jego dziedzictwo..., s. 235-248. — T. CZERSKA, Ocalić ład istnienia? Sakralizacja codzienności w literaturze Kresów (Miłosz, Konwicki, Żakiewicz), w: „*Pan Tadeusz*” i jego dziedzictwo. *Recepcja...*, s. 221-234. — P. DAKOWICZ, „Wysłuchać się w szum wód głuchy”. Rzeki Miłosza, rzeki Mickiewicza, *Acta Univ. Lodz. Folia Lit. Pol.* 2006 z. 8. — J. DUDEK, Adam Mickiewicz wśród twórców ostatniego półwiecza, w: „*Pan Tadeusz*” i jego dziedzictwo..., s. 115-126. — G. GAZDA, Adam Mickiewicz i romantyzm w poezji i tekstach programowych polskiej awangardy (rekonesans), w: „*Z krańców Na-vagrudskaga...*”. *Malaà ajčyna ž žyci i tvorčasci A. Mickeviča*. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 324-334. — J. JAKÓBCZYK, Jaka Polska? A. Górski śladami Mickiewicza w drodze na Monsalwat, w: *W cieniu Mickiewicza...*, s. 336-346. — I. JOKIEL, Zmoskalony Żyd wieszczem narodu polskiego, w: *Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu*, Opole 2006 s. 261-279.

1795. W. KACZMAREK, Mickiewicz Ireny Sławińskiej, w: *Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane prof. Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej*, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 471-482. — P. KANIECKI, Etos romantyczny w wypowiedziach Tadeusza Konwickiego, w: *Mój Mickiewicz. Studenckie Naukowe Koło Edytorsko-Tekstologiczne*, red. E. Dryglas, Tor. 2006 s. 97-103 [materiały konf. z okazji 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — A. KIEŻUŃ, Mickiewiczowskie inspiracje w powieściach Józefa Weyssenhoffa, w: „*Pan Tadeusz*” i jego dziedzictwo. *Recepcja*, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 185-194. — M. KOZŁOWSKA,

„Litwa Mickiewiczowska” w wileńskiej publicystyce kulturalnej okresu międzywojennego, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 195-204. — A. KUCIAK, Epos-nasza? O Dwunastu stacjach T. Różyckiego (odczytanych poprzez „Pana Tadeusza”), w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 355-365. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Co się stało z „nie-skończonością”? Kilka myśli o romantycznej idei w poezji XX w. (Mickiewicz – Miłosz), w: Wobec romantyzmu. Studia i szkice ofiarowane profesor Danucie Zamącińskiej-Paluchowskiej, red. M. Łukaszuk, M. Maciejewski, Lubl. 2006 s. 177-186. — M. ŁOBOZ, „Každy z nas musi go kochać, każdy z nas wielbić go musi!”. Mickiewiczowskie lektury pozytywistów, w: Literatura i wyobraźnia. Prace ofiarowane prof. Tadeuszowi Żabskiemu w 70 rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 2006 s. 153-165.

1796. Z. MAJCHROWSKI, Mickiewicz i wiek dwudziesty, Gdańsk 2006.

Zawartość: „Z tego, czy z tamtego świata”? Dlaczego Mickiewicz porzucił przekład „Romea i Julii”? Poutarczając „dobranoc”; Kim jest, skoro go nie ma? A. Mickiewicz, „Dziady. Część IV”; „Któż ten mąż?” Szkolna eksplikacja; „Dziady” a „Pan Tadeusz” – antagonizm arcydzieł; Kopciuszki Mickiewicza; Nasze małe improwizacje; Andrzej Wajda i dwa arcydzieła romantyzmu.

Rec.: M. SIKORA, Trumny i traumy, czyli uwagi na marginesie zbioru esejów Z. Majchrowskiego, *Studium* 2007 nr 2.

1797. B. MAZAN, Pozytywistyczne echa Mickiewiczowskiej topiki uczuć granicznych: miłości i (nie)przyjaźni, w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna Ź žycci i tvorčasci A. Mickeviča). Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 180-190. — B. OLECH, Tropami Mickiewicza. O twórczości Leonarda Podhorskiego-Okołowa, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006, s. 205-220. — M. OLĘDZKI, Mickiewicz w pismach Józefa Weyssenhoffa, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 345-354. — J. PASZEK, Berent a Mickiewicz, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006 s. 320-328. — Z. PRZYBYŁA, „Pan Tadeusz” w ocenie krytyki pozytywistycznej, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 83-114. — D. RYSZKA, Poeta o poecie. Mickiewicz na warsztacie Rym-

kiewicza, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 347-354. — E. SKIBIŃSKA, Literacka etnografia, czyli świat kultury „Pana Tadeusza” w opiniach historyków literatury, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja..., s. 249-268. — J. SKUCZYŃSKI, Dziesięć obrazów z wyprawy do Polski 1833 r. M. Chodźki: „Dziady” demokratyczne, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 169-178. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz w świadomości inteligencji galicyjskiej XIX wieku, w: W cieniu Mickiewicza..., s. 281-305. — A. TARAJKO, Ich Mickiewicz, czyli obsesje trzech poetów [J. Lechoń, C. Miłosz, J.M. Rymkiewicz], w: Mój Mickiewicz. Studenckie Naukowe Koło Edytorsko-Tekstologiczne, red. E. Dryglas, Tor. 2006 s. 63-74 [materiały konf. z okazji 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — M. ZIĘBA, Adam Mickiewicz we wspomnieniach zamieszczonych w „Gazecie Lwowskiej” i lwowskim „Ruchu Literackim” w latach 1874-1878, w: Kraków – Lwów. Książki – czasopisma – biblioteki, t. 8, red. H. Kośętka, Kr. 2006 s. 529-538; Wielcy romantycy polscy w pozytywizmie galicyjskim. Studia i szkice literaturoznawcze z perspektywy edytorskiej, Kr. 2009 s. 165-178. — [S. BEREŚ], Jestem bękartem Mickiewicza [Rozmowa z M. Świetlickim], *Dziennik* 2006 nr 203.

1798. I.E. ADEL'GEJM, Adam Mickevič v molođoj pol'skoj literature posle 1989 g., w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 267-276. — A. ARTWIŃSKA, Poeta w służbie polityki. Biografia Mickiewicza w PRL i Goethego w NRD, w: Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa, J. Borowczyk, Poz. 2007 s. 67-77. — A. CHOMIUK, Socrealistyczna mickiewiczologia – karta z dziejów polskiego literaturoznawstwa, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisławski, Rzeszów 2007 s. 555-568. — A. CHOMIUK, W kręgu „nowego literaturoznawstwa”. Mickiewicz i socrealistyczni biografowie, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 237-252. — A. CZAJKOWSKA, Mickiewicz historyków, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 324-338. — E. FLIS-CZERNAK, „Arcykapłan polskiej mistyki”. Konterfekt A. Mickiewicza a dramat polskiej niewoli w pismach T. Micińskiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wie-

- ki..., s. 424-436. — M. INGLÓT, Gombrowiczowska lektura Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 287-305. — M. INGLÓT, Lwowska recepcja twórczości A. Mickiewicza w latach 1939-1941, w: Mickiewicz we Lwowie. Materiały z sympozjum, Lwów 6 czerwca 2006 / Mickevič u L'vovi. Materiáli simpoziju Lviv 6 červná 2006, red. S. Makowski, War.–Lw. 2007, s. 55-69. — G. LE-GUTKO, Idea mickiewiczowska w publicystyce społeczno-politycznej Gustawa Daniłowskiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 446-459. — E. ŁOCH, Żeromski wobec Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 249-266. — K. MACIĄG, Wokulski w Soplicowie, czyli o niektórych motywach Mickiewiczowskich w „Lalce” Bolesława Prusa, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 411-423. — M. MAKARUK, Dwa oblicza Wieszczka. O biografistyce Jarosława Marka Rymkiewicza i Zbigniewa Sudolskiego, w: Mickiewicz wielu pokoleń..., s. 271-282. — M. MAKARUK, „Śmierć porucznika” Sławomira Mrożka. O śmierci zadawanej przez legendę, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 679-690. — E. NIWIŃSKA-LIPIŃSKA, „Śród takich pól przed laty...” – obecność motywów z „Pana Tadeusza” w powieściach Walego Łozińskiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 393-410.
1799. M. OKULICZ-KOZARYN, „Tum odgadywanej zaledwie poezji”. Wacława Berenta rozważania o fenomenie Mickiewicza, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 83-92. — G. OSTASZ, Mickiewicz w recepcji skamandrytów, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 469-477. — J. PASTERKA, Mickiewicz w prozie Drugiej Emigracji, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 488-507. — J. PASTERSKI, Tradycja mickiewiczowska w poezji Krzysztofa Karaska, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 515-523. — M. PIOTROWSKA, Mickiewicz „powroty” do Wielkopolski drugiej połowy XIX. Ślady poety w prasie codziennej, w: Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa, J. Borowczyk, Poz. 2007 s. 53-65. — M. POŁAŃSKA, Mickiewicz „pod lupą” Stanisława Pigoń, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 535-546. — M. RABIZO-BIREK, „Ballady i romanse” naszych czasów. O tomiku „Anima” Tomasza Różyckiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 306-323. — J. RUSIN, Z Mickiewiczem na wachcie. Szukanie śladów poety w prozie Karola Olgierda Borchardta, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 508-514. — I. SADOWSKA, Sieroszewski wobec Mickiewicza – brązownictwo i reminiscencje stylistyczne, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 460-468. — J. SKUCZYŃSKI, Trzy „Wyzwolenia” – dramaty mickiewiczowskie?, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 265-277. — J. STARNAWSKI, Marta Danilewicz-Zielińska (1907-2003) jako badaczka Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 547-554. — J. STARNAWSKI, O Mickiewiczu na warsztacie lwowskich profesorów historii literatury polskiej, w: Mickiewicz we Lwowie. Materiały z sympozjum, Lwów 6 czerwca 2006 / Mickevič u L'vovi. Materiáli simpoziju Lviv 6 červná 2006, red. S. Makowski, War.–Lw. 2007 s. 39-53. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicziana w dorobku naukowym Marii Danilewicz-Zielińskiej, *Arch. Emigracji* 2007 nr 1. — A. ZAWISZEWSKA, Adam Mickiewicz na łamach „Wiadomości Literackich” (lata dwudzieste), w: Mickiewicz wielu pokoleń..., s. 117-138. — A. ŻYWIŁEK, Mickiewicz Zdzichowskiego, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki..., s. 278-286.
1800. J. DAMBORSKÝ, Tekstowe nawiązania do tekstów A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze, red. M. Bałowski, Ostrava 2008 s. 127-150. — V.A. HOREV, Adam Mickevič vo L'vovie v 1939-1941, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 22-32. — A. KOŁTONIAK, Recepcja twórczości A. Mickiewicza w „Tygodniku Ilustrowanym” 1899-1907, *Wiek XIX* 2008 s. 120-132. — T. KONWICKI, Mickiewiczowie młodszy, w: Wiatr i pył, War. 2008 [opublik. w *Gaz. Wyborczej* 2005, 26 listopada]. — Z. STEFANOWSKA, Mickiewicz Borowego: krytyka, historyka, wydawcy, w: Wacław Borowy, red. J. Maślanka, Kr. 2008 s. 17-28; Mapa romantyzmu polskiego. Pisma z lat 1964-2007, War. 2014 s. 443-457. — B. TYSZKIEWICZ, Przejście na drugą stronę. Sejmowy epilog „Dziadów” w „Dzienniku” Jerzego Zawieyskiego, *Więź* 2008 nr 4/5.

1801. A. ARTWIŃSKA, Poeta w służbie polityki. O Mickiewiczu w PRL i Goethem w NRD, Poz. 2009. Rec.: M. ZAWODNIAK, Socrealizm – synchronia, diachronia i komparatystyka, *Pam. Lit.* 2011 z. 1. — T. BODUSZ, „Dwanaście stacji” Tomasza Różyckiego wobec „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza: pre-teksty i stylizacje, *Kwart. Opol.* 2009 nr 4. — P. KRASOWSKA, Humor niechciany. Wczesna twórczość Mickiewicza w ujęciu dawnych badaczy, *Pam. Lit.* 2009 z. 1. — E. DĄBROWICZ, Galeria ojców. Autorytet publiczny w literaturze polskiej lat 1800-1861, Białystok 2009 [rozdz.: Mąż wpływu, s. 409-470; Co jest poeta?, s. 471-512; Epilog, s. 513-536]. — J. ŁAWSKI, Symplifikat. Kartka z dziejów Mickiewiczowskiego mesjanizmu, w: Romantyzm i nowoczesność, red. M. Kuziak, Kr. 2009 s. 325-385. — M. SOKOŁOWSKI, Władysław, syn Adama, w: Chrześcijańskie dziedzictwo duchowe narodów słowiańskich, t. II: Wokół kultur śródziemnomorskich, t. 1: Literatura i słowo, red. Z. Abramowicz, J. Ławski, Białystok 2009; Mickiewicz – Turcja – Europa. / Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 273-299 [tłum. ang.: Władysław, the Son of Adam]. — L. BANOWSKA, „Przemilczane strefy”. Mickiewicz Miłosza jako nieznan geniusz, *Wiek XIX* 2010 s. 50-63. — A. BRUSIEWICZ, Mickiewicz i Miłosz – miejsca wspólne, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* t. 1: 2010. — P. BUĆKO-ŻMUDA, Dzieje „burzliwego romansu” Miłosza z Mickiewiczem w kontekście teorii wpływu Harolda Blooma, *Pam. Lit.* 2010 z. 3. — T. BUDREWICZ, „Farys oceanu” Józefa Stanisława Wierzbickiego, w: Tworчество Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaa kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka [Musijsenka], Grodno 2010 s. 113-124.
1802. Komparatystyka między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym, red. L. Wiśniewska, Bydg. 2010.
- Zawartość: M. KUZIAK, Mickiewicz komparatysta i myślenie o kulturze; — K. KUYAMA, Mickiewiczowska metoda komparatystyczna – wokół eseju „Goethe i Byron”; — L. WIŚNIEWSKA, Mity i paradygmaty w komparatystyce (między Mickiewiczem a dniem dzisiejszym); — A. MEYER-FRAATZ, Trzy modele petrarkizmu w okresie romantyzmu. Adam Mickiewicz, France Prešeren, Stanko Vraz.
1803. B. KUCZERA-CHACHULSKA, Czytanie Mickiewicza po Zgorzelskim, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim, red. B. Kuczera-Chachulska, T. Chachulski, War. 2010 s. 33-48. — M. LUTOMIERSKI, Kozarynowa i Mickiewicz. Głosy do biografii twórczej pisarki, *Pam. Lit.* (Lond.) 2010 s. 55-66. — M. ŁUKASZUK-PIEKARA, „dialog jednostronny uprawdzie (...)” – [„Broń mnie przed sobą samym...”] w lekturze Czesława Zgorzelskiego i po niej, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim..., s. 75-96. — J. MAŚLANKA, Stanisław Pigoń jako edytor dzieł Mickiewicza, w: Profesor z Komborni. Stanisław Pigoń w czterdziestą rocznicę śmierci, red. K. Fiołek, Kr. 2010 s. 106-120. — E. NELEPKO, Motivy tvorčestva A. Mickeviča v drame T. Micinskogo „Rābinovaā noč”, w: Tworčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaa kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka [Musijsenka], Grodno 2010, s. 132-138. — O. PAŃKOWA, Litwa mickiewiczowska w powieści Zbigniewa Żakiewicza „Wilcze łąki”, w: Tworčestvo Adama Mickeviča..., s. 158-162. — O. POLTORAK, Topos rodnoj zemli v dialoge kontekstov kul'tury (po motivam poëmy „Konrad Vallenrod” A. Mickeviča i romana „General Barč” Kadena-Bandrovskogo), w: Tworčestvo Adama Mickeviča..., s. 138-146. — K. SALATA, L'uomo interiore e la sua azione. Jerzy Grotowski, l'eredita di Adam Mickiewicz e del romanticismo polacco, *Il castello di Elisionore* 2010 nr 62; wersja w jęz. portug.: O Homem interior e sua acção. Jerzy Grotowski e a herança de Adam Mickiewicz e do romantismo polones, *Rev. Bras. Estud. Pres* 2013 t. 3 nr 1 s. 39-70. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, „W strefie liryczności Pana Tadeusza”, czyli jak Czesław Zgorzelski rozumiał poemat Mickiewicza – obserwacja, w: Czytanie liryki po Zgorzelskim..., s. 63-73. — C. ZALEWSKI, „Skąpy Litwin”. Poezja A. Mickiewicza w „Lalce” Bolesława Prusa, *Świat Tekstów. Rocznik Stupski* t. 8: 2010 s. 99-115.
1804. A. BAGAJEWSKI, Nowe „dziady”. O wierszu „Pojeźdź” Jarosława Marka Rymkiewicza, *Polonistyka* 2011 nr 7. — P. BUĆKO-ŻMUDA, Ocalony, bo z nim wieczne i boskie zdziwienie. Epilog burzliwego romansu wieszczów w kontekście teorii wpływu Harolda Blooma, *Postscr. Polon.* 2011 nr 1. — M. DELAPERRIÈRE, Dialog Miłosza z Mickiewiczem, *Postscriptum* 2011 nr 1. — W. HAMERSKI, „Pan Tadeusz” Pigionia. Pan

Pigoń Mickiewicza, w: *Siła komentarza. Romantyzm literaturoznawców*, red. J. Borowczyk, W. Hamerski, P. Śniedziwski, Poz. 2011 s. 109-122. — K. HEUCKELOM, Tropem myśliwego: echa Mickiewiczowskie w poezji Czesława Miłosa (i nie tylko), *Postscriptum* 2011 nr 1. — M. KUZIAK, Mickiewicz Kleinera, w: *Siła komentarza...*, s. 273-287. — B. MAZAN, Pamięć rozpisana na problem: o sienkiewiczowskiej parafrazie fragmentu mickiewiczowskich „Dziadów”, *Prace Polon.* 2011 s. 181-206. — B. NOWOWIEJSKI, Cytaty z Mickiewicza u Mrongowiusza, *Białostockie Archiwum Językowe* t. 11: 2011 s. 125-145. — Z. OSIŃSKI, Tradycja i pamięć w paryskich wykładach Grotowskiego w Collège de France, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia*, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 368-388. — T. SOBIEK, „największy wieszcz nasz był realistą”. Mickiewicz Chmielowskiego, w: *Siła komentarza...*, s. 27-40.

1805. A. BAGŁAJEWSKI, Rewizje romantyczne w prozie najnowszej, *Pam. Lit.* 2012 z. 1. — P. BUKOWIEC, Herbaczewski – Mickiewicz: sprawa gwałtu, *Kont. Kult.* 2012 nr 8. — M. CHACHAJ, Adam Mickiewicz w powojennej propagandzie Gustawa Kadena, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych*, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 259-272. — E. CZERNIAKOWSKA, Bernard Zygmunt Miłski jako miłośnik Mickiewicza, Gdańsk 2012. — A. JANICKA, Mickiewicz w kręgu „Przeglądu Tygodniowego”. Style lektury, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 179-190; Tradycja i zmiana. Literackie modele dziewiętnastowieczności. Pozytywizm i „obrzeża”, Białystok 2015 s. 113-124. — A. KARCZ, „Szczególna manifestacja osobowości ludzkiej”. Tymona Terleckiego rozumienie literatury, *Pam. Lit.* 2012 z. 3. — S. KARPOWICZ-SŁOWIKOWSKA, „To oni są winni twoim, moim i naszym nieszczęściom”. Mickiewicz w „Lalce” Prusa, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 83-96. — M. KŁOSIŃSKI, Potwór, którym więc jestem (o „Dziadach” i „Dusiołku”), *Świat i Słowo* 2012 nr 1. — M. KOT, Obraz twórczości A. Mickiewicza w krytyce młodopolskiej (Ignacy Matuszewski – Antoni Lange – Tadeusz Miciński), w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 191-201. — M. LUBAŃSKI, Mickiewicz czytany przez Marię

Janion. Konteksty i kategorie interpretacyjne, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 303-316. — M. LUTOMIERSKI, Mickiewicz i okolice. Tematy romantyczne na łamach londyńskich „Wiadomości” z lat 40. i 50. XX w., Tor. 2012. — J. ŁAWSKI, Mickiewicz – Brzozowski. Słowo, śmierć, samotność, w: *Konstelacje Stanisława Brzozowskiego*, red. U. Kowalcuk i in., War. 2012 s. 11-30. — W. MARYJKA, Tropy Mickiewiczowskie w twórczości Marcina Świetlickiego, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 127-136. — M. RABIZO-BIREK, Adam Mickiewicz w poezji Tomasza Różycyńskiego, w: *Romantyzni i nowocześni, Rzeszów 2012* s. 423-460. — T. SUCHARSKI, Mickiewicz w emigracyjnych pismach Jana Lechonia, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach...*, s. 227-242.

1806. M. DĄBROWSKA, Profesor Bogdan Zakrzewski o Adamie Mickiewicz i Juliuszu Słowackim, *Acta Univ. Wratislaviensis. Prace Lit.* 2013 nr 53. — B. DOPART, S. BOBRAN, La pola kulturo en la tempo de Ludowiko Zamenhof, prilumita de la fenomeno de akceptado de „Sinjoro Tafeo” de A. Mickiewicz, *Esperantologio. Esperanto Studies* (Uppsala) nr 6: 2013 s. 59-62. — A. FABIANSKI, Eligiusz Szymanis – badacz Mickiewicza, w: *Dziady nasze mają to szczególnie... Studia i szkice współczesne o dramacie A. Mickiewicza*, War. 2013 s. 217-220. — J. FIEĆKO, Brzozowski. Obrachunki z Mickiewiczem, w: *Ostać się wobec chaosu. Prace ofiarowane Prof. Tomaszowi Lewandowskiemu*, red. R. Okulicz-Kozaryn, M. Bourkane, Poz. 2013 s. 43-68; Katastrofizm, ateizm i inne obrachunki. Szkice o ideach polskich romantyków, Poz. 2015 s. 232-263. — E. FLIS-CZERNIAK, Odczytywanie uroków, czyli Supiński kontra Mickiewicz. Rzecz o „Omyłce” Bolesława Prusa, w: *Realności, realizm, realność. W stulecie śmierci Bolesława Prusa*, red. E. Paczoska, B. Szleszyński, D.M. Osiński, War. 2013 s. 83-96. — D. TAŁAJ, Śladami Mickiewicza („klocek” z tomu „zawsze fragment”), *Czyt. Lit. Łódz. Stud. Literat.* 2013 nr 2 [dot. twórczości T. Różewicza]. — F. TOMASZEWSKI, Mickiewicz w „Imperium” Ryszarda Kapuścińskiego, w: *Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy*, S. I: Prace dedykowane Prof. Świeżłanowi Musiżenko, red. A. Janicka i in., Białystok 2013, s. 437-447. — J. WOJCZAKOWSKI, Dwa horyzonty („Dziadów” cz. III oraz „Inny świat. Zapiski sowieckie”) – paralela interpretacyjna, *Przeegl.*

Filoz.-Lit. 2013 nr 3/4. — H. ŻBIKOWSKA, Po co Micińskiemu „Sonety krymskie”? Kilka uwag do cyklu „Kaukaz”, *Przegl. Hum.* 2013 nr 3.

1807. A. BAGAJEWSKI, Mistrz i jego wyznawcy – dwa spojrzenia ponowoczesne, w: *Romantyzm w lustrze postmodernizmu (i odwrotnie)*, red. W. Hamerski, M. Kuziak, S. Rzepczyński, War. 2014 s. 465-489; Obecność romantyzmu, Lubl. 2015 s. 275-302. — A. CZAJKOWSKA, Historia literatury jako prowokacja. Jarosław Marek Rymkiewicz czyta romantyków, w: *Romantyzm w lustrze...*, s. 437-464. — J. FIEĆKO, Miłosz czyta Rosję – tropem Mickiewicza?, w: *Obraz Rosji w literaturze XX w.*, red. Z. Kopeć, A. Jarzyńska, Poz. 2014 s. 521-542. — M. JAWORSKI, Inny romantyzm (w polskiej poezji ponowoczesnej), w: *Romantyzm w lustrze...*, s. 145-158. — M. LUTOMIERSKI, „Pan Tadeusz” w kulturze polskiego uchodźstwa i emigracji XX w. Świadectwa odbioru, *Roczn. Tow. Nauk. Płoc.* 2014 s. 188-206. — W. MARYJKA, Nowe „Romantyczności”. Kilka uwag o śladach obecności A. Mickiewicza w poezji najnowszej, *Przegl. Hum.* 2014 nr 2. — P. SIDOROWICZ, W sprawie rozprawy tendencyjnej o nadczynności Stefana Żółkiewskiego w „Sporze o Mickiewicza”, w: *Podmioty bezczynności*, red. nauk. M. Nabiałek, A. Piniewska, P. Sidorowicz, Ł. Wróbel, War. 2014 s. 185-204. — D. WOJDA, Jarosław Marek Rymkiewicz o romantykach. Przypisy jako parergon, w: *Romantyzm w lustrze...*, s. 417-436. — D. ZAWADZKA, Paralela recepcji. Lelewel i Mickiewicz w odbiorze literaturoznawców i historyków, *Sens. Hist.* 2014 t. 15 nr 2.

1808. A. ARTWIŃSKA, Poetry in the service of politics. The case of Adam Mickiewicz in Communist Poland and Johann Wolfgang von Goethe in East Germany, tłum. K. Iwanek, Frankfurt nad Menem 2015. — A. JANICKA, Zygmunt Gloger w kręgu tradycji Mickiewiczowskiej: 1863-1876, w: *Tradycja i zmiana. Literackie modele dziewiętnastowieczności. Pozytywizm i „obrzeża”*, Białystok 2015 s. 261-280. — J. ŁAWSKI, Z ducha Karpińskiego. Haliny Krukowskiej interpretacje „Pana Tadeusza”, w: *Z ducha Franciszka Karpińskiego. Studia i rozmowy*, red. D. Kulesza, J. Ławski, Białystok 2015 s. 181-196. — G. HALKIEWICZ-SOJAK, Inne Soplicowo – o „Pani Zosi”

Tadeusza Makowieckiego, w: „Pan Tadeusz”. Poemat, postacie, recepcja, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski, War. 2016 s. 357-366. — M. KŁOBUKOWSKI, Mityczna obecność A. Mickiewicza w twórczości T. Konwického, *Wiek XIX* 2016 s. 521-547. — W. MARYJKA, „Nieśmiertelna pieśń”? Twórczość Mickiewicza w „młodej” poezji polskiej po 1989 roku, *Rzeszów* 2016. — W. MARYJKA, Powroty do Soplicowa. „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w najnowszej poezji polskiej, *Pam. Lit.* 2016 z. 4. — M. PIWIŃSKA, Echa i tęsknoty romantyczne w polskiej kulturze współczesnej: „Opowieści galicyjskie” A. Stasiuka, „Prawiek” O. Tokarczuk i „Świtez” K. Polaka w poetyce „Ballad i romansów” A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2016 z. 4. — A. RADZEWICZ-BORK, Implikacje metodyczne poetyckiej rozmowy Miłosa z Mickiewiczem, w: *Edukacja polonistyczna jako zobowiązanie: powszechność i elitarność polonistyki*, t. 2, Kat. 2016 s. 405-416. — A. SEUL, Odwołania do utworów A. Mickiewicza w wypowiedziach Jana Pawła II wygłoszonych w latach 1978-2005. W kręgu zagadnień międzytekstowych, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 177-210. — G. TROŚCIŃSKI, Listy Kazimierza Wyki i Stanisława Pigionia do księdza Jana Wiśniewskiego w sprawie autografów A. Mickiewicza i Cypriana Norwida, *Tematy i Konteksty* 2016 nr 6. — A. WERNER, Tomasz Różycki’s „Dwanaście stacji” als polemische Leküre von Adam Mickiewicz’s „Pan Tadeusz”, Monachium 2016.

1809. A. BAGAJEWSKI, Być wieszczem i prokiem dzisiaj – jak to jest możliwe?, w: *Strategie ja (po)romantycznego w literaturze XIX-XXI w.* Studia i szkice, t. 1, red. J. Brzozowski i K. Pietrych, Łódź 2017 s. 413-428. — A. BAGAJEWSKI, Mickiewicz między „zmierzchem paradygmatu” a powrotem romantyzmu, *Interpretacje* 2018 nr 1. — J. BRZOZOWSKI, „Czytając Mickiewicza” po latach, w: *Przyboś dzisiaj*, red. Z. Ożóg, J. Pasternski, M. Rabizo-Birek, Rzeszów 2017 s. 287-294. — A. CZAJKOWSKA, Lozanna nad Okszą: „Poeta” Władysława Sebyły w kontekście wierszy ostatnich A. Mickiewicza, w: *Władysław Sebyła. Lekture*, red. J. Kisiel, E. Wróbel, Kat. 2017 s. 289-302. — B. DOPART, Juliana Przybosa dialogi z Mickiewiczem, w: *Przyboś dzisiaj...*, s. 295-309. — J. KRÓLAK, Paratekst w służbie propagandy. Wprowadzenia w przekładach literatury pięknej na

język polski i czeski w latach 50. XX w., *Przekł. Lit. Słow.* 2017 t. 8 cz. 1 s. 159-177. — S. MUSIENKO, Adam Mickiewicz i Czesław Miłosz o przeznaczeniu poety, w: *Zagadnienia bilingwizmu, S. I: Dwujęzyczni pisarze polscy i litewscy / Bilingwizm w Europie Środkowo-Wschodniej*, red. A. Baranow, J. Ławski (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 28), Białystok 2017 s. 485-496. — A. SPÓLNA, Dialogi z Mickiewiczem. Aktualizacje tradycji romantycznej w nowej i najnowszej poezji polskiej, Radom 2017. Rec.: L. ROMANISZYN-ZIOMEK, Mickiewicz and the romantic tradition, *Media i Społeczeństwo* 2022 nr 17. — A. SPÓLNA, Mickiewicz, poezja i anegdota. Pytania o tożsamość twórcy w wierszu „Ten to też” Tadeusza Różewicza, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Poetica* 2017 t. 4.

1810. Z. CHOJNOWSKI, Adam Mickiewicz jako bohater skamandrytów, w: *Północne mi niatury krytyczne. Koloryty ziem polskich i varia*, Olsztyn 2018 s. 436-443. — M. KALINOWSKA, Mickiewiczowska „Świtez” we współczesnej recepcji – zagadnienie tożsamości romantycznej Litwy, w: *Liryka Mickiewicza. Uczucia, świadectwa, ekspresje*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2018 s. 92-100. — U. KOWALCZUK, Odeskie konteksty biografii i twórczości A. Mickiewicza w pracach historycznoliterackich 2. poł. XIX w., w: *Odessa i Morze Czarne jako przestrzeń literacka / Odessa ta Čorne More âk literaturnyj prostrir / Odessa and the Black Sea as a literary space*, red. J. Ławski i N. Maliutina (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 33), Białystok 2018 s. 223-246. — M. KUZIAK, „Ballady i romanse” Mickiewicza/Cysewskiego, w: *Romantyczne nowatorstwo i tradycja. O „Balladach i romansach” Mickiewicza*, Kr. 2018 s. 7-16. — N. TAYLOR-TERLECKA, The Lithuanian landscape tradition in the novels of Tadeusz Konwicki, Białystok 2018. — A. WALCZAK, Herling-Grudziński w dyskusji z Norwidem, Krasińskim i Mickiewiczem, *Archiwum Emigracji* 2018/2019, z. 1/2, s. 225-245. — D. WILCZEWSKI, „Uradzili pomnik postawić wieszczowi...”, O pomnikach A. Mickiewicza w Wilnie, *Przegl. Bałt.* 2018, 24 XII. — F. ZIEJKA, Mickiewicz w Krakowie, w: *Adam Mickiewicz w Krakowie: Collegium Maius UJ 15 X – 15 XI 2018. Katalog wystawy. Wprowadzenie K. Stopka, S. Dziedzic*, Kr. 2018 s. 7-83.

1811. E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Przybylszewski czyta Mickiewicza, w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik*, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 308-327. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Aksjologia Mickiewicza z perspektywy XXI w., w: *Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik...*, s. 328-338. — E. LIJEWSKA, Litwa nad Wartą? Wokół pierwszego pomysłu „Pana Tadeusza”, *Polonistyka. Innowacje* 2019 nr 9. — N. POPŁONIKOWSKA, Fenomen „Dziadów” Mickiewicza we współczesnej literaturze popularnej. Na przykładzie powieści „Pies i klecha. Tancerz” Łukasza Orbitowskiego i Jarosława Urbaniuka, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 2. — M. STANISZ, Tropy Mickiewiczowskie w „Księgach Jakubowych” Olgi Tokarczuk, w: *Powieść dziś. Teorie, tradycje, interpretacje*, red. A. Skubaczewska-Pniewska, J. Tuszyńska, Tor. 2019 s. 177-191. — H. TURKIEWICZ, Inspiracje Mickiewiczowskie w najnowszej polskojęzycznej poezji Litwy, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 2. — M. URBANKOWSKI, Adam Mickiewicz w literaturze polskiej po 1989 r., w: *Mickiewiczowskie konteksty*, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 353-373. — A. ŻAGLEWSKA, „Osmędeusze” w lustrze „Dziadów”. O czym Białoszewski rozmawiał z Gustawem, w: *Romantyzm niekanoniczny*, red. T. Jędrzejewski, War. 2019 s. 103-120.

1812. L. BANOWSKA, Miłosz’s Mickiewicz as a mystical poet, w: *The Literature of Polish Romanticism in its European contexts*, red. K. Trybuś, Berlin 2020 s. 205-223. — M. BARANIAK, Mickiewicz Witkacego, *Świat Tekstów* 2020 nr 18. — M. CHROSTEK, Przełomowe osiągnięcia lwowskich filologów w badaniach polskiego romantyzmu do roku 1939, *Stud. Hist. Scient.* 2020 nr 20. — M. KALINOWSKA, Mickiewicz jako poeta religijny w poetyckiej refleksji późnego Miłosza. Kilka uwag na marginesie „Drugiej przestrzeni”, w: *Religijność Czesława Miłosza*, red. Z. Kaźmierczyk, K. Wojan, Gdańsk 2020 s. 293-302. — P. KOPROWSKI, Mickiewiczowski kapitan Ryków i jego „kariera” w literaturze polskiej XIX i początku XX w., w: *Adam Mickiewicz i Rosjanie*, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 80-88. — P. NIEMIEC, Mickiewicz pod strzechy, *Tygodnik Nadwiślański* 2020 nr 16. — K. SIATKOWSKA-CALLEBAT, Epitafia dla romantyzmu polskiego na przełomie lat 80. i 90. XX w., *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 37: 2020 s. 185-209

[m.in. o filmie „Lawa” T. Konwickiego, „Spisie cudzołożnic” J. Pilcha, „Rien ne va plus” A. Barta]; — K. TRYBUŚ, Mickiewicz „czytany dzisiaj”. O nienapisanej książce Zofii Trojanowiczowej, w: *Romantyk jako czytelnik. II Sympozjum im. Zofii Trojanowiczowej*, red. A. Borkowska-Rychlewska, W. Hamerski, K. Trybuś, Poz. 2020 s. 7-11. — M. WOŹNIAK-ŁABIENIEC, Od „komediiowej syntezy” do Mickiewiczowskiej lekcji zaangażowania. Recepcja romantyzmu w twórczości J.M. Rymkiewicza, w: *Wizje romantyzmu w literaturze i publicystyce polskiej XX w.*, red. M. Urbanowski, A. Waśko, Kr. 2020 s. 243-258.

1813. A. BAGAJEWSKI, Na gruzach mesjanizmu – w drodze do wolności? Wokół „Legionu” Stanisława Wyspiańskiego, w: *Projektowanie niepodległości i dziedzictwo polszczyzny. W stulecie odzyskania niepodległości*, red. W. Ratajczak, M. Osiewicz, Poz. 2021 s. 139-165. — A. NASTĘŁOWSKA, Mroźek i afera wokół Ordona, *Teksty Drugie* 2021 nr 3. — J. PYZIA, „W stanicę”. Kozacki Pan Tadeusz. Mickiewiczowska struktura opisu obyczajów jako wzór dla Łobodowskiego, w: *Świat nie wywalczony. Szkice o uniwersach J. Łobodowskiego*, red. D. Siwor, Kr. 2021 s. 111-130. — U. TROCHIMOWICZ, Tradycja i intertekstualna gra. Nawiązania do „Zimy miejskiej” Mickiewicza w „Zimie wileńskiej” Witolda Hulewicz, w: *Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia w 200. rocznicę debiutu wieszcz (1818-2018)*, red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 161-171. — T. BUDREWICZ, Teofil Ziemba biograf A. Mickiewicza, *Prace Polon.* 2022 s. 17-33. — G. IGLIŃSKI, Jaźń wyzwolona. Wincenty Lutosławski o „Widzeniu” A. Mickiewicza, w: *Wincenty Lutosławski i literatura. Studia*, red. A. Janicka, H. Libera, J. Ławski, Kr.-Białystok 2022 s. 185-209. — A. KARPOWICZ, Udomowieni, czyli romantycy u M. Białoszeńskiego, *Beethoven Magazine* 2022 nr 33. — B. KUCZERA-CHACHULSKA, Liryka Adama Mickiewicza. O twórczości poety w szkole lubelskiej, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. LUTOMIERSKI, „Pan Tadeusz” wśród emigracji niepodległościowej, *Wyspa. Kwartalnik Literacki* 2022 nr 4.

1814. Romantyczność 2022. Współczesne „Ballady i romanse” inspirowane twórczością A. Mickiewicza. Kołobrzeg 2022.

Zawartość: wiersze G. Wróblewskiego, K. Janiaka,

J. Mueller, A. Podczaszy, B. Rolando, J. Kurzyńskiego, K. Bartczaka, A. Tosiek, J. Roszak, A. Korlaczego, N. Malek, B. Kierc, J. Pszoniaka, E. Pasewicza, M. Topolskiego, J. Dehnela, D. Bugalskiego, K. Szaulińskiej, A. Hermana, A. Byrskiej, R. Honeta, M. Wilkowskiego, D. Tamakuna, H. Burdzińskiej, K. Sałdeckiej, M. Krzywdy, M. Domagalskiego, N. Roguz, A. Kasprzak, J. Harasimowicza, Ł. Cabajewskiego, K. Ożóg-Bąk, Z. Paczeńskiej, J. Kornhausera, K. Klein, P. Matywieckiego, K. Maliszewskiego, M. Biedrzyckiego, esej P. Sliwińskiego.

1815. M. SIEDLECKI, Szkice egzystencjalne o Mickiewiczu Kazimierza Śniegockiego, *Bibl. Podl.* 2022 nr 3. — P. TOMSZUK, Mój Mickiewicz, Białystok 2022. — K. TRYBUŚ, Zofii Trojanowiczowej uwagi o Mickiewiczowskich wizjach przyszłości, w: *Romantyczna fantastyka. III Sympozjum im. Z. Trojanowiczowej*, red. W. Hamerski, Z. Przychodniak, Poz. 2022 s. 7-12. — J. WAWRZYK, Szkiełko i oko, czucie i wiara. Współcześni literaci wobec tradycji Mickiewicza, *Pro Libris* 2022 nr 3/4. — A. ZIOŁOWICZ, Historyk literatury wśród gatunków mowy. Przypadek S. Pigonia, *Tematy i Konteksty* nr 12 (17): 2022 s. 31-42 [dot. 2 tomów „Dzieł wszystkich” Mickiewicza z 1933: „Przemowy” i „Rozmowy” w oprac. S. Pigonia]. — M. BARANIAK, Metafizyka. „Pan Tadeusz” Witkacego, w: *Witkacy bez granic. W stulecie Czystej Formy*, red. J. Degler, Słupsk 2023 s. 153-172. — M. BUGAJ, W nawiązaniu do Mickiewicza, *Pro Libris* 2023 nr 1/2. — B. DOPART, Szkice pigoniowskie, Kr. 2023 [tu: S. Pigonia zmagania z „Dziadami”, „Pan Tadeusz” do użytku szkolnego i powszechnego. Kilka myśli o edycjach popularnych S. Pigonia, K. Górskiego i Z. Stefanowskiej; S. Pigoń o Mickiewiczu – człowieku i twórcy; Mickiewicz wciąż pisze! O nieznanym liście wieszcz]. — J. ŁAWSKI, Cień Mickiewicza? Andrzej Towiański w czarnym imaginariu XXI w., w: *Towianizm. Fenomen i dziedzictwo*, red. E. Hoffmann-Piotrowska, K. Samsel, War. 2023 s. 386-412. — J. ŁAWSKI, Humanistyka jako poznanie, postawa i los. Ostatni wykład Prof. Haliny Krukowskiej o „Widzeniu” Adama Mickiewicza, w: *Twórcy białostockiego środowiska filologicznego: profesorowie Elżbieta Feliksiak, Halina Krukowska, Bogusław Nowowiejski*, red. J. Ławski, V. Wejs-Milewska, Białystok 2023 s. 121-148. — B. SIENKIEWICZ, Awangarda, Mickiewicz i Słowacki, w: *Piękna przenikliwość. Księga jubil. ofiarowana Prof. Elżbiecie Nowickiej*, red.

A. Borkowska-Rychlewska, K. Lisiecka, Poz. 2023 s. 127-138. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicz bez humoru. Konrada Górskiego przyczynek do czarnej legendy Mistrza Andrzeja, w: Towianizm. Fenomen i dziedzictwo, red. E. Hoffmann-Piotrowska, K. Samsel, War. 2023 s. 373-385.

1816. E. WINIECKA, Wpływologia. Międzywojenne dyskusje wokół „Pana Tadeusza” i futuryzmu jako elementy sporu o wpływ, zależności i plagiaty, Poz. 2023.

Zawartość: Rozprawa wstępna: E. WINIECKA, Perspektywy refleksji nad relacjami międzytekstowymi w literaturze polskiej w pierwszych dziesięcioleciach XX w.; — Teksty źródłowe. Antologia [fragm. rozpraw:]: W. FELDMAN, Pomniejszanie olbrzymów. Szkice literacko-polemiczne; — S. WINDAKIEWICZ, Prolegomena do „Pana Tadeusza”; — A. NIEMOJEWSKI, Metoda analityczna Windakiewicza; — W. JABŁONOWSKI, [Rec.:] S. Windakiewicz, Prolegomena do „Pana Tadeusza”; — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Nowa książka o „Panu Tadeuszu”; — K. WOJCIECHOWSKI, „Pan Tadeusz” Mickiewicza a romans Waltera Scotta; — W. BOROWY, O wpływach i zależności w literaturze; — A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, Mania ścisłości; Wpływologia: Jeszcze o wpływologii; — W. BOROWY, Haszysz nieścisłości; Odpowiedź na pytanie; Na temat „wpływologii”; Ostatnie słowo; O wpływach i zależności w literaturze [...].

1817. M. BUKOWIECKA, Ja-Gustaw, Ja-Miron. „Dziady” jak próba akustyczna „Pamiętnika z powstania warszawskiego”, *Teksty Drugie* 2024 nr 3. — T. DAŁECKA, Tradycje badań mickiewiczowskich na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestolecie międzywojennym, w: Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi A. Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024, s. 289-299. — B. GARLEJ, W kotle parodii i pastiszu. O Mickiewiczu (u)gotowanym Uzdąńskiego, w: Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje, red. J. Ławski, Białystok 2024. — M. KOWERKO-URBAŃCZYK, „Najregionalniejszy z regionalnych”. A. Mickiewicz w lekturze Wandy Niedziałkowskiej-Dobaczewskiej, w: Romantyczność i filologia..., s. 315-327. — D. KULCZYCKA, Obecność Adama Mickiewicza w dziełach Julii Hartwig, w: Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 61-74. — A. ZIĘBA-DĄBROWSKA, Profesor Józef Kallenbach (1861-1929) jako badacz twórczości wieszczów romantyzmu, w: Romantyczność i filologia..., s. 301-313.

16.13. Twórczość Mickiewicza w programach i opracowaniach szkolnych i edukacyjnych

1818. P. CHMIEŁOWSKI, Poezja w wychowaniu, Wil. 1881; Prace z metodyki literatury i stylistyki, wyb., oprac. K. Lausz, War. 1961. — L. FINKEL, Przemówienie podczas uroczystości Mickiewiczowskiej w szkole rolniczej w Dublanach, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1888 nr 50. — J. CHOCISZEWSKI, Wspomnienie o życiu i pismach A. Mickiewicza na pamiątkę przeniesienia jego popiołów do ojczystej ziemi w 1890 r. Dla ludu polskiego i młodzieży, Poz. 1890. Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 291-292. — A. MAZANOWSKI, Znaczenie lektury A. Mickiewicza w wychowaniu naszej młodzieży, *Muzeum* (Lw.) 1893 s. 23-33, 99-113. — A. MAZANOWSKI, Lektura dzieł Mickiewicza w szkole średniej, *Muzeum* (Lw.) 1895. — Adam Mickiewicz 1798-1898. Książka pamiątkowa dla polskiego ludu pracującego, Lw.

1898. — P. CHMIEŁOWSKI, Wpływ wychowawczy pism A. Mickiewicza. Odczyt wygł. na walnym zgromadzeniu Tow. Nauczycieli Szkół Wyższych, *Muzeum* (Lw.) 1898 s. 367-403. — F. HABURA, Słowa i czyny Mickiewicza, *Szkoła* 1898 nr 22. — F. KONECZNY, Mickiewicz w szkole, *Szkoła* 1898 nr 21. — P. PARYŁAK, Testament Mickiewicza dla nauczycieli, *Szkoła* 1898 nr 21. — F. PRÓCHNICKI, Arcydzieła poezji polskiej w szkole wydzielowej, *Szkoła* 1898 nr 23. — J. SZAFRAN, Wpływ Mickiewicza, *Szkoła* 1898 nr 21.

1819. J. WITEK, O lekturze „Pana Tadeusza”, *Sprawozd. Dyr. C.K. Gimn. im. Franciszka Józefa w Drohobyczu za r. szk. 1910 s. 18-22* [i odb. Drohobycz 1910]. — R.A. BOBIN, O „Panu Tadeuszu” A. Mickiewicza spostrzeżenia i uwagi

- z dołączeniem szczegółowej treści i charakterystyki osób dla młodzieży szkół średnich, Luw. 1911 [wyd. 2]. — S. LENKOWSKI, Wypracowania na tematy z polskiej literatury romantycznej. Brodziński, Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Zaleski, Malczewski, Goszczyński, Łódź 1919. — T. CZAPCZYŃSKI, Metodyczny rozbiór „Pana Tadeusza” w formie pytań, War. 1920. — [K. KOSIŃSKI], Co powiedzieć dzieciom o Mickiewiczu, b.m. [1921]. — A. BRZECZKOWSKI, „Sonety krymskie” oraz „Farys” A. Mickiewicza. Geneza, streszczenie, ocena, tematy do ćwiczeń, War. [1927]. — Z. SCHMEIDLER, O aktualizacji dzieł Mickiewicza, *Polonista* (War.) 1932 z. 4. — S. PELIŃSKI, Lektura łączna „Ogniem i mieczem” i „Pana Tadeusza”, *Polonista* (War.) 1933 z. 2. — R. SKULSKI, Pierwsze ślady recepcji Mickiewicza w szkole polskiej, *Pam. Lit.* 1934 s. 446-464. — F. BUDNIK, Mickiewicz w poznańskich podręcznikach szkolnych, *Kron. Miasta Poz.* 1938 nr 1. — E. WOŁK-ŁANIEWSKA, Lekcja cz. II „Dziadów” w 7. klasie szkoły powszechnej, *Polonista* (War.) 1938 z. 4. — W. CHMIELEWSKA, „Pan Tadeusz” w klasie III gimnazjum, *Polonista* (War.) 1939 z. 1.
1820. Adam Mickiewicz. Wieczór literacki, wstęp i wyb. Z Stefanowska, oprac. i uwagi inscenizacyjne K. Berwińska, proj. kostiumów I. Nowicka, R. Nowicki, proj. dekoracji J. Kosiński, War. 1955 [wybór tekstów i uwagi inscenizacyjne do trzech wieczorów teatralnych]. — Adam Mickiewicz 24 dez. 1798 – 25 Nov. 1955. Materialien f. schulische Veranstaltgn, wyd. Ministerium f. Volksbildg, Abt. gesamt dt u. internat. Beziehgn, Berlin 1955. — K. BROSCZYK, Analiza ideowo-artystyczna „Sonetów krymskich” w klasie X, *Polonistyka* 1955 nr 6. — Z. KASPRZYCKA, Wieczory Mickiewiczowskie – omówienie, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 105-109. — M. MITERA-DOBROWOLSKA, Mickiewicz na tle dziejów nauczania języka polskiego w okresie niewoli w latach 1820-1867, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 457-566. — A. ŻALIKO-WA, Recepcja utworów A. Mickiewicza w gimnazjach galicyjskich okresu autonomii do roku 1890, *Roczn. Bibl.* 1970 nr 3/4. — H. GRADKOWSKI, G. WICHARY, Poezja Mickiewicza w szkole, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1987 s. 95-106. — H. GRADKOWSKI, Poezja Mickiewicza w szkole. Zarys problemu, propozycje metodyczne, Jel. Góra 1992. — H. GRADKOWSKI, Z dziejów szkolnej recepcji twórczości A. Mickiewicza. Mickiewicz na łamach *Polonisty* i *Polonistyki*, w: Studia o Mickiewiczu, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 183-212. — D. MICHUŁKA, Mickiewicz dla maluczkich. Recepcja wybranych utworów w szkole elementarnej Galicji autonomicznej, *Acta Univ. Wratisl. Lit. i Kult. Pop.* 1992 nr 3.
1821. M. INGLOT, Polska kultura literacka w edukacji szkolnej okresu romantyzmu (ze szczególnym uwzględnieniem A. Mickiewicza), w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 261-274. — M. ZAKRZEWSKA, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza. Analiza i interpretacja utworu – materiały pomocnicze dla uczniów, Chicago 1994. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, O „Dziadach” A. Mickiewicza, *Teksty Drugie* 1995 nr 2. — A. OPACKA, E. JASKÓŁOWA, Prądy i konwencje w poezji. Konspekty lekcji dla szkół średnich, Kr. 1995. Rec.: A. LEŻYŃSKA, Jak postawić nogę uniesioną w pół kroku, *Polonistyka* 1996 nr 2. — L. SŁOWIŃSKI, Adam Mickiewicz w szkołach średnich Wielkiego Księstwa Poznańskiego, w: Z ław szkolnej naszych pradziadów. Pisarze polscy w szkołach średnich Wielkiego Księstwa Poznańskiego, Poz. 1996 s. 82-139. — S. RZEPczyński, „Dziady” w szkole średniej w latach 1945-1956, *Stups. Prace Hum.* 1996 nr 16. — I. ALEKSNIŃA, Tworčaa spadčyna A. Mickeviča ũ navučal’nym pracėse kafedry tčatral’naj tvorčasci BUK, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaa kul’tura. Materiały z międzyn. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 285-291. — V. BABIŠČEVİČ, Adam Mickevič v škol’nyh programah Belarusi, w: Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tčarčyčajnaj kanferencyi „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ũ kantčėse susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 339-343. — A. BAŁAJEWSKI, Inny Mickiewicz, *Jęz. Pol. w Szk. IV-VIII* 1997-1998 z. 1. — A. Mickiewicz – w dwusetną rocznicę urodzin poety. Konkurs historycznoliteracki dla uczniów

szkół średnich. Regulamin, tematy, bibliografia, War. 1998. — B. CHRZĄSTOWSKA, „Mickiewicz śpiewał tu natchniony” – pokłosie konkursu, *Polonistyka* 1998 nr 7.

1822. H. GRADKOWSKI, Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998.

Zawartość: Adam Mickiewicz – życie i dzieło. Próba modelowego rysu biograficznego; „Ballady i romanse”; O „Dziadach wileńsko-kowieńskich”; Bohater „Sonetów krymskich”; Czytanie „Farysa”; „Konrad Wallenrod” – czytany raz jeszcze; O wierszu „Do matki Polki”; Przełom rzymski – liryki religijne; „Reduta Ordona” czyli „opowiadanie adiutanta?”; „Dziady” część III – arcydramat Mickiewicza; O „światach” i postaciach w „Panu Tadeuszu”; Liryki lozańskie; Aneks – Z historii szkolnej recepcji poety. Mickiewicz na łamach wybranych czasopism pedagogicznych.

1823. H. GRADKOWSKI, Modele biografii Mickiewicza, Jel. Góra 1998. Rec.: B. MAKOWSKI, Biografia na użytek szkolny, *Polonistyka* 1999 nr 10. — H. GRADKOWSKI, Słowo Mickiewicza w dydaktyce szkolnej (na przykładach z dziejów metodyki nauczania XIX i XX w.), w: W kręgu etyki, poetyki i dydaktyki słowa, red. T. Patrzałek, Wr. 1998 s. 31-50. — B. MATUSIAK, Radość tworzenia, czyli Mickiewicz w szkole średniej, *Polonistyka* 1998 nr 7. — W. MOLIĆ, Kult Mickiewicza w środowiskach młodzieży polskiej na ziemiach pod panowaniem pruskim w 2. poł. XIX w. i na początku XX w., w: Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 293-311. — Nieprzebrzmiałe echo poezji Mickiewicza. Scenariusze uroczystości i imprez szkolnych w 200-lecie urodzin poety. Konsultacja metod. B. Stworowa, red. H. Zarychta-Wylęzek i in., rys. M. Setkiewicz, Bielsko-Biała 1998. — R. NORKĀVIČĒNE [MARKIEWICZ?], Adam Mickevič v litovskoj škole, w: Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča ũ kanteksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998, s. 343-347. — E. PRISTUPA, Metody i priemy izučeniã tvorčestva A. Mickeviča v škole, w: Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča..., s. 333-339. — L. SŁOWIŃSKI, Obecność Mickiewicza w podręcznikach szkolnych

w latach niewoli narodowej, *Polonistyka* 1998 nr 7. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewicz licealistów, *PAL. Przegl. Art.-Lit.* 1998 nr 4. — I. SZYPOWSKA, Mickiewicz we współczesnej szkole. Wprowadzenie do dyskusji, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 59-74. — E. WAŚNIEWSKA, Rok Mickiewiczowski w szkole podstawowej, *Polonistyka* 1998 nr 7. — D. WIĘSKOWICZ, Młodzieńczy okres życia A. Mickiewicza oraz „Oda do młodości” i przykłady jej recepcji na lekcjach w klasach polskich na Białorusi, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaã kul’tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 274-278. — M.P. ŽIGALOVA, Izučenie tvorčestva A. Mickeviča na fakul’tativnyh zanãtiãh, w: Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča..., s. 326-333.

1824. S. BORTNOWSKI, Arcydzieła Mickiewicza – kontekst szkolny, *Jęz. Pol. w Szk. Śred.* 1998/1999 z. 4; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 457-470. — Adam Mickiewicz. W dwusetną rocznicę urodzin poety. Prace laureatów i uczestników konkursu historycznoliterackiego dla uczniów szkół średnich, opieka merytoryczna B. Kuczera-Chachulska, T. Chachulski, War. 1999. — D. FURCZYŃSKA, Kierunki badań nad szkolną recepcją Mickiewicza – rekonesans, w: Z uczniem pośrodku. Podmiotowa dydaktyka literatury, języka, kultury, red. Z. Budrewicz, M. Jędrzychowska, Kr. 1999 s. 208-216. — S. RZEPCZYŃSKI, Jak kazano czytać „Dziady” w szkole średniej w latach 1945-1956, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 306-322. — J. TAMBOR, Wykorzystanie tekstów A. Mickiewicza w nauczaniu języka polskiego jako obcego, w: Adam Mickiewicz. Teksty a konteksty. Materiały z międzynarodni vědeckė konference uskutečnėnė v Olomouce 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomuniec 1999. — V. ŽUKAS, Adomas Mickevičius. Lietuvos mokyklose 1908-1943, Wil. 1999.

1825. W. BOGUSKA, Adam Mickiewicz i jego twórczość w świadomości uczniów, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowska pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX

1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 259-276. — A. KLEWIADO, A. STUPIENKO, Recepcja twórczości A. Mickiewicza w szkołach wileńskich (w klasach maturalnych), w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 179-184. — G. RÓŻAŃSKA, Bajki A. Mickiewicza w szkole, w: Mickiewicz jako bajkopisarz. Materiały konf. zorganizowanej w IFP WSP w Słupsku w dn. 11-12 maja 1999 r., red. K. Cysewski, Słupsk 2000 s. 63-70. — S. BORTNOWSKI, „Dziadów” cz. III A. Mickiewicza na lekcjach języka polskiego (rekonesans badawczy), w: Problemy poznawania dzieła literackiego w szkole. Tekst, kontekst, znak, znaczenie, red. T. Świętosławska, Łódź 2001 s. 354-367. — T. GOLEŃ, T. HYLLA, E. MOSZYK, Mickiewicz w świecie ciszy, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 277-285.

1826. H. GRADKOWSKI, Mickiewicz w polskiej szkole XIX i pierwszej połowy XX w. Strategie lektury i style odbioru, Jel. Góra 2001.

Rec.: M. INGLOT, *Warszt. Polon.* 2001 nr 4. — A. GROCHOWA, Mickiewicz wielkim poetą był..., *Pro Libris* 2003 nr 1.

1827. A. OPACKA, Mickiewicz na „godzinach polskiego”, czyli czy można uczyć odbioru poezji? w: Od romantyzmu do współczesności. W kręgu historii i dydaktyki literatury. Tom poświęcony profesorowi Mieczysławowi Ingłotowi z okazji 70. rocznicy urodzin, red. W. Dynak, Wr. 2001 s. 73-80. — L. SŁOWIŃSKI, Twórczość A. Mickiewicza w obiegu szkół średnich Wielkiego Księstwa Poznańskiego, w: Od romantyzmu do współczesności..., s. 13-27. — A. GLEŃ, Bycie w obcym świecie. Filozoficzno-antropologiczna lektura „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Model. Naucz.* 2003 nr 3. — M. STANISZ, Gustaw-Konrad, *Filipinka* 2004 z. 2 (wyd. specj.: Matura z języka polskiego pisemna i ustna 2004). — D. ZIMOŃ, W Sopli-cowie jak w domu, *Jęz. Pol. w Gim.* 2004/2005 nr 3. — A. BAGAJEWSKI, O tradycji romantycznej, czyli Mickiewicz dzisiaj (uwag kilka), *Zesz. Szk.* 2005 nr 3. — M. DYMEL, Twórczość Mickiewicza ciągle nas zachwyca, *Porad. Bibliot.* 2005 nr 12.

1828. R. PAWŁOWSKA, W jaki sposób Mickiewicz nieznany może stać się lubiany. Z doświadczeń polonisty szkolnego i uniwersyteckiego, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 525-534; *Jęz. Pol. w Szk.* IV-VI 2008/2009 nr 1. — J. SZYMANIAK, Młodzież, szkoła, wartości. Dwa pokolenia wobec lektury, Koszalin 2005. — Z. BUDREWICZ, Uczucia wieku młodzieńczego. Mickiewicz jako bohater szkolnych czytanek w podręcznikach okresu międzywojennego, w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaä ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Miceviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 246-255. — J. KOWALIKOWA, „Pan Tadeusz” w szkole dzisiaj, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 445-456. — M. SIENKO, Za co młodzież Polski Ludowej miała kochać i szanować Wieszcza? Twórczość A. Mickiewicza w programach i podręcznikach szkolnych po 1945 r, w: „Z krań Navagrudskaga...”, s. 370-378. — I. MITYK, III część „Dziadów” a moralitet, *Jęz. Pol. w Lic.* 2006/2007 nr 3.

1829. Mickiewicz czytany w szkole. Materiały z konf. nauk. nauczycieli, 23-25 września 2005, red. J. Brzozowski, K. Pietrych, Łódź 2007.

Zawartość: J. KUBRAK, Mickiewicz we współczesnej szkole – czy tylko „obowiązkowo” obecny? Nadzieje i niepokoje nauczycieli języka polskiego; — Z. STECHNIJ, Nauczycielu, jeśli jesteś nudny, sam jesteś sobie winny...; — A. BUĆKO, Adam Mickiewicz – poeta – żeglarz; — E. MEYZA, Nie bójmy się Gustawa; — L. BAGIŃSKA, U kresu ludzkiej egzystencji – dwa obrazy przekraczania granicy świata (na podstawie IV cz. „Dziadów” i „Pana Tadeusza”); — T. BERBEĆ, „Sonety krymskie” jako literacka wędrówka do miejsc niezwykłych. Propozycje rozwiązań dydaktycznych z zakresu integracji sztuk adresowane do młodzieży gimnazjalnej; — W. MAZUREK, „Sonety krymskie” jako przykład romantycznej realizacji idei „wzajemnego oświeclania się sztuk”; — B. MATUSIAK, Zastosowanie technik graficznych w analizie i interpretacji wybranych wierszy z cyklu „Sonety krymskie” – portret człowieka podwójnie samotnego; — M. BOCHENEK, Śledztwo w sprawie „Niepewności”; — A. MĘKARSKA, Adam Mickiewicz w Wielkopolsce; — M. UŁANOWSKA, Liryki patriotyczne Mickiewicza w szkole zawodowej; — E. MICHOŃSKA, Czy warto dziś wydawać „Echo Soplicowa”? Propozycja zadań wprowadzających do lektury „Pana Tadeusza” w klasie drugiej liceum; — M. MACIASZEK, Co znaczy Mickiewiczowskie „uwidzę i opisuję”, czyli problem

realizmu opisów w „Panu Tadeuszu”; — M. RESZEWCZ, „Pan Tadeusz” jako dzieło sztuki; — M. CZYGIER, M. RANT-
-TANAJEWSKA, Polubić lektury. „Pan Tadeusz” – turniej polonistyczny; — M. SKRZYPCZYK, Pochyleni nad drobiazgiem.

1830. W. PELCZAR, Sylwetka A. Mickiewicza w polonijnych podręcznikach do kształcenia literacko-kulturalnego, *Acta Univ. Wratislaviensis. Kształcenie Językowe* 2007 nr 6. — M. RUSEK, Twarze i geby Mickiewicza w nowych podręcznikach do liceum, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanis, Rzeszów 2007 s. 182-194. — Z. SIBIGA, Adam Mickiewicz i jego dzieła w procesie dydaktycznym szkoły polonijnej Stanów Zjednoczonych, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanis, Rzeszów 2007 s. 171-181. — Z. BUDREWICZ, W nadniemeńskich stronach. „Miejsca” Mickiewicza w podręcznikach szkolnych z lat 1918-1939, w: Melodii, kraśki, zapachi „małoj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 109-118. — S. BORTNOWSKI, Adamie, jaki byłeś?, *Jęz. Pol. w Lic.* 2008/2009 nr 2. — M. MATUSZEWSKA-BRYŁKA, Mickiewicz czy Słowacki?, *Polonistyka* 2009 nr 11. — K. ŻURAWSKA, Utwory A. Mickiewicza w programach nauczania i podręcznikach gimnazjalnych w okresie reformy systemu oświaty, *Prace Nauk. Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury* 2009 z. 11. — J. FISZBAK, Z problemów odbioru klasyki w gimnazjum na przykładzie rozważań o ludowości ballad A. Mickiewicza, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. ad Didact.* 2010.

1831. M. BRYLL, R. SOWA, Uczeń animuje „Stepy Akermiańskie” A. Mickiewicza (inspiracje metodyczne), *Jęz. Pol.* 2012/2013 nr 1. — A. NAŁASKOWSKI, B. WACHNIK, Mickiewicz – Kresy – Źródła, *Wychowanie na co dzień* 2012 nr 12. — T. CIEŚLA, Soplicowo, czyli Sarmatopolitan. Wykorzystanie elementów metody projektu w pracy nad „Panem Tadeuszem”, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. ad Didact.* 2013 nr 140. — J. HEBEL,

„Wylewam burzę przez łyżę roztopioną...” – czyli rozmowa poety z Bogiem, *Polonistyka* 2013 nr 4. — A. FRANCUZ, „Bają o tym starce...” . Czyn heroiczny i inne opowieści w „Świtezi” Mickiewicza, *Polonistyka* 2014 nr 2. — D. BUŁA, Literacka postać negatywna. Od „Pourotu taty” do „Dwóch takich, co ukradli księżyc”, *Jęz. Pol. w Szk.* IV-VI 2015/2016 nr 3. — M. CHRABĄSZCZ, Odnawianie znaczeń. IV część „Dziadów” w szkole ponadgimnazjalnej, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. ad Didact.* 2015 nr 195. — J. INGLOT, Zrozumieć Mickiewicza: przewodnik literacki, Wr. 2016. — M. ZYCH, Wartości szlacheckie na podstawie „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 2016 nr 6. — U. DROHNY, Scenariusz lekcji języka polskiego dla uczniów polskich poza granicami kraju. A. Mickiewicz „Świtezianka”, *Dydaktyka Polonistyczna* 2018 nr 4. — H. GRADKOWSKI, Mickiewicz w szkole polskiej XIX i XX w. Strategie lektury, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 295-309. — H. GRADKOWSKI, Poemat bitewny Mickiewicza w nowej „Podstawie programowej” – próba analizy kontekstu, *Annales Univ. Paed. Cracov. Stud. et Didact.* t. 9: 2019 s. 76-86. — A. KUCHARSKA-BABULA, Jak przybliżyć kulturę do ucznia? Czytanie „Pana Tadeusza” w podstawowej szkole muzycznej, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2019 nr 10. — B. KUŁKA, „My z niego wszyscy...”. Sposoby obecności A. Mickiewicza w polskiej szkole średniej (1872-1918, 1997), w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 277-294. — J. KOSTRZEWA, Zdradzona miłość w „Świteziance” Adama Mickiewicza, *Polonistyka* 2020 nr 1. — M. CHOŁODY, Biografia Adama Mickiewicza portretami opowiedziana, *Jęz. Pol. w Szk. Podst.* 2020/2021 nr 1. — S. KASZUBOWSKA, Mylne ścieżki ułatwień. O edycji „Pana Tadeusza w XXI wieku” Joanny Pawłowskiej, *Sztuka Edycji* 2021 nr 1.

16.14. Zagraniczna recepcja twórczości Mickiewicza

1832. A.S. PUŠKIN, [Rec.:] Dennica, Al'manah na 1830 god, *Liter. Gaz.* (Pet.) 1830 nr 8 s. 65. — H. REEVE, Adam Mickiewicz and his poetry, *The Metropolitan* 1831 t. 2, listopad s. 257-264; *Wiek XIX* 2016 s. 581-593 [tłum. A. Markuszewska; o pisaniu art. zob. Z. Krasieński, Listy do Henryka Reeve, t. 2, oprac. P. Hertz, War. 1980 s. 379, 387-388]. — [Notatka o wpływie „Pana Tadeusza” na poemat „Jocelyn” Lamartine’a], *Allgemeine Zeitung* 1836, 20 I; *Kron. Emig. Pol.* 1836 t. 4 ark. 5, 6 II s. 79. — J. SCHERR, Ein Pole, w: *Poeten der Jetztzeit in Briefen an eine Frau*, Stuttgart 1844 s. 19-41. — S. WOSKIAN, Mickiewicz banahhjusy, *Arewelk* 1855, 15 XII s. 379-380 [krótki życiorys Mickiewicza]. — G. AJWAZOWSKI, [Adam Mickiewicz. Polski poeta], *Masjac aghawni* 1860 s. 152-153. — E. LUBOWSKI, Goethe, Byron i Mickiewicz, na podstawie studium pani Sand, *Niwa* 1880 nr 142, 144. — [A.S. PUŠKIN], Omošeniâ A. Puškina k poëtu A. Mickeviču, *Sankt-Peterb. listok* 1880 nr 100.

1833. Honoration de la mémoire d’Adam Mickiewicz en Italie, red. W. Mickiewicz, Par. 1881.

Zawartość: W. MICKIEWICZ, Préface; — A. QUERRIERI GONZAGA, Solennité du Capitole. Plaque de marbre commémorative (29 mars 1877); — A. LÉVY, Adam Mickiewicz; — Mickiewicz au Capitole (29 mars 1877); — Création & inauguration de L’Académie Adam Mickiewicz a Bologne (1879); Célébration du XXVme anniversaire de la mort d’Adam Mickiewicz.

1834. BUDRYS [A. BUDRYS-BUDREWICZ], Mickiewicz w literaturze litewskiej, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 129-133; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 129-133. — I. FRANKO, Adam Mickiewicz w rusińskiej literaturze, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 109-116; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 109-116; Izbrannye sočineniâ, t. 5, Mos. 1951 s. 354-360 [Mickevič v ukrainskoj literature, tłum. S. Semenovskij]. — A. JEŃSKI, Adam Mickiewicz na Białorusi, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 156-160; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 156-160; *Studënk. dumka* 1924 nr 1 s. 14-16; Adam Mickevič i Be-

larus’. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Małdżis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 71-74 [pt. Adam Mickevič na Białorusi]. — W.R. MORFILL, Mickiewicz w literaturze angielskiej, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 38-43; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 38-43. — I. NOVICKIJ, Mickievič v malorusskich peredelkah i perevodach, *Kievskaa starina* 1885 t. 13 z. 12 s. 747-749 [na podstawie art. I. Franki w *Kraju* 1885 nr 46]. — L. POŁOŃSKI, Mickiewicz w literaturze rosyjskiej, *Kraj* 1885 nr 46 s. 32-34; Pamięci Adama..., s. 144-155; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 144-155. — A. ZIPPER, Dzieła Mickiewicza i Niemcy, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 88-93; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 88-93.

1835. LATARNIK [E.S. NAGANOWSKI], Anglicy o Mickiewiczu. A. Mickiewicz w *The Westminster Review* zeszyt październikowy 1886, *Kraj* 1886 nr 46; A. BUDREWICZ, „Pan Tadeusz” po angielsku. Spory wokół wydania i przekładu, *Poz.* 2018 s. 219-228. Rec.: H. KOPIA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 235. — W. MARRENÈ-MORZKOWSKA, Odczyty Jerzego Brandesa, *Kur. Codz.* (War.) 1886 nr 85, 88. — W. NEHRING, Mickiewicz w literaturze niemieckiej, *Kraj* 1886 nr 19-21. Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 234-235. — L. KURTZMANN, Do bibliografii Mickiewiczowskiej, *Warta* 1887 nr 693-695 [dot. lit. niem.]. Rec.: A. ZIPPER, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 284-285. — B. CZERWIEŃSKI, Mickiewicz a Czesi, *Kur. Lwow.* 1888 nr 63. — Z. HORDYŃSKI, [Rec.:] Jerzy Brandes, O poezji polskiej w XIX stuleciu. Trzy odczyty [...], *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 270-271. — C. KESSIAKOW, Mickiewicz w literaturze bułgarskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 173-175. — E. OGONOWSKI, Mickiewicz w literaturze rusko-ukraińskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 168-173.

1836. O. CALLIER, Probe eines polnisch-deutschen Supplement-Wörterbuches zu den Wörterbüchern von Linde, Bandtke, Mrongovius und Trojański zunächst aus den Werken des Mickiewicz, w: *Festschriften zur Begrüssung de XL Versammlung deutscher Philologen und*

Schulmmänner in Görlitz den Tagen vom 2-5. Oktober 1889, Görlitz 1889.

Rec.: J. MICHALIK, Nieznany „Słownik języka Adama Mickiewicza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1971 z. 5. — K. GÓRSKI, W odpowiedzi Janowi Michalikowi, *Ruch Lit.* (Kr.) 1972 z. 2 [odp. na art. Nieznany „Słownik języka Adama Mickiewicza”].

1837. J. KALLENBACH, Miscellanea angielskie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 194-196. — F. KRČEK, Czasopismo „Moravia” o prelekcjach paryskich Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 196-199. — J. TRETIK, Ślady wpływu Mickiewicza w poezji Puszkina, *Pam. Akad. Um. Wydz. Fil. i Hist-Filoz.* 1889 t. VII; Mickiewicz w Puszkina. Studia i szkice, War. 1906. — W. FELDMAN, Żydzi francuscy o Mickiewiczu. Notatka, *Ojczyzna* (Lw.) 1890 nr 13. — Professor Léger o Mickiewiczu, *Biesiada Lit.* 1891 nr 42. — J. TRETIK, Pro wpływ Mickiewiczu na poezju Szewczenko, Kr. 1892. Rec.: Wpływ Mickiewicza na Szewczenkę, *Kraj* 1892 nr 50. — O.M. KOLESSA, Ševčenko i Mickevič. Pro značilne vplivu Mickeviča v rozvoju poetičnoj tvorčasti ta v genezi poodynnaikh poem Ševčenska, Lw. 1894. — Ł., Puszkina o Mickiewiczu, *Kraj* 1894 nr 12. — A.O. SMIRNOVA, Zapiski. Iz zapisnykh knižek 1826-1845, *Severnyj vestnik* 1894 nr 4 otd. 1 [dot. sądów Puszkina o Mickiewiczu]. — G. KOHN, Mickiewicz w literaturze niemieckiej, *Rocznik* (Sambor) 1897/1898.

1838. Brandes o Mickiewiczu, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. — A. CZERNY [ČERNÝ], Adam Mickiewicz w literaturze czeskiej i łużyckiej, *Tydzien. Dod. lit.* „Kur. Lw.” 1898 nr 20/21. — M. KAWCZYŃSKI, Konrad z „Dziadów” w poezji francuskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 217-240 [dot. poezji V. de Laprade’a]. — F. KRČEK, Z papierów po Szafarżyku, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 324-329. — F. KVAPIL, Adam Mickiewicz v Čechách, *Osvěta* 1898 II. — J. MÁCHAL, Mickiewicz a Čechy, *Česky časop. hist.* 1898 nr 4. — W. SZCZURAT, Mickiewicz w piśmiennictwie ukraińsko-ruskim, *Słowo Polskie* (Lw.) 1898 nr 109 (poranny), 115 (poranny). — W. HAHN, Niemiec [H. Mensch] o „Panu Tadeuszu”, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11 s. 1169-1171; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 257-259. — K. BUDKEVIČ, Družba Puškina s

Mickevičem, *Odes. nov.* 1899 nr 4643. — L. LÉGER, Mickiewicz en Suisse, *Bibl. univ. et Rev. suisse* 1899, marzec-kwiecień; *Biesiada Lit.* 1899 nr 13, 16, 17. — M. LEROY, Michelet, Quinet, Mickiewicz, *L'Événement* 1899 nr 9979, 9983, 9990; Adam Mickiewicz aux jeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 374-376 [cz. 3 art. pt.: Mickiewicz]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 433-436 [tłum. cz. 3]. — I. MATUSZEWSKI, Głosy prasy europejskiej o Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 2.

1839. R. ZAWILIŃSKI, Mickiewicz i Asnyk w książce Fr. Kvapila „Životem k ideálu”, *Czas* 1901 nr 80; *Kur. Pozn.* 1901 nr 161. — I. MATUSZEWSKI, Stanowisko Mickiewicza w literaturze wszechświatowej, *Tyg. Ilustr.* 1902 nr 1-9 [tłum. ros. *Novyj put’* 1903 nr 9]; Twórczość i twórcy. Studia i szkice estetyczno-literackie, War. 1904 s. 77-118. — B. DRECHSLER-VODNIK, Petar Preradović. Studija, Zagrz. 1903 [liczne uwagi o związku twórczości P. Preradovića z Mickiewiczem]. — HORAL [P. BELLA], Mickiewicz po słowacku, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1903 nr 173 (popołud.). — I. CHRZANOWSKI, Sąd estetyka niemieckiego o Mickiewiczu, *Dzien. Chicag.* 1910 nr 196. — E. KOŁODZIEJCZYK, Z przeszłości słowianofilstwa w Polsce: Obchód 50-tej rocznicy oswobodzenia Serbii, nad grobem Mickiewicza – 4 VI 1865, *Świat Słow.* 1911 t. 1, marzec s. 207-208. — A. JENSEN, Zwei slavische Heldengedichte: Eine vergleichende Literaturstudie [„Pan Tadeusz” i „Krvava pesen” Slávejkova], Zagrz. 1914. — J. HORÁK, Tři čeští spisovatelé v Haliči, *Národopisný věstník československý* 1915 [dot. oddźwięku „Pana Tadeusza” w twórczości J. Koubka]; Z dějin literatury slovanských. Stati a rozpravy, Praga 1948. — B. PENEV, Mickevič i Bálgaritič, *Radikal* 1916 nr 151-154 [odb. Sofia 1917]. Rec.: J. KALLENBACH, *Pam. Lit.* 1917. — D. PROHASKA, Adam Mickiewicz i Medo Pucić, *Nastavni vjestnik* 1916 t. 24 nr 5. — M. ZDZIECHOWSKI, Mickiewicz, Mereżkowski a rewolucja rosyjska, *Głos Pol.* (Pet.) 1917 nr 15-16. — J. PIETRZYCKI, Pamiętnici na Mickiewicza w Italiji, *Pol. přegl.* (Sofia) 1918 nr 49-50.

1840. J. LAS [J. FELDHOORN], Les intellectuels, *Le Journal de Pologne* (War.) 1921 nr 144.

— M. KRIDL, Adam Mickiewicz. Son rôle dans la littérature polonaise et sa place dans la littérature mondiale, Par. 1921. — A. LEWAK, Mickiewicz e Mazzini, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7. — J. POGONOWSKI, [Preradović i Mickiewicz], w: *Iliryzm i Słowiańszczyzna. Studia nad odrodzeniem chorwackim*, Lw. 1924 s. 113-115. — J. POGONOWSKI, [Wpływ Mickiewicza na S. Vraza, jego sonety i wiersze], w: *Iliryzm i Słowiańszczyzna. Studia nad odrodzeniem chorwackim*, Lw. 1924 s. 59-74. — E. BOYÉ, Włosi Mickiewiczowi, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — F. ČRNEK, Mickiewicz a literatura jugosłowiańska, *Słowo Polskie* (Lw.) 1925 nr 178. — E. WORONIECKI, Adam Mickiewicz et Félicité Lamennais, *La Vie* (Par.) 1927, 15 I. — W. LEDNICKI, Pouchkine et la Pologne, Par. 1928. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Michelet, Mickiewicz et la Pologne, *Revue de lit. comp.* 1928 nr 3. — M. NIKOLOV, „Pan Tadeusz” i „K”rvava pesen” [P. Slavejkova], *Učilišen pregled* 1928 z. 4/5 s. 376-393. — M. BRAHMER, Francja wobec Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1929 nr 85. — Dr S.W. [S. VRTEL-WIERCZYŃSKI], „Pan Tadeusz” wśród Słowian, *Kur. Pozn.* 1929 nr 207. — P. HULKA-LASKOWSKI, O Polsce po francusku, *Wiad. Lit.* 1929 nr 31. — J. GOŁĄBEK, „Pan Tadeusz” wśród Słowian, *Ruch Słow.* 1929 nr 3.

1841. S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929.

Zawartość: É.A. BOURDELLE, Comment j'ai aimé et senti Mickiewicz; — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Préface à „Konrad Wallenrod”. Romans historique traduit du polonais [...], Par. 1830; — A. D'HERBELOT, Littérature polonaise. Notice sur la vie et les poésies d'Adam Mickiewicz; — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Lettre à Bogdan Jański, mystique et ami de Mickiewicz (23 XI 1832); — Ch. MONTALEMBERT, Préface à „Livres des Pèlerins polonais”; — Ch.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Le livre des Pèlerins polonais” [...]; — H.R. [R.F. ROHRBACHER], „Livres des pèlerins polonais” par A. Mickiewicz; — Ch.A. SAINTE-BEUVE, „Nuits d'Exile”, „Les amours des Anges”, „Grajina”. Poésie par J.C. Ostrowski; — J.-A. BOYER-NIOCHE, [Adam Mickiewicz]; — G. SAND, Essai sur le drame fantastique: Goethe, Byron, Mickiewicz; — A. LÈBRE, Mouvement des peuples slaves; leur passé, leur tendances nouvelles. Cours de M. Mickiewicz; — E. QUINET, Leçon au Collège de France du 20 mars 1844; — J. MICHELET, Le Collège de France; — V. HUGO, [Au Comité du monument de Mickiewicz]; — E. RENAN, Discours prononcé au nom du Collège de France à l'exhumation des cendres d'A. Mickiewicz, au cimetière de Montmorency, le 28 juin 1890; — L. LÉGER,

[Adam Mickiewicz]; — G. SARRAZIN, I. Adam Mickiewicz, sa vie, son temps, ses compatriotes. II. Principaux caractères du romantisme polonais. III. L'œuvre de Mickiewicz [fragm.]; — E. SCHURÉ, L'idée messianique dans la poésie polonaise (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński); — M.-A. LEBLOND, [Introduction à „Les Slaves”].

Rec.: J. MONDSCHIEIN, Adam Mickiewicz et la pensée française, *Kamena* 1934 nr 10.

1842. Z. LUBICZ-ZALESKI, Najnowsze wydawnictwa francuskie o Mickiewicz, *Pam. Lit.* 1929 s. 732-742. — H. MONTFORT, Mickiewicz et la pensée française en 1929, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — A. PIERRE, Adam Mickiewicz et la France, *Nouvelles littéraires* 1929, 27 IV. — R. DE B., Quelques amitiés françaises d'Adam Mickiewicz, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — H. ROSSMONT, Les cérémonies d'inauguration de la statue d'Adam Mickiewicz, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — F. STROWSKI, Mickiewicz et nous, *L'Illustration* 1929, 4 V. — H. BATOWSKI, Vrchlický a Mickiewicz: uwagi o stosunku największego poety Czech do polskiego wieszcz, Lw. 1930. Rec.: J. BIRKENMAJER, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 5. — M. BRENSZTEJN, Mickiewicz odpolszczony, *Przegl. Współcz.* 1930 nr 103 [i odb]. — E. DAMIANI, Gli studi di lingue e letteratura slave in Italia, *Archivum Neophilologicum* 1930 t. 1 s. 71-73.

1843. J. HEIDENREICH, Vliv Mickiewiczův na českou literaturu předbrežnovou. Studie srovnávací, Praga 1930.

Rec.: J. BIRKENMAJER, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 8. — J. GOŁĄBEK, *Pam. Lit.* 1931 nr 1/4 s. 491-495. — J. ORMIS, *Sloven. Pohl.* 1931 t. 47 s. 135-136. — J. DOLANSKÝ, *Balticoslavica* 1933 t. 1 s. 245.

1844. M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz w Czechach, *Kur. Warsz.* 1930 nr 149; *Slavia* (Praga) 1939/1940. — W. BOBEK, Mickiewicz w literaturze słowackiej, *Bratislava* 1931 nr 2. — W. BOBEK, Ohlasy Mickiewiczowej Improvizácie v básnickej tvorbe štúrovcov, *Politika* (Bratysł.) 1931 nr 1 s. 94-96. — A. JENSEN, „K”rvava pesen” [P. Slavejkova] i „Pan Tadeusz”, *Listopad* (Sofia?) 1931 z. 1-2 s. 11-17. — S. NAPIERSKI, Mickiewicz po francusku, *Wiad. Lit.* 1931 nr 10. — H. BATOWSKI, Bułgarski czciciel i naśladowca Mickiewicza. Penczo Sławiejkow (1866-1912), *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1932 nr 30 („Pan Tadeusz” a „Kárvava pesen” P. Slavejkova). — I. LEKOV, Penčo Slavej-

- kov i A. Mickievič, *Liter. glas* (Sofia) 1932 nr 159. — R. POLLAK, Polonica włoskie w 1931 r., *Prze-gl. Współcz.* 1932 nr 125. — R. POLLAK, Wiedza o Polsce za granicą, *Ośw. i Wych.* 1932 z. 6. — W. BOBEK, Janko Král' a Mickiewicz, w: *Sborník na počest Josefa Škultétyho, Turčiansky Svätý Martin* 1933 s. 16-22. — E. LISITZIN, Puolalaisen romantiken kolme suurta hahmoa: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, *Nuori Voima* 1933 nr 10. — S. ROSPOND, Słowenec Matija Čop o Mickiewiczu, w zb.: *Z zagadnień kulturalno-literackich Wschodu i Zachodu*, Kr. 1933/1934 s. 279-300 [uzup. w: *II Międzynar. Zjazd Sławistów. Księga referatów. Sekcja 2. Historia literatury*, War. 1934 s. 141-142]. — O. BARBAR, Uvekovčevane pametta na A. Mickevič na bálgarska zemà, *Liter. glas* (Sofia) 1934, 19 XII. — W. DOROSZENKO, Adam Mickiewicz w literaturze ukraińskiej, *Kamena* 1934 nr 10. — P. ETtinger, Mickiewicziana w ZSRR, *Wiad. Lit.* 1934 nr 17.
1845. J. HORÁK, *Slovanský ústav v Praze Adamu Mickiewiczovi 1834-1934*. Praga 1934.
- Zawartość: O. FISCHER, „Pan Tadeusz” a my; — M. SZYJKOWSKI, Idea bohaterstwa w „Panu Tadeuszu”; — J. HORÁK, „Pan Tadeusz” w literaturách slovenských.
1846. M. MARKOVIĆ, Adam Mickievič i naša narodna poezija, *Prilozi proučavanju narodne poezije* 1934 t. 2, listopad s. 171-183. — S. MEČIAR, Literatura czeska i słowacka wobec Mickiewicza, *Kamena* 1934 nr 10. — Mickiewicz a literatura niemiecka, *Pion* 1934 nr 48. — T. MILDNER, Pokłosie II Międzynar. Zjazdu Sławistów. Końcowe obrady w Krakowie. Hołd A. Mickiewiczowi, *Kur. Powsz.* 1934 nr 273 [m.in. o referacie S. Pigionia: *Dramat dziejowy Polski i Rosji w ujęciu A. Mickiewicza*]. — J. MONDSCHIEIN, O Mickiewiczu w Danii i zamierzonych przekładach jego utworów, *Kamena* 1934 nr 10. — C. ZGORZELSKI, Rosjanie o Mickiewiczu, *Słowo* 1934 nr 263. — S.K. PAPIERKOWSKI, Echa Mickiewiczowskie w poemacie Franciszka Markovicia „Dom i świat”, *Slavia* (Praga) 1934/1935 s. 358-377; *Z badań nad językiem i literaturą*, Lubl. 1972 s. 282-302. — O Mickiewiczu we Francji, *Prosto z mostu* 1935 nr 7. — A. PIERRE, Mickiewicz et la Bulgarie, *L'Europe centrale* 1935 nr 8. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz v pekle, w: *Polská účast v českém národním obrození*, Praga 1935 s. 423-465. — J. SVÍTIL-KARNÍK, *Z polské korespondence Jaroslava Vrchlického, Zvon* 1937/1938. — S. KUŁAKOWSKI, Puszkiniانا polskie, *Życie Lit.* (War.) 1937 z. 2. — S. ŁUKASIK, Polska w kulturze rumuńskiej, *Prze-gl. Współcz.* 1937 z. 180, 182. — K. MĘŻYŃSKI, Mickiewicz i Puszkina w świetle nowych badań rosyjskich, *Ruch Lit.* (War.) 1937 z. 9/10. — M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz v české literární tvorbě, *Slavia* (Praga) 1938/1939. — M. SZYJKOWSKI, Ballada Mickiewicza w literaturze czeskiej, *Sprawozd. z Posiedz. Tow. Nauk Warsz.* 1939 z. 1-3. — M. SZYJKOWSKI, Pierwsza recepcja Mickiewicza w czeskiej literaturze. Zagadnienie ballady. Streszczenie, *Sprawozd. PAU* 1939 nr 2.
1847. M. NIKOLOV, Čuždi vlianiã, w: Penčo Slavejkov. *Život, ličnost i delo*, Sofia 1940 s. 30-57. — P. WIRTH, Gottfried Ernst Grodeck. Ein deutscher Lehrer von A. Mickiewicz. Ein Beitrag zur Erforschung deutscher Kulturleistung im Osten, Prenzlau 1940. — J. KERTÉSZ, Mickiewicz Ádám emlékezete Magyarországon, Budapest. 1941. Rec.: J. REYCHMAN, Kult Mickiewicza na Węgrzech, *Wieści Polskie* (Budap.) 1942 nr 151. — A.P. COLEMAN, M.M. COLEMAN, Mickiewicz in the United States, *The Polish Review and East European Affairs* 1943 nr 14; *The Slavonic Monthly* 1943 nr 9. — Odczyt [W. Kirkconnella] o Mickiewiczu w Toronto, *Amer. Echo* 1945 nr 18. — Adam Mickevič u nas. Po slučaj devetdeset i edna godina ot sm"rtta mu, red. P. Dinekov, Sofia 1946. — Z.M. OKULIAR, Słoweńcy o Mickiewiczu, *Życie Słowiańskie* 1946 nr 6. — E. KRÁSNOHORSKÁ, Literární konfese. Upravił Fredinand Strejček, Blatná 1947. — M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz a česko-pol'ská vzájemnost'. Na 150 ročnícu narodenia A. Mickiewicza, *Slovenský sborník* 1947 nr 3/4. — J. EBRLE, Polské vlivy ve slovenské literatuře, *Národní osvobození*, 1948 nr 175. — Y. LE HIR, Adam Mickiewicz & Félicité Lamennais en 1833, *Ann. de Bretagne* 1948 nr 1. — W. LUTOSŁAWSKI, Mickiewicz w Kalifornii, *Tyg. Warsz.* 1948 nr 4. — C. MIŁOSZ, Mickiewicz and modern poetry, *The Amer. Slav. and East Europ. Rev.* 1948 nr 4; Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, ustęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 57-65. — M. SZYJKOWSKI, Czesi Mickiewiczowi, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1948 nr 23. — M. SZYJKOWSKI, „Grażyna” — „Konrad Wallenrod” — „Dziady” w opracowaniach czeskich, *Pam. Lit.* 1948 s. 170-190.

1848. M. BAKOŚ, Adam Mickiewicz, Bratysł. 1949. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Echo, w: O Mickiewiczu, War. 1949 s. 257-260. — S. KOZOCSA, Contributions à l'étude des échos hongrois de Mickiewicz, *Études des Slaves et Roumains* 1949 s. 111-126. — W. ŁUKASZEWICZ, Mazzini o Mickiewiczu. Informacja historyczna, *Wies* 1949 nr 1-2. — L. MIKUSIŃSKI, Sądy Niemców o Mickiewiczu, *Przegl. Zach.* 1949 z. 11. — M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz v Čechách, Praga 1949.

1849. J. BOCHEŃSKI, Rozmyślania nad Mickiewiczem i Majakowskim, *Odrodzenie* 1950 nr 7. — E. DAMIANI, Mickiewicz's Position in Italy, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A Symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 224-229. — T.S. GRABOWSKI, Mickiewicz u Słowaków, *Dziś i Jutro* 1951 nr 51/52. — K. KREJČÍ, Mickiewicz and Bohemia, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 185-193. — Literary and Personal Acclaim, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 194-219 [Mickiewicz w oczach Francuzów]. — The Crimean Sonnets in India, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 274-276. — Voices of German Poets and Scholars, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 173-181. — J.N. WASHBURN, The Russians on Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 144-158. — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz in Russia, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland..., s. 129-143. — S. KOZOCSA, Mickiewicz na Węgrzech, tłum. M. Bokszczanin, *Pam. Lit.* 1952 s. 463-482. — H.D. VERVES, A. Mickevič v ukrains'kij literaturi, Kijów 1952 [wyd. 2 uzup. Kijów 1955]. — B. BALAJKA, Vrchlický a Mickiewicz, *Zwrot* (Cieszyn) 1953 nr 7. — O. FEYL, Der polnische Nationaldichter A. Mickiewicz im Spiegel der deutschsprachigen wissenschaftlichen Literatur von Vormärzzeit bis zur Gegenwart, *Wissenschaftl. Zeitschr. Univ. Jena* 1954/1955 s. 353-357.

1850. J. BÁNSKY, Adam Mickiewicz a slovenská literatúra, *Sloven. Liter.* 1955 nr 3. — R. BARTÁU, Mickiewicz i Słowacy, *Zwrot* (Cieszyn) 1955 nr 12. — P. DINEKOV, Adam Mickevič v B"lgariä, *Septemvri* 1955 z. 10. — R. JAGODITSCH, Adam Mickiewicz w języku niemieckim. Przegląd historyczno-bibliograficzny, *Nauka Polska* 1955 nr 4. — Ā. KOLAS [K.M. MICKEVIČ], Svetliä staronki družby, *Liter. i mastac.* 1955, 26 XI; Adam

Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodisz], Mińsk 1997 s. 98-101. — J. KRZYŻANOWSKI, Droga Mickiewicza do literatury światowej, *Polonistyka*, 1955 nr 3; Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przypisy J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1956 s. 161-183; W świecie romantycznym, Kr. 1961 s. 130-147. — J. KRZYŻANOWSKI, Mickiewicz w literaturze światowej, *Życie War.* 1955 nr 85. — G. MAVER, Le rayonnement de Mickiewicz en Italie, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, Par. 1955. — Mickiewicz et la France, *Revue des sc. hum.* (Lille) 1955, paźdz.-grudz. — Mickiewicz Festival. Alliance Collège. Cambridge Spring Pensylwania, Cambridge 1955.

1851. J. MIKKE, Rok Mickiewiczowski za granicą, *Kamena* 1955 nr 5-7. — V. MYKOLAITIS-PUTINAS, Adomas Mickevičius ir lietuviu literatūra, Wil. 1955. — F. OLIPRA, Mickiewicz żywy, w: Księga pamiątkowa na stulecie zgonu A. Mickiewicza. Komitet Obchodu Roku Mickiewiczowskiego w Szwecji, Sztokholm 1955 s. 11-16. — L.G. SAGAREV, Adam Mickevič v ocenke peredovoj russkoj kritiki 20-x godov XIX veka, *Učen. zapiski Minsk. gosud. ped. inst.* 1955 nr 4. — P. SEWAK, [Przedmowa], w: Ėntir erker, Erguañ 1955 [wstęp do wyboru poezji Mickiewicza w jęz. ormiańskim]. — V.O. ŠEVČUK, Mickevič na Ukrainie, *Sovet. Ukraina* 1955 nr 11. — J. SUSUL, O Mickiewiczu mówili i pisali: K. Polewoj, P. Wiaziemski, Z. Wołkońska, E. Boratyński, A. Puszkina, Ch. Montalembert, G. Mazzini, G. Sand, E. Quinet i inni, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 49. — J. TRYPUĆKO, Mickiewicz w Szwecji, w: Księga pamiątkowa na stulecie zgonu..., s. 50-74. — A. ZAŁUSKA-STRÖMBERG, Odzwierciedlenie problemów mickiewiczowskich w Szwecji, w: Księga pamiątkowa na stulecie zgonu..., s. 31-49; *Pam. Lit.* 1958 z. 1 s. 111-155. — D. ŽIVANOVIĆ, Poslednje poglavlje. Put A. Mickjeviča na Balkan, *Savremenik* (Belgr.) 1955 nr 12.

1852. Adam Mickiewicz in world literature. A symposium, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956 [wyd. 2 Westport 1976; reprint 1 wyd. 2020].

Zawartość: J. LECHOŃ, Mickiewicz in polish poetry; — W. LEDNICKI, Mickiewicz's stay in Russia and his friendship with Puszkín; — G. STRUVE, Mickiewicz in Russian translations and criticism [w aneksie tekst: V. Khodasevich on „Pan Tadeusz”, tłum. G. Struve]; — H. SCHROEDER, Mickiewicz in Germany; — G. MAVER, Mickiewicz and Italy; — L. WELLISZ, Mickiewicz in Switzerland; — J. BOURRILLY, Mickiewicz and France; — J. FABRE, The approach to an understanding of „Pan Tadeusz”; — G. CHERLIER, A note on Mickiewicz in the Belgian press; — W.J. ROSE, Mickiewicz and Britain; — D. DAVIE, „Pan Tadeusz” in English verse [do tekstu dołączone dwa fragmenty przekładu „Pana Tadeusza”, autorstwa K.R. MacKenziego i W. Kirkconnella]; — F.J. WHITFIELD, Mickiewicz and American literature; — E. ZAWACKI, Mickiewicz in the American Polonia; — Z. FOLEJEWSKI, Mickiewicz's poetry in Scandinavia; — D. ČIŽEVSKY, Mickiewicz, Štúr and Král'; — T. EERMAN, Mickiewicz and Holland; — S. HALTSONEN, Mickiewicz and Finland; — V. MACIUNAS, Mickiewicz in Lithuanian literature; — M.K. PAWLIKOWSKI, The living „Pan Tadeusz”. With verse translations by K.R. MacKenzie; — D. ČIŽEVSKY, Mickiewicz and Ukrainian literature; — O. ODOŽLÍK, Mickiewicz among the Czechs and Slovaks; — J. KIRSCHBAUM, A note on two modern Slovak translations of Mickiewicz; — D. ŽIVANOVIĆ, Mickiewicz in Serbo-Croatian literature; — J. BENEŠIĆ, My translations of Mickiewicz's works into croatian; — T. DEBELJAK, Mickiewicz in Slovene literature; — J. REMENYI, Mickiewicz in Hungarian literature; — N.-A. GHEORGHIU, Mickiewicz and The Rumunians; — A.G. DUKER, Mickiewicz in Hebrew translations; — S.-H. CHEN, Polish literature in China and Mickiewicz as „Mara Poet”; — W. WEINTRAUB, Adam Mickiewicz, 1798-185. A biographical sketch.

Rec.: I. NEUPOROEVA, Sovremennoe burżuaznoe literaturovedenie i reakcionnâ sociologîâ, *Vopr. Lit.* 1958 nr 11. — T. SYGA, Z Mickiewiczianów, *Twórczość* 1958 nr 2. — K. GÓRSKI, Dwie książki zbiorowe o Mickiewiczu, *Pam. Lit.* 1959 z. 3-4.

1853. O.F. BABLER, Adama Mickiewicza „Zdania i uwagi” w literaturze czeskiej [przekł. i przysposobiła Maria Bobrownicka], *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — S. FISZMAN, Adam Mickiewicz w korespondencji i dzienniku Aleksandra Turgienie-wa, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 396-416. — B. GALSTER, Twórczość Rylejewa a literatura polska, *Kwart. Inst. Pol.-Radz.* 1956 z. 1. — P. GRZEGORCZYK, Czy świat zna Mickiewicza?, *Tyż. Powsz.* (Kr.) 1956 nr 14. — K. KREJČÍ, Adam Mickiewicz i walka narodowo-wyzwolenicza ludu czeskiego, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — K. KREJČÍ, Mickiewicz v literaturách západních a jižních Slovanů, *Slavia* (Praga) 1956 nr 1.

1854. J. MAGNUSZEWSKI, Mickiewicz wśród Słowaków, Wr. 1956.

Zawartość: Pierwsze wieści, początki uznania, nieporozumienia; W kuźnicy narodowego ducha; W ton Mickiewiczowskiej pieśni; Za lat zwycięskiej reakcji i krótkiego odprężenia; Na bezdrożach i rozdrożach; Rzut oka na okres międzywojenny i lata ostatnie; — J. BĄNSKY, Bibliografia słowackich mickiewiczianów.

Rec.: T.S. GRABOWSKI, *Slavia Occid.* t. 21: 1961.

1855. G. MAVER, Mickiewicz and Italy, w: Adam Mickiewicz in World Literature. A symposium, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956 s. 197-220; Literatura polska i jej związki z Włochami, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 390-414 [pt. Mickiewicz i Włochy, tłum. z ang. M.A. Brudnicki].

1856. *Pamiętnik Słowiański*, 1956 [wyd. 1958] t. 6.

Zawartość: J. PETR, Adam Mickiewicz a Łużyce; — J. MAGNUSZEWSKI, Słowacy a Mickiewicz; — J. HAMM, Mickiewicz w literaturze serbochorwackiej; — T.S. GRABOWSKI, Mickiewicz wśród Słowenów; — W. PIOTROWSKI, Łesia Ukrainka a A. Mickiewicz; — M. BOBROWNICKA, „Ballady i romanse” w przekładzie Józefa Bańskiego; — T. DĄBEK, Z bułgarskich badań nad Mickiewiczem; — J. POGAČNIK, Bibliografia słoweńskich przekładów Mickiewicza.

1857. J. PETR, Adam Mickiewicz a Łużyce, *Slov. přehl.* 1956 nr 2 [art. w jęz. czes.]; *Pam. Stow.* t. 6: 1956 [wyd. 1958] s. 5-28. — S. PIEKUT, Refleksje prelekcji paryskich Mickiewicza w „Zibaldone pisano” J. Mazziniego, *Ostatnie Wiad.* 1956 nr 18. — H. SCHROEDER, Adam Mickiewicz literarische Aufnahme im Dichterkreis der Schwäbischen Romantik, w: Festschrift für Max Vasmer zum 70. Geburtstag, red. M. Woltner, H. Bräuer, Wiesbaden 1956 s. 444-454. — H.D. VERVES, Adam Mickevič i ukraińska literatura, w: Literatura slavânskikh narodov, t. 1. Adam Mickevič K 100-letiu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956. — O. BARTOŠ, Vrchlický o Mickiewiczovi, *Slavia* (Praga) 1957. — I.F. BEŁZA, Tematyka mickiewiczowska w twórczości Latoszyńskiego, *Muzyka* 1957 nr 2/2 (5); Z dziejów polsko-rosyjskich kontaktów muzycznych, przeł. S. Prus-Więckowski, E. Dziębowska, Kr. 1963 s. 135-149. — L.I. POLAŃSKA, Cenurnye dela ob izdaniij proizvedenij Mickeviča v Rosii, w: A. Mickevič v russkoj pečati. 1825-1955. Bi-

- bibliograficheskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', Â.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957 s. 467-470. — J. TRZYNADŁOWSKI, W.G. Bieliński o A. Mickiewiczu (szkie materiałowu), *Prace Polon.* 1957 s. 183-196. — D. ŽIVANOVIĆ, Bibliografija radova o A. Mickjeviču u srpskohrvatskoj književnosti, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1957 s. 173-175. — A. BERLSTEIN, The figure of Adam Mickiewicz in Ivan Franko's life, *The Annals of the Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the US* 1958 t. 6 nr 3-4 s. 1372-1380. — I.C. CHIŢIMIA, Adam Mickiewicz et l'écrivain roumain G. Asachi, *Romanoslavica* t. 1: 1958 s. 124-135. — I.C. CHIŢIMIA, Adam Mickevič, N. Bălcescu i „Vospevanie Rumynii” [„Cântarea României”], *Romanoslavica* t. 2: 1958 s. 133-148.
1858. P. DINEKOV, Adam Mickiewicz w Bułgarii, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Między-
nar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 589-614; wyd. osob. War. 1956. — T.S. GRABOWSKI, Ze współczesnych prac szwedzkich o A. Mickiewiczu, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 678-683. — J. HAMM, Mickiewicz w literaturze serbochorwackiej, *Pam. Stow.* t. 6: 1956 [wyd. 1958] s. 45-57. — A. HERMANN, Recepcja publicystyki A. Mickiewicza w Niemczech, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 477-486. — K. KORSAKAS, Badania nad twórczością A. Mickiewicza w Litewskiej Republice Radzieckiej, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 279-288. — E. KOVÁCS, Węgierskie echa twórczości A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 550-569; wyd. osob. War. 1956]. — K. KREJČÍ, „Wallenrod” i „Irydion” w literaturze czeskiej, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 369-394. — T. PFABÉ, Shih-Hasiang Chen o literaturze polskiej i o Mickiewiczu w Chinach, *Kult. i Społ.* 1958 nr 2/3 s. 119-123. — E. TEMPEL, Nikolaus Lenau Eintreten für Polen und seine Bekanntschaft mit der Dichtung A. Mickiewicz, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1958 s. 717-726. — M. RYLSKI, Adam Mickiewicz i literatura ukraińska, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 289-300; wyd. osob. War. 1956. — D. ŽIVANOVIĆ, Adam Mickiewicz w literaturze serbochorwackiej, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955..., s. 307-349; wyd. osob. War. 1956. — D. ŽIVANOVIĆ, Miloš Popović o Mickjeviču, *Prilozi za Književnost, Jezik, Istoriju i Folklor* (Belgr.) 1958 z. 1/2.
1859. D. ČIŽEVSKY, A comparativist looks at Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 481-498. — W. KWIATKOWSKI, Znajomość Mickiewicza na Ukrainie, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 465-480. — A.A. LOJKA, Adam Mickevič i belaruskà literatura, Mińsk 1959. — S. PIEKUT, Adam Mickiewicz a Józef Mazzini, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 151-162. — K. KORSAKAS, Dėl lietuviškos mickevičianios, *Pergalė* 1960 nr 9. — B.F. STACHEEV, Mickiewicz i społeczeństwo rosyjskie, War. 1960 [tłum. z jęz. ros.: Mickiewicz i progressivna russka obszczestvennost', Mos. 1955]. — M. HÄCKEL, Zur Mickiewicz-Rezeption in Deutschland, *Zeitschr. für Slaw.* (Berlin) 1962 z. 2. — Pisarze świata Mickiewiczowi. Głosy współczesnych pisarzy zaproszonych przez PEN Club polski zebr. i oprac. J. Parandowski, War. 1962. — W. WEINTRAUB, Carlyle e Mickiewicz, w zb.: Studi in onore di Ettore Lo Gatto e di Giovanni Maver, Florencia 1962 s. 719-728; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wybr. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 163-172 [tłum.]. — G. DŻIBŁADZE, „Merani” (N. Baratašvili) [a „Farys” Mickiewicza], w: Romantiki i realisty v gruzinskoj literature XIX veka, Tbilisi 1963 s. 98-113. — J. WIERZBICKI, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego” w ruchu ilirskim, *Pam. Stow.* t. 14: 1964. — I.C. CHIŢIMIA, Influențe și traduceri ale lui Adam Mickiewicz în literatură română, *Romanoslavica* t. 12: 1965.
1860. E. KUCHARSKA, Recepcja „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza na gruncie rosyjskim (1839-1848), *Zesz. Nauk. WSP w Opolu. Fil. Ros.* 1966 nr 4. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, „Księgi narodu” w czeskim ruchu radykalno-demokratycznym, *Prace Polon.* 1967 s. 212-229. — J. MAGNUSZEWSKI, Penczo Sławejkow a Mickiewicz, *Pam. Stow.* t. 17: 1967 [„Pan Tadeusz” a „Kärvava pesen” P. Sławejkowi]. — V. MYKOŁAITIS-PUTINAS, Adam Mickiewicz und Litauen. Mickiewicz aus litauischer Sicht, *Mickiewicz-Blätter* 1967 s. 108-120. — Z.J. NOWAK, Echa rocznicy Kristijonasa Donelaitisa, *Poglądy* 1967 nr 11; Wśród pisarzy i uczonych. Szkice historycznoliterackie,

Kat. 1980 s. 156-162. — B.A. SLUCKIJ, Čto iskali v pol'skoj poëzii russkie poëty, w: Pol'skaa lirika v perevodah russkih poëtov, wyb. B. Sluckij, Mos. 1969 s. 5-13; Mickevič v russkoj literature. Pisate-li o pisateläh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 90-92. — M. WARNEŃSKA, Mickiewicz w Wietnamie, *Kultura* (War.) 1969 nr 2. — M. ŽIVANČEVIĆ, Vraz kao polonofil, *Slavistična revija* (Lubljana) 1969 nr 2. — J. WIERZBICKI, Z dziejów chorwacko-polskich stosunków literackich w wieku XIX, Wr. 1970. Rec.: M. DĄBROWSKA-PARTYKA, Roman-tyzm polski w literaturze chorwackiej, *Ruch Lit.* (Kr.) 1973 z. 4.

1861. J. BORSUKIEWICZ, Mickiewicz we wcześniejszej twórczości Lermontowa, *Przegl. Hum.* 1972 nr 5. — M. PIŚŮT, Mickiewiczowe „Knihy národa a pútnictva pol'ského” a ich význam vo vývine slovenského literárneho romantizmu, w: Związki i paralele literatur polskiej i słowackiej. Księga referatów wygłoszonych na sesji naukowej polsko-słowackiej w dn. 11-12 maja 1970 r., Wr. 1972 s. 67-73. — E.M. SZAROTA-BLÜTHOWA, Enfin Mickiewicz vint..., *Mickiewicz-Blätter* 1972 s. 78-96. — P. GLEBKA, Adam Mickevič; Adam Mickevič u Belarusi, w: Paëziä barac'by i peramogi. Artykuly, Mińsk 1973 s. 326-348. — K. KOSTENICZ, Nieznany odzew na „Prelekcje paryskie” Mickiewicza. Wiersz F. Tiutczewa z 1842 r., *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1973 s. 83-90. — I. LOZYŃSKYJ, Tvory Mickeviča na Ukraini, *Vsesvit* (Kijów) 1973 nr 12. — W. OCCELI, Adam Mickevič v gruzinskej literature XIX veka, w: Romantizm v slovanskich literaturah. Sbornik statej, red. V.I. Kulešov, Mos. 1973 s. 307-337. — W. OCCELI, „Faris” Mickeviča i „Merani” Baratašvili, w: Pol'skij romantizm i vostočnoslavjanskie literatury, red. M. Žmigrodzka i in. Mos. 1973 s. 223-229. — W. STOCHEL, Janka Kupała a Adam Mickiewicz i Taras Szewczenko, *Slavia Orient.* 1973 nr 2. — A. TONOV, „Pan Tadeus” i „Čeda na Balkana”, w: Slavistični proučvanija, Sofia 1973 s. 281-290. — M. ŽIVANČEVIĆ, Stanko Vraz i Poljaci, *God. Filoz. fakul.* (Nowy Sad) 1973 s. 255-283.

1862. S. KOZAK, Hułak-Artemowski w kręgu Mickiewicza i problematyki polskiej, w: Z dziejów stosunków literackich polsko-ukraińskich, red. S. Kozak, M. Jakóbiec, Wr. 1974 s. 91-104. — J. OSMANIS, Adam Mickiewicz na Łotwie, przek.

H. Nagy, *Lit. na Świecie* 1974 nr 5. — M. WODZYŃSKA-WALICKA, Michelet wobec „Prelekcji paryskich” Mickiewicza, *Arch. Hist. Filoz. i Myśli Społ.* t. 20: 1974 s. 105-203; A. Mickiewicz i romantyczna filozofia historii w Collège de France, War. 1976 s. 129-272. — E.Z. CYBENKO, Das Scaffen A. Mickiewicz in der Sowjetunion, *Zeitschr. für Slav.* (Berlin) 1975 z. 1. — N.V. IZMAJLOV, Mickevič v stihah Puškina, w: Očerki tvorčestva Puškina, Leningrad 1975 s. 125-173. — F. MOCHA, Pushkin's „Poltava” as a reaction to the revolutionary politics and history of Mickiewicz's „Konrad Wallenrod” and Ryleev's „Vojnarovskij”, *Antemurale* t. 19: 1975 s. 9-147. — D. ŽIVANOVIĆ, Neke misli Adama Mickjeviča o našoj narodnoj poeziji i njihov odjek kod nas, *Naučni sast. slav.* (Belgr.) 1975 t. 1 s. 49-66.

1863. B. BIAŁOKOZOWICZ [BĀLAKAZOVIČ], Adam Mickiewicz v russkoj hudožestvennoj literature. Obraz i simbol, w: III Międzynarodowy Kongres Przeprowadzający Rosyjskiego języka i literatury, War. 1976 s. 11-45. — I.C. CHÎȚIMIA, La rôle politique e social de l'œuvre de Mickiewicz dans la société roumaine au milieu du XIX-e siècle, w: Raportul literare romano-slave, Bukareszt 1976 s. 121-130. — J. DĄBORSKÝ, Mickiewicz w Czechach, *Kalendarz Beskidzki* 1976 s. 129-132. — J. PARVI, Wiktor Hugo o A. Mickiewicz, *Twórczość* 1976 nr 8. — W. STOCHEL, Adam Mickiewicz, A. Puszkina i T. Szewczenko w literaturze ukraińskiej lat 1863-1917, *Studia Pol.-Slav.-Orient.* 1976 t. 3 s. 7-52. — M. WARNEŃSKA, Mickiewicz wśród braci Czechów, *Kamena* 1976 nr 7. — P. DINEROV, Losy „Pana Tadeusza” w Bułgarii, w: O literaturze bułgarskiej, folklorze i związkach z Polską, tłum. H. Orzechowska, War. 1977 s. 527-541. — A. KRAL-LESZCZYŃSKI, Znajomość twórczości A. Mickiewicza w Finlandii, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 70-74. — K. OCIAŚ, Recepja Mickiewicza w okresie powojennym na Węgrzech, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 61-69.

1864. E. BRISSON, Prasa francuska o prelekcjach Mickiewicza w Collège de France, *Pam. Lit.* 1978 z. 1. — M.M. RADECKAJA, Koncepcja obrazu A. Mickiewicza w lirice M. Bażana, *Probl. Slov'ân.* (Lw.) 1978 nr 17. — P. ROGUSKI, Prasa niemiecka o „Prelekcjach paryskich” A. Mickiewicza, *Roczn.*

Tow. Lit. im. A. Mickiewicza 1978 s. 90-95. — S. ŠTIKÂN, Adam Mickevič i armânskie literatory. Pis'mo k redakciû, *Družba narodov* 1978 nr 5 [Mickiewicz i Gabriel Patkanian]. — M. SZYROCKI, Zur Mickiewicz-Rezeption in Deutschland (1828-1855), *Acta Univ. Wratislaviensis* 1978 nr 431 s. 113-123; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 395-408. — N. GROSS, Wpływ Słowackiego i Mickiewicza na Ch.N. Bialika, *Nowiny – Kurier* 1979, 19 I [w jęz. hebr.]. — M. MARTINAITIS, Mickiewicz na Litwie, tłum. I. Dabi, J. Marx, *Poezja* 1980 nr 4. — P. ROGUSKI, Przekłady i recepcja poezji A. Mickiewicza w Niemczech po klęsce powstania listopadowego, *Poezja* 1980 nr 11.

1865. E.C. KNOWLTON, Mickiewicz and Brazil's Machado de Assis, *The Polish Review* t. 26: 1981 nr 1. — P. ROGUSKI, Przekłady i recepcja dzieł A. Mickiewicza, w: Tułacz polski nad Renem. Literatura i sprawa polska w Niemczech w latach 1831-1845, War. 1981 s. 89-133. — K. ŠIAUDINENĖ, J. RIŠKUS, Adomas Mickevičius. Bibliografine rodyklė. Literatura lietuvių kalba, Wil. 1981. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, „Poznałem Krym Twój...” – Josef Svatopluk Machar wobec „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, *Prace Polon.* 1982 s. 77-96. — J. ORŁOWSKI, Mickiewiczowskie echa w poezji Heliodora Palmina, *Fol. Soc. Sc. Lubl. Hum.* 1982 t. 24 nr 1. — B. BARSEGHIAN, Haj grakanutjan midžazgajin kapery. Erywań 1983 [dot. związków A. Mickiewicza z lit. ormiańską]. — B.G. BARSEGHIAN, Z historii ormiańsko-polskich związków literackich w XIX w. A. Mickiewicz i H. Sienkiewicz w literaturze ormiańskiej, w: *Studia z dziejów kontaktów polsko-ormiańskich*, red. M. Zakrzewska-Dubasowa, Lubl. 1983 s. 135-146. — P. DREWS, O recepcji Mickiewicza w niemieckim obszarze językowym, przekł. J. Kepler, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 205-215. — E. KUCHARSKA, Piotr Dubrowski – autor pierwszej książki o A. Mickiewiczu, *Slavia Orient.* 1983 nr 1-2.

1866. L. DURKOVIĆ-JAKŠIĆ, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984.

Zawartość: Pierwsze kontakty Mickiewicza z ludową poezją serbską; Początki jugosłowiańskich zainteresowań Mickiewiczem; Wokół starań o katedrę slawistyki w Paryżu; Oddźwięk wykładów Mickiewicza

wśród Jugosłowian; Losy projektu wyboru Mickiewicza na członka honorowego „Društva srbske slovesnosti”; Pucić a Mickiewicz i jego Legion; Spotkania Jugosłowian z Mickiewiczem w Paryżu; Oddźwięk *Trybuny Ludów* wśród Jugosłowian; Roman Zmorski w Belgradzie; Niezrealizowane plany pracy naukowo-badawczej Mickiewicza na ziemiach jugosłowiańskich; Echa śmierci Mickiewicza wśród Jugosłowian; Obchody pięćdziesięciolecia odrodzenia państwa serbskiego nad grobem Mickiewicza w Paryżu w 1865 r.; Udział Jugosłowian w uroczystości odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu w 1867 r.; Przekłady z dzieł Mickiewicza opublikowane do 1855 r. w językach serbsko-chorwackim i słoweńskim; [Bibliografia przekładów z Mickiewicza u południowych Słowian do 1855].

Wyd. w jęz. serb.: Mickjevič i Jugosloveni, Nowy Sad 1987.

1867. J. ORŁOWSKI, Parafrazy utworów Mickiewicza w rosyjskiej poezji satyrycznej, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 2: 1984. — J. CHACZATARIAN, Parjur Sewak ew Adam Mickiewicz, *Banber Jerevani hamalsarani* 1985 nr 1 (55). — B. BIAŁOKOZOWICZ, Mickiewicz i Szopen w russoj kulturie XIX w., *Przeł. Rus.* 1987 z. 1. — J. KRZYŻANOWSKI, Amerykański Zagłoba o Mickiewiczu, w: *Legenda Samosierry i inne prace krytyczne*, War. 1987. — D. ŽIVANOVIĆ, Bielinski o Mickjeviču, *Anali Filol. fak.* 1987 s. 319-343. — G. MAVER, Promieniowanie Mickiewicza na Włochy, przekł. z fr. I. Bukojemska, w: *Literatura polska i jej związki z Włochami*, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 335-350. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz in Sweden. A study in literary reception, w: *Polish-Swedish literary contacts. A symposium in Warsaw september 22-26 1986*, red. M. Janion, N.A. Nilsson, Sztokholm 1988. — M. BERSANO-BEGEY, Recepcja romantyzmu polskiego we Włoszech (1845-1986), *Pam. Lit.* (Lond.) 1990 s. 84-95. — U.M. KAZBÂRUK, „Novaâ zâmlâ” Â. Kolasa i „Pan Tadeuș” A. Mickeviča, *Stud. z Fil. Ros. i Słow.* 1990 t. 13 s. 205-214. — J. MALISZEWSKI, Adam Mickiewicz w liryce narodów Związku Radzieckiego, *Prace Nauk. Fil. Pol. Hist. i Teoria Lit.* 1990 nr 3.

1868. A.N. UGGLA, Sverige och polska skalden. Från Mickiewicz till Miłosz, Uppsala 1990.

Rec.: S. TOMALA, Polska poezja w Szwecji, *Przeł. Hum.* 1990 nr 10. — H. OLSZEWSKI, Od Mickiewicza do Miłosza czyli o recepcji poezji polskiej w Szwecji, *Życie i Myśl* 1994 nr 1.

1869. B. BILIŃSKI, Kapitołiński laur A. Mickiewicza (1877-79), *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 155-176. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz' väg till Sverige, *Slavica Lundensia* t. 13: 1991 s. 65-72.

1870. Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 [pol. przekł.: Mickiewicz w oczach Francuzów, tłum. R. Forycki, War. 1999].

Zawartość: Z. MITOSEK, Introduction. A. Mickiewicz vu par les Français; — E.-J. HÉREAU, Sonnets d'Adam Mickiewicz, Moscou, 1826; — M.P. [M. PODCZASZYŃSKI], Poezyje Adama Mickiewicza. Poésies d'Adam Mickiewicz, Par. 1828; — J.-H. BURGAUD DES MARETS, Préface à „Konrad Wallenrod”. Roman historique traduit du polonais [...], Par. 1830; — Littérature polonaise. „Konrad Wallenrod” [...], trad. F. Miaskowski et G. Fulgencé; — A. D'HERBELOT, Littérature polonaise. Notice sur la vie et les poésies d'Adam Mickiewicz; — G. OLIVIER [G.O. FULGENCÉ], Littérature polonaise. „Poezyje” A. Mickiewicza. „Poésies” d'Adam Mickiewicz; — A. SÉGALAS, Mickiewicz (Adam), „Dziady ou la fête des morts”. Poème traduit [...] par Burgaud des Marets [...], Paris 1834; — Mickiewicz (Adam), „Dziady ou la fête des morts”. Poème traduit [...] Paris 1834 [rec. fr. przekładu „Dziadów” cz. II i III]; — Ch.-A. SAINTE-BEUVE, „Nuits d'exil”, „Les amours des anges”, „Grajina”. Poésies par J.C. Ostrowski [...]; — G. SARRUT, B. SAINT-EDME, Mickiewicz (Adam); — G. SAND à A. Mickiewicz, 1837, à propos des „Confédérés de Bar”; — G. SAND, Essai sur le drame fantastique. Goethe, Byron, Mickiewicz; — G. SAND, Journal intime [fragm.]; — L. LOMÉNIE, M. A. Mickiewicz; — OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], [Rec.] Les poèmes de Mickiewicz. Œuvres poétiques complètes [...]. Traduction nouvelle par Ch. Ostrowski [fragm.]; — A. LACAUSSE, De la poésie polonaise [...]; — J. JULVÉCOURT, Littérature polonaise; — N. DAVID, Préface aux „Aïeux. Le Presbytère”, 4-e partie [...]. Trad. [...] P. Dubois, Par. 1851 [fragm.]; — C. ROBERT, Les quatres littératures slaves. Renaissance des lettres dans l'Europe orientale [fragm.]; — Księgu narodu polskiego [...]; — Évangile de la nation polonaise pendant son pèlerinage; — Ch. MONTALEMBERT, Avant-propos du traducteur „Le livre des Pèlerins polonais”; Préface pour l'édition belge du „Livre des Pèlerins polonais”; — F.-R. LAMENNAIS, Correspondance sur Mickiewicz [fragm. z listów z 1833]; — Ch.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Le livre des Pèlerins polonais”. Traduit [...] par Ch. de Montalembert [...]; — H.R. [R. F. ROHRBACHER], „Livre des Pèlerins polonais” par A. Mickiewicz; — P. BALANCHE, „Paroles d'un croyant” — E. DESCHANEL, Adam Mickiewicz, „Le livre de la nation polonaise [...], Paris 1864; — J. WYSŁOUCH, „Sieur Thadée” [...]. Analyse de poème polonais d'Adam Mickiewicz; — A. LÉVY, Adam Mickiewicz [fragm. dot. „Pana Tadeusza”]; — L. LÉGER, Un

poème de Mickiewicz. „Messire Thaddé”; — L. BARTHOU, Préface à „Pan Tadeusz”; — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France; — Ouverture du cours d'Adam Mickiewicz; — L. FAUCHER, Cours de Mickiewicz; — A. LÈBRE, Littérature slave. Cours de M. Mickiewicz [fragm. pt. Cours d'Adam Mickiewicz au Collège de France. Aperçu général]; — H. DUNOYER, [notatka]; — [O Towiańskim i Mickiewicz]; — G. SAND, De la littérature slave, par M. A. Mickiewicz; — A. LÈBRE, Mouvement des peuples slaves; leur passé, leur tendances nouvelles. Cours de M. Mickiewicz [fragm.]; — E. STOURM, Sur le cours de Mickiewicz; — [not. *Le Courier français* o manifestacji towiańczyków na końcu wykładu z 19 III 1844]; — E. QUINET, Leçon au Collège de France du 20 mars 1844; — Un prophète comme on n'en voit pas; — A. BONNETRY, Les verbes nouveaux, M. Mickiewicz, M. Towiański, M. Quinet; — Lettre de Montalembert à Mickiewicz (1844); — Rapports adressés à son Excellence M. Villemain, pair de France, ministre de l'instruction publique par le préfet de police; — La discussion à la Chambre des députés sur le cours de Mickiewicz, 9 juillet 1844; — M. Mickiewicz et M. Towiański, *Gazette de France*; — *Le Globe* (Sur Collège de France); — M. D'AGOUT, Correspondance sur Mickiewicz; — A. DUMESNIL, E. NOËL, Correspondance 1843-1844; — L.A. BERTILLON, Lettre à Mickiewicz; — A. ERDAN, André Towiański et Adam Mickiewicz; — J. MICHELET, Collège de France; — A. LÉVY, Adam Mickiewicz (1877); — E. BOURNIER, C. BOUVIER, T. FOUQUERÉ, Préface à L'Église et le Messie — L'Église officielle et le messianisme; — J. MICHELET, Aperçus sur les cours de Mickiewicz; — G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], Revue critique et littéraire [...] L'Église officielle et messianisme, par A. Mickiewicz; — Ch. LOUBENS, [Rec.] L'Église officielle et le messianisme, par A. Mickiewicz; — L. MÉNARD, [Rec.] L'Église officielle et messianisme, par M. A. Mickiewicz; — A. THOMAS, Propagande russe en Pologne; — A. THOMAS, De la propagande démocratique en Pologne; — H. DESPREZ, Les Polonais dans la révolution européenne; La Russie et le slavisme; — M.-A. LEBLOND [GEORGES ATHENAS, AIMÉ MERLO], [Introduction]; — *Journal de la Vraie République*; — *La Démocratie Pacifique*; — *Journal de la Vraie République*; — J. LECHEVALIER, Lettre à Mickiewicz; — *Le National*; — A. DUMESNIL, Lettre à Mickiewicz; — Le Ministre de la Police Générale au Garde des Sceaux; — E. DE NOAILLES, La poésie polonaise; — V. HUGO, [Au Comité du monument de Mickiewicz]; — A. ASTRUC, Juifs et Polonais. D'après Adam Mickiewicz; — P. DESCHANEL, Chefs-d'œuvres poétiques d'Adam Mickiewicz traduits par lui-même et par ses fils; — M. BARRÈS, Un excitateur de la personnalité; — E. RENAN, Discours prononcé au nom du Collège de France à l'exhumation des cendres d'A. Mickiewicz, au cimetière de Montmorency, le 28 juin 1890; — Funérailles d'Adam Mickiewicz, *Le Monde* (1890); — E. TAVERNIER, Mickiewicz; — C. SAINT-CROIX, Adam Mickiewicz, à propos de son centena-

ire; — J. LEMAÎTRE, Discours pour le centenaire d'Adam Mickiewicz; — M. LEROY, Michelet, Quinet, Mickiewicz; — É.A. BOURDELLE, Comment j'ai aimé et senti Mickiewicz.

Rec.: K. KOPCZYŃSKI, Pięć książek o Mickiewiczu i parę innych spraw, *Res Publica Nova* 1993 nr 11. — J. PARVI, *Pam. Lit.* 1994 z. 3. — Ch. ZAREMBA, *Revue des Études slaves* 1994 t. 66 nr 4. — Z. MITOSEK, List otwarty do profesora Jerzego Parwiego, *Pam. Lit.* 1995 z. 3. — J. VOISINE, *Revue de lit. comp.* 1995 nr 2. — J. GROMADZKI, W oczach Francuzów, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — J. MAŚLANKA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 5. — E. FELIKSIĄK, *Przegl. Hum.* 2001 nr 1 — I. JAROSIŃSKA, Coś Ty Francuzom zrobił, Mickiewiczu?... *Teksty Drugie* 2001 nr 2.

1871. J. ŚWIDZIŃSKI, Adam Mickiewicz w opiniach rosyjskich i radzieckich, *Poz.* 1992. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz w Szwecji, *Pam. Lit.* (Lond.) t. 17: 1992 s. 36-58; Polska literatura w Szwecji / Polsk litteratur i Sverige, Gdańsk-Sopot 2003 s. 48-64. — M. INGLOT, Hitlerowska ocena „Konrada Wallenroda”, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 475-489. — J. ORŁOWSKI, Motywy Mickiewiczowskie w poezji rosyjskiej, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 454-464. — F. ZIEJKA, Droga Mickiewicza na paryski plac d'Alma. Z dziejów kultu poety we Francji na przełomie XIX i XX w., w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 396-407. — A.M. PÂTKEVICH, A. Mickevič ak postać' belaruskaj kul'tury, w: *Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogródku 22-25 czerwiec 1992*, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 54-57. — E. PRZETCHODZKI, Echa polskiej historiozofii romantycznej w piśmiennictwie romantycznym. Lubl. 1994. — I. SŁAWIŃSKA [Hú Pèi-fang], Chińscy miłośnicy A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1994 s. 145-148. — J. CHRZANOWSKA-PIEŃKOS, A. PIEŃKOS, Mickiewicz w rzeźbie francuskiej, *Spotk. z Zabytk.* 1995 nr 6. — B. KOSMANOWA, Gniewy o Mickiewicza. Na marginesie jednej polemiki, *Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Stud. Filol.* 1995 z. 36: *Fil. Pol.* (15) s. 69-81. — J.W. WERYHO, The earliest Persian translation of a European poem. Topchibashev's rendering of Mickiewicz's Sonnet, *FoL Orient.* t. 31: 1995 s. 195-206. — J.P. WIECZOREK, Johannes Bobrowski and A. Mickiewicz, *Germ. Life and Let.* (Oxford) 1995 nr 3.

1872. V. DAUJOTYTĖ-PAKERIENĖ, Adam Mickiewicz w kulturze Litwy XIX w., *Lithuania*

1996 nr 3/4. — J. KOLBUSZEWSKI, Drugi obieg czy literackie „podziemie”? Z dziejów poezji A. Mickiewicza w Słowacji w XIX w., *Pam. Słow.* t. 45/46: 1995/1996 s. 23-52. — J. STARNAWSKI, George Rapall Noyes (1873-1952) i jego wstęp do angielskiego wydania dzieł Mickiewicza, *Stud. i Mat. Polon.* t. 2: 1996 s. 99-105. — R.W., Edith Stein prosi o „Pana Tadeusza”, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — A.N. UGGLA, Droga A. Mickiewicza do Szwecji, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — S. DROZD, Mickiewicz i Kupała w duchowym dialogu pod niebem ojczystym, *Głos znad Niemna* 1996, 4-10 XI; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 65-69. — T. PRETNAR, Znaczenie A. Mickiewicza dla twórczości France Prešerena, *Pam. Słow.* t. 47/48: 1997/1998 s. 43-52.

1873. M. ABALA, A. Mickevič u Latvii, w: *Adam Mickevič i nacjónalnaja kul'tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovej konferencii (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.)*, red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 293-296. — Ī. BAGDANOVICH, A. Mickevič i V. Dunin-Marcinkevič: Uplyū i nasledavanie, w: *Večnyja problemy i vobrazy ũ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik matėryjalaū Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj konferencijii „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ũ kanteksce susvetnaj litaratury”*, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 160-167. — D. BALAŠAITIENE, Książki litewskie o Mickiewiczu, *Ruch Lit.* 1998 z. 3. — A. BARKOŪŠKI, A. Mickevič i Ākuciā, w: *Adam Mickevič i nacjónalnaja kul'tury...*, s. 304-305. — A. BARŠČEŪŠKI, A. Mickevič u acėnkah belaruskich ėmigranckih dasledčykaū, w: *Adam Mickevič i nacjónalnaja kul'tury...*, s. 286-292. — D. BLAŽINA, Hrvatske čitanja „Dušnog dana”, *Knjiž. smotra* (Zagr.) 1998 nr 4 (110). — Ā. BRYL', Z Mickevičam praz usė žyccė, w: *Adam Mickevič i nacjónalnaja kul'tury...*, s. 383-385. — A. DAŬGUN, Slavānskiā tradycij ũ belaruskaj litaratury, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródok 12-17 maja 1997 r. w 5 ksiėgach*, ks. 4, S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 279-284. — J. DINGLEY [DYNGLI], Mickevič i Vālikabrytaniā, w: *Adam Mickevič i nacjónalnaja kul'tury...*, s. 296-303. — I. DOROVSKÝ, Ohlas Mickiewiczova díla u jižních Slovanů do roku 1945,

ur: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 381-424. — S. DROZD, A. Mickevič i Ā. Kupala ū kantėksce belaruskaj nacyānal'naj idėi, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 181-191. — M. FILINA, Mickiewicz i Gruzi- ni, *Akcent* 1998 nr 4. — L. GARANIN, Tworčestvo A. Mickeviča i belorusskaā nacional'naā ideā, w: Večnyja problemy..., s. 378-385. — U.V. GNILAMĖ- DAŬ, A. Mickevič u belaruskim gučanni, w: Več- nyja problemy..., s. 7-14. — K. JAWORSKA, La ré- ception de Mickiewicz en Italie, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 69-79. — K. JAWORSKA, Mickiewicz włoski, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 4, s. 200-215.

1874. J. KANCEWICZ, Rosyjska opinia liberal- no-demokratyczna o kwestii polskiej – w zwiāz- ku ze stuleciem urodzin A. Mickiewicza, *Przegl. Hist.* 1998 z. 3. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Cze- skie badania nad twórczością A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 293-320; A. Mickiewicz. Texty a konteksty. Materiały z mezinārodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Oł- omuniec 1999. — A. KARLŮKEVIČ, A. Mickevič pa daroze da ruskaga čytača, w: Adam Mickevič i nacyānal'nyā kul'tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovej kanferėnci (Minsk, 7-II verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998, s. 377-379. — I. KARPŬK, U paėtyčnaj prastory A. Mickeviča. Matėryjaly z arhiva A. Kar- pŭka, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaā kul'tura. Materiały z miėdzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 ksiėgach, ks. 5, red. J. Odrowāż- -Pieniązek, I. Żuk, D. Myško, Grodno 1998 s. 7-II. — B. KASMANOVA, Razam ci asobna? Mickevič u Pol'sčy, Litve i Balarusi, w: Adam Mickevič i nacyānal'nyā kul'tury..., s. 171-175. — R. KOROPEC- KYJ, Edmond Mainard et sa biographie d'Adam Mickiewicz, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 101-119. — A. KORYN, Spadčyna paėta – vyšej palityki, w: Adam Mickevič i nacyānal'nyā kul'tury..., s. 185-187. — N.M. KUNGER, A. Mickevič i U. Karatkevič, w: Večnyja problemy i vobrazy ū tvorčasci

A. Mickeviča. Zbornik matėryjalaŭ Mižnarod- naj navukova-tėarėtyčnaj kanferėncyi „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ū kantėksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 60-63. — P.M. KUŠNERYK, A. Mickevič u acėncy U.D. Spasoviča, w: Večnyja problemy..., s. 479-485. — A. LAGUNOVSKIJ, Romantičeskij geroj poėmy A. Mickeviča „Dzādy” i „Konrad Vallenrod” i istoričeskaā proza V. Korotkeviča, w: Večnyja problemy..., s. 121-128. — M. MACIEJAK, Mickiewicz po estońsku, *Nowe Kontrasty*, 1998 nr II. — A.B. MAK-MILIN, A. Mickevič i belaru- skaā litaratura ū XIX st. Rodnasc' i ūplyŭ, w: Adam Mickevič i nacyānal'nyā kul'tury..., s. 268-278. — A.V. MALDZIS, Do kogo należy spuścizna A. Mickiewicza?, *Lithuania* 1998 nr 4. — M. MA- sŁowski, De la perception de Mickiewicz en France, w: *Langues et peuples d'Europe Cen- trale et orientale dans la culture française*, red. D. Bartol-Jarosińska, Par. 1998 s. 163-177.

1875. Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelāh, oprac. N.F. Kameneva. Mos. 1998.

Zawartość: N.F. KAMENEVA, Mickevič v russkoj literature: ot Puškina do Brodskogo; [...] — P.A. VĀZEM- SKIJ, [Rec.] Sonety A. Mickiewicza, Mos. 1826; Micke- vič o Puškine [m.in. o art. Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie]; — E.A. BARATYNSKIJ, [Ne podražaj: svoeobrazen genij...]; — I.V. KIREEVSKIJ, Mickevič. V znak pamāti, pered našim rasstavan'em...; Obozrenie russkoj slovesnosti 1829 goda [fragm.]; — K. JAENISCH-PAVLOVA, Iz pisem k A. Mickeviču; 10 noābrā 1840; Na 10 noābrā; [Sredi sobytij ečėasnnyh...]; — N.A. POLEVOJ, Poezje Ada- ma Mickiewicza (Stihotvoreniā Mickeviča) [...] Pet. 1829 [fragm.]; — P.A. KATENIN, Pis'ma k N.I. Bahtinu [fragm.]; — V.A. ŽUKOVSKIJ, Iz pis'ma k A.P. Elaginoj; — I.S. AKSA- kov, Pis'mo k roditelām ot 14 sentābrā 1846 g. Kaluga [fragm.]; — N.I. GOGOL, O lirizme naših poėtov. Pis'mo k V.A. Žukovskomu [fragm.]; — A.P. KERN, Vospominaniā o Puškine [fragm.]; — A. HERCEN, [Relacija z prēmowie- nia A. Mickiewicza podczas inauguracji *La Tribune des peuples*] [fragm.]; — A.A. GRIGOR'EV, „Realizm i idealizm v našej literature” [fragm.]; — N.G. ČERNYŠEVSKIJ, Novye periodičeskie izdaniā [fragm.]; — K.A. POLEVOJ, Zapiski [fragm.]; — Ā.P. POLONSKIJ, Moi studentčeskie vospomi- naniā [fragm.]; — V.S. SOLOV'EV, Mickevič (Reč' na obede w pamāt' Mickeviča 27 dekabrá 1898); Značenie poėzii v stihotvoreniāh Puškina [fragm.]; — P.D. BOBORYKIN, Iz issledovaniā „Evropejskij roman v XIX-m stoletii”; — D.S. MEREŽKOVSKIJ, Iz issledovaniā „L. Tolstoj i Do- stoevskij” [pdr: L. Tolstoj i Dostoevskij. Žizn', tvorčestvo i religiā, *Mir iskusstva* 1900-1902 t. 3-7]; — V.V. ROZA- NOV, O blagodušii Nekrasova [fragm.]; — F.K. SOLOGUB,

Melkij bes [fragm.]; — A. BELYJ, F. Sologub [fragm.]; — K.D. BAL'MONT, Flejty iz čelovečeskich kostej. Slavjanskaja duša tekuščego mgnoven'ja [fragm.]; — V.Ā. BRŪSOV, Mednyj vsadnik [fragm.]; Iz stat'i „Puškin-master”; — A.A. BLOK, Iz „Predisloviâ” k poëme „Vozmezdje” [pdr: Vozmezdje, Pet. 1911]; — V.I. IVANOV, Slavjanskaja mirovšina [fragm.]; Pol'skij messianizm, kak živaâ sila [fragm.]; — I.A. BUNIN, Avtobiografičeskaja zametka [fragm.]; — D. FILOSOFOV, Iz „Reči, proiznesennoj 7 maâ 1927 na večere pamâti M.P. Arcybaševa”; — V.F. HODASEVIČ, K stoletiju „Pana Tadeuša”; — V.V. VERESAËV, Adam Mickevič (1798-1855); — N.S. TIHOV, Genij pol'skogo naroda. K 150-letiju co dnâ roždeniâ A. Mickeviča; — S.I. KIRSANOV, Čitaâ Mickeviča; — A. AHMATOVA, Dve novye povesti Puškina [fragm.]; Iz „Zapisok ob Anne Ahmatonovoj” L.K. Čukovskoj; — D.S. SAMOJLOV, Dvorik Mickeviča; — I. BRODSKIJ, S grust'ju i s nežnost'ju; Iz poëmy „Gorbunov i Gorčakov”; — B.A. SLUCKIJ, Čto iskali v pol'skoj poëzii russkie poëty.

1876. L. MIRAČYCKI, A. Mickevič u svâdomaści Belarusaŭ, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 154-159. — B. PETRAČ, Adam Mickiewicz i Hrvati, *Knjiž. smotra* (Zagrz.) 1998 nr 4 (110). — A.M. PETRUŠKEVIČ, Adam Mickevič u belaruskaj pažizni, w: Adam Mickiewicz i kultura ŭwiatowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materialy z międzynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 165-175. — Z. SANŬK, A. Mickevič i Ā. Kupala: problema nacyânal'naga mešânizmu, w: Adam Mickiewicz i kultura ŭwiatowa..., ks. 4, s. 192-199. — U.A. SEN'KAVEC, Sanety Ānki Kupaly i ŭplyŭ na ih pažizni A. Mickeviča, w: Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŭ Mižnarodnaj navukova-tëarëtyčnaj kanferencyji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantëksce susvetnaj litaratury”, red. U.A. Sen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998, s. 87-92. — C. SENŬH, Belarus' dvuh Mickevičaŭ, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 335-340; *Krasnogruda* 2000 nr 12 [tłum.: Białoruś dwóch Mickiewiczów. Przyczynek]. — S. SLUKAN, Adam Mickiewicz u Hrvatskoj 1835-1998. Bibliografija, *Knjiž. smotra* (Zagrz.) 1998 nr 4 (110). — K. STALA, Legendskapare och hånare – mickiewiczreceptionen i den polska kulturen, *Slavica Lundensia* t. 18: 1998 s. 21-33. — Z. ŠYBEKA, A. Mickevič i belaruskaja gistoryka-kul'turnaâ tradyčija, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ

kul'tury..., s. 187-190. — L.K. TARASŬK, Ānka Kupala i Adam Mickevič: tradyčiji i tytalogija tvorčosci, w: Adam Mickiewicz i kultura ŭwiatowa..., ks. 4, s. 176-180. — S.D. TITARENKO, „Krymskie sonety” A. Mickeviča i „Kimmerijskie sumerki” M. Vološina. Sootnošenie hudožestvennyh sistem i poëtičeskaja soneta i sonetnogo cikla, *Przegł. Rus.* 1998 z. 3/4. — J. TRYPUČKO, Mickiewicz [w Szwecji], *Acta Sueco-Pol.* 1998 nr 7. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz och den svenska romantiken, *Slavica Lundensia* t. 18: 1998 s. 41-55; Polska literatura w Szwecji / Polsk litteratur i Sverige, Gdańsk – Sopot 2003 s. 32-47 [tłum.: Mickiewicz a literatura szwedzkiego romantyzmu]. — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz – olika aspekter på den svenska receptionen, w: Adam Mickiewicz. En minnesbok till tvåhundraårsdagen av diktarens födelse, red. E. Teodorowicz-Hellman, Sztokholm 1998 s. 101-116. — T. VENCLOVA, Native Realm Revisited: Mickiewicz's Lithuania and Mickiewicz in Lithuania, *Krasnogruda* 1998 nr 8; *Zesz. Lit.* 2000 nr 2 (70); Polonistyka po amerykańsku. Badania nad literaturą polską w Ameryce Północnej, red. H. Filipowicz, A. Karcz, T. Trojanowska, War. 2005 s. 95-114 [tłum.: Powrót do rodzinnej Europy, czyli Mickiewiczowska Litwa i Mickiewicz na Litwie]. — A. VERABEJ, Patryjatyčnaâ tradyčija A. Mickeviča ŭ tvorčasci U. Karatkeviča, w: Večnyja problemy..., s. 63-69. — A. VERABEJ, Tradyčiji romantyzmu A. Mickeviča ŭ tvorčasci Uładzimira Karatkeviča, w: Adam Mickevič i nacyânal'nyâ kul'tury..., s. 281-286. — A. WIECZOREK, Adam Mickiewicz w pismach Włodzimierza Sołowjowa, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 425-434.

1877. I. AL'BERT, Ot Puškina k Mickeviču (V.Ā. Brŭsov o vzaimootnošeniâh velikih poetov), w: Slovo, tekst, čas. Materialy III międzynar. konf. nauk. poŭwiečonej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 79-82. — K. CHRUŠČIŬSKI, Paul Cazin jako mickiewiczolog. Ustalenia i propozyčije badań, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materialy z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 91-100. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Co

Mickiewicz i Słowianie mają do ofiarowania Zachodowi?, w: O Mickiewiczu i Słowackim, Kr. 1999 s. 106-119; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 315-330 [pt. Mickiewicz i Słowianie a Europa Zachodnia]. – I. DOROVSKÝ, Dilo A. Mickiewicz u Slovincu, w: A. Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. – I. DOROVSKÝ, Mickiewiczovo dilo a Makedonci, *Slav. Litter.* (Brno) 1999 t. 10 nr 2. – D. GIERCZYŃSKA, Adam Mickevič v gruzinskoj literature XX veka, w: Słowo, tekst, czas..., s. 54-57. – A. KALÉDA, Z dziejów recepcji twórczości A. Mickiewicza w kulturze litewskiej („litewskość” Mickiewicza), w: Mickiewicz i Kresy. Rozprawy przedstawione na międzynarod. sesji naukowej w Krakowie 4-6 grudnia 1997 r., red. Z. Kurzowa, Z. Cygal-Krupowa, Kr. 1999 s. 247-255. – J. KOCH, Południowoafrykański „Pan Tadeusz”? Zamierzone czy przypadkowe paralele w „Martije” (1911) Jana F. Celliers, *Litteraria* t. 30: 1999 s. 165-190. – D. KOPEĆ, Adam Mickevič i Ukrajina, w: Słowo, tekst, czas..., s. 75-78. – W. KOŚNY, Puszkina i Mickiewicza pod pomnikiem Piotra Wielkiego. „Jeździec Miedziany” a „Dziadów” cz. III „Ustęp” w świetle niemieckich badań porównawczych lat ostatnich, w: Słowo, tekst, czas..., s. 22-27. – S. KOZAK, Adam Mickiewicz w kręgu romantyków charkowskich, *Warsz. Zesz. Ukrainoz.* t. 8/9: 1999. – K. KUYAMA, Wokół faktów i zagadek japońskiej recepcji „Pana Tadeusza”, *Alma Mater* 1999 nr 10; „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 413-426; – R. Löw, Mickiewicz w kręgu hebrajskim, *Więź* 1999 nr 1; Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 261-270. – R. Löw, Mickiewicz w świecie hebrajskim, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 271-277. – L. MARTINEK, Adam Mickiewicz a Czechy, *Święt. Kwart. Lit.* 1999 nr 2.

1878. Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forcyki, War. 1999.

Zawartość: Z. MITOSEK, Adam Mickiewicz w oczach Francuzów; – E.-J. HÉREAU, „Sonety” A. Mickiewicza; – M.P. [M. PODCZASZYŃSKI], „Poezycje” A. Mickiewicza. Poésies d’A. Mickiewicz; – J.-H. BURGAUD DES

MARETS, Przedmowa do „Konrada Wallenroda” [...] – Literatura polska. „Konrad Wallenrod”, powieść historyczna A. Mickiewicza; – A. D’HERBELOT, Literatura polska. Uwagi o życiu i poezji A. Mickiewicza; – G. OLIVIER [G.O. FULGENCÉ], Literatura polska. „Poezycje” A. Mickiewicza. „Poésies” d’A. Mickiewicz; – Adam Mickiewicz, Poema „Dziady”, czyli święto umarłych; – A. SÉGALAS, Mickiewicz (Adam), Poema „Dziady”, czyli święto umarłych; – G.M. SARRUT, B. SAINT-EDME, Mickiewicz (Adam); – G. SAND, Szkic o dramacie fantastycznym. Goethe, Byron, Mickiewicz; – G. SAND, Dziennik poufny; – L. LOMÉNIE, Pan A. Mickiewicz; – OLD NICK [P.-É. DAURAND-FORGUES], Wiersze Mickiewicza. Dzieła poetyckie A. Mickiewicza; – A. LACAUSSE, O poezji polskiej. Anonimowy poeta polski, „Sen Cezary”, „Noc Narodzenia Pańskiego”; – J. JULVÉCOURT, Literatura polska; – N. DAVID, Przedmowa do „Dziadów” [...] – C. ROBERT, Cztery literatury słowiańskie. Odrodzenie literatury w Europie Wschodniej; – Ewangelia narodu polskiego podczas pielgrzymowania; – Ch. MONTALEMBERT, Przedmowa do „Ksiąg pielgrzymstwa polskiego” A. Mickiewicza; – F.-R. LAMENNAIS, Fragmenty listów dotyczące Mickiewicza; – Annales de Philosophie Chrétienne; – Ch.A. SAINTE-BEUVE, Adam Mickiewicz, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; – H.R. [R.F. ROHRBACHER], „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; – P. BALLANCHE, „Słowa wierzącego” – E. DESCHANEL, Adam Mickiewicz, „Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego”; – J. WYSŁOUCH, „Pan Tadeusz”. Analiza polskiego poematu A. Mickiewicza; – A. LÉVY, Adam Mickiewicz; – L. LÉGER, Poemat Mickiewicza „Pan Tadeusz”; – L. BARTHOU, Przedmowa do „Pana Tadeusza”; – Otwarcie kursu A. Mickiewicza w Collège de France; – Otwarcie kursu A. Mickiewicza; – L. FAUCHER, Kurs Mickiewicza; – A. LÈBRE, Kurs A. Mickiewicza w Collège de France. Zarys ogólny; – *Gazeta Augsburska* o Towiańskim i Mickiewiczu; – G. SAND, O „Literaturze słowiańskiej” A. Mickiewicza; – A. LÈBRE, Ruch ludów słowiańskich; – E. STOURM, O kursie Mickiewicza; – Le Courier Français o kursie Mickiewicza; – E. QUINET, Wykład w Collège de France z 20 marca 1844; – Ostatni z proroków; – A. BONNETTY, Nowe słowa. Panowie Mickiewicz, Towiański, Quinet; – Raporty policji; – Dyskusja w Izbie Deputowanych 9 lipca 1844 na temat kursu Mickiewicza; – C.M., Panowie Mickiewicz i Towiański; – *Le Globe* o Collège de France; – M. AGOULT DE FLAVIGNY, O wykładach Mickiewicza; – A. DUMESNIL, E. NOËL, Korespondencja 1843-1844; – A. ERDAN, Andrzej Towiański i Adam Mickiewicz; – E. FONTILLE [MAINARD], Rys biograficzny złożony ze wspomnień i wrażeń; – J. MICHELET, Collège de France; – E. BOURNIER, C. BOUVIER, T. FOUQUERÉ, Wstęp do książki „Kościół i Mesjasz” A. Mickiewicza; – Kościół urzędowy a mesjanizm; – J. MICHELET, Uwagi o wykładach Mickiewicza. Listy, dziennik, notatki; – G. DE MOLÈNES [P. GAUCHON], Kościół urzędowy a mesjanizm, przez

A. Mickiewicza; — Ch. LOUBENS, [Rec.:] Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza; — L. MÉNARD, [Rec.:] Kościół urzędowy a mesjanizm, przez A. Mickiewicza]; — A. THOMAS, Propaganda rosyjska w Polsce; — A. THOMAS, O propagandzie demokratycznej w Polsce; — H. DESPREZ, Polacy w rewolucji europejskiej; — H. DESPREZ, Rosja a sławizm; — M.-A. LEBLOND [Georges Athenas, Aimé Merlo] Wstęp do „Les Slaves”. Wybrane fragmenty; — *Journal de la Vraie République*; — *La Démocratie Pacifique*; — *Journal de la Vraie République*; — J. LE-CHEVALIER, List do Mickiewicza; — *Le National*; — A. DUMESNIL, List do Mickiewicza; — Minister Policji Generalnej C. de Maupas do ministra sprawiedliwości J. Abbaticiego; — E. DE NOAILLES, Poezja polska; — V. HUGO, Do komitetu budowy pomnika Mickiewicza; — A. ASTRUC, Żydzi i Polacy według A. Mickiewicza]; — P. DESCHANEL, Arcydzieła poetyckie A. Mickiewicza przetłumaczone przez niego samego i jego synów; — M. BARRÈS, Podlegacz osobowości; — E. RENAN, Mowa wygłoszona w imieniu Collège de France podczas ekshumacji prochów A. Mickiewicza na cmentarzu Montmorency; — Uroczystości pogrzebowe A. Mickiewicza; — E. TAVERNIER, Mickiewicz; — C. SAINT-CROIX, Adam Mickiewicz — z okazji setnej rocznicy urodzin; — J. LEMAÎTRE, Przemówienie z okazji setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza; — M. LEROY, Mickiewicz; — É.A. BOURDELLE, Jak kochałem i czułem Mickiewicza.

Rec.: E. FELIKSIĄK, *Przegl. Hum.* 2001 nr 1. — I. JAROSIŃSKA, Coś Ty Francuzom zrobił, Mickiewiczu?... *Teksty Drugie* 2001 nr 2.

1879. È.K. NAHLIK, A. Mickevič i P. Kulíš, w: Adam Mickevič i Ukraïna. Zbìrník naukovih prac', red. R. Radišev'skij, Kijów 1999 s. 210-251; *Warsz. Zesz. Ukraïnoz.* t. 8/9: 1999, red. S. Kozak s. 36-57 [tłum.: A. Mickiewicz w recepcji P. Kulisza]. — T. OSUCH, Adam Mickevič v gruzinskoj literaturie XIX veka, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarodynar. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999, s. 58-62. — T. OSUCH, O pervom obraščenii k sonetam A. Mickeviča v Gruzii, *Štups. Prace Hum.* 1999 nr 18. — J. ORŁOWSKI, „Opuszczony zamek” Palmina i „Pan Tadeusz” Mickiewicza, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Stud. Slav.* 1999 z. 3. — J. RAPACKA, Adam Mickiewicz i hrvatski romantizam, *Dani Hvarškoga kazališta* 1999 t. 25 nr 1. — J. ŚWIDZIŃSKI, Mickiewicz i Puszkina w świetle badań rosyjskich z lat 1917-1987, w: Słowo, tekst, czas..., s. 48-53.

1880. B. BARAN, O Mickiewiczu „ukraińskim” i Ukrainie „Mickiewiczowskiej”, w: Adamowe.

Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 185-190. — I. DOROVSKÝ, Dìlo Adama Mickiewicze a slovanský Balkán, w: *Slované a Evropa*, Brno 2000 s. 44-73. — B. KOSMANOWA, Adam Mickiewicz w międzywojennym Kownie, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 387-392. — T. KRUCŃKOVSKIJ [KRUCZKOWSKI], Adam Mickevič v russkoj obšestvennoj i istoričeskoj mysli, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarodynar. konf. Grodno—Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 271-276. — K. LECKO, Sylwetka i twórczość A. Mickiewicza w poezji Białorusi XIX w., w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 107-116. — W. OCCELI [CHITARISZWILI-OCCELI], Adam Mickevič i gruzinskij romantizm, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 231-236. — B. SCHULTZE, Der übersetzte Poet: Mickiewicz in multilateralen Versanthanthologien (1848-1912), w: Adam Mickiewicz und die Deutschen. Eine Tagung im Deutschen Literaturarchiv Marbach am Neckar, red. E. Mazur-Kęłbowska, U. Ott, Wiesbaden 2000 s. 26-49. — L. SRYK, Adam Mickiewicz w krytyce i przekładach Maksyma Rylskiego, *Akcent* 2000 nr 3. — A. SZWED, Narodziny mitu. Mickiewicz w pierwszych publikacjach bułgarskich, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2000. — M. ZAGIŁULINA, A. Mickevič i Kazimir Al'himovič: pytanni idějna-ěstětyčnaj peraemnasci, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 3, s. 201-207.

1881. P. BUNJAK, Kako smo primali Mickjeviča, w: Polonica et Polono-Serbica. Ogledi i skice, Belgr. 2001 s. 103-107 [przemówienie z 1998 w Belgr.]. — I. DOROVSKÝ, Mickiewicz, Puškin a Balkán, Brno 2001. — J. HVIŠČ, Poezja A. Mickiewicza w literaturze słowackiej (Przemiany recepcji literackiej), w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filolo-

giczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 233-243. — K. KUYAMA, Recepcja Mickiewicza w Japonii, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 261-276. — W. MALINOWSKI, O kilku mickiewiczianach w literaturze francuskiej XIX w. Wokół pewnej litografii, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 225-232. — M. MASŁOWSKI, Problèmes de la réception de Mickiewicz en France: deux modèles d'universalité, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 16-23. — A.P. NEHAJ, Adam Mickevič i russkie poety XIX veka, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 213-224. — T. OSUCH, „Faris” Mickeviča i „Merani” Nikołoza Baratašvili k voprosu o vliánii „Farisa” na „Merani”, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 253-259. — E. SGAMBATI, Il ciclo Mickevyc̆ o Odesi di Mykola Bažan, w: Per Mickiewicz..., s. 178-189. — V. VASILENKO, „Ukrain'skij” Mickevič (stan i perspektivi doslidžen'), w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 287-303.

1882. E. ALEKSANDRAVIČIUS, L'identité nationale de Mickiewicz: la perspective lituanienne, w: Le Verbe et l'Histoire. Mickiewicz, la France et l'Europe, red. F.-X. Coquin, M. Masłowski, Par. 2002 s. 63-79. — J. BOULAKHOVSKAIA, Mickiewicz et l'Ukraine, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 92-95. — Y. BRONOWSKI, Mickiewicz et le judaïsme, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 113-117. — J. GOSZCZYŃSKA, L'influence de Mickiewicz sur le romantisme slovaque, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 104-112. — G. GÖMÖRY, Adam Mickiewicz et la guerre hongroise de 1848-1849, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 118-122. — G. GRABOWICZ, Franko et Mickiewicz: le wallenrodisme et la crainte de l'influence, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 96-103. — A. JAMIAŁKOWSKA-PABIAN, Z dziejów literatury polskiej w Niemczech – Herman Buddensieg, *Acta Univ. Lodz. Folia Germ.* 2002 z. 3. — A. KALÉDA, Adam Mickiewicz et la littérature lituanienne, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 80-84. — A. KOWALCZYKOWA, Mickiewicz et les Français: les ambivalences, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 238-245. — A. LOÏKA, Adam Mickiewicz dans la littérature biélorusse, w: Le Verbe et l'Histoire..., s. 85-91. — L. MIRAČYCKI, Adam Mickiewicz im Bewusstsein der Weißrus-

sen, w: *Sendung und Dichtung*. Adam Mickiewicz in Europa, [wyd.] Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 293-300. — M. MITU, L'oeuvre d'Adam Mickiewicz dans le contexte roumain, w: *Le Verbe et l'Histoire...*, s. 123-132. — A. NAWARECKI, Mickiewicz w Ameryce, *Postscriptum* 2002 nr 4. — G. NIVAT, L'Europe de Mickiewicz et l'Europe de Pouchkine, w: *Le Verbe et l'Histoire...*, s. 204-208. — J. ORŁOWSKI, Mickiewicz w poezji rosyjskiej, *Przegl. Hum.* 2002 nr 3 s. 75-77. — E. TEODOROWICZ-HELLMAN, O szwedzkich odczytaniach polskiej epopei narodowej, *Postscriptum* 2002 nr 4; Literatura polska w świecie, t. 1: Zagadnienia recepcji i odbioru, red. R. Cudak, Kat. 2006 s. 128-138. — G. TOMASSUCCI, Mickiewicz et l'Italie: le regard de Mazzini, w: *Le Verbe et l'Histoire...*, s. 222-235. — U. WÖLTEJN, Adam Mickiewicz und die Südslawen, w: *Sendung und Dichtung*. Adam Mickiewicz in Europa, [wyd.] Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 275-292.

1883. D. BLAŽINA, Mickiewicz u Hrvata: između legende, estetike i politike, *Zbor. Zagreb. slav. škole* 2002 [wyd. 2003] s. 155-169. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Czeskie lektury dzieł A. Mickiewicza, w: *Uwiedzeni przez polską literaturę*. Czeska polonistyka literacka, War. 2003 s. 74-100. — V.A. KLIMČUK, Čej poet A. Mickevič?, [wstęp M. Bagdanovič], Brześć 2003. — A. McMILLIN, Adam Mickiewicz and Belarusian Literature in the Nineteenth century, *Slavia Orient.* 2003 z. 1. — Ę.K. NAHLİK, „Skandal zła”. Paradigmat Mickiewicza i jego wpływ na Szewczenkę, w: *Ukraïns'ko-pol's'ki literaturni konteksti*. Zbìrník naukovih prac', red. R. Radiševskij (Kijowskie Studia Polonistyczne t. 4), Kijów 2003 s. 149-160 [jęz. ukr.]. — Ę.K. NAHLİK, „Podaj że rękę kozakowi...”. A. Mickiewicz w recepcji T. Szewczenki, *Dzvìn* (Lw.) 2003 nr 3. — B. BIAŁOKOZOWICZ, Adam Mickiewicz w recepcji kaukaskiej (gruzińskiej i ormiańskiej), w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie*. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 181-208. — E.Z. CYBENKO, Vospriátie v Rossii (1820-1830-ye gody), *Studia Rossica* 2004 t. 15. — Ę.K. NAHLİK, „Ustęp” III części „Dziadów” A. Mickiewicza – „Mednyj vsadnik” A. Puszkina – „Son” T. Szewczenki. Tekst a przedtekst, w zb.: *Paradigma*. Zbìrník naukovih prac', wyd. 2, Lw. 2004 s. 52-71 [w jęz.

ukr.]. — J. ORŁOWSKI, Spuścizna Mickiewicza w kręgu symbolistów rosyjskich, w: *Mickiewicz a literatury słowiańskie. Z dziejów recepcji od modernizmu do współczesności*, red. E. Łoch, Lubl. 2004 s. 221-234.

1884. A. BIELSKI, Egzotyčny pejzaž y kontekste mastackaj koncepcyj žyšâ i smertci u paëžì A. Mickeviča i Uladzimira Karatkeviča, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 385-388. — Z. GANG, Stulecie obecności A. Mickiewicza w Chinach, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 437-441. — A. KALĖDA, O „kresowości” i „litewskości” A. Mickiewicza. Z dziejów recepcji twórczości Wieszcza na Litwie, w: *Od M do M. Szkice o literaturze polskiej i litewskiej*, War. 2005 s. 5-12. — LIJUN YI, Z warsztatu tłumacza arcydzieła A. Mickiewicza na język chiński, w: *Mickiewicz w Gdańsku...*, s. 427-435. — M. ŚRÓWIEC, „Nieznany bóg”. O Nervalowskim Mickiewicz, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Romantyzm i zatrzymany czas, Kr. 2009 s. 109-137 [wersja rozsz.]. — H. CYBIENKO, „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w Rosji (przekłady, recepcja, paralele typologiczne), w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 307-322. — L. MARTINEK, Adam Mickiewicz na łamach Szyndziółów, *Zwrot* (Cieszyn) 2006 nr 4.

1885. Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006.

Zawartość: L. CRESCI, Propozycja nowego przekładu sonetu „Stepy Akermanskie”; — K. JAWORSKA, Adam Mickiewicz: „pierwszy poeta stulecia” czy autor nieznan?; — P. KRUPKA, Rzymskie korzenie Sopliców; — A. LITWORNIA, Mickiewicz w Rzymie; — L. MARINELLI, Dwa posągi konne: Mickiewicz i Puškin między Kapitolem i Neurą; — G. TOMASSUCCI, Manzoniańskie źródło „Dziadów” Mickiewicza.

1886. A.A. ŠAŬCOVA, Taponimy rodnaga kraŭ ŭ poëmie A. Mickeviča „Pan Tadëvuš” i ramane Ėlizy Ažëškì „Nad Nëmanam”, w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ŭ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 316-324. — G.B. SZEWCZYK, Herman Budensieg, tłumacz, wydawca „Mickiewicz-Blätter”,

popularyzator literatury polskiej w Niemczech, w: *Literatura polska w świecie*, t. 1: Zagadnienia recepcji i odbioru, red. R. Cudak, Kat. 2006 s. 250-257.

1887. N. BADURINA, Il motivo mickiewicziano del monumento equestre „Kohan i Vlasta” di Franjo Marković, w: *Italia, Polonia, Europa. Scritti in memoria di Andrzej Litwornia*, red. A. Ceccherelli i in., Rzym 2007 s. 52-63. — A. BARANOV, Tvorčeskoe nasledie A. Mickeviča v Litve na rubeže XIX-XX vv. Glavnye aspekty problemy, w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm v russkoj kul'ture*, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 277-281. — E.Z. CYBENKO, Vospriätie poëmy A. Mickeviča „Pan Tadeuš” v Rossii, w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm...*, s. 162-173. — A. DUDEK, Adam Mickevič glazami russkikh simvolistov (D. Merežkovskij i V. Ivanov), w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm...*, s. 189-199. — S. KOZAK, Początki sławy A. Mickiewicza na Ukrainie, w: *Między Wschodem a Zachodem: Europa Mickiewicza i innych. O relacjach literatury polskiej z kulturami ościennymi*, red. G. Borkowska, M. Rudaś-Grodzka, Wr.–War.–Kr. 2007 s. 45-55. — L. PIETRUHINA, A. Mickevič i ukraińskì romantiki (mipologičnyj aspekt), w: *Mickiewicz we Lwowie. Materiały z sympozjum*, Lwów 6 czerwca 2006 / *Mickevič u L'vovi. Materiali simpoziumu Lviv 6 červnâ 2006*, red. S. Makowski, War. – Lu. 2007 s. 13-27. — W. OCCELI, Reminiscenze poezji A. Mickiewicza w prozie Akakiego Ceretelego, *Slavia Occid.* t. 64: 2007 s. 59-64. — J. REIMAN, Węgierskie paradygmaty pierwotnej recepcji Mickiewicza, w: *Literatura polska w świecie*, t. 2: W kręgu znawców, red. R. Cudak, Kat. 2007 s. 181-186. — O. SAČOK, Recepcijâ tvorčosti A. Mickeviča v Ukraïni (1991-2005), w: *Mickiewicz we Lwowie...*, s. 71-89. — N. SOLOV'ËVA, Francuzskie lekcii A. Mickeviča i slavânskaâ tema v tvorčestve Žorž Sand, w: *Adam Mickevič i pol'skij romantizm...*, s. 101-107. — H. VOISINE-JECHOVÁ, Mickiewicz w czeskich lekturach, w: *Między Wschodem a Zachodem...*, s. 77-86.

1888. V. BAROŬKA, Šlâheckì svet u poëmie „Pan Tadëvuš” A. Mickeviča i apovesci „Polackaâ šlâhta” Vojslava Saviča-Zablockaga, w: *Melodii, kraski, zapahi „maloj rodingi” A. Mickeviča. Sbor-*

nik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 160-167. — A. BEL'SKI, A. Mickevič i èstètyka koleraŭ, pahaŭ u paèzi Alesà Pis'mànkova, w: *Melodii, kraski...*, s. 150-160. — S. GRYMUTA, A. Mickevič i koleraŭaà karcina svetu Maksima Bagdanoviča, w: *Melodii, kraski...*, s. 144-150. — K. KARDYNI-PELIKÁNOVÁ, Prelekcje paryskie A. Mickiewicza w czeskich ujęciach historycz-noliterackich, w: *Adam Mickiewicz a Slované. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutěčněné v Ostravě ve dnech 29-30 listopadu 2005 u příležitosti 150. výročí úmrtí A. Mickiewicze*, red. M. Balowski, Ostrawa 2008 s. 99-126. — L. MARTINEK, Adam Mickiewicz na stránkách „Szyndziolów”, w: *Adam Mickiewicz a Slované...*, s. 165-175. — R. NARUNIEC, Recepcja twórczości A. Mickiewicza na Litwie, w: *Adam Mickiewicz a Slované...*, s. 151-164. — H. OLSCHOWSKY, Mickiewicz w Niemczech. Recepcja w setną rocznicę śmierci, w: *Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005*, red. K. Czacot, M. Zielińska, War. 2008 s. 247-261. — R. RADŠEVSKI, Twórczość A. Mickiewicza w intertekstualnej recepcji Maksyma Ryłskiego, *Przegl. Hum.* 2008 t. 52 nr 3. — V. EŭMÀN'KOŭ, Adam Mickevič i dyhoŭna-èstètyčnyà pošukì ŭ literatury Belaruśi XIX st., Mohylew 2009.

1889. A. GUGNIN, Stihotvorenje L. Ulanda „Mickevič” v kontekste nemeckoj političeskoj poëzii 1830-h godov, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennaa mirovaà kul'tura. Sbornik naučnyh rabot*, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 124-132. — M. HMÁL'NICKÍ, Mickevičaŭskaà tradycjã ŭ tvorčasci Uladzimira Karatkeviča, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča ...*, s. 150-158. — U. KAĀLA, Adam Mickevič i Francišak Baguševič: lã vytokaŭ stanaŭlennã bæčnaga žanru, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča...*, s. 146-150. — M. ZYMONRYA, Twórczość A. Mickiewicza przez pryzmat recepcji w Niemczech, *Kijow. Stud. Polon.* 2010 t. 16 s. 93-104. — A. SOBIESKA, Gamajun z Paryża – prorok rewolucji, czyli Aleksander Błok o Mickiewiczowskich wykładach w Collège de France, w: *Prelekcje paryskie A. Mickiewicza wobec tradycji kultury polskiej i europejskiej. Próba nowego spojrzenia*, red. M. Kalinowska, J. Ławski, M. Bizior-Dombrowska, War. 2011 s. 318-336. — K. JAWORSKA, Mickiewicz's „Crimean Sonnets” in Italy, w: *Mickiewicz – Tur-*

cja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Aysen Kaim, War. 2012 s. 231-250. — I. JOKIEL, Portret literacki A. Mickiewicza w powieści Györgya Spiró „Mesjasze”, w: *Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych*, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 127-136. — S. KÖRPE, Researches and studies of Adam Mickiewicz's life and work in Turkey, w: *Mickiewicz – Turcja – Europa...*, s. 50-67. — D. KUBIK, Figura powrotu w „Górskim wieniec” Petara II Petrovicia Njegoša w kontekście Mickiewiczowskich rozważań o pamięci, w: *Wymiary powrotu w literaturze*, Kr. 2012 s. 131-136. — D. KUBIK, Między epiką i dramatyczną wizją kultury. „Górski wieniec” Petara II Petrovicia Njegoša w kontekście wykładów paryskich A. Mickiewicza, *Wiek XIX* 2012 s. 297-320. — D.K. SIKORSKI, Adam Mickiewicz – antysemita i syjonista? Konteksty żydowskiej i polsko-żydowskiej recepcji poety, w: *A. Mickiewicz w kontekstach kulturowych...*, s. 243-258.

1890. J. ŁAWSKI, Mickiewicz, Białoruś, profesor Swietłana Musijenko, w: *Pogranicza, Kresy, Wschód a idee Europy*, S. I: Prace dedykowane Prof. Swietłanie Musijenko, red. A. Janicka i in., Białystok 2013 s. 17-30. — G. CHARYTONIUK-MICHIEJ, Materiały do biografii Olimpii Swianiewiczowej (1902-1974) – pedagoga i badaczki obrzędu dziadów, w: *Biografia w edukacji etnoregionalnej*, red. R. Skrzyński, E. Kuryluk, B. Drozd, Lubl. 2014 s. 156-174. — M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Raz tylko... „Polenlieder”, *Roczn. Kompar.* 2015 s. 109-136; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 351-383 [pt. Mickiewicz a „Polenlieder”]. — T. ROGIC MUSA, L. MAŁCZAK, Odjek mesijanizmu Adama Mickiewicza u djelu Ivana Mažuraniča, *Przekł. Lit. Słow.* t. 6: 2015. — Z. KŁOS, Mickiewicz u „wielkich” i „małych” Słowian (rekonesans), *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 49-58. — A. MARKUSZEWSKA, Adam Mickiewicz i jego poezja w młodzieżowym artykule Henry'ego Reeve'a, *Wiek XIX* 2016 s. 569-594. — T. ROGIC MUSA, Biografia uz prijevod. Hravski ilirac Medo Pucić o A. Mickiewicz, *Przekł. Lit. Słow.* 2017 t. 8 cz. 1. — E. SKALIŃSKA, Syberyjska perspektywa „Drogi do Rosji” Mickiewicza. O obecności (?) sacrum w polskich i rosyjskich odczytaniach utworu, *Coll. Litt.* 2017 nr 2 (23)

s. 55-68; Syberyjskie sacrum i profanum, red. M. Król, G. Legutko, Lubl. 2018 s. 61-76; Rosyjski Mickiewicz. Szkice z historii przekładu, War. 2020 s. 79-95.

1891. D. KUBIK, Mickiewiczowi hrwatski kontakti, w: Poljsko-hrwatske veze kroz stoljeća. Povijest, kultura, književnost, red. M. Czerwiński, D. Agičić, Zagrz. 2018 s. 59-68. — B. PETRAČ, Mickiewicz u Hrvata, w: Poljsko-hrwatske veze..., s. 51-59. — G. TVARANOVİČ, Mickevič i belarusa literatura: ad A. El'skaga da U. Marhelà, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 4 s. 263-281. — R. MNICH, Tvorčestvo A. Mickeviča v ocenke Dmitrià Čiževskogo, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 201-209. — T. ROCIĆ MUSA, Slavenski Dioskuri. Rasprava iz povijesti hrvatsko-poljskih književnih veza, Zagrz.-Sarajewo 2021. — Y. SEVERINA, Lesia Ukrainka's Crimean Cycles: A poetic dialogue with Adam Mickiewicz, *Kyiv-Mohyla humanities journal* 2021 t. 8. — M. POKORSKA-IWANIUK, Adaptacje „Grażyny” A. Mickiewicza w literaturze i sztuce litewskiej, w: Zagadnienia bilingwizmu, S. 2: Rodzina Miłoszów i rody pogranicza polsko-litewskiego, red. A. Baranow, J. Ławski, A. Romanik (Colloquia Orientalia Białostocensia t. 50), Białystok-Wil. 2022 s. 387-403. — H. SIEWIERSKI, Adam Mickiewicz: two poems and their Brazilian readers, w: The Routledge world companion to Polish literature, red. T. Bilczewski, S. Bill, M. Popiel, Lond.-Nowy Jork 2022 s. 130-144. — A. FIŁONIK, Motywy polskie w twórczości krytycznoliterackiej Arriga Boito. Od Mickiewicza do „Zaciśniętej pięści”, *Coll. Litt.* t. 34: 2023 nr 1. — J. SUJECKA, Portrait on artist or A. Mickiewicz in the eyes of Pencho Slavejkov: Władysław Mickiewicz's Discovered Letter, *Coll. Human.* nr 12: 2023.

1892. Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje, red. J. Ławski, Białystok 2024.

Zawartość: min.: J. ŁAWSKI, Mickiewicz i Ukraina. W kręgu wspólnej pamięci dwóch narodów; — M. SIEDLECKI, Kronika pobytu A. Mickiewicza na ziemiach ukraińskich; — J. ŁAWSKI, Mickiewicz i Ukraina. Aspekt kulturowy i estetyczny. Rewizja; [...] — A. WOLDAN, Mickiewicz w Galicji; — T. PÓŁCHŁOPEK, Recepcja Mickiewicza w środowisku galicyjskich ziewończyków; — T. BOWSUNIWSKA, Wtajemniczony pielgrzym A. Mickiewicza i milczący kobziarz T. Szeučenki: powiązanie ideologów romantyzmu; — E. NACHLIK, Adam Mickiewicz w recepcji Ivana Franki; — R. RADYSZEWSKI, Łesia Ukrainka i Adam Mickiewicz w przestrzeni „Sonetów krymskich”; — M. DĄBROWSKA, Odeski almanach „Podarek biednym” — teksty i konteksty (nie tylko) Mickiewiczowskie; — A. MOSIJENKO, Sonet „Jastrząb” na tle cyklu krymskiego A. Mickiewicza: recepcja ukraińska; — L. ROMASZCZENKO, Ukraińskie orbity A. Mickiewicza: aspekt regionalny.

1893. T. DALECKA, Tradycje badań mickiewiczowskich na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w dwudziestoleciu międzywojennym, w: Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi A. Mickiewicza. Studia, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024 s. 289-299. — B. DWILEWICZ, O Adamie Mickiewiczu i jego twórczości na łamach „Czerwonego Sztandaru” [wileńskiego], w: Romantyczność i filologia..., s. 347-363. — V. ŠEINA, Nasz obcy poeta. A. Mickiewicz w kanonie literatury litewskiej (1883-1940), przeł. I. Szulska, Kr. 2024.

Zob. także:

- 16.8. Rosja, Rosjanie i literatura rosyjska
- 16.9. Słowiańszczyzna
- 16.10. Związki Mickiewicza z kulturą i literaturą światową
- 16.11. Mickiewicz w oczach współczesnych

17. Opracowania biograficzne

17.1. Monografie i ujęcia całościowe

1894. HOMME DE RIEN [L. LOMÉNIÉ], M. A. Mickiewicz, w: *Galerie des contemporains illustres par un homme de rien*, t. 3, Par. 1841 s. 1-36 [wraz litografią Ch. Baugnet]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 97-113; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 118-124 [fragm. w tłum.].

1895. MŁ. [A. MAŁECKI], O życiu i pismach Mickiewicza, *Oręd. Nauk.* 1842 nr 31-32 s. 246-248, 254-256.

Rec.: S. KAWYŃ, Dzieciństwo wróżebne Mickiewicza w biografii Antoniego Małeckiego, *Pam. Lit.* 1948 s. 476-485; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, Kr. 1967 s. 170-180, War. 2001 s. 229-242.

1896. K. ESTREICHER [starszy], Mickiewicz Adam N., *Rozmaitości. Pismo dod. do Gaz. Lwow.* 1859 nr 25-36, 42-52; Adam Mickiewicz. Rys biograficzny, *Postęp* (Wiedeń) 1862 nr 18-30 [odb. Wiedeń 1863].

1897. E. FONTILLE [MAINARD], Adam Mickiewicz, sa vie et sa croyance. Esquisse biographique, impressions et souvenirs, Par. 1862 [wyd. 2: Le prophète national de la Pologne. Esquisse sur la vie et la croyance d'Adam Mickiewicz, Par. 1863; wyd. pol.: Adam Mickiewicz. Rys biograficzny, złożony ze wspomnień i wrażeń, przeł. L. Siemieński, Kr. 1863].

1898. A. PILECKI, Adam Mickiewicz, *Świat. Dwutyg. Ilustr. dla Młodz. i Dzieci* 1878 nr 13-23.

1899. P. CHMIEŁOWSKI, Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki, t. 1-2, War. 1886, wyd. 2 1898, wyd. 3 1901.

Rec.: J. KOTARBIŃSKI, Studium d-ra P. Chmielowskiego o Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 46. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1885/1886 t. 3 (79) s. 388-393. — J. KALLENBACH, *Kur. Warsz.* 1886 nr 47-49. — A. LISICKA, Z przeszłorocznej literatury mickiewiczowskiej, *Przegl. Powsz.* 1886 t. 9 z. 3 s. 369-387. — A. BĘLCIŃSKI, Mickiewicz w trzydzieści lat po zgonie, *Przew. Nauk. i Lit.* 1887 z. 4 — A. BRÜCKNER,

Kwart. Hist. 1887 s. 262. — W. NEHRING, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 213-219. — S. PTAŚICKI, Ważniejsze nowe polskie trudy o Mickeviču (V. Mickevič, Kallenbah, Hmelevskij), *Izv. otd. russk. ŗz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351.

1900. J. SIEMIENSKI, Kwestie sporne w ŗyciorysie A. Mickiewicza. Część I, *Ognisko Dom.* 1887 nr 124-126 [odb. Luw. 1889].

Rec.: A. SIENICKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 301-302.

1901. W. MICKIEWICZ, ŗywot Adama Mickiewicza. Podług zebranych przez siebie materiałów oraz z własnych wspomnień opowiedział W. Mickiewicz, t. 1-4, Poz. 1890-1895 [wyd. 2 popr. i uzup. do druku przygot. S. Dobrzycki, t. 1-2, Poz. 1929-1931].

Rec.: A.F. KOPYLOV, Novaŗ kniga o Mickieviču, *Russkij vestnik* 1890 nr 9-10. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1890 t. 97, 1892 t. 104, 1894 t. 116. — K. WALISZEWSKI, Nowa biografia Mickiewicza, *Kraj* 1890 nr 26. — Z. HORDYŃSKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 275-290. — J. TRETIK, *Świat* (Kr.) 1891 nr 1-4. — T. ZIEMBA, *Czas* 1891 nr 8. — J. KALLENBACH, *Kwart. Hist.* 1892 s. 378-386. — S.P. KOCZOROWSKI, *Ognisko* 1929 nr 378. — J. TRETIK, *Czas* 1892 nr 181-184. — B. LIMANOWSKI, *Tydzień. Dod. lit. „Kur. Lw.”* 1894 nr 22-23, 1895 nr 18. — S. TARNOWSKI, *Kraj* 1895 nr 27-28, 33. — S. PTAŚICKI, Ważniejsze nowe polskie trudy o Mickeviču (V. Mickevič, Kallenbah, Hmelevskij), *Izv. otd. russk. ŗz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351. — S. PIŁOŃ, *Dzien. Wil.* 1926 nr 12. — S. CYWIŃSKI, *Dzien. Wil.* 1929 nr 25. — S. SZPOTAŃSKI, *Kur. Warsz.* 1929 nr 149.

1902. V.A. MĀROTIN, Mickevič. Ego ŗizn' i literaturnaŗ deŗtel'nost'. Biogrŗičeskij očerok, Pet. 1891.

1903. J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz t. 1-2, Poz.-Kr. 1897, wyd. 2 Poz. 1918, wyd. 3 Luw. 1923; wyd. 4 Luw. 1926.

Rec.: T. PINI, Nowe dzieło o Mickiewiczu, *Słowo Polskie* (Luw.) 1897 nr 189. — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Z literatury: „Adam Mickiewicz” przez Józefa Kallenbacha, *Gaz. Lwow.* 1897 nr 163-164. — S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1897/1898 t. 2 (126) s. 119-136. — P. CHMIEŁOWSKI, Naj-

nowsza praca o Mickiewiczu, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3. — J. KALLENBACH, Polemika, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5. — A. JENSEN, Adam Mickiewicz, *Archiv für Slavische Philologie* 1899 s. 243-245. — S. PTAŠICKIJ, Važnejšie novye pol'skie trudy o Mickeviče (V. Mickevič, Kallenbah, Hmelevskij), *Izv. otd. russk. āz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1900 t. 5 z. 1 s. 339-351. — F. HOESICK, Mickiewicz w nowym świetle, *Gaz. Lwów.* 1919 nr 150-166. — J. KLEINER, *Kur.* Warsz. 1919 nr 1. — S. PIŁGÓŃ, Kilka uwag o nowym wydaniu monografii prof. J. Kallenbacha „Adam Mickiewicz”, *Przeł. Nar.* 1920 t. 19 nr 4 s. 622-630. — I. CHRZANOWSKI, *Rzeczp.* 1923 nr 112. — Z. CIECHANOWSKA, *Przeł. Powsz.* 1926 t. 172.

1904. A. BEŁCIKOWSKI, Adam Mickiewicz. Psychologiczny wizerunek poety, *Nowa Reforma* 1898 nr 90-136 [odb. Kr. 1898].

Rec.: K.J. HECK, *Przeł. Powsz.* 1900 t. 66.

1905. W. BEŁZA, U kolebki Wieszcza. Żywot Adama Mickiewicza, Lw. 1898.

Rec.: W. HAHN, *Muzeum* (Lw.) 1899 s. 131.

1906. B. BRZOSOWSKI, O wielkim pieśniarzu Adamie Mickiewiczu, War. 1898.

1907. R. HOROWICZOWA, Adam Mickiewicz. Życiorys, Łódź 1898.

1908. F. KONECZNY, Życie i zasługi A. Mickiewicza, Kr. 1898, wyd. 2 Kr. 2021.

1909. S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Adam Mickiewicz. 1798-1855, Lw. 1898.

1910. S. TARNOWSKI, Adam Mickiewicz. Życie i dzieła. Zarys biograficzny, Pet. 1898.

Rec.: J. TRETIAK, *Przeł. Pol.* 1898 t. 2. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 2 s. 558-559. — K.J. HECK, *Przeł. Powsz.* 1899 t. 63 s. 121-123.

1911. S. GĘBARSKI, Z życia Adama Mickiewicza. Dla młodzieży, War. 1900.

Rec.: F. ŁAGOWSKI, *Przegląd Pedagog.* 1900.

1912. Mickevič Adam, w: N.Â. Harlamov, Slovar' inostrannyh pisatelej, Kijów 1900 s. 737-743.

1913. R. PLENKIEWICZ, Adam Mickiewicz. 1798-1855, w: Album biograficzne zasłużonych Polaków i Polek wieku XIX, War. 1901 s. 185-207.

1914. B. CHLEBOWSKI, Adam Mickiewicz, w: Wiek XIX. Sto lat myśli polskiej: życiorysy, streszczenia, wyjątki, War.-Kr. 1907 t. 3 s. 83-127.

1915. L. HOFMAN, Adam Mickiewicz, Praga 1908.

1916. D.D. BOHAN, Adam Mickevič. Biografickij očerk, Wil. 1911.

1917. J. ROLVER, Adam Mickiewicz – Polens Nationaldigter, [b.m.] 1929.

1918. M. CZAPSKA, La vie de Mickiewicz, wstęp P. Drieu la Rochelle, Par. 1931.

Rec.: R. BLÜTH, Biografia Mickiewicza po francusku, *Polonista* (War.) 1931 z. 5/6. — T. BRUDZEWSKI [Z. Kozarynowa], Powiastka o Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1931 nr 29. — K. CZACHOWSKI, Powieść francuska o Mickiewiczu, *Czas* 1931 nr 236. — A. DROGOSZEWSKI, Nowy portret Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1931 nr 44. — A. JESIONOWSKI, Żywot Mickiewicza po francusku, *Myśl Nar.* 1931 nr 33. — J. LORENTOWICZ, Portret Mickiewicza dla Francuzów, *Dzień Polski* 1931 nr 106 s. 5-6. — L. MORSTIN, *Pam.* Warsz. 1931 z. 3. — D. PIERRE, Un vie de Mickiewicz, *Pologne lit.* (War.) 1931 nr 53. — Z. POLANOWSKI, *Droga* 1931 nr 5. — *Il Marzocco* 1931, 17 V.

1919. S. MACIASZEK, „Płomienna dusza”. Adam Mickiewicz: studium psychologiczne, Poz. 1933.

1920. F. HOESICK, Życie A. Mickiewicza (1798-1855), w: Adam Mickiewicz w felietonach literackich. Pism zbiorowych t. 8, War. 1934 s. 3-63.

1921. M. JASTRUN, Mickiewicz, t. 1-2, War. 1949 [13 wydań do 1984 r.].

Rec.: L. BUDRECKI, „Mickiewicz” M. Jastruna, *Wies* 1949 nr 32. — K. GÓRSKI, Jastrun o Mickiewiczu, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1949 nr 35. — S. POLLAK, Opowieść o Mickiewiczu, *Kuźnica* 1949 nr 28. — M. JANION, Mickiewicz – żywy, *Wies* 1950 nr 32. — B. KOC, „Mickiewicz” Jastruna, *Pam. Lit.* 1950 s. 416-422. — W. WEINTRAUB, Nowa biografia Mickiewicza, *Wiad.* (Lond.) 1950 nr 5-6. — I. BÊLZA, Obraz poëta, *Liter. gaz.* (Mos.) 1955 nr 141.

1922. V. DROZDOVÁ, Živý Mickiewicz. Pásmo o životě a dile Adama Mickiewicza, Praga 1949.

1923. J. LECHOŃ, Mickiewicz, Par. 1955.

1924. K. PRUSZYŃSKI, Adam Mickiewicz. The life story of the greatest Polish poet, przedm. J. Lindsay, Lond. 1955; wyd. pol. poszerz.: Opowieść o Mickiewiczu, War. 1956, wyd. nast. War. 1998 [wstęp i przypisy J. Odrowąż-Pieniążek].

1925. S. STRUMPH-WOJTKIEWICZ, Droga Mickiewicza. Szkic biograficzny, War. 1955.

1926. A. ŚWIDERSKA, Adam, t. 1-2, War. 1955-1956 [powieść biogr., fragm. publ. w: *Nauka i Sztuka* 1946 nr 3, *Twórczość* 1947 nr 3, *Tyg. Powsz.* 1953 nr 15; tomy 3 i 4 niepubl.].
1927. M. DERNAŁOWICZ, K. KOSTENICZ Z. MAKOWIECKA, Kronika życia i twórczości Mickiewicza. Lata 1798-1824, red. S. Pigoń, War. 1957.
Rec.: Z. TROJANOWICZOWA, *Pam. Lit.* 1973 z. 2.
1928. S. PODHORSKA-OKOŁÓW, Podróże Mickiewicza, War. 1957.
1929. M. JASTRUN, Mickevič, tłum. A. Golembe, Mos. 1963.
1930. M. DERNAŁOWICZ, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Od „Dziadów” części trzeciej do „Pana Tadeusza”. Marzec 1832 – maj 1834, War. 1966.
Rec.: Z. SZELĄG, Na marginesie drugiego tomu „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1969 z. 5. — Z. TROJANOWICZOWA, *Pam. Lit.* 1973 z. 2.
1931. D.J. WELSH, Adam Mickiewicz, Nowy Jork 1966.
1932. Z. MAKOWIECKA, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Mickiewicz w Collège de France. Październik 1840 – maj 1844, War. 1968.
Rec.: Z. TROJANOWICZOWA, *Pam. Lit.* 1973 z. 2.
1933. K. KOSTENICZ, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Legion włoski i *Trybuna Ludów*. Styczeń 1848 – grudzień 1849, War. 1969.
Rec.: M. CZAPSKA, *Kultura* (Par.) 1971 nr 10. — C. ZGORZELSKI, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1971 nr 10. — M. CZAPSKA, Dalsze tomy mickiewiczowskiego Kalendarium, *Kultura* (Par.) 1972 nr 4. — Z. TROJANOWICZOWA, *Pam. Lit.* 1973 z. 2.
1934. Z. MAKOWIECKA, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Brat Adam. Maj 1844 – grudzień 1847, War. 1975.
Rec.: L. KAMIŃSKI, *Nowe Książki* 1976 nr 9. — A. KIJOWSKI, *Dedal, Twórczość* 1976 nr 5. — A. WITKOWSKA, *Roczn. Lit.* 1975 [wyd. 1978] s. 220-223.
1935. K. KOSTENICZ, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Ostatnie lata Mickiewicza. Styczeń 1850 – 26 listopada 1855, War. 1978.
Rec.: M. DERNAŁOWICZ, Książki o Mickiewiczu opublikowane w roku 1975, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1976 s. 139-145. — A. WITKOWSKA, *Roczn. Lit.* 1975 [wyd. 1978] s. 220-223.
1936. J.-CH. GILLE-MAISANI, Adam Mickiewicz poète national de la Pologne. Étude psychanalytique et caractérologique, Montréal 1987.
1937. J.-CH. GILLE-MAISANI, Adam Mickiewicz – człowiek. Studium psychologiczne, przeł. A. Kurys, K. Rytyl, War. 1987 [skrócona wersja wyd. fr.].
Rec.: A. FABIANOWSKI, *Literatura* 1988 nr 3. — M. STRZYŻEWSKI, *Gaz. Pom.* 1988 nr 47. — D. SEWERYN, *Pam. Lit.* 1990 z. 3.
1938. J.J. MAURER, „Z matki obcej”. Szkice o powiązaniach Mickiewicza ze światem Żydów, Lond. 1990.
Rec.: A. ESTRYN, Jacek i Jankiel, *Kultura* (Par.) 1992 nr 4. — A. WITKOWSKA, „Nie liczyłam Żydów w orkiestrze”, *Polityka* 1992 nr 44. — R. KOROPECKYJ, *The Polish Review* t. 38: 1993 nr 1. — J. RATAJCZAK, Boy – to nie będzie ostatni, *Czas Kult.* 1994 nr 2. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz i Żydzi. Na marginesie sporów genealogicznych, *Ojcz. Polsz.* 1997 nr 1; *Przegl. Powsz.* 1998 nr 1.
1939. Z. SUDOLSKI, Mickiewicz. Opowieść biograficzna, War. 1995.
Rec.: A. BAGAŁEWSKI, Mickiewicz i jego „życie”, *Znak* 1996 nr 12. — J. KOLBUSZEWSKI, Zbigniewa Sudolskiego opus magnum: „Mickiewicz”, *Przegl. Hum.* 1996 nr 4. — E. SZYMANIS, Przeciw czarnej legendzie, *Nowe Książki* 1996 nr 2.
1940. M. DERNAŁOWICZ, Kronika życia i twórczości A. Mickiewicza. Paryż, Lozanna. Czerwiec 1834 – październik 1840 (na podstawie materiałów zebranych przez M. Dernałowicz i H. Natuniewicz), War. 1996.
Rec.: Z. SUDOLSKI, Kronika mickiewiczowska, *Nowe Książki* 1997 nr 8. — Z. TROJANOWICZOWA, Nowy tom „Kroniki życia i twórczości A. Mickiewicza”, *Polonistyka* 1998 nr 7.
1941. T. ŁUBIEŃSKI, M jak Mickiewicz, War. 1998.
Rec.: M. KUZIĄK, Dwie opowieści o Mickiewiczu, *Dekada Lit.* 1998 nr 12 (148). — K. MASŁOŃ, Mickiewicz nowej generacji, *Rzeczp.* 1998 nr 44. — E. SZYMANIS, W jak współczesny, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — M. DERNAŁOWICZ, Trzeba ustalić fakty, *Książki. Gazeta* 1999 nr 3. — M. ARPAD KOWALEWSKI, Wieszcz sprowadzony z pomnika, *Najwyższy Czas!* 2005 nr 29/30.
1942. B. URBANKOWSKI, Adam Mickiewicz. Tajemnice wiary, miłości i śmierci, War. 1999; wyd. nast. War. 2016.

1943. J. KNAFLEWSKA, Adam Mickiewicz, Poz. 2000.

1944. Z. ZHANG, Micikaweiqi zhuan [biografia], Beijing [Pekin] 2006.

1945. R. KOROPECKYJ, Adam Mickiewicz. The life of a romantic, Cornell University Press 2008 [tłum. pol.: Adam Mickiewicz. Życie romantyka, przeł. M. Glasenapp, War. 2013].

Rec.: P. COCHRAN, *Byron Journal* 2009 t. 37 (2). — M. BĄK, Adam Mickiewicz – romantyk i Europejczyk, *Pam. Lit.* 2011 z. 1. — D. GOLDFARB, Adam Mickiewicz – The life of Romantic, *Sarmatian Review* 2011 nr 2. — U. PHILLIPS,

Slav. East Eur. Rev. 2011 t. 89 nr 2. — W. KALISZEWSKI, Mickiewicz i jego codzienność, *Nowe Książki* 2014 nr 7.

1946. G. MUKHERJEE, The life and times of Adam Mickiewicz (1798-1855). An apostle poet of Poland, Dehli 2009.

1947. G. SEREDYŃSKI, Adam Mickiewicz, Długołęka 2011.

1948. Adam Mickiewicz, w: *Eastern European Poets*, red. R. Canfield Reisman, Salem Press 2012 s. 134-144.

1949. A. CAŁEK, Adam Mickiewicz – Juliusz Słowacki. Psychobiografia naukowa, Kr. 2012.

17.2. Studia, szkice, przyczynki

1950. F. TOLDY, A lengyel literatúra rövid története, *Tudománytár* 1834 t. 2 s. 119-121. — T.D. ENGLISH, The poetry of Poland, *The Gentl. Magaz.* (Filad.) 1838 t. 3 nr 4, październik [dot. m.in. A. Mickiewicza]. — I. GRUBIŠIĆ, Adam Mickievich, *Zora Dalmatinska* 1845 nr 14. — K.W. WÓJCICKI, Adam Mickiewicz, w: *Historia literatury polskiej w zarysach*, t. 4, War. 1846 s. 112. — AJ [A. JENEŽIĆ], Adam Mickievič, *Slovenska bčela* 1852 nr 2. — S. WOSKIAN, Mickiewicz bannahjusy, *Arewelk* 1855, 15 XII s. 379-380 [krótki życiorys Mickiewicza]. — A.P. BAŠUCKIJ, Mickevič, *Illüstraciâ* 1858 nr 15, 10 IV. — L. RETTEL, Opis powierzychowności Mickiewicza, *Gaz. Warsz.* 1858 nr 37. — P.P. DUBROVSKIJ, Novye materialy dlâ biografii Mickeviča, *Otečestv. zap.* 1859 t. 123 nr 4 s. 493-532. — L*** [E. JANUSZKIEWICZ], Notatki wspomnień z życia A. Mickiewicza, *Czas* 1859 nr 117-118, 120. — Szczegóły do biografii Mickiewicza, *Czas* 1859 nr 69 [art. opubl. bez podpisu; uzupełnia inf. z art. K.W. Wójcickiego, Nieznane szczegóły do życiorysu A. Mickiewicza, *Czas. Dod. miesięczny* 1858 t. 12; Wspomnienie o życiu A. Mickiewicza. Wstęp do: A. Mickiewicz, *Pisma*, t. 1, War. 1859]. — V., Očerki sovremennoj pol'skoj literatury i žurnalistiki, *Russkaâ beseda* 1859 t. 3 z. 15 otd. 4 s. 1-66. — W. KRAIŃSKI, Adam Mickiewicz, w: *Historia literatury i oświaty narodu polskiego*, Wr. 1867 s. 304-320 [wraz z wierszem „Zdanie o romantyczności”].

1951. Adam Mickevič, w: *Poëziâ slavân. Sbornik lučših poëtičeskikh proizvedenij slavânskikh narodov v perevodah russkikh pisatelej*, red. N. Gerbel', Pet. 1871 s. 427-429. — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, [Odpowiedź na uwagi A.E. Odyńca dotyczące Mickiewicza i H. Ankwiczówny], *Bibl. Warsz.* 1871 t. 2 s. 305-312. — A.E. ODYŃEC, Do redakcji *Biblioteki Warszawskiej*, *Bibl. Warsz.* 1871 t. 2 s. 135-143 [dot. H. Ankwiczówny]. — P. HEČKO, Slovanskí básnici [A. Mickiewicz], *Orol* 1873 nr 4. — P. CHMIEŁOWSKI, Z życia poetów – A. Mickiewicz. Życie salonowe, *Opiekun Dom.* 1874 nr 26-31. — L. ŠTŮR, Prednášky o poesii slovanskej, *Orol* 1875 nr 6 [uwagi o poezji Mickiewicza]. — Wspomnienia o Mickiewicz, *Przegl. Lw.* 1875 z. 4-6. — P. CHMIEŁOWSKI, Kłopoty wieszczą. Ustęp z życia A. Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1876 nr 18-21. — Znajomość Mickiewicza z Z. Krasieńskim, *Wiek* 1877 nr 221, 223-234 [w rubryce: Nowiny bieżące krajowe]. — Kwestia stosunków A.E. Odyńca i Mickiewicza, *Wiek* 1878 nr 238.

1952. I.V. OMULEVSKIJ [FEDOROV-OMULEVSKIJ], Adam Mickevič. Biografičeskij očerk, *Žizn. opis. obozr.* 1879 nr 10, 13. — J. KOŹMIAN, Adam Mickiewicz (1855) w: *Pisma*, t. 3, Poz. 1881 s. 241-259. — P.N. POLEVOJ, Biografiâ Mickeviča, w: *Sočineniâ*, tłum. V. Benediktov, N. Semenov i in. red. P.N. Polevoj, t. 1, Pet.–Mos. 1882-1883 s. III-XX; A. Mickevič *Sobranie sočinenij v perevode russkikh pisatelej*, red. P.N. Polevoj, t. 1, Pet.–Mos.

1902 s. III-XV, wyd. 2. Pet.–Mos. 1913. — F.M. AV-GUSTINOVIČ, Adam Mickevič, *Vek* 1883 nr 1-3. — KAIN z ELEI, Z Petersburga, *Kur. Codz.* (War.) 1883 nr 37 [m.in. wiadomość o tabakierce ofiarowanej przez J.U. Niemcewicza A. Mickiewiczowi].

1953. W. BEŁZA, Kronika potoczna i anegdotyczna z życia A. Mickiewicza, Lw. 1884, wyd. 2 oprac. M. Krukowska-Zielińska, P. Mysłakowski, War. 1998.

Rec.: T. ZIEMBA, *Tyg. Ilustr.* 1884 nr 93. — E.Z.W., *Nowe Książki* 1998 nr 12 [nota].

1954. J. MOTTY, O Adamie Mickiewiczu, *Wielkopolanin* 1885 nr 156 [dod.]. — I. GENOVER Y DE BALLE, Adan [!] Mickiewicz, *La Ilustr. Ibér.* 1887 nr 233 [w kolejnych numerach (18 VI-25 VII 1887) przekłady „Ody do młodości”, „Grzyzny”, „Farysa”]. — J.L. POPŁAWSKI, Przyczynek do biografii Mickiewicza, *Głos* (War.) 1888 nr 33. — L. LESKI, Mickiewicziana, *Warta* 1889 nr 794-799. — Adam Mickiewicz, *Tabor* 1890 nr 28. — A. BEAUPRÉ, A.B. Mickiewicz, *Nowa Reforma* 1890 nr 151. — R.A. BRAUDES, Adam Mickiewicz. O jego życiu, pismach i stosunku do Żydów, Kr. 1890. Rec.: W. FELDMAN, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* s. 293. — P. CHMIEŁOWSKI, Mickiewicz członkiem Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — [F. KONARSKI], Kilka słów o Mickiewiczu jako katoliku, *Kur. Pozn.* 1890 nr 151 [ogł. anonim.]; *Kraj* 1890 nr 26. — M. ŠREPEL, O Mickiewiczu, *Vienac* (Zagr.) 1890 nr 28. — P. CHMIEŁOWSKI, Nowe szczegóły z życia i twórczości Mickiewicza, *Ateneum* 1891 t. 2. — A. JELSKI, Nieznane pamiątki po Mickiewiczu, *Kraj* 1893 nr 3.

1955. K. BARTOSZEWICZ, Adam Napoleon Mickiewicz, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1896 nr 6; *Tyg. Ilustr.* 1896 nr 23; Szkice i portrety literackie, Kr. 1930 [1929], s. 296-303. — Adam Mickevič i ego so-vremennye obličiteli, Pet. 1897 [tłum. z jęz. pol.]. — B. DYBOWSKI, Próba określenia składników rasowoplemiennych uwydatnionych w postaci wieszca naszego A. Mickiewicza rozpatrywanych na tle typów mieszkańców Europy i ziemi nowogrodzkiej, *Kosmos* 1898 s. 153-214. — L.S. KOROTYŃSKI, Nowe przyczynki do życiorysu A. Mickiewicza i epoki jego, *Tyg. Ilustr.* 1898 nr 22. — W. KOZŁOWSKI, Kilka uwag o charakterze A. Mickiewicza, *Kosmos* 1898 s. 229-251. —

L. LÉGER, [Wstęp], w: Adam Mickiewicz 1798-1855, tłum. L. Léger, *Revue encyclopédique* 1898 nr 274, 3 XII. — W. ŁEBIŃSKI, Kilka słów o A. Mickiewiczu, *Ognisko Dom.* 1898 nr 51. — J. ORPISZEWSKI, Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1898 nr 296. — J.L. POPŁAWSKI, Czynniki zewnętrzne geniuszu Mickiewicza, *Tydzień. Dod. lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 22. — H. STRAŻYŃSKA, Adam Mickiewicz. Opowiadanie dla młodzieży, Kr. 1898. — L. SZYLLER-RACKI, Krótki życiorys A. Mickiewicza streszczony podług P. Chmielowskiego, w: Jednodniówka Adama Mickiewicza 1798-1898, War. 1898 s. 3-6. — I. DOMEYKO, Listy, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.–Kr. [1899] s. 144-155 [list do W. Łaskowicza m.in. o poemacie „Żegota”, do B. Zaleskiego o znajomości z Marylą Wereszczakówną].

1956. Z. GŁOGER, O improwizowaniu Mickiewicza, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.–Kr. [1899] s. 41-42. — A. JELSKI, Wiadomości o niektórych pamiątkach po A. Mickiewiczu, w: Księga pamiątkowa na uczczenie..., t. 2, s. 59-65. — A. JELSKI, Wiązanka pamiątek i wspomnień z miejsc rodzinnych A. Mickiewicza (z rysunkami I. Wróblewskiego), w: Księga pamiątkowa na uczczenie..., t. 2, s. 66-73. — A. LANGE, Nieznany szczegół o Mickiewiczu, *Głos* (War.) 1899 nr 18. — J. ŁUBA, Anegdoty z życia A. Mickiewicza, War. 1898. Rec.: Plon literacki, *Biesiada Lit.* 1899 nr 4. — E. BIRÉ, Adam Mickiewicz, *L'Univ. et le Monde* 1900, 28 XI. — T.E. BORETTI, Widoki stron rodzinnych A. Mickiewicza, War. 1900. — L. HOFMAN, Adam Mickiewicz, *Naše doba* 1900 z. 1-2, 7-9; wyd. osob. Praga 1908.

1957. W. BEŁZA, Szkice, wspomnienia, obrazy, War. 1901.

Zawartość: Maryla i jej stosunek do Mickiewicza; Brat Mickiewicza. Krótka charakterystyka i kilka faktów z życia F. Mickiewicza; „Pourót taty”; Król Hieronim w Nowogrodku; Mickiewicz kompozytorem; Mickiewicz o Bürgerze; Krakowska edycja „Konrada Wallenroda” z 1828 r.; Kartka Goethego ofiarowana Mickiewiczowi; Pogrzeb wieszca.

1958. V.L. DEDŁOV, Kto był Mickevič?, *No-voe vremâ* (Pet.) 1901 nr 8961. — K. KOŁAKOW-

ski, Nieznany szczegół z życia A. Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1902 nr 531. — T. WIERZBOWSKI, Genealogia Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1902 nr 33; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 1-10. — L. UZIĘBŁO, Pamiątki po Mickiewiczu i Zanie, w: *Znad Wilii i Niemna*. Książka zbiorowa. Pamięci A. Mickiewicza i Tomasza Zana w 50-tą rocznicę ich zgonu, Wil. 1906 s. 212-219. — J. GRABIEC [J. DĄBROWSKI], Adam Mickiewicz, *Wiedza* 1910 t. 1 nr 1-8.

1959. W. BEŁZA, Z epoki Mickiewicza. Lw. 1911.

Zawartość: Król Hieronim w Nowogródku; Notatka o Bürgerze; „Pourót taty”; Maryla; Krakowskie wydanie „Konrada Wallenroda”; Brat poety; Kartka Goethego ofiarowana Mickiewiczowi; Z pobytu Mickiewicza w Dreźnie; Mickiewicz kompozytorem; Celina Mickiewiczowa; Mickiewicz na polowaniu; Zgon Mickiewicza. Wspomnienie w półwiekową rocznicę 1855-1905; Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza; Na powitanie roku Mickiewiczowskiego; Epilog uroczystego przedstawienia; Na odsłonięcie kolumny Mickiewicza.

Rec.: J. KALLENBACH, *Pam. Lit.* 1911 s. 404-405. — S. ZDZIARSKI, *Gaz. Warsz.* 1911 nr 277.

1960. S. PIŁOŃ, Żołnierstwo Mickiewicza, w: Do podstaw wychowania narodowego. Ze słowem wstępnym I. Chrzanowskiego, Kr. 1911 s. 165-184, wyd. 2 rozsz. Lw. 1920; Skarbczyk legionisty. Przewodnik polowy żołnierza polskiego, zebr. J.A. Teslar, Piotrków 1916. — I. FRANKO, Mickiewicziana, *Kur. Lwow.* 1914 nr 340. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Dodatek (do mickiewiczianów), *Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty*, t. 1, War. 1914, s. 379-387. — M. SZYJKOWSKI, Wieczory wigilijne Mickiewicza, *Bluszcz* 1914 nr 52. — K. ZACHARZEWSKI, Pamiątka po A. Mickiewiczu [Madonna Dukszańska], *Gazeta Krajowa* 1921 nr 15. — S. WASYLEWSKI, Seans u państwa Mickiewiczów, w: Pod urokiem zaświatów, Lw.-Poz. 1923 s. 67-84; Pod urokiem zaświatów, Kr. 1958 s. 59-70. — Z. NIEMOJEWSKA-GRUSZCZYŃSKA, Właściwości medialne naszych wieszczów, *Pam. Lit.* 1927 s. 398-411. — M. WALEWSKA, Cicerone Adama. Ze wspomnień o Pani Henriecie Ewie z Ankwiczków Kuczkowskiej, *Bluszcz* 1927 nr 35. — S. PIŁOŃ, Słów kilka o tzw. Madonnie Mickiewicza w Duksztach, *Źródła Mocy* 1928 z. 3; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 143-150. — V.G. ČERNобаev,

Krašiński i Mickewycz, *Slavia* (Praga) 1928/1929 s. 585-599. — W. HORZYCA, La vie de Mickiewicz, *Pologne Littéraire* 1929 nr 31. — S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 65-66. — A.K. VINOGRADOV, Žiznennyj put' A. Mickeviča, w: *Izbrannye proizvedeniâ. Perevody russkich poetov*, wstęp A.V. Lunačarskij, A.K. Vinogradov, Mos.-Leningrad 1929 s. 11-48.

1961. T. BOY-ŻELEŃSKI, Brązownicy, War. 1930.

Zawartość: Brązownicy; W odludzi brązu. (Dzieje jednego dokumentu); Tajemnice pamiętnika Zofii Szymanowskiej; Ksawera Deybel; Literacki list gończy; Sfinks towarzyszący; Mrok się przeciera; Sprawa Karoliny – sprawa Boża; Zaręczyny Adama Mickiewicza; Drogi geniuszu; Advocatus diaboli; Osobliwy historyk; W Boga mierzył, w brąz uderzył...; Co opuścił „Bluszcz” [dot. Z. Komierowskiej-Norwidowej]; G. Korbut, Listy [do red. *Wiad. Lit.*]; Z. Szymanowska-Lenartowicz, Pamiętnik.

1962. A. GRZYMAŁA-SIEDLECKI, O nowego Mickiewicza, *Tęcza* 1930 nr 28. — K. KRÓL, Szczegóły biograficzne, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 2. — J. PIETRZYCKI, Zdolności mediumistyczne Mickiewicza, *Kur. Metaps.* „*Dziwy Życia*” (Kr.) 1930 nr 14. — POLONUS, Pamięci autora „Dziadów” i przyjaciół jego, *Dzien. Wil.* 1930 nr 110. — R. BRANDSTAETTER, Twarz Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1931 nr 175. — J. PIETRZYCKI, Mickiewicz jako „czarodziej”, *Kur. Metaps.* „*Dziwy Życia*” (Kr.) 1931 nr 46. — K. IRZYKOWSKI, Ormuzd-Boy i Aryman-Towiański w walce o duszę Mickiewicza, w: Beniaminek. Rzecz o Boyu-Żeleńskim, War. 1933 s. 78-82; Pisma. Walka o treść. Beniaminek, Kr. 1976 s. 395-407. — C. LÖW, Krzywdzący czterowersz Mickiewicza, *Opinia* 1934 nr 41. — „Mickiewicz”. Jak Mickiewicz wymawiał swoje nazwisko, *ABC* 1934 nr 295. — S. ZETOWSKI, Upodobania śpiewacze A. Mickiewicza, *Śpiewak* 1934 nr 6, 7/8. — A. KNOT, Nieznany spór o pobyt A. Mickiewicza w Krakowie, *Pam. Lit.* 1936 nr 1/4. — M.S. Živov, Adam Mickevič, w: *Izbrannoe. Wstęp, oprac. M.S. Živov*, Mos. 1940 s. 3-13. — T. MITANA, Do źródeł Mickiewiczowskich, *Tyg. Pol.* (*The Polish Weekly*) 1943 nr 2. — E.F. USIEVIČ, Adam Mickevič, w: *Izbrannoe*, wstęp E. Usievič, tłum. S. Mar, O. Rum'er, A. Puszkina i in. Mos. 1943 s. 7-17. — M. GIERGIELEWICZ, Drogi Mickie-

wicza, Lond. 1945. Rec.: T. SYGA, Mickiewicziana, *Twórczość* 1958 nr 3.

1963. A. BRONARSKI, Adam Mickiewicz à Lausanne (1798-1855) à l'occasion du 90-me anniversaire de sa mort, *Gazette de Lausanne* 1946 nr 28 [art. sygn. B.]. — V.E. ROOS, Adam Mickiewicz, w: Dantesta Dickensiin, Helsinki 1946 s. 377-385. — M.F. RYL'SKIJ, Adam Mickevič, w: Izbrannoe. Lirika, ballady, poëmy, red. M.F. Ril'skij, B.A. Turganov, ilustr. G. Ečestov, Mos. 1946 s. 8-II. — SIGMA [W. KUBACKI], Z teki dr Prota Sowizdrzała, *Odrodzenie* 1946 nr 11. — A. ŚWIDERSKA, Czy naprawdę koniec legendy?, *Odrodzenie* 1946 nr 20 [polem. z art. L. Podhorskiego-Okołowa dot. K. Sobańskiej]. — Š, Adam Mickiewicz. K 90 výročí smrti, *Slovanský svět* 1946. — A.K. VINOGRADOV, Daty žizni i tvorčestva Mickeviča, w: Izbrannoe. Lirika..., s. 591-598. — S. KAWYN, Mickiewicz – człowiek. Studium fenograficzne, *Pam. Lit.* 1947 s. 66-101; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, *Kr.* 1967 s. 21-66, wyd. 2 War. 2001 s. 25-86. — M. JASTRUN, Adam Mickiewicz, *Trybuna Ludu* 1948 nr 8. — W. KUBACKI, Legenda o rzymskim pielgrzymie, *Pam. Lit.* 1951 z. 3-4; Żeglarz i pielgrzym, *War.* 1954 s. 147-204. — W. GIZBERT-STUDNICKI, Mickiewicz i jego kraj. Chicago [1955]; wyd. w jęz. ang. Mickiewicz and his country, tłum. T.J. Wosikowski, Chicago [1955]. — E. MUNK, Adam Mickiewicz, *Journal de Genève* 1955 nr 271. — F.M. ŠEJN, Poľskaa literatura. A. Mickevič, w: Hrestomatiä po zarubežnoj literature XIX veka, Mos. 1955 s. 623-650. — S., O biograficzny słownik Mickiewiczowski, *Twórczość* 1955 nr 11. — T. TERLECKI, Wigilie Mickiewicza, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 13-22.

1964. T. BOY-ŻELEŃSKI, Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, wstęp M. Janion, War. 1956.

Zawartość: Mickiewicz a my; W odluwni brązu. Dzieje jednego dokumentu; Tajemnice pamiętnika Zofii Szymanowskiej; Ksawera Deybel; Literacki list gończy; Sfinks towianizmu; Mrok się przeciera; Sprawa Karoliny – sprawa Boża; Zaręczyny Adama Mickiewicza; Drogi geniuszu; Advocatus diaboli; Dokoła śmierci Mickiewicza [scalone art.: Czy Mickiewicz umarł otruty?; Kto żąda prawdy?; Plotki, archiwa i rewolucje; Jeszcze zagadka śmierci Mickiewicza; Duch Adama i skandal]; Sukurs za grobu; Robak wojskowy i cywilny [dot. przekładu P. Ca-

zina]; Mickiewicz. Mowa wygłoszona na uroczystościach mickiewiczowskich we Lwowie w 1940 r.; Stare i nowe drogi wiedzy o Mickiewiczu; Korespondencja. Gorecki autorem „Śmierci zbrodniarza”.

1965. T. SYGA, Sprawy wydawnicze Mickiewicza, *Twórczość* 1956 nr 7. — S. JASIŃSKA, Oprawa „mickiewiczowska”, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 370-374 [dot. księgozbioru Mickiewicza]. — S. PIGOŃ, Mickiewicza „wiek kłęski”, *Zesz. Nauk. KUL* 1959 z. 4; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, *Kr.* 1960 s. 244-262; Zawsze o Nim. Studia i szkice o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 520-547 [pt. „Wiek kłęski”]; Liryki lozańskie Adama Mickiewicza. Strona Lemanu. Antologia, oprac. M. Stala, *Kr.* 1998 s. 136-155. — F. BULLA, [O Mickiewiczu], w: Maailman kirjallisuuden historia, Helsinki 1963 s. 222.

1966. M. CZAPSKA, Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963, wyd. 2 War. 1999 [notę o autorce oprac. E. Kiślak].

Zawartość: Wstęp; Kraj lat dziecińczych; „Rozbójstwa” imć pana Mikołaja; Kowieńska Wenera; Podejrzane towarzystwo. Jeszcze o Odessie i towarzyszach podróży krymskiej Mickiewicza; Karolina i szef żandarmów; Pan Adam w Balzakowskim Paryżu; Przyjaciele Francuzi; Świadkowie „Sprawy Bożej”; Czy Mickiewicz był katolikiem?; „Gdy życia koniec szepcze do początku...”.

Rec.: S. PIGOŃ, Wiazanka mickiewiczowska, w: Drzewiej i wczoraj, *Kr.* 1966 s. 252-262.

1967. J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Materiały mickiewiczowskie w Bibliotece Polskiej i w Muzeum Mickiewicza w Paryżu, Wr. 1963 [nadb. z Miscellanea z lat 1800-1850, Arch. Literackie t. 7]. — M. WITKOWSKI, Ułomki Mickiewiczowskie ze zbiorów wileńskich, *Pam. Lit.* 1968 z. 4. — N. CIACHIR, Czy A. Mickiewicz był w Rumunii?, *Przegl. Hum.* 1975 nr 10. — J.-CH. GILLE-MAISANI, Studium grafologiczne pisma A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 67-109. — J.-CH. GILLE-MAISANI, Studium psychologiczne twarży A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 41-66. — B.F. STAHEEV, Adam Mickevič (1798-1855), w: Istoriiä zarubežnoj literatury XIX veka, cz. 1, Mos. 1979 s. 480-495. — Z. SUDOLSKI, O nieznanym kontaktach A. Mickiewicza z A. Kurtzem, *Pam. Lit.* 1979 z. 2.

1968. R. KALETA, Sensacje z dawnych lat, Wr.–War.–Kr. 1986 [wyd. 3 popr. i rozsz.].

Zawartość: Poetycki koncept „Adasia”; Wiersze filomackie; Huzia na wieszczą; Spotkanie z autorem „Wallenroda”; Natrętni uwielbiacze; Pięćdziesiąt lat później; Pocieszyciel Mickiewicza; Bursztynek Mickiewicza; Komu rękopis „Pana Tadeusza”?; O Ksawerze Deybel; Arcypaszkuil na Mickiewicza oraz wiersze poświęcone Mickiewiczowi [w dziale Wiersze o Mickiewicz]; Opiekunka rymów Mickiewicza [dot. K. z Sanguszków Małachowskiej]; Mazurek dla A. Mickiewicza; Niepotrzebny dodatek do poezji A. Mickiewicza; — S. STARZYŃSKI, Mazurek dla A. Mickiewicza; Do A. Mickiewicza w przejeździe jego do Włoch w 1829 r.; — A. JANUSZKIEWICZ, Sonet do A. Mickiewicza [wiersz z 1830].

1969. J. DUŻYK, Adam Mickiewicz w Rzymie w listach J.L. Jastrzębskiego do K. Ponińskiego, *Twórczość* 1987 nr 8. — S.V. BARYS, Slova pra navagrudskaga pesnara, *Belar. mova i lit. u škole* 1988 nr 12; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Małdziej, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 8-16. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Miscellanea Mickiewiczowskie, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 253-271. — V. VAJTKEVİČ, A.A. LOJKA, Zorka Adama Mickeviča, *Mastactva Belarusi* 1988 nr 12; Adam Mickevič i Belarus'..., s. 17-24. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Miscellanea Mickiewiczowskie, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 195-208. — B. WACHOWICZ, „W ojczyźnie serce me zostało”. Szlakiem Mickiewicza, Słowackiego, Chopina, Sienkiewicza, Orzeszkowej, Reymonta, War. 1991. — B. OLEKOWICZ, O potrzebie „czarnej legendy” Mickiewicza, w: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewicz, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 145-157. — P. ROGULSKI, Mickiewicz w relacji Feliksa Michałowskiego, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 63-67. — Z. SUDOLSKI, Zagadkowe meandry biografii Mickiewicza, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin..., s. 9-29.

1970. M. DERNAŁOWICZ, Okruchy kroniki Mickiewiczowskiej, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 5-26. — L. MIRAČYCKI, Svetlym cenem Adama Mickeviča. Ėmigracyja z Navagradčyny, Mińsk 1994 [wstęp J. Lecka]. — O. SCHERER, Białe plamy w biografii Mickiewicza, *Przegląd Polski* [Polish Review] 1995, 16 III, s. 5. — A. STANISZEWSKI, Materiały dotyczące życia i twórczości A. Mickiewicza opublikowane na łamach „Gazety Grudziądzkiej”

w latach 1897-1914, w: Kresy i pogranicza. Historia, kultura, obyczaje, red. Z. Fras, A. Staniszewski, Olsztyn 1995. — I. GRUDZIŃSKA-GROSS, Adam Mickiewicz. A European from Nowogródek, *East Europ. Polit. and Soc.* 1995 t. 9 nr 2 s. 295-316. — Z. LIBERA, Adam Mickiewicz w Warszawskim Towarzystwie Przyjaciół Nauk, w: „W krainie pamiątek”. Prace ofiarowane profesorowi Bogdanowi Zakrzewskiemu w 80. rocznicę urodzin, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1996 s. 127-136. — Z. SUDOLSKI, „Czarna legenda” Mickiewicza, w: „W krainie pamiątek”. Prace..., s. 193-210. — P. URBAŃSKI, Józef Warszawski o Sarbiewskim i Mickiewicz, czyli pytania o zasadność pewnej interpretacji „biograficzno-literackiej”, w: Kłamstwo w literaturze, red. Z. Wójcicka, P. Urbański, Kielce 1996 s. 32-39.

1971. H. GRADKOWSKI, Adam Mickiewicz – życie i dzieło. Próba modelowego rysu biograficznego, w: Adam Mickiewicz w szkole. Próba umiaru, Jel. Góra 1998 s. 5-28. — M. INGLOT, Epoka Mickiewicza, *Warszt. Polon.* 1998 nr 4. — S. KOŠUR, Ruta ũ žyccy A. Mickeviča, w: Adam Mickevič i nacypaŋaŋyja kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 396-400. — K. KUŹNIAK, W hołdzie Wieszczeni, Leżajsk 1998. — L. LIBERA, Kawa i fajka wieszczą, w: Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 9-16; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 131-142. — A. PUKSZTO, Madonna Mickiewicza w Dukaszach: mit czy rzeczywistość? 200. rocznica urodzin Wieszcza, *Znad Wilii* 1998 nr 12. — H. SIEWIERSKI, Adam Mickiewicz poesia e ação, w: Adam Mickiewicz. Um poeta peregrino, wstęp B. Zakrzewski, red. H. Siewierski, Brasiłlia 1998 s. 12-18. — B. URBANKOWSKI, Tajemnice Mickiewicza, *Poezja* 1998 nr 1. — A. WITKOWSKA, Sprzeczności Mickiewicza, *Kresy* 1998 nr 34.

1972. K. CYSEWSKI, Historycznoliterackie ujęcia osobowości Mickiewicza, w: Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit. im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 7-12. — K. CZAJKOWSKI, Przyszłość pielgrzyma? Jeszcze wokół Mickiewiczowskiej

„Legendy o rzymskim pielgrzymie”, w: Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skoniczna, Kielce 1999 s. 64-81. — H. CZERNIANIN, Przed debiutem Mickiewicza. Poezja w „Tygodniku Wileńskim” 1815-1822, w: Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. O sytuacji w literaturze polskiej lat 1793-1830, red. P. Żbikowski, Rzeszów 1999 s. 77-86. — Z. SUDOLSKI, Wiara Mickiewicza, *Przegl. Powsz.* 1999 nr 11. — R. JOACHYMEK, Ty jesteś jak zdrowie, Mickiewicz? O biografii romantycznego poety pióra Barbary Wachowicz, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 191-201. — J. MAJEWSKI, Moje Mickiewicziana, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 29-36. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Dary A. Mickiewicza. Przyczynki biograficzne, w: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński. Romantyczne uwarunkowania i współczesne konteksty, red. E. Owczarz, J. Smulski, Łowicz 2001 s. 166-178.

1973. S. MAGIERA, Z Mickiewiczem przy stole, czyli o upodobaniach kulinarnych autora „Pana Tadeusza”, *Acta Univ. Wratisl. Prace Lit.* 2002 nr 41. — G. SZELWACH, Szczerość Mickiewicza, *Przegl. Filoz.-Lit.* 2003 nr 2. — M. CHOŁODY, Z wielkopolskich biografii „duchowego hetmana naszego”, w: Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 181-198. — P. ŁOPUSZAŃSKI, Tajemnice wieszczki, *Tygodnik Solidarność* 2006 nr 17. — L. LIBERA, Mickiewicz i medycyna, w: Światło w dolinie. Prace ofiarowane Prof. Halinie Krukowskiej, red. K. Korotkich, J. Ławski, D. Zawadzka, Białystok 2007 s. 111-120; Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010 s. 122-141. — M. ZIELIŃSKA, Sztuka umierania, w: Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 173-190. — L. LIBERA, Gwatry i teinie. Szwajcarskie zmyły Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Univ. Zielonog.* t. 4: 2009 s. 31-36; Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010 s. 114-121; Mickiewicz i medycyna..., Ziel. Góra 2015 s. 249-256. — M. ZIĘBA, Karola Estreichera

biografia Mickiewiczowska w „Rozmaitościach” lwowskich, *Ann. Univ. Paedag. Cracov. Stud. Ling.* 2009 z. VII. — J. FERT, Chorągiew Mickiewicza, w: Poezja i publicystyka, Lubl. 2010 s. 193-198. — L. LIBERA, Choroby wileńsko-kowieńskie, w: Mickiewicz i medycyna..., s. 80-121; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 195-228. — L. LIBERA, Obiad Mickiewicza, w: Mickiewicz i medycyna..., s. 142-185; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 150-192. — M. ZIĘBA, Mickiewicz w anegdocie XIX w., w: Między biografią, literaturą i legendą, red. M. Stanisławski, K. Maciąg, Rzeszów 2010 s. 41-50. — G. BORKOWSKA, Mickiewicz, Słowacki, pieniądze: głos w dyskusji na temat polskiej samorządności, w: Piękno Juliusza Słowackiego. 1. Principia, Białystok 2012 s. 71-76.

1974. J.M. RYMKIEWICZ, Głowa owinięta koszulą, War. 2012.

Zawartość: Dlaczego romantycy umierali młodo? Mickiewicz w krainie cudów; Przypis do ballady „Tukaj”; Kilka domów, okna, schody; Mickiewicz, ale z kolczykiem w lewym uchu; Tajemnice „Dziadów”; Temat Mickiewicza; Tajemnica genueskiej fortecy; Testament Słowackiego; Kto otrul Mickiewicza oraz jak to zrobił; Głowa owinięta koszulą.

Rec.: A. DOBIEGAŁA, Rymkiewicz owładnięty Mickiewiczem, *Twórczość* 2013 nr 9. — W. KALISZEWSKI, Odślanianie Mickiewicza, *Nowe Książki* 2013 nr 2.

1975. T.R. WEEKS, Adam Mickiewicz (1798-1855), w: Russia's people of empire. Life stories from Eurasia, 1500 to the present, red. S.M. Norris, W. Sunderland, Indiana University Press 2012 s. 139-147. — L. LIBERA, „Chyba się nauczę pić...”, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Univ. Zielonog.* t. 5: 2013; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 143-149. — D. AMBROZIAK, Mickiewicz i inni Polacy we wspomnieniach rosyjskich memuarystek XIX w., *Acta Pol.-Ruth.* 2014 s. 17-27. — L. LIBERA, Niedoszły medyk, w: Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 229-248. — K. CHRZĘSZCZYK, Portret A. Mickiewicza wykreowany przez mężczyzn, w: Współczesny i dawny obraz mężczyzny w literaturze i kulturze, red. L. Mariak, J. Rychter, Szczecin 2016 s. 65-80. — M. DUDZIŃSKA, Filomacki związek z miejscem – fragmenty geobiografii Michała Rukiewicza i A. Mickiewicza, *Białost. Stud. Literat.* t. 13: 2018 s. 65-86. — U. KOWALCZUK, Odeskie konteksty biografii i twórczości A. Mickiewicza w pracach historycznoliterackich 2. poł. XIX

w., w: *Odessa i Morze Czarne jako przestrzeń literacka / Odesa ta Čorne More âk literaturnyj prostir / Odessa and the Blac Sea as a literary space*, red. J. Ławski i N. Maliutina (Colloquia Orientalia Bialostocensia t. 33), Białystok 2018 s. 223-246. — E. NAWROCKA, Jaka biografia Mickiewicza jest nam dzisiaj potrzebna, w: *Słowacki. Wielki nieobecny*, Gdańsk 2018 s. 283-286. — J.M. RYMKIEWICZ, Ciuciubabka i koty, *Twórczość* 2018 nr 9 [fragm. z: Adam Mickiewicz odjeżdża na żółtym rowerze].

1976. J.M. RYMKIEWICZ, Adam Mickiewicz odjeżdża na żółtym rowerze, War. 2018.

Rec.: J. DRZEWUCKI, Niepojętość istnienia według J.M. Rymkiewicza, *Twórczość* 2019 nr 4. — E. KĄCKA, Jazda z Mickiewiczem, *Tyg. Pow.* 2019 nr 22.

1977. M. CHOŁODY, Biografia Adama Mickiewicza portretami opowiedziana, *Jęz. Pol. w Szk. Podst.* 2020/2021 nr 1. — W. PUSZ, Adama Mickiewicza młodość pod nieswoim dachem: w Nowogródku, Wilnie, Kownie, w imperium, *Prace Polonistyczne* t. 78: 2023 s. 239-265. — M. NIRODEM, Zęby A. Mickiewicza, w: *Dentomachia. Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki u dentysty*, Gdańsk 2024 s. 39-64.

17.3. Opracowania poszczególnych okresów życia

17.3.1. Dzieciństwo i młodość (1798-1824)

1978. W. KOROTYŃSKI, Kilka szczegółów o rodzinie, miejscu urodzenia i młodości A. Mickiewicza, Wil. 1861. — W. KOROTYŃSKI, Miejsce urodzenia A. Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1861 nr 1. — E. CHŁOPICKI, Dom Mickiewiczów w Nowogródku i wieś Tuhanowicze, *Tyg. Ilustr.* 1862 nr 140. — E. CHŁOPICKI, Notatki z różnocozasowych podróży po kraju. Inflanty, Żmudź, Litwa, Pobereże, War. 1863 [sprawozd. z podróży po miejscach dzieciństwa i młodości A. Mickiewicza, tu m.in. list brata poety, Aleksandra]. — W. KOROTYŃSKI, Dodatek do biografii A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1870 t. 3 s. 285-293; *Tvory*, Mińsk 1994 s. 278-290 [pt. Dadatak da biâgrafiï A. Mickeviča; Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 83-93. — I. DOMEYKO, O młodości Mickiewicza – list do Bohdana Zaleskiego, *Przegl. Lwow.* 1872 t. 4, I VII s. 36-44. — Pokłosie, *Kłosy* 1874 nr 463 [o miejscu urodzenia Mickiewicza]. — J. KARŁOWICZ, [Anegdota o Mickiewiczze w: Wiadomości bieżące], *Bibl. Warsz.* 1875 t. 1 s. 185-186. — E. CHŁOPICKI, Worończa, *Kłosy* 1878 nr 701-702 [dot. pobytu Mickiewicza w Worońcy]. — JERZY L. [J. LASKARYS?], Kamień Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (War.) 1882 nr 50. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w okresie nowogrodzkim, *Tyg. Ilustr.* 1882 nr 357-360. — T. ZIEMBA, Mickiewicz pod wpływem profesorów wileńskich,

Bibl. Warsz. 1883 t. 1 s. 321-348. — T. ZIEMBA, Przyjaźń i miłość w życiu Mickiewicza (Okres wileński i kowieński), *Bibl. Warsz.* 1883 t. 2 s. 190-216, 358-384. — M. ŻMIGRODZKI, Wspomnienie o Mickiewiczze, *Gaz. Krak.* 1883 nr 278-285.

1979. P. CHMIEŁOWSKI, Z pamiątek po Mickiewiczze, *Wędrowiec* 1884 nr 12. — N.S. KUTEJNIKOV, Mickevič i vilenskie filarety, *Istorič. vestn.* 1884 t. 8 nr 12 [na podst.: J. Tretiak, Mickiewicz w Wilnie i Kownie, Lw. 1884]. — A. PŁUG [A. PIETKIEWICZ], Gdzie się urodził Mickiewicz, *Kłosy* 1884 t. 38 nr 988 s. 367. — J. TRETIAK, Mickiewicz w Wilnie i Kownie. Życie i poezja, t. 1-3, Lw. 1884 [pdr *Gaz. Lwow.* 1882 nr 158-284, 1883 nr 30-87], wyd. 2 uzupeł.: *Młodość Mickiewicza (1798-1824). Życie i poezja*, t. 1-2, Pet. 1898. Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, Najświeższa praca o Mickiewiczze, *Ateneum* 1884 t. 1 s. 362-380. — T. ZIEMBA, Okres „chmurny” w życiu A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1884 t. 1 s. 35-53. — W. KOROTYŃSKI, Wspomnienia o A. Mickiewiczze w Tuhanowiczach, *Tyg. Ilustr.* 1885 nr 129. — Metyryka urodzin i chrztu, *Kraj* 1885 nr 46; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898, s. 15. — W. BEŁZA, Marygła i jej stosunek do Mickiewicza, Lw. 1886. Rec.: J. TRETIAK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 299-300. — I. DOMEYKO, Nowogródek. List do

A. Pługa z rysunkiem „rodzinnego domu Mickiewicza” w Nowogródku, *Kłosa* 1886 nr 1121. Rec.: E. PAWŁOWICZ, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 239-241. — C. ŁADZIC [A. WALICKI], Nieznany szczegół z życia A. Mickiewicza, *Czas* 1886 nr 59; *Dzien. Pol.* (Lw.) 1886 nr 61. — A. MAŁECKI, Miejsce urodzenia A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 163-165; Z dziejów i literatury. Pisma pomniejsze, Lw. 1896, s. 190-202. — J. SŁOTWIŃSKI, W sprawie miejsca urodzenia Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 174.

1980. I. DOMEYKO, List w sprawie o miejsca rodzinne A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1887 nr 258. — W. KOROTYŃSKI, Jeszcze o Nowogródku i Zaosiu, *Tyg. Ilustr.* 1887 nr 258. Rec.: E. PAWŁOWICZ, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 294-296. — C. ŁADZIC [A. WALICKI], Kilka wspomnień z lat dziecińczych, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 181-187. — J. SIEMIEŃSKI, Wspomnienia ks. Antoniego Moszyńskiego, byłego ucznia Uniwersytetu Wileńskiego w l. 1822 i 1823, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 187-189; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 351-352.

1981. T. ZIEMBA, Młodość Mickiewicza. Obraz pierwszych wpływów na rozwój umysłu i charakteru, Kr. 1887.

Rec.: H. KOPIA, *Kwart. Hist.* 1888 s. 91-92. — A. SIENICKI, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 296-297.

1982. L. FINKEL, Z pamiętników Ottona Śliżnia, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 205-238. — W. MARCZEWSKI, Pismo litewskiego wojennego gubernatora Korsakowa do rektora wileńskiego uniwersytetu z dnia 26 lutego 1824, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 241-242. — T. WIERZBOWSKI, Mickiewicz w Wilnie i Kownie 1815-1824. Przyczynek do biografii poety, *Bibl. Warsz.* 1888 t. 2 s. 23-43; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 24-52. — W. BEŁZA, Notaty uniwersyteckie Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 268-270. — C. ŁADZIC [A. WALICKI], Aniela z Wierzejskich Uzłowska, matka chrzestna Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 263-266. — J. NITROWSKI, Dom po-Mickiewiczowski w Nowogródku, *Kłosa* 1889 nr 1239. — R. PILAT, Kilka dokumentów urzędowych Uniwersytetu Wileńskiego z lat 1819-1821, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889

s. 255-257. — DR. SZELIGA [J. BIELIŃSKI], Kilka słów o Filomatach i Filaretach, *Przew. Nauk. i Lit.* 1889 s. 621-631, 713-729. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 306-309. — B. DYBOWSKI, Nowogródek czy Zaosie, *Kur. Lwow.* 1890 nr 183.

1983. W. GOSTOMSKI, Dążenia Filaretów w świetle pojęć obecnych, *Ateneum* 1890 t. 2 s. 1-29.

Rec.: J. TRETIAK, Mickiewicz i Kościuszko, *Czas* 1890 nr 151. — B. CZARNIK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 299-304.

1984. L. MÉYET, Dwa autografy A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1890 nr 7. — DR. SZELIGA [J. BIELIŃSKI], Proces Filaretów w Wilnie. Dokumenta urzędowe z „Teki” rektora Twardowskiego, w: Arch. do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce, wyd. Wydział Filologiczny Akademii Umiejętności, t. 6, Kr. 1890, s. 170-332. Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 306-309. — AD., Dom Mickiewicza, *Kraj* 1897 nr 37. — B. KRASZEWSKI, Z ziemi Nowogródzkiej, *Kraj* 1897 nr 51; 1898 nr 23-26. — T. WIERZBOWSKI, Uniwersytecki dyplom poety, *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 48; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 72-75. — M.S. [A. MARJAŃSKI], Unicka Matka Boska Nowogródzka zamkowa na czele „Pana Tadeusza”, *Gaz. Kośc.* 1897 nr 49 [odb. Lw. 1898]. — K. WRÓBLEWSKI, Mickiewicz jako nauczyciel w Kownie, *Muzeum* (Lw.) 1897. — A. B., Kiedy się urodził A. Mickiewicz?, *Kraj* 1898 nr 4 s. 39-40. — F. HOESICK, Adama Mickiewicza „dzieciństwo sielskie, anielskie” (1798-1815), *Kraj* 1898 nr 50; Szkice i opowiadania historyczno-literackie, War. 1900 s. 105-122. — L. MÉYET, Dzień urodzenia A. Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1898 nr 1. — PORAJ [S. SZCZUTOWSKI?], Przyjaciele i towarzysze lat młodości, *Kraj* 1898 nr 50. — S. PTASZYCKI, Jeszcze raz o akcie chrztu A. Mickiewicza, *Kraj* 1898 nr 26. — J. SKORATOWICZ, Szczegóły o Zaosiu, *Tydzien. Dod. Lit. Kur. Lw.* 1898 nr 22.

1985. J. TRETIAK, Młodość Mickiewicza (1798-1824). Życie i poezja, t. 1-2, Pet. 1898 [jest to wyd. 2 poszerz. i popr. tomu Mickiewicz w Wilnie i Kownie. Życie i poezja, Lw. 1884].

Rec.: W. HAHN, *Kwart. Hist.* 1898 s. 869-874. — H. GALLE, *Ateneum* 1899 t. 2 s. 158-164. — S. ZDZIARSKI, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1899 nr 1.

1986. L. UZIĘBŁO, Nieco pamiątek Mickiewiczowskich (Z epoki wileńskiej), *Biesiada Lit.* 1898 nr 52-53. — W. BEŁZA, Król Hieronim w Nowogródku, w: Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 72-74; Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 81-85; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 1-6. — A. KRECHOWIECKI, Do historii filaretów, w: Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 291-360. — E. PAWŁOWICZ, Nowogródek w pierwszej połowie XIX stulecia. Z rysunkami Kanutego Rusieckiego, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.-Kr. [1899], s. 136-164 [przytoczony fragm. pamiętnika N. Kiersnowskiego]. — L. UZIĘBŁO, Profesor Leon Borowski, w: Księga pamiątkowa na uczczenie..., t. 2 s. 251-256. — X.W.K. [E. NOWAKOWSKI], O cudownych obrazach Matki Bożej w Nowogródku, w: Księga pamiątkowa na uczczenie... t. 2 s. 257-264 [odb. Kr. 1899]. — J. KALLENBACH, Kraj lat dziecińczych, *Bibl. Warsz.* 1902 t. 4 s. 47-65; Czas i ludzie, War. 1905 s. 3-32. — W.R. KOROTYŃSKI, Mickiewicz i Śniadeccy, *Kur. Warsz.* 1903 nr 355. — L. UZIĘBŁO, O Mickiewiczu w okresie studiów i nauczycielstwa. Notat kilka, *Wędrowiec* 1903 nr 16-17. — S. MATUSIAK, Chronologia listów pani Puttkamerowej do Zana i Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1904 z. 4 s. 602-606.

1987. J. KALLENBACH, Kuratorka wileńska (1803-1823), w: Czas i ludzie, War. 1905 s. 35-88. — Z. WASILEWSKI, Szkoła w obłęzieniu (opowiadanie), w: Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Lw. 1905 s. 25-70. — KUSTOSZ [M. SYNORADZKI], Senator Nowosilców i młodzież litewska, *Biesiada Lit.* 1906 nr 27-31, 33-37. — M. SYNORADZKI, Mickiewicz pod sądem, *Biesiada Lit.* 1906 nr 14-16, 18-26. — H. MOŚCICKI, Przyczynek do życiorysu Mickiewicza w r. 1824, *Tyg. Ilustr.* 1907 nr 15. — F. PRZYJEMSKI, Kilka nieznanych dokumentów odnoszących się do A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1907 s. 74-77. — J. KALLENBACH, Lata uniwersyteckie Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1910 t. 1 s. 228-249, 457-473. Rec.: J. UJEJSKI, *Pam. Lit.* 1911 s. 138-158. — S. SZPOTAŃSKI, Mickiewicz jako filomata, *Bibl. Warsz.* 1913 t. 2 s. 476-499. — Z. BUJAKOWSKI, Z młodości Mickiewicza. Nieznane szczegóły z lat 1815-1825, War. 1914 [odb. z *Bibl. Warsz.* 1914 t. 2 s. 522-564, wcześniejsza

wersja art. publikowana w *Tyg. Ilustr.* 1913 nr 44]. — J. KALLENBACH, Mickiewicz w Kownie, *Bibl. Warsz.* 1914 t. 1 s. 68-108. Rec.: J. UJEJSKI, *Pam. Lit.* 1911 s. 138-158. — H. MOŚCICKI, Kajet ucznia Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1914 nr 1 [dot. notat B. Giedymina]. — M. SZYJKOWSKI, Wileńscy przyjaciele Mickiewicza, *Krytyka* (Kr.) 1914 z. 5-6 [dot. J. Czeczota]. — W. BEŁZA, Kajet ucznia Mickiewicza. Przyczynek do dziejów nauczania języka polskiego, *Pam. Lit.* 1914/1915 [rec. książki Z. Niklewskiego pod tym samym tytułem, Płock 1913; dot. notatek B. Giedymina].

1988. T. WIERZBOWSKI, Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916.

Zawartość: Genealogia Mickiewicza; O rodzinie Majewskich (matki poety); Mickiewicz w Wilnie i Kownie 1815-1824. Przyczynek do biografii poety; O „Pieśni Filaretów”; Uniwersytecki dyplom poety; „Iris”. Epizod z literacko-dziennikarskich przedsięwzięć A. Mickiewicza; Przed wyjazdem za granicę; „...A imię jego czterdzieści i cztery”; Z historii utworów poety; Nieznana krytyka „Grażyny” i „Konrada Wallenroda”.

Rec.: A. LANGE, Głosy. A imię jego 44..., *Głos* (War.) 1897 nr 38. — S. KOTOWICZ, *Pam. Lit.* 1918 s. 130-134.

1989. J. TRETIAK, Adam Mickiewicz w świetle nowych źródeł. 1815-1821, z dwoma portretami, Kr. 1917.

Rec.: M. SMOLARSKI, Z przeszłości wielkiego poety, *Kur. Pozn.* 1917 dod. do nr 121. — J. UJEJSKI, Nowa książka o młodym Mickiewiczu, *Rok Pol.* 1917 nr 7-8.

1990. I.W. KOSMOWSKA, Związki młodości. W setną rocznicę założenia Towarzystwa Filomatów 1817-1917, War.-Lubl. 1918. — A. BOSIACKA, Nieco o nauczycielskiej działalności Mickiewicza w Kownie, *Słowo* 1923 nr 82. — W. MICHNIEWICZ, Życie i twórczość A. Mickiewicza. Lata dziecięce i młodość – Uniwersytet Wileński – Kowno – W więzieniu w Rosji – Na emigracji, Bydg. 1923 [wyd. 3 popr.]. — F. MICKIEWICZ, Pamiętnik, oprac. J. Kallenbach, wstęp W. Mickiewicz, Lw. 1923. — S. PIŁOŃ, Dziejowa rola procesu filareckiego (na setną rocznicę), *Dzien. Wil.* 1923 nr 237; Głosy sprzed wieku. Szkice z dziejów procesu filareckiego, Wil. 1924 [tu jako Przedmowa]. — S. WASYLEWSKI, W atmosferze dzieła Mickiewicza, *Słowo Polskie* (Lw.) 1924 z 10 VII. — E. WALEWSKI, Wiwulasy, *Twórczość Młodej Polski* 1924, 1 XI [zawiera: Rector magnificus; Rozdziałki; Tuhanowicze; Wenera Kowieńska]. — W. BOROWY,

Nowogródzyczna Mickiewiczowska, *Ziemia* 1925 nr 10-12; Kamienne rękawiczki i inne szkice i studia literackie, War. 1932; O poezji Mickiewicza, wyd. 2 Lubl. 1999 s. 591-614. — Z. ERDMAN-JABŁOŃSKA, Adam Mickiewicz, nauczyciel literatury, historii i prawa, *Tyg. Ilustr.* 1925 nr 7. — J.N. MILLER, Filomaci a... strzelcy, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — S. WASYLEWSKI, Drobiazgi Mickiewiczowskie, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3.

1991. W. CHARKIEWICZ, Ognie spod śniegu (Mickiewicz–Siemaszko), *Źródła Mocy* 1927 z. 1. — Z. ERDMAN-JABŁOŃSKA, Koledzy kowieńscy Mickiewicza, *Ateneum Wil.* 1929 z. 1/2. Rec.: S. ŁEMPICKI, *Minerwa Polska* 1929 nr 1-4. — C. JANKOWSKI, Niezabudki znad Świtezi, *Słowo* 1927 nr 189. — W. CHARKIEWICZ, Jeszcze jedno słówko – „murowane” [dot. domu Mickiewicza w Nowogródku], *Źródła Mocy* 1928 z. 4. — P. KON, Z lat nauczycielskich A. Mickiewicza 1819-1823, *Ateneum Wil.* 1929 z. 1/2. Rec.: S. ŁEMPICKI, *Minerwa Polska* 1929 nr 1-4. — A. DROGOSZEWSKI, Mickiewicz poznaje Marylę, *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 9. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Romantyczna pamiątka, *Bluszcz* 1930 nr 50-51; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 165-167. — J. ŻMIGRODZKI, Nowogródek i okolice. Nowogr. 1931 [reprint War. 1993]. — A. GREFNEROWA, Mickiewicz jako krytyk literacki w latach szkolnych, *Sprawozd. Gimn. im. M. Kopernika w Toruniu* 1931. — A. LEWICKA, Z młodych lat wieszczą, War. [1933]. — K. GÓRSKI, W Nowogródzyczynie, *Pion* 1936 nr 27. — M. PISZCZKOWSKI, Dolina kowieńska Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 4. — S. WASYLEWSKI, Trzej synowie o matce, *Tęcza* 1934 nr 7. — J.W. HELBICH, Nowogródek – miasto Mickiewicza, *Rodzina Polska* 1935 nr 10. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Mickiewicz w Solecznikach Wielkich, *Tyg. Ilustr.* 1935 nr 29; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 168-181. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Nowe szczegóły z młodości Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1935 nr 239, 295, 1936 nr 11; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 18-44.

1992. H. ŻYCZYŃSKI, Adam Mickiewicz. I. Młodość, Lubl. 1936.

Rec.: J. BIRKENMAJER, *Nowa Książka* 1936 z. 8. — T. GRABOWSKI, *Przegl. Powsz.* 1936 nr 14 (212).

1993. I. CHRZANOWSKI, Mickiewicz w więzieniu, *Tydzień Kult.-Lit. Dod. do Głosu Nar.*

1937 nr 13. — Z. KOPALKO, Antagonizm wieszczów: Mickiewicza z... „Kiszką-Zgierskim”, *Sprawy Otwarte* 1937 nr 12. — S. BUBIEŃ, Młodość Mickiewicza w Nowogródku, *Ziemia Lidzka* 1938 nr 9. — Z. ERDMAN-JABŁOŃSKA, Nauczyciel A. Mickiewicz i jego kowieńscy uczniowie, *Prace Polon.* 1938 s. 59-72. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Mickiewicz w Kownie, *Kur. Warsz.* 1938 nr 99. — A. ŚNIEŻKO, Dworek Mickiewiczowski w Nowogródku, Lida 1939. — PIOTR FELIKS [R. POLLAK], O młodości Mickiewicza, *Kultura Polska* 1939 [wyd. 1943] nr 4.

1994. M. JASTRUN, Romantyczność, *Odrodzenie* 1948 nr 51-52 [dot. miłości Mickiewicza i Maryli]. — S. KAWYN, Dzieciństwo wróżebne Mickiewicza w biografii Antoniego Małeckiego, *Pam. Lit.* 1948 s. 476-485; W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957, s. 45-54; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, Kr. 1967 s. 170-180, wyd. 2 War. 2001 s. 229-242. — S. KAWYN, Mickiewicz wśród filomatów i filaretów, w: Z badań nad legendą Mickiewiczowską. Studia i szkice fenograficzne, Lubl. 1948 s. 59-136; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych, Kr. 1967 s. 67-133, wyd. 2 War. 2001 s. 87-182. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Młody Mickiewicz, *Życie Lit.* 1951 nr 2. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Pierwsze miłowanie Mickiewicza, *Warszawa* 1947 nr 1; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 45-56 [tu tyt. zmieniony].

1995. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 [wyd. 2 1999, powiększone o Realia Mickiewiczowskie 2: Wpadam do Soplicowa].

Zawartość: Czy jednak nie w Zaosiu?; Nowe szczegóły z młodości Mickiewicza; Pierwsze miłowanie Mickiewicza [tu tyt. zmieniony]; Czeczot nieznan; Jan z Myszy; Przeoczone źródło „Dziadów” cz. IV; Jak powstał „Pourót taty”; Z tajemnic Świtezi; W poszukiwaniu księdza; Zmyślenie czy rzeczywistość; Na kurhanie. Obrzęd dziadów; Po utracie Maryli; Tajemnica bileciku Maryli; Romantyczna pamiątka; Mickiewicz w Solecznikach Wielkich; Testament Maryli; Ludziłem despotę. Mickiewicz a dekabrysty; Nieznani „Przyjaciele Moskale”; Czy nie koniec bałamutnej legendy? Mickiewicz i pani Sobańska; „Prolog”, ale jaki?; Gdzie powstawały „Dziady” drezdeńskie; Dwa drobiazgi Mickiewiczowskie.

Rec.: A. PALUCHOWSKI, Notatnik uczonego szperacza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1953 nr 7.

1996. J. REYCHMAN, Próby organizacji orientalistyki polskiej w dobie Mickiewiczowskiej, *Przegl. Orient.* 1954 nr 3. — Ī. BAS, Malady Mickevič i āgo asāroddze, *Liter. i mastac.* 1955, 15 X. — M. CZAPSKA, Kraj lat dziecińczych, *Życie* (Lond.) 1955 nr 12; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 11-25, War. 1999 s. 9-24. — L. MIRAČYCKI, Pa rodnyh māsčinah A. Mickeviča, ilustr. E. Zmitrovič, Mińsk 1955. — M.M. COLEMAN, Young Mickiewicz, Cambridge Springs 1956. — S. KOŚCIAŁKOWSKI, Dwaj Wilnianie: Mickiewicz i Słowacki, w: *Studia i szkice przygodne z historii i jej pogranicza z literaturą*, Lond. 1956. — Z. SKWARCZYŃSKI, Poprzednicy filomatów, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — M. DERNAŁOWICZ, K. KOSTENICZ, Z. MAKOWIECKA, Kronika życia i twórczości Mickiewicza. Lata 1798-1824, red. S. Pigoń, War. 1957. Rec.: Z. TROJANOWICZOWA, *Pam. Lit.* 1973 z. 2. — J. REYCHMAN, Zainteresowania orientalistyczne w środowisku Mickiewiczowskim w Wilnie i w Petersburgu, w: *Szkice z dziejów polskiej orientalistyki*, t. 1, red. J. Reychman, S. Strelcyn, War. 1957 s. 69-80. — S. SKWARCZYŃSKA, Lipski Hermes – lektura filomacka, *Pam. Lit.* 1957 z. 4; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 11-43.

1997. S.S. LANDA, Mickevič i filomaty 1819-1821. Avtoreferat [...], Mos. 1958. — Z. BIAŁY-NICKA, Studia i praca nauczycielska młodego Mickiewicza, *Rozprawy z Dziejów Oświaty* 1959 t. 2 s. 89-118 [odb. Wr. 1959]. — M. KUKIEL, Mickiewicz w podziemiu (1816-1824), w: *Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario*, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 233-268. — K. MĘŻYŃSKI, Adam Mickiewicz a Godfryd Ernest Groddeck, *Zesz. Nauk. WSP Gdańsk* 1963 z. 5. — L. WEDEGYTE, Wielki poeta A. Mickiewicz w Wilniusi, tłum. S. Jakuntis, Wil. 1964. — K. MĘŻYŃSKI, Studia historyczne Mickiewicza w Wilnie, *Gdańskie Zesz. Hum. Prace Hist.-Lit.* 1965 nr 18. — P. BAŃKOWSKI, Realia Mickiewiczowskie w aktach Białoruskiego Arch. Państwowego w Grodnie, *Archeion* 1966 t. 43 s. 105-122. — P. JUOZAPAVICIUS, Adomas Mickevičius Kaune, Kowno 1970. — J. TRYPUĆKO, O języku „Wspomnień dzieciństwa” F. Mickiewicza, Uppsala 1970. — M. WARNEŃSKA, Kraj lat młodzięńczych. Śladami Mickiewicza, Lubl. 1970. — V. BOGUŠIS, Adam Mickiewicz w Viln'ūsškom

universitete, w: Vilniaus V. Kapsuko vardo universitetas, Wil. 1972. — K. MĘŻYŃSKI, Godfryd Ernest Groddeck. Profesor A. Mickiewicza. Próba rewizji, Gdańsk 1974. Rec.: J. STARNAWSKI, *Pam. Lit.* 1976 z. 1. — J. RIŠKUS, Mickiewicz ir Baltininkai naujų dokumentų šviesoj, *Literatūra* 1974 t. 16 z. 1. — Z. MAKOWSKA, Miasta młodości Mickiewicza, *Polonistyka* 1975 nr 3. — M. KERSZIENE, Adam Mickiewicz w Aukštadawarysie, *Czerwony Sztandar* (Wil.) 1977 nr 217. — S. BRATKOWSKI, Nie ten poeta, nie ci uierszokleci [Mickiewicz a filomaci], *Lit.* 1978 nr 3-6.

1998. J.M. RYMKIEWICZ, *Żmūt*, War. 1987.

Rec.: Z. PRZYCHODNIAK, „Tam widzę”. O „Żmucie” J.M. Rymkiewicza, *Odra* 1989 nr 3. — M. KALINOWSKA, *Powściągliwość i Praca* 1990 nr 1-2. — J. ŁUKASIEWICZ, Wskrzeszenie, *Tyż. Lit.* 1990 nr 14/15. — Z.J. NOWAK, *Pam. Lit.* 1990 z. 2. — L. BUGAJSKI, „Prądy, które płyną stamtąd”, *Twórczość* 1992 nr 2. — J. MICHAŁAK, Prjwatne śledztwo. J.M. Rymkiewicz pisze o Mickiewiczu, *Acta Univ. Wratisl.* 1994 nr 33.

1999. J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Rejestr bieliżny Adama [1824], *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 253-271; Polonika zbierane po świecie, War. 1992 s. 66-69; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 81-84. — J.M. RYMKIEWICZ, Baket, Lond. 1989. Rec.: M. SUGIERA, Rymkiewicza model do składania, *Dekada Lit.* 1991 nr 8. — M. ZIELIŃSKA, Opowieść o Gustawie i Maryli, czyli teatr, życie i literatura, War. 1989. — D. WAWRZYKOWSKA-WIERCIOCHOWA, Adam i Maryla. Dzieje romantycznej miłości A. Mickiewicza i M. Wereszczakówny, War. 1990. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Tropcy do Pragi. List F. Malewskiego do A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 5-26; Polonika zbierane po świecie, War. 1992 s. 84-100; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 97-110 [koment. i tekst listu F. Malewskiego do A. Mickiewicza z 11 XI 1822]. — J. GUČOK, Ī nāma kanca pytanānām. Z nagody ad nago èsè, *Liter. i mastac.* 1993, 30 IV. — B. TROŃSKI, „I w Ostrej świecieś Bramie”. Śladami młodego Mickiewicza, War. 1993. — B. WACHOWICZ, „Ty jesteś jak zdrowie”. Z Mickiewiczem nad Wilią i Świtezią, ze Słowackim w Krzemieńcu, z Orzeszkową nad Niemnem, War. 1993; wyd. nast.: 1994, 1995, 1998. — V. KARATYŃSKI, Nekalki nadrabāznascāi pra sām'ū, mesca naradžennā i malados' A. Mickeviča, w: *Tvory*, Mińsk 1994 s. 213-225; Adam

Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 75-82. [tłum. U. Marhel', wyd. pol. 1861]. — R. KIER-SNOWSKI, Zamek Horeszków i jego mieszkańcy, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 27-50 [dot. m.in. A. Rymszy i Gojcieniszek]. — T. KRZYWICKI, Szlakiem Adama Mickiewicza. Przewodnik po Nowogrodzyczynie, Wilnie i Kownie, Wil. 1994. — J.M. RYMKIEWICZ, Kilka szczegółów, Kr. 1994. — A. PIROČKINAS, Devyneri Adomo Mickevičiaus metai. Biografinė apybraiža. Wil. 1995 [tłum. pol.: Litewskie lata A. Mickiewicza. Szkic biograficzny, przeł. B. Markiza-Białostocka, War. 1998; audio-book 2010]. — J.M. RYMKIEWICZ, Kilka domów, okna, schody, *Twórczość* 1995 nr 12 [wileńskie mieszkania].

2000. J.M. RYMKIEWICZ, Do Snowia i dalej..., Kr. 1996.

REC.: A. BAGAŁEWSKI, Od Płuzyn do Snowia, *Twórczość* 1996 nr 12. — H. MARKIEWICZ, Camera obscura, *Dekada Lit.* 1996 nr 4. — A. POPRAWA, Romantyk czy postmodernista, *Nowe Książki* 1996 nr 6.

2001. M. JACKIEWICZ, Mickiewicz i Białorusini, *Znad Wili* 1997 nr 19. — T. ŁUBIEŃSKI, Adam, syn Mikołaja, *Teatr* 1997 nr 4. — T. ŁUBIEŃSKI, Z Nowogrodka do Rzymu, *Teatr* 1997 nr 5. — T. ŁUBIEŃSKI, Zamiar podług sił, *Teatr* 1997 nr 6. — T. ŁUBIEŃSKI, Poezje i regulaminy, *Teatr* 1997 nr 7/8. — T. ŁUBIEŃSKI, Dorosłe życie, *Teatr* 1997 nr 9. — T. ŁUBIEŃSKI, Pożegnanie ojczyzny, *Teatr* 1997 nr 11. — I. NAVUMENKA, Na mescah Adama Mickeviča, w: Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodziś], Mińsk 1997 s. 130-133. — F. PTASZYŃSKI, Mickiewicz w Zaosiu, *Spotk. z Zabytk.* 1997 nr 4. — U.A. URBANOVIČ, Mickevič i Navagrudčyna, w: Adam Mickevič i Belarus'..., s. 164-172.

2002. S. ALEXANDROWICZ, Wanda Kukowicz, „Dziennik wycieczki pieszej z Wilna w strony Mickiewiczowskie (...) 14-22 lipca 1828 r.”, w: Adam Mickevič i nacypaňal'nyja kul'tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferėnci (Mińsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davy-dzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 176-182; Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od

9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 29-52. — J. BRZozowski, J. ZIELAKOWA, Litwa Mickiewicza. Szkic do portretu poety, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaa kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 33-47; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 24-39 [pt. „Litwa” Mickiewicza]. — J. CIECHANOWICZ, Droga geniusza (O Adamie Mickiewiczu), Wr. 1998. — J. HEN, Mickiewicz był młody, *Teksty Drugie* 1998 nr 5. — I. KADULSKA, O Szkole Powiatowej Nowogrodzkiej XX. Dominikanów – omówienie Raportu uizytatora szkoły, *Stud. Bałt. Polon.* 1998 nr 1. — V. KUBILIUS, Adomas Mickevičius. Poetas ir Lietuva. Apybraiža / A. Mickiewicz. Poeta i Litua. Zarys / A. Mickiewicz. Poet and Lithuania. Essay, Wil. 1998. — A. WITKOWSKA, Czy Mickiewicz podpisał „lojalkę”?, w: Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Profesor Marii Żmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej, red. E. Kiślak, M. Kalinowska, War. 1998 s. 55-60 [dot. oświadczenia Mickiewicza władzom śledczym przed opuszczeniem więzienia 20 IV 1824 r.].

2003. Adomas Mickievičius Lietuvoje. Albumas [A. Mickiewicz na Litwie. Album], oprac. A. Piročkinas, J. Riškus, tłum. A. Rybałko, Wil. 1999. — J. BOROWCZYK, Proces filomatów a scena więzienna „Dziadów” części III, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaa kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 1, red. E. Szymanis, S. Makowski, War. 1999 s. 151-164. — I. KADULSKA, W nowogrodzkiej szkole. Rok 1811, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa..., ks. 1, s. 19-27. — R. KIERSNOWSKI, Rodzinnych mickiewiczianów ciąg dalszy, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 153-176 [dot. m.in. A. Rymszy i Gojcieniszek]. — J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog, Tor. 1999.

2004. B. BIAŁOKOZOWICZ, Jeszcze raz o pochodzeniu A. Mickiewicza. Kryterium dziedzictwa krwi i przesłanie polskości kulturowej, w:

Polsko-białoruskie związki językowe, literackie, historyczne i kulturowe, t. 2, red. M. Kondratiuk, Białystok 2000 s. 99-128. — B. LUBOSZ, Kobieto, boski diable. Opowieści z Mickiewiczowskiej Litwy, Kat. 2000. — E. NOFIKOW, Adam z „Adamowego”, w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 9-18. — J. ŻUKOWSKI, Szkoła gestu – o religijnych postawach młodego Mickiewicza, w: Adamowe..., s. 19-28. — D. PAWLAK, La lingua italiana a Vilna ai tempi del giovane Mickiewicz, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 244-252. — R. ŠALNA, V. PIOTROVIČIUS, Adomas Mickevičius Vilniuje / A. Mickiewicz w Wilnie, Wil. 2001, wyd. 2 Wil. 2007. — J. BOROWCZYK, Rekonstrukcja procesu filomatów i filaretów 1823-1824. Historia śledztwa przeciw uczestnikom konspiracji studenckich i młodzieżowych w Wilnie oraz w Wileńskim Okręgu Naukowym, Poz. 2003. Rec.: Spotkanie z książką, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 10: 2003 s. 257-272 [fragm. dyskusji o książce Rekonstrukcja procesu... oraz wypowiedzi m.in. autora, Z. Trojanowiczowej, W. Łazug].

2005. M. CHACHAJ, Dzieciństwo A. Mickiewicza w ujęciu biografów i autorów powieści biograficznych I poł. XIX i początku XX w., w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 395-404. — J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog, w: Adam Mickiewicz 1798 – 1855 – 2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 31-80. — M. PÓŁTURZYCKA, J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog.

Muzea A. Mickiewicza, Płock 2005. — K. PUZIO, Dzieje romansu A. Mickiewicza i Maryli Wereszczakówny – ujęcia historycznoliterackie (dawne i nowe), w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 405-414. — J. MĘDELSKA, Nauczyciel Adam Mickiewicz poprawiał i zdanie zapisywał, *Jęz. Pol.* 2007 nr 2. — S. RYBCZONOK, W. PIARWYSZYN, Z historii Zawossja Mickiewiczaw, *Archiwaryus* 2007 nr 5 s. 203-214; *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 173-188 [tłum. Z historii Zaosia]. — M. JACKIEWICZ, Gdzie była Cela Konrada?, *Znad Wilii* 2009 nr 3.

2006. J. STARNAWSKI, Tłumaczenia prozaików łacińskich dyktowane w szkole kowieńskiej przez A. Mickiewicza, *Meander* 2009-2012 s. 170-192. — M. GAJDA, Navagrudskiâ staronki žyccâ A. Mickeviča, w: Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennââ mirovaâ kul'tura. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 15-23. — A. KOWALCZYKOWA, Kiedy Mickiewicz poznał Marylę?, *Bibliotekarz Podl.* 2018 nr 4. — H. MARKOWSKA-FULARA, Preteksty Mickiewiczowskie, czyli uwagi na marginesie poszukiwań archiwalnych, *Forum Poetyki* t. 22: 2020 s. 86-99. — B. DOPART, „Miał romans z hrabiną i...”. Głosy do „Żmuta” J.M. Rymkiewicza, *Nowy Napis* 2023 nr 17 s. 25-34. — J. ŁAWSKI, Adam Smith, Mickiewicz i filomaci: wileńska lekcja ekonomii, w: *Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza. Studia*, red. A. Baranow, J. Ławski, Białystok 2024, s. 185-215. — M. SIEDLECKI, Środowisko filomackie a wileńscy wolnomularze, w: *Romantyczność i filologia...*, s. 69-79. — H. TURKIEWICZ, Echa edukacji uniwersyteckiej w „Seksternach wykładów kowieńskich” A. Mickiewicza. Lata 1813–1821, w: *Romantyczność i filologia...*, s. 161-173. — A. ZIOŁOWICZ, Filologia klasyczna i przyjaźń. U źródeł filomackiej towarzyskości, w: *Romantyczność i filologia...*, s. 51-67.

17.3.2. Pobyt w Rosji (1824-1829)

2007. E. CHOJECKI, Wspomnienie z podróży po Krymie, War. 1845. — F. KOWALSKI, Pamiętniki (1825). Odessa. A. Mickiewicz i Puszkina. Podróż z Umania do Odessy, *Bibl. Warsz.* 1857 t. 4 s. 347-

381; *Russkij invalid* 1857 nr 277 [tłum. fragm.: Wspominania o Puškine i Mickeviče]. — F. KOWALSKI, Do redakcji *Biblioteki Warszawskiej*, *Bibl. Warsz.* 1858 t. 4 [sprostowanie dot. spotkania

Mickiewicz z Puszkinem w Odessie]. — K.A. POLEVOJ, Poët Mickevič, *Živopisnaâ ruskaâ biblioteka* 1858 nr 10. — K.P. ZELENECKIJ, Zаметki o Puškinie i Mickeviče, *Odes. vestnik* 1858 nr 17, 14 II s. 71. — K. ZIELENIECKI, Adam Mickiewicz i Puszkini w Odessie, *Bibl. Warsz.* 1858 t. 3. — J. PRUSINOWSKI, Kilka wspomnień z młodości A. Mickiewicza, *Gaz. Codz. (War.)* 1860 nr 41-45. — P.V. KUKOL'NIK, Istoričeskie zámietki o severo-zapadnom krae Rosii. Period II ot načala 1813 do 1831 goda, *Vestnik Zapad. Ros.* 1867 t. 1 z. 1 otd. 2 s. 20-31.

2008. CYPRINUS [J. PRZECŁAWSKI], Adam Mickevič v Peterburge, *Russkij Arhiv* 1872 nr 10 [tłum. pol.: Wspomnienie o pobycie A. Mickiewicza w Petersburgu, *Tyg. Ilustr.* 1872 t. 2 nr 260-261]. — A. GĄSIOROWSKI, Adam Mickiewicz i pisma jego do roku 1829, *Kr.* 1872. — K. KACZKOWSKI, Wspomnienia, *Lw.* 1876. — M. MALINOWSKI, Improvizacje A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1876 t. 1 s. 411-417. — Przyczynek do życia i pism Mickiewicza, *Przegl. Lwow.* 1876 z. 21. — DR ANTONI J. [A.J. ROLLE], Adam Mickiewicz w opowiadaniach rosyjskich pisarzy, *Gaz. Lw.* 1876 nr 210-214; *Kraj* 1883 nr 39. — B. DOŁĘGA [J. JURKIEWICZ], Adam Mickiewicz w towarzystwie rosyjskich literatów, *Opiekun Dom.* 1879 nr 17-19. — F. NESLUHOVSKIJ [NIE-SLUCHOVSKIJ], Adam Mickevič v Rossii: I. Litva; II. Moskva i Peterburg, *Istorič. vestn.* 1880 t. 1-2, s. 713-731, 24-45. — SKVORCOV, Mickevič sredi moskovskogo i peterburskogo obščestva (1825-1829), *Varš. dnevn. (Dzien. War.)* 1880 nr 109 [prezentacja art. F. Nesluhovskogo].

2009. AĖR [A. RZAŻEWSKI], Mickiewicz w Odessie i twórczość jego z tego czasu, *Ateneum* 1884 t. 3-4; Opowiadania i studia Aëra, Seria I, Poz. 1885 s. 123-198; wyd. osob. War. 1898.

Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Prawda* (War.) 1897 nr 50. — L.S.K. [L. KOROTYŃSKI], *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 45.

2010. T. ZIEMBA, Petersburg, Odessa, Moskwa. Ustęp z życia Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1884 t. 2 s. 215-236, 353-385. — M. DUBIECKI, Mickiewicz u ujść Dniestru (w r. 1825), *Kłosy* 1886 nr 1121. — K.A. POLEVOJ, Zapiski, *Istorič. vestn.* 1887 t. 28 nr 4-6; Mickevič v russkoj literature. Pisatel i pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 50 [fragm.].

2011. J. TRETIAK, Mickiewicz w Odessie. Stosunki i pieśni miłosne, *Przew. Nauk. i Lit.* 1887 z. 1-3; Szkice literackie. S. I, *Kr.* 1896 s. 87-144.

Rec.: L. FINKEL, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 305. — F. KONARSKI, *Kwart. Hist.* 1888 s. 249-252.

2012. M. GORECKA Z MICKIEWICZÓW, Ze wspomnień o moim ojcu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 238-240. — W. MARCZEWSKI, List Tadeusza Bułharyna do Michała Konarskiego z r. 1827, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 242-243. — W. BIEŻA, Pamiątki po Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 292-299. — M. DUBIECKI, Pierwszy rok wygnania A. Mickiewicza, *Kur. Pol. (Kr.)* 1890 nr 182. Rec.: F. KRČEK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 307. — T. ZIEMBA, Mickiewicz jako przyjaciel, *Tyg. Ilustr.* 1891 nr 60-61. — Księżna Zenaïda Wołkońska, *Przegl. Lit. (Kr.)* 1897 nr 8 s. 6-7. — I.I. ĀSINSKIJ, Mickevič i Puškin, *Birž. ved.* 1898 nr 339. — P.I. BARTENEV, Adam Mickevič. Zapisano so slov pokojnogo W.A. Maksimoviča, *Russkij Arhiv* 1898 nr 7. — K. BARTOSZEWICZ, Amfitrion Mickiewicza (K. Żelwietr), *Słowo Polskie (Lw.)* 1898 nr 121-122. — J. KUČINSKIJ, Mickevič v Odesse, *Istorič. vestn.* 1898 t. 71 nr 3 s. 1046-1053. — L. MÉYET, Zdanie Polewoja o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 337-343. Rec.: P. CHMIEŁOWSKI, *Prawda* (War.) 1897 nr 50 s. 597.

2013. T. VERŻBOVSKIJ, K biografii Adama Mickiewicza v 1821-1829 godah, *Pet.* 1898.

Rec.: G. KORBUT, *Głos* (War.) 1899 nr 2. — S. ZDZIARSKI, Udział Polaków w literaturach innych narodów, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 27.

2014. P.I. BARTENEV, K biografii A. Mickeviča, *Russkij Arhiv* 1899 z. 3 nr 10. — N.K. MIHAJLOVSKIJ, Puškin i Mickevič, *Russkie vedomosti* 1899 nr 42. — N.Š., Tumanskij i Mickevič, *Kievskaâ starina* 1899 t. 64. — E. RULIKOWSKI, Mickiewicz w podróży do Odessy, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.-Kr. [1899] s. 189-195. — W. SPASOWICZ [SPASOVIČ], Mickiewicz i społeczeństwo rosyjskie, *Kraj* 1899 nr 9. — Oblig poety, *Gaz. Pol. (War.)* 1900 nr 53 [dot. pożyczki u M. Piaseckiego]. — T. WIERZBOWSKI, Przed wyjazdem za granicę, *Kur. Warsz.* 1900 nr 1; Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916 s. 87-93. — N.I. GREČ, F.V. Bul-

garin i A. Mickevič. Materiały dla ich biografii, wyd. N.F. Dubrovina, *Russkaâ starina* 1903 t. 116 nr 11 s. 333-351 [dot. wyd. „Konrada Wallenroda” w Rosji]. — Z. WASILEWSKI, Jeden z onych „Przyjaciół Moskali”, *Słowo Polskie* (Lw.) 1904 nr 510. — M. DUBIECKI, Mickiewicz w Odessie, *Dzien. Wil.* 1906 nr 27. — K biografii A. Mickeviča (1829), *Byloe* 1906 nr 4. — W. KOROTYŃSKI, Przyczynek do życiorysu Mickiewicza, odezwa Mickiewicza do Benkendorfa w r. 1829, *Kur. Warsz.* 1906 nr 326. — A. KRAUSHAR, Z archiwum b. Trzeciego Wydziału w Petersburgu. Mickiewicziana, *Przeł. Hist.* 1906 z. 1. — M. MALINOWSKI, Księga wspomnień, Kr. 1907. — M. MALINOWSKI, Z „Księgi wspomnień”. Mickiewicz w Petersburgu, *Biesiada Lit.* 1909 nr 8-II.

2015. M. DUBIECKI, Nasze pamiętki w Charkowie. Z wrażeń odeskich, w: Na kresach i za kresami, Kijów 1914. — A. KRAUSHAR, Adam Mickiewicz i Zenaida księżna Wołkońska (1828), *Tyg. Ilustr.* 1914 nr 23-24; Echa przeszłości, War. 1917 s. 17-40. — M. MALINOWSKI, Dziennik pisanym po łacinie podczas pobytu w Petersburgu, oprac. i tłum. M. Kridl, Wil. 1914. — H. MOŚCICKI, Przyczynek do życiorysu Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1914 nr 17 [dot. pamiętnika M. Kiriakowa]. — J. PRZECŁAWSKI, Józef Oleszkiewicz. Ze wspomnień Petersburga, wyd. A. Drogoszewski, Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty, t. 1, War. 1914, s. 65-92. — Z. LIBROWICZ, Było to lat temu 88... Mickiewiczowska wigilia w Piotrogradzie w r. 1827, *Głos Pol.* (Pet.) 1915 nr 50. — Z. LIBROWICZ, Przyjaciele i wielbiciel Mickiewicza nad Nową, *Vestnik literatury* 1915 nr 3 s. 59-67 [tłum. Petrogradskie druž'â i poklonniki Mickeviča. Očerki]; *Głos Pol.* (Pet.) 1915 nr 10. — W. MICKIEWICZ, P. Wiaziemski o A. Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1915 nr 9. — H. MOŚCICKI, Z pobytu Mickiewicza w Odessie w: Pod znakiem Orła i Pogoni, War. 1915. — T.O. SOKOLOVSKAÂ, Drug Mickevič. Očerki, *Vestnik literatury* 1915 nr 4 [o Oleszkiewiczu]. — J. UJEJSKI, Mickiewicz a Rosja, *Głos Nar.* (Kr.) 1915 nr 169. — M. ROLLE, Złośliwe plotki pana Wigela, *Gazeta Wieczorna* 1916 nr 3304-3311, 1917 nr 3316-3334.

2016. T. WIERZBOWSKI, Z badań nad Mickiewiczem i utworami jego, War. 1916.

Zawartość: Genealogia Mickiewicza; O rodzinie

Majewskich (matki poety); Mickiewicz w Wilnie i Kownie 1815-1824. Przyczynek do biografii poety; O „Pieśni Filaretów”; Uniwersytecki dyplom poety; Iris. Epizod z literacko-dziennikarskich przedsięwzięć A. Mickiewicza; Przed wyjazdem za granicę; „...A imię jego czterdzieści i cztery”; Z historii utworów poety; Nieznana krytyka „Grażyny” i „Konrada Wallenroda”.

Rec.: A. LANGE, Głosy. A imię jego 44..., *Głos* (War.) 1897 nr 38. — S. KOTOWICZ, *Pam. Lit.* 1918 s. 130-134.

2017. W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz na Krymie w świetle wspomnień Rosjanina, *Słowo Polskie* (Lw.) 1920 nr 608. — S. KOŚCIAŁKOWSKI, Nieznany przyczynek do lat młodych Mickiewicza. Sprawa o napis na laku, *Roczn. TPN Wil.* 1921 t. 7 [odb. 1922]. — A. KRAUSHAR, Nieznany rękopis Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1924 nr 197-198, 200 [dot. „Wiadomości dla W. Żukowskiego o współczesnych literatach polskich” z 1829]. — K. TYSZKOWSKI, Nieznana zapiska i list Mickiewicza, *Przeł. Warsz.* 1924 nr 34-35. — W. LEDNICKI, Puszkina — orędownikiem Mickiewicza, *Przeł. Warsz.* 1925 nr 48. — O.O. RÂBÎNÎN-SKLÂREVSKIJ, Adam Mickevič v ssylke v Odesse v 1825. Po materiałom Odesskogo istoričeskogo arhiva, *Byloe* (Bytoje) 1925 nr 4 s. 154-162. — P. GALAUNÉ, Tapytojas Juozas Oleškevičius, Kowno 1927. — S. MORAWSKI, Józef Oleszkiewicz, w: W Peterburku. 1827-1838. Wspomnienia pustelnika i koszałki kobiałki, wyd. A. Czartkowski, H. Mościcki, Poz. 1927 s. 109-152. — S. MORAWSKI, Maria Szymanowska, *Kur. Pozn.* 1927 nr 502 [fragm. pt. Teściowa Mickiewicza]; W Peterburku. 1827-1838..., s. 153-200. — S. MORAWSKI, Puszkina Aleksander Siergiejewicz, w: W Peterburku. 1827-1838..., s. 5-20 [dot. m.in. portretu „Na Judahu skale” W. Wańkowicza]; wyd. nast. 1959. — A. URBAŃSKI, Z życia Mickiewicza. Odessa i Krym, *Wiad. Lit.* 1927 nr 21. — S. ŁEMPICKI, Pustelnik z Ajudahu i sonet Mickiewicza, *Słowo Polskie* (Lw.) 1927 nr 362, 364-366; 1928 nr 1-3 [dot. G. Olizara]. — A.K. VINOGRADOV, Mickevič — Puškin — Sobolevskij i novye pis'ma Mickeviča, w: Mërimëe v pis'mach k Sobolevskomu, Mos. 1928 s. 229-261.

2018. T. BOY-ŻELEŃSKI, Drogi geniuszu, *Wiad. Lit.* 1929 nr 46; Brązownicy, War. 1930 s. 146-158; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 159-170; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 206-219. — W. LEDNICKI, Mickiewicz en Russie, *Revue de l'Univ. de Brux.* 1929

nr 3. — A.V. LUNAČARSKIJ, Mickevič i Rossiâ, w: *Izbrannye proizvedeniâ. Perevody russkikh poëtov*. Wstęp A.V. Lunačarskij, A.K. Vinogradov, Mos.–Leningrad 1929 s. 5-10. — S. PIĞOŃ, Międyz Polska a Rosją. Z przeżyć uniwersyteckich Apollona Skalkowskiego, w: *Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie*, Wil. 1929 s. 115-123. — S. WASYLEWSKI, Mickiewicz i Franciszek Kowalski w r. 1825, *Wiad. Lit.* 1930 nr 27. — A. CZARTKOWSKI, Mickiewicz i Rosjanki, *Kur. Warsz.* 1931 nr 132. — S. PIĞOŃ, Do dziejów serca A. Mickiewicza w Rosji, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 3. — P. ETTINGER, Mieszkanie Mickiewicza w Petersburgu, *Wiad. Lit.* 1932 nr 19. — S. WINDAKIEWICZ, Improwizacje Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1932 nr 132. — H.S. SZAPSZAŁ, Adam Mickiewicz w gošcinie u Karaimów, *Mysł Karaimska* 1933/1934 z. 10; *Awazymyz* 2005 nr 2.

2019. S. ASKENAZY, Prof. Askenazy o kompanii krymskiej Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1934 nr 6. — M.S. BOROVKOVA-MAJKOVA, Mickevič v pis'mah P.A. Vâzemszko k Źene, w: *Zven'â*. Sbornik materialov i dok. po istorii literatury, isskustva i obšestv mysli XIX veka, t. 3-4, red. V. Bonč-Bruevič, A.V. Lunačarskij, Mos.–Leningrad 1934 s. 215-221. — W. CHODASIEWICZ, Nowe dane o Mickiewiczu w Rosji, *Wiad. Lit.* 1934 nr 47. — D. FIŁOSOFOW, Mickiewicz w Odessie i na Krymie. Na marginesie dzieła prof. J. Kleinera o Mickiewiczu, *Przegl. Współcz.* 1934 nr 142 [pierwotna wersja w jęz. ros. w czasopiśmie *Mol'ba* 1934 nr 11-13, 17-19]. — A. GLINIANKA, Nieznany towarzysz podróży A. Mickiewicza po Krymie, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1934 nr 28. — M. CZAPSKA, Podejrzone towarzystwo. Jeszcze o Odessie i towarzyszach podróży krymskiej Mickiewicza, *Przegl. Współcz.* 1935 nr 154 (229-250); *Szkice Mickiewiczowskie*, Lond. 1963 s. 59-81. — A. FEI, Z odeskich przeżyć Mickiewicza. „Gdybyś ty na dzień jeden była w mojej duszy...”, *Przegl. Współcz.* 1935 nr 159-161. — J. GOŁĄBEK, Echa pobytu Mickiewicza w Rosji, *Czas* 1935 nr 178.

2020. W. LEDNICKI, Przyjaciele Moskale, Kr.–War. 1935.

Zawartość: m. in. Puszkina – Mickiewicz (Mickiewiczowy nekrolog Puszkina); Puszkiniada et Mickiewicziana; Boratyński a Mickiewicz; Wiersze Karoliny Paulów (Jaenisch) do Mickiewicza; Przyjaciele Moskale

w albumie i zbiorze autografów Marii Szymanowskiej; Mickiewicz w korespondencji ks. P.A. Wiazemskiego z A.I. Turgieniem w l. 1838-1844.

Rec.: A. BRÜCKNER, *Nowa Książka* 1935 z. 9. — C. ZGORZELSKI, *Przegl. Powsz.* 1935 nr 12.

2021. W. FRANCEW, Mickiewicz i Rosjanie. Drobiazgi z czasopism rosyjskich, *Ruch Lit.* (War.) 1936 z. 3. — H. BATOWSKI, Puszkina i Mickiewicz a dekabryści, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1937 nr 7. — G. TIMOFIEJEW, Na śladach Mickiewicza w Rosji, *Gaz. Pol.* (War.) 1937 nr 80. — J. PREGER, Z korespondencji Włodzimierza Spasowicza z Aleksandrem Lednickim. Przyczynek do historii niedosłego odczytu o Mickiewiczu w Moskwie, *Prace Pol. Tow. dla Badań Europy Wsch. i Bliskiego Wschodu* 1939 nr 17. — D.D. BŁAGOJ, Mickevič v Rosii, *Krasnaâ nov'* 1940 nr 11-12. — V. ČERVINKA, Básníkův prsten, *Zvon* 1940/1941. — S. WASYLEWSKI, Karolina Sobańska i jej otoczenie, *Nowe Widn.* 1941 nr 2. — M. ŽHIVOV, Mickiewicz in Russia, *International Literature* 1941 nr 3. — P. ETTINGER, Przyjaciółki moskiewskie Mickiewicza [Z. Wołkońska, K. Jaenisch], *Nowe Widn.* 1944 nr 16.

2022. S. FISZMAN, Niepublikowane materiały mickiewiczowskie, *Nowe Widn.* 1945 nr 19/20. — S. FISZMAN, Tam, gdzie bywał i tworzył wielki Poeta. Miejsca pobytu A. Mickiewicza w Moskwie, *Odrodzenie* 1946 nr 45. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Łudziłem despotę. Mickiewicz a dekabryści, *Odrodzenie* 1946 nr 8; *Odra* (Kat.) 1949 nr 8; *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 193-213. — S. FISZMAN, Wyjazd A. Mickiewicza z Rosji w świetle dokumentów, *Odrodzenie* 1947 nr 51-52. — L. GOMOLICKI, Droga do Rosji, *Kuźnica* 1947 nr 47-49. — J. KORPAŁA, Przed odjazdem Mickiewicza do Rosji, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1947 nr 16. — S. PIĞOŃ, Pokłosie Mickiewiczowskie z archiwów moskiewskich, *Twórczość* 1947 nr 3. — G. STRUVE, Mickiewicz in Russia, *Slav. East Eur. Rev.* 1947 nr 66. — C. ZGORZELSKI, Mickiewicz w Rosji, *Twórczość* 1947 nr 11. — H. BATOWSKI, Na marginesie tematu „Mickiewicz w Rosji”, *Twórczość* 1948 nr 3. — L. GOMOLICKI, Z badań nad rosyjskim okresem życia Mickiewicza, *Kuźnica* 1948 nr 52. — V.I. KULEŠOV, Drug Puszkina, *Sovet. Litva* 1948 nr 304. — T. CHRÓŚCIELEWSKI, Droga do sławy. Uwagi nad okresem rosyjskim biografii Mickiewicza, *Wieś* 1949 nr 5. — S. FISZMAN,

Adam Mickiewicz jako widz teatralny w Rosji, *Teatr* 1949 nr 7/8.

2023. S. FISZMAN, Mickiewicz w Rosji. Z archiwów, muzeów, bibliotek Moskwy i Leningradu, War. 1949.

Rec.: S. TREUGUTT, *Wiś* 1949 nr 35-36. — A. BRODZKA, *Polonistyka* 1950 nr 2. — W. ŁUKASZEWICZ, *Wiad. Hist.* 1950 z. 1.

2024. L. GOMOLICKI, Dziennik pobytu Adama Mickiewicza w Rosji, War. 1949. Rec.: W. PIETRUCZUK, Pobyt Mickiewicza w Rosji, *Polonistyka* 1950 nr 5. — L. GOMOLICKI, Ze studiów nad Mickiewiczem w Rosji, *Kuźnica* 1949 nr 4. — H. MARKIEWICZ, Puszkini i Mickiewicz, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1949 nr 23. — H. BATOWSKI, Dwa nowe Mickiewicziana radzieckie, *Pam. Lit.* 1952 z. 3-4 s. 1203-1206. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Nieznani „Przyjaciele Moskale”, w: *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 214-222. — I.I. BEKKER, Mickevič v Peterburge, Leningrad 1955. — S. FISZMAN, Z problematyki pobytu Mickiewicza w Rosji, War. 1955. — K.V. KOMAROV, V Moskve i na beregah Nevj. Po mickevičskim mestam, *Slavâne* 1955 nr 11. — S.S. SOVETOV, Mickiewicz en Russie, w zb.: *Adam Mickiewicz 1798-1855. Hommage de l'Unesco à l'occasion du centième anniversaire de sa mort*, Par. 1955. — I.I. BEKKER, Proizvedeniâ Mickeviča i carskaâ cenzura, w: *Literatura slavânskikh narodov*, t. 1: *Adam Mickevič K 100-letii so dnâ smerti*. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956. — S.Â. BOROVOJ, Mickevič nakanyne vostaniâ dekabristov. Mickevič v Odesse, *Liter. nasled.* 1956 t. 60 z. I s. 411-474. — H. WOLPE, Mickiewicz w Rosji, w: *Mickiewicz. Siedem odczytów, oprac. i przyp. J. Odrowąż-Pieniążek*, War. 1956 s. 77-94. — S. SOWIETOW, Mickiewicz w Rosji, przeł. T. Karpowicz, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci*, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 75-102. — M. WITKOWSKI, Dookoła zagadki stebłowskiej, *Pam. Lit.* 1956 z. spec.

2025. V.G. BEREZINA, Mickevič i „Moskowskij telegraf”, w: A. Mickevič v russkoj pečati. 1825-1955: Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', Â.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957 s. 471-478. — R. LESZCZYŃSKI, Zapomniany szczegół z pobytu Mickiewicza w Rosji, *Prace Polon.* 1957 s. 161-162. — L. GOMOLICKI, Przygoda archiwalna,

Twórczość 1959 nr 7. — M.A. CÂVLOVSKIJ, Puškin i Mickevič, w: *Stat'i o Puškinie*, Mos. 1962 s. 157-206. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, W kręgu znanych Mickiewicza z lat rosyjskich. Kpt. Frederic Chamier i jego „Anecdotes of Russia”, *Teki Hist.* t. 12: 1962-1963 s. 171-203; Próby przywołań. Szkice literackie, War. 1992 s. 121-158. — S.S. LANDA, Puškin i Mickevič v vospominaniâh A.A. Skal'kovskogo, w: *Puškin i ego vremâ*, t. 1, Leningrad 1962 s. 274-280. — J. CHUDZIKOWSKA, „Przyszedł na poetów czas budowania...”, w: *Dziwne życie Sadyka Paszy. O Michale Czajkowskim*, War. 1971 s. 429-452.

2026. L. GOMOLICKI, Przygoda archiwalna, Wr. 1976.

Zawartość: Wprowadzenie do tematu [m.in. list do M. Pogodina z 1828, aluzje do P. Szalikowa w opowiadaniu „Miłość poety a miłość filozofa”]; Kryptonim A.M.: Droga na Południe; Kryptonim A.M.: Data pogrzebu Wieniewitowa. Dziennik Pogodina [rozs. wersja art. „Przygoda archiwalna” z *Twórczości* 1959 z. 7]; Kryptonim A.M.: Dwa inne dzienniki [K. Serbinowicz, H. Szymanowskiej]; Grób w Jaromerzu.

2027. J. IWASZKIEWICZ, Petersburg, War. 1976. — Mickevič v Odesse. Ukazatel' otečestvennoj literatury, red. V.N. Vinogradov i in. Odessa 1976. — Z. SUDOLSKI, Moskiewsko-petersburskie „realia mickiewiczowskie” w świetle „Dziennika” H. Szymanowskiej, *Pam. Lit.* 1977 z. 4. — S.S. ŁANDA, Jak Odynieć redagował „Czaty” Mickiewicza. Z „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza: 1824-1829”, przeł. Z. Smolska, *Pam. Lit.* 1982 z. 1-2. — N.I. MICHAŁOWA, Wasilij Puszkini – moskiewski znajomy A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 197-203. — S.S. ŁANDA, Kiedy zapalił się płomień przed ołtarzem Saturna? Z „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza: 1824-1829”, przeł. Z. Smolska, *Pam. Lit.* 1985 z. 3. — B. MUCHA, Carska agentka K. Sobańska w roli muzy Puszkina i Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1988 nr 8/9. — W.F. SZUBIN, Mickiewiczowski szlak w Leningradzie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 109-111. — K. KUPISZ, Autour du voyage en Russie de Mickiewicz, *Annali della Facoltà di Lettere e Filosofia* (Perugia) t. 22/23: 1989/1990 s. 153-174. — Mickiewicz – Puszkini: materiały źródłowe i bibliograficzne. Antologia, t. 1: Mickiewicz o Puszkinie, zebrał i oprac. J. Świdziński, wstęp B. Galster, Poz. 1991. — S. ROMANIUK,

Adam Mickiewicz w Moskwie, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 174-199. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, W kręgu znajomych Mickiewicza z lat rosyjskich, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1995 s. 57-83. — Mramornyj dvorec, *Polacy w Pet.* 1996 nr 3 [dot. kontaktów z A. Orłowskim]. — M. JACKIEWICZ, Mickiewicz na Ukrainie, *Znad Wilii* 1997 nr 21. — T. ŁUBIEŃSKI, W innym świecie, *Teatr* 1997 nr 12.

2028. A.P. NEHAJ, Po sledam Mickeviča v Sankt-Peterburge, *Polacy w Pet.* 1998 nr 4. — M. NIKALAEŪ, Belaruski Pecårburg i A. Mickevič, w: Adam Mickevič i nacynaŭnyja kul'tury. Materyjały Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 114-119. — T. ŁUBIEŃSKI, Rosyjskie pokusy, *Teatr* 1998 nr 2-3. — T. ŁUBIEŃSKI, Z Petersburga do Odessy, *Teatr* 1998 nr 1. — L. PIERFILIEWA, Sergej Grigor'evič Golicyn (1803-1868), Znakomij Puškina i Mickeviča, *Acta Pol.-Ruth.* 1998 s. 31-46. — J.M. RYMKIEWICZ, Tajemnica genuieńskiej fortocy, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 7-15. — E. KUCHARSKA, Mickevič i Rossiâne, *Zesz. Nauk. Slav. Stet.* 1999 nr 9. — M.P. MAL'KOV, Peterburg A. Mickeviča i Varšava A. Bloka, *Slav. Fil.* 1999 t. 8. — A. LIPATOW, Mickiewicz i Puszkini: przyjaźń osobista czy wzajemne uznanie daru poetyckiego? Prolegomena do mitologii historycznoliterackiej, *Universitas* 1999 nr 24. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Miscellanea mickiewiczowskie. 1. Maria Szymanowska, List do B. Thorvaldsena, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 193-200.

2029. M. HELLER, Śród przyjaciół Moskali. Historia przekładu i recepcji Mickiewicza w Rosji (1826-1835), w: Adamowe. Konfrontacje Mickiewiczowskie, red. D. Zawadzka, Białystok 2000 s. 143-148. — S.Ā. KUL'-SĀL'VERSTAVA, Cenzura na Biełarusi ŭ časzy A. Mickeviča, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaŭ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 255-263. — M. NIEDŹWIECKA, Mickiewicz – Puszkini. Przyjaźń czy znajomość?, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu

literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 99-106. — J. ŚWIDZIŃSKI, Adam Mickiewicz w salonach literacko-muzycznych Odessy, Moskwy i Petersburga, w: Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Sęszewski, Poz. 2000 s. 96-104.

2030. A. BEZWIŃSKI, Adam Mickiewicz pośród idealistów moskiewskich, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 37-53. — E. KUCHARSKA, Mickiewicz i cenzura Mikołaja I, w: W dwusetną rocznicę..., s. 55-66. — A.P. NIECHAJ, Śladami Mickiewicza po Petersburgu / Po sledam Mickeviča v Peterburge, *Pet.* 2001. — I. JAROSIŃSKA, Urodzino-we przechadzki po mieście, *Arkusze* 2003 nr 5. — J. ORŁOWSKI, Mit przyjaźni Puszkina i Mickiewicza we współczesnym dialogu polsko-rosyjskim, *Stud. i Szkice Slav.* 2003 nr 4. — N.V. SĄKINA, Moskovskij literaturnyj salon knąginy Zinaidy Volkonskoj, Mos. 2005 s. 172-185. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz wśród filomatów w więzieniu i na zesłaniu, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 13-30. — Z. SUDOLSKI, Zesłańcza korespondencja filomatów, w: Adam Mickiewicz 1798 – 1855 – 2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 19-30.

2031. J. BOROWCZYK, Między etosem a karierą – filomaci na zesłaniu, w: Biografie romantycznych poetów, red. Z. Trojanowiczowa, J. Borowczyk, Poz. 2007 s. 43-51. — M. JANION, Mickiewicz w Odessie, w: Między Wschodem a Zachodem. Europa Mickiewicza i innych. O relacjach literatury polskiej z kulturami ościennymi, red. G. Borkowska, M. Rudaś-Grodzka, Wr.–War.–Kr. 2007 s. 33-44. — S. KĘDZIERSKI, Listy Bułharyna, czyli rzecz o donosach, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 319-335. — R. ŚAŁNA, V. PIOTROVIČIUS [W. PIOTROWICZ], Adomas Mickevičius tremtyje / A. Mickiewicz na zesłaniu, Vilnius 2008. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Pamiętna moskiewska noc Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2009 nr 5-6. — Z.W. FRONCZEK, Odessa Mickiewicza

i Kraszewskiego, *Nowa Maksyma* 2010 nr 9-12. — J. JUSZKIEWICZ, Odessa w listach A. Mickiewicza: 1825-1829, w: *Odessa w literaturach słowiańskich*. Studia, red. J. Ławski, N. Maliutina, Białystok 2016 s. 578-590. — Z. KAŻMIERCZYK, *Odessa filomatów*, w: *Odessa w literaturach słowiańskich...*, s. 291-303. — H. MALEWSKA z SZYMANOWSKICH, *Dziennik (1827-1857)*, oprac. Z. Sudolski, wstęp i przypisy S. Łanda, War. 2017. — Z. DAMBEK-GIALLELIS, Beletryzacja biografii. „Dziennik pobytu w Rosji A. Mickiewicza” L. Gomolickiego, „Namiestnik narodu” T. Łopalewskiego, *Białost. Stud. Literat.* t. 14: 2019 s. 7-23. — M. DĄBROWSKA,

Pobyt A. Mickiewicza w Rosji w świetle „Zapi-sków” Ksenofonta Polewoja, *Acta Pol.-Ruth.* 2019 s. 115-126. — F. ZIEJKA, Adama Mickiewicza po-dróż do Rosji, w: *Podróże pisarzy*. A. Mickiewicz, J. Słowacki, H. Sienkiewicz i inni, Kr. 2019 s. 13-117. — J. JUSZKIEWICZ, Adam Mickiewicz a Odes-sa orientalna i próżniacka? (1825), w: *Odessa w li-teraturze polskiej lat 1804-1843*. Szkice, Białystok 2020 s. 143-191. — M. KLECEL, Mickiewicz w Rosji, *Topos* 2024 nr 4.

Zob. także:

16.8. Rosja, Rosjanie i literatura rosyjska

17.3.3. Okres podróży (1829-1832)

2032. N.I. NADEŽDIN, Izvestiâ i zamečaniâ, *Vestnik Evropy* (Mos.) 1829 nr 17 [udział Mickie-wicza w 80-leciu Goethego]. — Wyjątek z listów prywatnych pisanych do Lwowa, *Rozmaitości* (Lw.) 1830 nr 17; *Gaz. Pol.* (War.) 1830 nr 116; *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 170-172 [w art. W. Bruchnalskiego, który ustalił, iż autorką li-stów była H. Ankwicówna]; W. Billip, Mickie-wicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 269-270. — Mickěvič u Goetha, *Lumír* 1852 R. II [na podstawie wspomnień K. von Holtei]. — K. HOLTEI, Mickievič u Goetha, *Moravský posel* 1857. — M. GRABOWSKI, Graf Genryh Rževu-skij, *Russkaâ beseda* 1858 t. 2 z. 10 otd. 1 s. 5-15 [m.in. o spotkaniu z Mickiewiczem w Rzymie]. — N.V. BERG, Iz rasskazov S.A. Sobolevskogo, *Rus-skij Arhiv* 1871 nr 1 [o spotkaniach z Sobolewskim w Rzymie, ciąg dalszy zob. N.V. Berg, Zаметка na zametku, *Russkij Arhiv* 1871 nr 10]. — S. DUCHIŃ-SKA-PRUSZAKOWA, [Wspomnienie z przeszłości], *Bibl. Warsz.* 1871 t. 1 s. 443-482 [w dziale „Kronika zagraniczna literacka, naukowa i artystyczna”]. — A. GĄSIOROWSKI, Adam Mickiewicz od wyjazdu z Petersburga i „Pan Tadeusz”, t. 1, Wadowice 1874.

2033. K. KANTECKI, Mickiewicz w Śmieło-wie, *Ruch Lit.* (Lw.) 1875 nr 47-48 [m.in. na podsta-wie wspomnień T. Markiewiczówny]. — Kronika Zagraniczna (Wspomnienie Wiktora Pavie), *Bibl.*

Warsz. 1875 t. 1 [pobyt w Weimarze, spotkanie z Mickiewiczem]. — A.E. ODYNIEC, Listy z podró-ży, t. 1-4, War. 1875-1884; Listy z podróży, oprac. H. Życzynski, t. 1 Lw. [1937]; Listy z podróży, t. 1-2, oprac. M. Toporowski, wstęp M. Dernałowicz, War. 1961. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w podróży po Niemczech i Szwajcarii w r. 1829, *Dzien. Pozn.* 1882 nr 266-267, 270-271, 273-274, 276; *Bibl. Warsz.* 1884 t. 4 s. 37-62. — A. MAZANOWSKI, Mickiewicz w podróży po Europie, Lw. 1884.

2034. A. MAZANOWSKI, Adam Mickiewicz od r. 1829-1832. Życie, rozwój umysłowy, geneza dzieł, *Przew. Nauk. i Lit.* 1884 nr 8-12 s. 706-725, 789-801, 922-936, 1040-1048, 1124-1152 [odb. Lw. 1884].

Re c.: S. TARNOWSKI, *Przegl. Pol.* 1884/1885 t. 4 (76) s. 143. — S.K., *Przegl. Powsz.* 1885 t. 6 s. 102-103. — Z.L., *Prawda* (War.) 1885 nr 13

2035. T. STAHLBERGER, Adam Mickiewicz w Weimarze 1829 r. (w 30 rocznicę zgonu po-ety), Kr. 1886. — T. ZIEMBA, Adam Mickiewicz podczas podróży w roku 1830-1831, *Bibl. Warsz.* 1886 t. 1 s. 28-59. — W. BEŁZA, Z albumu pani Skórzewskiej, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 193-194. — A.P. z M., Z pobytu A. Mic-kiewicza w Choryni, *Kur. Pozn.* 1890 nr 150. — W. BRUCHNALSKI, Dwie współczesne wiadomości o A. Mickiewiczzu w *Rozmaitościach Lwowskich*, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 169-173. — L. MÉYET, Z pobytu w Weimarze, *Świat* (Kr.)

1890 nr 14. — Z. DOBRZYCKA, Wspomnienia mojej matki o A. Mickiewiczu, *Dzien. Pozn.* 1897 nr 217 [na podstawie wspomnień Marii Tekli z Łubieńskich Wierzbńskiej; fragm. opubl. *Przegląd* (Łw.) 1897 nr 225]. — B. GUBRYNOWICZ, Kartka ze wspomnień o pobycie Mickiewicza w Poznańskim, *Kwart. Hist.* 1898 s. 844-846. — W. BEŁZA, Kartka Goethego ofiarowana Mickiewiczowi, *Iris* 1899 nr 3; Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 119-128; Z epoki Mickiewicza, Łw. 1911 s. 101-108. — J. RZEWSKA z GROCHOLSKICH, Wyjątek z dziennika, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.-Kr. [1899] s. 43-44 [dot. pobytu Mickiewicza w Rzymie].

2036. L. MÉYET, Drobiazg Mickiewiczowski, *Pam. Lit.* 1904 z. 1 s. 106-108; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 361-362. — x, Dom Mickiewicza w Karlsbadzie, *Biesiada Lit.* 1905 nr 38. — J. TRETIK, Mickiewicz i Domejko. Do czasów drezdeńskich, *Bibl. Warsz.* 1906 t. 2 s. 209-249. — E. ŁUNIŃSKI, Mickiewicz i Thorvaldsen, *Świat* (War.) 1920 nr 39. — A.M. SKAŁKOWSKI, Mickiewicz a Turno Adam. Z życia Wielkopolski przed wiekiem, *Kur. Pozn.* 1927 nr 401. — A.M. SKAŁKOWSKI, Wspomnienie o Mickiewiczu z jego pobytu w Poznańskim, *Kur. Pozn.* 1927 nr 356; Fragmenty, Poz. 1928 s. 186-189. — A. CZARTKOWSKI, Nowy szczegół z pobytu Mickiewicza w Wielkopolsce, *Ruch Lit.* (War.) 1929 z. 5 [w oparciu o wspomnienia Pauli z Łubieńskich Morawskiej]. — H. MONTFORT, Mickiewicz en France avant 1830, *Revue Bleue* 1929, 18 V. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz w Czechach, *Kur. Warsz.* 1930 nr 149; *Slavia* (Praga) 1939/1940.

2037. J. MIRSKI, Polskie weimariano w Paryżu. Z pobytu M. Szymanowskiej i A. Mickiewicza w Weimarze, Kr. 1932 [pdr.: *Przegl. Współcz.* 1932 t. 40 s. 334-359]. — J. OSTROWSKI, Mickiewicz w Wielkopolsce 1831/1832, Lubiń 1932 [pdr.: *Kronika Gostyńska* 1932 nr 10; przedr.: *Zeszyty Lubińskie* 1998 z. 6]. — J. KLECZYŃSKI, Thorvaldsen i Mickiewicz, *Gaz. Pol.* (War.) 1934 nr 274. — S. KOLBUSZEWSKI, Adam Mickiewicz w Wielkopolsce, *Dzien. Pozn.* 1934 nr 27. — S. PIGOŃ, Mickiewicz na rozdrożu 1831 r., *Warsz. Dzien. Nar.* 1935 nr 211; Na wyżynach romantyzmu. Studia

historycznoliterackie, Kr. 1936 s. 93-100; Zawsze o Nim. Studia i odczyty o Mickiewiczu, wyd. 2 powiększ. War. 1998 s. 147-155. — M. SZYJKOWSKI, Mickiewicz jedzie do Pragi. Z cyklu: Polskie peregrynacje do Pragi i Karłowich Warów, *Pam. Lit.* 1935 s. 441-480; *Przegl. Zach.* 1949 z. 11 [pt. Mickiewicz jedzie do Pragi]. — M. SZYJKOWSKI, Adama Mickiewicza podróż do Czech, w: Polskie peregrynacje do Pragi i Karłowich Warów. Od Augusta Mocnego do A. Mickiewicza, Bydg. 1936 s. 215-329. — J. BAZAREWSKI, W kawiarni Adama Mickiewicza, *Tyg. Pol. (The Polish Weekly)* 1944 nr 96.

2038. S. PIEKUT, Pierwszy pobyt Mickiewicza we Włoszech, *Ochotnicza* 1945 nr 4 [omylkowo 5]. — S. PIEKUT, Pierwszy pobyt Mickiewicza w Rzymie, *Przy Kierownicy w Italii* 1945 nr 8. — A. BRONARSKI, Na Alpach w Splügen. Przyczynek do historii pobytu A. Mickiewicza w Szwajcarii, *Horyz.* (Fryb.) 1946 nr 7. — M. JASTRUN, Weimar anno 1829, *Odrodzenie* 1947 nr 49 [fragm. biografii „Mickiewicz”]. — M. JASTRUN, W Rzymie, *Kuźnica* 1947 nr 47 [fragm. biografii „Mickiewicz”]. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz w Wielkopolsce, Poz. 1949. — B. ZAKRZEWSKI, „The Congress of Bolimof”, *Pam. Lit.* 1950 s. 530-543. — P. DZIANISZ, Wielkopolskie „Ingocnito” Pana Adama, czyli legenda i prawda Śmiełowa, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 151. — J. ZAKRZEWSKI, O Mickiewiczowskich dniach nad Lutynią, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 211 [m.in. na podstawie wspomnień T. Markiewiczówny]. — M. BOJANOWSKI, Aby wydobyć na światło dzienne wielkopolskie realia mickiewiczowskie, *Ilustr. Kur. Pol.* 1955 nr 157.

2039. J. MACIEJEWSKI, Poznańskie „Realia Mickiewiczowskie”, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2. — A. MILSKA, J.Z. JAKUBOWSKI, Adam Mickiewicz w kraju Goethego i Schillera, War. 1956 [album]. — J. PERTEK, Bałtycka podróż Mickiewicza, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2. — M. WITKOWSKI, Z pobytu Mickiewicza w Berlinie, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2. — J. MACIEJEWSKI, Gdy gościł w Wielkopolszcze. Adam Mickiewicz w Wielkim Księstwie Poznańskim 1831-1832, Poz. 1958. — A. BRONARSKI, Z dziejów pobytu i kultu A. Mickiewicza w Szwajcarii, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Li-

bro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 110-137. — S. WASYLEWSKI, Śladami Mickiewicza w Wielkopolsce, w: *Czterdzieści lat powodzenia. Przebieg mojego życia*, Wr. 1959 s. 248-252 [dot. m.in. zag. wiersza pisanego w Rogalinie].

2040. K. NEJDL, Puškin, Mickiewicz, Chopin, Gogol u karlovských termálních pramenů, *Karlovský lázeňský časopis* 1960 nr 12. — P. DZIĄNISZ, Czy Mickiewicz był w Bydgoszczy, *Kalend. Bydg.* na rok 1968. — A. BASZKOWSKI, J. DROZDOWSKI, Samostrzelska gościna Mickiewicza, *Pomorze* 1969 nr 22. — B. BILIŃSKI, Rzymskimi śladami Mickiewicza, *Stolica* 1969 nr 14-15. — J. MIKOŁAJTIS, Niektóre szczegóły z pobytu Mickiewicza i Garczyńskiego w Poznańskim w świetle korespondencji i rękopisów, *Częstochowa* 1969 („Komunikaty Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. Częstochowski” 1969 nr 10-12). — G.W. STROBEL, Adam Mickiewicz Reise durch Deutschland [1832], *Mickiewicz-Blätter*, 1969 s. 1-8; *Studies in Polish Civilization*, wyd. D.S. Wandycz, Nowy Jork [1971] [tłum. The Journey of A. Mickiewicz through Germany in 1832]; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 309-332 [pt. Die Reise von A. Mickiewicz durch Süddeutschland in Sommer 1832].

2041. J. MACIEJEWSKI, Mickiewicza wielkopolskie drogi. Rekonstrukcje i refleksje, Poz. 1972.

Rec.: J. IWASZKIEWICZ, *Życie* War. 1973 nr 95/96. — W. DANEK, Mickiewicz nad Wartą i Prosną, *Ruch Lit. (Kr.)* 1974 z. 3. — S. KĘDZIERSKI, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974.

2042. J. RUDNICKA, Adam Mickiewicz u Bojanowskich w Konarzewie pod Rawiczem, *Przeegl. Hum.* 1974 nr 4. — L. ŚLUGOCKI, O pobycie A. Mickiewicza w Dreźnie 1829 r., *Przeegl. Hum.* 1974 nr 5; *Mickiewicz-Blätter* 1974 z. 56/57 [pt. Der Dresden Aufenthalt von A. Mickiewicz im Jahre 1829]; — B. BILIŃSKI, Gli incontri romani di Adamo Mickiewicz con Camuccini, Thorvaldsen, Vernet e Overbeck 1829-1830, *Strenna dei Romanisti* 1975 t. 36 s. 58-72. — B. BILIŃSKI, Le „Memorie romane” di Wojciech Korneli Stattler, *Strenna dei Romanisti* 1976 t. 37 s. 381-394. — J. GAWROŃSKI, Stosunek Goethego do Polski (Mickiewicz w Weimarze), *Wiad. (Lond.)* 1976 nr 8. — J.A. JUCEWICZ, [O pobycie Mickiewicza

w Samostrzelu i Lubostroni], *Gaz. Pom.* 1976 nr 248. — T. MIKULSKI, Wielkopolskie itinerarium Mickiewicza, w: *Miniatury krytyczne*, przedm. W. Weintraub, oprac. Z. Mikulska, Wr. 1976 s. 150-151. — V. NAUSÉDAS, [Spotkanie Mickiewicza z J.W. Goethem w Weimarze], *Tarybinė Klaipėda* 1976, 26 XII. — J.A. JUCEWICZ, „Pan Tadeusz” nad Wartą, *Fakty* 1977 nr 50. — J. DACKIEWICZ, Po śladach Mickiewicza, w: *Romantyczni w Italii*, War. 1978 s. 5-52. — W. DOLATA, W tamtych czasach nad Prosną, *Gaz. Zach. (Poz.)* 1978 nr 104 [dot. 1831 r.]. — J.A. JUCEWICZ, W lasach Dębna i Szczodrzejewa, *Fakty* 1978 nr 43. — B. BILIŃSKI, L'autore dei „Dziady” in Santa Croce a Firenze, w: *Studi slavistici in ricordo di Carlo Verdiani*, a cura do A.M. Raffo, Pisa 1979 s. 33-40. — J.Z. JAKUBOWSKI, Mickiewicz w Weimarze, w: *Porozmawiajmy o poezji*, War. 1979 s. 97-117.

2043. 150 rocznica pobytu Mickiewicza w Wielkopolsce. Mickiewiczowska sesja naukowa, red. H. Molenda, Kalisz 1981. — K. CZAJKOWSKA, Wokół wizyty Mickiewicza w Weimarze, *Ruch Lit. (Kr.)* 1982 z. 5-6. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Wokół wizyty Mickiewicza w Weimarze raz jeszcze, *Ruch Lit. (Kr.)* 1983 z. 6. — B. BILIŃSKI, Adam Mickiewicz turista (1829) e tribuno (1848) a Bologna, w: *Commentationes historicae. Almae Matri studiorum Bononiensi novem saecula celebranti ab Universitate Iagiellonica Cracoviensi obtae*, Kr. 1988 s. 173-187. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, „Mickiewicz nie jest moim przyjacielem”. Echa wizyty weimarskiej z 1829 r., w: *Próby przywołań. Szkice literackie*, War. 1992 s. 171-181. — P. MALUŚKIEWICZ, Wielkopolskim szlakiem A. Mickiewicza, Poz. 1993, wyd. 2 Poz. 1998. — T. ŚWIĘTOŚŁAWSKA, Czeska karta w biografii romantycznej A. Mickiewicza, w: *Česko-polské rozhovory. Ústí nad Labem*, red. J. Vopravilová, Ujście nad Łabą 1993 s. 11-19. — J. RUSZKOWSKI, „Jutrznia oswobodzenia nad Litwą”, czyli Mickiewicz w czasie powstania listopadowego, w: *Nie tylko o Norwidzie*, red. J. Czarnomorska, Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 123-139. — M. WITKOWSKI, Napis nagrobny ułożony przez Mickiewicza (dotychczas nieznan), w: *Nie tylko o Norwidzie...*, s. 143-149.

2044. J.M. HALEC, K. TACIAK, Na Mickiewiczowskim Szlaku w Leszczyńskim, *Przyjaciel*

- Ludu* 1998 z. 3/4. — A. KOSTOŁOWSKI, Śmiełów Mickiewiczowski, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 147-156. — M. LAJSZNER, Z wizytą w nadobrzańskich dworach, *Zesz. Lubiń.* 1998, czerwiec s. 38-48. — D.T. LEBIODA, Z Mickiewiczem w Wielkopolsce, w: *Ptaki Mickiewicza i inne art. romantyczne*, Bydg. 1998 s. 223-228. — T. ŁUBIEŃSKI, Italiam! Italiam!, *Teatr* 1998 nr 4. — T. ŁUBIEŃSKI, Z rosyjskim paszportem, *Teatr* 1998 nr 5. — T. ŁUBIEŃSKI, Próba powrotu, *Teatr* 1998 nr 6. — J. RUSZKOWSKI, Czy Mickiewicz był w Wielkopolsce?, w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998*. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 247-268. — J. RUSZKOWSKI, Ucieczka, w: *Śladami Mickiewicza w Wielkopolsce*, fot. P. Kamza, kurator A. Kostołowski, teksty J. Ruszkowski, Poz. 1998 s. 11-23. — A. STUKOWSKI, Mickiewicz w Poznaniu, *Spotkania z Zabytkami* 1998 nr 10. — T. ŚWIĘTOŚŁAWSKA, Praski epizod w biografii A. Mickiewicza, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk. (Łódź)* t. 52: 1998 s. 173-182. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewiczowska Wielkopolska, *Przegl. Wlkp.* 1998 nr 37-38.
2045. H. CZARNY, Goszcząc w Śmiełowie odwiedził Dębno, *Sredz. Kwart. Kult.* 2000 nr 1. — P. MALUŚKIEWICZ, Wieszc nad Prosną, w: *Tajemnicza Wielkopolska*, red. Z. Rola, Poz. 2000 s. 289-295 [dot. pobytu w Śmiełowie]. — A. KOSTOŁOWSKI, Wokół Mickiewiczowskiego Śmiełowa, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998*, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 67-76. — J.A. JUCEWICZ, W krainie rzek, pól i lasów. Adam Mickiewicz w Wielkopolsce, Bydg. 2002. — J. SOBCZAK, Wielkopolska Wigilia trzech Poetów, *Rota* 2002 nr 4 [dot. pobytu w Łukowie]. — L. KOŁAGO, „Czy mi się kiedyś śniło obiadować z Goethem?”. Polacy z wizytą u Goethego w Weimarze, *Stud. Niem. / Stud. zur Deutsch.* 2003 t. 25. — J. SOBCZAK, Mickiewicz chrzestnym w Choryni, *Przyjaciel Ludu* 2003 z. 2.
2046. L. BERNARDINI, A Firenze con i viaggiatori e i residenti polacchi, Firenze 2005. — J. FIEĆKO, Dlaczego nie przekroczył tej granicy? Mickiewicz i powstanie listopadowe, w: *Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety*, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 169-180. — A. LITWORNIA, Rzym Mickiewicza. Poeta nad Tybrem 1829-1831, War. 2005. — Ł. PAWLIK, Adam Mickiewicz i brat Franciszek na terenie powiatu obornickiego, Oborniki 2005. — Z. SZELĄG, Garczyński-Mickiewicz: studia, szkice, materiały, Grójec 2005. — A. LITWORNIA, Mickiewicz w Rzymie, w: *Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci*, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 45-56. — P. ZAŁUSKI, La Roma di Mickiewicz. Il poeta sul Tevere 1829-31 di Andrzej Litwornia, Rzym 2007. — I. FEDOROWICZ, „Listy z podróży”, czyli „listy o Adamie” A.E. Odyńca, *Coll. Litt.* 2012 nr 2. — Na tropach Adama Mickiewicza w Wielkopolsce, red. J. Borowczyk Z. Dambek-Giallelis, E. Lijewska, Poz. 2013. — A. KURSKA, Venice according to Odyniec (and Mickiewicz?) in Romantic Context, *Czyt. Lit. Łódz. Stud. Literat.* t. 9: 2020 s. 65-100.

17.3.4. Emigracja (1832-1855)

2047. [L. GAJ], [Notatka o Mickiewiczu w Szwajcarii], *Novine dalm.-horv.-slav.* (Zagr.) 1839 nr 54 [anonim., autora ustalił D. Živanović]. — E. HARPE, C. MONNARD, Discours prononcés à l'installation de A. Mickiewicz comme professeur ordinaire de littérature latine dans l'académie de Lausanne. Le juin 26 1840, Lozanna 1840. — Emigracja, *Dzien. Nar.* 1841 nr 28. — [Sprawozdanie z nabożeństwa w Notre-Dame 27 IX], *Trzeci Maj* 1841 z 5 X. — k, Adam Mickiewicz słożył pařížskou professuru slovanské literatury, *Květy (Květy české)* 1845 R. XII. — [Notatka o audyencji Mickiewicza u Piusa IX], *L'Univers* 1848 nr 470, 1 IV [inf. za *Voix catholique de Genève*]. — Ve věcech slovanského sjzdu, *Národní Noviny* 1848 nr 39. — -š-, Pobytí Adama Miciewiczze v Florencii

dalo příležitost k slavnostem..., *Wčela (Včela)* 1848 nr 39 [streszcz. przemówienia Mickiewicza]. — KAZIMIR B. [A.T. BRLIĆ], Dopis iz Pariza [Brlić i Hrkalović u Mickiewicza], *Novine dalm.-horv.-slav.* (Zagrz.) 1849 nr 18 s. 71-72; H. Batowski, Przyjaciele Słowianie. Szkice historyczne z życia Mickiewicza, War. 1956 s. 150-152 [tłum. pol.]. — W. ZAMOYSKI, O Polakach we Włoszech 1848-1849. List oficera w służbie sardyńskiej, Poz. 1849. — [O Mickiewiczu i legionie we Włoszech], *Národní Noviny* 1849 nr 97 [na podstawie *Gaz. Pol.*].

2048. W. ODROWĄŻ [A. WALEWSKA], Kilka chwil we Włoszech w l. 1847 i 1848, Poz. 1850. — W. BAWOROWSKI, Odwiedziny u Mickiewicza, *Nowiny* (Lw.) 1856 nr 41-43. — N.I. GOGOL, Pisma k A.S. Danilevskomu, w: *Zapiski o żizni N.V. Gogolâ, sostavlennye iz vospominanij ego družej i znakomyh i iz ego sobstvennyh pisem*, Pet. 1856 s. 234-241 [art. dotyczy m.in. spotkania Mickiewicza z Gogolem w Genewie w 1838]. — A. FIAŁKOWSKI, Rys kolei, przez jakie przechodziła legia polska w roku 1849 we Włoszech pod dowództwem A. Fijałkowskiego będąca, *Przeł. Rzeczy Pol.* 1858 nr 5-6. — [E. JANUSZKIEWICZ], Wilia wili w Paryżu 1834 r., *Czas* 1871 nr 294 s. 1-2 [publ. anonim., autora ustalił W. Mickiewicz; dot. m.in. toastu na cześć J.U. Niemcewicza]. — A. GAŚSIOROWSKI, Adam Mickiewicz od wyjazdu z Petersburga i „Pan Tadeusz”, t. 1, Wadowice 1874. — J. FALKOWSKI, Wspomnienia z roku 1848 i 1849, Poz. 1879. — K. BRZOZOWSKI, Mickiewicz w Carogrodzie (List do W. Bełzy), *Kraj* 1883 nr 43. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w Łozannie, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 36-38. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w przededniu Towiańszczyzny, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 48-50, 52. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w pierwszych latach emigracji, *Przew. Nauk. i Lit.* 1884 z. 1-2.

2049. АѢР [A. RZAŻEWSKI], Wieczera. Ustęp z życia Mickiewicza, w: *Opowiadania i studia*, S. I, Poz. 1885 s. 31-62. — H. BIEGELEISEN, Adam Mickiewicz w Paryżu, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 165-172; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 165-172. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w ostatnim okresie swego życia, *Tyg. Ilustr.* 1885 nr 133-

-135, 140, 143, 150. — TOWIAŃCZYK, Adam i Bohdan w Paryżu, *Przeł. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1886 nr 39 s. 6-7. — KRYSZYNA [E. ROGAWSKA], Wspomnienie z Paryża, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 189-192; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 353-355 [spotkanie z Mickiewiczem w 1846 r.]. — A. NOWICKI, Mickiewicz jako niedoszły profesor Uniwersytetu Krakowskiego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1887 z. 7; *Przeł. Lit. dod. „Kraju”* (Pet.) 1887 nr 39. Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 318-319. — R.M. WERNER, Wspomnienie Alfreda Meissnera o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 192-193 [tłum. z: A. Meissner, *Geschichte meines Lebens, Wiedeń-Cieszyn* 1848 t. 1 s. 239-246]; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*..., s. 356-357 [spotkanie z Mickiewiczem w 1847 r.]. — T. ZIEMBA, Mickiewicz w pierwszych latach rodzinnego życia, *Czas* 1887 nr 183-184. — T. ZIEMBA, Miodowy miesiąc w życiu Mickiewicza, *Czas* 1887 nr 182. — M. MOTTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3 [o spotkaniu z Mickiewiczem i Towiańskim w 1842 w Paryżu], *Dzien. Pozn.* 1889 nr 144. — M. MOTTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3, *Dzien. Pozn.* 1889 nr 146 [o wykładach w Collège de France].

2050. F. KVAPIL, Z domácností A. Mickiewicza, *Hlas Národa* 1890 nr 181, 185, 187, 189. Rec.: F. Krček, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 315. — L. MÉYET, Mickiewicz nad grobem Garczyńskiego w Awinionie, *Przew. Nauk. i Lit.* 1896 z. 5. — M. GORECKA z MICKIEWICZÓW, Wspomnienia córki. Paryż – Konstantynopol, *Biesiada Lit.* 1897 nr 48. — W. BEŁZA, Kilka szczegółów o Mickiewiczu, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 331-334. — B. CZARNIK, Walenty Chłędowski u Mickiewicza w 1845, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 319-320. — E. COMBE, Adam Mickiewicz professeur à Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1898 nr 302. — M. DUBIECKI, Pierwsze miesiące pobytu A. Mickiewicza za granicą, w: *Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898)*, t. 2, War.–Kr. [1899] s. 5-11. — W. MICKIEWICZ, Listy A. Mickiewicza do Amadeusza Melegari, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; *Niwa* 1898 nr 19-20; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 26-34. — W. MICKIEWICZ,

Adres do Sejmu Węgierskiego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 6. — W. MICKIEWICZ, O zawieszeniu wykładów A. Mickiewicza w Collège de France, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 10; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 225-232. — B. SZWARCE, Kusiele Mickiewicza, *Tydzień. Dod. lit. Kur. Lw.* 1898 nr 22. — L. GADON, Mickiewicz i Jakób Krawiec, w: Z ziemi pagórków leśnych, z ziemi łąk zielonych. Książka zbiorowa poświęcona pamięci A. Mickiewicza w setną rocznicę urodzin jego, War. 1899 s. 60-68. — J. KALLENBACH, Słuchacz Mickiewicza, *Kraj* 1899 nr 18; Czas y i ludzie, War. 1905 s. 175-181. — L. LÉGER, Mickiewicz en Suisse, *Bibl. univ. et Rev. suisse* 1899, marzec-kwiecień, s. 495-511, 99-122; *Biesiada Lit.* 1899 nr 13, 16-17.

2051. H. CEDERBAUM, Mickiewicz w Lozanie, *Tyg. Ilustr.* 1900 nr 36-37. — Od., Z dawnych wspomnień, *Kraj* 1900 nr 4 [fragm. wspomnień dot. założenia *La Tribune des peuples*]. — J. KORWIN, Adam Mickiewicz w Lozannie, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 208-221. — T.T. JEŻ, Ludwik Orpiszewski, w: Sylwetki emigracyjne, Lw. 1904 s. 244-251. — J. KALLENBACH, Nieznane listy A. Mickiewicza i Z. Krasińskiego, w: Pamiętnikowa księga 1866-1906. Prace byłych uczniów Stanisława Tarnowskiego, Kr. 1904 s. 249-281. — V. KARÉNINE, George Sand i Mickiewicz, *Przegl. Lit. dod. „Kraju”* (Pet.) 1907 nr 12 s. 1; *Vestnik Evropy* 1907 t. 3 nr 5 s. 197-209 [tłum. ros. pt. Adam Mickevič i Żorż Sand]. — F. HOESICK, Chopin i Mickiewicz. Urywek z książki o Chopinie, *Czas* 1908 nr 295; *Dzien. Chicag.* 1909 nr 16; *Biesiada Lit.* 1910 nr 11. — J. TRETIAK, Mickiewicz i Domejko wśród emigracji (1832-1838), *Bibl. Warsz.* 1908 t. 3 s. 26-30. — F. HOESICK, Preludium. Ze stosunków Chopina i pani Sand z Mickiewiczem i emigracją (1939-1843), *Kur. Warsz.* 1909 nr 63-65. — J. KALLENBACH, Z epoki emigracyjnej (1833-1841), *Lamus* 1909 z. 3. — W. BĘŁZA, Z pobytu Mickiewicza w Dreźnie, w: Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 109-116. — J.B. [J. BANDROWSKI], Mickiewicz w dobie wykładów w Collège de France, *Słowo Polskie* (Lw.), 1912 nr 523 [sprawozd. z odczytu L. Skoczylasa]. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Nieznane listy A. Mickiewicza do Edgara Quineta, *Przegl. Nar.* 1912 nr 8; *Prace Kom. do Bad. nad Hist. Lit. i Oświaty*, t. 1, War. 1914, s. 3-20 [pt. Z nieznaney

korespondencji A. Mickiewicza i Edgara Quineta]. — W. MICKIEWICZ, Adam Mickiewicz i George Sand, w: Jednodniówka Kongregacji Ziemianek, Lw. 1912 s. 46-53.

2052. A. GÓRSKI, Mazzini wobec Mickiewicza, *Lit. i Szt. Dod. do „Nowej Gaz.”* 1914 nr 16-17. — J. KUCHARZEWSKI, Adam Mickiewicz, professeur à Lausanne, *L'Aigle Blanc* 1916 s. 135-140; Les Polonais en Suisse au XIX siècle, Loz. 1916 s. 15-20. — J. PIETRZYCKI, List znad Lemanu, *Nowa Reforma* 1916 nr 202. — A. DIDÉKY, Wspomnienia Węgry [Kornéla Ábrányi] o Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1918 nr 19 [wspomnienie dot. 1843-1844]. — J. PIETRZYCKI, Ze wspomnień o Mickiewiczu [w Lozannie], *Gaz. Lwow.* 1918 nr 36 [wspomnienie L. Orpiszewskiego przekazane przez syna J. Orpiszewskiego]. — E. CZEKAŁSKI, Legion Mickiewicza. Rok 1848, *Świat* (War.) 1921 nr 42. — J. KALLENBACH, Preliminaria podróży A. Mickiewicza na Wschód w r. 1855, *Ilustr. Kur. Codz.* 1922 nr 105. — S. PIGOŃ, Adam Mickiewicz członkiem Towarzystwa Historyczno-Literackiego Polskiego w Paryżu, *Gaz. Warsz.* 1924 nr 339-341. — J. URBAN, Makryna Mieczysławska w świetle prawdy, Kr. 1924. — J. KALLENBACH, Zawsze o Nim, *Nowa Reforma* 1925 nr 296.

2053. W. HAHN, Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki we „Wspomnieniach” J.N. Niemojowskiego, *Gazeta Bydgoska* 1926 nr 1-2. — J. KLEINER, Listy Mickiewicza i Adama ks. Czartoryskiego do Wiktora Cousina w sprawie Katedry Literatur Słowiańskich, *Przegl. Współcz.* 1926 nr 55. — Z. LUBICZ-ZALESKI, À travers une amitié franco-polonaise. Douze lettres inédites d'Adam Mickiewicz à Jules Michelet, *Le Monde slave* 1926 nr 8. — W. MICKIEWICZ, Pamiętniki, War. 1926-1933. Rec.: J. IWASZKIEWICZ, Pamiętniki Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1926 nr 45. — G. SAND, Décembre 1839 [fragm. o Mickiewiczu], w: *Journal intime* (Posthume), red. A. Sand, Par. 1926 s. 92-98; Adam Mickiewicz aux jeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 93-97; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forgycki, War. 1999 s. 113-117 [tłum. pol.]. — J. UJEJSKI, Wielcy poeci 1848 r. (Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Norwid), War. 1926. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Mickiewicz – Michelet et

la Pologne, Paris 1928. — A. PAUL, Pages inédites sur A. Mickiewicz (présentées par P. Véron), *Revue hebdom.* 1928, 4 V. — H. MONTFORT, Autor d'une chaire de Collège de France, *Rev. intern. de l'eseign.* 1929 t. 83 s. 288-304. — S. PIGOŃ, Mickiewicz o jenerale Bemie, *Kur. Warsz.* 1929 nr 1. — S. WINDAKIEWICZ, Mickiewicz i Zaleski, *Przegl. Współcz.* 1929 t. 29, kwiecień-czerwiec, s. 408-418.

2054. S. PIGOŃ, Echo przemówienia Mickiewicza dn. 3 maja 1842 r., *Ruch Lit.* (War.) 1930 z. 3. — S. PIGOŃ, Wilnianki w Lozannie u Mickiewicza. Drobiazg biograficzny na czasie, *Dzien. Wil.* 1930 nr 283. — C.F.L., Stefan Garczyński „dozgonny” przyjaciel Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1933 nr 38. — M. HANDELSMAN, Mickiewicz w latach 1853-1855, War. 1933. — W. POL, O Mickiewiczu i Klaudynie Potockiej, *Dzien. Pozn.* 1933 nr 44-46 [z niedrukowanych wspomnień wydał P. Mączewski]. — C. CHOWANIEC, Les amitiés françaises de Mickiewicz (1832-1834), *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — M. CZAPSKA, Pan Adam w Balzakowskim Paryżu, *Pion* 1934 nr 27 [pt. Mickiewicz w okresie pisania „Pana Tadeusza”]; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 93-107. — D. FIŁOSOFOW, Mickiewicz i Brannicki, *Wiad. Lit.* 1934 nr 7. — B. MOŃKIEWICZ, Les logis de Mickiewicz à l'époque de „Pan Tadeusz”, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — M. HANDELSMAN, Rok 1848 we Włoszech, Kr. 1936. — M. BOUTERON, Pologne romantique, Par. 1937. — J. PIETRZYCKI, W Mickiewiczowskiej Lozannie, *Tęcza* 1937 nr 6; *Czas* 1938 nr 96. — A. BRONARSKI, Adam Mickiewicz et Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1939 nr 329.

2055. K.H., Ostatnie lata A. Mickiewicza w Paryżu, *Głos Pol.* (Par.) 1940 nr 187. — H. PERROCHON, Adam Mickiewicz à l'Académie de Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1940 nr 350. — J.T. DYBOWSKI, Mickiewicz w Lozannie, *Pam. Lit.-Nauk.* (Fryb.) 1941 nr 2. — K. PRUSZYŃSKI, Cmokiewicz i Mickiewicz, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1941 nr 51. — M.S. ŽIVOV, Zаметки о литературных svāzāh Mickeviča na Zapade, *Internac. lit.* 1941 nr 1. — E. DETTI, Margaret Fuller Ossoli e i suoi corrispondenti. Con lettere inedite di Giuseppe Mazzini, Constanza Arconati, etc. Florencia 1942. — H. PERROCHON, Adam Mickiewicz, Juste et Caroline Olivier, *Gazette de Lausanne* 1942

nr 157. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Lata profesorskie Mickiewicza w świetle nowych badań, *Wiad. Pol.* (Lond.) 1943 nr 51/52. — J. TUWIM, Karygodna sensacja, *Rob. Pol. Wlk. Bryt.* 1943 nr 8 [dot. sprzeciwu wobec publ. raportu francuskiej policji z 1849 r. na temat prorosyjskości Mickiewicza]. — K. ESTREICHER [młodszy], Ostatni znajomy Adama [Stanisław Koźmian], *Nowa Pol.* (Lond.) 1944 t. 3 z. 2. — N. GREKOW, Na marginesie znajomości Mickiewicza z Gogolem, *Nowe Widn.* 1944 nr 11/12.

2056. G. HERLING-GRUDZIŃSKI, Mickiewicz w Rzymie i w Moskwie, *Orzeł Biały* 1945 nr 17 (152), 29 IV [dot. zbiorów B. de Lemmermanna w Rzymie]. — Ostatnie lata Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4 [relacje o śmierci, m.in. Norwida, Krasieńskiego, Służalskiego, fragm. z art. Blütha pt. Konstantynopolitańska katastrofa]. — K. PRUSZYŃSKI, Podrzucona książka, *Nowa Pol.* (Lond.) 1945 nr 1; *Twórczość* 1945 nr 4. — L. WELLISZ, The Friendship of Margaret Fuller d'Ossoli and Adam Mickiewicz, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945-1946 t. 4 s. 83-122; wyd. osob. Nowy Jork 1947. — G. KADEN [R. KORNECKI-STRAMER], Legion Mickiewicza poprzedzony szkicem. Kilka uwag o A. Mickiewicz, Par. 1946; wyd. nast. War. 1949 [pt. Legion Mickiewicza]. — W. HAHN, Świątce u Mickiewicza, *Tyg. Warsz.* 1946 nr 16. — T. TERLECKI, Mickiewicz i my, *Wiad.* (Lond.) 1946 nr 3; Słowa do emigracji i słowa do Europy. Wybór publicystyki, red. T. Terlecki, Lond. 1948 s. III-XXVI; Szukanie równowagi, Lond. 1985 s. 109-126; *Ethos* 1991 nr 1/2 (13/14). — V. ŽÁČEK, Čechové a Poláci roku 1848, Praga 1947-1948. — V. ŽÁČEK, Revoluční spolupráce Čechů a Poláků v Italii r. 1848, *Česky časop. hist.* 1947/48 s. 172-180. — Z. LIBERA, Mickiewicz – Słowacki – Krasieński – Norwid w roku 1848, *Polonistyka* 1948 nr 3. — É. HERRIOT, Les papiers secrets d'un ministre des lettres ou Mickiewicz, Edgar Quinet et Michelet sous la surveillance du comte du Salvandy, *Le Figaro* 1949 nr 143. — B. HOROWICZ, Adam Mickiewicz i Cyrk Olimpijski, *Rzeczy Teatr.* 1949 nr 4/6. — P. DZIANISZ, „Pan Tadeusz” ze Śmiełowa, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 223.

2057. M. CZAPSKA, Drogi pielgrzymstwa Adama Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów.

Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 40-47. — I. GAŁĘZOWSKA, Mickiewicz jako emigrant, w: Adam Mickiewicz. Praca zbiorowa..., s. 28-39. — A. BRONARSKI, Adam Mickiewicz à Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1955 nr 232. — A. BRONARSKI, Adam Mickiewicz i jego stosunek do Szwajcarii. W setną rocznicę śmierci poety, Genewa 1955. — A.G. DUKER, The Polish political emigres and the Jews in 1848, New York 1955 [odb.]. — W. KNAPOWSKA, Mickiewicz w latach 1853-1855 w świetle dokumentów emigracyjnych, *Kwart. Hist.* 1955 nr 6. — J. MIKKE, Profesor Akademii w Lozannie, *Kamena* 1955 nr 10-12. — E. MUNK, Adam Mickiewicz, *Journal de Genève* 1955 nr 271. — L. PŁOSZEWSKI, Na obiedzie proszonym u państwa Mickiewiczów, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1955 nr 49. — W. WEINTRAUB, Dlaczego Mickiewicz przestał pisać, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 70-81; Mickiewicz – mistyczny polityk i inne studia o poecie, wybr. i oprac. Z. Stefanowska, War. 1998 s. 101-114. — I.S. ZIL'BERŠTEJN, A.I. Turgenev hodataj za A. Mickeviča, *Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i ŕz.* 1955 t. 14 s. 544-546.

2058. M. LEROY, Adam Mickiewicz we Francji. Profesor i filozof społeczny, przekł. J. Rogoziński, w: Adam Mickiewicz 1798-1855. W stulecie śmierci, red. H. Hagemeyer, War. 1956 s. 103-128. — L. WELLISZ, Mickiewicz in Switzerland, w: Adam Mickiewicz in world literature. A symposium, red. W. Lednicki, Berkeley and Los Angeles 1956 s. 221-242. — L.G. SAGAREV, Adam Mickevič i revoluciâ 1848-1849 gg, *Učen. zapiski Minsk. gosud. ped. inst.* 1957 z. 8. — J.W. BOREJSZA, Nieznany list A. Mickiewicza z 1831 r., *Nowa Kult.* 1958 nr 44. — L. GOCEL, Dwa listy z lat 1841 i 1842 odnoszące się do Mickiewicza, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 376-381. — S. KIENIEWICZ, Mickiewicz w dobie Wiosny Ludów, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 226-242. — Legion Mickiewicza. Wybór źródeł, red. H. Batowski, A. Szklarska-Lohmannowa, Wr. 1958. — S. SKWARCZYŃSKA, Une lettre de Mickiewicz et certains documents inédits, *Bul. de la Soc. des Sc. et des Lettres de Łódź* 1958 t. IX z. 10;

W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 123-148 [wersja pol. pt. List Mickiewicza i pewne niewydane dokumenty].

2059. F. BALDENSPERGER, Adam Mickiewicz en France, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 47-54. — C. CHOWANIEC, Pierwsze kroki pielgrzyma, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 55-65. — B. CHIAVAZZA, La fortuna de Mickiewicz in Italia, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 138-150. — M. CZAPSKA, Przyjaciele Francuzi, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 66-100 [pt. Pierwsi przyjaciele Francuzi]; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 109-174. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i pani d'Agoult, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 101-109 — J. MICHELLET, *Journal*, Par. 1959-1962. — S. STROŃSKI, Znad Niemna... Polak mieszkaniac Europy, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 163-202. — D. WROTNOWSKA, Ostatnia nominacja Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu..., s. 520-521. — S. SKWARCZYŃSKA, Mickiewicz a rewolucja frankfurcka w 1833 r. O nowe oblicze Mickiewicza w latach 1832-1833, *Zesz. Nauk. Uniw. Łódz. S. I: Nauki Hum.-Społ.* 1959 z. 13; Zjazd Naukowy Polonistów 10-13 XII 1958, red. nauk. K. Wyka, Wr. 1960 s. 507-576; *Mickiewicz-Blätter* 1965 s. 1-14 [tłum. Mickiewicz und die Revolution in Frankfurt 1833]; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 149-212 [uzup. nowymi materiałami]; Adam Mickiewicz. Leben und Werk, red. B. Miązek, Frankfurt nad Menem 1998 s. 235-252 [tłum. Mickiewicz und die Revolution in Frankfurt 1833].

2060. J.W. BOREJSZA, Adama Mickiewicza przyjazd do Francji. Kilka nieznanych mickiewiczianów, *Nowa Kult.* 1960 nr 22. — S. SKWARCZYŃSKA, Listy Aleksandra Jełowickiego do Ksaweryny Chodkiewiczowej jako materiał do wiedzy o Mickiewiczu, *Prace Polon.* 1961 s. 125-143; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 213-229. — H. BATOWSKI, Mickevič i slavânskij vopros v 1855, *Kratkie soobš. Inst. slav. AN SSSR* 1963 t. 36; Ze słowiańskich mickiewiczianów. Przyczynki historyczne o stosunku A. Mickiewicza do narodów słowiańskich,

War. 1980 s. 83-106 [pt. Problem słowiański w r. 1855 w ujęciu Mickiewicza]. — S. SKWARCZYŃSKA, Z paryskich materiałów mickiewiczowskich. Dokumenty, problemy, zagadki, *Pam. Lit.* 1964 z. 3; W kręgu wielkich romantyków polskich, War. 1966 s. 230-271. — J.W. BOREJSZA, Miscellanea paryskie, *Slavia Orient.* 1966 z. 2. — Z. SUDOLSKI, Adam Mickiewicz w świetle listów Ludwika Platera, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1967 s. 91-96. — Z. SUDOLSKI, Adam Mickiewicz w pamiętnikach Bogdana Jańskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1968 s. 93-104.

2061. J.W. BOREJSZA, Sekretarz Adama Mickiewicza (Armand Lévy i jego czasy 1827-1891), War. 1969.

Rec.: J. PRZYBÓŚ, „Sekretarz Mickiewicza”, *Życie War.* 1969 nr 285. — W. ŚLIWOWSKA, *Przegl. Hist.* 1971 nr 3. — M. SZULKIN, *Biul. Żyd. Inst. Hist.* 1972 nr 2. — Z. MARKIEWICZ, *Pam. Lit.* 1973 z. 2. — W. ŻUKROWSKI, Sekretarz Adama Mickiewicza, Karambole, War. 1973.

2062. S. STELLING-MICHAUD, Sismondi i Mickiewicz czyli historia nie objętej katedry, tłum. J. Barczyński, *Pam. Lit.* 1972 z. 1. — T. SYGA, Wieczory muzyczne u państwa Mickiewiczów, *Za i Przeciw* 1975 nr 38. — M. BERSANO-BEGEY, Mickiewicz, Piemont, Italia i Polska, *Polska* (War.), 1978 nr 12. — E. BRAŃSKA, Nieznany list A. Mickiewicza do Stanisława Ankwicza z 1831 r., *Blok-Notes MLAM* nr 7: 1978 s. 15-40. — K. GÓRSKI, Czy Mickiewicz przestał być pisarzem?, *Acta Univ. Nic. Cop. Nauki Hum.-Społ. Fil. Pol.* 1979 z. 100. — B. ZAKRZEWSKI, Heinrich Brockhaus u Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1980 z. 3; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 243-252; Dwaj wieszcz — Mickiewicz i Wernyhora, Wr. 1996 s. 187-194. — A. BIERNACKI, Ze sztabucha Szembeków, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 5-11 [wzpis i portret Mickiewicza]. — L. DURKOVIĆ-JAKŚIĆ, Pucić a Mickiewicz i jego Legion, w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 101-126. — L. DURKOVIĆ-JAKŚIĆ, Spotkania Jugosłowian z Mickiewiczem w Paryżu, w: Mickiewicz i Jugosłowianie..., s. 126-134. — L. DURKOVIĆ-JAKŚIĆ, Wokół starań o katedrę slawistyki w Paryżu, w: Mickiewicz i Jugosłowianie..., s. 35-41. — B.W. JANUSZEWSKI, Z dziejów profesury Mickiewicza w Lozannie, War. 1984. — B. BILIŃSKI, Adam Mickiewicz turista (1829) e tribuno (1848) a Bologna, w: *Commentationes historicae.*

Almae Matri studiorum Bononiensi novem saecula celebranti ab Universitate Iagellonica Cracoviensi obtalae, Kr. 1988. — G. MAVER, Adam Mickiewicz w Rzymie w 1848 r., w: *Literatura polska i jej związki z Włochami*, wyb., przekł. i oprac. A. Zieliński, War. 1988 s. 317-324. — K. RUTKOWSKI, Braterstwo albo śmierć. Zabijanie Mickiewicza w Kole Bożym, Par. 1988. Rec.: T. TYCZYŃSKI, *Pam. Lit.* 1989 z. 3.

2063. J. MAŚLANKA, Episodio italiano nella biografia di Adam Mickiewicz e il suo manoscritto „bolognese”, w: *Munera polonica et slavica*, red. S. de Fanti, Udine 1990 s. 173-184 [odb.]. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Lata profesorskie Mickiewicza w Lozannie, w: *Próby przywołań. Szkice literackie*, War. 1992 s. 190-208. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Niedyskrecje lirnika ukraińskiego, w: *Polonika zbierane po świecie*, War. 1992 s. 101-104; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 111-114 [notatki J.B. Zaleskiego z 1851 r.]. — S. KALEMBKA, Adam Mickiewicz na emigracji, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodzku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 48-53. — J. RUSZKOWSKI, Adam Mickiewicz i ostatnia krucjata, *Pam. Lit.* 1993 z. 3-4. — Z. SZELĄG, Mickiewicz współautorem nekrologu Stefana Garczyńskiego, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1993 [wyd. 1994] s. 117-121. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Miscellanea Mickiewiczowskie, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 77-100. — J. PARVI, Montalembert collaborateur de Mickiewicz en 1832-1833, *Revue de lit. comp.* 1994 nr 4. — B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz i matka Makryna Mieczysławska, w: „Spowiednicy” Mickiewicza i Fredry oraz inne eseje, Wr. 1994 s. 5-42. — B. ZAKRZEWSKI, Wieczory muzyczne u Mickiewiczów, w: „Spowiednicy” Mickiewicza..., s. 81-104. — M. DERNAŁOWICZ, Mickiewicz a Jański, *Zesz. Hist.-Teol. Zmartw.* 1995 nr 1. — J. RUSZKOWSKI, Adam Mickiewicz i ostatnia krucjata. Studium romantycznego millenaryzmu, Wr. 1996. Rec.: K. RUTKOWSKI, Apokalipsa Adama M., *Twórczość* 1998 nr 1. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz czasów emigracji i Rosjanie, Łódź 1997. Rec.: B. BIAŁOKOZOWICZ, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 389-393.

2064. M. DERNAŁOWICZ, Avant que Mickiewicz n'entre au Collège de France, *Actes de la*

- Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 43-52. — M. DERNAŁOWICZ, Nim Mickiewicz objął katedrę, w: O Adamie Mickiewiczu w Suwałkach. Studia i szkice, red. Z. Fałtynowicz, Suwałki 1998 s. 39-48. — H. FLORKOWSKI, Doktor Gustaw Siegfried wśród paryskich przyjaciół A. Mickiewicza, *Przegl. Włkp.* 1998 nr 3/4 (41/42). — T. ŁUBIEŃSKI, Droga na Zachód, *Teatr* 1998 nr 7/8. — T. ŁUBIEŃSKI, W stronę Paryża, *Teatr* 1998 nr 10. — A. NOWAK, Adam Mickiewicz i Wielka Emigracja: spory o Rosję, w: Adam Mickevič i nacynał'nyâ kultury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovaj kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 119-132. — K. RUTKOWSKI, „La Pologne nous l'avait prêtée...”. Les Français et A. Mickiewicz, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par*) t. 4: 1998 s. 53-67. — M. BARCIK, Adama Mickiewicza „gotowość służenia” UJ, *Alma Mater* 1999 nr 10 [dot. objęcia katedry literatury polskiej UJ w 1849]. — A. FABIANOWSKI, Paryż romantyków polskich. Mickiewicz, Słowacki, Chopin, Krasński, Norwid, Łomża 1999. — A. J. OSTROWSKI, Wspomnienia, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 80-117. — J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog, Tor. 1999. — M. SIWIEC, Adam Mickiewicz i księża zmartwychwstańcy. Dramat rozstania, w: Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r., red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 163-170.
2065. M. CADOT, Les amitiés polonaises, russes et roumaines de Michelet, w: Michelet entre naissance et renaissance (1798-1998), red. S. Bernard-Griffiths, Clermont-Ferrand 2001 s. 131-149. — S. JAKÓBCZYK, Paryż Mickiewicza, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 93-102. — C. VEDANA, Adam Mickiewicz e Venezia nel 1848, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.-Rzym 2001 s. 268-277. — E. SZCZĘGLACKA-PAWŁOWSKA, 1848. Mickiewicz i rewolucja w świetle listów, w: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasński jako czytelnik polskich poetów, War. 2003 s. 118-144. — J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog, w: Adam Mickiewicz 1798 – 1855 – 2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z. P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 31-80. — D. SIWICKA, Scala Santa, w: Mit jedności słowiańsko-romańskiej w życiu i twórczości A. Mickiewicza. Konfrontacje polsko- włoskie w 150 rocznicę śmierci poety, red. M. Sokołowski, War. 2005 s. 184-196; Zapytaj Mickiewicza, Gdańsk 2006 s. 80-89 [dot. Mickiewicza w Rzymie w 1848]. — Z. SZELĄG, Garczyński – Mickiewicz: studia, szkice, materiały, Grójec 2005. B. MYTYCH-FORAJTER, Historia anegdotyczna z listów uyczytana, czyli próba odpowiedzi na pytanie, dlaczego Mickiewicz uciekł ze szwajcarskiego raju, w: Wykłady lozańskie A. Mickiewicza, red. A. Nawarecki, B. Mytych-Forajter, Kat. 2006 s. 65-78. — J. KUZICKI, Emigracyjne kontakty Braci Zewnętrznych oo. zmartwychwstańców z A. Mickiewiczem, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 641-658. — J. WOLSKI, Alfonsa Bronarskiego opisywanie Mickiewicza w Szwajcarii, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej..., s. 527-534. — M. DERNAŁOWICZ, Koledzy A. Mickiewicza w Bibliotece Arsenau. O liście obecności z podpisem Poety, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 63-68. — M. DERNAŁOWICZ, Sygnatury 207 i 208 ze zbiorów rapperswilskich [mickiewicziana dot. *Trybuny Ludów*], *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 169-172. — I. JOKIEL, Na paryskim bruku. Mickiewicz i Jański, w: Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 233-242. — L. LIBERA, Gwatri i teinie. Szwajcarskie zmary Mickiewicza, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* t. 4: 2009; Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne, Ziel. Góra 2010 s. 114-121; Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 249-256.
2066. J. KOWAL, „O tem że dumać na paryskim bruku...” – o emigracyjnej jesieni życia A. Mickiewicza i Antoniego Goreckiego, w: Starość. Doświadczenie egzystencjalne, temat literacki, metafora kultury, S. II: Zapisy i odczytania,

red. nauk. A. Janicka, E. Wesołowska, Ł. Zabielski, Białystok 2013 s. 197-220. — K. RUTKOWSKI, Adam Mickiewicz i „poezja czynna” (notatki do improwizacji), w: Czterech dostojnych szamanów: Mickiewicz, Słowacki, Krasiński, Norwid, Gdańsk 2016 s. 19-66. — K.K. DASZYK, „Przypominał Mojżesza – grzeszącego pychą...”. Rzymski Mickiewicz czasów Wiosny Ludów w epistolografii Elizy z Branickich Zygmuntovej Krasińskiej, w: Europa Środkowa, Bałkany i Polacy. Studia ofiarowane prof. A. Cetnarowiczowi, red. S. Pijaj, J. Pezda, Kr. 2017 s. 559-659. — M. КИНАРА, Waśnie martyrologiczne Wielkiej Emigracji. Demokraci wobec Mickiewicza, *Acta Univ. Wratislaviensis* 2018 nr 58. — J. TOMKOWSKI, Rozsądek i szaleństwo około 1833 r., w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 211-224.

17.3.5. Wyjazd do Turcji. Śmierć

2067. T. PADALICA [Z. Fisz], [Relacja H. Kuczyńskiego o chorobie i śmierci Mickiewicza II], w: Listy z podróży, t. 3, Wil. 1859 s. 235-238; *Dziennik Lit.* (Lw.) 1859 nr 2. — [Relacja H. Kuczyńskiego o chorobie i śmierci Mickiewicza I], w: A. Mickiewicz, Korespondencja, Par. 1871-1872 s. 300-302. — K. BRZOZOWSKI, Mickiewicz w Carogrodzie. List do W. Bełzy, *Kraj* 1883 nr 43. — Akt zejścia, *Kraj* 1885 nr 46; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 16-18. — T.T. JEŻ, Szczegóły niektóre o śmierci i eksportacji zwłok Mickiewicza w Konstantynopolu, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 44-56; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 44-56. — H. SŁUŻAŁSKI, A. LÉVY, Zaproszenie na pogrzeb, *Kraj* 1885 nr 46; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 19-20. — A. GOLDBERG, Pamięćka po Adamie Mickiewiczu, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1888 nr 36. — A. SIENICKI, Alfons Goldberg, „Pamięćka po Adamie Mickiewiczu”, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 324-326; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 360 [wiadomość o domu Mickiewicza w Konstantynopolu za art. A. Goldberga w *Kraju* 1888 nr 36].

2068. W. BEŁZA, Ostatnie chwile i pogrzeb A. Mickiewicza. Według współczesnych źródeł spisał [...], Lw.–Kr. 1890. — T. ZIEMBA, Śmierć Mickiewicza, *Czas* 1890 nr 151; *Kraj* 1890 nr 26. — B. CZARNIK, Na wieść o śmierci A. Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1891 z. 11. — W.K. [W. KOSIAKIEWICZ], Wspomnienie, *Kraj* 1895 nr 51. — M. GORECKA z MICKIEWICZÓW, Wspomnienia córki. Paryż – Konstantynopol, *Biesiada Lit.* 1897 nr 48. — L. MÉYET, Mogiła poety na Montmo-

skiej, w: Europa Środkowa, Bałkany i Polacy. Studia ofiarowane prof. A. Cetnarowiczowi, red. S. Pijaj, J. Pezda, Kr. 2017 s. 559-659. — M. КИНАРА, Waśnie martyrologiczne Wielkiej Emigracji. Demokraci wobec Mickiewicza, *Acta Univ. Wratislaviensis* 2018 nr 58. — J. TOMKOWSKI, Rozsądek i szaleństwo około 1833 r., w: Mickiewicz. Wieszcz i przewodnik, red. A. Fabianowski, E. Hoffmann-Piotrowska, War. 2019 s. 211-224.

rency, *Biesiada Lit.* 1897 nr 48. — F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Sadyk Pasza i Adam Mickiewicz. Wiązanka wspomnień i listów odnoszących się do A. Mickiewicza, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 9; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 216-224. — F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Adam Mickiewicz na Wschodzie (1855), *Przew. Nauk. i Lit.* 1899 s. 481-496, 577-590, 673-682 (osobno Lw. 1899). — W. BEŁZA, Pogrzeb wieszczka, w: Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 119-125. — T. PADALICA [Z. Fisz], Listy z podróży, *Kur. Warsz.* 1903 nr 327. — T. PADALICA, Zgon Mickiewicza, *Dziennik Berl.* 1903 nr 275. — T.T. JEŻ, Ludwik Orpiszewski, w: Sylwety emigracyjne, Lw. 1904 s. 244-251.

2069. S. BEŁZA, Ostatnie chwile Mickiewicza, War. 1905. — H.M. [H. MICHAŁOWSKI], W pięćdziesiąt rocznicę zgonu Mickiewicza, *Ziarno* 1905 nr 45/46. — S. BEŁZA, Ostatnie chwile Mickiewicza, *Nasz Kraj* 1907 nr 23; *Ziarno* 1907 nr 47-48; O naszej chwale, War.–Kr. 1914 s. 123-145. — A. GILLER, Z notatek śp. Agatona Gillera o śmierci Mickiewicza, *Nasz Kraj* 1907 nr 24. — Mickiewicz w Burgas, *Biesiada Lit.* 1911 nr 6 [reprod. obrazu J. Kossaka „Mickiewicz na polowaniu”]. — S. BEŁZA, L. BRÜLLMANN, Die letzten Tage von Mickiewicz. Aus dem polnischen übersetzt, Zürich–Poz. 1914. — R.M. BLÜTH, Konstantynopolańska katastrofa, *Droga* 1932 nr 10; Pisma literackie, oprac. P. Nowaczyński, Kr. 1987 s. 92-106. — R. BRANDSTAETTER, Adam Mickiewicz a tzw. mord rytualny, *Nowy Dzień*. (Kr.) 1932 nr 194. — R. BRANDSTAETTER, Winowajcy. Relacja Ludwiki Śniadeckiej o zgonie Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1932 nr 52. — Dwaj badacze literatury

polskiej o prawdopodobieństwie otrucia Mickiewicza: prof. Hahn mówi „tak” – prof. Kleiner „nie”, *Ilustr. Kur. Codz.* 1932 nr 279. — W. HAHN, W sprawie relacji Bednarczyka o śmierci Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 9. — S. PIŁGÓŃ, Burda na pogrzebie Mickiewicza, *Głos Nar.* (Kr.) 1932 nr 287-288. — S. PIŁGÓŃ, Z ostatnich chwil A. Mickiewicza, *Mysł Nar.* 1932 nr 44-45, 51. — J. ROJEWSKA, Nieznana relacja o śmierci A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1932 z. 6 [relacja Emila Bednarczyka]. — S. WASYLEWSKI, Jak umierał Mickiewicz?, *Kur. Pozn.* 1932 nr 357.

2070. T. BOY-ŻELEŃSKI, Dokoła śmierci Mickiewicza, w: Wakacje pod pryzmą, War. 1933 s. 181-209 [w art. zostały scalone przez Boya: Czy Mickiewicz zmarł otruty?, *Wiad. Lit.* 1932 nr 36; Kto żąda prawdy?, *Wiad. Lit.* 1932 nr 38; Plotki, archiwa i rewolucje, *Wiad. Lit.* 1932 nr 41; Jeszcze zagadka śmierci Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1933 nr 37; Duch Adama i skandal, *Wiad. Lit.* 1932 nr 40]; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 190-214; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 235-268. — R. BRANDSTAETTER, Trupia czaszka i skrzyżowane piszczele. Casua Boy – Wasilewski – Pawlikowski, *Opinia* 1933 nr 32. — M. HANDELSMAN, Mickiewicz w latach 1853-1855, War. 1933. — J. MIERNOWSKI, Jeszcze o śmierci Mickiewicza, *Polonista* (War.) 1933 z. 2. Rec.: S. PIŁGÓŃ, Wyjaśnienia [Jeszcze o śmierci Mickiewicza], *Polonista* (War.) 1933 z. 3. — B. POCHMARSKI, Proces na tle dyskusji: czy A. Mickiewicz został otruty?, *Ilustr. Kur. Codz.* 1933 nr 292. — M. CZAPSKA, Z ostatnich dni życia A. Mickiewicza. W 80-tą rocznicę śmierci poety, *Czas* 1935 nr 330. — W. KNAPOWSKA, Krytyczne oświetlenie relacji o śmierci Mickiewicza, *Poz.* 1935. Rec.: J. BIRKENMAJER, *Przegl. Powsz.* 1936 t. 210. — S. PIŁGÓŃ, Czy Mickiewicz zmarł śmiercią naturalną?, *Kur. Pozn.* 1935 nr 185. — F.K. WALTER, Adam Mickiewicz – mourut-il d'une mort naturelle?, *Hypocrate. Revue d'Hum. Méd.* 1935 nr 3. — M. CZAPSKA, Śmierć poety, *Pion* 1938 nr 17. — M. CZAPSKA, U trumny Mickiewicza, *Dzień. Pozn.* 1938 nr 167. — J. OFFENBERG, Ostatnia choroba A. Mickiewicza na tle ogólnego stanu jego zdrowia, War. 1939.

2071. Ostatnie lata Mickiewicza, *Twórczość* 1945 nr 4 [relacje o śmierci, m.in. Norwida, Krasińskiego, Szułalskiego, fragm. z art.

Blütha „Konstantynopolińska katastrofa”]. — H. BATOWSKI, Ostatnia podróż A. Mickiewicza, *Życie Słowiańskie* 1950 nr 11. — H. BATOWSKI, Mickiewicza misja naukowo-literacka w r. 1855. Problem słowiański w czasie wojny krymskiej, War. 1955. — J. REYCHMAN, Pobyt Mickiewicza w Turcji w roku 1855, *Przegl. Orient.* 1955 nr 3. — J. REYCHMAN, Działalność Mickiewicza w czasie wojny krymskiej w latach 1853-1855, *Stud. i Mat. do Hist. Wojsk.* 1958 s. 85-91. — M. SOKOLNICKI, Mort de Mickiewicz en Turquie le 26 novembre 1855, *Belleten / Türk Tarih Kurumu* 1960 nr 24/93. — M. CZAPSKA, „Gdy życia koniec szepcze do początku...”, w: Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 271-290. — W. WAGNER, The dispute on the right to produce the likeness of Mickiewicz after death of the poet, *Ind. Law Journ.* 1970 t. 46 nr 1. — J. REYCHMAN, Ostatnia podróż poety, w: Podróżnicy polscy na Bliskim Wschodzie w XIX w., War. 1972 s. 38-47. — M. BUCZKOWNA, Polacy w Istambule, *Literatura* 1975 nr 50 [dot. domu Mickiewicza]. — K. KOSTENICZ, Prawda i nieprawda w relacjach o śmierci Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 42-95. — B. TRONSKI, Wielki pielgrzym w Burgas. Adam Mickiewicz w Bułgarii, *Prawo i Życie* 1978 nr 36.

2072. L. DURKOVIĆ-JAKŚIĆ, Echa śmierci Mickiewicza wśród Jugosłowian, w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, *Poz.* 1984 s. 167-169. — P. SZUBERT, Adam Mickiewicz w Stambule. Miejsca pobytu i warunki życia, w: Muzeum A. Mickiewicza w Stambule. Katalog – przewodnik. Adam Mickiewicz Museum in Stamboul. Catalogue – guide, W. Chmurzyński, H. Natuniewicz, War. 1984. — D. ŚWIERCZYŃSKA, Zapomniane relacje o pobycie Mickiewicza w Burgas, *Pam. Lit.* 1990 z. 4. — J. PEZDA, Relacja Ildefonsa Kossikowskiego o śmierci A. Mickiewicza, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 1: 1991. — S. ROSIEK, Zwłoki Mickiewicza, w: Mickiewicz w 190-lecie urodzin. Materiały z sesji naukowej, Białystok 2-4 grudnia 1988 r., red. H. Krukowska, Białystok 1993 s. 31-62. — S. KALEMBKA, Odwiedziny Bułgarii przez A. Mickiewicza w 1855 r., w: Europa Orientalis. Polska i jej wschodni sąsiedzi od średniowiecza po współczesność. Studia i materiały ofiarowane prof. S. Alexandrowiczowi w 65. rocznicę urodzin, red. Z. Karpus i in., Tor. 1996 s. 367-

-374. — S. ROSIEK, Śmierć jako nowina. Depesze o śmierci Mickiewicza, w: *Szybko i szybciej. Eseje o pośpiechu w literaturze*, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, A. Nawarecki, War. 1996 s. 112-128.

2073. S. ROSIEK, Zwłoki Mickiewicza. Próba nekrografii poety, Gdańsk 1997.

Rec.: A. BAGAJEWSKI, Dyskurs o trupie, *Tytuł* 1998 nr 4. — J. BIELSKA-KRAWCZYK, Życie po życiu – śmierć po śmierci, *Kwartalnik Artystyczny* 1998 nr 4. — M. KLECEL, Horror mickiewiczowski, *Literatura* 1998 nr 4. — R. KOROPECKI, *The Polish Review* 1998 nr 4. — A. KOWALCZYKOWA, *Zagad. Naukozn.* 1998 z. 2. — J. MICHAŁSKI, Mickiewicz jako tautologia, *Znak* 1998 nr 9. — K. RUTKOWSKI, Teraz, w godzinę śmierci, *Twórczość* 1998 nr 5. — D. SIWICKA, Mickiewicz nieżywy, *Res Publica Nova* 1998 nr 7/8. — B. ZWOLIŃSKA, *Ruch Lit. (Kr.)* 1998 z. 6.

2074. A. NAWARECKI, „Jutro wyciągniesz kopę”. O Mickiewiczowskim przecuciu śmierci, w: *Mickiewicz. Sen i widzenie*, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 137-154; *Mały Mickiewicz. Studia mikrologiczne*, Kat. 2003 s. 141-159 [podtytuł: W sprawie „Conversation de malades”]. — M. CICCARI, „Sulle „Lettere di Costantinopoli” di Adam Mickiewicz”, w: *Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz*. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 96-103. — T. MARCINKOWSKI, Problemy zdrowotne A. Mickiewicza i przypuszczalna przyczyna jego zgonu, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998*, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 123-137. — W. WITCZAK, Ostatnia choroba i śmierć A. Mickiewicza. Uwagi lekarza, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza...*, s. 139-145. — J. CZUBATY, Zabójstwo A. Mickiewicza. Żołnierze, cywile i urzędnicy na litewskiej prowincji w początkach XIX w., *Kwart. Hist.* 2002 nr 4. — A. SZOSTKIEWICZ, Śmierć w Stambule, *Polityka* 2002 nr 44. — K. TUKAŁŁO, Trzustka, nie cholera, *Polityka* 2002 nr 47 [polem. z art. A. Szostkiewicza]. — F. ZIEJKA, Śmierć proroka, w: *Zbliżenia historycznoliterackie. Prace ofiarowane prof. Stanisławowi Burkotowi*, red. S. Budrewicz, M. Buś, A. Gurbiel, Kr. 2003 s. 35-47. — U. KŁATKA, Koszty transportu zwłok A. Mickiewicza z Konstantynopola

do Paryża na podstawie notatek Armandu Lévy'ego i Henryka Szułzkiego, *Biul. Bibl. Jag.* 2004 s. 143-152. — L. LIBERA, Cholera przyczyną śmierci Mickiewicza?, w: *Pejzaże kultury. Prace ofiarowane Prof. Jackowi Kolbuszewskiemu w 65. rocznicę urodzin*, red. W. Dynak, M. Urseł, Wr. 2005 s. 276-281; *Mickiewicz i medycyna. Szkice romantyczne*, Ziel. Góra 2010 s. 186-194; *Mickiewicz*, Ziel. Góra 2015 s. 267-276. — D. SIWICKA, Czy Mickiewicz umierał wesoły?, w: *Zapytaj Mickiewicza*, Gdańsk 2006 s. 90-99; *Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005*, red. K. Czczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 191-201. — J. ŁAWSKI, Konstantynopolińskie doświadczenie duchowe A. Mickiewicza, w: *Dziedzictwo chrześcijańskiego Wschodu i Zachodu. Między pamięcią a oczekiwaniem*, red. U. Cierniak, J. Grabowski, Częstochowa 2006 s. 583-596. — P. SKAŁUBA, Adam Mickiewicz w Turcji i jego współpraca ze Stanisławem Drozdowskim, *Ann. Acad. Paedag. Cracov. Stud. Hist.* t. 6: 2007 s. 185-193.

2075. Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czczot, M. Zielińska, War. 2008.

Zawartość: J.M. RYMKIEWICZ, Kto otruł Mickiewicza oraz jak to zrobił. Teoria okazji; — A. WITKOWSKA, „Duch Adama i skandal” – poetycka relacja z pogrzebu czy wiersz o tajemnicy śmierci Mickiewicza?; — K. SZCZURKA, Matki, płaczki, wdowy. Żałoba po Mickiewiczu; — M. SOKOŁOWSKI, Mowy pogrzebowe wygłaszane z powodu śmierci A. Mickiewicza wobec tradycji gatunku; — M. BIEŃCZYK, Hugo – Mickiewicz. Tanatografia porównawcza; — S. ROSIEK, Na cmentarzu i na salonie. Sceny z dziejów medalionu Augusta Préaulta; — A. BUJNOWSKA, „Jako córka, wnuczka i Polka...”. Krakowski pogrzeb A. Mickiewicza w relacji Heleny Mickiewiczówny, córki Władysława; — M. PIWIŃSKA, Wiele śmierci Mickiewicza; — M. JANION, Upiór z Upity. Wobec milczenia trupa; — M. ZIELIŃSKA, Sztuka umierania; — D. SIWICKA, Czy Mickiewicz umierał wesoły?; — M. RUDAŚ-GRODZKA, Wokół żołnierskiej śmierci A. Mickiewicza; — A. KOWALCZYKOWA, Romantyczna sceneria własnej śmierci; — H. OLSCHOWSKY, Mickiewicz w Niemczech. Recepcja w setną rocznicę śmierci; — K. RUTKOWSKI, Co to znaczy być i nie być? Notatki do improwizacji z okazji 150. rocznicy śmierci Mickiewicza; — [Zapis dwóch dyskusji panelowych:] Biografia czy/i interpretacja?; Mickiewiczologia XXI wieku.

2076. M. MASŁOWSKI, Śmierć Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2009 nr 5-6. — J. MAŚLANKA, O tzw.

domu Mickiewicza w Konstantynopolu, *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN* 2009 s. 407-426. — V. PROTOVIČIUS, S. ŠPOKEVIČIUS, Studium o przyczynie śmierci A. Mickiewicza, *Mag. Wil.* 2009 nr 10. — J. ŁAWSKI, Marsylia – Stambuł. Śródziemnomorska podróż Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 317-338; Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Ayşen Kaim, War. 2012 s. 116-123 [wersja skróc. w jęz. ang.: Marseille – Istanbul. The forgotten mediterranean journey of Adam Mickiewicz]. — M. MASŁOWSKI, La mort de Mickiewicz, w: Mickiewicz – Turcja – Europa..., s. 133-146.

2077. S. ROSIEK, Mickiewicz (po śmierci). Studia i szkice nekrograficzne, Gdańsk 2013 [kontynuacja książki: Żułoki Mickiewicza, 1997].

Zawartość: Miejsce śmierci; Polacy kłócą się nad trumną pana Mickiewicza; Pogrzeb „słowiński”, pogrzeb „parafialny”; Prasa o śmierci Mickiewicza; Jak kochać

umarłego. Konsolacje i kondolencje; Komu (i jak) śnił się Adam Mickiewicz po swojej śmierci?; „Któż pieśń dośpiewa...”. Poeci romantyczni wobec śmierci wieszca; Śmierć i pieniądze; Aneks. Pomnik opieki polskiej; Obroty rzeczy; Cmentarz i idea (nie)równości.

Rec.: P. PIENIAŻEK, Stąd do wieczności, *Twórczość* 2014 nr 6.

2078. M. DERNAŁOWICZ, Pigoń, Janion, Legion, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 147-157. — D. ŁARIONOW, Kontekst medialny fotografii mortalnej na przykładzie zdjęć pośmiertnych S. Wyspiańskiego i A. Mickiewicza, *Zesz. Nauk. KUL* 2018 z. 1. — J. ŁAWSKI, Domowy wróg i sojusznik. Turcja A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 2018 z. 2. — K. RUTKOWSKI, Mickiewicz w Stambule. Opowieść filmowa, *Twórczość* 2018 nr 9. — J. ZIELIŃSKI, Mickiewicza zegarek i pieczęć, *Załącz. Kult.* 2018 nr 5. — F. ZIEJKA, Adama Mickiewicza pogrzeb w Montmorency, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 375-401. — M. BRUSZEWSKI, Słowacki, Mickiewicz i Ossendowski na Bliskim Wschodzie, War. 2022. — C. DOBIES, O śmierci Mickiewicza, *Topos* 2023 nr 3.

17.4. Rodzina, przyjaciele, związki

2079. I. DOMEYKO, Wyjątki z listów do A. Mickiewicza, *Czas. Dod. mies.* 1857 t. 6 z. 4-5. — E. JANUSZKIEWICZ, Komitet do zbierania składek na fundusz narodowy dla dzieci A. Mickiewicza, *Wiad. Pol.* (Par.) 1857 nr 9. — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, [Odpowiedź na uwagi A.E. Odyńca dotyczące Mickiewicza i H. Ankwicówny], *Bibl. Warsz.* 1871 t. 2 s. 305-312. — A.E. ODYNIEC, Do redakcji *Biblioteki Warszawskiej*, *Bibl. Warsz.* 1871 t. 2 s. 135-143 [dot. H. Ankwicówny]. — W. KOROTYŃSKI, Ignacy Domejko, *Kłosa* 1877 nr 644-646, 648-650. — V.V. MAKUŠEV, Zabytyj pol'skij poet, w: Slavanskij eżegodnik. Kalendar', Kijów 1878 s. 53-62 [o przyjaźni z T. Zanem]. — W. KOROTYŃSKI, Rodowód Mickiewicza, *Gaz. Warsz.* 1879 nr 254. — W. PRZYBOROWSKI, Niewieście ideały poetów polskich. Szkice biograficzno-literackie, War. 1881. — A.E. ODYNIEC, Puttkamer i Maryla, *Przegl. Pol.* 1881/1882 t. 2 (62) s. 272-280. — E. CHŁOPICKI, Wigilia Bożego Narodzenia u A. Mickiewicza 1850 r.,

Piast (Poz.) 1882. — T. ZIEMBA, Przyjaźń i miłość w życiu Mickiewicza (Okres wileński i kowieński), *Bibl. Warsz.* 1883 t. 2 s. 190-216, 358-384. — W. BEŁZA, „Maryla”. Urywek ze szkicu, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 192-197; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 192-197. — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Listy Domejki do Mickiewicza, *Kron. Rodz.* 1885 nr 6. — N.S. KUTEJNIKOV, Vospominaniâ Odyńca, *Istorič. vestr.* 1885 nr 7. — T. ZIEMBA, Mickiewicz i Ankwicówna, *Bibl. Warsz.* 1885 t. 3 s. 66-98.

2080. DR ANTONI J. [A.J. ROLLE], Widziałem Marylę, *Tyg. Ilustr.* 1887 nr 259. — A. PŁUG, [A. PIETKIEWICZ], Pierwsza kochanka poety a żona. Maria Wereszczakówna – Celina Szymanowska, *Kłosa* 1887 nr 1162-1163. — T. ZIEMBA, Miodowy miesiąc w życiu Mickiewicza, *Czas* 1887 nr 182.

— T. ZIEMBA, Mickiewicz w pierwszych latach rodzinnego życia, *Czas* 1887 nr 183-184. — W. BĘŁZA, Pierwsza kochanka Mickiewicza a żona, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 286. — BRÓG [J. SIEMIENSKI], Ewunia i Mickiewicz, *Kłosy* 1888 nr 1181-1182. — BRÓG [J. SIEMIENSKI], Ewunia czy Henryeta?, *Kłosy* 1888 nr 1185. — K.B., Brat poety, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju” (Pet.)* 1889 nr 43 [dot. F. Mickiewicza]. — R. PILAT, Nieznany dzienniczek Henryki Ankiewiczówny, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 172-176. — J. SIEMIENSKI, Kwestie sporne w życiorysie A. Mickiewicza, *Lw.* 1889. — W. BĘŁZA, Brat poety, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 185-190 [dot. F. Mickiewicza]. — F. KVAPIL, Z domácností A. Mickiewicza, *Hlas Národa* 1890 nr 181, 185, 187, 189. Rec.: F. KRČEK, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 315. — A. BĘŁCIKOWSKI, Kobiety w życiu Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1891 t. 2 nr 82-88. — L. MÉYET, Mickiewicz nad grobem Garczyńskiego w Awinionie, *Przew. Nauk. i Lit.* 1896 z. 5. — J. TRETIK, Karolina Jaenisch, w: *Szkice literackie*. S. I, Kr. 1896 s. 281-296. M. GORECKA z MICKIEWICZÓW, Wspomnienia o Adamie Mickiewiczu opowiedziane młodszemu bratu, Kr. 1897 [fragm. publ.: *Mały Świątek* 1890 nr 20; *Dzien. Chicag.* 1898 nr 42]. Rec.: A. MAZANOWSKI, *Przegl. Tyg.* 1889 nr 29. — K.I. HRANEVIČ, Mickevič i Karolina Āniš, *Istorič. vestn.* 1897 nr 3.

2081. B. CZARNIK, Wieści o Filaretach wileńskich we Lwowie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 306-309. — M. GAŁEWICZ, Druh Mickiewicza (Tomasz Zan). Studium biograficzno-krytyczne, *Tygodnik Polski* 1898 nr 1-12. — M. GORECKA z MICKIEWICZÓW, Adam Mickiewicz wśród swojej rodziny, *Biesiada Lit.* 1898 nr 1. — H. KOPIA, Pierwsza wzmianka o Mickiewiczu w czasopiśmie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1898 s. 321-322. — M. MAZANOWSKI, Mickiewicz przy śmiertelnym łożu Garczyńskiego, *Szkoła* 1898 nr 21. — W. MICKIEWICZ, Z teki Franciszka Malewskiego, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11. — W. MICKIEWICZ, O dedykacji na egzemplarzu prelekcji „Literatury słowiańskiej” [dla J. Micheleta], *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 5; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, *Lw.* 1899 s. 98-101. — W. MICKIEWICZ, Tomasz Zan

w więzieniu, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 3; Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 57-71.

2082. Z. GŁOGER, Autograf walca skomponowanego przez Marylę, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.-Kr. [1899] s. 32-33 [z dedykacją dla Z. Malewskiej]. — A. JELSKI, Cztery życiorysy ludzi z epoki Mickiewiczowskiej, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 74-90. — W. KOROTYŃSKI, Ignacy Domejko w Warszawie, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 111-117. — H. ŁOPACIŃSKI, Listy i wiersze Feliksa Kółkowskiego, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 1 s. 53-76. — T. PINI, Stefan Garczyński (1805-1830), w: Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, *Lw.* 1899 s. 109-159. — L. UZIĘBŁO, Ze wspomnień o A. Mickiewiczu i doktorze Józefie Kowalskim, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 273-276. — X.W.K. [E. NOWAKOWSKI], Adolf Januszkiewicz, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 265-270. — W. ZAHORSKI, Ze wspomnień o A. Mickiewiczu i doktorze Kowalskim, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 273-276. — M. ZDZIECHOWSKI, Farys i Derar. A. Mickiewicz i A. Chodźko, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy..., t. 2 s. 277-281.

2083. J. KALLENBACH, Książeczka Franciszka Malewskiego, w: Sami sobie. Książka zbiorowa na rzecz Warszawskiej Kasy Literackiej, War. 1900 s. 286 i n. — L. MÉYET, Nieznany autograf A. Mickiewicza, w: Sami sobie. Książka zbiorowa..., s. 111-117. — W. BĘŁZA, Brat Mickiewicza. Krótka charakterystyka i kilka faktów z życia F. Mickiewicza, w: *Szkice, wspomnienia, obrazy*, War. 1901 s. 64-69; Z epoki Mickiewicza, *Lw.* 1911 s. 93-100 [pt. Brat poety]. — V.Ā. BRŪSOV, Karolina Pavlova, *Ežemesāčnye sočineniā* 1903 nr 11/12. — K. SKIRMUNTÓWNA, Jeszcze słówko o rodowodzie Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1903 nr 3. — W. BĘŁZA, Żona poety. Celina z Szymanowskich Mickiewiczowa, *Praca* (Poz.) 1905 nr 51. — Druh Mickiewicza, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1905 nr 482 [dot. S. Garczyńskiego]. — L. UZIĘBŁO, Pamiątki po Mickiewiczu i Zanie, w: *Znad Wilii*

i Niemna. Książka zbiorowa. Pamięci Adama Mickiewicza i Tomasza Zana w 50-tą rocznicę ich zgonu, Wil. 1906 s. 212-219. — V. KARÉNINE, George Sand i Mickiewicz, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1907 nr 12; *Vestnik Evropy* 1907 t. 3 nr 5 s. 197-209 [tłum. ros. Adam Mickevič i Žorž Sand].

2084. W. MICKIEWICZ, Grób druha Adamowego [S. Garczyńskiego], *Tyg. Ilustr.* 1910 nr 48. — W. BEEZA, Celina Mickiewiczowa, w: Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 127-136. — A.L. POGODIN, Sonety miłosne A. Mickiewicza a pani Kowalska, *Bibl. Warsz.* 1911 t. 3. — S. SZPOTAŃSKI, Mickiewicz i panna Jaenisch, *Tyg. Ilustr.* 1913 nr 20. — A. KRAUSHAR, Adam Mickiewicz i Zenaida księżna Wołkońska (1828), *Tyg. Ilustr.* 1914 nr 23-24; Echa przeszłości, War. 1917 s. 17-40. — M. SZYKROWSKI, Wileńscy przyjaciele Mickiewicza, *Krytyka* (Kr.) 1914 z. 5-6 [dot. J. Czeczota]. — F. KRČEK, Nowe szczegóły o rodzie Mickiewiczów. Zarazem przyczynek do zrozumienia języka A. Mickiewicza, w: Księga Pamiątkowa ku czci Bolesława Orzechowicza, t. 1, Lw. 1916 s. 490-509. — S. PIGOŃ, Sprawa o matkę A. Mickiewicza, *Rok Pol.* 1916 z. 8; Z epoki Mickiewicza. Studia i szkice, Lw. 1922 s. 50-64. — I. DOMEYKO, Prijатели i drugari na Mickiewicza, *Pol.-b'lg. pregl./Przegl. Pol.-Buł.* 1920 nr 19. — T. GRABOWSKI, Śp. Maria Gorecka (wspomnienie pośmiertne), *Kłosy Polskie* 1922 nr 45. — F. MICKIEWICZ, Pamiętnik, oprac. J. Kallenbach, wstęp W. Mickiewicz, Lw. 1923. — S. PIGOŃ, Sztambuch Maryli, *Tyg. Ilustr.* 1923 nr 40; Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 75-85. — L. POSADZY, Adam Mickiewicz i Konstancja Łubieńska, *Dzien. Pozn.* 1923 nr 261-268, 270-271, 273, 275, 277-278, 280-282; Nieznane listy Adama Mickiewicza do Konstancji Łubieńskiej, Poz. 1924 s. 5-77. — A. KRAUSHAR, Ukazy cara Aleksandra II o dziełach i dzieciach Mickiewicza. Kartka archiwalna z r. 1857, *Kur. Warsz.* 1924 nr 267. — M. WALEWSKA, Druh Mickiewicza, *Rzeczp.* 1924 nr 202 [dot. F. Szemiotha].

2085. R.M. BLÜTH, Czy jeszcze jeden nieznaną romans A. Mickiewicza?, *Przegl. Warsz.* 1925 nr 43 [dot. związku z K. Jaenisch]. — R.M. BLÜTH, Nieznany utwór Marii Szymanowskiej, *Tyg. Wil.* 1925 nr 6. — R.M. BLÜTH, O narzeczeństwie moskiewskim Mickiewicza, *Bluszcz* 1925 nr 34-37 [dot. K. Jaenisch]. — R.M. BLÜTH, Kartka z dzie-

jów katolicyzmu w Rosji w pierwszej połowie XIX w. Księżna Zinaida Wołkońska, *Bluszcz* 1925 nr 45-52. — J. UJEJSKI, Śp. Władysław Mickiewicz, *Pam. Lit.* 1925/1926 s. 771-774. — Z. LUBICZ-ZALESKI, À travers une amitié franco-polonaise. Douze lettres inédites d'Adam Mickiewicz à Jules Michelet, *Le Monde slave* 1926 nr 8. — W. MICKIEWICZ, Moja matka, Kr. 1926. Rec.: S. CYWIŃSKI, Nowe Mickiewicziana, *Dzien. Wil.* 1927 nr 127. — W. MICKIEWICZ, Pamiętniki, War. 1926-1933. Rec.: J. IWASZKIEWICZ, Pamiętniki Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1926 nr 45. — S. MORAWSKI, Maria Szymanowska, *Kur. Pozn.* 1927 nr 502 [fragm. pt. Teściowa Mickiewicza]; W Peterburku. 1827-1838. Wspomnienia pustelnika i kosałki kobiałki, wyd. A. Czartkowski, H. Mościcki, Poz. 1927 s. 153-200, wyd. nast. Poz. 1959. — W. BOROWY, Jaki był dom Mickiewiczów w Nowogrodzku. Z powodu notatki p. Witolda Sławińskiego w nr. 1 *Źródło Mocy, Źródła Mocy* 1928 z. 4. — Emerytura dla Józefa Mickiewicza, *Kur. Pozn.* 1928 nr 57 [dot. najmłodszego syna Mickiewicza]. — J. KALLENBACH, Mickiewicz i Sergiusz Sobolewski, *Przegl. Współcz.* 1928 nr 73. — H. MONFORT, La petite histoire d'une grande amitié. Burgaud des Marets et la traduction des „Dziady”, *Le Messager Polonais* 1928 nr 222. — B. ŁASZCZYŃSKI, Wspomnienie z wycieczki artystycznej odbytej w r. 1883 do Puszczy Białowieskiej i ziemi rodzinnej Mickiewicza, *Ziemia* 1928 nr 13; 1929 nr 9, 23.

2086. T. BOY-ŻELEŃSKI, Ksawera Deybel, *Wiad. Lit.* 1929 nr 24; Brązownicy, War. 1930 s. 63-86; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 83-103; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 119-141. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Literacki list gończy, *Kur. Por.* (War.) 1929 nr 172 [dot. K. Deybel]; Brązownicy..., s. 87-97; O Mickiewiczu..., s. 104-113; Brązownicy i inne..., s. 142-152. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Mrok się przeciera, *Kur. Por.* (War.) 1929 nr 178 [dot. K. Deybel]; Brązownicy..., s. 117-126; O Mickiewiczu..., s. 132-140; Brązownicy i inne..., s. 175-184. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Sprawa Karoliny – sprawa Boża, *Kur. Por.* (War.) 1929 nr 179; Brązownicy..., s. 127-138; O Mickiewiczu..., s. 141-151; Brązownicy i inne..., s. 185-196. T. BOY-ŻELEŃSKI, Tajemnice pamiętnika Zofii Szymanowskiej, *Wiad. Lit.* 1929 nr 23; Brązownicy..., s. 42-62; O Mickiewiczu..., s. 64-82; Brązownicy i inne..., s. 97-118. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Zaręczyny Adama Mickiewicza, *Kur.*

Por. (War.) 1929 nr 186; Brązownicy..., s. 139-145; O Mickiewiczu..., s. 152-158; Brązownicy i inne..., s. 197-205. — A. KARPIŃSKI, Maryla, *Dzien. Pozn.* 1929 nr 135. — S. KUŁAKOWSKI, Adam Mickiewicz i Karolina Pawłowa-Jaenisch, *Wiad. Lit.* 1929 nr 36.

2087. S. PIŁOŃ, Jeszcze o Ksawerze Deyblównie, *Kur. Warsz.* 1930 nr 230. — S. PIŁOŃ, O Mickiewiczu i Towiańskim, tudzież o brązownikach i brązoburcy. Uwagi na czasie, *Mysł Nar.* 1930 nr 14-17 [polem. z T. Boyem-Zeleńskim]. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Romantyczna pamiętka, *Bluszcz* 1930 nr 50-51; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 165-167. — S. SZPOTAŃSKI, Do biografii Maryli Wereszczakówny szczegółów trochę. Pożółkłe listy Maryli z Wereszczaków Puttkamerowej, *Tęcza* 1930 nr 8. — Z. SZYMANOWSKA-LENARTOWICZ, Pamiętnik, w: Brązownicy, War. 1930 s. 201-271. — A. CZARTKOWSKI, Adam Mickiewicz i Awdotia Michajłowna Bakunin, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 2. — A. CZARTKOWSKI, Mickiewicz i Rosjanki, *Kur. Warsz.* 1931 nr 132. — I. KRZYWICKA, Prawnuk Mickiewicza w Warszawie, *Wiad. Lit.* 1931 nr 26. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Przyczynki Mickiewiczowskie. I. Tajemnica bileciku Maryli, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 7. — M. CZAPSKA, Kowieńska Wenera, *Droga* 1932 nr 12; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 37-58. — E. ŁOPACIŃSKI, Kraj nad Świtezią w cieniu akt archiwalnych, *Słowo* 1932 nr 1. — E. ŁOPACIŃSKI, Matka poety. Czy A. Mickiewicz naprawdę „z matki obcej”?..., *Wiad. Lit.* 1932 nr 12. — C.F.L., Stefan Garczyński „dozgonny” przyjaciel Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1933 nr 38. — P. MĄCZEWSKI, Garczyński i Mickiewicz, *Kur. Por.* (War.) 1933 nr 261. — W. POŁ, O Mickiewiczu i Klaudynie Potockiej, *Dzien. Pozn.* 1933 nr 44-46 [z niedrukowanych wspomnień wydał P. Mączyński].

2088. M. CZAPSKA, Dokumenty i legendy, *Ruch Lit.* (War.) 1934 z. 5; pt. „Rozbójstwa” imię pana Mikołaja, w: Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 27-36, War. 1999 s. 24-32. — A. FEI, Mickiewicz i Karolina Sobańska, *Wiad. Lit.* 1934 nr 21 [w rubryce Korespondencja]. — H. ŻYCZYŃSKI, Mickiewicz w oświeceniu Odyńca, *Pam. Lubel.* 1934 t. 2. — M. CZAPSKA, Mickiewicz i Karolina Sobańska, *Wiad. Lit.* 1935 nr 21 [w rubryce:

Korespondencja]. — S. HŁASKO, Skąd pochodzą nazwiska Mickiewicza i Kościuszki, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1935 nr 7. — G. KORbut, Przyjaciel rzymski Mickiewicza. O autorze „Snu w Podhorcach” [S. Chołoniewskim], w: Szkice i drobiazgi historycznoliterackie, War. 1935 s. 15-24. — S. LAND, Sprawa wiarogodności „Listów z podróży” Odyńca, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 2 [polem. z H. Życzyńskim, Mickiewicz w oświeceniu Odyńca, *Pamiętnik Lubelski* 1934]. — A. NOWACZYŃSKI, Siostra pani Balzakowej, *Wiad. Lit.* 1935 nr 18. — S. PIŁOŃ, Przeczzone listy Stefana Garczyńskiego i nierozpoznany wiersz Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 2. — H. ŻYCZYŃSKI, O wiarygodność Odyńca, *Ruch Lit.* (War.) 1935 z. 3 [odpowiedź na art. S. Land, „Ruch Literacki” 1935 nr 2]. — J. ADAMUS, O Lelewelu parę uwag, w: Księga pamiątkowa ku czci Leona Pinińskiego, Lw. 1936 s. 23-35. — M. CZAPSKA, Karolina Sobańska, Puszkini i gen. Benkenorf, *Wiad. Lit.* 1936 nr 14; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 83-92 [pt. Karolina i szef żandarmów].

2089. S. PIŁOŃ, Inskrypcje nagrobne Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1937 z. 9/10. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Czeczot nieznany, *Lech* 1937 nr 3-4; Realia Mickiewiczowskie, War. 1952 s. 57-62. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Jan z Myszy, *Kur. Warsz.* 1937 nr 313; Realia Mickiewiczowskie..., s. 63-69. — W. ABRAMOWICZ, Sny Mickiewicza o szczęściu z Marylą, *Ziemia Lidzka* 1938 nr 9. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Tam, gdzie się rozegrała „Dziadów” cz. IV, *Wiad. Lit.* 1938 nr 17; Realia Mickiewiczowskie..., s. 125-149 [wyd. rozsz. pt. Zmyślenie czy rzeczywistość]. — M. SZYMIELEWICZ, Skąd pochodzi ród Adama Mickiewicza?, *Ziemia Lidzka* 1938 nr 9. — A. ŚNIEŻKO, Ze wszystkich nędz najstraszniejsze ludzkie zapomnienie, *Ziemia Lidzka* 1938 nr 9. — S. WINDAKIEWICZ, Laura Mickiewicza, *Czas* 1939 nr 98. — K.H., Wielkość Mickiewicza [o potomkach poety], *Głos Pol.* (Par.) 1940 nr 148. — T. ŁOPALEWSKI, Johasia – czyli pierwsza miłość, *Kur. Wil.* 1940 nr 51. — H. PERROCHON, Adam Mickiewicz à l'Académie de Lausanne, *Gazette de Lausanne* 1940 nr 350. — E. DETTI, Margaret Fuller Ossoli e i suoi corrispondenti. Con lettere inedite di Giuseppe Mazzini, Constanza Arconati, etc., Florencja 1942. — H. PERROCHON, Adam Mickiewicz, Juste et Caroline Olivier, *Gazette de Lausanne* 1942 nr 157. — P. ETtinger, Przyja-

ciółki moskiewskie Mickiewicza [Z. Wołkońska, K. Jaenisch], *Nowe Widn.* 1944 nr 16.

2090. L. WELLISZ, The Friendship of Margaret Fuller d'Ossoli and Adam Mickiewicz, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945-1946 t. 4 s. 83-122; wyd. osob. Nowy Jork 1947. Rec.: W. WEINTRAUB, Mickiewicz i Margaret Fuller, *Wiad. (Lond.)* 1947 nr 51-52. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Czy nie koniec bałamutnej legendy? Mickiewicz i pani Sobańska, *Odrodzenie* 1946 nr 9; *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 223-236. — K. GRZYBOWSKA, Wspomnienia o mężu Maryli, *Twórczość* 1947 nr 3; *Świat (dod. Głosu Włkp.)* 1948 nr 38. — M. JASTRUN, Margaret Fuller, *Kuźnica* 1948 nr 48. — Z. KRZYŻANOWSKA, Listy Jana Czeczota do Konstantego Tysskiewicza (1844-46), *Pam. Lit.* 1948 s. 507-521. — J. SZTAUDYNGER, O przyjacielu Mickiewicza, *Listy z Teatru* 1949 nr 35 [dot. S. Garczyńskiego]. — Adam Mickiewicz and Margaret Fuller, w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 258-263.

2091. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Nieznani „Przyjaciele Moskale”, w: *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 214-222. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Po utracie Maryli, w: *Realia Mickiewiczowskie...*, s. 142-149. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Tajemnica bileciku Maryli, w: *Realia Mickiewiczowskie...*, s. 150-164. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Testament Maryli, w: *Realia Mickiewiczowskie...*, s. 182-192. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Trzy echa epoki Mickiewiczowskiej, *Pam. Lit.* 1953 z. 1. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Książd z Cyryna, *Pam. Lit.* 1954 z. 3. — J. CHAMIEC, Sejmowych Wereszczaków ród znamienity, *Twórczość* 1955 nr 11. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Miles, vates, exul, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 54-61; Próby przywołań. Szkice literackie, War. 1992 s. 182-189 [dot. związków z S. Garczyńskim]. — W. GODLEWSKI, Les Pèlerins de l'Avenir. Mickiewicz et Lamennais, *Revue des sc. Hum. (Lille)* październik-grudzień 1955. — I.F. BÉLZA, Mariä Šimanovskaâ. Očerok žizni i tvorčestva, Mos. 1956. — J. MAŚLANKA, Nieznany rękopis córki A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 417-422; Z dziejów

literatury i kultury, Kr. 2001 s. 189-195 [pt. O rękopisie „Wspomnień o Adamie Mickiewiczu” córki poety]. — T. STRUMIŁO, M. WITKOWSKI, Mickiewicz – Szymanowska – Otylia v. Goethe. Nieznane materiały do ich znajomości, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2.

2092. I.F. BÉLZA, Zdroje slovanské hudby, *Slov. přehl.* 1957 [dot. A. Mickiewicza i M. Szymanowskiej]. — Henryk Wieniawski. 1835-1880, *Nové Polsko* 1957 nr 4 [o stosunku A. Mickiewicza do H. Wieniawskiego]. — W. ZECHENTER, Zapomniany Józef Mickiewicz, *Kamena* 1957 nr 12. — S. JASIŃSKA, Celina Mickiewiczowa w zapiskach Leonarda Niedźwieckiego, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 286-300. — A. LAVRECKIJ, K voprosu vzaimootnošenijach Puškina i Mickieviča, *Slavia (Praga)* 1958. — L. PŁOSZEWSKI, Mickiewicz w korespondencji Leonarda Niedźwieckiego, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 189-285. — G. MICKIEWICZ, Souvenirs et traditions de famille, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 514-515. — W. NATANSON, Genialna pianistka – teściowa Mickiewicza, *Kamena* 1960 nr 18. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Nieznany list I. Domeyki do Mickiewicza, *Twórczość* 1960 nr 6. — Z. MARKIEWICZ, Mickiewicz i George Sand: dzieje przyjaźni i jej odbicie w literaturze, *Pam. Lit.* 1961 z. 3; *Polsko-francuskie związki literackie*, War. 1986 s. 91-123. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Listy A. Chodźki do A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1962 z. 3.

2093. A. WITKOWSKA, Równieśnicy Mickiewicza. Życiorys jednego pokolenia, War. 1962, wyd. nast. War. 1998.

Rec.: W. WEINTRAUB, Filomaci na nowo odczytani, *Wiad. (Lond.)* 1962 nr 46. — A. MAŁDZIŚ, Gistoryâ pakalennâ, *Liter. i mastac.* 1964, 13 XI. — W. BILLIP, *Pam. Lit.* 1965 z. 2.

2094. M. WITKOWSKI, Spowiednik Mickiewicza, w: *Munera Litteraria*. Księga ku czci prof. Pollaka, red. W. Dworzaczek i in., Poz. 1962 s. 345-352. — E. NIECİOWA, Adam i Żegota oceanem rozdzieleni. Wzajemne stosunki Mickiewicza i Domeyki w świetle korespondencji, *Roczn. Bibl. PAN* t. 9: 1963 s. 5-38. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Zbiory rodzinne Towiańskich, *Blok-Notes MLAM* nr 2: 1963 s. 199-226. — S. SCHEPS, Adam

Mickiewicz. Ses affinités juives, Par. 1964. — P. BAŃKOWSKI, Dokumenty grodzieńskie do historii rodu A. Mickiewicza, *Archeion* 1965 t. 42 s. 99-145. — Z. SUDOLSKI, Nieznane i zapomniane wspomnienia o Mickiewiczu i Słowackim, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 1. — Z. SZELĄG, Los archiwum Skórzewskich, *Ruch Lit.* (Kr.) 1965 z. 2 [dot. m.in. zag. listów Mickiewicza i korekty tomu „Poezji” Garczyńskiego]. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, List I. Domejki do Mickiewicza z roku 1850, *Twórczość* 1966 nr 11. — M. DUBIECKI, Z kręgu przyjaciół Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Kr.) 1968 z. 4 [dot. kontaktów z T. Zotykiem Dubieckim w Paryżu w l. 1848-1854].

2095. Z. SZELĄG, Garczyński – Mickiewicz. Nowe przyczynki biograficzne i filologiczne, w: *Miscellanea z okresu romantyzmu*, t. 2, red. J. Maciejewski, Wr. 1972 s. 417-431. — S. ŁANDA, Album odeskiej przyjaciółki Mickiewicza, tłum. M. Biernacka, *Pam. Lit.* 1973 z. 4 [dot. albumu J. Zaleskiej]. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Mickiewicz i jego rodzina, *Dzienn. Łódz.* 1974 nr 141. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicziana w korespondencji brata poety [Franciszka], *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 89-99. — K. GÓRSKI, W obronie Celinie Mickiewiczowej, *Pam. Lit.* 1976 z. 4. — J. ORŁOWSKI, Mickiewicz w poezji Karoliny Jenisch-Pawłowej, *Przegl. Hum.* 1976 nr 9. — J.L. BROWN, Amerykańscy przyjaciele Mickiewicza, *Zesz. Nauk. KUL* 1977 t. 20 z. 1. — J.A. JUCEWICZ, Brzydka kokietka, *Fakty* 1977 nr 19. — J. PARVI, Lettres inédites des écrivains français aux fils de A. Mickiewicz et à Armand Lévy, *Kwart. Neofil.* 1977 z. 4. — S. SCHEPS, Armand Lévy, compagnon de Mickiewicz, révolutionnaire romantique, préface de A. Vincenz, Lond. 1977. — K. KOLIŃSKA, Franciszek, brat wielkiego Adama, w: *Zamek na lewych papierach*, Kat. 1979 s. 335-366. — Z. SUDOLSKI, Na tropie Kurcjusza. O nieznanym kontaktach A. Mickiewicza z A. Kurtzem, *Pam. Lit.* 1979 z. 2. — Z. SZELĄG, Przeoczony rejestr listów I. Domejki do A. Mickiewicza. Na marginesie trzeciego tomu „Kroniki życia i twórczości Mickiewicza. Mickiewicz w Collège de France”, *Ruch Lit.* (Kr.) 1979 z. 5.

2096. J. AXER, Rozmowy A. Mickiewicza z roku 1852 w notatkach Chodźki, *Przegl. Hum.* 1980 nr 9/10. — T. JANUSZEWSKI, Mickiewicziana i zbiory Góreckich, *Biul. Polon.* 1980 t. 23 nr 1-2. —

B. ZAKRZEWSKI, Mickiewicz i Schletter, w: *Nowe tematy śląskie. Studia i szkice*, Wr. 1980; „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 253-266. — K. GÓRSKI, Mickiewicz – Towiański, War. 1986. — R. KALETA, Opiekunka rymów Mickiewicza, w: *Sensacje z dawnych lat*, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 7-8 [dot. K. z Sanguszków Małachowskiej]. — K. MAĆKOWIAK, W cieniu Wieszczki, *Przyjaciel Ludu* 1986 nr 8 [dot. K. Łubieńskiej]. — T. FRIEDELÓWNA, Mickiewiczowskie dziedzictwo językowe we „Wspomnieniach...” Marii Goreckiej, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 6: 1988 s. 29-37. — J.-CH. GILLE-MAISANI, Studium psychologiczne pisma i twarzy rodziców A. Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 45-65. — J. GORECKI, Wspomnienia rodzinne, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 117-138 [dot. M. z Mickiewiczów Goreckiej]. — Z. SUDOLSKI, Francuscy korespondenci C. Mickiewiczowej, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 67-115. — J. MAURER, Celina Szymanowska jako Frankist, *The Polish Review* t. 34: 1989 nr 4. — S. ŚWIRKO, Z Mickiewiczem pod ręką czyli życie i twórczość Jana Czeczota, War. 1989.

2097. J. MAURER, „Z matki obcej”. Szkice o powiązaniach Mickiewicza ze światem Żydów, Lond. 1990.

Rec.: A. ESTRYN, Jacek i Jankiel, *Kultura* (Par.) 1992 nr 4. — A. WITKOWSKA, „Nie liczyłam Żydów w orkiestrze”, *Polityka* 1992 nr 44. — R. KOROPECKYJ, *The Polish Review* t. 38: 1993 nr 1. — J. RATAJCZAK, Boy – to nie będzie ostatni, *Czas Kult.* 1994 nr 2. — Z. SUDOLSKI, Mickiewicz i Żydzi. Na marginesie sporów genealogicznych, *Ojcz. Polsz.* 1997 nr 1.

2098. O. SCHERER, Małżeństwo Mickiewicza, *Dziennik Polski i Dziennik Żołnierza* [*The Polish Daily and Soldiers Daily*] 1990 nr 116. — W. KACZMAREK, Franciszek Mickiewicz – jego życie w Wielkopolsce, *Przegl. Wlkp.* 1991 nr 3/4. — E.K. KOSSAK, Rodzina M., War. 1991. — Z. KUBIAK, Matka Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1991 nr 4. — Z. KUBIAK, Jeszcze raz o pani Barbarze, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1991 nr 8. — Z. SUDOLSKI, Kultura duchowa C. Mickiewiczowej, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 53-80. — Z. SUDOLSKI, Polscy korespondenci C. Mickiewiczowej, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 81-148. — W. SZYSZKOWSKI, Ludwik Gorecki (Lulu), wnuk Adama Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 149-154. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Ja – kobieta opętana. Rzecz o Celinie Mickiewiczowej w świetle jej

listów do Adama z 1846 r., w: *Próby przywołań. Szkice literackie*, War. 1992 s. 227-250. — M. ŁUKASZEWICZ-CHANTRY, Maryla. Próba etymologii imienia, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 97-101. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Drzewo Adama. O prawdziwych i rzekomych, legalnych i naturalnych potomkach A. Mickiewicza, w: *Polonika zbierane po świecie*, War. 1992 s. 40-48; *Mickiewicziana zbierane po świecie*, War. 1998 s. 43-50. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Tłusty wierszyk Mikołaja Mickiewicza, w: *Polonika zbierane...*, s. 77-83; *Mickiewicziana zbierane...*, s. 91-96.

2099. Z. FRAS, Kto udzielił ślubu Mickiewiczowi?, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 362-369. — B. MUCHA, W kręgu „przyjaciół Moskali”. A. Mickiewicz i księżna Zinaida Wołkońska, *Pam. Lit.* 1993 z. 1. — Z. SUDOLSKI, Miłość w życiu Mickiewicza w świetle legendy i prawdy. Maryla – Karolina – Konstancja – Ksawera, w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 21-30. — J. SURWIŁO, Wileńskimi śladami A. Mickiewicza, Wil. 1993. — J.L. BROWN, „Jedna dusza w ciałach dwóch” – przyjaźń Mickiewicza i Margaret Fuller, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 63-76. — D. KACNELSON, Zapiski Klementyny z Tańskich Hoffmanowej o Mickiewiczu i Celinie z lat 1833, 1834, 1835 i 1842, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 51-62. — J.M. RYMKIEWICZ, Kilka szczegółów, Kr. 1994. — B. MUCHA, Adam Mickiewicz i „przyjaciel Moskal” Sergiusz Sobolewski, *Opusc. Polon. Rus.* 1995 t. 3. — B. MUCHA, Rosjanki w życiu Adama Mickiewicza, Kat. 1994. Rec.: A. DUDEK, *Slavia Orient.* 1995 nr 2. — A. SWARTZ, Maria Szymanowska to Adam Mickiewicz. Unpublished letters from 1827, *Austral. Slav. and East Europ. Stud. (Parkv.)* 1995 t. 5 nr 1 s. 25-43. — R. SIELICKI, Maria Szymanowska – teściowa A. Mickiewicza, *Słowo Żyd.* 1995 nr 19 (97). — V.U. ŠABLŮK, Dvor v Tuganovičah, Mińsk 1995. — A.A. KAMIŃSKI, Kilka przyczynków do „romansu” A. Mickiewicza z Awdotią Bakuninówną, *Pam. Lit.* 1996 z. 4; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 457-460.

2100. E.K. KOSSAK, Boskie diabły, War. 1996.

Rec.: Z. SUDOLSKI, Legenda i prawda, *Nowe Książki* 1997 nr 1. — K. RUTKOWSKI, Naga dusza, *Twórczość* 1998 nr 7.

2101. B. OLEKSOWICZ, Książd Lwowicz – przyjaciel Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1996 z. 2; „Dziady”, historia, romantyzm. *Studia i szkice*, Gdańsk 2008 s. 115-164 [pt. „A Lwowicz co? – on pacierz po umarłym mówi!"]. — J.M. RYMKIEWICZ, Trzy drobiazgi Mickiewiczowskie, w: *Romantyzm, Janion, fantazmaty*. Prace ofiarowane prof. Marii Janion na jej siedemdziesięciolecie, red. D. Siwicka, M. Bieńczyk, War. 1996 s. 39-51. — A. WIERCIŃSKI, Litwa Mickiewicza. Pamięci prof. Wład. Wielhorskiego, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — J. BOROWCZYK, Wierszopis i „carski urzędnik”. Jan Jankowski w kronice i legendzie procesu filomatów i filaretów, w: *Nie tylko o Norwidzie*, red. J. Czarnomorska, Z. Przychodniak, K. Trybuś, Poz. 1997 s. 96-122. — T. ŁUBIEŃSKI, Miłość niebiańska i miłość ziemna, *Teatr* 1997 nr 10.

2102. M.K. BAGADZŹ, A. Mickevič i Karalina Sabanskaa, w: Adam Mickevič i nacynał'nyâ kul'tury. Materyjały Mižnarodnaj naukovaj konferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 183-185. — J. BOROWCZYK, „Spółwygnańcy” A. Mickiewicza. O zesłańczych losach Cypriana Daszkiewicza, Feliksa Kułakowskiego i Jana Sobolewskiego, w: *Syberia w historii i kulturze narodu polskiego*, red. A. Kuczyński, Wr. 1998 s. 84-90. — M. GERMANOWICZ, Gistoryâ sam'i Damejkaŭ – sprobâ âe ŭznaŭlennâ, w: Adam Mickevič i nacynał'nyâ kul'tury..., s. 424-428. — H. GRABOWSKA, O kobiecie i miłości romantycznej, czyli o życiu pań nadobnych i... swawolnych, w: *Miasto Koło w 200 rocznicę urodzin A. Mickiewicza*, red. J. S. Mujta, Koło–Konin 1998 s. 22-31. — L. KONOPIŃSKI, P. ZUBIELIK, Konstancja Łubieńska. Mity i prawda historyczna, *Przegł. Wlkp.* 1998 nr 3/4 (41/42). — M. KOSMAN, Praŭda i legenda pra sapernika paëta: Vaŭžynec Putkamer i A. Mickevič, w: Adam Mickevič i nacynał'nyâ kul'tury..., s. 146-154. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Gęba za łatkę, w: *Mickiewicziana zbierane po świecie*, War. 1998 s. 69-71. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Mickiewiczowski Adolf, w: *Mickiewicziana zbierane...*, s. 115-158; *Listy z Syberii*, oprac. H. Geber, War. 2003 s. 5-45. — K. RUTKOWSKI, Miejsce Xawery Deybel w rodzinie Mickiewiczów, w: *Tajemnice Mickiewicza*, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 29-62. — K. RUTKOWSKI, Xiężniczka. Miejsce Xawery Deybel w rodzinie Mickiewiczów,

Lubl. 1998. — S.A. RYBČONAK, Radavod Stypulkoŭskih gerba Dzâh, w: Adam Mickevič i nacynaŭnâ kul'tury..., s. 102-107. — W. SMASZCZ, Adam i Ewa. Rzymska miłość Mickiewicza, Tarnów 1998. — A. SYROKOMLA-BUŁHAK, Barbara znaczy obca. W odpowiedzi Jadwidze Maurer, Ziel. Góra 1998. — A. WITKOWSKA, Celina i Adam Mickiewiczowie, Kr. 1998. Rec.: M. KUZIĄK, Dwie opowieści o Mickiewiczu, *Dekada Lit.* 1998 nr 12 (148). — A. WITKOWSKA, Tajemnica małżeństwa Mickiewicza, w: Tajemnice Mickiewicza..., s. 17-28. — Z. WÓJCIK, Adam Mickiewicz – Ignacy Domeyko: dzieje przyjaźni, w: Adam Mickevič i nacynaŭnâ kul'tury..., s. 137-142. — Z. WÓJCIK, Ignat Damejka – sâbra A. Mickeviča, rodami z Medzvádki, w: Adam Mickevič i nacynaŭnâ kul'tury..., s. 418-424. — M. ZIELIŃSKA, Tajemnica przyjaźni z Margaret Fuller, w: Tajemnice Mickiewicza..., s. 63-78.

2103. H. KIETLIŃSKI, Miscellanea mickiewiczowskie. 5. Niezwykłe odkrycie (na szlaku mickiewiczowskim), *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 212-217 [dot. płyty nagrobnej Maryli z Wereszczaków Puttkamerowej w Bieniakoniach]. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Miscellanea mickiewiczowskie. 1. Maria Szymanowska, List do B. Thorvaldsena, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 193-200. — S. RYBČONOK, Przodkowie A. Mickiewicza po kądzieli, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 177-191 [uzup. J. Odrowąż-Pieniążek]. — M. KOSMAŃ, Wawrzyniec Puttkamer – rzekomy rywal wieszczki, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 73-84. — B. KUBICKA-CZEKAJ, Mickiewicz w gronie rodzinnym, w: W kręgu wielkich romantyków polskich. Praca zbior., red. B. Kubicka-Czekaj, Częstochowa 2000 s. 7-24. — S. ROSIEK, Pomnik opieki polskiej, w: Pieniądz w literaturze i teatrze. Materiały z sympozjum „Temat pieniądza w literaturze i teatrze”, red. J. Bachórz. Gdańsk 2000 [dot. składki pieniężnej na osierocone dzieci Mickiewicza].

2104. L. KONOPIŃSKI, Konstancja Łubieńska – wielkopolska muza A. Mickiewicza a inne muzy poetów, w: W dwusetną rocznicę urodzin

A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Naukowej zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 77-92. — G. MONSAGRATI, Mickiewicz e il „fantasma di Margaret”, w: Per Mickiewicz. Atti del Convegno internazionale nel bicentenario della nascita di Adam Mickiewicz. Accademia Polacca di Roma, 14-16 Dicembre 1998, red. A. Ceccherelli, L. Marinelli, M. Piacentini, K. Żaboklicki, War.–Rzym 2001 s. 278-290 [dot. Margaret Fuller]. — L. QUERICOLI MINCER, La contesa sulle origini ebraiche di Mickiewicz, w: Per Mickiewicz..., s. 216-228. — K. ŻABOKLICKI, Le lettere di Adamo Mickiewicz a Margaret Fuller, *Dimensioni e problemi della ricerca storica* 2001 nr 1 [ref. wygł. na konf.: Margaret Fuller: tra Europa e Stati Uniti d'America. Atti del Convegno internazionale, Roma, 20-22 novembre 2000]. — M. TROSZYŃSKI, Pani generałowa Małachowska. O adresatce nieznaną dedykacji Mickiewicza, w: Romantyzm. Poezja. Historia. Prace ofiarowane Zofii Stefanowskiej, red. M. Prussak, Z. Trojancowiczowa, War. 2002 s. 70-80. — E. ZIÓŁKOWSKA, Profesor Mickiewicz, *Mówią Wieki* 2003 nr 8. — J. RUTA, Budziszewska sawantka, *Kur. Rogoz.* 2004 nr 1.

2105. M. DALMAN, Mickiewicz – Oleszkiewicz. Dzieje przyjaźni, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 55-64. — R. GREJNER, Karolina Soban'skaa [historia vzaimootnošenij Puškina, Mickeviča i grafini Soban'skoj], Odessa 2005. — Z. PRZYCHODNIAK, Ojczyzna domowa Adama. Poeta w kręgu rodzinnym, w: Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 29-46. — M. SOŁTYSIK, Z tajemnic domu Mickiewiczów, *Palestra* 2005 t. 50 nr 11-12. — R. SOSIŃSKA, Maria Szymanowska i A. Mickiewicz – historia znajomości, *Ruch Muz.* 2005 nr 3. — Z. STEFANOWSKA, O przyjaźni Mickiewicza z Domeyką, w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 31-35. — D. ZAWADZKA, Mickiewicz – Lelewel: ich przyjaźń zawodowa, w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 37-47. — B. ZWOLIŃSKA, O romantycznej przyjaźni w świetle korespondencji filomatów, w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 65-74. — D. ZYGARDOWICZ, Romantyczna miłość i Adam Mic-

- kiewicz, War. 2005. — I. JOKIEL, Joachim Lelewel „... daję porękę (...)", w: Lornety i kapota. Studia o Mickiewiczu, Opole 2006 s. 17-72. — S. MOLEND, „Żeglarz i syrena". Gawędy i wiersze, w: „Gdyby nie oni...", Kalisz 2006. — K. ZIELNICA, Karolina Jaenisch-Pavlova, Adam Mickiewicz und Alexander von Humboldt. Ein Beitrag zu den deutsch-russisch-polnischen Literaturbeziehungen des 19. Jahrhunderts, Berlin 2006; wyd. nast. Potsdam 2009.
2106. D. ŚWIERCZYŃSKA, Awdotia Bakunin: tajemnicza miłość Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 2007 nr 6. — I. WĘGRZYN, Władysław Mickiewicz – strażnik ojcowskiej pamięci, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 381-392. — T. BUDREWICZ, Maryla w oczach Władysława Bełży, w: Melodii, kraski, zapachi „małoj roding" A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 101-109. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Sporu o matkę Wieszcza ciąg dalszy, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 395-403 [polem. z art. I. Grudzińskiej-Gross, Niechciane matki wieszczów, *Gaz. Wyb.* 2001 nr 246]. — B. MUCHA, „Czy to jest przyjaźń? Czy to jest kochanie?". Adam Mickiewicz i Karolina Jaenisch, *Stud. i Mat. Polon.* 2009 t. 9 s. 35-46. — U. PHILLIPS, Apocalyptic Feminism. A. Mickiewicz and Margaret Fuller, *Slav. East Eur. Rev.* 2009 t. 87 nr 1. — D. SAMBORSKA-KUKUĆ, Uwagi do biografii Maryli w świetle odnalezionego dokumentu, *Teksty Drugie* 2009 nr 3. — R. ŚALNA, V. PIOTROVIČIUS, Adomas Mickevičius ir moterys / Adam Mickiewicz a kobiety, Wil. 2009. — A. WITKOWSKA, Bogdan Jański, czyli kto?, w: Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 225-232.
2107. S. KOPER, Kobiety w życiu Mickiewicza, War. 2010. — D. SAMBORSKA-KUKUĆ, Wileńskie ślady Ksawery Deybel, *Teksty Drugie* 2013 nr 6. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, Apostoł i mentor nauraca Konstancję Łubieńską..., w: Mickiewicz niedoczytany. Korespondencja poety w perspektywie współczesnej, red. E. Hoffmann-Piotrowska, A. Fabianowski T. Jędrzejewski, War. 2014 s. 113-128. — G.-B. KOHLER, Selbst, Anderes Selbst und das Intime Andere: A. Mickiewicz i Jan Čačot, *Stud. Białorut.* 2014 s. 79-94. — Z. DAMBEK-GIALLELIS, Płaszcz Mickiewicza, w: Studia o Mickiewiczu w 160. rocznicę śmierci Poety, red. J. Fiećko, K. Trybuś, Poz. 2015 s. 231-250. — L. LIBERA, Choroba Celiny Mickiewiczowej, w: Mickiewicz, Ziel. Góra 2015 s. 257-266. — R. ŚALNA, Żony dwóch znanych romantyków, tłum. I. Fedorowicz, A. Obolewicz, Wil. 2015. — M. ROKOSZ, Samarytaństwo Mickiewicza, w: Polacy i świat, kultura i zmiana. Studia historyczne ofiarowane prof. Halinie Florkowskiej-Francić, zebra. J. Lencznarowicz, J. Pezda, A.A. Zięba, Kr. 2016 s. 53-63.
2108. D. SAMBORSKA-KUKUĆ, Od Puttkamerów do Konopnickich. Rewizje i rekonstrukcje, War. 2016.
- Zawartość: Dziecko z białego małżeństwa Puttkamerów; Gustaw – żonaty! O pewnym drobiazgu z Arch. Kuratorii Wileńskiej; „Niech żyje gastronomia! Minęły owe złote wieki, gdzie się człek nasycił promionkami i harmonią, które czysta miłość przyprawowała", czyli co jedli filomaci; Deyblowie i ich pensja; Fragmenty listów Ksawerego Deybla do Joachima Lelewela; Wileńskie ślady Ksawery Deybel.
2109. N.D. IVINSKAĀ, P. IVINSKIĀ, Karolina Soban'skaā, Puškin, Mickevič, Mos. 2019. — O. PŁASZCZEWSKA, Z kręgu Mickiewicza. Książd Jełowicki i malarka, albo intersemityczna lekcja polskości, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 175-201. — M. CHOTYŃSKA, Bogdan Jański i jego współcześni, *Persp. Kult.* 2020 nr 2. — F. FALCHI, Mazzini, Mickiewicz e Fuller. Democrazia e questione sociale (1830-1850), *Storia e Politica* 2020 nr 2. — I. KIENZLER, Mickiewicz: miłości i romanse, War. 2021 [audiobook]. — D. KUKUĆ, Przodkowie A. Mickiewicza – rodzina Anny z Orzeszków Majewskiej, *Pam. Lit.* 2022 z. 3. — M. SOKOŁOWSKI, Paris, Ladis, Paradis. Biografia polityczna Władysława Mickiewicza, War. 2023.

18. Kult pośmiertny

18.1. Opracowania

2110. K. KANTECKI, Pomnik Mickiewicza w Poznaniu, *Kurier Poz.* 1883 nr 37-40; wyd. osob. Pomnik A. Mickiewicza. Kartka z dziejów Poznania, Poz. 1883. — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia uroczystości złożenia na Wawelu zwłok A. Mickiewicza w dn. 4 lipca 1890, w: *Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r.* Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, Kr. 1890 s. 137-143. — K. BĄKOWSKI, Historia czytelnicy akademickiej krakowskiej i udział jej w sprawie budowy pomnika A. Mickiewicza, Kr. 1892.

2111. W. ĆWIK [J. BIAŁYNIA CHOŁODECKI], Kult pamięci A. Mickiewicza w Karłowich Warach, Czerniowce 1894.

Zawartość: J.N. JAŚKOWSKI, Wiersz do hrabiego A. Przeździeckiego w książce pamiątkowej dla A. Mickiewicza w domu pod Strzałą w Karłowich Warach; — A.E. ODYNIEC, [Mistrzu! Mój przyjacielu...] [Wiersz z 1870 r. w książce pamiątkowej w Karłowich Warach]; — J.I. KRASZEWSKI, [Modlitwa] [wiersz z 1872 r.]; — A. CHODŹKO, [Duchu słowiańskiej Sybilli, Adamie...] [wiersz z 1872 r.]; — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Gdy na polskim rychło niebie...; — [Cieniu wielkiego Mistrza...] [wiersz z 1878 r. w książce pamiątkowej dla A. Mickiewicza w Karłowich Warach]; — DRYŚ, [Wieszczu drogi i wielki...] [wiersz z 1885 r. w książce pamiątkowej dla A. Mickiewicza w Karłowich Warach]; — ZOFIA z K.G., [Wieszczu nasz! Twój przedwczesny zgon...] [wiersz z 1887 r.].

2112. A. BIEŃKOWSKI, Kronika Mickiewiczowska [obchody w 1898 r. w kraju i za granicą], *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 s. 82-94, 183-203, 296-320, 405-431, 522-558, 646-664, 756-782, 872-894, 987-1006, 1095-1115, 1209-1230, 1317-1331; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 371 [cz. 2 s. 1-290]. — W. LEITGEBER, Zasługi A. Mickiewicza jako poety, patrioty, człowieka i katolika, Ostrów Wlkp. 1898. Rec.: K.J. HECK, *Przegl. Powsz.* 1899 t. 63 s. 128-129. — W. PRZERWA-TETMAJER, Chłop polski na uroczystości Mickiewiczowskiej, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. —

J. STOKOWA, Król pieśni A. Mickiewicza, Poz. 1898. — W. KRASUCKI, Zgon i pogrzeb A. Mickiewicza, *Szkoła* 1900, 4 VII. — M. KRIDL, Kult Mickiewicza, *Tygodnik Polski* 1912 nr 28-29. — S. PIGOŃ, Z dziejów kultu Mickiewicza w Wielkopolsce, *Kur. Pozn.* 1921 nr 92-96. — A. KOEHLERÓWNA, Wieszczeni w hołdzie, *Mały Świątek. Warta* 1922 nr 10 [art. w stulecie wydania pierwszych poezji A. Mickiewicza]. — Z. WASILEWSKI, Po stu latach, w: *Mickiewicz i Słowacki*, War. 1922, s. 310-343. — M. ASANKA-JAPOŁŁ, Niezwykły kult Mickiewicza we Włoszech, *Ilustr. Kur. Codz.* 1924 nr 321. — A. ZANARDELLI, Onoranze italiane ad A. Mickiewicz, *Riv. di Cult.* 1924 t. 10 nr 6/7 s. 278-280.

2113. M. CZAPSKA, Mickiewiczowskie pamiątki w Paryżu, *Bluszcz* 1925 nr 51/52. — J. KADEN-BANDROWSKI, Mickiewicz wraca do kraju (1891), *Wiad. Lit.* 1925 nr 3; Święty płomień, Lond. 1945 s. 86-89. — Kraszewski a sprowadzenie zwłok Mickiewicza, *Głos Nar.* (Kr.) 1927 nr 322. — B., Wspomnienie z wycieczki artystycznej odbytej w r. 1883 do Puszczy Białowieskiej i ziemi rodzinnej Mickiewicza, *Ziemia* 1928 nr 13; 1929 nr 9, 23. — M. CZAPSKA, Jeszcze o „domku Mickiewicza” w Kownie, *Wiad. Lit.* 1932 nr 41. — J. LORENTOWICZ, Walka o prochy wieszczka, *Kur. Por.* (War.) 1934 nr 131 [wspomnienia z uroczystości poprzedzających przewiezienie prochów poety na Wawel]. — E. BOBROWSKI, Robotniczy obchód Mickiewiczowski w Krakowie w r. 1898, *Niepodległość* 1936 t. 13 s. 288-291.

2114. S. KAWYN, Ideologia stronnictw politycznych w Polsce wobec Mickiewicza 1890-1898, Lw. 1937.

Rec.: Z. ŁEMPICKI, Mickiewicz w latach 1890-1898, *Kur. Warsz.* 1937 nr 164. — S. ROGOŹ, Kult Mickiewicza, *Wiad. Lit.* 1937 nr 42. — M. TYROWICZ, *Przegl. Powsz.* 1937 t. 216. — J. GARBACZOWSKA, *Pam. Lit.* 1938 s. 316-319. — E. SAWRYMOWICZ, *Życie Lit.* (War.) 1938 z. 1. — T. SINKO, Demonstracje Mickiewiczowskie 1890-1898, *Ilustr. Kur. Codz.* 1938 nr 328. — S. ŁEMPICKI, *Nowa Książka* 1939 z. 2.

2115. S. KAWYN, Manowce tak zwanej bezstronności naukowej czy taktyka polityczna, *Wiad. Lit.* 1938 nr 16 [polem. z art. S. Pigonia pt. Fałszywa historia kultu Mickiewicza]. — S. PIGOŃ, Fałszywa historia kultu Mickiewicza, *Mysł Nar.* 1938 nr 1 [polem. z pracą S. Kawyna pt. Ideologia stronnictw politycznych wobec Mickiewicza 1890-1898]. — Kult Adama Mickiewicza v ruském básnictví, *Lidové noviny* 1948. — Z. LIBERA, Zapomniany pomniczek Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1948 s. 486-489; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm., wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 423-425 [o poemacie K. Hoffmana „Pieśń wstępna”]. — Mickiewiczovy oslavy v Moskvě, *Lidové noviny* 1948 nr 302. — Mickiewicz v ruském básnictví, *Práce* 1948. — J. ROGOWSKI, Kult A. Mickiewicza we Lwowie w latach 1939-1941, *Pam. Lit.* 1948 s. 522-532. — R. POLLAK, Z dziejów kultu Mickiewicza, *Świat (dod. Głosu Wlkp.)* 1948 nr 38 [publ. portretu A. Mickiewicza malowanego przez Z. Szymanowską]. — Skuteczny Mickiewicz, *Lidové noviny* 1948 nr 300.

2116. M.J. MAJEWSKA, Z dziejów kultu Mickiewicza w Rosji, *Przegl. Kult.* 1954 nr 37. — D. BADURA [SIMONIDES], Materiały do kultu Mickiewicza na Śląsku w drugiej poł. XIX w., *Kwart. Opol.* 1955 nr 1. — T. ORACKI, Kult Mickiewicza na Warmii i Mazurach, *Słowo na Warmii i Mazurach* 1955 nr 6. — É. KRAKOWSKI, Mickiewicz et l'histoire pathétique de la Pologne, Par. 1955. — B. LUBOSZ, Z dziejów Mickiewicza na Śląsku, *Życie Lit.* 1955 nr 48.

2117. A. BRONARSKI, Adam Mickiewicz i jego stosunek do Szwajcarii. W setną rocznicę śmierci poety, Genewa 1956. — Z. FOLEJEWSKI, Mickiewicz and the Poles in the West, w: Mickiewicz and the West. A symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 11-17. — D. KACZMARZYK, Sprawa pomników A. Mickiewicza, *Ochrona Zabytków* 1956 nr 1-2. — J. KORASZEWSKI, Czym był Mickiewicz dla Śląska w okresie walk o wyzwolenie społeczne i narodowe?, Kat. 1956. Rec.: M. Kudělka, *Slezský sborník* 1957.

2118. Kraków Mickiewiczowi, red. D. Rederowa, Kr. 1956.

Zawartość: M. ŚWIĄTECKA, Sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza do kraju; — A. LEŚNODORSKA, Z. MLECZKÓWNA, Pomnik A. Mickiewicza w Krakowie; — K. STA-

CHOWSKA, Materiały [dot. sprowadzenia zwłok i pomnika A. Mickiewicza w Krakowie].

2119. W. LEDNICKI, The secret of Mickiewicz's greatness, w: Mickiewicz and the West..., A symposium, red. B.R. Bugelski, Buffalo 1956 s. 63-75. — S. KAWYN, Cześć pozgonna dla Mickiewicza wśród poetów lwowskich (1855-1856), *Pam. Lit.* 1957 z. 4; Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 325-341, wyd. 2 War. 2001 s. 433-454.

2120. S. KAWYN, W kręgu kultu Mickiewicza. Szkice fenograficzne, Łódź 1957.

Zawartość: Wstęp; Mickiewicz w ocenie autora „Ludgardy”; Improwizacje Słowackiego i Mickiewicza w oczach „zwolenników Adama”; Dzieciństwo wróżebne Mickiewicza w biografii Antoniego Małeckiego; Dwa mistyczne portrety Mickiewicza w ujęciu Towiańskiego; Milczenie Mickiewicza-poety w okresie towianizmu; Kult Mickiewicza w twórczości Żeromskiego.

2121. J. KORASZEWSKI, M. SUCHOCKI, Rola twórczości Mickiewicza w rozbudzeniu i utrzymaniu polskości na Śląsku, Poz. 1957. Rec.: M. KUDĚLKA, *Slezský sborník* 1960. — J. KRZYŻANOWSKI, Mickiewicz w Polsce Ludowej, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.-Wr. 1958 s. 24-43. — S. WILCZEK, Recepcja twórczości Mickiewicza na Śląsku Cieszyńskim w świetle art. czołowych czasopism cieszyńskich do roku 1918, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 168-190. — S. WILCZEK, Wydawnictwo Karola Miarki i jego rola w szerzeniu kultu Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji..., s. 168-190. — A. BRONARSKI, Z dziejów pobytu i kultu A. Mickiewicza w Szwajcarii, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 110-137. — A. BUKOWSKI, Kult Mickiewicza na Pomorzu, *Gdań. Roczn. Hum.* 1959 nr 1/2 [odb.]. — S. KAWYN, Walka o grób Mickiewicza, w: Mickiewicz w oczach swoich współczesnych. Studia i szkice, Kr. 1967 s. 319-324, wyd. 2 War. 2001 s. 426-432.

2122. Ā. BRYL', U.A. KALESNIK, Miž tyh palėŭ... Pra zamlŭ, što nathnŭla Mickeviča. Fotoalbom, Mińsk 1968. Rec.: Z. NIEDZIELA, Mež tyh polėŭ...

Znamâ Źnosti, *Ruch Lit.* (Kr.) 1971 z. 2. — S. KAWYN, Kult Mickiewicza w twórczości Żeromskiego, w: *Studia i szkice*, wstęp A. Hutnikiewicz, Kr. 1976 s. 301-325. — B. LUBOSZ, Godziny śląskie A. Mickiewicza, *Zaranie Śląskie* 1969 z. 1; Filomaci i entuzjaści, *Kat.* 1977 s. 5-27. — H. WINNICKA, Socjaliści polscy wobec A. Mickiewicza: przewieszenie zwłok poety do kraju (1890 r.), *Przegl. Hum.* 1977 nr 9 s. 53-63. — T. ZIENKIEWICZ, Z problematyki recepcji twórczości romantyków polskich na Warmii, *Ruch Lit.* (Kr.) 1980 z. 6. — 150 rocznica pobytu Mickiewicza w Wielkopolsce. Mickiewiczowska sesja nauk., red. H. Molenda, Kalisz 1981. — E. SZYMANIS, Istota legendy Mickiewicza – szkic refleksji, *Przegl. Hum.* 1983 nr 12. — M. PRUSSAK, Teatr ogromny?..., *Zesz. Nauk. Uniw. Jag. Prace Historycznol.* 1985 z. 58. — L. MIRAĆCŹKI, Pulpularyzacja twórcy i Źszanawanie pamjaci A. Mickiewicza na Belarusi, *Slavia Orient.* 1987 nr 3/4.

2123. B. BILIŹSKI, KapitoliŹski laur A. Mickiewicza (1877-79), *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991 s. 155-176. — M. INGLÓT, The socio-political role of the Polish literary tradition in the cultural life in Lwów. The exemple of Adam Mickiewicz work, w: *The Soviet takeover of the Polish Eastern provinces 1939-1941*, Basingstoke 1991 s. 131-148. — M. INGLÓT, Mickiewicz we Lwowie (1939-1941). Karta z dziejów kultu, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 127-150. — P. KULECZKA, Mickiewicz w polskim krajobrazie. Miejsca kultu i pamieci, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 440-453. — G. MARCHÓW, Przyjazd Władysława Mickiewicza na Ukrainę i polskie manifestacje patriotyczne w Źytomierzu w świetle urzędowej korespondencji, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 165-174. — [B. DOPART], Za co kochamy Mickiewicza? Z dr. B. Dopartem rozmawia K. Szymoniak, *Nowy Nurt* 1995 nr 5-6. — A. WITKÓWSKA, Adam Mickiewicz po dwustu latach. Przemiany legendy, w: *Romantyzm, Janion, fantazmaty. Prace ofiarowane prof. Marii Janion na jej siedemdziesięciolecie*, red. D. Siwicka, M. BieŹczyk, War. 1996 s. 23-37.

2124. S. ROSIEK, Zwłoki Mickiewicza. Próba nekrografii poety, GdaŹsk 1997.

Rec.: A. BAGAJEWSKI, Dyskurs o trupie, *Tytuł* 1998 nr 4. — J. BIELSKA-KRAWCZYK, Źycie po Źyciu – śmierć po śmierci, *Kwartalnik Artystyczny* 1998, nr 4. — M. KŁECEL, Horror mickiewiczowski, *Literatura* 1998 nr 4. — R. KORÓPECKYJ, *The Polish Review* 1998 nr 4. — A. KOWALCZYKÓWA, *Zagad. Naukozn.* 1998 z. 2. — J. MICHAŁSKI, Mickiewicz jako tautologia, *Znak* 1998 nr 9. — K. RUTKÓWSKI, Teraz, w godzinę śmierci, *Twórczość* 1998 nr 5. — D. SIWICKA, Mickiewicz nieŹywy, *Res Publica Nova* 1998 nr 7/8. — B. ZWOLIŹSKA, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 6.

2125. B. CHRZĄSTÓWSKA, Zeszyt – pamiatka z „epoki Mickiewicza”, *Polonistyka* 1998 nr 7. — E. FONFARA, Wybrane zagadnienia z recepcji Adama Mickiewicza na Śląsku CieszyŹskim w XIX wieku, *Watra* 1998 s. 19-29. — E. GRZĘDA, Funkcje i znaczenie dębu w kulcie A. Mickiewicza, *Litteraria* 1998 t. 29 s. 41-50. — W. MOŁIK, Kult Mickiewicza w środowiskach młodzięzy polskiej na ziemiach pod panowaniem pruskim w 2. poł. XIX w. i na początku XX w., w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998*, Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 293-311. — J. STRZAŁKA, Nasz Adaś, *Apokryf* 1998 nr 14 [dot. recepcji A. Mickiewicza na WileŹszczyźnie]. — G. STUDNICKI, Kult A. Mickiewicza w Wadowicach. W 200. rocznicę urodzin Wieszcza, *Wadoviana* 1998 nr 1. — H. STYBANIOWICZ, Postać A. Mickiewicza w mediach regionalnych, w: *Večnyja problemy i vobrazy Ź tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjalaŹ Mižnarodnaj navukova-těarětyčnaj konferencyji „Asoba i tvorčasc’ A. Mickeviča Ź kantěksce su-svetnaj litaratury”*, red. U.A. Sen’kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 388-396. — F. ZIEJKA, Na początku był plagiat... Z dziejów kultu Adama Mickiewicza w Krakowie, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3. — A. KIEŹUŹ, Czytanie Mickiewicza u progu niepodległosci, w: *Mickiewiczologia. Tradycje i potrzeby. Materiały konf. zorganizowanej przez Towarzystwo Lit., im. A. Mickiewicza oraz Instytut Fil. Pol. WSP w Słupsku w dn. 23-25 września 1997 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 167-176. — A. KOWALCZYKÓWA, ŚwiteŹ i inne miejsca. Pamiatki mickiewiczowskie w zagrożeniach, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 263-270. — J. RACŁAVSKÁ, Adam Mickiewicz na łamach prasy cieszyŹskiej, w: *Adam Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečnené*

v Olomouce 24 a 25 listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomuniec 1999.

2126. T. BIEŁOCKA, Język A. Mickiewicza a polszczyzna współczesnej młodzieży grodzieńskiej, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowska pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 3: W kręgu języka, red. E. Feliksiak, B. Nowowiejski, Białystok 2000 s. 193-200. — T. BUDREWICZ, O wieńcach na krakowskim pogrzebie A. Mickiewicza, w: Wilno i ziemia..., t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 263-284. — A. KULIGOWSKA-KORZENIEWSKA, Apoteoza Mickiewicza w roku 1905, w: Wilno i ziemia..., t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 27-42. — H. LORKOWSKA, Wokół „świąt Mickiewiczowskich” organizowanych przez poznaczyków w Teatrze Polskim w latach 1875-1920, w: Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Stęszewski, Poz. 2000 s. 93-96. — J.S. OSSOWSKI, Wileńskie Środy Mickiewiczowskie, w: Wilno i ziemia..., t. 1: W kręgu spraw historycznych, s. 343-376. — E. SŁOKA, Romantyczne podróże szlakami A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 141-158. — W. ŚLADKOWSKI, Z Montmorency na Wawel, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* t. 19: 2001 s. 31-38. — B. WYSOCKA, „Czytanie” Mickiewicza w Wielkopolsce w dwudziestolecu międzywojennym, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 181-191.

2127. E. CZERNIAKOWSKA, Kult A. Mickiewicza na łamach *Gazety Gdańskiej* w latach 1891-1900, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 465-473. — K. JAWORSKA, Śmierć A. Mickiewicza i pamięć o nim w archiwum „Sprawy Bożej” i okolicach, w: Mit jedności słowiańsko-romańskiej w życiu i twórczości A. Mickiewi-

cza. Konfrontacje polsko-włoskie w 150 rocznicę śmierci poety, red. M. Sokołowski, War. 2005 s. 216-243. — M. PIOTROWSKA, Adam i Maryla na wielkopolskiej rampie, czyli słów kilka o scenicznej recepcji Wieszcza, w: Mickiewicz daleki i bliski. Spotkania wielkopolskie w 150. rocznicę śmierci poety, red. Z. Przychodniak, M. Piotrowska, Poz. 2005 s. 199-212. — A. SOBIECKA, Mickiewicz w „żywych obrazach” w repertuarze krakowskim (1871-1899), w: Mickiewicz w Gdańsku..., s. 455-464. — M. SOKOŁOWSKI, Mowy pogrzebowe wygłaszane z powodu śmierci A. Mickiewicza wobec tradycji gatunku, *Pam. Lit.* 2005 z. 4; Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 55-83. — I. SZYPOWSKA, Inaugurujące wystąpienie, w: Adam Mickiewicz 1798 – 1855 – 2005. Wielkość – tradycja – pamięć, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 9-17 [dot. działalności Tow. Lit. im. A. Mickiewicza].

2128. K. BILIŃSKI, Kult Mickiewicza we wspomnieniach S. Przybyszewskiego, w: W cieniu Mickiewicza, red. J. Łyszczyna, M. Bąk, Kat. 2006, s. 329-335. — T. BUDREWICZ, O mowach na krakowskim pogrzebie Mickiewicza, w: „Z krań Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ũ žyci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka [Musijenko], Grodno 2006 s. 60-74. — D. CZARNOWSKA, Gdyby nie dziek..., w: Mój Mickiewicz. Studenckie Naukowe Koło Edytorsko-Tekstologiczne [Materiały konf. z okazji 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor., 11 maja 2005], Tor. 2006 s. 15-18. — M. LUTOMIERSKI, Nasz (?) Mickiewicz, czyli Mickiewicz wśród studentów polonistyki, w: Mój Mickiewicz. Studenckie..., s. 75-79. — E. MALINOWSKA, „Żywe pamiątki”. O formach kultu A.E. Odyńca i I. Domeyki po 1863 r., w: W cieniu Mickiewicza..., s. 306-319. — A. MUSZYŃSKA, Mój Mickiewicz. Na pograniczu światów, w: Mój Mickiewicz. Studenckie..., s. 35-37. — A. OLESZKIEWICZ, Prowincjonalny wieszcz, w: Mój Mickiewicz. Studenckie..., s. 38-40. — M. PABICH, Jeśli nie Mickiewicz, to kto?, w: Mój Mickiewicz. Studenckie..., s. 1-3.

2129. M. PIOTROWSKA, Zanim „te księgi trafiły pod strzechy”. Wielkopolska recepcja Mickiewicza, Poz. 2006. Rec.: M. CHOŁODY, Mickiewicz pod strzechami?, *Przegl. Hum.* 2008 nr 3.

- M. BIĘNCZYK, Hugo – Mickiewicz. Tanatografia porównawcza, w: *Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005*, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 84-101. — A. BUJNOWSKA, „Jako córka, wnuczka i Polka...”. Krakowski pogrzeb A. Mickiewicza w relacji Heleny Mickiewiczówny, córki Władysława, w: *Śmierć Mickiewicza...*, s. 117-123. — M. CHOŁODY, Arcymoralny wychowawca narodu. Mickiewicz wizerunek dydaktyczny w XIX w., w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*, Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 129-141. — M. CHOŁODY, Słów kilka o życiorysie A. Mickiewicza „wierszem skreślonym” przez Karola Hoffmana, w: *Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników*, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 177-192. — S. FIŁA, Powstanie i początki działalności Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza we Lwowie, w: *Mickiewicz we Lwowie. Materiały z sympozjum, Lwów 6 czerwca 2006 / Mickevici u L'vovi. Materiali simpoziumu Lviv 6 červnâ 2006*, red. S. Makowski, War.–Lw. 2007 s. 29-38. — M. JANION, Wieszcz i słuchacze, w: *Gorączka romantyczna*, Gdańsk 2007 s. 119-139. — M. KRAKOWIAK, Wieszcz Adam jako bohater eseju metaliterackiego, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 339-350. — M. PIOTROWSKA, Obronny mur, czyli mickiewiczowskie „tableaux vivants”, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 61-71. — M. PIOTROWSKA, Zanim „te księgi zbłądziły pod strzechy”, czyli od odbiorcy elitarnego ku odbiorcy popularnemu, w: *Mickiewicz wielu pokoleń...*, s. 205-216. — K. RATAJSKA, Młodzież UJ w hołdzie wieszczowi, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 90-99. — S. ROSIEK, Na cmentarzu i na salonie. Sceny z dziejów medalionu Augusta Préaulta, w: *Śmierć Mickiewicza...*, s. 102-116. — E. SKORUPA, Mickiewicz zakazany – Mickiewicz czytany, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 13-23. — K. SZCZUKA, Matki, płaczki, wdowy. Żałoba po Mickiewiczu, w: *Śmierć Mickiewicza...*, s. 41-51. — A. WITKOWSKA, „Duch Adama i skandal” – poetycka relacja z pogrzebu czy wiersz o tajemnicy śmierci Mickiewicza?, w: *Śmierć Mickiewicza...*, s. 31-40. — S. ROSIEK, Otwieranie grobu Mickiewicza, w: *Album Gdańskie. Prace ofiarowane Prof. Józefowi Bachórzowi na 75. rocznicę urodzin i 50-lecie pracy nauczycielskiej*, red. J. Data, B. Oleksowicz, Gdańsk 2009 s. 113-124.
2130. S. ROSIEK, Mickiewicz (po śmierci). Studia i szkice nekrograficzne, Gdańsk 2013. Rec.: P. PIENIAŻEK, Stąd do wieczności, *Twórczość* 2014 nr 6.
- Kontynuacja książki: Zułoki Mickiewicza, Gdańsk 1997.
2131. A. ZNAJOMSKI, Pokłosie bibliograficzne uroczystości patriotycznych organizowanych na ziemiach polskich w okresie zaborów, *Bibliotheca Nostra* 2018 nr 1.
2132. A. Mickiewicz w Krakowie: Collegium Maius UJ 15 X – 15 XI 2018. Katalog wystawy. Wprowadzenie K. Stopka, S. Dziedzic, Kr. 2018.
- Zawartość: F. ZIEJKA, Mickiewicz w Krakowie; — B. FRONTCZAK, O wystawie „Adam Mickiewicz w Krakowie”; — Pamiątki po A. Mickiewiczu w Krakowie (wybór).

18.2. Nekrologi, mowy i kazania żałobne, wspomnienia pośmiertne, świadectwa kultu

2133. Adam Mickiewicz, *Gwiazdka Ciesz.* 1855 nr 49/50. — L. CHIALA, [Nekrolog], *Rivista Contemp. Naz. Ital.* 1855, 15 XII. — J. DOBRZAŃSKI, Adam Mickiewicz, *Nowiny* (Lw.) 1855 nr 147. — [H. JIREČEK?], Adam Mickiewicz. Životopis, *Světazor* (Wied.) 1855 t. 7 s. 105. — [Komunikat o śmierci Mickiewicza], *Wiad. Pol.* (Par.) 1855 nr 6. — [J. KOŹMIAN], Adam Mickiewicz [Nekrolog], *Przegl. Pozn.* 1855 t. 21 s. 444-459; Pisma, Poz. 1881 t. 3 s. 241-259. — G. LECOMTE, Adamo Mickiewicz, *La Fama* 1855 nr 105 [w nr. 102 z 20 XII inf. o śmierci Mickiewicza w Konstantynopolu]. — [Nekrolog A.M.], *Lumír* 1855 [dod. nr 90]. — Nekrolog, *Dem. Pol.* 1855, ark. 4, 20 XII s. 16 [autor: T.T. Jež lub S. Worcell]. — [Nekrolog], *Deutsches Museum* (Lipsk) 1855 nr 52. — [Nekrolog], *Neven* 1855 nr 50-51 s. 798, 814. — [Notatka o pogrzebie w Konstantynopolu i wysłaniu ciała

Mickiewicza do Par.], *Carigradski vestnik* (Konstantynopol) 1855 nr 256. — C. OLIVIER, *Chronique écrite de Paris* [nekrolog], *Rev. Suisse* 1855 grudzień s. 885. — Paryż, 2 grudnia, *Czas* 1855 nr 279. — [M. Popović], [Nekrolog], *Podunavka* 1855 nr 136. — [L. SIEMIŃSKI], Adam Mickiewicz, *Czas* 1855 nr 285-286, 288-289 [ogł. anonim.]; wydł. osob. Adam Mickiewicz. Wspomnienie pozgonne, Kr. 1856; Portrety literackie, Poz. 1865 s. 269-332; Dzieła, t. 3, War. 1881 s. 160-194. — [L. WOLSKI], Cieniom A. Mickiewicza, *Nowiny* (Lw.) 1855 nr 150. — F. WROTNOWSKI, [Relacja o chorobie i śmierci Mickiewicza], *Wiad. Pol.* (Par.) 1855 nr 7 [na podst. listów z Konstantynopola I. Kosiłowskiego, A. Lévy'ego, H. Szułalskiego].

2134. Adam Mickiewicz, *Časop. Česk. Museum* 1856 nr 2. — Adam Mickiewicz, *Illustr. Zeit.* 1856 nr 669. — [Exekvie A.M.], *Hlas jednoty katolické* 1856 nr 1. — C. NORWID, Czarne kwiaty, *Czas. Dod. mies.* 1856 z. 12. — A. PRUSINOWSKI, Mowa żałobna na nabożeństwie za duszę A. Mickiewicza odprawianem w Poznaniu w Kościele św. Marcina dn. 15 stycznia, Grodzisk 1856. — Wiadomości ze Wschodu [Pogrzeb Mickiewicza w Konstantynopolu], *Wiad. Pol.* (Par.) 1856 nr 8/9. — P. DOLZINO, Lago e monte. Racconti due con un saggio su A. Mickiewicz, Mediolan 1858. — T.T. JEŻ, Z pamiętników włóczęgi. Konstantynopol, *Dzien. Lit.* (Lw.) 1858 nr 129. — K.W. WÓJCICKI, Wspomnienie o życiu A. Mickiewicza, War. 1858. — J. DZIERŻKOWSKI, Adam Mickiewicz, *Przegl. Powsz.* 1860 nr 102. — K. ESTREICHER [starszy], Zgon Farysa, *Postęp* (Wiedeń) 1862 nr 18. — V. HUGO, [Au Comité du monument de Mickiewicz], w: Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 Mai 1867), Par. 1867 s. 44-45; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 59; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 344-345; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryccki, War. 1999 s. 396-397. — Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 Mai 1867), Par. 1867 [wstęp W. Mickiewicza, przemówienia wygłosili: L. Wołowski, S. Goszczyński, M. Carnot, L.-A. Foucher de Careil, D. Irányi, A. Lévy, J. Fric, Pétrovitch, P. Bataillard; listy nadesłali: J. Miche-

let, E. Quinet, A. Mordini, V. Hugo]. — H. GROTTUŻ, Po pogrzebie A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz, Korespondencja, t. 2, Par. 1872 s. 267-268. — O. J..., Obchód rocznicy zgonu A. Mickiewicza w Towarzystwie Polskim „Ognisko” w Wiedniu, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1874 nr 279.

2135. Wspomnienia o Mickiewiczu, *Przegl. Lwow.* 1875 t. 9. — A. GILLER, Uczczenie poetów, *Ruch Lit.* (Lw.) 1877 nr 43. — J.C. JANISZEWSKI, Mowa żałobna na cześć śp. A. Mickiewicza miana w czasie żałobnego nabożeństwa za duszę jego odprawionego w Inowrocławiu w roku 1855, w: Dwadzieścia mów i kazań przygodnych, Lw. 1878 s. 69-80. — Adunanza solenne dell'Accademia A. Mickiewicz tenuta a Bologna il 28 novembre 1880 e Relazione sullo stato della sua biblioteca. Florencja 1880 [m.in. wiersz V. Mignaniego pt. Mickiewicz quod magna Polonorum gloria vatum, listy V. Hugo, W. Kulczyckiego, A. Begeya, A. Lev'ego]. — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Na uroczystość A. Mickiewicza 26 XI 1882 r. w Paryżu, *Gaz. Krak.* 1882 nr 212. — E. PAWŁOWICZ, Wspomnienia znad Wilii i Niemna, Lw. 1882 [wyd. 3 Lw. 1901]. — K.D. MORAWSKI, Przemówienie na wieczorku Mickiewiczowskim 28 XI 1883, *Gaz. Krak.* 1883 nr 277. — A.E. ODYNIEC, Wspomnienia z przeszłości opowiadane Deotymie, War. 1884.

2136. K. BRZOWSKI, Moje wspomnienia o Mickiewiczu, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 29-36; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 29-36. — T.T. JEŻ, Szczegóły niektóre o śmierci i eksportacji zwłok Mickiewicza w Konstantynopolu, *Kraj* 1885 nr 46; Pamięci Adama..., s. 44-56; Książka zbiorowa ku uczczeniu..., s. 44-56. — L. FINKEL, Wieś w poezji polskiej. Przemówienie na uroczystości Mickiewicza w Dublinach, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1887 nr 338-339. — E. JELINEK, S Mickiewiczowym soudruhem, *Hlas Národa* 1888 nr 36. Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 298. — Kronika miesięczna. Sprowadzenie do Krakowa zwłok śp. A. Mickiewicza, *Bibl. Warsz.* 1888 t. 4 s. 464-466. — Program Wieczoru Literacko-Wokalnego ku uczczeniu 33 rocznicy zgonu śp. A. Mickiewicza 1 grudnia 1888, Tarnopol 1888. — M. MOTTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3 [O pomniku Mickiewi-

cza w Poznaniu], *Dzien. Pozn.* 1889 nr 142-143. — P. PARYLAK, O największym naszym pisarzu A. Mickiewiczu, *Lw.* 1889 [wyd. nast. 1890, 1904]. Rec.: W. BĘŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 291-292. — Wiersz (konkursowy) na uczczenie pamięci A. Mickiewicza, *Kr.* 1889 [F. NOWICKI, *Apoteoza*].

2137. Adam Mickiewicz na Wawelu, *Kur. Pozn.* 1890 nr 151. — A. ASNYK, Mowa wygłoszona na przy wniesieniu zwłok A. Mickiewicza do katedry na Wawelu, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1890 nr 153; B.A. Baranowski, *Pedagogika Mickiewiczowska*. Urywki pedagogiczne skreślone na tle utworów A. Mickiewicza. Książka pamiątkowa wyd. przez Towarzystwo Pedagogiczne ku uczczeniu uroczystego złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu, *Lw.* 1890; — B.A. BARANOWSKI, *Pedagogika Mickiewiczowska...* [m.in. mowy E. Renana, W. Czartoryskiego, W. Koźmierzkiego, A. Asnyka, S. Tarnowskiego]. — K. BARTOSZEWICZ, Echa Mickiewiczowskiego obchodu, *Kraj* 1890 nr 27. — K. BARTOSZEWICZ, Mickiewicz na Wawelu: album pamiątkowe złożenia zwłok wieszczki w krypcie katedralnej, *Kr.* 1890. — W. BĘŁZA, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13; Z epoki Mickiewicza, *Lw.* 1911 s. 159. — W. CHOTKOWSKI, Mowa przy sprowadzeniu zwłok śp. A. Mickiewicza powiedziana w czasie nabożeństwa w katedrze na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r., *Kr.* 1890. — Funérailles d'Adam Mickiewicz, *Le Monde* 1890, 15-16 VII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, *War.* 1992 s. 363-367; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Foryci, *War.* 1999 s. 419-423 [tłum.: Uroczystości pogrzebowe A. Mickiewicza]. — M. GAWALEWICZ, Nasza trójka. Z chłopięcych wspomnień, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — Z. HORDYŃSKI, Sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza na Wawel, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1890 s. 341-402.

2138. A. KŁECZKOWSKI, Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r. Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, *Kr.* 1890.

Zawartość: Akt wydobywania zwłok A. Mickiewicza z grobowca na cmentarzu w Montmorency [m.in. tłumaczenia przemówień: E. Renana, J. Lermiana, W. Czartoryskiego, W. Koźmierzkiego, B. Limanowskiego];

Uroczystość Mickiewiczowska w Żurychu; Przewiezienie zwłok A. Mickiewicza przez Wiedeń; Udział ludu w uroczystości [...] na Wawelu; — F. ZALAŃSKI, Spis przesyłek kłosów, kwiatów, listów i szarf z napisami nadesłanych do Wadowic ze wszystkich dzielnic Polski; — Opis uroczystego złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu; — Przemówienie Władysława Mickiewicza; — Mowa marszałka Jana Tarnowskiego; — Mowa Włodzimierza Lewickiego. Akademika; — A. ASNYK, Mowa wygłoszona przy wniesieniu zwłok A. Mickiewicza do katedry na Wawelu; — Mowa Stanisława Tarnowskiego; — Spis wieńców złożonych na trumnie A. Mickiewicza; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia uroczystości złożenia na Wawelu zwłok A. Mickiewicza w dn. 4 lipca 1890.

2139. A. KRECHOWIECKI, Ostatni romantyk, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13 [dot. J. Żegoty, który znał Mickiewicza z Wilna]. — T. MERUNOWICZ, Czy ma znaczenie polityczne uroczystość pogrzebania zwłok Mickiewicza na Wawelu, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1890 nr 151. — W. MICKIEWICZ, Przemówienie [...], w: Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r. Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, *Kr.* 1890 s. 69-70. — S. MŁEKOWSKI, Adam Mickiewicz, jeden z najznakomitszych poetów polskich. Żywot jego i dzieje. Na pamiątkę przeniesienia zwłok A.M. w dniu 4 lipca 1890 r., *Lw.* 1890. — Mowy wygłoszone w dn. 28 czerwca 1890 roku z powodu przeniesienia zwłok A. Mickiewicza z Montmorency na Wawel, *Par.* 1890; [m.in. mowy E. Renana, J. Lermiana, W. Czartoryskiego, W. Koźmierzkiego, B. Limanowskiego]. — E. ORZESZKOWA, [Gama uczuć ludzkich...], *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — Pamiątka złożenia zwłok A. Mickiewicza w Katedrze na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r., *Kr.* 1890. — K. RAWICZ, Wydobywanie zwłok A. Mickiewicza z trumny [27 VI 1890, Montmorency], *Świat* (Kr.) 1890 nr 14. — J.M. REICHMAN, U trumny wieszczki, *Lw.* 1890.

2140. E. RENAN, Discours prononcé au nom du Collège de France à l'exhumation des cendres d'A. Mickiewicz, au cimetière de Montmorency, le 28 juin 1890, *Le Temps* 1890 nr 10645 (29 VI) [w artykule: Translation des cendres d'Adam Mickiewicz], w: Mowy wygłoszone w dn. 28 czerwca z powodu przeniesienia zwłok A. Mickiewicza z Montmorency na Wawel, *Par.* 1890 s. 3-6; Feuilles détachées, faisant suite aux souvenirs d'enfance et de jeunesse, *Par.* 1892 s. 273-278; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains

français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 60-64; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 360-362; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 416-418 [tłum.: Mowa wygłoszona w imieniu Collège de France podczas ekshumacji (...)] — Sprowadzenie zwłok Mickiewicza, *Kur. Pozn.* 1890 nr 148. — M. SZELIGA [M. Czarnowska], Cmentarz w Montmorency, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — M. SZELIGA [M. Czarnowska], Uroczystość pogrzebowa A. Mickiewicza w Montmorency, *Świat* (Kr.) 1890 nr 14.

2141. S. TARNOWSKI, Mowa Stanisława Tarnowskiego, *Kur. Pozn.* 1890 nr 153; Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dnia 4 lipca 1890 r. Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, Kr. 1890 s. 112-119; — [Sprawozdanie z uroczystości przeniesienia zwłok Mickiewicza z Montmorency i złożenia na Wawelu w Krakowie], *Kraj* 1890 nr 26 [m.in. art.: Ekshumacja zwłok Mickiewicza; Eksportacja; Uroczystość Mickiewiczowska w Poznaniu; Przyjęcie w Wiedniu; Głosy niemieckie; Pomniejsze obchody; Wydawnictwa obchodowe]. — B. ZALESKI, Mowa nad grobem Adama Mickiewicza w Montmorency dn. 21 stycznia 1856, *Czas* 1890 nr 151; A. MICKIEWICZ, Dzieła pośmiertne, oprac. S. Tarnowski, Kr. 1891 s. 184-185; Korespondencja Józefa Bohdana Zaleskiego, t. 2, wyd. D. Zaleski, Lw. 1900 s. 250. — H. ZATHEY, Początki miłości, *Czas* 1890 nr 151. — Złożenie zwłok Mickiewicza na Wawelu, *Kur. Pozn.* 1890 nr 154.

2142. K.M. GÓRSKI, Z pogrzebu Mickiewicza na Wawelu 4 lipca 1890 r., głosy prasy zagranicznej o obchodzie 4 lipca, *Przegl. Pol.* 1890/1891 t. 1 (97). — B. CZARNIK, Na wieść o śmierci Mickiewicza, *Przew. lit. i nauk.* 1891 [odb.]. — R. WAGNER, Niemiecki nekrolog Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 201-202. — A. WAGNER, Wieczór Mickiewiczowski, *Dzien. Pozn.* 1893 nr 274 [także w: *Tydzień. Dod. Lit. Kur. Lw.* 1893 nr 49]. — W. LEITGEBER, Przemówienie na obchodzie Mickiewicza w Kolonii 2 XII 1891 r., *Wolne Polskie Słowo* (Par.) 1894 nr 175. — W.K. [W. KOSIAKIEWICZ], Wspomnienie, *Kraj* 1895 nr 51. — H. ORSZA [RADLIŃSKA], Kto to był Mickiewicz?, War. 1897. — J.L., Co ojciec Kaziowi o Mickiewiczu opowiedział, War. 1897. — S. RZEWUSKI, Adam

Mickiewicz, *Cosmopolis. Revue internationale* (Paryż) t. 8, 1897 nr 21, wrzesień, s. 739-747. — J.T. HODI [J. TOKARZEWICZ] W Montmorency, u dawnego grobowca Mickiewicza, *Ateneum* 1898 t. 2 s. 234-278.

2143. A. KĄTSKI, Z moich wspomnień o Adamie, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.-Kr. [1899] s. 37-40. — M. LEROY, Michelet, Quinet, Mickiewicz, *L'Événement* 1899 nr 9979, 9983, 9990; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 374-376 [cz. 3 art. pt. Mickiewicz]; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, War. 1999 s. 433-436 [tłum. pol. cz. 3]. — S.R. LEWANDOWSKI, Wieczór Mickiewicza w Wiedniu, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 6. — W. MARRENÉ-MORZKOWSKA, Trzej nasi poeci, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1899 nr 246 [w sprawie pochowania trzech wieszczów na Wawelu]. — A.E. ODYNEC, Listy, w: Księga pamiątkowa na uczczenie..., t. 1, s. 220-235 [m.in. wzm. o pobycie Mickiewicza w Dreźnie]. — J. TALKO-HRYNCEWICZ (J. IŁGOWSKI), Z moich wspomnień, w: Księga pamiątkowa na uczczenie..., t. 2, s. 229-235 [uzup. *Kraj* 1899 nr 46]. — W. DZIEDUSZYCKI, Wiek XIX. Przemówienie na uroczystości Mickiewiczowskiej urządzonej w Wiedniu, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1900 nr 15-20. — S. TARNOWSKI, Przemówienie na wieczorze „Trzech wieszczów”, *Czas* 1901 nr 266-267. — J. LICHTENBAUM, Pamięci A. Mickiewicza, *Izraelita* 1905 nr 45. — M. NIEDŹWIECKI, O naszym największym poecie A. Mickiewiczu. W pięćdziesiąt rocznicę jego śmierci, Lw. 1905. — K. PRZERWA-TETMAJER, Pamięci A. Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1905 nr 45-46.

2144. S. BEŁZA, Mickiewicz jako najszczytniejsze wcielenie miłości kraju., *Dzien. Pozn.* 1906 nr 286, 288 [dod.]; *Ziarno* 1907 nr 5-6; wyd. osob. War. 1907, War. 1915; O naszej chwale, War.-Kr. 1914 s. 7-28.

Rec.: Polska a Mickiewicz, *Nowy Sztandar* 1908 nr 36. — *Pol. Macierz Szkolna* 1917, 20 XII.

2145. A. LANGE, Na przeniesienie zwłok A. Mickiewicza z Montmorency do Krakowa w r. 1890, w: Pierwszy dzień stworzenia. Pieśni społeczne, Kr. 1907 s. 63-67. — C. NIEWIADOMSKA, Z życia Mickiewicza, War. 1908. — R. BOREJKO, Pogrzeb

Mickiewicza w Konstantynopolu i w Paryżu, *Biesiada Lit.* 1909 nr 44. — M. WALEWSKA, Adam Mickiewicz w r. 1853, *Tyg. Ilustr.* 1910 nr 48. — E. KOŁODZIEJCZYK, Z przeszłości słowianofilstwa w Polsce: Obchód 50-tej rocznicy oswobodzenia Serbii, nad grobem Mickiewicza — 4 VI 1865, *Świat Słowiański* 1911 t. 1, marzec, s. 207-208. — KUSTOSZ [M. SYNORADZKI], Zaduszki polskie na obczyźnie, *Biesiada Lit.* 1911 nr 43 [mowa B. Zaleskiego na pogrzebie A. Mickiewicza w Montmorency].

2146. S. BEŁZA, O naszej chwale, War.—Kr. 1914.

Zawartość: Niemcy u Mickiewicza [wyjd. osob. War 1911]; Ostatnie chwile Mickiewicza; Mickiewicz jako najszczytniejsze wcielenie miłości kraju; Ojczyzna w pierwszych poematach Mickiewicza.

2147. C. NIEWIADOMSKA, Adam Mickiewicz. Kilka obrazków z życia poety, Lw. 1916. — S. BEŁZA, Tyś naszą siłą, *Głos Narodu* (Jersey City) 1922 nr 2. — É.A. BOURDELLE, Comment j'ai aimé et senti Mickiewicz, *La Vie* (Par.) 1923, 15 I; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 9-14; *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 18 [tłum.: Jak pokochałem i jak odczułem Mickiewicza?]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 377-380; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 437-440 [pt. Jak kochałem i czułem Mickiewicza]. — J. TUWIM, „Dziady” i dzieciństwo, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — A.M. SKAŁKOWSKI, Wspomnienie o Mickiewiczu z jego pobytu w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1927 nr 356; Fragmenty, Poz. 1928 s. 186-189. — A. MARTEL, Hommage à Mickiewicz, *La Nouv. rev. des Jeunes* 1929, 10 V s. 15 [dot. odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Par.]. — J.-P. PALEWSKI, Mickiewicz: âme de la Pologne, Par. 1929. — A. POTOCKI, Mickiewicz. L'homme et sa légende, Par. 1930. — W. ZECHENTER, Mickiewicz żywy i Polska żywa. Rozmowa z Antonim Potockim, *Ilustr. Kur. Codz.* 1930 nr 80. — Y. GRAND, Dans les pas de Mickiewicz, *Polak we Francji* 1939 nr 52. — J. FRANKOWSKI, Adam Mickiewicz, jeden z największych synów narodu polskiego, Detroit [1940]. — „Litwo, Oj-

czyźno moja...”, *Walka* 1942 nr 37. — W. ZAGÓROWSKI, Młodości podaj mi skrzydła!..., *Skrzydła/Wings* (W. Brytania) 1942 nr 5.

2148. S. PAPÉE, S. ŁEWSKI, Wieczornica Mickiewiczowska, War. 1949. — Commemorative orations [Rzym, 29 III 1877], w: Adam Mickiewicz. Poet of Poland. A symposium, red. M. Kridl, wstęp E.J. Simmons, Nowy Jork 1951 s. 236-241 [mowy A. Guerrieri-Gonzagi, A. Lévy'ego]. — K. KOSTENICZ, Prawda i nieprawda w relacjach o śmierci Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 42-95. — L. DURKOVIĆ-JAKŚIĆ, Obchody pięćdziesięciolecia odrodzenia państwa serbskiego nad grobem Mickiewicza w Paryżu w 1865 r., w: Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 170-179. — B.S. KLEIN, J. MAROSZEK, Szlak mickiewiczowski, Białystok 1992. — S. ROSIEK, Łzy i słowa, w: Balsam i trucizna. 13 tekstów o Mickiewiczu, red. E. Graczyk, Z. Majchrowski, Gdańsk 1993 s. 125-144. — S. ROSIEK, „Któż pieśń dośpiewa...”. Poeci romantyczni wobec śmierci wieszczą, *Tytuł* 1994 nr 3 s. 151-164; Mickiewicz (po śmierci). Studia i szkice nekrograficzne, Gdańsk 2013 s. 129-144. — J.W. WOŚ, Discorso commemorativo per A. Mickiewicz nel bicentenario della nascita (1798-1998), Trento 1999. — S. ROSIEK, Komu (i jak) snił się A. Mickiewicz po swej śmierci?, w: Mickiewicz. Sen i widzenie, red. Z. Majchrowski, W. Owczarski, Gdańsk 2000 s. 155-168 [dot. relacji E. Bednarczyka, S. Goszczyńskiego i K. Łubieńskiej]. — B. WACHOWICZ, Wigilie polskie — Adam Mickiewicz, War. 2001. — E. SZCZEGŁACKA-PAWŁOWSKA, Epitafium dla Michała Anioła poezji polskiej, w: Romantyczny homo legens. Zygmunt Krasiński jako czytelnik polskich poetów, War. 2003 s. 151-152 [listowne epitafia Krasińskiego ku czci Mickiewicza]. — S. ROSIEK, Jak kochać umarłego? Konsolacje i kondolencje, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 191-198. — Z. SUDOLSKI, Poetyckie echa zgonu i pogrzebu A. Mickiewicza (1855-1890), w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisławski, Rzeszów 2007 s. 24-41.

18.3. Rocznice Mickiewiczowskie

18.3.1. Rok 1898

2149. K ūbileŭ Mickeviča, *Novyj žurn. inostr. liter., iskus. i nauki* 1897 nr 4. — Adam Mickevič, *Niva* 1898 nr 52. — [Adam Mickevič], *Russkij trud* 1898 nr 27 [dot. uroczystości w Krakowie]. — K. BARTOSZEWICZ, O cześć ci mistrzu. W miejscu uroczystości jubil. Mickiewicza, *Dia-beł* 1898 nr 12. — K. BARTOSZEWICZ, Z dziejów pomnika [w Krakowie], *Przegl. Lit.* (Kr.) 1898 nr 11-19. — A. BEAUPRÉ, Uroczyste przedstawienie ku uczczeniu rocznicy Mickiewicza, *Czas* 1898 nr 146. — A. BIEŃKOWSKI, Kronika Mickiewiczowska [obchody w r. 1898 w kraju i za granicą], *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 s. 82-94, 183-203, 296-320, 405-431, 522-558, 646-664, 756-782, 872-894, 987-1006, 1095-1115, 1209-1230, 1317-1331; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, cz. 2, Lw. 1899 s. 1-290. — A.I. BOGDANOVIČ, Adam Mickevič (1798-1898), *Mir Božyj* 1898 nr 12. — I. ČAVČAVADZE [?], [Art. o Mickewiczu], *Iveria* 1898 (XII). — Centenaire d'Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1898 nr 353. — Centenaire de Adam Mickiewicz, *Journal de Genève* 1898 nr 337 [w dziale Confédération de Suisse]. — P. CHMIEŁOWSKI, Mickiewicz i myśliciele entuzjaści, *Pol. w Amer.* 1898 nr 51. — D., Obchód Mickiewiczowski w Krakowie, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26.

2150. K.I. HRANEVIČ, Adam Mickevič. K stoletiu so dnâ ego roždeniâ, *Novyj žurn. inostr. liter., iskus. i nauki* 1898 t. 4 nr 12. — A.A. IZMAJLOV, Adam Mickevič. Biografičeskij očerk, *Birž. ved.* 1898 nr 339. — Jednodniówka Adama Mickiewicza 1798-1898, War. 1898 [wyd. redakcja *Tygg. Szachowego*]. — A. JENSEN, Till Mickiewicz's hundratalsminne, *Finsk Tidskrift* 1898 t. 45 s. 430-448. — Kalendarz dla Polaków i Polek poświęcony jubileuszowi A. Mickiewicza, red. A. Orłowski, War. 1898. — J. KASPROWICZ, Pod znakiem Mickiewicza, *Kur. Lwow.* 1898 nr 1. — M. KONOPNICKA, O Adamie Mickiewiczu, *Kur. Warsz.* 1898 nr 355. — Krakovskie toržestva v pamât' Mickeviča, *Vestnik inostr. Lit.* 1898 nr 8. — A. KRECHOWIECKI, W teatrze [rec. sztuki „Adam

i Maryla” Z. Sarneckiego, Teatr Skarbkowski, 22 V 1898], *Gaz. Lwow.* 1898 nr 116. — P.A. KRUŠEVAN, Pamâti Mickeviča, *Bessarabec* 1898 nr 244.

2151. Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci Adama Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 [wyd. 1 pt. Pamięci Adama, Pet. 1890].

Zawartość: W. SPASOWICZ, Kilka słów o bajronizmie Mickiewicza; — Metryka urodzin i chrztu; — Akt zejścia; — H. SEUŻAŁSKI, A. LÉVY, Zaproszenie na pogrzeb; — T. LENARTOWICZ, Pamięci Adama przez autora „Lirenki”; — K. BRZOZOWSKI, Moje wspomnienia o Mickiewiczu; — E. CHOJECKI, List do redaktora *Kraju*; — W.R. MORFILL, Mickiewicz w literaturze angielskiej; — T.T. JEŻ, Szczegóły niektóre o śmierci i eksportacji zwłok Mickiewicza w Konstantynopolu; — W. MICKIEWICZ, Przepowiednie Adama; — J. TRETIAK, Poezja polska po Mickiewiczu; — L. LÉGER, Mickiewicz w literaturze francuskiej; — A. MAHRBURG, Pogląd na wszechświat w utworach A. Mickiewicza; — A. ZIPPER, Dzieła Mickiewicza i Niemcy; — J.T. HODI [J. TOKARZEWICZ], Adam Mickiewicz w Collège de France; — I. DOMEYKO, List do redaktora *Kraju* [dot. atg początku poematu „Żegota”]; — G.M.C. BRANDES, „Pan Tadeusz”. Szkic; — I. FRANKO, Adam Mickiewicz w rosyjskiej literaturze; — F.K. [KRUPIŃSKI], Poeta i społeczeństwo; — B., Mickiewicz w literaturze litewskiej; — INCOGNITUS [J. BRZEZIŃSKI], Mickiewicz jako pisarz sceniczny; — J.I. KRASZEWSKI, O pomniku dla wieszczki; — L. POŁOŃSKI, Mickiewicz w literaturze rosyjskiej; — A. JELSKI, Adam Mickiewicz na Białorusi; — H. BIEGELEISEN, Adam Mickiewicz w Paryżu; — B. ZALESKI, Adam Mickiewicz podczas pisania i drukowania „Pana Tadeusza”; — J. KOTARBIŃSKI, Studium dra Chmielewskiego o Mickiewiczu; — W. BEŁZA, „Maryla”. Urywek ze szkicu; — B. PRUS, „Farys”.

Rec.: G.A. IL'NICKIJ, *Izv. otd. russk. âz. i slovesn. imp. Ak. N.* 1898 t. 3 nr 1 s. 310-313.

2152. A.R. KUGEL', Adam Mickevič, *Živopis. obozr.* 1898 nr 51. — [A. LANGE], O Adamie Mickiewiczu, w: Jak pisał Adam Mickiewicz (Antologia), oprac. A.L. [LANGE] z upoważnienia rodziny Wieszcza, War. 1898 s. 1-4. — S. LIBICKI, Uroczystości krakowskie [odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza], *Tygg. Ilustr.* 1898 nr 27-28. — List lwowski, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. — J. MIRSKI, Obchód Narodowy dla uczczenia 107 rocznicy Konstytucji 3

Maja i 100 rocznicy urodzin A. Mickiewicza, *Słońce* 1898 nr 21. — R. LUKSEMBURG, Adam Mickiewicz, *Leipz. Volkszeit.* 1898, 24 XII. — L.M. MEDVEDEV, Adam Mickievič, *Kur'er* 1898 nr 342.

2153. Na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, *Lw.* 1898.

Zawartość: M. KONOPNICKA, Na Rok Mickiewiczowski 1898; — S. ROSSOWSKI, Na odsłonięcie pomnika Adama w Krakowie; — S. SCHNÜR-PEŁOWSKI, Pomniki Mickiewicza; — K. BRZOSOWSKI, Ze wspomnień osobistych; — Na Wawel; — J. TRETIK, Żywioł osobisty w „Panu Tadeuszu”.

2154. J. ORPISZEWSKI, Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1898 nr 296. — Pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę jego urodzin 1798-1898. Zeszyt jubil. *Muzeum*, czasopisma Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, *Lw.* 1898. — I. POECHE, O Adamie Mickiewicz, *Nowy Dzwonek* 1898 z. 5. — W. PRZERWA-TETMAJER, Chłop polski na uroczystości Mickiewiczowskiej, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. — L. RYDEL, S. WYSPIAŃSKI, Epilog uroczystego przedstawienia w teatrze krakowskim w d. 27 czerwca 1898 na cześć A. Mickiewicza, *Kr.* 1898; L. Rydel, Utwory dramatyczne, t. 2, *Kr.* 1902 s. 127-138; S. Wyspiański, Dzieła, t. 8, *War.* 1932; S. Wyspiański, Dzieła zebrane, t. 12, *Kr.* 1961. — K. ŠAFKOVSKIJ, Adam Mickevič 1798-1898, *Smolenskij vestnik* 1898 nr 243, 250, 253, 259, 265, 278, 283.

2155. C. SAINT-CROIX, Adam Mickiewicz, à propos de son centenaire, *La Petite République (socialiste)* 1898, 30 XII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, *War.* 1992 s. 370-372; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przeł. R. Forycki, *War.* 1999 s. 428-430 [tłum.: Adam Mickiewicz – z okazji setnej rocznicy urodzin]. — N.M. SOKOLOV, Adam Mickevič, *Sever* 1898 nr 51. — W. SPASOWICZ, O Adamie Mickiewicz, *Kraj* 1898 nr 28; Pisma, *Pet.* 1892-1908 t. 7 (1899); — W. SPASOWICZ, Mowa w dzień setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza miana w Petersburgu, *Kraj* 1898 nr 51; Pisma, *Pet.* 1892-1908 t. 7 (1899); — W. SPASOVIČ [SPASOWICZ], Zastol'naâ reč v Krakove po slučaŭ pamâtnika Mickeviču 1-16 iulâ 1898, w: Sočineniâ, *Pet.* 1889-1902 t. 9 s. 306-310. — Stoletie so dnâ roždeniâ Mickeviča, *Bessarabec* 1898 nr 243. —

L. STRASZEWICZ, Nieśmiertelny, *Kraj* 1898 nr 51. — A. SYGIETŃSKI, Pomnik czy dzieło pomnikowe, *Życie* (Kr.) 1898 nr 23-24. — M. SYNORADZKI, Adam Mickiewicz. Upominek jubil., [ilustr. W. Tetmajer], *War.* 1898. — E. TAVERNIER, Mickiewicz, *L'Univ. et le Monde* 1898, 30 XII; Adam Mickiewicz aux yeux des Français..., s. 367-370; Mickiewicz w oczach Francuzów..., s. 424-427 [tłum. pol.]. — VAJANSKÝ [H. SVETOZAR], Adam Mickiewicz, *Národné noviny* 1898 nr 145. — VAJANSKÝ [HURBAN SVETOZÁR], Mickiewiczovské slávnosti, *Národné noviny* 1898 nr 147. — W. WISŁOCKI, Mickiewicziana z pierwszej połowy roku jubil. (1898) w zestawieniu bibliograficznym, *Kr.* 1898.

2156. Uroczystość Mickiewiczowska w Lozannie dn. 24 grudnia 1898, *Par.* 1898. — x, W stuletnią rocznicę, *Diabeł* 1898 nr 12. — AD. [A. DAROWSKI], Uroczystość uwieńczenia popiersia A. Mickiewicza w Rzymie, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 18. — [K. BARTOSZEWICZ], Obchód setnej rocznicy urodzin Mickiewicza w Krakowie, *Diabeł* 1899 nr 1. — P.D. BOBORYKIN, Mickevič kak epičeskij poët. Reč čitannaâ na večere v pamâť Mickeviča, 6 fevralâ 1899, *Nov. i birž. gaz.* 1899 nr 40. — Chronique Suisse. Le centenaire de Mickiewicz, *Bibl. univ. et Rev. suisse* 1899, luty s. 419-421. — N.Ė. GLOKKE, Pamâti A. Mickeviča (1798-1898), *Kievskoe slovo* 1899 nr 3949.

2157. M. KONOPNICKA, Mickiewicz. Jego życie i duch, *War.–Pet.* 1899.

Rec.: T. PINI, *Muzeum* (Lw.) 1900 s. 844. — H. CEYSINGERÓWNA, Sprawozdania literackie, *Tyg. Mód i Powieści* 1901 nr 6. — B. MERWIN, *Tyg. Nar.* 1901 nr 15. — W. FELDMAN, Marii Konopnickiej pisma krytyczno-literackie, *Nowa Reforma* 1902 nr 241.

2158. P. KONSKI, Adam Mickevič (1798-1898), *Žurnal dla vseh* 1899 nr 1. — P.N. KRASNOV, Pamâti Mickeviča, *Knižki nedeli* 1899 nr 2.

2159. Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1-2, *War.–Kr.* [1899] [m.in. „Listy A. Mickiewicza, jego rodziny i do niego pisane oraz wiersze i pamiątki”; część materiałów niezwiązana bezpośrednio z A. Mickiewiczem].

Zawartość: A. PEUG [A. PIETKIEWICZ], Przedmowa; — J. ŁUSZCZEWSKA [DEOTYMA], Na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 XII 1898; — L. MÉYET, Wiersz A. Mickiewicza z albumu Maryli; — L. CZARKOW-

ski, Wiersz A. Mickiewicza „W imionniku M. S.” (panny Marii Siwickiej); — Z. GŁOGER, Autograf walca skomponowanego przez Marylę [z dedykacją dla Z. Malewskiej]; — A. KAŹSKI, Z moich wspomnień o Adamie; — Z. GŁOGER, O improwizowaniu Mickiewicza; — J. RZEWUSKA z GROCHOLSKICH, Wyjętek z dziennika [dot. pobytu Mickiewicza w Rzymie]; — H. ŁOPACIŃSKI, Listy i wiersze Feliksa Kólakowskiego; — I. DOMEYKO, Listy [list do W. Laskowicza m.in. o poemacie „Żegota”, do B. Zaleskiego o znajomości z Marylą Wereszczakówną]; — A.E. ODYNIEC, Listy [m.in. ze wzmiankami o pobycie Mickiewicza w Dreźnie]; Na obchód rocznicy śmierci A. Mickiewicza we Wrocławiu r. 1881; Oda do starości. Wiersz poświęcony Ignacemu Domejce rektorowi Uniwersytetu w Santiago w Chili [sic!]; — M. DUBIECKI, Pierwsze miesiące pobytu A. Mickiewicza za granicą; — A. JEŃSKI, Wiadomości o niektórych pamiątkach po A. Mickiewiczu; Wiązanka pamiątek i wspomnień z miejsc rodzinnych A. Mickiewicza [z rysunkami I. Wróblewskiego]; Cztery życiorysy ludzi z epoki mickiewiczowskiej; — W. KOROTYŃSKI, Ignacy Domejko w Warszawie; — OSTOJA [JÓZEFA SAWICKA?], Lotta a Maryla. Ideały niewieście genialnych poetów; — E. PAWLÓWICZ, Nowogródek w pierwszej połowie XIX stulecia. Z rysunkami Kanuto Rusieckiego [przyczocony fragm. pamiętnika N. Kiersnowskiego]; — E. RULIKOWSKI, Mickiewicz w podróży do Odessy; — J. TALKO-HRYNCIEWICZ (J. JEŁGOWSKI), Z moich wspomnień [uzup. *Kraj* 1899 nr 46 s. 22]; — L. UZIĘBŁO, Pamiątki po Mickiewiczu w Wilnie; Profesor Leon Borowski; — X.W.K. [E. NOWAKOWSKI], O cudownych obrazach Matki Bożej w Nowogrodku [odb. Kr. 1899]; Adolf Januszkiewicz; — L. UZIĘBŁO, Ze wspomnień o A. Mickiewiczu i doktorze Józefie Kowalskim; — W. ZAHORSKI, Ze wspomnień o A. Mickiewiczu i doktorze Kowalskim; — M. ZDZIECHOWSKI, Farys i Derar. A. Mickiewicz i A. Chodźko; — L. ŻYTYŃSKI, Wrażenie wywołane przez pierwsze poezje Mickiewicza.

Rec.: A. JEŃSKI, List do redakcji, *Gaz. Warsz.* 1899 nr 291. — A. LANGE, Księga Pamiątkowa [...], *Gaz. Pol.* (War.) 1899 nr 261. — I. MATUSZEWSKI, Księga pamiątkowa [...], *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 42.

2160. J. LEMAÎTRE, Discours pour le centenaire d'Adam Mickiewicz, *La Vie moderne* 1899, 15 i; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 372-373; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forjycki, War. 1999 s. 431-432 [tłum.: Przemówienie z okazji setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza]. — Literatura i pechat' (...Stoletnij ūbilej Mickeviča), *Vestnik inostr. Lit.* 1899 nr 1. — J.J. MIKKOLA, Eräs satavuotismuisto [Stulecie urodzin Mickiewicza], *Vajvoja* 1899 s. 35-42. — P.O. MOROZOV, Iz ūbileyj literatury o Mic-

keviče, *Obrazovanie* 1899 nr 1. — I. MROČKOVSKIJ, Adam Mickevič. Lekciã pročitannâ po slučaŭ 100-letnej godovšiny roždeniã, *Severnijj Kavkaz* 1899 nr 10-12. — E. ORZESZKOWA, List [...] do literatów rosyjskich, zapraszających ją na obchód Mickiewiczowski w Petersburgu, *Kraj* 1899 nr 1/2.

2161. Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie. Lw. 1899.

Zawartość: J. TRETIAK, Obrazy nieba i ziemi w „Panu Tadeuszu”; — A. KRECHOWIECKI, Słowo wstępne; — W. MICKIEWICZ, Listy A. Mickiewicza do Amadeusza Melegari; — J. KALLENBACH, Tło obrzędowe „Dziadów”. Studium porównawcze; — W. MICKIEWICZ, Tomasz Zan w więzieniu; — W. BEŁZA, Król Hieronim w Nowogrodku; — W. MICKIEWICZ, Współpracownik dziennika *La Tribune des Peuples* [Auguste Lacaussade]; — A. MAZANOWSKI, Topografia w „Panu Tadeuszu”; — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Teatr Mickiewicza; — W. MICKIEWICZ, O dedykacji na egzemplarzu prelekcji „Literatury słowiańskiej” [dla J. Micheleta]; — P. CHMIEŁOWSKI, O potrzebie nowego przekładu kursu „Literatury słowiańskiej”; — T. PINI, Stefan Garczyński (1805-1830); — W. MICKIEWICZ, Potwarczy Mickiewicza; — J. TRETIAK, Kto jest Mickiewicz. Synteza jego poezji; — W. MICKIEWICZ, O pierwszym tłumaczu niemieckim „Pana Tadeusza” [R.O. Spazier]; — F.S. RAWITA-GAWROŃSKI, Sadyk Pasza i Adam Mickiewicz. Wiązanka wspomnień i listów odnoszących się do A. Mickiewicza; — W. MICKIEWICZ, O zawieszeniu wykładów A. Mickiewicza w Collège de France; Zdania Adama Mickiewicza; — S. SCHNÜR-PEPŁOWSKI, Mickiewicz jako dziennikarz; — W. MICKIEWICZ, O autografie „Książ pielgrzymstwa”; O mniemanym portrecie A. Mickiewicza pędzla Ary Scheffera; — W. HAHN, Niemiec [H. Mensch] o „Panu Tadeuszu”; — W. MICKIEWICZ, Z teki F. Malewskiego; — B. GUBRYNOWICZ, Miscellanea Mickiewiczowskie. Geneza sonetu „Stepy Akemańskie”; Miscellanea Mickiewiczowskie [dot. wierszy „Stepy Akemańskie”, „Do M.E. W dzień przyjęcia komunii św.” i art. [Święty Wojciech]]; — R. PILAT, Opis gry Wojkiewskiego w „Panu Tadeuszu” według autografu; — L. FINKEL, Z korespondencji Leonarda Niedźwieckiego z roku 1841; — W. MICKIEWICZ, Z autografu A. Mickiewicza [notatki tourianistyczne z autografów w dyspozycji A. Chodźki]; — A. KRECHOWIECKI, Do historii filaretów; — Portret A. Mickiewicza [pędzla T. Goreckiego]; — A. BIEŃKOWSKI, Kronika Mickiewiczowska [obchody w r. 1898 w kraju i za granicą]; — B. GUBRYNOWICZ, Autograf uwersza „Do Marceliny Łempickiej”.

Rec.: S. WINDAKIEWICZ, Rok Mickiewiczowski. Księga Pamiątkowa, *Przegl. Pol.* 1899/1900 t. 2 (134) s. 321-327.

2162. V.S. SOLOV'EV, Mickevič. Reč' na obe-de w pamât' Mickeviča 27 dekabrà 1898, *Mir*

iskusstva 1899 t.1 nr 5 s. 27-30; Sobranie sočinenij, t. 8, Pet. 1903, s. 302-309; Mickevič v russoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998, s. 52-54. — Z. WASILEWSKI, Pomnik Mickiewicza w Warszawie 1897-1898, War. 1899. — Večer v pamât' A. Mickeviča, *Ŭžnoe obozrenie* 1899 nr 724 [wieczór w Petersburgu 6 II 1899].

2163. Z ziemi pagórków leśnych, z ziemi łąk zielonych. Książka zbiorowa poświęcona pamięci A. Mickiewicza w setną rocznicę urodzin jego, War. 1899.

Zawartość: M. DZIECHOWSKI, Ad altaria tua. Z myśli i uwag o pierwiastku religijnym w twórczości Mickiewicza; — L. GADON, Mickiewicz i Jakób Krawiec; — Z. ZAL..., Pod wpływem Ballady; — W. DYBOWSKI, Rośliny litewskie w poezjach A. Mickiewicza.

Rec.: K. HOFFMAN (1855-1937), *Biesiada Lit.* 1900 nr 11. — S.L. KOSSOWSKI, *Tydzień. Dod. lit. „Kur. Lw.”* 1900 nr 40 s. 320.

2164. K.J. HECK, Z literatury Mickiewiczowskiej w roku jubil., Kr. 1900 [odb. z *Przeg. Powsz.* t. 66].

2165. M. KONOPNICKA, Z Roku Mickiewiczowskiego, War. 1900.

Rec.: Z. SARNECKI, *Wiek* 1900 nr 283. — Z. SARNECKI, Z Roku Mickiewiczowskiego, *Głos Lit. i Społ. (Kr.)* 1900 nr 14. — t.s. [T. SOBOLEWSKI], *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1901 nr 18. — A. NIEMOJEWSKI, *Studia Konopnickiej, Głos (War.)* 1902 nr 40-41.

2166. J. KIETLIŃSKA-RUDZKA, Kilka słów o obchodzie w Czechach setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza, w: *Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898*, wyd. B. Bienkowski, Kielce 1901 s. 222-225. — K.D. MORAWSKI, W stuletnią rocznicę urodzin Mickiewicza, w: *Wiersze i proza*, Kr. 1901 s. 104-106. — K. PRZERWA-TETMAJER, Prolog wygłoszony na uroczystości Mickiewiczowskiej we Lwowie 22 maja 1898, w: *Hasła*, Kr. 1901. — W. BEŁZA, Na powitanie roku Mickiewiczowskiego, w: *Z epoki Mickiewicza*, Lw. 1911 s. 160-161. — L. FINKEL, W „Kółku Mickiewiczowskim”, *Gaz. Lwow.* 1919 nr 148. — E. BOBROWSKI, Robotniczy obchód Mickiewiczowski w Krakowie w r. 1898, *Niepodległość* 1936 t. 13 s. 288-291. — M. ŚWIĄTECKA, Sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza do kraju, w: *Kraków Mickiewiczowi*, red. D. Rederowa, Kr. 1956 s. 27-90. — W. PIETRUCZUK, Echa uro-

czystości mickiewiczowskich w roku 1898, *Prace Polon.* 1957 s. 95-129. — H. DUNINÓWNA, Z Mickiewiczowskich dni, 1898-1899, w: *Warszawskie nowinki. 1815-1900*, War. 1970 s. 335-345. — J. MARCHEWSKI, Adam Mickevič. V sotuť godovšinu so dnâ ego poźdeniâ 24 dekabrá 1798 g., w: *Obiskusstve*, Mos. 1976 s. 260-265. — H. WINNICKA, Socjaliści wobec A. Mickiewicza. Stulecie urodzin poety, *Przegł. Hum.* 1978 nr 1.

2167. W. HENDZEL, „Głos” warszawski wobec setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza, w: „W ojczyźnie serce me zostało”. W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. Pośpiech, Opole 1998 s. 169-180. — E. CZERNIAKOWSKA, Obchody setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza na łamach *Gazety Gdańskiej*, Gdańsk 1999. — M.W. MICHAŁOWA, Obchody stulecia urodzin Adama Mickiewicza w Rosji, tłum. M. Dobrogoszcz, *Przegł. Hum.* 1999 nr 4. — Z. PRZYBYŁA, Obchody setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza na ziemiach polskich, w: *Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza*, red. E. Brodowska-Skonieczna, Kielce 1999 s. 104-114; *Przegł. Hum.* 1999 nr 4. — A. MARTUSZEWSKA, Mickiewicz sto lat temu, w: *Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kultura. Materiały z międzynarodynar. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 w 5 księgach*, ks. 3, red. M. Burta, A. Chojnacki, S. Musijenko, I. Żuk, Siedlce 2000 s. 13-24 [dot. rocznicy 1898]. — Z. PRZYBYŁA, Pisarze polscy wobec obchodów stulecia urodzin Adama Mickiewicza, *Sprawozd. PAN Kr.* t. 42: 2000 s. 20-22. — J. KOMOROWSKI, Obchody Mickiewiczowskie 1898 w Galicji Wschodniej, *Pam. Teatr.* 2003 z. 1/2. — J. KOWALIŃSKI, Obchody setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza we Lwowie, *Semper Fidelis* 2003 nr 4. — M. PIOTROWSKA, Rocznicowe „czytanie” Mickiewicza, *Kron. Miasta Poz.* 2006 nr 4. — T. WINEK, Między jubileuszami. „Pan Tadeusz” 1884-1898, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisł., Rzeszów 2007 s. 100-112. — M. ZIĘBA, Udział młodzieży akademickiej Lwowa i Krakowa w obchodach rocznic mickiewiczowskich w latach 1873-1898, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 72-89; *Wielcy romantycy polscy w politywizmie galicyjskim*. Studia i szkice literaturoznawcze z perspektywy edytorskiej, Kr. 2009

s. 206-230. — M. JAZOWNIK, Krakowskie „Życie” wobec setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kulturo-

wych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 201-226.

18.3.2. Rok 1955

2168. G.G. ABAŠIDZE, Velikij pol'skij poet, *Zarâ Vostoka* 1955 nr 280. — Adam Mickiewicz. Wieczór literacki, wstęp i wyb. Z Stefanowska, oprac. i uwagi inscenizacyjne K. Berwińska, proj. kostiumów I. Nowicka i R. Nowicki, proj. dekoracji J. Kosiński, War. 1955 [wybór tekstów i uwagi inscenizacyjne do trzech wieczorów teatralnych]. — Adam Mickiewicz 1798-1955, Hamburg 1955. — D.L. BRUDNYJ, Pevce družby i bratstva narodov, *Sovet. Èstoniâ* 1955 nr 279. — C. CLERC, Le souvenir de Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1955 nr 294. — Da stagoddzâ z dnâ smerci A. Mickeviča, *Liter. i mastac* 1955, 10 IX. — L. DMITERKO, Pevce vesny narodov, *Pravda Ukr.* 1955 nr 280. — Dni A. Mickeviča v Litve, *Liter. gaz. (Mos.)* 1955 nr 121. — Dni A. Mickeviča za rubežom, *Liter. gaz. (Mos.)* 1955 nr 140. — K. DOBROVOLSKAÅ, Adam Mickevič. Obzor literatury, *Bibliotekar'* 1955 nr 11. — B. FERRARI, Nel centenario della morte di un grande poeta polacco il poeta Adamo Mickiewicz, *Vita e pensiero. Rassegna italiana di cultura* 1955 nr 12. — P. GLEBKA, Poët, lûbimyj v Sovetskoj strane, *Slavâne* 1955 nr 11. — God Mickeviča, *Liter. Gaz. (Mos.)* 1955 nr 74. — God Mickeviča, *Slavâne* 1955 nr 3. — Ho'duac Adam Mickiewicz mahwan 100-amdža tarelici arrtiu, *Sovet. grakan. jew arw.* 1955 nr 12. — N.V. IZMAJLOV, Adam Mickevič, *Vyborgskij kommunist* 1955 nr 234. — V. KIPARSKY, Puolan Suuri Profeetta, *Helsingin Sanomat* 1955 nr 320. — S.I. KIRSANOV, Čitaâ Mickeviča, *Inostr. Lit.* 1955 nr 11; Mickevič v ruskoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 80-82. — Â. KOLAS [K.M. Mickevič], Lûbov' i uvaženie narodov, *Sovet. Belor.* 1955 nr 279. — Â. KOLAS [K.M. Mickevič], Velikij poet pol'skogo naroda, *Ogonek (Mos.)* 1955 nr 47. — S. KOLBUSZ[EWski], Rok Mickiewiczowski. A. Mickiewicz w Rumunii, *Słowo Polskie (Wr.)* 1955 nr 178. — J. KRZYŻANOWSKI, Adam Mickiewicz, *Uusi Puola* 1955 nr 11.

2169. Księga pamiątkowa na stulecie zgonu A. Mickiewicza. Komitet Obchodu Roku Mickiewiczowskiego w Szwecji, Sztokholm 1955.

Zawartość: F. OLIPRA, Mickiewicz żywy; — Ł. WIŃNARSKI, O realizmie Mickiewicza; — A. ZAŁUSKA-STRÖMBERG, Odzwierciedlenie problemów mickiewiczowskich w Szwecji; — J. TRYPUĆKO, Mickiewicz w Szwecji.

2170. K stoletiu so dnâ smerti A. Mickeviča, *Sovet. Belor.* 1955 nr 279. — K.M. KUEV, Adam Mickevič velik polski poet i revolucioner. Po slučaj 100 godini ot sm'rti my, *Ezik i literatura* 1955 z. 5 s. 321-340. — W. KULA, Rok Mickiewiczowski, *Kwart. Hist.* 1955 nr 2. — K 100-letiu so dnâ smerti A. Mickeviča, *Liter. gaz. (Mos.)* 1955 nr 139. — K 100-letiu so dnâ smerti A. Mickeviča, *Sovet. Litva* 1955 nr 247. — S.S. LANDA, Vystavka pamâti A. Mickeviča. 1798-1855. Kratkij putevoditel', red. S.S. Sovetov, Mos. 1955. — J. MIKKE, Rok Mickiewiczowski za granicâ, *Kamena* 1955 nr 5-7. — W. MROZOWSKI, Nad Mickiewiczem, *Kamena* 1955 nr 1-2. — E. NIEMINEN, Olen nähnyt kolme Puolaa, *Uusi Puola* 1955 nr 11. — On večno s nami, *Sovet. Litva* 1955 nr 279. — Pisarze białoruscy w hołdzie Mickiewiczowi, *Życie Lit.* 1955 nr 28. — Proizvedeniâ posvâšennye A. Mickeviču, *Sovet. Belor.* 1955 nr 196. — J. PRZYBOŚ, Mickiewicz współczesny. Przemówienie na inauguracji Roku Mickiewiczowskiego w Krakowie, *Nowa Kult.* 1955 nr 16; Czytając Mickiewicza, War. 1956 s. 253-268, War. 1965 s. 265-277, War. 1998 s. 246-257. — M.T. RIL'SKIJ, Velikij pol'skij poet A. Mickevič, Kijów 1955. — E. SADOVSKIJ, Na rodinie A. Mickeviča, *Sovet. Belor.* 1955 nr 211. — A. TURTIAINEN, Mickiewicz on ghâ edelleen elävä runoilija, *Uusi Puola* 1955 nr 12. — Un concours poétique pour le centenaire de Mickiewicz, *Journal de Genève* 1955 nr 303. — K. WYKA, Na rozpoczęcie Roku Mickiewiczowskiego, *Pam. Lit.* 1955 z. 1-2 [odczyt wygł. na posiedzeniu Kom. Obchodu Roku Mickiewiczowskiego 21 II 1955 w Warszawie]; Mickiewicz w *Pamiętniku Literackim*, przedm.,

wyb. i oprac. S. Rosiek, Gdańsk 2011 s. 120-140. — K. WYKA, O trwałych wartościach dorobku Mickiewicza, *Polonistyka* 1955 nr 5. — Večera pamāti Mickeviča v Pariže, *Inostr. Lit.* 1955 nr 4. — Večer pamāti pol'skogo poëta, *Sovet. Belor.* 1955 nr 269. — Vystavki posvāshennye A. Mickeviču, *Sovet. Litva* 1955 nr 276. — S. ŻÓŁKIEWSKI, Perspektywy polonistyczne Roku Mickiewiczowskiego, *Polonistyka* 1955 nr 1. — M.S. ŽIVOV, Novoe o Mickeviče, *Novyy mir* 1955 nr 12 [dot. *Pam. Lit.* 1955 z. 1/2]. — M. ŽUHOVICKAĀ, Adam Mickevič (1798-1855), *Sovet. Ėstoniā* 1955 nr 279. — 1955. Ano de Adam Mickiewicz, Buenos Aires 1955.

2171. Adam Mickiewicz 1855-1955, Praga 1956 [wyjd. Czechosłowacki Komit. Obrońców Pokoju]. — Adam Mickiewicz. Leben und Schaffen in Dokumenten, Portraits, Illustrationen, red. W. Markowska, War. 1956. — I. BAR, Mickiewicz — poeta, patriota, rewolucjonista. Wystawa w Bibl. Jag. (26 X — 31 XII 1955), *Biul. Mies. Bibl. Jag.* 1956 nr 12. — I.F. BĖLZA [BĖLZA], Ūbilejnye ruskie i ukrainskie izdaniā o Mickeviče, *Slavāne* 1956 nr 3. — H. JASICZEK, Velkj autorskj večer, *Nové Polsko* 1956 nr 1. — Z. KŁEMENSIEWICZ, Językoznawstwo wobec problematyki Roku Mickiewiczowskiego, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2. — K. KREJČÍ, Adam Mickiewicz, *Universitas Carolina Philologica* 1956 t. 2. — M. KRIDL, Um einen

richtigen Zugang zum Leben und Werke Adam Mickiewicz. Überlegungen am 100. Jahrestage seines Todes, *Die Welt der Slaven* 1956 s. 50-62. — J. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA, O pracy Komisji Naukowej Obchodu Roku Mickiewiczowskiego PAN, *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2.

2172. Zakončení Mickiewiczova roku, *Nové Polsko* 1956 nr 6. — Adam Mickiewicz. Księga pamiątkowa w stulecie śmierci poety. Portrety, ilustracje, dokumenty oraz wybrane fragmenty dzieł i listów poety, red. W. Markowska, War. 1957. — W. OSTROWSKI, William Wordsworth i „Ballady liryczne”. Notatka na Rok Mickiewiczowski, *Prace Polon.* 1957 s. 331-353. — J. RUŻYŁO-PAWŁOWSKA, Pokłosie wydawnicze prac naukowych Roku Mickiewiczowskiego w kraju, *Pam. Lit.* 1957 z. 2. — Z. KŁEMENSIEWICZ, Językoznawstwo polskie wobec naukowych zadań Roku Mickiewiczowskiego, w: Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.—Wr. 1958 s. 44-52. — K. WYKA, Osiągnięcia naukowe Roku Mickiewiczowskiego, w: Adam Mickiewicz. Materiały Śląskiej Sesji Mickiewiczowskiej, red. J. Zaremba, Kat. 1958 s. 5-14. — L. LEE, Obrzędy żałobne w Warszawie, tłum. J. Ficowska, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 237-252.

18.3.3. Rok 1998

2173. M. JACKIEWICZ, Polski wieszcz w krytyce litewskiej. 200 rocznica urodzin A. Mickiewicza nie za górami, *Znad Wilii* 1995 nr 1-2. — J. ODROWĄŻ-PINIĄŻEK, Przed dwusetną rocznicą urodzin A. Mickiewicza, *Kultura* (Par.) 1995 nr 12. — K. BRAUN, Mickiewicz's presence in the Polish soul. Awaiting the two hundredth anniversary of A. Mickiewicz's birth, 1798-1998, *New Horizon* 1997 nr 11/12. — T. KRZYWICKI, Do miejsc mitycznych. 200-lecie urodzin A. Mickiewicza, *Znad Wilii* 1997 nr 24. — Adam Mickiewicz 1798-1855. Wystawa jubil. w dwusetną rocznicę urodzin poety, red. K. Dąbrowski, wstęp J. Odrowąż-Piniązek, War. 1998. Adomas Mickevicius ir Lietuva: poeto 200-ųjų gimimo metinių jubiliejui skirtos

parodos katalogas // Adam Mickiewicz i Litwa. Katalog wystawy poświęconej 200-letniej rocznicy urodzin poety, red. V. Gricius, red. B. Butkeviciene, I. Kriviene, D.V. Kuraite, Wil. 1998. — J. CHROMY, Adam Mickiewicz. 1798-1855. Exhibition to celebrate the two hundredth anniversary of the poet's birth, War. 1998. — H. GRADKOWSKI, Mickiewicz w rocznicowej „Polonistyce”, *Warszt. Polon.* 1998 nr 4. — Ł. KOSSOWSKI, Adam Mickiewicz 1798-1855. Przewodnik dla dzieci po wystawie zorganizowanej w 200. rocznicę urodzin Poety w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, War. 1998. — J.R. KRZYŻANOWSKI, Największy z emigrantów. Na 200-lecie urodzin Adama Mickiewicza, *Pam. Lit.* (Lond.) 1998 t. 23.

— K. KUŹNIAR, W hołdzie Wieszczowi, Leżajsk 1998. — Z. MALIĆ, O Adamu Mickiewiczu, *Knjiž. smotra* (Zagrz.), 1998 nr 4 (110).

2174. Miasto Koło w 200 rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. J. S. Mujta. Koło–Konin 1998.

Zawartość: J.S. MUJTA, Miasto Koło w Roku Mickiewiczowskim; — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewiczowska Wielkopolska; — K. TRYBUŚ, O nieporozumieniach wokół „Pana Tadeusza”; — H. GRABOWSKA, O kobiecie i miłości romantycznej, czyli o życiu pań nadobnych i... swawolnych.

2175. Mickiewicz. Puszkina. Dwa spojrzenia. Informator o wystawie, oprac. J. Odrowąż-Pięiążek, War. 1998. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Coś ty uczynił ludziom, Mickiewicz?, *Literatura* 1998 nr 4 [rozmowę przeprowadził M. Łukasiewicz]. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Dwusetna rocznica urodzin A. Mickiewicza / The bicentennial of A. Mickiewicz's birth, *Polish Culture* 1998 nr 1. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, God Mickeviča ū Pol'sčy i ū svece, w: Adam Mickevič i nacynāl'njâ kul'tury. Matėryjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davjdenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 45-53.

2176. Z. SUDOLSKI, Tropami wieszczki, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewiczowskie drobiazgi, *Twórczość* 1999 nr 2. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, O przygotowaniach do obchodów dwusetnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno–Nowogródek 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 7-17. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Wystawy Roku Mickiewiczowskiego, *Muzealnictwo* 1998 t. 40 s. 7-11.

2177. Slavica Lundensia 1998 t. 18 Adam Mickiewicz. Polack, litauer och europé, red. B. Törnquist-Plewa.

Zawartość: B. TÖRNQUIST-PLEWA, Adam Mickiewicz – polack, litauer och europé; — K. STALA, Le-gendskapare och hånare – mickiewiczreceptionen i den polska kulturen; — S. RADZEVICHENÉ, Adam Mickiewicz och Litauen; — A.N. UGGLA, Adam Mickiewicz och den svenska romantiken; — M. OLDENBURG, Krig och poesi. Poetiska skildringar av nationell kamp hos A. Mickiewicz och Johan Ludvig Runeberg.

2178. J. SURWIŁO, O Adamie Mickiewiczze niekonwencjonalnie. Od Wilna po Nowy Jork, Wil. 1998. — B. WACHOWICZ, Siła wierności i pamięci, *Poezja* 1998 nr 1. — A. WITKOWSKA, Adam Mickiewicz dwjesta godina poslije. Izmjene legende, *Knjiž. smotra* (Zagrz.) 1998 nr 4 (110). — G. WYTRZENS, Adam Mickiewicz. Der grosse Dichter der polnischen Nation. Zum Internationalen Mickiewicz-Symposium in Wien vom 30. September bis 2. Oktober 1998, Wiedeń 1998.

2179. Ku uczczeniu Mickiewicza. Materiały z sesji w 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza, red. E. Brodowska-Skoneczna. Kielce 1999.

Zawartość: S. ŻAK, Adam Mickiewicz – aktualność czy anachronizm?; — B. DOPART, Tytanizm czy prometeizm? Kilka uwag wstępnych o kreacji bohatera III cz. „Dziadów”; — I. MITYK, III cz. „Dziadów” a dramat średniowieczny; — S. ŻAK, Adama Mickiewicza malarskie widzenie rzeczywistości; — K. CZAJKOWSKI, Przyszłość pielgrzyma? Jeszcze wokół Mickiewiczowskiej „Legendy o rzymskim pielgrzymie”; — M. MALATYŃSKA, Andrzej Wajda w drodze do Soplicowa; — I. GRALAK, „Co czuję, inni uczuć chciałoby daremnie” – człowiek w ujęciu A. Mickiewicza; — Z. PRZYBYŁA, Obchody setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza na ziemiach polskich.

2180. L. MARTINEK, K oslavám 200. narozeni A. Mickiewiczze na Litvě, w: Adam Mickiewicz. Texty a kontexty. Materiály z mezinárodní vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — J. ODROWĄŻ-PIEŃĄŻEK, Bilans Roku Mickiewiczowskiego, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 219-235. — M. PANČÍKOVÁ, Obchody dwusetnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza w Słowacji, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4. — V. PINDUROVA, L. VITOVA, K 200. vyroci narozeni Adma Mickiewiczze, *Slav. Litter.* (Brno) 1999 t. 10 nr 2 s. 112-114. — M. PIWIŃSKA, Był rok Mickiewiczowski, *Dialog* 1999 nr 1. — Ąnka Kupala i Adam Mickevič : IV Mižnarodnjâ Kupalaŭskiâ čytanni, Minsk, 9 verasna 1998. Z Kupalaŭskih mäsćin : II Mižnarodnjâ Rakaŭskiâ čytanni, Rakaŭ, 10 verasna 1998, Mińsk 2000. — A. SZWED, Rok Mickiewicza w Bułgarii, *Przegl. Hum.* 2000 nr 1/2. — P. BUNJAK, Kako smo primali Mickjeviča, w: Polonica et Polono-Serbica. Ogledi i skice, Belgr. 2001 s. 103-107 [przemówienie z 1998 w Belgr.]. — J. ŚWIDZIŃSKI, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w hołdzie A. Mic-

kiewiczowi, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 11-26. — A.K. WISE, Polish messianism and Polish-Russian relations. The influence of Adam Mickiewicz on Aleksander Lednicki, *The Polish*

Review 2002 nr 3 [wygł. na konf. „National Identity and Mythology in the Making: Mickiewicz and Messianism” w Londynie we wrześniu 1998]. — J. ODROWĄŻ-PENIAŹEK, Mickiewicz i Nowogródek. Przemówienie wygłoszone w Nowogródku 12 września 1998, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 267-270 [odb. War. 2008].

18.3.4. Inne

2181. B. CZERWIEŃSKI, Kilka uwag nad „Odą do młodości” A. Mickiewicza. Rzecz czytana na uroczystym obchodzie rocznicy śmierci A. Mickiewicza dn. 28 listopada 1873, Lw. 1874. — O. J..., Obchód rocznicy zgonu A. Mickiewicza w Towarzystwie Polskim „Ognisko” w Wiedniu, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1874 nr 279. — T., Uroczysty obchód dwudziestej pierwszej rocznicy zgonu A. Mickiewicza [we Lw.], *Dzien. Pozn.* 1876 nr 276. — B. EULENFELD, Uroczystość 25-letniej rocznicy zgonu A. Mickiewicza, *Dzien. dla Wszystkich* 1880 nr 35. — Célébration du XXVme anniversaire de la mort d'Adam Mickiewicz, w: *Honoration de la mémoire d'Adam Mickiewicz en Italie*, red. W. Mickiewicz, Par. 1881 s. 107-131. — A.E. ODYNIEC, Na obchód śmierci A. Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1881/1882 t. 2 (62) s. 373. — Uroczystość na cześć Mickiewicza, *Dzien. Pozn.* 1882 nr 275 [wraz z wierszem W. Engeströma]. — Przemówienie Wawrzyńca hr. Benzelstierna Engeströma w czasie obchodu 29. rocznicy zgonu A. Mickiewicza, Poz. 1884.

2182. *Kraj* 1885 nr 46 [nr poświęcony 30. rocznicy śmierci A. Mickiewicza].

Zawartość: W. SPASOWICZ, Kilka słów o bajronizmie Mickiewicza; — B. PRUS, „Farys”; — T. LENARTOWICZ, Pamięci Adama przez autora „Lirenki”; — Akt zejścia; — H. SŁUŻAŁSKI, A. LÉVY, Zaproszenie na pogrzeb; — K. BRZOZOWSKI, Moje wspomnienia o Mickiewiczu; — E. CHOJECKI, List do redaktora *Kraju*; — W.R. MORFILL, Mickiewicz w literaturze angielskiej; — T.T. JEŻ, Szczegóły niektóre o śmierci i eksportacji zwłok Mickiewicza w Konstantynopolu; — W. MICKIEWICZ, Przepowiednie Adama; — J. TRETIAR, Poezja polska po Mickiewiczu; — L. LÉGER, Mickiewicz w literaturze francuskiej; — A. MAHRBURG, Pogląd na wszechświat w utworach A. Mickiewicza; — A. ZIPPER, Dzieła Mickiewicza i Niemcy; — J.T. HODI [J. TOKARZEWICZ], Adam

Mickiewicz w Collège de France; — I. DOMEYKO, List do redaktora *Kraju* [dot. atg początku poematu „Żegota”]; — G.M.C. BRANDES, „Pan Tadeusz”. Szkic; — I. FRANKO, Adam Mickiewicz w rusińskiej literaturze; — F.K. [F. KRUPIŃSKI], Poeta i społeczeństwo; — B., Mickiewicz w literaturze litewskiej; — INCOGNITUS [J. BRZEZIŃSKI], Mickiewicz jako pisarz sceniczny; — J.I. KRASZEWSKI, O pomniku dla wieszczki; — L. POŁOŃSKI, Mickiewicz w literaturze rosyjskiej; — A. JELSKI, Adam Mickiewicz na Białorusi; — H. BIEGELEISEN, A. Mickiewicz w Paryżu; — B. ZALESKI, Adam Mickiewicz podczas pisania i drukowania „Pana Tadeusza”; — J. KOTARBIŃSKI, Studium dra Chmielowskiego o Mickiewiczu; — W. BEŁZA, „Maryla”. Urywek ze szkicu; — Metryka urodzin i chrztu.

2183. W. ENGeström, Ku uczczeniu trzydziestodrugoletniej rocznicy zgonu A. Mickiewicza, Poz. 1887. Rec.: W. BEŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 292. — H. KOPIA, Obchody rocznicy zgonu A. Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 371-372. — P. PARYŁAK, W 33 rocznicę śmierci A. Mickiewicza, w: Program Wieczoru Literacko-Wokalnego ku uczczeniu 33 rocznicy zgonu śp. A. Mickiewicza 1 grudnia 1888, Tarnopol 1888. — Adam Mickiewicz na Wawelu, *Kur. Pozn.* 1890 nr 151. — EL...Y [A. ASNYK], W dzień złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13 [bez tyt.]; Wybór poezji, War. 1899. — K. BARTOSZEWICZ, Echa Mickiewiczowskiego obchodu, *Kraj* 1890 nr 27. — K. BARTOSZEWICZ, Mickiewicz na Wawelu: album pamiątkowe złożenia zwłok wieszczki w krypcie katedralnej, Kr. 1890. — BOLESŁAWICZ [B. EULENFELD], Zgon Adama Mickiewicza, *Mały Świątek* 1890 nr 20.

2184. *Czas* 1890 nr 151 [nr poświęcony sprowadzeniu zwłok A. Mickiewicza na Wawel].

Zawartość: [A. KŁOBUKOWSKI?], Kraków 3 lipca; — P. POPIEL, Pierwsze wrażenia Mickiewiczowskiej

epoki [podpis: P.P.]; — T. ZIEMBA, Śmierć Mickiewicza; — W. STROKA, Pamięci A. Mickiewicza. W dzień złożenia drogi jego szczątków na Wawelu; — B. ZALESKI, Mowa nad grobem A. Mickiewicza w Montmorency dn. 21 stycznia 1856; — J. TRETIAK, Mickiewicz i Kościuszko; — J. KALLENBACH, Adam Mickiewicz w świetle najnowszych badań; — H. ZATHEY, Początki miłości; — A. SZCZEPAŃSKI, Elegia.

2185. A. DOBROWOLSKI, Dzień 4 lipca 1890 r., *Świat* (Kr.) 1890 nr 14 [omówienie uroczystości złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu]. — Ekshumacja zwłok Mickiewicza, *Kraj* 1890 nr 26. — Eksportacja [zwłok Mickiewicza], *Kraj* 1890 nr 26. — J. KASPROWICZ, [A kiedy znów wracasz w nasze progi...], w: U trumny wieszca. Dwa fragmenty poświęcone pamięci A. Mickiewicza, Lw. 1890 s. 6-8; *Kur. Lwow.* 1890 nr 183; *Anima lachrymans i inne nowe poezje*, Lw. 1894.

2186. [A. KLECZKOWSKI], Złożenie zwłok A. Mickiewicza na Wawelu dn. 4 lipca 1890 r. Książka pamiątkowa z 22 ilustracjami, Kr. 1890.

Zawartość: Akt wydobywania zwłok A. Mickiewicza z grobowca na cmentarzu w Montmorency [m.in. przemówienia: E. Renana, J. Lermina, W. Czartoryskiego, W. Koziembrodzkiego, B. Limanowskiego]; Uroczystość Mickiewiczowska w Żurychu; Przewiezienie zwłok A. Mickiewicza przez Wiedeń; Udział ludu w uroczystości [...] na Wawelu; — F. ZALAŃSKI, Spis przesylek kłosów, kwiatów, listów i szarf z napisami nadesłanych do Wadowic ze wszystkich dzielnic Polski; — Opis uroczystego złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu; — W. MICKIEWICZ, Przemówienie Władysława Mickiewicza; — J. TARNOWSKI, Mowa marszałka Jana Tarnowskiego; — W. LEWICKI, Mowa Włodzimierza Lewickiego. Akademika; — A. ASNYK, Mowa wygłoszona przy wniesieniu zwłok A. Mickiewicza do katedry na Wawelu; — S. TARNOWSKI, Mowa Stanisława Tarnowskiego; — Spis wieńców złożonych na trumnie A. Mickiewicza; — M.M. STANKIEWICZ, Bibliografia uroczystości złożenia na Wawelu zwłok A. Mickiewicza w dn. 4 lipca 1890.

2187. T. MERUNOWICZ, Czy ma znaczenie polityczne uroczystość pogrzebania zwłok Mickiewicza na Wawelu, *Dzien. Pol.* (Lw.) 1890 nr 151. — Na cmentarzu [Montmorency], *Kraj* 1890 nr 26. — NEMO [K. WALISZEWSKI], Znad Sekwany [odprowadzenie zwłok Mickiewicza], *Kraj* 1890 nr 25. — NEMO [K. WALISZEWSKI], Słowa prawdy [krytyka organizatorów uroczystości w Paryżu], *Kraj* 1890 nr 27 dod. — NIE-MARYAN [M. GORZKOWSKI], Dzień czwarty lipca 1890. Wiersz ku uczczeniu

obchodu złożenia zwłok nieśmiertelnej pamięci wieszca A. Mickiewicza w grobowcu królów polskich na Wawelu, Tarnopol 1890. — C. PIENIAŻEK, Literatura o Mickiewiczu. Luźne uwagi, *Poz.* 1890 [ogł. „Kur. Pozn.” 1890 nr 145-149]. — K. PRZERWA-TETMAJER, Wiersz z okoliczności sprowadzenia zwłok A. Mickiewicza, Kr. 1890. — MIRIAM [Z. PRZESMYCKI], Prochom Adama Mickiewicza. Kancona, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — Sprowadzenie zwłok Mickiewicza, *Kur. Pozn.* 1890 nr 148. — STEFAN Z OPATÓWKA [S. GILLER], Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza. Tren, *Dzien. Pozn.* 1890 nr 152.

2188. *Świat* (Kr.) 1890 nr 13 [nr poświęcony sprowadzeniu zwłok A. Mickiewicza na Wawel, ozdobiony ilustracjami do utworów poety, m.in. J. Kossaka, H. Siemiradzkiego, W. Eljasza-Radziukowskiego, S. Radziejewskiego, W. Tetmajera].

Zawartość: [A. ASNYK], W dzień złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu [bez tyt. wiersza, podpis: El...y]; — E. ORZESZKOWA, [Gama uczuć ludzkich...]; — M. GAWALEWICZ, Nasza trójka. Z chłopięcych wspomnień; — P. CHMIELOWSKI, Mickiewicz członkiem Warszawskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk; — L. MÉYER, Rosyjskie wizerunki Mickiewicza; — M.M. STANKIEWICZ, O przekładach poezji Mickiewicza na język litewski; — A. DOBROWOLSKI, Towarzystwo Literackie imienia Mickiewicza; — MIRIAM [Z. PRZESMYCKI], Prochom Adama Mickiewicza. Kancona; — A. KRECHOWIECKI, Ostatni romantyk [dot. J. Żegoty, który znał Mickiewicza z Wilna]; — S. DICKSTEIN, Mickiewicz i Wroński; — W. BĘŁZA, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza; — J. TRETIAK, Dwie Zosie Mickiewicza; — M. SZELIGA [M. CZARNOWSKA], Cmentarz w Montmorency; — Kronika [dot. sprowadzenia zwłok Mickiewicza na Wawel].

2189. W.K. [W. WOŁODŹKO], „Sen w Dreźnie” A. Mickiewicza z 1831 r. wytłumaczony przenośnikami zwłok jego na Wawel, Lw. 1890. Rec.: F. Konarski, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 308. — VAJANSKÝ [H. SVETOZÁR], Mickiewicz, *Národné noviny* 1890 nr 79. — K.D. MORAWSKI, Na pogrzeb Mickiewicza [na Wawelu], w: Wiersze i proza, Kr. 1901 s. 99-103. — E. MALISZEWSKI, Antoni Pilecki i „Goethe, Byron, Mickiewicz”, *Gaz. Pol.* (War.) 1902 nr 314. — J. STRYKA, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, w: *Poezje*, Lw. 1902 s. 39-40. — W.R. KOROTYŃSKI, Adam Mickiewicz. W rocznicę 26 listopada 1855, *Kur. Warsz.* 1903 nr 327. — W. BĘŁZA, Zgon Mickiewicza. Wspomnienie w półwiekową rocznicę 1855-1905, *Gaz.*

Lwów. 1905 nr 270-271; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 143-158. — I. CHRZANOWSKI, Mickiewicz, w pięćdziesiątą rocznicę zgonu, *Tyg. Ilustr.* 1905 nr 46-47. — A. GLISZYŃSKI, 26 XI 1905, *Bluszcz* 1905 nr 49. — H.M. [H. MICHAŁOWSKI], W pięćdziesiątą rocznicę zgonu Mickiewicza, *Ziarno* 1905 nr 45/46. — J. KASPROWICZ, W rocznicę Mickiewiczowską [Umarł, lecz żyje...], *Słowo Polskie* (Lw.) 1905 nr 551; Ballada o słończniku i inne nowe poezje, Lw. 1908. — J. KOTARBIŃSKI, Twórczość Mickiewicza. W rocznicę urodzin Wieszcza, *Bluszcz* 1905 nr 52. — F. KRČEK, Uczczenie pamięci A. Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1905 nr 231. — J. LORENTOWICZ, W pięćdziesiątą rocznicę, *Gaz. Pol.* (War.) 1905 nr 308. — L. MÉYET, Półwiekowa rocznica. Zgonu A. Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1905 nr 327. — H. OŁDAROWSKA, W 50-tą rocznicę zgonu Adama Mickiewicza, *Kur. Pol.* (War.) 1905 nr 306. — E. ORZESZKOWA, W Grodnie, *Kur. Litew.* 1905 nr 63. — Päidesätileit so dnä končiny Mickeviča, *Vestnik literatury* 1905 nr 22. — Z. SEIDLEROWA, Pamięci A. Mickiewicza. W 50-tą rocznicę zgonu, *Bluszcz* 1905 nr 49. — OR-OT [A. OPPMAN], Adam. W pięćdziesięciolecie śmierci, *Bluszcz* 1905 nr 49. — A. KRASZEWSKA, W rocznicę zgonu Adama Mickiewicza, *Kron. Rodz.* 1906 nr 48. — L. MÉYET, W rocznicę urodzin Wieszcza, *Kur. Warsz.* 1906 nr 355 [w art. wiersz M. Ilnickiej]. — W. NOWODWORSKI, Polityczno-społeczne przekonania A. Mickiewicza. Odczyt wygłoszony w Petersburgu w 50 rocznicę zgonu poety, *Prawda* (War.) 1906 nr 4-5.

2190. Znad Wili i Niemna. Książka zbiorowa. Pamięci Adama Mickiewicza i Tomasza Zana w 50-tą rocznicę ich zgonu, Wil. 1906.

Zawartość: W. MICKIEWICZ, Nieznane listy A. Mickiewicza i F. Malewskiego; — L. UZIĘBŁO, Pamiętki po Mickiewiczu i Zanie; — W. BRUCHNAŁSKI, Mickiewicz w literaturze galicyskiej 1822-1855.

2191. S. BEŁZA, 24 grudnia, *Ziarno* 1909 nr 52. — K. LEWANDOWSKI, Szumi woda! W Mickiewiczowską rocznicę, *Słowo Polskie* (Lw.) 1911 nr 601. — Z. DĘBICKI, Adamowi Mickiewiczowi 1855-1915, *Dzien. Berl.* 1915 nr 273; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnański, Wr. 1961 s. 402.

2192. Szlakiem wieszcza. Pamiętka Drugiego Dnia Wstrzemięźliwości i Ofiary urządzone-

go w rocznicę śmierci A. Mickiewicza dn. 26-go listopada 1916 r., wyd. F. Cejrowski, F. Bocian, Poz. 1916.

Zawartość: H. SZUMAN, Nim Zygmunt zadzwoni...; — Z. TOPÓR [Z. CELICHOWSKI], Hej, ramię do ramienia!; — Ks. NIESIOŁOWSKI, Czym jest dla nas Mickiewicz?; — S. JANICKI, Mickiewicz a odrodzenie ludu; — F. CEJROWSKI, Do chat!; — CONSTANTIA, Mickiewicz a oświata ludu; — A. SUCHOCKA, Do Matek Polek; — F. BOCIAN, Na drodze życia; — KAZIMIERZ S., Mickiewicz — Filomata; — F. CEJROWSKI, Święty Adam. Powiastka; — N. CIESZYŃSKI, Przędziwo życiowe Wieszcza; — A. MICKIEWICZ, Z „Ksiąg pielgrzymstwa polskiego”.

2193. T. GRABOWSKI, Stulecie Mickiewicza. 1822-1922, *Kur. Pozn.* 1922 nr 89. — E. HAECKER, Stulecie Mickiewicza, *Naprzód* 1922 nr 118. — W. NIEDZIAŁKOWSKA-DOBACZEWSKA, Wilno (w 60 rocznicę śmierci Mickiewicza z 1915), w: Wilno, Wil. 1922 s. 23-24. — T. SINKO, Stulecie polskiego romantyzmu, *Czas* 1922 nr 120. — Z. WASILEWSKI, Stulecie Mickiewiczowskie, *Tyg. Ilustr.* 1922 nr 22. — T. HIŻ, Mickiewicz (w 150-tą rocznicę urodzin), *Głos Prawdy* (War.) 1928 nr 355. — K. KALINOWSKI, Na Wawel: w czterdziestą rocznicę pogrzebu Mickiewicza, *Kur. Lit.-Nauk. (Dod. do Ilustr. Kur. Codz.)* 1930 nr 27. — Dni Mickiewiczowskie w Nowogródku. Nowogr. 1931 [program uroczystości wzniesienia Kopca Mickiewiczowskiego oraz katalog wystawy]. — J. KADEN-BANDROWSKI, Kopiec i obojętność, *Gaz. Pol.* (War.) 1932 nr 196 [dot. obchodów 75. rocznicy zgonu A. Mickiewicza, m.in. usypiania w Nowogródku kopca ku jego czci i okolicznościowej publikacji z tym związanej]. — A.B. [A. BRONARSKI], Sur le centenaire de Monsieur Thadée d'Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1934 nr 177. — P. DINEKOV, Stogodišnjina na „Pan Tadeuš”, *Liter. glas* (Sofia) 1934 nr 235. — V.F. HODASEVIČ, K stoletiu „Pana Tadeuša”, *Vozroždenie / La Renaissance* 1934 nr 3305, 21 VI; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisateläh, oprac. N.F. Kamenewa, Mos. 1998 s. 72-76; Puškin i poëty ego vremeni, t. 2, Berkeley 2001 s. 403-408. — F. ILEŠIČ, Prigodom stogodišnjice Mickiewiczевой „Pana Tadeusza”, *Novosti* (Zagrz.) 1934 nr 164. — V.A. KOSKENNIEMI, Adam Mickiewiczin „Pan Tadeusz”. 100-vuotismuiston johdosta, *Vajuoja-Aika* 1934 z. 11/12; Runousoppia ja runoilijojta, Helsinki 1951 s. 197-207. — S. MEČIAR, Storočnj „Pan Tadeusz”, *Sloven.*

Pohl. t. 50: 1934 s. 531-534. — T. PINI, W stulecie „Pana Tadeusza”, *Nowa Księżka* 1934 z. 6.

2194. *Pologne littéraire* 1934 nr 92/93 [100-lecie „Pana Tadeusza”].

Zawartość: J. LECHOŃ, Tout ce qui est humain; — J. KADEN-BANDROWSKI, La plume frémit...; — M. KRIDL, Mickiewicz: sa vie et son œuvre; — A. POTOCKI, La situation de „Pan Tadeusz” dans la réalité; — P. CAZIN, [„Pan Tadeusz”] [tłum. prozą ks. XI]; Préface du traducteur; — C. CHOWANIEC, Les amitiés françaises de Mickiewicz (1832-1834); — J. TOPASS, Mickiewicz, Lamennais et Montalembert et leurs rapports idéologiques; — B. MOŃKIEWICZ, Les logis de Mickiewicz à la époque de „Pan Tadeusz”; — Z.S. KLINGSLAND, En marge du Musée de Mickiewicz à Paris; — É. KRAKOWSKI, Mickiewicz héraut de l'idéal polonais. Les ministres français et la chaire poète.

2195. Z. SZMYDTOWA, Triumf artysty. W stulecie „Pana Tadeusza”, *Polonista* (War.) 1934 z. 3/4. — J. WITTLIN, W stulecie „Pana Tadeusza”, *Wiad. Lit.* 1934 nr 28. — W. BOROWY, The centenary of a great poem: Mickiewicz's „Pan Tadeusz”, *Slav. East Eur. Rev.* 1935 nr 1. — M. CZAPSKA, Z ostatnich dni życia A. Mickiewicza. W 80-tą rocznicę śmierci poety, *Czas* 1935 nr 330. — Dni Mickiewiczowskie w Nowogródku, *Bluszcz* 1938 nr 39. — Szlak Mickiewiczowski. Dni Mickiewiczowskie 11-22 IX 1938, War. 1938. — W nowogródzkiej stronie. Jednodniówka wyd. nakładem Komit. „Dni Mickiewiczowskich” w Nowogródku 11-22 IX 1938, [red. G. Engman], Nowogr. 1938. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič. 140 let so dnâ roždeniâ, *Liter. obozr.* 1939 nr 3. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Adam Mickiewicz, *Czerw. Sztaŋd.* (Lw.) 1940 nr 318. — S. JĘDRYCHOWSKI, W sprawie 85 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, *Prawda Wil.* 1940 nr 63. — J. PRZYBOŚ, Przed wystawą mickiewiczowską, *Czerw. Sztaŋd.* (Lw.) 1940 nr 287. — [A. SEMKOWICZ], Katalog wystawki pryswjačenoj 85-ij ričnyci z dnja smrti A. Mickevyča, Lw. 1940. — A. SEMKOWICZ, Nowe nabytki mickiewiczowskie, *Czerw. Sztaŋd.* (Lw.) 1940 nr 309. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Mickevič, *Internac. Lit.* 1941 nr 1. — T. BOY-ŻELEŃSKI, Mickiewicz. Mowa wygłoszona na uroczystościach Mickiewiczowskich we Lwowie w 1940 r., *Nowe Widn.* 1941 nr 1; *Nowa Pol.* (Lond.) 1942 nr 7; *Odrodzenie* 1945 nr 52; O Mickiewiczu, War. 1949 s. 230-239; Brązownicy i inne szkice o Mickiewiczu, War. 1956 s. 301-309. — Stuletnia rocznica wy-

kładów Mickiewicza [w Collège de France] na Uniwersytecie w Grenoble, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1942 nr 118. — J.F. JANIK, 54-lecie złożenia zwłok Mickiewicza na Wawelu, *Ameryka-Echo* 1944 nr 22.

2196. S. DZIKOWSKI, A. Mickiewicz, B. Prus, S. Żeromski. Trzy rocznice literackie, *Gaz. Lud.* (Lubl.) 1945 nr 29. — Commemoration of the May Constitution and tribute to Adam Mickiewicz, *Bul. of the Pol. Inst. of Arts and Sc. in America* 1945 nr 3/4, kwiecień-lipiec. — É. KRAKOWSKI, Mickiewicz poète et patriote, *Nouvelles littéraires* 1945 nr 957, 6 XII. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič. K 90-letiu so dnâ smerti, *Slavâne* 1945 nr 11. — B. [A. BRONARSKI], Adam Mickiewicz à Lausanne (1798-1855) l'occasion du 90me anniversaire de sa mort, *Gazette de Lausanne* 1946 nr 28. — J. KYDRYŃSKI, Mówił Mickiewicz, *Odrodzenie* 1946 nr 3. — T. SYGA, Życie jest w „takiej mogile”. Adam Mickiewicz we współczesności, *Gaz. Lud.* (War.) 1946 nr 35. — Z.B., Akademicy ku czci Mickiewicza, Prusa i Konopnickiej, *Głos Wlkp.* 1946 nr 56. — -Š., Adam Mickiewicz. K 90 výročí smrti, *Slovanský svět* 1946. — M. SZYJKOWSKI, Adam Mickiewicz a česko-pol'ská vzájemnost'. Na 150 ročnicu narodenia A. Mickiewicza, *Slovenský sborník* 1947 nr 3/4.

2197. I. JAKUBOWSKI, Rocznice Mickiewiczowskie w Poznaniu, *Kron. Miasta Poz.* 1948 nr 1. — K 150-letiu so dnâ roždenâ A. Mickeviča, *Sovet. Litva* 1948 nr 292. — Literaturnyj večer, posvâšennoj 150-letiu so dnâ roždenâ A. Mickeviča, *Sovet. Belor.* 1948 nr 254. — G. MADZARIAN, [Wielki syn polskiego narodu], *Sovet. grakan. jew arw.* 1948 nr 12. — Mickiewiczovy oslavy v Moskvě, *Lidové noviny* 1948 nr 302. — Pamâti A. Mickeviča, *Sovet. Latviâ* 1948 nr 304. — S. PRIGOŃ, Mickiewicz. 1798 – 1855 – 1948, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1948 nr 52-53. — Proizvedeniâ A. Mickeviča na armânskom âzyke, *Kommunist* 1948 nr 204. — J. PRZYBOŚ, Adam Mickiewicz. 1798-1948, *Odrodzenie* 1948 nr 51-52. — M.T. RYL'SKIJ, Velikij pol'skij poët A. Mickevič, w: Izbrannoe, red. M.F. Ryl'skij, Mos.–Leningrad 1948 s. 5-22. — Skutečnj Mickiewicz, *Lidové noviny* 1948 nr 300. — M. TANK, Velikij pol'skij poët, *Sovet. Belor.* 1948 nr 254. — N.S. TIHOŃOV Genij pol'skogo naroda. K 150-letu co dnâ roždeniâ A. Mickeviča, *Liter.*

gaz. (Mos.) 1948 nr 102; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 79. — M.S. ŽIVOV, Adam Mickevič, *Slavâne* 1948 nr 12. — M.S. ŽIVOV, Velikij syn pol'skogo naroda, *Krasnaâ zvezda* 1948 nr 304.

2198. H. BYCHOWSKA, Mały przegląd mickiewiczowski, *Odra* (Kat.) 1949 nr 23. — Čestvovanie 150-letia so dnâ roždenâ A. Mickeviča, *Slavâne* 1949 nr 1. — L. GOMOLICKI, W związku z rocznicą puszkinowską i mickiewiczowską, *Życie Słowińskie* 1949 nr 1-2. — J.Z. JAKUBOWSKI, Rok Mickiewiczowski, *Polonistyka* 1949 nr 1. — M. JASTRUN, Poeta wolności i braterstwa, War. 1949 [wyd. z okazji 150. rocznicy urodzin A. Mickiewicza]. — J. KLEINER, W rocznicę urodzin Mickiewicza. Przemówienie wygłoszone 27 II 1949, *Kamena* 1949 nr 1-2. — M. PIEKUTOWSKI, Cieniom A. Mickiewicza. W 150-tą rocznicę jego urodzin, Linz-Salzburg 1949. — P.K., Le 150me anniversaire de la naissance de Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1949 nr 141. — R. POLLAK, W mickiewiczowskie rocznice, *Kron. Miasta Poz.* 1949 nr 1. — Przewodnik po wystawie jubil. 1798-1948, oprac. J. Krzyżanowski, Ogólnopolski komit. Obchodu 150-lecia urodzin A. Mickiewicza, War. 1949. — J.A. SZCZEPAŃSKI, Mickiewicz pośród „akademii ku czci”, *Teatr* 1949 nr 7/8. — E.F. USIEVIČ, Adam Mickiewicz. K 150 vŕočiu vel'kého pol'ského básnika, tłum. V. Kochol', Bratysł. 1949 [tu: J. BÁNSKY, Mickiewicz v slovenskej literatúre. Bibliografia]. — M.S. ŽIVOV, Velikij pol'skij poet A. Mickevič (k 150 letû so dnâ roždeniâ). Mos. 1949 [tłum. czes.: Velký polský básník A. Mickiewicz, tłum. H. Vlachová, Praga 1950]. — Da 150-goddzâ z dnâ naradžennâ A. Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1958, 9 XII. — A. BARŠČEŪSKĪ, Svâtkavanne na Belarusi 100 gadaviny z dnâ smerci A. Mickeviča, *Belaruskî kalâNDAR* 1965.

2199. S.H. ALEKSANDROVIČ, Tut začynaŭsâ speŭ. Da 170-goddzâ z dnâ naradžennâ A. Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1968, 26 XII. — S. ŚWIRKO, Nowy Mickiewiczowski jubileusz, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1968 s. 113-115. — J. PRZYBOŚ, Sovremennij Mickevič, tłum. A. Ermonskij, *Inostr. Lit.* 1973 nr 12. — T. BŁAŻEJEWSKI, 175 rocznica urodzin A. Mickiewicza w Uniwersytecie im. Humboldta w Berlinie, *Przegl. Hum.* 1974 nr 7 [dot. konf. Berlin 12-13 II 1974]. — K. WOŹNIA-

kowski, Obchody mickiewiczowskie w Wilnie w roku 1940, *Ruch Lit.* (Kr.) 1974 z. 5. — Mickevičiaus ir S. Moniuškos kūrybos vakaras, *Liter. ir Meno Metr.* 1975 t. 17 s. 136-138. — E. NIEGOWSKA-DRACHAL, W sto trzydziestą rocznicę zgonu Adama Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1987 nr 6. — V.M. CARUK, Dni Mickiewiczowskie w Nowogródku [program, katalog wystawy], Wil. 1997. — I. FEDOROWICZ, W hołdzie Mickiewiczowi. O projektach uczczenia w Wilnie 50. rocznicy śmierci A. Mickiewicza (na podstawie publikacji „Kuriera Litewskiego” 1905-1906), w: *Literackie Kresy i bezkresy. Księga ofiarowana profesorowi Bolesławowi Hadaczkowi*, red. K.R. Łozowska, E. Tierling, Szczecin 2000 s. 49-62.

2200. M. BRZÓSKA, D. KORZAN, Obchody 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza w Szkole Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku i Towarzystwie Naukowym Płockim, w: *Adam Mickiewicz 1798 – 1855 – 2005. Wielkość – tradycja – pamięć*, red. Z.P. Kruszewski, J. Półturzycki, Płock 2005 s. 147-159. — A. RADECKA, Wieczornica w 150. rocznicę śmierci A. Mickiewicza w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu, w: *Adam Mickiewicz 1798-1855-2005...*, s. 161-164. — N. TAYLOR-TERLECKA, Stulecie śmierci A. Mickiewicza nad Tamizą, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 489-498. — H. TURKIEWICZ, Mickiewicz a regionaliści międzywojennego Wilna. W 150. rocznicę śmierci wieszczą, *Mag. Wil.* 2005 nr 11.

2201. Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci, red. P. Krupka, L. Marinelli. Łomianki 2006.

Zawartość: L. CRESCI, Propozycja nowego przekładu sonetu „Stepy Akermaskie”; — K. JAWORSKA, Adam Mickiewicz „pierwszy poeta stulecia” czy autor nieznany?; — P. KRUPKA, Rzymskie korzenie Sopliców; — A. LITWORNIA, Mickiewicz w Rzymie; — L. MARINELLI, Dwa posągi konne: Mickiewicz i Puszkina między Kapi tolem i Newą; — G. TOMASSUCCI, Manzoniańskie źródło „Dziadów” Mickiewicza.

2202. B. OLSZEWSKA, Czasopisma dziecięce wobec wielkich jubileuszów mickiewiczowskich, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej*. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007

s. 157-170. — K. RUTKOWSKI, Co to znaczy być i nie być? Notatki do improwizacji z okazji 150. rocznicy śmierci Mickiewicza, w: *Śmierć Mickiewicza. Teksty i rozmowy w Roku Mickiewiczowskim 2005*, red. K. Czeczot, M. Zielińska, War. 2008 s. 262-274. — M. STANISZ, Wielkie jubileusze i osobliwości Mickiewiczowskie, *Zesz. Nauk. Uniw. Rzesz. Ser. Fil.* 2010 z. 5. — K. JAKIMIAK,

O obchodach 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 226-229. — P. SIERŻĘGA, W trosce o pamięć wieszcz. Luów w obchodach sprowadzenia zwłok A. Mickiewicza do Krakowa – 4 lipca 1890, *Galicja. Stud. i materiały* t. 9: 2023 s. 300-315.

18.4. Omówienia sesji naukowych, konferencji, uroczystości

2203. Création & inauguration de L'Académie Adam Mickiewicz à Bologne (1879), w: *Honoration de la mémoire d'Adam Mickiewicz en Italie*, éd. W. Mickiewicz, Par. 1881 s. 71-105.

2204. Dziś dzień Mickiewicza. Wczorajsze i dzisiejsze obrady Kongresu Slawistów, *ABC* 1934 nr 266.

2205. R. HOROSZKIEWICZ, Kilka powiatów z ballady „Dni Mickiewiczowskie” w Nowogród-ku, *Comoedia* 1938 nr 1.

2206. C. BACKVIS, O Mickiewiczu (tłum. P. Matuszewska), *Pam. Lit.* 1956 z. 1-2 [przemówienie wygłoszone 12 XII 1955 na sesji zorganizowanej przez Uniwersytet Brukselski].

2207. S. KIENIEWICZ, O sesji historycznej Roku Mickiewiczowskiego, *Pam. Lit.* 1956 (z. specj.) s. 456-468 [dot. sesji zorganizowanej w PAN 29 VI-2 VII 1955].

2208. Z. NAJDER, Sprawy teatru i dramatu na sesjach mickiewiczowskich, *Pam. Teatr.* 1956 z. 1.

2209. Naučnye sessii, posvâšennnye stoletiiu so dnâ smerti A. Mickeviča, *Izv. Ak. N. SSSR. Otd. lit. i âz.* 1956 t. 15 z. 1.

2210. M. ŻUROWSKI, Mickiewiczowska Sesja Nauk. PAN 17-20 IV 1956, *Twórczość* 1956 nr 6.

2211. K. WYKA, Dwie sesje mickiewiczowskie, *Pam. Lit.* 1957 z. 1.

2212. H. VOISINE-JECHOVÁ, Nové příspěvky k mickiewiczovské problematice, *Slavia* (Praga) 1957 nr 4 [omówienie referatów wygł. na sesjach

Mickiewiczowskich w latach 1955-1956].

2213. M. BERSANO-BEGEY, Akademia im. A. Mickiewicza w Bolonii i Teofil Lenartowicz, w: *Adam Mickiewicz. 1855-1955. Międzynar. Sesja Nauk. PAN*, 17-20 kwietnia 1956 r., red. K. Wyka, J. Rużyło-Pawłowska, War.–Wr. 1958 s. 248-268.

2214. Z. LIBERA, 75-lecie Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, *Przegl. Hum.* 1962 nr 2.

2215. B. CONRAD, Adam Mickiewicz Kolloquium (Heidelberg 8-11 V 1972), *Mickiewicz-Blätter* 1972 z. 50.

2216. T. BŁĄŻEJEWSKI, 175 rocznica urodzin A. Mickiewicza w Uniwersytecie im. Humboldta w Berlinie, *Przegl. Hum.* 1974 nr 7 [dot. konf. Berlin 12-13 II 1974].

2217. E.Z. CYBENKO, Meždunarodnaâ naučnaâ sesiâ, posvâšennaâ A. Mickeviču, *Vopr. Lit.* 1974 nr 7 [dot. sesji w Berlinie w lutym 1974 z okazji 175. rocznicy urodzin A. Mickiewicza].

2218. M. MACIEJEWSKI, Mickiewicz. Sympozjum w KUL (10-12 XII 1973), *Biul. Polon.* 1975 t. 18 nr 3 (57).

2219. A. SZURCZAK, Sesja mickiewiczowska w Kaliszu. 150 rocznica pobytu Mickiewicza w Wielkopolsce, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1982/1983 s. 246-249.

2220. Od Redakcji [O sesji Mickiewiczowskiej, 24-25 X 1986, Wrocław; referaty w tym roczniku], *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* R. 22: 1987.

2221. D. ZAWADZKA, [Sesja naukowa w 190-lecie urodzin A. Mickiewicza, Białystok, 2-4 XII 1988], *Białostocczyzna* 1989 nr 2.
2222. M. PRUSSAK, Mickiewicz jubileuszowy, *Pam. Teatr.* 1990 z. 3-4 [dot. sesji „Dziady” A. Mickiewicza i ich dziedzictwo literackie, Kraków 10-12 XII 1990].
2223. R. LIS, Dotknąć wieszczą. Mickiewicz w Gdańsku, *Ogród* 1991 nr 3.
2224. Z. MAJCHROWSKI, Wokół „Dziadów”, *Dialog* 1991 nr 3 [dot. sesji „Dziady” A. Mickiewicza i ich dziedzictwo literackie, Kraków 10-12 XII 1990].
2225. M. ARANOWICZ, Spotkania nad Świtezią: wznowienie tradycji, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodku, 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], *Pet.* 1993 s. 38-40.
2226. M. CHLASTA, M. JONCA, „Ileś sercu potrzebna...”. Konf. nauk. w 170. rocznicę wydania „Ballad i romansów” (Wrocław 2-4 XII 1992), *Ruch Lit.* (Kr.) 1993 z. 3.
2227. J. KNAFLEWSKA, Z Nowogrodka do Śmiełowa, *Kron. Wielkop.* 1993 nr 3 [dot. konf. Poznań-Śmiełów, 22-26 VI 1993].
2228. A. MIŚKIEWICZ, B. NOWOROLSKA, Sprawozdanie z dyskusji, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogrodku, 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], *Pet.* 1993 s. 162-167.
2229. A. MIŚKIEWICZ, Spotkanie ze Świtezią (1992), *Roczn. Tatarów Pol.* t. 1: 1993.
2230. E. SŁOKA, Konf. o życiu i twórczości A. Mickiewicza w sto siedemdziesiątą rocznicę wydania „Ballad i romansów”, *Przegl. Hum.* 1993 nr 1.
2231. M. JACKIEWICZ, Trzy dni w Nowogrodku, *Kultura* (Par.) 1994 nr 6 [dot. konf. Nowogródek 18-19 XII 1993].
2232. A. MIŚKIEWICZ, Spotkania nad Świtezią 1994, *Roczn. Tatarów Pol.* t. 2: 1994.
2233. N. PAPCZYŃSKA, Konferencja mickiewiczowska [„Adam Mickiewicz w historii Rosji, Polski i Europy”, Petersburg XI 1994], *Forum Polonijne* 1995 nr 1.
2234. H. BAJKOWSKA, Konf. mickiewiczowska, *Podl. Kwart. Kult.* 1998 nr 4 [dot. konf. „Mickiewicz a literatury słowiańskie”, Lubl.-Biała Podlaska 16-18 XI 1998].
2235. D. CHODERA, Zapatrzeni w Mickiewicza [„Adam Mickiewicz – tradycja i nowatorstwo” – Międzynar. sesja naukowa, Warszawa-Poznań 19-23 X 1998], *Życie Uniwersyteckie* 1998 nr 11.
2236. B. CYWIŃSKI, Każdy chciałby go mieć dla siebie [„Adam Mickiewicz i kultury narodowe”, Mińsk (Białoruś) 10 IX 1998], *Plus Minus* 1998 nr 38.
2237. T. DALECKA, Teksty i konteksty mickiewiczowskie na Uniwersytecie Wileńskim. 200-lecie Urodzin Wieszczą [Wilno 24-26 IX 1998], *Znad Wilii* 1998 nr 20.
2238. C.P. DUTKA, Sympozjum I – 9 XII 1997 r. Sprawozdanie, w: Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 99-102.
2239. J.C., Konkurencyjna sesja w Mińsku, *Rzeczp.* 1998 nr 218 [sesja konkurencyjna wobec sesji oficjalnej „Adam Mickiewicz i kultury narodowe”, Mińsk (Białoruś), wrz. 1998].
2240. J.M. HALEC, Adam Mickiewicz – czytany dzisiaj, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4 [sesja naukowo-literacka, Leszno 24-25 IV 1998].
2241. J.M. HALEC, Daleki czy bliski?, *Panorama Wielkopolskiej Kultury* 2005 nr 18/19 [dot. cyklu spotkań: Września, Środa Wlkp., Leszno, Ostrów Wlkp., Śmiełów, Kórnik].
2242. Konferencja A Magyarországi Polonisztika Tudományos-Metodikai Eredményei, a Lengyel-Magyar Kontrasztív Vizsgálatok Távlatai: Adam Mickiewicz – Népek és Nemzedékek Költője (1998: Budapest), *Budap.* 1998.
2243. G. KRÓLIKIEWICZ, Międzynar. konf. nauk.: Adam Mickiewicz (1798-1855), [Fryburg, 14-17 I 1998], *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3.
2244. E. KUBICKA, Brzeskie obchody 200-letniej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza [konf. „A. Mickiewicz w kontekście kultury światowej”,

Brześć (Białoruś) 11-12 III 1998], *Podl. Kwart. Kult.* 1998 nr 2.

2245. Z. KUBISZYN-MĘDRAŁA, M. SZPICZAKOWSKA, *Konf. „Mickiewicz i Kresy”* [Kraków 4-6 XII 1997], *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3.

2246. J. KUŁAKOWSKA, *Sprawozdanie z międzynarodynar. konf. nauk. „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo w literaturze i sztuce*, *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 4 [dot. konferencji: Kraków 6-9 V 1998].

2247. M. MIKOŁAJCZAK, *Symposium II – 20 maja 1998 r. Sprawozdanie*, w: *Maska i cień. Sympozja Mickiewiczowskie*, red. C.P. Dutka, Ziel. Góra 1998 s. 103-106.

2248. D.T. LEBIODA, *Z Mickiewiczem na Białorusi*, w: *Ptaki Mickiewicza i inne art. romantyczne*, Bydgoszcz 1998 s. 197-203 [dot. sesji „Adam Mickiewicz i kultura światowa” 12-17 V 1997 w Grodnie i Nowogrodzku].

2249. D.T. LEBIODA, *Z Mickiewiczem na Litwie*, w: *Ptaki Mickiewicza...*, s. 210-221 [dot. sesji w Wilnie „My z niego wszyscy”, maj 1998].

2250. D.T. LEBIODA, *Z Mickiewiczem w Szwajcarii*, w: *Ptaki Mickiewicza...*, s. 204-209 [dot. konf. „Adam Mickiewicz: 1798-1855”, Fryburg 14-18 I 1998].

2251. R. MIECZKOWSKI, *Adam Mickiewicz – poeta, który łączy Litwę, Polskę i Francję [kolegium, Lyon 8-9 XII 1998]*, *Znad Wilii* 1998 nr 24.

2252. Z. PRZYBYŁA, *Międzynar. konf. mickiewiczowska [„Adam Mickiewicz i kultura światowa”]*, Grodno–Nowogródek 12-17 V 1997], *Ruch Lit.* (Kr.) 1998 z. 3.

2253. N. RËUT, *Pad ěgidaŭ Ŭnesko*, w: *Adam Mickevič i nacjânal’nâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.)*, red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 379-380.

2254. G. SAWA, *Zabawa w tajemnice*, *Roczn. Hum.* t. 46: 1998 z. 1 [dot. sesji w IBL PAN „Tajemnice Mickiewicza”, Warszawa 22-23 X 1997].

2255. N. TAYLOR-TERLECKA, *Mickiewicz w Londynie*, *Kultura* (Par.) 1998 nr 12 [dot. konf. „Mickiewicz i mesjanizm. Kreowanie narodowej

tożsamości i mitologii”, Lond. 9-12 IX 1998].

2256. O. DOBIJANKA-WITCZAKOWA, *Sprawozdanie z uczestnictwa w konf. Mickiewiczowskiej w Ostsee-Akademie Travemünde*, *Roczn. PAU* 1998/1999 [dot. konf. „Kultur und Tradition im Ostseeraum. Zum 200. Geburtstag von Adam Mickiewicz”, Travemünde 6-10 XII 1998].

2257. D. CHODERA, *O Mickiewiczu wszechstronnie*, *Życie Uniwersyteckie* 1999 nr 1/2 [dot. Międzynar. Konf. Poświęconej Dwusetnej Rocznicy Urodzin A. Mickiewicza, Poznań 3-5 XII 1998].

2258. A. FABIANOWSKI, *Mickiewiczowska sesja w Londynie*, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4 [dot. konf. „Mickiewicz i mesjanizm. Kreowanie narodowej tożsamości i mitologii”, Londyn 9-12 IX 1998].

2259. Z. PRZYBYŁA, *Międzynar. konf. „Adam Mickiewicz i Rosja”* [Mos. 22-23 IV 1998], *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 1.

2260. W. RZOŃCA, *Międzynar. konf. „Adam Mickiewicz i kultura światowa”*, *Przegl. Hum.* 1999 nr 4 [Grodno–Nowogródek, 12-17 V 1997].

2261. M. TURCZYN, B. ŻYNIŚ, *„Mickiewicz interdyscyplinarny” z okazji 200-lecia urodzin Mickiewicza* (Słupsk, 17-18 grudnia 1998), *Ruch Lit.* (Kr.) 1999 z. 2.

2262. W. DUDZIK, *O Mickiewiczu w Tybindze. Odczyty i książka*, *Przegl. Hum.* 2000 nr 1/2 s. 185-187 [dot. cyklu wykładów: „O Polsce, poezji i polityce... W dwusetną rocznicę urodzin Adama Mickiewicza”, 1998/1999].

2263. W 200. rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały z sesji naukowych zorganizowanych w dn. 21 marca oraz 21 listopada 1998 przez Instytut Filologii Polskiej Akademii Świętokrzyskiej w Piotrkowie Trybunalskim, red. S. Frycie, Piotrków Trybunalski 2000.

2264. K. ADAMOWICZ, *Wolny głos dwóch wieszczów*, *Kur. Wil.* 2002 nr 29 [dot. konf. naukowej poświęconej A. Mickiewiczowi i A. Puszkiniowi, Muzeum im. A. Mickiewicza w Wilnie 8 II 2002].

2265. K. KAŁDUŚ, *Refleksje o „Dziadach” na scenie i w życiu*, *Ethos* 2002 nr 1/2 [dot. konf.

„Dziady». Literatura, metafizyka, teatr”, Teatr im. J. Osterwy w Lubl. 30 XI 2001].

2266. A. PODSTAWKA, „Dziady” – Literatura – Metafizyka” [Lubl., 30 XI 2001], *Rzeczy Teatr*. 2002 nr 9/10 [dot. konf. w Teatrze im. J. Osterwy w Lubl. 30 XI 2001].

2267. E. REICHER, Adam Mickiewicz śladami... Antoniego Libery (Po Europaliach), *Książki* 2002 nr 1 [o festiwalu: „Europalia 2001 Polska”].

2268. A.B., „Mickiewicz a Europa jutra”, *Nowe Książki* 2003 nr 3 [debata: Warszawa 21 I 2003].

2269. H. WAWRZYŃCZYK, Dni Adama na Krymie, *Dzien. Kij.* 2003 nr 12 [konf. „Dni A. Mickiewicza na Krymie”, Ałupka 23-25 V 2003].

2270. M. KUZIĄK, Dni A. Mickiewicza na Krymie (2004), *Dialog Akad.* 2004 nr 10 [Gurzuf 20-23 V 2004].

2271. L. ROŻEK, Dni Adama Mickiewicza na Krymie, w: Polacy na Krymie, red. E. Walewander, Lubl. 2004 s. 245-249.

2272. E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, O mistyce Mickiewicza: refleksje po konf. „Mickiewicz mistyczny”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2005 s. 9-16.

2273. A. MAJEWSKI, Przyjaźń, miłość, nienawiść. Mickiewicz nieznany, *Uniwersytecka* 2005 nr 9 [dot. konf. Gdańsk 22-24 XI 2005].

2274. Mickiewicz i Miłosz – dwa ognia w świetności poezji na Litwie, *Znad Wilii* 2005 nr 4 [teksty referatów; dot. konf. Wilno V 2004].

2275. B. ŻYNIŚ, Dni Mickiewicza na Krymie (Gurzuf, 19-22 maj 2005), *Dialog Akad.* 2005 nr 16.

2276. A.V. MAL'DZIŚ [MALDZIS], Z paryżskich znahodak, zvāzanyh z A. Mickevičam i āgo atačennem (ēšē), w: „Z kraū Navagrudskaga...”. Malaā ajčyna ū žycci i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovykh prac, red. S.P. Musienka, Grodno 2006 s. 169-178.

2277. E. NAWROCKA, Po co nam Mickiewicz, *Przegl. Polit.* 2006 nr 75 [dot. sesji zorganizowanych przez Kom. Obchodów 150. Rocznicy Śmierci A. Mickiewicza jesienią 2005].

2278. D. DZIURZYŃSKI, Rocznicowe sympozjum mickiewiczowskie we Lwowie, *Przegl. Hum.* 2007 nr 2.

2279. Toržestvennoe otkrytie Meždynarodnoj naučnoj konferencii „Melodii, kraski, zapahi „maloj ro diny” A. Mickeviča”, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj ro diny” A. Mickeviča. Sbornik naučnykh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008, s. 7-20 [dot. konf. Grodno 14-16 V 2007].

2280. M. STANISZ, Wielkie jubileusze i osobliwości Mickiewiczowskie, *Zesz. Nauk. Uniw. Rzesz. Ser. Fil.* 2010 z. 5.

2281. M. SZNAJDER, O Mickiewiczu 26 listopada 2016 roku, *Fil. Pol. Roczn. Nauk. Uniw. Zielonog.* 2016 s. 397-402.

2282. A. JANICKA, II Międzynar. Konf. Nauk. „Dwujęzyczni pisarze litewscy i polscy XIX i XX w. Perspektywa komparatystyczna. W kręgu inspiracji Mickiewicza i Baranauksa”, Wilno – Onikszty 12-13 X 2017 r., *Bibliotekarz Podl.* 2017 nr 4.

2283. Z. KAŻMIERCZYK, O Adamie Mickiewiczu w Moskwie: Międzynar. Konf. Nauk. „Adam Mickiewicz: Polska – Rosja – Wschód: Ostafiewo”, 28 X 2017 r., *Studia Rossica Gedan.* 2017 nr 4.

2284. K.K. PILICHIEWICZ, Jubileuszowa Międzynar. Konf. Nauk. „Debiuty Mickiewicza, Debiuty Romantyków. Tradycje – Strategie – Idee – Język”, Białystok, 9-10 XI 2018 roku, *Bibliotekarz Podl.* 2019 nr 1.

2285. J. ŁAWSKI, Ł. ZABIELSKI, Od Nowogródka i Wilna do Stambułu. Wielkie powroty Mickiewicza, w: Debiuty Mickiewicza, debiuty romantyków. Studia. W 200. rocznicę debiutu wieszcza (1818-2018), red. J. Ławski, Ł. Zabielski, Kr. 2021 s. 23-35 [Międzynar. Konf. Nauk. „Debiuty Mickiewicza, Debiuty Romantyków. Tradycje – Strategie – Idee – Język”, Białystok 9-10 XI 2018].

2286. J. ŁAWSKI, Mickiewicz i Ukraina. W kręgu wspólnej pamięci dwóch narodów, w: Adam Mickiewicz i Ukraina. Interpretacje, red. J. Ławski, Białystok 2024 [Konf., Białystok–Kijów 22 IX 2022].

2287. J. ŁAWSKI, Wileńskie kręgi Mickiewicza: uniwersytet, polskość, wielokulturowość, w: *Romantyczność i filologia. Wileńskie kręgi Adama Mickiewicza*. Studia, red. A. Baranow, J. Ław-

ski, Białystok 2024 s. 15-19 [Międzynar. Konf. Nauk. „Adam Mickiewicz i romantycy wobec tradycji wileńskiego ośrodka filologicznego (1795-1864)”, Białystok–Kr. 2022].

18.5. Miejsca pamięci, muzea, archiwalia

18.5.1. Opracowania na temat muzeów, bibliotek, archiwaliów

2288. Kronika miejskowa i zamiejscowa. Z Karlsbadu, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1879 nr 178 [m.in. o „Album ku czci Mickiewicza” i wierszowanych wpisach A.E. Odyńca, J.I. Kraszewskiego]. — F. KONARSKI, Biblioteka Mickiewicza, *Ateneum* 1886 t. 2 z. 1; *Dzien. Pol.* (Lw.) 1886 nr 58; *Ognisko Dom.* 1886 nr 75. Rec.: A. Zipper, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887, s. 236. — R. [F.S. RAWITA-GAWROŃSKI], Pamiątki po Mickiewiczu, *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 160, 167. — J. KOŁACZKOWSKI, Pamiątki po Mickiewiczu w zbiorach J. Kołaczkowskiego we Lwowie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 193-196. — W. BEŁZA, Album pamiątkowe A. Mickiewicza, Lw. 1889. — Z. LIBROWICZ, Materialny spadek po Mickiewiczu, *Kraj* 1890 nr 18. Rec.: W. Bełza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 323. — ADA [A.G. ŁUBIEŃSKA], Pamiątki mickiewiczowskie w Karlsbadzie, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1893 nr 200-201 [przytoczone wiersze: J.I. Kraszewskiego „Rozpróśzeni po świecie w dniach długiej żałoby...”, T.A. Olizarowskiego „Jakaż po tobie ogarnie tęsknota...”]. — A. JEŃSKI, Wiadomości o niektórych pamiątkach po A. Mickiewiczu, w: *Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin A. Mickiewicza (1798-1898)*, War.-Kr. 1899, t. 2, s. 59-65. — Katalog zbiorów mickiewiczowskich znajdujących się w Muzeum Narodowym w Rapperswilu, [oprac. S. Żeromski, Z. Wasilewski], Kr. 1898. Rec.: F. KRČEK, *Muzeum* (Lw.) 1899 s. 657-659. — L. UZIĘBŁO, Pamiątki po Mickiewiczu w Wilnie, w: *Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898)*, t. 2, War.-Kr. [1899] s. 236-250.

2289. Album ku czci Mickiewicza [z Karlsbadu], *Kur. Warsz.* 1903 nr 327 [w albumie wpisy i wiersze m.in.: A. Przędzieckiego, A.E. Odyńca, S. Duchnińskiej, M. Bałuckiego, G. Brandesa, E. Je-linka]. — K. STRZELBICKI-DANIŁOWICZ, Muzeum

Mickiewiczowskie w Paryżu, *Bluszcz* 1903 nr 21. — K. [K. STRZELBICKI-DANIŁOWICZ], Otwarcie Muzeum Adama Mickiewicza w Paryżu, *Gaz. Pol.* (War.) 1903 nr 126. — C. JANKOWSKI, Biurko Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1904 nr 161. — W. GOTTFALD, Pamiątki po Mickiewiczu w Konstantynopolu, *Praca* (Poz.) 1905 nr 49. — A. KRAUSHAR, Z archiwum b. Trzeciego Wydziału w Petersburgu. Mickiewicziana, *Przegl. Hist.* 1906 t. 3 z. 1. — L. BERNACKI, Drobiazgi Mickiewiczowskie, *Gaz. Lwów.* 1907 nr 194. — W. MICKIEWICZ, Muzeum Mickiewiczowskie, *Przegl. Bibl.* 1908 z. 3/4. — W. KOŚCIAKIEWICZ, Muzeum Mickiewiczowskie, *Świat* (War.) 1909 nr 30.

2290. Ł. [E. ŁUNIŃSKI], Dla syna A. Mickiewicza, *Tydz. Pol.* (War.) 1921 nr 39 [dot. losów W. Mickiewicza i muzeum w Par.]. — M. CZAPSKA, Mickiewiczowskie pamiątki w Paryżu, *Bluszcz* 1925 nr 51/52. — W. MICKIEWICZ, Cenna pamiątka, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3. — I. BRIARES, Wśród pamiątek po wieszczu, *Kur. Pozn.* 1929 nr 209 [dot. muzeum rodzinnego L. Goreckiego]. — R. CHABRIÉ, La bibliothèque polonaise de Paris et le musée Mickiewicz, *La Vie* (Par.) 1929, 1 V. — W. DALBOR, Nieznany portret Mickiewicza w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1929 nr 227 [dot. portretu J.J. Dutkiewicza, obecnie w Muzeum Mickiewicza w Śmiełowie]. — M. CZAPSKA, „Domek Mickiewicza” w Kownie zbaczyszczony, *Wiad. Lit.* 1932 nr 32. — M. CZAPSKA, Jeszcze o „domku Mickiewicza” w Kownie, *Wiad. Lit.* 1932 nr 41. — J. MIRSKI, Polskie weimariana w Paryżu. Z pobytu M. Szymanowskiej i A. Mickiewicza w Weimarze, Kr. 1932 [pdr *Przegl. Współcz.* 1932 t. 40 s. 334-359]. — Z.S. KLINGSLAND, En marge du Musée de Mickiewicz à Paris, *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93. — Z. FRENKIEL, Mickiewicz żyje w Paryżu, *Kur. Lit.-Nauk.* (Dod. do *Ilustr. Kur. Codz.*) 1936 nr 37.

— R. POLLAK, Nieznany rzymski autograf Mickiewicza, *Ateneum* 1939 nr 1. — A. ŚNIEŻKO, Dworek Mickiewiczowski w Nowogrodzku, *Ziemia Lidzka* 1938 nr 9; wyd. osob. Lida 1939. — W. LAROUY, Dom rodzinny poety, *Czerw. Sztańd.* (Lw.) 1940 nr 359. — I. GAŁĘZOWSKA, Bibliothèque Polonaise de Paris 1839-1939, Par. 1946.

2291. S. FISZMAN, Mickiewicz w Rosji. Z archiwów, muzeów, bibliotek Moskwy i Leningradu, War. 1949.

Rec.: S. TREUGUTT, *Wieś* 1949 nr 35-36. — A. BRODZKA, *Polonistyka* 1950 nr 2. — W. ŁUKASZEWICZ, *Wied. Hist.* 1950 z. 1.

2292. P. DZIANISZ [T. JABŁOŃSKI], Wielkopolskie „Incognito” Pana Adama, czyli legenda i prawda Śmiełowa, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 151. — A. BOGUSŁAWSKI, Imionnik matki, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 145-147. — R. HOROSZKIEWICZ, Mickiewicziana opolskie, *Twórczość* 1955 nr 11. — K.V. KOMAROV, Na holmach Novogrudziny. Po mickevičskim mestam, *Slavâne* 1955 nr 10. — Odbudowa Muzeum Mickiewiczowskiego w Nowogrodzku, *Życie Lit.* 1955 nr 23. — P. ROZET, Memorial'nyj muzej A. Mickeviča v Vil'nūse, *Sovet. Litva* 1955 nr 273. — E. SADOVSKIJ, Cennoe popolnienie domika-muzea A. Mickeviča, *Sovet. Belor.* 1955 nr 147. — Uroczyste przekazanie wystawy mickiewiczowskiej, daru dla Muzeum Mickiewicza w Nowogrodzku, *Przegl. Kult.* 1955 nr 40. — W. BERBELICKI, Autografy A. Mickiewicza w zbiorach krakowskich. Cz. I: Bibl. Jag. — Muzeum UJ — Arch. UJ, wstęp S. Pigoń, *Biul. Mies. Bibl. Jag.* 1956 nr 12. — L. GOCEL, Resztki biblioteki Mickiewicza przy ul. Guenegaud w Paryżu, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 374-376.

2293. B. MOŃKIEWICZ, Le Musée Adam Mickiewicz de Paris, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959], s. 14-15. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Materiały mickiewiczowskie w Bibliotece Polskiej i w Muzeum Mickiewicza w Paryżu, Wr. 1963 [nadb. z Miscellanea z lat 1800-1850, Arch. Literackie t. 7]. — E. ŻARNOŃSKA, Étude iconographique sur les portraits de A. Mickiewicz du Musée Mickiewicz de Paris, w: Adam Mickiewicz.

Księga w stulecie zgonu..., s. 16-43. — J. KUDIRKO, „Razem młodzi przyjaciele...!”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1968 s. 109-111 [dot. Izby Pamięci w szkole im. A. Mickiewicza w Kownie]. — M. WITKOWSKI, Ułomki Mickiewiczowskie ze zbiorów wileńskich, *Pam. Lit.* 1968 z. 4. — J. MIKOŁAJTIS, Niektóre szczegóły z pobytu Mickiewicza i Garczyńskiego w Poznańskim w świetle korespondencji i rękopisów, Częstochowa 1969 [Komunikaty Nauk. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza. Oddz. Częstochowski 1969 nr 10-12]. — N. GURINA, Wszystko mówi o wielkim poecie. O zbiorach Mickiewiczowskich w Muzeum A. Mickiewicza w Nowogrodzku, tłum. M. Kondratiuk, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 115-122. — H. NATUNIEWICZ, Biblioteka A. Mickiewicza, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1971 s. 98-109 [dot. Muzeum Literatury w Warszawie]. — A. MALDIS, Tu żył Mickiewicz [Muzeum im. A. Mickiewicza w Nowogrodzku], *Życie War.* 1971 nr 265.

2294. J. STARNAWSKI, Pamiątka po Mickiewiczu i dwie pamiątki po rodzinie Słowackiego w Bibliotece Miejskiej w Bydgoszczy, *Przegl. Hum.* 1972 nr 2. — N.I. GURINA, A.I. KIRKEVIČ, Dom-muzej A. Mickeviča v Novogrudke. Pu-tevoditel po zalam, Mińsk 1973, wyd. 2 1984. — G. NIEDUSZYŃSKA, Nowe pamiątki po A. Mickiewiczu w Muzeum Literatury, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974 s. 129-131. — S. BORTNOWSKI, Wielki Adam w muzeum [w Śmiełowie], *Życie Lit.* 1975 nr 43. — M. GUTOWSKA, M. MOŚCICKA, Mickiewicziana w Miejskiej Bibliotece w Bydgoszczy, *Zesz. Nauk. WSP w Bydgoszczy. Studia [...] Fil. Pol.* 1975 z. 2. — T. TŁUCZKIEWICZ, Ktokolwiek będziesz w nowogrodzkiej stronie..., *Kamena* 1975 nr 18 [dot. Muzeum A. Mickiewicza w Nowogrodzku]. — J. ALBIN, Rękopis „Pana Tadeusza” po raz pierwszy na Śląsku, *Wieczór* 1977 nr 23. — K. KOLIŃSKA, Franciszek — brat wielkiego Adama — Mariotka i kolekcja pierwsza [pamiątki po Mickiewiczu w Muzeum Literatury], *Stolica* 1978 nr 20-22. — Z. KOWALSKI, Muzeum Adama Mickiewicza w Śmiełowie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1977 s. 101-104. — J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Aż irodalmi kiallitasok problemai a varsói A. Mickiewicz Irodalmi Muzeumban, w: A Korszerii muzeumi kiallitasok tartalmi, didaktikai es esztetikai problemai, Budap. 1978 s. 85-94.

— M.M. PACZKOWSKA, Mickiewicziana. Kolekcja rodziny Góreckich nabyta przez Muzeum im. A. Mickiewicza w Warszawie, *Literatura* 1978 nr 45. — M. PÓŁTURZYCKA, J. PÓŁTURZYCKI, Izba Pamięci A. Mickiewicza w Konarzewie, w: Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego, War. 1978 s. 56-58. — M. PÓŁTURZYCKA, J. PÓŁTURZYCKI, Muzeum A. Mickiewicza w Śmiełowie, w: Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego, War. 1978 s. 53-56. — T. SYGA, Mickiewicz i Warszawa — Mickiewicziana — Mickiewicz w oczach współczesnych, *Stolica* 1978 nr 49. — Z. WOLSKA-GRODECKA, „Pan Tadeusz”. Jubileuszowa wystawa w Muzeum Literatury w Warszawie, *Polonistyka* 1978 nr 4.

2295. L.M. ČUBINA, S. ANISIMOVA, Dom-muzej A. Mickeviča. Putevoditel' po zalam, Mińsk 1980, wyd. 2 1984]. — Muzeum A. Mickiewicza w Stambule. Katalog — przewodnik. A. Mickiewicza Museum in Stamboul. Catalogue — guide, W. Chmurzyński, H. Natuniewicz, War. 1984 [tu m.in.: P. Szubert, Adam Mickiewicz w Stambule. Miejsca pobytu i warunki życia]. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Muzeum A. Mickiewicza w Stambule, *Muzealnictwo* 1986 t. 30 s. 95-101; Polonika zbierane po świecie, War. 1992 s. 29-39; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 34-42. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Adam Mickiewicz Museums throughout the world, *Poland* (War.) 1987 nr 2. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Miscellanea Mickiewiczowskie, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 253-271. — J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Muzea A. Mickiewicza na świecie, w: Polonika zbierane po świecie, War. 1992 s. 22-28; Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf. w Nowogródku 22-25 czerwca 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 58-63; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 26-33.

2296. J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Polonika zbierane po świecie, War. 1992.

Zawartość: Towianica w Turynie i Warszawie; Pamiętki polskie na zamku w Montrésor; Muzea A. Mickiewicza na świecie; Muzeum A. Mickiewicza w Stambule; Drzewo Adama. O prawdziwych i rzekomych, legalnych i naturalnych potomkach A. Mickiewicza; W kręgu mistyfikacji; Szlakiem Mickiewicza po Paryżu współczesnym; Paryskie mieszkania Słowackiego; Rejestr bielizny Adama [1824]; Polak w Pirenejach w roku 1835 (z „Dziadami” Mickiewicza w kieszeni); Tłusty wierszyk

Mikołaja Mickiewicza; Tropy do Pragi. List F. Malewskiego do A. Mickiewicza; Niedyskrecje lirnika ukraińskiego [notatki J.B. Zaleskiego z 1851 r.].

2297. L. MIRAČYCKI, Domik Adama Mickeviča, w: Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dziś, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 124-129 [tekst z 1976]. — Adam Mickiewicz 1798-1855. Wystawa jubil. w dwusetną rocznicę urodzin poety, red. K. Dąbrowski, wstęp J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1998. — A. BEDNARCZUK, Kolekcja Mickiewiczowska Muzeum Narodowego w Krakowie, w: Adam Mickiewicz i kultura świątowa / Adam Mickevič i susvetnaâ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogródek, 12-17 maja 1997 r. w 5 księgach, ks. 4, red. S. Musienka, M. Czermińska, Grodno 1998 s. 258-273. — T. GOLUB, Paryżskia rêlikvii A. Mickeviča vačyma belaruskaga dasledčyka, w: Adam Mickevič i nacynal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferenci (Mińsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 365-369. — Ł. KOSSOWSKI, Adam Mickiewicz 1798-1855. Przewodnik dla dzieci po wystawie zorganizowanej w 200. rocznicę urodzin Poety w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, War. 1998. — E. KOSTOŁOWSKA, Miniatury śmiełowskie, Jarocin 1998. — A. KOSTOŁOWSKI, Śmiełów Mickiewiczowski, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1998 s. 147-156.

2298. J. ODROWĄŻ-PENIAŻEK, Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 [rozs. wersja wyd. Polonica zbierane po świecie, War. 1992].

Zawartość: Towianica w Turynie i Warszawie; Pamiętki polskie i mickiewicziana na zamku Montresor; Muzea A. Mickiewicza na świecie; Muzeum A. Mickiewicza w Stambule; Drzewo Adama. O prawdziwych i rzekomych, legalnych i naturalnych potomkach A. Mickiewicza; W kręgu mistyfikacji; Mickiewicz w „Panteonie” Nadara; Pierwodruk „Pana Tadeusza”; Gęba za łatkę; Szlakiem Mickiewicza po Paryżu współczesnym; Paryskie mieszkania Słowackiego; Rejestr bielizny Adama [1824]; Polak w Pirenejach w roku 1835 (z „Dziadami” Mickiewicza w kieszeni); Tłusty wierszyk Mikołaja Mickiewicza; Tropy do Pragi. List F. Malewskiego do A. Mickiewicza; Niedyskrecje lirnika ukraińskiego [notatki J.B. Zaleskiego z 1851 r.]; Mickiewiczowski Adolf; Korespondencja literacka Sybiraka (Ignacy Orpiszewski) [m.in. o lekturze Wielkiej Improwizacji]; Sylwetka „pocziwe-

go Kirgiza”; Moje przygody ze znakomitym tłumaczem „Pana Tadeusza” i polonofilem Pawłem Cazinem.

Rec.: U. KOZIOŁ, O Mickiewiczu i Odrowąż-Pieniążku, *Odra* 1998 nr 12. — Z. SUDOLSKI, Tropami wieszczki, *Nowe Książki* 1998 nr 12. — M. STRZYŻEWSKI, Mickiewiczowskie drobiazgi, *Twórczość* 1999 nr 2.

2299. S. ROSIEK, Kamyk z Hawru, w: Tajemnice Mickiewicza, red. M. Zielińska, War. 1998 s. 217-230; Mickiewicz (po śmierci). Studia i szkice nekrograficzne, Gdańsk 2013 s. 211-224. — D. KAMOLOWA, Zniszczone rękopiśmienne mickiewicziana ze zbiorów Biblioteki Narodowej, *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1998 nr 4. — A. KOWALCZYKOWA, Świtez i inne miejsca. Pamiątki mickiewiczowskie w zagrożeniach, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 263-270. — R. KIERSNOWSKI, Rodzinnych mickiewiczianów ciąg dalszy, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 153-176 [dot. m.in. A. Rymszy i Gojcieniszek]. — C. ZGORZELSKI, Materiały do historii Archiwum Filomatów (tej części, która znajduje się w Bibliotece KUL-u), *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 237-245. — L. NARKOWICZ, Jan Obst jako kontynuator idei zachowania pamięci A. Mickiewicza w Wilnie, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 329-342.

2300. A. KOSTOŁOWSKI, Wokół Mickiewiczowskiego Śmiełowa, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 XII 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 67-76. — J. PIETROWICZ, Mickiewicziana w zbiorach PTPN, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 383-387. — A. SURZYŃSKA-BŁASZAK, Zbiory Mickiewiczowskie w Muzeum Literackim H. Sienkiewicza, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 391-393. — K. STRYKOWSKI, Z. WOJCIECHOWSKA, Adam Mickiewicz w korespondencji prywatnej. Ze zbiorów Arch. Państwowego w Poznaniu, w: W dwusetną rocznicę urodzin..., s. 395-402. — M. PÓŁTURZYCKA, J. PÓŁTURZYCKI, Muzea A. Mickiewicza, Płock 2001. — L. NARKOWICZ, Jan Obst – założyciel Muzeum Adama Mickiewicza w Wilnie, *Polonistyka* 2003 nr 1. — L. NARKOWICZ, Muzeum Mickiewicza w Wilnie

w okresie międzywojennym, *Sprawozd. z Czyn. i Posiedz. Nauk.* (Łódź) t. 57: 2003 s. 169-178. — J. RUTA, 20-lecie Izby Pamięci A. Mickiewicza w Budziszewku, *Kur. Rogoz.* 2003 nr 2. — M. PÓŁTURZYCKA, J. PÓŁTURZYCKI, Adam Mickiewicz jako nauczyciel i pedagog. Muzea A. Mickiewicza, Płock 2005.

2301. A.V. MAL'DZIŚ, Z paryżskich znahodak, zvâzanyh z A. Mickevičam i âgo atačennem (ešè), w: „Z kraŭ Navagrudskaga...”. Malaâ ajčyna ŭ žyccî i tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik naukovyh prac, red. S.P. Musijenko, Grodno 2006 s. 169-178. — U. LICHADZIEDAŭ, Adam Mickevicz na pasztoukach kanca XIX – paczatku XX stagoddza, Mińsk 2008 [album pocztówek z końca XIX – początku XX w.; wyd. w jęz. białor., ros., pol., ang.]. — Cela Konrada / Konrado celè / Konrad's Cell. Ekspozycja przygot. przez Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, oprac. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 2009. — J. SURWIŁO, Muzeum mickiewiczowskie w Wilnie. Na pamiątkę szczególnych chwil, *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 379-388. — J. ODROWĄŻ-PENIĄŻEK, L'histoire du Musée Adam Mickiewicz d'Istanbul, w: Mickiewicz – Turcja – Europa. Mickiewicz – Türkiye – Avrupa, red. J. Pietrzak-Thébault, współpraca w jęz. tur. S. Körpe, A. Sarkady, A. Aysen Kaim, War. 2012 s. 38-49. — Ł. ŻYWEK, Adam Mickiewicz i Juliusz Słowacki w zbiorach Muzeum Niepodległości w Warszawie, *Dialog Dwóch Kultur* 2015 s. 53-64. — K. JAKIMIAK, O obchodach 150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 226-229. — S. MAKOWSKI, Pan Dyrektor Janusz Odrowąż-Pieniążek – Dziedzic Mickiewicza, *Blok-Notes MLAM* nr 15: 2016 s. 273-275. — M. HAMKAŁO, M. ORZEŁ, Rękopis „Pana Tadeusza”. Katalog wystawy stałej Muzeum Pana Tadeusza Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, Wr. 2018. — Pamiątki po A. Mickiewiczu w Krakowie. Wybór, w: A. Mickiewicz w Krakowie: Collegium Maius UJ 15 X – 15 XI 2018. Katalog wystawy. Wprowadzenie K. Stopka, S. Dziedzic, Kr. 2018 s. 158-179. — O. BOROVİK, Adam Mickevič v medal'ernom iskusstve: iz sobraniâ Kabineta medali Gosudarstvennogo muzeâ-usad'by „Osta'fego” – „Russkij Parnas”, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 323-336

[dot. zbiorów Gosudarstvennogo muzeâ-usad'by „Ostaŭego” – „Russkij Parnas” w Moskwie]. — F. PETROV, M. FALALEEVA, Materialy ob Adame Mickeviče v sobranii Istoričeskogo muzeâ, w:

Adam Mickiewicz i Rosjanie..., s. 311-322 [dot. zbiorów w Imperatorskim Rosyjskim Muzeum Historycznym im. Aleksandra III].

18.5.2. Omówienia miejsc pamięci, pomników, tablic pamiątkowych

2302. A.P. BAŠUCKIJ, Iz Pol'ši... Statuâ Mickeviča v Poznani, *Illüstraciâ* 1858 nr 19. — Adama Mickiewicza pomnik postaven dne 5. máje v Poznani, *Jasoň* 1859 nr 8. — A. Mickiewicz's Denkmal in Posen, *Illustr. Zeit.* 1859 nr 831. — Pamâtnik Mickeviču v Poznani, *Illüstraciâ* 1859 t. 4 nr 81. — G. AJWAZOWSKI, [Adam Mickiewicz. Polski poeta], *Masjac aghawni* 1860 s. 152-153 [wraz z ilustr. pomnika A. Mickiewicza w Poznaniu]. — T. LENARTOWICZ, Piszą nam z Rzymu..., *Gaz. Codz. (War.)* 1860 nr 21 [dot. portretów i posągów A. Mickiewicza wykonanych przez polskich artystów]. — W. KOROTYŃSKI, Kilka szczegółów o rodzinie, miejscu urodzenia i młodości A. Mickiewicza, *Wil.* 1861. — W. KOROTYŃSKI, Miejsce urodzenia A. Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1861 nr 1. — E. CHŁOPICKI, Dom Mickiewiczów w Nowogródku i wieś Tuhanowicze, *Tyg. Ilustr.* 1862 nr 140. — E. CHŁOPICKI, Notatki z różnocozasowych podróży po kraju. Inflanty, Żmudź, Litwa, Pobereże, War. 1863 [sprawozd. z podróży po miejscach dzieciństwa i młodości A. Mickiewicza, tu m.in. list brata poety, Aleksandra]. — V. HUGO, [Au Comité du monument de Mickiewicz], w: Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 V 1867), Par. 1867 s. 44-45; S.P. Koczorowski, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 59; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 344-345; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forycy, War. 1999 s. 396-397. — Inauguration du monument d'Adam Mickiewicz à Montmorency (21 Mai 1867), Par. 1867 [wstęp W. Mickiewicza, przemówienia wygłosili: L. Wołowski, S. Goszczyński, L.H. Carnot, L.-A. Foucher de Careil, D. Irányi, A. Lévy, J. Fric, Pétrovitch, P. Bataillard; listy nadesłali:

J. Michelet, E. Quinet, A. Mordini, V. Hugo]. — Pomnik A. Mickiewicza w Montmorency. Poglądy i mowy z tłum. na jęz. fr., Par. 1867.

2303. [Inf. o tablicy i księdze wpisów poświęconych Mickiewiczowi w domu, gdzie mieszkał w Karlsbadzie], *Bibl. Warsz.* 1871 t. 7 s. 164. — E. CHŁOPICKI, Altana Marii i brzoza mickiewiczowska w Tuhanowiczach, *Tyg. Ilustr.* 1872 nr 248. — CYPRINUS [J. PRZECŁAWSKI], Adam Mickevič v Peterburge, *Russkij Arhiv* 1872 nr 10 [tłum. Wspomnienie o pobycie A. Mickiewicza w Petersburgu, *Tyg. Ilustr.* 1872 t. 2 nr 260-261]. — K. KANTECKI, Mickiewicz w Śmiełowie, *Ruch Lit.* (Lw.) 1875 nr 47-48 [m.in. na podst. wspomnień T. Markiewiczówny]. — Odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Rzymie, *Ruch Lit.* (Lw.) 1877 nr 16. — Rozmaitości [Informacja o odsłonięciu tablicy ku czci Mickiewicza w Rzymie], *Bibl. Warsz.* 1877 t. 2 s. 361-365. — E. CHŁOPICKI, Worończa, *Kłosa* 1878 nr 701-702 [dot. pobytu Mickiewicza w Worońcy]. — J. CHOCISZEWSKI, Pomnik Mickiewicza w Poznaniu, *Lech* 1878 nr 13.

2304. Honoration de la mémoire d'Adam Mickiewicz en Italie, red. W. Mickiewicz, Par. 1881 [dot. m.in.: wmurowania tablicy pam. w Rzymie, 4 III 1877; „koronacji” popiersia A. Mickiewicza w Rzymie, 26 XI 1879; inauguracji Akademii A. Mickiewicza w Bolonii, 1879; tablicy pam. w Akademii A. Mickiewicza w Bolonii].

Zawartość: W. MICKIEWICZ, Préface; — A. QUERRIERI GONZAGA, Solennité du Capitole. Plaque de marbre commémorative (29 V 1877); — A. LÉVY, Adam Mickiewicz; — Mickiewicz au Capitole (29 V 1877); — Création & inauguration de L'Académie Adam Mickiewicz a Bologne (1879); Célébration du XXVme anniversaire de la mort d'Adam Mickiewicz.

2305. A. QUERRIERI GONZAGA, Solennité du Capitole. Plaque de marbre commémorative (29 mars 1877), w: Honoration de la mémoire d'Adam

Mickiewicz en Italie, red. W. Mickiewicz, Par. 1881 s. 9-49. — W sprawie konkursu na pomnik Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1881 nr 293. — JERZY [J. LASKARYS?], Kamień Mickiewicza, *Tyg. Powsz.* (War.) 1882 nr 50. — F.K. MARTYNOWSKI, Sprawa pomnika Mickiewicza, *Kłosy* 1882 nr 908-909. — S. PIAST, [S. BEŁZA], W sprawie pomnika Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1882 nr 333 [dot. konkursu krakowskiego]. — S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Prolog napisany przez panią... na dochód pomnika Mickiewicza w Krakowie. Odczytany 25 XI 1883, Par. 1883. — K. ESTREICHER [starszy], Plac i pomnik Mickiewicza, *Czas* 1883 nr 106. — I., Tuhanowicze. Brzoza Mickiewicza i Altana, *Kłosy* 1883 nr 960. — L. JENIKE, Gdzie stanie pomnik Mickiewicza w Krakowie?, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 23. — K. KANTECKI, Pomnik A. Mickiewicza. Kartka z dziejów Poznania, Poz. 1883 [pdr: *Kur. Pozn.* 1883 nr 37-40]. — K. MATUSZEWSKI, Projekt pomnika Mickiewicza wobec środków i zadań rzeźbiarstwa monumentalnej, *Bibl. Warsz.* 1883 t. 2 s. 252-271. — J. LAM, Z kraju i ze świata, *Kur. Codz.* (War.) 1883 nr 272. — E. PAWŁOWICZ, Zaosie, *Tyg. Ilustr.* 1883 nr 14. — W. RZEWUSKI, Gdzie postawić pomnik Mickiewicza, Kr. 1883. — A. SOZAŃSKI, Ciche kłopoty i gładkie harmidery z powodu wystawiać się mającego pomnika A. Mickiewicza [...] napisał Nowy Momus, Sambor 1883. — H. STRUVE, Projekta konkursowe na pomnik Mickiewicza, *Kłosy* 1883 nr 920-921. — M. SOKOŁOWSKI, W sprawie pomnika Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1883/1884 t. 1 (69) s. 454-469.

2306. SĘP [W. MALESZEWSKI], Uroczystość odsłonięcia medalionu w Collège de France, *Biesiada Lit.* 1884 nr 17. — Wiadomości bieżące. Dn. 12-go kwietnia umieszczono w Collège de France w Paryżu medalion pamiątkowy w celu uczczenia prof. Mickiewicza, Micheleta i Quineta, *Bibl. Warsz.* 1884 t. 2 s. 314-316. — M. SOKOŁOWSKI, Konkurs na pomnik Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1884/1885 t. 4 (76) s. 1-18. — K. ZAREMBA, Projekta konkursowe na pomnik A. Mickiewicza, *Przegl. Pol.* 1884/1885 t. 3 (75) s. 567. — K. BARTOSZEWICZ, Uwagi nad protokołem obrad sądu konkursowego nad modelami pomnika A. Mickiewicza, *Nowa Reforma* 1885 nr 72-73 [dot. pomnika w Krakowie; odb. Kr. 1895]. — DIABEL [K. BARTOSZEWICZ], Głos Mickiewicza. Z powodu nowego projektu pomnika Mickiewicza, *Diabeł* 1885 nr 9.

— K. ESTREICHER [starszy], W sprawie pomnika dla Mickiewicza otrzymujemy następujące pismo, *Czas* 1885 nr 59. — L. JENIKE, Jak wygląda pomnik Mickiewicza według projektu Matejki w medalu plastycznym, *Tyg. Ilustr.* 1885 nr 136. — Konkurs na pamątnik Mickeviču [w Krakowie], *Hudożestv. žurn.* 1885 t. 6 s. 264-266. — J. KOTARBIŃSKI, Pokłosie. Wystawa projektów na pomnik dla Mickiewicza, *Kłosy* 1885 nr 1042. — J.I. KRASZEWSKI, [List do redakcji w sprawie konkursu na pomnik], *Czas* 1885 nr 72. — J.I. KRASZEWSKI, O pomniku dla wieszcz, *Kraj* 1885 nr 46 s. 32; Pamięci Adama. Wydanie Redakcji *Kraju*, Pet. 1890 s. 142-143; Książka zbiorowa ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza. W stuletnią rocznicę urodzin poety, Pet. 1898 s. 142-143. — W. ŁUSZCZKIEWICZ, Wystawa projektów na pomnik Mickiewicza w Krakowie, *Kraj* 1885 nr 8-9. — Pomnik Mickiewicza [w Krakowie], *Nowa Reforma* 1885 nr 63-64 [podpis: Uczniowie Szkoły Sztuk Pięknych w Kr.]. — Projekta konkursowe na pomnik Mickiewicza, *Kłosy* 1885 nr 1029-1030, 1033, 1036. — Protokół obrad sądu konkursowego nad modelami do pomnika A. Mickiewicza [w Krakowie], *Nowa Reforma* 1885 nr 62. — B. PRUS, Wystawa projektów na pomnik Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1885 nr 180. — W.S., Uwag kilka z powodu konkursu na pomnik Mickiewicza, Kr. 1885. — Wystawa projektów konkursowych rzeźbiarzy polskich na pomnik A. Mickiewicza, otwarta w Sukiennicach w miesiącu lutym 1885 r. Katalog i objaśnienie treści projektów, Kr. 1885.

2307. I. DOMEYKO, Nowogródek. List do A. Pługa z rysunkiem „rodzinnego domu Mickiewicza” w Nowogródku, *Kłosy* 1886 nr 1121. Rec.: E. PAWŁOWICZ, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 239-241. — L. JENIKE, Nowy projekt na pomnik Mickiewicza, nadesłany przez p. Tomasza Dykasa, *Tyg. Ilustr.* 1886 nr 166. — H.H. KRASIŃSKI, Uwagi o modelach na pomnik dla Mickiewicza wykonanych podług pomysłu Matejki oraz Odpowiedź PP. Recenzentem na ich zarzuty, Kr. 1886. — A. MAŁECKI, Miejsce urodzenia A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1886 t. 1 nr 163-165; Z dziejów i literatury. Pisma pomniejszych, Lw. 1896 s. 190-202. — F. MARKOVIĆ, Spomenik Mickiewicz, *Vienac* (Zagr.) 1886 nr 33 s. 523-524, nr 43 s. 542-544. — W. STĘPNOWSKA, Czy winien? Rzecz w sprawie pomnika dla A. Mickiewicza, War.

1886. — I. DOMEYKO, List w sprawie o miejsca rodzinne A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1887 nr 258. — J. TRETIAK, O pomnik dla Mickiewicza, *Kraj* 1887 nr 43-44. — JÓZEF Z LESZNA [E. JACHOWICZ], Jeszcze jeden głos w sprawie pomnika dla Mickiewicza, War. 1888. — E. PAWŁOWICZ, [Rec.:] J. Tretiak, O pomniku dla Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 288. — Projekta pomnika Mickiewicza oznaczone na ostatnim konkursie, *Kłos* 1888 nr 1185. — W.E. RADZIKOWSKI, O pomniku dla Mickiewicza, *Dom Polski* 1888 nr 14. — S. WITKIEWICZ, Pomnik Mickiewicza, *Przegl. Lit. Dod. „Kraju”* (Pet.) 1888 nr 16-17; Sztuka i krytyka u nas (1884-1890), War. 1891 s. 456-471; Sztuka i krytyka u nas (1884-1898), Lw.-War. 1899 s. 537-551.

2308. K. KOZŁOWSKI, Pomnik Mickiewicza na cmentarzu w Montmorency, *Kłosy* 1889 nr 1266. — M. MORTY, Przechadzki po mieście. Cz. 3 [O pomniku Mickiewicza w Poznaniu], *Dzien. Pozn.* 1889 nr 142-143. — J. NITOWSKI, Dom po-Mickiewiczowski w Nowogrodku, *Kłosy* 1889 nr 1239. — A.P. z M., Z pobytu A. Mickiewicza w Choryni, *Kur. Pozn.* 1890 nr 150. — L. KRZYŻOGÓRSKI, Pomiędzy Paryżem a Krakowem, *Świat* (Kr.) 1890 nr 14 [uroczystości w drodze trumny Mickiewicza na Wawel]. — S. WITKIEWICZ, Krakowskie sądy, w: Sztuka i krytyka u nas (1884-1890), War. 1891 s. 446-455; Sztuka i krytyka u nas (1884-1898), Lw.-War. 1899 s. 528-536. — K. BAŁKOWSKI, Historia czytelnicy akademickiej krakowskiej i udział jej w sprawie budowy pomnika A. Mickiewicza, Kr. 1892. — Kantaty mickiewiczowskie — na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, *Czas* 1893 nr 74; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76 [odb. Kr. 1893]. — J. KASPROWICZ, W przastarym grodzie, w stolicy królów..., *Czas* 1893 nr 74; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76; Anima lachrymans i inne nowe poczeje, Lw. 1894. — K. PRZERWA-TETMAJER, Kantata na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza. Napisana po rozwiązaniu krakowskiego konkursu, *Nasza Sztuka* 1893 nr 6-7. — L. RYDEL, Zerwijcie, zerwijcie zasłonę..., *Czas* 1893 nr 74 [w art. Kantaty Mickiewiczowskiej]; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76.

2309. M. BAŁUCKI, O pomnik Mickiewicza, *Dzien. Krak.* 1896 nr 69. — K. BARTOSZEWICZ, O pomnik Mickiewicza, *Dzien. Krak.* 1896 nr 63.

— O pomnik Mickiewicza. Przeszłość i stan obecny tej sprawy, Kr. 1896. — AD., Dom Mickiewicza, *Kraj* 1897 nr 37. — K. BARTOSZEWICZ, O pomniku, który jest, a którego nie ma, *Życie* (Kr.) 1897 nr 2 [o pomniku Mickiewicza i projekcie T. Rygiera]. — Głosy. Składki na pomnik. Konkurs na życiorys Mickiewicza [...], *Głos* (War.) 1897 nr 23 [autorem notatki m.in. A. Lange]. — SĘP [W. MALESZEWSKI], [Z Warszawy], *Biesiada Lit.* 1897 nr 42 [m.in. o projektach wzniesienia pomnika Mickiewicza w Warszawie oraz krytyczne uwagi o pomniku Mickiewicza w Krakowie]. — Spomenik Mickiewiczu u Varšavi, *Vienac* (Zagr.) 1897 nr 45. — A. SYGIETŃSKI, Śladami Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1897 nr 224, 237, 247-248, 294, 297, 299, 302, 321, 327-328 [dot. podróży na Krym]; Pisma krytycznoliterackie, oprac. T. Weiss, Kr. 1971 s. 442-465. — S. WYSPIAŃSKI, Cypriana Godebskiego projekt pomnika Mickiewicza, *Życie* (Kr.) 1897 nr 2; *Dzieła zebrane*, t. XIV: Pisma proza; Juwenilia, Kr. 1966. — S. WYSPIAŃSKI, Pomniki Mickiewicza, *Życie* (Kr.) 1897 nr 2; *Dzieła zebrane*, t. XIV: Pisma proza; Juwenilia, Kr. 1966.

2310. Album odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 grudnia 1898 r., War. 1898. — K. BARTOSZEWICZ, Z dziejów pomnika [w Krakowie], *Przegl. Lit.* (Kr.) 1898 nr 11-19. — Bohaterowi — Poezie, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52 [dot. projektu A. Popiela pomnika Mickiewicza we Lw.]. — Centenaire d'Adam Mickiewicz, *Gazette de Lausanne* 1898 nr 353. — D., Obchód Mickiewiczowski w Krakowie, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. — En souvenir d'Adam Mickiewicz, *Nouveliste Vaudois* (Lozanna) 1898 nr 303. — B. GUBRYNOWICZ, Kartka ze wspomnień o pobycie Mickiewicza w Poznańskiem, *Kwart. Hist.* 1898 s. 844-846. — F. HOESICK, Odsłonięcie pomnika, *Kraj* 1898 nr 51. — C. JANKOWSKI, Grób Maryli, *Kraj* 1898 nr 40. — J. KORWIN-KUCZYŃSKI [KUCIŃSKI], Mickevič v Odesse, *Istorič. vestn.* 1898 t. 71 nr 3. — [A. LANGE], Głosy. Pomnik Mickiewicza w Warszawie, *Głos* (War.) 1898 nr 28. — S. LIBICKI, Uroczystości krakowskie [odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza], *Tyg. Ilustr.* 1898 nr 27-28.

2311. Na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, Lw. 1898.

Zawartość: M. KONOPNICKA, Na Rok Mickiewiczowski 1898; — S. ROSSOWSKI, Na odsłonięcie pomnika Adama w Krakowie; — S. SCHNÜR-PEPEŁOWSKI, Pomniki

Mickiewicza; — K. BRZOWSKI, Ze wspomnień osobistych; — Na Wawel; — J. TRETIK, Żywioł osobisty w „Panu Tadeuszu”.

2312. W. PRZERWA-TETMAJER, Chłop polski na uroczystości Mickiewiczowskiej, *Życie* (Kr.) 1898 nr 26. — J. SKORATOWICZ, Szczegóły o Zaosiu, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 22. — A. SYGIETŃSKI, Pomnik czy dzieło pomnikowe, *Życie* (Kr.) 1898 nr 23-24. — S. TARNOWSKI, Mowa przy odsłonięciu pomnika Mickiewicza w Krakowie dn. 26 czerwca 1898 r., Kr. 1898. — L. UZIĘBŁO, Nieco pamiątek Mickiewiczowskich. Z epoki wileńskiej, *Biesiada Lit.* 1898 nr 52-53. — Z. WASILEWSKI, Uroczystość odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Warszawie, *Głos* (War.) 1898 nr 53. — L.P. VOLKOV, Adam Mickevič. K otkrytū pamātnika Mickeviču v Varšave, *Russkij vestnik (1856-1906)* 1898 nr 12. — Odsłonięcie posągu A. Mickiewicza w Krakowie 26 czerwca 1898 r., *Przegl. Pol.* 1898/1899 t. 1 (129) s. 214. — AD. [A. DAROWSKI], Uroczystość uwieńczenia popiersia A. Mickiewicza w Rzymie, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 18. — T. CZAPELSKI, Konkurs na kolumnę Mickiewicza we Lwowie, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 2 [projekt A. Popiela, L.M. Zawiejskiego, W. Szymanowskiego]. — DIABEŁ [K. BARTOSZEWICZ], Przed pomnikiem wieszczą w Warszawie, *Diabeł* 1899 nr 1. — I. MATUSZEWSKI, Pomnik Mikickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1899 nr 1.

2313. Pamātnik Mickeviča v Varšave, *Istorič. vestn.* 1899 t. 75 nr 2. — E. PAWŁOWICZ, Nowogródek w pierwszej połowie XIX stulecia. Z rysunkami Kanutego Rusieckiego, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.–Kr. [1899] s. 136-164 [fragm. pamiętnika N. Kiersnowskiego]. — A. PEUG [A. PIETKIEWICZ], Wielka rocznica, *Praca* (Poz.) 1899 nr 49. — W. SPASOVIČ, Zastol'naâ reč v Krakove po slučaŭ pamātnika Mickeviču 1-16 iŭlâ 1898, w: *Sočineniâ*, t. 9, Pet. 1889-1902 s. 306-310. — Z. WASILEWSKI, Pomnik Mickiewicza w Warszawie 1897-1898, War. 1899. — S. WITKIEWICZ, List do ścisłego Komitetu pomnika Mickiewicza, w: *Sztuka i krytyka u nas (1884-1898)*, Lw.–War. 1899, s. 552-565. — L. UZIĘBŁO, Pamiątki po Mickiewiczu w Wilnie, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.–Kr. [1899] s. 236-250. — I. MATUSZEWSKI, Dom Mickiewicza w Kownie,

Tyg. Ilustr. 1900 nr 2. — Pamiętnik obchodu odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie w dn. 24 grudnia 1898 r., jako w setną rocznicę urodzin Jego, zebr. B. Brzowski, War. 1900.

2314. K.D. MORAWSKI, Po odsłonięciu pomnika Mickiewicza w Krakowie, w: *Wiersze i proza*, Kr. 1901 s. 107-109. — J. KALLENBACH, Kraj lat dziecinnych, *Bibl. Warsz.* 1902 t. 4 s. 47-65; *Czasy i ludzie*, War. 1905 s. 3-32. — T. LENARTOWICZ, Adam Mickiewicz. Dokument ikonograficzny, *Tyg. Ilustr.* 1903 nr 4. — T. CZAPELSKI, Odsłonięcie kolumny Mickiewiczowskiej [we Lw.], *Tyg. Ilustr.* 1904 nr 46. — S. DOWNAROWICZ, Mowa [z okazji odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza we Lw.], *Przegląd* (Lwów) 1904 nr 250. — I.B., Pomnik Mickiewicza we Lwowie, *Praca* (Poz.) 1904 nr 45 [uroczystość odsłonięcia pomnika Mickiewicza wg projektu A. Popiela]. — IG.B. [I. BALIŃSKI], Pomnik Mickiewicza w kościele parafialnym nowogródzkim, *Tyg. Ilustr.* 1904 nr 16. — Ilustrowana pamiątka odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza we Lwowie 30 października 1904, Lw. 1904. — M. JANIK, Odsłonięcie pomnika Mickiewicza we Lwowie, *Dzien. Chicag* 1904 nr 272. — J. KASPROWICZ, Przed pomnikiem A. Mickiewicza, *Słowo Polskie* (Lw.) 1904 nr 510. — Kolumna A. Mickiewicza we Lwowie, *Praca* (Poz.) 1904 nr 49. — Nowy pomnik Mickiewicza w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1905 nr 23. — Pamātnik Mickeviču, *Russkie vedomosti* 1904 nr 301 [o pomniku we Lw.]. — E. PAWŁOWICZ, Odsłonięcie kolumny A. Mickiewicza [we Lw. 30 X 1904], *Gaz. Nar.* (Lw.) 1904 nr 250. — E. PAWŁOWICZ, Zaosia, *Dzien. Wil.* 1905 nr 56 s. 1. — R. ROLA, Nowy pomnik Mickiewicza w Poznaniu, *Praca* (Poz.) 1904 nr 45 [opis wykonanej w brązie kopii pierwotnego pomnika W. Oleszczyńskiego z 1859 r. — w nowej zabudowie wg projektów W. Oleszczyńskiego i R. Sławskiego]. — H. SIENKIEWICZ, Przed pomnikiem, *Czyt. dla Wszystkich* 1905 nr 29.

2315. *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1904 nr 44.

Zawartość: S. ROSSOWSKI, Prolog. Na odsłonięcie kolumny Mickiewicza we Lwowie. Wygłoszony przez Irenę Solską na koncercie Tow. Muz. 29 października 1904; — H. BIEGELEISEN, Księgi pielgrzymstwa; — M. WYSŁOUCHOWA, W Zaduszkach... Odsłonięcie Kolumny we Lwowie; — Kolumna.

2316. Z. WASILEWSKI, Śladami Mickiewicza. Parę wrażeń z wycieczki na Litwę, w: Śladami Mickiewicza. Szkice i przyczynki do dziejów romantyzmu, Łw. 1905 s. 269-282. — x, Dom Mickiewicza w Karlsbadzie, *Biesiada Lit.* 1905 nr 38. — Odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Krynicy, *Praca* (Poz.) 1906 nr 36. — Pomnik Mickiewicza na wsi, *Praca* (Poz.) 1907 nr 29 [felieton o pomniku A. Mickiewicza w Zawierciu k. Częstochowy]. — S. BEŁZA, 24 grudnia, *Ziarno* 1909 nr 52 s. 1022-1024. — M. MALINOWSKI, Z „Księgi wspomnień”. Mickiewicz w Petersburgu, *Biesiada Lit.* 1909 nr 8-11. — H. SIENKIEWICZ, Mowa na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Warszawie [niewyłoszona z powodu zakazu rządowego], w: Dwa luga, Mos. 1909 s. 80-82 [wersja ros. pt. Reč' pri otkrytii pamätnika A. Mickeviča v Varšave]; Pisma, t. 35, War. 1912 s. 110-113 [mowa z 1898 r.]. — W. BEŁZA, Na odsłonięcie kolumny Mickiewicza, w: Z epoki Mickiewicza, Łw. 1911 s. 166. — Dęby Mickiewicza w Poznańskim, *Biesiada Lit.* 1913 nr 15. — M. DUBIECKI, Nasze pamiątki w Charkowie. Z wrażeń odeskich, w: Na kresach i za kresami, Kijów 1914. — H. MOŚCICKI, Z pobytu Mickiewicza w Odessie, w: Pod znakiem Orła i Pogoni, War. 1915.

2317. J. KADEN-BANDROWSKI, Mickiewicz na Krakowskim Rynku, w: Jednodniówka pamięci pierwszego zjazdu Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie w sierpniu 1919 r., Wil. 1919 s. 19-20. — A. VOGEL, Adam Krechowiecki i Kolumna Mickiewicza we Lwowie, *Gaz. Łwow.* 1919 nr 148. — J.S. MAYZEL, Okno Mickiewicza, *Rzqd i Wojsko* 1920 nr 48 s. 6-8. — J. LAS [J. FELDHOORN], Au sujet du monument d'Adam Mickiewicz à Paris, *Le Journal de Pologne* (War.) 1921 nr 79. — É.A. BOURDELLE, Comment j'ai aimé et senti Mickiewicz, *La Vie* (Par.) 1923 nr z 15 I; S.P. KOCZOROWSKI, Adam Mickiewicz et la pensée française 1830-1923. Témoignages des écrivains français sur A. Mickiewicz, Par. 1929 s. 9-14; *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 18 [tłum.: Jak pokochałem i jak odczułem Mickiewicza?]; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 377-380; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przeł. R. Forzycki, War. 1999 s. 437-440 [tłum.: Jak kochałem i czułem Mickiewicza]. — Le monument de Mickiewicz à Pa-

ris, *Journal des débats* 1923 nr 27. — J. ŁABUZ, Pomnik A. Mickiewicza, *Nowiny Tarnowskie Smok* 1923 nr 26. — S. PIŁOŃ, W sprawie pomnika Mickiewicza w Wilnie, *Dzien. Wil.* 1924 nr 142. — W. BOROWY, Nowogródzyczna Mickiewiczowska, *Ziemia* 1925 nr 10-12; Kamienne rękawiczki i inne szkice i studia literackie, War. 1932 s. 165-195; O poezji Mickiewicza, Lubl. 1999 [wyd. 2] s. 591-614. — C. JANKOWSKI, O pomnik A. Mickiewicza w Wilnie. Do redaktora *Wiadomości Literackich*, *Wiad. Lit.* 1925 nr 37.

2318. A. GÓRSKI, Stanisław Szukalski i jego projekt pomnika A. Mickiewicza, *Dzien. Pozn.* 1926 nr 284, 287. — Mickiewicz wracający do Wilna. Protokół czynności Sądu Konkursowego na projekt pomnika A. Mickiewicza w Wilnie, *Źródła Mocy* 1927 z. 1. — W. SŁAWIŃSKI, Jaki był dom Mickiewiczów w Nowogrodzku, *Źródła Mocy* 1927 z. 1 [wraz z rys. W. Syrokomli „Domek Mickiewicza”]. — W. HULEWICZ, Do kolebki Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1927 nr 159-162. — W. HULEWICZ, Miasto pod chmurami: Wilno, Ulica Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1927 nr 251. — K[orpus] O[chrony] P[ogranicza] Mickiewiczowi, *Kur. Pozn.* 1927 nr 558 [dot. pomnika w Zaosiu]. — A. URBAŃSKI, Z życia Mickiewicza. Odessa i Krym, *Wiad. Lit.* 1927 nr 21. — W. HULEWICZ, Odzyskanie celi Konrada, *Tęcza* 1928 nr 42. — Pomnik Mickiewicza w Katowicach stanie na Rynku, *Nowy Kurier* (Pozn.) 1928 nr 91. — Pomnik Mickiewicza w Wilnie, *Nowy Kurier* (Pozn.) 1928 nr 91. — J. ROSENBERG, Polskie pomniki na obczyźnie. Pomniki A. Mickiewicza i F. Chopina w Karłowych Warach, *Wielkop. Ilustr.* 1928 nr 35.

2319. M. ARY-LEBLOND, Ce que signifie pour l'avenir le monument de Mickiewicz, *La Vie* (Par.) 1929, 1 V. — G.B. BAUMFELD, Pomniki Mickiewicza w Polsce, *Tęcza* 1929 nr 9. — É.A. BOURDELLE, Twórca o swoim dziele, *Lit. i Szt. Dod. do „Dnia Pol.”* 1929 nr 17 [tłum. art. z *La Vie*]. — I. BRIARES, U twórcy paryskiego pomnika Mickiewicza [wywiad z A. Bourdelle], *Kur. Pozn.* 1929 nr 198. — A. BRONARSKI, Le monument d'Adam Mickiewicz à Paris, *Gazette de Lausanne* 1929 nr 114. — Z. DĘBICKI, Przed odsłonięciem pomnika Mickiewicza w Paryżu, *Słowo Polskie* (Łw.) 1929 s. 104. — M. DUVAL, Mickiewicz, l'homme et penseur, *Mercure de France* 1929, 1 V. — J. EJSMUND, Wiel-

kie dni w Paryżu. Odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza, 7 *Dni* 1929 nr 16. — F.B. [FRANCISZEK BIELAK], Pomnik Mickiewicza w Paryżu, *Głos Nar.* (Kr.) 1929 nr 113. — J. KALLENBACH, La vraie figure d'Adam Mickiewicz, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — A. KRAUSHAR, Trzy pomniki, *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 22. — A. MARTEL, Hommage à Mickiewicz, *La Nouv. rev. des jeunes* 1929 10 V [dot. odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Par.]. — M. MURET, Mickiewicz place de l'Alma, *Gazette de Lausanne* 1929 nr 117. — J. LORENTOWICZ, Mickiewicz wśród Francuzów, *Lit. i Szt. Dod. do „Dnia Pol.”* 1929 nr 17 [dot. odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Paryżu autorstwa E.A. Bourdelle'a]. — (oz), Dom Mickiewicza w Dreźnie, *Kur. Pozn.* 1929 nr 376. — A. PIERRE, Adam Mickiewicz et la France, *Nouvelles littéraires* 1929, 27 IV. — S. PIŁGÓŃ, Pierwszy pomysł pomnika A. Mickiewicza w Wilnie, w: Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie, Wil. 1929 s. 151-163. — Pomnik Mickiewicza w Paryżu. Podniosła uroczystość odsłonięcia pomnika, *Ilustr. Republika* 1929 nr 116. — A. POTOCKI, O Mickiewiczu, *Echo Tyg.* 1929 nr 16 [wyowiedź A. Potockiego w *Kurjerze Porannym* na temat zaniedbania propagandowego wobec odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Par.]. — H. ROSMONT, Les cérémonies d'inauguration de la statue d'Adam Mickiewicz, *Le Monde slave* 1929 nr 6. — W. SIEROSZEWSKI, Posąg A. Mickiewicza w Paryżu, *Głos Poranny* 1929 nr 88; *Dzieła*, Kr. 1963 t. 20 [przemówienie wygłoszone w Warszawie przez radio z okazji odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Par. w 1929 r.]. — F. STROWSKI, Mickiewicz et nous, *L'Illustration* 1929, 4 V. — J.-A. TESLAR, Devant la Colonne de Mickiewicz, Par.-Florence 1929. — E. WORONIECKI, L'Iconographie d'A. Mickiewicz et son monument par Bourdelle, *Le Revue de L'Art* 1929, maj. — Ziemia nowogrodzka Mickiewiczowi, *Kur. Pozn.* 1929 nr 127. — J.P., Na nowogrodzkim szlaku, *Bluszcz* 1930 nr 23. — J. STRZELECKA, W Tuhanowiczach, *Bluszcz* 1930 nr 23.

2320. Dni Mickiewiczowskie w Nowogrodzku, Nowogr. 1931.

Zawartość: S. PIŁGÓŃ, Na święto wzniesienia kopca mickiewiczowskiego w Nowogrodzku; — Historia budowy kopca Mickiewicza; Wystawa mickiewiczowska w Nowogrodzku; Katalog wystawy mickiewiczowskiej.

2321. T. GR. [T. GRABOWSKI], Pomnik A. Mickiewicza odsłonięty w Śmiełowie, *Kur. Pozn.* 1931 nr 482. — J. ŻMIGRODZKI, Nowogródek i okolice, Nowogr. 1931 [reprint War. 1993]. — P. ETTINGER, Mieszkanie Mickiewicza w Petersburgu, *Wiad. Lit.* 1932 nr 19. — W. HUSARSKI, Pomnik Mickiewicza w Wilnie, *Kultura* (War.) 1932 nr 9. — W. MICKIEWICZ, Myśli Adama Mickiewicza. Odczyt wygłoszony 12-go października 1919 r. w czasie uroczystego otwarcia wskrzeszonej Wszechnicy Wileńskiej, *Alma Mater Viln.* 1932 z. 10. — J. OSTROWSKI, Mickiewicz w Wielkopolsce 1831/1832, *Kronika Gostyńska* 1832 nr 10; wyd. osob. Lubiń 1932; *Zeszyty Lubińskie* 1998, czerwiec. — Pomnik Adama Mickiewicza [w Poznaniu] w nowym obramowaniu, *Nowy Kurier* (Pozn.) 1932 nr 162-163. — M. PIŚCZKOWSKI, Dolina kowieńska Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1933 z. 4. — Tablica ku czci A. Mickiewicza w Konstantynopolu, *Nowy Kurier* (Pozn.) 1933 nr 282.

2322. J.M. CHUDEK, Wróg Mickiewicza brązowego, *ABC* 1934 nr 53 [dot. broszury F. Piotrowskiego, Czem jest posąg, War. 1898, wyd. przed odsłonięciem pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 XII 1898]. — J. KADEN-BANDROWSKI, Mowa przy odsłonięciu tablicy [w Paryżu], *Pion* 1934 nr 27; *Gaz. Pol.* (War.) 1934 nr 166 [pt. Mowa wygłoszona przy odsłonięciu tablicy Mickiewicza w Paryżu na ulicy de Seine]. — S. KAWYN, „Pod szczęśliwym panowaniem najjaśniejszego Mikołaja wtórego”, *Wiad. Lit.* 1934 nr 50 [dot. aktu inauguracji budowy warszawskiego pomnika A. Mickiewicza]. — J. KRÓLIŃSKA, Na mickiewiczowskim szlaku, *Ilustr. Kur. Codz.* 1934 nr 222. — W. LAROUY, Nad błękitnym Niemnem. Przewodnik po Nowogrodzku Mickiewiczowskiej, Nowogr. 1934. — W. POBÓG-MALINOWSKI, Piłsudski a odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Warszawie, *Wiad. Lit.* 1934 nr 46. — J.W. HELBICH, Nowogródek – miasto Mickiewicza, *Rodzina Polska* 1935 nr 10. — Z. MARYNOWSKI, Z Mickiewiczem w herbie, *Dzien. Pozn.* 1935 nr 298 [dod. świąteczny]. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Mickiewicz w Solecznikach Wielkich, *Tyg. Ilustr.* 1935 nr 29; *Realia Mickiewiczowskie*, War. 1952 s. 168-181. — Pomnik Mickiewicza w Wilnie [projekt autorstwa H. Kuny] (na marginesie audycji z 6 II), *Antena* 1935 nr 5. — K. GÓRSKI, W Nowogrodzku, *Pion* 1936 nr 27. — J. PIETRZYCKI,

W Mickiewiczowskiej Łozannie, *Tęcza* 1937 nr 6; *Czas* 1938 nr 96. — J. LACHOWICZ, Szlakiem mickiewiczowskim, *Kur. Por.* (War.) 1938 nr 264, 269, 297, 332. — L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Mickiewicz w Kownie, *Kur. Warsz.* 1938 nr 99. — Przewodnik po okolicach Mickiewiczowskich i Rejtanowskich Ziemi Nowogródzkiej. Z ilustracjami, Baranowicze 1938. — K.H., Śladami Mickiewicza, *Głos Pol.* (Par.) 1939 nr 27. — A. LIETUVOS, [O projekcie pomnika Mickiewicza w Wilnie], *Gaz. Codz.* (Wil.) 1939 nr 27. — A. SZYPERSKI, „Pan Tadeusz” nad Lutynią, *Kur. Pozn.* 1939 nr 378. — Z. NOWAKOWSKI, „Ponad spiz trwalszy” [o zburzeniu pomnika Mickiewicza w Krakowie], *Wiad. Pol.* (Lond.) 1940 nr 41/42. — A. ŚNIEŻKO, Domy w Wilnie, w których mieszkał Mickiewicz, *Prawda Wil.* 1940 nr 84. — S. DOBRYCZ, Olbrzym ducha, *Wiarus Pol.* (Lyon) 1942 nr 245 [dot. pomnika Mickiewicza w Par.]. — A. HARASOWSKI, Burns and Mickiewicz, *Ogniwo Przyjaźni* (Glasgow) 1942 nr 5 [w art. zdjęcia ze zburzenia pomnika A. Mickiewicza w Krakowie]. — W. SŁOBODNIK, Na zburzenie przez Niemców pomnika Mickiewicza w Krakowie, *Nowe Widn.* 1944 nr 1/2.

2323. Jak uratowano rękę Mickiewicza. Patriotyczny czyn rzemieślnika krakowskiego, *Dzien. Krak.* 1945 nr 6. — w.z. [W. ZECHENTER], Miecz Jagiełły i ręka Mickiewicza, *Dzien. Krak.* 1945 nr 4 [dot. m.in. odnalezienia fragmentów pomnika Mickiewicza]. — W. ZECHENTER, Mickiewicz runął, *Życie Lit.* (Poz.) 1945 nr 11/12 [pod wierszem dopisek: „Wiersz napisany 18 sierpnia 1940 r. w dniu zniszczenia pomnika Mickiewicza na Rynku Gł. w Krakowie”]. — A. BRONARSKI, Na Alpach w Splügen. Przyczynek do historii pobytu A. Mickiewicza w Szwajcarii, *Horyz.* (Fryb.) 1946 nr 7. — M. JASTRUN, Weimar anno 1829, *Odrodzenie* 1947 nr 49 [fragm. biografii „Mickiewicz”]. — M. JASTRUN, W Rzymie, *Kuźnica* 1947 nr 47 [fragm. biografii „Mickiewicz”]. — S. PRGOŃ, Gdzie i jaki pomnik Mickiewicza powinien stanąć w Krakowie?, *Dzien. Lit.* (Kr.) 1949 nr 12. — Pamiątka odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 28 stycznia 1950 r., War. 1950.

2324. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Realia Mickiewiczowskie, War. 1952, wyd. 2 War. 1999 [powiększone o Realia Mickiewiczowskie 2: Wpadam do Soplicowa].

Zawartość: Czy jednak nie w Zaosiu?; Nowe szczegóły z młodości Mickiewicza; Pierwsze miłowanie Mickiewicza [tu tyt. zmieniony]; Czczoł nieznan; Jan z Myszy; Przeoczone źródło „Dziadów” cz. IV; Jak powstał „Pouóró taty”; Z tajemnic Świtezi; W poszukiwaniu księdza; Zmyślenie czy rzeczywistość; Na kurhanie. Obrzęd dziadów; Po utracie Maryli; Tajemnica bileciku Maryli; Romantyczna pamiątka; Mickiewicz w Solecznikach Wielkich; Testament Maryli; Łudziłem despotę. Mickiewicz a dekabryści; Nieznani „Przyjaciele Moskale”; Czy nie koniec bałamutnej legendy? Mickiewicz i pani Sobańska; „Prolog”, ale jaki?; Gdzie powstawały „Dziady” drezdeńskie; Dwa drobiazgi Mickiewiczowskie.

Re c.: A. PALUCHOWSKI, Notatnik uczzonego szperacza, *Tygg. Powsz.* (Kr.) 1953 nr 7.

2325. J. ZAKRZEWSKI, O Mickiewiczowskich dniach nad Lutynią, *Ilustr. Kur. Pol.* 1954 nr 211 [m.in. na podstawie wspomnień T. Markiewiczówny]. — J. CHMIELIŃSKI, Pomnik – symbol, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 128-132. — M. BOJANOWSKI, Aby wydobyć na światło dzienne wielkopolskie realia mickiewiczowskie, *Ilustr. Kur. Pol.* 1955 nr 157. — M. CZAPSKA, Kraj lat dziecinnych, *Życie* (Lond.) 1955 nr 12; Szkice Mickiewiczowskie, Lond. 1963 s. 11-25, War. 1999 s. 9-23. — K.V. KOMAROV, V Moske i na beregach Nevy. Po mickevičskim mestam, *Slavâne* 1955 nr 11. — K. LISOVSKIJ, Na rodine A. Mickeviča, *Sovet. Litva* 1955 nr 213. — Z. LUBICZ-ZALESKI, Dwa wspomnienia, w: Mickiewicz żywy..., s. 192-194. — H. MORTKOWICZ-OLCZAKOWA, Powróót, *Życie Lit.* 1955 nr 48 [dot. pomnika A. Mickiewicza w Par.]. — L. MIRAČYCKI, Pa rodnyh mäsćinah A. Mickeviča, ilustr. E. Zmitrovič, Mińsk 1955. — E. SADOVSKIJ, V Novogrodke, gde žil A. Mickevič, *Slavâne* 1955 nr 2. — T. ŚWIERCZYŃSKI, Dzieje pomnika A. Mickiewicza, *Stolica* 1955 nr 48. — Z. GROŃ, Dzieje pomnika Mickiewicza w Poznaniu. 1856-1939, Poz. 1956.

2326. Kraków Mickiewiczowi, red. D. Reclerowa, Kr. 1956.

Zawartość: M. ŚWIĄTECKA, Sprowadzenie zwłok A. Mickiewicza do kraju; — A. LEŚNODORSKA, Z. MLECZKÓWNA, Pomnik A. Mickiewicza w Krakowie; — K. STACHOWSKA, Materiały [dot. sprowadzenia zwłok i pomnika A. Mickiewicza w Krakowie].

2327. D. KACZMARZYK, Sprawa pomników A. Mickiewicza, *Ochrona Zabytków* 1956 nr 1-2.

- A. LEŚNODORSKA Z. MLECZKÓWNA, Pomnik A. Mickiewicza w Krakowie, w: *Kraków Mickiewiczowi*, red. D. Rederowa, Kr. 1956 s. 91-179.
- J. MACIEJEWSKI, Poznańskie „Realia Mickiewiczowskie”, *Przegl. Zach.* 1956 z. 1-2. — Ve Výmaru uctívají památku básníka Mickiewicze, *Naše vojsko* 1956 nr 11. — B. KŘEMENÁK, Mickiewiczův pomník od lidového sochaře [Józefa Kocmana], *Slov. přehl.* 1957 nr 2. — C.A. BOURDELLE, Le poète et son sculpteur, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 44-46. — K. NEJDŁ, Puškin, Mickiewicz, Chopin, Gogol u karlovských termálních pramenů, *Karlovarský lázeňský časopis* 1960 nr 12. — J. BRYL', U.A. KALEŠNIK, Miž tieh palioj. Prja ziamliu, szto natchniała Mickiewicza. Śród takich pól. O ziemi, która natchnęła Mickiewicza, Mińsk 1967 [album fot. pol.-białor.]. — A. BASZKOWSKI, J. DROZDOWSKI, Samostrzelska gościna Mickiewicza, *Pomorze* 1969 nr 22. — M. WARNEŃSKA, Kraj lat młodości. Śladami Mickiewicza, Lubl. 1970. — E.L. BRAWIER, Projekt budowy pomnika A. Mickiewicza w Nowogródku w 1860 r., *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1972 s. 117-120.
2328. J. MACIEJEWSKI, Mickiewicza wielkopolskie drogi. Rekonstrukcje i refleksje, Poz. 1972.
- Rec.: J. IWASZKIEWICZ, *Życie War.* 1973 nr 95/96. — W. DANEK, Mickiewicz nad Wartą i Prosną, *Ruch Lit.* (Kr.) 1974 z. 3. — S. KĘDZIERSKI, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1974.
2329. Pamâtnik A. Mickeviču vo L'vove. Fotorasskaz, red. D.G. Ānko, Kijów 1973. — A. KLUGMAN, Ulica A. Mickiewicza w Jaffie, *Dzien. Pol. i Dzien. Żoł.* 1974 nr 66. — J. JARNUSZKIEWICZOWA, Pomnik Mickiewicza, konsultacja nauk. S. Lorentz, War. 1975 [dot. pomnika w Warszawie]. — Z. MAKOWSKA, Miasta młodości Mickiewicza, *Polonistyka* 1975 nr 3. — J. IWASZKIEWICZ, Petersburg, War. 1976. — J.A. JUCEWICZ, [O pobycie Mickiewicza w Samostrzelu i Lubostroni], *Gaz. Pom.* 1976 nr 248. — M. WARNEŃSKA, Nad wodą wielką i czystą, Lubl. 1976. — Z. SUDOLSKI, Moskiewsko-petersburskie „realia mickiewiczowskie” w świetle „Dziennika” H. Szymanowskiej, *Pam. Lit.* 1977 z. 4. — J. DACKIEWICZ, Po śladach Mickiewicza, w: *Romantyczni w Italii*, War. 1978 s. 5-52. — W. DOLATA, W tamtych czasach nad Prosną, *Gaz. Zach.* (Poz.) 1978 nr 104 [dot. 1831 r.]. — F. GRYKO, W spżu i kamieniu, *Stolica* 1978 nr 49. — J.A. JUCEWICZ, W lasach Dębna i Szczodrzejewa, *Fakty* 1978 nr 43. — E. OWSIANY, Wspomnienia z Zaosia, *Życie Lit.* 1978, 26 III. — B. TROŃSKI, Śladami wielkiego pielgrzymca. Turcja, Czas (Gdańsk) 1978 nr 9. — J.Z. JAKUBOWSKI, Mickiewicz w Weimarze, w: *Porozmawiajmy o poezji*, War. 1979 s. 97-117.
2330. P. SZUBERT, Pomnik A. Mickiewicza w Krakowie – idea i realizacje, w: *Dzieła czy kicze*, red. E. Grabska, T.S. Jaroszewski, War. 1981 s. 159-242. — K. CZAJKOWSKA, Wokół wizyty Mickiewicza w Weimarze, *Ruch Lit.* (Kr.) 1982 z. 5-6. — M. DANILEWICZ-ZIELIŃSKA, Wokół wizyty Mickiewicza w Weimarze raz jeszcze, *Ruch Lit.* (Kr.) 1983 z. 6. — P. SZUBERT, Pomniki A. Mickiewicza. Zarys problematyki, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 217-250. — L. DURKOVIĆ-JAKŚĆ, Udział Jugosłowian w uroczystości odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu w 1867 roku, w: Mickiewicz i Jugosławianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 181-187. — P. SZUBERT, Pomnik A. Mickiewicza w Wilnie, *Blok-Notes MLAM* nr 9: 1988 s. 195-236. — W.F. SZUBIN, Mickiewiczowski szlak w Leningradzie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1988 s. 109-111. — J. PIEKARCZYK, Miejsce dla Wieszcza, w: *Zemsta Stańczyka czyli Krakowskie spory*, Kr. 1990 s. 102-125 [historia budowy pomnika Mickiewicza w Krakowie]. — A. TUSZYŃSKA, Trzy pomniki, *Zesz. Hist.* (Par.) 1990 z. 94 [dot. odsłonięcia pomnika w Warszawie w 1898 r.]. — B. WACHOWICZ, „W ojczyźnie serce me zostało”. Szlakiem Mickiewicza, Słowackiego, Chopina, Sienkiewicza, Orzeszkowej, Reymonta, War. 1991.
2331. J. ODROWĄŻ-PIENIAŻEK, Szlakiem Mickiewicza po Paryżu współczesnym, w: *Polonika zbierane po świecie*, War. 1992 s. 56-61; Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 72-76. — J. POKLEWSKI, Projekty pomnika Mickiewicza w Wilnie w okresie międzywojennym w świetle ówczesnych krytyk i polemik prasowych, *Lit.-Slav. Posnan. Studia Hist. Art.* 1991 [wyd. 1992] s. 243-274. — A. SREBRAKOWSKI, Kolumna Mickiewicza we Lwowie, *Spotk. z Zabytk.* 1992 nr 5. — B. KLEJN, Odrodzenie szlaku Mickiewiczowskiego: opracowanie koncepcji, w: Adam Mickiewicz.

Pamiętnik konf. w Nowogrodzku 22-25 czerwiec 1992, [red. B. Noworolska], Pet. 1993 s. 33-37. — R. KIERSNOWSKI, Soplicowo i zamek Horeszków. Pierwowzory i realia, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf..., s. 25-32. — P. MALUSKIEWICZ, Wielkopolskim szlakiem A. Mickiewicza, Poz. 1993, wyd. 2 Poz. 1998. — D. PŁYGAWKO, Dwudziestoletnie losy budowy pomnika A. Mickiewicza w Paryżu, w: Adam Mickiewicz. Pamiętnik konf..., s. 111-118. — Spór o pomnik A. Mickiewicza w Krakowie. Konkursy z lat 1881-1888, w: Posągi i ludzie. Antologia tekstów o rzeźbie 1815-1889, t. 1, cz. 1, oprac. A. Melbechowska-Lutyj, P. Szubert, War. 1993 s. 147-234. — J. SURWIŁO, Wileńskimi śladami A. Mickiewicza, Wil. 1993. — B. TROŃSKI, „I w Ostrej świecisz Bramie”. Śladami młodego Mickiewicza, War. 1993. — B. WACHOWICZ, „Ty jesteś jak zdrowie”. Z Mickiewiczem nad Wilią i Świecią, ze Słowackim w Krzemieńcu, z Orzeszkową nad Niemnem, War. 1993 [wyd. nast.: 1994, 1995, 1998]. — F. PETRAKOVA, Pomnik A. Mickiewicza we Lwowie: z dziejów powstania, *Przegl. Wsch.* 1994 z. 2. — J.M. RYMKIEWICZ, Kilka domów, okna, schody, *Twórczość* 1995 nr 12 [wileńskie mieszkania]. — A. BAJCAR, Peregrynacje i pomniki wieszca, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — Z. HAUSER, Śladami Mickiewicza, *Spot. z Zabytk.* 1996 nr 9. — N.S. GILEVIČ, Rycar swobody i braterstwa, w: Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red. A. Mał'dzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 62-64 [przemówienie z okazji odsłonięcia pomnika w Nowogrodzku w 1992]. — I. NAVUMENKA, Na mescaħ Adama Mickeviča, w: Adam Mickevič i Belarus'..., s. 130-133 [tekst z 1955]. — U.A. URBANOVIČ, Mickevič i Navagrudčyna, w: Adam Mickevič i Belarus'..., s. 164-172.

2332. A.A. BAJOR, Mickiewicza młodości kraje. Przewodnik po Nowogrodzyczynie i Litwie, Wil. 1998. — J. BRZOZOWSKI, J. ZIELAKOWA, Litwa Mickiewicza. Szkic do portretu poety, w: Adam Mickiewicz i kultura światowa / Adam Mickevič i susvetnaħ kul'tura. Materiały z międzynarod. konf. Grodno-Nowogrodek 12-17 maja 1997 w 5 księgach, ks. 2, red. J. Bachórz, W. Choriew, Gdańsk 1998 s. 33-47; Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewicz, Malczewskim i Słowackim, Kr. 2002 s. 24-39 [pt. „Litwa” Mickiewicza]. — M.-T. DIUPERO, L'histoire du monument

à Mickiewicz à Paris, *Actes de la Soc. Hist. et Lit. Pol. / Akta Tow. Hist.-Lit. w Par.* t. 4: 1998 s. 227-234. — J.M. HALEC, K. TACIAK, Na Mickiewiczowskim Szlaku w Leszczyńskim, *Przyjaciel Ludu* 1998 z. 3/4. — V. KUBILIUS, Adomas Mickevičius. Poetas ir Lietuva. Apybraiža / A. Mickiewicz. Poeta i Litwa. Zarys / A. Mickiewicz. Poet and Lithuania. Essay, Wil. 1998. — M. LAJSZNER, Z wizytą w nadobrzańskich dworach, *Zesz. Lubin.* 1998, czerwiec, s. 38-48. — L. NARKOWICZ, Korespondencja z Wilna, *Polonistyka* 1998 nr 7 [dzieje pomników A. Mickiewicza w Wilnie]. — J. RUSZKOWSKI, Ucieczka, w: Śladami Mickiewicza w Wielkopolsce, fot. P. Kamza, kurator A. Kostołowski, teksty J. Ruszkowski, Poz. 1998 s. 11-23. — J. SURWIŁO, O Adamie Mickiewiczu niekonwencjonalnie. Od Wilna po Nowy Jork, Wil. 1998. — A. SYROKOMLA-BUŁHAŁ, Gustaw i Peri – ich kraj rodzinny, Ziel. Góra 1998. — J. SZOSTAKOWSKI, Pomnik Mickiewicza w projektach, drewnie i kamieniu, *Znad Wilii* 1998 nr 19 [dot. wystawy w Wilnie „Historia budowy pomnika A. Mickiewicza w Wilnie”]. — Z. TROJANOWICZOWA, Mickiewiczowska Wielkopolska, *Przegl. Wlkp.* 1998 nr 37-38.

2333. Adamas Mickievičius Lietuvoje. Albumas [A. Mickiewicz na Litwie. Album], oprac. A. Piročkinas, J. Riškus, tłum. A. Rybałko, Wil. 1999. — J.B. CZABOČKO, Ktokolwiek będziesz w nowogrodzkiej stronie. Gdzieś na Kresach, Porytce 1999. — J. SOBCZAK, Uwarunkowania polityczne odsłonięcia warszawskiego pomnika A. Mickiewicza w 1898, *Acta Pol.-Ruth.* 1999 s. 5-20. — H. KIETLIŃSKI, Miscellanea mickiewiczowskie. 4. Moje dialogi z Adamem w Caffè Greco, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 207-211. — H. KIETLIŃSKI, Miscellanea mickiewiczowskie. 5. Niezwykłe odkrycie (na szlaku mickiewiczowskim), *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 212-217 [dot. płyty nagrobnej Margli z Wereszczaków Puttkamerowej w Bieniakoniach]. — S. SZPILEWSKI, Kopiec Mickiewicza, *Spotk. z Zabytk.* 1999 nr 3. — H. CZARNY, Goszcząc w Śmiełowie odwiedził Dębno, *Średz. Kwart. Kult.* 2000 nr 1. — P. DZIANISZ [właśc. TADEUSZ JABŁOŃSKI], Gdańsk trzech wieszczów, Gdańsk 2000. — B. LUBOSZ, Kobieto, boski diable. Opowieści z Mickiewiczowskiej Litwy, Kat. 2000. — P. MALUSKIEWICZ, Wieszcz nad Prosną, w: Tajemnicza Wielkopolska

- ska, red. Z. Rola, Poz. 2000 s. 289-295 [dot. pobytu w Śmiełowie]. — J.J. MILEWSKI, Działalność Komitetu Budowy Pomnika A. Mickiewicza w międzywojennym Wilnie, w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach*, t. 1: W kręgu spraw historycznych, red. E. Feliksiak, E. Konończuk, Białystok 2000 s. 285-304. — V. PIOTROVIČIUS [W. PIOTROWICZ], Mistrz dłuta – Giedyminas Jokūbonis, *Lithuania* 2000 nr 2. — J. POKLEWSKI, Zbigniewa Pronaszkę projekt pomnika Mickiewicza w Wilnie, w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci...*, t. 1 s. 305-328. — N. ROUBA, Śladami wieszczki, Wr. 2000. — J. ŚWIDZIŃSKI, Adam Mickiewicz w salonach literacko-muzycznych Odessy, Moskwy i Petersburga, w: *Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty*, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Stęszewski, Poz. 2000 s. 96-104.
2334. I. JASICKA, Kraj lat dziecińczych. Reportaż fotograficzny śladami A. Mickiewicza po Białorusi i Litwie, Kr. 2001. — A. KOSTOŁOWSKI, Wokół Mickiewiczowskiego Śmiełowa, w: *W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filologiczną PTPN 3-5 grudnia 1998*, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 67-76. — P. MATUSIK, Poznańskie pomniki A. Mickiewicza, *Kron. Miasta Poz.* 2001 nr 2. — A.P. NEHAJ [NIECHAJ], Śladami Mickiewicza po Petersburgu / Po śladach Mickiewicza v Peterburge, Pet. 2001. — L. WILKOWA, Rzeźby wielkopolskie w hołdzie Mickiewiczowi, w: *W dwusetną rocznicę urodzin...*, s. 369-382. — J.A. JUCEWICZ, W krainie rzek, pól i lasów. Adam Mickiewicz w Wielkopolsce, Bydż. 2002. — M. ROGALSKI, Polskie zabytki na Kresach. Dobromil, *Semper Fidelis* 2002 nr 2 [m.in. na temat pomnika Mickiewicza]. — J. SOB CZAK, Wielkopolska Wigilia trzech Poetów, *Rota* 2002 nr 4 [dot. pobytu w Łukowie]. — D. BARAŃSKI, Pamięć o gorzowskich pomnikach i tablicach pamiątkowych, *Lamus* (Gorzów) 2003 nr 12. — L. LUDOROWSKI, Sienkiewiczowski pomnik A. Mickiewicza, w: *Sienkiewicz – pamięć i współczesność*, red. L. Ludorowski, Z. Mokranowska, Lubl. 2003. — Z. PIASECKI, Udział Stanisława Witkiewicza w Sienkiewiczowskim dziele wzniesienia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie, w: *Sienkiewicz – pamięć i współczesność...*, s. 257-267. — J. SOB CZAK, Mickiewicz chrzestnym w Choryni, *Przyjaciel Ludu* 2003 z. 2. — S. FI TA, Pomnik A. Mickiewicza we Lwowie: w setną rocznicę odsłonięcia, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2004 s. 135-141. — P.M. STAŃSKI, Stulecie lwowskiej Kolumny Mickiewicza, *Semper Fidelis* 2004 nr 4-5. — V.A. ŽUKOVIČ, Belarus' – kalyska geniā, w: *Moj Mickievič, Mińsk* 2004 s. 5-30 [wstęp do zbioru przekładów wierszy Mickiewicza].
2335. E. CZERNIAKOWSKA, Kult A. Mickiewicza na łamach *Gazety Gdańskiej* w latach 1891-1900, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 465-473. — K. KUYAMA, Pomnik A. Mickiewicza w Japonii, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2005 s. 17-32. — A. LITWORNIA, Rzym Mickiewicza. Poeta nad Tybrem 1829-1831, War. 2005. — Ł. PAWLIK, Adam Mickiewicz i brat Franciszek na terenie powiatu obornickiego, *Oborniki* 2005. — P.Z. [PIOTR ZABOROWSKI], Pomnik Mickiewicza, *Mówią Wieki* 2005 nr 11 [dot. pomnika na Krakowskim Przedmieściu w War.]. — J. SMIRNOW, Stuletni jubileusz pomnika A. Mickiewicza we Lwowie, Lw. 2005. — A. LITWORNIA, Mickiewicz w Rzymie, w: *Mickiewicz we Włoszech. W 150. rocznicę śmierci*, red. P. Krupka, L. Marinelli, Łomianki 2006 s. 45-56. — L. LUDOROWSKI, Sienkiewicz jako budowniczy pomnika Mickiewicza w Warszawie, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2006 s. 75-87. — W. OKOŃ, O krakowskim pomniku A. Mickiewicza raz jeszcze, *Quart* 2006 nr 1. — S. FI TA, Spory wokół pomników Mickiewicza w drugiej połowie XIX w., w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia*, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 42-53. — M. JANION, Mickiewicz w Odessie, w: *Między Wschodem a Zachodem: Europa Mickiewicza i innych. O relacjach literatury polskiej z kulturami ościennymi*, red. G. Borkowska, M. Rudaś-Grodzka, Wr.–War.–Kr. 2007 s. 33-44. — B. KOC, Koncepcje pomnika A. Mickiewicza w Wilnie, w: *Adam Mickiewicz. Dwa wieki...*, s. 54-60. — S. RYBCZONOK, W. PIARWYSZYN, Z historii Zawossja Mickiewiczaw, *Archiwaryus* 2007 nr 5 s. 203-214; *Blok-Notes MLAM* nr 14: 2008 s. 173-188 [tłum.: Z historii Zaosia].

2336. M. JACKIEWICZ, Gdzie była Cela Konrada?, *Znad Wilii* 2009 nr 3. — M. KWIATKOWSKA, Pierwszy pomnik Mickiewicza na Litwie, *Spotk. z Zabytk.* 2009 nr 6. — S. NICIEJA, Pomnik A. Mickiewicza dłuta Tadeusza Barącza, *Spotk. z Zabytk.* 2009 nr 2. — Z.W. FRONCZEK, Odessa Mickiewicza i Kraszewskiego, *Nowa Maksyma* 2010 nr 9-12. — M. GAJDA, Navagrudskîâ staronki žyccâ A. Mickeviča, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča i sovremennââ mirovaâ kul'tura*. Sbornik naučnyh rabot, red. S.P. Musienka, Grodno 2010 s. 15-23. — S.P. MUSIENKA, „Kraj lat dziecińczych” A. Mickiewicza, w: *Tvorčestvo Adama Mickeviča...*, s. 3-14. — M. GAJDA, Sercu milââ ajčyna. Vobraz Radziŋny u žyccî i tvorčasci A. Mickeviča, Baranowicz 2011. — I. FEDOROWICZ, Dyskusje wokół projektu pomnika A. Mickiewicza w Wilnie na łamach prasy wileńskiej z lat 1925-1927, *Ann. Univ. M. Curie-Skłod. Sect. FF: Phil.* 2012 z. 1. — A. KUŹMIŃSKI, Podróże z „Panem Tadeuszem”, *Pępowo* 2012. — E. LANG, Z dziejów krakowskich pomników: plantacyjne pomniki J. Słowackiego i A. Mickiewicza fundacji hr. Henryka Jordana, *Krzysztofory* 2013 z. 31. — Na tropach Adama Mickiewicza w Wielkopolsce, red. J. Borowczyk, Z. Dambek-Giallelis, E. Lijewska, Poz. 2013. — A. PIEŃKOS, Najszybszy pomnik wieszczą, *Mówią Wieki* 2013 nr 5.

2337. P. DZIANISZ, Zapamiętane. Jak odżywał Mickiewiczowski Śmiełów, Gdańsk 2014 [zbiór art. głównie z *Ilustr. Kur. Pol.* (Bydg.) z czasów starań w latach 1952-1955 o utworzenie w pałacu w Śmiełowie domu pracy twórczej i muzeum].

Zawartość: m.in. Nad Lutynią: Wielkopolskie

„incognito” Pana Adama; Trzy argumenty Śmiełowa: Zawadzki – Smuglewicz – Mickiewicz; Pan Tadeusz ze Śmiełowa; W goście do sąsiadów: Drogi i bezdroża; Konarzewo; Kopaszewo; Komorze – Śmiełów; Bielewo; Choryń; Lubonia; Objezierze; Łukowo; Budziszewko; Sprawa śmiełowska; O mickiewiczowskich dniach nad Lutynią; Mickiewicz w Wielkopolsce; Ruszymy naprzód „sprawę śmiełowską”; Aby wydobyć na światło dzienne realia mickiewiczowskie.

2338. A. KUŹMIŃSKI, Wędrowki z „Panem Tadeuszem”, War. 2014. — A. KUŹMIŃSKI, J. KUŹMIŃSKI, Kulinarne podróże z „Panem Tadeuszem”, War. 2015. — Z. KAŹMIERCZYK, Odessa filomatów, w: *Odessa w literaturach słowiańskich*, red. J. Ławski, N. Maliutina, Białystok 2016 s. 291-303. — K. WĘGOROWSKA, Wileńskie miejsca A. Mickiewicza utrwalone we współczesnych przewodnikach po mieście wieszczów. Refleksje językoznawcy filologa, *Roczn. Nauk. Univ. Zielonog. Fil. Pol.* 2016 s. 59-82. — E. MAJERCZYK-WIDERSKA, Wieszcz na piedestale. Historia powstania i dzieje pomnika A. Mickiewicza na Rynku Głównym w Krakowie, *LiryDram* 2017 nr 15. — D. WILCZEWSKI, „Urządzili pomnik postawić wieszczowi...”. O pomnikach A. Mickiewicza w Wilnie, *Przegl. Bałt.* 2018, 24 XII. — F. ZIEJKA, Adama Mickiewicza podróż do Rosji, w: *Podróże pisarzy. A. Mickiewicz, J. Słowacki, H. Sienkiewicz i inni*, Kr. 2019 s. 13-117. — M. SOKOLNICKI, Płocczanie wobec budowy pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 1897 r. oraz 25-lecia pracy H. Sienkiewicza w 1900 r., *Not. Płoc.* 2022 nr 4. — D. WASILEWSKA, „Od powietrza, głodu i pomnika Kuny, zachowaj nas Panie”. Antysemicki spór o pomnik A. Mickiewicza w Wilnie, *Studia Judaica* t. 25: 2022 nr 1 s. 133-160.

18.6. Omówienia wystaw poświęconych Mickiewiczowi

2339. F.K. MARTYNOWSKI, Sprawa pomnika Mickiewicza, *Kłosy* 1882 nr 908-909. — J. KOTARBIŃSKI, Pokłosie. Wystawa projektów na pomnik dla Mickiewicza, *Kłosy* 1885 nr 1042. — W. ŁUSZCZKIEWICZ, Wystawa projektów na pomnik Mickiewicza w Krakowie, *Kraj* 1885 nr 8-9. — B. PRUS, Wystawa projektów na pomnik Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1885 nr 180. — S.R. LE-

WANDOWSKI, Portrety Mickiewicza na wystawie w Sukiennicach, *Kurier Niedz.* 1890 nr 211-212. — Goethe i Mickiewicz, *Ilustr. Pol. (Wieś i Dwór)* 1930 nr 4. — Katalog wystawy mickiewiczowskiej, w: *Dni mickiewiczowskie w Nowogrodzku*, Nowogr. 1931 s. 15-81. — M. CZAPSKA, „O łyż potęgi drugiej”. Wystawa mickiewiczowska w Bibliotece Narodowej, *Pion* 1935 nr 7. — J.W. HELBICH,

Wystawa mickiewiczowska, *Rodzina Polska* 1935 nr 4. — J. PRZYBOŚ, Przed wystawą mickiewiczowską, *Czerw. Sztand.* (Lw.) 1940 nr 287. — [A. SEMKOWICZ], Katalog wystawki prysvjačenoj 85-ij ričnicy z dnja smrti A. Mickevycza, Lw. 1940.

2340. Przewodnik po wystawie jubil. 1798-1948, oprac. J. Krzyżanowski, Ogólnopolski komit. Obchodu 150-lecia urodzin A. Mickiewicza, War. 1949. — A. SEMKOWICZ, Adam Mickiewicz 1798-1948. Katalog Wystawy Jubil., War. 1949. — Adam Mickiewicz. Ausstellung der Deutschen Staatsbibliothek, red. G. Schwarz, Berlin 1955. — Redkie knigi posvâšennye Mickeviču, *Sovet. Belor.* 1955 nr 48 [dot. wystawy w Mińsku]. — I. BAR, Mickiewicz – poeta, patriota, rewolucjonista. Wystawa w Bibl. Jag. (26 X – 31 XII 1955), *Biul. Mies. Bibl. Jag.* 1956 nr 12. — Katalog Wystawy Mickiewiczowskiej, red. J. Koraszewski, Stalinogród (Kat.) 1956 [katalog wystawy otwartej w Katowicach 25 XI do 24 XII 1955 i w Bytomiu 3 I do 6 II 1956]. Rec.: -ag- [A. GROBELNY], *Slezský sborník* 1959. — Wystavka pamäti A. Mickeviča. 1798-1855. Katalog, wstęp S.S. Landa, red. M.M. Kalasina, Leningrad 1957. — Wystawka pamiaty A. Mickiewicza 1798-1955. Katalog, Leningrad 1957. — K. KŁODZIŃSKA, Wystawa ku czci A. Mickiewicza w Bibliotece Kórnickiej, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 417-427.

2341. L. KAMIŃSKI, Wystawa: realia „Sone-tów krymskich”, *Roczn. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 1968 [dot. wystawy w Pałacu Kazimierzowskim w Warszawie w październiku 1968]. — Z. ŻYGULSKI JR., Polska tradycja rycerska i „Pan Tadeusz”. O dwóch wystawach Muzeum Narodowego w Krakowie, *Muzealnictwo* 1975 nr 23. — M. PÓLTURZYCKA, J. PÓLTURZYCKI, Wystawa Mickiewiczowska w Muzeum Literatury, w: Muzea literackie w nauczaniu języka polskiego, War. 1978 s. 49-53. — Z. WOLSKA-GRODECKA, „Pan Tadeusz”. Jubileuszowa wystawa w Muzeum Literatury w Warszawie, *Polonistka* 1978 nr 4. — Der polnische Nationaldichter Adam Mickiewicz (1798-1855); Goethe-Museum, Düsseldorf, 24 IV-1 VI 1980, Düsseldorf 1980. — J. HUPPENTHAL, „Pan Tadeusz”. W studwudziestą rocznicę wydania toruńskiego, Tor. 1980 [druk okolicznościowy wyd. z okazji wystawy].

2342. [Mickiewicz – Puszkina, Warszawa, grudzień 1988], *Blok-Notes MLAM* nr 10: 1991

s. 451-453. — M. ORZEŁ, „Dzieje edytorskie utworów A. Mickiewicza”. Wystawa okolicznościowa ze zbiorów własnych Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu. Komunikat, w: *Studia o Mickiewiczu*, red. W. Dynak, J. Kolbuszewski, Wr. 1992 s. 213-215. — A. KOLBUSZEWSKA, Poezja A. Mickiewicza w twórczości muzycznej. Komentarz do wystawy, w: *Księga w 170 rocznicę wydania „Ballad i romansów” A. Mickiewicza*, red. J. Kolbuszewski, Wr. 1993 s. 492-497 [wystawa druków zawierających kompozycje muzyczne do utworów Mickiewicza, Wrocław, 3 XII 1992 oraz Wykaz eksponatów]. — M. ORZEŁ, „Ballada o romantyzmie”. Wystawa w Bibliotece Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu w 170 rocznicę ukazania się drukiem „Ballad i romansów” A. Mickiewicza (2-18 XII 1992), w: *Księga w 170 rocznicę...*, s. 490-491. — M. ORZEŁ, Pierwodruki dzieł A. Mickiewicza w zbiorach Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Katalog wystawy, Wr.-Łubl. 1995.

2343. Adam Mickiewicz in Toscana. 1848. [Katalog wystawy w Biblioteca Nazionale Centrale Firenze, red. H. Lorenc], Florencja 1998. — [„Adam Mickiewicz w Toskanii – 1848”, wystawa, Florencja 1998, listopad–grudzień], *Forum Polonijne* 1998 nr 4. — Adam Mickiewicz 1798-1855. Wystawa jubil. w dwusetną rocznicę urodzin poety, red. K. Dąbrowski, wstęp J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1998. — Adomas Mickevičius dailėje. Parodos, skirtos A. Mickevičius gimimo 200-osioms metinėms, katalogas, Wil. 1998. — Adomas Mickevičius ir Lietuva. Poeto 200-ųjų gimimo metinių jubiliejui skirtos parodos katalogas // Adam Mickiewicz i Litwa. Katalog wystawy poświęconej 200-letniej rocznicy urodzin poety, red. V. Gricius, red. B. Butkeviciene, I. Krivienė, D.V. Kuraite, Wil. 1998. — A. BORUCKA-NOWICKA, My z Niego wszyscy. Echa międzynar. pleneru, *Znad Wili* 1998 nr 14 [plener i wystawa w ramach Spotkań Poetyckich „Maj nad Wilią”, Wil. 1998]. — D. BROMOWICZ, Śladami A. Mickiewicza. Wystawa w Bibl. Jag., grudzień 1998 – styczeń 1999, Kr. 1998. — J. CHROMY, Adam Mickiewicz. 1798-1855. Exhibition to celebrate the two hundredth anniversary of the poet's birth, War. 1998. — J. CHROMY, Ł. KOSSOWSKI, Zjawisko człowieka, *Rzeczp.* 1998 nr 245 [wywiad z kuratorami wystawy „Adam Mickiewicz 1798-1855”

w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie]. — H. JOTKIAŁŁO, Święto w Bibliotece Uniwersytetu Wileńskiego, *Kur. Wil.* 1998 nr 243 [dot. wystawy „Mickiewicz i Litwa”, Wil. 1998, grudzień]. — A. KANSY, Pierwsze wydania dzieł A. Mickiewicza w zbiorach Towarzystwa Naukowego Płockiego, *Not. Płoc.* 1998 nr 4 [wystawa wydań ze zbiorów Biblioteki im. Zielińskich, towarzyszyła sesji „My z Niego Wszyscy”, Płock 1998, listopad]. — P. KASZNIĄ, Zapomniana sława, dawne przyjaźnie, *Rzeczp.* 1998 nr 296 [wystawa „Mickiewicz, Francja, Europa” / „Mickiewicz, La France, L'Europe”, Paryż 16 XII 1998 – I 1999]. — Ł. KOSSOWSKI, Adam Mickiewicz 1798 – 1855. Przewodnik dla dzieci po wystawie zorganizowanej w 200. rocznicę urodzin Poety w Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, War. 1998. — Ku uczczeniu A. Mickiewicza. W 200 rocznicę urodzin poety. Katalog wystawy ze zbiorów WBP w Kielcach, Kielce 1998.

2344. J. ŁUKAWY, Realia „Pana Tadeusza” (wystawa w Muzeum Okręgowym w Radomiu), *Sycyna* 1998 nr 11. — K. MASŁOŃ, Myśmy też go kochali, *Rzeczp.* 1998 nr 85 [dot. wystawy „Mickiewicz – Puszkina. Dwa spojrzenia”, Warszawa-Mos. IV-V 1998]. — K. MASŁOŃ, Tropcy i skojarzenia, *Rzeczp.* 1998 nr 119 [wystawa: Słowo i obraz. Ilustracje do „Pana Tadeusza” A. Mickiewicza ze zbiorów Muzeum Literatury, Warszawa, V 1998]. — Mickiewicz. Puszkina. Dwa spojrzenia. Informator o wystawie, oprac. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 1998. — Międzynar. Wystawa Grafiki i Exlibrisu. Adam Mickiewicz w 200 rocznicę urodzin, oprac. katalogu B. Woś. Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej. Kalisz 1998. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Wystawy Roku Mickiewiczowskiego, *Muzealnictwo* t. 40: 1998 s. 7-11. — J. SZOSTAKOWSKI, Pomnik Mickiewicza w projektach, drewnie i kamieniu, *Znad Wilii* 1998 nr 19 [wystawa w Wilnie „Historia budowy pomnika A. Mickiewicza w Wilnie”]. — Śladami Mickiewicza w Wielkopolsce, fot. P. Kamza, kurator A. Kostołowski, teksty J. Ruszkowski, Poz. 1998 [katalog wystawy w Muzeum Narodowym w Poznaniu – Oddział w Śmiełowie]. — T.D., W Instytucie Polskim [„Adam Mickiewicz” – życie i twórczość” – Wilno, Instytut Polski, 1998], *Znad Wilii* 1998 nr 13. — M. TARNAWSKI, Dni Mickiewicza w Bachczysaraju (1998), *Dzien. Kij.*

1998 nr 11. — Z ossolińskoi kolekcii A. Mickevicha. Katalog vystavki. L'viv – Vroclav, X 1998, oprac. M. Orzeł, Lw.–Wr. 1998.

2345. J. KOLBUSZEWSKI, Skarbnica pamiątek, *Litteraria* 1999 t. 30 [dot. wystawy „Kto pragnie posiąść ziemię?”, Wrocław 1998, grudzień]. — (M) [B. MAŁOŃ], Dzieje pomnika, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1999 nr 28 [dot. wystawy „Ilustrowane dzieje pomnika A. Mickiewicza”, Kraków 25 VI-25 VIII 1999]. — M. ORZEŁ, Mickiewicz we Lwowie, *Wrocławskie Studia Wschodnie* t. 3: 1999 [wystawa: „Z ossolińskiej kolekcji. Adam Mickiewicz”, Lwów 1998, październik]. — T. RADWAŃSKA-JUSTYŃSKA, Śladami Mickiewicza. Wystawa płoczanina w Kolonii, *Tyg. Płocki* 1999 nr 25 [dot. wystawy fot. W. Kowalskiego]. — N. MARCINIĄK, Z Maryn-burskiej wieży zadzwoniono czyli „Konrad Wal-lenrod” ilustrowany. Katalog wystawy. Muzeum Zamkowe w Malborku, Malbork 2001. — A. GACEK, Adam Mickiewicz 1798-1855. Przewodnik dla młodzieży [Muzeum Narodowe w Krakowie], Kr. 2005. — M. PAŚ, Dąb i laur: wieńce poświęcone A. Mickiewiczowi. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie, 25 XI 2005 – 31 I 2006, Kr. 2005. — Cela Konrada / Konrado celé / Konrad's Cell. Ekspozycja przygotowana przez Muzeum Literatury im. A. Mickiewicza w Warszawie, oprac. J. Odrowąż-Pieniążek, War. 2009.

2346. M. ORZEŁ, Historia rękopisu „Pana Tadeusza” – teksty, konteksty, realia. I odsłona wystawy. Zakład Narodowy im. Ossolińskich, VI-X 2012, Wr. 2012. — J. WILKOŃ, „Pan Tadeusz” w ilustracjach Józefa Wilkononia, Radziejowice 2013 [wystawa ilustracji J. Wilkononia w pałacu w Radziejowicach, zorganizowana przez Dom Pracy Twórczej, towarzyszyła repremierze filmu „Pan Tadeusz” w reż. R. Ordyńskiego]. — M. ORZEŁ, The history of „Pan Tadeusz”. Manuscript – text, kontekst, realities. Second part of the exhibition, 14 II – 30 VI 2014, Wr. 2014. — G. KUBACKI, Weekend romantyczny. Tadeusz i Zosia to nie tylko A. Mickiewicz (23-24 V 2015), *Pam. Bibl. Kór.* 2015 t. 32. — Inne strony rękopisu „Pana Tadeusza” – Muzeum „Pana Tadeusza” Zakładu Narodowego im. Ossolińskich, red. I. Gąwryś, Wr. 2017. — M. HAMKAŁO, M. ORZEŁ, Rękopis „Pana Tadeusza”. Katalog wystawy stałej Muzeum Pana Tadeusza Zakładu Narodowego

im. Ossolińskich, Wr. 2018. — „Lietuva, Tėvyne mano...” Adomas Mickevičius ir jo poema „Ponas Tadas”. „Litwo, Ojczyzna moja...” [...] „Lihuania, my Homeland...” [...] Tarptaututines parodos katalogas. Katalog międzynarod. wystawy. [...] 27 XI 2018 – 24 II 2019, Wil. 2018 [katalog wystawy Muzeum Narodowego – Pałac Wielkich Ks. Litewskich. Autorzy tekstów: V. Daujotyte, V. Dolinskas, E. Dzikowska, M. Hamkało, A. Juzwenko, R. Miknys, M. Orzeł, J.T. Petrus, B. Spečytė, M. Uzorka, P. Załuski, J. Zdrada].

2347. Adam Mickiewicz w Krakowie: Collegium Maius UJ 15 X – 15 XI 2018. Katalog wystawy. Wprowadzenie K. Stopka, S. Dziedzic, Kr. 2018.

Zawartość: F. ZIEJKA, Mickiewicz w Krakowie; — B. FRONTCZAK, O wystawie „Adam Mickiewicz w Krakowie”; — Pamiątki po A. Mickiewiczu w Krakowie. Wybór.

2348. M. ORZEŁ, „Lietuva, Tėvyne mano...” Adomas Mickevičius ir jo poema „Ponas Tadas”

/ „Litwo, Ojczyzna moja...”. Adam Mickiewicz i jego poemat „Pan Tadeusz” / „Lithuania, my Homeland...”. Adam Mickiewicz and his poem „Pan Tadeusz”: Międzynar. wystawa w Pałacu Wielkich Książąt Litewskich w Wilnie (27 XI 2018 – 24 II 2019), *Czasop. Zakł. Nar. im. Ossol.* t. 30: 2019 s. 173-180. — Wilno Mickiewicza i Słowackiego. Tropem „Dziadów” cz. III. Wystawa 8 XI 2019 – 1 III 2020. Muzeum „Pana Tadeusza”, Wr. 2019. — K. PAWLUK, Mickiewicza dwa oblicza, czyli Wystawa w Zamostku, *Bibliotekarz* 2024 nr 6 [dot. wystawy Mickiewiczowskiej w Miejskiej Bibl. Publ. im. Jana Pawła II w Opolu]. — L. SZATKOWSKA, Wystawa z Książnicy: 190. rocznica pierwszego wydania „Pana Tadeusza”, *Tyg. Płocki* 2024 nr II s. 9 [dot. wystawy „Wszystcyśmy z tych ksiąg dwunastu. 190. rocznica wydania «Pana Tadeusza» Adama Mickiewicza” w Książnicy Płockiej im. W. Broniewskiego].

19. Omówienia portretów i ilustracji do utworów Mickiewicza

19.1. Omówienia plastycznych wizerunków Mickiewicza

2349. X [J.I. KRASZEWSKI], Portret A. Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1862 nr 106 [dot. portretu malowanego przez W. Dümlera w 1861]. — P. KOSTECKI, Matejki apoteoza Mickiewicza, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1885 nr 157, 163. — Z. LIBROWICZ, W sprawie portretu Mickiewicza, *Kur. Codz.* (War.) 1885 nr 63, 73 [portret w posiadaniu P. Polewoja]. — M., Adam Mickiewicz, *Tyg. Ilustr.* 1887 nr 260 [dot. wizerunku wykonanego przez S. Witkiewicza]. — Medalion popiersia Mickiewicza, *Kraj* 1887 nr 7 [dot. medalionu autorstwa L. Steinmana]. — W. BĘŁZA, Medalion popiersia Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 285. — L. MÉYET, Wizerunki A. Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1888 nr 308-313. — L. MÉYET, Wizerunki Mickiewicza zestawione i poprzedzone wstępem, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 332-368. — A. ZIPPER, Portret Mickiewicza z r. 1829, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 154-156 [dot. rysunku autorstwa J.J. Schmellera]. — J. MAKAREWICZ, Portret Mickiewicza z roku 1830, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 189-190. — L. MÉYET, Nieznany wizerunek A. Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1889 nr 13. — L. MÉYET, Oblicze poety. Spis wizerunków A. Mickiewicza, *Kłosa* 1889 nr 1272-1277. — L. MÉYET, Wizerunki A. Mickiewicza. Uzupełnienie, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1889 s. 338-365.

2350. S.R. LEWANDOWSKI, Portrety Mickiewicza na wystawie w Sukiennicach, *Kur. Niedz.* 1890 nr 211-212. — L. MÉYET, Maska pośmiertna Adama Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1890 nr 26. — L. MÉYET, Rosyjskie wizerunki Mickiewicza, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13. — Z. LIBROVIČ, Russkie portrety Miceviča, *Nov'* 1890 t. 36 nr 21. Rec.: W. BĘŁZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1891 s. 322-323. — L. MÉYET, Poeta w karykaturze, *Świat* (Kr.) 1892 nr 3. — Portrety Mickiewicza i Krasińskiego, *Kraj* 1892 nr 18. — H. DOBRZYCKI, Portrety Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1895 nr 47. — L. MÉYET, Nieznane wizerunki A. Mickiewicza I,

Tyg. Ilustr. 1895 nr 4. — L. MÉYET, Nieznane wizerunki Mickiewicza II, *Tyg. Ilustr.* 1896 nr 14. — L. MÉYET, Nieznane wizerunki A. Mickiewicza III, *Tyg. Ilustr.* 1896 nr 50. — L. MÉYET, Wizerunki Mickiewicza, *Gaz. Pol.* (War.) 1897 nr 123; *Tyg. Ilustr.* 1897 nr 23. — B. GUBRYNOWICZ, Portret Mickiewicza, *Kwart. Hist.* 1898 s. 738 [o portrecie wyk. sepią i tuszem w posiadaniu M. Falkenberg-Zaleskiej]. — W. MICKIEWICZ, O mniemanym portrecie A. Mickiewicza pędzla Ary Scheffera, *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 11; Rok Mickiewiczowski. Księga pamiątkowa wydana staraniem Kółka Mickiewiczowskiego we Lwowie, Lw. 1899 s. 254-256. — L. MÉYET, Nieznane wizerunki Adama Mickiewicza IV, *Tyg. Ilustr.* 1898 nr 52. — Portret A. Mickiewicza [pędzla T. Goreckiego], w: Rok Mickiewiczowski. Księga..., s. 369-370.

2351. L. MÉYET, Portret Mickiewicza, *Kur. Warsz.* 1907 nr 355. — P. ETtinger, Domniemane podobizny naszych wieszczów na obrazie Kiprenskija w Moskwie, *Na Ziemi Naszej* (Lw.) 1910 nr 10. — OR-OT [A. OPPMAN], Wiersz na obraz Miasojedowa „Mickiewicz w salonie Zenaidy Wołkońskiej w Moskwie 1826 r.”, tłum. A.N. Sirotinin, *Slav. Izvestiâ* 1910 nr 1 [pt. Vy pomniti li menâ?]; Rosiâ i slavâne, Pet. 1913 s. 27-28. — Mickiewicz w Burgas, *Biesiada Lit.* 1911 nr 6 [reprod. obrazu J. Kossaka „Mickiewicz na polowaniu”]. — W. RABSKI, Pierwsza apoteoza Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1913 nr 46 [grafika Alfreda Menzla w: Werke (Gedichte) 1836]. — S. MORAWSKI, Puszkina Aleksander Siergiejewicz, w: W Peterburku. 1827-1838. Wspomnienia pustelnika i koszałki kobiałki, wyd. H. Mościcki, A. Czartkowski, Poz. 1927 s. 5-20 [dot. m.in. portretu „Na Judahu skale” W. Wańkowicza]; wyd. nast. 1959. — W. DALBOR, Nieznany portret Mickiewicza w Poznaniu, *Kur. Pozn.* 1929 nr 227 [dot. portretu J.J. Dutkiewicza, obecnie w Muzeum Mickiewicza w Śmiełowie]. — E. WORONIECKI, L'Iconographie d'A. Mickiewicz

et son monument par Bourdelle, *Le Revue de L'Art* 1929, maj.

2352. A. GALIŃSKI, Nieznany wizerunek A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 1. — Katalog wystawy mickiewiczowskiej, w: Dni mickiewiczowskie w Nowogrodku, Nowogr. 1931 s. 15-81. — M. RULIKOWSKI, Czy nieznaną wizerunek A. Mickiewicza?, *Ruch Lit.* (War.) 1931 z. 2. — W. KARGER, Portret A. Mickiewicza w Muz. Miejskim w Cieszyńcu, *Zaranie Śląskie* 1932 z. 3 [historia i reprodukcja kopii obrazu W. Wańkowicza wykonanej przez F. Orlikowskiego w 1831 r.]. — P. ETTINGER, Polonica moskiewskie: Nowe wydania dzieł Mickiewicza w rosyjskich przekładach. Nowe portrety Mickiewicza, *Nowe Widn.* 1942 nr 7.

2353. D. WROTNOWSKA, Nieznany portret Mickiewicza, *Syrena. Dod. Lit.-Nauk.* 1955 nr 11. — Adam Mickiewicz. Księga pamiątkowa w stulecie śmierci poety. Portrety, ilustracje, dokumenty oraz wybrane fragmenty dzieł i listów poety, red. W. Markowska, War. 1957. — E.A. KOVALEVSKAÂ, Ikonografiâ Mickeviča, w: A. Mickevič v ruskoj pečati. 1825-1955: Bibliografičeskie materialy, oprac. B.M. Bogatyr', Â.L. Levkovič, A.S. Moršihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Aleksejev, Mos. 1957 s. 432-466. — E.A. KOVALEVSKAÂ, Portret Mickeviča raboty A.O. Orlovskogo, w: A. Mickevič v ruskoj pečati. 1825-1955..., s. 479-486. — A. CHYCEWSKA, Kórnickie materiały do ikonografii Mickiewiczowskiej, *Pam. Bibl. Kór.* 1958 s. 429-435. — E. ŻARNOWSKA, Étude iconographique sur les portraits de A. Mickiewicz du Musée Mickiewicz de Paris, w: Adam Mickiewicz. Księga w stulecie zgonu. The centenary volume. Livre du centenaire. Libro del centenario, red. S. Stroński, Lond. [1959] s. 16-43.

2354. W. WAGNER, The dispute on the right to produce the likeness of Mickiewicz after death of the poet, *Ind. Law Journ.* 1970 t. 46 nr 1. — I.W. KISLAKOWA, Nieznany portret Mickiewicza [rys. O. Kiprienskiego], tłum. z ros. A. Szymański, *Blok-Notes MLAM* nr 6: 1975 s. 96-98. — A. BERNACKI, Ze sztambucha Szembeków, *Blok-Notes MLAM* nr 8: 1983 s. 5-11 [wpis i portret Mickiewicza]. — J. SZCZEPIŃSKA-TRAMER, Portrety Mickiewicza przez Delacroix, *Roczn. Hum.* t. 35: 1987 z. 4

s. 211-230. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Miscellanea Mickiewiczowskie, *Blok-Notes MLAM* nr 11: 1994 s. 77-100. — J. CHRZANOWSKA-PIEŃKOS, A. PIEŃKOS, Mickiewicz w rzeźbie francuskiej, *Spotk. z Zabytk.* 1995 nr 6. — S. ROSIEK, Drugie zwłoki Mickiewicza, *Tytuł* 1995 nr 3/4 [dot. wizerunków pośmiertnych]. — W. BAŁUS, Adam Mickiewicz a melancholia romantyczna, *Universitas* 1996 nr 17 [dot. portretów autorstwa W. Wańkowicza i J. Oleszkiewicza]. — Z. ROMANOWSKI, Ze wszystkich Polaków obchodzi mnie jeden. Mickiewicz w rysunkach Puszkina, *Lithuania* 1996 nr 3/4.

2355. M. KVIETKAUSKAS, Pomnik A. Mickiewicza. Znaczenie niedostrzeżone, *Znad Wilii* 1998 nr 21. — J. ODROWĄŻ-PIENIĄŻEK, Mickiewicz w „Panteonie” Nadara, w: Mickiewicziana zbierane po świecie, War. 1998 s. 57-62. — H. WIDACKA, Od Ajudahu do Stambułu. Graficzne wizerunki poety, *Biul. Inf. Bibl. Nar.* 1998 nr 4. — H. KIEŹLIŃSKI, Miscellanea mickiewiczowskie. 3. Portret A. Mickiewicza. Pro memoria, *Blok-Notes MLAM* nr 12/13: 1999 s. 205-206. — M. [B. MAMOŃ], Dzieje pomnika, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1999 nr 28 [dot. wystawy „Ilustrowane dzieje pomnika A. Mickiewicza”, Kraków 25 VI-25 VIII 1999]. — W. MALINOWSKI, O kilku mickiewiczianach w literaturze francuskiej XIX w. Wokół pewnej litografii, w: W dwusetną rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Materiały Międzynar. Konf. Nauk. zorganizowanej przez Kom. Filolog. PTPN 3-5 XII 1998, red. J. Świdziński, Poz. 2001 s. 225-232. — A. KOWALCZYKOWA, „Na Judahu skale”. Autoportret cudzą ręką (przyjazzną) malowany, w: Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarod. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 183-187.

2356. I.I. SVIRIDA, Prostranstvo romantika, w: Adam Mickevič i pol'skij romantizm v ruskoj kul'ture, red. N.M. Filatova, E.Z. Cybenko, V.A. Horev, Mos. 2007 s. 33-42. — K. KUCZYŃSKA, Norwida „pocztówka” z Wiecznego Miasta. Na marginesie rzymskich portretów Mickiewicza i Krasińskiego, w: Norwid – artysta. W 125 rocznicę śmierci poety, red. K. Trybuś, W. Ratajczak, Z. Dambek, Poz. 2008 s. 41-52. — U.A. LIHADZEDAŃ, Adam Mickevič na poštoŭkah kanca XIX – počatku XX stagoddźa. / Adam Mickiewicz na pocztówkach z końca XIX – początku

XX w. / Adam Mickiewicz on the postcards of the late 19th – early 20th century [...], tłum. pol. H. Ciszuk, tłum. ang. A. Martynaŭ, Mińsk 2008. — N. MALİNOŬSKAÀ, A. Mickevič u žyvapisu i graficy grodenščyny, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 172-181. — A. KOSSOWSKA, Zaginiony uśmiech Mickiewicza: próba archeologii kreatywnej, *Kwart. Opol.* 2011 nr 4. — M. CHOŁODY, Portretowanie A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w kontekstach kultu-

rowych dawnych i współczesnych, red. I. Jokiel, M. Burzka-Janik, Opole 2012 s. 147-155. — O. BOROVİK, Adam Mickevič v medal’ernom iskusstve. Iz sobraniâ Kabineta medali Gosudarstvennogo muzeâ-usad’by „Ostaŭ’ego” — „Russkij Parnas”, w: Adam Mickiewicz i Rosjanie, red. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Z. Kaźmierczyk, War. 2020 s. 323-336 [dot. zbiorów Gosudarstvennogo muzeâ-usad’by „Ostaŭ’ego” — „Russkij Parnas” w Moskwie].

19.2. Omówienia ilustracji do utworów i postaci literackich

2357. K. LIBELT, Ilustrowane wydania J.K. Żupańskiego w Poznaniu, *Czas* 1865 nr 36 [ilustracje A. Zaleskiego do książek A. Mickiewicza]. — ST. SM., Ilustrowany „Pan Tadeusz”, *Czas* 1875 nr 207. — Sophie, *The Aldine. The Art Journ. of Amer.* 1879 t. 9 nr 8. — J.I. KRASZEWSKI, Listy. „Pan Tadeusz” z ilustracjami Andriollego, *Kłosy* 1881 nr 860. — E. ZORYAN, „Pan Tadeusz” w ilustracjach Andriollego, *Dwutyg. dla Kobiet* 1882 nr 25. — K. PRZEZDZIECKI, W sprawie komentarza rysunkowego do dzieła A. Mickiewicza, *Czas* 1887 nr 268 [odb. Kr. 1887]. Rec.: E. PAWŁOWICZ, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 nr 289-292. — POSEŁ PRAWDY [A. ŚWIĘTOCHOWSKI], Liberum veto. „Pan Tadeusz” ilustrowany. Andriolizm rysunków, *Prawda* (War.) 1889 nr 7. — P. ETTINGER, Adolf Menzel jako ilustrator Mickiewicza, *Na Ziemi Naszej* (Lw.) 1910 nr 25.

2358. Ilustracji k proizvedeniâ A. Mickeviča, *Sovetskaâ kul’tura* 1955 nr 144. — J.N. KŁOSOWSKI, Michał Elwiro Andriolli jako ilustrator „Pana Tadeusza”, *Kamena* 1955 nr 10-12. — Z. NIESIOŁOWSKA-ROTHERTOWA, Ilustracje do dzieł Mickiewicza w okresie romantycznym, *Wiedza i Życie* 1955 nr 11. — O.S. OSTROJ, Poëma A. Mickeviča „Konrad Vallenrod” v illüstraciâh pol’skih hudoźnikov XIX stoletîâ, w: A. Mickevič i slavânskaâ filologiâ. K 100-letîu so dnâ smerti. Sbornik statej, red. S.S. Sovetov, Leningrad 1957. — S. GEPNER, Realia militarne w „Panu Tadeuszu” i Andriolli, *Blok-Notes MLAM* nr 1: 1959 s. 126-138. — W. BERBELICKI, Ilustrowane wydania dzieł Mickiewicza, *Biul. Bibl. Jag.* 1965 nr 2. — A. BAJDOR,

H. NATUNIEWICZ, „Pan Tadeusz” w ilustracjach, Gdańsk 1984. — J. IHNATOWICZOWA, Ostatni zajazd na Litwie w ilustracji, *Poezja* 1984 nr 11/12. — M. KOMZA, Mickiewicz ilustrowany, Wr. 1987.

2359. B. ZAKRZEWSKI, „Pan Tadeusz” w żywych obrazach Juliusza Kossaka, w: „Hajże na Soplicę!”, Wr. 1990 s. 301-308. — S. WYSŁOUCH, Ilustracja a interpretacja. Na przykładzie ilustracji do „Pana Tadeusza”, *Polonistyka* 1993 nr 3 [ilustr. M.E. Andriollego, A. Uniechowskiego i J. Wilkoniał]. — S. WYSŁOUCH, Ilustracja jako konkretyzacja warstwy przedmiotowej dzieła, w: Literatura a sztuki wizualne, War. 1994 s. 102-115 [ilustr. Andriollego do „Pana Tadeusza”]. — „Pan Tadeusz” A. Mickiewicza w 16 drzeworytach Józefa i Zygmunta Kotlarczyków, Tor. 1997. — I.A. BAJSEROWICZ, Murek struga „Pana Tadeusza”, *Sycyna* 1998 nr 16. — W. DUDZIŃSKA, „Pan Tadeusz” ilustrowany, *Śląsk* 1998 nr 12. — Typografia i ilustracja Mickiewiczowska: katalog wystawy, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Bydgoszczy, 1998, red. A. Kraszkiewicz, M. Szczęsnowicz, Bydg. 1998. — M. ZAGIDULINA, Mickevič u illüstraciâh. Ramantyčnaâ traktotika mastakoŭ Belarusi XIX st, w: Adam Mickevič i nacynał’nyâ kul’tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej konferenci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.), red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk 1998 s. 305-310.

2360. E. CYWIŃSKA, Ilustracje z teki Mickiewiczowskich materiałów ikonograficznych, w: Wilno i ziemia Mickiewiczowskiej pamięci.

Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku od 9-12 IX 1998 w trzech tomach, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok 2000 s. 311-342. — W. DUDZIŃSKA, „Pan Tadeusz” a ilustracje, w: „Pieśni ogromnych dwanaście...”. Studia i szkice o „Panu Tadeuszu”, red. M. Piechota, Kat. 2000 s. 216-230. — A. PLENZLER, „Pana Tadeusza” w Wielko-Polszcze obecności, w: Tajemnicza Wielkopolska, red. Z. Rola, Poz. 2000 s. 305-310 [dot. M. Murka, autora płaskorzeźb do „Pana Tadeusza”].

2361. M. BERKAN-JABŁOŃSKA, Ilustracje do dzieł Mickiewicza z końca XX w. O zamojskich edycjach „Ballad i romansów” oraz „Pana Tadeusza”, w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisz, Rzeszów 2007 s. 195-210. — A. RUCKAŁ, Tvorčasc’ A. Mickeviča ũ palotnah beloruskich mastakoŭ, w:

Melodii, kraski, zapahi „małoj rodiny” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 184-188. — J. WILKOŃ, „Pan Tadeusz” w ilustracjach Józefa Wilkonია, Radziejowice 2013 [wystawa ilustr. J. Wilkonია w pałacu w Radziejowicach, zorganizowana przez Dom Pracy Twórczej]. — D. MIROŃSKA, „Ręką artysty podwojone, uzupełnione, uprzytomnione obrazy poety” — „Konrad Wallenrod” i „Grażyna” w ozdobnym wydaniu Jana Tysiewicza, w: Od oświecenia ku romantyzmowi i dalej... Autorzy — dzieła — czytelnicy, cz. 6, red. M. Piechota, J. Ryba, M. Janoszka, Kat. 2016 s. 164-186. — E. SKORUPA, Ilustrator jako interpretator. Propozycje wizualizacji „Pana Tadeusza”, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 203-227.

20. Utwory literackie poświęcone Mickiewiczowi i jego twórczości

20.1. Utwory wierszowane

2362. S. JASZOWSKI, Do Adama Mickiewicza, *Rozmaitości* (Lw.) 1825 nr 31; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 59-60.

2363. A.E. ODYNIEC, Rusałki. Do Adama Mickiewicza. Posyłając mu kwiaty z doliny kowieńskiej, w: *Poezje*, t. 2, Wil. 1825; *Poezje*, Poz. 1832 s. 58-59; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 66-69.

2364. A.M..., Wrony i słowik, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 113 [polem. z wierszem „Kogutek i gąsięta” z *Gaz. Warsz.* 1827 nr 105]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830. Antologia, red. nauk. M. Żmigrodzka, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 110-111.

2365. C., Z okoliczności wiersza pana Mej...r w nrze *Gazety Polskiej* umieszczonym, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 121; A. Bar, Kumoszki na Parnasie, Kr. 1947 s. 260.

2366. E.A. BARATYNSKIJ, K*** (Ne bojsâ edkih osużdenij...), *Mosk. Tel.* 1827 cz. 13 nr 3.

2367. MEJ...R [JÓZEF MEYZNER], Wiersz do Mickiewicza po przeczytaniu rymów jego „Sonetów” wydanych w Moskwie 1826 r., *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 112; A. Bar, Kumoszki na Parnasie..., s. 257-258; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 104-106; M. Stanisławski, Spory o sonet we wczesnoromantycznej krytyce literackiej, *Poz.* 2019 s. 111-114.

2368. F.D. MORAWSKI, Kogutek i gąsięta, *Gaz. Warsz.* 1827 nr 105; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 107-109.

2369. JA [M. GOŚLAWSKI], Wiersz do p. Méj...r po przeczytaniu rymów jego w „Gazecie Polskiej” wydanych w nrze 112, *Gaz. Pol.* (War.) 1827 nr 120; A. Bar, Kumoszki na Parnasie..., s. 258-259;

W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych..., s. 112-114; M. Stanisławski, Spory o sonet..., s. 115-118.

2370. E.A. BARATYNSKIJ, [Ne podražaj: svoobrazen genij...], w: *Severnye cvety* na 1829 god, Pet. 1828, s. 172; Mickevič v russoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 36.

2371. E. ZAKRZEWSKI, Do Mickiewicza, *Gaz. Wiel. Ks. Pozn.* 1829 nr 37; A. Mickiewicz, Korespondencja, t. 2, Par. 1872 s. 255-256.

2372. H. ABRAMOWICZ, Do Adama, *Motył* 1830 nr 8; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 108-109.

2373. J. KORSK, Do Adama Mickiewicza. W dzień jego imienin, w: *Poezje*, Pet. 1830 s. 119-120; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, zebra. J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956 s. 306-308; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 61-63.

2374. A.S. PUŠKIN, Sonet (Surovyj Dant ne preziral soneta...), *Mosk. vestn.* 1830 nr 8; Mickevič v russoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 21.

2375. A. GORECKI, Na egzemplarzu „Wallenroda”, w: *Poezje Litwina*, Par. 1834, s. 196; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, zebra. J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956 s. 59; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 74.

2376. A.R. [A. ROŚCISZEWSKI], Sonet do Karola Lipińskiego i A. Mickiewicza, *Rozmaitości* (Lw.) 1833 nr 13; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 134.

2377. H. KAJSIEWICZ, Sonet XX. Do A.M., w: *Sonet*, Par. 1833 s. 38; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, s. 415; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 133.

2378. A.S. PUŠKIN, [Otryvki iz putešestviâ Onegina] (Tam pel Mickevič vdohnovenij...), w: Evgenij Onegin. Roman v stihah, Pet. 1833 s. 277; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 21-22.

2379. A. SÉGALAS, Le Poète polonais, *Journal des Femmes* 1833, 5 X.

2380. A. GORECKI, Do Adama Mickiewicza, towarzysza podróży 1831, w drodze między Nancy i Châlons, w: Poezje Litwina, Par. 1834 s. 19; Pisma, Lipsk 1886 s. 12; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 116-117.

2381. Vĵjimky z listu z Haliče [Wyjątki z listu z Galicji], *Květy (Květy české)* 1834 t. 1 [inf. o S. Jaszowskim i jego wierszu na cześć A. Mickiewicza, który miał się ukazać w *Ślawianinie*].

2382. A.S. KRASIŃSKI, Do M.A., w: Noworocznik Literacki, Pet. 1838 s. 31-32.

2383. A.H. ŠKULTÉTY, Na Mickiewiče, *Hronka – Podtatr. Záb.* 1838 t. III z. 2 s. 189-190.

2384. S. JASZOWSKI, Adam Mickiewicz: sonet, *Tyg. Lit. (Poz.)* 1839 nr 51; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, zebra. J. Tuwim, oprac. J.W. Gomulicki, War. 1956 s. 218.

2385. D. MAGNUSZEWSKI, Poezja, *Tyg. Lit. (Poz.)* 1839 nr 12.

2386. A.S. [T.A. OLIZAROWSKI], Wiersz do A... M... (Zagraj, zagraj a zaśpiewaj...), *Dzien. Nar.* 1841 nr 32.

2387. O... [T.A. OLIZAROWSKI], Wiersz do... (Błask twego geniuszu...), *Dzien. Nar.* 1841 nr 23.

2388. PUŠKIN, M* (On meždu nami žyl...), w: Sočineniâ, t. 9, Pet. 1841 s. 171; Sočineniâ, Pet. 1855 s. 250 [w art. P.V. Annenkova]; Polska w pieśniach cudzoziemskich, tłum. J. Ejsmund, War. 1915 s. 22-23; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 27.

2389. [L. RETTEL], Ugolino, ustęp z komedii nieludzkiej, *Pszonka* 1841 oddz. 3 półark. 2 s. 8 [ogł. anonim.].

2390. Ustęp z trzeciej części poematu „Baby”, *Pszonka* 1841 oddz. 3 półark. 4 s. 13-14.

2391. B. ZALESKI, Odpowiedź A. Mickiewiczowi, *Dzien. Nar.* 1841 nr 10 [dod.].

2392. A.C. [A. CIESIELSKI?], Do Adama Mićkiewicza, *Tyg. Lit. (Poz.)* 1842 nr 11.

2393. K. Ł...A [K. ŁUBIEŃSKA], Mój sen; Do przeszłości, w: Niedowiarek, Poz. 1842 s. 214-215.

2394. Kuglarze, *Pszonka* 1842 oddz. 4 półark. 1/2 s. 7.

2395. N. MARTIN, Adam Mickiewicz, *Revue de Paris* 1842 t. 10 s. 352-354; A. Mickiewicz, Korespondencja, t. 2, Par. 1872 s. 263-264; Listy do Adama Mickiewicza, t. 3, oprac. M. Dernałowicz, E. Jaworska, W. Kordaczuk, J. Krauze-Karpińska, red. E. Jaworska, M. Prussak, War. 2014 s. 631-635.

2396. J. SŁOWACKI, Wiersz do A. Mickiewicza. Urywek z poematu „Beniowski”, *Pszonka* 1842 oddz. 4 półark. 3/4 [zakończenie pieśni V].

2397. Antyfona Zjednoczenia, *Pszonka* 1843 oddz. 4 półark. 9/10 [parafraza wiersza Mickiewicza „Do Lelewela”].

2398. G.A. GÜNTHER, Do Adama M. Posyłając mu trochę wody i kwiatek, w: W imię Boże, Wil. 1843; W imię Boże – dalej w świat. Zbiór poezji dawniejszych i nowych, Wil. 1859 s. 43; A. Mickiewicz, Korespondencja, t. 2, Par. 1872 s. 265-266; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Staronawski, Wr. 1961 s. 178-179.

2399. E. CASSIN, A la Pologne (imité de Mickiewicz), *Écho de la littérature et des beaux-arts* 1844, 30 XI.

2400. Do naszych poetów, *Oręd. Nauk.* 1844 nr 5-6.

2401. K. GASZYŃSKI, Do Adama Mickiewicza (posyłając mu kilkanaście sonetów), w: Poezje, Par. 1844; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 135.

2402. L. KROPIŃSKI, Modlitwa III, w: Rozmaite pisma, Lwów–Stanisławów–Tarnów 1844 s. 151.

2403. L. KROPIŃSKI, Wieczór pierwszy. Odpowiedź na odpowiedź G.O., w: Rozmaite pisma, Lwów–Stanisławów–Tarnów 1844 s. 141-143.

2404. K. JAENISCH-PAVLOVA, *Kogda v razdor s samim soboŭ...*, w: *Moskovskij literaturnyj sbornik* za 1846 god, Mos. 1846 s. 47-48.

2405. S.E. KOŹMIAN, *Do mistrzów słowa*, Par. 1846.

2406. C. OLIVIER, Adam Mickiewicz. A Laisanne, w: *Les Chansons lointaines. Poésies*, Loz.–Par. 1847 s. 84-86; Adam Mickiewicz, *Korespondencja*, t. 2, Par 1872 s. 260-261.

2407. J.B. ŹĘDZIANOWSKI, Adam Mickiewicz i batalion artystów, Stanisławów 1848.

2408. M. PUĆRÓ [O. Pozzo], Adamu Mickiewiczowi zdravica na 11 oŭjka 1848, *Slavenski jug* 1849, 2 I; Talijanke, Zagrz. 1849 s. 38-39; Legion Mickiewicza a Słowiańszczyzna w r. 1848. Studium z dziejów słowiańskości polskiej, Kr. 1948 s. 31-32; L. Durković-Jakšić, Mickiewicz i Jugosłowianie, wstęp Z. Grot, tłum. J. Leśny, W. Szulc, B. Zieliński, Poz. 1984 s. 114-115.

2409. K. ESTREICHER [starszy], Milczącemu wieszczowi, *Dzien. Lit.* (Lw.) 1853 nr 35; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 216.

2410. B.W. [B. WIERCIŃSKI], Wiersz na skon A. Mickiewicza, *Wiad. Pol.* (Par.) 1855 nr 7.

2411. J.Z. [J. ZACHARIASIEWICZ?], Pamięci Adama, *Nowiny* (Lw.) 1856 nr 2 [wg Estreichera autorem był J. Zborowski, wg Starnawskiego – J. Zachariasiewicz].

2412. W. KRAIŃSKI, Mesjasze polscy i prośba do Polek o lepsze wychowanie Polski, Wr. 1855.

2413. L.W. [L. WOLSKI], Cieniom A. Mickiewicza, *Nowiny* (Lw.) 1855 nr 150; B. Czarnik, Na wieść o śmierci Mickiewicza, *Przew. Lit. i Nauk.* 1891 s. 971.

2414. M. ROMANOWSKI, Wieszczowi, *Nowiny* (Lw.) 1855 nr 151.

2415. I.V. OMULEVSKIJ, Posvâŭŭenie, w: *Mickevič v perevode Omulevskogo. Sonety*, Pet. 1857 s. 9-10.

2416. J. ŁUSZCZEWSKA [DEOTYMA], *Treny nad grobem A. Mickiewicza*, w: *Improwizacje*

i poezje. Poczet II, War. 1858 s. 229-240 [cykl siedmiu trenów].

2417. A.E. ODYNIEC, Wiem, jak te ścieżki cierniowe..., w: K.W. Wójcicki, *Wspomnienie o życiu A. Mickiewicza*, War. 1858 s. XI.

2418. K. PRONIEWSKA, *Do Wieszczki naszej ziemi...* w: *Piosneczki Bogu na chwałę, na pamiątkę przyjaciółom*, Wil. 1858 s. 105-107; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 211-212.

2419. P.2. [W. BAWOROWSKI], W Paryżu 1852 roku, *Dzien. Lit.* (Lw.) 1858 nr 137.

2420. W. SYROKOMLA, Wiersz na zgon Adama Mickiewicza, *Przegl. Rzeczy Pol.* 1858, 1 VI s. 25-28; *Tydzien. Dod. Lit.* „Kur. Lw.” 1898 nr 22.

2421. K. UJEJSKI, Wieść o Adamie Mickiewiczowi, w: *Poezje*, Lipsk 1866 [druk w 1858, skonfiskowany przez policję]; wyd. 2 Lw. 1858.

2422. A. GROZA, Wiersz podróŭny. Ze wspomnień o A. Mickiewiczowi, *Gaz. Warsz.* 1859 nr 260; *Kur. Warsz.* 1908 nr 328.

2423. K. JAENISCH-PAVLOVA, [Sredi sobytij eŭčasnyh...], *Russkij vestrnik* (1856-1906) 1859 t. 23 wtzesień z. 1 s. 176; *Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh*, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 40.

2424. KRYSZYNA [E. ROGAWSKA], *Do córki Adama*, *Czas. Dod. mies.* 1859 t. XIV.

2425. A.E. ODYNIEC, *Do A. Mickiewicza*, w: *Poezje*, t. 1, wyd. nowe, popr. i pomn., Wil. 1859 s. 174-175 [wiersz pisany w Rzymie w 1830 r.].

2426. A.E. ODYNIEC, *Do tegoż po powrocie z Wezuwiusza*, w: *Poezje*, t. 1, wyd. nowe, popr. i pomn., Wil. 1859 s. 176-177 [wiersz pisany w Neapolu w 1830 r.].

2427. J. ZAWILEJKO, *Elegia na śmierć A. Mickiewicza*, w: *Wspomnienia starego Litwina. Poezje*, Kijów 1860 s. 151-162.

2428. B. ZALESKI, *O geniuszach. Do A. Mickiewicza*, w: *Po ziarnie. Zbiorek pamiątkowy*, wyd. J. Prusinowski i M. Krupowicz, Wil. 1861, s. 156; *Księga wierszy polskich*, t. 1, zebrał J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956 s. 206-207;

Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 170-171.

2429. M. CHODŹKO, Pamięci A. Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz i Legion Polski we Włoszech czterdziestego ósmego lata. Wspomnienie, Par. 1862 s. VII-VIII.

2430. K. ESTREICHER [starszy], Zgon Farysa, *Postęp* (Wiedeń) 1862 nr 18.

2431. K. ESTREICHER [starszy], W rocznicę zgonu A. Mickiewicza, *Postęp* (Wiedeń) 1862 nr 30; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 260-262.

2432. K. JAENISCH-PAVLOVA, [K tebe teper' â dumu obrašaŭ...], w: *Stihotvoreniâ*, Mos. 1863 s. 43-44.

2433. K. JAENISCH-PAVLOVA, Rasskaz, w: *Stihotvoreniâ*, Mos. 1863 s. 33-37.

2434. K. JAENISCH-PAVLOVA, 10 noâbrâ 1840, w: *Stihotvoreniâ*, Mos. 1863 s. 7-8; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 38.

2435. A. KRAUSHAR, Śpiewak Grażyny, w: *Listki. Zbiorek poezji*, War. 1863 s. 115-116.

2436. Â.P. POLONSKIJ, Razlad. Sceny iz poslednego pol'skogo vostaniâ, *Époha* 1864 nr 4 [fragm.]; Mickiewicz w poezji rosyjskiej. Antologia, Poz. 2001 s. 82 [fragm.].

2437. E. BUŁAWA [W. TARNOWSKI], Odlamy pozostałe z „Ody na śmierć A. Mickiewicza”, w: *Kropie czary. Poezje*, Lipsk 1865 s. 40-41.

2438. J. SŁOWACKI, Matecznik, w: *Pisma pośmiertne*, oprac. A. Małeckci, Lw. 1866 s. 85-86 [wiersz z 1845 r.; druga wersja: Oto Bóg, który łona tajemnic odmymka...].

2439. R. ZMORSKI, Do A. Mickiewicza. Posyłając mu „Wieżę Siedmiu Wodzów”, w: *Poezje*, Lipsk 1866 s. 149-150; A. Mickiewicz, *Korespondencja*, t. 2, Par. 1872 s. 266.

2440. Dwa Izraela, w: *Pamiętki z 1863 r.*, Lw. 1869 s. 5-33.

2441. T. LENARTOWICZ, I poeti al Colosseo, w: *Poesie polacche recate in versi italiani da Ettore Marucci*, Florencja 1871 s. 15-29; *Mémorial de la Légion polonaise de 1848 créée en Italie*. Publication faite d'après les papiers de son père avec préface et par Ladislas Mickiewicz, t. 1, Par. 1877 s. 187.

2442. J. ŁUSZCZEWSKA [DEOTYMA], Głos powszechny do A.E. Odyńca, *Bibl. Warsz.* 1871 t. 1 s. 212-218; Wybór poezji. Księga druga, t. 2, War. 1898 s. 48-50.

2443. [Pozwól mi Pani popatrzeć w twe oczy...], *Bibl. Warsz.* 1871 t. 1 s. 481-482; Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1822-1855-1955, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 280-281 [wymieniona autorka: S. Duchńska, Wiersz z albumu E. Ankiewiczówny].

2444. S. WITWICKI, [Toast wygłoszony na cześć A. Czartoryskiego, A. Mickiewicza i A. Łuszczewskiego 23 XII 1843], *Czas* 1871 nr 294.

2445. A. DESCHAMPS, À Adam Mickiewicz et à la Princesse Czartoryska, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja*, t. 2, Par. 1872 s. 259.

2446. DR HEDENUS, Illustri A. Mickiewicz, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja*, t. 2, Par. 1872 s. 259; Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 743.

2447. K. GODEBSKI, Adamowi Mickiewiczowi na pamiątkę, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja...*, s. 262.

2448. H. GROTTUZ, Po pogrzebie A. Mickiewicza, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja...*, s. 267-268.

2449. KAROL [K. SIENKIEWICZ], Do Adama Mickiewicza, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja...*, s. 261.

2450. S. STARZYŃSKI, Do A. Mickiewicza w przejeździe jego do Włoch w 1829 roku, w: A. Mickiewicz, *Korespondencja...*, s. 256; A. Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1822-1855-1955, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 97-99; R. Kalesa, *Sensacje z dawnych lat*, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 10-11.

2451. B. CZERWIEŃSKI, W ośmnastą rocznicę skonu Mickiewicza, Lw. 1873.

2452. M. GAWALEWICZ, [Wiersz na uczczenie rocznicy śmierci A. Mickiewicza], *Czas* 1873 nr 276.

2453. I.V. KIREEVSKIJ, Mickeviču (V znak pamâti, pered našim raststavan'em...), *Russkij Arhiv* 1874 nr 7 s. 223 [wiersz z 1828 r.]; Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelâh, oprac. N.F. Kame-neva, Mos. 1998 s. 36.

2454. K. KOŁAKOWSKI, Na dziś. Wiersz napisany w dwudziestą pierwszą rocznicę zgonu A. Mickiewicza, Lw. 1876.

2455. Dziady część piąta. Fragment, *Szczutek* 1877 nr 3.

2456. Delegacja o Mickiewiczu, *Szczutek* 1877 nr 16.

2457. Gogo, *Szczutek* 1877 nr 16.

2458. RADOMIR, [Ogniem natchnienia tlały jego oczy...], *Dzien. Pozn.* 1877 nr 274 [wygł. przez A. Podwyszyńskiego 29 XI 1877 w Teatrze Polskim w Poznaniu].

2459. TEOFIL ZYGMUNT [T.Z. ZIEMBA], Na dwudziestą drugą rocznicę zgonu A. Mickiewicza, *Ruch Lit.* (Lw.) 1877 nr 49.

2460. K. KOŁAKOWSKI [KÓŁAKOWSKI], Nad mogiłą. Wiersz napisany w dwudziestą drugą rocznicę skonu A. Mickiewicza, Lw. 1878.

2461. F. WĘŻYK, Do żądających krytyki na płody piśmienne w roku 1827 [1829], w: F. Wężyk, *Poezje z pośmiertnych rękopisów*, t. 3, Kr. 1878 s. 69; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 92-93.

2462. Kronika miejscowa i zamiejscowa. Z Karlsbadu..., *Gaz. Nar.* (Lw.) 1879 nr 178 [m.in. o „Albumie” z wpisami A.E. Odyńca, J.I. Kraszewskiego].

2463. B. PRAWDOMOWSKI [Z. MAŁACHOWSKI], Odezwa do Wolnych obecnie współbraci z powodu przez Muzeum Rapperswylskie i przez Galię ceniom A. Mickiewicza składanego hołdu, Lw. 1879.

2464. S. ROSSOWSKI, Na „Dziady”. Wiersz ku pamięci obchodu 24-tej rocznicy skonu śp. Adama, Lw. 1879; *Tydz. Pol.* 1879 nr 43.

2465. B. BRONIEC, Na rocznicę śmierci Mickiewicza. Wiersz wypowiedziany przez A. Plucińskiego, w: *Poezje*, poszyt I, Par. 1880 s. 5-7.

2466. V. MIGNANI, Mickiewicz quod magna Polonorum gloria vatam..., w: *Adunanza solenne dell'Academia A. Mickiewicz tenuta a Bologna il 28 novembre 1880 e Relazione sullo stato della sua biblioteca, Florencja 1880*; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 744.

2467. S. ROSSOWSKI, Nie ma cię, mistrzu! Wiersz poświęcony 25-letniej rocznicy zgonu śp. Adama, Lwów 27 listopada 1880, Lw. 1880.

2468. S. WEGNER, *Orędownik* 1880 nr 145 [wiersz wykł. w Bazarze na uroczystości ku czci A. Mickiewicza zorganizowanym przez Towarzystwo „Stella”].

2469. W. ENGESTRÖM, Prolog, *Dzien. Pozn.* 1881 nr 274.

2470. E. GORDZIEWICZ, W XXVI rocznicę zgonu Adama. b.m. [1881] [wiersz wykł. na wieczorku w Bóbrce 27 XI 1881].

2471. K. KOŹMIAN, List do Franciszka Morawskiego, skierowany przeciw Mickiewiczowi, w: *Różne wiersze*, Kr. 1881 s. 97-101 [wiersz z 1832 r., druk z opuszczonymi fragmentami].

2472. A.E. ODYNIEC, Oda do starości. Wiersz poświęcony Ignacemu Domeyce, rektorowi Uniwersytetu w Santiago w Chili [sic!], *Kron. Rodz.* 1881 nr 2; Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.–Kr. [1899] s. 356-358.

2473. A.E. ODYNIEC, Prolog na obchód rocznicy śmierci A. Mickiewicza, *Oświata* 1881 nr 309; Księga pamiątkowa na uczczenie..., 354-355 [pt. Na obchód rocznicy śmierci A. Mickiewicza we Wrocławiu r. 1881].

2474. A.E. ODYNIEC, W XXVI rocznicę zgonu A. Mickiewicza, Lw. 1881.

2475. A. z. L. BARANOWSKA, Wiersz ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza w 28-letnią rocznicę jego śmierci, *Dwutyg. dla Kobiet* 1883 nr 5.

2476. W.S. ĆWIZEWICZ, Pamięci wielkiego Adama odczytane 9 XII 1883 w czytelni w Kątach podczas wieczorku wokarno-deklamacyjnego, *Kr.* 1883.

2477. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Na uroczystość A. Mickiewicza 26 XI 1882 r. w Paryżu, *Gaz. Krak.* 1882 nr 212.

2478. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Wieszczu nad wieszczel..., *Wiek* 1882 nr 290.

2479. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Wiersz napisany na uroczystość A. Mickiewicza, *Procés Verbal* 1883 nr 35.

2480. F.D. MORAWSKI, Modlitwa za A. Mickiewicza, w: *Pisma zbiorowe wierszem i prozą*, Poz. 1882 s. 213.

2481. W. POL, Do Adama Mickiewicza, w: K. Estreicher, Wincenty Pol, jego młodość i otoczenie, Lw. 1882 s. 143; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 86.

2482. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Prolog napisany przez panią... na dochód pomnika Mickiewicza w Krakowie. Odczytany 25 XI 1883, *Par.* 1883.

2483. H. FELDMANOWSKI, Pamięci A. Mickiewicza, w: *Poezje i przekłady*, Poz. 1883 s. 7-13.

2484. J.N. JAŚKOWSKI, Wiersz do hrabiego A. Przeździeckiego w książce pamiątkowej dla A. Mickiewicza w domu pod Strzałą w Karłowich Warach, w: *Poezje*, War. 1883 s. 149-150 [wiersz z 1870 r.]; W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], Kult pamięci A. Mickiewicza w Karłowich Warach, Czerniowce 1894 s. 12-13.

2485. J.N. JAŚKOWSKI, W księdze pamiątek dla A. Mickiewicza, w: *Poezje*, War. 1883 s. 151.

2486. J. SŁOWACKI, Mój Adamito – widzisz, jak to trudno..., *Prawda* (Kr.) 1883 nr 32 [pierwsza publikacja wiersza napisanego prawdop. w 1843 r.]; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 180.

2487. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Głos Jana Kochanowskiego do A. Mickiewicza. Wiersz wygłoszony na wieczorze Mickiewiczowskim w Paryżu w dn. 23 listopada 1884, *Kur. Pol.* (Par.) 1884 nr 23.

2488. A.E. ODYNEC, Mój płaszcz, w: *Wspomnienia z przeszłości opowiadane Deotymie*, War. 1884 s. 185-189; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 295 [fragment].

2489. A.E. ODYNEC, Odpowiedź Deotymie, w: *Wspomnienia z przeszłości opowiadane Deotymie*, War. 1884 s. 8 [wiersz z 1868 r.].

2490. S. ROSSOWSKI, Spuścizna. Wiersz napisany ku uczczeniu 29 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, *Kr.* 1884.

2491. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Latarnik z Aspinvalu, *Par.* 1885.

2492. W. WYSOCKI, Zakłęta łąza. Ballada. Nowe dziady. Żarcik poetycki, Kijów 1885.

2493. J. MAJKOWSKI, Wiersz napisany na obchód rocznicy Adama w Oświęcimie w listopadzie 1880 r., *Rocznik* (Sambor) 1885/1886 s. 126-128.

2494. S. GARCZYŃSKI, Dedykacja z Wierszy do „Aliny”, w: P. Chmielowski, Adam Mickiewicz. Zarys biograficzno-literacki, t. 2, War. 1886 s. 14; A. Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 95.

2495. L. UHLAND, Mickiewicz, *Kur. Lwow.* 1886 nr 78 [wiersz w j. niem. z 1833]; Żywot Adama Mickiewicza. Podług zebranych przez siebie mat. oraz z własnych wspomnień opowiedział W. Mickiewicz, t. 2, Poz. 1892 s. 262 [tłum. S. Duchińska]; *Postęp* (Tarnów) 1890 nr 7 [tłum. Z. Bromberg-Bytkowski]; *Dzien. Pozn.* 1890 nr 152; Werke, wyd. L. Fränkel, Lipsk 1893 s. 456; *Twórczość* 1955 nr 11 [tłum. L. Lewin pt. „Do Mickiewicza”].

2496. W. ENGSTRÖM, Ku uczczeniu trzydziestodrugoletniej rocznicy zgonu A. Mickiewicza, Poz. 1887. Rec.: W. BEEZA, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 292.

2497. R.M. WERNER, Wiersz Uhlanda do Mickiewicza, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1887 s. 138-139.

2498. J. KOŚCIELSKI, Prolog napisany dla Towarzystwa „Stella”, *Dzien. Pozn.* 1888 nr 275.
2499. P. PARYLAK, W 33 rocznicę śmierci A. Mickiewicza, w: Program Wieczoru Literacko-Wokalnego ku uczczeniu 33 rocznicy zgonu śp. A. Mickiewicza 1 grudnia 1888, Tarnopol 1888.
2500. K. PRZERWA-TETMAJER, Wiersz ku uczczeniu pamięci A. Mickiewicza, Kr. 1888; Wybór poezji. Nowy, War. 1906 s. 235-240.
2501. KB [K. BARTOSZEWICZ?], Poemat galicyjsko-krakowski. Wyjątek, *Kraj* 1889 nr 43 [w felietonie: Luźne kartki].
2502. F. NOWICKI, Apoteoza, w: Wiersz (kursowy) na uczczenie pamięci A. Mickiewicza, Kr. 1889; Pieśni czasu. Poezje. Wydanie drugie, Tarnów 1904 s. 45-51.
2503. ALF [A. SZCZEPAŃSKI], Elegia, *Czas* 1890 nr 151.
2504. EL...Y [A. ASNYK], W dzień złożenia zwłok A. Mickiewicza na Wawelu, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13; Wybór poezji, War. 1899.
2505. Z. BROMBERG-BYTKOWSKI, Dąży, dąży, zewsząd dąży..., *Postęp* (Tarnów) 1890 nr 13.
2506. S. GILLER, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza. Tren, *Dzien. Pozn.* 1890 nr 152.
2507. J. KASPROWICZ, U trumny wieszczka. Dwa fragmenty poświęcone pamięci A. Mickiewicza, Lw. 1890 [wyd. Tow. Przyjaciół Oświaty]; *Kurier Lw.* 1890 nr 183; J. Kasprowicz, Anima lachrymans i inne nowe poezje, Lw. 1894 s. 63-69; J. Kasprowicz, *Dzieła*, t. 5, red. S. Kołaczkowski, War. 1931 s. 53-59.
2508. F. KONARSKI, Wiersz na pamiątkę sprowadzenia zwłok wieszczka A. Mickiewicza do grobów królewskich na Wawelu 4 lipca 1890, Lw. 1890.
2509. M. KONOPNICKA, Słowo do ludu. O Adamie Mickiewicza, *Przeegl. Akad.* 1890 z. 6.
2510. M. KONOPNICKA, 4-go lipca 1890, *Dzien. Pozn.* 1890 nr 152.
2511. NIE-MARYAN [M. GORZKOWSKI], Dzień czwarty lipca 1890. Wiersz ku uczczeniu obchodu złożenia zwłok nieśmiertelnej pamięci wieszczka A. Mickiewicza w grobowcu królów polskich na Wawelu, Tarnopol 1890.
2512. K. PRZERWA-TETMAJER, Wiersz z okoliczności sprowadzenia zwłok A. Mickiewicza, Kr. 1890.
2513. MIRIAM [Z. PRZESMYCKI], Prochom Adama Mickiewicza. Kancona, *Świat* (Kr.) 1890 nr 13.
2514. L. RYDEL, Wiersz na uczczenie pamięci A. Mickiewicza, Kr. 1890.
2515. S. STARZYŃSKI, Mazurek dla A. Mickiewicza, *Figaro Festynowy* (Lw.) 1890; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 87; R. Kaleta, Sensacje z dawnych lat, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 10.
2516. W. STROKA, Pamięci Adama Mickiewicza. W dzień złożenia drogi jego szczątków na Wawelu, *Czas* 1890 nr 151.
2517. A.M. FREDRO, Człowiek nie umarł, *Przeegl. Polit., Społ. i Lit.* 1891 nr 284.
2518. J. KASPROWICZ, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, w: Adolfa Reiffa Ilustrowany Kalendarzyk Polski w Paryżu, Par. 1891 s. 142-144.
2519. W. RABSKI, Prolog do Obchodów Mickiewiczowskich w Teatrze Polskim w Poznaniu 29 listopada 1892, *Dzien. Pozn.* 1892 nr 275.
2520. ADA [A.G. ŁUBIEŃSKA], Pamiątki mickiewiczowskie w Karlsbadzie, *Gaz. Nar.* (Lw.) 1893 nr 200-201 [wiersze: J.I. Kraszewskiego „Rozpróśzeni po świecie w dniach długiej żałoby...”, T.A. Olizarowskiego „Jakaż po tobie ogarnie tęsknota...”].
2521. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, W księdze pamiątkowej Mickiewicza zachowanej w Karlsbadzie w domu pod Strzałą, w: Pisma. Pamiętniki. Poezje, Lw. 1893, s. 389-390 [wiersz z 1880 r.].
2522. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Do Marii z Mickiewiczów Goreckiej przy ofiarowaniu odpisu „Księgi pamiątkowej A. Mickiewicza”, w: Pisma. Pamiętniki. Poezje, t. 1, Lw. 1893 s. 391.

2523. K.M. GÓRSKI, Od Niemna, od Niemna głos wstaje i płynie..., *Gaz. Lwow.* 1893 nr 74 [pt. Kantata mickiewiczowska]; *Kur. Lwow.* 1893 nr 91; *Czas* 1893 nr 74; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76.

2524. Kantaty Mickiewiczowskie – konkurs na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, Kr. 1893 [odb. z *Czasu*].

2525. J. KASPROWICZ, W prastarym grodzie, w stolicy królów..., *Czas* 1893 nr 74; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76; *Anima lachrymans i inne nowe poezje*, Lw. 1894.

2526. K. ŁEBKOWSKI, Pod królewskimi śpiącymi szkarłatami..., *Czas* 1893 nr 74; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76.

2527. OR-OT [A. OPPMAN], Kantata ku czci A. Mickiewicza, *Myśl* 1893 nr 6.

2528. K. PRZERWA-TETMAJER, Kantata na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza. Napisana po rozwiązaniu krakowskiego konkursu, *Nasza Sztuka* 1893 nr 6-7.

2529. L. RYDEL, Zerwijcie, zerwijcie zasłonę..., *Czas* 1893 nr 74 [w art. Kantaty Mickiewiczowskie – konkurs na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Krakowie]; *Dzien. Pozn.* 1893 nr 76.

2530. A. CHODŹKO, [Duchu słowiańskiej Sybilli, Adamie...], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci A. Mickiewicza w Karłowych Warach, Czerniowce* 1894 s. 15-16 [wiersz z 1872 r.].

2531. [Cieniu wielkiego Mistrza...], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 16 [wiersz z 1878 r.].

2532. DRYŚ, [Wieszczu drogi i wielki...], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 22 [wiersz z 1885 r.].

2533. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Gdy na polskim rychło niebie..., w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 16.

2534. J.I. KRASZEWSKI, [Modlitwa], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 13-14 [wiersz z 1872 r.].

2535. A.E. ODYNIEC, [Mistrzu! Mój przyjacielu...], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 12 [wiersz z 1870 r.].

2536. ZOFIA z K.G., [Wieszczu nasz! Twój przedwczesny zgon...], w: W. Ćwik [J. Białynia Chołodecki], *Kult pamięci...*, s. 23.

2537. T. LENARTOWICZ, Na Litwie. Odpowiedź na list z Nicei, w: *Poezje. Wydanie pośmiertne*, Lw. 1895 s. 323-326.

2538. S. ROSSOWSKI, M. SIGNIO, Kantata ku czci A. Mickiewicza na chór jednogłosowy, dwugłosowy, mieszany lub męski (z towarzyszeniem fortepianu), Lw. [ok. 1895].

2539. J. VRCHLICKÝ, Mickiewicz, *Nada* (Sarajewo) 1896 s. 455; *Przeł. Lit.* (Kr.) 1898 nr 16-17 [ze zbioru „Portrety basnikuv”, Praga 1898, tłum. B. Grabowski]; *Polska w pieśniach cudzoziemskich*, tłum. J. Ejsmund, War. 1915 s. 42; *Odra* (Kat.) 1948 nr 52-53 [tłum. J. Koprowski].

2540. B. BUTRYMOWICZ, Wiersz na uczczenie stułtniej rocznicy urodzin Mickiewicza, Kr. 1898.

2541. DIABEŁ [K. BARTOSZEWICZ], [Patrzcie, patrzcie, co za dziwy...], *Diabeł* 1898 nr 12.

2542. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Ku czci A. Mickiewicza, *Gon. Wlkp.* 1898 nr 293.

2543. S. GARCZYŃSKI, Jako skała potężna, która w niebach słynie..., *Przew. Nauk. i Lit.* 1898 z. 1-2 s. 678 [w rozpr. T. Piniego: Stefan Garczyński. Szkic biograficzno-literacki].

2544. S. GOSZCZYŃSKI, Pieśń pogrobną Mickiewiczowi, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 20/21; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 221-224.

2545. HAZET [H. ZBIERZCHOWSKI], Nieśmiertelnemu. W rocznicę obchodu urodzin Mickiewicza, *Diabeł* 1898 nr 12.

2546. J. JANROWSKI, 1798-1898, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52.

2547. K.J. JASIŃSKI, Obywatele, odkryjcie głowy..., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52.

2548. JÓZEF z BOCHNI [J. CHMIELEWSKI],

Młodzież polska do A. Mickiewicza, *Gwiazdka* (Kr.) 1898 nr 5/6.

2549. JÓZEF Z BOCHNI [J. CHMIELEWSKI], Rozmowa syna z matką o Kościuszcze i Mickiewiczu, *Gwiazdka* (Kr.) 1898 nr 5/6.

2550. J. KASPROWICZ, Sięgnąłeś Mistrzu tam, gdzie wzrok nie sięga..., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 20/21; *Polonia w Ameryce* (Cleveland) 1899 nr 51.

2551. M. KONOPNICKA, Na Rok Mickiewiczowski 1898, w: Na odsłonięcie pomnika Mickiewicza w Krakowie, Lw. 1898.

2552. K. KOŁAKOWSKI [KÓŁAKOWSKI], Kantata na cześć Mickiewicza, *Dzien. Chicag*, 1898 nr 105.

2553. A. LANGE, Na Świtezi, w: Poezje, cz. 2, Lw. 1898 s. 93-110; Księga wierszy polskich XIX w., t. 3, zebr. J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956 s. 299-301 [fragm.]; A. Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 354-356.

2554. W. LEITGEBER, Adam Mickiewicz, *Gazeta Ostrowska* 1898 z. 7.

2555. K. LIPICKI, Pamięci A. Mickiewicza na dzień Jego imienin... Kwiatek do wieńca na Jego grobie w podziemiach Wawelu. Improwizacja przez „czterdzieści i cztery”, Kr. 1898.

2556. LUDOMIR [Z. KOZŁOWSKI], Adam Mickiewicz, *Diabeł* 1898 nr 12.

2557. J. ŁUBIEŃSKI, Schyłcie czoła wszystkim stany..., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52.

2558. J. ŁUSZCZEWSKA [DEOTYMA], Na odsłonięcie pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 XII 1898, w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 1, War.–Kr. [1899] s. 3.

2559. L.M. MEDVEDEV, Pamâti Adama Mickeviča (Komu od neba mošnyj genij...), *Kur'er* 1898 nr 342.

2560. A. NIEMOJEWSKI, Dalej Warszawo, do stóp olbrzymia..., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52.

2561. I. NOWICKI, W setną rocznicę urodzin

A. Mickiewicza. Wieszcza narodu polskiego. 1798-1898, *Szkoła* 1898 nr 21.

2562. OR-OT [A. OPPMAN], Pod ciosem wieków granit pęka..., *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Lw.”* 1898 nr 52.

2563. E. PILTZ, List Telimeny z tamtego świata, *Kraj* 1898 nr 51.

2564. A. POWOJCZYK, Do portretu, *Wesoły Kurierek Ilustrowany (dod. do Goniec i Iskra)* 1898 nr 16.

2565. J. STOKOWA, Pamięci A. Mickiewicza, *Szkoła* 1898 nr 21.

2566. A. STRONER, W setną rocznicę urodzin wieszczka naszego Adama, *Szkoła* 1898 nr 21.

2567. STRZYGOŃ, Mickiewiczowi!, *Diabeł* 1898 nr 12.

2568. R. ŚLIZIEŃ, [Wiersz do A. Mickiewicza], w: Księga pamiątkowa na uczczenie setnej rocznicy urodzin Adama Mickiewicza (1798-1898), t. 2, War.–Kr. [1899] s. 87; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 76.

2569. L.N. TREFOLEV, V pamât' o Mickeviče (12 dekabrà 1798-1898), *Severnyj kraj* 1898 nr 11.

2570. x, W stuletnią rocznicę, *Diabeł* 1898 nr 12.

2571. K. HOFFMAN (1855-1937), Adam Mickiewicz (1798-1855). Życiorys wierszem skreślony, War.–Złoczów [1899]; wyd. nast. War. 1906; Bari 1944; fragm. ogł. P. Hertz w: Zbiór poetów polskich XIX w., t. 4, ułożył i oprac. P. Hertz, War. 1965 s. 126-129.

2572. L.M. MEDVEDEV, Pamâti Adama Mickeviča (Velikie lûdi ne znaût zabven'â...), *Detskoe čtenie* 1899 nr 1.

2573. P.A. USTIMOVIČ, Dva poëta, w: *Mysli v stihah*, Wil. 1899 s. 5-16.

2574. B. GRABOWSKI, Zasłużona chwała. Na dzień pięćdziesięciolecia, *Kur. Warsz.* 1900 nr 124.

2575. S. HŁASKO, Mickiewicz, w: Poezje, War. 1900, s. 138; Zbiór poetów polskich XIX w., t. 4, ułożył i oprac. P. Hertz, War. 1965 s. 633.

2576. K. KOŁAKOWSKI [KÓŁAKOWSKI], O.M. ŻUKOWSKI, Polones [sic!] jubileuszowy w 100-letnią rocznicę urodzin A. Mickiewicza. Chór mieszany i fortepian napisał..., Czerniowce [ok. 1900].

2577. S. MOŻDŻEŃSKI, 24 XII 1898, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 107.

2578. B. ZALESKI, Do A. Mickiewicza, w: Korespondencja Józefa Bohdana Zaleskiego, t. 1, wyd. D. Zaleski, Łw. 1900 s. 190.

2579. M. GOSŁAWSKI, Do A. M., *Gaz. Łwow.* 1901 nr 177 [L. Méyet ustalił, że wiersz pochodzi z końca 1829 lub początku 1830 r.]; W. Billip, Mickiewicz w oczach współczesnych. Dzieje recepcji na ziemiach polskich w l. 1818-1830, red. nauk. M. Żmigrodzka. Antologia, Wr.–War.–Kr. 1962 s. 254-255.

2580. N. MEDYŃSKI, List do Mieczysława Darowskiego o wierszu Adama Mickiewicza do Lelewela, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór prac ku uczczeniu A. Mickiewicza 1798-1898, wyd. B. Bieńkowski, Kielce 1901 s. 108; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 81-83.

2581. J. WABNER, Ode ad Adamum Mickiewiczum, w: Pamiętnik Kielecki. Zbiór..., s. 150-152.

2582. Do A[dama] M[ickiewicza] po wydaniu „Wallenroda” w Petersburgu i w czasie jego pobytu we Włoszech, *Pam. Lit.* 1902 s. 144-146, z. 1/2; Księga wierszy polskich XIX w., t. 1, zebrał J. Tuwim, oprac. J.W. Gomułicki, War. 1956 s. 46-47.

2583. J. STYKA, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, w: Poezje, Łw. 1902 s. 39-40.

2584. J. STYKA, Przy grobie Mickiewicza w Montmorency, w: Poezje, Łw. 1902 s. 30.

2585. Album ku czci Mickiewicza [z Karlsbadu], *Kur. Warsz.* 1903 nr 327 [wpisy i wiersze m.in.: A. Przeczdzickiego, A.E. Odyńca, S. Duchinińskiej, M. Bałuckiego, G. Brandesa, E. Jelinka].

2586. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Sonet, Karlsbad 4 VIII 1881 r., *Wędrowiec* 1903 nr 49.

2587. H. SOŁTYSOWA, Na sprowadzenie zwłok Mickiewicza, *Iskra* (Sosnowiec) 1903 nr 15.

2588. S. TARNOWSKI, Czyściec Słowackiego, Wiedeń 1903.

2589. W. BRUCHNAŁSKI, Wiersz i pióro dane Mickiewiczowi przez Goethego, *Słowo Polskie* (Łw.) 1904 nr 28-32.

2590. S. ROSSOWSKI, Prolog. Na odsłonięcie kolumny Mickiewicza we Lwowie. Wygłoszony przez Irenę Solską na koncercie Tow. Muz. 29 października 1904, *Tydzień. Dod. Lit. „Kur. Łw.”* 1904 nr 44.

2591. A. GLISCZYŃSKI, 26 XI 1905, *Bluszcz* 1905 nr 49.

2592. K. HOFFMAN, Niech się me dzieci Kochają... W 50-tą rocznicę zgonu A. Mickiewicza, *Przyjaciel Dzieci* (War.) 1905 nr 44/45.

2593. C. JANKOWSKI, Mocarzowi pieśni, *Ziarno* 1905 nr 45/46 s. 365.

2594. J.S., Pamięci A. Mickiewicza w pięćdziesiątą rocznicę zgonu, *Praca* (Poz.) 1905 nr 48.

2595. J. KASPROWICZ, W rocznicę Mickiewiczowską [Umarł, lecz żyje...], *Słowo Polskie* (Łw.) 1905 nr 55; Ballada o słoneczniku i inne nowe poezje, Łw. 1908.

2596. K. LASKOWSKI, Ku czci Adama Mickiewicza, *Dzien. Chicag* 1905 nr 287.

2597. K.N. L'DOV, Mickevič, *Birž. ved.* 1905 nr 9104.

2598. A.F. MEJSNER, Pamâti A. Mickeviča, *Słowo* 1905 nr 306.

2599. OR-OT [A. OPPMAN], Adam. W pięćdziesięciolecie śmierci, *Bluszcz* 1905 nr 49.

2600. A. AŠKERC, Przed pomnikiem Mickiewicza, tłum. S. Podhorska-Okołów, *Reforma* 1906 nr 14.

2601. B. GRABOWSKI, Przed pomnikiem, *Kur. Warsz.* 1906 nr 355.

2602. L. MÉYET, W rocznicę urodzin Wieszcza, *Kur. Warsz.* 1906 nr 355 [w art. wiersz M. Ilnickiej].

2603. P. PARYŁAK, Adamowi Mickiewiczowi, w: Z górnych chwil. Poezje, Kr. 1906 s. 25-27.

2604. A. LANGE, Na przeniesienie zwłok A. Mickiewicza z Montmorency do Krakowa w r. 1890, w: *Pierwszy dzień stworzenia. Pieśni społeczne*, Kr. 1907 s. 63-67.
2605. C. NORWID, Duch Adama i skandal, *Pam. Lit.* 1907 [w art. T. Piniego: Z pośmiertnych utworów Cypriana Norwida].
2606. E. GRIM, Do Mickiewicza, *Zaranie Śląskie*, 1907/1908 nr 2.
2607. H. MERZBACH, Wieczorek mickiewiczowski, *Zdrowie* (Lw.) 1907/1908 t. 8 s. 216-218.
2608. K.M. GÓRSKI, W dzień przeniesienia zwłok A. Mickiewicza na Wawel, *Świat* (War.) 1909 nr 12.
2609. J. ŁUSZCZEWSKA [DEOTYMA], Nieśmiertelnemu, *Ziarno* 1909 nr 52.
2610. A. MIRONOWSKI, U grobu Mickiewicza na Wawelu, w: *Noworocznik Literacki Autorów Polskich i Ukraińskich*, Kijów 1909.
2611. C. NORWID, Coś ty Atenom zrobił..., w: A. Krechowiecki, O Cyprianie Norwidzie. Próba charakterystyki. Przyczynki do obrazu prac i życia poety na podstawie źródeł rękopiśmiennych, Lw. 1909 s. 225-227 [data: „Pisałem w Paryżu 1856 w styczniu”].
2612. J. SŁOWACKI, Chór duchów izraelskich, w: *Dzieła*, wyd. B. Gubrynowicz, Lw. 1909 s. 388-389 [wiersz napisany w l. 1843-1845].
2613. J.I. KRASZEWSKI, [Tych kilka włosów z świętej wieszczą skroni...], w: A.B. Brzostowski, Ci, których znałem. Garść luźnych wspomnień, opisów i wrażeń, War. [1910] s. 80 [wiersz znajdował się w albumie A. Grozy wraz z włosami Mickiewicza].
2614. OR-OT [A. OPPMAN], Wiersz na obraz Miasojedowa „Mickiewicz w salonie Zenaidy Wołkońskiej w Moskwie 1826 r.”, tłum. A.N. Sirotinin, *Slav. Izvestiâ*, 1910 nr 1 [pt. Vy pomnite li menâ?]; Rosiâ i slavâne, Pet. 1913 s. 27-28.
2615. Z. DĘBICKI, Adamowi Mickiewiczowi 1855-1915, *Dzien. Berl.* 1915 nr 273; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 402.
2616. S.A. ESEININ, Pol’sa, *Ognivo* (Mos.), 1915 nr 6/8; Mickiewicz w poezji rosyjskiej. Antologia, red. Z. Barański, J. Świdziński, Poz. 2001 s. 99.
2617. A. LANGE, Mickiewicz (Ilekró czarne chmury...), w: *Na szkołę polską*, red. I. Dąbrowski, War. 1916 s. 57-59; Trzeci dzień. Wiersze pisane w 1915-1923, War. 1925 s. 17-19.
2618. A. SZYMAŃSKI, Kantata na cześć Mickiewicza, *Robotnik* 1921 nr 24.
2619. A. CHODŹKO, Adamowi, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 1, wyd. J. Czubek, Kr. 1922 s. 3-5.
2620. J. CZECZOT, Adamowe, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, wyd. J. Czubek, Kr. 1922, s. 33-55; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 29-30.
2621. J. CZECZOT, Apollo po kolędzie, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, s. 253-275.
2622. J. CZECZOT, Tyrteja, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 1, wyd. J. Czubek, Kr. 1922 s. 83-91.
2623. J. CZECZOT, Wiersz na ozdrowienie Adama, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 1, s. 35-46.
2624. J. JEŻOWSKI, Adamowi Mickiewiczowi, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 1, s. 45-46; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 31.
2625. Z. KARSKI, On, w: *Musujący poranek*, War. 1922 s. 38.
2626. T. ŁOZIŃSKI, Odezwa spod stołu, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, wyd. J. Czubek, Kr. 1922 s. 337-344.
2627. W. NIEDZIAŁKOWSKA-DOBACZEWSKA, Wilno (w 60 rocznicę śmierci Mickiewicza z 1915), w: *Wilno*, Wil. 1922 s. 23-24.
2628. O. PIETRASZKIEWICZ, Jamb dla Adama, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, wyd. J. Czubek, Kr. 1922 s. 231; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 44.

2629. T. ZAN, Adamowe, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, s. 33-55; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 32-35.
2630. T. ZAN, Jamb dla Adama, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, s. 205-222.
2631. T. ZAN, Jamb dla Adama na imieninach Czeczota, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, s. 115-129.
2632. T. ZAN, Jamby na Pożegnaniu, w: *Archiwum Filomatów*, cz. 3: *Poezja Filomatów*, t. 2, s. 143 in.
2633. A. LANGE, Mickiewicz (Miej serce...), *Kur. Warsz.* 1923 nr 145 s. 4; Trzeci dzień. Wiersze pisane w 1915-1923, War. 1925 s. 93.
2634. J. ŁABUZ, Pomnik A. Mickiewicza, *Nowiny Tarnowskie Smok* 1923 nr 26.
2635. L. PODHORSKI-OKOŁÓW, Do Adama, w: Białoruś. Poezje, Wil. 1924 s. 15.
2636. A. SŁONIMSKI, „Ballady i romanse”, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3.
2637. M. BRAUN, O Mickiewiczu, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3; Przemysły. Poezje, War. 1928 s. 21-24.
2638. J. WITTLIN, Pieśń wigilijna o A. Mickiewiczu, *Wiad. Lit.* 1925 nr 3; *Wiarus Pol.* (Lyon) 1942 nr 305.
2639. K. ESTREICHER [starszy], „Razem młodzi przyjaciele”, w: *Okruchy wierszowane*, Kr. 1928 s. 42 [wiersz z 1885 r.].
2640. OR-OT [A. OPPMAN], Adam Mickiewicz „Poezje”, *Cyrulik Warsz.* 1928 nr 34.
2641. M. CZUCHNOWSKI, Mickiewicz w Paryżu, *Głos Nar.* (Kr.) 1929 nr 115; Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 102.
2642. J. EJSMUND, Na pomnik Mickiewicza, *Cyrulik Warsz.* 1929 nr 19.
2643. A. KRAUSHAR, Trzy pomniki, *Tyg. Ilustr.* 1929 nr 22.
2644. A.E. ODYNEC, W sztambuchu Celinny Szymanowskiej, w: W. Mickiewicz, *Żywot A. Mickiewicza*, podług zebranych przez siebie materiałów oraz własnych wspomnień, t. 1, wyd. 2 popr. przyg. do druku S. Dobrzycki, Poz. 1929 s. 352; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1919. Antologia, oprac. J. Starnauski, Wr. 1961 s. 85.
2645. J. MARKOWSKI, Wieszczy, w: *Śpiew wolności*, Włocławek [1930] s. 55 in.
2646. W. BĄK, Do Mickiewicza (rzecz odczytana na ostatnim „Żywym Dzienniku”), *Kur. Pozn.* 1931 nr 573.
2647. A. SŁONIMSKI, Mickiewicz, w: *Wiersze zebrane*, War. 1933 s. 362.
2648. J. BYLINA [J. SIEMASZKIEWICZ], Mickiewicz i Muratijou, w: *Na pokeuci*, Wil. 1934 s. 28.
2649. K.A. JAWORSKI, Wtedy, *Kamena* 1934 nr 10.
2650. Grupa młodzieży literackiej „Pryzmaty” w hołdzie Mickiewiczowi, *Kamena* 1934 nr 10.
2651. J. ŁOBODOWSKI, Mickiewicz, *Kamena* 1934 nr 10.
2652. A. MADEJ, Ostatni akord (Pamięci Mickiewicza), *Kamena* 1934 nr 10.
2653. J. MONDSCHIEIN, Mickiewicz na Kapiolu, *Kamena*, 1934 nr 10.
2654. K.I. GAŁCZYŃSKI, „Ze czcią o Tobie mówimy, Wieszczu!”, *Prosto z mostu* 1935 nr 26.
2655. W. LEDNICKI, Wiersze Karoliny Pawłow do Mickiewicza, *Pion* 1935 nr 38; *Przyjaciele Moskale*, Kr. 1935 s. 241-260.
2656. T. ZABOROWSKI, Do Stanisława Szaryńskiego będącego w Marsylii w roku [1825] współziomek jego z Podola, w: T. Zaborowski, *Pisma zebrane*, oprac. M. Danilewicz, War. 1936 s. 540; A. Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955, oprac. J. Starnauski, Wr. 1961 s. 70-71.
2657. I. BALIŃSKI, W półwiekową rocznicę śmierci Mickiewicza (23 listopada 1905), w: *Wybór wierszy z lat wielu*, War. 1937 s. 188.

2658. T. BUJNICKI, Mickiewicz, *Gaz. Codz.* (Wil.) 1939 nr 28.
2659. S. BALIŃSKI, Biurko Mickiewicza, w: *Wielka podróż*, Lond. 1941, s. 43-44; Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 82-83.
2660. E. LIGOCKI, Złota chorągiew. „Pana Tadeusza” część druga, Lond.–Edynb.–Nowy Jork 1941.
2661. J. LECHOŃ, Mickiewicz zmęczony, *Tyg. Pol. (The Polish Weekly)* 1944 nr 13; *W Drodze* (Jeroz.) 1944 nr 10.
2662. J. HUSZCZA, Nad „Panem Tadeuszem”, *Nowe Widn.* 1944 nr 10.
2663. W. SŁOBODNIK, Na zburzenie przez Niemców pomnika Mickiewicza w Krakowie, *Nowe Widn.* 1944 nr 1/2.
2664. W. ZECHENTER, Mickiewicz runął, *Życie Lit. (Poz.)* 1945 nr 11/12 [„Wiersz napisany 18 sierpnia 1940 r. w dniu zniszczenia pomnika Mickiewicza na Rynku Gł. w Krakowie”].
2665. P.G. ANTOKOL'SKIJ, Mickevič. Bronzovij poet, w: *Tret'â kniga vojny*, Mos. 1946 s. 68-70.
2666. J. BRZECHEWA, Kronika kulturalna, *Kuźnica* 1946 nr 15 [humoreska na wydanie dzieł Mickiewicza].
2667. Do Adama Mickiewicza, w: A. Bar, *Kumoszki na Parnasie*, Kr. 1947 s. 262-263 [anonim. wiersz z 1827 r.].
2668. W. SŁOBODNIK, Największemu satyrykowi polskiemu A. Mickiewiczowi w hołdzie, *Robotnik* 1948 nr 1.
2669. J. ŻUŁAWSKI, Mickiewicz, *Kuźnica* 1948 nr 52.
2670. A. ČIVILIHIN, Mickevič (Drug Puškina...), *Zvezda* (Mos.–Lenigr.) 1949 nr 4.
2671. O Adamie Mickiewiczu. Wyb. poezji i prozy poety. Wiersze o Mickiewiczu, oprac. Z. Nowakowski, T. Terlecki, Lond. 1949.
2672. M. MALINOWSKI, [Wierszyk po improwizacji Mickiewicza], w: Mickiewicz. Zbiór listów, wierszy i rozmów z lat 1817-1831 w układzie Adama Mauersbergera, War. 1950 s. 176; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 73.
2673. S. ČIKOVANI, Puškin i Mickevič. K noči Puškin sūda doskaka!..., tłum. z gruz. P. Antokol'skij, w: *Gruzinskaâ sovetskaâ poeziâ*, red. G.G. Abašidze, Tbilisi 1954 s. 358.
2674. S. BALIŃSKI, O ziemi nowogródzkiej. Wspomnijmy Nowogródek, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 97-99.
2675. M. BAŽAN, Iz cikla „Mickevič v Odesse”, tłum z ukr., *Novyj mir* 1955 nr 11.
2676. Z. BOHDANOWICZOWA, Ballada, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 183-184.
2677. A. FIERLA, Słowo, w: Mickiewicz żywy..., s. 23.
2678. K. GLINKA, Pan Adam, w: Adam Mickiewicz. Praca zbior. Opracowania. Wybór poezji, prozy, listów. Wiersze o poecie, bibliografia, red. Z. Kasprzycka, Lond. 1955 s. 103-104.
2679. S. HORAK, Ogród w Tuhanowiczach, *Życie Lit.* 1955 nr 48.
2680. J. HORDYŃSKI, Nad Mickiewiczem, *Życie Lit.* 1955 nr 48.
2681. W. IWANIUK, Mickiewicz, w: Mickiewicz żywy..., s. 97-98.
2682. J. IWASZKIEWICZ, Lozanna, *Twórczość* 1955 nr 11.
2683. B. KOGUT, Stambuł 26 listopada 1855 r., *Życie Lit.* 1955 nr 48.
2684. J. KORSK, Rzadko razem Adamie..., *Twórczość* 1955 nr 5; Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961s. 73 [wiersz z 1828 r.].
2685. J. LECHOŃ, Śmierć Mickiewicza, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie,

red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 223; *Queens Slav. Pap.* 1973 t. 1 [pt. The death of Mickiewicz, tłum. C. Mills].

2686. K. LISOVSKIJ, Domik v Novogrudke, *Sibirskie ogni* 1955 nr 6.

2687. K. LISOVSKIJ, Kurgan bessmertia, *Sibirskie ogni* 1955 nr 6.

2688. K. LISOVSKIJ, Starinnyj snimok, *Sibirskie ogni* 1955 nr 6.

2689. B. PRZYSŁUSKI, Na nieśmiertelność, w: Mickiewicz żywy..., s. 9-12.

2690. M. TANK, Vodopad A. Mickeviča, tłum. A. Helemskij, *Liter. gaz.* (Mos.) 1955 nr 140.

2691. K. WIERZYŃSKI, Maryla, w: Mickiewicz żywy..., s. 50-53.

2692. J. ŻYWINA, Ewokacja, w: Mickiewicz żywy..., s. 233.

2693. A. CHODŹKO, W albumie Marii Szymanowskiej, w: Księga wierszy polskich XIX w., wyd. J. Tuwim, War. 1956 s. 243.

2694. A. PUŠČA, Adamu Mickeviču, *Polyma* 1956 nr 10.

2695. M. BAŽAN, Mickevič v Odesse, tłum z ukr., *Novyj mir* 1957 nr 7.

2696. W. WARSINSKY, Cieniom Mickiewicza, *Kamena* 1957 nr 22.

2697. L. LEWIN, Mickevič i Puškin, tłum. M. Živov, w: Iz pol'skich poetov, Mos. 1959 s. 77-78.

2698. K. DOBROWOLSKI, Z wspomnień o Kownie, w: Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej 1818-1855-1955. Antologia, oprac. J. Starnawski, Wr. 1961 s. 278-279 [wiersz z 1871 r.].

2699. J.N. JANOWSKI, Adam Mickiewicz, w: Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 274 [wiersz z 1868 r.].

2700. J.N. JANOWSKI, Do Gawalewicza, ucznia Instytutu Technicznego w Krakowie z powodu jego wiersza na 18 rocznicę śmierci Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 287 [wiersz z 1873 r.].

2701. A.A. LOJKA, Pomnik Adama Mickeviču ũ Krakave, w: Zadumennjâ praleski. Veršy, Mińsk 1961, s. 25.

2702. F. MORAWSKI, [Wiersz w liście do A. Koźmiana], w: Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 84.

2703. T.A. OLIZAROWSKI, Pieśń u grobu Mickiewicza, w: Adam Mickiewicz w poezji polskiej i obcej..., s. 268-273 [wiersz z 1867 r.].

2704. M. BAŽAN, Mickevič v Odesi, w: Mickiewicz w Odesie. 1825 rok. Cykl poezji / Mickevič v Odesi. 1825 Rik. Cikl poezij, tłum. A. Stern, ilustr. A. Uniechowski, War. 1962; *Vibrani tvorivši ta poemi*, t. 1, Kijów 2003 s. 232-254.

2705. A. GRASZY, Prospekt Mickeviča vo L'vove, przekł. z orm. V. Savel'ev, *Zvezda* (Mos.–Leningr.) 1962 nr 2 s. 114.

2706. I. BRODSKIJ, S grust'ŭ i s nežnost'ŭ, w: *Stihotvorenia i poemy*, New York 1965 s. 227; *Mickevič v russkoj literature. Pisateli o pisatelah*, oprac. N.F. Kameneva, Mos. 1998 s. 86.

2707. J. SORGONIN, Do Mickiewicza, *Poezja* 1969 nr 10.

2708. D.S. SAMOJLOV, Dvorik Mickeviča, w: *Dni. Stihi*, Mos. 1970; *Mickevič v russkoj literature...*, s. 86.

2709. P. ANDRÈEŬ, Dubu A. Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1971, 6 VIII.

2710. M. AROČKA, Zamlâ Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1972, 1 VI.

2711. S. ŠUŠKEVIČ, Na kurgane bæssmercâ Adama Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1972, 25 VIII.

2712. R.I. BARADULIN, Adamu Mickeviču, *Polyma* 1973 nr 12.

2713. A. ZARYCKI, Nesmârotnjâ zemlâki, *Liter. i mastac*. 1973, 27 V.

2714. B.A. KEŽUN, Adam Mickevič. Pod si-nim svetom pol'skich zodiakov..., w: *Stihotvorenia*, Leningrad 1976 s. 177.

2715. X. BERULAVA, U pamâtnika A. Mickeviču, w: *Tbilisskie serenady. Stihi. Poemy*, Tbilisi 1977 s. 127-128 [tłum. B. Okudźawa]; *Kaukaz ba-*

jeczny i Kaukaz poetycki, oprac. F. Nieuważny, War. 1985 s. 60 [tłum. pol.].

2716. A.A. LOJKA, Adam Mickeviča u Tuganavičah, *Maladosc'* 1977 nr 10.

2717. D. BIČEŁ'-ZAGNETAVA, Adam Mickevič, *Liter. i mastac*. 1978, 18 VIII.

2718. Ė. MEŽELAJTIS, Vstreči s Mickevičem, tłum. z litew. L. Milā, *Liter. gaz.* (Mos.) 1978 nr 7.

2719. M. TANK, Na Navagrudskaj Gary, w: Zbor tvoraŭ, Mińsk 1978-1979 t. 2 s. 100.

2720. M. TANK, Vadaspad Adama Mickeviča, w: Zbor tvoraŭ, t. 3, Mińsk 1978-1979 s. 34.

2721. J. BRAUN, Prometej Adam, Lond. 1980 [wiersze inspirowane twórczością Mickiewicza].

2722. S. DANILOV, Mickevič. Naverno, smutiť mogło by ęto..., tłum. z jęz. jakuckiego I. Fonjakov, w: Po dorogam družby. Dni sovetskoj literatury v Pol'se, Mos. 1981 s. 71.

2723. L.I. OŠANIN, Ā p'ŭ za Varšavu. Mickevič staryj plaš raspravil..., w: Po dorogam družby. Dni sovetskoj literatury v Pol'se, Mos. 1981 s. 113-114.

2724. M. STRAL'COŭ, Mickevič na Belarusi, *Liter. i mastac*. 1982, 6 VIII.

2725. A. PROSKURA, Do Mickiewicza, Wola Siennicka, GOK 1983.

2726. V. VĀRBA, Na zāmli Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1984, 27 I.

2727. Ė. AKULIN, Na kurgane A. Mickeviča, *Liter. i mastac*. 1984, 3 VIII.

2728. Poeta wiecznie żywy. A. Mickiewicz i jego twórczość w poezji polskiej – w 130 rocznicę śmierci, oprac. J. Kwiek-Osiowska, Kr. 1985.

2729. A. JANUSZKIEWICZ, Sonet do A. Mickiewicza, w: R. Kaleta, Sensacje z dawnych lat, Wr.–War.–Kr. 1986 s. 212-213 [wiersz z 1830 r.].

2730. N. ZAGORSKAĀ, Partrët Adama Mickeviča, *Maladosc'* 1991 nr 6.

2731. Paëtyčny vānok vešunu, w: Adam Mickevič i Belarus'. God A. Mickeviča / Adam Mickiewicz a Białoruś. Rok A. Mickiewicza, [red.

A. Małdzis, T. Niegodzisz], Mińsk 1997 s. 193-214 [wyb. poezji białor. o Mickiewiczu].

2732. I. JAROSIŃSKA, Petersburg – Prospekt Newski (Naśladowanie z Mickiewicza i Gogola), w: Lustra historii. Rozprawy i eseje ofiarowane Profesor Marii Źmigrodzkiej z okazji pięćdziesięciolecia pracy naukowej, red. E. Kiślak, M. Kalinowska, War. 1998 s. 237-262.

2733. J. ORŁOWSKI, Wiersze Kazimira Lisowskiego o Mickiewiczu – cykl „W nowogródzkiej stronie”, w: Słowo, tekst, czas. Materiały III międzynarodynar. konf. nauk. poświęconej 200-leciu urodzin A. Mickiewicza i A. Puszkina (Szczecin 24-25 września 1998 r.), red. M. Aleksiejenko, Szczecin 1999 s. 43-47.

2734. A.A. KORINFSKIJ, Pered pamātnikom Mickeviča, w: Mickiewicz w poezji rosyjskiej. Antologia, red. Z. Barański, J. Świdziński, Poz. 2001 s. 97-98 [wiersz z 1937 r.].

2735. M. BIDNEY, „The Crimean sonnets”. A poetic dialogue with Adam Mickiewicz, Bonn 2007.

2736. G. UZDAŃSKI, Wypiór, War. 2021. Rec.: P. SOBIERSKI, Mickiewicz wyszedł z szafy, *Teatr* 2024 nr 4.

2737. M. CIEŚLA-KORYTOWSKA, Raz tylko... „Polenlieder”, *Roczn. Kompar.* 2015 s. 109-136; Mickiewicz. Kategorie – idee – konteksty, Kr. 2022 s. 351-383 [pt. Mickiewicz a „Polenlieder”].

2738. Romantyczność 2022. Współczesne „Ballady i romanse” inspirowane twórczością A. Mickiewicza. Kołobrzeg 2022.

Zawartość: wiersze G. Wróblewskiego, K. Janiaka, J. Mueller, A. Podczaszy, B. Rolando, J. Kurzyńskiego, K. Bartczaka, A. Tosiek, J. Roszak, A. Korlackiego, N. Malek, B. Kierc, J. Pszoniaka, E. Pasewicza, M. Topolskiego, J. Dehnela, D. Bugalskiego, K. Szaulińskiej, A. Hermana, A. Byrskiej, R. Honeta, M. Wilkowskiego, D. Tamakuna, H. Burdzińskiej, K. Sałdeckiej, M. Krzywdy, M. Domagalskiego, N. Roguz, A. Kasprzak, J. Harasimowicza, Ł. Caba-jewskiego, K. Ożgo, Z. Pacześnej, J. Kornhausera, K. Klein, P. Matywieckiego, K. Maliszewskiego, M. Biedrzyckiego, esej P. Śliwińskiego.

20.2. Utwory prozą

2739. V.F. VĀZEMSKA, Portret. V al'bom, w: Dennica, Al'manah na 1830 god, wyd. M. Maksimovičem, Mos. 1830 s. 114-117.

2740. K. ŁUBIEŃSKA-WODPOŁOWA z BOJANOWSKICH, Niedowiarek, Poz. 1842 [zawiera również wiersze: Mój sen; Do przeszłości].

2741. Un prophète comme on n'en voit pas, *Le Charivari* 1844 nr 82, 22 III; Adam Mickiewicz aux yeux des Français, wyb., wstęp i oprac. Z. Mitosek, przedm. L. Le Guillou, D. Beauvois, War. 1992 s. 224-226; Mickiewicz w oczach Francuzów, wyb., oprac. i wstęp Z. Mitosek, przek. R. Foryci, War. 1999, s. 260-261 [tłum.: Ostatni z proroków].

2742. C. NORWID, Czarne kwiaty, *Czas. Dod. mies.* 1856 z. 12 [o Mickiewiczu s. 662-664].

2743. U pana Grocholskiego Kazimierza, *Szczutek* 1877 nr 16.

2744. S. DUCHIŃSKA-PRUSZAKOWA, Ewunia. Kartka z życia poety podług opowiadania bohaterki, Poz. 1898. Rec.: M. ROLLE, *Przegl. Lit.* (Kr.) 1898 nr 16-17.

2745. Z. ZAL..., Pod wpływem Ballady, w: Z ziemi pagórków leśnych, z ziemi łąk zielonych. Książka zbiorowa poświęcona pamięci A. Mickiewicza w setną rocznicę urodzin jego, War. 1899 s. 368-387.

2746. A. MIRONOWSKI, W pokoju Mickiewicza, *Biesiada Lit.* 1900 nr 43.

2747. K.D. MORAWSKI, Na pogrzeb Mickiewicza [na Wawelu], w: Wiersze i proza, Kr. 1901 s. 99-103.

2748. K.D. MORAWSKI, Po odsłonięciu pomnika Mickiewicza w Krakowie, w: Wiersze i proza, Kr. 1901 s. 107-109.

2749. K.D. MORAWSKI, W stuletnią rocznicę urodzin Mickiewicza, w: Wiersze i proza, Kr. 1901 s. 104-106.

2750. K. LEWANDOWSKI, Szumi woda! W Mickiewiczowską rocznicę, *Słowo Polskie* (Lw.) 1911 nr 601.

2751. F. ARNSZTAJNOWA, Echa prawdy. Osobliwa delegacja. Prus żywy i umarły. Dwie religie, *Prawda* (War.) 1912 nr 22 [fikcyjna rozmowa bohaterów utworów Mickiewicza, Prusa i Sienkiewicza].

2752. J.S. MAYZEL, Okno Mickiewicza, *Rzqd i Wojsko* 1920 nr 48. — J. KADEN-BANDROWSKI, La plume frémite..., *Pologne lit.* (War.) 1934 nr 92/93.

2753. R. BRANDSTAETTER, Mickiewicz o religii żydowskiej. Wywiad wyimaginowany, a jednak prawdziwy, z nieśmiertelnym wierszem, *Rewia Ilustr. Tyg.* 1937 nr 21.

2754. R. BRANDSTAETTER, Mickiewicz, Żyd i prokurator, *Rewia Ilustr. Tyg.* 1937 nr 31.

2755. W. DOBACZEWSKA z NIEDZIAŁKOWSKICH, Tam, gdzie się serca palą, War. 1938.

2756. T. ŁOPALEWSKI, Na barkach nowogródzkiej góry... Szarża Mickiewicza, *Kur. Wil.* 1940 nr 39.

2757. W. MACH, „Lud we śnie leży...”, *Twórczość* 1945 nr 4.

2758. K. PRUSZYŃSKI, Podrzucona książka, *Nowa Pol.* (Lond.) 1945 nr 1; *Twórczość* 1945 nr 4.

2759. O Adamie Mickiewiczu. Wyb. poezji i prozy poety. Wiersze o Mickiewiczu, oprac. Z. Nowakowski, T. Terlecki, Lond. 1949.

2760. L. FÜRNBURG, Die Begegnung in Weimar, Berlin 1952; wyd. nast. 1965, 1969, 1975, 1982 [tłum.: Spotkanie w Weimarze, tłum. E. Sicińska, War. 1955; tłum. czes. pt. Setkání ve Výmaru, tłum. F. Marek, Praga 1972; tłum. fr. pt. Rencontre à Weimar, tłum. P. Giraudon, Par. 1996].

2761. G. BOJANOWSKI, Rękopis dla wnuków. Powieść o Mickiewiczu, War. 1955, wyd. 2 War. 1957, wyd. 3 War. 1967. Rec.: W. KOCHAŃSKI, *Przeegl. Zach.* 1956 z. 1-2.

2762. Â. BRYL', Zaücëdy z nami, *Liter. i ma-stac.* 1955, 26 XI.

2763. H. BYCHOWSKA, U wód Karlsbadu, *Twórczość* 1955 nr 11; w zb.: Pierścien z lirą.

Opowiadania o Mickiewiczu, ilustr. S. Styczyński, War. 1956 s. 26-68.

2764. W. GRODZIEŃSKA, Śladami poety. Opowiadania o Mickiewiczu, War. 1955 [i wyd. nast.].

2765. S. KOSZELEWSKA, Nad Wołgą, w: Mickiewicz żywy. Książka zbiorowa wydana staraniem Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie, red. H. Naglerowa, Lond. 1955 s. 34-37.

2766. T. LISIEWICZ, Błogosławię ci, pierwsza piosnko nieuczona..., w: Mickiewicz żywy..., s. 112-120.

2767. H. MALEWSKA, Geniusz świetności, *Twórczość* 1955 nr 11.

2768. H. NAGLEROWA, Ratunek, w: Mickiewicz żywy..., s. 224-232.

2769. S. PODHORSKA-OKOŁÓW, W pustelni Olizara, *Twórczość* 1955 nr 11.

2770. J. RADZYMIŃSKA, Płomień, w: Mickiewicz żywy..., s. 207-212.

2771. T. SYGA, Pierścień z lirą, *Twórczość* 1955 nr 11; w zb.: Pierścień z lirą. Opowiadania o Mickiewiczu, ilustr. S. Styczyński, War. 1956 s. 69-78.

2772. T. SYGA, Toast, *Twórczość* 1955 nr 11.

2773. A. ŚWIDERSKA, Adam, t. 1-2, War. 1955-1956 [powieść biogr., fragm. publ. w: *Nauka i Sztuka* 1946 nr 3, *Twórczość* 1947 nr 3, *Tyg. Powsz.* 1953 nr 15; tomy 3 i 4 niepubl.].

2774. Z. KOZARYNOWA, Król poezji. Opowieść o Panu Adamie, Lond. 1956.

2775. Pierścień z lirą. Opowiadania o Mickiewiczu. Ilustr. S. Styczyński, War. 1956.

Zawartość: J. MIKKE, „Szczęściem zostały pióra do powrotu”; — H. BYCHOWSKA, U wód Karlsbadu; — T. SYGA, Pierścień z lirą; — L. SZYMAŃSKI, Rogowy guzik; — W. KRZEMIŃSKA, Przegloda Marii Bargin.

2776. T. SYGA, Pana Adama dzień powszedni, War. 1957.

2777. T. SYGA, Woda z Niemna, War. 1957 [zbiór opowiadań].

2778. G. BOJANOWSKI, Śladem wędrownika, War. 1958.

2779. J. CHAMIEC, Cięższą podajcie mi zbroję. Powieść o młodości Adama, War. 1958; wyd. nast. 1959, 1969, 1979, 1988.

2780. S. PODHORSKA-OKOŁÓW, Obcując z Mickiewiczem, *Kamena* 1958 nr 6.

2781. Ū. KALUGIN, „On meždu nami žil...”. Povest’ o Mickeviču, Symferopol 1962.

2782. L.M. BARTELSKI, Mickiewicz na Wschodzie. Opowieść dokumentarna o ostatnich latach życia A. Mickiewicza, War. 1966; wyd. nast. Łódź 1972.

2783. B.A. BADECKIJ, Ūnost’ A. Mickeviča. Povest’, *Neman* 1971 nr 12.

2784. Â. BRYL’, Večna žyvjy, w: Zbor tvoraŭ u 5 tamah, t. 4, Mińsk 1981 s. 7-79.

2785. Siedem opowiadań o Mickiewiczu, wyb. J. Kajtoch, War. 1982.

Zawartość: J. IWASZKIEWICZ, Mickiewicz; — T. TERLECKI, Przybysz; — H. SIENKIEWICZ, Latarnik; — J. KADEN-BANDROWSKI, Mickiewicz wstępuje do kraju; — J. WIKTOR, Koncert Jankiela; — W. MACH, Lud we śnie; — K. PRUSZYŃSKI, Podrzucana książka.

2786. Z. OWCZAREK-SZWACKA, Utwór poświęcony pamięci Mickiewicza w 125 rocznicę Jego zgonu, Kr. 1983.

2787. J.M. RYMKIEWICZ, Do Snowia i dalej..., Kr. 1996.

Rec.: A. BAGAJEWSKI, Od Płujny do Snowia, *Twórczość* 1996 nr 12. — H. MARKIEWICZ, Camera obscura, *Dekada Lit.* 1996 nr 4. — A. POPRAWA, Romantyk czy postmodernista, *Nowe Książki* 1996 nr 6.

2788. G. SPIRÓ, *Messiások*, Budap. 2007 [wyd. pol.: Mesjasze, tłum. E. Cygielska, War. 2009].

Rec.: K. CZECZOT, Po co nam romantyzm? Polski mesjanizm węgierskim okiem, *Tyg. Pow.* [Kr.] 2009 nr 36. — A. KRZEMIŃSKI, Wieszcz w chaszczach, *Polityka* 2009 nr 30. — J. KURKIEWICZ, XIX wiek cieszy tylko szatana, *Gaz. Wyb.* 2009 nr 175. — A. BIELIK-ROBSON, Świat nadal pełen bogów, *Lit. na Świecie* 2010 nr 7/8. — T. KOWALSKI, Wyrozumiałość racjonalisty, *Czas Kultury* 2010 nr 1. — P. MAŁOCHLEB, Parodia sprawy, *Dekada Lit.* 2010 nr 1/2. — K. POCHMARA-BALCER, Polski mistycyzm z węgierskimi przyprawami, *Przegl. Powsz.* 2010 nr 2. — L. SZARUGA, Nie tylko o towarzyszczyźnie, *Nowe Książki* 2010 nr 4. — A. BAGAJEWSKI, Rewizje romantyczne w prozie najnowszej, *Pam. Lit.* 2012 z. 1

2789. P. ZAŁUSKI, *Zamęt. Opowieść o cza-sach i życiu Mickiewicza*, Wr. 2011.

Rec.: M. KOMAR, Baaardzo długa podróż z M., *Nowe Książki* 2012 nr 4. — K.W. TATAROWSKI, Faustowski za-mysł w „Zamęcie” P. Załuskiego, *Odra* 2012 nr 9.

2790. J. MIKOŁAJEWSKI, *Kuferek Mickiewicza*, War. 2019.

2791. R. KOWALSKI, *Wieszczowie*, Brzeg 2020.

2792. K. RUTKOWSKI, *Mickiewicz w Stam-bule. Opowieść filmowa*, War. 2021 [fragm. w: *Twórczość* 2018 nr 9].

Rec.: P. GABRYŚ-KUROWSKI, „Koniec, lisku chytru-sku”, *Tyg. Solid*. 2021 nr 35. — A. POPRAWA, Powrotnik, *Nowe Książki* 2021 nr 9. — A. KOMOROWSKI, „Plenum

temeritatis”, czyli Krzysztof Rutkowski zazwyczaj o Nim, *Twórczość* 2021 nr 12.

2793. *Antologia komiksów o Adamie Mickie-wiczu*, red. M. Bałczewski, Łódź 2022.

2794. C. HARASIMOWICZ, *Adam*, War. 2022.

Rec.: K. LUBCZYŃSKI, Przygody Pana Adama, *Dzien. Tryb.* 2022 nr 223-225. — I. GAWOREK, Cichy opiekun Mickiewicza, *Pro Libris* 2023 nr 1-2. — Wieszczy i fantom. Z C. Harasimowiczem rozmawia P. Kitrasiewicz, *Wyspa. Kw. Lit.* 2023 nr 4.

2795. J. SKWORZ, *Adaś Mickiewicz. Łobuz i mistrz*, Poz. [2023; audiobook 2019].

2796. F. CZEKIERDA, *Zakochany Mickiewicz*, Lubl. 2024.

20.3. Utwory sceniczne

2797. S. JASZOWSKI, *Dom modny* (akt. III sc. 9), w: *Zabawki rytmotwórcze*, t. 3, Lw. 1826 s. 38-39.

2798. *Nieludzka komedia, Pszonka* 1844 oddz. 6 półark. 6/7 s. 21-28.

2799. W. RABSKI, Prolog do obchodu uroczy-stości listopadowej w Teatrze Polskim w Pozna-niu [30 XI 1893], *Dzien. Pozn.* 1893 nr 274 [ogł. w art. „Wieczór Mickiewiczowski”].

2800. W. RABSKI, Prolog napisany z okazji Obchodu Mickiewiczowskiego a wystawiony na scenie Teatru Polskiego w Poznaniu 10 grudnia 1894, *Gon. Wlkp.* 1894 nr 282.

2801. W. SALON, *Obraz dramatyczny w dwóch częściach na obchód setnej rocznicy urodzenia się A. Mickiewicza, Wielkopolanin* 1898 nr 282-286; *Gon. Wlkp.* 1898 nr 278, 280.

2802. Z. SARNECKI, *Adam i Maryla. Obraz sceniczny w 3 aktach, Biesiada Lit.* 1898 nr 1-15, 18, 20 [pt. W Tuhanowicach].

2803. H. ZBIERZCHOWSKI, *Rok 1838, Wielko-polanin* 1898 nr 287-290.

2804. A. KRECHOWIECKI, *W teatrze* [rec. sztuki „Adam i Maryla” Z. Sarneckiego, Teatr

Skarbkowski, 22 V 1898], *Gaz. Lwow.* 1898 nr 116.

2805. L. RYDEL, S. WYSPIAŃSKI, *Epilog uro-czystego przedstawienia w teatrze krakowskim w d. 27 czerwca 1898 na cześć A. Mickiewicza*, Kr. 1898 [przedr.: L. Rydel, *Utwory dramatyczne*, t. 2, Kr. 1902 s. 127-138; S. Wyspiański, *Dzieła* t. 8, War. 1932; S. Wyspiański, *Dzieła zebrane*, t. 12, Kr. 1961].

2806. S. WYSPIAŃSKI, *Legion. Scen dwana-ście*, Kr. 1900; wyd. 2 Kr. 1901, wyd. 3 Kr. 1908.

2807. Z. WÓJCICKA-CHYLEWSKA, *Cześć ci, Wieszczu! Dialog wierszem ku czci A. Mickie-wicza*, Kr. 1901 [wyst. 31 III 1902 Teatr Ludowy Kr.].

2808. W. BEŁZA, *Epilog uroczystego przed-stawienia*, w: *Z epoki Mickiewicza*, Lw. 1911 s. 162-165.

2809. K.H. ROSTWOROWSKI, *Zmartwych-ustanie. Fantazja dramatyczna w czterech czę-ściach ku czci A. Mickiewicza*, Kr. 1923.

2810. T. ŁOPALEWSKI, *Betlejem Ostrobram-skie*, Wil. 1928.

2811. H. ROMER-OCHENKOWSKA, *Wilnia u pań-stwa Mickiewiczów. Obrazek sceniczny w 1 od-słonie*, Wil. 1929, wyd. 2 Wil. 1936.

2812. M. DYNOWSKA, W Soplicowie, *Scena Oświatowa* 1934 nr 1.

2813. K. GRZYBOWSKA, Niebieskie koraliki. Akt I dramatu „Promieniści”, *Twórczość* 1945 nr 4.

2814. R. BRANDSTAETTER, Noce narodowe, War. 1954 [dot. lat 1840-1847 w biografii A. Mickiewicza].

2815. A. MALISZEWSKI, Ballady i romanse. Sztuka w 3 aktach, War. 1955 [tłum. ros. Mos. 1955].

Rec.: Hra z života A. Mickiewicze, *Slov. přehl.* 1956 nr 4. — P'esa ob A. Mickeviče na litovskoj scene, *Sovet. Litva* 1955 nr 248.

2816. A.V. SPEŠNEV, Dva poëta (Otryvki iz scenariâ), *Isskustvo, kino* 1955 nr 10 s. 95-109.

2817. W. KUBACKI, Rimskaâ vesna ili posled-nââ lûbov. P'esa v 3-h d., tłum. i wstęp M. Živov, Mos. 1957.

2818. S. CHMIELNICKI, L. DRZEWIECKI, Duchy z duszkiem. Widowisko satyryczne oparte na motywach II cz. „Dziadów” A. Mickiewicza, Opole 1961.

2819. S. MROŻEK, Śmierć porucznika, *Dialog* 1963 nr 5; Utwory sceniczne, Kr. 1963; Dramaty, Kr. 1990.

Rec.: Do „Śmierci porucznika” – komentarze dalsze, *Stolica* 1964 nr 9. — R. MATUSZEWSKI, List do redaktora *Dialogu*, *Dialog* 1964 nr 6. — J.Z. SŁOJEWSKI, Humor z automatu, *Kultura* 1964 nr 17. — H. VOGLER, Kpiarz w krainie wieszczów, *Kultura* 1964 nr 5.

2820. E. PAWŁOWSKI, Ja i ojczyzna to jedno. Widowisko poetycko-muzyczne z utworów A. Mickiewicza i innych materiałów, War. 1971.

2821. T. ŁUBIEŃSKI, Koczowisko, *Dialog* 1974 nr 11; wyd. osob.: Koczowisko. Dramaty, wstęp i oprac. E. Wąchocka, War. 2021; Teatr Polskiego Radia 1998, reż. H. Rozen, realizacja M. Olszewska, wyk. K. Szczygiel, H. Boukołowski, J. Jarosz i in.

2822. K. RUTKOWSKI, Mistrz. Widowisko, Gdańsk 1996.

Rec.: M. ADAMIEC, *Odra* 1997 nr 4. — J. MAYER, *Teatr* 1997 nr 4.

2823. M. IVAŠKEVIČIUS, Mistrz, *Dialog* 2011 nr 6.

21. Recepcja medialna twórczości i osoby Mickiewicza

21.1. Recepcja radiowa (audycje radiowe i ich omówienia)

2824. Transmisja z otwarcia celi Konrada, emisja 9 X 1929, PR Wilno.

2825. „Konrad Wallenrod” [reż. H. Hohendlinger, adapt. L. Kowarski, muz. E. Dziewulski], emisja 1930, PR Wilno.

2826. Majówka filaretów [reż. H. Hohendlinger, oprac. W. Juszczyk, wyk. aktorzy teatrów miejskich w Wilnie], emisja 17 VII 1930, PR Wilno.

2827. Odczyt w rocznicę śmierci Mickiewicza wygłoszony z Nowogródka (wyk. S. Pigoń), emisja 26 XI 1930, PR Wilno.

2828. Pomnik Mickiewicza w Wilnie [projekt autorstwa H. Kuny] [na marginesie audycji z 6 II 1930].

2829. Rocznica śmierci Mickiewicza, emisja 26 XI 1930, PR Wilno.

2830. „Hejże na Soplicę”, emisja 25 VI 1931, PR Wilno [słuch. na podstawie „Pana Tadeusza”, rec. *Radio* 1931 nr 25 z 21 VI].

2831. Otwarcie Muzeum Mickiewicza w Wilnie, emisja 7 VI 1931, PR Wilno.

2832. S. LORENTZ, O młodości Mickiewicza, emisja 26 VI 1931, PR Wilno [za: *Radio* 1931 nr 25].

2833. T. BYRSKI, Wieczory Mickiewiczowskie. Audycje wileńskie [omówienie cyklicznych audycji w radiu wileńskim, w których biorą udział m. in. S. Pigoń, M. Kridl, K. Górski, *Antena* 1934 nr 2.

2834. T. BYRSKI, K.I. GAŁCZYŃSKI, O transmisji dyskusji mickiewiczowskiej, *Pion* 1934 nr 19.

2835. C. MIŁOSZ, Mickiewicz (na marginesie wielkiego cyklu Polskiego Radia), *Antena. Ilustr. Tyg. Dla Wszystkich* 1939 nr 23.

2836. Głos wolnych pisarzy, emisja: 25 XII 1952, RWE [J. Wittlin czyta swój wiersz „Pieśń wigilijna o A. Mickiewiczu”].

2837. Pan Adam, oprac. A. Międzyrzecki, T. Kubiak, Z. Kopalko, wyk. m.in. T. Białoszczyński, E. Dziewoński, E. Krasnodebska, nagr. 19 XII 1953, PR [słuch. biograficzne].

2838. E. ROMISZEWSKI, Poezja o wielkim Adamie, wyk. T. Gasztoft, K. Dorwski, J. Lubicz, emisja 3 X 1953, RWE [utwory m.in. S. Balińskiego, M. Gosławskiego, C. Norwida, A. Asnyka].

2839. T. NOWAKOWSKI, Na paryskich śladach Mickiewicza, wyk. H. Dorwska, J. Katelbach, emisja 25 XII 1954, RWE.

2840. T. NOWAKOWSKI, Na śladach Mickiewicza – wędrówka po Paryżu, nagr. 25 XII 1954, RWE.

2841. Ballady i romanse, oprac. J. Koecher, A. Maliszewski, W. Opalek, wyk. m.in. J. Żardecki, T. Woźniak, E. Barszczewska, nagr. 6 VI 1955, PR [słuch. biograficzne dot. miłości A. Mickiewicza do M. Wereszczakówny].

2842. E. ROMISZEWSKI, Pomnik ze spżu miłości, emisja 25 VI 1955, RWE [dot. pomnika poety w Krakowie].

2843. T. TERLECKI, Ostatni etap, emisja: 26 XI 1955, RWE [dot. podróży do Konstantynopola i śmierci poety, z cyklu „Teatr Wyobraźni”].

2844. W. SZNARBACHOWSKI, Śladami Mickiewicza w Rzymie, emisja 27 XI 1955, RWE.

2845. J. HORDYŃSKI, Radiowa premiera „Dziadów”, *Życie Lit.* 1955 nr 48.

2846. E. ROMISZEWSKI, Pomnik polskiego milczenia, reż. J. Jasiewicz, wyk. A. Bożyński, F. Bronicki, K. Cenara, K. Dorwski, emisja 17 XII 1955, RWE [dot. odsłonięcia pomnika A. Mickiewicza w Warszawie 24 XII 1898].

2847. W. TROŚCIANKO, Pourót taty, czyli ballada po trzecim plenum, emisja 1 IV 1956, RWE [program satyryczno-polityczny].

2848. Misja na Wschodzie, oprac. W. Truszczyński, E. Płaczek, Z. Kopalko, L.M. Bartelski, wyk. m.in. M. Milecki, J. Romanówna, J. Warnecki, S. Żeleński, emisja 9 V 1956, PR [słuch. dot. ostatnich tygodni życia A. Mickiewicza].

2849. Z. NOWAKOWSKI, Mickiewicz i ziemniaki, emisja 27 VII 1958, RWE [dot. młodości Mickiewicza, z cyklu „Literatura przez radio”].

2850. Z. NOWAKOWSKI, Promieniści, emisja 3 VIII 1958, RWE.

2851. Z. NOWAKOWSKI, Biedna pani Kowalska, emisja 10 VIII 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2852. Z. NOWAKOWSKI, Szczebel do sławy grodu, emisja 17 VIII 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2853. Z. NOWAKOWSKI, Rozstanie, emisja 24 VIII 1958, RWE.

2854. Z. NOWAKOWSKI, Nad Newą – o pobycie Mickiewicza w Petersburgu, emisja 31 VIII 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2855. Z. NOWAKOWSKI, Karolina, emisja 7 IX 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2856. Z. NOWAKOWSKI, 252 linijki – o „Sonetach krymskich”, emisja 14 IX 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2857. Z. NOWAKOWSKI, Wśród przyjaciół Moskali – o stosunku A. Mickiewicza do Rosjan, emisja 21 IX 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2858. Lis i lew, emisja 28 IX 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2859. Z. NOWAKOWSKI, Wizyta u Jowisza. Mickiewicz i Goethe, emisja 12 X 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2860. Z. NOWAKOWSKI, Adam i Ewa, emisja 19 X 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2861. Z. NOWAKOWSKI, „Bo tęsknię po tobie” – o pobycie A. Mickiewicza w Rzymie, emisja 26 X 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2862. Z. NOWAKOWSKI, Budżet Mickiewicza, emisja 2 XI 1958, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”].

2863. Z. NOWAKOWSKI, Nieszczęście i nadzieja, emisja 9 XI 1958, RWE.

2864. Z. NOWAKOWSKI, Mickiewicz w Londynie, emisja 16 XI 1958, RWE.

2865. Imieniny Mickiewicza, oprac. Majchrowski, Jakubiak, nagr. 20 XII 1958, PR [słuch. biograficzne – Wigilia 1842 r.].

2866. Z. NOWAKOWSKI, Włóczęga, emisja 28 XII 1958, RWE.

2867. Z. NOWAKOWSKI, Pielgrzym doskonały, emisja 4 I 1959, RWE.

2868. Z. NOWAKOWSKI, „Litwo, ojczyzno moja”, emisja 11 I 1959, RWE.

2869. Pieszczone dziecko (o „Panu Tadeuszu”), emisja 12 I 1959, RWE.

2870. Z. NOWAKOWSKI, Latarnik – za co powinniśmy kochać „Pana Tadeusza”, emisja 25 I 1959, RWE.

2871. Z. NOWAKOWSKI, Na siedem pieczęci. O percepcji „Pana Tadeusza” przez cudzoziemców, emisja 1 II 1959, RWE.

2872. Z. NOWAKOWSKI, Kuchnia i piwnica w „Panu Tadeuszu”, emisja 8 II 1959, RWE.

2873. Z. NOWAKOWSKI, Wygasły wulkan, emisja 8 III 1959, RWE.

2874. Z. NOWAKOWSKI, Celina i Adam, emisja 27 V 1959, RWE.

2875. Z. NOWAKOWSKI, Pan rektor Adam, emisja 14 VI 1959, RWE.

2876. Z. NOWAKOWSKI, Kwatery nad Bosforem, emisja 27 VII 1959, RWE.

2877. Z. NOWAKOWSKI, „Pan Tadeusz”, emisja 25 XII 1959, RWE.

2878. T. NOWAKOWSKI, K. KOMŁA, Śladami A. Mickiewicza we Włoszech, b.d., RWE.

2879. T. NOWAKOWSKI, Pan Adam rozmawia z synem – ostatnia wigilia w Paryżu, [1960?], RWE.

- 2880.** Z. NOWAKOWSKI, Razowy chleb, emisja 12 VI 1960, RWE [z cyklu „Literatura przez radio”]. [m.in. wiersz S. Balińskiego „Mickiewicz w Paryżu”].
- 2881.** Rozmowa M. Danilewicz-Zielińskiej z J. Żółtowską o książce „Inne czasy, inni ludzie”, emisja 9 VIII 1960, RWE [z cyklu „W kręgu tradycji Mickiewiczowskiej”].
- 2882.** Z. NOWAKOWSKI, „Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie”, [przed 1963], RWE.
- 2883.** T. NOWAKOWSKI, Józef Rafał Mickiewicz – zapomniany czy też usunięty w cień syn poety, wyk. H. Markowska, W. Wojtecki, K. Dorowski, emisja 21 I 1962, RWE [z cyklu „Niewyjaśnione tajemnice historii literatury polskiej”].
- 2884.** O roku ów [oprac. J. Chamiec, K. Krymkowa, A. Langiewicz, wyk. m.in. T. Białoszczyński, H. Borowski, Z. Małynicz], nagr. 7 X 1963, PR [słuch. dla dzieci dot. roku 1812 w biografii Mickiewicza].
- 2885.** T. NOWAKOWSKI, Na włoskich śladach Mickiewicza, reż. J. Jasiewicz, emisja 25 XII 1964, RWE.
- 2886.** Piękny mój Cyceronie, oprac. B. Ostro-męcki, nagr. II V 1965, PR [słuch. dot. pobytu A. Mickiewicza w Rzymie i Dreźnie, oparte na pamiętnikach A.E. Odyńca i utworach Mickiewicza].
- 2887.** Romanse i ballady, oprac. B. Ostro-męcki, A. Langman, J. Kierst, wyk. m.in. Z. Hobot, J. Jarosz, J. Maliszewski, nagr. 15 III 1966 dla PR [słuch. biograficzne oparte na korespondencji i twórczości poetyckiej Mickiewicza].
- 2888.** R. PALESTRA, Leon Schiller i jego inscenizacja II części „Dziadów”, emisja 21 IV 1968, RWE.
- 2889.** W. TROŚCIANKO, Z Nowogródka na Wawel, emisja 1 IV 1972, RWE.
- 2890.** T. NOWAKOWSKI, Ostatni dzień A. Mickiewicza, wyk. H. Markowska, A. Chomiński, B. Jerke, emisja 26 XI 1972, RWE.
- 2891.** Saga rodziny Mickiewiczów, wyk. I. Zembrzuska, T. Nowakowski, emisja 26 XII 1973, RWE.
- 2892.** T. NOWAKOWSKI, Głosy, które umilkły, wyk. W. Modrzeński, emisja 15 IV 1974, RWE
- 2893.** Wspomnienie o A. Mickiewiczu, wspomina J. Gorecki-Avransart, tłum. A. Chomiński, emisja 16 VI 1974, RWE.
- 2894.** W. SZNARBACHOWSKI, Polska Wielkano-c w Bolonii 1848, emisja 15 IV 1979, RWE.
- 2895.** Audycja J. Kaczmareckiego o znaczeniu „Pana Tadeusza”, emisja 20 IV 1984, RWE.
- 2896.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Mickiewicziana w kolekcji dr. T. Niewodniczańskiego w Bitburgu, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 18 VII 1986, RWE.
- 2897.** R. GORCZYŃSKA, Wieczór poezji C. Miłosza. Mickiewicz w poezji Miłosza, emisja 20 VII 1986, RWE.
- 2898.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Co wiemy o Celinie z Szymanowskich Mickiewiczowej, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 20 VII 1986, RWE.
- 2899.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Celina – kobieta opętana, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 25 VII 1986, RWE.
- 2900.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Powody pielgrzymki Celinę do Szwajcarii, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 27 VII 1986, RWE.
- 2901.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Celina wśród towiańczyków w Szwajcarii oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 1 VIII 1986, RWE.
- 2902.** Białe plamy w życiorysie Mickiewicza. Rady Towiańskiego dla małżonków Mickiewiczów, oprac. M. Danilewicz-Zielińska, emisja 3 VIII 1986, RWE.
- 2903.** Xawera Deybel – muza i demon to-wianizmu. Rozmowa M. Morawskiego i K. Rutkowskiego, emisja 2 IV 1988, RWE.
- 2904.** A. DOBOSZ, Wigilie poetów, emisja 24 XII 1990, RWE [dot. wigilii m.in. Mickiewicza i Słowackiego].
- 2905.** P. ZAŁUSKI, Specjalny program świą-teczny. W kręgu Mickiewicza, emisja 24 XII 1991,

RWE [o książkach J.M. Rymkiewicza „Żmut” i „Baket”, J. Walca „Architekt arki”, rozmowa M. Czapskiej z K. Rutkowskim, fragm. wystąpienia T. Różewicza z 7 X 1991].

2906. Mickiewicziana w Archiwum Polskiego Radia, oprac. Zespół Redakcji Dokumentacji, Informacji i Archiwizacji, red. M. Barucka, War. 1998 [katalog materiałów dźwiękowych].

2907. (m) [B. MAMOŃ], Maraton z „Panem Tadeuszem”, *Tyg. Powsz.(Kr.)* 1998 nr 46 [nota o promocji 12-płytyowego albumu, Warszawa 8 XI 1998, Polskie Radio, Studio Koncertowe im. Witolda Lutosławskiego].

2908. A. RZECZYCKA, 200. rocznica urodzin Mickiewicza, emisja 17 XII 1998, RWE [udział m.in. K. Rutkowskiego, W. Kordaczuk].

2909. Krzysztof Rutkowski o obchodach 150 rocznicy śmierci A. Mickiewicza, emisja 11 XII 2005, RWE.

2910. B. BOJARYN, M. BIELAWSKI, Śmierć w Stambule, emisja 24 IV 2006, Studio Reportażu i Dokumentu, PR.

2911. K.W. TATAROWSKI, Figura wieszczacko-Mickiewicza w słuchowiskach i audycjach lite-

rackich Rozgłośni Polskiej RWE, w: Mickiewicz wielu pokoleń twórców, badaczy i czytelników, red. K. Ratajska, M. Berkan-Jabłońska, Łódź 2007 s. 217-224.

2912. A. GEMBAROWICZ, Cela Konrada, emisja 4 I 2009, PR.

2913. Słowa po mroku: Cela Wielkiej Improwizacji [wyk. R. Mieczkowski, J. Szostakowski, W. Piotrowicz i in.], emisja 21 XII 2010, PR.

2914. M. KASPEROWICZ, Smaczki z życia Mickiewicza, wyk. A. Kutz, emisja 24 VII 2011, audycja „Kontrkultura”, PR.

2915. K. WÓJCICKI, Nagie pióro, reż. H. Rozen, realizator P. Szaliński, wyk. M. Przybylski, K. Gosztyła, G. Kwiecień, emisja 18 IV 2012, Teatr Polskiego Radia.

2916. Z. WOJNAROWICZ, Drezdeński prosek, reż. J. Warenycia, realizacja P. Szaliński, wyk. K. Stelmaszyk, J. Jeżewska, A. Mastalerz, emisja 10 I 2015, PR.

2917. D. JARZĄBEK-WASYL, „Dziady”: wokół Rollisona, *Teatr* 2023 nr 4 [dot. słuchowiska „Dziady. Wokół ks. Piotra” w reż. T. Cyza, prem. 15 XII 2022 w Programie I PR].

21.2. Recepcja filmowo-telewizyjna (dzieła i ich omówienia)

2918. „Pan Tadeusz” na filmie. Wywiad z Ferdynandem Goetlem, *St. Pomor.* 1928 nr 162. — Za kulisami ekranu. Ostatni zajazd na Litwie. [...] Co mówi reżyser obrazu p. Ordyński, *Dzien. Pozn.* 1928 nr 70. — R. ORDYŃSKI, Jak sfilmowałem „Pana Tadeusza”, *Wiad. Lit.* 1929 nr 11 [dot. filmu z 1928 r. na podst. scenariusza F. Goetla i A. Struga]. — A. MAUERSBERGER, W sprawie filmu o Mickiewiczu, *Kwart. Film.* 1951 nr 1/2. — S. BEYLIN, W sprawie filmu o Mickiewiczu (art. dyskusyjny), *Kwart. Film.* 1951 nr 3/4. — M. ŁUKOWSKI, Dramaty Mickiewicza, Słowackiego, Fredry, Norwida i Wyspiańskiego w Telewizji Polskiej 1952-1969, *Pam. Teatr.* 1971 z. 3/4. — B. KRUK, O telewizyjnej adaptacji „Pana Tadeusza”, mówią: I. Gugulski, J. Tymowski, J. Piotrowski, *Tyg. Kult.* 1971 nr 46. — Śladami

Mickiewicza, scen. S. Grabowski, M. Tymowska, reż. S. Grabowski, zdj. J. Czech, komentarz B. Wachowicz, lektor S. Zapasiewicz, Wytwarzania Filmów Oświatowych, Łódź 1971. — Dom Muzeum Adama Mickiewicza w Nowogrodzku; nagr. 1972, TVP [felieton dla programu „Pegaz”]. — Na paryskim bruku, film dokum., scen. i reż. A. Chiczewski, zdj. H. Kucharski; produkcja TVP, 1973. — M. MALATYŃSKA, Z Konwickim i „Lawą” w Moskwie, *Życie Lit.* 1989 nr 48. — T. SOBOLEWSKI, „Dziady” Mickiewicza. O realizacji filmu „Lawa”, *Film* 1989 nr 2.

2919. E. BANIEWICZ, We władzy romantyzmu czy w szponach stereotypu?, *Twórczość* 1990 nr 4 [dot. „Lawy” T. Konwickiego]. — M. JANION, Krwotok lawy, *Kultura i Życie* 1990 nr 1

[dot. „Lawy” T. Konwickiego]. — Z. PRZYCHODNIAK, Trudna obecność mitu, *Czas Kult.* 1990 nr 17 [dot. „Lawy” T. Konwickiego]. — J. SIERADZKI, Nie trzaskać otwartymi drzwiami, *Dialog* 1990 nr 5 [dot. „Lawy” T. Konwickiego]. — M. URBANEK, Ostatnie wielkie „Dziady”, *Odra* 1990 nr 10. — A. MARZEC, Arcydramat na ekranie, czyli rzecz o „Lawie” w reż. T. Konwickiego, *Polonistyka* 1991 nr 5. — Śladami Mickiewicza. „Ktokolwiek będziesz w nowogródzkiej stronie”, film dokum., scen. i reż. Z. Halota, produkcja TVP, 1993. — Śladami młodego Mickiewicza, film dokum., realizacja H. Etemadi, M. Jafra, A. Klein, F. Majkowski, wyk. A. Siedlecki, B. Troński, J. Zakrzewski, TVP, 1993. — Mickiewicz, film dokum., reż. J. Sosiński i L. Wejman, zdj. M. Januszewicz, wyk. m.in. A. Żmijewski, M. Skolmowski, produkcja Latarnia Magiczna dla TVP, 1996 [serial dokum.; 4 odcinki: 1. Młodość; 2. Rosja (wypowiedzi J. Borowczyka, M. Dernałowicz, K. Kolehlera, J. Kopcińskiego, T. Łubieńskiego, Z. Stefanowskiej, Z. Sudolskiego, Z. Trojanowiczowej, A. Witkowskiej); 3. Emigracja; 4. Ostatnie lata (m.in. J. Kopciński)]. — T. KRZYWICKI, Film o młodości A. Mickiewicza – propozycja scenariusza, *Lithuania* 1996 nr 3/4. — Mickiewicz w Paryżu, film dokum., scen. i narracja K. Rutkowski, reż. P. Woldan, nagr. 24 VII 1994 dla TVP, emisja: 28 III 1997.

2920. Burzliwego wieku niepokoje, film dokum., scen. i reż. T. Bystram, T. Krzywicki, wyk. m.in. W. Barwiński, I. Mikołajczak, Z. Kozłowski, zespół Myslovitz, nagr. 21 XII 1998 dla TVP [w cyklu „Litwo, ojczyzna moja”]. — P. DĄBROWSKI, Opowieść o „Dziadach” A. Mickiewicza. W jakim stopniu „Lawa” T. Konwickiego jest adaptacją, a w jakim interpretacją dramatu wieszczka?, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — M. HENDRYKOWSKI, Mickiewicz na ekranie, w: *Księga Mickiewiczowska. Patronowi Uczelni w dwusetną rocznicę urodzin 1798-1998*. Praca zbior., red. Z. Trojanowiczowa, Z. Przychodniak, Poz. 1998 s. 493-510. — „I w Ostrej świecisz Bramie”, film dokum., scen. B. Troński, reż. R. Ber, zdj. A. Wyrozębski, produkcja Fenix Film, TVP, 1998. — L. KACZYŃSKA, Telewizyjne „Dziady” J. Englerta w wielogłosowym dialogu, *Polonistyka* 1998 nr 7. — Kraj lat dziecinnych, film dokum., scen. i reż. T. Bystram, T. Krzywicki, wyk. m.in. P. Uszyński,

L. Buchalienko, W. Bitiejko, Al. Bystrik, Arciom Bystrik, D. Bystrik, nagr. 25 XII 1998 dla TVP [w cyklu „Litwo, ojczyzna moja”]. — T. LUBELSKI, Od Andriollego do „Solidarności”. O adaptacjach filmowych „Pana Tadeusza”, *Tyg. Powsz.* (Kr.) 1998 nr 22. — Z. MAJCHROWSKI, Improwizacja jak lawa, *Dialog* 1998 nr 6 [o „Lawie” T. Konwickiego]. — Młodość górna i durna, film dokum., realizacja T. Bystram, T. Krzywicki, wyk. m.in. W. Barwiński, I. Mikołajczak, Z. Kozłowski, nagr. 21 XII 1998 dla TVP [w cyklu „Litwo, ojczyzna moja”]. — W poszukiwaniu Mickiewicza, film dokum., scen. i reż. U. Sochacka, wyk. J. Kolbuszewski, nagr. 17 XII 1998 dla TVP.

2921. Adama... tajemnice, film dokum., scen. i reż. K. Magowski, M. Nockowska, wyk. L. Długosz, K. Rutkowski, K. Kolberger, nagr. 2 II 1999 dla TVP. — I. KOLASIŃSKA, Z mroku nocy w stronę światła, czyli „Lawa” Tadeusza Konwickiego jako świadectwo kultury, w: „Dziady” A. Mickiewicza. Poemat – adaptacje – tradycje, red. B. Dopart, Kr. 1999 s. 252-265. — T. MICZKA, Adam Mickiewicz w polskim filmie fabularnym, w: Adam Mickiewicz. Teksty a konteksty. Materiały z międzynarodnej vědecké konference uskutečněné v Olomouci 24. a 25. listopadu 1998, red. J. Fiala, M. Sobotková, Olomunec 1999. — M. MILLER, D. TRAFANKOWSKA, K. KOWALSKI, Zagrajcie mi pięknie. „Pan Tadeusz” wg A. Wajdy, War. 1999. — „Pan Tadeusz”. Sztuka filmu w muzeum. Pamiątka z wystawy, red. Z. Gołubiew, Kr. 1999. — „Pan Tadeusz 2”. Telenowela narodowa, oprac. M. Wolny, *Polityka* 1999 nr 52. — J. PŁAŻEWSKI, „Pan Tadeusz” 70 lat temu, *Kino* 1999 nr 10 [dot. ekranizacji R. Ordyńskiego]. — A. WERNER, „Lawa”, czyli filmowe „Dziady”, w: To jest kino, War. 1999 s. 161-168. — Życie pośmiertne Mickiewicza, film dokum., scen. S. Rosiek, reż. K. Bukowski, wyk. A. Seweryn, J. Trela, emisja: TVP, 20 I 1999 [w cyklu „Kultura Duchowa Narodu”].

2922. A. GRUDZIŃSKA, „Les Aïeux” à l’écran. „La Lave” de Tadeusz Konwicki, w: Mickiewicz par lui-même, red. M. Delaperrière, Par. 2000 s. 279-286. — W rajskim ogrodzie. Krymski ślad Mickiewicza, film dokum., scen. i reż. W. Popkiewicz, J. Szota, wyk. K. Świerkosz, Mustafa [?], P. Okoński, J. Borowczyk, produkcja TVP Wr., 2001. — Odessa – polskimi śladami, film dokum.,

scen. i reż. oprac. A. Kulik], nagr. 20 IX 2003 dla TVP. — Kraj lat dziecińczych, film dokum., scen. i reż. E. Szakalicka, zdj. K. Więckowski, produkcja TVP Białystok, 2005. — Modlitwa poety, film dokum., scen. J. Kubiak, Z. Przychodniak, reż. J. Kubiak, produkcja TVP, 2005. — A. OGONOWSKA, Kryteria oceny adaptacji filmowej. Analiza zagadnienia na przykładzie „Pana Tadeusza” Ryszarda Ordyńskiego (1928) i Andrzeja Wajdy (1999), *Ruch Lit.* (Kr) 2005 z. 6. — T. LUBELSKI, „Pan Tadeusz” a kino. O adaptacjach filmowych poematu Mickiewicza, w: „Pan Tadeusz” i jego dziedzictwo. Recepcja, red. B. Dopart, Kr. 2006 s. 427-444. — P. KANIECKI, „Lawa” T. Konwickiego jako film o Mickiewiczu na podstawie „Dziadów”, w: Biografistyka filmowa. Ekranowe interpretacje losów i faktów, red. T. Szczepański, S. Kołos, Tor. 2007 s. 97-118. — M. KŁOBUKOWSKI, „Lawa”, czyli Konwickiego gra o „Dziady”, w: Scena i ekran: przestrzeń dialogu interartytycznego, red. J. Skuczyński, P. Skrzypczak, Tor. 2007 s. 177-194. — T. LUBELSKI, Krewniacy z Litwy. Narodziny adaptacji z ducha wspólnoty, *Kwart. Film.* 2007 nr 59 [dot. „Lawy” T. Konwickiego]. — G. HOLOUBEK, Powrót po dwudziestu jeden latach [rozmowę nt. „Lawy” prowadzi M. Terlecka-Reksnis], *Litter. Copernic.* 2008 nr 1. — P. KANIECKI, „Lawa” — opowieść o „Dziadach” A. Mickiewicza, Poz. 2008. — T. KONWICKI, Pierwsza eksplikacja „Lawy”, *Litter. Copernic.*, 2008 nr 1 s. 209-210. — M. TERLECKA-REKSNIS, „Dziady” pod

murami Kremla, *Litter. Copernic.* 2008 nr 1 [dot. „Lawy” T. Konwickiego].

2923. D. DABERT, Wizualizacja dzieł romantycznych. Z polskich i czeskich doświadczeń filmowych, *Slavia Occid.* t. 68: 2011 s. 181-196. — P. KANIECKI, Znad dworu panny Heleny przez dom Poety. Kategoria narracji a obecność autora w „Lawie” i „Bohiny” Konwickiego, *Kwart. Film.* 2011 nr 73 (133). — P. ŚMIAŁOWSKI, „Pan Tadeusz” 1928, *Kino* 2012 nr 11 [dot. ekranizacji R. Ordyńskiego]. — K. KOPCZYŃSKI, „Olśnienie w niespokojnym niebie wieszczą”, „Pan Tadeusz” Ryszarda Ordyńskiego (1928): perspektywa wirtualnego odbiorcy, *Zesz. Nauk. Uniw. Zielonogór. Ser. Scripta Humana* 2016 t. 6 s. 19-34. — J. WOJNICKA, Filmowy Mickiewicz, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, Kr. 2019 s. 229-250. — Śladami A. Mickiewicza. Paryż, film dokum., scen. i reż. P. Drazba, produkcja TVP, 2022. — J. RAWSKI, Reinterpretacja i renarracja ballady A. Mickiewicza „Świtezianka” w filmie „Świtezianka” Julii i Mai Bui Ngoc w: Mickiewicz i jego dziedzictwo. W 200. rocznicę wydania „Ballad i romansów”, red. D. Kulczycka, M. Ruszczyńska, Ziel. Góra 2024 s. 75-88. — Niepewność. Zakochany Mickiewicz [film fab.], reż. W. Szarek, scen. Z. Szarek, W. Szarek; wyk. N. Rozbicki, A. Piotrowska, P. Charyton, A. Sałaj, A. Zaremba, D. Landowska, produkcja TVP, 2024.

21.3. Omówienia recepcji Mickiewicza w muzyce

2924. O. KOLBERG, „Sonety krymskie” Moniuszki, *Tyg. Ilustr.* 1868 nr 8. — W. WIŚLICKI, „Sonety krymskie” S. Moniuszki, *Kłósy* 1868 nr 140. — W. WIŚLICKI, „Widma” Moniuszki, *Kłósy* 1868 nr 181. — W. BEŁZA, „Słowiczku mój”. Wiersz i muzyka Adama Mickiewicza, *Tyg. Ilustr.* 1882 nr 325. — W. WSZELACZYŃSKI, Adam Mickiewicz w muzyce, *Pam. Tow. Lit. A. Mickiewicza* 1888 s. 192-202. — B. MERWIN, Mickiewicz w muzyce, *Kur. Lwow.* 1890 nr 183. — M., Kritika i otzyvy. Novye sočineniâ N.A. Rimskiego-Korsakova. „Switezânka” (Iz Mickeviča, v perevode L. Meâ). Kantata [...], *Russkaâ muzykh. gaz.* 1898 z. 10 s. 908-

-909. — W. BEŁZA, Mickiewicz kompozytorem, w: Szkice, wspomnienia, obrazki, War. 1901 s. 86-94; Z epoki Mickiewicza, Lw. 1911 s. 117-126. — Z. JACHIMECKI, Karol Loewe jako twórca muzyki do ballad A. Mickiewicza, *Pam. Lit.* 1907 s. 77-80. — Z. NOSKOWSKI, Stanowisko Moniuszki wobec Mickiewicza, *Śpiewak* 1931 nr 5-6. — M. GLIŃSKI, Premiera „Świtezianki” Morawskiego, *Muzyka* 1931 nr 4/6. — F. STARCZEWSKI, Melodia Adama Mickiewicza, *Muzyka* 1931 nr 10. — K. STROMENGER, „Świtezianka” Morawskiego, *Wiad. Lit.* 1931 nr 21. — F. STARCZEWSKI, Adam Mickiewicz w muzyce, *Muzyka* 1934 nr 6/7. — P. ETTINGER,

Cezary Cui a Mickiewicz, *Wiad. Lit.* 1935 nr 19.
— Mickiewicz natchnieniem kompozytorów rosyjskich, *Prawda Wil.* 1940 nr 82.

2925. A.P. COLEMAN, M.M. COLEMAN, Mickiewicz in music. A study of the musical uses to which the poems of A. Mickiewicz have been put together with twenty-five songs written to the Poet's words from 1827-1947, Nowy Jork 1947. — Z. MYCIELSKI, „Sonety krymskie”. Notatnik muzyczny, *Odrodzenie* 1947 nr 51-52 [dot. komp. Moniuszki]. — F. GERMAN, „Hej radością oczy błysną”. O muzycznych zainteresowaniach Mickiewicza, *Odra* (Kat.) 1949 nr 26. — Z. JACHIMECKI, Poezje A. Mickiewicza w utworach polskich i obcych kompozytorów, *Wiedza i Życie* 1949 nr 4. — Adam Mickiewicz w pieśni polskiej i obcej: głos z fortepianem, red. Z. Lissa, O. Łada, War. 1955. Rec.: J. Mickiewicz w pieśni polskiej i obcej, *Twórczość* 1955 nr 11. — K. MUSIOŁ, Adam Mickiewicz w muzyce rosyjskiej, *Świat i Życie* 1955 nr 28. — K. MUSIOŁ, Mickiewicz w pieśni i muzyce niemieckiej, *Świat i Życie* 1955 nr 30. — J. PROSNAK, Ze studiów nad twórczością muzyczną do słów A. Mickiewicza, War. 1955. — I.F. BÈLZA, „Grażina” B. Lâtošinskogo, *Soobš. Instit. ist. isk.* 1956 t. 9 [opera na motywach „Grażyny”]. — I.F. BÈLZA, Mickevič i muzyka, w: *Literatura slavânskikh narodov*, t. 1: Adam Mickevič K 100-letiju so dnâ smerti. Sbornik statej, red. V.V. Vitt, B.F. Staheev, Mos. 1956. — F. GERMAN, Chopin i Mickiewicz, *Roczn. Chopinowski* t. 1: 1956 s. 227-253. — I.F. BÈLZA, Tematyka mickiewiczowska w twórczości Latošyńskiego, *Muzyka* 1957 nr 2/2 (5); Z dziejów polsko-rosyjskich kontaktów muzycznych, tłum. S. Prus-Więckowski, E. Dziębowska, Kr. 1963 s. 135-149. — I.F. BÈLZA, Adam Mickiewicz a muzyka rosyjska, w: *Z dziejów polsko-rosyjskich kontaktów...*, s. 122-134. — B.M. DOBROVOL'SKIJ, L.P. PAVLOVA-SIL'VANSKAÂ, Muzykal'nye proizvedeniâ na teksty Mickeviča, w: *A. Mickevič v russkoj pečati. 1825-1955: Bibliografičeskie materialy*, oprac. B.M. Bogatyr', Â.L. Levkovič, A.S. Morsihina, A.N. Stepanov, red. M.P. Alekseev, Mos. 1957. — J. PROSNAK, Z mickiewiczowskiego teatru operowego, *Ruch Muz.* 1963 nr 15-16.

2926. F. APPEAL, Adam Mickiewicz „Precz z moich oczu!”. Zu den Übersetzungen des

von Chopin vertonten Gedichts, *Die Welt der Slaven* 1972 t. 1. — P. FRANKLIN, „Funeral Rites”. Mahler and Mickiewicz, *Music and Letter* 1974 nr 2. — Mickevičiaus ir S. Moniuskos kūrybos vakaras, *Liter. ir Meno Metr.* 1975 t. 17 s. 136-138. — K. MUSIOŁ, Mickiewicz w muzyce europejskiej, *Poradnik Muz.* 1976 nr 7/8. — A. MATRACKA-KOŚCIELNY, Poezja a muzyka w twórczości pieśniarskiej Moniuszki do tekstów Mickiewicza, w: *Szkice o kulturze muzycznej XIX w. Studia i materiały*, t. 4, War. 1980 s. 62-116. — K. MICHAŁOWSKI, Poezje A. Mickiewicza w kompozycjach muzycznych, w: *A. Mickiewicz, Dzieła wszystkie. S. I: Dzieła poetyckie, proza artystyczna i pisma krytyczno-literackie*, t. 1, cz. 4, red. K. Górski, Wr. 1986. — K. TARNAWSKA-KACZOROWSKA, I.J. Paderewski: „Nad wodą wielką i czystą”, pieśni op. 18 nr 4 do słów A. Mickiewicza (ok. 1889), w: *Forma i ekspresja w liryce wokalne 1808-1909. Interpretacje. Materiały z sesji naukowej*, red. M. Tomaszewski, Kr. 1989 s. 169-178. — A. MATRACKA-KOŚCIELNY, „Świtezianka” Mickiewicza w pieśniach M. Szymanowskiej, Moniuszki i Rimskiego-Korsakowa, w: *Wiersz i jego pieśniowe interpretacje. Zagadnienie tekstów wielokrotnie umuzyycznianych*, red. M. Tomaszewski, Kr. 1991 s. 116-124. — J. TOKARZ, Związki A. Mickiewicza z muzyką, *Ruch Lit.* (Kr.) 1992 z. 6. — I. JANIK, Mahler alla polacca, *Ruch Muz.* 1993 nr 17. — L. POLONY, Polka na temat Mahlera, *Ruch Muz.* 1993 nr 21. — A. MATRACKA-KOŚCIELNY, Mickiewicz, muzyczność pieśni i pieśń polska, w: *Poezi i ich muzyczny rezonans. Od Petrarki do Tetmajera*, red. M. Tomaszewski, Kr. 1994 s. 141-154. — M. JANICKA-SŁYSZ, „Trzy sonety” Broniusa Kutavičiausa. Muzyka z poezji A. Mickiewicza, w: *W kręgu muzyki litewskiej*, red. K. Droba, Kr. 1997 s. 47-60.

2927. E.V. PATLATAJA, Adam Mickevič v muzyke, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčasci A. Mickeviča. Zbornik materyjałaŭ Mižnarodnaj navukova-tėarėtyčnaj kanferėnciji „Asoba i tvorčasc' A. Mickeviča ŭ kantėksie susvetnaj literatury”*, red. U.A. Šen'kavec, S.N. Špak, Brześć 1998 s. 441-446. — K. ŚAŚCIŁOŪSKAÂ, Adam Mickevič i Stanisłaŭ Manuška âk pradžaŭnik i slavânskaga ramantyzmu, w: *Adam Mickevič i nacypânal'nyâ kul'tury. Materyjaly Mižnarodnaj naukovej kanferėnci (Minsk, 7-11 verasnja 1998 g.)*, red. Ŭ. Bohan, N. Davydzenka, M. Kascjuk i in., Mińsk

1998 s. 310-315. — M. TOMASZEWSKI, Mickiewicz u źródeł liryki wokalne Stanisława Moniuszki, w: *Dzieło muzyczne między inspiracją a refleksją*, red. J. Krassowski, Gdańsk 1998 s. 104-122. — T.N. ŽELTOVA, Lirika A. Mickeviča v vokal'noj muzyke pol'skih kompozitorov sovremennikov poëta, w: *Večnyja problemy i vobrazy ŭ tvorčacšci A. Mickeviča...*, s. 474-476. — M. JABŁOŃSKI, Adam Mickiewicz a muzyka polska i europejska, *Kron. Wielkop.* 1998 nr 4. — J. CHACIŃSKI, Związki słowno-muzyczne poezji A. Mickiewicza oraz pieśniarskiej twórczości Chopina i Moniuszki, w: *Mickiewicz interdyscyplinarny. Materiały z konf. zorganizowanej przez Instytut Fil. Pol. WSP oraz Miejską Bibl. Publ. w Słupsku w dn. 18-19 grudnia 1998 r.*, red. K. Cysewski, Słupsk 1999 s. 7-14. — A. WYPYCH-GAWROŃSKA, Muzyczno-dramatyczne adaptacje utworów A. Mickiewicza w teatrze lwowskim do 1918 r., *Pam. Teatr.* 1999 z. 1 [dot. kantaty „Widma” S. Moniuszki (1884/1885), opery „Konrad Wallenrod” W. Żeleńskiego (1884/1885), opery „Pourót taty” H. Jareckiego (1896/1897), opery „Pan Tadeusz” T. Wydzgi (1906/1907)].

2928. Mickiewicz i muzyka. Słowa – dźwięki – konteksty, red. T. Brodniewicz, M. Jabłoński, J. Sęszewski, Poz. 2000.

Zawartość: B. POCEJ, Doświadczenie mistyczne a muzyczność poetycka wiersza; — M. TOMASZEWSKI, Mickiewiczowskie teksty, „tony” i inspiracje; — I. PONIA-TOWSKA, Pieśni solowe Marii Szymanowskiej do tekstów A. Mickiewicza; — B. KASPRZAKOWA, „Moja pieszczotka” A. Mickiewicza wielokrotnie umuzyczniona; — A. NOWAK, Pieśni solowe Stanisława Moniuszki do tekstów A. Mickiewicza; — Z. CHECHLIŃSKA, Pieśni solowe Władysława Żeleńskiego do tekstów A. Mickiewicza; — R.D. GOLIANEK, „I ugodził w sam łeb wojewody”. O narracji w balladzie symfonicznej „Wojewoda” Piotra Czajkowskiego; — M. DZIADEK, Młodopolski kult wieszczów w przełożeniu na osobę i dzieło Ryszarda Wagnera. Przyczynek do historii „szachu wagnerowskiego” w Polsce; — H. LORKOWSKA, Wokół „świąt Mickiewiczowskich” organizowanych przez poznańczyków w Teatrze Polskim w latach 1875-1920; — J. ŚWIDZIŃSKI, Adam Mickiewicz w salonach literacko-muzycznych Odessy, Moskwy i Petersburga.

2929. W. RUDZIŃSKI, Moniuszko a Mickiewicz – Mickiewicz a Moniuszko, w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowska pamięci. Materiały III Międzynar. Konf. w Białymstoku 9-12 IX 1998 w trzech tomach*, t. 2: W kręgu literatury i sztuki, red. E. Feliksiak, E. Sidoruk, Białystok

2000 s. 75-82. — M. ANKUDOWICZ-BIEŃKOWSKA, Liryka A. Mickiewicza w repertuarze koncertowym wileńskiego chóru „Echo” (1925-1939), w: *Wilno i ziemia Mickiewiczowska pamięci...*, t. 2, s. 251-258. — A. TUCHOWSKI, W kręgu ballady romantycznej: „Świtezianka” Mickiewicza jako źródło inspiracji w twórczości Chopina i Moniuszki, *Muzyka i Liryka* 2000 t. 8 s. 147-163. — A. PUKSZTO, „Balladyna” i „Pan Tadeusz”, *Kur. Wil.* 2001 nr 174 [dot. m.in. opery radiowej na podstawie utworu w Filharmonii Narodowej w Wilnie; 9 IX 2001]. — M. CZERKASZYNA-HUBARENKO, Poezja A. Mickiewicza w twórczości kompozytorów ukraińskich, w: *Pieśń polska. Rekonesans. Odrębności i pokrewieństwa. Inspiracje i echa*, red. M. Tomaszewski, Kr. 2002 s. 363-372. — V. KOSTKA, Pieśni Ignacego Jana Paderewskiego do słów A. Mickiewicza, w: *Pieśń polska. Rekonesans. Odrębności i pokrewieństwa. Inspiracje i echa*, red. M. Tomaszewski, Kr. 2002 s. 81-89; *Muzyka i Liryka* 2002 t. 10 s. 81-89. — H. LOOS, Carl Loewes Balladen nach Texten von Adam Mickiewicz, w: *Pieśń polska. Rekonesans...*, s. 351-361; *Muzyka i Liryka* 2002 t. 10 s. 351-362. — W. NOWIK, „Moja pieszczotka” F. Chopina do tekstu A. Mickiewicza. Inspiracje, kreacje, poetyka, *Muzyka i Liryka* 2002 t. 10. 39-52; *Pieśń polska. Rekonesans...*, s. 39-51. — R. RITTER, Adam Mickiewicz und die Musik, w: *Sendung und Dichtung. Adam Mickiewicz in Europa*, wyd. Z. Krasnodębski, S. Garsztecki, Hamburg 2002 s. 83-116.

2930. T. BARANOWSKI, Wątek Mickiewiczowski w II „Symfonii” Gustava Mahlera, *Muzyka* 2003 nr 1 [inspiracje „Dziadów” w I części II „Symfonii” zatytułowanej pierwotnie „Todtenfeier”]. — A. WOJDA, „Świtezianka”. Ballada literacka Mickiewicza i ballada muzyczna Loewego, w: *Lektury polonistyczne. Retoryka a tekst literacki*, 2, red. M. Hanczakowski, J. Niedźwiedz, Kr. 2003. — E. NAWROCKA, Mickiewicz śpiewany, w: *Mickiewicz w Gdańsku. Rok 2005. Materiały międzynarodynar. konf. nauk. na 150-lecie śmierci poety*, red. J. Bachórz, B. Oleksowicz, Gdańsk 2005 s. 507-515. — E. DRYGLAS, Słowo wytrącone z ciższy. O twórczości muzycznej do słów „Sonetów krymskich” A. Mickiewicza, w: *Mój Mickiewicz. Studenckie Naukowe Koło Edytorsko-Tekstologiczne*, Tor. 2006 s. 51-62 [materiały konf. z okazji

150. rocznicy śmierci A. Mickiewicza, Tor. 11 maja 2005]. — M. CHACHAJ, Libretto do opery „Pan Tadeusz” z poematu A. Mickiewicza Jana Tomasa Wydzgi (1905), w: Adam Mickiewicz. Dwa wieki kultury polskiej. Studia, red. K. Maciąg, M. Stanisław, Rzeszów 2007 s. 437-445. — W. NOWIK, Adam Mickiewicz's my little fondling in the song of Polish Romanticists. Inspirations – messages – references, *Interdisc. Stud. in Music*. 2007. — S. SUPONEVA, Adam Mickevič i S. Manuško: poetiko-muzykal'noe vzaimoproniknovenie, w: Melodii, kraski, zapahi „maloj rodin” A. Mickeviča. Sbornik naučnyh rabot, [red. S.F. Musienka], Grodno 2008 s. 181-184.
2931. M. SOKALSKA, O Zdradzie i zdradzie w operowych adaptacjach „Konrada Wallenroda” A. Mickiewicza, *Pol. Roczn. Muzyk.* 2016 s. 315-342. — M. SUŁEK, Stanisław Moniuszko i inni kompozytorzy wobec poezji A. Mickiewicza, *Kr.* 2016. Rec.: M. SOKALSKA, Dźwiękiem i słowem o poezjach Mickiewicza, *Kont. Kult.* 2018 z. 2. — P. WOJCIK, S. PICARD, Chopin, Mickiewicz. Zwei Nationalklassiker und der Ursprungsmythos der Ballade, w: Über den Ursprung von Musik. Mythen-Legenden-Geschichtsschreibungen, red. S. Wegner, Würzburg 2017 s. 114-121. — G. NUREK, Mickiewicz reactivated, *New East. Eur.* 2018 z. 3-4 [dot. muzyki ukraińskiego zespołu rockowego Haydamaky do „Sonetów krymskich”]. — A. BORKOWSKA-RYCHLEWSKA, Mickiewiczowskie ślady w librettach Jana Chęcińskiego do oper Stanisława Moniuszki, w: Mickiewiczowskie konteksty, red. M. Cieśla-Korytowska, *Kr.* 2019 s. 317-338. — A. SEWERYN, Penderecki i inni. O muzycznych rekontekstualizacjach „Sonetów krymskich”, w: Mickiewiczowskie konteksty..., s. 295-315. — M. SOKALSKA, Adam Mickiewicz i drugie życie kantaty, w: Mickiewiczowskie konteksty..., s. 271-295.
2932. D. KASZUBA, Rockowa podróż na Wschód. Projekt Mickiewicz – Stasiuk – Haydamaky jako muzyczne continuum prozy Andrzeja Stasiuka, *Nowa Dekada Krakowska* 2020 nr 1/2. — M. SOKALSKA, U stóp pomników. Kantaty okolicznościowe ku czci A. Mickiewicza i J. Słowackiego, *Prace Fil. Literat.* 2020 s. 151-169. — W. MARYJKA, Mickiewicz – Stasiuk – Haydamaky. Literacko-muzyczne podróże po stepach Akermanu, *Czyt. Lit. Łódz. Stud. Literat.* t. 10: 2021 s. 139-150. — E. HOFFMANN-PIOTROWSKA, „Życzliwy prześladowca” (A. Mickiewicz), w: Fryderyk Chopin. Przemyśle ze słowem, War. 2022 s. 174-189. — M. PIOTROWSKA, Narrator czy... poeta oralny? Mickiewiczowski „Powrót taty” w opracowaniu muzycznym Henryka Jareckiego i Jana Gołębiowskiego, *Pozn. Stud. Polon. Seria Lit.* t. 42: 2022 s. 157-170. — K. LISIECKA, Imperatyw syntezy sztuk? Młody Mickiewicz i hasło „opera” w *Allgemeine Theorie der Schönen Künste* J. G. Sulzera – przyczynek do historii recepcji, w: Piękna przenikliwość. Księga jubil. ofiarowana Prof. Elżbiecie Nowickiej, red. A. Borkowska-Rychlewska, K. Lisiecka, Poz. 2023 s. 391-410.

21.4. Recepcja w mediach elektronicznych (cyfrowych)

2933. M. URSEL, O edycji: „Mickiewicz. Almanach multimedialny”, *Warszt. Polon.* 1998 nr 1. — Epoka „Pana Tadeusza”. Panorama multimedialna, red. A. Siewierska-Chmaj, J. Pulnar, Rzeszów 1999. — J. SĄD., Podróże po rękopisie. Różne wersje „Pana Tadeusza”, *Rzeczp.* 1999 nr 282 [dot. wydania przez Zakład Narodowy im. Ossolińskich zestawu płyt CD z zapisem tekstu rękopisu poematu]. — A. ZAWADOWSKA, Multimedialny świat wieszcz, *Kino* 1999 nr 4 [dot. wyd. CD „Adam Mickiewicz – wiersze i świat”]. — Adam Mickiewicz. Wiersze i świat. Widowisko multimedialne, scen. A. Zawadowska, konsultacja merytoryczna M. Janion, War. 2000 [CD-ROM]. — Mickiewicz. Almanach multimedialny, Wr. 2008 [CD-ROM; utwory, szkice, recytacje, fragm. filmowe i teatr; ilustracje, gry, quizy].
2934. Miron Białoszewski plays Adam Mickiewicz „Dziady”, War. 2012 [audiobook]. — Atlas polskiego romantyzmu. Świat – Europa – Polska, red. D. Siwicka, M. Zielińska, War. 2014

- [dokument elektroniczny]. — J. SKWORZ, Adaś Mickiewicz: łobuz i mistrz, czyta M. Radel, Poz. 2018 [audiobook; nagranie w formacie mp3]; wyd. nast. 2019, 2023. Rec.: B. LISTWOŃ, Przegląd książek, *Biblioteka w Szkole* 2028 nr 5. — Stowarzyszenie Evviva l'Arte prezentuje: „Dziady” cz. II: słuchowisko. Scenariusz Adam Mickiewicz, Oleśnica 2020 [audiobook]. — I. KIENZLER, Mickiewicz: miłości i romanse, War. 2021 [audiobook]. — Stowarzyszenie Evviva l'Arte prezentuje: „Ballady i romanse”, Oleśnica 2021 [audiobook]. — Mickiewicz cyfrowy [wizualno-muzyczne interpretacje „Ballad i romansów”]. Projekcja na budynku Teatru Polskiego w Poznaniu, Poz. 2023 [praca grupy MediaLab, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu].

Indeks nazw osobowych

Indeks nie obejmuje postaci fikcyjnych, literackich, mitologicznych oraz nazwisk wchodzących w skład innych nazw własnych, np. wydawnictw, teatrów; wyłączenie to nie dotyczy tytułów opracowań. Nazwiska pisane innym niż łaciński alfabetem podano w transkrypcji międzynarodowej. Formy oboczne, pseudonimy i kryptonimy podano w nawiasie okrągłym po nazwisku właściwym. Numery przy nazwiskach odsyłają do numerów pozycji bibliograficznych, tj. pojedynczych haseł lub ich bloków. Pseudonimy pisarzy, które funkcjonują w obiegu literackim jako główne lub jedyne nazwiska pisarzy (np. Bolesław Prus, Adam Pług, Cezary Jellenta), umieszczamy w porządku alfabetycznym nazwisk (podając w nawiasie właściwe nazwisko).

** 1072, 1149

** (S.E. Koźmian?) 1237

*** 635, 1696, 1727

-, 635, 1727

-ag- zob. Grobelný Andělin

A.B. 1984, 2268

A.B. zob. Bronarski Alfons

A.C. (Adam Ciesielski?) 2392

A.G. 794

A.M.... 1727

A.P. z M. 2035, 2308

A.R. zob. Rościszewski Adam

A.S. zob. Olizarowski Tomasz August

A.S. zob. Skałkowski Adam Mieczysław

AB zob. Bonnetty Augustin

Abala Mirdza 257, 1873

Abašidze Grigol G. 2168, 2673

Abbatucci Jacques Pierre Charles 1739, 1878

Abdykerimov K. 1196

Abe zob. Biernacki Andrzej

Abramova Ekaterina I. 275, 1271

Abramowicz H. (Herkulan?) 2372

Abramowicz Jacek 425

Abramowicz (Abramavičūs) Władysław 1158, 1362, 2089

Abramowicz Zofia 404, 773, 1063, 1102, 1108, 1176, 1321, 1327, 1374, 1615, 1619, 1801

Abramowska Janina 264, 1096, 1369

Ábrányi Kornél 2052

Abriszewska Paulina 920

Achmatowa Anna zob. Ahmatova Anna

Achremowiczowa Wanda 207, 1428, 1508

Ad. zob. Darowski Adam

Ada (pseud.) zob. Łubieńska Anna Gwidona

Adam Christopher 1278

Adamczewski Stanisław 520

Adamowicz Krystyna 2264

Adamski Jan (pseud. Prawdośław) 827, 1005

Adamus Jan 2088

Adel'gejm Irina E. 255, 324, 572, 1445, 1592, 1791, 1798

Aër zob. Rzązewski Adam

Agueva Tat'ana 258

Agičić Damir 1213, 1891

Agosti Garosci Cristina 729, 1567, 1758

Agoult de Flavigny Marie 199, 215, 1093, 1135, 1734, 1739, 1870, 1878, 2059

Ahmatova (Achmatowa) Anna 1575, 1584, 1875

AJ zob. Jenežić Anton

Ajschylos 891, 1641

Ajwazowski Gabriel 1832, 2302

Ajzenštok Ieremiâ Â. 210, 1571, 1725

Akinčić Ivan I. 275, 1349

Aksakov Ivan S. 1557, 1584, 1875

Akulín Ěduard 2727

Alāhnovič Mikalaj M. 275, 1530

Al'bert Inna 258, 288, 1877

Albertus (pseud.) 282, 1391

Albin Janusz 241, 1168, 1170, 2294

Albrecht Krystian 1066, 1385

- Alchimowicz Kazimierz (Al'himovič Kazimir) 290, 1880
- Aleksander I, car Rosji 713, 1565, 1643
- Aleksander II, car Rosji 1154, 2084
- Aleksandravičius Egidijus 311, 1882
- Aleksandrov Aleksandr I. 1416
- Aleksandrovič Scăpan H. 1189–1190, 2199
- Aleksandrowicz Alina 245, 752
- Aleksandrowicz Tadeusz 1062
- Alekseenko (Aleksiejenko) Mihail A. 288, 763, 908, 1098, 1203, 1453, 1534, 1537, 1586, 1675, 1740, 1877, 1879, 2733
- Alekseev (Alekszejew) Mihail P. 77, 788, 1161, 1186, 1193, 1196, 1234, 1572, 1857, 2025, 2353, 2925
- Aleksnina Ina 256, 1821
- Alexandrowicz Stanisław 257, 299, 2002, 2072
- Alf zob. Szczepański Alfred
- Alighieri Dante 175, 264, 381, 919, 1010, 1014, 1647, 1671, 1683
- Alimerdan Topczy-Basza Dżafar 1693, 1727, 1287
- Alimpieva Roza V. 1543
- Aljaščënja M.M. 275, 758
- Amborski Jan 127–128, 131, 1219, 1246, 1273
- Ambroziak Daria 1975
- Ambuš Josef 390
- Anan'eva (Ananieva) Nataliâ E. 1545, 1592, 1596
- Andrejczyk Małgorzata 447, 578, 1491
- Andrejčin Ljubomir 1503
- Andrêu Pătro 2709
- Andriolli Michał Eluiro 714, 718, 739, 741, 753–754, 1429, 2357–2359, 2920
- Andrzejewski Bolesław 298, 1312
- Angelov Bożan 1247
- Anioł Ślăzak (Angelus Silesius) 128, 323, 616, 619–621, 1014–1015, 1054, 1057, 1650
- Anisimova Sofia N. 2295
- Aniśko Grażyna 537
- Ankudowicz-Bieńkowska Maria 300, 2929
- Ankiewicz Stanisław 1137, 1149, 2062
- Ankiewiczówna Henrieta Ewa secundo voto Kuczkowska 125, 128, 464, 1951, 1960, 2032, 2079–2080, 2443, 2744
- Annenkov Pavel V. 2388
- Antokol'skij Pavel G. 2665, 2673
- Apostoł Marian 1092, 1305
- Appeal Friedrich 2926, 1223
- Apulejusz (Lucius Apuleius) 793
- Aranowicz Maria 244, 2225
- Araszkiewicz Łucja 88–95, 97, 100–102, 104, 106
- Arcimovič Valerian È. 737
- Arcybašev (Arcybaszew) Mihail P. 1584, 1875
- Arep'ev Nikolaj F. 1074, 1599
- Arhipova Arina V. 839, 1581–1582
- Ariosto Lodovico 1647, 1663
- Arndt Ernst Moritz 211, 797, 1652
- Arnol'd Û.K. 1241
- Arnsztajnowa Franciszka 2751
- Aronson Mark I. 641, 1564
- Aročka L.Ĺ. 275, 758
- Aročka Mikola 2710
- Artaud Antoine 1659
- Artwińska Anna 322, 397, 791, 838, 992, 1014, 1034, 1050, 1406, 1440, 1453, 1460, 1581, 1672, 1676, 1731, 1789, 1791, 1798, 1801, 1808
- Asachi Gheorghe 1857
- Asanka-Japoł Michał 2112, 1277, 1634
- Aseev Nikolaj N. 1186
- Askenazy Szymon 2019
- Asnyk Adam (pseud. El...y) 1839, 2137–2138, 2183, 2186, 2188, 2504, 2838
- Ast Friedrich 1063
- Astruc Aristide 1870, 1878, 1331, 1734, 1739
- Aškerc Anton 2600
- Athenas Georges (pseud. Leblond Marius-Ary) 1076, 1734, 1870
- Auden Wystan Hugh 370, 1275
- August III Mocny 1644, 2037
- Augustajtis F. 1633
- Augustyniak Bogdan 1005
- Augustynowicz Tomasz (Avgustinovič Foma M.) 1952
- Aulak Jolanta 1202, 1222, 1285, 1309, 1586, 1776
- Austen Jane 780
- Avgustinovič Foma M. zob. Augustynowicz Tomasz
- Avril Adolphe d' 714, 1241
- Axer Jerzy 344, 350, 543, 903, 1062, 1109, 1446, 1668, 1684–1685, 1687, 2096
- Axerowa Anna 1104, 1374
- Ayşen Kaim Agnieszka 347, 401–402, 576, 621, 1110, 1176, 1280, 1323, 1481, 1688, 1801, 1889, 2076, 2301
- Âcimirskij (Jacimirski) Aleksandr I. 1559
- Âckevič Zmicer L. 257
- Âkovenko Sergij 278

- Ânicki Mihail Ī. 275
Ânko Dmitro G. 2329
Ânko Žanna 258
Ânuškevič Âzep (Januszkiewicz Jazep) 1266, 1618
Âsinskij Ieronim I. 2012
Âskevič Alena 257, 1613, 1673
- B. (Biegeleisen H.?) 1126
B.Z. 1357
Baader Franz 291, 304, 1110, 1678, 1688
Babicki Krzysztof 978
Babiščèvič Alâksandr 275, 1258
Babiščèvič V.V. 275, 1821
Babler Otton Franciszek 616, 1288, 1650, 1853
Bachelard Gaston 354, 576
Bachórz Józef 246, 255, 290, 314, 324, 331, 395, 400–401, 449, 570, 586, 589, 620, 624, 626, 649, 758–760, 766, 769, 773, 844, 872, 919, 1032, 1053–1054, 1096–1097, 1103, 1124, 1140, 1210, 1220, 1306, 1308, 1314–1315, 1350, 1373, 1435, 1441, 1445–1446, 1448, 1462, 1465–1468, 1475, 1530, 1532, 1544, 1590, 1619, 1673, 1686, 1743, 1786, 1791, 1793, 1828, 1884, 2002, 2005, 2030, 2065, 2103, 2105–2106, 2129, 2148, 2200, 2332, 2335, 2930
Backvis Claude 2206
Bacon Francis 405, 1328
Baczko Bronisław 1299
Baczyński Stanisław 149
Badeckij Boris A. 2783
Badura (Simonides) Dorota 2116
Badurina Natka 1887
Baer Magdalena 1494
Baevskij Vadim 1580
Bagadzâž Mikola K. 257, 2102
Bagdanovič Maksim A. 337, 1883, 1888
Bagdanovič Īryna 257, 275, 331, 1020, 1446, 1468, 1673, 1873, 1883
Bagińska Lucyna 1829
Bagiński Paweł 523, 567
Bağlajewski Arkadiusz 243, 296, 314, 586, 647, 852, 943, 1109, 1328, 1454, 1687, 1773, 1784, 1791, 1804–1805, 1807, 1809, 1813, 1821, 1827, 1939, 2000, 2073, 2124, 2787–2788
Bagušèvič (Bahuszewicz) Franciszak 342, 1889
Bahneva Alina 437, 483, 1219, 1233
Bahtin Nikolaj I. 1560, 1584, 1713, 1875
Bajcar Adam 2331
Bajdor Alicja 681, 2358
Bajerowa Irena 1514, 1522
Bajko Marcin 446, 586, 775, 922, 1110, 1492, 1547, 1686, 1688
Bajkowska Hanna 2234
Bajor Alwida Antonina 758, 966, 2332
Bajserowicz Irena Anna 2359
Bakoš Mikuláš 1220, 1848
Bakunin Awdotia (Eudoksja) M. 344, 2087, 2099, 2106
Bakunin Michaił A. 272, 304, 1296, 1568, 1592
Balajka Bohuš 1849
Balandina Nadiâ 258
Balašaitiene Danutė 1873
Balatèvič (Bolotevič) K. 394
Balbus Stanisław 939, 1100, 1615
Balcerzan Edward 264, 1771, 1776, 1786
Baldensperger Fernand 215, 1637, 2059
Balicka Zofia 1760
Balicki Stanisław Witold 832, 1759
Baliński Ignacy (krypt. Ig.B.) 2314, 2657
Baliński Stanisław 187, 194, 2659, 2674, 2838, 2892
Balk Henryk 886
Bal'mont (Balmont) Konstantin D. 638, 829, 1584, 1875
Ballanche Pierre 1734, 1739, 1870, 1878
Balowski Mieczysław 274, 280, 772, 919, 1052, 1105, 1107, 1800, 1266, 1474–1475, 1530, 1534, 1544, 1546, 1593, 1614–1615, 1618, 1685, 1800, 1888
Balsano Maria Antonella 464, 1671
Baluch Jacek 1196, 1253
Balzer Oswald 858
Bałczewski Marcin 2793
Bałczewski Marian 347, 401–402, 1321, 1323
Bałkowskij Krzysztof 942
Bałucki Michał 2289, 2309, 2585
Bałus Wojciech 2354
Banaszkiewicz Jacek 749
Banaś Wincenty zob. Młynarski Zygmunt
Bandrowski Jerzy (krypt. j.b.) 1076, 2051
Bandurski Władysław 1562
Baniewicz Elżbieta 2919
Banowska Lidia 322, 352, 358, 446, 576, 620, 705, 777, 851, 923, 1016, 1213, 1484–1485, 1789, 1791, 1794, 1801, 1812
Bánsky Josef (Bański Józef) 53, 67, 1190–1191, 1220, 1608, 1648, 1850, 1854, 1856, 2198

- Bańkowski Piotr 33, 1023, 1270, 1385, 1997, 2094
 Bar Adam 1722, 1757, 2365, 2367, 2369, 2667
 Bar Irena 2171, 2340
 Baradulin Rygor I. 2712
 Baran Agnieszka 1227, 1230
 Baran Beata 292, 1677, 1880
 Baraniak Magdalena 1812, 1815
 Baranov (Baranow) Andrej 1887, 1592
 Baranowska z Lipskich Agnieszka 2475
 Baranowska Małgorzata 1779
 Baranowski Bolesław Adam 1333, 2137
 Baranowski Henryk 1361
 Baranowski Tomasz 843, 2930, 1468
 Baranowski Wojciech 1334
 Barańczak Stanisław 343, 1530, 1545, 1781
 Barański Adolf 1241
 Barański Dariusz 2334
 Barański Zbigniew 258, 1101, 1587, 2616, 2734
 Baratašvili Nikoloz (Baratašvili Mikołaj) 298, 788–789, 1692, 1859, 1861, 1881
 Baratyński Evgenij A. (Boratyński Eugeniusz) 1584, 1851, 1875, 2366, 2370
 Barącz Tadeusz 2336
 Barbar Oton (Otto) 1844
 Barbasz Wilhelm 1758
 Barcik Mieczysław 2064
 Barczyński Janusz 2062
 Bardini Aleksander 948
 Bardo di Bardi zob. Cempini Leopoldo
 Barkoŭski Ales' 257, 1873
 Barłowska Maria 1029
 Baroŭka Vanda 331, 337, 770, 1888
 Barrès Maurice 376, 1734, 1739, 1870, 1878
 Barseghian Bella 1865
 Barsukova Īryna 337, 342, 1220, 1280
 Barszcz Leszek 907
 Barsŭk U.U. 275
 Barščeŭski (Barszczewski) Alāksandr (Barszczewski Aleksander) 257, 1873, 2198
 Barščeŭski Ān (Barszczewski Jan) 1384
 Bartáu Rudolf 1850
 Bartczak Kacper 1814, 2738
 Bartelski Lesław M. 2782, 2848
 Bartenev Petr I. 1285, 2012, 2014
 Barthou Louis 731, 1734, 1739, 1870, 1878
 Bartkiewicz Kazimierz 1051
 Bartol Izabella 447
 Bartol Krystyna 358
 Bartol-Jarosńska Danuta 253, 285, 295, 572, 764, 1207, 1262, 1278, 1874
 Bartoszewicz Albert 1414
 Bartoszewicz Antonina 1768
 Bartoszewicz Kazimierz (pseud. Diabeł) 722, 877, 1955, 2012, 2137, 2149, 2156, 2183, 2306, 2309–2310, 2312, 2501, 2541
 Bartoš Otakar 70–71, 1190, 1649, 1857
 Barwiński Waldemar 2920
 Barys Sāmën (Symon) V. 251, 416, 1969
 Bas Īsīdar 1570, 1996
 Basaj Mieczysław 288, 753, 1089, 1523, 1525, 1534
 Baskakov Vladimir N. 1196, 1579
 Baszindżagian NateĤa 937, 957
 Baszko Agnieszka 464
 Baszkowski Andrzej 2040, 2327
 Bašuckij Aleksandr P. 1950, 2302
 Bataillard Paul 2134, 2302
 Batowski Aleksander 162, 1714
 Batowski Henryk 168, 210, 213, 730, 1012, 1035, 1038–1039, 1041, 1079, 1081–1084, 1133, 1159, 1346–1347, 1565, 1573, 1600, 1602–1607, 1609–1610, 1638, 1640, 1643, 1647, 1651, 1657, 1701, 1842, 1844, 2021–2022, 2024, 2047, 2058, 2060, 2070
 Batŭškov Fedor D. 385
 Baudelaire Charles 577
 Baugnet Charles 1894
 Baumann Carolina 292, 843, 1454
 Baumfeld Andrzej zob. Boleski Andrzej
 Baumfeld Gustaw Bolesław 520, 725, 787, 1003, 1158, 2319
 Baworowski Wiktor 127, 1127, 1703, 1721, 2048, 2419
 Bazan Andrzej 749
 Bazarewski Jerzy 2037
 Bazylczyk Anna 331, 1468
 Bażan (Bażan) Mikola 305, 1864, 1881, 2675, 2695, 2704
 Bālakazovič Bazyli zob. Białokozowicz (Bālakazovič) Bazyli
 Bārējšyk Liliā 290, 1740
 Bălcescu Nicolae 797, 1857
 Bächtold Rudolf 437
 Bæcklund Astrid 1567
 Bąba Stanisław 230, 1530
 Bądzkiewicz Antoni 716, 1149
 Bąk Magdalena 330, 400, 467, 620, 650, 770, 846, 1062, 1104, 1109, 1145, 1176, 1175, 1265, 1316, 1318, 1372, 1374, 1408, 1468–1469, 1545, 1686–1687, 1744, 1747, 1750, 1794–1795, 1797, 1945, 2128

- Bąk Wojciech 1121, 2646
 Bąkowska z Cybulskich Józefa (pseud. Szczę-
 sna) 520
 Bąkowski Klemens 2110, 2308
 Beaulieu Camille 1184
 Beaupré Antoni 1954, 2149
 Beauvois Daniel 253, 311, 371, 373, 376, 561, 635,
 713, 718, 731, 794, 827, 1042, 1064, 1067–1068,
 1070, 1076, 1093, 1147–1148, 1226, 1228, 1331,
 1385–1387, 1438, 1598, 1625, 1673, 1679, 1699,
 1701–1702, 1716, 1734, 1838, 1870, 1894, 2053,
 2134, 2137, 2140, 2143, 2147, 2155, 2160, 2302,
 2317, 2741
 Beczek Jakub 315
 Bečanović Tatjana 1108, 1477, 1617, 1686
 Bednarczuk Alicja 256, 2297
 Bednarczuk Leszek 362, 647, 848, 1526, 1548,
 1551
 Bednarczyk Anna 575, 1227, 1230, 1279
 Bednarczyk Emil 296, 2069, 2148
 Bednarek-Bohdziewicz Agnieszka 403, 621,
 1326–1327, 1408
 Bednarski Tadeusz Zygmunt 1025, 1032
 Bednarz Aleksander 1005
 Bednorz Zbyszko 1344
 Begey Attilio 1393, 1395, 1714, 2135
 Bekker Iosif I. 77, 201, 1193, 1570–1572, 2024
 Beliniak Katarzyna 401
 Belinskij (Bieliński) Vissarion G. 77, 210, 406,
 562, 1072, 1193, 1274, 1276, 1287, 1552, 1571–
 1572, 1579, 1625, 1725, 1857, 1867
 Bella Peter (pseud. Horal) 722, 1839
 Belmont Leo 319, 692, 1783
 Belous N.F. 275
 Beł'ski Ales' 331, 337, 1468, 1888
 Belyj Andrej (właśc. Boris N. Bugaev) 1560,
 1584, 1875
 Bèlza (Bełza) Igor' F. 201, 1004, 1363, 1364, 1430,
 1434, 1857, 1921, 2091–2092, 2171, 2925
 Bèlza Svätoslav I. 1196
 Bełcikowski Adam 124, 127, 130, 331, 372, 489,
 601, 717, 636, 853, 990, 1127, 1413, 1470, 1753,
 2080
 Bełcikowski Jan 1754, 1904
 Bełza Stanisław (pseud. Stanisław Piast) 407,
 629, 1417–1418, 2144, 2146–2147, 2191, 2305,
 2316, 2925
 Bełza Witold 384, 1987
 Bełza Władysław 20, 125–131, 137, 147, 344, 461,
 464, 469, 519, 528, 536, 540, 612, 637, 786,
 1022, 1118, 1126–1127, 1149–1150, 1357, 1630,
 1818, 1905, 1957, 1959, 1979, 1982, 1986, 2012,
 2035, 2049–2051, 2068–2069, 2079–2080,
 2083–2084, 2136–2137, 2151, 2161, 2166,
 2182–2183, 2188–2189, 2288, 1316, 2349–2350,
 2496, 2808, 2924
 Bem Antoni Gustaw 721, 1708, 1785
 Bem Józef 2053
 Benda Lucjan S. 215, 1429
 Benediktov Vladimir G. 562, 1276, 1952
 Benešić Julije 49, 199, 1188, 1852
 Beniowski Maurycy 489, 649, 713, 726, 746, 755,
 767, 774, 829, 1026, 1093, 1418, 1435, 1458,
 1518–1519, 1546, 1671, 1715, 2396
 Benka Urszula Małgorzata 282, 907, 1586, 1779
 Benkendorf Aleksander 1128, 2014, 2088
 Benoit-Dusaussay Annick 397
 Ber Ryszard 2920
 Bérangier Théophile 12, 126
 Berbelicki Władysław 1161, 1163, 2292, 2358
 Berbeć Teresa 1829
 Berent Waław 330, 334, 1174, 1797, 1799
 Bereś Stanisław 1797
 Berezina Valentina G. 77, 1193, 1572, 2025
 Berg Nikolaj V. (pseud. N. Boev) 359, 714,
 1179–1180, 1213, 1241, 1247, 1553, 1555, 1596,
 1707, 2032
 Berger Tilman 289, 573, 633, 649, 762, 842, 1586
 Berkan-Jabłońska Maria 332, 334, 469, 507,
 549, 634, 650, 1143, 1408, 1481, 1545, 1685,
 1745, 1798–1799, 2129, 2361
 Berkov Pavel N. 587
 Berlić Ignjat Alojzi zob. Brlić (Berlić) Ignjat
 Alojzi
 Berlstein Alfred 1857
 Bernacki Ludwik 1152, 2289
 Bernard A. 1160
 Bernard Jan 298, 574, 1587
 Bernard-Griffiths Simone 1101, 2065
 Bernardini Luca 305, 910, 2046
 Bernhardt Rüdiger 1475
 Bersano-Begey Marina 54, 159, 213, 390, 1038,
 1343, 1395, 1647, 1867, 2062, 2213
 Bertani Agostino 372
 Bertillon Louis Adolphe 1734, 1870
 Berulava (Berulawa) Xuta 2715
 Berwińska Krystyna 1820, 2168
 Bepamâtngh Nikolaj N. 331, 1468
 Besser Stanisław 1293
 Bessière Jean 1098

- Bestużev-Rûmin (Bestużew-Riumin) Miha-
il 1276, 1284
- Bethea David M. 1588
- Bevilaqua-Borsody Béla 1186
- Beglin Stefania 2918
- Beznerówna Eugenia 733
- Bezuiński Adam 298, 1052, 2030
- Bialik Chaim Nachman 1771, 1864
- Bialota Marek 939
- Białęcka Aleksandra 1312
- Białęcki Adam 640, 830, 859, 886, 1011, 1421
- Białek Józef Zbigniew 1771
- Białek Klemens 937, 957
- Białobrzaska Marta 1115, 1495
- Białokozowicz (Bălakazovič) Bazyli 288, 319,
1382, 1576, 1581, 1673, 1675, 1730, 1863, 1867,
1883, 2004, 2063
- Białokórska Mirosława 571, 573, 759–760, 1172,
1446, 1448, 1457, 1525–1526, 1533, 1534, 1537,
1540–1541, 1544
- Białoszczyński Tadeusz 2837, 2884
- Białoszewski Miron 1092, 1367, 1768, 1787, 1811,
1813, 2934
- Białota Marek 319, 939
- Białynia Chołodecki Józef (pseud. Walenty
Ćwik) 2111, 2484, 2530–2536
- Białynicka Zofia 1997
- Bičel'-Zagnetava Danuta 2717
- Bidney Martin 575, 2735
- Biedrzycki Miłosz 1814, 2738
- Biegański Władysław 1291
- Biegeleisen Henryk 127, 376, 438, 503, 564, 583,
603, 628, 637, 653, 714, 716, 795, 1022–1023,
1043, 1117, 1126, 1151, 1157, 1182, 1331–1332,
1355, 1377, 1411, 1413, 2049, 2151, 2182, 2315
- Bielak Franciszek (krypt. F.B.) 160, 666, 730,
745, 900, 1157, 1501, 1638, 2319
- Bielatowicz Jan 61, 187
- Bielawa Katarzyna 1621
- Bielawska Loretta M. 734
- Bielawski Krzysztof 1325
- Bielawski Mirosław 2910
- Bielik-Robson Agata 2788
- Bieliński Józef (pseud. Dr. Szeliga) 1982, 1984
- Bielska-Krawczyk Joanna 2073, 2124
- Bielski Aleś 324, 1884
- Biełocka Tatiana 301, 1538, 2126
- Bieńkowski Adam 2112, 2149, 2161
- Bieńkowski Bronisław 142, 520, 551, 566, 642,
721, 829, 1059, 1183, 1499, 1754, 2051, 2166,
2577, 2580
- Bieńkowski Władysław 642
- Bieńkowski Zbigniew 566
- Biergiel Albert (Wojciech) 1721
- Biernacka Joanna 976
- Biernacka Małgorzata 1123, 2095
- Biernacki Andrzej (pseud. Abe) 408, 456, 570,
629, 864, 1017, 1060, 1381, 1500, 1732, 2062,
2354
- Biernacki Michał Marian 1357
- Biernadski Sergiej 905
- Biernawski Ludwik 1340
- Biggs Maude Ashurst 636, 1237, 1243–1245, 1268
- Bilbao Francisco 1677
- Bilczewski Tomasz 780, 1891
- Bilenko Tetâna 258
- Biliński Bronisław 1041, 1663, 1869, 2040, 2042–
2043, 2062, 2123
- Biliński Krzysztof 245, 273, 330, 417, 462, 479, 487,
516, 550, 591, 617, 619, 910, 1306, 1794, 2128
- Bill Stanley 780, 1891
- Billip Witold 467, 560–561, 579–580, 635, 637,
786, 853, 1021, 1116, 1125, 1146–1147, 1236, 1276,
1287, 1354, 1693–1696, 1706, 1709, 1713, 1726–
1727, 2032, 2093, 2364, 2367–2368, 2579
- Bilûtenko (Bilutienko) Elena I. 324, 331, 337,
769–770, 772, 774, 1465, 1468, 1474, 1477
- Binental Leopold 1719
- Biolčev (Białczew) Boân A. 249, 315
- Biolik Maria 1139, 1525
- Biré Edmond 1956
- Birkenmajer Józef 344, 389, 638, 733, 892–893,
1078, 1293, 1420, 1423, 1426, 1502–1503, 1757,
1842–1843, 1992, 2070
- Birkenmayer Sigmund S. 202
- Bitël' (Bitel) Pâtro 1256
- Bitiejko Witalij 2920
- Bitner Vil'gel'm V. 1334
- Bitner Zdzisław 142
- Bizan Marian 1168
- Bizior-Dombrowska Magdalena 1105, 1108–1109,
1175–1176, 1221, 1323, 1620, 1686–1687, 1747,
1804, 1889
- Björnson Björnstjerne 388
- Blagoj (Błagoj) Dmitrij D. 213, 390, 737, 831,
1012, 1025, 1031, 1133, 1571, 2021
- Blake William 284, 365, 1672
- Blažina Dalibor 263, 397, 839, 1873, 1883

- Blinova Tetâna 278
 Blok Aleksandr A. (Błok Aleksander) 1109, 1687, 1889, 2028
 Bloom Harold 1801, 1804
 Blûmenfel'd V. 1510
 Blûth Rafał Marcelli 395, 472, 590, 809, 885–886, 1563, 1918, 2056, 2069, 2071, 2085
 Błachut Władysław 1038, 1344
 Błażejowski Tadeusz 905, 2199, 2216
 Błażewicz Olgierd 976–977
 Błażyńska Beata 1143, 1546
 Błońska Maria 631, 643, 1381
 Błoński Jan 534, 933, 968, 1438
 Błok Aleksander zob. Blok Aleksandr A.
 Błotnicki Franciszek 795
 Błotnicki Hipolit 1733
 Boak Sharon 772
 Bobek Władysław 729, 731, 1185, 1240, 1422, 1564, 1602, 1638, 1640, 1644, 1844
 Boberska Felicja 376
 Bobin Romuald A. 1819
 Bobińska Celina 1342
 Bobko Aleksander 332, 1352
 Boborykin Pëtr D. 719, 721, 757–758, 1584, 1628, 1875, 2156
 Bobran Sabina 1806
 Bobrownicka Maria 931, 1220, 1288, 1251, 1608, 1853, 1856
 Bobrowska Barbara 246, 1773
 Bobrowski Emil 2113, 2166
 Bobrowski Johannes 1661, 1871
 Bobryk Roman 909, 1454, 1587
 Boccara Nadia 775
 Bochenek Małgorzata 516, 1829
 Bocheński Jacek 1849
 Bocheński Tadeusz 607
 Bochnak Adam 792
 Bochnakowa Anna 285, 1260
 Bocian Feliks 2192
 Bock Elżbieta 751, 1439
 Bock Wolfgang 313, 1680
 Boćkowska Maryla 648, 1445
 Bodnar Izabella 937, 961
 Bodusz Tomasz 773, 1801
 Bodzon Joanna 1457, 1541
 Boehme Jacob (Jakub) 130, 255, 323, 616, 620, 825, 887, 922–923, 926, 1053–1054, 1056, 1293, 1308, 1320, 1324, 1421, 1491, 1637, 1670, 1673, 1684, 1688
 Bogatyr' B.M. 77, 1161, 1193, 1572, 1857, 2025, 2353, 2925
 Bogdanowicz Ippolit F. 793
 Bogdanovič Angel I. 2149
 Bogumił Izabela 404, 1376
 Boguska Wanda 300, 1825
 Boguski Henryk (pseud. Daniel Toporski) 128, 130, 133, 376, 625, 636, 787, 1075, 1712
 Bogusławski Antoni 194, 2292
 Bogusławski Władysław 945, 1754
 Bogušis Vitautas 1164, 1997
 Bohan Dorofej D. 1916
 Bohan Ūryj M. 257, 397, 572, 802, 839, 1096–1097, 1172, 1202, 1258–1259, 1349, 1384, 1446–1448, 1530–1531, 1583, 1585, 1613, 1669, 1673–1674, 1780, 1873–1874, 1876, 1916, 1971, 2002, 2028, 2064, 2102, 2175, 2253, 2297, 2359, 2927
 Bohdanowiczowa Zofia 187, 194, 2676
 Boito Arrigo 1891
 Bojanowscy (rodzina) 1136, 2042
 Bojanowski Edmund 237, 1168
 Bojanowski Gustaw 205, 2761, 2778
 Bojanowski Maciej 2038, 2325
 Bojaryn Barbara 2910
 Bojko Monika 304, 1741
 Bojko Pelagia 1480
 Bokszczanin Maria 56, 736, 1188, 1849
 Bolecki Włodzimierz 770, 920, 939, 1100, 1375, 1472, 1615, 1787
 Bolek Anton 1220
 Boleski Andrzej (właśc. Andrzej Baumfeld) 1291, 1717
 Bolesławicz zob. Eulenfeld Bolesław
 Bolewski Jacek SJ 238, 617, 848, 1306, 1438, 1443, 1454, 1475
 Bombik Kornelia 253
 Bonaparte Ludwik Napoleon (zob. Napoleon III)
 Bonč-Bruevič Vladimir 2019
 Bondal Ī.V. 275, 758
 Bonnetty Augustin (krypt. AB) 1068, 1386, 1734, 1739, 1870, 1878
 Bończa-Szabłowski Jan 973, 976, 978
 Boparai Jaspreet Singh 405, 427, 1328
 Borawska Anita 1776
 Borchardt Karol Olgierd 332, 1799
 Borec'kij Miron 258
 Borejko R. 2145

- Borejsza Jerzy W. 1134, 1660, 2058, 2060–2061
 Borejszo Maria 680, 1520
 Boretti Teofil Eugeniusz 1956
 Borisova Mariâ A. 260
 Borkowska Grażyna 770, 1104, 1374, 1887, 1973, 2031, 2335
 Borkowska Wanda 1160
 Borkowska-Rychlewska Alina 322, 352, 358, 508, 780, 875, 923, 1465, 1494, 1812, 1815, 2931–2932
 Bornsztejn Józef 637
 Borovik Oksana 359, 1596, 2301, 2356
 Borovkova-Majkova Mariâ S. 2019
 Borovoj Saul Â. 2024
 Borowczyk Jerzy 121, 264, 266, 277, 352, 256–357, 397, 422–423, 544, 779, 791, 838, 905, 907, 910, 914–915, 925, 992, 1014, 1016, 1034, 1050, 1052, 1213, 1311, 1404, 1406, 1440, 1453, 1460, 1477, 1581, 1672, 1676, 1731, 1789, 1798, 1799, 1804, 2003–2004, 2031, 2046, 2101–2102, 2336, 2922
 Borowiec Aleksandra 778
 Borowska Ewa 1326
 Borowska Małgorzata 1484, 1689
 Borowski Andrzej 839
 Borowski Henryk 2884
 Borowski Leon 1986, 2159
 Borowy Wacław 175, 178, 180–181, 204, 207, 214, 272, 283, 350, 390, 411, 417, 431, 468, 522, 543, 566, 604, 624, 630, 643, 712, 723, 729, 733, 735, 783, 797, 811, 830, 865, 882, 894, 897, 1018, 1025, 1120, 1158–1159, 1361, 1370, 1379, 1419, 1428, 1509, 1515, 1800, 1816, 1990, 2086, 2195, 2317
 Borrow George 1186, 1203
 Borsuk Nina M. 275, 1530
 Borsukiewicz Józef 788, 1575, 1661, 1666, 1861
 Bortnowski Stanisław 705, 749, 1140, 1772, 1824, 1825, 1830, 2294
 Borucka-Nowicka Aurelia 2343
 Borucki Bogdan 490
 Borucki Tadeusz 527
 Borys Iwona 589, 1203, 1282
 Borzowski Stefan 587
 Bosch Hieronim 752
 Bosiacka Anna 1990
 Boska Anna 930
 Bostel Ferdynand 130, 628
 Botev Hristo 1665–1666
 Boukołowski Henryk 2821
 Boulakhovskaia Julia 311, 1882
 Boulay-Paty Evariste 1165
 Boulogne Jacques 1612
 Bourdelle Cléopatre Antoine 215, 2327
 Bourdelle Émile Antoine 1734, 1739, 1841, 1870, 1878, 2147, 2317, 2319
 Bourgeois Robert 285, 298, 759, 1204, 1206, 1230, 1257, 1260
 Bourkane Mateusz 1806
 Bourrilly Jean 199, 215, 584, 1852
 Bouteron Marcel 1030, 2054
 Bousuniwska Tetiana 578, 1495, 1892
 Boy-Żeleński Tadeusz zob. Żeleński Tadeusz (Boy)
 Boyé Edward 162, 1840
 Boyer-Nioche Jean-Auguste 1180, 1841
 Bożyński Adolf 2846
 Brackmann Albert 1341, 1639–1640
 Braga z Symon zob. Tumaš Vitaūt
 Bragaglia Cesare 305, 1238
 Brahmer Mieczysław 157, 200, 1154, 1157, 1840
 Brailovskij Sergej N. 1559
 Brandes Georg Morris Cohen 259, 375, 716–717, 827, 1413, 1627, 2151, 2182, 2289, 2585
 Brandstaetter Roman 1037, 1248, 1342, 1425, 1758, 1962, 2069–2070, 2753, 2754, 2814
 Brandt Roman F. 1416
 Brang Peter 279
 Branicka Eliza zob. Krasieńska z Braniczych Eliza
 Branicki Ksawery 2054
 Braniecki Włodzimierz 976
 Brańska Eugenia 1137, 2062
 Bratkowski Stefan 1018, 1997
 Bratráněk František Tomáš 836
 Braudes Ruben Aszer 131, 1628, 1954
 Braun Jerzy 1157, 1294–1295, 1305, 1397, 1758, 2721
 Braun Kazimierz 932, 958, 2137
 Braun Mieczysław 162, 2637
 Brawier Eugenia L. 2327
 Brazis Romuald 1781
 Bräuer Herbert 1857
 Breitmeier Kazimierz 438, 615, 629, 1637
 Brejska-Nawrocka Ludmiła 734
 Brensztejn Michał 35, 1379, 1501, 1842
 Breyer Stefan 670
 Briares Irena 2990
 Brio Valentina 359, 1491, 1596
 Brisson Elizabeth 1091, 1732, 1864

- Brlić Andrij Torquat (pseud. Kazimir B.) 2047, 1701
 Brlić (Berlić) Ignjat Alojzi 1071
 Brochowicz-Lewiński Stanisław 1761
 Brockhaus Heinrich 237, 1172, 2062
 Brocki Zygmunt 1515
 Brodes Reuben Ašer ben Josep 376
 Brodniewicz Teresa 454, 465, 557, 610, 2029, 2126, 2333, 2928
 Brodowska-Honowska Maria 737, 1505
 Brodowska-Skonieczna Elżbieta 398, 907–908, 1006, 1309, 1537, 1972, 2167, 2179
 Brodskij Isif (Brodski Josif) 1584, 1875, 2706
 Brodziński Kazimierz 130–131, 212, 460, 1029, 1078, 1180, 1357–1358, 1375, 1550, 1627, 1694, 1697, 1709, 1727, 1819
 Brodzka Alina 2023, 2291
 Bromberg-Bytkowski Zygmunt 2495, 2505
 Bromowicz Danuta 2343
 Bronarski Alfons (krypt. A.B.) 731, 2193
 Broncel Zdzisław 1400
 Bronicki Feliks 2846
 Broniec Bronisław 2465
 Broniewski Władysław 246, 1773, 1776
 Bronikowski Kazimierz 1151
 Bronisław Polski zob. Chodźko Leonard
 Bronowski Yoram 311, 1882
 Broszczyk Konrad 1820
 Brown John L. 2095, 2099
 Bróg zob. Siemieński Jan 128, 2080
 Bruchnalski Wilhelm 16, 19, 125, 127–128, 130–131, 137, 381, 438, 497, 531, 553, 564–565, 583, 616, 628–629, 636, 637, 640, 717, 728, 730, 733, 830, 854, 857–858, 927, 1009, 1022, 1149, 1150, 1154, 1216, 1357, 1377, 1421, 1497, 1555–1556, 1628, 1630, 1633, 1709, 1754–1755, 2017, 2032, 2035, 2190, 2589
 Brudnicki Jan Z. 682
 Brudnicki Maciej A. 1192, 1855
 Brudnyj Dmitrij L. 2168
 Brudzewski Tadeusz zob. Kozarynowa Zofia
 Brumer Wiktor 945–946, 1003
 Bruner Ludwik zob. Sten Jan
 Brusevič (Brusiewicz) Anatol 324, 331, 337, 342, 445, 847, 1465, 1745
 Bruszewski Michał 2078
 Brūsov (Briusow) Valerij Ā. 259, 288, 880, 1560, 1584, 1875, 1877, 2083
 Brückner Aleksander 124–125, 162, 164, 388, 394, 553, 666, 743, 885, 1024, 1149, 1153, 1157–1158, 1185, 1291, 1559, 1562–1564, 1566, 1899, 2020
 Brüllmann Lily 2069
 Bryl' Ānka 257, 1873, 2122, 2327, 2762, 2784
 Bryll Ernest 256, 475, 1775, 1777
 Bryll Magdalena 576, 1831
 Bryła Paweł 376
 Brzechwa Jan 2666
 Brzeczowski Aleksander 565, 787, 1819
 Brzeska Wanda 862
 Brzeziński Jan (pseud. Incognitus) 1497, 2151, 2182
 Brzeziński Jerzy 509, 755, 766, 1139, 1526, 1541
 Brzostek Dariusz 539
 Brzostowicz Jerzy Kazimierz 880
 Brzostowski Aleksander Bolesław 2613
 Brzozowska Antonina 1754
 Brzozowski Bronisław 1906, 2313
 Brzozowski Jacek 246, 252, 255, 273, 309, 324, 334, 343, 356, 399, 428, 432, 448, 465, 471, 474–475, 481, 484–485, 495, 500, 505, 507, 515–516, 533–534, 547, 550–552, 557, 571, 598, 601–602, 609, 613, 618–619, 624–625, 633, 648, 650, 694, 757, 761, 789, 905–906, 917, 919, 1445, 1447, 1449–1450, 1474, 1481, 1545, 1789, 1809, 1829, 2002, 2332
 Brzozowski Jerzy 1227, 1230
 Brzozowski Karol 1721, 2048, 2067, 2136, 2151, 2153, 2182, 2311
 Brzozowski Stanisław 1754 (?), 1756, 1805–1806
 Brzóska Marzena 321, 2200
 Brzóstowicz Monika 304
 Brzuska Eugeniusz 401, 1321
 Bubień Stanisław 1993
 Buchalienko Larisa 2920
 Buczak Maria 1725
 Buczkówna Mieczysława 2071
 Buczyński Roman 715
 Bućko Anna 625, 1829
 Bućko-Żmuda Patrycja 1801, 1804
 Buddensieg Hermann 213, 259, 742, 745, 1251–1252, 1254, 1262, 1265, 1650, 1653, 1655, 1882, 1886
 Budkevič K.K. 1838
 Budkowska Janina 1514, 1517
 Budnik Feliks 734, 1819
 Budrecki Lech 1921
 Budrewicz Aleksandra 776, 1242–1245, 1268, 1835
 Budrewicz Tadeusz 299, 331, 337, 342, 1801, 1813, 2106, 2126, 2128,

- Budrewicz Zofia 331, 337, 1824, 1828, 1830
Budrowska Kamila 942
Budrys (pseud.) 214, 420, 454, 599–600, 1181, 1284–1285, 1736, 1834
Budz'ko Ćryna 290, 1227
Budzyk Kazimierz 173, 204, 344, 630, 642, 1509,
Budzyński Michał 1721
Budzyński Wincenty (pseud. Paul Saint-Vincent) 372
Bugaev Boris N. zob. Belyj Andrej
Bugaj Edyta 298, 1350
Bugaj Magdalena 1815
Bugajski Leszek 1998
Bugalski Dariusz 1814, 2738
Bugelski Bergen Richard 202, 392, 797, 1297, 1651, 1766, 2117, 2119
Bugiel Włodzimierz 381, 387, 1009, 1390
Bui Ngoc Julia 369, 1008, 2923
Bui Ngoc Maja 369, 1008, 2923
Bujakowski Zygmunt 1987
Bujnicki Tadeusz 268, 274, 299, 324, 594, 771, 1470, 1773, 1776, 1786, 1791
Bujnicki Teodor 1774, 2658
Bujnowska Anna 338, 2075, 2129
Buk Agnieszka 1265–1266, 1462
Bukojemska Irena 1867
Bukowcowa Zofia 116
Bukowiec Paweł 1805
Bukowiecka Marta 1817
Bukowiński Władysław 1153
Bukowska Elżbieta 1773
Bukowska-Schiemann Mirosława 296, 610
Bukowski Andrzej 2121
Bukowski Janusz 1005
Bukowski Krzysztof 2921
Bulahovs'ka Ŭliâ (Bulahovs'ka Julija L.) 258, 278, 1277
Bulla Francisa 1965
Buljka Alâksandr 255, 275, 758, 1530
Buła Danuta 446, 1831
Buława Ernest zob. Tarnowski Władysław
Bułhak Ewa 930, 937, 965
Bułharyn Tadeusz (Bulgarin Faddej V.) 127, 359, 638, 1131–1132, 1592, 1596, 2012, 2031
Bunin Ivan A. 1197, 1277, 1282, 1562, 1584, 1875
Bunjak (Bunak) Petar 117, 587, 1098, 1614, 1881, 2180
Burakowski Jan 1588
Burakowski Tadeusz 1080, 1601
Burdziej Bogdan 245, 694, 869, 907
Burdzińska Helena 1814, 2738
Burek Tomasz 146
Burgaud des Marets Jean-Henri 635, 1184, 1197, 1226, 1228, 1734, 1739, 1841, 1870, 1878, 2085
Burkot Stanisław 2074
Burns Robert 1646, 2322
Burta Małgorzata 255, 290, 323, 331, 353, 359, 557, 618–620, 765, 810, 1053, 1124, 1174, 1202, 1222, 1227, 1262, 1285, 1308, 1310, 1316, 1385, 1454, 1458, 1485, 1540, 1596, 1673, 1684, 1740, 1786, 1831, 1880, 2029, 2126, 2167
Burzka-Janik Małgorzata 346, 361, 425, 445, 465, 577, 651–652, 779–780, 849, 1029, 1145, 1328, 1475, 1481, 1491, 1547, 1747, 1749, 1805, 1889, 2076, 2168, 2358
Buszkowska Katarzyna 549, 605
Buszówna Elżbieta 1159
Buś Marek 2074
Buśka Stanisław 1775
Butkeviciene Birute 2172, 2343
Butrymowicz Bogusław 2540
Bürger Gottfried August 125, 291, 593, 603–605, 1009, 1014, 1022, 1275, 1301, 1628, 1630, 1638, 1672, 1677, 1957, 1959
Bychowska Helena 197, 2198, 2763, 2775
Bylina Janka (właśc. Jan Siemaszkiewicz) 2648
Bylina Stanisław 839, 1613
Byron George Gordon 204–205, 239, 344, 363, 402, 426, 540, 637, 639, 827, 877, 926, 1011–1013, 1016, 1026, 1028, 1066, 1109, 1111, 1325, 1374, 1484, 1625–1628, 1631, 1640, 1649, 1666, 1670, 1686–1689, 1691, 1734, 1739, 1802, 1832, 1841, 1870, 1878, 1945, 2189
Byrska Aleksandra 1814, 2738
Byrski Tadeusz 2833, 2834
Bystram Tadeusz 2920
Bystrik Aleksander 2920
Bystrik Arciom 2920
Bystrik Denis 2920
C. 2365
C.F.L. 2054, 2087
C.L. zob. Lechnicki Czesław
C.M. 1068, 1386, 1739, 1878
Cabajewski Łukasz 1814, 2738
Cadot Michel 311, 570, 1101, 1351, 1578, 1588, 1612, 1668–1669, 1679, 2065
Cairney Christopher 1590, 1683

- Caldarelli Raffaele 768, 775, 791
Calderón Serafin Estébanez 1234
Callier Oskar 1498, 1836
Calzabigi Ranieri 178, 1018, 1646
Całek Anita 356, 448, 708, 1144, 1949
Camuccini Vincenzo 1663, 2042
Carlyle Thomas 272, 1056, 1859
Carnot Lazare Hippolyte 2134, 2302
Carové Friedrich Wilhelm 794
Caruk Vălancina M. 2199
Cassin Eugène 2399
Castro Alvez Antônio Frederico 1224
Cattaneo Carlo 372
Cattley Henry 1237
Cazin Paul 166, 176, 286, 387, 731, 1248, 1257–1258, 1263, 1360, 1877, 1964, 2194, 2298
Căvlovskij Mstislav A. (Ciawłowski Mścisław) 892, 1567, 2025
Ceccherelli Andrea 398, 633, 766, 843, 910, 1042, 1142, 1217, 1230, 1235, 1238, 1263, 1279, 1351, 1449, 1541, 1678, 1787, 1788, 1881, 1887, 2004, 2065, 2074, 2104,
Cederbaum Henryk 1059, 2051
Cedro Adam 447
Cegielski Hipolit 1700
Cejrowski Franciszek 2192
Celichowski Zygmunt (pseud. Zbigniew Topór) 2192
Celliers Jan F. 762, 1877
Cempini Leopoldo (pseud. Bardo di Bardì) 1035
Cenara Krzysztof 2846
Cenglowa Halina 1253
Cereteli Akaki 1887
Cervantes Saavedra Miguel 848, 857, 1475, 1633
Cetnarowicz Antoni 1749, 2068
Cejśingerówna Helena 378, 2157
CH. 1694, 1727
Chabrié Robert 2290
Chachaj Małgorzata 324, 334, 346, 469, 1007, 1741, 1791, 1805, 2005, 2930
Chachulski Tomasz 421, 448, 479, 499, 774, 846, 1029, 1477, 1803, 1824
Chaciński Jarosław 286, 2927
Chaczatarian J. 1867
Chamiec Jadwiga 197, 2091, 2779, 2884
Chamier Frederick 1579, 2025
Charkiewicz Walerian 727, 1294, 1340, 1991
Charysz Natalia 576
Charytoniuk-Michiej Grażyna 849, 851, 1385, 1890
Chateaubriand François-René 733, 858, 1677
Chazbijewicz Selim 286, 1280, 1309
Chechlińska Zofia 2928
Chen Mingashu 1686
Chen Shih-Hsiang 199, 1852, 1858
Cherlier Gustave 199, 1852
Chęciński Jan 358, 2931
Chiala Luigi 2133
Chiavazza Bernardino 215, 1346, 2059
Chiczewski Andrzej 2917
Chirowski Rudolf 730, 1501
Chițimia Ion Constantin 797, 831, 1195, 1277, 1662, 1857, 1859, 1863
Chlasta Magdalena 2226
Chlebda Wojciech 1541
Chlebowska Edyta 923
Chlebowski Bronisław 145–146, 384, 385, 628–629, 723, 856–857, 1045, 1152, 1335, 1914
Chlebowski Piotr 434, 801, 913
Chludzińska-Świątecka Jadwiga 1446, 1530
Chlustin Siemion 1591, 1743
Chłopicki Edward 1978, 2078, 2302–2303
Chłosta Joanna 256, 1776
Chmara Anita 973
Chmiel Adam 1151, 1254
Chmiel-Prędką Anna 1254
Chmielewska Wanda 734, 1819
Chmielewski Józef (pseud. Józef z Bochni) 2548–2549
Chmieliński Jan 194, 2325
Chmielnicki Stefan 2818
Chmielowski Piotr 6, 22, 123–125, 127–128, 131, 134, 137, 287, 331, 468, 563, 581, 637, 655, 714, 716, 721, 786, 1023, 1053, 1059, 1116, 1125, 1149, 1221, 1290–1291, 1356, 1378, 1389, 1410, 1415–1416, 1470, 1554, 1630, 1710, 1752, 1784–1785, 1787, 1804, 1818, 1899, 1903, 1951, 1954–1955, 1979, 2009, 2012, 2149, 2151, 2161, 2182, 2188, 2494
Chmurzyński Wojciech 2072, 2295
Chociszewski Józef 131, 1818, 2303
Chodasiewicz (Chodasevič) Władysław zob. Hodasevič (Chodasevič, Chodasiewicz) Vladislav F.
Chodera Danuta 2235, 2257
Chodkiewiczowa Ksaweryna 221, 2060
Chodubski Andrzej 849

- Chodurska Halina 778, 1487, 1549
 Chodźko Aleksander 1, 127, 129, 786, 1010, 1077, 1116, 1126, 1133, 1137, 1287, 1390, 1534, 1550, 1693, 1696, 1718, 1727–1728, 2082, 2092, 2096, 2111, 2159, 2161, 2530, 2619, 2693
 Chodźko Bożena 515
 Chodźko Ewelina 605, 1493
 Chodźko Leonard (pseud. Bronisław Polski) 635
 Chodźko Michał 330, 846, 1035, 1387, 1721, 1797, 2429
 Chodźkowa z Mackiewiczów Ludwika 317, 517
 Chojecki Andrzej 243, 751
 Chojecki Edmund 372, 1707, 2007, 2151, 2182
 Chojnacki Antoni 290, 765, 1174, 1202, 1222, 1227, 1262, 1285, 1310, 1385, 1454, 1540, 1740, 1786, 1831, 1880, 2029, 2126, 2167
 Chojnacki Maciej 755
 Chojnacki Władysław 73, 205
 Chojnowski Zbigniew 420, 1747, 1810
 Chołody Mariusz 322, 332, 334, 346, 625, 1465, 1831, 1973, 1977, 2129, 2356
 Chołoniewski Antoni 1755
 Chołoniewski Stanisław 2088
 Chomiakow Aleksy zob. Homakov (Chomiakow) Aleksej S.
 Chomicz Paulin 1080, 1601
 Chomiuk Aleksandra 334, 1798
 Chomiński Andrzej 2890, 2893
 Chopin Fryderyk 286, 444, 731, 990, 992, 1004, 1137, 1141, 1223, 1375–1376, 1406, 1468, 1547, 1719, 1745 1867, 1969, 2040, 2051, 2064, 2318, 2327, 2330, 2925, 2926, 2927, 2929, 2931–2932
 Choriew Wiktor zob. Horev Viktor A.
 Choroszy Jan A. 245, 1773
 Chorowiczowa Anna 163, 438, 990, 1359
 Chotkowski Władysław 2137
 Chotyńska Melania 2109
 Chowaniec Czesław 215, 2054, 2059, 2194
 Chrabąszcz Marta 574, 1831
 Chromik Zbigniew 286, 761, 1450
 Chromy Jacek 2172, 2343
 Chrostek Mariusz 917, 1812
 Chrościelewski Tadeusz 2022
 Chruściński Kazimierz 286, 432, 586, 1543, 1772, 1786, 1877
 Chrzanowska Maria 640
 Chrzanowska-Pieńkos Jolanta 1871, 2354
 Chrzanowski Ignacy 134, 148, 160, 344, 381, 385, 388–389, 409–410, 453, 510, 521, 550, 629, 640–641, 666, 722, 731, 733, 796, 878, 882–883, 892, 1077–1078, 1152, 1270, 1292, 1360, 1420, 1425, 1559, 1755, 1788, 1839, 1903, 1960, 1993, 2189
 Chrzastowska Bożena 1821, 2125
 Chrzęszczyk Katarzyna 1748, 1975
 Chudek Józef Marian 1759, 2322
 Chudy Wojciech 750
 Chudzik Agata 244, 1773
 Chudzikowska Jadwiga 2025
 Chudzińska-Parkosadze Anna 1325
 Chwalenia Małgorzata 331, 1545
 Chwalewik Witold 1416, 1666
 Chwin Stefan 227, 243, 645, 647–649, 745, 758, 1773, 1776
 Chyczewska Alina 2353
 Chylak-Schroeder Teresa 1256–1257
 Chyliński Michał 1329
 Chyła-Szypułowa Irena 1371
 Ciachir Nicolae 1967
 Ciałowicz Kazimierz 543, 1719
 Ciałowski Mściśław zob. Cävlovskij Mstislav A.
 Ciccarini Marina 1142, 2074
 Cicha Magdalena 1458
 Cichocki Marek 313, 1680
 Ciechanowicz Jan 261, 2002
 Ciechanowska Zofia 134, 175, 858, 860, 1184, 1398, 1636, 1903
 Ciechomska Magdalena 903
 Ciechowicz Jan 256, 287, 296, 324, 819, 871, 910, 932, 939, 1006, 1093, 1095, 1171, 1367, 1776, 1784, 1791
 Cień zob. Kuwiecień Celestyn
 Cieński Marcin 245, 273, 416, 441, 460, 598
 Ciepliński Benedykt 560, 579, 1550, 1694, 1727
 Cierniak Urszula 1318, 1469, 2074
 Ciesielski Zenon 947
 Cieszkowski August 344, 1137, 1299–1300, 1324, 1326, 1393, 1418, 1747
 Cieszyński Nikodem 2192
 Cieśla Tamara 1831
 Cieśla-Korytowska Maria 279, 284, 323, 344, 356, 358, 365, 507, 550, 575, 577, 593, 597, 602, 610, 635, 645, 652, 660, 768, 776–777, 779, 817–819, 823, 826, 837–839, 842, 847, 852, 870, 873, 875, 942, 1056, 1093, 1098, 1110, 1114–1115, 1287, 1305, 1320, 1323, 1369, 1403,

- 1411, 1441, 1446, 1464, 1474, 1477, 1481, 1578,
1612, 1614, 1668, 1672, 1685, 1693, 1749, 1811,
1821, 1877, 1890, 2078, 2109, 2361, 2737, 2923,
2931
- Cieślak Jacek 984, 990
- Cieślakowa Halina 741, 1511
- Cieślik-Klauza Joanna 852, 1494
- Cimino Nelly 159, 1130, 1340
- Cimochowski Albert-Antoine 126
- Ciołkoszowa Lidia 194, 1345
- Ciostek Maria 850, 1481
- Circourt z Chlustinów Anastazja 1136
- Ciszewski Stanisław 142, 1183
- Ciszewski Tadeusz 603, 1638
- Ciszek Hanna 2356
- Ciupek Magdalena 297, 304
- Civkač Ol'ga 258
- Clarke Howard W. 742, 1657
- Clarotti Giorgio 159, 385
- Clerc Charly 2168
- Cochran Peter 1945
- Cockiewicz Wacław 285, 803
- Coleman Arthur Prudden 44–45, 438, 1566–
1567, 1719, 1847, 2925
- Coleman Marion Moore 44–45, 734, 747, 1253,
1847, 1996, 2925
- Combe Ernst 2050
- Cominazzi Pietro 876, 1035
- Conev Benü 377
- Conrad Barbara 2215
- Conrad Joseph (właśc. Józef Teodor Konrad
Korzeniowski) 194, 1666, 1765
- Cooper James Fenimore 181, 469, 1647, 1654
- Coquin François-Xavier 311, 399, 1101, 1209,
1265, 1313, 1351, 1372, 1588, 1615, 1679, 1681,
1741, 1882
- Cornelius Peter 1653
- Cousin Victor 1078, 1131–1132, 1640, 2053
- Cresci Leonardo 1015, 1885, 2201
- Cross Samuel H. 1348
- Csapláros István 222
- Csorba Tibor 1189, 1252
- Cudak Romuald 280, 437, 483, 605, 652, 767,
1210, 1219, 1233, 1882, 1886–1887
- Cui Cesar 2923
- Cunico Gerardo 289, 1308
- Custine Alphonse de 1348
- Cwenk Małgorzata 330, 1744
- Cybenko Elena Z. (Cybienko Helena) 331, 399,
574, 705, 771, 847, 1028, 1105, 1220, 1374, 1472,
1545, 1570, 1591–1592, 1617, 1765, 1798, 1862,
1883–1884, 1887, 2217, 2356
- Cybienko Olga 319, 1309, 1586
- Cybulska-Bąkowska Józefa zob. Bąkowska z
Cybulskich Józefa
- Cybulski Łukasz 707, 1177
- Cybulski Marek 331
- Cybulski Wojciech 371, 406, 814, 1065, 1073,
1086, 1386, 1698, 1769–1770
- Cygal-Krupowa Zofia 285, 295, 761–763, 766,
803, 1142, 1260, 1278, 1451–1452, 1535, 1537–
1538, 1541, 1785, 1877
- Cygielska Elżbieta 2788
- Cygler Bogusław 541
- Cyhun Ganadz' 1530
- Cymbalista Piotr 621
- Cymerman Jarosław 986
- Cyprinus zob. Przecławski Józef
- Cysewski Kazimierz 255, 286, 287, 304, 398, 416,
439, 440, 442, 473, 478, 500–501, 503, 506,
509, 526, 527, 530–531, 536–537, 545, 547,
553, 585, 592, 594–596, 598, 601, 614, 618,
623, 633, 694, 758, 761, 763, 819, 842, 907,
909–910, 1027, 1098–1140, 1173, 1203, 1278,
1309, 1370, 1450–1451, 1453, 1457, 1530, 1535–
1536, 1539, 1614, 1737, 1740, 1776, 1784–1785,
1825, 1877, 1972, 2064, 2125, 2927
- Cytlak Izabela 1050, 1355
- Cywińska Ewa 300, 2360
- Cywiński Bohdan 1446, 2236
- Cywiński Stanisław 480, 640, 727, 860, 1155,
1158, 1379, 1395, 1501, 1638, 1718, 1901, 2085
- Cyz Tomasz 2917
- Cz. (Czesław Jankowski?) 1243, 1268
- Czabanowska-Wróbel Anna 307, 508, 551, 591
- Czabočko Józef Bronisław 2333
- Czachorowski Musa 578
- Czachowska Jadwiga 107, 931
- Czachowski Kazimierz 34, 167, 666, 860, 1024,
1756, 1918
- Czajewski Wiktor 1242–1243, 1268
- Czajkowska Agnieszka 256, 269, 422, 469, 525,
549, 705, 922, 1547, 1776, 1794, 1798, 1807,
1809
- Czajkowska Krystyna 751–752, 758, 1137, 1170,
1172, 2043, 2330
- Czajkowski Krzysztof 255, 1309, 1446, 1972, 2179
- Czajkowski Michał (Sadyk Pasza) 245, 330,

- 1468, 1726, 1735, 2025, 2068, 2161
 Czajkowski Piotr 454, 2928
 Czanerle Maria 937, 953, 956
 Czapczyński Tadeusz 1819
 Czapelski Tadeusz 2312, 2314
 Czaplewicz Eugeniusz 448, 524, 767, 1092, 1523
 Czapliński Przemysław 1776
 Czapska Maria 168, 187, 194, 215, 391, 731, 1040, 1053, 1157, 1297, 1399, 1918, 1933, 1966, 1996, 2019, 2054, 2057, 2059, 2070–2071, 2087, 2088, 2113, 2195, 2290, 2325, 2338, 2905
 Czarkowski Ludwik 606, 2159
 Czarnecki Jan Wawrzyniec 660, 1491, 1753
 Czarnik Bronisław 130–131, 137, 520, 876, 1017, 1708, 1983, 2050, 2068, 2081, 2142, 2413
 Czarnomorska Jolanta 604, 757, 807, 905, 1014, 1672, 2043, 2101
 Czarnowska Danuta 328, 2128
 Czarnowska Maria (pseud. Maria Szeliga) 2140, 2188
 Czarnowski Stefan 500
 Czarny Halina 2045, 2333
 Czartkowski Adam 724, 728, 731, 2017–2018, 2036, 2085, 2087, 2351
 Czartoryski Adam Jerzy 1076, 1078, 1129, 1076, 1078, 1131, 2053, 2444
 Czartoryski Władysław 1129, 2137–2139, 2186
 Czartoryski-Sziler Piotr 941
 Czawczawadze Ilia zob. Čavčavadze Ilia
 Czajkowska Zofia 1160
 Czechowicz Józef 503
 Czechowska Ilona 1212
 Czech Janusz 2918
 Czczot Jan 175, 183, 290, 330, 765, 1117, 1119, 1122–1123, 1165, 1382, 1540, 1721, 1744, 1987, 1995, 2084, 2089–2090, 2096, 2324, 2620–2623, 2631
 Czczot Katarzyna 331, 338, 535, 548–549, 1474, 1888, 1973, 2074–2075, 2127, 2129, 2202, 2788
 Czekalski Eustachy 1157, 2052
 Czekierda Franciszek 2796
 Czelakowski Franciszek zob. Čelakovský František Ladislav
 Czemplik Nicolai 1548
 Czerkaszyna-Hubarenko Marina 2929
 Czermińska Małgorzata 256, 475, 932, 1776–1777, 1780, 1783, 1821, 1823, 1873, 1876, 2176, 2297
 Czerniakowska Ewa 324, 1805, 2127, 2167, 2335
 Czernianin Halina 1972
 Czernik Jakub 777, 1056
 Czernik Stanisław 731, 1425
 Czernobajew Wiktor zob. Černobaev Viktor G.
 Czerny Adolf zob. Černý Adolf
 Czerny Zygmunt 741, 1010, 1076, 1512, 1655, 1726
 Czernyszewski Mikołaj zob. Černyševskij Nikolaj G.
 Czerska Tatiana 705, 1468, 1794
 Czerwieński Bolesław 520, 525, 1791, 1835, 2181, 2451
 Czerwiński Maciej 1213, 1891
 Cziżow Fiodor zob. Czyżow Fiodor
 Czou En-lai (Zhou Enlai) 1229
 Czubaty Jarosław 2074
 Czubek Jan 344, 1129–1131, 1501, 2619–2620, 2622, 2626, 2628
 Czubryński Antoni 150, 891
 Czuchnowski Marian 187, 2641
 Czwórnóg-Jadczak Barbara 268, 1733, 1737
 Czygier Maria 1829
 Czyż Antoni 912, 1460
 Czyżak Agnieszka 622, 1789
 Czyżewski Dmytro zob. Čiževsky Dmitry
 Czyżewski Krzysztof 1776
 Czyżow (Čižov) Fiodor 1568, 1612, 1720
 Czyżyk Jacek 286, 1535, 1539
 Ćwik Walenty zob. Białynia Chołodecki Józef
 Ćwik Władysław 638
 Ćwiżewicz Wojciech Stanisław 2476
 Čavčavadze (Czawczawadze) Ilia 2149
 Čelakovský (Czelakowski) František Ladislav 128, 713, 1709
 Čelije Ot'ar 782
 Černobaev Viktor G. (Czernobajew Wiktor) 641, 891, 1564, 1566, 1718–1719, 1960
 Černý Adolf 1182, 1838
 Černyševskij Nikolaj G. (Czernyszewski Mikołaj) 1553, 1584, 1875
 Červenka Miroslav 1201
 Červinka Vincenc 2021
 Čěšihin-Vetrinskij Vasilij E. 1557
 Čikovani Simon 2673
 Čivilihin Anatolij 2670
 Čiževsky Dmitry (Czyżewski Dmytro) 199, 215, 741, 1852, 1859
 Čižikov L. 28

- Čop Matija 1844
 Čōpanean Aršak 1557
 Črnek Franjo 1840
 Čubina Liliā M. 2295
 Čujko Vladimir V. 1557
 Čukovskaā Lidiā K. 1584, 1875
 Čumakevič Ė.V. 789
 Čumikov Aleksandr A. 1553
 Čužbinskij (Afanas'ev-Čužbinskij) Aleksandr S. 1276
 Čykvín Ān 1674

 (d.) 1249
 D. 2149, 2310
 D. zob. Dembowski Edward
 Dabert Dobrochna 2923
 Dabertowa Eugenia R. 992
 Dabi Istvan 1864
 Dackiewicz Jadwiga 2042, 2329
 Dakowicz Przemysław 613, 1468, 1794
 Dalbono Cesare 372
 Dalbor Witold 2290, 2351
 Dalecka Teresa 370, 1817, 1893, 2237
 Dalecka Wanda 1415
 Dalman Magdalena 324, 331, 870, 919, 1020, 1468, 2105
 Dambek-Giallelis Zofia 121, 352, 405, 432, 493, 498, 578, 708, 782, 876, 926, 1016, 1035, 1280, 1328, 1355, 1594, 2031, 2046, 2107, 2336
 Damborský Jiří 274, 280, 842, 1618, 1800, 1863
 Damiani Enrico 32, 159, 181, 787, 885, 1425, 1647, 1842, 1849
 Danecki Janusz 1014
 Danek Danuta 402, 428, 548, 819, 837, 1016, 1323, 1772
 Danek Wincenty 2041, 2328
 Danielewicz Jerzy 1033, 1345
 Danielewski Ignacy (pseud. Żegota Dołęga) 636, 649
 Danilevskij Aleksandr S. 1552, 2048
 Danilewicz-Zielińska Maria 62, 227, 229, 238, 1060–1061, 1121, 1138–1139, 1169–1170, 1579–1580, 2025, 2027, 2043, 2055, 2063, 2091, 2098, 2330, 2896, 2898–2902
 Danilov Semen 2722
 Daniłowski Gustaw 1798
 Danov G. 377
 Dantyszek Jan (właśc. Johnn von Hoefen) 522
 Darasz Wiktor J. 1530
 Darasz Wojciech 1718
 Darasz Zdzisław 1196
 Darowski Adam (krypt. Ad.) 2156, 2309, 2312
 Darowski Mieczysław 142, 2580
 Darring Gerald E. 832, 899, 903
 Darring Walter 832
 Daszkiewicz Cyprian 501, 1144, 2102
 Daszyk Krzysztof Karol 1749, 2066
 Data Jan 290, 401, 773, 872, 919, 1032, 1124, 1475, 1619, 1686, 1786, 2065, 2106, 2129
 Daujotytė-Pakerienė Viktorija 1872
 Daukantas Simonas 813
 Daurand-Forgues Paul-Émile (pseud. Old Nick) 1148, 1625, 1734, 1739, 1870, 1878
 Daūgun Alena 256, 1873
 David N. 1702, 1734, 1739, 1870, 1878
 David d' Angers Pierre Jean 221, 282, 1136, 1140, 1234, 1728
 Davie Donald 199, 1250, 1518, 1655, 1852
 Davydzienka Natallja 397, 572, 802, 839, 1096–1097, 1172, 1202, 1258–1259, 1349, 1385, 1446–1448, 1530, 1531, 1583, 1585, 1613, 1669, 1673, 1674, 1780, 1873–1874, 1876, 1971, 2002, 2028, 2064, 2102, 2175, 2253, 2297, 2359, 2927
 Dawlewicz Mirosław 651, 944, 966, 974, 987, 1111, 1483
 Dąbek Teresa 1251, 1608, 1856
 Dąbkowski Przemysław 721
 Dąbrowicz Elżbieta 367, 465, 481, 705, 776, 780, 1102, 1141, 1179, 1450, 1490, 1538, 1746, 1801
 Dąbrowska Anna 1462
 Dąbrowska Danuta 296, 776, 937, 957, 1100, 1615, 1747, 1775, 1791
 Dąbrowska Magdalena 359, 726, 780, 925, 1029, 1114, 1124, 1145, 1179, 1213, 1269, 1376, 1491, 1495, 1551, 1595–1596, 1598, 1749, 1806, 1812, 1891–1892, 2031, 2301, 2356
 Dąbrowska Maria 197, 256, 1765, 1780
 Dąbrowska-Partyka Maria 1683, 1860
 Dąbrowski F. 1361
 Dąbrowski Ignacy 2617
 Dąbrowski Józef (pseud. J. Grabiec) 383, 1958
 Dąbrowski Kazimierz 2173, 2297, 2343
 Dąbrowski Paweł 2920
 Dąbrowski Rafał 774, 1737
 Dąbrowski Stanisław 540, 546, 993, 1167, 1433, 1515, 1659, 1730
 De Carlo Andrea F. 1692
 Debeljak Tine 199, 1852

- Débrit Marc 1067, 1598
 Dedecius Karl 289, 394, 1202, 1255, 1670, 1672
 Dedlov Vladimir L. 1958
 Degler Janusz 930–931, 1815
 Dehnel Jacek 1814, 2738
 Dejč Oleksandr J. 1188
 Dejmek Kazimierz 940, 956
 Delacroix Eugène 2354
 Delaperrière Maria 295, 311, 444, 474, 476, 503, 573, 585, 591, 619, 764–765, 939, 1015, 1042, 1048, 1100, 1207, 1262, 1350, 1371, 1454–1456, 1538, 1677, 1679, 1804, 2922
 Delavigne Casimir 858
 Delille Jacques 730, 782, 1638
 Demartin Adam 570
 Dembowski Edward (krypt. D.) 524, 1290, 1724
 Demby Ryszard 207, 1509
 Demeter Dimitrij 1571, 1651
 Demirski Paweł 982
 Demostenes 1646
 Deotyma zob. Łuszczewska Jadwiga
 Depta Henryk 321, 769
 Derkaczew Joanna 982
 Dernałowicz Maria 98, 220, 223, 227, 253, 268, 280, 282, 311, 569, 742, 990, 1048, 1051, 1088, 1090, 1101, 1139–1140, 1142, 1234, 1302, 1304, 1312, 1353, 1457, 1614–1615, 1625, 1664, 1727, 1745, 1927, 1930, 1935, 1940–1941, 1970, 1996, 2033, 2063–2065, 2078, 2395, 2919
 Deržavin Konstantin N. 831
 Deschamps Antony 2445
 Deschanel Emile 794, 1734, 1739, 1870, 1878
 Deschanel Paul 373, 1734, 1739, 1870, 1878
 Deslandes Pierre 734, 1248
 Desmetre Henri 1398
 Desprez Hipolyte 1387, 1599, 1734, 1739, 1870, 1878
 Detti Emma 2055, 2089
 Deybel Ksawera 176, 270, 1396, 1961, 1964, 1968, 2086, 2102, 2107, 2108, 2903
 Dębicki Zdzisław 382, 1391, 2191, 2319, 2615
 Dębowski Jan 1384, 1446
 Dębska zob. Jones-Debska Anita
 Diabeł zob. Bartoszewicz Kazimierz
 Dickstein Samuel 1290, 2188
 Dicksteinówna Julia 168, 880
 Diderot Denis 851
 Didéky Adorján 2052
 Dierbieniowa Lidia 757
 Dillon Emile Joseph 376
 Dimitrova Blaga 1255
 Dinekov Pet”r 213, 390, 731, 1194, 1237, 1250, 1252, 1301, 1665, 1847, 1850, 1858, 1863, 2193
 Dingley (Dyngli) Jim 1873
 Diupero Maria-Teresa 253, 2332
 Dixon Megan 574
 Djaňkovič A.Ľ. 1349
 Długosz Kazimierz 288, 334, 1533, 1586
 Długosz Leszek 2921
 Dłuska Maria 231, 1508–1509, 1771
 Dłuski Stanisław 1776
 Dmiterko Lűbomir 2168
 Dmitriev Petr A. 1102
 Dmitrovskij Aleksiej Z. 1100, 1530, 1582, 1677
 Dmochowski Franciszek Salezy 579, 1021, 1146, 1354, 1550, 1693, 1695, 1726–1727
 Dobaczewska z Niedziałkowskich Wanda 2193, 2627, 2755
 Doberski Zdzisław 587
 Dobiegała Anna 1974
 Dobies Cezary 2078
 Dobijanka-Witczakowa Olga 2256
 Dobosz Andrzej 2904
 Dobosz Kinga 920
 Dobrišcin Andriej 279, 585
 Dobrogoszcz Magdalena 2167
 Dobrolűbov Nikolaj A. 77, 1193, 1276, 1281, 1572
 Dobrovolska K. 2168
 Dobrowolska Danuta 256, 1776
 Dobrowolski Adam 996, 1419, 1751, 2185, 2188
 Dobrowolski Franciszek 406
 Dobrowolski Konstanty 2698
 Dobrowolski Piotr 942, 985, 1008
 Dobrycz Stefan 2322
 Dobrynin Michail A. 275
 Dobrzański Jan 2133
 Dobrzęcki Jűzef 1226, 1231
 Dobrzycka Zofia 1711, 2035
 Dobrzycki Henryk 2350
 Dobrzycki Stanisław 382, 520, 640, 731, 830, 856, 859, 886, 1010–1011, 1023, 1391, 1499, 1628, 1901, 2644
 Dobrzyńska Teresa 435
 Dobrzyńska-Rybicka Ludwika 382, 1391
 Dobrzyński Paweł 1186
 Dobrzyński Roman 1253
 Dobzynski Charles 392
 Doda Jadwiga 255, 758, 1530

- Dohnal František 388
Dokurno Zygmunt 204, 1012, 1649
Dolanský Julius 213, 1843
Dolata Waldemar 2042, 2329
Dolinskas Vydas 2346
Doliński Gustaw 721
Dolzino P. 2134
Dołęga Benedykt zob. Jurkiewicz Jakub
Dołęga Żegota zob. Danielewski Ignacy
Domagalska Małgorzata 779, 1624
Domagalski Michał 1814, 2738
Domański Michał 758
Domański Tadeusz Edward 253, 1349
Domejko (Domejko) Ignacy 125, 330, 324, 714,
716, 1126, 1137, 1721, 1955, 1978–1980, 2036,
2051, 2079, 2082, 2084, 2092, 2094–2095,
2102, 2105, 2128, 2151, 2159, 2182, 2307, 2472
Dominik-Stawicka Donata 775
Donelaitis Kristijonas 1860
Dopart Bogusław 239, 243, 246, 263, 359, 362–
363, 397, 399, 421, 447, 474, 483, 542–543,
547, 554–555, 569, 578, 591, 609–610, 622,
634, 694, 699, 705, 708, 750, 761–763, 773,
774, 777–779, 819–820, 823, 837–839, 842,
850, 869, 902–904, 906–907, 911, 914, 916,
925, 945, 957, 1029, 1091, 1094, 1111, 1143–1144,
1171, 1173, 1176, 1258, 1260, 1262, 1265–1266,
1305, 1353, 1367, 1376, 1383, 1436, 1439, 1441–
1442, 1446, 1448, 1450–1452, 1465, 1468,
1470, 1482, 1491, 1537–1538, 1582, 1592–1593,
1596, 1689, 1784, 1794–1795, 1797, 1806, 1809,
1815, 1824, 1828, 1877, 1884, 2006, 2123, 2179,
2921–2922
Doroszenko Wołodymyr zob. Dorošenko Vo-
lodimir
Doroszewski Witold 1135, 1510
Dorošenko (Doroszenko) Volodimir 1641, 1185,
1844
Dorovský Ivan 274, 280, 1615, 1678, 1873, 1877,
1880–1881
Dorwska Hanna 2839
Dorwski Karol 2838, 2846, 2883
Dostojewski (Dostoevskij) Fiodor 289, 848,
1475, 1586
Dovžok Tetâna 278
Downarowicz Stanisław 2314
Dr Antoni J. zob. Rolle Antoni Józef
Dr Szeliga zob. Bieliński Józef
Dragańska Jolanta 635, 778, 1487
Drajewski Stefan 976, 983
Dramińska-Joczowa Maria 827, 1305, 1666
Drawicz Andrzej 1190
Drażba Paulina 2923
Drag Ignacy 388, 1718
Drechsler-Vodnik Branko 1839
Dreszerowa Zofia 1135
Drewniak Łukasz 968, 978
Drews Peter 1668, 1865
Drieu la Rochelle Pierre 1918
Droba Krzysztof 2926
Drobczuk-Zwolińska Iwona 768, 1462
Drobner Bolesław 1343
Drogoszewski Aureli 146, 862, 878, 890, 1335,
1356, 1754, 1918, 1991, 2015
Drohny Urszula 1831
Drozd Bartłomiej 1890
Drozd Sârgej 251, 256, 1872–1873
Drozdová Vlastimila 1922
Drozdowski Janusz 2040, 2327
Drozdowski Stanisław 2074
Drożdżewicz Leonard 988
Dryglas Ewa 328, 400, 434, 1469, 1795, 1797,
2930
Drys (pseud.) 2111, 2532
Drzewiecki Konrad Mieczysław 141
Drzewiecki Leonard 2818
Drzewucki Janusz 1976
Dub I. 1276
Dubiecki Marian 131, 375, 556, 587, 1333, 2010,
2012, 2014–2015, 2050, 2094, 2159, 2316
Dubisz Stanisław 1526
Dubovik M.A. 1349
Dubreil F. 1625
Dubrovin Nikolaj F. 638, 2014
Dubrovskij Pëtr P. (Dubrowski Piotr) 122, 1226,
1865, 1950
Duchińska-Pruszkowa Seweryna 376, 1951,
2032, 2078–2079, 2111, 2135, 2289, 2305,
2477–2479, 2482, 2487, 2491, 2521–2522, 2533,
2542, 2585–2586, 2744
Dučić Jovan 377
Duda Artur 435, 842, 943
Duda Sebastian 921, 1008, 1322
Dudek Andrzej 359, 1581, 1592, 1596, 1887, 2099
Dudek Jolanta 705, 1794
Dudli Monika A. 1576
Dudzik Wojciech 289, 842, 2262
Dudzińska Magdalena 1487, 1975

- Dudzińska Wioleta 699, 758, 771, 1175, 2359–2360
- Duk Józef 273, 609
- Duker Abraham G. 181, 199, 800, 899, 1296, 1400, 1434, 1852, 2057
- Dunaj Bogusław 1547
- Dunajówna Maria 730
- Dunin Stanisław Tadeusz (krypt. S.T.D) 1241
- Dunin Borkowski Józef 568
- Dunin-Marcinkevič Vincuk (Dunin-Marcinkiewicz Wincenty) 251, 275, 1241, 1530, 1873
- Duninówna Helena 1631, 2166
- Dunoyer Henri 1734, 1870
- Duński Edward 1393, 1714
- Durković-Jakšić Ljubomir 108–109, 1041, 1048, 1066, 1071, 1081, 1092, 1148, 1198, 1611, 1866, 2062, 2072, 2148, 2330, 2408
- Dutka Czesław P. 267, 618, 906, 1737, 1741, 1778, 1971, 2238, 2247
- Dutkiewicz Jan Józef 2290, 2351
- Dutkiewicz Stanisław Emil 887
- Dutkowski Jan 1025, 1087
- Duval Maurice 2319
- Dużyk Józef 1969
- Dümmler Władysław 2349
- Düring Michael 578, 874, 1048, 1280, 1489, 1691
- Dwilewicz Barbara 1546, 1618, 1893
- Dworak Tadeusz 175, 736, 1505
- Dworaczek Włodzimierz 631, 1512, 2094
- Dybczak Krzysztof 256, 395, 619, 912, 1458, 1460, 1771, 1776
- Dybizbański Marek 791, 1103, 1108, 1109, 1124, 1369, 1374, 1465, 1687
- Dyboski Roman 1184
- Dybowski Benedykt 594, 1955, 1982
- Dybowski Janusz Teodor (pseud. Nałęcz) 1060, 2055
- Dybowski Władysław 1415–1416, 2163
- Dygo Marian 652, 1487
- Dyja Mirosław 177
- Dykas Tomasz 2307
- Dymek Dominika 1029
- Dymel Maria 1791, 1827
- Dymmel Piotr 292, 457
- Dynak Władysław 241, 245, 451, 505, 588, 593–594, 649, 752–753, 761, 766, 771, 773, 789, 908, 1026, 1170, 1367, 1440–1441, 1465, 1470, 1475–1476, 1772, 1820, 1827, 2074, 2098, 2123, 2342
- Dynowska Maria 1423, 2812
- Dyras Magdalena 778
- Dziadek Adam 443, 698, 755, 765, 1442, 1455
- Dziadek Magdalena 850, 2928
- Działyńska Celestyna 1162
- Dzianisz Paweł zob. Jabłoński Tadeusz
- Dziarhaj Sergiusz 1254
- Dziechciaruk Zofia 91
- Dzieduszycki Maurycy 853
- Dzieduszycki Wojciech 2143
- Dziedzic Anna 1326
- Dziedzic Stanisław 694, 761, 819, 907, 1446, 1749, 1784, 1810, 2132, 2301, 2347
- Dziedzicka Marta 708, 874
- Dziekan Marek M. 1014
- Dziemra Adam 292, 474, 1454
- Dzienisiuk Aleksander 1762
- Dzierzkowski Józef 2134
- Dziewicki Michael Henry 636
- Dziewoński Edward 2837
- Dziewulska Małgorzata 934
- Dziewulski Eugeniusz 2825
- Dziębowska Elżbieta 1857, 2925
- Dzięgielewski Andrzej 1198
- Dzikowska Elżbieta 2346
- Dzikowski Stanisław 2196
- Dziurzyński Dariusz 2278
- Dziwigoł Renata 331, 1385
- Dżibladze Georgij 788, 1859
- E. Weer zob. Wester Ellen
- Ebrle Josef 1602, 1847
- Eckstein Ferdinand 272, 808
- Ečestov G. 1186, 1963
- Edgerton William B. 1574
- Eekman Tom 199, 1852
- Egorova E. 1249
- Ehrlich Seweryn (pseud. Wiktor Szach) 735
- Eichendorff Joseph von 635
- Eile Stanisław 764, 803, 1310
- Ejsmund Julian 2319, 2388, 2539, 2642
- Ėjzenbet I.G. 1558
- El...y zob. Asnyk Adam
- Elagina Avdot'a P. 1557, 1584, 1711, 1875
- Eljasz-Radzikowski Walery 2188
- El'ski Aleksandr zob. Jelski Aleksander
- Elsner Józef 1509
- Elton Oliver 1249
- Elzenberg Henryk 287, 1768, 1783, 1785

- Emerson Ralph Waldo 181, 202, 245, 253, 324,
1009–1010, 1014, 1016, 1048, 1054, 1056, 1058,
1077, 1082, 1094, 1291, 1296–1297, 1306, 1390,
1602, 1630, 1634, 1647–1648, 1651, 1671–1672
- Engelking Leszek 844, 1790
- Engeström Wawrzyniec 127, 2181, 2183, 2469,
2496
- English Thomas Dunn 1950
- Engman Grzegorz 2195
- Epstein Mikołaj 127, 1216
- Ėpštejn A.L. 210, 522
- Erber Czesław 1170–1171
- Erdan Alexandre 1387, 1734, 1739, 1870, 1878
- Erdman Jerzy 766, 1457
- Erdman-Jabłońska Zofia 1990–1991, 1993
- Eremus Katarzyna 446
- Ergetowski Ryszard 1139
- Erich Victor 568, 644, 900, 1364, 1434, 1519
- Ern Vladimir 1328
- Erzepki Bolesław 1130
- Esenin Sergej A. (Jesienin Sergiusz) 2616
- Estkowski Ewaryst 1713, 1721
- Estreicher Karol (młodszy) 1296, 2055, 2411
- Estreicher Karol (starszy) 2, 813, 1896, 1973,
2134, 2305–2306, 2409, 2430–2431, 2481, 2639
- Estreicher Stanisław 137, 558, 877, 1710
- Estreicher Tadeusz 389, 599, 1504
- Estryn Anatol 1938, 2097
- Etemadi Hanna 2919
- Ettinger Paweł 1131, 1186, 1563–1564, 1844, 2018,
2021, 2089, 2321, 2351–2352, 2357, 2923
- Eulenfeld Bolesław (pseud. Bolesławicz) 2181,
2183
- Eümân'koŭ Vital' 1888
- F.B. zob. Bielak Franciszek
- F.K. zob. Krupiński Franciszek
- Fabianowski Andrzej 233, 256, 312, 318–319, 323,
330, 355–357, 359, 362, 404, 421, 423, 448,
469, 477, 507–508, 542, 543, 550, 554–555,
577, 595, 610, 620–622, 708, 777–779, 804,
823, 850, 874, 906, 914, 922, 925, 1015, 1020,
1052, 1054, 1114, 1143–1144, 1179, 1315, 1325–
1327, 1348, 1376, 1407, 1466–1468, 1485, 1488,
1490, 1549, 1551, 1596, 1624, 1684, 1749, 1751,
1776, 1790, 1806, 1808, 1810–1811, 1937, 2064,
2068, 2107, 2258
- Fabre Jean 188, 199–200, 213, 215, 1362, 1431,
1648–1649, 1654, 1658, 1852
- Fait Emanuel 1555
- Fajer M. 975
- Falaleeva Marina 359, 1598, 2302
- Falchi Federica 1353, 2109
- Falconet Etienne Maurice 885
- Falk Marianna 1011
- Falkenberg-Zaleska Maria 2350
- Falkenhahn Viktor 213, 741, 1194, 1607
- Falkovich Svetlana 1353
- Fal'kovič Svetlana M. 1592
- Falkowski Czesław 1130
- Falkowski Jerzy 950
- Falkowski Juliusz 1706, 1721, 2048
- Falkowski Stanisław 228, 467, 697, 751, 903
- Falkowski Wojciech 1446
- Falkowski Zygmunt 565, 885, 1160
- Fallek Wilhelm 729, 889, 1422
- Fałtynowicz Zbigniew 268, 760, 1737, 1776, 2064
- Fanti Silvano 305, 751, 1256, 1263, 2063
- Faryno Jerzy 750, 909, 1454, 1587
- Fast Piotr 757, 1013
- Faucher Léon 1064, 1734, 1739, 1870, 1878
- Fazan Jarosław 813
- Fazan Mirosław 1770
- Fedarcova T.M. 275
- Fedewicz Maria Bożenna 836, 1168
- Fedorov-Omulevskij Innokentij V. zob. Omulevskij Innokentij V.
- Fedorowicz Irena 370, 651, 944, 966, 974, 987,
1111, 1483, 1745, 2046, 2107, 2199, 2336
- Fedorowicz Katarzyna 352, 356, 448, 610, 621,
922–923, 1324, 1690
- Feduta Aleksandr 359, 1596
- Fei Alfred 2019, 2088
- Felczakówna Halina 600, 1503
- Feldhorn Juliusz (pseud. Jan Las) 1840, 2317
- Feldman Wilhelm 131, 378, 713, 855, 937, 1333,
1628, 1816, 1837, 1954, 2157
- Feldmanowski Hieronim 2483
- Feliksiak Elżbieta 299–301, 515, 610, 752, 765,
838, 843, 869, 1006, 1141, 1174, 1383, 1445,
1456, 1538, 1677, 1734, 1739–1740, 1786, 1815,
1825, 1870, 1878, 1880, 2002, 2029, 2103, 2126,
2299, 2333, 2360, 2929
- Feliński Szczesny Zygmunt 128, 1389, 1721
- Ferber Michael 401
- Ferrari Bernardino 2168
- Ferretti Giovanni 1060
- Fert Józef 1124, 1973

- Feyl Othmar 59, 63, 73, 205, 1134, 1849
- Fiala Jiří 280, 444, 605, 842, 1240, 1260, 1275, 1452, 1534, 1614, 1675, 1824, 1874, 1877, 2125, 2180, 2921
- Ficowska Jadwiga 2172
- Fiečko Jerzy 119, 264, 277, 322–323, 330, 349, 352, 356, 367, 398, 402, 405, 427, 446, 448, 464, 465, 493, 508, 542–544, 576, 591, 610, 651, 652, 708, 781, 791, 804, 825, 846, 874–876, 907, 919–920, 923, 925–926, 1032, 1042, 1048, 1050, 1063, 1096, 1105, 1111, 1113, 1323–1324, 1327–1328, 1348, 1351–1353, 1355, 1474, 1480, 1483–1485, 1491, 1494, 1582, 1593–1595, 1597, 1618, 1620–1621, 1623, 1690, 1743, 1746–1747, 1749–1751, 1775, 1806–1807, 2046, 2107
- Fieguth Rolf 259, 277, 279, 291, 310–311, 344, 417–418, 422, 444–445, 572–573, 585–586, 618–619, 633, 760, 842, 867, 870–871, 908, 912, 1099, 1213, 1227, 1229, 1231, 1282, 1309, 1448, 1452, 1482, 1530, 1542, 1676, 1679
- Fierla Adolf 194, 2677
- Fijałkowski Aleksander 1703, 2048
- Fik Marta 225, 937, 957, 960
- Filatova Nataliä M. 331, 771, 847, 1028, 1105, 1374, 1472, 1545, 1591–1592, 1617, 1798, 1887, 2356
- Filina Maria 347, 1280, 1873
- Filip Grażyna 1111, 1375
- Filipek Anna 1212, 1267
- Filipowicz Halina 223, 398, 575, 910, 914, 1100, 1289, 1351, 1371, 1449, 1678, 1783, 1791, 1876
- Filipowicz-Rudek Maria 1282
- Filler Witold 940
- Filonik Apolonia 1891
- Filosofov (Filosofov) Dimitrij 168, 924, 1214, 1584, 1595, 1875, 2019, 2054
- Finkel Ludwik 127–128, 130–131, 137, 492, 520, 532, 582, 718, 826, 854, 1017, 1075, 1377, 1389, 1708, 1711, 1818, 1982, 1984, 2011, 2136, 2161, 2166
- Finot Louis-Jean 387
- Fiołek Krzysztof 1176, 1803
- Firlej M. 1072, 1149
- Firut Maria 839, 1447
- Fischel Walter J. 1296, 1570
- Fischer Michaela 289, 573, 633, 649, 762, 842, 1586
- Fischer Otokar 731, 1845
- Fischer Stanisław 829
- Fisz Zenon (pseud. Tadeusz Padalica) 1721, 2067–2068
- Fiszbak Jolanta 1830
- Fiszer Stanisław 295, 1100, 1677
- Fizman Samuel 204, 253, 1085, 1088, 1091, 1133–1135, 1159, 1161, 1302, 1347, 1568, 1570, 1575, 1582, 1586, 1664, 1673, 1720, 1853, 2022–2024, 2291
- Fišer V. 1237, 1714
- Fita Stanisław 332–333, 1769, 1776, 2129, 2334–2335
- Fiut Aleksander 705, 761, 941, 1776, 1784
- Flach Józef 144, 1335
- Flader-Rzeszowska Katarzyna 990
- Flaker Alexandar 263
- Flamans Henri 790
- Flaszen Ludwik 937, 950
- Flis-Czerniak Elżbieta 319, 1790, 1798, 1806
- Florkowska-Francić Halina 2107
- Florkowski Henryk 2064
- Floryan Władysław 867, 1047, 1165
- Folejewski Zbigniew 175, 199, 202, 412, 1249, 1514, 1766, 1852, 2117
- Folkierski Władysław 215, 631, 666, 1714
- Foltyn Edyta 1113, 1623
- Fonfara Ewa 2125
- Fonjakov Il'ja 2722
- Fontaine (Lafontaine) Jean 500, 1539
- Fontaine Guy 397
- Fontille Edmond zob. Mainard Edmond
- Forycki Remigiusz 371, 373, 376, 561, 635, 713, 718, 731, 794, 827, 1042, 1064, 1067–1068, 1070, 1076, 1093, 1147–1148, 1226, 1228, 1331, 1385–1387, 1597, 1625, 1699, 1701–1702, 1716, 1734–1735, 1739, 1838, 1870, 1878, 1894, 2053, 2134, 2137, 2140, 2143, 2147, 2155, 2160, 2302, 2317, 2741
- Forysiak Marianna 852, 1493, 1494
- Foucher de Careil Louise-Alexandre 2134, 2302
- Fournier Kiss Corinne 1624, 1692
- Francew Włodzimierz A. 2021
- Francuz Aleksandra 446, 1831
- Frančić Vilim 1187
- Franklin Benjamin 1650
- Franklin Peter 899, 2926
- Franko Ivan 258, 288, 278, 311, 1120, 1181, 1414, 1495, 1675, 1683, 1753, 1834, 1857, 1882, 1892, 1960, 2151, 2182
- Frankowska Bożena 958

- Frankowska Maria 756, 1526
Frankowski Jerzy 2147
Frapolli Lodovico 253, 1349
Fras Zbigniew 245, 1970, 2099
Fränkel Ludwig 2495
Fredro Aleksander 237, 247, 414, 589, 746, 764,
782, 875, 931, 1124, 1170, 1184, 1493, 1626, 1718,
1732, 1736, 1770, 2063, 2918
Fredro Andrzej Maksymilian 2517
Frenkiel Zygmunt 2290
Freud Zygmunt 591, 1440
Freudenson Daniel (pseud. Adam Sylf, Daniel
Zgliński) 714–715, 1411
Fric Joseph 2134, 2302
Frič Josef Václav 274, 1674
Fried István 1662
Friedelówna Teresa 255, 739, 1447, 1470, 1508,
1523, 2096
Friedenberg Walburg von 1254
Friedrich Michał 708, 1485
Fritsche Gustaw 1243, 1268
Fronczek Zbigniew Włodzimierz 2031, 2336
Frontczak Beata 2132, 2347
Frukacz Katarzyna 779, 1691
Frycie Stanisław 302, 2263
Fryde Ludwik 390
Fryz-Więcek Agnieszka 968
Fulgencé Gustave-Olivier (pseud. Gustave
Olivier) 371, 635, 1734, 1739, 1870, 1878
Fuller Margaret 181, 270, 272, 1133, 1141, 1351,
1353, 1677, 2055–2056, 2089–2090, 2099,
2102, 2104, 2106, 2109
Furczyńska Dorota 1824
Förnberg Louis 2760

(g) (Ignacy Gawryluk?) 1189
G.K. zob. Korbut Gabriel
G.N. zob. Guillot de Saix Léon
Gabara Justyna 772
Gabrus' Tamara V. 251, 1441
Gabrys'-Kurowski Paweł 2792
Gacek Agnieszka 2345
Gadamska-Serafin Renata 1115, 1495
Gadomski Jan 1427
Gadomski Aleksander K. 482, 1372
Gadon Lubomir 1721, 2050, 2163
Gaertner Henryk 1501
Gaigalaitė Vita 262, 277
Gaj Ljudevit 1063, 2047
Gajak-Toczek Małgorzata 781
Gajda Mikalaj 331, 342, 400, 1447, 1480, 2006, 2336
Gajda Stanisław 1482
Gajkowska Cecylia 1168, 1730
Gala Sławomir 331
Galaunė Paulius 2017
Galeati Paolo 371, 1597
Galimava Natahã P. 275, 1447
Galiński Adam 2352
Gall Alfred 920–921, 1029, 1113, 1322, 1411, 1485,
1688
Galle Henryk 139–140, 383, 638, 795–796, 1152,
1334, 1356, 1378, 1632, 1754, 1910, 1985
Galle Leon 660, 727
Galon-Kurkowa Krystyna 1089, 1091, 1576, 1578
Galor Zbigniew 298, 1263
Galster Bohdan 568, 645, 747, 898, 1013, 1190,
1433, 1531, 1575, 1576, 1579–1580, 1582, 1853,
2027
Gałczyński Konstanty Ildefons 256, 304, 503,
692, 1772, 1780, 1783, 1787, 2654, 2834
Gałczowska Irène 187, 1047, 2057, 2290
Gamska-Lempicka Jadwiga 692, 1783
Ganczar Maciej 1490
Gang Zhao 324, 1884
Gapava Valância 1196
Garanin Leontij 1873
Garbaczowska Janina 1760, 2114
Garbiński Jerzy 1548
Garczyński Stefan 137, 194, 228, 237, 345,
607–608, 699, 1025–1027, 1087, 1089, 1097,
1132, 1135, 1140, 1151, 1163, 1176, 1740, 1743,
1748, 2040, 2046, 2050, 2054, 2063, 2065,
2080–2084, 2088, 2090–2091, 2094, 2293,
2494, 2543
Gardner Monica M. 385, 1183, 1292
Gargała Elżbieta 980
Garlej Beata 1498, 1817
Garnastaj T.M. 275
Garosci Clotilde 682, 729, 1567, 1758
Garstka Christoph 1098, 1675
Garsztecki Stefan 313, 1313, 1460, 1588, 1674,
1680, 1882, 2929
Garycka Anna 645, 902, 1437, 1683
Gasperowicz Wanda 1217
Gasztoft Teresa 2838
Gasztoft Anne-Marie 215, 1429
Gasztoft Wacław (krypt. E.S.) 127, 1180, 1219,
1246, 1257, 1626, 1704

- Gaszyński Konstanty (krypt. K.G.) 330, 1550, 1694, 1713, 1727, 1744, 2401
 Gauchon Paul (pseud. G. de Molènes) 1070, 1148, 1734, 1739, 1870, 1878
 Gawalewicz Marian 2081, 2137, 2188, 2452, 2700
 Gawałkiewicz Jan 173
 Gawinecka Diana 445, 1458, 1462
 Gawroński Franciszek Salezy 1115, 1751
 Gawroński Jerzy 1665, 2042
 Gawrys Iwona 2346
 Gazda Grzegorz 331, 1794
 Gąsiorowski Albert 2008, 2032, 2048
 Gąsiorowski Konrad 142, 829
 Gąska Michał 1280
 Geambașu Constantin 447–478, 578, 1225
 Geben Kinga 944, 966, 974, 987
 Geber Halina 906, 2102
 Gembarowicz Alicja 2912
 Genover y de Balle Ignacio 1954
 Georgiev (Georgijew) Emil 213, 1085, 1654
 Georgijević Krešimir 1081, 1644, 1665
 Gepner Stanisław 741, 1429, 2358
 Geras'kina T.A. 275, 1232
 Gercen Aleksandr I. zob. Hercen Aleksander
 German Franciszek 212, 642, 737, 1122, 1361, 1363, 1380, 1427, 1648, 1661, 2925
 Germanowicz Mariusz 2102
 Gessen Dmitrij 223
 Gębala Stanisław 682, 1771
 Gębarski Stefan 1911
 Gheorghiu Nicolas-Anastase 199, 1852
 Giebartowski Stanisław 142, 551
 Giedroyc Joanna 1325
 Giedymin Bernard 1987
 Gielata Ireneusz 1490
 Gierczyńska Danuta 286, 288, 1203, 1877
 Giergielewicz Mieczysław 215, 465, 526, 741, 745, 889, 900, 1047, 1080, 1424, 1434, 1502, 1601, 1962
 Gil Dorota 1104
 Gil'dina (Gildina) Z. 1186
 Gil'ferding (Hilferding) Aleksandr F. 1599
 Gille-Maisani Jean-Charles 1936–1937, 1967, 2096
 Giller Agaton 1348, 1713, 1775, 2069, 2135
 Giller Stefan (pseud. Stefan z Opatówka) 2187, 2506
 Giotti Napoleone zob. Jouhaud Carlo
 Giraudon Philippe 2760
 Gis Anita 926
 Giuliani Rita 1678
 Giusti Wolfgang 1646
 Gizbert-Studnicki Wacław 1963
 Gizewiusz Gustaw 1747
 Gizińska Csilla 298, 1279
 Glasenapp Małgorzata 1945
 Glebka Piotr 213, 1861, 2168
 Gleń Adrian 575, 1827
 Gliksman Ignacy 1293
 Glinianka Adam 2019
 Glinka Ksawery 187, 2678
 Glisczyński Artur 2189, 2591
 Gliński Henryk 1126, 1553
 Gliński Mateusz 2923
 Globačev Mihail O. 800, 1136
 Gloger Zygmunt 503, 722, 1808, 1956, 2082, 2159
 Glokke Nikolaj Ė. 2156
 Gluziński Krzysztof 635, 651, 1176
 Gładys Justyna 1592
 Głowacka Apolonia 740
 Głowacka Barbara 1624, 1692
 Głowacka Ewelina 782, 1493
 Głowacki Paweł 979
 Głowiński Michał 218, 228–229, 395, 769, 899, 1088, 1302, 1664, 1771, 1775
 Głowko Olga 1027, 1582
 Głuszkowski Piotr 359, 780, 925, 1029, 1114, 1124, 1145, 1179, 1213, 1269, 1376, 1491, 1552, 1596, 1598, 1749, 1812, 1891, 2301, 2358
 Gmerek Katarzyna 1222, 1285
 Gnilamëdaŭ Uladzimir V. 275, 1873
 Gnot Małgorzata 978
 Gobert Edward (pseud. Gob.) 719, 1414
 Gocel Ludwik 1725, 2058, 2292
 Goćkowski Janusz 694, 758
 Godebski Cyprian 2309
 Godebski Józef 1116
 Godebski Ksawery 2447
 Godfryd Jan 414
 Godlewski Wacław 1648, 2091
 Goetel Ferdynand 1003, 2918
 Goethe Otilie von 205, 1134, 2091
 Goethe Johann Wolfgang 131, 181, 284, 291, 311, 334, 363, 365, 381, 410, 438, 464, 576, 714, 726, 765, 827, 829, 858, 874–875, 886, 889, 902, 1009, 1026, 1028, 1111, 1374, 1418, 1425, 1475, 1487, 1503, 1570, 1626–1628, 1630, 1633, 1636–1638, 1645, 1661, 1665, 1669–1672, 1678,

- 1679, 1681, 1683, 1685, 1689–1690, 1734, 1739,
1798, 1801–1802, 1808, 1832, 1841, 1870, 1878,
1957, 1959, 2032, 2035, 2039, 2042, 2047, 2189,
2338, 2341, 2589, 2859
- Gofštetter (Gofshetter) Ippolit A. 637
- Gogol Nikolaj I. 406, 898, 1022, 1552, 1567, 1575,
1584, 1875, 2040, 2048, 2055, 2327, 2732
- Gojawczyńska Pola 197, 1765
- Gol"berg Mark 258
- Goldberg Alfons 344, 2067
- Goldberg Stuart 910, 914
- Goldfarb David 1945
- Golemba Aleksandr S. 1929
- Golenia Tadeusz 298, 1825
- Golesz Roman 756
- Golianek Ryszard Daniel 454, 2928
- Golicyn Aleksandr S. 498
- Golicyn Dymitr V. 498, 1134
- Golicyn Sergej G. 1585, 2028
- Golik-Szarawarska Grażyna 1461, 1615, 1682,
1790
- Golińska Agnieszka 957
- Goliński Zbigniew 1166
- Golub Tèresa 2297
- Gołąbek Józef 39, 728–729, 858, 1184, 1240, 1247,
1379, 1566, 1641, 1840, 1843, 2019
- Gołombiowski Władysław 371, 1386, 1390
- Gołębowski Eugeniusz 472, 900, 1166–1167,
1435
- Gołębowski Jan 536, 2932
- Gołubiew Antoni 865, 1004, 1158
- Gołubiew Zofia 2921
- Gombrowicz Witold 292, 322, 402, 764, 837,
1198, 1325, 1771–1773, 1777, 1783–1784, 1786,
1793, 1798
- Gomolicki Leon (Lew) 173, 642, 809, 1187, 1214,
1280, 1569, 1574, 1577, 1723, 2022, 2024–2026,
2031, 2198
- Gomóla Anna 304, 768, 1787
- Gumulicki Juliusz Wiktor 1122, 1697, 2373, 2375,
2384, 2428, 2553, 2582
- Gumulicki Wiktor 23, 1010, 1119, 1336, 1499, 1710
- Gončar Svetlana V. 331, 342, 1468, 1477
- Gondek Elżbieta 1174
- Gontarz Beata 872
- Gorczyńska Renata 2897
- Gorczyński Bolesław 1334–1335
- Gordziejew Jerzy 299
- Gordziejewski Andrzej 1197
- Gordziejew Emanuel 2470
- Goreccy (rodzina) 2096, 2294
- Gorecka z Mickiewiczów Maria 127, 130, 1142,
1461, 1523, 1682, 1721, 2012, 2050, 2068, 2080–
2081, 2084, 2096, 2522
- Gorecki Antoni 176, 320, 822, 909, 922, 1121, 1539,
1964, 2066, 2375, 2380
- Gorecki (Gorecki-Avransart) Jerzy 2096, 2893
- Gorecki Ludwik 2098, 2290
- Gorecki Tadeusz 2161, 2350
- Gorlin Michel 438
- Gorskij Ivan K. 189, 1570
- Gorszczyńska Paula 652
- Gorzkowski Marian (pseud. Nie-Maryjan) 2187,
2511
- Gosk Halina 1490
- Gosławski Maurycy (krypt. Ja) 699, 1550, 1694,
1697, 1712, 1727, 1740, 2369, 2579, 2838
- Gostomska Anita 342, 588
- Gostomski Walery 131, 377, 406, 520, 655, 718,
1017, 1413, 1983
- Goszczyńska Joanna 311, 1115, 1882
- Goszczyński Seweryn 296, 344, 371, 645, 648,
873, 880, 908, 920, 1009, 1397, 1400, 1403,
1445, 1450, 1480, 1697, 1712, 1719, 1721, 1730,
1733, 1819, 2134, 2148, 2302, 2544
- Goszyła Krzysztof 2915
- Got Jerzy 928
- Gottwald Wanda 2289
- Goŭzič Ćryna M. 275
- Goverdovska E.A. 738
- Goźliński Paweł 1406
- Górecy zob. Goreccy
- Górecki Marcin 941,
- Górnicki Leonard 1056, 1320, 1688
- Górny Wojciech 1509
- Górski Artur 144, 146, 162, 267, 330, 381, 387,
878, 997–1001, 1291, 1293, 1333, 1336, 1340,
1390, 1758, 1761–1762, 1773, 1778, 1794, 2052,
2318
- Górski Konrad 110, 160, 163, 174–175, 189, 197,
199, 207, 213–214, 217, 219, 227, 230–231, 235,
392, 396, 523, 565, 583, 597, 630, 643, 724,
726, 729, 731, 734, 740–741, 743, 750, 759,
806, 867, 884, 891, 893–894, 898, 901, 1024,
1078, 1123, 1159–1160, 1162–1166, 1176, 1343,
1359, 1403, 1408, 1422, 1425–1427, 1429, 1432,
1434–1435, 1437, 1438, 1496, 1504–1506, 1508,
1511–1513, 1515, 1516, 1518–1519, 1570, 1636,

- 1641, 1656, 1759, 1762, 1775, 1777, 1815, 1836,
1852, 1921, 1991, 2062, 2095–2096, 2322, 2833,
2926
- Górski Konstanty Maria 2142, 2523, 2608
- Górski Ryszard 1381, 1382
- Gömöri György (Gömöry George) 311, 1733,
1882
- Graban-Pomirska Monika 793, 808
- Grabias-Banaszewska Katarzyna 353, 777
- Grabiec J. zob. Dąbrowski Józef
- Grabovič Grigrij (Grabowicz George) 278, 311,
1882
- Grabowska Halina 2102, 2174
- Grabowska Maria 50, 175, 394, 439, 524, 867, 1165
- Grabowska Natalia 1280
- Grabowski Ambroży 745, 1166
- Grabowski Antoni 1253
- Grabowski Bronisław 2539, 2574, 2601
- Grabowski Jarosław 1318, 1469, 2074
- Grabowski Michał 713, 853, 1009, 1091, 1093,
1166, 1578–1579, 2032
- Grabowski Mikołaj 1008
- Grabowski Stanisław 213, 1082, 1159, 1191, 1602–
1603, 1608, 1849, 1854, 1856, 1858, 2918
- Grabowski Tadeusz (krypt. T.Gr.) 151, 153, 168,
386–387, 639, 815, 893, 1023–1024, 1036–1037,
1081, 1292–1293, 1295, 1330, 1336–1337, 1340,
1343, 1388, 1566, 1637, 1645, 1761, 1992, 2084,
2193, 2321
- Grabowski Tadeusz Stanisław 213, 1082, 1159,
1191, 1602–1603, 1608, 1849, 1854, 1856, 1858
- Grabowski Wiesław 214
- Grabska Elżbieta 2330
- Graczyk Ewa 243, 296, 474, 647, 751, 753, 793,
808, 1094, 1405, 1439, 1441, 1773, 1786, 1969,
2148
- Gradkowski Henryk 235, 241, 290, 330, 359,
417, 425, 443, 469, 505, 542, 571–572, 648,
708, 758, 780, 789, 870, 906, 1450, 1491, 1596,
1744, 1774–1775, 1820, 1822–1823, 1826, 1831,
1971, 2172
- Graf Magdalena 509
- Grajewski Wincenty 448, 524, 1092, 1523
- Gralak Iwona 1309, 2179
- Grand Yvonne 2147
- Graszewicz Marek 227, 241, 1026, 1367
- Graszy Aszot 2705
- Grebiennikow Piotr 629, 815, 830, 859, 861, 888,
1756
- Greč Nikolaj I. 57, 246, 282, 358, 465, 513–514,
638, 871, 908, 1062, 1113, 1188, 1441, 1458, 1461,
1463, 1594, 1620, 1682, 1689, 2014, 2333
- Grefnerowa Anna 1024, 1991
- Grejner R.N. 2105
- Grekow N. 1567, 2055
- Greń Zygmunt 956, 957
- Gricius Vytautas 2172, 2343
- Grigor'ev Appolon A. (pseud. Trismegistov)
1553, 1584, 1875
- Grigo'rian Sasun 394
- Grigoroza Margreta 362, 944, 1454
- Grigorovič Elena N. 839
- Grim Emanuel 2606
- Grob Thomas 1029, 1411
- Grobelný Andělín (krypt. -ag-) 2340
- Groch Bartłomiej 881
- Grocholska Małgorzata 775, 1178
- Grochowa Agnieszka 1826
- Grochowiak Stanisław 267, 1778
- Grochowska-Iwańska Krystyna 1524
- Groddeck Gotfryd Ernest 1363, 1364, 1847, 1997
- Grodzicki August 948, 956
- Grodzieńska Wanda 2764
- Gromadzki Juliusz 1677, 1734, 1870
- Grosbart Zygmunt 298, 1013, 1195, 1209, 1252,
1278, 1576, 1731
- Gross Natan 1771, 1864
- Grot Zdziśław 108–109, 1041, 1048, 1066–1067,
1071, 1092, 1148, 1198, 1611, 1866, 2062, 2072,
2148, 2325, 2330, 2408
- Grotowski Jerzy 274, 931, 950, 957, 1109, 1326,
1687, 1803–1804
- Grottuz Henryk 2134, 2448
- Groza Aleksander 2422, 2613
- Grözingen Elvira 1255
- Grubišić I. 1950
- Gruchała Janusz Stanisław 839
- Gruca Franciszek 281, 842
- Grudzińska Agnieszka 939, 2922
- Grudzińska-Gross Irena 306, 633, 1348, 1673,
1970, 2106
- Grudziński Stanisław 714, 1329
- Grudziński Stefan 603
- Gruszczyński Piotr 968
- Gruszczyński Stanisław 372
- Gruszecka Aniela 1503
- Gruszka Stanisław 1439
- Grużewski Tadeusz 1334

- Grybosiowa Antonina 285, 761
Gryko Franciszka 2329
Grymuta Svätłana 337, 1888
Grzegorzczak Piotr 68, 84, 188, 200, 1190, 1853
Grzegorek Leopold 1671
Grzegorz Wielki 858
Grzegorzewicz Wojciech 344, 638
Grzegorzewski Jerzy 937, 946, 950, 957, 965, 968
Grzesiak Danuta 1141
Grzeszczuk Stanisław 745, 750, 900
Grześkowiak-Krwawicz Anna 421, 846
Grzęda Ewa 255, 334, 758, 1443, 1447, 1745, 2125
Grzędzińska Maria 1503, 1506
Grzybowska Krystyna 172, 2090, 2813
Grzymała Franciszek 1693, 1727
Grzymała Wojciech 1745
Grzymała-Moszczyński Marek 585
Grzymała-Siedlecki Adam 713, 723, 729, 1633, 1755, 1816, 1962
Grzywna-Wileczek Anna 617
Guario Mariagiovanna 1324
Gubernat Irena 287
Gubrynowicz Bronisław 131, 137, 466, 514, 532, 587, 795, 1010, 1033, 1151, 1155, 1709, 1713, 1755, 2035, 2161, 2310, 2350, 2612
Gučok Jaugen 1999
Guderian-Czaplińska Ewa 976
Gudzij Nikołaj K. 1184, 1249
Guerrieri-Gonzaga A. 181
Gugnin Aleksandr 342, 1889
Gugulski Ireneusz 1004, 2918
Guillot de Saix Léon (krypt. G.N.) 990
Guillou Louis Le 311, 371, 373, 377, 561, 635, 713, 718, 731, 794, 827, 1042, 1064, 1067–1068, 1070, 1076, 1093, 1147–1148, 1226, 1228, 1331, 1385–1387, 1598, 1625, 1699, 1701–1702, 1716, 1734, 1838, 1870, 1894, 2053, 2134, 2137, 2140, 2143, 2147, 2155, 2160, 2302, 2317, 2741
Gulak-Artemovskij Petro P. zob. Hułak-Artemowski Petro P.
Gulevič Lilià 258
Gul'ij Konstantin 298, 572, 1530
Gumen'uk (Gumenjuk) Viktor 278, 1279
Gumienna-Skulski Halyna 1576
Gumkowski Marek 443, 571, 602, 644, 756, 838, 905
Gurbiel Andrzej 534, 592, 1437, 1771, 2074
Gurina (Guryna) Nina I. 2293–2294
Gurina N.M. 275
Gurowski Adam 1697
Gutowska Maria 2294
Gutowski Wojciech 1439, 1773
Guttfeld Dorota 1267, 1280
Guzik Barbara 758
Günther Gabriela Albina zob. Puzynina z Güntherów Gabriela Albina
H.R. zob. Rohrabacher René François
Haag Emil 1625
Habura Franciszek 1291, 1817
Hagemejer Helena 188, 200, 740, 1190, 1649, 1724, 2024, 2058
Hagenau Gerda 281, 842
Hahn Hans Henning 313, 1680
Hahn Wiktor 57, 140, 144, 158, 175, 376, 535, 720, 886, 991, 1023, 1082, 1158, 1188, 1336, 1356, 1418, 1726, 1754, 1763, 1838, 1905, 1985, 2053, 2056, 2069, 2161
Hajdas Georg 1546
Hajduk-Gawron Wioletta 1789
Halas František 279, 1187, 1227, 1229, 1231
Halec Janina Małgorzata 2044, 2240–2241, 2332
Halkiewicz-Sojak Grażyna 246, 557, 610, 708, 848, 1368, 1458, 1477, 1479, 1749–1750
Halota Zofia 2919
Haltsonen Sulo 199, 1852
Hałoń Edward 281, 842
Hamerski Wojciech 352, 446, 610, 776, 778, 780, 791, 875, 985, 1483, 1804, 1807, 1812, 1815
Hamkało Marcin 778, 2301, 2346
Hamm Josip 213, 1608, 1654, 1856, 1858
Hanazawa Kaciaryna 1203
Hanczakowski Michał 593, 2930
Handelsman Marceli 1037, 2054, 2070
Handke Kwiryna 1533
Handke Ryszard 255, 758, 1521
Hanuszkiewicz Adam 949, 959
Harasimowicz Cezary 2794
Harasimowicz Janka 1814, 2738
Harasowski Adam 1646, 2322
Harbut Juliusz Stanisław 885
Harlamov N.Â. 1912
Harmazy Sebastian 323, 1054, 1684
Harpe Emanuel 1698, 2047
Hartleb Kazimierz 540
Hartwig Julia 369, 1817
Harvey Henryk zob. St. Harten Henryk

- Hasiuk Magdalena 1008
Hausbrandt Andrzej 966
Hauser Zbigniew 2331
Haŭstovič Nikola V. 290, 1385, 1454
Haydamaky (zespół) 2931–2932
Hazanava Kacârjna L. 257, 1202, 1530
Hazet zob. Zbierzchowski Henryk
Häckel Manfred 197, 1724, 1859
Häring Wilhelm (pseud. Alexis Willibald) 231, 713, 1241, 1253
Hebel Jarosław 1831
Heck Korneli Juliusz 139, 1754, 1904, 1910, 2112, 2164
Heck Roman 836
Hečko Pavol 1951
Hedenus, dr 1704, 2446
Hegel Georg Wilhelm Friedrich 1297, 1526, 1688
Heidenreich Julius 1641, 1843
Heine Heinrich 291, 1690
Heine Lucia 1663
Heksel Izabela 767, 1458, 1535, 1541, 1543
Helbich Jerzy Wojciech 1991, 2322, 2338
Helemskij Âkov A. 2690
Helenus zob. Iwanowski Eustachy
Heller Michał 292, 1207, 1587, 1740, 2029
Helsztyńska Magdalena 803, 1310
Hen Józef 1779, 2002
Hendrykowski Marek 2920
Hendzel Władysław 274, 2167
Henkiel Dionizy 1708
Heppen Irena 956
Herbaczewski Józef Albin 1805
Herbert Zbigniew 1781
Herbelot Alphonse d' 371, 1734, 1739, 1841, 1870, 1878
Herbich Tomasz 1326, 1328
Hercen Aleksander (Gercen Aleksandr) 1042, 1085, 1382, 1553, 1573, 1576, 1584, 1703, 1730–1731, 1875
Héreau Edme-Joachim 561, 1734, 1739, 1870, 1878
Herling-Grudziński Gustaw 1567, 1810, 2056
Herlth Jens 402, 926, 1035, 1324, 1353, 1355, 1483, 1491, 1597
Herman Anouk 1814, 2738
Herman Maxime 1648
Hermann Alois 213, 1091, 1250, 1252, 1666, 1858
Hernas Czesław 738
Herriot Édouard 1722, 2056
Hertz Paweł 197, 391, 394, 747, 1013, 1435, 1696, 1832, 2571, 2575
Herwegh Georg 876, 1409, 1475
Heska-Kwaśniewicz Krystyna 330, 548, 770, 1468
Hetel Dominika 1096, 1405, 1535
Heuckelom Kris 1804
Hewitson Mark 1355
Hierowski Zdzisław 667
Hilferding Aleksander zob. Gilferding (Hilferding) Aleksandr F.
Himin Olesâ 258
Hiż Tadeusz 2193
Hleb-Koszańska Halina 433, 1167
Hłasko Stanisław 2088, 2575
Hmâl'nicki Mikołaj 342
Hmelevskij Pëtr zob. Chmielowski Piotr
Hobot Joanna 1791
Hobot Zygmunt 2887
Hochleitner Janusz 652, 1487
Hodasevič (Chodasevič, Chodasiewicz) Vladislav F. 305, 731, 1210, 1214, 1584, 1678, 1875, 2019, 2193
Hodi J.T. zob. Tokarzewicz Józef
Hodula Aleksandra 986
Hoefert Sigfrid 1661
Hoelscher-Obermaier Hans-Peter 289, 573
Hoene-Wroński Józef 1295, 1393, 1401, 1418
Hoesick Ferdynand 134, 151–152, 156, 167, 386, 603, 724–726, 728, 796, 1010, 1037, 1046, 1128, 1339, 1390, 1395, 1416, 1626, 1634, 1709–1711, 1755–1759, 1903, 1920, 1984, 2051, 2310
Hoffman Karol (1855–1937) 2163, 2571
Hoffman Karol 175, 344, 2115, 2592
Hoffman Paweł 734
Hoffmann-Piotrowska Ewa 306, 321, 323, 330, 334, 356–359, 404, 421, 423, 448, 469, 477, 507–508, 542, 550, 554–555, 577, 595, 610, 620–622, 708, 777–779, 823, 850, 873–874, 914, 922, 925, 942, 1015, 1020, 1052, 1054, 1056, 1113–1114, 1143, 1144, 1179, 1315, 1323–1324, 1326–1327, 1376, 1406–1408, 1411, 1466–1467, 1485, 1490, 1549, 1551, 1596, 1684, 1749, 1750, 1808, 1810, 1811, 1815, 2068, 2107, 2272, 2932
Hoffmanowa z Tańskich Klementyna 1736, 2099
Hofman Ladislav 1915, 1956
Hohendlinger Halina 2825, 2826

- Holan Vladimír 1279, 1281
Hollender Tadeusz 389, 734
Holoubek Gustaw 941, 2922
Holtei Karl 1703, 2032
Hollý Ján (pseud. Josef Klčo) 182
Homákov (Chomiakow) Aleksej S. 1561
Homer 127, 167, 197, 632, 647, 690, 717, 725, 732, 741–742, 753, 755–756, 1526, 1634, 1657, 1670
Homme de rien zob. Loménie Louis
Homo Novus zob. Kugel' Aleksandr R.
Honet Roman 1814, 2738
Hongliang Lin 236
Horacy (Flaccus Quintus Horatius) 330, 410, 484, 829, 877, 1011, 1364, 1416, 1640, 1642, 1744
Horak Stanisław 2679
Horal zob. Bella Peter
Horák Jiří 723, 1248, 1839, 1845
Horáková Věra (krypt. -vh-) 74, 1649
Hordyński Jerzy 2680, 2845
Hordyński Zdzisław 126–128, 130–131, 491, 509, 636, 718, 854, 1357, 1709, 1751, 1835, 1901, 2137
Horev Viktor A. (Choriew Wiktor) 201, 290, 255, 324, 331, 337, 399, 758–760, 771, 847, 1028, 1053, 1096–1097, 1105, 1111, 1140, 1190, 1202, 1222, 1285, 1308, 1324, 1374, 1445–1449, 1472, 1530, 1532, 1545, 1590–1592, 1617, 1624, 1673, 1776, 1798, 1800, 1887, 2002, 2332, 2356
Horodecka Magdalena 576, 1145, 1376
Horodyski Władysław 1292
Horoszkiewicz Julian 532
Horoszkiewicz Roman 2205, 2292
Horowicz Bronisław 1082, 2056
Horowiczowa Regina 1907
Horzyca Wilam 927, 1360, 1960
Houdry Wincenty 345, 699
Hovorka Josef 1602
Hrabec Stefan 219, 739, 1160, 1162, 1427, 1432, 1504, 1508, 1511, 1513, 1515
Hranevič Konstantin I. 1559, 2080, 2150
Hrehorowicz Uta 1578, 1612, 1668
Hrkalović Stefan 1701, 2046
Hryniewicz Bolesław 736, 739, 1427–1428
Hube Józef 1721
Hubicki Henryk 1163
Huelle Paweł 243, 1773
Hugo Victor 311, 338, 786, 788, 1671, 1679, 1688, 1727, 1732, 1734, 1739, 1841, 1863, 1870, 1878, 2075, 2129, 2134–2135, 2302
Hulewicz Witold 362, 622, 1813, 2318
Hulka-Laskowski Paweł 1840
Hułak-Artemowski (Gulak-Artemovs'kij) Petro P. 278, 1862
Humboldt Aleksander 2105, 2199, 2216
Humiecka Wanda 439, 1381
Hunca Ewa Maria 643
Huppenthal Janina 2341
Husarski Wacław 2321
Husserl Edmund 708
Hussowczyk Mikołaj 734, 1425
Huszcza Jan 2662
Hutnikiewicz Artur 590, 597, 750, 1438, 1515, 1763, 1767, 1770, 2122
Hviezdoslav zob. Országh Pavol
Hvišč Josef 280, 298, 644, 1240, 1881
Hyde George 1203
Hylla Tatiana 298, 1825
Hyman Arthur 800, 1434
I. 2305
I.B. 2314
Ig.B. zob. Baliński Ignacy
Igliński Grzegorz 362, 577, 610, 781, 851, 1492, 1813
Ignatov Mihail V. 1032
Ignatowicz-Skowrońska Jolanta 446, 1487
Ignatović S. 51
Ihnatowiczowa Jadwiga 682, 748, 2358
Ilešič (Ilesić) Fran 488, 627, 629, 667, 731, 796, 1079, 1185, 1238, 1360, 1638, 1641, 2193
Ilg Susanne 652
Ilnicka Maria 2189, 2602
Il'nickij G.A. 2151
Ilušin Aleksandr A. 1201, 1592
Igowski Jan zob. Talko-Hryniewicz Julian
Iłakowicz J.K. zob. Iłakowiczówna Kazimiera
Iłakowiczówna Kazimiera (pseud. J.K. Iłakowicz) 722, 1183, 1774
Iłowski Stanisław 2148
Incognitus zob. Brzeziński Jan
Ingłot Jacek 1831
Ingłot Mieczysław 241, 245–246, 256, 273–274, 332–333, 484, 546, 588, 748, 758, 766, 789, 836, 1311, 1731, 1776–1777, 1798, 1821, 1826–1827, 1871, 1971, 2123
Irányi Dániel 2134, 2302
Irzykowski Karol 1157, 1962
Isaković Alija 1665

- Istomin Viktor S. 331, 337, 342, 770, 772, 774, 1545–1546
- Ivanov (Iwanow) Văčeslav I. 1305, 1562, 1584, 1592, 1600, 1875, 1887
- Ivanov Jordan 377
- Ivardava Dilar 782
- Ivaškevičius Marius 2823
- Ivinskaā Ninel' D. 1595, 2109
- Ivinskij (Iwinskij) Dmitrij P. 705, 1026, 1579, 1581, 1586, 1589, 1592
- Ivinskij (Iwinskij) Pavel 1595, 2109
- Iwan IV Groźny, car Rosji 1113, 1595
- Iwanek Kalina 1808
- Iwaniuk Wacław 194, 2681
- Iwanowska Jadwiga 173
- Iwanowski Eustachy (pseud. Helenus) 126
- Iwaszkiewicz Anna 228
- Iwaszkiewicz Jarosław (krypt. ji) 197, 304, 569, 587, 728, 739, 873, 1790, 2027, 2041, 2053, 2085, 2328–2329, 2682, 2785
- Izmajlov Aleksandr A. 2150
- Izmajlov Nikolaj V. 77, 1193, 1196, 1572, 1862, 2168
- Izopolski Erazm 1495, 1692
- j.b. zob. Bandrowski Jerzy
- J.C. 2239
- J.K. 560, 579, 1146, 1550, 1727
- J.K. (Jan Kasprowicz) zob. Kasprowicz Jan
- J.L. 2142
- J.M. zob. Maurice Justin
- J.P. 2319
- J.R.K. 1279
- J.S. 2594
- J. Sad (pseud.) 2933
- J.V.J. 1064, 1598
- J.Z. (Jan Zachariasiewicz? J. Zborowski?) 2411
- J.Ž. 859, 1421
- Ja zob. Gośławski Maurycy
- Jan Hgowski zob. Talko-Hryniewicz Julian
- Januskiewicz Jazep zob. Ānuškevič Āzep
- Jabłonkówna Leonia 952, 954
- Jabłonowski Wacław 713
- Jabłonowski Władysław 382, 660, 712–713, 1079, 1391, 1816
- Jabłońska Halina zob. Turska z Jabłońskich Halina
- Jabłoński Grzegorz 972
- Jabłoński Henryk 1047
- Jabłoński Maciej 454, 463, 557, 610, 2029, 2126, 2333, 2927, 2928
- Jabłoński Tadeusz (pseud. Paweł Dżianisz) 2292, 2333
- Jabłoński Zbigniew 1725
- Jacenko Olena A. 903
- Jachimecki Zdzisław 2923, 2925
- Jachowicz Eryk (pseud. Józef z Leszna) 2307
- Jackiewicz Mieczysław 112, 1027, 1256, 1582, 2001, 2007, 2027, 2173, 2231, 2336
- Jacob Robinson Therese 1701
- Jacozek Michał 966
- Jadacki Jacek J. 1312
- Jaenisch-Pawłowa Karolina 1584, 1875, 2020–2021, 2080, 2084–2086, 2089, 2105–2106, 2423, 2432–2434, 1584, 1875, 2020–2021
- Jafra Michał 2919
- Jagiełła Greta 595
- Jagiełło Michał 234
- Jaglarz Kalina 1487
- Jagoda Zenon 1122
- Jagoditsch Rudolf 213, 1250, 1850
- Jagodzińska Joanna 304, 910, 916
- Jahoda-Żółtowski Robert 1162
- Jakimiak Katarzyna 2212, 2301
- Jakitowicz Maria 1028, 1371
- Jakobson Roman 568, 644, 900, 1364, 1434, 1516, 1519, 1651
- Jakowska Krystyna 400, 422, 444, 575
- Jakóbczyk Jan 330, 1794
- Jakóbczyk Stanisław 298, 1204, 1206, 1260, 1262, 2065
- Jakóbiec Marian 175, 181, 894, 1024–1025, 1085, 1158, 1229, 1249, 1252, 1566, 1568, 1571, 1575, 1862
- Jakubiak 2865
- Jakubowska Jadwiga 959, 1661
- Jakubowski Ignacy 2197
- Jakubowski Jan Zygmunt 173, 178, 1661, 2039, 2042, 2198, 2329
- Jakubowski Jarosław 852
- Jalkanen Hugo 1247
- Jameson Storm 1249
- Jamiałkowska-Pabian Aneta 1882
- Janas Aleksandra 761
- Janczewska Karolina 382, 1391
- Janiak Kamila 1814, 2738
- Janicka Anna 346, 488, 549, 610, 627, 775, 1111, 1324, 1352, 1482, 1689, 1805–1806, 1808, 1813, 1890, 2066, 2282

- Janicka-Słysz Małgorzata 2926
Janicki St. 2192
Janik Ireneusz 2926
Janik Michał 150, 1335, 2314
Janina S. Aleksota zob. Sedlaczkówna Janina
Janion Maria 176, 204, 231, 270, 338, 346, 535, 632, 642–643, 646, 771, 799, 868, 957, 959–960, 966, 1347, 1349, 1353, 1369, 1401, 1447, 1472, 1474, 1619, 1732–1733, 1741, 1763, 1805, 1867, 1921, 1964, 2031, 2075, 2078, 2101, 2123, 2129, 2335, 2919, 2932
Janiszewski Jan Chryzostom 2135
Jankowiak Mieczysław 843, 1787
Jankowicz Grzegorz 649
Jankowska Agnieszka 1092, 1612
Jankowska Magdalena 978
Jankowski Andrzej 1576
Jankowski Czesław (pseud. Jan Kanty Skierka) 34, 727, 1359, 1991, 2289, 2310, 2317, 2593
Jankowski Edmund 566, 1754
Jankowski Jan 905
Jankowski Józef 1184, 2546
Jankowski Placyd 727
Jankowski Władysław 722, 727–728, 829, 857, 1379, 1418, 1421
Janoszk Maria 447–448, 542, 577, 781, 852, 1552, 1748, 2361
Janowicz Sokrat (Janovičius Sakrat) 1252, 1260
Janowski Jan Nepomucen 1329, 2699–2700
Janowski Ludwik 879
Janta-Połczyński Aleksander 194, 928
Januszewicz Marek 2919
Januszewski Bernard Woodrow 1061, 1086, 1092, 1305, 1402, 1769–1771, 2062
Januszewski Tadeusz 226, 541, 1165, 2096
Januszkiewicz Adolf 906, 1968, 2082, 2102, 2159, 2298, 2729
Januszkiewicz Agnieszka 454, 518
Januszkiewicz Eustachy 226, 1049, 1137, 1698, 1714, 1721, 1950, 2048, 2079
Januszkiewicz Jazep zob. Ānuškevič Āzep
Januszkiewicz Michał 1323
Jańczyk Urszula 486, 1179
Jański Bohdan 1184, 1841, 2060, 2063, 2065, 2106, 2109
Jarecki Henryk 1006, 2927
Jarecki Kazimierz 382, 1044, 1045, 1152, 1334, 1391
Jarnuszkiewiczowa Jadwiga 2329
Jarosińska Izabela 748, 836, 1436, 1734, 1739, 1870, 1878, 2030, 2732
Jarosz Jacek 2821, 2887
Jaroszak-Półgęsek Zenobia 286, 287, 334, 432, 623, 1027, 1535, 1539, 1543, 1545, 1547
Jaroszevska Justyna 1777
Jaroszewski Tadeusz Stefan 2330
Jarowiecki Jerzy 1771
Jarząbek-Wasył Dorota 979, 2917
Jarzyna Anita 1594, 1807
Jasicka Irena 2334
Jasiczek Henryk 2171
Jasiewicz Jan 2846, 2885
Jasiński Marian 410
Jasińska Stanisława 1965, 2092
Jasińska Zofia 225, 940
Jasińska-Wojtkowska Maria 414
Jasiński Jakub (Jasiński Jacques) 353, 991–992, 998, 1000
Jasiński Kazimierz Julian 2547
Jaskółowa Ewa 923, 1821
Jastrun Mieczysław 177, 182, 190–191, 267, 390–391, 410–411, 461, 534, 624, 735, 893, 1249, 1775, 1778, 1762, 1921, 1929, 1963, 1994, 2038, 2090, 2198, 2323
Jastrzebski Wincenty 1706, 1727
Jastrzębska-Golonkova Danuta 1440
Jastrzębski Jan Ludwik 1969
Jastrzębski Zdzisław 207, 1724
Jaszowski Stanisław 2362, 2381, 2384, 2797
Jaśkiewicz Ewa 1784
Jaśkowski Jan Nepomucen 2111, 2484, 2485
Jaśtał Katarzyna 938
Jawień Andrzej zob. Wojtyła Karol (Jan Paweł II)
Jaworska Elżbieta 644, 990, 1139, 1142, 1625, 2395
Jaworska Krystyna 253, 256, 279, 843, 1407, 1616, 1873, 1885, 1889, 2127, 2201
Jaworski Kazimierz Andrzej 1042, 1703, 2649
Jaworski Marcin 1807
Jaworski Stanisław 858
Jaworski Władysław Leopold 884
Jazgarska Anna 1482
Jazownik Maria 1772
Jazownik Marta 267, 346, 1778, 2167
Jeleński Konstanty 1771
Jeleński Rafał 1385
Jelinek Edvard 5, 128, 1073, 1242, 1599, 2136, 2289, 2585

- Jellenta Cezary (właśc. Napoleon Hirszbard) 719, 829, 1627
- Jelski Aleksander (El'ski Aleksandr) 251, 1181, 1244, 1268, 1834, 1954, 1956, 2082, 2151, 2159, 2182, 2288
- Jełowicki Aleksander 353, 777
- Jenezić Anton (krypt. AJ) 1950
- Jenike Ludwik 2305, 2306, 2307
- Jensen Alfred 134, 526, 603, 719, 723, 729, 826, 877–878, 1246, 1414, 1558, 1631, 1839, 1844, 1903, 2150
- Jentys Maria 505
- Jerke Bogusław 2890
- Jerkov Janja 1678
- Jermak-Wołoszyn Beata 819, 838, 1442, 1745
- Jerzy L. (Jerzy Laskarys?) 1978, 2305
- Jesienin Sergiusz zob. Esenin Sergej A
- Jesionowski Alfred 1918
- Jett Renate 921, 1322
- Jeż Tomasz Teodor (właśc. Zygmunt Miłkowski) 126, 1043, 1332, 1708, 1719, 1721, 1761, 2051, 2067–2068, 2134, 2136, 2151, 2182
- Jeżewska Joanna 2916
- Jeżowski Józef 453, 467, 2624
- Jeżowski Marian 1523
- Jędrzychowska Maria 1824
- Jędrzychowski Stefan 2195
- Jędrzejczyk Olgierd 1005
- Jędrzejewski Tomasz 356–357, 362, 447, 591, 622, 708, 824, 873, 924, 1144, 1376, 1748, 1811, 2107
- ji zob. Iwaszkiewicz Jarosław
- Jireček Hermenegild 2133
- Joachymek Renata 292, 1972
- Jocz Artur 435
- Jodłowski Marek 958
- Jokiel Irena 273–274, 325, 346, 445, 448, 465, 587–588, 609, 651, 755, 782, 802, 916, 1029, 1051, 1096, 1442, 1481–1482, 1547, 1673, 1684, 1741, 1747, 1794, 1805, 1889, 2065, 2076, 2105, 2168, 2358
- Jokūbonis Giedryminas 2333
- Jonca Magdalena 419, 782, 876, 1493, 2226
- Jones-Debska Anita 293, 1227, 1230–1231
- Jordan Henryk 2336
- Jordan Jan Pëtr 1022, 1066–1067, 1148
- Jotkiało Halina 2343
- Joucaviel Kinga 444, 1454
- Jouhaud Carlo (pseud. Napoleone Giotti) 371
- Journet Charles 1328
- Jovanović Živorad P. 75, 119
- Józef z Bochni zob. Chmielewski Józef
- Józef z Leszna zob. Jachowicz Eryk
- Jóźwiak F.K. 522
- Jöhling Wolfgang 1670
- Jörgensen Johannes 388
- Jucewicz Jerzy Adalbert 298, 747, 1070, 1347, 1435, 1700, 2042, 2047, 2095, 2329, 2334
- Juda Celina 315
- Judkowiak Barbara 1026, 1093
- Julkowska Violetta 1052
- Julvécourt Jean 1701, 1734, 1739, 1870, 1878
- Jungmann Josef 1070, 1700, 1724
- Junkiert Maciej 326, 352, 367, 405, 432, 493, 578, 782, 874, 876, 926, 1016, 1035, 1048, 1063, 1115, 1280, 1317, 1328, 1353, 1355, 1376, 1489, 1491, 1594, 1597, 1620, 1691, 1693
- Juozapavicius Pranas 1997
- Juraševič I.P. 275
- Jurgutienė Aušra 1328
- Jurjew P. 1188
- Jurkiewicz Jakub (pseud. Benedykt Dołęga) 2008
- Jurkowski Błażej 629
- Juszczak Wiesław 323
- Juszczak Wacław 2826
- Juszkiewicz Jacek 578, 586, 1145, 1491, 2031, 2033
- Juzwenko Adolf 2346
- K. 1236, 1727
- K.B. 2080
- K.G. zob. Gaszyński Konstanty
- K.H. 2055, 2089, 2322
- K.K. zob. Kantecki Klemens
- K.M. 666
- K.M.O. 1550, 1694, 1727
- K.P. 520
- Kaāla Uladzimir 342, 1889
- Kachlicka Joanna 759
- Kacnelson Dora 803, 1380, 1731, 1735–1736, 1741, 1784, 2099
- Kacprzak Marta M. 359, 1179, 1213, 1596
- Kackowski Karol 1721, 2008
- Kaczmarek Ewa 1261
- Kaczmarek Katarzyna 1144
- Kaczmarek Witold 2098
- Kaczmarek Wojciech 903, 932, 1795
- Kaczmarowski Jacek 2895

- Kaczmarzyk Dariusz 2117, 2327
Kaczorowska Henryka 685
Kaczyńska Leokadia 304, 932, 934, 939, 950, 957, 968–973, 2920
Kaden Gustaw zob. Kornecki-Stramer Roman
Kaden-Bandrowski Juliusz 162, 342, 651, 731–732, 1174, 2113, 1803, 2193–2194, 2317, 2322, 2752, 2785
Kadulska Irena 277, 2002, 2003
Kadłubiec Daniel 274
Kaganovič Sof’ja 1582
Kain z Elei (pseud.) 1952
Kaja Damian 328, 1469, 1484
Kajsiewicz Hieronim 1387, 1697, 2377
Kajtoch Jacek 2785
Kal’ E.N. 714
Kalarus Marta 1411
Kalarus Oskar 1411
Kalata Henryk 1308
Kalausina M.M. 2340
Kalembka Sławomir 244, 1402, 2063, 2072
Kalesnik Uladzimir A. 2122, 2327
Kaleta Roman 1168, 1733, 1968, 2096, 2450, 2515, 2729
Kalēda (Kaleda) Algis 285, 311, 651, 974, 1111, 1202, 1210, 1315, 1483, 1791, 1877, 1882, 1884
Kalima Eino 722
Kalinowska Maria 246, 273, 356, 394, 399, 400, 421, 440, 465, 539, 595, 617–618, 632, 644, 646, 743, 819, 837–838, 870–871, 905–906, 908, 912, 926, 939, 1052, 1061, 1064, 1105, 1108–1109, 1115, 1142, 1172, 1174, 1175–1176, 1221, 1314, 1321, 1323, 1364, 1372–1373, 1438, 1441, 1458, 1461, 1463, 1470, 1479–1480, 1484, 1594, 1615, 1620, 1682, 1686–1687, 1689, 1691, 1737, 1747, 1790, 1804, 1810, 1812, 1889, 1998, 2002, 2732
Kalinowska-Blackwood Izabela 572, 574
Kalinowski Daniel 273, 287, 323, 500, 537, 617, 619, 620, 1100, 1113, 1372, 1466, 1539, 1623, 1683, 1784
Kalinowski Kazimierz 2193
Kaliszewski Wojciech 314, 1950, 1974
Kalityński Mieczysław 1037, 1336
Kalkstein Theodor 1329
Kallas Krystyna 1526
Kallenbach Józef 124, 126–128, 130–131, 134, 143, 151, 158, 166, 344, 370, 383, 386–387, 448, 526, 539, 660, 722, 726, 734, 806, 828–829, 854–855, 858–859, 876, 878, 881, 1010, 1017, 1023, 1059, 1128–1129, 1131, 1150, 1152–1153, 1155, 1179, 1183, 1228, 1231, 1357, 1378, 1395, 1500, 1556, 1564, 1628–1629, 1631, 1712–1714, 1717, 1751, 1755, 1761, 1817, 1837, 1839, 1899, 1901, 1903, 1959, 1986–1987, 1990, 2050–2052, 2083–2085, 2161, 2184, 2314, 2319
Kallimach Filip (właśc. Filippo Buonaccorsi) 522
Kalugin Ů.A. 2781
Kałamajska-Saeed Maria 299
Kałduś Katarzyna 2265
Kamela Małgorzata 1737–1738
Kameneva Nelli F. 371, 406, 560, 579, 638, 731, 758–759, 829, 880, 1022, 1042, 1180, 1305, 1552–1553, 1555, 1557–1558, 1560, 1562, 1566, 1575, 1584, 1600, 1694, 1703, 1711, 1713, 1860, 1875, 2010, 2162, 2168, 2193, 2197, 2370, 2374, 2378, 2388, 2423, 2434, 2453, 2706
Kamińska Krystyna 635, 713, 1236, 1241
Kamińska Maria 493
Kamiński Antoni A. 304, 344, 1592, 2099
Kamiński Jan Nepomucen 127, 561, 1127, 1550, 1727
Kamiński Leszek 227, 1934, 2341
Kamionka-Straszakowa (Kamionkowa) Janina 568, 571, 747, 1013, 1433, 1576
Kamola Elwira 446
Kamolowa Danuta 2299
Kamper-Warejko Joanna 1470
Kamykowski Ludwik 546
Kamza Paweł 1042, 1406, 2044, 2332, 2344
Kancewicz Jan 1874
Kancierz Andrzej 577
Kania Stanisław 755, 759, 1531
Kaniecki Przemysław 328, 1795, 2922–2923
Kannegießer Karl Ludwig 635, 1236
Kansy Adam 2343
Kantak Kamil 194, 1297, 1399
Kantecki Klemens (krypt. K.K.) 1704, 1706, 2033, 2110, 2303, 2305
Kantor Józef 990
Kantor Tadeusz 932
KanŮškevič Margā Ļ. 331, 770
Kapełus Helena 439, 1381
Kapełus Magdalena 446, 777, 851, 1485
Kapłon Tomasz 970, 972
Kapuścińska Anna 1275
Kapuściński Ryszard 1806

- Karacuba Miroslava 278
 Karadžić Vuk 1084, 1606
 Karag'ozov Panajot 257, 1096
 Karamzinov Leonid S. 275, 1308
 Karanov Efrem 1247
 Karanova L. 1249
 Karasek Krzysztof 587
 Karatkevič (Karatkiewicz) Uladzimir S. 258, 275, 324, 342, 1874, 1876, 1884, 1889
 Karatynski Vincès' zob. Korotyński Wincenty
 Karcz Andrzej 575, 910, 914, 1289, 1351, 1449, 1783, 1791, 1805, 1876
 Kardaras Georgios 1115
 Kardaś Artur 1143
 Kardaś Barbara 256, 1777
 Kardyni-Pelikánová Krystyna 274, 280, 759, 1102, 1105, 1258, 1279, 1281, 1615, 1618, 1860, 1865, 1874, 1883, 1888
 Karénine Vladimir zob. Komarova Varvara
 Karger Wiktor 2352
 Karl Andrzej Władysław 951
 Karlůkevič Ales' 1874
 Karłowicz Jan 301, 598, 1116, 1538, 1543, 1978
 Karolczyk Jan 642
 Karpels Gustav 131, 1628
 Karpeta Paulina 598, 1492
 Karpiński Antoni 2086
 Karpiński Franciszek 130, 776, 1022, 1360, 1808
 Karpiński Marek 646
 Karpowicz Agnieszka 1813
 Karpowicz Tymoteusz 200, 1508, 2024
 Karpowicz-Słowikowska Sylwia 346, 1805
 Karpuk N.L. 275, 1531
 Karpus Zbigniew 2072
 Karpūk Aláksej N. 1874
 Karpūk Inga 1874
 Karski Gabriel 1500
 Karski Zygmunt 2625
 Karst Roman 1648
 Karwacka Halina 300, 1174
 Karwacka Wioleta 652
 Karyłowski Tadeusz 726, 1635, 1636
 Kascjuk Mihail 397, 572, 802, 839, 1096–1097, 1172, 1202, 1258–1259, 1349, 1385, 1446–1448, 1530, 1531, 1583, 1585, 1613, 1669, 1673–1674, 1780, 1873–1874, 1876, 1971, 2002, 2028, 2064, 2102, 2175, 2253, 2297, 2359, 2927
 Kasjan Jan Mirosław 614
 Kasmanova Bogumila 1874
 Kasperek Norbert 1738
 Kasperowicz Magdalena 2914
 Kasperowicz Michał 970
 Kasperowicz Ryszard 1683
 Kasperski Edward 255, 323, 330, 400, 403, 445, 485, 550, 610, 650, 920, 1028, 1092, 1308, 1316, 1321, 1326, 1352, 1464, 1478, 1543, 1675, 1683
 Kasproicz Jan (krypt. J.K.) 520, 996, 1151, 1295, 1333, 1751, 1753–1754, 1756, 1777, 2150, 2185, 2189, 2308, 2314, 2507, 2518, 2525, 2550, 2595
 Kasprzak Aleksandra 1814, 2738
 Kasprzakowa Barbara 298, 463, 2928
 Kasprzycka Zofia 61–62, 187, 1765, 1820, 2057, 2641, 2674, 2678
 Kasprzyk Jerzy 1136
 Kasterska Maria 387, 410, 1293
 Kaszewski Kazimierz 638, 722, 1357
 Kaszlej Andrzej 282, 1140
 Kasznia Piotr 2343
 Kaszuba Dawid 2932
 Kaszubowska Sandra 781, 1831
 Káša Peter 280, 1675
 Kaštanova Ol'gav 359, 1213, 1596
 Katelbach Janina 2839
 Katenin Pavel A. 1433, 1560, 1584, 1713, 1875
 Katon 782
 Kaubek Jan Pravoslav zob. Koubek (Kaubek) Jan Pravoslav
 Kaun Alexander 1567, 1646
 Kaupuz Anna 1197
 Kavalūk Alena S. 275
 Kawczyński Maksymilian 137, 876–877, 1838
 Kawczyński Zygmunt 990
 Kawyn Stefan 175, 643, 1018, 1362, 1398–1400, 1510, 1645, 1720, 1722, 1725–1726, 1728–1731, 1760–1763, 1767, 1770, 1787, 1895, 1963, 1994, 2114–2115, 2119–2122, 2322
 Kazačënka Taccâna 255, 759, 1531
 Kazarin Vladimir P. 400
 Kazbâruk Uladzimir M. 751, 1867
 Kazimir B. zob. Brlić Andrij Torquat
 Kazinczy Gábor 372
 Kazlovič A.A. 1258
 Kaźmierczyk Zbigniew 300, 324, 342, 357, 359, 362, 370, 435, 465, 780, 925, 1029, 1114, 1124, 1145, 1179, 1213, 1269, 1328, 1373, 1376, 1491, 1552, 1593, 1596, 1598, 1618–1620, 1624, 1749, 1784, 1786, 1791, 1812, 1891, 2031, 2283, 2301, 2338, 2358

- Kaźmierska Marta 983
Kažuhoiškaâ Lûdmila 290, 1454
Kačka Eliza 1976
Kašinowski Bronisław 1711
Kański Antoni 2143, 2159
kb (Bartoszewicz Kazimierz?) 2501
Keil Rolf Dietrich 1255
Keily David 515
Kelera Józef 957
Kelles-Krauz Kazimierz (pseud. Kazimierz Ra-
dosławski) 878, 1416
Kellner-Hostinský Peter 899
Kelly Eric P. 202, 797
Kemball Robin 226, 1137
Kempfi Andrzej 255, 299, 755, 1096, 1442, 1447
Kempner Stanisław Aleksander 1336–1337
Keppler Jan 1668, 1865
Keppler Johannes 405, 1328
Kern Anna P. 1552, 1584, 1875
Kerski Basil 313, 1680
Kersziene M. 1997
Kerthbeny Karl-Maria 1702
Kertész János 1761, 1847
Kessiakow Chryst 127, 1182, 1835
Kežun Bronislav A. 2714
Kęcińska Jowita 286
Kędzierski Sławomir 2031, 2041, 2328
Kępiński Zdzisław 233, 899, 1433
Kęsikowa Urszula 286, 1535
Kielak Dorota 1029
Kielski Bolesław 387
Kieniewicz Stefan 204, 213, 1039, 1047, 1345,
2058, 2207
Kienzler Iwona 2109, 2934
Kierc Bogusław 908, 980, 1814, 2738
Kiereś Emilia 369, 447
Kierkegaard Sören 1321
Kiersnowski Nikodem 1986, 2159, 2313
Kiersnowski Ryszard 194, 244, 282, 299, 631,
753, 754, 1999, 2003, 2299, 2331
Kierst Jerzy 2887
Kietlińska-Rudzka Julia 142, 2166
Kietliński Henryk 282, 2103, 2333, 2355
Kiezuń Anna 245, 287, 319, 705, 838, 1445, 1773,
1790, 1795, 2125
Kihara Makiko 1353, 1491, 1749, 2068
Kijas Artur 1582
Kijas Juliusz 1715, 1726
Kijonka Tadeusz 1774
Kijowski Andrzej 644, 1934
Kiklewicz Aleksander 432, 586, 1543
Kilanowski Piotr 635, 1491
Kind Friedrich 875
Kipa Emil 162, 639, 1133
Kiparsky Valentin 2168
Kipowa Łucja 162, 1714
Kiprienski Orest 226, 2354
Király Nina 909, 1454
Kirchner Hanna 411
Kireevskij Ivan V. 1180, 1584, 1875, 2453
Kiriakow Michał 2015
Kirkconnell Watson 171, 199, 389, 1250, 1847,
1852
Kirkevič Aleksandr I. 2294
Kirpičnikov Aleksandr I. 1558
Kirsanov Semën I. 1584, 1875, 2168
Kirschbaum Heinrich 402, 575, 1324, 1595
Kirschbaum Joseph 199, 1852
Kisälëü Genadz' 251, 1171
Kisiel Joanna 1809
Kisiel Marian 469, 1463
Kisiełewska Alicja 245, 300, 1005–1006, 1544
Kisiełewski Władysław Tadeusz 636
Kisiełewski Zygmunt 1046
Kisieliński Jarosław 978
Kislakowa Izolda W. 226, 2354
Kiss Szemán Robert 1115
Kissel Wolfgang Stephan 313, 1588, 1680
Kiszczał Dariusz 319
Kisłak Elżbieta 226, 245, 270, 313, 394, 443, 571,
602, 632, 644, 743, 756, 838, 870, 905–906,
912, 1109, 1364, 1594, 1680, 1687, 1729, 1737,
1966, 2002, 2732
Kisłańska Wacława 382, 1391, 1631
Kita Małgorzata 1032
Kitowska-Łysiak Małgorzata 1027, 1368
Kitrasiewicz Piotr 214, 2794
Kivaka Elena G. 572
Kiziak-Pluta Izabella 970
Kizwalter Tomasz 1309
Kjellberg Lennart 254, 1256, 1777
Klaczko Julian 562, 603, 605, 707, 714, 1024, 1125,
1128, 1144, 1149, 1175, 1177, 1626, 1701, 1711,
1725, 1766
Klarnerówna Zofia 1078, 1600
Klatka Urszula 2074
Klaus-Wartacz Joanna 593, 961, 1477
Klàučëná (Klevčëná) Aleksandr 1346

- Klčo Josef zob. Hollý Ján
Klecel Marek 2033, 2073, 2124
Kleczewska Maja 989
Kleczkowski Antoni 2138, 2186
Kleczyński Jan 1392, 2037
Klein Anna 2919
Klein Borys S. 2148
Klein Karol 1011
Klein Katarzyna 1814, 2738
Kleiner Juliusz 134, 150, 162, 167–168, 172, 174–175, 188, 200, 204, 207, 344, 348, 391, 410, 413, 483, 504, 592, 616, 629, 639, 641–642, 726, 734–737, 739–740, 742, 759, 793, 797, 829, 857, 863–864, 882, 885–887, 889, 893–894, 896, 917, 991, 1025, 1078, 1086, 1130–1132, 1152, 1157–1160, 1299, 1343, 1362, 1422, 1425, 1432, 1472, 1503–1506, 1521, 1595, 1609, 1633, 1636–1637, 1641, 1645–1646, 1649, 1756, 1762, 1771–1772, 1777, 1804, 1903, 2019, 2053, 2069, 2198
Klejn Borys 244, 1025, 2331
Klemensiewicz Zenon (krypt. Z.K.) 213, 741, 743, 1162, 1504, 1508–1511, 2171–2172
Klement'ev Sergej V. 399
Klevčenâ Aleksandr S. zob. Klâûçenâ (Klevčenâ) Aleksandr
Klewiado Alina 292, 1825
Klimanowska Dorota 323, 1315
Klimczuk Urszula 292
Klimčuk Vitalij A. 1883
Klimko Ryszard 621, 840, 911, 935
Klimovič Anna V. 275
Klin Eugeniusz 836, 1666
Klingemann August 875
Klinger Witold 897, 1011
Klingsland Zygmunt Stanisław 733, 2194, 2290
Klobberówna Zdzisława 732, 1423
Kloppstock Friedrich Gottlieb 381
Klubówna Anna 865
Kluge Rolf-Dieter 289, 573, 633, 649, 762, 842, 1586
Klugman Aleksander 2329
Klypa Nataliâ 258
Kładoczný Piotr 353, 403, 1485
Kłak Czesław 332, 541, 771, 900
Kłak Tadeusz 752, 1770
Kłobukowski Miłosz 848, 1477, 1808, 2922
Kłoczowski Jan Andrzej OP 323, 1305
Kłoczowski Jerzy 397, 1679
Kłodzińska Kamila 2340
Kłos Juliusz 885
Kłos Zdzisław 353, 1623, 1890
Kłosek Agata 1144
Kłosiewicz Romuald 897, 1162, 1574
Kłosiński Krzysztof 699, 766, 1454, 1457
Kłosiński Michał 850, 1805
Kłoskowska Antonina 1164
Kłosowski Józef Nikodem 739, 2358
Kłossowski Andrzej 1168
Kmieć Krzysztof 702
Knaflawska Joanna 1943, 2227
Knapczyk Agata 1312
Knapowska Wisława 2057, 2070
Knâžinskij Antin 1641
Kneip Heinz 289, 762
Kniaźnin Franciszek Dionizy 422
Knot Antoni 749, 1168, 1962
Knowlton Edgar C. 1865
Kobyliński Krzysztof 553
Koc Barbara 245, 273, 332, 533, 633, 1466, 1773, 1921, 2335
Koc Krzysztof 288, 359, 926, 1269, 1596
Koch Daniel 1016, 1048
Koch Jerzy 274, 422, 762, 842, 1360, 1748, 1877
Kochanowicz Roman F. 924
Kochanowski Jan 295, 387, 421–422, 506, 590, 750, 842, 1015, 1079, 1095, 1108–1109, 1184, 1295, 1360, 1368, 1372, 1438, 1541, 1687, 2487
Kochanowski Piotr 628, 694, 755, 1671
Kochanowski Wiktor 1076, 1129
Kochański Witold 205, 1188, 2761
Kochol' Victor 53, 1277, 2198
Kociemski Leonard 1038, 1344, 1398
Kocman Józef 2327
Koczorowski Stanisław Piotr 371, 382, 635, 794, 827, 1067, 1069, 1072, 1076, 1180, 1184, 1291, 1391, 1395, 1598, 1714, 1724, 1841, 1901, 1960, 2134, 2140, 2147, 2302, 2317
Koczur Klaudia 288
Kočegarov Kiril 359, 1269, 1596
Koecher Jan 2841
Koehler Krzysztof 2919
Koehlerówna Aniela 2112
Kogut Bogusław 2683
Kohler Gun-Britt 1689, 2107
Kohn Gotthilf 1837
Koklûhin Władimir V. 1582
Kolago Lech 1685, 1745, 2047

- Kolankiewicz Leszek 823, 871, 873
Kolas Ākub zob. Micevič Kanstancin M.
Kolańska Iwona 819, 2921
Kolberg Oskar 2924
Kolberger Krzysztof 2921
Kolbuszewska Aniela 245, 2342
Kolbuszewski Jacek 228, 241, 245, 274, 277, 416, 435, 441, 451, 455, 477, 505, 534, 594, 600, 613, 632, 645, 687, 752–753, 756, 791–792, 869, 899, 904–905, 1005, 1026, 1051, 1094, 1124, 1170, 1237, 1306, 1367, 1368, 1405, 1437, 1440–1441, 1445, 1447, 1450, 1454, 1457, 1463, 1525, 1612, 1735, 1736, 1772–1773, 1775, 1795, 1820, 1871–1872, 1939, 1970, 2098, 2099, 2123, 2342, 2345, 2920
Kolbuszewski Stanisław 390, 640, 737, 830, 862, 886–889, 1060, 1081, 1158, 1189, 1295, 1421, 1422, 1435, 1718, 2037
Kolessa (Kolessa) Oleksandr M. 1837
Kolińska Krystyna 2095, 2294
Koller Jerzy 1120
Kollár (Kollar) Ján 406, 562, 580, 1071, 1084, 1115–116, 1606, 1638, 1647, 1697, 1699
Kolodziej (Kołodziej) Leon 224, 393, 1299, 1659
Koltaševa Irina N. 201, 1277
Kołaczkowski Julian 125, 168, 2288
Kołaczkowski Stefan 388, 1295, 1424, 1502, 2507
Kołakowski (Kółakowski) Klemens 1712, 1958, 2454, 2460, 2552, 2576
Kołodziejczyk Edmund 29, 1600, 1839, 2145
Kołodziejczyk January 735, 1426
Kołodziejek Ewa 446, 1487
Kołos Sylwia 2922
Kołtoniak Adrian 1800
Komar Jerzy 566
Komar Małgorzata 2789
Komar Taťana 337, 1212
Komarov K.V. 2024, 2292, 2325
Komarova Varvara (pseud. Vladimir Karénine) 1128
Komenda Józef 1393, 1714
Komenskij Jan Ámos 1291
Komierowska-Norwidowa z Sobieskich Zofia 1961
Komierowski Józef 1397, 1703
Komornicka Maria 1754
Komorowska Maja 969
Komorowska Małgorzata 962
Komorowski Adam 2792
Komorowski Jarosław 2167
Komza Małgorzata 2358
Komła Kazimierz 2878
Kon Pinchas 36–37, 958, 1184, 1991, 2158
Konan Uladzimir 257, 1447
Konarski Franciszek 125, 127, 130–131, 372, 451, 564, 582–583, 590, 1009, 1117, 1290, 1954, 2011, 2189, 2288, 2508
Koncewicz Barbara 591, 781, 926
Kondratiuk Michał 1382, 2004, 2293
Kondrašenko Leonard I. 497
Koneczny Feliks 136, 937, 945, 1559, 1817, 1908
Koneski Blaže 750
Konic Paweł 958
Konicka Hanna 474, 764
Konieczna-Twardzikowa Jadwiga 1282
Koniusz Elżbieta 301, 1538, 1543
Koniński Karol Ludwik 388, 1157
Koniński Kazimierz 381
Konopczyński Emilian 564
Konopiński Lech 298, 2102, 2104
Konopniccy (rodzina) 2108
Konopnicka Maria 131, 246, 334, 376–378, 380, 382, 520, 650, 855, 1030, 1037, 1334, 1391, 1410, 1754, 1771, 1773, 2150, 2153, 2157, 2165, 2196, 2311, 2509–2510, 2551
Konończuk Elżbieta 299, 765, 1456, 1740, 1786, 1880, 2002, 2103, 2126, 2299, 2333
Konskij P. 2158
Konstantinović Zoran 281
Konwicky Tadeusz 256, 295, 319, 328, 705, 819, 939, 941, 1468, 1489, 1776, 1790, 1794–1795, 1800, 1808, 1810, 1812, 2918–2923
Kopalko Zbigniew 1993, 2837, 2848
Kopciński Jacek 971, 986–987, 1787, 2919
Kopczyńska Zdzisława 231, 742, 832, 1089, 1512, 1514, 1519, 1521–1522
Kopczyński Krzysztof 243, 245, 469, 647, 708, 819, 842, 1170, 1580, 1733–1736, 1870, 2923
Kopeć Danuta 288, 1877
Kopeć Urszula 449, 452
Kopeć Zbigniew 622, 1594, 1789, 1807
Koper Sławomir 2107
Kopia Henryk 125, 127–128, 137, 344, 468, 628, 786, 1117–1118, 1835, 1981, 2081, 2183
Kopitar Jernej (Bartholomäus) 1084, 1606
Kopka Krzysztof 965
Koppens Romulad 406
Koprowski Jan 682, 2539

- Koprowski Piotr 359, 780, 1596, 1812
 Kopylov Adrian F. 1901
 Korabiev Vasilij N. 147
 Koraszewski Jacek 2117, 2121, 2340
 Korbut Gabriel (krypt. G.K.) 137, 388, 503, 517,
 612, 637, 728, 877, 1118, 1131–1132, 1152, 1379,
 1499, 1501, 1503, 1716, 1961, 2013, 2088
 Kordaczuk Wiesława 990, 1145, 1625, 1772, 2395,
 2908
 Korek Janusz 1447, 1673
 Korinfskij Apollon A. 2734
 Korlacki Adrian 1814, 2738
 Kornacka-Sareło Katarzyna 851, 1485
 Kornaś Tadeusz 937, 944, 961, 965, 968
 Kornecki-Stramer Roman (pseud. Gustaw
 Kaden) 1038, 1343, 2056
 Kornhauser Jakub 1814, 2738
 Kornhauser Julian 778, 1779
 Kornijčuk Valerij 288, 1675
 Korolevič Stanislava A. 1202
 Koronowicz W. zob. Wróblewski Walerian
 Koropeczkyj Roman 253, 303, 401, 575, 759, 764,
 1874, 1938, 1945, 2073, 2097, 2124
 Korotkich Krzysztof 362, 400, 446–447, 549, 578,
 591, 650, 771, 775, 847, 917–919, 922, 1105,
 1110, 1314, 1374, 1472, 1475, 1498, 1545, 1547,
 1685–1686, 1688, 1973
 Korotyński Ludwik Stanisław (krypt. L.S.K.)
 563, 581, 1554, 1712, 1955, 2008
 Korotyński Wincenty (Vincès' Karatynski) 127,
 716, 1126, 1978–1980, 2014, 2079, 2082, 2159,
 2302
 Korotyński Władysław Rajmund 1154, 1712,
 1987, 2189
 Korpała Józef 738, 1024, 2022
 Korpanty Józef 767, 1543, 1675
 Korpysz Tomasz 508, 923, 1527, 1748
 Korsak Julian 2373, 2684
 Korsakas Kostas 213, 1858, 1859
 Korsakow, gubernator zob. Rimski-Korsakow
 Aleksandr
 Korwin Jarosław 142, 1059, 2051
 Korwin-Kuczyński (Kučinskij) Józef 2012, 2310
 Koryn Andrzej 1874
 Korytko Emil 1668
 Korzan Daniel 321, 2200
 Korzeniewski Bartosz 1352
 Korzeniewski Bohdan 953
 Korzeniowski Józef Teodor Konrad zob. Con-
 rad Joseph
 Korzennik Majer Pinkas 1078, 1248, 1360
 Korzon Krystyna 235, 682, 1170
 Kos Tadeusz 443, 503, 524, 1029, 1336, 1363
 Kosač-Kvitka Larisa zob. Łesia Ukrainka
 Koschmieder Erwin 213
 Kosętko Halina 1797
 Kosiakiewicz Wincenty (krypt. W.K.) 1077,
 1292, 1633, 2067, 2142, 2289
 Kosiba Antoni 827
 Kosieradzka Elżbieta 1145
 Kosiewski Piotr 1027, 1368
 Kosik Jan 762
 Kosińska Małgorzata 292, 550
 Kosiński Dariusz 990
 Kosiński Jan 1820, 2168
 Kosiński Józef A. 755, 1366, 1786
 Kosiński Kazimierz 1759, 1819
 Koskenniemi Veikko A. 724, 732, 747, 2193
 Koskimies Rafael 392
 Kosman Marceli 299, 1350, 2102, 2103
 Kosmanowa Bogumiła 299, 1350, 1871, 1880
 Kosmowska Irena Wanda 1046, 1336, 1990
 Kosowska Ewa 781
 Kossak Ewa K. 2098, 2100
 Kossak Juliusz 131, 237, 1627, 2069, 2188, 2351,
 2359
 Kosiłowski Ildefons 2133, 2072
 Kossowska Anna 2356
 Kossowska Stefania 1769
 Kossowski Łukasz 1145, 2173, 2297, 2343
 Kossowski Stanisław Leopold 2163
 Kostava Mziya 1269
 Kostecki Janusz 1590
 Kostecki Platon 2349
 Kostenicz Ksenia 226, 1040, 1087, 1137, 1400,
 1729–1730, 1861, 1927, 1933, 1935, 1996, 2071,
 2148
 Kostka Jacek 856
 Kostka Violetta 2929
 Kostkiewiczowa Teresa 421, 524, 846, 1029, 1363
 Kostkovičiūtė Irene 1519
 Kostołowska Ewa 2297
 Kostołowski Andrzej 298, 2044–2045, 2297,
 2300, 2332, 2334, 2344
 Kostrzewa Joanna 447, 516, 1491, 1831
 Kosyl Czesław 1541
 Kosyra-Cieślak Teresa 443
 Koszelewska Stanisława 194, 2765
 Koszewski Maciej 1214, 1597, 1692
 Koszyc Włodzimierz zob. Łuniński Ernest

- Koszycka Maria 1735
Kościałkowski Stanisław 1996, 2017
Kościelski Józef 2498
Kościeszko Tadeusz 131, 1336, 1418, 1983, 2088, 2184, 2549
Kośny Witold 288, 291, 541, 604, 908, 1014, 1590, 1672, 1677, 1877
Košur Svätlana 1971
Kot Magdalena 346, 1004, 1805
Kot Wiesław 688
Kotarbiński Józef 124, 146, 381, 720, 945, 1077, 1125, 1334, 1392, 1499, 1600, 1752, 1899, 2151, 2182, 2189, 2306, 2339
Kotlarczyk Józef 2359
Kotlarczyk Mieczysław 937, 1004
Kotlarczyk Zygmunt 2359
Kotljar I.I. 275
Kotowicz Stanisław 857, 1988, 2016
Kott Jan 868, 1436
Koubek (Kaubek) Jan Pravoslav 1237, 1598, 1700
Kovačev Nikolaj 47
Kovaľčuk E.P. 1573
Kovalevskaâ E.A. 77, 1193, 1572, 2353
Kovács Endre 213, 1194, 1858
Kovbasenko Jurij 1595, 1691
Kowal Jolanta 285, 535, 705, 982–983, 986, 1060, 1637, 1828, 2066, 2167
Kowalczuk Urszula 1179, 1805, 1810, 1975
Kowalczyk Janusz R. 970–971, 977, 979
Kowalczykowa Alina 282, 311, 320, 324, 338, 344, 475, 485, 546, 601, 789, 992, 1374, 1447, 1450, 1524, 1592, 1689, 1731, 1882, 2006, 2073, 2075, 2124–2125, 2299, 2355
Kowalewski Józef 453
Kowalewski Lech 1439
Kowalewski Marek Arpad 1941
Kowalikowa Jadwiga 285, 705, 1828
Kowaliński Julian 2167
Kowalska Aniela 601, 1728
Kowalska Jolanta 982–983, 986
Kowalska Magdalena 1115
Kowalska z Wegnerów Karolina 1966, 1990, 2084, 2087, 2851
Kowalski Franciszek 1772, 2006–2007
Kowalski Grzegorz 1689
Kowalski Jerzy 535, 1060, 1158, 1637
Kowalski Józef 2082, 2159
Kowalski Kuba 2921
Kowalski Mariusz 1263
Kowalski Robert 2791
Kowalski Tadeusz 1165
Kowalski Tomasz 2788
Kowalski Wiesław 2345
Kowalski Zygmunt 2294
Kowarski Lew 2825
Kowerko-Urbańczyk Marta 370, 1817
Kowner Aba 705, 1470
Kowzan Jacek 912, 1460
Kowzan Tadeusz 398
Kozak Stefan 278, 800–801, 1203, 1252, 1662, 1862, 1877, 1879, 1887
Kozaryn Dorota 1139, 1445, 1527, 1533
Kozarynowa Zofia (psued. Tadeusz Brudzewski) 194, 487, 536, 1802, 1918, 2774
Kozerska Helena 1070, 1086, 1700, 1726
Kozicka Dorota 304
Kozicki Stanisław 1344
Koziebrodzki Władysław 2137–2139, 2186
Kozioł Andrzej 1198
Kozioł Urszula 1777, 1779, 2298
Kozlov (Kozłow) Ivan I. 561, 1184, 1274, 1276
Kozlovskij (Kozłowski) Lev S. 147, 385, 1237
Kozłowska Anna 435
Kozłowska Mirosława 300, 705, 1775, 1786, 1795
Kozłowski Feliks (krypt. M.S.) 1068
Kozłowski Józef 832, 899, 931, 1770
Kozłowski Karol 2308
Kozłowski Stanisław Gabriel 1710
Kozłowski Witold 215, 741
Kozłowski Władysław 1390, 1955
Kozłowski Władysław Mieczysław 637, 1557
Kozłowski Zbigniew 2920
Kozłowski Zygmunt (pseud. Ludomir) 2556
Kozocsa Sándor 56, 64, 1188, 1848–1849
Kozyra Katarzyna 921, 1322
Kozyrieva Maria 279, 588, 1282, 1490
Kozbial Jan 281, 588, 1282
Kozmian Andrzej 162, 1714, 2702
Kozmian Jan 1702, 1952, 2133
Kozmian Kajetan 162, 388, 1358, 1366, 1695–1696, 1706, 1713–1714, 2471
Kozmian Stanisław 1702
Kozmian Stanisław Egbert 1237, 2405
Kozuchowska Stanisława 827
Kółakowski Feliks 2082, 2159
Körpe Seyyal 347, 401–402, 576, 621, 1110, 1176, 1280, 1323, 1481, 1688, 1801, 1889, 2076, 2301
Krahel Tadeusz 299
Kraiński Wincenty 1387, 1586, 1950, 2412
Krajewski Grzegorz 646

- Krajewski Stefan 728, 1421
Krajski Stanisław 693
Krakowiak Małgorzata 872, 2129
Krakowska-Narożniak Joanna 906, 1449
Krakowski Édouard 1081, 1294–1295, 1361, 2116, 2194, 2196
Kráľ Janko 199, 1638, 1844, 1852
Kral-Leszczyński Andrzej 747, 1863
Kramsztyk Zygmunt 659, 723
Krasicki Ignacy 387–388, 1052, 1081, 1180, 1360, 1423
Kraśnińska z Branickich Eliza 324, 1743, 1749, 2066
Kraśniński Adam Stanisław 2382
Kraśniński Edward 940
Kraśniński Henryk Hubert (Humbert) 2307
Kraśniński Wincenty 924
Kraśniński Zygmunt 127–128, 131, 167, 287, 290, 304, 316, 325, 330, 352, 372–373, 375, 382, 385, 394, 398, 405, 506, 633, 643, 650, 719, 768, 836, 844, 846, 910, 915–916, 919, 923, 929, 957, 970–973, 1010, 1027, 1038, 1048, 1076, 1081, 1096, 1101–1102, 1109, 1129, 1131, 1137, 1142, 1145, 1290–1291, 1293, 1306–1307, 1311–1312, 1323–1324, 1326, 1328, 1340, 1344, 1351–1352, 1360, 1391, 1393, 1410, 1413–1414, 1416, 1440, 1457–1459, 1462, 1475, 1480, 1482–1483, 1544, 1548, 1551–1552, 1594, 1597, 1599, 1631, 1678, 1683, 1687, 1690, 1696, 1707–1710, 1712–1713, 1718, 1721, 1737, 1740–1744, 1746–1751, 1758, 1787–1789, 1810, 1819, 1832, 1841, 1844, 1951, 1960, 1972, 2051, 2053, 2056, 2064–2066, 2071, 2148, 2350, 2356
Krasnodębska Ewa 2837
Krasnodębski Zdzisław 313, 1313, 1460, 1588, 1674, 1680, 1882, 2929
Krásnohorská (Krasnohorska) Eliška 1186, 1192, 1247, 1651, 1847
Krasnov Platon N. 2158
Krasnowolski Antoni 1045, 1152
Krasovskij A. 1236
Krasowska Patrycja 1801
Krasowski Jerzy 952
Krassowski Janusz 2927
Krasucki Władysław 2112
Krasuska Anna 1144
Krasuski Jerzy 747, 1051
Kraszevska Aniela 2189
Kraszewski Bogusław 1118, 1984
Kraszewski Charles S. 293, 696
Kraszewski Józef Ignacy (krypt. X) 6, 288, 353, 372, 714, 778, 1078, 1102, 1463, 1707, 1736–1737, 1740, 1748, 1757, 2031, 2111, 2113, 2151, 2182, 2288, 2306, 2336, 2349, 2357, 2462, 2520, 2534, 2613
Kraszkiewicz Anna 2359
Kraushar Aleksander 638, 876, 886, 1130, 1154, 1420, 2014–2015, 2017, 2084, 2289, 2319, 2435, 2643
Krauze-Karpińska Joanna 990, 1625, 2395
Krauze Z. 492
Krawczuk Aleksander 764
Krawczyk Barbara 1179
Kray Karol 1147, 1550, 1727
Krčák František 24, 127–128, 131, 717, 1073, 1499, 1707, 1709, 1837–1838, 2012, 2050, 2080, 2084, 2189, 2288
Krechowiecki Adam 877, 1986, 2139, 2150, 2161, 2188, 2317, 2611, 2804
Kreczmar Jerzy 256, 931, 937, 950–951
Kreja Bogusław 286, 762, 1535–1536
Krejčí Karel 181, 188, 200, 213, 259, 643, 742–743, 1603, 1661, 1849, 1853, 1858, 2173
Krementulo Valentina 278, 645, 744
Kremlová Maria Olga 87, 1195
Kremser Karol 492
Kridl Manfred 146, 155, 162, 171, 181, 214, 385, 387–390, 639, 726, 738, 792, 795, 797, 885, 894, 1010, 1017, 1031, 1036, 1039, 1046, 1061, 1067, 1082, 1129, 1153, 1154–1155, 1157–1158, 1293, 1296, 1335, 1338–1340, 1343, 1344, 1392, 1394, 1570, 1598, 1602, 1632, 1647, 1713–1715, 1724, 1840, 1847, 1849, 2015, 2090, 2112, 2148, 2173, 2194, 2833
Krivaneck Katia 279, 1227, 1229, 1231
Kriviene Irena 2172, 2343
Krjukov D.V. 275
Krokoszowa Zofia 738, 1763
Kroński Tadeusz 1297
Kropiński Ludwik 2402–2403
Krókowski Jerzy 729, 1638
Król Kazimierz 1713, 1962
Król Małgorzata 924, 1890
Król Marcin 1088, 1302, 1664
Królak Joanna 1809
Królikiewicz Grażyna 279, 1612, 2243
Królikowski Ludwik 253
Królińska Janina 2322

- Kruczkowski Leon 1005, 1046
Kruczkowski (Kručkovskij) Tadeusz 290, 1880
Kruk Bożena 1004, 2918
Krukiewicz Mieczysław 1713
Krukowska Halina 246, 354, 395, 400, 432, 460, 505, 527, 570, 576, 601, 644, 645, 648, 649, 752, 753, 773, 838, 842, 867, 869, 871, 873, 903, 904, 908, 920, 1019, 1094, 1170, 1314, 1321, 1348, 1368, 1373, 1434, 1441, 1445, 1450, 1452, 1453, 1466, 1480, 1675, 1735, 1773, 1821, 1969, 2072
Krukowska-Zielińska Maria 1953
Krupecka Małgorzata SJK 632, 647, 1439
Krupianka Aleksandra 245, 285, 753, 755, 1139, 1522, 1525–1527, 1530–1531
Krupińska-Lyp Hanna 417
Krupiński Franciszek (krypt. F.K.) 375, 1752, 2182, 2151
Krupiński Marek 1569, 1723
Krupka Paweł 770, 846, 916, 1015, 1469, 1885, 2046, 2201, 2335
Krupowicz Maurycy 2428
Kruszewski Eugeniusz Stanisław 1256
Kruszewski Wojciech 602, 876, 924, 1179, 1493
Kruszewski Zbigniew Paweł 321, 769, 1019, 1315, 1351, 1407, 1466, 1467, 2005, 2030, 2065, 2127, 2200
Kruševan Pavel A. 2151
Kryda Barbara 708
Krymkowa Klementyna 2884
Krysowski Olaf 277, 324, 346, 353, 356–357, 369, 404, 423, 445, 485, 650, 844, 908, 917, 920, 924, 1029, 1113, 1115, 1144, 1321, 1326, 1352, 1376, 1451, 1478, 1485, 1547, 1549, 1552, 1623–1624, 1686, 1748, 1750
Krystyna zob. Rogawska Eufemia
Kryszak Janusz 590, 750, 1438
Kryszczuk Marzena 331, 337, 770, 1744, 1745
Krysztofiak Anna 273, 465, 699, 1454
Krytyk (pseud.) 1697
Krzak-Weiss Katarzyna 591, 781, 926
Krzemicka Zofia 1248
Krzemieński Leon 1189, 1427
Krzemień Teresa 835
Krzemińska Kama 922, 1686
Krzemińska Wanda 2775
Krzemiński Adam 2788
Krzemiński Henryk 1295
Krzemiński Stanisław 128, 520
Krześniński Hieronim (pseud. H.K. Nieczuja) 125, 717, 1149
Krzyśiak Urszula 246, 1170
Krzyżkowski Erazm 876
Krzywda Maria 1814, 2738
Krzywicka Irena 2087
Krzywicki Tadeusz 1999, 2173, 2919, 2920
Krzyżanowska Zofia 175, 2090
Krzyżanowski Jerzy Roman 1784, 2173
Krzyżanowski Julian 170, 175, 203–204, 213, 344, 390, 408, 439, 469, 553, 629–631, 643, 736, 741, 759, 860, 864, 866, 889–890, 896–898, 1017, 1060, 1080, 1085, 1134, 1136, 1161, 1187, 1363, 1379–1381, 1433, 1500, 1510, 1512, 1564, 1601, 1759, 1662, 1766, 1777–1778, 1850, 1867, 2121, 2168, 2198, 2340
Krzyżanowski Ludwik 181, 1647
Krzyżogórski Leon 2308
Křemenák Bořivoj 928, 1083, 1134, 1604, 2327
Książek-Bryłowa Władysława 1533
Księska Dobromiła 1693
Kubacki Grzegorz 2346
Kubacki Wacław (pseud. Sigma) 170, 172, 175, 178, 185, 211–212, 392, 439, 459, 469, 492, 499, 522, 526, 535–536, 569, 622, 625, 631, 736, 747, 797, 831, 834, 893–895, 900, 937, 951–952, 1018, 1031, 1158, 1296, 1426–1427, 1432, 1435, 1504–1505, 1512, 1570, 1646–1647, 1650, 1655, 1774, 1963, 2346, 2817
Kubale Anna 256, 324, 475, 586, 1466, 1777
Kubiak Jacek 560, 579, 1146, 1733, 2922
Kubiak Tadeusz 2837
Kubiak Zygmunt 413, 2098
Kubicka Edyta 2244
Kubicka-Czekaj Barbara 1100, 1141, 1371, 1456, 1677, 1777, 2103
Kubik Damian 1110, 1112, 1620, 1622, 1889, 1891
Kubik Wincenty 638, 787
Kubikowski Tomasz 965, 968
Kubilius Vytautas 2002, 2332
Kubińska Ola 1015
Kubiński Wojciech 1015
Kubiszyń-Mędrala Zofia 2245
Kubrak Jolanta 1829
Kubski Grzegorz 267, 287, 906, 1451, 1778
Kucharczyk Łukasz 804
Kucharska Eugenia 288, 298, 1172, 1203, 1278, 1587, 1860, 1865, 2028, 2030
Kucharska Irena 200

- Kucharska Jolanta 757
Kucharska Małgorzata 346
Kucharska-Babula Agata 779, 919, 1474, 1831
Kucharski Eugeniusz 344, 503, 540, 723, 1714
Kucharski Henryk 2917
Kucharzewski Jan 171, 1059, 1343, 2052
Kuchtówna Lidia 939, 1095, 1171
Kucia Maciej 931
Kuciak Agnieszka 264, 277, 330, 471, 1014, 1015, 1672, 1683, 1795
Kucik Olena 258
Kuciński Paweł 1327
Kuczera-Chachulska Bernadetta 269, 271, 324, 356, 362, 367, 419, 421, 423, 434, 448, 460, 467, 469, 506, 519, 548, 604, 625, 694, 708, 774, 840, 870, 914–915, 935, 974, 1103, 1144, 1372–1373, 1375, 1477, 1485, 1544, 1547, 1743, 1750, 1791, 1795, 1803, 1811, 1813, 1824
Kuczkowska z Ankwiczków Henrieta Ewa zob. Ankwiczówna Henrieta Ewa
Kuczkowski Bartłomiej 1178
Kuczyńska Katarzyna 2356
Kuczyński Antoni 2102
Kuczyński Hipolit 2067
Kudelska Dorota 1027, 1368–1369
Kudělka Milan 2117, 2121
Kudin N.V. 275
Kudirko Jadwiga 2293
Kudliński Tadeusz 831, 937, 950, 1004
Kudrâvceva Zoâ 258
Kudyba Wojciech 469
Kuev Kujo M. 391, 1031, 1237, 1345, 2170
Kugel' Aleksandr R. (pseud. Homo Novus) 1557, 2152
Kuik-Kalinowska Adela 273, 506, 613, 694, 762, 905, 1443, 1447, 1451, 1737
Kuk Leszek 295, 311, 1042, 1048, 1350, 1351
Kukiel Marian 215, 1018, 1997
Kukol'nik Pavel' V. 2007
Kukowicz Wanda 257, 299, 2002
Kukuć Dariusz 367, 2109
Kukuła Janusz 1000–1001
Kul'-Sâl'verstava (Kul-Sielwierstowa) Svâtłana Â. 290, 1582, 2029
Kula Witold 2170
Kulačkovs'kij R.S. 746, 1167
Kulczycka Dorota 369, 447, 593, 1008, 1115, 1374, 1496, 1624, 1817, 2923
Kulczycka-Saloni Janina 665, 1424, 1502, 1556, 1768, 1770
Kulczycki Władysław 2135
Kuleczka Pola 245, 2123
Kulesza Dariusz 422, 575, 776, 1210, 1808
Kulesza Witold 729, 732, 1423
Kulesza-Gierat Monika 917, 1471–1472, 1474
Kulešov Vasilij I. 1861, 2022
Kuliczowska Krystyna 536
Kuliczowski Adam 130, 372
Kuligowska-Korzeniewska Anna 300, 969, 2126
Kulik Adam 2922
Kulisiewicz Aleksander 1220
Kuliš (Kulisz) Panteleimon O. 258, 278, 722, 1203, 1879, 2918
Kulka Bronisława 290, 1831
Kułak Beata 1531, 1543
Kułakowska Joanna 609, 694, 1307, 1444, 2246
Kułakowski Feliks 2102
Kułakowski Sergiusz 1185, 1566, 1846, 2086
Kumaniecki Kazimierz Feliks 522, 1600
Kumor Agnieszka 934
Kuna Henryk 2322, 2338, 2828
Kunce Aleksandra 1064, 1684
Kuncewicz Piotr 207, 616
Kunčeva Raâ 1201
Kunger N.M. 1874
Kuniński Miłowit 358
Kupala (Kupała) Ânka 251, 256–257, 275, 391, 1189, 1202–1203, 1530, 1861, 1872–1873, 1876, 2180
Kupfer Ephraim Franciszek 65, 1189
Kupisz Kazimierz 2027
Kuracka Katarzyna 304, 633
Kuraite Dailininke Vida 2172, 2343
Kuran Michał 1108
Kurant Izalina L. 72, 85, 111
Kuraszkiewicz Władysław 745, 748, 754, 1518–1519, 1525
Kurek Justyna 243, 1773
Kurek Krzysztof 591, 781, 926
Kur'jan Inesa 288
Kurkiewicz Juliusz 2788
Kurowski Bohdan 955
Kurska Anna 273, 471, 1093, 1326, 1483, 1692, 2046
Kurtz Adolf 1967, 2095
Kurtzmann Ludwig 9, 11, 127, 1231, 1242, 1626, 1835
Kuryluk Edmund 1890
Kuryś Agnieszka 1937
Kurzeja Bogumiła 422, 1484

- Kurzowa Zofia 285, 295, 695, 761–763, 766,
803, 1142, 1260, 1278, 1451–1452, 1531, 1535,
1537–1528, 1541, 1785, 1877
- Kurzyński Jakub 1814, 2738
- Kustos zob. Synoradzki Michał
- Kuszeński Stanisław 1047, 1344
- Kusztelski Błażej 976, 977
- Kušakov Anatolij V. 1578
- Kušneryk P.M. 275, 1874
- Kutavičius Bronius 2926
- Kutejnikov Nikolaj S. 1979, 2079
- Kútník-Šmálov Josef (pseud. Matúš Zjara) 797,
1296
- Kutz Aleksandra 921, 1322, 2914
- Kujama Kōichi 298, 311, 570–571, 705, 1028,
1260, 1265, 1278, 1374, 1526, 1531, 1802, 1877,
1881, 2335
- Kuziak Michał 286, 292, 297, 304, 323–324, 326,
348, 357, 366–367, 400–405, 442, 448, 577,
651–652, 708, 764, 769, 770, 775–776, 780,
804, 823, 846, 847, 850, 872–873, 919, 921,
985, 1027–1029, 1061–1062, 1096, 1098, 1099–
1102, 1104–1109, 1111, 1113–1115, 1314–1315,
1317, 1320–1322, 1324–1328, 1350, 1353, 1369,
1371–1376, 1451, 1472, 1474, 1477, 1482–1483,
1485, 1490, 1495, 1539, 1549, 1590, 1614–1616,
1620–1621, 1687, 1689–1690, 1750, 1786, 1801–
1802, 1804, 1807, 1810, 1941, 2102, 2270
- Kuzicki Jerzy 2065
- Kuźmiński Andrzej 2336, 2338
- Kuźmiński Jerzy 2338
- Kuźniar Kazimierz 1971, 2172
- Kvapil František 131, 1126, 1838–1839, 2050, 2080
- Kvačala Ján 1291
- Kvačuk Ā.R. 275
- Kvietkauskas Mindaugas 2355
- Kwaśny Marian 212, 566, 899
- Kwiatkowska Maria 2336
- Kwiatkowska-Ratajczak Maria 926
- Kwiatkowski Teofil 282
- Kwiatkowski Walerian 215, 1859
- Kwiecień Celestyn (pseud. Cień) 1160
- Kwiecień Ewa 957
- Kwiecień Grzegorz 2915
- Kwieciński Karol 880
- Kwieciński Zbigniew 1004
- Kwiek-Osiowska Janina 2728
- Kwietniewski Jan 1119, 1120
- Kydryński Juliusz 2196
- Kyzioł Aneta 984
- lč 1071
- L.A.Z. 181, 1067, 1598
- L-ko 1557
- L.P. zob. Popović Miloš
- L.R. 592
- L.W. zob. Wolski Ludwik
- Labuda Aleksander Wit 649, 761, 908, 1256
- Labyncew Ůrij A. 1592, 1028
- Lacaussade Auguste 406, 1044, 1734, 1739, 1870,
1878, 2161
- Lachmann Renate 594
- Lachowicz Jan 2322
- Lack Stanisław 832
- Lafontaine Jean zob. Fontaine (Lafontaine)
Jean
- Laguirande-Duval Julie 166, 1046, 1078
- Lagunovskij A.M. 1874
- Lahr Helene 198
- Lajszner Magdalena 2044, 2332
- Lalak Mirosław 1440
- Lalke Izabela 593, 605
- Lam Andrzej 323, 619–621, 1014–1016, 1054,
1056–1057
- Lam Jan 1117, 1752, 2305
- Lamanskij Vladimir I. 373
- Lamartine Alphonse 713, 900, 1691, 1832
- Lamennais (La Mennais) Félicité-Robert 311,
344, 794, 795, 797, 799, 1209, 1296, 1392, 1625,
1632–1633, 1637, 1640, 1647–1648, 1651, 1657,
1734, 1739–1840, 1847, 1870, 1878, 2091, 2194
- Lampedusa Giuseppe Tomassi di 779
- Lanckorońska Karolina 194, 1765
- Land Eugeniusz 160, 526, 858
- Land Stefania 1011, 2088
- Landa Siemion S. zob. Łanda (Landa) Sie-
mion S.
- Landau Marek 375
- Landau Maximillien 1340
- Lang Elżbieta 2336
- Lange Antoni 346, 381, 408, 660, 877, 1247, 1290,
1357, 1414, 1499, 1710, 1712, 1805, 1956, 1988,
2016, 2145, 2152, 2159, 2309–2310, 2553, 2604,
2617, 2633
- Langiewicz Alina 2884
- Langman Alina 2887
- Lanoux Andrea 1791
- Lapcėnak Īryna B. 1258
- Laprade Victor de 137, 877, 1838
- Larek Michał 872

- Larionova Ekaterina O. 1097, 1583
 Larouy Władysław 1186, 2290, 2322
 Las Jan zob. Feldhorn Juliusz
 Lasecka-Zielak Janina zob. Zielakowa Janina
 Laskarys Flora 125, 1126
 Laskarys Jerzy 1978, 2305
 Laskowicz Władysław 1955, 2159
 Laskowski Kazimierz 692, 1783, 2596
 Laskowski Krzysztof 436
 Lasocka Barbara 930
 Latarnik zob. Naganowski Edmund
 Latawiec Bogusława 1777, 1779
 Latawiec Czesław 815, 1566, 1719
 Latawiec Krystyna 1688
 Latoszyński Borys 1857, 2925
 Laudan Ewa 1169
 Laurent de l'Ardèche Paul Mathieu 282, 1140
 Lausz Karol 1752, 1818
 Lautréamont Comte de 906, 1662, 1666, 1737
 Lavreckij A. 1573, 1725, 2092
 Lavrov (Ławrow) Pëtr L. 1599
 Lawaty Andreas 1029, 1255, 1411
 Lazari Andrzej 1592
 Lâckij Evgenij A. 1023
 Lâšuk Vera Â. 275, 759, 1447
 Lâšuk Viktorjâ M. 257, 1531
 Lâtošinskij Boris F. 1008, 2925
 LČ 1701
 L'dov Konstantin N. 2597
 Le Guin Ursula K. 443
 Le Hir Yves 797, 1847
 Lebâdzevič (Lebiadzewicz) Dzmityrij M. 331, 324, 1210, 1466, 1469
 Lebioda Danuta M. 1314
 Lebioda Dariusz Tomasz 265, 277, 279, 298, 596, 694, 839, 1444, 1448, 1451, 1539, 1777, 2044, 2248–2250
 Leblond Marius-Ary zob. Athenas Georges i Merlo Aimé
 Lèbre Adolphe 1063, 1066–1068, 1597–1598, 1734, 1739, 1841, 1870, 1878
 Lechevalier Jules 1042, 1701, 1734, 1739, 1870, 1878
 Lechnicki Czesław (krypt. C.L.) 1426
 Lechoń Jan (właśc. Leszek Serafinowicz) 171, 194, 199, 243, 319, 328, 346, 732, 734, 893, 1003, 1646, 1762, 1773, 1776, 1786, 1797, 1805, 1852, 1923, 2194, 2661, 2685
 Lecka Jeŭgen 1970
 Lecko Ksenofont 300, 1880
 Lecomte Gulio 2132
 Lednicki Aleksander 1313, 1761, 2021, 2180
 Lednicki Wacław 162, 199, 202, 259, 389, 392, 412, 1024, 1081, 1134, 1186, 1192, 1250, 1297, 1361, 1514, 1562–1564, 1566–1567, 1570, 1646, 1655, 1840, 1852, 1855, 2017–2018, 2020, 2058, 2119, 2655
 Lee Laurie 2172
 Legendź Magdalena 986
 Léger Louis 718, 1059, 1074, 1627, 1734, 1739, 1838, 1841, 1870, 1878, 1955, 2050, 2151, 2182
 Legeżyńska Anna 266, 1821
 Legierski Michał 1583
 Legras Roger 253, 295, 1257–1258
 Legutko Grażyna 924, 1798, 1890
 Lehr-Spławiński Piotr 788
 Leist Artur 562
 Leitgeber Witold 2112, 2142, 2554
 Lekarczyk-Cisek Barbara 773
 Lekov Ivan 1248, 1844
 Lelewel Joachim 125, 142, 273, 277, 324–325, 335, 349, 370, 400, 402, 465, 535, 634, 651, 876, 920, 922, 1051–1052, 1109, 1136, 1139, 1154, 1179, 1314–1315, 1325, 1328, 1396, 1461, 1463, 1473, 1682, 1687, 1695, 1703, 1707, 1727, 1747, 1777, 1807, 2088, 2105, 2108, 2397, 2580
 Lelen Halszka 1326
 Lem Stanisław 1123
 Lemaître Jules 1734, 1739, 1870, 1878, 2160
 Lemański Radosław 507
 Lemmermann Basile 1567, 2056
 Lenartowicz Teofil 213, 304, 540, 707, 1177, 1705, 1707, 1718, 1721, 1741, 2151, 2182, 2302, 2314, 2441, 2537
 Lenau Nikolaus 1475, 1858
 Lenczewska Olga 576
 Lencznarowicz Jan 2107
 Lenkowski Stanisław 154, 1420, 1819
 Lenoir-Zwierkowski Ludwik 1767
 Lénström Carl Julius 562
 Leonard John Patrick 1132
 Leonova Â. 103
 Leopardi Giacomo 1688
 Leopoldowa Wanda 173
 Lermin Juliusz 2138, 2139, 2186
 Lermontov (Lermontow) Mihail Ŭ. 788, 1287, 1312, 1558, 1575, 1630, 1661, 1666, 1861
 Lerner Nikolaj O. 147

- Leroy Maxime 200, 1734, 1739, 1838, 1870, 1878, 2058, 2143
- Leski Leszek 1954
- Lessing Gotthold Ephraim 1358
- Leszczyński Marcin 405, 1328
- Leszczyński Rafał 2025
- Leszczyński Zenon 285, 1535
- Leśmian Bolesław 307, 324, 403, 421, 485, 504, 506, 515, 534, 557, 912, 922, 1326, 1439, 1460, 1791
- Leśniak Władysław 494
- Leśnodorska Aleksandra 2118, 2326, 2327
- Leśny Jan 108–109, 1041, 1048, 1066, 1067, 1071, 1092, 1148, 1198, 1611, 1866, 2062, 2072, 2148, 2330, 2408
- Lettmann Reinhard 742
- Levandovskaà D. 227
- Levčenko Olena 288
- Levčuk Zinaida S. 275
- Levik Vil'gel'm V. 568, 584
- Levin Ūrij D. 1196, 1570
- Levins'ka Stanisława J. 1570
- Levkiewskaà Elena E. 847, 1592
- Levkovič Ànina L. 77, 1161, 1193, 1196, 1572, 1857, 2025, 2353, 2925,
- Lévy Armand 181, 794, 1333, 1660, 1666, 1734, 1739, 1833, 1870, 1878, 2061, 2067, 2074, 2132, 2134, 2148, 2151, 2182, 2302, 2304
- Lewak Adam 42–43, 159, 1038, 1085, 1130–1131, 1162, 1297, 1339, 1344, 1562, 1636, 1840
- Lewalski Kenneth F. 643
- Lewandowski Franciszek 1189
- Lewandowski Kazimierz 2191, 2750
- Lewandowski Stanisław Roman 2143, 2339, 2350
- Lewandowski Tomasz 417, 1406, 1777, 1789, 1806
- Lewicka Anna 1991
- Lewicki Bolesław Włodzimierz 168
- Lewicki Józef 499
- Lewicki Włodzimierz 2138, 2186
- Lewicz Piotr 352, 423, 446, 576, 777, 1486, 1690
- Lewin Leopold 197, 2495, 2697
- Lewinówna Zofia 547, 632, 644, 743, 1347
- Lewkowski Kazimierz A. 938
- Liākumovič Ćimafej B. 275
- Libelt Karol 1035, 1066, 1300, 1325, 1387, 1699, 1717, 2357
- Libera Antoni 2267
- Libera Hanna 610, 1813
- Libera Leszek 267, 273, 277, 294, 340, 351, 353, 419, 515, 545, 592, 605, 842, 1014, 1452, 1455, 1675, 1677, 1778, 1971, 1973, 1975, 2065, 2074, 2107
- Libera Zdzisław 175, 203, 229, 231, 235, 245, 344, 391–392, 412, 644, 677, 739, 740–741, 863, 866, 898, 1012, 1032, 1034, 1038, 1047, 1086, 1344, 1364, 1366, 1368, 1428, 1430, 1653, 1667, 1726, 1770, 1970, 2056, 2115, 2214
- Libicki Stanisław 2152, 2310
- Librowicz (Librovič) Zygmunt 131, 497, 1009, 1150, 1183, 2015, 2288, 2349–2350
- Lichadziedaŭ Uladzimir zob. Lihadziedaŭ Uładzimir A.
- Lichariski Jakub Zdzisław 604, 647, 1014, 1095, 1171, 1198, 1527, 1672
- Lichniak Zdzisław 173
- Lichtenbaum Jan 2143
- Lichtenbaum Josef 197, 1249
- Lichucka Ilona 614, 1539
- Lieberman Saul 800, 1434
- Lietuvos Aidas 2322
- Ligara Bronisława 1142, 1538, 1541
- Ligocki Edward 1189, 2660
- Lihadziedaŭ (Lichadziedaŭ) Uładzimir A. 2301, 2356
- Lijewska Elżbieta 121, 779, 923, 1016, 1213, 1811, 2046, 2336
- Limanowski Bolesław 150–151, 790, 1030, 1044, 1415, 1901, 2138, 2139, 2186
- Limanowski Mieczysław 937, 945–946, 1124, 1717
- Lind Vasilij N. 1559
- Linde Samuel Bogumił 1093, 1579
- Lindsay Jack 1924
- Linkner Tadeusz 286–287, 446, 481, 1098–1099, 1451, 1613–1614
- Linowska Stefania 514
- Lioy Paolo 878
- Lipatov (Lipatow) Aleksandr V. 228, 1583, 1592
- Lipicki Ksawery 2555
- Lipiec Wanda 928, 1188
- Lipiner Siegfried 714, 878, 1228, 1243, 1248, 1268
- Lipiński Karol 560, 579, 2376
- Lipko-Konieczna Justyna 1008
- Lipnicki E. zob. Puffke Eugeniusz
- Lis Renata 2223
- Lis-Wielgosz Izabela 1494

- Lisenko Natalâ 278
 Lisicka Anna 124, 1899
 Lisiecka Alicja 515
 Lisiecka Katarzyna 508, 986, 1494, 1815, 2932
 Lisiewicz Teodozja 194, 2766
 Lisitzin Elisabeth 1844
 Liskowacki Artur Daniel 975
 Lisovskij Kazimir 2325, 2686–2688
 Lissa Zofia 1361, 2925
 Listwoń Bernadeta 2934
 Litvinoŭskaâ Alesâ 1258
 Litwin-Lewandowska Dorota 942
 Litworna Wiesława 1051, 1167
 Litwornia Andrzej 590, 694, 767, 912, 1458, 1616, 1885, 2046, 2201, 2335
 Lizakowski Adam 1145
 Lizisoua Maria Teresa 255, 331, 337, 342, 689, 759, 774, 804, 1104, 1141, 1316, 1448, 1469, 1531, 1533, 1538, 1548
 Lo Gatto Ettore 213, 272, 1041, 1347, 1573, 1657, 1725, 1859
 Loba Mirosław 776, 1483
 Loewe Carl 593, 1685, 2923, 2929–2930
 Loidoice Adriana 779, 1691
 Loika Aleh (Lojka Aleg A.) 251, 257, 290, 311, 1262, 1380, 1674, 1859, 1882, 1969, 2701, 2716
 Lojka Pavel 257, 1669
 Loménie Louis de (pseud. Homme de rien) 1734, 1739, 1870, 1878, 1894
 Longinov Mihail N. 1180
 Loos Helmut 2929
 Lorant Andrè 1098
 Lorenc Halina 1042, 2343
 Lorentowicz Jan 382, 1017, 1077, 1153, 1157, 1336, 1391, 1393, 1630–1631, 1918, 2113, 2189, 2319
 Lorentz Stanisław 2329, 2832
 Lorkowska Halina 2126, 2928
 Loth Roman 119
 Loubens Charles 1070, 1148, 1734, 1739, 1870, 1878
 Loužil Jaromir 836
 Lozys'kyj Ivan 1196, 1861
 Löw (Loew) Ryszard 282, 319, 705, 1029, 1203, 1258, 1877
 Löw C. 1962
 Lu Xun 926, 1686
 Lubański Marek 324, 346, 590–591, 1466, 1805
 Lubczyński Krzysztof 2794
 Lubecki Kazimierz 1418
 Lubelska Magdalena 428
 Lubelski Tadeusz 705, 941, 2920, 2922
 Lubicz Józef 2838
 Lubicz-Zaleski Zygmunt 166, 194, 215, 387, 1129–1131, 1293, 1340, 1382, 1637, 1726, 1757, 1840, 1842, 1960, 2051, 2053, 2085, 2325
 Lubomirski Jerzy 1170
 Lubomirski Stanisław Herakliusz 1440
 Lubosz Bolesław 1189, 2004, 2116, 2122, 2333
 Lubowski Edward 1626, 1832
 Luckevič Anton (Łuckiewicz Antoni) 884–885
 Ludomir zob. Kozłowski Zygmunt
 Ludorowski Lech 838, 897, 1509, 1523, 2334–2335
 Luigi Polo Friz 253, 1349
 Lukas Anet 921, 1322
 Lukas Katarzyna 324, 588, 767, 872, 1210–1211, 1218, 1220, 1231, 1262, 1265, 1282
 Lukrecjusz (Titus Lucretius Carus) 904
 Luksemburg Róża 2152
 Lul Marcin 292, 474, 549, 624, 776, 1109, 1323, 1455, 1687
 Lunačarskij Anatolij V. 1960, 2018–2019
 Luščycki Ľvan M. 1346
 Lutomierski Marcin 328, 775, 782, 1178, 1803, 1805, 1807, 1813, 2128
 Lûbič-Romanovič Vasyľ 1276
 Lwowicz Kalasanty 822, 2101
 Lyč Leanid 257, 1097, 1613
 Lyszczyzna Jacek 273, 277, 297, 323, 330, 334, 400, 448, 467, 575, 620, 650, 694, 699, 770, 846, 914, 1104, 1109, 1175–1176, 1316, 1318, 1323, 1370, 1374, 1408, 1468–1469, 1545, 1687, 1740, 1744–1745, 1791, 1794–1795, 1797, 2128
 Ł. zob. Łuniński Ernest
 Łabuz Józef 2317, 2634
 Łada Olga 2925
 Ładoń Monika 1490
 Ładzie Chryzostom zob. Walicki Aleksander
 Łagowski Florian 1911
 Łaguna Piotr L. 933
 Łakomy Ludwik 1427
 Łanda (Landa) Siemion S. 201, 235, 414, 454, 502, 522, 570, 568, 584, 645, 1026, 1123, 1167, 1574, 1670, 1749, 1997, 2025, 2027, 2031, 2095, 2170, 2340
 Łańcucka Katarzyna 1032, 1305
 Łapczyński Kazimierz 656
 Łapicz Czesław 571, 755, 1526

- Łarionow Dominika 2078
Łaszewski Bolesław 1350, 1761
Łaszowski Alfred 682
Ławrow Piotr zob. Lavrov (Ławrow) Pëtr L.
Ławrynowicz Maria 768
Ławski Jarosław 277, 316, 323–324, 330, 341, 346, 347, 351, 356, 357, 362, 367, 370, 400–401, 403–405, 422–423, 425, 446–447, 465, 479, 497, 508, 525, 527, 549, 554–555, 577–578, 586, 591, 606, 610, 620–622, 635, 649–652, 708, 768, 771, 773, 775–778, 780–782, 784, 804, 838, 842, 844, 847, 851, 871–872, 908, 917–919, 921, 922, 946, 1008, 1019–1020, 1029, 1052, 1063, 1102–1103, 1105, 1108–1111, 1115, 1144–1145, 1175–1176, 1179, 1221, 1269, 1275, 1314, 1318, 1321–1323, 1327–1328, 1373–1376, 1445, 1450, 1452–1453, 1459, 1461–1462, 1466, 1469, 1472, 1474–1475, 1479–1480, 1482, 1484, 1487, 1489–1493, 1495, 1544–1545, 1547, 1549, 1552, 1594–1595, 1615–1616, 1619–1621, 1624, 1675, 1682, 1685–1688, 1692–1693, 1747, 1749, 1801, 1804–1805, 1808–1810, 1813, 1815, 1817, 1889–1893, 1973, 1975, 2006, 2031, 2074, 2076, 2078, 2285–2287, 2289, 2338
Łazińska Barbara 323, 620, 1789
Łazuga Waldemar 2004
Łągiewka Edmund 1100, 1371
Łebiński Walery 1955
Łebkowska Anna 428
Łebkowski Karol 2526
Łempicka Jadwiga zob. Gamska-Łempicka Jadwiga
Łempicka Marcelina 466, 2161
Łempicki Stanisław 175, 344, 388, 430, 665, 732, 752, 797, 990, 1081, 1226, 1231, 1360, 1717, 1760, 1790, 1991, 2017, 2114
Łempicki Zygmunt 1341, 1639–1640, 1760, 2114
Łepki (Lepkij) Bohdan 1185
Łepkowski Karol 540, 1717
Łesia Ukrainka (właśc. Larisa Kosač-Kvitka) 578, 1495, 1608, 1856, 1892
Łobodowski Józef 1813, 2651
Łoboz Małgorzata 782, 876, 1179, 1493, 1795
Łoch Eugenia 319, 332, 939, 1099, 1102, 1123, 1265, 1452, 1464, 1772, 1789, 1790, 1798, 1877, 1883
Łojek Mieczysław 1306, 1313, 1460
Łopaciński Euzebiusz 729, 730, 2087
Łopaciński Hieronim 721, 2082, 2159
Łopaczyc Justyna 1787
Łopalewski Tadeusz 172, 192, 411, 734, 1018, 1025, 1720, 2031, 2089, 2756, 2810
Łopatyńska Lidia 894
Łopuszański Piotr 1973
Łoziński Teodor (pseud. filomacki Bożydar) 2626
Łoziński Walery 332, 1481, 1757, 1798
Łozowska Katarzyna Renata 763, 2199
Łoś Jan 142, 1499–1500, 2487
Łuba Jan 1956
Łubieniewska Ewa 1688
Łubieńska Anna Gwidona (pseud. Ada) 2288, 2520
Łubieńska Maria 1711, 2035
Łubieńska-Wodpolowa z Bojanowskich Konstancja 296, 298, 1130, 1132, 1144, 1702, 2084, 2096, 2102, 2104, 2107, 2148, 2393, 2740
Łubieński Edward 1035, 1387
Łubieński Franciszek 1063
Łubieński Józef 2557
Łubieński Tomasz 966, 1375, 1941, 2001, 2027–2028, 2044, 2064, 2101, 2821, 2919
Łucki Aleksander 727, 884–885, 1059, 1130, 1153
Łuckiewicz Antoni zob. Luckevič Anton
Łuczakowa Jadwiga 1767
Łuczynski Mariusz 1051, 1167
Łukasiewicz Artur 971
Łukasiewicz Jacek 241, 245, 266–267, 291, 324, 420, 460, 469, 474, 476–477, 479, 485, 505, 515, 518, 525, 542–543, 551, 591, 594, 600, 613, 622, 748, 819, 869, 904, 1439, 1466, 1772, 1777–1778, 1998
Łukasiewicz Małgorzata 595
Łukasik Stanisław 1185, 1846
Łukasiewicz Czesław 796
Łukasiewicz Michał 241, 904, 2098, 2175
Łukasiewicz Witold 1344, 1848, 2023, 2291
Łukasiewicz-Chantry Maria 241, 904, 2098
Łukaszuk-Piekara Małgorzata 269, 448, 915, 1777, 1791, 1803
Łukawy Jędrzej 2344
Łukowski Maciej 931, 2918
Łukszo Wanda 439
Łuniński Ernest (pseud. Włodzimierz Koszyc, krypt. Ł.) 2036, 2290
Łuszczewska Jadwiga (pseud. Deotyma) 247, 1117, 1124, 2135, 2159, 2416, 2442, 2488–2489, 2558, 2609

- Łuszczewski Adam 2444
 Łuszczkiewicz Władysław 2306, 2339
 Łużny Ryszard 112, 570, 1439, 1580
 Łysiak Waldemar 682, 1436
 Łytkowski Józef 830
- (m) zob. Mamoń Bronisław
 M. 1003, 2349, 2924
 M.D. 1077
 M.M. zob. Mochnacki Maurycy
 M.N. (Wacław Borowy?) 521
 M.P. zob. Podczaszyński Michał
 M.S. zob. Kozłowski Feliks
 M.S. zob. Marjański Aleksander
 M.W. 1292
 Macapura Walentina 258, 1212
 Maceina Antanas 1346
 Mach Wilhelm 172, 2757, 2785
 Mácha Karel Hynek 652, 1487, 1625–1626, 1662, 1677, 1700, 1703
 Máchal (Machal) Jan 1774, 1838
 Machado de Assis Joaquim Mario 1865
 Machar Josef Svatopluk 1865
 Machnicki Jan 886
 Machnicki Kazimierz 886
 Maciaszek Mariola 1829
 Maciaszek Stanisław 169, 1919
 Maciąg Kazimierz 332, 435, 515, 595, 620, 771, 917–918, 941, 1007, 1115, 1320, 1352, 1472, 1617, 1745, 1751, 1798–1830, 1973, 2065, 2106, 2129, 2148, 2167, 2202, 2335, 2361, 2930
 Maciąg Włodzimierz 523
 Maciejak Mieczysław 1874
 Maciejewska Maria Krystyna 107
 Maciejewski Bartosz 577, 985, 1690
 Maciejewski Janusz 465, 991, 1102
 Maciejewski Jarosław 119, 205, 231, 235, 483, 632, 743, 799, 866, 898, 929, 947, 1165, 1168, 1728, 1768, 2039, 2041, 2095, 2327, 2328
 Maciejewski Marian 227, 231, 269, 323, 413–415, 417, 449, 472, 504, 507, 566, 571, 626, 632, 647, 1051, 1175, 1442, 1591, 1781, 1795, 2218
 Maciejowski Jan 955
 Maciūnas Vincas 199, 1852
 Mack Manfred 114, 259
 Mackiewicz Antoni 479
 Mackiewicz Tomasz 445
 Mackiewiczówna Ludwika zob. Chodźkowa z Mackiewiczów Ludwika
- Macko Andrzej 829
 Mackowiak Krzysztof 2096
 Macùk Orest 746, 1167
 Macùšovič Ānina V. 210, 740, 1510
 Madej Antoni 1295, 2652
 Madejski Jerzy 920, 1375
 Madzarian G. 2197
 Madziar Klaudia 915, 1103, 1373
 Magarašević Georgije (Dorde) 561, 580, 1146–1147
 Magidoff Robert 1574
 Magiera Jan 1129, 1183, 1282, 1499
 Magiera Sylwia 1973
 Magnuszewski Dominik 2385
 Magnuszewski Józef 67, 643, 743, 1191, 1254, 1608, 1854, 1856, 1860
 Magowski Krzysztof 2921
 Magryś Roman 917, 1472
 Mahler Gustav 843, 899, 2926, 2930
 Mahrburg Adam 1290, 2151, 2182
 Mainard Edmond (pseud. Edmond Fontille) 253, 1721, 1739, 1874, 1878, 1897
 Majcherek Janusz 942, 963, 970, 973, 977
 Majchrowski 2865
 Majchrowski Zbigniew 243, 273, 296, 324, 356, 423, 474–475, 586, 610, 647, 694, 751, 753, 762, 771, 782, 793, 808, 819, 838, 840, 842, 871, 903–904, 908, 910, 912, 917, 935, 939, 943, 948, 960, 968–969, 1007, 1015, 1094, 1100, 1141, 1144, 1405, 1439, 1441, 1454–1456, 1466, 1472, 1615, 1773, 1786, 1796, 1969, 2074, 2148, 2224, 2920
 Majerczyk-Widerska Elżbieta 2338
 Majewscy (rodzina) 1988, 2016
 Majewska z Orzeszków Anna 367, 2109
 Majewska Barbara 175, 439, 1287
 Majewska Barbara zob. Mickiewiczowa z Majewskich Barbara
 Majewska Maria Janina 2116
 Majewska Renata 1376
 Majewski Adam 1466, 2273
 Majewski Jan 298, 1972
 Majkowski Franciszek 2919
 Majkowski (Maykouski) Jan 2493
 Majkrzak Anna 118, 298
 Majsejčyk Alâksej A. 275
 Mak-Milin Arnol'd Barat zob. McMillin Arnold Barrett (Mak-Milin Arnol'd Barat)
 Makarewicz Juliusz 128, 2349

- Makaruk Maria 330, 334, 769, 876, 944, 946,
953, 955, 966, 974, 987, 1744, 1749, 1798
- Makowiecka Gabriela 1433, 1661
- Makowiecka Zofia 1165, 1927, 1932, 1934, 1996
- Makowiecki Tadeusz 692, 708, 1024, 1360, 1783,
1808
- Makowska Urszula 1750
- Makowska Zofia 1997, 2329
- Makowski Bolesław 1823
- Makowski J. 1249
- Makowski Krzysztof A. 264, 1777
- Makowski Stanisław 240, 245–247, 277, 330,
333, 400, 448, 455, 460, 465, 471, 479, 489,
547, 566–567, 573, 585, 595, 611, 644, 682,
746, 748, 819, 871, 903, 906–908, 1093, 1109,
1167–1170, 1197, 1277, 1281, 1369, 1370, 1435,
1450–1452, 1469, 1519, 1675, 1687, 1733, 1735–
1736, 1798–1799, 1887, 2003, 2129, 2301
- Makowski Wacław 1391
- Maksimović Desanka 587, 1180, 2012, 2739
- Maksymowicz Wacław B. 548
- Makušev Vikentij V. 1389, 2079
- Malanuk Èvgen 258, 278
- Malatyńska Maria 1006, 2179, 2917
- Małajaj Galina M. 759, 1258
- Maľcev (Malcew) Leonid A. 331, 652, 771, 844,
846, 1592
- Malczewski Adolf Skarbek 1721
- Malczewski Antoni 245, 309, 316, 344, 350, 394,
399, 485, 495, 619, 632, 645, 648, 757, 761,
768, 844, 873, 908, 920, 1026, 1094, 1115, 1324,
1360, 1445, 1450, 1459, 1462, 1464, 1483, 1495,
1500, 1697, 1819, 2002, 2332
- Maldis Adam zob. Maľdzis (Maldzis) Adam
- Maľdzis (Maldzis) Adam V. 113, 251, 257, 331,
1171, 1181, 1197, 1241, 1255, 1257, 1380, 1427,
1435, 1441, 1443, 1448, 1834, 1850, 1872, 1874,
1969, 1978, 1999, 2001, 2093, 2276, 2293, 2297,
2301, 2331, 2731
- Maleszewski Władysław (pseud. Sęp) 1752,
2306, 2309
- Malewska z Szymanowskich Helena 1557, 1749,
2026–2027, 2031, 2330
- Malewska Hanna 197, 2767
- Malewska Zofia 175, 1122, 1158, 2082, 2159
- Malewski Franciszek 1125, 1127–1128, 1139, 1999,
2081, 2083, 2161, 2190, 2296, 2298
- Malić Zdravko 263, 399, 414, 742, 2172
- Malik Jakub A. 269, 1777
- Malinoŭskaâ Natallâ 337, 2356
- Malinowska Elżbieta 330, 2128
- Malinowski Artur 479, 1490, 1498
- Malinowski Mikołaj 1116, 1695, 1712, 1721, 1727,
2008, 2014–2015, 2316, 2672
- Malinowski Wiesław 298, 1881, 2355
- Maliszewski Aleksander 2815, 2841
- Maliszewski Edward 2189
- Maliszewski Józef 1867, 2887
- Maliszewski Karol 1814, 2738
- Maliutina Natalia 479, 577, 586, 1145, 1489–1490,
1492, 1549, 1810, 1975, 2031, 2338
- Maľkov Maksim P. 2028
- Małuśkiewicz Piotr 2043, 2045, 2331, 2333
- Małachowska z Sanguszków Klementyna 1968,
2096
- Małachowska z Wojczyków Benigna 2104
- Małachowski Stanisław 642, 1340, 1570
- Małachowski Zygmunt (pseud. Bronisław
Prawdowski) 2463
- Małachowski-Łempicki Stanisław 1340
- Małczak Leszek 1890
- Małecki Antoni (krypt. Mł.) 175, 636, 1074, 1415,
1700, 1729, 1763, 1895, 1979, 1994, 2120, 2307,
2438
- Małek Eliza 493
- Małochleb Paulina 2788
- Małgorzewicz Anna 1267
- Małukiewicz Władysław 1182
- Małynicz Zofia 2884
- Mamoń Bronisław (krypt. (m)) 2345, 2355, 2907
- Maniliusz Marek (Marcus Manilius) 344,
880–881
- Mann Tomasz 847
- Mann Ürij V. 1576
- Manzoni Alessandro 846, 1616 1634, 1885, 2201
- Mańczak-Wohlfeld Elżbieta 285, 762
- Mańczyk-Krygiel Monika 635
- Mar (Aksenova) Susanna G. 359, 1269, 1596,
1962
- Marchlewski Julian 2166
- Marchow Grigorij 2123
- Marchwica Wojciech 819
- Marciniak Nina 2345
- Marciniak Przemysław 1062, 1109, 1480, 1687
- Marcinkevičius Justinas 1252
- Marcinkiewicz Józef 910
- Marcinkiewicz Wincenty zob. Dunin-Marcin-
kevič Vincuk

- Marcinkowski Tadeusz 298, 753, 1172, 1441, 2074
 Marcinowska Jadwiga 385
 Marciszek Teresa 475, 485, 1450
 Marcus Stanisław 858
 Marczak-Oborski Stanisław 991
 Marczewski Witold 127, 969, 1982
 Marczewski Wojciech 969
 Marczyński Jacek 1145
 Marek Edmond 295, 437, 439, 444, 454, 788, 1296, 1305, 1371, 1398
 Marek František 2760
 Maresz Barbara 942
 Marhel' (Marchel) Uladzimir Ĭ. 251, 257, 275, 1256, 1448, 1532, 1674, 1891, 1999
 Mariak Leonarda 759–760, 1172, 1448, 1526, 1532–1533, 1541, 1748, 1975
 Marinelli Luigi 398, 633, 764, 766, 770, 843, 846, 910, 916, 1015, 1042, 1142, 1217, 1230, 1235, 1238, 1263, 1279, 1351, 1449, 1455, 1469, 1541, 1678, 1787, 1788, 1881, 1885, 2004, 2046, 2065, 2074, 2104, 2201, 2335
 Marjański Aleksander (krypt. M.S.) 719, 1984
 Markiewicz Henryk 395, 537, 747, 757, 759, 1124, 1367, 1445, 1769, 1771, 1777, 2000, 2024, 2787
 Markiewicz Leon 1369
 Markiewicz Zygmunt 215, 344, 799, 991, 1093, 1135, 1163, 1431, 1570, 1648, 1651, 1655, 1657, 1658, 2059, 2061, 2092
 Markiewiczówna Tekla 1704, 2033, 2038, 2303, 2325
 Markiza-Białostocka Biruta 1999
 Marković Franjo 406, 437, 786, 2307
 Marković Milan 215, 1642, 1846
 Markowska Halina 2006, 2883, 2890
 Markowska Małgorzata 632
 Markowska Wanda 193, 2171, 2172, 2353
 Markowska-Fulara Helena 2006
 Markowski Józef 2645
 Markuszewska Agnieszka 328, 1469, 1696, 1748, 1832, 1890
 Marlowe Christopher 878
 Marmontel Jean-François 1663
 Marnej Ludmila 359, 780, 1596
 Maroszek Józef 2148
 Maróthy-Šoltésowa Elena 722
 Marozava Svätłana 290, 1740
 Marrenè-Morzowska Waleria 1835, 2143
 Marszałek Agnieszka 358, 942, 969
 mars. 964
 Martel Antoine 2147, 2319
 Marten K. 1770
 Martinaitis Marcelijus 394, 1227, 1229, 1231, 1864
 Martinek Libor 280, 602, 1618, 1877, 1884, 1888, 2180
 Martuszevska Anna 290, 324, 1103, 1441, 1466, 2167
 Martynaŭ Ales' 2356
 Martynov Viktor V. 1510, 1573
 Martynowski Franciszek Ksawery 2305, 2339
 Marx (Marks) Karl 173, 202, 272, 1292, 1297, 1651
 Marx Jan 398, 1864
 Maryjka Wojciech 346, 777, 1805, 1807, 1808, 2932
 Marynowski Zdzisław 2322
 Marzec Anna 1016, 2919
 Marzęcka Agata 1016
 Masalska Małgorzata 1610
 Masiuk Olga 1062, 1373
 Masłowska Ewa 446, 777, 1485
 Masłowski Michał 253, 279, 291, 295, 311, 323–324, 327, 347, 356, 399, 423, 507, 618–619, 819, 823, 835–837, 841, 846, 850, 1101, 1209, 1265, 1306, 1308–1309, 1313, 1315, 1318, 1351, 1372–1373, 1406, 1448, 1469, 1588, 1615, 1679, 1681, 1741, 1789, 1791, 1874, 1881–1882, 2076
 Masojć Irena 772, 1484, 1618
 Massonius Marian 1290
 Mastalerz Andrzej 2916
 Maślanka Julian 204, 237, 245, 247, 344, 362, 440, 694, 762, 766, 1051, 1095, 1097, 1170, 1173, 1176, 1612–1613, 1734, 1800, 1803, 1870, 2063, 2076, 2091
 Mateja Erwin 942
 Matejko Jan 2306–2307, 2349
 Matkowski Zygmunt 856–857, 1633
 Matov A. 746, 1167
 Matracka-Kościelny Alicja 592, 2926
 Mattušová Mirolsava 1085, 1607
 Matula Vladimír 522, 1724
 Matusiak Barbara 1823, 1829
 Matusiak Małgorzata 346, 445, 465, 775, 1482
 Matusiak Szymon 878, 1128, 1986
 Matusik Przemysław 264, 1042, 1349, 1737, 2334
 Matuszek Gabriela 1367
 Matuszewska Przemysława 2206
 Matuszewska-Bryłka Magdalena 1830
 Matuszewski Ignacy 346, 526, 1413, 1710, 1805, 1838–1839, 2159, 2312–2313

- Matuszewski Karol 2305
Matuszewski Ryszard 2819
Matuszewski Waldemar 1005
Matywiecki Piotr 1814, 2738
Mauersberger Adam 200, 1724, 2672, 2918
Maurer Henryk 1336
Maurer Jadwiga 1348, 1351, 1772, 1938, 2096–2097
Maurice Justin (krypt. J.M.) 1228
Maver Giovanni 181, 188, 199–200, 213, 272, 1039, 1041, 1185, 1192, 1344, 1346–1347, 1641, 1647, 1649, 1657, 1772, 1850, 1852, 1855, 1859, 1867, 2062
Mayenowa Maria Renata 204, 497, 515, 587, 1508–1509
Mayer Hans 1647, 1669
Mayer Jaxa 2822
Mayer Józef 204, 212, 639, 797, 1161, 1163, 1647
Mazan Bogdan 331, 850, 1797, 1804
Mazanek Anna 1730
Mazanowski Antoni 132, 374, 438, 720, 879, 1706, 1708, 1751, 1754, 1818, 2033, 2034, 2080, 2161
Mazanowski Mikołaj 127, 130, 637, 787, 1009, 1043, 1128, 1150, 1332, 1413, 1628, 1711, 1751, 2081
Mazon André 1132, 1637, 1640
Mazur Aneta 770, 778
Mazur Anna 328, 434, 557, 610
Mazur-Kębowska Ewa 291, 444, 765, 803, 909, 1209, 1677, 1880
Mazurek Wiesława 1829
Mazurkowa Bożena 660, 925, 1174, 1455
Mazzini Giuseppe 159, 213, 215, 311, 371, 1041, 1085, 1240, 1336, 1346–1347, 1353, 1598, 1607, 1610, 1636, 1646, 1649, 1657, 1684, 1698, 1840, 1848, 1851, 1859, 1882, 2052, 2055, 2089, 2109
Mażuranić Ivan 1890
Măkotin Venedikt A. 1902
Măsoedov (Miasojedow) Grigorij G. 2351, 2614
Mączewski Przemysław 892, 1425, 1642, 1758, 2054, 2087
Mączynski Andrzej 358, 779
Mączynski Ryszard 1770
Mądry Alina 591, 781, 926
McMillin Arnold Barrett (Mak-Milin Arnol'd Barat) 257, 1874, 1883
McQuillen Colleen 759
Medina Léon 127, 1246
Medvedev Lev M. 2152, 2559, 2572
Medyński Napoleon 142, 2580
Meer Jan van der 750
Meissner Alfred 125, 344, 1700, 2049
Mej...r zob. Meyzner Józef
Mejsner Aleksandr F. 2598
Melbechowska-Luty Aleksandra 2331
Melegari Amadeusz 1059, 1127, 2050, 2161
Melegari Dora 1130
Melina Michał 998
Melkowski Stefan 1004
Meller Katarzyna 1324, 1351, 1743, 1747
Melnikava Zoł P. 275, 1019
Mel'nyčenko Ihor 1677
Ménard Louis 1070, 1148, 1734, 1739, 1870, 1878
Mende Jana-Katharina 1113, 1115, 1328
Mendelson Stanisław (krypt. S.M.) 1044, 1334, 1044
Mensch Hermann (pseud. H. Normann) 714, 720, 1838, 2161
Menzel Adolf 2357
Menzel Alfred 2351
Menzel Wolfgang 635, 1067, 1236
Merdas Alina 417, 1305, 1448
Mereżkovskij (Merezkowski) Dmitrij S. 759, 1077, 1562, 1584, 1592, 1600, 1839, 1875, 1887
Mérimée Prosper 512, 600, 776, 1131, 1483, 1564, 1634, 1676, 1736, 2017
Merlo Aimé (pseud. Leblond Marius-Ary) 1076, 1734, 1740, 1841, 1870, 1878
Mersereau Jr. John 1654
Merton Tomasz 323, 1315
Merunowicz Teofil 2139, 2187
Merwin Bertold 378, 2157, 2924
Merzbach Henryk 2607
Merzbach Samuel Henryk 1149
Měšt'an Antonin 245
Meyer Holt 574
Meyer-Fraatz Andrea 263, 1227, 1686, 1802
Méyet Leopold 127–128, 130, 344, 496, 510, 638, 1119, 1127–1128, 1150, 1152, 1333, 1712, 1984, 2012, 2035–2036, 2050, 2068, 2080, 2083, 2159, 2188–2189, 2349–2351, 2579, 2602
Meysztowicz Walerian 215, 831, 887, 1429
Meyza Ewa 1829
Meyzner Józef (pseud. Mej...r, Měj...r) 768, 1462, 1550, 1694, 1727, 2367
Mečiar Stanislav 732, 1185, 1846, 2193
Meželajtis Édouard 2718
Mędelska Joanna 1545, 1547, 2007

- Mękarska Anna 1829
 Mężynski Kazimierz 868, 1051, 1081, 1363–1364, 1566, 1846, 1997
 Mianowska Agata 1771
 Miaskowski Feliks 635, 1236, 1727, 1734, 1870
 Miazgowski Bronisław 1081, 1602
 Miązek Bonifacy 114, 259, 392, 598, 631, 643–644, 742, 744, 832, 870, 1251, 1297, 1347, 1405, 1432, 1655, 1657, 1864, 2040, 2059
 Michajłowa Maria W. 2167
 Michalak Grażyna 903
 Michalak Jarosław 1998
 Michalczewski Jerzy 743, 1433
 Michalik Jan 819, 836, 932, 945, 1436, 1496, 1836
 Michalski Jan 1121
 Michalski Jan (ur. 1961) 2073, 2124
 Michalski Jerzy 746
 Michałowa Natalia 282, 1586, 1738
 Michałowa Nina I. 2027
 Michałowski Feliks 246, 1969
 Michałowski Henryk 2069, 2189
 Michałowski Kornel 2926
 Michelet Jules 162, 311, 1070–1072, 1075, 1077, 1087–1088, 1090–1091, 1093, 1101, 1130–1131, 1135, 1302, 1304–1305, 1340, 1578, 1612, 1636–1637, 1664–1666, 1668, 1700, 1722, 1734, 1739, 1838, 1840–1841, 1862, 1870, 1878, 2053, 2056, 2059, 2065, 2081, 2085, 2134, 2143, 2161, 2302, 2306
 Michelis Cesare G. de 1238
 Michniewicz Wacław 408, 565, 662, 787, 1990
 Michońska Ewa 1829
 Michułka Dorota 1820
 Miciński Bolesław 937, 946
 Miciński Tadeusz 246, 319, 332, 342, 346, 1773, 1790, 1798, 1803, 1805–1806
 Micevič Kanstancin M. (pseud. Ąkub Kolas) 251, 331, 751, 770, 1850, 1867, 2168
 Mickiewicz Aleksander 1978, 2302
 Mickiewicz Aneta 1230
 Mickiewicz Franciszek 130, 1957, 1959, 1990, 1997, 2080, 2083–2084, 2234, 2252, 2256, 2306
 Mickiewicz Germaine 215, 1313, 1963, 2092
 Mickiewicz Józef Rafał 130, 2080, 2883
 Mickiewicz Mikołaj 181, 202, 405, 733, 920, 1063, 1066, 1067, 1068, 1069, 1107, 1188, 1297, 1386, 1597, 1598, 1734, 1841, 1870, 2001, 2059, 2088, 2098, 2296, 2298
 Mickiewicz Władysław 3, 12, 126, 131, 162, 377, 795, 805, 829, 876, 990, 1035–1036, 1044–1045, 1049, 1053, 1059, 1075, 1077, 1120, 1126–1130, 1149, 1151–1152, 1214, 1246, 1293, 1330–1331, 1338, 1340, 1388, 1390, 1394, 1475, 1624–1625, 1636, 1711, 1713, 1718, 1721, 1833, 1901, 1990, 2015, 2048, 2050–2051, 2053, 2081, 2084–2085, 2134, 2139, 2151, 2161, 2181–2182, 2186, 2190, 2203, 2289–2290, 2302, 2304–2305, 2321, 2350, 2495, 2644
 Mickiewiczowa z Majewskich Barbara 1988, 2016, 2087, 2098, 2102
 Mickiewiczowa z Szymanowskich Celina 227, 351, 1736, 1959, 2080, 2083–2085, 2092, 2095–2096, 2098–2099, 2102, 2107, 2644, 2874, 2898–2901
 Mickiewiczówna Maria (cóрка Adama) zob. Gorecka z Mickiewiczów Maria
 Mickiewiczówna Maria (cóрка Władysława) 1142, 1461, 1682,
 Mickiewiczówna Helena 338, 2075, 2129
 Miczka Tadeusz 280, 2921
 Mieczkowski Romuald 2251, 2913
 Mieczysławska Makryna 247, 1328, 1751, 2052, 2063
 Mielżyńska Wanda 1757
 Miernowski Jan 388, 2070
 Mieroszewski Juliusz 194, 1345
 Mierzejewski Andrzej 682, 1733
 Międzygrzecki Artur 2837
 Mignani Vincenzo 2135, 2466
 Mihajlov K. 147
 Mihajlovskij Nikołaj K. 2014
 Mika Tomasz 264, 1532
 Mikadze Manana 1692
 Mikke Jerzy 1061, 1851, 2057, 2170, 2775
 Mikkola Jooseppi Julius 161, 2160
 Miknys Rimantas 2346
 Mikołaj I, car Rosji 298, 713, 1553, 1587, 2030
 Mikołaj II, car Rosji 2322
 Mikołajczak Izabela 2920
 Mikołajczak Małgorzata 267, 1778, 2247
 Mikołajczak Stanisław 509, 1594
 Mikołajewski Jarosław 2790
 Mikołajtis Józef 397, 587, 2040, 2293
 Mikoś Michael J. 419, 1278, 1458
 Mikucki Wiktor 768
 Mikulska Zofia 630, 1159, 2042
 Mikulski Tadeusz 630, 737–738, 1024, 1159, 1501, 2042
 Mikusiński Ludwik 1848

- Mikuta Bernard 646
Milà L. 2718
Milczarek Sylwester 904
Milczarek Teresa 904
Mildner Tadeusz 1759, 1846
Milecki Mieczysław 2848
Mileski Wacław (pseud. Jednacz) 1393, 1418
Milewska Agnieszka 850
Milewski Jan Jerzy 299, 2333
Milian Gustaw 383
Miller Jan Nepomucen 160, 162, 483, 725–726, 728, 732, 744, 772, 831, 864, 1157, 1293, 1576, 1662, 1755–1756, 1758, 1776, 1990
Miller Marek 1745, 2921
Mills Clark 2685
Milska Anna 179, 2039
Milski Bernard Zygmunt 1805
Miłkowski Stanisław 2139
Miłkowski Tomasz 978
Miłobędzka Krystyna 1779
Miłosz Czesław 181, 246, 256, 264, 267, 285, 287, 300, 305, 307, 313, 318, 322, 324, 328, 403, 485, 504, 506, 515, 534, 546, 557, 568, 613, 622, 644, 705, 759, 761, 832, 838, 900, 906, 1094, 1199, 1306, 1364, 1373, 1434, 1438, 1448, 1468, 1487, 1519, 1594, 1680, 1770–1771, 1773–1774, 1776, 1778–1781, 1784–1789, 1791, 1794–1795, 1797, 1801, 1804, 1807–1809, 1812, 1847, 1868, 1891, 2274, 2835, 2897
Miłoszowie (rodzina) 634, 1008
Minskevič Serž (Minskevich Serge) 1227, 1230–1231, 1384, 1691
Miodek Jan 245, 1525
Miodońska-Brookes Ewa 819, 839, 1784
Miračycki Lew (Miraczucki, Miracycki, Miračycki Leü) 251, 257, 313, 392, 1680, 1876, 1882, 1970, 1996, 2297, 2325
Miriam zob. Przesmycki Zenon
Mirkiewicz Beata Mokranowska Zdzisława 267, 1778
Mironowicz Antoni 299
Mironowski Adam 2610, 2746
Mironük (Mironiuk) Leontij 1197, 1202
Mironük (Mironiuk) Svetlana 1197, 1202
Mirońska Dąbrówka 2361
Mirska-Lasota Halina 250
Mirski Jerzy 2152
Mirski Józef 2037, 2290
Misz Henryk 741, 1162, 1511
Miszczak Jolanta 331, 1469
Miśkiewicz Ali 244, 2228, 2229, 2232
Mitana Tadeusz 171, 1186, 1962
Mitera-Dobrowolska Mieczysława 212, 1820
Mitosek Zofia 244, 371, 373, 376, 561, 635, 647, 713, 718, 731, 753, 794, 827, 1042, 1064, 1067–1068, 1070, 1076, 1093, 1095, 1097, 1147–1148, 1171, 1226, 1228, 1331, 1385–1387, 1523, 1597, 1625, 1699, 1701–1702, 1716, 1734–1735, 1737, 1739, 1838, 1870, 1878, 1894, 2053, 2134, 2137, 2140, 2143, 2147, 2155, 2160, 2302, 2317, 2741
Mitu Mihai 311, 1882
Mityk Iwona 908, 916, 1828, 2179
Mitzner Piotr 507, 916
Mizera Michał 970
Mleczkówna Zofia 2118, 2326, 2327
Mł zob. Małecki Antoni
Młynarski Zygmunt (pseud. Wincenty Banaś) 1343
Młynek Ludwik 828, 1629
Mnich Roman 332, 359, 515, 1596, 1891
Mocarska-Tycowa Zofia 905
Mocarski Zygmunt 1157
Mocha Frank 1576, 1862
Mochacki Maurycy (krypt. M.M.) 560–561, 579–580, 628, 635, 723, 853, 1021, 1029, 1146, 1550, 1695, 1714, 1727, 1735, 1550, 1695, 1714, 1727
Moczkodan Rafał 1028, 1371
Močalova Viktoriä V. 1592
Modrzeński Wacław 2892
Molenda Halina 2043, 2122
Molenda Szymon 2105
Molènes G. de zob. Gauchon Paul
Molik Andrzej 978
Molik Witold 264, 1823, 2125
Momro Jakub 941
Monach Włodzimierz 1383
Mondschein Józef 1185, 1841, 1846, 2653
Monfort Henri 2085
Moniuszko Stanisław 286, 300, 358, 565–566, 570, 592, 850, 928, 1006, 1732, 1754, 2924–2929, 2931
Monnard Charles 1698, 2047
Monsagrati Giuseppe 2104
Montalembert Charles de 794, 1640, 1734, 1739, 1841, 1851, 1870, 1878, 2063, 2194
Montazio Enrico zob. Valtancoli Enrico
Montfort Henri 40, 166, 1011, 1017, 1078, 1842, 2036, 2053
Mońkiewicz Bronisława 215, 2054, 2194, 2293

- Moore Thomas 131, 205, 637, 1009, 1012, 1014
 Moraczewski Roman 282, 1140
 Morawiec Elżbieta 932, 937, 957, 965
 Morawska z Łubieńskich Paula 2036
 Morawski Franciszek Dzierżykraj 330, 1117,
 1705–1706, 1716, 1727, 1744, 2368, 2471, 2480,
 2702
 Morawski Kajetan 194, 391
 Morawski Kalikst 1342
 Morawski Kazimierz Dzierżykraj 722, 1631,
 2135, 2166, 2189, 2314, 2747, 2748, 2749
 Morawski M. 2903
 Morawski Stanisław 1717, 2017, 2085, 2351
 Morawski Teodor 1721
 Morawski Zdzisław 1714
 Morawski-Dąbrowa Eugeniusz 2924
 Morcinek Gustaw 1770
 Mordini Antonio 2134, 2302
 Morfill William Richard 1181, 1244–1245, 1268,
 1751, 1834, 2151, 2182
 Morozov Petr O. 2160
 Morstin Ludwik Hieronim 197, 732, 1918
 Morstin-Popławska Agnieszka 941
 Mortkowicz-Olczakowa Hanna 197, 1765, 2325
 Moryciński Hugon 954
 Moršihina Anna S. 77, 1161, 1193, 1572, 1857, 2025,
 2353, 2925
 Mosijenko Anatolij 497, 1498, 1892
 Moskalowa Alicja H. 1306
 Mostwin Danuta 313, 1674, 1680
 Moszczeńska Iza 1333
 Moszyk Elżbieta 298, 1825
 Moszyński Antoni 125, 344, 1980
 Moszyński Piotr 137, 570, 1151, 1167–1170, 1171,
 1176
 Mościcka Maria 2294
 Mościcki Henryk 723, 819, 879–880, 893,
 1119–1120, 1128, 1336, 1987, 2015, 2017, 2085,
 2316, 2351
 Mościcki Tomasz 942
 Motornyj Wołodmyr 1442
 Motty Jan 1954
 Motty Marceli 1073, 1389, 2049, 2136, 2308
 Movčan Vira 258
 Mozart Wolfgang Amadeus 837, 892–893, 918,
 920, 1363, 1425, 1468, 1472, 1642, 1646, 1661,
 1772
 Możdżeński Stanisław 142, 2577
 Możejko Edward 1251
 Mráz Andrej 213
 Mrogowiusz Krzysztof Celestyn 207, 1724,
 1766, 1804
 Mrowiński Paweł M. 852
 Mrozowski Wacław 2170
 Mročkovskij I. 2160
 Mrozek Sławomir 332, 1108, 1790, 1798, 1813,
 2819
 Mrówczyński Grzegorz 964, 972
 Mucha Bogusław 514, 1094, 1581, 1590, 1612,
 1736, 1743, 2027, 2063, 2099, 2106
 Muczkowski Józef 1179
 Mueller Joanna 1814, 2738
 Mujta Józef Stanisław 397, 760, 2102, 2174
 Mukherjee G. 1946
 Müller-Ott Dorothea 281
 Muniak Mirosława 527, 536
 Munk Eric 1963, 2057
 Murek Marian 2359, 2360
 Muret Maurice 2319
 Murzič Ljūdmila 337, 529, 1593
 Musienka (Musijenko) Svätłana P. 256, 290, 324,
 331, 337, 342, 362, 400, 403, 422, 445, 475,
 529, 548, 588, 635, 651, 765, 770, 772, 774,
 804, 846–848, 872, 920, 932, 1020, 1104, 1174,
 1202, 1212, 1220, 1222, 1227, 1262, 1266, 1280,
 1285, 1310, 1316, 1352, 1384–1385, 1448, 1454,
 1466, 1468–1469, 1474–1475, 1477–1479, 1487,
 1540, 1545–1546, 1591–1593, 1624, 1684–1685,
 1692, 1740, 1744–1745, 1776–1777, 1780, 1783,
 1786, 1794, 1797, 1800–1801, 1803, 1806, 1809,
 1821, 1823, 1828, 1830–1831, 1873, 1876, 1879,
 1886, 1888–1890, 2006, 2029, 2106, 2126, 2128,
 2167, 2176, 2276, 2279, 2297, 2301, 2336, 2356,
 2361, 2930
 Mustafa (?) 2922
 Muszkowski Jan 1121
 Muszyńska (Muszyńska-Vizintin) Anna 328,
 2128, 1212, 1267
 Muszyński Adam 1157
 Mycielski Zygmunt 566, 2925
 Mykita-Glensk Czesława 931
 Mykolaitis-Putinas Vincas 259, 631, 644, 832,
 1189, 1432, 1851, 1860
 Mysłakowski Piotr 1953
 Myszenko Svietłana 279, 444
 Myško Danuta 1259, 1532, 1776, 1874
 Mytych-Forajter Beata 318, 507, 768, 1028, 1061–
 1062, 1104, 1175, 1373, 1464, 1487, 1684, 2065

- N. (Mściśław Edgar Nekanda-Trepka?) 1245, 1268
- N.O. (Eustachy Januszkiewicz?) 1698, 1714
- N.S. 1333, 1416
- N.Š. 2014
- Nabiałek Magdalena 1807
- Nabywaniec-Hartung Aleksandra 902, 1437
- Nachlik Ėvgen K. zob. Nahlik (Nachlik) Ėvgen K.
- Nadana-Sokołowska Katarzyna 589, 777
- Nadar (właśc. Felix Tournachon) 2298, 2355
- Nadeždin Nikolaj I. 2032
- Nadler Josef 1341, 1639
- Nadolski Bronisław 1165, 1360
- Naganowski Edmund (pseud. Latarnik) 125, 1182–1183, 1243–1244, 1268, 1835
- Naglerowa Herminia 194, 391, 488, 536, 631, 739, 928, 1297, 1345, 1361, 1765, 1767, 1963, 2057, 2091, 2292, 2325, 2659, 2676, 2685, 2765, 2768
- Nagy Halina 1862
- Nahlik (Nachlik) Ėvgen K. 278, 913, 1203, 1312, 1496, 1683, 1879, 1883, 1892
- Najder Zbigniew 1251, 2208
- Nakonečnyj V. 1559
- Nakwasi Henryk 1721
- Nalaskowski Aleksander 1831
- Nałęcz zob. Dybowski Janusz Teodor
- Namowicz Tadeusz 291, 444, 1677
- Nandriş Grigore 215, 1346
- Napierski Stefan 1185, 1844
- Napiontkowska Maria 906, 1449
- Napiórkowski Marcin 543
- Napoleon I, cesarz Francuzów 291, 331, 342, 682, 694, 745, 772, 1097, 1337, 1339, 1432, 1434, 1436, 1468, 1477, 1479, 1737
- Napoleon III (Luis Napoléon Bonaparte), cesarz Francuzów 127, 258, 429, 1216
- Narkowicz Liliana 299, 1545, 2299–2300, 2332
- Narolska Aneta 353, 369, 851, 1496
- Naruniec Romulad 300, 1618, 1888
- Naruszewicz Adam 325, 1051–1052
- Nasiłowska Anna 777, 1813
- Natanson Wojciech 929, 966, 991, 999, 1340, 1433, 1510, 2092
- Natuniewicz Halina 82, 213, 681, 1732, 1940, 2072, 2293, 2358
- Naundorf Charles Guillaume 1395
- Nausėdas Vladas 2042
- Navumenka Ivan 251, 2001, 2331
- Navumovič Uladzimir 1097
- Nawarecka Lucyna 447–448, 542, 781, 852, 1552
- Nawarecki Aleksander 243, 270, 296, 317, 399, 443, 507, 517, 602, 698, 755, 764, 765, 768, 782, 805, 812, 1028, 1061–1062, 1104, 1175, 1372–1373, 1441–1442, 1448, 1455, 1684, 1882, 2065, 2072, 2074
- Nawratówna Elżbieta 413
- Nawrocka Ewa 256, 576, 1145, 1376, 1440, 1472, 1780, 1791, 1975, 2277, 2930
- Nawrocki Bartłomiej 403, 508, 652, 850, 923, 1113, 1326, 1411, 1484, 1485, 1748
- Nāhaj Rygor (Grigorij Nehaj) 251, 1427
- Nebeský Václav Bolemr 1071, 1702
- Nehaj (Niechaj) Anatolij P. 298, 1581, 1881, 2028, 2334
- Nehaj Grigorij zob. Nāhaj Rygor
- Nehring Władysław 124–127, 130–131, 137, 372, 628, 636, 714, 795, 1074, 1082, 1158, 1182, 1333, 1356, 1389, 1709, 1835, 1899
- Nejdl Karel 2040, 2327
- Nejedlý Zdeněk 1666
- Nekrasov (Niekrasow) Nikolaj 1875, 1558, 1576, 1585, 1731
- Nekrošius Eimuntas 987
- Nelepko Elena 342, 1803
- Nemo (pseud.) zob. Waliszewski Kazimierz
- Nenadavec Alákej M. 1448
- Nekrošius Eimuntas 987
- Nelepko Elena 342, 1803
- Nerval Gérard 1103, 1407, 1684, 1884
- Nesluhovskij (Niesłuchowski) F. zob. Niesłuchowski F.
- Nesteruk Małgorzata 1738
- Neuger Leonard 254, 443, 1670, 1674
- Neuman Berko 1029
- Neumann Colett 1548
- Neupokoeva Irina G. 199, 832, 1852
- Neustädter Adele 717, 1413, 1627
- Newton Isaac 284, 365, 1672
- Nicieja Stanisław 541, 2336
- Nie-Maryan zob. Gorzkowski Marian
- Niechaj Anatolij P. zob. Nehaj Anatolij P.
- Nieciowa Elżbieta 2094
- Nieczuja H.K. zob. Krzesiński Hieronim
- Nieduszyńska Grażyna 747, 1167, 2294
- Niedziela Zdzisław 245, 1237, 1610, 2122

- Niedźwiecka Maria 300, 2029
 Niedźwiecki Leonard 1075, 1711, 1741, 2092, 2161
 Niedźwiecki Mikołaj 2143
 Niedźwiedź Jakub 593, 2930
 Niegodzisz Tomasz 113, 251, 391, 1171, 1181, 1197, 1241, 1255, 1257, 1380, 1427, 1435, 1441, 1443, 1834, 1850, 1872, 1969, 1978, 1999, 2001, 2297, 2331, 2731
 Niegowska-Drachal Elżbieta 2199
 Niekrasow Nikolaj zob. Nekrasov Nikolaj
 Niemcewicz Julian Ursyn 204, 381, 388, 439, 482, 728, 927, 1049, 1121, 1180, 1357, 1372, 1714, 1741, 1952, 2048
 Niemiec Piotr 1812
 Nieminena Eino 2170
 Niemirowski Wieńczysław A. 313, 1099, 1452, 1680
 Niemojevska-Gruszczyńska Zofia 168, 863, 882, 1154, 1755, 1960
 Niemojewski Andrzej 150, 380, 406, 565, 629, 660, 713, 723, 829, 878, 880, 883, 1037, 1053, 1120, 1291, 1334, 1418–1419, 1500, 1816, 2165, 2560
 Niemojewski Stanisław 305, 910
 Niemojowski Jan Nepomucen 1354, 1550, 1696, 1727, 2053
 Niemojowski Wincenty 1354, 1550, 1696, 1727
 Niesiołowska-Rothertowa Zofia 2358
 Niesiołowski Kazimierz 2192
 Niesłuchowski (Nesluhovskij) F. 2008
 Nietzsche Friedrich 212, 723, 741, 821, 845, 1677, 1792
 Nieuważny Florian 682, 1202, 1255, 2715
 Nieuwiadomska Cecylia 385, 2145, 2147
 Nieuwiarowicz Alojzy 1706
 Nieuwiarowicz Władysław (pseud. Jan Tysiewicz) 1721
 Nieuwiarowska Dagmara 405
 Nieuwiarowski Aleksander 1180
 Niewodniczański Tomasz 1138, 1170, 2896
 Niewolak-Krzywdą Anna 750
 Niezabytowski Krzysztof Jan Aleksander 1070, 1700
 Niezgoda Tomasz 850, 1325
 Nieznanowski Stefan 112, 570, 1439, 1580
 Nikalaetü Mikalaj 2028
 Nikišov Ů.M. 1580
 Niklewski Zygmunt 1987
 Nikodem Michał 1490, 1493, 1496, 1977
 Nikol'skij M. 829
 Nikolov Malčo 1840, 1847
 Nikow P. 1602
 Nilsson Nils Ake 541, 543, 1867
 Nitowski Jan 1982, 2308
 Nitsch Kazimierz 1157, 1501, 1503–1504
 Nitschmann Heinrich 1182, 1242
 Nittman Karol Jan 1708
 Nivat Georges 311, 1882
 Niwińska-Lipińska Ewa 332, 1798
 Nizio Krystyna 503, 1382
 Niziołek Grzegorz 937, 944, 965, 968
 Njegoš Petar II Petrović, biskup Czarnogóry 1108, 1110, 1347, 1477, 1617, 1619, 1646, 1670, 1686, 1889
 Njemz Hans Gregor 1213
 Noailles Emmanuel Henri de 372, 1734, 1739, 1870, 1878
 Nockowska Maria 2921
 Nocoń Jolanta 274, 802
 Noël Eugène 1093, 1734, 1739, 1870, 1878
 Nofer Alina 631, 896
 Nofikow Ewa 292, 2004
 Noire-Isle Charles de zob. Karol Przeździecki
 Norambuena Alfredo Lastra 1677
 Noras Damian 273, 551, 699, 1540
 Norkāvičene (Markiewicz?) Regina 1823
 Normann H. zob. Mensch Hermann
 Norris Stephen M. 1975
 Norwid Cyprian 207, 224, 246, 287, 290, 320, 322, 325, 332, 343, 356–357, 394, 398, 403–404, 414, 417, 421–423, 428–429, 434, 493, 504, 506–508, 515, 525, 534, 548, 557, 574, 577, 586, 597, 602, 604, 624–625, 650, 682, 726, 748, 757, 768, 782, 789, 807, 836, 875, 889, 905, 909, 912–914, 917, 919, 923, 929, 931, 972, 1014–1015, 1038, 1058, 1097, 1137, 1141, 1145, 1179, 1305, 1308, 1312, 1326, 1328, 1344, 1368, 1397, 1438, 1458, 1460, 1464, 1470, 1474, 1480–1482, 1484, 1493–1494, 1508, 1514, 1527–1528, 1532, 1543–1545, 1552, 1672, 1678, 1683, 1691, 1716–1718, 1720–1721, 1724, 1728, 1730–1731, 1733, 1737, 1740–1741, 1743, 1745, 1748–1750, 1756, 1758, 1762, 1808, 1810, 2043, 2053, 2056, 2064, 2066, 2071, 2101, 2134, 2356, 2605, 2611, 2742, 2838, 2918
 Nosek Anna 292, 1786
 Noskowski Witold 830, 886, 1420
 Noskowski Zygmunt 2923

- Nosov Boris 359, 780, 1596
Nosowicz Stanisław 967
Nota zob. Zadurłowicz Tadeusz
Novaković Stojan 1235
Novalis (właśc. Georg Philipp Friedrich von Hardenberg) 804, 1416, 1630
Novickij I. 1181, 1834
Novosil'cov (Nowosilcow) Nikołaj N. 131, 349, 367, 637–638, 642, 876, 904, 920, 923, 926, 1570, 1709, 1727, 1987
Nowacka Teresa 1382
Nowacki Kazimierz 928
Nowacki Tadeusz Waław 1350
Nowaczyk Henryk F. 992, 1406
Nowaczyński Adolf 245, 269, 728, 733, 1339, 1421, 1717, 1719, 1756, 1773, 1777, 2088
Nowaczyński Piotr 395, 415, 472, 590, 886–887, 1312, 1421, 1457, 1563, 2069
Nowak Andrzej 257, 1585, 2064
Nowak Anita 964
Nowak Anna 2928
Nowak Jadwiga 212, 621, 1057
Nowak Janusz 282
Nowak Marek 323, 357, 804, 914, 1467, 1786
Nowak R. 1647
Nowak Zbigniew Jerzy 212, 219, 411, 416, 699, 751, 753, 797, 798, 800, 1169, 1254, 1298, 1429, 1513–1514, 1521, 1670, 1771, 1860, 1998
Nowak Zenon Hubert 647
Nowak-Dłużewski Juliusz 174
Nowakowska Dagmara 352, 1113, 1623
Nowakowski Edward (krypt. X.W.K.) 1986, 2082, 2159
Nowakowski Tadeusz 2839–2840, 2878–2879, 2883, 2885, 2890–2892
Nowakowski Zygmunt 187, 508, 641, 796, 1004, 1494, 1765, 1815, 2322, 2671, 2759, 2849–2857, 2859–2864, 2866–2868, 2870–2877, 2880, 2882, 2932
Nowicka-Jezowa Alina 1321
Nowicka Dorota 1548
Nowicka Elżbieta 264, 322, 352, 461, 508, 560, 579, 652, 844, 850, 871, 911, 961, 1107, 1146, 1369, 1372, 1374, 1440, 1466, 1494, 1815, 2932
Nowicka Irena 1820, 2168
Nowicki Adam 127, 2049
Nowicki Bogdan 319, 1790
Nowicki Franciszek 2136, 2502
Nowicki Ignacy 2561
Nowicki Romuald 1820, 2168
Nowik Wojciech 2929, 2930
Nowodworski Witold 1334, 1652, 2189
Noworolska Barbara 244, 753, 869, 1013, 1440–1441, 1581, 1670, 1773, 1871, 2063, 2225, 2228, 2295, 2331
Nowosielski Napoleon 542
Nowoszewski Roman 1772
Nowotny Paweł 1189
Nowowiejski Bogusław 301, 610, 1141, 1538, 1677, 1804, 1815, 2126
Noyes George Rapall 171, 175, 181, 738, 1186–1187, 1296, 1567, 1646, 1872
Nucci Nelly 388
Nurek Grzegorz 2931
Nycz Ryszard 534, 770
O.J... 2134, 2181
Oberlander Ludwik 1342
Obertyńska Beata 1787
Obolęvič Vāčeslav B. 392
Obolęwicz Alina 2107
Obracaj Oskar 289, 633, 649
Obrębska-Jabłońska Antonina 1254, 1505
Obrębski Andrzej 1061
Obst Jan 299, 640, 1633, 2299–2300
Obst Ulrich 1229
Occheli (Otskheli, Chitariszwili-Occheli) Wiera 290, 782, 788, 1269, 1861, 1880, 1887
Ochnio Irena 955
Ocias Katarzyna 1863
Ocieczek Renarda 699, 764, 1174, 1455, 1781
Od. 2051
Odłożlik Otakar 199, 1852
Odnorog Mikola 278
Odojewski Aleksander 885
Odrawąż Wanda zob. Walewska Aniela
Odrawąż-Pieniążek Janusz 203, 244, 256, 282, 311, 347, 391–392, 759, 762, 906, 1123, 1136–1140, 1160, 1169–1170, 1172, 1176, 1258–1380, 1400, 1405, 1428, 1532, 1726, 1728, 1730, 1737, 1741, 1776–1777, 1850, 1874, 1924, 1967, 1969, 1999, 2024, 2028, 2063, 2092, 2094–2095, 2098, 2102–2103, 2106, 2173, 2175–2176, 2180, 2182, 2293–2298, 2301, 2331, 2343–2345, 2354–2355
Odyniec Antoni Edward 125, 181, 330, 332, 357, 454, 528, 918, 1117, 1125–1127, 1131–1133, 1144, 1162, 1363, 1369, 1626, 1692, 1721, 1744–1745,

- 1748–1749, 1951, 2027, 2033, 2046, 2079, 2088,
2111, 2128, 2135, 2143, 2159, 2181, 2288–2289,
2363, 2417, 2425–2426, 2442, 2462, 2472–
2474, 2488–2489, 2535, 2585, 2644, 2886
- Offenberg Jan 2070
- Ogarëv (Ogariow) Nikolaj P. 1576, 1731
- Ogiński-Kontrymowicz Jan 142
- Ogonowska Agnieszka 2922
- Ogonowski Emilian 127, 1182, 1835
- Ogrodziński Wincenty 1011
- Ohrenstein Jerzy 722, 1416
- Oko Jan 1011
- Okoniowa Joanna 285, 1785, 1787
- Okoń Jan 285, 632, 694, 753, 1061, 1103, 1109,
1373, 1536, 1670, 1687, 1785, 1787
- Okoń Waldemar 2335
- Okoński Paweł 2922
- Okopień-Sławińska Aleksandra 1514
- Okudźawa Bulat 2715
- Okuliar (Okuljar) Zdzisław Maria 1847, 1186
- Okulicz-Kozaryn Małgorzata 334, 1799
- Okulicz-Kozaryn Radosław 694, 813, 910, 1452,
1806
- Olczyk Agnieszka 979
- Old Nick zob. Daurand-Forgues Paul-Émile
- Oldenburg Magnus 1674, 2177
- Olech Barbara 319, 444, 705, 1029, 1790, 1797
- Olechnowicz Mściśław 1383
- Olejarczyk Sylwia 591
- Olejniak Stella 908, 1452
- Oleksowicz Bolesław 243, 255, 324, 331, 400–
401, 576, 586, 620, 624, 649, 769, 773, 822,
844, 872, 917–919, 1032, 1054, 1103, 1124, 1145,
1210, 1220, 1315, 1373, 1376, 1465–1467, 1469,
1472, 1475, 1532, 1544, 1590, 1619, 1686, 1743,
1791, 1793, 1828, 1884, 1969, 2005, 2030, 2065,
2101, 2105–2106, 2127, 2133, 2148, 2200, 2335,
2355, 2930
- Oleschko Herbert 912, 1460
- Olesina Elena 359, 1596
- Oleszczyński Władysław 2314
- Oleszkiewicz Agata 328, 2128
- Oleszkiewicz Józef 234, 324, 903–904, 911, 978,
1366, 1578, 1717, 2015, 2017, 2105, 2354
- Olędzki Jacek 766
- Olędzki Mirosław 331, 1797
- Olipra Franciszek 1851, 2169
- Oliva K. 1227, 1229, 1231
- Olivier Gustave zob. Fulgencé Gustave-Olivier
- Olivier Juste 1059, 1067, 1598, 1712, 2055, 2089
- Olivier Juste (wnuk) 1716
- Olivier z Ruchetów Caroline 1059, 1712, 2055,
2089, 2133, 2406
- Olizar Gustaw 197, 1717, 2017, 2769
- Olizarowski Tomasz August (krypt. A.S.) 175,
853, 991–995, 2288, 2386–2387, 2520, 2703
- Olschowsky Heinrich 291, 338, 1448, 1672, 1780,
1785, 1888, 2075
- Olszewicz Wacław 1165
- Olszewska Bożena 274, 346, 1780, 2202
- Olszewski Henryk 1047, 1199, 1344, 1868
- Olśdakowska Helena 2189
- Omulevskij (Fedorov-Omulevskij) Innokentij
V. 1281, 1952, 2415
- On zob. Ostrowski-Naumoff Jan
- Onišenko T.I. 841
- Opacka Anna 330, 400, 412, 568, 685, 686, 699,
759, 898, 1403, 1526, 1532, 1540, 1821, 1827
- Opacki Ireneusz 245, 344, 412, 414, 416, 439, 475,
483, 571, 594, 699, 753, 898, 1174, 1525
- Opalek Wiesław 2841
- Opęchowski Antoni 1247
- Oppman Artur (pseud. Or-Ot) 2189, 2351, 2527,
2562, 2599, 2614, 2640
- Oracki Tadeusz 1724, 2116
- Orbitowski Łukasz 851, 1811
- Ordon Edmund 202, 1297, 1651
- Ordon Julian Konstanty 128, 226, 298, 344, 356,
411, 420, 540–543, 907, 1163, 1234, 1273, 1428,
1446, 1813, 1822
- Ordynski Ryszard 1003, 2346, 2918, 2921, 2923
- Orlikowski Franciszek 2352
- Orliński Janusz 996
- Orłoś Teresa Zofia 285, 298, 1233, 1260, 1273
- Orłowski Aleksander (malarz) 2027
- Orłowski Antoni 692, 1783, 2150
- Orłowski Jan 245, 288, 298, 319, 574, 762, 1441,
1587, 1590, 1865, 1867, 1871, 1879, 1882–1883,
2030, 2095, 2733
- Ormis Ján V. 1843
- Or-Ot zob. Oppman Artur
- Orpiszewski Ignacy 1737, 2298
- Orpiszewski Józef 1060, 1955, 2052, 2154
- Orpiszewski Ludwik 1060, 2051–2052, 2068
- Orsza (Radlińska) Helena 141, 2142
- Országh Pavol (pseud. Hviezdoslav) 1282
- Ortwin Ostap 821
- Orygenes 435
- Orzechowicz Bolesław 471, 1499, 2084
- Orzechowska Emily 734

- Orzechowska Hanna 1252, 1863
 Orzechowski Adam 971
 Orzechowski Marian 401, 1321
 Orzeł Małgorzata 241, 245, 708, 775–776, 778, 2301, 2342, 2344–2346, 2348
 Orzeszkowa (Ažèška) Eliza 244, 257, 290, 331, 566, 770, 1383, 1754, 1781, 1786, 1886, 1969, 1999, 2139, 2160, 2188–2189, 2330–2331
 Osiecka Marta 1267
 Osiński Dariusz Maria 1806
 Osiński Zbigniew 937, 961, 1109, 1687, 1804
 Oskockij Valentin 1586
 Osmanis Jazeps 682, 1253, 1862
 Ossendowski Ferdynand 2078
 Ossowski Jerzy S. 256, 299, 1780, 2126
 Ossowski Mirosław 756
 Ostachiewiczowa Kazimiera 1717, 1756
 Ostasz Gustaw 1787, 1799
 Ostaszewska Danuta 255, 1448
 Osten Lucjan 540
 Osterloff Barbara 939, 964, 1005
 Osterwa Juliusz 319, 939
 Ostoja (Józefa Sawicka?) 856, 2159
 Ostowicz Anna 515
 Ostroj Ol'ga S. 210, 2358
 Ostromecka-Frączak Bożena 1668
 Ostromecki Bogdan 2886–2887
 Ostrowska Maria 1759
 Ostrowski-Naumoff Jan (pseud. On) 893
 Ostrowski Antoni Jan 282, 323, 1140, 1406–1408, 1740, 1744, 2065
 Ostrowski Józefat 2037, 2321
 Ostrowski Józefat Bolesław 794, 1033, 1064–1065, 1598, 1700
 Ostrowski Krystyn (J.C. Ostrowski, Ch. Ostrowski) 1065, 1148, 1257, 1625, 1734, 1841, 1870
 Ostrowski Norbert 910
 Ostrowski Witold 1014, 1651, 2172
 Osuch Tadeusz 288, 298, 789, 1203, 1879, 1881
 Ościenny (pseud.) 1104, 1126, 1374, 1887, 2031, 2335
 Ošanin (Oszanin) Lev I. 2723
 Otrębski Jan 1379, 1501
 Ott Ulrich 291, 444, 765, 803, 909, 1209, 1677, 1880
 Ottman Rudolf 127, 717, 1412
 Overbeck Franz 723, 1663, 2042
 Ovsâniko-Kulikovskij Dmitrij N. 638
 Owczarek Jan 972
 Owczarek-Szwacka Zofia 2786
 Owczarski Wojciech 296, 312, 324, 419, 586, 610, 694, 782, 870–871, 939, 1100, 1141, 1449, 1454–1456, 1615, 1786, 1791, 2074, 2148
 Owczarz Ewa 288, 304, 506, 633, 910, 970–973, 1101, 1142, 1457, 1678, 1740–1741, 1787, 1788, 1972
 Owidiusz (Publius Naso Ovidius) 593, 1477
 Owsiany Ewa 2329
 Ozerov (Ozierow) Lev 1197
 Ożgo Katarzyna 2738
 Ożóg Jan Bolesław 1438
 Ożóg Zenon 471, 536, 538, 870, 1775, 1809
 Ożóg-Bąk Katarzyna 1814
 Ożóg-Winiarska Zofia 471, 536, 538, 870
 Österling (Oesterling) Anders 727, 1247
 Ó Fionnáin Mark 1238
 Ó Rinn Liam 1238
 P. zob. Pomirowski Leon
 P. 786, 1245, 1268, 1410, 1550, 1727
 P.K. 2198
 P.Z. zob. Zaborowski Piotr
 Pabich Monika 328, 2128
 Pacewicz Tadeusz 928
 Pachłowska Oxana 1678
 Pachocki Dariusz 602
 Packalén Małgorzata Anna 254, 604
 Pacześna Zofia 1814, 2738
 Paczkowska Maria Małgorzata 2294
 Paczoska Ewa 1490, 1806
 Paczoska-Nowak Maja 682
 Padalica Tadeusz zob. Fisz Zenon
 Paderewski Ignacy Jan 1761, 2926, 2929
 Paisij Chilandarski, mnich 799, 1661
 Pajączkowski Franciszek (pseud. Aleksander Zubrzycki) 735, 1081, 1158, 1360
 Palacký František 1630, 1647
 Palestra Roman 2888
 Palewski Jean-Paul 2147
 Palmieri Aurelio 159, 1293
 Palmin Heliodor 762, 1865, 1879
 Paluchowski Andrzej 183, 214, 231, 283, 394, 741, 1995, 2324
 Paluszewski Jan 1727
 Pamec'ka Nina 290
 Pamuk Orhan 848, 1475

- Panas Władysław 493
Pančiková Marta 274, 280, 1258, 1260, 2180
Panek Sylwia 1057
Panitz Walter 1262, 1265
Pantuchowicz Agnieszka 757
Pańczak Władysław 168
Pańkowska Olga 342, 1803
Papczyńska Natalia 2233
Papée Stefan 947, 1158, 2148
Papierkowska Krystyna 412, 898
Papierkowski Stanisław K. 1846
Paprocka-Podlasiak Bogna 334, 421, 465, 557,
610, 848, 874, 1052, 1061, 1142, 1372, 1461,
1463, 1477, 1479, 1487, 1615, 1682, 1685, 1790
Parandowski Jan 200, 739, 1859
Parnicki Teodor 1777
Partuga Ewa 1323, 1620
Parvi Jerzy 1136, 1204, 1666, 1671, 1732, 1734,
1863, 1870, 2063, 2095
Parylak Piotr 131, 1818, 2136, 2183, 2499, 2603
Partyka Jacek 370, 1275
Pasek Jan Chryzostom 1104, 1374
Pasewicz Edward 1814, 2738
Pasierb Janusz Stanisław 422, 1299, 1362, 1481
Paskiewicz Ivan F. 1724
Passini Paweł 986
Pastarnokas Julius 439
Pasterniak Wojciech 537, 570, 747
Pasterska Jolanta 332, 1799
Pasterski Janusz 332, 1799, 1809
Paszek Jerzy 330, 699, 768, 852, 1543, 1552, 1797
Paś Monika 1283, 2345
Patkanian Gabriel 1864
Patlataja E.V. 275, 2927
Patrzalek Tadeusz 1823
Paul A. 2053
Pauszer-Klonowska Gabriela 1768
Pavie Victor 1704, 2033
Pavlenko Svetlana 1595
Pavličko Dmitro 278
Pavlovič Michail 790
Pawelec Radosław Robert 1551
Pawlak Dorota 2004
Pawlak Lidia 446
Pawlik Łucjan 2046, 2335
Pawlik-Świątkowska Jolanta 255, 287, 296,
1140–1141, 1455
Pawlikowski Jan Gualbert 1075–1076, 1390,
1758, 2070
Pawlikowski Michał Kryspin 199, 1852
Pawlikowski Tadeusz 994
Pawluk Katarzyna 2348
Pawlukiewicz Ryszard 503, 1772
Pawlusiewicz Aneta 699, 1540
Pawłowicz Edward 125, 127, 1979–1980, 1986,
2135, 2159, 2305, 2307, 2313–2314, 2357
Pawłowska J. 1442
Pawłowska Joanna 781, 1831
Pawłowska Regina 324, 1828
Pawłowski Bronisław 1336
Pawłowski Eugeniusz 2820
Pazdan Rachel 1265–1266, 1462
Pazio-Włazłowska Dorota 446, 777, 851, 1485
Paškevič M.Ī. 1283
Pâtekevič Alaksėj M. 244, 290, 337, 765, 772, 1475,
1780, 1871
Pearse Patrick (Pádraic) 1324, 1689, 1692
Pechnik Aleksander 714, 1266, 1626
Péguy Charles 1646
Peiper Tadeusz 858, 891, 1296, 1423
Peisert Maria 766, 1541
Pelc Janusz 1169, 1172
Pelcowa Paulina 1169
Pelczar Wojciech 1830
Pelikán Jarmil 1381
Peliński Stanisław 1819
Pełczyński Stanisław 889
Penderecki Krzysztof 358, 577, 2931
Penev (Pieniew) Bojan 796, 883, 1183, 1277, 1714,
1839
Peplowski Franciszek 219, 1508, 1511, 1513
Perek Marek 1326
Perkin Naum S. 1196
Perl Feliks 138
Perrau F. 373
Perrier Martial 1396
Perrin Jules 128, 1273
Perrochon Henri 2055, 2089
Pertek Jerzy 205, 2039
Peryt Ryszard 962
Pesis Boris A. 391
Pestak Pilip (Filipp) 197, 1345
Petr Jan 76, 1608, 1856–1857
Petracchi Giorgio 1041, 1348
Petráč Božidar 263, 763, 1213, 1876, 1891
Petrakova Faina 2331
Petrarca Francesco 350, 422, 1013, 1015, 1484,
1689, 2926

- Petrov Fedor 359, 1598, 2302
Pétrovitch 2134, 2302
Petrus Jerzy T. 2346
Petruškevič Ala M. 256, 331, 1469, 1876
Petzold Emil 438, 454, 546, 856, 1416, 1630, 1633
Petőfi Sándor 1665, 1676
Pezda Janusz 1749, 2068, 2072, 2107
Pędziński Zdzisław 895, 1297
Pfabé Teresa 1858
Phillips Ursula 1945, 2106
Piacentini Marcello 398, 633, 766, 843, 910, 1042, 1142, 1217, 1230, 1235, 1238, 1263, 1279, 1351, 1449, 1541, 1678, 1787, 1788, 1881, 2004, 2065, 2074, 2104
Pianko Gabriela 1361, 1647
Piaruyszyn Włodzimierz 2007, 2335
Piasecka Ewa 1452, 1475, 1618
Piasecka Maria 344, 569, 590, 1440
Piasecki Marian 1128, 2014
Piasecki Władysław 735, 1426, 1504
Piasecki Zdzisław 274, 1780, 2334
Piast Stanisław 2305
Piątkiewicz Ludwik 560, 579, 1550, 1727
Piątkowska Anna 990
Piątkowski Henryk 726, 1716
Picard Sophie 2931
Picchio Riccardo 842
Piechal Marian 173
Piechnik Iwona 478, 1225
Piechota Marek 245, 255, 280, 297, 324, 330, 345, 356, 362, 405, 425, 483, 525, 577, 651, 684, 694, 698–699, 708, 752–753, 755, 763, 765, 769, 771, 776, 778, 872, 920, 1019, 1032, 1061–1063, 1145, 1169, 1173–1176, 1374, 1411, 1442, 1454–1456, 1463, 1478, 1483, 1491, 1538, 1540, 1544, 1548–1549, 1684, 1733, 1740, 1748–1749, 1781, 1785, 2360–2361
Pieczonka Ewa 755, 1775
Piekarczyk Jerzy 2330
Piekut Stanisław 215, 1085, 1346, 1857, 1859, 2038
Piekutowski Marian 2198
Pielużek Grzegorz 936
Pieniążek Czesław 16, 131, 2187
Pieniążek Przemysław 2077, 2130
Pieniew Bojan zob. Penev Bojan
Pieńkos Andrzej 1871, 2336, 2354
Pieńkosz Konstanty 234
Pieńkowski Michał 708
Pierfiliewa Ludmiła 1585, 2028
Pierre André 1842, 1846, 2319
Pierre Dominique 1918
Pieróg Agata 1741
Pieróg Stanisław 227, 323, 1100, 1105, 1310, 1315, 1318, 1325–1326
Pieścikowski Edward 264, 1780
Pietkiewicz Antoni zob. Pług Adam
Pietraszkiewicz Onufry 2628
Pietrkiewicz Jerzy 1306, 1361
Pietrowicz Joanna 298, 1124, 2300
Pietruczuk Władysław 1569, 1723, 2024, 2166
Pietruhina Ljudmila 1887
Pietrych Krystyna 516, 625, 1809, 1829
Pietrzak-Thébault Joanna 282, 347, 401–402, 576, 621, 782, 1042, 1108–1110, 1140, 1176, 1178, 1280, 1323, 1481–1482, 1619, 1687–1688, 1801, 1889, 2076, 2301
Pietrzycki Jan 830, 1059–1060, 1397, 1839, 1962, 2052–2054, 2322
Piętaś Stanisław 197, 1765
Pifferi Stefano 775
Pigoń Stanisław 30–31, 34, 42, 134, 150, 152, 155, 170, 203–204, 216, 219–220, 228, 259, 308, 332, 344, 350, 388, 408–410, 483, 500, 517, 521–523, 532, 541, 543, 557, 566, 598, 608, 616, 629, 639, 658, 663, 665–667, 671, 677, 707, 713, 722, 724–728, 732–734, 736, 741–743, 759, 784, 790, 795–796, 809, 813, 831–832, 856, 857, 859–861, 865, 866, 883–885, 889, 896–899, 927, 1011, 1017, 1024, 1030, 1032, 1038–1039, 1049, 1053, 1076, 1079, 1120–1121, 1130–1131, 1133, 1135, 1153–1164, 1176–1177, 1179, 1184, 1240, 1292–1293, 1295, 1340, 1342, 1344, 1360, 1393, 1395–1398, 1420, 1422, 1446, 1500–1501, 1503, 1506, 1508, 1512–1513, 1515, 1564, 1633–1634, 1638, 1655, 1659, 1661, 1669, 1718–1719, 1725–1726, 1755–1759, 1761–1762, 1769, 1777, 1799, 1804, 1808, 1815, 1846, 1901, 1903, 1927, 1960, 1965–1966, 1990, 1996, 2018, 2022, 2037, 2052–2054, 2069, 2070, 2084, 2087–2089, 2112, 2115, 2197, 2292, 2317, 2319–2320, 2323, 2827, 2833
Pihan-Kijasowa Alicja 1521
Pijaj Stanisław 1749, 2068
Pilaszek Roman 1296
Pilat Roman 125, 127–128, 130–131, 137, 344, 464–465, 718, 720–722, 786, 811, 1074, 1117–1118, 1234, 1355, 1390, 1413, 1628, 1709, 1753, 1982, 2080, 2161

- Pilat Stanisław 130, 562, 1022, 1355
 Pilch Jerzy 1812
 Pilch Stanisław 1636
 Pilch Urszula M. 508, 551, 591
 Pilecki Adam 1411, 1898
 Pilecki Antoni 2189
 Pilewicz Kazimierz 1337
 Pilichiewicz Kamil Krzysztof 782, 1493, 1495, 1692, 2284
 Piltz Erazm 167, 692, 1783, 2563
 Piłsudski Józef 889, 1759, 2321
 Pinčuk Stepan 278
 Pinder Friedrich Eduard 237, 691, 1252
 Pindurova Vanda 2180
 Pini Tadeusz 134, 137, 344, 378, 407, 640, 732, 863, 1118–1119, 1151, 1153, 1417, 1421, 1903, 2082, 2157, 2161, 2193, 2543, 2605
 Piniewska Anna 1807
 Pinto Olga 410
 Piorunowa Aniela 671, 1510
 Piotr I Wielki, car Rosji 1113, 1578, 1595, 1668
 Piotr Feliks zob. Pollak Roman
 Piotrovičius Voicechas (Wojciech Piotrowicz) 1157, 2004, 2031, 2076, 2106, 2333, 2913
 Piotrowska Astrą G. 1577
 Piotrowczyk Roman 1119
 Piotrowicz Wiktor 1157, 2031, 2333, 2913
 Piotrowska A. 2923
 Piotrowska Agnieszka K. 1546, 1618
 Piotrowska Magdalena 322, 332, 334, 536, 844, 1465–1467, 1684, 1743, 1791, 1793, 1799, 1973, 2046, 2105, 2127, 2129, 2167, 2932
 Piotrowska Maria 1212
 Piotrowski Feliks 1759, 2322
 Piotrowski Janusz 1004, 2918
 Piotrowski Wojciech 287, 1785
 Piotrowski Władysław 608, 856
 Piórczyńska Natalia 920
 Piórczyński Józef 323, 914
 Piročkinas (Piroczkinas) Arnoldas 257, 1674, 1999, 2003, 2333
 Pisarkowa Krystyna 483, 679, 1166, 1516
 Pisk Klemen 1202
 Piskorski Jan Maria 647
 Piskozub Adam 880
 Pis'mânkoŭ Ales' 227, 1888
 Piszczkowski Mieczysław 168, 737, 1515, 1991, 2321
 Pišút Milan 799, 1861
 Pius IX, papież 429, 1035, 2047
 Piwińska Marta 270, 318, 338, 344, 415, 443, 505, 575, 609, 751, 767, 870, 957, 1064, 1094, 1095, 1104, 1368, 1369, 1372, 1460, 1463, 1518, 1616, 1773, 1808, 2075, 2180
 Piwouar Małgorzata 1008
 Plata Tomasz 968
 Plater Cezary 1130
 Plater Emilia 247, 314, 589, 1170
 Plater Ludwik 2060
 Plater Władysław 713, 1386
 Platon 525, 782, 863, 891, 1314, 1374, 1463, 1640, 1641, 1667, 1685
 Plavskin Zaharij I. 1234
 Pleniewicz Roman 1708, 1913
 Plenzler Anna 2360
 Pleśniarowicz Krzysztof 932
 Plezia Marian 1445
 Pluciński Apolinary 2465
 Plutarch 864
 Płaczek Edward 2848
 Płaszczewska Olga 347, 358, 575, 602, 1056, 1323, 1474, 1481, 1691, 2109
 Płazewski Jerzy 2921
 Płoszewska-Paulsson Maria 1178
 Płoszewski Leon 172, 726, 990, 1010, 1024, 1030, 1051, 1077–1078, 1081–1082, 1095, 1130, 1154, 1157–1161, 1339, 1340, 1360, 1395, 1396, 1421, 1564, 1602, 1634, 1641, 1648, 1714, 1758–1769, 2057, 2092
 Pluciennik Jarosław 493
 Pług Adam (właśc. Antoni Pietkiewicz) 125, 790, 1268, 1244, 1979, 2080, 2159, 2307, 2313 Płużański Tadeusz 1781
 Pługawko Danuta 244, 2331
 Pniewski Dariusz 292, 765
 Pobóg-Kielanowski Leopold 947
 Pobóg-Malinowski Władysław 2322
 Pochel Piotr 577
 Pochmara-Balcer Katarzyna 2788
 Pochmarski Bolesław 2070
 Pocię Bohdan 557, 610, 2928
 Poczynajto Włodzimierz 1578, 1662, 1668
 Podczaszyński Michał (krypt. M.P.) 1147, 1734, 1739, 1870, 1878
 Podgórski Wojciech Jerzy 245, 396, 512, 600, 683, 754, 908, 1013, 1453, 1586, 1676, 1736, 1774
 Podhorska-Okołów Stefania 197, 1928, 2600, 2769, 2780

- Podhorski-Okolew Leonard 162, 172, 175, 183, 197, 460, 536, 553, 584, 594, 671, 705, 728, 732, 734, 740, 864–865, 893, 894, 1121–1122, 1132–1134, 1155, 1157, 1422, 1425–1427, 1568, 1718, 1765, 1797, 1963, 1991, 1993–1995, 2022, 2024, 2087, 2089, 2091, 2322, 2324, 2635
- Podlaska Daniela 432, 481, 1098, 1451, 1543
- Podoska Teresa 858
- Podstawka Anna 2266
- Podwyszyński Aleksander 2458
- Poe Edgar Allan 595
- Poeche Izydor 2154
- Pogačnik Jože 83, 1608, 1856
- Pogodin Aleksandr L. 147, 344, 473, 2084
- Pogodin Mihail Petrovič 809, 1577, 2026
- Pogonowski Jerzy 1184, 1188, 1840
- Pogonowski Wojciech 1771
- Pogorzelska Justyna 328, 400
- Poklewska Krystyna 245, 255, 273, 334, 474, 484, 512, 595, 600, 613, 759, 789, 791, 1441, 1449, 1452, 1676, 1736
- Poklewski Józef 299, 2331, 2333
- Pokolodnyj Leontij 258
- Pokorska-Iwaniuk Monika 635, 1008, 1891
- Pokrzywka Rafał 1211
- Pokrzywniak Tomasz Józef 264, 1369
- Pokrzywnicki Jacek 404, 1376
- Pol Jolanta 347, 576, 1268
- Pol Wincenty 1116, 1706, 2054, 2087, 2481
- Polak Kamil 1808
- Polakowska Agnieszka 576
- Polanowski Zbigniew 1918
- Polańska Marta 332, 1799
- Polański Edward 525
- Polański Kazimierz 1514
- Polâkov Mark Â. 1570
- Polâkova Lûdmila 258
- Polânskaâ L.I. 77, 1161, 1193, 1572, 1857
- Polejowski Karol 652, 1487
- Polevoj (Polewoj) Ksenofont A. 1555, 1585, 1875, 2007, 2010
- Polevoj (Polewoj) Nikolaj A. 371, 560, 579, 635, 1226, 1354, 1584, 1693, 1875
- Polevoj Petr N. 1149, 1952
- Poleżajew Aleksander 1027, 1582
- Pollak Roman (pseud. Piotr Feliks) 32, 159, 405, 631, 886, 1133, 1184–1185, 1247, 1340, 1512, 1563, 1647, 1762, 1844, 1993, 2094, 2115, 2198, 2290
- Pollak Seweryn 197, 1187, 1189, 1249, 1921
- Polonskij Âkov P. 1557, 1584, 1875, 2436
- Polonskij Leonid A. zob. Połoński Leon
- Polonus (pseud.) 1962
- Polony Leszek 2926
- Poltorak Oksana 342, 651, 1803
- Poller Tomasz 1314
- Połomski Marek 1437
- Połoński Leon (Polonskij Leonid A.) 1181, 1834, 2151, 2182
- Pomajda Paulina 605, 1493
- Pomian Andrzej 1174, 1772
- Pomianowski Jerzy 1568
- Pomirowski Leon (krypt. P.) 885, 1757
- Pomirska Zofia 595
- Poniatowska Irena 2928
- Poniński Kalikst 1969
- Ponomarev Stepan I. 4
- Popiel Antoni 2310, 2312, 2314
- Popiel Magdalena 780, 1891
- Popiel Paweł 1709, 2184
- Popkiewicz Wojciech 2922
- Popławski Emil 292, 470
- Popławski Jan Ludwik 1954–1955
- Popłonikowska Natalia 851, 941, 942, 1811
- Popović Miloš (krypt. L.P.) 1066–1067, 1069, 1148, 1858, 2133
- Popowski Jarosław M. 917, 1472
- Poprawa Adam 241, 248, 360, 1772, 1774, 1781, 2000, 2787, 2792
- Popruženko Igor G. 638
- Poradecki Jerzy 414
- Poraj (Stanisław Szczutowski?) 1984
- Porębowicz Edward 137, 344, 536, 719, 1290, 1357, 1415
- Poročkina Irina M. 210, 1651
- Porycki Olgierd 176
- Porzecki Józef 337, 772, 1475
- Posadzy Ludwik 1130, 1295, 1339, 2084
- Poseł Prawdy zob. Świętochowski Aleksander
- Pospizil Karolina 652
- Pospíšil Ivo 359, 1029, 1376, 1596
- Pośpiech Jerzy 274, 802, 950, 970, 1096–1097, 1258, 1447, 1449–1530, 1532, 1534, 1536, 1540, 1673–1674, 1776–1777, 1780–1781, 1873–1874, 1876, 2167
- Pośpiechowa Leokadia 274, 1097, 1449
- Potocka z Działuńskich Klaudyna 2054, 2087
- Potocka Maria 490

- Potocki Antoni 562, 732, 1119, 2147, 2194, 2319
 Potocki Józef Karol 715
 Potocki Stanisław Kostka 1450
 Potocki Wacław 372
 Potolkov Ūrij V. 524
 Potworowski Piotr 951
 Powojczyk Aleksander 2564
 Poznanskij Ū.I. 1196
 Poznański Zygmunt 375, 717, 1413, 1627
 Półchłopek Tadeusz 1498, 1892
 Półturzycka Maria 2005, 2294, 2300, 2341
 Półturzycki Józef 321, 769, 1019, 1315, 1351–1352, 1407, 1466–1467, 2003, 2005, 2030, 2064–2065, 2127, 2200, 2294, 2300, 2341
 Prada Manuel González 1692
 Pranevič Genadzij M. 1449
 Praskalovič Vol'ga U. 290, 765
 Prasuła Piotr 347, 402, 1323
 Prawdomowski Bronisław zob. Małachowski Zygmunt
 Prawdosław zob. Adamski Jan
 Prażmowska Teresa 382, 1391
 Preger Janina 1761, 2021
 Preisner Walerian 55, 1187
 Prejs Marek 1172, 1440
 Preradović Petar 1839–1840
 Pretnar Tone 439, 1201, 1240, 1521, 1524, 1529, 1532, 1668–1669, 1674, 1872
 Prešeren France 1532, 1662, 1668–1669, 1674, 1685, 1802, 1872
 Préault August 338, 2075, 2129
 Prigara Mariā 258
 Pristupa E.D. 1823
 Prochaska Antoni 636
 Prohaska Dragutin 1183, 1839
 Prokesch Władysław 655, 854, 1710
 Prokop Jan 323, 515, 541, 742, 1056, 1325, 1432, 1579, 1688
 Prokop Marek P. 253, 1349, 1738
 Prokopiuk Jerzy 323, 1056, 1325, 1688
 Prola Dario 1269
 Pronaszko Zbigniew 299, 945, 2333
 Proniewska Karolina 2418
 Prorok Leszek 1004
 Proskura Apolonia 2725
 Prosnak Jan 2925
 Próchnicki Franciszek 127, 476, 564, 786, 1817
 Próchnicki Włodzimierz 362, 775, 781
 Prus Bolesław (właśc. Bolesław Głowacki) 267, 290, 324, 332, 346, 520, 786, 788, 1123, 1752, 1754–1755, 1772, 1778, 1786, 1803, 1805–1806, 2151, 2182, 2196, 2306, 2338, 2751
 Prus Maciej 524, 960, 963, 976, 2395
 Prus-Więckowski Stefan 1857, 2925
 Prusinowski Aleksy 2134
 Prusinowski Jan 1116, 1125, 2006, 2428
 Prussak Maria 121, 271, 282, 367, 416, 469, 472, 507, 515, 548–549, 559, 767, 780, 808, 819, 835, 837, 846, 908, 912, 914–915, 918, 932, 990, 997, 1015–1016, 1035, 1050, 1095, 1103, 1105, 1109, 1140, 1142, 1171–1172, 1175, 1373, 1460, 1583, 1586, 1593, 1625, 1687, 1743, 1789, 1791, 2104, 2122, 2222, 2395
 Pruszyński Artur 292, 1455
 Pruszyński Ksawery 172, 1924, 2055–2056, 2758, 2785
 Przebinda Grzegorz 1590
 Przechodźki Eligiusz 1093, 1403, 1405, 1579, 1871
 Przeclawski Józef (pseud. Cyprinus) 2008, 2015, 2303
 Przemski Leon 1724
 Przerwa-Tetmajer Kazimierz 146, 2143, 2166, 2187, 2308, 2500, 2512, 2528
 Przerwa-Tetmajer Włodzimierz 2112, 2154, 2312
 Przesmycki Zenon (pseud. Miriam) 792, 2187–2188, 2513
 Przewoński Edward (pseud. Zyzma) 126
 Przeddziecki Aleksander 2111, 2289, 2484, 2585
 Przeddziecki Konstanty 127, 2357
 Przeździecki Karol (pseud. Charles de Noire-Isle) 128, 714, 1150, 1241, 1257
 Przyborowski Walery 1411, 2079
 Przyboś Julian 172, 180, 197, 203, 214, 256, 267, 389–391, 411, 439, 460, 486, 504, 534, 590, 624, 642, 677, 735–736, 742–743, 749, 894, 906, 928, 1432, 1504, 1509, 1660, 1765, 1769, 1772, 1777–1778, 1781, 1789, 1809, 2061, 2170, 2195, 2197, 2199, 2338
 Przybylska Renata 285
 Przybylski Marcin 2915
 Przybylski Ryszard 270, 344, 547, 816, 868, 902, 906, 1308, 1781
 Przybyszewska Alicja 121
 Przybyszewski Stanisław 330, 357, 1758, 1794, 1811, 2128
 Przybyła Wiesław 847, 1457, 1460, 1478
 Przybyła Zbigniew 290, 705, 1785–1786, 1797, 2167, 2179, 2252, 2259

- Przychodniak Zbigniew 120–121, 264, 322, 432, 443, 542, 560, 572, 579, 593, 604, 621, 757, 791, 807, 836, 841, 844, 905, 936, 961, 1014, 1034–1035, 1042, 1048, 1050, 1096, 1107, 1109, 1146, 1349, 1352, 1369, 1374, 1465–1466, 1532, 1534, 1582, 1672, 1684, 1687, 1737, 1743, 1776, 1777, 1780, 1783, 1791, 1793, 1815, 1823, 1973, 1998, 2043, 2044, 2046, 2101, 2105, 2125, 2127, 2919, 2920, 2922
- Przyjaciół „Gazety Polskiej” (pseud.) 561, 580, 1727
- Przyjemski Feliks 1987
- Przysięcki Wacław 1293
- Przysławski Bronisław 194, 2689
- Przyszczykowski Kazimierz 1050, 1355
- Przytarska Beata 287, 1785
- Pszczółowska Lucylla 231, 742, 832, 848, 1163, 1201, 1222, 1227, 1230–1231, 1512, 1514, 1517, 1521–1523
- Pszoniak Jakub 1814, 2738
- Ptaszycki (Ptašickij) Stanisław 27, 124, 134, 1899, 1901, 1903
- Ptaszyński Feliks 2001
- Ptaszyński Stanisław 130, 854, 876
- Puccio Guido 159, 1240
- Puchalska Iwona 358, 708, 918, 920, 1124, 1472, 1481, 1548, 1685, 1691
- Pucić Medo (wł. Pozzo Orsato) 213, 1041, 1066–1067, 1084, 1183, 1212, 1606, 1611, 1654, 1839, 1866, 1890, 2063, 2408
- Puczyłłowski Miłosz 1327
- Puffke Eugeniusz (pseud. E. Lipnicki) 1706
- Pukszto Andrzej 1971, 2929
- Pulnar Janusz 2933
- Pułaski Franciszek Jan 215, 1346
- Pułka Leszek 245, 983, 1306, 1441
- Pusz Wiesław 414, 1977
- Puszek Ludomir 1784
- Pušča Âžep 2694
- Puškar'ova-Pehlivanova Vera 946
- Puškin (Puskin) Aleksandr S. 125, 147, 162, 199, 201, 213, 257–258, 271, 275, 282, 288, 290, 300, 313, 359, 362–363, 406, 426, 438, 553, 570, 574, 600, 636, 641, 719, 731, 742, 763, 878, 880, 893, 908, 913, 916, 920, 1011–1013, 1015–1016, 1022, 1024–1027, 1084, 1098, 1109, 1131, 1158, 1185, 1190, 1196, 1198, 1201–1203, 1209, 1212, 1222, 1285, 1312, 1453, 1469, 1510, 1519, 1530, 1537, 1552–1553, 1555–1564, 1566–1568, 1570–1571, 1573–1576, 1578–1590, 1592–1593, 1595–1596, 1606, 1612, 1630, 1640, 1651, 1661–1662, 1668–1669, 1675, 1678, 1680, 1686–1687, 1691–1692, 1707, 1714, 1719, 1725, 1738, 1740, 1749, 1832, 1837–1838, 1846, 1851, 1852, 1862–1863, 1875, 1877, 1879, 1881, 1883, 1885, 1962, 2007, 2012, 2014, 2017, 2020–2022, 2024–2025, 2028–2030, 2040, 2088, 2092, 2105, 2109, 2175, 2193, 2201, 2327, 2342, 2344, 2351, 2354, 2374, 2388, 2670, 2673, 2697, 2733
- Puškin Vasilij (Wasilij Puszkina) L. 2027
- Puttkamer Wawrzyniec (też jako Puttkamerowie) 257, 2079, 2102–2103, 2108
- Puttkamerowa z Wereszczaków Maria (też jako Puttkamerowie) 127, 180, 183, 194, 241, 282–283, 299, 322, 324, 331, 337, 410, 439, 442, 496, 501, 558, 732, 856, 862–863, 1128, 1469, 1791, 1955, 1957, 1959, 1979, 1986, 1991, 1994–1995, 1999, 2005–2006, 2079–2080, 2082, 2084, 2086–2087, 2089–2091, 2098–2099, 2103, 2106, 2108, 2127, 2150–2151, 2159, 2182, 2310, 2324, 2333, 2691, 2802, 2804
- Puzio Katarzyna 324, 633, 1791, 2005
- Pużyna Jadwiga 508, 923, 1536, 1748
- Pużyna z Güntherów Gabriela Albina 2398
- Pyczek Wacław 323, 469, 550, 602, 1144, 1436, 1467, 1475
- Pypin (Pypine) Aleksandr N. 372
- Pytasz Marek 530
- Pyzia Justyna 1813
- Quercioli Mincer Laura 305, 2104
- Querrieri Gonzaga Anselmo 1833, 2304–2305
- Quinet Edgar 162, 215, 231, 1068–1070, 1077, 1088, 1090–1091, 1129, 1301–1302, 1304–1305, 1340, 1386, 1402, 1636, 1662, 1664–1665, 1668, 1722, 1726, 1734, 1739, 1838, 1841, 1851, 1870, 1878, 2051, 2056, 2134, 2143, 2302, 2306
- R. 892, 1194
- R. zob. Rawita-Gawroński Franciszek Salezy
- R. de B. 166, 1842
- R.E. 1066
- R.W. 756, 1872
- Rabizo-Birek Magdalena 1799, 1805, 1809
- Rabska Zuzanna 1277
- Rabski Władysław 2351, 2519, 2799–2800
- Rachlewicz Bolesław 878, 1754
- Raclavská Jana 274, 280, 1781, 2125

- Raczak Lech 983
 Račëuški Stanisław R. 275, 1258
 Radecka Alina 321, 2200
 Radeckaja M.M. 1864
 Radek Leonid S. 1085, 1573
 Radel Maciej 2934
 Radiševskij (Radyszewski) Rostislav 578, 1212, 1495, 1883, 1888, 1893
 Radliński Ludwik 127, 564, 1497
 Radomir 2458
 Radoń Alina 534
 Radosławski Kazimierz zob. Kelles-Krauz Kazimierz
 Radwańska-Justyńska Teresa 2345
 Radyszewski Rościław zob. Radiševskij (Radyszewski) Rostislav
 Radzevičienė Sigutė 2177
 Radzewicz-Bork Anna 1808
 Radziejowski Stanisław 2188
 Radziszewska Olga 598, 1492
 Radziwiłowicz Jerzy 937, 968
 Radzyńska Józefa 194, 2770
 Radó György 1195, 1250, 1433
 Raecke Jochen 289
 Raffo Anton Maria 1091, 1252, 1578, 2042
 Rak Maciej 1547
 Rakowiecki Jerzy 999
 Ramančuk Anatol' 331, 1469
 Rapacka Joanna 1094, 1612, 1683, 1879
 Rapacki Marek 936
 Rappaport Maurycy 1340
 Raszeuska Magdalena 940–942
 Raszeuski Zbigniew 929, 937, 956, 1363
 Ratajczak Józef 1938, 2097
 Ratajczak Wiesław 1813, 2356
 Ratajczakowa Dobrochna 264, 770, 841, 871, 906, 910, 936, 969, 1449
 Ratajska Krystyna 245, 290, 324, 332, 334, 469, 525, 549, 635, 650, 819, 1408, 1545, 1685, 1745, 1772–1774, 1781, 1786, 1787, 1791, 1798–1799, 2129, 2918
 Rautenstrauchowa Łucja 1721
 Raveggi Pietro 381
 Rawicz Kazimierz 2139
 Rawita-Gawroński Franciszek Salezy (krypt. R.) 8, 553, 719, 1118, 2068, 2161, 2288
 Rawski Jakub 353, 369, 446, 549, 1008, 2923
 Rābīnīn-Sklārevskij Oleksandr O. 1563, 2017
 Rączka-Jeziorska Teresa 355, 359, 709, 1179, 1480, 1488, 1596, 1688
 Reczek Stefan 678, 744, 1514, 1521
 Rečko Janusz 649, 764
 Rederowa Danuta 2118, 2166, 2326, 2327
 Reeve Henry 1136, 1696, 1748, 1832, 1890
 Regamey Constantin 390
 Reicher Ewa 2267
 Reichman Franciszek 654
 Reichman J.M. 2139
 Reiman Judit 1210, 1887
 Reiter Marian 1128–1129, 1153
 Reitzenstein Carl Ernst 874
 Rej Anna 850, 1484
 Rej Mikołaj 341, 745, 748, 1103, 1373, 1519
 Rejtan Tadeusz 782, 2322
 Rembacz Jan Ewaryst 1413
 Rembarz Maciej 983
 Rembowska Aleksandra 1005
 Remenji Joseph 199, 1852
 Renan Ernest 1734, 1739, 1841, 1870, 1878, 2137–2140, 2186
 Ressel Gerhard 1229
 Reszewicz Mirosław 1829
 Retelski Marian 913, 1464
 Retkowska Karolina 1267
 Rettel Leonard 1698, 1950, 2389
 Rëut Nadzeā 2253
 Reutt-Witkowska Zofia 344, 725, 1420
 Reychman Jan 567, 1188, 1195, 1287, 1346, 1428, 1847, 1996, 2071
 Reymont Władysław 245, 1770, 1773, 1969, 2330
 Rham Diana 956
 Ricci Miniato 305, 1217
 Richter Jan Bronisław 163, 787, 1359, 1421, 1428
 Richter Jean-Paul 426, 1016
 Richthofen Bolesław 1129
 Ril's'kij (Ryl'skij, Ryłski) Maksim T. (F.) 206, 213, 319, 390–391, 439, 631, 737–738, 831, 1025, 1031, 1031, 1194, 1196, 1202, 1207, 1212, 1249, 1252, 1265, 1346, 1858, 1880, 1888, 1963, 2170, 2197
 Rimski-Korsakow Aleksandr, gubernator 127, 1982
 Rimski-Korsakow Nikolaj A., kompozytor 592, 1003, 2924, 2926
 Riškus Jonas 105, 1671, 1865, 1997, 2003, 2333
 Ritt Dariusz 368
 Rittel Stefan J. 285, 694, 763
 Rittel Teodozja 285, 705, 757, 759, 763, 1258, 1260, 1470, 1527, 1536
 Ritter Rüdiger 313, 1460, 1680, 2929

- Ritz German 1029, 1202, 1411
Robert Cyprien 1702, 1734, 1739, 1870, 1878
Robinson Edward 1701
Rodak Iwona 269, 483, 759, 768, 1174
Roddy Harry Louis 313, 1680
Rodowicz-Czechowska Jadwiga 853, 1008, 1385, 1693
Rogacki Henryk Izydor 945
Rogalski Marek 2334
Rogawska Eufemia (pseud. Krystyna) 125, 344, 1721, 2049, 2424
Roger-Taillade Nicole 1093, 1348
Rogić Musa Tea 1212, 1692, 1890–1891, 2184, 2516
Rogowska Marta Ewa 508, 1748
Rogowski Jan 175, 2115
Rogowski Michał 292, 803
Rogowski Sławomir L. 1361
Rogoziński Julian 200, 1649, 2058
Rogoż Stanisław 1759, 1760, 2114
Rogulska Agnieszka M. 648
Rogulski Piotr 246, 1969
Roguski Piotr 289, 291, 571, 635, 713, 800–801, 803, 904, 1067, 1091, 1198, 1236, 1241, 1306, 1864, 1865
Roguz Natalia 1814, 2738
Rohoziński Janusz 1741
Rohrbacher René François (krypt. H.R.) 794, 1734, 1739, 1841, 1870, 1878
Rojewska Janina 2069
Rokosz-Piejko Elżbieta 595
Rokosz Mieczysław 245, 1166–1167, 1773, 2107
Rola Roman 2314
Rola Zygmunt 2045, 2333, 2360
Rolando Bianca 1814, 2738
Rolle Antoni (Apolinary) Józef (pseud. Dr Antoni J.) 1553, 2008, 2080
Rolle Michał 990, 2015, 2744
Rolver Johannes 1917
Romanik Anna 635, 1008, 1891
Romaniszyn-Ziomek Lidia 1747, 1809
Romaniuk Siergiej 2027
Romankówna Mieczysława 1728, 1768
Romanowski Mieczysław 1755, 2414
Romanowski Zdzisław 306, 2354
Romanówna Janina 2848
Romaszczenko Ludmiła 1498, 1892
Romer-Ochenkowska Helena 483, 889, 1157, 2811
Romiszewski Eugeniusz 2838, 2842, 2846
Roos Vappu E. 1963
Ropelewski Stanisław 294, 334, 351, 842, 1452, 1675, 1698, 1745
Rosberg Mihail 562
Rosenberg Aleksander 526, 667, 892, 1120, 1718
Rosenberg Jan 2318
Rosenberg Michał 941
Rosiek Stanisław 243, 246, 270, 296, 313, 324, 338, 344, 385, 394, 415, 439, 450, 473, 540, 546, 590, 594, 609, 632–633, 636, 638, 640, 725, 732, 771, 782, 786, 795, 799, 802, 838, 865, 868, 876, 880–881, 892, 917, 1117–1118, 1130, 1137, 1159, 1166, 1170, 1290, 1358, 1379, 1420–1421, 1437–1438, 1446, 1449, 1472, 1509, 1657, 1680, 1980, 2036, 2049, 2067, 2072–2073, 2075, 2077, 2099, 2103, 2115, 2124, 2130, 2133, 2148, 2170, 2299, 2354, 2921
Rosinkiewicz Kazimierz 1077, 1393
Rosińska Zofia 323
Rosmont H. 166, 1842, 2319
Rospond Stanisław 1641, 1844
Rosset François 311, 1209
Rossowski Stanisław 155, 664, 2153, 2311, 2315, 2464, 2467, 2490, 2538, 2590
Rostafiński Józef 724, 1419
Rostocki Medard 671
Rostockij Boleslav I. 833, 1363, 1365
Rostropowicz Clark Joanna 404, 769, 904, 1376
Rostworowski Karol Hubert 2809
Rostworowski Mikołaj 728
Roszak Joanna 1814, 2738
Roszko Grzegorz 1781
Roszkowska-Sykałowa Wanda 78
Rościszewski Adam (krypt. A.R.) 2376, 1698
Roter-Bourkane Anna 322, 1743
Rothe Hans 594, 1202, 1448, 1523, 1585, 1579, 1585, 1669, 1674, 1780
Rotkirch Wasilij A. 1198
Rouba Napoleon 2333
Rousseau Jean-Jacques 217, 411–412, 630–631, 644, 741, 851, 856, 866, 874, 898, 997, 1012, 1032, 1034, 1047, 1086, 1340, 1380, 1430–1431, 1487, 1505, 1653, 1656, 1658, 1667
Rowicka Małgorzata 703, 1176, 1178, 1590, 1790
Rozanov Wasilij V. 1558, 1584, 1875
Rozen Henryk 2821, 2915
Rozet P. 2292
Rozwadowski Jan Michał 127, 1707
Rożek Lucyna 1321, 2271
Różańska Grażyna 1539, 1825
Różańska Katarzyna 322, 1684

- Różewicz Tadeusz 304, 590, 750, 1438, 1770, 1806, 1809, 2905
- Różycki Karol 1033
- Różycki Tomasz 330, 332, 773, 1795, 1799, 1801, 1805, 1808
- Röhling Horst 259, 1657
- Rubik Tadeusz 595
- Rucka Alena 337, 2361
- Ruczaj Maciej 1324, 1689
- Ruda Małgorzata 979
- Rudaś-Grodzka Monika 338, 525, 549, 589, 777, 870, 921, 1102, 1104, 1111, 1314, 1322, 1374, 1463, 1592, 1617, 1621, 1887, 2031, 2075, 2335
- Rudkowska Magdalena 768, 992
- Rudnicka Jadwiga 866, 1136, 1724, 2042
- Rudnicka-Fira Elżbieta 342, 836, 838, 848, 901, 1522, 1546
- Rudziński Witold 300, 736, 1426, 2929
- Rukiewicz Michał 1975, 1487
- Rulikowski Edward 2014, 2159
- Rulikowski Mieczysław 2352
- Runeberg Johan Ludvig 1674, 2177
- Rusek Iwona E. 346, 503, 1481
- Rusek Marta 332, 1830
- Rusek-Kowalska Renata 358, 1287
- Rushdie Salman 848, 1475
- Rusiecki Kanuty 1986, 2159, 2313
- Rusin Joanna 332, 1799
- Russkih Anastasiâ S. 1209, 1265
- Russkij Čelovek (pseud.) (N.G. Černyševskij?) 1553
- Ruszar Józef Maria 469
- Ruszczyńska Marta 267, 290, 353, 369, 447, 593, 880, 1008, 1103, 1107–1108, 1115, 1407, 1496, 1617, 1619–1620, 1623–1624, 1737, 1740, 1778, 1817, 2923
- Ruszkowski Janusz 264, 604, 1042, 1306–1307, 1406, 2043–2044, 2063, 2332, 2344
- Ruta Janina 2104, 2300
- Rutkowski Krzysztof 245, 253, 266, 270, 311, 313, 338, 404, 921, 1091–1092, 1114–1115, 1144, 1179, 1307, 1313, 1318, 1322, 1325–1328, 1367, 1369, 1375, 1405, 1680, 2062–2064, 2066, 2073, 2075, 2078, 2100, 2102, 2124, 2202, 2792, 2822, 2903, 2905, 2908, 2919, 2921
- Rużyło-Pawłowska Jadwiga 82, 213, 566, 643, 741, 1012, 1085, 1162, 1194, 1250, 1277, 1508, 1510–1512, 1571, 1573, 1607, 1654, 1725, 1858, 2058, 2121, 2172–2173, 2213
- Ryba Janusz 577, 771, 1175, 1748, 2361
- Ryba Renata 1781
- Rybałko Alicja 2003, 2333
- Rybčonak (Rybczonok) Sârgej A. 257, 2102
- Rybicki Paweł 160
- Rybka Małgorzata 756, 1526, 1594
- Rychcik Radosław 985
- Rychlewski Marcin 577
- Rychter Joanna 1748, 1975
- Rychter Józef 993
- Rychter Józef Hieronim 594, 1117, 1126
- Ryćzek Wojciech 358, 593
- Ryč Vera 572
- Rydel Lucjan 1784, 2154, 2308, 2514, 2529, 2805
- Ryfa Juras T. 765
- Rygier Edmund 995
- Rygier Leon 889
- Rygier Teodor 2309
- Ryleev (Rylejew) Kondratij F. 886, 1563–1564, 1576, 1581, 1853, 1862
- Rylski Maksym zob. Rił's'kij (Ryl'skij, Rylski) Maksim T.
- Rymkiewicz Aleksander 692, 1783
- Rymkiewicz Jarosław Marek 241, 248, 270, 287, 306, 328, 330, 334, 338, 838, 1438, 1772–1776, 1784–1785, 1797–1798, 1804, 1807, 1812, 1974–1976, 1998–2000, 2006, 2028, 2075, 2099, 2101, 2331, 2787, 2905
- Rymsza Ada 282, 754, 1999, 2003, 2299
- Rymsza-Zalewska Danuta 111
- Ryszka Danuta 330, 1797
- Ryszkiewicz Mirosław 917
- Rytel Agnieszka 330, 650
- Rytel Katarzyna 1937
- Rzadkowska Ewa 1431, 1658, 1663
- Rzązewski Adam (pseud. Aër) 563, 581, 716, 1554, 1707, 2009, 2049
- Rzeczycka Anna 2908
- Rzehak Wojciech 527, 536
- Rzepczyński Sławomir 255, 273, 286, 320, 324, 481, 574, 585–586, 617, 705, 776, 819, 905, 909, 1097, 1443, 1464, 1483, 1532, 1539, 1737, 1807, 1821, 1824
- Rzepka Wojciech Ryszard 573, 1518, 1526, 1534
- Rzepniewska Anna 874, 1750
- Rzeuska Maria 168, 170
- Rzewuska z Grocholskich Julia 2035, 2159
- Rzewuski Henryk 717, 727
- Rzewuski Stanisław 1753, 2142

- Rzewuski Wacław Seweryn 789
Rzewuski Walery 2305
Rzętkowski Stanisław Marek 562, 1710
Rzońca Wiesław 289–290, 356, 573, 577, 823, 1404, 1736, 1740, 2260
- S. zob. Strzelbicki-Daniłowicz Kazimierz
S. 197, 1065, 1698, 1963
S.K. 374, 2034
S.M. zob. Mendelson Stanisław
S.T. zob. Tarnowski Stanisław
S.T.D. zob. Dunin Stanisław Tadeusz
Sabina Karel 371, 1625–1626, 1698, 1700, 1703
Sabowski Władysław 990
Sacuta Ĺ.Ĺ. 1259
Sačok Olesâ (Saczok Ołesia) 333, 1887
Sadlik Magdalena 332
Sadło Renata 1774
Sadovskij E. 2170, 2292, 2325
Sadowski Witold 1544
Sadyhov M. 1287
Safarewicz Jan 219, 680, 741, 1512–1513, 1520, 1523
Safarewiczowa Halina 743, 1515
Safronov German I. 1102
Saganiak Magdalena 339, 356, 357, 404, 423, 435, 507, 708, 804, 1108–1109, 1144, 1327, 1479, 1687
Sagarev Leontij G. 1432, 1851, 2058
Saharova A. 1412
Saignes Anna 503
Saint-Croix Camille 1734, 1870, 1878, 2155
Saint-Edme Bourg 371, 1734, 1739, 1870, 1878
Saint-Martin Louis-Claude 130, 234, 616–617, 1522
Saint-Simon Henri 293, 1340
Saint-Vincent Paul zob. Budzyński Wincenty
Sainte-Beuve Charles Augustin 794, 1059, 1625–1626, 1630, 1704, 1712, 1734, 1739, 1841, 1870, 1878
Sajdek Wiesława 1326
Sajkiewicz Violetta 951
Sajkina Natal'â V. 2030
Sakava Nina 337, 635
Sal'nikov Aleksandr N. 1557
Salamon Joanna 842
Salata Kris 1803
Saleeŭ (Saleev) Vadzim 257, 1613
Salij Jacek OP 901, 1324
- Saloni Juliusz 175, 630, 642, 865, 893, 1122, 1158
Saloni Wiktor 2801
Saloni Zygmunt 1517
Salvandy Narcisse Achille 1722, 2056
Sałdecka Karolina 1814, 2738
Sambor Jadwiga 679, 1516
Samborska-Kukuć Dorota 334, 549, 779, 1624, 2106–2108
Samogyi Eryk 1360
Samojlov David S. 1584, 1875, 2708
Samsel Karol 356–357, 423, 660, 708, 1020, 1179, 1326, 1411, 1750, 1815
Sand Aurore 1716, 2053
Sand George (właśc. Aurore Dudevant) 827, 876, 990, 992, 1067, 1105, 1128–1129, 1135, 1168, 1376, 1475, 1592, 1624–1626, 1655, 1692, 1704, 1713, 1716, 1719, 1734, 1739, 1745, 1747, 1832, 1841, 1851, 1870, 1878, 1887, 2051, 2053, 2083, 2092
Sandauer Artur 735
Sandler Samuel 184, 540, 543, 1507, 1764
Sanh Nguyen Huân 682
Saniewska Diana 481
Sannazaro Jacopo 912
Sanŭk Zmicer 256, 1876
Sânkevič Mikołaj Ĺ. 275, 760, 1449
Sarbiewski Maciej Kazimierz 694, 763, 1537, 1657, 1970
Sarkady Antoni 347, 401–402, 576, 621, 1110, 1176, 1280, 1323, 1481, 1688, 1801, 1889, 2076, 2301
Sarnecki Zygmunt 380, 2150, 2165, 2802, 2804
Sarrazin Gabriel 382, 1391, 1631, 1841
Sarrut Germain 371, 1734, 1739, 1870, 1878
Sattarov Samir 362
Sauter Wiesław 886
Savel'ev Vladimir 2705
Savickij A.A. 831
Savič-Zablocki Vojslav (Sawicz-Zabłocki Wojniśław) 337, 1888
Sawicka-Lewczuk Barbara 1110, 1688
Sawicka-Mierzyńska Katarzyna 292, 323, 776, 872, 909, 1407, 1455
Sawicki Stefan 207, 245, 414–415, 534, 1086, 1509, 1609
Sawrycki Władysław 1775
Sawrymowicz Eugeniusz 86, 195, 204, 212, 226, 344, 566, 1135–1137, 1144, 1161–1162, 1432, 1760, 1770, 2114
Scandura Claudia 306, 1279

- Schaller Helmut Wilhelm 519
 Scheffer Ary 2161, 2350
 Scheps Samuel 2094, 2095
 Scherer Olga 799, 1303, 1347, 1400, 1439, 1970, 2098
 Scherr Johannes 375, 716, 1699, 1832
 Schiller Anna 937, 957
 Schiller Friedrich 128, 130, 211, 259, 304, 311, 520, 545, 1010, 1016, 1440, 1627–1628, 1634, 1648, 1652, 1655, 1670, 1679, 2039
 Schiller Leon 930–931, 937, 946, 1363, 1767, 2888
 Schlegel Friedrich 1063
 Schletter Sigmund 237, 2096
 Schmeidler Zygmunt 1819
 Schmeller Johann Joseph 127, 2349
 Schmid Herta 750
 Schneider Joyce 1574
 Schneider Stanisław 344, 829, 877, 881, 1059, 1416, 1418
 Schnitzler Jean-Henri 713
 Schnobrich Edward 854, 1627
 Schnür-Peplowski Stanisław 134, 1030, 1075, 1357, 1753, 1903, 1909, 2153, 2161, 2311
 Schollenberger Justyna 1056
 Scholz Friedrich 1229
 Scholze Dietrich 1770
 Schreiber Ignacy 625
 Schreiner Stefan 289
 Schroeder Hildegard 199, 1363, 1852, 1857
 Schulbaumówna Zofia 1637
 Schultze Brigitte 291, 938, 1209, 1229, 1880
 Schuré Edouard 1291, 1841
 Schürr Alexandre 131
 Schwab Gustav 1276
 Schwarz Gerhard 2340
 Scott Walter 629, 639, 661, 712, 1633, 1655, 1816
 Scotti Tommaso Gallarati 159, 385
 Schipper Henryk zob. Szyper (Shipper) Henryk
 Sčensnovič V.N. 833, 1365
 Sebyła Władysław 1809
 Seboők Éva 1250
 Sedina Giovanna 1692
 Sedlaczówna Aleksota Janina 377
 Segel Harold B. 1197, 1432
 Ségalas Anaïs 1734, 1739, 1870, 1878, 2379
 Seidlerowa Zofia 2189
 Seiffert Irena 253, 1369
 Seitz Elisabeth 289
 Sekreta Mirosław 1340
 Sekuła Aleksandra 316, 355, 1459, 1488
 Selivanovskaâ Vanda Â. 260
 Semânčuk Genadz' M. 244
 Semâżon (Semiażon) Âzèp 275, 1258–1259
 Semeneno Piotr 1125, 1387
 Semenov Nikolaj P. 1180, 1952
 Semenovskij S.A. 1181, 1834
 Semenowicz Ewa 651
 Semkowicz Aleksander 30–31, 34, 84, 1155, 1158, 1187, 1773, 2195, 2339–2340
 Senina Viktoriâ 258
 Sen'kavec Uladzimir A. 275, 524, 572, 648, 758–760, 789, 839, 841, 1019, 1097, 1202, 1232, 1258–1259, 1271, 1283, 1308, 1349, 1384, 1446–1449, 1530–1532, 1582, 1821, 1823, 1873–1874, 1876, 2125, 2927
 Senkevič Vasilij I. 278
 Sen'kevič Tatâna V. 275, 648
 Senkovskij Osip I. zob. Sękowski Józef
 Serbinovič (Serbinowicz) Konstantin S. 130, 1127, 1577, 2026
 Sereďnjrski Grzegorz 1947
 Setkiewicz Małgorzata 1823
 Setkowicz Katarzyna 1692
 Seul Anastazja 353, 1808
 Severina Yelena 1891
 Sewak Parujr (Sevak Paruyr) 1851, 1867
 Seweryn Agata 358, 577, 708, 2931
 Seweryn Andrzej 934, 2921
 Seweryn Dariusz 239, 269, 323, 356, 357, 416–417, 421, 447, 469, 493, 505, 571, 577, 593, 610, 625, 708, 915, 1052, 1114, 1144, 1369, 1442, 1490, 1672, 1781, 1937
 Sędzimir Jan Wincenty 721
 Sękowska z Rodziewiczów Maria 612
 Sękowska Elżbieta 285, 749, 763, 1452, 1523
 Sękowski Józef (Senkovskij Osip I.) 264, 1014, 1285, 1553, 1592
 Sęp zob. Maleszeuski Władysław
 Sfoini Alexandra 1115
 Sgallová Květa 1201
 Sgambati Emanuela 305, 1881
 Shakespeare William 566, 576, 1009, 1145, 1150, 1376, 1636, 1688
 Shallcross Bożena 1348
 Sh'hadeh Jousef 1269
 Siatkowska-Callebat Kinga 295, 591, 1455, 1812
 Sibiga Zygmunt 332, 1830
 Sicińska Edyta 2760

- Sidorowicz Piotr 1807
Sidorska Janina 570, 584
Sidoruk Elżbieta 300, 843, 1006, 1174, 1456, 1786, 1790, 1825, 1880, 2029, 2126, 2360, 2929
Sieber Marc 437
Sieczkowski Andrzej 200
Sieczkowski Tomasz 508
Siedlecki Franciszek 497, 1503
Siedlecki Michał 370, 403, 1029, 1326, 1495, 1815, 1892, 2006
Siegfried Gustaw 2064
Sielicki Franciszek 241, 251, 1781
Sielicki Ryszard 2099
Siemaszko Józef 1991
Siemianowski Andrzej 267, 618, 1778
Siemieński Jan (pseud. Bróg) 125, 128, 344, 792, 1126, 1149, 1900, 1980, 2080, 2167
Siemieński Lucjan 371, 406, 1290, 1355, 1703, 1721, 1897, 2132
Siemiradzki Henryk 2188
Sienicki Antoni 125, 127–128, 344, 375, 532, 1118, 1900, 1981, 2067
Sienkiewicz Barbara 920, 1026, 1093, 1815
Sienkiewicz Dariusz 912, 1460
Sienkiewicz Henryk 268, 274, 290, 298, 850, 1410, 1481, 1570, 1626, 1755, 1761, 1776, 1786, 1804, 1865, 1969, 2031, 2300, 2314, 2316, 2330, 2334–2335, 2338, 2751, 2785
Sienkiewicz Karol 2449
Sienkiewicz Leon 38
Sienko Maria 331, 1828
Sieradzka Zofia 1005
Sieradzki Jacek 967, 968, 970, 983, 989, 2919
Sierociński Teodozy (krypt. T.S.) 560–561, 579, 580, 1147, 1550, 1727
Sierocka Krystyna 747, 1575
Sieroszewski Wacław 332, 732, 1799, 2319
Sierotwiński Stanisław 642, 1160, 1427
Sierżega Paweł 2202
Siewierska-Chmaj Anna 2933
Siewierski Henryk 1224, 1891, 1971
Sigma (pseud.) 1151
Sigma zob. Kubacki Wacław
Signio Marian 2538
Sikora Adam 323, 620, 1047, 1090, 1304, 1345, 1401–1402
Sikora Jerzy 363
Sikora Marek 1796
Sikorska Janina 1777
Sikorski Dariusz Konrad 346, 1889
Sikorski Michał 490
Silwon Żanna 290, 765, 1540
Simakoŭ Ales' 1674
Simmons Ernest J. 181, 390, 738, 792, 894, 1031, 1039, 1061, 1067, 1082, 1296, 1344, 1567, 1570, 1598, 1602, 1646–1647, 1724, 1847, 1849, 2090, 2148
Simonov D.A. 275
Sinica Marian 1107, 1619
Sinko Grzegorz 957
Sinko Tadeusz 150, 471, 522, 660, 667, 733, 793, 880–882, 884, 937, 1036, 1046, 1155, 1338, 1358, 1394, 1418, 1500, 1634–1635, 1651, 1715, 1755, 1760, 2114, 2193
Siomkajło Alina 229, 617
Sirotinin Andrej N. 880, 1334, 1561, 2351, 2614
Siryk Ludmiła 319, 1207, 1265, 1880
Sismondi Jean Charles de (Jean Charles Simond de Sismondi) 2062
Sitnicki Zygmunt 175, 1647
Sivert Tadeusz 865, 928–929, 991, 1004, 1426
Siwicka Dorota 180, 243, 270, 306, 323, 329, 338, 344, 543, 823, 840, 850, 905, 916, 935, 960, 992, 1051, 1095, 1318, 1368, 1369, 1404–1405, 1437, 1449, 1456, 1470, 1616, 1773, 2065, 2072, 2075, 2101, 2123–2124, 2934
Siwicka Maria 370, 606, 2159
Siwec Magdalena 326, 358, 421, 577, 1103, 1375, 1407, 1470, 1684, 1688, 1690–1691, 1749, 1884
Siwec Mirosława 286, 2064
Siwec Paweł 1016, 1234
Skalińska Ewangelina 924, 1214, 1230, 1280, 1286, 1595, 1890
Skalkowski Apollon 556, 2018
Skalmowski Wojciech 903
Skałkowski Adam Mieczysław (krypt. A.S.) 728, 1036, 1330, 1388, 2036, 2147
Skałuba Piotr 2074
Skarbak-Thuchowski Oskar 385
Skarbowski Jerzy 444, 1463
Skiba Dominika 850, 1484
Skibicka L. dmila V. 275
Skibińska Elżbieta 311, 705, 1204, 1257, 1260–1261, 1265, 1797
Skibińska-Charyłło Zofia 682, 1252, 1254
Skibiński Stanisław 1122
Skibski Krzysztof 357, 779, 925
Skierka Jan Kanty zob. Jankowski Czesław

- Skimina Stanisław 722
 Skirmuntówna Konstancja 2083
 Skoczek Anna 399
 Skoczek Tadeusz 924
 Skoczylas Ludwik 1076, 1079, 1758, 2051
 Skolmowski Michał 2919
 Skonka Czesław 1351
 Skoratowicz J. 1984, 2312
 Skorupa Ewa 332, 358, 779, 2133, 2361
 Skorupka Stanisław 745, 1519
 Skorupska-Raczyńska Elżbieta 1533
 Skotnicka Gertruda 1265
 Skowroński Tadeusz 740
 Skórczewski Dariusz 405, 576, 775, 921, 1322
 Skórzewscy (rodzina) 1135, 2094
 Skórzewska z Brzechfów Honorata 128, 2035
 Skrendo Andrzej 515
 Skrętek Michał 1376
 Skrobała Łukasz 405
 Skrzyniarz Ryszard 1890
 Skrzypczak Piotr 2922
 Skrzypczyk Mirosław 601, 789, 1829
 Skrzypek Leszek 1406
 Skrzypek Marian 992
 Skubaczewska-Pniewska Anna 539, 1811
 Skubalanka Teresa 287, 334, 597, 613, 741, 748, 757, 870, 1162, 1508, 1511, 1517, 1522–1523, 1528, 1532, 1536, 1541, 1545
 Skucha Mateusz 474
 Skuczyński Janusz 277, 304, 330, 821, 836, 845, 846, 873, 906, 910, 922, 1677, 1787, 1792, 1797, 1799, 2922
 Skulski Ryszard 733, 1361, 1819
 Skuszanka Krystyna 952
 Skuza Sylwia 1212
 Skvorcov 2008
 Skwara Marta 245, 324, 1054, 1094, 1306, 1671
 Skwarczyńska Stefania 168, 211, 216, 221, 231, 259, 391, 478, 492, 522, 555, 589, 598, 622, 625, 643, 644, 740, 791, 797, 831, 898, 1025, 1089, 1135, 1297, 1347, 1364, 1424, 1428, 1430, 1502, 1510, 1652, 1726, 1728, 1768, 1996, 2058–2060
 Skwarczyński Adam 151, 795, 1358, 1632
 Skwarczyński Zdzisław 1996
 Skworz Jakub 2795, 2934
 Slavätinskij Nikolaj A. 630
 Slavejkov (Sławejkow) Penčo 729–730, 1182, 1840, 1844, 1847
 Slavinskij Maksim A. 406, 638, 1237, 1557
 Slobodjan Elena 775, 1547
 Slobodskaä Ekaterina A. 1362, 1432
 Slovik Svätłana 257
 Sluckij (Słucki) Boris A. 1575, 1584, 1860, 1875
 Slukan Sanja 115, 263, 1876
 Sławek Tadeusz 534, 750
 Sławęcka Ewa 1576, 1730
 Sławińska Irena 207, 819, 832, 837, 897, 903, 932, 1509, 1795, 1871
 Sławiński Janusz, biofizyk 245
 Sławiński Janusz 515, 542, 742, 747, 1306, 1432
 Sławiński Witold 2085, 2318
 Sławkowa Ewa 1208, 1229, 1259, 1262–1263, 1279, 1282, 1540
 Sławski Franciszek 750, 760, 1508, 1532
 Sławski Roger 2314
 Słobodnik Włodzimierz 197, 692, 1765, 1783, 2322, 2663, 2668
 Słodkowska Elżbieta 78
 Słodkowski W. 1765
 Słoka Ewa 290, 2126, 2230
 Słonimski Antoni 162, 796, 997, 2636, 2647
 Słotwiński Józef 1979
 Słotwiński Konstanty 1696
 Słowacki Juliusz 128, 144, 156, 167, 175, 218, 245, 284, 287, 294, 304, 309, 330–332, 337, 339, 343–344, 346, 364, 372, 375, 381–382, 385, 388, 391, 394, 398–400, 404–405, 410, 412, 414–416, 419, 421–422, 425, 428, 439, 467, 485, 489, 495, 503, 506–508, 511, 534, 536, 557, 566, 576, 584, 592, 594, 597–598, 602, 609–610, 619, 624, 633, 637–639, 645, 649–650, 652, 682, 692, 705, 708, 713, 722, 726 734, 746, 757, 761, 768–770, 789, 795–796, 808, 819, 821, 836, 838, 842, 845, 848, 875, 880, 885, 903, 910, 916–917, 919, 927–929, 931, 938, 970–973, 990, 1014, 1024, 1027, 1038, 1075–1076, 1093, 1101, 1108, 1124, 1137, 1141–1142, 1145, 1157–1158, 1196–1197, 1291, 1293, 1312, 1315, 1324, 1326–1328, 1333, 1336, 1344, 1363, 1369, 1375–1376, 1389–1391, 1399, 1400, 1403, 1410, 1413, 1416, 1419–1420, 1426, 1430, 1433, 1435, 1438, 1440–1441, 1445, 1450, 1452, 1455, 1457, 1462, 1464, 1467, 1474–1475, 1477, 1479–1480, 1482–1483, 1489–1490, 1492, 1494, 1496, 1503, 1505, 1508, 1510, 1514, 1519, 1522–1523, 1528, 1544–1545, 1548, 1551, 1608–1609, 1612, 1614, 1631, 1672, 1675, 1677–1678,

- 1683, 1690–1691, 1706, 1708–1710, 1712–1715, 1717–1719, 1725–1726, 1728–1730, 1733, 1735, 1737–1738, 1741, 1744–1745, 1747–1751, 1756, 1758–1759, 1761, 1768, 1771, 1783, 1787–1790, 1792, 1806, 1815, 1819, 1830, 1841, 1844, 1864, 1877, 1949, 1969, 1972–1975, 1977, 1996, 1999, 2002, 2031, 2053, 2056, 2064, 2066, 2078, 2094, 2112, 2120, 2194, 2196, 2198, 2294, 2296, 2298, 2301, 2330–2332, 2336, 2338, 2348, 2396, 2438, 2486, 2588, 2612, 2904, 2918, 2932
- Słowiński Lech 900, 1821, 1823, 1827
- Sługocki Leszek 2042
- Służalski Henryk 2056, 2067, 2071, 2074, 2133, 2151, 2182
- Smal' Valāncin M. 275, 760
- Smasz Waldemar 682, 748, 1308, 2102
- Smerčko Anton 258
- Smirnova Aleksandra O. 1837
- Smirnova N.V. 210, 1653
- Smirnow Jurij 2335
- Smith Adam 370, 2006
- Smochowska-Petrova Vanda 799, 1661
- Smolarski Mieczysław 1010, 1023–1024, 1060, 1078–1079, 1358, 1360, 1636, 1989
- Smolecki Seweryn 884, 1419
- Smolikowski Paweł 1290
- Smolska Zofia 454, 2027
- Smółcha Janusz 785, 1689
- Smorąg-Goldberg Małgorzata 765, 1456
- Smulski Jerzy 304, 506, 633, 910, 970–973, 1101, 1142, 1457, 1678, 1741, 1787–1788, 1972
- Smułkowa Elżbieta 598, 1385, 1681
- Smuszkiewicz Antoni 1123
- Snopek Jerzy 1676
- Sobańska z Rzewuskich Karolina 584, 1963, 1995, 2021, 2027, 2088, 2090, 2324
- Sobańska Anna 1005
- Sobczak Jan 2333
- Sobczak Jerzy 760, 2047, 2334
- Sobiecka Anna 324, 332, 346, 941, 1793, 2127
- Sobieraj Tomasz 417, 920, 1406, 1789, 1804
- Sobierski Piotr 2736
- Sobieska Anna 1109, 1687, 1889
- Sobisz Zbigniew 286, 595
- Sobkowiak Czesław 420
- Sobociński Maciej 977, 979
- Sobolevskij Siergiej A. (Sergiusz Sobolewski) 1131, 1563–1564, 1581, 1717, 2017, 2032, 2086, 2099
- Sobolewski Jan 2102
- Sobolewski Sergiusz zob. Sobolevskij Siergiej A.
- Sobolewski Tadeusz (krypt. t.s.) 380, 2165
- Sobolewski Tadeusz (ur. 1947) 2918
- Sobotková Marie 274, 280, 444, 605, 842, 1240, 1260, 1275, 1452, 1534, 1614, 1674, 1675, 1824, 1874, 1877, 2125, 2180, 2921
- Sochacka Urszula 2920
- Sochaniewicz Kazimierz 727, 1420, 1501
- Sofronova Ljudmila A. 838, 847, 1472, 1592
- Sojka Erich 682
- Sokalska Małgorzata 358, 919, 1008, 1487, 1750, 2931, 2932, 2933
- Sokolnicki Michał 2071, 2338
- Sokolov Nikolaj M. 2155
- Sokolovska Tira O. 2015
- Sokołowicz Małgorzata 851
- Sokołowska Henryka 1484
- Sokołowska Katarzyna 444
- Sokołowska Olga 652
- Sokołowski Jerzy 1005
- Sokołowski Marian 2305, 2306
- Sokołowski Mikołaj 270, 338, 648, 694, 772, 803, 841, 846, 847, 872, 919, 1109, 1176, 1221, 1368–1369, 1407, 1408, 1477, 1616, 1684, 1687, 1801, 2065, 2075, 2109, 2127
- Sokołowski Tadeusz 830
- Sokołska Urszula 446, 577, 1487, 1489, 1547, 1549
- Sologub Fiodor K. 1558, 1560, 1585, 1875
- Solov'ev (Sołowjow) Vladimir S. 406, 1293, 1309, 1557, 1584, 1586, 1597, 1641, 1692, 1875, 2162
- Solov'eva N.A. 1592, 1105, 1592, 1887
- Solska Irena 981, 2315, 2590
- Solski Zbigniew W. 942
- Sołowiej Dominik 323, 1054
- Sołowiow Władimir zob. Solov'ev Vladimir S.
- Sołtys-Kozaryn Stanisław 521
- Sołtysik Marek 426, 578, 625, 784, 789, 926, 1015–1016, 1470, 1492, 2105
- Sołtysowa Helena 2587
- Somov Orest M. 1236, 1276
- Sorgonin Jerzy 2707
- Sorokin S.I. 210, 1573
- Sosińska Renata 2105
- Sosiński Jan 2919
- Sosna Uladzimir 1669
- Sosnowska Danuta 1113, 1306
- Sosnowska Joanna M. 1620

- Sovetov (Sowieci) Sergej S. 188, 200, 208, 210, 390, 439, 522, 630, 740, 1085, 1428, 1508, 1510, 1571, 1573, 1651, 1653, 1725, 2024, 2170, 2358
- Sowa Roman 576, 1831
- Sowiński Adolf 1250
- Sowiński Józef 330, 767, 1318
- Sozański Antoni 2305
- Sozonovič (Sozonowicz) Ivan P. 603, 1009, 1628
- Sowietow Sergej S. zob. Sovetov (Sowieci) Sergej S.
- Sójka Anna 1740
- Sóter István 213
- Spadaro Matilde 910
- Spalek Elżbieta 749
- Spasowicz Włodzimierz (V.D. Spasovič) 125, 127–128, 130, 275, 372, 379, 406, 636, 1389, 1556, 1627–1628, 1753, 1761, 1874, 2014, 2021, 2151, 2155, 2182, 2313
- Spausta Bolesław 1125
- Spazier Richard Otto 713, 1241, 1246, 1252, 1697, 2161
- Speina Jerzy 1484, 1689, 1775
- Speičytė Brigita 780
- Speranza zob. Wilde Jane
- Spešnev Aleksej V. 2816
- Spiró György 346, 1889, 2788
- Spólna Anna 873, 1809
- Sproede Alfred 279, 291, 311, 760, 765, 1676, 1681
- Srebrakowski Aleksander 2331
- Sroka Adam 970
- St. Harten (Harvey) Henryk 692, 1783
- St.P. (S. Schnür-Pepłowski?) 1753
- St.Sm. 2357
- Stabro Stanisław 1779
- Stachiejew Borys zob. Staheev (Stachiejew) Boris F.
- Stachowska Krystyna 2118, 2326
- Stachowski Stanisław 285
- Stachura B. 375
- Stachura Edward 1092, 1367
- Stachura Renata 331, 1470
- Stachurka Małgorzata 913, 1222, 1285
- Stachurski Edward 704, 760, 763, 1536, 1544, 1548
- Staciwa Katarzyna 605, 1493
- Staël de Germaine 1624, 1692
- Staff Leopold 732, 736, 1775
- Stagnelius Erik Johan 1674
- Staheev (Stachiejew) Boris F. 201, 227, 522, 747, 833, 896, 1190, 1277, 1365, 1570, 1766, 1857, 1859, 1967, 2024, 2925
- Stahlberger Teodor 2035
- Staich Władysław 727
- Stala Krzysztof 1876, 2177
- Stala Marian 228, 307, 414–415, 417, 485, 504–506, 508, 515, 534, 551, 557, 591, 602, 609, 624, 843, 1088, 1302, 1664, 1787, 1965
- Stalin Józef (właśc. Iosif Wissarionowicz Dzugaszwili) 173, 272
- Staniewski Włodzimierz 961, 1325
- Stanisław Piast zob. Bełza Stanisław
- Stanisz Marek 332, 435, 515, 560–561, 579–580, 601, 620, 660, 694, 771, 786, 789, 917–918, 925, 941, 1007, 1021, 1028–1029, 1146–1147, 1276, 1281, 1320, 1352–1354, 1472, 1550, 1617, 1694, 1745, 1798, 1799, 1811, 1827, 1830, 1973, 2065, 2106, 2129, 2148, 2167, 2202, 2280, 2335, 2361, 2367, 2369, 2930
- Staniszewski Andrzej 1735, 1970
- Stanisławska Bożena 1364
- Stankevič L.F. 1532
- Stankiewicz Edward 568, 647
- Stankiewicz Maurycy Michał 7, 10, 13, 15, 17–18, 125, 127–128, 130, 445, 1182, 1707, 2110, 2138, 2186, 2188
- Stankiewicz Stanisław 1379, 1503
- Stankiewicz-Kopeć Monika 445, 785, 1353, 1689
- Stankiewicz-Podhorecka T. 1002
- Stankowska Halina 1730
- Stańczyk Agnieszka 277, 595
- Stański Piotr Marek 2334
- Starczewski Feliks 2923
- Starnański Jerzy 96, 207, 218, 224, 269, 333, 393, 413, 415, 430, 504, 616, 629, 742, 752–753, 797, 904, 991, 1015, 1061, 1081, 1086, 1195, 1226, 1231, 1299, 1364, 1432, 1609, 1670, 1695, 1697, 1706, 1766, 1768, 1774, 1782, 1790, 1799, 1872, 1997, 2006, 2191, 2294, 2362, 2372, 2398, 2409, 2418, 2428, 2431, 2443, 2450, 2461, 2466, 2481, 2486, 2494, 2515, 2544, 2553, 2568, 2580, 2615, 2620, 2624, 2628, 2644, 2656, 2672, 2684, 2698
- Starzyński Stanisław 1733, 1968, 2450, 2515
- Stasiewicz Piotr 1109, 1687
- Stasiuk Andrzej 402, 1325, 1808, 2932
- Staszewska Dorota 1541
- Stattler Wojciech Korneli 264, 1737, 2042
- Stawar Andrzej 173, 388, 1763

- Stechnij Zdzisława 1829
Steckel Józef 886
Stefan z Opatówka zob. Giller Stefan
Stefanovič (Stefanowicz) Vera N. 72
Stefanowska Dorota 1253
Stefanowska Zofia 184, 204, 213, 226, 228, 231, 234, 244–245, 253, 268, 272, 279, 282–283, 308, 311, 324, 333, 337, 344, 350, 398, 416, 422, 472, 543, 546, 666, 670, 746, 748, 757, 760, 767, 769–770, 791, 797, 798, 803–804, 808, 819, 832, 836, 842, 866–867, 869, 899–903, 905–906, 915–916, 937, 968, 991, 1015, 1025–1026, 1034, 1039, 1050, 1052, 1086, 1087, 1089, 1094, 1095, 1099, 1124, 1142, 1164, 1167, 1171–1172, 1176, 1296–1298, 1310, 1313, 1345, 1347–1348, 1350–1351, 1361, 1366, 1401–1403, 1433, 1445–1446, 1452, 1460, 1467, 1568, 1591, 1609, 1651, 1654, 1689, 1764, 1769, 1772, 1788–1789, 1800, 1815, 1859, 2057, 2104–2105, 2919
Steffen Wiktor 640, 898
Stein Edith 756, 1872
Steinman Leopold 2349
Steklova Faina I. 566, 1430
Stelągowski Jakub 328, 400
Stelingowska Barbara 331, 1744
Stelleman Jenny 750
Stelling-Michaud Swen 2062
Stelmaszczyk Barbara 273, 507, 557, 1481
Stelmaszyk Krzysztof 2916
Sten Jan (właśc. Bruner Ludwik) 945
Stepanov Anatolij N. 77, 1161, 1193, 1572, 1857, 2025, 2353, 2925
Stepanova Polina M. 941
Stern-Gillet Suzanne 264, 1671
Stern Anatol 2704
Sterna-Wachowiak Sergiusz 1785
Sternal Tadeusz 131, 1708–1709
Stevens Wallace 515
Stępień Marian 319, 585
Stępień Sylwia 402, 1325, 1484
Stępień Tomasz 517, 530, 768, 1019, 1462, 1543
Stępniewska Alicja 632, 647, 690, 755–756, 1061, 1526
Stępnik Krzysztof 1108, 1620
Stępnowska Wanda 2307
Stęszewski Jan 454, 463, 557, 610, 2029, 2126, 2333, 2928
Stoberski Zygmunt 1662
Stochel Włodzimierz 1861, 1863
Stoff Andrzej 539, 1123
Stoińska Celina 830, 1293
Stokowa Maria 66
Stolarzewicz Ludwik 30–31
Stopa Franciszek 492, 1023
Stopka Krzysztof 1749, 1810, 2132, 2301, 2347
Stosław (pseud.) 1754
Stourm Eugène 1069, 1734, 1739, 1870, 1878
Stral'coŭ Mihas' 2724
Straszewicz Ludwik 2155
Straszewska Maria 1195
Straszewski Maurycy 1053, 1292, 1395
Strawińska Anetta Bogusława 447, 578
Strażyńska Halina 1955
Strąk Beata 967
Strążyński Edmund 1003
Strelcyn Stefan 65, 1189, 1428, 1996
Strémoukhoff Dimitri 1293, 1641
Strobel Georg Waldemar 259, 2040
Stroganov Mihail V. 1580, 1612
Stroka Wincenty 2184, 2516
Strokowa Jadwiga 2112, 2565
Stromenger Karol 2923
Stroner Adolf 2566
Strowski Fortunat 1842, 2319
Stroński Stanisław 194, 215, 391, 584, 631, 741, 831, 893, 1018, 1135, 1297, 1346, 1362, 1425, 1429, 1512, 1642, 1655, 1726, 1859, 1997, 2039, 2059, 2092, 2121, 2293, 2327, 2353
Strózewski Władysław 505, 515
Stróżyński Mateusz 405, 427, 782, 1328
Strug Andrzej 1003, 2918
Strumiłło Tadeusz 205, 2091
Strumpf Edward 1415
Strumph-Wojtkiewicz Stanisław 391, 1925
Struve Gleb 199, 1852, 2022
Struve Henryk 2305
Strycz-Przebinda Leokadia 1269
Strzykowski Julian 197, 1134
Strzykowski Krzysztof 298, 2300
Stryszevska Barabara 1369, 1446
Strzałka Jan 2125
Strzelbicki-Daniłowicz Kazimierz (krypt. S.) 2289
Strzelecka J. 2319
Strzelecki Adolf 1119
Strzembosz Władysław 1119
Strzępka Monika 982
Strzygoń (pseud.) 2567

- Strzyżewski Mirosław 245, 287, 330, 646, 919, 1026, 1027–1028, 1097, 1104, 1144, 1175, 1368, 1371, 1403, 1411, 1444, 1475, 1736, 1783, 1785, 1799, 1815, 1823, 1937, 2176, 2298
- Studencki Władysław 745, 1518
- Studnicki Grzegorz 2125
- Stukowski Aleksander 2044
- Stupienko Agata 292, 1825
- Stupkiewicz Stanisław 78
- Sturzen-Becker Oscar Patrick 562
- Stütz Katarzyna 757, 763, 1529, 1536
- Stworowa Barbara 1823
- Stybaniewicz Henryk 2125
- Styczyński Stefan 2763, 2771, 2775
- Styka Jan 2189, 2583, 2584
- Stykalova Olga 359, 1596
- Styczeń Janusz 1779
- Subotin Stojan 1235
- Suchanek Lucjan 362, 1433
- Sucharski Tadeusz 346, 1805
- Suchocka Anna 2192
- Suchocki Mieczysław 205, 1766, 2121
- Suchocki Wojciech 264, 1737
- Suchorski Antoni 807
- Suchożębska Wanda 225
- Sudolski Zbigniew 245–246, 255, 266, 273–274, 282, 321, 323–324, 330, 332, 461, 617, 705, 906, 1019, 1136, 1137, 1143, 1144, 1160, 1162, 1229, 1312, 1349, 1403, 1407, 1449, 1707, 1728, 1731, 1733, 1741, 1745, 1749, 1775, 1797, 1938–1940, 1967, 1969–1970, 1972, 2027, 2030–2031, 2060, 2094–2096, 2097, 2098–2100, 2148, 2176, 2298, 2329, 2919
- Sugiera Małgorzata 534, 938, 1674, 1999
- Suhocka (Suchocka) T.F. 275
- Sujecka Jolanta 1891
- Sulej Dominik 435
- Sulikowski Andrzej 466, 474, 511, 694, 763, 1772
- Sulzer Johann Georg 858, 1023, 1364, 2932
- Sunderland Willard 1975
- Sundhausen Helm 1301
- Suponeva Svetlana 337, 2930
- Surwiło Jerzy 2099, 2178, 2301, 2331–2332
- Surzyńska-Błaszak Anna 298, 2300
- Susuł Jacek 1851
- Suszyński Zbigniew 505
- Sulek Małgorzata 850, 2931
- Sułkowska Ewelina 1364, 1434
- Sułkowska Julia 1364, 1434
- Svâckij Svâtoslav (Światski Światosław) 1204, 1206, 1262
- Svetozár Hurban (pseud. Vajanský) 2155, 2189
- Svirida Inessa I. 1592, 2356
- Sviryd (Svirid) Alaksandr N. 275
- Svitil-Karnik Jan 1846
- Swartz Anne 2099
- Swedenborg Emanuel 155, 245, 617, 883, 1306, 1447, 1673
- Swianiewiczowa Olimpia 837, 851, 867, 1382–1383, 1385
- Swinarski Artur Maria 1777
- Swinarski Konrad 819, 931–933, 937–938, 941, 950, 957
- Sydor Jan 298, 1788
- Syga Teofil 197, 199, 225, 229–230, 1018, 1161, 1165, 1398, 1732, 1768, 1852, 1962, 1965, 2062, 2196, 2294, 2771–2772, 2775–2777
- Sygietyński Antoni 564, 653, 2155, 2309, 2312
- Sylf Adam zob. Freudenson Daniel
- Synoradzki Michał (pseud. Kustos) 790, 1075, 1334, 1393, 1987, 2145, 2155
- Synowiec Helena 525
- Syrnicka Krystyna 370, 606
- Syrokomla Władysław (właśc. Ludwik Kondratowicz) 1383, 1523, 2318, 2420
- Syrokomla-Buĥhak Andrzej 757, 760, 2102, 2332
- Szablowski Teodor 1630
- Szach Wiktor zob. Ehrlich Seweryn
- Szafarzyk Pavel Josef zob. Šafárik Pavel Josef
- Szafran Józef 1817
- Szakalicka Ewa 2922
- Szal Bożena 977
- Szalewska Elżbieta 286, 1453
- Szalikow Piotr zob. Šalikov Petr I.
- Szaliński Paweł 2915, 2916
- Szanfary Teofil (pseud.) 811
- Szapszał (Šapšalas) Hadży Seraja 2018
- Szargot Barbara 304
- Szargot Maciej 245, 297, 304, 330, 368, 435, 506, 650, 699, 705, 770, 926, 1028, 1064, 1484
- Szarota-Blüthowa Elida Maria 1861
- Szarszewska Grażyna 1364
- Szarszewski Piotr 973
- Szaruga Leszek 238, 420, 1775, 2788
- Szatkowska Lena 2348
- Szauder Kőzsef 213, 1654
- Szaulińska Katarzyna 1814, 2738
- Szczastny Vasyl A. zob. Šastnyj Vasyl A.

- Szczaus Agnieszka 1533, 1537, 1540
Szczegliacka-Pawłowska Ewa 290, 356, 357, 458, 477, 495, 571, 613, 768, 774, 793, 808, 915, 1048, 1102, 1179, 1351, 1376, 1411, 1737, 1740, 1742–1743, 1750, 1803, 2065, 2148
Szczepankowska Irena 300
Szczepanowski Stanisław Antoni 246, 1773
Szczepińska-Tramer Joanna 2354
Szczepański Alfred (pseud. Alf) 2184, 2503
Szczepański Jan Alfred 951, 955, 2198
Szczepański Seweryn 787
Szczepański Tadeusz 2922
Szczepański Władysław 795
Szczerbowicz-Wieczór Ludwik 637
Szczerbowski Tadeusz 1282
Szczeropolski S. 635, 1727
Szcześniak Janina 1123, 1772
Szcześniak Krystyna 255, 342, 760, 774, 1266
Szczęsna (Józefa Bąkowska?) 520
Szczęsnowicz Małgorzata 2359
Szczęsny Stanisław 619, 912, 1458, 1460
Szczuka Kazimiera 338, 2075, 2133
Szczukowski Dariusz 342, 422
Szczurat Wasyl 25, 1838
Szczygielski Krzysztof 422, 1328, 1484, 1552
Szczygieł Krzysztof 2821
Szczygieł Władysław 1345
Szczykno Szczepan 981
Szebeko Józefina 717, 827, 1627
Szekspir William zob. Shakespeare William
Szeląg Zdzisław 1026, 1135, 1137, 1163, 1169, 1733, 1743, 1930, 2046, 2063, 2065, 2094, 2095
Szeliga Maria zob. Czarnowska Maria
Szeluto Apolinary 708
Szelwach Grzegorz 304, 1139–1140, 1142–1143, 1544–1545, 1973
Szemioth Franciszek 2084
Szenfeld Ruth 705, 1470
Szestow Lew 1789
Szewczenko (Ševčenko) Irena 362, 1692
Szewczenko Taras zob. Ševčenko (Szewczenko) Taras
Szewczyk Grażyna Barbara 1886
Szewczyk Łucja Maria 245, 285, 441, 571, 632, 800–801, 903, 1524–1525, 1533
Szewczyk Wilhelm 951
Szewyriow Stepan P. zob. Ševyrëv Stepan P.
Sziklay László 222
Szkłarska-Lohmannowa Alina 1035, 1346, 2058
Szkop-Dąbrowska Danuta 959, 960
Szleszyński Bartłomiej 1806
Szletyński Henryk 944
Szmydtowa z Gąsiorowskich Zofia 175, 217, 344, 411–412, 450, 630–631, 639, 644, 732–733, 735, 741, 863, 866, 884, 891, 898, 1012, 1032, 1034, 1047, 1086, 1380, 1430, 1503–1505, 1640–1641, 1648, 1653, 1656, 1661, 1667, 2195
Sznajder Marek 353, 2281
Sznarbachowski Włodzimierz 2844, 2894
Sznayder Edward 760
Szocki Józef 1771
Szostakowski Jerzy 2913
Szostakowski Józef 2332, 2344
Szostkiewicz Adam 2074
Szota Jerzy 2922
Szotarski Julian 713, 1409, 1697
Szołajski Konrad 959
Szpakowska Małgorzata 646
Szperlik Ewa 1494
Szpiczakowska Monika 285, 701, 763, 766–767, 778, 1172, 1533, 1537, 1541, 1543, 1547, 2245
Szpilewski Stanisław 2333
Szpotański Stanisław 147, 151, 157, 167, 1010, 1017, 1154, 1158, 1755–1756, 1901, 1987, 2084, 2087
Sztachelska Jolanta 465, 1102, 1141, 1538
Sztaudynger Jan 2090
Szturc Włodzimierz 286, 323, 620, 838, 901, 1099, 1113, 1178, 1370, 1403, 1437, 1441, 1445, 1614, 1618, 1678, 1737
Szyber Radosław 649
Szytcer Menachem 832
Szubert Paulina 279
Szubert Piotr 2072, 2295, 2330, 2331
Szubin Władimir F. 2027, 2330
Szucki Henryk 1053, 1293, 1637
Szujski Józef 1149
Szukalski Stanisław 2318
Szulc Dominik 1329, 1768
Szulc Witold 108–109, 933, 941, 1041, 1048, 1066–1067, 1071, 1092, 1148, 1198, 1611, 1866, 2062, 2072, 2148, 2330, 2408
Szulczyński Wojciech 933, 941
Szulim Łukasz M. 1212
Szulkin Michał 1660, 2061
Szulowska Wanda 1525
Szulska Inesa 1893
Szuman Henryk 2192

- Szurczak Anna 2219
 Szwarc Bronisław 2050
 Szwarcenberg-Czerny Kazimierz 1766
 Szwed Anna 1209, 1880, 2180
 Szwed Julian 667
 Szwed Piotr 922
 Szwejkowska Helena 738, 1503, 1508
 Szwejkowski Zygmunt 669, 733, 735, 759, 929, 1728, 1759, 1768, 1777
 Szycówna Aniela 1415
 Szydłowska Natalia 774, 1546
 Szydłowska-Brykczyńska Waleria 903
 Szydłowski Ignacy 637, 1709
 Szyjkowski Marian 167, 175, 385, 386, 732, 1010, 1017, 1185, 1187, 1247, 1358, 1418, 1642, 1644, 1647, 1755, 1759, 1844–1848, 1960, 1987, 2036, 2037, 2084, 2196
 Szyller-Racki Leopold 1955
 Szymaniak Jadwiga 1828
 Szymanis Eligiusz 223, 240, 242, 268, 277, 291, 306, 323, 330, 396, 444, 465, 471, 523–524, 547, 573, 585, 595, 645, 649, 682, 757, 760, 823, 871, 906–909, 922, 1170, 1308, 1315, 1318, 1366, 1370, 1450–1452, 1521, 1675, 1774, 1939, 1941, 2003, 2122
 Szymanowska Celina zob. Mickiewiczowa z Szymanowskich Celina x
 Szymanowska Helena zob. Malewska z Szymanowskich Helena
 Szymanowska z Wołowskich Maria 205, 282, 304, 592, 1003, 1142, 1144, 2017, 2020, 2028, 2037, 2085, 2091–2092, 2099, 2103, 2105, 2693, 2926, 2928
 Szymanowska-Lenartowicz Zofia 176, 1718, 1961, 1964, 2086–2087, 2116
 Szymanowski Wacław 2312
 Szymańska Adrianna 804
 Szymańska Halina 1005
 Szymański Andrzej 226, 2354, 2618
 Szymański Leszek 2775
 Szymański Mikołaj 526
 Szymański Tomasz 1326
 Szymborska Wisława 421, 493, 525, 625, 789, 1015, 1470, 1487
 Szymczak Mieczysław 219, 743, 750, 1513, 1519
 Szymielewicz Michał 2089
 Szymoniak Krzysztof 2123
 Szymonowicz Szymon 629, 1078, 1360
 Szymula Robert 479, 586, 1490, 1492
 Szyper (Schipper) Henryk 163, 173, 1031, 1344, 1359, 1361, 1645
 Szypperski Alfons 734, 2322
 Szypowska Irena 311, 321, 1823, 2127
 Szyrocki Marian 231, 259, 1252–1253, 1864
 Szyszkowski Wacław 2098
 Śladkowski Wiesław 2126
 Ślaski Jan 1678
 Ślawska Magdalena 1032
 Śliwa Alojzy 197, 1765
 Śliwińska Irmína 78
 Śliwiński Artur 560, 579, 1021, 1046, 1146, 1334–1335, 1695
 Śliwiński Leon 1120
 Śliwiński Marian 273, 277, 287, 465, 547, 552, 869, 919, 1097, 1449, 1453, 1461, 1463, 1682, 1740, 1788
 Śliwiński Piotr 1046, 1339, 1783, 1814, 2738
 Śliwiński Władysław 285, 1052, 1537, 1548, 1618
 Śliwowska Wiktoria 1574, 1585, 1660, 2061
 Ślizień Otton 127, 1982
 Ślizień Rafał 2568
 Śliziński Jerzy 1012, 1235
 Ślusarska Magdalena 1029
 Śmiałek Wincenty 429, 733
 Śmiałowski Piotr 2923
 Śmieciński Włodzimierz 485
 Śniadecka Ludwika 2069
 Śniadecki Jan (też jako Śniadeccy) 1986
 Śniadecki Jędrzej (też jako Śniadeccy) 599, 1986
 Śniechowska Aleksandra 292, 1456, 1457
 Śniedziewski Piotr 397, 422, 791, 838, 846, 871, 906, 992, 1014, 1016, 1035, 1050, 1406, 1440, 1453, 1460, 1480, 1581, 1672, 1676, 1691, 1731, 1737, 1789, 1804
 Śniegocki Kazimierz 1493, 1815
 Śnieżko Aleksander 1993, 2089, 2290, 2322
 Śrutek Jadwiga 285, 1260
 Światłowski Zbigniew 756
 Światski Światosław zob. Svâckij Svâtoslav
 Świątecka Maria 2118, 2166, 2326
 Świątkowska Marcela 478, 1225
 Świątyńska Zofia 747
 Świdarska Alina 459, 735, 1082, 1297, 1500, 1504, 1647, 1766, 1926, 1963, 2773
 Świdarska Barbara 1124
 Świdarska Hanna 1165

- Świdarska Małgorzata 289, 1586
 Świdziński Jerzy 118, 258, 288, 298, 319, 463,
 568, 570, 571–572, 574, 789, 839, 1101, 1206,
 1209, 1230, 1234, 1260, 1262–1263, 1273,
 1278–1279, 1306, 1312, 1347, 1350, 1439, 1448,
 1530–1531, 1580, 1582, 1587, 1788, 1825, 1871,
 1879, 1881, 1972, 2027, 2029–2030, 2045, 2065,
 2074, 2104, 2126, 2180, 2300, 2333–2334, 2355,
 2616, 2734, 2928
 Świągocki Kazimierz 421, 426, 493, 525, 578,
 625, 682, 748, 784, 789, 912, 926, 1015–1016,
 1436, 1460, 1470, 1492
 Świerczyńska Dobrosława 304, 344, 784, 1198,
 1285, 1784, 1972, 2031, 2072, 2106
 Świerczyński Tadeusz 2325
 Świerkosz Krzysztof 2922
 Świerkowski Ksawery 1185
 Świerz Mieczysław 344, 880
 Świerzowicz Jan 864
 Świetlicki Marcin 346, 1797, 1805
 Świącicki Julian Adolf 127, 1246
 Świącicki Józef Marian 178, 590
 Świętochowski Aleksander (pseud. Poseł
 Prawdy) 553, 718, 1117, 1243, 1268, 1333,
 1772, 1781, 2357
 Świętosławska Teresa 1618, 1685, 1825, 2043–
 2044
 Świrko Stanisław 743, 1018, 1123, 1164–1165, 1195,
 1381–1382, 1433, 1510, 2096, 2199

 -Ś- 2196
 -ś- 1035, 2047
 Ś 1963
 Šablūk Valerij U. 2099
 Šackaā N.N. 275
 Šafárik (Szafarzyk) Pavel Josef 130, 137, 280,
 359, 1022, 1029, 1084, 1376, 1596, 1606, 1675,
 1693, 1699, 1838
 Šafkovskij K. 2154
 Šahova Elizaveta 77, 1193, 1572
 Šalikov Peter I. (Szalikow Piotr) 809, 1577, 2026
 Šalna Rimantas 2004, 2031, 2106–2107
 Šarapova Larisa 277
 Šasciloškaā Kacārjyna 2927
 Šaula Đorde 263, 742, 763, 1250
 Šaućova Aksana A. 331, 770, 1886
 Ščërba S.M. 760
 Ščiplieva Slava 830
 Šeina Viktoriā 1893
 Šejn Feliciā M. 1963
 Šenoa August 1037
 Ševčenko Stanislav 278
 Ševčenko (Szewczenko) Taras 422, 578, 913,
 1312, 1480, 1482, 1495, 1578, 1662, 1668, 1688,
 1837, 1861, 1863, 1883, 1892
 Ševčuk Valerij O. 1851
 Ševyrëv (Szewyriow) Stepan P. 1236
 Šiaudininė Kazimiera 105, 1865
 Škultėty August Horislav 1638, 1844, 2383
 Škultėty Jozef 1638, 1844, 2383
 Šošura Stanislav 258
 Špak N.S. 275, 524, 572, 648, 758–760, 789, 839,
 841, 1019, 1097, 1202, 1232, 1258–1259, 1271,
 1283, 1308, 1349, 1385, 1446–1449, 1530,
 1531–1532, 1582, 1821, 1823, 1873–1874, 1876,
 2125, 2927
 Špigockij Afanasij G. 1236
 Špokevičius Saulius 2076
 Šrepel Milivoj 376, 1954
 Štefanova Rozka 898
 Štejn Sergej V. 147, 210, 522, 1578, 2057
 Štěpán Ludvík 280, 1587
 Štikān S. 1864
 Štrajh Solomon Ā. 1183
 Štūr Ludovit 199, 523, 1066, 1699, 1724, 1852, 1951
 Šubik František (pseud. Andrej Žarnov) 390
 Šumskaā Ī.A. 1259
 Šuškevič Stanislau 2711
 Šved Īna A. 275, 1384
 Šved Vāčaslaū 257, 290, 802, 1310
 Šybeka Zahar 257, 1876
 Šyrma Rygor R. 251, 391

 Šastnyj (Szczastnyj) Vasyl A. 788, 1234
 Šavinskaā Larisa L. 1028, 1592

 T. 1125, 1727, 2181
 T.D. 1197, 1950, 2344
 T.Gr. zob. Grabowski Tadeusz
 T.S. (Tadeusz Sinko?) 667
 T.S. zob. Sierociński Teodozy
 t.s. zob. Sobolewski Tadeusz
 T.W. 1033
 Tabisz Zbigniew 212
 Taborski Roman 756, 1171
 Taciak Krzysztof 2044, 2332
 Tacyt (Publius Cornelius Tacitus) 1636
 Tadeusz (pseud.) 375

- Talko-Hryniewicz Julian (pseud. Jan Iłgowski) 2143, 2159
- Talko Leszek 253
- Tałaaj Dorota 1806
- Tambor Jolanta 280, 1824
- Tank Maksim 251, 1197, 1254, 2197, 2690, 2719, 2720
- Tański Jan 622
- Tański Józef 1065
- Tapscott Stephen 1671
- Tarajko Aleksandra 328, 1797
- Taranek-Wolańska Olga 346, 782, 876, 1179, 1493, 1747
- Taranienko Zbigniew 933, 957
- Tarasov Konstantin S. 251, 1435
- Tarasük Lüboŭ K. 256, 1876
- Taraškevič (Taraszkiewicz) Branislaŭ 251, 1252, 1255
- Targoń Joanna 979
- Tarnawska-Kaczorowska Krystyna 2926
- Tarnawski Michał 2344
- Tarnawski Wit 194, 1765
- Tarnawski Władysław 732, 891, 1336, 1562
- Tarnowski Jan 2186
- Tarnowski Stanisław (krypt. S.T.) 124, 126, 128, 134, 137, 139, 167, 287, 299, 331, 344, 374, 377, 628, 637, 653, 658, 714, 716, 725, 747, 795, 852, 990, 1125–1126, 1152, 1245, 1268, 1470, 1556, 1634, 1710, 1712, 1755, 1759, 1785–1786, 1789, 1899, 1901, 1903, 1910, 2034, 2051, 2137–2138, 2141, 2143, 2186, 2312, 2588
- Tarnowski Władysław (pseud. Ernest Buława) 2437
- Tartas Józef 568, 1518
- Tasso Torquato 127, 628, 694, 717, 755, 1655, 1671
- Taszycki Witold 1432, 1515
- Tatara Marian 745, 750
- Tatarenko Ałła 1442
- Tatarkiewicz Anna 940
- Tatarkiewicz Maria 1662
- Tatarowski Konrad Witold 334, 2789, 2911
- Tatarówna Stefania 1292
- Tavernier Eugène 1734, 1739, 1870, 1878, 2155
- Taylor-Terlecka Nina 300, 324, 782, 837, 843, 1267, 1383, 1438, 1489, 1493, 1810, 2200, 2255
- Tazbir Janusz 245, 750, 767, 792
- Tazbir Stanisław 390
- Tchórzewski Andrzej 682
- Telega Stanisław 1397
- Teleżyńska Ewa 344, 1438
- Tempel Ernst 1858
- Ten Boris 1279
- Tenner Juliusz 1499
- Teofil Zygmunt zob. Ziemia Teofil Zygmunt
- Teodorowicz-Hellman Ewa 254, 443, 488, 572, 604, 622, 627, 705, 760, 767, 1259, 1264, 1266, 1308, 1777, 1876, 1882
- Tepliński Marko 1205, 1278, 1281
- Tercha Katarzyna 1746
- Terlecka-Reksnis Małgorzata 941, 2922
- Terlecki Tymon 187, 194, 937, 946, 1087, 1092, 1248, 1363, 1366, 1765, 1963, 2056, 2671, 2759, 2785, 2843
- Terlecki Władysław 256, 1776, 1805
- Teslar Joseph-André 215, 1297, 1429, 1960, 2319
- Tetmajer-Przerwa Kazimierz zob. Przerwa-Tetmajer Kazimierz
- Tetmajer-Przerwa Włodzimierz zob. Przerwa-Tetmajer Włodzimierz
- Tetwar zob. Twardowski Tadeusz
- Thiergen Peter 1448, 1585, 1674, 1780
- Thomas Alexandre 1734, 1739, 1870, 1878
- Thomas Lawrence L. 1574
- Thompson Ewa M. 1772
- Thorvaldsen Bertel 282, 1663, 2028, 2036–2037, 2042, 2103
- Thun Lev (Leon) 1084, 1606, 1618
- Tieck Ludvig 856, 922, 1686
- Tierling Ewa 705, 763, 1470, 2199
- Tihonov (Tichonow) Nikolaj S. 1584, 1875–1876, 2197
- Timofeeva Valentina M. 196, 1427
- Timofiejew Artur 330, 1744
- Timofiejew Grzegorz 1570, 2021
- Timoszewicz Jerzy 928, 930–931, 1363
- Titarenko Svetlana D. 571–572, 1671, 1876
- Tiutczew Fiodor zob. Tūtčev (Tiutczew) Fiodor I.
- Tkačev Mihail I. 1590
- Źłuczkievicz Tadeusz 2294
- Tocqueville Alexis 358, 1348, 1673
- Tokarczuk Olga 1808, 1811
- Tokarski Ryszard 254, 572, 622
- Tokarz Bożena 1212
- Tokarz Joanna 2926
- Tokarzewicz Józef (pseud. Bazyli Wiebiast, J.T. Hodi) 1073–1074, 1125, 1128, 1412, 2142, 2151, 2182

- Toldy Ferenc 1950
 Tolstoj (Tołstoj) Aleksandr P. 1143, 1593
 Tolstoj (Tołstoj) Lev N. 359, 1585, 1875
 Tołwiński Gabriel 719, 1414
 Tołwiński Zygmunt 388
 Tomala Krystian Maciej 852
 Tomala Stanisław 1199, 1868
 Tomasi di Lampedusa Giuseppe 779
 Tomasik Wojciech 599
 Tomassucci Giovanna 311, 846, 1616, 1678, 1882, 1885, 2201
 Tomasz á Kempis 331, 352, 1316, 1684, 1690
 Tomaszewska Grażyna B. 324, 331, 337, 342, 479, 706, 708, 770–772, 774, 842, 919–920, 922, 926, 1311, 1467, 1472, 1475, 1479, 1487
 Tomaszewski Dyzma Bończa 1024
 Tomaszewski Feliks 1806
 Tomaszewski Marek 295, 755, 765, 1774
 Tomaszewski Mieczysław 592, 2926–2929
 Tomaszuk Katarzyna 1484, 1689
 Tomaszuk Piotr 944, 988, 1008
 Tomczyk Elwira 488, 627
 Tomicka Aleksandra 353, 997
 Tomkowski Jan 323, 356, 399, 708, 710, 760, 769, 775, 778–779, 823, 873, 1306, 1449, 2068
 Tommaseo Niccolò 1084, 1606
 Toniak Ewa 589, 1113
 Tonini Carla 1788
 Tonov Angel 744, 1666, 1861
 Topass Jan 1640, 2194
 Topić Miroslav 587
 Topolewski Jerzy 1202
 Topolski Maciej 1814, 2738
 Toporowski Marian 2033
 Toporowski Wiesław 1252
 Toporski Daniel zob. Boguski Henryk
 Tosiek Antonina 1814, 2738
 Towiańczyk (pseud.) 2049
 Towiańscy (rodzina) 1400
 Towiańska z Maxów Karolina 1131
 Towiański Andrzej 127, 130, 155, 159, 231, 259, 272, 279, 282, 330, 1066, 1068, 1076, 1096, 1104, 1125, 1130, 1293, 1351, 1366, 1385–1387, 1389, 1393, 1395–1403, 1405–1408, 1418, 1617, 1683, 1699, 1703, 1714, 1729, 1734, 1739–1740, 1815, 1870, 1878, 1962, 2049, 2087, 2094, 2096, 2120, 2902
 Topór Zbigniew zob. Celichowski Zygmunt
 Törnquist-Plewa Barbara 2177
 Trafankowska Daria 2921
 Tramer Maciej 527, 1453
 Trast Viktor Kustaa 161
 Treder Jerzy 286, 287, 1205, 1278
 Trefolev Leonid N. 2569
 Trela Daria 922
 Trela Jerzy 937, 957, 2921
 Trembecki Stanisław 125, 375, 499, 1111, 1145, 1355, 1375–1376
 Trentowski Bronisław Ferdynand 287, 330, 1068, 1300, 1325, 1387, 1613–1614, 1744
 Tretiak Andrzej 878, 1184, 1237
 Tretiak Józef 123, 125, 127, 130–131, 137, 139–140, 152, 167, 344, 375, 377, 406, 509, 532, 555, 565, 582–583, 628–629, 636–637, 717–720, 722, 852, 854, 876, 937, 1009, 1046, 1151, 1291–1292, 1355, 1412, 1415–1416, 1556, 1558–1559, 1628, 1630, 1707, 1709, 1752, 1759, 1837, 1901, 1910, 1979, 1983, 1985, 1989, 2011, 2036, 2051, 2080, 2151, 2153, 2161, 2182, 2184, 2188, 2307, 2311
 Treugutt Stefan 344, 416, 802, 895–897, 957, 1427, 2023, 2291
 Trochimowicz Urszula 362, 622, 1813
 Troczyński Konstanty 815
 Trofimec Svetlana 331, 1545
 Trojanowiczowa Zofia 244, 253, 264, 322, 324, 397, 422, 443, 572, 767, 780, 791, 819, 838, 841, 912, 936, 992, 1014–1016, 1034–1035, 1040, 1042, 1050, 1052, 1096, 1124, 1142, 1213, 1349, 1369, 1373, 1406, 1440, 1453, 1460, 1532, 1534, 1581–1582, 1672, 1676, 1731, 1737, 1743, 1776–1777, 1780, 1783, 1787, 1789, 1798–1799, 1812, 1815, 1823, 1927, 1930, 1932–1933, 1940, 1996, 2004, 2031, 2044, 2104, 2125, 2174, 2332, 2919–2920
 Trojanowska Tamara 575, 910, 914, 1289, 1351, 1449, 1783, 1791, 1876
 Troszyński Marek 2104
 Troński Bronisław 1999, 2071, 2329, 2331, 2919, 2920
 Trościanko Wiktor 2847, 2889
 Trościński Grzegorz 1179, 1808
 Truhanenko Aleksandr 258
 Trusow Igor 244
 Truszczyński Wojciech 2848
 Tryburski Włodzimierz 1312
 Trybuś Krzysztof 264, 352, 367, 402, 404–405, 432, 443, 446–448, 493, 544, 576, 578, 604,

- 622, 652, 757, 760, 780, 782, 791, 804, 807,
822, 848, 874–876, 905, 912–913, 923, 925–
926, 1014, 1016, 1026, 1035, 1048, 1063, 1093,
1107–1108, 1113, 1280, 1318, 1324, 1328, 1351,
1353, 1355, 1460, 1470, 1475, 1477, 1479, 1483–
1484, 1489, 1491, 1494, 1594, 1597, 1617–1621,
1623, 1672, 1686, 1690–1691, 1743, 1787, 1789,
1812, 1815, 2043, 2101, 2107, 2174, 2356
- Trypućko Józef 215, 1159, 1512, 1518, 1851, 1876,
1997, 2169
- Trzciński Tadeusz 1291, 1416
- Trzeciak Małgorzata 1688
- Trzeciakowski Wiesław 605, 1014
- Trzeźniewska Agnieszka 874, 1487
- Trzeźniowski Dariusz 1108, 1620
- Trznadel Jacek 270, 645, 757, 902, 1047, 1344,
1445
- Trzynadłowski Jan 749, 1524, 1857
- Tubilewicz Mattsson Dorota 1264
- Tuchowski Andrzej 2929
- Tuczyński Jan 569
- Tukałło Konstanty 2074
- Tułasiewicz Natalia 1503
- Tumanskij Vasilij I. 1565
- Tumaš Vitaŭt (pseud. Symon Braga) 1648
- Turczyn Małgorzata 286, 330, 334–335, 500,
503, 531, 574, 595, 614, 633–635, 650, 1052,
1063, 1095, 1099, 1370, 1445, 1473, 1539, 1744,
2261
- Turczyński Juliusz 628, 827
- Turganov Boris A. 439, 1186, 1963
- Turgenev (Turgieniew) Aleksandr I. 204, 1074,
1085, 1097, 1570, 1583, 1711, 1853, 2021, 2057
- Turkiewicz Halina 256, 300, 370, 1783, 1786,
1793, 1811, 2006, 2200
- Turno Adam 2036
- Turno Helena z Kwileckich 1721
- Turowski Stanisław 722, 726, 733, 1129, 1499,
1503
- Turska z Jabłońskich Halina 287, 672, 739,
1506, 1508, 1511, 1536
- Turtiainen Arvo 2170
- Turwid Marian 732
- Tuszyńska Agata 2330
- Tuszyńska Justyna 1811
- Tuwim Julian 162, 830, 1122, 1287, 1697, 2055,
2147, 2373, 2375, 2384, 2428, 2553, 2582, 2693
- Tūtčev (Tjutczew) Fiodor I. 1101, 1087, 1564, 1861
- Tvaranovič (Tvaranowicz) Gałina 1891
- Twardowski Tadeusz 1360
- Twardowski Józef 1984
- Tyc J. 1185
- Tyczyński Tomasz 1404, 2062
- Tylusińska-Kowalska Anna 1351, 1406, 1683, 1684
- Tymieniecki Kazimierz 1051
- Tymowska Maria 2918
- Tymowski Janusz 1004, 2918
- Tyrowicz Marian 1729, 1760, 2114
- Tysiewicz Jan zob. Niewiarowicz Władysław
- Tyszczyk Andrzej 493
- Tysza Sylwia 353, 1548
- Tyszkiewicz Barbara 942, 1800
- Tyszkiewicz Jan 244
- Tyszkiewicz Konstanty 175, 2090
- Tyszkiewicz Teresa 107
- Tyszkowski Kazimierz 2017
- Tyszyński Aleksander 406, 592, 1125, 1290
- Udalska Eleonora 957
- Uffelman Dirk 279, 401, 651, 904, 908
- Uggla Andrzej Nils 254, 1199–1200, 1674, 1867–
1869, 1871–1872, 1876, 2177
- Uhland Ludwig 125, 197, 2495, 2497
- Ujejski Józef 162, 387, 629, 639, 795, 859, 1017,
1120, 1131, 1395, 1501, 1987, 1989, 2015, 2053,
2085
- Ujejski Kornel 2421
- Ulbach Louis 126
- Ulewicz Tadeusz 293, 696, 1188, 1238
- Ułanowska Małgorzata 1829
- Ułaszyn Henryk 1566, 1719
- Uman'skij A. 376, 1557
- Un Catholique Polonais (pseud.) 1069
- Un Polonais (pseud.) 1064
- Unbergaun Boris O. 1574
- Underhill Karen C. 1101
- Uniechowski Antoni 742, 753, 1251, 2359, 2704
- Urban Jan 1046, 1339, 2052
- Urbanek Mariusz 2919
- Urbankowski Bohdan 414, 1942, 1971
- Urbankowski Maciej 358, 1811
- Urbanovič Uladzimir A. 251, 2001, 2331
- Urbanowicz Piotr 432, 926, 1115
- Urbanowska Irena 1440
- Urbanowski Maciej 1812
- Urbańczyk Stanisław 1521
- Urbańska Dorota 1201
- Urbańska-Mazuruk Ewa 1539, 1790

- Urbański Antoni 2017, 2318
 Urbański Bronisław 735
 Urbański Piotr 443, 617, 694, 763, 1443, 1537, 1970
 Ursel Marian 237, 247, 593, 632, 644, 782, 850, 875, 1463, 1465, 1484, 2074, 2933
 Ursyn M. zob. Zdziechowski Marian
 Usievič Elena F. 1962, 2198
 Ustimovič Prokopij A. 2573
 Uszyński Piotr 2920
 Ušakov Vasilij A. 1239, 1276, 1552
 Utkin Iosif P. 389
 Utracka Dorota 319, 1789
 Uûn G.A. 275, 1258
 Uzdański Grzegorz 1495, 1817, 2736
 Uziębło Adam 726
 Uziębło Gerard 130, 375, 1413
 Uziębło Lucjan 1958, 1986, 2082–2083, 2159, 2190, 2288, 2312–2313
 Uzłowska z Wierzejskich Aniela 128, 1982
 Uzorka Marijus 2346

 Ūr'evskij S. 147

 -vh- zob. Horáková Věra
 V. 561, 1950
 Vacuro Vadim Ě. 788, 1234, 1579
 Vahnina Lesâ 278
 Vaitkus Jonas 966
 Vajanský zob. Svetozár Hurban
 Vajtkevič Vâčaslaŭ 251, 1969
 Valsecchi Daniel H. 336
 Valtancoli Enrico (pseud. Enrico Montazio) 371
 Vandenborre Katia 1057
 Vasilenko Volodimir 298, 1881
 Vasilenok Sergej I. 1647
 Vasiliev Dmitrij 347, 402, 1323
 Vasmer Max 1640
 Vazov Ivan 375
 Vârba Vera 2726
 Vârënič Vâčaslaŭ L. 251, 1255
 Vâzemska (Wiaziemska) ur. Gagarina Vera F. 2739
 Vâzëmskij (Wiaziemski) Petr A. 560–561, 579, 1022, 1283, 1553, 1555, 1584, 1592, 1694, 1707, 1875
 Vedana Cecilia 305, 1041, 1351, 2065
 Velea Stan 250
 Veličkov Konstantin 375
 Venclova Tomas 600, 1285, 1289, 1449, 1783, 1876
 Vengerov Semen A. 880, 1560, 1562
 Verabej Anatol' 251, 1197, 1876
 Verdiani Carlo 213, 566, 584, 1277, 2042
 Veresaev Vikentij V. 1566, 1584, 1875
 Vermeiren Jan 1355
 Vernet Joseph 1663, 2042
 Véron Pierre 387, 2053
 Verves Hryhorij (Grigorij) D. 58, 201, 232, 278, 1252, 1849, 1857
 Veselka Martin 1548
 Veselovskij Ūrij A. 1247
 Veselovskij Aleksej N. 1631
 Vetter Jolanta 1139, 1525
 Viallaneix Paul 1305, 1666
 Victurnien de Noailles Emmanuel Henri 372
 Viebiast Bazyli zob. Tokarzewicz Józef
 Vierordt Heinrich 1653
 Vigny Alfred 1145, 1637, 1655
 Viljanen Lauri 1192
 Villemain Abel François 1734, 1870
 Vincenz Andrzej 2095
 Vincenz Stanisław 245, 259, 392, 1671, 1773, 2095
 Vincûrková Dorota 652, 1487
 Vinogradov (Winogradow) Anatolij K. 639, 1131, 1564, 1576, 1960, 1963, 2017–2018
 Vinogradov V.N. 99, 2027
 Vintras Eugène Pierre Michel 358, 1066, 1385, 1395, 1408
 Vergilius Publius Maro (Wergilusz) 127, 717, 729, 892, 1638
 Visén Karl 375, 717, 1413, 1627
 Višnevskaâ Galina 258
 Vitova Lenka 280, 1275, 2180
 Vitt Viviana V. 69, 201, 522, 1190, 1277, 1766, 1857, 2024, 2925
 Vlachová Hanna 2198
 Vladović-Relja Elzbieta 757, 1445
 V'lev Ivan zob. Wylew Iwan
 Vogel Aleksander 2317
 Voïnaŭ Mikalaŭ 1259
 Voisine Jacques 1734, 1870
 Voisine-Jechová Hana 79, 213, 279, 705, 1161, 1192, 1194, 1282, 1470, 1651, 1887, 2212
 Vojtûk Adam 258
 Volkava Äŭgeniâ V. 257, 1259
 Volkonskaâ (Wołkońska) Zinaida A. 514, 1563, 1581, 1851, 2012, 2015, 2021, 2030, 2084–2085, 2089, 2099, 2351, 2614

- Volkov Leonid P. 135, 2312
Vološin (Wołoszyn) Maksimilian A. 572, 574, 1587, 1876
Vološin Mikola 258
Vol'pe Genryk 1342
Voltaire (Wolter) François Marie Arouet 295, 785, 1010, 1016, 1100, 1677, 1689
Vopravilová Jitka 2043
Voronov'ska Irina 258
Votočková-Lauermannová Olga 1724
Vörösmarty Mihály 1662
Vraz Stanko 263, 526, 853, 1184, 1226–1227, 1270, 1569, 1686, 1802, 1840, 1860–1861
Vrchlický Jaroslav 1180, 1842, 1849, 1857, 2539
Vrončenko Mihail P. 1196, 1226
Vrtel-Wierczyński Stefan 87, 728, 735, 896, 1158, 1160, 1187, 1195, 1840
- W 1066
W. 148
W.A.W. zob. Wolniewicz Włodzimierz Adolf
W.K. zob. Kosiakiewicz Wincenty
W.K. zob. Wołodźko Wacław Walery
W.M. 637, 1067, 1557
W.N. 830, 1420, 1699
W.S. 1385, 1699
W.S. 2306
W.S. 1004
Wabner Józef 142, 2581
Wach-Malicka Henryka 975
Wachnik Barbara 1831
Wachowicz Barbara 292, 1969, 1972, 1999, 2148, 2178, 2330–2331, 2918
Wachowski Marian 204, 675, 740, 1428
Wackenroder Wilhelm Heinrich 922
Wadas Andrzej 785, 1689
Wagner Albert Malte 639
Wagner Aleksander 2142
Wagner Michał 387
Wagner Ryszard 131
Wagner Wieńczysław 2071, 2354
Wagnerówna Józefa 1340
Wajda Andrzej 1006–1007, 1796, 2179, 2921–2922
Wajgel Leopold 716
Waksmundzka Iwona 424, 449, 462, 474, 479, 487, 508, 513, 559
Wakulski Piotr 1157
Walaszek Joanna 819, 933, 937, 957, 968
Walc Jan 238, 570, 903, 2905
Walczak Albert 1748, 1810
Walczak Beata 476
Walczak Bogdan 264, 1099, 1526, 1533–1534, 1537, 1546, 1614, 1618
Walden Andrzej 973
Walecka Agnieszka 763
Walecki Wacław 585, 763, 1173
Walewander Edward 2271
Walewska Aniela (pseud. Wanda Odrowąż) 1701, 1721, 2048
Walewska Maria 1960, 2084, 2145
Walewski Adolf 945
Walewski Edward 1990
Walicki Aleksander (pseud. Chryzostom Ładziec, Nowogrodzianin) 125, 127–128, 1979–1980, 1982
Walicki Alfons 282, 762
Walicki Andrzej 311, 393, 532, 1055, 1086, 1097, 1101, 1104, 1299–1300, 1308, 1313, 1319, 1402, 1574, 1587, 1609, 1659, 1685, 1772
Waligóra Jerzy 869, 1688
Waligóra Michał 384, 881
Walińska Marzena 1029
Waliszewski Kazimierz (pseud. Nemo) 2187, 1901
Walter Franciszek Ksawery 2070
Waluk Violetta 980
Wanat Andrzej 929, 1768
Wandycz Damian Stanisław 899, 1087, 1363, 2040
Wangming Liu 926
Wantowska Maria 866, 1381
Wantuch Wiesława 525
Wańkiewicz Melchior 1524
Wańkiewicz Walenty 175, 1133, 1398, 2017, 2351–2352, 2354
Warchoł Jadwiga 1208, 1229, 1259, 1262, 1279, 1282, 1540
Warenycia Jan 2916
Warnecki Janusz 2848
Warneńska Monika 1860, 1863, 1997, 2327, 2329
Warońska Joanna 768, 1790
Warren Jared 1747
Warszawska Stefania 410, 1642
Warszawski Józef 1297, 1657
Warzecha Izabela 1788, 1793
Warzenica Ewa 743, 1769
Washburn John N. 181, 1849
Wasilewska Diana 2338

- Wasilewski Ryszard 929
Wasilewski Zygmunt 24, 144, 146, 156, 383, 720, 722, 829–830, 857, 888, 927, 1075, 1333, 1390, 1419, 1712, 1719, 1754, 1758, 1987, 2014, 2070, 2112, 2162, 2193, 2288, 2312–2313, 2316
Wasita Ryszard 1229
Wasylewski Stanisław 162, 410, 733, 858, 1011, 1037, 1120, 1122, 1358, 1379, 1567, 1713, 1718, 1960, 1990–1991, 2018, 2021, 2039, 2069
Waszczuk Witold 319
Waszkiewicz Halina 1138
Waszyński Stefan 795, 1030, 1075
Waśkiewicz Andrzej K. 267, 1778
Waśko Andrzej 358, 402, 465, 551, 694, 711, 749, 760, 774, 779, 1320, 1352, 1812
Waśkowski Antoni 1758
Waśniowska Emilia 1823
Wat Aleksander 269, 1777
Wawrzyk Joanna 1815
Wawrzykowska-Wierciochowa Dionizja 1999
Wawrzyńczyk Halina 2269
Ważyk Adam 414, 485, 867, 1436, 1507, 1762
Wąchocka Ewa 1006, 2821
Wąsacz Agata 1479
Weber Carl Maria 875
Wedegyte L. 1997
Weeks Theodore R. 1975
Weer Ellen zob. Wester Ellen
Wegner Sasha 2468, 2931
Wegner Stanisław 2468, 2931
Weinberg Jerzy 694, 755, 1671
Weintraub Wiktor 173, 185–186, 194, 199, 208, 214–215, 227, 231, 234–235, 272, 412, 415, 438, 551, 568, 617, 630, 742, 748, 791, 800, 808, 900–902, 906, 1034, 1047, 1085, 1088–1091, 1159, 1167, 1296, 1299–1300, 1302, 1304, 1345, 1347, 1361, 1363–1364, 1366, 1403, 1436, 1503, 1514–1515, 1519, 1522, 1568, 1578, 1651, 1655, 1664–1665, 1668, 1767, 1770, 1772, 1783, 1852, 1859, 1921, 2042, 2057, 2090, 2093
Weiss Albert 128, 1237, 1242
Weiss Tomasz 564, 914, 1465, 2309
Weissberg Max 1182
Wejcman Leszek 2919
Wejs-Milewska Violetta 610, 1815
Wellisz Leopold 171, 199, 1133, 1762, 1852, 2056, 2058, 2090
Welsh David J. 1931
Wentz'l Maria 1268
Wereszczaka Stefan 671
Wereszczakowie (rodzina) 197, 331, 1020, 1469, 2091
Wereszczakówna Maryla zob. Puttkamerowa z Wereszczaków Maria
Weretiuk Oksana 595
Wergiliusz (Publius Vergilius Maro) 127, 717, 729, 892, 1638
Werner Andrzej 1808
Werner August 2921
Werner Mateusz 804
Werner Richard Maria 125, 127, 137, 344, 437, 1118, 1228, 1415, 2049, 2497
Werpachowski Antoni 165
Werpachowski Roman 272
Weryho Jan Witold 1287, 1871
Wesling Molly W. 1580
Wesołowska Elżbieta 488, 549, 627, 775, 1113, 1482, 2066
Wesołowska Eugenia Anna 321, 1351, 1467
Wester Ellen (pseud. E. Weer) 1670
Westfal Krystyna 605
Westfal Stanisław 1503
Weymann Damian 1275
Weyssenhoff Józef 331, 705, 1795, 1797
Wędkiewicz Stanisław 1238
Węgiełek Janusz 645
Węgierska Zofia 1411
Węgorowska Katarzyna 353, 369, 447, 2338
Węgrzyn Iwona 2106
Węgrzyn Józef 997
Węgrzyniak Anna 517, 530, 768, 1019, 1462, 1543
Węgrzyniak Rafał 852, 938, 957, 968, 984, 1693
Wężowicz-Ziółkowska Dobrosława 1487
Węzyk Franciszek 1500, 1714, 1733, 2461
Whitfield Francis J. 199, 1852
Whitman Walt 1671
Wiater Mariola 871
Wiatr Aneta 1489
Wiaziemska Wiera zob. Vāzemska (Wiaziemska) ur. Gagarina Vera F.
Wiaziemski Piotr zob. Vāzetskij (Wiaziemski) Petr A.
Wichary Gertruda 235, 753, 1820
Wichrowska Elżbieta Z. 282, 323, 1140, 1407–1408, 1740, 1744
Widacka Hanna 2355
Wieczorek Aleksandra 274, 1876
Wieczorek John P. 1871

- Wieczorkowska Emilia 1487
Wiegandt Ewa 264, 622, 1783, 1789
Wielgus Agnieszka 321
Wielhorski Władysław 2101
Wielkopolanin (pseud.) 717, 1249, 1954, 2801, 2803
Wielogłowski Walery 1129
Wieniewitinow Dymitr 1577, 2026
Wieniawski Henryk 2092
Wieniewski Ignacy 194, 215, 741, 1429, 1765
Wierciszewski Władysław 1703
Wierciński Adam 2101
Wierciński Bertold 2410
Wierzbička Maria 1051
Wierzbiński Andrzej 257, 1613
Wierzbiński Jan 799, 1659, 1859–1860
Wierzbiński Józef Stanisław 342, 1801
Wierzbiński Piotr 360
Wierzbińska z Łubieńskich Maria Tekla 1711, 2035
Wierzbiński Maciej 1335
Wierzbowski (Verzhovskij) Teodor 381, 532, 629, 639, 877, 1023, 1127, 1153, 1414, 1982, 1984, 1988, 2013–2014, 2016
Wierzchołowska Danuta 267, 290, 1778, 1786
Wierzyński Kazimierz 194, 692, 1769, 1783, 2691
Więckowska Helena 43, 1132
Więckowski Krzysztof 2922
Więskowicz Danuta 256, 1823
Więśław Witold 1175
Więzik Barbara 569
Wigura Józef 142, 520
Wijas Jędrzej 316, 539
Wiktor Jan 2785
Wilczek Piotr 1013
Wilczek Stanisław 212, 2121
Wilczewska Krystyna 1515
Wilczewski Dominik 1810, 2338
Wilde Jane (pseud. Speranza) 1222, 1285
Wilkosz Jan 856
Wilkowa Ligia 298, 2334
Wilkowski Marcin 1814, 2738
Wilkoń Aleksander 229, 285, 694, 763, 766, 1537, 1541
Wilkoń Józef 753, 2346, 2359, 2361
Wilkoń Teresa 778, 1549
Williams Timothy 366
Willibald Alexis zob. Häring Wilhelm
Wiski Zbigniew 225, 929
Winczer Pavol 281
Windakiewicz Stanisław 170, 385, 388, 410, 438, 564, 660, 667, 713, 723, 864, 1425, 1501, 1637, 1638, 1640, 1816, 2018, 2053, 2089, 2161
Winek Teresa 332, 353, 359, 483, 707–708, 769, 771, 774–775, 777, 1145, 1175, 1177–1178, 1596, 2167
Winiarski Jerzy 246, 445, 869, 870
Winiarski Łukasz 1361, 2169
Winiecka Elżbieta 712–713, 1816
Winklewski Aleksander 1249
Winnicka Bożena 968
Winnicka Halina 1770, 2122, 2166
Winniczuk Lidia 408, 629, 864, 1017, 1060, 1500
Winogradow Anatol zob. Vinogradov (Winogradow) Anatolij K.
Wińcza Henryk 856
Wirth Paul 1847
Wise Andrew Kier 2180, 1313
Wiśłocki Władysław 2155
Wiszniewska Alina 244, 1013, 1670
Wiślicki Władysław 2924
Wiśniewska Halina 744, 1541
Wiśniewska Lidia 1019, 1028, 1107–1108, 1373–1374, 1466, 1617, 1686, 1802
Wiśniewski Jan 1808, 1179
Wiśniewski-Darzecki Filip 586
Witczak Tadeusz 757
Witczak Włodzimierz 298, 2074
Witek Jan 1819
Witkiewicz Stanisław 274, 716, 1412, 1497, 1780, 2307–2308, 2313, 2334, 2349
Witkiewicz Stanisław Ignacy (pseud. Witkacy) 1198, 1812, 1815
Witkowska Alina 204, 227–229, 231, 235, 245, 263, 270, 306, 338, 394, 465, 522, 625, 646, 756, 801, 867, 1018, 1053, 1087, 1091, 1093, 1301, 1306, 1366, 1375, 1402–1403, 1433, 1609, 1652, 1733, 1773, 1934–1935, 1938, 1971, 2002, 2075, 2093, 2097, 2102, 2106, 2123, 2133, 2178, 2919
Witkowski Michał 204–205, 225, 807, 866, 928, 1967, 2024, 2039, 2043, 2091, 2094, 2293
Witkowski Stanisław 565, 787, 858
Witkowski Wiesław 527, 1529
Wittgenstein Ludwig 1494
Wittlin Józef 162, 181, 194, 732, 738–739, 2195, 2638, 2836
Wituszyńska Joanna 921, 1322

- Witwicki Stefan 1013, 1122, 1386, 1397, 1694, 1718, 1721, 1726, 2444
Wiwatowski Tadeusz 1645
Władys. 1418, 1633
Włodarczyk Andrzej 311, 1265
Włodarczyk Hélène 444, 573
Włodarek Jerzy 1253
Włostowski Kazimierz 1128
Wnuczyńska Joanna 912, 916, 918, 941, 1460, 1470
Wnuk Agnieszka 346, 1547
Wodziński Paweł 921, 1322
Wodzyńska (lub Wodzyńska-Walicka) Maria 1087–1088, 1090–1091, 1301–1302, 1304–1305, 1662, 1664–1665, 1668, 1862
Wojacek Rafał 1439
Wojan Katarzyna 359, 1213, 1596, 1812
Wojciechowska Bogna 1253
Wojciechowska Zofia 298, 2300
Wojciechowski Konstanty 26, 146, 438, 503, 520, 629, 639, 661, 713, 721, 856, 878, 1633, 1816
Wojciechowski Ryszard 439, 631, 643, 741, 866, 897, 1085, 1380, 1381, 1510
Wojcik Paula 2931
Wojczakowski Janusz 922, 1091, 1806
Wojda Aleksandra 593, 1690, 2930
Wojda Dorota 367, 1020, 1807
Wojdan Iwona 649
Wojnar Kasper 377
Wojnarowicz Zbigniew 2916
Wojnau Mikoła 1207
Wojnicka Janina 358, 2923
Wojtak Maria 760, 1533
Wojtasiewicz Olgierd 197, 1249
Wojtasińska Dominika 328, 400
Wojtecki Aleksander 1080, 1601
Wojtecki Wojciech 2883
Wojtkowski Andrzej 207, 723, 1032, 1034, 1049, 1155, 1157, 1240, 1339, 1766
Wojtylak Agnieszka 871
Wojtyła Karol (Jan Paweł II, pseud. Andrzej Jawień) 353, 750, 937, 1785, 1789, 1808, 2348
Wolański Tadeusz Z. 1015
Woldan Alois 279, 281, 422, 1215, 1482, 1498, 1892
Woldan Paweł 2919
Wolff Bolesław Maurycy (Mawrikij Osipowicz) 1168
Wollman Frank 1609
Wollman Slavomir 1607, 1653
Wolniewicz Włodzimierz Adolf (krypt. W.A.W.) 1377
Wolny Alfred 274, 970
Wolny Helena 751
Wolny Kazimierz 1736
Wolny Maja 2921
Wolpe Henryk 203, 1570, 2024
Wolska-Grodecka Zofia 2294, 2341
Wolski Jan 332, 2065
Wolski Ludwik (krypt. L.W.) 2133, 2413
Wolter zob. Voltaire François Marie Arouet
Woltner Margarete 1857
Wołk-Łaniewska Ewelina 1819
Wołkońska Zinaida zob. Volkonska Zinaida
Wołodźko Walery (krypt. W.K.) 590, 2189
Wołoszyn Maksymilian zob. Vološin (Wołoszyn) Maksimilian A.
Wołoszynowski Julian 1762
Wołowski Ludwik 2134, 2302
Wołyniec Tatiana 1265
Wołyński Arturo 540
Worcell Stanisław 2133
Wordsworth William 352, 423, 446, 546, 576, 777, 1486, 1650, 1661, 1690, 2172
Woroniecki Edward 147, 151, 387, 1637, 1840, 2319, 2351
Wosiek Maria 929
Wosikowski Thomas J. 1963
Woskian S. 1832, 1950
Woś Bożena 2344
Woś Jan Władysław 2148
Woytkiewicz Jan 607
Woźniak Jesica 353, 1748
Woźniak-Łabieniec Marzena 287, 1785, 1812
Woźniakowska Nina 782
Woźniakowski Krzysztof 2199
Woźniczka Maciej 1326
Woźniewska-Działak Magdalena 357, 411, 447, 541–543, 804, 907, 984, 1114, 1163, 1328, 1428, 1446, 1490
Woźnowski Wacław 1524, 1534
Wójcicka Zofia 234, 245, 277, 419, 443, 617, 645, 749, 1443, 1733, 1735, 1970, 2807
Wójcicka-Chylewska Zofia 2807
Wójcicki Jacek 1372
Wójcicki Kazimierz Władysław zob. Wójcicki Kazimierz Władysław
Wójcicki Krzysztof 2915

- Wójcik Anna 269, 1783
Wójcik Remisław 1533
Wójcik Włodzimierz
Wójcik Zbigniew 2102
Wójtowicz Agnieszka 274, 950
Wójtowicz Henryk 690
Wóycicki (Wójcicki) Kazimierz Władysław 600, 1022, 1072, 1499, 1503, 1600, 1706, 1950, 2134, 2417
Wóltejn Urszula 1680, 1882
Wrembel Maciej 925
Wrotnowska Denise 215, 2059, 2353
Wrotnowski Feliks 1065, 1072, 1149, 1385, 2132
Wróbel Elżbieta 1809
Wróbel Łukasz 1807
Wróblewski Andrzej 955
Wróblewski Bogdan 1171
Wróblewski Grzegorz 1814, 2738
Wróblewski Ignacy 1956, 2159
Wróblewski Jerzy 286, 1278
Wróblewski Kazimierz 1984
Wróblewski Walerian (pseud. W. Koronowicz) 1072, 1704
Wszelaczyński Władysław 14, 127, 2924
Wu Lan 1213
Wybraniec Katarzyna 287, 596, 623, 1539, 1785
Wybranowski Leoncjusz 1721
Wyczynski Paul 391
Wyderka Bogusław 274, 1534
Wydźga Bohdan 884
Wydźga Jan Tomasz (Tomasz) 1006–1007, 2927, 2930
Wydźga R. 861
Wyka Kazimierz 82, 180, 197, 204, 212–213, 219, 259, 344, 390–391, 412, 541, 543, 566, 643, 673–674, 676–677, 739–741, 744, 1012, 1085, 1179, 1194, 1250, 1277, 1347, 1361, 1430, 1510, 1512, 1514, 1518, 1571, 1573, 1607, 1654, 1725, 1808, 1858, 2058, 2059, 2121, 2170, 2172, 2211, 2213
Wylew (V'lev) Iwan 1209
Wypler (Wipler) Jan 259, 832
Wyporska Maria 1456
Wypych-Gaurońska Anna 1006, 2927
Wyrozębski Andrzej 2920
Wyślouch Juliusz 713, 1734, 1739, 1870, 1878
Wyślouch Seweryna 264, 572, 753, 754, 2359
Wyślouchowa Maria 129, 1414, 2315
Wysocka Barbara 298, 2126
Wysocka Stanisława 929
Wysocki Piotr 885
Wysocki Włodzimierz 2492
Wyspiański Stanisław 144, 156, 264, 269, 292, 334, 725, 819, 821, 829, 837, 839, 843–845, 878, 927–929, 931, 931–932, 937–939, 942, 945–946, 951, 965, 1079, 1178, 1408, 1754–1755, 1757–1759, 1767–1769, 1771, 1777, 1783–1784, 1786–1787, 1790, 1792, 1813, 2078, 2154, 2309, 2805, 2806, 2918
Wyszkowski Michał 1121
Wyszomirski Jerzy 736
Wytrzens Günther 198, 259, 281, 2178

X zob. Kraszewski Józef Ignacy
X. 1243, 1268, 1550, 1694–1695, 1727
X... 1385
X.W.K. zob. Nowakowski Edward

Yi Han zob. Yi Lijun
Yi Lijun 324

Z. 792, 806
Z.B. 2196
Z.H. 647, 1185
Z.K. zob. Klemensiewicz Zenon
Z.L. 374, 2034
Zabielski Łukasz 346, 362, 447, 488, 549, 622, 627, 775, 784, 851, 944, 1376, 1482, 1492, 1552, 1692, 1747, 1813, 2066, 2285
Zabierowski Stanisław 212, 523, 741, 866, 1422, 1770
Zabierowski Stefan 872
Zabłocki Stefan 1659
Zaborny Piotr 913
Zaborova P.V. 1195
Zaborowicz Tomasz 967
Zaborowski Piotr (krypt. P.Z.) 2335
Zaborowski Tymon 1733, 2656
Zabrodzki Leonard 1519, 1578
Zachariasiewicz Jan 2411
Zachariewicz Julian 829, 884, 1293, 1420
Zacharska Jadwiga 569
Zacharzewski Kazimierz 1960
Zaczkowska Emilia 362
Zaczyński Maciej 914, 1465
Zadara Michał 923, 984
Zadencka Maria 254, 1308
Zaderecki Tadeusz 1120

- Zadrożny Tadeusz 1620
Zadróżny Sergiusz 1659
Zadurawicz Tadeusz 1753
Zagidulina Maryna 290, 1880, 2359
Zagorska Nina 2730
Zagórowski W. 2147
Zagórski Zygmunt 509, 753, 1525
Zahorska Stefania 194, 739
Zahorski Władysław 2082, 2159
Zaika Z.M. 275
Zajas Krzysztof 402, 771, 813, 1470
Zajączkowski Ananiasz 1187, 1427, 1508
Zajączkowski Ryszard 291, 304, 1678
Zajączkowski Włodzimierz 1165
Zajcev V.K. 210, 1085, 1573, 1653
Zajmist Galina I. 275, 839
Zakrzeński Janusz 2919
Zakrzewska-Dubasowa Mirosława 1865
Zakrzewska Maria 1821, 1865
Zakrzewski Bogdan 212, 231, 235, 237, 245, 247, 414, 477, 589, 600, 613, 687, 691–692, 700, 737, 746, 748–749, 751–752, 756, 763, 765, 900, 905, 1012, 1124, 1139, 1160, 1163, 1168, 1170, 1172, 1252–1253, 1405, 1435, 1439, 1445, 1586, 1722, 1732, 1736–1737, 1767, 1775, 1783, 1970–1971, 2038, 2062–2063, 2096, 2359
Zakrzewski Bogusław 1971
Zakrzewski Christopher A. 1013
Zakrzewski Eulogiusz 2371
Zakrzewski Jan 2038, 2325
Zal... Z. 2163, 2745
Zalański Franciszek 2138, 2186
Zaleska z Rybickich Joanna 1120, 1123, 2095
Zaleski Antoni 2357
Zaleski Józef Bohdan 259, 461, 714, 1130, 1440, 1522, 1697–1698, 1700, 1711, 1721, 1730, 1819, 1955, 1978, 2053, 2063, 2141, 2145, 2151, 2159, 2182, 2184, 2296, 2298, 2391, 2428, 2578
Zaleski Dionizy 2141, 2578
Zaleski Józef 259, 1123, 2095
Zalewski Cezary 1803
Załuczowski Jan 790
Załuska-Strömberg Apolonia 1189, 1851, 2169
Załuski Piotr 2046, 2346, 2789, 2905
Załuski Roman 1707
Zamącińska-Paluchowska Danuta 412, 504, 1512, 1769
Zamenhof Ludwik 1806
Zamojski Władysław 1701, 1721, 2046
Zan Stefan 130, 1389
Zan Tomasz 127, 221, 344, 478, 532, 829, 1118, 1128, 1510, 1958, 1986, 2079, 2081, 2083, 2190, 2161, 2629–2632
Zanardelli Arnaldo 159, 2112
Zanco Claudio 1230
Zap Karel Vladislav 371, 1066, 1699
Zaremba Charles 295, 1015, 1734, 1870
Zaremba Jan 212, 411, 526, 566, 741, 797, 866, 1162, 1362, 1429, 1767, 1820, 2121, 2172
Zaremba Karol 2306
Zarębianka Zofia 705
Zarębina Maria 285, 680, 685, 695, 705, 745, 748, 750–751, 753–755, 760, 763, 766–767, 1259, 1262, 1264, 1383, 1518, 1520, 1522–1526, 1533–1534, 1541, 1543
Zarych Elżbieta 324, 1793
Zarychta-Wylęzek Hanna 1823
Zarycki Alaksiej 2713
Zarzycki Dariusz 755
Zasurskij Ąsen N. 1032
Zathey Hugo (krypt. H.Z.) 714, 1705, 2141, 2184
Zatorska Izabella 851
Zawacki Edmund 199, 202, 1297, 1651, 1852
Zawadowska Agnieszka 2933
Zawadzka Danuta 242, 244, 246, 292, 300, 324, 326, 349, 367, 400, 402, 457, 465, 470, 474, 482, 527, 535, 549, 550, 570, 591, 624, 635, 649, 651, 764, 765, 771, 776, 792, 803, 843, 847, 869, 871, 909, 917–918, 920, 922, 926, 1052, 1109, 1141, 1207, 1314–1317, 1325, 1441, 1453–1456, 1472, 1478, 1545, 1587, 1677, 1687, 1740, 1747, 1786, 1807, 1825, 1880, 1972–1973, 2004, 2029, 2105, 2221
Zawadzka Maja 1089, 1364
Zawadzki Władysław 1706, 2337
Zawałka Bogusław 288, 1453
Zawiejski Leon Mieczysław 2312
Zawiejski Jerzy 1800
Zawilejko Józef 2427
Zawiliński Roman 720, 1839
Zawiszewska Agata 334, 539, 1799
Zawodniak Mariusz 304, 1786, 1788, 1801
Zawodziński Karol Wiktor 454, 600, 1011
Zaworska Helena 228, 646
Zbierski Henryk 205, 546, 1012, 1661
Zbierzchowski Henryk (pseud. Hazet) 319, 2545, 2803
Zborowski Samuel 821, 1422, 1425, 1645

- Zdancewicz Tadeusz 570–571, 1278, 1580
 Zdrada Jerzy 2346
 Zduniak Małgorzata 322, 1793
 Zdziarski Stanisław 140, 143, 536, 592, 603, 795, 828–829, 1030, 1075, 1118, 1378, 1558, 1629–1630, 1711, 1959, 1985, 2013
 Zdziechowski Marian (pseud. M. Ursyn) 637, 877, 1076, 1290–1292, 1389, 1393, 1395, 1562, 1599, 1617, 1628, 1630, 1634, 1708, 1799, 1839, 2082, 2159, 2163
 Zechenter Witold 1004, 2092, 2147, 2323, 2664
 Zehnder Christian 1016
 Zejman Alfred 1123
 Zeleneckij (Zieleniecki) Konstantin P. 2007
 Zeler Bogdan 267, 273, 485, 548, 609, 1778
 Zelwerowicz Aleksander 939
 Zembrzaska Irma 2891
 Zemła Małgorzata 1594
 Zenkevič Mihail A. 1187
 Zerov Nikola 258
 Zetowski Stanisław 522, 533, 537, 641, 667, 729, 732–733, 796, 830, 863, 1157, 1422–1423, 1425, 1640, 1962
 Zeydler-Zborowski Zygmunt 1649
 Zgierski Wincenty 1993
 Zgliński Daniel zob. Freudenson Daniel
 Zgorzelski Czesław 52, 110, 173, 175, 181, 207, 214, 218, 225, 227–229, 231, 235, 269, 282, 344, 394, 411–416, 439, 472, 483, 492, 502–504, 511, 536, 555, 566–567, 570, 584, 590, 592, 594, 597–598, 616, 632, 645, 746, 748–750, 900, 1019, 1040, 1122–1123, 1138, 1164, 1166–1167, 1172–1174, 1253, 1300, 1366, 1402, 1426, 1428, 1434, 1442, 1505, 1511, 1519, 1521, 1570, 1732, 1771, 1773, 1781, 1803, 1846, 1849, 1933, 2020, 2022, 2299
 Zhang Zhenhui 1944
 Zhivov Mark 2021
 Ziabicka Joanna 649
 Ziątek Zygmunt 799
 Ziejka Franciszek 245, 358, 483, 694, 705, 761–763, 842, 843, 907, 914, 1077, 1173, 1448, 1451–1452, 1465, 1537, 1600, 1749, 1787, 1810, 1871, 2033, 2074, 2078, 2125, 2132, 2338, 2347
 Zielakowa Janina 255, 334, 650, 1670, 2002, 2332
 Zieleniczyk Adam 1053, 1293
 Zielińska Agnieszka 321, 1407
 Zielińska Ewa 966
 Zielińska Marta 270–271, 306, 338, 344, 397, 535, 757, 868, 870, 905–906, 1143, 1308, 1369, 1445, 1446–1449, 1474, 1585, 1593, 1733, 1737, 1774, 1888, 1973, 1999, 2028, 2074, 2075, 2102, 2127, 2129, 2202, 2299, 2934
 Zieliński Andrzej 1039, 1192, 1772, 1855, 1867, 2062
 Zieliński Bogusław 108–109, 1041, 1048, 1066–1067, 1071, 1092, 1148, 1198, 1611, 1618, 1685, 1866, 2062, 2072, 2148, 2330, 2408
 Zieliński Jan 279, 311, 429, 460, 769, 1062, 1139, 1175, 1371–1372, 1494, 2078
 Zieliński Miłosz 279, 310, 418, 445, 586, 619, 867, 871, 912, 1542, 2343
 Zieliński Stanisław 197, 391
 Zieliński (Zelinskij) Tadeusz 408–409, 629, 864, 1017, 1060, 1500
 Zieliński Władysław Kornel 715
 Zielnica Krzysztof 2105
 Zielonka Zbigniew 286
 Ziemia Kuiryna 243, 277, 279, 305, 324, 347, 398, 401, 427, 474, 649, 771, 924, 1063, 1142, 1352, 1372, 1439, 1449, 1461, 1467, 1545, 1682, 1683
 Ziemia Teofil Zygmunt (pseud. Teofil Zygmunt) 127, 131, 517, 1059, 1117, 1389, 1813, 1901, 1953, 1978–1979, 1981, 2010, 2012, 2033, 2035, 2048–2049, 2068, 2079–2080, 2184, 2459
 Ziemięcka Eleonora 1072, 1704
 Ziemiński Piotr 1326
 Zieniewicz Andrzej 1088, 1302, 1664
 Zienkiewicz Tadeusz 2122
 Zienkiewicz Leon 1700
 Zienowicz-Zagałowa Maria Janina 282, 1785
 Zierhofferowa Zofia 1521
 Zięba Andrzej A. 2107
 Zięba-Dąbrowska Agnieszka 370, 1817
 Zięba Michał 290, 299, 332, 1174, 1176, 1740, 1789, 1797, 1973, 2167
 Zil'berštejn Il'ja S. 1578, 1057
 Zimnoch Katarzyna 370, 1008, 1179
 Zimoń Dorota 1827
 Zinčenko Liliā 258
 Zingel' R. 1567
 Zinowicz Mariusz 966
 Zioliłowicz Agnieszka 239, 357, 370, 404, 439, 694, 708, 767, 776, 869, 905, 915, 1020, 1058, 1144, 1179, 1437, 1460, 1483, 1551, 1815, 2006
 Ziółkowska Ewa 2104

- Zipper Albert 9, 125, 127, 130–131, 532, 616, 718,
1009, 1117, 1181–1182, 1237, 1245–1246, 1268,
1333, 1834–1835, 2151, 2182, 2288, 2349
- Zjara Matúš zob. Kútnik-Šmálov Josef
- Złotkowski Dariusz 299, 765, 1456
- Złotnicka-Kurcewiczowa Janina 1013, 1518
- Zmitrovič E. 1996, 2325
- Zmorski Roman 1122, 1611, 1866, 2439
- Znajomski Artur 2131
- Zoeller Karol 657
- Zofia z K.G. (pseud.) 2111, 2536
- Zorič (Zoricz) Simeon 991, 1665
- Zoryan E. (właśc. Edward Sedlaczek) 2357
- Zotył Dubiecki Tespeziusz 2094
- Zubielik Piotr 2102
- Zubrzycki Aleksander zob. Pajęczkowski Franciszek
- Zvarič Vasil' 258
- Zwierzynski Leszek 276, 296, 324, 330, 344, 356,
364, 367, 400, 421, 425, 433, 443, 447, 449,
507–508, 534, 548, 573, 694, 699, 752, 753,
876, 1064, 1315, 1328, 1449, 1456, 1461, 1467,
1492, 1545, 1552, 1682, 1750
- Zwolińska Barbara 324, 2073, 2105, 2124
- Zych Małgorzata 777, 183,
- Zygardowicz Dorota 2105
- Zymomrya Mykoła 1889
- Zyzna zob. Przewoński Edward
- Żabicki Zbigniew 896
- Żabiński Jan 631
- Żaboklicki Krzysztof 398, 633, 766, 843, 910,
1042, 1142, 1217, 1230, 1235, 1238, 1263, 1279,
1351, 1449, 1541, 1678, 1787–1788, 1881, 2004,
2065, 2074, 2104
- Żabski Tadeusz 1795
- Żak Stanisław 398, 547, 1537, 1879, 2179
- Żakiewicz Zbigniew 342, 705, 1468, 1779, 1794,
1803
- Żalikowa Anna 1820
- Żantuan Konstanty 644
- Żardecki Jan 2841
- Żarnowska Eugénie 215, 2293, 2353
- Żarski Waldemar 241, 245, 752–753, 1440
- Żbikowska Hanna 1806
- Żbikowski Piotr 330, 650, 905, 1450, 1972
- Żeberek Teresa 527
- Żegota J. 2139, 2188
- Żegota zob. Domejko Ignacy
- Żejmo Marek 286, 1309
- Żeleński Stanisław 2848
- Żeleński Tadeusz (Boy) 167, 176, 387, 729, 1121,
1248, 1396–1397, 1718, 1757, 1759, 1761, 1767,
1770, 1848, 1961–1962, 1964, 2018, 2070,
2086–2087, 2195, 2848, 2928
- Żeleński Władysław 1005, 1006, 2927
- Żeligowski Edward 246, 845, 1735, 1792
- Żelwietr Kaspar (Žel'vetr Gaspar) 2012
- Żeromska Maria 1567
- Żeromski Stefan 24, 201, 304, 332, 729, 845, 1432,
1758, 1766–1767, 1770, 1777, 1787, 1792, 2120,
2122, 2196, 2288
- Żędzianowski Józef Bohdan 2407
- Żmichowska Narcyza 1728, 1741, 1768
- Żmigrodzka Maria 204, 344, 394, 439, 467, 547,
560, 561, 579, 580, 632, 635, 637, 644, 743,
786, 788, 798, 832, 853, 867, 868, 870, 906,
912, 1021, 1087, 1116, 1125, 1146, 1236, 1276,
1287, 1298, 1301, 1347, 1354, 1363–1364, 1380,
1433, 1434, 1508, 1693–1696, 1706, 1709, 1713,
1727, 1731, 1733, 1737, 1861, 2002, 2032, 2364,
2579, 2732
- Żmigrodzki Józef 1991, 2321
- Żmigrodzki Michał 829, 1415, 1633, 1977
- Żmijewski Artur 2919
- Żółkiewski Stefan 178, 184, 203, 391, 497, 566,
584, 642, 759, 865, 896, 1345, 1507, 1764, 1777,
1807, 1994, 2170
- Żółtowska z Puttkamerów Janina 2881
- Żuk Igor 290, 765, 1174, 1202, 1222, 1227, 1259,
1262, 1285, 1310, 1385, 1454, 1532, 1540, 1740,
1776, 1786, 1831, 1874, 1880, 2029, 2126, 2167
- Żukowski Jarosław 292, 617, 2004
- Żukowski Otton Mieczysław 2576
- Żukowski Wasilij zob. Žukovskij Vasilij A.
- Żukowski Wojciech 1660, 2061
- Żuławski Jerzy 945, 1754, 2669
- Żupański Jan Konstanty 128
- Żurawlew Tomasz 1326
- Żurawska Jolanta 1235
- Żurawska Ksymbena 1830
- Żurowska Joanna 705, 1265, 1670
- Żurowski Maciej 546, 831, 1666, 1670, 2210
- Życzynski Henryk 344, 410, 551, 629, 639–640,
726, 728, 732, 830, 858–859, 863, 890, 892,
1024, 1154, 1358, 1500–1501, 1636, 1644, 1757,
1992, 2033, 2088
- Żydek-Bednarczuk Urszula 280, 444

- Żyga Aleksander 743, 1769
Żygulski jr. Zdzisław 2341
Żylińska Agata 288, 763, 1537
Żyłko Dorota 342, 588
Żynis Bernadetta 286, 842, 1321, 1477, 2261, 2275
Żytkowicz Henryk 308
Żytomirski Eugeniusz 949, 1575
Żytyński Ludwik 1711, 2159
Żywek Łukasz 2301
Żywow Mark S. zob. Živov (Žywow) Mark S.
Żywina Józef 194, 2692
Żywiołek Artur 332, 422, 525, 549, 694, 756, 922, 1109, 1374, 1480, 1547, 1617, 1685, 1687, 1799

Žáček Václav 1397, 1602, 1719, 2056
Žarnov Andrej zob. Šubík František
Želtova T.N. 275, 2927

Žigalova Marià P. 275, 1097, 1823
Živančević Milorad 1194, 1860–1861
Živanović Dorde 80–81, 199, 213, 437, 668, 991, 1082, 1087, 1093, 1194, 1198, 1235, 1347, 1571, 1573, 1579, 1603, 1646, 1651, 1662, 1665, 1670, 1851–1852, 1857–1858, 1862, 1867, 2047
Živov (Žywow) Mark S. 209, 389–391, 630, 737, 831, 1025, 1031, 1133, 1186, 1962, 2055, 2170, 2195, 2196, 2197–2198, 2697, 2817
Žloba S.P. 275, 1384
Žloba Ĭ.S. 275, 1384
Žolkovskij Aleksandr K. 1210
Žuhovickaà M. 2170
Žukas Vladas 1209, 1824
Žukovskij (Žukowski) Vasilij A. 1130, 1433, 1552, 1557, 1584, 1711, 1875, 2017

Indeks tytułów, wariantów i incipitów utworów i pism różnych Adama Mickiewicza

Indeks obejmuje tytuły utworów i pism Mickiewicza zarówno oryginalne, jak i nadane przez wydawców; uwzględnia także incipity utworów (podawane kursywą) nieposiadających tytułu oraz warianty tytułów (w nawiasach kwadratowych). Uwzględniono wyłącznie utwory wymienione w tytułach opracowań (także obcojęzycznych). Pominęto tytuły utworów mylnie przypisywane Mickiewiczowi. System odsyłaczy dotyczy podawanych w opracowaniach odmiennych wersji tytułu (także incipitów) oraz tłumaczeń na języki obce bądź Mickiewiczowskiego przekładu na język polski utworów obcych. Jeśli w tytule lub opisie opracowań dotyczących „Dziadów” nie podano konkretnej części – odsyłacze kierują do „Dziadów” jako całości; podobnie jest w przypadku tomu „Sonetów” z r. 1826, jeśli w tytule opracowania nie wskazano cyklu „Sonetów krymskich” lub odeskich. Indeks nie obejmuje listów oraz okolicznościowych (pojedynczych) przemówień. Numeracja dotyczy nie stron, lecz numerów poszczególnych haseł (opracowań) lub ich bloków.

Ach, już i w rodzicielskim domu... 343, 428,
548

Ad Napolionem III Caesarem Augustum 127,
258, 429, 1216

Ajudah 430, 1717, 2017

Almotenabby 214, 431, 566, 783, 811, 1011,
1013–1014, 1518

Alpuhara, zob. Ballada „Alpuhara”

Ałusztą w dzień 246, 252, 432, 571, 1543

Ałusztą w nocy 305, 433, 1167, 1217

Arcymistrz 328, 434

Aryman i Oromaz 332, 435, 842

Bajdary 436, 1218

Ballada „Alpuhara” 127, 137, 347, 437, 483, 638,
641, 1219, 1233, 1415

Ballady i romanse 162, 175, 204, 239, 245, 254,
264, 279–280, 291, 295, 310, 318, 324, 331–332,
344, 352–353, 362, 367, 369, 411, 416, 418,
427, 435, 438–447, 473, 478, 501, 503,
526–527, 530, 534, 536, 545, 547, 553, 578,
592–594, 598, 601, 628, 637, 753, 792, 851,
869, 904, 1005, 1008, 1026, 1051, 1094, 1115,
1124, 1182, 1211, 1220, 1237, 1306, 1361, 1368,
1377, 1381, 1405, 1413, 1437, 1441, 1454, 1458,
1469, 1485–1487, 1494, 1496, 1500, 1503, 1521,
1524–1525, 1542, 1547, 1608, 1612, 1624, 1668,
1735, 1755, 1773, 1799, 1808, 1810, 1814, 1817,

1822, 1856, 1871, 2099, 2123, 2226, 2230, 2342,
2361, 2636, 2738, 2815, 2841, 2923, 2934

Broń mnie przed sobą samym... 273, 325, 356,
448, 825, 925, 1803

Burza 424, 449, 452, 626

Canzona (Z Petrarki) zob. Z Petrarka [*O jasne,
słodkie...*]

Ce que femme préfère zob. *Quelle différence y
a-t-il entre l'amour...*

Chłop i żmija 344, 450

Chór strzelców 127, 241, 451, 1476

Ciemność 1013, 1016, 1157, 1691

Cisza morska 449, 452

Conversations des malades [Rozmowy cho-
rych] 317, 344, 784, 2074

Cours de la littérature latine [Wykłady lozań-
skie] 326, 335, 345, 352, 507, 1028, 1059–1063,
1104, 1153, 1158, 1175, 1317, 1372–1373, 1461,
1473, 1682, 1684, 2065

Cours de la littérature slave [Prelekcje paryskie]
128, 131, 155, 204, 217, 228, 234, 245–246,
252, 255, 257, 264, 272, 274, 279, 286–288,
296, 304, 311, 318–320, 324, 326, 330–331,
333, 335, 339, 341, 348, 350, 353, 357, 359,
363, 365, 367, 369, 802, 919, 1010, 1024–1028,
1047, 1052, 1055, 1060, 1062, 1064–1115, 1137,
1148–1149, 1153–1154, 1157–1160, 1167, 1171,

- 1175–1176, 1179, 1221, 1292, 1297, 1300–1301, 1304–1306, 1308, 1314, 1317–1319, 1323–1324, 1327, 1348, 1350, 1358, 1366–1367, 1370–1371, 1374–1375, 1380–1381, 1386, 1393, 1403, 1405, 1407, 1412, 1420, 1436, 1445, 1447, 1449, 1451–1452, 1463–1466, 1469, 1473–1474, 1479–1480, 1483, 1485, 1490, 1495, 1519, 1532, 1534, 1566, 1571, 1574, 1579, 1581–1582, 1587, 1593–1596, 1599, 1601–1603, 1609, 1611–1615, 1617–1624, 1634, 1636, 1638–1641, 1656, 1662, 1665, 1667, 1671, 1673, 1684, 1686–1689, 1692, 1698–1699, 1701–1703, 1712, 1709, 1721, 1732, 1734, 1736, 1739, 1742, 1747, 1751, 1757–1758, 1769, 1773, 1804, 1837, 1841, 1857, 1861–1862, 1864, 1866, 1870, 1878, 1888–1889, 1932, 2049–2051, 2053, 2064, 2081, 2095, 2140, 2161, 2182, 2195, 2234
- Cyt, bracia, zamknąć gęby...* [Jamby na imieninach Józefów: Jeżowskiego i Kowalewskiego] 453
- Czaty 214, 454, 600, 1004, 1222, 1685, 2027
- Czatyrdah 455
- Czołobitność 456
- Czy od tyłu...* [Rogaliński wierszyk Mickiewicza] 1123
- Czyn 457
- Dans l'homme de Dieu...* [Nota o Napoleonie] 458, 495, 1179
- Darczanka zob. Dziewica z Orleanu
- De la peinture religieuse moderne des Allemands [O współczesnym niemieckim malarstwie religijnym] 143, 207, 1023, 1025, 1027, 1357, 1362, 1368, 1649
- Do***. Na Alpach w Splügen 1829 246, 420, 460
- Do – w stambuch [Ku różnym stronom ściągaliśmy dłonie...] 459
- Do B... Z. [Słowiczku mój...] 461, 2924
- Do czytelnika. O krytykach i recenzentach warszawskich zob. O krytykach i recenzentach warszawskich
- Do D. D. Elegia 462
- Do D. D. [Moja pieszczotka...] 298, 463, 2928–2929
- Do H***. Wezwanie do Neapolu. (Naśladowanie z Goethego) 128, 258, 464, 1009, 1011
- [Do imionnika Apollona Skałkowskiego] zob. *Słychać, że pud suwnirów...*
- Do Joachima Lelewela [...] 142, 273, 277, 349, 466, 1461, 1463, 1682, 1695, 1727
- Do K... von D... robiącego dla mnie obrazek Maryli zob. Do malarza
- Do M***. Wiersz napisany w roku 1823 [Precz z moich oczu...] 467, 570, 584, 1167, 1223, 1693, 1727, 2926
- Do M. Ł. W dzień przyjęcia komunii św. 466, 474, 511, 2161
- Do malarza 137, 214, 468
- Do matki Polki 131, 159, 334, 420, 469, 1224, 1822
- Do mojej przyjaciółki 292, 470
- Do Niemna [w cyklu „Sonety”] 273, 277, 471
- Do Niemna. Sonet 273, 277, 471, 1635
- Do przyjaciół Moskali 344, 472, 886, 924
- Do przyjaciół, posyłając im balladę „To lubię” 180, 440, 442, 473, 598
- Do Samotności 273, 295, 420, 424, 466, 474, 511, 1449
- Dobranoc 256, 273, 475, 1777, 1796
- Don Carlos zob. Wyjętek z tragedii Szyllera „Don Carlos”
- Droga nad przepaścią w Czufut-Kale 295, 420, 476
- Drzewo 356, 420, 477, 613
- Dudarz 221, 442, 478, 1225, 1510
- Dumania w dzień odjazdu 420, 479
- Dwa słowa 480
- Dziady [jako całość lub niewskazana w tytule część] 49, 131, 142–143, 162, 175, 180, 215, 246, 256–257, 264–265, 274–275, 277–278, 280, 283–284, 286, 290, 292, 294–296, 298, 300, 305, 311, 316, 322, 324, 326–327, 331, 337, 341–342, 344, 358, 362, 365, 435, 814–852, 927–950, 952–960, 963–974, 977–987, 989, 1105, 1174, 1198, 1211, 1317, 1322, 1365, 1373, 1408, 1415, 1423, 1429, 1436, 1439, 1442, 1448, 1454, 1458–1459, 1469, 1475, 1477, 1479, 1482, 1484–1485, 1491–1494, 1514, 1522, 1546, 1548, 1561, 1582, 1592, 1613–1616, 1627, 1629, 1679, 1692, 1739, 1743, 1754, 1768, 1772–1774, 1780, 1784, 1787, 1790–1792, 1796–1797, 1800, 1805, 1810, 1815, 1817, 1821, 1824, 1847, 1874, 1885, 1962, 1964, 2042, 2085, 2101, 2147, 2161, 2201, 2222, 2224, 2265, 2296, 2298, 2464, 2918–2922, 2933
- Dziady. Poema. Część II 143, 212, 214, 217, 239, 259, 263, 277, 280–281, 283, 289, 310, 350, 358, 363, 365, 367, 411, 418, 446, 642, 853–875, 961–962, 975, 988, 1164–1165, 1226–1227, 1381–1384, 1418, 1420, 1426, 1445, 1493, 1542, 1633, 1656, 1667, 1734, 1819, 1822, 1870, 1878, 2818, 2888, 2930, 2933

- Dziady. Poema. Część III [„Dziady” drezdeńskie] 131, 137, 144, 155, 183, 207, 214, 216–217, 220–221, 226, 228, 230, 233–235, 243, 245–246, 252, 267, 272–274, 277, 279, 288, 291–292, 304, 308, 310, 320, 323, 325, 329, 332, 342–345, 349–353, 357, 359, 367–368, 418, 469, 508, 542–543, 548, 574, 652, 876–926, 961, 976, 1150, 1153, 1155, 1160, 1162, 1208, 1227–1230, 1324, 1381, 1414, 1419–1422, 1425–1427, 1433, 1435–1438, 1441, 1443, 1447, 1449–1452, 1455, 1457, 1460, 1464–1467, 1470–1472, 1474, 1478–1480, 1504, 1509, 1539, 1560, 1574, 1593, 1596–1597, 1618, 1628, 1635, 1640–1642, 1645–1646, 1656, 1667, 1675, 1690, 1692, 1715, 1718, 1734, 1743, 1748, 1778, 1781, 1806, 1822, 1825, 1828, 1838, 1870, 1878, 1930, 1988, 1995, 2003, 2016, 2179, 2324, 2348, 2917
- Dziady. Poema. Część IV 128, 175, 183, 214, 216–217, 228, 239, 244–245, 259, 271, 277, 288, 310, 331, 344, 350, 358, 361, 363–365, 367, 411, 418, 642, 823, 853–875, 961, 1159–1160, 1165, 1227, 1231, 1381–1384, 1418, 1426, 1433, 1441, 1466, 1469, 1481, 1487, 1532, 1542, 1633, 1656, 1702, 1734, 1796, 1822, 1829, 1831, 1870, 1995, 2089, 2324
- Dziady. Widowisko. Część I 127, 130, 204, 216, 230, 246, 270, 318, 344, 356, 825, 853–875, 1159, 1165
- [„Dziadów” części dalsze] 819, 838
- Dzień dobry 273, 275, 481, 1232
- Dziewica Orleańska zob. Dziewica z Orleanu
- Dziewica z Orleanu [*Pucelle d'Orléans* Woltera] 166–167, 785, 1010–1011, 1016–1017, 1689
- Ekskuza 482
- [Epilog „Pana Tadeusza”] zob. *O tym-że dumać na paryskim bruku...*
- Euthanasia 1011, 1013
- Exegi munimentum aere perennius...* Z Horacjusza 273, 484
- Farys 125, 127–128, 130, 159, 214, 246, 275, 282, 292, 298, 344, 383, 426, 520, 565, 638, 786–789, 909, 1015, 1140, 1170, 1234, 1273, 1455, 1661, 1692, 1727, 1752, 1819, 1822, 1859, 1861, 1881, 1954, 2151, 2182
- [Franciszek Karpiński] 130, 1022, 1028
- [G.A. Bürger] 125, 1022
- Gdy tu mój trup...* 309, 420, 485, 1450
- Gdzie dobrze, tam ojczyzna...* zob. [Pan Baron]
- Gęby za lud krzyczące...* 180, 486, 1179
- Giaur. Ułamki powieści tureckiej z Lorda Byrona 137, 237, 1009–1012, 1160, 1484, 1691
- Godzina. Elegia 487
- Goethe et Byron [Goethe i Byron] 1026, 1028, 1374, 1670, 1802
- [Golono, strzyżono] 488, 627
- Góra Kikineis 489
- Grażyna 128, 130–131, 137, 150, 175, 214, 215–217, 230–231, 273, 280, 287, 289, 305, 334–335, 337, 344, 349, 363, 383, 409, 411, 438, 533, 628–634, 636–637, 639, 643, 647, 649–651, 853, 1003–1004, 1008, 1148, 1150, 1154, 1159, 1165, 1172–1173, 1176, 1182, 1235, 1244, 1268, 1377, 1380–1381, 1413, 1473, 1491, 1524, 1633, 1656, 1734, 1841, 1847, 1870, 1891, 1954, 1988, 2016, 2361, 2925
- Grób Potockiej 490
- Hej, radością oczy błysną...* 491, 1361, 2925
- Hej, użyjmy żywota!...* zob. Pieśń Filaretów
- [Histoire de l'Avenir I, II] zob. [Historia przyszłości]
- Historia polska zob. Pierwsze wieki historii polskiej
- [Historia przyszłości] [Histoire de l'Avenir I, II] 216, 221, 272, 350, 790–791, 1124, 1452 1465
- Hymn na dzień Zwiastowania N. Panny Maryi 137, 178, 211, 231, 492–493, 555, 1652
- Hymn Najświętszej Panny zob. Słowa Panny
- I z drzewa wysłużyło już zostać robakiem...* zob. Drzewo
- [Improwizacja do C. Daszkiewicza] zob. *Ledwie z długiego wytchnąłem pienia...*
- Ja w mej chacie spać nie mogę...* [Pieśń żołnierza] 494
- Jacob Boehme 1053
- Jacques Jasiński ou Les deux Polognes [Jakub Jasiński czyli Dwie Polski] 990–992, 998, 1000
- Jak drzewo przed wydaniem owocu...* 273, 309, 458, 495, 1179
- Jak te imiona błogi los spotyka...* [Z albumu Maryi Puttkamerowej] 496
- Jak wielorakie świecą na tym błoniu kwiaty...* [W imionniku M.S.] 606, 2159
- [Jaka jest różnica między miłością poety a miłością filozofa] zob. *Quelle différence y a-t-il entre l'amour d'un poète et d'un philosophe...*
- Jakub Boehme zob. Jacob Boehme
- Jakub Jasiński zob. Jacques Jasiński ou Les deux Polognes

- [Jamby na imieninach Józefów: Jeżowskiego i Kowalewskiego] zob. *Cyt, bracia, zamknąć gęby...*
- Jastrząb. Na wysokości Kikineis 497, 1495, 1892
- Jeżeli wolność czcić i kochać umiesz...* [W albumie księcia Golicyna] 498
- Już był w ogródku, już witał się z gąską...* zob. Lis i kozioł
- Już się z pogodnych niebios...* 499
- Kartofla 125, 245, 792
- Konfederaci barscy zob. Les Confédérés de Bar
- Konrad Wallenrod 128, 130–131, 137, 152, 162, 172, 175, 180, 204, 210, 213–214, 217, 230, 239, 243, 245, 252, 259, 275, 289, 316, 324, 330, 334–335, 342–346, 349, 352, 354, 361, 368, 383, 438, 628–629, 631–652, 865, 869, 925, 1003, 1005–1006, 1008–1009, 1148, 1150, 1152, 1154, 160, 1172, 1176, 1182, 1236–1237, 1366, 1377, 1381, 1413, 1421, 1445, 1467, 1473, 1487, 1491, 1499, 1564, 1566, 1570, 1576, 1589, 1633, 1641, 1656, 1667, 1709, 1715, 1718, 1726–1727, 1729, 1734, 1739, 1750, 1773, 1803, 1822, 1841, 1847, 1858, 1862, 1870–1871, 1874, 1878, 1957, 1959, 1968, 1988, 2014, 2016, 2345, 2358, 2361, 2375, 2825, 2927, 2931
- Korybut, książę Nowogródka zob. Grażyna
- Koza, kózka i wilk. (Z Lafontaine) 273, 500, 1539
- Król Bobo i Królewna Lala zob. [Królewna Lala]
- [Królewna Lala] 793, 1635
- Księga zgodności zob. Le livre des concordance
- Księgi narodu polskiego zob. Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego
- Księgi pielgrzymstwa polskiego zob. Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego
- Księgi narodu i pielgrzymstwa polskiego 128, 155, 175, 185, 211, 214, 234, 257, 274, 285, 291–292, 337, 344, 352, 357, 639, 794–804, 1034, 1096, 1153, 1163, 1238, 1298, 1434, 1525, 1646, 1652, 1661–1662, 1673, 1715, 1734, 1739, 1841, 1859–1860, 1870, 1878, 2161, 2192
- Kurhanek Maryli 442, 501
- [L'homme religieux réformateur]. [Człowiek religijny - reformator. Parafraza z Emersona] 1009, 1016, 1048, 1390
- La Semaine de miel d'un conscrit 805
- Le livre des concordance [Księga zgodności] 323, 1054
- Ledwie z długiego wytchnąłem pienia...* [Improwizacja do C. Daszkiewicza] 502
- Les Confédérés de Bar [Konfederaci barscy] 127, 204, 228, 990–997, 999, 1001–1002, 1625, 1734, 1870
- Lilije 335, 442, 503, 595, 1382, 1473
- [Liryki lozańskie] 231, 241, 246, 287, 304, 307, 323, 327, 339, 343, 345, 356, 364, 414–417, 419, 424, 485, 504–508, 515, 534, 571, 591, 602, 609, 624, 923, 1008, 1062, 1175, 1474, 1481, 1494, 1748, 1770, 1772, 1789, 1822, 1965
- Lis i kozioł [*Już był w ogródku, już witał się z gąską...*] 127–128, 137, 509, 1539
- Literatura słowiańska zob. Cours de la littérature slave
- Majtek 128, 510, 1152, 1163
- Mędracy [*W nieczułej, ale niespokojnej dumie...*] 218, 229, 466, 474, 511
- Mieszko, książę Nowogródka. Naśladowanie z Woltera 806
- [Miłość poety a miłość filozofa] zob. *Quelle différence y a-t-il entre l'amour d'un poète et d'un philosophe...*
- Moja pieszczotka...* zob. Do D. D. [*Moja pieszczotka...*]
- Morlach w Wenecji. Z serbskiego 128, 512, 1009, 1012, 1656, 1667
- Mówię z sobą, z drugimi płczę się w rozmowie...* [w cyklu „Sonety”] 424, 513
- Na pokój grecki w domu księżnej Zeneidy Wołkońskiej w Moskwie 137, 514
- Nad wodą wielką i czystą...* 273, 279, 307, 340, 351, 420, 504–505, 515, 2329, 2926
- [Napis nagrobny Antoniego Suchorskiego] 807
- Niepewność 516, 1829
- Nieznajomej, dalekiej – nieznanym, dalekim...* [W imienniku Ludwiki Mackiewiczówny] 317, 517
- Nocleg 237, 420, 518, 1168
- [Nota o Napoleonie] zob. *Dans l'homme de Dieu...*
- [Notatka o Bürgerze] zob. [G.A. Bürger]
- Nowy Rok 127, 519
- O krytykach i recenzentach warszawskich 130, 241, 1021–1023, 1026, 1028, 1239, 1354, 1367, 1371, 1550, 1695, 1727
- O nowoczesnym malarstwie religijnym niemieckim zob. De la peinture religieuse modern des Allemands

- O współczesnym niemieckim malarstwie religijnym zob. *De la peinture religieuse moderne des Allemands*
- O poezji romantycznej [Przedmowa do I tomu „Poezji”] 246, 295, 444, 1028, 1361, 1441, 1677
- O tym-że dumać na paryskim bruku...* [Epilog „Pana Tadeusza”] 259, 437, 483, 698, 707, 726, 735, 759, 1158, 1173, 1219, 1233, 1455, 1785
- Objaśnienia do poematu opisowego „Zofijówka” 2029
- Oda do młodości 128, 131, 137, 142, 178, 201, 207, 210, 220, 230, 256, 271, 275, 280, 292, 345, 383, 420, 520–525, 909, 1163–1164, 1240, 1455, 1635, 1823, 1954, 2181
- [Odezwa do Galicjan] *Ukochani Rodacy i Bracia...* 1034
- [Pan Baron] *Gdzie dobrze, tam ojczyzna...* 272, 808, 1750
- Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie 125, 127–128, 130–131, 137, 142, 144, 152, 156, 162, 167, 175, 180–181, 188, 194, 197, 199, 204, 210–214, 216–217, 220, 230–231, 233–235, 237, 241–246, 251–252, 254–255, 257–259, 264, 268, 270, 274–275, 278–280, 282, 285–288, 290–292, 295, 298–301, 305, 308–309, 311, 314, 316, 318–319, 323–324, 326, 330–332, 335, 337, 342, 344–345, 348, 350, 353–354, 356, 358–365, 368, 400, 413, 446, 483, 576, 601, 617, 642, 653–782, 842, 846, 851, 867, 907, 920, 925, 927, 1003–1008, 1124, 1137, 1149–1150, 1152, 1155–1158, 1162, 1164–1179, 1204, 1206–1208, 1211–1213, 1219, 1241–1269, 1308, 1314, 1321, 1363, 1379, 1381, 1383, 1409, 1412–1416, 1418, 1420–1423, 1425, 1427–1429, 1432–1434, 1436, 1439–1442, 1445, 1447–1452, 1454–1457, 1459–1460, 1462, 1465, 1468, 1470, 1472–1477, 1479, 1482–1483, 1485–1486, 1491–1493, 1499, 1501, 1503–1505, 1507–1508, 1510–1512, 1514, 1516, 1518–1520, 1522–1527, 1529–1538, 1540–1541, 1543–1549, 1559, 1578, 1584, 1592, 1596, 1618, 1626–1628, 1633–1634, 1636, 1638, 1641, 1645, 1652, 1656–1657, 1667, 1670–1671, 1676, 1691, 1697, 1701, 1707, 1714–1716, 1718, 1721, 1732–1734, 1737, 1739–1740, 1742, 1744, 1755–1757, 1763, 1769, 1771–1774, 1776–1777, 1783–1786, 1790, 1794–1798, 1801, 1803–1804, 1807–1808, 1810, 1813, 1815–1816, 1819, 1821–1822, 1824, 1828–1829, 1831–1832, 1835, 1838–1839, 1844, 1852, 1860–1861, 1863, 1867, 1870, 1872, 1875, 1877–1879, 1884, 1886–1888, 1930, 1968, 1973, 1984, 2032, 2042, 2048, 2054, 2056, 2062, 2096, 2151, 2153, 2161, 2167, 2174, 2182, 2193–2195, 2246, 2294, 2298, 2301, 2311, 2322, 2336, 2338, 2341, 2344, 2346–2348, 2357–2361, 2660, 2662, 2830, 2869–2872, 2877, 2895, 2907, 2918, 2920–2923, 2927–2928, 2930, 2933
- Pan Tadeusz [kontynuacje] 350, 734, 757, 1124
- Pani Twardowska 440, 442, 526–527, 536, 1270, 1453
- Panicz i dziewczyna 125, 528
- Pielgrzym 275, 337, 529, 1270, 1593
- Pierwiosnek 440, 442, 530
- Pierwsze wieki historii polskiej [Historia polska] 335, 357, 1051–1052, 1167, 1170, 1461, 1473, 1490, 1618, 1682
- Pies i wilk 130, 531, 1539
- Pieśń Filaretów 125, 127, 131, 532, 1272, 1988, 2016
- [Pieśń pielgrzyma] zob. *Te rozkwitłe świeżo drzewa...*
- [Pieśń żołnierza] zob. *Ja w mej chacie spać nie mogę...*
- Piosnka litewska o koniu Kiejstuta 273, 533, 633
- Polaty się tży me czyste...* 180, 245, 258, 534
- [Poleganie na sobie. Wolny przekład z Emersona] zob. [Confiance en soi. Adaptation d'Emerson]
- [Pomysły etymologiczne] 346, 1029, 1376, 1533, 1548–1549
- Popas w Upicie 349, 535
- Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie [Puszkina i ruch literacki w Rosji] 1022, 1025–1027, 1158, 1553, 1584, 1875
- Powrót taty 137, 178, 183, 440, 442, 446, 527, 536, 1006, 1415, 1831, 1957, 1959, 1995, 2324, 2927, 2932
- Precz z moich oczul...* zob. Do M***. Wiersz napisany w roku 1823
- [Prelekcje paryskie] zob. *Cours de la littérature slave*
- [Program czasopisma *Iris*] 1023, 1988, 2016
- [Przedmowa do I tomu „Poezji”] zob. O poezji romantycznej
- Przyjaciele 537, 1539
- Przypomnienie. Sonet 538
- Puszkina i ruch literacki w Rosji zob. *Pouchkine et le mouvement littéraire en Russie*

- Pytasz, za co Bóg trochę sławy mnie ozdobił...* 539
- Quelle différence y a-t-il entre l'amour d'un poète et d'un philosophe...* [Jaka jest różnica między miłością poety a miłością filozofa] 809, 1577, 2026
- Reduta Ordona 128, 226, 298, 344, 356, 411, 420, 540–543, 907, 1163, 1234, 1273, 1428, 1446, 1822
- Rezygnacja 352, 544, 1274
- Rękawiczka. Powiastka. Z Szyllera 351, 442, 545, 1016
- [Rogaliński wierszyk Mickiewicza] zob. *Czy od tytu...*
- Romantyczność 228, 252, 277, 280, 331, 344, 363, 370, 440, 442, 546–549, 605, 914–915, 1167, 1275, 1807
- Romeo i Julia zob. Z tragedii Szekspira „Romeo i Julia” 1009, 1150, 1796
- Rozmowa wieczorna 273, 292, 323, 550, 610
- Rozmowy chorych zob. *Conversations des malades*
- Rozum i wiara 142, 234, 273, 420, 551
- Ruiny zamku w Bałakławie 273, 552
- Rybka 440, 442, 553, 1564
- Saint Adalbert [Św. Wojciech] 353, 810, 1485
- Samotność zob. Do Samotności
- [Sen w Dreźnie] zob. *Śniła się zima...*
- Skład zasad 1038–1039, 1050, 1344, 1353
- Słowa Chrystusa 554–555, 1171
- Słowa Panny 231, 492, 554–555, 1171
- Słowiczku mój!*... zob. Do B... Z.
- Słychać, że pud suwnirów...* [Do imionnika Apollona Skalkowskiego] 556
- Snuć miłość...* 273, 307, 343, 557, 610, 1155
- Sonet [Gdzie dawniej źrenicami oświecane twemi...] 558
- Sonet [Poezyllo! gdzie cudny pędzel twojej ręki...] 424, 559
- [Sonet II] zob. *Mówię z sobą, z drugimi płacząc się w rozmowie...*
- [Confiance en soi. Adaptation d'Emerson] 1054
- Sonet [edycja 1826] 127, 137, 310, 418, 560–562, 564–565, 568–570, 572, 579–580, 583–584, 586, 1146, 1167, 1182, 1197, 1276–1278, 1542, 1550, 1584, 1589, 1693–1694, 1727, 1732, 1739, 1875, 1878
- [Sonety erotyczne] zob. Sonety [odeskie]
- Sonet [krymskie] 127, 201, 212–214, 239, 246, 252–253, 257, 259, 263–264, 275, 277, 285–286, 288, 295, 298, 305, 328, 342, 347, 350, 352, 354, 356, 358, 361, 426, 431–432, 444, 447, 505, 560–580, 583, 585–586, 783, 787, 811, 1182, 1197, 1208, 1210–1211, 1214, 1276–1280, 1430, 1439, 1442, 1489, 1491, 1495, 1497, 1518, 1525, 1530, 1534, 1549–1550, 1580, 1657, 1690–1691, 1671, 1690–1691, 1727, 1732, 1754, 1806, 1819–1820, 1822, 1827, 1829, 1860, 1865, 1876, 1883, 1889, 1892, 2341, 2735, 2856, 2924–2925, 2930–2931
- Sonet [odeskie] 127, 214, 218, 229, 253, 259, 263, 277, 279, 286, 324, 350, 417–418, 560–561, 563–564, 573, 579–586, 787, 1182, 1197, 1281, 1466, 1492, 2084
- [Stefan Garczyński] [Nekrolog] 1026, 2063
- Stepy Akemańskie 279, 325, 342, 576, 587–588, 1015, 1208, 1282, 1490, 1540, 1831, 1885, 2161, 2201
- Symbol polityczny Polski zob. Skład zasad
- Szanfary 128, 214, 431, 566, 783, 811, 1016
- Śmierć Pułkownika 314, 589, 1435
- Śniła się zima...* [Sen w Dreźnie] 131, 344, 420, 590–591, 2189
- Świeci się pomnik mój!*... zob. Exegi munimentum aere perennius... Z Horacjusza
- Święty Wojciech zob. Saint Adalbert
- Świtezianka 286, 340, 351, 358, 369, 440, 442, 447, 592–593, 605, 1283, 1008, 1283, 1465, 1476–1477, 1491, 1698, 1831, 2923–2924, 2926, 2929–2930
- Świtez 241, 277, 335, 356, 369, 420, 440, 442, 446–447, 503, 578, 594–595, 1008, 1284, 1473, 1808, 1810, 1831, 2923
- Tchórz na wyborach 596
- Te rozkwitłe świeżo drzewa...* [Pieśń pielgrzyma] 597, 1528
- The meeting of the Waters [Z Tomasza More'a] 125, 1009, 1014
- To lubię 180, 273, 440, 442, 473, 598, 1492
- Toasty 599
- Trzech Budrysów 214, 420, 454, 600, 1285
- Tukaj albo Próby przyjaźni 130, 354, 440, 442, 601, 1974
- Uciec z duszą na listek...* 365, 575, 602, 694, 1474
- Ucieczka 204, 207, 214, 269, 280, 353, 549, 593, 603–605, 1014, 1214, 1286, 1493, 1626, 1672
- Ugolino. Wyjątek z „Boskiej Komedii” Dantego 1010, 1014, 1672

- Ukochani Rodacy i Bracia...* zob. [Odezwa do Galicjan]
- Upiór 819, 856–857, 869, 1439
- [Urywek pamiętnika Polki] 317, 812
- Ustęp III „Dziadów” 137, 216, 234, 288, 305, 308, 310, 325, 418, 877, 893, 897–898, 900–901, 903, 905–906, 908, 910, 912–913, 916, 919, 923, 1214, 1230, 1445, 1542, 1574, 1877, 1883, 2390, 1214, 1445, 1542, 1589, 1877, 1883, 1890
- Uwagi nad „Jagiellonidą” Dyzmasy Bończy Tomaszewskiego 1023–1024, 1636
- Uwagi o Franciszku Karpińskim zob. [Franciszek Karpiński]
- Veni Creator 1011, 1013
- [W albumie księcia Golicyna] zob. *Jeżeli wolność czcić i kochać umiesz...*
- W dzień odjazdu zob. Dumania w dzień odjazdu
- W imionniku Ludwiki Mackiewiczówny zob. *Nieznajomej, dalekiej – nieznaney, daleki...*
- [W imionniku M.S.] zob. *Jak wielorakie świecą na tym błoniu kwiaty...*
- W imionniku*** [Improwizacja dla E. Śledziejewskiej] 607
- Wezwanie do Neapolu zob. Do H***. Wezwanie do Neapolu. (Naśladowanie z Goethego)
- Widok gór ze stepów Kozłowa 1287, 1693
- Widzenie 273, 296, 323, 365, 557, 609–610, 1813, 1815
- Widzenie się w gaju 611
- Wschód i Północ [W imionniku Marii Sękowskiej...] 612
- Wysłuchać się w szum wód...* 273, 477, 613, 1447, 1468, 1794
- Wyjątek z tragedii Szyllera „Don Carlos” 130, 294, 351, 1009–1010, 1014
- Wykłady lozańskie zob. Cours de la littérature latine
- Wykłady paryskie zob. Cours de la littérature slave
- Wykłady w Collège de France zob. Cours de la littérature slave
- [Z albumu Margji Puttkamerowej] zob. *Jak te imiona błogi los spotyka...*
- Z Petrarka [O jasne, słodkie...] 1013
- Z tragedii Szekspira „Romeo i Julia” 640, 1009, 1015, 1150, 1421
- Zając i żaba 614, 1539
- Zaloty 615
- Zdania i uwagi 128, 130, 207, 229, 234, 255, 267, 273, 287, 291, 295, 309–310, 323–324, 327, 330, 332, 347, 356, 418, 616–621, 748, 1015–1016, 1155, 1167, 1288, 1299, 1443, 1448, 1458, 1542, 1778, 1853
- Zima miejska 175, 178, 356, 362, 420, 622, 1813
- Znasz-li ten kraj...* zob. Do H***. Wezwanie do Neapolu. (Naśladowanie z Goethego)
- Żaby i ich króle 623, 1539
- Żal rozrzutnika 180, 256, 269, 324, 343, 624, 1776
- Żeglarz [O morze zjawisk!...] 211, 426, 625, 1465, 1470, 1652
- Żegluga 449, 626
- Żona uparta 488, 627
- Żywila 813, 1289, 1526

